5500. III. G. 6. 21. 2°

V

Hain ~~3066~~ *3065
GW ~~A2248~~ 4227
} cons. dipp.

2°

Folio val 25. VIII. 53.

Norinberga 1477 Vide infra.

Incipit epla sancti hieronimi ad paulinũ
presbiter de omnib diuine historie libris.

K. K. LY. REAL. BIBLIOTHEK zu LAIBACH

ater ambro
ius tua mihi
nunuscla pe
rens. detulit simul
suauissimas litte
is : que a princi
io. amiciciarum
dem: probate iam
dei: q veteris ami
cicie. noua preferebant. Vera enim illa ne
cessitudo est. q xpi glutino copulata. qua
non vtilitas rei familiaris non presentia
tantum corporum. non subdola q palpans
adulacio: sed dei timor. q diuinarum scri
pturarum studia conciliant. Legimus in
veteribo historijs. quosdã lustrasse prouin
cias. nouos adijsse populos. maria transi
sisse: vt eos quos ex libris nouerãt: coram
quoq viderent. Sicut pitagoras memphi
ticos vates. sic plato egiptum. q architam
tarentinũ. eamq oram ytalie. que quon
dam magna grecia dicebatur: laboriossi
me peragit: vt q athenis magister erat.
q potens cuiusq doctrinas achademie gi
gnasia personabant. fieret peregrin? atq
discipulus malens aliena verecunde disce
re. q sua inpudenter ingerere. Deniq cũ
litteras quasi toto orbe fugientes persequi
tur. captus a piratis q venũdatus. tyrãno
crudelissimo paruit. ductus captiuus vin
ctus et seruus. Tamen quia philosophus
maior emente se fuit ad tituz liuiũ. lacteo
eloquencie fonte manantẽ. de vltimis his
panie galliarumq finibo. quosdaz venisse
nobiles legimus: q quos ad contemplacõ
nem sui roma nõ traxerat: vnius hominis
fama perduxit. Habuit illa etas inauditũ
omnibo seculis. celebrandumq miraculum.
vt vrbem tantaz ingressi: aliud extra vrbẽ
quererent. Appollonius siue ille mag? (vt
vulgus loquitur) siue philosophus (vt pi
tagorici tradunt) intrauit persas. pertrã
siuit caucasum. albanos. scithas. massage
thas. opulẽtissima in die regna penetrauit.
q ad extremũ latissio philo amne trãsmis
so puenit ad bragmanas. vt hyarcã i thro
no sedentem aureo q de tantali fonte potã
tem: inter paucos discipulos. de natura.
de moribo. ac de cursu dierum q siderum au
diret docentem. Inde per elamitas babilo
nios. chaldeos. medos. assirios. parthos. si
ros. phenices. arabes. palestinos. reuersus
ad alexandriam: peruexit ad ethiopiam. vt
gignosophistas q famosissimam solis mẽ
sam videret i sabulo. Inuenit ille vir vbiq
quod disceret. q semper proficiens. sem
per se melior fieret. Scripsit sup hoc ple
nissime octo voluminibus: philostratus.

Quid loquar de seculi hominib cuz
apostolus paulus vas electõnis. q
magister gentium. qui de conscien
cia tanti in se hospitis loquebatur dicẽs.
An experimentũ queritis eius qui in me
loquitur xpc. Post damascum arabiam
q lustratam: ascendit hierosolimam vt vi
deret petrum et mansit apud eum diebus
quindecim: Hoc enim misterio ebdomadis
q agdoadis: futurus gentiũ predicator in
struẽdus erat. Rursumq post annos qua
tuordecim assumpto barnaba q tyto: expo
suit cum apostolis euangeliuz. ne forte in
vacuum curreret aut cucurrisset. Habet
nescio qd latẽtis energie: viue vocis act?.
q in aures discipuli de auctoris ore trãsfu
sa: fortius sonat. Vnde q eschines cum ro
di exularet. et legeret illa demostenis ora
tio quã aduersus euz habuerat· mirantibo
cunctis atq laudantibus: suspirans ait.
Quid. si ipsam audissetis bestiam. sua ver
ba resonantem!

Hec hoc dico. q sit aliquid in me ta
le. quod vel possis a me audire vel
velis discere: sed quo ardor tuus q
discendi studium etiam absq nobis per se
probari debeat. Ingeniũ docile. q sine do
ctore laudabile est. Nõ quid inuenias: sed
quid queras consideramus. Mollis cera et
ad formandum facilis: etiamsi artificis et
plaste cessent manus: tamen virtute totuz
est quicquid esse potest. Paulus apostol?
ad pedes gamalielis. legem moysi et pphe
tas didicisse se gloriatur. vt armatus spi
ritualibus telis. postea doceret confitẽter.
Arma emi nostre militie nõ carnalia sũt.
sed potentia deo. ad destructõnem municõ
num q cogitacões destruentes. q omnem
altitudinem extollentẽ se aduersus scĩam

et captiuantes omnem intellectū ad obediendum xpo: ⁊ parati subiugare omnem inobedientiam. Thimotheū scribit ab infancia sacris litteris eruditū: ⁊ hortat ad studiū lectōnis: ne negligat grām que data sit ei per imposicōnem manus presbiteri. Tyto precipit: vt inter ceteras virtutes episcopi. quas breui ſmone depinxit: scientiam q̄z non negligat scripturarum. Obtinentē inquit eum qui secundum doctrinā est fidelem sermonem: vt potens sit exhortari in doctrina sana ⁊ contradicentes reuincere.

Sancta quipe rusticitas soluz sibi prodest: ⁊ quantum edificat ex vite merito ecclesiaz xpi: tm̄ nocet si destruentibo non resistat. Malachias prophēta. immo p malachiam dominus interrogauit sacerdotes legem. Intm̄ sacerdotis officium est: interrogatum respondere de lege. Et in deutronomio legimus. Interroga patrem tuū ⁊ annūciabit tibi: maiores tuos et dicent tibi. In psalmo q̄z cxviij. Cantabiles mihi erant iustificacōnes tue: in loco peregrinationis mee. Et in descripcione iusti viri. cum eum arbori vite dauid que ē in paradiso compararet: inter ceteras virtutes hoc etiā intulit. In lege domini voluntas eius: ⁊ in lege meditabitur die ac nocte. Daniel in fine sacratissime visionis ait. iustos fulgere q̄si stellas: ⁊ intelligentes id est doctos quasi firmamētum. Clides quantum inter se distāt iusta rusticitas. ⁊ docta iusticia! Alij stell': alij celo comparantur. Quamq̄ iuxta hebraicam veritatez: vtrūq̄z de eruditis possit intelligi. Ita enim apud eos legim⁹. q̄ autem docti fuerint fulgebūt quasi splendor firmamenti: ⁊ qui ad iusticiam erudiunt multos: quasi stelle im perpetuas eternitates. Cur dicitur paulus apostol⁹ vas electōnis? Nempe quia vas legis: ⁊ scripturarum sanctarum erat armariū. Phariſei stuperunt in domini doctrina: et mirantur in petro ⁊ iohanne quomodo legem sciāt: cū litteras n̄ didicerint. Quicquid eī alijs exercitatio ⁊ quotidiana in lege meditacō tribuere solet: illis hoc spūssanctus suggerebat. Et erant iuxta q̄ scriptum est docibiles deo. Quod cum ēnos saluator: implerat: ⁊ in templo sedēs. de questōibo legis interrogās: magis docet dū prudēt interrogat. Nisi forte rusticū petz. rusticū iohez dicim⁹: q̄z vterq; t
ritus ſmone. non t
piscator indoctus. (
in principio erat ver
deū. ⁊ deus erat ver
significat. Nā ⁊ ver
⁊ causa vniuscuiuſ
que subsistunt: qu
gimus in xpo.

Hoc doct⁹ p
stenes eloc
sapiam sapientiū: ⁊ prudetia prudentiū reprobabo. Vera sapia pdet falsam sapientiā: ⁊ q̄q̄ stultitia predicacōnis in cruce sit: tam̄ paulus sapiam loquitur inter perfectos. Sapientiam autem non seculi istius: que destruitur. nec principum huius seculi: sed loquitur dei sapientiam in misterio absconditam: quaz predestinauit deus ante secula. Dei sapientia. xpus est. Xpus enim dei virtus ⁊ dei sapientia. Hec sapientia in misterio abscondita est. de qua ⁊ noni psalmi titulus prenotatur. pro occultis filij: in quo sunt omnes thesauri sapientie et scientie dei abscōditi. Et qui in misterio absconditus erat predestinatus est ante secula: predestinatus autez ⁊ prefiguratus in lege ⁊ pphetis. Vñ ⁊ prophete appellabātur videntes: quia videbāt eum quem ceteri non videbant. Abraham vidit diem eius. ⁊ letatus est. Aperiebantur celi ezechieli: qui pl'o peccatori clausi erant. Revela inquit dauid oculos meos: ⁊ considerabo mirabilia de lege tua. Lex eī spūalis ē: ⁊ reuelacōe op⁹ ē vt intelligat: ac reuelata facie dei gl'iam ꝓtēplemur. Liber in apocalipsi septē sigill' sigtus oñdit: quē si dederis hoi sciēti lras vt legat: rñdebit tibi. Nō possū. Sigt⁹ ē eī. Quāti hodie putant se nosse lras: tenēt sigtū liber. nec apire possunt. nisi ille reserauerit q̄ habet clauē dauid: q̄ apit et nemo claudit: claudit ⁊ nemo aperit. In actibo apostolorum sanctus eunuchus. immo sanctus vir (sic enim eum sancta scriptura cognominat) cuz legeret ysaiam prophetam. interrogatus a philippo. putasne intelligis que legis: respondit. Quomodo possum: nisi aliquis me docuerit: Ego vt de me loquar

K. K. LYCEAL BIBLIOTHEK zu LAIBACH

030028316

interim nec sanctior sū hoc eunucho: nec studiosior: q̄ de ethiopia. id ē de extremis finib⁹ mūdi venit ad tēplū. reliqt aulam regiā: ⁊ tant⁹ amator legis fuit diuine atq; sciētie: vt eciā i vehicl'o lras legeret sacs. Ettñ cū libr tēneret: ⁊ vba dñi in cogitatōne ꝯcipet. līgua volueret. labijs psonaret: iḡrabat eū quē in libro nesciēs venerabat. Clenit philipp⁹ oñdit ei Jhm: q̄ clausus latebat in lra. O mira doctoris virt⁹ Eatē hora credidit eunuch⁹: baptisat⁹ fidel'et sctus mgr efficit: de discipl'o pl⁹ in deserto fontē eccl'ie: q̄ i aurato synagoge templo reperit.

Hec a me pstricta sunt breuit: neq; enī epistularis angustia euagari longi⁹ patiebat: vt intelligeres. te in scripturis sacris sine ꝓuio ⁊ mōstrante semitā: nō posse ingredi. Taceo de gmaticis. rethoricis. phis. geometricis. dyaleticis. musicis. astronomicis. astrologis. medicis: q̄r sciētia mortalib⁹ satis vel vtilissima ē: ⁊ i tres ptes scindit. in doctrinaz. rōnē et vsum. Ad mīores artes veniaz: et q̄ nō tā lingua q̄ manu admīstrāt. Agricole. cemētarij. fabri metallor. lignorūq; cesores. lanarij q̄z ⁊ fullones: et ceteri qui variā supellectilē ⁊ vilia opuscula fabricāt: absq; doctore esse non pñt qō cupiūt. Qō medicor ē pmittūt medici: ēctant fabrilia fabri. Sola scpturar ars ē: quā sibi passim oēs vēdicāt. Scribim⁹ indocti. doctiq; poemata passim. Hanc garrula an⁹ hāc delir⁹ senex. hāc sophista ūbosus. hāc vniuersi presumunt. lacerāt. docēt antēq; discāt. Alij abducto supcilio gndia verba trutinātes. int mlrcl'as ō sctis lris philosophant. Alij discūt prochpudor a femis qō viros doceāt: ⁊ ne par hoc sit. q̄daz facilitatē verbor. ymmo audacia. edisserūt alijs: qō ipsi nō intelligūt. Taceo de meis silib⁹: q̄ si forte ad scripturas sacs post secl'ares lras venerīt: ⁊ fmone ꝯposito aures ppli mulserīt: q̄cq̄d dixerīt hoc legem ōi putāt. Nec scire dignant q̄d ꝓphe. quid apli senserīt: sed ad sensū suū incongrua aptāt testimonia. q̄si gnde sit et nō viciosissimū dicēdi gen⁹. depuare sentētias: et ad voluntatē suā sacrā scripturā trahere repugnātē. Quasi nō legerim⁹ omerocentonas et virgiliocētonas: ac nō sic eciam et maronez sine xp̄o possimas dicere xp̄ianū: q̄r scripserit. iam redit et vgo redeūt saturnia regna: iam noua progenies. celo dimittit alto. Et p̄em loqntē ad filium. Nate mee vires mea magna potētia sol⁹. Et post verba saluatoris in cruce. Talia pstabat mēorans. fixusq; manebat. Puerilia sunt hec: et circl'ator ludo sil'ia docere qō ignores. ymmo vt cū stomacho loquar: nec hoc quidā scire qō nescias.

Videlicet manifestissima ē genes in q̄ de creatura mūdi. de exordio generis hūani. de diuisione terre. de cōfusione linguar ⁊ gentiū vsq; ad exituz scribit hebreor. Patet exod⁹ decē plagis. cū decalogo. cū misticis. diuinisq; ꝑceptis In pmptu ē leuiticus lib: in q̄ singula sacrificia ymmo singl'e pene sillabe ⁊ vestes aaron ⁊ totus ordo leuitic⁹ spirāt celestia sacmenta. Nūeri vero nonne tocius arismetrice ⁊ phie balaam et q̄dragintaduar mansionū p heremū misteria ꝓtinēt: deutronomiū vero scda lex ⁊ euāgelice legis p̄figuratio. nonne sic ea ht q̄ prioza sūt vt noua sint oīa de veteribus: Ducusq; moyses. hucusq; pētateuc⁹: q̄bz q̄nq; verb loq̄ se velle apl'us in eccl'ia gl'at. Job exēplar pacientie q̄ nō misteria suo fmone ꝯplectitur. prosa incipit. versu labit. pedestri sermōe finit: oñesq; leges dyaletice. ꝑpositione. assumptōe. ꝯfirmatōne. ꝯclusione determinat. Singl'a in eo verba plena sunt sensib⁹: ⁊ vt de ceteris sileā. resurrectionē corpor sic prophetat: vt nullus de ea manifesti⁹ ⁊ cautius scripserit. Scio inquit. q̄ redēptor me⁹ viuit: et in nouissimo die de ̄ra resurrectur⁹ sum: ⁊ rurlū circūdabor pelle mea: et i carne mea videbo deū: quē visurus sum egoipse et ocl'i mei ꝯspecturi sunt: et ñ alius. Reposita ē hec spes mea i sinu meo. Cleniā ad Jhm naue: qui typū dñi nōsolū in gestis: verūeciā i noīe pfert. Trāsit iordanē. hostium regna subuertit: diuidit terrā victori pl'o: ⁊ per singl'as vrbes. vicl'os. mōtes. fluia. torrētes. atq; ꝯfinia eccl'ie celestis ihrl'm spūalia regna descripsit. In iudicū libro q̄t p̄cipes pli: tot figure sūt. Ruth. moabitis. ysaie explet vatcinīū dicētis: emittē agnū dñe dñatorē terre: de pet̄ de ̄rti ad montē filie syon. Samuel in deli mortuo ⁊ i occisiōe

Saul veterem legem abolitam monstrat. Porro in sadoch atq; dauid noui sacdocij nouiq; imperij sacmenta testatur. Malachim. id est tercius et quart⁹ regum liber a salomone usq; iechoniam. et a ieroboaz filio nabath: usq; ad ozee qui ductus ē in assirios. regnum iuda et regnuz describit isrl'. Si historiā respicias verba simplicia sunt: si in lris sensū latentē inspexeris ecclesie paucitas ⁊ hereticox: pē ecclīaz bella narrant. Duodecī pphe in uni⁹ voluis angustias coartati mlto aliud q̄ sonant in lra pfigurāt. Osee crebro noīat effraim samariā ioseph. iezrahel: et uxorē fornicariā et fornicatōis filios et adulterā cubiculo clausā mariti mlto tpe sedere viduā et sub veste lugubri mariti ad se reditū pstolari. Iohel filius fatuel describit terrā duodecī tribuū. eruca. brucho. locusta. rubigine vastāte psumptā: et p⁹ euersionez. prioris pli effusū iri spūm̄ sctm̄ sup seruos dei et ācillas: id ē sup centūuigīti credentiū noīa: et effusum iri in cenaculo syon. Qui centūuigīti ab uno usq; ad q̄ndecim: paulatī et p incremēta surgētes q̄ndecim gduū nūex efficiūt: q̄ in psalterio mistice ptinent. Amos pastor et rustic⁹ et rubox mora distringēs paucis verb explicari nō pōt. Quis enī digne exp̄mat tria et q̄tuor scelera damasci et gaze. tyri et ydumee et filiox āmon et moab: et in septimo et octauo gdu iude ⁊ isrl'? Dic loq̄tur ad vaccas pingues q̄ sunt ī samarie mōte: ⁊ ruiturā domū maiorē minorēq; testat. Ipse cernit victorē locuste: et stantē dn̄m super murx litū vl' adamantiū ⁊ uncinū pomox attrhentē supplicia peccatoribo et famē in terra. non famē panis nec sitim aque: sed audiēdi verbū dei. Abdias q̄ intrptatur seru⁹ dn̄i pertonat ptra edom et sanguinē terrenūq; fratrē fratris q̄ iacob semp emulū. hasta pcutit spūali. Ionas pulcerrima colūba naufragio suo passionē dn̄i prefigurās. mundū ad penitētiā reuocat et sub noīe niniue salutē gentibo nūciat. Micheas de morasthi coheres xp̄i vastationem anūciat filie latronis: obsidionem ponit pē eaz: q̄ maxillā pcusserit iudicis isrl'. Naum psolator orb increpat ciuitatē et p⁹ euersionē illi⁹ loq̄tur. Ecce sup mōtes pedes euāgelisātis ⁊ annūciātis pacē. Abacuc luctator fortis ⁊ rigidus stat sup custodiā suā ⁊ figit gdū sup munitōez vt xp̄m in cruce pte̅plet: et dicat. Opuit celos gl'ia ei⁹: et laudis ei⁹ plena est terra. splēdor ei⁹ ⁊ lux erit: cornua ī manibo ei⁹. ibi abscōdita ē fortitudo ei⁹. Sophonias specl'ator et archanox dei pgnitor: audit clamorē a porta pisciū ⁊ eiulatū a secūda et ptritionē a collibo. Indicit q̄z vlulatuz bītatoribo pile: q̄r pticuit om̄is pl'us chanaan: dispsi sūt vniuersi q̄ inuoluti erant argēto. Aggeus festiu⁹ et letus: q̄ semīauit ī lacrimis vt ī gaudio meteret. destructū tēplū edificat: deūq; pīem inducit loq̄tē: adhuc vnū modicūq; et ego pmouebo: celū ⁊ terrā et mare ⁊ aridā: et mouebo oēs gētes: et veīet desiderat⁹ cuctis gētibo. Zacharias mēor dn̄i sui mlt̄iplex in pphia. Ihm vestibo sordidis indutū: et lapidē oc'ox septē candelabrūq; aureū cum totidez lucernis q̄t ocul'. duas q̄z oliuas a sinistris lāpadis cernit et a dextris: vt p⁹ eq̄s rufos. varios. nigros ⁊ albos: ⁊ dissipatas q̄drigas ex effraim: ⁊ equū de ibrl'm pauperē regē vaticinet: et pdicet regē sedentē sup pullū filiū azine subiugal'. Malachias apte: et in fine oīm pphax: de abiectōe isrl' et vocatōe gentiū nō est mihi. ait volūtas in vob: dicit dn̄s exercituuz: et mun⁹ nō suscipiā ō manu vra. Ab ortu enī sol' usq; ad occasum magnū est nomē meū in gentibo: et in om̄i loco sacrificat: et offert nomī meo oblatio mūda. Isaiā. iheremiā. ezechiel ⁊ daniel: q̄s pē vl' intelligere vel exponere? q̄x prim⁹ nō pphiam videt mihi texere sed euāgeliū. Socōs virgam nuceā ⁊ ollā accensaz a facie aq̄loīs: ⁊ pardū spoliatū suis coloribo ⁊ q̄druplex diuersis metris nectit alphabetū. Terci⁹ prīcipiū ⁊ finē tantis hē obscuritatibo involuta: vt apud hebreos ipse partes cum exordio geneseos añ annos triginta non legant. Quart⁹ vo q̄ et extrem⁹ int̄ quatuor pphas. tpox pscius: ⁊ toci⁹ mūdi philobystoric⁹ lapidē pciosū de mōte sine manibo: ⁊ regna oīa subuertentē claro smōe pronūciat. Dauid simonides nr̄. pindar⁹ et alche⁹ flaccus q̄z catul⁹ atq; seren⁹ xp̄m lira pdicat: et ī decacordo. psalterio ab inferis excitat rsurgētē. Salomō pacific⁹ ⁊ amabil' dn̄i. mores corrigit. naturā docet.

eccl'iam iungit et xp̄m:sc̄arūq; nupcias dulce canit epithalamiū. Hester in eccl'ie typo pl'um liberat de piculo:⁊ interfecto aman q̄ int̄pretat̄ iniq̄tas partes ꝓuiuj: et diem celebr̄ mittit in posteros. Parali pomenō liber īstrumēti veteris epithomē tantus ac tal' est:vt absq; illo si q̄s scientiam scripturar̄ sibi voluerit arrogare seipsū irrideat. Per singl'a q̄pe noīa iūcturasq; ver bor̄:⁊ pretmisse ī regū libris tāgunt̄ historie:⁊ īnūerabiles explicāt̄ euāgelij q̄stiones. Esdras ⁊ neemias: adiutor videlicz ⁊ ꝓsolator a dño:in vno volumīe artant̄:instaurāt tēplū. muros extruūt ciuitatis. oīsq; illa turba pl'i redeūtis ī patriā. et descriptio sacerdotū. leuitar̄ isr̄l. proselitor̄ ac p singl'as familias muror̄: et turriū opa diuisa aliud in cortice preferūt:aliud ī medulla retinēt. Cernis me scripturar̄ amore raptū. excessisse modu ecl'e:ettñ ñ impleſſe qđ volui. Audiuim⁹ tm̄ quid nosse:q̄d cupe debeam⁹:vt ⁊ nos q̄s possim⁹ dicere:ꝓcupiuit anīa mea desiderare iustificatōnes tuas in oīi tpe. Cetērū illud socraticū implet̄ in nobis. Doc tm̄ scio qđ nescio. Tangā et nouū breuit̄ testamentū. Matheus. marcus. lucas ⁊ iohannes quadriga dñi. et vex cherubin qđ int̄pretat̄ scientie plenitudo. per totum corpus occultati sunt:scintille emicāt. discurrunt fulgura. pedes hñt rectos. et in sublime tendētes. terga pennata et vbiq; volantia. tenent se mutuo sibiq; perplexi sunt:et quasi rota in rotam voluūtur. et pergunt quocunq; eos flatus spūssancti perduxerit. Paulus apl'us ad septē scribit ecclesias:octaua enī ad hebreos a plerisq; ex̄ numer̄ ponit̄. Thimotheum instruit et tyturh et philemonē profugitiuo famulo deprecatur:super quo melius tacere puto:q̄ pauca scribere. Act⁹ apl'or̄ nubam quitē vident̄ sonare historiā ⁊ nascentis ecclesie infantiā texere:sed si nouerimus scriptorē eor̄ lucaz esse medicū: cui⁹ laus est in euangelio. animaduertimus pariter omīa verba illius anīe languentis esse medicinā. Jacobꝫ. petrus. iohannes. iudas septē epl'as ediderunt tam misticas q̄ succinctas, et leues pariter et longas. breues in verbis. longas in sentētijs vt rarus sit qui non in ear̄ incidat lectione. Apocalipsis iohannis tot habet sacramenta quot verba. Parū dixi:et pro merito voluminis laus omīis inferior est. In verbis singul'. mltiplices latēt intelligentie. Oro te frater carissime int̄ hec viuere. ista meditari. nil aliud nosse. nihilq; aliud q̄rere:nonne videt̄ tibi iam h̄ in terris regni celestis habitaculum! Nolo vt offendaris in scripturis sanctis. simplicitate et q̄si vilitate verbor̄:q̄ vel vicio interpretū vel de industria sic plane sunt:vt rusticā concionē facilius instruerēt:et in vna eadēq; sentētia alit̄ doct⁹:aliter sentiret indoctus. Non sum tampeculans ⁊ habes vt hec me nosse pollicear:et eor̄ fructus carpe in terra q̄r̄ radices fixe sūt in celo:sed velle fateor:sedēti me prefero. magistrū rennuens comitē spondeo. Petenti dab̄t. pulsanti aperiet̄. querēs inuenit. Discamus in terris:q̄r̄ sciētia nobis pseueret in celo. Obuijs te manibꝫ excipiam et vt inepte aliq̄d ac de ermagore tumiditate effundā:quicquid quesieris tecum scire conabor.

Habes hic amātissimū tui fratrem Eusebiū:qui l'r̄ar̄ tuar̄ mihi gratiam duplicauit:referēs honestatem mor̄ tuor̄:ꝓpōsitum seculi. fidē amicicie. amorem x̄pi. Nam prudentia ⁊ eloquij venustatem eciam absq; illo ipsa epistola preferebat. Festina queso te:et herētis salo nauicule funem magis prescinde q̄ solue. Nemo renuntiaturus seculo bene pōt vendere que ꝓmpsit:vt veneret. Quicquid in sumptus de tuo tuleris pro lucro ꝓputa. Antiquū dictum est. Auaro deest tam quod habet q̄ qđ nō habet. Credenti totus mundus diuiciar̄ est. Infidēlis aūt eciam obl'o indiget. Sic viuamus quasi nil hñtes et oīa possidētes. Elictus atq; vestitus diuicie x̄pianor̄. Si habes ī potestate rem tuā vende:si nō habes proice. Tollenti tunicam:et palliū relinquendū est. Nisi sz tu semp recēstinās et die de die trahens caute et pedetentim tuas possessiunculas vendideris nō bt̄ x̄pc vnde alat paupes suos. Totum deo debit:qui se obtulit. Apostoli tm̄ nauem ⁊ retia reliquerūt:vidua duo era mittit ī gazophilaciū et prefertur cresi diuicijs. Facile ꝓmnit oīa:qui se semper cogitat esse moritur̄

¶ Incipit plogus in penthateucū moysi.

OEsiderij mei desideratas accepi litteras: qui q̄dam presagio futurorꝝ: cū daniele sortitus est nomen: obsecrantis vt trāslatū in latinam linguā de hebreo sermone penthateucū nostrorꝝ auribꝫ traderem. Periculosum opus certe: et obtrectatorꝝ meorꝝ lacꝛtibꝫ patēs: qui me asserꝛt in septuaginta interpretū sugillationem. noua pro veteribꝫ cudere. ita ingeniū q̄si vinū probantes. cū ego sepissime testatus sim me pro vili porcione in tabnaculo dei offerre que possim: nec opes alterius aliorꝝ pauptate febari. Q̄ vt auderē Origenis me studiū puocauit: qui edicioni antique trāslationē theodotōnis miscuit. asterico et obelo. id est stella et veru oīe opus distinguēs. dum aut illucescere facit q̄ mīꝰ ante fuerāt: aut supflua queꝫ iugulat et pfodit. ⁊ maxime que euangelistarꝝ ⁊ apostolorꝝ auctoritas promulgauit. In quibꝫ mlta de veteri testamēto legimꝰ que in nostris codicibꝫ ñ hñtur: vt est illud. ex egipto vocaui filiū meū: et qm̄ nazarenꝰ vocabit et videbūt in quē punxerūt: et fluia de ventre eius fluent aque viue: et q̄ nec oculus vidit nec auris audiuit nec in cor hominis ascendit que preparauit deus diligentibꝫ se: et multa alia que ꝑtiū sint agma desiderāt. Interrogemꝰ q̄ eos vbi hec scripta sunt et cū dicere nō potuerint. de libris hebraicis ꝓferamꝰ. ꝑmū testimoniū est in osee. secundū in isaia. terciū in zacharia. quartū in ꝓuerbijs. quintū eque in isaia: qđ mlti ignorātes apocriforꝝ delirameta sectant̄: et hiberas nenias libris autēticis preferūt. Causas erroris ñ est meū exponere. Judei prudēti factum dicūt esse ꝓcilio: ne ptolomeꝰ vniꝰ dei cultor eciam apd hebreos duplicē diuinitatē ꝓprehēderet: qđ maxīe idcirco faciebant: qꝛ in platonis dogma cadere videbat̄. Deniqꝫ vbicunqꝫ sacratū aliquid scriptum testat̄ de pīe et filio et spūsancto: aut alit̄ interp̄tati sūt aut oīno tacuerūt: vt et regi satisfacerent: ⁊ archanū fidei nō vulgarēt. Et nescio quis primꝰ auctor septuaginta cellulas alexandrie mēdacio suo extruxerit quibꝫ diuisi eadē scriptitarent: cum aristeꝰ eiusdē ptolomei ꝓperaspistes: et non multopost tempore ioseph⁹ nihil tale retulerint: sed in vna basilica congregatos ꝓtulisse scribant non prophetasse. Aliud est enī esse vatē: aliud est esse interpretē. Ibi spiritus ventura predicit: hic eruditō ⁊ verborꝝ copia ea que intelligit trāsfert. Nisi forte putandus est tulliꝰ economicus xenofontis ⁊ platonis. pitagorā et demostenis prothesifonte afflatus rethorico spiritu transtulisse. Aut aliter de eisdem libris ꝑ septuaginta interpretes. Aliter ꝑ apostolos spiritussanctus testimonia texuit: vt q̄ illi tacuerūt. hij scriptū esse mētiti sint. Quid igit̄? damnamus veteres? Minime: sed post priorꝫ studia in domo domini quod possumus laboramus. Illi interpretati sunt ante aduētum xp̄i et qđ nescierunt dubijs protulerunt sentencijs. nos post passionem eius non tam prophetiam q̄ historiam scribimus. Aliter enim audita: aliter visa narrātur. Quod meliꝰ intelligimus melius et proferimus. Audi igitur emule: obtrectator auscultа. Non damno non reprehendo septuaginta: sed ꝓfidenter cunctis illis apostolos prefero. Per istorꝝ os mihi xp̄c sonat quos añ prophetas inter spūalia carismata positos lego: in quibꝫ vltimū pene gradū interp̄tes tenent. Quid liuore torqueris? quid imperitorꝝ animos ꝓtra me ꝓcitas? Si cubi in translatione tibi videor errare interroga hebreos: diuersarꝝ vrbiū mgros ꝓsule. Q̄ illi hñt đ xp̄o: tui codices non hñt. Aliud ē si ꝓtra se postea ab apostol̄ vsurpata testimonia probauerint: et emēdatiora sunt exēplaria latina q̄ greca: greca q̄ hebrea. Vlꝫ hec ꝓ xp̄ inuidos. Nūc te deprecor desiderio carissime: vt qꝛ me tm̄ opꝰ subire fecisti: et a genesi exordium capere. oīonibꝫ iuues. q̄ possim eodē spū quo scripti sunt libri in latinuꝫ eos transferre sermonem.

¶ Incipit liber breſith quem nos genesim dicimus.

¶ Capitulum. .I.

In principio creauit deus celum ⁊ terram. Terra autē erat inanis et vacua: et tenebre erāt sup faciē abissi: et spūs dñi ferebat̄ sup aq̄s. Dixitqꝫ deus Fiat lux.

P. i.

Et facta est lux. Et vidit deus lucē q̄ esset bona: ⁊ diuisit lucē a tenebris: appellauit q̄z lucem diem ⁊ tenebras noctez. Factūq̄z est vespe ⁊ mane dies vn⁹. Dixit q̄z deus. Fiat firmamentū in medio aquaꝝ: ⁊ diuidat aq̄s ab aquis. Et fecit deus firmamentū: diuisitq̄z aquas que erāt sub firmamēto ab his q̄ erant sup firmamentū. et factū est ita. Uocauitq̄z deus firmamētum celum: et factū est vespe et mane dies secundus. Dixit vero deus. Cōgregentur aque q̄ sub celo sunt in locū vnū: ⁊ appareat arida. Et factuz ē ita. Et vocauit deus aridam terrā: congregationesq̄z aquarū appellauit maria. Et vidit de⁹ q̄ esset bonum: ⁊ ait. Germinet terra herbam virētem ⁊ facientē semen: ⁊ lignū pomifez faciens fructū iuxta genus suū: cuius semē in semetipo sit sup terrā. Et factū est ita. Et ptulit terra herbā virentez ⁊ facientē semen iuxta genus suū: lignumq̄z faciens fructū et habens vnūquodq̄z sementē sm speciē suam. Et vidit deus q̄ esset bonuz: et factū est vespere et mane dies tercius. Dixitq̄z aī deus. Fiant luminaria in firmamento celi. ⁊ diuidant diez et noctē: ⁊ sint in signa et tempa ⁊ dies et annos: vt luceant ī firmamēto celi ⁊ illuminēt terram. Et factū est ita. Fecitq̄z de⁹ duo luminaria magna: luīnare maius vt p̄esset diei: ⁊ luīnare mi⁹ vt p̄esset nocti ⁊ stellas: ⁊ posuit eas ī firmamēto celi vt lucerent sup terrā: ⁊ preessent diei ac nocti. et diuiderēt lucē ac tenebras. Et vidit de⁹ q̄ esset bonū: et factū est vespe et mane dies quartus. Dixit eciā deus. Producāt aque reptile anime viuētis et volatile sup terram: sub firmamēto celi. Creauitq̄z deus cete grandia ét oīez animā viuentē atq̄ motabilē quā p̄duxerāt aque in spēs suas: ⁊ oīe volatile sm genus suū. Et vidit deus q̄ esset bonū: benedixitq̄z eis dicens. Crescite et multiplicamini et replete aq̄s maris: auesq̄z multiplicent sup terraz. Et factū est vespe et mane dies quintus. Dixit q̄z deus. Producat terra aīaz viuentez in genere suo: iumēta ⁊ reptilia. ⁊ bestias terre sm species suas. Factūq̄z est ita. Et fecit de⁹ bestias terre iuxta species suas. iumēta et oīe reptile terre ī genere suo. Et vidit deus q̄ esset bonū: et ait. Faciamus hoīem ad ymaginē et similitudinez nrām: et p̄sit piscib⁹ maris. et volatilib⁹ celi et bestijs vniuerseq̄ terre: oīq̄ reptili qđ mouet in terra. Et creauit deus hominē ad ymaginē et similitudinē suā: ad ymaginē dei creauit illū: masculū ⁊ feminam creauit eos. Benedixitq̄z illis deus: ⁊ ait. Crescite ⁊ multiplicamini et replete terraz. ⁊ subicite eam: ⁊ dn̄amini piscibus maris ⁊ volatilib⁹ celi: et vniuersis aīantib⁹ q̄ mouent sup terrā. Dixitq̄z de⁹. Ecce dedi vobis oīez herbaz afferentē semē sup terrā ⁊ vniuersa ligna q̄ hn̄t in semetipis sementē generis sui: vt sint vob ī escaz ⁊ cūctis aīantib⁹ terre. oīq̄z volucri celi ⁊ vniuersis q̄ mouet in terra. ⁊ in q̄b⁹ est aīa viuēs: vt habeant ad vescendū. Et factū est ita. Uidit q̄z deus cūcta q̄ fecerat et erāt valde bona. Et factum est vespe et mane dies sextus.

Capi. II.

Igitur perfecti sunt celi ⁊ terra: ⁊ oīs ornatus eoꝝ. Compleuitq̄z deus die septimo opus suū qđ fecerat: ⁊ requieuit die septimo ab vniuerso opere quod patrarat. Et benedixit diei septimo: et sanctificauit illum: qz in ipso cessauerat ab omni opere suo quod creauit de⁹ vt faceret. Iste sunt generationes celi et terre quando create sunt ī die quo fecit deus celū ⁊ terraz: et oīe virgultum agri antēq̄ oriret in terra: oīezq̄z herbaz regionis priusq̄ germinaret. Non enim pluerat dn̄s deus sup terraz: ⁊ homo non erat q̄ operet terrā. Sed fons ascendebat e terra: irrigans vniuersaz supficiē terre. Formauit igit dn̄s deus hominē de limo terre: et inspirauit in faciē eius spiraculū vite: ⁊ factus est homo in aīaz viuentez. Plantauerat aī dn̄s deus paradisum voluptatis a principio: in q̄ posuit hoīem quē formauerat. Produxitq̄z dn̄s deus de humo oīe lignū pulcz visu. ⁊ ad vescenduz suaue: lignū eciam vite ī medio paradisi: lignūq̄z sciencie boni ⁊ mali. Et fluuius egrediebat de loco voluptatis ad irrigandū paradisum: q̄ inde diuidit in q̄tuor capita. Nomen vni phison. Ipe est qui circuit oīem terrā euilath. vbi nascit aur: ⁊ aurum terre illi⁹ optimū est. Ibiq̄z inuenit bedelliū: et lapis onichinus. Et nomē fluuij scdi gyon. Ipe est q̄ circuit oīez terrā

ethiopie. Nomñ ꝺo flumis ꝟcij tigris. Ipe
vadit ꝓtra assyrios. Fluuius aũt quart⁹
ipe est eufratꝛs. Tulit g̃ dñs de⁹ hominem
et posuit eum in paradisũ voluptatis. vt
operaret̃. ꝙ custodiret illũ: ꝑcepitq; ei di-
cens. Ex omñi ligno paradisi comede: de li-
gno aũt scientie boni ꝙ mali ne comedas
In quacũq; enĩ die comederis ex eo: mor-
te morieris. Dixit q̃; dñs de⁹. Nõ est bonũ
hominẽ eẽ solũ. faciam⁹ ei adiutoriũ simi-
le sibi. Formatis igit̃ dñs de⁹ de humo cũ-
ctis animantibꝫ terre. ꝙ vniuersis volatili
bus celi: adduxit ea ad adam vt viderꝫ qꝺ
vocaret ea. Omne enĩ qꝺ vocauit adã aie
viuentis: ipm est nomẽ eius. Appellauitq;
adam nomiꝫ suis cũcta animantia: ꝙ vni
uersa volatilia celi: ꝙ omẽs bestias terre.
Ade vero nõ iueniebat̃ adiutor simil ei⁹.
Immisitq; dñs de⁹ sopor̃ ĩ adaꝫ. Cũq; ob
dormisset. tulit vnã de costis eius: ꝙ reple-
uit carnem ꝓ ea. Et edificauit dñs de⁹ co
stam quã tulerat de adam in mulierem: ꝙ
duxit eam ad adam. Dixitq; adam. Hoc
nũc os ex ossiꝫ meis: ꝙ caro de carne mea
Hec vocabitur virago: quoniã de viro sũ-
pta est. Quãobrem relinquet homo pr̃em
suũ ꝙ matrẽ ꝙ adhærebit vxori sue: ꝙ erũt
duo ĩ carne vna. Erat autem vterque nu-
dus adam scilicet et vxor eius et non eru-
bescebant.

¶ Capitulũ. .III.

Ed ꝙ serpẽs erat callidior cunctis
aiantiꝫ tre: q̃ fecerat dñs de⁹. Qui
dixit ad mlierẽ. Cur ꝑcepit vobis
de⁹ vt nõ ꝓmederitis ex oi ligno paradisi:
Cui rñdit mulier. De fructu lignoꝝ q̃ sũt
ĩ paradiso vescimur: de fructu ꝺo ligni qꝺ
est ĩ medio paradisi ꝑcepit nobis deus ne
comederem⁹. ꝙ ne tangerem⁹ illud: ne for-
te moriamur. Dixit aũt serpẽs ad mulierẽ
Neq; morte moriemini. Scit enĩ deus q;
in quocũq; die comederitis ex eo aperien-
tur oculi vr̃i: ꝙ eritis sic dij scientes bonũ
ꝙ malũ. Vidit igit̃ mulier q; bonũ esset li-
gnũ ad escendũ. ꝙ pulcrũ oculis. aspectu
q; delectabile. ꝙ tulit de fructu illi⁹ ꝙ come
dit: deditq; viro suo. Qui comedit: ꝙ apti
sunt oculi amboꝝ. Cunq; cognouissent se
esse nudos. ꝓsuerunt folia ficus: ꝙ fecerũt
sibi perizomata. Et cum audissent vocem
dñi dei ambulãtis in paradiso. ad aurã p⁹
meridiẽ: abscõdit se adã ꝙ vxor ei⁹ a facie
dñi dei ĩ medio ligni paradisi. Vocauitq; In reflect:
dñs de⁹ adam: ꝙ dixit ei. Ubi es: Qui ait.
Vocẽ tuã dñe audiui in paradiso. ꝙ timui
eoq; nud⁹ esse: ꝙ abscõdi me. Cui dixit dñs
Quis enĩ ĩdicauit tibi q; nud⁹ esses: nisi q;
ex ligno de q̃ ꝑceperã tibi ne comederes co
medisti: Dixit adã. Mulier quã dedisti mi
hi sociam. dedit mihi de ligno: et comedi.
Et dixit dñs deus ad mulierẽ. Quare hoc
fecisti: Que rñdit. Serpens decepit me: ꝙ
comedi. Et ait dñs ad serpentẽ. Quia feci
sti hoc: maledict⁹ es inter omnia animan-
tia. ꝙ bestias terre. Sup pectus tuũ g̃die
ris: ꝙ terrã comedes cunctis diebꝫ vite tue
Inimicicias ponã inter te ꝙ mulierẽ: et se
men tuũ ꝙ semẽ illi⁹. Ipa cõteret caput tu
um: ꝙ tu insidiaberis calcanio ei⁹. Mulie-
ri q̃; dixit multiplicabo erũnas tuas. et
cõceptus tuos. In dolore paries filios. et
sub viri ptãte eris: ꝙ ipe dñabit̃ tui. Ade
vero dixit. Quia audisti vocẽ vxoris tue.
ꝙ ꝓmedisti ꝺ ligno ex q̃ ꝑceperã tibi ne co-
mederes: maledicta terra ĩ ope tuo. In la
boriꝫ comedes ex ea: cũctis diebꝫ vite tue
Spinas ꝙ tribulos germinabit tibi: ꝙ co-
medes herbas terre. In sudore vultus tui
vesceris pane tuo: donec reuertaris ĩ terrã
de q̃ sũpt⁹ es: qr puluis es. ꝙ ĩ puluerem
reuertꝛis. Et vocauit adã nomẽ vxoris
sue eua: eo q; mr̃ esset cũctoꝝ viuẽtiũ. Fe
cit q̃; dñs de⁹ ade ꝙ vxori ei⁹ tunicas pelli-
ceas: ꝙ induit eos ꝙ ait. Ecce adã q̃si vn⁹
ex nob fact⁹ ẽ scies bonũ ꝙ malũ. Nũc g̃ ne
forte mittat manũ suã. ꝙ sumat eciã de li-
gno vite. ꝙ comedat: ꝙ viuat ĩeñ. Emi-
sit euꝫ dñs de⁹ de paradiso voluptatis: vt
operet̃ terrã ꝺ q̃ sũpt⁹ ẽ. Eiecitq; adam. et
collocauit añ paradisũ voluptatis cheru-
bin. ꝙ flãmeũ gladiũ atq; vsatilẽ: ad custo
diendam viam ligni vite.

¶ Capitulũ. IIII.

Ognouit vero adam euam vxorẽ
suam: q̃ ꝓcepit ꝙ pepit caỹn dicẽs.
Possedi hominem ꝓ deũ. Rursũq;
pepit fratrem eius abel. Fuit autem abel
pastor ouium: et caỹn agricola. Factum
est aũt post multos dies vt offerret caỹn.
de fructiꝫ terre munera domino. Abel q̃;
obtulit de primogenitis gregis sui ꝙ de a-
dipibus eorum. Et respexit dñs ad abel. ꝙ

ad munera eiꝰ. ad caÿn aũt ⁊ ad munera illiꝰ ñ reſpexit. Iratuſqꝫ ẽ caÿn vehemẽẽ: ⁊ ꝯcidit vultꝰ eiꝰ. Dixitqꝫ dñs ad eũ. Qua re iratꝰ es. et cur ꝯcidit facies tua? nõne ſi bene egeris recipies? Sin aũt male: ſtatim ī foribꝫ ꝓccatũ tuũ aderit. Sꝫ ſub te erit appetitꝰ eiꝰ: ⁊ tu dñaberis illiꝰ. Dixit qꝫ caÿn ad abel frem mõ. Egrediamur foras. Cũqꝫ eẽnt ī agro. ꝯſurrexit caÿn aduerſus frem ſuũ abel: ⁊ interfecit eũ. Et ait dñs ad caÿn. Vbi ẽ abel fr tuꝰ? Qui rñdit Neſcio. Nũquit cuſtos frīs mei ſũ ego. Dixitqꝫ ad eũ. Quid feciſti? Vox ſãguis frīs tui clamat ad me ȯ ẽra. Nũc igiẽ maledictus eris ſup terrã: q̃ aperuit os ſuũ ⁊ ſuſcepit ſãguinẽ frīs tui ȯ manu tua. Cum opatꝰ fueris eaꝫ nõ dabit tibi fructꝰ ſuos. Vagus ⁊ ꝓfugꝰ eris ſup terrã. Dixitqꝫ caÿn ad dñm. Maior ẽ iniq̃tas mea: q̃ vt veniã meriar. Ecce eicis me hodie a facie tẽre: ⁊ a facie tua abſcõdar: ⁊ ero vagꝰ ⁊ pfugus ī ẽra. Oīs igiẽ q̃ inuenerit me occidet me. Dixitqꝫ ei dñs. Nequaq̃ ita fiet ſꝫ oñis q̃ occiderit caÿn ſeptuplũ punietur Poſuitqꝫ dñs in caÿn ſignũ: vt nõ interficeret eũ oīs q̃ inueniſſet eũ. Egreſſuſqꝫ caÿn a facie dñi habitauit pfugꝰ ī terra ad orientale plagã eden. Cognouit aũt caÿn vxorẽ ſuã: q̃ ꝯcepit ⁊ pepit enoch. Et edificauit ciuitatẽ: ⁊ vocauit nomẽ eiꝰ ex noīe filij ſui enoch. Porro enoch genuit ÿrad. Et ÿrad genuit maniael. et maniael genuit mathuſael. Et mathuſael genuit lamech. Qui accepit duas vxores. Nomen vni ada. ⁊ nomẽ altẽri ſella. Genuitqꝫ ada iabel. q̃ fuit patẽr habitãtiũ intẽtoriꝫs. atqꝫ paſtor: ⁊ nomẽ frīs eiꝰ tubal. Ipe fuit pr canẽtiũ cithara ⁊ organo. Sella q̃ genuit tubalcaÿn. q̃ fuit malleator. ⁊ fab. ī cũcta opa eris ⁊ ferri. Sor vo tubalcaÿn. noemma. Dixitqꝫ lamech vxoribꝫ ſuis ade ⁊ ſelle. Audite vocẽ meaꝫ vxores lamech. auſcultate ꝓmonẽ meũ. Qm̃ occidi vir in vulnus meũ ⁊ adoleſcẽtẽ in liuorẽ meum. Septuplũ vlcio dabit de caÿn: de lamech vero ſeptuagies ſepcies. Cognouit q̃ adhuc adã vxorẽ ſuã ⁊ pepit filiũ vocauitqꝫ nomẽ eiꝰ ſeth dicens. Poſuit mihi dẽus ſemen aliud ꝓ abel quẽ occidit caÿn. Sed et ſeth natus eſt filiꝰ: quẽ vocauit enos. Iſte cepit inuocare nomẽ dñi.

Capitulũ. .V.

Hic eſt liber generacõnis adam. in die qua creauit deus hominẽ. Ad ſimilitudinem dei fecit illum. maſculum et feminam creauit eos et benedixit illis. et vocauit nomen eoꝝ adaꝫ ī die qua creati ſunt. Vixit autẽ adam centuꝫ triginta annis. et genuit filium ad ÿmaginem. et ſimilitudinẽ ſuã. vocauitqꝫ nomẽ eiꝰ ſeth. Et facti ſũt dies adã poſtq̃ genuit ſeth octingẽti ãni: genuitqꝫ filios ⁊ filias. Et factũ ẽ oñe tẽpus qȯ vixit. adã ãni nongenti triginta et mortuus eſt. Vixit q̃ ſeth centũquinqꝫ ãnis. et genuit enos. Vixitqꝫ ſeth poſtq̃ genuit enos octingenti ſeptem annis. genuitqꝫ filios ⁊ filias. Et facti ſunt oñs dies ſeth nongentoꝝũduodecim annoꝝ: ⁊ mortuus eſt. Vixit vo enos nonaginta annis et genuit caÿnan. Poſt cuius ortum vixit octingenti ſquindecim annis. et genuit filios et filias. Factiq̃ ſũ omnes dies enos nongẽtiq̃nqꝫ ãni: ⁊ mortuꝰ ẽ. Vixit q̃ caÿnan ſeptuaginta ãnis et genuit malalehel. Et vixit caÿnan poſtq̃ genuit malalehel octingenti ſquadragĩta ãnis. genuitqꝫ filios et filias. Et facti ſunt omnes dies caÿnan nongẽtidecẽ anni. et mortuus eſt. Vixit aũt malalahel ſeragintaq̃nqꝫ ãnis. et genuit iared. Et vixit malalehel poſtq̃ genuit iared octingenti ſtriginta ãnis. et genuit filios ⁊ filias. Et facti ſũt omnes dies malalehel octingentino nagĩtaq̃nqꝫ anni: et mortuꝰ eſt. Vixitqꝫ iared centũ ſeragintaduob annis et genuit enoch. Et vixit iared poſtq̃ genuit enoch octingentis annis. et genuit filios et filias. Et facti ſũt oẽs dies iared nõgenti ſeragintaduo anni: ⁊ mortuꝰ ẽ. Porro enoch vixit ſeragintaquiqꝫ annis. et genuit mathuſalam. Et ambulauit enoch cũ deo Et vixit enoch poſtq̃ genuit mathuſalã trecentis annis. et genuit filios et filias. Et facti ſũt omnes dies enoch. tricenti ſeragintaq̃nqꝫ anni. ambulauitqꝫ cũ deo ⁊ nõ apparuit: quia tulit euꝫ dñs. Vixit q̃ mathuſalam centũoctogintaſeptẽ annis. et genuit lamech. Et vixit mathuſalam poſtq̃ genuit lamech ſeptingenti ſoctogintaduobus annis. et genuit filios et filias. Et facti ſunt omnes dies mathuſale nongenti ſeragintanouem anni: ⁊ mortuꝰ eſt.

Vixit aũt lamech centumoctogintaduob
ãnis ⁊ genuit filiũ:⁊ vocauitq; nom̃ eius
noe dicẽs. Iste ꝓsolabit nos ab opib⁹ ⁊ la
boribꝫ manuũ nr̃aꝝ ī tẽra: cui meledixit
dñs Vixitq; lamech postq̃ genuit noe ąn
gentisnonagītaąnq; ãnis: ⁊ genuit filios
⁊ filias. Et facti sũt oẽs dies lamech septi
gentiseptuagītaseptẽ ãni:⁊ mortu⁹ẽ. Noe
vero cũ ąngentoꝝ esset ãnoꝝ :genuit sem
⁊ cham. ⁊ iaphet.

Capitulũ. .VI.

Vnq; cepissent hoĩes multiplicari
sup̃ tẽrã. ⁊ filias ꝓcreassent. Vidẽ
tes filij dei filias hominũ q̃ essent
pulcre: acceperunt sibi vxores ex omnib⁹
quas elegerant. Dixitq; dn̄s. Non perma-
nebit spũs meus ī hoĩe ĩeternũ: q; caro ẽ.
Eruntq; dies illi⁹ centũuiginti ãnoꝝ. Gi-
gantes aũt erãt sup̃ tẽrã ī diebꝫ illis. Post
q̃ em̃ ingressi sũt filij dei ad filias hoĩm. il-
leq; genuerũt: isti sũt potẽtes a seculo: vt
viri famosi. Vidẽs aũt dns q̃ multa ma-
licia hoĩm esset in tẽra: ⁊ cũcta cogitacõ
cordis intẽta esset ad maluꝫ omni tpe: pe
nituit eũ q̃ hoĩem fecisset in tẽra. Et pre
cauens in futuꝝ. ⁊ tactus dolore cordis ī
trinsecus: delebo inquit hominẽ quẽ crea
ui a facie tẽrre. ab homĩe vsq; ad animã-
tia: a reptili vsq; ad volucres celi. Peni-
tet enim me fecisse eos. Noe vero inuenit
gr̃am coraꝫ dño. Hec sunt generacões noe
Noe vir iustus atq; pfectus fuit. in gene-
racõibꝫ suis: cum deo ambulauit: ⁊ genuit
tres filios. sem. cham. ⁊ iaphet. Corrupta
est autem tẽrra coram dño: ⁊ repleta ẽ in-
iquitate. Cunq; vidisset dns tẽrram esse
corruptam: omnis quippe caro corruperat
viã suã sup̃ tẽrrã: dixit ad noe. Finis vni
uersę carnis venit corã me. Repleta ẽ tẽr
ra iniq̃tate a facie eoꝝ: ⁊ ego dispdã eos
cum tẽrra. Fac tibi archã ex lignis leuiga
tis. Mansiunculas in archa facies: ⁊ bitu
mine linies ītrinsecus ⁊ extrinsecus: ⁊ sic
facies eam. Trecentoꝝ cubitoꝝ erit lõgi-
tudo arche: q̃nquaginta cubitoꝝ latitudo
⁊ trigīta cubitoꝝ altitudo illi⁹. Fenestraꝫ
in archa facies: ⁊ in cubitu cõsumabis sũ-
mitatem eius. Ostium aũt arche pones ex
latere deorsũ. Cenacula ⁊ tristega facies ī
ea. Ecce ego adducã aquas diluuij super
tẽrrã vt interficiã omnẽ carnem ī qua spi-
rit⁹ vite ẽ subter celũ: ⁊ vniuersa q̃ in tẽrra
sũt ꝓsumẽt. Ponãq; fedus meũ tecũ: ⁊ ī-
gredieris archã tu ⁊ filij tui. vxor tua. et
vxores filioꝝ tuoꝝ tecũ: ⁊ ex cũctis aiãn-
tib⁹ vniuersę carnis bina induces ī archã
vt viuãt tecũ masclini sex⁹ ⁊ femī. De vo-
lucrib⁹ iuxta genus suũ: ⁊ de iumẽtis ī ge
nere suo. ⁊ ex oī reptili tẽrre. scõm genus
suũ: bina de oĩb⁹ īgredient̃ tecũ. vt possīt
viuere. Tolles igit̃ tecũ ex oĩb⁹ escis que
mãdi possũt. ⁊ cõportabis apud te: ⁊ erũt
tam tibi q̃ illis in escam. Fecit igit̃ noe
omnia que ꝓceperat illi dn̄s.

Capitulũ. .VII.

Dixitq; dn̄s ad eũ. Ingredere tu et
omnis domus tua in archam. Te
em̃ vidi iustũ corã me ī generacõe
hac. Ex omnib⁹ animantib⁹ mũdis tolles
septena ⁊ septena. masculũ ⁊ feminam: de
aiantib⁹ vero īmundis duo ⁊ duo. mascu
lum ⁊ feminam: sed ⁊ de volatilib⁹ celi se-
ptena ⁊ septena. masculũ ⁊ feminã: vt sal
ueat̃ semen super faciẽ vniuersę tẽrre. Ad-
huc enim et post dies septem ego pluã su
per tẽrram quadraginta diebus ⁊ quadra
ginta noctibus: et delebo omnem substan-
ciam quã feci de superficie tẽrre. Fecit er
go noe omnia que mandauerat ei dómi-
nus. Eratq; sexcentoꝝ annoꝝ: quãdo di-
luuij aque inũdauerunt sup̃ tẽrram. Et in
gressus est noe ⁊ filij ei⁹. vxor eius. ⁊ vxo-
res filioꝝ eius cum eo in archã: ꝓter
aquas diluuij. De animantibus q̃q; mun-
dis et inmundis: et ō volucribus et ex oĩ
qō mouet̃ sup̃ tẽrrã. duo ⁊ duo ingressi sũt
ad noe in archã mascul⁹ ⁊ femina: sicut p̃-
ceperat dn̄s noe. Cunq; trãsissent septem
dies aque diluuij inundauerunt sup̃ tẽrrã
anno sexcentesimo vite noe mense secũdo
septimodecimo die mensis. rupti sunt om
nes fontes abissi magne: et catharacte ce-
li aperte sunt: et facta est pluuia super tẽr
ram quadraginta diebus et quadraginta
noctibus. In articulo diei illi⁹ ingressus ẽ
noe. ⁊ sem. et cham. ⁊ iaphet filij ei⁹. vxor
illius et vxores filioꝝ eius cum eis in
archam: ipsi et omne animal secundũ ge-
nus suum vniuersaq; iumenta in genere
suo. ⁊ oẽ qō mouet̃ super tẽrraꝫ in genere
suo: cunctũq; volatile scõm gen⁹ suũ. Vni-
uersę aues oñesq; volucres ingresse sunt

ad noe ī archā: bina ⁊ bina ex oī carne ī
q̄ erat ſpūs vitæ. Et q̄ ingreſſa ſūt. maſcu-
lus ⁊ femīa ex oī carne introierūt. ſicut p̄
ceperat ei de⁹: ⁊ incluſit eum dñs deforis.
Factūq; ē diluuiū quadraginta dieb⁹ ſup
terrā. ⁊ mlt̄iplicatæ ſūt aque: ⁊ eleuauerūt
archā ī ſublime a terra. vehemēt̄ cū inun
dauerūt: ⁊ oīa repleuerūt ī ſupficie t̄re
Porro archa ferebat̄ ſup aquas: ⁊ aq̄ pre
ualuerūt nimis ſup terrā: optiq; ſūt oēs
mōtes excelſi ſub vniuerſo celo. Quindeci
cubitis altior fuit aq̄ ſup mōtes q̄s operu
erat. Conſūptaq; ē oīs caro q̄ mouebatur
ſup terrā: volucr̄ aīantiū beſtiar̄ oīmq;
reptiliū q̄ reptāt ſup terraz. Vniuerſi ho-
mines ⁊ cūcta in q̄b⁹ ſpiraculū vitæ eſt in
terra: mortua ſūt. Et deleuit deus oēm ſub
ſtanciā q̄ erat ſup terrā. ab homīe vſq; ad
pecus. tā reptile q̄ volucres celi: ⁊ deleta
ſūt ō terra. Remāſit aūt ſolus noe: ⁊ q̄ cū
eo erāt in archa. Optinuer̄tq; aque terras
centumq̄nquaginta dieb⁹.

¶ Capitulū. .VIII.

Recordatus aūt dñs noe cūctorūq;
animātiū. ⁊ oīm iumētor̄ q̄ erant
cū eo in archa. adduxit ſpūm ſup
terrā: ⁊ īminutæ ſūt aque. ⁊ clauſi ſūt fon-
tes abyſſi ⁊ catharactæ celi: ⁊ p̄hibitæ ſunt
pluuie de celo. Reuerſeq; ſūt aq̄ de terra.
eūtes ⁊ redeūtes: ⁊ ceperūt minui. poſt cē-
tumq̄nquagīta dies. Requieuitq; archa mē
ſe ſeptimo viceſimoſeptimo die mēſis ſup
montes armenie. At vero aque ibāt ⁊ de-
creſcebant vſq; ad decimum menſem. De
cimo em̄ mēſe p̄ma die mēſis aparuerūt
cacumina montiū. Cūq; trāſiſſent q̄dragī
ta dies. aperiēs noe feneſtrā arche quā fe
cerat dimiſit coruū: q̄ egrediebat̄ ⁊ nō re-
uertebat̄ donec ſiccarēt̄ aque ſup terram
Emiſit q̄q; colūbam poſt eum: vt videret ſi
iam ceſſaſſent aq̄ ſup faciē terre. Que cū
nō īueniſſet vbi requieſceret pes ei⁹: reuerſa
ē ad eū ī archā. Aque em̄ erāt ſup vniuer
ſam terrā. Extēditq; manū ſuā: ⁊ appēn-
ſam intulit ī archā. Expectatis aūt vltra
septē diebus alijs: rurſū dimiſit colūbam ex
archa. At illa venit ad eū ad veſperā: por
tans ramū oliue virētib⁹ foliis in ore ſuo
Intellexit q̄ noe: q̄ ceſſaſſent aque ſup ter
ram. Expectauitq; nihilominus septē ali-
os dies. ⁊ emiſit colūbā: q̄ nō eſt reuerſa
vltra ad eū. Igit̄ ſexcētēſimoq̄mo ānō pri
mo mēſe. p̄ma die mēſis īminutæ ſūt aque
ſup terrā. Et aperiēs noe tectū arche aſpe
xit: viditq; q̄ exiccata eſſet ſupficies terre.
Menſe ſcdo ſeptimo ⁊ viceſimo die mēſis
arefacta ē terra. Locutus eſt aūt dñs ad
noe dicens. Egredere de archa tu. ⁊ vxor
tua. filij tui: ⁊ vxores filior̄ tuor̄ tecum:
cūcta animātia q̄ ſūt apud te ex oī carne
tā in volatilib⁹ q̄q; ī beſtijs. ⁊ vniuerſis re-
ptilib⁹ q̄ reptāt ſup terrā. educ tecū: ⁊ egre
dumī ſup terrā. Creſcite ⁊ multiplicamī
ſup eaz. Egreſſus ē g̃ noe ⁊ filij ei⁹. ⁊ vxor
illius ⁊ vxores filior̄ ei⁹ cū eo: ſz ⁊ omnia
animātia. iumēta ⁊ reptilia q̄ reptāt ſup
terrā. ſcōm gen⁹ ſuū: egreſſa ſūt de archa.
Edificauit aūt noe altare dño: ⁊ tollēs de
cūctis pecorib⁹ ⁊ volucrib⁹ mundis: obtu
lit holocauſta ſup altare. Odoratuſq; eſt
dñs odorē ſuauitatis: ⁊ ait ad eum. Neq̄q̄
vltra maledicā terre ꝓter hoīes. Sensus
ei ⁊ cogitacō humani cordis ī malū ꝓna
ſūt ab adoleſcentia ſua. Non igit̄ vltra p-
cuciam omnē animā viuentē ſicut feci cū
ctis diebus. terre ſemētis ⁊ meſſis. frigus
⁊ eſtus. eſtas ⁊ hiemps. nox ⁊ dies non re
quieſcent. ¶ Capitulū. .IX.

Benedixitq; de⁹ noe ⁊ filijs eius: et
dixit ad eos. Creſcite ⁊ multipli-
camini ⁊ repletæ terram: ⁊ terror veſter ac
tremor ſit ſuper cuncta animalia terre et
ſup omnes volucres celi cū vniuerſis que
mouet̄ ſup terrā. Omnes piſces maris: ma
nui vre t̄diti ſunt: ⁊ oē qd̄ mouet̄ ⁊ viuit.
erit vob⁹ ī cibū. Quaſi olera virētia tradi-
ti vobis omnia: excepto q̄ carnē cū ſangui
ne non comedetis. Sanguinem enim ani
marū veſtrarū. requram de manu cunctar̄
beſtiar̄: ⁊ de manu homis. De manu viri
⁊ de manu frīs ei⁹ requram aīam hominis
Quicūq; effuderit humanū ſāguinē: fūde-
tur ſanguis illius. Ad ymaginez dei q̄pe
factus eſt hō. Vos aūt creſcite ⁊ multipli
camini: ⁊ īgrediemini ſup terram ⁊ imple
plete eam. Dec q̄q; dixit de⁹ ad noe. ⁊ ad fili
os eius cum eo. Ecce ego ſtatuam pactuz
meuz vobiſcum. ⁊ cū ſemīe vro poſt vos:
⁊ ad omnē animā viuentem q̄ eſt vobiſcū
tā in volucrib⁹ q̄q; in iumentis et pecudib⁹
terre. cūctiſq; que egreſſa ſunt de: archa ⁊
vniuerſis beſtijs terre. Statuā pactū meū

vobiſcū. ⁊ neq̄ ꝯ vltra interficiet omīs ca
ro ab aq̄s diluuij neq; erit deinceps dilu-
uiū diſſipās omnē terram. Dixitq; deus.
Hoc ē ſignū federis qđ do inter me et vos
⁊ ad omnē aīam viuētē q̄ ē vobiſcū i gene
racões ſempiternas. Arcū meū ponā i nu
bibo celi ⁊ erit ſignū federis int̄ me ⁊ ter-
raz. Cūq; obduxero nubibo celū. apparebit
arcus me⁹ i nubibo. et recordabor federis
mei qđ pepigi vobiſcū. ⁊ cū omī anima vi
uentꝫ q̄ carnem vegetat: ⁊ non erūt vltra
aque diluuij ad delendam vniuerſā carnē
Eritq; arcus me⁹ i nubibo. et videbo illuz
⁊ recordabor federis ſempiterni: qđ pactū
eſt inter deū et omīem aīam viuentez vni-
uerſe carnis q̄ eſt ſup terraz. Dixitq; dñs
ad noe. Hoc eſt ſignū federis q̄ conſtitui
inter me et omīem carnē ſup terrā. Erant
g̃ filij noe q̄ egreſſi ſūt ō archa. ſem. cham.
et iaphet. Porro cham ipe eſt p̄ chanaan
Tres iſti ſūt filij noe. ⁊ ab alijs diſſemina
tum eſt omne gen⁹ hoīm ſup vniuerſā ter
ram. Cepitq; noe vir agricola exercere ter
ram: et plantauit vineā. Bibenſq; vinum
iebriatus eſt ⁊ nudatus iacuit i taberna-
culo ſuo. Qđ cū vidiſſet cham p̄ chanaā
verēda p̄ris ſui eſſe nudata: nūciauit duo
bus fratribo ſuis foris. Atvero ſem ⁊ ia-
phet. palliū impoſuerūt humeris ſuis. et
incedentes retrorſum: operuerūt verēda
patris. Facieſq; eor auerſi erāt. ⁊ p̄ris vi
rilia nō viderūt. Euigilans aūt noe ex vi-
no cū didiciſſet q̄ fecerat ei fili⁹ ſu⁹ iunior
ait. Maledict⁹ chanaan puer: ſeru⁹ ſeruor
erit fratribo ſuis. Dixitq;. Bñdictus dñs
de⁹ ſem ſit chanaan ſeru⁹ ei⁹. Dilatet deus
iaphet. ⁊ habitet in tabernaclis ſem. ſitq;
chanaan ſeru⁹ eius. Elixit aūt noe poſt di-
luuiū trecentiſquīquagīta ānis: et imple-
te ſunt omnes dies eius nongentorumq̄n-
quaginta annor: et mortuus eſt.

Capitulū. .X.

Hec ſunt generaciones filiorū noe
ſem. cham. et iaphet. Natiq; ſunt
eis filij poſt diluuiū. Filij iaphet
gomer. et magog et madai. ⁊ iauan. ⁊ thu
bal. et moſoth. et tyras. Porro filij gomer
aſſenem. et ripphat. et thogorma. Filij aūt
iauan heliſa et thar-ſis. cethiz. et dodaniz
Ab hijs diuiſe ſunt inſule gentium in re-
gionibus ſuis. vnuſquiſq; ſecundū līguaz
ſuam et familias ſuas in nacōnibus ſuis.
Filij aut̄ cham. chus et meſraim et phut
⁊ chanaan. Filij autem chus. ſabaeiula ⁊
ſabatha et regina et ſabathata. Filij regi
na. ſaba et dadan. Porro chus genuit nē-
roth. Ipe cepit eſſe potens in terra: ⁊ erat
robuſt⁹ venator corā dño. Ad hoc exiuit
puerbium. Quaſi nemroth robuſtus ve-
nator coram domino. Fuit aūt pncipium
regni eius babilon. et arath et archath et
calāne. i terra ſennaar. De terra illa egreſ
ſus eſt aſſur. et edificauit niniuen. et pla-
teas ciuitatis et chale. Reſē q̄z inter nini-
uen et chale. Hec ē ciuitas magna. Atve
ro meſraim genuit ludim. ⁊ anamim. ⁊ la
abim. et neptuim. et pheteuſin. ⁊ celluim.
de quib⁹ egreſſi ſunt philiſtijm. ⁊ capturiz
Chanaan aūt genuit ſidonē pmogenitum
ſuū. etheum. ⁊ iebuſeū. ⁊ amorreū. ⁊ gerge
ſeū. et eueum. et aracheū cyneum. ⁊ arabi
um. ſamarithem. et amathеum. Et p hos
diſſeminati ſunt ppli chananeor. Factiq;
ſunt termini chanaā venientib⁹ a ſidone
ierarā. uſq; gaſā. donec in grebiaris ſoda-
maz et gomorrā. ⁊ adamā. ⁊ ſeboim uſq; e
ieſa. Hij ſūt filij chā in ꝯgnacōib⁹ ⁊ līguis
et generacōnib⁹: terriſq; et gentib⁹ ſuis.
De ſem q̄z nati ſunt p̄es oīm filior heber
ffe iaphet maiore. Filij ſem. helē et aſſur.
et arphaxat. lud. et araz. Filij arā. hus et
hul. et gether. et mes. Atvero arphaxat
genuit ſale. de quo ortus ē heber. Natiq; ſt̄
heber filij duo. Nomen vni phaleg. eo q̄ i
diebus eius diuiſa ſit terra. et nomen frīs
eius iectan. Qui iectan. genuit elmodad.
et ſaleph et aſarmoth. iare. et aduram. et
iazal. et deda et hebal. et abimahel. ſaba.
et iophir. et eiula. et iobab. Omēs iſti filij
iectan. Et facta eſt habitacō eorū. de meſ-
ſa pgentib⁹ uſq; ſephar montem orienta-
lem. Iſti ſunt filij ſem. ſcōm cognacōnes
et lingnas et regiones in gentib⁹ ſuis. De
familie noe. iuxta populos et nacōnes ſu
as ab hijs diuiſe ſunt gentes in terra poſt
diluuium.

Capitulū. .XI.

Erat aūt tra labij vni⁹ ⁊ ſmonū eo-
rūdē. Cūq; pficiſcerent̄ ō orientē.
inuenerūt campū i terra ſennaar
et habitauerūt i eo. Dixitq; alter ad pri-
mū ſuū. Elenite faciam⁹ latheres. ⁊ coq̄mus

eos igni. Habueꝛtq; latꝛes ꝑ saxis et bitumẽ ꝑ cemẽto: ⁊ dixerũt. Cleniteꝛ faciam⁹ nob ciuitatẽ. ⁊ turrẽ cui⁹ culmẽ ptĩgat usq; ad celũ: ⁊ celebrem⁹ nomen nr̃m antẽq; diuidamur ĩ vniuersas ẽras. Descẽdit aũ dn̄s vt viderꝛ ciuitatẽ. ⁊ turrẽ quã edificabãt filij adam: ⁊ dixit. Ecce vn⁹ ẽ ꝓplus. et vnũ ẽ labiũ oĩb. Cepeꝛtq; hoc facere: nec desistẽt a cogitacõnib suis donec eas opꝛ ꝑpleãt Cleniteꝛ igit descẽdam⁹ ⁊ cõfũdam⁹ ibi lĩguã eoꝛ: vt nõ audiat vnusquisq; vocꝛ ꝓximi sui. Atq; ita diuisit eos dn̄s exꝛ illo loco ĩ vniuersas ẽras: ⁊ cessauerũt edificare ciuitatẽ. Et idcirco vocatũ ẽ nomẽ loci illi⁹ babel: qꝛ ibi ꝓfusũ ẽ labiũ vniuerse ẽre. Et ĩde diꝛpsit eos dn̄s sup faciẽ cũcta rũ regionũ. Hec sũt generacões sem. Sem erat cẽtũ ãnoꝛ qñ genuit arphaxat: biennio p⁹ diluuiũ. Clixitq; sem postq̃ genuit arphaxat ꝗngẽtis ãnis: ⁊ genuit filios et filias. Porro arphaxat vixit trigintaq̃nq; ãnis ⁊ genuit sale. Clixitq; arphaxat postq̃ genuit sale trecẽtis ⁊ trib ãnis: ⁊ genuit filios ⁊ filias Sale q̃ vixit trigĩta ãnis ⁊ genuit heber. Clixitq; sale postq̃ genuit heber q̃drĩgẽtistrib ãnis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Clixit aũ heber trigĩtaq̃tuoꝛ ãnis ⁊ genuit phalech. Et vixit heber postq̃ genuit phalech q̃drĩngẽtistrigĩta ãnis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Clixit q̃ phalech tĝinta ãnis ⁊ genuit reu Clixitq; phalech post q̃ genuit reu ducẽtisnouẽ ãnis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Clixit autẽ reu trigintaq̃nq; ãnis: ⁊ genuit saruch. Clixit q̃ reu postq̃ genuit saruch ducentisseptem annis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Clixit autem saruch tĝinta annis et genuit nachoꝛ. Clixitq; saruch postq̃ genuit nachoꝛ ducentis ãnis et genuit filios ⁊ filias. Clixit autem nachoꝛ vigintinouem annis. et genuit thare Clixit nachoꝛ postq̃ genuit thare centũdecem ⁊ nouez ãnis: ⁊ genuit filios ⁊ filias Clixitq; thare septuaginta ãnis: ⁊ genuit abram. ⁊ nachoꝛ et araz. Hec sunt aũt generacões thare. Thare genuit abrã. nachoꝛ ⁊ arã. Porro arã genuit loth. Mortuusq; est arã ante thare patrem suum ĩ tẽrra natiuitatis sue ĩ hur chaldeoꝝ. Duxerũt aũ abram. et nachoꝛ vxoꝛes. Nomen vxoꝛis abraz: sarai. Et nomẽ vxoꝛis nachoꝛ: melcha filia aram patris melche et patris ieſche. Erat autẽ sarai sterilis: nec habebat filios. Tulit itaq; thare abram filiũ suum et loth filium aram filium filij sui. ⁊ sarai nurum suam. vxoꝛem abram filij sui: ⁊ eduxit eos de hur chaldeoꝛum vt irent in tẽrram chanaan. Cleneruntq; usq; harã: ⁊ habitauerũt ibi. Et facti sunt dies thare ducentoꝛumquinq; annoꝛum: et moꝛtuus ẽ in haran.

Capitulũ. .XII.

Dixit aũt dn̄s ad abrã. Egredere de tẽrra ⁊ de cognacõne tua. ⁊ de domo pr̃is tui: et veni in tẽrrã quã mõstrauero tibi. Faciãq; te ĩ gẽtẽ magnã ⁊ bñdicã tibi. ⁊ magnificabo nomẽ tuuz: eriscq; bñdictus. Benedicã bñdicẽtib tibi. ⁊ maledicã maledicẽtib tibi: atq; in te bñdicẽt vniuerse cognacõnes tẽrre. Egressus est itaq; abram sicut ꝓceperat ei dn̄s: ⁊ iuit cũ eo loth. Septuagĩtaq̃nq; ãnoꝛũ erat abrã̃: cum egrederet de haran. Tulitq; sarai vxoꝛem suam. ⁊ loth filiuz frĩs sui. vniuersãq; substanciã quã possederãt. ⁊ aĩas q̃s fecerãt in harã: ⁊ egressi sunt vt irent in tẽrrã chanaan. Cunq; venissent in eam: ptrãsiuit abram tẽrram usq; ad locũ sichẽ: ⁊ usq; ad cõuallẽ illustrẽ. Chanane⁹ aũt tunc erat in tẽrra. Apparuit autez domin⁹ abram et dixit ei. Semĩ tuo dabo tẽram hãc. Qui edificauit ibi altare dn̄o q̃ apparuerat ei: ⁊ inuocauit ibi nomẽ eius. Et inde transgrediens ad montẽ q̃ erat cõtra oꝛientem bethel. tẽtendit ibi tabernaculum suum ab occidentẽ habẽs bethel: et ab oꝛiẽte hay. Edificauit q̃ ibi altare dn̄o ⁊ inuocauit nomẽ eius. Perrexitq; abraz vadẽs: ⁊ vltra ꝑgrediẽs ad meridiẽ. Facta est autem fames in tẽrra. Descẽditq; abrã in egiptum vt peregrinareꝛ ibi. Preualuerat eĩ fames in tẽrra. Cunq; ꝑe esset vt ingrederet egiptum: dixit sarai vxoꝛi sue. Noui q̃ pulcra sis mulier. et qđ cũ viderĩt egiptij dicturi sunt. vxoꝛ illius est: et interficient me. et te reseruabunt. Dic ergo obsecro te: q̃ soꝛoꝛ mea sis. vt bene sit mihi propter te et viuat anima mea ob graciam tui. Cũ itaq; ingressus esset abrã egiptũ: viderũt egiptij mulierem q̃ esset pulcra nimis. Et nũciauerũt ꝓncipes pharaoni et laudauerũt eam apud illũ. Et sublata ẽ mulier in domũ phãraonis: abram vero bñ vsi sũt ꝓpt illã. Fuerũtq; ei oues.

ꝛ boues.ꝛ azini.ꝛ ſui.ꝛ famle.ꝛ azine.et
cameli. Flagellauit aũ dñs pharaonẽ pla
gis maximis.ꝛ domũ eiꝰ. ꝓpt̃ ſarai vxoꝛẽ
abrã. Vocauitq; pharao abraz: ꝛ dixit ei.
Quidnã ẽ hoc qđ feciſti mihi? Quare nõ
idicaſti mihi q vxoꝛ tua eẽt? Quã ob cau
ſã dixiſti eã ſoꝛoꝛẽ tuã: vt tollerẽ mihi eã
i vxoꝛẽ. Nũc igiť ecce cõiunx tua: accipe
eã ꝛ vade. Precepitq; pharao ſup abrã vi-
ris:ꝛ deduxerũt eũ ꝛ vxoꝛẽ eiꝰ ꝛ oĩa q̃ habe
bat.

Capitulũ. XIII.

Aſcendit g̃ abram de egipto : ipſe
ꝛ vxoꝛ eiꝰ.ꝛ oĩa q̃ habebat.ꝛ loth
cũ eo:ad auſtralẽ plagã. Erat aũt
diues valde i poſſeſſione auri ꝛ argẽti Re
uerſuſq; eſt per iter q̃ venerat a meridie i
bethel. vſq; ad locũ vbi ꝑus vixerat taber
naculũ inter bethel ꝛ haỹ. in loco altaris
qđ fecerat prius.et iuocauit ibi nomẽ do
mini. Sed et loth q̃ erat cũ abrã: fuerunt
greges ouiuz et armenta et tabernacula:
nec poterat eos capere ẽra. vt habitarent
ſimul. Erat q̃pe ſubſtancia eoꝛum mlta.
et neq̃bant habitare ꝓmunť. Unde facta
eſt rixa inter paſtoꝛes gregũ abram ꝛ loth
Eo aũt tpe chananeus ꝛ pherezeꝰ habita-
bãt in illa terra. Dixit g̃ abrã ad loth. Ne
queſo ſit iurgiũ inter me ꝛ te. ꝛ inter pa-
ſtoꝛes meos ꝛ inter paſtoꝛes tuos.frẽs eĩ
ſumus. Ecce vniuerſa terra corã te eſt.re-
cede a me obſecro. Si ad ſiniſtram ieris.
ego dexterã tenebo:ſi tu dexteraz elegeris
ego ad ſinuſtram pgã. Eleuatis itaq; loth
oculis.vidit amnẽ circa regionẽ ioꝛdanis
qui vniuerſa irrigabať (anteq̃ ſubuerte-
ret dñs ſodomã ꝛ gomoꝛram) ſicut para-
diſus dñi:ꝛ ſicut egiptus venientibꝰ in ſe
goꝛ. Elegitq; ſibi loth regionẽ circa ioꝛda
nẽ ꝛ receſſit ab oriente. Diuiſiq; ſť alteru
trũ a fratre ſuo. Abram habitauit in ter-
ra chanaã. Loth vero moratus eſt in opi-
dis q̃ erãt circa ioꝛdanen ꝛ habitauit in ſo
domis. Homines aũt ſodomite peſſimi e-
rant.ꝛ peccatoꝛes corã dño nimis. Dixit-
q; dñs ad abram: poſtq̃ diuiſus eſt ab eo
loth. Leua oculos tuos indirectũ ꝛ vide a
loco i quo nũc es:ad aq̃lonẽ ꝛ meridiem:
ad orientẽ ꝛ occidentem. Omẽm terrã quã
cõſpicis:tibi dabo et ſemini tuo vſq; i ſẽ-
piternum. Faciãq; ſemen tuũ ſicut pulue
rẽ tre. Si q̃s poteſt hoim numerare pul-
uerẽ tre. ſemen q̃q; tuũ numerare poterit.
Surge g̃ ꝛ pãbula terrã. i lõgitudinẽ ꝛ in
latitudinẽ ſuã:q; tibi datur? ſũ eam. Mo-
uẽs igiť tabnaculũ ſuũ abram. venit ꝛ ha
bitauit iuxta cõuallem mambre:q̃ eſt i be
brõ. Edificauitq; ibi altare dño.

Capitulũ. XIIII.

Pactũ ẽ aũt i illo tpe. vt amraphel
rex ſennaar.ꝛ arioch rex ponti. et
chodoꝛlaomoꝛ rex elamitarum.ꝛ
thadal rex gentiũ. inirent bellũ ꝓtra baſa
regem ſodomoꝝ:ꝛ ꝓtra berſa regẽ gomor
re.ꝛ ꝓtra ſennaar rgẽ adame.ꝛ ꝓtra ſeme
ber regẽ ſeboỹm. ꝓtraq; regẽ bale: ipa eſt
ſegoꝛ. Omnes hij cõuenerũt in vallem ſil-
ueſtrem. que nũc eſt mare ſalis. Duodecĩ
eñ annis ſeruierant chodoꝛlaomoꝛ ꝛ ter-
ciodecimo anno receſſerũt ab eo. Igitur
quartodecĩo ãno veĩt chodoꝛlaomoꝛ ꝛ re-
ges q̃ erãt cũ eo ꝛ pcuſſerũt raphaỹm i a-
ſtaroth.ꝛ carnaỹz.ꝛ zuzim cũ eis.ꝛ emin
i ſabe cariathaỹm.ꝛ choꝛreos in montibꝰ
ſeỹr. vſq; ad cãpeſtria pharan:q̃ ẽ i ſolitu-
dine. Reuerſiq; ſũt ꝛ venerũt vſq; ad fõtẽ
mephut. ipa eſt cades.ꝛ pcuſſerũt omnez
regionẽ amelechitarũ.ꝛ amoꝛreoꝛum qui
habitabãt aſaſonthamar. Et egreſſi ſunt
rex ſodomoꝝ.ꝛ rex gomoꝛre. rexq; adame
et rex ſeboỹm. necnon ꝛ rex bale que ẽ ſe-
goꝛ.ꝛ direxerũt aciem ꝓtra eos i valle ſil-
ueſtri. ſcilicet aduerſus chodoꝛlaomoꝛ re-
gem elamitarum ꝛ thadal regem gentiũ:
et amraphel regem ſennaar et arioch re-
gem ponti:quatuoꝛ reges aduerſus quiq;
Vallis aũt ſilueſtris habebat puteos mul
tos bituminis. Itaq; rex ſodomoꝝ et rex
gomoꝛre . terga verterunt ceciderunteq;
ibi:ꝛ q̃ remanſerãt. fugierunt ad montem
Tulerũt aũt omnẽ ſubſtanciã ſodomoꝛũ.
ꝛ gomoꝛreoꝝ.ꝛ vniuerſa que ad cibũ ptĩ-
nent:et abierunt. Necnon et loth ꝛ ſubſtã
ciam eius. filium fratris abram:qui habi
tabat in ſodomis. Et ecce vnꝰ q̃ euaſerat.
nunciauit abraz hebreo:q̃ habitabat i cõ-
ualle mambre amoꝛrei. fratris eſchol. et
fratris aner. Hij enim pepigerant fedꝰ cuz
abram. Quod cum audiſſet abram. captũ
videlicet loth fratrem ſuum : numerauit
expeditos vernaculos ſuos trecentoſde-
cem et octo: et ꝑſecutus eſt eos vſq; dan.

Et diuisis socijs irruit super eos nocte. Percussitq; eos et persecutus est eos usq; soba: q phenicen que est ad leuā damasci Reduxitq; omnē substantiā: q loth fratrē suū cū substātia illius. mlieres q; q plm. Egressus est aūt rex sodomoz ī occursuz eius: postq; reuersus est a cede chodorlaomoz: q regū q cū eo erāt in valle sabe que est vall' regis. Atuero melchisedech rex salem. pferēs panē et vinū. Erat enī sacerdos dei altissimi: bñdixit ei q ait. Benedictus abrā deo excelso: q creauit celū q terram et bñdict' deus excelsus: quo ptegēte hostes in manib; tuis ēditi sūt: et dedit ei decimas ex oīb;. Dixit autē rex sodomoz ad abrā. Da mihi aīas: cetera tolle tibi. Qui rñdit ei. Leuo manū meā ad dñm deum excelsū. possessorē celi et terre. q; a filo subtegmīs usq; ad corrigiā calige nō accipiam ex oīb; q tua sunt: ne dicas. ego ditaui abram. exceptis bijs q; comedert iuuenes: et ptib; viroz qui venert mecū. aner. eschol et mābre. isti accipiūt ptes suas.

Capitulum. .XV.

Ijs itaq; trāsactis. factus est sermo dñi ad abrā p visionē: dicēs. Noli timere abram: ego protector tuus et merces tua magna nimis. Dixitq; abram. Dñe deus q̄d dabis mihi: Ego vadam absq; liberis: et filius procuratoris dom' mee: iste damascus eliezer. Addidit; abrā. Mihi aūt nō dedisti semē. et ecce vernacul' me' heres me' erit. Statimq; sermo dñi factus est ad eū: dicēs. Non eī erit hic heres tu'. sed q egrediet de utero tuo: ipm hēbis heredē. Eduxitq; eū foras: q ait illi. Suscipe celū et nūera stellas si potes. Et dixit ei. Sic erit semē tuū. Credidit abram deo: et reputatū est illi ad iusticiā. Dixitq; ad eū Ego dñs q eduxi te de ur caldeoz: ut darem tibi terrā istā et possideres eā. At ille ait. Dñe de'. uñ scire possu; q; possessurus sim ea;: Et rñdit dñs. Sume inquit mihi vaccā triennē et caprā triennē et arietem ānoz triū. turturē q; et colūba;. Qui tollens uniuersa hec. diuisit ea p medium et dē sq; ptes ex se: altrinsecus posuit. Aues aūt nō diuisit. Descēderūtq; volucres sup cadauera et abigebat eas abra;. Cūq; sol occūberet: pauor irruit sup abrā q horror magn' q tenebrosus inuasit eū. Dictūq; ē ad eū. Scito prenoscēs. q; pegrinū futuz sit semē tuū in tra nō sua: et subiciēt eos seruituti: q affligēt q̄dringētis ānis. Verū tñ gentē cui seruituri sunt ego iudicabo: et post hec egredient cum magna substātia. Tu aūt ibis ad pres tuos in pace sepult' ī senectute bona. Generatōe aī q̄rta uertent huc. Nec dū enī cplete sūt iniq̄tates amorreoz: usq; ad pns tps. Cū g occubuisset sol. facta est caligo tenebrosa: q apparuit cliban' fumās: et lāpas ignis trnsiēs inter diuisiones illas. In die illa pepigit dñs fed' cū abram: dicēs. Semini tuo dabo terrā hanc. a fluuio egipti usq; ad fluuiū magnū eufraten. Cineos et cenezeos. cethmoneos et etheos q pherezeos. raphaim q; amorreos. chananeos q gergeseos et iebuseos.

Capitulum. .XVI.

Itur sarai uxor abrā n genuerat sibi liberos: sz hns ancillā egiptiā nomine agar dixit marito suo. Ecce conclusit me dns ne parerē: ingredere ad ancillā meā. si forte saltē ex illa suscipiā filios. Cunq; ille acquiescere deprecanti. tulit agar egiptiā ancillā suā. p' ānos decē quā hītare ceperāt ī terra chanaan: et dedit eā viro suo uxorē. Qui ingressus est ad eam. At illa concepisse se uidēs: despexit dñam suā. Dixitq; sarai ad abram. Inique agis ptra me. ego dedi ancillā meā in sinū tuū que uidens q; concepit: despectui me habet. Judicet dns inter me et te. Cui respondit abram. Ecce ait: ancilla tua in manu tua est: utere ea ut libet. Affligente igit eam sarai: fugā iniit. Cūq; inuenisset eā angelus dñi iuxta fontē aque in solitudine q est in via sur in deserto: dixit ad illam. Agar ancilla sarai: unde venis q quo vadis: Que rñdit. A facie sarai domine mee ego fugio. Dixitq; ei angelus domini. Reuertere ad dominam tuam: et humiliare sub manu illius. Et rursum. Multiplicās inq̄t multiplicabo semen tuū: q nō nūerabit pre multitudine. Ac deinceps. Ecce ait. Concepisti: et paries filium. vocabisq; nomen eius ysmabel: eoq; audierit domin' afflictionem tuam. Hic erit ferus homo. Manus eius contra omnes: et manus omnium contra eum. Et e regione uniuersoz frm suoz figet tabnacula. Vocauit autē

agar nomen dñi qui loquebatur ad eam. tu deus qui vidisti me. Dixit enī. Profecto hic vidi posteriora videntis me. Propterea appellauit puteum illuz: puteū viuentis et videntis me. Ipse est inter cades et barad. Pepitqz agar abze filiū qui vocauit nomen eius ysmahel. Octoginta et sex annoz erat abram: qñ peperit ei agar ysmahelem.

Capitulum. .XVII.

Postqz vero nonaginta et nouē annoz esse ceperat. apparuit ei deus. Dixitqz ad eū. Ego dñs oñipotēs Ambula coza me et esto pfectus. Ponāqz fedus meū inter me et te: et mltiplicabo te vehemēter nimis. Cecidit abraz pron? in faciē. Dixitqz ei deus. Ego sum 7 ponā pactū meū tecū erisqz pr mltaz gentium. Nec vltr vocabit nomē tuū abram: sed appellaberis abrahā: qz prem mltaz gentiū pstitui te. Faciāqz te crescere vehemētissime: et ponā te in gentibz regesqz ex te egredient: et statuā pactū meū inter me et te: et int semē tuū post te: in generatōibz suis. federe sempiterno vt sim deus tuus 7 semis tui post te. Dabogz tibi et semi tuo post te terrā pegrinatōis tue. omnē terrā chanaan in possessionē eternā. eroqz deus eoz. Dixit itez deus ad abrahā. Et tu ergo custodies pactū meū et semē tuū p? te in generatōibz suis. Hoc est pactū meū qz obseruabitis int me et vos 7 semē tuū p? te. Circūcidet ex vob oē masculinū: 7 circūcidetis carnē prepucij vri: vt sit in signū federis inter me et vos. Infans octo dierū circūcidet in vob. Omne masculinuz in generatōibz vris. taz vernaclus q̄ emptīcius circūcidet: et q̄cunqz fuerit ō stirpe vra. Eritqz pactū meū in carne vra in fedus eternū. Masculus cui? prepucij caro circūcisa nō fuerit: delebit anīa illa de pplo suo: qz pactū meū irritū fecit. Dixit qz deus ad abrahā. Sarai vxorē tuā nō vocabis sarai: sed sarām. Et bñdicaz ei: 7 ex illa dabo tibi filiū cui bñdicturz sū. Eritqz in natōnes 7 reges pploz orient ex eo. Cecidit abrahā ī faciē suā: 7 risit in corde suo dicēs. Putasne cētenario nascet filiz 7 sara nonagenaria pariet? Dixitqz ad dominū. Vtinam ysmahel viuat coza te. Et ait dñs ad abrahā. Sara vxor tua pariet tibi filium: vocabisqz nomen eius ysaac. Et pstituam pactū meū illi in fedus sempiternum: et semini eius post eū. Super ysmahel qz audiui te. Ecce bñdicam ei: et augebo et mltiplicabo eū valde. Duodecī duces generabit: et faciā illum crescere in gentē magnā. Pactū vero meū statuā ad ysaac: quē pariet tibi sara in tēpore isto: ī anno altero. Cunqz finitus esset sermo loquentis cū eo: ascendit deus ab abraham. Tulit aūt abrahā filiū suū: et omes vernacl'os dom? sue. vniuersos quos emerat et cunctos mares ex omnib viris domus sue: et circūcidit carnē prepucij eoz: statī in ipsa die sicut pceperat ei deus. Abrahā nonaginta et nouē erat annoz: qñ circūcidit carnē ppucij sui: et ysmahel filiz? su? tredecim annos impleuerat. tpe circumcisionis sue. Eadem die circūcisus est abraham: et ysmahel filius eius. et omes viri domus illius. tam vernaculi q̄ emptīcij 7 alienigene pariter circumcisi sunt.

Capitulum. .XVIII.

Apparuit aūt ei dñs in qualle mābre. sedenti in ostio tabernacli sui in ipso feruore diei. Cunqz eleuasset oculos: apparuerūt ei tres viri stantes prope eum. Quos cū vidisset: cucurrit in occursum eoz de ostio tabernaculi sui: et adorauit in terra: et dixit. Dñe si inueni gratiam in oculis tuis ne trāseas seruum tuum. Sed afferaz paurillum aque: et lauentur pedes vestri et requiescite sub arbore. Ponamqz buccellam panis: et pfortetur coz vestrū postea transibitis. Idcirco enī declinastis ad seruum vestruz. Qui dixerunt. Fac vt locutus es. Festinauit abraham in tabernaculum ad saram. Dixitqz ei. Accelera: tria sata simile pmisce. et fac subcinericios panes. Ipse vo ad armentū cucurrit: 7 tulit inde vitulū tenerrimum et optimum. Deditqz puero. Qui festinauit 7 coxit illum. Tulit qz butirum et lac: et vitulum quem coxerat: et posuit coram eis. Ipse vero stabat iuxta eos sub arbore. Cunqz comedissent dixerunt ad eum. Ubi ē sara vxor tua? Ille respondit. Ecce in tabernaculo est. Cui dixit. Reuertens veniaz ad te tempore isto. vita comite. Et habebit filium sara vxor tua. Quo audito sara risit post ostium tabernaculi.

Erant autē ambo senes: profectq; etatis et desierant sare fieri muliebria. Que risit occulte dicēs. Postq; senui: et dns meus vetulus est: voluptati operā dabo. Dixit aūt dns ad abrahā. Quare risit sara uxor tua: dicēs. Num vere paritura sum anus? Nunq̄d deo quicq; est difficile. Juxta pdictum reuertar ad te hoc eodē tpe. vita comite: et habebit sara filiū. Negauit sara: dicens. Non risi. timore pterrita. Dns aūt Non est inquit ita: sed risisti. Cum g̃ surrexissent inde viri. direxerūt oc'los ptra sodomā: et abrahā sil' g̃diebat: deducens eos. Dixitq; dns. Non celare potero abraham que gesturus sum. cū futurus sit in gentē magnā ac robustissimā et bñdicēte sint in eo oēs nationes terre. Scio enī q̄ precepturus sit filijs suis: 7 domui sue p' se. vt custodiāt viā dñi: et faciāt iudiciū et iusticiā: vt adducat dns ꝑter abraham omnia que locutus est ad eū. Dixit itaq; dns. Clamor sodomoꝝ 7 gomorreoꝝ multiplicat' est: et peccatū eoꝝ aggūatū est nimis. Descendā et videbo: vtrū clamorē qui venit ad me opere cpleuerint: an nō est ita vt sciā. Conuerterūtq; se inde: 7 abierūt sodomā. Abrahā vero adhuc stabat corā dño: et appropinq̄ns ait. Nunq̄d perdas iustū cum impio? Si fuerint q̄nq̄ginta iusti in ciuitate: peribūt sil': 7 nō parces loco illi ꝑter q̄nq̄ginta iustos si fuerint in eo? Absit a te vt rem hanc facias. et occidas iustū cum impio. fiatq; iustus sicut impius. Non est hoc tuum: q̄ iudicas omnē terrā. Nequaq̄ facies hoc iudiciū. Dixitq; dns ad eū. Si inuenero sodomis quinq̄ginta iustos in medio ciuitatis. dimittam omni loco ꝑter eos. Rndit abrahā et ait. Quia sel' cepi. Loquar ad dnm deū meū cum sim puluis et cinis. Quid si minus q̄nq̄ginta iustis quinq; fuerint. delebō propter quadragintaquinq; vniuersam vrbem? Et ait. Non delebo si inuenero ibi quadragintaquinq;. Rursumq; locut' est ad eū. Si aūt quadraginta ibi inuēti fuerint: quid facies? Ait. Non pcutiā propt̄ q̄draginta. Ne queso inq̄t indigneris dñe si loq̄r. Quid si ibi inuēti fuerīt trigīta. Rndit: nō faciaꝝ. Si inuenero triginta? Quia sel' ait. cepi. Loquar ad dnm meum. Quid si ibi inuēti fuerīt viginti? ait. Non interficiaꝝ propter viginti. Obsecro inq̄t. ne irascaris dñe: si loq̄r adhuc sel'. Quid si inuenti fuerint ibi decē? Dixit: nō delebo propter decē. Abijt dns postq̄ cessauit loqui ad abraham: et ille reuersus est in locum suum.

Capitulum .XIX.

Venerūtq; duo angeli sodomā vespere. sedēte loth in foribꝰ ciuitatis. Qui cum vidisset eos surrexit et iuit obuiam eis. adorauitq; pronus in terram: et dixit. Obsecro dñi declinate in domū pueri vr̄i: et manete ibi. Lauate pedes vr̄os et mane pficiscemini in viā vr̄aꝝ Qui dixer̄t. Minime: sed in platea manebimus. Compulit illos opido vt diuerterent ad eum. Ingressiq; domum eius fecit ꝓuiuiū. et coxit azima et comederūt. Priusaūt q̄ irēt cubitū. viri ciuitatis vallauerunt domū illi': a puero vsq; ad senem omis pl'us sil'. Vocauerūtq; loth: et dixerūt ei. Vbi sunt viri qui introierūt ad te nocte. Educ eos huc vt ꝓgnoscamus eos. Egressus ad eos loth post tergū adducēs ostiū: ait. Nolite queso fratres mei. nolite malum hoc facere. Habeo duas filias: que necdum ꝓgnouerūt vir̄. Educam eas ad vos: et abutimini eis sicut vobis placuerit: dummodo viris istis nihil mali faciatis: q̄ ingressi sunt sub vmbra culminis mei. At illi dixerūt. Recede illuc. Et rursus. Ingressus es inq̄unt vt aduena. nunquid vt iudices? Te g̃ ipm magisq̄ hos affligem'. Vimq; faciebāt loth vehemētissime. Jamq; prope erat vt effringerēt fores et ecce miserūt manū viri: et introduxer̄t ad se loth. clauserūtq; ostiū: 7 eos q̄ foris erāt percusserūt cecitate: a minimo vsq; ad maximū: ita vt ostiū inuenire nō possent. Dixerūt aūt ad loth. Habes hic quēpiam tuoꝝ generum: aut filios aut filias. Omnes qui tui sunt educ de vrbe hac. Delebim' enī locū istū: eoq; increuerit clamor eoꝝ corā dño: qui misit nos vt perdamus illos. Egressus itaq; loth. locut' est ad generos suos: q̄ accepturi erāt filias ei': et dixit. Surgite 7 egredimī de loco isto: q̄ delebit dns ciuitatē hanc. Et visus est eis quasi ludēs loqui. Cunq; esset mane. cogebant eū angeli: dicētes. Surge 7 tolle vxorē tuā: 7 duas filias q̄s hēs ne 7 tu pariꝰ

peas in scelere ciuitatis. Dissimulãte illo apprehẽderũt manũ eius et manũ uxoris: ac duaꝝ filiaꝝ eius: eoꝙ parcerꝫ dñs illi. Eduxerũtqꝫ euꝫ et posuerũt extra ciuitatẽ. ibiqꝫ locuti sunt ad eum: dicentes. Salua animã tuã. Noli respicere post tergũ: nec stes ī amni circa regionẽ: sed in mõte saluũ te fac: ne ꝙ tu sil' peas. Dixitqꝫ loth ad eos. Queso dñe mi: qꝛ inuenit seruꝰ tuus gr̃aꝫ coꝛã te: ꝙ magnificasti gl'iam ꝙ misericordiã tuã quã fecisti mecũ: ut saluares animã meã: nec possum in mõte saluari: ne forte apprehẽdat me malũ ꝙ moriar. Est ciuitas hic iuxta: ad quaꝫ possum fugere pua: et saluabor ī ea. Nunqd ñ modica ē: et viuet anima mea. Dixitqꝫ ad eũ. Ecce eciã in hoc suscepi pces tuas: ut ñ subuertam urbẽ p ꝙ locutꝰ es. Festina et saluare ibi: qꝛ ñ potero facere ꝙcꝙ: donec īgredias illuc. Idcirco uocatũ ē nom̃ urbis illi' segoꝛ. Sol egressus ē sup terrã: ꝙ loth ingressus est segoꝛ. Igit̃ dñs pluit sup sodomaꝫ et gomoꝛrã: sulphur et ignẽ a dño de celo: et subuertit ciuitates has: ꝙ amnem circa regionẽ: uniuersos hĩtatoꝛes urbiuꝫ ꝙ cũcta terre uirẽtia. Respiciẽsqꝫ uxoꝛ ei' p' se: uersa est in statuã sal'. Abrahã autẽ ꝓsurgẽs mane: ubi steterat prius cũ dño. intuitus ē sodomã et gomoꝛrã: et uniuersam terrã regionis illius. Uiditqꝫ ascendẽtem fauillã de terra: q̃si fornacis fumum. Cũ enī subuerteret dñs ciuitates regiõis illius. recoꝛdatus est abrahe: et liberauit loth de subuersione urbiuꝫ in qbꝰ habitauerat. Ascẽditqꝫ loth de segoꝛ et mansit in mõte. Due qꝫ filie ei' cũ eo. Timuerat enī manere in segoꝛ: et mãsit in spelũca ipe et due filie eius cũ eo. Dixitqꝫ maioꝛ ad minoꝛẽ. Pater nr̃ senex est: et nullus uiroꝝ remãsit in terra: qui possit īgredi ad nos iuxta moꝛẽ uniuerse terre. Ueni inebriemus eũ uino: dormiamusqꝫ cũ eo: ut fuare possum' ex pr̃e nr̃o semẽ. Dederũt itaqꝫ pr̃i suo bibere uinũ nocte illa. Et ingressa est maioꝛ. dormiuitqꝫ cũ pr̃e. At ille ñ sensit nec qñ accubuit filia nec qñ surrexit. Altera qꝫ die dixit maioꝛ ad minoꝛẽ. Ecce dormiui heri cũ pr̃e meo. demus ei bibere uinũ eciã hac nocte: et dormies cuꝫ eo ut saluem' semẽ de pr̃e nr̃o. Dederꝫtqꝫ eciã et illa nocte pr̃i suo bibere uinũ. Ingressaqꝫ minoꝛ filia dormiuit cũ eo. Et nec quidem tunc sensit qñ ꝓcubuerit: uel qñ illa surrexit. Conceperũt ḡ due filie loth de pr̃e suo. Peperitqꝫ maioꝛ filiũ: et uocauit nomen eius moab. Ipse est pr̃ moabitaꝝ usqꝫ in pñtẽ diem. Minoꝛ qꝫ peperit filiũ: ꝙ uocauit nomẽ eius amon. id ē fili' ꝓpli mei. ipe est pr̃ amonitaꝝ usqꝫ hodie.

Capitulum. .xx.

Profectus inde abrahã in terrã australẽ. habitauit inꝰ cades et sur: et pegrinat' est ī geraris. Dixitqꝫ de sara uxoꝛe sua: soroꝛ mea ē. Misit ergo abimelech rex gerare: ꝙ tulit eã. Uenit aũ deus ad abimelech p sõnium nocte: et ait illi. En moꝛieris ꝓpt̃ mulierẽ quã tulisti. hꝫ enī uiꝝ. Abimelech uo nõ tetigerat eã Et ait. Dñe num gentẽ ignorantẽ: ꝙ iustã interficies: nonne ipse dixit mihi soroꝛ mea est: Et ipsa ait fr̃ me' est: In simplicitate cordis mei et mũdicia manuũ meaꝝ feci hoc. Dixitqꝫ ad eũ de'. Et ego scio ꝙ simplici corde feceris: et ideo custodiui te: ne peccares in me: et nõ dimisi ut tangeres eam. Nunc ergo redde uxoꝛeꝫ uiro suo: et oꝛabit pro te: qꝛ prophet̃a ē ꝙ uiues. Si aũ nolueris r̃ddere: scito ꝙ moꝛte moꝛieris. tu et omnia q̃ tua sunt. Statimqꝫ de nocte ꝓsurgẽs abimelech. uocauit omnes seruos suos: et locutus est uniuersa uerba hec in auribꝰ eoꝝ. Timuerũtqꝫ omnes uiri ualde. Uocauit aũt abimelech eciã abrahã: ꝙ dixit ei. Quid feciſti nob: Quid peccauim' in te: qꝛ induxisti sup me ꝙ sup regnũ meũ pcm̃ gnde: Que non debuisti facere feci: sti nobis. Kursusqꝫ expostulãs ait. Quid uidisti ut hoc faceres: Respõdit abrahaꝫ. Cogitaui mecũ dicẽs. Forsitan nõ est timoꝛ dei ī loco isto: ꝙ interficiẽt me propter uxoꝛẽ meã. Aꝰ aũt ꝙ uere soroꝛ mea est: filia pr̃is mei: ꝙ non filia mr̃is mee: et duxi eam in uxoꝛẽ. Postqꝫ aũt eduxit me deus de domo pr̃is mei: dixi ad eã. Hãc misericordiã facies mecũ in omni loco ad quem ingrediemur: dices ꝙ frater tu' sim. Tulit igit̃ abimelech oues ꝙ boues ꝙ seruos et ancillas ꝙ dedit abrahã. Reddiditqꝫ illi saram uxoꝛẽ suam: et ait. Terra coꝛã uob est: ubicunqꝫ tibi placuerit habita. Sare autẽ dixit. Ecce mille argẽteos dedi fratri

tuo. Hoc erit tibi in velamen oculoꝝ ad omnes qui tecum sunt: et q̄cunq; preteris memẽto te deprehẽsam. Orãte aũt abrahã. sanauit deus abimelech ⁊ uxorẽ. ancillasq; eius: ⁊ pepererũt. Concluserat eĩ dom̃ⁱ omnem uuluam domus abimelech: propter saram uxorem abrahe. ¶ Capi .XXI.

Visitauit aũt dñs saram sicut pmiserat: ⁊ impleuit q̄ locutus ẽ. Concepitq; ⁊ peperit filiũ in senectute suã: tẽpore q̄ pdixerat ei deus. Vocauitq; abraham nomẽ filij sui quẽ genuit ei sara. ysaac. Et circũcidit eũ octauo die. sicut p̃ ceperat ei deus cũ centũ esset annoꝝ. Hac q̄pe etate p̃is natⁱ est ysaac. Dixitq; sara Risũ fecit mihi deⁱ ⁊ q̄cũq; audierit corride bit mihi. Rursũq; ait. Quis auditurⁱ credere ret abrahã q sara lactaret filiũ: quẽ pepit ei iam seni? Creuit igr̃ puer: et ablactatus est. Fecitq; abrahã gr̃nde cõuiuium in die ablactacõnis eius. Cũq; vidisset sara filiũ agar egiptie. ludentẽ cum ysaac filio suo. dixit ad abrahã. Eice ancillã hãc ⁊ filium eius. Nõ erit eñ heres filius ancille: cum filio meo ysaac. Dure accepit hoc abrahã pro filio suo. Cui dixit deus. Nõ tibi videatur aspe q̄ sup puero ⁊ super ancilla tua. Omnia q̄ dixerit tibi sara. audi vocez eiⁱ. quia in ysaac vocabitur tibi semen. Sed ⁊ filium ancille faciam in gentem magnaz: quia semen tuum est. Surrexit itaq; abraham mane: ⁊ tollens panem. ⁊ utrem aque imposuit scapule eius. tradiditq; puerum. ⁊ dimisit eam. Que cum abisset: errabat in solitudine bersabee. Cũq; consumpta esset aqua in utre: abiecit puer̃ subter unã arborem: que ibi erat. ⁊ abijt. Seditq; e regione procul: quantuz potest arcus iacere. Dixit eñ. Non uidebo morientẽ puerum: Et sedens ꝓ̃ leuauit vocem suã et fleuit. Exaudiuit aũt deus vocẽ pueri. Vocauitq; angelus dom̃ agar de celo dicens. Quid agis agar? Noli timere. Exaudiuit eñ deⁱ vocem pueri. de loco in q̄ ẽ. Surge et tolle puer̃. ⁊ tene manũ illius. quia in gentem magnã faciã eum. Aperuitq; oculos eius deus. Que uidẽs puteũ aque. abijt ⁊ implevit utrẽ: deditq; puero bibere. ⁊ fuit cũ eo. Qui creuit ⁊ moratus ẽ in solitudine. Factusq; est iuuenis sagittariⁱ. Habitauitq; i deserto pharan. Et accepit illi mater sua uxorem de terra egipti. Eodem tẽpe dixit abimelech ⁊ phicol p̃nceps exercitus eius ad abraham. Deus tecũ est in uniuersis q̄ agis. Jura g̃ p̃ dñm. ne noceas mihi. ⁊ posteris meis stirpiq; mee: sed iuxta misericordiã quã feci tibi. facies mihi. ⁊ re in q̄ versatus ẽ aduena. Dixitq; abraham. Ego iurabo. Et increpauit abimelech p̃ter puteũ aque. quẽ ui abstulerãt serui eius. Rñditq; abimelech. Nesciui q̄s fecerit hãc rẽ. sed ⁊ tu nõ indicasti mihi. et ego nõ audiui p̃ter hodie. Tulit itaq; abraham oues et boues ⁊ dedit abimelech. Percusserũtq; ambo fedⁱ. Et statuit abrahã septẽ agnas gregis seorsuz. Cui dixit abimelech. Quid sibi volũt septẽ agne iste. quas stare fecisti seorsum? At ille. Septẽ inq̄t agnas accipies de manu mea. ut sint mihi i testimoniũ qm̃ ego fodi puteũ istuz. Idcirco vocatus est locus ille bersabee. quia ibi uterq; iurauit. ⁊ inierũt fedus pro puteo iuramenti. Surrexit aũt abimelech. ⁊ phicol p̃nceps exercitus eius. reuersiq; sunt in terrã palestinoꝝ. Abrahã vero plãtauit nemus in bersabee. et inuocauit ibi nomẽ dei eterni. ⁊ fuit colonus terre palestinoꝝ diebus multis. ¶ Capitulum .XXII.

Hec postq̄ gesta sũt: tẽptauit deus abraham: ⁊ dixit ad eũ. Abraham abraham. Ille rñdit. Assum. Ait illi. Tolle filiũ tuũ unigenitũ quez diligis ysaac: ⁊ vade in terrã visionis atq; ibi offeres eũ in olocaustuz. sup unũ montiũ quẽ monstrauero tibi. Igitur abrahã de nocte consurgens strauit azinum suum: ducens secum duos iuuenes. ⁊ ysaac filium suum. Cunq; concidissent ligna in olocaustum. abijt ad locũ quem preceperat ei deus. Die autem tercio. eleuatis oculis uidit locum procul. dixitq; ad pueros suos. Expectate hic cum azino. ego ⁊ puer illucusq; p̃gentes: postq̄ adorauerimus reuertamur ad vos. Tulit q̄ ligna olocausti: et imposuit super ysaac filium suum. Ipse vero portabat in manibus: ignem et gladium. Cunq; duo pergerẽt simul: dixit ysaac patri suo. Pater mi. At ille respõdit. Quid vis fili? Ecce inquit ignis et ligna: ubi est victima olocausti? Dixit autem abraham. Deus prouidebit sibi victimam olocausti fili mi. Pergebant ergo pariter: et venerunt

ad locum quem ostenderat ei deus. in quo edificauit altare. ⁊ desuper ligna ꝓposuit. Cunqꝫ alligasset ysaac filiuꝫ suum: posuit eum in altare supꝫ struē lignorum. Extenditqꝫ manū ⁊ arripuit gladiū. vt immolaret filiū suū. Et ecce āgelus dñi de celo clamauit dicēs. Abraham abraham. Qui respōdit assuꝫ. Dixitqꝫ ei nō extēdas manū tuam supꝫ puerꝫ: neqꝫ facias illi q̄q̄ꝫ. Nūc cognoui q̄ timeas dñm. ⁊ nō pepercisti vnigenito filio tuo ꝓpter me. Leuauit abraham oculos suos. viditqꝫ post tergū arietē inter vepres: herentē cornibꝫ. Quē assumēs: obtulit holocaustū ꝓ filio. Appellauit q̄ nomē loci illius: dñs vidit. Vñ vsqꝫhodie dī: in mōte dñs videbit. Vocauit aūt āgelus dñi abraham secundo de celo dicens. Per memetipsum iurauī dicit dñs. q̄ fecisti hanc rem. ⁊ non pepercisti filio tuo vnigenito propter me. benedicam tibi ⁊ multiplicabo semen tuū sicut stellas celi: ⁊ velut arenam que est in litore maris. Possidebit semen tuū portas inimicoꝝ suoꝝ. ⁊ benedicentur in semine tuo omnes gentes terre. quia obedisti voci mee. Reuersus est abraham ad pueros suos: abieruntqꝫ bersabee simul. ⁊ habitauit ibi. His itaqꝫ gestis nūciatuꝫ est abraham. q̄ melcha q̄ꝫ genuisset filios nachor fratri suo: hus primogenitū. ⁊ buz fratrez eius. ⁊ chamuel p̄em syroꝝ. ⁊ caseth ⁊ azan. phaldas. q̄ꝫ ⁊ iedlaf. ⁊ bathuel. de q̄ nata ē rebecca. Octo istos genuit melcha: nachor fratri abraham. Concubina vero illius nomīe roma. peperit thabee. ⁊ gaon. ⁊ thaas. ⁊ maacha.

Capitulum. .XXIII.

Vixit autem sara centumuiginti septem annis: ⁊ mortua est in ciuitate arbee. que est hebron in terra chanaan. Venitqꝫ abraham vt plāgeret et fleret eam. Cunqꝫ surrexisset ab officiō funeris: locut⁹ē ad filios heth dicens. Aduena suꝫ. ⁊ peregrin⁹ apud vos: date mihi ius sepulcri vobiscuꝫ. vt sepeliam mortuū meum. Responderuntqꝫ filij heth dicētes. Audi nos domine. Princeps dei es apud nos: in electis sepulcris nostris sepeli mortuum tuum: nulluſqꝫ te prohibere poterit quin in monumento eius sepelias mortuū tuū. Surrexit abraham ⁊ adorauit ꝑplum terre: filios videlicet heth. Dixitqꝫ ad eos·

Si placet anime vestre vt sepeliā mortuū meū. audite me: ⁊ intercedite pro me apud ephron filiū seor. vt det mihi speluncā duplicem quam habet in extrema parte agri sui. Pecunia digna tradat eam mihi corā vobis: in possessionez sepulcri. Habitabat autem ephron in medio filiorum heth. Responditqꝫ ephron ad abraham: cūctis audientibꝫ qui ingrediebantur portam ciuitatis illius dicens. Nequaq̄ ita fiet domine mi: sꝫ tu magis ausculta quod loquor. Agrum trado tibi. ⁊ speluncam que in eo est: presentibꝫ filijs populi mei. sepeli mortuum tuum. Adorauit abraham coram domino ⁊ popl'o terre. ⁊ locutus ē ad ephrō: circumstāte plebe eius. Queso vt audias me. Dabo pecuniam pro agro. suscipe eaꝫ: ⁊ sic sepeliam mortuū meum in agro. Respondit qꝫ ephron. Dñe mi audi me. Terra quam postulas. quadringentos siclos argenti valet. istud est p̄cium inter me ⁊ te: sed quantum est hoc. sepeli mortuū tuuꝫ. Quod cum audisset abraham: appēdit pecuniam quam ephron postulauerat. audientibꝫ filijs heth quadringentos siclos argenti: probate monete publice. Confirmatuſqꝫ est ager quondam ephronis. in quo erat spelunca duplex. respiciens mambre. tam ipse q̄ꝫ spelunca. ⁊ omnes arbores ei⁹ in cunctis terminis eius per circuitum: abrahe in possessionem. Audientibus filijs heth. ⁊ cunctis qui intrabant portam ciuitatis illius. Atqꝫ ita sepeliuit abraham saram vxorem suam. in spelūca agri duplici que respiciebat mambre. hec est ebron. in terra chanaan. Et confirmatus est ager. ⁊ antrum quod erat in eo. ꝙ abrahe in possessionem monumenti. a filijs heth.

Capitulum. .XXIIII.

Erat autem abraham senex dieꝝqꝫ multorū: ⁊ dominus in cunctis bñdixerat ei. Dixitqꝫ ad seruū senio rem domus sue qui p̄erat omnibꝫ que habebat. Pone manū tuā subter femur meū vt adiurē te ꝑ deū celi ⁊ terre. vt nō accipias vxorez filio meo de filiabꝫ chananeoꝝ. inꝰ q̄s habito: sꝫ ad trā ⁊ cognōez meā pfi ciscaris: et inde accipias vxorez filio meo ysaac. Rñdit mu⁹. Si noluerit mulier venire mecū in terrā hāc. nūq̄d reducere debeo filiū tuuꝫ ad locū de q̄ tu egressus es:

Dixitq3 abraham. Caue nequando reducas filium meum illuc . Dñs celi et terre qui tulit me de domo patris mei. q de terra natiuitatis mee. qui locutus est mihi . q iurauit mihi dicēs. semini tuo dabo terram hanc: ipe mittet angelum suū corā te et inde accipies uxorē filio meo. Sin aūt mulier noluerit sequi te. nō teneberis iuramento: filiū tm̄ meuz ne reducas illuc. Posuit ergo seruus manū sub femore abrahaz dñi sui: q iurauit illi sup sermone hoc. Tulitq3 decē camelos de grege dñi sui q abijt. ex oīb3 bonis eius portans secū: pfectusq3 perexit in mesopotamiaz. ad urbem nachor. Cūq3 camelos fecisset occumbere extē opidū. iuxta puteuz aq̄. vespe (eo tpe q̄ solent mulieres egredi ad hauriendam aquā) orauit dñm dicēs. Dñe de⁹ dñi mei abraham . occurre obsecro mihi hodie: et fac misericordiā cum dño meo abraham. Ecce ego sto pe fontez aq̄: q filie habitatoz huius ciuitatis egredient ad hauriēdam aquā . Igit puella cui dixero. īclina ydriam tuā vt bibam. et illa rñderit bibe. quin et camelis tuis dabo potum: ipa est quā prepasti seruo tuo ysaac: et p hoc intelligam. q feceris misericordiā cum dño meo abraham. Necdum int se verba cpleuerat: et ecce rebecca egrediebat filia bathuel filij melche uxoris nachor frīs abraham. hūs ydriam ī scapula sua: puella decora nimis virgoq3 pulcerrima q īcognita viro. Descenderat aūt ad fontē q impleuerat ydriam aq̄: ac reuertebat. Occurrit q3 ei seruus et ait. Pauxillū aque mihi adbibendum prebe de ydria tua. Que rñdit. Bibe dñe mi. Celeriterq3 deposuit ydriam sup vlnam suā: q dedit ei potū. Cunq3 ille bibisset: adiecit. Quin q camelis tuis hauriam aquam: donec cuncti bibant. Effundensq3 ydriaz ī canalib3 recurrit ad puteū vt hauriret aquā: q haustez oīb3 camelis dedit . Ipse aūt cpēplabat eā tacitus: scire volens vtrū pspex iter suū fecisset de⁹ an non. Postq̄ aūt biberunt cameli protulit vir inaures aureas. appendētes siclos duos: et armillas totidem. pondo siclox decem. Dixitq3 ad eā. Cuius es filia. Indica mihi. Est ī domo pris tui locus ad manēdum: Que rñdit. Filia sum bathuelis filij nachor: quem pepit ei melcha. Et addidit dicens. Paleax quoq3 et feni plurimū est apud nos: q locus spaciosus est ad manēdum . Inclinauit se hō et adorauit dñm dicēs. Benedictus dñs deus dñi mei abraham. q nō abstulit misericordiā q veritatem suaz a dño meo: et recto itinere me pduxit in domū fratris dñi mei . Cucurrit itaq3 puella: q nunciauit in domū matris sue oīa que audierat. Habebat aūt rebecca frem nomīe laban. Qui festinus egressus ē ad hoīez ubi erat fons. Cūq3 vidisset inaures. q armillas ī manib3 sororis sue. q audisset cūcta verba referētis. hec locut⁹ est mihi homo: venit ad viruz q stabat iuxta camelos et pe fontez aque: dixitq3 ad eum. Ingredere benedicte dñi . Cur foris stas: preparaui domū q locū camelis tuis. Et introduxit eū in hospiciū. ac destrauit camelos: deditq3 paleas q fenū. et aquam ad lauandos pedes camelox. et virox qui venerant cū eo. Et apositus est ī pspectu eius panis. Qui ait. Non comedaz: donec loquar sermones meos. Rñdit ei. Loqre. At ille . seruus inquit abrahaz sum . Et dñs benedixit dño meo valde et magnificatus est: q dedit ei oues q boues. argentū et aux. seruos et ancillas. camelos et azinos. Et pepit sara uxor dñi mei: filiū dño meo in senectute sua : deditq3 illi oīa que habuerat. Et adiurauit me dñs meus dicens. Non accipies uxorez filio meo de filiab3 chananeox in quox terra habito: sz ad domū patris mei perges: et de cognatione mea. accipies uxorē filio meo. Ego uero respondi domino meo . Quid si noluerit venire mecum mulier ? Dominus ait. in cuius cōspectu ambulo. mittet angelum suū tecū. et diriget viam tuā: accipiesq3 uxorē filio meo de cognacōne mea: et de domo pris mei. Innocens eris a maledictione mea : cum veneris ad primos meos. q nō dederint tibi. Heri ergo hodie ad fontem aque q dixi. Dñe deus dñi mei abrahaz. si direxisti viam meā in qua nūc ambulo. ecce sto iuxta fontez aque: q virgo q̄ egredief ad hauriendā aquā audierit a me. da mihi pauxillū aque ad bibēdū de ydria tua. et dixit mihi. et tu bibe q camelis tuis hauriā: ipa. est mlr quā preparauit dñs filio dñi mei. Cūq3 hec tacit⁹ mecū voluerē. apparuit rebecca veniēs cū

ydria quã portabat in scapula: descẽditq; ad fontẽ. ⁊ hausit aquã. Et aio ad eã. Da mihi paululũ bibere. Que festinãs depo-
suit ydriam de humero: et dixit mihi. Et tu bibe: ⁊ camelis tuis tribuaz potũ. Bi-
bi: ⁊ adaq̃uit camelos. Interrogauiq; eã ⁊ dixi. Cuius es filia? Que rñdit. filia ba-
thuelis suz. filij nachor: quẽ pepit ei mel-
cha. Suspendi ita inaures ad ornandaz faciẽ eius. ⁊ armillas posui in manib ei? Pronusq; adorauí dñm: benedicens dño deo dñi mei abrahaz. q̃ pduxit me recto i-
tinere: vt sumerẽ filiam fris dñi mei filio eius. Quãobrem si facitis misericordiã ⁊ veritatez cum dño meo indicate mihi: sin
aũt aliud placet. et hoc dicite mihi vt va-
dam ad dexterã siue ad sinistrã. Rñderunt laban et bathuel. A dño egressus est ser-
mo. Non possumus ex̃ placitu eius q̃c-
q̃ aliud loqui tecum. Ecce rebecca coraz te est: tolle eam ⁊ proficiscere: et sit uxor filij dñi tui. sicut locutus est dñs. Quod cum audisset puer abrahaz: pcidens adorauit ī terra dñm. Prolatisq; vasis argenteis et aureis ac vestibus: dedit ea rebecce p mu-
nere. Fratrib q̃z eius ⁊ matri. dona obtu-
lit. Inito q̃uiuio vescentes piter et biben-
tes manserũt ibi. Surgens aũt mane. lo-
cutus est puer. Dimittite me: vt vadã ad dñm meũ. Rñderuntq; fres eius ⁊ mater. Maneat puella saltẽ. decez dies apud nos. et postea pficiscet. Nolite ait me retinere quia dñs direxit viã meã. Dimittite me: vt pergam ad dñm meum. Et dixerunt. Vocemus puellam: ⁊ queramus ipius vo-
luntatem. Cunq; vocata venisset: scisscita-
ti sunt. Vis ire cum hoĩne isto? Que ait. Vadam. Dimiserunt ḡ eam. ⁊ nutricẽ il-
lius: seruũq; abrahaz ⁊ comites eius: im-
pcantes prospera sorori sue. atq; dicẽtes. Soror nostra es. Crescas in mille milia: ⁊ possideat semen tuũ portas inimicor̃ su-
orum. Fugiter rebecca ⁊ puelle illius. as-
censis camelis secute sunt virũ: qui festi-
nus reuertebat ad dñm suum. Eo aũt tpe deambulabat isaac p viaz q̃ ducit ad pu-
teum. cui? nomẽ est viuẽtis ⁊ vidẽtis. Ha-
bitabat eĩ in terra australi: ⁊ egressus fue-
rat ad meditandũ in agro inclinata iam die. Cũq; eleuasset oculos: vidit camelos veniẽtes pcul. Rebecca q̃z pspecto isaac.

descendit de camelo: et ait ad puer. Quis est ille homo q̃ venit p agr̃ ī occursuz no-
bis? Dixitq; ei. Ipe est dñs meus. At illa tollens cito palliũ suũ coopuit se. Seru? aũ cũcta q̃ gesserat: narrauit dño suo isa-
ac. Qui itroduxit eã in tabernaculũ sare mris sue ⁊ accepit eã in uxorẽ: ⁊ intm̃ di-
lexit eã: vt dolorem q̃ ex morte mris eius acciderat: tparet.

Capi. XXV.

Abraham vero aliaz duxit uxorẽ. nomine cethuram: que peperit ei
zãram ⁊ iexan et madan et madi-
an et ielboch et sue. Iexan quoq; genuit saba et dadan. Filij dadan fuerunt assu-
rim ⁊ lathusim ⁊ laomim. Atvero ex ma-
dian ortus est epha et opher et enoch et abida et heldaa. Omnes hij filij cethure. Deditq; abrahaz cuncta q̃ possederat isa-
ac. filijs autẽ concubinarum largitus est munera. ⁊ separauit eos ab isaac filio su-
o dumadhuc ipse viueret ad plagam ori-
entalem. Fuerunt autez dies vite abrahe centumseptuagintaquinq; anni: et defici-
ens mortuus est ī senectute bona. proue-
ctaq; etatis. et plenus dierum: congrega-
tusq; est ad populum suum. Et sepelierũt eum isaac et ysmahel filij sui in spelunca duplici. que sita est ī agro ephron. filij se-
or ethei. e regione mambre: quam emerat a filijs heth. Ibi sepultus est ipse ⁊ sara u-
xor eius. Et post obitum eius benedixit deus ysaac filio eius: qui habitabat iuxta puteum nomine viuentis et videntis. Hec sunt generacões ysmahel filij abrahe quẽ peperit ei agar egiptia famula sare: ⁊ hec nomina filior̃ eius in vocabulis et gene-
rationib suis. Primogenitus ysmahelis nabaioth: deinde cedar ⁊ abdebel et mab-
san masma quoq; et duma et massa. adad et thema et ithur ⁊ naphis et cedma. Isti sunt filij ysmahel: et hec nomina p castel-
la ⁊ opida eor̃. duodecim principes tribu-
um suar̃. Et facti sunt anni vite ysmahel centũtrigintaseptẽ: deficiensq; mortu? est. ⁊ apositus ad pplm. Habitauit aũ ab eiu-
la usq; sur: que respicit egiptuz introeun-
tib assirios. Coram cunctis fratrib suis obijt. Hec q̃z sunt generationes ysaac filij abrahaz. Abraham genuit ysaac. Qui cũ quadragĩta esset ãnor̃: duxit uxorẽ rebec-
caz. filiã bathuelis siri. de mesopotamia.

sorozẽ laban. Depcatusqꝫ ẽ ysaac dñm pro vxore sua: eoq; eẽt sterilis. Qui exaudiuit eũ ⁊ dedit ꝯceptũ rebecce: sed collidebãt ĩ vtero eiꝰ puuli. Que ait. Si sic mihi futurũ erat: q̃d necesse fuit ꝯcipe? Perrexitqꝫ vt ꝯsuleret dñm. Qui rñdẽs ait. Due gentes sunt in vtero tuo. ⁊ duo ꝓpli ex ventre tuo diuidẽt: populusq; populũ superabit: ⁊ maior seruiet minori. Jam tps pariendi aduenerat: ⁊ ecce gemi in vtero eius repti sũt. Qui primꝰ egressus ẽ rufus erat ⁊ totus ĩ morẽ pellis hispidus: vocatũqꝫ ẽ nomẽ eius esau. Protinꝰ alter egredies plãtaꝫ fratris tenebat manu: ⁊ ideirco appellauit eũ iacob. Sexagenarius erat ysaac qñ nati sũt sibi puuli. Quibꝫ adultis. factus est esau vir gnarus venãdi. ⁊ hõ agricola: iacob aũt vir simplex habitabat ĩ tabernacul'. Jsaac amabat esau eoq; ꝺ venacõnibꝫ illius vesceret: ⁊ rebecca diligebat iacob. Coxit aũ iacob pulmẽtũ. Ad quem cũ veniss esau ꝺ agro lassus ait. Da mihi ꝺ coctiõe hac rufa. quia opido lassus suꝫ. Quã ob cãꝫ vocatũ ẽ nomẽ eiꝰ edom. Cui dixit iacob. Vende mihi primogenita tua. Ille rñdit. En morior. Quid mihi ꝓderunt primogenita? Ait iacob. Jura ergo mihi. Jurauit ei esau. ⁊ vẽdidit primogenita: ⁊ sic accepto pane et lentis edulio comedit ⁊ bibit et abijt: paruipẽdẽs q; primogenita vendidisset. Capi. XXVI.

Orta aũt fame sup terrã post eam sterilitatẽ q̃ acciderat ĩ diebꝫ abraham: abijt ysaac ad abimelech regẽ palestinoꝝ. ĩ gerara. Apparuitqꝫ ei dñs ⁊ ait. Ne descẽdas ĩ egiptũ: sed q̃esce ĩ terra quã dixero tibi ⁊ pegrinare ĩ ea: eroq; tecũ ⁊ bñdicã tibi. Tibi ei ⁊ semi tuo dabo vniuersas regiones has. ꝯplẽs iuramẽtuꝫ q; spopondi abraham pri tuo: et multiplicabo semẽ tuum sicut stellas celi. Daboq; posteris tuis vniuersas regiones has: et bñdicẽt ĩ semie tuo oẽs gẽtes terre: eo q; obedierit abrahaꝫ voci mee et custodierit pcepta mea ⁊ mãdata mea et ceremonias legesqꝫ seruauerit. Mãsit itaqꝫ ysaac ĩ gerariꝫ. Qui cũ iterrogaret a viris loci illiꝰ sup vxore sua: rñdit. Soror mea ẽ. Timuerat ei ꝯfiteri q; sibi eẽt sociata ꝯiugio: reputãs ne forte interficerent euꝫ ꝓpter illiꝰ pulcritudinem. Cũqꝫ ptransissent dies plurimi ⁊ ibidẽ moraret. ꝓspiciens abimelech rex palestinoꝝ. p fenestram: vidit eũ iocãtẽ cũ rebecca vxore sua: ⁊ accersito eo ait. Perspicuum est q; vxor tua sit. Cur mentitus es eam sorozẽ tuam esse? Respondit. Timui ne morerer ꝓpter eam. Dixitqꝫ abimelech. Quare imposuisti nobis. Potuit coire quispiam ꝺ populo cũ vxore tua. et induxeras sup nos grande peccatum? Precepitqꝫ omni populo dicẽs. Qui tetigerit hominis huius vxorẽ: morte morietꝰ. Seuit aũt ysaac in terra illa: et inuenit ĩ ipo anno cẽtuplum. Benedixitqꝫ ei deus. ⁊ locupletatus est homo. et ibat pficiẽs atqꝫ succrescẽs. donec magnus vehementer effectus est: habuitqꝫ possessiones ouiũ ⁊ armẽtoꝝ ⁊ familie plurimũ. Ob hoc inuidẽtes ei palestini. oẽs puteos quos foderant serui patris illiꝰ abrahaꝫ. illo tpe obstruxerũt implentes humo intãtũ vt ipse abimelech diceret ad ysaac. Recede a nobis: qm̃ potẽtior nobis factus es valde. Et ille discedens vt veniret ad torrentẽ gerare habitaretqꝫ ibi: rursũ fodit alios puteos. q̃s foderãt serui pris sui abrahaꝫ. ⁊ quos illo mortuo olim obstruxerant philistijm. Appellauitqꝫ eos eisdem nominibꝫ: quibꝫ ante pater vocauerat. Foderũtqꝫ in torrente. et repererũt aquã viuaꝫ. Sed ⁊ ibi iurgium fuit pastorũ gerare. aduersus pastores ysaac dicentiuꝫ. Nostra ẽ aqua. Quã obrem nomen putei ex eo q; acciderat: vocauit calumniam. Foderũt autẽ et aliũ: ⁊ p illo q̃ꝫ rixati sunt: appellauitqꝫ euꝫ inimicicias. Profectus inde fodit alium puteum: pro quo non contenderũt. Itaqꝫ vocauit nomen eius latitudo: dicens. Nunc dilatauit nos dominus· Et fecit crescere super terram. Ascendit autẽꝫ ex illo loco in berſabee: vbi apparuit ei dominus ĩ ipa nocte dicens. Ego sum deus abrahaꝫ pris tui. Noli timere: quia ego tecũ suꝫ. Benedicaꝫ tibi ⁊ multiplicabo semen tuũ: propter seruum meum abraham. Itaqꝫ edificauit ibi altare domino: ⁊ inuocato nomine dñi extẽdit tabnaculũ: pcepitqꝫ seruis suis vt foderẽt puteũ. Ad quẽ locũ cũ venissent ꝺ geraris abimelech ⁊ ochozath amici illiꝰ et phicol dux militum: locutus est ysaac. Quid venistis ad me hoiẽꝫ quẽ

odistis:et expulistis a vobis:Qui respon-
derunt.Vidim⁹ tecum esse dñm: ⁊ idcirco
nos dixim⁹.Sit iuramentū inter nos.⁊ ī-
eam⁹ fedus.vt ñ facias nobis quicq̄ mali:
sicut ⁊ nos nihil tuo ꝑattigim⁹.nec fecim⁹
quod te lederet:sed cuz pace dimisim⁹ au-
ctum benedictōne domini. Fecit ergo eis
conuiuiū.Et post cibum et potum surgen
tes mane.iurauerunt sibi mutuo:dimisit-
q̄ eos ysaac pacifice in locum suum.Ecce
autē venerunt in ipso die serui ysaac:an-
nūciantes ei de putco quē foderāt.atq̄ di
centes. Inuenim⁹ aquaz.Unde appellauit
eum abundanciam:⁊ nomī vrbis impositū
est bersabee.vsq̄ in presentem diem. Esau
vero q̄dragenarios duxit vxores duas:iu
dith filiā beeri ethei.⁊ basemath filiā elon
eiusdez loci: que ambe offenderant animū
ysaac et rebecce. Capitulum. XXVII.

Senuit autez ysaac ⁊ caligauerunt
oculi eius.et videre non poterat :
vocauitq̄ esau filiuz suū maiorē:
⁊ dixitq̄ ei. Fili mi.Qui respondit.Assū.
Cui pater. Vides īquit q̄ senuerī:⁊ igno-
rem diem mortis mee.Sume arma tua.⁊
pharetrā ⁊ arcum:⁊ egredere foras. Cūq̄
venatu aliquid ap̄hēderis fac mihi inde
pulmentū sicut velle me nosti: et affer vt
comedam:⁊ bñdicat tibi anima mea āteqū
moriar.Quod cum audisset rebecca.⁊ ille
abisset in agrū vt iussionē p̄is impleret :
dixit filio suo iacob.Audiui p̄ez tuū lo-
quentē cū esau fr̄e tuo:⁊ dicentem ei.Af-
fer mihi de venacōe tua.⁊ fac cibos vt co-
medā:⁊ bñdicam tibi corā dño anteqū mo
riar. Nunc ergo fili mi acquiesce consilijs
meis:et pergens ad gregem affer mihi du
os hedos optimos. vt faciam ex eis escas
patri tuo quibz libenter vescitur:quas cū
intuleris ⁊ comederit.bñdicat tibi priusq̄
moriat.Cui ille rñdit.Nosti q̄ esau frater
meus hō pilosus sit:⁊ ego lenis.Si attre-
ctauerit me pater me⁹ ⁊ senserit.timeo ne
putet sibi voluisse me illudere :et inducat
sup me maledictōz p bñdictōne. Ad quez
mater:ī me sit ait ista maledictio fili mi:
tātū audi vocē meā.⁊ pgēs affer que dixi.
Abijt ⁊ attulit:dedit q̄ matri. Parauit il
la cibos sicut velle nouerat p̄ez illi⁹:⁊ ve-
stibz esau valde bonis.q̄s apud se habebat
domi.induit eum.pelliculasq̄ hedoꝝ cir-
cūdedit manibz: et colli nuda ptexit. De-
ditq̄ pulmētū:⁊ panes quos coxerat tradi
dit.Quibz illatis.dixit.Pater mi.At ille
respondit.Audio.Quis es tu fili mi:Di-
xitq̄ iacob.Ego sū primogenit⁹ tu⁹ esau.
Feci tibi sicut p̄cepisti mihi. Surge. sede
et comede. de venacōne mea:vt benedicat
mihi anima tua.Rursumq̄ ysaac ad filiū
suuz.Quomodo inquit tamcito inuenire
potuisti fili mi: Qui respondit. Uolūtas
dei fuit: vt cito occurreret mihi quod vo-
lebaz.Dixitq̄ ysaac.Accede ad me huc vt
tāgā te fili mi:et probem vtruz tu sis fili⁹
meus esau.an non.Accessit ille ad p̄ez et
palpato eo.dixit ysaac.Vox quidē vox ia
cob est:sed man⁹.manus sūt esau.Et non
cognouit eū: quia pilose man⁹ similitudi-
nem maioris exp̄sserāt.Benedicēs ergo il-
li:ait.Tu es filius meus esau: Respōdit.
Ego suz.At ille affer inquit mihi cibos d
venacōne tua fili mi:vt bñdicat tibi anīa
mea.Quos cū oblatos comedissz:obtulit
ei etiam vinū. Quo hausto:dixit ad euz.
Accede ad me:et da mihi osculum fili mi.
Accessit ⁊ osculatus est euz. Statimq̄ vt
sensit vestimētoꝝ ei⁹ fragrāciaz bñdicēs il
li ait. Ecce odor filij mei. sicut odor agri
pleni:cui benedixit dominus.Det tibi de⁹
de roze celi.et d pinguedine terre abundā
cia frumēti: vini ⁊ olei:⁊ seruiēt tibi popu
li:⁊ adorēt te tribz.Esto dñs fratrū tuoꝝ:
⁊ incuruent añ te filij m̄is tue. Qui ma-
ledixerit tibi.sit ille maledict⁹:⁊ q̄ bñdixe
rit tibi bñdictōnibz repleat. Exiit ysaac ser
monē ipleuerat:⁊ egresso iacob foras.ve-
nit esau: coctosq̄ d venacōe cibos intulit
p̄ri dicēs.Surge pater mi.⁊ comede de ve
nacōne filij tui: vt bñdicat mihi aīa tua .
Dixitq̄ illi ysaac.Quis em̄ es tu:Qui rñ-
dit.Ego sū fili⁹ tu⁹ primogenit⁹ esau.Expa-
uit ysaac stupore vehemēti:⁊ vltq̄ credi pt
ammirās ait.Quis igit ille est q̄ dudū ca-
ptā venationez attulit mihi:et comedi ex
oīb priusq̄ tu venires:Benedixiq̄ ei:⁊ erit
bñdictus. Auditis esau sermonibz p̄is.ir
rugijt clamore magno:⁊ p̄sternat⁹ ait.Bñ
dic etiā ⁊ mihi p̄r mi.Qui ait.Uenit ger-
man⁹ tu⁹ fraudulēter:⁊ accepit bñdictōez
tuam. At ille subiunxit. Iuste vocatum ē
nomen eius iacob. Supplantauit enim

me:en ꝙ altera vice. Primogenita mea ã-
te tulit: ꝙ nũc scõo surripuit bñdictõnem
meã. Rursuzqꝫ ad pẽz:nũqd nõ reserua-
sti ait ꝙ mihi bñdictõez? Rñdit ỹsaac. Do
minũ tuũ illũ cõstitui:ꝙ omes fratres su-
os seruituti eiꝰ subiugaui. Frumẽto ꝙ vi-
no ꝙ oleo stabiliui euz: ꝙ tibi post hec fili
mi. vltra qd faciã? Cui esau. num vnã iqt
tiñ bñdictõz habes patẽr? Mihi qꝫ obsecro
vt benedicas. Cũqꝫ eiulatu magno fleret:
motꝰ ỹsaac dixit ad eũ. In pinguedie tẽr-
re. ꝙ ĩ roze celi desup erit bñdictõ tua. Eli-
ues in gladio. ꝙ fratri tuo seruies: tẽpusqꝫ
veniet. cũ excucias. ꝙ soluas iugũ eiꝰ ꝺ cer
uicibz tuis. Oderat ergo semp esau iacob:
ꝓ bñdictõne qua bñdixerat ei paẽ. Dixit-
qꝫ ĩ corde suo. Eleniẽt dies luctꝰ pẽis mei:
ꝙ occidã iacob fratrẽ meũ. Nunciata sunt
hec rebecce. Que mittẽs ꝙ vocãs iacob fili
um suũ: dixit ad eũ. Ecce esau frater tuus
minatur vt occidat te. Nũc ergo fili audi
vocẽ meã: et cõsurgens fuge ad laban fra-
trẽ meuz ĩ haran: habitabisqꝫ cum eo dies
paucos: donec reqescat furor frẽis tui: et
cesset indignacõ eius: obliuiscaqꝫ eoꝝ q̃
feciſti ĩ eũ: postea mittam. ꝙ adducã te in-
de huc. Cur vtroqꝫ orbaboz filio ĩ vno die?
Dixitqꝫ rebecca ad Ysaac. Tedet me vite
mee ꝓpter filias heth. Si acceperit iacob
uxorem ꝺ stirpe huius terre. nolo viuere.

¶ Capitulum. XXVIII.

Vocauit itaqꝫ ỹsaac iacob. et bñdi-
xit eũ: ꝑcepitqꝫ ei dicens. Noli ac-
cipe coniugem ꝺ genere chanaan:
sed vade. et pficiscere in mesopotamiaz sỹ-
rie. ad domũ bathuel pẽis mris tue: ꝙ ac-
cipe tibi inde uxorez de filiabz laban auũ-
culi tui. Deꝰ aũt omnipotẽs bñdicat tibi. ꝙ
crescere te faciat atqꝫ multiplicet vt sis in
turbas populoꝝ ꝙ det tibi bñdictões abra
he: et semini tuo post te: vt possideas ter-
raz pegrinatõis tue. quã pollicitus ẽ auo
tuo. Cũqꝫ dimisisset eũ ỹsaac. profectus p-
uenit ĩ mesopotamiaz sỹrie: ad laban fili
uz bathuel sỹri. fratrẽ rebecce matris sue.
Elidẽs aũt esau ꝙ bñdixisset pater suus ia
cob. et mississet eum in mesopotamiaz sỹ-
rie: vt inde uxorem duceret: ꝙ ꝙ post bñdi
ctõez ꝑcepisset ei dicens. nõ accipias ux-
rem de filiabz chanaan: quodqꝫ obediẽs ia
cob parentibz suis. isset in syriã: ꝓbans qꝫ
ꝙ nõ libenter aspiceret filias chanaan pa
ter suus: iuit ad ỹsmahelẽ. ꝙ duxit uxorẽ.
absqꝫ bijs quas prius habebat. melech filiã
am ỹsmahel filij abrahaz sororẽ nabaioth.
Igitur egressus iacob de bersabee ꝓgebat
haran. Cunqꝫ venisset ad quẽdam locum.
et vellet in eo requiescere post solis occu-
bitũ. tulit de lapidibz qui iacebãt: ꝙ suppo-
nens capiti suo: dormiuit in eodẽ loco. Eli
ditqꝫ in somnis scalam stantem super ter-
ram. et cacumẽ illius tangens celũ: ange-
los qꝫ dei ascendentes et descendentes p eã
ꝙ dñm innixũ scale dicentẽ sibi. Ego sũ do
minus deus abrahaz patris tui: ꝙ deꝰ ỹsa-
ac. Terrã in qua dormis. tibi dabo et semi
ni tuo: eritqꝫ semen tuuz quasi puluis ter
re. Dilataberis ad orientẽ et occidentẽ. et
septẽtrionẽ et meridiem: et bñdicentur in
te ꝙ in semine tuo cũcte tribz terre. Et ero
custos tuus quocũqꝫ ꝓxeris: et reducam
te in terram hanc: nec dimittam nisi com
pleuero vniuersa que dixi. Cũqꝫ euigilassz
iacob ꝺ somno: ait. Vere dominus est ĩ lo
co isto et ego nesciebã. Pauensqꝫ: qꝫ terri-
bilis est inquit: locus iste. Non est hic ali-
ud nisi dñs dei: ꝙ porta celi. Surgẽs ergo
iacob mane. tulit lapidez quẽ suppoſuerat
capiti suo. ꝙ erexit in titulũ: fundẽs oleuz
desup. Appellauitqꝫ nomen urbis bethel: q̃
prius luza vocabaꝰ. Vouit etiã votum di-
cens. Si fuerit deus mecum. ꝙ custodierit
me ĩ via ꝑ quaz ego ambulo. ꝙ dederit mi-
hi panem ad vescendũ. ꝙ vestimẽtũ ad in-
duendum reuersusqꝫ fuero pspere ad do-
mũ patris mei: erit mihi dñs in deũ. et la-
pis iste quem erexi in titulum. vocabitur
domus dei. cũctoꝝqꝫ que dederis mihi: de-
cimas offeram tibi.

¶ Capitulum .XXIX

Profectus ergo iacob. venit in ter-
ram orientalem: et vidit puteuz ĩ
agro: tres qꝫ greges ouium accu-
bantes iuxta eum: naz ex illo adaquabã-
tur pecora: ꝙ os eius grandi lapide claude
batur. Mosqꝫ erat. vt cũctis ouibus cõgre
gatis deuoluerẽt lapidem: et refectis gre-
gibus rursũ super os putei ponerent. Di-
xitqꝫ ad pastores. Frẽs vñ estis? Qui rñde
rũt de aran. Quos interrogans: nunquit
ait nostis laban filium nachoz? Dixerũt.

nouimus. Sanus ne est inquit: Ualet inquiũt: ⁊ ecce rachel filia eius venit cũ grege suo. Dixitq; iacob. Adhuc multũ diei super est: nec est tẽpus vt reducãt ad caulas greges. Date ãte potũ ouibꝰ: ⁊ sic eas ad pastum reducite. Qui respondẽrũt. Nõ possumus. donec oẽs pecora congregentur: ⁊ amoueamus lapidẽ de ore putei vt adaquem⁹ greges. Adhuc loq̃bant: et ecce rachel veniebat cũ ouibꝰ patris sui. Nã gregem ipsa pascebat. Quã cũ vidisset iacob. ⁊ sciret consobrinã suã. ouesq; laban auũculi sui: amouit lapidẽ quo puteꝰ claudebat: ⁊ adaquato grege osculatus est eã. Et eleuata voce fleuit: ⁊ indicauit ei q̃ fr̃ esset patris sui: ⁊ filius rebecce. At illa festinãs nũciauit patri suo. Qui cũ audisset venisse iacob filiũ sororis sue. occurrit obuiam: complexusq; eum. ⁊ ĩ oscula ruens. duxit in domuꝫ suaꝫ. Audítis aũt causis itineris respõdit. Os meũ es: ⁊ caro mea. Et postq̃ impleti sunt dies mensis vni⁹: dixit ei. Nuꝫ quia frater me⁹ es. gratis seruies mihi: Dic q̃d mercidis accipias. Habebat vero duas filias. Nom̃ maioris lía: minor vero appellabat̃ rachel. Sed lía lippis erat oculis: rachel decora facie ⁊ venusto aspectu: quã diligẽs iacob ait. Seruiã tibi p rachel filia tua minore. septẽ annis. Respondit laban. Meli⁹ est vt tibi eã dem q̃ alteri viro. Mane apud me. Seruiuit ergo iacob p rachel septem annis: et videbant̃ illi pauci dies p̃ amoris magnitudine. Dixitq; ad laban. Da mihi vxorẽ meã. quia iam tempus expletũ ẽ vt ĩgrediar ad illam. Qui vocatis multis amicoꝝ turbis ad conuiuiũ: fecit nupcias et vespe líjaꝫ filiam suam introduxit ad eum: dans ancillã filie zelphan noĩe. Ad quam cũ ex more iacob fuisset ingressus. facto mane vidit lían: ⁊ dixit ad socerũ suũ. Quid ẽ q̃d facere voluisti: Nonne p rachel seruiui tibi: Quare imposuisti mihi: Respondit laban. Non est in loco nr̃o cõsuetudinis: vt minores ante tradam⁹ ad nupcias. Imple ebdomadam diex ei⁹ copule: ⁊ hanc q̃ dabo tibi. p ope quo seruiturus es mihi septem annis alijs. Acquieuit placito: ⁊ ebdomada transacta⁹ rachel duxit vxorem. Cui pater seruã balam tradiderat. Tandẽq; potitus optatis nupcijs amore sequentis priori pretulit: seruiens apud eũ septẽ annis alijs. Videns aũt dñs q̃d despiceret lían aperuit vuluam ei⁹: sorore sterili permanente. Que conceptũ genuit filiuꝫ: vocauitq; nom̃ eius ruben dicens. Vidit dñs humilitatẽ meã. Nũc amabit me vir me⁹. Rursũq; concepit: ⁊ pepit filiũ ⁊ ait. Quoniaꝫ vidit me dñs haberi ꝓtemptui: dedit etiã istũ mihi. Vocauitq; nom̃ ei⁹ symeon. Cõcepitq; tercio ⁊ genuit aliũ filiũ: dixitq;. Nunc q̃ copulabitur mihi maritus meus: eoq; peperim ei tres filios. Et idcirco appellauit nomen eius leui. Quarto concepit: ⁊ peperit filium et ait. Modo confitebor domino. Et ob hoc vocauit eum iudam. Cessauitq; parere.

Capitulum. XXX.

Cernẽs aũt rachel. q̃d infecũda esset. inuidit sorori sue: ⁊ ait marito suo. Da mihi líberos: alioq̃n moriar. Cui irat⁹ rñdit iacob. Nũ p deo ego sũ. q̃ priuauit te fructu vẽtris tui: At illa. habeo inq̃t famulã balã: ingredere ad illã vt pariat super genua mea: ⁊ habeam ex illa filios. Deditq; illi balã in coniugiuꝫ. Que ingresso ad se viro: cõcepit et peperit filium. Dixitq; rachel. Iudicauit mihi dominus: ⁊ exaudiuit vocem meam dans mihi filium. Et idcirco appellauit nom̃ ei⁹ dan. Rursũq; bala concipiẽs ⁊ peperit alterum pro quo ait rachel. Comparauit me dom̃ cuꝫ sorore mea. ⁊ inualui. Vocauitq; eũ neptalim. Sentiẽs lía q̃ parere desijsset: zelpham ancillam suam marito tradidit. Qua post conceptum edentẽ filium dixit. Feliciter. Et idcirco vocauit nomen eius gad. Peperit q̃ꝫ zelpha alterum: dixitq; lía. hoc p beatitudine mea. Beatam q̃pe me dicant omnes mulieres. Propterea eũ appellauit aser. Egressus autem ruben tẽpore messis triticee in agrum reperit mandragoras: quas matri líe detulit. Dixitq; rachel. Da mihi partem ỏ mandragorís filij tui. Illa respondit. Parum ne tibi videtur q̃ preripueris maritum mihi: nisi etiam mandragoras filij mei tuleris: Ait rachel. Dormiat tecum hac nocte p mandragoris filij tui. Redeunticq; ad vespaꝫ iacob de agro: egressa est in occursum ei⁹ lía. et ait. At me ĩq̃t ĩtbis: q̃ mercede ꝺduxi te

pro mādragoris filij mei. Dormiuitq; cuz ea nocte illa: ⁊ exaudiuit deus ꝓces eius. Concepitq; ⁊ peperit filiū quintū: et ait. Dedit deus mercedē mihi. quia dedi ancillam meam viro meo. Appellauitq; nomen eiꝰ ysachar. Rursū lija cōcipiēs peperit sextū filiuz: et ait. Ditauit me deus dote bona. Etiam ac vice mecū erit maritꝰ meus: eoq; genuerim ei sex filios. Et idcirco appellauit nomē eiꝰ zabulon. Post quē peperit filiā noīe dinam. Recordatusq; dñs rachelis. exaudiuit eā: ⁊ aperuit vuluā eiꝰ: q̄ cōcepit et peperit filium dicens. Abstulit deus oprobriū meuz. Et vocauit nomē illius ioseph dicens. Addat mihi dñs alterum. Nato autē ioseph: dixit iacob socero suo. Dimitte me vt reuertar ī patriā meā et ad terrā meā. Da mihi uxores ⁊ liberos meos ꝙ q̄bꝰ seruiui tibi. vt abeaz. Tu vero nosti seruitutez qua seruiui tibi. Ait ei laban. Inueniam graciaz in conspectu tuo. Expimēto didici: quia bñdixerit mihi deꝰ ꝓpter te. Constitue mercedē tuaz quā dem tibi. At ille respōdit. Tu nosti quō seruierim tibi: et quanta ī manibꝰ meis fuerit possessio tua. Modicū habuisti ātēq; venirē ad te. ⁊ nūc dives effectus es: bñdixitq; tibi deus ad introitū meū. Justū est igit: vt aliqñ ꝓuideam domui mee. Dixitq; laban. Quid tibi dabo? At ille ait. Nihil volo: sed si feceris quod postulo: ītērum pascam et custodiā pecora tua. Gira omnes greges tuos. ⁊ sepera cunctas oues varias ⁊ sparso vellere: et q̄cūq; furnū et maculosum variūq; fuerit. tam ī ouibꝰ q̄ in capris. erit merces mea. Respondebitq; mihi cras iusticia mea. quando placiti tēpus aduenerit corā te: ⁊ oīa q̄ nō fuerīt varia ⁊ maculosa et furna. tam ī ouibꝰ q̄ in capris: furti me arguēt. Dixitq; laban. Gratū habeo quod petis. Et sepauit ī die illa capras. ⁊ oues ⁊ hircos. et arietes. varios et maculosos. Cūctū aūt gregem vnicolorem. id est albi ⁊ nigri velleris. tradidit in manu filioꝰ suoꝰ: et posuit spacium itineris inter se ⁊ generū triū dierum: qui pascebat reliquos greges eius. Tollens ergo iacob virgas populeas virides. ⁊ amigdalinas. et exꝰ platanis: exꝰ parte decorticauit eas. Detractisq; corticibꝰ. ī bijs que spolia ta fuerant. candor apparuit: illa vero que

fiam

integra fuerunt: viridia pmāserūt. atq; in hūc moduz colorꝰ effectꝰ ē vāriꝰ. Posuitq; eas in canalibꝰ. vbi effundebaī aq̄ vt cum venissent greges ad bibendū. ante oculos haberēt virgas: ⁊ ī aspectu eaꝝ cōciperēt. Factūq; est vt ī ipō calore coitꝰ. oues intuerenī virgas: ⁊ parerēt maculosa ⁊ varia. et diuerso colore repsa. Diuisitq; gregē iacob: ⁊ posuit virgas in canalibꝰ ante oculos arietū. Erāt aī alba ⁊ nigra queq; laban: cetera vero iacob. separatis ītēr se gregibꝰ. Igiī q̄ñ primo tpe ascendebantur oues ponebat iacob virgas ī canalibꝰ aq̄rū. añ oculos arietū ⁊ ouiū. vt ī eaꝝ cōtēplacōe ꝓciperēt: q̄ñ vero serotina admissura erat. ⁊ ꝓceptꝰ extremꝰ: nō ponebat eas. Factaq; sūt ea q̄ erant serotina laban: ⁊ q̄ primi tpis. iacob. Ditatusq; ē bō vltra modū: ⁊ habuit greges multos. ancillas ⁊ seruos. camelos et azinos. Capi. XXXI.

Postq̄ aūt audiuit verba filioꝝ laban dicētiū. tulit iacob oīa q̄ fuerūt patris nostri. et ō illiꝰ facultate ditatꝰ. factus ē inclitus: animaduertit q̄z faciem laban. q; nō eēt erga se sicut heri ⁊ nudiustercius: maxime dicentē sibi dño reuertere in terraz patꝝ tuoꝝ. et ad generacōnem tuam eroq; tecū: misit et vocauit rachel ⁊ lijam in agruz vbi pascebat greges: dixitq; eis. Video facieī patris vī: q; nō sit erga me sicut heri ⁊ nudiustercī. Deus autez patris mei fuit mecum: ⁊ ipe nostis. q; totis viribꝰ meis seruierim patri vestro. Sed et pater vester circūuenit me. et mutauit mercedem meam decem vicibꝰ: ettamen nō dimisit eū deus vt noceret mihi. Si quādo dixit varie erunt mercedes tue. pariebant omnes oues varios fetus: quando vero econtrario ait. alba queq; accipies ꝙ mercede: omnes greges alba pepererunt. Tulitq; deus substantiam patris vestri: ⁊ dedit mihi. Postq̄ emī conceptus ouiuz tpus aduenerat leuaui oculos meos: et vidi in somnis ascendētes mares super feminas. varios et maculosos et diuersorum colorum. Dixitq; angelus domini ad me in somnis. Jacob. Et ego respondi. Assum. Qui ait. Leua oculos tuos. et vide vniuersos masculos ascendentes super feminas. varios maculosos atq; respersos. Vidi enim omnia que fecit tibi

laban. Ego sū deus bethel. vbi vnxisti lapi dem: et votuz vouisti mihi. Nunc ergo surge et egredere de terra hac: reuertēs in terrā natiuitatis tue. Rñdētq rachel et lia. Nūquid habem⁹ residui quicq̄ in facultatibꝫ. et hereditate dom⁹ patris nostri? Nōne quasi alienas reputauit nos et vendidit: comeditq preciū nostrum? Sed deus tulit opes patris nostri: et eas tradidit nobis ac filijs nostris. Unde oīa que precepit tibi dñs fac. Surrexit autē iacob: et īpositis liberis ac coniugib⁹ suis super camelos abijt: tulitq oīez substanciā suam et greges. et quicquid in mesopotamia acq̄sierat: pergens ad ysaac pīez suū in terra chanaan. Eo tēpore ierat laban ad tondēdas oues: et rachel furata est ydola patris sui. Noluitq iacob confiteri socero suo q̄ fugeret. Cūq abijsset tam ipe q̄ oīa que iuris sui erāt: et amne transmisso pergeret ptra montē galaad: nūciatū est laban die tercio q̄ fugeret iacob. Qui assumptis frībus suis. psecutus est eū diebꝫ septē: comp hendit eū in monte galaad. Uidítq ī somnis dicentē sibi dominum. Caue ne quicq̄ aspere loquaris contra iacob. Jāq iacob extenderat in monte tabernaculū. Cūq ille psecutus fuisset eū cum fratribꝫ suis: in eodē monte galaad vixit tentoriuz. Et dixit ad iacob. Quare ita egisti: vt clam me abigeres filias meas quasi captiuas gladio? Cur ignorāte me fugere voluisti nec indicare mihi: vt prosequerer te cū gladio et cāticis. et timpanis et citharis? Nō es passꝰ vt osculares filios meos et filias. Stulte opat⁹ es. Et nūc quidē valet man⁹ mea reddere tibi malū: sed deus patris tui. heri dixit mihi. Caue ne loquaris contra iacob quicq̄ durius. Esto. Ad tuos ire cupiebas: et desiderio erat tibi domus pīs tui. Cur furatus es deos meos? Respondit iacob. Quod inscio te profectus sū: timui ne violenter auferres filias tuas. Quod autem furti me arguis: apud quēcūq inueneris deos tuos: necetur coraz frībꝫ nrīs. Scrutare: quicquid tuoꝝ apud me inueneris aufer. Nec dicēs ignorabat q̄ rachel furata esset ydola. Ingressus itaq laban tabernaculū iacob et lie et vtriusq famule non inuenit. Cūq intrasset tentoriū rachelus: illa festinās abscōdit ydola subter stra mēta cameli et sedit desup: scrutātiq oīe tentoriū et nihil inuenienti: ait. Ne irascat dominus meus q̄ coram te assurgere nequeo: quia iuxta consuetudinem femina nūc accidit mihi. Sic deluſa solicitudo q̄rentis est. Tumensq iacob. cū iurgio ait. Quā ob culpā meā et ob qđ peccatū meū sic exarsisti post me. et scrutatus es oīem supellectilem meā? Quid inueniſti de cūcta substancia dom⁹ tue? Pone hic coram fratribꝫ meis. et fratribꝫ tuis: et iudicēt īte: me et te. Idcirco viginti annis fui tecū: oues tue et capre steriles non fuerunt. arietes gregis tui nō comedi: nec captū a bestia ostēdi tibi. Ego damnū oīe reddebā. Quicqđ furtim pibat a me exigebas: die noctuq estu vrgebar et gelu: fugiebatq somn⁹ ab oculis meis. Sicq̄ p viginti annos in domo tua seruiui tibi. quatuordecim p filiabꝫ: et sex p gregibꝫ tuis. Immutasti q̄z mercedē meā decem vicibꝫ. Nisi de⁹ pris mei abraham et timor ysaac affuisset mihi: forsitan mō nudū me dimisisses. Afflictōez meā et laborē manuū meaꝝ respexit dñs: et arguit te heri. Respondit ei laban. Filie mee et filij: et greges tui et oīa q̄ cernis. mea sunt. Quid possum facere filijs et nepotibꝫ meis? Veni ergo et ineam⁹ fedus: vt sit testimoniū inter me et te. Tulit itaq iacob lapidē: et erexit illū in titulū. Dixitq fratribꝫ suis. Affertē lapides. Qui congregantes fecerunt tumulū comedērūtq sup eū. Quē vocauit laban tumulū testis. et iacob aceruuz testimonij: vterq iuxta ꝓpietatem lingue sue. Dixitq laban. Tumulus iste testis erit inter me et te hodie. Et idcirco appellatū ē nom̄ ei⁹ galaad. id ē tumul⁹ testis. Et adiecit laban. Intueat et iudicet dñs inter nos qñ recesserim⁹ a nobis: si afflixeris filias meas: etsi introduxeris alias vxores sup eas. Null⁹ sermonis nr̄i testis ē absq̄ deo: q̄ pīsens respicit. Dixitq rursus ad iacob. Ēn tumul⁹ hic et lapis quē erexi: ītter me et te testis erit. Tumul⁹ īquā iste et lapis sint ī testimoniū: si aut ego transiero illū. pgeus ad te: aut tu pterieris. malū mihi cogitans. Deꝰ abraham et deꝰ nachor iudicet inter nos: deꝰ patris eoꝝ. Jurauit ergo iacob p timorē patris sui ysaac: īmolatisq victimis ī mōte vocauit frēs suos vt ederēt panē. Qui cuz

comedissent mãserunt ibi. Laban vero de nocte consurgens. osculatus est filios et filias suas: et benedixit illis: reuersusq; est in locum suum. ¶ Capitulum. XXXII.

IAcob aũt abijt in itinere quo cepe rat: fueruntq; ei obuiã angeli dei. Quos cum vidisset ait. Castra dei sunt hec. Et appellauit nomẽ loci illi⁹ manaim: id est castra. Misit aũt ꝙ nũcios ante se ad esau fratrem suuz in terra seir. in regione edom: ꝑcepitq; eis dicens. Sic loquimini dño meo esau. Hec dicit frater tuus iacob. Apud laban pegrinatus sum: et fui vsq; in ꝑsentem diem. Habeo boues. et azinos et oues. ꝙ seruos et ãcillas: mittoq; nũc legatiõnẽ ad dñm meum: vt inueniam gratiaz in ꝓspectu tuo. Reuersiq; sunt nuncij ad iacob dicentes. Venim⁹ ad esau fratrem tuuz: et ecce ꝓperat in occursũ tuuz cũ quadringentis viris. Timuit iacob valde: et ꝑ territus diuisit populuz q̃ secũ erat: greges q̃ ꝙ oues. ꝙ boues ꝙ camelos. ĩ duas turmas dicens. Si venerit esau ad vnã turmã ꝙ ꝑcusserit eam: alia turma q̃ reliqua est saluabit. Dixitq; iacob. Deus patris mei abrahaz ꝙ deus patris mei ysaac. dñe q̃ dixisti mihi. reuertere in terrã tuam ꝙ in locũ natiuitatis tue. et benefaciã tibi: minor sũ cũctis miseracõnib⁹ tuis: et veritate tua q̃ expleſti seruo tuo. In baculo meo transiui iordanẽ istũ: et nũc cuz duabꝰ turmis regrediꝰ. Erue me de mãu fris mei esau. qr valde eum timeo: ne forte veniens ꝑcuciat matrẽ cũ filijs. Tu locutus es q̃ benefaceres mihi: et dilatares semen meũ sicut arenã maris: q̃ ꝑ multitudine numerari nõ potest. Cunq; dormisset ibi nocte illa. sepauit ỏ hijs que hẽbat munera esau frĩ suo: capras ducentas hircos viginti. oues ducentas et arietes viginti: camelos fetas cũ pull' suis trigĩta: vaccas quadraginta ꝙ thauros viginti. azinas viginti: ꝙ pull⁹ eaq; decẽ. Et misit ꝑ man⁹ seruoꝝ suoꝝ. singulos seorsũ greges: dixitq; pueris suis. Antecedite me: ꝙ sit spaciũ inter gregem ꝙ gregẽ. Et ꝑcepit priori dicens. Si obuiũ habueris frem meũ esau. ꝙ interrogauerit te. cui⁹es aut quo vadis aut cuius sunt ista que sequeris: respõdebis. Serui tui iacob. Munera misit domino suo esau: ipe q̃ post nos venit. Similiter 2. dedit mãdata scdo et tercio. ꝙ cũctis q̃ sequebanꝰ greges: dicẽs. Sic dẽ verbis loq̃mini ad esau cũ inueneritis eũ: ꝙ addetis. Ipse q̃ seruus tuus iacob. iter nr̃m insequitur. Dixit em̃. Placabo illũ muneribꝰ que ꝑcedũt: ꝙ postea videbo illũ. Forsitan ꝓpici abit mihi. Preceſſerũt itaq; munera ante eũ: ipe vero mãsit nocte illa ĩ castris. Cũq; mature surrexisset tulit duas vxores suas. ꝙ totidẽ famulas cũ vndecĩ filijs: ꝙ trãsiuit vadũ iaboch. Transductisq; oĩbꝰ que ad se ꝑtinebãt. mãsit sol⁹: ꝙ ecce vir luctabat cũ eo vsq; mane. Qui cũ videret q̃ euz supare ñ posset: tetigit neruũ femoris ei⁹: ꝙ statim emarcuit. Dixitq; ad eũ. Dimitte me. Jam em̃ ascendit aurora. Respõdit. Nõ dimittã te: nisi benedixeris mihi. Ait ergo. Quod est nomen tibi? Respondit iacob. At ille: nequaq̃ inquit iacob appellabit nomen tuũ: sed isrl'. Quoniã si contra deũ fortis fuisti: quantomagis contra homies ꝑualeb? Interrogauit eũ iacob. Dic mihi quo appellaris nomĩe? Respõdit. Cur 3. quer̃is nomẽ meũ qꝺ est mirabile? Et bñdixit ei in eodẽ loco. Vocauitq; iacob nomẽ loci illius phanuel: dicẽs. Vidi dñm facie ad faciẽ: ꝙ salua facta est anima mea. Ortusq; est ei statim sol: postq̃ trãsgressus ẽ phanuel. Ipe vero claudicabat pede. Quã ob causam nõ comedũt neruum filij israbel. q̃ emarcuit ĩ femore iacob vsq; in ꝑsentem diez: eoq; tetigerit neruũ femoris ei⁹. et obstupuerit.

¶ Capitulum. XXXIII.

ELeuans autez iacob oculos. vidit venientem esau: et cum eo quadrĩgentos viros. Diuisitq; filios lije. et rachel ambarũq; famularum: et posuit vtrãq; ancillam. et liberos earum in principio: lijam vero et filios eius in secundo loco: rachel autez ꝙ ioseph nouissimos. Et ipse progrediens adorauit pronus in terram septies: donec appropinquaret frater eius. Currens itaq; Esau obuiam fratri suo. amplexatus est eum: stringensq; collũ ei⁹. ꝙ osculans fleuit: leuatisq; ocul' vidit mulieres ꝙ paruulos earũ: ꝙ ait. Quid sibi volunt isti: etsi ad te pertineant? Rñdit. Paruuli sũt: quos donauit mihi deus seruo tuo. Et appropiquantes ãcille ꝙ filij

P. i.

S. earum incuruati sũt. Accessit q̄ lĩa cũ pu
eris suis: ⁊ cuz similit̃er adorassent: extre
t. mi ioseph et rachel adorauerunt. Dixitq̄
esau. Quenam sunt iste turme quas obui
am habui? Respondit. Vt inuenirẽ gratiã
corã dño meo. At ille ait. Habeo plurima
frat̃er mi: sint tua tibi. Dixitq̄ iacob. No-
li ita obsecro sed si inueni graciã i oculꝰ tu-
is. accipe munusculũ de manibo meis. Sic
eĩ vidi faciẽ tuaz: quasi viderim vultũ dei.
Esto mihi ꝓpicius: ⁊ suscipe benedictõnem
quã attuli tibi: ⁊ quã donauit mihi deus.
tribuẽs omnia. Elix ꝛe cõpellent̃e suscipiẽs
ait. Grabiamur simul. eroq̄ socius itine-
ris tui. Dixitq̄ iacob. Nosti dñe mi q̄ par
uulos habeam tenezos. ⁊ oues ⁊ boues fe-
tas mecũ. quas si plus in ambulando fece
ro laborare: moriẽt̃ vna die cũcti greges.
Precedat dñs meus ante seruũ suũ: ⁊ ego
sequar paulatim vestigia eiꝰ sicut videro
paruulos meos posse: donec veniã ad do-
minũ meũ in seir. Respõdit esau. Ozo te:
vt ꝺ populo q̄ mecũ est. saltẽ socij remane-
ant vie tue. Nõ est inquit necesse: hoc vno
tm̃ indigeo: vt inueniã graciã i conspectu
s. tuo dñe mi. Reuersꝰ est itaq̄ illo die esau
itinere q̄ venerat in seir. Et iacob venit i
sochot: vbi edificata domo et fixis tento-
riis. appellauit nomẽ loci illiꝰ sochot id est
tabernacula. Trãsiuitq̄ i salẽ vrbem sichi-
moz. q̃ est in terra chanaan. postq̄ reuer-
sus est de mesopotamia syrie. et habitauit
iuxta opiduz: emitq̄ pt̃e agri in q̃ fixerat
tabernacula. a filijs emoz pris sichem cen
tum agnis: et erecto ibi altare. inuocauit
sup illud fortissimũ deum israel.

Capitulum. .XXXIIII.

Egressa est autẽ dina filia lie. vt vi
deret mulieres regiõis illius. quã
cũ vidisset sichẽ filius emoz euhi.
princeps terre illius. adamauit eam et ra-
puit: ⁊ dormiuit cum illa. vi oppremẽs vir
ginez. Et conglutinata est anima eius cũ
ea: tristemq̄ delinĩuit blandicijs: ⁊ pergẽs
ad emoz patrem suum. accipe inquit mihi
puellã hãc ꝓiugẽ. Quod cũ audisset iacob:
absentibo filijs ⁊ i pastu pecoz occupatis:
siluit donec redirent. Egresso aut̃ emoz pre
sichem. vt loquerent̃ ad iacob. ecce filij eiꝰ
veniebãt ꝺ agro. auditoq̄ q̄ acciderat. ira
ti sunt valde. eoq̄ vedã rem operatus esset
in isral: ⁊ violata filia iacob. rez illicitã p̄
petrasset. Locutus est itaq̄ emoz ad eos. 6.
Sichẽ filij mei adhesit anima. filie vestre.
Date eam illi vxorem: ⁊ iungamꝰ vicissim
ꝓnubia. Filias vras tradite nobis: ⁊ filias
nras accipite: ⁊ habitate nobiscum. Terra
in potestate vestra est: exercete negociami
ni. ⁊ possidete eam. Sed ⁊ sichem ad pr̃em
et ad fratres eius ait. Inueniam graciam
coram vobis: ⁊ quecũq̄ statueritis dabo.
Augete dotem. ⁊ munera postulate: ⁊ libẽ
t̃er tribuã quod pecieritis: tãtũ date mi-
hi puellã hanc vxorez. Responderunt filij
iacob. sichem et patri eius in dolo: seuien
tes ob stupr̃ũ sororis. Non possumus face-
re quod petitis: nec dare sororem nostraz
homini in circũciso: q̄ illicitum et nepha-
rium est apud nos. Sed in hoc valebimꝰ
federari. Si volueritis esse similes nostri:
⁊ circũcidat̃ i vobis omnis masculini sexꝰ:
tunc dabimus. ⁊ accipiemus mutuo filias
vestras ac nostras: ⁊ habitabimꝰ vobiscũ:
erimusq̄ vnus populus. Si autem circũ-
cidi nolueritis: tollemꝰ filiã nostram ⁊ re-
cedemꝰ. Placuit oblacio eorum emoz ⁊ si- T. 7.
chem filio eius: nec distulit adolescẽs q̃n
statim qd̃ petebat̃ expleret. Amabat enim
puellã valde: ⁊ erat inclitus i omni domo
pr̃is sui. Ingressiq̄ portã vrbis locuti sũt
ad popolũ. Viri isti pacifici sunt: ⁊ volũt
habitare nobiscũ. Negocientur in terra et
exerceãt eã. q̃ spacõsa ⁊ lata cultoribo indi
get. Filias eoz accipiemus vxores: et no-
stras illis dabimꝰ. Vnũ est quo differt̃ tm̃
bonũ. Si circũcidamꝰ masculos nostros.
ritũ gẽtis imitãtes: ⁊ substancia eoz ⁊ pe-
cora ⁊ cũcta q̃ possident. nostra erũt. Tan
tũ in hoc acquiescamus: vt habitantes si-
mul. vnũ efficiamꝰ populũ. Assensiq̄ sunt
omnes. cunctis circũcisis maribo. Et ecce
die tercio q̃n grauissimus vulneruz doloz
est. arreptis duo filij iacob. simeon et leui
frres dine gladijs. ingressi sunt vrben ꝓfidẽ-
t̃er. interfectisq̄ omnibo masculis. emoz ⁊ si-
chem pariter necauerũt: tollentes dinã de
domo sichem sororẽ suã. Quibo egressis. ir
ruerunt sup occisos ceteri filij iacob. ⁊ de-
populati sunt vrbem in vlcionem stupri:
oues eoz ⁊ armenta. ⁊ azinos. cũctaq̄ va-
stãtes que in domibus et in agris erant:
puulos q̄ eoz ⁊ vxores duxerũt captiuas

8 Quibꝫ ꝓpetratis audacter: iacob dixit ad
simeon et leui. Turbastis me: et odiosũ fe-
cistis me chananeis et pherezeis habitato
ribꝫ terre huius. Nos pauci sum⁹: illi con-
gregati ꝓcuciẽt me: ⁊ delebor ego et dom⁹
mea. Responderunt. Nũquid vt scorto ab-
uti debuere sorore nostra?

Capitulum. XXXV.

Interea locutus est deus ad iacob.
Surge et ascende bethel. ⁊ habita
ibi: facq altare domino qui appa-
ruit tibi: quando fugiebas esau fratrez tu
um. Jacob vero ꝓuocata omni domo sua
ait. Abicite deos alienos q̃ in medio vestri
sunt. ⁊ mundamini: ac mutate vestimenta
vestra. Surgite et ascendam⁹ in bethel. vt
faciam⁹ ibi altare domino. qui exaudiuit
me in die tribulacõnis mee: ⁊ soci⁹ fuit iti-
neris mei. Dederunt ergo ei omnes deos a-
lienos quos habebant: ⁊ inaures q̃ erant
in auribꝫ eorũz. At ille infodit eos subter
therebintũ: q̃ est pt⁹ vrbem sichem. Cunq
pfecti essent. terror dei inuasit omnes p cir
cuitum ciuitates: et nõ sunt ausi pseq̃ re-
cedentes. Venit igitur iacob luzam. q̃ est ī
terra chanaan cognomento bethel: ipse et
omnis populus cum eo. Edificauitq ibi al-
tare: et appellauit nomen loci illius. dom⁹
dei. Ibi eñ apparuit ei deus: cũ fugeret fra
trem suuz. Eodẽ tẽpore mortua est debbo-
ra nutrix rebecce: ⁊ sepulta est ad radices
bethel subter quercũ: vocatũq est nomen
loci illi⁹ quercus fletus. Apparuit aũt ite-
ruz deus iacob. postq̃ reuersus est ꝺ meso
potamia syrie. et venit ī bethel: benedixit-
q ei dicens. Non vocaberis vltra iacob: sz
isrl' erit nomen tuũ. Et appellauit eũ isrl'.
Dixitq ei. Ego deus omnipotens. Cresce
et multiplicare: gentes et populi nacõnũ
ex te erunt. Reges ex lumbis tuis egredi-
entur: terrãq quam dedi abraham et ysa-
ac. dabo tibi ⁊ semini tuo post te. Et recess-
it ab eo. Ille vero erexit titulũ lapideũ. ī
loco quo locutus fuerat ei deus: libans su
per eum libamina. et effundens oleuz: vo-
cansq nomen loci illi⁹ bethel. Egressus aũ
inde. venit verno tpe ad terram que ducit
ephratham. In qua cũ parturiret rachel:
ob difficultatẽ partus piclitari cepit. Di-
xitq ei obstetrix. Noli timere: q̃ ⁊ hũc ha
bebis filiũ. Egrediente aũt aĩa p̃ dolore. ⁊
imminente iam morte. vocauit nomẽ filij
sui bennoni: id est fili⁹ doloris mei. Pater
vero appellauit eum beniamin: id est fili⁹
dextere. Mortua est ergo rachel et sepulta
est in via q̃ ducit ephrathaz: hec est bethle
em. Erexitq iacob titulũ sup sepulcr ei⁹.
Hic est titulus monumenti rachel. vsq in
ꝑsentẽ diẽ. Egressus inde. fixit tabernaculũ
trãs turrẽ gregis. Cũq habitaret ī illa re
gione: abiit ruben. et dormiuit cũ bala ꝓ-
cubina ꝑris sui. Quod illũ minime latuit.
Erãt aũ filij iacob duodecim. Filij lie pri
mogenit⁹ ruben. ⁊ simeon. ⁊ leui. iudas et
ysachar. et zabulon. Filij rachel: ioseph
et beniamin. Filij bale ancille rachel': dan
⁊ neptalim. Filij zelphe ancille lie: gad et
aser. Hij sũt filij iacob: q̃ nati sunt ei ī me-
sopotamia syrie. Venit etiã ad ysaac ꝑrez
suũ in mambre ciuitatẽ arbee. hec ẽ ebron:
in q̃ peregrinat⁹ est abrahaz ⁊ ysaac. Et cõ-
pleti sunt dies ysaac centuzoctoginta an-
norz: consumptusq etate mortu⁹ est. ⁊ ap-
positus est populo suo. senex et plen⁹ die-
rũ: ⁊ sepelierunt eũ esau ⁊ iacob filij sui.

Capitulum. XXXVI.

Hec autẽ sũt generacões esau: ipse ẽ
edom Esau accepit vxorẽ ꝺ filiabꝫ
chanaan: ada filiam elom ethei:
⁊ oolibama filiã ane filie sebeon euei. Ba
sehmath q̃ filiam ysmahel sororem naba-
ioth. Peperit autem ada eliphaz. Basch-
math genuit rahuel. Oolibama genuit
iehus. ⁊ ihelon ⁊ chore. Hij filij esau. q̃ nati
sũt ei ī tra chanaan. Tulit aũ esau vxores
suas et filios et filias. et omnem animam
domus sue. et substanciam et pecora. ⁊ cũ-
cta que habere poterat in terra chanaan.
et abiit in alteram regionem: recessitq a
fratre suo iacob. Diuites enim erant val-
de: et simul habitare non poterant: nec su
stinebat eos terra peregrinacionis eorum
pre multitudie greguz. Habitauitq esau ī
mõte seyr: ipse ẽ edom. Hec aũ sũt genera-
cões esau ꝑris edom ī mõte seyr: ⁊ hec no-
mĩa filiorz ei⁹. Eliphaz fili⁹ ada: vxoris e-
sau. Rahuel q̃ fili⁹ basehmath vxoris ei⁹.
Fueruntq eliphaz filij: theman. omar. se-
phua. ⁊ gathan. ⁊ cenem. ⁊ chore. Erat aũt
thãna ꝓcubĩa eliphaz filij esau: q̃ pepit ei

amalech. Hij sūt filij ada. uxoris esau. Filij autē rahuel: naath ⁊ zara. semma. ⁊ meza. Hij filij basemath. uxoris esau. Isti q̄z erant filij oolibama filie ane filij sebeon: uxoris esau. q̄s genuit ei. iehus et ihelon. et chore. Hij duces filiorum esau. Filij eliphaz primogeniti esau: dux theman. dux omar. dux sephua. dux cenem. dux chore. dux gathan. dux amalech. Hij filij eliphaz in terra edom: ⁊ hij filij adę. Hij q̄z filij rahuel. filij esau. Dux naath. dux zara. dux sēma. dux meza. Hij autē duces rahuel: in ērā edom. Isti filij basemath. uxoris esau. Hij autez filij oolibama. uxoris esau. Dux iehus. dux ihelō. dux chore. Hij duces oolibama filie ane uxoris esau. Isti sunt filij esau ⁊ hij duces eorum: ipse est edom. Isti sunt filij seir. horrei habitatoris terre: lothan. ⁊ sobal. et sebeon. ⁊ anan. et dison. et eser. ⁊ disan. Hij duces horrei filij seir ī terra edom. Facti sunt autem filij lothan: horrei et emam. Erat autem soror lothan thamna. Et isti filij sobal: aluban ⁊ maneeth. et ebal. sephi. et onan. Et hij filij sebeon: achia et anan. Iste est anan. qui inuenit aquas calidas in solitudine: cū pasceret azinas sebeon patris sui. Habuitq̄z filium disan: et filiam oolibama. Et isti filij disan: abdaz ⁊ ielban. ⁊ iethran ⁊ charan. Hij quoq̄z filij eser: balaannan. ⁊ zeuan. et achan. Habuit autem filios disan: hus et aran. Hij duces horreorum. Dux lothan. dux sobal. dux sebeon. dux ana. dux dison dux eser. dux disan. Isti duces horreox: q̄ imperauerunt in terra seir. Reges autem qui regnauerunt ī terra edom. antęq̄ haberēt regez filij israel: fuerunt hij. Balach filius beor: nomēq̄z urbis ei⁹ dēnaba. Mortuus est autē balach: ⁊ regnauit pro eo iobab filius zare ō bosra. Cūq̄z mortuus essz iobab: regnauit p eo husan. de terra themanorū. Hoc q̄z mortuo: regnauit pro eo adad filius badadi. qui pcussit madian in regione moab: ⁊ nomen urbis eius auith. Cūq̄z mortuus esset adad: regnauit pro eo semla de maserecha. Hoc q̄z mortuo: regnauit pro eo saul de fluuio rooboth. Cunq̄z ⁊ hic obijsset: successit in regnum balanan filius achobor. Isto q̄z mortuo regnauit p eo agad: nomēq̄z urbis eius phou. Et appellabat uxor ei⁹ meezabel filia matreth: filie mizaab. Hec ergo nomina ducū esau. in cognatōnib. et locis. ⁊ vocabulis suis. dux thamna. dux aluba. dux ietheeth. dux oolibama. dux ela. dux phinon. dux cenez dux theman. dux mabsar. dux mabdibel. dux biram. Hij duces edom habitantes in terra imperij sui: ipse est esau pater ydumeox. Habitauit autem iacob ī terra chanaan. in qua pater su⁹ peregrinatus est: ⁊ hee sunt generatōnes eius.

Capitulum. XXXVII

Ioseph cum septecim esset annorum. pascebat gregez cuz fratribz suis. adhuc puer. Et erat cum filijs bale et selphe uxorum patris sui: accusauitq̄z fratres suos apud patrem. crimine pessimo. Israel autem diligebat ioseph super omnes filios suos: eoq̄ in senectute genuisset eū. Fecitq̄z ei tunicam polimitaz. Videntes autem fratres eius q̄ a patre plus cunctis filijs amaretur. oderant eum: nec poterant ei quicq̄ pacifice loqui. Accidit q̄z vt visum somniū referret fratribz suis: que causa maioris odij seminariū fuit. Dixitq̄z ioseph fratribz suis. Audite somniuz meum quod vidi. Putabam nos colligere manipulos in agro: ⁊ quasi cōsurgere manipulum meuz et stare: vestrosq̄z manipulos circumstantes adorare manipulū meum. Responderunt fratres eius. Nūquid rex noster eris: aut subiciemur dicōi tue? Hec ergo causa somniorum atq̄z sermonū: inuidie ⁊ odij fomitem ministrauit. Aliud quoq̄z vidit somnium: quod narrans fratribz ait. Vidi p somnium: quasi solem et lunam. ⁊ stellas vndecim adorare me. Qō cū patri suo et fratribz retulisset: increpauit euz pater suus. et dixit. Quid sibi vult hoc somnium quod vidisti: Nuz ego et mater tua et fratres tui adorabimus te super terrā? Inuidebāt ei igitur fratres sui: pater vero rem tacitus considerabat. Cunq̄z frēs illi⁹ in pascendis gregibz patris morarenť in sichē: dixit ad eum isrl'. Fratres tui pascūt oues in sichimis: veni mittā te ad eos. Quo respōdente presto sū: ait. Vade ⁊ vide si cuncta pspera sint erga fratres tuos ⁊ pecora: ⁊ renūcia mihi quid agať. Missus ō valle hebron: venit ī sichem. Inuenitq̄z eum vir errantem in agro: et interrogauit quid q̄reret. At ille respōdit.

Fratres meos quero. Indica mihi vbi pa
ſcant greges: Dixitq; ei vir. Receſſerunt
de loco iſto. Audiui autem eos dicentes.
Eam⁹ in dothaim. Perrexit itaq; ioſeph
poſt fratres ſuos: ⁊ inuenit eos in dotha-
im. Qui cū vidiſſent eū procul: antequ ac-
cederet ad eos cogitauerūt illū occidere:
⁊ mutuo loquebāt. Ecce ſomniator venit.
Venite occidam⁹ eū ⁊ mittam⁹ ī ciſternā
veterez: dicemuſq; fera peſſima deuorauit
eū: ⁊ tūc appebit q̄d illi ꝓſint ſomnia ſua.
Audiēs aūt ruben nitebat liberare eū
de manib⁹ eor: et dicebat. Non interficia-
mus aīaz ei⁹. nec effundam⁹ ſanguinē: ſed
picite eū ī ciſternā veterē que eſt in ſolitu
dine: manuſq; vīas ſeruate innoxias. Hoc
aūt dicebat volēs eripe eū de manib⁹ eor:
8. ⁊ reddere patri ſuo. Cōfeſtim igit vt pue-
nit ad frēs ſuos. nudaueŕt eū tunica tala-
ri ⁊ polimita: miſerūtq; eū in ciſternā ve-
terē: que nō habebat aquā. Et ſedentes vt
comederēt panē. viderūt ỹſmahelitas via-
tores venire de galaad: ⁊ camelos eor ꝑ por-
tantes aromata. ⁊ reſmam. ⁊ ſtacten ī egi
ptū. Dixit ergo iudas fratrib⁹ ſuis. Quid
nobis prodeſt ſi occiderim⁹ fratrem nr̄m:
et celauerim⁹ ſanguinē ipſi⁹? Meli⁹ eſt vt
venūdetur ỹſmahelitis: ⁊ man⁹ nr̄e nō pol
luant. Frater em̄ et caro noſtra eſt. Acq̄-
euerunt fratres ſermonib⁹ illi⁹. ⁊ ꝑtereūti
bus madianitis negociatorib⁹. extrahētes
eū de ciſterna venditerūt eu ỹſmahelitis
viginti argenteis: q̄ duxerūt eū in egiptū.
Reuerſuſq; ruben ad ciſternaz nō inuenit
puerū: ⁊ ſciſſis veſtib⁹. pgens ad frēs ſuos
ait. Puer nō cōparet: ⁊ ego quo ibo? Tule
runt autem tunicam eius. ⁊ ī ſanguinē he-
di quem occiderant tinxerunt: mittentes
qui ferrent ad patrē et dicerent. Hanc in-
uenimus: vide vtrum tunica filij tui ſit an
non. Quā cū cognouiſſet pater ait. Tuni-
ca filij mei eſt. Fera peſſima comedit eu:
beſtia deuorauit ioſeph. Sciſſiſq; veſtibus
indutus eſt cilicio: lugens filiū ſuū multo
tēpore. Cōgregatis autē cūctis liberis ei⁹
vt lenirēt dolorē patris: noluit ꝓſolatōez
accipere: ſed ait. Deſcendā ad filiū meū lu
gēs in infernu. Et illo pſeuerante ī fletu:
medianite vēdiderūt ioſeph ī egipto. phu-
tifari eunucho pharaonis: mgr̄o militū.

¶ Capitulum. .XXXVIII.

Factum tempore deſcendens iudas a
fratribus ſuis. diuertit ad virum
odollamitē nomine hirā: viditq;
ibi filiam homis chananei. vocabulo. ſue.
Et accepta vxore ingreſſus eſt ad eā. Que
concepit et peperit filium: et vocauit no-
men eius her. Rurſumq; cōcepto fetu: na
tū filiū vocauit onan. Tercium quoq; pe-
perit: quē appellauit ſela. Quo nato: pare
re vltra ceſſauit. Dedit aūt iudas vxorem
primogenito ſuo her nomine thamar. Fu
it quoq; her primogenitus iude. neq; in cō
ſpectu domini et ideo ab eo occiſus eſt. Di
xit ergo iudas ad onan filium ſuum. In-
gredere ad vxorem fratris tui. ⁊ ſociare il-
li: vt ſuſcites ſemen fratri tuo. Ille ſciens
nō ſibi naſci filios. introiens ad vxorē fra-
tris ſui. ſemen fundebat in terram: ne libe
ri fratris nomine naſcerentur. Et idcirco
percuſſit eum dominus: eoq; rem deteſta-
bilem faceret. Quamobrē dixit iudas tha
mar. nurui ſue. Eſto vidua ī domo patris
tui: donec creſcat ſela filius meus. Time-
bat enīz: ne ⁊ ipſe moreretur ſicut fratres
eius. Que abiit: ⁊ habitauit in domo p̄ris
ſui. Euolutis autem multis ānis: mortua
eſt ſue vxor iude. Qui poſt luctum. conſo-
latōne ſuſcepta aſcendebat ad tōſores ouī-
um ſuarum: ipſe et hiras opilio gregis o-
dollamita in thānas. Nunciatumq; ē tha
mar. q̄ ſocer illius aſcenderet ī thamnas:
ad tondendas oues. Que depoſitis viduī-
tatis veſtibus. aſſumpſit teriſtrum: et mu
tato habitu ſedit in biuio itineris quod
ducit thānam: eoq; creuiſſet ſela et nō eū
accepiſſet maritum. Quam cum vidiſſz iu
das: ſuſpicatus eſt eſſe meretricem. Ope-
ruerat enim vultum ſuum ne agnoſceret.
Ingredienſq; ad eam: ait. Dimitte me vt
coeam tecum. Neſciebat em̄ q̄ nurus ſua
eſſet. Qua reſpondente: Quid dabis mihi
vt fruaris concubitu meo: dixit. Mittā ti-
bi hedū de gregib⁹. Rurſūq; illa dicēte pa-
ciar q̄d vis. ſi dederis mihi arrabonez do-
nec mittas q̄d polliceris: ait iudas. Quid
tibi vis p arrabōe dari? Reſpōdit. Anulū
tuū. ⁊ armillā: ⁊ baculū quem mānu tenes.
Ad vnū igitur coitu⁹ mulier cōcepit ⁊ ſur
gens abiit: depoſitoq; habitu quē ſumpſe-
rat: induta eſt viduitatis veſtib⁹. Miſit aūt
iudas hedū p paſtorez ſuū odollamitē: vt

recipet pign? quod dederat mulieri . Qui cū nō inuenisset eam:interrogauit homines loci illius. Vbi est mulier que sedebat
3. in biuio: Respōdentibꝰ cūctis non fuit in loco isto meretrix:reuersus est ad iudaz ⁊ dixit ei.Non inueni eam.Sed ⁊ homines loci illius dixerunt mihi :nunq̄ sedisse ibi scortuz.Ait iudas.Habeat sibi.Certe mēdacij arguere nos non potest.Ego misi hedum quez ꝓmiserā.Et tu nō inuenisti eā . Ecce autem post tres menses nūciauerūt iude dicentes.Fornicata est thamar nur? tua:⁊ videt uterus illius intumescere. Dixitq̄ iudas.Producite eam ut comburat. Que cū duceret ad penam.Misit ad socerum suuz dicens.De viro cuius hec sunt. ꝓcepi.Cognosce cuius sit anulus.⁊ armilla ⁊ baculus.Qui agnitis muneribus ait. Justior me est:quia non tradidi eam sela filio meo.Attamē ultra nō cognouit eaz. Instante autez partu.apparuerunt gemini in utero :atq̄ in ipsa effusione infantium unus protulit manū :in qua obstetrix ligauit coccinum dicens. Iste egredietur prior. Illo vero retrahēte manū: egressus est alter.Dixitq̄ mulier.Quare diuisa est ꝓpter te maceria ? Et ob hanc causam vocauit nomen ei? phares. Postea egressus est frater eius. ī cuius manu erat coccinū quem appellauit zaram. Ca.XXXIX.

S. t. Igitur ioseph ductus est ī egiptū : emitq̄ eum phutifar eunuch? pharaonis.princeps exercitus sui.vir egiptius de manu ysmahelitarum:a quibꝰ ꝓductus erat. Fuitq̄ dominus cum eo:et erat vir in cunctis prospere agens. Habitauitq̄ in domo domini sui: qui optime nouerat dominū esse cuz eo: ⁊ omnia que gereret ab eo dirigi in manu illi?. Inueītq̄ ioseph graciā coram domino suo:⁊ ministrabat ei.A quo prepositus omnibꝰ gubernabat creditā sibi domū :⁊ vniuersa q̄ ei tradita fuerant.Benedixitq̄ domin?domui egiptij propter ioseph:et multiplicauit taz in edibꝰ q̄ in agris cunctā ei? substantiā.Nec quicq̄ aliud nouerat:nisi panez quo vescebat. Erat aūt ioseph pulcra facie:⁊ decorus aspectu.Post multos itaq̄ dies iniecit domina oculos suos in ioseph:⁊ ait.Dormi mecuz.Qui nequaq̄ acquiescens opi nephario:dixit ad eam. Ecce domin?meus omībꝰ mihi traditis.ignorat q̄d habeat in domo sua: nec quicq̄ est q̄ non sit in mea potestate.vl' nō tradiderit mihi:ꝓter te que uxor eius es.Quomō ergo possum hoc maluz facere:⁊ peccare ī dominum meuz: Quiuscemodi verbis per singulos dies loquebatur:⁊ mulier molesta erat adolescenti: et ille recusabat stuprū. Accidit autē quadam die vt intraret 5. ioseph domū.et opis quippiam absq̄ arbitris faceret:⁊ illa apprehensa lacinia vestimenti ei? diceret.Dormi mecum. Qui relicto in manu eius pallio.fugit: ⁊ egress? est foras.Cūq̄ vidisz mulier vestem ī manibꝰ suis.⁊ se esse contemptaz:vocauit ad se homīes domus sue:⁊ ait ad eos.Ecce introduxit virū hebreuz ut illuderet nobis. Ingressus est ad me:vt coiret mecū.Cūq̄ ego succlamassem.⁊ audisset vocem meā : ⁊ reliquit pallium quod tenebam:⁊ fugit foras.In argumentum ergo fidei.retentū palliū ostendit marito reuertēti domum: ⁊ ait. Ingressus est ad me seruus hebreus quez adduxisti:vt illuderet mihi.Cūq̄ audisset me clamare: reliquit pallium quod tenebam ⁊ fugit foras.His auditis dominus.⁊ nimiū credulus verbis cōiugis:iratus est valde:tradiditq̄ ioseph in carcerē vbi vincti regis custodiebantur:⁊ erat ibi clausus.Fuit autē dominus cum ioseph ⁊ misertus est illius:et dedit ei graciam ī ꝓspectu principis carceris. Qui tradidit in manu illi? vniuersos vinctos qui ī custodia tenebant:et quicquid fiebat .sub ipso erat:nec nouerat aliquid. cūctis ei creditis. Dominus enim erat cum illo:⁊ omīa opera eius dirigebat.

Capitulū.XL. 6.

His itaq̄ gestis:accidit vt peccarēt duo eunuchi. pincerna regis egipti et pistor.domino suo. Iratusq̄ contra eos pharao . Nam alter pincernis preerat. alter pistoribus: misit eos in carcerem principis militum: in quo erat vinctus et ioseph. At custos carceris tradidit eos ioseph: qui et ministrabat eis . Aliquantulum temporis fluxerat:et illi ī custodia tenebant. Eliterūtq̄ ābo somniū nocte vna:iuxta ītērptacōnē ꝓgruā sibi . Ad q̄s cū ītroisset ioseph mane et vidisset eos tristes:scisitat? ē dicēs. Cur tristior

est hodie solito facies vestra? Qui respon derũt. Somniũ vidimus: & non est qui in terpretẽ nobis. Dixitq; ad eos ioseph. Nun quid non dei est interptatõ? Referte mihi quid videritis. Narrauit prior prepositus pincernaruz. somniũ suũ. Videbã corã me vitem in qua erant tres ꝑpagines crescere paulatim ī gemmas. & pt? flores uuas ma turescere: calicẽq; pharaonis ī manu mea. Tuli ergo uuas & exp̃ssi ī calicẽ quẽ tene bam: & tradidi poculũ pharaoni. Respon dit ioseph. Hec est ītexptatõ somnij. Tres ꝑpagines. tres adhuc dies sunt post quos recordabit pharao mĩsterij tui. & restituet te ī gradũ pristinũ: dabisq; ei calicẽ iuxta officiũ tuũ: sicut ante facere consueueras. Tãtũ memento mei cũ tibi bñfuerit: & fa cies mecũ misericordiã vt suggeras phara oni vt educat me ð isto carcere q; furtim sublatus sũ ð terra hebreoꝝ: & hic innocẽs in lacũ missus sum. Videns pistorum magi ster. q; prudenter somniũ dissoluisset: ait. Et ego vidi somniũ. q; tria canistra farine haberẽ sup caput meum: & ī uno canistro quod erat excelsius. portare me putabam omnes cibos q̃ fiũt artẽ pistoria: auesq; co medere ex eo. Respondit ioseph. Hec est ī terptatõ somnij. Tria canistra. tres adhuc dies sũt post quos auferet pharao caput tuũ ac suspendet te ī cruce: & lacerabũt vo lucres carnes tuas. Exinde dies tercius na talicius pharaõis erat. Qui faciẽs grãde cõ uiuiũ pueris suis recordatus est inter epu las magistri pincernaꝝ. & pistoꝝ pncipis: restituitq; alterũ ī locũ suũ. vt porrigeret ei poculũ. alterũ suspendit in patibulo: vt prectoris veritas ꝑhareꝫ. Ettamen succen dentib; ꝑsperis: prepositus pincernaꝝ ob litus est interptis sui. ¶ Capitulũ. XLI.

8. Post duos annos vidit pharao som niũ. Putabat se stare iuxta fluui um: de quo ascendebant septem bo ues pulcre & crasse nimis: & pascebanꝫ ī lo cis palustrib;. Alie q̃q; septez emergebãt de flumĩe fede ꝑfectq; macie: & pascebanꝫ in ipa amnis ripa: ī locis uberrimis virenti bus: deuorauerũtq; eas quaꝝ mira species. & habitudo corpm erat. Expergefact? pha rao rursũ dormiuit: & vidit alteꝝ somniũ. Septẽ spice pullulabant ī culmo uno. ple ne atq; formose alie q̃q; totidẽ spice tenues. & percusse vredine oriebantur: deuorantes omnem priorum pulcritudinez. Euigilãs vero pharao post quietẽ & facto mane pa uore perterritus misit ad omnes coniecto res egipti: cunctosq; sapiẽtes: et accersitis narrauit somnium: nec erat qui interpre taretur. Tunc demum reminiscens magi ster pincernarum ait. Confiteor peccatuz meum. Iratus rex seruis suis. me & magi strum pistorum retrudi iussit in carcerem principis milituz: ubi una nocte uterq; vi dim? somniũ: presagum futurorum. Erat ibi puer hebreus. eiusdem ducis militũ fa mulus: cui narrantes somnia. audiuimus quicquid postea rei probauit euent?. Ego enĩ reddit⁹ sũ officiõ meo: et ille suspens? est in cruce. Protinus ad regis imperiuz. eductuz de carcere ioseph totonderunt: ac veste mutata obtulerũt ei. Cui ille ait. Vi di somnia. nec ẽ qui edisserat: que audiui te sapientissime conicere. Respõdit ioseph. Absq; me deus respondebit prospera pha raoni. Narrauit ergo pharao que viderat. Putabam me stare sup ripam fluminis: & septem boues de amne conscẽdere. pulcras nimis & obesis carnib;: que in pastu palu dis vireta carpebãt. Et ecce has sequebãtꝫ alie septem boues intñ deformes & macilẽ te: vt nũq̃ tales in terra egipti viderĩ. Qui deforatis & consumptis prioribz. nullũ sa turitatis dedere vestigiuz: sed simili macie & squalore torpebãt. Euigilãs. rursus sopo re dorm̃ssus vidi somniũ. Septẽ spice pullu labãt ī culmo uno. plene atq; pulcerrime. Alie q̃q; septẽ tenues & pcusse vredine. orie bantꝫ e stipula: q̃ prioꝝ pulcritudinẽ deuo rauerunt. Narraui coniectoribz somniũ: & nemo ẽ q̃ ediserat. Respõdit ioseph. Som niũ regis. vnũ est. Que facturus est deus ostendit pharaoni. Septẽ boues pulcre. & septẽ spice plene: septez uberitatis anni sũt eandẽq; vim somnij cõprehẽdũt. Septẽ q̃q; boues tenues atq; macilente q̃ ascenderũt post eas. & septẽ spice tenues. & vento vrẽ te pcusse: septẽ anni venture sunt famis: q̃ hoc ordine complebũtꝫ. Ecce septẽ anni ve niẽt fertilitatis magne ī vniuersa tra egi pti: quos sequẽter septẽ anni alij tãte ste rilitatis vt obliuiõi dabãtꝫ cũcta retro abũ dãcia. Cõsũptura ẽ enĩ fames omnez terrã:

3.

ꝙ vbertatis magnitudinē ꝓbitura ē ĩopie magnitudo. Quod aũt vidisti scdo. ad eã dē rem ptinēs somniũ. firmitatis iudiciũ est: eoꝙ fiat sermo dei. ꝙ velociꝰ impleaꝫ. Nunc ergo puideat rex virũ sapientē ꝙ industriũ ꝙ ꝓficiat eũ terre egipti: q ꝓstituat ꝓpositos ꝑ cũctas regiones. ꝙ q̃ntã ptē fructuũ. ꝑ septē annos fertilitatis q̃ iam nũc futuri sũt. congreget ĩ horrea: ꝙ oñe frumẽtũ sub pharaonis pt̃ate cõdaꝫ: seruenꝫ in vrbib. ꝙ ꝓpareꝫ future septē annorũ fami. q̃ oppressura est egiptũ: ꝙ nõ ꝓsumeꝫ terra inopia. Placuit pharaoni ꝓsilium: ꝙ cũctis mĩstris eius. Locutusꝙ est ad eos. Num inuenire poterimꝰ talẽ virũ q̃ spiritu dei plenus sit: Dixit ꝙ ad ioseph. Quia ostẽdit tibi deꝰ oĩa q̃ locutꝰ es. nũquid sapientiorem ꝙ ꝓsimilẽ tui ĩuenire potero: Tu eris sup domũ meã: et ad tui oris ĩperiũ cũctꝰ popul⁹ obediet. Uno tñ regni soli o ꝑcedã te. Dixitꝙ rursũ pharao ad ioseph. Ecce ꝓstitui te sup vniuersam terraꝫ egipti. Tulitꝙ anulũ ꝺ manu sua et dedit eum ĩ mãu eiꝰ: vestiuitꝙ eũ stolã byssinã: ꝙ collo torquẽ aureã circũposuit. Fecitꝙ eũ ascendere sup currũ suũ scõm clamante ꝓcone: vt oñes coraꝫ eo genu flectereñt: et ꝓpositum esse scirẽt vniuerse terre egipti. Dixit q̃ rex egipti ad ioseph. Ego sũ pharao. Absꝙ tuo imperio nõ mouebit quisq̃ manũ aut pedẽ in oñi terra egipti. Uocauitꝙ nomẽ illiꝰ ꝙ vocauit eũ lĩgua egiptiaca. saluatorem mũdi. Deditꝙ illi vxorẽꝫ: asseneth filiaꝫ phutifaris sacerdotis heliopoleos. Egressus est itaqꝙ ioseph ad terraꝫ egipti. Triginta annoꝝ erat qñ stetit ĩ cõspectu regis pharaonis. et circuiuit oẽs regiones egipti. Uenitꝙ fertilitas septẽ annoꝝ: ꝙ in manipulos redacte segetes congregate sunt in horrea egipti. Oñis etiam frugum abũdantia ĩ singulis vrbib ꝓdita est. tãtaꝙ fuit abũdantia tritici. vt arene maris coequareꝫ: et copia mensuraꝫ excederet. Natiꝙ sũt ioseph filij duo anteq̃ veniret fames: q̃s pepit ei asseneth. filia phutifaris sacerdotis heliopoleos. Uocauitꝙ nomñ primogeniti manasses dicẽs. Obliuisci me fecit deꝰ oĩm laboꝝ meoꝝ: ꝙ domus pr̃is mei. Nomñ q̃ secũdi appellauit ephraim dicens. Crescere me fecit deus ĩ terra paupertatis mee. Igiꝫ transactis septẽ vbertatis annis qui fuerãt ĩ egipto: ceperũt venire septẽ anni ĩopie. q̃s ꝓdixerat ioseph: et in vniuerso orbe fames ꝑualuit. In cũcta etiã terra egipti. fames erat. Qua esuriente: clamauit popul⁹ ad pharaonem. alimẽta petẽs. Quib⁹ ille respõdit. Ite ad ioseph: ꝙ q̃cq̃d ipse vobis dixerit facite. Crescebat autẽ quottidie fames ĩ omni terra: aperuitꝙ ioseph vniuersa horrea: ꝙ vẽdebat egiptijs. Nã ꝙ illos oppremebat fames. Oẽsq̃ puĩcie veniebant in egiptum vt emerẽt escas: ꝙ malũ ĩopie tparent.

Ca. XLII.

5.

Audiens aũt iacob q̃ alimẽta venderent ĩ egipto: dixit filijs suis. Quare negligitis: Audiui q̃ triticũ venũdaꝫ in egipto. Descendite. et emite nobis necessaria: vt possim⁹ viuere: et nõ ꝓsumamur inopia. Descendentes igiꝫ fratres ioseph decẽ. vt emerent frumẽta ĩ egipto. beniamin domi retẽto a iacob: q̃ dixerat fratribꝫ ei⁹ ne forte in itinere q̃cq̃ paciaꝫ mali: ingressi sunt terrã egipti: cuꝫ aliijs q̃ pgebãt ad emẽdũ. Erat aũt fames ĩ terra chanaan: et ioseph erat pr̃inceps in terra egipti: atqꝙ ad eiꝰ nutũ frumẽta populis vendebanꝫ. Cũqꝙ adorassent eũ fres sui. ꝙ agnouisset eos. quasi ad alienos durius loquebaꝫ: ĩterrogãs eos. Unde venistis: Qui respõderũt. de terra chanaan: vt emamus victui necessaria. Ettam fratres ipse cognoscẽs: nõ est cognitus ab eis. Recordatusꝙ somniorum que aliquãdo viderat: ait ad eos. Exploratores estis: vt videatis infirmiora terre venistis. Qui dixerunt. Non est ita domine: sed serui tui venerunt vt emerent cibos. Omnes filij vniꝰ viri sumus. Pacifici venimus: nec quicq̃ famuli tui machinantur mali. Quibus ille respondit. Aliter est. Immunita terre huius considerare venistis. At ille dixeraꝫ. Duodecĩ inquntꝫ fres serui tui sumus: filij viri vniꝰ ĩ terra chanaan. Minimꝰ cuꝫ pr̃e nr̃o ē. aliꝰ ñ ē sup. Hoc ē ait qꝺ locutꝰ sũ. Exploratores estis. Jam nunc experimentũ vestri capiam. Per salutẽ pharaonis non egrediemini hinc: donec veniat frater vester minimꝰ. Mittite ex vobis vnuꝫ et adducat eũ: vos aũ eritis ĩ vĩcul. donec pbẽt q̃ dixistis: vtꝝ vera vel falsa sit. Alioq̃n ꝑ salutẽ pharaõis. exploratores estis. Tradidit ergo illos custodie. trib⁹ diebꝫ. Die aũ

6.

tercõ eductis ò carcere ait. Facite q̃ dixi: ꝙ viuetis. Deũ eĩ timeo. Si pacifici estis. frater vester vn⁹ liget in carcere: vos aũt abite. et ferte fruñta q̃ emistis in domos vestras. ꝙ fratrem vẽm minimũ ad me adducite: vt possim vẽos ꝓbare sermones. et nõ moriamini. Feceũt vt dixerat: et locuti sunt adinuicez. Merito hec patimur: qz peccauim⁹ in frez nr̃m. vidẽtes angustias anime illi⁹ dũ dep̃careṫ nos. ꝙ non audiuim⁹: idcirco venit sup nos ista tribulatõ. E quibꝫ vn⁹ ruben ait. Nunquid nõ dixi vobis nolite peccare ĩ puerum: ꝙ nõ audistis me? En sanguis ei⁹ exquirit̃. Nesciebant eĩ q̃ intelligeret ioseph: eoq̃ ꝑ interp̃tem loquereṫ ad eos. Auertitq̃ se parũper. ꝙ fleuit: et reuersus locutus est ad eos. Tollẽsq̃ simeon. et ligans illis ꝓsentibꝫ. Iussitq̃ ministris vt implerẽt saccos eoꝝ tritico: et reponerent pecunias singuloꝝ ĩ saccu-lis suis: datis supra cibarijs ĩ via. Qui fecerunt ita. At illi portantes fruñta ĩ azinis suis ꝓfecti sũt. Apertoq̃ vn⁹ sacco. vt daret iumento pabulũ ĩ diuersorio. contẽplatus pecuniã in ore sacculi: dixit fratribus suis. Reddita est mihi pecunia. En hẽ tur ĩ sacco. Et obstupefacti turbatiq̃. mutuo dixerũt. Quidnã ẽ hoc qõ fecit nobis de⁹? Venerũtq̃ ad iacob p̃ez suũ in terra chanaan: ꝙ narrauerṫ ei oñia q̃ accidissẽt sibi dicentes. Locut⁹ ẽ nobis dñs terre dure: ꝙ putauit nos exploratores eẽ ꝓuincie. Cui rñdim⁹. Pacifici sum⁹: nec vllas molimur ĩsidias. Duodecim frẽs vno p̃e geniti sum⁹: vn⁹ nõ ẽ sup: minim⁹ cũ p̃e nr̃o ẽ in terra chanaan. Qui ait nobis. Sic ꝓbabo qõ pacifici sitis. Frem vẽm vnũ dimittite apud me: ꝙ cibaria domibꝫ vestris necessaria sũmite. ꝙ abite. Fratrẽq̃ vestrũ minimũ adducite ad me. vt sciã quod non sitis exploratores: ꝙ istũ q̃ tenet̃ in vinculis recipe possitis: ac deinceps q̃ vultis emẽdi habeatis licẽciã. Hijs dictis. cũ fruñta effũderẽt. singuli reperieṫ ĩ ore saccoꝝ ligatas pecunias: exterritisq̃ simul oñib⁹. dixit p̃ iacob. Absq̃ liberis me esse fecistis. Joseph nõ ẽ sup: simeon tenet̃ in vinculis. ꝙ beniamin auferetis. In me hec oĩa mala reciderũt. Cui respondit ruben. Duos filios meos interfice: si nõ reduxero illũ tibi. Trade illũ in manu mea: ꝙ ego eum tibi restituã. At ille: nõ descendet inquit filius meus vobiscũ. Frater ei⁹ mortu⁹ ẽ: ꝙ ipe sol⁹ remãsit. Si q̃d ei aduersitatis acciderit in terra ad quam ꝓgitis: deducetis canos meos cum dolore ad inferos.

Capitulum. .XLIII.

Interim fames oñez terrã vehemẽter ꝑmebat: consumptisq̃ cibis q̃s ex egipto detulerãt dixit iacob ad filios suos. Reuertimĩ: ꝙ emite nobis pauxillum escarum. Respondit iudas. Denunciauit nobis vir ille sub attestacõne iurisiurandi. dicens. Non videbitis faciem meam: nisi fratrem vestrum minimũ adduxeritis vobiscum. Si ergo vis eum mittere nobiscum pergemus pariter ꝙ ememus tibi cibaria si autẽ non vis: nõ ibimus: vir eĩ (vt sepe dixim⁹) denunciauit nobis dicẽs. Non videbitis faciem meam absq̃ fratre vestro minimo. Dixit eis isrl̃. In meã hoc feciſtis miseriã: vt ĩdicaretis ei ꝙ aliũ habere vos frez. At illi respõderũt. Interrogauit nos hõ ꝑ ordinẽ nostrã ꝓgenie: si pater viueret: si haberem⁹ fratrez. Et nos respondim⁹ ei consequẽter: iuxta id qõ fuerat scisscitatus. Nũquid scire poteram⁹ q̃ dictur⁹ eẽt: adducite frez vẽm vobiscũ: Judas q̃ dixit p̃i suo. Mitte puez mecuz vt ꝓficiscamur ꝙ possemus viuere: ne moriamur nos et ꝓuli nostri. Ego suscipio puerum: de manu mea require illuz. Nisi reduxero ꝙ reddidero eũ tibi: ero peccati reus in te omĩ tẽpore. Si nõ interceſſisset dilatõ: iam vice altera veniſſem⁹. Igit̃ israel pater eoꝝ dixit ad eos. Si sic necesse ẽ. facite quod vultis. Sumite ò optimis terre fructibꝫ in vasis vẽis ꝙ deferte viro munera: modicũ resine ꝙ mellis. ꝙ storacis ꝙ stactes. therebinti. ꝙ amigdalaꝝ. Pecuniazq̃ duplicẽ ferte vobiscũ: ꝙ illã quã inueniſtis ĩ sacculis reportate: ne forte errore factuz sit. Sz ꝙ frez vẽm tollite: ꝙ ite ad virũ. Deus aũ me⁹ oĩpotẽs faciat vobis eũ placabilẽ: ꝙ remittat vobiscũ frez vẽm quẽ tenet ĩ viculis: ꝙ hũc beniamin. Ego aũ q̃si orbat⁹. absq̃ liberis ero. Tulerũt ergo viri munera ꝙ pecuniã duplicẽ ꝙ beniamin: descẽderũtq̃ ĩ egiptũ: ꝙ steterũt corã ioseph. Quos cũ ille vidiſſz ꝙ beniamin simul: ꝑcepit dispẽsatori dom⁹ sue dicẽs. Introduc viros domũ: ꝙ occide victimas. ꝙ istrue ꝓuiuiũ:

quoniam hodie mecū sūt comesturi ī me-
ridie. Fecit ille qđ sibi fuerat imperatū: ⁊
introduxit viros domum. Ibiq; exterriti
dixerūt mutuo. Propter pecuniā quā re-
tulim⁹ prius ī saccis nostris. ītroducti su
m⁹. vt deuoluat ī nos calūniā. ⁊ violenter
subiciat seruituti: ⁊ nos ⁊ azinos nostros.
Quāobrem ī ipis foribꝫ accedentes ad di-
spēsatorē. locuti sunt. Oram⁹ dñe vt audi
as nos. Jā ante descendim⁹. vt emeremus
escas: qbꝫ emptis. cū venissem⁹ ad diuer-
soriū. aperuim⁹ saccos nostros. ⁊ īuenim⁹
pecuniā ī ore saccoꝝ: quā nūc eodē ponde
re reportauim⁹. Sed ⁊ aliud attulim⁹ ar-
gētū: vt emam⁹ q̄ nobis necessaria sūt. Nō
ē ī nra ꝓscīa: qs posuit eā ī marsupijs no-
stris. At ille rndit. Pax vobiscū: nolite ti
mere. Deꝰ vester ⁊ deꝰ pris vestri. dedit vo
bis thesauros ī saccis vestris. Nā pecuniā
quaz dedistis mihi: probatam ego habeo.
Eduxitq; ad eos simeon. Et ītroductis do
mū attulit aquā: et lauerūt pedes suos: de-
ditq; pabulū azinis eoꝝ. Illi vero ꝓbant
munera: donec īgrederet̄ ioseph meridie.
Audierāt enī q̄ ibi comesturi eēnt panem.
Igit̄ īgressus est ioseph domū suā: obtule
rūtq; ei mūera. tenētes ī manibꝫ suis ⁊ ado
rauerūt pni in terrā. At ille clemēter resa-
lutatis eis. interrogauit eos dicens. Sa-
nusne ē pr̄ vester senex: de q̄ dixeratis mi-
hi: Adhuc viuit: Qui rndērūt. Sospes ē.
seruus tu⁹ pr̄ noster. Adhuc viuit. Et in-
curuati adorauerunt eū. Attollēs aūt io-
seph oculos: vidit beniamin fratrē suū v-
terinū. ⁊ ait. Jste ē fr̄ vester puul⁹: ꝺ q̄ di-
xeratis mihi: Et rursū. Deꝰ inq̄t miserea-
tur tui fili mi. Festinauitq; ī domū. q̄ cō
mota fuerāt viscera eī⁹ sup̄ fr̄e suo: et erū-
pebant lacrime: ⁊ introiēs cubiculū fleuit.
Rursūq; lota facie egressus. cōtinuit se: et
ait. Ponite panes. Quibꝫ appositis: seorsū
ioseph. et seorsū frībꝫ. egipcijs q̄ q̄ vescebā
tur simul seorsū: illicitū ē eī egiptijs come
dere cū hebreis. ⁊ ꝓphanū putāt huiuscemo
di cōuiuiū: sederūt corā eo. primogenitus
iuxta primogenita sua. et minim⁹ iuxta e-
tatē suā. Et mirabant̄ nimis: sumptis pti
bus quas ab eo acceperāt. Maiorq; ps ve-
nit beniamin: ita vt quīq; ptibꝫ excederet.
Biberūtq; ⁊ inebriati sunt cum eo.

Capitulum. XLIIII.

Dixit aūt ioseph dispēsatori do
m⁹ sue dicens. Jmple saccos eorū
frumēto q̄ntū possunt cape: et po-
ne pecuniaz singulorꝫ in summitate sacci.
Ciphū autem meū argenteū. ⁊ pciuz quod
dedit tritici: pone ī ore sacci iunioris. Fa-
ctumq; est ita. Et orto mane. dimissi sunt
cū azinis suis. Jāq; urbē exierāt. et pcesse- 5.
rāt paululū. Tūc ioseph accersito dispēsa-
tore dom⁹ ait. Surge inquit et persequa-
re viros: ⁊ apprehensis dicito. Quare red-
didistis malum ꝓ bono: Cipbus quē fura-
ti estis: ipse est in quo bibit dominus me⁹
⁊ in quo auguriari solet. Pessimā rē feci-
stis. Fecit ille vt iusserat: et apprehensis p
ordinē locutus est. Qui respondēr̄t. Qua-
re sic loquit̄ dominus noster: vt serui tui
tm̄ flagicij cōmiserint: Pecuniā quam in-
uenimus in sūmitate saccorum. reportaui
mus ad te ꝺ terra chanaan. Et quō conse-
quens est. vt furati simus de domo domi-
ni tui aurum vl̄ argentuz: Apud quēcūq;
fuerit inuentū seruoꝝ tuoꝝ quod queris
moriat̄: ⁊ nos erim⁹ serui domini nostri.
Qui dixit eis. Fiat iuxta vrāz sētēciā. A-
pud quēcūq; fuerit inuētuz. ipe sit seruus
me⁹. vos aūt eritis innoxij. Itaq; festinato
deponētes ī trā saccos: aperuer̄t singuli.
Quos scrutat⁹. incipiēs a maiore vsq; ad
mīmū: īuenit cipbuz ī sacco beniamin. At
ille scissis vestibꝫ. oneratisq; rursū azinis.
reuersi sūt ī opidū. Ꝑmusq; iudas cū frīb⁹
ingressus ē ad ioseph. Necdū eī de hoc loco
abierat. Oēsq; añ eū pīter ī terrā corruer̄t.
Quibꝫ ille ait. Cur sic agere voluistis: An
ignoratis q̄ ñ sit simil̄ mei ī auguriādi sci
encia: Cui iudas. Quid rndebim⁹ inq̄t dño 6.
meo. vl̄ qđ loq̄mur: aut iuste potērim⁹ ob
tēdere: Deꝰ īuenit īiq̄tatē seruoꝝ tuoꝝ. Ec-
oēs serui sum⁹ dñi mei: ⁊ nos ⁊ apud quez
inuētus ē cipbus: Rndit ioseph. Absit a
me: vt sic agā. Qui furat⁹ est cipbū ipe sit
seru⁹ meus: vos aūt abite liberi ad pr̄em 7.
vestrum. Accedēs aūt propi⁹ iudas. ꝓfitē-
ter ait. Oro domine audi me: vt loquatur
seruus tu⁹ verbū ī auribꝫ tuis: ⁊ ne iraſca
ris famlo tuo. Tu es enī p⁹ pharaonē dñs
me⁹. Interrogasti prius seruos tuos bētis
pr̄em aut fr̄em: ⁊ nos rndim⁹ tibi domino
meo. Est nobis pater senex: ⁊ puer puul⁹
q̄ in senectute illi⁹ nat⁹ est. cuius vterin⁹

frater est mortuus: et ipsuz solū habet mr̄ sua: pater vero tenere diligit eum. Dixi-stiqz seruis tuis. Adducite eū ad me: et po nam oculos meos super illum. Suggessi-m⁹ tibi dño meo: nō pt̄ puer relinq̄re pr̄ez suū. Si em̄ illū dimiserit morieť. Et dixi-sti seruis tuis. Nisi venerit fr̄ vester mini m⁹ vobiscū: nō videbitis ampli⁹ faciē meā. Cū ergo ascēdissem⁹ ad famulū tuuz pr̄em nostrum: narrauim⁹ ei oīa q̄ locut⁹ ē dñs me⁹. Et dixit pater noster. Reuertimini: et emite nobis parū tritici. Cui dixim⁹. Non possum⁹ ire. Si frater noster minim⁹ de-scenderit nobiscū. proficiscemur simul: ali oq̄n ille absente. nō autem⁹ videre faciem viri. At ille rñdit. Vos scitis q̄ duos fili os genuerit mihi vxor mea. Egress⁹ ē vn⁹ et dixistis bestia deuorauit eū: et hucusq̄ n̄ cōparet. Si tuleritis et istū et aliq̄d ei i via contigerit: deducetis canos meos cū mero re ad inferos. Igit̄ si intrauero ad seruū tuum pr̄em nostrū et puer defuerit: cū ani ma illius ex huius aīa dependeat. videritq̄ eū non esse nobiscum. morietur: et deducēt famuli tui canos eius cuz dolore ad infe-ros. Ego p̄e seruus tu⁹ sim: q̄ i meā hunc recepi fidē. et spopōdi dicens. Nisi reduxe-ro eū: peccati reus ero i patrez meū oīm tēpore. Manebo itaq̄ seruus tu⁹ p puero i ministerio dñi mei: et puer ascendat cuz fratribz suis. Non em̄ possū redire ad pr̄ez absentē puero: ne calamitatis que oppres-sura est patrē meū. testis assistam.

Capitulum. .XLV.

Non se poterat vlt̄ cohibere ioseph. multis corā astantibz: vnde prece-pit vt egrederentur cuncti foras: et nullus interesset alienus agnicioni mu-tue. Eleuauitq̄ vocem cū fletu: quam au-dierunt egiptij omnisq̄ dom⁹ pharaonis: et dixit fratribz suis. Ego sum ioseph. Ad-huc pater me⁹ viuit: Nō poterant rñdere fratres: nimio terrore pterriti. Ad quos ille clementer: accedite inquit ad me. Et cū appropinquassent p̄e: ego sū ait ioseph frater vester: quē vēdidistis i egiptū. Noli-te pauere: neq̄ vobis durū eē videat q̄ vē didistis me i hijs regionibz. Pro salute em̄ vr̄a misit me de⁹ ante vos i egiptū. Bien-niū ē ei q̄ cepit fames eē i terra: et adhuc q̄nq̄ anni restant. quibz nec arari poterit nec meti. Premisitq̄ me de⁹ vt reseruemi-ni sup terram: et escas ad viuendū habere possitis. Nō vestro cōsilio sed dei volunta-te huc missus sū: qui fecit me quasi patrez pharaonis. et dñm vniuerse dom⁹ eius: ac principem in om̄i terra egipti. Festinate et ascēdite ad patrez meū: et dicetis ei. Hec mandat filius tuus ioseph. Deus fecit me dñm vniuerse terre egipti. Descēde ad me ne moreris: et habitabis i terra iessen. Eris q̄ iuxta me. tu et filij tui. et filij filioz tuo-rum oues tue. et armenta tua. et vniuersa q̄ possides: ibiq̄ te pascam. Adhuc em̄ q̄n-q̄ anni residui sunt famis: ne et tu pereas. et om̄is dom⁹ tua: et om̄ia q̄ possides. Ēn ocu li vestri. et oculi fr̄is mei beniamin vidēt: q̄ os meū loquatur ad vos. Nūciate patri meo vniuersā gloriaz meā: et cūcta que vi didistis i egipto. Festinate: et adducite eū ad me. Cūq̄ amplexatus recubuisset in collum beniamin fr̄is sui fleuit: illo q̄q̄ similit̄ flen te similiter sup collū eius. Obsculatusq̄ est ioseph om̄es fratres suos: et plorauit super singulos. Post q̄: ausi sunt loq̄ ad eū. Au-ditūq̄ est et celebri sermone vulgatū i au-la regis: venerūt fr̄es ioseph. Et gauisus ē pharao: atq̄ om̄is familia eius. Dixitq̄ ad ioseph: vt imperaret fr̄ibz suis dicens. Onerantes iumēta ite i terraz chanaan. et tollite inde p̄ez vr̄m et cognacōez. et venite ad me: et ego dabo vobis omnia bona egi-pti. vt comedatis medullam terre. Preci-pe etiā vt tollant plaustra ō terra egipti: ad subuectōem puulox suox ac ꝯiugū. Et dicito. Tollite p̄ez vr̄m. et festinate q̄ntoci⁹ venientes: nec dimittatis q̄q̄ ō suplectili vra: q̄ oēs opes egipti vre erūt. Feceř̄tq̄ filij isr̄l: vt eis mādatuz fuerat. Quibz de-dit ioseph plaustra. scōm pharaonis impe riū: et cibaria in itinere. Singulis q̄q̄ p̄feri iussit binas stolas: beniamin vero dedit tricētos argēteos. cū q̄nq̄ stolis optimis: tātūdem pecunie et vestiū mittēs p̄i suo: addēs eis azinos decē. q̄ subueherēt. ex oī-bus diuicijs egipti: et totidez azinas triti-cū i itinere. panesq̄ portantes. Dimisit q̄ fr̄es suos: et pficiscētibz ait. Ne irascamini i via. Qui ascēdentes ex egipto. venerūt in terrā chanaan ad p̄ez suū iacob: et nūcia uerūt ei dicētes. Joseph fili⁹ tu⁹ viuit. et ipe domīatur i om̄i terra egipti. Quo audito

iacob:quasi ꝺ graui somno euigilās.tamꝫ nō credebat eis:illi econtra referebāt oēm ordinem rei.Cunqꝫ vidisset plaustra ⁊ vni uersa que miserat: reuixit spiritus eius.⁊ ait.Sufficit mihi si adhuc ioseph filiꝰ meus viuit:vadam et videbo illuꝫ anteq̄ mo riar. ¶Capitulum. XLVI.

PRofectusqꝫ isrł cuꝫ oīb que habebat.venit ad puteū iuramenti: et mactatis ibi victimis deo pr̄is sui ysaac.audiuit eum p visionē nocte vocantem se:et dicentē sibi.Jacob iacob.Cui respondit.Ecce assum.Ait illi deus.Ego suꝫ fortissimꝰ deꝰ pr̄is tui. Noli timere:sed descende in egiptū:qr̄ ī gentē magnā faciā te ibi.Ego descendā tecū illuc:⁊ ego inde adducā te reuertentē.Joseph q̄ꝫ ponet manꝰ suas sup oculos tuos.Surrexit iacob mane a puteo iuramēti:tulerūtqꝫ eū filij cuꝫ puerł et vxoribꝫ suis.ī plaustris q̄ miserat pharao ad portandū senē:et oīa q̄ possiderat in terra chanaan. Venitqꝫ in egiptū cū oīi semine suo:filij eiꝰ et nepotes: filie ⁊ cūcta simul pgenies.Hec sūt aūt noīa filiorꝫ isrł.qui ingressi sunt in egiptū:ipi cū liberis suis.Primogenitꝰ ruben.Filij ruben:enoch ⁊ phallu.⁊ esrom ⁊ charmi.Filij symeon:iemuhel.⁊ iamin.⁊ zachob.⁊ iachin.⁊ soer.et saul filiꝰ chananithidis.Filij leui:gerson.⁊ chaath.⁊ merari.Filij iuda:her.et onan.et sela.et phares.et zara. Mortui sunt autē her et onan ī terra chanaan . Natiqꝫ sunt filij phares : esrom et amul .Filij ysachar:thola ⁊ phua.⁊ iobab et semrō.Filij zabulon:sareth.⁊ chelon.⁊ iahelel.Dij filij lye.quos genuit ī mesopotamia syrie:cuꝫ dina filia sua.Oēs aie filiorꝫ eiꝰ et filiarū trigintatres.Filij gad:sephion.⁊ aggi.et suphi. et esebon.⁊ suni.et beeri.⁊ arodi.⁊ areli. Filij aser.iamne.et iesua.et iesui.et beria.zara q̄ soror eorꝫ. Filij beria: heber et melchiel. Dij filij zelphe.quā dedit laban lie filie sue:⁊ hos genuit iacob.sedecim aīas.Filij rachel vxoris iacob:ioseph et beniamin. Natiqꝫ sunt ioseph filij in terra egipti :q̄s genuit ei asseneth filia phutifaris sacerdotis heliopoleos.manasses.⁊ effraim.Filij beniamin: bela.et bechor.⁊ asbel.et gera.⁊ naaman. ⁊ iechri.⁊ iethros.mophim ⁊ ofim.⁊ ared.

Dij filij rachel quos genuit iacob: omnes anime quatuordecim.Filij dan:vsim. Filij neptalim:iasiel.⁊ guni.⁊ ieser.⁊ salem . Dij filij bale.quaꝫ dedit laban racheli filie sue:et hos genuit iacob: omnes anime septē.Cūctaq̄ aīe que ingresse sunt cū iacob in egiptum:⁊ egresse sunt ꝺ femore illius. absq̄ vxoribꝫ filiorꝫ eius:sexaginta sex.Filij autē ioseph.q̄ nati sūt ei in terra egipti: aīe due.Oēs aīe domus iacob.que īgresse sunt in egiptū:fuere septuaginta.Misit aūt iacob iudaꝫ ante se ad ioseph ī egiptū vt nunciaret ei :et ille occurreret ī iessen . Quo cū pueniss̄et iūcto ioseph curru suo. ascendit obuiā pr̄i ad eūdē locum: videsq̄ eū irruit sup collū eiꝰ:⁊ inter amplexꝰ fleuit.Dixitqꝫ pater ad ioseph.Jā letus moriar qr̄ vidi faciē tuā:⁊ supstitē te relinq̄. Et ille locutꝰ est ad fratres suos:et ad oēz domū pr̄is sui.Ascendā et nūciabo pharaoni:dicā q̄ ei.Frēs mei et domꝰ pr̄is mei q̄ erant ī terra chanaan.venerunt ad me: et sunt viri pastores ouium curāq̄ habēt alendorum gregū. Pecora sua.et armēta et omnia que habere potuerunt. adduxerūt secū.Cūqꝫ vocauerit vos.⁊ dixerit.qꝺ est opus vestrum:respondebitis.Viri pastores sumus serui tui.ab infantia nostra vsq̄ in presens:et nos ⁊ patres nostri.Hec autem dicetis. vt habitare possitis ī terra iessen:quia detestantur egiptij omnes pastores ouium. ¶Capitulum. XLVII.

INgressus ergo ioseph: nunciauit pharaoni dicēs.Pater meus ⁊ fratres.oues eorum ⁊ armēta.⁊ cuncta q̄ possident.venerūt ꝺ terra chanaan: et ecce consistunt ī terra iessen.Extremos q̄ꝫ fratrū suorꝫ quinqꝫ viros.constituit coram rege.Quos ille ītergogauit.Quid habetis operis:Rndерūt.Pastores ouiū sumꝰ serui tui:et nos et pr̄es nr̄i. Ad peregrinādū in terrā tuā venimꝰ:qm̄ nō ē herba gregibꝫ seruorꝫ tuorū.in graues cēte fame in terra chanaan.Petimusqꝫ vt eē nos iubeas seruos tuos ī tra iessen.Dixit itaqꝫ rex ad ioseph.Pater tuus et fratres tui venerūt ad te. Terra egipti in conspectu tuo est:ī optimo loco fac eos habitare:et trade eis terrā iessen.Quod si nosti ī eis eē viros industrios:cōstitue illos magistros

pecorũ meoꝝ. Post hec introduxit ioseph patrez suũ ad regez :ꝙ statuit eum coram eo. Qui benedicens illi:ꝙ interrogatus ab eo. quot sunt dies annoꝝ vite tue: respondit. Dies peregrinacõnis vite mee centũ triginta annoꝝ sunt. parui ꝙ mali: et non peruenerunt vsqꝫ ad dies patruꝫ meoꝝm quibꝫ peregrinati sunt. Et benedicto rege. egressus est foras. Joseph vero patri ꝙ fratrib⁹ suis dedit possessionez in egipto ī optimo terre solo rameſſes. vt ꝓcepat pharao:ꝙ alebat eos: omnezqꝫ domũ patris sui prebens cibaria singulis. In toto eñ orbe panis deerat:ꝙ oppresserat fames terrã. maxime egipti ꝙ chanaan. Ē quibꝫ omnem pecuniã congregauit pro vendicõe frumẽti:ꝙ intulit eaz in erariũ regis. Cunqꝫ defecisset emptoribꝫ preciũ: venit cũcta egipt⁹ ad ioseph dicẽs. Da nobis panes. Quare moriꝝmur corã te. deficiẽte pecunia: Quibꝫ ille respõdit. Adducite pecora vestra ꝙ dabo vobis ꝓ eis cibos: si ꝓciuz non habetis. Que cũ adduxissent dedit eis alimẽta ꝓ eqs ꝙ ouibꝫ ꝙ bobꝫ ꝙ azinis. sustẽtauitqꝫ eos illo anno pro cõmutacõne pecoꝝ. Venerũt qꝫ anno scdo:ꝙ dixerũt ei. Non celam⁹ dño nr̃o q⁹ deficiẽte pecunia. pecora simul defecerũt: nec clam te ẽ: q⁹ absqꝫ libis corꝑibꝫ ꝙ terra nihil habem⁹. Cur ergo moriemur te videte: Et nos ꝙ terra nr̃a tui erim⁹. Eme nos ī seruitutẽ regiã. et ꝑbe semina: ne pereunte cultore redigat terra ī solitudiez. Emit igit ioseph oẽz terrã egipti: ventẽtibꝫ singul' possessiones suas ꝓe magnitudie famis. Subiecit eãqꝫ pharaoni. ꝙ cunctos ꝑpl'os ei⁹ a nouissimis terminis egipti vsqꝫ ad extremos fines ei⁹ ꝑter terrã sacerdotũ q̃ a rege tradita fuerat eis qb⁹ et statuta cibaria ex horreis publicis ꝑbebant: ꝙ idcirco nõ sunt cõpulsi vendere possessiones suas. Dixit ergo ioseph ad ꝑpl'os. Ēn vt cernitis ꝙ vos ꝙ terram vr̃am pharao possidet. Accipite semĩa ꝙ serite agros: vt fruges habere possitis. Quĩtã ꝑte regi dabitis: q̃tuoꝝ reliq̃s ꝑmitto vobis ī sementẽ. ꝙ ī cibũ familijs et liberis vr̃is. Qui rñdert. Salus nr̃a ī manu tua ẽ. Respiciat nos tm̃ dñs noster: ꝙ leti seruiem⁹ regi. Ex eo tpe vsqꝫ ī ꝑsentẽ die ī vniuersa terra egipti regibꝫ quinta ꝑs soluit: et factũ ẽ quasi ī legẽ. absqꝫ terra sacerdotali: q̃ libera ab hac condicõne fuit. Habitauit ergo israel in egipto. id est ī terra iessen ꝙ possedit eã: auctusqꝫ est ꝙ multiplicat⁹ nimis:ꝙ vixit ī ea decẽ ꝙ septẽ ãnis. Factiqꝫ sunt oñes dies vite illius centuz q̃dragintaseptẽ annoꝝũ. Cunqꝫ appropinq̃re cerneret diẽ mortis eius. vocauit filiũ suum ioseph:ꝙ dixit ad eum. Si inueni gratiaz in conspectu tuo. pone manuz tuã sub femore meo.ꝙ facies mihi misericordiaz ꝙ veritatẽ: vt non sepelias me in egipto: sed dormiaz cum patribus meis:ꝙ auferas me de terra hac. condasqꝫ me in sepulcro maiorũ. Cui respondit ioseph. Ego faciã quod iussisti. Et ille: iura ergo īquit mihi. Quo iurante: adorauit israel dominuz conuersus ad lectuli caput.

Capi. XLVIII.

His itaqꝫ transactis nunciatuz est ioseph. q⁹ egrotaret pater su⁹. Qui assumptis duobus filijs manasse ꝙ ephraim: ire perrexit. Dictũqꝫ est seni. Ecce filius tuus ioseph venit ad te. Qui confortatus sedit in lectulo. Et ingresso ad se ioseph ait. Deus oñipotens apparuit mihi in luza. q̃ est in terra chanaan: bñdixitqꝫ mihi:ꝙ ait. Ego te augebo et mlt̃iplicabo:ꝙ faciã te ī turbas ꝑpl'oꝝ. Daboqꝫ tibi terrã hãc. ꝙ semĩ tuo pt⁹te: ī possessionem sẽpiternã. Duo ergo filij tui q̃ nati sũt tibi ī terra egipti añq̃ huc venirẽ ad te mei erũt ephraim ꝙ manasses: sicut simeon ꝙ ruben reputabũt mihi. Reliq̃s aũt q̃s genueris p⁹ eos tui erũt: et noĩe fratꝝ suoꝝ vocabũt ī possessionibꝫ suis. Mihi ei qñ veniebaz ỏ mesopotamia. mortua est rachel in terra chanaan: ī ipo itinere. Eratqꝫ vernũ tp̃us. Et ingrediebar ephrataz. et sepeliui eã iuxta viã ephrate q̃ alio noĩe vocabat bethleem. Elitẽs aũt filios ei⁹. dixit ad euz. Qui sunt isti: Rñdit. Filij mei sũt: q̃s donauit mihi dñs ī hoc loco. Adduc inquit eos ad me: vt bñdicã ill'. Oculi ei isr'l caligabãt p̃ nimia senectute:ꝙ clare videre nõ poterat. Applicatosqꝫ ad se deosculatos. et circũplex⁹: dixit ad filiũ suũ. Nõ sum fraudat⁹ aspectu tuo: īsup oñdit mihi de⁹ semĩ tuũ. Cũqꝫ tulisset eos ioseph ỏ gremio patris. adorauit pnus ī terrã:ꝙ posuit ephraim ad dexterã suã ib ẽ ad sinistrã isr'l: manassen vero in sinistra sua ad dexteram scz

patris:applicuitq; ambos ad eũ. Qui extẽ
dens manũ dexterã. posuit super caput ef-
fraim minoris fratris: siniſtrã aũt sup ca-
put manasse qui maior natu erat: commu
tãs man⁹. Benedixitq; iacob filios ioseph:
z ait. Deus ī cui⁹ cõspectu ambulauerunt
pres mei abrahaz z ysaac: deus qui pascit
me ab adolescentia mea vsq; in presentem
diẽ: angel⁹ q eruit me ō cũctis malis. bẽ-
dicat pueris istis: et inuocet sup eos no-
mẽ meũ. nomina q; pẽm meor abraham z
ysaac: et crescant ī multitudine sup terrã.
Videbs aũt ioseph q; posuisset pr su⁹ dexterã
manum sup caput effraim: grauiter acce-
pit. Et apprehẽsã manũ pris. leuare cona-
tus est. ō capite effraim: et transferre sup
caput manasse. Dixitq; ad pres. Nõ ita cõ
uenit pater: quia hic ẽ primogenitus. Po-
ne dexterã tuã sup caput ei⁹. Qui rẽnuẽs
ait. Scio fili mi scio. Et iste quipe erit ī
populos. et multiplicabit: sed frater eius
minor maior erit illo: et semẽ illi⁹ crescet
ī gẽtes. Benedixitq; eis in tpe illo dicẽs. In
te bẽdicet israh: atq; dicet. Faciat tibi de⁹
sicut effraim et sicut manasse. Constituit-
q; effraim ãte manassen. Et ait ad ioseph
filiũ suũ. En ego morior: z erit deus vobi-
scũ: z reducz vos ad trã pm vror. Do tibi
pte vnã extra frres tuos: quã tuli ō manu
amorrei ī gladio z arcu meo. Ca. XLIX.

Vocauit aũ iacob filios suos: z ait
eis. Congregamini: vt ãnũciẽ que
vẽtura sunt vobis ī diebs nouissi-
mis. Cõgregamini et audite filij iacob: au
dite israh prez vestr. Ruben primogenitus
meus. Tu fortitudo mea: et principiũ do
loris mei. Prior ī donis: maior ī imperio.
Effusus es sicut aqua. Nõ crescas: qr ascẽ-
disti cubile pris tui: et maculasti stratum
ei⁹. Simeon z leui fratres: vasa iniqtatis
bellantia. In cõsiliuz eor nõ veniat aia
mea. z ī cetu illor nõ sit gloria mea: quia
in furore suo occiderũt virũ: et ī volũtate
sua suffoderũt murũ. Maledict⁹ furor eo-
rũ qr ptinax: z ībignatõ eor qr dura. Di-
uidam eos ī iacob: et dispgam eos in israh.
Juda: te laudabũt fratres tui. Man⁹ tue
in ceruicibs inimicorũ tuor: adorabũt te
filij pris tui. Catul⁹ leonis iuda. Ad pre-
dam fili mi ascendisti requiescẽs accubui-
sti vt leo z q̃si leena. Quis suscitabit eum?

nõ auferet sceptrũ ō iuda. et dux ō femo
re eius: donec veniat q mittẽdus est: z ipe
erit expectacõ gentiũ. Ligãs ad vineã pul
lum suũ: z ad vitẽ o fili mi azinã suã. La-
uabit ī vino stolã suã: z ī sãguine vue pal
liũ suũ. Pulcriores sunt oculi eius vino. z
dentes eius lacte candidiores. Zabulon ī
litore maris habitabit: z in stacõne naui-
uz: ptingẽs. vsq; ad sidonẽ. ysachar azin⁹
fortis: accubãs inter terminos. Vidit req
em q; eẽt bona. z terrã q; optima: z sup-
posuit humerũ suũ ad portandus: factusq; ẽ
tributis seruiẽs. Dan iudicabit populum
suum: sicut z alia trib ī isrl. Fiat dan co
luber ī via. cerastes ī semita: mordẽs vngu
las eq: vt cadat ascensor eius retro. Salu
tare tuũ expectabo dne. Gad accinct⁹ pli-
abit ante eũ: z ipe accinget retrorsũ. Aser
pinguis panis ei⁹: z pbebit delicias regib.
Neptalim ceruus emissus: z dans eloquia
pulcritudinis. Filius accrescens ioseph:
fili⁹ accrescẽs et decorus aspectu. Filie di-
scurrerunt sup muruz: sed exasperauerũt
eũ. z iurgati sunt: inuiderũtq; illi habẽtes
iacula. Sedit in forti arcus ei⁹ et dissolu-
ta sunt vincula brachior z manuũ illius.
p man⁹ potentis iacob. Inde pastor egres-
sus est: lapis isrl. De⁹ patris tui erit ad-
iutor tuus. et omipotẽs benedicet tibi be-
nedictõib celi desuper. benedictõib abissi
iacentis deorsum: benedictionib vberum
z vulue. Benedictões pris tui. confortа-
te sunt benedictõnib patrum eius: donec
veniret desiderium collium eternor. Fiãt
in capite ioseph et ī vertice nazarei: inter
fratres suos. Beniamin lupus rapax: ma-
ne comedet pdaz: z vespere diuidet spolia.
Omnes hij ī tribub israel duodecim. Hec
locut⁹ est eis pater suus: benedixitq; sin-
gulis benedictõib pprijs. z precepit eis di-
cens. Ego congregor ad populum meum.
Sepelite me cum patrib meis in spelun-
ca duplici. que est ī agro ephron ethei. cõ-
tra mambre in terra chanaan: quaz emit
abrahaz cũ agro. ab ephron etheo ī posses-
sionem sepulcri. Ibi sepelierũt eũ: z saraz
uxorẽ eius. Ibi sepultus est ysaac cuz re-
becca coniuge sua. Ibi lia condita iacz.
Finitisq; mãdatis q̃b filios instruebat.
collegit pedes suos sup lectulũ z obijt: ap
positusq; ẽ ad pplm suũ. Capitulũ. L.

T.6.

Quod cernens ioseph: ruit sup faciē pris flens et deosculās eū: pcepitq; seruis suis medicis: vt aromatibꝫ ꝺirēt pīez. Quibꝫ iussa explētibꝫ: trāsierūt q̄draginta dies. Iste quippe mos erat cadauer ꝺitoꝝ. Fleuitq; eū egipt⁹ septuagīta diebꝫ. Et expleto plāctus tpe: locutus est ioseph ad familiā pharaonis. Si inueni gr̄am in ꝓspectu vr̄o. loq̄mini in auribꝫ pharaonis: eoq; pr̄ me⁹ adiurauerit me dicēs. En morior: ī sepulcro meo quod fodi mihi in terra chanaan. sepelies me. Ascendā igit̄ et sepeliā pr̄em meuz: ac reuertar. Dixitq; ei pharao. Ascende et sepeli pr̄em tuū: sicut adiuratus es. Quo ascendēte: ierūt cū eo oēs senes dom⁹ pharaōis. cūctiq; maiores natu terre egipti: dom⁹ ioseph cū frībꝫ suis absq; paruul': et gregibꝫ atq; armētis: que dereliquerūt in terra iessen. Habuit q̄z in comitatu curr⁹ et equites: et facta est turba nō modica: venerūtq; ad areā agad que sita est ī ns iordanē: vbi celebrātes exequias plāctu magno. atz vehemēti. impleuerūt septē dies. Qꝺ cū vidissent habitatores terre chanaā dixerūt. Plāctus magn⁹ est iste egipcijs. Et idcirco vocatū est nomē loci illi⁹ planctus egipti. Fecerūt g̃ filij iacob sicut pcepat eis et portātes eū in terrā chanaan: sepelierūt eū in spelūca duplici: quā emerat abraha cū agro in possessionē sepulcri ab ephrō etheo: ꝓtra faciē mābre. Reuersusq; est ioseph in egiptū cū frībꝫ suis et oī comitatu: sepulto pr̄e. Quo mortuo timētes frēs eius et mutuo colloq̄ntes: ne forte memor sit iniurie quā passus et reddat nobis om̄e maluz qꝺ fecimus: mādauer̄t ei. Pater tu⁹ pcepit nobis antēq; moreret: vt hec tibi verbis illi⁹ dicerem⁹. Obsecro vt obliuiscaris sceleris fratrū tuoꝝ: et pec cati atz malicie quā exercuer̄t in te. Nos quoq; oram⁹: vt ꝺeus ꝺei pr̄i tui ꝺimittat iniquitatē hāc: qꝺ audiens fleuit ioseph: venerūtq; ad eū frēs sui: et pni adorantes in terrā dixerūt. Serui tui sumus. Quibꝫ ille rñdit. Nolite timere. Nū ꝺei possumus resistere voluntati? Vos cogitastis de me malū: sed ꝺeus vertit illud in bonū: vt exaltaret me sicut in pñtiaꝝ cernitis et saluos faceret multos ꝑ̄los. Nolite timere. ego pascam vos et paruulos vestros. Cō

8.

solatusq; est eos et blande et leniter est locutus et habitauit in egipto cū oī ꝺomo pr̄is sui. Vixitq; centūꝺecē annis et vidit effraim filios vsq; ad tercia generationē. Filij quoq; machir filij manasse nati sunt in genibꝫ ioseph. Quibꝫ trāsactis: locutus est fratribꝫ suis. Post mortē meā ꝺeus visitabit vos et ascendere vos faciet de terra ista ad terrā quā iurauit abraham. ysaac et iacob. Cūq; adiurasset eos atz ꝺixisset. ꝺe⁹ visitabit vos. asportate ossa mea vobiscū ꝺe loco isto mortu⁹ē. expletis centūꝺecem vite sue annis et ꝺitus aromatibus repositus est in loculo in egipto.

„ cuig terminationes sunt iq.

Explicit genes: Incipit elleſmoth quē nos Exodi dicim⁹. Capitulū .I.

Ec sunt nomīa filioꝝ isrl̄ qui ingressi sunt ī egiptū cum iacob. Singuli cum ꝺomibꝫ suis introierunt. Ruben. simeon. leui. iudas. ysachar. zabulon. et beniamin. ꝺan et neptalī. gad et aser. Erāt igit̄ omnes anime eoꝝ qui egressi sunt de femore iacob. septuaginta. Joseph autem in egipto erat. Quo mortuo et vniuers fratribꝫ eius omniq; cognatōe sua: filij israhel creuerūt et quasi germinantes multiplicati sunt: ac roborati nimis impleuer̄t terrā. Surrexit interea rex nouus super egiptum: qui ignorabat ioseph. Et ait ad populuz suum. Ecce popul⁹ filioꝝ israhel mult⁹ ē et fortior nobis est. Venite sapient̄ opprimamus eum: ne forte multiplicetur: etsi ingruerit contra nos bellum: addat̄ inimicis nostris: expugnatisq; nobis. egrediat̄ de terra. Preposuit itaq; eis magistros operꝝ: vt affligerent eos oneribꝫ. Edificaueruntq; vrbes tabernaculorum pharaoni. phiton et ramasses. Quantoq; opprimebant eos tantomagis multiplicabantur et crescebāt. Oderantq; filios israhel egipcij: et affligebant illudentes et inuidentes eis: atq; ad amaritudinem perducebant vitam eoꝝ operibus duris luti et later̄is: omni quoq; famulatu quo in terre operibus premebantur. Dixit autez rex egipti obstetricibꝫ hebreoꝝ: quaꝝ vna vocabat̄ sephora. altera phua p̄cipiēs eis.

Quando obstetricabitis hebreas:et partus tpus aduenerit:si masculꝰ fuerit interficite eũ:si femina reseruate. Timuerũt aũt obstetrices deum:et nõ fecerũt iuxta preceptũ regis egipti:sed ꝓseruabãt mares. Quibꝫ accersitis ad se rex ait. Quid nam est hoc qꝺ facere voluistis vt pueros seruaretis? Que rñderũt. Non sunt hebree sicut egipcie mlieres. Ipse enĩ obstetricãdi hñt scientiã:et priusq̃ veniamꝰ ad eas pariũt. Bene ergo fecit dñs obstetricibꝫ: et creuit ꝑ⁹ ꝙfortatusq̃ est nimis. Et qꝛ timuerũt obstetrices deũ. edificauit eis domos. Precepit ergo pharao omi ꝑ⁹ suo. dicẽs. Quicqꝺ masculini sexus natum fuerit in flumen proicite quicquid feminei reseruate. Capitulu3. .II.

Egressus ẽ post hoc vir de domo leui et accepit vxorẽ stirpis sue:que concepit ⁊ pepit filiũ:⁊ videꝫ eũ elegantem:abscondit tribꝫ mẽsibꝫ. Cũq̃ iam celare nõ posset. sũpsit fiscellã scirpeã ⁊ liniuit eam bitumine ac pice:posuitq̃ intꝰ infantulũ:et exposuit eu3 in carecto ripe fluminis:stãte procul sorore eius et ꝑsiderãte euentũ rei. Ecce aũt descendebat filia pharaonis vt lauareꝰ in flumine:⁊ puelle eius gradiebanꝰ ꝑ crepidinem aluei. Que cũ vidisset viscellã in papiriõe:misit vnã e famulabꝫ suis ⁊ allatã apiẽs cernẽsq̃ in ea paruulũ vagientẽ:miserta eius ait. De infantibꝫ hebreoꝝ est hic. Cui soror pueri: vis inquit vt vadã:vocẽ tibi mlierem hebreã que nutrire possit infantulũ? Rñdit. Vade. Perrexit puella ⁊ vocauit matrẽ suam. Ad quã locuta filia pharaonis:accipe ait puerꝝ istũ ⁊ nutri mihi ego dabo tibi mercedẽ tuã. Suscepit mlr ⁊ nutriuit puerꝝ:adultũq̃ ꝺidit filie pharaõis. Quẽ illa adoptauit in locũ filij:vocauitq̃ nomen eiꝰ moyses. dicẽs:qꝛ de aqua tuli eũ. In diebꝫ illꝭ postq̃ creuerat moyses egressus ẽ ad frẽs suos:viditq̃ afflictionẽ eoꝝ ⁊ virꝝ egiptiũ ꝓcutientẽ quendã de hebreis fribꝫ suis. Cũq̃ ꝙspexisset huc atq̃ illuc:⁊ nullũ adesse vidisset:ꝓcussũ egipciũ absco dit sabulo. Et egressus die altero:ꝙspexit duos hebreos rixantes:dixit ei ꝙ faciebat iniuriã. Quare ꝓcutis ꝓximũ tuum? Qui rñdit. Quis ꝙstituit te principẽ ⁊ iudicem super nos? Nũ occidere me tu vis:vt heri occidisti egiptum? Timuit moyses et ait. Quõ palã factũ est verbũ istud? Audiuitq̃ pharao ꝼmonẽ hũc:⁊ querebat occidere moysen. Qui fugiẽs de cõspectu eiꝰ moratus est in terra madian:et sedit iuxta puteũ. Erãt aũt sacerdoti madian septẽ filie que venerãt ad hauriendã aquã et impletis canalibꝫ:adaq̃re cupiebãt greges ꝓ⁹ sui. Supuenere pastores:et eiecerũt eas. Surrexitq̃ moyses et defenꝺ puellꝭ adaq̃uit oues eaꝝ. Que cũ ꝛuertissent ad ietro patrẽ suũ:dixitq̃ ad eas. Cur velociꝰ venistis solito? dixerũt. Vir egiptius liberauit nos de manu pastoꝝ. Insup et hausit aquã nobiscũ:potũq̃ dedit ouibꝫ. At ille: vbi est inquit? Quare dimisistis hominez? Vocate eum vt comedat panẽ. Iurauit ꝙ moyses ꝙ habitaret cum eo. Accepitq̃ sephorã filiã eius vxorẽ que peperit ei filiũ quẽ vocauit ierson. dicẽs. Aduena fui in terra aliena. Altꝝ vero peperit quẽ vocauit eliezer:dicẽs. Deus enĩ ꝓ⁹ mei adiutor meus ⁊ eripuit me ꝺ manu pharaõis.

Post multũ vero tpis mortuꝰ est rex egipti. Et ĩgemiscẽtes filij isrl ꝑ⁹ opa:vociferati sunt. Ascẽditq̃ clamor eoꝝ ad deuz ab operibꝫ et audiuit gemituz eoꝝ:ac recordatus est federis qꝺ pepigit cũ abrahã. ysaac ⁊ iacob. Et respexit dñs filios isrl: et cognouit eos.

Capitulum. .III.

Moyses aũt pascebat oues ietro soceri sui:sacerdotis madian. Cũq̃ minasset gregẽ ad interiora deserti. venit ad montem dei oreb. Apparuitq̃ ei dñs in flãma ignis de medio rubi:⁊ videbat ꝙ rubꝫ arderet:et nõ ꝙburet. Dixit ꝙ moyses. Vadã ⁊ videbo visionẽ hanc magnã:q̃re nõ ꝙburat rubꝫ. Cernẽs aũt dñs ꝙ ꝓgerꝛ ad videndũ:vocauit eũ de medio rubi:et ait. moyses moyses. Qui rñdit. Assum. At ille:non appropies inquit huc. Solue calciamentũ de pedibꝫ tuis. Locus enĩ in ꝙ stas tra sancta est. Et ait:ego suz deus ꝓ⁹ tui:deus abrahã et deus ysaac: et deꝰ iacob. Abscõdit moyses faciẽ suaz. Non enĩ audebat aspicere ꝓt deũ. Cui ait dñs. Vidi afflictionẽ ꝑ⁹ mei in egipto:et clamorẽ eiꝰ audiui:ꝓter duriciã eoꝝ qui presunt opibꝫ. Et sciẽs dolorẽ eiꝰ:descẽdi vt liberem eum de manibꝫ egipciorum:et

educaz de terra illa in terrã bonam ⁊ spaciosaz: in terrã q̃ fluit lacte ⁊ melle: ad loca chananei ⁊ ethei ⁊ amorrei ⁊ pherezei. et euei ⁊ iebusei. Clamor g̃ filioꝝ isrl̃ veĩt ad me. vidiq; afflictionẽ eoꝝ q̃ ab egiptijs oppimunt̃. Sed veni ⁊ mittã te ad pharaonẽ: vt educas ꝓplm meũ filios isrl̃ de egipto. Dixitq; moyses ad deũ. Quis sũ ego: vt vadã ad pharaonẽ ⁊ educã filios isrl̃ ɔ egipto? Qui dicit ei. Ego ero tecum ⁊ hoc hẽbis signũ q̃ miserim te. Cũ eduxeris populũ meũ de egipto: immolab deo sup mõtem istũ. Ait moyses ad deũ. Ecce ego vadã ad filios isrl̃ ⁊ dicã eis. Deꝰ pm̃ vꝛoꝝ misit me ad vos. Si dixerit mihi qd̃ ẽ nome ei⁹: qd̃ dicã eis? Dixit dñs ad moysẽ. Ego sũ q̃ sũ. Ait. Sic dices filijs isrl̃. Qui est: misit me ad vos. Dixitq; itez deus ad moysen. Hec dices filijs isrl̃. Dñs deꝰ pm̃ vꝛoꝝ. deꝰ abrahã. deꝰ ysaac et deus iacob: misit me ad vos. Hoc nomẽ mihi est ineternũ ⁊ hoc mẽoriale meũ in generatõne ⁊ generationẽ. vade ⁊ ꝓgrega seniores isrl̃: et dices ad eos. Dñs deꝰ pm̃ vꝛoꝝ apparuit mihi: deꝰ abrahã ⁊ deus ysaac ⁊ deꝰ iacob· dicẽs. Elisitãs visitaui vos ⁊ vidi oĩa q̃ acciderũt vob in egipto: ⁊ dixi vt educã vos de afflictõne egipti: in terrã chananei ⁊ ethei ⁊ amorrei ⁊ pherezei ⁊ euei ⁊ iebusei: ad terrã fluentẽ lacte ⁊ melle ⁊ audiẽt vocem tuã. Ingredierisq; tu ⁊ seniores isrl̃: ad regẽ egipti ⁊ dices ad eũ. Dñs deus hebreoꝝ vocauit nos. Ibim⁹ viã triũ dierꝝ ĩ solitudinẽ: vt immolem⁹ dño deo nr̃o. Sz ego scio q̃ non dimittet vos rex egipti vt eatis: nisi ꝑ manũ validã. Extendãq; manũ meã ⁊ ꝓcuciã egiptũ in cũctis mirabilibꝰ meis q̃ factur⁹ sum ĩ medio eoꝝ: post hoc dimittet vos: daboq; gr̃am ꝓpl̃o huic corã egipcijs. Et cũ egredimĩ: nõ exibitis vacui: sz postulabit mlier a vicina sua: et ab hospita sua: vasa argentea ⁊ aurea: ac vestes. ponetisq; eas super filios et filias vestras ⁊ spoliabitis egiptum.

Capitulum. .IIII.

Respondẽs moyses ait. Non credẽt mihi neq; audiẽt vocẽ meã: sed dicent. nõ apparuit tibi dñs· Dixit g̃ ad eũ. Quid est qd̃ tenes ĩ manu tua? Rñdit. Virga. Dixitq; dñs. Proicie eã in trã Proiecit: et versa est in colubꝝ: ita vt fugeret moyses. Dixitq; dñs. Extẽde manũ tuã et apprehẽde caudã eius. Extẽdit et tenuit: versaq; est in virgã. Vt credãt inqt q̃ apparuerit tibi deꝰ pm̃ tuoꝝ: deꝰ abrahã. ⁊ deus ysaac. ⁊ deꝰ iacob. Dixitq; dñs rursũ. Mitte manũ tuã in sinũ tuũ. Quaz cũ misisset in sinũ: ptulit leprosam ad instar niuis. Rẽhe ait manũ tuã in sinũ tuum. Rẽxit: ⁊ ptulit itez ⁊ erat sĩlis carni relique. Si ñ crediderit inquit tibi: neq; audierint sermonẽ signi ꝓris: credẽt verbo signi seqntis. Qd̃ si nec duobꝰ qd̃ẽ hijs signis crediderit: neq; audierit vocẽ tuã: sume aquã fluminis ⁊ effunde eã sup aridã. et quicqd̃ hauseris de fluuio: vertẽ in sãguinẽ. Ait moyses. Obsecro dñe nõ sũ eloquẽs ab heri et nudiustercia⁹ ⁊ exq̃ locut⁹ es ad seruũ tuũ: impeditioris ⁊ tardioris lingue sum. Dixit dñs ad euz. Quis fecit os hoĩs: aut quis fabricat⁹ est mutũ ⁊ surdum. videntẽ ⁊ cecũ? Nonne ego? Perge g̃ et ego ero in ore tuo: doceboq; te q̃d loq̃ris. At ille: obsecro inquit dñe: mitte quẽ missurus es. Iratus dñs in moysen ait. Aaron fr̃ tuus leuites. scio q̃ eloq̃ns sit. Ecce ipse egredietꝰ in occursum tuũ: videsq; te letabitꝰ corde. Loquere ad eum ⁊ pone verba mea in ore eius: ⁊ ego ero in ore tuo ⁊ in ore illius: ⁊ ostendam vobis quid agere debeatis. Et ipse loquetur pro te ad populum: et erit os tuum: tu autẽ eris ei in hijs que ad deũ ptinent. Virgam quoq; hanc sume in manu tua: in qua facturus es signa. Abijt moyses et reuersus est ad ietro soceruz suum. Dixitq; ei. Vadam et reuertar ad fratres meos in egiptum: vt videaz si adhuc viuant. Cui ait ietro. Vade in pace. Dixit ergo dominus ad moysen in madian. Vade ⁊ reuertere ĩ egiptũ. Mortui enim sunt omnes qui querebant animã tuam. Tulit ergo moyses vxorem suam et filios suos: ⁊ imposuit eos super azinũ: reuersusq; est ĩ egiptũ: portãs virgam dei manu sua. Dixitq; dñs reuertẽti in egiptũ. Vide vt omĩa ostenta que posui in manu tua facias coraz pharaone. Ego indurabo coꝛ eius: ⁊ nõ dimittet populũ. Diceisq; ad eum. Hec dicit dñs. Filius meus primogenitus isrl̃. Dixi tibi. Dimitte filium meum vt seruiat mihi: et noluisti dimittere eũ. Ecce ego interficiã filiũ tuũ

primogenitū. Cunqz esset in itinere in diuersorio. occurrit ei dñs 7 volebat occidere eum. Tulit illico sephora acutissimā petrā 7 circūcidit ppuciū filij sui. Tetigitqz pedes ei⁹ 7 ait. Sponsus sanguinū tu mihi es. Et dimisit eū postq̄ dixerat: sponsus sanguinū tu mihi es: ob circumcisionē. Dixit aūt dñs ad aaron. Vade ī occursū moysi in desertū. Qui pgressus obuiā ei in monte dei: 7 osculatus est eū. Narrauitqz moyses aaron oīa verba dñi: p q̄bus miserat eū: et signa q̄ mādauerat. Venertqz sil' et pgregauerūt cūctos seniores filioz israel: locutusqz est aarō oīa verba q̄ dixerat dñs ad moysen: 7 fecit signa corā plo: 7 credidit plus. Audiertqz q̄ visitasset dñs filios isrl' et q̄ respexisset afflictionem illoz: et proni adorauerunt.

Capitulum. .V.

Post hec ingressi sūt moyses 7 aarō et dixert pharaoni. Hec dicit dñs deus isrl'. Dimitte plm meū vt sacrificet mihi ī deserto. At ille rndit. Quis est dñs: vt audiā vocē eius 7 dimittā israel: Nescio dñm 7 israel ñ dimittā. Dixeruntqz. Deus hebreoz vocauit nos: vt eam⁹ viam triū dieꝝ in solitudinē: et sacrificem⁹ dño deo nro: ne forte accidat nobis pestis aut gladi⁹. Ait ad eos rex egipti. Quare moyses 7 aaron sollicitatis plm ab opibz suis: Ite ad onera vra. Dixitqz pharao. Multus est pls terre. Videtis q̄ turba succreuerit: q̄ntomagis si deseritis eis requiem ab opibz: Precepit q̄ in die illo pfectis operū et exactoribz plī dicēs. Nequaq̄ vltra dabitis paleas plo ad pficiēdos lateres: sicut pri⁹: sed ipsi vadāt 7 colligāt stipulas et mensurā laterꝝ quā pri⁹ faciebāt: imponetis super eos: nec minuetis quicq̄. Vacant enī 7 idcirco vociferant dicētes. Eamus 7 sacrificem⁹ deo nro. Opprimāt operibz: 7 expleāt ea: vt ñ acq̄escāt verbis mendacibz. Igit egressi pfecti operꝝ et exactores ad plm dixert. Sic dicit pharao. Nō do vob paleas. Ite 7 colligite sicubi inuenire poteritis: nec minuet q̄cq̄ d ope vro Dispersusqz ē pls in omnē terrā egipti: ad colligēdas paleas. Prefecti q̄z operꝝ instabāt dicentes. Cōplete opus vrm q̄tidie: vt pri⁹ facere solebatis qñ dabāt vob paleę. Flagellatiqz sunt qui perant opibz filioz israhel: ab exactoribz pharaonis dicētibz. Quare non implestis mensurā laterꝝ sicut pri⁹: nec heri nec hodie: Venertqz ppositi filioz: 7 vociferati sūt ad pharaonē dicētes. Cur ita agis cū tuos tuos: Palee nō dant nob 7 lateres sil'r imperant. Ecce famuli tui flagell' cedimur: 7 iniuste agitur pctra pplum tuū. Qui ait. Vacatis ocio: et idcirco dicitis. Eamus 7 sacrificem⁹ dño. Ite g̃ et operamini. Palee nō dabunt vob: et reddetis psuetū nūerꝝ laterꝝ. Videbātqz se ppositi filioz israel in malū: eoq̄ diceret eis: nō minuet q̄cq̄ operis de lateribz p singlos dies. Occurrerūtqz moysi 7 aaron q̄ stabāt ex aduerso: egredientes a pharaone et dixerunt ad eos. Videat dñs 7 iudicet: qm fetere fecistis odorē nrm corā pharaone 7 seruis ei⁹: 7 pbuistis ei gladiū vt occideret nos. Reuersusqz ē moyses ad dñm et ait. Dñe: cur afflixisti pplm istū: Quare misisti me: Ex eo enī quo ingressus sū ad pharaonē vt loq̄rer ex nomīe tuo. afflixit pplum tuū 7 non liberasti eos.

Capitulum. .VI.

Dixitqz dñs ad moysen. Nūc videbꝝ que facturus sum pharaoni. Per manū enī fortē dimittet eos: et in manu robusta eiciet illos de terra sua. Locutusqz est dñs ad moysen dicēs. Ego dñs qui apparui abrahā. ysaac· et iacob in deo omnipotēte: et nomē meū adonay nō indicaui eis. Pepigiqz fedus cum eis: vt darē eis terram chanaan: terram peregrinationis eoz: in qua fuerunt aduene. Ego audiui gemitū filioz israhel quo egipcij oppresserunt eos 7 recordat⁹ sum pacti mei. Ideo dic filijs israhel. Ego dñs qui educaz vos de ergastulo egiptiorum: et eruam de seruitute: ac redimam in brachio excelso: et iudicijs magnis: et assumam vos mihi in populum: et ero vester deus. Et scietis q: ego sum dñs deus vester qui eduxerim vos de ergastulo egiptioz: et induxerim vos in terrā sup quā leuaui manū meam. vt darē eaz abrahā. ysaac et iacob: daboqz illaz possidendā vobis. ego dñs. Narrauit ergo moyses omnia filijs israel: qui nō acquieuerūt ei: pter angustiā spūs: 7 opus durissimū. Locutusqz est dñs ad moysen dicens. Ingredere 7 loq̄re ad pharaonē regē egipti vt dimittat filios israel de terra sua.

P. i.

Rñdit moÿses coꝝ dño. Ecce filij isrl nō audiūt me. Et quō audiet pharao: pſertī cū īcircūcisus sim labijs? Locutusq; ē dñs ad moÿsen ꝙ aaron: et dedit mandatū ad filios isrl et ad pharaonē regez egipti: vt educerēt filios isrl de tærra egipti. Isti sūt principes domoꝝ per familias suas. Filij rubē primogeniti israhel: enoch ꝙ phallu. esrom et charmi. Hee ꝓgnationes ruben. Filij simeon: iamuel ꝙ iamī ꝙ sami ꝙ aod: et iachim ꝙ soer ꝙ saul fili? chananitidis. Hee progenies simeon. Et hec nomīa filioꝝ leui per ꝓgnationes suas: gerson ꝙ caath ꝙ merari. Anni aūt vitæ leui fuerunt centūtrigintaseptē. Filij gerson. lobni et semei p ꝓgnationes suas. Filij caath. amram et ÿsuar ꝙ hebron ꝙ oziel. Anni q̄z vitæ caath centūtrigintatres. Filij merari. mooli ꝙ musi. Hee ꝓgnatōnes leui: per familias suas. Accepit aūt amram uxorem iochabeth patruelē suā: que peperit ei aaron ꝙ moÿsen ꝙ mariā. Fuerūtq; anni vitæ amram centūtrigintaseptē. Filij q̄z ÿsuar chore ꝙ napheg ꝙ zechri. Filij q̄z oziel. misael ꝙ elisaphan ꝙ sechri. Accepit aū aarō uxorē elisabeth filiā aminadab sororē naason: que pepit ei nadab ꝙ abiu ꝙ eleazar ꝙ ÿthamar. Filij q̄z chore: aser ꝙ helchana et abiasab. Hee sunt ꝓgnationes chorita-
2. rum. At vero eleazar filius aaron accepit uxorē de filiis phatiel: que peperit ei phinees. Hij sunt principes familiaꝝ leuitica rum per ꝓgnationes suas. Iste est aaron: ꝙ moÿses quibꝫ precepit dñs vt educerent filios isrl de tærra egipti p turmas suas. Hij sunt qui locuntur ad pharaonē regez egipti: vt educāt filios isrl de egipto. Iste est moÿses ꝙ aaron: in die qua locutus est dñs ad moÿsen in tærra egipti. Et locut? est dñs ad moÿsen dicens. Ego dñs. Loq̄re ad pharaonē regē egipti: omnia q̄ loq̄r tibi. Et ait moÿses coꝝ dño. En incircūcisus labijs sum. Quō audiet me pharao?

Capitulum. .VII.

Dixitq; dñs ad moÿsē. Ecce ꝓstitui te deū pharaonis: ꝙ aaron fr̄ tuus erit ꝓpha tu?. Tu loq̄ris ei oīa q̄ mando tibi ꝙ ille loquet ad pharaonē: vt dimittat filios isrl de tærra sua. Sed ego indurabo coꝝ eius ꝙ multiplicabo signa ꝙ ostēta mea in ēra egipti: ꝙ nō audiet vos. Immittamq; manum meā sup egiptuꝫ et educā exercitū meū ꝙ ꝓplm meū filios isrl de tærra egipti p iudicia maxima. Et sciēt egipcij: q̄ ego sum dñs qui extēderim manum meā sup egiptum: ꝙ pduxerim filios isrl de medio eoꝝ. Fecit itaq; moÿses et 3.
aaron: sicut precepat eis dñs: ita egerūt. Erat aūt moÿses octogīta annoꝝ: ꝙ aarō octogītatriū: qñ locuti sūt ad pharaonē. Dixitq; dñs ad moÿsen ꝙ aaron. Cū dixerit vobis pharao: ostēdite nobis signa: dices ad aaron. Tolle virgā tuā ꝙ pice eaz coraz pharaone: ac vertaē in colubꝝ. Ingressi itaq; moÿses ꝙ aaron ad pharaonez fecerunt sicut p̄cepat dñs. Tulitq; aaron virgā coram pharaone ꝙ seruis ei? q̄ versa est in colubꝝ. Vocauit aūt pharao sapientes ꝙ maleficos ꝙ fecerūt eciā p incantationes egiptiacas et archana quedā silr. Proiecerūtq; singli virgas suas: que verse sunt in dracones. Sed deuorauit virga aaron vgas eoꝝ. Induratūq; est coꝝ pharaonis ꝙ nō audiuit eos sicut p̄cepat dñs. Dixit aūt dñs ad moÿsen. Ingūatum est 5.
coꝝ pharaonis: ꝙ nō vult dimittere ꝓplm. Vade ad eū mane. Ecce egredietē ad aq̄s. Et stabis in occursū ei? sup ripā flumīs: et virgā que ꝓuersa est in draconē. tolles in manu tua: diceſq; ad eū. Dñs deus hebreoꝝ misit me ad te: dicēs. Dimitte ꝓplm meū vt sacrificet mihi ī deserto: ꝙ vsq; ad pñs audire me noluisti. Hec igit dicit do 4.
min?. In hoc scies q̄ sim dñs. Ecce p̄cuciam virga que in manu mea est aquā fluminis et vertetur in sanguinē. Pisces q̄z qui sunt in fluuio morient: ꝙ ꝓputrescent aque: et affligentur egipcij. bibētes aquā fluminis. Dixit quoq; dominus ad moÿsen. Dic ad aaron. Tolle virgam tuam: et extende manuz tuam super aquas egipti et super fluuios eoꝝ ꝙ riuos ꝙ paludes: et omnes lacus aquaꝝ: vt vertantur in sanguinem: ꝙ sit cruor in omni tærra egipti: tam in ligneis vasis q̄ in sapeis. Fecerūtq; moÿses et aarō sic̄ p̄cepat dñs. Et eleuās virgaz p̄cussit aquam fluminis coram pharaone et seruis eius: que versa est in sanguinem: et pisces qui erant in flumine: mortui sunt. Cōputruitq; fluuius et non potērāt egipcij bibere aquā flumīs ꝙ fuit sanguis in tota tærra egipti. Feceruntq;

sil'r malefici egiptioꝝ in incātionibꝫ suis. Et induratū est cor pharaonis: nec audiuit eos sicut p̄cepat dñs. Auertitq; se: et ingressus est domuꝫ suā: nec apposuit cor eciā hac vice. Fodert aūt oēs egiptij p̄ circuitū flumis aquā vt biberēt. Non enī potērāt bibere aquā flumis. Impletiq; sunt septē dies: postq; p̄cussit dñs fluuiū.

Capitulū . .VIII.

Dixit aūꝫ dñs ad moysen. Ingredere ad pharaonē: et dices ad eum. Hec dicit dñs. Dimitte pplm meū vt sacrificet mihi. Si aūt nolueris dimittere. Ecce ego p̄cutiā oēs termios tuos ranis: et ebulliet fluui' ranas que ascendent et ingredient̄ domū tuā ⁊ cubiculuꝫ lectuli tui et sup stratū tuum et in domos seruoꝝ tuoꝝ: ⁊ in pplm tuū: et in furnos tuos et in reliq̄as ciboꝝ tuoꝝ et ad te et ad populum tuum et ad oēs seruos tuos intrabunt rane. Dixitq; dñs ad moysen Dic ad aaron. Extēde manū tuam super fluuios ⁊ sup riuos et paludes: et educ ranas sup terrā egipti. Et extēdit aaron manum super aquas egipti: et ascenderunt rane opuerūtq; terrā egipti. Fecerūt aūt et malefici p̄ incātatōes suas sil'r: eduxeruntq; ranas sup terrā egipti. Vocauit aūt pharao moysen ⁊ aaron ⁊ dixit eis. Orate dñm vt auferat ranas a me ⁊ a pplo meo: et dimittā pplm vt sacrificet dño. Dixitq; moyses ad pharaonē. Constitue mihi q̄n deprecer p̄ro te et p̄ro seruis tuis ⁊ p̄ pplo tuo: vt abigant̄ rane a te et a domo tua: et a seruis tuis ⁊ a populo tuo ⁊ tm̄ in flumine remaneāt. Qui rndit. Cras. At ille iuxta inquit verbū tuū faciā: vt scias q̄m nō est sicut dñs deus nr̄: et recedēt rane a te ⁊ a domo tua ⁊ a seruis tuis ⁊ a populo tuo: et tm̄ in flumīe remanebūt. Egressiq; sūt moyses ⁊ aaron a pharaone et clamauit moyses ad dñm p̄ spōsione ranaꝝ. quaꝫ p̄dixerat pharaoni. Fecitq; dñs iuxta verbū moysi: ⁊ mortui sūt rane de domibꝫ et de vill' ⁊ de agris. Cōgregauerūtq; eas i immēsos aggeres: ⁊ p̄putruit terra. Videns aūt pharao q̄ data eēt req̄es: ingrauauit cor suū: ⁊ nō audiuit eos sicut p̄cepat dñs. Dixitq; dñs ad moysen. Loquere ad aaron. Extēde virgā tuā ⁊ p̄cute puluerez terre: ⁊ sint scinifes i vniuersa t̄ra egipti. Feceruntq; ita. Et extēdit aaron manū. virgā tenens. p̄cussitq; puluerē terre ⁊ facti sūt scinifes in hoīb ⁊ iumētis. Omnis puluis t̄re versus ē i scinifes p̄ totā terrā egipti. Fecerūt sil'r malefici incātatiōibꝫ suis: vt educerēt scinifes ⁊ nō potuerunt. Erātq; scinifes taꝫ in hoīb q̄ in iumētis. Et dixerūt malefici ad pharaonē. Digit' dei ē hic. Indurat̄ū est cor pharaonis ⁊ nō audiuit eos: sic̄ p̄cepat dñs. Dixit aūꝫ dñs ad moysen. Cōsurge diluculo ⁊ sta coram pharaōe. Egredietē ei ad aq̄s. Et dices ad eū. Hec dicit dñs. Dimitte pplm meū vt sacrificet mihi. Qđ si nō dimiseris eum: ecce ego mittā in te ⁊ i fuos tuos ⁊ i pplm tuū et i domos tuas: oē gen' muscaꝝ: et ipleb̄unt oēs dom' egiptioꝝ muscis diuersi generis ⁊ vniuersa t̄ra in q̄ fuerīt. Faciāq; mirabilē in die illa t̄rā iessen: in q̄ pplus me' est vt nō sint ibi musce: ⁊ scias q̄m ego dñs i medio t̄re. ponāq; diuisionē int̄ populū meū ⁊ pplm tuū. Cras erit signū istō Fecitq; dñs ita. Et venit musca g̃uissima in domos pharaōis et fuoꝝ ei' ⁊ i oēz t̄rā egipti: corruptaq; ē t̄ra ab huiuscemodi muscis. Vocauitq; pharao moysē ⁊ aarō: et ait eis. Ite: ⁊ sacrificate deo vr̄o in t̄ra hac. Et ait moyses. Non p̄t ita fieri. Abominationes enī egiptioꝝ immolabim' dño deo nr̄o. Qđ si mactauerim' ea que colūt egiptij lapidibꝫ nos obruēt. Etiam trium dieꝝ pergem' in solitudinē: ⁊ sacrificabimus dño deo nr̄o sicut p̄ceperat nob. Dixitq; pharao. Ego dimittā vos vt sacrificetis dño deo vr̄o in deserto: veruntamen longi' ne abeatis. Rogate p̄ro me. Et ait moyses. Egressus a te orabo dñm: ⁊ recedet musca a pharaone ⁊ a fuis suis ⁊ a populo eius cras. Veruntamē noli vltra fallere: vt nō dimittas populum sacrificare dño. Egressusq; moyses a pharaone: orauit dñm. Qui fecit iuxta verbum illius: et abstulit muscas a pharaone et a seruis suis et a populo eius. Non superfuit nec vna quidem. Et ingrauatum est cor pharaonis: ita vt nec hac quidem vice dimitteret populum.

Capitulum . .IX.

Dixit aūt dñs ad moysē. Ingredere ad pharaonē ⁊ loq̄re ad eū. Hec dicit dñs deus hebreoꝝ. Dimitte pplm meū:

vt sacrificet mihi. Quod si adhuc rẽnuis et retines eos: ecce manus mea erit super agros tuos: ⁊ sup eq̃s ⁊ azinos ⁊ camelos et oues ⁊ boues: pestis valde g̃uis. Et faciet dñs mirabile int̃ possessiones isrl̃ et possessiones egipcioꝝ: vt nil oīno peat ex hijs q̃ ptinẽt ad filios isrl̃. Cõstituitq; dñs tp̃us dicẽs. Cras faciet dñs verbũ istud in terra. Fecit g̃ dñs verbũ hoc altera die: ⁊ mortua sũt omnia aīantia egiptioꝝ. De aīalibꝫ vero filioꝝ isrl̃ nihil oīno perijt. Et misit pharao ad videndũ: nec erat q̃cq̃ mortuũ de hijs q̃ possidebat isrl̃. Ingˢuatũ q; est cor pharaonis ⁊ ñ dimisit pꝓlum. Et dixit dñs ad moysen ⁊ aaron. Tollite plenas manꝰ cineris de camino: ⁊ spgat illum moyses ī celũ cor̃ pharaone: sitq; puluis sup omnẽ terrã egipti. Erũt enī in hoībꝫ et iumẽtis vlcera ⁊ vesice turgẽtes in vniuersa terra egipti. Tulerũtq; cinerẽ de camino ⁊ steterũt cor̃ pharaone ⁊ sparsit il luz moyses ī celũ. Factaq; sũt vlcera vesicaꝝ turgentiũ ī hoībꝫ ⁊ iumẽtis: nec potẽrãt malefici stare cor̃ moyse ꝓp̃ vulnera q̃ in ill̃ erãt ⁊ ī oī terra egipti. Inburauit q; dñs cor pharaonis ⁊ ñ audiuit eos sic̃ locut̃ ẽ dñs ad moysen. Dixit q̃z dñs ad moysen. Mane ꝓsurge ⁊ sta cor̃ pharaõe. et dices ad eũ. Hec dicit dñs deꝰ hebreoꝝ. Dimitte pꝓlum meũ: vt sacrificet mihi: q; in hac vice mittã oẽs plagas meas super cor tuũ ⁊ sup ꝟuos tuos ⁊ sup pꝓlm tuũ: vt scias q; ñ sit sil̃is mei in oī terra. Nũc enī extendẽs manũ: pcutiã te ⁊ pꝓlm tuũ peste peribitisq; de terra. Idcirco autez posui te vt oñdam ī te fortitudinẽ meã: et narret̃ nomẽ meũ in oī ẽra. Adhuc retines pꝓluz meũ ⁊ non vis eũ dimittere? En pluã cras hacipsa hora g̃ndinẽ mꝰtam nimis: q̃lis ñ fuit ī egipto a die q̃ fundata ẽ: vsq; ī pñs tp̃us. Mitte g̃ iam nũc ⁊ ꝓgrega iumenta tua ⁊ oĩa q̃ habes ī agro. Hoĩes enī et iumẽta ⁊ vniuersa q̃ inuẽta fuerīt foris: nec ꝓgregata de agris: ceciderit q; sup ea g̃ndo: morier̃. Qui timuit verbũ dñi de ꝟuis pharaonis: fecit ꝓfugere ꝟuos suos ⁊ iumẽta ī domos: q̃ aũ neglexit ꝟmonẽ dñi: dimisit ꝟuos suos ⁊ iumẽta ī agris. Et dixit dñs ad moysen. Extẽde manũ tuam in celum: vt fiat grãdo in vniuersa terra egipti: sup hoĩes ⁊ sup iumẽta ⁊ sup omnem herbam agri: in terra egipti. Extenditq; moyses virgam in celum: et dñs dedit tonitrua et grandinem ac discurrentia fulgura sup terrã. Pluitq; dñs grãdinem super terrã egipti: ⁊ grãdo ⁊ ignis. mixta pariter ferebanꝰ. Tanteq; fuit magnitudis q̃nta añ nũq̃ apparuit in vniuersa terra egipti exq̃ gens illa cõdita est. Et pcussit grãdo in omi terra egipti cũcta que fuer̃t in agris: ab hoīe vsq; ad iumẽtũ. Cunctã q; herbã agri pcussit grãdo ⁊ omnẽ lignũ regionis ꝓfregit. Tantum in terra iessen vbi erãt filij isrl̃: grãdo nõ cecidit. Misitq; pharao ⁊ vocauit moysen ⁊ aaron: dicẽs ad eos. Peccaui eciã nunc. Dñs iustus: et ego ⁊ pꝓlus meus impij. Orate dñm vt desinant tonitrua dei ⁊ grãdo: vt dimittam vos ⁊ nequaq̃ hic vl̃ maneatis. Ait moyses. Cum egressus fuero de vrbe: extẽdam palmas meas ad dñm ⁊ cessabũt tonitrua ⁊ grando nõ erit: vt scias q; dñi est terra. Noui aũt q; et tu ⁊ serui tui necdũ timeatis dñm deũ. Linũ ergo ⁊ ordeũ lesũ ẽ: eoq; ordeũ esset virens: ⁊ linum iam foliculos germinaret. Triticũ aũt ⁊ far nõ sunt lesa: q; serotina erant. Egressusq; moyses a pharaone ⁊ ex vrbe. tetẽdit manꝰ ad dñm· et cessauerũt tonitrua ⁊ grãdo: nec vltra stillauit pluuia sup terrã. Videꝫ aũt pharao q; cessasset pluuia ⁊ grãdo ⁊ tonitrua auxit peccatũ ⁊ ingˢuatũ est cor eiꝰ nimis: nec dimisit israhel: sicut preceperat dominus per manum moysi.

Capitulũ. X.

Et dixit dñs ad moysen. Ingredere ad pharaonem. Ego enim indurau cor eius: ⁊ seruoꝝ illius: vt faciam signa mea hec in eo: et narres in auribꝫ filij tui et nepotum tuoꝝ: quocies contriuerim egipcios et signa fecerim in eis: et sciatis q; ego dñs. Introierũt ergo moyses ⁊ aaron ad pharaonẽ: ⁊ dixerunt ei. Hec dicit dñs deus hebreoꝝ. Vsquequo nõ vis subici mihi? Dimitte populũ meũ: vt sacrificet mihi. Sin autẽ resistis: ⁊ nõ vis dimittere eum: ecce ego inducaz cras locustam in fines tuos que operiet superficiem terre ne quicq̃ eiꝰ appareat: sed comedat̃ qd̃ residuum fuerit grandini. Corrodet enī oīa ligna que germinãt in agris: et implebũt domos tuas: ⁊ seruoꝝ tuoꝝ: et omniuz egipcioꝝ: quantam non

uiderunt pres tui et aui:exquo orti sunt sup terrā usq; in pntē die. Auertitq; se:et egressus est a pharaone. Dixerūt aī serui pharaonis ad eū. Usqueq; patiemur hoc scādalū: Dimitte hoies vt sacrificēt dño deo suo. Nonne vides q; perierit egiptus: Reuocauerūtq; moysen ⁊ aaron ad pharaonē. Qui dixit eis. Ite:sacrificate dño deo vro. Quinam sunt qui ituri sunt: Ait moyses. Cū paruulis nris ⁊ senioribo pgemus:cum filijs ⁊ filiabo.cū ouibo ⁊ armētis. Est enī solennitas dñi dei nri. Et respondit pharao. Sic dns sit vobiscū. Quō ego dimittā vos ⁊ paruulos vros:cui dubiuz est q; pessime cogitetis: Non fiet ita: sed ite tm viri ⁊ sacrificate dño. Hoc eniz et ipsi petistis. Statim q; electi sūt de cōspectu pharaonis. Dixit aūt dns ad moysen. Extende manū tuā sup terrā egipti ad locustam:vt descendat sup terrā ⁊ deuoret omnē herbā que residua fuerit grandini. Et extēdit moyses virgā sup terrā egipti: et dns induxit ventū vrentē tota illa die et nocte. Et mane facto:ventus vrens leuauit locustas. Qui ascenderunt sup vniuersam terrā egipti:⁊ sederūt in cūctis finibo egiptioz innumerabiles:quales ante illud tps nō fuerāt nec postea future sūt. Operuerūtq; vniuersaz superficiē terre:vastātes oīa. Deuorata est igit herba terre:et quicquid pomoz in arboribo fuit q̄ grando dimiserat. Nihil q̄; oīno virēs relictū est in lignis et in herbis terre:in cūcta egipto. Quāobrem festin? pharao vocauit moysen ⁊ aarō:et dixit eis. Peccaui in dñm deū vestz et in vos. Sed nunc dimittite peccatū mihi:eciā hac vice:et rogate dñm deū vm:vt auferat a me mortē istā. Egressusq; est moyses de ꝓspectu pharaonis et orauit dñm. Qui flare fecit ventum ab occidēte vehemētissimū:⁊ arreptā locustā ꝓiecit in mare rubz. Non remānsit ne vna quidez:in cunctis finibo egipti. Et indurauit dns cor pharaonis:nec dimisit filios isrl'. Dixit aī dns ad moysen. Extēde manū tuā in celū:et sint tenebre super terrā egipti. tamtense vt palpari queāt. Extēditq; moyses manū in celum et facte sunt tenebre horribiles in vniuersa terra egipti. Tribo diebo nēo vidit frem suū nec mouit se de loco in quo erat. Ubicūq; aūt habitabant filij isrl':lux erat. Uocauitq; pharao moysen et aaron:et dixit eis. Ite sacrificate dño. Oues tm vre et armenta remaneāt: paruuli vri eant vobiscū. Ait moyses. Hostias q; ⁊ olocausta dab nobis que offeram? dño deo nro. Uncti greges pgēt nobiscū. Non mānebit ex eis vngula que necria sunt i cultū dñi dei nri: psertim cū ignorem? qd debeat immolari donec ad ipsū locū pueniam?. Indurauit aūt dns cor pharaonis:et noluit dimittere eos. Dixitq; pharao ad moysen. Recede a me:et caue ne vltr videas faciē meaz. Quocunq; die apparueris mihi morieris. Rndit moyses. Ita fiat vt locut? es. Non videbo vltra faciem tuam.

Capitulum .XI.

Et dixit dns ad moysen. Adhuc vna plaga tangā pharaonē ⁊ egiptū:⁊ p? hec dimittet vos:⁊ expire ꝓpellet. Dices q; oīi plebi:vt postulet vir ab amico suo et mulier a vicina sua vasa argentea ⁊ aurea ⁊ vestem. Dabit aī dns gram populo coram egiptijs. Fuitq; moyses vir magn? valde in terra egipti coram seruis pharaonis ⁊ omni populo. Et ait. Hec dicit dns. Media nocte ingrediar in egiptū:et morietr oīe pmogenitū in terra egiptioz a pmogenito pharaōis qui sedet in solio eius:usq; ad pmogenitū ancille que est ad molā:et omnia pmogenita iumentoz. Eritq; clamor magnus in vniuersa terra egipti:qualis nec añ fuit:nec postea futur? est. Apud oēs aī filios isrl' nō mutiet canis.ab hoie usq; ad pecus:vt sciatis q̄nto miraclo diuidat dns egiptios:et isrl'. Descendētq; oēs fui tui isti ad me:et adorabūt me dicētes. Egredere tu: et oīis pl's qui subiect? est tibi. Post hec egrediemur. Et exiuit a pharaone iratus nimis. Dixit aūt dns ad moysen. Non audiet vos pharao:vt multa signa fiant in terra egipti. Moyses aūt ⁊ aaron fecerūt oīia signa et ostēta q̄ scripta sunt:coraz pharaone:⁊ indurauit dns cor pharaōis. nec dimisit filios isrl' de terra sua.

Capitulum .XII.

Dixit quoq; dns ad moysen et aaron in terra egipti. Mensis iste vobis principium mensium:pm? erit in mensibo āni. Loquimī ad vniuersū

cetu filioꝝ ísrl̃:et dicitẽ eis. Decima die
menſis hui⁹:tollat vnuſq́ſq; agnũ ꝑ fami
lias ꝙ domus ſuas. Sin aũt minor eſt nu-
mer⁹:vt ſufficere poſſit ad veſcẽdũ agnũ:
aſſumet vicinũ ſuũ qui ꝓiũctus eſt domui
eius iuxta nũeꝝ aiaꝝ q̃ ſufficere poſſint
ad eſum agni. Erit aũ agn⁹ abſq; macl̃a:
maſcul⁹ ānicul⁹. Juxta quẽ ritũ tolletis
et hedũ:ꝙ ſeruabitis eum vſq; ad q̃rtãde-
cimã diẽ mẽſ hui⁹. Immolabitq; eũ vni-
uerſa ml̃titudo filioꝝ ísrl̃ ad veſperã ꝙ ſu-
mẽt de ſanguine ei⁹:ac ponẽt ſup vtrũq;
poſtẽ:et in ſuplimiaribꝫ domoꝝ in q̃bꝫ co
medẽt illũ. Et edẽt carnes nocte illa aſſas
igni ꝙ azimos panes cũ lactucis agreſtibꝫ
Non comedetis ex eo crudũ q̃d nec coctũ
aq̃:ſed aſſũ tm̃ igni. Caput cũ pedibꝫ ei⁹:
ꝙ intẽſtinis vorabitis:nec remanebit q̃cq̃
ex eo vſq; mane. Si q̃d r̃ſiduũ fuerit:igne
ꝓburetis. Sic aũt ꝓmedetis illum. Renes
vr̃os accingetis ꝙ calciamẽta hẽbitis ī pe-
dibꝫ. tenẽtes baculos in manibꝫ:ꝙ ꝓmede-
tis feſtinãtes. Eſt enī phaſe:id eſt ẽnſitus
dñi. Et ẽnſibo ꝑ terrã egipti nocte illa:ꝑ-
cutiãq; oẽ ꝑmogenitũ in ẽra egipti:ab ho
mĩe vſq; ad pec⁹:ꝙ in cũctis dijs egipti. fa
ciã iudicia ego dñs. Erit aũt ſanguis vob̃
in ſignũ in edibꝫ ī q̃bꝫ eritis:et videbo ſã-
guinẽ ac ẽnſibo vos:nec erit ī vob̃ plaga
diſptẽs:qñ ꝑcuſſero terrã egipti. Debitis
aũ hũc diẽ in monimẽtũ ꝙ celebrabitis eã
ſolennẽ dño ī generatõibꝫ vr̃is. cultu ſẽpi
ẽno. Septẽ diebꝫ azima ꝓmedetis. Jn die
pmo ñ erit fermentũ in domibꝫ vr̃is. Qui-
cũq; ꝓmederit fermentũ pibit aīa illa de
ísrl̃:a primo die vſq; in diẽ ſeptimũ. Dies
ꝑma erit ſcta ac ſolẽnis ꝙ dies ſeptĩa. eaꝫ
feſtiuitate venerabil̃. Nihil opis facietis
in eis:exceptis hijs q̃ ad veſcendũ ꝑtinent
et obſeruabitis azima. Jn eadẽ enī ipſa die
educã exercitũ vr̃m de terra egipti ꝙ cuſto
dietis diẽ iſtũ in generatões vr̃as:ritu ꝑ-
petuo. Pmo mẽſe q̃rtadecima die menſ ad
veſperũ. comedetis azima vſq; ad diẽ viceſi
mãprimã eiuſdẽ menſ ad veſperã. Septẽz
diebꝫ fermẽtatũ ñ inueniet̃ in domibꝫ ve
ſtris. Qui ꝓmederit fermẽtatũ:pibit aĩa
ei⁹ de cetu ísrahel:tam ꝺ aduenis q̃ de in-
digenis terre. Oñe fermentatũ nõ come-
detis. Jn cunctis habitacul̃ veſtris edetis
azima. Vocauit aũ moyſes oñes ſenioꝛes
filioꝝ ísrahel ꝙ dixit ad eos. Jte tollentes
aĩal ꝑ familias vr̃as:ꝙ immolate phaſe.
Faſciculũq; ysopi tingite in ſanguĩe qui
eſt in limine ꝙ aſpgite ex eo ſuplimiare et
vtrũq; poſtẽ. Nullus vr̃m egrediat̃ oſtiuꝫ
dom⁹ ſue:vſq; mane. Trãſibit eī dñs ꝑcu
tiens egipcios. Cunq; viderit ſanguinẽ in
ſupliminari ꝙ ī vtroq; poſte ẽnſcendet ho-
ſtiũ dom⁹ ꝙ ñ ſinet ꝑcuſſorẽ īgredi domos
vr̃as ꝙ ledere. Cuſtodi verbũ iſtud:legiti-
mũ tibi ꝙ filijs tuis vſq; ineternũ. Cunq; 5.
ītroieritis terrã quã dñs de⁹ datur⁹ ẽ vob̃
vt pollicitus eſt:obſeruabitis ceremonias
iſtas. Et cũ dixerint vob̃ filij vr̃i:q̃ eſt iſta
religio:dicetis eis. Victima ẽnſit⁹ dñi ẽ:
qñ ẽnſiuit ſup domos filioꝝ ísrl̃ ī egipto
ꝑcutiens egipcios ꝙ domos nr̃as liberãs.
Jncuruatuſq; ꝑpl̃s adorauit. ꝙ egreſſi filij
ísrl̃:fecerũt ſic̃ ꝑcepat dñs moyſi ꝙ aarõ.
Factũ eſt aũt ī noctis medio. ꝑcuſſit dñs
oñe pr̃iogenitũ in terra egipti:a ꝑmoge-
nito pharaonis q̃ in ſolio ei⁹ ſedebat. vſq;
ad pr̃iogenitũ captiue q̃ erat ī carcere:et
oẽ pr̃iogenitũ iumẽtoꝝ. Surrexitq; pha-
rao nocte et oẽs ſerui ei⁹:cũctaq; egipt⁹:
et ortus eſt clamor magn⁹ in egipto. Neq;
enī erat dom⁹ ī qua ñ iaceret mortu⁹. Elo
catiſq; pharao moyſe ꝙ aaron nocte ait.
Surgite:egredimi a ꝑpl̃o meo vos et filij
ísrahel. Jte ꝙ immolate dño: ſicut dicitis.
Oues vr̃as ꝙ armẽta aſſumite vt ꝓcieratis:ꝙ abeũtes bñdicite mihi. Urgebantq;
egipcij ꝑpl̃m ꝺ terra exire velocit̃ dicẽtes.
Oñes moriemur. Tulit igitur ꝑpl̃s ꝓſper-
ſam farinã antẽq̃ fermentaret̃ ꝙ ligãs in
pallijs poſuit ſup hũeros ſuos. Feceruntq; 5. t.
filij ísrl̃:ſicut ꝑcepat dñs moyſi ꝙ peciert
ab egipcijs vaſa argentea ꝙ aurea veſtẽq;
plurimã. Dñs aũt dedit gr̃am ꝑpl̃o coram
egipcijs. vt comodarent eis:ꝙ ſpoliauerũt
egipcios. Profectiq; ſunt filij ísrahel ꝺ ra-
maſſe in ſochot ſexcẽta fere milia pedituꝫ
virorꝝ:abſq; paruulis ꝙ mulieribꝫ. Sed et
vulgus promiſcuũ innumerabile aſcendit
cum eis:oues et armenta et animãtia di
uerſi generis multa nimis. Coxerũtq; fa-
rinam quam dudum de egipto ꝓſperſã tu
lerant: et fecerunt ſubcinericios panes
azimos. Neq; enim poterant fermentari.
cogentibꝫ exire egipcijs:et nullam facere
ſinẽtibꝫ morã:nec pulmenti quicq̃ occur-

P. i.

2.

rerat prepare. Habitatio autē filiorꝝ isrl: q̄ mansert in egipto: fuit q̄dringētorū trigīta ānorꝝ. Quibꝫ expletis: eadē die egressus est oīs exercit⁹ dñi: de tra egipti. Nox ista obseruabilis domini quando eduxit eos de terra egipti. Hanc obseruare debēt omnes filij israhel: in generationibꝫ suis.

5. Dixitq; domin⁹ ad moysen et aaron. Hec est religio phase. Oīis alienigena nō comedet ex eo. Oīis aūt seru⁹ emptici⁹ circūcidet: et sic comedet. Aduena et seruus mercēnari⁹ nō edent ex eo. In vna domo comedet. nec efferetis de carnibꝫ ei⁹ foras nec os illi⁹ ꝯfringetis. Oīis cetus filiorꝝ isrl faciet illud. Qd si ꝙs pegrinor̄ ī vīaz voluerit trāsire coloniam et facere phase dñi. circūcidet pri⁹ oīe masculinū ei⁹: et tunc ritꝫ celebrabit: eritq; sicut indigena terre. Si ꝙs aūt circūcisus nō fuerit: nō vescet ex eo. Eadē lex erit īdigene ⁊ colono q̄ pegrinat apud vos. Feceruntq; oīes filij isrl. sicut p̄cepat dñs moysi ⁊ aaron: et eadē die eduxit dñs filios isrl de terra egipti p turmas suas. Capi. .XIII.

6. Locutusq; ē dñs ad moysen dicēs. Sctifica mihi oīe p̄mogenitū qd aperit vuluā in filijs isrl: tam de hoīb⁹ q̄ de iumētis. Mea sūt enī oīa. Et ait moyses ad plm. Memētote diei hui⁹ in q̄ egressi estis de egipto ⁊ de domo seruitutis: qm̄ in manu forti eduxit vos dñs de loco isto: vt nō comedatis fermētatuz panē. Hodie egredimini: mēse nouar̄ frugū. Cūq; introduxerit te dñs in terrā chananei et ethei ⁊ amorrei ⁊ euei et iebusei: quā iurauit p̄ribꝫ tuis: vt daret tibi terrā fluentē lacte ⁊ melle: celebrabitis hūc morem sacror̄ mēse isto. septē diebꝫ vesceris azimis: ⁊ in die septīa erit solēnitas dñi. Azima comedetis septē diebꝫ. Non apparebit apud te aliqd fermētatū: nec in cūctis finibꝫ tuis. Narrabisq; filio tuo ī die illo: dicēs. Hoc est qd fecit mihi dñs: qñ egressus sum de egipto. Et erit q̄si signū in manu tua ⁊ q̄si monim̄tū añ oc̄los tuos: ⁊ vt lex dñi sp sit ī ore tuo. In manu enī forti. eduxit te dñs ꝺ egipto: vt custodias huiuscemōi cultū statuto tpe: a diebꝫ in dies.

7. Cūq; ītroduxerit te dñs ī terrā chananei sicut iurauit tibi ⁊ p̄ribꝫ tuis ⁊ dederit tibi eam: sepabis oīe qd apit vuluaz dño: et quod primitiuum est in pecoribꝫ tuis Quicquid habueris masculini sexus cōsecabis dño. Primogenitū azini mutabꝫ oue qd si non redemeris: interficies. Oīe autez p̄mogenitū hoīs ꝺ filijs tuis p̄cio rdimes. Cūq; interrogauerit te fili⁹ tu⁹ cras: dicēs. Quid ē hoc: rñdebꝫ ei. In manu forti eduxit nos dñs de terra egipti: de domo seruitutis. Nam cū indurat⁹ eet pharao: ⁊ nollet nos dimittere: occidit dñs oīe p̄mogenitū in terra egipti: a p̄mogenito hom̄is: vsq; ad p̄mogenitū iumētorꝝ. Idcirco immolo dño oīe qd aperit vuluā masculini sex⁹: ⁊ oīa p̄mogenita filiorꝝ meorꝝ redimo. Erit igit q̄si signū in manu tua: ⁊ q̄si appensū qd ob recordatioīe añ oc̄los tuos: eoq; manu forti eduxit vos dñs de egipto. Igit cū emisisset pharao pplm: ñ eos duxit dñs p viaz terre philistijm q̄ vicina est: reputās ne forte peniterz eū: si vidisz aduersum se bella ꝯsurgere: et reuerterēt in egiptū: sed circūduxit p viā deserti q̄ est iuxta mare rubr̄. Et armati ascēderūt filij isrl ꝺ terra egipti. Tulit q̄z moyses ossa ioseph secū: eoq; adiurasz filijs isrl dicēs. Visitabit vos deus: efferte ossa mea hinc vobiscū. Profectiq; ꝺ sochot: castrametati sunt in ethan: in extremis finibꝫ solitudinis. Dñs aūt p̄cedebat eos: ad oīendendaz viā: p diē in colūna nubis: ⁊ p noctē ī columna ignis: vt dux esset itineris vtroq; tpe. Nunq̄ defuit colūna nubis p die: nec colūna ignis per noctē. coram populo. 8.

Capitulum . .XIIII.

Locut⁹ est aūt dñs ad moysē dicēs. Loqre filijs isrl. Reuersi castrametent e regione phiairoth q̄ ē inter magdalū ⁊ mare: ꝺ beelsephon. In ꝓspectu ei⁹ castra ponetis sup mare. Dicturus q; est pharao sup filijs isrl. Coartati sūt in tra: ꝯclusit eos desertū. Et indurabo cor eius: ac persequet vos: et glorificabor in pharaone: ⁊ in omni exercitu eius. sciētq; egiptij: q⁹ ego sum dñs. Fecerūtq; ita. Et nūciatū est r̄gi egiptior̄: q̄ fugisset populus. Immutatumq; est cor pharaonis: et seruor̄ eius super populum: ⁊ dixerunt. Quid voluimus facere: vt dimitteremus israhel ne seruiret nobis: Iūxit ergo currum et omnem populum suum assumpsit secū. Tulitq; sexcentos currus electos et

quicquid in egipto curruuz fuit:et duces
rcius exercit⁹. Jnduraui tq̄ dñs cor pha
raonis regis egipti:⁊ pſecut⁹ ē filios iſrl'.
At illi egreſſi erāt in manu excelſa. Cūq̄
pſequerent egiptij veſtigia p̄cedētiū:repe
rert eos in caſtris ſup mare. Omīs equi
tat⁹ ⁊ currus pharaonis ⁊ vniuerſus ex
ercit⁹ erāt ī phiairoth p̄ beelſephō. Cūq̄
approping̃ſſet pharao:leuātes filij iſrl' ocu
los viderūt egiptios p⁹ ſe et timuert val
de. Clamauerūtq̄ ad dñm ⁊ dixert ad mo
yſen. Forſitan ñ erāt ſepulc̄ in egipto ido
tuliſti nos vt moreremur in ſolitudine.
Quid hoc facere voluiſti vt educeres nos
ex egipto? Nōne ē iſte ſmo quē loq̄bamur
ad te in egipto:dicentes. Recede a nob vt
ſuiam⁹ egiptijs? Mlto enī meli⁹ eſt ſuire
eis q̄ mori in ſolitudie. Et ait moyſes ad
pl'um. Nolite timere. State et videte ma
gnalia dñi que factur⁹ ē hodie. Egiptios
enī q̄s nūc videtis:nequaq̄ vlt̄ videbitis
vſq̄ in ſempiternū. Dñs pug̃bit p vobis:
et vos tacebitis. Dixitq̄ dñs ad moyſen.
Quid clamas ad me? Loq̄re filijs iſrl':vt
proficiſcantur. Tu autem eleua virgam
tuam:et extende manum tuam ſuper ma
re et diuide illud:vt grediant filij iſrahel
in medio mari p ſiccū. Ego aūt indurabo
cor egiptior vt pſeq̄ntur vos ⁊ glorifica
bor in pharaone et in oīm exercitu ei⁹:et
in curribo ⁊ in eq̄tibo illi⁹. Et ſcīēt egiptij:
q̄ ego ſum dñs:cū glorificat⁹ fuero ī pha
raone ⁊ in curribo atq̄ eq̄tibo ei⁹. Tollēſq̄
ſe angel⁹ dñs q̄ p̄cedebat caſtra iſrl'. abijt
p⁹ eos:⁊ cū eo parit̄ colūna nubis priora
dimittēs:p⁹ tergū ſtetit. inē caſtra egipti
orū ⁊ caſtra iſrl'. Et erat nubes tenebroſa.
et illumīans noctē:ita vt adſeinuicē toto
noctis tpe: accedere ñ valerēt. Cūq̄ extē
diſſet moyſes manū ſup mare:abſtulit il
lud dñs. flante vēto vehemēti ⁊ vēti tota
nocte ⁊ vertit ī ſiccū. Diuiſaq̄ eſt aq̄ ⁊ in
greſſi ſunt filij iſrl' per medīū ſicci maris.
Erat enī aqua q̄ſi mur⁹:a dextera eor et
leua. Perſeq̄ntesq̄ egiptij ingreſſi ſunt p⁹
eos:et oīs eq̄tat⁹ pharaonis:curr⁹ eius
⁊ eq̄tes p medīū maris. Jamq̄ aduenerat
vigilia matutina:⁊ ecce reſpiciēs dñs ſup
caſtra egiptior p columnā ignis et nub:
interfecit exercitū eor:et ſubuertit rotas
curruū:ferebanturq̄ in profundū. Dixe
runtq̄ egiptij. Fugiam⁹ iſrahelez:q̄ dñs
pugnat p eis p̄tra nos. Et ait dñs ad mo
yſen. Extende manū tuam ſup mare:vt re
uertank aque ad egiptios:ſuper curr⁹ et
equites eor. Cūq̄ extendiſſet moyſes ma
num p̄tra mare:reuerſum ē p̄mo diluculo
ad priorē locū. Fugientibuſq̄ egiptijs oc
currerūt aque:et inuoluit eos dñs ī me
dijs fluctib⁹. Reuerſeq̄ ſunt aque:et ope
ruerūt curr⁹ ⁊ equites cūcti exercit⁹ pha
raonis:qui ſeq̄ntes ingreſſi fuerāt mare:
nec vn⁹ quidē ſupfuit ex eis. Filij aūt iſrl'
preterunt p medīū ſicci maris:⁊ aque eis
erāt q̄ſi pro muro a dextris ⁊ a ſiniſtris.
liberauitq̄ dñs in die illa iſrahel de manu
egiptior:et viderūt egiptios mortuos ſu
per litus maris:et manū magnā quā ex
ercuerat dñs p̄ eos. Timuitq̄ pl'us dñm
et crediderūt dño et moyſi ſeruo eius.

Capitulum. .XV.

Tunc cecinit moyſes et filij iſrahel
carmē hoc dño:⁊ dixerūt. Cante
mus dño. Glorioſe enī magnifica
tus eſt:equū ⁊ aſcēſorem dejecit in mare.
Fortitudo mea ⁊ laus mea dñs:et factus
eſt mihi in ſalutē. Jſte eſt deus me⁹ et glo
rificabo eū:deus p̄tis mei et exaltabo eū.
Dñs q̄ſi vir pug̃tor. oīpotēs nomē ei⁹.
currus pharaonis ⁊ exercitū ei⁹ p̄jecit in
mare. Electi p̄cipes ei⁹ ſubmerſi ſunt in
mari rubro. abiſſi operuert eos:deſcēderūt
in pfundū q̄ſi lapis. Dextera tua dñe ma
gnificata eſt ī fortitudie:dextera tua dñe
percuſſit inimicū et in mlitudie glorie tue
depoſuiſti aduerſarios meos. Miſiſti iram
tuaz que deuorauit eos ſicut ſtipulā et in
ſpū furoris tui congregate ſūt aque. Stetit
vnda fluēs:congregate ſunt abiſſi in medio
mari. Dixit inimic⁹. Perſeq̄r ⁊ cōp̄hēdaz:
diuidā ſpolia. implebit̄ anīa mea. Euagi
nabo gladiū meū:interficiet eos man⁹ mea
Flauit ſpūs tu⁹ et operuit eos mare:ſub
merſi ſunt q̄ſi plumbū in aq̄s vehemētib⁹.
Quis ſil'is tui ī fortib⁹ dñe? Quis ſil'is tui
magnific⁹ in ſcētitate. tribil' atq̄ laudabil'
⁊ faciēs mirabilia? Extendiſti manū tuā:et
deuorauit eos terra. Dux fuiſti ī miſcordia
tua pl'o quē redemiſti. Et portaſti eū ī for
titudie tua ad hītaculū ſctm tuū. Aſcēde
rūt pl'i ⁊ irati ſūt dolores obtinuert hīta
tores philiſtijm. Tūc conturbati ſūt p̄ncipes

ebom:robustos moab obtinuit tremor:
obrigerũt oẽs habitatores chanaan. Ir-
ruat sup eos formido ⁊ pauor in magnitu
dine brachij tui. Fiant īmobiles q̃si lapis
donec ptrãseat pl's tu⁹ dñe:donec ptrãse-
at pl's tu⁹ iste quẽ possedisti. Introduces
eos ⁊ plãtabis in monte hereditatis tue:
firmissimo hĩtaculo tuo qd opat⁹ es dñe:
Sctuariũ tuũ dñe:qd firmauerũt man⁹
tue. Dñs regnabit ineternũ ⁊ vlt̃. Ingres
sus est eĩ eques pharao cũ curribꝫ ⁊ equi-
tibꝫ ei⁹ ĩ mare:⁊ reduxit sup eos dñs aq̃s
maris. Filij aũt isr'l ãbulauerũt p siccũ:in
medio ei⁹. Sũpsit g̃ maria pphetissa sor
aarõ.timpanũ ĩ manu sua:egressiq; sunt
oẽs ml'ieres post eã cũ timpanis ⁊ chorꝫ
q̃bꝫ p̃cinebat dicẽs. Cantẽm⁹ dño. Gl'iose
enĩ magnificat⁹ est:equũ ⁊ ascẽsorẽ ei⁹ de-
iecit in mare. Tulit aũt moyses isr'l de ma-
ri rubro ⁊ egressi sũt ĩ desertũ sur. Ambu-
lauerũtq; trib⁹ diebꝫ p solitudinẽ ⁊ ñ inue-
niebãt aquã. Et venerunt in marath:nec
potẽrãt bibere aq̃s de marath.eoq; essent
amare. Vñ ⁊ ꝯgruũ loco nomẽ imposuit:
vocãs illuꝫ marath:id est amaritudinez.
et murmurauit pl's ꝑ moysẽ dicẽs. Quid
bibemus ? At ille clamauit ad dñm. Qui
oñdit ei lignũ qd cũ mississet ĩ aq̃s:in dul-
cedinẽ verse sunt. Ibi ꝑstituit ei p̃cepta
atqꝫ iudicia:et ibi tẽptauit eũ dicens. Si
audieris vocẽ dñi dei tui:⁊ qd rectũ est co
ram eo feceris et obedieris mandatis ei⁹.
custodieriscꝫ oñia p̃cepta illi⁹:cũctũ lan-
guorẽ quẽ posui in egipto ñ inducã super
te. Ego enĩ sum dñs de⁹ saluator. Elenerũt
aũt in hẽlim filij isr'l:vbi erãt duodecĩ fon-
tes aq̃ꝫ ⁊ septuagĩta palme:⁊ castrameta
ti sunt iuxta aquas.

¶ Capitulũ. XVI.

Rofectiq; ꝺ hẽlim venit oĩs ml'ti-
tudo filiorꝫ isr'l ĩ desertũ syn qd est
inẽ hẽlim ⁊ synai:q̃ntadecima die
mens scꝺi postq; egressi sunt de ẽra egipti.
Et murmurauit oĩs ꝯgregatõ filiorꝫ isr'l.
ꝑ moysen ⁊ aarõ in solitudie. Dixerũtq;
filij isr'l ad eos. Vtinã mortui essem⁹ p ma
nũ dñi in terra egipti:qñ sedebam⁹ sup ol
las carniũ et comedebam⁹ panẽ in saturi-
tate. Cur induxistis nos in desertũ istud:
vt occideretis omnẽ ml'titudinem fame!
Dixit aũt dñs ad moysen. Ecce ego pluã
vobis panes de celo. Egrediatur populus
⁊ colligat q̃ sufficiũt p singl'os dies:vt tẽ-
ptem eũ:vtr̃ ãbulet in lege mea:an non.
Die aũt sexto parẽt qꝺ inferãt:et sit du-
plũ q̃ colligere solebant per singl'os dies.
Dixer̃t moyses ⁊ aarõ ad oẽs filios isr'l.
Vespere scietis q; dñs eduxerit vos de ẽra
egipti:et mane videbitis gl'iaꝫ dñi. Audi-
ui eĩ murmur vr̃m ꝑ dñm. Nos vero q̃d
sum⁹ qr murmuratis ꝑ nos:et ait moyses.
Dabit vob dñs vespere carnes edere ⁊ ma
ne panes in saturitate:eoq; audierit mur
murationes vr̃as q̃bꝫ murmurati estis ꝑ
eum. Nos enĩ quid sum⁹? Nec ꝑtra nos est
murmur vr̃m sꝫ ꝑ dñm. Dixit q̃ꝫ moyses
ad aaron. Dic vniuerse cogregatõi filiorꝫ
isr'l. Accedite corã dño. Audiuit enĩ mur-
mur vr̃m. Cũqꝫ loqueret̃ aaron ad omnẽ
cetũ filiorꝫ isr'l:respexerũt ad solitudinẽ.
Et ecce gl'ia dñi apparuit in nube. Locu-
tus est aũt dñs ad moysen dicẽs. Audiui
murmuratões filiorꝫ isr'l. Loq̃re ad eos.
Vespere comedetis carnes ⁊ mane satura-
bimini panibꝫ:scietisq; q; ego sum dñs de⁹
vr̃. Factũ est ergo vespere et ascendẽs co-
turnix cooperuit castra:mane q̃ꝫ ros ia-
cuit per circuitũ castrorꝫ. Cũqꝫ operuisset
supficiem terre:apparuit in solitudie mi-
nutũ:et q̃si pilo tusum in sl'itudinẽ prui-
ne sup terrã. Qꝺ cũ vidissent filij isr'l:dixe
runt adinuicẽ. Manhu! Quod significat.
Quid est hoc! Ignorabant enĩ quid esset.
Quibꝫ ait moyses. Iste est panis quẽ dñs
dedit vobis ad escẽdũ. Hic est sermo quẽ
p̃cepit vob dñs. Colligat vnusq̃sq; ex eo
quantũ sufficit ad escendũ:gomor p sin-
gula capita. Iuxta numer̃ aĩaꝝ vr̃aꝝ q̃
habitãt in tabnacl'o:sic tolletis. Feceř̃tq;
ita filij isr'l ⁊ collegerũt. ali⁹ plus ali⁹ min⁹
et mẽsi sũt ad mẽsurã gomor. Nec qui pl⁹
collegerat habuit amplius:nec qui min⁹
parauerat reperit minus:sed singl'i iuxta
id qꝺ edere potẽrãt ꝯgregauerũt. Dixitq;
moyses ad eos. Null⁹ rl'inq̃t ex eo ĩ mane.
Qui non audierũt eum:sed dimiserũt qui-
dam ex eis vsq; mane:⁊ scatere cepit ver-
mibꝫ atqꝫ ꝑputruit. Et iratus est ꝑtra eos
moyses. Colligebãt aũt mane singl'i:q̃n-
tum sufficere potẽrat ad escendũ. Cunqꝫ
incaluisset sol:liquefiebat. In die autem
sexta:collegerunt cibos duplices: id est

buo gomor p singulos homines. Clenerũt aũt oēs p̃cipes multitudinis ⁊ narrauerunt moysi. Qui ait eis. Hoc est qd̃ locut⁹ est dñs. Requies sabbati sc̃tificata est dño. Cras quodcũq; opandũ est. facite: et q̃ coquenda sunt coq̃te. Quicq̃d aũt reliquũ fuerit. reponite vsq; ī mane. Fecerũtq; ita vt p̃cepat moyses et ñ putruit: neq; vermis inuẽtus est ī eo. Dixitq; moyses. Comedite illud hodie: q; sabbatũ est dño: nõ inuenie hodie ī agro. Sex diebꝫ colligite: in die aũt septimo sabbatũ ẽ dño: idcirco ñ inuenie: venitq; septa dies ⁊ egressi de pl̃o vt colligerẽt: nõ inuenerũt. Dixit aũt dñs ad moysen. Vsquequ nõ vultis custodire mãdata mea ⁊ legẽ meã? Videte q; dñs dederit vobis sabbatũ: ⁊ pp̃ hoc tribuit vob die sexta cibos duplices. Maneat vnusq̃sq; apud semetip̃m: ⁊ null⁹ egrediat de loco suo die septimo: ⁊ sabbatizabit pl̃s die septo. Appellauitq; dom⁹ isrl̃ nomẽ ei⁹ man. Qd̃ erat q̃si semẽ coriandri albũ: gustusq; ei⁹ q̃si simile cũ melle. Dixit aũt moyses. Iste ẽ sermo quẽ p̃cepit dñs Imple gomor ex eo: ⁊ custodiat in futuras retro generatões: vt nouerint panẽ q̃ alui vos ī solitudĩe: qñ educti estis de ẽra egipti. Dixitq; moyses ad aaron. Sume vas vnu ⁊ mitte ibi man: q̃ntũ pt capere gomor et repone cor̃ dño ad seruandũ in generatões vr̃as sicut p̃cepat dñs moysi. Posuitq; illud aaron ī tabnaculo fseruandum. Filij aũt isrl̃ comederũt man: q̃draginta ānis: donec venirẽt ī terrã habitabilẽ. Hoc cibo aliti sũt vsq; q̃ tãgerẽt fines ẽre chanaan. Gomor aũt decima ps est ephi.

Capitulum. .XVII.

Igit̃ pfecta oĩs mlt̃itudo filior isrl̃ de deserto syn: p mãsiones suas iuxta sermonẽ dñi castrametati sũt in raphidim: vbi ñ erat aq̃ ad bibẽdũ pl̃o Qui iurgat⁹ p̃ moysen. ait. Da nob aquã vt bibam⁹. Quibꝫ rñdit moyses. Quid iurgamini p̃ me? Cur tẽptatis dñz? Sitiuit ergo ibi pl̃s p aque penuria: et murmurauit p̃tra moysen dicens. Cur feciſti nos exire de egipto: vt occideres nos ⁊ liberos nr̃os ac iumenta siti? Clamauit aũt moyses ad dñm dicẽs. Quid faciam pl̃o huic. Adhuc paululum et lapidabit me? Et ait dñs ad moysen. Antecede pl̃um: et sume tecũ de senioribꝫ isrl̃: et virgã qua percussisti fluuiuz tolle in manu tua: et vade. En ego stabo ibi cor̃ te: sup̃ petrã oreb: percuties petrã: et exibit ex ea aqua: vt bibat pl̃s. Fecit ita moyses cor̃ senioribꝫ isrl̃. Et vocauit nomẽ loci illi⁹ tẽptatio: ꝓpter iurgiũ filiorꝫ isrl̃: et q; temptauerũt dñm dicẽtes. Est ne deus ī nobis an nõ Venit aũt amelech: ⁊ pugnabat p̃tra filios isrl̃: ī raphidim. Dixitq; moyses ad iosue. Elige viros: et egressus pugna p̃tra amelech cras. Ego stabo in vertice coll̃: dñs virgã dei in manu mea. Fecit iosue vt locutus erat moyses: ⁊ pugnauit contra amelech. Moyses aũt ⁊ aaron ⁊ hur: ascenderũt super verticẽ coll̃. Cũq; leuaret moyses manus: vincebat isrl̃. Sin aũt paululũ remãsisset: superabat amelech. Man⁹ autẽ moysi erãt graues. Sumẽtes igit̃ lapidẽ posuerũt subt̃ eũ: in q̃ sedit. aaron aũt ⁊ hur: sustẽtabant man⁹ eius ex vtrq; parte. Et factũ est vt man⁹ illi⁹ nõ lassarent̃: vsq; ad occasuz sol̃. Fugauitq; iosue amelech ⁊ populũ ei⁹ in ore gladij. Dixit aũt dñs ad moysen. Scribe hoc ob monimentũ in libro et trade auribꝫ iosue. Delebo enī mẽoriaz amelech sub celo. Edificauitq; moyses altare: et vocauit nomẽ eius: dñs exaltatio mea: dicẽs. Quia man⁹ solius dñi ⁊ bellũ dei erit contra amelech: a generatione in generationem.

Capitulum. .XVIII.

Cumq; audisset iethro sacerdos madian: cognatus moysi. omĩa que fecerat dñs moysi: et israhel pl̃o suo: et q; eduxisset dñs israhel de egipto: tulit sephoram uxorem moysi quam remiserat: et duos filios eius: quoz vnus vocabatur gerson: dicente patre. aduena fui in terra aliena. alt̃ vero eliezer. de⁹ ei ait p̃is mei: adiutor meus: ⁊ eruit me de gladio pharaonis. Venit g̃ iethro p̃gnat⁹ moysi: et filij eius: ad moysen in desertũ. vbi erat castrametat⁹ iuxta montẽ dei: ⁊ mandauit moysi dicens. Ego iethro cognatus tuus: venio ad te: et uxor tua: et duo filij tui cum ea. Qui egressus in occursum cognati sui adorauit: et osculatus est eum. Salutaueruntq; se mutuo verbis pacificis. Cũq; intrasset tabernaculũ: narrauit

moyſes ꝓgnato ſuo cũcta que fecerat dñs pharaoni ⁊ egiptijs ꝓpter iſrl̃: vniuerſũq; laborẽ q̃ accidiſſet eis in itinere: ⁊ q̃ liberauerat eos dñs. Letatuſq; eſt iethro ſup oĩbo bonis q̃ fecerat dñs iſrl̃i: eoq; eruiſſe eũ de manu egiptioꝝ. Et ait. Benedict⁹ dñs qui liberauit vos de manu egiptioꝝ: et de manu pharaonis qui eruit populũ ſuũ de manu egipti. Nũc ꝓgnoui q̃ magn⁹ dñs ſuper oẽs deos: eoq; ſuꝑbe egerint ꝓtra eos. obtulit ergo iethro cognatus moyſi: holocauſta ⁊ hoſtias dño: venerũtq; aaron et oẽs ſeniores filioꝝ iſrl̃: vt comederẽt panem cũ eo coꝝ dño. Altera autẽ die ſedit moyſes vt iudicaret ꝓpl̃um qui aſſiſtebat moyſi a mane vſq; ad veſperã. Qđ cum vidiſſet ꝓgnatus eius: oĩa ſcz q̃ agebat ĩ populo: ait. Quid eſt qđ facis in plebe? Cur ſolus ſedes: et oĩis ꝓpl̃s ꝑſtolaꝝ de mane vſq; ad veſperã? Cui rñdit moyſes. Venit ad me ꝓpl̃s quer̃s ſententiã dei. Cũq; acciderit eis aliq̃ diſceptatio veniũt ad me vt iudicẽ inꝛ eos et oñdaꝝ ꝑcepta dei ⁊ leges eius. At ille: non inquit bonã rem facis. Stultus labore ꝓſumeris tu ⁊ ꝓpl̃s iſte qui tecũ eſt. Vltra vires tuas eſt negociũ. Solus illud ñ poteris ſuſtinere: ſed audi verba mea atq; ꝓſilia: et erit domin⁹ tecum. Eſto tu ꝓpl̃o in hijs que ad deũ ꝓtinent: vt referas que dicunꝛ ad eũ: oſtendaſq; ꝓpl̃o ceremonias ⁊ ritũ colẽdi: viamq; ꝑ quam ingredi debeãt: ⁊ opus qđ facere. Prouide aũt de oĩi plebe viros ſapiẽtes ⁊ timẽtes deũ in q̃bo ſit veritas ⁊ qui oderint auariciam: ⁊ ꝓſtitue ex eis tribunos ⁊ centuriones: ⁊ quinq̃genarios: ⁊ decanos qui iudicẽt ꝓpl̃m oĩi tpe. Quicquid aꝛ maiꝰ fuerit referãt ad te: ⁊ ipſi mĩora tãtummodo iudicent: leuiuſq; ſit tibi. partito in alios onere. Si hoc feceris: ĩplebis impiũ dñi ⁊ ꝑcepta eius poteris ſuſtẽtare: ⁊ oĩs ĥ ꝓpl̃s reuertẽꝛ ad loca ſua cũ pace. Quibꝰ auditis: moyſes fecit oĩa que ille ſuggeſſerat. Et electis viris ſtrẽnuis de cũcto iſrl̃ ꝓſtituit eos ꝓncipes ꝓpl̃i. tribunos ⁊ centuriones ⁊ q̃nq̃genarios et decanos q̃ iudicarent plebẽ dñi oĩi tpe. Quicq̃d aꝛ ḡuius erat referebãt ad eũ: facilĩora tantũmodo iudicantes. Dimiſitq; ꝓgnatũ ſuũ qui reuerſus abĳt in terrã ſuam.

Capitulum. .XIX.

Enſe tercio egreſſionis iſrl̃ de ẽra egipti: in die hac veneꝛt in ſolitudinẽ ſynai. Nã ꝓfecti de raphidim et puenientes vſq; ĩ deſertũ ſynai: caſtrametati ſũt ĩ eodẽ loco: ibiq; iſrl̃ fixit tẽtoria e regione mõtis. Moyſes aũ aſcẽdit ĩ mõtẽ ad deũ. Vocauitq; eũ dñs ꝺ mõte ⁊ ait. Hec dices domui iacob ⁊ annunciaꝺ filijs iſrl̃. Vos ipſi vidiſtis q̃ fecerĩ egipcĳs: quõ portauerim vos ſup alas aquilaꝝ ⁊ aſſumpſerim mihi. Si ḡ audieritis vocẽ meã et cuſtodieritis pactũ meũ: eritis mihi ĩ regnũ ſacerdotale: ⁊ gens ſcta. Hec ſũt verba q̃ loqueris ad filios iſrl̃. Venit moyſes et cõuocatis maioribꝰ natu ꝓpl̃i: expoſuit oẽs ꝛmones q̃s mãdauerat dñs. Rñditq; oĩis ꝓpl̃s ſil̃. Cũcta q̃ locut⁹ eſt dñs faciemus. Cunq; retuliſſet moyſes verba ꝓpl̃i ad dñm: ait ei dñs. Jam nũc veniã ad te in caligine nubis: vt audiat me ꝓpl̃us loquentẽ ad te ⁊ credat tibi in ꝑpetuũ. Nũciauit ḡ moyſes verba ꝓpl̃i ad dñm. Qui dixit ei. Vade ad ꝓpl̃um ⁊ ſcĩfica illos hodie ⁊ cras: lauentq; veſtimenta ſua ⁊ ſint parati in diem terciũ. In die enim tercio deſcendet dñs coꝝ oĩi plebe: ſup montẽ. ſynai. Conſtitueſq; terminos ꝓpl̃o per circuitũ et dices ad eos. Cauete ne aſcendatis in montem: nec tangatis fines illius. Omnis qui tetigerit montẽ morte morietur. Manus nõ tangẽt eũ ſed lapidibꝰ opprimeꝛ aut ꝓfodietur iacul̃. Siue iumentum fuerit ſiue homo non viuet. Cũ ceperit clangere bucina: tunc aſcendãt in mõtem. Deſcẽditq; moyſes de mõte ad ꝓpl̃m: et ſcĩficauit eũ. Cũq; lauiſſent veſtimẽta ſua: ait ad eos. Eſtote parati in diem tercium ⁊ ne appropinquetis vxoribꝰ veſtris. Jamq; aduenerat tercius dies ⁊ mane inclaruerat et ecce ceperũt audiri tonitrua ac micare vulgura: ⁊ nubes denſiſſima operire montẽ. Clãgorq; bucine vehemẽtis perſtrepebat: et timuit ꝓpl̃us qui erat in caſtris. Cũq; eduxiſſet eos moyſes in occurſũ dei de loco caſtroꝝ: ſteterũt ad radices mõtis. Totus aũt mons ſynai fumigabat: eoq; deſcendiſſet dñs ſup eũ in igne et aſcenderet fumus ex eo quaſi de fornace. Eratq; omnis mons terribil̃ et ſonit⁹ bucine paulatim creſcebat in maiꝰ et ꝓlixius tendebatur. Moyſes loq̃batur ⁊ dñs

rēspondebat ei. Descēditq; dñs sup montem sÿnai in ipo mōtis vertice et vocauit moÿsen in cacumē eiº. Quo cū ascēdisset: dixit ad eū. Descēde ⁊ ptestare popl'm: ne forte velit ēnscēdere termios ad videndū dñm: et pereat ex eis plurima mlt'itudo. Sacerdotes qz qui accedūt ad dñm sctifi cent: ne pcutiat eos. Dixitq; moÿses ad dñm. Non poterit vulgº ascēdere ī montē sÿnai. Tu enī testificatº es ⁊ iussisti dicēs. Pone termios circa montē ⁊ sctifica illū. Cui ait dñs. Vade descēde: ascendesq; tu et aaron tecū. Sacerdotes aū ⁊ ppl's ñ trāseant termios: nec ascēdāt ad dñm: ne forte inferiat illos. Descēditq; moÿses ad populū et omia narrauit ei.

Capitulum. .XX.

Locutusq; est dñs cūctos sermōes hos. Ego sū dñs deº tuus q̄ eduxi te de terra egipti: de domo seruitutis. Non hēbis deos alienos coram me. Non facies tibi sculptile: neq; omnē sīlitudinē que est ī celo desup ⁊ q̄ in terra deorsū: nec eoz q̄ sunt in aq̄s sub terra. Non adorab ea neq; coles. Ego sū dñs deus tuus fortis zelotes: visitās iniq̄tatē pm̄ ī filijs in terciam et q̄rtaz generationē eoz q̄ oderunt me: ⁊ faciēs misericordiaz ī milia hijs q̄ diligūt me: ⁊ custodiūt pcepta mea. Non assumes nomen dñi dei tui inuanū. Non enī hēbit īsontē dñs eū q̄ assumpserit nomē dñi dei sui frustra. Memento vt diē sabbati sctifices. Sex diebz operaberis et facies oīa opa tua. Septimo aūt die sabbatū dñi dei tui est. Non facies omne opus in eo: tu ⁊ filius tuus ⁊ filia tua. seruº tuus et ācilla tua. iumētū tuū ⁊ aduena q̄ est intrā portas tuas. Sex enī diebz fecit deus celū ⁊ terrā ⁊ mare et oīa q̄ in eis sūt: ⁊ requeuit ī die septio. Idcirco bñdixit dñs diei sabbati: et sctificauit eū. Honora pīem tuū ⁊ matrē tuā: vt sis longeuº sup terrā quā dñs deº tuº dabit tibi. Non occides. Non mechaberis. Non furtū facies: Non loq̄ris ptra primū tuū falsū testimoniū. Non pcupisces domū primi tui. Nec desiderab vxorē eiº. ñ seruū nō ancillā nō bouē ñ azinū: nec oīa q̄ illiº sūt. Cūctus aūt ppl's audiebat voces: et lampades et sonitus bucine. montemq; fumantē et pterritꝰ ac pauore cōcussi stetērunt procul: dicentes moÿsi. Loquere tu nobis et audiemus. Non loquatur nobis dñs ne forte moriamur. Et ait moÿses ad populū. Nolite timere. Vt enī probaret vos venit deus: et vt terror illiº esset in vob ⁊ nō peccaretis. Stetitq; ppl's delōge: moÿses aūt accessit ad caliginem in q̄ erat deº. Dixitq; pterea dñs ad moÿsen. Hec dices filijs isrl'. Vos vidistis q̄ de celo locutº sim vob. Non facietis deos argēteos: nec deos aureos facietis vobis. Altare de terra facietis mihi: ⁊ offeretis sup eo olocausta et pacifica vīa. oues vīas ⁊ boues: in omī loco in q̄ mēoria fuerit nois mei. Veniā ad te ⁊ bñdicam tibi. Qđ si altare lapideū feceris mihi: nō edificab illud de sectis lapidib. Si enī leuaueris cultꝝ tuū sup eo: polluet. Non ascēdes p gradus ad altare meū: ne reueleť turpitudo tua.

Capitulum. .XXI.

Hec sunt iudicia q̄ ponēs eis. Si emeris seruū hebreū: sex ānis seruiet tibi: ⁊ in septimo egredieť liber gratis. Cū q̄li veste intuerit: cū tali exeat. Si bñs vxorē: ⁊ vxor egredieť simul. Sin aūt dñs dederit illi vxorē: et pepit filios et filias: mlier ⁊ liberi eiº erūt dñi sui: ipse vero exibit cū vestitu suo. Qđ si dixerit seruº. diligo dñm meū ⁊ vxorē ac liberos. nō egrediar liber. offerat eū dñs dijs. et applicabit ad ostiū et postes: pforabitq; aurē eius subula: et erit ei seruus in seculum. Si quis vēdiderit filiā suam ⁊ famulam: nō egredieť sicut ancille exire cōsueuerūt. Si displicuerit oculº dñi sui cui tradita fuerit dimittet eā: pplo aūt alieno vēdere nō hēbit pātē. si spreuerit eā. Si aūt filio suo despōderit eā: iuxta morē filiarū faciet illi. Qđ si alterā ei accepit. puidebit puelle nupcias et vestimēta ⁊ preciū pudicicie non negabit. Si tria ista nō fecerit: egredieť gratis absq; pecūia. Qui percusserit hoīem volēs occidere: morte moriať. Qui aūt nō est insidiatº: sed deº illū tradiderit in manº ei: pstituā tibi locū in q̄ fugere debeat. Si q̄s p īdustriā occiderit primū suū et p insidias: ab altari meo euelles eū vt moriať. Qui percusserit patrē suum aut matrem morte moriatur. Qui maledixerit patri suo vel matri: morte moriatur. Qui furatus fuerit hominem: ⁊ vēdiderit

euz: ꝓuictus noxe morte moriatur. Si rixati fuerit viri ⁊ pcusserit alter ꝓximum suum lapide vel pugno: ⁊ ille mortu⁹ non fuerit sed iacuerit in lectulo. si surrexerit et ambl'auerit foris sup baculū suū: innocens erit qui pcusserit: ita tñ vt opas ei⁹ et impēsas in medicos restituat. Qui pcusserit seruū suū vel ancillā virga ⁊ mortui fuerint ī manib⁹ ei⁹: crimīs re⁹ erit. Si in aūt vno die vel duob⁹ supuixerit. ñ subiacebit pene: qr pecunia illi⁹ ē. Si rixati fuerint viri: ⁊ pcusserit ꝗs mulierē ꝓgnantē et abortiuū quidē fecerit: sed ipa vixerit: subiacebit dāno q̄ntū marit⁹ mulieris expetierit: ⁊ arbitri iudicauerīt. Si autem mors ei⁹ fuerit subsecuta: reddet anīam ꝓ anīa. Oculū ꝓ oc'o. dentē ꝓ dēte. manū ꝓ manu. pedē ꝓ pede. adustionē ꝓ adustione. vuln⁹ ꝓ vulnere. liuorē ꝓ liuore. Si pcusserit ꝗspiaz oculuz serui sui aut ancille: et luscos eos fecerit: dimittet eos liberos ꝓ oculo quē eruit. Dentē q̄z si excusserit seruo vl' ācille sue: sil'r dimittet eos liberos. Si bos cornu pcusserit virū: aut mlierē: et mortui fuerīt: lapidib⁹ obruet. ⁊ ñ ꝓmedentē carnes eius: dñs q̄z bouis innocens erit. Qd̄ si bos cornupeta fuerit ab hēri: ⁊ nudiustercī⁹: ⁊ cōtestati sūt dñm ei⁹: nec recluserit dñs eū: occiderītqz vir aut mulierē: ⁊ bos lapidib⁹ obruet: ⁊ dñm ei⁹ occidet. Qd̄ si preciū fuerit ei īpositū: dabit pro anmia sua: quicqd fuerit postulatus. Filiū q̄z ⁊ filiā si cornu pcusserit: silī sentētie subiacebit. Si seruū ancillāqz inuaserit: triḡta siclos argēti dñs dabit: bos vero lapidib⁹ opprimet. Si ꝗs apuerit cisternā ⁊ foderit ⁊ ñ opuerit eā: ceciderītqz bos aut azin⁹ in eā: reddet dñs cisterne p̄cium iumētor: qd̄ aūt mortuū est ipsi⁹ erit. Si bos alien⁹ bouē alteri⁹ vulnerauerit. et ille mortu⁹ fuerit: vendēt bouē viuū: et diuidēt preciū: cadauer aūt mortui inē se dispertiēt. Si aūt sciebat q̄ bos cornupeta esset ab hēri ⁊ nudiustercī⁹ ⁊ ñ custodiuit eū dñs su⁹: reddet bouē ꝓ boue ⁊ cadauer integrum accipiet.

Capitulū. XXII.

Si quis furatus fuerit bouem aut ouē ⁊ occiderit vel vēdiderit. ąnqz boues ꝓ vno boue rstituet ⁊ q̄tuor oues ꝓ vna oue. Si effringēs fur domū siue suffodiēs fuerit inuentus: et acceptō vulnere mortu⁹ fuerit: pcusso⁹ ñ erit re⁹ sanguīs. Qd̄ si orto sole hoc fecerit: homicidiū ꝓpetrauit ⁊ ipe morietur. Si ñ habuerit qd̄ ꝓ furto reddat: ipse venūdabit. Si inuentū fuerit apd̄ eū qd̄ furat⁹ ē viuēs: siue bos. siue azin⁹. siue ouis duplū rstituet. Si leserit quispiā agr vl' vineā ⁊ dimiserit iumentū suū vt depascat aliena: ącąd optimū habuerit in agro suo vel in vinea ꝓ dāni estimatōne restituet. Si egressus ignis inuenerit spicas ⁊ ꝓprehēderit acervos frugū siue stātes segetes ī agris: reddet damnū ą ignē succēderit. Si ąs ꝓmendauerit amico pecuniā aut vas ī custodiam ⁊ ab eo ą suscepat furto ablata fuerīt si inuenit fur duplū reddet. Si latet fur: dñs dom⁹ applicabit ad deos: ⁊ iurabit qr ñ extēderit man⁹ in rem ꝓximi sui ad ꝓpetrandam fraudē: tam ī boue q̄ ī azino ⁊ oue ac vestimēto ⁊ quicqd damnū inferre pt̄. Ad deos vtriusqz causa pueniet: etsi illi iudicauerīt: duplū restituet ꝓximo suo. Si ąs ꝓmēdauerit ꝓximo suo bouē. azinum. ouē ⁊ omne iumētū ad custodiā et mortuū fuerit ac debilitatū. vel captuz ab hostib⁹ nulluszqz hoc viderit: iusiurādū erit in medio qr nō extēderit manū ad rē ꝓximi sui: suscipietqz dñs iuramentū ⁊ ille reddere ñ coget. Qd̄ si furto ablatū fuerit: restituet damnum dño. Si ꝓmestū a bestia: deferat ad eū qd̄ occisū ē ⁊ ñ restituet. Qui a prīo suo quicq̄ borr mutuo postl'auerit ⁊ debilitatū aut mortuū fuerit dño ñ pñte: reddere ꝓpellet. Qd̄ si inpñtiar dñs fuerit. non restituet: maxime si conductū venerat ꝓ mercede opis sui. Si seduxerit quis virginē necdū desponsatā: dormieritqz cū ea: dotabit eā ⁊ habebit eā vxorē. Si pat virginis dare noluerit: reddet pecuniam iuxta modū dotis quā virgines accipe cō sueuerunt. Maleficos ñ patieris viuere. Qui coierit cū iumēto morte moriat. Qui īmolat dijs occidet: pet dño soli. Aduenam ñ ꝓtristab: neqz affliges euz. Aduene enī ⁊ ipsi fuistis ī terra egipti. Vidue ⁊ pupillo ñ nocebitis. Si leseritis eos vociferabūtur ad me: et ego audiam clamorem eor: ⁊ indignabit furor meus: percutiāqz vos gladio: et erunt vxores vestre vidue: et filij vestri pupilli. Si pecuniā mutuam

deberis pximo meo paupi qui habitat tecũ:
non vrgeb eũ q̃si exactor:nec vsuris oppri-
2. mes. Si pign' a primo tuo accepis vesti-
mentũ:añ sol occasũ reddes ei. Ipm enim
est solũ quo operit indumẽtũ carnis ei':
nec hẽ aliud in q̃ dormiat. Si clamauerit
ad me exaudiam eum:q̃ misericors sum.
Dijs nõ detrhes:et principi pli tui nõ male-
dices. Decimas et primicias tuas ñ tarda-
bis offerre. Primogenitũ filioꝝ tuoꝝ dabis
mihi. De bobꝫ q̃ꝫ et ouibꝫ:silr facies. Se-
ptẽ diebꝫ sit cũ mre sua:die octaua reddes
eũ mihi. Viri scti eritis mihi. Carnẽ que
a bestijs fuerit pregustata non comedetis:
sed proicietis canibꝫ.

Capitulum. .XXIII.

Non suscipies vocem mẽdacij:nec
iũges manũ tuã vt p impio dicas
falsũ testimoniũ. Non seqris turbaꝫ
ad faciendũ malũ nec i iudicio plurimoꝝ
acqescas sententie:vt a vero deuies. Pau-
peris q̃ꝫ ñ misereberis in iudicio. Si oc-
curreris boui inimici tui:aut azino errã-
ti:reduc ad eũ. Si videris azinũ odientis
te:iacere sub onere ñ pntsibis:sed suble-
uabis cũ eo. Non declinabis i iudiciũ pau-
3. peris. Mendaciũ fugies. Insontẽ et iustuꝫ
nõ occides:q̃ aduersor impiũ. Nec accipi-
es mũera q̃ eciã excãt prudẽtes et subuer-
tũt verba iustoꝝ. Peregrino molest' non
eris. Scitis enĩ aduenaꝝ aniãs:q̃ et ipsi
pegrini fuistis in tra egipti. Sex ãnis se-
miabis terrã tuã et pgregab fruges eius.
Anno aũ septimo dimittes eã et requiesce-
re facies:vt comedant paupes pli tui:et
q̃cq̃d reliquũ fuerit edent bestie agri. Ita
facies in vinea et i olineto tuo. Sex diebꝫ
opaberis:septia die cessab:vt requiescat
bos et azin' tuus:et refrigeret fili' ancille
tue et aduena. Omnia q̃ dixi vob custodite
et p nomẽ extrnoꝝ deoꝝ nõ iurabitis neqꝫ
audiet ex ore vro. Tribꝫ vicibꝫ p singlos
ãnos:mihi festa celebrabitis. Solẽnitatẽ
q̃ꝫ azimoꝝ custodies. Septẽ diebꝫ pmedc-
tis azima sic pcepi tibi tpe mensis nouoꝝ:
qñ egressus es de egipto. Non appareb in
pspectu meo vacu'. Et solẽnitatẽ mensis
pmitiuoꝝ opis tui:q̃cunqꝫ semiaueris in
agro:solẽnitatẽ q̃ꝫ in exitu ãni:qñ pgre-
4. S. gaueris oẽs fruges tuas de agro. Ter in
ãno apparebit oẽ masculinũ tuũ coram dño
deo tuo. Nõ immolabs sup fermẽto sangui
nẽ victie tue:nec remanebit adeps solen
nitatis mee vsqꝫ mane. Primicias fruguꝫ
terre tue deferes in domũ dñi dei tui. Non
coques hedum in lacte mris sue. Ecce ego
mittã angelũ meũ q̃ pcedat te et custodiat
i via:et introducat i locũ quẽ ppaui. Ob-
serua eũ et audi vocẽ ei':nec pterendũ pu
tes:q̃ ñ dimittet cũ peccaueris:et ẽ nomẽ
meũ in illo. Qd si audieris vocẽ ei' et fece-
ris oĩa q̃ loq̃r:inimic' ero inimicis tuis et
affligã affligẽtes te. Precedetqꝫ te angel'
meus et introducet te ad amorreũ et ethẽũ
et pherezeũ. chananeũqꝫ et eueũ et iebuseũ:
q̃s ego pterã. Nõ adorab deos eoꝝ:nec co
les eos. Nõ facies opa eoꝝ sz destrues eos
et pfringes statuas eoꝝ. Seruietisqꝫ dño
deo vro:vt bñdicã panibꝫ tuis et aquis et
auferã infirmitatẽ d medio tui. Nõ erit i-
fecũda nec steril' tra tua. Nũeꝝ dieꝝ tuoꝝ
implebo. Terrorẽ meũ mittã in pcursum
5. tuũ:et occidã oẽz pplm ad quẽ igredieris.
Cũctoꝝqꝫ inimicoꝝ tuoꝝ corã te tga ver-
tam:emittẽs scrbones pri' q̃ fugabũt eueũ
et chananeũ et ethẽũ:antẽq̃ introeas. Nõ
eiciã eos a facie tua ãno vno. ne tra in so
litudinẽ redigat:et crescãt otra te bestie.
Paulatim expellã eos de pspectu tuo:do-
nec augearis et possideas terrã. Ponã aũt
termios tuos a mari rubro vsqꝫ ad mare
palestinoꝝ:et a deserto vsqꝫ ad fluuiũ. Tra-
dam in manibꝫ vris hitatores terre:et ei-
ciam eos de pspectu vro. Non inibis cum
eis fed' nec cũ dijs eoꝝ. Nõ hitent in tra
tua:ne forte peccare te faciãt in me si ser-
ieris dijs eorum:quod tibi certe erit in
scandalum.

Capitulum. .XXIIII.

Dixit q̃ꝫ dixit. Ascende ad dñm tu
et aaron. nadab et abiu et septu-
ginta senes ex israhel et adorabi-
tis procul. Solusqꝫ moyses ascendat ad
dñm:et illi non appropinquabũt:nec pls
ascendet cũ eo. Venit g̃ moyses et narrauit
plebi oĩa verba dñi atqꝫ iudicia. Rñditqꝫ
omis pls vna voce. Omnia verba dñi que
6. locutus est:faciem'. Scripsit aũt moyses
vniuersos sermões dñi:et mane psurgẽs
edificauit altare dño ad radices mõtis:et
duodecim titulos per duodecim tribꝫ isrl'.
Misitqꝫ iuuenes de filijs isrl' et obtulerũt

olocausta:immolaueruntq; victimas pacificas dño:vitulos duodeciz. Tulit itaq; moyses dimidiã partẽ sanguis et misit in ctẽras:partẽ aũt residuã fudit sup altare. Assumẽsq; volumẽ federis:legit audiente pplo. Qui dixerũt oĩa q̃ locut' ẽ dñs faciem':et erim' obedietes. Ille vero sumptũ sanguinẽ respsit in pplm. Et ait. Hic ẽ sanguis federis qd pepigit dñs vobiscũ:super cũctis sermonibo hijs. Ascẽdẽrtq; moyses et aaron.nadab q abiu q septuagĩta de senioribo isrl'q viderũt deũ isrl'. Sub pedibo ei' q̃si opus lapidis saphirini q q̃si celum cum serenũ est. Nec sup eos q̃ pcul recesserãt de filijs isrl':misit manũ suã. Viderũtq; deũ:et ꝓmederũt ac biberũt. Dixit aũt dñs ad moysen. Ascẽde ad me in montẽ:q esto ibi:daboq; tibi duas tabulas lapideas et legẽ ac mãdata q̃ scripsi:vt doceas filios isrl'. Surrexerũt moyses q iosue mĩster ei' ascendẽsq; moyses in montẽ dei:senioribo ait. Expectate hic:donec reuertamur ad vos. Habetis aaron q hur vobiscum:si q̃d natũ fuerit q̃stiõis referetis ad eos. Cũq; ascẽdisset moyses:opuit nubes montẽ:et hĩtauit gl'ia dñi sup syna tegẽs illuz nube sex diebo. Septimo aũt die:vocauit euz dñs ỏ medio caligis. Erat aũt spes gl'ie dñi q̃si ignis ardẽs sup verticẽ mõtis in ꝓspectu filioꝝ isrl'. Ingressusq; moyses mediũ nebule.ascẽdit ĩ mõtẽ q fuit ibi q̃draginta diebo q q̃draginta noctibo.

Capitulum .XXV.

Locutusq; ẽ dñs ad moysen dicẽs. Loq̃re filijs isrl'vt tollãt mihi primicias. Ab oĩ hoĩe q̃ offert vltrone'. accipietis eas. Hec sũt aũt q̃ accipere debetis. Aur q argentũ q es q iacinctũ q purpurã. coccũq; bistinctũ q bissũ et pilos caprũz q pelles arietũ rubcatas. pelleſq; iacinctĩas q lig̃ sethĩ:oleũ ad luĩaria ꝓcinãda:aromata in vngentũ q thimiamata boni odoris:lapides onichinos et gẽmas ad ornandũ ephot q rationale. Facientq; mihi sctuariũ q hĩtabo in medio eoꝝ.iuxta omnẽ sil'itudinẽ tabnaculi qd oñdam tibi et oĩm vasoꝝ in cultũ ei'. Sicq; facietis illud. Archã de lignis sethim ꝓpingite:cui' lõgitudo hẽat duos q semis cubitos. latitudo cubitũ q dimidium. altitudo cubitũ sil'r ac semissez et deaurab eã auro mundissimo intus q foris. Facieſq; supra coronã aureã p circuitũ:q q̃tuor circulos aureos q̃s pones p q̃tuor arche angulos. Duo circuli sint in latere vno q duo in altero. Facies q̃z vectes de lignis sethim:et opies eos auro. Introduceſq; p circ'os:q sunt ĩ arche latẽribo:vt portẽ' in eis. Qui sp erũt in circul':nec vnq̃ exthent' ab eis. Ponesq; in archa testificationẽ quã dabo tibi. Facies q ꝓpiciatoriũ de auro mũdissimo. Duos cubitos q dimidiũ tenebit lõgitudo eius:q cubitũ ac semissem latitudo. Duos q̃z cherubin aureos q ꝓductiles facies ex vtroq; pte oracli. Cherubin vnus sit in latere vno:q alt' in altero. Utrũq; lat' ꝓpiciatorij tegant expandẽtes alas:q operiẽtes oraculũ:respiciãtq; se mutuo. versi vultibo in ꝓpiciatoriũ in q̃ opiẽda ẽ archa in q̃ pones testimoniũ qd dabo tibi. Inde precipiam q loq̃r ad te:sup ꝓpiciatorio scz ac medio duoꝝ cherubin qui erũt sup archã testimonij:cũcta q̃ mãdabo p te filijs isrl'. Facies et mẽsam de lignis sethim:habentẽ duos cubitos lõgitudinis:q in latitudine cubitũ:q in altitudĩe cubitũ ac semissem q inaurabis eam auro purissimo. Facieſq; illi labiũ aureũ p circuitũ:q ipsi libio coronã in trasilem altã q̃tuor digitis q sup illã alterã coronã aureolã. Quatuor q̃z circ'os aureos prepabis:q pones eos in q̃tuor angul' eiusdẽ mẽse:p singl'os pedes. Subter coronã erũt circ'i aurei:vt mittant' vectes p eos:q possit mẽsa portari. Ipsos q̃z vectes facies de lignis sethiz q circũdabis auro ad subuehẽdaz mensã. Parabis q acetabl'a:ac phialas. thuribula q ciathos in quibo offerenda sunt libamina:ex auro purissimo q pones sup mẽsam panes ꝓpositionis in ꝓspectu meo sp. Facies q candelabꝝ ductile de auro mundissimo:hastile eius q calamos. ciphos et sperulas:ac lilia ex ipso procedentia. Sex calami egredient' de latẽribo:tres ex vno latere:et tres ex altero. Tres ciphi q̃si in nucis modũ p călamos singl'os.sperule; sil'q lilia:q tres sil'r ciphi instar nucis in calamo altero:sperule; simul q lilia. Hoc erit opus sex calamoꝝ qui producẽdi sũt de hastili. In ipso autez candelabro erunt quatuor ciphi in nucis modum. sperule; per singulos q lilia. Et sperula sub duob

calamis per tria loca qui sil' sex fiũt ꝓcetẽtes ō hastili uno. Et sperule igiť ꝙ calami ex ipso: erũt uniuersa ductilia ex auro purissimo. Facies ꝙ lucernas septẽ et pones eas sup cãdelabꝝ: ut luceãt exaduerso. Emũctoria q̃ꝫ et ubi ea q̃ emũcta sunt extĩguanť: fiant de auro purissimo. Omne põdus candelabri cũ uniuersis uasis suis. habebit talentũ auri purissimi. Inspice ꝙ fac ꝑm exẽplar qō tibi in mõte mõstratũ est.

Capitulum. .XXVI.

Tabernaculũ uero ita facies. Decẽ cortinas ō bisso retorta ꝙ iacincto ac purpura: coccoq̃ bistincto uariatas opere plumario facies. Lõgitudo cortine uni⁹ habebit uigintiocto cubitos: latitudo q̃tuor cubitoꝝ erit. Uni⁹ mẽsure fient uniuersa tẽtoria. Quinq̃ cortine sibi iũgenť mutuo ꝙ alie quiq̃ nexu sil'i coherebũt. Ansulas iacinctinas in lateribus ac sũmitatibꝰ facies cortinaꝝ: ut possint inuicẽ copul'ari. Quinq̃genas ansulas cortina hẽbit ĩ uťq̃ ptẽ ita insertas: ut ansa ꝓtra ansaꝫ ueniat: ꝙ altera alteri possit aptari. Facies ꝙ q̃nq̃ginta circul'os aureos: quibꝰ cortinaꝝ uela iũgenda sunt: ut unũ tabnaculuꝫ fiat. Facies ꝙ sagacilicina undecim ad opiẽdũ tectũ tabnacul'i. lõgitudo sagi uni⁹ hẽbit triginta cubitos: ꝙ latitudo q̃tuor. equa erit mẽsura sagoꝝ omniũ. E quibꝰ q̃nq̃ iũges seorsũ: et sex sibi mutuo copulabꝰ: ita ut sextũ sagũ in frõte tecti duplices. Facies ꝙ q̃nq̃ginta ansas in ora sagi uni⁹: ut ꝓiũgi cũ altero queat: et quinq̃ginta ansas in ora sagi alteríus: ut cũ altero copuleť. Facies et q̃nq̃ginta fibulas eneas: quibꝰ iũganť anse: ut unum ex omĩbꝰ opimentũ fiat. Qō aũ supfuerit in sagis q̃ paranť tecto: id ẽ unũ sagũ qō ampli⁹ est: ex medietate eius opies tabnaculi posteriora: ꝙ cubitus ex una ptẽ pendebit: ꝙ alť ex altera qui plus est in sogoꝝ longitudĩe: utrũq̃ latus tabnaculi protegens. Facies ꝙ operimentũ aliud tecto de pellibꝰ arietũ rubricatis: ꝙ sup hoc rursuꝫ aliud opimentũ de iacinctinis pellibꝰ. Facies ꝙ tabl'as stãtes tabnaculi de lignis sethim q̃ singl'e denos cubitos in lõgitudĩe hẽant: et in latitudĩe singl'os ac semisseꝫ. In lateribꝰ tabule due incastrature fient quibꝰ tabula alteri tabule ꝓnectať. Atq̃ in hunc moduꝫ cunctę tabule parabunť Quaꝝ uiginti erunt in latere merediano qō uergit ad austꝝ quibꝰ q̃draginta bases argẽteas fundes: ut bine bases singul' tabul' p duos angl'os subiciãť. In latere q̃ꝫ scō tabnaculi qō uergit ad aquilonẽ uiginti tabule erũt: q̃draginta bñtes bases argẽteas. Bine bases singul' tabulis supponenť. Ad occidẽtalẽ uero plagã tabnaculi facies sex tabulas: ꝙ rursũ alias duas: que iu angul' eriganť p⁹ tergũ tabnacl'i. Erũtq̃ sibi ꝓiũcte a deorsũ usq̃ ad sursuꝫ et una oĩs ꝓpago retinebit. Duabꝰ q̃ꝫ tabul' que in ãgul' ponente sũt: sil'is iũctura fuabiť. Et erũt sil' tabule octo: bases earum argẽtee sedecim: duabꝰ basibꝰ p unaꝫ tabulã supputatis. Facies et uectes de lignis sethim q̃nq̃ ad ꝓtinẽdas tabulas: in uno latere tabnacl'i ꝙ q̃nq̃ alios ĩ altero ꝙ eiusdẽ nũeri ad occidẽtalẽ plagã q̃ mittẽť per medias tabl'as a sũmo usq̃ ad sũmũ. Ipaq̃ tabl'as deaurabꝰ ꝙ fũdes ĩ eis anulos aureos p q̃s uectes tabl'ata ꝓtineãt q̃s opies laminis aureis. Et eriges tabnaculũ iuxta exẽplar qō tibi in mõte mõstratũ est. Facies et uelũ de iacincto ꝙ purpura. coccoq̃ bistincto et bisso retorta. ope plumario: et pulc̃ uarietate ꝓtextũ qō appendes añ q̃tuor colũnas de lignis sethim que ipse quidẽ deauratę erũt: et hẽbunt capita aurea ꝙ bases argẽteas. Inserť aũt uelũ p circulos: inť qō pones archã testimonij et quo sc̃tuariũ: et sc̃tuarij sc̃tuaria diuidenť. Pones ꝙ ꝓpiciatoriũ sup archã testimonij: in sc̃ta sc̃toꝝ. mẽsamq̃ exť uelũ: et ꝓť mẽsaꝫ cãdelabꝝ ĩ latere tabnaculi meridiano. Mensa enĩ stabit ĩ partę aq̃lonis facies ꝙ tentoriũ in introitu tabnaculi de iacincto et purpura. coccoq̃ bistincto: et bisso retorta ope plũario: ꝙ q̃nq̃ colũnas deaurabꝰ lignoꝝ sethim: añ q̃s duceť tẽtoriũ quaꝝ erũt capita aurea ꝙ bases enee.

Capitulum. .XXVII.

Facies et altare de lignis sethim: quod habebit quinq̃ cubitos in longitudine: ꝙ totidem in latitudine. id est quadꝝ: et tres cubitos in altitudine. Cornua aũt per quatuor angulos ex ipso erũt: ꝙ opies illud ere. Faciesq̃ in usus ei⁹ lebetes ad suscipiẽdos cineres et

forcipes. atq; fuscinulas ⁊ igniũ receptacula. Oñia vasa ex ere fabricab. Craticulamq; in modũ retis eneam: p cui⁹ q̃tuor angulos erũt q̃tuor anuli aurei q̃s pones subt̃ arulã altaris. Eritq; c̃ticula vsq; ad altaris mediũ. Facies ⁊ vectes altaris de lignis sethim duos q̃s opies lamis eneis: ⁊ induces p circlos: erũtq; ex vtroq; latere altaris ad portandũ. Non solidũ sed inane ⁊ cauũ intrisecus facies illud: sicut tibi in mõte monstratũ est. Facies ⁊ atriuz tabnaculi: in cui⁹ australi plaga ꝑt̃ meridiem: erũt tẽtoria de bisso retorta. Centuz cubitos vnũ latus tenebit in longitudie. et colũnas viginti cũ basibz totid̃ eneis: que capita cũ celaturis suis habebũt argẽtea. Silr ⁊ in latere aquilonis: p longũ erũt tẽtoria centũ cubitoꝝ: colũne vigiti et bases enei eiusd̃ nũeri ⁊ capita eaꝝ cũ celaturis suis argẽtea. In latitudie vero atrij qđ respicit ad occidẽtẽ erũt tẽtoria p quinquaginta cubitos ⁊ colũne decẽ baseſq; totid̃. In ea q̃z atrij latitudie que respicit ad orient̃ quinq̃ginta cubiti erunt in quibz q̃ntecim. cubitoꝝ tentoria lateri vno deputabuntur colũneq; tres ⁊ bases totid̃: ⁊ in latere altero erũt tẽtoria cubitos obtinẽtia quindecĩ. colũne tres ⁊ bases totid̃. In introitu vero atrij. fiet tẽtoriũ. cubitoꝝ viginti. ex iacincto ⁊ purpura. coccoq; bistincto ⁊ bisso retorta: opere plumario. Colũnas habebat q̃tuor cũ basibz totid̃. Oñes colũne atrij p circuituz. vestit̃ erũt argẽteis lamis: capitibz argẽteis ⁊ basibz eneis. In lõgitudie occupabit atriũ cubitos centũ: in latitudie quinquagĩta. Altitudo q̃nq; cubitoꝝ erit: fiet q; de bisso retorta ⁊ habebit bases eneas. Cũcta vasa tabnacli ĩ oẽs vsus ⁊ ceremonias. tã paxillus ei⁹ q̃ atrij. ex ere facies.

Precipe filijs isrl: vt afferãt tibi oleũ de arboribz oliuaꝝ purissimũ piloq; ꝓtusuz: vt ardeat lucerna sp ĩ tabnacl̃o testionij extra velũ qđ oppãsum ẽ testionio et collocabũt eaz aaron ⁊ filijs ei⁹: vt vsq; mane luceat corã dño. Perpetu⁹ erit cult⁹ p successiones eoꝝ corã filijs isrl.

Capitulũ. XXVIII.

Applica q̃z ad te aarõ frez tuũ cũ filijs suis de medio filioꝝ isrl: vt sacerdocio fũgant̃ mihi aaron. nadab ⁊ abiu. eleazar ⁊ ythamar: faciesq; vestẽ sct̃az aaron frĩ tuo ĩ gl̃am ⁊ decorẽ. Et loqueris cũctis sapiẽtibz corde q̃s repleui spũ prudẽtie: vt faciãt vestes aarõ frĩ tuo ĩ gl̃az ⁊ decorẽ qđz sct̃ificat⁹ mĩstret mihi. Hec aũt erũt vestimẽta q̃ faciẽt. Racionale ⁊ suphũerale: tunicã et lineã strictã. cidarim ⁊ balthẽũ. Faciẽt frĩ tuo aarõ ⁊ filijs ei⁹ vestimẽta sct̃a: vt sacdocõ fũgant̃ mihi. Accipiẽtq; aurũ ⁊ iacinctũ ⁊ purpurã coccũq; bistinctũ ⁊ bissũ. Faciẽt aũt suphumerale de auro ⁊ iacincto ⁊ purpura cocco q; bistincto ⁊ bisso retorta: ope polimito. Duas oras nũctas hẽbit ĩ vtroq; latere sũmitatũ: vt ĩ vnũ redeãt. Ipsa q̃z textura ⁊ cũcta opis varietas erit ex auro ⁊ iacincto et purpura: coccoq; bistincto ⁊ bisso retorta. Sũesq; duos lapides onichinos ⁊ sculpes ĩ eis noĩa filioꝝ isrl̃ sex noĩa ĩ lapide vno ⁊ sex reliq̃ ĩ altero iuxta ordinẽ natiuitatis eoꝝ. Ope sculptoris ⁊ celatura gẽ marij. sculpes eos noĩbz filioꝝ isrl̃: inclusos auro atz circũdatos ⁊ pones in vtroq; latere suphũeral̃ mẽoriale filijs isrl̃. Portabitq; aarõ noĩa eoꝝ corã dño sup vtrũq; hũeꝝ ob frcordatõnẽ. Facies ⁊ vncinos ex auro ⁊ duas catenulas auri purissimi sibijnuicem coherẽtes q̃s inseres vncinis. Racionale quoq; iudicij facies opere polimito iuxta texturam superhumeralis ex auro iacincto: purpura coccoq; bistincto et bisso retorta. Quadrangulum erit et duplex. Mensuram palmi habebit. tam in lõgitudine q̃ in latitudie: ponesq; ĩ eo q̃tuor ordines lapidũ. In ꝑmo versu erit lapis sardius ⁊ thopasi⁹ ⁊ smaragdus. In scdo carbũcul⁹ ⁊ saphir⁹ ⁊ iaspis. In tcio ligurĩ⁹. achates ⁊ ametistus. In q̃rto crisolit⁹. onichin⁹ et berillus. Inclusi auro erũt p ordines suos. habebũtq; noĩa filiorũ isrl̃. Duodecim noĩbz celabũtur. singli lapides noĩbz singl̃oꝝ p duodecĩ tribz. Facies in racionali cathenas sibijnuicẽ cohe rentes: ex auro purissimo ⁊ duos anulos aureos quos pones in vtraq; racionalis summitate: cathenasq; aureas iũges anulis qui sunt in marginibz ei⁹: et ipsaꝝ cathenaꝝ extrema duobz copulabis vncinis in vtroq; latere superhumeralis qđ racionale respicit. Facies ⁊ duos anulos aureos quos pones ĩ summitatibz racional̃ et

in oris que e regione sunt suphumeralis. ꝙ posteriora eius aspiciūt: necnon ꝙ alios duos anulos aureos. qui ponēdi sūt in vtroq latere suphumeral' deorsū. qđ respicit cōtra faciē iūcture īferioris vt aptari possit cū suphumerali. ꝙ strīgatur rōnale anulis suis cū anulis suphumeralis vitta iacīctina: vt maneat iūctura fabrefacta ꝙ aseinuicē rōnale ꝙ suphūerale nequeāt separari. Portabitq aaron noīa filioꝝ isrl' ī rōnali iudicij sup pect' suū. qñ ingredief sāctuariū: memoriale corā dño ineternū. Pones aūt ī rōnali iudicij. doctrinā ꝙ veritatē. que erūt ī pectore aaron qñ ingredietur corā dño: ꝙ gestabit iudiciū filioꝝ isrl' ī pectore suo. ī ꝓspectu dñi sp. Facies ꝙ tunicā suphūeral' totā iacīctinaz: ī cui' medio sup. erit capiciū. ꝙ ora p gўrum e' textil'. sic fieri solet ī extremis vestiū ptib ne facile rūpaf. Deorsū vo ad pedes eiusdē tunice p circuitū quasi malapunica facies. ex iacīcto ꝙ purpura. ꝙ cocco bistīcto ꝙ bisso retorta: mixtis ī medio tintinnabilis: ita vt tītinnabulū sit aureū ꝙ malumpunicū: rursūq tītinnabulū. aliud aureū ꝙ malūpunicū. Et vestief ea aaron ī officio mīsterij: vt audiaf sonit' qñ ingredif ꝙ egredif sanctuariū. in ꝓspectu dñi: ꝙ nō moriaf. Facies ꝙ laminaz de auro purissimo: in qua sculpes ope celatoris sanctū dño. Ligabisq eam vitta iacīctina: ꝙ erit sup thўaraz iminēs fronti pōtificis. Portabitq aaron iniquitates eoꝝ. q̄ obtulerunt ꝙ sanctificauerūt filij isrl' in cunctis muneribꝫ ꝙ donarўs suis. Erit aūt lamīa semp in fronte ei': vt placatus sit ei dñs. Stringesq tunicā bisso: ꝙ thўaram bissinam facies ꝙ baltheū ope plumarў. Porro filijs aarō tunicas lineas pabis. ꝙ baltheos. ac thўaras ī glīaz ꝙ decorē: vestieq bijs oībꝫ aaron frez tuū. ꝙ filios ei' cū eo ꝙ cunctoꝝ ꝓsecrabis man': sāctificabisq illos. vt sacerdocio fungant mihi. Facies ꝙ feminalia linea vt opiāt carnē turpitudīs sue a renibꝫ vsq ad femora: ꝙ vtēf eis aaron ꝙ filij ei' qñ ingredientf tabernaculum testimonij. vel qñ appropinquant ad altare vt mīstrent in sanctuario: ne iniquitatis rei moriantf. Legittimū sempiternū erit aaron: ꝙ semini ei' post eum.

Capitulum XXIX.

Ēd ꝙ hoc facies: vt mihi ī sacerdocio cōsecrenf. Tolle vitulū de armēto. ꝙ arietes duos īmaculatos panesq azimos ꝙ crustulā absq fermēto. q̄ ꝓsperſa sint oleo: lagena q̄z azima. oleo lita. De simila triticea cūcta facies: ꝙ posita ī canīstro offeres: vitulū aūt ꝙ duos arietes. ꝙ aaron ac filios ei' applicabis ad ostiū tabnaculi testimonij. Cungq laueris pēz cū filijs suis aq. indues aaron vestimētis suis id ē linea ꝙ tunica. ꝙ suphūerali. ꝙ rōnali qđ ꝓstringes baltheo: ꝙ pones thўaraz ī capite ei': ꝙ laminā sanctā sup thўaraz. ꝙ oleū vnctōis fundes sup caput ei' atq hoc ritu ꝓsecrabif. Filios q̄z illi' applicabis ꝙ īdues tunicis lineis: cingesq baltheo. aarō. ſ. ꝙ liberos ei'. ꝙ īpones eis mitras: erūtq sacerdotes mihi religiōe ppetua. Postq iniciaueris man' eorū. applicab ꝙ vitulū corā tabnaculo testimonij Imponētq aaron ꝙ filij ei' man' sup caput illi'. ꝙ mactab eū ī ꝓspectu dñi: iuxta ostiū tabnaculi testimonij: sūptūq de sāguine vituli: pones sup cornua altaris digito tuo: reliquū aūt sāguinē fūdes iuxta basim e'. Sumes ꝙ adipē totū qui opit intestina. ꝙ reticulū iecoris. ac duos renes. ꝙ adipē qui sup eos ē ꝙ offeres īcensū super altare: carnes vo vituli ꝙ coriū ꝙ fimū cōbures foris extra castra: eoꝝ p pēto sit. Ūnū q̄z arietez sumes. sup cui' caput ponēt aarō ꝙ filij ei' man': quē cū mactaueris: tolles ŏ sanguīe ei' ꝙ fūdes circa altare: lipm aūt arietē secab ī frusta: lotaq ītestīa ei' ꝙ pedes pones sup ꝓcisas carnes ꝙ sup caput illi': ꝙ offeres totū arietez in īcensū sup altare. Oblacio ē dño: odor suauissim' victime dñi. Tolles q̄z arietē altez: sup cui' caput aaron ꝙ filij ei' ponēt man'. Quē cum īmolaueris. sumes ŏ sanguine ei'. ꝙ pones sup extremū auricule dextre aaron ꝙ filioꝝ ei'. ꝙ super pollices man' eoꝝ ac pedis dextri: fūdesq sāguinē sup altare p circuitū. Cūq tuleris de sanguīe qui ē sup altare. ꝙ ŏ oleo vnctōis: asperges aarō ꝙ vestes ei'. filios ꝙ vestimēta eoꝝ. Consecratisq ipis ꝙ vestibꝫ. tolles adipē de arietē. ꝙ caudaz ꝙ aruinā q̄ opit vitalia. ac reticulū iecoris. ꝙ duos renes atq adipem qui super eos est. armumq

dextr eoꝝ sit aries ꝓsecracõis tortãqꝫ panis vni⁹. crustulã ꝓspsam oleo: laganũ de canistro azimoꝝ qđ positũ est in ꝓspectu dñi: ponesqꝫ oĩa supꝫ man⁹ aaron ⁊ filioꝝ ei⁹. ⁊ sãctificab eos. eleuãs coꝝ dño. Suscipiesqꝫ vniuersa đ manibꝫ eoꝝ ⁊ incẽdes sup altare ĩ olocaustũ: odorez suauissimũ in ꝓspectu dñi: qꝝ oblacio eius est. Sumes quoqꝫ pectusculũ de ariete q̃ iniciatus est aaron: sãctificabisqꝫ illud eleuatũ coram dño: ⁊ cedet ĩ ptẽ tuã. Sãctificabisqꝫ ⁊ pectusculũ ꝓsecratũ ⁊ armũ quẽ de ariete sepasti. q̃ iniciat⁹ ẽ aaron ⁊ filij ei⁹: cedẽtqꝫ in ptẽ aaron ⁊ filioꝝ ei⁹ iure ꝑpetuo a filijs isrl̃: qꝝ ꝑmitiua sũt ⁊ inicia đ victimis eoꝝ pacificis q̃ offerũt dño. Eleste aũt sancta q̃ vtẽ aaron. habebũt filij eius post eũ. vt ungant ĩ ea: ⁊ ꝓsecrent man⁹ eoꝝ. Septẽ diebꝫ vtẽ illa qui põtifex ꝑ eo fuerit ꝓstitut⁹ đ filijs ei⁹: ⁊ qui ĩgredief tabernaculũ testimonij vt mĩstret ĩ sanctuario. Arietẽ aũt ꝓsecracõnis tolles: ⁊ coqs carnes ei⁹ ĩ loco sancto. quibꝫ vescef aaron ⁊ filij ei⁹. Panes quoqꝫ qui sũt in canistro. ĩ vestibulo tabnaculi testimonij comedẽt. vt sit placabile sacrificiũ: ⁊ sãctificenf offerenciũ man⁹. alienigena ñ vescetur ex eis: qꝝ sancti sũt. Qđ si remãserit de carnibꝫ ꝓsecratis siue đ panibꝫ vsqꝫ mane ꝓbures reliquias igni ñ ꝓmedenf: qꝝ sanctificata sũt. Oĩa q̃ ꝑcipio tibi facies sup aaron ⁊ filijs ei⁹. Septẽ diebꝫ ꝓsecrab manus eoꝝ: ⁊ vitulũ ꝑ pcõ offeres ꝑ singulos dies ad expiãdũ. Mũdabisqꝫ altare cũ ĩmolaueris expiacõis hostiaz: ⁊ vnges illud ĩ sanctificacõz. Septẽ diebꝫ expiabis altare ⁊ sanctificab: ⁊ erit sanctũ sãctoꝝ. Oĩs qui tetigerit illud. sãctificabif. Hoc ẽ qđ facies ĩ altari. Agnos ãniculos duos ꝑ singulos dies iugiter vnũ agnũ mane ⁊ altꝫ vespe: decimã ptẽ simile ꝓsperse oleo tunso. qđ habeat mẽsurã q̃rtaz ptẽ hin: ⁊ vinũ ad libandũ eiusdẽ mensure. ĩ agno vno. Altꝫ vero agnũ offeres ad vespam iuxta ritũ matutine oblacõis. ⁊ iuxta ea q̃ diximus ĩ odorẽ suauitatis. Sacrificiũ dño deo ẽ oblacõne ꝑpetua ĩ generacõnes vĩas. ad ostium tabnaculi testimonij coꝝ dño: vbi ꝓstituã vt loquar ad te. Ibiqꝫ ꝑcipiam filijs israhel: et sanctificabitur altare in gloria mea. Sanctificabo ⁊ tabernaculũ testimonij cũ altari. ⁊ aaron cum filijs suis: vt sacerdocõ funganf mihi. Et habitabo ĩ medio filioꝝ isrl̃. eroqꝫ eis de⁹ ⁊ scient qꝝ ego dñs de⁹ eoꝝ qui eduxi eos de terra egipti. vt manerẽ inter illos: ego dñs deus ipsoꝝ.

Capi. XXX.

Facies quoqꝫ altare ad adolendũ thymiama đ lignis sethim: habẽs cubitũ longitudĩs. ⁊ altꝫ latitudinis. id ẽ quadrangulũ: ⁊ duos cubitos in altitudine. Cornua ex ipo procedẽt: vestiesqꝫ illud auro purissimo. tam craticulaz eius q̃ pietes ꝑ circuitũ ⁊ cornua. Faciesqꝫ ei coronã aureolam ꝑ gyrũ: ⁊ duos anulos aureos sub corona ꝑ singula latera: vt mittanf in eos vectes. ⁊ altare portef. Ipos quoqꝫ vectes facies de lignis sethim: ⁊ inaurabis. Ponesqꝫ altare contra velũ qđ añ archã pendet testimonij. coraz ꝓpiciatorio quo tegif testimoniũ. vbi loquar tibi: ⁊ adolebit ĩcensũ sup eo aaron suaue fragrãs. Mane qñ ꝓponet lucernas incendet illud: ⁊ qñ collocat eas ad vesperũ vret thymiama sempiternũ coram dño ĩ generacões vĩas. Nõ offeretis sup eo thymiama ꝓposicõis alteri⁹: nec oblacõem ⁊ victimam. nec liba libabitis. Et depcabif aaron sup cornua ei⁹ semel ꝑ annũ. ĩ sanguine qđ oblatũ est ꝑ pcõ: ⁊ placabit super eo ĩ generacionibꝫ vĩis. Sanctũ sanctoꝝ erit dño. Locutusqꝫ est dñs ad moysen dicens. Quando tuleris sũmam filioꝝ israhel iuxta numeꝝ dabunt singuli ꝑciũ ꝓ aĩabus suis dño: ⁊ nõ erit plaga ĩ eis cũ fuerint recensiti. Hoc aũt dabit omnis qui transit ad nomen: dimidiũ sicli iuxta mẽsurã tẽpli. Siclus viginti obulos habz Media pars sicli offeref dño. Qui habef in numero a viginti ãnis ⁊ sup̃ dabit ꝑcium. Dives ñ addet ad mediũ sicli: ⁊ paup nihil minuet. Susceptãqꝫ pecuniaz q̃ collata ẽ a filijs isrl̃. trades ĩ vsus tabnaculi testimonij. vt sit monimentũ eoꝝ coram dño: ⁊ ꝓpicief aĩabꝫ eoꝝ. Locutusqꝫ ẽ dñs ad moysen dicens. Facies ⁊ labium eneũ cũ basi sua ad lauandũ: ponesqꝫ illud ĩter tabnaculum testimonij ⁊ altare. Et missa aqua lauabũt in ea aaron ⁊ filij ei⁹ manꝰ suas ac pedes: quando ingressuri sunt tabernaculũ testionij. ⁊ qñ accessuri sunt ad altare. vt offerant in eo thymiama dño

ne forte moriãtur. Legittimũ sempiternũ erit ipi ⁊ semini ei⁹.p successiões Locut⁹ q̃ ẽ dñs ad moysen dicẽs. Sume tibi aromata. pme mirre ⁊ electe quĩgẽtos siclos. ⁊ cinamomi mediũ id ẽ ducẽtosquinq̃ginta siclos: calami sil'r ducentosquinq̃ginta siclos. cassie aũt quĩgẽtos siclos ĩ ponde re sãctuarij: oleũ de oliuetis mensurã hin Faciesq̃ vnctõis oleũ sanctũ. vngentum ꝓpositũ ope vnguẽtarij : ⁊ vnges ex eo tabernaculũ testimonij. ⁊ archaz testamẽti. mẽsãq̃ cũ vasis suis. candelabr ⁊ vtẽsilia eius. altaria thymiamatis ⁊ olocausti. ⁊ vniuersaz suppellectilẽ q̃ ad cultũ eor ptinet:sanctificabisq̃ oĩa.⁊ erũt sãcta sãctorũ. Qui tetigerit ea sanctificabit. Aaron ⁊ filios ei⁹ vnges:sãctificabisq̃ eos vt sacerdocio fũgant mihi. Filijs quoq̃ isrl' dices. Hoc oleũ vnctõis sanctũ erit mihi in generacões vãs . Caro hois nõ vnget ex eo:⁊ iuxta ꝓpositõnez hui⁹ ñ facietis aliud q̃ sãctificatũ est:⁊ sãctũ erit vob . Hõ quicũq̃ tale ꝓposuerit.⁊ dederit ex eo alieno:extermiabit de ꝑplo suo .Dixitq̃ dñs ad moysẽ. Sume tibi aromata. stacten.⁊ onichã galbanũ boni odoris.⁊ thus lucidissimũ:eq̃lis ponderis erũt oĩa. Faciesq̃ thymiama ꝓpositũ ope vnguẽtarij mixtũ diligẽter. ⁊ pur: ⁊ sanctificacõe dignissimũ. Cũq̃ in tenuissimũ puluerẽ vniuersa ꝓcuteris pones ex eo coraz tabnaculo testimonij:in q̃ loco apparebo tibi. Sanctũ sanctor erit vob thymiama. Talẽ ꝓpositionẽ ñ facietis in vsus vãos:q̃ sanctũ est dño . Homo quicũq̃ fecerit simile vt odore illius pfruatur:peribit de populis suis.

Locutusq̃ est dñs Ca.XXXI. ad moysen dicẽs. Ecce vocaui beseleel ex nomĩe filiũ huri filij hur de tribu iuda: ⁊ impleui eũ spiritu dei. sapiencia ⁊ intelligẽcia ⁊ sciencia : in omni ope . ad excogitandũ quicquid fabrefieri potest ex auro ⁊ argento ⁊ ere. marmore. ⁊ gẽmis. ⁊ diuersitate lignor. Dedit q̃ ei socium ooliab filiũ achisamech : de tribu dan . Et in corde omnis eruditi posui sapienciaz. vt faciant cũcta q̃ ꝑcepi tibi tabernaculũ federis . ⁊ archam testimonij ⁊ ꝓpiciatoriũ qd̃ sup eaz est:⁊ cũcta vasa tabernaculi. mẽsazq̃ ⁊ vasa ei⁹. candelabr purissimũ cũ vasis suis: ⁊ altaria thymiamatis ⁊ olocausti. ⁊ oĩa vasa eor:labiũ cũ basi sua : vestes sãctas in mĩsterio aaron ⁊ sacerdoti ⁊ filijs ei⁹ vt fũgant officio suo in sacris:oleũ vnctõis. ⁊ thymiama aromatũ in sanctuario . Oĩa q̃ ꝑcepi tibi faciẽt. Et locut⁹ ẽ dñs ad moysen dicẽs. Loqre filijs isrl':⁊ dices ad eos. Videte vt sabbatũ meũ custodiatis:q̃ signũ est inter me ⁊ vos in generacionib vĩs : vt sciatis q̃ ego dñs qui sanctifico vos. Custodite sabbatũ meũ. Sanctũ enim ẽ vob Qui polluerit illud:morte morietur. Qui fecerit opus ĩ eo : pibit aĩa illi⁹ de medio ꝑli sui. Sex diebs facietis op⁹:ĩ die septimo sabbatũ ẽ requies sãcta dño. Oĩs qui fecerit op⁹ ĩ hac die.morief. Custodiant filij isrl' sabbatũ:⁊ celebrẽt illud ĩ generacõibs suis. Pactũ ẽ sempiternũ inter me ⁊ filios isrl':signũq̃ perpetuũ. Sex eĩ diebs dñs fecit celũ ⁊ terrã:⁊ in septio ab omni opere cessauit. Dedit q̃ dñs moysi ꝓpletis huiuscemodi fmonibs in mõte synai duas tabulas testimonij lapideas : scriptas digito dei. Capi. XXXII.

Videns aũt ꝑplus q⁹ moraz faceret moyses descendẽdi de mõte: ꝯgregat⁹ aduersus aaron dixit. Surge:fac nobis deos qui nos ꝓcedant. Moysi enim viro huic qui nos eduxit de terra egipti:ignoram⁹ quid acciderit. Dixit ad eos aaron. Tollite in aures aureas.ꝺ uxor . filior q̃ ⁊ filiar vãr auribs:⁊ afferte ad me. Fecit q̃ ꝑplus q̃ iusserat:deferens in aures ad aaron. Quas cũ ille accepisset formauit ope fusorio : ⁊ fecit ex eis vitulũ conflatilẽ. Dixeruntq̃. Hij sunt dij tui israhel:qui te eduxerũt de terra egipti Quod cũ vidisset aaron edificauit altare coraz eo:⁊ preconis voce clamauit dicẽs. Cras solẽnitas dñi est. Surgẽtesq̃ mane obtulerũt olocausta ⁊ hostias pacificas : ⁊ sedit popul⁹ manducare ⁊ bibere:⁊ surrexerũt ludere . Locut⁹ ẽ aũt dñs ad moysen dicẽs. Vade descende:peccauit ꝑplus tuus quẽ eduxisti de terra egipti. Recesserunt cito de via quam ostẽdisti eis. Fecerũtq̃ sibi vitulũ ꝓflatilem ⁊ adorauerũt : atq̃ ĩmolantes ei hostias dixerũt. Isti sũt dij tui israhel:qui te eduxer̃t de terra egipti. Rursũq̃ ait dñs ad moysen. Cerno q̃ ꝑplus iste dure ceruicis sit. Dimitte me vt

ira ſcaꝫ furor meus ꝓtra eos ⁊ deleaz eos: faciãq; te in gentẽ magnaz. Moyſes aꝫ orabat dñm deũ ſuũ dicẽs. Cur dñe iraſcit furor tuus ꝓtra ꝑp̃lm tuũ. quẽ eduxiſti de terra egipti : ĩ fortitudine magna ⁊ ĩ manu robuſta: Ne queſo dicãt egipcij: callide eduxit eos. vt ĩterficeret in montibꝫ: ⁊ deleret e terra. Quieſcat ira tua: ⁊ eſto placabilis ſuper nequicia ꝑp̃li tui. Recordare abrahaꝫ ⁊ yſaac et iſrl̃ ſuoꝝ tuoꝝ: quibꝫ iuraſti p̃ temetip̃m dicẽs. Multiplicabo ſemẽ vr̃m ſicut ſtellas celi: ⁊ vniuerſã terrã hãc de q̃ locutus ſũ dabo ſemi vr̃o ⁊ poſſi debitis eam ſp. Placatuſq; ẽ dñs: ne faceret malũ qd̃ locut⁹ fuerat aduerſus ꝑp̃lm ſuũ. Et reuerſus eſt moyſes de mõte: portans duas tabulas teſtimonij ĩ manu ſua ſcriptas ex vtraq; ꝑte: ⁊ factas opere dñi. Scriptura quoq; dei erat ſculpta ĩ tabul̃. Audiens aꝫ ioſue tumultũ ꝑp̃li vociferãtis. dixit ad moyſẽ. Ululat⁹ pugne audit ĩ caſtris. Qui rñdit. Nõ eſt clamor adhortantiũ ad pugnã: neq; vociferacõ ꝓpellẽtiũ ad fugã: ſz vocẽ cãtantiũ ego audio. Cũq; appropinq̃ſſet ad caſtra vidit vitulũ ⁊ choros: iratuſq; valde ꝓiecit ꝺ manu tabulas: ⁊ ꝓfregit eas ad radicẽ mõtis. Arripiẽſq; vitulũ quẽ fecerãt ꝓbuſſit et ꝓtriuit vſq; ad puluerẽ: quẽ ſparſit ĩ aquã: et
8. dedit ex eo potũ filijs iſrl̃. Dixitq; moyſes ad aarõ. Quid tibi fecit hic ꝑp̃lus vt ĩduceres ſup eũ pcm̃ maximũ ? Cui ille rñdit. Ne ĩdigneꝫ dñs me⁹. Tu eĩ noſti ꝑp̃lm iſtũ q; ꝓnus ſit ad malũ. Dixerunt mihi: Fac nob̃ deos qui nos p̃cedant. Duic eĩ moyſi qui nos eduxit de terra egipti : neſcimus quid acciderit. Quibꝫ ego dixi. Quis vr̃m hꝫ aur̃? Tulerũt ⁊ dederũt mihi. ⁊ ꝓiecí illud ĩ ignẽ: egreſſuſq; ẽ hic vitul⁹. Videſ q̃ moyſes ꝑp̃lm q; eẽt nudat⁹: ſpoliauerat eĩ eũ aaron ꝑpter ig̃miniã ſordis. ⁊ ĩter hoſtes nudũ ꝓſtituerat: ⁊ ſtans in porta caſtroꝝ ait. Si quis ẽ dñi iungaꝫ mihi: Cõgregatiq; ſũt ad eũ omnes filij leui. Quibꝫ ait. Hec dicit dñs de⁹ iſrl̃. Ponat vir gladium ſup femur ſuũ. Ite ⁊ redite de porta vſq; ad portã p̃ mediũ caſtroꝝ : ⁊ occidite vnuſquiſq; frem ſuũ ⁊ amicũ ⁊ ꝓximũ ſuũ Feceruntq; filij leui iuxta ſmonẽ moyſi: ceciderũtq; ĩ die illa q̃ſi vigintitria milia boim. Et ait moyſes. Conſecraſtis manꝰ vr̃as hodie dño vnuſquiſq; ĩ filio ⁊ in frẽ ſuo: vt deꝫ vobis bñdictio. Facto aꝫ altero die locutus eſt moyſes ad ꝑp̃lm. Peccaſtis pcm̃ maximũ. Aſcendaz ad dñm ſi q̃ modo eũ quiuero depcari ꝑ ſcelere vr̃o. Reuerſuſq; ad dñm ait. Obſecro dñe: peccauit ꝑp̃lus iſte pcm̃ maximũ: feceruntq; ſibi deos aureos. Aut dimitte eis hãc noxam: aut ſi ñ vis dele me de libro tuo quẽ ſcripſiſti. Cui rñdit dñs. Qui peccauerit mihi: delebo eũ de libro meo. Tu aũt vade ⁊ duc ꝑp̃lm iſtũ quo locutus ſũ tibi. Angelus aꝫ me⁹ p̃cedet te. Ego aũt in die vltionis viſitabo ⁊ hoc pcm̃ eoꝝ. Percuſſit aũt dñs populũ ꝑ reatu vituli : quem fecerat aaron. P. i.

Capi. XXXIII.

Locutuſq; ẽ dñs ad moyſen dicens Vade et aſcende de loco iſto. tu et populus tu⁹ quẽ eduxiſti de terra egipti. ĩ terrã quã iuraui abrahaz. yſaac ⁊ iacob. dicẽs ſemini tuo dabo eã: ⁊ mittã p̃curſorẽ tui angelũ. vt eiciam chananeũ ⁊ amorreũ ⁊ etheum ⁊ phereſeũ ⁊ eueum ⁊ iebuſeum: ⁊ intres in terrã fluentẽ lacte ⁊ melle. Nõ enim aſcendã tecũ: qꝛ popul⁹ dure ceruicis ẽ: ne forte diſperdã te ĩ via. Audiẽſq; ꝑp̃lus ſmonem hũc peſſimũ luxit ⁊ null⁹ ex more ĩdutus ẽ cultu ſuo. Dixitq; dñs ad moyſen. Loqre filijs iſrl̃. Populus dure ceruicis es: ſemel aſcendã in medio tui ⁊ delebo te. Jam nũc depone ornatũ tuũ: vt ſciã quid faciã tibi. Depoſuerũt g̃ filij iſrl̃ ornatũ ſuũ a monte oreb. Moyſes quoq; tollẽs tabernaculum. tetendit extra caſtra pcul: vocauitq; nomẽ eĩ⁹ tabernaculũ federis. Et oĩs ꝑp̃lus qui habebat aliquã queſtionẽ. egrediebaꝫ ad tabernaculum federis extra caſtra. Cunq; egrederet moyſes ad tabernaculũ ſurgebat vniuerſa plebs. ⁊ ſtabat vnuſquiſq; ĩ oſtio papilionis ſui: aſpiciebantq; tergũ moyſi donec ĩgrederet tentoriũ. Ingreſſo aꝫ illo tabernaculũ federis. deſcẽdebat colũna nubis ⁊ ſtabat ad oſtiũ: loq̃baturq; dñs cũ moyſe cernẽtibꝫ vniuerſis q; columna nubis ſtaret ad oſtiũ tabernaculi. Stabantq; ipi ⁊ adorabant per fores tabernaculoꝝ ſuoꝝ. Loquebatur aũt dñs ad moyſen facie ad faciẽ. ſicut ſolet loqui homo ad amicũ ſuum. Cunq; ille reuerteret in caſtra: miniſter eius ioſue filí⁹ nun puer ñ recedebat

de tabernaculo. Dixit aũt moyſes ad deũ
ꝑcipis vt educã ꝓpl'm iſtũ. ⁊ ñ ĩdicas mihi
quẽ miſſur⁹ ſis mecũ ꝑſertim cũ dixeris.
noui te ex noĩe: ⁊ ĩueniſti gr̃az coram me.
Si g̃ ĩueni gr̃az in ꝓſpectu tuo: oñde mi-
hi faciẽ tuã. vt ſciã te: ⁊ ĩueniaz gr̃am añ
oc'los tuos. Reſpice ꝓpl'm tuũ gentẽ hanc.
Dixitq; deus. Facies mea ꝑcedet te. et re-
quiẽ dabo tibi. Et ait moyſes. Si ñ tuipe
precedas: ne educas nos ꝺ loco iſto. In q̃
enim ſcire poterim⁹ ego ⁊ ꝓpl'us tu⁹. ĩue-
niſſe nos gr̃az ĩ ꝓſpectu tuo. niſi ãbulaue-
ris nobiſcũ: vt glorificemur ab oĩbꝰ ꝓpl'is
qui habitãt ſup terram. Dixit aũt dñs ad
moyſen. Et verbũ iſtud qꝺ locut⁹ es faci-
am. Inueniſti enim gr̃az coram me: ⁊ teipm
noui ex noĩe. Qui ait. Oſtẽde mihi gloriã
tuã. Rñdit. Ego oñdam omne bonũ tibi:
⁊ vocabor ĩ noĩe dñi coraz te: ⁊ miſereboꝛ
cui voluero. ⁊ clemẽs ero ĩ quez mihi pla-
cuerit. Rurſũq; ait. Nõ poteris videre fa
ciẽ meã. Non eĩ videbit me hõ ⁊ viuet. Et
itex. Ecce ĩquit ẽ loc⁹ apud me: ⁊ ſtabꝭ ſu-
pra petrã. Cũq; trãſibit gloria mea. ponã
te in foramĩe petre: ⁊ ꝓtegaz dextera mea
donec trãſeaz. Tollamq; manũ meã: ⁊ vi-
debis poſteriora mea: faciẽ aũt meã vide-
re non poteris. Capi. XXXIIII.

Et deinceps ꝑſcide ait tibi duas ta
bulas lapideas ĩſtar prioꝝ: ⁊ ſcri-
bam ſup eas ꝺba q̃ habuerunt ta-
bule quas fregiſti. Eſto paratus mane. vt
aſcendas ſtatim in montez ſy̓nai: ſtabiſq;
mecũ ſup vertice mõtis. Nullus aſcendat
tecũ: nec videaꝯ quiſpiã ꝑ totũ montẽ: bo
ues quoq; ⁊ oues nõ paſcanꝯ ecõtra. Ex-
cidit g̃ duas tabulas lapideas. q̃les antea
fuerant: ⁊ de nocte cõſurgens aſcendit in
montẽ ſy̓nai. ſicut ꝑcepat ei dñs: portans
ſecũ duas tabulas. Cũq; deſcẽdiſſet dñs ꝑ
nubez ſtetit moyſes cũ eo. ĩuocans nomẽ
dñi. Quo tranſeunte coram eo ait. Dñator
dñe de⁹. miſericors ⁊ clemẽs. paciẽs ⁊ mlte
miſericordie. ⁊ verus: qui cuſtodis miſe-
ricordiaz ĩ milia. qui aufers iniquitatẽ ⁊
ſcelera atq; peccata. nulluſq; apud te ꝑ ſe
ĩnocens ẽ: qui reddis iniquitatẽ patꝝ fi-
liis ac nepotibꝰ ĩ tertiam et q̃rtaz ꝓgeniẽ
Feſtinuſq; moyſes curuatus eſt pronus ĩ
terram: ⁊ adorans ait. Si inueni graciaz
in cõſpectu tuo dñe: obſecro vt gradiaris
nobiſcũ: populus enim dure ceruicis eſt:
vt auferas iniquitates nr̃as atq; peccata
noſq; poſſideas. Rñdit dñs. Ego ĩnibo pa 5
ctum videtibꝰ cũctis: ſigna faciaz q̃ nunq;
viſa ſunt ſup terraz: nec ĩ vllis gentibꝰ: vt
cernat populus iſte ĩ cui⁹ es medio opus
dñi terribile quod factur⁹ ſum. Obſerua
cuncta q̃ hodie mandaui tibi. Ego ipe ei-
ciaz ante faciẽ tuaz. amoꝛreũ ⁊ chananeũ
⁊ etheum: pherezeuz quoq; ⁊ eueum ⁊ ie-
buſeum. Caue ne vnq; cũ hĩtatoribꝰ terre
illius iũgas aĩcicias q̃ tibi ſint ĩ ruinam:
ſed aras eoꝝ deſtrue ⁊ ꝓfringe ſtatuas:
lucoſq; ſuccide. Noli adorare deũ alienuz.
Dñs. zelotes nomẽ eius: deus ẽ emulator.
Ne ineas pactũ cum hoĩbꝰ illaꝝ regionũ:
ne cũ fornicati fuerint cũ dijs ſuis. ⁊ ado-
rauerũt ſimulacra eoꝝ: vocet te quiſpiaz·
vt comedas de ĩmolatis. Nec vxoꝛez de fi-
liabꝰ eoꝝ. accipies filijs tuis: ne poſtq; ipe
fuerint fornicate: fornicari faciãt in deos
ſuos filios tuos. Deos cõflatiles ñ facies
tibi. Solennitatẽ azimoꝝ cuſtodies. Se-
ptem diebꝰ deſceris azimis: ſicut ꝑcepi ti-
bi in tpe mẽſis nouoꝝ. Menſe enim verni
tpis egreſſus es de egipto. Omne qꝺ apit 6.
vuluam generis maſculini. meũ erit. De
cũctis animantibꝰ. tam de bobꝰ q̃ de oui-
bus meũ erit. Primogenitũ azymi redi-
mes oue. Si aũt nec preciũ ꝓ eo dederis:
occideꝭ. Primogenitũ filioꝝ tuoꝝ redimes
nec appareb̃ in ꝓſpectu meo vacuus. Sex
diebꝰ opaberis: die ſeptimo ceſſabis arare
⁊ metere. Solẽnitatẽ ebdomadaꝝ facies
tibi. in primicijs frugũ meſſis tue triticee
⁊ ſolẽnitatẽ. q̃ redeũte anni tpe cũcta cõ
dunꝭ. Tribꝰ tpibꝰ ãni apparebit omne ma
ſculinũ tuũ: in cõſpectu omnipotẽtis dñi
dei iſrl'. Cũ enim tulero gẽtes a facie tua.
⁊ dilatauero termiños tuos. null⁹ ĩſidiabi
tur terre tue: aſcẽdẽte te. ⁊ apparẽte ĩ con I.
ſpectu dñi dei tui. ter ĩ anno. Nõ ĩmolabꝭ
ſup fermẽto ſanguinẽ hoſtie mee: neq; re-
ſidebit mane de victis ſolẽnitatis phaſe.
Primicias frugũ tre tue offeres ĩ domo
dñi dei tui. Nõ coqs hedũ ĩ lacte mr̃is ſue.
Dixitq; dñs ad moyſen. Scribe tibi ꝺba
hec: quibꝰ ⁊ tecũ ⁊ cũ iſrl' pepigi fed⁹. Fu-
it g̃ ibi cũ dño moyſes q̃dragĩta dies. ⁊ q̃-
dragĩta noctes: panẽ ñ comedit. ⁊ aqnã ñ
bibit: ⁊ ſcripſit ĩ tabulis ꝺba federis decẽ

Moyſes 40 d

7. Cũqꝫ descenderet moyses de monte sỹnai. tenebat duas tabulas lapideas testimonij ⁊ ignorabat qꝺ cornuta esset facies sua: ex psortio ꝑmonis dñi. Videtes aũt aaron et filij isrl'. cornutam moysi faciẽ: timuerũt ꝓpe accedere. Vocatiqꝫ ab eo reuersi sũt: tam aaron qꝫ ꝓnceps synagoge. Et postqꝫ locutus ẽ ad eos: venerũt ad eũ eciã omnes filij isrl'. Quibꝫ ꝓcepit cũcta q̃ audierat a dño ī monte sỹnai. Impletisqꝫ ꝑmonibꝫ. posuit velamẽ supꝫ faciẽ suã. Qꝺ ingressus ad dñm ⁊ loquẽs cũ eo. auferebat donec exiret: ⁊ tũc loq̃bat ad filios israel oĩa q̃ sibi fuerãt impata. Qui videbãt faciez egredientis moysi eẽ cornutã: sed operiebat rursus ille faciẽ suam: si qñ loquebatur ad eos.

Capi. XXXV.

Igitur cõgregata omni turba filiorꝫ israhel. dixit ad eos. Hec sũt que iussit dñs fieri. Sex diebꝰ facietis opꝰ. Septimus dies erit vob̃ sanctus: sabbatum ⁊ requies dñi. Qui fecerit opus ī eo. occidet. Nõ succendetis ignẽ in oĩbꝫ habitaculis vr̃is p diẽ sabbati. Et ait 8. moyses ad omnẽ caterua filiorũ isrl'. Iste ẽ ꝑmo quẽ ꝓcepit dñs dicens. Separate apud vos ꝑmitias dño. Oĩs volũtarius ⁊ ꝓno animo offerat eas dño. Aurꝫ ⁊ argẽtum ⁊ es. iacinctũ ⁊ purpuraz. coccũqꝫ bistinctũ ⁊ bissum. pilos caprarꝫ. pelleſqꝫ arietuz rubricatas ⁊ iacinctinas. ligna sethim. ⁊ oleũ ad luminaria ꝙcinnanda. et ut ꝙficiat vngentũ ⁊ thymiama suauissimũ: lapides onichinos et gẽmas ad ornatum suphumeralis ⁊ racionalis. Quisquis vr̃m sapiẽs ẽ. veniat ⁊ faciat qꝺ dñs impauit tabnaculũ. scz ⁊ tectũ ei⁹ atqꝫ opimẽtũ. anulos ⁊ tabulata cũ vectibꝫ. paxillos ⁊ bases. archã ⁊ vectes. ꝓpiciatoriũ ⁊ velũ qꝺ añ illud oppãdet: mensã cum vectibꝫ. ⁊ vasis ⁊ ꝓpositionis panibꝫ: cãdelabꝫ ad lumiaria sustẽtanda. vasa illi⁹ ⁊ lucernas. ⁊ oleũ ad nutrimẽta igniũ: altare thymiamatis ⁊ vectes. ⁊ oleũ vnctõis ⁊ thymiama ex aromatibꝫ: tentoriũ ad ostiũ tabnaculi. altare olocausti ⁊ c̃ticulã ei⁹ eneam cum vectibꝫ ⁊ vasis suis: labꝫ ⁊ bases ei⁹: cortinas atrij cũ colũnis ⁊ basibꝫ. tentoriũ ī foribꝫ vestibuli. paxillos tabnaculi ⁊ atrij cũ funiculis suis: vestimẽta q̃ꝫ vs⁹ ẽ in mĩsterio sãctuarij: vestes aaron pontificis ac filiorꝫ ei⁹: vt sacerdocio fũgant mihi. Egressaqꝫ oĩs mltitudo filiorꝫ isrl'. de ꝓspectu moysi: obtulert mentꝫ ꝓmptissima atqꝫ deuota. ꝑmicias dño. ad faciendũ opus tabnaculi testimonij. Quicquid ad cultũ ⁊ ad vestes sc̃as necessariũ erat viri cũ mulieribꝫ ꝓbuerunt: armillas ⁊ inaures anulos ⁊ dextralia. Omne vas aureũ ī donaria dñi sepatũ ẽ. Si quis habebat iacinctũ ⁊ purpurã. coccũqꝫ bistinctũ. bissũ ⁊ pilos caprarꝫ. pelles arietũ rubricatas ⁊ iacinctinas. argẽti ⁊ auri. erisqꝫ metalla obtulert dño: lignaqꝫ sethim ī varios vsus. Sz ⁊ mlieres doctꝫ q̃ venerãt dederũt iacinctũ. purpurã ⁊ vmiculũ ac bissũ ⁊ pilos caprarũ: spõtꝫ ꝓpria cũcta tribuẽtes. Principes vo obtulerũt lapides onichinos ⁊ gẽmas ad suphumerale ⁊ rõnale aromataqꝫ ⁊ oleũ ad luĩaria ꝙcinnãda: ⁊ ad ꝓparandũ vngentũ ac thymiama odoris suauissimi cõponendũ. Omnes viri et mlieres mẽtꝫ deuota obtulerũt donaria: vt fierẽt opa q̃ iusserat dñs p manũ moysi. Cuncti filij isrl'. volũtaria dño dedicauerũt. Dixitqꝫ moyses ad filios isrl'. Ecce 2. vocauit dñs ex noĩe beseleel filiũ huri. filij hur. de tribu iuda: impleuitqꝫ eũ spiritu dei. saplẽtia ⁊ ītelligentia ⁊ scientia. et omni doctrina: ad excogitandũ ⁊ faciendũ opus in auro ⁊ argento ⁊ ere ⁊ ferro. sculpendisqꝫ lapidibꝫ. ⁊ ope carpentario. Quicquid fabre adĩueniri pt̃. dedit ī corde ei⁹. Ooliab quoqꝫ filiũ achisamech. de tribu dan. Ambos erudiuit sapiẽtia vt faciant opa abietarij. polimitarij ac plumarij de iacĩcto ⁊ purpura. coccoqꝫ bistincto ⁊ bisso et texant oĩa: ac noua queqꝫ reperiant.

Capi. XXXVI.

Decit ergo beseleel. ⁊ ooliab. ⁊ omnis vir sapiẽs. quibꝫ dedit dñs sapientiã ⁊ intellectũ. ut scirent fabre opari q̃ in vsu sãctuarij necessaria sũt ⁊ q̃ ꝓcepit dñs. Cũqꝫ vocasset eos moyses ⁊ omnẽ eruditũ viꝝ. cui dederat dñs sapientiã. ⁊ qui spõte sua obtulerũt se ad faciendũ op⁹: tradidit eis oĩa donaria filiorũ isrl'. Qui cũ instarẽt opi q̃tidie: mane vota ꝓlus offerebat. Vñ artifices venire ꝙpulsi. dixerũt moysi. Plus offert ꝓlus q̃ necessariuz est. Iussit ergo moyses. preconis voce cantari. Nec vir nec mulier 3.

quicq̃ offerat vltra ī ope ſāctuarij. Sicq̄ ceſſatū ē a muneribꝫ offerēdis. eoq̄ obla-
ta ſufficerēt ⁊ ſupabūdarēt. Feceſtq̄ om-
nes corde ſapiētes ad explēdū op⁹ tabna-
culi cortinas decē. ỏ biſſo retorta ⁊ iacin-
cto ⁊ purpura. coccoq̄ biſtincto: ope vari-
o. ⁊ arte polimita. Quaꝝ vna habebat in
lōgitudīe vigītiocto cubitos: ⁊ ī latitudi
ne q̄tuor. vna mēſura erat oīm cortinaꝝ.
Cōiunxitq̄ cortinas quinq̄ altera altēri:
⁊ alias quinq̄ ſibinuicē copulauit. Fecit
⁊ anſas iacīctinas in ora cortine vni⁹ ex
vtroq̄ latere. ⁊ in ora cortine altēri⁹ ſil'r:
vt ꝓtra ſeinuicē venirēt anſe: ⁊ mutuo iū-
gerenť. Vnde ⁊ quinq̄gīta fudit circulos
aureos. qui morderēt cortinaꝝ āſas: ⁊ fie
ret vnū tabnaculū. Fecit ⁊ ſaga vndecī de
pilis capraꝝ. ad opiendū tectū tabnaculi.
Vnū ſagū ī lōgitudīe habebat cubitos tri
ginta. ⁊ ī latitudīe cubitos q̄tuor. Vnius
mēſure erāt oīa ſaga. Quoꝝ quinq̄ iūxit
ſeorſū: ⁊ ſex alia ſeparatim. Fecitq̄ anſas
quinq̄ginta ī ora ſagi vni⁹. ⁊ quinq̄gīta ī
ora ſagi altēri⁹ vt ſibinuicē iūgerenť: ⁊ fi
bulas eneas quīq̄ginta quib⁹ nectēreť tē-
ctū: vt vnū palliū ex oīb⁹ ſagis fieret. Fe
cit ⁊ optoriū tabnaculi de pellib⁹ arietum
rubricatis: aliudq̄ deſup velamē ỏ pellib⁹
iacinctis. Fecitq̄ tabulas tabnaculi ỏ li-
gnis ſethim ſtātes. Decē cubitoꝝ erat lō-
gitudo tabule vni⁹: ⁊ vnū ac ſemis cubi-
tuz latitudo retinebat. Dine incaſtrature
erāt p ſingulas tabl'as: vt altera altēri iū-
gereť. Sic fecit ī oīb⁹ tabnaculi tabul'. E
quib⁹ vigīti ad plagā meridianā erāt cō-
tra auſtr̄: cū q̄draginta baſibꝫ argenteis.
Due baſes ſub vna tabula ponebāť ex v-
traq̄ ꝑte āguloꝝ: vbi incaſtrature latꝰ ī
āgulis termīanť. Ad plagā quoq̄ tabna-
culi q̄ reſpicit ad aquilonē fecit vigīti ta-
bulas cū q̄draginta baſibꝫ argēteis: duas
baſes p ſīgulas tabulas. Cōtra occidentē
vo ꝺ ē ad eaz ꝑtē tabnaculi q̄ mare reſpi-
cit. fecit ſex tabulas: ⁊ duas alias p ſingu
los āgulos tabnaculi retro q̄ iūctæ erāt a
deorſū vſq̄ ſurſum: ⁊ in vnaz ꝯpagē pitēr
ferebanť. Ita fecit ex vtraq̄ ꝑte p āgulos
vt octo eēnt ſil'tabule. ⁊ haberēt baſes ar
genteas ſedecim: bīnas ſcz baſes ſub ſin-
gulis tabulis. Fecit ⁊ vectes de lignis ſe-
thim quinq̄ ad ꝯtinendas tabulas vnius
lateris tabernaculi: ⁊ quinq̄ alios ad al-
teri⁹ lateris coaptādas tabulas: ⁊ extra
hos. quīq̄ alios vectes ad occidētalē pla-
gā tabnaculi ꝯtra mare. Fecit quoq̄ ve- 5ᵒ.
ctem aliū: qui p medias tabulas ab āgulo
vſq̄ ad anguluz ꝑueniret. Ipa aūt tabu-
lata deaurauit: fuſis baſibꝫ eaꝝ argēteis.
Et circulos eoꝝ fecit aureos. p q̄s vectes
induci poſſent: q̄s ⁊ ipos laminis aureis
opuit. Fecit ⁊ velū de iacincto ⁊ purpura.
ỏmiculo ac biſſo retorta ope polimitario
variū atq̄ diſtinctū: ⁊ q̄tuor colūnas ỏ li-
gnis ſethim. q̄s cū capitibꝫ deaurauit: fu-
ſis baſibꝫ eaꝝ argēteis. Fecit ⁊ tēporiū in
ītroitu tabnaculi ex iacīcto. purpura ver-
miculo. biſſoq̄ retorta ope plumarij ⁊ co-
lūnas quinq̄ cū capitibꝫ ſuis q̄s opuit au
ro: baſeſq̄ eaꝝ fudit eneas. ⁊ opuit auro.

Capitulum XXXVII.

Fecit autē beſeleel. ⁊ archam de li-
gnis ſethim. habentē duos ſemis
cubitos in longitudine: ⁊ cubitū
ac ſemiſſem in latitudine. altitudo quoq̄
vni⁹ cubiti fuit ⁊ dimidij. Veſtiuitq̄ eam
auro puriſſimo intus ⁊ foris. Et fecit illi
corona aureaz ꝑ gyrū. ꝓflans q̄tuor anu-
los aureos p q̄tuor āgulos ei⁹: duos anu-
los in latere vno: ⁊ duos in altero. Vectes
quoq̄ fecit de lignis ſethim. quos veſtiuit
auro: ⁊ quos miſit in anulos qui erant in 6.
lateribꝫ arche ad portandū eam. Fecit et
ꝓpiciatoriū id ē oraculū de auro mūdiſſi-
mo. duoꝝ cubitoꝝ ⁊ dimidij in longitudi-
ne: ⁊ cubiti ac ſemiſſis in latitudine. Du-
os eciā cherubin ex auro ductili quos po-
ſuit ex vtraq̄ ꝑte ꝓpiciatorij: cherub vnū
in ſūmitate vnius ꝑtis ⁊ cherub altērū in
ſūmitatte partis altēri⁹. Duos cherubin
in ſingulis ſūmitatibꝫ ꝓpiciatorij: extendē
tes alas. ⁊ tegētes ꝓpiciatoriū: ſeq̄ mutuo
⁊ illud reſpiciētes. Fecit ⁊ mēſaz de lignis
ſethim. ī longitudine duoꝝ cubitoꝝ. ⁊ in
latitudine vni⁹ cubiti: q̄ habebat ī altitu
dine cubitū ac ſemiſſem. Circūdeditq̄ eaz
auro mūdiſſimo ⁊ fecit illi labiū aureū p
gyrū: ipiq̄ labio corona aureaz. interra-
ſilē quatuor digitoꝝ: ⁊ ſup eandē. alteraz
coronā aureaz. Fudit ⁊ quatuor circulos
aureos. q̄s poſuit in q̄tuor angulos p ſin-
gulos pedes menſe contra coronam: mi-
ſitq̄ in eos vectes vt poſſit mēſa portari:

ipos quoq; vectes fecit de lignis sethim. ⁊ circūtexit eos auro. Et vasa ad diuersos vsus mēse. acetabula. fialas. et sciatos et thuribula ex auro puro: ī quib offerēda sūt libamina. Fecit ⁊ cādelabꝝ ductile. de auro mūdissimo. De c⁹ vecte: calami. ciphi. sperulegꝫ ac lilia pcedebāt: sex ī vtroqꝫ latere. Tres calami ex pte vna: et tres ex altera. Tres ciphi in nucis modū p calamos singulos sperulegꝫ sil' ⁊ lilia: ⁊ tres ciphi instar nucis ī calamo altero. sperulegꝫ sil' ⁊ lilia. Equū erat op⁹ sex calamoꝝ qui pcedebāt de stipite candelabri. In ipo aūt vecte erāt q̄tuor ciphi in nucis modū. sperulegꝫ p singulos et lilia: ⁊ sperule sub duob calamis p loca tria: qui sil' sex fiūt calami. pcedētes de vecte vno. Et sperule igit' ⁊ calami ex ipo erāt: vniuersa ductilia ex auro purissimo. Fecit et lucernas septē cū emūctoriis suis. ⁊ vasa vbi ea que emūcta sūt extīguant': ꝺ auro mūdissimo Talentū auri appēdebat cādelabꝝ cū oīb vasis suis. Fecit ⁊ altare thymiamatis de lignis sethim. p q̄drū singulos hns cubitos ⁊ ī altitudine duos: e cui⁹ angulis pcedebāt cornua: vestiuitqꝫ illud auro purissimo. cū craticula ac petib. ⁊ cornib. Fecitqꝫ ei coronā aureolā p gyrū: ⁊ duos anulos aureos sub corona p singula latera: vt mittant' ī eos vectes. ⁊ possit altare portari. Ipos aūt vectes fecit de lignis sethim: ⁊ opuit laminis aureis. Cōposuit ⁊ oleū ad sanctificacōis vngentū: ⁊ thymiamata de aromatibus mundissimis. opere pigmentarij. Capi. XXXVIII.

Fecit ⁊ altare olocausti ꝺ lignis sethim. quinqꝫ cubitoꝝ p q̄drū. Et trīū in altitudīe: cuius cornua de āgulis pcedebāt: opuitqꝫ illud lamīs eneis. Et ī vsus eius pauit ex ere vasa diuersa: lebetes. forcipes. fuscinulas. vncinos ⁊ igniū receptacula. Craticulāqꝫ ei⁹ ī modū retis fecit eneā: ⁊ subter eā in altaris medio arulā fusis q̄tuor anulis p totidē reticuli sūmitates: ad īmittendos vectes ad portandū. Quos ⁊ ipos fecit de lignis sethim ⁊ opuit lamīs eneis: induxitqꝫ ī circulos qui in lateribꝫ altaris eminebant. Ipm aūt altare ñ erat solidum. sed cauū. ex tabulatis: ⁊ intus vacuū. Fecit ⁊ labrum eneū cū basi sua: de speculis mulierū que excubabant in ostio tabernaculi. Fecit ⁊ atriū. in cui⁹ australi plaga erāt tentoria ꝺ bisso retorta cubitoꝝ centū: colūne enee viginti cū basibꝫ suis. Capita colūnaꝝ et tota opis celatura argentea. Eque ad septentrionalē plagaz. tentoria colūne basesq; ⁊ capita colūnaꝝ eiusdē mensure et opis ac metalli erāt. In ea vero plaga que ad occidentē respicit fuerūt tentoria cubitoꝝ quinq̄ginta. colūne decem cū basibꝫ suis enee: ⁊ capita colūnaꝝ. ⁊ tota operis celatura argentea. Porro p̄ orientē quiquaginta cubitoꝝ pauit tentoria. e quibꝫ quīdecim cubitos colūnaꝝ triū cū basibꝫ suis vnū tenebat latus: ⁊ in pte altera. qꝫ īter vtraqꝫ introitū tabnaculi fecit. quindecim eque cubitoꝝ erāt tentoria: colūne qꝫ tres ⁊ bases totidē. Cuncta atrij tentoria bissus retorta texuerat. Bases colūnarū fuere enee: capita aūt eaꝝ cū cunctis celaturis suis argētea: ſz et ipas colūnas atrij vestiuit argento. Et ī introitu eius ope plumario fecit tentoriū. ex iacincto. purpura. ꝺmiculo ac bisso retorta. qꝺ habebat viginti cubitos ī longitudīe: altitudo ꝺo quinqꝫ cubitoꝝ erat. iuxta mēsuraz quā cūcta atrij tentoria habebāt. Colūne aūt in īgressu fuere q̄tuor. cū basibꝫ eneis: capitaqꝫ eaꝝ ⁊ celature argētee. Paxillos quoqꝫ tabnaculi ⁊ atrij p gyꝝ. fecit eneos Hec sūt instrumēta tabnaculi testīonij. q̄ enumerata sūt iuxta p̄ceptū moysi ī ceremonijs leuitaꝝ p manū ythamar filij aaron sacerdotis. que beseleel fili⁹ huri filij hur ꝺ tribu iuda dño p moysen iubēte cōpleuerat: iūcto sibi socō ooliab filio achisamech ꝺ tribu dan: qui ⁊ ipe artifex lignū egregi⁹ fuit. ⁊ polimitarius. atqꝫ plumari⁹. ex iacīcto. purpura. ꝺmiculo ⁊ bisso. Omne aurꝫ qꝺ expensū ē ī ope sc̄tuarij ⁊ qꝺ oblatū est ī donarijs viginti ⁊ nouez talētoꝝ fuit. ⁊ septingētoꝝ trigīta siclorꝫ: ad mēsurā sanctuarij. Oblatū ē aūt ab hijs qui trāsierūt ad numerū. a viginti annis ⁊ supꝫ: de sexcentis tribꝫ milibꝫ ⁊ quingentis quinq̄ginta armatoꝝ Fuerūt p̄terea centū talenta argenti: e quibꝫ pflate sunt bases sanctuarij. ⁊ ītroitus vbi velū pendet. Centū bases facte sunt de talētis centum: singulis talentis per bases singulas supputatis. De mille autem septingentis

et ſeptuagītaquinq; fecit capita colūnaꝝ
q̄s ⁊ ipas veſtiuit argēto. Eris quoq; ob-
lata ſunt talenta ſeptuagītaduo milia.et
q̄dringēti ſup̄ ſicli. ex quib⁹ fuſe ſūt baſes
in introitu tab̄naculi teſtimonij.⁊ altare
eneū cū craticula ſua. Oīaq; vaſa que ad
vſū ei⁹ ptinēt:⁊ baſes atrij. tā in circuitu
q̄ in īgreſſu ei⁹ . ⁊ pax illi tab̄naculi atq;
atrij p gȳrum. Capi. XXXIX.

De iacincto vero ⁊ purpura. vmi-
culo ac biſſo. fecit veſtes. quib⁹ ī-
dueret aaron . qñ miniſtrabat in
ſanctis:ſicut p̄cepit dñs moyſi. Fecit igit̄
ſuphumerale ō auro.iacincto ⁊ purpura.
coccoq; biſtincto ⁊ biſſo retorta: ope po-
limitario . Incidit q; bracteas aureas. et
extenuauit ī fila vt poſſent torq̄rī cū pri-
orū colox ſubtegmine: duaſq; oras ſibin-
uicē copulatas in vtroq; latere ſūmitatū.
⁊ baltheū ex eiſdē coloribꝫ ſicut p̄ceperat
dñs moyſi . Parauit ⁊ duos lapides oni-
chinos aſtrictos ⁊ incluſos auro: ⁊ ſcul-
ptos arte gemmaria nominib⁹ filiox iſra
bel. Sex noīa in lapide vno. ⁊ ſex in alte-
ro:iuxta ordinē natiuitatis eox . Poſuit
q; eos in lateribꝫ ſuphumeralis. in moni-
mentum filiox iſrabel:ſicut p̄ceperat dñs
moyſi. Fecit ⁊ racionale opere polimito.
iuxta opus ſuphumeralis.ex auro. iacin-
cto purpura coccoq; biſtincto ⁊ biſſo re-
torta:q̄drangulū duplex.ex menſura pal-
mi: ⁊ poſuit in eo gēmax ordines q̄tuor.
In primo verſu erat ſardius . topazius .
ſmaragdus:in ſecūdo carbūculus. ſaphi-
rus.iaſpis:in tercō ligurī⁹.achates ame-
tiſtus:in q̄rto criſolit⁹.onichinus ⁊ beril
lus:circūdati ⁊ incluſi auro p ordines ſu-
os. Ipiq; lapides duodecim. ſculpti erant
noīb⁹ duodecim tribuū iſrahel : ſinguli p
nomina ſingulox. Fecerūt in racionali ⁊
cathenulas ſibinuicē coherentes de auro
puriſſimo:⁊ duos vncinos. totidēq; anu-
los aureos. Porro anulos poſuerūt in v-
troq; latere racionalis ex quib⁹ penderēt
due cathene auree: q̄s inſeruerūt vncinis
qui ī ſuphūeralis angulis eminebāt . Hec
⁊ ante ⁊ retro ita ꝓueniebant ſibi:vt ſu-
phumerale ⁊ racionale mutuo necterent̄.
ſtricta ad baltheū ⁊ anulis fortius copu-
lata.q̄s iungebat vitta iacinctina. ne la-
xa fluerēt ⁊ a ſeinuicem mouerent̄: ſicut
p̄cepit dñs moyſi. Fecerūt quoq; tunicaꝫ
ſuphūeralis totā iacinctinā. ⁊ capiciū in
ſupiori pte ꝓtra mediū.oramq; p gȳrū ca-
picij textilē: Porro aūt ad pedes malapu- 5.
nica ex iacincto purpura.vmiculo ac biſ-
ſo retorta ⁊ tītinnabula ō auro puriſſimo
q̄ poſuerūt inter malagranata ī extrema
pte tunice p gȳrū:tītinnabulū aūt aure-
um ⁊ malūpunicū: quib⁹ ornat⁹ īcedebat
pōtifex qñ mīſterio fūgebat̄. ſicut p̄cepit
dñs moyſi. Fecer̄t ⁊ tunicas biſſinas ope
textili aaron ⁊ filijs ei⁹ ⁊ mittras cū coro-
nulis ſuis ex biſſo:feminalia quoq; linea
biſſina: cingulū vero de biſſo retorta . ia-
cincto.purpura.ac vmiculo.diſtinctū ar-
te plumaria.ſicut p̄cepat dñs moyſi. Fe-
cer̄t ⁊ laminā ſacre veneracōis ō auro pu
riſſimo:ſcripſer̄tq; ī ea ope gēmario ſanc-
tū dñi:⁊ ſtrinxerūt eā cū mittra vitta ia
cinctina. ſicut p̄cepat dñs moyſi. Perfe-
ctū ē igit̄ omne op⁹ tab̄naculi ⁊ tecti te-
ſtimonij. Feceř̄tq; filij iſrl̄ cūcta q̄ p̄cepat
dñs moyſi:⁊ obtuler̄t tab̄naculū ⁊ tectū.
⁊ vniuerſā ſupellectilē:anulos.tabulas .
vectes.colūnas ac baſes.optoriū ō pellib⁹
arietū.rubricatis. ⁊ aliud opimētū de ia-
cīctinis pellib⁹:velū.archā.vectes. ꝓpicia-
toriū.mēſā cū vaſis ſuis.⁊ ꝓpoſicōis pani-
bus.cādelabꝝ.lucernas ⁊ vtēſilia eax cū
oleo:altare aureū ⁊ vngētū.⁊ thymiama
ex aromatib⁹.⁊ tētoriū in īgroitu tab̄na-
culi.altare eneū.reciaculū. vectes ⁊ vaſa
eius oīa:labꝝ cū baſi ſua.tēntoria atrij.⁊
colūnas cū baſib⁹ ſuis . tētoriū in īgroitu
atrij.funiculoſq; illi⁹ ⁊ paxillos. Nihil ex
vaſis defuit:q̄ in mīſteriū tab̄naculi ⁊ in
tectū federis iuſſa ſūt fieri . Veſtes quoq;
quib⁹ ſacerdotes vtunt̄ ī ſanctuario. aa-
ron ſcz ⁊ filij ei⁹. obtulerūt filij iſrl̄:ſicut
p̄cepat dñs. Que poſtq̄ moyſes cuncta vi-
dit cōpleta:bñdixit eis. Capi. XL. J. 6.

Locutuſq; eſt dñs ad moyſen dicēs
Menſe primo prima die menſis e-
riges tabernaculum teſtimonij:⁊
pones in eo archam. dimitteſq; ante illaꝫ
velum:et illata menſa. pones ſup eā que
rite p̄cepta ſunt.Candelabrū ſtabit cū lu-
cernis ſuis.⁊ altare aureū:in quo adolet̄
incenſum cōtra archā teſtimonij . Tento-
rium ī introitu tab̄naculi teſtimonij po-
nes:⁊ añ illud altare olocauſti.Labꝝ ītr

altare et tabnaculū:qđ implebis aq̄. Circūdabisq; atriū tentorijs:et ingressum eius Et assumpto unctōnis oleo unges tabnaculū cū vasis suis ut sctificentē:altare olocausti et oīa vasa eius:labr cum basi sua. Oīa unctōis oleo ꝓsecrabis:ut sint sancta sctor. Applicabisq; aaron et filios eius ad fores tabnaculi testimonij: et lotos aq̄ indues sctis vestibus. ut mīstrent mihi:et unctio eor ī sacerdociū sempiternū ꝓficiat Fecitq; moyses oīa que ꝓcepat dñs. Igit mēse ꝑmo anni secundi. prima die mēsis. collatū est tabnaculū . Erexitq; moyses illud et posuit tabulas. ac bases et vectes: statuitq; colūnas:et expandit tectū super tabnaculū:imposito desup opimēto.sicut dñs ipauerat. Posuit et testimoniū in archa. subditis īfra vectib:et oraculū desup Cūq; intulisset archā in tabnaculū testimonij: appendit ante eā velū ut expleret dñi iussionē. Posuit et mensā in tabnaculo testimonij ad plagā septētrionalez extra velum:ordinatis corā ꝓpositionis panib: sicut ꝓcepat dñs moysi. Posuit et candelabrum in tabnaculo testimonij e regione mense.in pte australi:locatis p ordinē lucernis iuxta ꝓceptum dñi. Posuit et altare aureū sub tecto testimonij contra velum et adoleuit super eo incensum aromatū : sicut iusserat dñs moysi. Posuit et tentoriū in introitu tabnaculi testimonij.et altare olocausti in vestibulo testimonij: offerens in eo olocaustū et sacrificia ut dominus impauerat. Labrum quoq; statuit ītr tabernaculū testimonij et altare implens illud aqua lauerūtq; in eo moyses et aaron ac filij ei manus suas ac pedes . cū ingrederent tectū federis.et accederent ad altare:sicut ꝓcepat dñs moysi. Erexit et atriū p gyrū tabnaculi et altaris: ducto in introitu ei tentorio. Postq; oīa pfecta sunt opuit nubes tabnaculū testimonij:et gl'ia dñi impleuit illud. Nec poterat moyses īgredi tectū federis: nube opiente oīa et maiestate dñi chorusante: qr cūcta nubes opuerat. Si qñ nubes tabnaculū deserebat: pficiscebant filij isr' per turmas suas. Si pendebat desup:manebāt in eodez loco. Nubes quippe dñm incubabat p diē tabnaculo. et ignis in nocte: videntib cūctis ꝑlis isr' p cūctas māsiones suas .

Explicit belleſmoth id eſt exodus. Incipit vagetra id eſt leuiticus. Ca.ꝑmū.

Vocauit aūt moysen et locutus est ei dñs de tabernaculo testimonij dicens. Loquere filijs isr' : et dices ad eos. Homo qui obtulerit ex vobis hostiam dño.de pecorib id est de bobus et ouibus offerens victimas:si holocaustū fuerit ei? oblatio ac de armēto:masculū immaculatū offeret ad ostiū tabernaculi testimonij ad placandū sibi dñm. Ponetq; super caput hostie man?. et acceptabilis erit:atq; in expiacionez eius ꝓficiens. Immolabit q; vitulū coram dño:et offerēt filij aaron sacerdotis sanguinē eius.fundentes p altaris circuitū:qđ est añ ostium tabnaculi Detractaq; pelle hostie.artus ī frusta cōcident:et subicient in altari ignē. strue lignoꝝ ante ꝓposita.et mēbra que sunt cesa desup ordinātes. caput videlicet et cuncta q̄ adherent iecori.ītestinis et pedib lotis aqua: adolebitq; ea sacerdos sup altare ī holocaustum et suauē odorem dño. Qđ si de pecorib oblacō est.de ouib siue de capris holocaustum:agnū anniculuz et absq; macula offeret : īmolabitq; ad latus altaris quod respicit ad aquilonem. coram dño . Sanguinē vero illius fundent sup altare filij aaron. p circuitū:diuidentq; mēbra . caput et omnia q̄ adherent iecori:et imponent sup ligna. quib subiciendus ē ignis Intestina vero et pedes lauabūt aqua: et oblata omnia adolebit sacerdos sup altare in holocaustum et odorem suauissimum dño . Si aūt de auibus holocausti oblatio fuerit dño.de turturib et pullis columbe: offeret eam sacerdos ad altare.et retorto ad collum capitē.ac rupto vulneris loco. decurrere faciet sanguinem super crepidinem altaris : vesiculam vero gutturis et plumas.proiciet prope altare ad orientalem plagam . in loco in quo cineres effundi solent.Confringetq; ascellas eius.et non secabit:neq; ferro diuidet eam: et adolebit super altare lignis igne suppositō Holocaustum est:et oblacō suauissimi odoris domino.

Capitulum .II.

Anima cū obtulerit oblationē sacrificij dño: similа erit eiꝰ oblatio Fundetqꝫ sup eam oleum ⁊ ponet thus: ac deferet ad filios aaron sacerdotis. Quoꝝ vnꝰ tollet pugillū plenū simile et olei ac totum thus: ⁊ ponet memoriale sup altare. in odorē suauissimū dño. Qđ aūt reliquū fuerit de sacrificio erit aaron ⁊ filioꝝ eius: sanctū sc̄oꝝ de oblationib dñi. Cum aūt obtuleris sacrificiū coctum in clibano de simila. panes scilic abſqꝫ fermēto ꝑsperſos oleo. et lagana azima oleo lita: si oblatio tua fuerit ō sartagine. simile ꝑsperſe oleo et abſqꝫ fermento: diuides eā minutatim ⁊ fundes sup eaz oleū. Sin aūt de craticula fuerit sacrificiuz: eque simila oleo ꝑspergeſ: quā offerens dño. tradēs manib sacerdotis. Qui cū obtulerit eā. tollet memoriale de sacrificio: ⁊ adolebit sup altare in odorem suauitatis dño. Quicquid aūt reliquū ē erit aaron ⁊ filioꝝ eiꝰ: sc̄m sanctoꝝ de oblationib dñi. Oīs oblatio q̄ offerſ dño abſqꝫ fermento fiet: nec quicq̄ fermenti ac mellis adolebiſ in sacrificio dñi. Primicias tantū eoꝝ offeretis ac munera: sup altare vero nō imponenſ ī odorē suauitatis. Quicquid obtuleris sacrificij. sale condies: nec auferes sal federis dei tui de sacrificō tuo. In omni oblatione offeres sal. Si aūt obtuleris munꝰ p̄micias fruguz tuaꝝ dño. despicis adhuc virētib: torrebis eas igni. ⁊ ꝑfringes ī morē farris. ⁊ sic offeres p̄micias tuas dño: fundens sup ea oleū ⁊ thus imponēs qꝛ oblatio dñi ē. De q̄ adolebit sacerdos in memoriā muneris. pcez farris fracti. ⁊ olei: ac totum thus.

Capi. .III.

Quodsi hostia pacificoꝝ fuerit eiꝰ oblatio. et de bobus voluerit offerre: marem siue feminaz immaculatā offeret coram dño. Ponetqꝫ manū sup caput victime sue: que īmolabiſ in ītroitu tabnaculi testimonij. Fundētqꝫ filij aaron sacerdotis. sanguinem p altaris circuitū: ⁊ offerent de hostia pacificoꝝ in oblationē dño adipez qui opit vitalia. et quicquid pīguedinis est ītrinsecus. duos renes cum adipe q̄ tegunſ ilia. ⁊ reticulū iecoris cū renūculis: adolebūtqꝫ ea super altare in olocaustū lignis igne suppoſito in oblationem suauissimi odoris dño. Si vero de ouib fuerit eius oblatio ⁊ pacificoꝝ hostia: siue masculū obtulerit siue feminā: immaculata erūt oīa. Si agnū obtulerit coꝛā dño. ponet manū suā sup caput victime sue: q̄ immolabiſ in vestibulo tabernaculi testimonij. Fundentqꝫ filij aaron sanguinē eius p circuitū altaris: ⁊ offerent de pacificoꝝ hostia sacrficiū dño adipem ⁊ caudam totam cū renib ⁊ pinguedinē que operit ventrē atqꝫ vniuersa vitalia ⁊ vtrūqꝫ renūculū cū adipe qui est iuxta ilia. reticulūqꝫ iecoris cū renūculis ⁊ adolebit ea sacerdos sup altare ī pabulū ignis ⁊ oblacōnis dñi. Si capra fuerit eiꝰ oblatio. ⁊ obtulerit eā dño: ponet manū suā sup caput eiꝰ: īmolabitqꝫ eaz ī introitu tabnaculi testimonij. Et fundēt filij aaron sanguinē eiꝰ p altaris circuitū: tollētqꝫ ex ea in pastū ignis dñici. adipez qui opit ventrez. ⁊ qui tegit vniuersa vitalia. Duos renūculos cū reticulo qđ est sup eos iuxta ilia. ⁊ aruinā iecoris cū renūculis: adolebitqꝫ ea super altare sacerdos. ī alimoniā ignis ⁊ suauissimi odoris Oīs adeps dñi erit iure ꝑpetuo. ī generacōib ⁊ cūctis habitaculꝫ vr̄is: nec sāguinē nec adipez oīno comedetis.

Capi. IIII.

Locutusqꝫ ē dñs ad moysen dicēs. Loqre filijs isrl. Anīa que peccauerit p ignorantiā. ⁊ de vniuersis mādatis dñi que p̄cepit vt n̄ fierent quippiam fecerit: si sacerdos qui vnctus ē pec cauerit. delinqre faciēs ꝓpl'm: offeret pro pcō suo vitulū immaculatū dño. Et adducet illū ad ostiū tabnaculi testionij. coraz dño: ponetqꝫ manū sup caput eius: et īmolabit eum dño. Hauriet quoqꝫ ō sanguine vituli: īferens illū in tabnaculū testimonij. Cūqꝫ intinxerit digitū in sāguinē aspget eū septies coraz dño: ptra velum sāctuarij. Ponetqꝫ de eodez sanguine sup cornua altaris thymiamatis gratissimi dño: quod ē in tabnaculo testimonij. Omnē aūt reliquū sanguinē fundet in basim altaris olocausti. ī introitu tabernaculi. Et adipē vituli offeret p pcō: taz eū qui vitalia opit. q̄ oīa que ītrinsecꝰ sūt: duos renūculos ⁊ reticulū qđ est sup̄ eos iuxta ilia. ⁊ adipem iecoris cum renunculis. sicut offertur de vitulo hostie pacificoꝝ: et adolebit ea sup altare olocausti. Pellē vo

q omnes carnes. cū capite q pedibꝫ q ite-
stinis q fimo q reliq̄ corpore offeret extra
castra ī locū mundū. vbi cineres effūdi so-
lēt: incēdetqꝫ ea sup lignoꝝ struem: q̄ in lo
co effusoꝝ cineꝝ cremabunt. Quod si oīs
turba filioꝝ isrl̄ ignorauerit. q p ignorā-
tiaz fecerit qđ ꝓtra mādatū dñi ē. q postea ītel-
lexerit peccatū suū: offeret p peccato suo
vitulū. Adducetqꝫ eū ad ostiū tabnaculi:
q ponēt seniores pl̄i man⁹ sup caput ei⁹
corā dño. Immolatoqꝫ vitulo in ꝓspectu
dñi. īferet sacerdos qui vnctus ē de sāgui
ne ei⁹ ī tabnaculū testimonij: tincto digi-
to aspergēs sepcies ꝓtra velū. Ponetqꝫ de
eodē sāguine ī cornibꝫ altaris: qđ ē coram
dño ī tabnaculo testionij. Reliquū aūt sā
guinē fundet iuxta basim altaris olocau-
stoꝝ: qđ ē in ostio tabnaculi testionij. Om
nēqꝫ ei⁹ adipē tollet. q adolebit sup altare
sic faciēs q ō hoc vitulo quō fecit q pr̄i⁹: q
rogāte p eis sacerdote ꝑpci⁹ erit eis dñs
Ipm aūt vitulū offeret extra castra atqꝫ
ꝓburet sic̄ q priorez vitulū: q̄ ē p peccato
mltitudis. Si peccauerit pnceps q fecerit
vnū e pluribꝫ p ignorantiā qđ dñi lege ꝓhi-
beť. q postea ītellexerit peccatū suū. offe-
ret hostiā corā dño. hircū ō capr̄is īmacu-
latū: ponetqꝫ manū suā sup caput ei⁹. Cū
qꝫ īmolauerit eū ī loco vbi solet mactari
olocaustū corā dño. q̄ p peccato ē: tinget
sacerdos digitū ī sanguīe hostie p pecca-
to. tangēs cornua altaris olocausti. q reli-
quū fundēs ad basim ei⁹: adipez ꝺo adole
bit sup sicut ī victimis pacificoꝝ fieri so-
let. Rogabitqꝫ p eo sacerdos q p peccato
eius: q dimittet ei. Qđ si peccauerit aīa p
ignorantiaz de ꝑpō terre vt faciat quicq̄ de
hijs q̄ dñi lege ꝓhibenť. atqꝫ delinq̄t. q co-
gnouerit peccatū suū. offeret capr̄ā īma-
culatā: ponetqꝫ man⁹ sup caput hostie q̄
p peccato ē: q īmolabit eaz ī loco olocau-
sti. Tolletqꝫ sacerdos de sanguīe in digito
suo: q tangens cornua altaris olocausti.
reliquū fundet ad basim ei⁹. Omnē aūt a-
dipem auferēs sicut auferri solet de victi-
mis pacificoꝝ adolebit sup altare in odo-
rē suauitatis dño: rogabitqꝫ pro eo q di-
mittet ei. Sin aūt de pecoribꝫ obtulerit
victimā pro peccato ouē sc̄z īmaculatam:
ponet manū sup caput eius: q immolabit
eam in loco vbi solent cedi olocaustorum
hostie. Sumetqꝫ sacerdos de sanguīe ei⁹
digito suo: q tangēs cornua altaris olo-
causti. reliquū fūdet ad basim ei⁹. Omnē
quoqꝫ adipez auferēs. sicut auferri solet
adeps arietis qui īmolať pro pacificis cre
mabit sup altare īcensū dñi: rogabitqꝫ p
eo q p pēto ei⁹: q dimittet ei. Capi. V.

Si peccauerit aīa q audierit vocez
iurantis testisqꝫ fuerit qđ aut ipe
vidit aut ꝓscius ē: nisi īdicauerit
portabit iniquitatē suam. Aīa q̄ tetigerit
aliquid īmundū. siue qđ occisū a bestia ē.
aut p se mortuū. aut qđlibet aliud reptile
q oblita fuerit īmundicie sue rea ē q deli-
quit: q si tetigerit quicq̄ de īmūdicia hoīs
iuxta omnez īpuritatez q̄ pollui solet ob-
litaqꝫ cognouerit postea: subiacebit delicto.
Aīa q̄ iurauerit q ptulerit labijs suis vt
vel male quid faceret vel bñ et ñ fecerit q
idipm iuramēto q fmone firmauerit. ob-
litaqꝫ postea intellexerit delictū suū: agat
pñiaz p peccato q offerat de gregibꝫ agnū
siue caprā: orabitqꝫ pro eo sacerdos q pro
peccatis eius. Sin aūt ñ potuerit offerre
pec⁹. offerat duos turtures vel duos pul-
los colūbarꝫ dño: vnū p peccato q alterū
in olocaustū: dabitqꝫ eos sacerdoti. Qui
primū offerēs p peccato retorq̄bit caput
eius ad pēnulas. ita vt collo adhereat q
ñ penit⁹ abrūpať: q aspget de sāguine ei⁹
parietem altaris. Quicquid aūt reliquū
fuerit faciet distillari ad fundamētū ei⁹:
q̄ pro peccato ē. Alter vero ī olocaustū
adolebit vt fieri solet: rogabitqꝫ p eo sa-
cerdos q p peccato ei⁹: q dimittet ei. Qđ
si ñ quiuerit man⁹ eius duos offerre tur-
tures. aut duos pullos colūbarū: offeret
p peccato suo simile partē ephȳ. decimā.
Nō mittet ī eam oleū nec thuris aliquid
īponet. q̄ p pēto ē: tradetqꝫ eā sacerdoti:
qui plenū ex ea pugillū hauriēs cremabit
sup altare ī monimētū ei⁹. qui obtulerit.
rogās p illo q expians: reliquā ꝺo partez
ipe habebit ī munere. Locutusqꝫ ē dñs ad
moȳsen dicēs. Aīa si ꝑuaricans ceremo-
nias per errorē. in hijs q̄ dño sunt sancti-
ficata peccauerit: offeret p delicto suo ari
etez īmaculatū de gregibꝫ. qui emi potest
duobꝫ siclis iuxta pond⁹ sāctuarij: ipmqꝫ
qđ intulit dāni restituet q quintā partez
ponet sup tradens sacerdoti: qui rogabit

pro eo offerens arietē: ⁊ dimittet ei. Aīa que peccauerit p ignorantiam fecerit⁊ unū ex hijs que dñi lege prohibent . ⁊ pcti rea . intellexerit iniquitatē suā. offerat arietē⁊ īmaculatū de gregibo sacerdoti iuxta mēsurā estimacōe⁊ pcti: qui orabit p eo q⁊ nesciēs fecerit: ⁊ dimittet ei. q⁊ p errorem deliquit in domino. Capi. VI.

Locutus⁊ ē dñs ad moysen dicens Anima q̄ peccauerit: et ptempto dño negauerit primo suo depositū q̄d fidei eius creditū fuerat . vel vi aliquid extorserit. aut calumniā fecerit siue rē pditā⁊ inuenerit ⁊ inficiās insup peierauerit. ⁊ q̄libet aliud ex pluribo fecerit ī quibo solent peccare homines: puncta delicti reddet oīa q̄ p fraudē voluit obtinere ītegra: ⁊ quintā insup ptem dño cui damnū ītulerat. Pro pcto aūt suo offeret arietē⁊ īmaculatu⁊ de grege: ⁊ dabit eū sacerdoti iuxta estimacōe⁊ mēsurāq⁊ delicti: qui rogabit p eo corā dño. ⁊ dimittet illi p singulis q̄ faciēdo peccauit. Locutus⁊ ē dñs ad moysen dicens . Precipe aaron ⁊ filijs ei⁹. Hec ē lex holocausti. Cremabit ī altari tota nocte usq⁊ mane. Ignis ex eode altari erit. Uestiet tunica sacerdos. ⁊ femīalibus lineis tolletq⁊ cineres q̄s horās ignis exussit: ⁊ ponēs iuxta altare. spoliabit pōribo uestimētis: īdutusq⁊ alijs efferet eos extra castra ⁊ ī loco mūdissimo usq⁊ ad fauillā psumi faciet. Ignis aūt in altari sp ardebit: quē nutriet sacerdos. subiciēs ligna mane. p singulos dies: ⁊ īpposito holocausto desup. adipes adolebit pacificorū . Ignis ē iste ppetu⁹ : qui nunq̄ deficiet in altari. Hec est lex sacrificij ⁊ libamētor⁊ q̄ offerēt filij aaron corā dño ⁊ corā altari . Tollet sacerdos pugillū simile q̄ psperſa est oleo. ⁊ totū thus. q̄d sup similā est: adolebitq⁊ illud ī altari in monimentū odoris suauissimi dño. Reliquā aūt partē simile psumet aaron cū filijs suis absq⁊ fermēto ⁊ psumet ī loco sāctuarij tabnaculi. Ideo aūt nō fermētabit: q⁊ pars ei⁹ ī dñi offertur incensū. Sanctū sctor⁊ erit: sicut pro pcto atq⁊ delicto. Mares tantū stirpis aaron. psumet illud. Legittimū ac sempiternū erit in generacōnibo vris de sacrificijs domini. Omnis qui tetigerit illa sanctificabitur. Locutusq⁊ est domin⁹ ad moysen dicens . Hec est oblatio aaron ⁊ filior⁊ ei⁹ quā offerre debent dño in die unctōis sue Decimā ptē ephij offerēt simile ī sacrificō sempiterno. Mediū eius mane ⁊ medium eius vespere: q̄ in sartagine oleo psperſa friget. Offeret aūt eā calidam ī odorē suauissimū dño sacerdos qui iure pōi succesſerit: ⁊ tota cremabit in altari. Omne enim sacrificiū sacerdotum igne psumet: nec quisq̄ comedet ex eo. Locutus est aūt dñs ad moysen dicens. Loq̄re aaron ⁊ filijs ei⁹. Ista est lex hostie p pcto. In loco ubi offert holocaustū. īmolabit corā dño . Sanctū sctor⁊ ē. Sacerdos qui offert comedet eā in loco scto. in atrio tabnaculi. Quicquid tetigerit carnes ei⁹ sāctificabitur. Si de sanguīe illi⁹ vestis fuerit aspſa lauabit in loco scto . Vas aūt fictile ī quo cocta ē psringet: q⁊si vas eneū fuerit defricabit: ⁊ lauabit aqua. Omnis masculꝰ de genere sacerdotali vescet ex carnibo ei⁹: q⁊ sanctū sctor⁊ ē. Hostia eī que cedit pro pcto . cuius sanguis inferet in tabnaculū testimonij ad expiandum in sanctuario non comedetur: sed comburetur igni.

Capitulum VII.

Hec est quoq⁊ lex hostie pro delicto Sancta sanctor⁊ est. Idcirco ubi immolabit holocaustum : mactabitur ⁊ victima pro delicto. Sanguis eius per gyrū altaris fundetur. Offerent ex ea caudam ⁊ adipem qui opit vitalia : duos renūculos ⁊ pinguedinē que iuxta ilia est reticulūq⁊ iecoris cū renūculis ⁊ adolebit ea sacerdos sup altare. Incensū est dñi p delicto. Omnis masculꝰ de sacerdotali genere in loco sancto vescet hijs carnibo: q⁊ sanctū sanctor⁊ est . Sicut p pcto offert hostia: ita ⁊ p delicto. Utriusq⁊ hostie lex una erit. Ad sacerdotē qui eam obtulerit pertinebit. Sacerdos qui offert holocausti victimā: habebit pellez eius. Et omne sacrificiū simile qd coquit ī clibano. ⁊ quicquid in craticula vel in sartagine pparat ei⁹ erit sacerdotis. a quo offert: siue oleo psperſa siue arida fuerint. Cunctis filijs aaron mēsura equa p singulos diuidetur. Hec est lex hostie pacificorū: que offertur dño . Si pro graciarumactione oblatio fuerit : offerent panes absq⁊ fermento . psperſos oleo ⁊ lagana azima. uncta oleo

coctãq; ſimilã ⁊ colliridas. olei admixtõe
ꝑſpſas: panes quoq; fermẽtatos cũ hoſtia
grãꝫ q̃ immolaꝫ ꝓ pacificis: ex quib⁹ vn⁹
pro ꝑmicijs offerẽ dño: ⁊ erit ſacerdotis
qui fũdet hoſtie ſãguinẽ. Cui⁹ carnes eadẽ
ꝑmedẽ die: nec remãebit ex eis quicq̃ vſ
q; mane. Si voto vl' ſpõte quiſpiã obtule
rit hoſtiã: eadẽ ſil'r edetur die. Sz ⁊ſi quid
ĩ craſtinũ remãſerit: veſci licitũ eſt. Quic
quid aũt terci⁹ ĩuenerit dies ignis abſu
met. Si quis ò carnib⁹ victime pacificoꝝ
die tercõ ꝑmederit: irrita fiet ei⁹ oblacio
nec ꝓderit offerẽti: quinpoci⁹ q̃cunq; aĩa
tali ſe edulio ꝓtamĩauerit. ꝑuaricacõnis
rea erit. Caro q̃ aliquid tetigerit ĩmundũ
ñ ꝑmedẽ: ſz ꝓburẽ igni. Qui fuerit im
mũd⁹ veſcẽ ex ea. Aĩa polluta q̃ ederit de
carnib⁹ hoſtie pacificoꝝ q̃ oblata eſt dño
pibit ò ꝑplis ſuis: ⁊ q̃ tetigerit ĩmũdiciaz
hoĩs vl' iumẽti ſiue oĩs rei q̃ polluere po
teſt. ⁊ ꝑmederit de huiuſcemõi carnib⁹: in
teribit de ꝑplis ſuis. Locutuſq; eſt dñs ad
moyſẽ dicẽs. Loq̃re filijs iſrl'. Adipẽ ouis
⁊ bouis ⁊ cap̃ ñ ꝑmedetis. Adipẽ cadaue
ris morticini ⁊ ei⁹ aĩalis qò a beſtia captũ
ẽ. habebitis ĩ varios vſus. Si quis adipẽ
qui offerri debz ĩ incẽſũ dñi ꝑmederit: pi
bit ò ꝑplo ſuo. Sãguinẽ quoq; oĩs aĩalis
ñ ſumetis ĩ cibo: tã ò ouib⁹ q̃ ò pecoꝛib⁹.
Oĩs anĩa q̃ ederit ſanguinẽ: pibit de ꝑplis
ſuis. Locutuſq; ẽ dñs ad moyſen dicens.
Loq̃re filijs iſrl' dicẽs. Qui offert victimã
pacificoꝝ dño: offerat ſil' ⁊ ſacrificiũ id ẽ
libamẽta ei⁹. Tenebit manib⁹ adipez ho
ſtie: et pectuſculũ. Cũq; ambo oblata dño
ꝓſecrauerit tradet ſacerdoti: qui adolebit
adipẽ ſup altare: pectuſculũ aũt erit aa
ron ⁊ filioꝝ ei⁹. Arm⁹ quoq; dexter ò pa
cificoꝝ hoſtijs cedet ĩ ꝑmicias ſacerdotis
Qui obtulerit ſanguinẽ ⁊ adipẽ filioꝝ aa
ron: ipe habebit ⁊ armũ dextꝝ ĩ porcione
ſua. Pectuſculũ eĩ eleuacõis ⁊ armũ ſepa
cõis tuli a filijs iſrl' de hoſtijs eoꝝ pacifi
cis: ⁊ dedi aaron ſacerdoti. ⁊ filijs ei⁹ lege
ꝑpetua ab omni ꝑplo iſrl'. Hec ẽ vnctõ aa
ron ⁊ filioꝝ ei⁹ ĩ ceremonijs dñi. die quo
obtulit eos moyſes vt ſacerdocõ fũgeren
tur: ⁊ q̃ ꝑcepit eis dari dñs a filijs iſrl' reli
gione ꝑpetua. in generacõib⁹ ſuis. Iſta ẽ
lex olocauſti ⁊ ſacrificij ꝓ peccato atq;
delicto: ⁊ ꝑ ꝓſecracione ⁊ pacificoꝝ victi

mis quã ꝓſtituit dñs moyſi in mõte ſyna
qñ mãdauit filijs iſrl' vt offerrẽt oblacio
nes ſuas dño in deſto ſynai. Ca. VIII.

Locutuſq; ẽ dñs ad moyſen dicens
Tolle aaron cum filijs ſuis. veſtes
eoꝝ ⁊ vnctõnis oleũ: vitulũ ꝑ pec
cato. duos arietes caniſtrũ cũ azimis: et
ꝓgregabis omnẽ cetũ ad oſtiũ tabernacu
li. Fecit moyſes vt dñs imparat: ꝓgrega
taq; omni turba ante foꝛes tabernaculi
ait. Iſte eſt ſmo quẽ iuſſit dñs fieri. Sta
timq; obtulit aaron ⁊ filios ei⁹. Cũq; la
uiſſet eos. veſtiuit pontifitẽ ſubucula li
nea: accingẽs eũ baltheo. ⁊ induẽs eũ tu
nica iacinctina: ⁊ deſup humerale ĩpoſuit
qò aſtringẽs cingulo aptauit rõnali in q̃
erat doctrina ⁊ veritas. Cidari quoq; te
xit caput: ⁊ ſup eaz ꝓtra frontẽ poſuit la
minaz aureã ꝓſecrataz ĩ ſanctificacõe. ſic
ꝑcepat ei dñs. Tulit ⁊ vnctõnis oleũ: quo
liniuit tabernaculũ cũ omni ſuppellectili
ſua. Cũq; ſanctificãs aſperſiſſet altare ſeptẽ
vicib⁹ vnxit illud ⁊ oĩa vaſa eius: labrũq;
cũ baſi ſua ſanctificauit oleo. Ò fundens
ſup caput aaron: vnxit eũ ⁊ conſecrauit.
Filios quoq; eius oblatos cõſecrauit: ve
ſtiuitq; tunicis lineis ⁊ cinxit baltheis: ĩ
poſuitq; mitras vt iuſſerat dñs. Obtulit
⁊ vitulũ ꝑ peccato. Cunq; ſup caput eius
poſuiſſent aaron ⁊ filij eius manus ſuas.
immolauit eũ hauriẽs ſanguinẽ: ⁊ tincto
digito tetigit coꝛnua altaris ꝑ gyꝝ. Quo
expiato ⁊ ſanctificato: fudit reliquũ ſan
guinẽ ad fundamẽta eius. Adipez ò quí
erat ſup vitalia ⁊ reticulũ iecoꝛis duoſq;
renũculos cũ aruinul' ſuis adoleuit ſup
altare: vitulũ cum pelle ⁊ carnib⁹ ⁊ fimo
cremãs extra caſtra ſic̃ ꝓcepat dño. Obtu
lit ⁊ arietẽ in olocauſtũ. Sup cui⁹ caput
cũ ĩpoſuiſſent aaron ⁊ filij ei⁹ man⁹ ſuas
ĩmolauit eũ: ⁊ fudit ſanguinẽ ei⁹ ꝑ circu
itũ altaris. Ipmq; arietẽ in fruſta ꝓcidẽs
caput ei⁹ ⁊ artus ⁊ adipẽ adoleuit igni:
lotis ꝑus inteſtinis ⁊ pedib⁹. Totũq; ſiml'
arietem incendit ſup altare eoq; eſſet olo
cauſtũ ſuauiſſimi odoꝛis dño: ſicut prece
perat ei. Obtulit ⁊ arietem ſecundũ in cõ
ſecracionẽ ſacerdotũ: poſuerũtq; ſup ca
put ei⁹ aaron ⁊ filij ei⁹ man⁹ ſuas. Quez
cũ immolaſſet moyſes: ſumens ò ſanguĩe
tetigit extremum auricule dextre aaron.

et pollicẽ manus eius dextre: silr̃ ꝙ pedis. Obtulit ꝙ filios aaron. Cũq; de sanguine arietis ĩmolati tetigisset extremũ auricule singulorum dextre. ꝙ pollicis manus ac dextri pedis: reliquũ fudit sup altare per circuitũ. Adipẽ vo et caudã. omnẽq; pinguedĩez q̃ opit ĩtestina: reticulũq; iecoris ꝙ duos renes cũ adipibꝫ suis ꝙ armo dextro sepauit. Tollẽs aũ de canistro azimoꝝ qȯ erat coꝛã dño panes absq; fermẽto. et collyridaꝫ aspsam oleo laganumq;. posuit sup adipes et armũ dextꝝ: tradens sil̃ oĩa aaron ꝙ filijs ei⁹. Qui postq̃ leuaueꝛt ea coꝛã dño. rursũ suscepta ȯ manibꝫ eoꝝ adoleuit sup altare olocausti: eoq; ꝓsecc̃ois esset oblacio in odoꝛẽ suauitatis sacrificij dñi. Tulitq; pectusculũ eleuãs illud coꝛã dño de arietꝫ ꝓsecracõis in pt̃e suã: sicut p̃cepat ei dñs. Assumẽsq; vnguentũ. ꝙ sanguinẽ qui erat ĩ altari aspersit sup aaron ꝙ vestimẽta eius: et sup filios illius ac vestes eoꝝ. Cũq; sc̃ificasset eos ĩ vestitu suo: p̃cepit eis dicens. Coquite carnes ante fores tabnaculi: ꝙ ibi ꝓmedite eas. Panes quoq; ꝓsecracõis edite qui positi sũt in caniſtro: sicut p̃cepit mihi dñs dicẽs. Aarõ ꝙ filij ei⁹ ꝓmedent eos. Quicquid aũ reliquũ fuerit de carne ꝙ panibꝫ. ignis absumet. De ostio quoq; tabnaculi ñ exibitis septẽ diebꝫ: vsq; ad diẽ q̃ implebit̃ tp̃us cõsecracõis vr̃e. Septẽ enim diebꝫ finit̃ ꝓsecracio sicut impñtia⁊ fct̃m est: vt rit⁹ sacrificij ꝓplereꝰ. Die ac nocte manebitis ĩ tabernaculo: obſuantes custodias dñi ne moꝛiamĩ. Sic enim mihi p̃ceptũ ẽ. Fecerũtq; aaron ꝙ filij ei⁹ cũcta que locut⁹ est dñs p manũ moysi.

Capi. IX.

Octo aũ octauo die vocauit moysen aaron ꝙ filios eius ac maioꝛes natu isrl̃: dixitq; ad aaron. Tolle de armẽto vitulũ p pc̃o. ꝙ arietẽ in olocaustũ. vtrũq; immaculatũ: et offer illos coꝛã dño: ꝙ ad filios israhel loq̃ris. Tolle hircum p pc̃o et vitulũ atq; agnũ anniculũ ꝙ sine macula ĩ olocaustũ: bouẽ ꝙ arietẽ p pacificis. ꝙ ĩmolatꝫ eos coꝛã dño: in sacrificio singuloꝝ similã ꝓsp̃sam oleo offerẽtes. Hodie enim dñs apparebit vob. Tuleꝛt g̃ cũcta q̃ iusserat moysen ad ostium tabnaculi: vbi cũ oĩs multitudo astaret ait moyses. Iste ẽ ꝛmo quẽ p̃cepit dñs facite ꝙ apparebit vob gloria ei⁹. Et dixit ad aaron. Accede ad altare: et ĩmola pro pc̃o tuo. Offer olocaustũ: ꝙ dẽpcare p te ꝙ p pl̃o. Cũq; mactaueris hostiã pl̃i: oꝛa p eis: sicut p̃cepit dñs. Statiq; aaron accedens ad altare ĩmolauit vitulũ p pc̃o suo: cui⁹ sanguinẽ obtuleꝛt ei filij sui. Ĩn q̃ tingẽs digitũ tetigit coꝛnua altaris: et fudit residuũ ad basim ei⁹. Adipẽq; ꝙ renũculos ac reticulũ iecoris q̃ sunt p pc̃o adoleuit super altare: sicut precepat dñs moysi. Carnes vo ꝙ pellẽ ei⁹ extra castra cõbussit igni. Immolauit ꝙ olocausti victimã. Obtuleꝛtq; ei filij sui sanguinẽ ei⁹: quẽ fudit p altaris circuitũ. Ipaꝫ eciã hostiã in frusta ꝓcisaꝫ cũ capite ꝙ mẽbris singulis obtuleꝛt: q̃ oĩa sup altare cremauit igni: lotis aq̃ prius ĩtestinis ꝙ pedibꝫ. Et p pc̃o pl̃i offerẽs. mactauit hircũ: expiatoq; altari fecit olocaustũ. addẽs ĩ sacrificõ libamẽta. q̃ piter offerũnt̃ ꝙ adolens ea sup altare: absq; ceremonijs olocausti matutini. Immolauit ꝙ bouẽ atq; arietẽ hostias pacificas pl̃i. Obtulerũtq; ei filij sui sãguinẽ quẽ fudit sup altare ĩ circuitu: adipẽ aũ bouis. ꝙ caudã arietis renũculosq; cũ adipibꝫ suis ꝙ reticulũ iecoris posuerũt sup pectoꝛa. Cũq; cremati eẽnt adipes super altare: pectoꝛa eoꝝ ꝙ armos dextros sepauit aaron eleuans coꝛã dño: sicut p̃cepat moyses. Et extẽdẽs manũ ad pl̃m bñdixit ei: sicq; ꝓpletis hostijs p pec cato ꝙ olocaustis ꝙ pacificis. descẽdit. Ĩngressi aũ moyses ꝙ aaron ĩ tabnaculũ testimonij ꝙ deinceps egressi: bñdixerũt pl̃o. Apparuitq; gl̃ia dñi omni multitudini: ꝙ ecce egressus ignis a dño deuoꝛauit olocaustũ ꝙ adipes: qui erant sup altare. Qȯ cum vidissent turbe: laudauerũt dñm ruentes in facies suas.

Capi. X.

Arreptisq; nadab ꝙ abiu filij aarõ thuribulis suis ĩposuerũt ignem ꝙ incensũ desup offerẽtes coꝛã dño ignẽ alienũ: qȯ eis p̃ceptũ nõ erat. Egressusq; ignis a dño deuoꝛauit eos: ꝙ mortui sũt coꝛã dño. Dixitq; moyses ad aaron. Hoc est qȯ locutus est dñs. Sc̃ificaboꝛ ĩ hijs qui appropinquãt mihi: ꝙ in cõspectu omnis populi gloꝛificaboꝛ. Quod audiẽs tacuit aaron. Vocatis aũ moysen. mysabele ꝙ elisaphan. filijs oziel patrui aaron

ait ad eos· Jte ⁊ tollite ffres vr̃os de ꝓspectu sãctuarij: ⁊ asportate extra castra. Cõfestimqꝫ pergentes tulerũt eos sicut iacebant vestitos lineis tunicis: ⁊ eiecerunt foras vt sibi fuerat impatũ Locutusqꝫ ẽ moyses ad aaron ⁊ ad eleazar ⁊ ythamar filios eius. Capita vr̃a nolite nudare. et vestimẽta nolite citere. ne forte moriamĩ: ⁊ sup omnẽ cetũ oriat indigcio. Ffres vr̃i ⁊ oĩs domus isrl plagant icendiũ qd̃ dñs suscitauit: vos aũt nõ egrediemĩ fores tabernaculi: alioquin pibitis. Oleũ quippe sancte vnctõis ẽ sup vos. Qui fecerũt oĩa iuxta ꝓceptũ moysi. Dixitqꝫ dñs ad aarõ Clinũ ⁊ omne qd̃ iebriari potest ñ bibetis tu ⁊ filij tui qñ intrabitis ĩ tabnaculũ testimonij ne moriamĩ qz preceptũ sempiternũ est ĩ generacões vr̃as ⁊ vt habeatis scientiã discernẽdi. ĩter sanctũ ⁊ ꝓphanũ. inter pollutũ ⁊ mũduz: doceatisqꝫ filios isrl oĩa legittima mea q̃ locut' est dñs ad eos ꝑ manũ moysi Locutusqꝫ ẽ moyses ad aaron: ⁊ ad eleazar ⁊ ythamar filios ei' qui erãt residui. Tollite sacrificiñ qd̃ remãsit de oblacõe dñi ⁊ comedite illud absqꝫ fermẽto iuxta altare: qz sanctũ sãctoꝝ ẽ Comedetis aũt ĩ loco sãcto qd̃ datũ ẽ tibi ⁊ filijs tuis. ꝺ oblacõibꝰ dñi: sic ꝓceptũ ẽ mihi Pectusculũ quoqꝫ qd̃ oblatum est. ⁊ armũ qui sepatus ẽ edetis ĩ loco mũdissimo tu ⁊ filij tui: ⁊ filie tue tecũ. Tibi eĩ ac liberis tuis reposita sũt ꝺ hostijs salutaribꝰ filiorũ isrl: eoq armũ ⁊ pect' ⁊ adipes qui cremanf ĩ altari. eleuaueſt coꝛã dño: ⁊ ptineãt ad te. ⁊ ad filios tuos. lege ꝑpetua: sicut ꝓcepit dñs. Inter hec hircũ qui oblatus fuerat ꝑ peccato cũ q̃reret moyses exustũ repit iratusqꝫ ꝓtra eleazar ⁊ ythamar filios aaron qui remãserãt ait· Cur ñ comedistis hostiã ꝑ peccato ĩ loco sãcto q̃ sancta sanctoꝝ ẽ: ⁊ data vob̃ vt portetis iniquitatez multitudĩs ⁊ rogetis ꝑ ea in conspectu dñi: ꝑsertim cũ de sanguine illius non sit illatũ intra sancta. ⁊ comedere debueratis eaz ĩ sanctuario sicut preceptum ẽ mihi. Rñdit aaron. Oblata ẽ hodie victima ꝑ peccato ⁊ olocaustũ coꝛam dño: mihi aũt accidit qd̃ vides. Quomõ potui comedere eaz: aut placere dño ĩ ceremonijs mẽte lugubri! Quod cũ audisset moyses: recepit satisfactionẽ. Ca. XI.

Locutus est dñs ad moysen ⁊ aaron dicẽs. Dicite filijs isrl. Custodite oĩa que scripsi vobis: vt sim deus vr̃. Hec sunt aialia q̃ comedere debetis de cũctis aiantibꝰ terre. Omne qd̃ habet diuersaz vngulã ⁊ ruminat ĩ pecoribꝰ comedetis. Quicquid aũt rumiat ⁊ habet vngulaz sz ñ diuidit eã. sic camel' ⁊c. nõ comedetis illud: ⁊ ĩter immũda reputabitis. Cirogrill' qui rumiat vngulamqꝫ nõ diuidit ĩmũdus ẽ: lepus quoqꝫ nam ⁊ ipe rumiat sed vngulam ñ diuidit: ⁊ sus q̃ cũ vngulaz diuidat ñ rumiat: boꝝ carnibꝰ ñ vescemĩ. Nec cadauera ptingetis qz ĩmunda sũt vob̃. Hec etiã sũt q̃ gignũf ĩ aquis: ⁊ vesci licitũ ẽ. Omne qd̃ habet pẽnulas ⁊ squamas tam in mari q̃ in flumĩbꝰ ⁊ stagnis comedetis. Quicquid aũt pẽnulas ⁊ squamas ñ habz eoꝝ q̃ in aquis mouef ⁊ viuũt abominabile vob̃ execrandũqꝫ erit. Carnes eoꝝ ñ comedetis: ⁊ morticina vitabitis. Cũcta q̃ ñ habẽt pẽnulas ⁊ squamas ĩ aquis polluta erũt. Hec sũt q̃ de auibus ꝓmedere ñ debetis: ⁊ vitanda sũt vobis. Aquilã ⁊ griphũ ⁊ alietũ ⁊ miluũ. ac vulturẽ iuxta gen' suũ: ⁊ õe coruini generis. ĩ silitudinẽ suã: strucõz ⁊ noctuã ⁊ larũ ⁊ accipitrẽ iuxta genus suũ: bubonẽ ⁊ mergulum ⁊ ibyn ⁊ cignũ ⁊ onocrotalũ ⁊ ꝓphirionẽ. herodionẽ. ⁊ caradrionez iuxta gen' suũ: vpupã quoqꝫ ⁊ vesptilionẽ. Omne de volucribꝰ qd̃ gradiẽ sup q̃tuoꝝ pedes aboĩabile erit vob̃. Quicquid aũt ãbulat quidẽ sup q̃tuoꝝ pedes sz hẽt lõgioꝛa retro crura ꝑ q̃ salit sup terrã. ꝓmedere debetis vt ẽ brucus ĩ genere suo. ⁊ attbac' atqꝫ ophiomach' atqꝫ locusta: singl'a iuxta gen' suũ. Quicquid aũt ex volucribꝰ. q̃tuoꝝ tantũ habet pedes execrabile erit vob̃: ⁊ quicũqꝫ morticina eoꝝ tetigerit polluetur. ⁊ erit ĩmund' vsqꝫ ad vesperã: ⁊ si ncẽe fuerit vt portet quippiã hoꝝ mortuũ lauabit vestimenta sua ⁊ ĩmund' erit vsqꝫ ad occasum solis. Omne animal qd̃ habet quidez vngulã sed ñ diuidit eã. nec ruminat. immundũ erit: ⁊ quicquid tetigerit illud ꝓtamĩabiſ. Qd̃ ambulat sup man' ex cũctis animãtibꝰ q̃ incedunt q̃drupedia: immundũ erit. Qui tetigerit morticina eoꝝ pollueſ vsqꝫ ad vesperũ: ⁊ qui portauerit huiuscemodi cadauera lauabit vestimẽta

sua. ⁊ īmūdus erit vsq; ad vesperū: q; oīa hec īmunda sūt vobis. Hec quoq; īter pol luta reputabunt de hijs q̄ mouent ī tærra mustela et mus ⁊ cocodrillus. singula iu xta gen⁹ suū: migale cameleon ⁊ stellio. et lacerta ⁊ talpa: oīa hec īmunda sūt. Qui tetigerit mortcina eor īmund⁹ erit vsq; ad vespe: ⁊ super quē ceciderit quicq̄ de mortcinis eor polluet. Tā vas ligneū et vestimētū. q̄ pelles. ⁊ cilicia. ⁊ in quocūq; fit op⁹ tingēt aq̄. ⁊ polluta erīt vsq; ad ve spe: ⁊ sic postea mūdabunt. Clas aūt ficti le ī qđ hor quicq̄ intro ceciderit polluet: ⁊ ideo frāgendū ē. Oīs cibꝰ quē comedetis si fusa fuerit sup eū aq̄ īmūd⁹ erit: ⁊ om ne liquēs qđ bibit ꝺ vniuerso vase īmun dū erit. Et quicquid de mortcinis huius cemodi ceciderit sup illud īmūdū erit: sī ue clibani. siue citropedes destruent. ⁊ ī mūdi erīt. Fontes ꝺo ⁊ cisterne. ⁊ oīs aq̄r congregacio mūda erit. Qui mortcinū eor tetigerit polluet. Si ceciderit sup semētē ñ polluēt eā: sin aūt quispiā aq̄ semētē pfu derit. ⁊ postea mortcinis tacta fuerit: illi co polluet. Si mortuū fuerit aīal qđ licz vob̄ ꝯmedere: qui cadauer ei⁹ tetigerit ī mūd⁹ erit vsq; ad vespū. Et qui ꝯmederit ex eo quippiā siue portauerit. lauabit vesti mēta sua: ⁊ immūdus erit vsq; ad vespū. Omne qđ reptat sup terrā abolīabile erit: nec assumet ī cibū. Quicquid sup pect⁹ q̄ drupes g̃dit. ⁊ multos hꝫ pedes siue p hu mū trahit ñ ꝯmedetis. q; abomīabile est. Nolite ꝯtamīare aīas vr̄as: nec tangatis quicq̄ eor ne īmūdi sitis. Ego sū dñs de⁹ vr̄. Scti estote: q; ego sc̄us sum. ne pollu atis aīas vr̄as ī omni reptili qđ mouetur sup terrā. Ego ei sum dñs qui eduxi vos de terra egipti: vt eē vob̄ in deū. Scti e ritis: q; ego sc̄us sū. Jsta ē lex aīantiū ac volucr ⁊ oīs aīe viuētis q̄ mouet in aq̄ ⁊ reptat ī terra: vt dīas nouerītis mūdi et immūdi: ⁊ vt sciatis quid comedere et re spuere debeatis. Capi. XII.

Locutusq; est dñs ad moysen di cens. Loqre filijs isrl̄: ⁊ dices ad eos. Mulier si suscepto semīe pe perit masculū immūda erit septē diebꝰ iu xta dies sepacionis mēstrue: ⁊ die octauo circūcidet infantulus: ipa vero triginta trib̄ diebꝰ manebit ī sanguine purificaci onis sue. Omne sc̄m nō tanget: nec īgre diet in sāctuariū donec īpleant dies pur gacōis sue. Sin aūt feminā pepit immūda erit duabus ebdomadib̄ iuxta ritū flur⁹ mēstrui: ⁊ sexagīta sex diebꝰ manebit ī sā guine purificacōis sue. Cūq; expleti fue rint dies purificacōis sue p filio siue pro filia deferet agnū āniculū in olocaustū et pullū colūbe. siue turturē p pcto ad ostiū tabernaculi testimonij ⁊ tradet sacerdoti: qui offeret illa cor̄a dño. ⁊ orabit p ea: et sic mūdabit a pfluuio sanguis sui. Jsta ē lex pturientis masculū ⁊ feminā. Qđ si nō inuenerit man⁹ eius nec potuerit of ferre agnū: sumet duos turtures vl̄ duos pullos colūbar: vnū in olocaustū ⁊ alte rum p pcto. Orabitq; p ea sacerdos ⁊ sic mundabitur. Capi. XIII.

Locutusq; est dñs ad moysen ⁊ aa ron dicens. Homo in cuius cute ⁊ carne ortus fuerit diuersus co lor siue pustula. aut lucens quippiaz id est plaga lepre: adducet ad aaron sacerdotē vel ad vnūquēlibz filior ei⁹. Qui cū vide rit lepr̄ā in cute. ⁊ pilos in albū mutatos colorē. ipamq; speciē lepre humiliorē cute ⁊ carne reliq̄: plaga lepre ē. ⁊ ad arbitriū eius sepabit. Sin aūt lucens candor fue rit in cute. nec humilior carne reliq̄: ⁊ pili coloris pristini: recludet eū sacerdos septē diebꝰ. ⁊ ꝯsiderabit die septimo. Et siquidez lepra vltra nō creuerit. nec trāsierit ī cu te priores terminos: rursū recludet eū se ptem diebꝰ alijs: ⁊ die septimo ꝯtēplabit. Si obscurior fuerit lepra ⁊ ñ creuerit in cute mūdabit eā q; scabies ē: lauabitq; hō vestimēta sua. ⁊ mūdus erit. Qđsi postq̄ a sacerdote visus ē ⁊ reddit⁹ mūdicie itē rū lepra creuerit adducet ad eū: ⁊ īmun dicie ꝯdēnabit. Plaga lepre si fuerit ī ho mine adducet ad sacerdotē: ⁊ videbit eū. Cunq; color albꝰ in cute fuerit. ⁊ capillor mutauerit aspectū. ipsa quoq; caro viua apparuerit: lep̄ vetustissima iudicabit. at q; inolita cuti. Cōtamīabit itaq; eū sacer dos. ⁊ ñ recludet: q; pspicue īmūdicie est. Sin aūt effloruerit discurrēs lep̄ ī cute. et operit omnē carnez a capite vsq; ad pe des. quicquid sub aspectu oculorū cadit: ꝯsiderabit eū sacerdos. ⁊ teneri lepra mun dissima iudicabit. eoq; oīs ī candorez vsa

sit:⁊ idcirco hō mūdus erit. Qñ vero ca-
ro viuēs in eo apparuerit. tūc sacerdotis
iudicō polluet̄:⁊ ītēr īmūdos reputabit̄.
Caro eī viua si lepra aspgit̄:īmūda ē. Qđ
si rursū versa fuerit ī albor̄ē ⁊ totū hoīem
opuerit:ꝑsiderabit eū sacerdos.⁊ mōm eē
ōcernet. Caro aūt ⁊ cutis ī q̄ vlc⁹ natū ē ⁊
sanatū. ⁊ ī loco vlceris cicatrix alba appa
ruerit siue subrufa: adducet̄ hō ad sacer-
dotē . Qui cū viderit locū lepre hūiliorem
carne reliq̄.⁊ pilos versos ī candor̄ē:ꝑta-
mīabit eū. Plaga enim lep̄ orta ē ī vlcere
2. Qđ si pil⁹ coloris ē pristini ⁊ cicatrix sub-
obscura. ⁊ vicina carne ñ ē hūlior:reclu-
det eū sept̄ diebꝫ. Et siquidē creuerit. ad-
iudicabit eū lepre:sin aūt stet̄erit in loco
suo.vlceris ē cicatrix:⁊ hō mūd⁹ erit. Ca
ro aūt ⁊ cutis quā ignis exusserit ⁊ sana-
ta albā siue rufā habuerit cicatricē: ꝑside
rabit eā sacerdos. Et ecce versa ē in albo-
rē. ⁊ loc⁹ ei⁹ reliq̄ cut̄e ē hūlior: ꝑtamīa-
bit eū:qr plaga lepre in cicatrice orta est.
Qđsi pilꝰ color ñ fuerit īmutat⁹.nec hu
milior plaga carne reliq̄. ⁊ ipsa lepre spēs
fuerit subobscura:r̄cludꝫ eū sept̄ diebꝫ:⁊
die septīo ꝑsplabit̄. Si creuerit ī cut̄e le
pra ꝑtamīabit eū:sin aūt ī loco suo cādor
stet̄erit ñ satis clar⁹ . plaga ꝑbustiōis ē ⁊
idcirco mūdabit̄ qr cicatrix est ꝑbustur̄e.
Vir siue mlr̄ ī cui⁹ capite vel barba ger-
mīauerit lepra:videbit eos sacerdos.Etsi
quidē hūlior fuerit loc⁹ carne reliq̄. ⁊ ca-
pill⁹ flau⁹. solitoqꝫ sūtilior:ꝑtamīabit e-
os:qr lep̄ capitis ac barbe ē. Sin aūt vide
rit locū macule eq̄lē vicīe carni.⁊ capillū
3. nigꝝ:r̄cludꝫ eos sept̄ diebꝫ: ⁊ die septīo
ītuebit̄. Si ñ creuerit macula.⁊ capillus
sui coloris ē.⁊ loc⁹ plage carni reliq̄ eq̄lis
radet̄ hō absqꝫ locu macule: ⁊ r̄cludet̄ sept̄
diebꝫ alijs. Si die septīo visa fuerit stetis-
se plaga ī loco suo.nec hūlior carne r̄liq̄.
mūdabit eū: lotisqꝫ vestibꝫ suis mūd⁹ erit
Sin aūt p⁹ emūdacōz.rursꝰ creuerit ma-
cula ī cut̄e.ñ q̄ret āpli⁹ vtꝫ capill⁹ ī flauū
colorē sit ꝑmutat⁹:qr apte īmūd⁹ ē. Por-
ro si stet̄erit macula.⁊ capilli nigri fuerīt
nouerit hoīem sanatū eē: ⁊ ꝑfidēter eū p-
nūciet mūdū. Vir siue mlr̄ ī cui⁹ cut̄e can
dor apparuerit:intuebit̄ eos sacerdos. Si
dēpēdit sūobscurꝫ albor̄ē lucere ī cut̄e:sci
at ñ eē lepra. sꝫ maculā colōris candidi:⁊
hoīez mūdū. Vir ꝺ cui⁹ capite capilli flu-
ūt.calu⁹ ⁊ mūd⁹ ē. Etsi a frōte ceciderint
pili:recaluaster ⁊ mūd⁹ ē. Si in aūt in cal
uicio siue ī recaluacōe albꝰ vel ruf⁹ color
fuerit exort⁹.⁊ hoc sacerdos viderit:ꝑdē-
nabit eū haut dubie lep̄:q̄ orta ē in calui-
cio. Quicūqꝫ ḡ maculat⁹ fuerit lep̄.⁊ sep-
at⁹ ē ad arbitriū sacerdotis: hababit ve-
stimēta dissuta caput nudū. os veste ꝓte-
ctum:ꝓtaminatū ac sordidū se clamabit.
Omni tpe q̄ leprosus ē ⁊ īmūd⁹:sol⁹ hīta- 15. 4.
bit extra castra. Vestis lanea siue linea.q̄
lepra habuerit ī stamine atqꝫ subtegmine
aut certe pell' vl' quit quid ex pelle ꝓfectū
ē:si alba vel rufa macula fuerit īfecta.le-
pra reputabit̄:oñdet̄ qꝫ sacerdoti. Qui ꝓsi
ōatā recludꝫ sept̄ diebꝫ:⁊ die septīo rur-
sus aspiciēs.si dēpēdit creuisse.lep̄ ꝑseue
rans ē:pollutū iudicabit vestimētū.⁊ om-
ne ī q̄ fuerit inuēta:⁊ idcirco ꝑburet̄ flā-
mis. Qđsi eam viderit ñ creuisse.p̄cipiet ⁊
lauabūt id ī q̄ lep̄ ē. recludetqꝫ illud sept̄
diebꝫ alijs. Et cū viderit faciē quidē p̄stinā
ñ reuersā nec tñ creuisse lepraz:īmmūdū
iudicabit ⁊ igne ꝑburet:eoq̄ īfusa sit ī su-
pficie vestimēti vl' p totū lep̄. Sin aūt ob
scurior fuerit loc⁹ lep̄ postq̄ vestis ē lota
abrūpet eū ⁊ a solio diuidet . Qđsi vltra
apparuerit ī hijs locis q̄ ꝑus immaculata
erāt:lep̄ volatil' ⁊ vaga debꝫ igne ꝑburi.
Si cessauerit. lauabit aq̄ ea q̄ pura sūt se-
cūdo:⁊ mūda erit. Ista ē lex lep̄ vestimēti
lanei ⁊ linei stamīs atqꝫ subtegmīs. oīsq̄
supellectilis pellicie: quō mūdari debeat
vel cōtaminari. Capi. XIIII.

Locutusqꝫ ē dñs ad moysē dicens. 5.
Hec ē rit⁹ leprosi qñ mūdand⁹ ē .
Adducet̄ ad sacerdotē. Qui egres-
sus ꝺ castris.cū īuenerit lepra eē mūdatā
precipiet ei qui purificat̄.vt offerat duos
passeres viuos ꝑ se q̄s vesci licitū ē : ⁊ li-
gnū cedrinū ȳmiculūqꝫ ⁊ isopū. Et vnū ex
passeribꝫ īmolari iubebit ī vase fictili sup
aq̄s viuētes:aliū aūt viuū.cū ligno cedri-
no ⁊ cocco ⁊ ȳsopo tinget ī sanguīe passe-
ris īmolati. q̄ aspget illū qui mūdand⁹ ē
septies. vt iure purget̄: ⁊ dimittet passe-
rē viuū vt ī agr̄ uolet. Cūqꝫ lauerit hō
vestimenta sua . radꝫ omnes pilos corpis
⁊ lauabit̄ aq̄.purificatusqꝫ ingredieť cas-
tra:ita dūtaxat vt māeat extra tabnacl'ū

suū septē diebꝫ: ⁊ die septīa radet capillos capitis.barbāqꝫ ⁊ supcilia. ac tocius corporis pilos. Et lotis rursū vestibꝫ ⁊ corpe die octauo assumet duos agnos īmaculatos.⁊ ouez ānīculam absqꝫ macula:⁊ tres decimas simile ī sacrificiū q̄ ꝑspsa sit oleo ⁊ seorsū olei sextariū. Cūqꝫ sacerdos purificans hoīez statuerit eū ⁊ hec oīa coram dño ī ostio tabnaculi testimonij: tollet agnū ⁊ offeret eū p delicto oleiqꝫ sextariū. Et oblatis añ dñm oībꝫ. īmolabit agnū vbi solet īmolari hostia p pcō ⁊ olocaustū:id ē in loco sancto. Sicut eī pro pcō ita ⁊ p delicto. ad sacerdotē ptinet hostia Sancta sāctoꝝ ē. Assumēsqꝫ sacerdos de sanguine hostie q̄ īmolata ē p delicto ponet sup extremū auricule dextre eius qui mūdaē.⁊ sup pollices manꝰ ꝺxtre ⁊ pedis ⁊ de olei sextario mittet ī manū suā sinistrā tingetqꝫ digitū dextꝝ ī eo.⁊ aspget coram dño septies.Qꝺ aī reliquū ē olei ī leua manu. fūdet sup extremū auricule dextre eiꝰ qui mūdaē.⁊ sup pollices manꝰ ac pedis ꝺxtri: ⁊ sup sāguinē qui effusus ē pro delicto:⁊ sup caput eiꝰ. Rogabitqꝫ pro eo coram dño:⁊ faciet sacrificiū p pcō. Tunc īmolabit olocaustū:⁊ ponet illud ī altarī cū libamētis suis:⁊ hō ritē mūdabiē. Qꝺ si paup ē. ⁊ nō pē manꝰ eius īuenire que dicta sūt: p delicto sumet agnū ad oblacionē. vt roget p eo sacerdos.decimāqꝫ ptez simile.ꝯspse oleo ī sacrificiū. ⁊ olei sextariū. duosqꝫ turtures siue duos pullos colūbe:q̄z vnus sit p pcō.⁊ alter ī olocaustū:offeretqꝫ ea die octauo purificacōnis sue sacerdoti ad ostiuz tabnaculi testionij coram dño. Qui suscipiēs agnū p delicto.et sextariū olei. leuabit simul: īmolatoqꝫ agno.ꝺ sanguīe eiꝰ ponet sup extremū auricule dextre eiꝰ qui mūdaē:⁊ sup pollices manꝰ eiꝰ ac pedis dextri. Olei ꝺo ptē mittet ī manū suā sinistrā:in q̄ tingēs digitū dextre manꝰ aspget septies coram dño tangetqꝫ extremuz dextre auricule illius qui mūdaē.⁊ pollices manꝰ ac pedis dextri:ī loco sanguīs qui effusus ē p delicto. Reliquā aē ptez olei q̄ ē in sinistra manu.mittet super caput purificati vt placet p eo dñm: ⁊ turturē siue pullū colūbe offeret: vnū p delicto.⁊ altez ī olocaustū cū libamentis suis. Hoc est sacrificiū leprosi.qui

bīe non pt oīa in emūdacōz sui. Locutusqꝫ ē dñs ad moysē ⁊ aaron dicēs. Cūqꝫ ingressi fueritis terrā chanaan.quā ego dabo vobis in possessionē: si fuerit plaga lepre in edibꝫ: ibit cuiꝰ ē domꝰ nūcians sacerdoti.⁊ dicet.Quasi plaga lepre videtur mihi esse in domo mea . At ille pcipiet vt efferanē vniersa de domo priusq̄ īgrediaē eaz. ⁊ videat vtz leprosa sit:ne īmūda fiant oīa q̄ in domo sunt. Intrabitqꝫ postea vt ꝑsideret leprā domꝰ:⁊ cū viderit in parietibꝫ illius q̄sī vallículas pallore siue rubore deformes.⁊ hūiliores superficie reliqua:egredieē ostiū domus ⁊ statim claudet illā septē diebꝫ:reuersusqꝫ die septimo ꝑsiderabit eaz. Si inuenerit creuisse leprā iubebit erui lapides in quibꝫ lepra est : et piciet eos extra ciuitatē in locū immūdū domū aūt ipam radi intrinsecus per circuitum.⁊ spergi puluerē rasure extra vrbē in locū immūdū:lapidesqꝫ alios reponi p bijs qui ablati fuerant. et luto alio liniri domū. Sin aūt postq̄ eruti sūt lapides.⁊ puluis elatꝰ.⁊ alia terra lita. īgressus sacerdos viderit reuersaz leprā.⁊ pietes respersos maculis:lepra ē pseuerās.⁊ īmunda domus. Quāstatim destruēt:⁊ lapides eius ac ligna atqꝫ vniersū puluerē picient extra opidū in locū īmundū. Qui intrauerit domū q̄ clausa est īmundꝰ erit vsqꝫ ad vespez ⁊ qui dormierit in ea ⁊ comederit in ea quippiam lauabit vestimēta sua . Qꝺ si introiens sacerdos viderit lepram ñ creuisse in domo postq̄ denuo lita fuerit:purificabit eam reddita sanitatē. Et ī purificacōe eiꝰ sumet duos passeres lignūqꝫ cedrinum ⁊ ꝺmiculū atqꝫ ysopū:⁊ īmolato vno passere ī vase fictili sup aq̄s viuas.tollet lignū cedrinū. ⁊ ysopū ⁊ coccū.⁊ passerē viuū.⁊ tinget oīa in sanguīe passeris immolati atqꝫ ī aquis viuētibꝫ ⁊ aspget domū septies:purificabitqꝫ eā tam in sāguine passeris q̄ in aquis viuētibꝫ:⁊ in passere viuo. lignoqꝫ cedrino ⁊ ysopo . atqꝫ ꝺmiculo. Cūqꝫ dimiserit passerē auolare in agrū libere: orabit p domo ⁊ iure mundabiē. Ista est lex omnis lepre ⁊ percussure lepre vestium ⁊ domorum. cicatricis et erumpenciū papularum : lucentis macule et in varias species colorībus immutatis: vt possit sciri quo tpe mundum

quid vel immundum sit. Ca. XV.

LOcutusq; est dñs ad moysen ⁊ aaron dicēs. Loquimini filijs isrl: ⁊ dicite eis. Vir qui patit fluxū seminis. īmund⁹ erit: ⁊ tūc iudicabit huic vicio subiacere: cū p singla momenta adheserit carni ei⁹. atq; cōcreuerit fed⁹ humor. Omne stratū in q̄ dormierit īmundū erit: ⁊ vbicūq; sederit. Si quis hoīm tetigerit lectū ei⁹ lauabit vestimēta sua: ⁊ ipe lotus aq̄ īmund⁹ erit vsq; ad vespe. Si sederit vbi ille sederat: ⁊ ipe lauabit vestimēta sua: ⁊ lot⁹ aqua immund⁹ erit vsq; ad vespe. Qui tetigerit carnē eius lauabit vestimēta sua: ⁊ ipe lotus aq̄ īmund⁹ erit vsq; ad vespe. Si saliuā huiuscemodi homo iecerit sup eū qui mūdus est lauabit vestimēta sua: ⁊ lotus aqua īmundus erit vsq; ad vespe. Sagīa sup quod sederit immundū erit. ⁊ quicquid sub eo fuerit qui fluxū semis patit pollutū erit vsq; ad vesperū. Qui portauerit hoc aliquid lauabit vestimēta sua: ⁊ ipe lot⁹ aq̄ īmundus erit vsq; ad vespe. Dis quē tetigerit qui tal ē nō lotis añ maīb⁹. lauabit vestimēta sua: ⁊ lot⁹ aq̄ īmūd⁹ erit vsq; ad vespe. Vas fictile qd tetigerit pfrī get: vas aūt ligneū lauabit aq̄. Si sanatus fuerit qui huiuscemōi sustinet passionē numerabit septē dies post emūdacōz sui: ⁊ lotis vestib⁹: ⁊ toto corpe ī aquis viuētib⁹ erit mund⁹. Die aūt octauo sumet duos turtures aut duos pullos colūbe: ⁊ veniet in ꝓspectu dñi ad ostiū tabnaculi testimonij: dabitq; eos sacerdoti. Qui faciet vnū p pēto. ⁊ altē ī olocaustū: rogabitq; p eo corā dño vt emūdet a fluxu semis sui. Vir ꝺ q̄ egredit semē coit⁹. lauabit aq̄ omne corp⁹ suū: ⁊ īmūd⁹ erit vsq; ad vespe. Vestē ⁊ pellē quā habuerit lauabit aq̄: ⁊ immūda erit vsq; ad vesperū. Mulier cū q̄ coierit lauabit aq̄: ⁊ īmūda erit vsq; ad vespe. Mlr q̄ redcūti mense patit fluxū sāguis: septē diebꝫ sepabitur. Dis qui tetigerit eā immūd⁹ erit vsq; ad vespe: ⁊ loc⁹ ī q̄ dormierit vl sederit diebus sepacōnis sue. pollue. Qui tetigerit lectū suū: lauabit vestimēta sua: ⁊ ipe lotus aq̄ īmund⁹ erit vsq; ad vespe. Omne vas sup qd illa sederit. quisquis attigerit lauabit vestimēta sua: ⁊ ipe lotus aq̄ pol-

lutus erit vsq; ad vespe. Si coierit cum ea vir tpe sāguis mēstrual īmundus erit septē diebꝫ: ⁊ omne stratū ī q̄ dormierit polluet. Mlier q̄ patit mltis diebꝫ fluxū sanguis nō ī tpe mēstruali. vel q̄ p⁹ mēstruū sāguez fluere ñ cessat: q̄diu subiacz huic passiōi īmunda erit: q̄si sit ī tpe mēstruo. Omne stratū ī q̄ dormierit: ⁊ vas ī q̄ sederit. pollutū erit. Quicūq; tetigerit eaz lauabit vestimēta sua: ⁊ ipe lot⁹ aq̄ īmund⁹ erit vsq; ad vespe. Si steterit sāguis ⁊ fluere cessauerit. numerabit septē dies purificacōis sue: ⁊ die octauo offeret p se sacerdoti duos turtures aut duos pullos colūbaꝫ ad ostiū tabnaculi testionij: qui vnū faciat p peccato. ⁊ altē ī olocaustū rogabitq; p ea corā dño: ⁊ p fluxu īmūdicie ei⁹. Docebitis ergo filios isrl vt caueāt īmūdicias: ⁊ ñ moriāt ī sordib⁹ suis cū polluerint tabnaculū meuz: qđ ē inter eos. Ista ē lex ei⁹ qui patit fluxū semis. ⁊ qui polluit coitu: ⁊ q̄ mēstruis tpib⁹ sepat vel q̄ iugi fluit sanguine: ⁊ homis qui dormierit cū ea. Ca. XVI.

LOcutusq; est dñs ad moysen post mortez duoꝫ filioꝫ aaron: qñ offerētes ignē alienū interfecti sūt. Et pcepit ei dicēs. Loqre ad aaron frem tuū. ne omni tpe ingrediat sanctuariū. qđ est intra velū coraz ꝓpiciatorio q̄ tegit archa. vt nō moriat. quia in nube apparebo super oraculum: nisi hec ante fecerit. Vitulū p peccato offeret: ⁊ arietē in olocaustum. Tunica linea vestietur: feminalib⁹ lineis verenda celabit. Accinget zona linea: cidarim lineam imponet capiti. Hec enim vestimēta sūt sancta: quib⁹ cūctis cū lotus fuerit induetur. Suscipiet q̄ ab vniuersa multitudine filioꝫ israhel duos hircos p peccato: ⁊ vnū arietem in olocaustū. Cūq; obtulerit vitulū ⁊ orauerit p se ⁊ p domo sua: duos hircos stare faciet corā dño in ostio tabernaculi testimonij: mittēsq; sup vtrq; sortē. vnā dño. ⁊ alterā capro emissario. cui⁹ exierit sors dño offeret illū p pēto: cui⁹ aūt in caprū emissariū statuet eū viuū corā dño. vt fūdat pces sup eū: ⁊ emittat eū in solitudinez Dijs ritē celebratis. offeret vituluz: ⁊ rogans p se ⁊ p domo sua immolabit eum. Assumptoq; thurribulo quod de pruis

altaris impleuerit. ⁊ hauriens manu cõ-
positũ thymiama ī incensũ: vltra velũ in-
trabit ī sancta. vt positis sup ignẽ aroma-
tibꝫ nebula eoꝝ ⁊ vapor opiat oraculũ qđ
ẽ sup testionĩũ: ⁊ ñ moriat. Tollet quoqꝫ đ
sanguine vituli: ⁊ aspget digito septies cõ
tra ppitiatoriũ ad orientẽ. Cũqꝫ mactauerit
hircũ p pctõ ppli. inferet sãguinẽ ei⁹ intra
velũ sicut pceptũ est de sanguine vituli: vt
aspgat e regione oraculi ⁊ expiet sanctua
riũ ab immũdicijs filioꝝ isrl: ⁊ a ꝓuaricꝫ
eoꝝ. cũctisqꝫ peccatis. Juxta hũc ritũ fa-
ciet in tabnaculo testimonij qđ firmũ est in-
ter eos: in medio sortiũ habitatõnis eoꝝ.
Nullus hoim sit ī tabnaculo qñ pontifex
sanctuariũ īgredit. vt roget p se ⁊ p domo
sua ⁊ p vniuerso cetu isrl donec egrediet
tabnaculũ. Cũ aũt exierit ad altare qđ co-
rã dño ẽ oret p se. ⁊ sũptũ sanguinẽ vituli
atꝫ hirci fũdat sup cornua ei⁹ p gir: asper
gẽsqꝫ digito septies. expiet ⁊ sãctificet illđ
ab ĩmũdicijs filioꝝ isrl. Postqꝫ emũdaue-
rit sãctuariũ ⁊ tabnaculũ ⁊ altare. tũc offe
rat hircũ viuẽtẽ ⁊ posita vtraqꝫ manu sup
caput ei⁹ confitebit oẽs iniquitates filioꝝ
isrl. ⁊ vniuersa delicta atꝫ pcta eoꝝ: que ī-
pcans capiti ei⁹ emittet illũ p hoiem patũ
ī desertũ. Cũqꝫ portauerit hirc⁹ oẽs iniqui
tates eoꝝ ī terrã solitariã. ⁊ dimissus fuit
ī deserto. reuertet aaron ī tabnaculũ testi-
monij. ⁊ depositis vestibꝫ quibꝫ pius indut⁹
erat cũ intraret sãctuariũ. relictisqꝫ ibi. la
uabit carnẽ suaz ī loco sãcto. īduet qꝫ vesti
bus suis. Et postqꝫ egressus obtulerit olo-
caustũ suũ ac plebis rogabit tã p se qꝫ pro
pplo: ⁊ adipẽ qui oblat⁹ ẽ p pctis adolebit
sup altare. Ille vero qui dimiserit capꝝ e-
missariũ lauabit vestimẽta sua ⁊ corpus a-
qua: ⁊ sic ingredietꝫ in castra. Vitulũ aũt ⁊
hircũ qui p pcto fuerãt īmolati ⁊ quoꝝ sã
guis illat⁹ ẽ in sãctuariũ vt expiatõ ꝓple-
retꝫ. asportabũt foras castra ⁊ ꝓburẽt igni
tã pelles qꝫ carnes eoꝝ ac fimũ: ⁊ quicũqꝫ
cõbusserit ea. lauabit vestimẽta sua. ⁊ car-
nẽ aqua: ⁊ sic ingredietꝫ castra. Eritqꝫ vob
hoc legittimũ sẽpiternũ. Mẽse aũt septio
decia die mẽsis. affligetis aias vras: nullũ
qꝫ op⁹ facietis siue indigena siue aduena
qui pegrinatꝫ ītr vos. In hac die expiatõ
erit vñ atꝫ mũdatõ: ab oĩbꝫ pctis vris co-
rã dño mũdabimi. Sabbatũ enī quietõis
est. ⁊ affligetis aias vras religiõe ppetua.
Expiabit aũt sacdos qui vnct⁹ fuerit: ⁊ c⁹
man⁹ iniciatꝫ sũt vt sacerdotõ fũgatꝫ p pie
suo. Indueqꝫ stola linea ⁊ vestibꝫ sanctis:
⁊ expiabit sanctuariũ ⁊ tabnaculũ testio-
nij atꝫ altare: sacerdotes quoqꝫ ⁊ vniuersũ
ppl'm. Eritqꝫ hoc vob legittimũ sẽpiternũ:
vt oretis p filijs isrl. ⁊ p cũctis pctis eoꝝ
semel in anno. Fecit igit sicut pceperat do
minus moysi.

Ca. XVII.

Dixit locut⁹ est dns ad moysen dicẽs.
Loquere aaron ⁊ filijs ei⁹ ⁊ cũctis
filijs isrl: dicẽs ad eos. Iste ẽ sermo
quem mandauit dns dicens. Dõ quilibꝫ de
domo isrl. si occiderit bouẽ aut ouem. siue
caprã in castris vel extra castra. ⁊ ñ obtu-
lerit ad ostiũ tabernaculi oblatõem dño:
sãguis re⁹erit. Quasi si sanguinẽ fuderit:
sic peribit de medio ppli sui. Ideo sacdoti
offerre dñt filij israel hostias suas quas oc
cidũt in agro vt sãctificentꝫ dño ante ostiũ
tabernaculi testionij: ⁊ immolent eas osti
as pacificas dño. Fundetqꝫ sacdos san-
guinẽ sup altare dñi ad ostiũ tabernaculi
testimonij: ⁊ adolebit adipẽ in odorẽ sua-
uitatis dño: ⁊ nequaqꝫ vltra īmolabũt ho-
stias suas demonibꝫ cũ quibꝫ fornicati sũt.
Legittimũ sempiternũ erit illis ⁊ posteris
eoꝝ. Et ad ipos dices. Homo de filijs isrl.
⁊ de aduenis qui pegrinantꝫ apud vos qui
obtulerit olocaustũ siue victimã. ⁊ ad osti
um tabnaculi testionij ñ adduxerit eaz vt
offeratꝫ dño: interibit de pplo suo. Dõ quili
bet ⁊ domo isrl. ⁊ de aduenis qui pegrinãtꝫ
inter vos. si comederit sanguinẽ obfirma
bo faciẽ meã ctra aiam illi⁹ ⁊ dispdam eã
de pplo suo: qr aia carnis in sanguine ẽ: ⁊
ego dedi illũ vob. vt sup altare in eo expie-
tis p aiabꝫ vris: ⁊ sanguis p aiẽ piaculo sit
Idcirco dixi filijs isrl. Omis aia ex vob ñ
comedet sanguinẽ: nec ex aduenis qui pe-
grinantꝫ apud vos. Homo quicũqꝫ de filijs
israel. ⁊ de aduenis qui peregrinantꝫ. apud
vos si venatõne atꝫ aucupio ceperit feram
vel auẽ quibꝫ vesci licitũ est: fũdat sangui-
nem ei⁹ ⁊ opiat illũ terra. Anima enī oĩs
carnis in sanguine ẽ. Dixi filijs israel.
Sãguinẽ vniuerse carnis ñ comedetis: qr
aia carnis ī sãguĩe ẽ: ⁊ quicũqꝫ comederit
illũ ītribit. Aia que comederit morticinũ
l'captũ a bestia. tã de indigenis qꝫ ꝺ aduenis

lauabit veſtimenta ſua ⁊ ſemetipſum aq̃:
⁊ contamiat⁹ erit vſq; ad veſpe: ⁊ hoc or-
dine mundus fiet. Qõſi non lauerit veſti-
menta ſua vel corpus: portabit iniquitatẽ
ſuam. ¶ Ca. XVIII.

3. LOcutuſq; eſt dñs ad moyſen dicẽs
Loq̃re filijs iſrael: ⁊ dices ad eos.
Ego ſum dñs deus vr̃: iuxta conſue-
tudinem terre egipti in qua habitaſtis nõ
facietis: ⁊ iuxta morem regionis chanaaz
ad quam ego introducturꝰ ſum vos. non
agetis: nec in legitimis eor ambulabitis.
Facietis iudicia mea ⁊ p̃cepta mea ſuabi
tis: ⁊ ambulabitis in eis. Ego dñs deꝰ vr̃.
Cuſtodite leges meas atz iudicia: que fa-
ciens homo viuet in eis. Ego dñs deus vr̃
S. Omnis hõ ad proximũ ſanguinis ſui non
accedet vt reuelet turpitudinẽ eiꝰ. Ego dñs
Turpitudinez p̃is tui ⁊ turpitudinẽ ma-
tris tue nõ diſcoopies. Mater tua eſt: non
reuelabis turpitudinẽ eiꝰ. Turpitudinem
vxoris p̃is tui non diſcoopies. turpitudo
enĩ p̃is tui eſt Turpitudinẽ ſororis tue ex
p̃e ſiue ex matre q̃ domi vel foris genita ẽ
non reuelabis. Turpitudinẽ filie filij tui vl̃
neptis ex filia nõ reuelabis: qr turpitudo
eſt tua. Turpitudinez filie vxoris p̃is tui
quam pepit p̃i tuo ⁊ eſt ſoror tua: non re-
uelabis. Turpitudinẽ ſororis p̃is tui non
diſcoopies: qr caro eſt p̃is tui. Turpitudi
nem ſororis mr̃is tue non reuelab̃: eoq; ca-
ro ſit mr̃is tue. Turpitudinem p̃ui tui nõ
reuelabis: nec accedes ad vxorem eiꝰ: que
4. tibi affinitate ꝓiungit̃ [Turpitudinẽ nurꝰ
tue non reuelabis. qr vxor filij tui eſt: nec
diſcopies ignominiaz eiꝰ. Et vxorem fr̃is
ſui nullus accipiat. Turpitudinez vxoris
fr̃is tui non reuelab̃: qr turpitudo fratris
tui eſt Turpitudinẽ vxoris tue ⁊ filie eius
non reuelabis. Filiam filij eiꝰ ⁊ filiaz filie
illiꝰ nõ ſumes vt reueles ignominiã eiꝰ: qr
caro illiꝰ ſunt: ⁊ talis coitꝰ inceſtꝰ eſt. So-
rorẽ vxoris tue in pellicatũ illiꝰ non acci-
pies: nec reuelabis turpitudine eiꝰ adhuc
illa viuente. Ad mulierẽ q̃ patit̃ menſtrua
ñ accedes: nec reuelab̃ feditatẽ eiꝰ. Cũ vxo-
re proximi tui ñ coibis: nec ſemĩs ꝓmixtõne
maculaberis. De ſemĩe tuo ñ dabis vt cõ-
ſecret̃ ydolo moloch: nec pollues nomen
dei tui Ego dñs. Cũ maſculo ñ ꝓmiſcearis
coitu femineo: qr abominatõ eſt. Cũ omni
pecore non coibis: nec maculaberis cũ eo.
Mulier non ſuccũbet iumẽto nec miſcebit̃
ei: qr ſcelus ẽ. Nec polluamĩ in omĩbus hijs
quibus ꝓtaminate ſũt vniuerſe gẽtes quas
ego eiciaz añ ꝓſpectũ vr̃m: ⁊ quibus polluta
eſt terra cꝰ ego ſcelera viſitabo: vt euomet
hĩtatores ſuos. Cuſtodite legitĩa mea atz 5.
iudicia: vt ñ faciatis ex oĩbus abomiatõibus
iſtis taz indigena q̃ colonꝰ qui pegrinat̃
apud vos. Omnes enĩ exec̃tiones iſtas fe-
ceꝛt accole terre qui fuerꝛt añ vos ⁊ pollu-
eꝛt eã. cauete ergo ne ⁊ vos ſil̃iter euomat
cũ paria feceritis: ſic̃ euomuit gentez que
fuit añ vos. Omnis aĩa q̃ fecerit de abomi
natõibus hijs quiꝓiã: pibit ꝺ medio ꝓpli ſui
Cuſtodite mãdata mea. Nolite facere q̃ fe-
ceꝛt hij qui fuerꝛt añ vos: ⁊ ne polluamĩ in
eis. Ego dñs deꝰ vr̃. ¶ Ca. XIX

LOcutꝰ eſt dñs ad moyſen dicens.
Loq̃re ad omnez cetũ filioꝝ iſrael
⁊ dices ad eos. Sancti eſtote: qr
ego ſanctꝰ ſum dñs deꝰ vr̃. Vnuſquiſq; p̃ez
ſuũ ⁊ matrem ſuam timeat Sabbata mea
cuſtodite. Ego dñs deus vr̃ Nolite cõuerti
ad ydola: nec deos conflatiles facietis vo-
bis. Ego dñs deus veſter Si immolaueri-
tis hoſtiaz pacificoꝝ dño vt ſit placabilis
eo die quo fuerit immolata comedetis eaz
⁊ die altero. Quicquid aũt reſiduũ fuerit
in diem terciũ: igne conburetis. Si quis
poſt biduum comederit ex ea ꝓfanus erit
⁊ impietatis reus: portabitq; iniquitatez
ſuaz qr ſanctũ dñi polluit: ⁊ pibit aĩa illiꝰ
de ꝓplo ſuo. Cunq; meſſueris ſegetes terre T. 6.
tue non tondeberis vſq; ad ſolũ ſupficiem
terre. nec remanẽtes ſpicas colliges: neq;
in vinea tua racemos ⁊ gna decidentia cõ
gregabis: ſed paupib⁹ ⁊ pegrinis carpẽda
dimittes Ego dñs deꝰ vr̃. Non facietis fur-
tũ nec menciemĩ. nec decipiet vnuſquiſq;
ꝓximum ſuũ. Non piurabis in noĩe meo.
nec pollues nomen dei tui. Ego dñs. Non
facies calumniã ꝓximo tuo: nec vi oꝓpri-
mes eũ. Non morabit̃ opꝰ mercẽnarij tui.
apud te vſq; mane Non maledices ſurdo.
nec coram ceco pones offendiculũ: ſed ti-
mebis dñm deũ tuũ: qr ego ſum dñs. Non
facies qd̃ iniquũ eſt: nec iniuſte iudicabis
Non cõſideres ꝑſonam pauperis: Nec bo-
norez vultũ potẽtis. Juſte ꝓximo tuo iu-
dica. Nec eris criminatoꝛ: nec ſuſurro in

ꝑlis. Non stabis cõtra sanguinem ꝓximi tui. Ego dñs. Nõ oderis frẽm tuũ in corde tuo: sed publice argue eum: ne habeas sup illo pẽtm. Non queras vltõem: nec memor eris iniurie ciuiũ tuoꝝ. Diliges amicũ tuum sicut teipm. Ego dñs. Leges meas custodite. Jumentũ tuum nõ facies coire cũ alteri⁹ generis aĩantibo. Agꝝ tuũ non seres diuerso semĩe Neste que ex duobo texta est non indueris. Homo si dormierit cum muliere coitu seminis que sit ancilla etiaꝫ nobilis. ⁊tamen ptio non redempta nec libertate donata: vapulabunt ambo ⁊ ñ morient: qꝛ non fuit libera. Pro delicto autẽ suo offeret dño ad ostiũ tabernaculi testimonij arietez: orabitqꝫ pro eo sacerdos ⁊ pro pcto ei⁹ coram dño et repropitiabit ei: dimittet qꝫ pẽtm. Oñ ingressi fueritis terrã. ⁊ plantaueritis in ea ligna pomifera: auferetis prepucia eoꝝ. Poma que germinant immũda erũt vob: nec edetis ex eis. Quarto aũt ãno oĩs fruct⁹ eoꝝ sãctificabit: laudabilis dño. Quinto autẽ anno comedetis fruct⁹: ꝯgregantes poma que proferunt. Ego dñs de⁹ vr̃. Non comedetis carnem cũ sanguĩe. Nõ auguriabimi: nec obſuabitis somnia. Neqꝫ in rotundũ attõdebitis comam: nec radetis barbã. Et super mortuo non incidetis carnes vrãs: neqꝫ figuras aliquas aut stigmata facietis vob Ego dñs Ne pstituas filiã tuam: ne ꝓstaminet terra ⁊ impleat piaculo. Sabbata mea custodite: ⁊ sanctuariũ meum metuite. Ego dñs.

8. Non declinetis ad magos: nec ab ariolis aliquid sciscitemini: vt polluamĩ per eos. Ego dñs de⁹ vr̃. Coraꝫ cano capite ꝯsurge: ⁊ honora personã senis: ⁊ time dñm deum tuũ Ego sum dñs Si habitauerit aduena in terra vrã. ⁊ morat⁹ fuerit inter vos. nõ exprobretis ei: sed sit inter vos quasi indigena: ⁊ diligetis eũ quasi vosmetipos. Fuistis enĩ ⁊ vos aduene in terra egipti. Ego dñs deus vr̃. Nolite facere iniquũ aliquid in iudicio. in regula. in ponderе. in mensura. Statera iusta. et equa sint ponderа: iustus modi⁹: equusqꝫ sextari⁹. Ego dominus deus vester: qui eduxi vos de terra egipti. Custodite omnia pcepta mea ⁊ vniuersa iudicia: ⁊ facite ea. Ego domin⁹.

Capitulum. XX.

Locutusqꝫ est dñs ad moyſez dicẽs. Dic loqueris filijs israel. Homo de filijs israel ⁊ de aduenis qui habitant in israel: si quis dederit de semine suo ydolo moloch. morte moriatur. Populus terre lapidabit eum: ⁊ ego ponam faciem meam contra illũ. succidãqꝫ eum de medio pli sui. eoꝝ dederit de semine suo moloch. ⁊ ꝓtaminauerit sanctuariũ meum. ac polluerit nomen sanctũ meum. qđ si negligẽs pli⁹ terre ⁊ quasi paruipẽdens imperiuꝫ meum. dimiserit hominem qui dedit de semĩe suo moloch. nec voluerit eũ occidere: ponaꝫ faciẽ meã super hominẽ illũ ⁊ cogñcõnem ei⁹: succidamqꝫ ⁊ ipm ⁊ omnes qui consenserũt ei. vt fornicaret cũ moloch de medio pli sui. Anima que declinauerit ad magos ⁊ ariolos ⁊ fornicata fuerit cũ eis. ponam faciẽ meam ꝓtra eam: ⁊ interficiã illam de medio pli sui. Sanctificamini et estote sancti: qꝛ ego sanctus sum dñs deus vr̃. Custodite pcepta mea: ⁊ facite ea. Ego dñs quia sanctifico vos. Qui maledixerit patri suo aut matri: morte moriat. Patri matriqꝫ qui maledixerit: sanguis eius sit super eũ. Si mechat⁹ quis fuerit cũ vxore alteri⁹. et adulteriũ perpetrauerit cũ coniuge proximi sui: morte morient ⁊ mech⁹ et adultera. Qui dormierit cum nouerca sua ⁊ reuelauerit ignominiam patris sui: morte moriant ambo. Sãguis eoꝝ sit super eos. Si quis dormierit cum nuru sua vterqꝫ moriat. qꝛ scelus operati sunt Sãguis eoꝝ sit super eos. Qui dormierit cum masculo coitu femineo: vterqꝫ operat⁹ est nephas: morte moriant. Sit sanguis eoꝝ super eos. Qui sup vxorem filiam duxerit matrem ei⁹: scelus operat⁹ est. Uiu⁹ ardebit cũ eis: nec ꝑmanebit tantũ nephas in medio vr̃i. Qui cũ iumento ⁊ pecore coierit morte moriat: pec⁹ quoqꝫ occidete Mulier que succubuerit cuilibet iumẽto: sil' interficiet cũ eo. Sãguis eoꝝ sit sup eos. Qui accepit sororẽ suã filiã pẽis sui l' filiã mr̃is sue ⁊ viderit turpidinẽ ei⁹. illaqꝫ ꝓspexerit fr̃is ignomĩaꝫ: nefariã rẽ operati sũt. Occident in cõspectu pli. eoꝝ turpitudiem suã mutuo reuelauerĩt: ⁊ portabũt iniquitatẽ suaꝫ. Qui coierit cũ muliere in fluxu mẽstruo ⁊ ꝛuelauerit ꝛpitudinẽ ei⁹. ipaqꝫ aperuerit fontẽ sanguinis sui interficient

ambo de medio ꝑpli sui. Turpitudinē matertere ⁊ amite tue non discooperies Qui hoc fecerit ignominiaz carnis sue nudauit: portabunt ambo iniquitatē suam Qui coierit cū vxore patrui vel auūculi sui ⁊ reuelauerit ignominiaz cogtionis sue: portabūt ambo pētm suū Absqz liberis morieē. Qui duxerit vxorez frīs sui rem facit illicitam: turpitudinē frīs sui reuelauit: absqz filijs erit Custodite leges meas atz iudicia ⁊ facite ea: ne ⁊ vos euomat terra quaz ītraturi estis ⁊ habitaturi. Nolite ambulare in legitimis natōnum: quas ego expulsur⁹ sum añ vos. Omnia enim hec feceē: ⁊ abomiat⁹ suz eas. Vob aūt loquor. Possidete terrā eoꝝ quaz dabo vob in hereditatem terrā fluentē lacte ⁊ melle. Ego dñs de⁹ vr̄: qui sepaui vos a ceteris ꝑplis. Sepatē ergo ⁊ vos iumentū mūdū ab immūdo: ⁊ auē mundaz ab immūda. Ne polluatis aīas vrās in pecore ⁊ auib ⁊ cunctis q̄ mouenē in terra: ⁊ q̄ vob oñdi eē polluta. Eritis sctī mihi: qr sctūs ego sum dñs: et sepaui vos a ceteris ꝑplis vt eētis mei Vir ⁊ mulier ī quib phitonic⁹ dinatōis fuerit spūs. morte morianē: lapidibo obruēt eos. Sanguis eoꝝ sit sup illos. Ca.XXI

3.

Dixitqz dñs ad moysen. Loqre ad sacerdotes filios aaron ⁊ dices ad eos. Nec ꝓtaminet sacdos in mortibo ciuiū suoꝝ. nisi tantū in ꝓsanguineis ac ꝑpīquis. i. sup ꝑem ⁊ mrem ⁊ filiū ⁊ filiam. frēm q̄z ⁊ sororē ūginez. q̄ nō ē nupta viro: sz nec in ꝑncipe ꝑpli sui ꝓtaminabit nec radēt caput nec barbā nec ī carnib suis facient incisſuras Sancti erūt deo suo: ⁊ non polluent nomen ei⁹ Incensum enim dñi ⁊ panes dei sui offert: ⁊ iō sancti erūt. Scortū ⁊ vile ꝓstibulū non ducet vxorē. nec eaz q̄ repudiata est a marito. qr ꝓsect⁹ est deo suo: ⁊ panes ꝓpositōnis offert. Sit ergo sctūs: qr ⁊ ego sctūs sum dñs qui scti fico vos. Sacdotis filia si deprehensa fuerit in stupro. ⁊ violauerit nomen ꝑris sui. flāmis exuret. Pōtifex. i. sacdos maxim⁹ inter frēs suos. sup cui⁹ caput fusum ē unctionis oleum. ⁊ cui⁹ man⁹ in sacerdocio consecte sunt Vestituſqz ē sanctis vestib: caput suū non discoopiet. vestimenta non scindet: ⁊ ad omnem mortuū nō ingrediē

5.

omnino Super ꝑe q̄z suo ⁊ mr̄e non contaminabiē: nec egrediet de sanctis ne polluat sāctuariū dñi: qr oleū sancte vnctōis dei sui sup eum est. Ego dñs. Virginez ducit vxorem. Viduam aūt ⁊ repudiatam et sordidam atz meretricem non accipiet sed puellaz de ꝑplo suo: nec conmisceat stirpez generis sui vulgo gentis sue: qr ego dñs q̄ sanctifico eum Locutusqz est dñs ad moysen dicens. Loquere ad aaron. Homo de semine tuo per familias qui habuerit maculam nō offeret panes deo suo: nec accedet ad mīsteriū ei⁹. Si cec⁹ fuerit. si claudus. si vl̄ paruo vel grandi ⁊ torto naso: si fracto pede si manu. si gibbus. si lippus. si albuginem habens in oculo. si iugez scabiem. si impetiginem in corpore. vel hernios⁹: omnis qui habuerit maculaz de semine aaron sacerdotis. non accedet offerre hostias dño nec panes deo suo. Vescet tamen panibus qui offerunē in sanctuario. ita dūtaxat. vt intra velū non ingrediaē. nec accedat ad altare qui maculaz habet: ⁊ contaminare non debet sanctuariū meū Ego dñs qui sanctifico eos. Locut⁹ est ergo moyses ad aaron ⁊ ad filios eius ⁊ ad omnem israel. cuncta que sibi fuerant imperata. Ca.XXII.

6.

Locutusquoqz est dñs ad moysenn dicens. Loquere ad aaron ⁊ ad filios ei⁹. vt caueant ab hijs que cōsecrata sunt filioꝝ israel: et non contamiēt nomen sanctificatoꝝ mihi. q̄ ipsi offerunt. Ego dñs. Dic ad eos: ⁊ ad posteros eoꝝ. Omnis homo qui accesserit de stirpe vestra ad ea que consecrata sunt. ⁊ que obtulerē filij isrl̄ dño in quo est immūdicia: pibit corā dño. Ego sum dñs. Dō de semīe aarō qui fuerit leprosus aut pacīes fluxū seminis: non vesceē de hijs q̄ sctificata sūt mihi: donec saneē. Qui tetigerit īmundū sup mortuo. ⁊ ex q̄ egrediē semen quasi coit⁹. ⁊ qui tāgit reptile ⁊ q̄libz īmundū c⁹ tact⁹ est sordidus. īmūdus erit vsqz ad vesperꝝ: ⁊ nō vesceē hijs q̄ sctificata sūt: sed cū lauerit carnē suam aqua ⁊ occubuerit sol. tūc mūdat⁹ vesceē de sanctificatis. qr cibꝰ illi⁹ est. Morticinū ⁊ captū a bestia nō comedent: nec polluenē in eis. Ego sum dñs Custodiant ꝑcepta mea. vt non subiaceant peccato ⁊ morianē in sanctuario cum

7.

polluerint illud. Ego dñs: qui sanctifico eos. Omnis alienigena ñ comedet de sctificatis Inquilin⁹ sacerdotis ⁊ mercēnari⁹ non vescēt ex eis. Quē aūt sacerdos emerit. et qui vernaculus dom⁹ ei⁹ fuerit: hij comedent ex eis. Si filia sacdotis cuilibet ex ꝑl'o nupta fuerit: ō hijs que sāctificata sunt ⁊ de ꝑmicijs ñ vescēt. Sin aūt vidua vel repudiata et absq; liberis reuersa fuerit ad domū pris sui: sicē puella ꝓsueuerat. alēt cib pris sui. Omnis alienigena comedendi ex eis ñ hz potestatē. Qui comederit de sctificatis ꝑ ignorantiā. addet quintam partē cū eo qō comedit. ⁊ dabit sacdoti in sctūariū. nec ꝓtāminabūt sctificata filioꝝ israel que offerunt dño: ne forte sustineāt iniquitatē delicti sui. cū sāctificata comederīt. Ego dñs: qui sctifico eos. Locutusq; est dñs ad moysē dicēs Loquere ad aaron ⁊ filios ei⁹ ⁊ ad oēs filios israel: dicesq; ad eos Hō de domo israel ⁊ ō aduenis qui hītant apud vos. qui obtulerit oblatōez suā vel vota soluēs vel spōte offerēs: quicquid illud obtulerit in olocaustū dñi vt offerat̄ per vos: masculus īmaculat⁹ erit ex bob⁹. ex ouib⁹ ⁊ ex capris. Si maculā habuerit nō offeretis: neq; erit acceptabile. Hō qui obtulerit victimā pacificoꝝ dño: vel vota soluens vel spōte offerens taz de bob⁹ q̄ de ouib⁹: īmaculatū offeret vt acceptabile sit Omis macula ñ erit in eo. Si cecū fuerit. si fractū. si cicatricem hns: si papulas aut scabiē. aut īpetiginē. nō offeretis ea dño: nec adolebitis ex eis sup altare dñi. Bouē ⁊ ouē aure ⁊ cauda amputatis volūtarie offerre potes: votū aūt ex hijs solui ñ potest. Omne aīal qō vel ꝓritis vel tūsis vel sectis. ablatisq; testiculis est non offeretis dño: ⁊ ī terra vrā hoc oīno ne faciatis. De manu alienigene non offeretis panes deo vō. ⁊ quicquid aliud dare voluerīt: q; corrupta ⁊ maculata sunt oīa: nō suscipietis ea. Locutusq; ē dñs ad moysen dicēs Bos ouis ⁊ cap̄. cū genita fuerint. septem diebus erūt sub vbere mris sue: die aūt octauo ⁊ deinceps offerri potert dño. Sive ille bos sive ouis non īmolabūt̄ vna die cū vetib⁹ suis Si īmolaueritis hostiā ꝑ grāꝝactōne dño vt possit eē placabilis: eodē die comedetis eam. Non remanebit quicq̄ in mane alterī⁹ diei. Ego dñs: Custodite mandata mea: ⁊ facite ea. Ego dñs. Ne polluatis ea nomen meū sanctū: vt sanctificer ī medio filioꝝ israel. Ego dñs. qui sanctifico vos: ⁊ eduxi ō terra egipti. vt eē vobis in deū Ego dñs.

Ca. XXIII.

Locutusq; est dñs ad moysen dicēs Loquere filijs isrl': ⁊ dices ad eos. Hee sunt ferie dñi: quas vocabitis sanctas. Sex diebus facietis op⁹: dies septim⁹ qz sabbati requies est: vocabit̄ sanct⁹. Omne op⁹ non facietis in eo. Sabbatum dñi est in cunctis habitatōib⁹ vris Hee sūt ergo ferie dñi sctē: quas celebrare debetis tpib⁹ suis. Mense ꝑmo quartadecima die mensis ad vespz phase dñi est: ⁊ quintadecima die mensis hui⁹ solēnitas azimoꝝ dñi est. Septē diebus azima comedetis dies ꝑm⁹ erit vobis celeberrim⁹ sctūsq;. Omne op⁹ seruile non facietis in eo: sed offeretis sacrificium in igne dño. septez diebus. Dies autē septim⁹ erit celebrioꝛ ⁊ sanctioꝛ: nullumq; ꝺile op⁹ facietis in eo. Locutusq; ē dñs ad moysen dicens. Loquere filijs israel: ⁊ dices ad eos. Cū ingressi fueritis terrā quam ego dabo vobis ⁊ messueritis segetem: feretis manipulos spicaꝝ ꝑmicias messis vre ad sacerdotem Qui eleuabit fascículum coram dño vt acceptabile sit pro vobis altera die sabbati: ⁊ sanctificabit illum. Atz in eodem die quo manipulus cōsecrat̄. cedet̄ agn⁹ immaculat⁹ anniculus in olocaustū domini: ⁊ libamēta offerent̄ cum eo due decime simile consperse oleo in incēsum dñi odoꝛemq; suauissimū: liba q̄z vini. quarta pars hin. Panem ⁊ polentaz ⁊ pultes ñ comedetis ex segete: vsq; ad diē qua offeratis ex ea deo vro Preceptum est sempiternū in generatōib⁹. cūctisq; habitaculis vris Numerabitis ergo ab altero die sabbati in quo obtulistis manipulū ꝑmicia ꝑ septē ebdomadas plenas vsq; ad alterā diem ex plecōnis ebdomade septime id est quinquaginta dies: ⁊ sic offeretis sacrificium nouū dño. ex omib⁹ habitaculis vris. panes ꝑmicia ꝑ duos de duab⁹ decimis simile fermentate: quos coquetis ī ꝑmicias dñi. Offeretisq; cū panib⁹ septē agnos immaculatos anniculos: et vitulū de armento vnū. ⁊ arietes duos: ⁊ erūt in olocaustū cū libamentis suis in odoꝛem suauissimū domino. Facietis ⁊ hircum pro peccato:

duosq; agnos āniculos hostias pacificoꝝ. Cūq; eleuauerit eos sacerdos cum panib⁹ ꝑmiciaꝝ coraꝫ dño: cedent in vsum ei⁹. Et vocabitis hūc diem celeberrimū atꝫ sctīssimū. Omne opus seruile non facietis ī eo Legittimū sempiternū erit in cunctis habitaculis ꝙ generatōnib⁹ vīs Postq; autē messueritis segetꝫ terre vre non secabitis eam vsq; ad solum: nec remanentes spicas colligetis: sed paupib⁹ ꝙ pegrīs dimittetis eas Ego sum dñs de⁹ vr̄ Locutusq; est dñs ad moysen dicens. Loqre filijs isrl: mense septimo ꝑma die mensis erit vob⁹ sabbatū memoriale clangentib⁹ tubis: ꝙ vocabitur sanctū Omne opus seruile nō facietis in eo ꝙ offeretis olocaustū dño Locutusq; ē dñs ad moysen dicens. Decimo die mensis h⁹ septimi dies expiatōnum erit celeberrim⁹. ꝙ vocabīt sanctus: affligetisq; anīas vrās in eo ꝙ offeretis olocaustū dño Omne op⁹ seruile non facietis in tpe diei hui⁹ qz dies ꝓpiciatōnis est: vt ꝓpicier̄ vobis dñs de⁹ vr̄. Omnis anima que afflicta non fuerit die hac pibit de pplis suis: ꝙ que opis quippiaꝫ fecerit: delebo eam de pplo suo. nihil ergo operis facietis in eo. Legittimū sempiternum erit vobis in cunctis generatōnibus ꝙ habitatōnib⁹ vrīs. Sabbatū requietōnis est: ꝙ affligetis aīas vrās. Die nono mensis septimi. a vespero vsq; ad vespeꝝ celebrabitis sabbata vrā. Et locut⁹ est dñs ad moysen dicens. Loqre filijs israel. A quintodecimo die mensis hui⁹ septimi erūt ferie tabernaculoꝝ septē diebꝫ dño. Dies ꝑmus vocabīt celeberrim⁹ atꝫ sanctissim⁹. Omne opus seruile non facietis in eo: ꝙ septē diebꝫ offeretis olocausta dño. Dies q̄ꝫ octauus erit celeberrim⁹ atꝫ sāctissim⁹: ꝙ offeretis olocaustum dño. Est enim cetus atꝫ collecte. Omne opus seruile non facietis in eo. Hec sunt ferie dñi quas vocabitis celeberrimas atꝫ sctīssimas offeretisq; in eis oblatōnes dño. olocausta ꝙ libamenta iuxta ritum vniuscuiusq; diei: exceptis sabbatis dñi donisq; vestris. ꝙ que offertis ex voto vel que sponte tribuitis dño. A quintodecimo ergo die mensis septimi qñ congregaueritis omnes fructus terre vre celebrabitis ferias dñi septem diebꝫ. Die ꝑmo et die octauo erit sabbatum. i. requies. Sumetisq; vobis die primo fructus arboris pulcerrime spatulasq; palmaꝝ ꝙ ramos ligni densaꝝ frondium. ꝙ salices de torrente ꝙ letabimī corā dño deo vestro: celebrabitisq; solennitatem ei⁹ septem diebꝫ p annū Legittimum sempiternum erit in generatōnib⁹ vestris. Mense septimo festa celebrabitis ꝙ habitabitis in vmbraculis septem diebus Omnis qui de genere ē israel manebit in tabernaculis: vt discant posteri vri q; in tabernaculis habitare fecerim filios israel cū educerem eos de terra egipti Ego dominus deus vester. Locutusq; est moy-ses super solennitatibus domini ad filios israel.

Ca. XXIIII.

ET locutus est dñs ad moysen dicēs. Precipe filijs israel: vt afferāt tibi oleum de oliuis purissimuꝫ ac lucidum ad concinandas lucernas iugiter extra velum testimonij: in tabernaculo federis. Ponetq; eas aaron a vespere vsq; ī mane coram dño: cultu rituq; perpetuo ī generatōnib⁹ vestris. Super candelabrum mundissimū ponent̄ semp in cōspectu dñi Accipies q̄ꝫ similam. ꝙ coques ex ea duodecim panes: qui singuli habebūt duas decimas. Quoꝝ senos altrinsecus sup mensam purissimam corā dño statues ꝙ pones super eos thus lucidissimū: vt sit panis in monimentū oblatōnis dño. Per singula sabbata mutabunt̄ coram dño. suscepti a filijs israel federe sempiterno: erītq; aaron ꝙ filioꝝ ei⁹ vt comedant eos ī loco sctō: qz sanctū sctōꝝ est de sacrificijs dñi iure perpetuo. Ecce autꝫ egressus filius mulieris israelitidis quē pepat de viro egiptō inter filios israel: iurgatus est in castris cū viro israelite. Cunq; blasphemasset nomen dñi ꝙ maledixisset ei: adductus est ad moysen. Vocabat̄ autem mater ei⁹ salumith filia dabri: de tribu dan. Miserūtq; eum in carcere. donec nossent quid iuberet dñs. Qui locut⁹ est ad moysen dicens. Educ blasphemū extra castra: ꝙ ponant oēs qui audierūt man⁹ suas sup caput ei⁹. ꝙ lapidet eū pplus vniuersus: & ad filios israel loqris. Homo qui maledixerit deo suo portabit pctm suū ꝙ qui blasphemauerit nomen dñi. morte moriat̄. Lapidibus opprimet eum omnis multitudo pgrī Siue ille ciuis seu pegrin⁹ fuerit: qui blasphemauerit nomē dñi morte moriat̄ Qui percusserit ꝙ occiderit boīem

morte moriat. Qui percusserit aial reddat vicarium. i. animam pro aia. Qui irrogauerit maculam cuilibet ciuiu suoꝝ: sicut fecit. sic fiet ei. Fracturā p fractura: oculu p oculo: dentem p dente restituet. Qualez inflixerit maculā. tale sustinere coget. Qui percusserit iumentu. reddat aliud. Qui percusserit hoiem. punief. Equu iudiciu sit iter vos. siue pegrin⁹ siue ciuis peccauerit: qr ego sum dns de⁹ vr. Locutusqz e moyses ad filios isrl: et eduxer eu qui blasphemauerat extra castra: ac lapidibo oppresseru. Feceruntqz filij isrl: sic precepat dns moysi.

Locutusqz est dns ad. Ca. XXV moysen in monte synai dices. Loquere filijs isrl et dices ad eos. Cu ingressi fueritis terrā quam ego dabo vobis: sabbatizabit sabbatu dño. Sex annis seres agꝝ tuu: et sex annis putabis vineaz tuam colligesqz fruct⁹ ei⁹. Septimo autez anno sabbatu erit terre. requietonis dni. Agꝝ no seres et vineam no putabis. Que sponte gignet bum⁹ non metes: et vuas pmiciaꝝ tuaꝝ non colliges quasi vindemia. Ann⁹ enim requietois terre est. Sozerunt vob in cibu: tibi et puo tuo. ancille et mercenario tuo et aduene qui pegrinat apud te. Jumetis tuis et pecoribo oia que nascunt prebebunt cibu. Numerabis qz tibi septem ebdomadas annoꝝ. i. sepcies septe. que simul faciunt quadragintanoue: et clanges bucina mense septimo decima die mensis ppiatonis tpe in vniuersa terra vra. Sanctificabisqz annu quinquagesimum: et vocabis remissione cunctis habitatoribo terre tue. Ipse est enim iubile⁹. Reuertet hō ad possessionem suam: et vnusquisqz rediet ad familia pstinam: qr iubile⁹ est et quinquagesim⁹ ann⁹. Non seretis atz metetis: sponte in agro nascentia. et pmicias vinee mie non colligetis ob sctificatoez iubilei. sed statim ablata cometetis. Anno iubilei redient omnes ad possessiones suas. Cu vendes quippiam ciui tuo. vel emes ab eo. ne contristes frem tuum. sed iuxta numeꝝ annoꝝ iubilei emes ab eo: et iuxta supputatoez frugu vendet tibi. Quto plus anni remanserint post iubileum. tanto crescet et preciu: quantomin⁹ tpis numeraueris: tantomioris et emptō pstabit. Tēp⁹ enī frugu vēdet tibi. Nolite affligere ptribules vros: sz timeat vnusquisqz deu suu: qr ego dns de⁹ vr. Facite pcepta mea. et iudicia custodite et iplete ea vt habitare possitis in terra absqz vllo pauore. et gignat vobis bum⁹ fructus suos quibo vescimini vsqz ad saturitatem: nulli⁹ impetu formidantes. Qdsi dixeritis quid comedem⁹ anno septio si n seuerim⁹ neqz colligerim⁹ fruges nras: dabo bndictoem meam vob anno sexto. et faciet fruct⁹ trium annoꝝ: seretisqz anno octauo. et comedetis veteres fruges vsqz ad nonum annum. Donec noua nascanf edetis vetera. Terra qz non vendef impetuu qr mea est: et vos aduene et coloni mei estis. Unde cuncta regio possessionis vre sub redemptionis conditone vendef. Si attenuat⁹ frater tu⁹ vendiderit possessiunculam suam: et voluerit ppinqu⁹ ei⁹ potest redimere quod ille vendiderat. Sin autem non habuerit primuz. et ipe pciu m ad redimendu potuerit inuenire: conputabunt fructus ex eo tpe q vendidit. et qd reliquu est reddat emptori: sicqz recipiet possessione suam. Qdsi non inuenerit man⁹ ei⁹ vt reddat pciu: habebit emptor qd emerat vsqz ad annum iubileu. In ipo enim ois venditō redit ad dnm. et ad possessoreꝝ pstinu. Qui vendiderit domu intra vrb muros: habebit licentiam redimendi donec vn⁹ impleat ann⁹. Si non redemerit et anni circulus fuerit euolut⁹: emptor possidebit ea. et posteri ei⁹ imperpetuu: et redemi n poterit et iaz in iubileo. Sin aut in villa fuerit dom⁹ que muros nō hz: agroꝝ iure vendet. Si an redepta nō fuerit: in iubileo reuertet ad dnm Edes leuitaꝝ quonia in vrbib sunt: semp possent redemi. Si redempte non fuerint. in iubileo reuertent ad dnos: qr dom⁹ vrbiu leuitaꝝ p possessionib sunt iter filios isrl. Suburbana aut eoꝝ non venient: qr possessio sempiterna e. Si attenuat⁹ fuerit fr tu⁹ et infirm⁹ manu. et suscperis eu qsi aduenam et pegrinu et vixerit tecu: ne accipias usuras ab eo: nec ampliusqz dedisti. Time deu tuu: vt viuere possit frater tu⁹ apud te. Pecuniam tuam non dabis ei ad usuram: et frugum supabundantiam non exiges. Ego dns deus vester qui eduxi vos de terra egipti. vt darem vobis terra chanaan: et essem vester deus. Si paupertate compulsus vendiderit se tibi frater tuus.

non eum oppꝛimes ſeruitutꝫ famulop: ſed
q̄ſi mercennarius ⁊ colonus erit. Vſq; ad
annum iubileū opabiť apud te: ⁊ poſtea e-
grediet cū liberis ſuis: ⁊ reuertet ad cog-
tōnem ⁊ ad poſſeſſionem patꝝ ſuop. Mei
enim ſui ſunt: ⁊ ego eduxi eos ꝺ terra egi
pti. Non venient conditōne ſuop Ne affli
gas eum ꝑ potentiaz: ſed metuito deū tuū
Ser⁹ ⁊ ancilla ſint vobis de natōibꝫ q̄ in
circuitu vō ſunt. ⁊ de aduenis qui pegri-
nant apud vos: vel qui ex bijs nati fuerit
in terra vrā Hos habebitis famulos: ⁊ he-
reditario iure tranſmittetis ad poſteros:
ac poſſidebitis ineternū. fratres aūt vōs
Z. filios iſrael. ne oppꝛimatis ꝑ potentiaz Si
inualuerit apud vos man⁹ aduene atz pe-
grini. ⁊ attenuat⁹ frater tu⁹ venditerit ſe
ei. aut cuiꝫ de ſtirpe eius: poſt venditōem
poteſt redimi. Qui voluerit ex frib⁹ ſuis
redimet eum: ⁊ patru⁹ ⁊ patruelis ⁊ ꝓſangui-
ne⁹ ⁊ affimis. Sin aūt ⁊ ipe potuerit.
redimet ſe. ſupputatis būtaꝛat annis a tpe
venditōnis ſue vſq; in annum iubileum: ⁊
pecunia qua venditꝰ fuerat iuxta annoꝝ
numeꝝ. ⁊ rōne mercennarij ſupputata. Si
plures fuerint anni qui remanent vſq; ad
iubileum. ſm hos reddet ⁊ pcium: ſi pauci
ponet rōem cum eo iuxta annoꝝ numeꝝ
⁊ reddet emptori qꝺ reliquū eſt. ānoꝝ qui-
bus ante fuiuit mercedib⁹ imputatis. Nō
affliget eū violenter in cōſpectu tuo. Qꝺſi
ꝑ hec redimi non potuerit: anno iubileo
egrediet cum liberis ſuis. Mei enim ſunt
ſerui filij iſrael: quos eduxi de terra egipti
Ego dñs deus veſter. Ca. XXVI.

Non facietis vobis ẏ̈dolum ⁊ ſcul-
ptile: nec titulos erigetis nec inſi-
gnem lapidez ponetis in terra vrā
vt adoꝛetis eum. Ego enim ſum dñs deus
veſter Cuſtodite ſabbata mea ⁊ pauete ad
ſanctuarium meum. Ego dominus. Si in
preceptis meis ambulaueritis ⁊ mandata
mea cuſtodieritis ⁊ feceritis ea: dabo vob
pluuias tempoꝛibus ſuis. Et terra gignet
germen ſuum: ⁊ pomis arboꝛes replebū-
tur. Apprehēdet meſſium tritura vindemi-
am ⁊ vindemia occupabit ſementē: ⁊ come
detis panem vīm in ſaturitate: ⁊ abſq; pa-
uoꝛe habitabitis in terra vrā. Dabo pacez
in finib⁹ veſtris: dormietis: ⁊ non erit qui
exterreat. Auferaz malas beſtias: ⁊ gladi⁹
non tranſibit terminos veſtros. Perſequi
mini inimicos vōs: ⁊ coꝛruent coraz vob
Perſeqntur quinq; de vīs: centū alienos
⁊ centū de vobis decem milia. Cadent ini-
mici vī gladio in conſpectu vō. Reſpiciā
vos ⁊ creſcere faciam: multiplicabimini: ⁊
firmabo pactū meū vobiſcū Comedetis ve
tuſtiſſima vetꝝ: ⁊ vetera nouis ſupueni-
entib⁹ ꝓicietis. Ponam tabnaculū meum
in medio vī: ⁊ non abiciet vos aīa mea.
Ambulabo inter vos. ⁊ ero vī deus: voſq;
eritis ꝓp⁹ me⁹ Ego dñs de⁹ vī. qui eduxi
vos de terra egiptioꝝ ne ſuiretis eis ⁊ qui
confregi cathenas ceruicū vrāꝝ vt incede-
retis erecti. Qꝺſi non audieritis me. nec
feceritis oīa mandata mea ſed ſpreueritis
leges meas ⁊ iudicia mea ꝓtempſeritis vt
non faciatis ea q̄ a me conſtituta ſunt. et
ad irritū ꝓducatis pactū meū: ego qꝺ hec
faciam vobis. Viſitabo vos velociter in e-
geſtate ⁊ ardoꝛe qui conficiat oculos vōs
⁊ conſumat aīas vrās. Fruſtra ſeretis ſe-
mentē: que ab hoſtib⁹ deuorabit. Ponam
faciem meam ꝓtra vos. ⁊ coꝛruetis coram
hoſtib⁹ vīs: ⁊ ſubiciemini bijs qui oderūt
vos Fugietis nemine ꝑſeqnte Sin aū nec
ſic obedieritis mihi. addam coꝛreptōnes
vrās ſeptuplum ꝓpter pcā vrā: ⁊ conteraz
ſuꝑbiam duricie vīe. Daboq; vobis celum
deſup ſicut ferꝝ: ⁊ terraz eneā. Conſumet
in caſſum laboꝛ vī: nō ꝓferet terra germē:
nec arboꝛes poma ꝑbebūt. Si ambulaue-
ritis ex aduerſo mihi. nec volueritis audi
re me. addam plagas vrās vſq; in ſeptu-
plū ꝓpter pcā vrā. Emittāq; in vos beſti-
as agri q̄ ꝓſumant vos ⁊ pecora vrā. ⁊ ad
paucitatez cuncta redigant. deſtæq; fient
vie vīe. Qꝺſi nec ſic volueritis recipe diſci-
plinā ſed ambulaueritis ex aduerſo mihi
ego qꝺ ꝓtra vos aduerſus incedam ⁊ pcu-
ciam vos ſepcies ꝓpter pcā vrā: inducāq;
ſup vos gladiū vltoꝛem federis mei. Cunq;
confugeritis in vrbes mittā peſtilentiaz ī
medio vī: ⁊ trademini in manib⁹ hoſtium
poſtq̄ cōfregero bacculū panis vī. ita vt
decē mlieres in vno clibano coq̄nt panes
⁊ reddant eos ad pōdus: ⁊ comedetis ⁊ nō
ſaturabimī. Sin aūt nec ꝑ hec audieritis
me. ſed ambulaueritis ꝓtra me: ⁊ ego īce-
dam aduerſus vos in furoꝛe ꝓtrario ⁊ coꝛ
ripiam vos ſeptē plagis ꝓpter pcā veſtra.

ita vt comedatis carnes filioꝝ vioꝝ ⁊ filiaꝝ vrāꝝ. Destruā excelsa vrā ⁊ simulacra
5. confrīgam. Cadetis inter ruinas ydoloꝝ vioꝝ. ⁊ abominabit vos aīa mea: intantū
vt vrbes vrās redigam in solitudinē. ⁊ deserta faciam sanctuaria vrā. nec recipiam
vltra odorem suauissimū. dispdamq; terrā
vrām: ⁊ stupebunt sup ea inimici vri cū habitatoribus illi⁹ fuerint. Vos aūt dispgam in
gētes. ⁊ euaginabo post vos gladiū: eritq; terra vrā deserta: ⁊ ciuitates dirute Tunc
placebunt terre sabbata sua cunctis diebꝫ solitudinis sue: qñ fueritis in terra hostili
Sabbatizabit ⁊ requiescet in sabbatis solitudinis sue: eoq; ñ requieuerit in sabbatis vris: qñ habitabatis ī ea Et qui de vob
remanserint dabo pauorē in cordibꝫ eoꝝ.
in regionibꝫ hostiū Terrebit eos sonit⁹ folij volantis: ⁊ ita fugiēt quasi gladiū. Cadent nullo seqntē: ⁊ corruent singuli super
frēs suos. quasi bella fugiētes. Nemo vīm
inimicis audebit resistere. Peribitis inter gentes: ⁊ hostilis vos terra ꝯsumet Oōsi ⁊
de hijs aliqui remāserīt. tabescēt in iniquitatibꝫ suis in terra inimicoꝝ suoꝝ: ⁊ ꝓter
pēta patꝝ suoꝝ ⁊ sua affligent. donec cōfiteant iniquitates suas ⁊ malos suos re-
6. cordent quibꝫ ꝓuaricati sunt in me: ⁊ ambulauerit ex aduerso mihi. Ambulabo igit
⁊ ego ꝓtra eos: ⁊ inducam illos in terram
hostilem donec erubescat incircūcisa mēs
eoꝝ Tūc orabūt ꝓ impietatibꝫ eoꝝ: ⁊ recordabor federis mei: qd pepigi cū iacob. ysaac ⁊ abraam. Terre q̄z memor ero: que cū
relicta fuerit ab eis cōplacebit sibi in sabbatis suis: paciens solitudinem ꝓter illos
Ipsi vero rogabūt ꝓ pctis suis: eoq; abiecerint iudicia mea ⁊ leges meas despexerīt
Attamen etiaz cū eēnt in terra hostili. nō
penit⁹ abieci eos: neq; sic despexi vt ꝯsumerent ⁊ irritū facere pactū meū cū eis. Ego
eniz sum dns de⁹ eoꝝ: ⁊ recordabor federis
mei ꝓstini: qñ eduxi eos de terra egipti in
conspectu gentiū vt eēm de⁹ eoꝝ. Ego dns
de⁹ Hec sūt iudicia atz p̄cepta ⁊ leges quas
dedit dns inter se ⁊ inter filios isrl in mōte synai: ꝓ manū moysi. Ca. XXVII

Locutusq; est dns ad moysen dicēs
Loqre filijs israel: ⁊ dices ad eos.
Hō qui votum fecerit ⁊ spoponderit deo aīam suaz. sub estimatōne dabit p-
cium. Si fuerit masculus a vicesimo āno
vsq; ad sexagesimū annū dabit quinquaginta siclos argenti ad mensuraz sctūarij:
si mulier: triginta. A quīto aūt anno vsq;
ad vicesimū masculus dabit vigīti siclos:
femina decem. Ab vno mēse vsq; ad annū 7
quintū ꝓ masculo dabunt quinq; sicli: ꝓ
femina tres. Sexagenari⁹ ⁊ vltra mascul⁹
dabit quindecī siclos: femīa decē. Si paup
fuerit ⁊ estimatōez reddere nō valebit: stabit corā sacerdote: ⁊ quantū ille estimauerit ⁊ viderit eū posse reddere. tantū dabit.
Animal aūt qd̄ īmolari potest dño si quis
vouerit sanctū erit ⁊ mutari ñ poterit. i.
nec meli⁹ malo: nec pei⁹ bono. Oōsi mutauerit: ⁊ ipm qd̄ mutatū est. ⁊ illud ꝓ quo
mutatum est consectum erit dño. Animal
immundū quod immolari dño non ꝑt si
quis vouerit adducet ante sacerdotē: qui
dijudicās vtr bonū an malum sit. statuet
ꝑciuz. Quodsi dare voluerit is qui offert.
addet sup estimatōem quītā ptē. Dō si vouerit domum suam ⁊ sanctificauerit dño:
considerabit eā sacerdos vtr bona an mala sit: ⁊ iuxta ꝑcium qd̄ ab eo fuerit ꝓstitutum venūdabit. Sin aūt ille qui vouerat
voluerit redimere eaz dabit quintaz ptem
estimatōis sup: ⁊ habebit domū. Oōsi agr
possessionis sue vouerit ⁊ consecuerit dño
iuxta mensurā sementis estim abit preciū.
Si triginta modijs ordei serit terra: quinquaginta siclis venundet argenti. Si stati ab anno incipiētis iubilei vouerit agr
quanto valere ꝑt: tanto estīabit. Sin aūt
p⁹ aliquantū tpis: supputabit sacdos pecuniam iuxta ānoꝝ qui reliqui sunt numer
vsq; ad iubileū: ⁊ detrahet ex ꝑcio. Oōsi voluerit redimere agr ille q̄ vouerat. addet
quintaz ptem estīate pecunie: ⁊ possidebit
eam. Sin aūt voluerit redimere: sz alteri
cuilibz fuerit venūdat⁹. vltra eū qui vouerat redīere ñ poterit: qr cū iubilei venerit
dies sctificat⁹ erit dño: ⁊ possessio cōsecta
ad ius ptinet sacerdotum. Si ager empt⁹ 8.
est ⁊ ñ de possessiōe maioꝝ sctificat⁹ fuerit
dño: supputabit sacerdos iuxta annoꝝ numerꝝ vsq; ad iubileū preciū: ⁊ dabit ille qui
vouerat eū dño In iubileo aūt reuertet ad
porem dnm qui vendiderat eū: ⁊ habuerat
in sorte possessionis sue. Omnis estimatio
siclo sanctuarij ponderabitnr. Siclus vi-

viginti obulos habet. Primogenita q̄ ad deum ptinēt nemo sanctificare poterit et vouere Siue bos siue ouis fuerit: dñi sūt Qđsi immundū est aīal. redimet qui obtulit iuxta estimatōez suam: ⁊ addet quintā ptem precij. Si redimere noluerit vendet alteri: q̄ntocūq; fuerit añ estimatū. Omne qđ dño ꝓsecrtur siue hō fuerit siue aīal. siue ager ñ vēdet: nec redimi poterit quicquid semel fuerit ꝓsecratū. Sanctū sctōz erit dño. Et oīs consecrtio q̄ offert ab hoīe nō redimet: sed morte moriet. Omnes decime terre siue đ pomis arboz siue đ frugibo dñi sunt: ⁊ illi sanctificant. Si quis aūt voluerit redimere decimas suas: addet quintam ptem eaz oīm decimaz. Boues ⁊ oues ⁊ capre q̄ sub pastoris virga trāseunt: quicquid decimū venerit sāctificabit dño. Non eliget nec bonū nec malum: nec altero cōmutabit. Si quis mutauerit: et qđ mutatū est ⁊ pro quo mutatū est sanctificabit dño: ⁊ n̄on redimet. Hec sunt ꝓcepta q̄ mandauit dñs moysi ad filios isrl: in monte synai.

¶ Explicit liber leuiticus. Incipit liber quem nos numeri dicimus. ¶ Ca. ꝑmum.

Locutusq; est dominus ad moysenn in deserto synai in tabernaculo federis: prima die mensis secundi anno altero egressionis eorum ex egipto dicens. Tolle summam vniuerse congregationis filiorum israel per cognationes ⁊ domos suas. ⁊ nomina singulorum. quicquid sexus est masculini a vicesimo anno ⁊ sup̄. omnium virorum fortium ex israel ⁊ numerabitis eas p turmas suas tu ⁊ aaron. Eruntq; vobiscum principes tribuum ac domorum in cognationibus suis quorum ista sunt nomina. De tribu ruben: elysur filius sedeur. De tribu symeon: salamihel filius surisaddai. De tribu iuda: naasonn filius amminadab. De tribu ysachar: nathanael filius suar. De tribu zabalon: eliab filius helon. Filiorum autem ioseph de tribu ephraim: elisama filius ammiud De tribu manasse: gamalihel filius phadassur. De tribu beniamin: abidan filius gedeonis. De tribu dann: abiezer filius amisaddai. De tribu aser: phegiel filius ochrann. De tribu gad: eliasaph filius duel. De tribu neptalim: ahira filiꝰ enan. Hij nobilissimi p̄ncipes multitudis p tribo ⁊ cognationes suas. ⁊ capita exercituꝫ isrl: qs tulerūt moyses ⁊ aaron cū omni vulgi multitudine: ⁊ ꝓgregauert p̄mo die mēsis scđi recensentes eos p cogtiones ⁊ domos ac familias ⁊ capita ⁊ noīa singuloz a vicesimo āno ⁊ sup̄: sicut p̄cepat dñs moysi. Numeratiq; sunt in deserto synai de rubenn p̄mogenito isrlis p generatōes ⁊ familias ac domos suas ⁊ noīa capitū singuloz. oē qđ sexus ē masculini a vicesimo āno ⁊ sup̄ pcedentiū ad belluz. quadragintasexmilia quingenti. De filijs symeon p generatōes ⁊ familias ac domos cogtionū suaz recensiti sūt p noīa ⁊ capita singuloz. omne qđ sexꝰ est masculini a vicesimo āno ⁊ sup̄. pcedētium ad bellū. quinq̄gintanouēmilia trecenti. De filijs gad p generatōes ⁊ familias ac domos cogtionū suaz. recēsiti sūt p noīa singuloz a vigīti annis ⁊ sup̄ oēs qui ad bella pcederent: q̄dragintaquinq; milia sexcenti quinq̄ginta. De filijs iuda p generatōes ⁊ familias ac domos cogtionū suaz p noīa singuloz a vicesimo anno ⁊ sup̄. omnes q̄ poterāt ad bella pcedere recensiti sūt: septuagintaq̄tuormilia sexcēti De filijs isachar p generatōnes ⁊ familias ac domos cogtionū suaz p noīa singloz a vicesimo anno ⁊ sup̄ omnes qui ad bella pcederent recēsiti sunt: quinq̄gintaq̄tuormilia quadringēti. De filijs zabulon p generatōnes ⁊ familias ac domos cogtionū suaz recensiti sunt p noīa singuloz a vicesimo anno ⁊ sup̄. omnes qui poterāt ad bella pcedere: quīquagintaseptēmilia quadringenti. De filijs ioseph filioz ephraim p generatōes ⁊ familias ac domos cogtionū suaz recensiti sunt p noīa singuloz a vicesimo anno ⁊ sup̄. omnes qui poterant ad bella pcedere: quadragintamilia quingenti. Porro filioz manasse p generatōes ⁊ familias ac domos cogtionū suaz recensiti sunt p noīa singuloz a viginti ānis ⁊ sup̄. omnes qui poterant ad bella pcedere trigintaduomilia ducenti. De filijs beniamin p generatōnes et familias ac domos

cognationum suaꝝ recensiti sunt nominibꝰ singulorꝝ a vicesimo anno ꝛ supꝝ. omēs qui poterant ad bella pcedere: trigintaquinqꝫ milia quadringenti. De filijs dan p generatōes ꝛ familias ac domos cogtionū suaꝝ recensiti sunt noibꝰ singlorꝝ a vicesimo anno ꝛ supꝝ. oēs qui poterāt ad bella pcedere: sexagintaduomilia septingēti. De filijs aser per generatōnes ꝛ familias ac domos cogtionū suaꝝ recensiti sunt p noīa singulorꝝ a vicesimo ānо ꝛ supꝝ. oēs qui poterāt ad bella pcedere: quadragītamilia ꝛ mille quīgenti. De filijs neptalim p generatōes ꝛ familias ac domos cogtionū suaꝝ recēsiti sunt noibꝰ singlorꝝ a vicesimo anno ꝛ supꝝ. oēs qui poterant ad bella pcedere quīquagītatriamilia quadringenti. Hij sunt qs numerauerūt moyses ꝛ aaron ꝛ duodecī pncipes isrl'. singulos p domos cogtionū suaꝝ: fuitqꝫ ois numerus filiorꝝ israel per domos ꝛ familias suas a vicesimo anno et supꝝ qui poterāt ad bella pcedere: sexcentatriamilia virorꝝ quīgenti quīquagīta. Leuite aūt in tribubꝰ familiaꝝ suaꝝ non sunt numerati cū eis. Locutusqꝫ ē dns ad moysen dicens Tribū leui noli numerare: neqꝫ pones sūmaz eorꝝ cū filijs isrl': sed ꝓstitues eos sup tabnaculū testimonij Cuncta vasa ei⁹ ꝛ quicquid ad ceremonias ptinet ipsi portabunt: tabnaculum ꝛ omnia vtensilia ei⁹: ꝛ erūt in ministerio ac p gir tabnaculi metabūt castra. Cū proficiscendū fuerit deponunt leuite tabernaculum cū castrametanda erigent. Quisquis externoꝝ accesserit occidet. Metabuntur autem castra filij israel vnusquisqꝫ per turmas ꝛ cuneos atz exercitum suū: porro leuite per gir tabernaculi figent tentoria ne fiat indignatio super multitudinem filiorꝝ israel: et excubabunt in custodijs tabernaculi testimonij. Feceūt ergo filij israel iuxta omnia q̄ precepat dns moysi. Ca. II.

Locutusqꝫ est dns ad moysen ꝛ aaron dicens. Singuli p turmas signa atz vexilla ꝛ domos cogtionū suaꝝ castrametabunt filiorꝝ israel: p gir tabernaculi federis. Ad orientem iudas figet tentoria p turmas exercitus sui: eritqꝫ pnceps filiorꝝ ei⁹ naason fili⁹ āminadab: ꝛ omnis de stirpe eius summa pugnancium septuagintaq̄tuormilia sexcentorꝝ. Juxta eum castrametati sunt de tribu isachar. q̄rum pnceps fuit nathanael fili⁹ suar ꝛ ois numer⁹ pugnatorꝝ quinquagintaq̄tuormilia quadringenti. In tribu zabulon pnceps fuit heliab fili⁹ helon: omnisqꝫ de stirpe ei⁹ exercit⁹ pugnatorꝝ quinquagintasexmilia quadringenti. Cuncti qui in castris iude adnumerati sunt. fuerunt centumoctogintasexmilia quadringenti ꝛ per turmas suas pmi egredient. In castris filiorꝝ ruben ad meridianaz plagam erit pnceps elisur fili⁹ sedeur: ꝛ cunct⁹ exercitus pugnatorꝝ ei⁹ qui numerati sunt q̄dragintasexmilia quingenti. Juxta eū castrametati sūt de tribu symeon: quoꝝ pnceps fuit salamihel filius surisaddai: ꝛ cunct⁹ exercitus eius pugnatorꝝ qui numerati sunt quinquagintanouēmilia trecenti. In tribu gad pnceps fuit elisaph fili⁹ duel: ꝛ cūctus exercit⁹ pugnatorꝝ ei⁹ qui numerati sunt quadragintaquīqꝫmilia sexcenti quīquaginta. Omnes qui recensiti sunt in castris ruben. centumquinquagintamilia et mille q̄dringēti quinq̄ginta: p turmas suas in scdo loco pficiscent. Leuabit aūt tabernaculū testimonij per officia leuitaꝝ ꝛ turmas eorꝝ. Quomodo erigēt: ita ꝛ deponet. Singuli p loca ꝛ ordines suos proficiscentur. Ad occidentalem plagam erunt castra filiorꝝ ephraim: quoꝝ pnceps fuit helisama filius ammiud Cunctus exercit⁹ pugnatorꝝ ei⁹ qui numerati sunt: quadragintamilia quingenti. Et cū eis tribus filiorꝝ manasse. quoꝝ pnceps fuit gamaliel fili⁹ phadassur. cunctusqꝫ exercit⁹ pugnatorꝝ ei⁹ qui numerati sūt. trigintaduomilia ducenti. In tribu filiorꝝ beniamin pnceps fuit abidan filius gedeonis: ꝛ cunctus exercitus pugnatorꝝ eius qui recensiti sunt: trigintaquinqꝫmilia quadringenti Omnes qui numerati sunt in castris ephraim centumoctomilia centū: p turmas suas tercij pficiscent. Ad aquilonis ptem castrametati sunt filij dan: quoꝝ pnceps fuit abiesser fili⁹ amisaddai. Cunct⁹ exercitus pugnatorꝝ eius qui numerati sunt: sexagintaduomilia septingenti. Juxta eum fixere tentoria de tribu aser: quoꝝ princeps fuit phegiel fili⁹ ochran. cunct⁹ exercitus pugnatorum eius qui numerati sunt: q̄dragintа

milia et mille quingenti. De tribu filioꝝ neptalim princeps fuit abira filius enan. Cunctus exercit⁹ pugꝝ eiꝰ quinquagintatriamilia quadringenti. Omnes qui numerati sunt in castris dan. fuerꝫ centumquinquagintaseptemmilia. sexcenti: ꝙ nouissimi pficiscent. Hic numer⁹ filioꝝ isrl̃ p domos cogtionũ suaꝝ ꝙ turmas diuisi exercit⁹: sexcentatriamilia quingenti quinquaginta. Leuite aũt nõ sunt numerati iter filios isrl̃. Dic enim pcepat dñs moysi Fecerũtqꝫ filij israel iuxta omnia que mãdauerat dñs. Castrametati sunt p turmas suas. ꝙ profecti p familias ac domos põm suorum.

Ca. III.

Hec sunt generatões aaron ꝙ moysi in die qua locut⁹ est dñs ad moysen in monte synai: ꝙ hec nomina filioꝝ aaron. Primogenit⁹ eiꝰ nadab: deinde abiu ꝙ eleazar ꝙ ythamar Hec nomina filioꝝ aaron sacerdotum qui uncti sunt: et quoꝝ repletæ ꝙ consecte sunt manus ut sacerdotio fungerentur. Mortui sunt enim nadab ꝙ abiu cum offerent ignem alienuꝫ in conspectu dñi in deserto synai absqꝫ liberis: functiqꝫ sunt sacdotio eleazar ꝙ ythamar coraꝫ aaron põe suo Locutusqꝫ ẽ dñs ad moysen dicens. Applica tribum leui. et fac stare in conspectu aaron sacerdotis ut mistrent ei ꝙ excubent ꝙ obseruẽt quicquid ad cultũ ptinet multitudinis coraꝫ tabnaculo testimonij: ꝙ custodiant vasa tabnaculi. Fuientes in ministerio eius. Dabisqꝫ dono leuitas aaron ꝙ filijs eiꝰ quibꝫ traditi sunt a filijs israel aaron aũt et filios eiꝰ constitues sup cultum sacerdocij. Extern⁹ qui ad ministrãdum accesserit morieꝰ Locutusqꝫ est dñs ad moysen dicens. Ego tuli leuitas israel pro omni pmogenito qui aperit vuluam in filijs israel: erũtqꝫ leuite mei. Meum est enim omne pmogenitum. Ex quo pcussi pmogenitos ī terra egipti: sanctificaui mihi quicquid pmum nascit in israel. Ab hoie usqꝫ ad pecus mei sunt. Ego dñs Locutusqꝫ est dñs ad moysen in deserto synai dicens. Numera filios leui per dom⁹ põm suoꝝ ꝙ familias: oẽm masculũ ab vno mense ꝙ sup. Numerauit moyses ut pcepat dñs: ꝙ inuenti sunt filij leui per nomĩa sua. gerson ꝙ caath ꝙ merari. Filij gerson: lebni ꝙ semei. Filij caath: ãram et iessaar. hebron ꝙ oziel Filij merari: mooli ꝙ musi De gerson fuere familie due. lebnitica ꝙ sebmeitica. quaꝝ numerat⁹ est pl̃us sexus masculini ab vno mense ꝙ sup̃. septẽ milia quĩgẽtoꝝ Dij post tabnaculũ castrametabunt ad occidentem sub pncipe eliasaph filio lael: ꝙ habebunt excubias in tabernaculo federis. ipm tabernaculum et opimentum eius. tentoriũ quod trabit añ fores tecti federis ꝙ cortinas atrij: tentorium q̃z quod appendit in introitu atrij tabernaculi. ꝙ quicquid ad ritũ altaris ptinet: funes tabernaculi ꝙ omnia utensilia ei⁹. Cognatio caath habebit pl̃os. amramitas ꝙ iessaaritas ꝙ hebronitas ꝙ ozielitas. Hee sunt familie caatithaꝝ. recensiti p nomina sua: omnes generis masculini ab vno mẽse ꝙ sup̃. octo milia sexcenti: habebunt excubias sanctuarij. ꝙ castrametabunt ad meridianam plagam. Princepsqꝫ eoꝝ erit elizaphan filiꝰ oziel: ꝙ custodient archam mensamqꝫ ꝙ candelabꝝ. altaria et vasa sanctuarij in quibꝫ ministrant ꝙ velũ. cunctãqꝫ huiuscemodi supellectilẽ. Princeps autẽ pncipum leuitaꝝ eleazar filius aaron sacerdotis erit sup excubitores custodie sanctuarij. Ituero de merari erunt pl̃i moolite ꝙ musite recensiti p nomina sua: omnes generis masculini ab vno mẽse ꝙ sup̃. sex milia ducenti. Princeps eoꝝ suriel filiꝰ abiael: in plaga septentrionali castrametabunt. Erunt sub custodia eoꝝ tabule tabernaculi ꝙ vectes ꝙ columne ac bases eaꝝ. ꝙ omnia que ad cultũ huiuscemodi ptinent: columneqꝫ atrij p circuituꝫ cum basibꝫ suis: ꝙ paxilli cũ funibꝫ Castrametabunt antę tabernaculum federis. i. ad orientalem plagam. moyses ꝙ aaron cũ filijs suis: hñtes custodiam sanctuarij in medio filioꝝ israel. Quisquis alienꝰ accesserit. morieꝰ. Omnes leuite quos numerauerunt moyses ꝙ aaron iuxta preceptum domini p familias suas in genere masculino a mense vno ꝙ sup̃: fuerunt viginti duo milia. Et ait domin⁹ ad moysen. Numera pmogenitos sex⁹ masculini de filijs israel ab vno mense ꝙ sup̃: ꝙ habebis summam eoꝝ. Tollesqꝫ leuitas mihi: p omni pmogenito filioꝝ israel. Ego sum domin⁹ ꝙ pecora eoꝝ pro vniuersis primogenitis pecoꝝ filiorum israel. Recensuit moyses

ſicut precepat dñs ꝑmogenitos filioꝝ iſrl̃:
ꝙ fuerꝫ maſculi ꝑ noĩa ſua a menſe vno et
ſuꝑ viginti duo milia ducenti ſeptuagĩta-
tres. Locutuſq; eſt dñs ad moyſen. Tolle
leuitas ꝑ ꝑmogenitis filioꝝ iſrael ꝙ peco-
ra leuitaꝝ pro pecoribꝫ eoꝝ: erũtq; leuitæ
mei. Ego ſum dñs. In ꝑcio aũt ducentoꝝ
ſeptuagintatriũ qui excedunt numeꝝ leui
taꝝ. de primogenitis filioꝝ iſrael accipies
quinq; ſiclos ꝑ ſingula capita: ad menſu-
ram ſanctuarij. Siclus habet viginti obu-
los. Dabiſq; pecuniaꝫ aaron ꝙ filijs eius:
preciũq; eoꝝ qui ſuꝑ ſunt. Tulit igr̃ moy-
ſes pecuniam eoꝝ qui fuerant ampli⁹ ꝙ q̃s
retemerat a leuitis pro ꝑmogenitis filioꝝ
iſrael mille trecentoꝝ ſexagintaquinq; ſi-
cloꝝ iuxta pondus ſanctuarij: ꝙ dedit eaꝫ
aaron ꝙ filijs ei⁹ iuxta ỏbum quod ꝓcepe-
rat ſibi dñs. Ca. IIII.

Locutuſq; eſt dñs ad moyſen ꝙ aa-
ron dicens. Tolle ſummam filioꝝ
caath de medio leuitaꝝ ꝑ domos
ꝙ familias ſuas a triceſimo anno ꝙ ſupra
vſq; ad quinquageſimum annũ: omnium
qui ingrediunt̃ vt ſtent ꝙ miniſtrent ĩ ta-
bernaculo federis. Hic ẽ cult⁹ filioꝝ caath
Tabernaculum federis ꝙ ſanctũ ſanctoꝝ
ingredient̃ aaron ꝙ filij ei⁹ quando mouẽ-
da ſunt caſtra: ꝙ deponent velũ quod pen
det ante fores. inuoluentq; eo archaꝫ teſti
monij· ꝙ opient rurſum velamine iacincti
naꝝ pellium. extendentq; deſuꝑ palliũ to-
tum iacinctinũ. ꝙ inducent vectes. Men-
ſam q̃ꝫ ꝓpoſitõis inuoluent iacinctino pal
lio ꝙ ponent cũ ea thuribula ꝙ mortariola
ſciathos ꝙ cratheras ad liba fundenda ꝓ a
nes ſemꝑ in ea erunt. Extendentq; deſuper
palliũ coccíniũ quod rurſum opient vela
mento iacĩctinaꝝ pelliũ ꝙ inducẽt vectes.
Bument ꝙ pallium iacinctinũ quo opient
candelabꝝ cũ lucernis ꝙ forcipibus ſuis. ꝙ
emunctoꝛijs. ꝙ cunctis vaſis olei q̃ ad ꝓcĩ-
nandas lucernas nec̃ia ſunt: ꝙ ſuꝑ omnia
ponent opimentũ iacinctinaꝝ pelliũ ꝙ in-
ducent vectes. Necnon ꝙ altare aureũ in-
uoluent iacinctino veſtimento: ꝙ extendẽt
deſuꝑ opimentũ iacinctinaꝝ pelliũ: indu-
cẽtq; vectes. Omnia vaſa quibꝫ miniſtrañ
in ſanctuario inuoluent iacinctino pallio
ꝙ extendent deſuꝑ opimentũ iacinctinaꝝ
pelliũ: inducentq; vectes. Bꝫ ꝙ altare mũ-
dabũt cinere. ꝙ inuoluent illud purpureo
veſtimento: ponentq; cũ eo oĩa vaſa quib⁹
in miſterio ei⁹ vtunt̃. i. igniũ receptacula
fuſcinulas ac tridentes uncios ꝙ batilla.
Cũcta vaſa altaris opient ſimul velamĩe
iacinctinaꝝ pelliũ: ꝙ inducẽt vectes. Cũq; 5
inuoluerint aaron ꝙ filij ei⁹ ſanctuariũ ꝙ
oĩa vaſa ei⁹ in ꝓmotõne caſtroꝝ: tunc in-
trabunt filij caath vt portant inuoluta: et
non tangant vaſa ſanctuarij ne moriant̃.
Iſta ſunt onera filioꝝ caath in tabnaculo
federis ſuꝑ quos erit eleazar fili⁹ aaron ſa
cerdotis. ad cui⁹ ꝑtinet curã oleũ ad conci
nandas lucnas ꝙ ꝓpoſitõnis incenſum et
ſacrificiũ qȯ ſemꝑ offerẽ ꝙ oleũ unctõnis ꝙ
quicquid ad cultũ tabnaculi ptiet: oĩmq;
vaſoꝝ q̃ in ſanctuario ſunt. Locutuſq; eſt
dñs ad moyſen ꝙ aaron dicens. Nolite ꝑ-
dere ꝑl̃m caath de medio leuitaꝝ: ſed hoc
facite eis vt viuant: ꝙ non moriant̃ ſi tĕti
gerint ſancta ſanctoꝝ. Aaron ꝙ filij ei⁹ in-
trabunt: ipſiq; diſponent opa ſinguloꝝ: et
diuidẽt quid portare quis debeat. Alij nul-
la curioſitate videant q̃ ſunt in ſanctuario
ꝑuſq; ꝯuoluant̃: alioq; moriẽt. Locutuſq;
eſt dñs ad moyſen dicens. Tolle ſummam
etiaꝫ filioꝝ gerſon ꝑ domos ac familias ꝙ
cogtiones ſuas a triginta annis ꝙ ſuꝑ vſ-
q; ad annos quinq;ginta. Numera oẽs. qui
ingrediunt̃ ꝙ miniſtrãt in tabnaculo fede-
ris. Hoc 6
eſt officiũ familie gerſonitaꝝ: vt
portent cortinas tabnaculi ꝙ tectũ federis
opimentũ aliud. ꝙ ſuꝑ oĩa velamen iacin-
ctinũ: tentoriũq; qȯ pendet in introitu ta-
bnaculi federis. cortinas atrij ꝙ velũ in in-
troitu qȯ eſt ante tabnaculũ. Omnia q̃ ad
altare ptinẽt funiculos ꝙ vaſa miſterij iu-
bẽte aaron ꝙ filijs ei⁹ portabũt filij gerſon
ꝙ ſcient ſinguli cui debeaut opi mancipari
Hic eſt cult⁹ familie gerſonitaꝝ in tabna-
culo federis. Erũtq; ſub manu ithamar ſ⁹
lij aaron ſacdotis. Filios q̃ꝫ merari ꝑ fa-
milias ꝙ domos ꝑm ſuoꝝ recenſeb a tri-
ginta annis ꝙ ſuꝑ vſq; ad annos quinq;gĩ-
ta: omnes qui ingrediunt̃ ad officiũ miſte
rij ſui ꝙ cultũ federis teſtimonij. Hec ſunt
onera eoꝝ. Portabũt tabulas tabnaculi ꝙ
vectes ei⁹ colũnas ꝙ baſes eaꝝ: colũnas q̃ꝫ
atrij per circuitum cum baſibꝫ ꝙ paxillis
ꝙ funibꝫ ſuis. Omnia vaſa ꝙ ſuppellectilem
ad numeꝝ accipient: ſicq; portabunt. Hoc

est officium familie meraritaꝝ ⁊ ministeriũ in tabnaculo federis erũtqꝫ sub manu ithamar filij aaron sacdotis. Recensuerũt igiꝫ moyses ⁊ aaron ⁊ ꝓncipes synagoge filios caath p cogtiones ⁊ domos patrum suoꝝ a triginta annis ⁊ supꝰ vsqꝫ ad annũ quinquagesimũ. omes qui ingrediunꝫ ad ministeriũ tabnaculi federis: ⁊ inuenti sũt duo milia septingenti quinquaginta. Hic est numerꝰ ꝑli caath: qui intrant tabnaculum federis. Hos numerauit moyses et aaron iuxta ꝯmonem dñi p manũ moysi. Numerati sunt et filij gerson p cogtiones ⁊ domos patꝝ suoꝝ a trigĩta annis ⁊ supꝰ vsqꝫ ad quĩquagesimũ annum omnes qui ingrediunꝫ vt ministrent in tabnaculo federis: ⁊ inuẽti sunt duo milia sexcenti triginta. Hic est ꝑlus gersonitaꝝ: quos numerauerũt moyses ⁊ aaron iuxta uũbum dñi Numerati sunt et filij merari p cogtiones ⁊ domos patꝝ suoꝝ a triginta annis ⁊ supra vsqꝫ ad annũ quinquagesimũ omnes qui ingrediunꝫ ad explendos ritꝰ tabnaculi federis ⁊ inuẽti sunt tria milia ducẽti Hic est numerꝰ filioꝝ merari: quos recensuerũt moyses ⁊ aaron iuxta imperiũ dñi p manum moysi. Omnes qui recensiti sunt de leuitis ⁊ quos fecit ad nomen moyses ⁊ aaron ⁊ ꝓncipes israel per cogtiones ⁊ domos patꝝ suoꝝ a triginta annis ⁊ supꝰ vsqꝫ ad annũ quinquagesimũ ingredientes ad ministerium tabernaculi ⁊ onera portanda: fuerunt simul octo milia quingenti octoginta. iuxta verbum dñi recensuit eos moyses vnumquenqꝫ iuxta officium ⁊ onera sua: sicut ꝑcepat dñs. ℂ Ca. V.

Locutusqꝫ est dñs ad moysen dicẽs Precipe filijs israel: vt eiciant de castris omnem leprosum ⁊ qui semine fluit pollutusqꝫ est sup mortuo. Taꝫ masculum ꝙ̃ feminam eicite de castris: ne contaminent ea cum habitauerint vobiscum Feceruntqꝫ ita filij israel: ⁊ eiecerũt eos extra castra sicut locutꝰ erat dñs moysi. Locutusqꝫ est dñs ad moysen dicens. Loquere ad filios israel. Vir siue mulier cum fecerint ex omnib peccatis que solẽt hominibus accidere. ⁊ per negligentiam transgressi fuerint mandatum dñi atꝫ deliq̃rint confitebunꝫ peccatũ suũ: ⁊ reddent ipsum caput quintamqꝫ ptem desup ei in quẽ peccauerint ꝙ in aũt non fuerit qui recipiat dabunt dño ⁊ erit sacerdotis: excepto ariete qui offerẽ pro expiatõne vt sit placabilis hostia. Omnes q̃ꝫ ꝓmicie quas offerent filij israel ad sacerdotem ptinent ⁊ quicquid in sanctuarium offerẽ a singulis. ⁊ tradiꝫ manib sacerdotis ipsiꝰ erit. Locutus est dñs ad moysen dicens. Loq̃re ad filios israel: ⁊ dices ad eos. Vir cuius uxor errauerit maritumqꝫ ꝓtemnẽs. dormierit cum altero viroꝫ ⁊ hoc maritꝰ dep̃hendere non quiuerit sed latet adulteriũ: ⁊ testib argui non potest qꝛ non est inuẽta in stupro: si spũs zelotipie concitauerit virꝫ contra uxorem suam q̃ vel polluta est vel falsa suspitione appetitur. adducit eam ad sacerdotẽ: ⁊ offeret oblatõem p illa decimam ptem sati farine ordeacee. Nõ fundet sup eam oleũ nec imponent thus. qꝛ sacrificiũ zelotipie est: ⁊ oblatõ inuestigans adulteriũ. Offeret igr̃ eam sacerdos ⁊ statuet corã dño: assumetqꝫ aquaꝫ sanctã in vase victili ⁊ pauxillũ terre de pauimento tabnaculi mittet in eaꝫ. Cũqꝫ stetẽrit mulier in ꝙspectu dñi discooperiet caput eiꝰ: ⁊ ponet sup manꝰ illiꝰ sacrificiũ recordatõis ⁊ oblatõem zelotipie. Ipe aũt tenebit aquas amarissimas. in quas cũ exectione maledicta ꝙgessit: adiurabitqꝫ eam ⁊ dicet Si non dormiuit vir alienus tecũ ⁊ si non polluta es desto mariti thoro: non te nocebũt aque iste amarissime in quas maledicta ꝙgessi Sin aũt declinasti a viro tuo atꝫ polluta es. ⁊ cõcubuisti cũ altero: hijs maledictõib subiacebis. Det te dñs ĩ maledictõem exemplũqꝫ cunctoꝝ in ꝑlo suo. Putrescere faciat femur tuum: ⁊ tumens uterꝰ dirumpaẽ. Ingrediaꝫ aque maledicte in ventrem tuũ: ⁊ utero tumescente putrescat femur Et rñdebit mulier Amẽ. amen. Scribetqꝫ sacerdos in libello ista maledicta: ⁊ delebit ea aquis amarissimis in quas maledicta congessit: ⁊ dabit ei bibere. Quas cũ exhauserit. tollet sacerdos de manu eiꝰ sacrificiũ zelotipie. ⁊ eleuabit illud corã dño ĩponitqꝫ illũ sup altare: ita dũtaxat vt priꝰ pugillũ sacficij tollat de eo qõ offerẽ ⁊ incendat sup altare: ⁊ sic potũ det mulieri aquas amarissimas. Quas cuꝫ biberit. si polluta est ⁊ ꝑtẽpto viro adultery rea. ptrãsibunt eam aq̃ maledictõnis. ⁊

inflato ventre computrescet femur: eritq; mulier in maledictõez ⁊ in exemplũ omni ꝑplo. Oꝺsi polluta nõ fuerit erit innoxia: ⁊ faciet liberos. Ista ẽ lex zelotipie. Si declinauerit mlier a viro suo ⁊si polluta fuerit: marituſq; zelotipie ſpũ ꝓcitat⁹ adduxerit eam in conſpectu dñi. ⁊ fecerit ei sacerdos iuxta omnia que ſcꝑta ſunt. marit⁹ absq; culpa erit: ⁊ illa recipiet iniquitatem suam. ¶ Ca. VI.

3. Locut⁹ est dñs ad moyſen dicens. Loquere ad filios israel ⁊ dices ad eos. Vir siue mulier cum fecerint votũ vt sãctificenᷓ. ⁊ se voluerint dño cõsecrare: a vino ⁊ omne qꝺ inebriare potest abstinebunt Acetum ex vino ⁊ ex qualibet alia potõne: ⁊ quicquiꝺ de vua exꝑmiᷓ nõ bibent: vuas recentes siccasq; non comedent cunctis diebꝫ quibꝫ ex voto dño consecrãtur: quicquiꝺ ex vinea esse potest ab vua passa vsq; ad acinum non comedent. omni tpe sepatõis sue nouacula non trãsibit ꝑ caput ei⁹: vsq; ad completum diem q̃ dño ꝓsecraᷓ sanctus erit. crescentẽ cesarie capitis ei⁹ Omni tpe consecrationis sue sup mortuum nõ ingrediᷓ: nec super patris quiꝺem ⁊ mris ⁊ fris sororisq; funere contaminabiᷓ: qꝛ consecratio dei sui sup caput ei⁹ est. Omnibꝫ diebꝫ sepatõnis sue sanctus erit dño. Si aut̃em mortu⁹ fuerit subito quispiam coraz eo. polluet caput ꝓsecrationis ei⁹: qꝺ radet illico ⁊ in eaꝺem die purgatõnis sue. ⁊ rursum septima. In octauo aũt die offeret duos turtures vl̃ duos pullos colũbe sacerdoti in itroitu federis testimonij. facietq; sacerdos vnũ pro pctõ. ⁊ altꝛ in olocaustũ: ⁊ depcabiᷓ pro eo quia peccauit sup mortuo sanctificabitq; caput ei⁹ in die illo. ⁊ consecrabit dño dies separatõis illius. offerens agnum anniculum ꝑ peccato: ita tñ vt dies priores irriti fiãt: quoniam polluta est sanctificatõ ei⁹. Ista est lex consecratõis. Cũ dies quos ex voto decreuerat complebunᷓ. adducet eum ad ostium tabernaculi federis: vt offeret oblatõem ei⁹. dño agnum anniculum immaculatũ in olocaustum. ⁊ ouem anniculam immaculatam ꝑ peccato. ⁊ arietem immaculatũ hostiam pacificaz: canistꝝ q̃z panũ azimoꝝ qui conspersi sunt oleo. ⁊ lagana absq; fermẽto uncta oleo ac libamina singulorꝝ: que offeret sacerdos coraz domino ⁊ faciet tam pro peccato q̃ in olocaustum Arietẽ vero immolabit hostiam pacificaz domino: offerens simul canistrum azimorum ⁊ libamenta que ex more debenᷓ Tũc radeᷓ nazareus ante ostium tabernaculi federis cesarie cõsecratõis sue: tolletq; capillos ei⁹ ⁊ ponet sup ignem qui est suppositus sacrifitõ pacificoꝝ. ⁊ armum coctum arietis tortamq; absq; fermento vnam de canistro. ⁊ laganum azimoꝝ vnum. ⁊ tradet in manibꝫ nazarei postq̃ rasum fuerit caput ei⁹. suſceptaq; rursum ab eo eleuabit in cõspectu dñi. ⁊ sanctificata sacerdotis erũt. sicut pectusculũ qꝺ separari iussum est ⁊ femur. Post hec potest bibere nazare⁹ vinum. Ista est lex nazarei cũ vouerit oblatõem suam dño tpe consectionis sue: exceptis hijs que inuenerit man⁹ ei⁹ Juxta qꝺ mente deuouerat: ita faciet ad pfectõez sanctificatõis sue Locut⁹ est dñs ad moy- 5. ſen dicens. Loquere aaron ⁊ filijs ei⁹. Sic benedicetis filijs israel ⁊ dicetis eis. Benedicat tibi dominus: ⁊ custodiat te. Ostendat domin⁹ faciem suam tibi: ⁊ misereaᷓ tui. Conuertat domin⁹ vultum suum ad te: ⁊ det tibi pacem. Jnuocabunt nomen meum super filios israel: ⁊ ego benedicam eis. ¶ Ca. VII.

Factum est aũt in die q̃ compleuit moyſes tabernaculũ ⁊ erexit illud unxitq; ⁊ sanctificauit cũ omnibꝫ vasis suis altare similiter ⁊ omia vasa ei⁹ obtulerũt pnceps israel ⁊ capita familiarꝝ qui erant per singulas tribus prefecti eorꝝ qui numerati fuerant munera coram domino. sex plaustra tecta cum duodecim bobꝫ. Unum plaustrum obtulere duo duces. ⁊ vnum bouem singuli: obtuleruntq; ea in conspectu tabernaculi. Ait aut̃ dominus ad moyſen. Suscipe ab eis vt seruiant in ministerio tabernaculi: ⁊ trades ea leuitis iuxta ordinẽ ministerij sui. Itaq; cũ suscepiſſet moyſes plaustra ⁊ boues. tradidit eos leuitis. Duo plaustra ⁊ q̃tuor boues dedit filijs gerson. iuxta id qꝺ habebant necessarium: quatuor alia plaustra ⁊ octo boues dedit filijs merari ꝓm officia ⁊ cultum suum. sub manu ithamar filij aaron sacerdotis. Filijs aũt caath nõ dedit plaustra ⁊ boues: qꝛ in sanctuario portabant

6. ⁊ onera ꝓtis portant humeris. Igit obtulerũt duces in dedicatõez altaris. die qua unctũ est oblatõez suã ante altare Dixitq; dñs ad moysen. Singuli duces per singulos dies offerant munera in dedicatõez altaris. Prio die obtulit oblatõez suam naason filiꝰ ãminadab de tribu iuda: fuertq; in ea acetabulũ argenteum. pondo centũtriginta siclorꝫ. fiala argẽtea bñs septuaginta siclos iuxta põdus sanctuarij. utrꝫq; plenũ simila cõsperſa oleo ĩ sacficiũ: mortariolũ ex decẽ siclis aureis plenũ incenſo bouẽ de armento ⁊ arietẽ ⁊ agnũ anniculũ in olocaustũ hircũq; ꝑ pctõ: ⁊ in sacrifitio pacificorꝫ boues duos. arietes quinq;: hircos quĩq;: agnos ãniculos quĩq;. Hec ẽ oblatio naason filij ãminadab. Secdo die obtulit nathanael filius suar dux de tribu ysachar. acetabulũ argenteũ appẽdens cẽtũtrigĩta siclos. fialã argenteã bñtem septuagĩta siclos iuxta pondus sanctuarij. utrꝫq; plenũ simila ꝯsperſa oleo ĩ facficiũ. mortariolũ aureũ bñs decem siclos plenũ incenſo: bouẽ de armento ⁊ arietẽ ⁊ agnuz ãniculũ in olocaustũ hircũq; ꝑ pctõ: et in sacrificium pacificorꝫ boues duos. arietes quĩq;. hircos quĩq;: agnos ãniculos quĩq; Hec fuit oblacõ nathanael filij suar. Tercõ die ꝓnceps filiorꝫ zabulon heliab filius helon obtulit acetabulũ argẽteũ appentẽs centumtriginta siclos. fialam argenteam bñtem septuaginta siclos ad pondus sanctuarij. utrꝫq; plenũ simila ꝯsperſa oleo in sacrificiũ: mortariolũ aureũ appentẽs decem siclos plenũ incenſo: bouẽ de armento ⁊ arietẽ ⁊ agnũ anniculũ in olocaustuz hircũqz ꝑ pctõ ⁊ in sacrificõ pacificorꝫ boues duos. arietes quinq;. hircos quĩq;. agnos ãniculos quinq; Hec ẽ oblacõ heliab filij helon. Die quarto ꝓnceps filiorꝫ rubẽ elisur filiꝰ sedeur. obtulit acetabulũ argenteũ appentens centumtriginta siclos. fialã argenteã bñtez septuagĩta siclos ad põdꝰ sanctuarij. utrꝫq; plenum simila consperſa oleo in sacrificiũ: mortariolũ aureũ appẽdens decem siclos plenũ incenſo: bouem ⁊ arietẽ ⁊ agnũ anniculũ in olocaustũ. Hircũq; ꝑ pctõ ⁊ in sacrificõ pacificorꝫ boues duos arietes quinq;. hircos quinq;. agnos anniculos quinq;. Hec fuit oblatio helisur filij sedeur. Die quinto princeps filiorꝫ sy-

meon salamihel filius surisaddaÿ. obtulit acetabulũ argenteum appendens centumtriginta siclos. fialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarij. utrumq; plenum simila consperſa oleo in sacrificium: mortariolum aureũ appentens decem siclos plenum incenſo: bouem de armento ⁊ arietẽ. ⁊ agnum anniculum in olocaustum. hircumq; pro peccato: ⁊ in hostias pacificorꝫ boues duos. arietes quinq;: hircos quinq;. agnos anniculos quĩq;. Hec fuit oblatio salamiel filij surisaddaÿ. Die sexto princeps filiorꝫ gadheliasaph filius duel. obtulit acetabulum argenteum appendens centumtriginta siclos. fialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarij. utrumq; plenum simila consperſa oleo in sacrificium: mortariolum aureũ appentens decem siclos plenum incenſo: bouem de armento ⁊ arietẽ. ⁊ agnum anniculum in olocaustum. hircumq; pro peccato: ⁊ in hostias pacificorꝫ boues duos. arietes quinq;. hircos quĩq;. agnos anniculos quinq;. Hec fuit oblatio heliasaph. filij duel. Die septimo princeps ephraim. elisama filiꝰ ammiud. obtulit acetabulum argenteum appendens centũtriginta siclos. fialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarij. utrꝫq; plenum simila consperſa oleo in sacrificium: mortariolum aureum appentẽs decem siclos plenum incenſo: bouem de armento. ⁊ arietem. ⁊ agnum anniculum in olocaustum. hircũq; pro peccato: ⁊ in hostias pacificorꝫ boues duos. arietes quinq;. hircos quinq;. agnos anniculos quinq; Hec fuit oblatio elisama. filij ãmiud. Die octauo princeps filiorum manasse gamaliel filius phadassur. obtulit acetabulum argenteum appentens centumtriginta siclos. fialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarij. utrꝫq; plenum simila consperſa oleo in sacrificium: mortariolum aureum appentens decem siclos plenum incenſo: bouem de armento. ⁊ arietem. ⁊ agnum anniculum in olocaustum. hircumq; pro peccato: et in hostias pacificorum boues duos. arietes quinq;. hircos quinq;. agnos anniculos quinq;. Hec fuit oblatõ gamaliel filij phadassur. Die nono ꝓnceps filiorꝫ beniamin

abidan filiꝰ gedeonis. obtulit acetabulum
argenteū appendens centūtriginta siclos.
fialam argenteaz bñtem siclos ad pondus
sāctuarij. vtꝝq plenū simila conspsa oleo
in sacrificiū: mortariolū aureū appendens
decem siclos plenū incenso: bouē de armē-
to ꝙ arietē ꝙ agnum anniculū in olocaustū
hircūqz ꝓ pctō ꝙ ī hostias pacificoꝝ boues
duos. arietes quinqz. hircos quīqz: agnos
anniculos quinqz Hec fuit oblatio abidaz
filij gedeonis. Die decīo ꝑnceps filioꝝ dan
abiezer filiꝰ amisaddai. obtulit acetabulū
argenteū appendens centūtriginta siclos.
fialam argēteaz bñtem septuaginta siclos
ad pondus sctūarij. vtꝝq plenū simila cō-
sperſa oleo in sacrificiū: mortariolū aure-
um appendens decem siclos plenū incenso:
bouem de armento ꝙ arietē ꝙ agnū annicu
lum in olocaustū hircūqz ꝓ pctō: ꝙ in hosti
as pacificoꝝ boues duos. arietes quinqz.
hircos quinqz. agnos anniculos quinqz.
hec fuit oblatō abiezer filij amisaddai Die
vndecīo ꝑnceps filioꝝ aser phagaihel filiꝰ
ochran obtulit acetabulū argenteū appen
dens centūtriginta siclos. fialam argente-
am bñtz septuagīta siclos ad pōdus sctū
arij. vtꝝq plenū simila ꝓsperſa oleo in sa-
crificiū: mortariolū aureū appendens decē
siclos plenū incenso: bouem de armento: ꝙ
arietē ꝙ agnū anniculū in olocaustū hir-
cūqz ꝓ pctō: ꝙ in hostias pacificoꝝ boues
duos. arietes quinqz. hircos quīqz. agnos
āniculos quīqz. Hec fuit oblatō phagaihel
filij ochran. Die duodecimo ꝑnceps filioꝝ
neptalim ahira filiꝰ henan. obtulit aceta-
bulū argenteū appendēs centūtriginta si-
clos. fialam argenteam bñtem septuagīta
siclos ad pōdus sctūarij. vtꝝq plenū simi-
la ꝓsperſa oleo in sacrificiū: mortariolū au
reū appendens decem siclos plenū incenso:
bouem de armento ꝙ arietē ꝙ agnū annicu
lū in olocaustū hircūqz ꝓ pctō ꝙ in hostias
pacificoꝝ boues duos. arietes quinqz. hir-
cos quīqz. agnos āniculos quīqz. Hec fuit
oblatō ahira filij henan. Hec in dedicatōne
altaris oblata sūt a ꝑncipib⁹ ísrl in die q̄
consecrtum ē: acetabula argētea duodecī.
fiale argentee. duodecim. ita vt centūtrigī
ta argenti siclos hꝫet vnum acetabulum.
ꝙ septuagīta siclos vna fiala. i. in ꝯmune
vasoꝝ omnium ex argento. siclí duo milia
quadringentí pondere sanctuarij: morta-
riola aurea duodecim plena incēso. denos
siclos appendentia pondere sanctuarij. i. si-
mul auri sicli centumuginti: boues ō ar-
mēto in olocaustū duodecim. arietes duo-
decim agni āniculi duodecim ꝙ libamenta
eoꝝ: hirci duodecim. ꝓ peccato: ī hostias
pacificoꝝ boues viginti quatuor. arietes
sexagīta. hirci sexaginta. agni āniculi sex
agīta. Hec oblata sunt in dedicatōne alta-
ris. quando vnctum est. Cumq ingrederet ℣ S.
moyses tabernaculum federis vt consule-
ret oraculum: audiebat vocem loquentis
ad se de ꝓpiciatorio. quod erat super archā
testimonij. inter duos cherubim. vñ ꝙ lo-
quebat ei. Ca. VIII.

Locutus est dñs ad moysen dicens
Loquere aaron: ꝙ dices ad eum.
Cum posueris septem lucernas:
candelabrum in australi parte erigat Hoc
igit precipe vt lucerne contra boream e
regione ꝓspiciant ad mensam panū ꝓpo-
sitōnis: contra eaz ptem quam candelabruz
respicit lucere debebunt. Fecitq aaron: ꝙ
imposuit lucernas sup candelabꝝ vt ꝑce-
perat dñs moysi Hec aūt erat factura can-
delabri: ex auro ductili tam medius stipes
q̄ cūcta que ex vtroq calamoꝝ latere na-
scebāt Juxta exemplū qd oñdit dñs moy-
si: ita opat⁹ est candelabꝝ. Et locutus est
dñs ad moysen dicēs Tolle leuitas ex me-
dio filioꝝ ísrl ꝙ purificabis eos iuxta hūc
ritū. Aspergant aqua lustratōis: ꝙ radant
omnes pilos carnis sue. Cūq lauerint ve-
stimenta sua ꝙ mūdati fuerint: tollant bo-
uem de armentis ꝙ libamentū eius. similā
oleo ꝓspsa: bouez aut altꝝ de armento tu
accipies ꝓ pctō ꝙ aplicabis leuitas corā
tabnacl'o federis. ꝓuocato omni mlt'itudi-
ne filioꝝ ísrl. Cūq leuite fuerint corā dño
ponent filij ísrl' manꝰ suas sup eos: ꝙ offe-
ret aaron leuitas munꝰ in ꝓspectu dñi a fi
lijs ísrl: vt fuiant in mīsterio eiꝰ. Leuite
q̄z ponent manꝰ suas sup capita boum: e
quib⁹ vnū faciēs ꝓ pctō. ꝙ altꝝ in olocau
stum dñi: vt dēpceris ꝓ eis. Statuesq leui
tas in ꝓspectu aaron ꝙ filioꝝ eiꝰ ꝙ ꝓsecbis
oblatos dño: ac separabis de medio filioꝝ
ísrael vt sint mei: ꝙ postea ingrediant⁹ ta-
bernaculū federis. vt seruiant mihi Sicq
purificabis ꝙ consecbis eos in oblatōnem

dñi: quoniam dona donati sunt mihi a filijs isrl'. Pro pmogenitis que aperiũt oẽm vuluam in israel accepi eos Mea sunt enĩ oĩa pmogenita filioꝝ isrl': tam ex hoĩbꝫ q̃ ex iumentis. Ex die quo pcussi omne pmogenitũ in terra egipti. sctĩficaui eos mihi et tuli leuitas p cũctis pmogenitis filioꝝ israel. tradidiqꝫ eos dono aaroꝫ & filijs eiꝰ de medio ꝓpli. vt fuiant mihi ꝓ isrl' in tabnaculo federis: & oret pro eis ne sit in ꝓplo plaga. si ausi fuerint accedere ad sctũariũ. Feceruntqꝫ moyses & aaroꝫ & oĩs multitudo filioꝝ israel super leuitis que preceperat dñs moysi: purificatiqꝫ sunt & lauerũt vestimenta sua. Eleuauitqꝫ eos aaron in ꝓspectu dñi et orauit pro eis: vt purificati ingrederenť ad officia sua in tabernaculum federis corã aaron & filijs eiꝰ Sicut pceperat dñs moysi de leuitis: ita factũ est. Locutꝰ est dñs ad moysen dicens. Hec est lex leuitaꝝ. A vigintiquinqꝫ ãnis & sup̃ ingredienť: vt ministrẽt in tabernaculo federis Cũqꝫ quinquagesimũ annũ etatis impleuerint. Fuire cessabũt: eruntqꝫ mĩstri frm suoꝝ in tabernaculo federis. vt custodiãt que sibi fuerint ꝓmendata: opera aũt ipa nõ faciant. Sic dispones leuitas in custodijs suis. ¶ Ca. IX.

Locutꝰ est dñs ad moysen in deserto synai. anno scdo postq̃ egressi sũt de terra egipti. mense pmo dicens. Faciant filij isrl' phase in tẽpore suo. quartadecĩa die mensis huiꝰ ad vesperã: iuxta omnes ceremonias & iustificatões eiꝰ Precepitqꝫ moyses filijs isrl': vt facerẽt phase Qui fecerũt tẽpore suo quartadecĩa die mẽsis ad vesperã in mõte synai: iuxta oĩa que mãdauerat dñs moysi fecerũt filij isrl'. Ecce aũt quidã immũdi super aĩa hoĩs. qui nõ poterãt facere phase in die illo: accedentes ad moysen & aaron. dixerũt eis. Immundi sumꝰ super aĩa hoĩs: quare fraudamur vt non valeamus offerre oblatõnem dño. in tẽpore suo ĩter filos isrl': Quibꝫ rñdit moyses. State: vt ꝓsulam quid pcipiat dñs de vob. Locutusqꝫ est dñs ad moysen dicens. Loquere filijs israel. Hõ qui fuerit immũdus super aĩa: siue in via pcul in gẽte vrã. faciat phase dño in mẽse scdo quartadecĩa die mẽsis ad vesperã: cũ azimis et lactucis agrestibꝫ comedẽt illud Non relinquent ex eo quippiam vsqꝫ mane & os eiꝰ non confrigẽt oẽm ritũ phase obseruabũt. Si quis aũt & mũdus ẽ & in itinere nõ fuit . & tamen non fecit phase. extermĩabiť aĩa illa de populis suis. qꝛ sacrificiũ dño nõ obtulit tẽpore suo. Pctm suum ipe portabit. Peregrinꝰ quoqꝫ et aduena si fuerit apd vos: facient phase dño iuxta ceremonias & iustificatões suas. Preceptũ idẽ erat apud vos tam aduene q̃ indigene Igr die qua erectũ est tabnaculũ operuit illud nubes. A vespera aũt super tẽtoriũ erat quasi spẽs ignis vsqꝫ ad mane. Sic fiebat iugiter. Per diem operiebat illud nubes: & per noctem quasi spẽs ignis. Cũqꝫ ablata fuisset nubes que tabnaculũ ptegebat. tũc pficiscebanť filij israel: & ĩ loco vbi stetisset nubes ibi castra metabãť. Ad ĩperiũ dñi pficiscebãť: et ad ĩperiũ illiꝰ figebãt tabnaculũ Cũctis diebꝫ quibꝫ stabat nubes super tabnaculũ mane bãt in eodẽ loco. etsi eueniss̃et vt multo tẽpore maneret super illud. erãt filij israel in excubijs dñi: & nõ pficiscebanť quotquot diebꝫ fuisset nubes super tabnaculũ. Ad ĩperiũ dñi erigebãt tẽtoria: & ad imperium illiꝰ deponebãt. Si fuisset nubes a vespere vsqꝫ ad mane. et statĩ diluculo tabnaculũ reliquisset pficiscebanť. & si pꝰ diez & noctẽ recessisset. dissipabant tẽtoria. Si vero biduo aut vno mense vel lõgiori tẽpore fuisset super tabnaculũ. manebant filij israel ĩ eodem loco. & non pficiscebanť: statĩ autẽ vt recessisset mouebant castra. Per verbũ dñi figebant tẽtoria. & per ỽbũ illiꝰ pficiscebanť: erãtqꝫ in excubijs dñi iuxta imperiũ eiꝰ per manũ moysi. ¶ Ca. X.

Locutꝰ est dñs ad moysen dicens. Fac tibi duas tubas argẽteas ductiles: quibꝫ ꝓuocare possis multitudinem qñ mouenda sunt castra. Cunqꝫ increpueris tubis: ꝓgregabiť ad te omnis turba ad ostium tabnaculi federis. Si semel clanxeris: venient ad te ꝓncipes & capita multitudinis israel. Si autẽ prolixior atqꝫ concisus clangor increpuerit: mouebunt castra ꝑmi qui sunt ad orientalem plagã In scdo autẽ sonitu & pari vlulatu tube leuabũt tẽtoria qui habitant ad meridiem: et iuxta hũc modũ reliqui faciant vlulantibꝫ tubis in profectione. Quando aũt congregandus ẽ ꝓplus. simplex tubaꝝ

clangor erit: ⁊ nõ concise vlulabunt. Filij aũt aaron sacdotis clangent tubis: eritq; hoc legittimũ sempiternũ in generatõnib vr̃is. Si exieritis ad bellũ de terra vrã. cõtra hostes qui dimicant aduersũ vos. clangetis vlulantib tubis ⁊ erit recordatõ vr̃i corã dño deo vr̃o: vt eruami de manib inimicor vr̃or. Si qñ habebitis epulũ ⁊ dies vestos ⁊ kalendas. canetis tub sup holocaustis ⁊ pacificis victimis: vt sint vob in recordatõem dei vr̃i. Ego dñs deus vester.

Anno scdo mense scdo. vicesima die mẽsis eleuata ẽ nubes ó tabnaculo federis Profectiq; sũt filij isrl p turmas suas de deserto sÿnai: ⁊ recubuit nubes in solitudine pharan. Mouerũtq; castra pmi iuxta impium dñi in manu moysi. filij iuda per turmas suas: quor pnceps erat naason filios amminadab. In tribu filior isachar fuit pnceps nathanael filij suar: in tribu zabuloz erat pnceps eliap filij elon. Depositũq; est tabnaculuz. qó portantes egressi sunt filij gerson ⁊ merari. Profectiq; sunt ⁊ filij ruben p turmas ⁊ ordinez suũ: quor pnceps erat elisur filij sedeur. In tribu aũt filior symeon pnceps fuit salamiel filij surisaddai porro ĩ tribu gad erat pnceps eliasaph filij duel. Profectiq; sunt ⁊ caathite: portantes sanctuariũ. Tamdiu tabnaculum portabat: donec venirent ad erectõis locũ Mouert castra ⁊ filij ephraim per turmas suas: ĩ quor exercitu pnceps erat elisama filij ammiud. In tribu aũt filior manasse pnceps fuit gamaliel filij phadassur: ⁊ in tribu beniamin erat dux abidan filij gedeonis. Nouissimi castror oĩm pfecti sunt filij dan p turmas suas: in quor exercitu pnceps fuit abiezer filij ammisaddai. In tribu aũt filior aser erat pnceps phagaiel filius achran: ⁊ in tribu filior neptalim pnceps fuit ahira filij henan. Hec sunt castra ⁊ profectões filior israel per turmas suas qñ egrediebant. Dixitq; moyses obab filio raguel madianiti cogĩto suo. Proficiscimur ad locum quẽ dñs datur⁹ est nobis: veni nobiscum vt benefaciam⁹ tibi: qr dñs bona promisit israeli. Cui ille respondit Non vadam tecũ: sed reuertar in terrã meam in qua nat⁹ sum. Et ille: noli inquit nos relinq̃re. Tu enĩ nosti in quib locis p deserta castra ponere debeã⁹: ⁊ eris ductor noster. Cũq; nobiscũ veneris: quicquid optimũ fuerit ex opib quas nob tradit⁹ est dñs dabim⁹ tibi. Profecti sunt ergo de monte dñi viaz triũ dierũ: archaq; federis dñi pcedebat eos p dies tres. quidens castror locũ. Nubes q̃z dñi sup eos erat per diẽ cũ incederent. Cũq; eleuaret archa. dicebat moyses. Surge dñe ⁊ dissipent inimici tui: ⁊ fugiant qui oderũt te a facie tua Cũ aũt deponeret. aiebat. Reuertere dñe ad multitudinẽ exercit⁹ isrl.

Cap. XI.

Factum est murmur pli: quasi dolentium pro labore cõtra dñm. Quod cum audisset iratus ẽ: ⁊ accensus in eos ignis dñi deuorauit extremam castror partem. Cunq; clamasset plus ad moysen: orauit moyses ad dñm. ⁊ absorpt⁹ est ignis. Vocauitq; nomen loci illi⁹ incensio: eoq; succensus fuisset contra eos ignis domini. Vulgus quip promiscuum quod ascenderat cum eis. flagrauit desiderio carnium sedens ⁊ flens. iunctis sibi pariter filijs israel: ⁊ ait. Quis dabit nobis ad vescendum carnes? Recordamur piscium quos comedebam⁹ in egipto gr̃tis in monte nobis veniũt cucumeres ⁊ pepones. porriq; ⁊ cepe ⁊ allia. Anima nrã arida est. nihil alid respiciũt oculi nostri nisi man. Erat aũt man quasi semen coriandri coloris bedellij. Circuibatq; plus. ⁊ colligens illud frangebat mola siue terrebat in mortario: coquens in olla ⁊ faciens ex eo tortulas saporis quasi panis oleati. Cũq; descenderet nocte supra castra ros: descendebat pariter ⁊ man. Audiuit ergo moyses flentem plm per familias: singulos p ostia tetorij sui. Iratusq; est furor dñi valde: sed ⁊ moysi intolleranda res visa est: ⁊ ait ad dominum Cur afflixisti seruũ tuum? Quare non inuenio grãz coram te? Et cur imposuisti pondus vniuersi populi h⁹ sup me? Nũquid ego concepi omnẽ hanc multitudinẽ vel genui eam. vt dicas mihi porta eos in sinu tuo sic portare solet nutrix infantulũ: ⁊ defer in terram p qua iurasti patribus eor? Vnde mihi carnes: vt demtante mltitudini? Flent ptra me dicẽtes: da nob carnes vt comedam⁹? Non possũ sol⁹ sustinere oẽm hũc plm: qr gr̃uius mihi est Sin aliter tibi videt: obsecro vt interficias me ⁊ inueniam grãm in oculis tuis: ne tantis

afficiar malis. Et dixit dñs ad moysen. Congrega mihi septuaginta viros ɔ senibꝫ israel. quos tu nosti q̄ senes plī sint ac magistri: ⁊ duces eos ad ostiū tabernaculi federis. faciesqꝫ ibi stare tecū vt descendaꝫ ⁊ loquar tibi: ⁊ auferam de spū tuo tradāqꝫ eis. vt sustentēt tecū onꝰ plī. ⁊ ñ tu solus ḡueris. Populo quoqꝫ dices. Sanctificamini. Cras comedetis carnes. Ego enī audiui vos dicere. Quis dabit nobꝫ escas carniū: Bene nobꝫ erat in egipto. Ut det vobꝫ dñs carnes ⁊ comedatis. non vno die nec duobꝫ vel quīqꝫ aut decē. nec viginti quidem. sed vsqꝫ ad mensez diez: donec exeat per nares vrās ⁊ vertaꝫ in nausiam: eoq̄ repueritis dñm qui in medio vr̄i est. ⁊ fleueritis corā eo dicentes: quare egressi sumꝰ ex egipto vt perirem⁹ in solitudine: Et ait moysēs ad dñm. Sexcenta milia pedit̄ hui⁹ plī sunt. Et tu dicis dabo eis esuz carniū mense integro: Nūquid ouiū ⁊ boū multitudo cedeꝫ. vt possit sufficere ad cibū: vel omnes pisces maris in vnū ɔgregabūtur vt eos sacient: Cui rñdit dñs Nūquid manꝰ dñi inualida ē: Jam nūc videb: vtr me⁹ ſmo opere ɔpleaꝫ Venit igiꝫ moysēs ⁊ narrauit plīo ṽba dñi. cōgregās septuaginta viros ɔ senibꝫ israel: quos stare fecit circa tabernaculum. Descenditqꝫ dñs per nubem et locutꝰ est ad eū: auferens de spū qui erat ī moysē: ⁊ dans septuagīta viris Cūqꝫ requieuisset ī eis spūs p̄phaueṙt: nec vltra cessauerūt. Remansērāt aūt ī castris duo viri. quoꝝ vnus vocabatur heldad. et alter medad. sup quos requieuit spūs: nā ⁊ ipsi descpti fuerāt: ⁊ nō exierāt ad tabernaculū. Cūqꝫ p̄pharēt in castris: cucurrit puer ⁊ nunciauit moysi dicens. Heldad et medad p̄phetant in castris. Statim iosue filius nun mīster moysi. ⁊ electꝰ e pluribꝫ ait. Dñe mi moysēs prohibe eos. At ille: quid inquit emularis p me: Quis tribuat vt oīs plūs p̄phetet: ⁊ det eis dñs spīritum suū: Reuersusqꝫ ē moyses ⁊ maiores natu israel in castra. Ventꝰ aūt egrediens a dño arreptas trans mare coturnices detulit et dimisit in castra. itinere quantum vno die confici potest ex omni pte castroꝝ per circuitū: volabantqꝫ in aere duobꝫ cubitis altitudine sup terrā. Surgens ergo plūs toto die illo ⁊ nocte ac die altero. ɔgregauerūt coturnicū. qui pauꝝ decem chōros: et siccauerūt. eas p giꝝ castroꝝ. Adhuc carnes erāt in dētibꝫ eoꝝ. nec defecerat huiuscemōi cibꝫ: ⁊ ecce furoꝛ dñi ɔcitaꝰ in plūm percussit eum plaga magna nimis. Vocatusqꝫ est ille locus sepulc̄ ɔcupīe: ibi enim sepelierūt plūm qui desideraverat carnes. Egressi aūt de sepulcris ɔcupīe venerūt in asseroth: ⁊ manserunt ibi. Ca. XII.

Locutaqꝫ est maria ⁊ aaron cōtra moysen p̄ter vxorem eiꝰ ethiopissam: ⁊ dixerūt. Nū p solum moysē locutus est dñs: Nonne ⁊ nobis similiter est locutus: Qđ cum audisset dñs. iratꝰ ē. Erat enim moyses vir mitissimꝰ super oēs homines qui morabanꝫ in terra. Statim locutus est ad eum ⁊ ad aaron ⁊ mariam. Egredimī vos tantū tres ad tabernaculū federis. Cūqꝫ fuissent egressi descēdit dñs in columna nubis: ⁊ stetit in introitu tabernaculi vocans aaron ⁊ mariā. Qui cū issent dixit ad eos. Audite ſmones meos. Si quis fuerit inter vos p̄pha dñi ī visiōe apparebo ei: vel per somniū loquar ad illū Et ait. At non talis ſuus meꝰ moysēs: qui in omni domo mea fidelissimꝰ est. Ore enī ad os loquar ei. palam. ⁊ non per enigta et figuras dñm videt. Quare ergo non timuistis detrahere ſuo meo moysi: Iratusqꝫ ɔtra eos abijt. Nubes quoqꝫ recessit que erat sup tabernaculū. Et ecce maria apparuit candēs lep̄ quasi nix. Cūqꝫ respexisset eam aaron ⁊ vidisset perfusam lep̄: ait ad moysen. Obsecro dñe mi. ne imponas nobꝫ hoc pētm qđ stulte commisimꝰ: ne fiat hec quasi mortua: ⁊ vt abortiuū qđ proicit̄ de vulua matris sue. Ecce iam medīū carnis eiꝰ deuoratū est a lep̄. Clamauitqꝫ moysēs ad dñm dicens. Deus obsecro. sana eam. Cui rñdit dñs. Si pater eiꝰ spuisset in faciem illiꝰ. nōne debuerat saltim septē diebꝫ ruboꝛe suffundi: Separet̄ septem diebus extra castra: et postea reuocabit̄. Exclusa est itaqꝫ maria extra castra septem diebꝫ: et populus non est motus de loco illo. donec reuocata est maria. Ca. XIII.

Profectusqꝫ est populus de aseroth fixis tentoriis in deserto pharaꝫ. Ibiqꝫ locutꝰ est dominꝰ ad moysen dicens. Mitte viros qui considerent

terrã chanaan quã datur? sũ filijs israbel. singulos de singulis tribub ex pncipibus Fecit moyses qđ dns ĩperarat: de deserto pharan mittens pncipes viros: quoz ista sunt nomĩa. De tribu rubẽ. semmua filiũ zechur: de tribu sym eõ. saphat filiũ uri: de tribu iuda chaleph filiũ iephone: de tribu isachar igal filiũ ioseph: de tribu ephraim osee filiũ nũ: ó tribu beniamĩ phalti filiuz raphu: ó tribu zabulõ. geddihel filiũ sodi: ó tribu ioseph ceptri manasse gaddi filiuz susi: ó tribu dã amihel filiũ gemalli: ó tbu azer sechor filiũ michael: de tribu neptalĩ naabi filiũ bapsi: ó tribu gad guhel filium machi. Hec sũt nomina viroz. quos misit moyses ad cõsiderandã terram: vocauitqz osee filiũ nun iosue. Misit ergo eos moy= ses ad pspiciendã terrã chanaan: z dixit ad eos. Ascẽdite p meridianã plagã. Cũ= qz veneritis ad mõtes. pspicite terrã qua lis sit: z populũ qui habitator est ei?. utrũ fortis sit an infirmus: pauci numero an plures: ipa terra bona an mala: urbes qua les. murate an absqz muris: hui? pinguis an steril. nemorosa an absqz arboribz. Cõ= fortamini. z auerte nobis ó fructib terre Erat autẽ tempus quãdo iam pcoque uue uesci possunt. Cũqz ascẽdissent exploraue= runt terram a deserto syn. usqz ad roob in trantib? emath. Ascenderũtqz ad meridiẽ z venerunt in hebron. ubi erant achimã z sisai z dolmai. filij enach: naz hebrõ septẽ annis ante thanim urbem egipti condita est. Pergentesqz usqz ad torrentem botri absciderunt palmitem cum ua sua quem portauerunt in uecte duo uiri. De malis quoqz granatis z de ficis loci illi? tulerũt qui appellat? est nebelescol id est torrens botri eo qđ botrũ portassẽt inde filij isra= hel. Reuersiqz exploratores terre post qua dragĩta dies oĩ regione circuita venert ad moysen z aaron z ad oẽm cetũ filioz isra hel in desertum pharan qđ est in cades. Lo cutiqz eis z omni multitudini ostenderunt fruct? terre z narrauerant dicentes. Ue= nim?ĩ terrã ad quã misistis nos. que reue= ra fluit lacte z melle. ut ex bijs fructib co gnosci potest: sz cultores fortissios habz. z urbes grãdes atqz muratas. Stirpẽ enach vidim? ibi. Amalech hĩtat ĩ meridie. ethe us et iebuseus et amorreus in montanis. Cananeus uero morat iuxta mare. z cir= ca fluenta iordanis. Inter hec caleph cõ= pescens murmur populi qui oriebatur cõ tra moysen ait. Ascendam? et possideam? terram: quoniam poterimus obtinere eã. Alij uero qui fuerant cum eo dicebãt. Ne= quaq ad hunc populum valemus ascende re: quia fortior nobis est. Detraxeruntqz terre quam inspexerant apud filios isra= hel. dicentes. Terra quã lustrauim? deuo= rat habitatores suos. Popul? quẽ aspexi= mus pcere stature est. Ibi vidimus mon= stra quedam filiorum enach de genere gi= gantheo: quibus cõperati quasi locuste vi= debamur.

Capitulum. XIIII.

Igitur vociferans omnis turba fle uit nocte illa: et murmurati sunt contra moysen z aaron cuncti fi= lij israhel dicentes. Utinam mortui essem? in egipto et non in hac vasta solitudine. Utinam pereamus. z nõ inducat nos do= minus in terram istam: ne cadamus gla= dio. z uxores hac liberi nostri ducant? ca= ptiui. Nõne melius? ẽ reuerti ĩ egiptũ. Dixe rũtqz alter ad alterz. Cõstituam? nobis du cem. z reuertamur in egiptũ. Quo auditu moysen z aarõ ceciderũt pni ĩ terrã coram oĩ multitudine filiorz israhel. At vero iosue fili? nun. z caleph filius iephone. qui z ipi lustrauerãt terrã. scidert uestimẽta sua. et ad omẽm multitudinẽ filiorz israhel locuti sũt. Terra quã circuiuim? valde bona est. Si pcius fuerit dns ĩducet nos in eã. et tradat humũ lacte z melle manãtẽ. Nolite rebelles esse ptra dnm. neqz timeatis po pulũ terre huius. quia sicut panẽ ita eos possum? deuorare. Recessit ab eis omẽ psi diũ: dns uobiscũ est. nolite metuere. Cũqz clamaret oĩs multitudo z lapidib eos vel= let oppmere. apparuit gl'ia dni sup tectum federis. cũctis uidentib filijs isrl'. Et dixit dns ad moysẽ. Usquequo detrahz mihi po pul? iste. Quousqz non credẽt mihi in oĩb? signis que feci coram eis. Feriam igit eos pestilencia. atqz cõsumã. te aũt faciã prĩci pem sup gẽtem magnã et fortiorẽ quã hec est. Et ait moysen ad dnm. Ut audiãt egi= ptij de quoz medio eduxisti populũ istũ. z

habitatores terre hui⁹ qui audierĩt qđ tu dñe in ꝓl'o isto sis. ⁊ facie videaris ad faciẽ ⁊ nubes tua ꝓtegat illos. ⁊ ĩ columna nub ꝑcedas eos ꝑ diẽ. ⁊ in colũna ignis ꝑ noctẽ. qđ occideris tantã multitudinẽ q̃si vnũ hoĩez. ⁊ dicãt nõ poterat ĩtroducere ꝓl'um in terrã ꝑ q̃ iurauerat: ideirco occidit eos ĩ solitudie. Magnificet ꝯ fortitudo dñi sicut iurasti dicẽs. Dñs paciens et multe misericordie. ⁊ auferẽs iiquitatẽ et scelera. nullũq; ĩnoxiũ derelĩquẽs: qui visitas ꝑcta patꝝ ĩ filios ĩ tercią ⁊ q̃rtã generacõnẽ: dimitte obsecro peccatum ꝓpl'i tui hui⁹ scđm magnitudinẽ misericordie tue: sic ꝓpici⁹ fuisti egredietibꝫ đ egipto vsq; ad locũ istũ. Dixitq; dñs. Dimisi iuxta verbũ tuũ viuo ego: ⁊ implebit gl'ia domini vniuersa terra. Attamẽ oẽs hoĩes qui viderunt maiestatẽ meã ⁊ signa que feci in egipto ⁊ ĩ solitudine. ⁊ tẽptauerũt me iaz ꝑ decem vices nec obedierũt voci mee. nõ videbũt terram pro qua iurauí patribus eorũz: nec quisquã ex illis qui detraxit mihi intuebitur eã. Seruum meum chaleph qui plenus alio spũ secut⁹ est me inducaz in terrã hanc quam circuiuit. et semẽ ei⁹ possidebit eam: quoniã amalechites ⁊ chananeus habitant in vallibꝫ. Eras mouete castra: ⁊ reuertimini in solitudinẽ ꝑ viam maris rubri. Locutusq; est dñs ad moysẽ ⁊ aaron dicens. Vsquequo multitudo hec pessima murmurat contra me? Querelas filiorum israhel audiui. Dic ergo eis. Viuo ego ait dñs: sicut locuti estis audiẽte me. sic faciam vobis In solitudine hac iacebunt cadauera vestra Omnes qui numerati estis a viginti annis ⁊ supra. ⁊ murmuraſtis contra me. non intrabitis terrã sup quã leuaui manũ meã vt hĩtare vos facerẽ: ꝓter chaleph filiũ iephone. ⁊ iosue filiũ nun. Paruulos aũt vestros de quibꝫ dixistis qđ ꝓdę hostibꝫ foret introducã: vt videãt terrã que vobꝫ displicuit: vestra cadauera iacebũt in solitudine. Filij vestri erũt vagi in deserto ãnis q̃dragĩta: ⁊ portabunt fornicacõnem vestrã. donec cõsumẽtur cadauera patꝝ ĩ deserto: iuxta numerum quadraginta dierꝫ quibꝫ considerastis terram. Annus ꝑ die imputabitur. Et q̃draginta annis recipietis iniquitates vestras: ⁊ scietis vlcionem meam. Quoniam sic locut⁹ sũ. ita faciã oi multitudini huic pessime. que ꝯsurrexit aduersũ me: in solitudie hac deficiet ⁊ morieť Igit̃ omẽs viri q̃s miserat moyses ad ꝯtemplandã terrã. ⁊ qui reuersi murmurare fecerãt ꝯtra eũ omnẽ multitudinem. Detrahẽtes terre qđ esset mala: mortui sũt atq; ꝑcussiq; ĩ cõspectu dñi. Josue aũt filí⁹ nun ⁊ chaleph filí⁹ iephone vixerũt ex oĩbꝫ qui properant ad ꝯsiderãdã terrã. Locutusq; est moyses vniuersa verba hec ad oẽs filios isrł. ⁊ luxit popul⁹ nimis. Et ecce mane ꝓmo surgẽtes ascẽderũt verticẽ mõtis atq; dixerũt Parati sum⁹ ascẽdere ad locũ de q̃ dñs locut⁹ ẽ: qz peccauim⁹. Quibꝫ moyses Cur inquit trãsgredimini verbũ dñi. qđ vob ñ cedet in ꝓspez: Nolite ascendere. nõ enim ẽ dñs vobiscũ: ne corruatis coram inimicis vestris. Amalechites ⁊ chanane⁹ ante vos sunt quoꝝ gladio corruetis: eo q̃ nolueritis acquiescere domino: nec erit dñs vobiscum. At illi cõtenebrati. ascenderũt ĩ verticem montis. Archa aũt testamenti dñi ⁊ moyses non recesserunt de castris. Descenditq; amalechites ⁊ chanane⁹ qui habitant in monte: ⁊ ꝑcuciens eos atq; concidens. ꝓsecutus est eos vsq; horma.

Capitulum. XV.

Locutus est dominus ad moysen dicens. Loquere ad filios isrł. et dices ad eos. Cum ingressi fueritis terrã habitacõnis vestre quam ego dabo vobis. ⁊ feceritis oblacõnem domino in olocaustum. aut victimam pacificã vota soluentes. vel sponte offerentes munera. aut in solẽnitatibus vestris adolentes odorem suauitatis domino: de bobꝫ siue đ ouibꝫ offeret quicunq; immolauerit victimam: sacrificium simile decimã ptẽ ephi ꝓspersam oleo. quod mensurã habebit q̃rtam partẽ hin: ⁊ vinum ad liba fundenda eiusdem mensure dabit in olocaustũ siue in victimã. Per agnos singulos ⁊ arietes erit sacrificiũ simile duarũ decimarꝝ. que ꝓspersa sit oleo tercie partis hin: ⁊ vinuz ad libamentum tercie partis eiusdem mẽsure offeret in odorez suauitatis domino Quãdo vero de bobus feceris olocaustum aut hostiã vt impleas votuz vł pacificas victimas: dabꝫ ꝑ singl'os boues simile tres

decimas consperse oleo. quod habeat medium mensure hin:⁊ vinum ad liba fundē da eiusdem mensure ī oblacōnem suauissimi odoris domino. Sic facietis p singulos boues ⁊ arietes ⁊ agnos ⁊ hedos:tam indigene quā peregrini eodez ritu offerēt sacrificia. Ītnū preceptū erit atqz iudiciū tam vobis q̄ aduenis terre. Locutus ē dominus ad moysen dicens . Loquere filijs israhel ⁊ dices ad eos. Cū veneritis ī terram quā dabo vobis.⁊ comederitis de panib regionis illius:separabitis primicias domino de cibis vestris. Sicut de areis p̄micias separabitis:ita ⁊ de pulmentis dabitis p̄micias dño. Oz̄si p ignorāciam p̄terieritis quicq̄ hoz̄ que locutus est dñs ad moysen.⁊ mandauit per eum ad vos. a die qua cepit iubere ⁊ vltra.oblitaqz fuerit facere multitudo:offeret vitulū de armento olocaustum in odorem suauissimū domino ⁊ sacrificium eius ac liba vt ceremonie postulant.hircumqz p peccato: et rogabit sacerdos p omni multitudine filiozum israhel ⁊ dimittetur eis. quoniam non sponte peccauerunt nihilominus offerentes incensum domino pro se ⁊ p peccato atqz erroze suo.⁊ dimittetur vniuerse plebi filiozum israhel.⁊ aduenis qui peregrinantur inter vos: quoniam culpa ē omnis populi p ignoranciaz. Oz̄si anima vna nesciēs peccauerit. offeret caprā anniculam p peccato suo:⁊ deprecabitur p ea sacerdos quod insscia peccauerit coz̄ā domino:impetrabitqz ei veniam.et dimittet illi. Tam īdigenis quam aduenis vna lex erit omnium qui peccauerint ignorantes Anima vero que p supbiā aliquid cōmiserit.siue ciuis sit ille siue peregrin⁹ quoniā aduersus dñm rebellis fuit.peribit ō p̄plo suo. Verbū enim dñi p̄tempsit.⁊ p̄ceptum illi⁹ fecit irritū:idcirco delebit̄ ⁊ portabit iniquitatē suā. Factum est autē cū essent filij israhel ī solitudine.⁊ īuenissent hominē colligētē ligna ī die sabbati:obtulerūt eū moysi ⁊ aarō ⁊ vniuerse mltitudī Qui recluserūt eū ī carcerē.nesciētes quid sup eo facere deberēt. Dixitqz dñs ad moysen Morte moriatur hō iste: obruat eum lapidib omnis turba extra castra. Cūqz eduxissēt eū foras obruerūt eū lapidib.⁊ mortu⁹ est sicut p̄ceperat dñs Dixit quoqz dñs ad moysen. Loquere filijs israhel et dices ad eos. Vt faciāt sibi fimbrias p̄ āgulos pallioz̄.ponētes ī eis vittas iacinctinas. Quas cū viderint recordent̄ oīm mādato rū domini.nec sequant̄ cogitacōnes suas ⁊ oculos p res varias fornicantes:sed magis memores preceptoz̄ dñi: faciāt ea:sīt qz sancti deo suo. Ego dñs de⁹ vester. qui eduxi vos de terra egipti: vt essem de⁹ vr̄.

Capitulum. XVI.

Ece autem chore filius ysaar filij caath. filij leui ⁊ dathan. atqz abiran filij eliab . Non quoqz filius phaleth de filijs rubē surrexerunt contra moysen:alijqz filiozū israhel ducenti quinquaginta viri proceres synagoge . et qui tempore concilij per nomina vocabantur Cūqz stetissent aduersum moysen ⁊ aarō dixerunt. Sufficiat vobis quia oīs multitudo sanctorum est.⁊ in ipsis est dominus Cur eleuamini super populū domini Oz̄ cū audisset moyses cecidit pnus ī faciem.locutusqz ad chore ⁊ ad omnē multitudinem. Mane inquit notū faciet dominus qui ad se ptineant.et sanctos applicabit sibi:⁊ quos elegerit appropinqua bunt ei. Hoc igitur facite . Tollat vnusquisqz thuribula sua tu chore ⁊ omne cōcilium tuum . et hausto cras igne ponite desuper thimiama coram domino:⁊ quē-cūqz elegerit.ipse erit sanctus. Multū erigimini filij leui Dixitqz rursum ad chore Audite filij leui . Num parum vobis ē q̄ separauit vos deus israhel ab omni populo:⁊ iunxit sibi vt seruiretis ei ī cultu tabernaculi:⁊ staretis coram frequencia populi ⁊ ministraretis ei Idcirco ad se fecit accedere te ⁊ omnes fratres tuos filios leui.vt vobis etiam sacerdocium vendicetis.⁊ omnis globus tuus stet contra dominum:Quid est enim aaron vt murmuretis contra eū. Misit ergo moyses vt vocaret dathan et abiran filios eliab . Qui responderunt. Non venimus Nunquit parum est tibi quod eduxisti nos de terra egipti que lacte et melle manabat vt occideres in deserto : nisi et dominatus fueris nostri : Reuera induxisti nos in terram que fluit riuis lactis ⁊ mellis:⁊ dedisti nob possessiones agroz̄ ⁊ vineaz̄. An et oculos nr̄os vis eruere. Non venimus

Iratusq; moyses valde. Ait ad dñm Ne respicias sacrificia eor. Tu scis qđ nec asellum quidem vnq̃m acceperim ab eis . nec afflixerī quēpiā eor. Dixitq; ad chore Tu ⁊ oīs congregacō tua state seorsū coraz dño ⁊ aaron die crastino separatī. Tollite singuli thuribula vestra. ⁊ ponite sup ea incēsū offerētes dño ducēta quīq̃gīta thuribula. aaron q̃z teneat thuribulum suū. Qđ cū fecissent stātib⁹ moyse ⁊ aaron . ⁊ coacernassent aduersū eos oēm mlt̄itudinem ad ostiū tabnaculi: apparuit cūctis gloria dñi Locutusq; dñs ad moysen ⁊ aarō ait. Separamī de medio congregacōis hui⁹ : vt eos repēte dispdam. Qui ceciderūt pni in faciē. atq; dixert. Fortissime de⁹ spirituum vniuerse carnis. num vno peccāte contra oēs tua ira deseuiet: Et ait dñs ad moysē Precipe vniuerso plō vt separet a tabnaculis chore ⁊ dathan ⁊ abirā . Surrexitq; moyses ⁊ abijt ad dathan ⁊ abirā: ⁊ sequē tib⁹ eū senioribus isrl̄ dixit ad turbā. Recedite a tabnacul' impior: ⁊ nolite tāgere q̃ ad eos ptinent. ne inuoluamī in peccatis eor. Cūq; recessissent a tentoriis eor p circuitū. dathan et abiran egressi stabant in introitu papilionū suarum. cū uxorib⁹ et liberis. omniq; frequēcia. Et ait moyses. In hoc scietis qđ dominus miserit me: vt facerem vniuersa que cernitis. ⁊ nō ex p̄prio ea corde protulerim. Si cōsueta hominum morte interierint. ⁊ visitauerit eos plaga qua ⁊ ceteri visitari solent: non misit me dominus. Sin autem nouam rē fecerit dominus. vt aperiens terra os suū deglutiat eos ⁊ omnia que ad illos ptinēt descenderuntq; viuentes in infernum. scietis q̃ blasphemauerint dominum Confestim igitur vt cessauit loqui dirupta ē terra sub pedibus eorum: et aperiens os suū deuorauit illos cum tabernaculis suis. et vniuersa substancia eorum. Descēderūtq; viui in infernum operti humo: ⁊ perierūt de medio multitudinis Atvero omnis israhel qui stabat per girum fugit a clamore pereuncium dicens. Ne forte ⁊ nos terra deglutiat. Sed ⁊ ignis egressus a domino interfecit ducentos quinquaginta viros qui offerebant incensum.

Capitulū. XVII.

§ Locutusq; est dominus ad moysen dicens. Precipe eleazaro filio aaron sacerdoti vt tollat thuribula que iacent in incendio. ⁊ ignem huc illucq; dispergat: quoniam sanctificata sunt ī mortibus peccatorum : producatq; ea in laminas. et affigat altari . eo q̃ oblatum sit in eis incensum domino et sanctificata sint : vt cernant ea pro signo et monimento filij israhel . Tulit ergo eleazar sacerdos thuribula enea. in quibus obtulerant hij quos incendium deuorauit. ⁊ produxit ea in laminas affigens altari. vt haberent postea filij israhel quibus commonerentur : ne quis accedat alienigena et qui non est de semine aaron. ad offerendū incensum domino: ne paciatur sicut passus est chore. et omnis congregacio ei⁹ loquente domino ad moysen. Murmurauit autem omnis multitudo filiorum israhel sequenti die contra moysen ⁊ aaron dicēs Vos interfecistis populum domini. Cūq; oriret̄ sedicō ⁊ tumultus increscret. moyses ⁊ aaron fugerunt ad tabernaculuz federis. Quod postquam ingressi sunt operuit nubes: ⁊ aparuit gloria domī. Dixitq; dominus ad moysen. Recedite ō medio huius multitudinis : etiam nunc delebo eos. Cunq; iacerent in terra dixit moyses ad aaron. Tolle thuribulū. ⁊ hausto igne de altari mitte incensum desuper. pergens cito ad populum: vt roges pro eis . Jam enim egressa est ira a dño. ⁊ plaga deseuit Quod cū fecisset aarō. ⁊ cucurrisset ad mediam multitudinē quā iam vastabat incēdium obtulit thimiama: ⁊ stās inter mortuos ac viuentes pro populo deprecatus est. ⁊ plaga cessauit. Fuerunt autem qui percussi sūt quatuordecim milia hominuz ⁊ septingēti: absq; hijs qui perierant in sedicōne chore Reuersusq; ē aarō ad moysen ad ostium tabernaculi federis . postq̃ quieuit interitus. Et locutus est domin⁹ ad moysen dicēs: Loquere ad filios isrl̄. ⁊ accipe ab eis virgas singl'as p cognacōes suas a cūctis principib⁹ tribuum virgas duodecim: ⁊ vniuscuiusq; nomē superscribes virge sue. Nomen autem aaron erit ī tribu leui : et vna virga cunctas eorum familias continebit: ponesq; eas in tabernaculo federis coram testimonio vbi loq̃r

ad te. Quē ex hijs elegero germinabit vir
ga eius: ⁊ cohibebo a me querimonias fi-
liorum israhel. quibus contra vos murmu
rant. Locutusq; est moyses ad filios isrl'.
⁊ dederunt ei omnes principes virgas per
singulas tribus. Fueruntq; virge duodecī
absq; virga aaron Quas cū posuisset moy
ses coꝝ dominō in tabernaculo testimonij
sequenti die regressus inuenit germinasse
virgam aaron in domo leui. ⁊ turgentibꝰ
gemmis eruperant flores: qui foliis dila-
tatis in amigdalas deformati sunt. Pro-
tulit ergo moyses omnes virgas de cōspe
ctu domini ad cunctos filios israhel: vide-
runtq; ⁊ receperunt singuli virgas suas.
Dixitq; dominus ad moysen Refer virgā
aaron in tabernaculum testimonij. vt ser-
uetur ibi in signū rebelliū filioꝝ israhel. ⁊
quiescant querele eoruꝫ a me ne moriant̄.
Fecitq; moyses sicut preceperat domin⁹.
Dixerūt aūt filij israhel ad moysen. Ecce
cōsumpti sumus: omnes perimus. Qui
cūq; accedit ad tabernaculū dñi. moritur
Nū vsq; ad internicōnem cuncti delēdi su-
mus.

Capitulū. XVIII.

Dixitq; dominus ad aaron. Tu et
filij tui ⁊ domus patris tui tecuꝫ
portabitis iniquitatem sanctuarij
et tu etꝫ filij tui simul sustinebitis peccata
sacerdocij vestri. Sed ⁊ fratres tuos ꝺ tri-
bu leui ⁊ sceptro patris tui sume tecum.
prestoq; sint ⁊ ministrent tibi Tu aūt ⁊ fi
lij tui ministrabitis in tabernaculo testiō-
nij Excubabuntq; leuite ad precepta tua.
et ad cuncta opera tabernaculi: ita dūtax
at vt ad vasa sanctuarij ⁊ altare nō acce-
dant ne ⁊ illi moriantur. et vos pereatis
simul. Sint aūt tecū ⁊ excubēt ī custodijs
tabernaculi. et in omnib⁹ ceremonijs ei⁹
alienigena non miscebitur vobis. Excu-
bate ī custodia sanctuarij. ⁊ in ministerio
altaris: ne oriatur indignacō super filios
israhel. Ego dedi vobis fratres vestros le-
uitas de medio filiorum israhel: ⁊ tradidi
donum domīo. vt seruiant in ministerijs
tabernaculi eius. Tu autem ⁊ filij tui cu-
stodite sacerdocium vestruꝫ: ⁊ omna que
ad cultum altaris ptinent. ⁊ ītra velū sūt
p sacerdotes āmīstrabunt̄. Si quis exter
nus accesserit occidetur. Locutus est dñs
ad aaron. Ecce dedi tibi custodiā pmicia-
rum mearum. Omnia que sanctificantur
a filijs israhel tibi tradidi ⁊ filijs tuis. p
officio sacerdotali legitima sempiterna.
Hec ergo accipies de hijs que sanctifican-
tur ⁊ oblata sunt domino. Omnis oblacō
⁊ sacrificium. ⁊ quicquid pro peccato at-
q; delicto redditur mihi. ⁊ cedet in sancta
sanctoꝝ: tuū erit ⁊ filioꝝ tuorum. In san
ctuario comedes illud Mares tātū edēt ex
eo: quia consecratū ē tibi. Primicias aūt
quas vouerint ⁊ obtulerint filij israhel: ti
bi dedi ⁊ filijs tuis ac filiabus tuis iure p-
petuo. Qui mundus est in domo tua. ve-
scetur eis Omneꝫ medullam olei ⁊ vini ac
frumenti. quicquid offerunt primiciaruꝫ
domino. tibi dedi. Uniuersa frugum ūcia
que gignit humus ⁊ dño deportant̄. cedēt
in vsus tuos. Qui mūdus est ī domo tua.
vescetur eis. Omne quod ex voto reddide
rint filij israhel. tuū erit. Quicquid p̄muꝫ
erumpit̄ vulua cunctē carnis quam offe-
runt domīo. sive ex hominibus sive de pe
coribus fuerit. tui iuris erit: ita dūtaxat
vt p hominis p̄mogenito precium accipi
es: ⁊ omne animal quod īmundum est re-
dimi facias: cuꝰ redēpcio erit post vnū mē
sem: siclis argēti quinq; pōdere sanctuarij
Siclus viginti obulos habet. Prīogenitū
aūt bouis ⁊ ouis ⁊ capre nō facies redimi
quia sanctificatē sunt domino. Sangui-
neꝫ tantū eoꝝ fundes sup altare: ⁊ adipes
adolebis in suauissimū odorem domino.
Carnes vero in vsum tuū cedēt: sicut pe-
ctusculū ꝓsecratū ⁊ armꝰ dexter tua erūt.
Omnes p̄micias sanctuarij quas offerūt
filij israhel dño: tibi dedi ⁊ filijs ac filiabꝰ
tuis iure ꝑpetuo. Pactū salis ē sēpiternū
corā dño tibi ac filijs tuis Dixitq; dñs ad
aaron. In terra eorum nihil possidebitis:
nec habebitis ptem inter eos. Ego pars
et hereditas tua in medio filiorum israhel
Filijs aūt leui dedi omnes decimas israhe
lis in possessionē. p ministerio quo seruiꝫ
unt mihi in tabernaculo federis: vt nō ac-
cedant vltra filij israhel ad tabernaculum
nec committāt peccatū mortifeꝝ: solis fi-
lijs leui mihi in tabernaculo seruiētibꝰ et
portātibꝰ peccata populi: legitimū sēpiter
nū erit in generacōibꝰ vestris. Nihil aliud
possidebunt decimarū oblacōne cōtēti: q̄s

in vsus eorum ⁊ necessaria sepaui. Locutusq; est dominus ad moysen dicēs Preci pe leuitis atq; denuncia Cū acceperitis a filijs isrl decimas quas debi vob: pmicias earum offerte dño. id est decimam partē decime: vt reputet vobis in oblacōem pri mitiuoꝝ: tam de areis q̄ de torcularib ⁊ vniuersis quoꝝ accipitis pmicias offer te dño. ⁊ date ea aaron sacerdoti. Omnia q̄ offertis ex decimis. ⁊ in donaria dñi se parabitis: optima ⁊ electa erunt Dicesq; ad eos Si pclara ⁊ meliora queq; obtule ritis ex decimis. reputabit vobis q̄si de a rea ⁊ torcular dederitis pmicias: ⁊ come detis eas in omnib locis vīs. tam vos q̄ familie vē: quia pcium est p ministerio q̄ seruitis in tabernaculo testimonij: ⁊ non peccabitis sup hoc. egregia vobis ⁊ pin guia reseruātes: ne polluatis oblacōnes filioꝝ israhel. ⁊ moriamini

Capitulum. .XIX.

Locutusq; est dominus ad moysen et aaron dicens. Ista est religio victime quam constituit domin? Precipe filijs israhel. vt adducant ad te vaccam rufam etatis integre in qua nul la sit macula. nec portauerit iugum: tra detisq; eam eleazaro sacerdoti. Qui edu ctam extra castra immolabit ī conspectu omnium: ⁊ tinguens digitum in sāguine eius. asperget contra fores tabernaculi se ptem vicib: conburetq; eam cunctis vi dētibus: tam pelle ⁊ carnibus eius q̄ san guine ⁊ fimo flamme traditis Lignū quo q; cedrinum ⁊ ysopum coccūq; bistinctuz sacerdos mittet in flammam. que vaccaz vorat Et tunc demum lotis vestib et coꝛ pore suo. īgredietur in castra: cōmacula tusq; erit vsq; ad vesperam Sed ⁊ ille qui cōbusserit eam lauabit vestimenta sua et coꝛpus. ⁊ īmundus erit vsq; ad vesperam. Colliget autez vir mundus cineres vacce et effundet eos extra castra in loco puris simo: vt sint multitudini filioꝛum israhel in custodiam ⁊ in aquam asperſionis: qꝛ pro peccato vacca combusta est. Cunq; la uerit qui vacce portauerat cineres vesti menta sua: īmundus erit vsq; ad vesperū Habebūt hoc filij israhel ⁊ aduene qui ha bitant inter eos sanctum iure perpetuo. Qui tetigerit cadauer homīs ⁊ ꝑter hoc septem diebus fuerit immūdus. aspergeꝫ ex hac aqua die tercō ⁊ septimo: ⁊ sic mū dabitur. Si die tercio aspersus nō fuerit septimo non poterit emundari Omīs qui tetigerit humane anime morticinum ⁊ a sperſus ac cōmixtione non fuerit. polluet tabernaculum domini: ⁊ peribit ex israhel Quia aqua expiacōnis non est aspersus immundus erit: ⁊ manebit spurcicia eius super eum Ista est lex hominis qui mori tur in tabernaculo. Omnes qui ingrediū tur tentoꝛium illius. ⁊ vniuersa vasa que ibi sunt polluta erunt septē diebꝫ Clas qō nō habuerit opculū nec ligaturā desuper immundum erit. Si quis in agro tetige rit cadauer occisi hominis. aut p se moꝛ tui. siue os illius vel sepulcrum: immūd? erit septē diebꝫ. Tollent de cineribꝫ cōbu stionis atq; peccati. ⁊ mittent aq̄s viuas sup eos in vas: in quib cū bō mund? tin xerit ysopum. asperget ex eo omē tento rium ⁊ cunctā supellectilem. ⁊ homines huiuscemodi ꝓtagione pollutos: atq; hoc modo mundus lustrabit immundum ter cio ⁊ septimo die. expiatusq; die septimo lauabit ⁊ se ⁊ vestimenta sua: ⁊ immund? erit vsq; ad vesperā. Si quis hoc ritu nō fuerit expiat?. peribit anima illius de me dio ecclesie: quia sanctuariū dñi polluit: ⁊ non est aqua lustracōnis aspersus. Erit hoc pceptum legitimū sempiternū. Ipse quoq; qui aspergit aquas. lauabit vesti menta sua. Omnis qui tetigerit aquas ex piacōnis: immūdus erit vsq; ad vesperam Quicquid tetigerit immund?. immunduz faciet: ⁊ anima que horum quippiam teti gerit. immunda erit vsq; ad vesperum.

Capitulū. XX.

Seneruntq; filij israhel ⁊ omīs mł titudo in desertuz sin mense pmo ⁊ mansit populus in cades. Mor tuaq; est ibi maria. ⁊ sepulta in eodem lo co. Cunq; indigeret aqua populus conue nerunt aduersum moysen ⁊ aaron: ⁊ ver si in sedicionem dixerunt. Vtinam perisse mus inter fratres nostros coram domīo. Cur eduxistis ecclesiā domini in solitudi nē: vt ⁊ nos ⁊ nostra iumenta moriamur? Quare nos fecistis ascēdere ō egipto. ⁊ ad duxistis ad locū istū pessimū qui seri non potest: qui nec ficū gignit. nec vineas nec

malagranata:insuper ⁊ aquā nō habz ad bibendū. Ingressusqz moyses et aarō dimissa multitudine in tabernaculū federis corruerūt proni ī terrā:clamauerūtqz ad dñm atqz dixerūt. Domine deus audi clamorē populi hui⁹. ⁊ aperi eis thesaurū tum fontē aque viue:vt saciati cesset murmuracō eorū Et apparuit gl'ia dñi sup eos Locutusqz ē dñs ad moysen dicēs. Tolle virgā ⁊ congrega populū tu ⁊ aaron frater tu⁹.⁊ loquimini ad petrā coram eis:⁊ illa dabit aqs.Cunqz eduxeris aquā de petra. bibet omnis multitudo et iumenta eius. Tulit igit moyses virgā qui erat in cspectu domini sicut preceperat ei. congregata multitudine antē petraz:dixitqz eis. Audite rebelles ⁊ increduli. Num de petra hac vobis aquam poterimus eicere. Cūqz eleuasset moyses manū percuciens virga bis silicem.egresse sūt aque largissime: ita vt popul⁹ biberet ⁊ iumenta Dixitqz dñs ad moysen ⁊ aaron. Quia nō credidistis mihi vt sāctificaretis me coram filijs israbel non introducetis hos populos in terram quam dabo eis.Hec est aqua cōtradictōnis.vbi iurgati sunt filij israbel contra dominum:⁊ sanctificatus est in eis. Misit ī tērea nūcios moyses de cades ad regē edō qui dicerent.Hec mandat frater tuus israbel. Nosti omnem laborem qui apprehēdit nos.quomō descenderint patres nri ī egiptū.⁊ bītauerim⁹ ibi mlto tpe. afflixerūtqz nos egiptij ⁊ patres nostros.⁊ quō clamauerimus ad dominū ⁊ exaudierit nos miseritqz angelū qui eduxerit nos de egipto.Ecce in vrbe cades que ē in extremis finibus tuis positi: obsecramus vt nobis transire liceat p terram tuam Non ibim⁹ per agros nec p vineas:nō bibem⁹ aquas de puteis tuis:sed gradiemur via publica. nec ad dexteram nec ad sinistram declinātes:donec trāseam⁹ termīos tuos.Cui rndit edom. Nō trāsibis p me. Alioquin armatus occurram tibi Dixeruntqz filij israbel.Per tritam gradiemur viam:etsi biberim⁹ aquas tuas nos ⁊ pecora nostra. dabim⁹ qō iustum est. Nulla erit ī pcio difficultas tantū velocitēr transeamus . At ille rndit. Nō trāsibitis. Statimqz egressus ē obui⁹ cū infinita mltitudīe ⁊ manu forti:nec voluit acquiescere depcāti. vt cō

cederet trāsitū p fines suos Quāobrem diuertit ab eo israbel Cūqz castra mouissent de cades. venerūt in mōtē or. qui ē in finibus terre edom. vbi locut⁹ ē dñs ad moysen dicens Pergat inquit aaron ad populos suos. Non enī intrabit terram quā dedi filijs isrl:eo qō incredul⁹ fuerit ori meo ad aqs ctradictōis. Tolle aarō ⁊ filiū ei⁹ cū eo:⁊ duces eos in montē or. Cūqz nudaueris patrē veste sua. indues ea eleazarū filiū eius:⁊ aarō colliget.⁊ morietur ibi Fecit moyses vt pcepat dñs:et ascēderūt in mōtē or corā omni multitudīe Cūqz aaron spoliasset vestib⁹ suis.induit eis eleazarū filiū eius. Illo mortuo in mōtis supcilio:descendit cū eleazaro. Ois aūt multitudo videns occubuisse aaron:fleuit super eo triginta diebz p cunctas familias suas

Capitulum. XXI.

Clob cum audisset chananeus rex arad. qui habitabat ad meridiez. venisse scilicet israbel p exploratorum viam. pugnauit contra illum : ⁊ victor existens. duxit ex eo predam At israbel voto se dño obligans ait. Si tradideris populum istum in manu mea : delebo vrbes eius. Exaudiuitqz dñs preces israbel.⁊ tradidit chananeum:quē ille interfecit subuersis vrbibus eius:⁊ vocauit nomen loci illius orma.id ē anathema. Profecti sunt autem ⁊ de monte or.p viā que ducit ad mare rubrum:vt circuirent terram edom Et tedere cepit populum itineris ac laboris:locutusqz contra dominuz ⁊ moysen ait. Cur eduxisti nos de egipto: vt moriemur in solitudine. Deest panis: non sunt aque:anima nostra iaz nauseat sup cibo isto leuissimo . Quāobrem misit dominus in populum ignitos serpentes: ad quorum plagas ⁊ mortes plurimorum venerunt ad moysen atqz dixerunt. Peccauimus:qz locuti sum⁹ ctra dominum ⁊ te. Ora vt tollat a nob⁹ serpentes . Orauit moyses p populo. Et locut⁹ est dominus ad eum. Fac serpentem eneum:⁊ pone eū p signo. Qui pcussus aspexerit euz viuet Fecit g moyses serpentem eneum: et posuit eū p signo. Quem cū pcussi aspicerēt sanabāt. Profectiqz filij israbel:castrametati sūt in oboth. Hīn egressi fixere tētoria

ī ieabarim ī solitudīe q̄ respicit mabo: cō
tra orientalē plagam: et inde mouētes ve-
nerunt ad torrentē zareth. Quem relinq̄n
tes castrametati sūt ꝓtra arnon. que est in
deserto. ⁊ prominet in finib⁹ amorrei. Si-
quidē arnon terminus est moab: diuidens
moabitas ⁊ amorreos. Unde dicīt ī libro
bellor̄ domini Sicut fecit in mari rubro
sic faciet ī torrentib⁹ arnon. Declinauit tor
renciū iclinati sūt vt requiescerēt ī arnō
⁊ recūberēt in finib⁹ moabitar̄. Ex eo lo-
co apparuit putē. sup quo locutus est do
minus ad moysen. Cōgrega pl̄m: ⁊ da-
bo ei aquam. Tūc cecinit israhel carmen
istud. Ascendat putē concinebāt: putеus
quē foderūt p̄ncipes: ⁊ parauerunt duces
mlt̄itudinis. ī datore legis ⁊ ī bacul̄ suis.
Profectiq̄ sūt. De solitudine: mathana. De
mathana: nabaliel. De nabaliel. in ba-
moth. Bamoth vallis est ī regione moab
in vertice fasga: ⁊ quod respicit contra de-
sertum. Misit autē israhel nūcios ad seō
regem amorreorum dicens Obsecro vt trā-
sire mihi liceat p̄ terram tuam. Non decli-
nabimus in agros ⁊ vineas: non bibemus
aquas ex puteis. Regia egradiemur:
donec transeam. terminos tuos. Qui cō-
cedere noluit vt transiret israhel per fines
suos: quinpoci. exercitu ꝯgregato egres-
sus est obuiaq̄ in desertum ⁊ venit in iasa
pugnauitq̄ contra eum. A quo p̄cussus ē
in ore gladij: ⁊ possessa est terra eius ab ar
non vsq̄ iebot. ⁊ filios ām̄on: quia forti p̄
sidio tenebanť termī ām̄onitar̄. Tulit q̄
israhel omnes ciuitates eius: et habitauit
in vrbib⁹ amorrei: in esebon scilicet ⁊ vicu
lis eius. Urbs esebon fuit regis seon amor
rei. qui pugnauit contra regem moab: et
tulit omnem terram que dicionis illi. fu-
erat vsq̄ arnon. Idcirco dicīť in ꝓuerbio
Venite ī esebō: edificeť ⁊ ꝓstruať ciuitas
seon. Ignis egressus est de esebon. flāma
de opido seon: ⁊ deuorauit armoabitar̄. ⁊
habitatores excelsor̄ arnō. Ue tibi moab:
periisti pl̄e chamos. Dedit filios eius in
fugam: ⁊ filias in captiuitatē regi amor
reor̄ seon. Iugum ipsorum disperiit ab e-
sebon vsq̄ dibon: lassi peruenerunt in io-
phe vsq̄ medaba. Habitauit itaq̄ israhel
in terra amorrei. Misitq̄ moyses qui ex-
plorarent iazer: cuius ceperunt viculos.
⁊ possederunt habitatores. Uerteruntq̄ se
⁊ ascenderunt per viam basan: ⁊ occurrit
eis og rex basan cum omī populo suo pu
gnaturus in edrai. Dixitq̄ dominus ad
moysen. Ne timeas eū: quia in manu tua
tradidi illum ⁊ omnem populum ac terrā
eius: faciesq̄ illi sicut feciſti seon regi a-
morreorum habitatori esebon. Percusseť
igitur ⁊ hunc cuz filijs suis. vniuersumq̄
populum eiꝰ vsq̄ ad internicōnez: ⁊ posse
derunt terram illius. Profectiq̄ castrame
tati sunt in campestribus moab: vbi trās
iordanen hiericho sita est.

Capitulū. XXII.

Videns autē balach filius sephor
omia que fecerat israhel amorreo
et q̄ pertimuissent eum moabite.
et impetum eius ferre non possent: dixit
ad maiores natu madian. Ita delebit hic
populos omnes qui in nostris finibus co
morātur: quomodo solet bos herbas vsq̄
ad radices carpere. Ipse erat eo tempore
rex in moab. Misit ergo nūcios ad balaā
filium beor ariolum. qui habitabat super
flumen terre filiorum ām̄on: vt vocarent
eum et dicerent. Ecce egressus est popul⁹
ex egipto qui operuit superficiem terre se
dens contra me. Veni igitur ⁊ maledic po
pulo huic quia fortior me est: si quomodo
possim percutere et eicere eū de terra mea
Noui enim q̄ benedictus sit cui benedixe-
ris: et maledictus in quem maledicta con
gesseris Perrexerunt seniores moab ⁊ ma
iores natu madian: habentes diuinacōis
precium in manibus. Cunq̄ venissent ad
balaā. ⁊ narrassēt ei oīa verba balach: ille
respondit. Manete hic nocte: ⁊ responde-
bo quicquid mihi dixerit dominus. Ma-
nentibus illis apud balaam: venit deus et
ait ad eum Quid sibi volunt homines isti
apd̄ te? Respōdit. Balach fili. sephor rex
moabitar̄ misit ad me dicēs. Ecce popul⁹
qui egressus est de egipto operuit superfi
ciē terre: veni ⁊ maledic ei: si quomō pos-
sim pugnās abigere eum. Dixitq̄ deus ad
balaam. Noli īre cum eis neq̄ maledicas
populo. quia benedictus ē. Qui mane cō-
surgens. dixit ad principes. Ite in terram
vr̄az: q̄r̄ phibuit me deus venire vobiscum

Reuersi principes dixerunt ad balac. Noluit balaam venire nobiscum. Rursū ille multoplures ⁊ nobiliores quaz ante miserat: misit. Qui cū venissent ad balaā. dixerūt. Hic dicit balac fili? sephor Ne cūcteris venire ad me. Paratus sū honorare te ⁊ quicquid volueris dare Veni ⁊ maledic pl'o isto. Rñdit balaam. Si dederit mihi balac plenā domum suā argēti ⁊ auri. nō potero immutare verbū dñi dei mei: vt vl' plus vl' minus loquar. Obsecro vt h māeatis eciā hac nocte: ⁊ scire queā quid mihi rursū respōdeat dñs. Venit ergo de? ad balaam nocte: ⁊ ait ei. Si vocare te venerūt hoīes isti. surge ⁊ vade cū eis: ita dūtaxat. quod p̄cepero tibi facias Surrexit balaam mane: et strata azina p̄fectus est cum eis: ⁊ iratus est deus. Stetitq; angel? domini in via p̄tra balaaz qui sedebat azine: ⁊ duos pueros habebat secū. Cernens azina angelū stantem ī via euaginato gladio: auertit se de itinere. ⁊ ibat per agrum Quam cum verberaret balaaz ⁊ vellet ad semitam reducere: stetit angelus in angustijs duaꝝ macerarum quibus vinee cingebantur. Quem videns azina iunxit se parieti: ⁊ attriuit sedentis pedem. At ille iterum verberabat: ⁊ nihilominus angel? ad locum angustum transiens. vbi nec ad dexteram nec ad sinistram poterat deuiari obuius stetit Cunq; vidisset azina stantē angelum: concidit sub pedibus sedentis. Qui iratus vehementius cedebat fuste latera eius. Aperuitq; dominus os azine. ⁊ locuta est Quid feci tibi Cur p̄cutis me ecce iam tercio. Respondit balaam Quia cōmeruisti: ⁊ illusisti mihi. Vtinam haberem gladium vt te percuterem. Dixit azina. Nonne animal tuum sum. cui semp sedere cōsuesti: vsq; in presentem diem. Dic quid simile vnquam fecerim tibi. At ille ait. Nunq̄. Protinus aperuit dñs oculos balaam: ⁊ vidit angelum stantez in via euaginato gladio: adoraūitq; eum pronus in terram. Cui angelus Cur inquit tercio verberas azinam tuam: Ego veni vt aduersarer tibi: quia peruersa est via tua: mihiq; contraria. Et nisi azina declinasset de via dans locum resistenti: te occidissem ⁊ illa viueret. Dixitq; balaam. Peccaui: nesciēs q̄ tu stares p̄tra me. Et nūc si displicet tibi vt vadam. reuertar: Ait āgel? Vade cum istis: ⁊ caue ne aliud quam precepero tibi loquaris. Iuit igitur cum p̄n cipibus. Quod cum audisset balac: egressus est in occursum eius in opido moabitarum quod situm est in extremis finib? arnon. Dixitq; ad balaam. Misi nuncios vt vocarēt te. Cur non statim venisti ad me. an q̄ mercedem aduentui tuo reddere nequeo. Cui ille respondit. Ecce assum. Nunquid loqui potero aliud nisi q̄ deus posuerit in ore meo Perrexerunt ḡ simul ⁊ venerunt in vrbē que in extremis regni eius finib? erat. Cunq; occidisset balac boues ⁊ oues: misit ad balaam ⁊ principes qui cum eo erant munera. Mane autez facto. duxit eum ad excelsa baal: ⁊ intuitus est extremam partem populi.

Capitulū. XXIII.

Dixitq; balaam ad balac. Edifica mihi hic septem aras: et para totidem vitulos: eiusdemq; numeri arietes. Cunq; fecisset iuxta sermonem balaam: imposuerunt simul vitulum ⁊ arietem super arā. Dixitq; balaam ad balac. Sta paulisper iuxta olocaustum tuū donec vadam. si forte occurrat mihi domin? ⁊ quodcūq; imperauerit loquar tibi. Cunq; abisset velociter occurrit illi deus. Locutusq; ad eum balaaz. septem inquit aras erexi: ⁊ imposui vitulum ⁊ arietem desup Dominus autem posuit verbum ī ore ei? ⁊ ait. Reuertere ad balac: ⁊ hec loqueris. Reuersus inuenit stantem balac iuxta olocaustum suum ⁊ omnes principes moabitarum: assumptaq; parabola sua dixit. De aran adduxit me balac rex moabitaꝝ de montibus orientis. Veni inquit ⁊ male dic iacob: ꝑera et detestare israbel. Quomodo maledicā: cui non maledixit deus. Qua racōne detester: quem dñs non detestatur. De sūmis silicib videbo eum. et de collibus considerabo illum. Populus sol? habitabit: ⁊ inter gentes nō reputabitur Quis dinumerare possit puluerē iacob. ⁊ nosse numerū stirpis isrl'. Moriatur anima mea morte iustoꝝ: ⁊ fiāt nouissima mea horꝝ similia. Dixitq; balac ad balaā. Quid ē hoc quod agis. Vt maledíceres īimicis meis vocaui te. ⁊ tu ecōtrario bñdicis eis

Cui ille rñdit. Num aliud possum loqui: nisi quod iusserit dñs? Dixit ergo balach Veni mecũ in alterꝫ locũ. vnde partez israꝫ videas. ⁊ totũ videre nõ possis: inde maledicito ei Cũqz duxisset eũ in locũ sublimẽ sup verticẽ mõtis phasga. edificauit balaam septẽ aras: ⁊ impositis supꝫ. vitulo atqz arietẽ: dixit ad balach. Sta hic iuxta holocaustũ tuũ: donec ego obuiꝰ ꝑgã. Cui cũ dñs occurrisset: posuissetqz verbũ ĩ oze eiꝰ ait. Reuertere ad balach: ⁊ hec loqris ei Reuersus inuenit eũ stantẽ iuxta holocaustũ suũ: ⁊ ꝓncipes moabitarꝫ cũ eo Ad quẽ balach. Quid inquit locutꝰ ẽ dñs? At ille assumpta parabola sua ait. Sta balac ⁊ ausculta: audi fili sephoz. Nõ ẽ deꝰ quasi hõ vt menciaꝰ: nec vt filiꝰ homis vt mutetur. Dixit g̃ ⁊ nõ faciet: locutꝰ ẽ ⁊ nõ implebit? Ad benedicendũ adductꝰ sũ: benedictionem ꝓhibere non valeo. Non ẽ ỹdolum in iacob: nec videꝛ simulacrũ in israꝫ. Dñs deus eius cũ eo ẽ: ⁊ clangor victorie regis in illo. Deus eduxit illũ de egipto: cuius fortitudo similis ẽ rinocerotis Nõ est augurium in iacob: nec diuinacio ĩ israhel. Temporibꝰ suis dicet iacob et israhel. quid operatus sit deus. Ecce populus vt leena ꝓsurget: ⁊ q̃si leo erigeꝛ. Nõ accubabit donec deuorꝛet ꝑdaz: ⁊ occisoꝝ sanguinem bibat. Dixitqz balach ad balaam. Nec maledicas ei nec benedicas. Et ille. Nonne ait dixi tibi: q̃ quicquid deꝰ mihi imperaret hoc facerẽ? Et ait balach ad eũ Veni ⁊ ducam te ad aliũ locũ: si forte placeat deo vt inde maledicas eis. Cũqz duxisset eũ sup verticẽ mõtis phogor qui respicit solitudiem: dixit ei balaam Edifica mihi hic septẽ aras: ⁊ para totidẽ vitulos eiusdẽqz numeri arietes. Fecit balach vt balaam dixerat: impositisqz vitulos ⁊ arietes per singulas aras.

Capitulum. XXIIII.

Vnqz vidisset balaam qõ placeret dño vt benediceret israheli. neq̃q̃ abijt vt ante perrexerat vt augurium q̃reret. sz dirigens ꝓtra deserti vultũ suũ. ⁊ eleuãs oculos vidit israꝫ ĩ tẽtoriis cõmorãtẽ ꝑ tribꝰ suas: ⁊ irruente in se spiritu dei. assumpta parabola ait Dixit balaam filiꝰ beor: dixit bõ cui obturatꝰ ẽ oculus dixit auditor sermonẽ dei qui visionẽ oĩpotentis videt: qui cadens apertos habet oculos. Videbo eum sed nõmodo: ĩtuebor illũ: sz non ꝓpe. Orietur stella ex iacob. et ꝓsurget virga de israhel: et percuciet duces moab. vastabitqz omnes filios seth: et erit ỹdumea possessio eius Hereditas seir cedet inimicis suis: israhel vero fortiter aget De iacob erit qui dominet: ⁊ perdat reliquias ciuitatis. Cũqz vidisset amalech: assumens parabolam ait Principiũ gẽciũ amalech: cuius extrema perdentur. Videt quoqz cineũ: ⁊ assumpta parabola ait Robustum quidez est habitaculũ tuũ: sz si in petra posueris nidum tuũ. ⁊ fueris electꝰ de stirpe cin quamdiu poteris permanere Assur enĩ capiet te. Assũptaqz parabola: iterum locutus est. Heu quis victurus est quando ista faciet deus? Venient in trieribꝰ de ỹtalia. superabũt assirios. vastabũtqz hebreos: ⁊ ad extremũ etiam ipi peribunt

tentis ĩtuitus est: qui cadit. ⁊ sic apt̃ũtur oculi eiꝰ Quã pulcra tabnacula tua iacob ⁊ tẽtoria tua israꝫ: vt valles nemorose. vt orti iuxta fluuios irrigui: vt tabnacula q̃ fixit dñs: q̃si cedri ꝓter aq̃s Fluet aq̃ ꝺ situla eiꝰ: ⁊ semẽ illiꝰ erit in aq̃s multas. Tolleꝛ ꝓter agag rex eiꝰ: ⁊ auferetur regnũ illiꝰ. Deus eduxit illũ de egipto: cuiꝰ fortitudo sicꝛis ẽ rinocerotis. Deuorabũt gẽtes hostes illiꝰ: ossaqz eoꝝ ꝓfringẽt: ⁊ ꝑ forabũt sagittis Accubãs dormiuit vt leo ⁊ q̃si leena quã suscitare nullus audebit. Qui bñdixerit tibi erit ipe bñdictus: qui maledixerit ĩ maledictõe reputabiꝛ. Iratusqz balach ꝓtra balaã: explosis manibus ait. Ad maledicẽdũ inimicis meis vocaui te. quib ecõtrario tercõ bñdixisti. Reuertere ad locũ tuũ. Decreuerã quidẽ magnifice honorare te: sz domin ꝑuauit te honore dispositio. Rñdit balaam ad balach. Nõne nũcijs tuis q̃s misisti ad me dixi. si dederit mihi balach plenã domũ suã argẽti ⁊ auri. ñ potero p̃terire ꝛmonẽ dñi dei mei. vt vl̃ boni quid vl̃ mali ꝑferã ex corꝺ meo: sz quicquid dñs dixerit. hoc loquar Verũtamẽ pgẽs ad pl̃um meũ. dabo ꝓsiliũ: quid pl̃us tuꝰ huic pl̃o faciet extremo tpe Sũpta igiꝛ parabola. rursũ ait. Dixit balaã filiꝰ beor: dixit bõ cuiꝰ obturatus ẽ oculus: dixit auditor sermonum dei. qui nouit doctrinam altissimi. ⁊ visiones omnipotentis videt: qui catẽs apertos habet oculos. Videbo eum sed nõmodo: ĩtuebor illũ: sz non ꝓpe. Orietur stella ex iacob. et ꝓsurget virga de israhel: et percuciet duces moab. vastabitqz omnes filios seth: et erit ỹdumea possessio eius Hereditas seir cedet inimicis suis: israhel vero fortiter aget De iacob erit qui dominet: ⁊ perdat reliquias ciuitatis. Cũqz vidisset amalech: assumens parabolam ait Principiũ gẽciũ amalech: cuius extrema perdentur. Videt quoqz cineũ: ⁊ assumpta parabola ait Robustum quidez est habitaculũ tuũ: sz si in petra posueris nidum tuũ. ⁊ fueris electꝰ de stirpe cin quamdiu poteris permanere Assur enĩ capiet te. Assũptaqz parabola: iterum locutus est. Heu quis victurus est quando ista faciet deus? Venient in trieribꝰ de ỹtalia. superabũt assirios. vastabũtqz hebreos: ⁊ ad extremũ etiam ipi peribunt

Surrexitq; balaã ⁊ reuersus ẽ ī locũ suũ: balac q̃z via q̃ venerat redijt. Ca. XXV

Morabaf aũt eo tpe israhel in sethĩ ⁊ fornicatus est populus cũ filiabꝫ moab. que vocauerunt eos ad sacrificia sua. At illi comedẽrũt: ⁊ adorauerunt deos eaꝝ. Iniciatusq; est isrl̃ beelfegor. Et irat⁹ dñs ait ad moysen. Tolle cũctos pncipes populi. ⁊ suspende eos cõtra solẽ in patibulis: vt auertaf furor meus ab isrl̃. Dixitq; moyses ad iudices isrl̃ Occidat vnusquisq; primos suos qui iniciati sũt beelfegor. Et ecce vn⁹ de filijs isrl̃ intrauit corã frib⁹ suis ad scortũ madianiten. videte moysen ⁊ oĩ turba filioꝝ isrl̃: qui flebant añ fores tabnaculi. Qd cũ vidisset finees fili⁹ eleazari filij aarõ sacerdotis. surrexit de medio mlt̃itudĩs: ⁊ arepto pugione ingressus ẽ post vir̃ israhelitẽ ī lupanar: ⁊ pfodit ambos simul virũ scz ⁊ mulierẽ in locis genitalib⁹. Cessauitq; plaga a filijs isrl̃: ⁊ occisi sunt vingintiq̃tuor milia hominum. Dixitq; dñs ad moysen Finees filius eleazari filij aaron sacerdotis auertit irã meã a filijs israhel: qꝝ zelo meo cõmotus est ptra eos: vt nõ ipe delerem filios israhel in zelo meo. Idcirco loquere ad eũ. Ecce do ei pacem federis mei ⁊ erit tam ipi q̃ semini ei⁹ pactũ sacerdocij sempiternũ: qꝝ celat⁹ ẽ p deo suo. ⁊ expiauit scel⁹ filioꝝ isrl̃. Erat aũt nomen viri israhelite qui occisus ẽ cũ madianitide zambri fili⁹ salu: dux de cognacõe ⁊ tribu symeonis Porro mulier madianitis q̃ pariter interfecta est vocabaf cozbi: filia surpncipis nobilissimi madiãitaꝝ. Locutusq; ẽ dñs ad moysen dicens. Hostes vos sẽciant madianite ⁊ pcutite eos: qꝝ ⁊ ipi hostiliter egerũt ptra vos. ⁊ decepere insidijs p ydolũ phogor. ⁊ cozbi filiam ducis madiã sororẽ suã: que pcussa est in die plage p sacrilegio phogor.

Capitulum. .XXVI.

Postq; noxioꝝ sanguis effusus est: dixit dñs ad moysen ⁊ eleazarum filium aaron sacerdotem. Numerate omnem sũmam filiorum israhel a viginti annis ⁊ supra per domos et cognacões suas: cũctos qui possunt ad bella pcedere Locuti sũt itaq; moyses ⁊ eleazar sacerdos ī cãpestrib⁹ moab sup iordanen ptra hiericho ad eos qui erãt a viginti annis ⁊ sup sic dñs ĩperarat: qꝝ ẽ iste numer⁹ Rubẽ: pmogenit⁹ isrl̃. Dui⁹ fili⁹ enoch. a q̃ failia enochitaꝝ: ⁊ phallu: a q̃ failia phalluitarũ: ⁊ esrom. a q̃ failia esromitarũ: ⁊ charmi. a q̃ failia charmitaꝝ De sũt familie ꝺ stirpe rubẽ: q̃ꝝ numer⁹ ĩuent⁹ ẽ q̃dragĩtatria milia ⁊ septĩgẽti trigĩta Fili⁹ phallu eliab: dui⁹ filij namuhel ⁊ dathã ⁊ abirõ Isti sũt dathan ⁊ abirõ. pncipes ppli qui surrexerũt ptra moysen ⁊ aaron ī sedicõe chore. qñ aduersus dñm rebellauerũt: ⁊ aperiens tra os suũ deuorauit chore moriẽtib⁹ plurimis: qñ combussit ignis ducẽtos quinq̃gĩta viros. Et factũ ẽ grãde miraculũ: vt chore pereũte filij illi⁹ nõ perirẽt Filij symeon p cognacões suas. namuhel ab hoc familia namuhelitaꝝ: iamin ab hoc familia iaminitaꝝ: iachin. ab hoc failia iachinitaꝝ: zare ab hoc familia zareitaꝝ: saul. ab hoc familia saulitarum De sũt familie ꝺ stirpe symeõ: q̃ꝝ oĩs numer⁹ fuit vigĩtiduũ miliũ ducentoꝝ. Filij gad p cognacões suas: sephon. ab hoc familia sephonitaꝝ. aggi. ab hoc failia aggitaꝝ: suni. ab hoc failia sunitaꝝ: ozni. ab hoc familia oznitaꝝ: her. ab hoc failia heritaꝝ: arod. a q̃ failia aroditaꝝ: arihel. ab hoc familia arihelitaꝝ. Iste sũt failie gad q̃ꝝ oĩs numer⁹ fuit q̃draginta milia quingentoꝝ. Filij iuda. her ⁊ onan: qui ambo mortui sũt in terra chanaan Fuerũtq; filij iuda p cognacões suas: sela a q̃ familia selaitaꝝ: phares. a q̃ familia pharesitarũ zare. a q̃ familia zareitaꝝ Porro filij phares: esrom. a q̃ familia esromitaꝝ: ⁊ amul a quo familia amulitaꝝ. Iste sunt familie iuda: quarũ omnis numer⁹ fuit septuagintasex milia quingentoꝝ. Filij ysachar per cognacões suas: thola. a quo familia tholaitaꝝ: phua. a quo familia phuaitaꝝ iasub. a quo familia iasubitarum: semran a quo familia semranitarum. De sunt cognacões ysachar: q̃ꝝ numerus fuit sexagintaq̃tuor milia trecentoꝝ Filij zabulon p cognacões suas: sared. a quo familia sareditaꝝ: helõ. a quo familia helonitarũ ialel. a q̃ familia ialelitaꝝ. De sunt cognacões zabulon: quarum numerus fuit sexaginta milia quĩgentoꝝ Filij ioseph per cognacões suas manasses ⁊ ephraim

ce manasse ort⁹ est machir:a quo familia machiritarũ. Machir genuit galaad:a q̃ familia galaaditar. Galaad habuit filios iezer:a quo familia iezeritarum: ⁊ elech. a quo familia elechitarũ: ⁊ asriel. a quo familia asrihelitarum:⁊ sechem. a quo familia sechemitharũ:⁊ semida. a quo familia semidaitar. ⁊ epher. a q̃ familia epheritar. Fuit aũt epher pr̃ salphaad: qui filios non habebat sed tantũ filias q̃rũ ista sũt noa:maala.⁊ noa.⁊ egla.⁊ melcha.et thersa Hee sũt familie manasse:⁊ numer⁹ ear quinq̃gintaduo milia septingentor. Filij aũt ephraim per cognacões suas fuerunt hij Suthala.a quo familia sutalaitar:becher.a quo familia becheritar. tehẽ.a quo familia tehenitar Dorro filius suthala fuit herã:a quo familia heranitarũ. Hee sũt ꝯgnacões filior ephraim:q̃r numer⁹ fuit trigintaduo milia quingentor. Isti sũt filij ioseph p familias suas. Filij beniamin ĩ cognacõnib⁹ suis:bale.a quo familia baleitar: azbel.a quo familia azbelitarũ:achirã.a quo familia achiramitar:suphã.a quo familia suphamitarũ:uphã.a quo familia uphanitar. Filij bale:hered ⁊ noeman. De hered familia hereditarũ:de noeman familia noemanitarũ. Hij sũt filij beniamin p cognacões suas quor numerus q̃dragintaquinq; milia sex centor. Filij dan p cognacões suas:suban.a quo familia subanitarũ. Hee cognacões dan per familias suas. Omes fuere subanite:quor numer⁹ erat sexaginta q̃tuor milia q̃drigentor: Filij aser p cognacões suas:iemna.a quo familia iemnaitar:iessui.a quo familia iessuitarum. brie a quo familia brieitar. Filij brie haber.a quo familia haberitarum:⁊ melchibel.a quo familia melchibelitarus Nomẽ aũt filie aser fuit sara. Hee cognacões filior aser:⁊ numerus eor quinq̃gintatria milia.q̃dringentor. Filij neptalim p cognacões suas:iessibel.a quo familia iessibelitar:guni.a quo familia gunitarum iaser.a quo familia iaseritar:sellẽ.a quo familia sellemitar. Hee sũt cognacões filiorũ neptalim per familias suas. quorum numerus q̃dragintaquinq; milia.q̃dringẽtorum. Ista est summa filiorum israhel qui recensiti sunt.sexcenta milia.et mille septingentitriginta. Locutusq; est dns ad moysen dicens. Istis diuidet terra iuxta numerũ vocabulor in possessiones suas. Pluribꝰ maiorẽ ptẽ dabis.et pautioribus minorẽ:singlis sicut nũc recensiti sũt tradet possessio:ita dũtaxat. vt sors terrã tribꝰ diuidat ⁊ familijs. Quicquid sortẽ cõtigerit.hoc vl' plures accipiãt vel pautiores Dic quoq; ẽ numer⁹ filior leui p familias suas Gerson.a quo familia gersonitarũ:caath.a quo familia caathitar:merari.a quo familia meraritar. Hee sũt familie leui.familia lobni.familia hebroni.familia mooli.familia musi. familia chori. Atvero caath.genuit amram:qui habuit uxorẽ iochabeth filiã leui.q̃ nata ẽ ei in egipto Hec genuit viro suo amrã filios aaron ⁊ moysen:⁊ mariã sororẽ eor De aaron orti sũt nadab ⁊ abiu ⁊ eleazar ⁊ ithamar:quor nadab ⁊ abiu mortui sũt.cum obtulissent ignẽ alienũ corã dño. Fuerũt q; omnes qui murmurati sũt vignititria milia generis masculini ab vno mẽse ⁊ supra:qui ñ sũt recensiti inter filios israbel. nec eis cũ ceteris data possessio est Dic est numerus filior isrl'. qui descripti sunt a moyse ⁊ eleazaro sacerdote ĩ cãpestribus moab supra iordanen ꝓtra iericho.inter quos nullus fuit eor qui ãte murmurati sũt a moyse ⁊ aaron in deserto synai. Predixerat eĩ dns q' oes morerẽt in solitudie Nullusq; remãsit ex eis: nisi chaleph filiꝰ iephone.⁊ iosue filiꝰ nun.

Capitulũ. .XXVII.

Accesserũt aũt filij salphaad.filij epher.filij galaad.filij machir. filij manasse.qui fuit filius ioseph. q̃rum sunt nomina.maala.⁊ noa.⁊ egla.⁊ melcha.⁊ thersa:steteruntq; corã moyse ⁊ eleazaro sacerdote ⁊ cunctis ꝓncipib⁹ pli ad ostium tabernaculi federis.atq; dixer Pater noster mortuus est in deserto: nec fuit in sedicõne que concitata est ꝓtra dominũ sub chore:sz in pẽto suo mortuꝰ est Dic ñ habuit mares filios. Cur tollit nomẽ illiꝰ ð familia sua:q; nõ habz filiũ. Da te nob possessionẽ ĩter cognatos pris nri Retulitq; moyses causã ear ad iudicium dñi Qui dixit ad eũ Justã rẽ postulãt filie salphaad:da eis possessiõez ĩter ꝓgtos

patris sui:⁊ ei in hereditatem succedant. Ad filios aũt isrl̃ loqueris hec. Homo cũ mortu⁹ fuerit absq; filio.ad filiã ei⁹ trãsibit hereditas:si filiã ñ habuerit : habebit successores frēs suos. Qdsi ⁊ frēs ñ fuerit dabitis hereditatē frīb⁹ pīs ei⁹ Sin aut̃ nec patruos habuerit: dabitur hereditas hijs qui ei ꝓximi sũt. Eritq; hoc filijs isrl̃ sanctũ lege ꝑpetua:sicut p̄cepit dñs moy̓si. Dixit q̄; dñs ad moy̓sē. Ascēde ī mōtē istũ abarim:⁊ ꝓsp̄lare inde terrã quã dabo⁹ sũ filijs isrl̃ Cũq; videris eã. ibis ⁊ tu ad ꝑplum tuũ sic̄ iuit frater tu⁹ aarō:quia offēdistis me ī deserto sin ī ꝓtradicōne multitudīs:nec sãctificare me voluistis coram ea sup aq̃s Hee sũt aq̃ ꝓtradicōnis ī cades deserti sin . Cui rñdit moy̓ses . Prouideat dñs de⁹ spirituũ oīs carnis hoīem qui sit sup mlt̃itudinē hãc:⁊ possit exire ⁊ ītrare ãte eos ⁊ educere eos vl̃ ītroducere:ne sit ꝑplus dñi sic̄ oues absq; pastore . Dixitq; dñs ad eũ. Tolle iosue filiũ nũ virũ in q̃ ē spūs dei:⁊ pone manũ tuã sup eũ Qui stabit corã eleazaro sacerdote ⁊ oī mlt̃itudīe ⁊ dab̄ ei p̄cepta cūctis videntib⁹.⁊ ptē gl̃ie tue:vt audiat eũ oīs synagoga filio⁹ isrl̃ Pro hoc si quid agendu⁹ erit. eleazar sacerdos ꝓsulet dñm. Ad verbũ eius egredietur ⁊ ingredietur . ipe ⁊ omnes filij isrl̃ cũ eo:⁊ cetera mlt̃itudo. Fecit moy̓ses vt p̄cepat dñs. Cũq; tulisset iosue. statuit eũ corã eleazaro sacerdote ⁊ omni frequēcia ꝑpl̃i:⁊ impositis capiti eius manibus. cūcta replicauit que mandauerat dominus

Capitulũ. XXVIII.

Dixit quoq; dñs ad moy̓sen. Precipe filijs israhel : ⁊ dices ad eos. Oblacōnem meam et panes.et incensum odoris suauissimi offerte per tempora sua . Hec sunt sacrificia que offerre debetis . Agnos anniculos immaculatos duos quotidie in olocaustum sempiternũ vnum offeretis mane.⁊ altꝛ ad vesperũ: decimam partem ephi simile. que ꝓsparsa sit oleo purissimo.⁊ habeat quartam ptē hin. Olocaustum iuge est quod obtulistis in monte synai in odorem suauissimum īcensi dñi . Et libabitis vini quartã ptem hin ꝑ agnos sigl̃os in sanctuario dñi:altерũq; agnũ similiter offeretis ad vesperã iuxta oēm ritũ sacrificij matutini ⁊ libamentoꝝ eius oblacōnem suauissimi odoris dño. Die autē sabbati offeretis duos agnos ānículos immaculatos. ⁊ duas decimas simile oleo ꝓsperse in sacrificio : et liba que ritē funduntur per singula sabbata in olocausto sempiterno . In kalendis aũt id est in mensium exordijs offeretis olocaustum domino. vitulos de armēto duos. arietem vnũ. agnos ānículos septem immaculatos:⁊ tres decimas simile oleo ꝓsperse in sacrificio ꝑ singulos vitulos:⁊ duas decimas simile oleo ꝓsperse ꝑ singl̃os arietes:⁊ decimã decime simile ex oleo in sacrificio per agnos singulos Olocaustũ suauissimi odoris atq; īcēsi ē dño Libamēta aũt vini que ꝑ singl̃as fundenda sũt victimas. ista erunt . Media pars hin ꝑ singulos vitulos:tercia ꝑ arietem: quarta ꝑ agnũ. Hoc erit olocaustũ ꝑ oēs mēses:qui sibi āno vertente succedũt. Dirc⁹ quoq; offerē dño ꝑ peccatis ī olocaustũ sempiternũ cũ libamētis suis . Mense aũt p̄mo. q̃rtadecima die mēsis phase dñi erit:⁊ quītadecīa die solēnitas. Septē die bꝰ vescent̃ azimis:q̃rũ dies p̄ma venerabilis ⁊ sancta erit. Omne op⁹ seruile nō facietis ī ea. Offeretisq; ī incēsũ olocaustũ dño vitulos de armēto duos. arietem vnũ . agnos ānículos īmaculatos septē. ⁊ sacrificia singuloꝝ ex simila q̃ ꝓsperſa sit oleo tres decimas per singl̃os vitulos. ⁊ duas decimas per arietem.⁊ decimam decime ꝑ agnos singulos.id est per septem agnos: et hircum pro peccato vnum vt expiet̃ ꝑ vobis:preter olocaustum matutinum qđ sp offeretis: ita facietis per singulos dies septē dieꝝ. in fomitē ignis ⁊ in odorē suauissimũ dño:qui surget đ olocausto ⁊ đ libacōib⁹ singl̃oꝝ. Dies quoq; septim⁹ celeberrim⁹ ⁊ sāctus erit vob̄. Omne op⁹ seruile nō facietis in eo. Dies etiã p̄mitiorũ qñ offeretis nouas fruges dño expletis ebdomatib⁹:venerabilis ⁊ sācta erit Omē opus seruile non facietis in ea. Offeretisq; olocaustum in odorem suauissimũ domino. vitulos de armento duos. arietem vnũ agno ānículos immacúlatos septē: atq; in sacrificijs eoꝝ simile oleo ꝓsperse tres decimas ꝑ singl̃os vitulos. ꝑ arietes duas. ꝑ agnos decimam decime qui simul sũt agni septē:bircũ quoq; qui mactatur

p expiacõne pter olocaustũ sẽpiternũ et liba ei? In maculata offeretis oĩa cũ liba cõĩbꝫ suis. Capi. XXIX.

Ensis eciaz septimi prima dies venerabilis ꝛ sancta erit vobis. Omne opus seruile non facietis in ea quia dies clangoris est ꝛ tubarum. Offeretisqz olocaustum in odorem suauissimũ domino. vitulũ de armẽto vnũ ꝛ arietem vnum. ꝛ agnos anniculos ĩmaculatos septẽ: ꝛ in sacrificijs eoꝝ silẽ oleo cõsperse tres decĩas p singlos vitulos. duas decimas p arietẽ vnã decimã p agnũ qui simlr sũt agni septẽ: et hircũ p peccato qui offerẽ in expiacõnẽ pli pter olocaustũ kalendaꝝ cũ sacrificijs suis. ꝛ olocaustũ sempiternũ cũ libacionibꝫ solitis. Dijsdem ceremonijs offeretis in odorẽ suauissimũ in cẽsũ dño. Decima quoqz dies mẽsis hui? septimi erit vobis sancta atqz venerabil: ꝛ affligetis animas vĩas Omne opus seruile nõ facietis ĩ ea. Offeretisqz olocaustũ dño in odorem suauissimũ. vitulũ de armẽto vnũ. arietẽ vnũ. agnos ãniculos immaculatos septẽ: ꝛ in sacrificijs eoꝝ simile oleo ꝑsperse tres decimas p singlos vitulos. duas decimas p arietẽ. decimã decime p agnos singlos qui sũt simul septem agni. ꝛ hircũ p peccato: absqz bijs que offerri p delicto solent in expiacõez ꝛ ĩ olocaustũ sempiternũ in sacrificio ꝛ libaminibꝫ eoꝝ. Quintadecima vero die mensis septimi que vobis sancta erit atqz venerabilis: omne opus seruile non facietis in ea sz celebrabitis solẽnitatem domino septez diebꝫ. Offeretisqz olocaustum in odorem suauissimũ dño vitulos de armento tredecim. arietes duos. agnos ãniculos immaculatos quatuordecim: ꝛ ĩ libamẽtis eoꝝ simile oleo ꝑsperse. tres decĩas p vitulos singulos qui sunt simul vituli tredecĩ. et duas decimas arieti vno. ib ẽ simul arietibꝫ duobus ꝛ decimam decime agnis singulis qui sunt simul agni quatuordecim: ꝛ hircũ p peccato absqz olocausto sempiterno. ꝛ sacrificio ꝛ libamine eius. In die altero offeres vitulos de armento duodecim. arietes duos. agnos ãniculos immaculatos q̃tuordecĩ: sacrificiaqz ꝛ libamĩa singlorꝝ p vitulos ꝛ arietes et agnos ritẽ celebrabis: ꝛ hircũ p peccato absqz olocausto sempiterno. sacrificioqz ei? ꝛ libamine. Die tercõ offeres vitulos undecĩ. arietes duos. agnos anniculos immaculatos q̃tuordecim: sacrificiaqz ꝛ libamina singlorꝝ p vitulos ꝛ arietes ꝛ agnos ritẽ celebrabis: ꝛ hircũ p peccato absqz olocausto sempiterno. sacrificioqz ei? ꝛ libamĩe. Die q̃rto offeres vitulos decẽ. arietes duos agnos ãniculos ĩmaculatos q̃tuordecĩ: sacrificiaqz ꝛ libamĩa singlorꝝ p vitulos et arietes ꝛ agnos ritẽ celebrabis: ꝛ hircum p peccato absqz olocausto sempiterno sacrificioqz ei? ꝛ libamine. Die quinto offeres vitulos nouẽ. arietes duos. agnos ãniculos immaculatos quatuordecim: sacrificiaqz ꝛ libamĩa singlorꝝ p vitulos et arietes ꝛ agnos ritẽ celebrabis: ꝛ hircum p peccato absqz olocausto sempiterno sacrificioqz eius ꝛ libamine. Die sexto offeres vitulos octo. arietes duos. agnos anniculos immaculatos q̃tuordecim: sacrificiaqz ꝛ libamĩa singlorꝝ p vitulos ꝛ arietes ꝛ agnos ritẽ celebrabis: ꝛ hircũ p peccato absqz olocausto sempiterno sacrificioqz ei? ꝛ libamine. Die septĩo offeres vitulos septẽ ꝛ arietes duos agnos ãniculos immaculatos quatuordecim: sacrificiaqz ꝛ libamina singlorꝝ p vitulos ꝛ arietes et agnos ritẽ celebrabis: ꝛ hircũ p peccato absqz olocausto sempiterno sacrificioqz ei? ꝛ libamine. Die octauo qui ẽ celeberrim? omne op? ꝑuile non facietis offerẽtes olocaustũ in odorem suauissimũ dño vitulũ vnũ arietẽ vnũ. agnos anniculos immaculatos septẽ: sacrificiaqz ꝛ libamina singulorꝝ p vitulos ꝛ arietes ꝛ agnos ritẽ celebrab. ꝛ hircũ p peccato absqz olocausto sempiterno sacrificioqz ei? ꝛ libamĩe. Hec offeretis dño ĩ solẽnitatibꝫ vĩis. preter vota ꝛ oblacões spõtaneas ĩ olocaustoĩ sacrificio in libamine ꝛ ĩ hostijs pacificis

Capitulum. XXX.

Arrauitqz moyses filijs isrl omĩa que ei dominus imperarat. et locutus est ad principes tribuum filiorum israhel. Iste est sermo quem precepit dominus. Siquis virorum votum domino vouerit. aut se constrinxerit iuramento: nõ faciet irritum verbũ suũ: sed omne q̃ pmisit ĩplebit. Mulier si quipiã

vouerit ⁊ se ꝓstrinxerit iuramẽto q̄ ẽ ī do mo patris sui. ⁊ in etate adhuc puellari: si ꝓgnouerit pr̄ votū qđ pollicita ẽ. ⁊ iura mẽtū q̄ obligauit animā suā ⁊ tacuerit: voti rea erit. Quicquid pollicita ẽ ⁊ iura uit. opere cōplebit Sin aūt statī vt audie rit ꝓtradixerit pr̄: ⁊ vota ⁊ iuramẽta ei⁹ ir rita erīt: nec obnoxia tenebit̄ spōsioni eo q̄ ꝓtradixerit pr̄ Si maritū habuēit ⁊ vo uerit aliquid ⁊ semel de ore ei⁹ ꝺbū egredi ens. aīam ei⁹ obligauerit iuramẽto: q̄ die audierit vir ⁊ ñ ꝓtradixerit. voti rea erit reddetq; qđcūq; ꝓmiserat. Sin aūt audi ens statī ꝓtradixerit ⁊ irritas fecerit pol licitacões ei⁹. verbaq; quib⁹ obstrinxerat aīam suā: ꝓpicius erit ei dn̄s. Vidua ⁊ re pudiata quicquid vouerīt reddēt. Uxor ī domo viri cū se voto ꝓstrinxerit ⁊ iura mento: si audierit vir ⁊ tacuerit nec ꝓtra dixerit spōsioni: reddet qđcūq; ꝓmiserat. Sin aūt exemplo ꝓtradixerit: nō tenebi tur ꝓmissionis rea q̄ marit⁹ ꝓtradixit: et dn̄s ei ꝓpicius erit. Si vouerit ⁊ iuramen to se ꝓstrinxerit vt ꝑ ieiuniū vel cetērarū rerum abstinenciam afflīgat animā suaz in arbitrio viri erit si faciat siue nō faci at. Qđ si audiens vir tacuerit ⁊ ī altērā diem distulerit sentenciam: quicquid vo uerat atq; ꝓmiserat reddet: q̄ statī vt au diuit tacuit. Sin aūt cōtradixerit postꝙ resciuit: portabit ipe iniquitatem ei⁹ Iste sunt leges quas ꝓstituit dn̄s moysi inter virum ⁊ uxorem: inter patrē ⁊ filiaz que in puellari adhuc etate est: vel que manet in parentis domo.

Capitulum. XXXI.

Locutusq; est dn̄s ad moysē dicēs Ulciscere prius fili⁹ israhel ꝺ ma dianitis: ⁊ sic colligeris ad ꝑplum tuum. Statimq; moyses armate inquit ex vobis viros ad pugnam: qui possint vl cōnem domini expetere de madianitis. Mille viri ꝺ singulis tribub⁹ eligantur ex israhel: qui mittantur ad bellum Deder̄tq; millenos de singul' tribub⁹ id ẽ duode cim milia expeditoꝝ ad pugnā: q̄s misit moyses cū phinees filio eleazari sacerdo tis: vasaq; sācta ⁊ tubas ad elangendum trabidit ei. Cūq; pugnassent ꝓtra madia nitas atq; vicissent. omnes mares occide rūt ⁊ reges eoꝝ evi ⁊ recen. ⁊ sur. et vr. et rebe quinq; ꝓncipes gētis: balaā q̄; filiū beor interfecer̄t gladio: ceper̄tq; mlieres eoꝝ ⁊ puulos oīaq; pecora ⁊ cūctam sup pellectilē. Quicquid habere poterāt de po pulati sunt: tā vrbes q̄ viculos. ⁊ castel la flāma ꝓsumpsit. Et tuler̄t predā ⁊ uni uersa que ceperant tam ex hominib⁹ q̄ ex iumentis: ⁊ ꝓduxerūt ad moysē ⁊ eleaza rū sacerdotē ⁊ ad oēm mlt̄itudinē filioꝝ israhel Reliqua aūt vtensilia portauerūt ad castra in cāpestribus moab: iuxta ior danen ꝓtra iericho. Egressi sūt aūt moy ses ⁊ eleazar sacerdos ⁊ oēs ꝓncipes sỹna goge in occursum eorum extra castra Ira tusq; moyses ꝓncipib⁹ exercitus tribunis ⁊ centurionibus qui venerāt de bello ait. Cur feminas reseruastis? Nonne iste sunt q̄ deceperūt filios isrl' ad suggestionez ba laam. ⁊ ꝑuaricari fecerūt vos in domino sup peccato phogor vñ ⁊ pcussus ẽ popu lus? Ergo cūctas interficite. Quicquid est generis masculini etiā in paruulis: ⁊ mu lieres q̄ nouer̄t viros ī coitu iugulate: pu ellas aūt ⁊ oēs feminas virgines reſuate vob⁹: ⁊ manete extra castra septem diebus Qui occiderit hominē. vel occisū tetigerit lustrabit̄ die tercio ⁊ septimo. Et ꝺ om ni preda sive vestimentuz fuerit sive vas ⁊ aliquid in vtensilia preparatuz ꝺ capra rum pellibus ⁊ pilis ⁊ ligno expiabitur. Eleazar quoq; sacerdos ad viros exerci tus qui pugnauerāt sic locutus est Hoc p ceptum legis: qđ mandauit deus moysi. Aurum ⁊ argentum ⁊ es ⁊ ferrū ⁊ plūbuz ⁊ stannum ⁊ omē qđ potest trāsire ꝑ flam mas. igne purgabit̄: quicquid aūt ignem nō potest sustinere. aq̄ expiacōnis sāctifi cabit̄: ⁊ lauabitis vestimēta vestra die se ptimo. ⁊ purificati postea castra ītrabitis Dixit quoq; dn̄s ad moysen. Tollite sum mā eoꝝ que capta sūt ab homine vsq; ad pec⁹ tu ⁊ eleazar sacerdos. ⁊ ꝓncipes vul gi: diuidesq; ex equo predā inter eos qui pugnauerunt ⁊ egressi sūt ad bellū ⁊ īter oēm reliquam multitudinem: ⁊ separabis ptem dño ab hijs qui pugnauer̄t ⁊ fuerūt in bello vnam animam de quingentis taz ex hominibus q̄ ex bobus et azinis et o uibus: et dabis eam eleazaro sacerdoti: quia primicie domī sunt. Ex media quo q; ꝑte filioꝝ israhel accipies quīq̄gesimū

caput hominũ ⁊ boum ⁊ azinoꝝ ⁊ ouium cũctorũqꝫ aĩantiũ:⁊ dab ea leuitis qui excubãt ĩ custodijs tabnaculi dñi. Feceꝝtqꝫ moyses ⁊ eleazar sicut ꝓcepat dñs. Fuit aũt ꝑda quã exercit⁹ cepat. ouiũ sexcenta septuagintaquiqꝫ milia:boũ septuaginta duo milia.azinoꝝ sexagĩta milia ⁊ mille: aĩe hoĩm sex⁹ femĩnei que ñ ꝯgnouerãt viros.trigĩtaduo milia. Dataqꝫ est media pars hijs qui in ꝓlio fuerãt. ouiũ trecẽta trigĩtaseptẽ milia quĩgẽtæ. e quibꝫ in ptæ dñi supputatæ sũt oues sexcẽtæ septuagĩtaquĩqꝫ:⁊ de bobꝫ trigĩtasex milibꝫ boues septuaginta ⁊ duo:de azinis triginta milibꝫ quĩgẽtis.azini sexagĩtaun⁹. De animabꝫ hoĩm sedecĩ milibꝫ.cesserũt ĩ ptæ dñi triginta due aĩe Tradiditqꝫ moyses numeꝝ ꝑmi ciaꝝ dñi eleazaro sacerdoti sicuti fuerat ei ĩperatũ ex media ptæ filioꝝ isrl:quã sepauerat hijs qui ĩ ꝓlio fuerãt.de media vero ptæ que ꝓtigerat relique mlt̃itudini id ẽ de ouibꝫ trecẽtis trigĩtaseptẽ milibꝫ quĩgẽtis.⁊ ð bobꝫ trigĩtasex milibꝫ.⁊ ð azinis trigĩta milibꝫ quĩgẽtis.⁊ de hoĩbꝫ sedecim milibꝫ.tulit moyses qĩq̃gesimũ caput:⁊ dedit leuitis qui excubabãt ĩ tabnaculo dñi sicut ꝓcepat dñs. Cũqꝫ accessissẽt ꝓncipes exercit⁹ ad moysẽ ⁊ tribuni cẽturionesqꝫ. dixerũt. Nos sui tui recẽsuim⁹ numeꝝ pugnatoꝝ quos habuim⁹ sub manu nr̃a : et ne vn⁹ quitẽ defuit Ob hãc causã offerim⁹ ĩ donarijs dñi singli qð ĩ ꝑda auri potuĩ⁹ ĩuenire perisceliides et armillas anulos et dextralia ac murenulas:vt depceris ꝑ nobis dñm. Suscepeꝝtqꝫ moyses ⁊ eleazar sacerdos oẽ auꝝ ĩ diuersis speciebꝫ põdo sedecĩ milia septĩgentos quĩq̃ginta siclos.a tribunis ⁊ cẽturionibꝫ . Vnusquisqꝫ eĩ qð ĩ ꝑda rapuerat suũ erat.Et suscepti ĩtulerũt ĩ tabnaculũ testimonij:ĩ monimẽtũ filioꝝ isrl̃ corã dño.

Capitulũ. .XXXII.

Filij autem ruben ⁊ gad habebant pecora multa:⁊ erat illis in iumẽtis infinita substancia. Cũqꝫ vidissent iazer ⁊ galaad aptas animalibus alẽdis terras:venerunt ad moysen ⁊ ad eleazarum sacerdotem.⁊ principes multitudinis:atqꝫ dixerunt . Astharoth ⁊ dibon et iazer ⁊ nemra esebon et eleale et saban et nebo et beon terra quã ꝑcussit dñs ĩ ꝓspectu filioꝝ isrl̃.regionis vberrime ẽ ad pastũ aĩaliũ:⁊ nos sui tui habemus iumẽta pluria:ꝑcamurqꝫ si ĩuenim⁹ ḡciã corã te vt des nob̃ famulis tuis eã ĩ possessionem nec facies nos trãsire iordanen quibꝫ rñdit moyses. Nũquid frẽs vr̃i ibunt ad pugnã:⁊ vos h̃ sedebitis Cur subuertitis mẽtes filioꝝ isrl̃:ne trãsire audãt ĩ locũ quẽ eis datur⁹ ẽ dñs. Nõne ita egerũt pr̃es vr̃i qñ misi ð cadesbarne ad explorãdã terraꝫ Cũqꝫ veisẽt vsqꝫ ad vallẽ botri lustrata oĩ regione subuertert̃ cor filioꝝ isrl̃ vt nõ intrarẽt fines quos ei dñs dedit: qui iratus iurauit dicẽs. Si videbũt hoĩes isti qui ascẽderũt ex egipto a vigĩti ãnis ⁊ supꝑ terrã quã sub iuramẽto pollicit⁹ sũ abrahã ysaac ⁊ iacob:⁊ noluerũt sequi me ꝑt̃ caleph filiũ iephone cenezeũ ⁊ iosue filiũ nũ Iste ĩpleuert̃ volũtatẽ meã Iratusqꝫ dñs aduersũ isrl̃ circũduxit eũ ꝑ deftũ q̃dragĩta ãnis:donec ꝓsumeret̃ vniuersa genera cõ que fecerat malũ ĩ ꝓspectu ei⁹. Et ecce ĩquit vos surrexistis ꝑ pr̃ib vr̃is ĩcremẽta ⁊ alũni hoĩm ꝑccatoꝝ : vt augeretis furorẽ dñi ꝓtra isrl̃ Quòd si nolueritis sequi eũ ĩ solitudĩe ꝑplũm derelĩquet:⁊ vos causa eritis necis oĩm . At illi ꝑpe accedentes dixerũt. Caulas ouiũ fabricabim⁹ ⁊ stabula iumẽtoꝝ . paruulisqꝫ quoqꝫ nr̃is vrbes munitas:nos aũt ipi armati ⁊ accĩcti pgem⁹ ad ꝑliũ añ filios isrl̃:donec ĩtroducam⁹ eos ad loca sua Paruuli nr̃i ⁊ quicquid habere possum⁹ erũt ĩ vrbibꝫ muratis ꝑter hĩtatoꝝ insidias Nõ reuertemur in domos nr̃as vsqꝫdũ possideãt filij isrl̃ hereditatẽ suã:nec quicq̃ querim⁹ trãs iordanẽ.qz iã hẽm⁹ possessionẽ nr̃am ĩ orientali ei⁹ plaga. Quibꝫ moyses ait. Si facitis qð ꝑmittitis expediti ꝑgitæ coraꝫ dño ad pugnã.⁊ oĩs vir bellator armat⁹ iordanen trãseat.donec subuertat dñs ĩmicos suos.⁊ subiciat̃ ei oĩs terra:tũc eritis inculpabiles apud deũ ⁊ apud isrl̃. ⁊ obtiebitis regiões q̃s vultis corã dño Sin aũt qð dicitis nõ feceritis:nulli dubiũ ẽ quin peccetis ĩ deũ:⁊ scitote quoniã peccatum vr̃m appr̃hendet vos Edificatæ q̃ vrbes puulis vr̃is ⁊ caulas et stabula ouib⁹ ac iumẽtis:⁊ quod pollicĩti estis impletæ. Dixerũt qꝫ filij gad ⁊ ruben ad moysen. Serui tui sum⁹ Faciem⁹ qð iubꝫ dñs nr̃ Paruulus

nr̃os ⁊ mlïeres ⁊ pecora ac iumēta relinq̃
m⁹ ĩ vrbib⁹ galaad:nos aũt famuli tui oẽs
expediti pgem⁹ ad bellũ sic̃ tu dñe loq̃ris
Precepit g̃ moyses eleazaro sacerdoti et
iosue filio nũ et p̃ncipib⁹ faĩliaꝝ ẽb⁹ isrl̃.
⁊ dixit ad eos. Si trãsierĩt filij gad et filij
rubẽ vobiscũ iordanẽ oẽs armati ad bellũ
corã dño ⁊ vob fuerit terra subiecta:date
eis galaad ĩ possessionẽ Sin aũt noluerĩt
trãsire vobiscũ ĩ terrã chanaan:inter vos
hĩtandi accipiãt loca Rñdertq̃ filij gad ⁊
filij rubẽ. Sicut locut⁹ ẽ dñs ꝑus suis ita
faciem⁹ Ipi armati pgem⁹ corã dño ĩ ter
rã chanaan:⁊ possessiõez iã suscepisse nos
ꝑfitemur trãs iordanẽ Dedit itaq̃ moy-
ses filijs gad ⁊ rubẽ ⁊ dimidie tribui ma-
nasse filij ioseph regnũ seõ regis amorrei
⁊ regnũ og regis basan:⁊ terrã eoꝝ cũ vr
bib⁹ suis p circuitũ . Igit̃ extruxerũt filij
gad dibon ⁊ astharoth ⁊ aroer ⁊ roth ⁊ so
phã ⁊ iazer iecbaa ⁊ bethẽra ⁊ bethарã vr
bes munitas:⁊ caulas pecorib⁹ suis. Filij
vero ruben edificauerũt esebon ⁊ eleale ⁊
cariathaim ⁊ nabo ⁊ baalmeõ versis noĩ-
b⁹:sabama quoq̃:imponẽtes vocabula vr
bib⁹ q̃s extruxerant. Porro filij machir fi
lij manasse prexerĩt in galaad:⁊ vastaueĩt
eã interfecto amorreo habitatore ei⁹. De-
dit g̃ moyses terram galaad machir filio
manasse:qui habitauit ĩ ea. Iair aũt filĩ⁹
manasse abijt ⁊ occupauit vicos ei⁹:quos
appellauit auothiair id ẽ villas iair. Nobe
quoq̃ prexit ⁊ appẽhendit canath cũ vicu-
lis suis:vocauitq̃ eã ex noĩe suo nobe.

Capitulũ. XXXIII.

Hee sunt mansiones filiorũ israhel
qui egressi sunt de egipto per tur-
mas suas in manu moysi ⁊ aaron
quas descripsit moyses iuxta castrorũ lo-
ca q̃ domini iussione mutabant. Profecti
igitur de ramesse mense pmo quintadecĩa
die mensis pmi:fecerũt altera die phase fi
lij israhel in manu excelsa videntib⁹ cũctis
egiptijs:et sepeliẽtib⁹ primogenitos quos
pcusserat dñs Nã ⁊ in dijs eoꝝ exercuerat
vlcõnem. Castrametati sunt in soccoth:de
soccoth venerunt in etham que est in ex-
tremis finib⁹ solitudĩs Inde egressi vene-
rũt ꝑtra phiairoth q̃ respicit beelsephõ: ⁊
castrametati sũt añ magdalũ. Profectiq̃
de phiairoth trãsierũt p mediũ mare ĩ so-
litudinẽ:⁊ ambulantes trib⁹ diebꝫ p deſtũ
ethaz castrametati sũt in mara. Profecti-
q̃ de mara venerũt in helim vbi erãt duo-
decim fontes aquaꝝ ⁊ palme septuaginta
ibiq̃ castrametati sũt. Inde ⁊ inde egressi:fi
xerũt tẽtoria sup mare rubꝝ Profectiq̃ ⁊
mari rubro castrametati sũt ĩ deſto syn:
vñ egressi venerũt in dephеca. Profectiq̃
de ⁊phеca castrametati sũt ĩ haluis egres-
siq̃ de haluis.raphidim fixere tẽtoria. vbi
populo defuit aqua ad bibendũ. Profecti
q̃ de raphidim:castrametati sunt in deſto
synai. Sed ⁊ de solitudĩe synai egressi ve-
nerũt ad sepulcra ꝓcupiscẽcie: ꝑfectiq̃ de
sepulcris ꝓcupiscencie castrametati sunt
in asseroth:⁊ de asseroth venerĩt ĩ rethma
Profectiq̃ de rethma castrametati sũt in
remõphares:vñ egressi venerũt in lebna.
De lebna castrametati sũt in ressa:egressi-
q̃ de ressa venerũt in ceelatha . Ẽlñ ꝑfecti
castrametati sũt in monte sepher:egressiq̃
de mõte sepher venerũt in arada. Inde ꝑ-
ficiscẽtes castrametati sunt in maceloth :
ꝑfectiq̃ ⁊ maceloth:venerũt in taath De
taath castrametati sunt ĩ thare:vñ egres-
si fixere tẽtoria in metcha ⁊ de metcha ca
strametati sunt in esmona : ꝑfectiq̃ de es-
mona venerunt in moseroth. Et de mose-
roth castrametati sunt in baneiachan: ꝑ-
fectiq̃ de baneiachan venerũt in mõte ga
laad . Ẽlnde ꝑfectiq̃ castrametati sunt in
iethebatha:et de iethebatha venerunt ĩ e-
brona . Egressiq̃ de ebrona castrametati
sunt in asiongaber:inde ꝑfecti venerunt
in desertum syn. Dec est cades. Egressiq̃ de
cades castrametati sunt in monte or: ĩ ex-
tremis finib⁹ terre edom. Ascenditq̃ aarõ
sacerdos in montem or iubente dño:⁊ ibi
mortuus est ãno q̃dragesimo egressionis
filioꝝ israh̃ ex egipto mẽse quĩto pmo die
mẽsis cũ esset ãnoꝝ cẽtũuigintitriũ . Au-
diuitq̃ chanane⁹ rex arad. qui hĩtabat ad
meridiẽ:ĩ terrã chanaan venisse filios israh̃
Et ꝑfecti ⁊ mõte or castrametati sũt ĩ sal-
mona:vñ egressi venerĩt ĩ phinon. Profe-
ctiq̃ ⁊ phinõ castrametati sũt in oboth:⁊
⁊ oboth venerĩt ĩ ieabarĩ q̃ ẽ in finib⁹ mo
abitaꝝ. ꝑfectiq̃ de ieabarĩ fixere tẽtoria ĩ
dibõgad : vnde egressi castrametati sunt
in elmon deblathaim . Egressiq̃ de elmon
deblathaim venerunt ad montes abarim

m·

ptra nabo. Ppfectiq; de mõtib abarim trã
sierũt ad cãpestria moab sup iordanẽ cõ=
tra iericho. Jbiq; castrametati sũt de be
thsimõ vsq; ad belsathim ĩ planioribꝫ lo=
cis moabitaꝝ: vbi locut⁹ẽ dñs ad moysẽ.
Precipe filijs israbel: ꝛ dic ad eos. Quan
do trãsieritis iordanẽ ĩtrãtes terrã cana=
an. disperdite cũctos habitatores terre il
lius: pfringite vitulos ꝛ statuas cõminui
te atq; oĩa excelsa vastate: mũdãtes terrã
ꝛ habitãtes ĩ ea Ego eĩ dedi vob illã ĩ pos
sessionẽ quã diuidetis vob sorte. Pluribꝫ
dabitis latiorẽ: ꝛ pautioribꝫ ãgustiorem.
Singulis vt sors ecideritit: ita tribuet he
reditas. Per trib ꝛ familias possessio di=
uidet. Sin aũt nolueritis ĩterficere habi
tatores terre: qui remãserit. erũt vob qua=
si claui ĩ oculis ꝛ lãcee ĩ latẽribꝫ ꝛ aduer=
sabũt vob ĩ terra habitacõis vẽe: et quic=
quid illis cogitauerã facere vob faciã

Capitulum. XXXIIII.

Locutusq; ẽ dñs ad moysẽ dicens
Precipe filijs israℓ: ꝛ dices ad eos
Cũ ĩgressi fueritis terrã chanaan
ꝛ ĩ possessionẽ vob sorte ceciderit: bijs fini
bꝫ termĩabit. Pars meridiana incipiet a
solitudine syn que ẽ iuxta edõ: ꝛ habebit
termios ptra orietẽ mare salsissimũ: qui
circuibũt australẽ plagã p ascẽsũ scorpio=
nis: ita vt trãseãt in semia ꝛ pueniãt ad
meridiẽ vsq; ad cadesbarne: vnde egrediẽ=
tur pfinia ad villã noe adar ꝛ tẽdet vsq;
asemana Jbiq; p gyp termin⁹ ab asema
na vsq; ad torrẽtẽ egipti: ꝛ magni maris
litore finiet. Plaga aũt occidẽtalis a ma
ri magno icipiet: ꝛ ipo fine claudet Por=
ro ad septẽtrionalẽ plagã a mari magno
termĩ icipiẽt pueniẽtes vsq; ad mõtẽ al=
tissimũ: a quo veniẽt ĩ emath vsq; ad ter=
miꝫ sedada: ibũtq; pfinia vsq; ad ebro=
na ꝛ villã henã. Dij erũt termĩ ĩ pte aqui
lonis. Jnde metabũt fines ptra orientalẽ
plagã de villa henan vsq; sephama: ꝛ ꝺ se
phama descẽdẽt termĩ ĩ reblatha ptra fon
tem daphnim. Jnde pueniẽt ptra orientẽ
ad mare cenereth ꝛ tẽdẽt vsq; iordanẽ: et
ad vltimũ salsissimo claudent mari. Hãc
habebitis terram per fines suos in circui
tu. Precepitq; moyses filijs israbel dicẽs
Hec erit terra quam possidebitis sorte: et
quam iussit dñs dari nouez tribub ꝛ di=
midie tribui Trib eĩ filioꝝ ruben p famu
lias suas ꝛ trib filioꝝ gad iuxta cognacõ
nũ numeꝝ. media quoq; trib manasse id
ẽ due semis trib acceperũt ptẽ suã trans
iordanẽ ptra iericho ad orietalẽ plagam
ꝛ ait dñs ad moysẽ. Hec sũt noĩa virorũ
qui terrã diuidẽt vob. Eleazar sacerdos ꝛ
iosue filⁱ nun: ꝛ singli pncipes de tribub
singlis quoꝝ ista sũt vocabula. De tribu
iuda: caleph filⁱ iephone De tribu symeõ
samuhel filⁱ amiud De tribu beniamin:
helidad filⁱ chaselon De tribu filioꝝ dan
bocci filⁱ iogli Filioꝝ ioseph ꝺ tribu ma=
nasse: hanniel filⁱ ephot. De tribu eph=
raim: camuhel filⁱ septhan. De tribu za=
bulon: helisaphan filⁱ pharnath De tribu
ysachar: dux phalthiel filⁱ ozan De tri
bu aser: abiud filⁱ salomi De tribu nepta
lim: phedahel filⁱ amiud. Dij sũt quib p=
cepat dñs vt diuidẽrẽt filijs israbel terrã
chanaan.

Capitulũ. XXXV

Ec quoq; locut⁹ẽ dñs ad moysen
in cãpestrib moab sup iordanen
ptra iericho. Precipe filijs isra=
hel vt dent leuitis de possessionib suis vr
bes ad habitandũ ꝛ suburbana eaꝝ p cir=
cuitũ: vt ipi in opidis maneãt. ꝛ suburba
na sint pecoribꝫ ac iumentis: que a muris
ciuitatũ forinsecus p circuitũ mille pas=
suũ spacio tẽdẽt. Cõtra orietẽ. duo milia
erũt cubiti: ꝛ ptra meridiẽ similiter erũt
duo milia. Ad mare quoq; qꝺ fspicit occi
dẽtẽ eadẽ mẽsura erit: ꝛ septẽtrionalis pla
ga eq̃li termĩo finiet. Erũtq; vrbes ĩ me=
dio: ꝛ foris suburbana. De ipis autẽ opi=
dis que leuitis dabitis. sex erũt in fugiti=
uoꝝ auxilia separata. vt fugiat ad ea qui
fuderit sãguinẽ: ꝛ exceptis bijs alia q̃dra=
ginta duo opida: id est simul quadragin=
taocto cum suburbanis suis. Jpseq; vr=
bes que dabunt de possessionib filiorum
israbel. ab bijs qui plus habẽt plures au=
ferentur ꝛ qui minus pautiores. Singuli
iuxta mẽsurã hereditatis sue dabunt opi=
da leuitis. Ait dñs ad moysen. Loquere
filijs israℓ. ꝛ dices ad eos Quãdo trãgressi
fueritis iordanẽ ĩ terrã chanaan. decerni=
te que vrbes esse debeãt ĩ psidia fugitiuo
rũ. qui nolẽtes sãguinẽ fuderĩt: ĩ quib cũ
fuerit pfug⁹. cognatus occisi eũ occidere

nō poterit: donec stet in ꝓspectu mltitudinis. ꝙ causa illi⁹ iudicet. De ipis aūt urbib⁹ q̄ ad fugitiō⁹ subsidia separāt tres erūt trās iordanē ꝙ tres ī terra chanaan. tam filijs israhel q̄ aduenis atq⁹ peregrinis: vt ꝓfugiat ad eas. qui nolēs sāguinē fuderit Si quis ferro pcusserit ꝙ mortu⁹ fuēit qui pcuss⁹ ē. re⁹ erit homicidij: ꝙ ipe morietur Si lapidē iecerit ꝙ ict⁹ occubuerit similiter puniet Si ligno pcussus ītericrit pcussoris sāguine vindicabit. Propinqu⁹ occisi homicidā ītrficiet: statī vt app̄ hēderit eū pcuciet. Si p odiū quis hoīem ipulerit vl iecerit quippiā ī eū p insidias: aut cū esset inimicus manu pcusserit ꝙ ille mortu⁹ fuerit: pcussor homicidij re⁹ erit Cognatus occisi statī vt inuenerit eū iugl'abit. Oō si fortuitu ꝙ absq⁹ odio ꝙ inimicis quicq̄ hoꝝ fecerit. ꝙ hoc audiente ꝑlo fuerit ꝓbatū. atq⁹ inter pcussorez ꝙ ꝓpinquū sāguinis questio vētilata: liberabit innocēs de vltoris manu. ꝙ reducet p sentēciā in vrbē ad quā ꝓfugerat: mānebitq⁹ ibi donec sacerdos magn⁹ qui oleo sancto vnct⁹ ē moriat. Si interfector extra fines vrbium q̄ exulibus deputate sūt fuerit inuentus ꝙ pcussus ab eo qui vltor est sanguinis: absq⁹ noxa erit qui eū occiderit. Debuerat enī profug⁹ usq⁹ ad mortem pontificis in vrbe residere. Postquaz autē ille obierit: homicida reuertetur in terram suam. Hec sempiterna erunt ꝙ legitima. in cunctis habitacōnibus vestris Homicida sub testib⁹ puniet. Ad vni⁹ testimonium nullus ꝓdēnabitur. Non accipietis p̄cium ab eo qui reus est sanguinis statim ꝙ ipe morietur. Exules ꝙ ꝓfugi añ mortem pontificis nullomodo in vrbes suas reuerti poterunt ne polluatis terraz habitacōnis vestre que insoncium cruore maculatur: nec aliter expiari potest nisi p eius sanguinem. qui alterius sanguinem fuderit ita emundabitur vestra possessio me cōmorante vobiscum. Ego enī sū dns qui habito inter filios israhel.

Capitulū. XXXVI.

Accesserunt autem ꝙ principes familiarum galaad filij machir filij manasse de stirpe filiorum ioseph locutiq⁹ sunt moysi coram principibus israhel atq⁹ dixerunt. Tibi dño nostro p̄cepit dns vt terra sorte diuideres filijs israhel: ꝙ vt filiab⁹ salphaad frīs nr̄i dares possessionē debitā p̄ri: quas si alteri⁹ trib⁹ hoīes vxores acceperīt sequetur possessio sua ꝙ trāslata ad aliū tribū de nā hereditate minuet: atq⁹ ita fiet vt cum iubileus id est quinq̄gesimus annus remissiōis adueneri cōfundatur sortiū distribucio et alioꝝ possessio ad alios trāseat. Respōdit moyses filijs israhel: ꝙ dño p̄cipiente ait. Recte trib⁹ filioꝝ ioseph locuta est: ꝙ hec lex sup filiab⁹ salphaad a dño promulgata ē. Nubāt quib⁹ volunt tantū vt sue trib⁹ hominib⁹: ne cōmisceat possessio filiorum isrl' de tribu in tribū. Omēs enī viri ducēt vxores de tribu ꝙ cognacōe sua. ꝙ cūcte femie de eade tribu maritos accipiēt: vt hereditas ꝑmaneat ī familijs nec sibi misceant trib⁹: sz ita māeāt vt a dño sepate sūt Feceūtq⁹ filie salphaad vt sibi fuerat imp̄atū. ꝙ nupsert malaa et thersa ꝙ egla et melcha ꝙ noa filijs p̄ui sui de faīlia manasse qui fuit fili⁹ ioseph: et possessio q̄ illis fuerat attributa mansit in tribu ꝙ familia patris eaꝝ. Hec sūt māndata atq⁹ iudicia que mandauit dns p manum moysi ad filios israhel in cāpestribus moab sup̄ iordanen contra iericho.

Explicit liber numeri. Incipit helleadbaberī qui deutronomi⁹ ꝑnotat. Ca. .I.

Hec sunt verba que locut⁹ est moyses ad omnem israhel trans iordanen in solitudine campestri. contra mare rubrum: inter pharan ꝙ thophel ꝙ labā ꝙ aseroth. Vbi auri ē plurimū. vndecim dieb⁹ de oreb: p viam montis seir usq⁹ cadesbarne. Quadragesimo anno vndecimo mense p̄ma die mensis locutus est moyses ad filios israhel omnia que p̄cepat illi dns. vt diceret eis: postq̄ percussit seon regem amorreorum. qui habitauit in esebon: ꝙ og regem basan qui mansit in aseroth ꝙ medrai trans iordanen in terra moab. Cepitq⁹ moyses explanare legez ꝙ dicere. Dns d⁹ nr̄ locut⁹ ē ad nos ī oreb dicēs Sufficit vob⁹ q̄ in hoc mōte māsistis. Reuertimini ꝙ venite ad mōtem amorreoꝝ ꝙ ad cetera

que ei ꝓxima sunt cãpestria atq; mõtana
ꝛ humiliora loca ꝓtra meridiẽ ꝛ iuxta lit⁹
maris:terram chanãeozũ ꝛ libani vsq; ad
flumẽ magnũ eufratẽ En īquit tradidi vo
bis. Ingredimĩ ꝛ possidete eã:sup qua iu-
rauit dñs pr̃ib⁹ vr̃is abrahã.ysaac ꝛ iacob
2. vt daret illã eis ꝛ semĩ eoꝝ p⁹ eos. Dixitq;
vob illo ī tpe. Nõ possũ sol⁹ sustinere vos
quia dñs de⁹ nr̃ multiplicauit vos.et estis
hodie sicut stelle celi plurimi. Dñs de⁹ pa-
trũ vr̃oꝝ addat ad hũc numeꝝ multa mi-
lia:ꝛ bñdicat vob sicut locut⁹ ẽ. Nõ valeo
sol⁹negocia vr̃a sustinere ꝛ põd⁹ꝛ iurgia.
Date ex vob viros sapiẽtes ꝛ gnaros quo
rũ ꝓuersacio sit ꝓbata in tribub⁹ vr̃is: vt
ponã eos vob pr̃cipes. Tũc rñdistis mihi
Bona res ẽ quã vis facere. Tuliq; ꝺ tribu
b⁹ vr̃is viros sapiẽtes ꝛ nobiles ꝛ cõstitui
eos pr̃cipes tribunos ꝛ cẽturiões ꝛ quin-
quagenarios ac decanos qui docerẽt vos
singl'a : ꝓcepiq; eis dicẽs. Audite illos: et
qꝺ iustũ ẽ iudicate. Sive ciuis sit ille sive
peregrin⁹ : nll'a erit distãcia ꝓsonaꝝ. Ita
ꝓuũ audietis vt magnũ:nec accipietis cu-
iusq; ꝓsonã:qz dei iudiciũ ẽ. Qꝺ si difficile
vob visũ aliquiꝺ fuerit referte ad me . et
3. ego audiã Precepiq; oĩa que facere debe-
retis Profectiq; ꝺ oreb trãsiuim⁹ ꝓ bere-
mũ terribilẽ ꝛ maxĩaz solitudinẽ quã vi-
distis ꝓ viã montis amorrei:sicut p̃cepat
dñs de⁹ nr̃ nob. Cũq; veissem⁹ ī cadesbarne
dixi vob. Uenistis ad mõtem amorrei: quẽ
dñs de⁹ nr̃ dat⁹ ẽ vob. Ecce terrã q̃ dñs
de⁹ tu⁹ dabit tibi. Ascẽde ꝛ possidе eã:sicut
locut⁹ ẽ dñs de⁹ nr̃ pr̃ib⁹ tuis. Noli timere
5. nec quicq̃ paueas ꝛ accessistis ad me om
nes atq; dixistis Mittam⁹ viros qui ꝓside
rẽt terrã.ꝛ renũciẽt ꝓ qꝺ iter ꝺbeam⁹ ascẽ
dere:ꝛ ad quas pgere ciuitates Cũq; mihi
ꝑmo placuisset:missi ex vob duodecī viros
singl'os ꝺ tribub⁹ suis. Qui cũ preiissẽt ꝛ
ascẽdissẽt ī mõtana. venerũt vsq; ad vallez
botri:ꝛ ꝓsiderata terra.sumẽtes de fructi
b⁹ ei⁹ vt ostẽderẽt vbtatẽ attulerũt ad nos:
atq; dixerũt. Bona ẽ terra quã dñs de⁹ nr̃
4. dat⁹ ẽ nob Et noluistis ascẽdere:sz īcre
duli ad ꝑmonẽ dei nr̃i murmurastis ī tab
naculis vr̃is:atq; dixistis. Odit nos dñs:et
ideirco eduxit nos ꝺ terra egipti ut trade
ret nos ī manu amorrei atq; deleret Quo
ascẽdem⁹ :Nũcij terruerũt cor nr̃m dicẽtes.

Maxĩa mltitudo ẽ:ꝛ nob statura ꝓcerior
Urbes magne ꝛ ad celũ vsq; munite Filios enachĩ vidim⁹ ibi. Et dixi vobis nolite
metuere:nec timeatis eos Dñs de⁹ qui du
ctor ẽ nr̃. ꝓ vob ipe pugnbit : sicut fecit in
egipto cũctis videntib⁹ ꝛ ī solitudine ipi vi
distis. Portauit te dñs de⁹ tu⁹ vt solet hõ
gestare puulũ filiũ suũ ī oi via ꝓ quã am
bulasti:donec veniretis ad locũ istum Et
nec sic quidq; credidistis dño deo vr̃o qui
ꝓcessit vos ī via ꝛ metat⁹ ẽ locũ ī quo tẽ-
toria figere deberetis:nocte ostẽdẽs vobis
iter ꝓ ignẽ:ꝛ die ꝓ colũnã nubis. Cũq; au 5.
disset dñs vocẽ ꝑmonũ vr̃oꝝ:irat⁹ iurauit
ꝛ ait Nõ videbit quispiã ꝺ homib⁹ genera
cõis hui⁹ pessime terrã bonã quã sub iura
mẽto pollicit⁹ sũ pr̃ib⁹ vr̃is. ꝓter caleph fi
liũ iephone. Ipe enĩ videbit eã:ꝛ ipi dabo
terrã quã calcauit ꝛ filijs ei⁹ :qz secut⁹ est
dñm. Nec mirãda īdignacõ ī ꝓlum:cũ mi
hi quoq; irat⁹ de⁹ ꝓter vos dixerit. Nec tu
īgredieris illuc. sz iosue filius nũ mĩster
tu⁹ ipe ītrabit ꝓ te. Hũc exhortare ꝛ robo
ra ꝛ ipe sortẽ terrã diuidet isrl'ĩ . Paruuli
vr̃i ꝺ quib⁹ dixistis q̃ captiui ducerẽt ꝛ fi
lij qui hodie boni ac mali ignorãt distan-
ciã ipi īgrediẽt ꝛ ipis dabo terrã ꝛ possi-
debũt eã:vos aũt reuertimĩ ꝛ abite ī soli
tudinẽ ꝓ viã maris rubri.ꝛ rñdistis mihi
Peccauim⁹ dño. Ascẽdem⁹ ꝛ pugnabim⁹ 6. T.
sicut p̃cepit dñs de⁹ nr̃. Cũq; instructi ar-
mis pgeretis ī mõtẽ:ait mihi dñs Dic ad
eos Nolite ascẽdere neq; pugnetis. Nõ eĩ
sũ vobiscũ:ne cadatis corã inimicis vr̃is
Locut⁹ sũ ꝛ nõ audistis: sz aduersãtes im
perio dñi et tumẽtes supbia ascẽdistis in
mõtẽ. Itaq; egress⁹ amorre⁹ qui hĩtabat ī
mõtib⁹ ꝛ obuiã veniẽs ꝓsecut⁹ ẽ vos sicut
solẽt apes ꝓsequi ꝛ cecidit de seir vsq; hor
ma Cũq; reuersi ploraretis corã dño non
audiuit vos : nec voci vr̃e voluit acquie-
scere. Sedistis q̃ in cadesbarne mlto tpe.

Capitulũ. .II.

Profectiq; īte venim⁹ ī solitudinẽ 7.
que ducit ad mare rubꝝ sicut mi-
hi dixerat dñs:ꝛ circuiuimus mõ
tem seir longo tempe. Dixitq; domin⁹ ad
me. Sufficit vobis circuire montem istũ
ite contra aquilonẽ ꝛ populo p̃cipe dicẽs
Trãsibitis ꝓ terminos fratꝝ vr̃oꝝ filiorũ
esau qui habitant in seir:ꝛ timebunt vos

videte ergo diligēter ne moueamī contra
eos. Neqz enī dabo vob de terra eoz q̄ntū
pē vnī? pedis calcare vestigiū: qz ī possel-
sionē esau dedi montez seir. Cibos emetis
ab eis pecunia: 7 pmedetis. aq̄ emptā hau
rietis 7 bibetis. Dñs de? tu? bñdixit tibi
in omni tpe manuū tuaz. Nouit iter tuū:
qūo transieris solitudinē hāc magnā p q̄
dragīta annos. habitans tecū dñs de? tu?
8. 7 nihil tibi defuit. Cūqz trāsissem? frēs no-
stros filios esau q̄ habitabant in seir p vi-
am cāpestrē de helath 7 de asiongaber: ve
nim? ad iter qđ ducit ī deſtū moab. Dixit-
qz dñs ad me Non pugnes pcra moabitas
nec ineas aduersus eos plīū. Non enī da-
bo tibi quicq̄ de terra eoz: qz filijs loth tra
didi ar in possessionē. Emim pmi fuer̄t ha
bitatozes ei?: pplus magn? 7 validus 7 tā
excelsus vt de enachī stirpe q̄i gigātes cre
derent̄: 7 eēnt similes filioz enachim. De-
niqz moabite appellant eos emī. Jn seir aī
pus habitauer̄t hozim: quib? expulsis atz
deletis habitauer̄t filij esau sic fecit isrl' in
terra possessionis sue quam dedit illi dñs.
Surgentes ergo vt trāsirem? wzrentē za-
D. 1. reth: venim? ad eū. Temp? aī quo ambula
uim? de cadesbarne vsqz ad transitū zareth
trigīta 7 octo ānoz fuit: donec pſumerer̄
oīs pgregatō boīm bellatoz de castris sic
iurauerat dñs: c? man? fuit aduersus eos
vt interirent de castroz medio. postq̄ aūt
vniuersi cecidер̄t pugwzes. Locut? est dñs
ad me dicens. Tu trāsibis hodie terminos
moab vbē noīe ar 7 accedes in vicinia fi-
lioz ām̄on. Caue ne pugnes pcra eos: nec
moueaŕis ad prelīū. Non enī dabo tibi de
terra filioz ām̄on: qz filijs loth dedi eam ī
possessionē Terra gigantū reputata est: 7
in ipa olim habitauer̄t gigantes: q̄s ām̄o-
nite vocant zozomim pplus magn? 7 mlt?
7 pcere longitudis sic enachim q̄s deleuit
dñs a facie eoz: 7 fecit illos hītare p eis:
sic fecerat filijs esau qui habitāt in seir de-
lens hozreos 7 terrā eoz illis tradens: quā
possident vsqz in pñs Eneos q̄z qui hītant
in aserim vsqz gazaz capadoces expulerūt
eos. qui egressi de capadocia delер̄t eos: 7
habitauer̄t p illis. Surgite 7 trāsite wzrē-
tē arnō. Ecce tradidi in manu tua seon re
gē esebon amozreū 7 terrā ei?: incipe pos-
sidere: 7 pmitte aduersus eū prelīū. Hodie
incipiaz mittere terrozem atz formidinem
tuam in pplos qui habitāt sub omni celo:
vt audito noīe tuo paueant 7 in mozē ptu
rientiū ptremiscāt: 7 dolore teneant. Mis.
ergo nūcios ō solitudine cademoth ad se-
on regē esebon ōbis pacificis dicēs. Trās-
ibim? p terrā tuam: publica gdiemur via
Non declinabim? neqz ad dextram neqz ad
sinistrā. alimenta pcio vende nob vt vesca
mur: aq̄ pecunia tribue 7 sic bibem? Tan
tū est vt nob pcedas transitū: sicut fecerūt
filij esau qui habitāt in seir. 7 moabite qui
habitant in ar. donec veniam? ad iordanē
7 transeam? ad terrā quam dñs nr̄ dat̄ur?
est nob. Noluitqz seon rex esebon dare nob
transitū qz indurauerat dñs de? tu? spiritū
ei?: 7 obfirmauerat coz illi? ita vt tradere-
tur in man? tuas: sicut nūc vides. Dixitqz
dñs ad me Ecce cepi tibi tradere seon 7 ter 3.
ram ei?: incipe possidere eam. Egressusqz ē
seon obuiaz nob cū omni pplo suo ad plīū
in iasa 7 tradidit eum dñs deus nr̄ nobis:
pcussimusqz eum cū filijs suis 7 omni pplo
suo: cunctasqz vrbes in tpe illo cepim? in-
terfectis habitatoribz eaz viris ac mlieri-
bus 7 puulis. Non relīquim? in eis quicq̄
absqz iumentis q̄ in ptem venere pdantiū
7 spolijs vrbiū quas cepim? ab aroer q̄ est
sup ripā wzrētis arnon opido qđ in valle
sitū est vsqz galaad Non fuit vic? 7 ciuitas
q̄ nostras effugeret man?. Omnes tradidit
dñs deus nr̄ nobis: absqz terra filioz am-
mon ad quam nō accessim? 7 cunctis que
adiacēt wzrenti ieboch: 7 vrbib? mōtanis
vniuersisqz locis a quib? nos phibuit dñs
deus noster. Ca. III.

Taqz cōuersi ascendim? piter ba-
san. Egressusqz est og rex basan in
occursū nobis cū pplo suo ad bel-
landū in edrai dixitqz dñs ad me Ne tīeas
eū: qz in manu tua tradit? est cū omni pplo
ac terra sua faciesqz ei sic feciſti seon regi
āmozreoz. qui habitauit in esebon. Tradi
ditqz ergo dñs de? nr̄ in manib? nr̄is etiaz
og regem basaz 7 vniuersū pplm ei?: pcussi
musqz eos vsqz ad internitōem: vastantes
cūctas citates illi? vno tpe Nō fuit opidū
qđ nos effugeret. sexagīta vrbes: oēm regi
onē argob regni og ī basan Cūcte vrbes e-
rāt mūite muris altissimis portisqz vectib?
absqz opidis innumeris q̄ non habebant

muros. Et deleuim⁹ eos sicut feceram⁹ Seon regi esebon dispdentes omnē ciuitatez viroſqz ac mulieres et paruulos: iumenta aūt ⁊ spolia vrbiū diripuim⁹. Tulimusqz illo in tpe terrā de manu duoꝝ regū amorreoꝝ q̄ erant trans iordanen a torrēte arnon vsqz ad montem hermon quē sydonij sarion vocant ⁊ amorrei sanir: oēs ciuitates q̄ste sunt in planicie: ⁊ vniuersam terram galaad ⁊ basan vsqz ad selcha. ⁊ edrai ciuitates regni og ī basan. Solus q̄ppe og rex basan restiterat ō stirpe gigantū. Mō strat lect⁹ ei⁹ ferre⁹ qui ē in rabath filioꝝ āmon: nouem cubitos hns longitudinis: ⁊ q̄tuor latitudinis ad mensuram cubiti virilis man⁹. terramqz possedim⁹ tpe illo ab aroer q̄ est sup ripam torrētis arnon: vsqz ad mediam ptem montis galaad. Et ciuitates illi⁹ dedi ruben ⁊ gad: reliquā aūt ptē galaad ⁊ oēm basan regni og ē didi medie tribui manasse omnē regionē argob. Cūcta basan vocaūt terra gigantū. Iair fili⁹ manasse possedit oēm regionē argob vsqz ad terminos gessuri ⁊ machati. Vocauitqz ex noīe suo basan anothiair. i. villas iair: vsqz in p̄sentem diē. Machir q̄z dedi galaad ⁊ tribubo ruben ⁊ gad dedi de terra galaad vsqz ad torrentē arnon mediū torrentis ⁊ finiū vsqz ad torrentē ieboch q̄ est termin⁹ filioꝝ āmon: ⁊ planicies solitudis atz iordanen ⁊ ēminos cenereth vsqz ad mare deserti qō ē salsissimū ad radices mōtis phasga contra orientē. Precepiqz vob in tpe illo dicens. Dns de⁹ vr̄ dat vobis terram hanc in hereditatē: expediti p̄cedite frēs vr̄os filios isrl' omnes viri robusti absqz vxoribo ⁊ puulis atz iumentis. Noui enim q̄ plura habeatis pecora ⁊ in vrbib remanere debebunt q̄s tradidi vobis: donec req̄em tribu at dns frīb vr̄is sicut vob tribuit. ⁊ possideant etiam ipi terram: quaz datur⁹ est eis trās iordanē: tūc reuertet vnusq̄sqz in possessionē suam quam dedi vob. Iosue q̄z in tpe illo p̄cepi dicens. Oculi tui viderunt q̄ fecit dns de⁹ nr̄ duob hijs regib: sic faciet oīb regnis ad q̄ trāsitur⁹ es. Ne tīeas eos. Dns enim de⁹ vr̄ pugbit p vob. Precatusqz sum dnm in tpe illo dicēs. Dne de⁹ tu cepisti oñdere seruo tuo magnitudinē tuaz manumqz fortissimaz. Neqz enī est ali⁹ de⁹ vel in celo vel in tra q̄ possit facere opa tua: ⁊ compari fortitudini tue. Transibo igit et videbo terraz hanc optīam trans iordanē: ⁊ montē istū egregiū ⁊ libanū. Iratusqz est dns mihi ꝓt vos nec exaudiuit me. Exz dixit mihi. Sufficit tibi: nequaq̄ vlt loq̄ris ō hac re ad me. Ascende cacumē phasge: ⁊ oculos tuos circūfer ad occidētē ⁊ ad aq̄lonē austrumqz ⁊ orientē et aspice. Nec enī trāsibis iordanē istū. Precipe iosue ⁊ corrobora eū atz ꝓforta: q̄r ipse p̄cedet ꝓpl'm istū: ⁊ diuidet eis terraz quam visur⁹ es. Mansimusqz ī valle ꝓt phanū phogor. C Ca. IIII

Et nunc israel audi precepta ⁊ iudicia q̄ ego doceo te. vt faciens ea viuas: ⁊ ingrediens possideas terraz quaz dns de⁹ pr̄m vr̄oꝝ datur⁹ est vob. Nō addetis ad vbum qō vobis loquor: nec auferetis ex eo. Custodite mādata dn̄i dei vr̄i q̄ ego p̄cipio vobis. Oculi vr̄i viderūt omia q̄ fecit dns contra beelphegor qūo ꝓtriuerit omnes cultores eius de medio vr̄i. Vos aūt q̄ adherētis dño deo vr̄o viuitis vniuersi: vsqz in p̄sentez diē. Scitis q̄ docuerim vos p̄cepta atz iusticias sicut mandauit mihi dns deus meus: sic facietis ea in terra quā possessuri estis: et obseruabitis ⁊ implebitis opere. Hec est enim vra sapientia ⁊ intellectus coram ꝑplis vt audientes vniuersi p̄cepta hec dicant. En ꝑplus sapiens ⁊ intelligēs gens magna! Nec est alia natō tam grandis q̄ habeat deos approp̄inq̄ntes sibi: sicut deus nr̄ adest cunctis obsecratōnibus nr̄is. Que est enim alia gens sic inclita vt habeat ceremonias iustaq̄ iudicia: ⁊ vniuersam legē quam ego ꝓponam hodie ante oculos vr̄os! Custodi igit temetipm ⁊ aīaz tuam solicite. Ne obliuiscaris vbox q̄ viderunt oculi tui: ⁊ ne excidant ō corde tuo cūctis diebo vite tue. Docebis ea filios ac nepotes tuos: diem in quo stetisti coram dño deo tuo in oreb: quando dns locutus est mihi dicens. Congrega ad me ꝑplm vt audiant sermones meos: ⁊ discant timere me omni tpe quo viuūt in terra doceantqz filios suos. Et accessistis ad radices mōtis q̄ ardebat vsqz ad celū: erantqz in eo tenebre ⁊ nubes et caligo. Locutusqz ē dns ad vos de medio ignis. Vocem vboꝝ ei⁹ audistis: ⁊ formaz penit⁹ non vidistis. Et oñdit vob pactū suum qō p̄cepit vt faceretis: ⁊ decez vba que scripsit in duabo tabulis lapideis

8. Mihiqꝫ mandauit in illo tpe vt docerem vos ceremonias ⁊ iudicia: q̄ facere debere tis in terra quā possessuri estis. Custodite ḡ solicite aīas vrās. Non vidistis aliquaz silitudinē. in die q̄ locut⁹ est vob dñs in oreb de medio ignis: ne forte decepti facia tis vob sculptaz silitudinē aut ymaginem masculi vel femīe silitudinē oīm iumētoꝝ q̄ sunt supꝫ terrā vl auiū sub celo volantiū. atz reptiliū q̄ mouent in terra: siue pisciū qui sub terra morant in aquis: ne forte o culis eleuatis ad celū videas solē ⁊ lunam ⁊ oīa astra celi ⁊ error decept⁹ adores ea ⁊ colas: q̄ creauit dñs de⁹ tu⁹ in mīsteriū cūctis gētib q̄ sub celo sūt. Clos aī tulit dñs ⁊ eduxit de fornace ferrea egipti: vt hēret ꝑplm hereditariū sicut ē in p̄nti die. Irat⁹ qꝫ ē dñs ꝓtra me ꝓpter ymones vōs ⁊ iurauit. vt ñ trāsirer iordanē nec ingrederez ērā optimā quā dat⁹ ē vob. Ecce morior in hac humo: ñ trāsibo iordanē vos trāsibitis ⁊ possidebitis terrā egregiā. Caue ne q̄n obliuiscaris pacti dñi dei tui. qđ pepigit tecū: ⁊ facias tibi sculptā silitudīez eo rū q̄ fieri dñs phibuit. Quia dñs de⁹ tuus ignis ꝯsumēs ē: de⁹ emulator. Si genueritis filios ac nepotes: ⁊ morati fueritis in ēra. deceptiqꝫ feceritis vob aliquā silitudi nē patrātes malū cora dño deo vīo: vt eū ad iracūdiaz puocetis: testes inuoco hodie celū ⁊ ērā. cito pituros vos eē ō ēra: q̄ trās ito iordane possessuri estis. Nō habitabitis i ea lōgo tpe: sz delebit vos dñs atz dispget i oēs gētes: ⁊ remanebitis pauci i natōib ad q̄s vos ductur⁹ ē dñs Ibiqꝫ seruietis dijs quib hoīm manu fabricati sūt. ligno ⁊ lapidi qui ñ vidēt: nec audiūt. ñ comedūt. ñ odorant. Cūqꝫ q̄sieris ibi dñm deū tuū inuenies eū: si tñ toto corde q̄sieris ⁊ tota tribulatōe aīe tue postq̄ te inuenerīt oīa que p̄dicta sūt Nouissimo aī tpe reuerteris ad dñm deū tuū ⁊ audies vocē ei⁹: qr de⁹ misericors dñs de⁹ tu⁹ ē. Nō dimittet te nec oīno delebit: neqꝫ obliuiscet pacti in q̄ iurauit p̄ib tuis. Interroga de diebz antiqs qui fuer aī te. ex die q̄ creauit de⁹ hoīem supꝫ terram a sūmo celi vsqꝫ ad sūmū ei⁹: si facta ē aliqñ huiuscemōi res. aut vnq̄ cognitū ē vt audiret ꝑplus vocē dñi loq̄ntis de medio ignis. sic tu audisti ⁊ vidisti: si fecit de⁹ vt ingrederet ⁊ tolleret sibi gentē de medio natōnum ꝑ tēptatōnes. signa atz portēta ꝑ pugm ⁊ robustā manū extētūqꝫ brachiū ⁊ horribiles visiones: iuxta oīa q̄ fecit ꝓ nobis dñs de⁹ nr̄ in egipto videntib oculis tuis: vt scires q̄niā dñs ipe ē de⁹: ⁊ ñ est ali⁹ p̄ter vnū. De celo te fecit audire vocē suaz vt doceret te: ⁊ in terra oñdit tibi ignem suū maximū: ⁊ audisti ūba illius de medio ignis qr dilexit p̄res tuos ⁊ elegit semē eoꝝ p⁹ eos. Eduxitqꝫ te p̄cedēs in vtute sua magn̄ ex egipto vt deleret natōes maximas ⁊ fortōres te ī introitu tuo: ⁊ introduceret te daretqꝫ tibi terraz eaꝝ in possessiones: sicut cernis in p̄nti die. Scito q̄ hodie ⁊ cogitato ī corde tuo qđ dñs ipse ē de⁹ in celo sursum. ⁊ in ēra deorsū: ⁊ non sit ali⁹. Custodi p̄cepta ei⁹ atz mandata q̄ ego p̄cipio tibi ⁊ bene sit tibi. ⁊ filijs tuis p⁹ te. ⁊ ꝓmaneas multo tpe supꝫ terraz quā dñs deus tu⁹ dat⁹ est tibi. Tūc sepauit moyses tres ciuitates trans iordanē ad orientalē plagā vt ꝑfugiat ad eas qui occiderit nolens ꝓximū suū nec fuerit sibi inimic⁹ ante vnū ⁊ altꝫ diez ⁊ ad haꝫ aliqꝫ urbiū possit euadere: bosor in solitudine quesita est in ēra cāpestri de tribu rubē. ⁊ ramoth in galaad que ē in tribu gad: ⁊ golaz ī basan que ē in tribu manasse. Ista ē lex quā ꝓposuit moyses cora filijs isrl̄ ⁊ hec testimonia ⁊ ceremonie atz iudicia q̄ locut⁹ ē ad filios isrl̄. q̄n egressi sūt de egipto trans iordanē in valle ēca phanuz phogor in terra seō regis amorrei qui hitauit in esebon q̄z pcussit moyses. Filij q̄z isrl̄ egressi ex egipto possiderūt ēraz ei⁹ ⁊ ēraz og regis basaz duoꝝ regū amorreoꝝ q̄ erāt trans iordanē ab sol ortū ab aroer quesita ē supꝫ ripā torrentis arnon vsqꝫ ad montē seon qui ē ⁊ hermō oēm planiciē trās iordanē ad orientalē plagā vsqꝫ ad mare solitudīs ⁊ vsqꝫ ad radices montis phasga.

Ca. V.

Vocauitqꝫ moyses oēm israelem: ⁊ dixit ad eū. Audi israel ceremonias atz iudicia: que ego loquor in auribz vris hodie. Discite ea. ⁊ ope ꝑplete. Dñs de⁹ nr̄ pepigit nobiscū fedus in oreb. Non cū patribz nr̄is iniit pactuz sed nobiscū: qui inp̄ncia ꝓ sum⁹ ⁊ viuim⁹. Facie ad faciem locutus est nobis in monte de medio ignis. Ego sequester ⁊ medius fui inter dñm ⁊ vos in tpe illo: vt annūciarē vobis

verba ei⁹. Timuistis enim ignē: ⁊ nō ascē-
distis in montē. Et ait. Ego dñs de⁹ tu⁹: q̄
eduxi te ꝺ ťra egipti ꝺ domo seruitutis. Nō
habebꝭ deos alienos in ꝯspectu meo. Nō fa-
cies tibi sculptile nec siłitudinē oīm q̄ in
celo sūt desup ⁊ q̄ in ťra deorsū: ⁊ q̄ versāť
in aq̄s sub ťra. Nō adorabꝭ ea: ⁊ non coles.
Ego enī sū dñs de⁹ tu⁹: de⁹ emulator reddēs
iniq̄tatē pr̄m sup filios in ťcias ⁊ q̄rtas ge-
neratōez bijs q̄ oderūt me: ⁊ faciēs misericōias
in mł̄ta milia diligētibꝭ me ⁊ custodiētibꝭ
p̄cepta mea. Nō usurpabꝭ nomē dñi dei tui
frustra: q̄ ñ erit ī̄punit⁹ q̄ sup re vana no
mē ei⁹ assūpserit. Obſua diē sabbati vt scti
fices eū: sic̄ p̄cepit tibi dñs de⁹ tu⁹. Sex di-
ebꝭ opaberis: ⁊ facies oīa opa tua. Septi
m⁹ dies sabbati ē. i. reqes dñi dei tui. Non
facies in eo q̄cq̄ opis tu ⁊ fili⁹ tu⁹ ⁊ filia.
ſu⁹ ⁊ ancilla: bos ⁊ azin⁹ ⁊ omne iumentū
tuū ⁊ pegrin⁹ q̄ est int̄ ptas tuas: vt req̄e-
scat ſu⁹ ⁊ ancilla tua sic̄ ⁊ tu. Memētō q⁹ ⁊
ipe fuieris ī egipto: ⁊ eduxerit te īde dñs
de⁹ tu⁹ in manu fortī ⁊ br̄chio extēto. Idcco
p̄cepit vt tibi obſuares diē sabbati. Dono
ra pr̄m tuū ⁊ mr̄ez sic̄ p̄cepit tibi dñs de⁹
tu⁹: vt lōgo viuas tpe: et bñ sit tibi in ťra
quaz dñs de⁹ tu⁹ datur⁹ ē tibi. Nō occides.
neq; mechaberis: furtū ñ facies: nec loq̄ris
ꝓ ꝓr̄m tuū falsum testioniū. Non ꝯcupi-
sces uxorē ꝓrimi tui: ñ domū nō agꝝ. ñ ſ-
uū. ñ ancillaz. ñ bouē ñ azinū: ⁊ vniuersa
q̄ illi⁹ sunt. Hec ūba locut⁹ est dñs. ad oēm
mł̄titudinē vr̄ām in mōte de medio ignis.
et nub. ⁊ caliginis voce mag̃ nihil addens
ampli⁹: ⁊ scr̄ipsit ea in duabꝭ tabul' lapideis
q̄s ťdidit mihi. Vos ať postq̄ audistis vo-
cē de medio tenebraꝝ ⁊ montē ardere vidi
stis accessistis ad me oēs p̄ncipes tribuū et
maiores natu: atz dixistis. Ecce oñdit nob
dñs de⁹ nr̄ maiestatē ⁊ magnitudinē suaz.
Vocez enim ei⁹ audiuim⁹ de medio ignis:
et ꝓbauim⁹ hodie q⁹ loquet̄ deo cū homīe
vixerit hō. Cur g̃ moriemur: ⁊ deuorabit
nos ignis ꝯ maxim⁹? Si enim audierim⁹
vlť vocē dñi dei nr̄i moriemur. Quid ē oīs
caro vt audiat vocē ꝺi audiētis q̄ ꝺ medio
ignis loq̄ť sic̄ nos audiuim⁹: ⁊ possit viue
re? Tu magis accede ⁊ audi cūcta q̄ dixerit
dñs de⁹ nr̄ tibi: loq̄risq; ad nos: et nos au-
dientes faciem⁹ ea. Qꝺ cū audisset dñs ait
ad me. Audiui vocē ūboꝝ ꝓpl'i h⁹ q̄ locuti
sunt tibi. Bene omnia sunt locuti. Quis
det talem eos hāe mentē vt timeant me et
custodiant vniuersa mandata mea ī omni
tpe: vt bñ sit eis ⁊ filijs eoꝝ ī sempiternū:
Vade et dic eis. Reuertimī in tēnia vr̄ā.
Tu vero ꝯ sta mecū: ⁊ loq̄r tibi omnia mā
data mea ⁊ ceremonias atz iudicia q̄ doce
bis eos vt faciant ea in terra quam dabo
illis in possessionē. Custodite ig̃r ⁊ facite q̄
p̄cepit dñs de⁹ vobis. Nō declinabitis neq;
ad dextram neq; ad sinistrā: sed ꝓ viā quaz
p̄cepit dñs de⁹ vr̄ ambulabitis: vt viuatis
⁊ bene sit vobis ⁊ ꝓtelent̄ dies vr̄i in terra
possessionis vr̄e. Ca. VI

Hec sunt p̄cepta ⁊ ceremonie atz iu
dicia q̄ mādauit dñs de⁹ vr̄ vt doce
rē vos vt faciatis ea ī ťra ad quā
transgredimī possidendaz: vt timeas dñm
deū tuū ⁊ custodias oīa mandata ⁊ p̄cepta
ei⁹ q̄ ego p̄cipio tibi ⁊ filijs ac nepotibꝭ tu-
is cūctis diebꝭ vite tue vt plongent̄ dies
tui. Audi israel ⁊ obſua vt facias que p̄ce-
pit tibi dñs ⁊ bene sit tibi et multipliceris
ampli⁹: sicut pollicit⁹ ē dñs de⁹ p̄m tuoꝝ
tibi terram lactē ⁊ melle manantez. Audi
israł. Dñs deus nr̄ de⁹ vnus ē. Diliges dñm
deū tuū ex toto corde tuo: ⁊ ex tota anima
tua: ⁊ ex tota fortitudīe tua. Erūtq; verba
hec q̄ ego p̄cipio tibi hodie in corde tuo: ⁊
narrabis ea filijs tuis ⁊ meditaberis sedēs
in domo tua et ambulans ī itinere dormi-
ens atz cōsurgens: et ligabꝭ ea q̄si signū in
manu tua: erūtq; et mouebunt̄ int̄ oculos
tuos: scribesq; ea in limīe et hostijs dom⁹
tue. Cūq; introduxerit te dñs de⁹ tu⁹ in ť-
ram ꝓ q̄ iurauit pr̄ibꝭ tuis abraam. ysaac
⁊ iacob et dederit tibi ciuitates magnas et
optīas q̄s nō edificasti. domos plenas cū-
ctaꝝ opū quas ñ extruxisti. cisternas q̄s ñ
efodisti: vineta ⁊ oliueta q̄ non plantasti.
et comederis et saturat⁹ fueris: caue dili-
gent̄ ne obliuiscaris dñi q̄ eduxit te de ter-
ra egipti. de domo seruitutis. Dñm deū tuū
timebꝭ et illi soli seruies: ac ꝓ nomē illi⁹ ñ iu
rabꝭ. Nō ibitis p⁹ deos alienos cūctaꝝ gē-
tiū q̄ in ťcuitu vr̄o sūt: q̄niaz de⁹ emulator
dñs de⁹ tu⁹ ī medio tui: neq̄ ī raſcat furor
dñi ꝺi tui ꝓt̄ te: ⁊ auferat te ꝺ supficie ťre
Nō t̄ptabꝭ dñm deū tuū: sic̄ t̄ptasti ī loco
t̄ptatōis. Custodi p̄cepta dñi ꝺi tui ac te-
stionia ⁊ ceremonias q̄s p̄cepit tibi: ⁊ fac qꝺ

placitū est et bonū in conspectu dñi vt bñ sit tibi: ⁊ ingressus possideas ꝛam optimā de q̄ iurauit dñs ꝓibꝫ tuis vt deleret omēs inimicos tuos corā te sicut locut⁹ est. Cū interrogauerit te filiꝰ tuꝰ cras dicens quid sibi volūt testimonia hec. ⁊ ceremonie atꝫ iudicia q̄ precepit dñs deꝰ nr̄ nobis: dices ei. Serui eramꝰ pharaonis ī egipto: ⁊ eduxit nos dñs de egipto ī manu forti: fecitq; signa atꝫ ꝓdigia magna et pessima in egipto conr̄ pharaonē ⁊ oēm domū illiꝰ in cōspectu nr̄o: ⁊ eduxit nos inde vt introductis daret terram sup q̄ iurauit ꝓibꝫ nr̄is. Precepitq; nobis dñs vt faciamꝰ oīa legitima hec: ⁊ timeamꝰ dñm deū nr̄m vt bene sit nobis cunctis diebꝫ vite nr̄e sicut ē hodie. Eritq; nr̄i misericors: si custodierimꝰ ⁊ fecerimꝰ omnia p̄cepta eiꝰ coraꝫ dño deo nr̄o sicut mandauit nobis.

D.i.

Ca. VII.

Olim vero introduxerit te dñs deꝰ tuus in terram quam possessurus ingrediereris: ⁊ deleuerit gētes multas corā te ethēū ⁊ gergezeū ⁊ amorreum chananeū ⁊ pherezeū et eueū ⁊ iebuzeū septē gentes multomaioris numeri q̄ tu es ⁊ robustiores te. ꝛ dideritq; eas dñs deꝰ tuꝰ tibi: ꝓcucieſq; eas vſq; ad interitōem. Non inibis cū eis fedꝰ nec miserebereris eaꝝ: neq; sociabꝫ cū eis ꝓiugia. Filiaꝫ tuam ñ dabꝫ filio eiꝰ: nec filiaꝫ illiꝰ accipies filio tuo: qr̄ seducet filiū tuuꝫ ne seq̄tur me ⁊ vt magis seruiat dijs alienis. Irascet̄q; furor dñi: et delebit te cito. Quinpotiꝰ hec facietis eis. Aras eoꝝ subuertite: ⁊ ꝓfringite statuas. lucosq; succidite: ⁊ sculptilia cōburite: qr̄ ꝓpl̄us sanctꝰ es dño deo tuo. Te elegit dñs deꝰ tuꝰ: vt sis ei ꝓpl̄us peculiaris ꝺ cunctis ꝓpl̄is qui sunt sup terram. Non qr̄ cunctas gentes numero vicebatis vob̄ iūctꝰ ē dñs ⁊ eliget vos cū oīb̄ sitis ꝓpl̄is pautiores: ſꝫ qr̄ dilexit vos dñs: ⁊ custodiuit iuramētū qꝺ iurauit ꝓibꝫ vr̄is. Eduxitq; vos in manu forti ⁊ redemit ꝺ domo seruitutis: ꝺ manu pharaonis regis egipti: et scies qr̄ dñs deꝰ tuꝰ ipse est deus fortis ⁊ fidelis. custodiēs pactū ⁊ misericordiam diligentib̄ se ⁊ hijs q̄ custodiunt p̄cepta eiꝰ in mille generatōes: ⁊ reddens odientib̄ se statim. ita vt dispdat eos et vlt̄ non differat protinꝰ eis restituens qꝺ merent̄ Custodi q̄ precepta et ceremonias atꝫ iudicia: que ego mādabo tibi hodie vt facias. si postq̄ audieris hec iudicia custodieris ea et feceris. custodiet et dñs deꝰ tuꝰ tibi pactum ⁊ misericordiam quā iurauit ꝓibꝫ tuis ⁊ diliget te et mꝰltiplicabit: benedicetq; fructui ventris tui. ⁊ fructui terre tue. frumēto tuo atꝫ vindemie. oleo ⁊ armentis gregib̄ ouiū tuaꝝ sup terraꝫ: ꝓ q̄ iurauit ꝓibꝫ tuis vt daret eā tibi. Benedictꝰ eris inter omnes ꝓpl̄os. Non erit apud te sterilis vtriusq; sexꝰ: tam in boūb̄ q̄ in gregib̄ tuis. Auferet dñs a te omnē languorez: ⁊ infirmitates egipti pessimas quas nouisti nō inferet tibi sed cunctis hostib̄ tuis. Deuorab̄ omēs ꝓpl̄os quos dñs deus tuꝰ daturꝰ est tibi. Non pcet eis oculus tuꝰ: nec seruies dijs eoꝝ: ne sint in ruinaꝫ tui. Si dixeris in corde tuo plures sūt gentes iste q̄ ego. qūo potero delere eas: noli metuere ſꝫ recordare q̄ fecerit dñs deus tuꝰ pharaoni ⁊ cunctis egiptijs plagas maxīas quas viderūt oculi tui ⁊ signa atꝫ portenta manūq; robustaꝫ et extentū brachiū: vt educeret te dñs deꝰ tuꝰ Sic faciet cūctis ꝓpl̄is q̄s metuis. Insup ⁊ scrabrōes mittet dñs deꝰ tuꝰ ī eos: donec deleat oēs atꝫ dispdat qui te fugerit et latere poterit Non timeb̄ eos: quia dñs deꝰ tuꝰ in medio tui est deus magnꝰ ⁊ terribilis. Ipse consumet natōes has in ꝓspectu tuo paulatī atꝫ ꝓ ptes. Non poteris eas delere pariter: ne forte multiplicent̄ conr̄ te bestie terre. Dabitq; eos dñs deꝰ tuꝰ in conspectu tuo: et interficiet illos donec penitus deleant̄. Tradetq; reges eoꝝ in manꝰ tuas: et dispdes noīa eoꝝ sub celo. Nullus poterit resistere tibi: donec conteras eos Sculptilia eoꝝ igne ꝓbures. Non concupisces argentū ⁊ auꝝ de quib̄ facta sunt: neq; assumes ex eis tibi quic q̄ ne offendas: ꝓpterea qr̄ abominatō est dñi dei tui: nec inferes q̄ꝓpiam ex ydolo in domū tuā: ne fias anathema sicut ⁊ illud est. Quasi sporciciaꝫ detestaberis: ⁊ velud inquinamentū ac sordes abominatōni habebis: quia anathema est.

Capitulum. VIII.

Omne mandatum quod ego p̄cipio tibi hodie caue diligēter vt facias vt possitis viuere ⁊ multiplicemī. ingressiq; possideatis terram ꝓ qua iurauit dominus patribus vestris. Et recordaberis cuncti itineris per quod adduxit te

dñs deus tuus quadraginta annis p deſtū vt affligeret te atz temptaret: et nota fierent q̄ in tuo animo verſabanť: vtz custodires mandata illi⁹ an non. Afflixit te penuria: et dedit tibi cibū manna quē ignorabas tu ⁊ patres tui vt oñderet tibi q nō in solo pane viuit hō: sed in omni ūbo qđ egrediť de ore dñi. Vestimentū tuum quō opiebaris nequaq̄ vetustate defecit: ⁊ pes tuus non est subtritus. En q̄drageſim⁹ annus est: vt recogites in corde tuo: qz sicut erudit filiū suū hō. sic dñs de⁹ tu⁹ erudiuit te. vt custodias mandata dñi dei tui ⁊ ambules in vijs ei⁹: et timeas euz. Dñs enim deus tuus introducet te in terram bonam: terram riuoz aquaz q̄ et fontiū: in cuius campis et mōtib⁹ erūpunt fluuioz abissi: terram frumenti ordei ac vineaz in q̄ fic⁹ et malag̃nata et oliueta nascūť: terrā olei ac mellis vbi absq̄ vlla penuria comedes panem tuū et rez oīm abundantia pfueris: cui⁹ lapides ferz sunt et de montibus ei⁹ eris metalla fodiunť: vt cū comederis ⁊ saciat⁹ fueris: benedicas dño ðo tuo p ra optima quam dedi tibi. Obſua et caue neq̄ obliuiscaris dñi dei tui: et negligas mā data ei⁹ atz iudicia ⁊ ceremonias q̄s ego p̄cipio tibi hodie: ne postq̄ comederis ⁊ saciat⁹ fueris domos pulc̄s edificaueris ⁊ habitaueris ī eis: habuerisq̄ armēta ⁊ ouiū greges. argenti et auri cunctaz q̄z rez copiaz. eleueť cor tuū ⁊ nō reminiscaris dñi dei tui. q̄ eduxit te de terra egipti de domo seruitutis et ductor tuus fuit in solitudine magna atz terribili in q̄ erat serpens flatu adurens ⁊ scorpio ac dipsas et nulle oīno aque. q̄ eduxit riuos de pe̾ duriſſima ⁊ cibauit te manna in solitudine qđ nescierūt patres tui. Et postq̄ afflixit ac pbauit. ad extremū miſert⁹ est tui: ne diceres in corde tuo fortitudo mea et robur man⁹ mee hec mihi oīa p̄stiterunt: sed recorderis dñi di tui. q ipe vires tibi pbuerit vt impleret pactū suū sup quo iurauit pribus tuis sicut pñs iudicat dies. Sin aūt oblitus dñi dei tui secutus fueris deos alienos coluerisq̄ illos ⁊ adoraueris: ecce nunc pdico tibi q oīno dispereas. Sicut gentes quas deleuit dñs in introitu tuo: ita et vos peribitis si inobedientes fueritis voci dñi dei vr̄i.

Capitulum IX.

Audi israel. Tu trāsgredieris hodie iordanen vt possideas natōes maximas et fortiores te ciuitates ingentes et ad celū vsq̄ muratas pl̄m magnū atz sublimē. filios enachī q̄s ipe vidisti ⁊ audisti: q̄b⁹ null⁹ pt̄ ex aduerso resistere. Scies g̃ hodie q dñs deus tu⁹ ipse trāsibit ante te ignis deuorans atz cōsumens: q̄ conterat eos ⁊ deleat atz dispdat añ faciem tuaz velocit̄: sicut locut⁹ est tibi. Ne dicas ī corde tuo cū deleuerit eos dñs de⁹ tu⁹ in cōspectu tuo. ꝓpter iusticiam meam introduxit me dñs vt terrā hanc possiderē: cū ꝓpt̄ impietates suas iste delete sint natōnes. Neq̄ enim ꝓpter iusticias tuas ⁊ eqtatem cordis tui ingredieris vt possideas t̄ras eaz. Sed q̄ ille egerunt impie. introeunte te delete sunt: et vt cōpleret verbum suum dñs qđ sub iuramento pollicitus est patribus tuis abraaz. ysaac et iacob. Scito ergo q non ꝓpter iusticias tuas dñs deus tuus dederit tibi terram hanc optimam ī possessionē: cū duriſſime ceruicis sis ꝓplus Memento et ne obliuiscaris quō ad iracūdiam ꝓuocaueris dñm deū tuum in solitudine: ⁊ ex eo die quo egressus es ex egipto vsq̄ ad locū istū. semp aduersum dñm cōtendisti. Nam ⁊ in oreb ꝓuocasti eū: ⁊ irat⁹ delere te voluit qñ ascendi in montē vt accipē duas tabulas lapideas pacti qđ pepigit vobiscū deus. Et pseueraui in monte quadraginta diebus ac noctibus: panem non comedēs ⁊ aquaz ñ bibens. Deditq̄ mihi dñs duas tabulas lapideas scptas digito dei: et ꝯtinentes omnia verba. q̄ vobis locutus est in monte de medio ignis qñ ꝯtio pl̄i congregata est. Cūq̄ transissent quadraginta dies ⁊ totidem noctes dedit mihi dñs duas tabulas lapideas. tabulas federis: dixitq̄ mihi. Surge ⁊ descende hinc cito: qz ꝓplus tuus quē eduxisti de egipto deseruerūt velociter viam quam demōstrasti eis: feceruntq̄ sibi conflatile. Rursūq̄ ait dñs ad me. Cerno q ꝓplus iste dure ceruicis sit. Dimitte me vt ꝓteram eū: ⁊ deleam nomen ei⁹ sub celo: ⁊ cōstituam te sup gētem q̄ hac maior et fortior sit. Cūq̄ de mōte ardente descenderem ⁊ duas tabulas federis vtr̄q̄ tenerē manu. vidissemq̄ peccasse vos dño deo vr̄o ⁊ fecisse vobis vituluz conflatilem ac deseruisse velocit̄ viam ei⁹

quam vobis oñderat: pieci tabulas de ma
nibꝫ meis cõfregiqꝫ eas in conſpectu vr̃o.
Et ꝓcidi ante dñm ſicut ꝑus quadraginta
diebꝫ ⁊ noctibꝫ panẽ nõ comedens ⁊ aquã
non bibens ꝓter omnia pc̃a vr̃a que geſ=
ſiſtis cont̃ dñm: ⁊ eũ ad iracũdiam ꝓuoca=
ſtis. Timui enim indig̃tionẽ ⁊ iram illi⁹: q̃
aduerſum vos cõcitat⁹ delere vos voluit.
8. Et exaudiuit me dñs etiam hac vice. Ad=
uerſum aaron q̃ꝫ vehemẽter irat⁹ voluit
eũ conterere: ⁊ ꝓ illo ſimilit̃ deꝑcat⁹ ſum.
Pctm aũ vr̃m qꝺ feceratis. i. vitulũ arripi
ens igne ꝓbuſſi ⁊ ĩ fruſta ꝓminuẽs oĩnoqꝫ
in puluerẽ redigẽs ꝓieci in torrentẽ qui de
mõte deſcendit In incendio q̃ꝫ ⁊ tẽptatõe.
⁊ ſepulcris concupiſe ꝓuocaſtis dñm. ⁊ qñ
miſit vos de cadeſbarne dicens aſcendite ⁊
poſſidete ẽraꝫ quã dedi vob: ⁊ contẽpſiſtis
impiũ dñi dei vr̃i ⁊ non credidiſtis ei: neqꝫ
vocꝫ ei⁹ audire voluiſtis: ſed ſemꝑ fuiſtis
rebelles a die q̃ noſſe vos cepi. Et iacui co
ram dño q̃draginta diebꝫ ac noctibꝫ quibꝫ
eũ ſuplicit̃ deꝑcabar ne deleret vos vt fue=
rat ꝓminat⁹: ⁊ orãs dixi. Dñe de⁹ ne diſꝑ=
das ꝑpl̃m tuũ ⁊ hereditatẽ tuam quaꝫ rede
miſti in magnitudĩe tua: q̃s eduxiſti de e=
gipto ĩ manu forti. Recordare ſuoꝝ tuoꝝ
abraam. ỹſaac ⁊ iacob. Ne aſpicias duritie
em ꝑpl̃i hui⁹ ⁊ impietatẽ aꝫ pc̃m: ne forte
dicant habitatores terre de q̃ eduxiſti nos
non poterat dñs introducere eos: in terrã
quam pollicit⁹ eſt eis. ⁊ oderat illos. idc̃o
eduxit vt interficeret illos in ſolitudine: q̃
ſunt ꝑpl̃us tu⁹ ⁊ hereditas tua q̃s eduxiſti
in fortitudĩe tua magna et in brachio tuo
extento. Ca. X.

In tpe illo dixit dñs ad me Dola ti
bi duas tabulas lapideas ſic̃ ꝓres
fueſt ⁊ aſcende ad me in montem:
faciesq̃ archaꝫ ligneam ⁊ ſcribam in tabu
lis ỏba q̃ fueſt in hijs q̃s ante confregiſti.
ponesq̃ eas in archa. Feci igr̃ archam de
lignis ſethim. Cũqꝫ dolaſſeꝫ duas tabulas
lapideas inſtar ꝓoꝝ: aſcendi in montẽ hñs
eas in manibꝫ. Scꝑſitq̃ in tabulis iuxt̃ ıd
qꝺ pri⁹ ſcꝑſerat ỏba decez q̃ locut⁹ ẽ dñs ad
vos in mõte de medio ignis qñ ꝑpl̃us con=
gregat⁹ eſt: ⁊ dedit eas mihi. Reuerſuſq̃ ꝺ
monte deſcendi: ⁊ poſui tabulas in archaꝫ
quam fecerã: q̃ bucuſq̃ ibi ſunt ſic̃ mihi ꝑ=
cepit dñs. Filij aũt iſrl̃ caſtra mouerũt ex
beroth filioꝝ iachan in moſura vbi aaron
mortu⁹ ⁊ ſepult⁹ ẽ: ꝓ quo ſac̃dotõ funct⁹ eſt
fili⁹ ei⁹ eleazar. Inde venerũt in gadgad: de
quo loco ꝓfecti caſtrametati ſunt in ietha=
batha in ẽra aquaꝝ atq̃ torrentiũ. Eo tpe
ſepaui tribũ leui vt portaret archam fede=
ris dñi: ⁊ ſtaret coram eo in miſterio ac bñ=
diceret in noĩe illi⁹ vſqꝫ in ꝑñtez diẽ Quã=
obrem non habuit leui ꝑtem neqꝫ poſſeſſi=
onẽ cũ frib̃ ſuis: qꝛ ipe dñs poſſeſſio ei⁹ ẽ:
ſicut ꝓmiſit ei dñs de⁹ tuus. Ego aũ ſteti ĩ
monte ſicut ꝑus q̃draginta diebꝫ ac nocti=
bus: exaudiuitq̃ me dñs etiam hac vice: ⁊
te ꝑdere noluit. Dixitq̃ mihi. Vade ⁊ ꝓce=
de ꝑpl̃m vt ĩgrediaũ ⁊ poſſideat terrã quaꝫ
iurauí ꝓib̃ eoꝝ: vt traderem eis. Et nunc 2.
iſrael qꝺ dñs de⁹ tu⁹ petit a te. niſi vt time=
as dñm deũ tuũ ⁊ ambules in vijs ei⁹ ⁊ di=
ligas eum: ac ſeruias dño deo tuo in toto
corde tuo ⁊ in tota aĩa tua cuſtodiaſq̃ mã
data dñi ⁊ ceremonias ei⁹ q̃s ego hodie ꝓ=
cipio tibi vt bñ ſit tibi! En dñi dei tui celũ
ẽ ⁊ celũ celi ẽra ⁊ omĩa que in ea ſunt ⁊tñ
ꝓib̃ tuis ꝓglutinat⁹ eſt dñs ⁊ amauit eos
elegitq̃ ſemen eoꝝ ꝓ eos. i. vos de cunctis
gentibꝫ ſicut hodie conꝓbaũ Circũcidite
igiũ ꝓpuciũ cordis vr̃i ⁊ ceruicem vr̃am
non induretis ampli⁹: qꝛ dñs deus vr̃ ipſe
eſt de⁹ deoꝝ ⁊ dñs dnãntium de⁹ magn⁹ et
potens ⁊ terribilis: qꝛ pſonam non accipit
nec munera. Faciet iudiciũ pupillo et vi=
due: amat ꝑgrinũ ⁊ dat ei victum atq̃ ve=
ſtitũ. Et vos g̃ amate peregrinos: qꝛ ⁊ ipi
fuiſtis aduene in terra egipti. Dñm deum
tuũ timebis: ⁊ ei ſoli ſeruies. Ipſi adhereb̃:
iurabiſq̃ in noĩe illi⁹. Ipſe eſt laus tua et
deus tu⁹: qui fecit tibi hec magnalia ⁊ ter=
ribilia que viderũt oculi tui. In ſeptuagĩta
aĩabꝫ deſcenderunt ꝑres tui in egiptum: et
ecce nunc multiplicauit te dñs deus tuus
ſicut aſtra celi. Ca. XI.

Ama itaq̃ dñm deum tuũ: ⁊ obſua 3.
ꝑcepta eius ⁊ ceremonias iudicia
atq̃ mandata omni tpe. Cognoſci=
te hodie q̃ ignorant filij veſtri. qui non vi=
derũt diſciplinam dñi dei vr̃i. magnalia ei⁹
⁊ robuſtaq̃ manũ extentũq̃ brachiũ. ſigna
⁊ opa que fecit in medio egipti. pharaoni
regi ⁊ vniuerſe terre ei⁹. omniq̃ exercitui
egiptioꝝ et equis ac curribus. quomodo
operuerint eos aque maris rubri: cũ vos

pſeqrenť ꝙ deleuerit eos dñs vſq; in pñtez diem: vobiſq; q̄ fecerit ī ſolitudine donec veniretis ad hūc locū: ꝙ dathan atz abirō fili⁹ eliab q̄ fuit fili⁹ rubē: q̄s apto ore ſuo terra abſorbuit cū domibo ꝙ tabnaculis et vniuerſa ſubſtantia eoꝝ quaz habebat in medio iſrl: oculi vī viderť oīa opa dñi ma gna q̄ fecit. vt cuſtodiatis vniuerſa mandata illi⁹ q̄ ego hodie pcipio vob ꝙ poſſitis introire ꝙ poſſidere tram ad quaz ingredi mī: multoq; in ea viuatis tpe quaz ſub iuramēto pollicit⁹ eſt dñs pribo vīs et ſemī eoꝝ lacte ꝙ melle manantez. Terra autem quā ingredieris poſſidendam. ñ eſt ſic tra egipti de q̄ exiſti vbi iacto ſemine in ortoꝝ more aq̄ ducūť irrigue: ſz mōtuoſa ē ꝙ cā peſtris. de celo expectās pluuias: quā dñs de⁹ tu⁹ ſemp inuiſit ꝙ oculi illi⁹ in ea ſunt a pncipio āni vſq; ad finē ei⁹. Si g̃ obedieritis mādatis meis q̄ ego hodie pcipio vob. vt diligatis dñm deū vīm. et ſuiatis ei in toto corde vro ꝙ ī tota aīa vrā: dabit pluuiam tre vre tpaneam ꝙ ſerotinā vt colligatis frumētū ꝙ vinū ꝙ oleū. fenū ex agris ad paſcēda iumēta: vt ꝙ ipſi comedatis ac ſaturemī. Cauete ne forte decipiať cor vīm ꝙ recedatis a dño. ſuiatiſq; dijs alienis ꝙ adoretis eos: iratuſq; dñs claudat celum et pluuie ñ deſcēdāt. nec tra dat germez ſuū: peatiſq; velocit de tra optīa quaz dñs datur⁹ ē vob. Ponite hec vba mea ī cordibo ꝙ ī aīs vīs. ꝙ ſuſpendite ea p ſigno ī manibo ꝙ inť oculos vros collocate. Docete filios vros: vt illa meditenť. Oñ ſederis ī domo tua ꝙ ābulaueris in via. ꝙ accubueris atz ſurrexeris ſcribes ea ſup poſtes et ianuas dom⁹ tue: vt mltiplicenť dies tui ꝙ filioꝝ tuoꝝ in tra. quā iurauit dñs pribo tuis. vt daret eis q̄diu īminet celū terre. Si enim cuſtodieritis mādata q̄ ego pcipio vob: et feceretis ea vt diligatis dñm deū vīm ꝙ ābuletis in oīb vijs ei⁹ adhērētes ei: diſpdet dominus omnes gentes iſtas ante faciem vrām: ꝙ poſſidebitis eas q̄ maiores ꝙ fortōres vob ſūt. Oīs loc⁹ q̄z calcauerit pes vī. vī erit. A deſto ꝙ libano et flumīe magno eufratē vſq; ad mare occidentale: erť tmī vī. Nullus ſtabit ꝓť vos. Terroꝝ vīm et formidinē dabit dñs de⁹ vī ſup oēm terraz quam calcaturi eſtis: ſic locut⁹ eſt vobis.

Ecce ꝓpono in ꝓſpectu vro hodie bñdictōem et maledictōem: bñdictōem ſi obedieritis mādatis dñi dei vri q̄ ego hodie pcipio vobis: malidictōem ſi ñ obedieritis mādatis dñi dei vri: ſed ſi receſſeritis ꝺ via quā ego nūc oñdo vob: ꝙ ambulaueritis p⁹ deos alienos q̄s ignoratis. Cū introduxerit te dñs de⁹ tu⁹ in tram ad quaz pgis habitandaz. pones bñdictōem ſup montē garizim maledictōem ſup montē hebal: q̄ ſunt trās ioꝛdanen pt⁹ viaz q̄ pgit ad ſolis occubitū. in tra chananei q̄ habitat in campeſtribo pť galgalaz q̄ eſt iuxť vallez tēdentē ꝙ intrātē pcul. Vos ať trāſibitis iordanē vt poſſideatis tram quā dñs de⁹ vr̄ datur⁹ eſt vob: et habeatis ac poſſideatis illam. Videte g̃ vt impleatis ceremonias atz iudicia que ego hodie ponam ī ꝓſpcu vro.

Ca. XII.

Hec ſunt pcepta atz iudicia q̄ facere debetis ī terra quaz dñs de⁹ pīm tuoꝝ datur⁹ eſt tibi: vt poſſideas eam cūctis diebo quibo ſup humū gdieris. Subuertite oīa loca in q̄bo coluerť gētes q̄s poſſeſſuri eſtis deos ſuos: ſup mōtes excelſos ꝙ colles ꝙ ſubť omnē lignū frondoſum. Diſſipate aras eoꝝ ꝙ ꝓfringite ſtatuas: lucos igne cōburite et ydola cōminuite. diſpdite noīa eaꝝ de locis illis. Non facietis ita dño deo vro: ſed ad locū quē elegerit dñs deus vr̄ de cūctis tribubo vīs vt ponat nomē ſuū ibi ꝙ habitet in eo venietis et offeretis in loco illo olocauſta ꝙ victimas vras. decimas ꝙ pmicias manuū vrārum. ꝙ vota atz donaria. pmogenita boū et ouiū: et comedetis ibi in ꝓſpectu dñi dei vri. ac letabimini ī cunctis ad q̄ miſeritis manū vos ꝙ domus vre in quibo benedixit vobis dñs deus vr̄. Non facietis ibi q̄ nos hic facim⁹ hodie: ſinguli q̄ ſibi rectū videtur. Neq; enim vſq; in pñs temp⁹ veniſtis ad requiem ꝙ poſſeſſionem quam dñs deus veſter datur⁹ eſt vobis. Tranſibitis iordanē et habitabitis in terra quam dñs deus vr̄ datur⁹ eſt vobis: vt req̄ſcatis a cūctis hoſtibo per circuitum. et abſq; vllo timore habitetis in loco quez elegerit dñs de⁹ vr̄: vt ſit nomen ei⁹ in eo. Illuc omnia q̄ precipio ꝓferetis: olocauſta ꝙ hoſtias ac decimas ꝙ pmicias manuū vrāꝝ: ꝙ quicq̄d pcipuū eſt in muneribo que vouiſtis dño. Ibi epulabimini coram dño deo vro vos ꝙ filij ꝙ filie vre. famuli ꝙ famule. atz leuites qui

in vestris vrbib cõmorank. Neq enim hẽ aliam pte ꝙ possessionẽ inter vos. Caue ne offeras olocausta tua ī omni loco qz videris: sed in eo qz elegerit dñs ī vna tribuũ tuaꝝ offeres hostias et facies quecũq pcipio tibi. Sin aũ comedere volueris ꝙ te esus carnium delectauerit. occide ꝙ comede iuxta bñdictõez dñi dei tui quaz dedit tibi in vrbib tuis: siue īmundũ fuerit hoc est maculatũ ꝙ debile. siue mundũ hoc ẽ integꝝ ꝙ sine macla qđ offerri licet siẽ capreaz ꝙ ceruũ comedes: absq esu dũtaxat sãguis qz sup ̄ fraz qi aquaz effũdes. Non poteris comedere in opidis tuis. decimã frumẽti ꝙ vini ꝙ olei tui. ꝓmogenita armẽtoꝝ ꝙ pecoꝝ ꝙ oĩa q̃ voueris ꝙ spõte offerre volueris et ꝓmicias manuũ tuaꝝ. sz coram dño deo tuo comedes ea in loco qz elegerit dñs de⁹ tu⁹. tu ꝙ fili⁹ tu⁹ ꝙ filia ꝙ ꝟu⁹ ꝙ familia atz leuites q̃ manet in vrbib tuis: ꝙ letaberis ꝙ reficieris coram dño deo tuo ī cũctis ad q̃ extẽderis manũ tuã Caue ne derelinqs leuitẽ ī omni tpe q̃ vsaris in ̄ fra. Cñ dilatauerit dñs de⁹ tu⁹ termios tuos sic̃ locut⁹ ẽ tibi. ꝙ volueris vesci carnib qs desiderat aĩa tua: loc⁹ aũ quẽ elegerit dñs de⁹ tuus vt sit nomẽ ei⁹ ibi si ꝓcul fuerit occides de armẽtis ꝙ pecoribꝫ q̃ habueris sicut ꝓcepit tibi: ꝙ comedes ī opidis tuis vt tibi platz. Sic̃ comedit̃ capreа ꝙ ceru⁹ ita vesceris eis: ꝙ mũd⁹ ꝙ īmund⁹ in ꝯmune vesc̃ẽt̃: hoc solũ caue ne sanguinẽ comedas Sãguis enim eoꝝ ꝓ aĩa ẽ: ꝙ idc̃co ñ debes aĩaz comedere cũ carnib: sz sup ̄ frã fũdes q̃ aquã: vt bñ sit tibi ꝙ filijs tuis p⁹te: cũ feceris qđ placet in ꝯspectu dñi. Que aũ sc̃tificaueris et voueris dño. tolles ꝙ venies ad locũ qz elegerit dñs: ꝙ offeres oblatões tuas carnẽ ꝙ sãguinẽ sup altare dñi dei tui. Sanguinẽ hostiaꝝ fũdes in altari: carnib aũ ipse vesceris. Obꝛua ꝙ audi oĩa q̃ ego ꝓcipio tibi vt bñ sit tibi ꝙ filijs tuis p⁹te ī sempit̃nũ: cũ feceris qđ bonũ est ꝙ placitũ in ꝯspectu dñi dei tui. Cñ dispdiderit dñs de⁹ tu⁹ añ facie tuam gentes ad qs ingredieris possi dendas ꝙ possederis eas atz habitaueris in ̄ fra eaꝝ: caue ne imitꝛis eas postq̃ te fuerint introeũte subuerse ꝙ requras ceremonias eaꝝ dicẽs. Sicut coluer̃t gentes iste deos suos: ita ꝙ ego colã. Non facies sili⁹ dño deo tuo. Oẽs enĩ abominatões qs aduersaꝝ dñs fecer̃t dijs suis offerẽtes filios ꝙ filias: ꝙ conburentes eas igni. qđ ꝓcipio tibi hoc tantũ facito dño: nec addas q̃cq̃ nec minuas.

Ca. XIII.

Si surrexerit in medio tui ꝓphetes. aut q̃ somniũ se vidisse dicat ꝙ predixerit signũ atz portentũ ꝙ euenerit qđ locut⁹ ẽ ꝙ dixerit tibi eam⁹ ꝙ seq̃mur deos alienos qs ignoras ꝙ ꝟuiam⁹ eis: nõ audies vba ꝓphete illi⁹ aut somniatoris. qz temptat vos dñs de⁹ vr̃: vt palam fiat vtr̃ diligatis eũ an non in toto corde ꝙ in tota anima vrã. Dñm deuz vr̃m seq̃mini ꝙ ipm timete: ꝙ mandata illi⁹ custodite: ꝙ audite vocem ei⁹. Ipsi ꝟuietis: ꝙ ipi adherebitis. Prophet̃a aũ ille aut victor somniorꝝ interficiet̃: qz locut⁹ ẽ vt vos auerteret a dño deo vr̃o qui eduxit vos de terra egipti ꝙ redemit vos de domo seruitutis: vt errare te faceret ꝺ via quam tibi ꝓcepit dñs de⁹ tu⁹ ꝙ auferes malũ de medio tui. Si tibi voluerit psuadere frat̃ tu⁹. fili⁹ matris tue aut fili⁹ tu⁹ vel filia tua siue vxor q̃ est in sinu tuo aut amic⁹ quem diligis vt aĩam tuam clam dicens. eamus et ꝟuiam⁹ dijs alienis qs ignoras tu ꝙ patres tui cunctaꝝ in circuitu gentiũ q̃ iuxta vel ꝓcul sunt ab initõ vsq ad finem terre: nõ acq̃escas ei nec audias nec pcat ei oculus tu⁹. vt miserearis ꝙ occultes eum: sed statim interficies. Sit ꝓmũ manus tua sup eum: ꝙ post te omnis ꝑplus mittat manũ. Lapidib obrutus necabit̃: quia voluit te abstrahere a dño deo tuo q̃ eduxit te de terra egipti de domo seruitutis: vt ꝙ omnis israel audiens timeat. ꝙ nequaq̃ vlr̃ faciat q̃ꝑiaz hui⁹rei simile. Si audieris in vno vrbiũ tuaꝝ qs dñs deus tu⁹ dabit tibi ad habitandũ dicentes aliqs. egressi sunt filij belial de medio tui ꝙ auertert̃ habitatores vrbis tue atz dixerũt. eam⁹ ꝙ ꝟuiam⁹ dijs alienis qs ignoratis: q̃re solicite. ꝙ diligẽt̃ rei veritate ꝑspecta si inueneris certũ eẽ qđ dr̃ ꝙ aboĩatõez hanc ope ꝑuersam. statim pcucies habitatores vrb illi⁹ in ore gladij: ꝙ delebis eaz. oĩaq̃ q̃ in illa sunt vsq ad pecora. Quicqđ etiaz suppellectilis fuerit congregabis in medio platee eaꝝ. ꝙ cum ipsa ciuitate succendes ita vt vniuersa cõsumas domino deo tuo: et sit tumulus sempit̃nus. Non edificabit̃ amplí⁹: et ñ adherebit de illo anathemate

quicq̃ in manu tua: vt auertat dñs ab ira furoꝛis sui ⁊ miſereat tui: multiplicetq; te ſicut iurauit patribꝫ tuis qñ audieris vocem dñi dei tui. cuſtodiens omnia p̃cepta ei⁹que ego p̃cipio tibi hodie: vt facias qđ placitũ eſt in ꝓſpectu dñi dei tui. Ca. XIIII

Filij eſtote dñi dei veſtri. Non vos incidetis. nec facietis caluiciũ ſup moꝛtuo: quoniam ꝑpl⁹ ſanct⁹ es dño deo tuo: ⁊ te elegit vt ſis ei i ꝑpl̃m peculiarẽ de cunctis gẽtibꝫ q̃ ſunt ſup terrã. Ne comedatis q̃ immũda ſunt: hoc eſt aĩal qđ comedere debetis: bouẽ ⁊ ouem ⁊ caprã. ceruũ ⁊ capꝛeaz. bubalum tragelaphũ pigargũ. oꝛigez cameleon pardalum. Omne animal qđ i duas ptes findit vngulã ⁊ ruminat comedetis: de hijs aũt que ruminãt et vngulam non findunt hec comedere nõ debetis: camelũ. lepoꝛem. cẏrogrillũ. Quia ruminant ⁊ non diuidũt vngulam. immũda erunt vobis. Sus q̃z quoniam diuidit vngulam ⁊ non ruminat: immunda erit. Carnibꝫ eoꝝ nõ veſcemini: ⁊ cadauera nõ tangetis. Hec comedetis ex omnibꝫ q̃ moranť in aquis. Que hñt pennulas et ſquamas comedite: que abſq; pennulis ⁊ ſquamis ſunt ne comedatis qꝛ immunda ſunt. Omnes aues mũdas comedite. Immũdas ne comedatis. aq̃lam ſcz et griphẽ ⁊ alietũ iꝛon et vulturem ac miluũ iuxta gen⁹ ſuũ et omne coꝛuini generis. et ſtrutõnem ac noctuam ⁊ laꝝ atz accipitrem iuxta gen⁹ ſuũ: herodiũ ac cignum et ibim ac mergulum poꝛphirionẽ ⁊ noctiꝛaracẽ onocrotalũ et caradꝛiũ ſingula in genere ſuo. vpupam quoq; ⁊ veſptilionẽ ⁊ omne qđ reptat ⁊ pennulas hť immũdum erit et non comedeť. Omne qđ mundũ eſt comedite. Quicqđ ať moꝛticinũ eſt: ne veſcamini ex eo. pegrino q̃ intra poꝛtas tuas eſt da vt comedat aut vende ei qꝛ tu ꝑpl⁹ ſanctus dñi dei tui es. Non coques hedũ in lacte matris ſue. Decimam ptem ſepabis de cunctis fructibus tuis q̃ naſcunť in terra p annos ſingulos. et comedes in cõſpectu dñi dei tui in loco quẽ elegerit vt in eo nomen illi⁹ inuocet: decimaz frumenti tui ⁊ vini ⁊ olei. ⁊ ꝑmogenita de armentis ⁊ ouibꝫ tuis: vt diſcas timere dñm deũ tuum omni tpe. Cũ ať longioꝝ fuerit via. ⁊ loc⁹ quẽ elegerit dñs de⁹ tu⁹. tibiq; benedixit. nec poteris ad eũ hec cuncta poꝛtare: vendes omnia ⁊ in ꝑcium rediges poꝛtabiſq; manu tua ⁊ ꝓficiſceris ad locũ quem elegerit dñs de⁹ tu⁹: et emes ex eadẽ pecunia q̃cquid tibi placuerit ſiue ex armentis ſiue ex ouibꝫ. Vinũ quoq; et ſicerã ⁊ omne qđ deſiderat aĩa tua: ⁊ comedes corã dño deo tuo: ⁊ epulaberis tu ⁊ dom⁹ tua ⁊ leuita q̃ intẽ poꝛtas tuas ẽ. Caue ne derelinquas eũ: qꝛ nõ habet aliam ptem ĩ poſſeſſione tua. Anno tercõ ſepabis aliã decĩam ex omnibꝫ q̃ naſcunť tibi eo tpe et repones intẽ ianuas tuas venietq; leuites q̃ aliam non habet ptem nec poſſeſſionem tecũ ⁊ pegrin⁹ ac pupillus ⁊ vidua q̃ intra portas tuas ſũt et comedent. ⁊ ſaturabũť: vt benedicat tibi dñs deus tu⁹ in cunctis opibꝫ manuũ tuaꝝ q̃ feceris. Ca. XV

Septimo anno facies remiſſionem que hoc oꝛdine celebrabiť. Cui debeť aliquid ab amico vel pꝛoximo ac fratre ſuo repetere non poterit: qꝛ ann⁹ remiſſionis eſt dñi. A pegrino ⁊ aduena exiges: ciuem ⁊ ꝑpinquũ repetendi non habes poteſtatẽ. Et oĩno indigens ⁊ mendicus non erit inter vos: vt benedicat tibi dñs deus tu⁹ in terra quaz ť̃ditur⁹ eſt tibi in poſſeſſionẽ: ſi tñ audieris vocez dñi dei tui. ⁊ cuſtodieris vniuerſa q̃ iuſſit. ⁊ q̃ ego hodie p̃cipio tibi: bñdicet tibi vt pollicit⁹ eſt. Fenerabis gentibꝫ mł̃tis: et ipſe a nullo accipies mutuũ. Dñaberis natiõibꝫ plurimis: et tui nemo dñabiť. Si vn⁹ de fribꝫ tuis q̃ moranť inter ptas ciuitatis tue in terra quaz dñs deus tu⁹ datur⁹ eſt tibi. ad pauptatẽ deuenerit: nõ obdurab cor tuũ. nec conť̃bes manũ ſed apies eam paupi: ⁊ dabis mutuũ quo eũ indigere ꝓſpexeris. Caue ne forte ſubrepat tibi impia cogitatõ et dicas in corde tuo appropinq̃t ſeptimus ann⁹ remiſſionis: ⁊ auertas oculos a paupere fratre tuo. nolens ei qđ poſtulat mutuũ cõmodare ne clamet contẽ te ad dñm ⁊ fiat tibi ĩ pcm: ſed dab ei. Nec ages q̃ꝑiã callide in ei⁹ neceſſitatibꝫ ſubleuandis: vt bñdicat tibi dñs de⁹ tu⁹ in omni tpe et in cũctis ad q̃ manũ miſeris. Nõ deerũt pauꝑes in terra habitatiõis tue: idcirco ego p̃cipio tibi. vt apies manũ fratri tuo egeno ⁊ paupi: q̃ tecũ verſať in terra. Cũ tibi vẽdit⁹ fuerit fr̃ tuus hebre⁹ aut hebrea. ⁊ ſex annis ſeruierit tibi: in ſeptio ãno dimittes

eum libęr. Et quem libertate donaueris nequaq̄ vacuū abire pacieris: ſz dabis viaticū de gregibꝫ: ⁊ de area et torcular tuo q̄bus dñs de⁹ tuus bñdixerit tibi. Memētō q̄ et ipſe fuieris in ęra egipti et liberauerit te dñs deus tu⁹: et ideirco ego nūc p̄cipio tibi. Sin aūt dixerit nolo egredi eoq̄ diligat te et domū tuā. ⁊ bñ ſibi apud te eē ſentiat: aſſumes ſubulam et pforabis aurē ei⁹ in ianua dom⁹ tue: et fuiet tibi vſq̄ in eternū. Ancille q̄z ſil̄iter facies. Nō auertes ab eis oculos tuos. qñ dimiſeris eos liberos. q̄niam iuxta mercedē mercēnarij. p ſex ānos fuiuit tibi: vt bñdicat tibi dñs deus tu⁹ in cūctis opibꝫ q̄ agis. De pmogenitis q̄ naſcūt in armētis ⁊ ouibꝫ tuis q̄cquid ē ſex⁹ maſcl̄ini ſcīficabꝫ dño deo tuo. Nō opaberis ī pmogenitꝫ bouis: ⁊ ñ tōdebis pmogenita ouiū. In ꝓſpectu dñi dei tui comedes ea p ānos ſinḡlos in loco quē elegerit dñs tu ⁊ dom⁹ tua. Sin aūt habuerit macl̄az ⁊ vel claudū fuerit vel cecū. aut in aliq̄ pte deforme vel debile ñ īmolabīt dño deo tuo: ſed intō portas vrbis tue comedas illud. Tam mūdus q̄ immūdus ſimilit vescent eis q̄i caprea et ceruo. Hoc ſolū obſeruab vt ſanguinē eoꝝ ñ comedas: ſed effundas in terram q̄i aquam.

¶ Ca. XVI

Obſerua menſem nouaꝝ frugum ⁊ verni pmum tēpis vt facias phaſe dño deo tuo: quoniaz in iſto menſe eduxit te dñs deus tuus ꝺ egipto nocte. Immolabiſq̄ phaſe dño deo tuo de ouibꝫ et de bobꝫ in loco quem elegerit dñs de⁹ tu⁹: vt habitet nomen ei⁹ ibi. Non comedes in eo panem fermentatū. Septē diebꝫ comedes abſq̄ fermento afflictōnis panem: q̄niam in pauore egreſſus es de egipto: vt memineris diei egreſſionis tue de egipto oībꝫ diebꝫ vite tue. Non apparebit fermentatū in omnibꝫ terminis tuis septē diebꝫ: ⁊ non remanebit de carnibꝫ eius qꝺ immolatum eſt veſpere. in die pmo mane. Non poteris immolare phaſe in qualibet vrbium tuaꝝ quas dñs deus tu⁹ datur⁹ eſt tibi: ſed in loco quē elegerit dñs de⁹ tuus vt habitet nomen ei⁹ ibi. Immolabis phaſe veſpere ad ſol occaſum qñ egreſſus es de egipto ⁊ coques et comedes in loco quez elegerit dñs deus tuus: maneq̄ ꝓſurgens vades in tabernacula tua. Sex diebꝫ comedes azima: et in die ſeptima quia collecta eſt dñi dei tui nō facies opus. Septē ebdomadas numerabis tibi ab ea die qua falcem in ſegetem miſeris et celebrabis diē feſtū ebdomadaꝝ dño deo tuo. oblatōem ſpontaneam man⁹ tue quā offeres iuxta bñdictōnem dñi dei tui. ⁊ epulaberis coram dño deo tuo tu ac fili⁹ tuus et filia tua et ſuus tu⁹ et ancilla tua et leuites q̄ eſt intō portas tuas. et aduena ac pupillus ⁊ vidua q̄ morant̄ vobiſcum in loco quem elegerit dñs deus tuus vt habitet nomen eius ibi: et recordaberis quoniaz ſuus fueris in egipto: cuſtodieſq̄ ac facies que p̄cepta ſunt. Solennitatē q̄z tabernaculoꝝ celebrabis p ſeptem dies qñ collegeris de area et torcl̄ari fruges tuas: et epulaberis in feſtiuitate tua tu et filius tu⁹ et filia et ſu⁹ tu⁹ et ancilla: leuites q̄z et aduena et pupillus et vidua q̄ intō ptas tuas ſunt. Septem diebꝫ dño deo tuo feſta celebrabis in loco quē elegerit dñs: bñdicetq̄ tibi dñs de⁹ tu⁹ in cūctis frugibꝫ tuis et in omni ope manuū tuaꝝ: eriſq̄ in letitia. Tribꝫ vicibꝫ p annum apparebit omne maſcl̄inū tuū in ꝓſpectu dñi dei tui in loco quē elegerit: in ſolēnitatē azimoꝝ. ⁊ in ſolēnitate ebdomadaꝝ: et in ſolēnitate tabernacl̄oꝝ. Non apparebit añ dñm vacu⁹: ſed offeret vnuſq̄ſq̄ ꝑm qꝺ habuerit iuxta bñdictōem dñi dei ſui quā dederit ei. Judices et magiſtros cōſtitues in oībꝫ portis tuis q̄s dñs de⁹ tu⁹ dederit tibi p ſingulas tribꝫ tuas vt iudicent pl̄m iuſto iudiciō: nec in alterā ptem declinent. Non accipies pſonā nec munera: q̄ munera excecant oc̄los ſapientū: et mutant v̄ba iuſtoꝝ. Juſte qꝺ iuſtum eſt pſeq̄ris: vt viuas ⁊ poſſideas ęraz quam dñs deus tu⁹ dederit tibi. Non plantabis lucū. ⁊ oēm arborez iuxta altare dñi dei tui: nec facies tibi atz conſtitues ſtatuam q̄ odit dñs deus tuus.

¶ Ca. XVII.

On immolabis dño deo tuo bouez ⁊ ouem in q̄ eſt macula. aut q̄ꝑiaz vicij: q̄ abominatō eſt dño deo tuo Cūq̄ repti fuerint apud te intō vnaz ptaꝝ tuaꝝ quas dñs de⁹ tuus dabit tibi vir aut ml̄ier q̄ faciant malū in ꝓſpectu dñi dei tui ⁊ trāſgrediant̄ pactū illi⁹. vt vadant et ſeruiant diis alienis et adorent eos ſolem et lunam ⁊ oēm miliciam celi q̄ non p̄cepi et hoc tibi fuerit nūciatū. audienſq̄ inq̄ſieris

diligenter.et vex esse reperieris.et abomi-
natõ facta est in israel: educes vir ac mu-
lierem q̃ rem sceleratissimam perpetrunt
ad portas ciuitatis tue ꝙ lapidibꝫ obruẽt.
In ore duoꝝ aut triũ testium pibit q̃ inte-
ficiet. Nemo occidat: vno cõtra se dicente
testimoniũ. Manꝰ testium ꝑma interficiet
eum: et manꝰ reliqui ꝓli extrema mittet:
vt auferas malũ de medio tui. Si difficile
ꝙ ambiguũ apud te iudiciũ esse ꝑspexeris
inter sanguinẽ et sanguinẽ: causaꝝ ꝙ cãm.
lepram et nõ lepm. et iudicũ intra portas
tuas videris verba variari: surge ꝙ ascen-
de ad locũ quẽ elegerit dñs deus tuus: ve-
niesq̃ ad sacerdotes leuitici generis et ad
iudicem q̃ fuerit illo tpe. quiresq̃ ab eis.
q̃ iudicabunt tibi iudicij veritatẽ ꝙ facies
q̃cũq̃ dixerint q̃ ꝑsunt loco quẽ elegerit
dñs ꝙ docuerit te iuxta legem eiꝰ. seq̃risq̃
sñam eoꝝ: nec declinabis ad dextram neq̃
ad sinistram. Qui autem supbierit nolens
obedire sacerdotis imperio q̃ eo tpe mini
strat dño deo tuo ex decreto iudicis: mori-
etꝰ hõ ille. et auferes malũ de isrl': cũctusq̃
ꝓlus audiens timebit vt nullus deinceps
intumescat supbia. Cum ingressus fueris
terrã quaꝝ dñs deus tuꝰ dabit tibi ꝙ posse-
deris eam habitaueriscq̃ in illa et dixeris
constituaꝝ sup me regem sicut hñt omnes
p̃ circuitũ natões: eũ ꝯstitues quẽ dñs deꝰ
tuus elegerit de numero fratꝝ tuoꝝ. Non
poteris alteriꝰ gentis hoiem regeꝝ facere:
q̃ non sit frater tuus. Cũq̃ fuerit ꝯstitutꝰ.
non multiplicabit sibi equos neq̃ reducet
ꝓlm in egiptũ eqtatꝰ numero subleuatꝰ:
prestim cũ dñs precepit vobis vt nequaq̃
ampliꝰp eandem viam reuertamini. Non
habebit vxores plurimas q̃ illiciant aĩm
eius: neq̃ argenti ꝙ auri immẽsa pondera.
Postq̃ autem sederit in solio regni sui de-
scribet sibi deutronomiũ legis huiꝰ in vo-
lumine. accipiens exemplar a sacerdotib
leuitice tribꝰ habebit secum: legetq̃ illud
omnib diebꝫ vite sue vt discat timere dñm
deum suũ et custodire verbaꝝ ceremonias
eius que in lege precepta sunt. Nec eleuet
coꝝ eius in superbiam super fratres suos:
neq̃ declinet in partẽ dextraꝝ vel sinistrã:
vt longo tempore regnet ipse et filius eiꝰ
super israel.

Capitulum. XVIII.

On habebunt sacerdotes et leuite 4.
et omnes q̃ de eadem tribu sunt ꝑ-
tẽ ꝙ hereditatẽ cũ reliq̃ ꝓli israel
q̃ sacrificia dñi ꝙ oblatões eiꝰ comedent.
Et nihil aliud accipient ꝺ possessione fra-
trꝫ suoꝝ. Dñs enim ipe est hereditas eoꝝ:
sicut locutus ẽ illis. Hoc erit iudiciũ sacer
dotũ a ꝓlo ꝙ ab hijs q̃ offerunt victimas:
siue bouẽ siue ouem immolauerint dabũt
sacerdoti armũ ac vẽtriculũ: ꝑmicias fru-
mẽti. vini et olei et lanaꝝ ptem ex ouium
tonsione. Ipsum enim elegit dñs deꝰ tuus
de cunctis tribub tuis: vt stet ꝙ ministret
nomini dñi dei tui ipe et filij eiꝰ in sempiter-
nũ. si exierit leuites ex vna vrbiũ tuaꝝ ex
omni isrl' in q̃ habitat et voluerit venire
desiderans locũ quẽ elegerit dñs: ministra-
bit in noie dñi dei sui sicut oẽs frẽs eiꝰ le-
uite q̃ stabunt eo tpe coraꝝ dño. Partẽ ci-
boꝝ eandeꝫ accipiet quaꝝ ꝙ ceteri: excepto
eo qꝺ in vrbe sua ex paterna ei successione
debet. Cñ ingressus fueris terrã quã dñs
deꝰ tuꝰ dabit tibi caue ne imitari vel' ab-
ominatões illaꝝ gentiũ: nec inueniat in
te q̃ lustret filiũ suũ aut filiã ducẽs p ignẽ
aut q̃ ariolos scisciteꝫ aut obꝑuet somnia 5.
atq̃ auguria: ne sit maleficꝰ ne incantatoꝛ:
ne phitones cõsulat nec ꝺinos ꝙ q̃rat a mor
tuis veritatẽ. Omnia enim hec abominat
dñs: et ꝓpt istiusmõi scelera delebit eos in
introitu tuo. Perfectꝰ eris ꝙ absq̃ macla:
cũ dño deo tuo. Gentes iste q̃ꝝ possidebis
ẽrã augures et ꝺinos audiũt: tu aũ a dño
deo tuo aliter institutꝰ es. Prophã de gẽte
tua ꝙ ꝺ fribꝫ tuis sic me suscitabit tibi dñs
deꝰ tuꝰ: ipm audies vt petisti a dño ꝺo tuo
in oreb qñ contõ congregata est atq̃ dixisti.
Ultr̃ non audiaꝝ vocẽ dñi dei mei: ꝙ ignem
hunc maxim amplioꝛ nõ videbo ne morier.
Et ait dñs mihi. Bene omnia sunt locuti.
Prophetam suscitabo eis de medio fratꝝ
suoꝝ simile tui: ꝙ ponaꝝ ꝺba mea ĩ ore ei-
us: loquetq̃ ad eos omnia q̃ precepo illi.
Qui aũ ꝺba eiꝰ q̃ loquet in noie meo audi
re voluerit: ego vltoꝛ existã. Prophã aũ q̃
arrogantia deꝑuatꝰ voluerit loq̃ in noie
meo q̃ ego non ꝑcepi illi vt diceret. aut ex
noie alienoꝝ deoꝝ: interficietꝫ. Qꝺsi tacita
cogitatõe rñderis: qũo possum intelligere
verbũ qꝺ dñs ñ ẽ locutꝰ: hoc habeꝺ signũ
Quod in nomine dñi ꝓphẽta ille ꝑdixerit

et non euenerit. hec dñs non est locut⁹:sz ptumorem animi sui ꝓpheta confinxit: et idcirco non timebis eum. ℂ Ca.XIX.

6. Olim dispsiderit dñs de⁹ tuus gentes quaꝝ tibi tradit⁹ est terra.et possederis eam habitaueriszꝫ ī urbib ei⁹ ꝙ in edib: tres ciuitates sepab tibi in medio terre quaz dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi in possessionē sternens diligenť viam:et ī tres eq̄liter ptes totam ťre tue ꝓuinciam diuides vt habeat e vicino q̄ ꝓter homicidiū ꝓfug⁹ est q̄ possit euadere. Hec erit lex homicide fugientis:cui⁹ vita ſuanda est. Qui pcusserit ꝓxīm suū nesciens. ꝙ ỳ heri ꝙ nudiusterci⁹ nullū conť eū odium habuisse ꝓbabať.sed abisse cū eo simpliciter in siluam ad ligna cedenda:ꝙ in succisione lignoꝝ secur⁹ fuerit manu ferꝝqꝫ lapsum ỏ manubrio amicū ei⁹ pcusserit ꝙ occiderit:ꝫ ad vnam supdictaꝝ urbiū ꝓfugiet ꝙ viuet: ne forsitan ꝓxim⁹ ei⁹ cui⁹ effusus ē sanguis dolore stimulat⁹ ꝓsequať ꝙ apprehēdat eū si longior via fuerit. ꝙ pcuciat aīam ei⁹ q̄ nō est reus mortis: qz nullū conť eū qui occisus ē odium ꝑus habuisse mōstrať. Idčco ꝑcipio tibi vt tres ciuitates eq̄lis intra se spacij diuidas. Cū ať dilatauerit dñs deus tu⁹ terminos tuos sicut iurauit ꝓrib tuis ꝙ dederit tibi cūctam ťram quā eis pollicitus ē:si tñ custodieris mandata ei⁹ ꝙ feceritis q̄ hodie precipio tibi vt diligas dñm deū tuū ꝙ ābulas ī vijs ei⁹ omni tpe:addes tibi tres alias ciuitates ꝙ supdictaꝝ trium urbiū numeꝝ duplicabis. vt non effundať sanguis innoxi⁹ in medio ťre quā dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi possidēdaz.ne sis sāguis re⁹.

7. T. Si q̄s ať odio hñs ꝓxīm. insidiat⁹ fuerit vite ei⁹ surgenszꝫ pcusserit illū ꝙ mortuus fuerit fugeritqꝫ ad vnaz de supdictis urbibus:mittēt seniores ciuitatis illi⁹ ꝙ arripient eū de loco effugij ť̄dentqꝫ in manu ꝓximi c⁹ sanguis effusus ē:ꝙ morieť. Nō misereberis ei⁹:ꝙ auferes noxiū sanguinem de ísrl:vt bñ sit tibi. Non assumes ꝙ trāsferes t̄minos ꝓximi tui q̄s fixer̄t ꝑres ī possessione tua:quaz dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi ī ťra quā accepis possidēdā Nō stabit testis vn⁹ conť aliquē quicq̄d illud pcī et facinoris fuerit:sed in ore duoꝝ aut triū testiū stabit omne ỏbum. Si steterit testis mendax conť boiez accusās eū ꝑuaricatōis: stabūt ambo quoꝝ causa ē ante dñm in cōspectu sacdotū ꝙ iudicū q̄ fuerint ī diebo illꝫ. Cūqꝫ diligentissime pscrutātes inuenerīt falsuz testē dixisse conť ffrem suū mendaciū:reddēt ei sicut ffri suo facere cogitauit. ꝙ auferes malū de medio tui:vt audientes ceteri timorem habeant ꝙ nequaq̄ talia audeant facere. Nō misereberis ei⁹:sed aīam ꝓ aīa. oculū ꝓ oculo.dentē ꝓ dente. manū ꝓ manu:pedem ꝓ pede exiges. ℂ Ca.XX.

8. Si exieris ad bellū conť hostes tuos. ꝙ videris eq̄tat⁹ ꝙ curr⁹. ꝙ maiorem q̄ tu habeas aduersarij exercit⁹ mlt̄itudinē: nō timeb eos qz dñs deus tu⁹ tecū est q̄ eduxit te de ťra egipti. Appropinq̄nte ať iam ꝑlio stabit sacdos añ acie: ꝙ sic loqueť ad ꝓpl̄m. Audi isrl̄. Clos hodie conť inimicos vros pugnaz cōmittitis:ñ ptimescat cor vr̄m. Nolite metuere. nolite cedere. nec formidetis eos:qz dñs de⁹ vr̄ in medio vr̄i est:ꝙ ꝓ vob conť aduersarios dimicabit vt eruat vos de ꝑiculo. Duces q̄z ꝑ singl̄as turmas audiente exercitu pclamabūt. Quis ē homo q̄ edificat domū nouam:ꝙ ñ dedicauit eaz! Uadat et reuertať in domū suaz:ne forte moriať in bello ꝙ alⁱ dedicet eaz. q̄s est hō q̄ plantauit vineā: ꝙ nec dū fecit eaz eē cōmunē ỏ q̄ vesci oīb liceat! Uadat ꝙ reuertať in domū suaz:ne forte moriať in bello et alⁱ hō ei⁹ fungať offitō. Quis est hō q̄ despondit uxorē ꝙ non accepit eā! Uadat ꝙ reuertať in domū suam:ne forte moriať in bello ꝙ alⁱ hō accipiet eaz. Hijs dictis addēt reliq̄:ꝙ loq̄ť ad ꝓpl̄m. Quis ē hō formidolosus ꝙ cordis pauido! Uadat ꝙ reuertať in domū suam:ne pauere faciat corda frm suoꝝ.sic ipe timore pterrit⁹ est. Cūqꝫ siluerīt duces exercit⁹ ꝙ finē loq̄zdi fecerīt:vnuszqszꝫ suos ad bellū cuneos prepabit. Si q̄n accesseris ad expugnandaz ciuitatē:offeres ei ꝑmū pacē. Si recepit ꝙ apuerit tibi ptas: cūct⁹ ꝓplus q̄ in ea est saluabiť. ꝙ ſuiet tibi sub tributo. Sin aūt fedus inire noluerit ꝙ ceperit conť te bellū oppugbis eam. Cūqꝫ ťdiderit dñs de⁹ tu⁹ illaz ī manu tua:pcucies omne qđ in ea generis masculini ē in ore gladij absqꝫ mlieribo ꝙ infātib iumētis ꝙ ceteris q̄ in ciuitate sunt. Omnē predam exercitui diuides: et comedes de spolijs hostiū tuoꝝ que dñs deus tuus dederit tibi. Sic facies

cunctis ciuitatibꝫ q̄ a te ꝓcul valde sunt: ꝙ nō sunt de hijs vrbibꝫ q̄s in possessionē acceptur⁹ es. De hijs aūt ciuitatibꝫ q̄ dabunt tibi nullum oīno pmittes viuere sed interficies in ore gladij: ethēū videlicet ꝙ amorreū ꝙ chananeū pherezeū ꝙ eueū ꝙ iebuseū sicut p̄cepit tibi dñs de⁹ tuus: ne forte doceant vos facere cūctas abominatōes quas ipsi opati sunt dijs suis. ꝙ peccetis in dñm deū vr̄m. Cū obsederis ciuitatē multo tpe ꝙ munitōibꝫ circūdederis vt expugnes eā. non succides arbores de quibꝫ vesci pt̄: nec securibꝫ p circuitū debes vastare regionem quoniaꝫ lignū est ꝙ non hō: nec pt̄ bellantiū ꝓt̄ te augere numer̄. Si qua aūt ligna nō sunt pomifera sed agrestia ꝙ in ceteros apta vsus: succide ꝙ extrue machīas donec capias ciuitatē q̄ ꝓt̄ te dimicat. Ca. XXI

Quando inuentū fuerit ī terra quā dñs deus tu⁹ datur⁹ est tibi hom̄is cadauer occīsi. et ignorabit̄ cedis re⁹: egredient̄ maiores natu ꝙ iudices tui ꝙ metient̄ a loco cadaueris. singulaꝝ per circuitū spacia ciuitatū: et quam vicinior̄em ceteris eē ꝑspexerint semores ciuitatis illi⁹ tollent vitulam de armento q̄ non traxit iugū. nec terraꝫ scidit vomere. ꝙ ducent eam ad vallē asperam atꝫ saxosam q̄ nunq̄ arata ē. nec sementē recepit ꝙ cedent in ea ceruices vitule. Accedentq̄ sac̄dotes filij leui q̄s elegerit dñs de⁹ tu⁹ vt mīstrent ei ꝙ benedicant in noīe ei⁹ ꝙ ad vbum eoꝝ omne negotiū pendet ꝙ quicq̄d mundū vel īmundū est iudicet̄ ꝙ veniēt maiores natu ciuitatis illi⁹ ad interfectū lauabūtq̄ man⁹ suas sup vitulaꝫ q̄ ī valle p̄cussa ē: ꝙ dicēt. Man⁹ nr̄e non effuderūt sanguinē hūc: nec oculi viderūt. Propici⁹ esto pl̄o tuo israel quē redemisti dñe: ꝙ nō reputes sanguinē īnocentē in medio pl̄i tui isrl̄. Et auferet̄ ab eis reat⁹ sanguinis: tu aūt alien⁹ eris et ab innocentis cruore q̄ fusus est cū feceris qđ p̄cepit dñs. Si egress⁹ fueris ad pugm contr̄ inimicos tuos ꝙ trāditerit eos dñs de⁹ tu⁹ in manu tua captiuosq̄ duxeris: ꝙ in numero captiuoꝝ mlierē pulcrā ꝙ adamaueris eam volueriscq̄ hr̄e vxorem: introduces eam in domū tuam. Que radet cesariē ꝙ circūcidet vngues. ꝙ deponet vestem in q̄ capta ē: sedenscq̄ in domo tua flebit p̄rem ꝙ mr̄em suā vno mense. ꝙ postea intrabis ad eam. dormiesq̄ cū illa: ꝙ erit vxor tua. Si aūt postea non placuerit aīo tuo. dimittis eaꝫ liberam: nec vendere poteris pecunia nec oppimere p potentiā: qr̄ humiliasti eā. Si habuerit hō vxores duas vnaꝫ dilectam ꝙ alterā odiosaꝫ genueritq̄ ex eis liberos et fuerit fili⁹ odiose pmogenit⁹ volueritq̄ substantiaꝫ int̄ filios suos diuidere: ñ poterit filiū dilecte facere pmogenitū et pferre filio odiose: sed filiū odiose agn̄scet pmogenitū dabitq̄ ei de hijs q̄ habuerit cuncta duplitia. Iste est enim pncipiuꝫ liberoꝝ ei⁹. ꝙ huic debent̄ pmogenita. Si genuerit hō filiū ꝓtumacē ꝙ pteruū q̄ nō audierit p̄ris ac mr̄is impiū. ꝙ cohercit⁹ obedire ꝓtēpserit apprehēdent eū ꝙ ducent eū ad seniores ciuitatis illi⁹ ꝙ ad portaꝫ iudicij dicētq̄ ad eos. Fili⁹ nr̄ iste pteru⁹ ꝙ ꝓtumax ē: monita nr̄a audire ꝓtēnit: ꝓmessatōibꝫ vacat et luxurie atꝫ cōuiuijs: lapidibꝫ eum obruet pl̄us ciuitatis ꝙ morier̄ vt auferatis malū de medio vr̄i: ꝙ vniuersus isrl̄ audiens pti mescat. Cū peccauerit hō qđ morte plectēdum est: ꝙ adiudicat⁹ morti appēsus fuerit in patibulo: nō pmanebit cadauer ei⁹ in lign̄o. sed in eadē die sepelier̄: qr̄ maledict⁹ a deo est q̄ pendit in ligno: ꝙ nequaq̄ ꝓtaminabis t̄ram tuam quam dñs deus tuus dederit tibi in possessionem. Ca. XXII.

Non videbis bouez ꝙ ouem frīs tui errantē ꝙ prētibis: sed reduces frī tuo: etiamsi non ē ꝑpinqu⁹ fr̄ tuus nec nosti eū. Duces in domū tuam: ꝙ erūt apud te q̄diu q̄rat ea frater tu⁹ ꝙ recipiat. Similit̄ facies de azino ꝙ de vestimento et de omni re frīs tui q̄ perierit: si inueneris eam ne negliges quasi alienaꝫ. Si viderīs azinū fratris tui. aut bouez cecidisse ī via nō despicies sed subleuabis cū eo. Non induet̄ mulier veste virili: nec vir vtet̄ veste femīea Abominabilis enim apud deū est q̄ facit hoc. Si ambulans p viā. in arbore vel in t̄ra nidū auis īueneris ꝙ mr̄em pull̄ vel ouis desup incubantē. nō tenēb̄ eam cū filijs sꝫ abire pacieris captos tenēs filios: vt bñ sit tibi ꝙ lōgo viuas tpe. Cū edificaueris domū nouā facies mur̄ tecti p ccuitū ne effūdat̄ sāguis ī domo tua: ꝙ sis re⁹ labentē alio. ꝙ in p̄ces ruentē. Nō seres vineā tuā altero semīe: ne ꝙ semētis quā seuisti ꝙ q̄ nascūt̄ ex vinea pit̄ sc̄tificēt̄. Non

arabis in boue simul et azino. Non induēris vestimētō qđ ex lana linoq3 ptexti est. Funiculos in fimbrijs facies p q̃tuor angulos pallij tui q̃ opiris. Si duxerit vir vxorem et postea odio habuerit eam q̃sieritq3 occasiones q̃b dimittat eaz obiciēs ei nomē pessimū. 7 dixerit vxorī hanc accepi et ingressus ad eaz ñ inueni ǒginē: tollēt eaz pr̃ 7 mr̃ ei⁹ et ferent secū signa ǒginitatis ei⁹ ad seniores vrbis q̃ in pta sunt. et dicet pr̃. Filiam meaz dedi huic vxorī: quam q3 odit imponit ei nomē pessimū vt dicat nō inueni filiam tuaz ǒginē: 7 ecce hec sūt sig̃ ǒginitatis filie mee. Expandent vestimētū
6. corā senioribꝫ ciuitatis: apprehēdētq3 senes vrb̄ illi⁹ vir̃ 7 ǒberabūt illū. pdēnantes insup centū siclis argēti q̃s dabit pr̃i puelle q̃niaz diffamauit nomē pessimū sup ǒginē isr̃l: habebitq3 eaz vxorē 7 non potērit eaz dimittere oīb̄ diebꝫ vite sue. Qđsi verꝫ est qđ obicit 7 ñ est ī puella inuēta virgīitas: eicient eaz ext̄ dom⁹ pr̃is sui 7 lapidibꝫ obruent viri ciuitatis illi⁹ et morietꝰ q̃niam
7. fecit nephas in isr̃l vt fornicaretꝰ in domo pr̃is sui: et auferes malū de medio tui. Si dormierit vir cū vxore alteri⁹ vtq3 morient̄ .i. adult̄ 7 adultera 7 auferes malū de isr̃l. Si puellaz virginē despōderit vir 7 inuenerit eaz aliq̃s in ciuitate 7 pcubuerit cū ea: educes vtrumq3 ad ptam ciuitatis illi⁹ 7 lapidibꝫ obruent̄: puella q3 ñ clamauit cū eēt in ciuitate: vir q3 humiliauit vxorē p̄rimi sui: 7 auferes malū de medio tui. Sin aūt ī agro reperit vir puellaz q̃ despōsata est. et apprehēdens pcubuerit cū ea ipe morietꝰ solus: puella nihil pacietꝰ nec ē rea mortis: q̃niaz sic̄ latro psurgit pr̃ frēm suū 7 occidit aīaz ei⁹ ita 7 puella ppessa ē. Sola erat in agro: clamauit 7 null⁹ affuit q̃ liberaret eaz. Si inuenerit vir puellā virginē q̃ non
7. bt̄ spōsū 7 apprehēdens pcubuerit cū illa 7 res ad iudiciū venerit: dabit q̃ dormiuit cū ea pr̃i puelle centū q̃ntāgīta siclos argēti. 7 habebit eam vxorē q3 būiliauit illam. Nō poterit dimittere eam cūctis diebꝫ vi-

On accipiet bō. te sue. Ca. XXIII.

vxorez pr̃is sui: nec reuelabit opimentū ei⁹. Non intrabit eunuchus attritis vel amputatis testiculis 7 abscisso veretro eccl̄iaz dn̄i. Non ingredietꝰ mās̄er boc ē de scorto nat⁹ in eccl̄iam dn̄i vsq3 ad decimam generatōem. Ammonites et moabites etiam pt⁹ decimaz generatōem non intrabunt eccl̄iaz dn̄i ineternū: q3 noluerūt vob̄ occurrere cū pane 7 aq̃ ī via q̃n egressi estis de egipto: etq3 pduxert̄ pr̃ de balaam filiū beor ǒ mesopothamia sirie vt malediceret tibi: 7 noluit dn̄s de⁹ tu⁹ audire balaam: vertitq3 maledictōem ei⁹ in bn̄dictōez tuaz eoq3 diligeret te. Nō facies cū eis pacē: nec q̃ras eis bona cūctis diebꝫ vite tue in sempiternū. Non abominaberis ydumeū 8.
q3 fr̃ tu⁹ est. nec egiptiū q3 aduena fuisti in terra ei⁹. Qui nati fuerīt ex eis tcia generatōe intrabūt in eccl̄iam dn̄i. Qñ egressus fueris aduersus hostes tuos in pugnam: custodies te ab omni re mala. Si fuerit ī-ter vos hō q̃ in nocturno sit pollut⁹ sōnio egredietꝰ ext̄ castra: 7 nō reuertetꝰ pusq3 ad vesp̄am laueturꝰ aq̃: 7 pt⁹ solis occasū regredietꝰ in castra. Habebis locū ext̄ castra ad quem egrediaris ad req̃sita nature: gerēs paxillū in baltheo. Cūq3 sederis fodies per circuitū. 7 egesta humo opies q̃ releuatus es. Dn̄s enim de⁹ tu⁹ ambulat ī medio castroz vt eruat te 7 dat tibi īimicos tuos: vt sint castra tua scta 7 nihil in eis appareat fedit̄atis: ne derelinq̃t te. Non ēdes fuū
dño suo q̃ a te pfugerit. Habitabit tecū in loco q̃ ei placuerit: 7 ī vna vrbiū tuaz req̃escet: ne cōtristes eū. Non erit meretrix de filiabꝫ isr̃l: nec scortat⁹ de filijs isr̃l. Non offeres mercedem pstibuli: nec p̄ciū canis ī domo dn̄i dei tui q̃cq̃d illud ē qđ vouerīt: q3 abominatō est vtrumq3 apud dn̄m deū tuū. Non fenerab̄ frī tuo ad vsurā pecuniā nec fruges nec quālibet aliaz rem: sed alieno. Fratri autē tuo absq3 vsura. id qđ indiget cōmodabis: vt benedicat tibi dn̄s de⁹ tu⁹ ī omni ope tuo in tra ad quam ingredieris possitēdam. Cū votū voueris dño deo tuo i. P.
non tardabis reddere. q3 req̃ret illud dn̄s deus tuus: etsi moratus fueris reputabitꝰ tibi in pcm. Si nolueris polliceri: absq3 pctō eris. Qđ aūt semel egressum ē de labijs tuis obseruabis 7 facies sicut p̄misisti dño deo tuo: 7 p̄pria volūtate 7 ore tuo locutus es. Ingress⁹ vineā p̄rimi tui comede uuas q̃ntū tibi placuerit: foras aūt ne efferas tecum. Si intraueris segetem amici tui frāges spicas et manu conteres: falce autem non metes.

Ca. XXIIII

accepit hō vxorem et habuerit eam ⁊ ñ inuenerit grām añ oculos ei⁹ ꝑ aliquam fedītatē: scribet libellū repudij ⁊ dabit ī manu illi⁹: ⁊ dimittet eā de domo sua. Cūq; egressa altēq; maritū duxerit ⁊ ille q̄; oderit eā dederitq; ei libellū repudij ⁊ dimiserit de domo sua vl' certe mortu⁹ fuerit: non poterit p̄or maritus recipe eam in vxorem. q; polluta est et abominabilis facta coraz dño: ne peccare facias terrā tuā quā dñs de⁹ tuus ꝯdederit tibi possidendam. Cū accepit hō nup vxorem non ꝓcedet ad bellū nec ei quippiam nēcitatis iniūgēt publice: sed vacabit absq; culpa domui sue: vt vno anno letet cū vxore sua. Non accipies loco pignoris inferiorē ⁊ superiorē molam: q; aīaz suā apposuit tibi. Si deꝑhensus fuerit hō solicitās frēm suū de filijs isrl'. ⁊ vendito eo accepit p̄cium inf̄icietē: et auferes malū de medio tui. Obs̄ua diligēt ne incurras plagā lep: sed facies q̄cunq; docuerint te sac̄dotes leuitici generis iuxta id q̄ p̄cepi eis: et imple solicite. Memētote q̄ fecerit dñs de⁹ vī marie in via cū egrederemī de egipto. Cuz repetes a primo tuo rem aliquaz quaz dē tibi. non ingredieris domū ei⁹ vt pign⁹ auferas: sed stabis foris et ille ibi ꝓferet quod habuerit. Si aūt paup est: non pnoctabit apud te pign⁹ sed statim reddas ei añ sol' occasū: vt dormiens in vestimento suo bñdicat tibi: ⁊ habeas iusticiaz corā dño deo tuo. Non negabis mercedē indigentis ⁊ paupis frīs tui. siue aduene qui tecū morat in terra ⁊ inf̄ portas tuas ē: sed eadē die reddas ei preciū laboris sui ante solis occasū q; paup est ⁊ ex eo sustentat aīaz suam: ne clamet contr̄ te ad dñm ⁊ reputetur tibi in pc̄m. Non occident p̄es ꝓ filijs nec filij ꝓ p̄ibus: sed vnusquisq; ꝓ pcō suo morietur. Non peruertes iudiciū aduene ⁊ pupilli: nec auferes pignoris loco vidue vestimentum Memēto q; fuieris in egipto: ⁊ eruerit te dñs deus tuus inde. Idcirco p̄cipio tibi vt facias hanc rem. Cū messueris segetē in agro tuo. ⁊ oblit⁹ manipulū reliq̄ris: nō reuerteris vt tollas illū. sed aduenā ⁊ pupillū ⁊ viduā auferre pacieris: vt benedicat tibi dñs de⁹ tu⁹ in omni ope manuū tuaꝝ Si fruges collegeris oliuaꝝ: quicquid remāserit ī arboribus ñ reuerteris vt colligas

sed relinq̄s aduene pupillo ac vidue Si vīdemiaueris vineā tuā. non colliges remanentes racemos: sz cedent in vsus aduene. pupilli ac vidue. Memēto q; ⁊ tu fuieris ī egipto: ⁊ idcirco p̄cipio tibi vt facias hāc

Si fuerit cā inf̄. rem. Ca. XXV

Si aliq̄s ⁊ inf̄pellauerīt iudices q̄z iustū eē ꝓspexerīt illi iusticie palmā dabūt: q̄z impiū ꝯdēnabūt impietatis. Si īa eum q̄ peccauit dignū viderint plagis: psternent ⁊ corā se faciāt ūberari. Pro mēsura pc̄i erit ⁊ plagaꝝ mod⁹: ita dūtaxat vt q̄dragenariū numeꝝ ñ excedāt: ne fede lacerat⁹ añ oculos tuos abeat frī tu⁹. Non ligabis os bouis terētis ī area fruges tuas Qñ hītauerīt frēs simul ⁊ vn⁹ ex eis absq; liberis mortu⁹ fuerit: vxor defūcti ñ nubet alteri sed accipiet eaz frī ei⁹ ⁊ suscitabit semen frīs sui: et ꝓmogenitū ex ea filiū noīe illi⁹ appellabit vt ñ deleat nomē ex isrl'. Si aūt noluerit accipe vxorē frīs sui q̄ ex lege debet pget mlier ad portā ciuitatis ⁊ inf̄pellabit maiores natu: dicetq;. Non vult frī viri mei suscitare semē frīs sui in isrl': nec me in ꝓiugiū sumere. Statimq; accersiri eū facient: ⁊ inf̄rogabūt Si rñderit nolo eā vxorē accipe: accedet mulier ad eum corā seniorib⁹. ⁊ tollet calciamentū ō pede ei⁹ spuetq; in facie ei⁹ ⁊ dicet. Sic fiet hōi q̄ nō edificat domū frīs sui. Et vocabitur nomē illi⁹ in isrl' dom⁹ discalciati. Si habuerint inf̄ se iurgiū viri duo ⁊ vn⁹ conr̄ alter rixari cepit: volensq; vxor alteri⁹ eruere vir suū ō manu fortiōris. miseritq; manū ⁊ apprēderit verēda ei⁹: abscides manū illi⁹. ne flecteris sup eaz vlla miserīa. Non habebis in sacculo diuersa pōdera mai⁹ ⁊ minus: nec erit in domo tua modi⁹ maior ⁊ minor. Pōdus habebis iustū ⁊ ver⁹: ⁊ modi⁹ eq̄lis ⁊ ver⁹ erit tibi: vt multo viuas tēpe sup terrā quā dñs de⁹ tu⁹ dederit tibi. Abominat enī dñs eū qui facit hec: ⁊ aduersat oēz iniusticiā. Memēto q̄ fecerit tibi amalech in via qñ egrediebaris ex egipto. quoniā occurrerit tibi et extremos agminis tui qui lassi residebant ceciderit. qñ tu eras fame ⁊ labore confectus: ⁊ non timuerit deum. Cum ergo dñs de⁹ tuus dederit tibi requiem. ⁊ subiecerit cunctas per circuitum natiōnes in terra quam tibi pollicitus est: delebis nomen eius sub celo. Ca-

ue ne obliuiscaris. Ca.XXVI.

Qñq; ingressus fuerís terrã quaz dñs de⁹ tu⁹ tibi datur⁹ ẽ possidendã et obtinueris eaz. atz habitaueris in illa tolles de cũctis frugib⁹ tuis p̃micias ⁊ pones in cartallo pgesq; ad locũ quẽ dñs de⁹ tu⁹ elegerit. vt ibi inuocet nomen ei⁹: accedesq; ad sacerdotez qui fuerit in dieb⁹ illis et dices ad eũ. Profiteor hodie coram dño deo tuo: q; ingressus sum in terrã p q̃ iurauit p̃ib⁹ nr̃is vt daret eam nobis. Suscipiensq; sacerdos cartallũ de manu tua ponet ante altare dñi dei tui: et loqueris in conspectu dñi dei tui. Syrus persequebat patrem meũ: qui descendebat in egiptũ et ibi pegrinat⁹ ẽ in paucissimo numero: creuitq; in gentẽ magnam ac robustam et infinite mlt̃itudinis. Afflixerũtq; nos egipcij ⁊ psecuti sunt imponẽtes onera gr̃uissima: ⁊ clamauim⁹ ad dñm deũ patz nr̃oz q̃ exaudiuit nos et respexit humilitatẽ nrãm et laborem atz angustiaz: et eduxit nos de egipto in manu forti et bc̃hio extento. in ingenti pauore. in signis atz portentis. et introduxit ad locũ istũ: et tradidit nobis terram lacte et melle manantez. Et idcco nunc offero p̃micias frugũ terre: q̃s dñs de⁹ dedit mihi. Et dimittes eas in ꝓspectu dñi dei tui: et adorato dño deo tuo epulaberis in oĩb⁹ bonis q̃ dñs de⁹ tu⁹ dederit tibi et domui tue: tu et leuites et aduena q̃ tecũ est. Oñ ꝓpleueris decimaz cũctaz frugũ tuaz anno decimaz tercio: dab⁹ leuite ⁊ aduene et pupillo et vidue vt comedant int̃ ptas tuas et saturent̃: loq̃risq; ĩ conspectu dñi dei tui. Attuli q̃ sanctificatum ẽ de domo mea et dedi illud leuite et aduene et pupillo ac vidue sic̃ iussisti mihi. Nõ ptriui mandata tua: nec sum oblitus imperij. Non comedi ex eis in luctu meo. nec sepaui ea in q̃libet ĩmundicia: nec expendi ex bijs q̃cq̃ in re funebri. Obediui voci dñi dei mei. et feci oĩa sicut p̃cepisti mihi. Respice de sanctuario tuo et de excelso celoz habitaculo: et benedic pl̃o tuo ísrl̃. et tre quam dedisti nob⁹ sicut iurasti p̃ib⁹ nr̃is: tre lacte et melle mananti. Hodie dñs de⁹ tuus p̃cepit tibi vt facias mãdata hec atz iudicia: vt custodias et ĩpleas ex toto corde tuo et ex tota anima tua. Dñm elegisti hodie vt sit tibi deus et ambules ĩ vijs ei⁹. vt custodias ceremonias illi⁹ et mandata atz iudicia et obedias ei⁹ imperio. Et dñs elegit te hodie vt sis ei pl̃us peculiaris sicut locut⁹ est tibi et custodias omnia p̃cepta illius: et faciet te excelsiorem cunctis gentib⁹ quas creauit in laudem et nomen et gloriam suam: vt sis pl̃us sanctus dñi dei tui sicut locutus est. Ca.XXVII

Recepit aũ moyses ⁊ seniores pl̃o ísrl̃ dicentes. Custodite omne mandatũ quod p̃cipio vob⁹ hodie. Cũq; trãslieritis iordanen in terrã quaz dñs de⁹ tuus dabit tibi: eriges in gentes lapides ⁊ calce leuigab⁹ eos vt possis in eis scribere oĩa verba legis hui⁹ iordane trãsmissio: vt introeas terraz quam dñs de⁹ tuus dabit tibi: terram lacte et melle manantez sicut iurauit patrib⁹ tuis. Oñ q̃ transieritis iordanen erigite lapides quos ego hodie p̃cipio vob⁹ in mõte hebal: et leuigab⁹ eos calce: et edificab⁹ ibi altare dño deo tuo de lapidib⁹ q̃s ferz nõ tetigit: et de saxis informib⁹ et impolitis: ⁊ offeres sup eo olocausta dño deo tuo et immolab⁹ hostias pacificas: comedesq; ibi et epulaberis coraz dño deo tuo. Et scribes sup lapides oĩa verba legis hui⁹ plane ⁊ lucide. Dixerũtq; moyses et sac̃dotes leuitici generis ad oẽm ísrl̃ez. Attẽde et audi ísrl̃. Hodie factus est pl̃us dñi dei tui. Audies voc̃ ei⁹ et facies mandata atz iustitias q̃s ego p̃cipio tibi. Precepitq; moyses pl̃o tuo in die illo dicens. Hij stabũt ad bñdicendũ dño sup montem garizĩ iordane trãsmissio: symeon leui iudas yssachar ioseph ⁊ bẽiamin. Et e regiõe isti stabũt ad maledicendũ in mõte hebal: ruben gad ⁊ aser. zabulon. dan ⁊ neptalĩ. Et pnũciabũt leuite dicẽtq; ad oẽs viros ísrl̃ excelsa voce. Maledict⁹ hõ q̃ facit sculptile ⁊ ꝓflatile abominatõem dñi. op⁹ manuũ artificũ: ponetq; illud in abscondito. Et rñdebit oĩs pl̃us: ⁊ dicet amẽ. Maledictus q̃ non honorat p̃em suũ ⁊ mr̃em. Et dicet oĩs pl̃us amẽ. Maledict⁹ q̃ transfert t̃minos primi sui. Et dicet oĩs pl̃us amẽ Maledict⁹ q̃ errare facit cecũ in itinere. Et dicet omnis pl̃us amen. Maledictus q̃ puertit iudiciũ aduene. pupilli et vidue. Et dicet oĩs pl̃us amen. Maledict⁹ q̃ dormit cum uxore patris sui: et reuelat operimentũ lectuli ei⁹. Et dicet oĩs pl̃us amẽ.

Maledict⁹ qui dormit cū omni iumēto. Et dicet oīs ꝓplus amē. Maledict⁹ qui dormit cū sorore sua filia pris sui vel mris sue. Et dicet oīs ꝓplus amē. Maledict⁹ qui dormit cū socru sua. Et dicet oīs ꝓplus amē. Maledictus qui dormit cū vxore ꝓximi sui. Et dicet oīs ꝓplus amē. Maledict⁹ qui clam percusserit ꝓximū suū. Et dicet oīs ꝓplus amē Maledict⁹ qui accipit munera. vt ꝑcuciat aīaz sanguīs innocētis. Et dicet oīs ꝓplus amē. Maledict⁹ qui ñ ꝑmanet in ꝑmonibꝫ legis huī⁹: nec eos ope ꝑficit. Et dicet omnis ꝓplus amen.

Ca. XXVIII.

Si aūt audieris vocem dñi dei tui vt facias atz custodias oīa mandata eius q̄ ego ꝑcipio tibi hodie: faciet te dñs de⁹ tuus excelsiorē cūctis gētibꝫ que ꝺsanc in ẽra. Veniētqz sup te vniuerse bñdictiones iste ⁊ apprehēdēt te: si tñ ꝑcepta ei⁹ audieris. Bñdict⁹ tu in ciuitate: ⁊ bñdict⁹ in agro. Bñdict⁹ fruct⁹ ventris tui ⁊ fruct⁹ ẽre tue fructusqz iumētoꝝ tuoꝝ greges armentoꝝ tuoꝝ ⁊ caule ouiū tuaꝝ. Bñdicta horrea tua: ⁊ bñdicte reliq̄e tue. Bñdictus eris ingrediens. ⁊ egrediens. Dabit dñs inimicos tuos q̄ ꝓsurgēt aduersum te corruentes in ꝓspcu tuo. Per viaz vnam venient ꝓ te: ⁊ p septē fugiēt a facie tua. Emittet dñs bñdictiones sup cellaria tua et sup oīa opa manuū tuaꝝ bñdicetqz tibi in terra quā accepis. Suscitabit te dñs sibi ī ꝓplm scm sicut iurauit tibi: si custodieris mādata dñi dei tui ⁊ ambulaueris in vijs eī⁹. Videbūtqz oēs terraꝝ ꝓplī q̄ nomē dñi invocatū sit sup te: ⁊ timebūt te. Abūdare te faciet dñs oīb⁹ bonis: fructu vteri tui et fructu iumētoꝝ tuoꝝ. fructu ẽre tue quā iurauit dñs ꝑib⁹ tuis vt daret tibi. Apiet dñs thesauꝝ suum optimū celū: vt tribuat pluuiā terre tue in tpe suo. Bñdicetqz cūctis opib⁹ manuū tuaꝝ: ⁊ fenerab⁹ gentib⁹ multis ⁊ ipe a nullo fen⁹ accipies. Constituet te dñs deus tu⁹ in caput ⁊ ñ in caudaz: ⁊ eris semp sup ⁊ ñ subt: si tñ audieris mā data dñi dei tui q̄ ego ꝑcipio tibi hodie et custodieris ⁊ feceris: ac non declinaueris ab eis nec ad dextram nec ad sinistraz: nec secutus fueris deos alienos neqz colueris eos. Qōsi audire nolueris vocem dñi dei tui vt custodias ⁊ facias oīa mandata ei⁹ ⁊ ceremonias q̄s ego ꝑcipio tibi hodie: venient sup te oēs maledictiones iste ⁊ apprehēdent te. Maledict⁹ eris ī ciuitate: maledict⁹ in agro. Maledictū horreū tuū: ⁊ maledicte reliq̄e tue. Maledict⁹ fruct⁹ vētris tui ⁊ fruct⁹ terre tue: armenta boū tuoꝝ ⁊ greges ouiū tuaꝝ. Maledict⁹ eris ingrediens ⁊ maledictus egrediens. Mittet dñs sup te famem ⁊ esuriem ⁊ increpatiōem in omīa opa tua q̄ tu facies: donec ꝺterat te ⁊ ꝑdat velocit adinuentiones tuas pessimas in quib⁹ reliquisti me. Adiungat tibi dñs pestilentiam: donec ꝺsumat te de terra ad quaz ingredieris possidēdaz. Percuciet te dñs egestate ⁊ febri ⁊ frigore, ardore ⁊ estu ⁊ aere corrupto ac rubigīe. ⁊ psequt donec pereas. Sit celū q̄ sup te est eneū: et terra quam calcas ferrea. Det dñs ꝟmbrē terre tue puluerē: ⁊ de celo descēdat sup te cinis donec cōteraris. Tradet te dñs corruentē añ hostes tuos: ⁊ p vnam viam egrediaris ꝓt eos. ⁊ p septē fugias: ⁊ dispgaris p oīa regna terre. Sitqz cadauer tuū in escam cunctis volatilib⁹ celi ⁊ bestijs terre: et nō sit qui abigat. Percuciat te dñs vlcere egipti: et ꝑt corpis p quā stercora digerūt: scabie q̄z et prurigine: ita vt curare neqas Percuciat te dñs amētia ⁊ cecitate ac furore mētis: ⁊ palpes ī meridie sic palpare solet cec⁹ ī tenebris: et ñ dirigas vias tuas Omniqz tpe calūniā sustineas: et opprimaris violēcia nec habeas q̄ liberet te: Uxorē accipias et alī⁹ dormiat cū ea. Domū edifices et ñ habites in ea. Plantes vineā: et ñ vindemies eā. Bos tu⁹ immolet coram te et ñ comedes ex eo. Azin⁹ tu⁹ rapiat in cōspectu tuo: et ñ reddat tibi. Oues tue dent inimicis tuis: et ñ sit qui te adiuuet. Filij tui et filie tue dandē alteri ꝑplo videntib⁹ oculis tuis et deficientib⁹ ad cōspctū eoꝝ tota die: et nō sit fortitudo in manu tua. Fruct⁹ terre tue et oēs labores tuos come dat ꝓplus quē ignras: et sis semp colūniam sustinēs et oppressus cūctis diebꝫ: et stupēs ad terrorē eoꝝ q̄ vidēbūt oculi tui. Percuciat te dñs vlcere pessimo ī genib⁹ et in suris: sanariqz nō possis a planta pedis vsqz ad vticem tuū. Ducetqz dñs ⁊ regem tuū q̄z constitues sup te in gentē quā ignoras tu et pres tui: et fuies ibi dijs alienis ligno et lapidi: ⁊ eris ꝑditus in ꝓuerbiū ac fabulam omnib⁹ populis ad q̄s te introduxerit

dñs. Sementē multam iacies in terram ⁊ modicū ꝯgregabis: qz locuste deuorabunt oīa. Vineam plātab ⁊ fodies ⁊ vinū nō bibes nec colliges ex ea q̄piam: q̄niā vastabit ōmib. Oliuas habeb in oīb fmīs tuis ⁊ non vngeris oleo: qz defluent ⁊ depibūt. Filios generab ⁊ filias ⁊ non frueris eis: q̄niaz ducent in captiuitatē. Oēs arbores tuas ⁊ fruges ire tue rubigo ꝯsumet. Aduena q̄ tecū versat in terra ascendat sup te eritq; sublimior: tu aūt descendes ⁊ eris inferior. Ipe fenerabit tibi ⁊ tu ñ fenerab ei. Ipse erit in caput: ⁊ tu eris in caudaz. Et veniēt sup te oēs maledictiones iste: ⁊ psequtes apprehendent te donec intereas: qz ñ audisti voce dñi dei tui: nec fuasti mandata ei⁹ ⁊ ceremonias q̄s pcepit tibi. Et erūt in te sig atz pdigia ⁊ in semīe tuo vsq; in sempiternū: eoq; ñ fuieris dño do tuo in gaudio cor disq; letitia ꝓpter rex oīm habūdantiā. Seruies inimico tuo quē īmittet tibi dñs in fame in siti ⁊ nuditate ⁊ omni penuria: ⁊ ponet iugū ferreū sup ceruicē tuam donec te cōterat. Adducet dñs sup te gentē de lōgi q̄ ⁊ de extremis ire finib in silitudiez aq̄le volantis cū impetu c⁹ liguam ītelligere ñ possis: gentē pcacissimaz q̄ nō deferat seni nec misereat puuli. ⁊ deforet fructū iumen tuop tuop ac fruges ire tue. donec ītereas: ⁊ ñ relīq̄t tibi triticū. vinū ⁊ oleū. armēta boū et greges ouiū donec te disp dat ⁊ ꝯterat in cūctis vrbib tuis: ⁊ destruant muri tui firmi atz sublimes. in q̄b habebas vidutiam ī omni terra tua. Obsidebis int ptas tuas in omni ira tua quā dabit tibi dñs de⁹ tuus: ⁊ comedes fructū vteri tui et carnes filiop tuop et filiap tuap q̄s dederit tibi dñs de⁹ tu⁹: in angustia ⁊ vastitate q̄ oppimet te hostis tu⁹. Dō delicat⁹ in te ⁊ luxuriosus valde inuidebit frī suo ⁊ vxori q̄ cubat in sinu suo ne det eis de carnib filiop suop q̄s comedet: eoq; nihil aliud habeat in obsidione: ⁊ penuria q̄ vastauerint te inimici tui int oēs portas tuas. Tenera mlier ⁊ delicata q̄ sup terrā ingredi ñ valebat nec pedis vestigiū figere ꝓpt mollicieꝫ ⁊ tenerit udinē nimiaz: inuidebit viro suo q̄ cubat in sinu ei⁹ sup filij ⁊ filie carnib ⁊ illuuie scdinap q̄ egrediunt de medio femi nū ei⁹: ⁊ sup liberis q̄ eadem hora nati sūt. Comedent enī eos claz ꝓpt rex oīm penuriam: in obsidione et vastitate q̄ oppimet te inimic⁹ tu⁹ int portas tuas. Nisi custodieris ⁊ feceris oīa verba legis h⁹ q̄ pscpta sunt in hoc volumīe. ⁊ timueris nomē ei⁹ gloriosū ⁊ terribile hoc est dñm deū tuum: augebit dñs plagas tuas et plagas semīs tui plagas magnas ⁊ pseuerantes infirmitates pessimas ⁊ perpetuas: ⁊ ꝙuertet te ī oēs afflictiones egipti q̄s timuistis ⁊ adhere bunt tibi. Insup ⁊ vniuersos languores ⁊ plagas q̄ nō sunt scpte in volumine legis hui⁹ īducet dñs sup te: donec te ꝓterat. Et 8.
remanebitis pauci nūero q̄ pri⁹ eratis sic̄ astra celi p mltitudine: q̄niaz ñ audisti vocē dñi di tui. Et sic̄ añ letat⁹ ē dñs sup vos bñ vobis faciens vosq; mltiplicans: sic letabit dispdens vos atz subuertēs: vt auferami de ira ad quā īgredieris possidendā. Dispget te dñs in oēs ppl̄os a sūmitate ire vsq; ad terminos ei⁹: ⁊ fuies ibi dijs alienis q̄s et tu ignoras ⁊ pres tui lignis ⁊ lapidib. In gentib q̄z illis nō q̄esces. neq; erit req̄es vestigio pedis tui. Dabit enim tibi dñs ibi cor pauidū ⁊ deficientes oculos. et aīaz ꝓsupta z merore: ⁊ erit vita tua q̄si pendens añ te. Timeb nocte et die: ⁊ nō credes vite tue. Mane dices q̄s mihi det vespe: ⁊ vespe q̄s mihi det mane: ꝓpt cordis tui formidinez q̄ terreberis ⁊ ꝓpt ea q̄ tuis videb oculis. Reducet te dñs classib in egiptū p viam de q̄ dixit tibi vt eam amplī⁹ non videres. Ibi venderis inimicis tuis in fuos ⁊ ancillas ⁊ nō erit q̄ emat.

Ca. XXIX

Hec sunt vba federis q̄d pcepit dñs moysi vt feriret cū filijs isrl in ira moab: pter illud fed⁹ q̄d cū eis pepigit in oreb. Locutusq; moyses oēm isrl: ⁊ dixit ad eos. Vos vidistis vniuersa q̄ fecit dñs coraz vob in terra egipti pharaoni et oīb fuis ei⁹ vniuersiq; tre illi⁹: tptatones magnas q̄s viderūt oculi tui: signa illa portentaq; ingentia: ⁊ non dedit vob dñs cor intelligens ⁊ oculos videntes: ⁊ aures que possint audire vsq; in pntez die. Adduxit vos q̄draginta annis p deserta: nō sunt attriti vestimēta vra: nec calciamenta pedū vroz vetustate ꝓsupta sunt. Panē nō comedistis. vinū ⁊ siceraz non bibistis vt scīretis q̄ ipe ē dñs de⁹ vr. Et venistis ad hūc locū: egressusq; ē seon rex esebon ⁊ og rex basan occurrentes nobis ad pugnam. ⁊ p

cussim⁹ eos ⁊ tulim⁹ terram eoꝝ. ac trabi-
dim⁹ possidendam ruben ⁊ gad ⁊ dimidie
tribui manasse. Custodite ergo ꝺba pacti
hui⁹ ⁊ implete ea: vt intelligatis vniuersa
2. q̃ facietis. Vos statis hodie cũcti corã dño
deo vr̃o: pncipes vr̃i ⁊ trib ac maiores na
tu atz doctores omis ꝓlus israel liberi et
uxores vr̃e ⁊ aduene qui tecum morant in
castris exceptis lignoꝝ cesoribꝰ ⁊ hijs q̃ cõ
portant aq̃s: vt transeas in federe dñi dei
tui. ⁊ in iureiurãdo qꝺ hodie dñs deus tu⁹
pcutit tecũ: vt suscitet te sibi in ꝓlm ⁊ ipe
sit dñs deus tu⁹ sicut locut⁹ est tibi. ⁊ sicut
iurauit pr̃ibꝰ tuis abrahaz. ysaac ⁊ iacob.
Nec vobis solis ego hoc fedus ferio ⁊ hec
iuramenta ꝓfirmo: sed cũctis pr̃ibꝰ ⁊ ab-
sentibꝰ. Vos enim nostis qũo habitauerim⁹
in terra egipti: ⁊ qũo transierim⁹ ꝑ me-
diũ natõnum: q̃s transeuntes vidistis ab-
ominatões ⁊ sordes. i. ydola eoꝝ lignum ⁊
lapideꝫ. argentũ ⁊ auꝝ q̃ colebant Ne for-
te sit inter vos vir aut mulier familia aut
trib cui⁹ cor auersum est hodie a dño deo
nr̃o vt vadat ⁊ fuiat dijs illaꝝ gentiũ ⁊ sit
inter vos radix germinans fel ⁊ amaritu-
3. dinem. Cũqꝫ audierit ꝺba iuramenti hui⁹
benedicat sibi in corde suo dicens pax erit
mihi ⁊ ambulabo in ꝑuitate cordis mei: ⁊
assumat ebria sicient̃ ⁊ dñs ñ ignoscat ei
sed tunc ꝙmaxime furor ei⁹ fumet ⁊ zelus
contra hoĩem illũ. ⁊ sedeant sup eũ omnia
maledicta q̃ scꝑta sunt in hoc volumine: ⁊
deleat dñs nomen ei⁹ sub celo ⁊ ꝓsumat eũ
in pditõe ex oĩbꝰ tribubꝰ isrl': iuxta male-
dictões q̃ in libro legis h⁹ ac federis ꝓtinẽ
tur. Dicetqꝫ seq̃ns generatõ ⁊ filij qui na-
scent̃ deinceps ⁊ pegrini qui delõge vene-
rit videtes plagas terre illi⁹ ⁊ ifirmitates
quibꝰ eã afflixerit dñs sulphure ⁊ solis ar-
dore ꝓburẽs ita vt vltra ñ seraꝫ nec virẽs
quiꝑpiaz germiet in exemplũ subuersionis
zodome ⁊ gomorre adame ⁊ seboim q̃s sb-
uertit dñs in ira ⁊ in furore suo ⁊ dicent
oẽs gentes Quare sic fecit dñs terre huic:
Que ẽ hec ira furoris ei⁹ immẽsa: Et rñdẽ-
bũt. Quia dereliq̃runt pactũ dñi qꝺ pepi-
git cũ pr̃ibꝰ eoꝝ q̃ñ eduxit eos ꝺ terra egi-
pti ⁊ fuierũt dijs alienis. ⁊ adorauerũt eos
q̃s nesciebant ⁊ quibꝰ non fuerũt attributi:
S. t. Ideirco irat⁹ est furor dñi ꝓtra terrã istam
vt induceret sup eam oĩa maladicta q̃ in
hoc volumie scꝑta sunt: ⁊ eiecit eos de ter
ra sua ĩ ira ⁊ ĩ furore ⁊ ĩ indigtione maxi-
ma. ꝓiecitqꝫ in terrã alienaz sic̃ hodie cõ-
ꝑbat. Abscondita a dño deo nr̃o q̃ mani-
festa sunt nob ⁊ filijs nr̃is vsqꝫ ĩ sẽpiternũ
vt faciã⁹ vniuersa legis hui⁹. Ca. XXX
Cum ergo venerint sup te omnes
ꝑmones isti benedictõ siue maledi
ctõ quam ꝓposui in conspectu tuo.
⁊ duct⁹ penitudine cordis tui in vniuersis
gentibꝰ in quas dispserit dñs de⁹ tuus ⁊
reuersus fueris ad eũ ⁊ obedieris ei⁹ im-
perijs sicut ego hodie p̃cipio tibi cũ filijs
tuis in toto corde tuo ⁊ in tota aĩa tua: re
ducet te dñs deus tu⁹ ꝺ captiuitate tua ac
miserebit̃ tui: ⁊ rursum congregabit te de
cunctis ꝓlis in quos te ante dispsit. Si
ad cardies celi fueris dissipat⁹ inde te re-
trahet dñs deus tu⁹: et assumet atz intro-
ducet in terraz quam possiderũt pres tui et
obtinebis eam: ⁊ benedicens tibi. maioris
numeri te esse faciet ꝙ fuerunt pres tui.
Circũcidet dñs deus tu⁹ cor tuũ ⁊ cor semi-
nis tui: vt diligas dñz deũ tuũ ex toto cor
de tuo ⁊ in tota aĩa tua: vt possis viuere.
Omnes at maledictões has cõuertet sup
inimicos tuos: ⁊ eos q̃ odert te ⁊ psequũt̃.
5. Tu at̃ reuerteris ⁊ audies vocem dñi dei
tui facieſqz vniuersa mandata q̃ ego pre-
cipio tibi hodie: ⁊ abundare te faciet dñs
de⁹ tu⁹ in cunctis opibꝰ manuum tuaꝝ in
sobole vteri tui ⁊ in fructu iumẽtoꝝ tuoꝝ
in vbertate terre tue ⁊ ĩ rex oĩm largita-
te. Reuertet̃ enim dñs vt gaudiat super te
in oĩbꝰ bonis sicut gauisus ẽ in pr̃ibꝰ tuis
si tñ audieris vocez dñi dei tui ⁊ custodie-
ris p̃cepta ei⁹ ⁊ ceremonias q̃ in hac lege
conscꝑta sũt: ⁊ reuertaris ad dñm deũ tuũ
in toto corde tuo ⁊ in tota aĩa tua. Man-
datũ hoc qꝺ ego p̃cipio tibi hodie ñ sup̃ te
ẽ neqꝫ ꝓcul positũ nec ĩ celo sitũ vt possis
dicere q̃s nr̃m valz ad celũ ascẽdere vt de-
ferat illud ad nos vt audiam⁹ atz ope cõ-
pleam⁹: neqꝫ trãs mare positũ vt causeris
⁊ dicas q̃s e nob poterit mare trãsfretare
⁊ illꝺ ad nos vsqꝫ ꝺferre vt possim⁹ audire
⁊ facere qꝺ p̃ceptũ ẽ: sz iuxta te ẽ ꝙmo val-
de ĩ ore tuo ⁊ ĩ corde tuo vt facias illũ Cõ-
6. sidera qꝺ hodie ꝓposuerĩ ĩ ꝓspcꝰ tuo vitã ⁊
bonũ ⁊ ecõtrario morte ⁊ malũ vt diligas
dñm deũ tuũ ⁊ ãbules ĩ vijs ei⁹ ⁊ custodias

mandata illius et ceremonias atq; iudicia et uiuas: atq; mltiplicet te bñdicatq; tibi in terra ad quã ingredieris possidendam. Si aũt auersum fuerit cor tuum et audire nolueris atq; errore deceptus adoraueris deos alienos et fulieris eis: pdico tibi hodie q pereas et puo tpe moreris in terra ad quã iordane trnsmisso ingredieris possidẽdã. Testes inuoco hodie celũ ⁊ terrã q ꝓposuerim vob vitã ⁊ bonũ: bñdictionẽ ⁊ maledictionẽ. Elige g̃ vitã vt ⁊ tu viuas ⁊ semẽ tuũ: diligas dñm deũ tuũ atq; obedias voci eius: ⁊ illi adhereas. Ipe est enĩ vita tua ⁊ lõgitudo dierũ tuor: vt habites in terra p q̃ iurauit dñs pribus tuis abrahã. ysaac ⁊ iacob vt daret eam illis.

Capitulum. .XXXI.

Dixit quoq; moyses ⁊ locut⁹ ẽ oĩa verba hec ad vniuersũ isrl ⁊ dixit ad eos. Centũviginti annor sum hodie: no possũ vlr egredi ⁊ ingredi: pser tim cũ ⁊ dñs dixerit mihi ñ trnsib iordanẽ istũ. Dñs g̃ deus tuus trnsibit añ te. Ipse delebit omnes gẽtes has in ꝓspectu tuo: ⁊ possidẽb eas. Et iosue iste trnsibit añ te: sicut locut⁹ est dñs. Facietq; dñs eis sicut fecit seon ⁊ og rgib amorreor ⁊ terre eorũ: delebitq; eos. Cũ g̃ ⁊ hos trdiderit vob sil'r: facietis eis sicut pcepi vob. Uiriliter agite: ⁊ ꝓfortamĩ. Nolite timere: ne paueatis ad ꝓspectũ eor qr dñs deus tu⁹ ipse ẽ ductor tu⁹: ⁊ ñ dimittet nec derelinq̃t te. Uocauitq; moyses iosue: ⁊ dixit ei coram omni isrl. Cõfortare ⁊ esto robustus. Tu enĩ introduces pl'm istũ in terrã quã dature se pribus eor iurauit dñs: ⁊ tu eã diuides sorte: Et dñs qui ductor est vĩ ipe erit tecũ: nõ dimittet nec derelinq̃t te. Noli timere nec paueas. Scripsit itaq; moyses legẽ hãc ⁊ trdidit eã sacerdotib filijs leui q portabant archã federis dñi ⁊ cũctis seniorib isrl. Precepitq; eis dicẽs. Post septẽ annos remissiõis in solẽnitate tabnaculor qui veniẽtib cũctis ex isrl vt appareant in ꝓspectu dñi dei tui ĩ loco quẽ elegerit dñs. leges ỽba legis hui⁹ coram oĩ isrl: audiẽtib eis et in vnũ oĩ pl'o congregato. tam viris q̃ mulieribus paruul'et aduenis qui sunt int portas tuas: vt audiẽtes discãt ⁊ timeãt dñm deũ vr̃m: et custodiant impleãtq; oẽs ſmones legis hui⁹. Filij q̃z eor qui nunc ignorant: vt audire possint et timeant dñm deũ suũ cunctis diebus quibus versant in terra: ad quã vos iordane trnsmisso pgitis obtinẽdã. Et ait dñs ad moyſen. Ecce ꝑpe sunt dies mortis tue. Uoca iosue: ⁊ state ĩ tabnaculo testionij vt pcipiã ei. Abierũt g̃ moyses ⁊ iosue ⁊ stetert in tabnaculo testionij: apparuitq; dñs ibi in colũna nubis q̃ stetit ĩ introitu tabnaculi. dixitq; dñs ad moyſen. Ecce tu dormies cũ pribus tuis: ⁊ pl's iste ꝓsurgẽs fornicabit p deos alienos ĩ terra ad quã ingrediet ⁊ habitabit ĩ ea: ibi derelinquet me et irritũ faciet fedus qd̃ pepigi cũ eo. Et irascet furor me⁹ ꝓ eũ in die illo: ⁊ derelinquã eũ et abscondã faciẽ meã ab eo: et erit in deuorationẽ. Inueniẽt eũ oĩa mala ⁊ afflictões: ita vt dicat ĩ illa die. Uere qr ñ est de⁹ mecũ inuenerũt me hec mala. Ego aũ absconda ⁊ celabo faciẽ meã ĩ die illo ꝓter oĩa mala q̃ fecit: qr secut⁹ ẽ deos alienos. Nũc itaq; scribite vob cãticũ illũd ⁊ docete filios isrl vt memoriter teneãt: ⁊ ore decantẽt: ⁊ sit mihi carmẽ istud p testimonio ĩter filios isrl. Introducã enĩ eum in terrã p q̃ iurauí pribus ei⁹ lacte ⁊ melle manantẽ. Cũq; ꝓmederit ⁊ saturati trssiq; fuerint auertent ad deos alienos ⁊ seruient eis: detrhentq; mihi ⁊ irritũ faciẽt pactũ meũ: postq̃ inuenerint eũ mala multa et afflictões: rñdebit ei canticũ illud p testionio: qd̃ nulla delebit obliuio ex ore semĩs tui. Scio enĩ cogitatões ei⁹: q̃ facturus sit. hodie antq̃ introducã eũ ĩ terrã quã ei pollicit⁹ sum scpsit q̃z moyses canticũ: et docuit filios isrl. Precepitq; dñs iosue filio nuz: ⁊ ait. Cõfortare ⁊ esto robust⁹. Tu enĩ itroduces filios isrl in terrã quã pollicit⁹ sũ et ego ero tecũ. Postq̃ g̃ scpsit moyses ỽba legis hui⁹ ĩ voluĩe atq; ꝓpleuit: pcepit leuitis q̃ portabãt archaz federis dñi dicẽs. Tollite libr istũ ⁊ ponite eũ in latere archẽ federis dñi dei vr̃i: vt sit ibi ꝓ te ĩ testionĩũ. Ego enĩ scio ꝓtetionẽ tuã ⁊ cuicẽ tuã duriſſimã. Adhuc viuẽte me ⁊ ingrediẽte vobiscũ sp ꝓtetiose egistis ꝓ dñm q̃ntomagis cũ mortu⁹ fuero. Cõgregate ad me oẽs maiores natu p tribus vr̃as atq; doctores: ⁊ loqr audiẽtib eis ſmones istos: ⁊ inuocabo ꝓ eos celũ et terram. Noui enĩ q̃ post mortem meam

inique agetis:et declinabitis cito de via: quã pcepi vob:et occurrẽt vobis mala in extremo tpe qñ feceritis malũ in ꝓspectu dñi vt irritetis eũ per opa manuũ vrãꝝ. Locut⁹ ẽ ergo moyses audiente vniuerso cetu isrl verba carmis hui⁹:ꝙ ad finem vsqꝫ ꝓpleuit. ¶ Capitulũ. .XXXII. Audite celi que loquor:audiat terra verba oris mei. Concrescat in pluuia doctrĩa mea:fluat vt ros eloquiũ meũ. Quasi imber sup herbã ꝙ q̃si stille sup gmina:qꝛ nomẽ dñi inuocabo. Date magnificentiã deo nr̃o:dei perfecta sunt opa:ꝙ oẽs vie ei⁹ iudicia. Deus fidel et absq; vlla iniquitate:iust⁹ꝙ rect⁹. Peccauerũt ei:nõ filij ei⁹ in sordibꝫ. Generatio ꝓua atq; puersa:hec cine reddis dño ꝓpl̃o stulte ꝙ insipiẽs:Nũquid nõ ipe est pr̃ tu⁹ q̃ possidet te:et fecit ꝙ creauit te:Memẽto dieꝝ antiq̃ꝝ.cogita generatões singulas. Interroga pr̃em tuũ ꝙ annunciabit tibi: maiores tuos et dicẽt tibi. Cñ diuidebat altissimus gẽtes.qñ sepabat filios adam. Constituit termios ppl̃oꝝ iuxta numeruꝫ filioꝝ isrl. Pars aũt dñi ppls eius:iacob funicul⁹ hereditatis eius. Inuenit eum in terra deserta:in loco horroꝛis ꝙ vaste solitu dinis. Circũduxit eũ ꝙ docuit ꝙ custodiuit q̃si pupillã oculi sui. Sicut aq̃la puocans ad volãdũ pullos suos:ꝙ sup eos volitãs. Expãdit alas suas et assũpsit eũ:atꝫ poꝛtauit in hũeris suis. Dñs sol⁹ duxit ei⁹ fuit ꝙ nõ erat cũ eo deus alien⁹. Cõstituit eum sup excelsã terrã:vt ꝓmederet fruct⁹ agroꝝ rũ. Vt sugeret mel de pet̃ oleumq; de saxo durissimo. Butirũ de armẽto ꝙ lac de ouibus:cũ adipe agnoꝝ ꝙ azietũ filioꝝ basã. Et hircos cũ medulla tritici:ꝙ sanguinez vue biberẽt meracissimũ. Incrassat⁹ est dilectus ꝙ recalcitauit:incrassatus. impiguat⁹. dilatat⁹. dereliq̃t deũ factoꝛẽ suũ ꝙ recessit a deo saluatoꝛi suo. Prouocauerũt eũ in dijs alienis:ꝙ in abominationibꝫ ad iracũdiã ꝓcitauerũt. Immolauer̃t demonijs et non deo:dijs q̃s ignoꝛabãt. Noui recẽteq; venerũt:q̃s nõ coluerũt pr̃es eoꝝ. Deuz q̃ te genuit dereliq̃sti:ꝙ oblit⁹ es dñi creatoꝛis tui. Vidit dñs ꝙ ab iracũdiã ꝓcitat⁹ ẽ: qꝛ puocauer̃t eũ filij sui ꝙ filie. Et ait. abscondam faciem meam ab eis:ꝙ ꝓsiderabo nouissima eoꝝ. Generatio enim peruersa est ꝙ infideles filij. Ipsi me puocauerũt in eo qui non erat deus:ꝙ irritauerũt in vanitatibꝫ suis. Et ego puocabo eos in eo qui non est ppl̃s ꝙ in gente stulta irritabo illos. Ignis succẽsus est in furoꝛe meo:et ardebit vsqꝫ ad inferni nouissima. Deuorabitq; terrã cũ germie suo:ꝙ mõtiũ fũda mẽta ꝓburet. Cõgregabo sup eos mala:ꝙ sagittas meas ꝓplebo in eis. Cõsumẽt̃ fame ꝙ deuoꝛabũt eos aues moꝛsu amarissimo. Dẽtes bestiaꝝ ĩmittaꝫ ĩ eos:cũ furoꝛe trahẽtiuꝫ sup terrã atꝫ serpẽtiũ. Foris vastabit eos gladi⁹ ꝙ int⁹ pauoꝛ:iuuenẽ sil̃ac virginẽ lactantẽ cũ hoĩe sene. Et dixi:vbi nam sũt:cessare faciã ex hoĩbꝫ memoriã eoꝝ. Sed ppt̃ irã inimicoꝝ distuli: ne forte supbirẽt hostes eoꝝ. Et dicerent. Man⁹ nr̃a excelsa:ꝙ nõ dñs fecit hec oĩa. Gens absq; ꝓsilio est ꝙ sine prudẽtia. vtinã sapent ꝙ intelligerẽt:ac nouissima puiderent. Quõ psequebat̃ vnus mille ꝙ duo fugauerũt decẽ milia:Nõne ideo qꝛ de⁹ suus vẽdidit eos ꝙ dñs ꝓclusit illos:Non enĩ ẽ deus nr̃ vt de⁹ eoꝝ ꝙ inimici nr̃i sũt iudices. De vinea sodomoꝝ vinea eoꝝ ꝙ ō sub urbanis gomoꝛre. Vua eoꝝ vua fel̃ ꝙ botrus amarissim⁹. Fel draconũ vinũ eoꝝ: ꝙ venenũ aspidũ insanabile. Nõne hec cõdita sũt apũd me ꝙ sigꝫta ĩ thesauris meis: Mea ẽ vlcio ꝙ ego rr̃ibuã eis ĩ tpe:vt labat̃ pes eoꝝ. Juxta ẽ dies pditõis ꝙ adesse festinãt tpa. Judicabit dñs ppl̃m suũ ꝙ seruis suis miserebit̃. Videbit q; infirmata sit man⁹:ꝙ clausi q̃ꝫ defecer̃t residuiq; cõsũpti sũt. Et dicẽt vbi sũt dij eoꝝ ĩ q̃bꝫ habebãt fiduciã. De q̃ꝝ victimis comedebãt adipes ꝙ bibebãt vinũ libaminũ. Surgãt et opitulen̄t vob ꝙ ĩ necitate vos ptegãt. Videte q; ego sim sol⁹ ꝙ ñ sit alius de⁹ pret̃ me. Ego occidã ꝙ ego viuere faciã:pcutiã ꝙ ego sanabo ꝙ ñ est q̃ de manu mea possit eruere. Leuabo ad celũ manũ meã:ꝙ dicã viuo ego ieternũ:si acuero vt vulgur gladiũ meũ ꝙ arripuerit iudiciũ man⁹ mea. Reddam vltionez hostibꝫ meis et bijs qui oderunt me retribuam. Inebriabo sagittas meas sanguine:ꝙ glabius meus deuorabit carnes. De cruoꝛe occisoꝝ et de captiuitate nudati inimicoꝝ capitis. Laudate gentes ppl̃m eius:qꝛ sanguinẽ fuoꝛũ suoꝝ vlciscetur. Et vindictam retribuet

in hostes eoꝝ: ꝙ ꝑpicius erit terre populi
sui. Venit ꝯ moyses ꝙ locutus est oīa ver
ba cantici hui⁹ in auribꝫ ꝑpl̄i: ipse ꝙ iosue
fili⁹ nun. Cōpleuitqꝫ oēs ꝑmones istos. lo
quēs ad vniuersū isrl̄. ꝙ dixit ad eos. Po
nite corda vr̄a in oīa verba mea q̄ ego te
stificor vobis hodie: vt mandetis ea filijs
vr̄is custodire ꝙ facere ꝙ īplere vniuersa q̄
scripta sunt in voluīe legis hui⁹: qꝛ nō in
cassum p̄cepta sunt vob: sed vt singuli in
eis viuerēt: q̄ faciētes lōgo tpe pseueretis
in terra ad quā iordane t̄nsmisso ingredi
mini possidēdā. Locutusqꝫ est dn̄s ad mo
ysen ī eadē die dicēs. Ascēde in montē istū
abarim: id est t̄nsitū. in montē nebo qui ē
ī terra moab ꝑ̄ hiericbō ꝙ vide terrā cha
naan quā ego t̄dam filijs isrl̄ obtinendā
et morere in mōte. Quē ꝓscendēs iūgeris
ꝑplis tuis. sicut mortu⁹ est aaron fr̄ tuus
in mōte hor ꝙ apposit⁹ ꝑplis suis: qꝛ ꝓuari
cati estis ꝓtra me in medio filioꝝ isrl̄ ad
aq̄s ꝓtradictōis ī cades deꝑti syn: ꝙ ñ scti
ficastis me ītер filios isrl̄. Econt̄ videb eā
et non ingredieris in eam quā ego dabo
filijs israbel.

Capitulum .XXXIII.

Hec est bn̄dictio q̄ bn̄dixit moyses
hō dei filios isrl̄ añ mortē suā. Et
ait. Dn̄s de syna venit ꝙ ō seir or
tus est nob. Apparuit de mōte pharā et cū
eo sctoꝝ milia. In dextera eius ignea lex.
dilexit ꝑplos. Oēs scti in manu illi⁹ sunt ꝙ
qui appropinq̄nt pedibꝫ eius. Accipiēt de
doctrīa illi⁹. Legē p̄cepit nobis moyses:
hereditatē multitudinis iacob. Erit apō
rectissimū rex ꝓgregatis p̄cipibꝫ ꝑpl̄i cuz
tribubꝫ isrl̄. Viuat ruben ꝙ ñ moriat̄ ꝙ sit
paru⁹ in nūero. Hec est iude bn̄dictio. Au
di dn̄e vocē iude et ad ꝑpl̄m suū introduc
eū. Man⁹ eius pugnābūt p eo: ꝙ adiutor illi⁹
ꝑ̄ aduersarios ei⁹ erit. Leui q̄z ait. Perfe
ctō tua ꝙ doctrīa tua a viro sctō tuo quē
ꝓbasti in tēptatōe ꝙ iudicasti ad aq̄s ꝯdi
ctōnis. Qui dixit p̄ri suo ꝙ mr̄i sue nescio
vos ꝙ frībꝫ suis ignro illos ꝙ nescierт filios
suos. Hij custodierūt eloquiū tuū ꝙ pactū
tuū seruauerт: iudicia tua o iacob ꝙ legē
tuā o isrl̄. Ponēt thimiama ī furore tuo:
ꝙ olocausta sup altare tuū. Bn̄dic dn̄e fo
rtitudini ei⁹ ꝙ opa manuū illius suscipe.
Percutite dorsa inimicoꝝ ei⁹: ꝙ q̄ oderūt
eum ñ ꝓsurgant. Et beniamin ait. Ama
tissim⁹ dn̄i habitabit ꝓfidēter: ī eo q̄si in tha
lamo tota die morabit̄ ꝙ ītер hūeros illi⁹
requescet. Joseph q̄z ait. De bn̄dictione dn̄i
terra eius: de pomis celi ꝙ rore atqꝫ abisso
subiacēte. De pomis fructuū sol̄ ac lune:
de vertice ātiq̄ꝝ mōtiū: de pomis collium
eternoꝝ ꝙ de frugibꝫ terre ꝙ de plenitudīe
eius. Bn̄dictio illi⁹ q̄ ait apparuit in rubo
veniat sup caput ioseph: ꝙ sup vticē naza
rei ītер frēs suos. Quasi ꝑmogeīti thauri
pulcritudo ei⁹ cornua rinocerotis cornua
illi⁹. In ipꝫ vētilabit gētes vsqꝫ ad termi
nos terre. Hee sūt ml̄titudines effraim. et
hec milia manasse. Et zabulō ait. Letare
zabulon ī exitu tuo ꝙ ysachar ī tabnacul̄
tuis: ꝑplos vocabūt ad montē: ibi immola
būt victias iusticie. Qui inūdatōnē maris
q̄si lac sugēt ꝙ thesauros abscōdit⁹ arena
rū. Et gad ait. Bn̄dict⁹ in latitudīe gad.
Quasi leo requeuit: cepitqꝫ brachiū ꝙ vticē
Et vidit p̄cipatū suū q̄ ī ptē sua doctor
eēt reposit⁹ q̄ fuit cū p̄cipibꝫ ꝑpl̄i ꝙ fecit
iusticias dn̄i ꝙ iudiciū suū cū isrl̄. Dan q̄z
ait. Dan catulus leonis: fluet largiter de
basan. Et neptalī dixit. Neptalī habūdan
tia pfruet̄ ꝙ plen⁹ erit bn̄dictōib⁹ dn̄i. ma
re et meridiē possidebit. Aser q̄z ait. Bn̄
dict⁹ in filijs aser. Sit placēs frībꝫ suis: ꝙ
intīguat ī oleo pedē suū. Ferꝝ ꝙ es calcia
mentū ei⁹. Sicut dies iuuētutis tue ita ꝙ
senect⁹ tua. Nō ē de⁹ ali⁹ vt de⁹ rectissim⁹.
Ascēsor celi auxiliator tu⁹. Magnificētia
ei⁹ discurrūt nubes: hītaculū ei⁹ sursū et
subt̄ brachia sēpiterna. Eiciet a facie tua
īimicū dicetqꝫ ꝓterere. Hītabitqꝫ isrl̄ ꝓfidē
ter ꝙ sol⁹. Oculꝰ iacob ī terra frumēti ꝙ vi
ni: celiq̄ caligabūt rore bēs tu isrl̄. Quis
sil̄is tui. ꝑple q̄ saluaris ī dño? Scutū au
xilij tui ꝙ gladi⁹ gl̄ie tue. Negabūt te ini
mici tui ꝙ tu eoꝝ colla calcab.

Capitulum .XXXIIII.

Ascēdit ꝯ moyses ō cāpestribꝫ mo
ab sup mōtē nebo in vticē phasga
ꝑ̄ hiericho. oñditqꝫ ei dn̄s oēz t̄rā
galaad vsqꝫ dan ꝙ vniuersam neptalī t̄rā
qꝫ ephraī ꝙ manasse ꝙ oēz t̄ra vsqꝫ ad ma
re nouissimū ꝙ australē ptē ꝙ latitudinem
cāpi hiericho ciuitatis palmaꝝ vsqꝫ segor
Dixitqꝫ dn̄s ad eū. Hec ē t̄ra ꝓ q̄ iurau i
brahā ysaac ꝙ iacob dicēs. Semī tuo dabo

eam. Vidisti eam oculis tuis et nō transibis ad illaz. Mortuusqz est ibi moyses seruus dñi in terra moab iubente dño: et sepeliuit euz in valle terre moab ꝓtra phegor: et non ꝓgnouit homo sepulcrū eius vsqz in pñtē diem. Moyses centū et vigīti annoꝝ erat qñ mortuus est. Non caligauit oculus eius: nec dentes illius moti sūt. Fleueruntqz eū filij isrl in cāpestribo moab triginta diebo ꝛ ꝓpleti sunt dies planctus lugentiū moysen. Iosue vero filius nun repletus est spū sapientie: qz moyses posuit sup eū manus suas. Et obedierūt ei filij isrl: fecerūtqz sicut preceperat dñs moysi. et non surrexit ꝓpha vltē in isrl sicut moyses quē nosset dñs facie ad faciē in oībo signis atqz portētis que per euz misit ꝛ faceret in terra egipti pharaoni ꝛ oībo seruis eius vniuersoqz terre illius: et cunctā manū robustam magnaqz mirabilia que fecit moyses cora vniuerso isrl.

¶ Explicit deutronomiū. Incipit plogus bti Hieronimi presbiteri in libꝝ Iosue.

uita

Andē finito penthateuco moysi velut grandi fenore liberati ad ihesuz filiū naue manū mittim⁹ quē hebrei iosue bennuz. id est iosue filiū nun vocant: ꝛ ad iudicū libꝝ quē sopthī appellāt: ad ruth qz ꝛ hester qs isde noibo efferūt. Monemusqz lectorē vt siluā hebraicoꝝ noīm ꝛ distinctiones per membra diuisas diligens scriptura ꝓseruet: ne noster labor ꝛ illi⁹ studiū pereat. Et vt inprimis qd sepe testat⁹ sū sciat me nō in reprehēsionē veterū noua cudere sicut amici me criminant: sed ꝑ vili porcione offerre lingue mee hoibo qs tñ nra delectāt: vt ꝑ grecoꝝ exaploijs q et sumptu et labore maximo indigēt: edicionē nram habeāt. Et sicubi in antiqꝝ voluminum lectione dubitarint: hec illis ꝓferētes inueniāt qd requirūt. Maxīe cuz apud latinos tot sint exēplaria qt codices: ꝛ vnusquisqz ꝑ arbitrio suo vel addiderit vel subtraxerit qd ei visuz est: ꝛ vtiqz nō possit vez esse qd dissonat. Vnde cesset arcuato vulnere ꝓtra nos insurgere scorpius ꝛ scēm opus venenata carpe lingua desistat: vel suscipiēs si placz vel ꝓtemnēs si displicet: memineritqz illoꝝ versuū. Os tuū habūdauit malicia: et lingua tua cōcinnabat dolos. Sedens aduersus fratrē tuū loquebaris: ꝛ aduersus filiū mris tue ponebas scandalū: hec fecisti ꝛ tacui. Existimasti inique qꝛ ero tui simil. arguā te et statuā illa ꝓtra faciē tuaz. Que enī audietis vel legētis vtilitas est nos laborādo sudare ꝛ alios detrahēdo laborare: dolere iudeos qꝛ calumniandi eis et irridēdi xpianos sit oblata occasio: ꝛ ecclie boes id despicere ymmo lacerare vñ aduersarij torqueant. Qd si vetus eis tm placet interpretatio que ꝛ mihi non displicet et nihil ext recipiendū putant: cur ea que sub asterisis et obel vel addita sunt vel amputata legūt ꝛ negligūt! Quare danielē iuxta theodotionis trnslationē ecclesie susceperūt! Cur origenē mirantur ꝛ eusebium pāphili: cūctas editiones silr deserentes! Aut que fuit stulticia: postqꝫ vera dixerīt proferre que falsa sunt! Vnde autē in nouo testamēto probare potuerunt assumpta testimonia que ī libris veteribo nō habentur! Hec dicim⁹ ne oīno calumniātibo tacere videamur. Ceteruz post sancte paule dormitionē cui⁹ vita virtutis exemplum est et hos libros quos eustachio virgini xpi negare non potui. decreuim⁹ dum spiritus hos regit artus ꝓphetaꝝ explanationi incumbere: et omissum iambiu op⁹ quodā post liminio rpetere: presertim cū et ammirabil sanctusqz vir pammachius hoc idē litteris flagitet: ꝛ nos ad patriaz festinantes: mortiferos sirenaꝝ cant⁹ surda debeamus aure trānsire.

¶ Explicit plogus. Incipit liber Iosue.

Et factū est post mortem moysi sermo dñi: vt loqret dñs ad iosue filiū nun ministrū moysi: et diceret ei. Moyses seruus meus mortu⁹ est. Surge ꝛ trāsi iordanē istū tu ꝛ oīs ꝓl's tecū ī terrā quā ego dabo filijs isrl. Omnē locū quē calcauerit vestigiū pedis vri vobis tradā sicut locut⁹ sum moysi. a deserto et libano vsqz ad fluuium magnum eufratē: omnis terra ethеoꝝ vsqz ad mare magnū ꝓtra solis occasū erit termin⁹ vr. Null⁹ poterit vob resistere cūctis diebo vite vre. Sic fuit cū

moyſe ero et tecum:non dimittam nec derelinquã te. Confortare ⁊ esto robust⁹. Tu enĩ sortẽ diuides ꝑplo huic terrã: ꝑ q̃ iurauí ꝓib⁹ tuis vt ẽdẽrẽ eam illis. Confortare igiť et esto robustus valde:vt custodias ⁊ facias omnẽ legẽ quã ꝓcepit tibi moyses seruus meus. Ne declines ab ea ad dexteraz vel ad siniſtrã:vt ĩtelliges cũcta que agis. Non recedat volumen legis huí⁹ ab ore tuo:ſz meditaberis ĩ ea dieb⁹ ac noctib⁹ vt custodias ⁊ facias oĩa q̃ scripta sũt in eo. Tũc diriges viã tuã ⁊ intelliges eã. Ecce ꝓcipio tibi:ꝰfortare ⁊ esto robust⁹. Noli metuere ⁊ noli timere:quoniã tecũ est dñs de⁹ tuus in oĩb⁹ ad q̃cũq; prexeris. Precepitq; iosue pncipib⁹ ꝑplí dicẽs. Trãsite ꝑ mediũ castroꝝ ⁊ ĩpate ꝑplo ⁊ dicite. Prepate vobis cibaria:q̃niaz p⁹ diẽ terciũ ẽnsibitis iordanẽ:⁊ inẽbitis ad possidendã terrã quã dñs de⁹ nr̃ datur⁹ ẽ vobis. Rubenitis q̃z ⁊ gaditis ⁊ dimidie tribu manasse ait. Memẽtote ſmõis quẽ ꝓcepit vob⁹ moyses famul⁹ dñi dicẽs. Dñs de⁹ vr̃ dedit vob⁹ requiẽ ⁊ omnẽ terrã. Vxores vre ⁊ filij ac iumẽta manebũt ĩ terra quã ẽdidit vob⁹ moyses ẽns iordanẽ. Vos ať ẽnsite armati añ fres vros oẽs fortes manu ⁊ pugnate ꝑ eis donec det requiẽ dñs frib⁹ vris sicut ⁊ vob⁹ dedit:⁊ possideãt ipi q̃z terrã quã dñs de⁹ vr̃ datur⁹ ẽ eis:⁊ sic reuertimĩ in terrã possessionis vre ⁊ habitabitis ĩ ea quã vob⁹ dedit moyses famulus dñi ẽns iordanẽ ꝓtra sol ortũ. Rñdeť q; ad iosue atz dixeť. Oĩa q̃ ꝓcepisti nob⁹ faciem⁹:⁊ q̃cũq; miseris ibim⁹. Sicut obediuim⁹ in cũctis moyſi ita obediemus et tibi:tantũ sit dñs de⁹ tecũ sicut fuit cũ moyse. Qui ꝓdixerit ori tuo ⁊ ñ obedierit cũctis ſmonib⁹ q̃s ꝓcepis ei:moriať. Tu tantũ ꝰfortare ⁊ viriliter age.

Capitulum .II.

Misit igiť iosue filí⁹ nun de sethim duos viros exploratores abscõdite:⁊ dixit eis. Ite et ꝓsiderate terram vrbemq; hiericho. Qui ꝓgẽtes ĩgressi sunt domũ mlieris meretricis noĩe raab: ⁊ quieuerũt apud eaz. Nũciatũq; est regi hiericho ⁊ dictũ. Ecce viri ĩgressi sũt huc ꝑ noctẽ de filijs isrl̃:vt explorarẽt terraz. Misitq; rex hiericho ad raab meretricem dicẽs. Educ viros q̃ venerũt ad te ⁊ ĩgressi sunt domũ tuã. Exploratores q̃pe sũt:et omnẽ terrã ꝓsiderare venerũt. Tollẽsq; mlr̃ viros abscõdit ⁊ ait. Fateor venerunt ad me:sed nesciebã vñ eẽnt. Cũq; porta clauderet ĩ tenebris ⁊ illi pariter exierũt nescio q̃ abierũt. Persequmini cito ⁊ ꝓprehẽdetis eos. Ipsa ať fecit ascẽdere viros ĩ solariũ dom⁹ sue:opuitq; eos stipula lini q̃ ibi erat. Dij ať qui missi fuerãt secuti sunt eos ꝑ viã que ducit ad vadũ iordanis:illisq; egressis statĩ porta clausa est. Necdũ obdormierãt q̃ latebãt:⁊ ecce mlr̃ ascẽdit ad eos:⁊ ait. Noui q; dñs ẽdiderit vob⁹ terrã etenĩ irruit ĩ nos terror vr̃ ⁊ elãguerũt oẽs hĩtatores terre. Audiuim⁹ q; siccauerit dñs aq̃s maris rubri ad vr̃m introitũ qñ egressi estis ex egipto:⁊ q̃ feceritis duob⁹ amorreoꝝ regib⁹ q̃ erant ẽns iordanẽ seon ⁊ og q̃s ĩterfeciſtis. Et hec audiẽtes ptimuimus ⁊ elãguit cor nr̃m:nec remãsit in nob⁹ spũs ad introitũ vr̃m. Dñs enĩ deus vr̃ ipe ẽ de⁹ in celo sursũ:⁊ ĩ terra deorsũ. Nũc g̃ iurate mihi ꝑ dñz. vt quõ ego misericordiã feci vobiscũ ita ⁊ vos faciatis cũ domo pr̃is mei:detisq; mihi vex signũ vt saluetis pr̃em meũ ⁊ mr̃em. frres et sorores meas:⁊ oĩa q̃ illoꝝ sũt:et eruatis aĩas nr̃as a morte. Qui rñdeť ei. Anima nr̃a sit ꝑ vob⁹ in morte si tũ non ꝓdideris nos. Cũq; ẽdiderit nob⁹ dñs terrã faciem⁹ in te miscordiaz ⁊ veritatẽ. Dimisit g̃ eos ꝑ funem de fenestra. Dom⁹ enĩ ei⁹ herebat muro. Dixitq; ad eos. Ad mõtana ꝓscendite ne forte occurrãt vob⁹ reuertẽtes:ibiq; latitate trib⁹ dieb⁹ donec redeant:⁊ sic ibitis ꝑ viã vr̃am. Qui dixerũt ad eã. Innoxij erim⁹ a iuramento hoc q̃ adiurasti nos si ingrediẽtib⁹ nob⁹ terrã signũ fuerit funicul⁹ iste coccine⁹ ⁊ ligaueris eũ in fenestra ꝑ quã dimisisti nos:et pr̃em tuũ ac mr̃em. fresq; ⁊ omnẽ ꝓgtionẽ tuã ꝓgregaueris ĩ domũ tuã. Qui hostiũ domus tue egressus fuerit:re⁹ sibi erit. Sãguis ipi⁹ in caput eius:⁊ nos erim⁹ alieni. Cũctoꝝ ať sãguis q̃ tecũ in domo fuerit redũdabit ĩ caput nr̃m si eos aliq̃s tetigerit. Qd̃ si nos ꝓdere volueris ⁊ ſmonẽ istũ ꝓferre in mediũ:erim⁹ mũdi ab hoc iuramẽto q̃ adiurasti nos. Et illa rñdit. Sicut locuti estis ita fiat. Dimittẽsq; eos vt pgerẽt ap pẽdit funiculũ coccineũ ĩ fenestra. Illi vo

ambulantes peruenerunt ad montana et manserũt ibi tres dies donec reuerterent qui fuerãt psecuti. Querẽtes enĩ p omnez viã nõ reperũt eos. Quibꝫ vbẽ ingressis reuersi sũt ⁊ descẽderũt exploratores ỏ mõte ⁊ trãsmisso iordane venerũt ad iosue filiũ nun: narraueruntqꝫ ei oĩa que acciderãt sibi: atqꝫ dixerũt. Tradidit dñs omnẽ terrã hãc in manꝰ nr̃as: ⁊ timore pstrati sũt cũcti hĩtatores eius.

Capitulum .III.

Igitur iosue de nocte ꝓsurgẽs mouit castra: egrediẽtesqꝫ de sethim venerũt ad iordanẽ ipse ⁊ oẽs filij isrl̃ ⁊ morati sunt ibi per tres dies. Quibꝫ euolutis trãsierũt precones p castroꝝ mediũ ⁊ clamare ceperunt. Cũ videritis archam federis dñi dei vĩ ⁊ sacerdotes stirpis leuitice portãtes eaz: vos q̃z ꝓsurgite et sequimĩ pcedẽtes: sitqꝫ inẽ vos ⁊ archã spaciũ cubitoꝝ duũ miliũ vt pcul videre possitis ⁊ nosse p quã viam ingrediamĩ qr pri nõ ãbulastis p eã: ⁊ cauete ne appropinq̃tis ad archã. Dixitqꝫ iosue ad pl̃m. Sctificamĩ: cras enĩ faciet dñs inter vos mirabilia. Et ait ad sacdotes. Tollite archaz federis: ⁊ pcedite pl̃m. Qui iussa cõplẽtes tulerũt ⁊ ambulauerũt añ eos. Dixitqꝫ dñs ad iosue. Hodie incipiã exaltare te coram oĩ isrl̃: vt sciãt q ꝑ sicut cũ moyse fui: ita ⁊ tecũ sim. tu añ̃ pcipe sacerdotibꝫ qui portãt archam federis: et dic eis. Cũ ingressi fueritis partẽ aque iordanis statẽ ĩ ea. dixitqꝫ iosue ad filios isrl̃. Accedite huc et audite ỏbũ dñi dei vĩ. Et rursum in hoc inquit. scietis q ꝑ dñs deꝰ viuẽs in medio vr̃i est: et dispdet in ꝓspectu vr̃o chananeũ ⁊ ethei. ephei et pherezei. gergeseũ q̃z ⁊ iebuseũ ⁊ amorreũ. Ecce archa federis dñi oĩs terre añtecedet vos p iordanẽ. Paratẽ. xij. viros de. xij. tribꝫ isrl̃ singl̃os p singl̃as tbꝫ. Et cũ posuerĩt vestigia pedũ suoꝝ sacerdotes q portãt archã federis dñi dei vniuerse in aq̃s iordanis. aque q̃ inferiores sunt decurrẽt atqꝫ deficiẽt: q̃ añ̃ desup veniunt in vna mole ꝓsistẽt. Igiẽ egressus est pl̃s ỏ tabnacul̃ suis vt trãsirz iordanẽ: ⁊ sacdotes q portabãt archã fedris pgebãt añ eũ. Ingressisqꝫ eis iordanẽ ⁊ pedibꝫ eoꝝ in pte aque tinctis: iordanis aũ ripas aluei sui tpe messis impleuerat: stetert aq̃ descendẽtes ĩ loco vno ⁊ ad instar mõtis intumescẽtes apparebãt pcul ab vrbe q̃ vocat edõ vsz ad locũ sarthan: q̃ aũ inferiores erãt ĩ mare solitudinis qỏ nũc vocat mortuũ descẽderũt vsqꝫq̃ oĩno deficerẽt. pl̃s aũ incidebat ꝑ iordanẽ ⁊ sacerdotes q̃ portabãt archã federis dñi stabãt sup siccã humũ in medio iordanis accincti: oĩsqꝫ pl̃us p arentẽ alueum trãsibat.

Capitulum .IIII.

Cũ ergo transgressis: dixit dñs ad iosue. Elige. xij. viros singl̃os p singl̃as tribꝫ et pcipe eis vt tollãt de medio iordanis alueo vbi stetert pedes sacdotũ. xij. durissimos lapides: q̃s ponetis ĩ loco castroꝝ vbi fixeritis hac nocte tẽtoria. Vocauitqꝫ iosue. xij. viros q̃s elegerat de filijs isrl̃ singl̃os ỏ singul̃ tribꝫ: ⁊ ait ad eos. Ite añ̃ archã dñi dei vr̃i ad iordanis mediũ: ⁊ portate inde singl̃i singl̃os lapides ĩ hũeris vr̃is iuxta nũez filioꝝ isrl̃ vt sit signũ inẽ vos. Et qñ interrogauerint vos filij vr̃i cras dicẽtes: q̃d sibi volũt lapides isti: rñdebitis eis. Defecerĩ aq̃ iordanis añ̃ archã federis dñi cũ trãsiret eum: idcirco positi sũt lapides isti ĩ monimẽtũ filioꝝ isrl̃ vsqꝫ ĩeternũ. Fecerĩ g filij isrl̃ sic̃ pcepit eis iosue portãtes de medio iordãis alueo. xij. lapides vt dñs ei imparat iuxta nũez filioꝝ isrl̃ vsqꝫ in locũ in q̃ castrametati sũt: ibiqꝫ posuerĩt eos. Alios q̃z duodecĩ lapides posuit iosue ĩ medio iordãis alueo vbi stetert sacerdotes q̃ portabãt archã federis dñi: ⁊ sũt ibi vsqꝫ ĩ pñtẽ diẽ. Sacerdotes aũ qui portabãt archam stabãt in iordanis medio donec oĩa ꝓplerent q̃ iosue vt loq̃rer ad pl̃m pcepat dñs vt dixerat ei moyses. Festinauitqꝫ pl̃s et trãsiuit. Cũqꝫ trãsissẽt oẽs trãsiuit ⁊ archa dñi: sacerdotes q̃z pgebãt añ̃ pl̃um. Filij q̃z ruben ⁊ gad ⁊ dimidia tbꝫ manasse pcedebãt frẽs suos filios isrl̃ sicut eis pcepat moyses ⁊ q̃dragĩta pugnatoꝝ milia p turmas ⁊ cuneos incedebãt p plana atz cãpestria vrb̃ hiericho. In illo die magnificauit dñs iosue coram oĩ isrl̃: vt timerẽt eũ sicut timuerant moysen dũadhuc viueret. Dixitqꝫ ad eũ: pcipe sacerdotibꝫ q̃ portãt archã federis: vt ascendãt de iordane. Qui pcepit eis dicẽs. Ascẽdite ỏ iordane. Cumqꝫ ascendissent portantes archam federis

domini ⁊ siccam humũ calcare cepissent. reuerse sunt aque in alueũ suũ ⁊ fluebãt sicut añ ꝓsueuerãt. Popul⁹ aũ ascẽdit de iordane decimo die mens̃ pmi: ⁊ castrametati sũt in galgal' ꝑ orientalẽ plagã vrb hiericho. Quodecĩ q̃z lapides q̃s de iordanis alueo sũpserãt posuit iosue in galgal': ⁊ dixit ad filios isrl'. Qñ interrogauerint filij vr̃i cras pres suos ⁊ dixerint eis quid sibi volũt lapides isti: docebitis eos atz dicetis. Per arentẽ alueũ t̃nsiuit isrl' iordanẽ istũ siccãte dño deo nr̃o aq̃s ei⁹ ĩ ꝓspectu nr̃o donec t̃nsirem⁹ sicut fecerat pr̃i⁹ in mari rubro qd siccauit donec t̃nsirem⁹ vt discãt oẽs terrax ꝑli fortissimã manũ dñi: vt ⁊ vos timeatis dñm deuz vestrum omni tempore.

Capitulũ .V.

Postq̃ g̃ audierũt oẽs reges amorreox q̃ bitabant t̃ns iordanen ad occidẽtalẽ plagã ⁊ cũcti reges chanaan q̃ ꝑinq̃ possidebãt magni maris loca. q̃ siccasset dñs fluẽta iordanis corã filijs isrl' donec t̃nsirẽt: dissolutũ ẽ cor eox et ñ remãsit in eis spũs: timẽtiũ introitũ filiox isrl' Eo tpre ait dñs ad iosue. Fac tibi cultros lapideos ⁊ circũcide scdo filios isrl'. Fecit q̃z qd iussit dñs: et c̃cũcidit filios isrl' in colle ꝑpuciox. Hec aũ causa ẽ scde circũcisionis. Oĩs ꝑls q egressus est de egipto generis masculini vniuersi bellatores viri mortui sũt in deserto p lõgissimos vie circuit⁹ q oẽs circumcisi erãt: ꝑls aũ q nat⁹ est ĩ deserto p q̃dragĩta ãnos itineris latissime solitudĩs incircumcisus fuit donec ꝓsumerent⁹ q ñ audierũt vocẽ dñi: ⁊ qbus añ iurauerat vt oñderet eis terrã lacte ⁊ melle manantẽ. Pox filij ĩ locũ successerẽt pĩm: et circũcisi sũt a iosue qui sicut nati fuerãt in ꝑpucio erãt: nec eos in via aliqs circũciderat. Postq̃ aũ omes circũcisi sũt: mãserẽt in eode castrox loco: donec sanarẽt. Dixitq̃ dñs ad iosue. Hodie abstuli obprobriũ egipti a vob. Vocatũq̃ ẽ nomẽ loci illi⁹ galgala vsq̃ in pñtẽ diẽ. Manserẽtq̃ filij isrl' ĩ galgal': ⁊ fecerũt phase q̃rtadecĩa die mens̃ ad vespex in cã pestribus hiericho: ⁊ ꝓmederẽt ex frugibus terre die altero azimos panes ⁊ polẽtã eiusd̃ ãni. Defecitq̃ mãna postq̃ ꝓmederẽt ex frugibus t̃re: nec vsi sũt vlr̃ cibo illo filij isrl': sed ꝓmederũt de frugibus pñtis ãni t̃re chanaan. Cũ aũ esset iosue ĩ agro vrbi hiericho leuauit oculos ⁊ vidit vir stantẽ ꝓtra se euaginatũ tenentẽ gladiũ: perexitq̃ ad eũ: et ait. Nr̃ es an aduersariox? Qui rñdit. Nequaq̃: sed sum pr̃ceps exercitus dñi: ⁊ nũc venio. Cecidit iosue pron⁹ in terrã: ⁊ adorãs ait. Quid dñs me⁹ loquit̃ ad seruũ suũ? Solue inqt calciamẽtũ tuũ ex pedibus tuis. Locus enĩ in q̃ stas scs̃ est. Fecitq̃ iosue vt sibi fuerat impatũ.

Capitulum . .VI.

Hiericho aũ clausa erat atq̃ munita tĩore filiox isrl': ⁊ null⁹ audebat vrbẽ ĩgredi vl' egredi. Dixitq̃ dñs ad iosue. Ecce dedi in man⁹ tuas hiericho ⁊ regẽ ei⁹: oẽsq̃ fortes viros. Circuite vrbẽ cuncti bellatores sel' p diẽ. Sic facietis sex diebus. Septimo aũt die sacerdotes tollent septẽ bucinas q̃rũ vsus est in iubileo et pcedẽt archã federis. Septiesq̃ circuibitis ciuitatẽ: ⁊ sacerdotes clangent bucinis. Cũq̃ insonuerit vox tube lõgior atq̃ ꝓcisior et in auribus vr̃is increpuerit ꝓclamabit oĩs ꝑls vociferatõe maxĩa: ⁊ muri funditus corruẽt ciuitatis: ingredientq̃ singli p locũ ex quẽ steterint. Vocauit g̃ iosue fili⁹ nun sacerdotes: ⁊ dixit ad eos. Tollite archã federis. Et septẽ alij sacdotes tollẽt septẽ iubileox bucinas: et incedant añ archã dñi. Ad ꝑlm q̃z ait. Ite: ⁊ circuite ciuitatẽ armati pcedẽtes archam dñi. Cunq̃ iosue verba finisset ⁊ septẽ sacerdotes septẽ bucinis clãgerẽt añ archã federis dñi: oĩsq̃ ꝑls pcederet armati exercitus: reliquũ vulgus archaz sequebat̃ ac bucinis oĩa ꝓcrepabãt. Precepat autẽ iosue ꝑlo dicẽs. Non clamabitis: nec audiet̃ vox vr̃a neq̃ vllus sermo ex ore vr̃o egrediet̃: donec veniat dies in quo dicaz vobis. Clamate ⁊ vociferamĩ. Circuiuit g̃ archa dñi sel' per diem ⁊ reuersa in castra mansit ibi. Iugit̃ iosue de nocte ꝓsurgente tulerũt sacerdotes archã dñi: ⁊ septẽ ex eis ⁊ septẽ bucinas quax in iubileo vsus est: precedebantq̃ archã dñi ambulantes atq̃ clangentes ⁊ armatus ꝑlus ibat añ eos. vulgus aũt reliquũ sequebat̃ archam: et bucinis psonabat. Circuierũtq̃ ciuitatẽ scdo die sel': et reuersi sunt in castra. Sic fecerũt sex diebus. Die aũt septimo diluculo ꝓsurgẽtes: circuierũt vrbẽ sicut dispositũ

erat ſepcies. Cunqꝫ ſeptimo circuitu clan gerēt bucinis ſacdotes: dixit ioſue ad oēz iſrl. Clociferamī. Tradidit enī vob dñs ci uitatē. Sitqꝫ ciuitas hec anathema ꝛ oīa q̄ in ea ſunt dño. Sola raab meretrix vi uat: cū vniuerſ q̄ cū ea in domo ſūt. Ab ſcōdit enī nūcios q̄s direxim⁹. Clos autē cauete ne de hijs q̄ p̄cepta ſūt vob quippiā ꝓtingatis ꝛ ſitis p̄uaricatōis rei: ꝛ oīa ca ſtra iſrl ſub pacto ſint atz turbent. Quic q̄d aī auri ꝛ argēti fuerit ꝛ vaſoꝝ eneoꝝ ac ferri dño ꝓſecrē: repoſitū ī thēſauris ei⁹. Igit oī ꝑplo vociferāte et clangētib⁹ tub poſtq̄ ī aures mltitudis vox ſonituſ qꝫ icrepuit muri illico coꝛrueſt: ꝛ aſcēdit vnuſq̄ſqꝫ p locū q̄ ꝓ se erat cepēꝛtqꝫ ciui tatē: ꝛ interfecerūt oīa q̄ erāt in ea a viro vſqꝫ ad mulierē. ab infāte vſz ad senē. Bo ues q̄z ꝛ oues ꝛ azinos ī oꝛe gladij pcuſſe rūt. Duob⁹ aūt viris q̄ exploratoꝛes miſſi fuerāt dixit ioſue. Ingredimī domū muli eris meretricis ꝛ ꝓducite eaz ꝛ oīa q̄ illi⁹ ſūt: ſicut illi iuramēto firmaſtis. Ingreſ ſiqꝫ iuuenes eduxerūt raab ꝛ parētes ei⁹. ffres q̄z ꝛ cūctaz ſuppellectilē ac ꝯgtionez illi⁹ et exē caſtra iſrl manere fecerūt. Ur bem aī ꝛ oīa q̄ inuēta ſūt in ea ſuccēderūt abſqꝫ auro ꝛ argēto ꝛ vaſ eneis ac ferro: q̄ in erariū dñi ꝓſecrunt. Raab vero me retricē ꝛ domū p̄ris ei⁹ ꝛ oīa q̄ hēbat fecit ioſue viuere: ꝛ habitauerūt in medio iſrl vſqꝫ in p̄ntē diem eoꝝ abſcōderit nūcios q̄s miſerat vt exploraꝛēt hiericho. In tpe illo imp̄cat⁹ eſt ioſue dicēs. Maledict⁹ vir coꝛā dño q̄ ſuſcitauerit ꝛ edificauerit ci uitatē hiericho. In p̄logenito ſuo funda menta illi⁹ iaciat: ꝛ in nouiſſimo liberoꝝ ponat poꝛtas ei⁹. Fuit ꝯ dñs cū ioſue: et nomē ei⁹ vulgatū eſt in omni terra.

Capitulum. .VII.

Filij aī iſrl p̄uaricati ſūt mādatū et vſurpauerunt de anathemate. Nam achā fili⁹ charmi filij zabdi filij zare de tribu iuda tulit aliq̄d de ana themate. Iratuſqꝫ eſt dñs ꝓtra filios iſrl. Cūqꝫ mitteret ioſue de hiericho viros ꝓ haÿ que ē iuxta bethauē ad oꝛientalē pla gam opidi bethel: dixit eis. Aſcēdite ꝛ ex ploꝛate terram. Qui p̄cepta ꝓplētes explo rauerūt haÿ. Et reuerſi dixerūt ei. Non aſcē dat oīs ꝑplus: ſz duo vel tria milia viroꝝ pergant ꝛ deleant ciuitatē. Quare omnis ꝑplus fruſtra vexabit ꝓtra hoſtes pauciſſi mos! Aſcēderūt ꝯ tria milia pugtoꝝ. Qui ſtatim terga vertētes pcuſſi ſūt a viris vr bis haÿ ꝛ coꝛruerūt ex eis triginta et ſex hoīes. Perſecutiqꝫ ſunt eos aduerſarij de porta vſqꝫ ad ſabarim et cecidērūt p pꝛona fugiētes. Pertimuitqꝫ coꝛ ꝑplī: ꝛ ad inſtar aque liq̄factū eſt. Ioſue vero ſcidit veſti menta ſua: ꝛ pnus cecidit in terrā coꝛam archa dñi vſqꝫ ad veſperā: tam ipſe q̄ oēs ſenes iſrl. Miſeruntqꝫ puluerē ſup capita ſua: ꝛ dixit ioſue. Heu dñe deus. Quid vo luiſti ēducere ꝑplm iſtū iozdanē fluuiū: vt tradꝛes nos ī man⁹ amoꝛrei ꝛ perderes! Utinā vt cepim⁹ mānſiſſem⁹ trās iozdanē. Mi dñe deus q̄d dicā: vitēs iſrlem hoſtib⁹ ſuis terga vꝛtentē! Audiāt chananei ꝛ oēs habitatoꝛes terre ꝛ parit ꝓglobati circū dabūt nos: atz delebūt nomē nr̄m de ter̄a. Et q̄d facies magno nomini tuo! Dixitqꝫ dñs ad ioſue. Surge: cur iaces pnus in terra! Peccauit iſrl ꝛ p̄uaricat⁹ eſt pactū meū: tulerūtqꝫ de anathemate ꝛ furati ſūt atqꝫ mētiti ꝛ abſcōderūt inē vaſa ſua. Nec poterit iſrl ſtare añ hoſtes ſuos: eoſqꝫ fu giet qꝛ pollut⁹ ē anathēate. Nō ero vlē vo biſcū donec ꝓteratis eū q̄ hui⁹ ſceleris re⁹ ē. Surge ſcēſifica ꝑplm ꝛ dic eis. Sctīfica mini in ēſtinū. Hec enī dicit dñs de⁹ iſrl. Anathema ī medio tui eſt iſrl. Non poteꝛ ris ſtare coꝛā hoſtib⁹ tuis: donec deleatur ex te q̄ ꝓtamīat⁹ ē hoc ſcelere. Accedetiſqꝫ mane ſingli p tribꝰ vꝛas ꝛ quācūqꝫ tribū ſoꝛs īuenerit. accedet p ꝯgtōes ſuas ꝛ ꝯgtio p domos domuſqꝫ p viros ꝛ q̄cūqꝫ ille in hoc facinoꝛe fuerit deꝑhēſus: ꝓbureē i gni cū oī ſbſtātia ſua: qm̄ p̄uaricat⁹ ē pa ctū dñi ꝛ fecit nephas ī iſrl. Surgēs itaqꝫ ioſue mane. Applicauit iſrl p tribꝰ ſuas: ꝛ inuēta ē tribꝰ iuda. Que cū iuxta famili as ſuas eēt oblata: inuēta ē familia zare. Illā q̄z p domos offerēs repit zabdi: cui⁹ domū ī ſingl̄os diuidēs viros īuenit ach oꝛ filiū charmi filij zabdi filij zare ỏ tribu iuda. Et ait ioſue ad achā. fili mi da gl̄az dño deo iſrl ꝛ ꝓfitꝛe: atqꝫ indica mihi q̄d feceris ne abſcōdas. Rñditqꝫ achoꝛ ioſue et dixit. Clere ego peccaui dño deo iſrl: et ſic ꝛ ſic feci. Clidi enī inē ſpolia palliū coc cineū valde bonū ꝛ ducētos ſiclos argenti

regulãqz aureã quinq̃ginta siclox ⁊ pcupiscẽs abstuli ⁊ abscõdi in terra p̃ mediũ tabnacli mei:argẽtũqz fossa humo opui. Misit g̃ iosue mĩstros q̃ currẽtes ad tabnaculũ illi⁹ reperũt cũcta abscõdita ĩ eoꝺ loco:⁊ argentũ sil'. Auferẽtesqz de tẽtorio tulerũt ea ad iosue ⁊ ad oẽs filios isrl':pie cerũtqz añ dñm. Tollẽs itaqz iosue achan filiũ zare.argentũqz ⁊ palliũ ⁊ aureã regulã.filios q̃z ⁊ filias ei⁹.boues ⁊ azinos et oues ipsũqz tabnaculũ ⁊ cũctã suppellectilem ⁊ oĩs isrl' cũ eo:duxerũt eos ad vallem achor.vbi dixit iosue. Quia turbasti nos exturbet te dñs ĩ die hac. Lapidauitqz eũ oĩs isrl' ⁊ cũcta q̃ illi⁹ erãt igne p̃sũpta sũt Cõgregauerũtqz sup eũ aceruũ magnũ lapidũ qui pmanet vsqz in p̃ntẽ diẽ. Et auersus est furor dñi ab eis. Locatũqz ẽ nomẽ loci illi⁹ vall' achor vsqz hodie.

Capitulum. .VIII.

Dixit aũt dñs ad iosue. Ne tĩeas neqz formides. Tolle tecũ oẽz mltitudinẽ pugnatox ⁊ psurgẽs ascende in opidũ hay. Ecce tradidi in manũ tuã regẽ eius et pplm vrbẽqz ⁊ terrã. Faciesqz vrbi hay ⁊ regi ei⁹ sicut feciſti hiericho ⁊ regi illi⁹. Predã vo ⁊ oĩa aĩantia diripietis vob. Pone insidias vrbi p⁹ eam. Surrexitqz iosue ⁊ oĩs exercit⁹ bellatox cũ eo: vt ascẽderẽt ĩ hay. Et electa trigĩta milia virox fortiũ misit nocte:p̃cepitqz eis dicẽs. Ponite ĩsidias p⁹ ciuitatẽ. Nec lõgi⁹ recedatis et eritis oẽs parati. Ego aũt et reliq̃ mltitudo q̃ mecũ est ascẽdem⁹ ex aduerso p̃ vrbẽ. Cũqz exierĩt p̃ nos sic añ fecim⁹ fugiem⁹ ⁊ terga vertem⁹ donec pseq̃ntes ab vrbe p̃hank lõgius. Putabũt enĩ nos fugere sicut pri⁹. Nob g̃ fugiẽtibo ⁊ ill' pseq̃ntibo. Psurgetis de ĩsidijs ⁊ vastabitis ciuitatẽ:ꝺetqz eã dñs de⁹ vr̃ in manus vr̃as. Cunqz cepitis succẽdite eã ⁊ sic oĩa facietis vt iussi. Dimisitqz eos ⁊ pexerũt ad locũ insidiax:sederũtqz ĩter bethel ⁊ hay ad occidẽtalẽ plagã vrb̃ hay. Iosue aũt noctẽ illa ĩ medio mãsit pplĩ. Surgẽsqz diluculo recẽsuit socios ⁊ ascẽdit cũ senioribo ĩ frõte exercit⁹:vallat⁹ auxilio pugnatox. Cũqz veĩssent ⁊ ascẽdissẽt ex aduerso ciuitatis stetẽrunt ad septẽtrionalẽ vrbis plagã:inter quã ⁊ eos vallis erat media. Quiqz aũt milia viros elegerat ⁊ posuerat in insidijs inter bethauen et hay ex occidẽtali pte eiusdẽ ciuitatis:omĩs vero reliqu⁹ exercit⁹ ad aquilonẽ aciẽ dirigebat: ita vt nouissimi mltitudĩs occidẽtalẽ plagam vrb̃ attingerẽt. Abiit g̃ iosue nocte illa ⁊ stetit in vall' medio. Qꝺ cũ vidisset rex hay festinauit mane:⁊ egressus est cuz oĩ exercitu ciuitatis direxitqz aciem p̃ deptũ:ignorãs q̃ p⁹ tergũ laterẽt insidie. Iosue vo ⁊ oĩs isrl' cesserũt loco: simulãtes metũ ⁊ fugiẽtes p solitudinis viã. At illi vociferãtes pariter ⁊ se mutuo cohortãtes: psecuti sũt eos. Cũqz rcessissent a ciuitate ⁊ ne vn⁹ quidẽ in vrbe hay ⁊ bethel remãsisset qui nõ psequerer isrl' sicut erupant apta opida rlinq̃ntes:dixit dñs ad iosue. Leua clipeũ qui ĩ manu tua est p̃tra vrbẽ hay:quoniã tibi tradã eam. Cũqz eleuasset clipeũ ex aduerso ciuitatis insidie que latebãt surrexerũt p̃festim ⁊ pgẽtes ad ciuitatẽ ceperũt ⁊ succẽderũt eam. Cliri aũt ciuitatis q̃ pseqbant iosue retrospiciẽtes ⁊ vidẽtes fumũ vrb̃ ad celũ vsqz ꝺescẽdere nõ potuerũt vlr̃ huc illucqz diffugere:pserti qui simulauerãt fugã ⁊ tẽdebant ad solitudinẽ:p̃ pseq̃ntes fortissime restitissent. Clitẽsqz iosue ⁊ oĩs isrl' q̃ capta esset ciuitas et fum⁹ vrb̃ ascẽderet:reuersus pcussit viros hay. Siquidẽ et illi q̃ cepant et succẽderãt ciuitatẽ.egressi ex vrbe p̃tra suos.medios hostiũ feriri ceperũt. Cũ g̃ ex vtrq̃ pte aduersarij cederenr̃ ita vt nullus de tãta mltitudine saluarer̃:regẽ q̃z vrbis hay apprehẽdere viuentẽ ⁊ obtulerũt iosue. Igit̃ oĩbo interfectis qui isrlem ad deserta tẽdentez fuerãt psecuti ⁊ ĩ eodẽ loco gladio corruẽtibo:ruersi filij isrl' pcusserũt ciuitatẽ. Erãt aũt q̃ in eodẽ die pciderãt a viro vsqz ad mulierẽ:duodecĩ milia hoĩm oẽs vrbis hay. Iosue vero nõ p̃rexit manũ quã in sublime porrexerat tenens clipeũ:donec interficerenr̃ oẽs hĩtatores hay. Sumẽta aũt ⁊ predã ciuitatis diuiserunt sibi filij isrl':sicut precepat dñs iosue. Qui succẽdit vrbẽ ⁊ fecit eã tumulum sẽpiternũ. Regẽ q̃z ei⁹ suspẽdit ĩ patibulo vsqz ad vesperã ⁊ sol' occasũ p̃cepitqz iosue et deposuerũt cadauer ei⁹ de cruce:pieceꝛt qz in ipso ĩtroitu ciuitatis pgesto sup euz mag̃ aceruo lapidũ q̃ pmanet vsqz ĩ p̃ntẽ diem. Tũc edificauit iosue altare domĩo

deo israhel in monte hebal: sicut precepat moyses famul⁹ dñi filijs isrl̃ ⁊ scriptū ē in voluīe legis moysi. altare de lapidibꝫ impolitis q̄s ferrū nō tetigit ⁊ obtulit super eo olocaustū dño: īmolauitq; pacificas victimas ⁊ scripsit iosue sup lapides deutronomiū legis moysi: qđ ille digesserat cor̄ filijs isrl̃. Ois aūt pl̃s ⁊ oēs maiores natu. duces q; ac iudices stabant ex v̄q; pte arche ī ꝓspectu sacerdotū q̄ portabāt archā federis dñi: vt aduena ita ⁊ īdigena. Media ps eor̄ iuxta montē garizim ⁊ media iuxta mōtē hebal: sicut p̄cepat moyses famul⁹ dñi. Et p̄mū quidē bñdixit pl̃o isrl̃. p⁹ hec legit oīa verba bñdictōis ⁊ maledictionis ⁊ cūcta q̄ scripta fuerāt ī legis volumīe. Nihil ex hijs q̄ moyses iusserat reliquit intactū: sed vniuersa replicauit cor̄ oñi mlt̃itudine isrl̃ mlt̃ibꝫ ac puul̃ ⁊ aduenis qui inť eos morabanť.

Capitulum .IX.

Cūctis audītis cūcti reges ẽns iordanē q̄ vsabanť in mōtanis ⁊ campestribꝫ ⁊ maritimis ac litore magni maris hij q̄z q̄ bītabant iuxta libanū ethe⁹ ⁊ amorreus. chanane⁹. pherezeus ⁊ eueus ⁊ iebuse⁹ ꝓgregati sūt pariť: vt pugnarēt ꝑ iosue ⁊ isrl̃ vno aīo eadēq; sētētia. At hij q̄ bītabant in gabaon. audiētes cūcta q̄ fecerat iosue hiericho et hay: callide cogitātes tulerūt sibi cibaria. saccos veteres azinis imponētes ⁊ vtres vinarios scissos atq; ꝓsutos calciamētaq; pantiq̄ q̄ ad iudiciū vetustatis pitacijs ꝓsuta erāt: induti veteribꝫ vestimētis: panes q̄z q̄s portabāt ob viaticū duri erāt et in frusta ꝓminuti. Perrexeruntq; ad iosue: q̄ tūc morabať in castris galgale ⁊ dixerť ei atq; sil̃ oñi isrl̃i. De terra longinq̄ venim⁹ pacē vobiscū facere cupiētes. Rñderūtq; viri isrl̃ ad eos: atq; dixerūt. Ne forte in terra q̄ nob sorte debeť habitetis: et nō possim⁹ fedus inire vobiscū. At illi ad iosue: serui inquiūt tui sum⁹. Quibꝫ iosue ait. Qui nam estis vos: aut vñ venistis? Rñderūt de terra longinq̄ valde venerunt serui tui: in nomine dñi dei tui. Audiuimus enim famam potēcie eius: cūcta que fecit ī egipto ⁊ duobꝫ regibꝫ amorreorum qui fuerunt ẽns iordanē seon regi esebon ⁊ og regi basan q̄ erāt in astaroth: dixerť-

q̄z nob seniores ⁊ oēs bītatores terre nr̃e. Tollite in manibꝫ cibaria ob longissimaz viā ⁊ occurrite eis ⁊ dicite. Serui vr̃i sum⁹: fed⁹ inite nobiscū. En panes q̄n egressi sum⁹ de domibꝫ nr̃is. vt veīrem⁹ ad vos calidos sūpsim⁹: nūc sicci facti sūt ⁊ vetustate nimia ꝓminuti. Eltres vini nouos īpleuim⁹: nūc rupti sūt et soluti. Uestes et calciamēta q̄bꝫ induimur ⁊ q̄ habemus in pedibꝫ ob lōgitudinē lōgioris vie trita sūt et pene ꝓsūpta. Suscepeř igiť de cibarijs eor̄ ⁊ os dñi ñ inť rogaueř. Fecitq; iosue cū eis pacē: et inito federe pollicit⁹ ē vt ñ occideręť. Prīcipes q̄z mlt̃itudīs iurauerūt eis. Post dies aūt tres initi federis audieř q̄ ī vīcino bītarent ⁊ inť eos futuri eēnt. Moueřtq; castra filij isrl̃ ⁊ veneř in ciuitates eor̄ die tercio q̄r̃ hec vocabula sūt. gabaon ⁊ caphaira ⁊ beroth et cariathiarī. Et ñ p̄cusseř eos: eoq; iurasseť eis prīcipes mlt̃itudīs in nomīe dñi dei isrl̃. murmurauit itaq; oñe vulg⁹ ꝓť prīcipes isrl̃. Qui rñderť eis. Iurauim⁹ eis in noīe dñi dei isrl̃ ⁊ idcirco ñ possum⁹ eos cōtingere. sed hoc fecim⁹ eis. Rekuenť quidē et viuāt ne ꝓť nos ira dñi ꝓcitęť si peieraverim⁹: sz sic viuāt: vt ī vsus vniuerse mlt̃itudīs ligna cedāt aq̄sq; ꝓportēt. Quibꝫ hec loq̄ntibꝫ vocauit gabaōitas iosue: ⁊ dixit eis. Cur nos decipe fraude voluistis: vt dicęretis: p̄cul valde bītamus a vobis cū in medio nr̃i sitis? Ict aq; sub maledictōe eritis: ⁊ ñ deficiet de stirpe vr̃a lig̃ cedēs aq̄s q; ꝓportās in domo dei mei. Qui rñderūt. Nūciatū est nob fuis tuis q; pmisisz dñs deus tu⁹ moysi fuo suo: vt ť̃eret vob oēz terrā: ⁊ disp̃deret cūctos bītatores ei⁹. Timuim⁹ g̃ valde ⁊ p̄uidim⁹ anīabꝫ nr̃is vr̃o terrore ꝓpulsi: ⁊ hoc ꝓsiliū iniuim⁹. Nunc aūt in manu tua sum⁹ qđ tibi bonū ⁊ rectū videť hoc fac nob. Fecit g̃ iosue vt dixerat ⁊ liberauit eos de mānibꝫ filioq; isrl̃: vt nō occiderenť. Decreuitq; in illo die eos esse ī mīsterio cūcti p̄l̃i ⁊ altaris dñi cedētes ⁊ ligna aq̄s ꝓportātes vsq; ī pñs tēp⁹ in loco quē dñs elegisset.

Capi. X.

Cūm audisz adonisedech rex hierusalē q; scz cepisset iosue hay et subuertisset eā: sic enī fecerat hiericho ⁊ regi ei⁹ sic fecit hay ⁊ regi illi⁹: et q; ẽnsfugisseť gabaonite ad isrl̃ ⁊ eēnt fe-

terati eoꝝ: timuit valdē. Urbs enī magna erat gabaon ⁊ vna ciuitatū regaliū: ⁊ maior opido haÿ: oēsq; bellatores eiꝰ fortissimi. Misit igit adonisedech rex hierl'm ad ocham regē hebrō et ad pharan regē ierimoth: ad iaphie q̄z regē lachis ⁊ ad gabir regē eglon dicens. Ad me ascēdite ⁊ ferte psidiū vt expugnemꝰ gabaon: ꝙre transfugerit ad iosue ⁊ ad filios isrl'. Cōgregati igit ascēderūt q̄nq; reges amorreoꝝ rex hierl'm. rex hebrō. rex hierimoth. rex lachia. rex eglon sil' cū exercitibo suis ⁊ castra metati sūt circa gabaō oppugntes eā. Habitatores aūt gabaō urb obsesse miserāt ad iosue qui tūc morabat in castris apō galgalā: et dixerūt ei. Ne relinquas manꝰ tuas ab auxilio seruoꝝ tuoꝝ. Ascende cito ⁊ libera nos ferq; psidiū. Cōuenerāt enī aduersū nos oēs reges amorreoꝝ q̄ habitāt in mōtanis. Ascēdit iosue de galgal' ⁊ oīs exercit' bellatoꝝ cū eo viri fortissimi. Dixitq; dñs ad iosue. Ne timeas eos. In manus enī tuas trādidi illos. Nullꝰ enī ex eis tibi rēsistere poterit. Irruit itaq; iosue sup eos rēpte. Tota nocte ascēdēs ō galgal'. Et pturbauit eos dñs a facie isrl': ptriuitq; plaga magna gabaon: ac psecutꝰ ē eos p viā ascēsus bethoron ⁊ pcussit vsq; azecha ⁊ macheda. Cūq; fugerēt filios isrl' et eēnt in descēsu bethoron: dñs misit super eos lapides magos de celo vsq; ad azecha. Et mortui sūt m'ltoplures lapidibo grādinis q̄ꝝ q̄s gladio pcusserāt filij isrl'. Tūc locutus ē iosue dño in die q̄ tradidit amorreū in pspectu filioꝝ isrl': dixitq; corā eis. Sol pt gabaon ne mouearis ⁊ luna ptra vallē hailon. Stetērūtq; sol ⁊ luna donec vlciscerē se gens de inimicis suis. Nonne scriptū ē hoc ī libro iustoꝝ! stetit itaq; sol medio celi ⁊ nō festinauit occūbere spacō vnīꝰ diei. Non fuit añ ⁊ postea tamlonga dies obediēte dño voci hoīs ⁊ pugnāte p isrl'. Reuersusq; est iosue cū oī isrl' in castro galgale. Fugerāt enī quīq; reges: et se abscōderāt in spelūca urb maceda. Nunciatūq; ē iosue q̄ inuēti eēnt q̄nq; reges: latētes ī spelūca urb maceda. Qui pcepit socijs et ait. Voluite saxa ingentia ad os spelūce ⁊ ponite viros industrios q̄ clausos custodiāt. Vos aūt nolite stare: sed psequimī hostes ⁊ extremos q̄sq; fugientū cedite. Ne dimittatis eos urbiū suaꝝ intre psidia: quos tradidit dñs deus in manus vras. Cesis g̃ aduersarijs plaga magna ⁊ vsq; ad internitionē pene psumptis: hij qui isrl' effugere potuert ingressi sūt ciuitates munitas. Reuersusq; ē oīs exercitꝰ ad iosue ī maceda vbi tūc erāt castra: sani et integro numero. Nullusq; pt filios isrl' mutire ausus est. Precepitq; iosue dicēs. Aperite os spelūce et producite ad me q̄nq; reges q̄ in ea latitāt. Feceruntq; mīstri vt sibi fuerat impatū ⁊ adduxerūt ad eū q̄nq; reges de spelūca: regē hierl'm. regē hebrō. regē hierimoth. regē lachis. regē eglon. Cūq; educti eēnt ad eū vocauit oēs viros isrl': et ait ad pncipes exercitus qui secū erāt. Ite et ponite pedes sup colla regum istoꝝ. Qui cū prexissent ⁊ subiectoꝝ colla pedibo calcarēt: rursuꝫ ait ad eos. Nolite timere nec paueatis: sfortamī ⁊ estote robusti. Sic enī faciet dñs cūctis hostibo vestris: aduersū q̄s dimicabitis. Percussitq; iosue ⁊ interfecit eos: atꝫ suspēdit sup q̄nq; stipites: fuerūtq; suspēsi vsq; ad vesperū. Cūq; occūberet sol pcepit socijs vt deponerēt eos de patibulis qui depositos proiecerūt in spelūcam in q̄ latuerāt: ⁊ posuert sup os eiꝰ saxa ingētia q̄ pmanent vsq; ī pñs. Eodē die macedam q̄z cepit iosue ⁊ pcussit ī ore gladij: regē q̄z illiꝰ interfecit et oēs hītatores eius. Non dimisit in ea saltē paruas reliq̄as. Fecitq; regi maceda: sic fecerat regi hiericho. Trāsiuit cū oī isrl' de maceda ī lebna ⁊ pugnabat ptra eaz quā trādidit dñs cū rege suo in manus isrl'. Percusserūtq; urbē in ore gladij: et oēs hītatores eiꝰ. Non dimiserāt ī ea vllas reliquias: fecerūtq; regi lebna: sicut fecerāt regi hiericho. De lebna trānsiuit ī lachis cū oī isrl' ⁊ exercitu p girū disposito oppugnabat eā. Trādiditq; dñs lachis ī manꝰ filioꝝ isrl' ⁊ cepit eā die altera: atꝫ pcussit in ore gladij oēmq; aīaz q̄ fuerat ī ea sicut fecerat lebna. Eo tpe ascēdit īrā rex gazer: vt auxiliaret lachis quē pcussit iosue cū omī pplo eiꝰ vsq; ad intrnitionē. Trāsiuitq; de lachis ī eglon ⁊ circūdedit atq; expugnauit eam in eadē die: pcussitq; in ore gladij oēs aīas q̄ erāt ī ea iuxta oīa q̄ fecerat lachis. Ascēdit q̄z cū oī isrl' de eglon in ebron et pugnauit pt eam: cepitq; ⁊ pcussit in ore

gladij:regem quoq; eius et omnia opida regionis illi⁹ vniuersasq; anīas que in ea fuerāt ꝓmoratæ. Non reliqt ī ea vllas reliquias. Sic fecerat eglon sic fecit ⁊ hebrō: cūcta que ī ea repit ꝓsumēs gladio. Inde reuersus in dabir cepit eā atq; vastauit: regē q̄z ei⁹ atq; oīa p circuitū opida p̄cussit ī ore gladij. Non dimisit in ea vllas reliquas. Sicut fecerat hebrō ⁊ lebna ⁊ regibo eaꝝ:sic fecit dabir ⁊ r̄gi illi⁹. Percussit itaq; iosue oēz terrā mōtanā ⁊ meridianā atz cāpestrē ⁊ asedoth cū regibo suis. Non dimisit ī ea vllas reliquas:sz oīe qđ spirare poterat intæfecit sic p̄cepat ei dñs de⁹ isrl':a cadesbarne vsq; ad basan. Oīez terrā gosē vsq; ad gabaan. vniuersosq; reges et regiones eorum vno impetu cepit atq; vastauit. Dñs enīz deus isrl' pugnauit pro eo. Reuersusq; est cum omni isrl' ad locum castroꝝ in galgala.

Capitulum .XI.

Cūle cū audissz iabin rex asor misit ad iobab regē madō ⁊ ad regē semerō atz ad regē acsaph:ad r̄ges q̄z aq̄lonis q̄ hītabāt in mōtanis et ī planicie ꝓ meridiē ceneroth:ī cāpestribo q̄z ⁊ regionibo dor iuxta mare:chananeū q̄z ab oriēte ⁊ occidēte ⁊ amorreū atz ethēum ac phærezeū ⁊ iebuseū in mōtanis:eueum q̄z q̄ hītabat ad radices hermon in terra masphe. Egressiq; sūt oēs cū turmis suis: ꝑ⁹ mult⁹ nimis sicut harena q̄ est ī litore maris:eq; q̄z ⁊ curr⁹ īmense mlt̄itudīs Cōueneētq; oēs reges isti ī vnū ad aquas merō:vt pugnarent ꝓ isrl'. Dixitq; dñs ad iosue. Ne tīeas eos. Cras enī hac eadē hora ego tradā oēs istos vulnerādos ī ꝓspectu isrl'. Eq̄s eoꝝ subneruabis ⁊ curr⁹ igne ꝓbures. Venitq; iosue ⁊ oīs exercit⁹ ei⁹ cū eo aduersus illos ad aq̄s meron subito:⁊ irrueēt sup eos:tradiditq; illos dñs in manus isrl'. Qui p̄cusserunt eos ⁊ p̄secuti sūt vsq; ad sidonē magnā ⁊ aq̄s masserephot: cāpūq; masphe q̄ est ad orientalē illi⁹ p̄tē. Itaq; p̄cussit oēs:vt nullas dimitteret ex eis reliquas. Fecitq; sic p̄cepat ei dñs. Eq̄s eoꝝ subneruauit:currusq; cōbussit igni. Reuersusq; statī cepit asor ⁊ regē ei⁹ p̄cussit gladio. Asor enī antiqu⁹ inter oīa regna hec p̄ncipatū tenebat. Percussitq; oēs animas q̄ ibidē morabant. Non dimisit in eis vllas reliquas sz vsq; ad internitionē vniuersa vastauit:ipsāq; vrbē p̄emit incēdio ⁊ oēs p̄ cūctū ciuitatis. Reges q̄z eaꝝ cepit. p̄cussit atz deleuit:sicut p̄cepat ei moyses famul⁹ dñi. Absq; vrbibo q̄ erāt ī collibo ⁊ ī cumulis sitæ ceteras succēdit isrl': vnā tm̄ asor mūitissimā flāma ꝓsumpsit. Oēmq; predā istaꝝ vrbiū ac iumēta diuisert sibi filij isrl':cūctis hoībo interfectis. Sicut p̄cepat dñs moysi seruo suo:ita p̄cepit moyses iosue et ille vniuersa cōpleuit. Non p̄terijt de vniuers mādatis:nec vnū quidē verbū qđ iusserat dñs moysi. Cepit itaq; iosue oēz terrā montanā ⁊ meridianā:terrāq; iosen ⁊ planicīē ⁊ occidētalē plagā:montēq; isrl' ⁊ cāpestria ei⁹ et partē mōtis que ascēdit seir vsq; ad baalgath p planicīē libani subt̄ mōtē hermō. oēs r̄ges eoꝝ cepit. pcussit ⁊ occidit. Multo tpre pugnauit iosue ꝓ reges istos. Non fuit ciuitas q̄ se non dederet filijs isrl':p̄ter eueū qui hītabat in gabaon. Oēs enī bellando cepit. Dñi enī sentētia fuerat:vt indurarent corda eoꝝ ⁊ pugnarēt ꝓ isrl':⁊ caderēt ⁊ nō mererent vllā clementiā:ac pirēt sicut p̄cepat dñs moysi. In tpe illo venit iosue ⁊ interfecit enachim de mōtanis hebron ⁊ dabir ⁊ anab ⁊ ō oī mōte iuda ⁊ isrl':vrbesq; eoꝝ deleuit. Non reliqt vllū de stirpe enachim in terra filioꝝ isrl': absq; ciuitatibo gaza ⁊ geth ⁊ azoto ī q̄bo solū relicti sūt. Cepit g̃ iosue omnē terrā: sicut locut⁹ est dñs ad moysen ⁊ dedidit eā possessiōez filijs isrl' ꝟm ptes ⁊ tribo suas: q̄euitq; terra a p̄liis. Dij sūt r̄ges q̄s p̄cussert filij isrl' ⁊ possedert terrā eoꝝ trans iordanē ad sol' ortū. a torrēte armō vsq; ad montē hermon ⁊ omnē orientalē plagā q̄ respicit solitudinē. Deon rex amorreoꝝ q̄ hītauit in esebon dñat⁹ē ab aroer q̄ sita ē sup ripā torrētis arnon ⁊ medie ptis ī valle dimidieqz galaad vsz ad torrētē iebocb q̄ ē termin⁹ filioꝝ āmon ⁊ a solitudīe vsq; ad mare ceneroth ꝓ oriētē ⁊ vsq; ad mare deserti qđ ē mare salsissimū:ad orietalez plagā p viā q̄ ducit bethsimoth ⁊ ab austrī p̄te q̄ subiacz asedoch vsq; phasga ēmin⁹ og r̄gis basan ō r̄liquijs raphaī q̄ hītauit ī astaroth ⁊ ī edrai ⁊ dñat⁹ est in mōte hermō ⁊ ī salecha atz ī vniuersa basā vsz ad terminos gessuri ⁊ machati ⁊ dimidie

partis galaad terminos seon regis esebon. Moyses famul⁹ domini et filij isrl̃ p-cusserũt eos. tradiditq; terrã eox moyses in possessionẽ rubenitis et gaditis et dimidie tribui manasse.

Capitulum .XII.

Hij sũt reges terre qs pcussit iosue. et filij isrl̃ trãs iordanẽ ad occidẽtalẽ plagã abaalgad in cãpo libani usq; ad montẽ libani cui⁹ ps ascẽdit in seir. Tradiditq; eam iosue in possessionez tribub isrl̃ singul̃ ptes suas. tam ī mõtanis q̃ in planis atz cãpestribꝫ. In aseroth et in solitudie ac in meridie. ethe⁹ fuit et amorre⁹. chanane⁹. phereseus. eueus ꝛ iebuse⁹. Rex hiericho vn⁹. Rex hay q̃ est ex latere bethel vn⁹. Rex hierl̃m vnus. Rex ebron vnus. Rex hierimoth vnus. Rex lachis vnus. Rex eglon vnus. Rex gazer vnus. Rex dabir vnus. Rex gader vnus. Rex herma vnus. Rex hereth vn⁹. Rex lebna vnus. Rex odollam vnus. Rex maceda vn⁹. Rex bethel vn⁹. Rex taphua vn⁹. Rex afer vn⁹. Rex affec vn⁹. Rex sarõ vn⁹ Rex madã vn⁹. Rex asor vn⁹. Rex sameron vn⁹. Rex acsaph vnus. Rex thenach vnus. Rex mageddo vn⁹. Rex cedes vn⁹. Rex iachanen carmeli vn⁹. Rex dor et puincie dor vn⁹. Rex gẽtiũ galgal vn⁹. Rex thersa vnus. Oẽs reges trigintaun⁹

Capitulum. .XIII.

Iosue vo senex puectꝫ etatis erat Et dixit dñs ad eũ. Senuisti ꝛ lõgeu⁹ es terraq; latissima derelicta est q̃ necdũ sortẽ diuisa est: et oĩs videlicet galilea philistijm ꝛ vniuersa gessuri a fluuio turbido q̃ irrigat egiptũ: usq; ad termĩos accarõ pr̃ aquilonẽ. terra chanaan que in q̃nq; reglos philistijm diuidit̃. gazeos ꝛ azotios. ascalonitas getheos ꝛ accaronitas. Ad meridiẽ vo sũt ephei oĩs t̃ra chanaan et maara sidonioꝝ usq; afeca: et terminos amorrei eiusq; pfinia: libani q̃z regio pr̃ orientẽ abaalgad sub mõte hermon donec ingrediaris emath. oĩm q̃ habitabãt in mõte a libano usq; ad aq̃s maserephot vniuersiq; sidonĩj ego sũ qui delebo eos a facie filioꝝ isrl̃. Dilat-g̃ in ptẽ hereditatis isrl̃ sic̃ pcepi tibi. Et nũc diui de terrã ī possessionẽ nouẽ tribub ꝛ dimidie tribui manasse: cũ q̃ ruben ꝛ gad possederũt terrã quaz tradidit eis moyses famul⁹ dñi trãs fluenta iordanis ad orientalẽ plagã: ab aroer q̃ sita est in ripa torrentis arnon ꝛ in vall̃ medio: vniuersaq; cãpestria medaba usq; dibon: ꝛ cũctas ciuitates seon regis amorrei qui regnauit in esebon usq; ad termĩos filioꝝ ammon. ꝛ galaad ad terminũ gessuri ꝛ machati et omnẽ montẽ hermon ꝛ vniuersam basan usq; salecha omnẽ regnũ og in basan q̃ regnauit in ascaroth ꝛ edrai ipse fuit de reliquijs raphaim: pcussitq; eos moyses atz deleuit. Noluerũtq; dispdere filij isrl̃. gessuri ꝛ machati: ꝛ hĩtauerũt in medio isrl̃ usq; in pñtẽ diem. Tribui aũ leui nõ dedit possessionẽ: sz sacrificia ꝛ victime dñi dei isrl̃ ipsa ẽ ei⁹ hereditas: sicut locut⁹ ẽ illi. Dedit q̃z moyses possessionẽ tribui filioꝝ ruben iuxta pgtiones suas. Fuitq; termi nus eoꝝ ab aroer que sita ẽ in ripa torrẽtis arnon: ꝛ in valle eiusd̃ torrẽtis media. vniuersã planiciẽ q̃ ducit medaba ꝛ esebõ cũctosq; vicl̃os eaꝝ q̃ sũt in cãpestribꝫ. dibon q̃z ꝛ abamothbaal ꝛ opidũ baalmaõ ꝛ gessa ꝛ cedimoth ꝛ mephet ꝛ cariathaĩ ꝛ sabama ꝛ sarathasar. in mõte pual̃ bethfogor et asedothphasga et bethaisimoth: oẽs vrbes cãpestres. vniuersaq; regna seõ regis amorrei q̃ reg̃uit ī esebõ quẽ pcussit moyses cũ pr̃cipibꝫ suis madiã. eueũ ꝛ recen et sur ꝛ vr ꝛ rebee duces seõ hĩtatores terre ꝛ balaaz filiũ beor ariolũ occiderũt filij isrl̃ gladio cũ ceteris infectis: factusq; ẽ termin⁹ filioꝝ rubẽ iordanis fluui⁹. hec ẽ possessio rubenitaꝝ p pgtones suas vrbiũ ꝛ vicl̃oꝝ. Deditq; moyses tribui gad ꝛ filijs ei⁹ p pgtones suas possessionẽ: cui⁹ hec diuisio ẽ. Termin⁹ gazer ꝛ oẽs ciuitates galaad ꝛ dimidiã ptẽ tre filioꝝ amon usq; ad aroer q̃ est pr̃ rabba ꝛ ab esebõ usz ad ramoth. masphe ꝛ bethanĩ ꝛ amanaim usq; ad termĩos dabir. In valle q̃z betharaz ꝛ bethnẽra ꝛ soccoth ꝛ saphon reliquã partẽ regni seon regis esebõ. Dui⁹ q̃z finis iordanis ẽ usq; ad extremã ptẽ maris chenereth t̃ns iordanẽ ad orietalẽ plagã. Hec ẽ possessio filioꝝ gad p familias suas et ciuitates et ville eaꝝ. Dedit̃q; dimidie tribui manasse filijsq; ei⁹ iuxta pgtiones suas possessiões cui⁹ hoc pncipiũ ẽ. Amanaim vniuersã basã ꝛ cũcta reg̃ og regis

basan. oēsq; vicos iahir qui sunt in basan
seraginta opida ⁊ dimidiā partē galaad
et ascaroth et edraÿ vrbes regni og in ba-
san. filijs machir filij manasse dimidie pti
filioꝝ machir iuxta ꝯgtiones suas. Hāc
possessionē diuisit moÿses in campestribꝫ
moab trās iordanē ꝓtra hiericho ad orien
talē plagā. Tribui autē leui nō dedit pos-
sessionē: quoniā dñs deus isrl ipse est pos-
sessio eius: vt locutus est illi.

Capitulum . XIIII.

Hoc est qđ possederūt filij isrl ī ēra
chanaan quā dederūt eis eleazar
sacerdos ⁊ iosue filiꝰ nun: ⁊ prīci-
pes familiaꝝ p tribꝰ isrl: sortē oīa diuidē-
tes sicut p̄cepat dominꝰ in manu moÿsi.
nouē tribubꝫ ⁊ dimidie tribui. Duabꝫ enī
tribubꝫ ⁊ dimidie dederat moÿses trās ior
danē possessionē absq; leuitis q̄ nihil ter-
re acceperunt inter frēs suos: sed in eoꝝ
successerāt locū filij ioseph. in duas diuisi
tribꝫ manasse ⁊ ephraim. Nec accepēr̄t le-
uitē aliā in terra partē nisi vrbes ad habi
tandū ⁊ suburbana eaꝝ ad alēda iumēta
et pecora sua. Sicut precepat dñs moÿsi.
ita fecerūt filij isrl ⁊ diuiserūt terrā. Ac-
cesser̄t itaq; filij iuda ad iosue ī galgala:
locutusq; ē ad eū caleph filiꝰ iephone ce-
nezeus. Nosti qđ locutus sit dñs ad moÿ-
sen hoiē dei de me ⁊ te ī cadesbarne. Qua-
draginta annoꝝ erā qñ misit moÿses fa-
mulꝰ dñi me de cadesbarne vt ꝓsiderarem
ēra: nūciauiq; ei qđ mihi vex videbatur.
Frēs aū mei qui ascēderāt mecū dissolue-
rūt coꝝ p̄ri: ⁊ nihilominus ego secutꝰ sum
dñm deū meū. Jurauitq; moÿses ī die illo
dicēs. Terra quā calcauit pes tuꝰ erit pos
sessio tua ⁊ filioꝝ tuoꝝ inetернū: qꝛ secu-
tus es dñm deū tuū. Cōcessit ḡ dñs vitam
mihi sicut pollicitꝰ est vsq; in p̄ntē diem.
Quadragīta ⁊ q̄nq; anni sūt ex q̄ locutꝰ ē
dñs verbū istud ad moÿsen: qñ ābulabat
isrl p solitudinē: hodie octogītaq̄nq; an-
noꝝ sum sic valēs vt eo valebā tpe. qñ ad
explorandū missus sū: illiꝰ in me tpis for-
titudo vsq; hodie pseuerat taꝫ ad bellan-
dū q̄ ad ḡdiendū. Da ḡ mihi montē istuꝫ
quē pollicitꝰ est dñs te q̄ꝫ audiēte: in quo
enachī sunt ⁊ vrbes magne atq; munite:
si forte sit dñs mecū ⁊ potuero delere eos
sicut pmisit mihi. Benedixitq; ei iosue ⁊ ēdi
dit ei hebrō in possessionē: atq; ex eo fuit
hebron caleph filio iephone cenezeo vsq;
in p̄ntē diē: qꝛ secutꝰ est dñm deū isrl. No-
men hebron antea vocabat cariatharbe.
Adā maximus ibi inter enachim situs est
et terra cessauit a prelijs.

Capitulum. .XV.

Igitur sors filioꝝ iude p ꝯgtiones
suas ista fuit: a termino edō vsq;
ad dextū sin ꝓtra meridiē: et vsq;
ad extremā partē austral plage. Jnicium
eiꝰ a sūmitate maris salsissimi ⁊ a lingua
eius que respicit meridiē: egrediēq; ꝓtra
ascensū scorpionis ⁊ pēnsit in sina. ascen-
ditq; in cadesbarne ⁊ puenit in esrō ascen
dēs abdarā ⁊ circuiēs cariathaa atq; inde
p̄trāsiēs ī asemona ⁊ pueniēs ad torrentē
egipti: erūtq; termī eiꝰ mare magnū. Hic
erit finis meridiane plage. Ab oriēte vo
erit iniciū mare salsissimū vsq; ad extrēa
iordanis ⁊ ea q̄ respiciūt ad aq̄lonē līgua
maris vsq; ad eundē iordanis fluuiū: ascē
ditq; termin ī bethagla: ⁊ ēnsit ab aq̄lōe
in betharaba. ascētēs ad lapidē boem filij
rubē ētēs vsq; ad termīos debera. ꝺ valle
achor ꝓ̄ aq̄lonē respiciēs galgala q̄ est ex
aduerso ascēsiōis adomim ab australi pte
torrētis. ēnsitq; aq̄s q̄ vocanē fons sol: et
erūt exitꝰ eius ad fontē rogel: ascēditq; p
ꝓuallē filij ennon ex latere iebusei ad me-
ridiē. hec ē hierl'm ⁊ īde se erigēs ad vticē
mōtis q̄ est ꝓ̄ iebēnon ad occidētē. in sū-
mitate vall' raphaī ꝓ̄ aquilonē: pēnsitq;
a vertice mōtis vsq; ad fontem aque ne-
pthoa ⁊ pueīt vsq; ad vicos mōtis ephrō:
inclinaq̄ in bala q̄ est cariathiarī. id est
vrbs siluaꝝ: ⁊ circuit de bala ꝓ̄ occidentē
vsq; ad montē seir: ēnsitq; iuxta lat' mō-
tis iarim ad aquilonē in chesiō ⁊ descēdit
in bethsames: ēnsitq; in thamna ⁊ puenit
ꝓ̄ aquilonē p̄tis accarō ex latere: inclīa-
turq; secrona ⁊ ēnsit mōtē baala. puenit-
q; ī gebneel ⁊ magni maris ꝓ̄ occidētē fi-
ne ꝓcludiē. Hij sūt termī filioꝝ iuda p cir
cuitū ī ꝯgtionibꝫ suis. Caleph vo filio ie-
phone dedit p̄tē ī medio filioꝝ iuda sicut
p̄cepat ei dñs. cariatharbe p̄is enach ipa
est ebron: deleuitq; ex ea caleph tres filios
enach. sesai. athimaꝫ et tholmai de stirpe
enach: atꝫ inde ꝓdescēdēs veīt ad hītatores
dabir q̄ pus vocabat cariathsepher. id est

ciuitas litteraꝝ. Dixitq; caleph. Qui pcus
serit cariathsepher ⁊ ceperit eam dabo ei
axam filiã meã vxorẽ. Cepitq; eam otho-
nihel fili⁹ cenem fr̃ caleph iunior: deditq;
ei axam filiam suã vxorẽ. Qui cũ pgerent
sil' suasit ei vir ei⁹ vt peterꝫ a p̃e suo agꝝ
Suspirauitq; vt sedebat in azino. Cui ca-
leph quid habes inquit: At illa rñdit. Da
mihi bñdictionẽ. Terrã australẽ ⁊ arentẽ
dedisti mihi. iunge ⁊ irriguã. Dedit itaq;
ei caleph irriguũ supi⁹ ⁊ inferius. Hec est
possessio tribꝰ filioꝝ iuda p ꝯgtões suas:
erãtq; ciuitates ab extremis ptibꝰ filioꝝ
iuda. iuxta termios edõ a meridie cabseel
⁊ eder ⁊ iagur ⁊ cina ⁊ dimona ⁊ adeda ⁊
cedes ⁊ asor ⁊ iethã zif ⁊ telẽ ⁊ baloth asor
noba mada ⁊ carioth esrõ hec ẽ asoromã
same ⁊ molada ⁊ aser gadda ⁊ asemoth et
bethfeleth ⁊ aꝑsual ⁊ bersabee ⁊ baziothia
et baala ⁊ hum esem ⁊ hetholad ⁊ exul et
zarma ⁊ siceleth et medemena ⁊ sẽsenna ⁊
lebaoth ⁊ selim ⁊ ahem remmon: oẽs ciui
tates vigintinouẽ ⁊ ville eaꝝ. In cãpestri
b⁹ vero astaol ⁊ saraa ⁊ asena ⁊ azonoe ⁊
engãnim ⁊ thaphua ⁊ enaim ⁊ iherimoth
⁊ adulã socho ⁊ asecha ⁊ sarim ⁊ adithaĩ
et gedera et gederothayim: vrbes q̃tuordeciz ⁊ ville eaꝝ. Sanan ⁊ adasa ⁊ magdal-
gad deleã ⁊ masepha ⁊ iectel lachis et ba-
schat ⁊ eglon debbõ ⁊ leemas ⁊ cethis ⁊ gi-
deroth ⁊ bethdagõ ⁊ neama ⁊ maceda: ci-
uitates sedecĩ ⁊ ville eaꝝ. Labana ⁊ ether
et asan iepta ⁊ esna ⁊ nesib ⁊ ceyla ⁊ ach-
zib ⁊ maresa: ciuitates nouez ⁊ ville eaꝝ.
Accaron cũ vicis ⁊ villul' suis. Accaron
vsq; ad mare. oĩa q̃ vergũt ad azotõ ⁊ vi-
culos ei⁹. Azot⁹ cũ vicis ⁊ villul' suis ga-
sa cũ vicis ⁊ villul' suis vsq; ad torrentem
egipti ⁊ mare magnũ termin⁹ ei⁹ ⁊ ĩ mõte
samir ⁊ iecther ⁊ socchoth ⁊ edẽna caria-
thsenna hec ẽ dabir. anab et hesthemo et
anym gosẽ ⁊ olon ⁊ gylo: ciuitates vnde-
cim ⁊ ville eaꝝ. Arab ⁊ roma ⁊ esaã et ia-
nũ ⁊ bethafua et afeca atmatha et caria-
tharbe hec est ebron ⁊ sior: ciuitates nouẽ
⁊ ville eaꝝ. Maõ ⁊ chermel et ziph ⁊ loche
iesrahel ⁊ iucadã ⁊ zanoe accaym gabaa:
et thamna: ciuitates decẽ ⁊ ville eaꝝ. Alul
et bethsor ⁊ ihedor mareth ⁊ bethanoth ⁊
helthecẽ: ciuitates sex ⁊ ville eaꝝ. Caria-
thbaal hec est cariathiarim vrbs siluaruz
et arebba: ciuitates due ⁊ ville earuz. In
deserto betharaba meddin ⁊ sacha ⁊ nebsan
ciuitates salis et engaddi ciuitates sex et
ville eaꝝ. Fiũt sil' centũ quĩdecim. Jebu-
seũ aũ habitatorẽ hierl'm nõ potuerũt fi-
lij iuda delere: habitauitq; iebuseus cũ fi-
lijs iuda in hierl'm vsq; in p̃ntem diem.

Capitulum. .XVI.

Cecidit q̃z sors filiorum ioseph ab
iordane ꝓtra hiericho ⁊ aq̃s ei⁹ ab
oriente solitudo q̃ ascendit de hie-
richo ad montẽ bethel: ⁊ egredit̃ de bethel
luzã: ⁊ nsitq; terminũ archiataroth ⁊ de-
scẽdit ad occidentẽ iuxta terminũ iefleti.
vsq; ad termios betheron inferioris ⁊ ga-
zer. finiũturq; regiones ei⁹ mari magno.
possedẽrtq; filij ioseph manasse et ephraĩ.
Et fact⁹ est termin⁹ filioꝝ ephraĩ p ꝯgtiones suas: ⁊ possessio eoꝝ ꝓtra orientem
atharoth addar vsq; bethoro supiorẽ: egre-
diunt̃q; ꝓfinia ir mare. Machmetath vo
aquilonẽ rspicit ⁊ circuit termios pt̃ ori-
entẽ in thanathselo ⁊ ptransit a torrente
ianoe. descenditq; de ianoe in atharoth ⁊
noaratha ⁊ puenit in hiericho: egredit̃q;
ad iordanẽ de thaphua ptnsitq; pt̃ mare
in vallẽ harũdineti: sũtq; egressus ei⁹ in
mare salsissimũ. Hec est possessio tribꝰ fi-
lioꝝ ephraim p familias suas: vrbesq; se-
patæ sũt filijs ephraim ĩ medio possessiõis
filioꝝ manasse ⁊ ville eaꝝ. Et ñ interfece-
rũt filij ephraim cananeu⁹ qui hĩtabat in
gazar: hĩtauitq; chanane⁹ ĩ medio ephraĩ
vsq; in diẽ hanc tributari⁹.

Capitulum. .XVII.

Cecidit autez sors tribui manasse.
Ipse enĩ est primogenitus ioseph.
machir primogenito manasse pa-
tri galaad qui fuit vir pugnator: habuit-
q; possessionem galaad ⁊ basan ⁊ relíquis
filioꝝ manasse iuxta familias suas. filijs
abyezer ⁊ filijs helech ⁊ filijs hesribel ⁊ fi-
lijs sichen et filijs epher et filijs semida.
Isti sunt filij manasse. Filij ioseph mares
per ꝯgnatões suas. Salphaat vero filio
epher filij galaad filij machir filij manasse
non erant filij sed sole filie: quarũ ista sũt
nomina. mahala ⁊ noba et egla ⁊ melcha
et thersa. Steneruntq; in ꝓspectu eleazari
sacerdotis ⁊ iosue filij nun et principũ di-
centes: dñs precepit per manum moysi:

vt daretur nobis possessio in medio fratꝝ nostroꝝ:dedítqꝫ iuxta imperiū dñi possessionē in medio fratrū patris eaꝝ.et ceciderūt funiculi manasse decem absqꝫ terra galaad ⁊ basan trās iordanē. Filij enī manasse possiderēt hereditatē in medio filioꝝ eius. Terra aūt galaad cecidit in sortē filioꝝ manasse qui reliqui erāt. Fuit terminus manasse ab aser machimat q̄ respicit sichē ⁊ egredit ad dexterā iuxta habitatores fōtis thaphue. Etenī in sorte manasse ceciderat terra thaphue que ē iuxta terminos manasse filioꝝ ephraim. Descenditqꝫ termin⁹ vall⁹ harūdineti in meridiē torrētis ciuitatū ephraim que in medio sūt vrbiū manasse. Terminus manasse ab aquilone torrētis ⁊ exitus eius pgit ad mare: ita vt possessio ephraim sit ab austro ⁊ ab aquilone manasse:et vtrāqꝫ claudat mare et ꝓiūgant sibi in tribu aser ab aquilone et in tribu ysachar ab oriēte. Fuitqꝫ hereditas manasse in ysachar ⁊ in aser. bersan et viculi ei⁹ ⁊ iebblaā cū vicul⁹ suis ⁊ habitatores dor cū opidis suis. habitatores q̄z endor cū viculis suis:sil⁹qꝫ hītatores thenath cuz vicul⁹ suis ⁊ hītatores mageddo cum viculis suis.et tercia pars vrbis nophet. Nec potuerūt filij manasse has ciuitates subuertere:sed cepit chaneus habitare in terra sua. Postq̄ aūt ꝓualuerunt filij isrl̄ subiecerūt chananeos ⁊ fecerunt sibi tributarios.nec interfecerūt eos. Locutiqꝫ sunt filij ioseph ad iosue ⁊ dixerūt. Quare dedisti mihi terrā in possessionem sortis ⁊ funiculi vn⁹:cū sim tāte mlt⁹itudinis:⁊ bñdixit mihi dñs! Ad quos iosue ait. Si ꝑlꝫ mlt⁹us es ascēde in siluā ⁊ succide tibi spacia ī terra pherezei ⁊ raphaim q̄ āgusta est tibi possessio mōtis ephraī. Cui rñderūt filij ioseph. Non poterim⁹ ad mōtana ꝓscēdere cū ferreis curribꝰ vtant chananei qui hītant ī terra cāpestri in q̄ siti sūt bersan cū vicul⁹ suis ⁊ iesrl̄ mediā possidens vallē. Dixitqꝫ iosue ad domum ioseph ⁊ ephraim ⁊ manasse. Popul⁹ mlt⁹ es ⁊ magne fortitudinis. nō habebis sortē vnā sed ēnsibis ad montē:et succides tibi atqꝫ purgab ad hītandū spacia:⁊ poteris vlt̄ ꝓcedere cū subuertēris chananeū quē dicis ferreos hīe currus ⁊ esse fortissimū.

Capitulum. .XVIII.

Congregatiqꝫ sunt oēs filij isrl̄ in sylo:ibiqꝫ fixerūt tabnaculū testimonij:et fuit eis terra subiecta. Remāserāt aūt filioꝝ isrl̄ septē tribꝰ q̄ nec dū accepāt possessiōes suas. Ad q̄s iosue ait. Usqꝫq̄ marcetis ignauia et nō intretis ad possidendā terrā quā dñs deus pr̄m vestroꝝ dedit vob! Eligite de singul⁹ tribubꝰ ternos viros:vt mittā eos et pgant atqꝫ circueāt terrā ⁊ describāt eaz iuxta nūeꝝ vniuscuiusqꝫ mlt⁹itudis:referantqꝫ ad me q̄ descripserīt. Diuidite vob terrā ī septē partes:iudas sit in termīs suis ab australi plaga.⁊ dom⁹ ioseph ab aq̄lone:mediā inter hos terrā in septē ptes describite:et huc venietis ad me:vt coraz dño deo vr̄o mittā vobis h̄ sortē:q̄ ñ est īter vos pars leuitaꝝ:sed sacerdotiū dñi est eoꝝ hereditas. Gad aūt ⁊ ruben ⁊ dimidia trib⁹ manasse iam accepant possessiones suas ēns iordanē ad orientalē plagam q̄s dedit eis moyses famul⁹ dñi. Cūqꝫ surrexissēt viri vt pgerent ad describendā terrā p̄cepit eis iosue dicēs. Circuite terrā ⁊ describite eā. ac reuertimī ad me vt h̄ coram dño deo vr̄o in sylo mittā vobis sortē. Itaqꝫ pr̄eperūt ⁊ lustrātes eā in septē ptes diuiserūt scribētes in voluīe:reuersiqꝫ sunt ad iosue ī castr̄ sylo. Qui misit sortes coram dño ī sylo: diuisitqꝫ terram filijs isrl̄ in septē partes. Et ascēdit sors pr̄ia filioꝝ beniamin p familias suas:vt possiderēt terrā īter filios iuda ⁊ filios ioseph: Fuitqꝫ termin⁹ eoꝝ ꝓtra aquilonē. a iordane pgens iuxta latus hiericho septētrionalis plage:et inde ꝓtra occidentē ad mōtana ꝓscendēs ⁊ pueniēs ad solitudinē bethauen. atqꝫ ptrāsiens iuxta lusā ad meridiē ipsa est bethel: descēditqꝫ ī atharoth ad dar in mōtē q̄ est ad meridiē bethoron īferioris ⁊ īclinat̄ circuiēs ꝓt̄ mare ad meridiē mōtis q̄ respicit bethoron ꝓt̄ affricū. Exūtqꝫ exit⁹ ei⁹ in cariathbaal q̄ vocat̄ cariathiarī vrbē filioꝝ iuda. Hec ē plaga ꝓt̄ mare ad occidētē. A meridie aūt ex pte cariathiarī egredit̄ termin⁹ ꝓt̄ mare ⁊ puenit vsqꝫ ad fontē aq̄ꝝ nepthoa. Descēditqꝫ ī partē mōtis q̄ respicit vallē filioꝝ ennon. ⁊ ē ꝓt̄ septētrionalē plagā in extrēa pte vall⁹ raphaī: descēditqꝫ ī iebēnon. id ē vall⁹ ennō. iuxta latus iebusei ad austr̄:⁊ pueniꝫ ad fontē

rogel trāsiens ad aquilonē: ⁊ egrediēs ad
ensemes. id est fontem sol': et ptrāsit vsq
ad tumulos q̄ sūt e regione ascēsus adō-
min: descēditq ad benhoen id est lapidem
boem filij ruben: ⁊ ptrāsit ex latere aqui-
lonis ad cāpestria: descēditq in planicies
et ptergredit̄ pt̄ aquilonē bethagla: sūtq
exit⁹ ei⁹ pt̄ linguā maris salsissimi ab aq̄-
lone in fine iordanis. ad australē plagā q̄
est termin⁹ illius ab oriēte. Hec ē possessio
filioꝝ beniamin p tribus suos ī circuitu
et familias suas. Fuerūtq ciuitates eius
hiericho ⁊ bethagla ⁊ vall' casis betharа-
ba ⁊ samaraiz ⁊ bethel et auim ⁊ astara et
ofra villa hemona ⁊ offui ⁊ gabee: ciuita-
tes duodecī ⁊ ville eaꝝ. Gabaō et rama et
beroth ⁊ mesphe caphora ⁊ amosa ⁊ recez
iarephel ⁊ tharela ⁊ sela heleph et iebu q̄ ē
hierl'm. gabaab ⁊ cariath ciuitates q̄tuor-
decī ⁊ ville eaꝝ. Fiūt oēs ciuitates vigīti
sex. Hec est possessio filioꝝ beniamī iuxta
familias suas.

Capitulum. XIX.

Et egressa ē sors scda filioꝝ sym̄eō
p ꝯgtiones suas. fuitq hereditas
eoꝝ in medio possessionis filiorum
iuda. bersabee ⁊ sabee ⁊ molada ⁊ asersua
⁊ baala ⁊ asē ⁊ heltholad bethularma ⁊ si
celeg ⁊ beth ⁊ marchaboth ⁊ asersua ⁊ be-
thlepaboth ⁊ sarohē: ciuitates tredecim ⁊
ville eaꝝ. Ayn ⁊ rēmon ⁊ athar ⁊ asan: ci
uitates q̄tuor ⁊ ville eaꝝ. Oēs viculi p cir
cuitū vrbiū istaꝝ vsq ad balaad bcameth
pt̄ australē plagā. Fuer̄tq oēs ciuitates
decē ⁊ septē. Hec ē hereditas filioꝝ sym̄eō
iuxta possessiones suas ī possessione ⁊ fu-
niculo filioꝝ iuda: qꝝ maior erat ⁊ idcirco
filij simeon possederūt in medio hereditā-
tis ei⁹. Cecidītq sors tercia filioꝝ zabulō
p ꝯgtiones suas: ⁊ fact⁹ est termin⁹ pos-
sessionis filioꝝ zabulon vsq sarith. Ascen
ditq ō mari ⁊ medalaa: ⁊ puenit ī debba-
seth vsq ad torrentē qui ē pt̄ ieconan: et
reuertit̄ de sarith pt̄ oriētē in finē sicelech
thaboꝝ et egredit̄ ad dabereth: ascēditq
pt̄a iasie: ⁊ ide ptrāsit vsq ad oriētalē pla
gā gethefer ⁊ tachasin: et egredit̄ in rem-
mon amphar ⁊ noa. ⁊ circuit ad aquilonē
⁊ nathō. Suntq egressus eius vall' iepta-
hel ⁊ cathethet naalol ⁊ semuon ⁊ iebaba
⁊ bethleē: ciuitates duodecim ⁊ ville eaꝝ.

Hec est hereditas tribꝰ filioꝝ zabulon per
ꝯgnationes suas: vrbes ⁊ viculi eaꝝ. Issa-
char egressa est sors q̄rta per ꝯgnationes
suas: fuitq ei⁹ hereditas iesrahel et casa-
loth et sunē ⁊ affraim ⁊ senon ⁊ anaarath
et rabboth ⁊ cesion ⁊ haemes ⁊ rameth et
⁊ hēganni ⁊ henadda ⁊ bethfeses ⁊ puenit
termin⁹ ei⁹ vsq thaboꝝ ⁊ seesima et beth-
semes: erātq exitus eius iordanis ciuita-
tes sedecim ⁊ ville eaꝝ. Hec est possessio fi
lioꝝ yssachar per ꝯgnationes suas: vrbes
et viculi eaꝝ. Cecidītq sors quinta tribui
filioꝝ aser per ꝯgnatōes suas: fuitq ter-
minus eoꝝ alchat ⁊ cali ⁊ bethē ⁊ arab et
elmeleth ⁊ amaad et messal: ⁊ puenit vsq
ad carmelum maris ⁊ syhor ⁊ labanath: ac
reuertit̄ pt̄a orientē bethagon: et ptrāsit
vsq sabulō ⁊ vallem ieptael pt̄a aquilo-
nem in bethemeth ⁊ ieuel: egredit̄q ad le
uā cabul ⁊ acran ⁊ roboth ⁊ amō ⁊ chana
vsq ad sidonē magnā: reuertit̄q ī orma
vsq ad ciuitatē munitissimā tyrꝰ ⁊ vsq
osā: erūtq exitus eius in mare de funicl'o
acziba ⁊ amma ⁊ afeg ⁊ roob: ciuitates vi
ginti due ⁊ ville eaꝝ. Hec est possessio fili-
orum aser per ꝯgnationes suas. vrbesq ⁊
viculi eaꝝ. Filioꝝ neptalī sexta pars ceci
dit p familias suas: et cepit termin⁹ ō he
leth ⁊ helon sannanim ⁊ adami que ē ne-
ceb ⁊ iebnahel: vsq lecon et egressus eorū
vsq ad iordanē: reuertit̄q termin⁹ pt̄a
occidentem et azauoth thaboꝝ. atq inde
egredit̄ ī vcuca ⁊ ptrāsit in zabulō pt̄ me
ridiē ⁊ ī aser pt̄a occidentē: ⁊ in iuda ad
iordanē pt̄ solis ortū ciuitates mūitissi-
me: assedim ser ⁊ ammad et rechat ⁊ ce-
nerz ⁊ edema ⁊ arama asor ⁊ cedes ⁊ edrai
nasor ⁊ ieron ⁊ magdibel horē ⁊ bethanat
betsemes: ciuitates decem ⁊ nouē et ville
eaꝝ. Hec est possessio tribꝰ filioꝝ neptalī
per ꝯgnationes suas: ⁊ vrbes ⁊ viculi ea-
rum. Tribui filioꝝ dan per familias suas
egressa est sors septima: et fuit terminus
possessionis eius saraa ⁊ hestaol ⁊ hair se-
mes. id est ciuitas solis: selebin et ahialon
et iethela helon et themna et achron hel-
cheten iepthon ⁊ baalad iud ⁊ bane ⁊ ba-
rath et iechrēmon atq hiercon ⁊ arechō.
cum termino qui respicit ioppen et ipso
fine concluditur. Ascenderuntq filij dan
et pugnerūt pt̄a lesem. ceperuntq eam.

et pcusserunt eam in ore gladij ⁊ possiderẽt et habitauerũt in ea: vocãtes nomẽ eius lesendan ex nomine dan pris sui. Hec est possessio tribꝰ filiorꝫ dan p ꝯgtones suas. vrbes ⁊ vicli eaꝝ. Cũqꝫ ꝑplesset sortẽ terrã diuidere singul' per tribꝰ suas. dederũt filij isrl' possessionez iosue filio nun in medio sui iuxta ꝓceptũ dñi. vrbẽ quã postulauit tãnathsaraa in mõte ephraim. Et edifica uit ciuitatẽ. hĩtauitqꝫ in ea. Hee sunt pos sessiones ꝗs sortẽ diuiserũt eleazar sacer dos ⁊ iosue filiꝰ nun ⁊ pncipes familiaꝝ: ac tribuũ filiorꝫ isrl' in silo. corã dño ad hostium tabernaculi testimonij: partitiqꝫ sunt terram.

Capitulum. .XX.

Et locutus est dñs ad iosue dicẽs. Loquere filijs isrl' ⁊ dic eis. Sepa rate vrbes fugitiuorꝫ: de quibꝰ lo cutus sum ad vos p manũ moysi: vt ꝑfu giat ad eas quicunqꝫ animã ꝓcusserit ne scius: ⁊ possit euadere irã ꝓximi qui vltor est sanguis. cũ ad vnã haꝝ ꝑfugerit ciui tatũ: stabitqꝫ añ portã ciuitatis ⁊ loqẽ se nioribꝰ vrbis illiꝰ ea ꝗ se ꝓbẽt innocẽ tem: sicqꝫ suscipient eũ ⁊ dabũt ei locũ ad habitandũ. Cunqꝫ vltor sanguis eũ fuerit ꝑsecutus ñ tradẽt in manꝰ eius: qꝫ igrans pcussit ꝓximũ eiꝰ: nec añ biduũ tribuue eiꝰ ꝓbaẽ inimicꝰ. Et hĩtabit ĩ ciuitate illa donec stet añ iudiciũ causaz reddẽs facti sui: ⁊ moriaẽ sacerdos magnꝰ ꝗ fuerit in illo tpe. Tũc reuertẽ homicida ⁊ ĩgredi etur ciuitatẽ ⁊ domũ suam de ꝗ fugerat. Decreueruntqꝫ cedes in galilea mõtis ne ptalĩ ⁊ sichẽ in mõte ephraĩ ⁊ cariatharbe ipsa est ebron ĩ mõte iuda: ⁊ trãs iordanẽ ꝓtra orientalẽ plagã iericho statueꝝ bo sor que sita ẽ in cãpestri solitudie ꝺ tribu rubẽ ⁊ ramoth ĩ galaad ꝺ ẽbu gad ⁊ gau lon ĩ basan de tribu manasse. Hee ciuita tes ꝓstitute sũt cũctis filijs isrl' ⁊ aduenis qui hĩtabãt inter eos vt fugeret ad eas ꝗ animã nesciꝰ pcussisset ⁊ ñ morereꝝ in ma nu ꝓximi. effusũ sanguinẽ vĩdicare cupi entis donec staret añ pl'um expositurus causam suam. Capitulũ .XXI.

Accesserũtqꝫ pncipes familiaꝝ leui ad eleazaꝝ sacerdotẽ. ⁊ iosue filiũ nun: ⁊ ad duces ꝯgtionũ p singu las tribꝰ filiorꝫ isrl': locutiqꝫ sũt ad eos in silo terre chanaan atqꝫ dixerũt. Dñs pre cepit ꝑ manũ moysi vt darenẽ nob vrbes ad habitandũ et suburbana eaꝝ ad alẽda iumẽta. Dederũtqꝫ filij isrl' de possessiõibꝰ suis iuxta impiũ dñi ciuitates ⁊ suburba na eaꝝ. Egressaqꝫ ẽ sors in familiã caath filiorꝫ aaron sacerdotis ꝺ tribu iuda. ⁊ sy meon ⁊ beniamin ciuitates tredecĩ: ⁊ reli quis filiorꝫ caath: id ẽ leuitis ꝙ supfuerãt. de tribubꝰ ephraim ⁊ dan et dimidie tribꝰ manasse ciuitates decẽ. Porro filijs gersõ egressa ẽ sors vt accipẽt de tribubꝰ ysach ar ⁊ aser ⁊ neptalim. dimidiaqꝫ tribu ma nasse in basan ciuitates nũero tredecĩ. Et filijs merari ꝑ cogtiones suas de tribubꝰ ruben et gad ⁊ zabulon vrbes duodecim. Dederũtqꝫ filij isrl' leuitis ciuitates ⁊ sub urbana eaꝝ. sicut ꝓcepit dñs ꝑ manũ mo ysi: singul' sorte tribuẽtes. ꝺ tribubꝰ filio rũ iuda ⁊ simeon dedit iosue ciuitates ꝗꝝ ista sunt noĩa. filijs aaron ꝑ familias ca ath leuitici generis. pria enĩ sors ill' egres sa est: cariatharbe pris enach que vocaẽ ebron ĩ mõte iuda ⁊ suburbana eiꝰ ꝑ cir cuitũ. Agros vero ⁊ villas eiꝰ dederat ca leph filio iephone ad possidẽdũ. Dedit er go filijs aaron sacꝺotis hebrõ ꝓfugij ciui tatẽ ac suburbana eiꝰ ⁊ lobnã cũ suburba nis suis ⁊ iether ⁊ istmõ ⁊ helõ ⁊ dabir et ain ⁊ iethã ⁊ betsames cũ suburbãis suis ciuitates nouẽ. ꝺ tribubꝰ vt dictũ ẽ duabus. De tribu aẽ filiorꝫ beniamĩ gabaõ et gabae ⁊ anathot ⁊ almõ. cũ suburbãis suis ciuitates ꝗtuor: oes sil' ciuitates filiorũ aarõ sacerdotis tredecĩ cũ suburbanis su is. Reliqs ꝺo ꝑ familias filiorꝫ caath leui tici generis hec ẽ data possessio. De tribu ephraĩ vrbes ꝓfugij sichẽ cũ suburbãis su is ĩ mõte ephraĩ ⁊ gazer ⁊ iebsã ⁊ bethoro cũ suburbãis suis ciuitates ꝗtuor. De tri bu ꝙz dan helteco et gabathõ ⁊ baialon ⁊ gethrẽmon cũ suburbanis suis ciuitates ꝗtuor. Porro ꝺ dimidia ẽbu manasse thanach et gethrẽmon cũ suburbanis suis ci uitates due. Oes ciuitates decẽ ⁊ suburba na eaꝝ date sũt filijs caath iferioris gdꝰ. Filijs ꝙz gersõ leuitici generis dedit ꝺ di midia ẽbu manasse ꝓfugij ciuitates. gau lon ĩ basã ⁊ bosrã cũ suburbãis suis ciui tates duas. Porro ꝺ tribu ysachar cesion et dabreth et garamoth ⁊ engannim cum

ſuburbanis ſuis ciuitates ꝗtuor. De tribu aſ aſer maſā ⁊ abdō ⁊ elrath ⁊ roob cū ſuburbāis ſuis ciuitates ꝗtuor. De tribu qꝫ neptalī ciuitates ꝓfugij cedes in galilea ⁊ amothdor ⁊ carthari cū ſuburbāis ſuis ciuitates tres. Oēs vrbes familiaruꝫ gerſon tredecī cū ſuburbanis ſuis. Filijs aſ merari leuitis inferioris gdus ꝑ familias ſuas. data ē de tribu zabulō iethnan et cartha ⁊ dāna ⁊ naalol ciuitates ꝗtuor cū ſuburbanis ſuis. De tribu gad ciuitates ꝓfugij romoth ī galaad ⁊ manaī ⁊ eſebon ⁊ iaſer ciuitates ꝗtuor cū ſuburbāis ſuis. De tribu ruben vlſ iordanē ꝓſ hiericho ciuitates refugij. boſor ī ſolitudine miſor ⁊ iaſer ⁊ ietſon et maſpha ciuitates ꝗtuor cū ſuburbāis ſuis. Oēs vrbes filioꝝ merari ꝑ familias et ꝓgtiones ſuas duodecī. Itaqꝫ ciuitates vniuerſe leuitaꝝ in medio poſſeſſiōis filioꝝ iſrl. fuerūt ꝗdraginta octo cū ſuburbanis ſuis ſingule ꝑ familias diſtribute. Dedítqꝫ dñs deus iſrlī omnē terrā quā ꝟditurꝰ ſe ꝓbo eoꝝ iurauerat: ⁊ poſſederſt illā atꝫ hītauerūt ī ea. Dataqꝫ ē ab eo pax ī oēs ꝑ circuitū natōnes. nulluſqꝫ eis hoſtiū reſiſtere auſus ē: ſꝫ cūcti ī eoꝝ ditionē redacti ſūt. Ne vnū quidē verbū qđ ill' ꝓmiſerat irritū fuit: ſꝫ rebo expleta ſūt omnia.

Capitulum. .XXII.

Otē tpe vocauit ioſue rubenitas: et gaddítas: ⁊ dimidiā tribū manaſſe: dixítqꝫ ad eos. Feciſtis oīa q̄ ꝓcepit vob moyſes famul' dñi: mihi qꝫ in oībo obediſtis: nec reliqſtis frēs vros lōgo tpe vſqꝫ ī pñtē diē. cuſtodientes imperiū dñi dei vri. Quia igiſ dedit dñs de' vr frībo vris quietē et pacē ſic pollicit' ē: reuertimī ⁊ ite ī tabnacula vra ⁊ ī trā poſſeſſiōis: quā ꝟdidit vob moyſes famulus dñi ꝟns iordanē: ita dūtaxat. vt cuſtodiatis attēte ⁊ ope ꝓpleatis mādatū ⁊ legem quā ꝓcepit vob moyſes famul' dñi: vt diligatis dñm deū vrm ⁊ ābuletis ī oībo vijs ei' ⁊ obſuetis mādata illi'. Adhereatiſqꝫ ei ac ſuiatis in oī corde ac in oī aīa vra. Bñdixítqꝫ eis ioſue ⁊ dimiſit eos. Qui reuerſi ſūt ī tabnacula ſua. Dimidie aſ tribui manaſſe poſſeſſionē moyſes dederat ī baſan: ⁊ idcirco medie q̄ ſupfuit dedit ioſue ſorte inſ ceteros frēs ſuos ꝟns iordanen ad occidētalē eius plagam. Cunqꝫ dimitteret eos in tabnacula ſua ⁊ bñdixiſſꝫ eis: dixit ad eos. In mlta ſubſtātia atꝫ diuicijs reuertimī ad ſedes vras. cū argēto ⁊ auro. ere ac ferro ⁊ veſte mltiplici. Diuidite prēdā hoſtiū cū frībo vris. Reuerſi qꝫ ſūt ⁊ abieſt filij ruben ⁊ filij gad ⁊ dimidia tribo manaſſe a filijs iſrl. de ſilo q̄ ſita eſt ī chanaan: vt inſrent galaad terrā poſſeſſionis ſue quā obtinuerāt iuxta impiū dñi in manu moyſi. Cūqꝫ veniſſent ad tumulos iordanis ī terra chanaan: edificaueſt iuxta iordanē altare infinite magnitudinis. Qđ cū audiſſent filij iſrl ⁊ ad eos certi nūcij detuliſſēt edificaſſe filios rubē ⁊ gad ⁊ dimidie tribo manaſſe altare ī ētra chanaan ſuꝑ iordanis tumulos ꝓſ filios iſrl: ꝓueneſt oēs in ſilo: vt aſcēderēt ⁊ dimicarēt ꝓſ eos. Et ītērim miſeſt ad illos in terrā galaad phinees filiū eleazari ſacdotē ⁊ decē prīcipes cū eo ſingl'os de ſingul' tribub. Qui venerūt ad filios ruben et gad ⁊ dimidie ēbo manaſſe ī ētrā galaad dixeſtqꝫ ad eos. Dec mādat oīs ꝑls dñi. Que ē iſta ꝟnſgreſſio? Cur reliqſtis dñm deū iſrl edificātes altare ſacrilegū ⁊ a cultu illi' recedētes? An pax vob ē q̄ peccaſtis ī beelphegor ⁊ vſqꝫ in pñtē diē macla bui' ſcelerís ī nob ꝑmanet. mltiqꝫ de ꝑlo coꝛrueſt? Et vos hodie reliqſtis dñz: ⁊ cs in vniuerſū iſrl ira ei' deſeuiet. Qđ ſi putatis īmundā eē terrā poſſeſſiōis vre: ītrſite ad terrā ī q̄ tabnaculū dñi ē: ⁊ hītate inſ nos: tm̄ vt a dño ⁊ a nro ꝓſorcō ñ recedatis. edificato altarī ꝓeter altare dñi dei nri. Nonne achor filij zare ptērijt mādatū dñi ⁊ ſuꝑ omnē ꝑlm iſrl ira ei' incubuit? Et ille erat vn' homo: atꝫ vtinā ſolus periſſet in ſcelere ſuo. Ñderūtqꝫ filij ruben ⁊ gad ⁊ dimidie tribo manaſſe principibo legationis iſrl. Fortiſſim' de' dñs ipſe nouit ⁊ iſrl ſimul intelliget: ſi ꝑuaricationis anīo hoc altare ꝓſtruximus nō cuſtodiat nos ſed puniat nos in pñti. Et ſi ea mente fecim' vt bolocauſta ⁊ ſacrificiū ⁊ pacificas victimas ſuꝑ eo imponeremus. ipſe querat ⁊ iudicet: ⁊ non ea magis cogitatōne atꝫ ꝟctatu: vt diceremus cras dicent filij veſtri filijs noſtris. Quid vobis et dño deo iſrahel? Terminum poſuit domin' inſ nos ⁊ vos o filij ruben et

feria ij. p

filij gad iordanen fluuium ⁊ idcirco partem non habetis in dño: et ꝑ hanc occasionem auertēt filij vr̄i filios nr̄os a timore dñi. Putauim⁹ itaq; melius ⁊ dixim⁹. Extruamus nobis altare non in olocausta neq; ad victimas offerēdas. sed in testimonium inter nos ⁊ vos: ⁊ sobolē nr̄am vr̄az q; ꝓgenie vt seruiam⁹ dño: ⁊ iuris nr̄i sit offerre ⁊ olocausta ⁊ victimas ⁊ pacificas hostias: ⁊ nequaq; dicāt cras filij vr̄i filijs nr̄is. ñ est vob pars i dño. Qđ si voluerīt dicere. Rñdebunt eis. Ecce altare dñi qđ fecer̄t pres nr̄i. ñ in olocausta neq; in sacrificiū. sed in testionīū nr̄m ac vr̄m. Absit a nobis hoc scelus vt recedam⁹ a dño: ⁊ eius vestigia relinq̄mus. extructo altari ad olocausta ⁊ sacrificia ⁊ victimas offerēdas: ꝑter altare dñi dei nr̄i qđ extructū est añ tabnaculū eius. Quib auditis phinees sacerdos ⁊ pncipes legatōis isrl' qui erāt cū eo placati sūt: ⁊ ba filioꝝ ruben ⁊ gad ⁊ dimidie trib manasse libētissime susceperūt. Dixitq; phinees filio⁹ eleazari sacerdos ad eos. Nūc scim⁹ qđ nobiscū sit dñs. quoniā alieni estis a ꝓuaricatōe hac et libastis filios isrl' ꝺ manu dñi. Reuersusq; est cū pncipib a filijs ruben et gad de terra galaad finium chanaan ad filios isrl': et retulit eis. Placuitq; sermo cūctis audientib. Et laudauerūt deū filij isrl': et nequaq; vlr̄ dixerūt vt ascenderēt ꝑ eos atq; pugnarent: ⁊ delerēt terrā possessionis eoꝝ. Vocaueř tq; filij ruben ⁊ filij gad altare qđ extruxerāt testimonium nr̄m. q; dñs ipse sit deus.

Capitulum. .XXIII.

Evoluto aī multo tpe postq; pacē dederat dñs isrl'i. subiectis in gyro natōib vniuers: ⁊ iosue iam longeuo ⁊ plenil'etatis: vocauitq; iosue oēs isrl'ez. maiores q; natu ⁊ pncipes ac duces ⁊ mgr̄os: dixitq; ad eos. Ego senui ⁊ progressionis etatis sum: vosq; cernitis oīa q; fecerit dñs de⁹ vr̄ cūctis ꝑ circuitū natōnib. quō ꝑ vobis ipe pugnauerit. Et nūc q; vob sortē diuisit oēm terrā. ab oriētali pte iordanis vsq; ad mare magnū. mltoq; adhuc supsūt natōes: dñs de⁹ vr̄ dispdet eas et auferet a facie vr̄a: ⁊ possidebitis terrā sicut vob pollicit⁹ est. Tantū ꝓfortamī et estote solicīti vt custodiatis cūcta q; scpta sunt in voluīe legis moysi. ⁊ nō declinetis ab eis nec ad dexteraz neq; ad sinistrā: ne postq; inr̄ueritis ad gētes q; īter vos future sūt. iuretis in noīe deoꝝ eaꝝ ⁊ fuiatis eis ⁊ adoretis illos sz adhereatis dño deo vr̄o qđ fecistis vsq; i diē hāc. Et tūc auferet dñs de⁹ in ꝓspectu vr̄o gētes magnas et robustissimas: ⁊ null⁹ vob resistere poterit. Vn⁹e vob psequet hostiū mille viros: q; dñs de⁹ vr̄ ꝑ vob ipe pugnabit sicut pollicit⁹ ē: hoc tantū diligētissime ꝓcauete. vt diligatis dñm deum vr̄m. Qđ si volueritis gētiū haꝝ q; īter vos hītant erroribꝫ adhere re: ⁊ cū eis miscere ꝓnubia atq; aīcicias copulare: iam tūc scitote q; dñs de⁹ vr̄ nō eas deleat añ facie vr̄am: sz sint vob in foueā ac laqueū ⁊ offēdiculū ex latere vr̄o. et sudes i ocul'vr̄is donec vos auferat atz dispdat ꝺ terra hac optia quā ed̄idit vob. En ego hodie īgrediar viā vniuerse terre ⁊ toto aīo ꝓgnoscetis q; ꝺ oīb vbis q; se dñs pstituꝝ vob eē pollicit⁹ ē. vnū ñ ꝓterierit incassū. Sicut g̃ impleuit ope qđ pmisit ⁊ prospa cūcta venerūt: sic adducet sup vos quicqđ maloꝝ ꝓminat⁹ ē: donec vos auferat atq; dispdat de terra hac optia quaz ed̄idit vob: eoq; ꝓterieritis pactū dñi dei vr̄i qđ pepigit vobiscū ⁊ fuieritis dijs alienis ⁊ adorauerītis eos. Cito atz velocīter ꝓsurget i vos furor dñi: ⁊ auferimini ab hac terra optia quā ed̄idit vob.

Capitulum. .XXIIII.

Congregauitq; iosue omnes trib isrl' in sichhen: ⁊ vocauit maiores natu ac pncipes ⁊ iudices ⁊ magistros. stetēr̄tq; i ꝓspectu dñi: ⁊ ad ꝓpl'm sic locut⁹ est. Hec dicit dñs de⁹ isrl'. Trāsfluuium hītauerūt pres vr̄i ab inicio. thare pr̄ abrahā ⁊ nachor: fuieř tq; dijs alienis. Tuli ego pr̄em vr̄m abrahā de mesopotamie finib et adduxi eū in terrā chanaan: mltiplicauiq; semē ei⁹ ⁊ dedi ei ysaac. illiq; rursū dedi iacob et esau. e qbus esau dedi montē seir ad possidēdū: iacob vero et filij ei⁹ descēdeř t i egiptū. Misiq; moysē ⁊ aaron ⁊ pcussi egiptū mltis signis atz portētis. eduxiq; vos ⁊ pres vr̄os ꝺ egipto ⁊ venistis ad mare: persecutiq; sunt egipcij pres vr̄os cū curribus ⁊ eqtatu vsq; ad mare rubꝝ. Clamaueř t aī ad dñm filij isrl' q; posuit tenebras īter vos ⁊ egipcios ⁊ adduxit

sup eos mare ⁊ opuit eos. Uidēr̄t oc̄li ve
stri cūcta q̄ ī egipto fecerim. ⁊ hītastis ī
solitudīe ml̄to tpe: ⁊ ītroduxi vos ī t̄rā
amorrei q̄ hītabat trās iordanē. Cūq; pu
gnarēt ꝓtra vos. t̄didi eos ī man⁹ vr̄as: ⁊
possedistis tr̄rā eor̄ atq; ītrfecistis eos
Surrexit aī balach fili⁹ sephor rex moab
⁊ pugnauit ꝓ̄ isr̄lem. Misitq; ⁊ vocauit
balaā filiū beor vt malediceret vob. ⁊ e-
go nolui audire eū. sz ecōtrario p illū bñ
dixi vobis: ⁊ liberaui vos de manu eius.
Trāsistisq; iordanē ⁊ veīstis ad hiericho
pugnauerūtq; ꝓ̄ vos viri ciuitatis ei⁹.
amorreus ⁊ pherez⁹ ⁊ chananeus ⁊ ethe⁹ ⁊
gergese⁹ ⁊ eue⁹ ⁊ ihebuse⁹: ⁊ t̄didi illos in
man⁹ vr̄as. misitq; añ vos scabrones ⁊ e-
ieci eos de locis suis. duos reges amorre
orum. non ī gladio ⁊ in arcu tuo: dediq;
vobis tr̄rā in q̄ nō laborastis. ⁊ vrbes q̄s
nō edificastis. vt hītaretis in eis: vineas
⁊ oliueta q̄ nō plantastis. Nunc g̃ timete
dñm ⁊ seruite ei pfecto corde atq; veriss̄i-
mo: ⁊ auferte deos q̄b⁹ seruierūt pr̄es vr̄i
in mesopotamia ⁊ in egipto: ac seruite do
mino. Sin aūt malū vob⁹ vidēr̄ vt dño s-
uiatis. optio vobis dar̄. Eligite hodie q̄d
placet. cui seruire potissimū debeatis. vt;
dijs q̄b⁹ seruierūt patres vr̄i in mesopota
mia. an dijs amorreor in q̄r̄ tr̄ra habi-
tatis. Ego aūt ⁊ dom⁹ mea seruiem⁹ dño.
Rñditq; pl̄us ⁊ ait. Absit a nobis vt re-
linq̄mus dñm: ⁊ seruiamus dijs alienis.
Dñs deus noster ipe eduxit nos ⁊ patres
nostros de tr̄ra egipti. ⁊ de domo seruitu-
tis: fecitq; videtib⁹ nobis signa ingētia: ⁊
custodiuit nos in oī via p quā ābulauim⁹. ⁊ in cūctis pl̄is p q̄s trāsiuim⁹: ⁊ eie
cit vniuersas gētes. amorreum habitato-
rem tr̄re quā nos ingr̄uimus. Seruiem⁹
igit̄ dño: quia ipe est de⁹ noster. Dixitq;
iosue ad pl̄m. Non poteritis seruire do-
mino: deus eī sanctus ⁊ fortis emulator
ē. nec ignoscet sceleribus vestris atq; pc̄is
Si dimiseritis dñm ⁊ seruieritis dijs alie-
nis: ꝓuertet se ⁊ affliget vos atq; subuer-
tet. postq̄ vob⁹ p̄stiterit bona. Dixitq; po-
pul⁹ ad iosue neq̄q̄ ita vt loq̄ris erit: sed
dño seruiemus. Et iosue ad pl̄um testes
inq̄t vos estis. q̄ ipi elegeritis vob⁹ dñm
vt seruiatis ei. Rñderūtq; testes. Nūc g̃ ait
auferte deos alienos de medio vr̄i: ⁊ īcli-
nate corda vr̄a ad dñm deū israhel. Dixit
q; pl̄us ad iosue. Dño deo nostro seruiem⁹
⁊ obediētes erim⁹ p̄ceptis eius. Percussit
g̃ iosue ī die illo fedus: ⁊ pposuit pl̄o pre-
cepta atq; iudicia in sichem. Scripsit q; z
oīa ūba hec in volumīe legis dñi: ⁊ tulit
lapidē pgrandē. posuitq; eū subter quer-
cū q̄ erat ī sanctuario dñi: ⁊ dixit ad om
nem populū. En lapis iste erit vob⁹ in te-
stimoniū. q̄ audieritis omnia verba dñi
que locutus est vobis: ne forte postea ne-
gare velitis ⁊ mētiri dño deo vr̄o. Dimi-
sitq; populū singulos in possessionē suā.
Et post hec mortu⁹ est iosue filius nun s-
uus dñi cētūdecē ānor : sepelierūtq; eū in
finib⁹ possessionis sue ī thānatsare: q̄ sita
est in mōte ephraim. a septentrionali pte
mōtis gaas. Seruiuitq; isr̄l dño cunctis
diebus iosue ⁊ senior. q̄ longo vixerāt tem-
pore p⁹ iosue: ⁊ qui nouerāt oīa opa dñi
q̄ fecerat ī isr̄l. Ossa q; z ioseph q̄ tulerāt fi-
lij isr̄l de egipto. sepelier̄t ī sichē ī pte agri
quē emerat iacob a filijs ēmor pr̄is sichez
cētū nouell⁹ ouib⁹: ⁊ fuit ī possessionē fili-
orū ioseph. Eleazar q; z fili⁹ aaron mortu⁹
est: ⁊ sepelier̄t eū in gabaath phinees filij
ei⁹: q̄ data est ei in mōte ephraim.

Explicit iosue. Incipit liber sopthim
quē nos Judicum appellamus.

feria .p

Post mortem iosue cōsulue
runt filij israhel dñm dicē
tes. Quis ascēdet añ nos
contra chananeum. ⁊ erit
dux belli? dixitq; domin⁹.
Judas ascendet. Ecce tra
didi tr̄ram ī manus eius. Et ait iudas sy
meoni fratri suo. Ascende mecum in sor-
te mea. et pugna contra chananeum: vt ⁊
ego pergam tecum ī sorte tua. Et abijt cū
eo symeon. Ascenditq; iudas ⁊ t̄didit dñs
chananeum ac pherezeum ī manus eor̄:
⁊ pcusserunt in bezech decem milia viror̄
Inuenerūtq; adonibezech: ⁊ in bezech: et
pugnauerūt ꝓtra eū: ac pcusser̄t chanane
um ⁊ pherezeū. Fugit aūt adonibezech:
quē psecuti ꝓp̄hēder̄t. cesis sūmitatib⁹ ma
nuum ei⁹ ac pedu⁹. Dixitq; adonibezech.
Septuaginta reges āputatis manuū ac

pedū sūmitatibꝫ colligebāt sub mēsa mea cibos reliquas: sic̄ feci ita reddidit mihi de us. Adduxeītqꝫ eū ī hirl'm: ⁊ ibi mortu⁹ ē Oppugnātes ḡ filij iuda hirl'm cepeīt eā. ⁊ pcusserī ī ore gladij: ītētes cūcta īcēdio ci uitatē. Et postea descētētes pugnaverī ꝓtra chananeū q̄ habitabat ī mōtanis: ⁊ ad meridiē ī cāpestribꝫ. Pergēsqꝫ iudas ꝓt chananeū q̄ habitabat ī hebrō. cui⁹ nomē fuit ā tiqtus cariatharbe. pcussit sysai ⁊ haymā ⁊ tholmai: atqꝫ ide pfect⁹ abijt ad hītatores dabir. cui⁹ nomen vet⁹ erat cariathsepher id ē ciuitas litteraꝝ. Dixitqꝫ caleph Qui pcusserit cariatsepher. et vastauerit eā: dabo ei axā filiā meā vxorē. Cūqꝫ cepisset eā othoniel fili⁹ cenez fr̄ caleph minor: dedit ei axā filiā suā cōiugē. Quā pgentē ī itinere monuit vir su⁹ vt peteret a pr̄e suo agr̄. Que cū suspirassꝫ sedēs ī azino dixit ei caleph. Quid habes? At illa rn̄dit. Da mihi bn̄dictōez: q̄ terrā arētē dedisti mihi. da ⁊ irriguā aqs. Dedit ḡ ei caleph irriguū supi⁹ ⁊ irriguū īferius. Filij aī cinei cogti moysi ascēderūt ꝺ ciuitatē palmaꝝ cū filijs iuda. ī deptū sortis ei⁹ qꝺ ē ad meridiē arath: ⁊ hītauerūt cū eo. Abijt aī iudas cū symeone fre suo: ⁊ pcusserūt simul' chananeū q̄ habitabat ī sephat. ⁊ īterfeceīt eū. Vocatūqꝫ ē nomē vrb̄ horma id ē anathema. Cepitqꝫ iudas gazā cū finib⁹ suis: ⁊ aschalonē atqꝫ accarō cū ēminis suis. Fuitqꝫ dn̄s cū iuda ⁊ mōtana possedit. Nec potuit delere hītatores vallis: q̄ falcatis curribꝫ habūdabāt. Dederūtqꝫ caleph hebrō sic̄ dixerat moyses: q̄ deleuit ex ea tres filios enach. Jhebuseū aūt habitatorē birl'm nō deleuerūt filij beniamī: hītauitqꝫ ihebuse⁹ cū filijs beniamī ī birl'm vsqꝫ ī pn̄tem diē. Domus q̄ꝫ ioseph ascendit ī bethel: fuitqꝫ dn̄s cū eis nā cū obsiderēt vrbē q̄ pri⁹ luza vocabaī. viderūt hominē egredientē de ciuitate: dixerūtqꝫ ad eū. Ostende nobis introitū ciuitatis: ⁊ faciem⁹ tecuꝫ misericordiā. Qui cū oñdisset eis pcusserūt vrbē in ore gladij: hoīem aī illū ⁊ omnē cognacōnez ei⁹ dimiserī. Qui dimissus abijt in terrā ethim: ⁊ edificauit ibi ciuitatē. Vocauitqꝫ eam luzam: q̄ ita appellaī vsqꝫ in presentem diez. Manasses q̄ꝫ nō deleuit bethsan ⁊ chanath cū vicul' suis et habitatores dor. et ieblaam et maieddo cuꝫ viculis suis: cepitqꝫ chananeus habitare cū eis. Postq̄ aūt ꝓfortat⁹ ē isra hel fecit eos tributarios: ⁊ delere noluit. Ephraī eciā nō interfecit chananeū q̄ habitabat ī gazer. sꝫ hītauit cū eo. Zabulō ñ deleuit hītatores tethrō ⁊ naalō: sed hītauit chanane⁹ in medio ei⁹. factusqꝫ ē ei tributarī⁹. Aser q̄ꝫ nō deleuit hītatores accho ⁊ sydonis alab ⁊ azaris ⁊ amma ⁊ aphech ⁊ roob: hītauitqꝫ ī medio chananei hītatoris illi⁹ terre: nec interfecit eū. Neptalī q̄ꝫ nō deleuit hītatores bethsemes ⁊ bethanath: ⁊ hītauit int̄ chananeū hītatorē t̄re: fueītqꝫ ei bethseīte ⁊ bethanite t̄ributarij. Artauitqꝫ amorre⁹ filios dā ī mōte. nec dedit eis locū vt ad planiora descēderēt. hītauitqꝫ ī mōte hares qꝺ ītp̄tat̄ testacō ī hailō ⁊ salabī. Et aggūata ē man⁹ dom⁹ ioseph: factusqꝫ ē ei t̄butarī⁹. Fuit aī t̄min⁹ amorrei ab ascēsu scorpiōis pt̄ ⁊ superiora loca.

Capi. II.

Ascēditqꝫ angel⁹ dn̄i de galgala ad locū flētiū ⁊ ait. Eduxi vos de egipto. ⁊ introduxi in terrā p q̄ iura ui pribꝫ vestris: et pollicit⁹ sum vt nō facerem irritū pactum meū vobiscū in sēpiternū: ita dūtaxat vt nō feriretis feb⁹ cuꝫ hītatoribꝫ terre hui⁹. ⁊ aras eoꝝ subuertere tis: ⁊ noluistis audire vocem meā. Cur hoc feciſtis? Quāobrē nolui delere eos a facie vr̄a: vt habeatis hostes ⁊ dij eoꝝ sint vobis in ruinā. Cūqꝫ loqr̄eī āgel⁹ dn̄i hec vba ad omēs filios isrl': eleuauerūtqꝫ vocē suā ⁊ fleverūt. Et vocatū est nomē loci illius flentiū siue lacrimaꝝ: immolaueītqꝫ ibi hostias dño. Dimisit ergo iosue pl'm: ⁊ abierunt filij israhel vnusquisqꝫ in possessionē suā. vt obtinerēt eā: fuierūtqꝫ domio cūctis diebꝫ ei⁹ ⁊ senioꝝ. q̄ longo post eū vixeīt tpe. et nouerāt oīa opa domini q̄ fecerat cū isrl'. Mortu⁹ est aūt iosue fili⁹ nun famul⁹ dn̄i cētū ⁊ decē ānoꝝ: ⁊ sepelierunt eum in finibꝫ possessionis sue in thānathsare in montē ephraim. a septētrionali plaga montis gaas. Oīsqꝫ illa generacō ꝓgregata ē ad pr̄es suos: ⁊ surrexerūt alij q̄ nō nouerūt dn̄m: ⁊ opera q̄ fecerat cū israhel. Fecerūtqꝫ filij isrl' malū in ꝓspectu dn̄i. ⁊ fuierī baalim: ac dimiserūt dn̄m deum patꝝ suoꝝ. Qui eduxerat eos de terra egipti: ⁊ secuti sūt deos alienos. deos q̄ꝫ

ꝓplor ꝙ hītabāt in ĉcuitu eor. ⁊ adoraue
rūt eos: ⁊ ad iracūdiā ꝯcitaueſt dñm. di-
mittētes eū ⁊ ſeruiētes baal ⁊ aſtaroth. Ira
tuſq; dñs ꝑ iſrl ẽdidit eos ī man⁹ diripi
entiū: ꝙ cepeſt eos ⁊ vēdideſt hoſtib ꝙ ha
bitabāt ꝓ giz: nec potueſt reſiſtere aduer
ſarijs ſuis: ſz q̄cūq; ꝓgere voluiſſēt. man⁹
dñi ſup eos erat ſic locut⁹ē ⁊ iurauit eis:
⁊ vehemēter afflicti ſūt. Suſcitauitq; dñs
iudices ꝙ liberarēt eos ꝺ vaſtātiū manib.
ſz nec eos audire voluerūt. fornicātes cuz
dijs alienis ⁊ adorātes eos. Cito ꝺſeruerūt
viā ꝓ quā īgreſſi fuerāt pres eor: ⁊ audiē
tes māḃata dñi. oīa fecere ꝑria. Cūq; do
mi⁹ iudices ſuſcitaret. ī diebꝫ eor flectēba
t miſcḋia: ⁊ audiebat afflictor gemit⁹. ⁊
liberabat eos ꝺ cede vaſtātiū. Poſtq̄ aūt
mortu⁹eēt iudex. reuertēbāt ⁊ mlto facie-
bāt maiora q̄ fecerāt pres eor: ſeqntes de
os alienos. ſeruientes eis ⁊ adorātes illos.
Nō dimiſerūt adinuēciones ſuas: ⁊ viam
duriſſimā ꝓ quā ābulare ꝙſueuerāt. Ira-
tuſq; ē furor dñi ī iſrl ⁊ ait. Quia irritum
fecit gēs iſta pactū meū qꝺ ꝓpigerā cum
pribꝫ eor. ⁊ vocē meā audire ꝯtēpſit: ⁊ e-
go ñ delebo gētes q̄s dimiſit ioſue ⁊ mor-
tu⁹ē: vt ī ipis experiar iſrl vtr cuſtodiāt
viā dñi: ⁊ ābulent in ea. ſicut cuſtodierūt
pres eor an non. Dimiſit g̃ dñs has oēs
nacōes: ⁊ cito ſubuertere noluit. nec tradi
dit in manib ioſue.

Capitulum. III.

Hee ſūt gētes q̄s dñs dereliq̄t vt e-
rudiret ī eis iſrlem. ⁊ oēs q̄ nō no
uerant bella chananeor: ⁊ poſtea
diſcerēt filij eorū certare cum hoſtibus et
habere ꝙſuetudinē ꝑliandi. ąnqꝫ ſatrapas
philiſtinor omnēq; chananeū ⁊ ſidoniuz
atq; eueū. q̄ habitabat in monte libano ꝺ
mōte baalhermō vſq; ad introitū emath.
Dimiſitq; eos vt in ipis experirēt iſrahe-
lem: vtrū audirent māḃata dñi q̄ ꝑcepe-
rat pribꝫ eor ꝑ manū moyſi an nō. Itaq;
filij iſrl habitauerūt in medio chananei ⁊
ethei ⁊ amorrei ⁊ ferezei ⁊ euei et iebuſei:
⁊ duxerunt vxores filias eorū. ipiq; filias
ſuas filijs eor tradiderūt: ⁊ ſeruierūt dijs
eor. Fecerūtq; malū in ꝙſpectu dñi: ⁊ ob-
liti ſūt dei ſui ſeruientes baalim ⁊ aſtha-
roth. Iratuſq; dñs ꝯtra iſrl tradidit eos ī
manus chuſā raſathaiz regis meſopota-
mie: ſuierūtq; ei octo annis. Et clamaue-
rūt ad dñm: q̄ ſuſcitauit eis ſaluatorē ⁊ li
berauit eos. othoniel videlicet filiū cenem
fratrē caleph minorē: fuitq; in eo ſpiritus
dñi ⁊ iudicauit iſrahel. Egreſſuſq; eſt ad
pugnā: ⁊ tradidit dñs in manus ei⁹ chuſā
raſathaim regē ſirie. ⁊ oppſſit eum. Quie
uitq; terra ꝙdraginta annis: ⁊ mortuus ē
othoniel fili⁹ cenem. Addiderūt aūt filij iſ
rahel facere malū in ꝙſpectu dñi. q̄ ꝙforta
uit aduerſū eos eglon regē moab. qz fece-
rūt malū in ꝙſpectu eius. Et copulauit ei
filios ammon ⁊ amelech: abijtq; ⁊ ꝑcuſſit
iſrl. atq; poſſedit vrbē palmaz. Seruieſt
q̄z filij iſrl eglon rḡi moab ꝺecē ⁊ octo an-
nis: ⁊ poſtea clamaueſt ad dñm. Qui ſu-
ſcitauit eis ſaluatorē vocabulo aoth īcli-
tū filiū gera filij iemini: q̄ vtraq; manu ꝓ
dextra vtebaſ. Miſerūtq; filij iſrl ꝑ illum
munera eglō regi moab. Qui fecit ſibi gla
diū ancipitē habentē in medio capulū lō-
gitudinis palme manus: ⁊ accinct⁹ eſt eo
ſubter ſagū ī dextro femore. Obtulitq; mu
nera eglō regi moab. Erat aūt eglō craſſ⁹
nimis. Cūq; obtuliſſet ei munera ꝑſecut⁹
eſt ſocios q̄ cū eo venerant: ⁊ reuerſus de
galgalis vbi erant ydola dixit ad regem.
Verbū ſecretū habeo ad te o rex. Et ille i-
perauit ſilentium. Egreſſiſq; omnib q̄ cir
ca eum erāt ingreſſus eſt aoth ad eū. Se-
debat autem in eſtiuo cenaculo ſolus. Di-
xitq;. Verbum dei habeo ad te. Qui ſtatiz
ſurrexit de throno. Extendit⁹q; aoth ſini-
ſtram manū ⁊ tulit ſicam de dextro femo-
re ſuo: ī fixitq; in ventrem ei⁹ tāualide vt
capul⁹ ſeqreſ ferrū ī vulnere: ac pinguiſſi
mo adipe ſtrīgereſ. Nec eduxit gladiū ſed
ita vt ꝓcuſſerat reliq̄t in corꝑe: ſtatimq; ꝑ
ſecreta nature alui ſtercora ꝓruperunt.
Aoth aūt clauſis diligētiſſime hoſtijs ce-
naculi ⁊ obfirmatis: ꝑ poſticā egreſſus ē.
Seruiq; rḡis īgreſſi videt clauſas fores
cenacli atq; dixeſt. Forſitan purgat aluū
ī eſtiuo cubiclo. Expectanteſq; diu donec
erubeſcerēt ⁊ videtes q̄ null⁹ aperiret. tu-
lerūt clauē: ⁊ aperientes inuenerunt dñm
ſuū in terra iacentē mortuū. Aoth aūt dū
illi tuzbareſ effugit: ⁊ ꝑnſijt locū ydolo-
rū vñ reuerſus fuerat. Venitq; in ſeyrath
⁊ ſtatim inſonuit bucina in mōte ephraī:
deſcenderēq; cū eo filij iſrahel ipo ī frontē

ſexta q
p

gradiẽtę. Qui dixit ad eos. Seqmini me. Tradidit eĩ dñs ĩimicos nr̃os moabitas ĩ manꝰ nr̃as. Descẽdẽrtqꝫ post eũ ꝙ occupaueŕt vada iordanis q̃ trãsmittũt ĩ moab ꝙ nõ dimiseŕt trãsire quẽq̃:sꝫ ꝓcusseŕt moabitas ĩ tpe illo circiẽ decẽ milia oẽs robustos ꝙ fortes viros. Nullꝰ eoꝝ euadere potuit. Dũiliatusqꝫ ẽ moab ĩ die illo sub manu isrl̃:ꝙ qeuit terra octagĩta ãnis a pl̃js Dꝰ hũc fuit sãgar filiꝰ anath q̃ pcussit de philistiim sexcẽtos viros vomere. Et ipse q̃ꝫ defẽdit isrl̃. ¶ Capi. .IIII.

ADditerũtqꝫ filij isrl̃ facere maluꝫ in ꝓspectu dñi pꝰ mortem aoth:et tradidit illos dñs in manꝰ iabin regis chanaã q̃ regnauit in asor habuitqꝫ ducem exercitus sui nomie sisaram. Ipe autem habitabat in arozeth gentiũ. Clamauerũtqꝫ filij israhel ad dñm. Nongentos enĩ habebat falcatos currus:ꝙ p vigĩti annos vehemẽter oppresserat eos. Erat aũ delbora ꝓphetes vxor lapidoth q̃ iudicabat pl̃um in illo tẽpore: ꝙ sedebat sub palma q̃ nomie illiꝰ vocabaŕ. inter rama ꝙ bethel ĩ mõte ephraim:ascẽdebantqꝫ ad eam filij israhel in omne iudiciũ. Que misit et vocauit barach filiũ abinoem de cedes neptalim:dixitqꝫ ad eum. Precepit tibi dominus deꝰ israhel. Clade descende:ꝙ duc exercitũ in montẽ thaboꝛ:tolleſqꝫ tecũ decez milia pugnatoꝝ de filijs neptalim ꝙ de filijs zabulon. Ego aũt adducã ad te ĩ loco torrẽtis cyſon sisarã pncipez exercitꝰ iabin ꝙ currus eiꝰ atqꝫ omnem multitudinem:ꝙ tradam eos in manu tua. Dixitqꝫ ad eam barach. Si venis mecũ vadã: si nolueris venire mecũ nõ pgam. Que dixit ad eum. Ibo qdem tecũ: sꝫ in hac vice victoria nõ reputabiẽ tibi:qꝛ ĩ manu mulieris tradeẽ sisara. Surrexit itaqꝫ delbora ꝙ prexit cũ barach in cedes. Qui accitis zabulõ ꝙ neptalĩ ascẽdit cũ decẽ milibꝫ pugnatoꝝ. Habẽs delborã in comitatu suo. Aber autez cineus recesserat quondã a ceteris cineis frĩbꝫ suis filijs obab cognati moysi ꝙ tetẽderat tabnacula vsqꝫ ad vallẽ q̃ vocaẽ sennim:ꝙ erat iuxta cedes. Nũciatũqꝫ ẽ sisare qꝫ ascendisset barach filiꝰ abinoez in mõte thaboꝛ. Et ꝯgregauit nõgentos falcatos currus:ꝙ omnẽ exercitũ de aroseth gẽtiuz ad torrentem cyſon. Dixitqꝫ delbora ad barach. Surge:hec est eĩ dies in q̃ tĩdidit dñs sisarã ĩ manus tuas. En ipe ductor ẽ tuus. Descẽdit itaqꝫ barach de monte thabor:ꝙ decẽ milia pugnatoꝝ cũ eo. Perterruitqꝫ dñs sisarã ꝙ omẽs currus eiꝰ vniuersãqꝫ mltitudinẽ in ore gladij ad ꝓspectuz barach:intãtũ vt sisara de curru desiliens pedibꝫ fugeret:ꝙ barach pseq̃reŕ fugiẽtes curꝰ ꝙ exercitũ vsqꝫ ad aroseth gentiũ:et oĩs hostiũ multitudo vsqꝫ ad internicõez caderet. Sisara aũt fugiẽs puenit ad tẽtoriũ iahel vxoris aber cyñei erat aũt pax inter iabĩ regẽ asor ꝙ domũ aber cinei. Egressa igiẽ iahel ĩ occursũ sisare dixit ad eã. Intra ad me dñe mi:ne timeas. Qui ĩgressus tabnaculũ eiꝰ ꝙ optꝰ ab ea pallio:dixit ad eam. Da mihi obsecro paululum aq̃:qꝛ sitio valde. Que apuit vterez lactis ꝙ dedit ei bibere:ꝙ opuit illũ. Dixitqꝫ sisara ad eã. Sta añ hostiũ tabnaculi: ꝙ cum venerit aliquis interrogãs te.ꝙ dicẽs nũq̃d h̃ ẽ aliq̃s:respõdeb̃. Nullꝰ ẽ. Tulit itaqꝫ iahel vxor aber clauũ tabnaculi assumens pariẽ ꝙ malleũ:ꝙ ĩgressa abscõditẽ ꝙ cũ silencõ posuit sup tẽpus capitis eiꝰ clauũ p cussũqꝫ malleo defixit ĩ cerebꝝ vsqꝫ ad terrã:q̃ sopozẽ morti sociãs defecit ꝙ mortuꝰ est. Et ecce barach sequẽs sisarã veniebat: egressaqꝫ iahel ĩ occursũ eiꝰ dixit ei. Veni:ꝙ ostendã tibi virꝝ quẽ q̃ris. Qui cũ ĩtrasset ad eam:vidit sisarã iacentẽ mortuũ:et clauũ infixũ in tempore eiꝰ. Humiliauit g̃ deꝰ in die illo iabin regẽ chanaan corã filijs isrl̃:q̃ crescebãt quotidie ꝙ forti manu opprimebãt iabin regem chanaan donec delerent eum.

¶ Capitulũ. .V.

TOecineŕtqꝫ delbora ꝙ barach filius abinoẽ ĩ die illo dicẽtes. Qui spõte obtulistis de isrl̃ aĩas vr̃as ad piculum:bñdicite dño. Audite reges:auribꝫ pcipite pncipes. Ego sũ q̃ dño canã: psallã dño deo isrl̃. Dñe cũ exires de seir. ꝙ trãsires p regiones edõ. terra mota est: celiqꝫ ac nubes distillauerũt aq̃s. Montes fluxeŕt a facie dñi: ꝙ sỹnai a facie dñi dei israhel. In diebꝫ sãgar filij anath in diebꝫ iahel quieuerunt semite:ꝙ q̃ ingrediebãt̃ p eas ambulauerunt p calles deuios. Cessauerũt fortes in israhel: ꝙ qeuerũt donec surgeret delboꝛa. surgeret mater ĩ israhel

noua bella elegit dñs: ⁊ portas hostiũ ipe subuertit. Clipeꝰ ⁊ hasta si apparuerit ĩ q̃draginta milibꝫ isrl̃. Cor meũ diligit principes isrl̃. Qui ꝓpa voluntate obtulistis vos discrimini bñdicite dño: q̃ ascenditis sup nitentes azinas. ⁊ sedetis sup iudiciuz. ⁊ ambulatis ĩ via loq̃mini. Vbi collisi sũt curruꝰ ⁊ hostiũ suffocatus est exercituꝰ: ibi narrẽt iusticie dñi: clemẽtie fortis israhel Tũc descẽdit pꝓlus dñi ad portas: ⁊ obtinuit pncipatũ. Surge surge ẽlbora surge loq̃re cãticũ. Surge barach: ⁊ apphẽde captiuos tuos filij abinoez. Saluate sẽ reliq̃e pꝓli. Dñs ĩ fortibꝫ dimicauit: ex ephraĩ deleuit eos ĩ amelech: ⁊ pꝰ eũ ex beniamin in pꝓlos tuos o amelech. De machir pncipes descẽderũt: ⁊ de zabulõ q̃ exercitũ duceret ad bellandũ. Duces ĩsachar fuere cuz delbora: barach vestigia sũt secuti: q̃ q̃si in pceps ac baratꝝ se discrimini dedit. Diuiso ꝑ se rubẽ: magnanimoꝝ repta ꝑtẽcõ ẽ Quare habitas inẽ duos tmios: vt audias sibilos greguz? Diuiso ꝑ se rubẽ: magnanimoꝝ repta ꝑtẽcõ ẽ. Galaad trns ior danen q̃escebat: ⁊ dan vacabat nauibꝫ. Aser habitabat in litore maris: ⁊ in portibꝫ morabaꝰ. Zabulõ vero ⁊ neptalĩ obtulerũt aias suas morti ĩ regiõe moreome. Venerũt rges ⁊ pugnauerũt: pugnauerũt reges chanaã ĩ thanae iuxta aq̃s mageddõ: ⁊ tñ nihil tulere pdantes. De celo dimicatũ ẽ ꝓtra eos: stelle manẽtes in ordine ⁊ cursu suo aduersus sisarã pugnauerũt. Torrẽs tison traxit cadauera eoꝝ: torrẽs cadumiz torrẽs cison. Cõculta aĩa mea robustos. Vngule eq̃ꝝ cecidерũt: fugiẽtibꝫ impetu: et pcipes ruẽtibꝫ fortissimis hostiũ. Maledicite terre meroth dixit ãgelꝰ dñi: maledicite habitatoribꝫ eiꝰ: qz nõ venerũt ad auxilium dñi ⁊ adiutoriũ fortissimoꝝ eiꝰ. Bñdicta ĩter mlieres ỹahel vxor aber cinei: ⁊ bñdicaꝰ ĩ tabnaculo. Aq̃ petẽti lac dedit: ⁊ ĩ phiala pncipũ obtulit butiꝝ. Sinistrã manũ misit ad clauũ: ⁊ dexterã ad fabroꝝ malleũ. pcussitq̃ sisarã q̃rẽs ĩ capite vulneri locũ: ⁊ tꝑ valide pforãs. Inẽ pedes eiꝰ ruit: defecit ⁊ mortuꝰ ẽ voluebaꝰ añ pedes eiꝰ ⁊ iacebat exaĩmis ⁊ miserabil̃. Per fenestrã respiciens vlulabat mater eius: ⁊ de cenaculo loq̃baꝰ. Cur moratur regredi currus eius: quare tardauerunt pedes q̃-

drigaꝝ illiꝰ? Vna sapientior ceteris vxoribus eiꝰ hec socrui ꝺba rñdit. Forsitã nũc diuidit spolia ⁊ pulcerrima feminaꝝ eligitur ei. Vestes diuersoꝝ colorꝝ sisare ẽdũt in ꝑdam: ⁊ supellex varia ad ornãda colla cõgerit. Sic pereãt oẽs ĩimici tui dñe: q̃ aũt diligũt te sicut sol in ortu suo splendet ita rutilent. Quieuitq̃ tra per q̃dragĩta annos.

Capitulum. .VI.

Fecerũt aũt filij isrl̃ malũ in ꝓspectu dñi: q̃ ẽdidit illos ĩ manu madian septẽ ãnis: ⁊ oppressi sũt valꝺ ab eis. Fecerũtq̃ sibi antra ⁊ spelũcas in montibus: ⁊ munitissima ad repugnandũ loca. Cũq̃ seuisset isrl̃ ascẽdebat madiã et amelech ⁊ ceteri orientaliũ nationũ: ⁊ apud eos figentes tẽtoria. sicut erant ĩ herbis cuncta vastabant vsq̃ ad introitum gaze. nihilq̃ omnino ad vitam ptinẽs relinq̃bant in isrl̃: nõ oues nõ boues nõ azinos. Ipe enĩ ⁊ vniuersi greges eoꝝ veniebãt cũ tabnaculis suis: ⁊ instar locustaꝝ vniuersa ꝓplebãt. ĩnumera multitudo hominũ ⁊ cameloꝝ. q̃cquid tetigerant deuastãtes. Humiliatusq̃ ẽ isrl̃ valde ĩ ꝓspectu madian. Et clamauit ad dñm postulans auxiliũ ꝓtra madiaĩtas. Qui misit ad eos virꝝ pꝓhãm: ⁊ locutꝰ est. Hec dicit dñs deꝰ israhel. Ego feci vos ꝓdescendere ꝺ egipto et eduxi vos de domo ꝑuitutis: ⁊ liberaui de manu egiptioꝝ ⁊ omnium inimicoꝝ q̃ affligebant vos. Eiecitq̃ eos ad introituz vestrũ: ⁊ tradidi vobis terram eoꝝ: ⁊ dixi Ego dñs deus vester. Ne timeatis deos amorreoꝝ in quoꝝ terra habitatis. Et noluistis audire vocẽ meã. Venit aũt angelꝰ dñi ⁊ sedit sub quercu q̃ erat ĩ efra: ⁊ ptinebat ad ioas pfez familie ezri. Cunq̃ gedeon filiꝰ eiꝰ excuteret atq̃ purgaret frumẽta ĩ torcular̃i vt fugeret madian: apparuit ei angelꝰ dñi ⁊ ait. Dñs tecũ virorum fortissime. Dixitq̃ ei gedeõ. Obsecro dñe mi si dñs nobiscũ est. cur ergo apphẽderũt nos hec omnia? Vbi sunt mirabilia eius q̃ narrauerũt pres nri: atq̃ dixerũt de egipto eduxit nos dñs? Nũc aũ derelinq̃t nos dñs: ⁊ ẽdidit ĩ manu madian. Respexitq̃ ad eum dominus. et ait. Vade in hac fortitudine tua: ⁊ liberabꝭ isrl̃ de manu madian. Scito q̃ miserim te. Qui respondens ait.

Obsecro dñe mi ī q̄ liberabo ísrl'? Ecce familia mea īfima ē in manasse: ⁊ ego minim⁹ in domo p̄ris mei. Dixitq; ei dñs. Ego ero tecū: ⁊ p̄cucies madiā q̄si vnū vir. Et ille: si īueni inqt gr̄am corā te da mihi signū q̄ tu sis q̄ loq̄ris ad me: nec recedas hīc donec reuertar ad te portās sacrificiuz ⁊ offerens tibi. Qui rñdit. Ego p̄stolabor aduētū tuū. Ingressus ē itaq; gedeō ⁊ coxit hedū ⁊ de farine modio azimos panes carnesq; ponēs ī canistro ⁊ ius carniū in ollā. tulit oīa sub quercu: ⁊ obtulit ei. Cui dixit āgel⁹ dñi. Tolle carnes ⁊ azimos panes ⁊ pone sup petrā illā: ⁊ ius ꝺsup fūde. Cūq; fecisset ita. extēdit āgel⁹ dñi sūmitatē ṽge quā tenebat ī mānu ⁊ tetigit carnes ⁊ azimos panes: ascēditq; ignis ꝺ petra et carnes azimosq; panes ꝺsūpsit: āgel⁹ aūt dñi euanuit ex oc̄lis ei⁹. Videsq; gedeon q̄ eēt āgelus dñi ait. Deu mi dñe de⁹: q̄ vidi angelū dñi facie ad faciē. Dixitq; ei dñs. Pax tecū. Ne timeas: nō morieris. Edificauit g̃ ibi gedeon altare dño: vocauitq; illud dñi pax vsq; in p̄sentem diē. Cūq; adhuc esset in efra q̄ ē familie ezri: nocte illa dixit dñs ad eū. Tolle thaur patris tui ⁊ altez thaur ānor septē. destruesq; aram baal q̄ est p̄ris tui. ⁊ nem⁹ qꝺ circa arā est succide: ⁊ edificabis altare dño deo tuo in sūmitate petre hui⁹ sup quā añ sacrificiuz posuisti: tolleq; thaur scd̄m ⁊ offeres olocaustū sup struez lignor q̄ de nemore succideris. Assūptis g̃ gedeō decē viris ꝺ fuis suis. fecit sic̄ p̄ceperat ei dñs. Timēs aut̄ domū p̄ris sui ⁊ homīes illius ciuitatis p diē noluit facere: sed omīa nocte ꝺpleuit. Cūq; surrexissent viri opidi ei⁹ mane. viderūt destructā aram baal lucūq; succisuz ⁊ thaur altez īpositū sup altare. qꝺ tunc edificatū erat: dixerūtq; adinuicem. Quis hoc fecit? Cūq; pquirerēt auctorē facti: dictum ē. Gedeon fili⁹ ioas fecit hec oīa. Et dixerūt ad ioas. Produc filiū tuū huc vt moriat̄: q̄ destruxit aram baal: ⁊ succidit nemus. Quib⁹ ille rñdit. Nūqd vltores estis baal. vt pugnetis p eo? Qui aduersarius ē eius moriatur: antēq̄ lux crastina veniat. Si de⁹ ē: vindicet se de eo q̄ suffodit aram ei⁹. Ex illo die vocatus ē gedeon iherobaal: eo qꝺ dixisset ioas vlciscatur se de eo baal: q̄ suffodit altare ei⁹. Ergo oīs madian ⁊ amelech ⁊ oriētales pl'i ꝺgregati sūt simul: ⁊ trāseūtes iordanē castrametatę sūt ī valle iezrl'. spūs aūt dñi īduit gedeon: q̄ clāgēs bucina ꝺuocauit domū abiezer vt seq̄ret̄ se. Misitq; nūcios ī vniuersū manasse: q̄ ⁊ ipe secut⁹ ē eū. Et alios nūcios ī azer ⁊ zabulō ⁊ neptalī: q̄ occurrer̄t ei. Dixitq; gedeon ad dñm. Si saluū facis p manū meā pl'm ísrl' sic̄ locutus es: ponaz hoc vell⁹ lane in area. Si ros in solo vellere fuerit ⁊ in oī ra siccitas. sciā qꝺ p manū meā sic̄ locut⁹ es liberab ísrl'. factūq; ē ita. Et de nocte ꝺsurgēs: expsso vellere cōchaz roze īpleuit. Dixitq; rursus ad dñm. Ne irascat̄ furor tu⁹ ꝺtra me: si adhuc semel tēptauero signū q̄rens ī vellere. oro vt solū vell⁹ siccū sit: ⁊ oīs terra rore madēs. Fecitq; dñs nocte illa vt postulauerat: ⁊ fuit siccitas ī solo vellere: ⁊ ros ī omni terra.

Capi. VII.

Ioie iheroboaal q̄ ē ⁊ gedeō tenocte ꝺsurgēs ⁊ oīs pl'us cū eo veīt ad fontē qui vocat̄ arad. Erāt aūt castra madian in valle ad septētrionalem plagam collis excelsi. Dixitq; dñs ad gedeon. Mult⁹ tecū est pl'us: nec tradet̄ madian in manus eius: ne glorier̄ ꝺtra me ísrahel ⁊ dicat meis viribꝫ liberat⁹ sū. Loq̄re ad pl'um: ⁊ cunctis audientibꝫ p̄dica. Qui formidolosus ⁊ timid⁹ est reuertat̄. Recesserūtq; de mōte galaad: ⁊ reuersi sūt ex pl'o vigintiduo milia virorz: ⁊ tm̄ decē milia remāserūt. Dixitq; dñs ad gedeon. Adhuc pl'us multus est. Duc eos ad aq̄s ⁊ ibi probabo illos: ⁊ ꝺ q̄ dixero tibi vt te cum vadat ipse pgat quē ire phibuero reuertat̄. Cūq; descendisset pl'us ad aq̄s: dixit dñs ad gedeon. Qui manu ⁊ lingua lābuerint aq̄s sicut solēt canes lābere separabis eos seorsū: q̄ aūt curuatis genibꝫ biberint in altera pte erūt. Fuit itaq; numer⁹ eorz q̄ manu ad os piciēte lābuer̄t aq̄s trecēti viri: oīs aūt reliq̄ multitudo. flexo poplice biberat. Et ait dñs ad gedeon. In trecentis viris q̄ lābuerunt aq̄s liberabo vos. ⁊ tradam in manu tua madiā: omīs aūt reliq̄ multitudo reuertat̄ in locū suū. Sūptis itaq; p numero cibarijs ⁊ tubis: oēz reliquaz multitudinē abire p̄cepit ad tabernacula sua: ⁊ ipse cū trecentis viris se certamini dedit. Castra aūt madiā erāt

subt ī valle. Eatē nocte dixit dñs ad eu3. Surge 7 descēde ī castra: qz tradidi eos ī manu tua. Sin aūt sol⁹ ire formidas: descēdat tecū phara puer tu⁹. 7 cū audieris qd loq̄nt tūc ꝓfortabūt manus tue: 7 securior ad hostiū castra descēdes. Descēdit g̈ ipe 7 phara puer ei⁹ ī ptē castrorū: vbi erāt armatorū vigilie Madiā aūt 7 amalech 7 oēs orientales ꝓstrati fusi iacebāt ī valle vt locusta3 multitudo cameli aūt innumerabiles erāt sic arena q̄ iacet ī littore maris. Cūq3 venisset gedeō narrabat aliq̄s sōniū ꝓximo suo: 7 ī hūc modum referebat qd viderat. Vidi sōniū 7 videbaūt mihi q̄sī subcinericius paīs ex ordeo volui: 7 ī castra madian descēdere. Cūq3 peniss̄et ad tabnaculū p̄cussit illud atq3 subuertit 7 terre fūditus coeq̄uit. Rñdit is cui loquebaūt. Nō ē hoc aliud: nisi gladi⁹ gedeonis filij ioas viri israhelitē. Tradidit eī dñs ī man⁹ ei⁹ madiā 7 oīa castra ei⁹. Cūq3 audisset gedeō sōniū 7 interptacōnē ei⁹ adorauit: 7 reuersus est ad castra isr̄l 7 ait. Surgite: tradidit eī dñs ī man⁹ nr̄as castra madiā. Diuisitq3 trecētos viros ī tres ptes 7 dedit tubas ī manib⁹ eor̄: lagenasq3 vacuas ac lampades ī medio lagenarū. Et dixit ad eos. Qd̄ me facere videritis hec facite. Ingrediar ptez castrorū 7 qd̄ fecero sectamini. Quādo psonuerit tuba ī manu mea: vos q̄z p castrorū circuitū clāgite 7 ꝓclamate dño 7 gedeoni. Ingressusq3 ē gedeō 7 trecēti viri qui erāt cū eo ī ptē castrorū icipietib⁹ vigilijs noctis medie: 7 custodib⁹ suscitatis ceperūt bucinis clāgere: 7 ꝓplodere inter se lagenas. Cūq3 p gir̄ castrorū in trib⁹ psonarent locis. 7 ỹdrias ꝓfregissent. tenuerūt sinistris manib⁹ lampades. 7 dextris sonātes tubas: clamaueūtq3 gladius dñi 7 gedeonis: stantes singuli in loco suo. p circuitū castrorū hostiliū. Omīa itaq3 castra turbata sūt 7 vociferātes vlulātesq3 fugerūt. Et nihilomin⁹ insistebāt trecēti viri bucinis psonantes. Immisitq3 dñs gladium in omnibus castris 7 mutua se cede truncabant fugientes vsq3 ad bethsa 7 p crepidinē ab elmeula in tebbath. Conclamantes aūt viri isr̄l de neptali 7 aser 7 oī manasse pseq̄bant madian. Et dedit dominus victoriā ptō isr̄l ī die illa. Misitq3 gedeō nūcios ī oēm mōtē ephraī dicēs. Descēdite ī occursū madiā: 7 occupate aq̄s vsq3 bethbera atq3 iordanen. Clamauitq3 oīs ephraī 7 p̄occupauit aq̄s atq3 iordanē vsq3 bethbera. Apprehensosq3 duos viros madiā oreb 7 zeb. ītfecit oreb ī petr̄ oreb: zeb vo ī torculari zeb. Et psecuti sūt madian: capita oreb 7 zeb portantes ad gedeon trans fluenta iordanis.

Capitulum. VIII.

Dixerūtq3 ad eū viri ephraī. Quid hoc qd̄ facere voluisti: vt ñ nos vocares cū ad pugnā pgeres ꝓtra madian! Iurgātes fortiter: 7 ꝓpe vim inferentes. Quib⁹ ille rñdit. Quid ei tale facere potui: q̄le vos fecistis! Nonne melior ē racem⁹ ephraim vindemijs abiezer! In manus vestras dñs tradidit p̄ncipes madian oreb 7 zeb. Quid tale facere potui: quale vos fecistis! Quod cū locutus esset: requieuit spiritus eor̄ q̄ tumebant ꝓtra eū. Cūq3 venisset gedeon ad iordanen trāsiuit eū cū trecētis viris q̄ secū erāt: 7 p̄ lassitudīe fugientes pseq̄ nō poterāt. Dixitq3 ad viros soccoth. Date obsecro panes ptō quimecū ē qz valde defecerūt: vt possim⁹ pseq̄ zebee 7 salmana reges madiā. Respōdert̄ p̄ncipes soccoth. Forsitā palme manuum zebee 7 salmana ī manu tua sūt: 7 idcirco postulas vt demus exercitui tuo panes. Quib⁹ ille ait. Cū g̈ tradiderit dñs zebee et salmana ī man⁹ meas: ꝓterā carnes vr̄as cū spinis tribulisq3 deserti. Et ide ꝓscēdēs venit ī phanuel: locutusq3 ē ad viros loci illi⁹ similia. Cui 7 illi rñderūt sic rñderāt viri soccoth. Dixit itaq3 eis. Cum reuers⁹ fuero victor ī pace destruā turrim hanc. Zebee aut̄ 7 salmana requiescebant cū omī exercitu suo. Quindecim enim milia viri remāserant ex omnib⁹ turmis orientaliū ptō: cesis centūuigīti milib⁹ bellatorū 7 educētiū gladiū. Ascēdēsq3 gedeō per viā eor̄ q̄ in tabnaculis morabaūt ad orientalem ptez nobe 7 iechaa percussit castra hostiū qui securi erant 7 nihil aduersi suspicabaūt: fugerūtq3 zebee 7 salmana: q̄s psequens gedeon ꝓprehendit turbato omī exercitu eor̄. Reuertensq3 de bello añ sol⁹ ortū applicādit puer de viris soccoth. interrogauitq3 eū noīa p̄ncipū 7 seniorum soccoth: 7 descripsit septuagintaseptē viros. venitq3 ad soccoth: et dixit eis. Ecce zebee

ꝙ salmana sup qbꝫ exprobrastis mihi dicẽtes sorsitan manus sebee ꝙ salmana ī manibꝫ tuis sũt: ꝙ ibcirco postulas vt dem⁹ viris q̃ lassi sũt ꝙ defeceꝛt panes. Tulit g̃ seniores ciuitatis ꝙ spinas dẽsti ac ẽbulos: ꝙ cõtriuit cũ eis atqꝫ ꝓminuit viros soccoth. Turrī q̃ꝫ phanuel subuertit: occisis hĩtatoribꝫ ciuitatis. Dixitqꝫ ad zebee et salmana. Quales fueꝛt viri q̃s occidistis ī thabor? Qui rñdeꝛt. Sicut tu: ꝙ vn⁹ ex eis q̃si filius regis. Quibꝫ ille rñdit. Frẽs mei fueꝛt: filij mr̃is mee. Viuit dñs: qr si seruassetis eos nõ vos occiderẽ. Dixitqꝫ iether ꝑmogenito suo. Surge ꝙ interfice eos Qui nõ eduxit gladiũ. Timebat eĩ: qr adhuc puer erat. Dixeꝛtqꝫ zebee ꝙ salmana. Tu surge ꝙ irrue ī nos: qr iuxta etatẽ robor ẽ hois. Surrexit gedeõ ꝙ interfecit zebee ꝙ salmana: ꝙ tulit ornamẽta ac bullas qbꝫ colla regaliũ camelorꝫ decorari solent Dixeꝛtqꝫ oẽs viri isrl̃ ad gedeon. Dñare nr̃i tu ꝙ fili⁹ tu⁹ ꝙ fili⁹ filij tui: qr liberasti nos de manu madian. Quibꝫ ille ait. Nõ dñabor vr̃i: nec dñabiť in vos fili⁹ meus: sꝫ dñabiť dñs. Dixitqꝫ ad eos. Vnã petiçõnẽ postulo a vob. Date mihi ĩaures expreda vr̃a. Inaures eĩ aureas ismahelitæ habere ꝓsueuerãt. Qui rñdeꝛt. Libẽtissime dabim⁹. Expãdentesqꝫ sup terrã pallũ piecerũt in eo ĩaures de ꝑda: ꝙ fuit põdus postulatarꝫ inauriũ mille septingẽti auri sicli. absqꝫ ornamentis ꝙ monilibꝫ et veste purpurea qbꝫ reges madiã uti soliti erãt ꝙ ꝑter torques aureas camelorꝫ. Fecitqꝫ ex eo gedeon ephod: ꝙ posuit illud ī ciuitate sua ephra. Fornicatusqꝫ ẽ oĩs israhel ī eo ꝙ factũ est gedeoni ꝙ omĩ domui ei⁹ in ruinam. Humiliat⁹ est aũt madian coram filijs israhel nec potueꝛt vltra ceruices eleuare: sꝫ q̃uit terra ꝑ q̃draginta annos quibꝫ gedeon ꝑfuit. Abiit itaqꝫ ierobaal filius ioas ꝙ habitauit in domo sua: habuitqꝫ septuaginta filios q̃ egressi sũt de femore eius: eo q̃ plures haberet vxores. Cõcubina aũt illi⁹ quã habebat ī sichẽ genuit ei filiũ nomĩe abimelech. Mortuusqꝫ ẽ gedeon fili⁹ ioas in senectute bona: ꝙ sepultus ẽ ī sepulcro ioas pr̃is sui in ephra de familia ezri. Postq̃ autẽ mortu⁹ ẽ gedeon auersi sunt filij isrl̃: ꝙ fornicati sunt in baalim. Percusseruntqꝫ cũ baal fedus vt esset eis in deum: nec recordati sũt dñi dei sui qui eruit eos de manibꝫ inimicorꝫ suorum omnium ꝑ circuitũ: nec fecerũt misericordiam cũ domo ierobaal gedeon iuxta oĩa bona que fecerat isrl̃i. Ca. IX.

Sabijt aũt abimelech filius hieroboal in sichẽ ad fratres matris sue: et locutus est ad eos et ad omnez cognacionem domus patris matrisqꝫ sue dicens. loquimini ad omnes viros sichẽ. Quod vobis est melius: vt dominentr̃ vestri septuaginta viri omẽs viri ierobaal an vt dñetur vobis vn⁹ vir? Simulqꝫ cõsiderate: quia os vr̃m ꝙ caro vr̃a sũ. Locutiqꝫ sũt fratres matris ei⁹ de eo ad oẽs viros sichẽ vniuersos ꝓmones istos: ꝙ inclinauerũt cor eorꝫ p⁹ abimelech dicẽtes. Frr̃ nr̃ est. Dederũtqꝫ illi septuaginta põdera argẽti de phano baalberith. Qui conduxit sibi ex ea viros inopes ꝙ vagos: secutiqꝫ sũt eũ. Et venit ī domũ patris sui ephra: ꝙ occidit fratres suos filios ierobaal septuaginta viros super lapidem vnum. Remansitqꝫ ioathã fili⁹ ierobaal minim⁹: ꝙ absconditus ẽ. Cõgregati sũt aũt omnes viri sichẽ ꝙ vniuerse familie vrb̃ mello: abierũtqꝫ ꝙ ꝓstituerũt regẽ abimelech iuxta quercũ q̃ stabat ī sichẽ. Qd cũ nũciatũ eẽt ioathã iuit ꝙ stetit ī vtice mõtis garizim: eleuataqꝫ voce clamauit et dixit. Audite me viri sichẽ: ita vt audiat vos dñs. Ierũt ligna vt vngerẽt sup se regẽ. Dixerũt oliue Impera nobis. Que rñdit. Nũquid possum deserere pinguedinẽ meã q̃ ꝙ dij vtũť ꝙ homines: ꝙ venire vt inter ligna ꝓmouear? Dixerũtqꝫ ligna ad arborẽ ficũ. Veni: et sup nos regnũ accipe. Que respondit eis Nũqd possum deserere dulcedinem meam fructusqꝫ suauissimos: ꝙ ire vt ĩter cetera ligna promouear? Locutaqꝫ sũt ligna ad vitẽ. Veni ꝙ impera nobis. Que rñdit eis Nunqd possũ deserere vinũ meũ qd letificat deũ ꝙ homines: ꝙ inẽ ligna cetera ꝓmoueri? Dixeruntqꝫ omĩa ligna ad ramum. Veni ꝙ impera sup nos. Que respõdit eis Si vere me regem vobis ꝓstituitis venite ꝙ sub vmbra mea requiescite: si aũt nõ vultis: egrediať ignis de ramno ꝙ deuoret cedros libani. Nunc igitur si recte et absqꝫ pcto ꝓstituitis sup vos regẽ abimelech et bene egistis cum hierobaal ꝙ cũ domo ei⁹

ꝛ reddidiſtis vicē bñficijs ei⁹ q̄ pugnuit ꝓ vobis ꝛ aīam ſuā dedit periculꝫ. vt erueret vos de manu madiā: q̄ nūc ſurrexiſtis ꝑ domuꝫ pr̄is mei ꝛ interfeciſtis filios ei⁹ ſeptuagīta viros ſup vnū lapidē: ꝛ ꝓſtituiſtis r̄gē abimelech filiū ācille ei⁹ ſup habitatores ſichē eo q̄ fr̄ vr̄ ſit: ſi g̃ recte ꝛ abſq; vicō egiſtis cū ierobaal ꝛ domo ei⁹. ho die letemī ī abimelech ꝛ ille letet̄ ī vobis. Sin aūt puerſe: egrediat̄ ignis ex eo ꝛ ꝓſumat hītatores ſichē ꝛ opidū mello: egredi aturq; ignis de viris ſichē ꝛ de opido mel lo ꝛ deuoret abimelech. Que cū dixiſſet fugit ꝛ abijt ī bera: habitauitq; ibi ob metū abimelech fr̄is ſui. Regnauit itaq; abimelech ſup iſrl̄ tribꝰ ānis. Miſitq; dñs ſpiritū peſſimū int̄ abimelech ꝛ hītatores ſichem: q̄ ceperūt eū dētestari: ꝛ ſcel⁹ int̄fectōis ſeptuagīta filioꝝ ierobaal ꝛ effuſionē sāguinis eoꝝ ꝓferre ī abimelech fr̄em ſuū: ꝛ in ceteros ſichimoꝝ p̄ncipes q̄ eū adiuuerāt. Poſuerūtq; īſidias aduerſū eū ī ſumitate mōtiū: ꝛ dū illi⁹ p̄ſtolabāt aduētū exercebāt latrocinia: agētes p̄das ꝺ p̄tereūtibꝰ. Nūciatūq; ē abimelech. Venit gaal filiꝰ obed cū fratribꝰ ſuis: ꝛ trāſiuit in ſichimam. Ad cui⁹ aduentū erecti habitatores ſichem egreſſi ſūt ī agros vaſtātes vineas vuaſq; calcātes: ꝛ factis cātātiuꝫ choris. ingreſſi ſūt phanū dei ſui: ꝛ inter epulas ꝛ pocula maledicebāt abimelech clamante gaal filio obed. Quis ē iſte abimelech ꝛ q̄ eſt ſichē vt ſeruiamus ei? Nūquid nō eſt filius ierobaal? Et ꝓſtituit p̄ncipē zebul ſeruum ſuuꝫ ſup viros emoꝝ pr̄is ſichē. Cur ergo ſeruiemus ei? Vtinam daret aliquis populū iſtū ſub manu mea: vt aufferrē de medio abimelech. Dictūq; eſt abimelech. Congrega exercitus multitudinē ꝛ veni. Zebul enī princeps ciuitatis auditis ſermonibꝰ gaal filij obed iratus ē valde: ꝛ miſit clam ad abimelech nūcios dicēs. Ecce gaal filius obed venit in ſichimā cū fratribus ſuis: ꝛ oppugnat aduerſuꝫ te ciuitatē Surge itaq; nocte cū pl̄o qui tecū ē ꝛ latita in agro: ꝛ p̄mo mane oriēte ſole irrue ſup ciuitatē. Illo autē egrediente aduerſuꝫ te cū pl̄o ſuo: fac ei qđ potueris. Surrexit itaq; abimelech cū omī exercitu ſuo nocte: ꝛ tetēdit īſidias iuxta ſichimā ī q̄tuor locis. Egreſſuſq; ē gaal filiꝰ obed: et ſtetit in introitu porte ciuitatis. Surrexit aūt abimelech. ꝛ oīs exercitus cū eo de inſidijs loco. Cunq; vidiſſet pl̄um gaal: dixit ad zebul. Ecce de montibꝰ multitudo deſcēdit. Cui ille reſpōdit: vmbras mōtiū vides q̄ſi capita hominū: ꝛ hoc errore decipieris. Rurſumq; gaal ait. Ecce populus de vmbilico terre deſcendit: ꝛ vnus cuneꝰ venit ꝑ viam q̄ reſpicit quercum. Cui dixit zebul. Vbi eſt nūc os tuū quo loq̄baris q̄s eſt abimelech vt ſeruiamus ei: Nonne h̄ eſt populus quē deſpiciebas: Egredere ꝛ pugna ꝓtra eum. Abijt g̃ gaal expectante ſichimoꝝ pl̄o ꝛ pugnauit cōtra abimelech: q̄ ꝑſecutus eſt eum fugiētē ꝛ in vrbē ꝓpulit. Ceciderūtq; ex p̄te ei⁹ plurimi vſq; ad portam ciuitatis: ꝛ abimelech ſedit in ruina. Zebul aūt gaal ꝛ ſocios ei⁹ expulit de vrbe: nec in ea paſſus ē ꝓmorari. Sequenti g̃ die egreſſus eſt populus ī cāpū: qđ cū nūciatum eſſet abimelech tulit exercitum ſuū ꝛ diuiſit ī tres turmas: tendēs inſidias in agris. Videſq; q̄ egrederet̄ populus de ciuitate ſurrexit ꝛ irruit ī eo cū cuneo ſuo oppugnās ꝛ obſidens ciuitatē: due aūt turme palantes ꝑ campū aduerſarios ꝑſeq̄bāt̄. Porro abimelech oī die illo oppugnabat vrbē: quā cepit interfectis habitatoribꝰ eius: ipſa q̄ꝫ deſtructa ita vt ſal in ea diſpergeret. Qđ cum audiſſent q̄ habitabant in turre ſichimoꝝ: ingreſſi ſūt phanū dei ſui berith vbi fedus cū eo pepigerant ꝛ ex eo locus nomē acceperat: qui erat munitus valde. Abimelech q̄ꝫ audiēs viros turris ſichimoꝝ pariter ꝓglobatos aſcēdit ī mōtē ſelmō cū omī populo ſuo: ꝛ arrepta ſecuri p̄cidit arboris ramum impoſitumq; ferēs humero dixit ad ſocios. Quod me vidiſtis facere cito facite. Igit̄ certatim ramos de arboribꝰ p̄cidentes ſeq̄ bantur ducem. Qui circūdantes p̄ſediuꝫ ſuccenderūt: atq; ita factū eſt vt fumo et igne mille hoīm necarent̄ viri pariter et mulieres habitatoꝝ turris ſichē. Abimelech aūt inde ꝓficiſcens venit ad opidum thebes: qđ circūdans obſidebat exercitu. Erat aūt turris excelſa in media ciuitate: ad quā ꝓfugerant ſimul viri ac mulieres ꝛ omēs p̄ncipes ciuitatis clauſa firmiſſime ianua: ꝛ ſup turris tectū ſtātes ꝑ pugnacula. Accedenſq; abimelech. iuxta turrim

Sabbō P

S.

pugbat fortiē: ⁊ appinq̄ns ostio ignē supponere nitebaē. Et ecce vna mlier fragmē mole desup iaciēs illisit capiti abimelech: ⁊ ꝓfregit cerebꝝ ei⁹. Qui vocauit cito armigerꝝ suū: ⁊ ait ad eū. Euagina gladium tuū ⁊ pcute me: ne forte dicaē q̄ a femia ī ferfect⁹ sim. Qui iussa pficiēs interfecit eū. Illoq; mortuo oēs q̄ cū eo erāt ꝺ isrl'. reuersi sūt ī sedes suas: ⁊ reddidit de⁹ malum qꝺ fecerat abimelech ꝑ pēz suū interfectis septuaginta frib⁹ suis. Sichimitis q̄ꝫ qꝺ opati erāt retbutū ē: ⁊ venit sup eos maledictō ioathā filj ierobaal.

Capitulū. .X.

Post abimelech surrexit dux in isrl' thola fili⁹ phua patrui abimelech vir de isachar q̄ habitauit in sanir mōtis ephraī: ⁊ iudicauit isrl' vigīti ⁊ tribus annis: mortuusq; ē ac sepult⁹ ī sanir. Huic successit iair galaaditēs q̄ iudicauit isrl' ꝑ viginti ⁊ duos annos: habēs triginta filios sedētes sup triginta pullos azinarū ⁊ pncipes triginta ciuitatū: q̄ ex noīe ei⁹ sūt appellata anothiair id ē opida iair vsq; in pñtem diē in terra galaad. Mortuusq; ē iair: ac sepult⁹ in loco cui ē vocabulū camon. Filj aūt isrl' pctis veteribꝫ iūgentes noua fecerūt malū in ꝓspectu dñi ⁊ seruierē ydolis baalim ⁊ astaroth ⁊ dijs syrie ac sidonis ⁊ moab ⁊ filioꝝ ammon ⁊ philistijm: dimiserūtq; dñm ⁊ nō coluerūt eum. Contra q̄s iratus tradidit eos ī manus philistijm ⁊ filioꝝ āmon: aflictiq; sūt ⁊ vehementer oppressi ꝑ annos decē ⁊ octo omnes qui habitabāt trans iordanē ī terra amorrei q̄ ē in galaad. intātū vt filj āmon iordane transmisso vastarēt iudam ⁊ beniamin ⁊ ephraim. Afflictusq; est isrl' nimis. Et clamantes ad dñm dixerūt. Peccauimus tibi: quia dereliquim⁹ dñm deum nr̄m ⁊ seruiuimus baalim. Quib⁹ locut⁹ ē dñs. Nūqd nō egipcij ⁊ amorrei filijq; ammō ⁊ philistijꝫ sidonij q̄ꝫ ⁊ amelech ⁊ chanaan oppſserūt vos. ⁊ clamastis ad me et erui vos de manu eoꝝ: Ettamen reliq̄stis me: ⁊ coluistis deos alienos. Idcirco non addam vt vltra vos liberem. Ite ⁊ inuocate deos q̄s elegistis. Ipi vos liberēt ī tpe angustie. Dixeruntq; filj israhel ad dñm Peccauimus: redde tu nobis quicqd placet tibi: tantum nunc libera nos. Que dicentes omīa de finib⁹ suis alienoꝝ deoruꝫ ydola piecerūt: ⁊ seruierūt dño deo: q̄ doluit sup miserijs eorum. Itaq; filj āmō cō clamantes in galaad fixere tentoria: ꝓtra q̄s ꝙgregati filj isrl'. in maspha castrametati sunt. Dixeruntq; pncipes galaad singuli ad primos suos. Qui pmus ex nob contra filios āmon ceperit dimicare: erit dux populi galaad.

Capitulum. .XI.

Erat itaq; illo in tpe iepthe galaadites vir fortissim⁹ atq; pugnator fili⁹ mlieris meretricis: q̄ natus ē de galaad. Habuit aūt galaad vxorē de q̄ suscepit filios: qui postq̄ creuerāt eiecerūt iepthe dicētes. Heres in domo pris nr̄i eē non poteris: quia de adultera matre nat⁹ es. Quos ille fugiens atq; deuitās habitauit in terra thob. Congregatiq; sūt ad eū viri inopes ⁊ latrocinantes: ⁊ q̄si pncipez seq̄bant. In illis diebꝫ pugnabant filj āmon ꝓtra isrl': quib⁹ acriter instantib⁹. prerexerūt maiores natu de galaad vt tollerent in auxilium sui iepthe de terra thob. Dixerūtq; ad eum. Veni ⁊ esto princeps noster: ⁊ pugna ꝓtra filios āmon. Quib⁹ ille respondit. Nonne vos estis q̄ odistis me ⁊ eiecistis de domo patris mei: ⁊ nunc venistis ad me necessitate ꝓpulsi: Dixerūt q̄ꝫ pncipes galaad ad iepthe. Ob hāc igit causā nūc ad te venim⁹ vt pficiscaris nobiscū: ⁊ pugnes ꝓtra filios āmō: sisq; dux omniū qui habitant in galaad. Iepthe q̄ꝫ dixit eis. Si vere veīstis ad me vt pugnē ꝑ vobis ꝓtra filios āmō. tradideritq; eos dñs ī man⁹ meas: ego ero vr̄ pnceps: Qui rñderūt ei. Dñs q̄ hec audit ipe mediator ac testis ē: q̄ nr̄a ꝓmissa faciamus. Abijt itaq; iepthe cū principib⁹ galaad: fecitq; eum omnis popul⁹ pncipem sui. Locutus q̄ ē iepthe omnes ꝓmones suos corā dño ī maspha. Et misit nūcios ad regē filioꝝ āmon: q̄ ex ꝑsona sua dicerēt. Quid mihi ⁊ tibi ē qꝛ venisti ꝓtra me vt vastares trāz meā: Quib⁹ ille respondit. Quia tulit isrl' terrā meam qñ ascendit de egipto: a finib⁹ arnon vsq; iaboc atq; iordanen. Nunc ergo cum pace redde mihi eam. Per q̄s rursum mandauit iepthe: ⁊ imperauit eis vt dicerent regi ammon. Hec dicit iepthe. Nō tulit israhel terrā moab nec trā filioꝝ

ām̄on: sz q̄ndo de egipto p̄scēderēt ambulauit p̄ solitudinē vsq; ad mare rubꝝ: ⁊ veīt
b. ī cades. Misitq; nūcios ad regē edō dicēs. Dimitte me vt transeā terrā tuā. Qui noluit acq̄escere p̄cibꝰ ei⁹. Misit q̄; ad regez moab: q̄ ⁊ ipe trāsitū p̄bere p̄tēpsit. Māsit itaq; in cadēs: ⁊ circuiuit ex latere terraz edō ⁊ terrā moab. Venitq; ad oriētalē plagā terre moab ⁊ castrametat⁹ ē trās arnō
c. nec voluit intrare t̄minos moab. Arnon q̄pe p̄finiū ē terre moab. Misit itaq; isrl̄ nūcios ad seon regē amorreoꝝ qui habitabat in esebon: ⁊ dixerunt ei. Dimitte vt trāseā p̄ terrā tuā vsq; ad fluuiū. Qui et ipe isrl̄ verba despicies nō dimisit eū transire p̄ t̄mios suos: sz infinita mlt̄itudine p̄gregata egressus ē p̄tra eū in iasa: ⁊ fortiter resistebat. Tradiditq; eū dn̄s in manu isrl̄ cū omī exercitu suo ⁊ p̄cussit euz: ⁊ possedit oēm terrā amorrei habitatoris regiōis illi⁹ ⁊ vniuersos fines ei⁹ de arnō vsq; iaboc: ⁊ de solitudīe vsq; ad iordanē.
d. Dn̄s g̃ de⁹ isrl̄ subuertit amorreū pugnante p̄tra illū populo suo israhel. Et tu nūc vis possidere terrā ei⁹? Nōne ea q̄ possedit chamos de⁹ tu⁹ tibi iure debēt? Que autez dn̄s de⁹ nr̄ victor obtinuit: in nr̄am cedent possessionē. Nisi forte melior es balach filio sephor rege moab. aut docere potes q̄
ꝑ iurgatus sit p̄tra isrl̄ ⁊ pugnuerit p̄tra euz q̄n̄ bñauit ī esebon ⁊ vicul̄ ei⁹ ⁊ ī aroer et villis illi⁹: vl̄ ī cūctis ciuitatibꝰ iuxta iordanē p̄ trecētos ānos? Quare tāto tpe nihil sup hac r̄peticōe tēptastis? Igit̄ ñ ego pecco ī te: sz tu p̄tra me male agis. indicēs mihi bella nō iusta. Judicet dn̄s arbit̄ huius diei inter isrl̄ ⁊ inter filios ām̄on. Noluitq; acq̄escere rex filioꝝ ām̄on vbis iep-
e. the que p̄ nūcios mādauerat. Fact⁹ est g̃ sup iepthe sp̄us dn̄i: ⁊ circuiens galaad et manasse massepha q̄z galaad: ⁊ inde trāsiēs ad filios ām̄ō votū vouit dño dicens. Si t̄ dederis filios ām̄on ī man⁹ meas: q̄cūq; p̄mus fuerit egressus de foribꝰ dom⁹ mee. mihiq; occurrerit reuertēti cū pace a filijs ām̄on: eū olocaustū offerā dño. Trāsiuitq; iepthe ad filios ām̄ō vt pugnaret p̄tra eos: q̄s tradidit dn̄s ī manus ei⁹: p̄cussit q; ab aroer vsq; dū venias in mennith viginti ciuitates: et vsq; ad abel q̄ est vineis consita plaga magna nimis: humiliatiq;

sūt filij ām̄on a filijs israhel. Reuertēte aī e.
iepthe in massepha domū suam occurrit ei vnigenita filia cū tympanis ⁊ choris. Nō enim habebat alios filios liberos. Qua visa: scidit vestimenta sua ⁊ ait. Heu me filia mi: decepisti me. ⁊ ipa decepta es. Aperui enim os meū ad dn̄m: ⁊ aliud facere ñ potero. Cui illa rñdit. Pater mi. si apuisti os tuū ad dn̄m. fac mihi q̄dcūq; pollicitus es: p̄cessa tibi vltione atq; victoria de hostibꝰ tuis. Dixitq; ad patrē. Hoc solum mihi p̄sta q̄d depco. Dimitte me vt duob⁹ mēsibꝰ circueā mōtes: ⁊ plangā virginitatē meam cū sodalibꝰ meis. Cui ille rñdit Vade. Et dimisit eam duobꝰ mensibꝰ. Cūq; abisset cū socijs ⁊ sodalibꝰ suis: flebat v ginitatē suā in montibꝰ. Expletisq; duobꝰ mensibꝰ reuersa est ad p̄rem suū: ⁊ fecit ei sicut vouerat. Que ignorabat virum. Ex inde mos increuit ī israhel ⁊ p̄suetudo seruata est: vt post āni circulū p̄ueniant in vnū filie israhel ⁊ plangant filiam iepthe galaaditē diebꝰ quatuor.

Capitulū. XII.

Ecce aūt ī ephraim orta est sedicō. f.
nā trāseūtes p̄tra aq̄lonē. dixerūt ad iepthe. Quare vadēs ad pugnā p̄tra filios ām̄on vocare nos noluisti: vt p̄gerem⁹ tecū. Igit̄ incendem⁹ domū tuā? Quibꝰ ille respondit. Disceptacō erat mihi ⁊ p̄lio meo p̄tra filios ām̄on vehemens vosq; vocaui vt p̄beretis mihi auxiliū: et facere noluistis. Qđ cernēs posui animaz meā in manibꝰ meis: trāsiuiq; ad filios ām̄on: ⁊ t̄didit eos dn̄s ī man⁹ meas. Quid cōmerui: vt aduersum me p̄surgatis in p̄lium? Vocatis itaq; ad se cunctis viris de galaad pugnabat p̄tra ephraī. Percusserūt q; viri galaad viri ephraim: q; dixerat fugitiu⁹ est galaad de ephraim ⁊ habitat in medio ephraim ⁊ manasse. Occupauerūt galaadite vada iordanis p̄ q̄ ephraim reuersurus erat. Cūq; venisset ad ea ꝺ ephraim numero fugiēs. atq; dixisset obsecro vt me trāsire p̄mittas: dicebāt ei galaadite. Nūq̄d ephrateus es? Quo dicēte nō sū: interrogabāt eū. Dic ergo seboleth: qđ īterpretat̄ spica? Qui respōdebat thebboleth eadem l̄ra spicam exprimere non valens: statimq; apprehensum iugulabāt ī ipo iordanis trāsitu. Et ceciderūt in illo tēpore ꝺ

ephraī q̄dragīta duo milia. Iudicauit ita
q3 iepthe galaaditēs ifrl' ſex ānis: 7 mortu
us ē ac ſepult⁹ in ciuitate ſua galaad. P⁹
hūc iudicauit ifrl' abeſſan de bethleme: q̄
habuit ꝯginta filios 7 totidē filias Quas
emittēs foras maritis dedit: 7 eiuſdem nu
meri filijs ſuis accepit uxores: introducēs
ī domū ſuā. Qui ſeptē ānis iudicauit ifrl'
mortuuſq3 ē ac ſepult⁹ in bethleē. Cui ſuc-
ceſſit abiaō zabolonites: 7 iudicauit ifrl'
decē ānis: mortuuſq3 ē ac ſepult⁹ in zabu-
lon. Poſt hūc iudicauit ifrl' abdō fili⁹ hel-
les pharatonites q̄ habuit q̄draginta fili-
os 7 triginta ex eis nepotes aſcendētes ſu
per ſeptuaginta pullos azinaꝝ: 7 iudica-
uit ifrl' octo ānis: mortuuſq3 eſt ac ſepul-
tus in pharaton terre ephraim in monte
amalech. Capitulū. XIII.

Rurſumq3 filij iſrahel feceſ̄t maluz
in ꝓſpectu dñi: qui tradidit eos in
manus philiſtinoꝝ q̄draginta an-
nis. Erat autē quidē vir de ſaraa 7 de ſtirpe
dan nomine manue habēs uxorē ſterilez:
cui apparuit angelus dñi: 7 dixit ad eam.
Sterilis es 7 abſq3 liberis: ſz ꝯcipies 7 pa-
ries filiū. Caue g̃ ne bibas vinū ac ſiceraz
nec immundū q̄cq̄ comedas: qr ꝯcipies et
paries filium: cui⁹ nō tanget caput noua
cula. Erit enī nazareus dei ab īfantia ſua
7 ex matris vtero: 7 ipe incipiet liberare iſ
rahel de manu philiſtinoꝝ. Que cū veniſ-
ſet ad maritū ſuuz: dixit ei. Vir dei venit
ad me habens vultū angelicum. terribilis
nimis. Quē cū interrogaſſē q̄s eſſet 7 unde
veniſſet 7 quo nomīe vocarē noluit mi-
hi dicere: ſed hoc rndit. Ecce ꝯcipies 7 pa
ries filiū. Caue ne vinū bibas nec ſiceraz:
7 ne aliq̄ veſcaris īmundo. Erit enī puer
nazareus ab infantia ſua 7 ex vtero mris
ſue: uſq3 ad diem mortis ſue. Orauit itaq3
manue dñm 7 ait. Obſecro dñe ut vir dei
quē miſiſti veniat itez: 7 doceat nos quid
nos debeamus facere de puero qui naſci-
tur⁹ē. Exaudiuitq3 dñs depcantē manue:
7 apparuit rurſū āgel⁹ dñi uxori ei⁹ ſedēti
in agro. Manue aūt marit⁹ ei⁹ nō erat cuz
ea. Que cū vidiſſet āgelū feſtinauit et cu-
currit ad virū ſuū: nunciauitq3 ei dicens.
Ecce apparuit mihi vir quē ante videram
Qui ſurrexit 7 ſecutus eſt uxorem ſuam:
venienſq3 ad virum dixit ei. Tu es qui lo-
cut⁹es mulieri? Et ille rndit. Ego ſū. Cui
manue. Qñ inq̄t ſmo tu⁹ fuerit expletus:
q̄d vis ut faciat puer aut a q̄ ſe obſeruare
debebit? Dixitq3 angelus dñi ad manue.
Ab oīb3 q̄ locut⁹ ſū uxori tue abſtineat ſe
7 q̄cq̄d ex vinea naſcī nō comedat: vinū
7 ſicerā nō bibat: nullo veſcaī īmundo. et
q̄d ei p̄cepi impleat atq3 cuſtodiat. Dixit
itaq3 manue ad angelū dñi. Obſecro te ut
acq̄eſcas p̄cib3 meis: 7 faciam⁹ tibi hedū de
capris. Cui rndit angel⁹. Si me cogis ñ
comedā panes tuos: ſi aī vis olocauſtum
facere offer illd dño. Et neſciebat manue
q̄d angel⁹ dñi eſſet. Dixitq3 ad eū. Quod ē
tibi nomen: ut ſi ſermo tuus fuerit exple-
tus honorem⁹ te? Cui ille rndit. Cur q̄ris
nomē meū q̄d eſt mirabile? Tulit itaq3 ma
nue hedum de capris 7 libamēta: 7 poſuit
ſup petrā offerēs dño qui facit mirabilia:
ipe autē 7 uxor ei⁹ intuebanī. Cunq3 aſcē-
deret flamma altaris in celū: angel⁹ domi
ni pariter in flāma aſcēdit. Q̄d cū vidiſſet
manue 7 uxor ei⁹. pni ceciderūt ī terrā: et
vltē eis nō apparuit angel⁹ dñi. Statimq3
intellexit manue āgelū dñi eſſe: 7 dixit ad
uxorē ſuā. Morte moriemur: quia vidim⁹
dñm. Cui rndit mulier. Si dñs nos vellz
occidere de manib3 noſtris olocauſtū 7 li-
bamēta nō ſuſcepiſſet: nec oſtendiſſet nob
hec oīa: neq3 ea q̄ ſūt vētura dixiſſet. Pe-
perit itaq3 filiū: 7 vocauit nomē ei⁹ ſamſō
Creuitq3 puer 7 benedixit ei dñs: cepitq3
ſpūs dñi eſſe cū eo in caſtris dan in terra
ſaraa 7 eſthaol. Capi. XIIII.

Deſcendit ergo ſāſō in thamnatha
videnſq3 ibi mulierem de filiabus
philiſtijm aſcendit 7 nūciauit pa-
tri ſuo 7 mri ſue dicēs. Vidi mulierē ī thā
nata de filiab3 philiſtinoꝝ quā q̄ſo ut mi-
hi accipiatis uxorē. Cui dixer̄t p̄ 7 mat̄
ſua. Nūq̄d nō ē mulier in filiab3 fratꝝ tu-
orz 7 ī oī ꝑplo tuo: qr vis accipe uxorē de
philiſtijm qui incircūciſi ſunt? Dixitq3 ſā
ſon ad patrem ſuum. Hanc mihi accipe
quia placuit oculis meis. Parentes autez
ei⁹ neſciebāt q̄d res a dño fieret: 7 q̄reret
occaſionē p̄ philiſtijm. Eo enī tpe dñabā
tur philiſtijm iſrahel. Deſcendit itaq3 ſā-
ſon cuz p̄re ſuo et matre in thamnatha.
Cunq3 veniſſet ad vineas opidi apparuit
catulus leonis ſeu⁹ 7 rugiens: et occurrit

ei. Irruit aūt spiritus dñi ī sāson: ⁊ dila-
cerauit leonē q̄si hedū in frusta decerperet
nihil omnino habēs ī manu: ⁊ hoc pr̄i et
mr̄i noluit īdicare. Descēditq; ⁊ locut⁹ est
mulieri q̄ placuerat oculis ei⁹. Et p⁹ aliq̄t
dies reuertens vt acciperet eā: declinauit
vt videret cadauer leonis. Et ecce examē
apū ī ore leonis erat: ac fau⁹ mellis. Quez
cū sūpsisset in manibo comedebat in via:
veniēsq; ad pr̄em suū ⁊ mr̄em dedit eis p-
tem q̄ ⁊ ipi comederūt: nec tñ eis voluit in-
dicare q̄ mel de corpore leonis assūpserat
Descēdit itaq; pr̄ ei⁹ ad mulierē: ⁊ fecit fi-
lio suo samson conuiuiū. Sic ei iuuenes fa
cere cōsueuerāt. Cū q̄ ciues loci illi⁹ vidis-
sent eū dederūt ei sodales triginta q̄ essent
cū eo. Quibo locut⁹ est samson. Proponā
vobis q̄stionis pbleuma: qđ si solueritis
mihi intra septē dies conuiuij dabo vob tri-
ginta sindones ⁊ totidē tunicas. Sin aūt
non potueritis soluere: vos dabitis mihi
triginta sindones ⁊ eiusdē numeri tunicas
Qui rñderūt ei. Propone pbleuma vt au
diamus. Dixitq; eis. De comedēte exiuit
cib⁹: ⁊ de forti egressa est dulcedo. Nec po-
tuerūt p tres dies pposicōnē soluere. Cūq;
adesset dies septimus: dixerūt ad vxorem
samson. Blandire viro tuo: ⁊ suade ei vt ī
dicet tibi qđ significet pbleuma. Quod si
facere nolueris: incendemus te ⁊ domum
pr̄is tui. An idcirco vocastis nos ad nu-
pcias vt spoliaretis. Que fundebat apud
samson lacrimas: ⁊ querebat dicēs. Odisti
me ⁊ nō diligis: idcirco pbleuma qđ pro-
suisti filijs pp̄li mei nō vis mihi exponere.
At ille rñdit. Patri meo ⁊ mr̄i nolui dice
re: ⁊ tibi īdicare potero? Septē igit̄ diebo
conuiuij flebat añ eū: tandēq; die septimo cū
ei eēt molesta exposuit. Que statī indica
uit ciuibo suis. Et illi dixerūt ei die septio
añ solis occubitū. Quid dulci⁹ melle: ⁊ qđ
forti⁹ leone? Qui ait ad eos. Si nō arasse-
tis in vitula mea: nō inuenissetis pposicō-
nem meā. Irruit itaq; ī eū spūs dñi: descē
ditq; ascalonē ⁊ pcussit ibi triginta viros
q̄rū ablatas vestes dedit hijs q̄ pbleuma
soluerāt. Iratusq; nimis ascēdit ī domum
pr̄is sui: vxor aūt ei⁹ accepit maritū vnuz
de amicis eius ⁊ pnubis.

Capitulū. .XV.

Post aliq̄ntū aūt tpis cū dies tritī
cee messis instarent venit samson
inuisere volens vxorez suam: ⁊ at
tulit ei hedum de capris. Cunq; cubiculū
eius solito vellet intrare: phibuit illū pa-
ter illius dicens. Putaui q̄ odisses eam: ⁊
ideo tradidi illā amico tuo. Hz habet sozo-
rem q̄ iunioz ⁊ pulcrioz illa est: sit tibi pro
ea vxor. Cui sāsō rñdit. Ab hac die ñ erit
culpa ī me ptra philisteos. Faciā ei vobis
mala. Perrexitq; ⁊ cepit trecētas vulpes:
caudasq; eaz vinxit ad caudas ⁊ faces li-
gauit ī medio: q̄s igne succendens dimisit
vt huc illucq; discurrerēt. Que statī prez
erūt ī segetes philistinoz. Quibo succensis
⁊ pportatæ iā fruges ⁊ adhuc stātes in sti-
pula cremati sūt: intm̄ vt vineas q̄z ⁊ o-
liueta flāma cōsumeret. Dixeruntq; phili
stijm. Quis fecit hāc rē? Quibo dictū est.
Sāson gener thānathei: q̄z tulit vxorē ei⁹
⁊ alteri tradidit hec operatus est. Ascende
rūtq; philistijm: ⁊ pbusserūt tam mulierem
q̄ patrē eius. Quibo ait samson. Licet hec
feceritis tñ adhuc ex vobis expetā vlcōnē
⁊ tūc q̄escam. Percussitq; eos ingenti pla
ga: ita vt stupētes surā femori imponerēt
Et descēdens habitauit in spelunca petre
etham. Igit̄ ascēdentes philistijm in terrā
iuda castrametati sunt ī loco q̄ postea vo
catus est lethi id est maxilla: vbi eoz fus⁹
est exercitus. Dixerūtq; ad eos de tribu iu
da. Cur ascendistis aduersum nos? Qui
rñderūt. Vt ligem⁹ samsō venimus: ⁊ red-
damus ei q̄ in nos operatus est. Descēde-
rūt q̄ tria milia viroz de iuda ad specū si
licis etham. Dixerūtq; ad samson. Nescis
q̄ philistijm imperēt nobis. Quare hoc fa
cere voluisti. Quibo ille ait. Sicut fecerūt
mihi: sic feci eis. Ligare inq̄unt te venim⁹
⁊ dare in manus philistinoz. Quibus
samson iurate ait ⁊ spondete mihi: q̄ occi-
datis me. Dixerunt. Non te occidem⁹: sed
vinctū dabem⁹. Ligauerūtq; eū duobo no-
uis funibo: ⁊ tulerūt eū de petra ethā. Qui
cū venisset ad locū maxille ⁊ philistijm vo
ciferātes occurrissent ei irruit spūs dñi ī
eū: ⁊ sic̄ solent ad ardorē ignis ligna cōsu-
mi. ita vincula qbo ligat⁹ erat dissipata sūt
⁊ soluta. Inuētāq; maxillā. i. mādibulaz
azini q̄ iacebat arripiēs: īterfecit ī ea mille
viros ⁊ ait. In maxilla azini ī mādibula

pullū azinaꝝ deleui eos: ⁊ pcussī mille viros. Cūqꝫ hec verba canēs ꝓplesset: piecit mādibulā de manu: ⁊ vocauit nomē loci illi⁹ ramathlechi: qđ inēptaē eleuacō max ille. Sicieſqꝫ vald. clamauit ad dñm ⁊ ait Tu dedisti ī manū tuā tui salutē hāc maximā atqꝫ victoriā: ⁊ en siti moriōr: īcidāqꝫ in man⁹ ĉcumcisoꝝ. Aperuit itaqꝫ dñs molarē dētē ī maxilla azini: ⁊ egresse sunt ex eo aq̄. Quibꝫ haustis reuocillauit spiritum: ⁊ vires recepit. Idcirco appellatū est nomē loci illi⁹ inuocātis fons de maxilla: vsqꝫ ī pñtem diē. Judicauitqꝫ ísrabel ī diebus philistijm viginti annis.

Capitulū. .XVI.

Ibijt q̄ꝫ in gazā ⁊ vidit ibi mlierē meretricē: ingressusqꝫ ē ad eā. Qđ cū audissēt philistijm ⁊ pcrebuissꝫ apud eos. ītrasse vrbē sāson: ĉcūdederūt eū positis in porta ciuitatibꝫ custodibꝫ: ⁊ ibi tota noctē cum silētio pstolātes vt facto mane exeuntē occiderēt. Dormiuit aē sāson vsqꝫ ad mediū noctis: ⁊ inde ꝓsurgēs apphēdit ābas portē fores cū postibꝫ suis ⁊ sera: impositasqꝫ humeris suis portauit ad ôticē montis q̄ respicit hebrō. P⁹ hec amauit mlierē q̄ habitauit ī valle sorech: ⁊ vocabaē dalila. Delenerūtqꝫ ad eā pncipes philistinoꝝ atqꝫ dixerūt. Decipe eū ⁊ disce ab illo in q̄ babeat tātā fortitudinē: ⁊ qūo eū superare valeam⁹ ⁊ victū affligere. Qđ si feceris: dabim⁹ tibi singli mille argētēos. Locuta ē g̃ dalila ad sāson. Dic mihi obsecro in q̄ sit tua maxima fortitudo: et q̄t sit q̄ ligat⁹ erūpere nequeas. Cui rñdit sāson. Si septē neruiceis funibꝫ necdū siccis ⁊ adhuc humētibꝫ ligat⁹ fuero: īfirm⁹ ero vt ceteri hoīes. Attulerūtqꝫ ad eā satrape philistinoꝝ septē funes vt dixerat: q̄bꝫ vinxit eū latentibꝫ apud se insidijs: et in cubiclo finē rei expectātibꝫ. Clamauitqꝫ ad eū. Philistijm sup te sāson. Qui rupit vincula qūo si rūpat q̄s filū de stupa tortū sputamine cū ardorē ignis accepit: ⁊ nō est cognitū in q̄ esset fortitudo eius. Dixitqꝫ ad eū dalila. Ecce illusisti mihi: ⁊ falsū locutus es. Saltem nūc indica mihi quo ligari debeas. Cui ille rñdit. Si ligatus fuero nouis funibꝫ qui nunq̄ fuerīt in ope: infirmus ero ⁊ alioꝝ hominū similis. Quibꝫ rursū dalila vinxit eū: ⁊ clama uit philistijm sup te sāson: ī cubiclo insidijs ꝑparatis. Qui ita rupit vincula: q̄si fila telaꝝ. Dixitqꝫ dalila rursū ad eū. Usqueq̄ decipis me ⁊ falsū loq̄ris: Ostēde q̄ vinciri debeas. Cui rñdit samson. Si inq̄t septē crines capitis mei cū licō plexueris ⁊ clauō hijs circū ligatū terre fixeris: infirmus ero. Qđ cū fecisset dalila: dixit ad eū. Philistijm sup te sāson. Qui ꝓsurgēs đ sōno extraxit clauū cū crinibꝫ ⁊ licō. Dixitqꝫ ad eū dalila. Quō dicis q̄ amas me cū anim⁹ tu⁹ non sit mecū: Ter tres vices mētit⁹ es mihi: ⁊ noluisti dicere in quo sit maxīa fortitudo tua. Cūqꝫ molesta ei eēt ⁊ p mltos dies iugit adhereret spaciū ad q̄etē ñ tribuēs: defecit anima ei⁹ ⁊ ad mortem vsqꝫ lassata ē. Tūc aperiēs veritatem rei dixit ad eā. Ferrū nūq̄ ascendit super caput meū: q̄ nazare⁹ id ē ꝓsecratus dño sū đ vtero mr̄is mee. Si rasū fuerit caput meū recedat a me fortitudo mea ⁊ deficiā eroqꝫ sic ceteri hoīes. Clidēsqꝫ illa q̄ ꝓfess⁹ ei eēt omnē animū suū: misit ad pncipes philistinoꝝ ac mandauit. Ascēdite adhuc semel: q̄ nūc mihi apuit cor suū. Qui ascē derūt: assūpta pecunia quā pmiserāt. At illa dormire eū fecit sup genua sua ⁊ in sinu suo reclinare caput. Clocauitqꝫ tōsorē ⁊ rasit septē crines ei⁹: ⁊ cepit abigere eū ⁊ a se repellere. Statim ei de eo fortitudo discessit. Dixitqꝫ philistijm sup te samson. Qui de sōno ꝓsurgēs dixit in aīo suo. Egrediar sicut añ feci ⁊ me excutiā: nesciēs q̄ recessisset ab eo dñs. Quē cū apphēdissent philistijm statī eruerūt oculos eius. ⁊ duxerūt gazam vīctū cathenis: ⁊ clausū ī carcere molere feceē. Jāqꝫ capilli eius renasci ceperāt: ⁊ pncipes philistinoꝝ cōuenerūt ī vnū vt īmolarēt hostias magnificas dagō deo suo ⁊ epularēē dicētes: Tradidit de⁹ nr̄ inimicū nr̄m sāson ī man⁹ nr̄as Qđ ecia plus vitēs laudabat deū suū: eadēqꝫ dicebat. Tradidit de⁹ nr̄ aduersariuꝫ nr̄m in man⁹ nr̄as: q̄ deleuit terrā nr̄am: ⁊ occidit plurimos. Letātesqꝫ p̄ ꝓuiuia sūptis iaꝫ epulis ꝑceperūt vt vocarēt sāsō: ⁊ añ eos luderet. Qui adductus đ carcere ludebat añ eos: feceruntqꝫ euꝫ stare inter duas columnas. Qui dixit puero regenti gressus suos. Dimitte me vt tāgam colūnas q̄bꝫ omis īminet dom⁹. ⁊ recliner sup

eas ⁊ paululū reqescā. Dom⁹ aūt erat plena viroꝝ ac mlierꝝ: ⁊ erāt ibi oēs ꝓncipes philistinoꝝ: ac de tecto ⁊ solario circiť ťa milia vtriusqꝫ sex⁹ spectabāt ludētē sāson. At ille inuocato dño ait. Dñe de⁹ me⁹ me mēto mei: ⁊ redde mihi nūc fortitudinē ꝑ stinā de⁹ me⁹ vt vlciscar me ỏ hostib⁹ meis ⁊ ꝑ amissione duoꝝ luminū vnā vlcōnem recipiā. Et apꝑhētēs ābas colūnas qb⁹ innitebať dom⁹: altērāqꝫ eaꝝ dexť. ⁊ alteraꝫ leua tenēs ait. Moriať aīa mea cum philistijm. Cōcussisqꝫ fortiť colūnis cecidit dom⁹ supꝝ oēs ꝓncipes ⁊ cetерā mlťitudinē q̄ ibi erat. Multoqꝫ plures ītерfecit moriēs: q̄ť añ viu⁹ occiderat. Descētētes ať fr̄es eius et vniuersa ꝓgnacō tuleť corp⁹ eius: ⁊ sepelieť īť saraa ⁊ estabol ī sepulcro patris sui manue: iudicauitqꝫ isrl̄ viginti ānis.

Capitulū. XVII.

Sq̄ Fuitqꝫ eo tpe vir q̄dam de mōte ephraim noīe michas: q̄ dixit mr̄i sue. Millecētū argenteos q̄s seperaueras ⁊ supꝝ qb⁹ me audiente iuraueras ecce ego habeo: ⁊ apud me sūt. Cui illa rn̄dit. Benedictus fili⁹ me⁹ dño. Reddidit ergo eos mr̄i sue: q̄ dixerat ei. Consecraui et voui hoc argētū dño. vt de manu mea suscipiat fili⁹ me⁹ ⁊ faciat sculptile atqꝫ cōflatile: et nunc trado illud tibi. Reddidit igiť eos mr̄i sue. Que tulit ducentos argenteos ⁊ dedit eos argentario: vt faceꝛ ex eis sculptile atqꝫ ꝓflatile qđ fuit in domo michē. Qui ediculā q̄ꝫ in ea deo separauit: ⁊ fecit ephod ⁊ theraphiꝫ id ē vestē sacerdotalē ⁊ ỹdola. Impleuitqꝫ vni⁹ filioꝝ suoꝝ manū: ⁊ fact⁹ est ei sacerdos. In diebꝫ illis non erat rex in isrl̄: sꝫ vnusquisqꝫ qđ sibi rectū videbať hoc faciebat. Fuit q̄ꝫ in tpe illo alter adolescens de bethleez iuda ex cognacōne ei⁹ eratqꝫ ipe leuites ⁊ habitabat ibi. Egressusqꝫ de ciuitate bethleem: peregrinari voluit vbicunqꝫ sibi comodū reperisset. Cūqꝫ venisset in mōtem ephraim iter faciēs ⁊ declinasset parūp ī domo michē: interrogatus ē ab eo vñ venisset. Qui rn̄dit. Leuita sū de bethleez iuda: ⁊ vado vt habitē ubi potuero ⁊ utile mihi esse ꝑspexero. Mane apud me inq̄t ⁊ esto mihi parens ac sacerdos: daboqꝫ tibi p ānos singulos decē argēteos ac vestem duplicē: ⁊ q̄ ad victū sūt necessaria. Acq̄euit ⁊ māsit apud hoīem: fuitqꝫ illi q̄si vn⁹ de filijs. Impleuitqꝫ micha manū eius: et habuit puer sacerdotē apud se: nunc scio dicens q̄ bñfaciet mihi de⁹. habenti leuiti ci generis sacerdotē.

Capitulum. XVIII.

In diebꝫ illis nō erat rex in isrl̄: et ťbꝫ dan q̄rebat possessionē sibi vt habitaret in ea. Elsqꝫ ad illū enim diem inť cetерas tribꝫ sortē nō acceperat. Miserunt g̃ filij dan stirpis ⁊ familie sue q̄nqꝫ viros fortissimos de saraa ⁊ estabol: vt explorarēt terrā ⁊ diligēter inspicerēt. Dixerťqꝫ eis. Ite ⁊ ꝑsiderate terrā. Qui cū pgētes venissent ī mōtē ephraī ⁊ ītrassent domū michē: requeneť ibi. Et agnoscētes vocē adolescētis leuite. vētesqꝫ illi⁹ diuersorio: dixeť ad eū. Quis te huc adduxit? Quid ẖ agis? Quā ob causā huc veīre voluisti? Qui rn̄dit eis. Hec ⁊ hec ꝑstitit mihi michas: ⁊ me mercede ꝓduxit vt sim ei sac̄dos. Rogaueťqꝫ eū vt ꝓsuleret dn̄m: ⁊ scire posset an ꝓspero itinere pgerēt: et res haberet effectū. Qui rn̄dit eis. Ite cū pace. Dñs respicit viā vr̄am: ⁊ iter q̄ pgitis. Cūtes igiť q̄nqꝫ viri veneť lais: viderūtqꝫ ꝑplm habitātē ī ea absqꝫ vllo timore iuxta ꝓsuetudinē sidonioꝝ: securū ⁊ q̄etū nullo eis penit⁹ resistētē magnarūqꝫ opū: ⁊ procul a sidone atqꝫ a cūctis homīb⁹ separatum. Reuersiqꝫ ad fratres suos ī saraa ⁊ esthaol: ⁊ q̄d egissent scisscitātib⁹ rn̄derūt. Surgite ⁊ ascendam⁹ ad eos. Vidim⁹ enī terrā valde opulentam ⁊ uberē. Nolite ne gligere: nolite cessare. Eamus ⁊ possideamus eam: nullus erit labor. Intrabimus ad securos ī regionē latissimā: ť deqꝫ nobis dñs locū ī q̄ nulli⁹ rei ē penuria eorū q̄ gignunť in terra. Profecti igiť sunt de ꝓgnacōe dan id ē ỏ saraa ⁊ esthaol sexcēti viri accīcti armis bellicis: ascēdēteqꝫ māserť in cariathiarim iude: q̄ loc⁹ ex eo tpe castroꝝ dan nomē accepit. ⁊ ē p⁹ tergū cariathiarī. Inde trāsieť ī montē ephraim. Cūqꝫ venissent ad domū michē: dixeť q̄nqꝫ viri q̄ prius missi fuerant ad ꝓsiderādā terrā lais ceteris fratrib⁹ suis. Nostis q̄ in domib⁹ istis sit ephod ⁊ theraphim ⁊ sculptile atqꝫ ꝓflatile? Videte q̄d vobis placeat. Et cuꝫ paululum declinassent ingressi sť domū adolescētis leuite q̄ erat ī domo

miche:salutauerũtq; eũ vbis pacificis:sex cẽti aũt viri ita vt erãt armati stabãt añ ostiũ. At illi q̃ ingressi fuerãt domũ iuuenis sculptile ⁊ ephod ⁊ theraphim atq; cõflatile tollere nitebañ: ⁊ sacerdos stabat añ ostiũ:sexcẽtis viris fortissimis baut ꝓcul expectantibꝫ. Tuleñ igiñ q̃ ĩtrauerãt sculptile ephod et ỹdola atq; conflatile. Quibꝫ dixit sacerdos. Quid facitis? Cui rñderũt. Tace et pone digitũ sup os tuũ: veniq; nobiscũ: vt habeamus tꝫ patrez ac sacerdotem. Quid tibi melius est vt sis sacerdos in domo vnius viri:an in vna tribu ⁊ familia in israhel? Qđ cũ audisset acq̃euit sermõibꝫ eoꝝ ⁊ tulit ephod ⁊ ỹdola ac sculptile et ꝓfectus ẽ cũ eis. Qui cũ pgerẽt ⁊ añ se ire fecissent puulos ac iumẽta ⁊ oẽ qđ erat pciosũ iãq; a domo miche eẽnt ꝓcul: viri q̃ habitabãt ĩ edibꝫ miche ꝓclamãtes secuti sũt:⁊ pꝰtergũ clamare cepũt. Qui cũ respexissent dixeñ ad mich az. Quid tibi vis? Cur clamas? Qui rñdit Deos meos q̃s mihi feci tulistis ⁊ sacdotem ⁊ oĩa q̃ habeo:⁊ dicitis q̃d tibi ẽ? Dixeñq; ei filij dan. Caue ne vltra loq̃ris ad nos:⁊ veniãt ad tꝫ viri aĩo ꝓcitati:⁊ ipse cũ oñi domo tua pereas. Et sic cepto itinere prexerũt. Videñs aũt micha q̃ fortiores se eẽnt:reuersus ẽ ĩ domũ suã. Sexcẽti aũt viri tuleñ sacerdotẽ ⁊ q̃ supdixim? veneñq; ĩ lais ad pl'um q̃escẽtẽ atq; securũ ⁊ pcusseñ eos ĩ ore gladij. vrbẽq; incendio ẽdideñ nullo penit? ferentꝫ psidiũ:eo q̃ procul habitarẽt a sidone ⁊ cũ nullo hominũ haberẽt q̃cq̃ societatis ac negocij. Erat añ ciuitas sita ĩ regiõe roob quã rursũ extruẽtes habitaueñ in ea vocato nomĩe ciuitatis dan iuxta vocabulũ patris sui quẽ genuerat israh'q̃ prius lais dicebañ. Posueñq; sibi sculptile:⁊ ionathã filium gersã filij moysi ac filios eiꝰ sacerdotes in tribu dan:vsq; ad diem captiuitatis sue. Mansitq; apud eos ỹdolũ miche oĩ tpe q̃ fuit domꝰ dei ĩ silo. In diebꝫ illis non erat rex in israh'.

Capi. XIX.

Dilit quidã vir leuites habitãs ĩ latere mõtis ephraĩ.q̃ accepit vxorẽ de bethleẽ iuda. Que reliq̃t eum ⁊ reuersa est in domũ prĩs sui bethleẽ:mansitq; apud eũ q̃tuor mẽsibꝫ. Secutusq; est eã vir suꝰ volensq; recõciliari ei atq; blandiri ⁊ secũ reducere:habẽs ĩ comitatu puerũ ⁊ duos azinos. Que suscepit eũ:⁊ ĩtroduxit ĩ domũ prĩs sui. Qđ cũ audisset socer eiꝰ eũq; vidisset occurrit ei letus:⁊ ãplexatꝰ ẽ hoĩem. Mãsitq; gener ĩ domo soceri tribꝫ diebꝫ comedẽs cũ eo et bibẽs familiariter:die aũt q̃rto ꝺ noctꝫ ꝓsurgens pficisci voluit. Quẽ tenuit socer:⁊ ait ad eũ. Gusta priꝰ pusillũ panis ⁊ ꝓfortа stomachũ: ⁊ sic pficiscer is. Sederũtq; simul: ac comedeñ ⁊ bibeñ. Dixitq; pẽ puelle ad genex suũ. Queso tꝫ:vt hodie hic maneas pariterq; letemur. At ille ꝓsurgens cepit velle pficisci. Et nihilominꝰ obnixe eũ socer tenuit:⁊ apud se fecit manere. Mane añ facto parabat leuitꝫ iẽ. Cui socer rursũ. Obsecro inq̃t vt paululũ cibi capias:⁊ assũptis viribꝫ donec ĩcrescat dies. postea pficiscaris. Comedeñ g̃ simul: surrexitq; adolescẽs vt pgeret cũ vxore sua ⁊ puero. Cui rursũ locutꝰ ẽ socer. Cõsidera q̃ dies ad occasũ declinioꝝ sit:⁊ ꝓpinq̃t ad vesperex Mane apud me eciã hodie ⁊ duc letũ diẽ: ⁊ cras pficiscer is vt vadas in domũ tuã. Noluit gener acq̃escere sermonibꝫ eius:sꝫ statim prexit ⁊ venit ꝓtra iebꝫ q̃ altero nomĩe vocañ hirl'm:ducẽs secũ duos azinos onustos ⁊ ꝓcubinã. Jamq; aderant iuxta iebꝫ ⁊ dies mutabañ ĩ noctẽ. Dixitq; puer ad dñm suũ. Veni obsecro declinemus ad vrbẽ iebuseoꝝ:⁊ maneamus in ea. Cui rñdit dñs. Non ingrediar opidum gẽtis alie ne q̃ nõ est de filijs isrl':sꝫ transibo vsq; gabaa ⁊ cum illuc puenero manebimꝰ in ea: aut certe in vrbe rama. Trãsieñ g̃ iebꝫ et ceptũ carpebãt iter:occubuitq; eis sol iuxta gabaa q̃ ẽ ĩ tribu beniamĩ:diuertereñq; ad eam vt manerẽt ibi. Quo cũ ingressẽt sedebãt ĩ platea ciuitatis:⁊ nullꝰ eos recipere voluit hospicõ. Et ecce apparuit homo senex reuertens de agro et de ope suo vespere:q̃ ⁊ ipe erat de mõte ephraĩ:⁊ peregrinꝰ habitabat in gabaa. Porro autẽ regionis illius erant filij iemini. Eleuatisq; oculis vidit senex sedentẽ hoĩem cũ sarcinulis suis in platea ciuitatis: ⁊ dixit ad eũ Unde venis:⁊ quo vadis? Qui respõdit ei. Profecti sumꝰ de bethleẽ iuda:⁊ pgimus ad locum nostrũ qui est in latere montis ephraim vñ ieramꝰ bethleẽ. Et nũc vadimus ad domũ dei:nulluſq; sub tectũ suũ nos vult

recipe. habẽtes paleas ⁊ fenū ī azinoꝝ pa
bulū: ⁊ panẽ ac vinū ī meos ⁊ ancille tue
vſus ⁊ pueri q̄ mecū ẽ. Nulla re indigem⁹
niſi hoſpicō. Cui rñdit ſenex. Pax tecū ſit
Ego ꝓbeo omnia q̄ neceſſaria ſūt: tm̃ que-
ſo ne in platea maneas. Introduxitq; eū
in domū ſuam: ⁊ pabulū azinis ꝓbuit: ac
poſtq̄ lauerūt pedes ſuos recepit eos ī cō
uiuiū. Illis epulātibꝫ ⁊ poſt laborẽ itine-
ris cibo ⁊ potu reficiẽtibꝫ coꝛpora: veneꝛt
viri ciuitatis illi⁹ filij belial id eſt abſq; iu-
go: ⁊ circūdantes domū ſenis foꝛes pulſa
re ceperūt clamātes ad dñm dom⁹ atq; di-
cētes. Educ viꝝ q̄ ingreſſus eſt domū tuā:
vt abutamur eo. Egreſſuſq; ē ad eos ſenex
⁊ ait. Nolite fr̄es nolite facere malū hoc:
qꝛ ingreſſus ē hō hoſpicium meū: ⁊ ceſſate
ab hac ſtultitia. Habeo filiā virginez. ⁊ h̄
hō habet ꝯcubinā: educam eas ad vos vt
humilietis eas ⁊ vr̄am libidinē ꝯpleatis:
tātū obſecro ne ſcelus hoc ꝓ̄ naturā ope
remini ī viꝝ. Nolebāt acq̄eſcere ſmoībꝫ il
li⁹. Qꝺ cernēs hō adduxit ad eos cōcubi-
nā ſuā: ⁊ eis t̄ didit illudēdā. Qua cū tota
nocte abuſi eſſent: dimiſer̄t eā mane. At
mulier recedētibꝫ tenebris venit ad oſtiū
dom⁹ vbi manebat dñs ſuus: ⁊ ibi coꝛruit
Mane facto ſurrexit homo ⁊ aperuit oſti
um vt ceptā expleret viā: ⁊ ecce ꝯcubina
ei⁹ iacebat añ oſtiū ſparꝫ in limine mani
bus. Cui ille putās eā q̄eſcere loquebatur
Surge vt ambulem⁹. Qua nichil rñdēte ī
tēlligēs q̄ erat moꝛtua. tulit eā ⁊ īpoſuit
azino: reuerſuſq; eſt in domū ſuā. Quam
cū eſſet ingreſſus arripuit gladiū: ⁊ cada-
uer vxoꝛis cū oſſibꝫ ſuis ī duodecim ptes
ac fruſta ꝯcidens miſit in omēs t̄rmios
iſr̄l. Qꝺ cū vidiſſent ſinguli ꝯclamabant.
Nūq̄ res talis facta eſt in iſrahel ex eo die
q̄ aſcēder̄t p̄res nr̄i de egipto vſq; in p̄ns
tempus. Fertę ſentēciam: ⁊ in comuni de-
cernite quid facto opus ſit.

fiat v. p.

Capitulū. XX.

Egreſſi itaq; ſūt omnes filij iſrahel
⁊ pariter ꝯgregati quaſi vir vnus
de dan vſq; berſabee ⁊ terra gala-
ad ad dñm in maſpha: omnes q̄ꝫ anguli
pl̄oꝝ ⁊ cūcte tribꝫ iſr̄l in eccl̄iam pl̄i dei
ꝓuenerūt q̄draginta milia peditū pugna-
toꝝ. Nec latuit filios beniamin: q̄ aſcen-
diſſent filij iſr̄l ī maſpha. Interrogatuſq;
leuita maritus mulieris īterfecte. qūo tm̃
ſcelus ꝑpetratū eſſet: rñdit. Veni ī gabaa
beniamī cū vxoꝛe mea: illucq; diuerti. Et
ecce hoīes ciuitatis illi⁹ cōcūdederūt noctę
domū ī q̄ manebā volētes me occidere: et
vxoꝛē meā īcredibili furoꝛe libidinis ver-
ātes: deniq; moꝛtua ē. Quā arreptā ī fru-
ſta ꝯcidi: miſiq; ptes ī omñs t̄minos poſ-
ſeſſiōis vr̄e: qꝛ nūq̄ tm̃ nephas ⁊ tāgrande
piaculū factū ē ī iſr̄l. Adeſtis oēs filij iſr̄l
decernite q̄d facere debeatis. Stāſq; omīs
pl̄us ⁊ q̄ſi vni⁹ homīs ſmōe rñdit. Nō re-
cedem⁹ ī tabnacula nr̄a: nec ſuā q̄ſq̄ ītra-
bit domū: ſꝫ hoc ꝓ̄ gabaa ī ꝯmune facie-
m⁹. Decē viri eligāt̄ e centū ex oīb⁹ t̄bub⁹
iſr̄l ⁊ cētū de mille et mille ꝺ decē milibꝫ vt
ꝓꝛtēt exercitui cibaria: ⁊ poſſim⁹ pugr̄e
ꝓ̄ gabaa beniamin: ⁊ reddere ei ꝑ ſcelere
q̄ meret̄. Cōueītq; vniuerſus iſr̄l ad ciui
tatē q̄ſi hō vn⁹ eadem mēte vnoq; ꝯſilio: ⁊
miſerūt nūcios ad oēm tribū beniamī qui
dicerēt. Cur tm̃ nephas ī vobis reptū eſt?
Tradite homines ꝺ gabaa q̄ hoc flagiciū
ꝑpetrarunt vt moꝛiant̄: ⁊ auferat̄ malū ꝺ
iſrahel. Qui noluerunt fratrū ſuoꝝ filio-
rum iſrahel audire mandatum: ſꝫ ex cun-
ctis vrbibꝫ q̄ ſoꝛtis ſue erāt ꝓuenerunt in
gabaa vt illis ferrēt auxiliū: ⁊ ꝓ̄ vniuer-
ſum pl̄m iſrahel dimicarēt. Inuentiq; ſūt
vigintiq̄nq; milia ꝺ beniamī educētiū gla
diū p̄ter habitatoꝛes gabaa q̄ ſeptingenti
erāt viri foꝛtiſſimi ita ſiniſtra vt dextra p̄-
liantes: ⁊ ſic fūdis lapidꝫ ad certū iacien
tes vt capillū q̄ꝫ poſſent ꝑcutere: ⁊ neq̄q̄
ī altera p̄t̄ ictus lapidis deferret̄. Eliꝝ
q̄ꝫ iſr̄l abſq; filijs beniamī inuenta ſūt q̄-
draginta milia educentiū gladios ⁊ para-
toꝝ ad pugnā: q̄ ſurgētes venerūt ī domū
dei hoc ē ī ſilo: ꝓſulueꝝtq; dñm atq; dixe-
rūt. Quis erit ī exercitu nr̄o p̄nceps c̄ta-
minis ꝓ̄ filios beniamī? Quib⁹ rñdit do-
min⁹. Judas ſit dux vr̄. Statīq; filij iſr̄l
ſurgētes mane caſtrametati ſ̄t iuxta gaba-
a: ⁊ īde ꝑcedētes ad pugnā ꝓ̄ beniamī. vr
bē oppugnare ceperūt. Egreſſiq; filij beni-
amin de gabaa: occiderunt de filijs iſrahel
die illo vigītiduo milia viroꝝ. Rurſū filij
iſr̄l ⁊ foꝛtitudine ⁊ numero ꝯfidentes ī eo
dē loco in q̄ prius certauerūt aciem direx
erūt: ita t̄n vt pri⁹ aſcēderēt ⁊ flerēt coꝝ
dño vſq; ad noctē: ꝓſulerētq; eū ⁊ dicerēt

Debeo vlr̃ ꝓcedere ad dimicādū ꝑ̃ filios beniamī frēs meos an nō? Quib⁹ ille rñdit. Ascēdite ad eos: ⁊ inite certamē. Cūq; filij isrl̓ altera die ꝓtra filios beniamī ad plīū ꝓcessissēt. erupert filij beniamī ō portis gabaa: ⁊ occurrētes eis tāta ī illos cede bachati sūt. vt decē ⁊ octo milia virorꝫ educētiū gladiū ꝓsternerēt. Quāobrē oēs filij isrl̓ venerūt in domū dei: ⁊ sedētes flebāt corā dño. Jeiunauerūtq; die aī illo vsq; ad vesperā: ⁊ obtulerūt ei olocausta atq; pacificas victias: ⁊ sup statu suo interrogauerūt Eo tpe ibi erat archa federis domī: ⁊ finees fili⁹ eleazari filij aaron ꝓpositus dom⁹. Cōsuluerūt igit̄ dñm atq; dixerūt Exire vltra debem⁹ ad pugnaz ꝓtra filios beniamin frēs nr̄os an quiescere? Quib⁹ ait dñs. Ascēdite. Cras enī tradam eos in manus vr̄as. Posuerūtq; filij isrl̓ insidias p circuitū vrbis gabaa: ⁊ tercia vice sicut semel ⁊ bis ꝓtra beniamin exercitū pduxerūt. Sed ⁊ filij beniamin audacter eruperūt de ciuitate: ⁊ fugiētes aduersarios lōgius psecuti sūt: ita vt vulnerarēt ex eis sicut pmo die ⁊ secundo: ⁊ cederēt p duas semitas vertentes terga q̃ꝫ vna ferebat ī bethel ⁊ altera in gabaa: atq; ꝓsternerent triginta circiter viros. Putauerūt ei solito eos more cedere. Qui fugā arte simulantes inierūt ꝓsiliū vt abstraherēt eos ō ciuitate: ⁊ q̃si fugientes ad supdictas semitas pducerēt. Omnes itaq; filij isrl̓ surgētes de sedibꝫ suis tetēderunt acie in loco q̃ vocat̄ baalthamar: insidie aūt q̃ circa vrbē erāt paulatim se apire ceperūt ⁊ ab occidētali vrbis pte ꝓcedere. Ꝙz ⁊ alia decē milia virorꝫ de vniuerso isrl̓. habitatores vrbis ad certamina ꝓuocabāt: ingꝫuatūq; ē bellū ꝓtra filios beniamin: ⁊ ñ intellexerūt q̃ ex omni pte illis instaret interit⁹. Percussitq; eos dñs in ꝓspectu filiorꝫ israhel: ⁊ interfecerūt ex illis in illo die vigintiq̃nq; milia ⁊ cētū viros oēs bellatores ⁊ educētes gladiū. Filij aūt beniamī cū se īferiores eē vidissent ceperunt fugere. Qđ cernētes filij isrl̓ dederūt eis ad fugiēdum locū: vt ad p̄paratas insidias deuenirent q̃s iuxta vrbē posuerāt. Qui cū repēte de latibulis surrexissent ⁊ beniamī terga cedentibꝫ daret: ingressi sūt ciuitatē ⁊ pcusserūt eā ī ore gladij. Signū aūt dederant filij isrl̓ hijs q̃s ī īsidijs collocauerāt: ⁊ postq̃ vrbē cepissent ignē accēderēt: vt ascēdēte ī altū fumo captā vrbē demōstrarēt. Qđ cū cernerēt filij israbel in ipo certamine positi. putauerūt enī filij beniamin eos fugere et instanci⁹ psequebanr̄. cesis ō exercitu eorꝫ triginta viris: ⁊ viderūt q̃si colūnam fumi de ciuitate ꝓscēdere: beniamī q̃z respicies retro cū captā cernerēt ciuitatē ⁊ flāmas in sublime ferri: q̃ pri⁹ simulauerāt fugā. ōsa facie fort⁹ resistebāt. Qđ cū vidissēt filij beniamī ī fugā ōsi sūt: ⁊ ad viā deserti ire ceperūt: illuc q̃z eos aduersarijs psequētibꝫ. Sed ⁊ hij q̃ vrbē succēderāt occurrerūt eis: atq; ita factū ē vt ex vtraq; pte ab hostibꝫ ederēt: nec erat vlla reqes morientiū. Ceciderūt atq; pstrati sūt ad orientalē plagā vrb̄ gabaa. Fuerūt aūt q̃ in eodē loco interfecti sunt decē ⁊ octo milia virorꝫ: omēs robustissimi pugnatores Qđ cū vidissent q̃ remāserāt de beniamin fugerūt in solitudinē: ⁊ pergebant ad petrā cui⁹ vocabulū est remmon. In illa q̃z fuga palātes ⁊ in diuersa tētētes occiderūt q̃nq; milia viros. Et cū vltra tēderēt psecuti sūt eos: ⁊ interfeceūt ecia alia duo milia. Et sic factū est vt oēs q̃ ceciderāt de beniamī in diuersis locis eēnt vigintiq̃nq; milia pugnatores ad bella pmtissimi. Remāserūt itaq; de oī numero beniamī q̃ euadere potuerūt ⁊ fugere ī solitudinē sexcēti viri: sederūtq; ī petra remmō mēsibꝫ q̃tuor. Regressi aūt filij isrl̓ omnes reliq̃as ciuitatis a viris vsq; ad iumēta gladio p cusserūt: cūctasq; vrbes ⁊ viculos beniamī vorax flāma consumpsit.

Capitulū. .XXI.

Iurauerāt q̃z filij isrl̓ ī maspha: et dixerūt. Null⁹ nr̄m dabit filijs beniamī de filiabꝫ suis vxorē. Venerūtq; oēs ad domū dei ī silo: ⁊ in ꝓspectū ei⁹ sedentes vsq; ad vesperā leuauerūt voce: ⁊ magno vlulatu ceperūt flere dicētes. Quare dñe deus israbel factū est hoc malū in pl̓o tuo: vt hodie vna tribꝫ auferet̄ ex nobis? Altera autem die diluculo ꝓsurgētes extruxerūt altare: obtulerūtq; ibi olocausta ⁊ pacificas victimas: et dixerūt. Quis nō ascēdit in exercitū dñi de vniuersis tribubꝫ isrl̓? Grandi eī iuramento se cōstrīxerāt cū eēnt in maspha. ītērfeci eos q̃

defuiſſēt : ductiq; penitēcia filij iſrl' ſuper ffe ſuo beniamī cepeſt dicere. Ablata ē ē bus vna ō iſrl'. Unde vxores accipiēt: Oēs enī in ꝓmune iurauim⁹ non daturos nos bijs filias noſtras. Idcirco dixerūt. Quis eſt de vniuerſis tribub iſrahel. q̄ non aſcēdit ad dñm in maſpha: Et ecce inuēti ſūt habitatores iabis galaad in illo exercitu non fuiſſe. Eo q̄z tpe cū eſſent in ſilo nullus ex eis ibi reptus eſt. Miſerūt itaq; decem milia viros robuſtiſſimos: ⁊ p̄ceperūt eis. Jte ⁊ pcutite habitatores iabis galaad in ore gladij. tā vxores q̄ puulos eor: ⁊ hoc erit qđ obſuare debebitis. Omne generis maſculini ⁊ mulieres q̄ cognouerūt viros interficite: virgines reſuate. Inuēte ſunt de iabis galaad q̄dringente virgines q̄ neſcieſt viri thor: ⁊ adduxerāt eas ad caſtra in ſilo in terrā chanaan. Miſerūtq; nūcios ad filios beniamin qui erant in petra remmon: et p̄ceperunt eis vt eos ſuſciperent in pace. Uenerūtq; filij beniamī in illo tpe: ⁊ date ſunt eis vxores de filiabus iabis galaad: alias aūt nō reppererūt quas ſimili mō tractarēt. Uniuerſuſq; iſrl' valde doluit. ⁊ egit penitētiā ſup interfectione vn⁹ tribꝰ ex iſrl': dixerūtq; maiores natu. Quid faciemus reliquis q̄ non acceperūt vxores: Omnes in beniamin femine ꝓciderunt: ⁊ magna nobis cura ingentiq; ſtudio puidendū eſt: ne vna tribꝰ deleatur ex iſrahel. Filias enim nr̄as eis dare non poſſumus ꝓſtricti iuramēto ⁊ maledictōne q̄ dixim⁹: maledictus q̄ dederit de filiabus ſuis vxorē beniamin. Ceperūtq; ꝓſiliuz atq; dixerūt. Ecce ſolennitas dñi ē in ſilo āniuerſaria. q̄ ſita eſt ad ſeptētrionē vrbis bethel: ad orientalē plagaz vie q̄ de bethel dendit ad ſicimaz ⁊ ad meridiē opidi lebbona. Preceperuntq; filijs beniamin atq; dixerunt. Jte: ⁊ latitate ī vineis. Cūq; videritis filias ſilo ad ducendos choros ex more p̄cedere: exite repente de vineis ⁊ rapite ex eis ſinguli vxores ſingulas: ⁊ pgite in terrā beniamin. Cūq; venerint pres eaꝝ ac fratres et aduerſum vos queri ceperint atq; iurgari: dicemus eis. Miſeremini eoꝝ. Nō enī rapueſt eas iure bellantium atq; victoꝝ: ſz rogantibꝰ vt acciperent nō dediſtis: ⁊ a vā p̄te peccatū ē. Fecerūtq; filij beniamī vt ſibi fuerat impera-

tum: et iuxta numeꝝ ſuū rapuerūt ſibi de bijs q̄ ducebant choros vxores ſingulas: abierūtq; ī poſſeſſionē ſuā edificātes vrbes ⁊ habitātes in eis. Filij q̄z iſrl' reuerſi ſūt p tribꝰ ⁊ familias in tabernacula ſua In diebꝰ illis nō erat rex ī iſrl': ſed vnuſquiſq; qđ ſibi rectū videbat hoc faciebat.

Explicit liber Judicū. Incipit lib Ruth.

In dieb⁹ vnius iudicis q̄n iudices preerant facta eſt fames in terra. Abijt ergo homo de bethleez iuda vt peregrinaretur in regione moabitide : cum vxore ſua ac duobus liberis. Ipſe vocabatur elimelech ⁊ vxor eius noemi. ⁊ duo filij alter naalō ⁊ alter chelion. effrathei de bethleē iuda. Ingreſſiq; regionē moabitidē morabantur ibi. Et mortu⁹ ē elimelech maritus noemi: remanſitq; ipa cū filijs. Qui acceperūt vxores moabitidas: q̄ꝝ vna vocabatur orpha: altera q; ruth. Mānſerūtq; ibi decē ānis: ⁊ ābo mortui ſūt maalon videlicz ⁊ chelion: remāſitq; mulr orbata duobꝰ liberis ac marito. Et ſurrexit vt in patriaz pgeret cū vtraq; nuru ſua de regiōe moabitide. Audierat enim q̄ reſpexiſſet dominus populum ſuum et dediſſet eis eſcas. Egreſſa eſt itaq; de loco peregrinacōis ſue cum vtraq; nuru: ⁊ iam ī via reuertēdi poſita in terrā iuda: dixit ad eas. Jte in domū matris veſtre. Faciat vobiſcū dñs miſericordiā: ſic feciſtis cum mortuis ⁊ mecū Det vobis inuenire requiē in domibꝰ virorꝝ q̄s ſortiture eſtis. Et oſculata eſt eas Que eleuata voce flere ceperunt ⁊ dicere. Tecum pgemus ad pꝛ̄uz tuū. Quibꝰ illa rñdit. Reuertimī filie mi. Cur venitis me cum: Nū vltra habeo filios in vtero meo: vt viros ex me ſperare poſſitis: Reuertimini filie mi ⁊ abite. Jā eī ſenectute ꝓfecta ſū: nec apta vinculo ꝓiugali. Eciamſi poſſē hac nocte ꝓcipere ⁊ parere filios: ſi eos expectare velitis donec creſcāt ⁊ ānos pubtatis īpleāt: añ eritis vetule q̄ nubatis. Nolite queſo filie mi: quia vā angustia magis me p̄mit: ⁊ egreſſa eſt man⁹ domini ꝓtra me. Eleuata igitur voce rurſū flere ceper̄t. Orpha oſculata ē ſocrum ac

reuersa:ruth adhesit socrui sue. Cui dixit noemi. En reuersa ē cogīta tua ad pīlum suū ⁊ ad deos suos:vade cū ea. Que rñdit Ne aduersaris mihi:vt relinq̄ te ⁊ abeam. Quocūq; preueris pgā:⁊ vbi morata fueris ⁊ ego pītēr morabor. Popul⁹ tu⁹ pīlus me⁹:⁊ de⁹ tu⁹ de⁹ me⁹. Que te terra suscepe rit moriētē ī ea moriar:ibiq; locū accipiā sepulture. Hec mihi faciat de⁹ ⁊ hec addat si ñ sola mors me ⁊ te sepauerit. Videns ḡ noemi q̄ obstinato ruth aīo decreuisset secū pgere. aduersari noluit: nec ad suos vlē reditū psuadere. Profectęq; sūt siml ⁊ venerūt in bethleē. Quibꝰ vrbē ingressis velox apud cūctos fama pcrebuit: dice bātq; mulieres. Hec est illa noemi. Quib⁹ ait. Ne vocetis me noemi ih ē pulcrā. sed vocate me mara ih ē amarā: q: amaritu dine valde repleuit me oīpotens. Egressa sum plena:⁊ vacuā reduxit me dñs. Cur ḡ vocatis me noemi quā dñs hūiliauit:⁊ afflixit omnipotens! Venit ḡ noemi cum ruth moabitide nuru sua de ēra peregrīa cōis sue:ac reuersa est in bethleem qñ pri mum ordea metabant.

Capitulum. .II.

Erat aūt vir elimelech ꝑsanguineus. homo potēs ⁊ magnaꝝ opum noīe booz. Dixitq; ruth moabitis ad socrū suā. Si iubes vadā in agꝝ ⁊ colligā spicas q̄ fugerit man⁹ metētiū: vbicū q; clemētis ī me pīffamilias reꝑperero ḡciam. Cui illa rñdit. Vade filia mi. Abijt itaq; ⁊ colligebat spicas post terga metentiū. Accidit aūt vt ager ille haberet dñm noīe booz:q̄ erat ō cognacōe elimelech. Et ecce ipe veniebat de bethleē: dixitq; messoribꝰ. Dñs vobiscū. Qui rñderūt ei. Bñdicat tibi dñs. Dixitq; booz iueni q̄ messoribꝰ p̄erat. Cui⁹ est hec puella! Qui rñdit. Hec ē moabitis q̄ venit cū noemi de regione moabitide:⁊ rogauit vt spicas colligeret remanētes. sequēs messoꝝ vestigia. Et de mane vsq; nūc stat ī agro: ⁊ nec ad momētū q̄dē domū reuersa ē. Et ait booz ad ruth. Audi filia. Ne vadas ī alterꝝ agrum ad colligēdū nec recedas ab hoc loco: sed iūgere puellis meis:⁊ vbi messuerīt seq̄re. Mādaui eī pueris meis vt nemo molest⁹ sit tibi:sed eciāsi sitieris vade ad sarcinulas ⁊ bibe aquas de quibꝰ ⁊ pueri mei bibunt. Que cadens in faciem suam ⁊ adorans super terram. dixit ad eum. Vnde hoc mihi vt inuenire ḡciam ante oculos tuos:⁊ nosse me dignaris peregrinam mulierem! Cui ille rñdit. Nunciata sunt mihi omīa q̄ feceris socrui tue post mortē viri tui:⁊ q̄ reliqueris parentes tuos ⁊ terrā in qua nata es:⁊ veneris ad pīlum quem antea nesciebas. Reddat tibi dominus ꝓ ope tuo:⁊ plenā mercedem recipias a domino deo israhel ad quē venisti: ⁊ sub cuius ꝓtegisti alas. Que ait. Inueni ḡciam apud oculos tuos dñe mi: q̄ ꝓsolatus es me ⁊ locutus es ad cor ancille tue: q̄ nō sū similis vni⁹ puellaꝝ tuaꝝ. Dixitq; ad eaz booz. Cū hora vescēdi fuerit veni huc et comede panē:⁊ intinge bucellaz tuā in aceto. Sedit itaq; ad messoꝝ latus ⁊ ꝓgessit polētā sibi:comeditq; ⁊ saturata est: ⁊ tulit reliquias. Atq; inde surrexit:vt spicas ex more colligeret. Precepit aūt booz pueris suis dicēs. Etiamsi vobiscū metere voluerit ne ꝓhibeatis eā:⁊ ō vīs q̄z maīpulis p̄icite de īdustria ⁊ remanere ꝑmittite vt absq; rubore colligat:⁊ colligētē ne mo corripiat. Collegit ḡ ī agro vsq; ad vesperā:⁊ q̄ collegerat ōga cetēs ⁊ excuciēs inuenit ordei q̄si ephi mēsurā ih ē tres modios:q̄s portās reuersa ē in ciuitatē ⁊ ostendit socrui sue. Insup ꝓtulit ⁊ dedit ei de reliquijs cibi sui quo saturata fuerat. Dixitq; ei socrus sua. Vbi hodie colligisti! Et vbi fecisti opus! Sit bñdictus qui misertus est tui. Indicauitq; ei apud quez esset opata:⁊ nomē dixit viri q̄ booz vocare. Cui rñdit noemi. Bñdict⁹ sit a dño qm̄ eandē ḡciam quā ꝑbuerat viuis ꝓuauit ⁊ mortuis. Rursūq; ait. Propinq⁹ nr̄ est bō. Et ruth hoc q̄z inq̄t ꝑcepit mihi: vt tādiu messoribꝰ ei⁹ iūgerer donec omnes segetes meterent. Cui dixit socr⁹. Melī⁹ est filia mi vt cū puellis eius exeas ad metēdū:ne in alieno agro quispiā resistat tibi. Juncta ē itaq; puellis booz: ⁊ tādiu cum eis messuit donec ordea et triticum ī horreis ꝓderentur.

Capi. .III.

Postq̄ aūt reuersa ē ad socrū suam: audiuit ab ea. Filia mi q̄ram tibi requiē:⁊ ꝓuidebo vt bene sit tibi. Booz iste c⁹ puellis ī agro iūcta es ꝓpinq⁹

noster ē: ⁊ hac nocte areaz ordei ventilat. Lauare igit ⁊ vngere: ⁊ induere cultioꝛib vestimentis: et descende in aream. Non te videat hō: donec esum potūqz finierit. Qñ aūt ierit ad dormiendū: nota locum in quo dormiat. Ingressq ⁊ discoopies palliū quo operīt a pte pedū: ⁊ proicies te ⁊ ibi iacebꝭ. Ipe aūt dicet tibi q̄d agere debeas. Que rñdit. Quicq̄d precepis faciam. Descenditq in areā: ⁊ fecit oīa q̄ sibi impauerat socr'. Cūqz comedisset booz ⁊ bibisset. ⁊ facta eēt hilarioꝛ. issetq ad dormiendū iuxta acerꝫuū manipuloꝛ: venit abscondite. et discoopto a pedib eius pallio sepiecit. Et ecce nocte iam media expauit hō ⁊ conturbat' est: viditqz mulierē iacentē ad pedes suos et ait illi. Que es? Illaqz respōdit. Ego suz ruth ancilla tua. Expande palliū tuū sup famulam tuaz: qꝛpinqu' es. Et ille. bñdicta inq̄t es a dño filia: et poꝛrem miscdiam posterioꝛi superasti: q̄ non es secuta iuuenes. paupes siue diuites. Noli g̃ metuere: sed quicq̄d dixeris mihi faciam tibi. Scit enim omnis pꝛlus q̄ habitat intra poꝛtas vrbis mee mulierē te esse virtutis. Nec abnuo me pꝛpinquū: sed ē ali' me pꝛpinq̄oꝛ. Quiesce hac nocte: ⁊ facto mane. si te voluerit pꝛpinq̄tatis iure retinere bñ res acta ē: sin aūt ille noluerit. ego te absq̄ vlla dubitacōne suscipiaz. viuit dñs. Dormi vsq̄ mane. Dormiuit itaqz ad pedes ei' vsq̄ ad noctis absessum. Surrexit itaqz antēq̄ homines se cognoscerent mutuo: et dixit booz. Caue ne quis nouerit q̄ huc veneris. Et rursum: expande inq̄t palliū tuū quo opiris: ⁊ tene vtraqz manu. Qua extēdente ⁊ tenente: mensus est sex modios oꝛdei ⁊ posuit super eam. Que poꝛtans ingressa est ciuitatem: et venit ad socrum suam. Que dixit ei. Quid egisti filia? Narrauitqz ei omnia q̄ sibi fecisset homo. Et ait. Ecce sex modios oꝛdei dedit mihi et ait: nolo vacuam te reuerti ad socrum tuaz. Dixitqz noemi. Expecta filia donec videam' quez res exitum habeat. Neqz enim cessabit homo: nisi compleuerit q̄d locut' est. Ca. IIII.

Ascendit ergo booz ad poꝛtam: et sedit ibi. Cūqz vidisset pꝛpinquū pꝛeterire de quo ꝓmo dict' est: dixit ad eū. Declina paulisper ⁊ sede h̄: vocans eū noīe suo. Qui diuertit ⁊ sedit. Tollens autem booz decem viros de senioꝛib ciuitatis dixit ad eos. Sedete h̄. Quibus residentib: locut' est ad pꝛpinquū. Partem agri fratris nostri elimelech vendit noemi q̄ reuersa est de regione moabitide: q̄d audire te volui et tibi dicere coram cūctis sedentibus ⁊ maioꝛib natu de pꝛlo meo. Si vis possidere iure pꝛpinq̄tatis eme ⁊ posside: si autez displicet tibi. dicipsū indica mihi vt sciam q̄d facere debeam. Nullus enim ē pꝛpinqu' excepto te q̄ pꝛioꝛ es: ⁊ me q̄ secꝰus sum. At ille rñdit. Ego agꝛ emam. Cui dixit booz. Qñ emeris agrum de manu mulieris. ruth q̄z moabitidem q̄ vxoꝛ defuncti fuit debes accipere: vt suscites nomen pꝛpinq̄ tui ī hereditate sua. Qui rñdit. Cedo iure pꝛpinq̄tatis. Neqz enī posteritatē familie mee delere debeo. Tu meo vtere ꝓuilegio: quo me libenter carere pfiteoꝛ. Olim aūt erat mos antiq̄t' in israel int pꝛpinquos: vt si qñ alter alteri suo iure cedebat. vt esset firma concessio soluebat hō calciamentū suū: et dabat pꝛpinquo suo. Hoc erat testimonium cessionis ī isrl'. Dixit ergo pꝛpinq̄ suo booz. Tolle calciamentū. Q̄d statī soluit de pede suo. At ille maioꝛib natu ⁊ vniuerso pꝛlo testes vos inq̄t estis hodie q̄ possideriz oīa q̄ fuerunt elimelech ⁊ thaleon ⁊ maalon ē dente noemi: ⁊ ruth moabitidez vxoꝛē maalon in ꝓiugiū sumpserī vt suscitē nomen defuncti ī hereditate sua: ne vocabulū ei' de familia sua ac frīb ⁊ pꝛlo deleaī. Vos īquā h' rei testes estis. Rñdit omnis pꝛlus q̄ erat ī poꝛta: ⁊ maioꝛes natu. Nos testes sum'. Faciet dñs hanc mulierē q̄ ingredit domū tuaz sicut rachel ⁊ līam q̄ edificauerunt domū israel: vt sit exemplū virtutis ī effrata ⁊ habeat celebre nomē in bethleem. Fiatqz dom' tua sicut dom' phares quem thamar pepit iude: de semīe q̄d tibi dederit dñs ex hac puella. Tulit itaqz booz ruth ⁊ accepit vxoꝛem. ingressusq ē ad eaz: dedit illi dñs vt ꝯcipet ⁊ pareret filiū. Dixerūtqz mulieres ad noemi. Benedict' dñs q̄ non est passus vt deficeret successoꝛ familie tue: et vocaret nomen ei' in israel: ⁊ habeas q̄ cōsolet aīam tuam ⁊ enutriet senectutez. De nuru enim tua nat' est q̄ te diliget: ⁊ multo tibi melioꝛ est: q̄ si septē haberes filios. Susceptumqz noemi puer posuit in sinu suo: et nutricis ac gerule fungebat officō.

Elicine aī mulieres congtulantes ei ⁊ dicē
tes nat⁹ est fili⁹ noemi: vocauerī nomē ei⁹
obed. Hic est pr̄ ysai patris dd. Dee sūt ge-
neratōnes phares. Phares genuit esrom.
Esrom genuit aram: aram genuit amina-
dab. Aminadab genuit naason: naason ge
nuit salomon. Salomon genuit booz: bo-
oz genuit obed. Obed genuit ysai: ysai ge-
nuit dauid.

Explicit liber ruth. Incipit prolog⁹
in libros regum. Sancti hieronimi.

Uginti et duas lr̄as esse a-
pd hebreos. siroꝝ q̄z ligua
⁊ chaldeoꝝ testaī: q̄ hebree
magna ex pte ꝓfinis ē. Nā
⁊ ipsi viginti duo elemēta
hñt: eodez sono. sed diuer-
sis caracteribd. Samaritani etiam pentha
teucū moysi totidem lr̄is scptitant: figuris
tm̄ ⁊ apicibd discrepantes. Certūq; est hes-
drā scribaz legisq; doctrē. pt⁹ captā hieru
solimā. ⁊ instauratōez tēpli sub zorobabel.
alias lr̄as repisse q̄bus nunc utimur: cū ad
illud usq; tēp⁹. idem samaritanoꝝ ⁊ hebreo-
ꝝ caracteres fuerīt. In libro q̄z numero-
rū. hec eatē suputatō. sub leuitaꝝ ac sacer-
dotū censu. mistice oñdiī: ⁊ nomen dñi. te-
tragmatō in q̄busdaz grecis volumīb: us-
q; hodie. antiq̄s exp̄ssum lr̄is inuenim⁹. Soz
⁊ psalmi. tricesimus sext⁹. et centesimus de-
cim⁹ et cētesimus undecim⁹ ⁊ cētesimus de-
cimus octau⁹. ⁊ centesimus q̄dragesimus q̄rt⁹.
quanḡ diuerso scribanī metro: tñ eiusdez
numeri tenunī alphabeto. Et hieremie la
mentatōes. ⁊ oro ei⁹. salomonis q̄z in fine
puerbia. ab eo loco in q̄ ait. Mulierez fortē
q̄s inueniet eisdez alphabetis vel incisiōibd
suputanī. Porro q̄nq; lr̄e duplices apud
hebreos sūt. caph. mem. nun. phe. sade. Ali
ter em̄ scribūt p has: pncipia medietatesq;
vboꝝ: alī fines. Ulñ et q̄nq; a pleriq; libri
duplices estimanī: samuel. malachim. da-
brey̆amim. esdras. hieremias cū cy̆noth. i.
lamentatōnibd suis. Quo igī vigintiduo
elem̄ta sunt. p q̄ scribim⁹ hebraice omne qd
loq̄mur. ⁊ eoꝝ inicijs vox humana ꝓphē
dī: ita vigītiduo volumīa suputanī. qbd
q̄si lr̄is et exordijs. in dei doctrina tenera
adhuc ⁊ lactens. viri iusti erudī infācia.
Prim⁹ apud eos liber. vocaī bresith: quez
nos genesim dicim⁹. Secdus elleſmoth: qui
exodus apellaī. Tercius vagecra. i. leuiti
cus. Quart⁹ vagedaber: quem numeꝝ vo-
cam⁹. Quint⁹ elleaddaberim: q̄ deutrono-
miū pnotaī. Hij sūt q̄nq; libri moysi: q̄s
ꝓpe thorath. i. legem apellant. Secdm ꝓphe
taꝝ ordinem faciūt: et incipiunt a ihesu fi
lio naphe: q̄ apud illos iosue bēnun dr̄. De
inde subtexunt soptim. i. iudicū libꝝ: et in
eūdem ꝓpingunt ruth. qr in diebd iudicū:
facta eius narratur historia. Terci⁹ sequiī
samuel: quem nos regnoꝝ primum ⁊ secdm
dicim⁹. Quartus malachim. i. regum: qui
tercio et quarto regnoꝝ volumine ꝓtineī.
Meliusq; est multo malachim. i. regū. quaz
malacoth. i. regnoꝝ dicere. Non em̄ mul-
taꝝ gentium describit regna: sed uni⁹ isra
elitici ꝓp̄li. qui tribubus duodecim ꝓtineī.
Quint⁹ est ysaias. Sextus hieremias. Se
ptim⁹ ezechiel. Octau⁹ liber duodecī ꝓphā-
rum: q̄ apud illos vocatur thareasra. Ter-
ci⁹ ordo: agiogpha possidet. Et pm⁹ liber
incipit ab iob. Secdus a dauid: quem q̄nq;
incisionibd. ⁊ uno psalmoꝝ volumine com
prehēdunt. Terci⁹ est salomon: tres libros
dñs: prouerbia. q̄ illi parabolas. i. malloth
apellant: quartus ecclesiasten. i. coeleth.
Quint⁹ est canticū canticoꝝ. quem titulo
sy̆rasy̆rim ꝓnotant. Sext⁹ est daniel. Se-
ptim⁹ dabreiamim. i. verba dieꝝ: qd signifi
cantius cronico totius dine historie possu-
m⁹ apellare: q̄ liber apud nos. palipome-
nō pm⁹ ⁊ secdus inscribiī. Octau⁹ hesdras:
q̄ et ipse similiter apud grecos ⁊ latinos ī
duos libros diuisus est. Nonus hester. Atz
ita fiunt pariter veteris legis libri viginti
duo: id est moysi q̄nq;. ⁊ ꝓphetaꝝ octo: agi-
ogpboꝝ nouem. Quanḡ nonnulli ruth. ⁊
cinoth inter agiogpha scptitent. et hos li-
bros in suo putent numero suputandos:
ac p hoc esse pisce legis libros vigintiq̄tuor
quos sub numero vigintiq̄tuor senioꝝ. a-
pocalipsis iohannis inducit adorantes a-
gnū. et coronas suas pstratis vultibd offe-
rentes: stātibd coraz q̄tuor aīalibd oculatis
ante ⁊ retro. i. in p̄teritū ⁊ in futuꝝ respi-
cientibd. ⁊ in confessa voce clamantibd scs
sanct⁹. scs. dñs de⁹ omnipotens. q̄ erat.
⁊ q̄ est. et q̄ ventur⁹ est. Hic plogus scptu-
raꝝ quasi galeatū pncipiū. omnibd libris
quos de hebreo vertim⁹ in latinū conueni
re potest: ut scire valeam⁹ quicqd ext̄ hos

est. inter apocrypha esse ponendum. Igitur sapientia que vulgo salomonis inscribit. et ihesu filij sirach liber. et iudith et thobias. et pastor non sunt in canone. Machabeorum primum liber. hebraicum reperi. Secundus grecus est: quod ex ipsa phrasi phari potest. Que cum ita se habeant: obsecro te lector. ne laborem meum reprehensionem estimes antiquorum. In templo dei offert vnusquisque quod potest. Alij aut et argentum et lapides pciosos: alij byssum et purpurā et coccum offerunt et iacinctum. Nobiscum bene agit: si obtulerim pelles et capras pilos. Ettñ aplus contemptibiliora nostra magis necessaria iudicat. Unde et tota illa taberna culi pulcritudo: et p singulas spes ecclesie pñtis futuri distinctō pellibus tegit et cilicijs: ardoremq solis. et iniurias imbriū. ea que viliora sunt phibēt. Lege ergo primum samuel. et malachim meum. Meum inquam meum. Quicquid em̄ crebri⁹ vertendo et emendando solicici⁹ et didicim⁹ et tenem⁹: nr̄m ē. Et cum intellexeris quod antea nesciebas. vel interpretem me estimato si gnus es: vel parafrastes si ingnus: quanq; mihi oīno psci⁹ non sim. mutasse me quippiam de hebraica veritate. Certe si incredulus es. lege grecos codices et latinos. et confer cum bijs opusculis q nuper emendauim⁹: et vbicunq; discrepare int se videris. interroga quemlibet hebreorum. cui magis accomodare debeas fidem: etsi nrā firmauerit. puto quod eum non estimes cōiectorem: vt in eodem loco mecum similiter diuinarit. Sed et vos famulas xpi rogo q dñi discumbentis pciosissimam fidei mirra ungitis caput. que nequaq; saluatorem q̄ritis in sepulcro. quibus iam ad patrem xpc ascendit: vt contra latrantes canes. q̄ aduersum me rabido ore deseuiūt. et circuiūt ciuitatem. atq; in eo se doctos arbitrant si alijs detrahant: oronum vrās clipeos opponatis. Ego sciens humilitatem meam. illi⁹ semper sententie recordabor. Dixi custodiam vias meas: vt non delinquam in līgua mea. Posui ore meo custodiam: cum consisteret peccator aduersum me. Obmutui et humiliat⁹ sum: et silui a bonis.

Incipit primus liber regum.
Capitulum. primum.

Fuit vir vn⁹ de ramathaim sophim. de monte ephraim et nomen eius helchana. filius hieroboam. filij heliud filij thau. filij suph. eufratheus: et habuit duas vxores: nomē vni anna: et nomen secūde phenēna Fuerūtq; phenenne filij: anne autem non erant liberi. Et ascendebat vir ille de ciuitate sua statutis diebus: vt adoraret et sacrificaret domino exercituum in sylo. Erant autem ibi duo filij heli. ofni et finees: sacerdotes dñi. Venit ergo dies et immolauit helchana. deditq; phenenne vxori sue et cūctis filijs eius et filiabus partes. Anne aut dedit partem vnam tristis. quia annam diligebat. Domin⁹ autem concluserat vuluā eius. Affligebat quoq; eam emula eius: et vehementer angebat: intantū vt exprobraret q dñs conclusisset vuluam eius. Sicq; faciebat per singulos annos. cunq; redeūte tempore ascenderent ad templum dñi: et sic prouocabat eam. Porro illa flebat: et nō capiebat cibū. Dixit ergo ei helchana vir suus. Anna cur fles. et quare nō comedis: et q̄obrem affligitur cor tuum? Nunquid non ego melior tibi sum quam decem filij? Surrexit autem anna postq; comederat et biberat in silo. Et heli sedēte sacerdote sup sellam ad postes domus domini. cum esset anna amaro animo. orauit ad dñm flens largiter et votum vouit dicens. Domine exercituum si respiciens videris afflictionem famule tue. et recordatus mei fueris nec oblitus ancille tue. dederisq; serue tue semen virile: dabo eum domino omnibus diebus vite eius: et nouacula non ascendet super caput eius. Factum est autem cū illa multiplicaret preces coram domino: vt heli obseruaret os eius. Porro anna loquebatur in corde suo. tantumq; labia ei⁹ mouebantur: et vox penitus non audiebatur. Estimauit ergo eam heli temulentam: dixitq; ei. Usq;quo ebria eris? Digere paulisper vinum quo mades. Respondens anna. nequaq; inquit domine mi. Nam mulier infelix nimis ego sum: vinumq; et omne quod inebriare potest nō bibi. sed effudi animam meam in conspectu dñi. Ne reputes ancillam tuam quasi vnam de filiabus belial. que ex multitudine doloris et meroris mei lo-

cuta sum vsq; in pñs. Tunc heli ait ei. Vade in pace. et de⁹ isr'l det tibi petitõem tuaz quam rogasti eũ. At illa dixit. Vltinaz inueniat ancilla tua grãm in oculis tuis. Et abijt mlier in viam suã ⁊ comedit: vultusq; illi⁹ non sunt ampli⁹ in diuersa mutati.

l Et surrexerũt mane ⁊ adorauerũt corã dño: reuersiq; sunt⁹ venerũt in domũ suaz rama tha. Cognouit aũ helchana annam vxorẽ suam: ⁊ recordat⁹ est eius dñs. Et factũ est pt⁹ circulũ dierũ. cepit anna ⁊ pepit filiũ. vocauitq; nomẽ ei⁹ samuel: eoq; a dño postulasset eũ. Ascendit aũ vir ei⁹ helchana ⁊ omnis dom⁹ ei⁹. vt immolaret dño hostiaz solennẽ. ⁊ votũ suũ: ⁊ anna ñ ascendit. Dixit enĩ viro suo. Nõ vadaz donec ablactẽ infans: ⁊ ducaz eũ vt appareat añ cspectũ dñi. ⁊ maneat ibi iugiṫ. Et ait ei helchana vir suus. Fac qđ bonũ tibi videṫ: et mane

f donec ablactes eũ precorq; vt impleat dñs verbũ suũ. Mansit g̃ mulier ⁊ lactauit filium suũ: donec amoueret eũ a lacte. Et adduxit eũ secum postq; ablactauerat in vitulis trib⁹ ⁊ tribus modijs farine ⁊ amphora vini: et adduxit eũ ad domum dñi in silo. Puer aũ erat adhuc infantulus. Et immolauerũt vitulũ. ⁊ obtulerũt puer helí. Et ait anna. Obsecro mi dñe. viuit aĩa tua dñe. Ego sũ illa mulier q̃ steti coraz te h: orans dñm p puero isto. Orauí ⁊ dedit mihi dñs petitõem meaz quã postulaui eũ. Idcirco⁹ ego comodaui eũ dño: cũctis diebꝫ qbꝫ fue

g rit acomodat⁹ dño. Et adorauerũt ibi dñz. Et adorauit anna et ait. Ca. II.

Exultauit cor meũ in dño: ⁊ exaltatũ est cor meũ in deo meo. Dilatatũ est os meũ sup inimicos meos: qr letata sum ĩ salutari tuo. Non est scs vt ẽ dñs. neq; enĩ ẽ ali⁹ exẽte: ⁊ non ẽ fortis sicut de⁹ nr̃. Nolite multiplicare loq; sublimia: gliantes. Recedãt vetera de ore vr̃o: qr deus scientiarũ dñs est. ⁊ ipsi preparãt cogitatões. Arc⁹ fortiũ supat⁹ est: ⁊ infirmi accincti sunt robore. Repleti prius p panibus se locauerũt. ⁊ famelici saturati sũt. donec sterilis pepit plurimos. ⁊ q̃ multos habebat filios infirmata ẽ. Dñs mortificat⁹

h viuificat. deducit ad ĩferos ⁊ reducit. Dñs paupẽ facit ⁊ ditat: humiliat et subleuat. Suscitat de puluere egenum. ⁊ de stercore eleuat pauperem: vt sedeat cum pncipib⁹: et solium glorie teneat. Dñi enim sunt cardines terre. ⁊ posuit sup eos orbez. Pedes sanctorũ suorũ seruabit. et impij in tenebris conticescent: qr non in fortitudine sua roborabiṫ vir. Dñm formidabũt aduersarij eius: et sup ipsos in celis tonabit. Dñs iudicabit fines ẽre. ⁊ dabit impiũ regi suo. ⁊ sublimabit cornu xpi sui. Et abijt helchana in ramatha. in domũ suam. Puer autẽ erat mĩster in cspectu dñi: ante faciez heli

Pa sacerdotis. Porro filij heli. filij belial. nescientes dñz neq; officiũ sacerdotũ ad pl'm: sed q̃cunq; immolasset victimaz. veniebat puer sacerdotis dũ coqrent̃ carnes. ⁊ habebat fuscinulam tridentẽ in manu sua: et mittebat eaz in lebetẽ vel in caldariã. aut in ollaz siue in cacabũ: ⁊ omne qđ leuabat fuscinula: tollebat sacerdos sibi. Sic faciebant vniuerso isr'li. venientiũ in silo. Etiã antẽq; adolerẽt adipẽ veniebat puer sacerdotis: ⁊ dicebat ĩmolanti. Da mihi carnẽ: vt coquã sacerdoti. Non enĩ accipiam a te carnẽ coctam: sz crudaz. Dicebatq; illi immolans. Incendat̃ pmũ iuxta morẽ hodie adeps: et tolle tibi q̃ntumcũq; desiderat aĩa tua. Qui rñdens aiebat ei. Nequaq̃. Nunc

b enĩ dabis: alioq̃n tollã vi. Erat g̃ pcm̃ puerorũ g̃nde nimis coram dño: qr detrahebant hoĩes sacrifitõ dñi. Samuel aũt mĩstrabat ante faciẽ dñi puer accĩct⁹ ephot lineo. Et tunicam puam faciebat ei mr̃ sua quã offerebat statutis diebꝫ ascẽdens cũ viro suo: vt ĩmolaret hostiaz solennẽ ⁊ votũ suũ. Et bñdixit heli helchane ⁊ vxori ei⁹ dixitq; ei. Reddat tibi dñs semen de mlíere hac: pro fenore qđ comodasti dño. Et abierũt ĩ locũ suũ. Visitauit g̃ dñs annã ⁊ cepit: ⁊ pepit tres filios ⁊ duas filias. Et magnificat⁹ est

q puer samuel apud dñm. Heli aũ erat senex valde. et audiuit oĩa que faciebant filij sui vniuerso isrl̃i: ⁊ quo dormiebant cũ mulieribꝫ q̃ obꝑuabant ad hostiũ tabernaculi et dixit eis. Quare facitis res huiuscemõi q̃s ego audio res pessimas ab omni pl'o? Nolite filij mei. Nõ enĩ est bona fama quã ego audio: vt trãsgredi faciatis pl'm dñi. Si peccauerit vir in vir̃. placari ei potest deus: si aũ in dño peccauerit vir q̃s orabit pro eo? Et nõ audierunt vocẽ patris sui: qr voluit dñs occidere eos. Puer aũ samuel

proficiebat atq; crescebat: et placebat tam deo q̄ hominib⁹. Venit aūt vir dei ad heli: et ait ad eū. Hec dicit dñs. Nunq̄d non apte reuelat⁹ sum domui p̄is tui cū esset in egipto in domo pharaonis: et elegi eū ex oīb⁹ tribub⁹ isrl̄ mihi in sacerdotē. vt ascēderet ad altare meū. et adoleret mihi incensum. et portaret ephot coram me. et dedi domui p̄is tui oīa de sacrificijs filioꝝ isrl̄. Quare calce abiecistis victimaꝝ meam. et munera mea. q̄ p̄cepi vt offerenť in tēplo: et magis honorasti filios tuos q̄ me. vt ꝓmederetis p̄micias omnis sacrificij isrl̄ pp̄li mei: ꝓpte rea ait dñs de⁹ isrl̄. Loquēs locut⁹ sum. vt dom⁹ tua et dom⁹ patris tui ministraret in conspectu meo: vsq; in sempiternū. Nunc aūt dicit dñs. Absit hoc a me. Sed q̄cunq; honorificauerit me glorificabo eū: qui aūt contemnunt me erūt ignobiles. Ecce dies veniūt: et p̄scidam brachiū tuū. et brachiū dom⁹ patris tui: vt ñ sit senex ī domo tua. Et videbis emulū tuū in templo in vniuersis ꝓsperis isrl̄: et nō erit senex ī domo tua omnib⁹ diebus. Verūtñ non auferam vir̄ penitus ex te ab altari meo: sed vt deficiant oculi tui. et tabescat aīa tua. et ps magna dom⁹ tue morieť cū ad virilē etatē venerit. Hoc aūt erit tibi signū quod ventur̄ est duobus filijs tuis ophni et phinees. In die vno morienť ambo. Et suscitabo mihi sacerdotem fidelem q̄ iuxta cor meū et animaꝝ meam faciet: et edificabo ei domū fidelem: et ambulabit coram xp̄o meo cunctis diebus. Futur̄ est aūt. vt quicūq; remanserit in domo tua veniat vt oret p eo: et offerat nummū argenteū et tortam panis: dicatq;. Dimitte me obsecro ad vnam p̄tem sacerdotalem: vt comedam bucellam panis.

Capitulum. III.

Puer autem samuel mīstrabat dño coram heli: et sermo dñi erit p̄ciosus. In diebus illis nō erit visio manifesta. Factū est ergo in die q̄dam heli iacebat ī lectulo suo: et oculi ei⁹ caligauerāt: nec poterat videre lucernaꝝ dei anteqū exti gueret. Samuel aūt dormiebat in templo dñi. vbi erat archa dei. Et vocauit dñs samuel. Qui rñdens ait. Ecce ego. Et cucurrit ad heli: et dixit. Ecce ego. Vocasti enim me. Qui dixit. Non vocaui te fili. Reuertere et dormi. Et abijt et dormiuit. Et adiecit dñs rursū vocare samuel. Consurgensq; samuel abijt ad heli: et dixit. Ecce ego: q⁹ vocasti me. Qui rñdit. Non vocaui te fili mi. Reuertere et dormi. Porro samuel nec dū sciebat dñm: neq; reuelat⁹ fuerat ei sermo dñi. et adiecit dñs: et vocauit adhuc samuel tercio. Qui ꝓsurgens abijt ad heli: et ait. Ecce ego: q⁹ vocasti me. Intellexit q̄ heli q⁹ dñs vocaret puer̄: et ait ad samuel Vade et dormi: et si dīceps vocauerit te dices. Loq̄re dñe: q⁹ audit ꝑu⁹ tu⁹. Abijt q̄ samuel: et dormiuit in loco suo. Et venit dñs et stetit: et vocauit sic vocauerat scdo. Samuel samuel. Et ait samuel. Loq̄re dñe: q⁹ audit ꝑu⁹ tu⁹. Et dixit dñs ad samuel. Ecce ego facio verbū in isrl̄: qđ quicūq; audierit tinniēt ambe aures ei⁹. In die illa suscitabo aduersum heli omnia q̄ locut⁹ sum sup̄ domū ei⁹. Incipiam et ꝓplebo. Predixi eī ei q⁹ iudicatur⁹ essem domū ei⁹ in eternū ꝓpter iniq̄tatē: eoq; nouerat indigne agere filios suos. et nō corripuerit eos. Idcirco iurauī domui heli: q⁹ non expiet iniq̄tas dom⁹ ei⁹ victimis et muneribus vsq; in eternū. Dormiuit aūt samuel vsq; mane: aperuitq; hostia dom⁹ dñi. Et samuel timebat iudicare visionē heli. Vocauit q̄ heli samuelez. et dixit. Samuel fili mi. Qui rñdens ait. Presto sum. Et interrogauit eū. Quis ē ꝑmo quem locut⁹ est dñs ad te? Oro te. ne celaueris me. Hec faciat tibi deus et hec addat: si absconderis a me ꝑmonez ex oīb⁹ vbis q̄ dicta sunt tibi. Indicauit itaq; ei samuel vniuersos ꝑmones: et non abscondit ab eo. Et ille rñdit. Dñs est. Qđ bonū est in oculis suis faciat. Creuit aūt samuel et dñs erat cū eo: et ñ cecidit ex oīb⁹ vbis eius in terrā. Et cognouit vniuersus isrl̄ a dan vsq; bersabee: q⁹ fidelis samuel ꝓpheta esset dñi. Et addidit dñs vt appareret in sylo: qm̄ reuelat⁹ fuerat dñs samueli ī sylo iuxt̄ verbū dñi. et euenit ꝑmo samuel⁹ vniuerso isrāeli.

Ca. IIII.

Et factum est in diebus illis: conuenerūt philistijm in pugnam. Egressus est nanq; isrāel obuiaꝝ philistiim in preliū: et castrametat⁹ est iuxta lapidem adiutorij. Porro philistijm venerunt in affech: et instruxerunt aciem ꝓtra isrl̄. Inito aūt certamine terga vertit isrāel philisteis: et cesa sunt ī illo certamine passim

p agros quasi quatuor milia viroꝝ. Et reuersus est ꝑlus ad castra. Dixerũtq; maiores natu in isrl. Quare ꝑcussit nos dñs hodie coram philistijm? Afferam⁹ ad nos de silo archã federis dñi. ⁊ veniet ī mediũ nr̃i: vt saluet nos de manu inimicoꝝ nr̃oꝝ. Misit g̃ ꝑlus in silo: ⁊ tulerũt inde archã federis dñi exercituũ sedẽtis sup̃ cherubĩ. Erãt aũt duo filij heli cũ archa federis dñi ophni ⁊ phinees. Cũq; venisset archa federis dñi in castra. vociferat⁹ est oĩs isrl clamore gñdi: ⁊ ꝓsonuit ter̃a. Et audierũt philistijm vocẽ clamoris: dixerũtq;. Quenã hec ẽ vox clamoris magni ī castris hebreoꝝ? Et cognouerũt q; archa dñi venisset in castra. Timuerũtq; philistijm dicentes. Venit de⁹ in cast̃. Et ingemuerũt dicentes. Ve nobis. Nõ em̃ fuit tanta exaltatõ heri ⁊ nudiustertiꝰ. Ve nob. Quis nos saluabit de manu deoꝝ sublimiũ istoꝝ? Hij sunt dij: q̃ ꝑcusserũt egiptũ omni plaga in deserto. Cõfortamini ⁊ estote viri philistijm: ne seruiatis hebreis sicut et illi fuerũt nob. Cõfortami ⁊ bellate. Fugerũt g̃ philistijm ⁊ cesꝰ ẽ isrl: ⁊ fugit vnusquisq; ī tabernaculũ suũ. Et facta ẽ plaga magna nimis. ⁊ cecidit de isrl trigĩta milia peditũ. ⁊ archa dei capta ẽ. Duo q̃z filij heli mortui sũt ophni ⁊ phinees. Currens aũt vir de bẽiamin ex acie venit in silo ī die illa: scissa veste. ⁊ ꝓspꝰ puluere caput. Cũq; ille venisset: heli sedebat sup̃ sellaz ꝑ viam expectans. Erat aũt cor eiꝰ pauens pro archa dñi. Ut aũt ille postq̃ ingressus est nũciauit vbi: et vlulauit omis ciuitas. Et audiuit heli sonitũ clamoris dixitq;. Quis est h̃ sonitꝰ tumultꝰ huiꝰ? At ille festinauit et venit: ⁊ nũciauit heli. Heli aũt erat nonagĩta et octo annoꝝ. et oculi eiꝰ caligauerant. ⁊ videre nõ poterat. Et dixit ad heli. Ego sum q̃ veni de ꝓlio: ⁊ ego q̃ de acie fugi hodie. Cui ille ait. Quid actũ est fili mi? Rñdens aũt ille q̃ nunciabat. fugit inquit israel coram philistijm: ⁊ ruina magna facta est in ꝓlo. Insuꝑ duo filij tui mortui sunt ophni ⁊ phinees: ⁊ archa dei capta ẽ. Cumq; ille nominasset archaz dei cecidit de sella retrorsũ iuxta hostiũ: ⁊ fractis ceruicibꝰ mortuꝰ ẽ. Senex em̃ erat vir ⁊ gñdeuꝰ: et ipse iudicauit isrl quadraginta annis. Nurꝰ aũt eiꝰ vxor phinees pregnans erat: vicinaq; ꝑtui. Et audito nũcio q̃ capta esset archa dei. et mortuꝰ esset socer suꝰ et vir suus: incuruauit se et ꝑpit. Irruerant enim in eaz dolores subiti. In ipso aũt momento mortis eiꝰ dixerũt ei qui stabant circa eam. Ne timeas: qr filiũ ꝑpisti. Que ñ rñdit eis: neq; animaduertit. Et vocauit puerꝰ ichabod. dicẽs. Translata ẽ gloria dñi de isrl: qr capta est archa dei. Et ꝓ socero suo et ꝓ viro suo ait. Translata est gloria ab isrl: eoq; capta esset archa dei.

Ca. V

Philistijm aũt tulerunt archam dei: et asportauerũt eam a lapide adiutorij in azotũ. Tuleruntq; philistijm archam dei: et intulerũt eam in templũ dagon: ⁊ statuerũt eam iuxta dagon. Cũq; surrexissent diluculo azotij altera die: ecce dagon iacebat proꝰ in terra ante archaz dñi. Et tulerunt dagon: et restituerũt eum in locũ suũ. Sursumq; mane die altera cõsurgentes inuenerũt dagon iacentẽ super faciem suam in terra coram archa domni. Caput aũt dagon et due palme manuũ eiꝰ abscise erant sup̃ limen. porro dagon solus truncus remanserat in loco suo. Propter hanc causaz ñ calcant sacerdotes dagon ⁊ omnes q̃ ingrediunt̃ templũ eiꝰ sup̃ limen dagon ī azoto: vsq; in hodiernũ diẽ. Aggrauata est aũt manus dñi super azatos: et demolitꝰ est eos. Et ꝑcussit in secretiore ptẽ natiũ azotum et fines eiꝰ: ⁊ ebulierũt ville et agri in medio regionis illiꝰ ⁊ nati sũt mures: et facta ẽ ꝓfusio mortis magne in ciuitate. Videntes aũt viri azotij huiuscemodi plagam dixerũt. Non maneat archa dei isrl apud nos: qm̃ dura est manꝰ eiꝰ sup̃ nos ⁊ super dagon deũ nr̃m. Et mittentes cõgregauerũt omnes satrapas philistinoꝝ ad se: et dixerũt. Quid faciemꝰ de archa dei israel? Rñderuntq; gethei. Circũducat̃ archa dei israel. Et circũduxerũt archam dei isrl. Illis aũt circũducentibꝰ eaz. fiebat manꝰ dñi dei ꝑ singulas ciuitates interfectõnis magne nimis: ⁊ ꝑcutiebat viros vniuscuiusq; vrbis a puo vsq; ad maiorem: et computrescebant ꝓminentes extales eoꝝ. Misit aũt gethei ꝓ filiũ: et fecerũt sibi sedes pelliceas. Miserunt g̃ archaz dñi in accharon. Cũq; venisset archa dñi dei ī accharon: exclamauerũt accharonite dicẽtes. Adduxerũt ad nos archã dei isrl: vt interficiat nos ⁊ ꝓl'm

bnr̃m. Miserunt itaq; et congregauerunt omnes sat̃pas philistinox. Qui dixerunt. Dimittite archam dei israel ⁊ reuertat̃ in locum suũ: vt non interficiat nos cũ pl'o nostro. Fiebat enim pauor mortis in singulis vrbib: et grauissima manus dñi dei. Eliri q̃z qui mortui nõ fuerant pcuciebantur in secretiori ptẽ natiũ: et ascendebat vlulat⁹ vniuscuiusq; ciuitatis ĩ celũ. Ca. VI

Sset Dit ergo archa dñi in regione philistinox septẽ mensib. Et post hec vocauerunt philistijm sacerdotes et dinos dicentes. Quid faciem⁹ de archa dei? Indicate nobis: qũo remittam⁹ eaz in locũ suum. Qui dixerũt. Si remittitis archam dei isrl' nolite dimittere eam vacuã: sed q̃ debetis eis. reddite p pctõ. ⁊ tunc curabimini: et scietis q̃re non recedat man⁹ ei⁹ a vobis. Qui dixer̃t. Quid est q̃ p delicto reddere debeam⁹ eis? Rñderuntq; illi. Juxta numex puinciax philistinox q̃nq; anos aureos faciatis. ⁊ q̃nq; mures aureos: qz plaga vna fuit omnib vobis ⁊ satrapis vestris. Facietisq; similitudines anox vr̃ox. et similitudines muriũ qui demoliti sunt terram. et dabitis deo isrl' gloriam. si forte releuet manũ suam a vobis. et a dijs vestris ⁊ a terra vr̃a. Quare g̃uatis corda vr̃a sicut agg̃uauit egipt⁹ et pharao cor suum? Nonne postq̃ pcussus est tunc dimisit eos et abierunt? Nunc ergo arripite ⁊ facite plaustr̃ nouũ vnum: et duas vaccas fetas q̃bus non est impositũ iugum iũgite ĩ plaustro. ⁊ recludite vitulos earũ domi. Tolletisq; archam dñi et ponetis in plaustro: ⁊ vasa aurea q̃ exoluistis ei p delicto ponetis ad capsellam ad lat⁹ ei⁹. ⁊ dimittite eam vt vadat: ⁊ aspicietis. Et siq̃dem p viam finiũ suox ascenderit ptra bethsames ipse fecit nos hoc malũ grande. sin aũt minime: sciem⁹ qz naquaq̃ man⁹ ei⁹ tetigit nos. sed casu accidit. Fecer̃t ergo illi hoc modo: et tollentes duas vaccas q̃ lactabãt vitulos iunxer̃t ad plaustr̃: vitulosq; eax concluserunt domi. Et posuerũt archam dei super plaustr̃: et capsellam q̃ habebat mures aureos ⁊ similitudinẽ anox. Ibant aũt indirectũ vacce per viam q̃ ducit bethsames: et itinere vno gradiebant̃ pgentes et mugientes: et non declinabant neq; ad dextram neq; ad sinistram. Sed et satrape philistiõx seq̃bant̃ vsq; ad terminos bethsames. Porro bethsamite metebant triticũ in valle. Et eleuantes oculos suos vider̃t archaz: ⁊ gauisi sunt cũ vidissent. Et plaustrum venit in agr̃ iosue bethsamite: ⁊ stetit ibi. Erat aũt ibi lapis magn⁹. Et pcidер̃t ligna plaustri: vaccasq; imposuer̃t sup ea olocaustum dño. Leuite aũt deposuerũt archaz dei. ⁊ capsellam q̃ erat iuxta eam in q̃ erant vasa aurea: ⁊ posuerunt sup lapidez gr̃dem. Eliri aũt bethsamite. obtulerunt olocausta: ⁊ immolauerunt victimas in die illa dño. Et q̃nq; satrape philistinox viderũt: ⁊ reuersi sunt in accharon in die illa. Hec sunt aũt ani aurei quos reddiderũt philistijm pro delicto dño. Azotus vnũ. gaza vnum. ascalon vnũ. geth vnum. acharon vnum: ⁊ mures aureos ꝑm numex vrbium philistijm q̃nq; prouincix: ab vrbe murata vsq; ad villam q̃ erat absq; muro: ⁊ vsq; ad abel magnum. super quem posuerunt archam dñi: que erat vsq; in illa die in agro iosue bethsamitis. percussit aũt dñs de viris bethsamitibus eo q̃ vidissent archã dñi: ⁊ percussit ex pl'o septuaginta viros ⁊ q̃nquagĩta plebis. Luxitq; pl'us eoq; dñs percussisset plebem plaga magna. Et dixerunt viri bethsamite. Quis poterit stare ĩ conspectu dñi dei sancti hui⁹? Et ad quem ascendet a nobis? Miseruntq; nuncios ad habitatores cariathiarim dicentes. Reduxerunt philistijm archam dñi: descendite ⁊ reducite eam ad vos. Ca. VII.

Cenerunt ergo viri cariathiarim ⁊ reduxerunt archam dñi: et intulerunt eam in domũ aminadab ĩ gabaa. Eleazax aũt filiũ ei⁹ sanctificauerũt: vt custodiret archam dñi. Et factũ est. ex qua die mansit archa dñi in cariathiariz: multiplicati sunt dies. Erat q̃pe iaz ann⁹ viceſim⁹. Et req̃uit omnis dom⁹ isrl' post dñm. Ait aũt samuel ad vniuersaz domum isrl' dicens. Si in toto corde vr̃o reuertimĩ ad dñm auferte deos alienos ex medio vr̃m baalim et astaroth: ⁊ prepate corda vestra dño. et seruite ei soli: et eruet vos de manu philistijm. Abstulerunt ergo filij isrl' baalim et astaroth. et seruierunt domino soli. Dixit autem samuel. Congregate vniuersum isrl' in maspha: vt orem p vobis dñm

Et cõuenerẽt in maſphat. Hauſerẽtq; aquaz et effuderunt in conſpectu dñi: et ieiunauerunt in die illa ⁊ dixerũt. Tibi peccauim⁹ dñe. Judicauitq; ſamuel filios iſrl'in maſphat. Et audierũt philiſtijm q; congregati eſſent filij iſrael in maſphat: ⁊ aſcenderunt ſarpe philiſtinoz ad iſrael. Qd cum audiſſent filij iſrael. timuerẽt a facie philiſtinoz Dixeruntq; ad ſamuelem. Ne ceſſes p nob clamare ad dñm deum nr̃m: vt ſaluet nos de manu philiſtiõz. Tulit aũ ſamuel agnũ lactantez vnum. ⁊ obtulit illũ olocauſtum integr dño. Et clamauit ſamuel ad dñm p iſrael. et exaudiuit eum dom⁹. Factum eſt autẽ cum ſamuel offerret olocauſtum philiſteos inire bellum contra iſrael. Intonuit autez dominus fragore magno in die illa ſuper philiſtijm ⁊ exterruit eos: et ceſi ſunt a filijs iſrael. Egreſſiq; viri iſrael de maſphat perſecuti ſunt philiſteos. et percuſſerunt eos vſq; ad locum qui erat ſubter bethachar. Tulit autez ſamuel lapidem vnum et poſuit eum inter maſphat. ⁊ inẽ ſen. et vocauit nomen loci illius: lapis adiutorij. Dixitq; hucuſq; auxiliatus eſt nobis dñs. Et humiliati ſunt philiſtijm. nec apposuerũt vltra vt venirent in terminos iſrael. Facta eſt itaq; man⁹ dñi ſup philiſteos cunctis diebꝫ ſamuel'. et reddite ſunt vrbes quas tulerant philiſtijm ab iſrael iſraelí. ab accharon vſq; geth. et terminos ſuos. Liberauitq; iſrael de manu philiſtinorum: eratq; pax inter iſrael ⁊ amorreũ. Judicabat quoq; ſamuel iſrael cunctis diebus vite ſue. et ibat per ſingulos annos circuiens bethel et galgala et maſphat: et iudicabat iſraelem in ſuꝑdictis locis. Reuertebaẽq; in ramatha. ibi emẽ erat dom⁹ eius: et ibi iudicabat iſraelem. Edificabat etiam ibi altare dño. Ca. VIII

Actum eſt autem cum ſenuiſſet ſamuel: poſuit filios ſuos iudices iſrael. Fuitq; nomen filij eius ꝑmogeniti ꝟobel. et nomen ſecundi abija iudicum in berſabee. Et non ambulauerunt filij illi⁹ in vijs eius: ſed declinauerũt poſt auariciam acceperũt munera: et peruertẽrt iudiciũ. Congregati ergo vniuerſi maiores natu iſrael venerẽt ad ſamuelẽ in ramatha: dixerẽtq; ei. Ecce tu ſenuiſti: et filij tui nõ ambulant in vijs tuis. Conſtitue nobis regem vt iudicet nos: ſicut ⁊ vniuerſe hñt natões. Diſplicuitq; ſermo in oculis ſamuelis. eo q; dixiſſent: da nobis regem vt iudicet nos. Et oravit ſamuel ad dominũ. Dixit autem dñs ad ſamuelem. Audi vocem ꝓpli: in omnib⁹ que loquunt tibi. Non enim abiecerunt te ſed me: ne regnem ſup eos. Juxta omnia opera ſua que fecerunt a die qua eduxi eos de egipto vſq; ad diem hanc ſicut dereliquerunt me. et ſeruierunt dijs alienis: ſic faciunt etiaz tibi. Nunc ergo vocem eoz audi. Veruntamen cõteſtare eos: et predic eis ius regis qui regnaturus eſt ſuper eos. Dixit itaq; ſamuel omnia verba domini ad populum qui pecierat a ſe regem. et ait. Hoc erit ius regis. q imperaturus eſt vobis. Filios veſtros tollet et ponet in curribus ſuis: facietq; ſibi equites ⁊ precurſores quadrigarum ſuaz: et conſtituet ſibi tribunos ⁊ centuriones. et aratores agrorum ſuorum ⁊ meſſores ſegetum. et fabros armorum et curruũ ſuorum. Filias quoq; veſtras faciet ſibi vnguentarias ⁊ cocarias ⁊ panificas. Agros quoq; veſtros et vineas et oliueta optima tollet: et dabit ſeruis ſuis. Sed et ſegetes veſtras ⁊ vineaz reddit⁹ addecimabit. vt det eunuchis et famulis ſuis. Seruos etiã veſtros et ancillas et iuuenes optimos et azinos auferet: et ponet in opere ſuo. Greges quoq; veſtros addecimabit. voſq; eritis ei ſerui. Et clamabitis in die illa a facie regis veſtri quem elegiſtis vobis. et nõ exaudiet vos dominus in die illa: quia petiſtis vobis regem. Noluit autez populus audire vocem ſamuelis: ſed dixerunt. Nequaq;. Rex enim erit ſuper nos et erimus nos quoq; ſicut omnes gentes: ⁊ iudicabit nos rex noſter. ⁊ egredietꝫ ante nos: ⁊ pugnabit bella noſtra pro nobis. Et audiuit ſamuel omnia verba populi: et locutus eſt ea in auribus domini. Dixit autem dñs ad ſamuelem. Audi vocem eoz: et conſtitue ſuper eos regem. Et ait ſamuel ad viros iſrael. Vadat vnuſq;ſq; in ciuitatem ſuam. Ca. IX.

Erat vir de bẽiamĩ noĩe cis. filiꝰ abiel. filij ſeor. filij bechor. filij ſareth. filij aphia. filij ꝟi iemĩ fortis robore. ⁊ erat ei filiꝰ voc̃bulo ſaul. electꝰ et

bonus: ⁊ non erat vir de filijs ıſrael melior illo. Ab humero ad ſurſū. ⁊ eminebat ſup omnē ꝓlm. Perierāt aũ azine Cis patris ſaul. Et dixit Cis ad ſaul filiū ſuū. Tolle tecū vnum de pueris: ⁊ cōſurgens vade et q̄re azinas q̄ cū tranſiſſent ꝑ montē ephra im et per terram ſaliſa ⁊ non inueniſſent: tranſieřt etiam ꝑ terraz ſalim ⁊ nō erant: ſed ⁊ ꝑ terram iemini: ⁊ minime repereřt.

b ⁊ Cum aũ veniſſent in ťram ſuph: dixit ſaul ad puer q̄ erat cū eo. Veni ⁊ reuertamur: ne forte dimiſerit pr̄ meus azinas: ⁊ ſolicitus ſit pro nobis. Qui ait ei. Ecce vir dei ē in ciuitate hac vir nobilis. omne qđ loq̄t: abſq; ambiguitate venit. Nunc g̃ eam⁹ illuc: ſi forte īdicet nob de via nr̄a ꝓpter quā venim⁹. Dixitq; ſaul ad puer ſuū. Ecce ibimus. Quid ferem⁹ ad vir dei? Panis defecit in ſiſtarcijs nr̄is. ⁊ ſportulam non habem⁹ vt dem⁹ homini dei: nec quicq̄ aliud. Rurſum puer rñdit ſauli ⁊ ait. Et inuenta eſt in manu mea q̄rta ꝑs ſtateris argenti: demus homini dei. vt indicet nobis viā nr̄am. c Olim in ıſrl̄ ſic loq̄bat vnuſquiſq;: vadens conſulere deum. Venite et eamus ad videndū. Qui em̄ ꝓpheta dr̄ hodie: vocabat olim videns. Et dixit ſaul ad puer ſuum. Optim⁹ ſmo tuus. Veni eam⁹. Et ierť in ciuitatē: in q̄ erat vir dei. Cūq; aſcenderent cliuū ciuitatis inenerť puellas egredientes ad hauriendam aquam: ⁊ dixerūt eis. Nū hic eſt videns? Que rñdentes dixerunt illis. Hic eſt. Ecce añ te. Feſtina nūc. Hodie em̄ venit ī ciuitatē: q̄ ſacrificiū eſt hodie ꝓli in excelſo. Ingredientes vrbem ſtatim inuenietis eum: antq̄ aſcendat excelſum ad veſcendū. Neq; em̄ comeſſurus eſt ꝓlus donec ille veniat. q̄ ipe benedicet hoſtie: ⁊ deinceps comedent q̄ vocati ſunt. Nunc ergo conſcēdite: q̄ hodie reperietis eum. Et aſcenderť in ciuitatē. Cūq; ambularent in medio vrbis. apparuit ſamuel egrediens. obuiaz eis: vt aſcenderet in excelſū. Dñs autē reuelauerat auriculaz ſamuelis: ante vnaz diē q̄ veniret ſaul dicēs Hac ipſa hora q̄ nunc eſt. cras mittam vir ad te de ťra beniamin: et vnges eū ducem ſup ꝓlm meum ıſrl̄. Et ſaluabit ꝓlm meū de manu philiſtior: quia reſpexi ꝓlm meum. Venit enim clamor eor ad me. Cunq; aſpexiſſet ſamuel ſaulez: dñs dixit ei. Ecce vir quem dixeram tibi. Iſte dñabitur ꝓlo meo. Acceſſit aũt ſaul ad ſamuelem in medio porte ⁊ ait. Indica oro mihi: vbi eſt domꝰ videntis? c Et rñdit ſamuel ſauli dicens. Ego ſum videns. Aſcende ante me in excelſum vt comedas mecū hodie ⁊ dimittam te mane: et omnia q̄ ſunt in corde tuo indicabo tibi. et de azinis quas nudiuſterci⁹ pdidiſti: ne ſolicit⁹ ſis. q̄ inuente ſunt. Et cui⁹ erunt optima q̄eq; iſrl̄? Nonne tibi ⁊ omi domui patris tui? Rñdens aũ ſaul ait. Nū qđ ñ fili⁹ iemini ego ſum de minima tribu iſrael. et cogtio mea nouiſſima int̄ omnes familias de tribu bēiamin? Quare ergo locut⁹ es mihi ſmonem iſtū? aſſumens itaq; ſamuel ſaulem ⁊ puer ei⁹. introduxit eos in triclinīū: et dedit eis locū in capite eor qui fuerant inuitati. Erant quaſi triginta viri. Dixitq; ſamuel coco. Da ptem quam dedi tibi: et precepi vt reponeres ſeorſum apud te. Leuauit autem cocus armū: ⁊ poſuit ante ſaul. Dixitq; ſamuel. Ecce qđ remanſit: pone ante te ⁊ comede: q̄ de induſtria ſuatum eſt tibi qñ ꝓlum vocaui. Et comedit ſaul cū ſamuele in die illa. Et deſcenderunt de excelſo in opidū. et locut⁹ eſt cum ſaule in ſolario: ſtrauitq; ſaul in ſolario et dormiuit. Cunq; mane ſurrexiſſent ⁊ iam dies luceſceret: vocauit ſamuel ſaulem in ſolario dicens. Surge vt dimittam te. Et ſurrexit ſaul. Egreſſiq; ſunt ambo: ipſe videlicet ⁊ ſamuel. Cūq; deſcenderent ī extrema ptē ciuitatis: ſamuel dixit ad ſaul Dic puero: vt antecedat nos ⁊ trāſeat. Tu autem ſubſiſte pauliſper: vt indicem tibi verbum dñi. Ca. X

Tollit aũ ſamuel lenticulam olei. et effudit ſup caput ei⁹: ⁊ deoſculat⁹ ē eū et ait. Ecce vnxit te dñs ſup hereditatē ſuam in p̄ncipem: et liberab ꝓlm ſuū de manib⁹ inimicor ei⁹ q̄ in circuitu eius ſūt. Et hoc tibi ſignū: q̄ vnxit te de⁹ in p̄ncipē. Cūq; abieris hodie a me: inuenies duos viros iuxta ſepulc̄r rachel in finib⁹ bēiamin in meridie ſalientēſq; magnas foueas: dicentq; tibi. Inuente ſunt azine ad quas ieras perq̄rendas: et intermiſſis pat tuus azinis ſolicitus eſt pro vobis. ⁊ dicit. Quid faciam de filio meo? Cunq; abieris inde. et vltra tranſieris et veneris ad quercū thabor. inuenięt te tres viri aſcēdentes

ad deum in bethel: vn⁹ portans tres hedos. ⁊ ali⁹ tres tortas panis: ⁊ alius portans la genam vini. Cunq; te salutauerint dabũt tibi duos panes: ⁊ accipies de manu eor. Post hec venies in colles dñi: vbi est statõ philistinor. Et cũ ingressus fueris ibi vr bem. obuium habebis gregem pphetar descendentiũ de excelso: et ante eos psalteriũ et timpanum et tibiam ⁊ citharam: ipsosq; pphetantes: ⁊ insiliet in te spũs dñi ⁊ pphe tabis cũ eis: ⁊ mutaberis ī vir alium. Qñ ergo euenerĩt signa hec omnia tibi: fac q̃ cunq; inuenerit man⁹ tua: q dñs est tecũ. Et descendes ante me in galgala. Ego q̃pe descendam ad te: vt offeras oblatõem ⁊ im moles victimas pacificas. Septez diebus expectabis donec veniam ad te: ⁊ oñdam tibi que facias. Itaq; cũ auertisset humer suũ vt abiret a samuele. immutauit ei de⁹ cor aliud. et venerunt omnia signa hec in die illa. Veneruntq; ad predictũ collem: et ecce cune⁹ pphetar obui⁹ ei. Et insiluit sup eum spũs dñi: et pphetauit in medio eor. Videntes aĩ omnes q̃ nouerant eũ heri et nudiustercí⁹ q; esset cũ pphetis. ⁊ pphetaret: dixerunt adinuicem. Quenam res accidit filio Cis: Nũ ⁊ saul inter pphetas: Cessauit aĩ pphare: ⁊ venit ad ex celsum. Dixitq; patru⁹ saul ad eũ ⁊ ad pu erum ei⁹. Quo abistis: Qui rñderũt. Que rere azinas. Quas cũ ñ reperissem⁹: veni m⁹ ad samuelem. Et dixit ei patru⁹ suus. Indica mihi. qd dixerit tibi samuel: Et ait saul ad patruũ suum. Indicauit nobis q̃ inuente essent azine. De ꝓmone aũt regni non indicauit ei: quẽ locut⁹ fuerat ei samu el. Et conuocauit samuel pl'm ad dñm in maspbat: ⁊ ait ad filios isrl'. Hec dicit dñs deus isrl'. Ego eduxi israel de egipto. ⁊ erui vos de manu egiptior: ⁊ de manu oĩm re gum q̃ affligebant vos. Vos aĩ hodie pieci stis dñm deum vẽm: q̃ solus saluauit vos de vniersis malis ⁊ tribulatõnib vẽis. et dixistis. Nequaq̃: sed regẽ ꝓstitue sup nos. Nũc ergo state coram dño p tribs vrãs et p familias. Et applicauit samuel omẽs tribs israel: ⁊ cecidit sors super tribũ beniamin. Et applicauit tribũ bẽiamin ⁊ ꝓgregatõnes eius. ⁊ cecidit sup ꝓgregationẽ metri: ⁊ p

uenit usq; ad saul filiũ Cis. Quesiert ergo eum: et non est inuent⁹ illic. Et consuluert pt⁹ hec dñm: vtr nam venturus esset illuc: Rñditq; dñs. Ecce absc̃dit⁹ est domi. Cu currert itaq; et tulert eum inde. stetitq; in medio pli: et altior fuit vniuerso pl'o ab humero et sursum. Et ait samuel ad omnẽ pl'm. Certe videtis quẽ elegit dñs. qm̃ non sit similis illi ī omni pl'o. Et clamauit om nis pl'us: ⁊ ait. Viuat rex. Locut⁹ est aut̃ samuel legem regni ad populũ. et scripsit in libro ⁊ reposuit coraz dño. Et dimisit sa muel omnẽ populũ singl'os in domũ suaz. Sed et saul abijt in domũ suam gabaath. Et abijt cũ eo ps exercitus. quor tetigerat deus corda. Filij vero belial dixert. Nũ sal uare nos poterit iste: Et despexerunt eum: et non attulert ei munera. Ille vero dissi mulabat se audire. Ca. XI

Et factũ est quasi pt⁹ mensem. ascẽ dit naas amonites et pugre cepit aduersum yabes galaad. dixerũtq; omnes viri yabes ad naas. Habeto nos fe deratos: ⁊ fuiem⁹ tibi. Et rñdit ad eos na as amonites. In hoc feriam vobiscũ fed⁹: vt eruam oĩm vestr oculos dextros: ponãq; vos oprobriũ in vniuerso isrl'. Et dixe runt ad eũ seniores yabes. Concede nobis septẽ dies. vt mittamus nũcios ad vniuer sos t̃minos isrl': etsi non fuerit q̃ defendat nos egrediemur ad te. Veneret ergo nuncij in gabaath saulis. ⁊ locuti sunt verba hec audientẽ pl'o. Et leuauit oĩs populus vo cem suam et fleuit. Et ecce saul veniebat seq̃ns boues de agro et ait. Quid hr̃ popu lus q̃ plorat: Et narraueret ei verba viror yabes. Et insiluit spũs dñi in saul cũ au disset hec verba: ⁊ iratus est furor eius ni mis. Et assumẽs vtr boue. cidit in fru sta: misitq; in omnes t̃minos isrl' p manu nũcior dicens. Quicũq; non exierit ⁊ secu tus fuerit saul et samuel: sic fiet bob eius. Invasit ergo timor dñi populũ. et egressi sunt q̃si vir vn⁹: et recensuit eos ī bezech. Fuertq; filior isrl' trecẽta milia: viror aĩ iuda. trigĩta milia. Et dixert nuncijs q̃ ve nerant. Hic dicetis viris q̃ sunt in yabes galaad. Cras erit vob salus: cũ incaluerit sol. Veneret ergo nũcij ⁊ nũciauert viris ya bes. Qui letati sũt ⁊ dixert. Mane exibim⁹ ad vos ⁊ facietis nobis omne qd placuerit

vobis. Et factū est cū dies craſtin⁹ veniſſet cōſtituit ſaul ꝑ̄m in tres ptes. Et ingreſſus est media caſtra in vigilia matutina. ⁊ ꝓcuſſit āmon vſq; dū incaleſceret dies. Reliqui aūt diſpſi ſunt: ita vt non relinq̄rent in eis duo pariter. Et ait populus ad ſamuelem. Quis est iſte q̄ dixit: ſaul non regnabit ſup nos? Date viros ⁊ interficiem⁹ eos. Et ait ſaul. Non occidet quiſq; in die hac: q; hodie fecit dñs ſalutē in iſrl. Dixit autē ſamuel ad populū. Venite et eam⁹ in galgala et innouemus ibi regnū. Et perrexit omnis populus in galgala. ⁊ fecerūt ibi regem ſaul. coram dño ī galgala. Et immolauerūt ibi victimas pacificas coram dño. Et letatus est ibi ſaul ⁊ cūcti viri iſrael nimis.

Ca. XII.

Dixit aūt ſamuel ad vniuerſum iſrl. Ecce audiui vocē vrām iuxta omnia que locuti eſtis ad me. ⁊ conſtitui ſuper vos regem. Et nunc rex graditur ante vos. Ego autem ſenui ⁊ incanui. Porro filij mei vobiſcū ſunt. Itaq; conuerſatus corā vobis ab adoleſcentia mea vſq; ad hanc diem: ecce ꝑſto ſum. Loq̄mini de me coram dño et coram xp̄o eius: vtr̄ bouem cuiuſq; tuleri aut azinū. ſi quēq; calumniat⁹ ſum. ſi oppreſſi aliquem. ſi de manu cuiuſq; mun⁹ accepi. et ꝓtēnaz illud hodie reſtituam q; vobis. Et dixerūt. Non es calumniat⁹ nos. neq; oppreſſiſti: neq; tuliſti de manu alicui⁹ quippiam. Dixitq; ad eos. Teſtis eſt dñs aduerſū vos et teſtis xp̄c eius in die hac. q; nō inueneritis in manu mea q̄ppiam. Et dixerunt. Teſtis. Et ait ſamuel ad populū. Domin⁹ q̄ fecit moyſen ⁊ aaron. et eduxit patres noſtros de terra egipti adeſt. Nūc ergo ſtate in iudicio contēdam aduerſū vos coram dño. de omnib⁹ miſericor⁹dijs dñi. q̄s fecit vobiſcum et cū patrib⁹ veſtris. qūo iacob ingreſſus est in egiptū. ⁊ clamauerūt patres veſtri ad dñm. et miſit dñs moyſen et aaron: et eduxit patres veſtros de egipto. et collocauit eos in loco hoc. Qui obliti ſunt dñi dei ſui. ⁊ tradidit eos ī manu ſiſare magiſtri milicie aſor ⁊ in manu philiſtinor̄. ⁊ in manu regis moab: et pugnauerunt aduerſū eos. Poſtea aūt clamauerūt ad dñm: ⁊ dixerūt. Peccauim⁹. q; dereliq̄m⁹ dñm: et ſeruiuim⁹ baalim ⁊ aſtaroth. Nūc ergo erue nos de manu inimicor̄ noſtror̄: et ſeruiemus tibi. Et miſit dñs hieroboal ⁊ badaz ⁊ ſamſon ⁊ barach et iepte ⁊ ſamuel. et eruit vos de manu inimicor̄ veſtror̄ per circuitū: et habitaſtis cōfidenter. Videntes aūt q; naas rex filior̄ āmon veniſſet aduerſū vos. dixiſtis mihi nequaq̄: ſed rex imperabit nobis: cū dñs deus veſter regnret in vobis. Nūc ergo ꝑſto est rex veſter: quem elegiſtis ⁊ petiſtis. Ecce dedit vob dñs regē. Si timueritis dñm et ſeruieritis ei ⁊ audieritis vocē eius. ⁊ nō exaſperaueritis os dñi. eritis et vos et rex q̄ imperat vobis ſeq̄ntes dñm deum nr̄m. Si aūt non audieritis vocem dñi. ſed exaſperaueritis ſmones eius: erit manus dñi ſuper vos ⁊ ſuper patres vr̄os. Sed ⁊ nūc ſtate ⁊ videte rem iſtam grādem: quā facturus⁹ est dñs in ꝓſpectu vr̄o. Nunq̄d non meſſis tritici est hodie? Inuocabo dñm ⁊ dabit voces ⁊ pluuias: ⁊ ſcietis ⁊ videbitis q; grande feceritis vobis malū in conſpectu dñi: petētes ſuper vos regem. Et clamauit ſamuel ad dñm. ⁊ dedit dñs voces ⁊ pluuias in illa die. Et timuit oīs ꝑ̄pls nimis dñm et ſamuelē. Et dixit vniuerſus ꝑ̄pls ad ſamuelem. Ora pro ſeruis tuis ad dñm deū tuū: vt ñ moriamur. Addidim⁹ enī vniuerſis peccatis malū: vt peterem⁹ nobis regē. Dixit aūt ſamuel ad populū. Nolite timere vos feciſtis vniuerſum malū hoc. Verūtñ nolite recedere a tergo dñi: ſed ſeruite dño in omni corde veſtro. ⁊ nolite declinare p⁹ vana q̄ non proderunt vobis: neq; eruent vos. quia vana ſunt: ⁊ non dereliquet dñs populum ſuum. ꝑ̄pter nomen ſuū magnū. quia iurauit dñs facere vos ſibi populū. Abſit autem a me hoc peccatū in dño. vt ceſſem orare pro vobis: ⁊ docebo vos viaz rectam ⁊ bonam. Ītaq; timete dñm: ⁊ ſeruite ei in veritate. et ex toto corde veſtro. Vidiſtis enī magnifica que in vobis geſſerit dñs. Quodſi perſeueraueritis ī malicia: et vos et rex vr̄ pariter peribitis.

Ca. XIII.

Fili⁹ vni⁹ anni erat ſaul cum regnare cepiſſet: duob⁹ aūt annis regnauit ſuper iſrl. Et elegit ſibi ſaul tria milia de iſrl. et erant cū ſaul duo milia in machmas ⁊ ī mōte bethel: mille aūt cū ionatha ī gabaa bēiamī. Porro cetera ꝑ̄pls dimiſit vnū quēq; ī tabnacula ſua. Et ꝓcuſſit ionathas

statōnem philistinoꝝ q̄ erat in gabaa. Qđ cū audissent philistijm. saul cecinit bucina in omni tra dicens. Audiant hebrei. Et vniuersus isrl audiuit huiuscemōi famā. pcussit saul statōez philistinoꝝ Et erexit se isrl aduersus philistijm. Clamauit g̈ ꝑplus pt̄ saul in galgala. et philistijm cōgregati sunt ad ꝑpliandum ꝓtra isrl. triginta milia curruū. q sex milia eq̄tuz. q reliquū vulg̈ sicut harena q̄ est ī littore maris plurima. Et ascendentes castrametati sunt ī machinas. ad orientē bethauē. Qđ cum vidissent viri isrl se in arto positos. afflict̄ em̄ erat ꝑplus. et absconderūt se in spelūcis q in abditis. in petris q̄z q in antris q ī cisternis. Hebrei aūt transierūt iordanen. in tra gad q galaad. Cunq; adhuc esset saul in galgala. vniuersus ꝑplus pterrit̄ est q̄ seq̄bat eum. Et expectauit iuxta placitū samuel̄ septez dieb. et non venit samuel in galgala. Dilapsusq; ē ꝑpl̄ ab eo. Ait g̈ saul. Afferte mihi olocaustū q pacifica. Et obtulit olocaustū. Cunqꝝ plesset offerens olocaustū. ecce samuel veniebat. Et egressus ē saul obuiā ei. vt salutaret eū. Locutusq; est ad eū samuel. Quid fecisti? Rñdit saul. Quia vidi q ꝑplus dilaberet̄ a me. et tu non veneras iuxta placitos dies. porro philistijm ꝓgregati fuerant in machinas. dixi. Nūc descēdent philistijm ad me in galgala. et faciem dñi nō placaui. Necessitate ꝓpulsus. obtuli olocaustū dño. Dixitq; samuel ad saul. Stulte egisti. nec custodisti mandata dñi dei tui q̄ precepit tibi. Qđsi non fecisses. iaz nūc prepasset dñs regnū tuū sup̄ israel. in sempiternū. Sed nequaq̄ regnū tuū vltra cōsurget. Quesiuit dñs sibi vir iuxta cor suū. et ꝑcepit ei dñs vt esset dux sup̄ ꝑplm suū: eoq; nō fuaueris q̄ precepit dñs. Samuel autē surrexit. q ascendit de galgalis. in gabaa bēiamī. Et reliqui ꝑplī ascenderūt pt̄ saul. obuiam ꝑplo. q̄ expugnabant eos. venientes de galgala in gabaa in colle bēiamin. Et recensuit saul ꝑplm q̄ inuenti fuerant cū eo. q̄si sexcentos viros. q saul q ionathas fili? ei?. ꝑplusq; q̄ inuent̄ fuerat cū eis. erat ī gabaa bēiamin. Porro philistijz cōscenderant in machinas. Et egressi sunt ad ꝑpliandū de castris philistinoꝝ tres cunei. Un? cune? pgebat ꝓtra viam ephraim. ad tram saul. Porro ali? ingrediebat̄ p viam bethoron. Terci? aūt verterat se ad ītr̄ termini in tra sabaa. imminentis vallis seboim ꝓtra deserti. Porro faber ferrari? ñ iueniebat̄ in omni tra israel. Cauerant em̄ philistijm. ne forte facerent hebrei gladiū aut lanceaz. Descendebat ergo omnis isrl ad philistijz. vt accueret vnusq̄sq; vomerē suū et ligonez q securim q tridentē q sarculum. Retuse itaq; erant acies vomer̄ q ligonū q tridentiū q securiū. vsq; ad stimulū corrigendū. Cunq; venisset dies prelij. nō est inuent̄ ensis et lancea in manu tocius ꝑplī qui erat cum saul et ionatha. excepto saul et ionatha filio ei?. Egressa est aūt statio philistijm. vt transcenderet ī machinas.

Ca. XIIII.

Et accidit in q̄dam die. vt diceret ionathas fili? saul ad adolescentez armigerꝝ suum. Veni q transeam? ad statōem philistinoꝝ. q̄ est trans locū illū. Patri aūt suo hocipsū ñ indicauit. Porro saul morabat̄ in extrema pte gabaa. sb malagnato q̄ erat in agro gabaa. Et erat ꝑplus cū eo q̄si sexcentoꝝ viroꝝ. Et achias fili? achitob frīs ichabod filij phinees. q or t̄ fuerat ex heli sacerdote dñi in sylo. portabat ephot. Sed q ꝑplus ignorabat q̄ isset ionathas. Erant aūt inter ascensus. ꝑ quos nitebat̄ ionathas transire ad statōnes philistinoꝝ. eminentes petre ex vtroq; pte. q q̄si in modū dentiū. scopuli hincinde ꝑrupti. Nomen vni boses. et nomen altēri senes. Unus scopulus ꝓminens ad aq̄lonem ex aduerso machmas. et alter ad meridiem contra gabaa. Dixit autē ionathas ad adolescentē armigerꝝ suuz. Veni transeam? ad statōez incircūcisoꝝ hoꝝ. si forte faciat dñs pro nobis. qz nō est dño difficile salua re vel in multis vel ī paucis. Dixitq; ei armiger su?. Fac omnia q̄ placent aīo tuo. Perge q̄ cupis. et ero tecū vbicunq; volueris. Et ait ionathas. Ecce nos ēnsim? ad viros istos. Cūq; apparuerim? eis. si talit locuti fuerint ad nos. manete donec veniam? ad vos. stem? in loco nr̄o. nec ascendam? ad eos. Si autez dixerint ascendite ad nos. ascendam? ad eos. qz tradidit eos dñs in manib nr̄is. Hoc erit nobis signum. Apparuit igit̄ vterq; statiōni philistinoꝝ. Dixerūtq; philistijm. En hebrei egrediūt̄ de cauernis. ī q̄bo abscōditi fuerāt. Et locuti

sunt viri de statõne ad ionathan⁊ ad armigẽr eius dixerũtq;. Ascendite ad nos.⁊ oñdem⁹ vobis rem. Et ait ionathas ad armigẽr suũ. ascendamus & eqre me. Tradidit eñ dñs eos in man⁹ isrl'. Ascendit aũ ionathas manibꝫ⁊ pedibꝫ reptãs⁊ armiger ei⁹ pt⁹ eũ. Itaqꝫ cũ vidissent faciem ionathe. alij cadebant añ ionathan. alios armiger ei⁹ interficiebat. seqns eũ. Et facta est plaga pma quã percussit ionathas⁊ armiger ei⁹. qsi viginti virorũ. ī media pte iugeris. quã par boũ in die arare psueuit. Et factũ est miraculũ in castris⁊ p agros. Sed et oĩs pl'us statõnis eorũ q̃ ierant ad põdandũ obstupuit:⁊ psturbata sunt castra. Et accidit qsi miraculũ a deo. Et respexerũt speculatores saul q̃ erant in gabaa bẽiamin. Et ecce mlt'itudo pstrata.⁊ huc illucqꝫ diffugiens. Et ait saul pl'o q̃ erat cũ eo. Requirite⁊ videte. qs abierit ex nobis. Cũqꝫ requisissent. reptũ est non ad esse ionathan⁊ armigerẽr eius. Et ait saul ad achiaz. Applica archaz dñi. Erat eñ ibi archa dñi in die illa. cũ filijs isrl'. Cũqꝫ loqrer saul ad sacerdotẽ. tumult⁹ magn⁹ exort⁹ est ī castris philistinorũ. Crescebatqꝫ paulatī⁊ clarī⁹ resonabat. Et ait saul ad sacerdotẽ. Contrhe manum tuaz. Conclamauit g̃ saul⁊ omnis pl'us q̃ erat cũ eo.⁊ venerũt vsqꝫ ad locũ certamiñs. Et ecce ũsus fuerat gladi⁹ vniuscuiusqꝫ ad primũ suũ. et cedes magna nimis. Sed et hebrei q̃ fuerant cũ philistijm heri⁊ nudiusterci⁹. Ascenderãtqꝫ cũ eis in castris. et reuersi sũt vt eẽnt cũ isrl'. ⁊ hijs q̃ erant cũ saul et ionatha. Oẽs q̃z isrl'ite q̃ se absconderãt in mõte ephraim. audientes q̃ fugissent philistei. sociauerũt se cũ suis ī plio. Et erant cũ saul qsi decez milia virorũ.⁊ salvauit dñs de⁹ isrl' in die illa. Pugna aũ puenit vsqꝫ ad bethaphen. Et viri isrl' sociati sunt sibi ī die illa. Adiurauit aũ saul pl'm dicẽs. Maledict⁹ vir q̃ comederit panẽ vsqꝫ ad vesperaz. donec vlciscar de inimicis meis Et non mãducauit vniuersus pl'us panẽ. Omnisqꝫ terre vulg⁹ venit in saltũ. in quo erat mel sup faciem agri. Ingressus ẽ itaqꝫ pl'us satũ et apparuit fluens mel. nulluspꝫ applicuit manũ ad os suum Timebat eñ pl'us iuramentũ. Porro ionathas nõ audierat. cũ adiuraret pr̃ ei⁹ pl'm. Extẽditqꝫ sũmitatẽ virgule quã babebat ī manu. et intinxit in fauũ mellis. Et cõuertit manũ suam ad os suũ. et illumĩati sunt oculi eius. Rñdensqꝫ vnus ꝺ pl'm ait. Iureiurãdo constrĩxit pater tuus pl'm. dicens. Maledict⁹ vir q̃ comederit panẽ hodie. Defecerat aũ pl'us. Dixitqꝫ ionathas. Turbauit pater me⁹ terraz. Elidistis ipsi qz illumĩati sunt oculi mei. eoq̃ gustauerim paululum de melle isto. Quantomagis si comedisset pl'us de preda inimicorũ suorũ quã reperit Nõne maior plaga facta fuisset philistijm? Percussert ergo ī die illa philisteos. a machinis vsqꝫ in hailon. Defatigat⁹ est autez pl'us nimis. et vsus ad predã. tulit oues⁊ boues⁊ vitulos.⁊ mactauert in terra. Comeditqꝫ pl'us cũ sanguine. Nunciauerũt aũt sauli dicentes. q̃ pl'us peccasset dño. comedens cum sanguine. Qui ait prevaricati estis. Eloluite ad me iam nunc saxum gñde. Et dixit saul. Dispgamini in vulg⁹ et dicite eis vt adducat ad me vnusquisqꝫ bouem suũ⁊ arietẽ.⁊ occidite super istud. et vescimini⁊ nõ peccabitis dño. comedentes cũ sanguine. Adduxit itaqꝫ oĩs pl'us vnusquisqꝫ bouẽ in manu sua vsqꝫ ad noctez.⁊ occiderũt ibi. Edificauit aũ saul altare dño. Tuncqꝫ pmũ cepit edificare altare dño. Et dixit saul. Irruam⁹ sup philisteos noctẽ.⁊ vastem⁹ eos vsqꝫdũ illucescat mane. nec relinquamus ex eis virum. Dixitqꝫ pl'us. Omne quod bonũ tibi videtur in oculis tuis fac. Et ait sacerdos. Accedam⁹ huc ad deum. et consuluit saul dñm dicẽs. Nũ persequr philistijm si trades eos ī manũ israel? Et non rñdit ei in die illa. Dixitqꝫ saul. Applicate huc vniuersos angulos pl'i et scitote⁊ videte per quẽ acciderit hoc peccatũ hodie. Viuit dñs saluator israel. qz si per ionathan filiũ meũ factũ est. absqꝫ retractatõne morietr. At qõ nullus pr̃ dixit ei de omni pl'o. Et ait ad vniuersũ israel. Ste paramĩ vos in pte altera Rñditqꝫ pl'us ad saul. Qõ bonum tibi videt̃ in oculis tuis fac. Et dixit ad dñm deũ isrl'. Dñe deus isrl' da iudiciũ. quid est q̃ non rñderis suo tuo hodie? Si in me aut in ionatha filio meo est iniqtas hec da ostensionez. Aut si hec iniquitas est in pl'o tuo da sanctitatẽ Et deprehensus est ionathas et saul: pl'us autem exiuit. Et ait saul. Mittite sortem

inter me et inter ionathan filiũ meum. Et capt⁹ est ionathas. Dixit aũ saul ad ionathan. Indica mihi q̃d feceris? Et īdicauit ei ionathas. et ait. Gustans gustaui in sũmitate virge q̃ erat in manu mea. paululũ mellis. ⁊ ecce ego moriar. Et ait saul. Hec faciat mihi de⁹. et hec addat. q⁹ morte moreris ionatha. Dixitq; ꝓlus ad saul. Ergo ne ionathas morieꝫ. q̃ fecit salutẽ hanc magnam in israel. Hoc nephas est. Viuit dñs. si ceciderit capillus de capite ei⁹ in terram. q⁹ cũ deo operat⁹ est hodie. Liberauit ergo ꝓlus ionathan. vt non moreret. Recessitq; saul. nec ꝑsecut⁹ est philistijm. Porro philistijm abierunt in loca sua. Et saul confirmato regno sup israel. pugnabat p circuitũ aduersum omnes inimicos eius: contra moab ⁊ fili⁹ amon. ⁊ edom. ⁊ reges soba et philisteos. et quocũq; se verterat: superabat. Congregatoq; exercitu percussit amalech. et eruit israel de manu vastatoꝝ ei⁹. Fuerunt aũ filij saul. ionathas et iesui et melchisua. et nomina duaꝝ filiaꝝ eius. nomen ꝑmogenite merob. ⁊ nomen minoris michol. et nomẽ uxoris saul achinoez. filia achimaas. Et nomen ꝓncipis milicie eius abner fili⁹ ner. patruelis saul. Porro Cis fuit paṫ saul. et ner pater abner fili⁹ abiel. Erat autem bellum potens aduersũ philisteos. omnibo diebus saul. Nam quẽcunq; viderat saul virũ fortem ⁊ aptum ad preliũ: sociabat eum sibi. Ca. XV.

Dixit samuel ad saul. Me misit dñs. vt vngerem te in regem super ꝓlm ei⁹ israel. Nunc ergo audi vocez dñi. Hec dicit dñs exercituũ. Recensui quecũq; fecit amalech israeli. Quo restitit ei in via cum ascenderet de egipto. Nunc g̃ vade ⁊ ꝑcute amalech. et demolire vniuersa ei⁹. Non parcas ei. et non concupiscas ex rebus ipsi⁹ aliquid. sed interfice a viro vsq; ad mulierem. et puulum atq; lactantẽ. bouem ⁊ ouem. camelum ⁊ azinum. Precepit itaq; saul ꝓlo. ⁊ recensuit eos quasi agnos. ducenta milia peditum. ⁊ decem milia viroꝝ iuda. Cũq; venisset saul vsq; ad ciuitatez amalech. tetendit insidias in torrente. Dixitq; saul cẽneo. Abite. recedite. atq; discedite ad amalech. ne forte inuoluã te cũ eo. Tu eñ fecisti misericordiam cũ omibo filijs israel: cum ascenderent de egipto. Et recessit cẽneus de medio amalech. Percussitq; saul amalech ab eiula. donec veniat ad sur. q̃ est e regiõe egipti. Et apprehẽdit agag regem amalech. viuũ. Omne aũ vulgus interfecit in ore gladij. Et pepcit saul et ꝓlus agag. et optimis gregibo ouiũ et armentoꝝ. ⁊ vestibo. ⁊ arietibo. ⁊ vniuersis q̃ pulcra erant: nec voluerũt disperdere ea. Quicq̃d ergo vile fuerit ⁊ reprobũ. hoc demoliti sunt. Factũ est aũt verbum dñi ad samuel. dicens. Penitet me q⁹ cõstituerim saul regez. q⁹ dereliq̃t me. ⁊ verba mea ope non impleuit. Contristatusq; est samuel. ⁊ clamauit ad dñm̃ tota nocte. Cunq; de nocte surrexisset samuel vt iret ad saul mane: nunciatũ est samueli eo q⁹ venisset saul in carmelũ. et erexisset sibi fornicem triumphalem. ⁊ reuersus transisset. descendisset. q; in galgala. Venit ergo samuel ad saul. ⁊ saul offerebat olocaustũ dño. de inicijs ꝓdaꝝ q̃ attulerat ex amalech. Et cũ venisset samuel ad saul. dixit ei saul. Benedict⁹ tu dño. Impleui verbũ dñi. Dixitq; samuel. Et que ẽ hec vox gregum q̃ resonat in auribus meis. ⁊ armentoꝝ quam ego audio? Et ait saul. De amalech adduxerũt ea. Pepcit eñ ꝓlus melioribo ouibo et armentis. vt immolarent dño deo tuo. reliq̃ vero occidim⁹. Ait aũ samuel ad saul. Sine me et indicabo tibi q̃ locut⁹ sit dñs ad me nocte. Dixitq; ei. Loq̃re. Et ait samuel. Nonne cũ puulus esses in oculis tuis: caput ī tribubo israel fact⁹ es? Unxitq; te dñs in regẽ sup israel: ⁊ misit te dñs in viam ⁊ ait. Vade et interfice pctores amalech. Et pugnabis ꝑ eos vsq; ad internitõem eoꝝ. Quare g̃ non audisti vocem dñi? sed versus ad ꝓdaz es: ⁊ fecisti malũ in oculis dñi. Et ait saul ad samuelem. Immo audiui vocem dñi: ⁊ ambulaui in via per quaz misit me dñs. et adduxi agag regem amalech: ⁊ amalech interfeci. Tulit aũt de preda ꝓlus oues ⁊ boues: ꝑmicias eoꝝ q̃ cesa sunt. vt immolet dño deo suo in galgalis. Et ait samuel. Nunquid vult dñs olocausta aut victimas ⁊ non potius vt obediaṫ voci dñi? Melior est eñ obedientia q̃ victima. ⁊ auscultare magis q̃ offerre adipem arietũ. qñ q̃ peccatũ ariolãdi ẽ repugnare. ⁊ q̃si scelus ydolatrie. nolle acquiescere. Pro eo

Sed ergo q̄ abiecisti sermonem dñi. abiecit te dñs. ne sis rex. Dixitq; saul ad samuelem. Peccaui. q̄ p̄uaricat⁹ sū p̄monē dñi. et ūba tua. timens pp̄lm. et obediens voci eor̄. Sed nunc porta q̄so peccatū meum. et reuertere mecū vt adorē dñm. Et ait samuel ad saul Non reuertar tecū. q̄ piecisti p̄monē dñi. et proiecit te dñs. ne sis rex sup̄ isr̄l. Et cō uersus est samuel vt abiret. Ille aūt appre hēdit sūmitatē pallij eius. q̄ et scissa est. Et ait samuel ad eū. Scidit dñs regnū israel a te hodie. et tradidit illud p̄ximo tuo meli ori te. Porro triūphator in isr̄l non p̄cet. et penitudine non flectet̄. Neq; em̄ homo est. vt agat penitentiaz. At ille ait. Peccaui. Sed nunc honora me coram senioribꝫ pp̄li mei. et coram israel. et reuertere mecū ut adorem dñm deum tuū. Reuersus ergo samuel. secut⁹ est saulem. Et adorauit saul dñm. Dixitq; samuel. Adducite ad me agag regem amelech. Et oblatus est ei agag pinguissim⁹ tremens. Et dixit agag. Hiccine sepat amara mors. Et ait samuel. Sicut fecit absq; liberis mulieres gladi⁹ tu⁹. sic absq; liberis erit inter mp̄ieres mr̄ tua. Et in frusta conscidit eū samuel. coꝝ dño in galgalis. Abiit aūt samuel in ramatha. saul vero ascendit in domū suā in gabaa. Et non vidit samuel vlt̄ saul. vsq; ad diez mortis sue. Verumtñ lugebat samuel saul. q̄m dñm penitebat q̄ p̄stituisset regez saul super israel. Ca. XVI.

Dixitq; dñs ad samuelem. Vsquequ tu luges saul. cū ego piecerim eum ne regnet sup̄ isr̄l. Imple cornu tuum oleo. et veni vt mittam te ad ysai bethleemitē. Prouidi em̄ in filijs ei⁹ mihi regē. Et ait samuel. Quo vadam? Audiat enim saul. et interficiat me. Et ait dñs. Vitulū de armento tolles in manu tua: et dices. Ad immolādum dño veni. Et vocabis ysai ad victimam. Et ego oñdam tibi q̄d facias. et vnges quēcunq; mōstrauero tibi. Fecit g̃ samuel sicut locut⁹ est ei dñs. Venitq; i bethleem. Et admirati sūt seniores ciuitatis occurrentes ei. Dixer̄tq; Pacific⁹ ne ē ingressus tu⁹? Et ait pacific⁹. Ad immolandū dño veni. Sctificami. et venite mecum vt immolē. Sctificauit g̃ ysai. et filios ei⁹. et vocauit eos ad sacrificiū. Cunq; ingressi essent: vidit heliab et ait. Nū coram dño est xp̄c eius? Dixit dñs ad samuelē. Ne respicias vultū ei⁹. neq; altitudinē statur̄e ei⁹. q̄m abieci eū. nec iuxta intuitum hoīs ego iudico. Homo em̄ videt ea q̄ parent i facie. dñs aūt intuet cor. Et vocauit ysai aminadab. et adduxit eū coram samuel. Qui dixit Nec hunc elegit dñs. Adduxit aūt ysai samma: de q̄ ait. Etiaz hunc n̄ elegit dñs. Adduxit itaq; ysai septē filios suos coram samuel. Et ait samuel ad ysai. Nō elegit dñs ex istis. Dixitq; samuel ad ysai. Nunq̄d iā cōpleti sūt filij? Qui rñdit. Adhuc reliqu⁹ est puulus. et pascit oues. Et ait samuel ad ysai. Mitte et adduc eū. Nec em̄ discūbem⁹ p̄usq̄ huc ille veniat. Misit g̃ et adduxit eū Erat aūt ruffus et pulcer aspectu. decoraq; facie. Et ait dñs. Surge et vnge eū. ipse est em̄. Tulit g̃ samuel cornu olei. et vnxit eum in medio fratr̄ ei⁹. Et direct⁹ est sp̄us dñi a die illa in dā. et deinceps. Surgēsq; samuel abijt in ramatha. Sp̄us aūt dñi recessit a saul. et exagitabat eū sp̄us neq̄ a dño. Dixerūt q; serui saul ad eū. Ecce sp̄us dñi mal⁹ exagitat te. Iubeat dñs nr̄ rex. et serui tui q̄ coram te sunt. q̄rent hominē scientē psallere citbara. vt q̄m arripuerit te sp̄us dñi malus. psallat man⁹ sua. et leui⁹ feras. Et ait saul ad seruos suos. Prouidete ergo mihi aliquem bene psallentē. et adducite eū ad me. Et rñdens vnus de pueris ait. Ecce vidi filiū ysai bethleemitem. sciētē psallere. et fortissimū robore. et vir̄ bellicosum. et prudentem in verbis. et pulcr̄ vir̄. et dñs est cū eo. Misit ergo saul nuncios ad ysai. dicens. Mitte ad me dā filium tuum. q̄ est in pascuis. Tulit itaq; ysai azinum plenū panib⁹. et lagenam vini. et hedum de capris vnū. et misit p̄ manum dā filij sui. sauli. Et venit dā ad saul. et stetit coram eo. At ille dilexit eum nimis. et factus est eius armiger. Misitq; saul ad ysai dicens. Stet dā in conspectu meo. Inuenit em̄ grām in oculis meis. Igit̄ q̄ncunq; sp̄us dñi malus arripiebat saul. dā tollebat citharam et p̄cutiebat manu sua: et reuocillabat̄ saul. et leuius habebat. Recedebat enim ab eo spiritus malus. Ca. XVII

Congregantes aūt philistijm agmīa sua in p̄liū. p̄uener̄t i socbot iude et castrametati sūt int̄ socbot et azecha. i

finib⁹ domini. Porro saul et viri isr̃l. congregati venerũt ī valle therebinti. ⁊ direxerũt aciem ad pugnandũ cõ philistijm. Et philistijm stabant sup̃ montẽ ex ptẽ hac: ⁊ isr̃l stabat sup̃ montẽ ex altera ptẽ. vallisq; erat inẽ eos. Et egressus ẽ vir spuri⁹ de castris philistinor̃. noĩe goliath de geth. altitudis sex cubitor̃ ⁊ palmo ⁊ cassis erea sup̃ caput ei⁹. ⁊ lorica hamata induebaẽ. Porro pondus lorice ei⁹ q̃nq; milia siclor̃ eris erat. ⁊ ocreas ereas habebat in cruribꝫ. et clipe⁹ ere⁹ tegebat humeros ei⁹. Hastile aũ haste ei⁹. erat q̃si liciatoriũ texentiũ. Ipsuz aũ ferr̃ haste ei⁹ sexcentos siclos habebat ferri. Et armiger ei⁹ añcedebat eũ. Stãsq; clamabat aduersũ phalangas isr̃l. ⁊ dicebat eis. Quare venistis parati ad p̃liũ? Nũ q̃d ego ñ sum philiste⁹ ⁊ vos fui saul? Eligite ex vobis vir̃. ⁊ descendat ad singulare certamẽ Si q̃uerit pugr̃e mecũ ⁊ pcusserit me. erim⁹ vob⁹ fui. Si aũ ego p̃ualuero et pcussero eũ vos fui eritis. et fuietis nob⁹. Et aiebat philiste⁹. Ego exprobraui agminib⁹ isr̃l hodie. Date mihi vir̃. ⁊ ineat singulare certamẽ mecũ. Audiens aũ saul et oẽs isr̃lite fmones philistei huiuscemodi. stupebant ⁊ metuebant nimis. Dauid aũt erat fili⁹ viri ephrathei de quo supdictũ est. de bethleem iuda cui nomẽ erat ysai. q̃ habebat octo filios. ⁊ erat vir ī diebꝫ saul. senex ⁊ gr̃ndeu⁹ inẽ viros. Abierũt aũ tres filij ei⁹ maiores pt⁹ saul in p̃liũ. Et noĩa trium filior̃ ei⁹ q̃ prexerũt ad bellũ. heliab p̃mogenit⁹: ⁊ scdus aminadab. tercꝰ q̃z samma. Dauid aũt erat minim⁹. Tribꝫ g̃ maioribꝫ secutis saulẽ. abijt dñ ⁊ reuersus ẽ a saul. vt pasceret gregez patris sui in bethleem. Procedebat vero philiste⁹ mane ⁊ vespe. et stabat q̃dragĩta diebꝫ. Dixit aũ ysai ad dñ filiũ suũ. Accipe fratribꝫ tuis ephi polẽte ⁊ decem panes istos. ⁊ curre in castra ad fratres tuos. ⁊ decẽ formellas casei. has defer̃es ad tribunũ. Et fratres tuos visitabis si recte agant. ⁊ cũ quib⁹ ordĩate sunt disce. Saul aũ ⁊ illi: ⁊ oẽs filij isr̃l in valle therebinti pugr̃bant aduersũ philistijm. Surrexit itaq; dauid mane ⁊ p̃mendauit gregez custodi. ⁊ onust⁹ abijt sicut p̃cepat ei ysai. Et venit ad locũ magdala ⁊ ad exercitũ. q̃ egressus ad pugnaz vociferat⁹ erat in certamine. Direxerat enĩ aciem isr̃l: sed ⁊ philistijm ex aduerso fuerant preparati. Dere linq̃ns ergo dauid vasa q̃ attulerat sub manu custodis ad sarcinas. cucurrit ad locũ certaminis. et interrogabat si omĩa recte agerenẽ erga fratres suos. Cũq; adhuc ille loqueretur eis. apparuit vir ille spurius ascendens goliath nomĩe. philiste⁹ de geth de castris philistinor̃. Et loq̃nte eo hec eadem verba. audiuit dauid. Omnes autem israelite cũ vidissent vir̃ fugerũt a facie eius. timẽtes eum valde. Et dixit vnusquisq; piam de israel. Nũ vidisti vir̃ hunc qui ascendit? Ad exprobrandũ enĩ israel ascendit. Ditabit rex diuicijs magnis. et filiam suam dabit ei. ⁊ domũ patris ei⁹ faciet absq; tributo ī isr̃l. Et ait dñ ad viros q̃ stabant secũ dicens. Quid dabit̃ viro q̃ pcusserit philisteũ hũc. et tulerit oprobriũ de isr̃l? Quis ẽ enĩ hic philiste⁹ incircũcisus. q̃ exprobrauit aciem dei viuentis? Referebat aũ ei p̃lus eũdem sermonẽ dicens. Hec dabunt̃ viro. q̃ pcusserit eũ. Qđ cũ audisset heliab frater ei⁹ maior loq̃nte eo cũ alijs. irat⁹ est ptra dñ et ait. Quare venisti. et q̃re dereliq̃sti pauc̃las oues illas in deserto? Ego noui superbiaz tuam ⁊ neq̃ciam cordis tui. q̃ vt videres preliũ descendisti. et dixit dñ. Quid feci? Nunq̃d non verbũ est? Et declinauit paululum ab eo ad aliũ. Dixitq; eũdem fmonem. Et rñdit ei p̃lus verbũ sicut p̃us. Audita sũt aũ verba q̃ locut⁹ est dauid. et annũciata ī cõspectu saul. Ad quem cũ fuisset adduct⁹ locut⁹ est ei. Non p̃cidat cuiusq; in eo. Ego seru⁹ tu⁹ vadam. ⁊ pugnabo aduersus philisteũ. Et ait saul ad dauid. Non vales resistere philisteo isti. Nec pugnare aduers⁹ eum q̃ puer es. Vic aũt vir bellator est ab adolescẽtia sua. Dixitq; dñ ad saul. Pascebat seru⁹ tu⁹ patris sui gregem. ⁊ veniebat leo vel vrsus. et tollebat arietem de medio gregis. ⁊ psequebar eos ⁊ pcuciebã. eruebãq; de ore eor̃. Et illi p̃surgebant aduersũ me. et apprehẽdebam mentũ eor̃. et suffocabam interficiebamq; eos. Nam ⁊ leonez et vrsũ interfeci ego seru⁹ tuus. Erit igit̃ et philiste⁹ hic incircũcisus quasi vn⁹ ex eis. Nũc vadam ⁊ auferam oprobrium p̃li. Quis q̃s est iste philiste⁹ incircumcisus. q̃ ausus est maledicere exercitui dei viuẽtis? Et ait dauid. Dñs q̃ eripuit me ꝺ manu leonis ⁊ de

de manu vr̄si. ipe me liberabit de manu phi
q listei hui⁹ Dixit aūt saul ad dauid. Vade
⁊ dñs tecum sit. Et induit saul dauid vesti
mentis suis. ⁊ imposuit galeaz ereā sup
caput eius. ⁊ vestiuit eum lorica. Accinct⁹
ergo dauid gladio ei⁹ sup vestem suam. ce-
pit temptare si armat⁹ posset incedere. Nō
eñ habebat ꝓsuetudinem. Dixitq; dauid
ad saul. Non possum sic incedere. q; nec v-
sum habeo ⁊ deposuit ea. Et tulit baculum
suū quez semp habebat in manib⁹. ⁊ elegit
sibi q̄nq; limpidissimos lapides de torren-
te. ⁊ misit eos in peraz pastoralē quam ha-
bebat secū. et fundam manu tulit. ⁊ ꝓcessit
aduersum philisteū. Ibat aūt philiste⁹ ince-
dens ⁊ approping̃ns aduersum dō. et armi-
ger ei⁹ ante eū Cunq; inspexisset eū phili-
ste⁹ ⁊ vidisset dō. despexit eū. Erat eñ adō
lescēs ruffus. ⁊ pulcer aspectu. Et dixit phi
liste⁹ ad dauid. Numq̄d ego canis suz. q; tu
venis ad me cū baculo? Et maledixit phili
steus dō. in dijs suis. dixitq; ad dauid. Ve-
ni ad me. ⁊ dabo carnes tuas volatilibus
celi ⁊ bestijs tre. Dixit aūt dauid ad phi-
listeū. Tu venis ad me cū gladio. ⁊ hasta ⁊
clipeo. ego aūt venio ad te in noīe dñi exer-
citu⁹ dei agminū israel. q̄bus exprobrasti
hodie. ⁊ dabit te dñs in manu mea. ⁊ pcu-
ciam te. ⁊ auferaz caput tuū a te. Et dabo
cadavera castroꝝ philistijm hodie volatili
bus celi. et bestijs tre. vt sciat oīs terra q;
est dñs deus in isral. ⁊ nouerit vniuersa ec-
clesia hec. q; non in gladio nec in hasta sal
uat dñs. Ipsi⁹ eñ est bellū. et tradet vos in
e man⁹ nr̄as Cū ergo surrexisset philisteus.
et veniret ⁊ approping̃ret ꝑ dauid. festina-
uit dō ⁊ occurrit ad pugnam ex aduerso
philistei. Et misit manū suam in peraz. tu
litq; vnū lapidē ⁊ funda iecit. ⁊ circūducēs
pcussit philisteū in fronte. et infix⁹ ē lapis
in fronte ei⁹. ⁊ cecidit in faciē suam sup ē-
ram. Preualuitq; dauid aduersū philisteū
in funda ⁊ lapide. pcussumq; philisteū in-
terfecit. Cunq; gladium non hēret in manu
dō. cucurrit ⁊ stetit super philisteū. ⁊ tulit
gladiū ei⁹ ⁊ eduxit eū de vagina sua et inf-
fecit eū. pcidit q; caput ei⁹ Videntes aūt phi
listijm q; mortu⁹ eēt fortissim⁹ eoꝝ. fugierūt
Et cōsurgentes viri isral et iuda vociferati
sunt. ⁊ psecuti sunt philisteos. vsq; dū veni
rent in vallem ⁊ vsq; ad portas accharon.
Ceciderunt q; vulnerati de philistijm in via
sarim et vsq; ad geth. ⁊ vsq; ad accharon.
Et reuertentes filij isrl. post q̄ psecuti sunt
philisteos. Inuaserunt castra eoꝝ. Assu-
mēs aūt dauid caput philistei: attulit illud
in ihrl'm. arma vero eius posuit in taber-
naculo suo. Eo autez tpe quo viderat saul
dauid egredientē contra philisteū: ait ad
abner pncipem milicie sue. De qua stirpe
descendit ḥ adolescens? Dixitq; abner. Vi-
uit anima tua rex. si noui. Et ait rex. In-
g terroga tu cui⁹ fili⁹ sit iste puer? Cunq; re-
gressus esset dauid percusso philisteo. tulit
eum abner. et introduxit coram saule ca-
put philistei habentez in manu. Et ait ad
eum saul. De qua pgenie es, o adolescens?
Dixitq; dauid. filius serui tui ysai bethle-
emite ego sum. Ca. XVIII

Et factuz est cum complesset loqui
ad saul. aīa ionathe conglutinata
est anime dauid. ⁊ dilexit eum io-
nathas quasi animam suam. Tulitq; eum
saul in die illa. ⁊ non concessit ei vt reuer
tereť in domum patris sui. Inierunt autē
dauid et ionathas fedus. Diligebat enim
eum quasi animam suaz. Nam expoliauit
se ionathas tunica qua erat indut⁹. et de-
dit eam dō: ⁊ reliq̄ vestimenta sua. vsq; ad
h gladiū ⁊ arcū suū. ⁊ vsq; ad balthēū Egre-
diebaťquoq; dō ad oīa quecunq; mittebat
eū saul: ⁊ prudenter se agebat. Posuitq; eū
saul sup viros belli. ⁊ accept⁹ erat in oc̄lis
vniuersi pp̄li. maximeq; ī ꝓspectu famulo-
ꝝ saul. Porro cū reuertereť percusso phili-
steo dauid: et ferret caput eius in ihrl'm.
egresse sunt mulieres de vniuersis vrbibus
isral. cantantes. chorosq; ducentes in occur
sum saul regis. in timpanis letitie ⁊ in si-
stris. ⁊ pcinnebāt mlieres: ludentes atq; di
centes. Percussit saul mille. ⁊ dō decez mi-
lia. Irat⁹ est aūt saul nimis. ⁊ displicuit ī o-
culis ei⁹ iste ꝑmo. Dixitq;. dederunt dauid
decem milia: ⁊ mihi mille dederunt. Quid
ei sup est nisi solū regnū? Non ergo rectis
i oculis saul aspiciebat dauid. a die illa ⁊ de-
inceps Post diē aūt alterā invasit spūs dei
malus saul: et pphetabat in medio domus
sue. Dauid autem psallebat manu sua: si-
cut p singulos dies. Tenebatq; saul lance-
am ⁊ misit eā: putans q; ꝓfigere posset dō

cũ pariete. Et declinauit dauid a facie ei⁹ scdo. Et timuit saul dauid: eoq̃ esset dñs cũ eo.et a se recessisset. Amouit ergo eum saul a se:⁊ fecit eum tribunũ sup mille viros.Et egrediebaf.⁊ inf̃bat ĩ ꝓspcᷠu ꝑli.
6 In omnib⁹ q̃z vijs suis dauid prudenf̃ agebat: et dñs erat cum eo.Vidit itaq̃ saul q̃ prudens esset nimis: et cepit cauere eum. Omnis aũt israel ⁊ iuda diligebat dauid. Ipe af̃ ingrediebaf̃⁊ egrediebaf̃ante eos. Dixitq̃ saul ad dauid.Ecce filia mea maior merob ipsam dabo tibi in vxorem:tm̃modo esto vir fortis.et preliare bella dñi. Saul autẽ reputabat dicens. Non sit manus mea in eo:sed sit sup eũ man⁹ philistinor.Ait autẽ dauid ad saul.Quis ego sũ: aut q̃ est vita mea.aut cognatõ patris mei in israel:vt fiam gener regis? Factum est autez tempus cũ deberet dari merob filia saul dauid:data ẽ hadriel molathite vxor.
9 Dilexit autez dauid michol filiam saul alteraz.Et nunciatum est saul.et placuit ei. Dixitq̃ saul. Dabo eaz illi. vt fiat ei ĩ scãdalum: ⁊ sit super eum man⁹ philistinor. Dixitq̃ saul ad dauid. In duabo rebus gener me⁹ eris hodie.Et mandauit saul suis suis.Loquimini ad dauid clam me:dicentes.Ecce places regi:⁊ omnes sui ei⁹ diligunt te.Nunc ergo esto gener regis.Et locuti sunt sui saul in auribo dauid: omnia verba hec. Et ait dauid. Nũ parum videf̃ vobis:generq̃ esse regis? Ego autẽ sum vir paup:⁊ tenuis.Et renũciauerũt serui saul
S dicẽtes. Huiuscemodi verba locut⁹ est dd Dixit autez saul. Sic loq̃mini ad dauid. Non habet rex sponsalia necesse. nisi tantum centũ prepucia philistinor:vt fiat vlcio de inimicis regis. Porro saul cogitabat dd tradere ĩ man⁹ philistinor.Cũq̃ renũciassent serui ei⁹ dauid.verba q̃ dixerat saul: placuit smo ĩ oculis dauid.vt fieret gener regis.Et post paucos dies surgens dauid: abijt in accharon cũ viris q̃ sub eo erant.⁊ percussit ex philistijm ducentos viros.⁊ attulit eor prepucia⁊ annumerauit ea regi:vt esset gener ei⁹. Dedit itaq̃ saul ei:michol filiaz suam vxorẽ.Et vidit saul. et intellexit quod dñs esset cum dauid.Michol autẽ filia saul:diligebat eum.Et saul magis cepit timere dauid. Factusq̃ ẽ saul inimicus dauid:cunctis diebus.Et egressi sunt pncipes philistinor.A principio aũt egressionis eor.prudẽti⁹ se gerebat dauid: q̃ omnes viri saul: et celebre factum est nomen eius nimis. Ca.XIX

e Locutus est autẽ saul ad ionathan filium suum. et ad omnes seruos suos: vt occiderent dauid. Porro ionathas fili⁹ saul: diligebat dauid valde. Et indicauit ionathas dauid dicens. Querit saul pater me⁹ occidere te.Quapropter obserua te queso mane.et manebis clam⁊ absconderis. Ego autem egrediens stabo iuxta patrem meum in agro vbicunq̃ fuerit. et ego loquar de te ad patrem meum. et quodcunq̃ videro:nunciabo tibi.Locutus est ergo ionathas de dauid bona: ad
f saul patrẽ suum.Dixitq̃ ad eum.Ne peccet rex in seruum tuum dauid. quia non peccauit tibi:et opera eius bona sunt tibi valde. ⁊ posuit animaz suam in manu tua et percussit philisteum: et fecit domin⁹ salutem magnam vniuerso israheli.Vidisti: et letatus es. Quare ergo peccas in sanguine innocio. interficiens dauid qui est absq̃ culpa? Quod cum audisset saul.placat⁹ voce ionathe iurauit. Viuit domin⁹: quia non occidef̃. Vocauit itaq̃ ionathas dauid:et indicauit ei omnia verba hec. Et introduxit ionathas dauid ad saul:⁊ fuit
T ante eum.sicut fuerat heri ⁊ nudiustertci⁹.
Tg Motum est autem rursum bellum.⁊ egressus dauid pugnauit aduersum philistijm: percussitq̃ eos plaga magna. et fugerunt a facie eius. Et factus est spiritus domini malus in saul. Sedebat aũt in domo sua: et tenebat lanceam. Porro dauid psallebat in manu sua.Nisusq̃ est saul configere dauid lancea in pariete.Et declinauit dauid a facie saul. Lancea autem casso vulnere perlata est in pariete.⁊ ipse dauid fugit: et saluatus est nocte illa. Misit ergo saul satellites suos nocte in domũ dauid: vt custodirent eum et interficeretur mane. Quod cum annunciasset dauid michol vxor sua dicens. nisi saluaueris te nocte hac:cras morieris.deposuit eum per fenestram. Porro ille abijt et aufugit. atz saluatus est. Tulit autem michol statuam.et posuit eam super lectum.⁊ pellem pilosam capraz posuit ad caput ei⁹: ⁊ operuit eaz

h vestimẽtis. Misit autem saul apparitores. qui raperent dauid: et responsum est q̃ egrotaret. Kursumq; misit saul nuncios vt viderẽt dõ dicens. Afferte eum ad me in lecto. vt occidat̃. Cunq; venissent nuncij. inuentum est simulacrum super lectũ. et pelles capraꝝ ad caput eius. Dixitq; saul ad michol. Quare sic illusisti mihi: et dimisisti inimicum meum vt fugeret? Et rñdit michol ad saul. Quia ipe locutus est mihi dicens. Dimitte me: alioquin interficiaꝫ te. Dauid autem fugiens saluatus est. Et venit ad samuel in ramatha: et nunciauit ei omnia que fecerat sibi saul. Et abierunt ipse et samuel: et morati sunt in naioth. Nũciatum est autem sauli a dicentibus. Ecce dauid in naioth in ramatha. Misit ergo saul lictores vt raperent dauid. Qui cum vidissent cuneum ꝓphetarum vaticinantium. et samuel stantem super eos: factus ẽ etiam spiritus domini in illis. et ꝓphetare ceperunt etiam ipsi. Quod cum nunciatũ esset sauli: misit et alios nuncios. Prophetauerunt autẽ et illi. Et rursum misit saul tercios nuncios: qui et ipsi prophetauerunt. Et iratus iracundia saul abijt etiam ipse in ramatha: et venit vsq; ad cisternam magnam que est in socot. Et interrogauit et dixit. Jn quo loco sunt samuel et dauid? Dictumq; est ei. Ecce in naioth sunt in ramatha. Et abijt ĩ naioth in ramatha. Et factus est etiam super eum spũs dñi. et ambulauit ingrediens: et ꝓphetabat vsq; dum veniret. in naioth in ramatha. Et expoliauit etiam ipse se vestimentis suis et ꝓphetauit cũ ceteris coram samuel: et cecinit nudus tota die illa et nocte. Unde et exiuit puerbium. Nũ et saul inter ꝓphetas?

Capitulum. XX.

Elgit autem dauid de naioth. que est in ramatha: venienſq; locutus est coram ionatha. Quid feci? Que est iniquitas mea. et quod peccatũ meum in patrem tuum: quia querit animam meam? Qui dixit ei. Absit a te: non morieris. Neq; em̃ faciat pater me⁹ quicq̃ grande vl̃ paruũ: nisi ꝑus indicauerit mihi. Hunc g̃ celauit a me pater me⁹ ꝓmonem tm̃modo. Nequaq̃ enim erit istud. Et iurauit rursũ dauid. Et ille ait. Scit profecto pater tu⁹ q̃ inueni gratiam in oculis tuis. et dicet. Nesciat hoc ionathas: ne forte ẽstet̃. Quĩmo viuit dñs et viuit aĩa tua: q̃ vno tm̃ vt ita dicam g̃du ego morſq; diuidimur. Et ait ionathas ad dauid. Quodcũq; dixerit mihi anima tua. faciam tibi. Dixit aũt dauid ad ionathan. Ecce kalende sunt crastino: et ego ex more sedere soleo iuxta regẽ ad vescendũ. Dimitte ergo me vt abscondar in agro: vsq; ad vespaꝫ diei tercie. Si respiciens req̃sierit me pater tu⁹: rñdebis ei. Rogauit me dauid vt iret celeriter in bethleem ciuitatem suam: q̃ victime solẽnes ibi sunt vniuersis ꝓtribulibꝫ suis. Si dixerit bñ: pax erit seruo tuo. Si aũt fuerit irat⁹: scio q̃ cõpleta est malicia eius. Fac ergo miscõiam in ſuum tuũ: q̃ fedus dñi me famulũ tuũ tecum inire fecisti. Si aũt est iniq̃tas aliqua in me, tu me interfice: et ad patreꝫ tuum ne introducas me. Et ait ionathas. Absit hoc a me. Neq; enim fieri pt̃: vt si certe cognouero ꝓpletam esse pt̃is mei maliciam ꝓtra te. non annũciem tibi. Rñditq; dauid ad ionathan. Quis renunciabit mihi. si quid forte rñderit tibi pater tuus dure de me? Et ait ionathas ad dõ. Veni et egrediamur foras in agꝝ. Cunq; exissent ambo in agrum: ait ionathas ad dauid. Dñe de⁹ israel si inuestigauero snãz patris mei crastino vel perendie et aliquid boni fuerit sup dauid. et non statim misero ad te et notum tibi fecero: hec faciet de⁹ ionathe et hec augeat. Si autẽ pseuerauerit patris mei malicia aduersũ te: reuelabo aurem tuam et dimittam te vt vadas ĩ pace: et sit dñs tecum sicut fuit cum patre meo. Etsi vixero. facias mihi misericordias domini. si vero mortu⁹ fuero: non auferes miscõiam tuã a domo mea vsq; in sempiternum. Aut si non fecero. quando eradicauerit dominus inimicos dauid vnũquẽq; de terra: auferet ionathan de domo sua: et requirat dñs de manu inimicoꝝ dauid. Pepigit ergo ionathas fedus cum domo dauid. Et req̃siuit dñs de manu inimicorum dauid. Et addidit ionathas deierare dauid: eo q̃ diligeret illum. Sicut enim animam suam ita diligebat eum. Dixitq; ad eum ionathas. Cras kalende sunt: et requireris. Requiretur enim sessio tua vsq; pendie. Descendes ergo festin⁹

et venies in locum vbi celandus es. in die
qñ operari licet:et sedebis iuxta lapidē.cui
nomen est ezel.Et ego tres sagittas mittā
iuxta eum:ꝙ iaciam q̄si exercens me ad si-
gnū./Mittam q̄z ꝙ puer:dicens ei.Vade ꝙ
affer mihi sagittas.Si dixero puero. ecce
sagittæ intra te sūt tolle eas: tu veni ad me
qz pax tibi est et nihil est mali: viuit dñs.
Si aūt sic locutus fuero puero. ecce sagittæ
vltra te sūt: vade ī pace qz dimisit te dñs.
De verbo aūt qđ locuti fuim⁹ ego ꝙ tu: sit
g dñs inter me et te vsq; in sempiternū./Ab-
scondit⁹ est ergo dauid in agro. ꝙ venerūt
kalendæ: ꝙ sedit rex ad comedendū panez.
Cumq; sedisset rex super cathedrā suaz ꝓm
consuetudinē.que erat iuxta parietez:sur-
rexit ionathas.ꝙ sedit abner ex latere saul
vacuusq; apparuit loc⁹ dauid. ꝙ non est lo-
cut⁹ saul quicq̄ in die illa.Cogitabat enim
q̄ fortæ euenisset ei. vt non esset mundus
nec purificatus.Cumq; illuxisset dies scđa
post kalendas:rursus apparuit vacu⁹ loc⁹
dauid . Dixitq; saul ad ionathan filium
suum.Cur non venit fili⁹ ysai nec heri nec
h hodie ad vescendū?/Rñditq; ionathas sau
li. Rogauit me obnixe vt iret ī bethleem:
et ait.Dimitte me:q̄niaz sacrificium solē-
ne est in ciuitate mea. vn⁹ de fratribꝫ meis
accersiuit me.Nunc ergo si inueni grām in
oculis tuis.vadaz cito ꝙ videbo fratres me
os. Ob hanc causam.nō venit ad mensam
regis. Iratus autem saul aduersum iona-
than: dixit ei. Fili⁹ mulieris vir vltro ra-
pientis: nunqđ ignoro q̄ diligis filiū ysai
in confusionē tuaz. ꝙ in ꝯfusionē ignomi-
nioſe mris tue. Omnibꝫ em̄ diebꝫ q̄bus fili
us ysai vixerit sup terram: non stabilieris
tu neq; regnū tuum. Itaq; iaz nūc mitte.
ꝙ adduc eum ad me:qz fili⁹ mortis est. Rñ
dens autem ionathas saulı patri suo ait.
Quare morietur?Quid fecit? Et arripuit
pa saul lanceam vt ꝑcuteret eū./Et intellexit
ionathas: q̄ diffinitū esset a patre suo. vt
interficeret dauid.Surrexit ergo ionathas
a mensa in ira furoris: et non comedit in
die kalendaꝝ scđa panem. Contristat⁹ est
em̄ sup dauid:eoq; ꝯfudisset eū pater su⁹.
Cūq; illuxisset mane venit ionathas in a-
grum iuxta placitū dauid:ꝙ puer puulus
cū eo.Et ait ad puer suū.Vade ꝙ affer mi-
bi sagittas:q̄s ego iacio.Cūq; puer cucur-

risset:iecit aliam sagittam trans puerum.
b Venit itaq; puer ad locum iaculi:qđ misе-
rat ionathas. Et clamauit ionathas post
tergum pueri.ꝙ ait.Ecce ibi ē sagitta:por-
ro vltra te.Clamauitq; iterꝝ ionathas pt⁹
tergum pueri dicens. Festina velociť: ne
steteris. Collegit autē puer ionathæ sagit-
tas.ꝙ attulit ad dñm suum:ꝙ quid agereť
penitus ignorabat. Tantūmodo enim io-
nathas et dauid rem nouerant. Dedit er-
go ionathas arma sua puero: et dixit ei.
Vade et defer in ciuitatem. Cumq; abisset
puer surrexit dauid de loco q̄ vergebat ad
austrum:ꝙ cadens ꝓnus in terram.adora-
uit tercio.Et osculantes se alterutꝝ.fleue
runt pariter.dauid aūt ampli⁹./Dixit ergo
ionathas ad dauid.Vade ī pace.Quecūqz
iurauim⁹ ambo in nomine dñi. dicentes:
dñs sit inter me et te. et inter semen tuum
et semen meum.vsq; ī sempiternū.Et sur-
rexit dauid et abijt:sed ꝙ ionathas ingres-
sus est ciuitatem. Ca. XXI.

Venit autē dauid in nobe.ad achi-
melech sacerdotem. Et obstupuit
achimelech. eo qđ venisset dauid.
et dixit ei.Quare tu solus: ꝙ nullus est te-
cum?Et ait dauid ad achimelech sacerdo-
tem.Rex ꝑcepit mihi ꝓmonem.ꝙ dixit.Ne
mo sciat rem ꝙter quam missus es a me:
ꝙ cuiusmodi ꝑcepta tibi dederim.Naz ꝙ pu
eris meis ꝓdixi.in illū ꝙ illum locum.Nūc
ergo si qđ habes ad manū.vel q̄nq; panes
d da mihi:aut q̄quid inueneris/Et rñdens
sacerdos ad dō: ait illi. Non habeo laicos
panes ad manū:sed tm̄ panē sc̄m.Si mū
di sunt pueri.maxime a mulieribꝫ:mādu-
cent.Et rñdit dō sacerdoti:ꝙ dixit ei.Et q̄
dem si de mulieribꝫ agiť. ꝓtinuim⁹ nos ab
heri⁹ꝙ nudiusťci⁹ qñ egrediebamur:ꝙ fueŕt
vasa pueroꝝ sc̄a.Porro via hec polluta ē
sed ꝙ ipa hodie sc̄ificabiť in vasis. Dedit
g ei sacerdos sc̄ificatū panez. Neq; em̄ e-
rat ibi panis. nisi tm̄ panes ꝓpositōnis. q̄
sublati fuerant a facie dñi:vt ponerenťpa
e nes calidi/Erat autē ibi vir q̄dam de ꝓuis
saul.in die illa int⁹ in tabernaculo dñi: et
nomē ei⁹ doech ydume⁹:potentissim⁹ pa-
stoꝝ saul. Hic pascebat mulas saul. Dixit
autē dauid ad achimelech. Si habes h ad
manum hastam aut gladiū da mihi: quia
gladium meum ꝙ arma mea nō tuli mecū:

Hermo enim regis vrgebat. Et dixit sacerdos. Ecce h gladi⁹ goliath philistei. quem pcussisti in valle therebinthi. ē inuolutus pallio pt⁹ ephot. Si istū vis tollere: tolle. Neq; eniz h est ali⁹ absq; eo. Et ait dauid. Nō ē huic alt̄ silis. Da mihi eū. Surrexit itaq; dauid. ⁊ fugit in die illa a facie saul: et venit ad achis regē geth. Dixer̄tq; pui achis: cū vidissent dauid. Nūquid nō iste ē dauid rex terre? Nonne huic cantabant p chozos dicētes: pcussit saul mille. ⁊ dauid decē milia? Posuit aut̄ dauid ꝓmones istos in corde suo: ⁊ extimuit valde a facie achis regis geth. Et mutauit os suū coraz achis ⁊ collabebaꝫ int̄ man⁹ eoꝝ: ⁊ impingebat in hostia portę: defluebantq; saliue ei⁹ in barbam. Et ait achis ad puos suos. Videstis hoiem īsanū: q̄re adduxistis eū ad me? An desint nobis furiosi: q̄ introduxistis istū vt fureret me pñtę? Dimittit̄ illū hic ne ingrediaꝫ domū meam.

Ca. XXII.

Egit ḡ dauid inde: et fugit in spelunca odollam. Qđ cū audissent frēs ei⁹ ⁊ omnis dom⁹ patris ei⁹: descenderunt ad eū illuc. Et ꝓuenerunt ad eū omnes q̄ erant in angustia cōstituti. et oppressi ere alieno ⁊ amaro aīo: et fact⁹ est eoꝝ ꝑnceps. Fueruntq; cū eo q̄si quadringenti viri. Et ꝓfect⁹ est dauid inde in masphat: q̄ est moab. Et dixit ad regez moab. Maneat ozo pater me⁹ et mater mea vobiscum: donec sciam q̄d faciat mihi deus. Et reliq̄d eos ante faciem regis moab. Manserūtq; apud eū: cunctis diebꝫ q̄bus dauid fuit in ꝑsidio. Dixitq; gad ꝓpha ad dauid. Noli manere in ꝑsidio. Prouicisce ⁊ vade in terram iuda. Et ꝓfectus est dauid: ⁊ venit in saltum areth. Et audiuit saul q̄ apparuisset dauid: ⁊ viri qui erant cum eo. Saul aut̄ cum maneret in gabaa et esset in nemoze qđ est in rama. hastam manu tenens. cunctiq; pui ei⁹ circūstarent eum: ait ad puos suos q̄ assistebant ei. Audite me nūc filij iemini. Nūquid omnib⁹ vobis dabit filius ysai agros et vineas ⁊ vniuersos vos faciet tribunos ⁊ cēturiones: quoniaz coniurastis omnes aduersum me. ⁊ nō est q̄ mihi renūciet maxime cū et fili⁹ me⁹ fedus inierit cū filio ysai? Nō est q̄ vicē meā doleat ex vobis. nec q̄ annūciet mihi: eoq; suscitauerit fili⁹ me⁹ puū meū aduersū me insidiantem mihi vsq; hodie. Rñdens aut̄ doech ydume⁹ q̄ assistebat. et erat ꝑm⁹ int̄ puos saul: vidi inquit filium ysai in nobe. apud achimelech filiū achitob sacerdotez. Qui cōsuluit ꝓ eo dñm: ⁊ cibaria dedit ei. Sed⁹ gladium goliath philistei dedit illi. Misit ergo rex ad accersiendū achimelech sacerdotē filium achitob: ⁊ omnē domum patris ei⁹ sacerdotum q̄ erant in nobe. Qui vniuersi ven̄t ad regem. Et ait saul ad achimelech. Audi fili achitob. Qui rñdit. Presto sum dñe. Dixitq; ad eū saul. Quare coniurastis aduersum me tu ⁊ fili⁹ ysai: ⁊ dedisti ei panes et gladium et cōsuluisti ꝓ eo dñm: vt ꝓsurgeret aduersū me insidiator vsq; hodie ꝑmanens? Rñdensq; achimelech regi ait. Et q̄s in omnib⁹ puis tuis sicut dauid fidelis et gener regis et pgens ad impium tuū: ⁊ gloriosus in doma tua? Nū hodie cepi ꝓsulere ꝓ eo dñm? Absit hoc a me. Ne suspicet̄ rex aduersum puū suum rē huiuscemodi: in vniuersa domo patris mei. Nō enī sciuit puus tu⁹ quicq̄ sup hoc negotō: vel modicū vel ḡnde. Dixitq; rex. Morte morieris achimelech: tu ⁊ oīs dom⁹ patris tui. Et ait rex emissarijs q̄ circūstabant eū. Conuertimī: ⁊ interficite sacerdotes dñi. Nā man⁹ eoꝝ cū dauid ē: scientes q̄ fugisset ⁊ non indicauer̄t mihi. Noluer̄t aut̄ pui regis extendere man⁹ suas in sacerdotes dñi. Et ait rex ad doech. Cōuertere tū: et irrue in sacerdotes dñi. Cōuersusq; doech ydume⁹ irruit in sacerdotes: et trucidauit in die illa octogintaq̄nq; viros vestitos ephot lineo. Nobe aut̄ ciuitatē sacerdotū pcussit in ore gladij: viros ⁊ mlieres et puulos ⁊ lactantes. bouēq; et azinuz et ouem in ore gladij. Euadens aut̄ vn⁹. filius achimelech filij achitob cuius nomen erat abiathar. fugit ad dauid: ⁊ ānūciauit ei q̄ occidisset saul sacdotes dñi. Et ait dauid ad abiathar. Sciebā enī in die illa: qđ cū ibi eēt doech ydume⁹. pculdubio annūciaret sauli. Ego sum re⁹ oīm animaꝝ ꝑis tui. Mane mecū: ne timeas. Si q̄s quesierit aīam meaz q̄ret et aīam tuam: mecū q̄ seruaberis.

Ca. XXIII.

Hec annūciauerunt dauid. dicētes. Ecce philistijm oppugnant ceilaz: et diripiūt areas. Consuluit ergo dauid dñm dicens. Nū vadam ⁊ pcuciam

philisteos istos? Et ait dñs ad dauid. Vade et pcucies philisteos: ⁊ saluabis ceilam. Et dixerũt viri q̃ erãt cũ dauid ad eũ. Ecce nos h̃ in iudea consistentes timem⁹: q̃nto magis si ierim⁹ in ceilam aduersũ agmina philistiꝰ. Kursum g̃ dauid ꝓsuluit dñm. Qui rñdens ait ei. Surge ⁊ vade in ceilã. Ego enim t̃dam philisteos in manu tua. c Abijt ergo dauid ⁊ viri ei⁹ in ceila: ⁊ pugnauit aduersũ philisteos. Et abegit iumenta eoꝝ: et pcussit eos plaga magna: et saluauit dõ habitatores ceile. Porro eo tpe quo fugiebat abiathar fili⁹ achimelech ad dõ i ceilam: ephot secũ hñs descenderat. Nũciatũ est aũ saul: qõ venisset dõ in ceilam. Et ait saul. Tradidit eũ dñs in manus meas. conclususq̃ est introgressus vrbem: in qua portæ ⁊ sere sũt. Et p̃cepit saul omni ꝑplo: vt ad pugnam descenderet in ceilam. ⁊ obsideret dõ ⁊ viros ei⁹. Qõ cũ rescisset dauid qꝝ præparet ei saul clam malũ: dixit ad abiathar sacerdotẽ. Applica ephot! Et ait dõ. Dñe deus isrl̃ audiuit famam ſu⁹tu⁹ q̃ disponat saul venire ad ceilam: vt euertat vrbem ꝑ̃ me. Si t̃dent me viri ceile ĩ man⁹ ei⁹: et si descendet saul sicut audiuit ſu⁹ tuus: dñe deus isrl̃ indica ſuo tuo! Et ait dñs. Descendet. Dixitq̃ rursũ dauid. Si tradent me viri ceile. et viros q̃ sunt mecũ in man⁹ saul! Et dixit dñs. Tradent. Surrexit ergo dõ ⁊ viri ei⁹ q̃ sexcenti: ⁊ egressi de ceila huc atq̃ illuc vagabañ incerti. Nũciatũq̃ est saul qõ fugisset dauid de ceila et saluat⁹ esset: q̃obrem dissimulauit exire. Morabañ aũ dauid in deſto ĩ locis firmissimis: mansitq̃ ĩ monte solitudis ziph in monte opaco. Querebat eũ tñ saul cunctis diebꝰ: ⁊ non tradidit eũ dñs in manus g eius. Et vidit dauid qꝝ egressus esset saul: vt q̃reret aĩam eius. Porro dauid erat in deſto ziph in silua. Et surrexit ionathas filius saul et abijt ad dauid in siluam: et cõfortauit man⁹ eius in deo. dixitq̃ ei. Ne timeas. Neq̃ enim inueniet te man⁹ saul patris mei. Et tu regnabis super isrl̃: et ego ero tibi secundus. Sed et saul pater meus scit hoc. Percussit ergo vterq̃ fedus corã dño. Mansitq̃ dõ in silua: ionathas autẽ h reuersus est in domũ suam. Ascenderunt aũ ziphei ad saul in gabaa dicentes. Nõne ecce dõ latitat apud nos ĩ locis tutissimis

q silue in colle achille. que est ad dextram deserti! Nunc ergo sicut desiderauit aĩa tua vt descenderes descende: nr̃m aũ erit vt tradam⁹ eũ in man⁹ regis. Dixitq̃ saul. Bñdicti vos a dño: qꝝ doluistis vicem meam. Abite ergo oꝛo ⁊ diligenti⁹ prepatæ. ⁊ curiosi⁹ agite: ⁊ considerate locũ vbi sit pes ei⁹ vel quis viderit eũ ibi vbi dixistis. Recogitat enim de me: q̃ callide insidier ei. Considerate ⁊ videte oĩa latibula ei⁹ in q̃bus absconditꝰ: ⁊ reuertimĩ ad me ad rem certaꝝ. vt vadam vobiscũ. Qõsi etiam in terraꝝ se obstruxerit: pscrutaboꝛ eũ in cunctis milibus iuda. At illi surgentes abierũt in ziph ante saul. Dauid aũ ⁊ viri eius erant in deserto maon ĩ campestribꝰ. ad dextram iesimuth. Iuit ergo saul et socij ei⁹ ad q̃rendum eũ. Et nunciatũ est dauid: statiq̃ descendit ad petrã ⁊ versebañ in deſto maon. Qõ cũ audisset saul: psecut⁹ est dõ in deſto maon. Et ibat saul ⁊ viri ei⁹ ad latus mõtis ex parte vna: dauid aũ et viri ei⁹ erant in latere mõtis ex parte altera. Porro dauid desperabat se posse euadere a facie saul b Itaq̃ saul et viri ei⁹ in modũ coꝛone cingebant dauid ⁊ viri eius: vt caperent eos. Et nuncius venit ad saul dicens. Festina ⁊ veni: quoniam infoderunt se philistijm super terraꝝ. Reuersus est ergo saul desistẽs psequi dauid et perrexit in occursũ philistinoꝝ. Propter hoc vocauerũt locum illum petram diuidentẽ. Ca. XXIIII.

Ascendit ergo dauid inde: ⁊ habitauit in locis tutissimis engaddi. Cũq̃ reuersus eẽt saul postq̃ persecut⁹ est philisteos: nunciauerũt ei dicẽtes. c Ecce dauid ĩ deserto est engaddi. Assumẽs ergo saul tria milia electoꝝ virorꝝ ex omni israel. perrexit ad inuestigandum dauid et viros eius: etiam super abruptissimas petras que solis ibicibus puie sunt. Et venit ad caulas ouium q̃ se offerebant vianti. eratq̃ ibi spelunca: quaꝝ ingressus est saul vt purgaret ventrẽ. Porro dauid ⁊ viri ei⁹ in interiori pte spelũce latebant. Et dixerũt sui dauid ad eũ. Ecce dies de qua locut⁹ ẽ dñs ad te: ego tradam tibi inimicũ tuum vt facias ei sic̃ placuerit tibi ĩ oculis tuis. Surrexit ergo dauid: ⁊ p̃scidit oraꝝ clamidis saul silenter. d Post hec percussit coꝛ suũ dauid: eoq̃ abscidisset oram clamidis saul

Dixitq; ad viros suos. Propici? sit mihi dñs ne faciam hanc rem dño meo xpo dñi vt mittaz manũ meaz in eũ: qz xpc dñi est. Eliuit dñs: qz nisi dñs pcusserit eũ. aut dies ei? venerit vt moriat. aut descẽdens i pliũ pierit: ꝓpici? sit mihi dñs vt non mittã manũ meaz in xpm dñi. Et ꝓfregit dauid viros suos ſmonibꝫ istis: et nõ ꝑmisit eos vt cõsurgerẽt in saul. Porro saul exurgẽs de spelũca: pgebat cepto itinere. Surrexit aũ dauid pt? eum: et egressus de spelunca clamauit pt? tergũ saul dicẽs. Dñe mi rex. e Et respexit saul pt? se: et inclinans se dauid ꝓnus in terram adorauit. Dixitq; ad saul. Quare audis verba hoim loqntium: dauid qrit malũ aduersum te? Ecce hodie videt oculi tui. q? tradiderit te dñs i manu mea i spelunca: et cogitaui vt occiderẽ te: sed pepcit tibi oclus me?. Dixi enim. Nõ extẽdam manũ meam in dñm meũ: qz xpc dñi est. Quinpoci? pater mi vide z cognosce oram clamidis tue in manu mea: qũo cũ precideremz sũmitatẽ clamidis tue. nolui extendere manũ meam in te. Animaduerte z vide: quoniaz ñ est in manu mea malũ neq; iniqtas: neq; peccaui in te. Tu aũ insidiaris aĩe mee: vt auferas eam. f Judicet dñs inter me z te et vlciscat me dñs ex te: man? aũ mea non sit in te sicut dr in puerbio ãtiquo. Ab impijs egredietur impietas. Man? g̃ mea non sit in te. Quẽ psequeris rex isrl quem pseqris? Canez mortuũ pseqris: et pulicem vnũ. Sit dñs iudex z iudicet inter me z te: z videat z iudicet cãm meaz: z eruat me ꝺ manu tua. Cũ aũ complesset dauid loqns ſmones huiuscemodi ad saul: dixit saul. Nũquid vox hec tua est fili mi dauid? g Et leuauit saul voce suaz: z fleuit: dixitq; ad dauid. Justior tu es q̃ ego. Tu enim tribuisti mihi bona: ego aũt reddidi tibi mala. Et tu indicasti mihi hodie q̃ feceris mihi bona: qũo tradiderit me dñs in manu tua: et ñ occideris me. Quis enim cũ inuenerit inimicũ suũ dimittet eũ in via bona? Sed dñs reddat tibi vicissitudinem hanc: ꝓ eo q̃ hodie opatus es in me. Et nunc qz scio q̃ certissime regnãturus sis et habitur? in manu tua regnũ israel. iura mihi in dño ne deleas semen meũ pt? me: neq; auferas nomez meũ de domo pris mei. Et iurauit dauid sauli. Abijt g̃ saul i domũ suam: et dauid et viri ei? ascenderũt ad tutiora loca.

Ca. XXV

Mortuus est aũ samuel: et cõgregat? est vniuersus isrl z planxerũt eum nimis: et sepelierũt eũ in domo sua in ramatha. Consurgẽsq; dauid: descendit in desrtũ pharan. Erat aũ vir qspiam i soli tudine maon. z possessio ei? in carmelo: et hõ ille magnus nimis: erãtq; ei oues tria milia z mille capre. Et accidit vt tonderet̃ grex ei? in carmelo. Nomẽ aũ viri illi? erat nabal: z nomen uxoris ei? abigail. Eratq; mulier illa prudẽtissima z spetiosa. Porro vir ei? dur? et pessim?: et malitiosus. Erat aũ de genere caleph. Cuz aũ audisset dauid in desrto q̃ tõderet nabal gregem suũ: misit decẽ iuuenes et dixit eis. Ascendite in carmelũ: z venietis ad nabal z salutabitis eũ: ex noĩe meo pacifice: z sic dicetis. Sit frĩbus meis pax z tibi pax z domui tue pax: et oĩbꝫ q̃cũq; habes sit pax. Audiui q̃ tõderent pastores tui greges tuos q̃ erant nobiscũ in desrto. Nũq̃ eis molesti fuim?: nec aliqñ defuit eis quicq̃ de grege omni tpe q̃ fuerũt nobiscũ in carmelo. Interroga pueros tuos: z indicabũt tibi. Nunc g̃ inueniant pueri tui grãm i oculis tuis. In die enim bona venim? ad te. Quodcũq; inuenerit manus tua da ſuis tuis: et filio tuo dauid. Cũq; venissent pueri dauid. locuti sunt ad nabal omnia verba hec ex nomine dauid et siluerunt. Rñdens aũ nabal pueris dauid. ait. Quis est dauid et qs est fili? ysai? Hodie increuerũt ſui: q̃ fugiũt dños suos. Tollaz g̃ panes meos z aqs meas et carnes pecor q̃ occidi tonsoribus meis: et dabo viris quos nescio vñ sint? Regressi sunt aũ pueri dauid p viam suaz: z reuersi venerũt. z annũciauerũt ei omnia verba q̃ dixerat nabal. Tũc ait dauid pueris suis. Accingat̃ vnusqsq; gladio suo. Et accincti sunt singuli gladijs suis. Accinctusq; ẽ et dauid ense suo: et secuti sunt dauid q̃si quadringenti viri. h Porro ducenti remanserunt ad sarcinas. Abigail autem uxori nabal. nunciauit vn? de pueris suis dicẽs. Ecce dauid misit nũcios de deserto vt benedicerent dño nro: z auersat? est eos. Hoĩes isti boni satis fuerunt nobis z nõ molesti: nec quicq̃ aliqñ perijt omni tpe q̃ fuimus conuersati cũ eis in deserto. pro muro erant

nobis tam in nocte q̄ in die omnib⁹ diebꝫ quib⁹ pauim⁹ apud eos greges. Quāobrez considera ꝛ recogita q̄d facias: q̄niam cō-
pleta ē malicia aduersū viꝝ tuū ꝛ aduersū domū tuaz: ꝛ ipse fili⁹ ē belial. ita vt nemo
c possit ei loqui. ¶Festīauit igr̄ abigail. ꝛ tu-
lit ducētos panes. ꝛ duos vtres vini ꝛ q̄n-
q3 arietes coctos ꝛ q̄nq3 sata polentæ: ꝛ cē-
tū ligaturas vuepasse. et ducentas massas
caricaꝝ. et posuit sup azinos: dixitq3 pue-
ris suis. ¶Precedite me: ꝛ ecce ego pt⁹ tergū
sequar vos. Viro aī suo nabal nō indica-
uit. Cū ergo ascendisset azinū et descende-
ret ad radicem montis: dauid et viri eius
descendebant in occursū ei⁹. Quib⁹ et illa
occurrit. Et ait dō. vere frustra fuaui oīa
q̄ hui⁹ erant in deserto: et nō periit quicq̄ de
cūctis q̄ ad eū ptinebant: et reddidit mihi
malū p bono. Hec faciat dñs inimicis dō
et hec addat: si reliq̄o de omīb⁹ q̄ ad ipm
d ptinent vsq3 mane mingentem ad pietem.
¶Cum aī vidisset abigail dauid festinauit ꝛ
descendit de azino: et pcidit coram dō sup
faciē suam ꝛ adorauit sup terrā: et cecidit
ad pedes ei⁹ et dixit. In me sit dñe mi hec
iniq̄tas. Loquaī obsecro ancilla tua in au
ribꝫ tuis: et audi vba famle tue. Ne ponat
oro dñs me⁹ rex cor suū super viꝝ istū ini-
quū nabal. quoniaz fm nomen suū stult⁹
est: et ē stultitia cū eo. Ego aī ancilla tua
non vidi pueros tuos dñe mi: q̄s misisti.
e ¶Nunc g̃ dñe mi viuit dñs ꝛ viuit aīa tua q̄
phibuit te ne venires ī sanguinē: ꝛ salua-
uit manū tuam tibi. Et nūc fiant sicut na
bal inimici tui: ꝛ q̄ quer̄t dño meo maluz.
Qua ꝓpter suscipe bñdictōnem hanc quam
attulit ancilla tua tibi dño meo: ꝛ da pue-
ris q̄ sequunt̄ te dñm meū. Aufer iniq̄ta-
tē famule tue. ¶Faciens enī faciet dñs tibi
dño meo domū fidelem: qr̄ plia dñi dñe mi
tu pliaris. Malicia g̃ non inueniaī in te:
oīb⁹ diebꝫ vite tue. Si enī surrexerit aliq̄s
hō psequens te vel q̄rens aīam tuam: erit
aīa dñi mei custodita q̄ in fasciculo viuē-
tiū apud dñm deū tuum. Porro inimicoꝝ
f tuoꝝ aīa rotabit. q̄si in impetu et circulo
funde. ¶Cum ergo fecerit tibi dñs dño meo
oīa hec q̄ locut⁹ est bona de te. ꝛ ꝓstituerit
te ducē sup isrl̄: nō erit tibi hoc ī singultū
et in scrupulū cordis dño meo q̄ effuderis
sanguinē innocuū: aut ipse te vlt⁹ fueris.

Et cū benefecerit dñs dño meo. recordabe
ris ancille tue: et tu bñfacies ei. Et ait dō
ad abigail. Benedict⁹ dñs deus isrl̄ qui mi
sit te hodie in occursum meū: ꝛ bñdictum
eloq̄um tuū: ꝛ benedicta tu q̄ phibuisti me
hodie ne irem ad sanguinē ꝛ vlciscerer me
manu mea. Alioq̄n viuit dñs de⁹ isrl̄. qui
phibuit me ne malū facerem tibi: nisi cito
venisses in occursū mihi. non remansisset
nabal vsq3 ad lucē matutinam mīgens ad
g pietē. ¶Suscepit ergo dō de mann ei⁹. oīa q̄
attulerat ei: dixitq3 ei. Vade pacifice in do
mū tuam. Ecce audiui vocē tuaz: ꝛ hono-
raui faciē tuā. Venit aī abigail ad nabal.
Et ecce erat ei ꝓuiuiū in domo ei⁹ q̄si ꝓui-
uiū regis: ꝛ cor nabal iocundū. Erat enim
ebri⁹ nimis: ꝛ ñ indicauit ei ꝟbum pusillū
aut gñde vsq3 mane. Diluculo aī cū digel
lisset vinū nabal: īdicauit ei uxor sua ꝟba
hec. Et emortuū est cor ei⁹ intrīsec⁹ et fact⁹
est quasi lapis. Cūq3 pertransissent decem
dies: percussit dominus nabal ꝛ mortu⁹ ē.
Qō cum audisset dō mortuum esse nabal.
ait. Benedict⁹ dñs q̄ iudicauit cām oppro-
brij mei de manu nabal: ꝛ ꝟuū suum custo
h diuit a malo: et maliciam nabal reddidit
dñs in caput ei⁹. ¶Misit ergo dō ꝛ locutus
est ad abigail: vt sumeret eā sibi in uxorē.
Et venert̄ pueri dauid ad abigail ī carme- c
lum: ꝛ locuti sunt ad eaz dicentes. Dauid
misit nos ad te: vt accipiat te sibi ī uxorē.
Que ꝓsurgens adorauit pna in terram: et
ait. Ecce famula tua sit in ancillam: vt la-
uet pedes ꝟuoꝝ dñi mei. Et festīauit ꝛ sur-
rexit abigail ꝛ ascendit sup azinū: et q̄nq3
puelle ierunt cū ea pedisseque ei⁹. Et secu-
ta est nūcios dauid: ꝛ facta ē illa uxor. Hoz
et achinoen accepit dauid de iesrael: et fu-
it utraq3 uxor ei⁹. Saul aī dedit michol fi
liam suam uxorē dauid. phalchi filio lais:
qui erat de gallim. ¶Ca. XXVI.

Pa ET venerunt ziphei ad saul in ga-
baa dicentes. Ecce dō absconditꝰ
est in colle achille: q̄ est ex aduerso
solitudinis. Et surrexit saul ꝛ descendit ī
deꝛtū ziph. et cū ea tria milia uiroꝝ de ele-
ctis isrl̄: vt q̄reret dauid in deꝛto ziph. Et
castrametat⁹ ē saul in gabaa achille: q̄ erat
ex aduerso solitudis in via. Dauid autem
habitabat in deꝛto. Videns aūt q̄ venisset

saul post se in deptū: misit explorato⁹es et didicit q illuc venisset certissime. Et surrexit dauid clam: q venit ad locū vbi erat saul. Cūq vidisset locū ī q̄ dormiebat saul q abner filiꝰ ner p̄nceps milicie eiꝰ. q saulē dormientē in tēto⁹io et reliquū vulgꝰ p circuitū eiꝰ: ait dauid ad achimelech ethēū q abisai filiū saruie frēm ioab dicens. Quis descendet mecū ad saul ī castra? Dixitq; abisai. Ego descendaz tecū. Venerūt g̃ dauid et abisai ad p̄l'm noctē: q inuenerūt saul iacentē et dormientē in tēto⁹io. q hastaz fixā in terra ad caput eiꝰ: abner aū q p̄l'm dormientes in circuitu eiꝰ. Dixitq; abisai ad dauid. Concluſit deꝰ inimicū tuū hodie in manꝰ tuas. Nūc g̃ pfodiam eū lancea in tra semel: et scōo opꝰ ñ erit. Et dixit dauid ad abisai. Ne interficias eū. Quis enī extendet manū suam in x̄pm dñi: q īnocēs erit? Et dixit dō. Viuit dñs: q⁹ nisi dñs p̄cusserit eū aut dies eiꝰ venerit vt moriaū. aut ī p̄liū descēdens pierit: p̄piciꝰ mihi sit dñs ne extēdam manū meaz in x̄pm dñi. Nunc igiū tolle hastam q̄ est ad caput eiꝰ q ciphū aq̄: q abeam. Tulit igiū dō hastā. q ciphū aque q erat ad caput eiꝰ: et abierūt. Et non erat quiſq̄ qui videret q intelligeret q euigilaret: ſz omēs dormiebant: q⁹ sopor dñi irruerat sup eos. Cūq transisset dauid ex aduerso. et stetisset ī vertice mōtis de lōge et esset grā de interuallū inter eos: clamauit dauid ad p̄l'm et ad abner filiū ner dicēs. Nonne rñdebis abner? Et rñdens abner ait. Quis es tu q̄ clamas: q inq̄etas regē? Et ait dauid ad abner. Nūquid nō vir tu es? Et q̄s aliꝰ sil'is tui in isr'l? Quare ergo nō custodisti dñm tuū regez? Ingressus ē enī vnꝰ de turba: vt interficeret regē dñm tuū. Non ē bonū hoc q̄d fecisti? Viuit dñs q̄niā filij mortis estis vos: q⁹ ñ custodistis dñm vr̄m x̄pm dñi. Nūc ergo vide vbi sit hasta regis et vbi sit ciphꝰ aque q̄ erat ad caput eiꝰ. Cognouit aū saul vocē dauid: q dixit. Nunquid vox hec tua fili mi dauid? Et ait dauid. Vox mea dñe mi rex. Et ait. Quam ob causam dñs meꝰ p̄sequit͛ seruū suū? Quid feci: aut q̄d est malū in manu mea? Nūc g̃ audi oro dñe mi rex ꝓba serui tui. Si dñs incitat te aduersū me: odoret͛ sacrificium. Si aūt filij hominū: maledicti sunt in cōspectu dñi q̄ eiecerunt me hodie vt non habitez in hereditate dñi. dicentes: vade serui dijs alienis. Et nūc non effundaū sanguis meus in terra coraz dño: q⁹ egressus ē rex israel vt q̄reret pulicem vnū sicut p̄sequit͛ perdix in montibus. Et ait saul. Peccaui. Reuertere fili mi dauid. Nequaq̄ enī vlt̄ tibi malefaciam. eoq⁹ p̄ciosa fuerit anima mea in oculis tuis hodie. Apparet enim q stulte egerim: q ignorauerim mlta nimis. Et rñdēs dauid ait. Ecce hasta regis: trāseat vnꝰ de pueris regis et tollat eam. Dñs aūt retribuet vnicuiq⁹: ſm iusticiam suaz et fidem. Tradidit enim te dñs hodie ī manū meam: et nolui extendere manū meam in x̄pm dñi. Et sicut magnificata ē anima tua hodie in oculis meis: sic magnificetur aīa mea ī oculis dñi et liberet me de omni āgustia. Ait ergo saul ad dauid. Benedict͛ tu fili mi dauid. Et q̄dem faciens facies: q potens poteris. Ca. XXVII.

Dixit aū dauid in viaz suam: q saul reuersus est in locum suum. Et ait dauid in corde suo. Aliq̄n incidaz vna die in manus saul. Nonne vt meliꝰ est vt fugiam. et saluer in tra philistinoꝝ: vt desperet saul. cessetq⁹ me q̄rere ī cunctis finib⁹ isr'l. Fugiaz ergo manꝰ eiꝰ. Et surrexit dauid: et abijt ipse q sexcenti viri cū eo ad achis filiū maoch regē geth. Et habitauit dauid cū achis in geth: ipse et viri eiꝰ: et domꝰ eiꝰ et due vxores eiꝰ. achinoez iesrahelites q abigail vxor nabal carmeli. Et nunciatū est saul q̄ fugisset dauid in geth et nō addidit vltra q̄rere eū. Dixit autem dauid ad achis. Si inueni grām in oculis tuis det͛ mihi locus in vna vrbiū regionis huiꝰ vt habitem ibi. Cur enim manet seruus tuus in ciuitate regis tecū? Dedit ita ei achis in die illa sicelech. Propt͛ quam causam facta est sicelech regū iuda: vsq⁹ in diē hanc. Fuit aū numerꝰ dier⁹ q̄bus habitauit dauid in regione philistinoꝝ quatuor mensiū. Et ascendit dauid et viri eius: et agebant p̄das de gesuri. et de gezre. et de amalechitis. Hij enim vagi habebant͛ in terra antiq̄tus. euntibus sur vsq⁹ ad terram egipti. Et p̄cuciebat dauid omnem terraz illoꝝ nec relinq̄bat viuentem vir⁹ et mulierem: tollensq⁹ oues et boues et azinos et camelos et vestes reuertebat͛: et veniebat ad achis. Dicebat autem ei achis. In quē

rruisti hodie. Rñdebat dauid. Conſ meridiem iude et contra meridiem hieramel: et contra meridiem ceni. Vir ꝙ mulierem non viuificabat dauid: nec adducebat in geth dicẽs: ne forte loquant aduersũ nos. Hec fecit dauid: et hoc erat decretũ illi oĩbus diebꝫ ꝗbus habitauit in regione philistinoꝝ. Credidit ḡ achis dõ dicens. Mlta mala opatus est ꝓtra ꝓpl'm suum isrl'. Erit igit mihi ſu9 sempit̃nus. Ca. XXVIII.

In Factum est aũ in diebꝫ illis: congregauerũ philistijm agmina sua vt preparent̃ ad bellũ ꝑ isrl'. Dixitꝙ achis ad dauid. Sciens nũc scito: quoniã mecum egredieris in castris. tu ꝙ viri tui. Dixitꝙ dauid ad achis. Nũc scies q̃ factu rus est ſu9 tuus. Et ait achis ad dauid. Et ego custodem capitis mei ponam te cũctis diebꝫ. Samuel aũ mortu9 est planxitꝙ eũ omnis isrl': et sepelier̃t eũ in ramatha vrbe sua. Et saul abstulit magos et ariolos de tẽra: ꝙ int̃fecit eos q̃ phitones habebant in ventre. Congregatiꝙ sunt philistijm et venerũt ꝙ castrametati sunt in sunaz. Cõgregauit aũ ꝙ saul vniuersũ isrl': ꝙ venit in gelboe. Et vidit saul castra philistijm ꝙ timuit: et expauit cor ei9 nimis. Consuluitꝙ dñm: et non rñdit ei neqꝫ ꝑ somnia neqꝫ ꝑ sacerdotes neqꝫ ꝑ ꝓphas. Dixitꝙ saul seruis suis. Queritꝫ mihi mlierez bñtem phitonem: ꝙ vadam ad eaz ꝙ sciscitabor ꝑ illã. Et dixer̃t ſui ei9 ad eũ. Est mlier phitonez bñs in endor. Mutauit ḡ habitũ suũ. vesti tusꝙ est alijs vestimẽtis: ꝙ abijt ipse ꝙ duo viri cũ eo: veneꝛtꝙ ad mulierẽ noctꝫ. ꝙ ait illi. Diuina mihi ĩ phitone: ꝙ suscita mihi quẽ dixero tibi. Et ait mlier ad eũ. Ecce tu nosti q̃nta fecerit saul: ꝙ qũo eraserit magos et ariolos de tra. Quare ḡ insidiaris aĩe mee vt occidar? Et iurauit ei saul ĩ dño dicens. Viuit dñs: qꝛ ñ eueniet tibi quicq̃ mali ꝓpt̃ hanc rem. Dixitꝙ ei mulier. Quẽ suscitabo tibi? Qui ait. Samuelem suscita mihi. Cũ aũ vidisset mlier samuelẽ: exclamauit voce magna: ꝙ dixit ad saul. Quare imposuisti mihi? Tu es enĩ saul. Dixitꝙ ei rex. Noli tĩere. Quid vidisti? Et ait mulier ad saul. Deos vidi ascẽdentes ỏ terra. Dixitꝙ ei. Qualis est forma ei9? Que ait. Vir senex ascendit: et ipe amict9 est pallio. Et ĩtellexit saul qỏ samuel esset: ꝙ inclinauit se sup faciem suã in tẽra: ꝙ adorauit. Dixit aũ samuel ad saul. Quare inq̃etasti me vt suscitarer? Et ait saul. Coartor nimis. Siq̃dem philistijm pugnant aduersũ me. ꝙ deus recessit a me: ꝙ exaudire me noluit neqꝫ in manu ꝓphetarꝫ neqꝫ ꝑ somnia. Vocaui ergo te: vt oñderes mihi q̃d faciã. Et ait samuel. Quid int̃rogas me cũ dñs recesserit a te. et transierit ad emulũ tuũ? Faciet enim tibi dñs. sicut locut9 est ĩ manu mea: ꝙ scindet regnũ tuũ de manu tua. et dabit illud ꝓximo tuo dauid: qꝛ nõ obedisti voci dñi. neqꝫ fecisti iram furoꝛis ei9 in amelech. Idcirco qỏ pateris fecit tibi dñs hodie: et dabit dñs etiam israel tecum in manu philistijm. Cras autem tu et filij tui mecum eritis: sed et castra israel tradat dñs in manus philistijm. Statiꝫ saul cecidit porrectus in terram. Extimuerat enĩ verba samuelis et robur non erat in eo: qꝛ non comederat panẽ tota die illa. Ingressa est itaqꝫ mulier illa ad saul. Conturbat9 enim erat valde. Dixitꝙ ad eum. Ecce obediuit ancilla tua voci tue. ꝙ posui animaz meam ĩ manu mea: ꝙ audiui sermones tuos quos locutus es ad me. Nunc igit̃ audi et tu vocem ancille tue: et ponaz coram te buccellam panis vt comedens ꝓualescas. et possis iter agere. Qui rẽnuit ꝙ ait. Non comedam. Coegerunt autem eum ſui sui et mulier: et tandem audita voce eoꝝ surrexit de tẽra: et sedit sup lectum. Mulier autem illa habebat vitulum pascualem in domo: et festinauit ꝙ occidit eũ. Tollensꝙ farinam miscuit eam et coxit azima: ꝙ posuit ante saul et ante seruos eius. Qui cuz comedissent surrexerunt et ambulauerũt per totam noctem illam. Ca. XXIX

Congregata sunt ergo philistijm vniuersa agmina in aphech. Sed ꝙ israel castrametat9 est sup fontem q̃ erat in iesrahel. Et satrape q̃dem philistijm incedebant ĩ centurijs et milibꝫ: dauid aũ et viri eius erant in nouissimo agmine cũ achis. Dixerũtꝙ pncipes philistijm ad achis. Quid sibi volũt hebrei isti? Et ait achis ad pncipes philistijm. Nũquid ignoratis dauid q̃ fuit seruus saul regis isrl' ꝙ est apud me multis diebus vel annis? Et non

inueni in eo quicq̃ ex die q̃ transfugit ad me: vsq; in die hanc. Irati sunt at̃ aduersus eũ pncipes philistijm: ⁊ dixerũt ei. Reuertat̃ vir ⁊ sedeat in loco suo in q̃ pstituisti eũ: ⁊ non descendat nobiscũ in pliũ: ne fiat nob aduersari⁹ cũ pliari cepim⁹. Quo enim alit̃ poterit placare dñm suũ: nisi in capitib⁹ nr̃is? Nõne iste est dauid cui cantabant i chꝛis dicẽtes. pcussit saul i milibus suis: ⁊ dauid in decẽ milib⁹ suis? Eloca uit g̃ achis dꝛ: et ait ei. Viuit dñs qꝛ rect⁹ es ⁊ bonus in pspcu meo: et exit⁹ tu⁹ ⁊ introit⁹ tu⁹ mecũ est in castris. Et nõ inueni i te quicq̃ mali. ex die q̃ venisti ad me vsq; in die hanc: sed sat̃ pis non places. Reuertere g̃ et vade in pace: ⁊ non offendas oculos sat̃ pꝛ; philistijm. Dixitq; dꝛ ad achis Quid enī feci: ⁊ qd inueniſti i me puo tuo a die q̃ fui in pspectu tuo vsq; in die hanc. vt nõ veniam ⁊ pugnẽ cont̃ inimicos dñi mei regis? Rñdens aũt achis. locut⁹ est ad dauid. Scio qꝛ bon⁹ es tu i oculis meis sic̃ angelus dei: sed pncipes philistiꝫ dixer̃t Non ascendet nobiscũ in preliũ. Igit̃ consurge mane tu et pui dñi tui q̃ venerũt tecũ: et cum de nocte surrexeritis ⁊ cepit diluescere pgite. Surrexit itaq; de nocte dꝛ ipse et viri ei⁹: vt pficiscerent̃ mane et reuertꝛentꝛ ad terram philistijm. Philistijm at̃ ascender̃t in iesrahel. Ca. XXX

Qui cũ venissent dauid et viri ei⁹ in sicelech die tcia: amalechite impetum fecerant ex pte australi i sicelech: et pcusserant sicelech ⁊ incenderãt eaz igni. Et captiuas duxer̃t mulieres ex ea a minimo vsq; ad magnũ: ⁊ non interfecer̃t quenq̃: sed secum duxer̃t ⁊ pgebant itinere suo. Cũ ergo venisset dauid ⁊ viri ei⁹ ad ciuitatẽ ⁊ inuenissent eam succensam igni et vꝛores suas ⁊ filios suos ⁊ filias ductas eẽ captiuas: leuauer̃t dauid ⁊ pꝛlus q̃ erat cũ eo voces suas: et planxer̃t donec deficerent in eis lacrime. Siqdem et due vꝛores dauid captiue ductꝛ fuerãt: achinoez iesrahelites. et abigail vꝛor nabal carmeli. Et contristat⁹ est dauid valde. Dolebat enim eum pꝛlus lapidare: qꝛ amara erat aĩa vniuscuiusq; viri sup filijs suis ⁊ filiab⁹ Confortat⁹ est aũ dauid i dño deo suo: ⁊ ait ad abiathar sacdotẽ filiũ achimelech Applica ad me epbot. Et applicauit abiathar epbot ad dauid: et consuluit dauid dñm dicens. Persequar latrũculos hos et cõprehẽdam eos an nõ? Dixitq; ei dñs. Persequꝛe: absq; dubio enī pꝛehẽdes eos: ⁊ excucies pdaz. Abijt g̃ dauid. ipse et sexcenti viri q̃ erant cũ eo et venerunt vsq; ad tꝛrentẽ besoꝛ: ⁊ lassi q̃dam substitert. Persecutus est aut̃ dauid: ipse et quadrĩgenti viri cũ eo: substiterant enim ducẽti: q̃ lassi transire non potꝛerant tꝛrentꝛ besoꝛ. Et inuener̃t vir egipcium in agro: et adduxer̃t eum ad dauid. Dederuntq; ei panem vt comederet ⁊ biberet aquã sed et fragmẽ masse carꝛ: az et duas ligaturas vuepasse. Qui cũ comedisset reuersus est spũs ei⁹: et reuocillatus est. Non enī comederat panẽ neq; biberat aquam trib⁹ diebꝫ ⁊ trib⁹ noctib⁹. Dixit itaq; ei dꝛ. Cui⁹ es tu vel vnde: ⁊ quo pgis? Qui ait. Puer egipci⁹ ego sum: pu⁹ viri amalechite. Dereliquit aũ me dñs meus: qꝛ egrotare cepi nudiustercius. Siqdem nos erupim⁹ ad australẽ plagam cerethi. et pꝛ iudam et ad meridiẽ caleph: ⁊ sicelech succendim⁹ igni Dixitq; ei dauid. Potes me ducere ad istũ cuneũ? Qui ait. Jura mihi p deum: qꝛ non occidas me: ⁊ non tradas me in man⁹ dñi mei: et ego ducaz te ad cuneum istũ. Et iurauit ei dauid. Qui cũ duxisset eum: ecce illi discũbebant sup faciem vniuerse terre: comedentes ⁊ bibentes ⁊ q̃ festũ celebrantes diem. pꝛo cuncta preda ⁊ spolijs q̃ cepant ꝺ terra philistijm: ⁊ de tra iuda. Et pcussit eos dauid a vespa vsq; ad vesperam altert⁹ diei: et non euasit ex eis quisq̃ nisi tantũ quadringenti viri adolescentes q̃ ascenderant camelos ⁊ fugerant. Eruit g̃ dauid oĩa q̃ tulerant amalechite: et duas vꝛores suas eruit nec defuit quisq̃ a puo vsq; ad magnũ tam de filijs q̃ de filiabꝫ et de spolijs: et q̃cunq; rapuerant omĩa reduxit dauid: ⁊ tulit vniuersos greges et armenta ⁊ minauit añ faciem suam. Dixeruntq;. Hec est preda dauid. Venit autem dauid ad ducẽtos viros q̃ lassi substiterãt nec sequi potꝛerant dꝛ: ⁊ residere eos iusserat in tꝛrentꝛ besoꝛ. Qui egressi sunt obuiaz dauid: et pꝛo qui erat cũ eo. Accedẽs autem dauid ad pꝛm: salutauit eos pacifice. Rñdensq; vnus vir pessim⁹ et iniqu⁹ de viris qui erant cum dauid dixit. Quia nõ venerunt nobiscũ non dabimus eis quicq̃

de preda quã eruim⁹:sed sufficiat vnicuiqz vxor sua et filij: quos cum acceperint: recedant. Dixit autẽ dauid. Non sic facietis fratres mei de hijs q̃ tradidit nobis dñs et custodiuit nos:et dedit latrunculos qui eruperant aduersum nos in man⁹ nostras: nec audiet vos quisq̃ sup ꝓmone hoc. Eq̃ enim pars erit descendentis ad prelium et remanentis ad sarcinas: et similiter diuident. Et factũ est hoc ex die illa ⁊ deinceps constitutũ et prefinitũ et quasi lex in isr̃l: vsqz in diẽ hanc. Venit ergo dd in sicelech et misit dona de preda senioribꝫ iuda primis suis dicens. Accipite benedictõnem de preda hostium dñi. Hijs q̃ erant in bethel. et q̃ in ramoth ad meridiẽ:et q̃ in gether. et q̃ in aroer.et q̃ in sephamoth.et q̃ in esthama. et q̃ in rachal.et q̃ in vrbibꝫ hierameli.et q̃ in vrbibꝫ ceni.⁊ q̃ in rama.⁊ q̃ in lacu asan. ⁊ q̃ in athach.⁊ q̃ in ebron:⁊ reliquis q̃ erant in hijs locis in quibus commorat⁹ fuerat dd ⁊ viri ei⁹. ¶ Ca. XXXI

Philistijm autẽ pugnabant aduersum israel. Et fugerunt viri israel ante faciem philistijm:et ceciderũt interfecti in monte gelboe. Irrueruntqz philistijm in saul et in filios ei⁹:⁊ pcusserũt ionathan.et aminadab.⁊ melchisue filios saul:totũqz pondus pl̃ij versum est in saul. Et consecuti sunt eũ viri sagittarij: ⁊ vulnerat⁹ est vehemẽter a sagittarijs. Dixitqz saul ad armigerꝫ suum. Euagina gladium tuũ ⁊ interfice me:ne forte veniant in circũcisi isti ⁊ inficiant me illudentes mihi. Et noluit armiger ei⁹:fuerat enim nimio terrore pterritus. Arripuit itaqz saul gladium suũ:⁊ irruit sup eũ. Quod cũ vidisset armiger eius videlicet q̃ mortuus esset saul:irruit etiaz ipse sup gladium suum ⁊ mortu⁹ est cum eo. Mortu⁹ est ergo saul et tres filij eius ⁊ armiger illius:et vniuersi viri eius in die illa pariter. Videntes autẽ filij israel:q̃ erant trans vallem ⁊ trans iordanen qd fugissent viri israelite.et q̃ mortuus esset saul ⁊ tres filij eius: reliquerũt ciuitates suas et fugerunt. Venerũtqz philistijm:et habitauerunt ibi. Facta autem die altera venerunt philistijm vt expoliarent interfectos:et inuenerunt saul ⁊ tres filios ei⁹ iacentes in monte gelboe. Et preciderunt caput saul et expoliauerunt eum armis: et miserunt in terram philistinoꝝ per circuitum: vt annunciaretur in templo ydolorum et in populis. Et posuerunt arma eius in templo astaroth: corpus vero eius suspenderũt in muro bethsan. Qd cum vidissent habitatores iabes galaad q̃cunqz fecerant philistijm saul:surrexerunt omnes viri fortissimi ⁊ ambulauerunt tota nocte et tulerunt cadauera saul ⁊ cadauera filioꝝ ei⁹ de muro bethsan. Veneruntqz viri iabes galaad:et conbusserunt ea igni et tulerunt ossa eoꝝ et sepelierunt in nemore iabes et ieiunauerunt septem diebꝫ.

¶ Explicit liber regum prim⁹. Incipit liber regum secundus. ¶ Ca. pmum.

Factũ est autem postq̃ mortuus est saul vt dauid reuerterẽ a cede amalech: ⁊ maneret in sicelech duos dies. In die autem tercio apparuit homo veniens de castris saul veste conscissa:et puluere conspsus caput. Et vt venit ad dauid cecidit sup faciem suam: et adorauit. Dixitqz ad eum dauid. Vnde venis! Qui ait ad eum. De castris israel fugi. Et dixit ad eum dd. Quod est verbũ quod factũ est! Indica mihi. Qui ait. Fugit plus ex prelio:⁊ multi corruentes e plo mortui sunt:sed ⁊ saul ⁊ ionathas filius eius interierunt. Dixitqz dauid ad adolescentẽ qui nũciabat ei. Vñ scis quia mortuus est saul et ionathas filius eius! Ait adolescens qui nunciabat ei. Casu veni in montem gelboe.et saul incũbebat super hastam suam: porro currus ⁊ equites appropinquabant ei: et conuersus post tergum suum. Vidensqz me vocauit. Cui cum respondissem assum: dixit mihi. Quis naz es tu! Et aio ad eum. Amalechites ego sum. Et locutus est mihi. Sta sup me ⁊ infice me qm̃ tenent me angustie: ⁊ adhuc tota aĩa mea in me ẽ. Stansqz super eum. occidi illum. Sciebam enim qd viuere non poterat post ruinam. Et tuli dyadema quod erat in capite eius: et armillam de brachio illius: et attuli ad te dñm meũ huc. Apprehendens autez dauid vestimenta sua scidit. omnesqz viri qui erant cum eo: et planxerunt et fleuerunt

et ieunauerunt vsq; ad vespam sup saul ⁊ sup ionathan filiũ ei⁹ ⁊ sup pplm dñi ⁊ sup domũ isrl: eoq; corruissent gladio. Dixit q; dauid ad iuuenẽ q nũciauerat ei. Vnde es tu: Qui rñdit. Fili⁹ hois aduene amalechite ego sum. Et ait ad eũ dauid. Quare non timuisti mittere manũ tuaz. vt occideres xpm dñi: Vocansq; dd vnũ de pueris suis ait. Accedens irrue in eũ. Qui pcussit illũ: ⁊ mortu⁹ est. Et ait ad eũ dauid. Sanguis tu⁹ sup caput tuũ. Os enĩ tuũ locutũ est aduersũ te dicẽs: ego interfeci xpm dñi.

d Planxit aũt dd planctũ huiuscemodi sup saul et sup ionathan filiũ ei⁹: et pcepit vt docerẽt filios iuda planctũ sicut ⁊ scptũ est in libro iustoꝝ. Et ait. Cõsidera isrl'p hijs q mortui sunt: sup excelsa tua vulnerati. Incliti isrl' sup montes tuos interfecti sũt. Quo ceciderũt fortes. Nolite annũciare in geth neq; annũcietis in pplitis ascalonis: ne forte letentur filie philistijm: ne exultent filie incircũcisoꝝ. Montes gelboe nec ros nec pluuia. veniãt sup vos. Neq; sint agri pmiciaꝝ: q; ibi abiect⁹ est clipe⁹ fortiũ: clipe⁹ saul q̃si non esset unct⁹ oleo a sanguine

e interfectoꝝ ab adipe fortiũ. Sagitta ionathe nunq; rediit retrorsum: ⁊ gladi⁹ saul ñ ẽ reuersus inanis. Saul ⁊ ionathas amabiles ⁊ decori valde in vita sua: in morte q̃z ñ sunt diuisi. Aq̃lis velotꝛes: leonib⁹ fortiores. Filie isrl' sup saul flete q vestiebat vos coccino ĩ delicijs: q prebebat ornamẽta aurea cultui vro. Quo ceciderũt fortes ĩ plio: Jonathas ĩ excelsis tuis occisus est. Doleo sup te fr̃ mi ionatha decore nimis: ⁊ amabilis sup amorẽ mulieꝝ. Sicut mat̃ unicũ amat filiũ suũ: ita ego te diligebaz. Quomodo ceciderunt robusti: ⁊ perierũt arma bellica.

Ca. II.

f Igit̃ pt⁹ hec consuluit dauid dñm dicens. Nũ ascendam ĩ vnam de ciuitatib⁹ iuda: Et ait dñs ad eum. Ascende. Dixitq; dd. Quo ascẽdam: Et rñdit ei. In hebron. Ascendit g̃ dauid ⁊ due uxores ei⁹ achinoez iesrlites ⁊ abigail uxor nabal carmeli: sed et viros q erant cũ eo duxit dauid singlos cũ domo sua: ⁊ mansert in opidis hebron. Venerũtq; viri iuda et unxert ibi dauid: ut regnaret sup domũ iuda. Et nũciatum est dauid: q; viri iabes

g galaad sepelissent saul. Misit g̃ dauid nũcios ad viros iabes galaad: dixitq; ad eos Benedicti vos a dño qui fecistis misericordiaz hanc cũ dño vestro saul: et sepelistis eum. Et nũc retribuet q̃z vobis dñs misericordiaz et veritatẽ: et ego reddam grãm eoq; fecistis verbũ istud. Confortent̃ man⁹ vre: et estote filij fortitudinis: licet enĩ mortu⁹ sit dñs vr̃ saul: tñ me unxit dom⁹ iuda ĩ regẽ sibi.

h Abner aũt fili⁹ ner pnceps exercitus saul tulit hisboseth filiũ saul. ⁊ circũduxit eũ p castra: regemq; pstituit sup galaad ⁊ sup iessuri et sup iesrael et sup ephraim et sup beniamin ⁊ sup isrl' uniuersũ. Quadraginta annoꝝ erat hisboseth fili⁹ saul cũ regnare cepisset sup isrl': ⁊ duob⁹ annis regnauit. Sola aũt dom⁹ iuda seq̃bat dauid. Et fuit numer⁹ dieꝝ quos pmorat⁹ est dauid

p imperans in hebron sup domũ iuda: septẽ annoꝝ et sex mensiũ. Egressusq; est abner filius ner ⁊ pueri hisboseth filij saul de castris in gabaon: porro ioab filius saruie et pueri dauid egressi sunt. ⁊ occurrerũt eis iuxta piscinaz gabaon. Et cũ in unũ conuenissent: e regione sederunt hij ĩ una pte piscine: et illi ex altera. Dixitq; abner ad ioab. Surgant pueri: et ludant coram nobis. Et rñdit ioab: Surgant. Surrexerũt ergo et transierũt numero duodecim de bẽiamin ex pte hisboseth filij saul: ⁊ duodecĩ de pueris dauid. Apprehensoq; unusquisq; capite comparis sui defixit gladiũ in latus conr̃j: et ceciderunt simul. Vocatũq; est

b nomẽ loci illi⁹. ager robustoꝝ in gabaon. Et ortũ est bellum duꝝ satis in die illa: fugatusq; est abner et viri isrl' a pueris dd. Erant autem ibi tres filie saruie: ioab et abisai et asahel. Porro asahel cursor velocissim⁹ fuit: quasi un⁹ ex capreis q morant̃ in siluis. Persequebat aũt asahel abner: et nõ declinauit ad dextram siue ad sinistrã. omittens psequi abner. Respexit itaq; abner pt⁹ tergu⁹ suũ. ⁊ ait. Tu ne es asahel: Qui rñdit ego sum. Dixitq; ei abner. Vade ad dextram siue ad sinistram ⁊ apprehẽde unũ de adolescentib⁹: ⁊ tolle tibi spolia ei⁹ Noluit aũt asahel omittere: q̃n urgeret eũ.

q Rursũq; locut⁹ est abner ad asahel. Recede et noli me sequi: ne forte pellar confodere te in terram: ⁊ leuare non potero faciem meam ad ioab fratrem meum. Qui aubire cõtempsit: ⁊ noluit declinare. Percussit g̃

eum abner auersa hasta in inguine ⁊ trās-
fodit: et mortu⁹ est in eodem loco. Omēsq;
q̄ transibāt p̄ locū illū in quo ceciderat a-
sahel et mortu⁹ erat substistebāt. Persequnti
bus aūt ioab ⁊ abisai fugientē abnēr: sol oc
cubuit. Et venert usq; ad collem aq̄duct⁹:
q̄ est ex aduerso vallis ⁊ itineris deserti in
gabaon. Congregatiq; sunt filij beniamin
ad abner: ⁊ ꝯglobati in vnū cuneū. stetert
in sūmitate tumuli vni⁹. Et exclamauit ab-
ner ad ioab: ⁊ ait. Nū usq; ad internitōnem
tu⁹ mucro deseuiet: An ignoras q̄ piculo-
sa sit desperatō: Usquequo nō dicis p̄ł'o vt
omittat p̄sequi frēs suos: Et ait ioab. Eli-
uit dñs: si locutus fuisses mane: recessisset
p̄ł'us persequns frēm suū. Insonuit ḡ ioab
bucina ⁊ stetit oīs exercit⁹: nec p̄secuti sūt
vltra isrł': neq; inire certamē. Abner aūt ⁊
viri ei⁹ abierūt p̄ campestria moab tota no-
ctē illa ⁊ transierūt iordanen: ⁊ lustrata omī
bethoron venert ad castra. Porro ioab re-
uersus omisso abner ꝯgregauit oēm p̄ł'm:
et defuerunt de pueris dauid: decem ⁊ no-
uem viri excepto asahele. Serui aūt dauid
p̄cusserunt de beniamin et de viris q̄ erant
cū abner. trecentosseraginta: q̄ et mortui
sunt. Tuleruntq; asahel. ⁊ sepelierunt eum
in sepulchro patris sui in bethleem. Et am
bulauerūt tota nocte ioab et viri q̄ erant
cum eo: ⁊ in ipso crepusculo peruenerunt
in hebron. Ca. III.

Facta est ergo longa cōcertatō. inter
domū dauid ⁊ inter domū saulis:
dō p̄ficiēs ⁊ semp seipso robustior:
dom⁹ aūt saul decrescens quotidie. Natiq; sūt
filij dauid in hebron. Fuitq; p̄mogenitus
ei⁹ āmon de achinoen iesrahelitē: ⁊ pt⁹ eum
chaleab ō abigail vxore nabal carmeli. por
ro tertⁱ⁹ absalon: filⁱ⁹ maacha filie tholo-
mai regis gessur. Quartⁱ⁹ aūt adonias filⁱ⁹
agith: et q̄ntus saphacias filius abithal.
Sextus q̄ḡ hietraam: de egla vxore dō. Dij
nati sūt i hebron. Cū ḡ esset p̄liū inter domū
saul ⁊ domū dō: abner filⁱ⁹ ner regebat do
mū saul. Fuerat aūt sauli ꝯcubina noīe res
pha filia achia: ingressusq; ē ad eā abner
Dixitq; hisboseth ad abner. Quare īgres-
sus es ad concubinā patris mei: Qui irat⁹
nimis p̄ter verba hisboseth: ait. Nūquid
caput canis ego sum aduersum iudam
hodie. q̄ fecerim miscōiam sup domū saul
patris tui. et sup fratres et p̄rimos eius:
et non tradidi te in manu dauid: et tu re-
quisisti in me q̄ argueres p̄ mł'iere hodie:
Hec faciat deus abner. ⁊ hec addat ei: nisi
qūo iurauit dñs dauid sic faciam cū eo vt
transferat regnū de domo saul: et eleuetur
thron⁹ dauid sup israel ⁊ sup iudam a dan
usq; bersabee. Et non potuit rndere ei q̄c-
q̄: quia metuebat illum. Misit ergo abner
nuncios ad dauid in hebron p̄o se dicen-
tes. Cuⁱ⁹ est terra: Et vt loq̄rent. Fac me-
cum amicicias et erit man⁹ mea tecum: et
reducam ad te vniuersū israel. Qui ait o-
ptime. Ego faciaz tecū amicicias: sed vnā
rem peto a te dicens. Non videbis faciē me
am. anteq̄ adduxeris mihi michol filiam
saul: et sic venies ⁊ videbis me. Misit autē
dauid nuncios ad hisboseth filium saul di
cens. Redde vxorem meam michol: quam
despondi mihi centū p̄epucijs philistijm.
Misit ergo hisboseth: et tulit eam a viro
suo phaltihel filio lais. Seq̄batq; eam vir
su⁹ plorans usq; baurim: et dixit ad eū ab-
ner. Vade et reuertere. Qui reuersus est.
Sermonē q̄z intulit abner ad seniores isrł'
dicens. Tam heri q̄ nudiustertⁱ⁹ quereba-
tis dauid vt regnaret sup vos. Nunc ergo
facite: qm̄ dñs locut⁹ est ad dauid dicens.
In manu serui mei dauid saluabo p̄ł'm me-
um isrł': de manu philistijm ⁊ omniū inimi
cor ei⁹. Locut⁹ est autem abner etiam ad
beniamin. Et abijt vt loqueret ad dauid in
hebron omnia q̄ placuerant israeli ⁊ vni-
uerso beniamin: venitq; ad dauid i hebron
cū viginti viris. Et fecit dauid abner ⁊ vi
ris ei⁹ q̄ venerant cū eo conuiuiū. Et dixit
abner ad dauid. Surgam vt congregē ad
te dñm meum regez omnem isrł' et ineam
tecū fedus: et imperes omnib⁹ sicut deside-
rat anima tua. Cū ergo deduxisset dauid
abner. et ille isset in pace: statim pueri dō
et ioab venerūt cesis latronib⁹ cū p̄da mag̃
nimis. Abner aūt non erat cū dō in hebron
q⁹ iam dimiserat eū ⁊ p̄fect⁹ fuerat in pace:
et ioab ⁊ oīs exercit⁹ q̄ erant cū eo: postea
venerant. Nūciatū est itaq; ioab a narrāti
bus. Venit abner filⁱ⁹ ner ad regē: ⁊ dimi-
sit eum ⁊ abijt in pace. Et ingressus ē ioab
ad regē et ait. Quid fecisti: Ecce venit ab-
ner ad te. Quare dimisisti eum ⁊ abijt ⁊ re-
cessit: Ignoras abner filiū ner qm̄ ad hoc

venit ad te vt teciperet te. ⁊ sciret exitum tuū et introitū tuū: et nosset oīa q̄ agis!
Egressus itaq; ioab ad dō misit nūcios p̄ abner: ⁊ reduxit eū a cisterna sira ignorāte dō. Cūq; reddisset abner ī hebron seorsū abduxit eū ioab ad mediū portæ vt loq̄ret ei in dolo: ⁊ percussit illū ibi in inguine ⁊ mortu⁹ est: in vltōnem sanguis asahel frīs ei⁹. Dō cū audisset dō rem iam gestaz. ait. Mūdus ego sū ⁊ regnū meū apud dēū vsq; ī sempit̄num a sanguine abner filij ner: et veniat sup caput ioab ⁊ sup oēm domū patris ei⁹: nec deficiat de domo ioab fluxū seminis sustinēs ⁊ leprosus. ⁊ tenēs fusū: ⁊ cadens gladio ⁊ indigens pane. Igit̄ ioab ⁊ abisai frī ei⁹ int̄fecer̄t abner: eoq; occidisset asahel frēz eox ī gabaon in p̄lio. Dixit aūt dō ad ioab: ⁊ ad omnē p̄l'm q̄ erat cū eo. Scindite vestim̄ta vrā ⁊ accingimī saccis. et plāgite añ exeq̄as abner. Porro rex dō seq̄batur feretr̄. Cūq; sepelisset abner ī hebrō leuauit rex dō vocē suam: ⁊ fleuit sup tumulū abner. Fleuit aūt ⁊ omis p̄l'us. Plāgensq; rex ⁊ lugens abner. ait. Nequaq̄ vt mori solēt ignaui: mortu⁹es abner. Man⁹ tue ligatæ ñ sunt ⁊ pedes tui ñ sunt ꝓpedib⁹ agḡuati: sed sicut solent cadere corā filijs iniq̄tatis sic corruisti. Cōgeminansq; oīs p̄l'us: fleuit sup eū. Cūq; venisset vniversa m̄l'titudo cibū cape cū dō clara adhuc die: iurauit dō dicens. Hec faciet mihi de⁹ ⁊ hec addat: si añ occasū solis gustauero panez vel aliud quicq̄. Omnisq; p̄l'us audiuit: ⁊ placuerūt eis cuncta q̄ fecit rex in ꝓspectu omnis p̄l'i. Et cognouit omne vulg⁹ ⁊ vniuersus isr̄l' in die illa: qm̄ non actū fuisset a rege vt occiderēt abner filius ner. Dixit q̄z rex ad suos suos. Nū ignoratis qm̄ p̄nceps et maxim⁹ cecidit hodie ī isr̄l'! Ego aūt adhuc delicat⁹ et vnct⁹ rex. Porro viri isti filij saruie duri mihi sunt. Retribuat dñs facienti malum iuxta maliciam suam.

Capitulum. IIII.

Audiuit aūt hisboseth fili⁹ saul q̄ cecidisset abner in hebron ⁊ dissolutæ sunt man⁹ ei⁹: omnisq; israel p̄turbatus est. Duo aūt viri p̄ncipes latronum erant filio saul: nomen vni banaa ⁊ nomē alteri rechab filij rēmon berothitæ de filijs beniamin. Siq̄dem ⁊ beroth reputata est ī beniamin. Et fugerūt berothitæ ī gethaim: fueruntq; ibi aduene vsq; ad t̄emp⁹ istud.
Erat aūt ionathe filio saul fili⁹ debilis pedibus. Quinquēnis enim fuit qñ venit nunci⁹ de saul ⁊ ionatha ex isr̄l'. Tollens itaq; eum nutrix sua fugit. Cūq; festīaret vt fugeret cecidit: ⁊ claudus effect⁹ est: habuitq; vocabulū miphiboseth. Clenientes igit̄ filij remmon berothitæ rechab ⁊ banaa ingressi sunt feruente die domū hisboseth. q̄ dormiebat sup stratū suū meridie: ⁊ hostiaria dom⁹ purgās triticū obdormiuit. Ingressi sunt aūt domū latent̄ assumentes spicas tritici: ⁊ p̄cusser̄t eum in inguine rechab ⁊ banaa frater ei⁹: ⁊ fugerunt. Cū autē ingressi fuissent domū ille dormiebat sup lectum suum in conclaui: et percutientes interfecerunt eum. Sublatoq; capite eius abier̄t per viam deserti tota nocte: ⁊ attulerūt caput hisboseth. ad dauid in hebron Dixeruntq; ad regem. Ecce caput hisboseth filij saul inimici tui q̄ querebat aīam tuaz: ⁊ dedit dñs dño nr̄o regi vltōem hodie: de saul ⁊ de semine eius. Rñdens autez dauid rechab ⁊ banaa fratri ei⁹ filijs remmon berothitæ: dixit ad eos. Eliuit dñs q̄ eruit animam meaz de omni angustia: qm̄ eum q̄ annunciauerat mihi ⁊ dixerat mortu⁹ est saul q̄ putabat se prospera nunciare tenui et occidi eum in sicelech: cui oportebat me mercedem dare pro nuncio. Quantomagis nunc cū homines impij interfecerunt viz innoxiū in domo sua super lectū suum non queram sanguinem ei⁹ de manu vestra: ⁊ auferam vos de terra! Precepit itaq; dauid pueris suis: ⁊ interfecer̄t eos: precidentesq; man⁹ ⁊ pedes eox suspendēr̄t eos: super piscinam in hebron. Caput aūt hisboseth tulerunt: et sepelierunt in sepulchro abner in hebron.

Ca. V.

Venerūt aūt vniuerse tribꝰ israel ad dauid in hebron dicētes. Ecce nos os tuū et caro tua sum⁹. Sed ⁊ heri ⁊ nudiusterci⁹ cū esset saul rex sup nos: tu eris educens ⁊ reducens isr̄l'. Dixit aūt dñs ad te. Tu pasces p̄l'm meū israel: ⁊ tu eris dux sup israel. Venerunt q̄z ⁊ seniores israel ad regē in hebrō: ⁊ p̄cussit cū eis rex dō fedus in hebron coram dño: vnxerūtq; dauid in regem sup israel. Filius triginta annox erat dauid cum regnare cepisset: ⁊

quadraginta annis regnauit. In hebron regnauit sup iudam septē annis:et sex mensibꝫ: in ihrl'm aũ regnauit triginta tribus
b annis sup omnē isrl' ꝛ iudam. Et abijt rex et oēs viri q̄ erant cũ eo ī ihrl'm ad iebuseũ hītatorẽ terre. Dictūqꝫ est dō ab eis. Non īgredieris huc nisi abstuleris cecos ꝛ claudos dicētes. Nō ingredieť dauid huc. Cepit aũ dauid arcē syon:hec est ciuitas dō. Proposuerat enī dauid in die illa pmiū q̄ pcussisset iebuseū:ꝛ tetigisset domatū fistulas:ꝛ abstulisset cecos ꝛ claudos odientes aīam dauid. Idcco dr̄ in puerbio. Cecus ꝛ claudus ñ intrbunt ī templū. Habitauit aũ dauid ī arce syon ꝛ vocauit eam ciuitatꝫ dauid:ꝛ edificauit p gyꝫ amello et intrinsecꝰ. Et egrediebať pficiēs atꝫ succrescēs:
c et dñs dēˢ exercituum erat cũ eo. Misit q̄ꝫ hiram rex thiri nūcios ad dauid et ligna cedrina. et artifices lignoꝝ. artificesqꝫ lapidū ad parietes:et edificaueřt domū dō. Et cognouit dauid q̄niam cfirmasset eū dñs regem sup isrl':ꝛ quoniā exaltasset regnū eiꝰ sup pl'm suum isrl'. Accepit g̃ dauid adhuc concubinas ꝛ uxores de ihrl'm: postq̄ venerat de hebron. Natiqꝫ sunt dō et alij filij et filie:et hec noīa eoꝝ q̄ nati sunt ei in ihrl'm. Samna ꝛ sobab ꝛ nathan ꝛ salomon ꝛ iabaar ꝛ helisua ꝛ nepheg ꝛ iaphia
d et helisama ꝛ heliada ꝛ heliphelet. Audieřt ergo philistijm q̄ unxissent dauid in regez sup isrl':et ascenderunt uniuersi ut q̄rerent dauid. Qđ cū audisset dauid: descendit in
S pſidium. Philistijm aut̄ venientes diffusi sunt in valle raphaim. Et consuluit dauid dñm dicens. Si ascendaz ad philistijm. ꝛ si dabis eos ī manu mea? Et dixit dñs ad dauid. Ascende: q̄ tradens dabo philistijm ī manu tua. Venit g̃ dauid in baalpharasim:et pcussit eos ibi et dixit. Diuisit dñs inimicos meos coraz me:sicut diuidunť aque. Propterea vocatū est nomē loci illi baalpharasim. Et reliq̄rnut ibi sculptilia
e sua:que tulit dauid ꝛ viri ei. Et addideřt adhuc philistijm ut ascenderent: et diffusi sunt in valle raphaim. Consuluit aũ dauid dñm. Si ascendam contr̄ philisteos:et tradas eos in manꝰ meas? Qui rñdit. Non ascendas ꝓtra eos:sed gira ptꝰ tergū eoꝝ:ꝛ venies ad eos ex aduerso piroꝝ. Et cū audieris sonitū gradiētis ī cacumine piroꝝ

tunc inibis prelium: q̄ tunc egredieť dñs ante faciē tuam:ut pcuciat castra philistiim. Fecit itaqꝫ dauid sicut p̄cepat ei dñs: et percussit philistijm de gabaa usq̄dū venias gazer. Ca. VI
f Congregauit autem rursum dauid omnes electos ex isrl' triginta milia. Surrexitqꝫ dō et abijt et uniuersus pl'us q̄ erat cũ eo de viris iuda ut adduceret archaz dei:sup quam inuocatū est nomen dñi exercituū sedentis in cherubin sup eam. Et imposuerť archam dei sup plaustꝝ nouū. Tulerūtqꝫ eaz de domo aminadab:q̄ erat in gabaa. Oza aũ ꝛ haio filij aminadab minabant plaustꝝ nouū. Cūqꝫ tulissent eam de domo aminadab q̄ erat in gabaa:custodiens archam dei. haio p̄cedebat archam dei:dauid aũ ꝛ omnis isrl' ludebant coram dño:in oīb lignis fabrefactis et citaris ꝛ liris ꝛ timpanis ꝛ sistris ꝛ cimg balis. Postq̄ aũ venerūt ad aream nachor extendit oza manū ad archam dei ꝛ tenuit eam:q̄niaz calcitrabant boues et declinauerūt eam. Iratusqꝫ est indigtione dñs contr̄ ozam:ꝛ percussit eū super temeritatē:q̄ mortuꝰ est ibi. iuxta archam dei. Contristatꝰ ē aũ dauid eoq̄ percussisset dñs ozam:ꝛ vocatū est nomen loci illiꝰ percussio oza usq̄ in diem hanc. Et extimuit dauid dñm in die illa dicens. Quō ingredietur ad me archa dñi? Et noluit diuertere ad se archam dñi in ciuitatē dauid:sed diuertit eam ī domū obededon gethei. Et habitauit archa dñi ī domo obededon gethei trib⁹ mensib⁹ et bñdixit dñs obededon. ꝛ omnem domū eius. Nūciatūqꝫ ē regi dauid: q̄ bñdixisset dñs obededon ꝛ oīa eiꝰ ꝓpter archam dei. Dixit
h qꝫ dauid. Vbo: et reducā archam cū benedictōne in domū meam. Abijt g̃ dauid:et adduxit archam dei de domo obededon in ciuitatem dauid cū gaudio. et erant cū dō septem chori:ꝛ victima vituli. Cūqꝫ transcendissent q̄ portabant archaz dñi sex passus immolabāt bouē et ouem et arietē:et dauid percuciebat ī organis armigatis:ꝛ saltabat totis viribꝫ añ dñm. Porro dō erat accinctꝰ ephot lineo: ꝛ dauid et omnis domꝰ isrl' ducebant archaz testamenti dñi in iubilo et in clangore bucine. Cūqꝫ intr̄sset archa dñi ī ciuitatē dauid:michol filia saul pspiciens p fenestraz vidit regē dauid

ſubſilientē atq ſaltantē coram dño: ⁊ deſpexit eū in corde ſuo. Et introduxerūt archaz dñi: ⁊ impoſuerūt eam in loco ſuo in medio tabernacli quē tetēderat ei dāv: ⁊ obtulit dāv olocauſta coram dño ⁊ pacifica. Cūq; cōpleſſet offerens olocauſta ⁊ pacifica: bñdixit ꝑplo in noīe dñi exercituū. Et ptit⁹ eſt multitudini vniuerſe iſrl tam viro q̄ mulieri ſingulis collyridaz panis vnaz: ⁊ aſſaturaz bubale carnis vnam: ⁊ ſimilaz frixā oleo. Et abijt omnis ꝑplus: vnuſquiſq; in domū ſuam. Reuerſuſq; eſt dāv: vt bñdiceret domui ſue: et egreſſa michol filia ſaul ī occurſū dauid. ait. Quā glorioſus fuit hodie rex iſrl diſcooperiens ſe ante ancillas ſuoz ſuoz: ⁊ nudat⁹ eſt q̄ſi ſi nudet vn⁹ de ſcurris. Dixitq; dāv ad michol. Coram dño: qz ludam añ dñm q elegit me potiuſq̄ patrem tuū ⁊ q̄ omnē domū ei⁹: ⁊ p̄cepit mihi vt eſſem dux ſuper ꝑplm dñi in iſrael. Et ludam ⁊ vilior fiam pluſq̄ fact⁹ ſum. ⁊ ero humilis ī oculis meis: ⁊ cū ancillis de q̄bv locuta es glorioſior apparebo. Igit michol filie ſaul non eſt nat⁹ fili⁹: vſq; in diē mortis ſue.

Ca. VII.

Actū eſt aūt cum ſediſſet rex in domo ſua: ⁊ dñs dediſſet ei requem vndiq; ab vniuerſis inimicis ſuis: dixit ad nathan ꝓpham. Videſne q̄ ego habitem ī domo cedrina: et archa dei poſita ſit in medio pelliū. Dixitq; nathan ad regez. Omne qd eſt in corde tuo vade fac: qz dñs tecū eſt. Factum eſt aūt in illa nocte: ⁊ ecce ſermo dñi ad nathan dicens. Vade ⁊ loqre ad ſeruū meum dauid. Hec dicit dñs. Nūquid tu edificabis mihi domū ad habitandum? neq; enim habitaui ī domo ex die illa q̄ eduxi iſrael de terra egipti vſq; in diez hanc. ſed ambulabaz in tabnaculo ⁊ in tētorio ꝑ cūcta loca q̄ tranſiui cū omīb filijs iſrl. Numqd loquens locut⁹ ſum ad vnam de tribubv iſrl. cui precepi vt paſceret ꝑplm meū iſrael dicens. Quare ñ edificaſti mihi domū cedrinaz. Et nūc hec dices ſuo meo dāv. Hec dicit dñs exercituū. Ego tuli te de paſcuis ſequentem greges vt eſſes dux ſuper ꝑplm meū iſrael: et fui tecū in oīb vbicūq; ambulaſti: ⁊ interfeci vniuerſos inimicos tuos a facie tua: feciq; tibi nomē gnde iuxta nomē magnoz q̄ ſunt in tra. Et ponā locū ꝑplo meo iſrael et plantabo eū ⁊ habitabo cū eo. et non turbabit amplius: nec addēt filij iniq̄tatis vt affligant eū ſic ꝑius ex die q̄ ꝓſtitui iudices ſup ꝑplm meū iſrl. Et requem dabo tibi ab oīb inimicis tuis: ꝓdicetq; tibi dñs: q̄ faciat tibi dñs domū. Cūq; completi fuerint dies tui et dormieris cū patribv tuis: ſuſcitabo ſemen tuum poſt te. qd egredietur de vtero tuo ⁊ firmabo regnū ei⁹. Ipſe edificabit domum nomini meo: et ſtabiliam thronū regni ei⁹ vſq; in ſempiternū. Ego ero ei in patrē: ⁊ ipſe erit mihi in filiū. Qui ſi inique aliqd geſſerit: arguam eū in virga viroz: ⁊ in plagis filioz hominū. Miſcordiam aūt meam nō auferaz ab eo: ſicut abſtuli a ſaul quē amoui a facie mea. Et fidelis erit dom⁹ tua: ⁊ regnū tuū vſq; in eternū ante faciē meam: ⁊ thron⁹ tu⁹ erit firm⁹ iugit. Secōm omnia verba hec. ⁊ iuxta vniuerſam viſionē iſtā: ſic locut⁹ ē nathan ad dāv. Ingreſſus eſt aūt rex dauid ⁊ ſedit coraz dño: et dixit. Quis ego ſum dñe de⁹ et q̄ dom⁹ mea: qz adduxiſti me hucuſq;? Sed et hoc paruū viſū eſt in ꝓſpectu tuo dñe de⁹ me⁹ niſi loqreris etiā de domo ſua tui in longinquū. Ista eſt enim lex ab adam dñe de⁹. Quid q̄ addere poterit adhuc dāv vt loquat ad te? Tu enim ſcis ſuū tuū dñe de⁹. ꝓpter verbū tuū ⁊ ſm cor tuū feciſti oīa magnalia hec: ita vt notū face res ſuo tuo. Idcirco magnificatus es dñe de⁹: qz ñ eſt ſimilis tui: neq; ē de⁹ exceptē te in oībus q̄ audiuim⁹ auribv nris. Que eſt aūt vt ꝑplus tu⁹ iſrl gens in tra ꝑ quam iuit de⁹ vt redimeret eaz ſibi ī ꝑplm ⁊ poneret ſibi nomē: faceretq; eis magnalia ⁊ horabilia ſup traz. a facie ꝑpli tui dñe quē redemiſti tibi ex egipto. gentē ⁊ deū ei⁹? Firmaſti enī tibi ꝑplm tuū iſrl in ꝑplm ſempiternū: et tu dñe de⁹ fact⁹ es eis in deū. Nunc q̄ dñe de⁹ verbū quod locut⁹ es ſup ſuū tuū ⁊ ſuper domū ei⁹ ſuſcita in ſempiternū: ⁊ fac ſicut locut⁹ es vt magnificet nomē tuū vſq; in ſempiternū. atq; dicat. Dñe de⁹ exercituuz de⁹ ſup iſrael: ⁊ dom⁹ ſui tui dauid erit ſtabilita coram dño: qz tu dñe exercituū deus iſrl reuelaſti aurem ſui tui dicens. domū edificabo tibi: ꝓpterea inuenit ſu⁹ tu⁹ cor ſuum vt oraret te oīoe hac. Nunc ergo domine deus tu es de⁹: ⁊ verba tua erunt vera. Locut⁹ es enī ad ſuū tuum bona hec. Incipe ergo ⁊ bñdic domui ſui tui vt ſit ī

sempiternū coram te. qz tu dñe deꝰ locutꝰ es. ⁊ benedictōe tua benedicet̄ domꝰ serui tui in sempiternū. ¶Ca. VIII

b Factum est aūt ptꝰ hec percussit dauid philistijm ⁊ humiliauit eos: ⁊ tulit dauid frenū tributi de manu philistijm: ⁊ percussit moab ⁊ mensus ē eos funiculo coequans terre. Mensus est aūt duos funiculos: vnū ad occidendū. ⁊ vnū ad viuificandū ¶Factusqz ē moab dauid ꝑuiēs sub tributo. Et percussit dauid adadezer filium roob regem soba: qñ ꝓfectꝰ est vt dñaretur super flumen eufratē. Et captis dauid ex ptē eiꝰ milleseptingentis eqtib⁹. et viginti milib⁹ peditū: subneruauit omnes iugales curruū. Dereliqt aūt ex eis centū currus.

p a Venit q̄z siria damasci: vt p̄sidiū ferret adadezer regi soba: ⁊ percussit dō de siria vigintiduo milia virorꝫ: et posuit dauid p̄sidiū in siria damasci: factaqz ē siria dauid ꝑuiēs sub tributo. Seruauitqz dñs dauid in omnib⁹ ad q̄cunqz ꝓfectꝰ est. Et tulit dō arma aurea ⁊ torques q̄ habebāt ꝑui adadezer: ⁊ detulit ea in ihr̄l'm. Et ō bethe. ⁊ de beroth ciuitatib⁹ adadezer tulit rex dauid es multū nimis: de quo fecit salomon oīa vasa erea in templo: ⁊ mare eneū et colūnas et altare

6 ¶Audiuit aūt thou rex emath qꝫ percussisset dauid omne robur adadezer. Et misit thou ioram filiū suū ad regem dō vt salutaret eum congr̄tulans: ⁊ grās ageret eo qꝫ expugnasset adadezer et percussisset eum. Hostis q̄ppe erat thou adadezer. Et in manu eiꝰ erant vasa aurea ⁊ vasa argentea et vasa erea: q̄ et ipse sc̄tificauit rex dauid dño cū argento et auro q̄ sanctificauerat de vniuersis gētib⁹ quas subegerat de siria ⁊ moab ⁊ filijs ammon ⁊ philistijm ⁊ amalech: et de manubijs adadezer filij roob regis soba.

c ¶Fecit q̄z sibi dauid nomen cū reuerterēt̄ capta siria in valle salinaꝫ cesis decem ⁊ octo milib⁹. ⁊ in gebelem ad viginti tria milia: ⁊ posuit in ydumea custodes: statuitqz p̄sidiū. Et facta ē vniuersa ydumea ꝑuiens dauid: et ꝑuauit dñs dauid ī omnib⁹ ad q̄cunqz ꝓfectꝰ est. Et regnauit dauid sup omnez israel: faciebat q̄z dauid iudiciū ⁊ iusticiam omni ꝑplo suo. Ioab aūt filiꝰ saruie erat sup exercitum: porro iosaphat filiꝰ achilud erat a cōmentarijs: ⁊ sadoch filius achitob ⁊ achimelech filiꝰ abiathar erant sacerdotes: ⁊ saraias scriba: banaias aūt filiꝰ ioiade sup cherethi ⁊ felethi.

d ¶Filij aūt dauid sacerdotes erant ¶Et dixit dauid. Putasne est aliq̄s qui remanserit de domo saul vt faciam cum eo misc̄ordiam ꝓpter ionathan? ¶Ca. IX.

Erat autē dauid de domo saul ꝑuꝰ noīe siba. Quez cū vocasset rex ad se: dixit ei. Tu ne es siba? Et ille rn̄dit. Ego sum ꝑuꝰ tuus. Et ait rex. Nūq̄d supest aliq̄s de domo saul. vt faciam cū eo misc̄ordiam? Dixitqz siba regi. Supest filiꝰ ionathe debil' pedib⁹. Ubi inq̄t est? Et siba ad regem. Ecce ait in domo est machir filij amihel ī lodabar. Cū aūt venisset miphiboseth filiꝰ ionathe filij saul ad dauid: corruit in faciē suam ⁊ adorauit ¶Dixitqz dō. Miphiboseth. Qui rn̄dit. Assum ꝑuꝰ tuus. Et ait ei dauid. Ne timeas. qz faciens faciam in te misc̄ordiaz ꝓpter ionathan patrem tuum: et restituam tibi omnes agros saul patris tui: et tu comedes panem in mensa mea semp. Qui adorans eum dixit. Quis ego sum ꝑuus tuꝰ: quoniam respexisti sup canem mortuū similez mei? Uocauit itaqz rex sibaz puerꝫ saul: ⁊ dixit ei. Omīa q̄cunqz fuerunt saul ⁊ vniuersā domū eius dedi filio dñi tui. Opare igit̄ ei terram tu ⁊ filij tui et ꝑui tui: et inferes filio dñi tui cibos vt alat̄. Miphiboseth aūt filiꝰ dñi tui. co-

f medet semp panē sup mensaz meam. Erāt aūt sibe q̄ndecim filij: et vigīti ꝑui. Dixitqz siba ad regem. Sicut iussisti dñe mi rex ꝑuo tuo: sic faciet ꝑuꝰ tuꝰ. Et miphiboseth comedet sup mensam meam: q̄si vnꝰ de filijs regis. Habebat aūt miphiboseth filium puulū nomine micha. Omnis vero cogr̄tio domꝰ sibe. ꝑuiebat miphiboseth. Porro miphiboseth habitabat in ihr̄l'm. qz de mensa regis iugiter vescebat̄: et erat claudus vtroqz pede. ¶Ca. X.

g8 Factum est autem post hec. vt moreret̄ naas rex filioꝫ āmoz: ⁊ regnauit anon filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Dixitqz dauid ¶Faciam misc̄ordiam cū anon filio naas: sicut fecit paterꝰ eiꝰ mecum misc̄ordiaz. Misit ergo dauid consolans eum ꝑ seruos suos super patris interitu. Cum autem venissent ꝑui dauid in terram filioꝫ ammon: dixerunt p̄ncipes filioꝫ ammon ad anon dominū suū. Putas qꝫ ꝓpter honorē p̄tis tui miserit

dō ad te consolatores: ⁊ non ideo vt te inuestigaret ⁊ exploraret ciuitatē. ⁊ euertēs eam. misit dō suos ad te. Tulit itaq; āmon suos dauid. rasitq; dimidiam ptem barbe eox: ⁊ pcidit vestes eox medias vsq; ad nates: ⁊ dimisit eos. Qđ cum nunciatū esset dō: misit in occursū eox. Erant enim viri cōfusi turpit̄ valde. Et mandauit eis dō. Manete ī hiericho donec crescat barba vrā: ⁊ tunc reuertimini. Videntes aut̄ filij āmon. q iniuriam fecissent dō: miserūt et conduxer̄t mercede sirx roob. ⁊ sirx soba viginti milia peditū: ⁊ a rege maacha mille viros: ⁊ ab histob decē milia virox. Quod cū audisset dō: misit ioab ⁊ oēm exercitum bellatox. Egressi sunt g̃ filij āmon. ⁊ direxer̄t aciem añ ipsū introitū portę. Sir⁹ aut̄ soba ⁊ roob ⁊ histob ⁊ maacha. seorsū erāt ī campo. Videns g̃ ioab q prepatū eēt aduersū se preliū ⁊ ex aduerso ⁊ pt⁹ tergū: elegit sibi ex oīb electis isrl̄ ⁊ instruxit aciez cont̄ sirx: reliquaz aut̄ ptē pplī tradidit abisai frī suo. Qui direxerit aciez aduersū filios āmon. Et ait ioab. Si pualuerīt aduersū me siri. eris mihi ī adiutoriū: si aut̄ filij ammon pualuerīt aduersū te. auxiliabor tibi Esto vir fortis: ⁊ pugnem⁹ p pplo nro ⁊ ciuitate dei nri. Dns aut̄ faciet qđ bonū est ī cōspctu suo. Iniit itaq; ioab ⁊ pplus q erat cū eo certamē ptra siros: q statim fugerūt a facie ei⁹. Filij aut̄ āmon videtes q fugissent siri. fuger̄t ⁊ ipi a facie abisai: ⁊ ingressi sūt ciuitatē. Reuersusq; ē ioab a filijs āmō et venit ihrl̄m. Videntes igr̄ filij āmon qm̃ sir⁹ expauit ⁊ qm̃ corruissent corā isrl̄. congregati sunt parit̄. Misitq; adadezer ⁊ eduxit siros q erant trās fluuiū: ⁊ adduxit eox ex ercitū. Sobach aut̄ magr̄ milicie adadezer erat pnceps eox. Qđ cum nunciatū esset dō contr̄it oēm isrl̄em et transiuit iordanen: venitq; in helam. Et direxer̄t aciem siri ex aduerso dauid: ⁊ pugnauer̄t cont̄ isrl̄. Fugeruntq; siri a facie isrl̄: ⁊ occidit dō de siris septingentos currus ⁊ q̃draginta milia eq̃tum: ⁊ sobach pncipem milicie percussit: q statim mortu⁹ est. Videntes aut̄ vniuersi reges q erant in psidio adadezer se victos ab isrl̄: expauer̄t ⁊ fugerunt q̃nq̃ginta ⁊ octo milia coraz isrl̄. Et fecer̄t pacem cū isrl̄. et seruierunt eis: timueruntq; siri auxilium prebere filijs ammon.

Capitulum. XI.

Actum est autē vertente anno. eo tpe quo solent reges ad bella pcedere misit dauid ioab. ⁊ seruos suos cū eo. et vniuersū israel: ⁊ vastauer̄t filios ammon et obsederunt rabba. Dauid aut̄ remansit in ihrl̄m. Dum hec agerent accidit q̃dam die vt surgeret dauid de stratu suo post meridiem: et deambularet in solario dom⁹ regie. Vidit q; mulierē se lauantem ex aduerso sup solariū suum. Erat aut̄ mulier pulcra valde. Misit g̃ rex: et req̃siuit q esset mulier. Nūciatūq; est ei: q ipsa esset bersabee filia heliam vxor vrie ethei. Missis itaq; dauid nuncijs: tulit eam. Que cū ingressa esset ad illū: dormiuit cū ea. Sed tamq; sanctificata est ab immūdicia sua: ⁊ reuersa est domū suam cōcepto fetu. Mittēsq; nūciauit dauid: ⁊ ait. Concepi. Misit aut̄ dauid ad ioab dicens. Mitte ad me vriam ethei. Misitq; ioab vriam ad dauid. Et venit vrias ad dauid. Quesiuitq; dō q̃ recte ageret ioab ⁊ pplus: ⁊ quo ministrare bellum. Et dixit dauid ad vriaz. Vade in domū tuaz. ⁊ lava pedes tuos. Et egressus ē vrias de domo regis: secutusq; est eū cibus regi⁹. Dormiuit autē vrias añ portam dom⁹ regie cum alijs puis dñi sui: et non descendit ad domū suaz. Nunciatūq; est dauid a dicentibus. Non iuit vrias in domum suam. Et ait dauid ad vriaz. Nunquid non de via longinqua veniſti? Quare non descendisti in domū tuaz? Et ait vrias ad dauid. Archa dei ⁊ iuda habitāt in papilionibus. ⁊ dns meus ioab et serui dñi mei sup faciem terre manent: et ego ingrediar domū meam vt comedam et bibā et dormiam cū vxore mea. Per salutem tuam. ⁊ p salutē anime tue. non faciam rem hanc. Ait ergo dauid ad vriam mane hic etiaz hodie: et cras ⁊ dimittam te. Mansit vrias ī ihrl̄m in die illa ⁊ altera: et vocauit eū dauid vt comederet corā se ⁊ biberet: ⁊ inebriauit eum. Qui egressus vespe. dormiuit ī stratu suo. cū puis dñi sui: ⁊ in domū suaz ñ descendit. Factū est g̃ mane: ⁊ scpsit dauid epl̄am ad ioab. misitq; p manū vrie scribens in epl̄a. Ponite vriaz ex aduerso belli vbi fortissimū est pliū: ⁊ derelinq̃te eū: vt pcussus intereat. Igit̄ cū ioab obsideret vrbē. posuit vriam ī loco vbi sciebat

uiros esse fortissimos: egressiq; uiri de ciui
tate bellabant aduersũ ioab. ⁊ ceciderũt de
pplo suoꝝ dauid: et mortuꝰ est etiam urias
g ethæus. Misit itaq; ioab ⁊ nũciauit dauid
oĩa uerba plij: pcepitq; nuncio dicens. Cũ
cõpleueris uniuersos ſmones belli ad re-
gẽ. si eũ uideris indigrí⁊ dixerit. q̃re acces
sistis ad murꝝ ut pliaremĩ: an ignorabatis
q; mlta desup ex muro tela mittant̃: qs p-
cussit abimelech filiũ hieroboal. Nõne mu
lier misit sup eũ fragimẽ mole. de muro. et
interfecit eũ in thebes: q̃re iuxta murꝝ acces-
sistis. dices. Etiam ſuꝰ tuꝰ urias ethæꝰ accu
h buit. Abijt ergo nũciꝰ: et uenit et narrauit
dauid oĩa que ei pcepat ioab: ⁊ dixit nũci
us ad dauid. Preualuerũt aduersũ nos ui-
ri: et egressi sunt ad nos in agꝝ. Nos autẽ
facto impetu psecuti eos sumꝰ usq; ad por-
tam ciuitatis: ⁊ direxerũt iacula sagittarij
ad suos tuos ex muro desup: mortuiq; sũt
de suis regis. Quĩ etiã suꝰ tuꝰ urias ethæꝰ
mortuꝰ est. Et dixit dõ ad nunciũ. Hec di-
ces ioab. Nõ te frangat ista res. Uariꝰ enĩ
euentꝰ ẽ belli: ⁊ nũc hunc ⁊ nũc illũ ꝓsumit
gladius. Conforta bellatores tuos aduer-
sus urbẽ. ut destruas eaz: ⁊ exhortare eos.
Audiuit aũ uxor urie q; mortuꝰ esset urias
uir suꝰ: ⁊ planxit eũ. Trãsactoq; luctu mi-
sit dauid et introduxit eam ĩ domũ suam:
et facta est ei uxor: pepitq; ei filium. Et di-
splicuit uerbum hoc q; fecerat dauid coraz
dño. Capitulum XII.

Misit ḡ dñs nathan ad dauid. Qui
cũ uenisset ad eũ: dixit ei. Iudex mi
bi iudiciũ. Duo uiri erãt ĩ ciuitate
una: unꝰ diues ⁊ alt̃ paup. Diues habebat
oues ⁊ boues plurimos ualde: paup aũ ni-
hil habebat oĩno pter ouez unam puulam
quã emerat ⁊ nutrierat: ⁊ q̃ creuerat apud
eũ. cũ filijs eiꝰ: simul de pane illiꝰ ꝓmedens
et de calice eiꝰ bibens. ⁊ in sinu illiꝰ dormi-
ens: eratq; illi sicut filia. Cũ aũ pegrinꝰ q̃-
dam uenisset ad diuitez: pcens illi sumere
de ouibꝰ ⁊ de bobꝰ suis ut exhiberet ꝓuiuiũ
b pegrino illi q̃ uenerat ad se. tulit ouẽ uiri
paupis ⁊ prepauit cibos homini q̃ uenerat
ad se. Iratꝰ aũ indigtione dauid aduersus
hoiem illũ nimis: dixit ad nathan. Uiuit
dñs. quoniaz filiꝰ mortis ẽ uir q̃ fecit hoc.
Ouez reddet in q̃druplũ: eoq; fecerit uerbũ
istud. et non pepercerit. Dixit aũ nathan ad
dauid. Tu es ille uir: qui feciſti hanc rem.
Hec dicit dñs deꝰ isrl'. Ego unxi te in regẽ
sup isrl'. ⁊ ego erui te. de manu saul: ⁊ dedi
tibi domũ dñi tui ⁊ uxores dñi tui. in sinu
tuo. dediq; tibi domũ isrl' et iuda: etsi pua
c sũt ista: adiciã tibi mltomaiora. Quare ḡ
ꝓtempsisti uerbũ dñi: ut faceres malum in
conspectu meo? Uriam ethæũ pcussisti gla
dio: ⁊ uxorem illiꝰ accepisti in uxorẽ tibi et
interfecisti eũ gladio filioꝝ ammon. Quaz-
obrem non recedet a te gladiꝰ de domo tua
usq; in sempiternũ: eoq; despexeris me: et
tuleris uxorez urie ethei ut esset uxor tua.
Itaq; hec dicit dñs. ecce ego suscitabo sup
te malum. de domo tua: et tollam uxores
tuas in oculis tuis et dabo ꝓximo tuo: et
dormiet cũ uxoribꝰ tuis ĩ oculis solis huiꝰ
Tu enĩ feciſti absconditẽ: ego aũ faciaz ũ-
d bum istũ in ꝓspctu omnis isrl': ⁊ in ꝓspctu
solis huiꝰ. Et dixit dõ ad nathan. Peccaui
dño. Dixitq; nathan ad dauid. Dñs quoq;
transtulit pctm tuũ. Nõ morieris. Uerũtñ
q̃niam blasphemare feciſti inimicos. nomẽ
dñi ꝓpt̃ uerbũ hoc: filiꝰ q̃ natꝰ est tibi mor-
te morieꝝ. Et reuersus ẽ nathan in domũ
suam. Percussitq; dñs puulũ quem pepit
uxor urie dauid ⁊ desperatꝰ est. Depcatusq;
est dauid dñm pro puulo: et ieiunauit dõ
ieiunio: ⁊ ingressus seorsum iacuit sup ter-
ram. Uenerunt aũ seniores domꝰ eiꝰ: cogẽ-
e tes eũ ut surgeret ꝺ terra. Qui noluit: nec
cõmedit cũ eis cibũ. Accidit aũ die septia
ut morereꝝ infans: timuerũtq; sui dauid
nunciare ei q; mortuꝰ esset puulus. Dixerũt
enĩ. Ecce cũ puulus adhuc uiueret loq̃ba-
mur ad eũ. et nõ audiebat uocẽ nrãm: q̃n-
tomagis si dixerimꝰ. mortuꝰ est puer se af-
fliget? Cũ ergo dauid audisset seruos suos
musitantes: intellexit q; mortuꝰ esset infã-
tulus. Dixitq; ad suos suos. Nũquid mor
tuꝰ est puer? Qui rñderũt ei. Mortuꝰ ẽ. Sur
rexit ergo dauid de terra: ⁊ lotus unctusq;
est. Cunq; mutasset uestem ingressus ẽ do-
mũ dñi ⁊ adorauit: ⁊ uenit in domũ suaz.
petiuitq; ut ponerent ei panez: ⁊ comedit.
Dixerunt aũ ei serui sui. Quis est smo quez
feciſti? ꝓpter infantẽ cũ adhuc uiueret ieiu
nasti⁊ flebas: mortuo aũ puero surrexisti:
et comedisti panẽ. Qui ait. Propter infan
tem dum adhuc uiueret ieiunaui ⁊ fleui.
Dicebaz enĩ. Quis enim scit si forte donet

eū mihi dñs: ⁊ viuat infans. Nūc aī quia mortu⁹ est: ḡre ieiuno? Nūquid potero reuocare eū ampli⁹? Ego vadam magis ad eū: ille vero nō reuertet̄ ad me. Et ꝓsolat⁹ est dō berſabee vxorē ſuam. ingreſſuſq; ad eam. Dormiuit cū ea. Que genuit filiū: et vocauit nomē ei⁹ ſalomon: et dñs dilexit eū. Miſitq; eū in manu nathan ꝓphē: ⁊ vocauit nomē ei⁹ amabil' dño: eoq; diligeret eū dñs. Igit̄ pugnabat ioab ꝓ̄ rabbath filioꝝ ammon: ⁊ expugnabat vrbem regiā. Miſitq; ioab nuncios ad dō dicens. Dimicaui aduerſū rabba: et capienda ē vrbs aq̄ę. Nunc igit̄ congrega reliquaꝝ pt̄ē pl̄i et obſide ciuitatē ⁊ capę eam: ne cū a me vaſtata fuerit vrbs. nomini meo aſcribat̄ victoria. Congregauit itaq; dō omnem pl̄m et pfectus ē aduerſum rabba. Cūq; dimicaſſet: cepit eaꝝ. Et tulit diadema melchon de capite ei⁹ pondo auri talentū hñs gēmas p̄cioſiſſimas: ⁊ impoſitū eſt ſuper caput dō. Sed et p̄dam ciuitatis aſportauit mlt̄am valde: pl̄m q̄ꝝ ei⁹ adducens ſerrauit: ⁊ circūegit ſup eos ferrata carpenta. Diuiſitq; cultris: ⁊ trāſduxit in tipo latęꝝ. Sic fecit vniuerſis ciuitatib⁹ filioꝝ ämon. Et reuerſus eſt dō ⁊ oīs exercit⁹ in ihrl'm. Ca. XIII

h Factū eſt aī pt⁹ hec vt abſalon filij dauid ſororē ſpecioſiſſimā vocabulo thamar adamaret ⁊ ämon fili⁹ dō: ⁊ dępiret in eam valde. ita vt pt̄ amorez ei⁹ egrotaret: q; cū eſſet vgo difficile ei vidēbat̄: vt q̄ppiaꝝ inhoneſte ageret cū ea. Erat aī ammon amic⁹ noīe ionadab fili⁹ ſemmaa frīs dō. vir prudens valde. Qui dixit ad eū. Quare ſic attenuaris macie filij regis p̄ ſingl'os dies? Cur ñ indicas mihi? Dixitq; ei ämon. Thamar ſororez fratris mei abſalon amo. Cui rñdit ionadab. Cuba ſup lectū tuū et languorē ſimula: cunq; venerit pī tu⁹ vt viſitet te: dic ei. Veniat oro thamar ſoror mea vt det mihi cibū. ⁊ faciat pulmētū: vt ꝓmedā de manu ei⁹. Accubuit itaq; ämon. ⁊ q̄i egrotare cepit. Cūq; veniſſet rex ad viſitandū eū: ait ämon ad regē. Veniat obſecro thamar ſoror mea vt faciat in oculis meis duas ſorbiciūculas: et cibū patū capiam de manu ei⁹. Miſit ergo dō ad thamar domū dicēs. Veni in domū ämon frīs tui: et fac ei pulmentū. Veniitq; thamar ī domū ämon frīs ſui: ille aī iacebat. Que tollens farinā cōmiſcuit ⁊ liquefaciēs ī oculis ei⁹ coxit ſorbiciūculas: tollēſq; qđ coxerat effudit. ⁊ poſuit corā eo. ⁊ noluit comedere. Dixitq; ämon. Eicite vniuerſos a me. Cunq; eieciſſent oēs: dixit ämon ad thamar. Infer cibū in ꝓclaui: vt veſcar de manu tua. Tulit q̄ thamar ſorbiciūculas q̄s fecerat: ⁊ intulit ad ämon frēz ſuū in cōclaui. Cūq; obtuliſſet ei cibū: apprehēdit eaꝝ ⁊ ait. Veni cuba mecū ſoror mea. Que rñdit ei. Noli frē mi noli oppmere me: neq; hoc phas ē in iſrl'. Noli facere ſtulticiam hāc. Ego enī ferre ñ potero obprobriū meum: ⁊ tu eris q̄ſi vn⁹ de iſipiētib⁹ ī iſrl': q̄n poti⁹ loq̄re ad regē. et nō negabit me tibi.

c Noluit aī ämon acq̄eſcere p̄cib⁹ ei⁹: ſz p̄ua lēs viribꝰ oppreſſit eam: ⁊ cubauit cū ea. Et exoſam eā habuit odio magno nimis. ita vt maior⁹ eēt odiū q̄ oderat eam. amore q̄ aī dilexerat. Dixitq; ei ämon. Surge ⁊ vade. Que rñdit. Maior⁹ ē hoc malū qđ nunc agis aduerſū me q̄ qđ aī feciſti: expellēs me. et noluit audire eā: ſz vocato puero q̄ miſtrabat ei. dixit. Eice hāc a me foras: ⁊ claude oſtiū pt⁹ eam. Que induta erat talari tunica: huiuſcemōi enī filie regis v̄gines veſtib⁹ vtēbāt̄. Eiecit itaq; eā miſter illi⁹ foras: clauſitq; fores p⁹ eā. Que aſpḡēs cinerē capiti ſuo ſciſſa talari tunica: ꝓpoſitiſq; manib⁹ ſup caput ſuū: ibat ingrediēs et clamās. Dixit aī ei abſalō frē ſu⁹. Nūq̄d ämō frē tu⁹ ꝓcubuit tecū? Sz nūc ſoror tace: frē tu⁹ ē. Neq; affliges cor tuū p hac re. Mā ſit itaq; thamar ꝓtabeſcēs. ī domo abſalō frīs ſui. Cū aī audiſſet rex dō v̄ba hec ꝓtriſtat⁹ ē valde: ⁊ noluit ꝓtriſtari ſpūm ämon filij ſui q̄niā diligebat eū: q; pmogeīt⁹ erat ei. Porro ñ eſt locut⁹ abſalon ad ämoꝝ nec malū nec bonū. Oderat enī abſalon ämō: eoq; violaſſet thamar ſororē ſuaꝝ. Factū ē aī pt⁹ tēp⁹ biennij. vt tōderent̄ oues abſalon ī balaſor: q̄ eſt iuxta ephraim. Et vocauit abſalon omēs filios regis: venitq; ad regem: et ait ad eum. Ecce tondent̄ oues ſerui tui: veniat oro rex cum ꝑuis ſuis ad ꝑuum ſuum. Dixitq; rex ad abſalon. Noli fili mi: noli rogare vt veniam⁹ oēs: ⁊ gue m⁹ te. Cū aūt cogeret eum ⁊ noluiſſet ire: bñdixit ei. Et ait abſalon ad dauid. Si nō vis venire: veniat obſecro nobiſcum ſaltē ammon frē me⁹. Dixitq; ad eū rex. Non eſt

neceſſe vt vadat tecũ. Coegit itaq; abſalon eũ: ⁊ dimiſit cũ eo ammon: ⁊ vniuerſos filios regis. Feceratq; abſalon ꝓuiuiũ: q̃ſi cõuiuiũ regis. Precepat aũ abſalõ pueris ſuis dicens. Obſeruate cũ tẽmulent⁹ fuerit ãmon vino: ⁊ dixero vob. pcutite eũ ⁊ interficite: nolite timere. Ego enim ſum q̃ preci pio vobis. Roborami ⁊ eſtote viri fortes. Feceꝛ̃t ꝑ pueri abſalon aduerſũ ãmon: ſic̃ ꝓcepat eis abſalon. Surgẽteſq; omẽs filij regis: aſcẽdeꝛ̃t ſingli mulas ſuas et fugeꝛ̃t Cũq; adhuc pgerẽt ĩ itinere: fama puenit ad dauid dicẽs. Percuſſit abſalon oẽs filios regis: et non remanſit ex eis ſaltẽ vn⁹. Surrexit itaq; rex dauid. ⁊ ſcidit veſtimẽta ſua ⁊ cecidit ſup t̃raz: et omnes ſui illi⁹ q̃ aſſiſtebant ei. ſcideꝛ̃t veſtimẽta ſua. Rñdens aũ ionadab fili⁹ ſemmaa fr̃is dauid dixit. Ne eſtimet dñs me⁹ rex ꝙ oẽs pueri regis occiſi ſint. Ammon ſolus mortu⁹ ẽ: q̃niam in odio abſalon erat poſit⁹ ex die q̃ oppreſſit thamar ſororẽ ei⁹. Nunc ergo ne ponat dñs me⁹ rex ſup cor ſuũ verbũ iſtud dicẽs: oẽs filij regis occiſi ſũt: q̃niã ãmon ſol⁹ mortu⁹ ẽ. Fugit aũ abſalon. Et eleuauit puer ſpeculatoꝛ oc̃los ſuos ⁊ aſpexit: ⁊ ecce ꝑplus mlt⁹ veniebat ꝑ itẽr montẽ ex la tere mõtis Dixit aũ ionadab ad regẽ. Ecce filij regis aſſunt. iuxt̃ verbũ ſui tui. ſic factũ eſt. Cũq; ceſſaſſet loq̃: apparueꝛ̃t et filij regis. Et intrãtes leuaueꝛ̃t vocẽ ſuaz: ⁊ fleueꝛ̃t. Sed ⁊ rex ⁊ omnes ſui ei⁹ fleueꝛ̃t plo ratu magno nimis. Porro abſalon fugiẽs abijt ad tholomai filiũ ãmiur regẽ geſſur. Luxit ꝙ dauid filiũ ſuũ ãmon mlt̃is diebꝫ Abſalon aũ cũ fugiſſet et veniſſet ĩ geſſur fuit ibi trib⁹ annis: ceſſauitq; rex dõ ꝓſe q̃ abſalon. eoq; ꝓſolat⁹ eẽt ſup ãmon intẽ

Capitulum. XIIII.

Ntelligẽs aũ ioab. fili⁹ ſaruie ꝙ cor regis õſum eẽt ad abſalon: miſit thecuaz ⁊ tulit inde mulierẽ ſapientẽ: dixitq; ad eaz. Lugere te ſimula. ⁊ induere veſte lugubri: ⁊ ne vnga ris oleo: vt ſis q̃i mulier iam plurimo tpe lugens mortuũ. Et ingredieris ad regẽ: et loq̃ris ad eũ ſmones huiuſcemõi. Poſuit aũ ioab õba ĩ ore ei⁹ Itaq; cũ ĩgreſſa fuiſſ mlier thecuites ad regẽ cecidit cor̃ eo ſup terram: ⁊ adorauit ⁊ dixit. Serua me rex. Et ait ad eam rex. Quid cauſe habes? Que rñdit. Heu mulier vidua ego ſum. Mortu⁹ eſt enim vir meus. et ancille tue erant duo filij: q̃ rixati ſũt aduerſũ ſe in agro nulluſ q; erat q̃ eos ꝓhibere poſſet: ⁊ ꝓcuſſit alter alterũ ⁊ interfecit eũ. Et ecce ꝓſurgẽs vniuer ſa cogn̄atio. aduerſũ ancillã tuã. dicit. Trade eũ q̃ ꝓcuſſit frẽm ſuũ vt occidam⁹ eũ ꝓ aĩa frĩs ſui quẽ interfecit. ⁊ deleam⁹ hereditem: et queꝛ̃t extĩguere ſcintillã meaz q̃ relicta ẽ: vt ñ ſupſit viro meo nomẽ ⁊ reliq̃e ſup ter ram. Et ait rex ad mlierez. Vade in domũ tuã: et ego iubebo ꝙ te. Dixitq; mlier the cuites ad regez. In me dñe mi rex ſit iniq̃ tas et in domo p̃ris mei: rex aũ ⁊ thronus ei⁹. ſit ĩnocẽs. Et ait rex. Quicũq; dixerit ti bi adhuc eũ ad me: ⁊ vlt̃ ñ adꝺet vt tãgat te. Que ait. Recordeꝛ̃ rex dñi dei ſui vt nõ mlt̃iplicent̃ ꝓximi ſanguis ad vlciſcendũ: ⁊ nequaq̃ interficiant filiũ meũ. Qui ait. Viuit dñs: q̃ ñ cadet de capillis filij tui ſup terrã. Dixit ꝙ mulier. Loq̃tur ancilla tua ad dñm meũ regem verbũ. Et ait. Loq̃re. Dixitq; mulier. Quare cogitaſti huiuſce modi rem cõtra ꝓpl̃m dei: et locut⁹ eſt rex õbũ iſtud vt peccet. ⁊ ñ reducat eiectũ ſuũ: Oẽs morimur: ⁊ q̃ſi aque dilabimur in t̃ram q̃ ñ reuertunt̃. Nec vult de⁹ ꝓire aiaz: ſed re tractat cogitans ne penit⁹ peat q̃ abiect⁹ eſt. Nunc igr̃ veni vt loq̃r ad dñm meũ regẽ. verbũ hoc: ꝓpter ꝓpl̃o. Et dixit. Ancilla tua Loq̃r ad regẽ: ſi q̃ mõ faciat rex verbũ an cille ſue. Et audiuit rex õba vt liberaret ã cillam ſuaz. de manu oĩm q̃ volebant de he reditate dñi delere me: me et filiũ meũ ſil̃. Dicat ꝙ ancilla tua. vt fiat verbũ dñi mei regis. ſic̃ ſacrificiũ. Sicut enĩ angel⁹ dñi. ſic ẽ dñs me⁹ rex: vt nec bñdictõne nec ma ledictõne moueat̃. Ita et dñs de⁹ tu⁹ eſt tecũ. Et rñdens rex dixit ad mulierẽ. Ne ab ſcõdas a me verbũ: q̃d te interrogo. Dixitq; ei mlier. Loq̃re dñe mi rex. Et ait rex. Nũ q̃d man⁹ ioab tecũ eſt in oĩb⁹ illis? Rñdit mlier ⁊ ait. Per ſalutẽ aĩe tue. dñe mi rex. nec ad ſiniſtrã nec ad dextraz eſt ex omĩb⁹ bijs q̃ locut⁹ eſt dñs me⁹ rex. Seru⁹ enĩ tu⁹ ioab ipſe ꝓcepit mihi: et ipſe poſuit in os ancille tue. omnia verba hec: vt verterem figuram ſmonis hui⁹. Seru⁹ enim tu⁹ io ab ꝓcepit iſtud. Tu aũ dñe mi rex ſapiens es. ſicut habet ſapientiam angelus dei: vt intelligas oĩa ſup terraz. Et ait rex ad io ab. Ecce placat⁹ feci verbũ tuũ. Vade ergo

ꝛ reuoca puerꝝ absalon. Cadensqꝫ ioab sup
faciē suam in ꝛam adorauit: ꝛ bñdixit re-
gi. Et dixit ioab. Hodie intellexit hu⁹ tu⁹.
qꝛ inueni grām ī oculis tuis dñe mi rex. Fe-
cisti enim ꝓmonē dñe mi rex ꝓui tui. Sur-
rexit g̃ ioab ꝛ abijt ī gessur: ꝛ adduxit ab-
salon in ihꝛl'm. Dixit aū rex. Reuertaū in
domū suaz: ꝛ faciē meaz ñ videat. Reuer-
sus ē itaqꝫ absalon ī domū suaz: ꝛ faciē re-
gis ñ vidit. Porro sic̄ absalō. vir ñ erat pul
cer ī omni isrl': et decor⁹ nimis. A vestigio
pedis vsqꝫ ad vticē: ñ erat ī eo vlla macla.
ꝛ q̃ntomagis tōdebat capillos: tātomagis
crescebant semel aū in anno tōdebaū: qꝛ g̃-
uabat eū cesaries: pōderabat capillos ca-
pitis sui ducētis siclis pōdere pblico. Nati
sunt aū absalon filij tres: et filia vna noīe
thamar elegātis forme. Māsitqꝫ absalon ī
ihꝛl'm duobꝫ annis: et faciē regis ñ vidit.
Misit itaqꝫ ad ioab: vt mitteret eū ad regē
Qui noluit venire ad eū. Cūqꝫ scdo misis-
set. ꝛ ille noluisset venire ad eū: dixit ꝓuis
suis. Scitis agꝝ ioab iuxta agꝝ meū: bñ-
tē messem ordei. Ite igiū: ꝛ succendite eum
igni. Succēderūt g̃ ꝓui absalon segetē igni.
Et venientes ꝓui ioab scissis vestibꝫ suis di-
xerūt. Succēderūt ꝓui absalō ptē agri igni.
Surrexitqꝫ ioab ꝛ venit ad absalon in do-
mū ei⁹: ꝛ dixit. Quare succēderūt ꝓui tui se-
getē meaz igni? Et rñdit absalon ad ioab.
Misi ad te obsecēns vt venires ad me ꝛ mit
terē te ad regē: ꝛ diceres ei. Quare veni ꝺ
gessur? Meli⁹ mihi erat ibi esse. Obsecro g̃
vt videam faciē regis. Qꝺsi memor ē iniq̃-
tatis mee infericiet me. Ingressus itaqꝫ io-
ab ad regē: nunciauit ei oīa. Vocatusqꝫ est
absalon ꝛ intrauit ad regē: ꝛ adorauit super
faciē ꝛre coram eo. Osculatusqꝫ est rex ab-

Gif⁹ pt⁹ hec fecit. salon. Ca. XV.

Sibi absalon curr⁹ et eq̃tes: et q̃nq̃-
gīta viros q̃ precederēt eū. Et ma-
ne ꝯsurgēs absalon stabat iuxta introitū
portē ī via: ꝛ oēm vir q̃ habebat negociū
vt veniret ad regis iudiciū vocabat absa-
lon ad se: ꝛ dicebat. De qua ciuitate es tu?
Qui rñdens aiebat. Ex vna tribu isrl' ego
sum ꝓu⁹ tu⁹. Rñdebatqꝫ ei absalon. Videnī
mihi ꝓmones tui boni et iusti: sꝫ ñ est q̃ te
audiat ꝯstitut⁹ a rege. Dicebatqꝫ absalon.
Quis me ꝯstituat iudicē sup ter̄az. vt ad me
veniāt oēs qui bñt negociū ꝛ iuste iudicē?
Sed cū acceder̄et ad eum hō vt salutaret
illū. extēdebat manū suā ꝛ apprehēdēs oscu-
labaū eū. Faciebatqꝫ hoc omī isrl'. venīēti
ad iudiciū vt audireū a rege. et solicitabat
corda virorꝫ isrl'. Pt⁹ q̃tuor aū annos dixit
absalon ad regez dō. Vadam ꝛ reddā vota
mea que voui dño in hebron. Vouens enī
vouit ꝓu⁹ tu⁹ cū esset ī gessur sirie dicens.
Si reduxerit me dñs in ihꝛl'm: sacrificabo
dño. Dixitqꝫ ei rex dō. Vade ī pace. Et sur
rexit: ꝛ abijt ī hebron. Misit aū absalon ex-
ploratores in vniuersas trib⁹ isrl' dicens.
Statī vt audieritis clāgorē bucine dicite.
Regnabit absalon ī hebron. Porro cū absa-
lon ierēt ducēti viri de ihꝛl'm vocati: eūtes
simplici corde: ꝛ cām penit⁹ ignorātes. Ac-
cersiuit q̃z absalon achitophel gilonitē cō-
siliariū dō: de ciuitate sua gilo. Cunqꝫ im-
molaret victimas facta ē ꝯiuratō valida:
ꝑplusqꝫ cōcurrēs augebaū cū absalon. Ve-
nit igr̄ nuncius ad dō dicens. Toto corde
vniuersus isrl' sequit̄ absalon. Et ait dō ꝓ-
uis suis: q̃ erant cū eo in ihꝛl'm. Surgite.
Fugiam⁹: neqꝫ enī erit nobis effugiū a fa
cie absalon. Festīate egredi: ne forte veni-
ens occupet nos ꝛ īpleat sup nos ruinā: et
pcuciat ciuitatē ī ore gladij. Dixerūtqꝫ ꝓui
regis ad eū. Oīa quecūqꝫ p̄cepit dñs nr̄ rex
libenī exeq̃mur ꝓui tui. Egressus est g̃ rex
ꝛ vniuersa dom⁹ ei⁹ pedibꝫ suis. Et reliquit
decē mulieres ꝯcubinas: ad custodiendaz
domū. Egressusqꝫ rex ꝛ oīs isrl' pedibꝫ suis
stetit pcul a domo: ꝛ vniuersi ꝓui ei⁹ ambu
labant iuxta eū: ꝛ legiones cerethi ꝛ phele
thi: et oēs gethei pugnatores validi sexcenti
viri q̃ secuti eū fuerāt de geth pedites p̄ce-
debant regē. Dixit aū rex ad ethai gethēū.
Cur venis nobiscū? Reuertere ꝛ habita cū
rege: qꝛ pegrin⁹ es. ꝛ egress⁹ es de loco tuo.
heri veniſti: ꝛ hodie ꝯpelleris nobiscū egre
di. Ego aū vadā quo itur⁹ suz. Reuertere.
ꝛ reduc tecū frēs tuos. ꝛ dñs faciet tecum
misc̄diaz ꝛ veritatē: qꝛ oñdisti grām ꝛ fidē.
Et rñdit ethai regi dicēs. Viuit dñs ꝛ vi-
uit dñs me⁹ rex: q̃niā in q̃cūqꝫ loco fueris
dñe mi rex siue ī morte siue ī vita. ibi erit
puus tuus. Et ait dō ethai. Veni ꝛ transi.
Et transiuit ethai gethe⁹ ꝛ rex ꝛ omēs viri
q̃ cū eo erant: ꝛ reliqua multitudo. Oēsqꝫ
flebant voce magna: et vniuersus ꝑplus
trāsibat. Rex q̃z transgrediebaū torrentē

cedron:et cunctus ꝑplus incedebat contra
viam oliue q̄ respicit ad deſtū. Venit aūt et
T sadoch sacerdos ⁊ vniuersi leuitē cū eo. ꝑ-
tantes archam federis dei: ⁊ deposuerūt ar-
cha3 federis dei. Et ascendit abiathar: do-
nec explet⁹ eēt oīs ꝑplus q̄ egressus fuerat
de ciuitate. Et dixit rex ad sadoch. Repor-
ta archā dei in vrbē. Si inuenero grām in
oc̄lis dñi reducet me ⁊ oñdet mihi eam. ⁊
tabnaculū suū: si aūt dixerit mihi: ñ places
g ꝑsto sum: faciat qđ bonū est corā se. Et di-
xit rex ad sadoch sacerdotē. O vidēs reuer
tere ī ciuitatē in pace ⁊ achimaas fili⁹ tu⁹
⁊ ionathā fili⁹ abiathar duo filij vr̄i sīt vo
biscū. Ecce ego abscōdar ī cāpestribꝰ deſti
donec veniat ſmo a vob indicās mihi. Re
ptaueꝛt g̃ sadoch ⁊ abiathar archā dei in
ihr̄lm: ⁊ mansēꝛt ibi. Porro dō ascēdebat.
cluū oliuaꝝ: scantēs ⁊ flens nudis pedib⁹
incedēs: et opto capite. Sꝫ ⁊ oīs ꝑplus q̄ e-
rat cū eo: aperto capite ascēdebat plorās.
Nūciatū ē aūt dauid: q̄ achitophel eēt ī cō-
iuratōne cū absalon. Dixitq; dō. Infatua
h q̄so dñe ꝓsiliū achitophel. Cūq; ascēderet dō
sūmitatē mōtis in q̄ adoratur⁹ erat dñm:
ecce occurrit ei chusi arachites scissa veste
⁊ terra pleno capite. Et dixit ei dauid. Si
veneris mecū eris mihi oneri: si aūt in ciui
tatē reuertaris ⁊ dixeris absalon. Ꝑu⁹ tu⁹
sū rex patere me viuere sic̄ fui ꝑu⁹ pr̄is tui
sic ero ꝑu⁹ tu⁹: dissipabis ꝓsiliū achitofel.
Habes aūt tecū sadoch ⁊ abiathar sac̄dotes
et omne ꝓbum qc̄unq; audieris in domo
regis. indicab sadoch ⁊ abiathar sac̄doti-
bus. Sūt enī cū eis duo filij eoꝝ achima-
as fili⁹ sadoch ⁊ ionathan fili⁹ abiathar: ⁊
mittetis ꝑ eos ad me omne ꝓbū qđ audie-
ritis. Venienteꝫ g̃ chusai amico dō in ciui-
tatē. Absalon q̄ꝫ ingressa ē ihr̄lm ⁊ achito-
Pa Venitq; dauid. phel cū eo. Ca. XVI.
trās̄isset paululū montis ꝓticem:
apparuit siba puer miphiboseth in
occursū ei⁹ cū duob⁹ azinis: q̄ onerati erāt
ducētis panib⁹. ⁊ cētū alligaturis vuepas-
se. et centū massis palataꝝ: ⁊ duob⁹ vtrib⁹
vini. Et dixit rex sibe. Quid sibi volunt
hec: Rñditq; siba. Dñe mi rex. Azini do-
mestici regis vt sedeant: et panes ⁊ palate
ad vescendū pueris tuis: vinū aūt. vt bibat
si q̄s defecerit in deſto. Et ait rex. Vbi ē fi-
lius dñi tui: Rñditq; siba regi. Remansit

in ihr̄lm dicens. Hodie restituet mihi do-
m⁹ isr̄l regnū p̄ris mei. Et ait rex sibe. tua
sint oīa q̄ fuerūt miphiboseth. Dixitq; siba.
Oro vt inueniā grām corā te dñe mi rex.
b Venit g̃ rex dō vsq; bahurim. Et ecce egre
diebat̄ īde vir. ō cog̃tione dom⁹ saul noīe
semei fili⁹ gera: ꝓcedebatq; egrediēs: ⁊ ma-
ledicebat mittebatq; lapides ꝓtra dō. ⁊ ꝑ
vniuersos ſuos regis dō. Oīs aūt ꝑplus et
vniuersi bellatores. a dextro ⁊ a sīstro late
re regis īcedebāt. Ita aūt loq̄batur semei cū
maledicer et regi. Egredere. egredere vir
sanguinū: ⁊ vir belial. Reddidit tibi dñs
vniuersū sāguinē dom⁹ saul. q̄niā īuasisti
regnū ꝑ eo: et dedit dñs regnū ī manu ab-
salō filij tui: ⁊ ecce ꝑmūt te mala tua q̄niā
Sq vir sāguinū es. Dixit aūt abisai fili⁹ saruie
regi. Quare maledicit canis ħ moriturus
dño meo regi. Vadā ⁊ amputabo caput ei⁹
Et ait rex. Quid mihi ⁊ vob est filij saruie:
Dimitte eū vt maledicat. Dñs enī ꝓcepit
ei vt malediceret dō. Et q̄s est q̄ audeat di
cere. q̄re sic fecerit: Et ait rex abisai ⁊ vni-
uersis ſuis suis. Ecce fili⁹ me⁹ q̄ egressus ē
de vtero meo. q̄rit aīaꝫ meā: q̄ntomagis ħ
fili⁹ gemī maledixit mihi. Dimittite eū vt
maledicat iuxta ꝓceptū dñi: si forte respi-
ciat dñs afflictōem meā: ⁊ reddat mihi dñs
D bonū ꝑ maledictōe hac die hodierna. Am-
bulabat itaq; dauid et socij ei⁹ ꝑ viam cū
eo: semei aūt ꝑ iugū mōtis ex latere ꝓt illū
g̃diebat̄ maledicens: ⁊ mittēs lapides ad-
uersū eū. terrāq; spargēs. Venit itaq; rex
dauid ⁊ vniuersus ꝑplus cū eo lassus: ⁊ re-
uocillati sūt ibi. Absalon aūt ⁊ oīs ꝑplus ei⁹
īgressi sūt ihr̄lm: sed ⁊ achitophel cū eo. Cū
aūt venisset chusai arachites amic⁹ dauid
ad absalon: locutus est ad eū. Salue rex:
salue rex. Ad quez absalon. Hec est inquit
grā tua ad amicū tuum: Quare non iuisti
cū amico tuo: Rñditq; chusai ad absalon.
Nequaq̄: q̄ illius ero quem elegit dñs et
omīs hic ꝑplus: ⁊ vniuersus israel: ⁊ cū eo
manebo. Sed vt ⁊ hoc inferā: cui ego ſui-
tur⁹ sum: Nonne filio regis: Sicut parui
c pr̄i tuo: ita parebo ⁊ tibi. Dixit aūt absalō
F ad achitophel. Initeꝫ siliū: q̄d agere debea
m⁹. Et ait achitofel ad absalō. Ingredere
ad cōcubinas patris tui. quas dimisit ad
custodiendam domū: vt cū audierit oīs
israel: qđ fedaueris patrē tuum: roborent

tæcũ man⁹ eoꝝ. Tetẽderunt ḡ absalon tabernaculũ ī solario: ingressusq; est ad cõcubinas pr̃is sui. coꝝã vniuerso isrl̃. Cõsiliũ aũt achitofel. qđ dabat ī diebꝫ illis: q̃si siqs ꝓsuleret dominũ. Sic erat omne cõsiliũ achitofel: ⁊ cũ esset cũ dauid ⁊ cũ eẽt cum absalon.

Capitulum. XVII.

¶f. Dixit ergo achitofel ad absalon. Eligã mihi duodecī milia virorꝝ. et ꝓsurgẽs persequr dauid hac nocte: ⁊ irruens sup eũ quippe qui lassus est et solutis manibꝫ: pcutiã eũ. Cunq; fugerit oīs ꝑplus q̃ cũ eo ẽ pcutiã regẽ desolatũ: ⁊ reducã vniuersum populũ. quõ vn⁹ hõ reuerti solet: Vnũ eī virũ tu queris: ⁊ oīs ꝑplus erit ī pace. Placuitq; sermo ei⁹ absalon: et cũctis maioribꝫ natu israhel. Dixit aũt absalõ. Vocate chusai arachitẽ: et audiam⁹ qđ etiã ipe dicat. Cũq; venisset chusai ad absalon. ait absalon ad eũ. Huiuscemodi sermonẽ locut⁹ ẽ achitofel. Facere debem⁹ an nõ: Qđ das cõsilium:

g Et dixit chusai ad absalon. Nõ ẽ bonum hoc ꝓsiliũ: qđ dedit achitofel hac vice. Et rursũ ītulit chusai. Tu nosti pr̃ez tuũ ⁊ viros q̃ cũ eo sunt esse fortissimos ⁊ amaro aĩo: veluti si vrsa raptis catul̃ ī saltu seuiat. Ꝺz ⁊ pr̃ tu⁹ vir bellator ẽ: nec morabit cũ ꝑplo. Fortsitã nũc latitat in foueis aut in vno q̃ voluerit loco. ⁊ cũ ceciderit vn⁹ q̃libet ī ꝓncipio: audiet q̃cũq; audierit. ⁊ dicet. Facta ẽ plaga ī ꝑplo. q̃ seq̃batr̃ absalon. Et fortissim⁹ ipe. cui⁹ coꝝ est q̃si leonis: pauore soluetr̃. Scit eī oīs populus isrl̃ fortẽ esse pr̃ez tuũ: ⁊ robustos oēs

h q̃ cũ eo sũt. Ꝺz hoc mihi videtr̃ rectũ eẽ cõsiliũ. Cõgregetr̃ ad te vniuersus ꝑplus isrl̃ a dan vsq; bersabee. q̃si arena maris īnumerabil̃ ⁊ tu eris ī medio eoꝝ: et irruem⁹ sup eũ ī q̃cũq; loco inuẽt⁹ fuerit. ⁊ operiem⁹ eũ sicut cadere solet ros sup t̃rã: ⁊ ñ relinq̃m⁹ ꝺ viris q̃ cũ eo sũt. nec vnũ q̃dẽ. Qđ si vrbẽ aliquã fuerit ingressus: circũdabit oīs isrl̃. ciuitati illi funes. ⁊ trahem⁹ eã ī torrentẽ: vt ñ reperiatr̃ nec calculus q̃dẽ ex ea. Dixitq; absalon et oēs viri isrl̃. Melí⁹ est ꝓsiliũ chusai arachitẽ cõsilio achitofel. Ꝺñs aũt nutu dissipatuꝝ est

p ꝓsiliũ achitofel vtile: vt īduceret dñs sup absalon malũ. Et ait chusai sadoch ⁊ abiathar sacerdotibꝫ. Hoc ⁊ hoc modo ꝓsiliũ dedit achitofel ablalon ⁊ seniorib⁹ isrl̃. et ego tale ⁊ tale dedi ꝓsiliũ. Nũc ergo mittite cito: ⁊ nũciate dauid dicẽtes. Ne moreris nocte hac in campestribꝫ deserti: sed absq; dilacõne trãsgredere: ne fortẽ absorbeatr̃ rex: ⁊ oīs ꝑplus q̃ cũ eo ẽ. Jonathas aũt ⁊ achimaas stabãt iuxta fontẽ rogel. Abijt ancilla ⁊ nunciauit eis et illi ꝓfecti sũt. vt referrẽt ad regẽ dauid nũciũ. Non

b eī potẽrãt videri: aut ītroire ciuitaeẽ. Vidit aũt eos q̃dã puer: et īdicauit absalon. Illi vero ꝓcito ḡdu īgressi sũt domũ cuiusdã viri ī baburim. q̃ habebat putẽũ. in vestibulo suo: ⁊ descẽderũt ī eũ. Tulit aũt mulier et expandit velamẽ sup os putei. q̃si siccans tipsanas: ⁊ sic latuit res. Cũq; venissent ꝑui absalon. ī domũ ad mulierẽ dixerũt. Vbi ẽ achimaas ⁊ ionathas: Et rñdit eis mulier. Trãsierũt festinãter: gustata paululum aq̃. At bij q̃ q̃rebãt: cũ ñ reperissent reuersi sunt ī hierusalẽ. Cũq; abissent ascẽderr̃t illi ꝺ putẽo: ⁊ pgẽtes nũciauerũt regi dauid ⁊ dixerũt. Surgite ⁊ trãsite cito fluuiũ: q̃niã huiuscemodi de-

c dit ꝓsiliũ. ꝓtra vos achitofel. Surrexit ḡ dauid ⁊ oīs ꝑplus q̃ cũ eo erat: ⁊ trãsierr̃t iordanez donec diluceseret añq̃ denudaretr̃ ꝺbũ: ⁊ nec vn⁹ q̃dẽ resíduus fuit q̃ nõ trãsiret fluuiũ. Porro achitofel. videꝫ q̃ ñ fuisset factũ ꝓsiliũ suũ: strauit azinũ suum surrexitq; ⁊ abijt ī domũ suã ⁊ ī ciui-

S tatẽ suã: ⁊ disposita domo sua suspendio ītерijt ⁊ sepult⁹ ẽ ī sepulchro pr̃is sui. Dauid aũt venit ī castra: ⁊ absalon trãsijt iordanez: ipe et oēs viri isrl̃ cũ eo. Amasaz vero ꝓstituit absalõ ꝑ ioab sup exercitũ. Amasa aũt erat fili⁹ viri q̃ vocabatr̃ iethra ꝺ ihesraeli: q̃ īgressus ẽ ad abigail filiã naas sororẽ saruie q̃ fuit mr̃ ioab. Et castra

d metat⁹ est isrl̃ cũ absalon ī tæra galaad. Cũq; venisset dauid ī castra sobi fili⁹ naas ꝺ rabbath filioꝝ ammõ. ⁊ machir fili⁹ ammihel ꝺ lodabar ⁊ berzellai galaadices ꝺ rogelim. obtulerũt ei stratoria ⁊ tapecia ⁊ vasa fictilia: frumentũ ⁊ ordeũ et farinã ⁊ polentã ⁊ fabam ⁊ lentem ⁊ frixum cicer ⁊ mel ⁊ butirũ. oues ⁊ pingues vitulos: dederũtq; dauid ⁊ populo q̃ cum eo erat ad vescendum. Suspicati enī sũt populum fame et siti fatigari in deserto.

Capitulum. XVIII.

Igr̃ ꝑsiderato dō ꝓp̄lo suo. ꝓstituit sup eos tribunos ⁊ cēturiones: ⁊ dedit ꝓp̄li tercią ꝑtē sub manu ioab ⁊ tercią ꝑtē sub manu abisai filij saruie fr̃is ioab. ⁊ tercią ꝑtē sub manu ethai .q erat de geth . Dixitq; rex ad populū. Egrediar ⁊ ego vobiscū. Et rn̄dit ꝓp̄lus. Nō exib̄. Siue enī fugerimus nō magnope ad eos de nob̄ ꝑtinebit: siue media ps ceciderit e nobis n̄ satis curabūt: qr tu vn⁹ sol⁹ ꝑ decez milib̄ ꝑputaris. Meli⁹ ē igr̃ vt sis nob̄ in vrbe p̄sidio ad q̄s rex ait. Quod vobis videt rectū hoc faciā. Stetit g̃ rex iuxta portā Egrediebaťq; ꝓp̄ls ꝑ turmas suas. centeni ⁊ milleni. Et precepit rex ioab ⁊ abisai .⁊ ethai dicēs. Seruate mihi puer absalon. Et oīs ꝓp̄ls audiebat p̄cipiētez regē cūctis p̄ncipib̄ ꝑ absalō. Igraq; egressus ē ꝓp̄lus i cāpū ꝓ̄ isr̄l. et factū ē p̄liū i saltu ephraim. Et cesus ē ibi ꝓp̄ls isr̄l ab exercitu dō: factaq; ē plaga mag̃ i die illa vigīti miliū. Fuit aū ibi p̄liū dispsū. sup faciē oīs terre: et ml̄toplures erāt q̄s saltus ꝓsūpserat ꝺ ꝓp̄lo q̄ hij q̄s vorauerat gladi⁹ i die illa.

Accidit aū vt occurreret absalō seruis dō: sedēs mulo. Cūq; ingressus fuisset mulus subter ꝓdēsā q̄rcū et magnā adhesit caput ei⁹ q̄rcui: et illo suspēso iter celū et terrā. mul⁹ cui isederat ptrāsiuit. Videt aūt hoc q̄spiā: et nūciauit ioab dicēs. Vidi absalō pendere ꝺ q̄rcu. Et ait ioab viro q̄ nūciauerat ei. Si vidisti q̄re n̄ ꝓfodisti eū cū terra: et ego debuissē tibi decez argēti siclos et vnū baltheū! Qui dixit ad ioab. Si appendere i manib̄ meis mille argēteos: neq; q̄ mittere manū meā i filiū regis. Audiētibus enim nob̄ p̄cepit rex tibi et abisai et ethai dicēs. Custodite mihi puer absalō. Aliter etsi feciss̄ ꝑ aīam meā audacter neq; hoc regē latere potuisset: et tu stares ex aduerso. Et ait ioab. Non sicut tu vis. Sed aggrediar eum corā te. Tulit g̃ ioab tres lāceas in manu sua. et infixit eas in corde absalon. Cūq; adhuc palpitaret herēs i quercu: cucurrerūt decē iuuenes armigeri ioab: et pcuciētes interfecerūt eum. Cecinit aū ioab bucina et retinuit ꝓp̄lm. ne ꝑsequeretur fugientē isr̄l: volēs parcere ml̄titudini. Et tulerūt absalon. et piecerūt eū i saltu i foueā grandē: et ꝓportauerūt sup eum aceruū lapidū magnū nimis.

Omis aūt isr̄l fugit i tabernacula sua. Porro absalon erexerat sibi cū adhuc viueret titulū: q̄ ē i valle regis. Dixerat enī. Nō habeo filiū: ⁊ hoc erit monimētū noīs mei. Vocanitq; titulū noīe suo: ⁊ appellaťq; manus absalō vsq; in hāc die. Achimaas aūt filius sadoch ait. Curra ⁊ nūciabo regi: qr iudiciū fecerit ei de⁹ de manu inimicorum ei⁹. Ad quē ioab dixit. Nō eris nūcius in hac die: sz nūciab̄ i alia. Hodie nolo te nūciare! Fili⁹ enī regis ē mortu⁹. Et ait ioab chusi. Vade: ⁊ nūcia r̄gi q̄ vidisti. Adorauit chusi ioab: ⁊ cucurrit. Rursus autez achimaas fili⁹ sadoch dixit ad ioab Quid ip̄edit si ecią ego curro post chusi! Dixitq; ei ioab. Quid vis currere fili mi! Veni huc nō eris boni nuncij baiulus. Qui rn̄dit. Quid enī si currero! Et ait ei. Curre. Currens g̃ achimaas ꝑ viā ꝓpendij transiuit chusi. Dauid aūt sedebat iter duas portas. Speculator do qui erat i fastigio porte. sup murū eleuās oc̄los vidit hoiem curretē solū: ⁊ exclamās idicauit r̄gi. Dixitq; rex. Si sol⁹ ē: bon⁹ ē nūci⁹ i ore eius. Properāte aū illo ⁊ accedente ꝓp̄ius. vidit speculator hoiez alterū currētem: ⁊ vocifer̄as i culmine ait. Apparz mihi alt̄ dō: curres sol⁹. Dixitq; rex. Et iste bon⁹ ē nūci⁹ Speculator aū cōtēplor ait. Cursū porris: quasi cursū achimaas. filij sadoch. Et ait rex. Vir bon⁹ ē. ⁊ nūciū portās bonū. Veīt Clamās aū achimaas dixit ad regē. Salue rex. Et adorās regē corā eo ꝓn⁹ i terrā ait. Bñdict⁹ dn̄s de⁹ tu⁹: q̄ pclusit hoies q̄ leuauerūt man⁹ suas ꝓtra dn̄m meū regē Et ait rex. Est ne pax puero absalō! Dixitq; achimaas. vidi tumultū magnū cū mitteret ioab ſu⁹tu⁹o rex me ſuū tuū: nescio aliud. Ad quē rex: trāsi ait ⁊ sta �herē. Cunq; ille trāsisset ⁊ staret: aparuit chusi. Et veniēs ait. Bonū apporto nūciū dn̄e mi rex. Judicauit eī ꝑ te dn̄s hodie: ꝺ manu oīm q̄ surrexer̄t ꝑ te. Dixit aū rex ad chusi. Est ne pax puero absalō! Cui r̄ndēs chusi: fiāt inq̄t sic̄ puer i̇imici dn̄i mei regis: et vniuersi q̄ ꝓsurgūt aduersus eū i malum. Cōtristat⁹itaq; rex ascēdit cenaculū portē ⁊ fleuit: ⁊ sic loq̄baťq; vadēs. Fili mi absalō: absalō fili mi. Quis mihi ꝺbuat vt ego moriar ꝑ te! Absalon fili mi: fili mi absalon.

Capitulū. XIX.

Audiatū ē aūt ioab qō rex fleret
7 lugeret filiū suū. 7 versa est vi-
ctoria ī luctū ī die illa omni ꝑplo.
Audiuit enim populus in die illa dici: do
let rex super filio suo. Et declinauit ꝑplus
in die illa ingredi ciuitatem: quō declina-
f re solet populus versus 7 fugiens de pre-
lio. Porro rex opuit caput suū: 7 clama-
t bat voce magna. Fili mi absalon: absalon
fili mi. Ingressus ḡ ioab. ad regem ī do-
mum dixit. Confudisti hodie vult⁹ oīm
seruoꝝ tuoꝝ q̄ saluā fecerunt aīam tuaz
7 aīam filioꝝ tuoꝝ 7 filiaꝝ tuaꝝ. 7 aīam
uxoꝝ tuaꝝ 7 aīam cōcubinaꝝ tuaꝝ. Dili
gis odientes te: 7 odio habes diligentes
te. Et ostendisti hodie. qz non curas de du
cib⁹ tuis. 7 de seruis tuis. 7 vere cognoui
modo. qsi absalon viueret 7 omnes nos
occubuissem⁹: tūc placeret tibi. Nūc igiē
surge 7 pcede: 7 alloquens satisfac seruis
tuis. Juro eī tibi p dñm: qōsi non exieris
nec vn⁹ q̄dem remansurus sit tecū nocte
hac: 7 peius erit hoc tibi quā oīa mala q̄
venerūt sup te. ab adolescentia tua usq; ī
g pñs. Surrexit ḡ rex: 7 sedit ī porta. Et oī
ꝑplo nūciatū ē: q rex sederet ī porta. Ve-
nitq; vniuersa multitudo coraz rege: isrl
aūt fugit in tabernacula sua. Oīs q̄z ꝑpls
certabat ī cūctis tribub⁹ isrl dicens. Rex
liberauit nos de manu inimicoꝝ nr̄oruz:
ipe saluauit nos de manu philistinoꝝ: 7
nūc fugit de terra ꝓpter absalō. Absalō aī
quē vnxim⁹ sup nos. mortu⁹ est in bello
usqueq̄ siletis: 7 nō reducitis regē? Et cō-
h siliū tocius isrl venit ad regem. Rex vero
dauid misit ad sadoch 7 abiathar sacer-
dotes dicens. Loquimini ad maiores na-
tu iuda. dicentes. Cur venitis nouissimi
ad reducēdū regē ī domū suā? Sermo aī
oīs isrl puenerat ad regē in domo ei⁹: qz
dixerat rex. Nec dicetis ad ꝑplm ffres mei
vos: os meū 7 caro mea vos. Quare no-
uissimi reducitis regem? Et amase dicite:
Nonne os meū es 7 caro mea? Nec faciat
mihi de⁹ 7 hoc addat: si ñ mgr̄ milicie fue
ris corā me oī tpe p ioab. Et īclinauit coz
oīm viroꝝ iuda q̄si viri vni⁹. Miseītq; ad
regē dicētes. Reuertere tu: 7 oēs fui tui.
Et reuersus ē rex. Et veīt usq; iordanen.
Et oīs iuda veīt usq; ī galgala vt occur-
p reret regi: 7 trāsduceret eū iordanē. Festi
nauit aūt semei fili⁹ gera filij iemini de ba
hurim: 7 descēdit cū viris iuda in occursū
regis dauid cū mille viris 7 bēiamī: 7 si-
ba puer de domo saul 7 q̄ndecī filij ei⁹ ac
vigīti fui erāt cū eo. Et irrūpētes iorda-
nē añ r̄gē trāsierī vada: vt trāsducerēt do
mū r̄gis. 7 facerēt iuxta iussiōez ei⁹. Se-
mei aī fili⁹ gera ꝑstrat⁹ corā rege cū iam
trāsisset iordanē: dixit ad eū. Ne reputes
mihi dñe mi iīq̄tatē: neq; memīeris iiurī
aꝝ fui tui ī die q̄ egress⁹ es dñe mi rex de
ihrlm: neq; ponas rex ī corde tuo. Agsco
eī fu⁹ tu⁹ pcm meū: 7 idcirco hodie ꝑm⁹
veni ỏ oī domo ioseph: descēdiq; ī occur-
b sū dñi mei r̄gis. Ñdēs vo abisai fili⁹ sar-
uie dixit. Nūq̄d ꝓ hijs vbis nō occidet se-
mei. qz maledixit xpo dñi? Et ait dauid.
q̄d mihi 7 vob filij saruie? Cur efficiemī
mihi hodie ī sathā? Ergo ne hodie īterfi-
ciet vir ī isrl? An ig̃o hodie me factū re-
gē sup isrl? Et ait rex semei. Nō morieris
Jurauitq; ei miphiboseth q̄z fili⁹ saul. de-
scēdit ī occursū r̄gis illotis pedib⁹ 7 ī tōsa
barba: vestesq; suas nō lauerat a die qua
egressus fuerat rex. usq; ad diē reuersiōis
c ei⁹ ī pace. Cūq; occurrisset r̄gi: dixit ei rex
Quare non venisti mecum miphiboseth?
Et r̄ndēs ait. dñe mi rex: fu⁹ me⁹ ꝑtēpsit
me. Dixiq; ei ego famul⁹ tu⁹ vt sterneret
mihi azinū: 7 descēdēs abirē cū rege. Clau
dus ei sū fu⁹ tuus. Insup 7 accusauit me
seruum tuū. ad te dñm meum regem. Tu
autem domine mi rex sicut āgelus dei es.
fac quod placitum est tibi. Neq; enim fu-
it domus patris mei. nisi morti obnoxia
dño meo regi: tu aī posuisti me fuū tuū.
ītr̄ ꝓuiuas mēse tue. Quid ḡ habeo iuste
q̄rele. aut q̄d possū vlē vociferari ad r̄gē?
ait ḡ ei rex. q̄d vlē loq̄ris? Fixū ē qō locu
t⁹ sū. Tu 7 siba diuidite possessiōes. Ñ-
ditq; miphiboseth r̄gi. Etiā cūcta accipi-
at: postq̄ r̄uers⁹ ē dñs me⁹ rex pacifice ī
d domū suā. Gerzellai q̄z galaadites senex
valde descēdēs ỏ rogelī trāsduxit regez ior
danē: patus eciā vlē fluuiū ꝑseq̄ eū. Erat
aī bzellai galaadites senex valde idest oc-
togenari⁹: 7 ipe pbuit alimēta r̄gi. cū mo
rarē? ī castris. Fuit q̄pe vir diues nimis
Dixit itaq; rex ad bzellai. Veni mecū: vt
q̄escas secur⁹ ī ihrlm. Et ait berzellai ad
regē: quot sunt dies annoꝝ vite mee.

vt aſcēdā cū rege ī hirl'm. Octogenarí⁹ ſū hodie. Nūqd vigēt ſēſus mei. ad diſcernē-
dū ſuaue aut amaꝝ: aut delectare pt ſuū
tuū cibꝫ aut pot⁹ vl' audire poſſū vlt vocē
c cātoꝝ atqꝫ cātatricū. Quare ſu⁹ tu⁹ fit o-
neri dño meo regi: Paululū ꝓceda famu
l⁹ tu⁹ ab iordane tecū. Nō īdigeo hac vici-
ſitudīe. ſed obſecro vt reuertat ſu⁹ tu⁹. ꝛ
moriar ī ciuitate mea: ꝛ ſepeliar iuxta ſe-
pulchꝝ pr̄is mei. ꝛ mr̄is mee. Eſt at̄ ſuus
tu⁹ chamaā ipe vadat tecū dñe mi rex: et
fac ei q̄cqd tibi bonū videt. Dixit itaqꝫ ei
rex. Mecū trāſeat chamaā: ꝛ ego faciam ei
q̄cqd tibi placuerit: ꝛ oē qd̄ petieris a me
ī petrab. Cūqꝫ trāſiſſꝫ vniuerſ⁹ ꝑplus ꝛ rex
f iordanē r̄ſtitit: ꝛ oſculat⁹ ē rex bzellai ꝛ bñ
dixit ei. ꝛ ille ꝛuerſus ē in locū ſuū. Trāſi-
uit g̃ rex in galgalā: ꝛ chamaā cū eo. Dīs
at̄ ꝑplis iuda trāſduxerat regē: ꝛ media tā-
tū ps affuerat de ꝑplo iſrl'. Itaqꝫ oēs viri
iſrl': ꝓcurrētes ad regē: dixerūt ei. Quare
te furati ſt r̄res nr̄i viri iuda. ꝛ trāſduxer̄t
regē ꝛ domū ei⁹ iordanē oēſqꝫ viros dō cū
eo: Et rñdit oīs vir iuda. ad viros iſrl'. qꝛ
mihi ꝑior ē rex. Cur iraſceris ſup hac re:
Nūqd ꝓmedim⁹ aliqd ex rege: aut munera
g nob data ſt. Et rñdit vir iſrl' ad viros iu
da: ꝛ ait. Decē ptibꝫ maior ego ſū apud re
gē: magiſqꝫ ad me ptinet dō g̃ ad te. Cur
feciſti mihi īiuriā: ꝛ ñ mihi nūciatū ē ꝑius
vt reducerē regē meū: Durí⁹ at̄ rñdert vi-
ri iuda. viris iſrl'. Capi. XX.

Accidit q̄z vt ibi eet vir belial noīe
h ſiba fili⁹ bochri. vir iemine⁹: ꝛ ceci
nit bucina ꝛ ait. Nō eſt nob ps in
dō: neqꝫ hereditas ī filio ỹſai. Reuertē in
tabnacla tua vir iſrl'. Et ſepat⁹ ē oīs iſrl'
a dō. ſecutuſqꝫ ē ſiba filiū bochri: viri aūt
iuda adheſert r̄gi ſuo a iordāe vſqꝫ birl'm
Cūqꝫ veniſſet rex ī domū ſuā ī birl'm tulit
decē ml'ieres ꝓcubinas q̄s dereliq̄rat ad cu
ſtodiēdā domū: ꝛ t̄didit eas ī cuſtodiā a-
limēta eis ꝑbēs. Et ñ ē īgreſſus ad eas: ſz
erāt clauſe vſqꝫ ad diē mortis ſue ī vidui-
tate viuētes. Dixit at̄ rex amaſe. Cōuoca
mihi oēs viros iuda. ī diē tercīū: ꝛ tu ade-
ſto p̄ſēs. Abīt g̃ amaſa. vt ꝓuocarꝫ iudā:
ꝛ morat⁹ ē ex̄t palaciū qd̄ ei ꝓſtituerat rex
Ait at̄ dō ad abiſai Nūc magis afflictur⁹
ē nos ſiba fili⁹ bochri. quā abſalon. Tolle
g̃ ſuos dñi tui ꝛ pſeqre eū: ne forte īueni-
at ciuitates mūitas ꝛ effugiat nos. Egreſ
ſi ſūt g̃ cū eo viri ioab: cerethi q̄z ꝛ felethi
ꝛ oēs robuſti exierūt de hirl'm. ad pſequē-
b dū ſiba filiū bochri. Cūqꝫ illi eſſent iuxta
lapidē grandē. q̄ ē ī gabaon: amaſa veniēs
occurrit eis. Porro ioab veſtit⁹ erat tuni-
ca ſtricta. ad mēſurā hītus ſui: ꝛ deſup ac
cinct⁹ gladio dependēte vſqꝫ ad ilia ī vagīa
q̄ fabrifact⁹ leui motu egredi poterat ꝛ p-
cutere. Dixit itaqꝫ ioab ad amaſā. Salue
mi fr̄. Et tenuit manu dextra mētū amaſe:
q̄ſi oſculās eū. Porro amaſa nō obſeruauit
gladiū. quē habebat ioab. Qui pcuſſit eū
ī latere: ꝛ effudit īteſtina ei⁹ ī terrā. ꝛ mor-
c tu⁹ ē: nec ſcōm vuln⁹ apoſuit. Ioab aūt et
abiſai fr̄ ei⁹ pſecuti ſunt ſiba filiū bochri.
Intērea quidā viri de pueris dauid cū ſte
tiſſent iuxta cadauer amaſe de ſocijs ioab
dixerūt. Ecce q̄ eſſe voluit ꝑ ioab comes
dauid. Amaſa aūt ꝓſperſus ſanguīe. iace-
bat ī media via. Vidit hoc quidam vir qd̄
ſubſiſteret oīs ꝑplus ad videndū eū: ꝛ amo
d uit amaſā ō via ī agꝝ: opuitqꝫ eū veſtimē
to. ne ſubſiſterēt trāſeūtes ꝑt eū. Amoto
g̃ illo de via trāſibat oīs vir ſequens ioab
ad pſequēdū ſiba filiū bochri. Porro ille
trāſierat ꝑ oēs tribꝫ iſrl' vſqꝫ in abelā ꝛ in
betmacha: oēſqꝫ viri electi cōgregati fue-
rāt ad eū. Venerūt itaqꝫ ꝛ oppugnabāt eū
ī abela ꝛ ī bethmacha: et circūdederūt mūi-
e cōnib⁹ ciuitatē: ꝛ obſeſſa ē vrbs. Oīs aute
turba q̄ erat cū ioab. moliebat̄ deſtruere
muros. Et exclamauit ml'ier ſapiēs de ci-
uitate. Audite audite: dicite ioab: appropī
qua huc ꝛ loqr̄ tecū. Qui cū acceſſiſſet ad
eā: ait illi. Tu es ioab: Et ille rñdit. Ego
ſū. Ad quē ſic locuta ē. Audi ſmōes ācil-
le tue. Qui rñdit. Audio. Rurſūqꝫ illa: ſ-
mo inqt dicebat̄ ī veteri ꝓuerbio. Qui ī-
terrogāt ītterrogēt in abela: ꝛ ſic pficie-
bāt. Nōne ego ſū q̄ rñdeo veritatē in iſrl':
ꝛ tu q̄ris ſubuertere ciuitatē: et euertere
f matrē in iſrl': Quare p̄cipitas hereditatē
dñi. Rñdenſqꝫ ioab ait. Abſit. abſit hoc a
me: nō precipito. neqꝫ temolior. Nō ſe ſic
habet res. Sed hō de monte effraim ſiba
fili⁹ bochri cognomine: leuauit manū ſu-
am ꝑtra regē dauid. Tradite illū ſolū: et
recedem⁹ a ciuitate. Et ait ml'ier ad ioab.
Ecce caput ei⁹ mittetur ad te ꝑ murꝫ. In-
greſſa eſt g̃ ad oēm ꝑplum: ꝛ locuta eſt eis

sapienter. Qui abscisū caput sibe filij bochri piecert ad ioab. Et ille cecinit tuba: ⁊ recesserт ab vrbe vnusqsq; ī tabernacula sua. Joab aт reuersus ē ihrlm ad regez.

T Fuit g ioab sup oēm exercitū isrl: banaias aт filiꝰ ioiadę sup ceretheos ⁊ felethe-os: adurā vo sup tributa: porro iosaphat filiꝰ abilud. a comentarijs. siba aт scriba: sadoch vo ⁊ abiathar sacerdotes: hira aт ihariтes erat sacerdos dauid. C Ca. XXI.

Facta ē qz fames ī diebꝫ dauid tribus ānis iugiter. Et cōsuluit dauid oraculū dñi: dixitq; dns. pter saul ⁊ domū eiꝰ ⁊ sāguinē qꝝ occidit gabaonitas. Vocatis g gabaonitis rex: dixit ad eos. Porro gabaonitę non sūt de filijs isrl: sz reliqe amorreoꝝ. Filij qpe isrl iurauerāt eis: ne pimerēt illos ⁊ voluit saul pcutere eos zelo qsi pro filijs isrl ⁊ iuda. h Dixit g dauid ad gabaonitas. Quid faciā vobis: ⁊ qd erit vlm piaculū vt benedicatis hereditati dñi? Dixerтq; ei gabaonitę. nō ē nobis sup argēto ⁊ auro qstō: sed pr saul ⁊ pr domū eiꝰ: neq; volumꝰ vt interficiaт hō de isrl. ad qs rex ait. Quid g vultis vt faciā vobis? Qui dixerт regi. Vir q attriuit nos ⁊ oppressit iniq ita dele re debemꝰ: vt nec vnus qdē reliduus sit de stirpe eiꝰ ī cūctis finib isrl dentur nobis septē viri de filijs eiꝰ: vt crucifigamus eos dño in gabaa saul qndam electi dñi et ait rex. Ego dabo. Depcitq; rex miphiboseth filio ionathe filij saul. pter iusiurādū. qd fuerat inter dauid ⁊ ionathan filiū saul. pa Tulit itaq; rex duos filios respha filie abia. qs pepit saul armoni ⁊ miphiboseth ⁊ qnq; filios michol filie saul qs genuerat badrihel filio berzellai q fuit d molathi: ⁊ dedit eos in manus gabaonitaꝝ: qui crucifixerūt eos in monte coram dño. Et ceciderunt hij septem simul occisi in diebꝫ messis pme: incipiētę messione ordei. Tollens aūt respha filia abia ciliciū substrauit sibi sup petrā ab inicio messis. donec stillaret aq super eos de celo: ⁊ nō dimisit aues lacerare eos p diem neq; bestias per noctē. Et nūciata sūt dauid q fecerat respha filia abia pcubina saul. C Et abijt dauid ⁊ tulit ossa saul. ⁊ ossa ionathe filij eiꝰ a viris iabes galaad q furati fuerāt ea de platea bethsan. in q suspēderāt eos phi-

listijm cū interfecisset saul ī gelboe: ⁊ asportauit ide ossa saul. ⁊ ossa ionathe filij eiꝰ: ⁊ colligētes ossa eoꝝ q affixi fuerāt. sepelierт ea cū ossib saul. ⁊ ionathe filij eiꝰ. ī terra beniamin in latere sepulcri Cis pris saul. Fecerтq; oīa q pcepat rex: ⁊ repropiciatꝰ ē de terre post hec. q Factū ē aт rursū pliū philistinoꝝ aduersū isrl: ⁊ descēdit dauid et pui eiꝰ cū eo: ⁊ pugbāt pr philistijm. Deficiētę aт dauid. iesbi de nob. q fuit de genere arafa cuiꝰ ferrū haste trecē tas vncias appēdebat ⁊ accinctꝰ erat ense nouo. nisus est pcutere dauid. psidioq; ei fuit abisai filiꝰ saruie: ⁊ pcussū philisteū interfecit. S C Tūc iurauerт viri dauid dicētes. Jā ñ egredieris nobiscū ī bellū: ne extīguas lucernā isrl. Scom qz fuit bellū ī gob: pr philisteos. tūc pcussit sobochai de vsathi. zaph d stirpe arafa d genere gigātū. C Terciū qz fuit bellū ī gob pr philisteos ī q pcussit adeodatꝰ filiꝰ saltꝰ polimitariꝰ bethleemites goleath getheū: cuiꝰ hastile haste erat qi liciatoriū texētiū. Quartum belllū fuit ī geth ī q vir fuit excelsus q senos ī maib pedibusq; hēbat digitos idest vigīti ⁊ qtuor: ⁊ erat d origie arafa: ⁊ blasphemauit isrl. pcussit aт eum ionathas filiꝰ sāma fris dauid. Hij qtuor nati sūt de arafa ī geth: ⁊ ceciderт ī manu dauid ⁊ seruoꝝ eiꝰ. C Capitulum. XXII.

c Locutꝰ ē aт dauid dño vba carmīs huiꝰ: ī die q liberauit eū dns d manu oīm inimicoꝝ suoꝝ: ⁊ d manu saul. Et ait. Dns pr mea. ⁊ robur meū: ⁊ saluatorꝰ meꝰ. Deꝰ dns fortis meꝰ: sperabo in eū. Scutū meum ⁊ cornu salutis mee: eleuatorꝰ meꝰ. ⁊ refugiū meū. saluatorꝰ meꝰ: de iniqtatę liberab me. Laudabilem inuocabo dnm: ⁊ ab inimicis meis saluus ero. Quia circūdederт me cōtricōnes mortis torrētes belial terruerт me. Funes īferi circūdederт me: puenerт me laqi mortis. In tribulacōe: mea inuocabo dnm ⁊ ad deū meū clamabo. Et exaudiet de templo sancto suo vocem meam: ⁊ clamor meus veniet ad aures eius. T C Commota est ⁊ contremuit terra: fundamenta montiū concussa sūt ⁊ cōqssata: qmō iratꝰ ē eis. Ascēdit fumꝰ d naribꝫ eiꝰ: ⁊ ignis d ore eiꝰ vorauit: carbones succēsi sūt ab eo. Et inclinauit celos ⁊ descēdit: ⁊ caligo sub pedib

ei⁹. Et ascẽdit sup cherubĩ ⁊ volauit: ⁊ la
psus ẽ sup pẽnas vẽti. Et posuit tenebras
ĩ circuitu suo latibulũ: cribrãs aq̃s de nu
bib⁹ celo⁹. Pre fulgore ĩ ꝓspcẽtu ei⁹ nubes
g succẽse sẽ carbones ignis. Tonabit de celo
dñs: ⁊ excels⁹ dabit vocẽ suã. Misit sagit
tas suas ⁊ dissipauit eos: fulgura ⁊ ꝓsũp
sit eos. Et apparuer̃t effusiões maris: ⁊ re
uelata sũt fũdamẽta orb. ⁊ ab ĩcrepacõe
dñi: ab ĩspiracõe spũs furoris ei⁹. Misit de
celo ⁊ assũpsit me: ⁊ traxit me ỏ aq̃s mul
tis. Liberauit me ab ĩimico meo potẽtissi
mo: ⁊ ab hijs q̃ oderãt me: qũo robustio
h res me erãt. Preuenit me ĩ die afflictõis
mee: ⁊ fact⁹ ẽ dñs firmamẽtũ meũ. Et edu
xit me ĩ latitudinẽ: liberauit me q⁹ cõpla
cui ei. Reẽbuet mihi dñs scom iusticiam
meã: ⁊ scom mũdiciã manuũ meax reddet
mihi. Quia custodiui vias dñi: ⁊ nõ egi ĩ
pie a deo meo. Oĩa eĩ iudicia ei⁹ ĩ ꝓspectu
meo: ⁊ pcepta ei⁹ ñ amoui a me. Et ero p
fect⁹ corã eo: ⁊ custodiã me ab iniquitate
mea. Et restituet mihi dñs scom iusticiaz
meã: ⁊ scom mũdiciã manuũ meax ĩ ꝓspe
A ctu ocl'oꝝ suoꝝ. Cũ scto sct⁹ eris. ⁊ cum
robusto pfect⁹. Cũ electo elect⁹ eris: ⁊ cuz
puerso subuerteris. Et pl'm paupem sal
uũ facies: ocl'isq̃ tuis excelsos hũiliabis.
Quia tu lucna mea dñe: ⁊ tu dñe illumĩa
bis tenebras meas. In te eĩ curr̃ accĩct⁹:
ĩ ỏo meo trãsiliã murx. De⁹ ĩmaculata via
ei⁹: eloq̃ũ dñi igne examĩatũ scutũ ẽ oĩm
sperãtiũ ĩ se. Quis ẽ de⁹ pt̃ dñm: ⁊ q̃s de⁹
fortis pter dñm nĩm: Deus q̃ accinxit me
fortitudĩe: ⁊ ꝓplanauit pfectã viã meaz.
Coeq̃ns pedes meos ceruis. et sup excelsa
mea statuẽs me. Docẽs man⁹ meas ad p
liũ: ⁊ cõponẽs q̃si arcũ ereũ brachia mea.
b Dedisti mihi clipeũ salutis tue: ⁊ mãsue
tudo mea ml'tiplicauit me. Dilatab̃ gress⁹
meos subt⁹ me: ⁊ ñ deficiẽt tali mei. Perse
q̃r ĩimicos meos ⁊ ꝓterã: ⁊ non cõuertar
donec ꝓsumã eos. Cõsumã eos ⁊ ꝓfringã
vt ñ ꝓsurgãt: cadẽt sub pedib⁹ meis. Accĩ
pisti me fortitudĩe ad pliũ: ĩcuruasti resi
stẽtes mihi subt⁹ me. Inimicos meos dedi
sti mihi dorsũ: odientes me: ⁊ dispdã eos.
Clamabũt et ñ erit q̃ saluet ad dñm: ⁊ nõ
exaudiuit eos. Delebo eos vt puluerẽ ter
re: q̃si lutũ plateax cõminuã eos atq̃ cõ
pigã. Saluab̃ me a ꝓtradictõib⁹ pl'i mei
custodies me ĩ caput gẽtiũ. Populus quẽ
ignoro⁹ fuiet mihi: filij alieni r̃sistẽt mihi:
auditu auris obediẽt mihi. Filij alieni de
q fluxer̃t: ⁊ cõtrahenk ĩ ãgustijs suis. Eliuit
dñs ⁊ bñdict⁹ de⁹ me⁹: ⁊ exaltabit̃ de⁹ for
tis salutis mee. Deꝰ q̃ das vĩdictã mihi: ⁊
deicis pl'os sub me. Qui educis me ab ĩi
micis meis: ⁊ a r̃sistẽtib⁹ mihi eleuas me:
a viro iniq̃ liberab̃ me. Ꝓpterea ꝓfitebor ti
bi dñe ĩ gentib⁹: ⁊ nomini tuo cãtabo. Ma
gnificans salutẽ regis sui: ⁊ faciẽs miseri
diã xp̃o suo dỏ ⁊ semĩ ei⁹ in sẽpiternũ.

Capitulũ. .XXIII.

Hec aũt sũt verba nouissima: q̃ di
xit dauid fili⁹ ysai. Dixit vir cui
ꝓstitutũ ẽ de xp̃o dei iacob: egregi
us psaltes isr'l. Spirit⁹ dñi locut⁹ ẽ ꝑ me:
⁊ ꝓmo ei⁹ ꝑ linguã meã. Dixit. Deus isr'l
mihi locut⁹ ẽ: fortis isr'l. Dñator hoĩm iu
stus: ⁊ dñator ĩ timore dei. Sicẽ lux auro
re orientẽ sole mane absq̃ nubib⁹ rutilat: ⁊
sicẽ pluuijs germĩat herba ỏ terra. Nec tã
ta ẽ dom⁹ mea apud deũ: ⁊ pactũ eternum
iniret mecũ. firmũ in oĩb⁹ atq̃ munitum.
Cũcta eĩ sal⁹ mea ⁊ oĩs volũtas: nec ẽ q̃cq̃
ex ea qỏ nõ germĩet. Preuaricatores aũt
q̃si spine euellẽt̃ vniuersi: q̃ nõ tollũt̃ ma
nib⁹. Etsi q̃s tãgere voluerit eas. armabi
tur ferro ⁊ ligno lãceato: igneq̃ succense
c ꝓburẽt̃ vsq̃ ad nihilũ. Hec noĩa fortiũ dỏ
Dauid sedẽs ĩ cathedra: sapiẽtissim⁹ prin
ceps inter tres. Ipe ẽ q̃si tenerrim⁹ ligni
vmicul⁹: q̃ octingẽtos ĩterfecit ĩpetu vno
Post hũc eleazar fili⁹ patrui ei⁹. abhoi ĩt̃
tres fortes q̃ erãt cũ dauid: q̃ndo expro
brauerũt philistijm ⁊ ꝓgregati sũt illuc in
pliũ. Cũq̃ ascendissent filij isr'l. ipe stetit
⁊ pcussit philisteos: donec deficeret man⁹
eius. ⁊ obrigesceret cũ gladio. Fecitq̃ do
min⁹ salutẽ magnã ĩ die illa: ⁊ pl'us q̃ fu
gerat reuersus ẽ ad cesoꝝ spolia detraben
f da. Et post hũc sẽmaa fili⁹ aggee de arari.
Et ꝓgregati sũt philistijm in stacõe. Erat
q̃pe ibi ager lente plenus. Cunq̃ fugisset
pl'us a facie philistijm stetit ille in medio
agri ⁊ tuitus est eum. Percussitq̃ philiste
os: ⁊ fecit dñs salutẽ magnã. Necnõ et añ
descenderãt tres q̃ erãt pncipes inẽ trigĩ
ta: ⁊ venerãt tpe messis ad dauid in spelũ
cam odollam. Castra autez philistinorum
erãt posita ĩ valle gigantũ: ⁊ dauid erat ĩ

g ꝑsidio: porro stacō philistinoꝝ tūc erat in
bethleē. cōsiderauit g̃ aquā ⁊ ait. O siq̃s mi
hi daret potū aq̃ de cisterna: q̃ ē ī bethleē.
iuxta portā. Irrupeꝛt g̃ tres fortes castra
philistiꝰ: ⁊ hauseꝛt aq̃m ꝺ cisterna beth-
leez. q̃ erat iuxta portā: ⁊ attuleꝛt ad ꝺ̄.
At ille noluit bibere: sed libauit illā ꝺn̄o
dicēs. Propicī sit mihi ꝺn̄s ne faciā hoc.
h Nū sāguiez hoīm istoꝝ q̃ ꝓfecti sṫ. ⁊ aiaꝝ
piculū bibā? Noluit g̃ bibere. Hec fecerūt
tres robustissimi abisai q̃z fr̄ ioab fili? sar
uie. p̄nceps erat de trib. Ipse ē q̃ leuauit
hastā suā. ꝑ trecētos q̃s ītꝛfecit. noīat?
ī trib: ⁊ ītꝛ tres nobiliꝰ: eratq; eoꝝ p̄n-
ceps: sz vsq; ad tres p̄mos ñ puenerat. Et
banaias fili? ioiade viri fortissimi magno
rū opeꝝ de capseel. Ipse pcussit duos leo-
nes moab: ⁊ ipe descēdit ⁊ pcussit leonē in
media cisterna ī diebꝫ niuis. Ipe q̃z ītꝛ-
fecit viꝝ egiptiū: virū dignū spectaculo:
bñtē ī manu hastā. Itaq; cū descēdissz ad
eū ī virga vi extoꝛsit hastā ꝺ maū egiptij:
⁊ ītꝛfecit eū hasta sua. Hec fecit banaias
fili? ioiade. Et ipe noīat? ītꝛ tres robu-
stos. q̃ erāt ītꝛ trigīta nobiliores: verūtñ
a vsq; ad tres non puenerat. Fecitq; eū sibi
ꝺ̄ auriculariū a secreto. Asahel fr̄ ioab:
inter trigīta. Eleanan fili? patrui ei?. de
bethleē. Sēma de ararī. Elicha de arodi.
Helas ꝺ phelti. Hira fili? aches ꝺ thecua.
Abiezer de anathot. Mobonnai ꝺ vsathi.
Selmō aboites. Macharai netophatites.
Eleph filius baana: ⁊ ipse netophatites.
Itai fili? rabai: ꝺ gebeeth filioꝝ bēiamin.
Banai affrathoītes. Heddai ꝺ torrēte ga-
as. Albiabon arbathites. Azmauet ꝺ ber-
romi. Eliaba de saboni. Filij assen: iona-
thā ⁊ naran sēma de orodi. baiā fili? sarar
arochites. elifeleth fili? saalsbai. filij maa-
chati heliā fili? achitofel gelonites. Esrai
de carmelo. Farai de arbi. Igaal fili? na-
than. de soba. Bonni de gaddi. Silech de
āmoni. Naarai berothites armiger ioab.
filij saruie. Hira ithetrites. garab ⁊ ipe ithe
trites. Urias ethēus. Oēs triginta septē·

Capitulum. .XXIIII.

Q Tabbidit furoꝛ ꝺn̄i irasci contra
isrl̄: cōmouitq; dauid in eis dicē-
tem ad ioab. Vade numera isrl̄ ⁊
iudā. dixitq; rex ad ioab p̄ncipē exercit?
sui. Perābula omnes trib isrl̄. a dan vsq;
ad berlabee. ⁊ numerate ꝑplm: vt sciā nu-
merum ei?. Dixitq; ioab regi. Adaugeat
ꝺn̄s ꝺeus tuus ad ꝑplm tuū q̃nt? nūc est:
ītꝛūq; cētuplicet in cōspectu ꝺn̄i mei re-
gis. Sz q̃ ꝺ sibi ꝺn̄s me? rex vult ī re bu-
iuscemodi? Obtinuit aū ꝓmo regis verba
ioab: ⁊ p̄ncipū exercit? Egressusq; ē ioab
⁊ p̄ncipes militū a facie regis: vt numera
rēt ꝑplm isrl̄. Cūq; ptrāsissēt iordanē. ve-
neꝛt in aroer ad dexterā vrb q̃ est in valle
gad: ⁊ p iazer trāsieꝛt in galaad. ⁊ ī terrā
inferiorē hodsi: ⁊ veneꝛt ī dan siluestria·
Circueunteq; iuxta sidonē trāsierunt ꝑpe
menia tyri. ⁊ oēm terrā euei ⁊ chananei:
veneꝛtq; ad meridiē iuda ī berlabee: ⁊ lu-
strata vniuersa terra affueꝛt post nouem
mēses ⁊ vigīti dies ī ihrl̄m. Dedit g̃ ioab
numeꝝ descp̄cōis ꝑplī regi. Et īuenta sūt
de isrl̄. octīgēta milia viroꝝ fortiū q̃ edu-
cerēt gladiū: ⁊ ꝺ iuda q̃ngēta milia pugā-
toꝝ. Percussit aū coꝛ ꝺ̄ eū postq̃ nūera-
tus ē ꝑplus. Et dixit ꝺ̄ ad ꝺn̄m. Peccaui
valde ī hoc facto: sz p̄coꝛ ꝺn̄e vt trāsferas
iniq̃tatē fui tui q̃ stulte egi nimis. Surre-
xit itaq; ꝺ̄ mane: ⁊ ꝓmo ꝺn̄i fact? ē ad
gad ꝓphām ⁊ videtē ꝺ̄ dicēs. Vade ⁊ loq̃-
re ad ꝺ̄. Hec dicit ꝺn̄s. Triū tibi daū o-
ptō: elige vnū q̃ ꝺ volueris ex bijs: vt faciā
tibi. Cūq; veissz gad ad ꝺ̄: nūciauit ei di
cens. Aut septē ānis veniet tibi fames in
terra tua: aut trib mēsib fugies aduer-
sarios tuos ⁊ illi te ꝑsequt̄: aut certe trí-
bꝫ diebꝫ erit pestilētia ī terra tua. Nunc g̃
delibera: ⁊ vide quē rñdeā ei q̃ me misit ꝓ-
monē. Dixit aū ꝺ̄ ad gad. Coarto? vndi-
q; nimis: sed melī? ē vt īcidā ī man? ꝺn̄i:
mlte eī miscōie ei? sūt: q̃ ī manibꝫ hoīm.
Immisitq; ꝺn̄s pestilētiā ī isrl̄. ꝺ mane vs-
q; ad tp̄us ꝓstitutū: ⁊ mortui sūt ex ꝑplo a
dan vsq; bersabee septuagīta milia viroꝝ
Cūq; extēdisset manū suā angelus dei sup
ihrl̄m: vt dispderet eā: misertus ē ꝺn̄s sup
afflictōe: ⁊ ait āgelo pcuciēti ꝑplm. Suffi
g cit nūc: ꝓtine manū tuā. Erat aū angelus
ꝺn̄i iuxta areā harenna ihebusei. Dixit-
q; dauid ad ꝺn̄m: cū vidisset āgelū cedētē
ꝑplm. Ego sū q̃ peccaui ⁊ ego iniq̃ egi. isti
q̃ oues sūt qꝺ feceꝛt? Vertaū obsecro ma-
nus tua ꝓ̄ me: ⁊ ꝓ̄ domū p̄ris mei. Ve-
nit autez gad ꝓphā ad dauid in die illa: ⁊
dixit ei. Ascende ⁊ ꝓstitue altare ꝺn̄o: in

area areuna ibebusei. Et ascēdit dō iux-
ta smonē gad:quē pcepat ei dns. Cōspi-
ciēsq; bareuna aniaduertit rgē ꝛ suos ei⁹
trāsire ad se:ꝛ egressus adorauit regē pno
vultu ī terrā ꝛ ait. Q̄ō cause est vt veniat
dns me⁹ rex ad suū suum? Cui dauid ait.
Ut emā a te areā:ꝛ edificē altare dño:et
cesset īfectio q̄ crassat ī plo. Et ait bareu
na ad dauid. Accipiat et offerat dns me
us rex:sic placet ei. Dabes boues in olo-
caustū:ꝛ plaustrū ꝛ iuga boū ī vsū ligno-
rū. Oia dedit areuna rgi. Dixitq; areuna
ad regē. Dns de⁹ tu⁹ suscipiat votū tuuz.
Cui rndēs rex ait. Nequaq̄ vt vis sz emaz
pcio a te:ꝛ nō offerā dño deo meo olocau
sta gratuita. Emit g̃ dauid areā et boues
argēti siclis q̄nq̄ginta:ꝛ edificauit ibi da
uid altare dño:ꝛ obtulit olocausta ꝛ paci
fica. Et repropiciat⁹ē domin⁹ terre.ꝛ co-
hibita est plaga ab israbel.

Incipit liber regum tercius. Capi. I.

Et rex dauid senuerat:ha-
bebatq; etatis plurimos
dies. Cūq; opiretur vesti-
bus non calefiebat. Dixe-
runt ergo ei serui sui. Que
ramus domino nostro re
gi adolescentulam virginem:ꝛ stet coram
rege.ꝛ foueat eum dormiatq; ī sinu suo:
ꝛ calefaciat dnm nostrū regem. Quesiert
igit adolescentulā speciosā in omnib fi-
nib israbel:ꝛ inuenerūt abisag sunamitē.
ꝛ adduxerūt eam ad regem. Erat autē pu
ella pulcra nimis:dormiebatq; cum rege.
ꝛ ministrabat ei:rex vero nō cognouit eā
Adonias aūt filius agith eleuabat dicēs.
Ego regnabo. Fecitq; sibi currus ꝛ eqtes
ꝛ q̄nq̄ginta viros q̄ currerēt ante eū. Nec
corripuit eū pater suus aliq̄n dicēs. Qua
re hoc feciſti? Erat aūt ꝛ ipe pulcer valde:
scdus natu post absalō. Et smo eius cum
ioab filio saruie.ꝛ cū abiathar sacerdote:
q̄ adiuuabant ptes adonie. Sadoch vero
sacerdos.ꝛ banaias filius ioiade ꝛ nathā
pheta ꝛ semei ꝛ cerethi ꝛ felethi. ꝛ omne
robur exercitus dauid nō erat cū adonia
Immolatis ergo adonias arietibus ꝛ vi-
tulis et vniuersis pinguibus iuxta lapidē
zoeleth qui erat vicinus fonti rogel:voca
uit vniuersos fratres suos filios regis.et
omnes viros iuda seruos regis: nathan
autē pphetam ꝛ banaiā ꝛ robustos quosq;
ꝛ salomonem fratrē suū non vocauit. Di-
xit itaq; nathā ad bersabee matrē salomo
nis. Nū audisti q̄ regnerit adonias fili⁹
agith et dominus noster dauid hoc igno-
rat. Nunc ergo veni accipe cōsiliuz a me:
et salua aiam tuā filiiq; tui salomōis. Va
de ꝛ ingredere ad regē dauid:ꝛ dic ei. Nō-
ne tu dne mi rex iurasti mihi ācille tue di
cēs:q̄ salomō filius tu⁹ regnabit p⁹ me.et
ipe sedebit in solio meo? Quare g̃ regnat
adonias? Et adhuc ibi te loquēte cū rege
ego veniā p⁹ te:ꝛ cōplebo sermones tuos.
Ingressa ē itaq; bersabee ad regē in cubi-
culo. Rex aūt senuerat nimis:ꝛ abisag su-
namitis mīstrabat ei. Inclinauit se bersa-
bee:ꝛ adorauit regē. Ad quā rex. q̄d tibi ī
q̄t vis? Que rndens ait. Dne mi tu iura-
sti p dnm deū tuū ancille tue salomō fili⁹
tu⁹ regnabit post me ꝛ ipe sedebit in solio
meo:ꝛ ecce nunc adonias regnat. te dne
mi rex ignorante. Mactauit boues ꝛ pin-
guia queq; ꝛ arietes plurimos:ꝛ vocauit
omnes filios rgis.abiathar q̄z sacerdotē.
ꝛ ioab pncipē milicie: salomonē aūt suū
tuū nō vocauit. Verūtn dne mi rex in te
oculi respiciūt toci⁹ isrl:vt iudices eis q̄s
sedere debeat ī solio tuo dne mi rex p⁹ te.
Eritq; cū dormierit domin⁹ me⁹ rex cū pri
bus suis:erim⁹ ego ꝛ fili⁹ me⁹ salomō pec-
catores. Adhuc illa loquēte cū rge:nathā
pheta venit. Et nūciauerūt regi dicētes.
Adest nathan pheta. Cūq; introisset ī cō
spectu regis ꝛ adorasset eū pn⁹ in terraz:
dixit nathan. Domine mi rex tu dixisti.
adonias regnet post me.ꝛ ipse sedeat sup
thronū meum? Quia descēdit hodie.ꝛ im-
molauit boues ꝛ pinguia ꝛ arietes pluri-
mos:et vocauit vniuersos filios regis et
pncipes. Abiatar q̄z sacdotē illisq; vescēti
bꝫ ꝛ bibētibꝫ corā eo.ꝛ dicentibꝫ viuat rex
adonias:me suū tuū.ꝛ sadoch sacdotē et
banaiā filiū ioiade ꝛ filiū tuū salomōez ñ
vocauit. Nūq̄d a dño meo rege exiuit hoc
vbū:ꝛ mihi ñ indicasti suo tuo q̄s sessur⁹
esset sup thronū dñi mei regis post eū. Et
respondit rex dauid dicens. Vocate ad
me bersabee. Que cum fuisset ingressa co-
rā rege.ꝛ stetisset ātē eū:iurauit rex ꝛ ait.

Uiuit dñs q̄ eruit aīam de omni āgustia: qz sicut iuraui tibi p dñm deū isrl̄ dicens. salomō filiꝰ tuꝰ regḡbit post me. ⁊ ipe sedebit sup soliū meū ꝓ me: sic faciam hodie. Ingressoqz berzabee ī terrā vultu: adorauit regē dicēs. Uiuit dñs meꝰ rex dō ineternum. Dixitqz rex dauid. Uocate mihi sadoch sacerdotez. ⁊ nathan ꝓphām: ⁊ banaiā filiū ioiade. Qui cū ingressi fuissēt corā rege: dixit ad eos. Tollite vobiscū seruos dñi vr̄i: ⁊ ponite salomonē filiū meū sup mulā meā. ⁊ ducite eū in gion. ⁊ unguat eum sibi sadoch sacerdos ⁊ nathan ꝓpha ī regem sup isrl̄. Et canetis bucina: atqz dicetis. Uiuat rex salomō. Et ascēdetis pꝰ eū ⁊ ueietis ī ihrl̄m: ⁊ sedbit sup soliū meū: ⁊ ipe regḡbit ꝓ me illiqz p̄cipiā: vt sit dux sup isrl̄ ⁊ sup iudā ⁊ rñdit banaias filiꝰ ioiade regi dicēs. Amē. Sic loq̄t dñs deus dñi mei regis. Quō fuit dñs cū dño meo rege. sic sit cū salomōe: ⁊ sublimiꝰ faciat soliuz eius. a solio dñi mei regis dō. Descēdit ḡ sadoch sacerdos ⁊ nathā ꝓpha ⁊ banaias filiꝰ ioiade. ⁊ cerethi ⁊ felethi ⁊ iposuerūt salomonē sup mulā regis dō: ⁊ adduxerūt eū in gion. Sūpsitqz sadoch sacerdos cornu olei ō tabnaculo. ⁊ unxit salomonē: ⁊ cecinerūt bucina: ⁊ dixit oīs ꝓplꝰ Uiuat rex salomon. Et ascendit uniuersa mlt̄itudo pꝰ eū. ⁊ ꝓplus canētiū tibijs ⁊ letātiū gaudio magno: ⁊ īsonuit terra a clamore eoz. Audiuit aūt adonias: ⁊ oēs q̄ īuitati fuerāt ab eo. Jāqz conuiuiū finitū erat. Sed ⁊ ioab audita voce tube. ait. Quid sibi vult clamor ciuitatis tumlt̄uātis? Adhuc illo loq̄nte: ionathā filiꝰ abiathar sacerdotis veīt. Cui dixit adonias. Ingredere qz vir fortis es: ⁊ bona nūciās Rñditqz ionathan adonie. Nequaq̄. Dñs eī nr̄ rex dō regē ꝓstituit salomonē: misitqz cū eo sadoch sacerdotē ⁊ nathā ꝓphām. ⁊ banaiā filiū ioiade. ⁊ cerethi ⁊ felethi. ⁊ īposuerūt eū sup mulā regis. Unxerūtqz euz sadoch sacerdos ⁊ nathā ꝓpha regē ī giō: ⁊ ascēderūt inde letātes: ⁊ īsonuit ciuitas. Hec ē vox quā audistis. Sed ⁊ salomō sedz sup soliū regni. ⁊ ingressi sui regis bñdixerunt dño nr̄o regi dō dicētes. Amplificet deꝰ nomē salomōis sup nomē tuū: ⁊ magnificet thronū eiꝰ sup thronū tuū. Et adorauit rex dō ī lectulo suo: īsup ⁊ hec locutꝰ ē. Bñdictꝰ dñs deꝰ isrl̄: q̄ dedit hodie sedentē ī solio meo videntibꝰ oculis meis. Territi sūt ḡ ⁊ surrexerūt oēs q̄ inuitati fuerāt ab adonia: ⁊ iuit unusq̄sqz ī viā suā. Adonias aūt timēs salomōez surrexit ⁊ abijt ī tabernaculū dñi: tenuitqz cornu altaris. Et nūciauerūt salomōi dicētes. Ecce adonias timēs regē salomōem tenet cornu altaris dicēs. Juret mihi rex salomō hodie: qō ñ īterficiat ꝑuū suū gladio. Dixitqz salomō Si fuerit vir bonꝰ ñ cadet ne unꝰ q̄dē capillꝰ eiꝰ ī terrā: sin aūt malū īuētū fuerit ī eo. morietur. Misit ḡ rex salomon. ⁊ eduxit eū ab altari: ⁊ īgressus adorauit regē salomonem. Dixitqz ei salomon. Uade in domū tuā.

Capitulum. II.

Appropiāquerūt aūt dies dō vt morere-tur: ꝓcepitqz salomōi filio suo dicēs. Ecce ego īgredior viā uniuerse terre. Cōfortare ⁊ esto vir fortis: ⁊ obserua vt custodias mādata dñi dei tui. vt ābules in vijs eiꝰ. ⁊ custodias ceremonias eiꝰ ⁊ p̄cepta eiꝰ ⁊ iudicia ⁊ testimonia. sic̄ scr̄ptū ē ī lege moysi: vt ītelligas uniuersa q̄ facis. ⁊ q̄cūqz te vteris: vt cōfirmet dñs sm̄ones suos: q̄s locutꝰ ē dñs de me dicēs. Si custodierīt filij tui vias meas. ⁊ ābulauerīt corā me ī veritate ī oī corde suo. ⁊ ī oī aīa sua: ñ auferet tibi vir ō solio isrl̄. Tu q̄z nosti q̄ fecerit mihi ioab filius saruie. q̄ fecerit duobꝰ p̄ncipibꝰ exercituꝰ isrl̄. abner filio ner ⁊ amasa filio iether. q̄s occidit ⁊ effudit sāguīez belli ī pace: ⁊ posuit cruorē p̄lij ī balthēo suo q̄ erat circa lūbos eiꝰ: ⁊ ī calciamēto suo qō erat ī pedibꝰ eiꝰ. Facies ḡ iuxta sapiāz tuā: ⁊ ñ deduces caniciē eiꝰ pacifice ad īferos. Sez ⁊ filijs bzellai galaaditis reddes grāz: erūtqz ꝯmedētes ī mēsa tua. Occurrerūt eī mihi: qñ fugiebā a facie absalō frīs tui. Habes q̄z apud te semei filiū gera filij iemini. de bauri: q̄ maledixit mihi maledictōe pessīa qñ ibā ad castra. Sez qz descēdit mihi ī occursū cū trāsirē iordanē ⁊ iurauī ei p dñz dicēs ñ te īterficiā gladio: tu noli pati eū eē īnoxiū. Uir aūt sapiēs es et scias q̄ faciēs ei: ōduceſqz canos eiꝰ cū sāguīe ad īferos. Dormiuit igiūr dō cū p̄ribꝰ suis: ⁊ sepultus ē in ciuitate dō. Dies aūt q̄bꝰ regḡnauit dō sup isrl̄. q̄draginta āni sūt. Jn hebron regnauit septē annis: in hierusalem

h trigītatribꝰ.Salomō aũ ſedit ſup thronũ dõ pr̃is ſui: ⁊ firmatũ ẽ regnũ eiꝰ nimis.
Et ĩgreſſus ẽ adonias filiꝰ agith ad bſabee
mr̃em ſalomõis. Que dixit ei. Pacificꝰne
ẽ ĩgreſſus tuꝰ? Qui rñdit. Pacificꝰ. Addi-
ditq; Sermo mihi ẽ ad te. Cui ait. Loq̃re
Et ille: tu ĩq̃t noſti q; meũ erat r̃gnũ ⁊ me
ꝓpoſuerat oĩs iſrl̃ ſibi ĩ regẽ: ſz trãſlatũ ẽ
regnũ ⁊ factũ ẽ fr̃is mei. A dño eĩ ꝓſtitu-
tũ ẽ ei. Nũc g̃ petic̃oez vnam p̃coꝛ a te: ne
ꝓfũdas faciẽ meã. Que dixit ad eũ Loq̃re
Et ille ait. Precoꝛ vt dicas ſalomõi regi:
neq; eĩ negare tibi q̃cq̃ p̃t: vt det mihi abi
ſac ſunamitẽ vxoꝛẽ. Et ait berſabee. Bene
ego loq̃r p te r̃gi. Tulit g̃ bſabee ad r̃gẽ ſa
lomõez: vt loq̃reꝰ eĩ p adonia. Et ſurrexꝛ-
it rex in occurſũ eiꝰ adoꝛauitq; eã: ⁊ ſedit
ſup thronũ ſuũ. Poſituſq; ẽ thꝛonꝰ matri
regis: q̃ ſedit ad dexterã eiꝰ: dixitq;. Peti-
c̃oez vnã puulã ego õp̃coꝛ a te: ne ꝓfũdas
faciẽ meã. Et dixit ei rex. Pete mr̃ mea.
Neq; eĩ fas ẽ: vt auertã faciẽ tuã. Que a-
it. Dek̃ abiſag ſunamitis adonie fr̃i tuo
vxoꝛ. Rñditq; rex ſalomõ: ⁊ dixit mr̃i ſue
Quare poſtulas abiſac ſunamitẽ adonie:
Poſtula ei ⁊ regnũ. Jp̃e ẽ eĩ fr̃ meꝰ maioꝛ
me: ⁊ habet abiathar ſac̃dotẽ. ⁊ ioab filiũ
ſaruie Juꝛauit itaq; rex ſalomon p dñm
dicẽs. Hec faciat mihi deꝰ ⁊ hec addat: q;
ꝓt aĩaz ſuã locutꝰ ẽ adonias ũbũ hoc. Et
nũc viuit dñs q̃ firmauit me ⁊ collocauit
me ſup ſolium dõ pr̃is mei: ⁊ q̃ fecit mihi
domũ ſic̃ locutꝰ ẽ: q; hodie occidẽr̃ adoni-
as. Miſitq; rex ſalomõ p manũ banaie fi-
lij ioiade: q̃ ĩc̃fecit eũ ⁊ moꝛtuꝰ ẽ. Abiatar
q̃z ſac̃doti dixit rex. Vade in anathot ad
agꝛ tuũ. Et q̃dẽ vir moꝛtis es: ſz hodie te
ñ interficiã: q; poꝛtaſti archã dñi dei coraz
dõ pr̃e meo: ⁊ ſuſtinuiſti laboꝛẽ ĩ oĩbꝫ ĩ q̃-
bꝫ laboꝛauit pr̃ meꝰ. Eiecit g̃ ſalomõ abi-
athar vt nõ eẽt ſac̃dos dñi: vt impleretur
ſmo dñi. quẽ locutꝰ ẽ ſup domũ heli ĩ ſilo
Audiit aũ nũciꝰ ad ſalomonẽ q; ioab declĩaſ
ſet pꝰ adoniã: ⁊ pꝰ ſalomonẽ ñ declĩaſſet.
Fugit g̃ ioab ĩ tabnaculũ dñi ⁊ appꝫhẽdit
coꝛnu altaris. Nũciatũq; ẽ regi ſalomoni
q; fugiſſet ioab ĩ tabnaculũ dñi. ⁊ eẽt iuxꝛ
ta altare. Miſitq; ſalomõ banaiã filiũ io
iade dicẽs. Vade interfice eũ. Et veĩt banai-
as ad tabnaculũ dñi: ⁊ dixit ei. Hec dicit
rex. Egredere. Qui ait. Nõ egrediar ſed ĥ
moꝛiar. Renũciauit banaias regi ſmonẽ
dicẽs hec locutꝰ ẽ ioab: ⁊ hec locutꝰ ẽ mihi
Dixitq; ei rex. Fac ſic̃ locutꝰ ẽ: ⁊ interfice eũ
⁊ ſepeli ⁊ amoueb̃ ſãguinẽ ĩnocẽtẽ q̃ effu-
ſꝰ ẽ a ioab a me ⁊ a domo pr̃is mei: ⁊ red
dat dñs ſãguinẽ eiꝰ ſup caput eiꝰ: qz ĩter-
fecit duos viros iuſtos melioꝛeſq; ſe: ⁊ oc-
cidit eos gladio pr̃e meo dõ ignorãte. ab-
ner filiũ ner p̃ncipẽ milicie iſrl̃: ⁊ amaſaz
c filiũ gether p̃ncipẽ exercitꝰ iuda. Et reuer
tet̃ ſãguis illoꝝ ĩ caput ioab ⁊ ĩ caput ſe-
mĩs eiꝰ ĩ ſẽpiternũ: dõ aũt ⁊ ſemĩ eiꝰ ⁊ do-
mui ⁊ throno illiꝰ ſit pax vſq; ĩeternum a
dño. Aſcendit itaq; banaias filiꝰ ioiade ⁊
aggreſſus eũ ĩt̃fecit: ſepultuſq; ẽ ĩ domo
ſua ĩ deſerto. Et ꝓſtituit rex banaiã filiũ io
iade p eo ſup exercitũ: ⁊ ſadoch ſac̃dotez
f poſuit p abiathar. Miſit q̃z rex ⁊ vocauit
ſemei: dixitq; ei. Edifica tibi domũ ĩ hie-
ruſalẽ: ⁊ habita ibi: ⁊ ñ egredieris ĩde huc
atq; illuc. Quacũq; aũ die egreſſus fueris
⁊ trãſieris torr̃entẽ cedꝛõ: ſcito te ĩterficiẽ-
dũ. Sãguis tuꝰ erit ſup caput tuũ. Dix-
itq; ſemei regi. Bonꝰ ſmo r̃gis. ſic̃ locutꝰ ẽ
dñs meꝰ rex: ſic faciet ſuꝰ tuꝰ. Habitauit
g itaq; ſemei in hirl̃m diebꝫ ml̃tis. Factũ ẽ
aũt pꝰ ãnos tres: vt fugerent ſui ſemei ad
achis filiũ maacha r̃gẽ geth. Nũciatũq; ẽ
ſemei q; ſui eiꝰ eſſent ĩ geth. Et ſurrexit ſe
mei ⁊ ſtrauit azinũ ſuũ: iuitq; ad achis in
geth ad r̃q̃rẽdũ ſuos ſuos: ⁊ adduxit eos
de geth. Nũciatũ ẽ aũt regi ſalomõi qõd iſſz
ſemei ĩ geth õ hirl̃m: ⁊ rediſſet. Et mittẽs
vocauit eũ: dixitq; illi. Nõne teſtificatus
ſũ tibi p dñm. ⁊ p̃dixi tibi: q̃cũq; die egreſ-
ſꝰ fueris huc ⁊ illuc. ſcito te eẽ moꝛituꝝ?
Et rñdiſti mihi. Bonus ſmo quẽ audiui.
Quare g̃ nõ cuſtodiſti iuſiurãdũ dñi. ⁊ p̃-
h ceptũ qõd p̃ceperam tibi? Dixitq; rex ad ſe-
mei. Tu noſti oẽ malũ cuiꝰ tibi ꝓſciũ ẽ coꝛ
tuũ: qõd feciſti dõ p̃ri meo. Reddidit dñs
malicĩã tuã ĩ caput tuũ: ⁊ rex ſalomõ bñ
dictꝰ: ⁊ thꝛonꝰ dõ erit ſtabil̃ corã dño vſq;
in ſẽpiternũ. Juſſit itaq; rex banaie filio
ioiade: q̃ agreſſus pcuſſit eũ ⁊ moꝛtuꝰ eſt.

Capitulum. III.

Onfirmatum eſt igitur regnum ĩ
manu ſalomonis: et affinitate cõ-
iunctus eſt pharaoni regi egipti.
Accepit nãq; filiam eius: et adduxit in ci
uitatem dauid. donec cõpleret edificans

domū suā. ⁊ domū dñi ⁊ murꝰ hirl'm ꝑ cir
cuitū. Attamē ꝑplus īmolabat ī excelsis.
Nō eī edificatū erat tēplū nomī dñi: vsqꝫ
ī diē illū. Dilexit aūt salomō dñm ābulans
ī ꝯceptis dāvid pr̄is sui: excepto qꝺ ī excelsis
6 īmolabat: ⁊ accēdebat thimiama. Abijt i-
taqꝫ ī gabaō: vt īmolaret ibi. Illud qꝺpe
erat excelsū maximū. Mille hostias ī olo-
caustū obtulit salomō supꝰ altare illud in
gabaō. Apparuit aūt dñs salomōi ꝑ sōniū
noctꝭ dicēs. Postula qd vis: vt dē tibi. Et
ait salomō. Tu fecisti cū seruo tuo dāvid pr̄e
meo misericordiā magnā: sicē ābulauit in
ꝓspectu tuo in veritate ⁊ iusticia ⁊ recto
corde tecū. Custodisti ei misericordiaꝫ tuā grā
dē: ⁊ dedisti ei filiū sedētē supꝰ thronū sicut
7 ē hodie. Et nūc dñe deꝰ tu regnare fecisti
seruū tuū: ꝑ dāvid pr̄e meo. Ego aūt sū puer pa-
uul⁹ ⁊ ignorās egressū ⁊ īroitū meū ⁊ ser-
uꝰtu⁹ī medio ē ꝑpli quē elegisti: ꝑpli īfiniti
q enumerari ⁊ supputari ñ ꝑt ꝓ multitudi
ne. Dabꝭ ḡ seruo tuo cor docile vt ꝑplm tuū
iudicare possit: ⁊ discēnere inē bonū ⁊ ma-
lū. Quis eī poterit iudicare ꝑplm istū: po-
pulū tuū hūc mltū! Placuit ḡ sermo coraꝫ
8 dño: q salomō postulasset huiuscemōi rē.
9 Et dixit dñs salomōi. Quia postulasti vbū
hoc. ⁊ nō petisti tibi dies mltos. nec di
uicias aut aīas īimicoꝝ tuoꝝ: sꝫ postula-
sti tibi sapiētiā ad discēnēdū iudiciū: ecce
feci tibi scōm sermones tuos. Et dedi tibi
cor sapiēs ⁊ ītelligēs: intrñ vt nullꝰ ātē te
similꝭ tui fuerit: nec pꝰte surrecturus sit.
10 Sꝫ ⁊ hec q ñ postulasti dedi tibi diuicias
scꝫ ⁊ glam: vt nemo fuerit similꝭ tui ī rgi-
bus cūctis retro diebus. Si aūt ābulaueris ī
vijs meis. ⁊ custodieris ꝓcepta mea. ⁊ mā
data mea. sicē ābulauit pr̄ tuꝰ: lōgos faci-
11 am dies tuos. Iggiē euigilauit salomō: ⁊ ī
tellexit qd esset sōniū. Cūqꝫ veīsset hirlm:
stetit corā archa federis dñi: ⁊ obtulit olo
causta. ⁊ fecit victīas pacificas: ⁊ grande
puiuiū. vniuerꝭ famulꝭ suis. Tūc venerūt
duę mlieres meretrices ad regē. stetērūtqꝫ
corā eo. Quarꝫ vna ait. Obsecro mi dñe:
ego ⁊ mlier hec hītabam⁹ in domo vna: ⁊
peperi apud eā in cubicło. Tercia aūt die
postqꝫ ego pepi: pepit ⁊ hec ⁊ eram⁹ simul
nullusqꝫ alius nobiscū in domo. exceptis
nobꝰ duabꝰ. Mortuꝰē aūt filiꝰ mlieris huiꝰ
noctꝭ. Dormiēs qpe oppsit eū. Et consur
gēs ī tempestate noctis silēcio. tulit filiū
meū de latere meo ācille tue dormiētis. et
collocauit ī sinu suo: suū aūt filiū q erat
mortuꝰ. posuit ī sinu meo. Cūqꝫ surrepis-
sem mane vt darē lac filio meo: apparuit
mortuꝰ. Quē diligēti⁹ītuēs clara luce: de-
ꝑhēdi non esse meū quē genuerā. Ñndit qꝫ
altera mulier. Nō ē ita vt dicis: sꝫ filiꝰtu⁹
mortuꝰē. me⁹aūt viuit. Econtrario illa dice-
bat. Mētiris. Filiꝰ qpe me⁹ viuit: ⁊ filiꝰ
tu⁹mortuꝰē. Atqꝫ ī hūc modū ꝓtēdebāt co
ram rge. Tūc rex ait. Afferte mihi gladiū
Cūqꝫ attulissent gladiū corā rege: diuidi-
te inqt infātē viuū ī duas ptes: ⁊ date di-
midiā ptē vni. ⁊ dimidiā ptē alteri. Dixit
aūt mlier cuiꝰfiliꝰerat viuꝰ ad regē: ꝓmota
sunt qpe viscera eiꝰ supꝰ filio suo. Obsecro
dñe date illi infantē viuū: ⁊ nolite interfi
cere eū. Econtrario illa dicebat. Nec mihi
h nec tibi sit: sꝫ diuidatur. Ñndit rex ⁊ ait.
Date huic infātē viuū: ⁊ nō occidat. Hec
ē eī mat eiꝰ. Audiuit itaqꝫ oīs isrl iudici
um qd iudicasset rex: ⁊ timuerūt regē vidē-
tes sapiēciā dei eē ī eo ad faciēdū iudiciū.

Capitulū. IIII.

Erat aūt rex salomō regnās super
oēm isrl: ⁊ hij ꝓncipes ꝙs habebat
Azarias filiꝰsadoch sacdotis: he-
lioreph ⁊ abia filij sisa scribe. Iosaphat fi
liꝰahilud a cōmētarijs. Banaias filiꝰioia
de supꝰ exercitū. Sadoch aūt ⁊ abiathar sa
cdotes: azarias filiꝰ nathā supꝰ eos q assi-
stebāt regi. Sabud filiꝰ nathā sacdos: a-
micꝰ regis: ⁊ abiasar ꝓpositꝰ domus: ⁊ a-
donirā filiꝰabda supꝰ tributa. Habebat aūt
salomō duodecī pfectos supꝰ oēm isrl: q p-
bebāt ānonam regi ⁊ domui eiꝰ. Per sin-
gulos eī mēses in anno singuli necessaria
mīstrabāt. Et hec noīa eoꝝ. Benhur ī mō
te effraim. Bendecar in macces. ⁊ ī salebī.
⁊ in bethsames. ⁊ in belon ⁊ in bethanan.
Benesed in araboth. Ipsius enim erat so-
cho: ⁊ omnis terra epher. Benabinadab.
cuius omnis nephadoꝝ: thaphet filiā salo
monis habebat vxorem. Bana filius abi-
lud regebat thanech. et magedo ⁊ vniuer
sam bethsan. q est iuxta sarthana subter
iesrahel: a bethsan vsqꝫ abelmeula e regiōe
selmaan. Bengaber in ramoth galaad. ha
bebat anothiair filij manasse in galaad.
Ipe erat in omni regione argob. q est in

basan:sexaginta ciuitatibus magnis atq; muratis q̄ habebant seras ereas: Abinadab filiꝰ addo ꝑerat ī manaim. Achimaas in neptalim. Sed ꝙ ipe habebat basemath filiā salomōis ī cōiugio. Baana filiꝰ husi.ī azer ꝙ ī baloth. Josaphat filius pharuet.ī ysachar. Semei filiꝰ hela.ī bēiamin. Gaber filiꝰ suri ī terra galaad. ꝙ ī terra seon regis amorrei ꝙ og r̄gis basan. sup oīa q̄ erāt ī illa terra. Juda ꝙ isrl̄ īnumerabiles sicut arena maris ī mlt̄itudīe. ꝓmedētes ꝙ bibētes atq; letātes. Salomō aū erat ī dicōe sua hns oīa reg̃ secū a flumine terre philistijm vsq; ad tērminū egipti :offerētiū sibi mūera ꝙ seruiētiū ei cunctis diebꝰ vite ei. Erat aū cibꝰ salomōis ꝑ dies singl̄os trigīta chori sile ꝙ sexaginta chori farine:decē boues pingues ꝙ viginti boues pascuales. ꝙ cētuꝫ arietes:excepta venacōe ceruoꝝ.capreaꝝ.atq; bubaloꝝ.ꝙ auiū altiliū. Ipe ei obtinebat oēm regiōꝫ q̄ erat trās flumē q̄si a thapsa vsq; ad gazam. ꝙ cūctos reges illaꝝ regionū:ꝙ habebat pacē ex oī ptē ī circuitu. Habitabatq; iuda ꝙ isrl̄ absq; timore vllo vnusq̄sq; sub vite sua ꝙ sub ficu sua. a dan vsq; bsabee: cūctis diebꝰ salomonis. Et habebat salomō q̄draginta milia p̄sepia eq̄ꝝ curiliū ꝙ duodecī milia eq̄striū:nutriebātq; eos supdicti regis p̄fecti:sed ꝙ necessaria mense regis salomōis cū ingēti cura prebebāt in tpe suo. Ordeū q̄ꝫ ꝙ paleas eq̄ꝝ ꝙ iumētorū deferebāt ī locū vbi erat rex :iuxta cōstitutū sibi. Dedit q̄ꝫ deꝰ sapīam salomōi ꝙ prudētiā mlt̄ā nimis ꝙ latitudīez cordis q̄si arenā q̄ ē in litore maris. Et precedebat sapīa salomonis sapīam oīm orietaliū ꝙ egiptōꝝ:ꝙ erat sapiētior cunctis hominꝫ. Sapientior ethan ezraite. ꝙ heman. ꝙ calchal. ꝙ dorda. filijs maol: ꝙ erat nomīatꝰ in vniuersis gentibus per circuitum. Locutus ē q̄ꝫ salomō tria milia parabolas:ꝙ fuerūt carmina eius q̄nq; milia. Et disputauit super lignis a cedro que ē in libano vsq; ad isopum que egredit̄ de pariete: ꝙ disserut de iumentis ꝙ de volucribus ꝙ reptilibus ꝙ piscibus. ꝙ veniebant de cunctis populis ad audiendam sapientiā salomonis :ꝙ ab vniuersis regibꝰ terre: qui audiebant sapientiam eius.

Capitulum. quintum.

Misit q̄ꝫ hirā rex tyri seruos suos ad salomonē. Audiuit enī q̄ ipm vnxissent regē sup isrl̄. ꝑ pēe eiꝰ: q̄ amicus fuerat hirā dō oī tpe. Misit aū salomō ad hirā dicēs. Tu scis volūtatē dō p̄is mei: ꝙ q̄ nō poterat edificare domū nomī dn̄i dei sui. ꝑter bella imminētia ꝑ circuitū: donec darꝫ dn̄s eos sub vestigio pedū eiꝰ. Nūc aūt req̄em dedit deus meus ꝑ circuitū: ꝙ n̄ ē sathā neq; occursus malus: quāobrē cogito edificare tēplū nomī dn̄i dei mei sic̄ locutꝰ ē dō p̄i meo dicēs. Filiꝰ tuꝰ quē dabo ꝑ te sup soliū tuū: ipe edificabit domū noī meo. Precipe igr̄. vt p̄cidāt mihi ſui tui cedros ō libano. ꝙ ſui mei sīt cū ſuis tuis. mercedē aū ſuoꝝ tuorū dabo tibi q̄mcūq; petieris· scis ei quō n̄ ē ī ꝑl̄o meo vir: q̄ nouerit lig̃ cedere sic̄ sydonij. Cū g̃ audisꝫ hirā ūba salomōis. letatꝰ ē valde. ꝙ ait. Bñdictus dn̄s deꝰ hodie: q̄ dedit dō filiū sapiētissimū sup ꝑl̄m hūc plurimū. Et misit hirā ad salomōem dicēs. Audiui q̄cūq; mandasti mihi. Ego faciā oēz volūtatē tuā:ī lignis cedrinis ꝙ abiegnis. Serui mei deponēt ea ō libano ad mare. ꝙ ego ꝓponā ea ī ratibꝰ in mari. vsq; ad locū quē sig̃ficaberis mihi. ꝙ applicabo ea ibi:ꝙ tu tolles ea. Prebebisq; necessaria mihi:vt det̄ cibꝰ domui mee. Itaq; hirā dabat salomōi lig̃ cedrīa. ꝙ lig̃ abiegna:iuxta oēm volūtatē eiꝰ. Salomō aū ꝑbebat hirā vigīti milia choros tritici ī cibū domui eiꝰ:ꝙ vigīti choros purissī olei. Hec tribuebat salomō hirā ꝑ sīgl̄os ānos Dedit quoq; dominus sapientiaꝫ salomoni sicut locutus est ei:ꝙ erat pax inter hiram ꝙ salomonez. ꝙ percusserunt ambo fedus. Elegitq; rex salomon operarios de omni isrl̄:ꝙ erat indictō trigīta milia virorum. Mittebatq; eos in libanum.decem milia per menses singulos vicissīm:ita vt duob̄ mensibus essent in domibus suis. Et adoniram erat super huiuscemodi indictionem. Fuerūt itaq; salomoni septuaginta milia eorum qui onera portabāt:ꝙ octogīta milia latomoꝝ ī mōte absq; ꝑpositis q̄ ꝑerāt sīgul̄ opibꝰ nūero triū miliū ꝙ trecētoꝝ p̄cipiētiū ꝑl̄o ꝙ hijs q̄ faciebāt opus. Precepitq; rex vt tollerent lapides grādes lapides p̄cios̄os ī fundamētū tēpli ꝙ q̄drarēt eos :q̄s dolauerunt cementarij

salomõis ꝙ cemẽtarij hirã. Porro biblij ꝑ parauerũt ligna ꝙ lapides. ad edificãdã domum.

Capitulum. VI.

b Factũ ẽ ꝯ ꝗdrigẽtesimo ꝙ octogesimo ãno egressionis filioꝝ isrl̃ de terra egipti in ãno quarto mense zio ipe ẽ mẽsis scdus regni salomõis super isrl̃: edificare cepit domũ dño. Dom⁹ aũt quã edificabat rex salomon dño habebat sexaginta cubitos ĩ lõgitudĩe: ꝙ vigĩti cubitos ĩ latitudĩe: ꝙ triginta cubitos ĩ altitudĩe. Et portic⁹ erat añ tẽplũ viginti cubitoꝝ longitudĩs iuxta mẽsurã latitudĩs tẽpli ꝙ habebat decẽ cubitos latitudĩs añ faciẽ tẽpli: fecitq; ĩ tẽplo fenestras obliq̃s

q Et edificauit sup parietẽ tẽpli tabulata p girũ ĩ parietib⁹ dom⁹ p circuitũ tẽpli ꝙ oraculi: ꝙ fecit latera ĩ circuitu. Tabulatuz qd̃ subter erat q̃nq; cubitos habebat latitudĩs: ꝙ mediũ tabulatũ. sex cubitoꝝ latitudĩs: ꝙ terciũ tabulatũ septem hñs cubitos latitudĩs. Trabes aũt posuit ĩ domo p circuitũ forinsec⁹: vt hererẽt muris tẽpli. Dom⁹ aũ cũ edificarẽ. ꝺ lapidib⁹ dolatis atq; pfectis edificata ẽ: ꝙ malleus et securis ꝙ oẽ ferramẽtũ ñ sũt audita ĩ domo cũ edificarẽ.

d Qstiũ lateris medij ĩ pariete erat dom⁹ dextre: ꝙ p cocleam ascẽdebãt ĩ mediũ cenaculũ: ꝙ a medio ĩ terciũ. Et edificauit domũ: ꝙ ꝑsũmauit eã. Texit q̃z domũ laq̃ribꝫ cedrinis: ꝙ edificauit tabulatũ sup oẽm domũ q̃nq; cubitis altitudĩs: ꝙ opuit domũ lignis cedrinis. Et fact⁹ ẽ ſmo dñi ad salomõez dicẽs Dom⁹ hec quã edificas si ãbulaueris in ꝓceptis meis. ꝙ iudicia mea feceris. ꝙ custodieris oĩa mãdata mea gdiẽs p ea: firmabo sermonẽ meũ tibi quẽ locut⁹ sũ ad dꝺ pẽm tuũ. ꝙ habitabo ĩ medio filioꝝ isrl̃: ꝙ ñ derelinquã ꝑplm meũ isrl̃.

e Igit̃ edificauit salomõ domũ: ꝙ ꝑsũmauit eã. Et edificauit parietes dom⁹ ĩtrinsec⁹ tabulatis cedrinis a pauimẽto dom⁹ vsq; ad sũmitatẽ parietũ. ꝙ vsq; ad laq̃ria: ꝙ opuit lignis cedrinis ĩtrinsec⁹: ꝙ texit pauimẽtũ dom⁹ tabulis abiegnis. Edificauitq; viginti cubitorũ ad posteriorẽ ptẽ tẽpli: tabulata cedrina pauimẽto vsq; ad superiora: ꝙ fecit ĩteriorẽ domũ oracli ĩ sanctũ sãctoꝝ. Porro q̃dragĩta cubitoꝝ erat ipm tẽplũ p foribꝫ oracli: ꝙ cedro oĩs dom⁹ ĩtrinsec⁹ vestiebatur hñs tornaturas ꝙ iũcturas suas fabre factas: ꝙ celaturas eminentes. Oĩa cedrinis tabul̃ vestiebanꝫ: nec oĩno lapis apparere poterat in pariete. Oraculũ aũ ĩ medio dom⁹ ĩ interiori ptẽ fecerat: vt ponerz ibi archã federis dñi. Porro oraculũ habebat viginti cubitos lõgitudĩs ꝙ viginti cubitos latitudĩs ꝙ vigĩti cubitos altitudĩs: ꝙ opuit illud atq; vestiuit auro purissimo. Sz ꝙ altare vestiuit cedro. Domum q̃z añ oracl̃m opuit auro purissimo. ꝙ affixit lamĩas clauis aureis. Nihilq; erat ĩ tẽplo: qd̃ ñ auro tegerẽ. Sz ꝙ totũ altare

g oracl̃i texit auro. Et fecit in oraculo duo cherubin ꝺ ligno oliuaꝝ: decẽ cubitoꝝ altitudĩs. Quĩq; cubitoꝝ ala cherub vna. ꝙ q̃nq; cubitoꝝ ala cherub altera: id ẽ decem cubitos hñtes a sũmitate ale. vsq; ad ale alteri⁹ sũmitatẽ. Decẽ q̃z cubitoꝝ erat cherub scdus ĩ mẽsura pari: ꝙ op⁹ vnũ erat in duob⁹ cherubin: id est altitudinẽ habebat

h vn⁹ cherub decẽ cubitoꝝ ꝙ similiẽ cherub scdus. Posuitq; cherubin ĩ medio tẽpli ĩteriorĩs. Extẽdebant aũt alas suas cherubin: ꝙ tãgebat ala vna parietẽ et alia cherub secũdi tãgebat parietẽ altez: ale aũt altere in media ptẽ tẽpli seinuicẽ ꝓtingebãt. Texit q̃z cherubin auro. Et oẽs parietes tẽpli p circuitũ sculpsit varijs celaturis ꝙ torno. Et fecit in eis cherubin ꝙ palmas ꝙ picturas varias: quasi prominẽtes de pariete ꝙ egredientes. Sed ꝙ pauimentum domus texit auro. intrinsecus ꝙ extrinsecus. Et in ingressu oraculi fecit duo ostiola de lignis oliuarum. postesq; angulorum quinq;: ꝙ duo ostia de lignis oliuarum. Et sculpsit in eis picturam cherubĩ ꝙ palmarum species. et anaglifa valde ꝑminencia et texit ea auro: ꝙ operuit tam

Ꝑ cherubin q̃ palmas ꝙ cetera auro. Fecitq; in introitu tẽpli postes de lignis oliuaꝝ. quadrãgulatos. ꝙ duo ostia de lignis abiegnis altrinsecus: ꝙ vtrunq; ostiuz duplex erat: ꝙ seinuicem tenens aperiebatur. Et sculpsit cherubĩ ꝙ palmas ꝙ celaturas valde eminẽtes: operuitq; omnia laminis aureis. ope quadro ad regulam. Et edificauit atrium interius. tribus ordinibus lapidum politorum: et vno ordine lignoruz cedri.

Capi. .VII.

b Anno ꝙrto fūdata est dom⁹ dñi in mēse zio: ⁊ in āno vndecimo mēse ebul. ipe ē mēsis octau⁹ .pfecta ē dom⁹ ī omni ope suo. ⁊ ī vniuersis vtēsilibus: edificauitq; eā ānis septē . Domū aī suā edificauit salomon tredecī ānis. ⁊ ad pfectū vsq; pduxit. Edificauit q̄z domum salt⁹ libani cētū cubitoꝝ lōgitudīs. ⁊ q̄nq̄gīta cubitoꝝ latitudīs. ⁊ trigīta cubitorū altitudīs: ⁊ q̄tuor tēabulatoria ītēr colūnas cedrinas. Ligna q̄pe cedrina excīderat in colūnas: ⁊ tabulatis cedrinis vestiuit totā camerā: q̄ q̄dragīta q̄nq; colūnis

c sustētabaī. Eln⁹ aī ordo habebat colūnas q̄ndecī ꝑ̄ seinuicez posītas. ⁊ e regione se respiciētes eq̄li spacō intēr colūnas: ⁊ sup colūnas q̄drāgulata lig̃ ī cūctis eq̄lia. Et porticū colūnaꝝ fecit q̄nq̄ginta cubitorū longitudīs. ⁊ trigīta cubitoꝝ latitudīs. ⁊ altērā porticū ī faciē maioris porticus: ⁊ colūnas ⁊ epistilia sup colūnas fecit. Porticū q̄z solij in q̄ tribunal est fecit: ⁊ tēxit lignis cedrinis a pauimēto vsq; ad sūmitatē. ⁊ domūcula ī q̄ sedebaī ad iudicādū.

d erat ī media porticu silī ope. Domū q̄z fecit filie pharaonis quā vxorē duxerat salomō: tali ope q̄li ⁊ hāc porticū. Oīa lapidibꝫ ꝑcōsis. q̄ ad normā q̄ndā atq; mēsurā tā ītrīsec⁹ q̄ extrīsec⁹ serrati erāt: a fūdamēto vsq; ad sūmitatē pietū: ⁊ ītrīsec⁹ vsq; ad atriū mai⁹. Fūdamēta aī de lapidibꝫ ꝑcōsis lapidibꝫ magnis. decē siue octo cubitoꝝ: ⁊ ōsup lapides ꝑcōsi eq̄l' mēsure secti erāt: silīter q; de cedro. Et atriū maius rotundū triū ordinū de lapidibꝫ sectis: ⁊ vnius ordinis. de dolata cedro: necnō ⁊ in atrio dom⁹ dñi ītēriorī ⁊ ī porticu dom⁹.

e Misitq; rex salomō. ⁊ tulit hiram de tyro filiū mulieris vidue de tribu neptalim patre tyrio artificē erariū: ⁊ plenū sapiētia intelligētia ⁊ doctrina. ad faciādū omne opus ex ere. Qui cū venisset ad regē salomonē fecit omne opus ei⁹: ⁊ finxit duas colūnas ereas decē ⁊ octo cubitoꝝ altitudinis colūnā vnā: ⁊ linea duodecī cubitorū ābiebat colūnā vtrāq;. Duo q̄z capitella fecit q̄ ponerēī sup capita colūnaꝝ fusilia ex ere: q̄nq; cubitorū altitudīs capi-

f tellū vnū . ⁊ q̄nq; cubitorū altitudīs capitellū altēr: ⁊ q̄si ī modū retis ⁊ cathenaꝝ sibinuicē miro ope cōtextaꝝ. Ultrq; capitellū colūnaꝝ fusile erat. Septena versū. retiacula ī capitello vno: ⁊ septena retiacula ī capitello altero . Et pfecit colūnas ⁊ duos ordīes p circuitū retiaculorū singuloꝝ: vt tegerēt capitella q̄ erāt sup sūmitatē maloꝝ gnatoꝝ. Eodem mō fecit ⁊ capitello scdo . Capitella aī q̄ erāt sup capita colūnarū q̄si ope lilij fabricata erāt ī porticu. q̄tuor cubitoꝝ: ⁊ rursū alia capitella ī sūmitate colūnaꝝ desup iuxta mēsurā colūne ꝑ̄ retiacula. Malorꝝ gnatoꝝ aī ducēti ordīes erāt: in circuitu capitelli scdi. Et statuit duas colūnas ī porticu tēpli. Cūq; statuissz colūnā dextrā: vocauit

g eaz noīe iachim. Similiter erexit colūnā scdam: ⁊ vocauit nomen ei⁹ booz. Et sup capita colūnaꝝ op⁹ ī modū lilij posuit: pfectūq; ē op⁹ colūnaꝝ . Fecit q̄z mare fusile decē cubitorū a labio vsq; ad labiū: rotūdū ī circuitu. Quinq; cubitoꝝ altitudo ei⁹: ⁊ resticula trigīta cubitoꝝ cīgebat illud p circuitum: ⁊ sculptura subter labiū circuibat illud decē cubitis ābiens mare. Duo ordīes sculpturaꝝ histriataꝝ erant fusiles: ⁊ stabāt sup duodecī boues. E q̄bꝫ tres respiciebāt ad aq̄lonē ⁊ tres ad occidentē. ⁊ tres ad meridiē ⁊ tres ad orientē:

h ⁊ mare sup eos ōsuper erat: q̄z posteriora vniuersa ītrīsecus latitabāt. Crossitudo aūt luteris triū vnciaꝝ erat: labiūq; eius q̄si labiū calicis ⁊ foliū repandi lilij . Duo milia batos capiebat: ⁊ tria milia metretas. Et fecit bases decem eneas: quatuor cubitorum longitudinis. bases singulas: ⁊ q̄tuor cubitoꝝ latitudinis ⁊ triū cubitoꝝ altitudīs: ⁊ ipm op⁹ basiū ītērrasile erat. Et sculptura ītēr iūcturas ⁊ ītēr coronulas ⁊ plectas. leones ⁊ boues: ⁊ cherubin: ⁊ in iūcturis silīter ōsup. Et subī leones ⁊ boues q̄si lora ex ere dependētia: ⁊ q̄tuor rotē p bases singlas ⁊ axes erei ⁊ p q̄tuor ptes q̄si hūeruli subī luterē fusiles. ꝑ̄ seīuicē respectātes. Os q̄z luteris intrīsecus erat ī capitis sūmitate: ⁊ qđ forīsec⁹ apparebat vni⁹ cubiti erat totū rotūdū: pitq; hēbat vnū cubitū ⁊ dimidiū. ī āgul' aī colūnaꝝ varie celature erāt ⁊ media īt colūnia q̄drata non rotūda. q̄tuor q̄z rotē q̄ p q̄tuor angulos basis erant: coherebant sibi subter basim. Ulna rota habebat altitudinis cubitum ⁊ semis. Tales autē rotē

erāt:q̄les solēt ī curru fieri. Et axes earū
q radij. q cāti q modioli:oīa fusilia. Mā et
hūeruli illi q̄tuor. p singl'os āgulos basis
uni⁹: ex ipa basi fusiles q ꝓiūcti erāt. In
summitate aūt basis erat q̄dā rotunditas
uni⁹ q dimidij cubiti. ita fabrefacta vt lu-
6 ter ꝺsup posset īponi:hūg celaturas suas
varias q̄ sculpturas ex semetipa. Sculpsit
q̄z ī tabulatis ill' q̄ erāt ex ere q ī āgulis.
cherubī q leōes. q palmas. q̄si ī sil'itudinē
homīs stātis:vt ñ celata sz apposita p cir-
cuitū viderēt. In hūc modū fecit decē ba-
ses:fusura una q mēsura. sculpturaq̄ ꝓsi-
mili. Fecit q̄z decē lutēres eneos. Quadra
gīta batos capiebat luter vn⁹:eratq̄ q̄tu-
or cubitoꝝ. Singl'osq̄ lutēres p singulas
id ē decē bases posuit:q ꝓstituit decem ba
ses. quīq̄ ad dexterā ptē tēpli q quīq̄ ad
q sinistrā:mare aūt posuit ad dexterā ptem
tēpli ꝓtra orientē ad meridiē. Fecit q̄ hi-
rā lebetes q scutras q amulas: q pfecit oē
op⁹ regis salomōis ī templo dñi: colūnas
duas. q funiculos capitellorūz sup capita
colūnaꝝ q malagranata q̄drīgēta ī duo-
b⁹ retiacul'. duos versus malorūgranato-
rū ī retiacl'is singl'is ad operiēdos funi-
cl'os capitellorꝝ q̄ erāt sup capita colūna-
rū:q bases decē q lutēres decē sup bases:q
mare vnū. q boues duodecī subter mare:
q lebetes et scutras et amulas. Oīa vasa q̄
fecit hirā regi salomōi ī domo dñi:de au
ricalco erāt. In cāpestri regiōe iordanis
fudit ea rex in argillosa terra:ītr socbot
q sarthan. Et posuit salomon oīa vasa in
domo dñi. Propter ml'titudinē aūt nimiā
nō erat pōdus eris. Fecitq̄ salomon oīa
vasa ī domo dñi:altare aureū. q mēsā su-
per quā ponerēt panes ꝓpositiōis aureā.
q cādelabra aurea quinq̄ ad dexterā q q̄n-
q̄ ad sinistrā. ꝓtra oraculū ex auro puro:
et quasi lilij flores. et lucernas desup au-
reas:et forticipes aureos. q ꝟbrias. q fu-
scinulas. q fialas. et mortariola. et thuri-
bula de auro purissimo:et cardines ostio-
rum domus īteriorīs sancti sanctoꝝ q o-
stioꝝ dom⁹ tēpli ex auro erāt. Et pfecit oē
op⁹ qđ faciebat salomō in domo dñi:q in-
tulit q̄ sanctificauerat dauid pr̄ su⁹ argen
tum q aurum et vasa:reposuitq̄ in thesau
ris domus domini.

Capitulum. VIII.

Tunc congregati sūt oēs maiores na
tu isrl' cū ꝓncipib⁹ tribuū q duces
familiarū filiorū isrl' ad regē salo
monē in hirl'm:vt deferrēt archā federis
dñi de ciuitate dauid id est de syon. Cōue-
nitq̄ ad regem salomonē vniuersus isrl' ī
mēse bethanim ī solēni die:ipse est mēsis
septimus. Venerūtq̄ cūcti senes de isrl':q
tulerūt archā sacerdotes:et portauerunt
archā dñi et tabernaculū federis q oīa va
sa sanctuarij q̄ erāt in tabernaculo q fere
bāt ea sacerdotes et leuitē. Rex autem sa
lomon et oīs multitudo isrl' q̄ cōuenerat
ad eū gradiebat cū illo añ archā:q immo
f labāt oues q boues absq̄ estimacōe q nu-
mero. Et ītulerūt sacdotes archā federis
dñi in locū suū in oraculū tēpli in sanctū
sanctoꝝ: subter alas cherubī. Siquidem
cherubī expādebāt alas sup locū arche:et
ꝓtegebāt archā:et vectes ei⁹ desup. Cunq̄
eminerēt vectes et apparerēt sūmitates e-
orum foris sanctuariū añ oraculū:ñ appa
rebāt vl̄t extrīsec⁹: q q fuerūt ibi vsq̄ ī p̄-
sentē diē. In archa aūt nō erat aliud nisi
due tabule lapidee q̄s posuerat ī ea moy-
ses ī oreb:qñ pepigit dñs fedus cū filijs is
rahel. cū egrederēt ð terra egipti. Factū ē
aūt cū exisset sacdotes de sactuario. nebu
la impleuit domū dñi:q ñ potērāt sacdo-
tes stare. q ministrare ꝓpt nebulā. Imple-
uerat ei gl'a dñi domū dñi. Tunc ait salo-
mon. Dñs dixit vt habitaret ī nebula. Ē-
dificās edificaui domū q habitaculū tuū
J firmissimū soliū tuū ī sēpiternū. Cōuertit
q̄z rex faciē suā:q bñdixit oī ecclesie isrl'.
Oīs ei ecclesia isrl' stabat. Et ait salomō.
Benedict⁹ dñs de⁹ isrl':qui locut⁹ ē ore suo
ad dauid pr̄em meum:et in manib⁹ ei⁹ p-
fecit dicēs. A die qua eduxi ꝓplm meū isrl'
de egipto. ñ elegi ciuitatē de vniuersis tri
bub⁹ israhel vt edificaret domus. et esset
nomen meū ibi:sz elegit dauid:vt eēt sup
populum meū israhel. Voluitq̄ dauid pr̄
meus edificare domū nomini dñi dei isrl':
et ait dñs ad dauid pr̄em meū. Qđ cogita
sti in corde tuo edificare domū nomī meo
bñfecisti hocip̄m mēte tractans. Verūtñ
tu ñ edificab⁹ mihi domū:sz fili⁹ tu⁹ q̄ egre
diet ð renib⁹ tuis:ipe edificabit domū no
mī meo. Cōfirmauit dñs ꝓmonē suū quē
locut⁹ ē:stetitq̄ p dō pr̄e meo. q sedi super

thronũ ísrl' sicut locut⁹ ẽ dñs: ⁊ edificaui
domũ noi dñi dei ísrl' ⁊ ꝓstitui ibi locũ ar
che ī q̃ fed⁹ dñi ẽ. qđ ꝑcussit cũ ꝑib⁹ nr̃is.
h qñ egressi sũt de terra egipti. Detit aũ sa-
lomon añ altare dñi ī ꝓspectu ecclesie ís-
rahel: ⁊ expandit man⁹ suas in celũ ⁊ ait.
Dñe de⁹ ísrl' nõ ẽ similis tui de⁹ ī celo de-
sup. ⁊ sup terrã deorsũ: q̃ custodis pactuz
⁊ misericordiã suis tnis q̃ ambulãt coraz
te in toto corde suo: q̃ custodisti suo tuo
dauid pr̃i meo que locutus es ei. Ore locu
tus es ⁊ manib⁹ ꝑfecisti: vt hec dies ꝓbat
Nũc igr̃ dñe deus ísrl'. ꝓserua famulo tuo
dauid pr̃i meo q̃ locutus es ei dicẽs. Non
auferet̃ de te vir coram me. q̃ sedeat super
thronũ ísrl': ita tñ si custodierint filij tui
viã tuã. vt ambulẽt corã me. sicut tu am-
bulasti ī ꝓspectu meo. Et nũc dñe de⁹ ísrl'
firmen̄ ⁹ba tua: q̃ locut⁹ es suo tuo da-
uid pr̃i meo. Ergo ne putandũ est qđ vere
de⁹ habitet sup terrã? Si eĩ celũ ⁊ celi ce-
lor̃ te capere ñ possũt: q̃ntomagis dom⁹
hec quã edificaui. Sz respice ad or̃oez sui
tui. ⁊ ad ꝑces ei⁹ dñe de⁹ me⁹. Audi ym-
nũ ⁊ or̃onẽ quã suus tu⁹ orat corã te ho-
die: vt sint ocl'i tui apti sup domũ hãc no
cte ac die: sup domũ ⁹ q̃ dixisti erit nomẽ
meũ ibi: vt exaudiat or̃onẽ quã orat ī lo-
co isto ad te su⁹ tu⁹: vt exaudias dep̃cacõ
nẽ sui tui ⁊ pl'i tui ísrl'. qđcũq; orauerit ī
loco isto: ⁊ exaudies ī loco habitacl'i tui ī
celo: ⁊ cũ exaudieris ꝓpici⁹ eris. Si pecca
uerit hõ ī ꝓximũ suũ ⁊ habuerit aliqđ iu-
ramẽtũ q̃ teneat̃ astrictus. ⁊ venerit ꝓpter
iuramẽtũ corã altari tuo ī domũ tuã: tu
exaudies ī celo ⁊ facies. ⁊ iudicab⁹ seruos
tuos. ꝓdẽnãs ĩpiũ. ⁊ redd̃s viã suã sup ca
put eius: iustificansq; iustũ. ⁊ retribuẽs ei
6 scđm iusticiã suã. Si fugerit pl's tu⁹ ísrl'
inimicos suos q⁹ peccatur⁹ est tibi: ⁊ agẽ-
tes pñiam ⁊ ꝓfitẽtes nomĩ tuo. venerĩt ⁊
adorauerĩt ⁊ dep̃cati te fuerĩt ī domo hac
exaudi ī celo. ⁊ dimitte pc̃m pl'i tui ísrl':
⁊ reduces eos in terrã quam dedisti p̃ib⁹
eor̃. Si clausũ fuerit celuz ⁊ non pluerit
ꝓpter pc̃a eor̃. ⁊ orãtes ī loco isto pñiam
egerĩt nomĩ tuo ⁊ a pc̃is suis ꝓuersi fue-
rĩt ꝓpter afflictõem suã: exaudi eos ī celo
⁊ dimitte pc̃a suor̃ tuor̃ ⁊ pl'i tui ísrl'.
⁊ oñde eis viã bonã ꝑ quã ambulent. ⁊ da
pluuiã sup terrã. quaz dedisti pl'o tuo in
q possessionẽ. Fames si oborta fuerit ī terra
aut pestilẽtia aut corruptus aer. aut eru-
go. aut locusta vel rubigo. ⁊ afflixerit eũ
inimic⁹ ei⁹ portas obsidẽs: oĩs plaga vni-
uersa ifirmitas. cũcta deuoracõ ⁊ ĩpcacio
q̃ acciderit oĩ homini de pl'o tuo ísrl': síqs
cog̃uerit plagã cordis sui. ⁊ expãderit ma
nus suas ī domo hac. tu exaudies ī celo ī
loco habitacõnis tue. ⁊ repiciaberis: ⁊ fa
cies vt des vnicuiq; scđm oẽs vias suas.
sicut videris cor ei⁹. qr tu nosti solus cor
oĩm filior̃ hoĩm: vt timeãt te cũctis diebꝫ
qbꝫ viuũt sup faciẽ terre quã dedisti p̃ib⁹
d nr̃is. Insup ⁊ alienigena q̃ non ẽ de pl'o
tuo ísrl' cũ venerit ꝺ terra lõginq̃ ꝓpter no
mẽ tuũ: audiet̃ eĩ nomẽ tuũ magnũ ⁊ ma-
n⁹ tua fortis. ⁊ brachiũ tuũ extẽtũ vbiq;.
cũ venerit q̃ ⁊ orauerit in hoc loco. tu ex-
audies ī celo ī firmamẽto habitacl'i tui: ⁊
facies oĩa ꝓ qbꝫ ĩuocauerit te alienigena
vt discãt vniuersi pl'i terrar̃ nomẽ tuũ ti
mere sicut pl'us tu⁹ ísrl': ⁊ ꝓbẽt qr nomẽ
tuũ ĩuocatũ ẽ sup domũ hãc quã edifica-
ui. Si egressus fuerit pl's tu⁹ ad bellũ ꝓr̃
inimicos suos ꝑ viã q̃cũq; miseris eos: o-
rabũt te ꝓr̃ viã ciuitatis. quã elegisti: ⁊ ꝓr̃
domũ quã edificaui nomi tuo: ⁊ exaudi-
es ī celo or̃oes eor̃ ⁊ p̃ces eor̃. ⁊ facies iu
e dicium eor̃. Qđ si peccauerĩt tibi: nõ ẽ eĩ hõ
q̃ ñ peccet: ⁊ irat⁹ tradideris eos inimicis
suis. ⁊ captiui ducti fuerĩt ī terrã inimico
rũ lõge vl' pe: ⁊ egerĩt pñiaz ī corde suo. ī
loco captiuitatis. ⁊ ꝓuersi dep̃cati te fue-
rĩt ī captĩtate sua dicẽtes peccauim⁹. iniq;
egim⁹. ĩpie gessim⁹: reuersi fuerĩt ad te
in vniuerso corde suo. ⁊ tota aĩa sua ī ter-
ra inimicor̃ suor̃ ad quam captiui ducti
fuerĩt ⁊ orauerint te ꝓr̃ viã terre sue quã
dedisti p̃ib⁹ eor̃. ⁊ ciuitatis quã elegisti ⁊
tẽpli qđ edificaui noĩ tuo. exaudies ī celo
ī firmamẽto solij tui or̃oes eor̃ ⁊ p̃ces eo
rũ ⁊ facies iudiciũ eor̃ ⁊ ꝓpiciaberis pl'o
tuo q̃ peccauit tibi. ⁊ oĩb⁹ iniq̃tatib⁹ eor̃
qbꝫ ꝑuaricati sũt ī te: ⁊ dab⁹ miscdiã corã
eis q̃ eos captiuos habuerĩt vt misereãt̃
eis pl'us eĩ tu⁹ ẽ. ⁊ hereditas tua q̃s edu-
xisti de terra egipti de medio fornacis fer-
ree: vt sĩt ocl'i tui apti ad dep̃cacõz sui tui
⁊ pl'i tui ísrl' ⁊ exaudies eos ī vniuers ꝑ q̃
bꝫ ĩuocauerĩt te. Tu eĩ sepasti eos tibi ī he
reditatẽ ꝺ vniuers pl'is terre sic̃ locut⁹ es

p moysen fuū tuū:q̄ndo eduxisti pfes no stros de egipto dñe de⁹. Factū ē aūt cū cō plesset salomō oras dñm oēm oronē ⁊ dep cacōes hāc:surrexit ꝺ ꝓspectu altaris dñi Ultrūq; ei genu ī terrā fixerat: ⁊ man⁹ ex pāderat ad celū. Stetit g̃ ⁊ bñdixit oi ec clesie isrl'.voce magna dicēs. Bñdict⁹ dñs q̄ dedit requiē pl'o suo isrl':iuxta oia que locutus ē. Nō cecidit ne vn⁹ quidē fmo.ex oib⁹ bonis q̄ locut⁹ ē p moysen fuū suuz. Sit dñs deus nr̄ nobiscū sicut fuit cū pr̄ib⁹ nr̄is.non derelinquēs nos neq; piciens sz īclinet corda nr̄a ad se.vt ambulem⁹ in vniuersis vijs ei⁹.⁊ custodiam⁹ mandata eius.⁊ ceremonias ⁊ iudicia q̄cūq; māda uit pr̄ib⁹ nr̄is:⁊ sint fmōes mei isti quib⁹ depcat⁹ sū corā dño appropinq̄ntes coram dño deo nr̄o.die ac nocte: vt faciat iudici um fuo suo ⁊ pl'o suo isrl'.p singl'os dies ⁊ sciāt oēs pl'i terre q; dñs ipe ē de⁹.⁊ nō ē vltra absq; eo:sit q̄z cor nr̄m pfectū cum dño deo nr̄o:vt ābulem⁹ī decretis ei⁹.⁊ cu stodiamus māda ta ei⁹.sicut ⁊ hodie. Igr̄ rex ⁊ oīs isrl' cū eo īmolabāt victimas co ram dño. Mactauitq; salomō hostias pa cificas quas immolauit dño:boū viginti duomilia ⁊ ouiū cētūuigintimilia. Et de dicauer̄t tēplū dñi rex ⁊ filij isrl'. In die il la sāctificauit rex mediū atrij. qꝺ erat āte domū dñi. Fecit quipe olocaustū ibi ⁊ sa crificiū ⁊ adipē pacificor̄:quoniā altare ereū qꝺ erat corā dño min⁹ erat: ⁊ capere nō poterat olocaustū. ⁊ sacrificiū ⁊ adipē pacificor̄. Fecit g̃ salomō ī tpe illo festi uitatē celebrē.⁊ oīs isrl' cum eo ml'titudo magna ab introitu emath vsq; ad riuū e gipti corā dño deo nr̄o septē diebꝰ ⁊ septē diebꝰ.id est q̄tuordecī diebꝰ:⁊ ī die octauo dimisit pl'os. Qui bñdicentes regi pfecti sūt ī tabnacula sua:letātes ⁊ alacriq; cor de sup oīb⁹ bonis q̄ fecerat dñs dꝺ fuo suo ⁊ isrl' pl'o suo.

Capitulū. .IX.

Actū ē aūt cū pfecisset salomō e dificiū dom⁹ dñi ⁊ edificiū regis. ⁊ oē qꝺ optauerat et voluerat fa cere:apparuit ei dñs secꝺo sicut apparuerat ei ī gabaon. Dixitq; dñs ad eū. Exaudiui oracōz tuā ⁊ depcacōez tuā:quā depcatus es corā me. Sāctificaui domū hāc quā e dificasti.vt ponerē nomen meū ibi ī sēpit num:⁊ erūt ocl'i mei ⁊ cor meū ibi cūctis diebꝰ. Tu q̄z si ābulaueris corā me sic am bulauit pr̄ tu⁹ī simplicitate cordis. ⁊ ī e q̄tate ⁊ feceris oīa q̄ p̄cepi tibi et iudicia mea seruaueris ⁊ legitīa mea:ponā thro nū regni tui sup isrl' ī sēpiternū sic locut⁹ sū dꝺ pr̄i tuo dicēs:nō auferet vir ꝺ gene re tuo de solio isrl'. Si aūt auersiōe auersi fueritis vos ⁊ filij vr̄i nō seqntes me. nec custodientes māḋata mea. ⁊ ceremonias q̄s ꝓposui vob:sz abieritis ⁊ colueritis de os alienos ⁊ adorueritis eos.auferā isrl' de supficie terre quā dedi eis:⁊ tēplū qꝺ sā ctificaui nomī meo piciā a ꝓspectu meo: eritq; isrl' ī puerbiū ⁊ in fabulā cūctis po pulis:⁊ dom⁹ hec erit ī exēplū. Oīs q̄ trā sierit p eā stupebit:⁊ sibilabit ⁊ dicz. Qua re fecit dñs sic terre huic et domui huic? Et rñdebūt. Quia dereliq̄runt dñm deum suū q̄ eduxit pr̄es eor̄ de terra egipti.⁊ se cuti sūt deos alienos ⁊ coluerūt eos ⁊ ado rauer̄t eos:idcirco īduxit dñs sup eos oē malū hoc. Expletis aūt ānis vigīti postq̄ edificauerat salomō duas domos id ē do mū dñi ⁊ domū regis.hirā rege tyri pben te salomōi ligna cedrina ⁊ abiegna ⁊ aur uxta oē qꝺ op⁹habuerat:tunc dedit salo mō hirā vigīti opida ī terra galilee. Et e gressus est hirā ꝺ tyro.vt videret opida q̄ dederat ei salomō:⁊ nō placuer̄t ei. Et ait Deccine sūt ciuitates q̄s dediſti mihi fr̄? Et appellauit eas terrā chabul vsq; in diē hāc. Misit g̃ hirā ad regē salomōez centū vigīti talēta auri. Hec ē sūma expēsarum quā obtulit salomō rex ad edificādū do mū dñi ⁊ domū suā ⁊ mello.⁊ mur hirl'm et eser ⁊ mageddo ⁊ gazer. Pharao rex e gipti ascēdit.⁊ cepit gazer succēditq; eam igni:⁊ chananeū q̄ habitabat ī ciuitate ī terfecit:⁊ dedit eam in dotē filie sue vxori salomōis.Edificauit g̃ salomō gazer.⁊ be thoron īferiorē.⁊ baalath.⁊ palmirā ī ter ra solitudīs:⁊ omnes vicos q̄ ad se ptine bant.⁊ erāt absq; muro muniuit:⁊ ciuita tes curruū.⁊ ciuitates equitū ⁊ qꝺcūq; ei placuit.vt edificaret ī hirl'm ⁊ ī libano.et ī oī terra potestatis sue. Uniersū pl'm q̄ remāserat.de amorreis ⁊ de etheis ⁊ phere seis.⁊ eueis ⁊ iebuseis.qui non sunt de fi lijs israhel:horum filios qui remanserant in terra quos scilicet nō potuerāt filij isrl'

extermiatæ fecit salomõ tributarios. vsq; in diẽ hãc. De filijs aũ isrl' ñ ꝓstituit salomõ ꝺuire quẽquã. sz erãt viri bellatores ⁊ mĩstri eĩ⁹. ⁊ ꝓncipes ⁊ duces ⁊ ꝑfecti curruũ ⁊ eq;. Erãt aũ ꝓncipes super oĩa opa salomõis ꝓpositi qngentiqnq;gĩta: q̃ habebãt subiectũ ꝓpl'm: ⁊ statutis opib; ĩpa bãt. Filia aũ pharaonis ascẽdit de ciuitate dauid ĩ domũ suã: quã edificauerat ei salomon. Tũc edificauit mello. Offerebat q̃z salomõ trib; vicib; ꝑ ãnos singl'os olocausta ⁊ pacificas victimas super altare qꝺ edificauerat dño: vt adolebat thimiama corã dño. Perfectũq; ẽ tẽplũ. Classem q̃z fecit rex salomõ ĩ asion gaber q̃ ẽ iuxta abilaz ĩ litore maris rubri: ĩ terra ijdumea. Misitq; hirã in classe illa ꝺuos suos viros nauticos. gnaros maris cũ ꝺuis salomois q̃ cũ veissẽt ĩ ophir sũptũ ĩde aur q̃dringentorũuiginti talẽtor detulerĩt ad regem salomonem.

Capitulum. X.

Ed ⁊ regina saba audita fama salomõis ĩ noĩe dñi: veĩt tẽptare eũ in enigmatib;. Et ingressa ihrl'm mlto cũ comitatu ⁊ diuicijs. camelis portãtib; aromata ⁊ aur ĩfinitũ nimis ⁊ gẽmas ꝑcios as venit ad regẽ salomonẽ: ⁊ locuta ẽ ei vniersa q̃ habebat ĩ corde suo. Et docuit eã salomon oĩa ꝺba q̃ ꝓposuit. Nõ fuit ꝺmo q̃ regẽ posset latere: ⁊ nõ rñderet ei. Elitẽs aũ regina saba oẽm sapiaz salomonis ⁊ domũ quã edificauerat ⁊ cibos mẽse ei⁹. ⁊ habitacula ꝺuor ⁊ ordines mĩstrãtiũ vestesq; eor ⁊ pincernas: ⁊ holocausta q̃ offerebat ĩ domo dñi nõ habebat vlr̃ spiritũ: dixitq; ad regẽ. Ver⁹ ẽ sermo quẽ audiui ĩ terra mea sup ꝺmonib; tuis ⁊ sup sapĩa tua: ⁊ nõ credebã narrãtibus mihi. donec ipa veni ⁊ vidi oculis meis: ⁊ ꝓbaui qꝺ media ps mihi nunciata non fuerit. Maior est sapientia ⁊ opera tua. q̃ rumor quem audiui. Beati viri tui ⁊ beati serui tui hij qui stant coram te semper: ⁊ audiunt sapientiam tuã. Sit dominus deus tuus benedictus cui conplacuisti. ⁊ posuit te super thronum israhel eo qꝺ dilexerit dominus israhel in sempiternum: ⁊ cõstituit te regẽ vt faceres iudiciũ ⁊ iustitiã. Dedit q̃ ꝛgi cẽtũuigĩti talẽta auri: ⁊ aromata mlta nimis ⁊ gẽmas ꝑcios as. Non sunt allata vlr̃ aromata tazml'ta: q̃ ea q̃ dedit regina saba regi salomõi. Sz ⁊ classis hirã q̃ portabat aur ꝺ ophir. attulit ex ophir lig̃ thijna multa nimis: ⁊ gẽmas ꝑcõsas. Fecitq; rex de lignis thijnis fulcra dom⁹ dñi ⁊ dom⁹ regie: ⁊ citharas lirasq; cãtoribus. Nõ sũt allata huiuscemõi lig̃ thijna: neq; visa vsq; in pũtẽ diẽ. Rex aũt salomõ dedit regine saba oĩa q̃ voluit ⁊ petiuit ab eo: exceptis hijs q̃ vltro obtulerat ei munere regio. Que reuersa est: ⁊ abijt ĩ terrã suã cũ ꝺuis suis. Erat aũ põdus auri qꝺ offerebaũ salomoni ꝑ annos singl'os. sexcẽtorũ sexagĩtasex talẽtor auri: excepto eo qꝺ offerebãt viri q̃ sup vectigalia erant ⁊ negociatores. vniersiq; scuta ventẽtes: ⁊ oẽs ꝛges arabie ducesq; terre. Fecit q̃z rex salomõ ducẽta scuta ꝺ auro purissimo. Sexcẽtos auri siclos dedit ĩ lamĩas scuti vni⁹: ⁊ trecẽtas peltas ex auro ꝓbato. Trecẽtesq; mine auri: vnã peltã vestiebãt. Posuitq; eas rex ĩ domo saltus libani. Fecit eciã rex salomõ thronũ ꝺ ebore grãdẽ: ⁊ vestiuit eũ auro fuluo nimis: q̃ habebat sex gꝺus. Et summitas throni rotũda erat ĩ pte posteriori. ⁊ due man⁹ huic atq; ĩde tenẽtes sedile: ⁊ duo leones stabãt iuxta man⁹ singl'as: ⁊ duodecim leũculi stãtes sup sex gꝺ⁹ huic atq; ĩde. Nõ ẽ factũ tale op⁹ ĩ vniuerꝑ regnis. Sz ⁊ oĩa vasa ꝺ qꝺ potabat rex salomon erãt aurea: ⁊ vniersa supellex dom⁹ saltus libani ꝺ auro purissimo. Nõ erat argẽtũ nec alicui⁹ pci putabaũ ĩ diebꝺ salomonis: qr classis regis ꝑ mare cũ classe hirã semel ꝑ tres ãnos ibat ĩ tharꝑ: deferẽs ĩde aur ⁊ argẽtũ: ⁊ bẽtes elephãtor ⁊ simias ⁊ pauos. Magnificatus ẽ g̃ rex salomõ sup oẽs reges terre diuicijs ⁊ sapĩa. Et vniersa terra desiderabat vultũ salomonis. vt audiret sapĩam ei⁹ quã dederat de⁹ ĩ corde ei⁹: ⁊ singuli deferebãt ei mũera. vasa argẽtea ⁊ aurea. vestes ⁊ arma bellica auromata q̃z ⁊ eq̃s ⁊ mulos ꝑ ãnos singulos. Cõgregauitq; salomõ curr⁹ ⁊ eqtes ⁊ fcti sũt ei milleqꝺrĩgenti curr⁹: ⁊ duodecĩ milia eqtũ: ⁊ dispositi eos ꝑ citates mũitas ⁊ cũ rege ĩ ihrl'm. Fecitq; vt tãta eẽt abũdantia argẽti ĩ ihrl'm q̃nta ⁊ lapidũ: ⁊ cedror ꝓbuit mlitudĩem: q̃si sicomoros q̃ nascũr̃ ĩ cãpestrib;. Et educebãr̃ eq̃ salomoni de egipto ⁊ de choa. Negociatores

eī regis emebāt de choa: ꝙ statuto ꝓcio ꝓducebāt. Egrediebaꝯ aūt q̄driga ex egipto sexcētis siclis argēti: ꝙ equꝰ centū q̄nq̄ginta. Atq; ī hūc modū cūcti reges etheoꝝ ꝙ syrie equos venūdabāt.

Capi. XI.

Rex aū salomō amauit mlieres alienigenas mltas: filiā q; pharaonis: ꝙ moabitidas et āmonitidas ydumeas ꝙ sydonias. ꝙ cetheas: ō gentib sup q̄b dixit dns filijs isrl. Nō ingredimī ad eas: neq; de illis ingrediēt ad vras. Certissime eī auertēt corda vra: vt seq̄mī deos eaꝝ. Hijs itaq; copulatꝰ ē salomō ardētissimo amore. Fuerūtq; ei vxores q̄si regine septīgēte: ꝙ ꝯcubine trecēte. Et auertērūt mlieres cor eiꝰ. Cunq; iā esset senex deprauatū ē cor eiꝰ ꝓ mulieres vt seq̄retur deos alienos: nec erat cor eiꝰ ꝓfectū cū domino deo suo sic cor dauid patris eiꝰ: sed colebat salomō asthartben deā sydoniorū ꝙ achamos deū moabitaꝝ ꝙ moloch ydolū āmonitaꝝ. Fecitq; salomō qđ nō placuerat corā dño: ꝙ nō adimpleuit vt seq̄retur dnm sic dauid pr eiꝰ. Tūc edificauit salomō fanū chamos ydolo moab ī mōte q̄ ē ꝓ birlm: ꝙ moloch ydolo filioꝝ āmō. Atq; ī hūc modū fecit vniersis vxoribus suis alienigenis: q̄ adolebāt thura ꝙ īmolabāt dijs suis. Iratꝰ ē dns salomōi. qđ auersa esset mens eiꝰ a dño deo isrl qui apparuerat ei scđo: ꝙ ꝑcepat de vbo hoc ne seq̄reꝰ deos alienos: ꝙ nō custodiuit q̄ mādauit ei dns. Dixit itaq; dns salomoni. Quia habuisti hoc apud te et nō custodisti pactū meū ꝙ ꝑcepta mea q̄ mādaui tibi: diſrūpens scīdā regnū tuū. ꝙ dabo illō ꝓximo tuo: verūtn ī diebꝫ tuis nō faciā ꝓter dauid pr̄z tuū. De manu filij tui scindaz illud: nec totū regnū auferā sed tribū vnā dabo filio tuo: ꝓpt dm̄ ꝓxuū meum ꝙ birlm quā elegi. Suscitauit aūt domin⁹ aduersariū salomoni adad ydumeū de semīe regio: q̄ erat in edom. Cū enī esset dauid in ydumea et ascēdisset ioab ꝑnceps milicie ad sepeliēdū eos q̄ fuerāt ītrfecti. ꝙ occidisset oē masculinū ī ydumea: sex eī mēsibꝫ ibi morat⁹ ē ioab. ꝙ oīs isrl donec ītrimeret ꝙ oē masculinū ī ydumea: fugit adad ipe ꝙ viri ydumei de ꝓxuis pr̄is eiꝰ cū eo. vt ingrederet egiptum. Erat aūt adad puer ꝓxuul⁹. Cūq; surrexissent ō madian: venerūt ī pharan. Tulerūtq; secum viros de pharan: ꝙ ītroierūt egiptū. ad pharaonē regē egipti. Qui dedit ei domū: ꝙ cibos ꝓsti tuit: ꝙ terrā delegauit. Et īuenit adad gra cīā corā pharaōe valde: intātū vt daret ei vxorē sororē vxoris sue germanam tafnes regine. Genuitq; ei soror tafnes genebath filiū: ꝙ nutriuit eū tafnes ī domo pharaonis. Eratq; genebath habitās apud pharaonē cū filijs eiꝰ. Cunq; audisset adad ī egipto dormisse dauid cū pribꝫ suis: ꝙ mortuum esse ioab ꝑncipē milicie: dixit pharaoni. Dimitte me: vt vadā ī terrā meā. Dixitq; ei pharao. Qua ei re apud me indiges: vt q̄ras ire ad terrā tuā? At ille rndit. Nulla. Sed obsecro te: vt dimittas me. Suscitauit q̄ ei deꝰ aduersariū razō filiū eliadan q̄ fugerat adadezer regē soba dnm suū: ꝙ ꝯgregauit ꝓ eū viros ꝙ factꝰ ē prīceps latronū cū ītrficeret eos dauid: abierūtq; damascū ꝙ habitauerūt ibi: ꝙ ꝓsti tuerūt eū regē ī damasco: eratq; aduersarius isrl cūctis diebꝫ salomōis. Et hoc ē malū adad ꝙ odiū ꝓtra isrl: regnauitq; ī syria Hieroboā q̄ filiꝰ nabath euphratēꝰ ō sarēda. ꝓxu salomōis cuiꝰ mr̄ erat noīe ꝓxua mulier vidua: leuauit manū ꝓtra regē. Et hec causa rebellionis aduersus eū: q; salomō edificauit mello: ꝙ coeq̄uit voraginē ciuitatis dō patris sui. Erat aū hieroboā vir fortis ꝙ potēs. Videnſq; salomō adolescentē bone indolis ꝙ industriū ꝓstituerat eū ꝓfectū sup tributa vniuerse dom' ioseph. Factū ē igr̄ ī tpe illo vt hieroboā egrederet de birlm: ꝙ īueniret eū ahias silonites ꝓpha ī via opertꝰ pallio nouo. Erāt autē duo tātū ī agro. Apprehēdensq; ahias palliū suū nouū q̄ coopertꝰ erat scidit ī duodecī ptes: ꝙ ait ad hieroboā. Tolle tibi de cē scissuras. Hec eī dicit dnſ deꝰ isrl. Ego scīdā regnū de manu salomōis: ꝙ dabo tibi decē tribꝫ. Porro vna tribꝫ remanebit ei ꝓpt ꝓxuū meū dauid. ꝙ birlm ciuitatē. quā elegi ex oībꝫ tribubꝫ isrl: eo q; dereliq̄rit me. ꝙ adorauerit asthartben dēā sydoniorū ꝙ chamos deū moab. ꝙ moloch deū filioꝝ ammō: ꝙ nō ābulauerit ī vijs meis vt faceret iusticiam coram me. ꝙ precepta mea ꝙ iudicia sicut dauid pater eius. Nec auferā oē regnū de manu eius: sed ducem ponā eū cūctis diebꝫ vite sue ꝓter dauid

seruū meū quē elegi: q̄ custodiuit mādata
mea ⁊ p̄cepta mea. Auferā aūt regnum ꝺ
manū filij ei⁹ ⁊ dabo tibi decē tribꝰ: filio aūt
ei⁹ dabo tribū vnā: vt remaneat lucerna
dauid ꝺ famulo meo cūctis diebꝰ corā me ī hie-
rusalē ciuitate quā elegi. vt esset nomen
meū ibi. Te aūt assumā: ⁊ regnabis super
oīa que desiderat aīa tua: eritq; rex super
isrl. Si igit audieris oīa q̄ p̄cepero tibi ⁊
ambulaueris ī vijs meis. et feceris q̄ rec-
tū est corā me custodiēs mādata mea et
p̄cepta mea. sicut fecit dauid seruus me⁹
ero tecū: ⁊ edificabo tibi domum fidelem.
quō edificaui dauid domum ⁊ trabaz tibi
isrl. ⁊ affligā semē dauid sup hoc: verūtn
nō cūctis diebꝰ. Voluit g̃ salomon ītерfi
cere hieroboam. Qui surrexit ⁊ affugit in
egiptū ad susac rḡē egipti: ⁊ fuit ī egipto
usq; ad mortē salomōis Reliquū aūt ꝺboꝝ
salomōis ⁊ oīa q̄ fecit ⁊ sapiētia ei⁹: ecce
vniuersa scripta sūt ī libro ꝺborū diez sa-
lomōis. Dies aūt q̄s regnauit salomon ī
hierusalē sup oēz isrl: q̄draginta āni sūt.
Dormiuitq; salomon cū p̄ribꝰ suis: et se-
pult⁹ ē ī ciuitate dauid p̄ris sui: regnauit
q; roboam filj⁹ ei⁹ p eo

Capitulū XII.

Venit aūt roboam ī sichem. Illuc
enī congregatus erat oīs pl̄us isrl
ad constituēdū eū regē. Atvero hie
roboam filj⁹ nabath cū adhuc esset ī egi-
pto pfugus a facie salomonis regis: audi
ta morte ei⁹ reuersus ē ꝺ egipto. Misertq; ⁊ vocauerūt eū. Venit g̃ hieroboam et
oīs multitudo isrl: ⁊ locuti sūt ad robo-
am dicētes. Pater tu⁹ durissimū iugum
ī posuit nob: tu itaq; nūc īminue paululū
ꝺ īperio p̄ris tui durissimo ⁊ ꝺ iugo g̃uis
simo q̄ ī posuit nob: ⁊ seruiem⁹ tibi. Qui
ait eis. Ite vsq; ad tertiū diē: ⁊ reuertimī
ad me. Cūq; abisset pl̄us: iniit cōsiliū rex
roboaz cū senioribꝰ. q̄ assistebāt corā salo
mōe p̄re ei⁹ cū adhuc viueret. ⁊ ait. Qꝺ da
tis cōsiliū vt rndeā pl̄o: Qui dixerūt ei Si
hodie obedieris pl̄o huic. ⁊ fueris ⁊ pe-
ticōi eoꝝ cesseris. locut⁹q; fueris ad eos
ꝺba lenia: erūt tibi famuli cūctis diebꝰ. q̄ dere
liq̄t cōsiliū senū q̄ dederant ei: ⁊ adhibuit
adolescētes q̄ nutriti fuerāt cū eo. ⁊ assi-
stebāt illi: dixitq; ad eos. Qꝺ mihi datis
cōsiliū vt rndeā pl̄o huic. q̄ dixerūt mihi. le
uius fac iugū q̄ ī posuit p̄r tu⁹ sup nos!
Et dixerūt ei iuuenes q̄ nutriti fuerāt cuz
eo. Dic loq̃re pl̄o huic: q̄ locuti sūt ad te
dicētes. P̄r tu⁹ aggrauauit iugū nr̄m: tu r̄-
leua nos. Sic loq̃ris ad eos. Minim⁹ digi
t⁹ me⁹ grossior ē dorso p̄ris mei. Et nc̄ p̄r
me⁹ posuit sup vos iugū g̃ue: ego aūt ad-
dā sup iugū vr̄m. P̄r me⁹ cecidit vos fla-
gell. ego aūt cedā vos scorpionibꝰ. Vidit g̃
hieroboaz. ⁊ oīs pl̄us ad roboaz. die ter
cia: sicē locut⁹ fuerat rex dicēs. Reuertimini
ad me die ēcia. Rndit q; rex pl̄o dura. de-
relicto cōsilio senioꝝ qꝺ ei dederāt: ⁊ locut⁹
ē eis fm cōsiliū iuuenū dicēs. P̄r me⁹ aggra-
uauit iugū vr̄m: ego aūt addā iugo vr̄o.
P̄r me⁹ cecidit vos flagell: ego aūt cedam
vos scorpiōibꝰ. Et n̄ acq̄euit rex pl̄o quō
auersat⁹ fuerat eū dn̄s: vt suscitaret ꝺbuz
suū qꝺ locut⁹ fuerat ī mānu ahie sylonitē
ad hieroboā filiū nabath. Videns itaq; pl̄s
q; noluiss eos audire rex: rndit ei dicēs.
Que nob⁹ ps ī dauid. vel q̄ hereditas ī fi-
lio ysai? Vade ī tabernacula tua isrl. Nunc
vide domū tuā dauid. Et abijt isrl ī taber
nacla sua. Sup filios aūt isrl. q̄cūq; hīta-
bāt ī ciuitatibꝰ iuda: regnauit roboā. Misit
g̃ rex roboā aduorā q̄ erat sup tributa: ⁊ la
pidauit eū oīs isrl: ⁊ mortuus est. Porro
rex roboā festin⁹ ascēdit currū ⁊ fugit in
hierusalē: recessitq; isrl a domo dauid vs
q; ī p̄nt̄e diē. Factum ē aūt cū audiss oīs
isrl q̄ ꝺ reuersus ēet hieroboā miserūt ⁊ vo-
cauerūt eū ad cetum: ⁊ constituerūt eū re
gē sup oēm isrl: nec secut⁹ ē q̄squā domum
dauid p̄t̄ tribū iuda solā. Venit aūt roboaz
ierusalē ⁊ congregauit vniuersā domū iuda
⁊ tribū beniamī cētūoctogītamilia electo
rū virorꝝ ⁊ bellatorꝝ: vt pugnāret cōtra domuz
isrl: ⁊ r̄ducerēt regnū roboā filio salomo
nis. Factū ē aūt ſmo dn̄i ad semeiā virū dei
dicēs. Loq̃re ad roboā filiū salomōis r̄gē
iuda. ⁊ ad oēz domum iuda ⁊ beniamin ⁊
reliq̄s ꝺ pl̄o dicēs. Hec dicit dn̄s. Nō ascē
detis: nec bellabitis contra frēs vr̄os filios
isrl. Reuertat̄ vir ī domū suā. A me enī
factū ē ꝺbū hoc. Audierūt ſmonē dn̄i: ⁊ r̄-
uersi sūt ꝺ itinē sic⁹ eis p̄cepat dn̄s. Edifica
uit aūt hieroboā sychē ī mōte effraī ⁊ hīta
uit ibi. Et egress⁹ īde edificauit phanuel.
Dixitq; hieroboā ī corde suo. Nc̄ r̄uertet̄
regnū ad domū dꝺ. si ascenderit pl̄us iste

vt faciat ſacrificia ī domo dñi ī hirl'm: et ꝓuertēt cor ꝓphi hui⁹ ad dñm ſuū roboā re gē iuda: inēficiētqz me ⁊ reuertēt ad eum Et excogitato conſilio fecit duos vitulos aureos: ⁊ dixit eis Nolite vltra aſcendere hirl'm Ecce dij tui iſrl': qui te eduxerūt de tra egipti Poſuitqz vnū ī bethel. ⁊ alterū ī dan: ⁊ factū ē ꝟbū hoc ī pcm. Ibat enī ꝓphus ad adorādū vitulū vſqz ī dan Et fecit phana ī excelſis: ⁊ ſacerdotes de extremis ꝓphi qui ñ erāt ꝟ filijs leui Cōſtituitqz diē ſolēnē ī mēſe octauo. quintadecīa die mēſis: ī ſil'titudiez ſolēnitatis q̄ celebrat ī iuda Et aſcēdēs altare ſil'iter fecit ī bethel vt īmolaret vitul' q̄s fabricat⁹ fuerat Cō= ſtituitqz ī bethel ſacerdotes excelſoꝝ q̄ fece rat: ⁊ aſcēdit ſup altare qꝫ extruxerat in bethel: quītadecīa die mēſis octaui quē fi= xerat de corde ſuo Et fecit ſolēnitatē filijs iſrl': ⁊ aſcēdit ſup altare vt adoleret incē ſum.

Capi. .XIII.

Et ecce vir dei venit ꝟ iuda ī ꝓmo ne dñi ī bethel hieroboā ſtāte ſup altare: ⁊ thus iaciēte Et exclama= uit ꝓtra altare ī ꝓmōe dñi. ⁊ ait Altare al tare: hec dicit dñs Ecce filius⁹ naſcet domui dauid ioſias noīe: ⁊ īmolabit ſup te ſacer dotes excelſoꝝ qui nūc ī te thura ſuccēdūt ⁊ oſſa hoīm ſup te incēdet Dedit qz in illa die ſignū dicēs Hoc erit ſignū qꝫ locut⁹ ē dñs. Ecce altare ſcindet: ⁊ effūdetur cinis qui ī eo ē Cunqz audiſſet rex ꝓmonē hois dei quē īclamauerat ꝓtra altare ī bethel: extēdit manū ſuā de altari dicēs. Apphen dite eū. Et exaruit man⁹ ei⁹ quā extēderat ꝓtra eū: nec valuit retrahere eā ad ſe. Al= tare qꝫ ſciſſū ē: ⁊ effuſus ē cinis de altari: iuxta ſignū qꝫ ꝑdixerat vir dei ī ꝓmōe dñi Et ait rex ad vir ꝺi Depcare faciē dñi ꝺi tui ⁊ ora ꝓ me: vt r̄ſtituat mā⁹ mea mi= hi Orauit vir dei faciē dñi: ⁊ r̄uerſa ē ma= n⁹ regis ad eū: ⁊ facta ē ſic pri⁹ fuerat. Lo cut⁹ ē aūt rex ad vir ꝺi Veni mecū domū vt prādeas: ⁊ dabo tibi munera. Rñditqz vir dei ad regē Si deteris mihi mediā ptē dom⁹ tue ñ veniā tecū: nec comedā panez neqz bibā aquā ī loco iſto. Sic enī mādatū ē mihi ī ꝓmōe dñi ꝑcipiētis. Nō comedes panē neqz bibes aquā: nec reuerteris per viā q̄ veniſti. Abijt gꝫ ꝓ aliā viā: ⁊ nō ē re= uerſus ꝓ itēr q̄ venerat in bethel. ꝓphetes aī quidā ſenex habitabat ī bethel: ad quē venerūt filij ſui. et narrauerūt ei oīa opa q̄ fecerat vir dei illa die ī bethel. Et verba q̄ locut⁹ fuerat ad regē narrauerūt pī ſuo Et dixit eis pr̄ eoꝝ. Per quā viam abijt: Oſtenderūt ei filij ſui viā ꝓ quā abierat vir dei qui venerat de iuda. Et ait filijs ſuis. Sternite mihi azinū. Qui cū ſtrauiſſent: aſcēdit ⁊ abijt poſt vir dei. ⁊ īuenit eū ſe= dentē ſubt⁹ therebintū Et ait illi Tu ne es vir dei qui veniſti ꝟ iuda? Rñdit ille Ego ſum Dixitqz ad eū. Veni mecū domū: vt comedas panē. Qui ait. Nō poſſum reuer ti neqz venire tecū: nec comedaz panē nec bibā aquā in loco iſto: qꝫ locut⁹ ē dñs ad me ī ꝓmōe dñi dicēs Nō comedes panē et nō bibes aquā ibi: nec reuerteris ꝓ viā q̄ ieris. Qui ait illi. Et ego ꝓpha ſū ſimilis tui: ⁊ angelus locut⁹ ē mihi ī ꝓmōe dñi di cēs. Reduc eū tecū in domū tuā: vt come= dat panē ⁊ bibat aquā. Fefellit eū: ⁊ redu xit ſecū. Comedit gꝫ panē in domo eius: ⁊ bibit aquā Cūqz ſederent ad mēſā: factus ē ꝓmo dñi ad ꝓphaz qui reduxerat eū. Et exclamauit ad vir dei qui venerat ꝟ iuda dicēs. Hec dicit dñs Quia nō obediēs fui= ſti ori dñi. ⁊. nō cuſtodiſti mādatū qꝫ pce= pit tibi dñs deus tu⁹ ⁊ reuerſus es ⁊ come diſti panē ⁊ bibiſti aquā. in loco in q̄ pce= pit tibi. ne comederes panem neqz biberes aquā: nō inferet cadauer tuū in ſepulcrū patrum tuorum. Cūqz comediſſet ⁊ bibiſſz ſtrauit azinū ſuū ꝓpha quē reduxerat Qui cū abiſſet inuenit eū leo in via. ⁊ occidit. ⁊ erat cadauer ei⁹ ꝓiectū in itinere Azin⁹ aūt ſtabat iuxta illū: ⁊ leo ſtabat iuxta ca dauer. Et ecce viri trāſeuntes viderunt ca dauer ꝓiectū in via: ⁊ leonez ſtantē iuxta cadauer. Et venerunt et diuulgauerunt ī ciuitatē: in q̄ ꝓphetes ille senex habitabat. Qꝫ cū audiſſet ꝓpha ille qui reduxerat eū de via ait. Vir dei ē qui inobediēs fuit ori dñi: ⁊ tradidit eū dñs leoni. ⁊ ꝓfregit eū: ⁊ occidit iuxta ꝟbū dñi qꝫ locut⁹ ē ei Dix itqz ad filios ſuos Sternite mihi azinum Qui cū ſtrauiſſēt ⁊ ille abiſſz: īuenit cada= uer ei⁹ ꝓiectū ī via: ⁊ azinū ⁊ leonē ſtātes iuxta cadauer. Non comedit leo de cada= uere: nec leſit azinū Tulit gꝫ ꝓphetes cada uer viri dei ⁊ poſuit illud ſuper azinum: ⁊ reuerſus intulit in ciuitatem ꝓphetę ſenis

vt plãgerẽt eũ:ꝙ posuit cadauer eiꝰ ĩ sepul
cro suo Et plãxerũt eũ:heu heu mi fratẽr
Cũqꝫ plãxissẽt eũ:dixit ad filios suos.Cũ
mortuꝰ fuero sepelitẽ me ĩ sepulcro ĩ qꝫ vir
dei sepultꝰ ẽ:iuxta ossa eiꝰ ponitẽ ossa mea
Profecto eĩ veniet ꝑmo quẽ ꝓdixit ĩ ꝑmo
ne dñi ꝓtra altare qꝺ ẽ ĩ bethel:ꝙ ꝓtra oĩa
phana excelsoꝝ qꝫ sũt ĩ vrbib samarie
ꝓba hec nõ ẽ reuersus hieroboã ꝺ via sua
pessima:sꝫ econtrario fecit de nouissimis
ꝑlis sacerdotes excelsoꝝ.Quicunqꝫ vole
bat ĩplebat manũ suaꝫ.ꝙ fiebat sacerdos
excelsoꝝ.Et ꝑpter hãc causã peccauit do
mꝰ hieroboã.ꝙ euersa ẽ:ꝙ deleta de supfi
cie terre. Capitulũ. XIIII.

In tẽpore illo egrotauit abia filiꝰ
hieroboã.Dixitqꝫ hieroboam vxo
ri sue.Surge ꝙ cõmuta habituꝫ
ne cognoscaris quod sis vxor hieroboã:ꝙ
vade in sylo vbi ẽ abias ꝑpha qꝫ locutus ẽ
mihi qꝝ regnaturꝰ essẽ sup ꝑlm hũc Tolle
qꝫ in manu tua decẽ panes ꝙ crustulam ꝙ
vas mellis:ꝙ vade ad illũ Ipse enĩ indica
bit tibi:quid euẽtuꝝ sit puero huic Fecit
vt dixerat vxor hieroboã.ꝙ cõsurgẽs abijt
ĩ sylo:ꝙ veĩt in domũ abie.At ille nõ po
terat videre:qꝛ caligaueꝛt oculi eiꝰ ꝓ sene
ctute.Dixit aꝫ dñs ad abiã Ecce vxor hie
roboã ingredit vt ꝯsulat te sup filio suo
qꝛ egrotat.Hec ꝙ hec loqris ei Cum ꝯ illa
intraret ꝙ dissimularet se esse qꝫ erat: audi
uit abias sonitũ pedũ eiꝰ ĩtroeũtis ꝑ ostiũ
ꝙ ait. Ingredere vxor hieroboã Quare ali
am te eẽ simulas ? Ego aꝫ missus sũ ad te
durꝰ nũcius.Vade ꝙ dic hieroboã.Hec di
cit dñs deꝰ isrl.Quia exaltaui te de medio
ꝑli ꝙ dedi te ducẽ sup ꝑlm meũ isrl.ꝙ sci
di regnũ domꝰ dauid ꝙ dedi illud tibi.ꝙ ñ
fuisti sic̃ seruꝰ meꝰ dauid qꝫ custodiuit mã
data mea.ꝙ secutꝰ ẽ me ĩ toto corde suo fa
cies qꝺ placitũ esset ĩ ꝯspectu meo:sꝫ opa
tus es male sup oẽs qui fuerꝛ añ te.ꝙ feci
sti tibi deos alienos ꝙ cõflatiles.vt me ad
iracũdiã ꝓuocares:me aũt ꝓiecisti pꝰ ter
gũ tuũ:idcirco ecce ego inducã mala sup
domũ hieroboã.ꝙ ꝓcuciã ꝺ hieroboã.min
gẽtẽ ad parietẽ ꝙ clausũ ꝙ nouissimũ ĩ isrl
ꝙ mũdabo reliquias domꝰ hieroboã sicut
mũdari solet fimꝰ vsqꝫ ad pueꝫ.Qui mor
tui fuerĩt de hieroboã in ciuitate comedẽt
eos canes:qui autẽ mortui fuerint ĩ agro
c vorabũt eos aues celi:qꝛ dñs locutꝰ ẽ. Tu
igit surge ꝙ vade in domũ tuã:ꝙ in ipo in
troitu pedũ tuoꝝ in vrbẽ morietꝛ puer: et
plãget eũ oĩs isrl ꝙ sepeliet. Iste eĩ solꝰ in
feretur de hieroboã in sepulcrũ:qꝛ inuẽtꝰ
ẽ sup eo sermo bonꝰ a dño deo isrl ĩ domo
hieroboã Cõstituet aũ sibi dñs regẽ super
isrl:qui ꝓcuciet domũ hieroboã ĩ hac die
ꝙ in hoc tẽpore:ꝙ ꝓcuciet dñs deꝰ isrl: sic̃
moueri solet harũdo in aq̃.Et euellet isrl
de terra bona hac quã dedit ꝑtib eoꝝ : et
vẽtilabit eos trãs flumen: qꝛ fecerũt sibi lu
cos vt irritarẽt dñm.Et tradet dñs deꝰ isrl
ꝑpter pcta hieroboam:qui peccauit ꝙ pec
care fecit isrl.Surrexit itaqꝫ vxor hiero
boã.ꝙ abijt:ꝙ venit in tharsa Cũqꝫ illa in
gredereꝛ limẽ domꝰ.puer mortuꝰ ẽ:ꝙ sepe
lierũt eũ ꝙ planxit eũ oĩs isrl.iuxta ꝑmo
nẽ dñi quẽ locutꝰ ẽ in manu ꝓphe sui abie
prophete Reliq̃ aũ ꝺboꝝ hieroboã quomõ
pugnauerit.ꝙ qũo regnauerit . ecce scri
pta sũt ĩ libro verboꝝ dieꝝ regũ isrl. dies
aũt quib regnauit hieroboã:vigintiduo
anni sũt.Et dormiuit hieroboã cũ ꝓ̃ibus
suis:regnauitqꝫ nadab filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Roꝛ
ro roboam filiꝰ salomonis regnauit ĩ iu
da Quadraginta ꝙ vniꝰ anni erat roboam
cũ regnare cepisset : decẽ ꝙ septẽ annis re
gnauit ĩ hirlm ciuitate quã elegit dñs vt
poneret nomẽ suũ ibi ex oĩb tribub isrl.
Nomẽ aũt matris eius naama amanites
Et fecit iudas malũ coram dño : ꝙ irrita
uerũt eũ sup oĩb que fecerãt ꝑres eoꝝ in
peccatis suis qꝫ peccauerũt. Edificauerũt
enĩ ꝙ ipsi sibi aras ꝙ statuas ꝙ lucos super
oẽm collẽ excelsũ ꝙ subter oẽm arborẽ frõ
dosã.sꝫ ꝙ effeminati fuerũt in terra: fece
rũtqꝫ oẽs abhominacões genciũ: quas at
triuit dñs ante faciem filioꝝ israhel In
quĩto aũt ãno regni roboã ascẽdit sesach
rex egipti in hirlm:ꝙ tulit thesauros do
mus dñi.et thesauros regios et vniuersa
diripuit:scuta qꝫ aurea qꝫ fecerat salomõ
ꝑ qbꝺ fecit rex roboã scuta erea : ꝙ ꝺdidit
ea ĩ mãu ducũ scutarioꝝ.ꝙ eoꝝ qꝫ excuba
bãt añ ostiũ domꝰ regis. Cũqꝫ ingredereꝛ
rex ĩ domũ dñi portabãt ea qui ꝑ̃ũdi ha
bebant officiũ:ꝙ postea reportabãt ad ar
mamentarium scutariorum.Reliqua aũt
ꝑmonum roboã ꝙ oĩa qꝫ fecit:ecce scripta
sũt ĩ libro ꝑmonũ dieꝝ regũ iuda. Fuitqꝫ

bellū inter roboā ⁊ hieroboā. cūctis diebꝫ dormiuitqꝫ roboā cū pribꝫ suis. ⁊ sepultꝰ ē cū eis ī ciuitate dauid. Nomē aūt mris eius naama amanites. Et regnauit abia filius eiꝰ ꝓ eo.

Capi. XV.

In octauodecimo anno regni hieroboaz filij nabath. regnauit abia sup iudā. Tribꝫ annis regnauit in hirl'm. Nomē mris eiꝰ maacha filia abessalō: ambulauitqꝫ in omnibꝫ peccatis pris sui q̄ fecerat añ eū: nec erat corꝫ eiꝰ pfectū cum domino deo suo sicut corꝫ dauid pris eius. Sed ꝓpter dauid dedit ei dns deus suꝰ lucernā in hirl'm vt suscitaret filiū eius post eū. ⁊ statueret hirl'm eo qꝺ fecisset dauid rectū in oculis domini: ⁊ nō declinasset ab oīb q̄ ꝑcepat ei cūctis diebꝫ vite sue: excepto sermone vrie ethei. attamē bellū fuit inter abiā ⁊ hieroboam oī tꝑore vite eius. Reliq̄ aūt ſmonū abie ⁊ omnia que fecit: nōne hec scripta sūt in libro verbꝫ diex regū iuda? Fuitqꝫ plius inter abiam ⁊ ītr hieroboam. Et dormiuit abia cū pribꝫ suis: ⁊ sepelierūt eū ī ciuitate dauid: regnauitqꝫ asa filiꝰ eiꝰ ꝓ eo

In āno q̄ vicesimo hieroboā regis isrl': regnauit asa rex iuda: ⁊ quadraginta ⁊ vno āno regnauit ī hirl'm. Nomē mris eiꝰ maacha. filia abessalō. ⁊ fecit asa rectū ante ꝓspectū dñi sic dauid pr eiꝰ: ⁊ abstulit effeminatos ꝺ terra: purgauitqꝫ vniuersas sordes ydolꝫ. que fecerāt pres eiꝰ. Insup ⁊ maachā mrem suā amouit ne esset princeps ī sacris priapi ⁊ in luco eiꝰ quē ꝓfecrauerat: subuertitqꝫ specū eiꝰ. ⁊ ꝓfregit simulacrū turpissimū: ⁊ cōbussit in torrēte cedrō. Excelsa aūt nō abstulit. Verūtamē cor asa pfectū erat cū dño deo suo cūctis diebꝫ suis: ⁊ intulit ea q̄ sāctificauerat pr̄ suus ⁊ vouerat ī domū dñi: argentū ⁊ aurū ⁊ vasa. Bellū aūt erat ītr asa ⁊ baasa regem isrl': cūctis diebꝫ eoꝫ. Ascendit qꝫ baasa rex isrl' in iudā. ⁊ edificauit rama: vt nō posset quispiam egredi vl' īgredi de ptē asa regis iude. Tollens itaqꝫ asa omne argentū ⁊ aurum qꝺ remāserat in thesauris dom' dñi ⁊ in thesauris domus regie dedit illud in manꝰ seruoꝫ suoꝫ: et misit ad benadab filiū tabremmō filij eziō regē sirie. qui habitabat in damasco dicēs. Fedꝰ ē ītr me ⁊ te ⁊ ītr pr̄em meū ⁊ pr̄em tuū: ideo mili tibi munera argentū ⁊ auꝝ ⁊ peto vt venias. ⁊ irritū facias fedus qꝺ habes cū baasa rege isrl'. ⁊ recedat a me.

Acquiescēs benadab regi asa misit p̄ncipes exercitꝰ sui ī ciuitates isrl': ⁊ pcusserūt abion ⁊ dan ⁊ abel. domū maacha. ⁊ vniuersā cēneroth. oēm scz terrā neptalī. Qꝺ cū audisset baasa ītermisit edificare rama ⁊ reuersus ē ī tersa. Rex aūt asa nūciū misit ī oēm iudā dicēs. Nemo sit excusatꝰ Et tulerūt lapides de rama ⁊ ligna eiꝰ de quibꝫ edificauerat baasa: et extruxit de eis rex asa gabaa beniamin. ⁊ maspha. Reliq̄ aūt oīm ſmonuꝫ asa ⁊ vniuersę fortitudines eiꝰ ⁊ cūcta q̄ fecit ⁊ ciuitates q̄s extruxit: nōne hec scripta sūt ī libro vboꝫ diexꝫ regū iuda? Verūtamē in tpe senectutis sue doluit pedes ⁊ dormiuit cū pribꝫ suis ⁊ sepultꝰ ē cū eis ī ciuitate dauid pris sui: regnauitqꝫ iosaphat filiꝰ eiꝰ ꝓ eo

Nadab vo filiꝰ hieroboā regnuit sup isrl' āno scdo asa regis iuda: regnuitqꝫ sup isrl' duobꝫ annis ⁊ fecit qꝺ malū ē ī ꝓspectu dñi: ⁊ ābulauit in vijs pris sui ⁊ ī pctis eiꝰ. quibꝫ peccare fecit isrl'. Insidiatꝰ ē aūt ei baasa filiꝰ ahie de domo ysachar: ⁊ percussit eū ī gebbethō q̄ ē vrbs philistinoꝝ. Siquidē nadab ⁊ oīs isrl' obsidebāt gebbethō. Interfecit q̄ illuꝫ baasa ī āno tercō asa regis iuda: ⁊ regnauit ꝓ eo. Cūqꝫ regnasset percussit oēz domū hieroboā. Nō dimisit nec vnā quidē aīam de semīe eiꝰ donec deleret eū: iuxta verbuꝫ dñi qꝺ locutꝰ fuerat ī manu Sui sui ahie silonitis. ꝓpt̄ pcta hieroboā q̄ peccauerat ⁊ quibꝫ peccare fecerat isrl': ⁊ ꝓpter delictū q̄ irritauerat dñm deū isrl'. Reliq̄ aūt ſmonū nadab ⁊ oīa q̄ operatꝰ ē: nōne hec scripta sūt ī libro verbꝫ diexꝫ regū isrl'? Fuitqꝫ bellū inter asa ⁊ baasa regē isrl': cunctis diebꝫ eoꝫ.

Anno tercio asa regis iuda regnauit baasa filiꝰ ahie sup oēm isrl' ī thersa vigintiq̄tuoꝫ ānis: ⁊ fecit maluꝫ corā dño: ambulauitqꝫ ī vijs hieroboam. ⁊ ī peccatis eiꝰ quibꝫ peccare fecit israhel.

Capitulum. .XVI.

Factus ē aūt sermo domī ad iehu filium anani ꝓtra baasa dicens. Pro eo qꝺ exaltaui te de puluere ⁊ posui te ducem sup populū meum isrl'. tu aūt ābulasti ī via hieroboā. ⁊ peccare fecisti ꝓpluꝫ meū israhel vt me irritares ī

pctis eoꝝ:ecce ego demetã posteriora baa
sa.ꝙ posteriora dom⁹ei⁹:ꝙ faciã domũ tu
am sic̃ domũ hieroboã filij nabath . Qui
mortu⁹fuerit ō baasa ī ciuitate cometent
eũ canes:ꝙ q̃ mortu⁹fuerit ex eo ī regiõe
cometẽt eũ volucres celi Reliq̃ aũ ꝑmonũ
baasa.ꝙ quecũqꝫ fecit ꝙ ꝓlia ei⁹: nõne hec
scripta sũt ī libro ũboꝝ dieꝝ regũ israhel!
Dormiuit ꝙ baasa cũ ꝑribꝫ suis sepultusꝙ
ẽ ī thersa:ꝙ regnauit hela filiꝰei⁹ ꝑ eo.
Cũ aũ ī manu iehu filij anani ꝓphe verbũ
dñi factũ eẽt ꝓtra baasa.ꝙ ꝓtra domũ ei⁹.
ꝙ ꝓ omne malũ qd̄ fecerat corã dño ad ir
ritãdũ eũ ī operibꝫ manuũ suaꝝ.vt fieret
sicut dom⁹hieroboã:ob hãc causã occidit
eũ.hoc ẽ iehu filiũ anani ꝓphaz Anno vi
cesimosexto asa regis iuda regnauit hela fi
li⁹baasa sup isral ī thersa duobꝫ ānis:ꝙ re
bellauit ꝓtra eũ ꝙ⁹ suus zambri dux me
die ptis equitũ. Erat aũt hela ī thersa bi
bẽs et temulẽtus:ī domo arsa pfecti ther
sa. Irruens ꝙ zambri pcussit ꝙ occidit eũ
ãno vicesimoseptimo asa regis iuda:ꝙ re
gnauit ꝑ eo. Cũqꝫ regnasset ꝙ sedisset sup
soliũ ei⁹ pcussit oẽm domũ baasa ꝙ nõ de
reliqt ex ea mĩgentẽ ad parietẽ:ꝙ ꝓpinqs
ꝙ amicos eius Deleuitqꝫ zambri oẽm do
mũ baasa iuxta verbũ dñi qd̄ locut⁹fuerat
ad baasa in manu iehu ꝓphe ꝓter vniuer
sa peccata baasa.ꝙ peccata hela filij eius:
qui peccauerũt.ꝙ peccare fecerũt israhel.
ꝓuocantes dñm deũ israhel in vanitatibꝫ
suis.Reliq̃ aũ sermonũ hela.ꝙ oĩa q̃ fecit:
nõne hec scripta sũt in libro verboꝝ dierũ
regũ israhel! Anno vicesimoseptimo . asa
regis iuda regnauit zambri septem dieb⁹
in thersa. Porro exercit⁹ obsidebat gebbe
thon vrbẽ philistinoꝝ Cunqꝫ audisset re
bellasse zambri ꝙ occidisse regẽ : fecit sibi
regẽ omnis isrl ambri q̃ erat ꝓnceps mili
cie super israhel in die illa ī castris Ascẽ
dit ꝙ ambri ꝙ omnis israhel cũ eo de gebbe
thon:ꝙ obsidebãt thersa. Clidẽs aũ zambri
q̃ expugnanda esset ciuitas ingressus est
palaciũ ꝙ succẽdit se cum domo regia : et
mortu⁹ẽ ī pctis suis q̃ peccauerat faciens
malũ corã dño:ꝙ ābulãs ī via hieroboam
ꝙ ī pcto eius q̃ fecit peccare isrl. Reliq̃ aũ
ꝑmonũ zãbri ꝙ insidiaꝝ ei⁹ ꝙ tyrānidis:
nõne hec scripta sũt in libro ũboꝝ dieꝝ re
gũ israhel ! Tũc diuisus ẽ ꝓplus isrl ī du
as ptes Media pars ꝓpli sequebaꝰ thebni
filiũ gineth vt constitueret eũ regẽ:ꝙ me
dia pars amri. Preualuit aũt popul⁹ qui
erat cũ amri ꝓplo q̃ seqbaꝰ thebni filiũ gi
neth:mortuusqꝫ ẽ thebni ꝙ regnauit amri
Anno tricesimoprimo asa regis iuda re
gnauit amri sup israhel duodecim annis
In thersa regnauit sex ānis:emitqꝫ mõtẽ
samarie a somer duobus talentis argenti
ꝙ edificauit eũ:ꝙ vocauit nomẽ ciuitatis
quã extruxerat noĩe somer:id est montez
dñi vl montẽ samarie. Fecit aũ amri ma
lũ ī ꝑspectu dñi:ꝙ opaꝙ⁹ẽ nequiꝰ sup oẽs
q̃ fuerꝰ añ eũ Ambulauitqꝫ ī oĩ via hiero
boam filij nabath ꝙ ī pctis ei⁹. quibꝫ pec
care fecerat isrl:vt irritaret dñm deũ isrl
ī vanitatibꝫ suis. Reliq̃ aũ ꝑmonũ amri.ꝙ
ꝓlia ei⁹que gessit:nõne hec scripta sũt ī li
bro ũboꝝ dieꝝ regũ isrl! Dormiuitqꝫ am
ri cũ ꝑribꝫ suis:ꝙ sepult⁹ẽ ī samaria: regꝫ
uitqꝫ achab filiꝰei⁹ ꝑ eo. Achab vero filiꝰ
amri regnauit super isrl . ãno tricesimo
octauo asa regis iuda Et regnauit achab
filiꝰamri sup isrl ī samaria.viginti ꝙ duo
bus ānis.Et fecit achab filiꝰamri malũ ī
ꝑspectu dñi:sup oẽs q̃ fuerũt añ eũ . Nec
suffecit ei vt ābularet in peccatis hierobo
am filij nabath:insup duxit vxorẽ iezabel
filiã methaal regis sidoniꝝ . Et abiit et
seruiuit baal.ꝙ adorauit eũ:ꝙ posuit araz
baal ī tẽplo baal.qd̄ edificauerat ī sama
ria:ꝙ plãtauit lucũ . Et addidit achab in
ope suo irritãs dñz deũ isrl:sup oẽs rges
isrl q̃ fuerũt añ eũ. In diebꝫ ei⁹:edifica
uit abiel de bethel hiericho. In abirã ꝑmi
tiuo suo fũdauit eã : ꝙ ī segub nouissimo
suo posuit portas ei⁹:iuxta ũbũ dñi qd̄ lo
cutus fuerat ī manu iosue filij nun.

Capitulũ. .XVII.

Et dixit helias thesbites de habita
toribꝫ galaad ad achab. Viuit do
minus deus israhel in cuius con
spectu sto:si erit annis hijs ros et pluuia
nisi iuxta oris mei verba . Et factũ ẽ ver
bũ dñi ad eũ dicens . Recede hinc ꝙ vade
ꝓtra oriẽtẽ: ꝙ absc̃dere ī torrẽte carith q̃
ẽ ꝓtra iordanẽ ꝙ ibi ō torrẽte bibes:corui s
qꝫ ꝑcepi vt pascãt te ibi. Abiit ꝙ: ꝙ fecit iu
xta verbũ domi. Cunqꝫ abisset:sedit ī tor
rẽte carith q̃ ẽ ꝓtra iordanẽ. Corui quoqꝫ
deferebant ei panẽ ꝙ carnes mane:similiꝰ

panē ⁊ carnes vesperi: ⁊ bibebat ꝺ torrēte
Post dies aūt aliquātos siccat⁹ē torrēs:nō
g eī pluerat sup terrā. Factus ē ġ ꝟmo dñi
ad eū dicēs. Surge ⁊ vade ī sarepta sido-
nioꝝ:⁊ maneb ibi. Precepiq eī ibi mlieri
vidue vt pascat te. Surrexit ⁊ abijt ī sare
pta sidonioꝝ. Cūq veniſſet ad portā ciui
tatis apparuit ei mlier vidua colligens li-
gna:⁊ vocauit eā:dixitq ei. Da mihi pau
lulū aq ī vase vt bibā Cūq illa pgeret vt
afferret:clamauit p⁹ tergū ei⁹ dicēs. Affer
mihi obsecro ⁊ buccellā pais ī manu tua
Que rñdit·Viuit dñs de⁹ tu⁹:qꝛ nō habeo
panē nisi quātū pugill⁹ cape potest farine
ī ydria:⁊ paululū olei ī lechito En colligo
b duo ligna:vt īgrediar ⁊ faciā illud mihi ⁊
filio meo:vt comedam⁹ ⁊ moriamur Ad
quā helias ait. Noli timere: sed vade ⁊ fac
sicē dixisti Verūtamē mihi ꝑmū fac de ipsa
farinula subcinericiū panē puulū. ⁊ affer
ad me:tibi aūt ⁊ filio tuo facies postea.
Dec aūt dicit dñs de⁹ isrl. ydria farine non
deficiet:nec lechit⁹ olei minuet. vsq ī diē
in q̄ dñs datu⁹ē pluuiā sup faciez terre.
Que abijt:⁊ fecit iuxta verbū helie Et co
medit ipe ⁊ illa ⁊ dom⁹ ei⁹:⁊ ex illa die y-
dria farine ñ defecit ⁊ lechit⁹ olei nō ē imi
nut⁹. iuxta verbū dñi qꝺ locut⁹ fuerat in
manu helie Factū ē aūt post verba hec . e-
grotauit filī⁹ mulieris matrisfamilias. et
erat languoꝝ fortissim⁹ ita vt nō remanerz
in eo alitus. Dixit ġ ad heliā Quid mihi
⁊ tibi vir dei: Ingressus es ad me vt reme
morarēt iiquitates mee:⁊ interficeres fi-
liū meū Et ait ad eā helias. Da mihi filiū
tuū Tulitq eū de sinu ei⁹ ⁊ portauit in ce-
naculum vbi ipe manebat:⁊ posuit sup le-
ctulū suū:⁊ clamauit ad dñm ⁊ dixit. Do
mine de⁹ me⁹. etiā ne viduā apud quā ego
vtcūq sustētoꝝ afflixisti:interficeres filiuz
ei⁹:Et expādit se atq mēsus ē sup puerū
trib⁹ vicib⁹:⁊ clamauit ad dñm ⁊ ait Dñe
b de⁹ me⁹. reuertat obsecro aīa pueri hui⁹ ī
viscera ei⁹ Et exaudiuit dñs vocē helie:⁊
reuersa ē aīa pueri ītra eū:⁊ reuixit. Tu-
litq helias puez ⁊ deposuit eū de cenacl'o
ī īferiorē domū:⁊ tradidit matri sue:⁊ ait
illi. En viuit filius tu⁹ Dixitq mulier ad
helia Nūc in isto ꝓgnoui quoniā vir ꝺi es
tu:⁊ verbū dñi in ore tuo verū est.

Capi. .XVIII.

Post dies multos. factū est verbuz
dñi ad heliā. in anno tercō dicēs.
Vade ⁊ oñde te achab: vt dem plu-
uiā sup faciē terre. Juit ġ helias vt ostен
deret se achab. Erat aūt fames vehemens
in samaria Vocauitq achab abdiam di-
spensatorē dom⁹ sue. Abdias aūt timebat
dñm deū valde. Nā cū interficeret iezabel
ꝓphetas domini tulit ille cētū ꝓphas ⁊ ab-
scōdit eos quinq̄genos et quinq̄genos in
speluncis. ⁊ pauit eos pane ⁊ aq̄. Dixit ġ
achab ad abdiā. Vade in terrā ad vniuer-
sos fontes aquaꝝ ⁊ ī cūctas valles: si fo-
te possimus inuenire herbā ⁊ saluare eqs
⁊ mulos:⁊ nō penitus iumenta intereant
Diuiserūtq sibi regiōes: vt circuirēt eas.
Achab ibat per viā vnā:⁊ abdias p viam
altera seorsum Cunq esset abdias in via:
helias occurrit ei. Qui cū cognouisset eū
cecidit sup faciē suā ⁊ ait . Num tu es dñe
mi helias! Cui ille rñdit . Ego . Et dixit.
Vade ⁊ dic dño tuo. Adest helias. Et ille:
quid peccaui inquit quoniā trades me ser
uum tuum. in manu achab vt interficiat
me! Viuit dñs de⁹ tu⁹:qꝛ nō ē gens aut re-
gnū in q̄ nō miserit dñs me⁹ te requirēs.
Et rñdentibꝰ cūctis nō ē hic: adiurauit re
gna singula ⁊ gentes . eo q̄ minime repe-
rireris. Et nūc dicis mihi: vade ⁊ dic dño
tuo adest helias! Cunq recessero a te spūs
dñi asportabit te in locū quē ego ignoro:
⁊ ingressus nunciabo achab:⁊ nō īueniēs
te interficiet me. Seruus aūt tuus timet
dñm ab infantia sua. Nūquid nō īdicatū
ē tibi dño meo quid fecerī cū interficeret
iezabel ꝓphetas dñi: q̄ absconderī ꝺ ꝓphe-
tis dñi centū viros quinq̄genos ⁊ quinq̄-
genos in spelūcis ⁊ pauerī eos pane ⁊ aq̄:
Et nunc tu dicis vade ⁊ dic dño tuo adest
e helias: vt īterficiat me Et dixit helias .
Viuit dñs exercituū ante cui⁹ vultū sto:
qꝛ hodie apparebo ei. Abijt ġ abdias ī oc-
cursū achab: īdicauitq ei Venitq achab ī
occursū helie:⁊ cū vidisset eū ait Tu ne es
ille qui ꝓturbas isrl! Et ille ait . Non ego
turbaui israhel sꝫ tu ⁊ dom⁹ pris tui: qui
dereliquistis mādata domī ⁊ secuti estis
baalim. Verūtamē nūc mitte ⁊ ꝓgrega ad
me vniuersū isrl in monte carmeli : et ꝓ-
phetas baal ꝗdringentosquinq̄gīta. ꝓphe-
tasq lucoꝝ quadringentos: qui comedūt

ō mēsa iezabel. Misit achab ad oēs filios
isrl̄: ⁊ cōgregauit ꝓphas in mōte carmeli
Accedens aūt helias ad omnē ꝓpl'm israhel
ait. Vsquequaq; claudicatis in duas ptes: Si
dñs est de⁹ sequimī eū: si aūt baal: sequimī
illū. Et nō rñdit ei populus verbū. Et ait
rursus helias ad populū. Ego remāsi p-
pheta dñi solus: prophete autem baal q̄-
dringenti ⁊ quinq̄ginta. ꝓpheteq; lucorus
q̄dringēti viri sūt. Denē nob duo boues:
⁊ illi eligāt sibi bouē vnū ⁊ ī frusta cedentes ponāt sup ligna: ignē aūt nō supponāt
Et ego faciā bouē alterū ⁊ imponā sup ligna: ignē aūt nō supponā . Inuocate noīa
deor vīor: ⁊ ego īuocabo nomē dei mei:
⁊ de⁹ q̄ exaudierit p ignē ipe sit deus. Rñdēs oīs ꝓplus. ait. Optima ꝓpositō quā locut⁹ est helias. Dixit ḡ helias ꝓphis baal.
Eligite vob bouē vnū ⁊ facite ꝑmi qr vos plures estis: ⁊ īuocate noīa deor vestror ignēq; nō supponatis. Qui cū tulissent bouē quē dederat eis fecerūt: ⁊ īuocabāt nomē baal de mane vsq; ad meridiē dicētes
Baal exaudi nos. Et nō erat vox : neq; q̄
rñderet. Trāsiliebantq; altare qđ fecerant
Cumq; esset iam meridies : illudebat illis
helias dicens. Clamate voce maiore. Deꝰ
enī vester est: ⁊ forsitā loquitur. aut ī diuersorio ē. aut in itinere: aut certe dormit
vt excitet. Clamabāt ḡ voce magna: ⁊ incidebāt se iuxta ritū suū cultris ⁊ lāceolis
donec ꝑfunderet sanguine. Postq; autem
transijt meridies. ⁊ illis ꝓphetantibꝫ. venerat tēpus quo sacrificiū offerri solet: nec
audiebat vox neq; aliquis respōdebat nec
attendebat orantes: dixit helias omni populo. Venite ad me. Et accedente ad se populo curauit altare dñi quod destructum
fuerat: ⁊ tulit duodecim lapides iuxta numerū tribuū filioꝝ iacob ad quē factus ē
ſmo dñi dicens. israhel erit nomē tuū : et
edificauit de lapidibꝫ altare ī noīe domī.
Fecitq; aqueductū q̄si p duas aratiuncu-
las in circuitu altaris: ⁊ cōposuit ligna.
diuisitq; p mēbra bouē ⁊ posuit sup ligna
⁊ ait. Implete q̄tuor ydrias aqua: ⁊ fūdite sup olocaustū ⁊ sup ligna. Rursūq; dixit. Eciā secōdo hoc facite. Qui cū feciss̄ent
secūdo ait. Eciā tercō idipsū facite. Feceruntq; tercō: ⁊ currebāt aq̄ circū altare:
⁊ fossa aqueductus repleta est. Cumq; iaz
tempus esset vt offerek olocaustum: accedēs helias ꝓpheta ait. Dñe deus abraham
⁊ ysaac ⁊ israhel. ostēde hodie. qr tu es deꝰ
isrl̄ ⁊ ego ſuꝰ tuꝰ: ⁊ iuxta ꝓceptū tuū feci
oīa verba hec Exaudi me dñe exaudi me:
vt discat ꝓplus iste. qr tu es dominus deꝰ:
⁊ tu cōuertisti cor eor ītror. Cecidit autez
ignis domī ⁊ vorauit olocaustuz ⁊ ligna
⁊ lapides: puluerē q̄z ⁊ aquā q̄ erat in aq̄-
ductu lambēs. Quod cū vidisset oīs ꝓplus
cecidit in faciē suā ⁊ ait. Dominus ipe ē
deus: dñs ipe ē deꝰ. Dixitq; helias ad eos
apphendite ꝓphetas baal: ⁊ ne vnꝰ quidē
effugiat ex eis. Quos cū apprehendissent:
duxit eos helias ad torrētē cyson: ⁊ īterfecit eos ibi. Et ait helias ad achab. Ascēde comede ⁊ bibe: qr sonꝰ multe pluuie est.
Ascēdit achab. vt comederet ⁊ biberet: helias aūt ascendit in vertice carmeli ⁊ pro
nus in terrā posuit faciē suā inter genua
sua: ⁊ dixit ad puerū suū. Ascende: ⁊ prospice ꝓtra mare. Qui cū ascēdisset ⁊ ꝓtem
platꝰ esset ait. Nō ē quicquā. Et rursū ait
illi. Reuertere septē vicibꝫ. In septima aūt
vice ecce nubecula parua q̄si vestigiū hominis ascēdebat de mari. Qui ait. Ascende
⁊ dic achab iunge currū tuū ⁊ descēde : ne
occupet te pluuia . Cumq; se verteret huc
atq; illuc: ecce celi cōtenebrati sunt. ⁊ nubes ⁊ ventus: ⁊ facta est pluuia grandis.
Ascēdens itaq; achab abijt in iesrahel : et
manus dñi facta ē sup heliam: accinctisq;
lumbꝫ currebat añ achab donec veniret in
iesrahel.

Capitulū. .XIX.

Nunciauit aūt achab iezabel oīa q̄
fecerat helias: ⁊ quomō occidisset
vniuersos ꝓphetas baal gladio.
Misitq; iezabel nūciū ad heliaz dicēs. Hec
mihi faciāt dij. ⁊ hec addāt: nisi hac hora
cras posuero aīam tuā sicut aīam vnius
ex illis. Timuit ḡ helias ⁊ surgēs abijt q̄-
cūq; eum ferebat volūtas: venitq; ī bersabee iuda. ⁊ dimisit ibi puer suū : ⁊ prexit
in desertū viam vnius diei. Cūq; venisset
⁊ sederet subter vnā iuniperū: petiuit aīe
sue vt morerek. Et ait Sufficit mihi dñe:
tolle aīam meā. Neq; enī melior sū quam
pres mei. Proiecitq; se : ⁊ obdormiuit in
vmbra iuniperi Et ecce angelꝰ dñi tetigit
eū: ⁊ dixit illi . Surge. comede. Respexit:

et ecce ad caput suū subcinericī panis ⁊ vas aq̄. Comedit g̈ ⁊ bibit: ⁊ rursū obdor-
D mīuit. Reuersusq̄ ē āgel⁹ dñi scōo ⁊ tetigit eū: dixitq̄ illi. Surge comede. Grādis enī tibi restat via. Qui cū surrexissz comedit ⁊ bibit: ⁊ ābulauit ī fortitudīe cibi illi⁹ q̄ dragīta diebꝫ ⁊ q̄draginta noctibꝫ usq̄ ad mōtē dei oreb. Cūq̄ veniſſet illuc: māsit in spelūca. Et ecce ꝑmo dñi ad eū: dixitq̄ illi Quid ħ agis helia? At ille rñdit. zelo zelat⁹ sū ꝓ dño deo exercituū: q̄ dereliq̄rūt pactū tuū filij isrl̄. Altaria tua destruxer̄t: et ꝓphas tuas occiderūt gladio: ⁊ derelict⁹ sū ego sol⁹: ⁊ querūt animā meā. vt auferāt eā. Et ait ei. Egredere: ⁊ sta ī mōte coram
C dño. Et ecce dñs trāsijt: ⁊ spūs grandis et fortis. subuertēs mōtes: ⁊ cōterēs petras añ dñm. Nō in spū dñs. Et post spiritū cōmocio. Nō in cōmocione dñs. Et post cōmocōem ignis. Non in igne dñs. Et post ignē sibulus aure tenuis. Qđ cū audisset helias operuit vultū suū pallio: ⁊ egress⁹ stetit in ostio spelūce: ⁊ ecce vox ad eū dicens. Quid ħ agis helia? Et ille rñdit. zelo zelat⁹ sum ꝓ dño deo exercituū: quia dereliquerūt pactum tuū filij israhel. Altaria tua destruxerunt ⁊ ꝓphetas tuos occider̄t gladio: ⁊ derelictus sum ego solus: ⁊ querunt animā meam vt auferant eā. Et ait dñs ad eū. Vade ⁊ reuertere in viā tuā. ꝓ desertum in damascum. Cūq̄ pueneris illuc. vnges asahel regē sup siriā: ⁊ iehu filium namsi vnges regē sup israhel: helisē um aūt filium saphat qui est de abelmeu-
J la vnges ꝓphetā ꝓ te. Et erit quicūq̄ fugerit gladiū asahel occidet eū iehu: ⁊ quicūq̄ fugerit gladiū iehu interficiet eū helisē us. Et dereliquā mihi ī isrl̄ septē milia virorꝫ quorꝫ genua ñ sūt īcuruata añ baal ⁊ oē os qđ ñ adorauerit eū osculās manū
Tf Profectus ergo inde helias reperit helisē um filiū saphat arantē in duodecim iugis boū: ⁊ ipe in duodecim iugis boū arantibꝫ vnus erat. Cunq̄ veniſſet helias ad eū misit palliū suū sup eū. Qui statī relictis bobꝫ cucurrit post heliam. Et ait. Osculor oro te pfem meū ⁊ mr̄em meā: ⁊ sic sequar te. Dixitq̄ ei. Vade ⁊ reuertere. Qđ ei meū erat feci tibi. Reuersus aūt ab eo tulit par boum ⁊ mactauit illud: ⁊ in aratro boū coxit carnes: ⁊ dedit pplo ⁊ comederūt. Cōsurgensq̄ abijt ⁊ secut⁹ ē heliam: ⁊ ministrabat ei. Capi. XX.

S Oro benadab rex sirie congregauit omnem exercitū suū. ⁊ triginta duos reges secū. ⁊ equos ⁊ curr̄us: ⁊ ascendens pugnabat ꝓtra samariā ⁊ obsidebat eā. Misitq̄ nūcios ad achab regē israhel in ciuitatē ait. Hec dicit benadab. Argentum tuum ⁊ aurū tuū meū est ⁊ uxores tue ⁊ filij tui optimi mei sūt. Respondit⁹q̄ rex israhel. Juxta verbꝫ tuum dñe mi rex: tuus sū ego ⁊ omnia mea Reuertentesq̄ nūcij dixerunt. Hec dicit benadab qui misit nos ad te. Argentū tuum ⁊ aurū tuū ⁊ uxores tuas ⁊ filios tuos dabꝫ mihi. Cras igit̄ hac eadē hora mittā ſuos meos ad te: ⁊ scrutabunt̄ domū tuā ⁊ domū seruoꝝ tuoꝝ: ⁊ omne qđ eis placuerit ponēt in manibꝫ suis et auferēt. Vocauit aūt rex isrl̄ omnes seniores terre. ⁊ ait. Animaduertite ⁊ videte: quoniam insidietur nobis. Misit enim ad me ꝓ uxorib⁹ meis ⁊ filijs ⁊ pro argento ⁊ auro: ⁊ nō abnui. Dixeruntq̄ omnes maiores natu et universus populus ad eum. Nō audias: neq̄ acquiescas illi. Respōditq̄ nūcijs benadab Dicite dño meo regi. Omnia ꝓter q̄ misisti ad me seruū tuū in inicio faciā. hāc aūt rem facere non possum. Reuersiq̄ nuncij retulerūt ei. Qui remisit ⁊ ait. Hec faciāt mihi dij ⁊ hec addāt: si suffecēit puluis samarie pugillis oīs pplo qui sequit̄ me. Et rñdens rex israhel ait. Dicite ei. Ne glorietur accinct⁹. eq̄ vt discinctus. Factū ē aūt cū audisset benadab verbꝫ istud bibebat ipse ⁊ reges in umbraculis: ⁊ ait seruis suis. Circūdate ciuitatem. Et circūdederunt eā. Et ecce ꝓpheta un⁹ accedēs de achab regē israhel ait ei. Hec dicit dñs. Certe vidisti omnem multitudinē hanc nimiā. Ecce ego tradā eā in manū tuā hodie: vt scias q̄ ego sum dñs. Et ait achab. Per quem? Dixit ei. Hec dicit dñs. Per pedissequos
E pncipū prouinciarum. Et ait. Quis inciet pliari? Et ille dixit. Tu. Recensuit g̈ pueros pncipū puinciaꝝ: ⁊ repit numeꝝ ducentoꝝ trigintaduoꝝ. Et recēsuit post eos pplm oēs filios israhel septē milia. et egressi sūt meridie. Benadab autem bibebat tentorijs ī umbraculo suo: ⁊ reges trigītaduo cū eo qui ad auxiliū ei⁹ venerāt

Egressi sũt aũt pueri pncipũ puicia ī p
ma frõte. Misit itaq benadab:q nũciauerũt ei dicẽtes. Eliri egressi sũt de samaria.
At ille ait. Siue p pace venũt apphẽdite eos viuos:siue vt pliẽt viuos eos capite. Egressi sũt g pueri pncipũ puincia:
ac reliqu⁹ exercit⁹ seqbat. Et pcussit vnusquisq vir q ptra se veniebat: fugertq siri:q plecut⁹ ẽ eos isrl. Fugit q benadab
rex sirie ī equo cũ equitib⁹ suis. Necnõ egressus rex isrl pcussit equos q currus:et
pcussit siriã plaga magna nimis. Accedẽs at pphã ad regẽ isrl dixit ei. Vade q cõfortare:q scito. q vide qd facias. Sequẽti eĩ
d ãno. rex sirie ascẽdet ptra te. Serui vero regis sirie dixerunt ei. Dij montiũ sũt dij eor:iõo superauerũt nos. Sed melio⁹ est vt
pugnem⁹ ptra eos ī cãpestrib⁹:q obtinebimus eos. Tu g ũbũ hoc fac. Amoue ĩges
singlos ab exercitu tuo:q pone pncipes p
eis:q instaura numer militũ q cecidert de
tuis q equos scõm equos pristinos. q curr
rus secundũ currus qs añ habuisti. q pugnabim⁹ ptra eos in cãpestrib⁹:q videb qd
obtinebim⁹ eos. Credidit cõsilio eor:q fe
e cit ita. Igitur postq ãnus trãsierat recẽsuit benadab siros q ascẽdit ī affec:vt pugnaret ptra isrl. Porro filij isrl recensiti
sũt et acceptis cibarijs pfecti exaduerso:
castraq metati sũt ptra eos qsi duo parui greges capraꝝ:siri aũt repleuerũt terram
Et accedens vnus vir dei dixit ad regẽ israhel. Hec dicit dns. Quia dixerũt siri de⁹
montiũ est domin⁹. q nõ est deus valliuz:
dabo omnẽ multitudinẽ hanc grandez in
manu tua:q scietis quia ego sũ dns. Diri
gebantq septem diebꝫ exaduerso hij atq
illi acies:septima aũt die cõmissum ẽ bellum. Percusserũtq filij israhel de siris cẽtum milia peditum in die vna. Fugerunt
aũt siri qui remanserũt in affec ī ciuitatẽ
f q cecidit murus sup viginti septem milia
hominũ q remanserãt. Porro benadab fugiens ingressus ẽ ciuitatẽ in cubiculuz qd
erat intra cubiculũ: dixerũtq ei serui sui
Ecce audim⁹ q reges dom⁹ isrl clementes
sint. Ponam⁹ itaq saccos in lũbis nr̃is et
funiculos in capitib⁹ nr̃is: q egrediamur
ad regẽ isrl:forsitã saluabit aias nostras
Accinxerunt saccis lumbos suos q posuerunt funiculos in capitib⁹ suis:venerũtq
ad regẽ isrl q dixerũt ei. Seru⁹ tu⁹ benadab dicit. Viuat oro te aĩa mea. Et ille ait. Si adhuc viuit:frater meus ẽ. Quod
acceperunt viri pro omine :q festinantes
rapuerũt verbũ ex ore eius:atq dixerunt
Frater tuus benadab. Et dixit eis. Ite et
g adducite euz ad me. Egressus est ergo ad
eum benadab:q leuauit eũ ī currũ suum.
Qui dixit ei. Ciuitates quas tulit pr̃ me⁹
a patre tuo reddã:q plateas fac tibi ī damasco sic fecit pr̃ me⁹ in samaria:q ego federat⁹ recedã a te. Pepigit g fed⁹:q dimisit eũ. Tũc vir quidã de filijs pphar. dixit
ad sociũ suũ in sermone dñi. Percute me
At ille noluit pcutere. Cui ait. Quia noluisti audire vocẽ dñi : ecce recedes a me:
q pcuciet te leo. Cunq paululũ recessisset
ab eo:inuenit eũ leo atq pcussit. Sed et
h altez inueniens vir:dixit ad eũ. Percute
me. Qui pcussit eũ: q vulnerauit. Abijt g
propheta q occurrit regi in via : q mutauit aspersione pulueris os. q oculos suos
Cunq rex transisset: clamauit ad regẽ et
ait. Seruus tu⁹ egressus est ad preliandũ
comin⁹:cunq fugisset vir vnus. adduxit
eũ quidã ad me:q ait. Custodi vir istum.
Qui si lapsus fuerit erit aĩa tua p aĩa eius:aut talentũ argenti appendes. Dũ aũt
ego turbatus huc illucq me verterẽ:subito nõ pparuit. Et ait rex israhel ad eum.
Hoc est iudiciũ tuũ: qd ipe decreuisti. At
ille statim absterserit pulueres de facie sua:q
cognouit eũ rex israhel qd esset de pphetis
Qui ait ad eũ. Hec dicit dns Quia dimisisti virũ dignũ morte de manu tua. et erit
aĩa tua p aĩa eius:et popul⁹ tu⁹ p populo ei⁹. Reuersus est igitur rex israhel in
domũ suã. audire contẽnens : q furibũd⁹
venit in samariam.

Capitulũ. .XXI.

Post verba aut hec tẽpore illo vinea erat naboth iesrahelite qui erat ī iesrahel:iuxta palaciũ achab
regis samarie. Locut⁹ est ergo achab ad
naboth dicens. Da mihi vineam tuam vt
faciam mihi ortũ olerez:quia vicina est et
prope domũ meam. Daboq tibi p ea vineã melioꝛẽ:aut si cõmodi⁹ tibi putas argenti pciũ quãtũ digna est. Cui rñdit naboth. Propici⁹ mihi sit dns:ne dem hereditatẽ patr̃ meor tibi. Clenit ergo achab

in domū suā. indignās ꝙ frendēs sup ꝺbo qꝺ locutus fuerat ad eū naboth iesrabeli tes dicēs: nō dabo tibi hereditatē patruꝫ meoꝝ. Et ꝓiciens se ī lectulū suū auertit faciē suā ad parietē: ꝙ nō comedit panem
6 Ingressa ē aū ad eū iezabel vxoꝝ sua: dixit qꝫ ei. Quid ē hoc vnde anima tua cōtrista ta ē. ꝙ quare nō comedis panē? Qui respō dit ei. Locutꝰ sū naboth iesrahelitē ꝙ dixi ei Da mihi vineam tuā accepta pecunia: aut si tibi placet dabo tibi vineā melioꝝ ꝑ ea. Et ille ait. Nō dabo tibi vineā meā. Dixit ergo ad eū iezabel vxoꝝ eius. Grandis auctoritatis es: ꝙ bene regis regnū israhel. Surge ꝙ comedē panē: et equo aīo esto. Ego dabo tibi vineā naboth iesrahelitē. Scripsit itaqꝫ litteras ex noīe achab. ꝙ signauit eas anulo eius: ꝙ misit ad maioꝝes natu. ꝙ optimates qui erant in ciuitate eius: ꝙ habitabāt cum naboth. Litte
7 rarum autem hec erat sentēcia Predicate ieiunium ꝙ sedere facite naboth inter ꝑ mos populi: ꝙ submittite duos viros filios belial contra eum. ꝙ falsum testimonium dicant benedixit naboth deum ꝙ regē ꝙ educite eum ꝙ lapidate. sicqꝫ moriatur. Fecerunt ergo ciues eius maioꝝes natu ꝙ optimates qui habitabant cum eo in vrbe sicut preceperat eis iezabel: ꝙ sicut scriptum erat in litteris quas miserat ad eos Predicauerunt ieiunium: ꝙ sedere fecerūt naboth inter primos populi: ꝙ adductis duob viris filijs dyaboli fecerūt eos sedere ꝓtra eum. At illi scilicet vt viri dyaboli ci. dixerūt ꝓtra eum testimoniū corā mlt̄itudine. Benedixit naboth deum ꝙ regē. Quāobrem eduxerunt eum extra ciuitatem: ꝙ lapidibus interfecerūt. Miserūtqꝫ
9 ad iezabel dicentes. Lapidatꝰ est naboth: ꝙ mortuꝰ est Factum est autem cum audisset iezabel lapidatum naboth ꝙ mortuū locuta est ad achab. Surge possidē vineā naboth iesrahelitē: qui noluit tibi acquiescere ꝙ dare eam accepta pecunia. Nō enī viuit naboth: sed mortuus est. Quod cuꝫ audisset achab mortuum videlicꝫ naboth surrexit ꝙ descendebat in vineam naboth iesrahelitē vt possideret eam. Factus ē igitur sermo domini ad heliam thesbitēn dicens. Surge: descende in occursum achab regis israhel: qui est in samaria. Ecce ad vineam naboth descendit: vt possideat eā. Et loqueris ad eum dicens. Hec dicit dominus deus. Occidisti: insuper ꝙ possedisti Et post hec addes. Hec dicit dominus. In loco hoc in quo linxerunt canes sanguinem naboth: lābent quoqꝫ sanguinem tu-
e um Et ait achab ad heliam. Num inuenisti me inimicum tibi? Qui dixit. Inueni. eo qꝺ venūdatus sis vt faceres malum in conspectu domini. Hec dicit domin⁹ Ecce ego inducam super te malum. et demetam posteriora tua: ꝙ interficiam de achab mīgentem ad parietem: ꝙ clausum ꝙ vltimū in israhel. Et dabo domum tuā sicut domum hieroboā filij naboth. ꝙ sicut domuꝫ baasa filij achia: qꝫ egisti vt me ad iracundiam prouocares: ꝙ peccare fecisti israhel
f Sed de iezabel locutus est dominus dicens. Canes comedent iezabel: in agro iesrahel. Si mortuus fuerit achab in ciuitate comedent eum canes: si autem mortuꝰ fuerit in agro: comedent eum volucres celi. Igitur non fuit alter talis sicut achab qui venūdatus ē vt faceret malū in ꝓspectu dñi. Cōcitauit eī eū iezabel vxoꝝ sua: ꝙ abominabilis factꝰ ē. ītantū vt sequeretur ydola q̄ fecerāt āmorrei: qs cōsumpsit dns a facie filioꝝ israhel. Itaqꝫ cū audisꝫ achab sermones istos scidit vestimēta sua ꝙ operuit cilicio carnem suam: ieiunauitqꝫ ꝙ dormiuit in sacco: ꝙ ābulauit demisso
8 capite Et factus est sermo dñi ad heliam thesbitēn dicens. Nonne vidisti humiliatum achab coram me: quia igitur humiliatus est mei causa. non inducam malū in diebus eius: sed in diebus filij sui inferaꝫ malum domui eius.

Capitulum. .XXII.

Transierunt igitur tres āni absq; bello inter siriam ꝙ israhel. In anno autē tercio descendit iosaphat rex iuda ad regem israhel. Dixitqꝫ rex israhel ad seruos suos. Ignoratis qꝺ nostra sit ramoth galaad. et negligimus tollere eā de manu regis sirie? Et ait ad iosaphat Venies ne mecum ad preliandum in ramoth galaad? Dixitqꝫ iosaphat ad regem israhel. Sicut ego sum: ita et tu. Popul⁹ meus et populus tuus vnum sunt: et equites mei equites tui. Dixitqꝫ iosaphat ad regem israhel. Quere oꝝo te hodie

sermonē dñi. Congregauit g̃ rex israhel
prophetas. quadringẽtos circiter viros: ⁊
ait ad eos. Ire debeo ī ramoth galaad ad
bellandū an acquescere? Qui respondert.
h Ascẽde: ⁊ dabit eā dñs ī manu regis. Dix-
it aũ iosaphat. Nõ est h̄ propheta domini
quispiã: vt ītrogem⁹ per eū? Et ait rex
israhel ad iosaphat. Remãsit vir vn⁹ per
quẽ possum⁹ interrogare dñm: sed ego o-
di eū. qr nõ ꝓphetat mihi bonū sed malū:
micheas fili⁹ iemla. Cui iosaphat ait. Ne
loquaris ita rex. Vocauit g̃ rex israhel eu
nuchū quẽdam: ⁊ dixit ei. Festina adduc-
cere micheã filiū iemla. Rex aũt isrl̃ ⁊ io-
saphat rex iuda sedebãt. vnusquisq; in so-
lio suo vestiti cultu regio ī area iuxta o-
stiũ portæ samarie: ⁊ vniuersi ꝓphe ꝓphe-
bãt ī ꝓspectu eorũ. Fecit q̃z sibi sedechias
fili⁹ chanaan cornua ferrea ⁊ ait. Hec di-
cit dñs. Dijs vẽtilabis siriam: donec dele-
as eam. Omnesq; ꝓphete similiter ꝓpheta-
bãt dicẽtes. Ascende in ramoth galaad et
vade ꝓspere: ⁊ tradet dñs in man⁹ regis ī-
i imicos tuos. Nuncius vero q̃ ierat vt vo
caret micheã: locut⁹ est ad eũ dicẽs. Ecce
sermones prophetarũ ore vno regi bona
predicãt. Sit ergo ꝓmo tu⁹ similis eor̃: ⁊
loq̃re bona. Cui micheas ait. Viuit dñs:
quia q̃cũq; dixerit mihi domin⁹ hoc lo-
quar. Venit itaq; ad regem: ⁊ ait illi rex.
Michea: ire debemus ī ramoth galaad ad
preliandū an cessare? Cui ille rñdit. Ascẽ-
de ⁊ vade ꝓspere: ⁊ tradet eam dominus
in manu regis. Dixit aũt rex ad eū. Ite-
rũ atq; itẽr adiuro te: vt nõ loquaris mi
hi nisi q̃ vez̃ ẽ in nomĩe dñi. Et ille ait.
Vidi cunctum israhel dispersũ in mõtib⁹:
quasi oues nõ habentes pastorem. Et ait
dñs. Nõ habent isti dñm: reuertatur vnus
quisq; in domũ suam in pace. Dixit ergo
b rex israhel ad iosaphat. Nũquid non dixi
tibi q̃ nõ ꝓphetat mihi bonũ: sed semp
malũ? Ille vero addens ait. Propter hoc
audi sermonẽ dñi. Vidi dñm sedentẽz sup
soliũ suũ: ⁊ omnẽ exercitũ celi assistentem
ei a dextris ⁊ a sinistris. Et ait dominus.
Quis decipiet achab regẽ israhel vt ascen
dat: et cadat in ramoth galaad? Et dixit
vnus verba huiuscemodi: ⁊ alius aliter.
Egressus est autem spiritus: ⁊ stetit corã
domino: ⁊ ait. Ego decipiã illũ. Cui locu-

tus ẽ dñs. Jn quo? Et ille ait. Egrediar:
⁊ ero spiritus mẽdax ī ore omniũ ꝓpheta
rum eius. Et dixit dñs. Decipies ⁊ ꝑuale
bis: egredere. ⁊ fac ita. Nunc igit̃ ecce de-
dit dñs spiritũ mẽdacij ī ore omniũ ꝓphe-
tar̃ tuor̃ qui h̄ sunt: ⁊ dñs locutus ẽ ꝑtra
te malũ. Accessit aũt sedechias filius cha
naan: ⁊ ꝑcussit micheam in maxillã. ⁊ di-
xit. Me ne ergo dimisit spiritus dñi: ⁊ lo-
cutus est tibi? Et ait micheas. Videbis⁹ es ī
die illa: quando ingredieris cubiculũ int̃
cubiculũ vt abscõdaris. Et ait rex israhel.
d Tollite micheã ⁊ maneat apud ãmon ꝑn
cipẽz ciuitatis. ⁊ apõ ionas filiũ amalech
⁊ dicite eis. Hec dicit rex. Mittite vir̃ istũ
in carcerem: ⁊ sustentate eum pane tribu-
lationis ⁊ aqua angustie: donec reuertar
in pace. Dixitq; micheas. Si reuersus fu
eris in pace: nõ est locutus in me dñs. Et
e ait. Audite populi omẽs. Ascendit itaq;
rex israhel et iosaphat rex iuda. ī ramoth
galaad. Dixit itaq; rex isrl̃ ad iosaphat.
Sume arma ⁊ ingredere preliũ: ⁊ ĩduere
vestibus tuis. Porro rex israhel mutauit
habitum suũ: ⁊ ingressus est bellum. Rex
autem sirie preceperat principib⁹ curruũz
trigintaduobus dicens. Non pugnabitis
contra minorem ⁊ maiorem quẽquã: nisi
contra regem israhel solũ. Cũ ergo vidis-
sent principes curruũz iosaphat suspicati
f sunt quod ipse esset rex israhel: et impetu
facto pugnabant contra eũ. Et exclama-
uit iosaphat. Intellexerũtq; pncipes cur-
ruum quod nõ esset rex israhel: ⁊ cessaue-
runt ab eo. Vnus aũt quidã tetendit arcũ
in incertũ sagittam dirigens: ⁊ casu ꝑcus-
sit regem israhel inter pulmonẽ et stoma-
chum. At ille dixit aurige suo. Verte ma-
nuz tuã. ⁊ eice me de exercitu. qr grauiter
vulneratus sum. Commissum est ergo pre
lium ī die illa. Et rex israhel stabat ī cur-
ru suo. contra siros: ⁊ mortu⁹ est vespere.
Fluebat autem sanguis plage in sinũ cur
rus: ⁊ preco insonuit ī vniuerso exercitu
antq̃ sol occumberet dicens. Vnusquis-
q; reuertat̃ in ciuitatẽ ⁊ in terram suam.
Mortuus ẽ aũt rex: ⁊ perlatus ẽ in sama-
riam. Sepelieruntq; regẽ in samaria: ⁊ la
uerũt currũ eius in piscina samarie ⁊ lin
xerunt canes sanguinez̃ eius: et habenas
lauerunt iuxta verbũ domini q̃ locutus

fuerat. Reliqua aūt sermonū achab ⁊ vni
uersa que fecit. ⁊ domus eburnea quā edi
ficauit. cunctarūq; vrbiū quas extruxit:
nonne hec scripta sunt in libro verborum
dierum regum israhel? Dormiuit ḡ achab
cum patribus suis: et regnauit ochozias
filius eius pro eo. Iosaphat vero filiꝰ asa
regnare ceperat super iudam: anno ārto
achab regis israhel. Triginta quinq; anno
rum erat cum regnare cepisset: ⁊ viginti
quinq; annis regnauit in hierusalem. No
men matris eius azuba: filia salai. Et ā
bulauit in omni via asa patris sui: et nō
declinauit ex ea. Fecitq; quod rectum est
in conspectu domini: veruntamen excelsa
non abstulit. Adhuc enim populus sacri
ficabat ⁊ adolebat incensum in excelsis.
Pacemq; habuit iosaphat cum rege isra
hel. Reliqua autem verborum iosaphat.
⁊ opera eius que gessit ⁊ prelia: nōne hec
scripta sunt in libro verborum dierum re
gum iuda? Sed ⁊ reliquias effeminatoruꝫ
qui remanserant in diebus asa patris eiꝰ
abstulit de terra. Nec erat tunc rex consti
tutus in edom. Rex vero iosaphat fece
rat classes in mari. que naugarent in o
phir propter aurum: ⁊ ire non poterant:
quia confracte sunt in asiongaber. Tūc
ait ochozias filiꝰ achab ad iosaphat. Ua
dant serui mei cum seruis tuis ī nauib⁹.
Et noluit iosaphat. Dormiitq; iosaphat
cum patribus suis: ⁊ sepultus est cum eis
in ciuitate dauid patris sui: regnauitq;
ioram filius eius pro eo. Ochozias autem
filius achab regnare ceperat super israhel
ī samaria anno septimodecimo iosaphat
regis iuda: regnauitq; super israhel duo
bus annis. Et fecit malum in conspectu
domini: et ambulauit in via patris sui. et
matris sue: ⁊ in via hieroboā filij nabath
qui peccare fecit israhel. Seruiuit quoq;
baal et adorauit eum: et irritauit domi
num deum israhel iuxta omnia que fece
rat pater eius .:.

Explicit liber regum tercius. Incipit re
gum quartus. Capi. .I.

Prevaricatus est autē mo
ab in israhel: postq; mo
tuus est achab. Cecidit q; ochozias per cancellos ce
naculi sui. quod habebat in samaria et egrotauit:
misitq; nuncios dicens ad eos. Ite consu
lite beelzebub deum accharon: vtrum vi
uere queam de infirmitate mea hac. An
gelus autem domini locutus est ad heliaz
thesbiten dicens. Surge et descende in oc
cursum nunciorum regis samarie: ⁊ dices
ad eos. Nunquid non est deus in israhel.
vt eatis ad consulendum beelzebub deum
accharon? Quamobrē hec dicit domin⁹.
De lectulo super quem ascendisti non de
scendes: sed morte morieris. Et abijt heli
as. Reuersiq; sunt nuncij ad ochoziam.
Qui dixit eis. Quare reuersi estis? At illi
responderūt ei· vir occurrit nobis: ⁊ dix
it ad nos. Ite reuertimini ad regem qui
misit vos: et dicetis ei. Hec dicit domin⁹.
Nunquid quia non erat deus in israhel
mittis vt consulatur beelzebub deus ac
charon? Idcirco de lectulo super quem a
scendisti non descendes: sed morte mori
eris. Qui dixit eis. Cuius figure et habit⁹
est vir ille qui occurrit vobis: et locutus
est verba hec? At illi dixerunt. Vir pilo
sus: et zona pellicia accinctus renibus.
Qui ait. Helias thesbites est. Misitq; ad
eum quinquagenarium principem: et q̄n
quaginta qui erant sub eo. Quia ascēdit
ad eum: sedentiq; in vertice montis ait.
Homo dei: rex precepit vt descendas. Re
spondensq; helias. dixit quinquagenario·
Si homo dei sum: descendat ignis de celo
et deuoret te et quinquaginta tuos. De
scendit ergo ignis de celo. ⁊ deuorauit eū:
et quinquaginta qui erant cum eo. Rur
sumq; misit ad eum principem quinqua
genarium alterum: et quinquaginta cum
eo. Qui locutus est illi. Homo dei. Hec di
cit rex. Festina. descende. Respōdens heli
as ait. Si homo dei ego sum. descendat
ignis de celo et deuoret te et quinquagin
ta tuos. Descendit ergo ignis de celo: et
deuorauit illū. ⁊ quinquaginta eius. Ite
rū misit p̄ncipē quīq̄genariū terciū: ⁊ q̄n
quaginta q̄ erant cū eo. Qui cum veniſſet

curuauit genua ꝓtra heliã:⁊ precat⁹ ẽ eũ ⁊ ait. Domo dei:noli despicere aiam meã. ⁊ aias seruoꝝ tuoꝝ qui mecũ sũt. Ecce de scẽdit ignis de celo ⁊ deuorauit duos ꝓnci pes quinq̃genarios ꝑmos:et quinq̃genos qui cũ eis erãt. Sed nũc obsecro vt miserearis aie mee. Locutus ẽ aũt ãgel⁹ dñi ad heliã dicẽs Descẽde cũ eo. Ne timeas Surrexit igitur ⁊ descẽdit cũ eo ad regẽ:et locutus ẽ ei. Hec dicit dñs. Quia misisti nũcios ad ꝙsulendũ beelzebub deum acharõ quasi nõ esset deus in israhel a quo posses interrogare sermonẽ : ideo de lectulo sup quẽ ascendisti non descẽdes sed morte morieris. Mortuus est autẽ iuxta sermonem dñi quẽ locutus est helias:⁊ regnauit ioram frater eius ꝑ eo:anno secũdo ioram filij iosaphat regis iude. Non eĩ habebat filium. Reliqua aũt verborum ochozie que operat⁹ est. nõne hec scripta sunt in libro sermonũ dierũ regũ israhel?

Capitulũ. .II.

Factũ est aũt cũ leuare vellet dñs heliã ꝑ turbinẽ in celũ:ibãt helias ⁊ heliseus de galgalis. Dixitq; helias ad heliseum. Sede hic:quia dominus misit me vsq; in bethel. Cui ait heliseus. Viuit dominus. ⁊ viuit anima tua:q; nõ derelinquã te. Cũq; descendissent bethel : egressi sunt filij prophetaꝝ qui erant ĩ bethel ad heliseum:⁊ dixerunt ei. Nunquid nosti:quia hodie dñs tollet dominũ tuũ a te? Qui respondit. Et ego noui. Silete. Dixit autẽ helias ad heliseum. Sede hic: quia dñs misit me in hiericho. Et ille ait. Viuit dominus. ⁊ viuit anima tua : quia non derelinquam te. Cunq; venissent hiericho:accesserunt filij prophetaꝝ qui erant in hiericho ad heliseum:⁊ dixerũt ei. Nũquid nosti:quia dominus hodie tollet dominũ tuũ a te? Et ait. Et ego noui. Silete. Dixit autẽ ei helias. Sede hic : q; dñs misit me vsq; ad iordanẽ. Qui ait. Viuit dominus. ⁊ viuit aĩa tua: quia nõ derelinquam te. Ierunt igitur ambo pariter : et quinq̃ginta viri de filijs prophetarum secuti sunt eos. Qui ⁊ steterunt ecõtra longe. Illi autem ambo stabant sup iordanẽ Tulitq; helias pallium suum et inuoluit illud et percussit aquas que diuise sunt in vtrãq; partem ⁊ transierunt ambo ꝑ siccũ

Cunq; transissent:helias dixit ad heliseũ. Postula quod vis:vt faciã tibi anteq̃ tollar a te. Dixitq; heliseus. Obsecro vt fiat in me duplex spiritus tu⁹. Qui rñdit. Rẽ difficilẽ postulasti Attamen si videris me q̃ndo tollar a te erit quod petisti: si autẽ nõ videris. nõ erit. Cũq; pgerent ⁊ incedẽtes sermocinarẽtur:ecce currus igneus ⁊ equi ignei diuiserunt vtrũq;. Et ascendit helias per turbinẽ in celũ:heliseus autem videbat:⁊ clamabat. Pater mi pater mi: currus israhel ⁊ auriga eius. Et nõ vidit eũ amplius. Apprehẽditq; vestimẽta sua: ⁊ scidit illa ĩ duas partes. Et leuauit pallium helie qð ceciderat ei. Reuersusq; stetit sup ripã iordanis:⁊ pallio helie quod ceciderat ei ꝑcussit aq̃s:⁊ nõ sũt diuise. Et dixit. Ubi ẽ de⁹ helie eciã nũc? Percussitq; aq̃s:⁊ diuise sũt huc atq; illuc : et transijt heliseus. Videntes autẽ filij prophetaꝝ qui erant in hiericho decõtra dixerũt. Requieuit spiritus helie sup heliseum. Et venientes in occursũ eius adorauerũt eũ ꝓni in terrã:dixeruntq; illi . Ecce cũ seruis tuis sũt quinquaginta viri fortes. qui possunt ire. ⁊ querere dominũ tuũ:ne forte tulerit eũ spiritus domini ⁊ proiecerit eũ ĩ vnuq; montiũ aut in vnã vallium. Qui ait Noli te mittere. Coegeruntq; eũ:donec acquiesceret ⁊ diceret. Mittite. Et miserũt quinq̃ginta viros. Qui cũ quesissẽt tribus diebꝫ non inuenerunt. Et reuersi sunt ad eum Ps At ille habitabat in hiericho:et dixit eis. Nũquid nõ dixi vob:nolite mittere? Dixerũt quoq; viri ciuitatis ad heliseum. Ecce habitacõ ciuitatis huius optima est sicut tuipse domĩe prospicis:sed aque pessime sũt:⁊ terra sterilis. At ille ait. Afferte mihi vas nouum:et mittite in illud sal . Qð cum attulissent:egressus ad fontem aquarum misit in illum sal:et ait. Hec dicit dominus. Sanaui aquas has:et non erit vltra in eis mors neq; sterilitas . Sanate sunt ergo aque vsq; in diem hanc : iuxta verbum heliseĩ quod locutus est. Ascendit autem inde heliseus in bethel. Cunq; ascenderet per viam pueri parui egressi sunt ð ciuitate:et illudebant ei dicentes . Ascende calue:ascende calue . Qui cum respexisset vidit eos:et maledixit eis in nomine domini. Egressiq; sunt duo vrsi. de saltu:

ꝙ lacerauerũt ex eis quadragintaduos pueros. Abijt aũt inde in montem carmeli: ꝙ inde reuersus est in samariam.

¶ Capitulũ. .III.

IOram vero filius achab regnauit super israhel in samaria: anno decimooctauo iosaphat regis iude. Regnauitqꝫ duodecim annis: ꝙ fecit malum coram domino: sed nõ sicut pater suus ꝙ mater. Tulit enĩ statuas baal quas fecerat pater eius: verũtamen in peccatis hieroboam filij nabath q̃ peccare fecit israhel adhesit: nec recessit ab eis. ¶ Porro mesa rex moab nutriebat pecora multa: et soluebat regi israhel centũ milia agnoꝝ. ꝙ centũ milia arietũ cum velleribꝰ suis. Cũqꝫ mortuus fuisset achab: preuaricatus ẽ fedus qõ habebat cũ rege israhel. Egressꝰ est igitur rex ioram in die illa de samaria: et recensuit vniuersum israhel: misitqꝫ ad iosaphat regem iuda dicens. Rex moab recessit a me: veni mecum ꝓtra eũ ad preliũ. Qui respondit. Ascendam. Qui meus est tuus est: populus meus populus tuus: et equi mei equi tui. Dixitqꝫ. Per quam viã ascendemus? At ille respondit. Per desertum ydumee. Perrexerunt igitur rex israhel ꝙ rex iuda ꝙ rex edom. ꝙ circuierunt per viam septẽ dierũ: nec erat aqua exercitui ꝙ iumentis que sequebantur eos. Dixitqꝫ rex israhel. Heu heu heu. Congregauit nos dominus tres reges: vt traderet ĩ manu moab. Et ait iosaphat. Est ne hic prophete domini: vt deprecemur dominũ per eum? Et respondit vnus de seruis regis israhel. Est hic helisеus filius saphat: qui fundebat aquam sup manus helie. Et ait iosaphat. Est apud eũ sermo dñi? Descenditqꝫ ad eũ rex israhel ꝙ iosaphat rex iuda: ꝙ rex edom. Dixit autem helisеꝰ ad regem israhel. Quid mihi ꝙ tibi est? Vade ad prophetas patris tui ꝙ matris tue. Et ait illi rex israhel. Quare congregauit dominus tres reges hos vt traderet eos in manus moab? Dixitqꝫ ad eum helisеus. Viuit dominus exercituũ in cuius cõspectu sto: q̃ si nõ vultum iosaphat regis iude erubescerem: non attendissem quidẽ te nec respexissem. Nunc autem adducite mihi psaltẽ. Cumqꝫ caneret psaltes: facta ẽ super eum manus domini. Et ait. Hec dicit dñs. Facite alueum torrẽtis hui? fossas ꝙ fossas. Hec eĩ dicit dñs Nõ videbitis ventũ neqꝫ pluuiã: ꝙ alueꝰ iste replebiꝫ aquis: ꝙ bibetis vos ꝙ familie vre ꝙ iumenta vestra. Parũqꝫ est hoc in cõspectu dñi: insup tradet eciã moab ĩ manus vestras. Et percutietis omnẽ ciuitatẽ munitã ꝙ omnem vrbẽ electã: ꝙ vniuersũ lignũ fructiferum succidetis cũctosqꝫ fontes aquaꝝ obturabitis ꝙ omnẽ agrũ egregiũ operietis lapidibꝰ. Factũ est igitur mane quãdo sacrificiũ offerri solet: ꝙ ecce aque veniebãt per viam edom. Et repleta ẽ terra aquis. Cumque audissent omnes moabite quod descendissent tres reges vt pugnarẽt aduersus eos conuocauerunt omnes qui accincti erant balthẽo desuper: ꝙ steterunt ĩ terminis primoqꝫ mane surgentes. ꝙ orto iã sole ex aduerso aquarũ: viderunt moabite econtra aquas rubras quasi sanguinez: dixerũtqꝫ. Sanguis gladij est. Pugnauerunt reges ꝓtra se: ꝙ cesi sũt mutuo. Nũc perge ad predã moab. Perrexeruntqꝫ in castra israhel. Porro cõsurgens israhel percussit moab: ꝙ illi fugerunt coraz eis. Venerũt igitur qui vicerant. ꝙ percusserunt moab. ꝙ ciuitates destruxerunt: ꝙ omnem agrum optimum mittentes singuli lapides repleuerunt: ꝙ vniuersos fontes aq̃ꝫ obturauerũt: ꝙ omnia ligna fructifera succiderunt: ita vt muri tantum fictiles remanerent. Et circũdata est ciuitas a fundibularijs: ꝙ magna ex parte percussa. Qõ cum vidisset rex moab preualuisse scilicet hostes tulit secum septingentos viros educentes gladios vt irrũperent ad regem edom: ꝙ non potuerunt. Arripiensqꝫ filiũ suum primogenitum qui regnaturꝰ erat ꝓ eo obtulit olocaustum super murum: ꝙ facta est indignatio magna ĩ israhel. Statimqꝫ recesserũt ab eo. ꝙ reuersi sunt ĩ terram suam.

¶ Capitulũ. IIII.

MUlier autem quedam de vxoribus prophetarum. clamabat ad helisеum dicens. Seruus tuus vir meus mortuus est: et tu nosti quia seruus tuus fuit timens deum. Et ecce creditor venit: vt tollat duos filios meos ad seruiendum sibi. Cui dixit helisеus. Quid vis vt faciam tibi? Dic mihi. Quid habes in

domo tua? At illa rñdit. Nõ habeo ãcilla tua quicquã ĩ domo mea: niſi paꝛ olei q̃ vngar Cui ait . Vade. pete mutuo ab oĩbꝰ vicinis tuis vaſa vacua ñ pauca: ꝛ ĩgrede re et claude oſtiũ tuũ cũ ĩtrĩſecꝰ fueris tu ꝛ filij tui. ꝛ mitte ĩde ĩ oĩa vaſa hec: ꝛ cum plena fuerint tolles Fuit itaqꝫ mulier: et clauſit oſtiũ ſuꝑ ſe ꝛ ſuꝑ filios ſuos. Illi offerebãt vaſa: ꝛ illa ĩfũdebat Cũqꝫ plena fuiſſẽt vaſa: dixit ad filiũ ſuũ. Affer mihi adhuc vas Et ille rñdit Nõ habeo Stetit qꝫ oleũ. Venit aũ illa ꝛ indicauit homĩ dĩ Et ille: Vade ĩquit vende oleũ ꝛ redde credito ꝛi tuo: tu aũ ꝛ filij tui viuite de reliq̃.

P A C Facta ẽ aũ quedã dies: ꝛ trãſibat heliſeꝰ p ſunã ciuitatẽ Erat aũ ibi mlier magna: q̃ tenuit eũ vt comederet panẽ Cũqꝫ frequẽ ter ĩde trãſiret: diuertebat ad eã vt come deret panẽ Que dixit ad virꝫ ſuũ Animad uerto q̃ vir dei ſcꝰ ẽ iſte : qui trãſit per nos frequẽter Faciam? g̃ ei cenaculũ puũ ꝛ ponam? ei in eo lectulũ ꝛ menſã ꝛ ſellaꝫ ꝛ cãdelabrũ: vt cũ venerit ad nos maneat ibi. Facta eſt ergo dies quedã: ꝛ veniens diuertit ĩ cenaculũ: ꝛ requieuit ibi Dixit qꝫ ad giezi puerũ ſuum. Voca ſunamitẽ iſtã. Qui cũ vocaſſet eã. ꝛ illa ſtetiſſet co ram eo: dixit ad puerũ ſuuꝫ. Loquere ad eã. Ecce ſedule in omnibꝰ miniſtraſti nob quid vis vt faciã tibi ? Nũquid habes ne gocium : ꝛ vis vt loquar regi ſiue p̃ncipi milicie? Que reſpondit. In medio populi mei habito. Et ait. Quid ergo vult vt fa ciam ei? Dixitq̃ giezi Ille queras. Filium enim nõ habet: ꝛ vir eius ſenex eſt. Prece pit itaqꝫ vt vocaret eã. Que cũ vocata fu iſſet ꝛ ſtetiſſet ante oſtium: dixit ad eã In tẽpore iſto in hac eadem hora ſi vita co mes fuerit: habebis in vtero filiũ. At illa Noli queſo dñe mi vir dei. noli mẽtiri an cille tue. Et cõcepit mulier: ꝛ peperit filiũ in tẽpore. ꝛ ĩ hora eadẽ q̃ dixerat heliſeus.

C Creuit aũ puer: ꝛ cũ eſſet q̃dã dies ꝛ egreſ ſus iſſet ad patrẽ ſuũ ad meſſores: ait pa tri ſuo. Caput meũ doleo At ille dixit pu ero. Tolle: ꝛ duc eũ ad matrẽ ſuam . Qui cũ tuliſſet ꝛ duxiſſet eũ ad matrẽ ſuã: po ſuit eũ illa ſuꝑ genua ſua vſq̃ ad meridiẽ ꝛ mortuus eſt. Aſcendit autẽ ꝛ collocauit eũ ſuꝑ lectũ hominis dei: ꝛ clauſit oſtium Et egreſſa vocauit virꝫ ſuũ. Et ait. Mitte mecũ oblecro vnũ de pueris ꝛ azinam : vt excurrã vſq̃ ad hominem dei. et reuertar.

S d Qui ait illi. Quã ob cauſã vadis ad euꝫ ? Hodie nõ ſunt kalende neqꝫ ſabbatũ Que reſpondit. Vadam. Strauitq̃ azinã: et p̃ cepit puero. Mina ꝛ propera: ne mihi mo ram facias in eundo: et hoc age qđ p̃cipio tibi. Profecta ẽ igitur: ꝛ venit ad virum dei in montẽ carmeli. Cunqꝫ vidiſſet eam vir dei decontra: ait ad giezi puerũ ſuum. Ecce ſunamitis illa. Vade ergo in occur ſum eius: et dic ei. Recte ne agiẽ circa te et circa virꝫ tuũ: ꝛ circa filiũ tuũ? Qui rñ dit. Recte Cũqꝫ veniſſet ad virũ dei ĩ mõ tem apprehẽdit pedes eius: et acceſſit giezi vt amoueret eã Et ait homo dei. Dimitte illã. Anima enĩ eius in amaritudine eſt: et dominus celauit a me . et nõ indicauit mihi. Que dixi illi . Nũquid petiui filiũ a dño meo? Nũquid nõ dixi tibi: ne illudas me? Et ille ait ad giezi. Accinge lũbos tu os: ꝛ tolle baculũ meũ in manu tua ꝛ vad Si occurrerit tibi homo nõ ſalutes eũ: et ſi ſalutauerit te quiſpiam non reſpõdeas illi. Et pones baculũ meũ ſuꝑ faciẽ pueri

E Porro mater pueri ait. Viuit dñs ꝛ viuit aĩa tua: nõ dimittã te. Surrexit ergo: et ſecutꝰ ẽ eã. Giezi aũt preceſſerat ante eos: ꝛ poſuerat baculũ ſuper faciẽ pueri: ꝛ nõ erat vox neqꝫ ſenſus. Reuerſuſqꝫ eſt in oc curſũ eiꝰ: ꝛ nũciauit ei dicẽs. Nõ ſurrexit puer. Ingreſſus eſt ergo heliſeus domum et ecce puer mortuus iacebat in lectulo e ius . Ingreſſuſqꝫ claudit oſtium ſuper ſe et ſuꝑ puerum: ꝛ orauit ad dominum Et aſcendit. ꝛ incubuit ſuper puerũ: poſuitqꝫ os ſuum ſuper os eius ꝛ oculos ſuos ſuꝑ oculos eius. ꝛ manus ſuas ſuꝑ manꝰ eius ꝛ incuruauit ſe ſuꝑ eũ: ꝛ calefacta ẽ caro pueri. At ille reuerſus. de ãbulabat in do mo ſemel huc atqꝫ illuc: ꝛ aſcẽdit ꝛ ĩcubu it ſuper eũ. Et oſcitauit puer ſepcies. ape ruitq̃ oc̃los. Et ille vocauit giezi: ꝛ dixit ei. Voca ſunamitẽ hanc Que vocata in greſſa eſt ad eum. Qui ait Tolle filiũ tuũ Venit illa et corruit ad pedes eius: ꝛ ado rauit ſuꝑ terraꝫ Tulitq̃ filiũ ſuũ. ꝛ egreſ ſa eſt: et heliſeus reuerſus eſt in galgala.

S E Erat autem fames in terra: ꝛ filij prophe tarũ habitabant coram eo . dixitq̃ vni de pueris ſuis. Pone ollã grandem: ꝛ coque

pulmẽtũ filijs ꝓphetaꝝ. Et egressus ẽ vn⁹ in agrũ: vt colligeret herbas agrestes. Inuenitq; q̃si vitẽ siluestrem: ⁊ collegit ex ea coloquintidas agri ⁊ impleuit palliũ suũ ⁊ reuersus ꝓscidit in ollã pulmẽti. Nescie-bat enĩ quid esset: infuderunt igit̃ socijs vt comederẽt. Cũq; gustassent de coctione exclamauerũt dicentes. Mors in olla vir dei. Et non potuerunt comedere. At ille: afferte inq̃t farinã. Cũq; attulissent: misit in ollam ⁊ ait. Infunde turbe vt comedãt Et nõ fuit amplius quicq̃ amaritudinis in olla. Vir autẽ quidã venit de balsalisa deferẽs viro dei panes p̃micias. ⁊ viginti panes ordeaceos: ⁊ frumentũ nouũ ĩ pera sua. At ille dixit. Da populo vt comedat Respondit̃q; ei minister eius. Quantũ est hoc vt apponã coram centũ viris! Rursuꝫ ille: da ait populo vt comedat. Hec enim dicit dñs. Comedent: ⁊ supererit. Posuit itaq; coram eis. Qui comederunt: ⁊ super-fuit iuxta verbum domini.

Capi. .V.

Naaman princeps milicie regis si rie erat vir magnus apud domi-num suum: ⁊ honoratus. Per illũ enĩ dedit dñs salutẽ sirie. Erat aũt vir for tis ⁊ diues: sed leprosus. Porro de siria e-gressi fuerant latrũculi: ⁊ captiuã duxe-rant de terra israhel puellã paruulã: que erat in obsequio vxoris naaman. Que ait ad dominã suã. Vtinã fuisset domin⁹ me-us ad prophetã qui est in samaria: profe-cto curasset eũ a lepra quã habet. Ingres-sus est itaq; naaman ad dñm suũ: ⁊ nun-ciauit ei dicens. Sic ⁊ sic locuta ẽ puella de terra israhel. Dixitq; ei rex sirie. Vade: ⁊ mittam litteras ad regẽ israh̃. Qui cũ pro fectus esset ⁊ tulisset secũ decẽ talenta ar-gẽti ⁊ sex milia aureos. ⁊ decẽ mutatoria vestimentoꝝ: detulit litteras ad regẽ israh̃ in hec verba. Cũ acceperis epistolã hanc: scito q̃ miserim ad te naaman seruũ meũ vt cures eum a lepra sua. Cũq; legisset rex israhel litteras: scidit vestimẽta ⁊ ait. Nũ quid deus ego sum vt occidere possim et viuificare: quia iste misit ad me vt curez hominem a lepra sua! Animaduertite et videte: q̃ occasiones querat aduersum me Quod cũ audisset heliseus vir dei. scidisse videlicet regẽ israhel vestimenta sua: misit ad eũ dicẽs Quare scidisti vestimẽta tua! Veniat ad me: ⁊ sciat esse prophetã ĩ israh̃. Venit ergo naaman cum equis ⁊ curruꝫ et stetit ad ostium domus helisei. Misitq; ad eũ heliseus nunciũ dicens. Vade et la-uare septies in iordane: ⁊ recipiet sanita-tẽz caro tua atq; mũdaberis. Iratus na-aman. recedebat dicẽs. Putabã q̃ egrede-retur ad me ⁊ stans ĩuocaret nomen dñi dei sui: ⁊ tangeret manu sua locũ lepre: et curaret me. Nũquid ñ meliores sũt abana ⁊ pharfar fluuij damasci oĩbꝰ aq̃s israhel. vt lauer in eis ⁊ mũder! Cũ ergo vertisset se ⁊ abiret indignans: accesserũt ad eum serui sui. ⁊ locuti sũt ei. Pater: ⁊si rẽ grã-dem dixisset tibi ꝓpheta. certe facere debue ras. Quantomagis quia nũc dixit tibi la uare ⁊ mundaberis! Descendit ⁊ lauit se-pties in iordane iuxta sermonẽ viri dei: ⁊ restituta est caro eius sicut caro pueri p-uuli: ⁊ mundatus est. Reuersusq; ad virũ dei cũ vniuerso comitatu suo: venit ⁊ ste-tit coram eo ⁊ ait. Vere scio q̃ nõ sit alius deus ĩ vniuersa terra: nisi tantũ ĩ israhel. Obsecro itaq; vt accipias bñdictõez a ser-uo tuo. At ille rñdit. Viuit dñs ante quẽ sto: q̃ nõ accipiã. Cũq; vim faceret: peni-tus nõ acq̃euit. Dixitq; naaman. Et vis. Sed obsecro concede mihi seruo tuo: vt tollam onus duoꝝ burdonũ de terra. Nõ enĩ faciet vltra seruꝰ tuus olocaustũ aut victimã dijs alienis: nisi dño. Hoc autem solũ est de quo deprecer̃is dominũ ꝓ seruo tuo: quando ingredietur dñs meus tẽplũ remmon vt adoret. ⁊ illo innitente super manum meam. si adorauero ĩ tẽplo rem-mon adorante eo ĩ eodẽ loco: vt ignoscat mihi dñs seruo tuo ꝓ hac re. Qui dixit ei Vade in pace. Abijt ergo ab eo: electo tẽ-pore terre. Dixitq; giezi puer viri dei. Pe-percit dñs meus naaman siro isti: vt non acciperet ab eo que attulit. Viuit dñs q̃ curram post eũ: ⁊ accipiam ab eo aliquid Et secutꝰ ẽ giezi post tergũ naamã. Quẽ cum vidisset ille currentẽ ad se: desilijt de curru ĩ occursũ eiꝰ ⁊ ait. Rectene sũt oĩa! Et ille ait. Recte. Dominꝰ meus misit me ad te dicens. Modo venerunt ad me duo adolescentes de monte effraim: ex filijs prophetarum. Da eis talentum argen-ti: ⁊ vestes mutatorias duplices. Dixitq;

naaman. Melius est vt accipias duo talẽ-
g ta. Et coegit eũ: ligauitq; duo talẽta argẽ-
ti in duob; saccis. ⁊ duplicia vestimẽta et
imposuit duob; pueris suis: qui ⁊ porta-
uerũt corã eo. Cũq; venisset iã vesperi. tu-
lit de manu eor. ⁊ reposuit ī domo: dimi-
sitq; viros ⁊ abierũt: ipe aũ ingressus ste-
tit corã dño suo. Et dixit helisеus. Unde
venis giezi? Qui respõdit. Nõ iuit hu⁹ tu⁹
quoq;. At ille ait. Nonne cor meum in p̃-
senti erat: quãdo reuersus est hõ de curru
suo in occursũ tui? Nũc igiẽ accepisti ar-
gentũ ⁊ accepisti vestes: vt emas olineta.
⁊ vineas ⁊ oues ⁊ boues ⁊ seruos ⁊ ancil-
las. Verũ ⁊ lepra naaman adherebit tibi et
semini tuo vsq; in sempiternũ. Et egress⁹
est quasi nix ab eo leprosus.

Capitulũ. .VI.

Dixerũt aũt filij prophetar ad he-
liseum. Ecce locus in quo habita-
mus corã te: angustus est nobis.
Eamus vsq; ad iordanẽ ⁊ tollãt singuli de
silua materias singulas: vt edificem⁹ no-
bis ibi locum ad habitandum. Qui dixit.
Ite. Et ait vnus ex illis. Veni ergo et tu
cum seruis tuis. Respondit. Ego veniaz.
Et abijt cũ eis. Cumq; venissent ad iorda-
nen: cedebant ligna. Accidit aũt: vt cum
vnus materiã succidisset. caderet ferrum
securis in aquã. Exclamauitq; ille et ait.
Heu heu heu dñe mi: ⁊ hocipsũ mutuo ac-
ceperã. Dixit aũ hõ dei. Vbi cecidit? At ille
mõstrauit ei locũ. Prescidit ergo lignũ: ⁊
misit illuc. Natauitq; ferrũ. Et ait. Tolle
Qui extendit manũ: ⁊ tulit illud. Rex aũ
syrie pugnabat cõtra israhel: consiliumq;
iniit cũ seruis suis dicẽs. In loco illo ⁊ il-
lo. ponamus insidias. Misit itaq; vir dei
ad regem israhel dicens. Caue ne transeas
in locum illum qr ibi siri in insidijs sunt.
Misit itaq; rex israhel ad locũ quẽ dixerat
b ei vir dei ⁊ preoccupauit eũ: ⁊ obſuauit se
ibi nõ semel neq; bis. Conturbatũq; ẽ cor
regis syrie pro hac re: et conuocatis ſuis
suis ait. Quare nõ indicatis mihi quis p
ditor mei sit apud regem israhel? Dixitq;
vnus ſuor ei⁹ Nequaq̃ domine mi rex. ſz
heliseus propheta qui est in israhel ĩdicat
regi israhel omnia verba quecũq; locutus
fueris in ꝯclaui tuo. Dixitq; eis. Ite ⁊ vi
dete vbi sit: vt mittam ⁊ capiã eũ. Annũ-
ciauerũt ei dicentes. Ecce in dothaim Mi
sit ergo illuc equos ⁊ currus: et robur ex-
ercitus. Qui cum venissent noctẽ: circũde-
derũt ciuitatem. Consurgens autem dilu-
culo minister viri dei egressus est: viditq;
exercituz in circuitu ciuitatis ⁊ equos et
currus. Nũciauitq; ei dicẽs. heu heu heu
domine mi quid faciem⁹? At ille respõdit
Noli timere. Plures ei nobiscũ sũt quã cũ
illis. Cũq; orasset helise⁹ ait. Dñe: aperi o-
culos hui⁹ vt videat. Et aperuit dñs ocu-
los pueri. ⁊ vidit: ⁊ ecce mons plen⁹ equo
rũ ⁊ curruũ igneor ī circuitu heliſei. Ho
stes vero descenderũt ad eum Orro heli-
seus orauit ad dominũ dicẽs. Percute ob
secro gentem hãc cecitate Percussitq; eos
dñs ne viderẽt: iuxta verbũ heliſei. Dixit
aũt ad eos heliseus. Non est hec via: nec
ista ẽ ciuitas. Sequimini me: ⁊ ostendam
vobis virũ quẽ queritis. Duxit ergo eos
Sa in samariã. Cũq; ingressi fuissent ī sama-
riam: dixit heliseus Domine: aperi oc'os
istorum vt videant. Aperuitq; dñs oc'os
eor: ⁊ viderunt se esse in medio samarie.
Dixitq; rex israhel ad heliseum: cũ vidiſſz
eos. Nunquid percuciam eos pater mi?
Et ille ait. Non percucies. Neq; enim ce-
pisti eos gladio et arcu tuo: vt percucias
Sed pone panẽ ⁊ aquã corã eis. vt come
dant ⁊ bibant: ⁊ vadant ad dominũ suũ.
Apposita; est eis ciborum magna prepa-
racio. Et comederunt et biberuut: ⁊ dimi-
sit eos: abieruntq; ad dominum suuz. Et
vltra non venerunt latrones syrie in terrã
e israhel. Factũ est aũt post hec congrega-
uit benadab rex syrie vniuersum exercitũ
suũm: ⁊ ascendit et obsidebat samariã Fa
ctaq; ẽ fames magna in samaria: et tãdiu
obsessa ẽ donec venũdaret caput azini oc
toginta argenteis: et quarta pars cabi
stercoris columbar quinq; argenteis. Cũ
q; rex israhel transiret per muruz: mulier
quedam exclamauit ad eum dicẽs. Salua
me dñe mi rex. Qui ait. Nõ te saluet dñs
Vnde te possum salaure? De area: vel de
torcular? Dixitq; ad eam rex. Quid tibi
vis? Que respondit. Mulier ista dixit mi-
hi. Da filium tuum vt comedamus eum
hodie: ⁊ filiũ meũ comedemus cras. Coxi-
mus g filiũ meũ: et comedimus: dixiq; ei
die altera. Da filiũ tuũ: vt comedam⁹ euz

Que abscõdit filiũ suum. Quod cũ audis-
set rex scidit vestimẽta sua: ⁊ trãsiebat per
mux. Vidítq; oĩs popul⁹ cilicĩũ q̃ vestit⁹
erat ad carnẽ intrinsecus. Et ait rex. Hec
mihi faciat de⁹. ⁊ hec addat: si stetẽrit ca-
F put helisei filij saphat sup ipsũ hodie. He-
lisseus aũt sedebat in domo sua: ⁊ seniores se-
debãt cũ eo. Premisit itaq; vix: ⁊ antequã
veniret nũcius: ille dixit ad senes. Nunq̃d
scitis q̃ miserit fili⁹ homicide huc vt pre-
scidat̃ caput meum? Videte ergo: cũ vene-
rit nũcius. claudite ostium: ⁊ non sinatis
eũ introire. Ecce enim sonitus pedux dñi
eius post eum est. Adhuc illo loquẽte eis
apparuit nũcius qui veniebat ad eum. Et
ait. Ecce tantũ malũ a dño est. Quid am-
plius expectabo a domino?

Capitulũ. .VII.

A Dixit autem heliseus. Audite ver-
bum dñi. Hec dicit dñs. In tẽpo-
re hoc cras. modi⁹ simile uno sta-
tere erit: ⁊ duo modij ordei statere uno in
porta samarie. Respondens unus de duci
bus sup cuius manum rex incũbebat ho-
mini dei ait. Si dñs fecerit eciã catharac-
tas ĩ celo apiri: nũq̃d poterit eẽ qđ loque
B ris? Qui ait. Videb̃ oculꝰ tuis: ⁊ inde ñ co-
medes. Quatuor q̃ viri erãt leprosi iuxta
introitũ portæ: q̃ dixerũt adinuicẽ. Quid
hic esse voluim⁹ donec moriamur? Siue ĩ
gredi voluerim⁹ ciuitatẽ fame moriemur
siue mãserim⁹ ĥ moriẽdũ nob̃ ẽ. Venite q̃
⁊ trãsfugiam⁹ ad castra sirie. Si peperce-
rint nob̃ viuem⁹: si aũt occidere voluerĩt
nihilomin⁹ moriemur. Surrexerũt q̃ vespe
ri: vt venirẽt ad castra sirie. Cũq; venissẽt
ad p̃ncipiũ castrox sirie: nullũ ibidẽ repe-
rerũt. Siquidẽ dñs sonitũ audiri fecerat
in castris sirie curruũ ⁊ equox: ⁊ exerci-
tus plurimi. Dixerũtq; adĩuicẽ. Ecce mer
cede cõduxit aduersum nos rex isrl̃ reges
getheox ⁊ egiptiox: ⁊ venerũt super nos
C Surrexerũt q̃ ⁊ fugerũt in tenebris: ⁊ de-
reliquerũt tentoria sua ⁊ equos ⁊ azinos
in castris: fugerũtq; . animas tantũ suas
saluare cupientes. Igiẽ cũ venissẽt lepro-
si illi ad p̃ncipiũ castrox ingressi sũt vnũ
tabnaculũ: ⁊ comederũt ⁊ biberũt. Tulerũt
q; inde argẽtũ ⁊ aux ⁊ vestes: ⁊ abierũt ⁊
absconderunt. Et rursum reuersi sunt ad
aliud tabnaculũ: ⁊ inde similiẽ auferẽtes
absconderunt. Dixeruntq; adinuicẽ. Non
recte facimus. Hec enĩ dies boni nũcij est
Si tacuerimus ⁊ noluerim⁹ nũciare usq;
mane: sceleris arguemur. Venite eamus
⁊ nunciemus in aula regis. Cũq; venissẽt
ad portã ciuitatis: narrauerũt eis dicẽtes
Iuimus ad castra sirie ⁊ nullum ibidẽ re
perimus hominẽ: nisi equos ⁊ azinos alli
D gatos: ⁊ fixa tentoria. Ierunt q̃ portarij:
⁊ nũciauerunt in palacio regis intrinse-
cus. Qui surrexit nocte: et ait ad seruos
suos Dico vob̃ quid fecerĩt nob̃ siri. Sci-
unt q; fame laboramus: ⁊ idcirco egressi
sũt ꝺ castris: ⁊ latitãt ĩ agris dicẽtes. Cũ
egressi fuerĩt ꝺ ciuitate capiemus eos vi-
uos: ⁊ tũc ciuitatẽ ĩgredi potuerim⁹. Re-
spõdit aũ vn⁹ suox ei⁹. Tollamus quinq;
eq̃s q̃ remãserũt ĩ vrbe: q; ipi tantũ sũt ĩ
vniuersa mꝫtitudine israbel. alij enĩ ꝯsum
pti sunt: ⁊ mittentes explorare poterim⁹
E Adduxerũt ergo duos equos: misitq; rex
in castra siriox dicens. Ite ⁊ videte. Qui
abierunt post eos usq; ad iordanen. Ecce
aũt oĩs via plena erat vestib⁹ ⁊ vasis: q̃ p
iecerant siri cũ turbarent̃. Reuersiq; nũ-
cij indicauerũt regi. Et egressus populus
diripuit castra sirie: factusq; est modius
similе statere uno. ⁊ duo modij ordei state
re uno: iuxta verbum domini. Porro rex
F ducem illum in cuius manu ĩcubuerat cõ
stituit ad portaz: quem cõculcauit turba
in introitu portę ⁊ mortuus est: iuxta qđ
locutus fuerat vir dei quando descẽderat
rex ad eum. Factũq; est scđm sermonẽ vi-
ri dei. quem dixerat regi quando ait. duo
modij ordei statere uno erũt. ⁊ modius si-
mile statere uno hoc eodem tempore cras
in porta samarie: quando respondebat
dux ille viro dei et dixerat. eciamsi domi-
nus fecerit catharactas in celo nunquid
poterit fieri qđ loq̃ris: et dixit ei videb̃ o-
culis tuis. et inde nõ comedes. Euenit er-
go ei sicut predictum erat: ⁊ conculcauit
eum populus in porta: ⁊ mortuus est.

Capi. .VIII.

H Elisseus aũ locut⁹ ẽ ad mulierẽ: cu
ius viuere fecerat filium dicens.
Surge: vade tu ⁊ dom⁹ tua: et pe-
regrinare ubicũq; repereris. Vocabit enĩ
dñs famem: ⁊ veniet super terram septem

ānis. Que ſurrexit ⁊ fecit iuxta verbū ho
mīs dei. ⁊ vadēs cū domo ſua: peregrina-
ta ē ī terra philiſtijm. diebꝫ multis Cunqꝫ
finiti eſſent āni ſeptē: reuerſa ē mulier de
terra philiſtijm. Et īgreſſa ē: vt interpella
f ret regē ꝓ domo ſua. ⁊ ꝓ agris ſuis. Rex
aūt loquebaī cū giezi puero viri dei dicēs
Narra mihi oīa magnalia q̄ fecit heliſeus
Cūqꝫ ille narraret regi quō mortuū ſuſci-
taſſet: aparuit mulier cui⁹ viuificauerat
filiū clamās ad regē pro domo ſua ⁊ ꝓ a-
gris ſuis Dixitqꝫ giezi Domīe mi rex hec
ē mulier: ⁊ hic ē fili⁹ ei⁹ quē ſuſcitauit he-
liſeus Et interrogauit rex mulierē. Que
narrauit ei. Deditqꝫ ei rex eunuchū vnuꝫ
dicēs Reſtitue ei oīa q̄ ſua ſūt: ⁊ vniuer-
ſos redditus agroꝝ a die qua reliquit ter
T a ram vſqꝫ ad p̄ſens Venit quoqꝫ heliſeus
damaſcū. ⁊ benadab rex ſirie egrotabat.
Nunciaueruntqꝫ ei dicentes. Venit vir dī
huc. Et ait rex ad azahel. Tolle tecū mu-
nera ⁊ vade in occurſum viri dei: ⁊ cōſule
dñm ꝓ eū dicens. Si euadere potero de ī-
firmitate mea hac? Iuit igitur azahel in
occurſum eius habēs ſecum munera ⁊ oīa
bona damaſci onera q̄draginta camelorꝫ.
Cunqꝫ ſtetiſſet coram eo ait. Filius tuus
benadab rex ſirie miſit me ad te dicēs. Si
ſanari potero de infirmitate mea hac? Di
xitqꝫ ei heliſeus. Vade dic ei. Sanaberis.
Porro oñdit mihi dominus: quia morte
morieī. Stetitqꝫ cū eo ⁊ turbatus eſt vſqꝫ
ad ſuffuſionē vultus. Fleuitqꝫ vir dī Cui
azahel ait. Quare domin⁹ me⁹ flet? At ille
dixit. Quia ſcio que facturus ſis filijs iſ-
rahel mala. Ciuitates eoruꝫ munitas igne
h ſuccendes: ⁊ iuuenes eoruꝫ interficies gla
dio: ⁊ paruulos eorum elides. ⁊ pregnan
tes diuides. Dixitqꝫ azahel. Quid ei ſum
ſeruus tuus canis: vt faciā rem iſtā ma-
gnā? Et ait heliſeus. Oſtendit mihi dñs te
regē ſirie fore Qui cū receſſiſſet ab heliſeo
venit ad dñm ſuum. Qui ait ei. Quid tibi
dixit heliſeus? At ille rñdit. Dixit mihi:
recipies ſanitatē. Cunqꝫ veniſſet dies alte
ra. tulit ſtragulum ⁊ infudit aquam: ⁊ ex-
Ex pandit ſuper faciem eius. Quo mortuo:
regnauit azahel p eo. Anno quinto iorā
filij achab regis iſrahel regnauit iorā fili-
us ioſaphat rex iuda. Trigintaduorum
annorum erat cū regnare cepiſſet: ⁊ octo
annis regnauit in hieruſalē. Ambulauit
qꝫ in vijs regū iſrahel: ſicut ambulauerat
domus achab. Filia enī achab erat vxor
eius. Et fecit quod malū eſt ī ꝓſpectu dñi
Noluit autem dominus diſperdere iudaꝫ
ꝓpter dauid ſeruum ſuum: ſicut ꝓmiſerat
ei vt daret illi lucernam. ⁊ filijs eius cun-
ctis diebꝫ. In diebꝫ eius receſſit edom ne
i eſſet ſub iuda: ⁊ conſtituit ſibi regē. Ele-
nitqꝫ ioram ſeira: ⁊ omnis exercit⁹ cū eo.
Et ſurrexit nocte: ꝑcuſſitqꝫ idumeos qui
eū circūdederant. ⁊ principes curruū. Po
pulus aūt fugit ī tabernacula ſua. Receſ-
ſit ergo edō ne eſſet ſub iuda: vſqꝫ ad diē
hanc. Tunc receſſit ⁊ lobna in tēpore illo.
Reliqua autem ſermonum ioram ⁊ vniuer-
ſa que fecit: nonne hec ſcripta ſūt in libro
verborum dierum regum iuda? Et dormi-
uit ioram cum patribus ſuis: ſepultuſqꝫ eſt
q cū eis in ciuitate dauid: ⁊ regnauit o-
chozias filius ei⁹ ꝓ eo. Anno duodecimo
ioram filij achab regis iſrahel: regnauit o-
chozias filius ioram regis iude. Viginti duo
rum annorum erat ochozias cum regnare
cepiſſet: ⁊ vno āno regnauit in hieruſalē
Nomen matris ei⁹ atalia filia amri regis
iſrahel: ⁊ ambulauit in vijs domus achab
⁊ fecit qđ malum eſt corā dño ſicut dom⁹
achab. Gener enī domus achab fuit Abijt
quoqꝫ cum ioram filio achab ad p̄liandū cō
tra aſahel regē ſirie in ramoth galaad: et
vulneraverunt ſiri ioram. Qui reuerſus eſt
vt curaretur in ieſrahel: quia vulneraueī
eū ſiri in ramoth p̄liātē ꝓtra aſahel regem
ſirie Porro ochozias filius ioram rex iuda
deſcendit inuiſere ioram filiū achab in ieſra
hel: qꝫ egrotabat ibi.

Capitulū. .IX.

Sd Heliſeus autem prophetes vocauit
vnum de filijs ꝓphetarꝫ. ⁊ ait illi.
Accinge lumbos tuos: ⁊ tolle len-
ticulam olei hanc in manu tua: ⁊ vade in
ramoth galaad. Cunqꝫ veneris illuc: vide-
bis iehu filium ioſaphat filij namſi. Et in
greſſus ſuſcitabis eum de medio fratrum
ſuorum et introduces in interius cubicu-
lum: tenenſqꝫ lenticulam olei fundes ſup
caput eius: ⁊ dices. Hec dicit dominus.
Unxi te regem ſuper iſrahel. Aperieſqꝫ o-
e ſtium ⁊ fugies: ⁊ non ibi ſubſiſtes Abijt
S ergo adoleſcēs puer prophete in ramoth

galaad: ⁊ ingressus ē illuc. Ecce aūt ꝓncipes exercitus sedebāt. Et ait. Verbū mihi ad te o princeps. Dixitq; iehu Ad quē ex oīb⁹ nobis? At ille dixit Ad te o princeps Et surrexit: ⁊ ingressus ē cubiculū. At ille fudit oleū sup caput ei⁹. Et ait. Hec dicit dñs de⁹ isrl'. Unxi te regē sup populum domini israhel: ⁊ ꝑcucies domū achab domini tui. Et vlciscar sanguinē seruoꝝ meoꝝ ꝓphetaꝝ. ⁊ sanguinē omniū seruorum dñi de manu iezabel. perdāq; omnē domū achab. Et interficiā de domo achab mīgē tē ad parietē: ⁊ clausū ⁊ nouissimū in isrl' Et dabo domū achab sīc domū hieroboā filij nabath: ⁊ sicut domū baasa filij achia Hiezabel q̄z comedēt canes ī agro iesrahel nec erit qui sepeliat eā. Aperuitq; ostium ⁊ fugit Iehu aūt ingressus ē ad seruos domini sui. Qui dixerūt ei. Recte ne sūt oīa Quid venit īsanus iste ad te? Qui ait eis Nostis hominē: ⁊ quid locutus sit. At illi rñderunt falsū est: sed magis narra nobis Qui ait eis . Hec ⁊ hec locutus est mihi. Et ait. Hec dicit dñs . Unxi te regē super israhel. Festinauerūt itaq; et vnusquisq; tollēs palliū suū posuerūt sub pedib⁹ eius in similitudinē tribunalis: ⁊ cecinerūt tuba atq; dixerūt. Regnabit iehu. Coniurauit ergo iehu filius iosaphat filij nāsi cōtra ioram. Porro ioram obsederat ramoth galaad. ipse ⁊ omnis israhel contra azahel regē sirie: ⁊ reuersus fuerat vt curaretur in iesrahel ꝓpter vulnera: quia pcusserant eū sirí preliātē ꝑtra azahel regē sirie. Dixitq; iehu. Si placet vobis nemo egrediat profugus de ciuitate: ne vadat ⁊ nunciet in iesrahel. Et ascēdit: ⁊ profectus ē ī iesrahel. Joram enī egrotabat ibi: ⁊ ochozias rex iuda descēderat ad visitādū ioram. Igit' speculator qui stabat sup turrīz iesrahel: vidit globū iehu venientis. Et ait. Video ego globum. Dixitq; ioram. Tolle currū: ⁊ mitte in occursū eoꝝ: ⁊ dicat vadens . Recte ne sunt omnia? Abijt q̄ qui ascēderat currū in occursum eius. Et ait. Hec dicit rex. Pacata sūt omnia? Dixitq; iehu. Quid tibi ⁊ paci? Transi ⁊ seq̄re me. Nūciauit q̄z speculator dicens. Venit nūcius ad eos: ⁊ nō reuertit'. Misit eciā currū equoꝝ secūdum: venitq; ad eos: ⁊ ait. Hec dicit rex. Nūquid pax tē? Et ait iehu. Quid tibi ⁊ paci? Trāsi ⁊ sequere me. Nūciauit aūt speculator dicēs. Venit vsq; ad eos: ⁊ nō reuertit'. Est aūt incessus quasi incessus iehu filij namsi. Preceps eī gradit'. Et ait ioram. Jūgite currū. Jūxeruntq; currū eius . Et egressus ē ioram rex israhel ⁊ ochozias rex iuda: singuli in curribus suis. Egressiq; sunt in occursū iehu. ⁊ inuenerūt eū in agro naboth iesrahelite. Cūq; vidisset ioram iehu: dixit. Pax est iehu? At ille rñdit. Que pax? Adhuc fornicacōes iezabel matris tue. ⁊ veneficia ei⁹ multa vigent. Conuertit autem ioram manū suaz ⁊ fugiens ait ad ochoziam. Insidie ochozia. Porro iehu tetendit arcum manu: et pcussit ioram inter scapulas. Et egressa est sagitta ꝑ coꝝ ei⁹: statimq; corruit ī curru suo. Dixitq; iehu. ad Badacher ducē Tolle pice eū in agro naboth iesrahelite. Memī enī quando ego ⁊ tu sedentes in curru sequebamur achab patrē huius: q̄ dñs on⁹ hoc leuauerit sup eum dicens. Si nō pro sanguine naboth. ⁊ pro sanguine filioꝝ eius quē vidi heri ait dñs: reddam tibi ī agro isto dicit dñs. Nunc ergo tolle ⁊ proice eū ī agro: iuxta ꝟbū domini. Ochozias aūt rex iuda videns hoc fugit per viā domꝰ horti: psecutusq; est eū iehu: ⁊ ait. Eciaz hūc percutite in curru suo. Et pcusserunt eū in ascēsu gaber: qui ē iuxta ieblaā Qui fugit in mageddo: ⁊ mortu⁹ ē ibi. Et īposuerūt eū serui eius sup currū suū ⁊ tulerunt in hierusalem: sepelierūtq; in sepulcro cum patribus suis in ciuitate dauid. Anno vndecimo ioraz filij achab regis israhel regnauit ochozias super iudā: venitq; iehu in iesrahel. Porro iezabel introitu eius audito depinxit oculos suos stibio. ⁊ ornauit caput suum: et respexit per fenestrā ingredientem iehu ꝑ portam : et ait. Nūquid pax potest esse zamri. qui interfecit dñm suum? Leuauitq; iehu faciē suaz ad fenestram ⁊ ait. Que est ista? Et inclinauerunt se ad eū duo vel tres eunuchi: ⁊ dixerunt. Hec est illa iezabel. At ille dixit eis. Precipitate eam deorsum. Et ꝑcipitauerūt eam Aspersusq; est sanguine paries ⁊ equorum vngule conculcauerunt eam. Cunq; introgressus esset vt comederet biberetq; ait. Ite et videte maledictā illam et sepelite eam: quia filia regis est. Cunq;

issent vt sepelirēt eā: nō inuenerēt nisi calvariā ⁊ pedes ⁊ sūmas manus. Reuersiq; nūciauerūt ei. Et ait iehu. Sermo dñi est: quē locut⁹ē p ꝓphetā suū hesiam thesbitē dicēs. In agro iesrahel ꝯmedent canes carnes iezabel Et erūt carnes iezabel sicē sterc⁹ sup faciē terre ī agro iesrahel: ita vt ꝓtere untes dicāt. Deccine ē illa iezabel:

Capitulū. X.

Kant aūt achab septuagīta filij ī samaria Scripsit ḡ iehu litteras: ⁊ misit in samariaz ad optimates ciuitatis ⁊ ad maiores natu ⁊ ad nutricios achab dicēs. Statim vt acceperitis litteras has qui habetis filios dñi vestri et curr⁹ ⁊ equos ⁊ ciuitates firmas ⁊ arma: eligite meliorē ⁊ eū qui vobis placuerit de filijs domini vestri. ⁊ eū ponite sup soliuz patris sui: ⁊ pugnate pro domo domī vestri. Timuerunt illi vehementer: ⁊ dixerūt Ecce duo reges non potuerunt stare corā eo: et quomodo nos valebimus resistere: Miserunt ergo ꝓpositi domus et prefecti ciuitatis ⁊ maiores natu et nutricij ad iehu dicentes. Serui tui sumus: quecūq; iusseris faciemus: nec ꝓstituemus nobis regem. Quecūq; tibi placēt fac. Rescripsit aūt eis litteras secundo dicens Si mei estis ⁊ obeditis mihi: tollite capita filiorum dñi vestri. ⁊ venite ad me hac eadem hora cras in iesrahel. Porro filij regis septuagīta viri apud optimates ciuitatis nutriebāt. Cūq; venissent littere ad eos: tulerūt filios regis ⁊ occiderunt septuaginta viros: ⁊ posuerunt capita eorum in cophinis et miserunt ad eum in iesrahel. Venit aūt nuncius ad eū: ⁊ indicauit ei dicēs Attulerūt capita filioꝝ regis. Qui rndit. Ponite ea ad duos aceruos iuxta introitum portæ vsq; mane Cūq; diluxisset egressus ē ⁊ stans dixit ad oēm populū. Justi estis. Si ego coniurauī ꝓtra dñm meū ⁊ interfeci eū: quis ꝓcussit oēs hos: Videte ḡ nūc quoniam nō cecidit de sermonib⁹ domī in terra qs locutus est dominus sup domuz achab: ⁊ dominus fecit quod locutus ē ī manu ꝓphe sui helie. Percussit igitur iehu omēs qui reliqui erant de domo achab in iesrahel. ⁊ vniuersos optimates eius ⁊ notos ⁊ sacerdotes: donec nō remanerēt ex eo reliquie. Et surrexit: ⁊ venit ī samariā

Cūq; venisset ad cameram pastoꝝ in via. inuenit fratres ochozie regis iuda. dixitq; ad eos. Qui nā estis vos: Qui rndērūt Fratres ochozie sumus: ⁊ descēdimus ad salutandos filios regis. et filios regine. Qui ait. Cōprehendite eos viuos. Quos cū cōprehendissent viuos: iugulauerūt eos in cisterna iuxta camerā quadragintaduos viros: ⁊ non reliquit ex eis quēq;. Cūq; abisset inde inuenit ionadab filiuz rechab in occursū sibi: ⁊ benedixit ei. Et ait iehu ad eum. Nūquid est coꝛ tuū rectum cū coꝛe meo sicut coꝛ meum cum coꝛde tuo: Et ait ionadab. Est. Si est inquit: da manū tuā. Qui dedit ei manū suā. At ille leuauit eū ad se in currum: dixitq; ad eū Veni mecum: ⁊ vide zelum meū p dño Et impositū in curru suo duxit in samariam. Et ꝓcussit omnes qui reliqui fuerāt de achab in samaria vsq; ad vnum: iuxta verbū domini quod locutus est p heliā. Cōgregauit ergo iehu omnē populū: ⁊ dixit ad eos Achab coluit baal parū: ego autē colā eū amplius. Nūc igit̄ omnes ꝓphetas baal: et vniuersos seruos ei⁹ ⁊ cūctos sacerdotes ipius vocate ad me. Nullus sit qui nō veniat. Sacrificiū enī grande est mihi baal Quicūq; defuerit nō viuet. Porro iehu faciebat hoc insidiose: vt disperderet cultoꝛes baal. Et dixit Sanctificate diem solēnem baal. Vocauitq; ⁊ misit in vniuersos terminos israhel: ⁊ venerunt cuncti serui baal. Non fuit residuus ne vnus quidem: qui nō veniret. Et īgressi sunt templū baal. Et repleta ē dom⁹ baal: a sūmo vsq; ad sūmum Dixitq; bijs qui ꝑant sup vestes Proferte vestimēta vniuersis seruis baal Et protulerunt eis vestes. Ingressusq; iehu et ionadab filius rechab templū baal: ait cultoꝛibus baal. Perquirite et videte: ne quis forte vobiscum sit de seruis dñi: ꝙ vt sint serui baal soli Ingressi sunt igitur vt facerēt victimas et olocausta. Iehu autem preparauerat sibi foris octoginta viros: et dixerat eis. Quicūq; fugerit de hominib⁹ bijs quos ego adduxero in manꝰ vīas: anima eius erit pro anima illi⁹ Factū ē aūt cū ꝓpletum esset olocaustū: ꝑcepit iehu militibus ⁊ ducibus suis. Ingredimī ⁊ ꝓcutite eos. Nullus euadat. ꝓcusserunt eos in ore gladij et proiecerunt.

milites et duces. Et ierũt in ciuitatẽ tẽpli baal ⁊ ptulerũt statuã de phano baal: et ꝓbusserũt ⁊ cõminuerunt eam. Destruxerũt quoq; edem baal: et fecerũt ꝑ ea latrinas vsq; in diẽ hanc. Deleuit itaq; iehu baal de isrł: veruntñ a pctis hieroboam filij nabath qui peccare fecit isrł non recessit: nec dereliquit vitulos aureos qui erãt in bethel ⁊ ĩ dan. Dixit aũt dñs ad iehu. Quia studiose egisti quod rectũ erat ⁊ placebat in oculis meis: ⁊ oĩa que erãt in corde meo fecisti ꝓ domũ achab: filij tui vsq; ad quartã generacõz sedebũt sup thronum isrł. Porro iehu ñ custodiuit vt ambularet ĩ lege dñi dei isrł. ĩ toto corde suo non ei recessit a pctis hieroboaz: qui peccare fecerat isrł. In diebus illis cepit dñs tedere super isrł. Percussitq; eos asahel in vniuersis finibꝫ israhel: a iordane ꝓ orientalẽ plagam. omnẽ terrã galaad. ⁊ gad et ruben et manasse. ab aroer que est sup torrentem arnon ⁊ galaad ⁊ basan. Reliq̃ aũt verboꝝ iehu et vniuersa que fecit et fortitudo eius: nonne hec scripta sunt in libro verboꝝ dieꝝ regum israhel? Et dormiuit iehu cum patribꝫ suis: sepelierũtq; eum in samaria: ⁊ regnauit ioachaz filiꝰ eius pro eo. Dies aũt quos regnauit iehu super israhel viginti et octo anni sunt in samaria.

¶ Capi. XI.

Athalia vero mater ochozie videns mortuũ filium suũ: surrexit ⁊ interfecit omne semen regiũ. Tollens aũt ioseba filia regis ioram. sororꝰ ochozie ioas filiũ ochozie. furata est eũ de medio filioꝝ regis qui interficiebant. et nutricẽ eiꝰ de triclinio ⁊ abscõdit eũ a facie atalie vt ñ interficeret: eratq; cũ ea sex ãnis clam ĩ domo dñi. Porro atalia regnauit sup terraz septez ãnis. Anno aũ septimo misit ioiada ⁊ assumẽs centuriones ⁊ milites ĩtroduxit ad se ĩ templũ dñi: pepigitq; cũ eis fedus. Et adiurãs eos ĩ domo dñi ondit eis filiũ regis: ⁊ ꝑcepit illis dicẽs. Iste ẽ ꝓmo quẽ facere debetis. Tercia ps vr̃m introeat sabbato: ⁊ obꝑuet excubias domꝰ regis. Tercia aũ ps sit ad portã seyr. ⁊ tercia ps sit ad portã que ẽ post habitaculũ scutariorum: et custodietis excubias domus messa. Due vero partes e vob omnes egredientes sabbato custodiãt excubias domꝰ dñi circa regẽ: ⁊ vallabitis eũ hñtes arma ĩ manibꝫ vestris. Si quis aũ ĩgressus fuerit septũ tẽpli: interficiaẽ. Eritisq; cũ rege introeunte ⁊ egrediente. Et fecerũt centuriones iuxta oĩa que ꝑceperat eis ioiada sacerdos. Et assumentes singuli viros suos qui ingrediebantur sabbatũ cũ hijs qui egrediebanẽ sabbato: venerũt ad ioiadam sacerdotẽ. Qui dedit eis hastas ⁊ arma regis dauid: que erãt in domo domini. Et stetерũt singuli habentes arma in manu sua a parte tẽpli dextra vsq; ad partẽ sinistrã altaris ⁊ edis. circũ regem. Produxitq; filium regis: ⁊ posuit super eum dyadema ⁊ testimonium. feceruntq; eũ regem ⁊ vnxerũt: ⁊ plaudẽtes manu dixerũt. Viuat rex. Audiuit atalia vocem populi currẽtis: ⁊ ingressa ad turbas in tẽplum domini. vidit regem stantẽ super tribunal iuxta morẽ. ⁊ cantores ⁊ turmas ꝑ eum. omnemq; populum terre letantẽ. ⁊ canentẽ tubis: ⁊ scidit vestimenta sua clamauitq;. Coniuratio. coniuratio. Precepit aũt ioiada cẽturionibꝫ qui erant super exercitũ: ⁊ ait eis. Educite eam extra septa tẽpli: ⁊ quicunq; eã secutus fuerit: feriatur gladio. Dixerat enim sacerdos: non occidatur in tẽplo domini. Imposuerunt ei manꝰ ⁊ impegerunt eam per viam introitus equi iuxta palacium: ⁊ interfecta est ibi. Pepigit ergo ioiada fedus inter deum ⁊ regẽ. ⁊ inter populum. vt esset populus dñi: ⁊ inter regem ⁊ populum. Ingressusq; est omnis populus terre templum baal. ⁊ destruxerunt aras eius: ⁊ imagines contriuerunt valide: mathã quoq; sacerdotem baal occiderunt coram altari. Et posuit sacerdos custodias in domo domini: tulitq; centuriones ⁊ chereti ⁊ phaleti legiones ⁊ omnẽ populũ terre: deduxeruntq; regem de domo domini. Et venerunt per viam porte scutariorꝫ in palacium: ⁊ sedit super thronum regum. Letatusq; est omnis populus terre: ⁊ ciuitas conquieuit. Atalia autem occisa est gladio in domo regis: septẽq; annorum erat ioas cum regnare cepisset.

¶ Capitulum. XII.

b Anno septimo iehu regnauit ioas Quadraginta annis regnauit in hierusalē: nomē matris ei⁹ sebia de bersabee. Fecitq; ioas rectum coram dño cunctis diebꝫ quibꝫ docuit eum ioiada sacerdos: veruntamen excelsa non abstulit. Adhuc enī populus immolabat et adolebat in excelsis incensuꝫ. Dixitq; ioas ad sacerdotes. Omnē pecuniā sanctoꝝ que illata fuerit in tēpluꝫ dñi a p̄tereuntibꝫ que offert̄ precio anīe ⁊ quā sponte ⁊ arbitrio cordis sui inferūt in tēpluꝫ dñi. accipiāt illā sacerdotes iuxta ordinē suū et instaurēt sartatecta dom⁹ si q̄d nec̄riū
q viderint instauratōne. Igit̄ vsq; ad vicesimūterciū annū regis ioas: nō instauraverūt sacerdotes sartatecta tēpli. Vocauitq; rex ioas ioiadā pontificē ⁊ sacerdotes: dicēs eis. Quare sartatecta ñ instauratis tēpli: Nolite g̃ amplius accipe pecuniā iuxta ordinē vr̄m: sed ad instaurationem tēpli reddite eā. Prohibitiq; sunt sacerdotes vlt̄ accipe pecuniā a pl̄o: et instaurare sartatecta domus. Et tulit ioiada pontifex gazophilaciū vnū. aperuitq; foramē desup: et posuit illud iuxta altare ad dextrā ingredientiū domū dñi: mittebantq; in eo sacerdotes qui custodiebant
T ostia omnē pecuniā que deferebat̄ ad tem
S d plum dñi. Cūq; viderēt nimiā pecuniam esse in gazophilacio. ascendebat scriba regis ⁊ pontifex. effundebātq; ⁊ nūerabant pecuniā que inueniebat̄ in domo dñi: et dabāt eā iuxta nūer̄ atq; mensurā in manu eoꝝ qui p̄erāt cemētarijs domus dñi. Qui īpendebāt eā in fabris lignoꝝ ⁊ in cemētarijs hijs qui opabant̄ in domo dñi: et sartatecta faciebāt ⁊ in hijs q̄ cedebant saxa. ⁊ vt emerēt ligna ⁊ lapides q̄ excidebant̄: ita vt impleret̄ instauratio domus dñi in vniuers q̄ indigebāt expēsa ad mu
c niendā domū. Verūtamē ñ fiebāt ex eadē pecūia ỹdrie tēpli dñi ⁊ fuscinule ⁊ thuribula ⁊ tube ⁊ oē vas aureū ⁊ argenteū: de pecunia q̄ inferebat̄ in tēplum dñi. Dijs enī qui faciebāt opus dabat̄: vt instaurare tēplum dñi. Et nō fiebat ratio hijs hominibꝫ qui accipiebant pecuniā vt distribuerēt eā artificibꝫ: sed ī fide ĕctabāt eā. Pecuniā vero p̄ delicto ⁊ pecuniā p̄ pc̄tis non inferebāt in tēplū dñi: qr̄ sacerdotuꝫ
F erat. Tunc ascendit asahel rex sirie ⁊ pugnabat ꝓtra geth: cepitq; eam. Et direxit faciē suā vt ascēderet in hierusalē. Quaꝝobrē tulit ioas rex iuda omīa sc̄tificata q̄ p̄secrauerat iosaphat ⁊ ioram ⁊ ochozias p̄es eius reges iuda: et q̄ ipse obtulerat: et vniuersum argentū qđ inueniri potuit in thesauris tēpli dñi. ī palacio regis: misitq; asahēli regi sirie ⁊ recessit ab hierusalē. Reliq̄ aūt sermonū ioas et vniuersa que fecit: nonne hec scripta sunt in libro verboꝝ dieꝝ regū iuda? Surrexerūt aūt serui ei⁹ ⁊ p̄iurauerūt inter se: pcusserūtq; ioas ī domo mello in descēsu sela. iozachar namq; fili⁹ semath ⁊ iozabath fili⁹ somer serui ei⁹ pcusserūt eū ⁊ mortuus est. Et sepelierunt eū cū p̄ribꝫ suis in ciuitate dauid: regnauitq; amasias filius eius p̄ eo.

¶ Capitulum. XIII.

g Anno vicesimotercō ioas fili⁹ ochozie regis iude. regnauit ioachaz filius iehu sup̄ isr̄l in samaria decem ⁊ septē annis et fecit malū corā dño. Secutusq; est peccata hieroboaz filij nabath qui peccare fecit isr̄l: ⁊ non declinauit ab eis. Iratusq; est furor dñi ꝓtra isr̄l. et tradidit eos in manu asahel regis sirie et in manu benadab filij asahel cūctis diebus. Deprecatus est autē ioachaz faciem domini: et audiuit eum dñs. Vidit enim angustiam israhel: qr̄ attriuerat eos rex sirie. Et dedit dñs saluatorē israheli ⁊ liberat⁹ est de manu regis sirie: habitaueritq; filij isr̄l in tabnacul̄ suis. sicut heri et nudiusterci⁹. Verūtamē nō recesserūt a peccatis domus hieroboaz qui peccare fecit isr̄l: sed in ipsis ambulauerūt. Siquidem
h et lucus p̄mansit in samaria. et non sunt derelicti ioachaz de populo nisi quinq̄ginta equites: ⁊ decē currus ⁊ decē milia peditū: interfecerat enī eos rex sirie: ⁊ redegerat quasi puluerē in tritura aree. Reliq̄ aūt sermonū ioachaz ⁊ vniuersa q̄ fecit et fortitudo eius: Nonne hec scripta sunt in libro sermonum dierum regum israhel? Dormiuitq; ioachaz cum patribꝫ suis: et sepelierunt eum in samaria: regnauitq; ioas filius eius p̄ eo. Anno triceſimoseptimo ioas regis iuda regnauit ioas filius ioachaz sup̄ isr̄l in samaria sedecim

annis: ⁊ fecit quod malum est in ꝓspectu dñi. Non declinauit ab omnib⁹ peccatis hieroboam filij nabath qui peccare fecit israhel: sed in ipsis ambulauit. Reliq̃ aũt sermonũ ioas ⁊ vniuersa que fecit: ⁊ fortitudo ei⁹ quõ pugnauerit ꝓtra amasiaz regem iuda. nonne hec scripta sunt in libro sermonũ dier⁹ regũ israhel? Et dormiuit ioas cũ ꝑib⁹ suis: hieroboã aũt sedit sup soliũ eius. Porro ioas sepultus est in samaria cũ regib⁹ israhel. Heliseus autẽ egrotabat infirmitate qua ⁊ mortuus est. Descenditq; ad eũ ioas rex israhel. ⁊ flebat coꝝ eo: dicebatq; ꝑ mi. ꝑ mi: curr⁹ israh' ⁊ auriga ei⁹. Et ait illi heliseus. Affer arcũ ⁊ sagittas. Cũq; attulisset ad eũ arcum ⁊ sagittas: dixit ad regẽ israh'. Pone manũ tuã sup arcũ. Et cum posuisset ille manũ suaz: supposuit heliseus man⁹ suas manib⁹ regis: et ait. Aperi fenestrã orientalẽ. Cũq; aperuisset. dixit heliseus. Jace sagittã. Et iecit. Et ait heliseus. Sagitta salutis dñi: ⁊ sagitta salutis ꝓtra siriam. Percuciesq; siriã ĩ aphec: donec ꝓsumas eã. Et ait. Tolle sagittas. Qui cũ tulisset. Rursum dixit ei. Percute iaculo terraz. Et cũ ꝑcussisz trib⁹ vicib⁹ ⁊ stetisset: iratus est vir dei ꝓtra eũ: ⁊ ait. Si ꝑcussisses quinq̃es aut sexies siue septies: ꝑcussisses siriã vsq; ad ꝓsũmationẽ. Nunc aũt trib⁹ vicib⁹ ꝑcucies eã. Mortuus est ḡ heliseus et sepelierũt eum. Latrũculi aũt de moab venerũt in terrã in ipso anno. Quidã aũt sepeliẽtes hominẽ viderunt latrũculos: ⁊ proiecerunt cadauer in sepulcro helisei. Qd cũ tetigisset ossa helisei reuixit homo ⁊ stetit sup pedes suos. Igit̃ asahel rex sirie afflixit israh': cunctis diebꝫ ioachaz. Et misertus est dñs eor: ⁊ reuersus ẽ ad eos ꝓpter pactum suum quod habebat cuz abraham ⁊ ysaac ⁊ iacob: ⁊ noluit dispdere eos neq; proicere penit⁹ vsq; in ꝓsens tẽpus. Mortuus est autẽ asahel rex sirie: ⁊ regnauit benadab filius ei⁹ ꝓ eo. Porro ioas filius ioacham tulit vrbes de manu benadab filij asahel quas tulerat ꝺ manu ioachaz patris sui: iure prelij. Tribus vicib⁹ percussit eum ioas: ⁊ reddidit ciuitates israhel.

Capitulum XIIII.

In ãno secũdo ioas filij ioachã regis israh': regnauit amasias fili⁹ ioas regis iuda. vigintiquinq; annor erat cũ regnare cepisset: viginti aũt ⁊ nouem annis regnauit in hierusalẽ. Nomen mr̃is eius ioaden de hierusalẽ. Et fecit rectũ corã dño: veruntamẽ non vt dauid ꝓ ei⁹. Juxta oĩa q̃ fecit ioas ꝓ su⁹ fecit: nisi hoc tantũ q̃ excelsa nõ abstulit. Adhuc enim populus adolebat et immolabat incensum in excelsis. Cumq; obtinuisset regnum percussit seruos suos qui interfecerant regẽ ꝓrem suũ: filios aũt eorum qui occiderãt nõ occidit: iuxta qꝺ scriptũ est ĩ libro legis moysi sicut ꝓcepit dñs dicẽs. Non morient̃ ꝓres ꝓ filijs neq; filij ꝓ ꝑib⁹: sed vnusquisq; ĩ peccato suo morietur. Ipe ꝑcussit edom in valle salinar de cẽ milia: ⁊ apprehẽdit petrã in ꝓlio: vocauitq; nomẽ ei⁹ iezechel vsq; in ꝑsentez diẽ. Tunc misit amasias nũcios ad ioas filiũ ioachaz filij iehu regis israh' dicẽs. Veni ⁊ videamus nos. Remisitq; ioas rex israh' ad amasiã regẽ iuda dicẽs. Carduus libani misit ad cedr⁹ q̃ est in libano dicẽs. Da filiã tuã filio meo vxorẽ. Trãsierũtq; bestie saltus q̃ sũt in libano: ⁊ ꝓculcauerũt cardũ. ꝑcuciens inualuisti sup edom: ⁊ sublevauit te cor tuũ. Contẽtus esto hodie gloria: ⁊ sedẽ in domo tua. Quare prouocas malũ: vt cadas tu ⁊ iudas tecũ? Et nõ acquieuit amasias. Ascenditq; ioas rex israh' ⁊ viderũt se ipse ⁊ amasias rex iuda in bethsames opidꝫ iude. Percussusq; est iuda coꝝ israh': ⁊ fugerunt vnusquisq; in tabernacula sua. Amasiã vero regẽ iuda filiuz ioas filij ozochie cepit ioas rex israhel in bethsames: ⁊ adduxit eum in hierusalem Et interrupit murum hierusalem a porta effraim vsq; ad portam anguli. quadrĩgentis cubitis. Tulitq; omne aurum et argentum ⁊ vniuersa vasa que inuẽta sũt in domo dñi ⁊ in thesauris regis ⁊ obsides: ⁊ reuersus est in samariam. Reliqua autem verbor ioas que fecit ⁊ fortitudo ei⁹ qua pugnauit ꝓtra amasiam regẽ iuda. nonne hec scripta sunt in libro sermonum dier⁹ regũ israh'? Dormiuitq; ioas cuz ꝑib⁹ suis ⁊ sepultus est in samaria cũ regib⁹ israhel: et regnauit hieroboã fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. Vixit aũt amasias fili⁹ ioas rex iuda

Postq̃ mortu⁹ est ioas filius ioachaz regis ísrl'. vigītiq́nq; ānis. Reliq̃ aũt sermonuz amasie: nõne hec scp̃ta sũt ī libro sermonũ dieꝝ rgũ iuda? Factaq; ē ꝓ eũ ꝓiuratio in hierusalē: at ille fugit in lachis. Miserũtq; post eũ in lachis et interfecerũt eũ ibi ⁊ asportauerũt in equis: sepultusq; est in hierusalē cum ꝑib⁹ suis in ciuitate dauid. Tulit autem vniuersus ꝑplus iude azariã annos natũ sedecim: ⁊ ꝓstituerũt eum regem pro ꝑe eius amasia. Ipse edificauit ahilam. ⁊ restituit eam iude postq̃ dormiuit rex cum ꝑib⁹ suis. Anno quintodecimo amasie filij ioas regis iuda regnauit hieroboaz filius ioas regis ísrl'in samaria quadraginta ⁊ vno anno: ⁊ fecit qđ malũ est cora dño. Non recessit ab oĩb⁹ peccatis hieroboaz filij nabath qui peccare fecit ísrl'. Ipse restituit termios ísrl' ab ītroitu emath vsq; ad mare solitudinis: iuxta ꝑmonẽ dñi dei ísrl' quẽ locutus est p seruũ suũ ionaz filiũ amathi ꝓphãm: qui erat de geth q̃ est in ophir. Vidit enī dñs afflictionẽ ísrl'amarã nimis: ⁊ q̃ ꝓsumpti eẽnt vsq; ad clausos carceris ⁊ extremos et nõ esset qui auxiliaret ísrl'. Nec locut⁹ est dñs vt deleret nomẽ ísrl'de sub celo sed saluauit eos in manu hieroboam filij ioas. Reliq̃ aũt sermonuz hieroboaz ⁊ vniuersa q̃ fecit: ⁊ fortitudo eius q̃ preliatus est ⁊ quõ restituit damascũ et emath iude in ísrl': nonne hec scripta sunt in libro sermonũ dieꝝ regũ ísrl'? Dormiuitq; hieroboaz cũ ꝑib⁹ suis regib⁹ ísrl': et regnauit zacharias filius eius pro eo.

Capitulum. XV.

Anno vicesimoseptimo hieroboaz regis ísrahel regnauit azarias filius amasie regis iuda. Sedecim annoꝝ erat cũ regnare cepisset: ⁊ quinq̃gintaduob⁹ annis regnauit in hierusalē. Nomen matris eius iecelia de hierusalez. Fecitq; qđ erat placitum cora dño: iuxta oĩa que fecit amasias ꝑ eius: veruntamẽ excelsa non est demolit⁹. Adhuc ꝓplus sacrificabat ⁊ adolebat incensũ in excelsis. Percussit autẽ dñs regem: ⁊ fuit leprosus vsq; in diẽ mortis sue ⁊ habitabat ī domo libera seorsum. Ioathan vero filius regis gubnabat palaciũ ⁊ iudicabat ꝓplm terre.

Reliqua autẽ sermonũ azarie ⁊ vniuersa que fecit: nonne hec scripta sunt in libro verboꝝ dieꝝ regũ iuda? Et dormiuit azarias cũ ꝑib⁹ suis: sepelierũtq; eũ cũ maioribus suis in ciuitate dauid: ⁊ regnauit ioathan filius eius pro eo. Anno tricesimo octauo azarie regis iude regnauit zacharias filius hieroboaz sup ísrl'in samaria sex mensib⁹: ⁊ fecit qđ malũ est cora dño: sicut fecerãt ꝑres eius. Non recessit a peccatis hieroboaz filij nabath: qui peccare fecit ísrl'. Cõiurauit aũt ꝓtra eũ sellũ filiꝰ iabes ꝑcussitq; eũ palã ⁊ interfecit: regnauitq; ꝓ eo. Reliqua aũt verboꝝ zacharie: nonne hec scripta sũt in libro sermonũ dierũ regũ ísrl'? Iste est sermo dñi quẽ locutus est ad iehu dicẽs. Filij tui vsq; ad q̃rtam generationẽ. sedebũt decẽ sup thronũ ísrl'. Factũq; est ita. Sellũ filius iabes regnauit tricesimonono anno azarie regis iude. Regnauit aũt vno mẽse in samaria Et ascẽdit manaben filius gaddi de thersa. venitq; samariã: ⁊ ꝑcussit sellũ filiũ iabes in samaria ⁊ interfecit eũ: regq̃uitq; ꝓ eo. Reliq̃ aũt verboꝝ sellũ ⁊ ꝓiuratio eiꝰ ꝓ quã tetẽdit insidias: nõne hec scp̃ta sũt ī libro sermonũ dierũ regũ ísrl'? Tũc percussit manaben thapsã et oẽs qui erãt in ea: ⁊ termios eiꝰ de thersa. Noluerant enī aperire ei. Et interfecit oẽs pregnãtes eiꝰ: et scidit eas. Anno tricesimonono azarie regis iude regq̃uit manaben filiꝰ gaddi sup ísrl'decẽ annis ī samaria: fecitq; qđ erat malũ cora dño. Non recessit a pctis hieroboaz filij nabath q̃ peccare fecit ísrl': cunctis diebꝰ eiꝰ. Veniebat phul rex assiriozꝝ in thersa: ⁊ dabat manaben phul mille talẽta argẽti: vt eẽt ei in auxiliũ ⁊ firmaret regnũ eiꝰ. Induxitq; manaben argentuz sup ísrl'cũctis potẽtib⁹ ⁊ diuitib⁹ vt daret regi assiriozꝝ q̃nq̃ginta siclos argẽti p sing̃los ānos. Reuersusq; est rex assiriozꝝ et nõ est morat⁹ ī thersa. Reliq̃ aũt ꝑmonuz manaben ⁊ vniuersa q̃ fecit: nõne hec scripta sunt ī libro ꝑmonũ dieꝝ regũ ísrl'? Et dormiuit manaben cũ ꝑib⁹ suis. regq̃uitq; phaceia filiꝰ eius ꝓ eo. Anno q̃nq̃gesimo azarie regis iude regq̃uit phaceia filiꝰ manaben sup ísrl'in samaria biennio ⁊ fecit qđ erat malũ cora dño. Nõ recessit a peccatis hieroboaz filij nabath q̃ peccare fecit

ıſrl'. Cõiurauit aũt aduerſus eũ phacee fi
li⁹ romelie dux ei⁹. et pcuſſit eũ in ſama-
ria ī turre dom⁹ regie iuxta argob et iu-
xta ariph. ⁊ cũ eo q̃nq̃gĩta viros de filijs
galaadititax ⁊ interfecit eũ: regnauitq3
pro eo. Reliqua autẽ ſermonum phacele
et vniuerſa que fecit: nonne hec ſcripta
ſunt in libro ſermonum dierum regum
c ıſrahel. Anno quinquageſimoſecundo a-
zarie regis iude regnauit phacee filius
romelie ſuper ıſrahel in ſamaria viginti
annis: ⁊ fecit quod erat malum coram do
mino. Non receſſit a peccatis hieroboã
filij nabath qui peccare fecit ıſrahel. In
dieb⁹ phacee regis ıſrahel venit thęglat
phalaſſar rex aſſur. ⁊ cepit abiõ: ⁊ abel
domum maacha ⁊ ianoe ⁊ cedes ⁊ aſor et
galaad ⁊ galileam et vniuerſam terram
neptalim: ⁊ trãſtulit eos in aſſirios. Con-
iurauit autẽ ⁊ tetẽdit inſidias oſee filius
hela contra phacee filium romelie: ⁊ per-
cuſſit eum ⁊ interfecit. regnauitq3 pro eo
viceſimo anno ioathã filij ozie. Reliqua
aũt ſermonũ phacee ⁊ vniuerſa que fecit.
f Nonne hec ſcripta ſunt in libro ſermonũ
dierum regum ıſrahel. Anno ſecundo
phacee filij romelie regis ıſrahel: regna-
uit ioathã filius ozie regis iuda. Viginti
quinq3 annorum erat cum regnare ce-
piſſet: et ſedecim annis regnauit in hieru
ſalem. Nomen matris eius hieruſa: filia
zadoch. Fecitq3 quod erat placitum corã
domino. Juxta omnia que fecit ozias pa-
ter ſuus operatus eſt. veruntamen excel-
ſa non abſtulit. Adhuc populus immola
bat et adolebat incenſum in excelſis. Ipſe
edificauit portam domus domini ſubli-
miſſimam. Reliqua autẽ ſermonum ioa-
thã et vniuerſa que fecit: nonne hec ſcri-
pta ſunt in libro verborum dierum regũ
iuda? In diebus illis cepit dominus mitte-
re in iudam raſin regem ſirie: et phacee
filium romelie. Et dormiuit ioathã cum
patribus ſuis: ſepultuſq3 eſt cum eis in ciui
tate dauid patris ſui: ⁊ regnauit achas
filius eius pro eo.

Capitulum. .XVI.

Anno decimoſeptimo phacee filij
romelie. regnauit achaz filiꝰ ioathaz
regis iuda. Viginti ānox erat ach
az cũ regnare cepiſſet. ⁊ ſedecim ānis re-
gnauit in hieruſalẽ. Non fecit qđ erat pla
citũ in ꝓſpectu dñi dei ſui ſicut dauid pr̃
eius: ſed ābulauit in via regũ ıſrl'. Inſup
⁊ filiũ ſuũ ꝓſecuit trãſferẽs per ignẽ ſm
ydola gentiũ: q̃ diſſipauit dñs corã filijs
ıſrl'. Immolabat q̃z victimas et adolebat
incenſũ in excelſ ⁊ ī collibꝰ ⁊ ſub oī ligno
frõdoſo. Tũc aſcẽdit raſin rex ſirie: ⁊ pha
cee filiꝰ romelie rex ıſrl' ad pliandũ in hi-
eruſalẽ. Cũq3 obſiderẽt achaz: ñ valuerũt
Ph ſupare eum. In tpe illo reſtituit raſin rex
ſirie haylan ſirie: ⁊ eiecit iudeos ꝺ hayla.
Et ydumei ⁊ ſiri venerũt ī haylã ⁊ habita-
uerũt ibi vſq3 in diẽ hãc. Miſit aũ achaz
nuncios ad thęglat phalaſſar regẽ aſſirio-
rux dicẽs. Seruꝰ tuꝰ ⁊ filius tuꝰ ego ſum.
Aſcẽde ⁊ ſaluũ me fac de manu regis ſirie
⁊ de manu regis ıſrl' q̃ ꝓſurrexerũt aduerſũ
me. ⁊ cũ collegiſſet argẽtũ ⁊ aurux qđ inue-
niri potuit ī domo dñi ⁊ ī theſauris regis
miſit regi aſſiriorux mũera q̃ ⁊ acq̃euit vo-
lũtati eiꝰ. Aſcẽdit aũ rex aſſiriorux ī dama-
ſcũ ⁊ vaſtauit eã ⁊ trnſtulit hĩtatores eius
pſl cyrenen. raſin aũ ītерfecit. Perrexitq3 rex
achaz ī occurſũ thęglat phalaſſar rgi aſſi
riorux ī damaſcũ. Cũq3 vidiſſz altare dama
ſci: miſit rex achaz ad vriã ſacerdotẽ exẽ
plar eiꝰ et ſimilitudinẽ iuxta oẽ opꝰ eiꝰ.
Extruxitq3 vrias ſacerdos altare. Juxta
oĩa q̃ precepat rex achaz de damaſco: ita
fecit ſacerdos vrias donec veĩrz rex achaz
de damaſco. Cũq3 veniſſet rex de damaſco
vidit altare ⁊ venerat⁹ eſt illđ: aſcẽditq3
et ĩmolauit olocauſta ⁊ ſacrificiũ ſuũ: et
libauit libamĩa ⁊ fudit ſãguinẽ pacifico-
rũ q̃ obtulerat ſup altare. Porro altare
ereũ qđ erat corã dño trãſtulit de facie tẽ-
pli ⁊ ꝺ loco altaris ⁊ de loco tẽpli dñi: po
ſuitq3 illđ ex latere altaris ad aquilonẽ.
b Precepit q̃z rex achaz vrie ſacerdoti di-
cẽs. Sup altare maiꝰ offer olocauſtũ ma
tutinũ ⁊ ſacrificiũ veſptinũ ⁊ olocauſtuz
regis ⁊ ſacrificiũ eiꝰ ⁊ olocauſtũ vniuerſi
pli terre ⁊ ſacrificia eox ⁊ libamĩa eox:
⁊ oẽm ſãguinẽ olocauſti ⁊ vniuerſũ ſãgui
nẽ victie ſup illđ effundes. Altare vo ereũ
erit paratũ ad volũtatẽ meaz. Fecit igiẽ
vrias ſacerdos iuxta oĩa q̃ pcepat rex ach
az. Tulit aũ rex achaz celatas baſes ⁊ lu-
terẽ q̃ erat deſup ⁊ mare depoſuit de bobꝰ

ereis qui sustentabant illud et posuit sup pauimentū stratuz lapidē. Musach quoq sabbati qđ edificauerat in tēplo ꝙ ingressū regis exterius ꝓuertit in tēplum domini. propter regem assiriox. Reliqua autē verbox achaz et omnia que fecit: nonne hec scpta sunt ī libro sermonum dierum regū iuda: ¶ dormiuitq achaz cuz patribo suis et sepultus est cum eis in ciuitate dauid: et regnauit ezechias filius eius pro eo.

Capitulum. XVII.

¶ Anno duodecimo achaz regis iuda regnauit ozee filiꝰ bela in samaria super israhel nouem annis: fecitq malum coram domino: sed nō sicut reges israhel qui ante eum fuerunt. Contra hunc ascendit salmanasar rex assiriox et factus est ei osee seruus: reddebatq illi tributa. Cumq deprehēdisset rex assiriox osee q rebellare nitens misisset nūcios ad sua regem egipti. ne prestaret tributa regi assiriox: sicut singulis ānis solitus erat: obsedit eum ꝙ vinctū misit in carcerē: peruagatusq est omnē terrā: et ascentēs samariam obsedit eam trib⁹ annis. Anno autē nono osee cepit rex assiriox samariā: et transtulit israhel in assirios: posuitq eos ī haylā ꝙ in abor iuxta fluuiū gozan in ciuitatibo medox. ¶ Factū est enī cū peccassent filij israł dño deo suo: qui eduxerat eos de terra egipti de manu pharaōis regis egipti: coluerūtq deos alienos: et ambulauerūt iuxta ritū gentiū quas ꝓsumpserat dñs ī ꝓspectu filox israł. et regū israł: qz fil'r fecerāt. Et irritauerūt filij israł verbis ñ rectis dñm deū suū: ꝙ edificauerūt sibi excelsa in cūctis vrbibo suis a turre custodū vsq ad ciuitatē munitā. ¶ Feceruntq sibi statuas et lucos in omni colle sublimi: ꝙ subter omne lignū nemorosum: et adolebāt ibi incēsum sup aras in morē gentiū quas trānstulerat dñs a facie eox. ¶ Feceruntq verba pessima irritātes dñm: et coluerūt īmūdicias de quibo precepit eis dñs ne facerēt verbū hoc. ¶ Et testificat⁹ est dñs in israł ꝙ in iuda p manuz oīm ꝓphax ꝙ vidētiū dicēs. Reuertimini a vijs vīis pessimis: ꝙ custodite precepta mea ꝙ ceremonias: iuxta omnē legē quaz pcepi pribo vīis: ꝙ sicut misi ad vos in manu seruox meox ꝓphax. Qui ñ audierūt: sed indurauerunt ceruicē suam iuxta ceruicē pm suox qui noluerūt obedire dño deo suo. Et abiecerūt legitima eius: et pactum quod pepigit cum patribo eorum et testificationes quibo cōtestatus est eos. secutiq sunt vanitates et vane egerunt: et secuti sunt gentes que erant per circuitum eox super quibo preceperat dñs eis: vt nō facerēt sicut ꝙ ille faciebāt. ¶ Et dereliqrunt oīa precepta dñi dei sui: fecerūtq sibi ꝓflatiles duos vitulos et lucos: ꝙ adorauerūt vniuersā milicīā celi. Seruierūtq baal et ꝓsecuerūt filios suos ꝙ filias suas p ignē. Et diuinationi inseruiebāt et augurijs: ꝙ trāditerūt se vt facerēt malū coram dño ꝙ irritarēt eū. ¶ Iratusq est dñs vehementer israł: ꝙ abstulit eos a ꝓspectu suo: et ñ remānsit nisi trib⁹ iuda tantūmodo. Sed nec ipe iuda custodiuit mādata dñi dei sui: veruntñ ambulauit ī erroribo israł quos opatus fuerat. Proiecitq dñs omne semē israł ꝙ afflixit eos ꝙ trādidit eos in manu diripientiū: donec ꝓiceret eos a facie sua: ex eo iam tpe q̄ scissus est israł a domo dauid: ꝙ ꝓstituerūt sibi regē hierobaz filiū nabath. Sepauit enī hieroboā israł a dño et peccare eos fecit pcm magnū. Et ambulauerūt filij israł in vniuerꝰ pctis hieroboaz q̄ fecerat: ꝙ ñ recesserūt ab eis vsq̄ dñs aufferret israł a facie sua: sicut locut⁹ fuerat in manu oīm seruox suox ꝓphax. ¶ Trānslatusq est israł de terra sua in assirios vsq in diē hanc. Adduxit aūt rex assiriox de babilone et de cūtha ꝙ de haith ꝙ de emath ꝙ de sepharuaim: ꝙ collocauit eos ī ciuitatibo samarie p filijs israł. Qui posse dērūt samariā ꝙ habitauerūt in vrbibo eius. Cumq ibi habitare cepissent ñ timebant dñm ꝙ īmisit eis dñs leones q̄ interficiebāt eos. Nunciatūq est regi assiriox ꝙ dictū. Gētes q̄s trānstulisti ꝙ hītare fecisti ī ciuitatibo samarie ignorant legitima dei terre: et immisit ī eos dñs leones ꝙ ecce interficiūt eos: eoq ignorent ritum dei terre. Precepit aūt rex assiriox dicēs. Ducite illuc vnū ð sacerdotibo q̄s inde captiuos adduxistis: vt vadat ꝙ hītet cū eis ꝙ doceat eos legitima dei terre. Igr cū veisset vn⁹ ð sacerdotibo hijs q̄ captiui ducti fuerāt de samaria hītauit ī bethel ꝙ docebat eos quō colerēt dñm. Et vnaqq gens fabricata est deū suū.

Posuerũtq; eos in fanis excelſ q̃ fecerãt
ſamaritæ gens ⁊ gens ĩ vrbib⁹ ſuis:in qb⁹
habitabãt.viri enĩ babilonij feceſt ſochot
benoth.viri aũ cuthæni feceſt nergel ⁊ vi
b ri de emath feceſt aſuna. Porro euei fece⁊
rũt nebaaz ⁊ tarchaz:hij aũt qui erant de
ſefaruaim ꝓburebant filios ſuos igni ad
ramelech ⁊ anamelech dijs ſefaruaim: et
nihilomin⁹ colebãt dñm. Feceſt aũt ſibi
ꝺ nouiſſimis ſacerdotes excelſoꝝ ⁊ pone⁊
bãt eos ĩ fanis ſublimib⁹. Et cũ dñm cole⁊
rent:dijs q̃z ſuis ſeruiebãt iuxta ꝓſuetu⁊
dinẽ gentiũ de q̃b⁹ tnſlati fuerãt ſamariã
Vſq; in pñtem diẽ morẽ ſequũt antiquũ.
Non timent dñm:neq; cuſtodiũt ceremo⁊
nias ei⁹ atq; iudicia ⁊ legẽ ⁊ mandatũ qꝺ
p̃cepat dñs filijs iacob quẽ ꝓgmĩauit iſrl
⁊ pcuſſerat cũ eis pactũ ⁊ mãdauerat eis
dicẽs. Nolite timere deos alienos ⁊ ñ ado⁊
retis eos neq; colatis eos ⁊ ñ immoletis
eis:ſed dñm deũ vĩm q̃ eduxit vos ꝺ terra
egipti ĩ fortitudĩe magñ ⁊ in brachio extẽ⁊
to.ipſũ timete ⁊ illũ adorate:⁊ ipi immo⁊
late. Ceremonias q̃z ⁊ iudicia ⁊ legẽ ⁊ mã
datuz qꝺ ſcpſit vob⁹ cuſtodite vt faciatis
cũctis diebꝫ ⁊ ñ timeatis deos alienos. Et
pactũ qꝺ pcuſſit vobiſcũ nolite obliuiſci:
nec colatis deos alienos ſed dñm deũ vĩm
timete ⁊ ipſe eruet vos de manu oĩm ini⁊
micoꝝ vr̃oꝝ. Illi vero ñ audierũt:ſed iu⁊
xta ꝓſuetudinẽ ſuã priſtinã perpetrabãt.
Fuerũt igiſ gẽtes iſte timẽtes quidẽ dñm
ſed nihilomin⁹ ⁊ ydol ſuis ſeruiẽtes. Naz
filij eoꝝ ⁊ nepotes ſicut fecerunt pres ſui
ita faciũt vſq; in pñtem diem.

Capitulum XVIII.

Anno tercio oſee filij bela r̃gis iſrl
regnauit ezechias fili⁹ achaz regis
iuda. Vigintiquinq; annoꝝ erat
cum regnare cepiſſet ⁊ vigĩtinouẽ annis
regnauit in hieruſalẽ. Nomen matris ei⁹
abiſa filia zacharie. Fecitq; qꝺ erat bonũ
coꝛã dño:iuxta oĩa q̃ fecerat dauid p̃ ei⁹
Ipſe diſſipauit excelſa ⁊ ꝓtriuit ſtatuas.
⁊ ſuccidit lucos:ꝓfregitq; ſerpentẽ ereuz
quẽ fecerat moyſes. Siquidẽ vſq; ad illud
tẽpus filij iſrahel adolebant ei incenſum.
Vocauitq; nomẽ ei⁹ nohestan. Et in dño
deo iſrl ſperauit. Itaq; poſt eũ ñ fuit ſili⁹
ei de cunctis regib⁹ iuda: ſed neq; in hijs
qui ante eũ fuerũt:⁊ adheſit dño ⁊ nõ re⁊
ceſſit a veſtigijs eius:fecitq; mãdata eius
que p̃ceperat dñs moyſi vnde et erat dñs
cum eo:⁊ in cũctis ad que ꝓcedebat ſa⁊
piẽter ſe agebat. Rebellauit q̃z ꝓtra regẽ
aſſirioꝝ ⁊ non ſeruiuit ei. Ipſe percuſſit
philiſteos vſq; ad gazam.⁊ omnes termi⁊
b nos eoꝝ:a turre cuſtodũ vſq; ad ciuitatẽ
munitaz. Anno quarto regis ezechie qui
erat annus ſeptimus oſer filij hela regis
iſrahel :aſcendit ſalmanaſar rex aſſirioꝝ
ſamariam ⁊ oppugnauit eam ⁊ cepit. Naz
poſt annos tres anno ſexto ezechie.id eſt
nono anno oſee regis iſrahel capta eſt ſa⁊
maria ⁊ tranſtulit rex aſſirioꝝ iſrahel in
aſſirios.collocauitq; eos ĩ hayla ⁊ ĩ abor.
fluuij gozan in ciuitatib⁹ medoꝝ:qꝛ ñ au
dieſt vocẽ dñi dei ſui. ſed prætergreſſi ſũt
pactũ eius. Omnia que p̃ceperat moyſes
ſeruus dñi non audierunt neq; fecerunt.
Anno quartodecimo regis ezechie aſcen⁊
dit ſẽnacharib rex aſſirioꝝ ad vniuerſas
ciuitates iuda munitas ⁊ cepit eas. Tunc
miſit ezechias rex iuda nuncios ad regẽ
aſſirioꝝ in lachis dicẽs. Peccaui. Recede
a me:⁊ omne qꝺ impoſueris mihi feram.
Sc Indixit itaq; rex aſſirioꝝ ezechie regi iu
de trecẽta talẽta argẽti ⁊ triginta talẽta
auri. Dedit q̃z ezechias omne argentũ qꝺ
repertũ fuerat ĩ domo dñi ⁊ in theſauris
regis. In tpe illo ꝓfregit ezechias valuas
tẽpli dñi ⁊ lamĩas auri quas ipe affixerat
et dedit eas regi aſſirioꝝ. Miſit autez rex
aſſirioꝝ thartan ⁊ rapſaris ⁊ rapſacem de
lachis ad regẽ ezechiã cum manu valida
hieruſalẽ. Qui cũ aſcendiſſent venerũt hie⁊
ruſalẽ ⁊ ſteterũt iuxta aqueductũ piſcine
ſuperioris que eſt in via agri fullonis:vo
cauerũtq; regẽ. Egreſſus eſt aũt ad eos e⁊
liachim filius elchie prepoſitus domus et
ſobna ſcriba ⁊ ioache fili⁹ aſaph a comẽ⁊
d tarijs. Dixitq; ad eos rapſaces. Loquimĩ
ezechie. Hec dicit rex magnus:rex aſſiri⁊
oꝝ. Que ẽ iſta fiducia qua niteris? Forſ
itan iniſti ꝓſilium:vt prepares te ad pre⁊
liuz. In quo ꝓfidis:vt audeas rebellare?
An ſperes in baculo arundineo atq; con
fracto egipto? Super quem ſi incubuerit
homo ꝓminutus ingredieſ manũ eius:⁊

perforabit eam. Sic est pharao rex egipti
e omnib qui ꝓfidunt in se. Quō si dixeritis
mihi ī dño deo nr̄o habem⁹ fiduciā: nōne
iste est cui⁹ abstulit ezechias excelsa ⁊ alta
ria: et precepit iude ⁊ hierl'm ante altare
hoc adorabitis in hierusalē? Nunc igitur
trāsite ad dñm meū regem assiriox: ⁊ da
bo vob duo milia equox: et videte an hīe
valeatis ascensores eox. Et quō potestis
resistere ante vnū satrapam de seruis dñi
mei minimis? An fiduciā habes in egipto
propter curr⁹ ⁊ equites? Nūquid sine dñi
volūtate ascēdi ad locū istū: vt demolirer
eum? Dñs dixit mihi. Ascende in terrā hāc
S T f et demolire eā. Dixerūt aūt eliachim fili⁹
elche ⁊ sobna scriba ⁊ ioache rapsaci. Pre
camur vt loq̄ris nobis fuis tuis siriace.
siqdē intelligimus hanc linguā ⁊ nō loq̄
ris nobis iudaice audiēte pl'o qui est sup
mux. Rñditq; eis rapsaces dicēs. Nūquid
ad dñm tuū ⁊ ad te misit me dñs meus vt
loquerer fmones hos: ⁊ ñ poci⁹ ad viros
qui sedēt super murū vt comedāt stercora
g sua: et bibāt vrinā suam vobiscū? Stetit
itaq; rapsaces ⁊ exclamauit voce magna
iudaice ⁊ ait. Audite verba r̄gis magni:
regis assiriox. Hec dicit rex. Non vos se
ducat ezechias. Non enim poterit eruere
vos de manu mea: neq; fiduciā vobis tri
buat sup dñm dicēs. Eruēs liberabit nos
dñs: et non tradet̄ ciuitas hec in manum
regis assiriox. Nolite audire ezechiā. Hec
enī dicit rex assiriox. Facite mecū qd̄ vo
bis est vtile: ⁊ egredimī ad me. Et ꝓmedet
vnusquisq; de vinea sua: ⁊ de ficu sua ⁊ bi
betis aquas de cisternis vr̄is: donec veniā
et trnsferā vos ī terrā q̄ silis ē terre vr̄e. in
h terrā fructiferā ⁊ fertilē vini. terrā panis
et vineax. terrā oliuax ⁊ olei ac mellis: ⁊
viuetis et nō moriemī. Nolite audire eze
chiā q̄ vos decipit dicēs: dñs libabit nos.
Nunqd liberauerūt dij gentiū terrā suā de
manu regis assiriox? Vbi est de⁹ emath ⁊
arphat? Vbi est de⁹ sepharuaī ana ⁊ aua?
Nunqd libauerūt samariā de manu mea?
Qui nam illi sūt in vniuers dijs terrax q̄
eruerūt regionem suam de manu mea: vt
possit eruere dñs hierl'm de manu mea?
Tacuit itaq; pl's ⁊ nō rñdit ei quicq̄. Si
quidē ꝓceptū regis accepant: vt nō rñde
rent ei. Venitq; eliachim fili⁹ helchie pre
positus domus ⁊ sobna scriba ⁊ ioache fi
lius asaph a cōmētarijs ad ezechiam scis
sis vestib: et nunciauerunt ei verba ra
psacis.

Capitulum. XIX.

Vt cum audisset ezechias rex sci
dit vestimenta sua: et opertus est
sacco: ingressusq; est domū dñi: et
misit eliachim ꝓpositū dom⁹ ⁊ sobnā scri
bam: ⁊ senes de sacerdotib opertos saccis
ad ysaiam ꝓphām filiū amos. Qui dixer̄t.
Hec dicit ezechias. Dies tribulationis et
increpationis ⁊ blasphemie dies iste. Ve
nerūt filij vsq; ad partū: ⁊ vires nō habet
parturiēs. Si forte audiat dñs deus tu⁹
vniuersa verba rapsacis quem misit rex
assiriox dñs suus: vt exprobraret deū vi
uentē ⁊ argueret verbis que audiuit dñs
b deus tuus: et fac oronem pro reliquijs q̄
reperte sunt. Venerūt ḡ serui regis ezechie
ad ysaiaz. Dixitq; eis ysaias. Hec dicetis
dño vro. Hec dicit dñs. Noli timere a fa
cie sermonū quos audisti: quib blasphe
mauerunt pueri regis assiriox me. Ecce
ego immittā ei spiritū et audiet nunciū.
et reuertet̄ in terrā suā: et deiciā eum gla
c dio in terra sua. Reuersus est ḡ rapsaces
et inuenit regē assiriox expugntē lobnā.
Audierat enī q̄ recessisset de lachis. Cūq;
audisset ō tharacha r̄ge ethiopie dicētes.
Ecce egressus est vt pugnet aduersū te et
iret ꝑ eū: misit nūcios ad ezechiā dicēs.
Hec dicite ezechie regi iuda. Non te sedu
cat deus tuus in quo habes fiduciā: neq;
dicas. Non tradet̄ hierl'm in manus regis
assiriox. Tu enī ipe audisti q̄ fecer̄t reges
assiriox vniuers terris: quō vastauerūt
eas. Nū ḡ solus poteris libarari? Nunqd
liberauerūt dij gentiū singulos quos va
stauerūt pres mei gozan videlicet ⁊ aran:
et reseph et filios eden: q̄ erāt ī thelassar?
Vbi est rex emath ⁊ rex arphat ⁊ rex ci
uitatis sepharfaim. ana ⁊ aua? Itaq; cuz
accepisset ezechias lras de manu nuncioz
et legisset eas: ascēdit in domum domini:
et expandit eas coram domino: et orauit
in conspectu eius dicens. Domine deus
israbel qui sedes super cherubim tu es de⁹
solus reguz omniū terre: tu fecisti celū et
terrā. Inclina aurē tuā ⁊ audi. Aperi dñe
oculos tuos et vide: et audi omnia verba

sennacherib:que misit vt exprobraret no-
bis deū viuentē. Vere dñe dissipauerūt re-
ges assirioꝝ gētes ⁊ terras oīm: ⁊ miserūt
deos eoꝝ in ignē. Non enī erāt dij. sz opa
manuū hoīm ex ligno ⁊ lapide: et pdiderūt
eos. Nunc igr dñe deus nr saluos nos fac
de manu eoꝝ: vt sciant oīa regna terre qꝛ
tu es dñs deus solus. Misit aūt ysaias fi-
lius amos ad ezechiam dicens. Hec dicit
dñs deus isrl. Que deprecatus es me sup
sennacherib rege assirioꝝ audiui. Iste est
sermo quē locutus est dñs de eo. Sprevit
te ⁊ subsānauit te vgo filia syon: post ter
gū tuuz caput mouit filia hierusalē. Cui
exprobrasti et quē blasphēasti. Contr quē
exaltasti vocē tuā: et eleuasti in excelsum
oculos tuos? Contra sanctū isrl. Per ma
num seruoꝝ tuoꝝ exprobrasti dño. ⁊ dixi-
sti. In multitudīe curruū meoꝝ ascēdi ex
celsa montiū in summitatē libani: ⁊ succi
di sublimas cedros eius: ⁊ electas abietes
illius. Et ingressus sum vsq ad termīos
eius: ⁊ saltū carmeli eius ego succidi. Et
bibi aquas alienas. et siccaui vestigijs pe
dum meoꝝ oēs aquas clausas. Nūquid ñ
audisti quid ab inicio fecerim? Ex diebus
antiquis blasmaui illud: et nunc adduxi.
Erūtq in ruinā colliū ꝑpugntiū ciuita-
tes mūite ⁊ qui sedēt in eis hūiles manu.
Contremuerūt ⁊ ꝑfusi sūt: facti sūt velut
fenum agri ⁊ virēs herba tectoꝝ que are-
facta est antequ veniret ad maturitatem.
Habitaculum tuum ⁊ egressum tuū ⁊ in-
troitū tuū ⁊ viā tuā ego presciui. ⁊ furo-
rem tuū ptra me ⁊ insanisti in me ⁊ super-
bia tua ascēdit ī aures meas. Ponā itaq
circulū in naribz tuis. ⁊ chamū in labijs
tuis: ⁊ reducā te in viā p quā veīsti. Tibi
aūt ezechia hoc erit signū. Comede hoc an-
no que reppereris: in scdo vero āno q spō
te nascunt. Porro in āno tercio semīate ⁊
metite: plātate vineas ⁊ comedite fructuz
eaꝝ. Et qdcūq reliquū fuerit de domo iu
da mittet radicē deorsum ⁊ faciet fructum
sursum. De hierusalem quippe egredien-
tur reliquie et quod saluetur de monte
syon. Zel' dñi exercituū faciet hoc. Quā
obrē hec dicit dñs ō rge assirioꝝ. Nō īgre
diet vrbē hāc: nec mittet ī eā sagittā: nec
occupabit eā clipe': nec circūdabit eā mu
nicio. Per viam qua venit reuertetur: et
ciuitatē hanc non ingredietur dicit dñs:
protegamq vrbem hanc et saluabo eam.
propter me et propter dauid seruū meuz.
Factum est igitur in nocte illa: venit an-
gelus dñi: ⁊ percussit in castris assirioꝝ cē-
tumoctogintaquinq milia. Cumq dilu-
culo surrexisset: vidit omīa corpora mor-
tuoꝝ: ⁊ recedens abijt: ⁊ reuersus est sen-
nacherib rex assirioꝝ: ⁊ mānsit in niniue.
Cumq adoraret in templo nesrach deū suū
atramelech ⁊ sarasar filī' eius percusserūt
eum gladio: fugeruntq in terram arme-
nioꝝ: ⁊ regnauit asaraddon filī' ei' p eo.

Capitulum. .XX.

In diebz illis egrotauit ezechias
vsq ad mortem: et venit ad eum
ysaias filius amos prophetes: di-
ritq ei. Hec dicit dñs deus. Dispone do-
mui tue: Morieris enim tu: ⁊ non viues.
Qui conuertit faciem suam ad parietem:
et adorauit dñm dicens. Obsecro domine
memento queso quomodo ambulauerim
coram te in veritate et in corde perfecto:
et quod placitum est corā te fecerim. Fle-
uit itaq ezechias fletu magno et antequ
egrederetur ezechias mediam partē atrij
factus est sermo dñi ad eū dicens. Reuer-
tere: et dic ezechie duci populi mei. Hec
dicit dñs deus dauid patris tui. Audiui
oracionē tuam: vidi lacrimam tuam: et
ecce sanaui te. Die tercio ascendes tem-
plū dñi: ⁊ addā diebz tuis qndecim ānos.
Sz ⁊ de manu regis assirioꝝ libabo te et
ciuitatē hāc: ⁊ protegā vrbē istā propter me ⁊
propter dauid seruū meū. Dixitq ysaias. Af-
ferte massam ficoꝝ. Quā cum attulissent
et posuissent super vlcus eius: curat' est.
Dixerat autem ezechias ad ysaiam. Qz
erit signū qꝛ dñs me sanabit: et qꝛ ascēsu-
r' sū die tercia templū dñi? Cui ait ysaias.
Hoc erit signū a dño: qz facturus sit dñs
sermonē quē locut' est. Vis vt ascēdat vm-
bra decē lineis: aut vt reuertat totidē gra
dibz? Et ait ezechias. Facile ē vmbrā cre-
scere decē lineis. Nec hoc volo vt fiat: sed
vt reuertat retrorsū decē gradibz. Invoca-
uit itaq ysaias pphā dñm et reduxit vm-
bram p lineas qz ia descēderat ī horologio
achaz ftrorsū decē gradibz. In tpe illo misit
merodach baladā filī' baladā rex babilo-
nioꝝ lras ⁊ munera ad ezechiā. Audierat

enī qđ egtasset ezechias. Letatus est autē in aduētu eoꝝ ezechias ꝙ oñdit eis domū aromatū ꝙ auꝝ ꝙ argētū ꝙ pigmēta varia vngēta q̄z ꝙ domū vasoꝝ suoꝝ ꝙ oīa q̄ hābe potērat ī thesauris suis. Non fuit qđ non monstrasset eis ezechias in domo sua: et in omni potēstate sua. Venit autem ysaias propheta ad regem ezechiam: dixitq; ei. Quid dixerūt viri isti: aut vñ venerūt ad te? Cui ait ezechias. De terra longinq̄ venerūt ad me: de babilone. At ille rñdit. Quid viderūt in domo tua? Ait ezechias. Oīa quecūq; sunt in domo mea viderūt. Nihil est enim qđ non mōstrauerim eis in thesauris meis. Dixit itaq; ysaias ezechie. Audi sermonē dñi. Ecce dies veniēt et auferenī oīa q̄ sunt in domo tua ꝙ q̄ pdiderūt pres tui vsq; in diē hāc in babilonē. Non remanebit quicq̄ ait dñs. Sed et de filijs tuis q̄ egredienī ex te q̄s generab tollenī: et erūt eunuchi ī palacio regis babilonis. Dixit ezechias ad ysaiā. Bon? sermo dñi quē locut? est. Sit tātū pax ꝙ veritas in diebꝫ meis. Reliq̄ aūt sermonum ezechie ꝙ oīs fortitudo eius ꝙ quō fecerit piscinā ꝙ aqueductū ꝙ introduxerit aq̄s in ciuitatē: nōne hec scripta sunt in libro ſmonū dieꝝ regū iuda? Dormiuitq; ezechias cū pribꝫ suis ꝙ reḡuit manasses filꝰ eius pro eo. ¶ Capitulum. .XXI.

Duodecim annoꝝ erat manasses cū regnare cepisset: ꝙ quinq̄gītaq̄nq; annis regnauit in hierusalē. Nomen mris eius aphsiba. Fecitq; malū in ꝓspectu dñi: iuxta ydola gentiū quas dele uit dñs a facie filioꝝ isrl'. Cōuersusq; ē ꝙ edificauit excelsa q̄ dissipauerat ezechias pr̄ eius: et erexit aras baal ꝙ fecit lucos sicut fecerat achab rex isrl': et adorauit omnem miliciā celi ꝙ coluit eam. Extruxitq; aras in domo dñi de qua dixit dñs in hierusalē ponam nomen meū: ꝙ extruxit altaria vniuerse milicie celi. in duobꝫ atriis tēpli dñi. Et ēduxit filiū suū p ignē: ꝙ ariolatus est ꝙ obſuauit auguria ꝙ fecit phitones: ꝙ aruspices multiplicauit: vt faceret malū coraī dño ꝙ irritarꝫ eū. Posuitq; ydolū luci quē fecerat in tēplo dñi: super quo locutus est dñs ad dauid et ad salomonē filium eius. In tēplo hoc et in hierusalē quā eligi de cunctis tribubus isrl' ponam nomen meum in sempiternum: et vltra nō faciam ꝓmoueri pedem israhel de terra quam dedi pribꝫ eoꝝ si custodierint opere omnia que precepi eis: ꝙ vniuersam legem quā mādauit eis seruus meus moyses. Illi vero non audierunt: sed seducti sunt a manasse: vt facerēt malū sup gentes q̄s cōtriuit dñs a facie filioꝝ israhel. Locutusq; est dñs in manu seruoꝝ suorū ꝓphaꝝ dicēs. Quia fecit manasses rex iuda abominationes istas pessimas sup oīa que fecerūt amorrei antē eū ꝙ peccare fecit ecīā iudaz in immūdicijs suis: ꝓterea hec dicit dñs deus isrl'. Ecce ego inducam mala sup hierl'm ꝙ iudā: vt quicūq; audierit tinniāt ambe aures eiꝰ. Et extēdā sup hierl'm funiculū ꝙ samarie pōdus domus achab: et delebo hierl'm sicut deleri solent tabule. Delens vertā ꝙ ducā crebriꝰ stiluz sup faciē eius. Dimittā vero reliquias hereditatis mee et tradā eas in manꝰ inimicoꝝ eius: erūtq; in vastitatē et in rapinā cūctis aduersarijs suis eoq̄ fecerint malū coraī me: ꝙ pseuerauerūt irritantes me ex die qua egressi sunt patres eoꝝ ex egipto vsq; ad hanc diem. Insup et sanguinē innoxium fudit manasses multū nimis donec implereī hierl'm vsq; ad os: absq; peccatis suis quibꝫ peccare fecit iudā: vt faceret malū coraī dño. Reliqua aūt sermonum manasse ꝙ vniuersa que fecit ꝙ pcīm eius qđ peccauit: nonne hec scripta sūt in libro sermonū dierū regum iuda? Dormiuitq; manasses cū pribꝫ suis: ꝙ sepultus ē in orto domus sue. in orto ozam. ꝙ regnauit amon filius eius pro eo. Viginti duoꝝ annoꝝ erat amon cum regnare cepisset: duobꝫ q̄z ānis regnauit in hierl'm. Nomē matris eiꝰ messallemeth filia aarus de iethēba. Fecitq; malū in ꝓspectu dñi sicut fecerat manasses pater eius: et ambulauit in oī via p quā ambulauerat pr̄ eius. Seruiuitq; immundicijs quibꝫ seruiebat pr̄ eius et adorauit eas: et dereliquit dñm deū patrū suoꝝ ꝙ nō ambulauit in via domini. Tetēderūtq; ei insidias seruī sui: et interfecerūt regē in domo sua. Percussit aūt populus terre omnes qui ꝓiurauerāt ꝓtra regem amon: ꝙ ꝓstituerūt sibi regem iosiam filium eius pro eo. Reliqua aī sermonū amon q̄ fecit: nōne hec scꝑta sūt in

libro sermonū diex regum iuda: Sepeli-
eruntq; eū in sepulcro suo in orto ozam.
et regnauit iosias filius eius pro eo.

Capitulum .XXII.

Octo annox erat iosias cuz regna-
re cepisset: et trigintauno anno
regnauit in hierlm. Nomen mris
eius ydida filia phadaia de besechat. Fe-
citq; quod placitū erat corā dño: 7 ambu-
lauit p oēs vias dauid pris sui. Non decli
nauit ad dexterā siue ad sinistrā. Anno aī
octauodecimo rgis iosie misit rex saphan
filiū aslia filij mesullaz scribam tēpli dñi:
dicens ei. Vade ad helchiam sacerdotē ma
gnum vt ꝓfletur pecunia que illata est in
tēpluz dñi quā collegerūt ianitores tēpli
a pl'o: deturq; fabris p prepositos domus
dñi. Qui 7 distribuāt eam bijs qui operā-
tur in tēplo dñi ad instaurāda sartatecta
tēpli. tignarijs videlicet et cementarijs. et
bijs qui interrupta ꝓponūt: et vt emanī
ligna 7 lapides ō lapicidinis ad instaurā-
dum tēplum dñi. Veruntñ nō supputetur
eis argentū qō accipiunt: sed in potestate
e habeāt 7 in fide. Dixit aūt helchias pon-
tifex ad saphan scribaz. Libx legis reperi
in domo dñi. Deditq; helchias volumen
saphan scribe qui et legit illud. Venit qz
saphan scriba ad regem et renunciauit ei
quod preceperat 7 ait. Conflauerūt serui
tui pecuniā que repta est in domo dñi: et
dederūt vt distribuerē fabris ac prefectis
operū tēpli dñi. Narrauit qz saphan scri-
ba regi dicēs. Libx dedit mihi helchias sa
cerdos. Quē cū legisset saphan corā rege:
et audisset rex verba libri legis dñi scidit
vestimenta sua: et pcepit helchie sacerdo-
ti et ahicham filio saphan 7 achobor filio
micha 7 saphan scribe: 7 asaie seruo regis
dicēs. Ite 7 ꝓsulite dñm sup me 7 sup pl'o
7 sup omni iuda de verb voluminis istius
qō inuentū est. Magna enī ira dñi succē-
sa est ꝓtra nos: qz non audierūt pres nri
verba libri hui? vt facerent omne qō scri-
f ptū est nobis. Ierūt itaq; helchias sacer-
dos 7 ahichaz 7 achobor 7 saphan 7 asaia
ad oldam pphetē vxorē sellū filij thecue fi-
lij aras custodis vestiū que habitabat in
hierlm ī scda: locutiq; sunt ad eā. Et illa
rndit eis. Hec dicit dñs de? isrl'. dicite vi-
ro q̄ misit vos ad me. Hec dicit dñs. Ecce
ego adducam mala super locum istum et
super habitatores ei? omnia verba legis
que legit rex iuda: qz dereliquerunt me et
sacrificauerī dijs alienis irritātes me in
cunctis opib manuū suax. Et succendet
indigtio mea in loco hoc 7 nō extinguet.
g Regi aī iuda qui misit vos vt ꝓsuleretis
dñm sic dicetis. Hec dicit dñs deus isrl'.
Pro eo q̄ audistis verba volumis 7 pter-
ritū est cor tuū 7 hūliat? es corā dño. au-
ditis sermonib ꝓtra locū istū 7 habitato-
res eius qō videlicz fierēt in stuporē et in
maledictū 7 scidisti vestimēta tua: 7 fleui-
sti corā me et ego audiui ait dñs: idcirco
colligā te ad pres tuos: 7 colligeris ad se-
pulcx tuū in pace: vt nō videāt oculi tui
oīa mala que introducturus sum sup lo-
cum istum.

Capitulum .XXIII.

S Et renūciauerūt regi qō dixerat.
Qui misit: et congregati sunt ad eū
omnes senes iuda 7 hierlm. Ascē-
ditq; rex tēplum dñi: 7 oēs viri iuda vni-
uersiq; qui habitabāt in hierlm cū eo sa-
cerdotes et pphe 7 oīs pl'us a paruo vsq;
ad magnū: legitq; cunctis audientib oīa
verba libri federis qui inuentus est in do-
mo dñi. Stetitq; rex super gradum 7 fedus
pcussit coraz dño: vt ambularēt post dñm
et custodirēt pcepta eius 7 testimonia 7 ce
remonias in omni corde 7 in tota aīa: et
suscitarēt verba federis hui? que scripta
erāt ī libro illo. Acquieuitq; pl'us pacto.
Et pcepit rex helchie pontifici 7 sacerdo-
tib scdi ordinis 7 ianitoribz vt picerēt de
tēplo dñi oīa vasa que facta fuerāt baal 7
in luco 7 vniuerse milicie celi 7 combussit
ea foris hierlm in conualle cedron: 7 tulit
puluerē eox in bethel. Et deleuit auruspi-
ces quos posuerant reges iuda ad sacrifi-
candum in excelsis per ciuitates iuda et
in circuitu hierlm: et eos qui adolebant
incensum baal 7 soli 7 lune et duodecim si-
b gnis et omni milicie celi. Et efferri fecit
lucum de domo dñi foras hierusalem in
cōualle cedron et combussit eum ibi 7 re-
degit in puluerem: et proiecit super sepul-
cra vulgi. Destruxit quoq; ediculas effe-
minatorum que erant in domo dñi: pro
quib muleres texebāt quasi domūculas
luci. Congregauitq; omnes sacerdotes de

ciuitatibꝫ iuda et ꝓtaminauit excelſa vbi ſacrificabãt ſacerdotes. de gabaa vſq; bſabee. Et deſtruxit aras portaꝝ in introitu oſtij ioſie pncipis ciuitatis: quod erat ad
c ſiniſtrã portæ ciuitatis. Verũtamẽ nõ aſcẽdebant ſacerdotes excelſoꝝ ad altare dñi in hieruſalẽ. ſed tantũ comedebant azima in medio fratrũ ſuoꝝ. Contaminauit q̃z tophet qđ eſt in ẽualle filij ennon: vt nẽo ꝓſecret filiũ ſuũ aut filiã p ignẽ moloch. Abſtulit q̃z eq̃s q̃s dederãt reges iude ſoli in introitu tẽpli dñi iuxta exedraz nathamelech eunuchi: qui erat ĩ pharurim. currus aũt ſolis ꝓbuſſit igni. Altaria q̃z que erãt ſup tecta cenaculi achaz: que fecerãt
Sd ſges iuda et altaria que fecerat manaſſes in duobꝫ atrijs tẽpli dñi deſtruxit rex: et cucurrit inde ⁊ diſpſit cinerẽ eoꝝ in torrẽtem cedron. Excelſa q̃z que erãt ĩ hieruſalem ad dexterã partẽ mõtis offenſionis q̃ edificauerat ſalomõ rex iſrl' aſtaroth ydolo ſydonioꝝ et chamos offenſioni moab: et melchõ abomĩacioni filioꝝ ãmon polluit rex ⁊ ꝓtriuit ſtatuas ⁊ ſuccidit lucos repleuitq; loca eoꝝ oſſibꝫ mortuoꝝ. Inſuper ⁊ altare qđ erat in bethel ⁊ excelſũ qđ fecerat hieroboaz filius nabath q̃ peccare fecit iſrl' ⁊ altare illđ excelſũ deſtruxit atq; ꝓbuſſit ⁊ ꝓminuit in puluerẽ: ſuccenditq;
Tc eciã lucũ. Et cõuerſus ioſias vidit ibi ſepulc̃ que erãt in mõte: miſitq; ⁊ tulit oſſa de ſepulcris ⁊ ꝓbuſſit ea ſup altare: ⁊ polluit illđ iuxta vbũ dñi qđ locut⁹ ẽ vir dei qui p̃dixerat verba hec. Et ait. Quis ẽ titulus ille quem video? Rñderũtq; ei ciues vrbis illius. Sepulcr̃ eſt hoĩs dei q̃ venit de iuda: ⁊ p̃dixit verba hec q̃ feciſti ſup altare bethel. Et ait. Dimittꝫ eũ. Nẽo ꝓmoueat oſſa eius. Et intacta mãſerũt oſſa illi⁹. cũ oſſibꝫ ꝑphe qui venerat de ſamaria. Inſup ⁊ oĩa fana excelſoꝝ q̃ erãt in ciuitatibꝫ ſamarie q̃ fecerãt reges iſrl' ad irritãdum dñm abſtulit ioſias: ⁊ fecit eis ſm
f oĩa que fecerat in bethel. Et occidit vniuerſos ſacerdotes excelſoꝝ q̃ erãt ibi ſup altaria: ⁊ cõbuſſit oſſa hũana ſup ea. Reuerſuſq; eſt hieruſalẽ: et p̃cepit omni populo dicẽs. Facite phaſe dño deo vr̃o: ſm qđ ſcriptũ eſt ĩ libro federis hui⁹. Nec enĩ factũ ẽ phaſe tale a diebꝫ iudicũ q̃ iudicaueſt iſrl' ⁊ oĩm diebꝫ regũ iſrl' ⁊ regũ iuda
Te ſicut in octauodecio ãno regis ioſie factũ eſt phaſe iſtud dño in hieruſalem. Sed et phitones et ariolos ⁊ figuras ydoloꝝ. et immũdicias et abominationes que fecerãt in terra iuda ⁊ hieruſalẽ abſtulit ioſias: vt ſtatueret verba legis q̃ ſcripta ſunt in libro quẽ inuenit helchias ſacerdos in tẽplo dñi. Similis illi non fuit añ eũ rex. q̃ reuerteret ad dñm in omni corde ſuo ⁊ in tota aĩa ſua ⁊ vniuerſa virtute ſua iuxta omnẽ legẽ moyſi: neq; poſt eũ ſurrexit ſimilis illi. Verũtamẽ non eſt auerſus dñs
T8 ab ira furoris ſui magni: quo irat⁹ eſt furor eius ꝓtra iudã ꝓpter irritatões quibꝫ puocauerat eũ manaſſes. Dixit itaq; dñs Ecĩã iudã auferã a facie mea ſicut abſtuli iſrl' ⁊ pciã ciuitatẽ hãc quã elegi hieruſalẽ ⁊ domũ de q̃ dixi. erit nomẽ meũ ibi. Reliq̃ aũt ſmonũ ioſie ⁊ vniuerſa q̃ fecit: nonne hec ſcripta ſunt ĩ libro verboꝝ dierũ regũ iuda? In diebꝫ ei⁹ aſcẽdit pharao nechao rex egipti contra regẽ aſſirioꝝ ad flumẽ eufratẽ. Et abijt ioſias rex in occurſum eius: ⁊ occiſus eſt in mageddo cũ vidiſſet eũ. Et portauerũt eũ ſerui ſui mortuũ de mageddo. ⁊ ptulerũt in hieruſalẽ: et ſepelierunt eũ in ſepulcro ſuo. Tulitq;
P pplus terre ioachaz filiũ ioſie: ⁊ vnxerũt eũ et ꝓſtituerũt eũ regẽ pro pre ſuo. Viginti triũ annoꝝ erat ioachaz cũ regre cepiſſet et tribꝫ mẽſibꝫ regnauit in hieruſalẽ. Nomẽ mr̃is ei⁹ amithal: filia hieremie de lobna. Et fecit malũ corã dño: iuxta omĩa q̃ fecerãt pres ei⁹. Elixitq; eũ pharao nechao in
h reblata: q̃ eſt in terra emath: ne regret in hieruſalẽ. Et impoſuit mulctã terre centũ talẽtis argẽti: et talẽto auri. Regemq; ꝓſtituit pharao nechao heliachim filium ioſie ꝓ ioſia pre eius: vtitq; nomẽ ei⁹ ioachim: Porro ioachaz tulit ⁊ duxit in egiptum. Argentũ aũt ⁊ auꝝ dedit ioachim pharaoni cũ indixiſſet terre p ſingulos: vt ꝓferret iuxta ꝑceptum pharaonis. Et vnũquẽq; iuxta vires ſuas exegit tam argentũ q̃ auꝝ de pplo terre: vt daret pharaoni nechao. Viginti quinq; annoꝝ erat ioachim cũ regnare cepiſſet: ⁊ vndecim annis regnauit ĩ hieruſalẽ. Nomẽ mr̃is ei⁹ zebeda filia phadaia de ruma. Et fecit malũ corã dño: iuxta oĩa q̃ fecerãt pres ei⁹.

Capitulum. XXIIII.

In dieb eius ascendit nabuchodonosor rex babilõis: et factus est ei ioachim seruus tribus annis: et rursum rebellauit ꝓtra eum. Immisitq; ei dñs latrũculos caldæoꝝ et latrũculos syrie et latrunculos moab. et latrũculos filioꝝ ammon: et immisit eos in iudam vt dissiperent eam iuxta verbũ dñi qd̃ locut⁹ fuerat p seruos suos ꝓphas. Factũ est aũt hoc p verbũ dñi ꝓtra iudam vt auferret eum coꝝã se: propter pcã manasse vniuersa q̃ fecit et ꝓpter sanguinẽ innoxiũ quẽ effudit et impleuit hierl'm cruore innocentiũ: et ob hãc rem noluit dñs propiciari. Reliq̃ aũt sermonũ ioachim et vniuersa q̃ fecit: nõne hec scripta sunt ĩ libro ſmonũ dieꝝ regũ iuda? Et dormiuit ioachim cũ ꝓribꝫ suis: et regnauit ioachin filius eius pro eo. Et vltr̃ nõ addidit rex egipti vt egrederet̃ de terra sua. Tulerat enĩ rex babilonis a riuo egipti vsq; ad fluuiũ eufratẽ omnia q̃ fuerãt regis egipti. Decẽ et octo annoꝝ erat ioachin cũ regꝛe cepisset: et tribꝫ mẽsibꝫ regnauit in hierl'm. Nomẽ mr̃is ei⁹ noescha filia helnathan de hierl'm. Et fecit malũ coꝝã dño: iuxta oĩa q̃ fecerat pr̃ ei⁹. In tpe illo ascenderũt serui nabuchodonosor regis babilonis in hierl'm: et circũdata est vrbs munitionibꝫ. Venitq; nabuchodonosor rex babilonis ad ciuitatẽ cum seruis suis: vt oppugnarent eam. Egressusq; est ioachin rex iuda ad regem babilonis ipse et mater eius et serui eius et principes eius et eunuchi eius: et suscepit eũ rex babilonis anno octauo regni sui. Et ptulit inde oẽs thesauros dom⁹ dñi et thesauros domus regie: et scidit vniuersa vasa aurea q̃ fecerat salomon rex isrl' in tẽplo dñi iuxta verbũ dñi: et ĩstulit omnẽ hierl'm: et vniuersos prĩcipes et oẽs fortes exercitus decẽ milia in captiuitatẽ et omnẽ artificẽ et ĩclusorẽ: nihilq; relictũ est exceptis paupibꝫ plꝰ terre. Trãstulit q̃q; ioachin in babilonẽ: et matrẽ eius et uxores regis et eunuchos regis et iudices terre duxit ĩ captiuitatẽ de hierl'm in babilonẽ: et oẽs viros robustos septẽ milia: et artifices et inclusores mille. oẽs viros fortes et bellatores: duxitq; eos rex babilonis captiuos ĩ babilonẽ. Et ꝓstituit mathathiã patruũ eius pro eo: imposuitq; nomẽ ei sedechiã.

Decimum et primũ annum etatis habebat sedechias cũ regnare cepisset: et vndecim ãnis regnauit in hierusalẽ. Nomẽ mr̃is eius erat amithal: filia hieremie ð lobna. Et fecit malũ coꝝã dño: iuxta omĩa q̃ fecerat ioachin. Irascebat enĩ dñs ꝓr̃ hierl'm et ꝓr̃ iudã: donec ꝓiceret eos a facie sua. Recessitq; sedechias a rege babilonis.

Capitulum. .XXV.

Factum est autẽ anno nono regni eius mense decimo decima die mẽsis venit nabuchodonosor rex babilonis ipse et omnis exercitus eius in hierusalẽ et circũdederunt eam: et extruxer̃t in circuitu ei⁹ munitiones. Et clausa est ciuitas atq; vallata: vsq; ad vndecimũ annum regis sedechie nona die mẽsis. Preualuitq; fames ĩ ciuitatẽ: nec erat panis plꝰ terre. Et interrupta ẽ ciuitas: et oẽs viri bellatores nocte fuger̃t p viam portæ q̃ est inter duplicẽ murũ ad ortum regis. Porro caldei obsidebant in circuitu ciuitatẽ. Fugit itaq; sedechias p viam que ducit ad cãpestria solitudinis. Et psecut⁹ est exercitus caldæoꝝ regẽ: ꝓprehẽditq; eum in planicie iericho: et oẽs bellatores qui erãt cũ eo dispsi sunt et reliq̃runt eũ. Apprehensum q̃ regẽ duxerũt ad regẽ babilonis in reblatha: qui locutus est cum eo iudiciũ. Filios aũt sedechie occidit coram eo: et oculos eius effodit: vinxitq; eum cathenis et adduxit in babilonẽ. Mense q̃nto septima die mẽsis ipse est ann⁹ nonusdecimus regis babilonis venit nabuzardan princeps exercit⁹ seruus regis babilonis in hierl'm et succẽdit domũ dñi et domum regis et domos hierusalez: omnẽq; domũ ꝓbussit igni: et muros hierl'm in circuitu destruxit oĩs exercitus caldæoꝝ qui erat cũ principe militũ. Reliquã aũt ꝑplꝰ partẽ que remanserat in ciuitatẽ: et p fugas qui trãsfugerant ad regẽ babilonis: et reliquũ vulgus trãstulit nabuzardan princeps milicie: et de pauperibꝫ terre reliquit vinitores et agricolas. Columnas autem ereas que erant in templo domini et bases et mare ereum qd̃ erat in domo dñi ꝓfregerũt chaldei: et transtulerunt es omne ĩ babilonem. Ollas quoq; ereas et trullas et tribẽtes et cipbos et mortariola: et omnia vasa erea: in quibꝫ ministrabant tulerunt:

necnon et thuribula ⁊ fialas. Que aurea aurea ⁊ q̄ argētea argētea. tulit princeps milicie: id eſt colūnas duas. mare vnum et baſes quas fecerat rex ſalomō in tēplo dñi. Non erat pondus eris oīm vaſorum. Decē ⁊ octo cubitos altitudinis habebat colūna vna. ⁊ capitellū ereū ſup ſe altitudinis triū cubitoꝝ ⁊ retiaculū ⁊ malagranata ſup capitellū columne: oīa erea. Similē ⁊ colūna ſcḋa habebat ornatū. Tulit q̄z prīceps milicie ſaraiā ſacerdotē primū et ſophoniā ſacerdotē ſcḋm ⁊ tres ianitores ⁊ de ciuitate eunuchū vnū qui erat p̄fectus ſup bellatores viros ⁊ quīq; viros de hijs q̄ ſtetērāt corā rege quos reperit in ciuitate: ⁊ ſophor principē exercitus q̄ probabat tyrones de pl̄o terre: ⁊ ſex viros e vulgo q̄ inuēti fuerāt in ciuitate. Quos tollēs nabuzardan princeps militū duxit ad regē babilonis in reblatha: percuſſitq; eos rex babilonis ⁊ interfecit eos in reblatha in terra emath. Et trāſlat⁹ eſt iuda de terra ſua. Populo aūt qui relict⁹ erat ī terra iuda quē dimiſerat nabuchodonoſor rex babilōis p̄fecit godoliā filiū aichan filij ſaphan. Qḋ cū audiſſēt oēs duces militū ipſi ⁊ viri q̄ erāt cū eis videlicet qḋ ꝓſtituiſſet rex babilonis godoliā: venerūt ad godoliā ī maſpha iſmahel fili⁹ nathanie ⁊ iohannā filius charee ⁊ ſaraia fili⁹ thanameth netophātites et iezonias fili⁹ maachati: ipſi et ſocij eoꝝ. Jurauitq; godolias ip̄s ⁊ ſocijs eoꝝ dicēs. Nolite timere ſeruire chaldeis. Manete ī terra ⁊ ſeruite regi babilonis: ⁊ bñ erit vob. Factum eſt aūt in mēſe ſeptimo venit iſmahel fili⁹ nathanie filij eliſama de ſemīe regio ⁊ decez viri cū eo: percuſſerūtq; godoliā. qui ⁊ mortuus eſt: ſed ⁊ iudeos ⁊ chaldeos qui erant cum eo in maſpha. Conſurgenſq; oīs populus a paruo vſq; ad magnū ⁊ prīcipes militū venēr̄t in egiptū: timētes chaldeos Factū eſt vero in anno triceſimoſeptimo trāſmigr̄tionis ioachin regis iude. menſe duodecimo viceſima ⁊ ſeptima die menſ⁹. ſubleuauit euilmerodach rex babilonis anno q̄ regr̄e cepat caput ioachin regis iuda de carcere et locutus eſt ei benigne. Et poſuit tronū eius ſup tronū regū qui erant cū eo in babilone: ⁊ mutauit veſtes ei⁹ quas habuerat in carcere ⁊ ꝓmedebat panē ſp in ꝓſpectu eius cūctis diebꝫ vite ſue: annonā q̄z ꝓſtituit ei ſine intermiſſione que ⁊ dabat ei a rege p̄ ſingulos dies omnibꝫ diebꝫ vite ſue.

Explicit liber regū quartus Incipit prologus beati Hieronimi preſbiteri in libros paralipomenon.

Septuagīta interp̄tū pura. ⁊ vt ab eis ī grecū ꝺſa ē editō pmaneret: ſupfluē me michromati eꝑoꝝ ſcr̄iſſime atq; doctiſſime impelleres vt hebrea voluīa latino ſermōe r̄nſferrē. Qḋ enī ſeḋ aures hoīm occupauerat ⁊ naſcētis eccl'ie roborauerat fidē: iuſtū erit eciā nr̄o ſilētio cōprobari. Nūc ꝺo cū p̄ varietate regionuꝝ diuerſa ferātur exēplaria ⁊ germana illa antiq̄q; r̄nſlatō corrupta ſit atq; violata: nr̄i arbitrij putas. aut e pluribꝫ iudicare qḋ verꝫ ſit aut nouū opus in veteri opere cudere: illudētibuſq; iudeis. cornicū vt dr̄ ocḷos ꝓfigere. Alexādria ⁊ egipt⁹ ī ſeptuagīta ſuis eſichiū laudat auctorē: ꝓſtātinopoḷ vſq; anthiochiā luciani martiris exēplaria ꝓbat. Medie īter has p̄uītie paleſtinos codices legūt: q̄s ab origene elaboratos euſebi⁹ ⁊ pamphil⁹ vulgauerūt. Totuſq; orḃ hac īter ſe trifaria varietate ꝓpugr̄t. Et certe origenes nonſolū exēpla ꝓpoſuit q̄tuor editionū e regione ſingula ꝺba deſcribēs. vt vn⁹ diſſenciēs ſtatī ceteris inter ſe ꝓſentiētibꝫ arguaḋ: ſed qḋ maioris audatie eſt in editione ſeptuaginta theodocionis editionē miſcuit: aſtericis deſigns que min⁹ fuerint. ⁊ virgulis q̄ ex ſupfluo videbātur appoſita. Si igr̄ alijs licuit non tenere qḋ ſeḋ ſuſcepant. ⁊ p⁹ ſeptuaginta cellulas que vulgo ſine auctore iactantur ſingulas cellulas aperuere. Nocq; in eccleſijs legr̄ qḋ ſeptuagīta neſcierūt: cur me non ſuſcipiant latini mei qui inuiolata edicione veteri ita nouam ꝓdidi. vt laborē meū hebreis ⁊ qḋ hijs maius eſt apl'is auctoribꝫ comprobem! Scripſi nup libꝝ de optimo genere interp̄tandi. oñdēs illa ꝺ euāgelio. ex egipto vocaui filiū meū. ⁊ quoniā nazareus vocabr̄ et videbūt in quē ꝓpūxerunt. et illud apl'i

quod oculus non vidit nec auris audiuit et in cor hominis non ascendit que preparauit deus diligentibo se. ceteraq; hijs similia in hebreorum libris inueniri. Certe apostoli ⁊ euangeliste. septuaginta interpretes nouerant et vnde eis hec dicere que in septuaginta ñ habentur: Xpc dñs nr̄ vtriusq; testamēti ꝓdito in euangelio ſm Jobem qui credit inquit in me sicut dicit scriptura: flumīa de vētre ei⁹ fluent aque viue. Ultiq; scriptū est: qō saluator scriptū esse testat̄. Ubi scriptū est: Septuagīta nō hñt: apocrifa nescit eccl'ia. Ad hebreos igr̄ reuertēdū ē: vñ ⁊ dñs loquit̄ et discipl'i exēpla pſumūt. Hec pace vetex loquor: et obtrectatoribo meis tātū rñdeo qui canino dēte me rodūt: in publico dēt̄bētes ⁊ legentes in angul': id est accusatores ⁊ defensores: cū in alijs ꝓbent qō ī me reprobāt: quasi virtus et viciū nō in rebo sit. sed cū auctore mutet̄. Cetex nemini editionē septuagīta ītslatox olim de greco emēdatā tribuisse me nr̄is: nec inimicū debere estimari eox qs in quētu fratrū sp ediſſero. Et qō nūc de beniamin: id est verba diex intrptatus sum idcirco feci: vt inextricabiles moras ⁊ siluā nominuz que scriptox ꝓfusa sunt vicio. sensuumq; barbariem apercius et per versuum cola dirigerem: mihi metipsi et meis. iuxta ismenium canens. si aures surde sunt ceterorum.

¶ Explicit prologus. Incipit liber paralipomenon. Capitulum. I.

Adam. seth. enos. caynan. malalehel. iared. enoch. matusale. lamech. noe. sem cham ⁊ iafet. Filij iafeth: gomer. magog. madai et iauan. thubal. mosoch. thiras. Porro filij gomer. aseenē ⁊ riphat et thogorma. Filij autem iauan. elisa et tharsis. cethim et dodanim. Filij cham chus et mesraim. phut et chanaan. Filij autem chus. saba et eiula. sabatha ⁊ regina et sabathaca. Porro filij regma. saba et dadan. Chus autem genuit nemroth. Iste cepit esse potens in terra. Mesraim vero genuit ludim ⁊ anamim ⁊ laabim et nepthoim. phethrusim quoq; et chasluim de quibo egressi sunt philistijm et capthurim. Chanaan vero genuit sydonem primogenitum suum. etheum quoq; et iebuseum et amorreum ⁊ gergeseum. eueumq; et aracheum et asineum. aradium quoq; ⁊ samareum et emathеum. Filij sem. elā et assur. Et arfaxat et lud ⁊ aram. Filij araz hus et hul et gothor et mosoch. Arfaxat autez genuit sale qui ⁊ ipse genuit heber. Porro heber nati sunt duo filij: nomen vni phalech: quia in diebo eius diuisa est terra: et nomē fratris eius iectan. Jectan aūt genuit elmodad ⁊ salech ⁊ aselmoth: ⁊ iare. aduram quoq; ⁊ usal ⁊ decla. ebal ⁊ eciam abimael ⁊ saba: necnon ⁊ ophir et euila ⁊ iobab. Omnes isti filij iectan. sem. arfaxat. sale. heber. phalech. ragau. seruch. nachor. thare. abram: iste est abrahā. Filij autem abraham. ysaac et ysmahel. Et hec generationes eorum. Primogenitus ysmahelis nabaioth et cedar ⁊ abdehel ⁊ mabsan ⁊ masma et duma. massa. adad ⁊ thema. iachur. naphis. cedma. Hij sunt filij ysmahelis. Filij autem cethure concubine abraham quos genuit zamrā. iecsan. madan. madian. iesboc ⁊ sue. Porro filij iecsan. saba et dadan: Filij autem dadan. asurim et lathusim ⁊ loomī. Filij autem madian. epha ⁊ epher ⁊ enoch et abida ⁊ eldaa. Omnes hij filij cethure. Generauit autem abraham ysaac: cuius fuerunt filij esau ⁊ israhel. Filij esau. eliphaz. rahuel. iehus. ielon chore. Filij eliphaz. themā. omar. zephi. gothan. cenez. thāna. amelech Filij rahuel. naab. gazara samma. maza. Filij seir. lothan. sobal. sebeon. ana. diso. eser. disan. Filij lothan. horri. ahohiman. Soror autem lothan. fuit thāna. Filij sobal. olian ⁊ manaath. et ebal et sephi. onan. Filij sebeon. oy et ana. Filij ana. dison. Filij dison. hamaran ⁊ esebā ⁊ iethran ⁊ charrā. Filij eser. balaan ⁊ laban ⁊ iacham. Filij dison. vs et aran. Isti sunt reges qui imperauerūt in terra edom. antex esset rex super filios israhel. Bale filius beor: et nomen ciuitatis eius denaba. Mortuus est autem bale et regnauit pro eo iobab filius sare de bosra. Cūq; ⁊ iobab fuisset mortu⁹ regnauit p eo husan ō terra thēanox. Obijt q3

q husan q regnauit p eo adad filiꝰ badad qui pcussit madian in terra moab q nomẽ ciuitatis eiꝰ abiuth. Cũqꝫ q adad fuisset mortuꝰ. regũit p eo semla de masreca. Soꝫ et semla mortuus est: q regũit p eo saul de rooboth q̃ iuxta amnẽ sita est. Mortuo q̃ꝫ saul regũit p eo balaana filiꝰ achobor Soꝫ q h mortuꝰ ẽ: q regũit p eo adad cuiꝰ vrb̃ nomẽ fuit phou. q appellata ẽ uxor eiꝰ mehetabel filia matred. filie mezaab. Adad aũ mortuo: duces p regibꝫ ĩ edõ esse ceperũt. Dux thãna. dux alia. dux iethet. dux oolibama. dux hela. dux phinõ. dux cenez. dux theman. dux mapsar. dux magdibel. dux hirã. Hij duces edom.

Capitulum. II.

Filij aũ isrl'. ruben. simeon. leui. iuda. isachar q zabulõ. dan. ioseph. beniamin. neptalĩ. gad q aser. Filij iuda. her aunan q sela hij tres nati sũt ei ex filia sue chananitidis. Fuit aũ her primogenitꝰ iuda malꝰ coram dño q occidit eũ Thamar aũ nurꝰ eiꝰ pepit ei phares q zara. Oẽs g̃ filij iuda q̃nqꝫ. Filij aũt phares esroꝫ q amul. Filij q̃ꝫ zare: zamri q ethan q eman. chalcal q̃ꝫ q darda. sil' q̃nqꝫ. Filij charmi: achar q turbauit isrl' q peccauit in furto anathematis. Filij ethan: azarias. Filij aũ esrom q nati sũt ei: ieramehel q ram q calubi. h ẽ caleph. Porro ram genuit aminadab: aminadab aũt genuit naason pncipem filiorꝫ iuda. Naason q̃ꝫ genuit salmõ de q̃ ortꝰ ẽ booz. Booz vo genuit obed q q ipe genuit isai. Isai aũ genuit pmogenitũ heliab. scõm abinadab. tercium sammaha. q̃rtũ nathanael. q̃ntũ saddai. sextũ ason. septimũ dauid: q̃ꝫ sorores fuerũt saruia q abigail. Filij sarphie: abisai ioab q asahel tres. Abigail aũ genuit amasa: cuius pr̃ fuit gether ismahelites. Caleb vo filiꝰ esrom accepit uxorẽ nomĩe azuba de q̃ genuit ierioth. fueꝛtqꝫ filij eiꝰ iaser q sobab q ardon Cũqꝫ mortua fuissꝫ azuba accepit uxorẽ caleb ephrata q̃ pepit ei hur. Porro hur genuit uri q uri genuit beselehel. Post hec ĩgressus ẽ esrom ad filiã machir filij pr̃is galaad q accepit eam cũ esset ānoꝝ sexaginta Que pepit ei segub: sed q segub genuit iair q possedit uigintitres ciuitates in terra galaad. Cepit qꝫ gessur q aran opida iair q canath q viculos eius sexagĩta ciuitatũ. Omnes isti filij machir pr̃is galaad. Cũ aũt mortuus esset esrom: ĩgressus est caleb ad ephrata. Habuit quoqꝫ esrom uxorẽ abia que peperit ei assur patrẽ thecue. Nati sunt autꝫ filij ieramehel. pr̃ogeniti esrom. ram primogenitus eius q buma q arã q ason q achia. Duxit quoqꝫ uxorẽ altẽrã hieramehel noĩe atthara que fuit mater onã. Soꝫ q filij ram primogeniti hieramehel fuerũt moos ioanim q athar. Onã autẽ habuit filios semei q iuda. Filij autem semei: nadab q abysur. Nomen uero uxoris abisur et abigail que peperit aahobbã q molid. Filij autẽ nadab: fuerunt saled q apphaĩ. Mortuꝰ est autẽ saled absqꝫ liberis. Filiꝰ uero apphaim iesi: qui iesi genuit sesan. Porro sesan genuit ahalai. Filij autẽ iuda fratris semei iether q ionathã. Sed et iether mortuꝰ est absqꝫ liberis. Porro ionathã genuit phalech q ziza. Isti fuerunt filij hieramehel primogeĩti esrom. Sesan autẽ non habuit filios sed filias: et seruũ egipciũ nomĩe ieraa. Deditqꝫ ei filiã suaꝝ uxorẽ que peperit ei ethei. Ethei autẽ genuit nathan: q nathan genuit zabad. Zabad quoqꝫ genuit ophial: q ophial genuit obed. Obed genuit iehu: iehu genuit azariam. Azarias genuit helles et helles genuit helasa. Helasa genuit sisamoy: sisamoy genuit sellum. Sellum genuit ithamian: ithamia autem genuit elisama. Filij autem caleph fratris hieramehel: mesa primogenitus eius: ipse est pater ziph filij maresa pr̃is hebron. Porro filij hebrõ chore q taphu q recem q samma. Samma autem genuit reiam patrem ierthaaz: et recem genuit semmei. filiꝰ semmei maon q maon pater betsur. Epha autẽ ꝯcubina caleph peperit aran q musa q thezez. Porro aran genuit gezez. filij iahaddai regaz q ioathan q gesan q phalech q epha q saaph. Concubina caleph maacha peperit saber q tharana. Genuit autem saaph pater madmena sue patrem machbena: q patrẽ gabbaa. Filia vo caleph fuit achsa Hij erant filij caleph filij ur primogeniti ephrata: sobal pater cariathiarim. salma pater betleem. ariph pater bethgater. Fueꝛt autẽ filij sobal pr̃is cariathiarim.

qui diuidebat dimidiũ requietionũ: et de ꝓgtione cariathiarĩ. iethrei:et aphuthei et semathei et maserei. Ex hijs egressi sũt saraitæ ꝛ esthaholitæ. Filij salma.pr̃is bet leem ꝛ netophati corone dom⁹ ioab ꝛ di midiũ reqetõnis sarai. Cognatões q̃ scri bæ habitãtiũ in iabes canẽtes atq; reso nãtes ꝛ ĩ tabnacul' ꝓmorãtes. Hij sũt cinei qui venerũt de calore pr̃is domus rechab.

¶ Capitulum . .III.

Quid vero hos habuit filios qui ei nati sũt in hebron. Primogeni tum ammon:ex achinoen israheli tidæ. secũdũ daniel de abigail carmelitidæ. tærciũ absalon filium maacha filie tholo mei regis iessur. q̃rtũ adoniã filiũ agith. q̃ntũ saphaciã ex abital. sextũ ietrabaz ỏ egla vxore sua. Sex g̃ nati sũt ei in hebrõ vbi reg̃uit septẽ ãnis ꝛ sex mẽsibo . Trigĩ ta aũ ꝛ tribo ãnis reg̃uit ĩ hierl'm. Porro ĩ hierl'm nati sunt ei filij. samaa ꝛ sobab. ꝛ nathan ꝛ salomon q̃tuor de bersabee fi lia amihel. Jabaar q̃z ꝛ helisama ꝛ elipha lech et noge et naphег et iaphie necnõ eli sama ꝛ eliade ꝛ eliphaleg nouẽ. Oẽs hij fi lij dauid absq; filijs ꝓcubinaꝝ:habueꝛtq; sororẽ thamar. Filiꝰ aũ salomõis roboã: cuiꝰ abia filius genuit asa. De hoc q̃z na tus est iosaphat pater ioraz:qui ioraz ge nuit ochoziaz:ex q̃ ortus est ioas: ꝛ huiꝰ amasias filius genuit azariaz . Porro a zarie filius ioathan ꝓcreauit achaz pr̃es ezechie de q̃ natus est manasses:sed ꝛ ma nasses genuit ammon pr̃em iosie. Filij aũ iosie fuerũt:pr̃ogenitus iohannan. secũ dus ioachim. tercius sedechias. q̃rtus sel lum . De ioachim natus est iechonias et sedechias. Filij iechonie fuerũt asir q̃ sal athiel. melchirã. phadaia. sennasar ꝛ ieth zenia. sama et nadabia . De phadaia orti sunt zorobabel et semmei. Zorobabel ge nuit mosollã. ananiam ꝛ salomith. sororẽ eoꝝ:asabaz q̃z ꝛ iochol ꝛ barachiã ꝛ aza diam. iosabeseth quinq;. Filius aũt ana nie phaltias pater hieseie:cuiꝰ filius ra phaia. Huiꝰ quoq; filius arnon de quo na tus est abdia:cuius filius fuit sechemas. Filius sechemie. semeia:cuiꝰ filij archtus et iegaal et baaria et naaria et saphat et sesa sex numero. Filius naarie:elioenai ꝛ ezechias et ezricaz tres. Filij elioenai od uia ꝛ heliasub et pheleia ꝛ accub ꝛ iohan nan et dalaia ꝛ anan septem.

¶ Capitulum . .IIII.

Filij iuda. phares. esrõ ꝛ charmi et hur ꝛ subal. Rabia vero filius su bal genuit geth de quo nati sunt achumai ꝛ laad. Hee ꝓgnationes sarathi. Jsta q̃z stirps ethaz : iesrahel ꝛ iesema et iedebos. Nomẽ q̃z sororis eoꝝ asalel phu ni. Phuniel aũt pater gedor et eser pater osa. Jsti sunt filij hur:primogeniti ephra ta patris bethleez. Assur vero patris the cue erant due vxores alaa ꝛ naara. Pepit aũt ei naara oozã ꝛ epher ꝛ themmani et aastari. Jsti sunt filij naara. Porro filij a ala. sereth. ÿasaar ꝛ ethnã. Ch⁹ aũ genuit anob ꝛ soboba ꝛ ꝓgnationem abarel filij arim. Fuit autẽ iabes inclit⁹ pre fratribo suis . et mater eius vocauit nomen illius iabes dicẽs:q; pepi eũ in dolore. Jnuoca uit g̃ iabes deũ isrl' dicẽs. Si bñdicens be nedixeris mihi: et dilataueris terminos meos:ꝛ fuerit manus tua mecũ:ꝛ feceris me a malicia ñ oppimi. Et p̃stitit ei de⁹ q̃ p̃catus est. Caleph autez frater sua genuit machir:qui fuit pr̃ esthon. Porro esthon genuit betharapha ꝛ phesse ꝛ thena pr̃ez vrbis naas. Hij sunt viri recha. Filij autẽ cenez:othoniel ꝛ saraia. Porro filij otho niel:athat ꝛ maonathi. Maonathi genuit ophra. Saraias aũ genuit ioab pr̃ez vall' artificũ. Jbi q̃ppe artifices erãt. Filij vero caleph filij iephone:hir ꝛ hela ꝛ nabẽ. Fi lij q̃z hela cenez. filij q̃z ialelelliph ꝛ zipha thiria ꝛ asrahel. Et filij ezra: iether ꝛ me reth ꝛ opher ꝛ iabalon. Genuitq; mariaz et sammai ꝛ iesba patrem esthamo. Vxor quoq; eius indaia peperit iareth patrem gedor ꝛ heber patrem socho ꝛ ichutiel pa trem ianon. Hij autem filij bithie filie pha raonis quã accepit mered:et filij vxoris odaitæ sororis nathã patris ceila . garmi ꝛ esthamo qui fuit ỏ machati. Filij quoq; symon. ammon et rimma filius anan et thilon:et filij iesi zoeth et benzoeth. Filij sela filij iude : her pater lecha:et laiada pater maresa : et cognationes domus eiꝰ operantiuz bissum in domo iuramen ti . Etiam qui stare fecit solem . Viriq;

mendacij ⁊ securus ⁊ incedens: qui prin-
cipes fuerũt in moab:⁊ que reuerse sunt
in lehẽ. Hec aũt verba vetera. Hij sunt fi-
guli habitãtes in plãtationibꝫ ⁊ in sepibꝫ
apꝺ regẽ in opibꝫ eius:ꝑmoratiqꝫ sũt ibi.
Filij sym̃eon:namuel ⁊ iamin iarib. zara
saul Bellũ filiꝰ eiꝰ:mabsã filiꝰ eiꝰ. masma
filiꝰ eiꝰ. Filij masma:amubel filiꝰ eiꝰ:za-
chur filiꝰ eiꝰ. sẽmei filiꝰ eius. Filij semmei
sedecĩ:⁊ filie sex. Frẽs aũt eiꝰ ñ habuerũt
filios multos:⁊ vniuersa ꝯgnacio nõ po-
tuit adeq̃re sũmã filiorꝫ iuda. Habitauerũt
aũ in bersabee ⁊ molada ⁊ hasarsual ⁊ in
ballaa. ⁊ in asom ⁊ in tholad ⁊ in bathuel
⁊ in orma ⁊ ĩ sicelleg ⁊ in betmarchaboth
⁊ in asarsasusim ⁊ ĩ bethberai ⁊ in saarim
Hec ciuitates eorꝫ vsqꝫ ad regẽ dauid:vil-
leqꝫ earꝫ ethã ⁊ aen rẽmõ ⁊ thocen ⁊ asan
ciuitates q̃nqꝫ:⁊ vniuersi viculi eorꝫ ꝑ cir
cuitũ ciuitatũ istarꝫ vsqꝫ ad baal. Hec est
habitatio eorꝫ:⁊ sediũ distributio. Moso-
bab q̃ꝫ ⁊ iemlech ⁊ iosa filiꝰ amasie ⁊ iobel
⁊ iehu filiꝰ iosabie filij saraie filij asibel. e-
lioenai ⁊ iacoba ⁊ isuaia ⁊ asaia ⁊ adibel
⁊ isimibel ⁊ banaia ziza q̃ꝫ filiꝰ sephei. fi-
lij allon. filij idaia. filij semri. filij samaia.
Isti sũt noĩati prĩcipes in ꝯgtionibꝫ suis
⁊ ĩ domo affinitatũ suarꝫ mltiplicati sũt
vehemẽter. Et ꝓfecti sũt vt ĩgrederenꝫ in
gador vsqꝫ in orientẽ vall:⁊ vt q̃rerẽt pa-
scua gregibꝫ suis. Inueneꝛtqꝫ pascuas v-
beres ⁊ valde bonas ⁊ terrã latissimã ⁊ q̃-
etã ⁊ fertilẽ ĩ q̃ añ hĩtauerãt ꝺ stirpe chã.
Hij q̃ veneꝛt q̃s supꝫ descripsim⁹ noĩatim
in diebꝫ ezechie regis iuda:⁊ ꝓcusseꝛt tab
nacl'a eorꝫ ⁊ hĩtatores q̃ inuẽti fuerãt ibi.
⁊ deleuerũt eos vsqꝫ ad pñtẽ diẽ:hĩtaueꝛt
qꝫ ꝑ eis q̃niã vbrimas pascuas ibidẽ reꝑe
rerũt. De filijs q̃ꝫ simeõ abieꝛt in montẽ
seir viri q̃ngẽti. hñtes prĩcipes phaltiã et
naariã ⁊ raphaiã ⁊ ozibel filiꝰ iesi: ⁊ ꝓcus
seꝛt reliq̃as q̃ euadere ñ poterãt amelechi-
tarũ:⁊ hĩtaueꝛt ibi ꝑ eis vsqꝫ ad diẽ hãc.

¶ Capitulum. V.

Filij quoqꝫ ruben ꝑmogeniti isrl'.
ipse quippe fuit primogenitus eiꝰ
sed cũ violasset thorꝫ pris sui data
sunt ꝑmogenita eiꝰ filijs ioseph filij isrl':
et nõ est ille reputatꝰ in primogenitum.
Porro iudas qui erat fortissimus inter
fratres suos:de stirpe eius principes ger-
minati sũt. primogenita aũt reputata sũt
ioseph. Filij q̃ ruben ꝑmogeniti israbel:
enoch. phallu esrom ⁊ carmi. Filij iobel:
samaia filiꝰ eius:gog filius eius. semei fi
lius eius. micha filius eius. reebia filius
eiꝰ. baal filius eiꝰ. beera filiꝰ eiꝰ:quẽ ca-
ptiuũ duxit theglat phalasar rex assirioꝫ
et fuit princeps in tribu ruben. Fratres
autẽ eius ⁊ vniuersa ꝯgnatio eius. qñ nu-
merabanꝫ ꝑ familias suas habuerunt
prĩcipes iehibel ⁊ zachariam. Porro bala
filius azaz filij samma filij iobel:ipse ha-
bitauit in aroer vsqꝫ ad nebo ⁊ beelmeon
Conꝫ orientalẽ quoqꝫ plagam habitauit
vsqꝫ ad ĩtroitũ heremi ⁊ fluuiũ eufratẽ.
Multũ quippe iumentorꝫ numerũ possíde-
bant in terra galaad. In diebꝫ autẽ saul
preliati sunt ꝯtra agarenos ⁊ interfeceꝛt
illos: habitauerũtqꝫ ꝓ eis in tabnacul'
eorꝫ in omni plaga que respicit ad orien-
tem galaad. Filij vero gad e regione eorꝫ
habitauerunt in terra basan vsqꝫ selcha:
iobel in capite. vt saphan scꝰus. ianai aũt
et saphat in basan. Fratres vero eorꝫ ꝑm
domus cognationũ suarꝫ: michael ⁊ mo-
sollam ⁊ sebe ⁊ iore ⁊ iachã ⁊ zie ⁊ heber se
ptẽ. Hij filij abiahil:filij vri filij iaro filij
galaad. filij michael filij iesei. filij geddo fi
lij buz. Fratres q̃ꝫ filij abdihel filij guni
principes domus in familijs suis: ⁊ habi-
tauerunt in galaad ⁊ in basan ⁊ in vicu-
lis eius: ⁊ in cunctis suburbanis saron
vsqꝫ ad terminos. Omnes hij numerati
sunt in diebꝫ ioathã regis iuda ⁊ in diebꝫ
hieroboã regis israbel filij ruben ⁊ gad et
dimidie tribꝫ manasse:viri bellatores scu
ta portantes ⁊ gladios:⁊ tẽdentes arcum
eruditiqꝫ ad prelia q̃dragintaq̃tuor milia
⁊ septingẽti sexagĩta ꝓcedẽtes ad pugnã
Dimicauerũt ꝑ agarenos. ithurei ꝺo ⁊
naphei ⁊ nodab ꝑbuerũt eis auxiliũ. Tra
ditiqꝫ sũt ĩ manꝰ eorꝫ agareni ⁊ vniuersi q̃
fuerãt cũ eis:qꝝ deũ ĩuocaueꝛt cũ ꝓliarẽt
et exaudiuit eos eoq̃ credidissent in eũ.
Ceperũtqꝫ oĩa q̃ possederãt camelorꝫ quĩ-
quagĩta milia:⁊ ouiũ ducẽta quinq̃gĩta
milia. asinos duo milia. ⁊ aĩas hoĩm cen-
tũ milia. Illnerati aũ mlti corꝛueꝛt. Fuit
enĩ bellũ dñi. Habitaueꝛtqꝫ ꝑ eis vsqꝫ ad
transmigcionẽ. Filij quoqꝫ dimidie tribꝫ

manasse possederunt terraz a finibꝫ basan vsqꝫ baal hermon et sanir et montẽ hermon. Ingẽs q̃pe nũer⁹ erat. Et hĳ fuerãt p̃ncipes dom⁹ ꝓgnationũ eoꝝ: efer iesi ⁊ helibel. esribel ⁊ hieremia ⁊ odoia ⁊ iedihel viri fortissimi ⁊ potẽtes: ⁊ noĩati duces ĩ familĳs suis. Reliq̃runt aũt deũ p̃m suoꝝ ⁊ fornicati sũt p⁹ deos pl'oꝝ terre: q̃s abstulit dñs corã eis: ⁊ suscitauit dñs isr'l spũm phul regis assirioꝝ et spũm teglat phalasar r̃gis assur ⁊ t̃nstulit ruben et gad ⁊ dimidiã tribũ manasse ⁊ adduxit eos in ale et in abor et aam ⁊ fluuiũ goza vsqꝫ ad diem hanc.

Capi. VI.

Filĳ leui. gerson caath et merari. Filĳ caath. amrã ysaar hebrõ et ozibel. Filĳ amrã: aaron moyses et maria. Filĳ aaron. nadab ⁊ abiu eleazar ⁊ ythamar. Eleazar genuit finees ⁊ finees genuit abisue. Abisue vero genuit bocci ⁊ bocci genuit ozi. ozi genuit zaraiaz ⁊ saraias genuit meraioth. Porro meraioth genuit amariã: ⁊ amarias genuit achitob. achitob genuit sadoch: ⁊ sadoch genuit achimaas. Achimaas genuit azariã. azarias genuit iohãnan: iohãnan genuit azariã. Ipe est q̃ sacerdocio fũct⁹ est ĩ domo quã edificauit salomõ in hier'lm. Genuit aũ azarias amariã: ⁊ amarias genuit achitob. Achitob genuit sadoch: ⁊ sadoch genuit sellũ. Sellũ genuit helchiã ⁊ helchias genuit azariaz. Azarias genuit azariaz. azaraias genuit iosedech. Porro iosedech egressus ẽ q̃n t̃nstulit dñs iudã ⁊ hier'lm p manꝰ nabuchodonosor. Filĳ g̃ leui gerson caath ⁊ merari. Et hec noĩa filioꝝ gerson: lobni. semei. Filĳ caath. amram ⁊ ysaar ⁊ hebrõ ⁊ ozibel. Filĳ merari mooli ⁊ musi. Hee aũ ꝓgtiões leui ꝑm familias eoꝝ. Gerson. lobni filĳ eius. iaath filĳ⁹ eius. zãma filĳ⁹ ei⁹. ioaa filĳ⁹ ei⁹. addo filĳ⁹ ei⁹. zara filĳ⁹ ei⁹: iethraz filĳ⁹ ei⁹. Filĳ caath. amminadab filĳ⁹ eius. chore filĳ⁹ eius. asir filĳ⁹ eius. helcana filĳ⁹ eius abiasaph filĳ⁹ eius. asir filĳ⁹ ei⁹. caath filius ei⁹. uriel filĳ⁹ ei⁹. ozas filĳ⁹ ei⁹. saul filĳ⁹ ei⁹. Filĳ helcana. amasai ⁊ achimoth ⁊ helcana. Filĳ helcana. sophai filĳ⁹ eius. naath filĳ⁹ ei⁹. heliab filĳ⁹ ei⁹. hieroboaz filĳ⁹ ei⁹. helcana filĳ⁹ ei⁹. Filĳ samuel primogeĩt⁹ vassni ⁊ abia. Filĳ aũt merari. mooli. lobni filĳ⁹ eius. semei filĳ⁹ ei⁹. oza filĳ⁹ ei⁹. samaa filĳ⁹ ei⁹. aggia filĳ⁹ ei⁹. asaia filĳ⁹ eius. Isti sũt q̃s ꝓstituit dauid sup cãtores dom⁹ dñi ex q̃ collocata est archa ⁊ mĩstrabãt corã tabnaculo testimonĳ canẽtes donec edificaret salomõ domũ dñi in hierusalẽ. Stabãt aũ iuxta ordinẽ suũ in mĩsterio. Hĳ do sũt qui assistebãt cũ filĳs suis ꝺ filĳs caath: hemã cãtor filĳ⁹ iobel. filĳ samuel filĳ helcana filĳ hieroaz filĳ helibel filĳ thou filĳ suph filĳ helcana. filĳ iobel filĳ maath filĳ amasai filĳ helcana filĳ iobel filĳ azarie filĳ sophonie filĳ thaath filĳ asir filĳ abiasaph filĳ core filĳ ysaar filĳ caath filĳ leui. filĳ isr'l: ⁊ fr̃ ei⁹ asaph q̃ stabat a dextris ei⁹: asaph filĳ⁹ barachie. filĳ samaa. filĳ michael. filĳ basaie filĳ melchie. filĳ athai. filĳ zara filĳ adaia. filĳ ethan filĳ samma filĳ semei filĳ ieth filĳ gersõ filĳ leui. Filĳ aũ merari fratres eoꝝ ad sinistrã: ethan filĳ chusi. filĳ abdi. filĳ maloth filĳ asabie filĳ amasie filĳ helchie filĳ amasai. filĳ bonni. filĳ somer filĳ mooli. filĳ musi filĳ merari filĳ leui. Fres q̃z eoꝝ leuite q̃ ordĩati sũt ĩ cunctũ mĩsteriũ tabnaculi dom⁹ dñi. Aaron vero ⁊ filĳ ei⁹ adolebãt incẽsũ sup altare olocausti ⁊ sup altare thimiamatis. in oẽ opus scti sctoꝝ: ⁊ vt p̃carent̃ p isr'l iuxta oĩa q̃ p̃cepat moyses seruus dei. Hĳ sũt aũt filĳ aaron. Eleazar filĳ⁹ ei⁹. finees filius ei⁹. abisue filĳ⁹ ei⁹. bocci filĳ⁹ ei⁹. ozi filĳ⁹ ei⁹. zaraia filĳ⁹ ei⁹. meraioth filĳ⁹ ei⁹. amaria filĳ⁹ ei⁹. achitob filĳ⁹ ei⁹. sadoch filius ei⁹. achimaas filĳ⁹ ei⁹. Et hec bĩtacl'a eoꝝ p vicos atq̃ ꝑfinia filioꝝ scz aaron iuxta ꝓgtiones caathitaꝝ. Ipſ enĩ sorte ꝓtigerãt: dederũt igr̃ eis hebron ĩ terra iuda et suburbana ei⁹ p circuitũ: agros aũ ciuitatis ⁊ villas caleph filĳ iephone. Porro filĳs aaron dederũt ciuitates ad ꝓfugiẽdũ hebrõ ⁊ lobna ⁊ suburbana ei⁹: ỹether q̃z ⁊ esthemo cũ suburbanis suis. sz ⁊ helon ⁊ dabir cũ suburbãis suis: asan q̃z ⁊ bethsemes ⁊ suburbana eaꝝ. De tribu aũt beniamin gabee ⁊ suburbana eius: ⁊ almath cum suburbanis suis: anathot q̃z cũ suburbanis suis. Omnes ciuitates tredecim cũ suburbanis suis: per ꝓgnationes suas. Filĳs aũ caath residuis de ꝓgtõne sua dedert ex dimidia tribu manasse ĩ possessiõz

vrbes decē. Porro filijs gerſon p ꝯgnatōnes ſuas de tribu yſachar ⁊ de tribu aſer ⁊ de tribu neptalim ⁊ de tribu manaſſe in baſan vrbes q̄tuordecim. Filijs aūt merari p ꝯgtiões ſuas de tribu ruben ⁊ de tribu gad ⁊ de tribu zabulon. dederūt ſorte ciuitates duodecim. Dederūt q̄z filij iſrl̄ leuiticis ciuitates ⁊ ſuburbana ea p̄. Dederūt q̄z p ſortē ex tribu filioꝝ iuda. ⁊ ex tribu filioꝝ ſymeō. ⁊ ex tribu filioꝝ beniamin vrbes has q̄s vocauerūt nois ſuis: ⁊ hijs qui erāt ex ꝯgtiõe filioꝝ caath. Fecerūtq̄ ciuitates in termīs eoꝝ de tribu ephraī Dederūt ꝯ eis vrbes ad ꝓfugiēdū ſichē cū ſuburbanis ſuis ī mōtē ephraī ⁊ gazer cū ſuburbanis ſuis. biemaann q̄z cū ſuburbanis ſuis. ⁊ bethorō ſil̄: necnō de tribu dan elezethegebethor ⁊ beylon ⁊ helon cū ſuburbanis ſuis ⁊ gethrēmon in eūdē modū. Porro ex dimidia tribu manaſſe aner ⁊ ſuburbana eiꝰ. balaā ⁊ ſuburbana eius: hijs videlicet qui de ꝯgnatõe filioꝝ caath reliqui erāt. Filijs aūt gerſō de ꝯgnatione dimidie tribu manaſſe gaulon in baſan ⁊ ſuburbana eiꝰ: ⁊ aſtaroth cū ſuburbanis ſuis. De tribu yſachar. cedes cū ſuburbanis ſuis. ⁊ daberith cū ſuburbanis ſuis: ramoth q̄z ⁊ ſuburbana eiꝰ. ⁊ anē cū ſuburbanis ſuis. De tribu vo aſer maſal cū ſuburbanis ſuis. ⁊ abdon ſil̄: aſach q̄z ⁊ ſuburbana eiꝰ: roob cū ſuburbanis ſuis. Porro de tribu neptalim cedes ī galilea ⁊ ſuburbana eiꝰ: ammō cū ſuburbaīs ſuis: ⁊ cariathiarim ⁊ ſuburbana eiꝰ. Filijs aūt merari reſiduis. de tribu zabulō. rēmono ⁊ ſuburbana eiꝰ: ⁊ thabor cū ſuburbanis ſuis. Trās iordanē q̄z ex aduerſo hiericho p̄ orientē iordanis de tribu rubē boſor ī ſolitudinē cū ſuburbanis ſuis: ⁊ iaſſa cū ſuburbanis ſuis: cademoth q̄z ⁊ ſuburbana eiꝰ: ⁊ miphaat cū ſuburbaīs ſuis. Necnō ⁊ ō tribu gad. ramoth ī galaath ⁊ ſuburbana eius: ⁊ manaim cum ſuburbanis ſuis: ſed ⁊ eſebon cum ſuburbanis ſuis. ⁊ iezer cum ſuburbanis ſuis.

Capitulum. VII.

Porro filij yſachar: thola ⁊ phua. iaſub ⁊ ſamerō q̄tuor. Filij thola ozi ⁊ raphaia ⁊ ierihel ⁊ iemai ⁊ iepſez ⁊ ſamuel p̄ncipes p dom' cogtionū ſuaꝝ: De ſtirpe thola viri fortiſſimi nūerati ſunt in diebꝫ dauid: vigītiduo milia ſexcēti. Filij ozi: ieſraia de q̄ nati ſūt michael ⁊ obadia ⁊ iohel ⁊ ioſia q̄nq̄ oēs p̄ncipes: cū eis p familias ⁊ p̄l'os ſuos accincti ad plīū viri fortiſſimi: trigītaſex milia Ml'tas enī habueſt vxores ⁊ filios. Frēs q̄z eoꝝ p omnē ꝯgnatōez iſachar robuſtiſſimi ad pugndū: octogītaſeptē milia nūerati ſūt. Filij beniamin: bale ⁊ bochor ⁊ iadihel tres. Filij bale: eſbō ⁊ ozi ⁊ ozihel ⁊ ierimoth ⁊ vrai q̄nq̄: p̄ncipes familiaꝝ ⁊ ad pugndū robuſtiſſimi. Nūerꝰ aūt eoꝝ vigītiduo milia ⁊ trigītaq̄tuor. Porro filij bochor zamira ⁊ ioas ⁊ eliezer ⁊ helioenai. ⁊ amri ⁊ ierimoth ⁊ abia ⁊ anathot. ⁊ almathā. Oēs hij filij bechor. Nūerati ſūt aūt p familias ſuas p̄ncipes ꝯgnatōnū ſuaꝝ ad bella fortiſſimi vigīti milia ⁊ ducēti. Porro filij iadihel balā. Filij aūt balā: iheus ⁊ beniamin ⁊ ahoth ⁊ chanana. ⁊ iothā ⁊ tharſ ⁊ thaiſaar. oēs hij filij iadihel p̄ncipes ꝯgtōnū ſuaꝝ viri fortiſſimi: decē ⁊ ſeptē milia ⁊ ducēti ad plīū pcedētes: ſephā q̄z ⁊ haphā filij hir ⁊ aſim filij aſer. Filij aūt neptalī iaſihel ⁊ guni ⁊ aſer ⁊ ſellū filij bale. Porro filij manaſſe eſrihel. cū cubīaq̄ eiꝰ ſira pepit machir p̄ez galaad Machir aūt accepit vxorē filijs ſuis haphī ⁊ ſephā: ⁊ hūit ſororē noīe maacha. Nomē aūt ſcōi filij ſalphaath. Natiq̄ ſūt ſalphaath filie ⁊ pepit maacha vxor machir filiū vocauitq̄ nomē eiꝰ phares. Porro nomē frīs eiꝰ ſares: ⁊ filij eiꝰ vlā ⁊ rehē. Filiꝰ aūt vlā baldā. Hij ſūt filij galaad filij machir: filij manaſſe Sororꝰ aūt eiꝰ regīa pepit vir decoꝝ ⁊ abiezer ⁊ moola. erāt aūt filij ſemida ahin ⁊ ſichē ⁊ liei ⁊ amaz. Filij aūt ephraī ſuthala. bareth filiꝰ eiꝰ. thaath filiꝰ eiꝰ elada filiꝰ eiꝰ. thaath filiꝰ eiꝰ ⁊ huiꝰ filiꝰ zabab. ⁊ huiꝰ filiꝰ ſuthala ⁊ huiꝰ filiꝰ ezer ⁊ elad. Occidēſt aūt eos viri geth indigne: q̄r deſcēderāt vt inuaderēt poſſeſſiões eoꝝ Luxit igr̄ ephraī p̄ eoꝝ ml'tis diebꝫ. ⁊ venēſt frēs eiꝰ vt ꝯſolarentr̄ eū. Ingreſſuſq̄ ē ad vxorē ſuā: q̄ cepit ⁊ pepit filiū ⁊ vocauit nomē eiꝰ bereia: eoq̄ in mal' domꝰ eiꝰ ortus eēt filia aūt eiꝰ fuit ſara q̄ edificauit bethorō inferiorē ⁊ ſuperiorē ⁊ ozenzara Porro filiꝰ eiꝰ rapha ⁊ reſeph ⁊ thale de q̄ natꝰ ē thaā q̄ genuit laadā. Huiꝰ q̄z filiꝰ āmiud q̄ genuit eliſama ō q̄ ortꝰ ē nun. q̄

habuit filiũ ioſue. Poſſeſſio aũ eoꝝ ⁊ hĩta cõ bethel cũ filiabꝫ ſuis: ⁊ ꝓ̃ orĩẽtẽ norã: ad occidẽtalẽ plagã gazer ⁊ filie eiꝰ: ſichẽ q̃ꝫ cũ filiabꝫ ſuis atqꝫ aſa cũ filiabꝫ eiꝰ: iuxta filios q̃ꝫ manaſſe bethſan ⁊ filias eiꝰ: thanat ⁊ filias eiꝰ mageddo ⁊ filias eiꝰ doꝝ ⁊ filias eiꝰ. In hijs hĩtauerũt filij ioſeph: filij iſrl̃. Filij aſer: iemna ⁊ ieſua ⁊ ieſui. et baria ⁊ ſara ſoꝝ eoꝝ. Filij aũ baria heb ⁊ melchiel: ipe ẽ pr̃ barſaith. Heber aũ genuit iephiat ⁊ ſomer ⁊ iothã ⁊ ſuaa. ſororẽ eoꝝ. Filij iephiat ſophech ⁊ chamaal ⁊ aſoph. Hij filij iephiat. Porro filij ſomer: ahi ⁊ roaga ⁊ iaba ⁊ arã. Filij aũ helẽ fratris eiꝰ: ſupha ⁊ iemna ⁊ ſelles ⁊ amal. Filij ſupha: ſiue aruaphed. ⁊ ſual ⁊ beri ⁊ iãra boſoꝝ ⁊ odoꝝ ⁊ ſãma ⁊ ſaluſa ⁊ iethran ⁊ bera. Filij iether: iephone et phaſpha et ara. Filij aũ ollaa: areth ⁊ auibel et reſia. Omnes hij filij aſer: pncipes cogtionũ electi atqꝫ fortiſſimi duces ducũ. Numeꝰ aũ eoꝝ etatis q̃ apta eſſet ad bellum: viginti ſex milium.

Capitulũ. VIII.

Beniamin aũt genuit bale pmogenitũ ſuũ: aſbal ſcõm. ochara ẽciũ. Noaba q̃rtũ ⁊ rapha q̃ntũ fuerũtqꝫ filij bale addoaꝝ ⁊ gera. ⁊ abiud. abiſue q̃ꝫ ⁊ nemã ⁊ aboe ſꝫ ⁊ gera. ⁊ ſephu phã ⁊ uraz. Hij ſũt filij abod pncipes cogtionuz habitãtiũ ĩ gabaa q̃ ẽnſtati ſũt ĩ manath. Noamã aũ ⁊ achia ⁊ gera ipe ẽnſtulit eos ⁊ genuit oza ⁊ abiud. Porro ſaarahim genuit in regione moab. poſtq̃ dimiſit vſiz. ⁊ bara uxores ſuas. Genuit aũt de etes uxore ſua iobab ⁊ ſebia ⁊ moſa ⁊ molchõ iebus q̃ꝫ ⁊ ſethia ⁊ marmach. Hij ſũt filij eius pncipes ĩ familijs ſuis. Mehuſim uo genuit achitob et elphaal. Porro filij elphaal: heber ⁊ miſaã ⁊ ſamaad. Hic edificauit ono ⁊ lod ⁊ filias eiꝰ. Bara aũt ⁊ ſãma pncipes cogcionũ habitantium in ahialõ. Hij fugauerũt habitatores geth. Et halo ⁊ ſeſac ⁊ ierimoth ⁊ zabadia ⁊ aroth et beter. michael q̃ꝫ et ieſpha et ioaa: filij baria. Et zabadia ⁊ moſollã ⁊ ezechi ⁊ heber ⁊ ieſamari. et iezlia ⁊ iobab: filij elphaal. Et iacim ⁊ zechri. ⁊ zabdi. ⁊ helioenai. ⁊ ſelethai. et heliel. et adaia ⁊ baraia. ⁊ ſamarath: filij ſemei. Et ieſphan et heber et helibel et abdon et zechri et hanan. ⁊ anania. et ailam et anathothia et iephadaia et phanuel: filij ſeſac. Et ſamſari. ⁊ ſooria et otholia et ierſia. helia. et zechri: filij ieroã. Hij pr̃iarche et cogtionuz pncipes q̃ habitauerũt in hieruſalẽ. In gabaon aũt habitauer̃t abigabaon et nomen uxoris eius maacha: filiuſqꝫ eius pmogenitꝰ abdon ⁊ ſur ⁊ cis ⁊ baal et ner et nadab: gedur q̃ꝫ ⁊ haio ⁊ zacher ⁊ macelloth Et macelloth genuit ſamaa hĩtaueꝛtqꝫ ex aduerſo fratꝝ ſuoꝝ ĩ hirl̃m cũ fratribꝫ ſuis. Ner autꝫ genuit cis: ⁊ cis genuit ſaul. Porro ſaul genuit ionathã ⁊ melchiſue et abinadab ⁊ beſbaal. Filius aũt ionathã meribbaal: ⁊ meribbaal genuit michaz. Filij micha phitõ ⁊ melech ⁊ thara: abaz: et abaz genuit ioada ⁊ ioada genuit almoth ⁊ aſmoth ⁊ zãri. Porro zãri genuit mooſa. et mooſa genuit baana: cuiꝰ filiꝰ fuit raphaia de quo ortus eſt elaſa. qui genuit aſel. Porro aſel ſex filij fuerũt hijs nomĩbꝫ: ezricã. bochru. iſmahel. ſaria abadia anan. Omẽs hij filij aſel. Filij aũt aſa fr̃is eius. ulã pmogenitꝰ: ⁊ hus ſecũdus: ⁊ helipha-leth tercius. Fueꝛtqꝫ filij ulã viri robuſtiſſimi. ⁊ magno robore tẽdẽtes arcũ ⁊ multos habẽtes filios ac nepotes: uſqꝫ ad centũq̃ñq̃ginta milia. Oẽs hij filij beniamin.

Capitulũ. IX.

Uniuerſus ergo iſrl̃ dinumeratus ẽ et ſũma eoꝝ ſcripta eſt in libro regum iſrl̃ et iuda tranſlatiqꝫ ſũt in babilonem ꝓpter delictum ſuum. Qui aũt habitauerunt primi in poſſeſſionibꝫ et in urbibꝫ ſuis iſrl̃. et ſacerdotes et leuite et nathinnei: cõmorati ſũt ĩ hirl̃m ꝺ filijs iuda et de filijs beniamin. De filijs q̃ꝫ ephraim et manaſſe othei filiꝰ ãmiud. filij ſemri filij omrai filij bonni. De filijs phares filij iuda. ⁊ de ſilo nỹſia pmogenitꝰ ⁊ filij eius. De filijs aũt zara: iehuel ⁊ fr̃es eoꝝuz ſexcentinonagĩta. Porro de filijs beniamin: ſalo filiꝰ moſollã filij odoia filij aſana. ⁊ iobanaia filiꝰ ieroaz ⁊ helam filiꝰ ozi filij mochori et moſollã filius ſaphacie filij rahuel. filij iebanie et fratres eoꝝuz p familias ſuas nongentiquinq̃gĩtaſex. Oẽs hij pncipes cogtionũ ſuaꝝ. p domos pr̃m ſuoꝝ. De ſacerdotibꝫ autem geiada ioza et iachin rib azarias q̃ꝫ filius helchie filij

moſollaz filij ſaboch filij meraioth filij achitob pōtifex dom⁹ dei. Porro adaias filij ieroā filij phaſor filij melchia ⁊ maſaia filij adihel filij iezra filij moſollā. filij moſollamoth filij emmer: frēs q̄z eor̄ pncipes p familias ſuas milleſeptīgētiſexaginta fortiſſimi robore ad faciēdū op⁹ mīſterij ī domo dei. De leuitis aī ſemeia filij aſſub ⁊ filij ezricā fil⁹ aſebui ȯ filijs merari. Ba chabar q̄z carpētari⁹ ⁊ galabet ⁊ mathaia filij micha filij zechri filij azaph ⁊ obdia filij ſemeie. filij galal. filij ÿdithū: ⁊ barachi a filij aſa filij helcana q̄ hītauit ī atrijs ne tophati. Janitores aī ſellū ⁊ achub ⁊ thelmō. ⁊ ahiman: ⁊ fr̄ eor̄ ſellū pnceps: vſq; ad illud tp̄us ī porta regis ad orientē obſuabāt p vices ſuas ȯ filijs leui. Sellū vo filij⁹ chore filij abuſaph filij chore cū frib⁹ ſuis: ⁊ domo pr̄is ſui. Dij ſunt chorite ſup opa mīſterij: cuſtodes veſtibl'or̄ tabnacl'i ⁊ familie eor̄ p vices caſtror̄ dñi: cuſtodientes introitū. Finees aī fili⁹ eleazar erat dux eor̄ corā dño. Porro zacharias filius moſollam ianitor portæ tabnacl'i testimonij. Oēs hij electi ī oſtiarios p portas ducētiduodeciz ⁊ deſcripti ī villis ꝓprijs: q̄s pſtituerūt dauid ⁊ ſamuel vidēs ī fide ſua tā ipos q̄ filios eor̄ in oſtijs dom⁹ dñi et in tabnacl'o vicibꝫ ſuis. Per q̄tuor vētos erāt oſtiarij id ē ad orientē ⁊ ad occidentē ⁊ ad aq̄lonē ⁊ ad auſtr̄. frēs aūt eor̄ ī vicu lis morabāī ⁊ veiebāt in ſabbatis ſuis de tpe vſq; ad tp̄us. Dijs q̄tuor leuitis credit⁹ erat oīs numer⁹ ianitor̄ ⁊ erāt ſup exedras ⁊ theſauros dom⁹ dñi. Per giz q̄z tēpli dñi morabāī ī cuſtodijs ſuis: vt cū tēpus fuiſſet ipi mane aperirēt fores. De borū grege erāt ⁊ ſup vaſa mīſterij. Ad numer̄ ei ⁊ īferebāī vaſa ⁊ efferebāī ȯ ipis. De ipis ⁊ q̄ credita habebāt vtēſilia ſanctuarij p̄erāt ſimile ⁊ vino ⁊ oleo et thuri ⁊ aromatibꝫ. Filij aūt ſac̄dotū vngēta ex aromatibꝫ ꝓficiebāt: ⁊ mathatias leuites pmogenit⁹ ſellū chorite p̄fect⁹ eor̄. q̄ ī sartagine frigebāī. Porro de filijs caath frib⁹ eor̄ ſup panes erāt ꝓpoſicōis: vt ſemper nouos p ſingula ſabbata p̄pararent. Dij ſūt pncipes cātor̄ p familias leuitar̄ q̄ ī exedris morabanī: ita vt die ac nocte iugiter ſuo miniſterio deſuirēt. Capita leuitar̄ per familias ſuas principes māſeīt in hirl'm. Jn gabaō aūt ꝓmorati ſūt paī gabaō iahiel: ⁊ nomē vxoris ei⁹ maacha. Filij⁹ pmogenit⁹ ei⁹ abdō: ⁊ ſur. ⁊ cis. ⁊ baal. ⁊ ner ⁊ nadab. gedor q̄z ⁊ ahio. ⁊ zacharias. ⁊ macelloth. Porro macelloth genuit ſemaan. Jſti hītaueīt e regione fratrū ſuor̄ ī hirl'm cū frib⁹ ſuis. Ner aūt genuit cis: ⁊ cis genuit ſaul. Et ſaul genuit ionathā. ⁊ melchiſue ⁊ aminadab. ⁊ iſbaal. Filij⁹ aūt ionathā meribbaal: ⁊ meribbaal genuit micha. Porro filij micha: phitō ⁊ melech ⁊ thara ⁊ ahā. Ahaz aūt genuit iara: ⁊ iara genuit alamath ⁊ azmoth ⁊ zamri. Zamri aī genuit moeſa: moeſa vo genuit baana cui⁹ filij⁹ raphaia genuit elaſa: de q̄ ortus eſt helel. Porro helel ſex filios habuit hijs noīb⁹: ezricā bochru iſmahel ſaria obdia anan. Dij filij helel.

Capitulū. .X.

Philiſtijm aūt pugbant ꝓtra iſrl': fugierūtq; viri iſrahel paleſtinos ⁊ ceciderūt vulnerati in mōte gelboe. Cūq; approp̄inq̄ſſent philiſtei pſequētes ſaul ⁊ filios eius: pcuſſerunt ionathā. ⁊ aminadab ⁊ melchiſue filios ſaul. Et aggrauatū eſt pl̄ium ꝓtra ſaul: inuenerūtq; eū ſagittarij. ⁊ vulnerauerūt iacul'. Et dixit ſaul ad armigerꝫ ſuū. Euagina gladiū tuū ⁊ int̄fice me: ne forte veniant incircūciſi iſti ⁊ illudāt mihi. Noluit aī armiger ei⁹ hoc facere: timore pterrit⁹. Arripuit g̃ ſaul enſē: ⁊ irruit in eū. Qđ cū vidiſſet armiger ei⁹ videlicet mortuū eſſe ſaul: irruit eciā ipe in gladiū ſuū ⁊ mortu⁹ ē. Jntērijt g̃ ſaul ⁊ tres filij ei⁹: ⁊ oīs dom⁹ illi⁹ pariī ꝓcidit. Qđ cū vidiſſent viri iſrl' q̄ hītabāt ī cāpeſtribꝫ fugerūt: ⁊ ſaul ⁊ filijs ei⁹ mortuis dereliq̄rūt vrbes ſuas ⁊ huc illucq; diſperſi ſūt. venerūtq; philiſtijm et hītaueīt in eis. Die igitur altero detrahētes philiſtijm ſpolia ceſor̄: inuenerunt ſaul ⁊ filios eius iacentes in monte gelboe. Cunq; ſpoliaſſent eū ⁊ amputaſſent caput. armiſq; nudaſſent: miſerūt in trā ſuā. vt circūferreī ⁊ oſtēderei ydoloꝝ templis ⁊ pl̄is. Arma aūt eius conſecrauerūt ī fano dei ſui ⁊ corpus affixerūt ī tēplo dagon. Hoc cū audiſſēt viri iabes galaad oīa ſcz q̄ philiſtijm fecerāt ſup ſaul: ꝓſurrexerunt ſingl'i viror̄ fortium. ⁊ tulerūt cadauera ſaul et filior̄ ſuorum: attuleruntq; ea in iabes et

sepelierūt ossa eoꝝ subt̄ q̄rcū q̄ erat ī iabes
⁊ ieiunauerūt septē diebꝫ. Mortuꝰ ē ḡ saul
ꝓt̄ iniq̄tatēs suas: eo q̄ ꝓuaricatꝰ sit māda
tū dñi qđ ꝓceperat ⁊ ñ custodierit illđ: sz
īsup eciā phitonissā ꝓsuluerit nec speraue
rit ī dño ꝓt̄ qđ ⁊ int̄fecit eū: ⁊ t̄nstulit re
gnū eiꝰ ad dđ filiū ysai. ¶ Ca. XI.

Congregatꝰ est igit̄ oīs isrl̄ ad dđ
ī hebrō dicēs. Os tuum sumꝰ. ⁊ ca
ro tua. Heri q̄z ⁊ nudiustercꝰ cuz
adhuc regret saul tu eras q̄ educebas ⁊ in
troducebas isrl̄. Tibi eī dixit dñs deꝰ tuꝰ.
Tu pasces ꝓlm meū isrl̄: ⁊ tu eris ꝓnceps
sup eum. Venerūt ḡ oēs maiores natu is-
rahel ad regē ī hebrō. ⁊ iniit dauid cū eis
fedꝰ corā dño. Unxerūtq; eū regē sup isrl̄:
iuxta ꝓmonē dñi quē locutꝰ ē in manu sa
muhel. Abijt q̄z dauid ⁊ oīs isrl̄ in hirl̄m.
Hec ē ieb: vbi erāt iebusei habitatores tēr
re. Dixer̄tq; q̄ habitabāt ī ieb ad dauid.
Nō ingredieris huc. Porro dauid cepit ar
cē sy̆ō: q̄ ē ciuitas dauid. Dixitq;. Oīs q̄ p
cusserit iebuseū ī ꝓmis: erit ꝓnceps ⁊ dux.
Ascēdit igit̄ ꝓmꝰ ioab filiꝰ seruie: ⁊ factꝰ ē
ꝓnceps. Hītauit aūt dauid ī arce: ⁊ idcir
co appellata ē ciuitas dauid. Edificauitq;
vrbē ī circuitu a mello vsq; ad giz. Joab
aūt reliqua vrbis extruxit. Proficiebatq;
dauid vadēs ⁊ crescēs: ⁊ dñs exercituū e-
rat cū eo. Hij ꝓncipes virorꝝ fortiū dauid
q̄ abiuuerūt eū vt rex fieret sup oēm isrl̄.
iuxta v̄bū dñi qđ locutꝰ ē ad isrl̄: ⁊ iste nu
merꝰ robustorꝝ dauid. Jesbaā filiꝰ abamō
ꝓnceps int̄ triginta. Jste leuauit hastam
suā sup trecētos vulneratos. vna vice. Et
pꝰ eū eleazar filiꝰ patrui eiꝰ aboites: q̄ e-
rat inter tres potētes. Jste fuit cū dauid ī
aphes dñi: qñ philistijm ꝯgregati sunt ad
locū illū in ꝓliū. Et erat ager regionis il-
lius plenus ordeo: fugeratq; ꝓlus a facie
philistinorꝝ ꝫ stetit ī medio agri: ⁊ defēdit
eū. Cūq; ꝓcussisset philisteos: dedit dñs sa
lutē magnā ꝓlo suo. Descēderūt aūt tres đ
triginta ꝓncipib ad petrā ī q̄ erat dauid
ad speluncā odollā: qñ philistijm fuerant
castrametati ī valle raphaim. Porro da-
uid erat ī ꝓsidio: ⁊ stacō philistinorꝝ ī be-
thleē. Desiderauit igit̄ dđ aquā: ⁊ dixit. O
si quis daret mihi aquā de cisterna bethle
em q̄ ē ī porta. Tres ḡ isti p media castra
philistinorꝝ prorupērūt: ⁊ hauserūt aquā de ci-
sterna bethleē q̄ erat ī porta: ⁊ attulerūt ad
dauid vt biberet. Qui noluit: sz magis li-
bauit illam dño dicēs. Absit vt ī ꝓspectu
dei mei hoc faciā ⁊ sāguinē virorꝝ istorꝝ bi
bā: qr ī pericło aiarꝝ suarꝝ attulerūt mihi a-
quā. Et ob hāc causā noluit bibere. Hec fe
cerūt tres robustissimi. Abisai q̄z frꝫ iacob
ipe erat ꝓnceps triū: ⁊ ipe leuauit hastam
suā ꝓt̄ trecētos vulneratos: ⁊ ipe erat int̄
tres notissimꝰ: int̄ tres scđ: inclitꝰ ⁊ ꝓn-
ceps eorꝝ. Verūtn̄ vsq; ad tres ꝓmos nō p
uenerat. Banaias filiꝰ ioiade viri robustis-
simi q̄ mlta opa ꝓpetrarat đ capsehel: ipe
pcussit duos arihel moab. Et ipe đscēdit ⁊
int̄fecit leonē ī media cisterna tpe niuis:
⁊ ipe pcussit viz egiptiū. cuiꝰ statura erat
q̄nq; cubitorꝝ: ⁊ habebat lanceā vt liciato-
rū texentiū. Descēdit igit̄ ad eū cū đga:
⁊ rapuit hastā quā tenebat manu: ⁊ int̄fe
cit eū hasta sua. Hec fecit banaia filiꝰ ioia
de. q̄ erat int̄ tres robustos notissimus:
int̄ trigīta ꝓmꝰ. Verūtn̄ ad tres vsq; n̄ p-
uenerat. Posuit aī eū dauid ad auriculā
suā. Porro fortissimi virī ī exercitu: asa-
hel frꝫ ioab. ⁊ eleanā filiꝰ patrui eiꝰ de beth
leē: semmoth arodites. helles phallonites
iras filiꝰ acces thecuites. abiezer anato-
thites. subochai sochites ilai abothites
marai netophatites. heleth filiꝰ baana ne-
tophatites. ethai filiꝰ rebai đ gabaath fili
orū beniamin: banaia pharathonites. hu
rai đ torrentē gaaz: abiel arabathites. azi
moth bauranites eliaba salabonites. filij
asom gezonites. ionathā filiꝰ saga arari-
thes achiam filiꝰ achar ararithes. eliphal
filius vr: apher meherathites ahia phello
nites. asrai carmelites. naarai filiꝰ azbi: io
hel frꝫ nathan. mabaar filiꝰ agarai. selech
ammonites. noorari berothites armiger
ioab filij saruie: iras iethreꝰ. gareb iethre-
us vrias hetheus: zabad filiꝰ ooli: adyna
filius seghar rubenites princeps rubeni-
tarum. et cum eo triginta haanan filius
maacha et iosaphat mathanites. ozias a-
stharothites. semma et iahiel filij bothā
araerites. iediel filius zamri et ioha fra-
ter eius thosaites. heliel mahamites et
ieribai et iosoia filij elnaen. ⁊ iethma mo-
abites. eliel et obed et iasiel de masobia

¶ Capitulū. XII.

Hij q̄z veneꝛt ad dō in ſiceleg cū adhuc fugeret ſaul filiū eis: q̄ erant foꝛtiſſimi ⁊ egregij pugnatoꝛes: tenētes aꝛcū ⁊ vtꝝq; mānu fūdis ſaxa iaciētes ⁊ dirigētes ſagittas. De fꝛib⁹ ſaul ex tribu beniamī. Princeps abiezer ⁊ ioas filij ſamaa. gabaathites. ⁊ iaſihel ⁊ phalleth filij azmoth ⁊ baracha ⁊ iehu anathotites. ſamaias q̄z gabaonites. foꝛtiſſim⁹ inꝰ triginta. ⁊ ſup triginta: ieremias et ihezihel ⁊ iohannan. ⁊ zebab gaderothites. et luzai et ierimuth et baalia et ſamria et ſaphatia. araphites. Helcana ⁊ ieſia. ⁊ azrahel ⁊ ioezer ⁊ ieſraā decrez. ioelā q̄z ⁊ zabadia filij ieroā de gedoꝛ. Hoꝛ ⁊ de gaddi trānſfugeꝛt ad dō cū lateret in deſto. viri robuſtiſſimi ⁊ pugnatoꝛes optimi: tenētes clipeū ⁊ haſtā. Facies eoꝝ q̄ſi facies leōis: ⁊ veloces q̄ſi capree ī mōtib⁹. Ezer princeps: ob dias ſcō⁹. eliab tercius. maſmana q̄rtus. ieremias q̄nt⁹. ethei ſext⁹. heliel ſeptim⁹. iohannan octau⁹. helzebad non⁹. ieremias decim⁹. bachanna vndecimus. Hij de filijs gad: princeps exercit⁹. Nouiſſim⁹ centū militib⁹ erat: ⁊ maxim⁹ mille. Iſti ſūt q̄ trānſierūt iordanen mēſe pmo q̄n mūdare cō ſueuit ſup ripas ſuas: ⁊ oēs fugauerūt q̄ morabāt in vallib⁹ ad oriētalem plagā et occidentalē. Veneꝛt aūt ⁊ de beniamī ⁊ de iuda ad pſidiū ī q̄ morabaꝰ dauid. Egreſſuſq; ē dauid obuiā eis: ⁊ ait. Si pacifice veniſtis ad me. vt auxiliemī mihi: coꝛ meū iūgaꝰ vob. Si aūt inſidiamī mihi p aduerſarijs meis. cū ego iniq̄tatē ī manibus nō habeā: videat deꝰ patꝝ nr̄oꝝ ⁊ iudicet. Spūs vo dñi induit abiſai pncipez inter triginta ⁊ ait. Tui ſumꝰ o dauid: ⁊ tecū filij ỹſai. Pax pax tibi: ⁊ pax adiutoꝛib⁹ tuis. Te em̄ adiuuat deꝰ tuꝰ. Suſcepit ergo eos dauid: ⁊ ꝓſtituit pncipes turme. Poꝛro de manaſſe trānſfugerūt ad dauid q̄n veniebat cū philiſtijz aduerſus ſaul vt pugnaret ⁊ non dimicauit cū eis: q̄ inito ꝓſilio remiſerūt eū pncipes philiſtinoꝝ dicētes. Periculo capitis nr̄i reuertet ad dñm ſuuz ſaul. Q̄n igit reuerſus ē ī ſiceleg trānſfugeꝛt ad eū de manaſſe ednas ⁊ iozaba et iedihel ⁊ michabel et ednas et ioſabath et heliu ⁊ ſalathi. pncipes militū ī manaſſe Hij pbueꝛt auxiliū dauid aduerſus latrūculos. Oēs em̄ erāt viri foꝛtiſſimi: ⁊ facti ſūt pncipes ī exercitu. Hoꝛ ⁊ p ſīgl'os dies veniebāt ad dō. ad auxiliandū ei: vſq; duz fierz gndis numerꝰ q̄ſi exercitꝰ dei. Iſte q̄z ē numerꝰ pncipū exercitꝰ q̄ veneꝛt ad dō cū eēt in hebrō: vt trānſferrēt regnū ſaul ad eū iuxta ỏbū dñi. Filij iuda portātes clipeū ⁊ haſtā: ſex milia octīgēti expediti ad pliū. De filijs ſymeon: viroꝝ foꝛtiſſimoꝝ ad pugndū ſeptē milia centū. De filijs leui: q̄tuor milia ſexcēti. Ioiada q̄z pnceps de ſtirpe aarō: ⁊ cū eo tria milia ſeptingēti. Sadoch ecia puer egregie indol': ⁊ dom⁹ pris eius pncipes vigintiduo. De filijs aūt beniamī frib⁹ ſaul: tria milia. Magna em̄ ps eoꝝ adhuc ſequebaꝰ domum ſaul. Poꝛro de filijs ephraim vigīti milia octīgēti: foꝛtiſſimi roboꝛe. viri noīati ī ꝯgnationib⁹ ſuis. Et ex dimidia tribu manaſſe decē ⁊ octo milia: ſingl'i p noīa ſua veneꝛūt ⁊ ꝓſtitueꝛt rē dō. De filijs q̄z ỹſachar viri eruditi q̄ nouerāt ſingl'a tpa ad pcipiendū q̄d facere deberet iſrl': pncipes ducēti. Oīs aūt reliq̄ trib⁹. eoꝝ ꝓciliū ſeq̄baꝰ Poꝛro de zabulō q̄ egrediebanꝰ ad pliū ⁊ ſtabāt ī acie inſtructi armis bellicis q̄nq̄ginta milia venerūt ī auxiliū: nō ī coꝛde duplici. Et ỏ neptalī pncipes mille: ⁊ cum eis īſtructi clipeo ⁊ haſta triginta ⁊ octo milia. De dan ecia pparati ad pliū vigīti octo milia ſeptīgenti. Et de aſer egredientes ad pugnā ⁊ ī acie ꝓuocātes: q̄dragīta milia. Trās iordanen aūt de filijs rubē et ỏ gad. ⁊ dimidia pte trib⁹ manaſſe: īſtructi armis bellicis. centū vigīti milia. Oēs iſti viri bellatoꝛes expediti ad pugndum coꝛde pfecto. veneꝛt ī hebrō: vt ꝓſtituerēt regē dō ſup vniuerſū iſrl'. Hoꝛ ⁊ oēs reliq̄ ex iſrl' vno coꝛde erāt vt reꝝ fieret dō ſup vniuerſū iſrl': fueꝛtq; ibi apd dō ebr̄ dieb⁹ ꝓmedētēs ⁊ bibētes. Preparauerāt enī eis fr̄es ſui. Hoꝛ ⁊ q̄ iuxta eos erāt vſq; ad ỹſachar ⁊ zabulō ⁊ neptaliz: afferebāt panes ī azinis ⁊ camel' ⁊ mul' ⁊ bob⁹ ad veſcēdū farinā. palatas. vuāpaſſā. vinū. oleū. boues· arietes ad oēz copiā. Gaudiū quippe erat in iſrahel.

Capitulū. .XIII.

Iniit aī ꝓſiliū dō cū ebunis ⁊ cētu rionib⁹ ⁊ vniuerſis pncipib⁹: ⁊ ait ad oēm cetū iſrl'. Si placet vob. ⁊ a dño deo nr̄o egrediem̄ ꝑmo quez loquoꝝ:

mittam⁹ ad frēs nr̄os reliq̄s ī vniuersas regiões isrl̄. ⁊ ad sac̄dotes ⁊ leuitas q̄ hītāt ī suburbanis vrbiū. vt congregēt ad nos ⁊ reducam⁹ archā dei nr̄i ad nos. Nō eī requisiuim⁹ eā ī diebꝫ saul. Et rn̄dit vniuersa multitudo vt ita fieret. Placuerat eī ſmo oī pl̄o. Cōgregauit g̈ dō cūctū isrl̄ a sy͛or egipti. vsq; dū egrediaris emath: vt adduceret archā dei ō cariathiarī. Et ascendit dō ⁊ oīs vir isrl̄ ad collē cariathiarī q̄ ē ī iuda: vt afferret inde archā dn̄i dei sedētis sup cherubin vbi īuocatū ē nomē ei⁹. Im posuer̄tq; archā dei sup plaustr̄ nouū de domo aminadab. Oza aū ⁊ frēs ei⁹ minabāt plaustr̄. Porro dō ⁊ vniuersus isrl̄ ludebāt corā deo oī vtute. ī cāticis. ⁊ ī citharis ⁊ psalteriis ⁊ tīpanis ⁊ cimbal̄ ⁊ tubis Cū aū puenissēt ad areā chidō. tetēdit oza manū suā vt sustētaret archā bos q̄ppe lasciuiēs paululū īclinauerat eā. Irat⁹ ē ita q; dn̄s p̄ ozā. ⁊ pcussit eū eo q; tetigisset archā: ⁊ mortu⁹ ē ibi corā dño. Contristatusq; est dō eo q; diuisisset dn̄s ozā: vocauitq; locū illū diuisio oze vsq; ī p̄nt̄e diē. Et timuit deū tūc tpis dicēs. Quō possum ad me ītroducere archam dei? Et ob hāc causā nō abduxit eā ad se. hoc ē ī ciuitatē dō: sz auertit ī domū obededō gethei. Mānsit g̈ archa dei ī domo obededom tribꝰ mēsibꝰ: ⁊ bn̄dixit dn̄s domui ei⁹. ⁊ omnib⁹ q̄ habebat

Capitulū. XIIII.

Misit q̄z hiraz rex tyri nuncios ad dō. ⁊ ligna cedrina ⁊ artifices parietū lignorūq;: vt edificarēt ei domū. Cognouitq; dō q̄ p̄firmasset eū dn̄s in regē sup isrl̄: ⁊ subleuatū ē regnū suum sup pl̄m ei⁹ isrl̄. Accepit q̄z dō alias vxores in hirl̄m: genuitq; filios ⁊ filias. Et hec noīa eox q̄ nati sūt ei ī hirl̄m. Samma ⁊ sobab nathā ⁊ salomō ieber ⁊ elisu ⁊ elipholech. noga q̄z ⁊ napheg. ⁊ iaphie elisama ⁊ baliada ⁊ eliphelh. audiētes aū philistīm eo q; vnct⁹ eēt dō ī rḡē sup vniuersū isrl̄: ascēderūt oēs vt q̄rerēt eū. Dō cū audisset dō. egressus ē obuiā eis. Porro philistīm veniētes diffusi sūt ī valle raphaim Cōsuluitq; dō dn̄m dicēs. Si ascendaz ad philisteos. ⁊si trades eos ī manu mea? Et dixit ei dn̄s. Ascende et tradam eos ī mānu tua. Cūq; illi ascēdissent in baalpharasiz: pcussit eos ibi dauid et dixit. Diuisit de⁹ inimicos meos p manū meā sicut diuidūtur aque: et idcirco vocatū ē nomē loci illi⁹ baalpharasim. Dereliq̄rūtq; ibi deos suos: q̄s dō iussit exuri. Alia ecia vice philistīm irrueŕt. ⁊ diffusi sūt ī valle. Cōsuluitq; rursū dō deū: ⁊ dixit ei de⁹. Nō ascendas p⁹ eos: recede ab eis ⁊ veies ꝓtra illos ex aduerso pirox. Cūq; audieris sonitū g̈ diētis ī cacumine pirox: tūc egredieris ad bellū. Egressus ē em̄ de⁹ añ te vt pcuciat castra philistīm. Fecit g̈ dauid sic̄ p̄ceperat ei de⁹: ⁊ pcussit castra philistīox ō gabaō vsq; gazera. Diuulgatūq; est nomen dauid in vniuersis regionib⁹ ⁊ dn̄s dedit pauorem ei⁹ sup omnes gentes

Capitulū. .XV.

Fecit q̄z sibi domos ī ciuitate dō: ⁊ edificauit locū archę dei tetēditq; ei tabnacl̄m. Tūc dixit dō. Illicitū ē vt a quocūq; portet̄ archa dei: nisi a leuitis q̄s elegit dn̄s ad portādū eā. et ad mīstrādū sibi vsq; ineternū. Cōgregauitq; vniuersum isrl̄ ī hirl̄m. vt afferret̄ archa dei in locū suū quē p̄parauerat ei: necnō ⁊ filios. aarō ⁊ leuitas. De filijs caath vribel p̄nceps fuit ⁊ frēs ei⁹ cētumuigīti. De filijs merari. asaia p̄nceps ⁊ frēs ei⁹ ducētitriginta. De filijs gersō. iobel ⁊ frēs ei⁹ centūtriginta. De filijs elisaphan semeias p̄nceps et fratres eius ducēti. De filijs hebrō. elibel p̄nceps ⁊ frēs ei⁹ octoginta. De filijs ozibel. amīadab p̄nceps et frēs eius centūduodecī. Vocauitq; dauid sadoch ⁊ abiathar sac̄dotes ⁊ leuitas. vribel: asaiā iobel semeiā elibel ⁊ amīadab: ⁊ dixit ad eos. Vos q̄ estis p̄ncipes familiax leuiticarū. sanctificamini cū frib⁹ vr̄is: ⁊ afferte archam dn̄i dei israbel ad locū q̄ ei preparat⁹ est: ne vt a p̄ncipio q; nō eratis p̄ntes pcussit nos dn̄s. sic ⁊ nūc fiat. illicituz q̄d nobis agentib⁹. Sanctificati sūt g̈ sacerdotes ⁊ leuitę. vt portarēt archā dn̄i dei israbel. Et tuleŕt filij leui archā dei sicut p̄ceperat moyses iuxta verbū dn̄i humeris suis ī vectib⁹. Dixitq; dauid p̄ncipib⁹ leuitarū. vt p̄stituerēt de frib⁹ suis cātores in organis musicox. nablis videlicz ⁊ liris ⁊ cibal̄: vt ſsonaret ī excelsis sonit⁹ letic̄ie. Cōstituer̄tq; leuitas hemā filiū iobel. ⁊ ō frib⁹ ei⁹ asaph filiū barachie: de filijs vero

merari fr̃ib⁹ eor̃.ethã filiũ chasaie ⁊ cum eis fr̃es eor̃. In scdo ordie: zachariã ⁊ bẽ ⁊ iazibel ⁊ semiramoth.⁊ iahel.⁊ anes.heliab ⁊ banaiã ⁊ maasiã ⁊ mathathiã.⁊ eliphalu ⁊ maceniã ⁊ obededõ ⁊ iehibel ianitores. Porro cãtores hemã.asaph. ⁊ ethã ī cimbal' eneis ꝓcrepãtes. Zacharias aũt ⁊ iozibel ⁊ semiramoth.⁊ iathibel ⁊ anieliab ⁊ maasias.⁊ baanias.ī nabl' archana cãtabãt. Porro mathathias ⁊ eliphalu. ⁊ macenias.⁊ obededõ.⁊ iehibel ⁊ ozaziu in cithar̃is ꝑ octaua canebãt.epinichiõ Chonenias aũt ꝓnceps leuitar̃ ꝓphecie ꝑerat: ⁊ ad ꝑcinẽdã melodiã.Erat q̃ꝑ valde sapiẽs.Et barachias ⁊ helcana.ianitores arche.Porro sebenias ⁊ iosaphat et nathanael ⁊ amasai ⁊ zacharias ⁊ banaias ⁊ eliezer sac̃dotes clãgebãt tub corã archa dei ⁊ obededõ ⁊ abias erant ianitores arche. Igit̃ dõ ⁊ oẽs maiores natu isrl' ⁊ tribuni ierũt ad deportãdã federis archã dñi ꝺ domo obededõ.cũ letitia.Cũq; adiuuiſſz de⁹ leuitas q̃ portabãt archã federis dñi: immolabãt̃ septẽ thauri ⁊ septẽ arietes. Porro dõ erat indut⁹ stola bissina: ⁊ vniuersi leuite q̃ portabãt archã federis cãtoresq; ⁊ chonenias ꝓnceps ꝓphecie inẽ cantores Dauid aũt indut⁹ erat ephot lineo. Vniuersusq; isrl' deducebãt archã federis dñi: ī iubilo ⁊ sonitu bucine ⁊ tub et cimbalis ⁊ nabl' ⁊ citharis ꝓcrepãtes. Cũq; pueiſſz archa federis dñi vsq; ad ciuitatẽ dꝺ : michol filia saul ꝓspiciẽs ꝑ fenestrã .vidit regẽ dꝺ saltantẽ atq; ludẽtẽ ⁊ despexit eum ī corde suo

Capitulũ. .XVI.

Ttuler̃t igit̃ archã dei ⁊ ꝓstitueṛt eã in medio tabnacli qꝺ tẽderat ei dꝺ:⁊ obtulerũt olocausta ⁊ pacifica corã deo.Cũq; cõpleſſet dꝺ offerens olocausta et pacifica bñdixit ꝓplo ī nomie dñi:et diuisit vniuersis ꝑ singulos a viro vsq; ad mulierẽ tortã paĩs. et ptẽ asse carnis bubale:⁊ frixã oleo similã.Cõstituitq; corã archa dñi de leuitis q̃ mĩstrarẽt ⁊ recordarenṭ opar̃ ei⁹ ⁊ glorificarẽt atq; laudarẽt dñm deũ isrl' : asaph ꝓncipẽ ⁊ scdm ei⁹ zachariã. Porro iahibel ⁊ semiramoth ⁊ iehibel.⁊ mathathiaz et eliab.⁊ banaiã et obededom.iehibel super organa psalterij et liras:asaph autẽ vt in cimbalis ꝑsonaret:banaiã vero ⁊ azibel sac̃dotes. canere tuba iugit̃ coram archa federis dñi. In illo die fecit dꝺ ꝓncipẽ ad ꝓfitẽdũ dño asaph ⁊ fr̃es ei⁹. Cõfitemĩ dño ⁊ inuocate nomẽ ei⁹:notas facite ī ꝑplis adinuẽcões ei⁹. Cantate ei et psallite ei.⁊ narrate oĩa mirabilia ei⁹:laudate nom̃ scꝝm ei⁹:letet̃ cor querẽtiũ dñm. Querite dñm ⁊ ꝺtutem ei⁹:q̃rite faciẽ ei⁹ semp. Recordamĩ mirabiliũ ei⁹ q̃ fecit signor̃ illi⁹ ⁊ iudicior̃ oris ei⁹. Semẽ isrl' ꝑui ei⁹:filij iacob electi ei⁹ Ipe dñs de⁹ nr̃:ī vniuersa ẽra iudicia ei⁹. Recordamĩ ī sẽpiternũ pacti ei⁹:sermõis quẽ ꝑcepit ī mille generacões. Quẽ pepigit cũ abrahã ⁊ iuramẽti illi⁹ cũ ysaac. Et ꝓstituit illud iacob ī ꝑceptũ:isrl' ī pactuz sẽpiternũ dicẽs. Tibi dabo ẽrã chanaã.funicl'm hereditatis vr̃e.Cũ essẽt pauci numero.pui ⁊ coloni ei⁹. Et ẽnsierṭ de gẽte ī gẽtẽ:⁊ de regno ad ꝑplm alter̃. Nõ dimisit quẽq; calũniari eos:sz icrepauit ꝑ eis reges. Nolite tãgere xp̃os meos:et ī ꝓphetis meis nolite malignari. Cãtate dño oĩs ẽra:ãnũciate ex die ī diẽ salutare ei⁹. Narrate ī gẽtib⁹ gl'az ei⁹:⁊ ī cũctis ꝑplis mirabilia ei⁹. Quia magn⁹ dñs ⁊ laudabil' nimis:⁊ horribilis sup oẽs deos. Oẽs enĩ dij ꝑplor̃ ydola:dñs aũt celos fecit. Cõfessio ⁊ magnificẽcia corã eo:fortitudo ⁊ gaudium ī loco ei⁹. Afferte dño familie ꝑplor̃: afferte dño gl'az ⁊ ĩperiũ : date dño gl'am nomĩ ei⁹. Leuate sac̃ficiũ ⁊ veite in ꝓspectu ei⁹ ⁊ adorate dñm ī decore sancto. Cõmoueat̃ a facie ei⁹ oĩs ẽra:ipe enĩ fũdauit orbẽ ĩmobilẽ. Letẽt̃ celi ⁊ exultet ẽra:⁊ dicãt ī nacõib⁹ dñs regnauit. Tonet mare et plenitudo ei⁹:exultẽt agri ⁊ oĩa q̃ ī eis sũt. Tũc laudabũt ligna salt⁹ coraz dño: quia venit iudicare terrã. Cõfitemĩ dño qm̃ bon⁹:qm̃ ietternũ miserior̃dia ei⁹. Et dicite salua nos de⁹ saluator̃ nr̃:⁊ ꝓgrega nos et erue ꝺ gẽtib⁹:vt ꝓfiteamur noĩ sãcto tuo: ⁊ exultem⁹ ī carmĩb⁹ tuis. Bñdict⁹ dñs deus isrl' ab ett̃no vsq; iet̃nũ:et dicat omnis ꝑplus amẽ et ymnũ deo. Dereliqt itaq; ibi corã archa federis dñi asaph ⁊ fr̃es ei⁹: vt ministrarent in ꝓspectu arche iugiter per singulos dies ⁊ vices suas. Porro obededom ⁊ fratres eius sexagintaocto ⁊ obededom filiũ ydithũ ⁊ oza.ꝓstituit ianitores Sadoch aũt sacerdotẽ ⁊ fratres ei⁹ sac̃dotes corã tabnacl'o dñi ī excelso qꝺ erat ín

gabaō:vt offerrēt olocauſta dño ſup alta re olocauſtomatis iugiť māe ꝛ veſpe: iuxta oīa q̄ ſcripta ſūt ī lege dñi quā p̄cepit iſrahel. Et p̄ eū: hemā. ꝛ ÿdithū ꝛ reliq̄s electos. vnūquēq; vocabulo ſuo ad ꝓfiten dū dño qm̄ ineťnū miſcōia ei⁹. Hemā q̄; ꝛ ÿdithū canētes tuba ꝛ q̄tiētes cimbala. et oīa muſicoꝝ organa ad canēdū dño. Filios aūt ÿdithū fecit eē portarios. Reuerſuſq; ē oīs p̄l'us in domū ſuā: ꝛ dauid vt bñdiceret eciam domui ſue.

¶ Capitulū. XVII.

Olm ať hītaret dauid ī domo ſua. dixit ad nathan p̄phetā. Ecce ego hīto ī domo cedrina: archa ať federis dñi ſub pellib ē. Et ait nathā ad dō. Oīa q̄ ī corde tuo ſūt fac: dñs eī tecū ē. Ygiť nocte illa fact⁹ ē ſmo dñi ad nathā di cēs. Vade ꝛ loq̄re dō ſeruo meo. Hec dicit dñs. Nō edificab tu mihi domū ad hītandū. Neq; eī māſi ī domo. ex eo tpe q̄ eduxi iſrl' ō terra egipti vſq; ad hāc diē: ſꝫ fui sē p mutās loca tabnacli ꝛ ī tētorio manēs cū oī iſrl'. Nūq̄d locut⁹ ſū ſaltē vni iudicū iſrl' q̄b p̄ceperā vt paſcerēt p̄l'm meū. et dixi q̄re nō edificaſti mihi domū cedrinā? Nunc itaq; ſic loq̄ris ad ſuū meū dō. Hec dicit dñs exercituū Ego tuli te cū ī paſcuis ſeq̄reris gregē. vt eēs dux p̄l'i mei iſrl': et fui tecū quocūq; p̄reriſti: ꝛ interfeci oēs inimicos tuos corā te: feciq; tibi nomen grāde q̄ſi vni⁹ magnoꝝ q̄ celebrāť ī terra. Et dedi locū p̄l'o meo iſrl'. Plātabiť ꝛ hītabit ī eo. ꝛ vltra nō ꝓmouebiť: nec filij iniq̄tatis atterēt eos ſicut a p̄ncipio. ex die b⁹ q̄b dedi iudices p̄l'o meo iſrl': ꝛ humili aui vniuerſos inimicos tuos. Annūcio q̄ tibi. q̄ō edificatur⁹ ſit tibi dñs domū. Cum q; impleueris dies tuos vt vadas ad p̄res tuos: ſuſcitabo ſemē tuū poſt te q̄ erit de filijs tuis. ꝛ ſtabiliā regnū eius. Ipe edificabit mihi domū et firmabo ſoliū eius vſq; ineternū. Ego ero ei ī patrē. ꝛ ipe erit mihi in filiū: et miſcōiam meā nō auferaꝫ ab eo ſicut abſtuli ab eo q̄ añ te fuit. Et ſtatuā eum in domo mea. et ī regno meo vſq; in ſempiternū: ꝛ thronus eī⁹ erit firmiſſim⁹ imp̄petuū. Juxta oīa v̄ba hec. et iuxta vniuerſaꝫ viſionē iſtā: ſic locut⁹ eſt nathan ad dō. Cūq; veniſſet rex dō ꝛ ſtetiſſet corā dño: dixit. Quis ego ſū dñe de⁹ ꝛ q̄ domus mea. vt p̄ſtares mihi talia? Sꝫ et hoc paꝝ viſū eſt in ꝓſpectu tuo. Jdeoq; locutus es ſup domū ſui tui eciā ī futuꝝ ꝛ feciſti me ſpectabilē ſup oēs hoīes. Dñe de⁹ meus q̄d vltra addere poteſt dauid cuꝫ ita glorificaueris ſeruū tuū ꝛ ꝓgnoueris eū? Dñe p̄ť famulū tuū iuxta cor tuū feciſti oēm magnificētiā hanc: ꝛ nota eē voluiſti vniuerſa magnalia. Dñe nō ē ſimil' tui: ꝛ nō eſt ali⁹ deus abſq; te ex oīb quos audiuim⁹ auribꝰ nr̄is. Quis eī ē ali⁹ vt populus tu⁹ iſrl'. gēs vna in t̄ra ad quā p̄rexit deus vt liberaret ꝛ faceret p̄l'm ſibi: ꝛ magnitudine ſua atq; t̄roribꝰ eiceret nacōes a facie eius quē de egipto liberarat? Et poſuiſti p̄l'm tuū iſrl' tibi ī p̄l'm vſq; ineťnū ꝛ tu dñe fact⁹ es de⁹ eī⁹. Nūc igiť dñe ſmo quē locut⁹ es famulo tuo ꝛ ſup domū eī⁹ ꝓfirmeť imp̄petuū: ꝛ fac ſicut locut⁹ es: p maneatq; ꝛ magnificeť nomē tuū vſq; ī sē piternū: et dicať dñs exercituū de⁹ iſrl'. et domus dauid ſui ei⁹ p̄manēs corā eo. Tu eī dñe de⁹ me⁹ reuelaſti auricl'am ſui tui. vt edificares ei domū: ꝛ idcirco īueniť ſu⁹ tu⁹ fiduciam vt oret corā te. Nūc g̃ dñe tu es de⁹ ꝛ locut⁹ es ad ſuū tuū tāta bñficia: ꝛ cepiſti bñdicere domui ſui tui vt ſit ſēp corā te. Te eī dñe bñdicente. bñdicta erit imperpetuum.

¶ Capitulū. .XVIII.

Actū eſt aūt p⁹ hec vt p̄cuteret dō philiſtijm ꝛ hūiliaret eos: ꝛ tolleret geth ꝛ filias ei⁹ de manu philiſtijm: p̄cuteretq; moab ꝛ fierēt moabite ſui dō. offerētes ei munera. Eo tpe p̄cuſſit dō eciā adadezer regē ſoba regiōis emath qñ prexit vt dilataret ipiū ſuuꝫ vſq; ad flumē eufratē. Cepit g̃ dō mille q̄drigas ei⁹ ꝛ ſeptē milia eq̄tū ac vigīti milia virorū pedituū. Subneruauitq; oēs eq̄s curruꝫ exceptis cētū q̄drigis q̄s reſuauit ſibi. Supueniť ať ꝛ ſir⁹ damaſcen⁹: vt auxiliuꝫ p̄beret adadezer regi ſoba. Sꝫ ꝛ h⁹ p̄cuſſit dauid vigintiduo milia viroꝝ. Et poſuit milites ī damaſco: vt ſiria q̄; ſeruiret ſibi ꝛ offerret munera. Adiuuitq; dñs eū ī cūctis ad q̄ prexerat. Tulit q̄; dauid phare tras aureas q̄s habuerāt ſui adadezer. et attulit eas in hieruſalē: necnō de thebath et chū. vrbib adadezer eris plurimū: de q̄ fecit ſalomō mare eneū et colūnas: ꝛ vaſa

enea. Qđ cũ audiſſz thou rex emath. pcuſ ſiſſe vitelicz đđ oẽz exercitũ adadezer r̃gis ſoba: miſit adurã filiũ ſuũ ad regẽ đđ. vt poſtularet ab eo pacẽ: ⁊ ꝓgtulareť ei eoꝝ pcuſſiſſz ⁊ expugſſz adadezer. Aduerſari⁹ q̃ꝑe erat thou adadezer. Đz ⁊ omĩa vaſa aurea ⁊ argẽtea ⁊ enea ꝓſecuit đđ rex domĩo. cũ argento ⁊ auro qđ tulerat ex vniuerſis gẽtibꝫ: tã đ ÿdumea ⁊ moab ⁊ filijs ãmon. q̃ đ philiſtijm ⁊ amelech Abiſai đo filí⁹ ſaruie pcuſſit edõ ĩ valle ſalinaꝝ decẽ ⁊ nouẽ milia: ⁊ ꝓſtituit ĩ edõ p̃ſidiũ: vt ſuiret ÿdumea đđ. Saluauitqꝫ dñs đđ in cũctis ad q̃ preꝑerat. Reg̃uit g̃ đđ ſupꝫ vniuerſũ iſrl̃: ⁊ faciebat iudiciũ atqꝫ iuſticiã cũcto ꝑplo ſuo. Porro ioab filí⁹ ſaruie erat ſupꝫ exercituꝫ ⁊ ioſaphat filí⁹ abiluth a ꝑmtarijs. Sadoch ať filí⁹ achitob. ⁊ achimelech filí⁹ abiathar ſacerdotes: ⁊ ſuſa ſcriba. Banaias q̃ꝫ filí⁹ ioiade ſupꝫ legiões cerethi ⁊ felethi. Porro filij đđ primi ad manũ regis.

Capitulũ. .XIX.

Accidit ať vt moreret naas rex filii oꝛ ãmon: ⁊ regret anon filí⁹ ei⁹ ꝑ eo. Dixitqꝫ đđ. Faciã miſcdiaz cũ anon filio naas. Preſtitit eĩ mihi pr̃ ei⁹ g̃ ciaz. Miſitqꝫ đđ nũcios ad ꝓſolãdũ eũ ſupꝫ mortẽ pr̃is ſui. Qui cũ pueiſſẽt ĩ t̃rã filiorũ ãmon. vt ꝓſolareť anõ: dixeť ꝓncipes filioꝝ ãmon ad anon. Tu forſitan putas qđ đđ honoris cauſa ĩ pr̃eꝛ tuũ miſerit q̃ ꝓſolarent̃ te: nec animaduertis qđ vt exploret ⁊ inueſtigẽt ⁊ ſcrutet̃ t̃rã tuã. venerint ad te ſui ei⁹. Igit̃ anon pueros đđ decaluauit ⁊ raſit: ⁊ p̃ſcidit tunicas eoꝝ a natibꝫ uſqꝫ ad pedes ⁊ dimiſit eos Qui cũ abiſſẽt ⁊ hoc mãdaſſent dauid. miſit ĩ occurſũ eoꝝ. Grãde ei ꝓtumeliã ſuſtinueť: ⁊ p̃cepit vt manerẽt in hiericho donec creſceret barba eoꝝ. ⁊ tũc reuertereť. Videntes aũt filij ãmon qđ iniuriã feciſſent đđ tã anon q̃ reliqu⁹ ꝑplus: miſerũt mille talẽta argẽti. vt cõducerẽt ſibi de meſopotamia ⁊ de ſiria moacha ⁊ đ ſoba curr⁹ ⁊ eq̃tes. Cõduxerũtqꝫ triginta duo milia curruũ: ⁊ regẽ maacha cũ ꝑplo ei⁹. Qui cũ veniſſẽt. caſtrametati ſũt e regione medaba Filij q̃ꝫ ãmon ꝓgregati de vrbibꝫ ſuis. venerũt ad bellũ. Qđ cũ audiſſet dauid: miſit ioab ⁊ omnẽ exercitum viroꝝ fortium

Egreſſiqꝫ filij ãmon: direxerũt aciẽ iuxta portã ciuitatis. Reges aũt q̃ ad auxilium ei⁹ venerãt ſeparati in agro ſteterũt. Igit̃ ioab intelligẽs bellũ ex aduerſo ⁊ p⁹ tergũ ꝓtra ſe fieri: elegit viros fortiſſimos đ vniuerſo iſrahel. ⁊ preꝑit ꝓtra ſiꝝ. Reliquam aũt ptẽ ꝑplí dedit ſub manu abiſai fratris ſui: ⁊ preꝑerunt ꝓtra filios ãmon. Dixitqꝫ. Si vicerit me ſir⁹ auxilio eris mihi: ſi aũt ſuperauerint te filij ãmon ero tibi ĩ p̃ſidiuz. Confortare ⁊ agam⁹ viriliť ꝑ ꝑplo nr̃o: ⁊ p vrbibꝫ dei noſtri. Dñs aũt qđ in ꝓſpectu ſuo bonũ eſt: faciat. Perrexit ergo ioab ⁊ ꝑplus q̃ cũ eo erat ꝓtra ſiꝝ ad p̃lium: ⁊ fugauit eos. Porro filij ãmon videntes qđ fugiſſet ſirus: ipſi q̃ꝫ fugerũt. abiſai fr̃em ei⁹: ⁊ ingreſſi ſũt ciuitatez. Reuerſuſqꝫ ẽ eciã ioab in hirl̃m. Videꝫ autẽ ſirus qđ cecidiſſet corã iſrl̃: miſit nũcios ⁊ adduxit ſiꝝ q̃ erat t̃ns fluuiũ. Sophat ať princeps milicie adadezer erat dux eoruz. Qđ cũ ãnunciatũ eẽt đđ: ꝓgregauit vniuerſũ iſrl̃. ⁊ t̃nſiuit iordanẽ: irruitqꝫ ĩ eos ⁊ direxit exaduerſo aciẽ: illis ꝓpugnãti b⁹. Fugit aũt ſir⁹ iſrl̃. Et int̃fecit đđ đ ſiris. ſeptẽ milia curruũ ⁊ q̃draginta milia peditũ: ⁊ ſophat exercitus p̃ncipem. Videꝫtes aũt ſui adadezer ſe ab iſrl̃ eẽ ſupatos t̃nſfugerũt ad đđ ⁊ ſeruierũt ei. Noluitqꝫ vltra ſiria auxiliũ p̃bere filijs ammon.

Capitulũ. .XX.

Actũ ẽ ať poſt ãni circulũ (eo tẽpore q̃ ſolent reges ad bella procedere) ꝓgregauit ioab exercitum ⁊ robur milicie: ⁊ vaſtauit terram filioꝝ ãmõ. Perrexitqꝫ ⁊ obſedit rabbath. Porro dauid manebat in hieruſalẽ q̃ndo ioab pcuſſit rabbath ⁊ deſtruxit eã Tulit aũt đđ coronã melchon de capite ei⁹. ⁊ inuenit in ea auri pondo talentũ ⁊ p̃cioſiſſimas gemmas: fecitqꝫ ſibi inde diadema. Manubias q̃ꝫ vrbis plurimas tulit: ꝑplm aũt q̃ erat ĩ ea eduxit ⁊ fecit ſuper eos tribulas. ⁊ trabas. ⁊ ferrata carpẽta t̃nſire: ita vt diſſecareť ⁊ cõtereretur. Sic fecit dauid cunctis vrbibꝫ filioꝝ ammon: ⁊ reuerſus ẽ cũ oĩ ꝑplo ſuo. ĩ hirl̃m. Poſt hec initũ ẽ bellũ in gazer aduerſũ philiſteos: ĩ q̃ pcuſſit ſobochai vſathites ſaphaide genere raphaiz ⁊ humiliauit eos. Aliud q̃ꝫ bellum geſtuz eſt aduerſus philiſteos: in q̃ pcuſſit adeo-

dat⁹ filiꝰ ſaltus bethleemites ffez goliath gethei:cuiꝰ haſte lignū erat q̄ſi liciatoriuz tex̄etiū. Et ꝛ aliud bellū accidit ī geth:ī q̄ fuit bō lōgiſſim⁹ ſenos habēs digitos.i. ſimul vigitiq̄tuor:q̄ ꝛ ipe ō raphaiz fuerat ſtirpe generat⁹. Hic blaſphemauit iſrl̄:et pcuſſit eū ionathan filiꝰ ſamaa fratris dō Hij ſūt filij rapha ī geth: q̄ ceciderūt ī mānu dō ꝛ ꝓuoꝛ ei⁹.

Capi. XXI.

Onſurrexit aūt ſathan ꝓ iſrl̄: et incitauit dō vt numeraret iſrahel Dixitq̄ dō ad ioab ꝛ ad ꝓncipes ꝓpl̄i. Ite ꝛ numerate iſrl̄ a bſabee vſq̄ dan ꝛ afferte mihi numeꝛ vt ſciā. Reſpōditq̄ ioab. Augeat dñs ꝓpl̄um ſuū cētuplum q̄ ſūt. Nōne dñe mi reꝛ:oēs ſui tui ſt̄: Quare hoc q̄rit dñs me⁹ qō in peccatū reputet iſrahel: Et ꝛ mo regis magis ꝑualuit. Egreſſuſq̄ ē ioab ꝛ circuiuit vniuerſū iſrl̄ ꝛ reuerſus ē hirl̄m. Dedit q̄ dō numeꝛ eoꝛ q̄s circuierat: ꝛ inuent⁹ ē oīs numer⁹ iſrl̄ mille milia ꝛ centū milia viroꝛ educē tiū gladiū. De iuda aūt trecētaſeptuagīta milia bellatoꝛ. Nā leui ꝛ beniamin nō numerauit:eo q̄ inuit⁹ exeq̄retur regis īperiū. Diſplicuit aūt deo qō iuſſū erat ꝛ pcuſſit iſrl̄. Dixitq̄ dō ad deū. peccaui nimis vt hoc facerē. Obſecro aufer iniq̄tatē ſui tui:qꝛ īſipiēt egi. Et locut⁹ eſt dñs ad gad videntē dō dicēs. Vade ꝛ loq̄re ad dō. ꝛ dic ei. Hec dicit dñs. Triū tibi opcōnem do:vnū qō volueris elige vt faciā tibi Cū q̄ veniſſet gad ad dō. dixit dñs. Hec dicit dñs. Elige qō volueris. Aut trib⁹ ānis pe ſtilētiā. aut ēb⁹ mēſib⁹ fugere te hoſtes tuos ꝛ gladiū eoꝛ nō poſſe euadere:aut tribus diebꝫ gladiū dñi ꝛ mortē ōſari ī terra ꝛ āgelū dñi interficere ī vniuerſis finibus iſrl̄. Nūc igit̄ vide qd reſpondeā ei q̄ miſit me. Et dixit dō ad gad. Ex oī pte me āguſtie ꝓmunt. Et meli⁹ mihi eſt vt incidā in man⁹ dñi qꝛ multe ſūt miſeracōnes ei⁹. q̄ꝫ in man⁹ hoīm. Miſit q̄ dñs peſtilenciā ī iſrahel:ꝛ ceciderūt ō iſrl̄ ſeptuagīta milia viroꝛ. Miſit q̄q̄ angelū in hieruſalē: vt pcuteret eā. Cūq̄ pcuteret. vidit dñs ꝛ miſert⁹ ē ſup magnitudinē mali:ꝛ imperauit āgelo q̄ pcuciebat. Sufficit iā: ceſſet man⁹ tua. Porro āgelus dñi ſtabat iuxta areā ornan iebuſei: leuāſq̄ dauid oculos ſuos vidit angelū dñi ſtantē inter celū ꝛ terraz ꝛ euaginatū gladiū in manu ei⁹. ꝛ verſuz ꝓtra hirl̄m:ꝛ ceciderunt tā ipſe q̄ maiores natu veſtiti cilicijs ꝓni in terrā. Dixitq̄ dauid ad deū. Nonne ego ſum qui iuſſi vt numerarer ꝓpl̄us: Ego ſum qui pecca ui:ego ſum qui inique egi: ego ſum q̄ malum feci: Iſte grex quid ꝓmeruit: Dñe de⁹ meus vertatur obſecro man⁹ tua in me. et in domū patris mei:ꝓpl̄us aūt tu⁹ nō p cuciatur. Angelus aūt dñi p̄cepit gad vt diceret dauid: vt aſcenderet extrueretq̄ altare dño deo in area ornan iebuſei. Aſcēdit q̄ dauid iuxta ſmonē gad:quē locut⁹ ei fuerat ex nomine dñi. Porro ornan cū ſuſpexiſſet ꝛ vidiſſet angelum q̄tuoꝛq̄ filij ei⁹ cum eo:abſconderūt ſe. Nam eo tpe terebant in area triticum. Igit̄ cū veniret dauid ad ornan ꝓſpexit eum ornan:ꝛ procceſſit ei obuiā de area ꝛ adorauit eū ꝓnus in terram. Dixitq̄ ei dauid. Da mihi locum aree tue. vt edificem in ea altare domino ita vt quantum valet argenti accipias. ꝛ ceſſet plaga a populo. Dixit autez ornan ad dauid. Tolle ꝛ faciat dominus meus rex quodcunq̄ ei placet. Sed ꝛ boues do in olocauſtum ꝛ tribulas in ligna et triticum in ſacrificium : omnia libens prebeo. Dixitq̄ ei rex dauid. Nequaq̄ ita fiet:ſed argentum dabo quantum valet. Neq̄ ei tibi auferre debeo:ꝛ ſic offerre domīo olocauſta ḡtuita. Dedit q̄ dauid ornan ꝓ loco ſiclos auri iuſtiſſimi ponderis ſexcētos:ꝛ edificauit ibi altare dño. obtulitq̄ olocauſta ꝛ pacifica:ꝛ inuocauit deum ꝛ exaudiuit eum in igne ō celo ſup altare olocauſti. Precepitq̄ dñs āgelo ꝛ cō uertit gladiū ſuū in vaginam. Protin⁹ q̄ dō videns qō exaudiſſet eū dñs in area ornan iebuſei:immolauit ibi victimas. Tabernaculū aūt dñi qō fecerat moyſes in deſerto. et altare olocauſtoꝛ ea tempeſtate erat in excelſo gabaon: ꝛ nō prevaluit dō ire ad altare vt ibi obſecraret deū. Nimio enim fuerat timoꝛe perterritus:videſ gladium angeli domini.

Capitulū. XXII.

Dixitq̄ dō. Hec ē dom⁹ dei ꝛ hoc altare ī olocauſtū iſrl̄. Et p̄cepit vt congregarentur omnes proſeliti de terra iſrl̄: ꝛ ꝓſtituit ex eis latomos ad

cetẽdos lapides ⁊ poliẽdos. vt edificaret dom⁹ dei. Ferrũ q̃ plurimũ ad clauos ianuaꝝ. ⁊ ad ꝓmissuras atq; iũcturas ꝑparauit dõ: ⁊ eris põd⁹ inumerabile. Ligna q̃ cedrina ñ poterãt estimari: q̃ sydonij et tirij deportaueṙt ad dõ. Et dixit dõ. Salomõ fili⁹ me⁹ puer puul⁹ẽ ⁊ delicat⁹. Dom⁹ aũ quã edificare volo dño tal' eẽ debz: vt ĩ cũctis regionib⁹ noiet. Preparabo g̃ ei necessaria. Et ob hãc causã añ mortẽ suam oẽs ꝑparauit impẽsas. Vocauitq; salomonẽ filium suũ: ⁊ ꝑcepit vt ei edificaret domũ dño deo isrl'. Dixitq; dõ ad salomonẽ. Fili mi: volũtatis mee fuit vt edificarez domũ noĩ dñi dei mei: sz fact⁹ẽ sermo dñi ad me dicẽs. Multũ sãguinẽ effudisti ⁊ plurima bella bellasti: ñ poteris edificare domũ noĩ meo: tãto effuso sãguine corã me. Fili⁹ q̃ nascet tibi: erit vir quietissim⁹. Faciã eĩ eũ requiescere ab oĩb⁹ inimicis suis ꝑ circuitũ: ⁊ ob hãc causã pacific⁹ vocabit: ⁊ pacẽ ⁊ ociũ dabo ĩ isrl' cunctis diebꝫ ei⁹. Ipe edificabit domũ nomĩ meo: ⁊ ipe erit mihi ĩ filiũ ⁊ ego ero illi in prem : firmaboq; soliũ regni ei⁹ sup isrl' ĩ eternũ. Nũc g̃ fili mi sit dñs tecũ. ⁊ prosperare ⁊ edifica domũ dño deo tuo: sic locut⁹ẽ de te. Detq; tibi dñs prudẽciã ⁊ sensũ: vt regere possis isrl': ⁊ custodire legez dñi dei tui. Tũc eĩ proficere poteris: si custodieris mãdata ⁊ iudicia q̃ ꝑcepit dñs moysi vt doceret isrl'. Cõfortare ⁊ virilit̃ age: ne timeas neq; paueas. Ecce ego ĩ pauptate mea ꝑparaui impẽsas dom⁹ dñi auri talẽta cẽtũ milia: ⁊ argẽti mille milia talẽtoꝝ eris ẽo ⁊ ferri nõ ẽ põd⁹: vincit̃ eĩ numerus magnitudĩe. Ligna ⁊ lapides ꝑparaui ad vniuersa impẽdia. Habes q̃ plurimos artifices. latomos. ⁊ cemẽtarios. artifices q; lignoꝝ. ⁊ oĩm artiũ. ad faciendũ opus prudẽtissimos. ĩ auro ⁊ argẽto. ere ⁊ ferro cui⁹ nõ ẽ numer⁹. Surge igit̃ ⁊ fac: ⁊ erit dñs tecũ. Precepit q̃ dõ cũctis ꝓncipibus isrl'. vt adiuuarẽt salomonẽ filiũ suũ: cernitis inquiẽs qõ dñs de⁹ vr̃ vobiscũ sit. et dederit vob⁹ requem ꝑ circuitũ. ⁊ tradiderit oẽs ĩimicos vr̃os ĩ man⁹ vr̃as: ⁊ subiecta sit t̃ra corã dño ⁊ corã ꝓplo eius. Prebete igit̃ corda vr̃a ⁊ aĩas vr̃as vt q̃ratis dñm deũ vestrũ: et ꝓsurgite ⁊ edificate sanctuariũ dño deo vestro: vt ĩtroducat̃ archa federis dñi ⁊ vasa dño ꝓsecta ĩ domũ q̃ edificat̃ nomĩ dñi.

Capi. XXIII.

Igitur dauid senex ⁊ plen⁹ dieꝝ rege ꝓstituit salomonẽ filiũ suũ sup isrl': ⁊ cõgregauit omnes ꝓncipes isrl' ⁊ sacerdotes atq; leuitas. Numeratiq; sũt leuite a viginti ãnis ⁊ sup: ⁊ inuẽta sũt trigintaocto milia viroꝝ. Ex hijs electi sũt ⁊ distributi in mĩsteriũ dom⁹ dñi vigintiq̃tuor milia: ꝑpositoꝝ aũt ⁊ iudicũ sex milia. Porro q̃tuor milia ianitores ⁊ totidez psaltes canẽtes dño in organis. q̃ fecerat ad canendum: ⁊ distribuit eos dauid ꝑ vices filioꝝ leui gerson videlicet et caath et merari. Filij gerson: leedan ⁊ semei. Filij leedan principes. iehihel ⁊ zethan et iobel tres. Filij semei. salomith ⁊ oziel ⁊ aran tres. Isti ꝓncipes familiaꝝ leedan. Porro filij semei: leeth ⁊ ziza ⁊ ỹaus ⁊ baria Isti filij semei q̃tuor. Erat aũt leeth ꝓr ziza secũdus. Porro ỹaus ⁊ baria nõ habuerũt plurimos filios: ⁊ ideirco in vna familia vnaq; domo ꝓputati sũt. Filij caath: amram et ỹsaar hebron et oziel q̃tuor. Filij amrã: aaron ⁊ moỹses. Seperatusq; ẽ aaron vt mĩstraret in sancta sanctoꝝ. ipe et filij ei⁹ in sempiternũ: ⁊ adoleret incensuz dño scõm ritũ suũ: ac benediceret nomini ei⁹ in ꝑpetuũ. Moỹsi q̃ homĩs dei filij annumerati sũt ĩ tribu leui. Filij moỹsi gersõ ⁊ eliezer. Filij gerson. subuhel primus. Fuerũt aũt filij eliezer roboia ꝑm⁹: ⁊ nõ erãt eliezer filij alij. Porro filij roboia mltiplicati sunt nimis. Filij ỹsaar salomith ꝑmus. Filij hebrõ ieriabu ꝑm⁹: amarias secũd⁹. iaziel terci⁹. idecmaan q̃rt⁹. Filij oziel micha ꝑm⁹. iesia scd⁹. Filij merari: mooli et musi. Filij mooli. eleazar et cis. Mortu⁹ẽ aũt eleazar. ⁊ nõ habuit filios sz filias: acceperũtq; eas filij cis fratres earũ. Filij musi mooli et eder et ierimuth tres. Hij filij leui ĩ ꝓgnacõnib⁹ et familijs suis: ꝓncipes ꝑ vices ⁊ numeꝝ capitũ singulorum. qui faciebãt opa mĩsterij dom⁹ dñi a viginti annis et sup. Dixit eñ dauid. Requiẽ dedit dñs deus isrl' ꝓplo suo. ⁊ habitationẽ birl'm vsq; ineternũ: nec erit officij leuitaꝝ vt vltra portent tabernaculum. et omnia vasa eius ad ministrandum Juxta precepta q̃ dauid nouissima suputabit̃ numer⁹ filioꝝ leui. a viginti ãnis ⁊ sup: ⁊

erāt suo manu filioꝝ aarō. ī cultū dom⁹ dñi ī vestibul' ⁊ ī exedris. ⁊ ī loco purifica cōis ⁊ ī sāctuario ⁊ in vniuersis opib⁹ mi sterij tēpli dñi. Sacerdotes aī sup panes ꝓpositōis ⁊ ad simile sacrificiū. ad lagana ⁊ azima. ⁊ sartaginē. ⁊ ad torrendū: ⁊ sup omne pond⁹ atqꝫ mēsurā. Leuite vo vt stēt mane ad cōfitendū ⁊ canendū dño: similit qꝫ ad vesperā tā ī oblacōem olocaustoruꝫ dñi q̄ in sabbatis ⁊ kalēdis ⁊ solēnitatib⁹ reliq̄s. iuxta numeꝝ ⁊ ceremonias vnusq̄ cuiusqꝫ rei iugiter corā dño: ⁊ custodiant obꝰuacōes tabnaculi federis. ⁊ ritū sāctu arij. ⁊ obꝰuacōem filioꝝ aaron fratꝝ suo rum: vt mīstrent in domo dñi.

Capitulū. .XXIIII.

Horro filijs aarō hec ꝓticōnes erāt Filij aarō nadab ⁊ abiu ⁊ eleazar ⁊ ythamar. Mortui sūt aūt nadab ⁊ abiu añ pr̄em suū absqꝫ liberis: sacerdo cioqꝫ funct⁹ē eleazar ⁊ ythamar. Et diui sit eos dauid. id est sadoch de filijs eleaza ri ⁊ abimelech de filijs ythamar scōm vi ces suas ⁊ ministeriū. inuentiqꝫ sūt mlto plures filij eleazar ī pncipib⁹ viris. q̄ filij ythamar. Diuisit aūt eis hoc ē filijs elea zar pncipes ꝑ familias sedecī: ⁊ filijs ytha mar ꝑ familias ⁊ domos suas octo. Por ro diuisit vtraqꝫ int̄ se ⁊ familias sortib⁹ Erāt ei pncipes sāctuarij ⁊ pncipes dom⁹ dei tā de filijs eleazar q̄ de filijs ythamar. Descripsitqꝫ eos semeias fili⁹ nathanahel scriba leuites. corā rege ⁊ principib⁹ ⁊ sa doch sac̄dote ⁊ abimelech filio abiathar: pncipib⁹ q̄ familiaꝝ sac̄dotaliū ⁊ leuitica rū vnā domū q̄ ceteris ꝑerat eleazar. ⁊ al terā domū q̄ sub se habebat ceteros ytha mar. Exiuit aūt sors pma ioiarib. scda ie dcie. tercia harim. q̄rta seorim. q̄nta mel chia. sexta māmaz. septima accbos. octa ua abia. nona ihesu. decima sechenia. vn decima eliasib. duodecima iacī. tredecima hoppha. decimaq̄rta ísbaal. decimaquinta belga. decimasexta emmer. decimaseptima ezir. decimaoctaua ahepses. decimanona pheceia. vicesima iechesel. vicesimaprima iachin. vicesimasecunda gamul. vicesima tercia dalaiam. vicesimaquarta mazian. Hec vices eoꝝ scōm mīsteria sua vt ingre diant̄ domū dei. ⁊ iuxta ritū suū sub ma nu aarō pr̄is eoꝝ: sic̄ ꝑcepat dñs de⁹ ísrl'.

Horro filioꝝ leui q̄ reliq̄ fuerant de filijs amrā. erat subahel: ⁊ d̄ filijs subahel iedeia De filijs q̄ roboie ꝓnceps iesias. Hsaaris do fili⁹ salemoth: filiusq̄ salemoth ianadi ath filiusq̄ ei⁹ ierinau p̄m⁹. amarias scd⁹ iazibel tercī⁹. iechmoā q̄rt⁹. Fili⁹ ozibel micha: fili⁹ micha samyr. fr̄ micha iesia: filiusq̄ iesie zacharias. Filij merari mooli. ⁊ musi. fili⁹ iosiau. bemion filios q̄ me rari oziau: ⁊ soem ⁊ zachur ⁊ hebri. Por ro mooli fili⁹ eleazar: q̄ non habebat libe ros Fili⁹ do cis iberomibel Filij musi mo oli. eder ⁊ iberimoth. Hsti filij leui secūdū domos fam̄liaꝝ suaꝝ. Miser̄tq̄ ⁊ ipi sortes ꝑ̄ frēs suos. filios aaron corā dō rege. et sadoch ⁊ abimelech ⁊ pncipib⁹ familiarū sacerdotaliuꝝ ⁊ leuiticaꝝ: taꝝ maiores q̄ minores oēs sors eq̄liter diuidebat.

Capi. XXV.

Hiē dō ⁊ magistrat⁹ exercit⁹ segre gauerūt ī mīsteriū filios asaph. ⁊ heman. ⁊ ydithun: q̄ ꝓphetarēt in citharis. ⁊ psalteriis ⁊ cimbal'. scōm nume ruꝝ suū dedicato sibi officio ꝰuientes. De filijs asaph zachur ⁊ ioseph ⁊ nathania et asarela: filij asaph sub manu asaph ꝓphe tantes iuxta regez. Porro ydithun. godo lias sori ieseias ⁊ sabaias et mathathias. sex sub manu patris sui ydithun: q̄ in ci thara ꝓphetabat super cōfitentes et laudā tes dominuꝫ. Hemā q̄ filij hemā bocciau mathania ozibel sububel ⁊ ierimoth ana nia. anani. eliatha. gaddelthi. ⁊ romethie zer. ⁊ iesbaccasi. mellothi. othir. mazioth. Oēs isti filij heman videntes regis ī cmoni bus dei vt exaltaret cornu. Deditqꝫ de⁹ he mā filios q̄tuordecī et filias tres. Hniuer si sub manu pr̄is sui ad cantādū in tēplo dñi distributi erāt ī cimbal' et psalteriis ⁊ citharis. ī mīsteria dom⁹ dñi iuxta regez: asaph videlicet et ydithun et hemā. Fuit aī numer⁹ eoꝝ cū frib⁹ suis q̄ erudiebant cāticū dñi cūcti doctores ducētioctogin taocto. Miseruntqꝫ sortes ꝑ vices suas. ex equo tā maior q̄ minor: doct⁹ parit̄ et in doct⁹. Egressaqꝫ est sors pma ioseph q̄ e rat de asaph: secunda godolie. ipi et filijs eius et fratrib⁹ eius duodecim: tercia za chur filijs et fratrib⁹ eius duodecim: q̄rta ysari. filijs et fratrib⁹ ei⁹ duodecim: q̄nta: nathanie filijs ei⁹ ⁊ frib⁹ ei⁹ duodecī: sexta

bocciau filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecī: septīa isrebela filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecī: octaua ysaie filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecī: nona mathanie filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecī: decīa semeie filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecī: vndecima esrahel filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecī: duodecima asabie filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecim: terciadecīa subahel filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecī: qrtadecima mathacie filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecī: qntadecīa bierimoth filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecī: sextadecīa ananie filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecī: septimadecima iesbocase filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecim: octauadecima ānani filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecim: nonadecima mellothi filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecim: vicesima eliatha filijs ꝙ fribus ei⁹ duodecī: vicesimaꝑma othir filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecim: vicesimasecūda godolathi filijs ꝙ fratrib⁹ ei⁹ duodecim: vicesimatcia maziuth filijs ꝙ fratrib⁹ ei⁹ duodecim: vicesimaquarta romanathiezer filijs et fratrib⁹ ei⁹ duodecim.

Capitulū. .XXVI.

Distributiones aī ianitoꝝ de chorītis mesellemia filius chore: de filijs asaph filij mesellemie. zacharias ꝑmogenit⁹ edibel secund⁹. zabadias terci⁹. iathanael qrt⁹. abilā qnt⁹. iohannan sextus. helioenai septim⁹. Filij aūt obededō. semeias ꝑmogenit⁹. iozabab scd̄us. ioaba tercī⁹. sachar qrt⁹ nathanabel qnt⁹. amihel sext⁹: ysachar septim⁹. phollathi octauus. qz bñdixit illi dñs. Semeie aūt filio ei⁹ nati sūt filij ꝑfecti familiaꝝ suaꝝ: erāt em̄ viri fortissimi. Filij g̃ semeie othin et raphael. ꝙ obediel zabad ꝙ fres ei⁹ viri fortissimi: heliu qz ꝙ samathias. Oēs hij de filijs obededom ipi ꝙ filij ꝙ fres eoꝝ fortissimi ad ministrādū seragintaduo de obededom. Porro mesellemie filij ꝙ fres eoꝝ robustissimi decē ꝙ octo. De hosa aūt id ē de filijs merari semri ꝓnceps. Nō em̄ habuerat ꝑmogenitū: ꝙ idcirco posuerat eū paī ei⁹ in ꝓncipem. Helchias scd̄⁹. tabelias tercius. zacharias qrtus. Oēs hij filij et fres hosa tredecim. Hij diuisi sūt in ianitores: vt semp ꝓncipes custodiarū sicut et fres eoꝝ mīstrarent in domo domini. Misse sūt g̃ sortes ex eq̄. ꝙ paruis ꝙ magnis per familias suas in vnāquāqz portaꝝ. Cecidit g̃ sors orientalis semelie. Porro zacharie filio ei⁹ viro prudētissimo ꝙ erudito. sortito obtigit plaga septētrional'. Obededō vo ꝙ filijs ei⁹ ad austꝝ in q̄ ꝑte domus erat senioꝝ cōciliū: sephphima et hosa ad occidentē iuxta portam q̄ ducit ad viā ascēsionis: custodia ꝑtra custodiā. Ad orientem vo leuite sex ꝙ ad aq̄lonē qtuor ꝑ die. atqz ad meridiē similit in die qtuor. ꝙ vbi erat ꝓciliū bini ꝙ bini. In cellulis q̄ż ianitoꝝ. ad occidentē qtuor ī via: biniqz ꝑ cellulas. Hec sūt diuisiones ianitoꝝ filiorum chore ꝙ merari. Porro achias erat sup thesauros dom⁹ dñi. ꝙ vasa sanctoꝝ. Filij q̄ż leedan filij gersonni. De leedan ꝓncipes familiaꝝ. leedan ꝙ gersonni iehieli: filij iehieli zathā ꝙ iohel fres ei⁹ sup thesauros dom⁹ dñi amramitis ꝙ ysaaritis ꝙ hebronitis ꝙ iezielitis. Subahel aūt fili⁹ gersō. filij moysi ꝓpositus thesauris: fr̄ q̄ż ei⁹ eliezer cui⁹ filij⁹ raabia. ꝙ h⁹ filij⁹ ysaias. et h⁹ filius iorā. h⁹ q̄ż filij⁹ zechri. ꝙ h⁹ filius selemith. Ipe selemith ꝙ fres eius sup thesauros sanctoꝝ. q̄ sanctificauit dauid rex et ꝓncipes familiaꝝ ꝙ tribuni et cēturiones ꝙ duces exercitus. de bellis ꝙ manubijs ꝑlioꝝ. q̄ ꝓsecrauerāt ad īstauracōez. ꝙ suppellectilē tēpli dñi. Hec aūt vniuersa sanctificauit samuel vidēs ꝙ saul filius cis. ꝙ abner filij⁹ ner. ꝙ ioab filij⁹ saruie: omneſq̄ sanctificauerāt ea ꝑ manū salemith ꝙ fratrē ei⁹. ysaaritis vo ꝑerat chonenias ꝙ filij ei⁹ ad opa forinsec⁹ sup israel'. ad docendum ꝙ iudicandū eos. Porro ō hebronitis asabias ꝙ fres ei⁹ viri fortissimi milleseptingēti ꝑerant israheli. trans iordanē ꝓtra occidentē in cūctis opib⁹ dñi. ꝙ ī ministeriuz regis. Hebronitaꝝ aūt ꝓnceps fuit herias secūdū familias ꝙ ꝓgnacōes eoꝝ. Quadragesimo anno regni dō recēsiti sūt ꝙ inuenti sunt viri fortissimi in gazer galaad: fresq̄ eius robustioris etatis duo milia septingēti ꝓncipes familiaꝝ. Preposuit aī eos dauid rex rubenitis ꝙ gaddītis. ꝙ dimidie tribui manasse: in oīe mīsteriū dei ꝙ regis

Capitulū. XXVII.

Filij aī israel' scd̄m numeꝝ suū ꝓncipes familiaꝝ. tribuni ꝙ cēturiones et ꝑfecti q̄ mīstrabāt regi iuxta turmas suas. ingredientes ꝙ egredientes ꝑ singulos mēses ī āno: vigintiq̄tuor milib⁹ singli ꝑerāt. ꝓme tme ī ꝓmo mēse isboam ꝑerat

filiꝰ zabdihel: ⁊ sub eo vigītiq̄tuoꝝ milia.
De filijs phares: p̄nceps cūctoꝝ p̄ncipū ī exercitu mēse p̄mo. Secōi mensis habebat turmā dux acboites ⁊ pˢse alē noīe mach celloth: q̄ regebat ptē exercitꝰ vigītiq̄tuor miliū. Dux q̄ turme ēcie ī mēse ēcio erat banaias filiꝰ ioiade sacēdos: ⁊ in diuisione sua vigītiq̄tuoꝝ milia. Ipe ē bonaias fortissimus inter trigīta: ⁊ sup trigīta. Prerat aē turme ipius amizabach filius eiꝰ Quartꝰ mēse q̄rto asahel frꝝ ioab. ⁊ zabedi as filiꝰ eiꝰ post eū: ⁊ ī turma eiꝰ vigītiq̄tuoꝝ milia. Quītus mēse q̄nto p̄nceps sama oth iezerites ⁊ ī turma eiꝰ vigītiq̄tuoꝝ milia. Sextꝰ mēse sexto hirā filiꝰ acces thecuites: ⁊ ī ēma eiꝰ vigītiq̄tuoꝝ milia. Septimꝰ mēse septimo helles phallonites ō filijs ephraim: ⁊ in turma eiꝰ vigintiq̄tuoꝝ milia. Octauꝰ mēse octauo sobochai iasathites de stirpe zarai ⁊ ī ēma eiꝰ vigintiq̄tuoꝝ milia. Nonꝰ mense nono abiezer anathotites de stirpe iemmī ⁊ ī ēma eiꝰ vigītiq̄tuoꝝ milia. Decimꝰ mēse decimo marai ⁊ ipe nethophatites de stirpe zarai: ⁊ ī turma eius vigintiq̄tuoꝝ milia. Undecimꝰ mēse undecimo banaas pharathonites de filijs ephraī ⁊ in turma eiꝰ vigintiq̄tuoꝝ milia. Duodecimus mēse duodecimo hoaldai. netophatites de stirpe gothoniel: ⁊ ī turma eiꝰ vigintiq̄tuoꝝ milia. Porro tribubꝰ p̄erāt in isrl'. rubenitis. dux eliezer filiꝰ zechri: symeonitis: dux saphacias filiꝰ macha Leuitis. asabias filius chamiel: aaronitis. sadoch. Judaitis. heliu frꝝ dō: ysacharitis amri filiꝰ michael: zabulonitis. ieſmaias filiꝰ abdie: neptalitibꝰ. hierimoth filiꝰ oziel filij ephraim osee filiꝰ ozazíu. Dimidie tribui manasse. iohel filiꝰ phadaie. Et dimidie tribui manasse ī galaad iaddo filiꝰ zacharie: beniamin aūt iasihel filius abner: dan vō ezrihel filiꝰ ieroaz. Hij p̄ncipes filiorum isrl'. Noluit aūt dauid numerare eos a vigīti ānis inferius: qꝝ dixerat dñs vt multiplicaret isrl' quasi stellas celi. Joab filius saruie ceperat numerare nec cōpleuit qꝝ sup hoc ira dei irruerat in isrl': ⁊ idcirco numerꝰ eoꝝ q̄ fuerant recēsiti nō est relatus in fastos regis dauid. Super thesauros aūt fḡis fuit azimoth filiꝰ adihel: hijs aē thesauris q̄ erāt ī vrbibꝰ ⁊ ī vicis ⁊ ī turribꝰ psidebat ionathā filiꝰ ozie. Operi aē rustico ⁊ agricol' q̄ exercebāt ērā p̄erat ezri filiꝰ chelub: vinearūq̄ cultoribꝰ semeias romathites: cell' aūt vinarijs zabdias aphonites. Nā sup oliueta ⁊ ficeta q̄ erāt in cāpestribꝰ balanan gederites: sup apothecas aūt olei ioas. Porro armēntis q̄ pascebāē ī sarona ꝓpositꝰ fuit sethrai saronites: ⁊ sup boues ī vallibꝰ saphat filiꝰ addi sup camelos vō obil ismahelites: ⁊ sup azinos iudas meronatites: sup oues q̄ iaziz agarenꝰ. Oēs hij p̄ncipes substācie regis dō. Jonathā aūt patruꝰ dō ꝓsiliarius vir potēs ⁊ prudēs ⁊ literatꝰ: ipe ⁊ iahihel filiꝰ achamoni erāt cū filijs regis. Achitophel eciā ꝓsiliariꝰ regis: ⁊ chusi arathites amicꝰ regis. Post achitophel fuit ioiada filiꝰ banarie ⁊ abiathar. Princeps autem exercitus regis erat ioab.

Capitulū. XXVIII.

Conuocauit igiē dauid omnes p̄ncipes israhel. duces tribuū ⁊ p̄positos turmarū. qui mīstrabant regi: tribunos q̄ et cēturiones ⁊ q̄ p̄erāt substancie ⁊ possessionibꝰ regis: filiosq̄ suos cū eunuchis ⁊ potētes ⁊ robustissimos q̄sq̄ ī exercitu hierusalē. Cūq̄ surrexissē rex ⁊ stetisset ait. Audite me frēs mei: ⁊ pl'us meus. Cogitaui vt edificarem domū in q̄ reqescēret archa federis dñi ⁊ scabellū pedum dñi dei nr̄i: et ad edificandū oīa preparaui. Deꝰ aūt dixit mihi. Nō edificabis domum nomī meo. eo q̄ vis vir bellatoꝝ ⁊ sāguinē fuderis: sē ⁊ elegit dñs deꝰ isrl' me de vniuersa domo p̄ris mei: vt essē rex super isrl' ī sempiternū. De iuda eī elegit p̄ncipes. Porro ō domo iuda domū p̄ris mei ⁊ de filijs p̄ris mei placuit ei vt me eligerē fḡē sup cunctū israhel: sed ⁊ ō filijs meis: filios emī mihi multos dedit dñs: elegit salomonē filiū meū vt sederet in throno regni dñi sup israhel: dixitq̄ mihi. Salomō filius tuus edificabit domū meam ⁊ atria mea. Jpm emī elegi mihi ī filiū. ⁊ ego ero ei in patrē: et firmabo regnū eiꝰ vsq̄ inēternum: si pseuerauerit facere p̄cepta mea ⁊ iudicia sicut et hodie. Nūc ergo corā vniuerso cetu israhel audiētē deo nr̄o custodite et perq̄rite cūcta mādata dñi dei nr̄i vt possideatis terrā bonā: ⁊ relinq̄tis eam filijs vr̄is post vos vsq̄ ī sempiternū. Tu aūt salomō fili mi scito deū patris tui: et

fui ei corde pfecto ⁊ aĩo voluntario. Oia
eĩ corda scrutat dñs: ⁊ vniuersas mẽtiuz
cogitacões ĩtelligit. Si qsieris eũ ĩuenies
si aũt dereliqris eũ piciet te inet nũ. Nunc
g̃ qz elegit te dñs vt edificares domũ san-
ctuarij: pfortare ⁊ pfice. Dedit aũt dõ salo
moni filio suo descripcõem portic⁹ ⁊ tẽpli
⁊ cellariox ⁊ cenaculi ⁊ cubiculox ĩ abdi
tis ⁊ dom⁹ ꝓpiciacõis. necnõ ⁊ oĩm q̃ cogi-
tauerat atriox ⁊ exedrax p circuitũ ĩ the
sauros dom⁹ dñi ⁊ ĩ thesauros sãctox: di-
uisionũqz sacdotaliũ ⁊ leuiticax oĩa opa
dom⁹ dñi ⁊ in vniuersa vasa mĩsterij tẽpli
dñi: aux ĩ põdere p singula vasa mĩsterij:
argẽti q̃z põd⁹ p vasox ⁊ opex diuersitate
sz ⁊ ad cãdelabra aurea ⁊ ad lucernas eo-
rũ. aux p mẽsura vniuscuiusqz cãdelabri
⁊ lucernax: similiter ⁊ in cãdelabris argẽ
teis ⁊ ĩ lucernis eox p diuersitate mẽsu-
re. põd⁹ argẽti tradidit. Aux q̃z dedit ĩ mẽ
sam ꝓposicõis p diuersitate mẽsure: simi-
liter ⁊ argẽtũ ĩ alias mẽsas argẽteas. Ad
fuscinulas q̃z ⁊ fialas ⁊ thuribula ex auro
purissimũ ⁊ leũculos aureos p q̃litate mẽ
sure põd⁹ distribuit. ĩ leuncl'm ⁊ leuncl'm
sil'r ⁊ ĩ leones argẽteos diuersũ argẽti põ
dus separauit. Altari aũt in q̃ adolebat ĩ
censũ. aux purissimũ dedit: ⁊ vt ex ipo fie
ret similitudo q̃drige cherubin extẽdentiũ
alas ⁊ velantiũ archã federis dñi. Oĩa in-
q̃t venerũt scripta manu dñi ad me: vt in
telligerẽ vniuersa opa exẽplaris. Dixit q̃z
dõ salomoni filio suo. Dirilitər age ⁊ con
fortare ⁊ fac: ne timeas ⁊ ne paueas. Do-
min⁹ enĩ de⁹ me⁹ tecũ erit: ⁊ nõ dimittet te
nec dereliquet: donec pficias omẽ op⁹ mĩ-
sterij dom⁹ dñi. Ecce diuisiones sacerdotũ
⁊ leuitax ĩ oẽ mĩsteriũ dom⁹ dñi assistunt
tibi ⁊ pati sunt: ⁊ nouerũt tam pncipes q̃
pl'us facere oĩa pcepta tua.

Capitulũ. .XXIX.

Locutusqz ẽ dõ rex ad oẽm eccleſiã
Salomonez filiũ meũ vnũ elegit
dñs adhuc puex ⁊ tenellũ. Opus
eĩ grãde ẽ: neqz eĩ homini ꝓparat habita-
tio. sz deo. Ego eĩ totis viribo meis ꝓpara
ui impẽsas dom⁹ dñi dei mei: aux ad vasa
aurea ⁊ argentũ ĩ argẽtea. es ĩ enea. ferrũ
in ferrea. ligna ad lignea. lapides onichi-
nos ⁊ q̃si stibinos ⁊ diuersox colox oẽm-
qz pcioslũ lapidẽ ⁊ marmox pariũ habũdã-
tissime: ⁊ sup hec q̃ obtuli ĩ domũ dei mei.
de peculio meo aux ⁊ argẽtũ do ĩ tẽplum
dei mei: exceptis hijs q̃ ꝓparaui ĩ edẽ sc̃az
tria milia talẽta auri de auro ophir: ⁊ se-
ptẽ milia talẽtox argẽti pbatissimi ad de-
aurãdas parietes tẽpli: ⁊ vbicũqz opus est
aux ⁊ auro ⁊ vbicũqz op⁹ ẽ argẽtũ ⁊ argẽ
to. Opa fiẽt p man⁹ artificũ ⁊ si qs sponte
offert ĩpleat manũ suã hodie: ⁊ offerat qđ
voluerit dño. Dolliciti sũt itaqz pncipes
familiax ⁊ peres tribuũ isr'l. tribuni q̃z et
centuriones ⁊ pncipes pncipũ possessio-
nũ regis: dederũtqz ĩ opa dom⁹ dñi auri ta-
lẽta q̃nqz milia ⁊ solidos decẽ milia argẽ-
ti talẽta decẽ milia ⁊ eris talẽta decem et
octo milia: ferri q̃z centũ milia talẽtox: et
apud quẽcũqz inuẽti sũt lapides dederũt in
thesauros dom⁹ dñi p manũ iehibel gerso
nitis. Letatusqz ẽ ꝓpl'us cũ vota spõte pro
mitterent: qz corde toto offerebãt ea dño.
Dz ⁊ dõ rex letat⁹ ẽ gaudio magno: ⁊ bñ
dixit dño corã vniuersa mlt'itudine ⁊ ait
Bñdict⁹es dñe de⁹ isr'l pris nri: ab eterno
in eternũ. Tua ẽ dñe magnificẽcia ⁊ potẽ-
cia ⁊ gl'ia atqz victoria: ⁊ tibi laus. Cũcta
eĩ q̃ ĩ celo sũt ⁊ in terra. tua sũt. Tuũ dñe
regnũ: ⁊ tu es sup oẽs pncipes. Tue diui-
cie: ⁊ tua ẽ gl'ia: tu dñaberis oĩm. In ma
nu tua ot⁹ ⁊ potẽcia: ĩ manu tua magnitu
do ⁊ imperiũ oĩm. Nunc igit de⁹ nr̃ cfite-
mur tibi: ⁊ laudam⁹ nomẽ tuum inclitum
Quis ego et qs pl'us me⁹: vt possim⁹ hec
tibi vniuersa ꝓmittere: Tua sũt oĩa: et q̃
de mãu tua accepim⁹ dedim⁹ tibi. Peregri-
ni enĩ sum⁹ corã te ⁊ aduene: sic oẽs pres
nr̃i. Dies nr̃i q̃si vmbra sup terrã et nulla
est mora. Dñe de⁹ nr̃ oĩs hec copia quã pa
rauim⁹ vt edificarẽ dom⁹ noĩ sancto tuo
de manu tua ẽ: et tua sũt oĩa. Scio deus
me⁹ qđ ꝓbes corda ⁊ simplicitatẽ diligas
vnde ⁊ ego in simplicitate cordis mei let⁹
obtuli vniuersa hec: et pl'm tuũ q̃ ĩ reper
t⁹ ẽ vidi cũ ingẽti gaudio tibi offerre do-
naria. Dñe de⁹ abrahã ⁊ ysaac et isr'l pr̃m
nrox custodi inet nũ hãc volũtatẽ cordis
eox: et semp in veneratione tui mens ista
pmaneat. Salomoni q̃z filio meo da cor
pfectũ. vt custodiat mãdata tua et testio-
nia tua ⁊ ceremonias tuas et faciat vni-
uersa: et edificet edez cui⁹ ĩpensas paraui.
Precepit aũt dõ vniuerse ecclesie Bñdicite

domīo deo nostro. Et benedixit oīs eccle-
sia dño deo patꝝ suoꝝ: et inclinauerūt se
et adorauerūt deū: et deinde regē. Immola-
uerūtq; victimas dño: et obtulerūt olocau
sta die seqnti thauros mille. arietes mille.
agnos mille cū libaminib; suis. et vniuer-
so ritu abūdātissime ī oēm israhel. Et cō-
mederūt et biberunt coram dño ī die illo
cum grandi letitia: et vnxerunt scdo salo
monem filium dauid. Unxerunt autē eum
domino in ꝓncipem: et sadoch in pontifi
cem. Sedit; salomon super solium domī
in regem pro dauid patre suo et cunctis
placuit: et paruit illi omnis israhel. Sed
et vniuersi principes et potentes et cun-
cti filij regis dauid dederunt manū: ⁊ sub-
iecti fuerūt salomoni regi. Magnificauit
ergo dominus salomonem super omnem
israhel: et dedit illi gloriam regni qualem
nullus habuit ante eum rex israhel. Igit̄
dauid filius ysai regnauit super vniuer-
sum israhel: et dies quib; regnauit super
israhel fuerunt quadraginta anni. In he-
bron regnauit septem annis et in hierm
ānis trigītatrib;: et mortuꝰ est ī senectute
bona plenꝰ diebꝰ. et diuicijs ⁊ gloria: et re-
gnauit salomon filius eiꝰ ꝓ eo. Gesta aūt
regis priora et nouissima scripta sūt in li-
bro samuhelis videntis et in libro nathā
ꝓphe atq; in volumine gad videntis: vni-
uersiq; regni eius et fortitudinis et tem-
poꝝ que transierūt sub eo siue in israhel.
siue in cunctis regnis terrarū.

Explicit liber Paralipomenon ꝑmꝰ. In-
cipit lib Paralipomenon scdꝰ. Ca. I.

Onfortatus est g̃ salomon
filius dauid ī regno suo:
et dñs erat cum eo et ma-
gnificauit eum in excelsū.
Precepitq; salomon vni-
uerso israheli tribunis et
centurionibus et ducibus et iudicib; oīs
israhel et ꝓncipib; familiarū: et abijt cum
vniuersa multitudine ī excelsū gabaō. vbi
erat tabernaculū federis domini: qd̄ fecit
moyses famulus dei ī solitudine. Archam
autem dei adduxerat dauid de cariathia-
rim in locum quē ꝑparauerat ei: et vbi fix
erat illi tabernaculū: hoc ē ī hierm. Alta-
re q̄q; eneū qd̄ fabricatꝰ fuerat beselehel fili
us vri filij vr ibi erat corā tabernaculo dñi
qd̄ ⁊ req̄siuit salomō et oīs ecclesia. Ascen
ditq; salomō ad altare eneū corā taberna
culo federis dñi et obtulit ī eo mille hosti
as. Ecce aūt ī ipa nocte apparuit ei deꝰ di-
cēs. Postula qd̄ vis: vt dē tibi. Dixitq; sa-
lomō deo. Tu fecisti cū dō pri meo miseri
cordiā magnā: et ꝓstituisti me regē ꝓ eo.
Nūc ergo dñe deus: impleat̄ fmo tuꝰ quē
pollicitus es dauid patri meo. Tu eī me
fecisti regem sup ꝓplum tuū multū: qui tā
innumerabilis est q̄ puluis terre. Da mi-
hi sapientiā et intelligentiā: vt ingrediar
et egrediar coram ꝓplo tuo. Quis enī po-
test hunc ꝓplum tuū digne q̄ tāgrandis est
iudicare? Dixit autem deus ad salomonē
Quia hoc magis placuit cordi tuo. et nō
postulasti diuicias et substanciaz ⁊ gl̄az:
neq; animas eoꝝ qui te oderant sed nec di
es vite plurimos: petisti autez sapienciā:
et scienciā: vt iudicare possis ꝓplum meuz
sup quē ꝓstitui te regē: sapiencia ⁊ sciēcia
data sunt tibi. Diuicias aūt et substāciaz
et gloriam dabo tibi: ita vt nullus in regi
bus nec ante te nec post te fuerit simil̄
tui. Uenit ergo salomon ab excelso gaba-
on in hierusalem coram tabernaculo fede
ris: et regnauit sup isrl̄. Cōgregauitq; sibi
curꝰ et eq̄tes: et facti sūt ei millequadrī-
genti currus et duodecim milia eq̄tuz: et
fecit eos esse in vrbib; quadrigaꝝ et cū re
ge in hierm. Prebuitq; rex argentū ⁊ au-
rum in hierm quasi lapides: ⁊ cedros qua-
si sicomoros q̄ nascunt̄ in cāpestrib; mul-
titudine magna. Adducebant̄ aūt ei equi
de egipto de choa a negociatoribꝫ regis: q̄
ibant et emebant precō q̄drigā equoꝝ sex
centis argenteis et equū centū q̄nquagin-
ta. Similiter de vniuersis regnis cetheoꝝ
et a regib; sirie empcō celebrabat̄.

Capitulū. .II.

Decreuit aūt salomō edificare do-
mū noī dñi: ⁊ palaciū sibi. Et nu
merauit septuagīta milia virorū
portātiuz humeris: ⁊ octogīta milia q̄ ce-
derēt lapides in mōtib;: ꝓpositosq; eoꝝ ē̄a
milia sexcētos. Misit q̄q; ad hirā regē tyri
dicēs. Sic̄ egisti cū dō pre meo. ⁊ misisti
ei ligna cedria vt edificarz sibi domū ī q̄ ⁊

hītauit : sic fac mecū vt edificē domū noī dñi dei mei ꝙ ꝓsecrē eā:ad adolendū incen sum corā illo ꝙ fumiganda aromata.ꝙ ad ꝓpositionē panū sempiternā.ꝙ ad olocau stomata mane ꝙ vespe. sabbatis q̄z ꝙ neo menijs.ꝙ solēnitatib⁹ dñi dei nr̄i ī sēpiter nū q̄ mādata sūt israheli. Dom⁹ eī quā e dificare cupio magna ē. Magn⁹ est eī dñs de⁹ nr̄:sup oēs deos. Quis g̃ poterit ꝓua lere vt edificet ei dignā domū: Si eī celū ꝙ celi celoꝝ capere eū nequeūt:q̄ntus ego sū vt possiz edificare ei domū ! Sz ad hoc tm̄: vt adoleaī īcensū corā illo. Mittē igr̄ mihi viꝝ erudītū q̄ nouerit opari in auro ꝙ argēto.ere ꝙ ferro. purpura coccino et iacincto.ꝙ q̄ sciat sculpere celaturas:cum hijs artificib⁹ q̄s mecū habeo ī iudea ꝙ in hirl'm q̄s ꝓparauit dō pr̄ me⁹. Sz ꝙ ligna cedrīa mittē mihi ꝙ arcētbīa ꝙ pinea de li bano. Scio eī q̄ ꝙ fui tui nouerīt cedere li gna de libano. Et erūt ꝙ fui mei cū ꝙ uis tu is:vt parēt mihi ligna plurīa. Dom⁹ enī quā cupio edificare magna ē nimis ꝙ in clita. Preterea oparijs q̄ cesuri sūt ligna ꝙ uis tuis dabo ī cibaria tritici chozos vi gīti milia:ꝙ ordei chozos totidē:olei q̄z sa ta viginti milia. Dixit aūt hirā rex tyri ꝓ litteras q̄s miserat salomoni. Quia dile xit dñs ꝓpl'm suum : idcirco te regē re fecit sup eū. Et addidit dicēs. Benedict⁹ dñs de⁹ isrl' q̄ fecit celū ꝙ erā:q̄ dedit dō regi filiuz sapientē ꝙ erudītū ꝙ sensatū atq̄z prudētē: vt edificaret domū dño. ꝙ palacium sibi. Misi g̃ tibi viꝝ prudētē ꝙ sciētissimū. hirā patrē meū filiū mulieris de filiab⁹ dan c⁹ pr̄ fuit tyrius:q̄ nouerit opari in auro ꝙ argēto.ere ꝙ ferro ꝙ marmoze ꝙ liznis: in purpura q̄z ꝙ iacincto ꝙ bissino ꝙ coccino: ꝙ q̄ sciat celare oēm sculpturā.ꝙ adīueni re prudēt q̄cunq̄z ī ope necessariū ē:cum artificib⁹ tuis ꝙ cum artificib⁹ dñi mei dō pr̄is tui. Triticū g̃ ꝙ ordeū ꝙ oleū ꝙ vinuz q̄ pollicit⁹ es dñe mi mittē ꝙ uis tuis. Nos aī cedem⁹ ligna ō libano qō necessaria ha bueris:ꝙ applicabī⁹ ea ratib⁹ ꝓ mare ī iop pe:tuū aūt erit trāsferre ea in hirl'm. Nu merauit igit̄ salomon oñes viros proseli tos qui erāt ī terra israhel post dinumera tionem quā dinumerauit pater ei⁹ ꝙ inuē ti sūt centumq̄nquaginta milia ꝙ tria mi lia sexcēti. Fecitq̄z ex eis septuagīta milia q̄ humeris onera portarēt: ꝙ octogīta mi lia q̄ lapides de montib⁹ cederēt: tria aūt milia ꝙ sexcētos p̄positos opez ꝓpl'i.

Capitulū. .III.

Cepit salomon edificare domū dñi ī hirl'm ī mōte moria qui de mōstratus fuerat dauid patri ei⁹ in loco quē parauerat dauid ī area ornan iebusei. Cepit autē edificare mense scō: āno q̄rto regni sui. Et hec sūt fundamēta q̄ iecit salomō vt edificaret domū dei. lon gitudinis.cubitos ī mensura p̄ma sexagī ta:latitudīs cubitos viginti. Porticū ꝺo añ frontē q̄ extēdebaī ī longū.iuxta mēsu rā latitudīs dom⁹:cubitoꝝ vigīti. Porro altitudo cētum viginti cubitoꝝ erat. Et deaurauit eā intrinsec⁹ auro mundissimo. Domū q̄z maiorē texit tabul' ligneis abi egnis: ꝙ laminas auri obrizi affixit ꝙ to tū. Sculpsitq̄z ī ea palmas : ꝙ q̄si catenu las seinuicem ꝓplectentes. Strauit q̄z pa uimentum templi preciosissimo marmo re:decore multo. Porro auꝝ erat ꝓbatissi mū. de cui⁹ laminis texit domū ꝙ trabes e ius ꝙ postes ꝙ parietes et ostia:et celauit cherubin ī parietib⁹. Fecit q̄z domū sācti sāctoꝝ:lōgitudinē iuxta latitudinē dom⁹ cubitoꝝ vigīti:ꝙ latitudinē sil'r vigīti cu bitoꝝ. Et laminis aureis texit eā q̄si talē tis sexcētis:sed ꝙ clauos fecit aureos:ita vt singuli claui siclos q̄nquagenos appen derēt. Cenacula q̄z texit auro. Fecit eciaz in domo sācti sāctoꝝ cherubim duos ope statuario:ꝙ texit eos auro. Ale cherubim viginti cubitis extēdebanī:ita vt vna ala haberet cubitos quinq̄z ꝙ tāgeret parietē dom⁹:ꝙ altera q̄nq̄z cubitos habens:alam tāgeret alterī⁹ cherub. Similiter cherub alterī⁹ ala.q̄nq̄z habebat cubitos.et tāge bat parietē:et ala ei⁹ altera q̄nq̄z cubitoꝝ alā cherub alterī⁹ ꝓtingebat. Igit̄ ale utri usq̄z cherub expāse erant:ꝙ extēdebanī per cubitos viginti. Ipi aūt stabāt erectis pe dib⁹:ꝙ facies eoꝝ erant verse ad exteriorē domū. Fecit q̄z velū ex iacincto purpura cocco ꝙ bisso: et intexuit ei cherubim. Ante fores ecliā tēpli duas calūnas:que trigī ta et quinq̄z cubitos habebant altitudinis Porro capita eoꝝ quinq̄z cubitoꝝ:necnō ꝙ quasi catenulas ī oraculo:et superposu it eas capitib⁹ colūnaꝝ. Malagnata eciaz

centū:q̄ catenul' inēposuit. Ipas q̄z colū-
nas posuit ī vestibulo tēpli:vnā a dextris
q altērā a sinistris . Eam q̄ a dextris erat
vocauit iachin: q q̄ ad leuā vocauit booz

Capitulū. .IIII.

Decit q̄z altare eneū vigīti cubitoꝝ
longitudīs q viginti cubitoꝝ lati-
tudīs q decē cubitoꝝ altitudinis.
Mare eē eneū fusile decez cubitoꝝ a labio
vsq̄z ad labiū:rotundū p circuitū. Quin-
q̄z cubitos habebat altitudīs:q funiculus
trigīta cubitoꝝ ābiebat girꝝ ei⁹. Simili
tudo q̄z boum erat subter illud. Et decem
cubitis q̄dā extrinsecus celature:q̄si duo-
bus vsib⁹ labiū maris circuibant. Boues
aūt erāt fusiles:q ipm mare sup duodecim
boues imposituz erat:quoꝝ tres respicie-
bāt ad aq̄lonez q alij tres ad occidentem.
Porro tres alij meridiez: q tres q̄ reliq̄ e-
rant orientē:habentes mare suppositum.
Posteriora aūt boum erāt intrinsec⁹ sub
mari. Porro vastitas ei⁹ habebat mēsurā
palmi:q labiū illi⁹ erat q̄si labiū calicis ul'
repandi lilij:capiebatq̄z tria milia metre-
tas. Fecit q̄z conchas decē q posuit q̄nq̄z a
dextris et q̄nq̄z a sinistris:vt lauarēt ī eis
oīa q̄ in olocaustū oblaturi erāt. Porro ī
mari sacerdotes lauabāt. fecit aūt q cādē
labra aurea decē scōm speciē quā iusserat
fierī:q posuit ea in tēplo q̄nq̄z a dextris et
q̄nq̄z a sinistris. Necnō q mēsas decē et po-
suit eas ī tēplo q̄nq̄z a dextris q q̄nq̄z a si-
nistris. Fialas q̄z aureas centū. Fecit e-
ciā atriū sacerdotū q basilicā gr̄ndem:q o-
stia ī basilica q̄ texit ere. Porro mare po-
suit ī latere dextro ꝓtra orientē ad meri-
diē. Fecit aūt hirā lebetas q creagras q fi-
alas. q cōpleuit omne op⁹ regis ī domo dei
Hoc ē colūnas duas q epistilia. q capita q
q̄si quedā retiacl'a:q capita tegerēt sup e-
pistilia. Malag̃nata q̄z q̄dragīta q retiacu
la duo:ita vt bini ordines malag̃natoꝝ sī
gul' retiacul' iūgerēt:q ptegerēt epistilia.
q capita colūnaꝝ. Bases eciā fecit. q con-
chas q̄s suppositit basib⁹:mare vnum. bo-
ues q̄z duodecim sub mari q lebetas q cre-
agras q fialas. Omnia vasa fecit salomō ī
hirā patēr ei⁹ in domo domini. ex ere mū-
dissimo. In regione iordanis fudit ea rex
in argillosa terra: inē sochot et sarebata.
Erat aūt multitudo vasoꝝ innumerabilis
ita vt ignorarē pond⁹ eris. Fecitq̄z salo-
mō oīa vasa dom⁹ dei: et altare aureuz et
mēsas:q sup eas panes ꝓpositōis. Cādela-
bra q̄z cū lucernis suis vt lucerēt añ ora-
cl'm iuxta ritū ex auro purissimo. q florē-
tia quedaz q lucernas. q forcipes aureos.
Oīa de auro mūdissimo facta sūt. Thime-
amateria q̄z et thuribula et fialas et mor-
tariola. ex auro purissimo. Et hostia cela
uit tēpli interioris. i. ī sācta sāctoꝝ:q ho-
stia tēpli forinsec⁹ aurea. Sicq̄z ꝓpletū est
oē op⁹ qđ fecit salomon ī domo dñi.

Capitulū. .V.

Intulit igit̄ salomō oīa q̄ vouerat
dđ pr̄ su⁹. argētū q aurꝝ: et vniuer
sa vasa posuit in thesauris dom⁹
dñi. Q⁹q̄ ꝓgregauit maiores natu israhel
et cūctos ꝓncipes t̄buū. q capita fāliarū
đ filijs isr'l ī hier'm: vt adducerēt archā fe
deris dñi de ciuitate dđ q̄ ē syon. Venerūt
itaq̄z ad regē oēs viri isr'l: ī die solēni mē-
sis septimi. Cūq̄z venissent cūcti senioꝝ is
rahel. portauerūt leuite archā:q intulerūt
eā. q oēm paratūrā tabnaculi. Porro vasa
sāctuarij q̄ erāt in tabernacl'o portauerūt
sacerdotes cū leuitis. Rex aūt salomon q
vniuersus cetus isr'l. et oēs q̄ fuerūt ꝓgre
gati:añ archā īmolabāt arietes et boues
absq̄z vllo numero. Tāta eī erat multitu-
do victimaꝝ. Et ītulerī sacerdotes archā
federis dñi ī locū suū. i. ad oraculū tēpli ī
sācta sāctoꝝ subter alas cherubin : ita vt
cherubin expanderēt alas suas sup locū ī
quo posita erat archa: q ipam archā tege
rent cū vectib⁹ suis. Vectiū aūt q̄b⁹ porta
bāt archa. quia paululū lōgioꝛes erāt. ca-
pita parebāt añ oraculū. Si vero q̄s pau
lulum fuisset extrinsec⁹:eos videre nō po-
terat. Fuit itaq̄z archa ibi vsq̄z ī p̄sētē diē
Nihilq̄z erat aliud ī archa nisi due tabule
q̄s posuerat moyses in oreb: qñ legē dedit
dñs filijs isr'l egredientib⁹ ex egipto. Egres-
sis aūt sacerdotib⁹ de sāctuario. oēs eī sa-
cerdotes q̄ ibi potuerant inueniri sāctifi-
cati sunt:nec adhuc ī illo tpe vices q mi-
sterioꝝ ordo inter eos diuisus erat. Tā le
uite q̄ cantores. id est q q̄ sub asaph erāt:
q q̄ sub hemā:q q̄ sub ydithun. filij et frēs
eoꝝ vestiti bissinis cimbalis. q psalterijs q
citharis. concrepabant stantes ad orien-
talem plagā altaris : et cū eis sacerdotes

centũuiginti canẽtes tub. Igiẽ cũctis pa
riẽ ꝙ tub ꝙ voce ꝙ cimbal' ꝙ organis.et di-
uersi generis musicoꝝ ꝓcinẽtibꝫ.ꝙ vocẽ in
sublime tollẽtibꝫ.lõge sonit⁹ audiebaẽ:ita
vt cũ dñm laudare cepissẽt ꝙ dicere.ꝓfite-
mi dño qm̃ bon⁹ qm̃ iet̃nũ mscdia ei⁹ iple
reẽ dom⁹dei nube: ne possẽt sacdotes sta-
re ꝙ mĩstrare ꝓpẽ caliginẽ. Cõpleuerat enĩ
gl'ia dñi domũ dei. Capi. .VI.

Tunc salomõ ait.Dñs pollicit⁹ est
vt hĩtaret ĩ caligine:ego aũt edifi
caui domũ noĩ ei⁹:vt hĩtaret ibi ĩ
ꝑpetuũ.Et ꝙuertit rex faciẽ suã:ꝙ bñdix
it vniuerse mlt'itudini isrl'.Nã oĩs turba
stabat ĩtẽta ꝙ ait.Bñdict⁹ dñs de⁹ isrl':qui
qd locut⁹ẽ dd̃ pr̃i meo.ope ꝓpleuit dicẽs.
A die q̃ eduxi ꝑplm meũ ꝺ terra egipti.nõ
elegi ciuitatẽ ꝺ cũctis tbubꝫ isrl' vt edifi-
careẽ ĩ ea dom⁹nomĩ meo neqꝫ elegi quẽ-
q̃ aliũ virꝫ vt eẽt dux ĩ ꝑplo meo isrl':sꝫ ele
gi hirl'm vt sit nomẽ meũ ĩ ea ꝙ elegi da-
uid vt ꝓstituerẽ eũ sup ꝑplm meũ isrl'.Cũ-
qꝫ fuisset volũtatis dd̃ pr̃is mei vt edifica
ret domũ noĩ dñi dei isrl':dixit dñs ad eũ.
Quia bec fuit voluntas tua vt edificares
domũ noĩ meo:bñ qdẽ feciſti huiuscemõi
habere volũtatẽ:sꝫ nõ tu edificabꝫ mihi do
mũ.Clerũtñ filiꝰ tuꝰ q egzedieẽ ꝺ lumbꝫ tu-
is:ipe edificabit domũ noĩ meo.Cõpleut
q̃ dñs ꝼmonẽ suũ quẽ locut⁹ fuerat:ꝙ ego
surrexi ꝑ dd̃ pr̃e meo:ꝙ sedi sup thronum
isrl' sic̃ locut⁹ẽ dñs: ꝙ edificaui domũ noĩ
dñi dei isrl'. ꝙ posui ĩ ea archã ĩ q̃ ẽ pactũ
dñi qd̃ pepigit cũ filijs isrl'. Stetit q̃ corã
altare dñi ex aduerso vniuerse mlt'itudis
isrl':ꝙ extẽdit manꝰ suas.Siq̃dẽ fecerat sa
lomõ basim eneã ꝙ posuerat eã ĩ medio ba
silice:bñtꝫ q̃nqꝫ cubitos lõgitudĩs ꝙ q̃nqꝫ
latitudinis ꝙ tres cubitos altitudĩs.Ste-
titqꝫ sup eã:et deinceps flexis genibꝫ ꝓtra
vniuersã mlt'itudinẽ isrl' ꝙ palmis ĩ celum
leuatis ait.Dñe de⁹ isrl'.nõ ẽ simil' tui de⁹
in celo ꝙ ĩ ẽra.q̃ custodis pactũ ꝙ miscdiã
cum seruis tuis.qui ambulant coram te ĩ
toto corde suo:qui prestitiſti ꝼuo tuo dd̃
pr̃i meo quecũqꝫ locut⁹ fueras ei: et q̃ ore
ꝑmiseras ope ꝓplesti. sic̃ ꝙ pñs tempus ꝑ
bat. Nunc ergo dñe de⁹ isrl' imple ꝼuo tuo
pr̃i meo dauid quecũqꝫ locut⁹ es dicens.
Non deficiet ex te vir coraꝫ me qui sedeat
sup thronũ isrl' et ita tñ si custodierĩt filij
tui vias meas.ꝙ ãbulauerint ĩ lege mea:
sicut ꝙ tu ambulasti coraꝫ me.Et nũc dñe
de⁹ isrl' firmeẽ ꝼmo tuꝰ:quẽ locut⁹ es ꝼuo
tuo dauid.Ergo ne credibile ẽ. vt habitet
de⁹ cũ hominibꝫ sup terrã:Si celũ ꝙ celi ce
loꝝ nõ te capiũt: q̃ntomagis domus ista
quã edificaui:Sꝫ ad hoc tm̃ facta ẽ.vt re
spicias oronẽ ꝼui tui.ꝙ obsecracõem eius
dñe de⁹ me⁹:audias ꝙ pces q̃s fũdit famu-
lus tuꝰ corã te:vt apias oc'los tuos super
domũ istã diebꝫ ac noctibꝫ.sup locũ ĩ quo
pollicit⁹es vt inuocareẽ nomẽ tuũ ꝙ exau
dires oracõeꝫ quã ꝼuꝰ tuꝰ orat in eo:ꝙ ex-
audias pces famuli tui ꝙ ꝑpli tui isrl'.Qui
cũqꝫ orauerit ĩ loco isto:exaudi de habita
c'lo tuo id ẽ de cel'.ꝙ ꝓpiciare. Si peccaue
rit q̃spiã ĩ ꝓximũ suũ ꝙ iurare ꝓtra eũ pa
tus venerit.seqꝫ maledictio ꝓstrinxerit co
ram altari ĩ domo ista tu audies de celo.
ꝙ facies iudiciũ ꝼuoꝝ tuoꝝ:ita vt reddas
iniq̃ viã suã in caput ꝓprium:ꝙ vlciscaris
iustũ retribuẽs ei scdm iusticiã suam.Si
supat⁹fuerit ꝑplus tuꝰ isrl' ab ĩimicis.pec
cabũt eĩ tibi.ꝙ ꝙuersi egerint penitẽciã.et
obsecrauerĩt nomẽ tuũ.ꝙ fuerĩt dep̃cati in
loco isto tu exaudies ꝺ celo ꝙ ꝓpiciare pec
cato ꝑplĩ tui isrl'.ꝙ reduc eos ĩ terrã quaꝫ
dediſti eis ꝙ patribꝫ eoꝝ. Sic clauso celo
pluuia non fluxerit ꝓpter pcta ꝑplĩ tui.
ꝙ dep̃cati te fuerĩt ĩ loco isto et ꝓfessi noĩ
tuo.ꝙ ꝙuersi a pctis suis cũ eos afflixeris
exaudi ꝺ celo dñe.ꝙ dimitte pcta ꝼuis tu-
is.ꝙ ꝑplĩ tui isrl':ꝙ doce eos viã bonã. per
quã ĩgrediãẽ:ꝙ da pluuiã ẽre quã dediſti
ꝑplo tuo ad possidẽdũ. Fames si orta fue-
rit ĩ ẽra.ꝙ pestilẽtia erugo.ꝙ aurugo ꝙ lo-
custa ꝙ bruc⁹.ꝙ hostes vastatis regionibꝫ
portas obsederĩt ciuitatis.oĩsqꝫ plaga et ĩ
firmitas p̃sserit:si q̃s ꝺ ꝑplo tuo isrl' fuerit
dep̃cat⁹.ꝓgnoscẽs plagã et ĩfirmitatẽ suã
et expãderit manꝰ suas ĩ domo hac: tu ex-
audies de celo ꝺ sublimi scz habitaclo tuo
et ꝓpiciare:et redde vnicuiqꝫ scdm vias su
as q̃s nosti eũ habere in corde suo.Tu enĩ
solꝰ nosti corda filioꝝ hoĩm:vt timeant te
et ãbulẽt in vijs tuis cunctis diebꝫ q̃bꝫ vi
uũt sup faciẽ terre quã dediſti pr̃ibꝫ nr̃is
Extremũ q̃z q ñ ẽ ꝺ ꝑplo tuo isrl' si venerit
ꝺ ẽra lõgiq̃ ꝓpter nomẽ tuũ magnũ ꝙ ꝑpẽ
manũ tuã robustã.et brachiũ tuum extẽ-
tũ.et adorauerit in loco isto:tu exaudies

de celo firmissimo habitaculo tuo. et facies cuncta p quę inuocauerit te ille peregrin⁹: vt sciāt oēs pōli ēre nomē tuū. et timeāt te sicē pl'us tu⁹ isrl': et ꝓgnoscāt q⁹ nom̄ tuū i uocatū ē sup domū hāc quā edificaui noi tuo. Si egressus fuerit pl'us tu⁹ ad bellū ꝑ aduersarios suos. p viā q̄ miseris eos: adorabūt te ꝑ viā i q̄ ciuitas hec ē quam elegisti. et dom⁹ quā edificaui noi tuo: vt exaudias ō celo pces eoꝝ et obsecracōez. et vlciscaris. Si aī peccauerīt tibi. neq; ei ē hō q̄ ñ peccet. et irat⁹ fueris eis. et tradideris hostib⁹. et captiuos duxerīt eos i terrā lōginquā vl' certe q̄ iuxta ē: et ꝓuersi i corde suo i ēra ad quā captiui ducti fuerāt egerint penitēciā. et deprecati te fuerīt in terra captiuitatis sue dicētes. peccauim⁹. iniq̄ fecim⁹. iniuste egim⁹: et reuersi fuerīt ad te i toto corde suo. et tota aīa sua i ēra captiuitatis sue. ad quam ducti sunt: adorabūt te ꝑ viā ēre sue quā dedisti pīb⁹ eoꝝ et vrb̄ quam elegisti. et dom⁹ quā edificaui noi tuo: vt exaudias ō celo hoc ē de firmo habitaculo tuo pces eoꝝ: et facias iudiciū. et dimittas pl'o tuo quāuis peccāti. Tu es ei de⁹ me⁹. Appereāt qso oculi tui: et aures tue intēte sint ad oronē q̄ fit in loco isto. Nūc igit̄ ꝓsurge dñe de⁹ i requem tuā: tu et archa fortitudis tue. Sacerdotes tui dñe de⁹ induāt salutē: et sancti tui letēt in bonis. Dñe de⁹ me⁹ ne auerseris faciē xpi tui Memēto miserōiaꝝ dō tui tui. Cūq; ꝓplesset salomō fundēs pces. ignis descēdit de celo et deuorauit olocausta et victimas. et maiestas dñi ipleuit domū: nec poterāt sacerdotes ingredi tēplū dñi eo q⁹ ipleret maiestas dñi tēplū dñi: set et oēs filij isrl' videbāt descēdentē ignē. et gl'am dñi sup domū: et corruētes pni i terrā sup pauimētū stratum lapide adorauerūt et laudauerūt dñm qm̄ bon⁹ qm̄ i seculū misericordia ei⁹. Rex aī et omis pl'us īmolabāt victimas corā dño.

Capitulū. VII.

Actauit igit̄ rex salomō hostias. boum vigintiduo milia: arietum centūuiginti milia. Et dedicauit domū dei rex et vniuersus pl'us. Sacerdotes aī stabāt i officijs suis. et leuite i organis carminū dñi. q̄ fecit dauid rex ad laudandū dominū. qm̄ i seculū misericordia ei⁹: ymmos dauid canētes per manus suas. Porro sacerdotes canebāt tubis añ eos cunctusq; isrl' stabat. Sanctificauit q̄; salomō mediū atrij añ templū dñi. Obtulerat enī ibi olocausta et adipes pacificoꝝ: q⁹ altare eneū qd fecerat nō poterat sustinere olocausta et sacrificia et adipes. Fecit g̃ salomō solēnitatē in tpe illo septem dieb⁹ et oīs isrl' cū eo. ecclesia magna valde: ab introitu emath vsq; ad torrentez egipti. Fecitq; die octauo collectā. eo q⁹ dedicasset altare septē dieb⁹. et solennitatez celebrasset dieb⁹ septē. Igit̄ in die. vicesimaē cia mensis septimi dimisit pl'os ad tabnacula sua: letātes atq; gaudētes sup bono qd fecerat dñs dauid et salomōi et isrl' populo suo. Cōpleuitq; salomō domū dñi. et domū regis. et oīa q̄ disposuerat in corde suo vt faceret i domo dñi et i domo sua. et prosperat⁹ est. Apparuit aī ei dñs nocte et ait. Audiui oronē tuā: et elegi locū istū mihi i domū sacrificij. Si clausero celū et pluuia nō fluxerit. et mandauero et pcepero locuste vt deuoret terraz. et misero pestilenciā i pl'um meū: ꝓuersus aūt pl'us me⁹ sup q̄s inuocatū ē nomē meū. deprecat⁹ me fuerit. et exquisierit faciē meā. et egerit penitēciā a vijs suis pessimis: et ego exaudiā de celo. et pici⁹ ero peccatis eoꝝ. et sanabo terrā eoꝝ. Ocl'i q̄; mei erūt apti. et aures mee erecte: ad oronē ei⁹ q̄ in loco isto orauerit. Elegi eī et sanctificaui locum istū: vt sit nomē meū ibi i sempiternū. et p maneāt oculi mei et cor meū ibi cūctis diebus. Tu q̄; si ābulaueris corā me sicē ābulauit dō p̄ tu⁹. et feceris iuxta oīa q̄ pcepi tibi. et iusticias meas iudiciaq; seruaueris: suscitabo thronū regni tui. sicē pollicit⁹ suus dō pri tuo dicēs. Nō auferet̄ de stirpe tua vir. q̄ sit pnceps i isrl'. Si aī auersi fueritis et derelinq̄ritis iusticias meas et pcepta mea q̄ posui vob⁹: et abeuntes seruieritis dijs alienis et adoraueritis eos: euellā vos de ēra mea quā dedi vob⁹. et domū hāc quā edificaui nōi meo piciā a facie mea: et tradā eā i pabolā et i exēplū cūctis pl'is. et dom⁹ ista erit i prouerbiū vniuersis tnseūtib⁹: et dicēt stupentes. Quare fecit dñs sic ēre huic et domui huic! Respōdebūtq;. Quia dereliquerunt dominū deū patrū suoꝝ. q̄ eduxit eos de terra egipti: et appēderūt deos alienos. et adoraueret eos et coluerūt:

idcirco veneſt ſup eos vniuerſa hec mala

Capitulū. .VIII.

Expletis aūt viginti ānis poſtq̄ edificauit ſalomō domū dñi et domū ſuā: ciuitates q̄s dederat hiraz ſalomoni edificauit. ⁊ habitare ibi fecit filios iſrl'. Abijt q̄z ī emath ſuba. ⁊ obtinuit eā et edificauit palmirā in deſto: ⁊ alias ciuitates munitiſſimas edificauit in emath. Extruxitq̄ bethoron ſupiorē. ⁊ bethorō iferiorem. ciuitates muratas hñtes portas ⁊ vectes et ſeras. Balaath eciam ⁊ oēs vrbes firmiſſimas q̄ fueſt ſalomonis: cūctaſq̄ vrbes q̄drigap. ⁊ vrbes eq̄tū. Oīa quecūq̄ voluit fecit rex ſalomon atq̄ diſpoſuit. edificauit ī hirl'm. ⁊ ī libano. et ī vniuerſa t̄ra poteſtatis ſue. Oēz ꝑl'm q̄ de relict⁹ fuerat de bethei ⁊ amorrei. ⁊ pherezei. ⁊ euei et iebuſei. q̄ nō erāt ō ſtirpe iſrl'. de filijs eop et de poſteris q̄s nō in t̄rfecerāt filij iſrl' ſubiugauit ſalomon in tributarios vſq̄ in diē hanc. Porro de filijs iſrl' nō poſuit vt ſeruirēt opib⁹ regis. Ipi ei erāt viri bellatores et duces p̄mi. et p̄ncipes q̄drigap. et eq̄tū ei⁹. Oēs aūt p̄ncipes exercit⁹ regis ſalomonis. fueſt ducē tiq̄nquagīta. q̄ erudiebāt ꝑl'm. Filiā vo pharaonis t̄nſtulit ō ciuitate dauid: ī domū quā edificauerat ei. Dixit ei rex. Non hītabit vxor mea ī domo dauid regis iſrl'. eo q̄ ſāctificata ſit: q̄ ingreſſa ē ī eā archa dñi Tūc obtulit ſalomō olocauſta domīo ſup altare dñi q̄ō extruxerat añ porticū: vt p ſingl'os dies offerret ī eo iuxta p̄ceptū moyſi ī ſabbatis. ⁊ ī kalēdis ⁊ ī feſtis diebo ter p ānū. i. ī ſolēnitate azimop et ſolēnitate ebdomadap ⁊ ī ſolēnitate tabernaculop. Et ꝑſtituit iuxta diſpoſicōem dō p̄ris ſui officia ſacerdotū ī miniſterijs ſuis. et leuitas ī ordīe ſuo: vt laudarēt et mīſtrarēt corā ſacdotib⁹ iuxta ritū vniuſ cuiuſq̄ diei: ⁊ ianitores ī diuiſionib⁹ ſuis p portā. ⁊ portā. Sic ei p̄ceperat dō hō dei Nec p̄tergreſſi ſūt de mādatis regis tā ſacerdotes q̄ leuite: ex oīb⁹ q̄ p̄ceperat. Et ī cuſtodijs theſaurop oēs impenſas p̄paratas habuit ſalomō: ex eo die q̄ fūdauit domū dñi vſq̄ ī diē q̄ pfecit eā. Tūc abijt ſalomō ī aſiongaber. et in hailath. ad horā maris rubri q̄ eſt in t̄rra edon. Miſit q̄ ei hirā p manus ſuop ſuop naues ⁊ nautas gnaros maris: ⁊ abieſt cū ſuis ſalomonis ī ophir. Tuleſtq̄ inde q̄drīgētaq̄n q̄ginta talēta auri: ⁊ attuleīt ad regē ſalomonem.

Capi. IX.

Regina q̄z ſaba cū audiſſet famaz ſalomonis. venit vt t̄ptaret eū ī enigmatib⁹ in hirl'm: cuz magnis opib⁹ et camelis q̄ portabant aromata. et auri plurimū gēmaſq̄ p̄cioſas. Cūq̄ veniſſet ad ſalomonē locuta ē ei quecūq̄ erāt ī corde ſuo. Et expoſuit ei ſalomō oīa q̄ ꝓpoſuerat: nec q̄cq̄ fuit qđ nō ꝑſpicuū ei fecerit. Que poſtq̄ vidit ſapiēciā ſcz ſalomonis. ⁊ domū quā edificauerat. necnō ⁊ cibaria mēſe ei⁹ ⁊ habitacla ſuop et officia mīſtrop ei⁹ et veſtimētop eop. pincernas q̄z et veſtes eop: et victimas q̄s immolabat in domo dñi. nō erat p̄ ſtupore vltra ī ea ſpūs. Dixitq̄ ad regē. Ver⁹ē ſmo quez audierā in t̄rra mea: de virtutib⁹ et ſapiētia tua. Nō credebā narrantib⁹: donec ipa veniſſem ⁊ vidiſſēt oculi mei. et ꝓbaſſem vix medietatē ſapiētie tue mihi fuiſſe narratā. Maiciſti famaz vtutib⁹ tuis. Beati viri tui ⁊ beati ſui tui: hij q̄ aſſiſtūt coraz te omī tpe. ⁊ audiūt ſapiētiā tuā. Sit dñs de⁹ tu⁹ bñdictus q̄ voluit te ordinare ſup thronū ſuū regē dñi dei tui. Quia ei diligit de⁹ iſrl'. ⁊ vult ſuare eū inetернū: idcirco poſuit te ſup eū regē. vt facias iudicia atq̄ iuſticiā. Dedit aūt regi centūuiginti talēta auri. ⁊ aromata ml'ta nimis: ⁊ gemmas p̄cioſiſſimas. Nō fueſt aromata talia: vt hec q̄ dedit regina ſaba ſgi ſalomōi. Sz ⁊ ſui hirā cū ſuis ſalomōis attulerūt aup de ophir: ⁊ ligna thijna. ⁊ gēmas p̄cioſiſſimas. De q̄bo fecit rex de lignis ſcz thijnis gradus ī domo dñi· ⁊ in domo regia: citharas q̄z ⁊ pſalteria cantoribo. Nūq̄ viſa ſūt ī t̄rra iuda ligna talia. Rex aūt ſalomō dedit regine ſaba cūcta q̄ voluit. ⁊ q̄ poſtulauit: et multoplura q̄ attulerat ad eum. Que reuerſa abijt ī t̄rrā ſuā cū ſuis ſuis. Erat aūt pond⁹ auri qđ afferebatur ſalomoni p ſingulos ānos ſexcētaſexagitaſex talenta auri: excepta ea ſūma quaz legati diuerſarū gētiū et negociatores afferre conſueuerāt. omneſq̄ reges arabie ⁊ ſatrape t̄rarum: qui ꝓportabant aurum ⁊ argentū ſalomoni. Fecit igit̄ rex ſalomō ducētas haſtas aureas. de ſūma ſexcētop

aureoꝝ: q̃ in singlis hastis expendebañ.
Trecenta q̃ scuta aurea trecentoꝝ aureorum: q̃bo tegebañ singula scuta. Posuitq; ea rex ī armamētario qđ erat ꝓsitū nemore. Fecit q̃ rex soliū eburneū grande: ⁊ vestiuit illud auro mūdissimo. Sex q̃ gd̄us q̃bo ascendebañ ad soliū: ⁊ scabellū aureū. ⁊ brachiola duo altrīsec⁹. ⁊ duos leones stātes iuxta brachiola: sed ⁊ alios duodecim. leūculos stantes sup sex gd̄us ex vt̄q; pte. Non fuit tale solum in vniuersis regnis. Omnia q̃ vasa ꝯuiuꝫ regis erant aurea: ⁊ vasa dom⁹ salt⁹ libani ex auro purissimo. Argentū em̄ in diebo illis p nihilo reputabañ. Siq̃dem naues regis ibant ī tharsis cū fuis hiraꝫ semel in trib⁹ annis: ⁊ deferebant inde auꝝ ⁊ argentū ⁊ ebur ⁊ sȳmias ⁊ pauos. Magnificat⁹ est igr̄ salomon sup oēs reges t̄re: pre diuiciis ⁊ gl'a. Omnesq; reges t̄raꝝ desiderabant videre faciem salomonis: vt audirēt sapīam quaꝫ dederat de⁹ ī corde ei⁹. Et deferebant ei munera: vasa argentea ⁊ aurea ⁊ vestes ⁊ arma ⁊ aromata. eq̃s ⁊ mulos p singulos annos. Habuit q̃ salomon q̃draginta milia equoꝝ ī stabulis: ⁊ curruū eq̃tumq; duodecī milia. Constituitq; eos in vrbib⁹ q̃drigaꝝ: et vbi erat rex ī ihr̄l'm. Exercuit etiaꝫ pt̄atem sup cūctos reges a flumine euphraten vsq; ad t̄ram philistinoꝝ: ⁊ vsq; ad t̄minos egipti. Tantāq; copiaꝫ p̄buit argenti in ihr̄l'm q̃i lapidū: ⁊ cedroꝝ tantaꝫ multitudinē velut siccomoꝝ q̃ gignunt̄ ī campestrib⁹. Adducebañ aut̄ ei equi de egipto: cūctisq; regionib⁹. Reliq̃ aut̄ operꝝ salomonis p̄oꝝ ⁊ nouissimoꝝ scp̄ta sunt in v̄bis nathan ꝓphete et in libris ahie silonitis: ī visione q̃ addo videntis ꝓt̄ iheroboam filiū nabath. Reg̃nauit aut̄ salomon in ihr̄l'm sup oēm israel: q̃draginta annis. Dormiuitq; cū patrib⁹ suis et sepelier̄t eum ī ciuitate dauid: reg̃nauitq; roboam fili⁹ eius p eo.

Ca. X

Profectus est aut̄ roboaꝫ in sichem. illuc em̄ cunct⁹ isr̄l' ꝓuenerat vt cō stituerent eū regē. Qđ cū audisset hieroboam fili⁹ nabath q̃ erat in egipto: fugerat q̃pe illuc añ salomonē: statim reuersus est. Vocauer̄tq; eū ⁊ venit cū vniuerso isr̄l'. ⁊ locuti sunt ad roboam dicentes. Pr̄ tu⁹ durissimo iugo nos pressit. tu leuiora impera patri tuo q̃ nobis imposuit grauē seruitutem: ⁊ paululū de onere subleua. vt fuiam⁹ tibi. Qui ait. Post tres dies reuertimini ad me. Cūq; abisset pl'us: iniit consilium cū senib⁹ q̃ steterant coram patre ei⁹ salomone dū adhuc viueret dicens. Quid datis consilij vt rn̄deamus pl'o? Qui dixerunt ei. Si placueris pl'o huic et lenieris eos verbis clementib⁹: seruient tibi omni tempore. At ille reliquit consiliū senum: ⁊ cū iuuenib⁹ tractare cepit q̃ cum eo nutriti fuerāt. ⁊ erant ī comitatu illi⁹. Dixitq; ad eos. Quid vobis vidēt̄. vel rn̄dere q̃d de beo pl'o huic q̃ dixit mihi: subleua iugum qđ imposuit nobis pater tuus? At illi rn̄derunt vt iuuenes et nutriti cū eo in delicijs: atq; dixerunt. Sic loq̃ris pl'o q̃ dixit tibi. pater tuus aggrauauit iugum nr̄m tu subleua: ⁊ rn̄debis ei. Minim⁹ digitus me⁹ grossior est lumbis patris mei. Pater me⁹ imposuit vobis gr̄ue iugum: et ego maius pondus apponam. Pater me⁹ cecidit vos flagellis: ego vero cedam vos scorpionib⁹. Venit ergo hieroboam et vniuersus pl'us ad roboam die tercio: sicut p̄cepat eis. Rn̄ditq; rex dura. derelicto ꝯsilio senioꝝ: locutusq; est iuxta iuuenū voluntatem. Pater meus gr̄ue vobis imposuit iugū: quod ego grauio⁹ faciam. Pater meus cecidit vos flagellis: ego vero cedam vos scorpionib⁹. Et non acq̃euit pl'i precib⁹. Erat em̄ voluntatis dei: vt ꝓpleret̄ sermo ei⁹. quem locut⁹ fuerat per manū ahie silomitis ad hieroboam filiū nabath. Populus aut̄ vniuersus rege durioꝛa dicēt̄: sic locut⁹ est ad eum. Nō est nobis ps in dauid: neq; hereditas in filio ȳsai. Reuertere ī tabernacula tua isr̄l'. Tu aut̄ pasce domū tuam dō. Et abiit israel in tabernacula sua. Sup filios aut̄ israel q̃ habitabāt in ciuitatib⁹ iuda: reg̃nauit roboam. Misitq; rex roboam aduram q̃ preerat tributis: ⁊ lapidauerunt eum filij israel. ⁊ mortu⁹ est. Porro rex roboam curru festinauit ascendere: ⁊ fugit in ihr̄l'm. Recessitq; israel a domo dauid: vsq; ad diez hanc. Factum est aut̄ cum audisset omnis israel qđ reuersus esset iheroboam: miserunt et vocauerunt eum congregato cetu et constituerunt eum regem sup omnem israel: nec secutus est q̃spiam domum dauid pret̄ tribum iuda solam.

Ca. XI.

Venit aũ roboaz in ihrlm: et conuocauit vniuersaz domũ iudaꝝ bẽiamin centũoctoginta milia electoꝝ atz bellantiũ: vt dimicaret ꝯ̃ israelꝝ conuerteret ad se regnũ suũ. Factusqꝫ ẽ ꝑmo dñi ad semeiaz hoiem dei dicens. Loqre ad roboaz filiũ salomõis regẽ iuda: ꝝ ad vniuersũ israel. q̃ est ĩ iudaꝝ bẽiamĩ. Hec dicit dñs. Nõ ascẽdetis neqꝫ pugbitis cont̃ frẽs vr̃os: reuertat̃ vnusq̃sqꝫ in domũ suam. qꝛ mea hoc gestũ est volũtate. Qui cũ audissent ꝑmonẽ dñi reuersi sũt: nec ꝓtexẽt ꝯ̃ hieroboaz. Habitauit aũ roboaz in ihrlm: et edificauit ciuitatꝫ muratas ĩ iuda: extruxitqꝫ bethleem ꝝ ethaz ꝝ thecue. bethsurq̃ꝫ et soccoth ꝝ odollaz. necnõ ꝝ gethꝝ maresaꝝ ziph: sed ꝝ aduram ꝝ lachis ꝝ azecha. saraa q̃ꝫ ꝝ abialon ꝝ hebꝛon q̃ erant ĩ iuda et bẽiamin: ciuitatꝫ munitissimas. Cũqꝫ clausisset eas muris. posuit in eis ꝓncipes ciboꝝqꝫ boꝛrea: hoc ẽ oleiꝝ vini. Sꝫ et ĩ singulis vrbib fecit armamẽtaria scutoꝝ ꝝ hastaꝝ: firmauitqꝫ eas sũma diligentia: ꝝ imꝑauit sup iudazꝝ bẽiamĩ. Sacerdotꝫ aũt ꝝ leuitꝫ q̃ erant in vniuerso israꝛ. venerũt ad eũ de cũctis sedib suis: rlinq̃ntes suburbanaꝝ possessiones suas. et ẽnseũtes ad iudã et ihrlm: eoꝝ abiecisset eos hieroboam et posteri ei⁹ ne sacerdotõ dñi fũgerent̃: q̃ cõstituit sibi sacerdotes excelsoꝝ ꝝ dẽmõioꝝ vituloꝝqꝫ q̃s fecerat. Sꝫ et de cũctis tribubus israꝛ q̃cunqꝫ dederãt coꝛ suũ vt q̃rerent dñm deũ israel. venerũt in ihrlm ad immolãdũ victimas suas coꝛã dño deo pr̃m suoꝝ: et roborauerũt regnũ iuda et cõfirmauerũt roboaz filiũ salomonis ꝝ tres annos. Ambulauerũt enĩ in vijs dauid ꝝ salomonis annis tr̃m tribꝫ. Duxit aũ roboaz vꝛorẽ maalath filiã iherimuth filij dd̃ abigail q̃ꝫ filiã heliab filij isai: q̃ ꝑpit ei filios iehꝰ ꝝ sõmoriam ꝝ zeom. Post hanc q̃ꝫ accepit maachã filiam absolon: q̃ ꝑpit ei abiaꝝ thabiꝝ ziza et salomith. Amauit aũ robõã maathã filiaz absolon: sup oẽs vꝛores suas ꝝ cõcubinas. Nam vꝛores decẽ ꝝ octo duxerat. cõcubinas aũ sexagita: et genuit vigintioctꝫ filios et sexaginta filias. Constituit vero ĩ capite abiam filiũ maacha ducẽ sup oẽs frẽs suos: ipsũ enĩ regẽ facere cogitabat qꝛ sapientioꝛ fuit et potẽtioꝛ sup omnes filios eiꝰ: et in cũctis finib iuda et beniamin et in vniuersis ciuitatib muratis. Prebuitqꝫ eis escas plurimas: et multas petiuit vꝛores.

Ca. XII

Cũqꝫ roboratum fuisset regnũ roboam et confoꝛtatũ: dereliq̃t legez dñi ꝝ omnis israel cũ eo. Anno aũ q̃nto regni roboam. ascendit sesach rex egipti in ihrlm (qꝛ peccauerant dño) cũ mille ducẽtis curribꝫ ꝝ sexaginta milibꝫ eq̃tum. Nec erat numerꝰ vulgi qd̃ venerat cũ eo ex egipto: libies sez et trogodite et ethiopes: cepitqꝫ ciuitatꝫ munitissimas in iuda. et venit vsqꝫ in ihrlm. Semeias aũ ꝓpheta ingressus ẽ ad roboam ꝝ ꝓncipes iuda q̃ congregati fuerant in ihrlm fugientes sesach: dixitqꝫ ad eos. Hec dicit dñs. vos reliq̃stis me: et ego reliq̃ vos in manu sesach. Consternatiqꝫ ꝓncipes israꝛ et rex dixerũt. Justꝰ est dñs. Cũqꝫ vidisset dñs qd̃ humiliati essent: factꝰ est ꝑmo dñi ad semeiam dicens. Quia humiliati sunt ñ dispdam eos: dabo qꝫ eis pauxillũ auxilij: et nõ stillabit furoꝛ meꝰ sup hierusalem ꝑ manũ sesach. Verũtñ seruient ei: vt sciant distantiam seruitutis mee ꝝ seruitutis regni trã. Recessit itaqꝫ sesach rex egipti ab ihrlm sublatis thesauris domꝰ dñi et domꝰ regis: omniaqꝫ secũ tulit. et clipeos aureos q̃s fecerat salomõ pro q̃bꝫ fecit rex eneos: et ẽdidit illos ꝓncipib scutariox q̃ custodiebant vestibulũ palacij. Cũqꝫ introiret rex domũ dei. veniebant scutarij et tollebant eos: itexqꝫ referebant eos ad armamẽtariũ suũ. Verũtñ qꝛ humiliati sũt auersa est ab eis ira dñi: nec deleti sunt penitꝰ. Siq̃dem et in iuda inuẽta sunt opa bona. Confoꝛtatꝰ est ergo rex roboam in hierusalem: atz regnauit. Quadraginta aũ et vnius anni erat cũ regnare cepisset: et decem ꝝ septem annis regnauit in hierusalem vrbe quam elegit dñs: vt confirmaret nomẽ suũ ibi. de cunctis tribubꝫ israel. Nomen aũ matris eius naama ãmanites. Fecitqꝫ malum: ꝝ non ꝓpauit coꝛ suũ vt q̃reret dñm. Opera vero roboam ꝓma ꝝ nouissima scꝑta sunt in libris semeie ꝓphete et addo videntis: ꝝ diligenter expositа. Pugnaueruntqꝫ aduersũ se roboam ꝝ hieroboam cunctis diebꝫ. Et dormiuit roboam cũ patribus suis: sepultusqꝫ est in ciuitate dauid: et regnauit abia filius eius ꝓ eo.

Ca. XIII

Anno octauodecimo regis hierobo am regnauit abia sup iudam. Trib annis regnuit in ihrlm. Nomenq matris eius michaia:filia vrihel ō gabaa: et erat bellū intēr abia ⁊ hieroboam. Cūq iniſſet abia certamen ⁊ hēret bellicoſiſſimos viros.et electoꝝ q̄draginta milia:hieroboam cōſtruxit econt aciem octoginta milia viroꝝ:q̄ et ipſi electi erant⁊ ad bella fortiſſimi. Stetit g̃ abia sup montē ſemeron.q̄ erat in ephraim:et ait.Audi hieroboaz ⁊ oīs iſrael. Nū ignoratis qō dñs de⁹ iſrl dederit regnum dō sup iſrl in ſempiternū.ipſi ⁊ filijs ei⁹ ī pactū ſalis.Et ſurrexit hieroboaz fili⁹ nabath ſeru⁹ ſalomonis filij dō:et rebellauit ꝓtra dñm ſuū. Congregatiq ſunt ad eū viri vaniſſimi.et filij beli al:⁊ ꝓualuerūt ꝑ roboaz filiū ſalomonis. Roboz roboaz erat rudis ⁊ cordꝫ pauido: nec potuit reſiſtere eis. Nūc g̃ vos dicitis qō reſiſtere poſſitis regno dñi qō poſſidet p filios dō:habetiſq g̃ndez ꝑli multitudinē:atz vitulos aureos q̄s fecit vob hieroboaz in deos.Et eieciſtis ſacerdotes dñi filios aaron atz leuitas:⁊ feciſtis vob ſacerdotes ſicut oēs ꝑli ẽrāt. Quicūq venerit ⁊ iniciauerit manū ſuam ī thauro:ī bob⁊ ī arietib ſeptē: fit ſacerdos eoꝝ q̄ non ſūt dij. Nr̄ aī dñs de⁹ eſt:quē nō relinq̄m⁹. Sacerdotes q̄ mīſtrāt dño de filijs aaron. ⁊ leuite ſūt ī ordīe ſuo.olocauſta q̄ offert dño p ſingl̄os dies.mane et veſpe.⁊ thimiama iuxta legis p̄cepta ꝓfectū: ⁊ ꝓponūt panes in mēſa mūdiſſima Eſt q̄ apō nos candela bꝝ aureū.⁊ lucerna ei⁹:vt accēdant semp ad veſpam. Nos q̄ꝑe cuſtodim⁹ p̄cepta dñi dei nr̄i:quē vos reliq̄ſtis.Ergo in exercitu nr̄o dux de⁹ eſt:⁊ ſacerdotes ei⁹ q̄ clangunt tubis ⁊ reſonant ꝓ̄ vos. Filij iſrl. Nolite pugnare ꝓ̄ dñm deū p̄m vīoꝝ: q̄ nō vobis expedit. Hec illo loq̄nte:hieroboam retro moliebat inſidias. Cūq ex aduerſo hoſtiū ſtaret:ignorantē iudaz ſuo ābiebat exercitu. Reſpicienſq iudas vidit īſtare bellū ex aduerſo ⁊ p⁹ tergū: ⁊ clamauit ad dñm ac ſacerdotes tubis canere cepert: oēſq viri iuda vociferati ſūt. Et ecce illis clamātib: pertruit de⁹ hieroboaz⁊ oēm iſrl q̄ ſtabat ex aduerſo abia⁊ iuda.fugertq filij iſrl iudā et tradidit eos de⁹ in manu eoꝝ. Percuſſit g̃ eos abia ⁊ ꝑlus ei⁹ plaga magna: ⁊ corruerūt vulnerati ex iſrl quinq̄ginta milia viroꝝ fortiū. Humiliatiq ſunt filij iſrl in tpe illo. ⁊ vehemētiſſime ꝓfortati filij iuda: eoq ſperaſſent in dño deo p̄m ſuoꝝ. Perſecut⁹ eſt aī abia fugientē hieroboaz:⁊ cepit ciuitates ei⁹.bethel⁊ filias ei⁹.⁊ ihesana cū filiab ſuis. ephron q̄ et filias eius. Nec valuit vlt̄ reſiſtere hieroboā. in diebꝫ abia. Quem p̄cuſſit dñs ⁊ mortu⁹ eſt. Igit̄ abia confortatꝫ impio ſuo. accepit vxores q̄tuordecim:procreauitq vigintiduos filios.et ſedecim filias. Reliqua aī ſmonum abia viaꝝq ⁊ opez eius:ſcripta ſunt diligētiſſime ī libro addoꝑhete. ¶ Ca. XIIII.

Dormiuit aī abia cū patribꝫ ſuis:⁊ ſepelierūt eū in ciuitate dō. Regnuit q̄ aſa fili⁹ ei⁹ p eo. In cui⁹ diebꝫ q̄euit t̄ra annis decē. Fecit g̃ aſa qō bonū et placitū erat in cōſpectu dei ſui. ⁊ ſubuertit altaria ꝑegrini cultus.⁊ excelſa. ⁊ ꝓfregit ſtatuas lucoſq ſuccidit: ⁊ p̄cepit iude vt q̄reret dñm deū patꝝ ſuoꝝ.⁊ faceret legē.et vniuerſa mādata. Et obtulit de cūctis vrib iuda aras ⁊ fana:⁊ regnuit ī pace. Edificauit q̄ vrbes munitas in iuda:q̄ q̄etus erat⁊ nulla tpib ei⁹ bella ſurrexerāt:pacez dño largiēte. Dixit aī iude. Edificem⁹ ciuitates iſtas.⁊ vallem⁹ muris. ⁊ roborem⁹ t̄ribꝫ ⁊ portis ⁊ ſeris.donec a bellis q̄eta ſūt oīa: eoq q̄ſierim⁹ dñm deū p̄m nr̄oꝝ ⁊ dederit nob pacē ꝑ giꝝ. Edificauert igit̄: et nullū in extruēdo īpedimentū fuit. Habuit aī aſa in exercitu ſuo portantiū ſcuta et haſtas de iuda trecēta milia:de bēiamī vero ſcutariorꝝ ⁊ ſagittariorꝝ ducētaſeptuagīta milia. oēſq iſti viri fortiſſimi. Egreſſ⁹ē aī ꝓ̄ eos zara ethiops cū exercitu ſuo decies cētena milia:⁊ curribꝫ trecētis:⁊ venit vſq mareſa. Porro aſa p̄rexit obuiam ei.⁊ īſtruxit aciē ad bellū in valle ſophata q̄ eſt iuxta mareſa:⁊ inuocauit dñm deū et ait. Dñe ñ ē apō te vlla diſtātia. vtꝝ ī paucis auxilieris aut in pluribꝫ: adiuua nos dñe de⁹ nr̄. In te eñ⁊ ī tuo noīe hñtes fiducia:veni⁹ ꝓ̄ hanc mltitudinē. Dñe de⁹ nr̄ tu es:nō p̄ualet cōtra te hō. Exterruit itaq dñs ethiopes corā aſa⁊ iuda.fugertq ethiopes ⁊ ꝑſecut⁹ē eos aſa⁊ ꝑlus q̄ cū eo erat vſq gerare. Et ruert ethiopes vſq ad inf̄nitōnem: quia dño cedentē contriti ſunt ⁊

exercitu illiꝰ ꝓliantꝫ. Tulerꝫ ergo ſpolia multa:et ꝑcuſſerunt ciuitatꝫs omnes per circuitū gerare:gñdis q̄ꝑe cunctos terꝛoꝛ iuaſerat:ꝙ diripuerꝫ vrbes.ꝙ multaꝫ ꝑdaꝫ aſpoꝛtaueꝛꝫ: ſed et caulas ouiū deſtruẽtꝫs tuleꝛꝫ pecoꝛ infinitā multitudinẽꝙ cameloꝛ:reuerſiq; ſunt ī hieruſalem. Ca.XV.

AZarias aꝫ filiꝰ obed facto ī ſe ſpū dei.egreſſus ē in occurſū aſa:ꝙ dixit ei. Audite me aſa:et oīs iuda et bēiamin. Dñs vobiſcū:qꝛ fuiſtis cū eo. Si q̄ſieritis eū:inueīetis. Si aꝫ derelinq̄ritis: derelinq̄t vos. Trāſibunt aūt multi dies in iſrl̄ abſq; deo vero.ꝙ abſq; ſacerdote.abſq; doctꝛe q̄ et abſq; lege. Cūq; reuerſi fuerīt in anguſtia ſua ad dñm deū iſraelꝙ q̄ſierīt eum:reꝑerient eū. In tꝑe illo nō erit paꝛ egredientiꝙ ingredienti:ſed ꝛoꝛes vndiq; in cunctis habitatoꝛibꝫ ꝛaꝫ. Pugḡbit em̄ gens conꝛ gentē:ꝙ ciuitas ꝓtra ciuitatē:qꝛ dñs conꝛbabit eos in omni anguſtia. Vos ḡ confoꝛtamini.et ñ diſſoluanꝛ manꝰ vr̄e: erit em̄ merces op̄i vr̄o. Qđ cū audiſſet aſa ẏba ſcz ꝙ ꝓphetiam azarie filij obeth ꝓphete cōfoꝛtatꝰ eſt: et abſtulit ẏdola de omni ṫra iuda ꝙ de bēiamin.ꝙ ex vrbibꝫ q̄s cepat mōtis ephraī:et dedicauit altare dñi. qđ erat añ poꝛticū domꝰ dñi:ꝯgregauitq; vniuerſū iudaꝫ et beniamin: ꝙ aduenas cū eis de ephraim ꝙ manaſſe ꝙ de ſym̄eon (Plures eī ad eū confugerāt ex iſrael: videntes qđ dñs deꝰ illiꝰ eſſet cū eo) Cūq; veniſſent in ihꝛlm menſe ṫcio:anno decimoq̄nto regni aſa:īmolaueꝛꝫ dño ī die illa ꝙ de manubijs et p̄da quā adduxerant. boues ſeptingentos.ꝙ arietes ſeptē milia:ꝙ inꝛuit ex moꝛe ad coꝛroboꝛandū fedus:vt q̄rerent dñm deū p̄m suoꝝ in toto coꝛde ꝙ in tota aīa ſua. Si q̄s aꝫ inq̄t non q̄ſierit dñm deū iſrl̄:moꝛiaꝛ a minimo vſq; ad maxīm a viro vſq; ad mulierē. Juraueꝛꝫq; dño voce magna in iubilo.ꝙ in clangoꝛe tubeꝙ in ſonitu bucinaꝝ: omnes q̄ erant iuda cū exeċtione. In omī em̄ coꝛde ſuo iuraueꝛꝫ ꝙ in tota volūtate q̄ſieꝛꝫ eū:et inueneꝛꝫ. Preſtititq; eis dñs req̄em ꝑ circuitū. Sed ꝙ maacha mr̄em aſa regis ex auguſto depoſuit impio:eoq; feciſſet in luco ſimulacꝝ ꝑapi qđ omne ꝓtriuit ꝙ in fruſta ꝓminuens cōbuſſit in toꝛrente cedꝛon. Excelſa aꝫ derelicta ſunt in iſrael. Attñ coꝛ aſa erat ꝑfectū cūctis diebꝫ eius.

Ea q̄ vouerat paṫ ſuus et ipſe intulit in domū dñi:argentū et auꝝ vaſoꝝq; diuerſam ſuꝑpellectilem. Bellum vero ñ fuit vſq; ad tricesimū annū regni aſa. Ca.XVI.

ANno aꝫ tricesimoſexto regni eius. aſcendit baaſa rex iſrael in iudam et muro circūdabat rama:vt nullus tutꝫ poſſit egredi et ingredi de regno aſa. Protulit aꝫ aſa argentū et auꝝ de theſauris domꝰ dñi et de theſauris regijs:miſitq; ad benadab regem ſirie q̄ habitabat ī damaſco dicens. Fedus inꝛ me ꝙ te eſt. ꝓr q̄ meus ꝙ paṫ tuus habuere concoꝛdiā: q̄obꝛem miſi tibi argentū ꝙ auꝝ: vt rupto federe qđ habes cū baaſa rege iſrael facias eum a me recedere. Quo ꝯempto benadab miſit ꝓncipes exercituū ſuoꝝ ad vrbes iſrael:q̄ ꝑcuſſerunt abionꝙ dan et abelmaimꝙ vniuerſas vrbes muratas. Qđ cū audiſſet baaſa deſinit edificare rama:et intermiſit opus ſuū. Poꝛro aſa rex aſſumpſit vniuerſum iudaꝫ et tuleꝛꝫ lapides de ramaꝙ ligna q̄ edificatōi ꝓpauerat baaſa:edificauitq; ex eis gabaa et maſpha. In tēpe illo venit anani ꝓpheta ad aſam regē iuda:ꝙ dixit ei. Quia habuiſti fiducīam in rege ſirieꝙ non ī dño deo tuo. ideirco euaſit ſirie regis exercitꝰ de manu tua. Nōne ethiopesꝙ libies multoplures erant q̄drigis et eq̄tibꝫ ꝙ multitudine nimia:q̄s cū in dño credidiſſes: tradidit in manu tua: Oculi em̄ dñi ꝓtem planꝛ vniuerſam ṫram:ꝙ ꝑbent foꝛtitudinem his q̄ coꝛde ꝑfecto credūt in eū. Stulte igiꝛ egiſti:et ꝓꝛ hoc etiam p̄ñti tꝑe aduerſū te bella conſurgent. Iratuſq; aſa aduerſus videntē iuſſit eū mitti in neruum. Valde q̄ꝑe ſup hoc fuerat dñs indignatus ꝙ inꝛfecit de ꝑſ̄lo ī tꝑe illo plurimos. Opa aꝫ aſa p̄ma et nouiſſima ſcripta ſunt in libꝛo regū. iudaꝙ iſrael. Egrotauit etiaꝫ aſa āno tricesimonono regni ſui doloꝛe pedū vehementiſſimo: et nec in infirmitate ſua q̄ſiuit dñm:ſed magis in medicoꝝ arte cōfiſus eſt. Dꝛmiuitq; cū patribꝫ ſuis ꝙ moꝛtuꝰ eſt anno quadrageſimoꝑmo regni ſui et ſepelieꝛꝫ eum in ſepulcro ſuo qđ foderat ſibi in ciuitate dauid. Poſueruntq; eū ſup lectulum ſuum plenū aromatibꝫ et vngentis meretricijs q̄ erant pigmētarioꝝ arte confecta:et combuſſerunt ſuper eum ambitōne nimia. Ca. XVII.

REgnauit aũ iosaphat filius eius p eo:et inualuit contra israel. Constituitq; militum numeros in cunctis urbib iuda q̃ erant vallatæ muris:præsidiaq; disposuit in terra iuda & in ciuitatibus ephraim q̃s cepat asa pater eius. Et fuit dñs cũ iosaphat:q; ambulauit in vijs dauid patris sui p̃mis.& non sperauit in baalim sed in deo patris sui:et p̃cepit in præceptis illi⁹ et non iuxta pcta israel. Confirmauitq; dñs regnũ in manu eius.et dedit omnis iuda munera iosaphat:factæq; sunt ei infinitæ diuicie et multa gloria. Cunq; sumpsisset cor ei⁹ audaciaz.p̃ter vias dñi: etiam excelsa & lucos de iuda abstulit. Tercio aũ anno regni sui misit de p̃ncipib suis benail et obdiam et zachariam & nathanael et micheam.vt docerent in ciuitatib iuda:et cũ eis leuitas semeiam & nathaniam & zabadiam.azahel q̃z et semiramoth & ionathan adoniamq; et thobiam et thobadomam leuitas:et cũ eis elisama et ioram sacerdotes.Docebãtq; p̃l'm in iuda.hñtes libr̃ legis dñi:& circuibant cunctas urbes iuda: atz erudiebant p̃l'm. Itaq; fact⁹ est pauor dñi sup omia regna terraꝝ. q̃ erant p gir̃ iuda:nec audebant bellare cont̃ iosaphat. Sed et philistei: iosaphat munera deferebant.et vectigal argenti. Arabes q̃z adducebant pecora arietũ.septem milia septingentos.et hircos totidem. Creuit ergo iosaphat & magnificat⁹ est usq; in sublime: atz edificauit in iuda domos instar turrium urbesq; muratas:& multa opa parauit in urbib iuda. Viri q̃z bellatores et robusti erant in hierl'm:quor̃ iste numer⁹ p domos atz familias singulor̃. In iuda p̃nceps exercitus ednas dux:et cũ eo robustissimi viri trecenta milia. Pt⁹ hunc iohannan p̃nceps:& cũ eo ducentaoctoginta milia. Pt⁹ illum q̃z amasias fili⁹ zechri consecr⁹ dño: et cũ eo ducenta milia viror̃ fortiũ. Hunc seq̃bat robust⁹ ad prelia eliada:et cũ eo tenentiũ arcũ et clipeũ ducenta milia. Post istũ etiaz iosaphat:& cũ eo centũoctoginta milia expeditor̃ militũ. Hij omes erant ad manũ regis: exceptis alijs q̃s posuerat in urbib muratis.et in vniuersa iuda.

CAPUT ergo iosaphat. ¶ Ca.XVIII. diues et inclitus militũ: et affinitate coniunctus est achab: descenditq; post annos ad eum in samariam. Ad cuius aduentum mactauit achab arietes et boues plurimos ipsi et p̃l'o qui venerat cum eo.persuasitq; illi vt ascenderet in ramoth galaad. Dixitq; achab rex israel ad iosaphat regem iuda. Veni mecum in ramoth galaad.Cui ille rñdit. Et ego et tu: sicut populus tu⁹ sic et populus meus: tecumq; erimus in bello. Dixit iosaphat ad regem israel.Consule obsecro inpresentiarum p̃monem dñi.Congreganit igitur rex israel p̃phetaꝝ quadringẽtos viros:& dixit ad eos. In ramoth galaad ad bellandum ire debem⁹ an quiescere! At illi ascende inquiũt:et tradet de⁹ in manu regis. Dixitq; iosaphat. Nunq̃d non est hic p̃phetes dñi: vt ab illo etiam requram⁹!Et ait rex israel ad iosaphat. Est vir vnus a quo possum⁹ q̃rere dñi voluntatem: sed ego odi eũ quia nõ p̃phetat mihi bonũ:sed malũ omni tpe. Est aũ micheas fili⁹ iemla.dixitq; iosaphat Ne loquaris rex hoc modo. Vocauit ergo rex israel vnũ de eunuchis:& dixit ei. Voca cito micheam filiũ iemla. Porro rex israel et iosaphat rex iuda.vterq; sedebant in solio suo:vestiti cultu regio. Sedebant aũt in area iuxta portam samarie: omnesq; p̃phete vaticinabant̃ coram eis. Sedechias vero fili⁹ chanane fecit sibi cornua ferrea: et ait. Hec dicit dñs. Hijs ventilabis siriam: donec conteras eam. Omnesq; p̃phete similiter p̃phetabant:atz dicebant.Ascende in ramoth galaad et p̃speraberis:et tradet eos dñs in manu regis. Nunci⁹ aũ qui ierat ad vocandũ micheam ait illi.Ecce verba omniũ p̃phetar̃ vno ore bona regi annũciant.Queso ergo te vt et p̃mo tuus ab eis nõ dissentiat:loquarisq; prospera.Cui rñdit micheas.Viuit dñs: q̃ quodcũq; dixerit mihi de⁹ meus hoc loq̃r. Venit ergo ad regem.Cui rex ait.Micheа:ire debem⁹ in ramoth galaad ad bellandũ an q̃escere! Cui ille rñdit.Ascendite:cuncta eñ p̃spera euenient:& tradent̃ hostes i man⁹ vrãs. Dixitq; rex. Iterum.atz iterꝝ te adiuro:vt mihi non loq̃ris nisi q̃ verꝝ est in nomine dñi. At ille ait. Vidi vniuersũ israel dispsum in mõtib:sicut oues absq; pastore.Et dixit dñs.nõ hñt isti dños:reuertat̃ vnusq̃sq; in domũ suaz i pace.Et ait rex isr'l ad iosaphat.Nõne dixi tibi q̃ ñ p̃phetaret iste

mihi quicq̃ boni: sed ea que mala sunt! At ille idcirco ait. Audite verbum dñi. Vidi dñm sedentem in solio suo: et omnē exercitum celi assistentē ei a dextris ⁊ a sinistris. Et dixit dñs. Quis decipiet achab regem israel: vt ascendat ⁊ corruat in ramoth galaad! Cumq̃ diceret vnus hoc modo et alē alio: processit spūs et stetit coram dño ⁊ ait. Ego decipiam eū. Cui dñs. In quo inq̃t decipies! At ille rñdit. egrediar: ⁊ ero spūs mendax in ore oīm ꝓphetaꝝ eius. Dixitq̃ dñs. Decipies et ꝑualebis: egredere et fac ita. Nunc igit̄ ecce dñs dedit spm̄ mendacij in ore omniū ꝓphetaꝝ tuoꝝ: et dñs locut⁹ ē de te mala. Accessit aū sedechias fili⁹ chanane: et percussit michee maxillam. et ait. Per quaꝝ viam transiuit spūs dñi a me vt loq̄rē tibi! Dixitq̃ micheas. Tuipse videbis in die illo: qñ ingressus fueris cubiculum de cubiculo. vt abscondaris. Precepit aū rex israel dicens. Tollite micheam ⁊ ducite eum ad āmon principem ciuitatis et ad ioas filiū amalech: et dicetis. Hec dicit rex. Mittite hunc in carcerē: et date ei panis modicū. et aque pauxillū: donec reuertar in pace. Dixitq̃ micheas. Si reuersus fueris in pace: n̄ est dñs locutus in me. Et ait. Audite omnes ꝓpli. Igit̄ ascendēt rex israel ⁊ iosaphat rex iuda ī ramoth galaad: dixitq̃ rex israel ad iosaphat. Mutabo habitū. et sic ad pugnam vadaꝝ: tu aū induere vestib⁹ tuis. Mutatoq̃ rex israel habitu venit ad bellū. Rex aū syrie precepat ducibus eq̃tatus sui dicens. Ne pugnetis conē minimū. aut conē maxīm nisi ꝓtra solū regem israel. Itaq̃ cū audissent principes eq̃tatus iosaphat: dixer̄t. Rex israel ē iste: et circūdederunt eū dimicātes. At ille clamauit ad dñm. ⁊ auxiliatus est ei: atq̃ auertit eos ab illo. Cū em̄ vidissent duces eq̃tatus q̃ nō esset rex israel: reliq̃runt eū. Accidit aū vt vnus e ꝓlio sagittam in incertū iaceret: et ꝑcuteret regē israel inē ceruicē ⁊ scapulas. At ille aurige suo ait. Conuerte manū tuam. et educ me de acie: q̃ vulneratus sum. Et finita ē pugna in die illo. Porro rex israel stabat in curru suo ꝓtra syros vsq̃ ad vesperam: et mortu⁹ ē occidente sole.

Reuersus est autem. ¶ Ca. XIX iosaphat rex iuda in domum suam pacifice ī ihr̄lm. Cui occurrit iehu filius anani videns: et ait ad eum. Impio prebens auxilium: et hijs q̃ oderunt dñm amicicia iungeris: et idcirco irā q̃dem dñi merebaris: sed bona opa inuenta sunt in te: eoq̃ abstuleris lucos de terra iuda. preparaueris cor tuum vt req̃reres dñm deū p̄m tuoꝝ. Habitauit g̃ iosaphat in ihr̄lm. Rursumq̃ egressus est ad ꝓpl̄m de bersabee vsq̃ ad montem ephraim: et reuocauit eos ad dñm deum patꝝ suoꝝ: constituitq̃ iudices ẽre in cunctis ciuitatib⁹ iuda munitis ꝑ singula loca: et precipiens iudicib⁹ videre ait q̃d faciatis. Non em̄ hominis exercetis iudiciū sed dñi: et quodcūq̃ iudicaueritis in vos redundabit. Sit timor dñi vobiscū: ⁊ cū diligentia cuncta facite. Non est em̄ apud dñm deum nr̄m iniquitas nec personaꝝ acceptō: nec cupido numeꝝ. In ihr̄lm q̃q̃ constituit iosaphat leuitas et sacerdotes et ꝑncipes familiaꝝ ex israel vt iudiciū et causam dñi iudicarent hītatorib⁹ ei⁹: ꝑcepitq̃ eis dicēs. Sic agetis in timore dñi fidelit̄ et corde pfecto. Omnē causam q̃ venerit ad vos frm̄ vīoꝝ q̃ habitant in vrbib⁹ suis inter cognatōem ⁊ cog̃tionē vbicunq̃ q̃stio est de lege. de mandato. de ceremonijs. de iustificatōnib⁹ oñdite eis vt nō peccent in dñm: et ne veniat ira sup vos et sup patres vīos. Sic ergo agentes n̄ peccabitis. Amarias aū sacerdos et pontifex vester in hijs q̃ ad deum ptinent p̄sidebit. Porro zabadias fili⁹ ismahel q̃ est dux in domo iuda: sup ea opa erit q̃ ad regis offitiū ptinent. Habetisq̃ magistros leuitas coraz vobis: confortamī et agite diligent̄: ⁊ erit dñs vobiscū in bonis. ¶ Ca. XX

Post hec congregati sunt filij moab et filij āmon et cū eis de āmonitis ad iosaphat: vt pug̃rent conē eū. Veneruntq̃ nuncij: et indicauer̄t iosaphat dicentes. Venit cōtra te multitudo magna de hijs locis que trans mare sunt et de syria: ⁊ ecce consistunt in asasonthamar que est engaddi. Iosaphat autem timore pertritus: totū se cōtulit ad rogandum dñm. et p̄dicauit ieiuniū vniuerso iuda. Cōgregatusq̃ est iuda ad dep̄candum dñm: sed et omnes de vrbib⁹ suis venerunt ad obsecrādum eū. Cumq̃ stetisset iosaphat in medio cetu iude ⁊ hierusalē in domo dñi añ atriū

nouũ ait. Dñe de⁹ patꝝ nr̃oꝝ tu es de⁹ in celo et dñaris cũctis regnis gentiũ. In manu tua ẽ fortitudo et potẽtia: nec tibi qsq̃ pt̃ resistere. Nõne tu de⁹ nr̃ interfecisti omes hitatores terre hui⁹ coraꝝ ꝓpl'o tuo israel: et dedisti eaꝝ semi abraam amici tui i sempiẽ nũ: Habitaueruntꝝ i ea: et extruxer̃t in illa sc̃uariũ nomini tuo dicẽtes. Si irruerint sup nos mala. gladi⁹ iudicij. pestilẽtia et fames: stabim⁹ corã domo hac i ꝑspectu tuo. in q̃ inuocatũ est nomẽ tuũ. et clamabim⁹ ad te in tribulatõnib⁹ nr̃is: et exaudies saluosꝝ facies. Nũc igit̃ ecce filij ãmon et moab et mõs seir ꝑ qs non ꝓcessisti isrl' vt t̃nsirẽt qñ egrediebant̃ de egipto. sed declinaueṛt ab eis et ñ interfeceṛt illos: econtrario agunt. et enitunt̃ eicere nos de possessione quaꝝ t̃dedisti nobis de⁹ nr̃. Ergo ñ iudicab̃ eos: In nobis q̃dez ñ est tãta fortitudo vt possim⁹ huic multitudi resistere. q̃ irruit sup nos: sz cũ ignorem⁹ q̃d agere debeam⁹ hoc solũ habem⁹ residui vt oc'los nr̃os diriga⁹ ad te Otis uo iuda stabat corã dño cũ puul' et uxorib⁹ et libris suis. Erat aũt iaziel filj⁹ zacharie filij banaie filij iehihel filij mathanie leuites de filijs asaph: sup quẽ fact⁹ ẽ spũs dñi i medio t̃be et ait. Attẽdite otis iuda. et q̃ habitatis i ihrl'm: et tu rex iosaphat. Hec dicit dñs vobis. Nolite timere: nec paueatis hanc multitudinẽ. Non ẽ em̃ vrã pugna: sed dei. Cras ascẽdetis cont̃ eos. Ascẽsuri em̃ sũt ꝑ cliuũ noie seys: et inuenietis illos i sũmitate torrẽtis q̃ est cõt̃ solitudinẽ iheruhel. Nõ em̃ eritis vos q̃ dimicabitis: sz tm̃modo ꝓfidẽt̃ state: et videbitis auxiliũ dñi sup vos. O iuda et ihrl'm nolite timere nec paueatis: ẽs egrediemi cont̃ eos: et dñs erit vobiscũ. Iosaphat g̃ et iuda et oẽs hitatores ihrl'm cecidert̃ ꝓni in t̃ram corã dño: et adorauer̃t eũ. Porro leuite de filijs caath et de filijs chore laudabant dñm deũ isrl' voce magna i excelsum. Cũqꝝ mane surrexissent: egressi sũt ꝑ deṛtũ thecue: ꝓfectisqꝝ eis stãs iosaphat i medio eoꝝ dixit. Audite me viri iuda: et oẽs hitatores ihrl'm. Credite in dño deo vro: et securi eritis: credite ꝓphetis ei⁹: et cũcta euenient ꝓspera. Deditqꝝ consiliũ ꝓpl'o: et statuit cantores dñi vt laudarẽt eũ in t̃mis suis. et añcederẽt exercitũ: ac voce cõsona dicerẽt. Confitemi dño: qm̃ ineternũ miscordia eius. Cunqꝝ cepissent laudes canere: vertit dñs insidias eoꝝ in semetipsos filioꝝ scz ãmon et moab. et mõtis seir. q̃ egressi fuerãt vt pugrent cont̃ iudaz: et ꝑcussi sunt. Nãqꝝ filij ãmon et moab cõsurrexer̃t aduersũ hitatores mõtis seir: vt interficerẽt et delerent eos. Cũqꝝ hoc ope ꝓpt̃issent: etiam in semetipsos versi mutuisqꝝ ꝑcidere vulneribus. Porro iudas cũ venisset ad spelũcam q̃ respicit solitudinẽ vidit ꝑcul oẽm late regionẽ plenam cadaueribꝰ: nec superesse quẽq̃ qui necẽ potuisset euadere. Venit g̃ iosaphat et omnis ꝓpl'us cũ eo ad detrahẽda spolia mortuoꝝ: inueneṛtqꝝ int̃ cadavera variam supellectilẽ. vestes q̃ et vasa ꝑciosissima. et diripueṛt: ita vt oĩa portare ñ possent. nec ꝑ tres dies spolia auferre. pre põdere magnitudine. Die aũt q̃rto congregati sũt in valle bñdictõnis. Etem̃ qm̃ ibi benedixerunt dño: vocauerunt locum illum vallis bñdictõnis vsqꝝ in pñtem diẽ. Reuersusqꝝ est omnis vir iuda et habitatores ihrl'm. et iosaphat ante eos in ihrl'm cũ letitia magna: eoq⁹ dedisset eis dñs gaudiũ de inimicis suis. Ingressiqꝝ sunt in ihrl'm cũ psalteriis et citharis et tubis in domũ dñi. Irruit aũt pauor dñi sup vniuersa regna t̃raꝝ: cũ audissent q⁹ pugnasset dñs cont̃ inimicos israel: q̃euitqꝝ regnũ iosaphat: et ꝑbuit ei pacem dñs ꝑ circuitũ. Regnauit igitur iosaphat sup iudam: et erat trigintaq̃nqꝝ annoꝝ cũ regnare cepisset. Viginti aut̃ et q̃nqꝝ annis regũit in hierusalẽ: et nomen matris ei⁹ azuba filia selachi: et ambulauit in via patris sui asa nec declinauit ab ea: faciens q̃ placita erant coram dño. Verũtñ excelsa non abstulit: et adhuc ꝓpl'us non direxerat corꝝ suum ad dñm deum ꝑm suoꝝ. Reliqua aũt gestoꝝ iosaphat ꝑoꝝ et nouissimoꝝ scripta sunt in verbis iehu filij anani: q̃ digessit in libro regũ israel. Post hec iniit amicicias iosaphat rex iuda cũ ochozia rege israel cui⁹ opa fuerunt impissima et ꝓticeps fuit vt faceret naues q̃ irent in tharsis: feceruntqꝝ classem in asiongaber. Prophetauit aũt eliezer fili⁹ dodau de maresa ad iosaphat dicens. Quia habuisti fedus cũ ochozia. ꝑcussit dñs opera tua: cõtriteqꝝ sunt naues: nec potuerunt ire in tharsis.

Ca. XXI.

Dormiuit aũ ioſaphat cũ patribꝫ ſuis:ꝫ ſepultꝰ eſt cũ eis ī ciuitate dꝰ: regnauitqꝫ ioraꝫ filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Qui habuit frẽs filios ioſaphat: azariaꝫꝫ iahihel et zachariaꝫ ꝫ azariaꝫꝫ michahel ꝫ ſaphatiam. Omnes hij filij ioſaphat regis iuda. Deditqꝫ eis pr̃ ſuus multa munera ꝫ auri argẽti. ꝫ penſatões cũ ciuitatibꝫ munitiſſimis in iuda: regnũ aũ tradidit ioram eoꝫ eſſet prīogenitꝰ. Surrexit aũ ioraꝫ ſupꝫ regnum pr̃is ſui. Cũqꝫ ſe ꝓfirmaſſet: occidit oẽs frẽs ſuos gladio. et q̃ſdam de prīcipibꝫ iuda. Trigintaduoꝫ annoꝫ erat ioram cũ regere cepiſſet: ꝫ octo ānis regnauit in ihr̃lm ambulauitqꝫ ī vijs regũ iſrael ſicut egerat domꝰ achab: filia q̃ppe achab erat vxor eiꝰ. Et fecit malũ in ꝓſpectu dñi. Noluit aũ dñs diſpdere domũ dauid ꝓpt̃ pactũ qđ inierat cũ eo: etqꝫ pmiſerat vt daret ei lucernam ꝫ filijs eiꝰ in omni tpe. In diebꝫ illis rebellauit edon ne eẽt ſubditꝰ iude: ꝫ cõſtituit ſibi regẽ. Cũqꝫ trꝰſiret ioraꝫ cũ prīcipibꝫ ſuis. ꝫ cũctꝫ eq̃tatu q̃ erat ſecũ: ſurrexit nocte. et pcuſſit edoꝫ q̃ ſe circũdederat: et oẽs duces eq̃tatꝰ eiꝰ. Attñ rebellauit edoꝫ ne eẽt ſub ditõe iuda: vſqꝫ ad hanc diẽ. Eo tpe ꝫ lobna receſſit: ne eẽt ſub manu illiꝰ. Dereliq̃rat em̃ dñm deũ pr̃m ſuoꝫ: inſupꝫ excelſa fabricatꝰ eſt in vrbibꝫ iuda: ꝫ fornicari fecit hĩtatores ihr̃lm. ꝫ ꝑuaricari iudaꝫ. Allate ſunt aũ ei lr̃e ab helia ꝓpha: ī q̃bꝫ ſcriptũ erat. Hec dicit dñs deꝰ dauid pr̃is tui. Qm̃ ñ ambulaſti ī vijs ioſaphat pr̃is tui. ꝫ in vijs aſa regis iuda: ſed īceſſiſti p iť regũ iſrael. et fornicari feciſti iudaꝫꝫ hĩtatores ihr̃lm. imitatꝰ fornicatões domꝰ achab: inſupꝫ et frẽs tuos domũ pr̃is tui meliores te occidiſti: ecce dñs pcuciet te plaga magna cũ ꝓpl̃o tuo. ꝫ vxorib ꝫ filijs tuis: vniuerſaqꝫ ſubſtantia tua. Tu aũ egrotab peſſimo lãguore vteri: donec egrediant̃ vitalia tua paulatī p ſingulos dies. Suſcitauit q̃ dñs cont̃ ioraꝫ ſpm̃ philiſtinoꝫꝫ arabũ. q̃ ꝓximi ſunt ethiopibꝫ: ꝫ aſcẽderẽt in trꝫ iuda ꝫ vaſtauerẽt eã. Diripuerẽtqꝫ cunctã ſubſtãtiam q̃ inuẽta eſt ī domo regis: inſupꝫ ꝫ filios eiꝰ ꝫ vxores. nec remãſit ei filiꝰ niſi ioachan: q̃ mīmꝰ natu erat. Et ſupꝫ hec oĩa pcuſſit eũ dñs alui lãguore inſanabili. Cũqꝫ diei ſuccederet dies. et tpm ſpacia voluerẽtur. duoꝫ annoꝫ explet̃ eſt circulus: ꝫ ſic longa conſũptꝰ eſt tabe. ita vt egereret etiã viſcera ſua: languore pr̃ter et vita caruit. Mortuuſqꝫ ẽ in īfirmitate peſſima: et ñ fecit ei pplus ſm morẽ ꝓbuſtionis exeq̃as: ſicut fecerat maioribꝫ eiꝰ. Trigintaduoꝫ annoꝫ fuit cũ regere cepiſſet: ꝫ octo annis regnauit ī ihr̃lm. Ambulauitqꝫ ñ rectę: ꝫ ſepelierẽt eum ī ciuitate dauid: verũtñ nõ in ſepulcro regum.

Ca. XXII

Conſtituerũt aũ habitatores ihr̃lm ochoziaꝫ filiũ eiꝰ mīmũ regẽ ꝓ eo. Omẽs em̃ maiores natu q̃ ante eũ fuerant interfecerãt latrones arabũ q̃ irruerãt in caſtra. Regnauitqꝫ ochozias filiꝰ ioraꝫ regis iuda: q̃dragintaduoꝫ annoꝫ erat ochozias cum regnare cepiſſet: ꝫ vno anno regnauit in hieruſalem: et nomen mr̃is eius athalia filia amri. Sed et ipſe īgreſſus eſt per vias domus achab. Mater enim eius impulit eũ. vt impie ageret. Fecit igr̃ malũ in ꝓſpectu dñi ſicut domꝰ achab. ipſi em̃ fuerẽt ei ꝓſiliarij pꝰ morte pr̃is ſui in īteritũ eiꝰ: ābulauitqꝫ ī conſilijs eoꝝ. Et prexit cũ ioraꝫ filio achab rege iſrl̃ in bellũ contr̃ aſahel regẽ ſirie ī ramoth galaad: vulneraueruntqꝫ ſiri ioram. Qui regreſus ẽ vt curareť ī ieſrahel. Mltas em̃ plagas accepat ī ſuppdicto certamie. Igr̃ ochozias filiꝰ ioraꝫ rex iuda deſcendit vt viſeret ioraꝫ filiũ achab in ieſrahel egrotantẽ. Volũtatis q̃ppe fuit dei aduerſus ochoziaꝫ. vt veniret ad ioram. Et cũ veniſſetꝫ egrederetť cũ eo aduerſũ iehu filiũ nāſi. quẽ vnxit dñs vt deleret domũ achab: cũ g̃ euerteret iehu domũ achab inueīt prīcipes iuda ꝫ filios frm ochozie q̃ miſtrabãt ei. ꝫ interfecit illos. Ipſũ q̃ꝫ ꝑ q̃ rẽs ochoziã ꝓprehẽdit latitantẽ ī ſamaria adductũqꝫ ad ſe occidit: ꝫ ſepelierẽt eũ eoꝝ eẽt filiꝰ ioſaphat q̃ q̃ſierat dñm ī toto corde ſuo. Nec erat vltr̃ ſpes aliq̃: vt de ſtirpe q̃s regret ochozie. Videm mr̃ eiꝰ athalia videns qđ mortuꝰ eẽt filiꝰ ſuꝰ: ſurrexit ꝫ interfecit oẽm ſtirpẽ regiã domꝰ ioraꝫ. Porro ioſabeth filia regis tulit ioas filium ochozie. ꝫ furata eſt eũ de medio filioꝝ regis cũ interficereť: abſconditqꝫ eum cũ nutrice ſua in cubiculo lectuloꝝ ioſabeth aũ q̃ abſconderat eũ. erat filia regis ioram. vxor ioiade pontificis ſororꝰ ochozie et idcirco athalia non interfecit eum. Fuit ergo cũ eis ī domo dei abſconditꝰ ſex annis: q̃bus regnauit

athalia sup terram. Ca.XXIII

Anno aũ septimo confortat⁹ ioiada assumpsit cẽturiones. azariaz vide licet filiũ hieroboaz ⁊ ysmahel filium iohãnan. azariaz q̃ filiũ obed: et maasiam filiũ adaie. ⁊ elisaphat filiũ zechri: et iniit cũ eis ꝑ filiũ et fedus. Qui circumeũtes iudaz cõgregauerũt leuitas de cũctis vrbib iuda. ⁊ ꝓncipes familiaꝝ isrl̃: venerũtq; in ihrl̃m. Iniit g̃ oĩs mlt̃itudo pactũ in domo dei cũ rege. Dixitq; ad eos ioiada. Ecce fili⁹ regis regn̄bit sic̄ locut⁹ ē dñs sup filios dd̄. Iste ē ẽmo quē facietis. Tercia ps vĩm q̃ veniũt ad sabbatũ sacerdotũ ⁊ leuitaꝝ ⁊ ianitoꝝ erit ĩ portis: ẽcia vo ps ad domũ regis: ⁊ ẽcia ad portaz q̃ appellaũ fũ damti. Oĩe vo reliquũ vulg⁹ sit ĩ atriis domꝰ dñi: nec q̃spiam ali⁹ ĩgrediaũ domũ dñi nisi sacerdotes ⁊ q̃ mĩstrãt de leuitis. Ipsi tñmodo ĩgredianq; sc̃tificati sũt: ⁊ oĩe reliquũ vulg⁹ obs̃uet custodias dñi. Leuite aũ circũdẽt regẽ hñtes singli arma sua: etsi q̃s ali⁹ ĩgressus fuerit tẽplũ interficiaũ: sintq; cũ rege. et intrãtꝝ egredientꝝ. Fecerunt g̃ leuite et vniersus iuda iuxta oĩa q̃ precepat ioiada põtifex. Et assumserunt singli viros q̃ sub se erãt: ⁊ veniebãt p iordanẽ sabbati cũ hijs q̃ ipleuerãt sabbatũ: ⁊ egressi erant. Dimĩsit quidem ioiada põtifex ñ dimiserat abire ẽmas: q̃ sibi p singulas ebdomadas succedere ꝓsueuerãt. Dedit q; ioiada sacerdos cẽturionib⁹ lãceas clipeosq; ⁊ peltas regis dauid: q̃s cõsẽcuerat ĩ domo dñi. Constituitq; oẽm ꝑpl̃m tenẽtiũ pugiones a ptẽ tẽpli dext̃. vsq; ad ptẽ templi sinistrã. corã altari ⁊ tẽplo p circuitũ regis: et eduxerũt filiũ regis ⁊ imposuerũt ei diadema dederũtq; in manu ei⁹ tenẽdaz legẽ et ꝓstituerũt eũ regẽ. Unxitq; illũ ioiada põtifex. et filij ei⁹: imp̃cati q̃z sũt ei atz dixerũt. Viuat rex. Qd̄ cũ audisset athalia vocẽ sc̃z currẽtiũ. atz laudantiũ regẽ: ingressa ē ad ꝑpl̃m in tẽplum dñi. Cũq; vidisset regẽ stantem sup g̃dum in introitu ⁊ ꝓncipes turmasq; circa eũ: oẽmq; ꝑpl̃m ⁊re gaudentẽ atz clãgentẽ tubis. et diuersi generis organis cõcinentẽ. vocẽq; laudantiũ. scidit vestimẽta suaꝝ ait. Insidie. insidie. Egressus aũ ioiada põtifex ad cẽturiones ⁊ ꝓncipes exercit⁹ dixit eis. Educite illaz ext̃ septa tẽpli: et interficiaũ foris gladio Precepitq; sacerdos ne occideret̃ in domo dñi. Et imposuerũt ceruicib⁹ ei⁹ man⁹. Cũq; intrasset portã eq̃z dom⁹ regis: interfecerũt eam ibi. Pepigit aũt ioiada fed⁹ int̃ se vniersũq; ꝑpl̃m ⁊ regẽ: vt eẽt ꝑpl̃us dñi. Itaq; ĩgressus ẽ oĩs ꝑpl̃us domũ baal. et destruxerũt eam: et altaria et simulac̃ illi⁹ cõfregerũt: mathaz q̃z sacerdotẽ baal interfecerũt añ aras. Cõstituit aũ ioiada ꝓpositꝰ ĩ domo dñi vt sub mãib⁹ sacerdotũ et leuitaꝝ q̃s distribuit dauid in domo dñi: offerrent olocausta dño sicut scr̃ptum est ĩ lege moysi. ĩ gaudio ⁊ cãticis. iuxta dispositiõem dd̄. Constituit q̃z ianitores ĩ portis domꝰ dñi: vt ñ ingrederet̃ eam ĩmũdus in omni re. assũpsitq; cẽturiones ⁊ fortissimos viros. ac ꝓncipes ꝑpl̃i ⁊ omne vulgus tre: et fecerũt descẽdere regẽ de domo dñi. ⁊ introire p mediũ portꝫ superioris ĩ domo regis: et collocauerũt eũ in solio regali. Letatusq; ē omnis ꝑpl̃us tre: ⁊ vrbs q̃euit. Porro athalia interfecta ẽ gladio. Ca.XXIIII.

Septẽz ãnoꝝ erat ioas cũ regn̄re cepisset: ⁊ q̃draginta ãnis regn̄uit in hierusalẽ. Nomẽ mr̃is ei⁹ sebia de bersabee. Fecitq; qd̄ bonũ erat corã dño cũctis diebꝰ ioiade sacerdotis. Accepit aũ ioas vxores duas: e q̃bꝰ genuit filios ⁊ filias. Post q̃ placuit ioas vt ĩstauraret domũ dñi: ꝯgregauitq; sacerdotes ⁊ leuitas ⁊ dixit eis. Egredimĩ ad ciuitates iuda: ⁊ colligite ex̄ vniuerso isrl̃ pecuniã ad sartatecta tẽpli dei nr̄i p singlos ãnos: festinatoq; hoc facite. Porro leuite egere negligẽti⁹. vocauitq; rex ioiadã ꝓncipẽ ⁊ dixit ei. Quare tibi ñ fuit cure vt cogeres leuitas ĩferre de iuda ⁊ de ihrl̃m pecuniaz q̃ ꝓstituta ẽ a moysẽ ſuo dñi: vt ĩferret eaz oĩs multitudo isrl̃ in tabnaculũ testimonij: Athalia eĩ impijssima ⁊ filij ei⁹. destruxerũt domũ dei: et de vniersis q̃ sc̃tificata fuerãt ĩ tẽplo dñi ornauerũt phanũ baalĩ. Precepit g̃ rex ⁊ fecerũt archã: posuerũtq; eã iuxta portaz dñi forinsec⁹. Et ꝑdicatũ est in iuda ⁊ hierusalẽ: vt deferrẽt singuli ꝑciũ dño qd̄ ꝓstituit moysẽs ſuus dei sup oĩez isrl̃ in deserto. Letatiq; sunt cũcti prĩcipes ⁊ oĩs ꝑpl̃us: ⁊ ingressi ꝓtulerũt in archam dñi atq; miserũt: ita vt impleretur. Cũq; tẽpus esset vt deferrẽt archã corã rege p manus leuitaꝝ: videbant eñ multaz pecuniaz: ingrediebaũ scriba regis et quẽ

prim⁹ ſacerdos cōſtituerat: effundebantq; pecuniaz q̄ erat in archa. Porro archā re portabāt ad locū ſuū ſicq; faciebant p ſingl'os dies. Et congregata ē infinita pecunia quā dederūt rex ⁊ ioiada hijs q̄ perant opib⁹ dom⁹ dñi. At illi ducebāt ex ea ceſores lapidū ⁊ artifices opm ſingl'oꝝ. vt inſtaurarēt domū dñi: fabros q; ferri ⁊ eris: vt qđ caderе cepat fulcirēt. Egerūtq; hij q̄ opabant in duſtrie: ⁊ obducebat pietū cicatrix p manꝰ eoꝝ: ac ſuſcitauerūt domū dñi in ſtatū priſtinū: ⁊ firmit eaz ſtare fecerūt. Cūq; impleſſent ofa opa. detulerūt coram rege ⁊ ioiade reliquā pte pecunie: de q̄ facta ſūt vaſa templi in miſteriū ad holocauſta: fiale q;z ⁊ cetera vaſa aurea ⁊ argētea. Et offerebant holocauſta in domo dñi iugit cūctis diebꝰ ioiade. Senuit aūt ioiada plenꝰ dieꝝ ⁊ mortuꝰ ē cū centūtrigīta eſſet annoꝝ: ſepelierūtq; eū in ciuitate dd cū regib⁹: eoq; feciſſet bonū cū iſrl' ⁊ cū domo eiꝰ. Poſtq; aūt obijt ioiada: ingreſſi ſūt pncipes iuda: ⁊ adorauerūt regē Qui delinitꝰ obſequijs eoꝝ acq̄euit eis. Et dereliq̄runt templū dñi dei pm ſuoꝝ fuierūtq; lucis ⁊ ſculptilib⁹: ⁊ facta ē ira ꝑ iudam ⁊ ihrlm ꝓpt hoc pctm. mittebatq; eis pphas vt reuerterent ad dñm: q̄s pteſtates illi audire nolebāt. Spūs itaq; dei induit zacharīā filiū ioiade ſacerdotis: ⁊ ſtetit iſpctu ꝑpli et dixit eis. Hec dicit deꝰ. Quare trnſgredimi pceptū dñi qđ vobis nō pderit: ⁊ dereliq̄ ſtis dñm vt derelinq̄ret vos: Qui congregati aduerſus eū miſerūt lapides iuxt regis ipium: in atrio domꝰ dñi. Et n̄ eſt recordatꝰ ioas rex miſcdie quaz fecerat ioiada p̄ illiꝰ ſecū: ſed interfecit filiū eiꝰ. Qui cū moreret: ait. Videat dñs ⁊ req̄rat. Cūq; euolutꝰ eſſet anꝰ aſcēdit ad eū exercitꝰ ſirie: venitq; in iudam ⁊ ihrlm ⁊ interfecit cūctos pncipes ꝑpli: atq; vniuerſā pdam miſerūt regi in damaſcū. Et certe cū pmodicꝰ veniſſet numerꝰ ſiroꝝ tradidit dñs manib⁹ eoꝝ infinitā mltitudinez: eoq; dereliq̄ſſent dñm deū pm ſuoꝝ. Jn ioas q;z ignominioſa exercuere iudicia: ⁊ abeūtes dimiſerūt eū in lāguorib⁹ magnis. Sur rexerūt aūt ad eū ſui ſui in vltōez ſanguis zacharie filij ioiade ſacerdotis. ⁊ occiderūt eū in lectulo ſuo et mortuꝰ ē: ſepelierūtq; illū in ciuitate dd: ſz n̄ in ſepulcris regū. Jnſidiati vero ſunt ei zabad filiꝰ ſemath amanitidis: et iozabath filiꝰ ſemarith moabitidis.

Porro filij eiꝰ ac ſūma pecunie q̄ adunata fuerat ſub eo. ⁊ inſtauratō domꝰ dei ſcripta ſunt diligēti⁹ in libro regū. Regnauit aūt amaſias filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Ca. XXV.

Vigintiq̄nq; ānoꝝ erat amaſias cū regnare cepiſſet: ⁊ vigītinouē annis regnauit in ihrlm. Nomē mris eiꝰ ioiadē de ihrlm. Fecitq; bonū in ꝓſpctu dñi: verūtn̄ non in corde pfecto. Cūq; roboratū ſi bi videret ipiū iugulauit ſuos q̄ occiderāt regē pēm ſuū: ſed filios eoꝝ n̄ interfecit. ſic ſcriptum eſt in libro legis moyſi: vbi pcepit dñs dicēs. Nō occidēt pres p filijs neq; filij p pribꝰ ſuis: ſed vnuſq̄ſq; in ſuo pctō morietur. Congregauit igr amaſias iudaz. ⁊ cōſtituit eos p familias. tribunoſq; cēturiones in vniuerſo iuda ⁊ bēiamin: ⁊ recēſuit a vigīti annis ſurſū: inuenitq; trigīta milia iuuenū q̄ egrederent ad pugnā ⁊ tenerēt haſtā et clipeū. Mercede q;z cōduxit de iſrl' centū milia robuſtoꝝ centū talētis argēti. Venit aūt hō dei ad illū et ait. O rex ne egrediat tecū exercitꝰ iſrl'. Non ē cm̄ dñs cū iſrl': et cūctis filijs ephraim. Qđſi putes in roboꝛe exercitꝰ bella cōſiſtere: ſuparī te faciat deꝰ ab hoſtib⁹. Dei q̄pe eſt te adiuuare: ⁊ in fugam cōuertere. Dixitq; amaſias ad hoīem dei. Quid g̃ fiet de centū talētis q̄ dedi militib⁹ iſrl'? Et rndit ei hō dei. Habet dñs vnde tibi dare poſſit multo hijs plura. Separauit itaq; amaſias exercitū q̄ venerat ad eū ex ephraim vt reuerterent in locū ſuū. At illi contra iudaz vehemēt irati: reuerſi ſūt in regionē ſuaz. Porro amaſias confidenter eduxit ꝑpm ſuū. ⁊ abijt in vallē ſalinaꝝ: pcuſſitq; filios ſeir decē milia. Et alia decē milia viro rū ceperūt filij iuda: et adduxerūt ad pruptū cuiuſdaz petre: precipitauerūtq; eos de ſūmo inpceps q̄ vniuerſi crepuerūt. At ille exercitꝰ quē remiſerat amaſias ne ſecū iret ad pliū: diffuſꝰ ē in ciuitate iuda. a ſamaria vſq; ad bethoron ⁊ interfectis tribꝰ milib⁹ diripuit pdam magnā. Amaſias q;z pcedez ydumeoꝝ ⁊ allatos deos filioꝝ ſeir ſtatuit illos in deos ſibi: et adorabat eos: et illi adolebat incenſū. Quāobrē iratꝰ dñs contra amaſiaz: miſit ad illū ꝓphām q̄ diceret ei. Cur adoraſti deos q̄ nō liberauerūt ꝑpm ſuū de manu tua? Cūq; hoc ille loq̄retur. rndit ei. Nūquid conſiliarijꝰ regis es? Quieſce ne interficiā te. Diſcedens autē ꝓpheta: ſcio inq̄t qđ cogitauerit dñs

occidere te q̄ et feciſti hoc malū:et inſup ñ acq̄euiſti cōſilio meo. Igr̄ amaſias rex iuda inito peſſimo conſilio. miſit ad ioas filiū ioachan.filij iehu regē iſrl̄ dicens.Veni videam⁹ nos mutuo.At ille remiſit nūcios dicēs.Carduꝰ q̄ eſt in libano miſit ad cedꝝ libani dicēs.Da filiam tuā filio meo vxorē.Et ecce beſtie q̄ erant in ſilua libani tranſierūt et conculcauerūt carduū. Dixiſti percuſſi edon :⁊ ideirco erigit cor tuū in ſuperbiaz.Sede ī domo tua. Cur malū aduerſum te puocas:vt cadas ⁊ tu ⁊ iudas tecū! Noluit audire amaſias:eoq̄ dñi eſſet volūtas:vt traderet in manꝰ hoſtiū p̄r̄ deos edon.Aſcendit igr̄ ioas rex iſrl̄ et mutuos ſibi p̄buere cōſpectꝰ.Amaſias aū rex iuda erat ī bethſames iude.Corruitq̄ iudas coram iſrl̄.⁊ fugit in tabnacla ſua.Porro amaſiaz rege iuda filiū ioas filij ioachas.cepit ioas rex iſrl̄ in bethſames ⁊ adduxit ī ihrl̄m: deſtruxitq̄ murū eiꝰ.a porta ephraī vſq̄ ad portaz anguli q̄dringētis cubitis. Omne q̄q̄ aurū ⁊ argentū.⁊ vniuerſa vaſa q̄ reperat in domo dei.et apud obededoz. in theſauris etiaz domꝰ regie.necnon ⁊ filios obſidū:reduxit in ſamariā.Elixit aū amaſias filiꝰ ioas rex iuda poſtq̄ mortuꝰ eſt ioas filiꝰ ioachas rex iſrl̄ quīdecī annis.Reliqua aū p̄monū amaſie p̄or ⁊ nouiſſimoꝝ ſcripta ſunt ī libro regū.iuda ⁊ iſrael.Qui poſtq̄ receſſit a dño:tetēderūt ei inſidias in ihrl̄m.Cūq̄ fugiſſet lachis miſerūt et interfeceūt eum ibi:reportāteſq̄ ſup eq̄s ſepelierūt eum cū p̄ribꝰ ſuis ī ciuitate dd̄.Ca.XXVI

OMnis aū p̄lus iuda.filiū eiꝰ oziam ānoꝝ ſedecim cōſtituit regē p amaſia p̄re ſuo. Ipſe edificauit ahilath et reſtituit eam ditōni iude. poſtq̄ dormiuit rex cū patribꝰ ſuis.Sedecī annoꝝ erat ozias cū regr̄e cepiſſet:et q̄nq̄gintaduobꝰ annis regnauit in ihrl̄m.Nomen mr̄is eiꝰ iechelia de ihrl̄m.Fecitq̄ qd̄ erat rectū in oculꝭ dñi iuxta oīa q̄ fecerat amaſias p̄r̄ eiꝰ: et exq̄ſiuit dñm in diebꝰ zacharie intelligētis et videntis deū.Cūq̄ req̄reret dñm:direxit eū ī oīb̄. Deniq̄ egreſſus ē ⁊ pugnauit contra philiſtijm:et deſtruxit murū geth.⁊ murū iāníe murumq̄ azoti. Edificauit q̄q̄ opida in azotꝰ et philiſtijm et adiuuit eū deꝰ contr̄ philiſtijm⁊ contr̄ arabas q̄ habitabāt in gurbaal:et contra āmonitas.Appenderūtq̄ āmonite munera ozie:⁊ diuulgatū eſt nomē eiꝰ vſq̄ ad introitū egipti p̄r̄ crebras victorias.Edificauit q̄q̄ ozias turres ī ihrl̄m ſup portam anguli.⁊ ſup portā vallis.⁊ reliq̄s in eodē muri latere:firmauitq̄ eas. Extruxitq̄ turres in ſolitudine:et effodit ciſternas plurīas eoq̄ hēt multa pecora: tā in cāpeſtribꝰ q̄ in heremi vaſtitate.Vineas q̄q̄ habuit⁊ vinitores in mōtibꝰ. et in carmelo.Erat q̄p̄e hō agriculture dedit⁹ Fuit aū exercitꝰ bellatoꝝ eiꝰ q̄ procedebant ad prelia ſub manu iehiel ſcribe.maaſieq̄ doctoris:⁊ ſb̄ manu ananie q̄ erat de ducibꝰ regis. Omniſq̄ numerꝰ p̄ncipū p familias viroꝝ fortiū duoꝝ miliū ſexcētoꝝ: ⁊ ſub eiꝰ vniuerſus exercitꝰ trecētoꝝ⁊ ſeptē miliū q̄ngentoꝝ:q̄ erant apti ad bella:et p rege p̄r̄ aduerſarios dimicabant. Preparauit q̄q̄ eis ozias.i.cūcto exercitui clipeos et haſtas ⁊ galeas ⁊ loricas.arcuſq̄⁊ fundas ad iaciēdos lapides:⁊ fecit in ihrl̄m diuerſi generis machinas q̄s in trib̄ collocauit et ī angulis murorū.vt mitterēt ſagittas⁊ ſaxa gr̄ndia. Egreſſūq̄ ē nomē eiꝰ procul: eo q̄ auxiliaret ei dñs ⁊ corroborāſſet illum. Sed cū roboratꝰ eēt eleuatū eſt cor eiꝰ in īteritū ſuū⁊ neglexit dñm deū ſuū:īgreſſuſq̄ tēplū dñi adolere voluit incenſū ſup altare thimiamatis. Statīq̄ ingreſſus pꝰ eū azarias ſacerdos.⁊ cum eo ſacerdotes dñi octogīta viri fortiſſimi.r̄ſtiterūt regi:atq̄ dixerūt. Non eſt tui officij ozia. vt adoleas īcenſū dño: ſed ſacerdotū hoc ē filioꝝ aarō q̄ conſecti ſunt ad huiuſcemodi miſteriū. Egredere de ſcr̄uario.ne p̄tēpſeris:qr̄ ñ reputabit tibi ī gl̄ia hoc a dño deo. Iratuſq̄ oziasꝰ⁊ tenēs ī manu thuribulū vt adoleret īcenſū:mīabat̄ ſacerdotibꝰ. Statīq̄ orta ē lep̄ in frōte eiꝰ corā ſacerdotibꝰ ī domo dñi ſup altare thimiamatis.Cūq̄ r̄ſpexiſſz eū azarias pōtifex.⁊ oēs reliq̄ ſacerdotes. viderūt lep̄m ī frōte eiꝰ:et feſtinato expulerūt eū. Ipz⁊ ipſe p̄r̄ exitꝰ acceleravit egredi:eoq̄ ſēſiſſet ilico plagā dñi. Fuit igr̄ ozias rex leproſus vſq̄ ad diē mortis ſue:⁊ hītauit ī domo ſepata.plenꝰ lep̄ ob quā eiectꝰ fuerat de domo dñi. Porro ioathā filius eiꝰ rexit domū regis: et iudicauit p̄lm terre. Reliqua autem ſermonum ozie p̄ioꝝ et nouiſſimorū ſcripſit ỹſaias filius amos p̄pheta.

Dormiuitq; ozias cũ patribus suis: et sepelierũt eum in agro regalium sepulcroꝝ eoꝝ esset leprosus: regnauitq; ioathan filiꝰ eius pro eo. Ca.XXVII.

Viginti quinq; annoꝝ erat ioathan cũ regnare cepisset: et sedecĩ annis regnauit in ihrlm. nomen mris eius iheruſa. filia sadoch. Fecitq; qđ rectũ erat corã dño iuxta oĩa q̃ fecerat ozias pr̃ suus excepto q; ñ est ingressus tẽplũ dñi: et adhuc plus delinq̃bat. Ipse edificauit portaz domꝰ dñi excelsam: et ĩ muro ophel multa cõstruxit. Urbes q̃z edificauit ĩ mõtib iuda: et in saltib castella et turres. Ipse pugnauit contra regem filioꝝ ãmon. et vicit eũ. Dederuntq; ei filij ãmon in tpe illo centũ talenta argenti: et decẽ milia choros tritici: ac totidem choros ordei. Hec ei pbuerunt filij ãmon. ĩ anno. ij. et. iij. Corroboratusq; ẽ ioathan: eoꝝ direxisset vias suas coraz dño deo suo. Reliqua aũt sermonũ ioathan et oẽs pugne eius. et opa scripta sunt in libro regũ israel et iuda. Eligintiq;nq; annoꝝ erat cũ regnare cepisset: et sedecim annis regnauit in hierusalem. Dormiuitq; ioathan cũ pribus suis: et sepelierũt eum ĩ ciuitate dauid: et regnauit achaz filiꝰ ei⁹ p eo. Ca.XXVIII

Viginti annoꝝ erat achaz cũ regnare cepisset: et sedecim annis regnauit in ihrlm. Non fecit rectũ in cõspectu dñi. sicut dauid pr̃ eius. sed ambulauit in vijs regũ israel: insup et statuas fudit baalim. Ipe est q̃ adoleuit incensũ in valle hẽnon: et lustrauit filios suos in igne. iuxta ritũ gentiũ quas interfecit dñs in aduentu filioꝝ israel. Sacrificabat q̃z et thimiama succẽdebat in excelsis. et ĩ collib: et sub oĩ ligno frondoso. Tradiditq; eũ dñs deꝰ eiꝰ in manu regis sirie: q̃ percussit eũ magnãq; predaz cepit de eiꝰ impio: et adduxit ĩ damascũ. Manibꝰ q̃z regis israel tradit⁹ est: et percussus plaga grndi. Occiditq; phacee filius romelie de iuda centũuiginti milia in die vno. omẽs viros bellatores: eoꝝ reliq̃ssent dñm deũ patꝝ suoꝝ. Eodez tpe occidit zechri vir potẽs ex ephraim maasiaz filiũ regis. et ezricam ducẽ domꝰ eiꝰ: helchanam q̃z pm a rege. Ceperuntq; filij israel de fribus suis ducenta milia mulieꝝ. puerorꝝ et puellaꝝ et infinitaz pdaz: ptuleruntq; eaz in samariam. Ea tempestate erat ibi pphẽa dñi noie obed: qui egressus obuiam exercitui venienti in samariam dixit eis. Ecce iratꝰ dñs deꝰ pr̃m vioꝝ conr̃ iudaz. tradidit eos manibus vris et occidistis eos atrocit: ita vt ad celũ ptigeret vrã crudelitas. Insup filios iuda et ihrlm vultis vob subicere ĩ suos et ancillas: qđ nequaq̃ factu op⁹ ẽ. Peccastis eĩ sup hoc dño deo nro. Sz audite me filiũ meũ: et reducite captiuos qs adduxistis de fribus vris: qr magnꝰ furor dñi imminet vob. Stetert itaq; viri de principib filioꝝ ephraim. azarias filiꝰ iohannan. barachias filiꝰ mosollamoth. ezechias filiꝰ sellũ et amasias filiꝰ hadali. cr̃ eos q̃ veniebant de plio: et dixert eis. Non introducetis huc captiuos: ne peccemꝰ dño. Quare vultis adicere sup pcta nra: et vetera cumulare delicta? Grãde quippe pcm est: et ira furoris dñi imminet sup israel. Dimisertq; viri isrl bellatores pdaz. et vniuersa q̃ ceperant corã principib et omni multitudine: stetertq; viri qs sup memoratum⁹: et apprehẽdentes captiuos oẽsq; q̃ nudi erant. vestierũt de spolijs. Cũq; vestissent eos et calciassent: et refecissent cibo ac potu. unxissẽtq; pr̃ laborẽ. et adhibuissent eis curã: q̃cunq; ãbulare ñ potuerãt. et erant imbecillo corpe. imposuert eos iumẽtis. et adduxert hiericho ciuitatez palmaꝝ ad frres eoꝝ: ipiq; reuersi sũt in samariã. Tpe illo misit rex achaz ad regẽ assirioꝝ. Postulãs auxiliũ. Venertq; ydumei et percusserũt mltos ex iuda: et ceperũt predam magnã. Philisthim q̃z diffusi sunt p urbes cãpestres et ad meridiẽ iuda: ceperũtq; bethsames et ahilon et gaderoth. socbot q̃z et thãnam et zamro cũ viculis suis: et habitauert in eis. Humiliauerat eĩ dñs iudaz. pr̃ achaz regẽ iuda. eoꝝ nudasset eũ auxilio. et pretẽptui habuisset dñm. adduxitq; pr̃ eum teglathphalasar regem assirioꝝ: q̃ et afflixit eũ et nullo resistente vastauit. Igr achaz spoliata domo dñi et domo regũ ac pncipũ. dedit regi assirioꝝ munera: ettñ nihil ei profuit. Insup et in tpe angustie sue auxit contemptũ in dñm. Ipse p se rex achaz immolauit dijs damasci victimas percussoribꝰ suis et dixit. dij regũ sirie auxiliant̃ eis qs ego placabo hostijs. et adert mihi: cũ econtrio ipsi fuerit ruine ei et vniuerso isrl. Direptis itaq; achaz oĩb vasis domꝰ dei atz confractis clausit ianuas templi dei: et fecit sibi altaria in

vniuersis angulis ihrlm. In omnib3 q3 vr-
bib3 iuda extruxit aras ad cremandū th3:
atz ad iracūdiaz puocauit dñm deū pm su
oz. Reliq3 aī ſmonū ei3. et oim opez suoz
prioz7 nouissimoz scripta sunt in libro re
gū iuda 7 isrl. Dormiuitq3 achaz cū pribz
suis: 7 sepelierūt eū i ciuitate ihrlm. Neq3 ei
recepant eū in sepulc̄ regū israel. Regnauitq3
ezechias filiꝰ eiꝰ p eo. Ca. XXIX.

IGit̄ ezechias regre cepit cū vigin
tiq3 esset annoz: 7 vigintinouē
ānis regnauitq3 i ihrlm. Nomē mris
eiꝰ abia filia zacharie. Fecitq3 qđ erat pla-
citū i3spectu dñi: iuxta oia q̄ fecerat dd pr̄
eiꝰ. Ipso anno 7 mēse pr̄io regni sui aperuit
valuas domꝰ dñi. 7 instaurauit eas: adduxit
itq3 sacerdotes atz leuitas. 7 congregauit e-
os in platea orientalē dixitq3 ad eos. Au-
dite me leuite. 7 sc̄tificami: mūdate domū
dñi dei pm nr̄oz: et auferte oem immūdi
ciam de sc̄tuario. Peccauerūt patres nr̄i: 7
fecerūt malū in cōspectu dñi dei nr̄i. derelī-
quentes eū: auerterūt facies suas a tabnacl'o
dñi dei nr̄i. 7 prebuerūt dorsū. clauserūt ostia
q̄ erant in porticu 7 extinxerūt lucernas: i-
censumq3 non adoleuerūt: 7 olocausta non
obtulerūt in sanctuario dei israel. Cōcitatꝰ
ē itaq3 furoz dñi sup iudaz 7 ihrlm: t̄bidit-
q3 eos in3motōem. 7 i interitū 7 in sibilū.
sicut ipsi cernitis oculis vr̄is. En corruerūt
patres nr̄i gladijs: filij nr̄i 7 filie nr̄e. 7 cō-
iuges captiue ducte sunt ꝓpt̄ hoc scelꝰ. Nūc
g̃ placet mihi vt ieamꝰ fedus cū dño deo is-
rael: 7 auertat a nob furorem ire sue. Filij
mei nolite negligere. Vos elegit dñs. vt ste
tis corā eo. et mīstretis illi: colatisq3 eum 7
cremetis ei incensū. Surrexerūt g̃ leuite:
maath filiꝰ amasie. et iobel filiꝰ azarie de fi
lijs caath. Porro de filijs merari. Cis filiꝰ
abdai et azarias filiꝰ ialalehel. De filijs aī
gerson: ioha filiꝰ semna. 7 eden filiꝰ ioaha.
Atuero de filijs elisaphan: sāri et iahihel.
De filijs q3 asaph: zacharias 7 mathanias
necnon de filijs hēnan: iahihel 7 semei. Sz
et de filijs ÿdithū: semeias 7 oziel. Cōgre-
gauerūtq3 frēs suos 7 sc̄tificati sunt: 7 īgres
si sunt iuxta māda tū regis 7 impiū dñi. vt
expiarēt domū dei. Sacerdotes q3 ingressi
tēplum dñi vt sanctificarēt illud extulerūt
oem īmūdiciaz quā intro reperant i vesti-
bulo do mꝰ dñi: quam tulerunt leuite et a-
sportauerūt ad torrentē cedron foras. Cepe-
runt aī pma die mensis pmi mūdare et in
die octaua eiusdē mēsis. ingressi sūt porti-
cū domꝰ tēpli dñi: expiauerūtq3 tēplū die-
bus octo: 7 in die sextadecia mensis eiusdē.
qđ cepant i pleuerūt. Ingressi q3 sunt ad eze
chiaz regē: et dixerūt ei. Sanctificauimus
oēm domū dñi. et altare olocausti. vasaq3
eiꝰ. necnon 7 mensā ꝓpositōis cū omib3 vas
suis: cunctāq3 tēpli supellectilē quā pollu
erat rex achaz i regno suo postq̄ p̄uaricat-
ꝰ est: et ecce exposita sunt oia coraz altari
dñi. Consurgēsq3 diluculo ezechias rex. a-
dunauit oēs pr̄cipes ciuitatis 7 ascendit
in domū dñi: obtulerūtq3 simul thauros se-
ptē et arietes septē. agnos septē et hircos
septē: p pctō. p regno. p sc̄tuario. p iuda.
Dixitq3 sacerdotib3 filijs aarō: vt offerrēt
sup altare dñi. Mactauerūt igit̄ thauros:
et suscepерūt sanguinē sacerdotes: fuderūt il-
lum sup altare. Mactauerūt etiam arietes:
7 illoz sanguinē sup altare fuderūt. Immo
lauerūt agnos: et fuderunt sup altare san-
guinem. Applicuerūt hircos p pctō coraz re
ge. et vniuersa multitudine. Imposuerūt
manꝰ suas sup eos: et immolauerūt illos sa
cerdotes: et asperserūt sanguinem eoz co-
raz altari pro piaculo vniuersi israel'. Pro
omni q̄ppe israel p̄cepat: rex vt olocaustuz
fieret pro peccato. Constituit q3 leuitas in
domo dñi. cū cimbalis 7 psalterijs et citha
ris ſm dispositōem dauid regis et gad vi-
dentis et nathan ꝓphete. Sic q̄dem dñi pre-
ceptū fuit. p manū ꝓphetaz eiꝰ. Steterūtq3
leuite tenētes organa dauid et sacerdotes
tubas: 7 iussit ezechias rex vt offerrent o-
locausta sup altare. Cunq3 offerrent olo-
causta ceperunt laudes canere dño: et clā-
gere tubis: atz in diuers3 organis q̄ dauid
rex israel reperat cōcrepare. Omni aī tur-
ba adorāte. cantores 7 hij q̄ tenebāt tubas
erant i offitō suo: donec complerēt olocau
stū. Cunq3 finita esset oblatō incuruatꝰ est
rex 7 oēs q̄ erant cū eo: 7 adorauerūt. Pre-
cepitq3 ezechias 7 pncipes leuitis vt lauda
rēt dñm ſmonib3 dauid 7 asaph vidētis:
q̄ laudauerunt deum magna letitia: 7 in-
curuato genu adorauerunt. Ezechias au-
tem etiam hoc addidit. Implestis manus
vestras dño: accedite et offerte victimas.

et laudes in domo dñi. Obtulit ergo uniuersa multitudo hostias ⁊ laudes ⁊ holocausta: mētē deuota. Porro numer⁹ holocaustorum q̄ obtulit multitudo h̄ fuit. Thauros septuagīta: arietes centū. agnos ducētos: sc̄tificauer̄tq; dño boues sexcentos: ⁊ oues tria milia. Sacerdotes vero pauci erant: nec potērāt sufficere vt pelles holocaustor̄ deh̄erent. Unde et leuite fr̄es eor̄ adiuuerunt eos: donec impleret̄ op⁹ et sanctificarent̄ antistites. Leuite quippe facilioꝛi ritu sc̄tificantur q̄ sacerdotes. Fuer̄t ergo holocausta plurima adipes pacificor̄ ⁊ libamina holocaustor̄: ⁊ cōplet⁹ est cultus domus dñi: letatusq; est ezechias ⁊ omis pl̄us eo q̄ ministeriū dñi esset expletū. De repente q̄ppe hoc fieri placuerat. Ca. XXX.

Misitq; ezechias ad oēm israel et iudam: scripsitq; ep̄las ad ephraim ⁊ manasseh: vt venirent ad domum dñi in ih̄rl̄m. et facerēt phase dño deo isr̄l̄. Inito g̃ consilio regis et p̄ncipū ⁊ vniuersi cet⁹ ih̄rl̄m: decreuer̄t vt facerēt phase mēse sc̄do. Nō em̄ occurrerat facere i tpe suo: q; sacerdotes q̄ possent sufficere sc̄tificati ñ fuerāt: et pl̄us nondū congregat⁹ fuerat in ih̄rl̄m. Placuitq; ꝓmo regi et omni multitudini: ⁊ decreuer̄t vt mitterēt nuncios in vniuersū israel de bersabee vsq; dan: vt venirēt ⁊ facerēt phase dño deo isr̄l̄ in ih̄rl̄m Multi em̄ non fecerant sicut lege p̄scriptū est. Perrexer̄tq; cursores cū ep̄lis ex regis imꝑio et p̄ncipū ei⁹ in vniuersū israel ⁊ iudaz: iuxta id q̄d rex iusserat p̄dicantes. Filij isr̄l̄ reuertimī ad dñm deū abraaz ⁊ ysaac et israel: et reuertet̄ ad reliq̄as q̄ effugerūt man⁹ regis assirior̄. Nolite fieri sic̄ pr̄es vr̄i et fratres q̄ recesser̄t a dño deo p̄m suor̄: et ꝺ̄didit eos i interitū vt ipi cernitis. Nolite indurare ceruices vr̄as sicut pr̄es vr̄i. Tradite man⁹ dño et venite ad sc̄tuarium ei⁹ q̄d sc̄tificauit ieternū. Seruite dño deo p̄m vr̄or̄: ⁊ auert̄ a vob ira furoꝛis ei⁹. Si em̄ reuersi fueritis ad dñz: fratres vr̄i et filij habebunt misc̄iam coram dñis suis. q̄ illos duxer̄t captiuos: et reuertent̄ in terram banc. Pi⁹ em̄ et clemens est dñs de⁹ vr̄: et ñ auertet faciē suā a vob si reuersi fueritis ad eū. Igr̄ cursores pgebāt velociter de ciuitate in ciuitatē. p̄ tram ephraim ⁊ manasses vsq; ad zabulon: illis irrid̄etib⁹ et sublannantib⁹ eos. Attñ quidam viri ex aser et manasse et zabulon acq̄escentes cōsilio: vener̄t hierusalē. In iuda vero facta est man⁹ dñi vt daret eis coꝛ vnū: vt facerent iuxta p̄ceptū regis et p̄ncipū verbum dñi. Cōgregatiq; sunt in ih̄rl̄m pl̄i multi: vt facerēt solēnitatē azimor̄ i mense sc̄do. Et surgentes destruxer̄t altaria q̄ erant in ih̄rl̄m: atq; vniuersa i q̄b⁹ ydolis adolebat̄ incensū subuertētes. ꝓiecer̄t in torrentē cedron. Immolauer̄t aūt phase q̄rtadecīa die mensis sc̄di. Sacerdotesq; atq; leuite tādē sc̄tificati obtuler̄t holocausta in domo dñi: steteruntq; in ordine suo iuxta dispositōē et legem moysi hoīs dei. Sacerdotes vero suscipiebant effūdendū sanguinē de manibus leuitar̄: eoq; multa turba sc̄tificata ñ esset: ⁊ idcirco immolarēt leuite phase hijs q̄ non occurrerant sanctificari dño. Magr̄ etiam ps pl̄i de ephraim ⁊ manasse et ysachar et zabulon q̄ sc̄tificata nō fuerat comedit phase. ñ iuxta q̄d scr̄ptū est: ⁊ orauit p̄ eis ezechias dicēs. Dñs bon⁹ ꝓpiciabit̄. cunctis q̄ in toto corde req̄runt dñm deum p̄m suor̄: et ñ imputabit eis q̄d min⁹ sc̄tificati sunt. Que exaudiuit dñs: et placat⁹ est pl̄o. Fecer̄tq; filij israel q̄ inuenti sunt in ih̄rl̄m solēnitatē azimor̄ septē dieb⁹ in letitia magna. laudantes dñm p̄ singulos dies: leuite q̄b⁹ et sacerdotes p̄ organa q̄ suo offitō ꝓgruebant. Et locut⁹ est ezechias ad coꝛ oīm leuitar̄: q̄ habebant intelligētiam bonaz sup̄ dño: ⁊ comedер̄t septē diebus solēnitatis: immolantes victimas pacificor̄: et laudantes dñm deū patr̄ suor̄. Placuit q̄b⁹ vniuerse multitudini vt celebrarēt etiaz alios dies septē q̄d et fecerunt cū ingenti gaudio. Ezechias autem rex iuda p̄buerat multitudini mille thauros: et septē milia ouiū. Principes vero dederāt pl̄o thauros mille: et oues decē milia. Sc̄tificata g̃ est sacerdotū plurima multitudo: ⁊ hilaritate p̄fusa omnis turba iuda tam sacerdotū ⁊ leuitar̄ q̄ vniuerse freq̄ntie q̄ venerat ex israel: pselitiq; q̄b⁹ de terra israel et habitantiū in iuda. Factaq; est g̃ndis celebritas i hierusalē: q̄lis a diebus salomōis filij dauid regis israel in ea urbe ñ fuerat. Surrexer̄t aūt sacerdotes atq; leuite benedicētes pl̄o ⁊ exaudita est voꝛ eor̄: peuenitq; oro in habitaculū sanctum celi. Ca. XXXI

Qnq; hec fuissent rite celebrata: egressus est oīs israel q̄ inuent⁹ fuerat ī urbib iuda. ⁊ fregerūt simulacr̄ succiderūtq; lucos: demoliti sunt excelsa. et altaria destruxerūt. nsolū de uniuerso iuda et bēiamin: sed ⁊ de ephraim q̄; ⁊ manasse: donec penit⁹ reuerterēt. Reuersiq; sūt oēs filij israel: in possessiones ⁊ ciuitates suas. Ezechias aūt ꝓstituit turmas sacerdotales et leuiticas p̄ diuisiones suas unūquenq; in offiū̄ p̄prio. tam sacerdotū uidelicet q̄ leuitaꝝ ad olocausta ⁊ pacifica: ut mīstrarēt ⁊ confitērent. canerentq; ī portis castroꝝ dñi. Pars aūt regis erat ut de p̄pria ei⁹ substantia offerret olocaustoꝝ mane semp et uespere: sabbatis q̄; et kalendis. et solēnitatib ceteris: sicut scriptū est ī lege moysi Precepat aūt p̄plo habitantiū ihrlm. ut darent ptes sacerdotib et leuitis: ut possent uacare legi dñi. Qđ cū pcrebuisset in auribus multitudīs plurimas obtulere p̄micias filij israel frumti. uini ⁊ olei: mellis q̄; ⁊ oīm q̄ gignit hum⁹ decimas obtulerūt. Sed et filij israel ⁊ iuda q̄ habitabant in urbib iuda obtulerūt decimas boum ⁊ ouiū decīas q̄; sanctoꝝ q̄ douerāt dño deo suo: atq; uniuersa portantes fecerūt aceruos plurimos. Mense ꝛcio ceperūt aceruoꝝ iacere fundamenta: et mense septimo ꝓpleuerūt eos. Cū q̄; ingressi fuissent ezechias et p̄ncipes ei⁹. uiderūt aceruos: et bñdixerūt dño. ac p̄plo israel. Interrogauitq; ezechias sacerdotes et leuitas: cur ita iacerent acerui? Rndit illi azarias sacerdos p̄m⁹: de stirpe sadoch dicens. Exquo cepērūt offerri p̄micie ī domo dñi. comedim⁹ et saturati sum⁹ et remanserūt pluria: eoq; bñdixerit dñs p̄plo suo. Reliqaꝝ aūt est copia ista quaꝝ cernis. Precepit igit̄ ezechias: ut preparent horrea ī domo dñi. Qđ cū fecissent intulerūt tam p̄micias q̄; decimas: ⁊ q̄cunq; douerant fidelit̄. Fuit aūt prefect⁹ eoꝝ chonenias leuita: ⁊ semei frater ei⁹ secundus: p⁹ quem iehibel et azarias et naad et asahel ⁊ iherimoth: iozabat q̄; et elibel et iesmachias et maath ⁊ banaias. prepositi sub manib chonenie et semeie fratris ei⁹ ex impio ezechie regis. et azarie pōtificis dom⁹ dñi: ad q̄s omnia p̄tinebant. Chore uero filⁱ iemna leuites. et ianitor orīētalis portē prepositⁱ erat bijs q̄ sponte offerebant̄ dño. p̄micijsq; ⁊ ꝓsēctis in sancta sanctoꝝ: et sub cura eius eden. et beniamin ihesue et semeias. amarias q̄; et sechenias. in ciuitatib sacerdotū: ut fidelit̄ distribuerent frīb suis ptes. minorib atq; maiorib. exceptis maribus ab annis trib ⁊ sup̄. cūctis q̄ ingrediebant̄ templū dñi. Et quicq̄d p̄ singulos dies ꝓducebat̄ in mīsterio. atq; obsuatōib iuxta diuisiones suas: sacerdotib p̄ familias ⁊ leuitis. a uicesimo anno et sup̄ p̄ ordines et turmas suas. uniuersęq; multitudini tam uxorib q̄ liberis eoꝝ utriusq; sex⁹: fidelit̄ cibi de hijs q̄ sctifi cata fuerant p̄bebant̄. Hoz et filioꝝ aaron p̄ agros et suburbana urbiū singulaꝝ dispositi erant uiri q̄ ptes distribuerent uniuerso sexui masculino: de sacerdotib et leuitis. Fecitq; ezechias uniuersa q̄ dixim⁹. in omni iuda: opatusq; est bonū ⁊ rectum et uer̄ coram dño deo suo. in uniuersa cultura mīsterij dom⁹ dñi iuxta legē ⁊ ceremonias: uolens req̄rere deū suū in toto corde suo: fecitq; et psperat⁹ est.

Ca. XXXII.

Post q̄ ⁊ huiuscemodi ueritatē uenit sennacherib rex assirioꝝ: ⁊ ingressus iudaꝝ obsedit ciuitates munitas. uolens eas capere. Qđ cū uidisset ezechias uenisse scz sennacherib et totū belli impetū uerti ꝓ̄ ihrlm: inito cū p̄ncipib consilio uirisq; fortissimis ut obturarent capita fontiū q̄ erant ex̄t̄ urbē: ⁊ hoc oīm decernentes sña ꝓgregauit plurimaz multitudinē: ⁊ obturauerūt cūctos fōtes. ⁊ riuū q̄ fluebat in medio ꝛre dicētes. Ne ueniāt reges assirioꝝ: ⁊ inueniāt aq̄ꝝ abundātiā. Edificauit q̄; agēs industrie oēm murū q̄ fuerat dissipat⁹: et extruxit turres desup̄: et foris secus alterū murū. Instaurauitq; mello in ciuitate dauid: ⁊ fecit uniuersi generis armaturam ⁊ clipeos. Constituitq; p̄ncipes bellatoꝝ ī exercitu: et ꝓuocauit uniuersos in platea portē ciuitatis: ac locutus est ad cor eoꝝ dicēs. Uirilit̄ agite et cōfortamī: nolite timere: nec paueatis regē assirioꝝ ⁊ uniuersā multitudinē q̄ est cū eo. Mltō em̄ plures nobiscū sunt q̄; cū illo. Cuz illo em̄ ē bc̄hiū carneū: nobiscū dñs de⁹ nr̄ q̄ auxiliator ē nr̄: pugtq; p̄ nob. Confortatusq; ē p̄plus huiuscemōi ūbis ezechie regis iuda. Que postq̄; gesta sūt: misit sēnacherib rex assirioꝝ suos suos ihrlm ipse eī cū uniuerso exercitu obsidebat lachis: ad ezechiam

legem iuda.et ad'omnez ꝑlm q̄ erat in vr-
be dicens.Hec dicit sēnacherib rex assirio
rū. In quo hñtes fiduciaz. sedetis obsessi ī
ihrlm: Nū ezechias decepit vos. vt tradat
morti in fame.⁊ siti:affirmās q̄ dñs de⁹ vr̄
liberet vos de manu regis assirioꝝ: Nūq̄d
non iste ē ezechias q̄ destruxit excelsa illi⁹
et altaria:⁊ p̄cepit iude ⁊ ihrlm dicēs.corā
altari vno adorabitis.⁊ ī ipso ꝓburetis ī-
censū: An ignoratis q̄ ego fecerim ⁊ p̄res
mei cūctis trāz ꝑlis: Nunq̄d ꝑualuer̄t dij
gentiū oīmq̄ trāz liberare regionez suam
de manu mea: Quis ē de vniuersis dijs gē-
tiū q̄s vastauer̄t p̄res mei q̄ potuerit erue-
re ꝑlm suū de manu mea: vt possit etiam
de⁹ vr̄ eruere vos de hac manu: Non vos q̄
decipiat ezechias.nec vana ꝑsuasione delu
dat:neq̄ credatis ei. Si em̄ nullus potuit
de⁹ cūctaꝝ gētiū atz regionū liberare ꝑlm
suū de manu mea.⁊ ꝺ manu p̄m meoꝝ:cō
seq̄t nec de⁹ vr̄ poterit eruere vos de hac
manu. Sed ⁊ alia mlta locuti sūt ꝑui eius
ꝑ̄ dñm deū:⁊ ꝑ̄ ezechiam ꝑuū ei⁹. Eplas
q̄z scpsit plenas blasphemie ī dñm deū isrl:
et locut⁹ est aduersū eum. Sicut dij gentiū
ceteraꝝ ñ potuer̄t liberare ꝑlm suū de ma
nu mea:sic et de⁹ ezechie eruere ñ potuerit
ꝑlm suū de mān ista. Insup ⁊ clamore ma
gno līgua iudaica ꝑ̄ ꝑlm q̄ sedebat ī mu-
ris ihrlm ꝑsonabat:vt trēret eos.et capet
ciuitat̄. Locutusq̄ ē cont̄ deū isrl:sicut ad
uersū deos ꝑlor̄ trē opa manuū hoīm. O-
rauer̄t igr̄ ezechias rex ⁊ ysaias filⁱ amos
ꝓphēs aduersū hanc blasphemiā:ac vocife
rati sunt vsq̄ ī celū. Et misit dñs āgelū su
um:q̄ pcussit oēm vir̄ robustū⁊ bellatorē.
et p̄ncipē exercit⁹ regis assirioꝝ:reuersus-
q̄ ē cū ignomīa in trāz suā. Cunq̄ ingres-
sus eēt domū dei sui. filij q̄ egressi fuerant
de vtero ei⁹ int̄fecer̄t eū gladio. Saluauit-
q̄ dñs ezechiaz ⁊ hītatores ihrlm de manu
sennacherib regis assirioꝝ.⁊ ꝺ manu oīm
et p̄stitit ei q̄etē p circuitū. Multi etiā defe
rebant hostias et sacrificia dño in ihrlm.
et munera ezechie regi iuda. Qui exaltat⁹
ē pt⁹ hec coraz cūctis gētib⁹. In diebꝫ illis
egrotauit ezechias usq̄ ad mort̄:⁊ orauit
dñm. Exaudiuitq̄ eū⁊ dedit ei signū:sed ñ
iuxta bñficia q̄ accepat retribuit:qr eleua
tū est cor ei⁹. Et facta est ꝓ̄ eum ira:et ꝓ̄
iudam⁊ ihrlm. Humiliatusq̄ ē postea eoq̄
exaltatū fuisset cor eius: tam ipse q̄ hābi-
tatores ihrlm:⁊ idcirco ñ venit sup eos ira
dñi in diebꝫ ezechie:fuit aut̄ ezechias diues
et inclit⁹ valde:et thesauros sibi plurimos
cōgregauit argenti⁊ auri.et lapidis p̄cio-
si. aromatū et armoꝝ vniuersi generis et
vasoꝝ magni p̄cij:apothecas q̄z frumenti.
vini et olei.⁊ p̄sepia oīm iumētoꝝ:caulasq̄
pecorib⁹. et vrbes sex edificauit. Habebat
q̄ppe greges ouiū.et armentoꝝ innumera-
biles: eoq̄ dedisset ei dñs substantiā mul-
taz nimis. Ipse ē ezechias q̄ obturauit su-
prior̄ font̄ aq̄ꝝ gyon:et auertit eas subt̄
ad occidēt̄ vrbis dⁱ. ī oīb⁹ opib⁹ suis fecit
ꝓsp̄ere q̄ voluit. Attñ in legatōne p̄ncipū
babilonis q̄ missi fuerāt ad eū. vt inꝛroga
rent de portēto qⁱ occiderat sup trāz.dereli
q̄t eū dñs:vt tēptaret̄ ⁊ nota fierent oīa q̄
erant ī corde ei⁹. Reliq̄ aut̄ ꝓmonū ezechie.
et miserīaꝝ ei⁹ scripta sunt in visione ysa-
ie.filij amos ꝓphēte:et in libro regū iuda et
israel. Dormiuitq̄ ezechias cū p̄ribꝫ suis:
et sepelierunt eum sup̄ sepulcra filioꝝ dⁱ.
Et celebrauit ei⁹ exequias vniuersus iuda
et omnes habitatores ihrlm:regnuitq̄ ma-
nasses fili⁹ eius pro eo. Ca. XXXIII

Duodecim annoꝝ erat manasses cū
regr̄e cepisset: et quinq̄gintaq̄nq̄
annis regnuit in ihrlm. Fecit autē
malū corā dño iuxta abominatōes gentiū
q̄s subuertit dñs coraz filijs isrl:⁊ ꝓuersus
instaurauit excelsa q̄ demolit⁹ fuerat ezech
ias p̄r ei⁹:ꝓstruxitq̄ aras baalim: et fecit
lucos: et adorauit oēm milic̄iam celi ⁊ co-
luit eā. Edificauit q̄z altaria ī domo dñi:
de q̄ dixerat dñs in ihrlm erit nomē meum
inēternū. Edificauit aut̄ ea cuncto exer-
citui celi. in duobꝫ atrijs dom⁹ dñi: transi-
req̄ fecit filios suos ꝑ ignem in valle be-
hēnon. Obseruabat somnia.sectabat̄ augu
ria:maleficis artib⁹ inseruiebat. Habebat
secū magos ⁊ incantatores: multaq̄ mala
opat⁹ est coraz dño vt irritaret eū. Sculpti
le q̄z et ꝓflatile signū posuit in domo dñi:
de q̄ locut⁹ est dñs ad dⁱ. ⁊ ad salomonē fi-
liū ei⁹ dicēs. In domo hac ⁊ in ihrlm quaz
elegi de cūctis tribub⁹ israel ponā nomen
meū in sēpiternū:⁊ mouere ñ faciaz pedez
isrl de trā quā tradidi p̄ribꝫ eoꝝ:ita dūtaꝝ
at si custodierīt facere q̄ p̄cepi eis cūctāq̄
legē ⁊ ceremonias atz iudicia q̄ mādaui ꝑ

manum moysi. Igit manasses seduxit iudam et habitatores hierusalem: vt facerēt malū sup omnes gentes quas subuerterat dns a facie filioꝝ israel. Locutusq; est dns ad eum et ad pplm illius: et attendere noluerunt. Idcirco supinduxit eis principes exercitus regis assirioꝝ: ceperūtq; manasse: et vinctum cathenis atq; compedibus duxerunt in babilonem. Qui postq̄ coangustatus est orauit dnm deum suū: et egit penitentiam valde coram deo patꝝ suoꝝ. Deprecatusq; est eum et obsecrauit intente. et exaudiuit oronem eius: reduxitq; eum hierusalem in regnū suum: q̄ ꝓgnouit manasses qđ dns ipse esset de⁹. Post hec edificauit murꝝ extē ciuitatē dauid ad occidentē gyon in conualle ab introitu portę pisciū p circuitū vsq; ad ophel: q̄ exaltauit illum vehemēt. Constituitq; pncipes exercit⁹ in cunctis ciuitatibꝫ iuda munitis. q̄ abstulit deos alienos et simulacꝝ de domo dni: aras q; quas fecerat in mōte dom⁹ dni q̄ in hierusalem: q̄ piecit oia extra vrbē. Porro instauravit altare dni: q̄ immolauit sup illud victimas et pacifica⁊ laudem: pcepitq; iude vt seruiret dno deo israel. Attn adhuc pplus immolabat i excelsis dno deo suo. Reliqua aūt gestoꝝ manasse. et obsectio ei⁹ ad deum suū: verba q; videntiū q̄ loq̄bant ad eū in nomine dni dei isrl ꝓtinent in sermonibꝫ regū israel. Oratio q; eius et exaudito et cuncta pcta atq; contēptus: loca etiaq; in q̄bꝫ edificauit excelsa⁊ fecit lucos⁊ statuas anteq̄ ageret penitētiaq;: scripta sunt in sermonibꝫ ozai. Dormiuit ergo manasses cū patribꝫ suis: q̄ sepelierūt eum in domo sua: regnauitq; p eo filius ei⁹ amon. Viginti duoꝝ annoꝝ erat amon cū regnare cepisset: et duobꝫ annis regnauit i ihrlm. Fecitq; malū in cōspectu dni sicut fecerat manasses pater ei⁹: q̄ cunctis ydolis q̄ manasses fuerat fabricat⁹ immolauit atq; seruiuit: q̄ nō est reueritus faciez dni sicut reuerit⁹ est manasses pat ei⁹: et multo maiora deliqt. Cunq; coniurassent aduersus eū serui sui interfecerūt eū in domo sua: porro reliqua plebis multitudo cesis hijs q̄ amon pcusserant ꝓstituit regē iosiam filiū ei⁹ p eo

Ca. XXXIIII

Octo annoꝝ erat iosias cū regnare cepisset. et triginta⁊ vno anno regnauit in hierusalem. Fecitq; qđ erat rectum in conspectu dni: q̄ ambulauit in vijs dauid patris sui: nō declinauit neq; ad dextram neq; ad sinistram. Octauo aūt anno regni sui cum adhuc esset puer. cepit q̄rere deum patris sui dauid: q̄ duodecimo anno postq̄ cepat. mundauit iudam et hierusalem ab excelsis et lucis simulacrisq; et sculptilibus. Destruxerūtq; coram eo aras baalim: q̄ simulacra q̄ suposita fuerant demoliti sunt. Lucos etiam et sculptilia succidit atq; cōminuit: et sup tumulos eoꝝ q̄ eis immolare consueuerant fragmenta dispersit. Ossa pterea sacerdotum combussit in altaribꝫ ydoloꝝ: mūdauitq; iudaq; q̄ hierusalem. Sed q̄ in vrbibꝫ manasse q̄ ephraim et symeon vsq; neptali cuncta subuertit. Cūq; altaria dissipasset et lucos q̄ sculptilia contriuisset in frusta. cunctaq; delubra demolit⁹ esset de vniuersa tra israel: reuersus ē hierusalē. Igit anno octauodecio regni sui mundata iaq; tra et templo dni: misit saphan filiū elchie q̄ maasiaq; pncipē ciuitatis: et ioha filiū ioachan a ꝓmentarijs: vt instaurarēt domū dni dei sui. Qui venerūt ad helchiaq; sacerdotē magnū: acceptaq; ab eo pecunia q̄ illata fuerat in domū dni. et quā ꝓgregauerant leuite q̄ ianitores de manasse et ephraim et vniuers reliqis israel. ab omni q; iuda et beniamin q̄ habitatoribꝫ hierusalē: tradiderūt in manibꝫ eoꝝ q̄ preerant operarijs in domo dni: vt instaurarent templū: et infirma queq; sartirent. At illi dederūt eam artificibꝫ q̄ cemētarijs: vt emerent lapides de lapicidinis q̄ ligna ad ꝓmissuras edificij. et ad contignationem domoꝝ qs destruxerant reges iuda. Qui fideliter cūcta faciebant. Erant aūt prepositi operantiū iabath q̄ abdias de filijs merari. zacharias et mosollaq; de filijs caath. q̄ vrgebant opus: omnes leuite scientes organis canere. Super eos vero q̄ ad diuersos vsus onera portabant: erant scribe q̄ magistri de leuitis ianitores. Cūq; efferrent pecuniam q̄ illata fuerat in templū dni. repit helchias sacerdos libꝝ legis dni p manum moysi: et ait ad saphan scribam. Libꝝ legis inueni in domo dni: et tradidit ei. At ille intulit volumē ad regē et nunciauit ei dicens. Omnia q̄ dedisti in manu seruoꝝ tuoꝝ: ecce ꝓplent. Argentū qđ reptū est i domo dni ꝓflauerūt: datūq; ē ꝑfectis artificū:

et diuersa opa fabricantiũ.preterea tradidit mihi helchias sacerdos bũc libꝝ. Quez cũ rege pñtẽ recitasset: audissetqꝫ ille ỽba legis.scidit vestimẽta sua:ꝙ ꝓcepit helchie ꝙ aichan filio saphan. ꝙ abdõ filio micha. saphan ꝺꝫ scribe. ꝙ asaie ꝟuo regis dicens. Jte ꝙ oratẽ dñm ꝓ me ꝙ ꝓ reliq̃is ísrl̃ ꝙ iuda:sup vniuersis ꝟmõibꝫ libri isti⁹ q̃ rept⁹ est. Magn⁹ em̃ furoꝛ dñi stillauit sup nos: eoꝝ ñ custodierint pꝛes nr̃i verba dñi. vt facerẽt omnia q̃ scꝑta sunt ĩ isto volumĩe. Abijt g̃ helchias ꝙ hij q̃ simul a rege missi fuerant ad oldan ꝓphetã vxoꝛẽ sellũ filij the cuath filij asra.custodis vestiũ.q̃ hĩtabat ĩ ihꝛl̃m in scꝺa:ꝙ locuti sũt ei ỽba q̃ sup̃ narrauim⁹. At illa rñdit eis.hec dicit dñs de⁹ ísrl̃. Dicite viro ą misit vos ad me. Hec dicit dñs. Ecce ego inducam mala sup locũ istũ ꝙ sup hĩtatoꝛes ei⁹: cũctaqꝫ maledicta q̃ sũt scꝑta ĩ libꝛo hoc.quẽ legerũt corã rege iuda: qꝛ dereliq̃rũt me ꝙ sacrificauerũt dijs alienis. vt me ad iracũdiam ꝓuocarent in cũctis opibꝫ manuũ suaꝝ. Idcirco stillabit furoꝛ me⁹ sup locũ istũ:et nõ extigueꝫ. Ad regẽ aũ iuda q̃ misit vos ꝓ dño dꝛpcando. sic loq̃mĩ. Hec dicit dñs de⁹ ísrl̃. Qm̃ audisti ỽba volumĩs.atz emollitũ est coꝛ tuũ.ꝙ hũliat⁹es ĩ conspectu dñi sup hijs q̃ dicta sunt conꝫ locũ hũcꝙ hĩtatoꝛes ihꝛl̃m:reuerituſqꝫ faciẽ meã scidisti vestimẽta tuaꝙ fleuisti corã me:ego ꝺꝫ exaudiui te dicit dñs Jã em̃ colligã te ad pꝛes tuos: ꝙ infereris ĩ sepulcꝝ tuũ in pace:nec videbũt oculi tui malũ qꝺ ego inducturꝰ sum sup locũ istũ ꝙ sup habitatoꝛes ei⁹. Retuleꝫ itaqꝫ regi cũcta q̃ dixerat. At ille conuocatis vniuersis maioꝛibꝫ natu iuda ꝙ ihꝛl̃m ascẽdit ĩ domũ dñi vnaqꝫ oẽs viri iuda ꝙ hĩtatoꝛes ihꝛl̃m. sacerdotes ꝙ leuite ꝙ cũct⁹ ꝓplus a minimo vsqꝫ ad maxim̃. qꝫ audientibꝫ ĩ domo dñi legit rex oĩa verba volumĩs:ꝙ stans ĩ tribunali suo ꝓcussit fedus corã dño vt ãbularet p⁹ eũ.ꝙ custodiret ꝓcepta ꝙ tẽstiõnia ꝙ iustificatõnes ei⁹ in toto coꝛde suo:ꝙ ĩ toꝛta aĩa sua:faceretqꝫ q̃ scꝑta sunt ĩ volumĩe illo qꝺ legerat. Adiurauit ꝺꝫ sup hoc oẽs q̃ rept̃i fuerant ĩ ihꝛl̃m ꝙ bẽiamin:ꝙ feceꝫ hĩtatoꝛes ihꝛl̃m iuxꝫ pactũ dñi dei pꝛm suoꝝ. Abstulit g̃ iosias cũctas abominatõꝛes de vniuersis regionibꝫ filioꝝ ísrael:et fecit omẽs q̃ resĩdui erant ĩ ísrl̃ ꝟuire dño deo suo. Cũctis diebꝫ ei⁹ non recesserunt a dño deo patrum suoꝝ.

Ca.XXXV.

Fecit aũ iosias in ihꝛl̃m phase dño qꝺ immolatũ est ãrtadecĩa die mẽsis ꝑmi. Et cõstituit sacerdotes in officijs suis:hortatusqꝫ ẽ eos vt mĩstrarent ĩ domo dñi. Leuitis ꝺꝫ ad quoꝝ eruditiõem omnis ísrl̃ sctificabaꝫ dño:locut⁹ est. Ponite archaz in sctuario tẽpli:qꝺ edificauit salomon fili⁹ dꝺ rex ísrael. Nequaq̃ em̃ eaz vltꝫ portabitis. Nũc ergo mĩstrate dño deo vr̃o ꝙ ꝓplo ei⁹ ísrael:ꝙ prepate vos ꝑ domos et congnatõnes vrãs in diuisionibꝫ singuloꝝ sicut ꝓcepit dꝺ rex ísrael.ꝙ descripsit salomon fili⁹ ei⁹:et mĩstrate in sanctuario ꝑ familias turmasqꝫ leuiticas: ꝙ sãctificate. immolate phase. Frẽs etiaz vr̃os vt possit iuxta verba q̃ locut⁹ est dñs ĩ manu moysi facere:prepate. Dedit ꝓterea iosias omni ꝓplo q̃ ibi fuerat inuẽt⁹ in solẽnitate phase agnos et hedos de gregibꝫ et reliq̃ pecoꝛis trigĩtamilia:boũqꝫ triamilia.hec de regis vniuersa substantia. Duces ꝺꝫ ei⁹ spõte qꝺ vouerant obtuleꝫ:tam ꝓplo q̃ sacerdotibꝫ ꝙ leuitis. Porro helchiasꝙ zacharias ꝙ iehihiel ꝓncipes dom⁹ dñi dedeꝫ sacerdotibꝫ ad faciendum phase pecora cõmixtim duo milia sexcẽta ꝙ boues trecẽtos. Chonenias aũ et semeias etiaz ꝙ nathanael frẽs eius: necnon asabias ꝙ iahihel et iozabad ꝓncipes leuitaꝝ. dederũt ceteris leuitis ad celebrandũ phase.q̃nqꝫ milia pecoꝝ: ꝙ boues q̃ngentos. Prepatũqꝫ est mĩsteriũ ꝙ stetꝫ sacerdotes in offitõ suo:leuite ꝺꝫ in turmis iuxta regis impiũ: ꝙ immolatũ est phase. Aspseruntqꝫ sacerdotes man⁹ suas sanguine:et leuite detraxeꝫ pelles olocaustoꝝ:et sepauerunt ea.vt darent ꝑ domos ꝙ familias singuloꝝ.ꝙ offerenꝫ dño sicut scriptũ est in libꝛo moysi. De bobꝫ fecerunt ꝺꝫ sil̃r. Et assauerũt phase sup ignem:iuxta qꝺ in lege scriptũ est. Pacificas vero hostias coxerunt ĩ lebetis ꝙ cacabis ꝙ ollis:ꝙ festina to distribueꝫ vniuerse plebi:sibi aũt et sacerdotibꝫ postea pauerunt. Nam in oblatõne olocaustoꝝ.ꝙ adipũ vsqꝫ ad noctẽ sacerdotes fuerũt occupati: vnde leuite ꝙ sibi ꝙ sacerdotibꝫ filijs aaron pauerũt nouissimis Porro cãtoꝛes filij asaph stabant ĩ ordine suo:iuxta ꝓceptũ dauid ꝙ asaph ꝙ eman ꝙ ꝟdithuz ꝓphetaꝝ regis. Janitoꝛes vero ꝑ

portas singulas obseruabant: ita vt ne pũ
cto q̃dem discederent a ministerio. Quãob-
rem et fratres eor leuitæ pauerunt eis ci-
bos. Omnis igit̃ cultura dñi ritæ ꝯpleta ẽ
in die illa: vt facerent phase. ⁊ offerrent o-
locausta sup altare dñi iuxta p̃ceptũ regis
iosie. Feceṙtq; filij israel q̃ repti fuerãt ibi
phase in tpe illo et solẽnitatẽ azimor: sep-
tẽ diebꝫ. Non fuit phase simile huic ĩ isrl̃
a diebꝫ samuelis ꝓphetæ: sed nec quisq̃ de cũ
ctis regibꝫ israel fecit phase sicut iosias sa-
cerdotibꝫ et leuitis et omni iude ⁊ isrl̃ qui
repṫ fuerat: ⁊ hĩtantibꝫ in ihrl̃m. Octauo-
decio anno regni iosie. hoc phase celebratũ
est. Postq̃ instaurauerat iosias tẽplum. a-
scẽdit nechao rex egipti ad pugnãdũ. in car
themis iuxta euphratẽ: ⁊ pcessit ĩ occursũ
ei⁹ iosias. At ille missis ad eũ nuncijs ait.
Quid mihi et tibi rex iuda? Non aduersũ
te hodie venio: sed ꝓtra aliã pugno domũ:
ad quam me de⁹ festinãtꝫ ire p̃cepit. Desine
aduersũ deũ facere q̃ mecũ est: ne interficiat
te. Noluit iosias reuerti: sz prepauit conr̃
eũ bellũ: nec acq̃euit ꝓmonibus nechao ex
ore dei: vez prexit vt dimicaret ĩ cãpo ma-
geddo. Ibiq; vulnerat⁹ a sagittarijs dixit
pueris suis: educite me ꝺ plio qr opido vul
nerat⁹ sũ. Qui ĩstulerũt eũ de curru ĩ alte-
rum q̃ seq̃batr̃ eũ more regio: ⁊ asportauerũt
eũ in ihrl̃m. Mortuusq; ẽ. et sepult⁹ ĩ mau-
soleo pr̃m suor: ⁊ vniuersus iuda et ihrl̃m
luxerũt eũ: hieremias maxĩe: cui⁹ oẽs canto
res atz cantatrices vsq; ĩ pñtem diem lam̃
tatõnes sup iosiaz replicant: et q̃i lex obti
nuit ĩ isrl̃. Ecce scriptũ ferr̃ in lam̃tatõibꝫ.
Reliqua aũ ꝓmonuz iosie. ⁊ miscꝺiar ei⁹ q̃
lege p̃cepta sunt dñi: opa q̃z illi⁹ pria et no-
uissima scripta sunt ĩ libro regũ iuda et isꝛ
rael. Ca. XXXVI

Tollit ḡ pl̃us. terre ioathan filiũ iosie: et consti-
tuit regẽ pro pre suo in ihrl̃m. Vi-
gintitriũ annor erat ioathan cũ regnare
cepisset: ⁊ tribus mẽsibꝫ regnauit ĩ ihrl̃m.
Amouit aũ eũ rex egipti cũ venisset ĩ hie-
rusalẽ: ⁊ ꝓdemnauit trazr̃ centũ talẽtis ar-
gẽti et talẽto auri. Cõstituitq; ꝑ eo regẽ eli
achĩ frẽm ei⁹ sup iudaz ⁊ ihrl̃m: ⁊ vtit nom̃
ei⁹ ioachim. Ipsũ vo ioathan tulit secũ: et
adduxit ĩ egiptũ. Vigĩtiq̃nq; annor erat
ioachĩ cũ regre cepisset: ⁊ vndecim annis
regnuit in ihrl̃m: fecitq; malũ corã deo suo.

Contra hũc ascendit nabuchodonosor rex
chaldeor: et victum cathenis duxit in ba-
bilonem: ad quam et vasa dñi transtulit. ⁊
posuit ea ĩ tẽplo suo. Reliqua aũt vbor
ioachim. ⁊ abominatõnum ei⁹ q̃s opat⁹ est
et q̃ inuenta sunt in eo: continenr̃ in libro
regũ iuda et israel. Regnauit aũ ioachim fili
us eius pro eo. Octo annor erat ioachim
cum regre cepisset: et tribꝫ mensibꝫ ac decẽ
diebꝫ regnauit in ihrl̃m: fecitq; malũ in ꝓspe
ctu dñi. Cunq; anni circulus volueret̃: mi
sit nabuchodonosor rex nuncios q̃ adduxe
runt eũ in babilonẽ: asportatis simul p̃cio
sissimis vasis dom⁹ dñi. Regem vero ꝓsti-
tuit sedechiaz pr̃uum ei⁹ sup iudaz ⁊ ihrl̃m.
Viginti ⁊ vni⁹ anni erat sedechias cũ regre
cepisset: et vndecĩ annis regnauit in ihrl̃m.
Fecitq; malũ in oculis dñi dei sui: nec eru
buit faciẽ hieremie ꝓphete loq̃ntis: ad se ex
ore dñi. A rege q̃z nabuchodonosor recessit
q̃ adiurauerat eũ p deum: ⁊ ĩdurauit cerui
cẽ suam ⁊ cor: vt ñ reuerterer̃ ad dñm deũ
isrl̃. Sz ⁊ vniuersi p̃cipes sacerdotũ ⁊ pl̃s
p̃uaricati sunt iniq̃ iuxta vniuersas abo-
miatões gentiũ: ⁊ polluerũt domũ dñi quã
sctificauerat sibi ĩ ihrl̃m. Mittebat aũ dñs
de⁹ p̃m suor ad illos p manũ nuncior su-
or de nocte ꝓsurgens ⁊ q̃tidie cõmouens:
eoq; pceret pl̃o et habitaculo suo. At illi
subsannabant nuncios dei ⁊ puipendebant
ꝓmones ei⁹. illudebantq; ꝓphetis: donec a-
scenderet furor dñi in pl̃m ei⁹. et esset nul
la curatõ. Adduxit em̃ sup eos regem chal
deor: et interfecit iuuenes eor gladio in
domo sanctuarij. Non est misertus adole-
scentis et virginis et senis nec decrepiti q̃-
dem: sed omnes tradidit ĩ manibꝫ ei⁹: vni-
uersaq; vasa dom⁹ dñi tam maiora q̃ mi-
nora. et thesauros tẽpli et regis ⁊ principũ
transtulit in babilonem. Incenderuut ho-
stes domum dei: destruxeruntq; mur hie-
rusalem. Vniuersas turres combusserunt:
et q̃cquid preciosum fuerat demoliti sunt.
Si quis euaserat gladium. ductus in ba-
bilonem seruiuit regi et filijs eius: donec
imperaret rex persar et compleret̃ sermo
dñi ex ore hieremie: et celebraret terra sab-
bata sua. Cunctis enim diebus desolatõnis
egit sabbatum: vsq; dum complerentur se-
ptuaginta anni. Anno autem primo. Cy-
ri regis persarum ad explendum ꝓmonez

dñi quem locutus fuerat per os hieremie. ſuſcitauit dñs ſpm Ciri regis perſax: qui iuſſit predicari in vniuerſo regno ſuo etiã per ſcripturam dicens. Hec dicit Cir9 rex perſax. Omnia regna terre dedit mihi dñs deus celi: et ipſe pcepit mihi vt edificarem ei domũ in hieruſalez q̃ eſt in iudea. Quis ex vobis eſt in omni ꝓplo eius? Sit dñs deus ſu9 cum eo et aſcendat.

Explicit liber paralipomenon ſecundus. Oratio manaſſes regis iuda cum captus teneretur in babilone.

DOmine deus omnipotens patrum noſtrox abraham. ỹſaac ⁊ iacob ⁊ ſemini eox iuſto. qui feciſti celum et terram cum omni ornatu eox: q̃ ſignaſti mare verbo precepti tui: qui concluſiſti abiſſum ⁊ ſignaſti terribili ⁊ laudabili nomini tuo. quod omnes pauent. ⁊ tremunt a vultu virtutis tue: et inſuſtentabilis ira ſuper peccatores comminatõis tue: immẽſa vero et inueſtigabilis miſcõia promiſſionis tue qm̃ tu es dñs altiſſim9 ſuper omnem terram longanimis. et multum miſericors: et penitẽs ſuper malicias hominũ. Tu autem dñe ſm bonitatem tuam promiſiſti penitentiam remiſſionis peccatox: et tu deus iuſtox. non poſuiſti pm̃am iuſtis. abrahaz. ỹſaac ⁊ iacob: bijs q̃ tibi non peccauerũt: qm̃ peccaui ſup numex arene maris. mltiplicate ſunt iniq̃tates mee: incuruat9 ſum multo vinculo ferri ⁊ non eſt reſpiratõ mihi: qr excitaui iracundiaz tuam et malũ coram te feci ſtatuens abominatõnes ⁊ multiplicans offenſiones. Et nũc flecto genua cordis mei: p̃cãs ad te bonitatẽ dñe. Peccaui dñe peccaui: ⁊ iniq̃tatem meam agnoſco. Peto rogans te dñe remitte mihi remitte mihi: ne ſimul perdas me cũ iniq̃tatibo meis: neq; inetternũ reſues mala mihi: qr indignũ ſaluab me ſm magnaz miſcõiam tuaz: et laudabo te ſemp omnibo diebo vite mee: qm̃ te laudat omnis virt9 celox: ⁊ tibi eſt gloria in ſecla ſeculox amẽ.

Explicit oõo manaſſes regis iuda. Incipit p̃facio bti hieronimi p̃sbiteri i libx eſdre.

TAx difficilius ſit facere qõ poſcitis an negare: necdũ ſtatui. Nã neq; vob aliq̃d ĩ pãtibo abnuere ſñe ẽ: ⁊ magnitudo oneris ĩpoſiti ita ceruices p̃mit vt añ ſub face ruẽdũ ſit q̃ leuandũ. Accedũt ad hoc ĩuidox ſtudia: q̃ omne qõ ſcribim9 repẽden dũ putãt. Et ĩterdũ ꝓ̃ ſe ꝓſciẽtia repugnte publice lacerãt q̃ occulte legũt: intm̃ vt clamare ꝓpellar ⁊ dicere. Dñe libera aiam meã a labijs iniq̃s ⁊ a lĩgua doloſa. Terci9 ãn9 ẽ q̃ ſemp ſcribitis atq; reſcribitis vt eſdre libx ⁊ heſt vobis ỏ hebreo ẽnſſerã: q̃i ñ habeatis greca ⁊ latĩa volumĩa: aut q̃q̃d illỏ eſt qõ a vobis vtiẽ non ſtatĩ ab oĩbo cõſpuẽdũ ſit. Fruſtra aũ vt ait q̃dez niti neq; aliud fatigãdo niſi odiũ q̃rere: extreme demẽcie eſt. Itaq; obſecro vos in dño ⁊ rogatõne cariſſimi vt p̃uata lectõe ꝓtẽti libros ñ efferatis ĩ publicũ. nec faſtidioſis cibos ĩgeratis: vitetiſq; eox ſupciliũ. q̃ iudicare tm̃ de alijs ⁊ ipſi facere nihil noueŕt. Si q̃ aũ fr̃m ſunt q̃bo nrã ñ diſplicẽt hijs tribuatis exẽplar: admonẽtes vt hebrea noĩa q̃x gñbis ĩ hoc volumĩe copia ẽ: diſtincte ⁊ p ĩtualla ẽnſcribãt. Nihil em̃ pderit emẽdaſſe libros niſi em̃datõ librariox diligẽtia cõſueŕ. Nec quẽq̃ moueat q̃ vn9 a nob edit9 liber ẽ: nec apocriphox. iij. et. iiij. libri ſõnijs delectẽ: qr ⁊ apỏ hebreos eſdre neemieq; ſmones ĩ vnũ volumẽ coartanŕ ⁊ q̃ nõ hñ apud illos. nec de vigintiq̃tuor ſenibo ſunt pcul abicienda. Si q̃s aũ ſeptuagĩta vob oppoſuerit interp̃tes. quox exẽplaria varietas ipſa lacerata ⁊ euerſa demõſtrat: nec pũ vtiq; vex aſſeri q̃d diuerſũ ẽ: mittite eũ ad euãgelia. in q̃bo m̃lta ponunt q̃ſi de veteri teſtam̃to q̃ apud ſeptuagĩta int̃pres ñ habẽt velud illud qm̃ nazareus vocabit et ex egipto vocaui filiũ meũ: ⁊ videbunt ĩ quẽ ꝓpunxeŕt. multaq; alia. q̃ latio ri opi reſuam9: ⁊ q̃rite ab eo vbi ſcpta ſũt Cunq; pferre ñ potuerit: vos legite de hijs exẽplaribo q̃ nup a nob edita maledictox q̃tidie lĩguis ꝓfodiunt. Sz vt ad ꝓpendiũ veniam: certe q̃d illatur9 ſum eq̃ſſimũ eſt. Edidi aliq̃d q̃d non habeŕ in greco aut alĩter habeŕ q̃ a me verſũ eſt. q̃d interp̃tez laniãt: Interrogent hebreos: ⁊ ipſis auctoribo ẽnſlatõis mee vel arrogẽt vel derogẽt fidẽ.

Porro aliud ē si clausis (qđ dī) oculꝰ mihi volunt maledicere et nō imitanꝫ grecoꝝ studiū et beniuolentiā qui pꝰ septuagīta ītnslatores iaꝫ xpi euāgelio chorusc̄āte iudeos ꝛ hebionitas legis veteris inꝫpretes aquilā videlicet ꝛ sym̄achū ꝛ theodocionē curiose legūt. et p Origenis laborē in exaplois eccl̄ijs dedicarūt: q̄ntomagis latini gti esse deberēt: q exultantē cernerēt greciam a se aliquid mutari! Primū enī magnoꝝ sumptuū est ꝛ infinitæ difficultatis. exēplaria posse hīe oīa: deinde eciā q̄ habuerīt ꝛ hebrei ꝑmonis ignari sūt magis errabūt: ignorātes q̄s e multis veriꝰ dixerit. Qđ eciā sapiētissimo cuidā nup apud grecos accidit: vt interdū scripture sensū relinq̄ns vniuscuiuslibet inꝫpretis seq̄reꝫ errorē. Nos aī q̄ hebree līgue saltē paruā habemus scientiā: ꝛ latinꝰ nobis vtcūq̄ sermo nō deest: ꝛ de alijs magis possumus iudicare: ꝛ ea que ipsi intelligimꝰ in nr̄a līgua ꝑmere. Itaq̄ licet exedra sibilet. victorq̄ Simon incēdia iactet: nunq̄ meuz (iuuātæ xp̄o) silebit eloquiū. eciā p̄cisa līgua balbuciet. Legāt qui volūt: q̄ nolunt abiciāt. Euentilēt apices: lr̄ās calūnienꝫ. Magis vīa caritatæ ꝑuocabor ad studiū q̄ illoꝝ delectione et odio deterrebor.

¶ Explicit ꝓlogus. Incipit liber esdre primus.

In anno primo Cyri regis persaꝝ vt ꝯpleret verbuz dn̄i ex ore Hieremie suscitauit dn̄s spm̄ Cyri regis persaꝝ: et trāsduxit vocē om̄i regno suo. eciā p scriptur̄ dicens. Hec dicit Cyrus rex psarū. Om̄ia regna terre dedit mihi dn̄s deꝰ celi et ipse p̄cepit mihi vt edificarē ei domuz in hierl'm: que est in iudea. Quis est ī vob de vniuerso ꝓl'o eiꝰ? Sit dn̄s illiꝰ cū eo. Ascēdat in hierl'm q̄ est ī iudea et edificet domū dei isrl': ipe est deꝰ qui ē in hierl'm. Et oēs reliq̄ in cūctis locis vbicūq̄ habitant adiuuēt eū viri de loco suo argēto et auro ꝛ substātia ꝛ pecorib: excepto quod volūtarie offerūt tēplo dei qđ ē in hierl'm. Et surrexerunt p̄cipes patrū de iuda et beniamin et sacerdotes et leuitæ: om̄is cuius suscitauit deꝰ spiritū: vt ascēderet ad edificandū templuz dn̄i qđ erat in hierusalem. Vniuersiq̄ qui erāt in circuitu adiuuerūt manus eoꝝ in vasis argenteis et aureis. in substātia et in iumētis. in suppellectili: exceptis hijs que sponte obtulerāt. Rex q̄ Cyrus ptulerat vasa tēpli dn̄i que tulerat nabuchodonosoꝛ de hierusalem et posuerat ea in tēplo dei sui. Protulit aūt ea Cyrus rex psaꝝ p manū mitridatis filij gazabar: et annumerauit ea sasabasar p̄cipi iude: et hic est numerus eoꝝ. Phiale auree triginta. phiale argentee mille. cultri vigintinouē. ciphi aurei triginta. ciphi argētei secūdi quadringētidecem. vasa alia mille. Om̄ia vasa aurea et argentea: quinq̄ milia quadringenta. Vniuersa tulit sasabasar: cū hijs qui ascēdebant de transmigratione babilonis in hierusalem.

¶ Capitulum. .II.

Hi aūt sunt filij prouincie qui ascēderūt de captiuitate quā trāstulerat nabuchodonosoꝛ rex babilōis in babilonē et reuersi sunt in hierusalē et iudeam: vnusquisq̄ in ciuitatē suam: qui venerunt cū zorobabel et ihesua. neemia. saraia. raelaia. mardochain. belsa. mesphar. belguai. reum. baana. Nūerꝰ virorꝝ ꝑl'i isrl'. Filij phares: duo milia cētumseptuagintaquinq̄. Filij gersephatia. trecēti septuagintaq̄nq̄. Filij sephecia trecētiseptuagintaduo. Filij area septingētiseptuagītaquinq̄. Filij arethi. septingētiseptuagītaq̄nq̄. Filij phet moab filioꝝ iosue ꝛ ioab. duo milia nongētiduodecī. Filij belaz. mille ducētiquinq̄gintaquatuor. Filij zethua. nongētiq̄dragītaquinq̄. Filij zachai. septingētisexagīta. Filij bani. sexcētiq̄dragintaduo. Filij bebai. sexcētiuigintitres. Filij azgad. milleducētiuigītiduo. Filij adonicam. sexcētisexagītasex. Filij beguai. duo milia quinq̄gintasex. Filij adin. q̄dringētiquinq̄gintaq̄tuor. Filij ather q̄ erāt ex ezechia. nongētiocto. Filij besai. trecētiuigītitres. Filij iorā. centūduodecī. Filij asom. ducētiuigītitres. Filij gabbar. nonagītaq̄nq̄. Filij bethleē cētūuigītitres. Viri methupha q̄nq̄gītasex. Viri anathot. cētūuigītiocto. Filij asmaphet. q̄dragintaduo. Filij cariathiarī. cephira et beroth. septingētiq̄dragītatres. Filij arama ꝛ gabaa. sexcentiuigītiunus.

Viri machmas centumuigintiduo. Viri bethel ⁊ chai: ducẽtiuigintitres. Filij nebo:qnq̃gintaduo. Filij megbis:centũqnq̃ gintasex. Filij belã altˢri⁹:milleducẽtiqn q̃gintaq̃tuor. Filij arim:trecẽtiuigĩti. Filij iogadin ⁊ ono: septingentiuigĩtiqnq;. filij biezicho:trecẽtiq̃dragĩtaqnq;. filij sanaa:tria miliasexcẽtitrigĩta. Sacdotes. filij idaia ĩ domo iesue:nõgẽtiseptuagĩta tres. filij emmeor:milleqnq̃gintaduo. filij phessur: milleducẽtiquadragĩtasept̃. filij arim:milledecẽ ⁊ sept̃. Leuite. filij iesue ⁊ cedmihel filior odime: septuagĩtaq̃tuor. Cãtores. filij asaph:centũuigĩtiocto. Filij ianitor. filij sellũ. filij apher. filij telmõ. filij accub. filij aritha. filij sobai:vniuersi cẽ tũtrigintanouẽ. Nathinnei. filij osai. filij asupha. filij thebbaoth. filij cezos. filij sisaia. filij phadõ. filij lebana. filij agaba. filij accub. filij agab. filij selmai. filij anã. filij gadei. filij gazer. filij rabaia. filij rasin. filij nechoda. filij gasez. filij arã. filij phasee. filij besee. filij asẽnaa. filij munĩ. filij nethusim. filij bethcut. filij acupha. filij assur. filij beslut. filij maida. filij arsa. filij bercos. filij sisara. filij thema. filij nasia. filij athupha. filij ꝑuor salomõis. filij sophei. filij sopheret. filij phazuda. filij iala. filij tercon. filij gedel. filij saphatia. filij athil. filij phoceret q̃ erãt de asebaiz:filij amim. Oẽs nathĩnei ⁊ filij ꝑuor salomõis:trecẽtinonagĩtaduo. Et hij q̃ ascẽdert ꝺ thelaa athelersa. cherub ⁊ edõ ⁊ mer:⁊ nõ potuert indicare domũ pr̃m suor ⁊ semẽ suũ:vtruz ex israhel eẽnt. filij dalaia. filij thobia. filij nechoda:sexcẽtiqnq̃gintaduo. Et de filijs sacdotũ. filij obia. filij accos. filij berzallai q̃ accepit de filiabꝰ berzallai galaditidis vxorẽ:⁊ vocat⁹ẽ noĩe eor. Hij q̃sierũt scriptura genealogie sue ⁊ nõ inuenert ⁊ eiecti sũt de sacdotio. Et dixit athersata eis. vt nõ ꝓmederẽt de sc̃o sc̃or:donec surgeret sacerdos doct⁹ atq; ꝑfectus. Omis mltitudo q̃si vn⁹ q̃dragĩtaduomiliatrecẽtisexaginta:exceptis ꝟuis eor ⁊ ancill' q̃ erãt septẽ milia trecẽtitrigĩtaseptẽ:⁊ ĩ ipſ cãtores atz cãtatrices ducẽti. Eq̃ eor sexcẽtitrigĩtasex:muli eor ducẽtiq̃dragĩtaqnq;: cameli eor q̃dringẽtitrigintaqnq;:azini eor sex milia septingẽtiuigĩti. Et de pncipibꝰ pr̃m cũ ingrederenr̃ tẽplũ dñi qđ ẽ in ihrl'm:sponte obtulert in domũ dei ad extruẽdã eã in loco suo. ſm vires suas dederũt impẽsas opis. auri solidos q̃draginta milia et mille: argẽti mnas qnq; milia:et vestes sacdotales cẽtũ. Habitauert g̃ sacerdotes ⁊ leuite ⁊ ꝺ ꝓplo ⁊ cãtores ⁊ ianitores ⁊ nathinnei ĩ vrbibꝰ suis:vniuersusq; isrl' in ciuitatibꝰ suis.

Capitulum. .III.

Tamq; venerat mẽſ septim⁹ ⁊ erãt filij isrl' ĩ ciuitatibꝰ suis. Cõgrega t⁹ẽ g̃ ꝓplus q̃si vir vn⁹ ĩ ihrl'm:⁊ surrexit iolue fili⁹ iosedech ⁊ frres ei⁹ sacerdotes ⁊ zorobabel fili⁹ salathiel ⁊ frres ei⁹:et edificauert altare dei isrl' vt offerrẽt in eo olocaustõata:sic̃ scꝑtũ ẽ ĩ lege moysi viri dei. Collocauert aī altare dei sup bases suas deterrẽtibꝰ eos ꝑ circuitũ ꝓplis fraz:et obtlert sup illꝺ olocaustũ dño mane ⁊ vespere. Fecerũtq; solẽnitatẽ tabnacl'oz sic̃ scꝑtũ ẽ:⁊ olocaustũ diebꝰ singul' ꝑ ordinẽ ſm ꝓceptũ op⁹ diei ĩ die suo:⁊ p⁹ hoc olocaustũ iuge taz ĩ kl'is q̃ ĩ vniuerſ solẽnitatibꝰ dñi q̃ erãt ꝯsecte ⁊ ĩ oĩbꝰ ĩ qbꝰ vltro offerebaī mun⁹ dño. A ꝓmo die mẽſ septimi:ceperũtq; offerre olocaustũ dño:porro tẽplũ dei nꝺũ fũdatũ erat. Dedert aī pecuias latomis ⁊ cemtarijs:cibũ q̃; ⁊ potũ et oleũ sydonijs tyriſq;:vt deferrẽt lig̃ cedria ꝺ libano ad mare ioꝓẽ:iuxta qꝺ ꝓcepat cyr⁹ rex ꝑſax eis. Anno aī scꝺo aduẽtus eor ad tẽplũ dei ĩ ihrl'm mẽſe scꝺo cepe rũt zorobabel fili⁹ salathiel ⁊ iosue fili⁹ iosedech ⁊ frliq̃ de fribꝰ eor sacdotes ⁊ leuite et oẽs q̃ venerãt de captiuitate ĩ ihrl'm:et ꝯstituert leuitas a vigĩti ãnis ⁊ sup vt vrgerẽt op⁹ dñi. Stetitq; iosue ⁊ filij eius et frres ei⁹. cedmihel ⁊ filij ei⁹ et filij iuda q̃si vir vn⁹:vt ĩstarẽt sup eos q̃ faciebãt op⁹ ĩ tẽplo dei. filij henad ⁊ filij eor ⁊ frres eorũ leuite. Fũdato g̃ a cemtarijs tẽplo dñi stetert sacerdotes ĩ ornatu suo cũ tub ⁊ leuite filij asaph in cibal':vt laudarẽt deũ ꝑ man⁹ dꝺ frgis isrl'. Et ꝯcinebãt ĩ ymnis ⁊ ꝯfessiõe dño qm̃ bon⁹:qm̃ ĩeternũ miscꝺia ei⁹ sup isrl'. Oĩs q̃; ꝓplus vociferabaī clamore mag̃ in laudãdo dñm:eoq; fũdatũ esset tẽplũ dñi. Plurimi eciã ꝺ sacerdotibꝰ ⁊ leuitis ⁊ prĩcipes pr̃m ⁊ seniores q̃ viderant tẽplũ pri⁹ cũ fũdatũ esset:⁊ hoc tẽplum in oculis eor flebant voce magna:et multi

vociferātes in letitia eleuabant vocē: nec poterat quisq; agscere vocez clamoris letantiū et vocē fletus pli. Cōmixtim eniz plus vociferabat clamore magno et vox audiebat procul. Audierūt aūt hostes iude et beniamin qz filij captiuitatis edificarent tēplū dño deo isrl: et accedētes ad zorobabel et ad pncipes pm: dixerūt eis. Edificem⁹ vobiscū: qz ita vt vos q̄rim⁹ deū vm. Ecce nos immolam⁹ victimas a diebz assoraddan regis assur q̄ adduxit nos huc. Et dixit eis zorobabel et iosue et reliq̄ pncipes pm isrl. Non est nob et vobis vt edificem⁹ domū deo nro: sed nosipsi soli edificabim⁹ deo nro: sicut pcepit nob cyrus rex psax. Factū est igit vt plus ēre impediret man⁹ pli iude: et turbaret eos i edificādo. Conduxerūt aūt aduersus eos psiliatores: vt destruerēt psiliū eoz. omībz diebz cyri regis psax: et vsqz ad regnū darij regis persarum.

Capitulum .IIII.

In regno aūt assueri ipe est artarxerses. in pncipio regni ei⁹ scpse rūt accusationē aduersus hītatores iude et hirlm. Et i diebz artarxerx scripsit besellā mithridates et thabeel: et reliq̄ q̄ erāt in psilio eoz ad artarxersem regez psax. Epla aūt accusatōis scripta erat syriace: et legebat smone syro. Reū beelthē et sansia scriba scripserūt eplaz vnā de hierusalē artarxersi regi huiuscemōi. Reum beelthē et sansia scriba et reliq̄ psiliatores eoz dynei et arphasathei. therphalei. arphasei. berchuei. babilonij. susannachei. dyei et elamite et ceteri de gētibz qs ēnstulit assennaphar magn⁹ et glosus et hītare eas fecit i ciuitatibz samarie et i reliqs regionib ēns flumē in pace. Hoc ē exēplar eple quā miserūt ad eū. Artarxersi regi: Rui tui viri q̄ sūt ēns fluuiū salutē dicūt. Notū sit regi: qz iudei q̄ ascēderūt a te ad nos venerūt in hierlm ciuitatē rebellē et pessimā quā edificāt extruētes muros ei⁹ et parietes pponētes. Nūc igit notum sit regi: qz si ciuitas illa edificata fuerit et muri ei⁹ instaurati: tributū et vectigal et ānuos reddit⁹ nō dabūt et vsqz ad ēges hec nocta pueiet. Nos g̃ mēores sal qd in palatio pmedim⁹: qz lesiones regis videre nephas ducim⁹: idcirco misim⁹ et nūciauim⁹ regi: vt recēseas i libris hystoriaz pm tuoz et inuenies scriptū in pmētarijs et scies qm̄ vbs illa vbs rebell ē et nocēs ēgibz et puincijs: et bella pcitāt i ea ex diebz ātiqs q̄obrē et ciuitas illa destructa ē. Nūciauim⁹ nos ēgi: qm̄ si ciuitas illa edificata fuerit et muri ipsi⁹ instaurati: possessionē ēns fluuiū nō hēbis. Uerbū misit rex ad reū beelthē et sansiaz scribā et ad rliqs q̄ erāt in psilio eoz hītatores samarie et ceteris ēns fluuiū: salutē dicēs et pacē. Accusatō quā misistis ad nos manifeste lecta ē cora me: et a me pceptū ē et recēsuert: inuenertq; qm̄ ciuitas illa a diebz ātiqs aduersū ēges rebellat: et seditōes et plia pcitant i ea. Nam et ēges fortissimi erāt in hierlm q̄ et dñati sūt oi ēgioni q̄ ēns fluuiū ē. Tributū q̄z et vectigal et rōdit⁹ accipiebāt. Nūc g̃ audite ssiaz vt phibeatis viros illos: et vbs illa nō edificet: donec si forte a me iussū fuerit. Uidete ne negligent hoc impleatis et paulati crescat malū pt reges. Itaq; exēplū edicti artarxerx ēgis lectū ē cora reū beelthē et sāsia scriba et psiliarijs eoz: et abiert festini i hierlm ad iudeos et phibuerūt eos i brachio et roboze. Tūc intmissū ē op⁹ dom⁹ dñi i hierlm et nō fiebat vsz ad annū scdm ēgni darij ēgis psax.

Ca. V.

Prophetauert aūt agge⁹ pphā et zacharias fili⁹ addo: pphantes ad iudeos q̄ erāt i iudea et hierlm i nole dei isrl. Tūc surrexit zorobabel fili⁹ salathiel et iosue fili⁹ iosedech et cepert edificare tēplū dñi i hierlm: et cū eis pphe dei adiuuātes eos. In ipo aūt tpe veit ad eos thatānai q̄ erat dux ēns flumē et starbuzānai et psiliarij eoz sicq; dixert eis. Quis dedit vob psiliū vt domū hāc edificaretis et muros ei⁹ instauraretis? Ad qd rndim⁹ eis: q̄ eent noia hoim auctor edificatōis illius. Oculus aūt dei eoz fact⁹ ē sup senes iudeoz: et nō potuert inhibere eos. Placuitq; vt res ad darium referret et tūc satisfacerēt aduersus accusationē illā. Exēplar eple quā misit thatānai dux regionis ēns flumē et starbuzānai et psiliatores ei⁹ apharsathei q̄ erāt ēns flumē: ad darium regē. Sermonē quē miserāt ei sic script⁹ erat. Dario ēgi pax oīs. Notū sit regi isse nos ad iudeā prouinciā ad domū dei magni q̄ edificat lapide impolito et ligna ponūt in

parietibꝫ:opuſqꝫ illud diligenter extruiꝫ et creſcit in manibꝫ eoꝝ. Interrogauim⁹ ergo ſenes illos:⁊ ita dixim⁹ eis. Quis dedit vob̄ ꝑatē vt domū hāc edificaretis:⁊ muros hos īſtauraretis? Sed⁊ noīa eoꝝ q̄ſiuim⁹ ab eis vt nūciarem⁹ tibi:ſcripſimuſqꝫ noīa eoꝝ viroꝝ q̄ ſūt ꝓcipes ī eis Quiuſcemōi aūt ꝑmonē rñdert nob̄ dicentes. Nos ſum⁹ ſerui dei celi⁊ t̄re⁊ edificamus tēpluꝫ qd̄ erat extructū añ hos ānos ml̄tos.q̄dqꝫ rex iſrl̄ magn⁹ edificauerat⁊ extruxerat. Poſtq̄ aūt ad iracūdiā ꝓuocauert ꝓres nr̄i deū celi t̄didit eos ī manus nabuchodonoſoꝛ regis babilonis chaldei: domū q̄ꝫ hāc deſtruxit:⁊ ꝓl̄m ei⁹ t̄nſtulit in babilonē. Anno aūt ꝓmo cyri regis babilonis cyrus rex ꝓpoſuit edictū:vt dom⁹ dei edificaret. Nam⁊ vaſa tēpli dei aurea et argentea q̄ nabuchodonoſoꝛ tulerat de tēplo qd̄ erat ī ihrl̄m⁊ aſportauerat ea in tēplū babilōis ꝓtulit cyrus rex de templo babilonis:⁊ data ſūt ſaſabaſar vocabulo quē⁊ ꝓncipē ꝓſtituit:dixitq̄ ei. Hec vaſa tolle⁊ vade:et pone ea ī tēplo qd̄ eſt in ihrl̄m:⁊ dom⁹ dei edificet ī loco ſuo. Tūc itaqꝫ ſaſabaſar ille venit⁊ poſuit fūdamēta tēpli dei ī ihrl̄m:et ex eo tpe vſq̄nūc edificat⁊ necdū ꝓpletū eſt. Nunc g̃ ſi videt regi bonū recēſeat ī bibliotheca r̃gis que eſt ī babilone:vtrū nā a cyro rege iuſſum fuerit vt edificaret domus dei ī ihrl̄m:et volūtatē regis ſup hac re mittat ad nos.

Capitulum. .VI.

Tūc dari⁹ rex ꝑcepit:⁊ recēſuerūt in bibliotheca libroꝝ q̄ erāt repoſiti ī babilōe:⁊ inuētuꝫ ē in ecbathanis qd̄ eſt caſtꝝ ī medena ꝓuīcia volumen vnū taliq̄ ſcript⁹ erat ī eo ꝓmētari⁹. Anno ꝓmo cyri regis. Cyrus rex decreuit vt dom⁹ dei edificaret q̄ eſt ī ihrl̄m ī loco vbi immolāt hoſtias:⁊ vt ponant fundamēta ſuppoꝛtātia altitudinē cubitoꝝ ſexaginta⁊ latitudinē cubitoꝝ ſexagīta:oꝛdines de lapidibꝫ īpolitis tres:⁊ ſic ordies de lignis nouis. Sūptus aūt de domo r̃gis dabūt. Sed⁊ vaſa tēpli dei aurea⁊ argētea q̄ nabuchodonoſoꝛ tulerat de templo ihrl̄m⁊ attulerat ea ī babilonē reddant⁊ r̃ferant in tēplū ihrl̄m ī locū ſuū:q̄⁊ poſita ſūt ī tēplo dei. Nūc g̃ thatānai dux regiōis q̄ eſt t̄ns flumē⁊ ſtarbuzānai⁊ ꝓſiliarij vr̃i arꝑharſathei q̄ eſtis t̄ns flumen ꝓcul recedite ab ill⁹⁊ dimittite fieri tēplū dei illō a duce iudeoꝝ⁊ a ſenioribꝫ eoꝝ:et dom⁹ dei illa edificet in loco ſuo. Sed⁊ a me ꝓceptū ē q̄d oporteat fieri a ꝑſbr̃is iudeoꝝ ill⁹ vt edificet dom⁹ dei:ſcz vt de archa r̃gis id ē de tributis q̄ dant de regiōe t̄ns flumē ſtudioſe ſūpt⁹ dent viris ill⁹:ne forte īpediat op⁹. Qd̄ ſi neceſſe fuerit et vitl̄os⁊ agnos⁊ hedos ī olocauſtū deo celi.frumētū.ſal.vinū⁊ oleū ꝑm ritū ſacerdotū q̄ ſūt ī ihrl̄m det eis ꝑ ſingl̄os dies. ne ſit ī aliq̄ q̄rimonia:⁊ offerāt oblatōes deo celi:oret̄q̄ ꝓ vita regis⁊ filioꝝ ei⁹. A me g̃ poſitū ē decretū:vt oīs hō q̄ hāc mutauerit iuſſionē tollat lignū ō domo ipi⁹ et erigat⁊ ꝓfigat ī eo.dom⁹ aūt ei⁹ publicet. Deus aūt q̄ habitare fecit nomē ſuū ibi: diſſipet oīa regna:⁊ ꝓl̄m q̄ extēderit manū ſuā vt repugnet:⁊ diſſipet domū dei illaz q̄ ē in ihrl̄m. Ego dari⁹ ſtatui decretū: qd̄ ſtudioſe impleri volo. Igit thatannai dux r̃giōis t̄ns flumē⁊ ſtarbuzānai:⁊ ꝓſiliarij ei⁹ ꝑm qd̄ ꝑcepat rex cyr⁹ ſic diligent executi ſunt. Seniores aūt iudeoꝝ edificabāt:⁊ ꝓſpabant iuxta ꝓphiaz aggei ꝓphe et zacharie filij addo. Et edificauert⁊ cōſtruxert iubēte deo iſrl̄:⁊ iubēte cyro⁊ dario⁊ artarxerſe regibꝫ ꝑſaꝝ:⁊ ꝓpleuerūt domū dei iſtā:vſqꝫ ad diē dercii mēſ adar q̄ ē ann⁹ ſext⁹ regni darij r̃gis. Fecert aūt filij iſrl̄ ſacdotes⁊ leuite:⁊ reliq̄ filioꝝ t̄nſmigtionis:dedicatōez dom⁹ dei in gaudio et obtulert ī dedicatōe dom⁹ dei vitl̄os cētū. arietes ducētos. agnos q̄drigētos. hircos caꝑꝝ ꝑ ꝑcto toci⁹ iſrl̄ duodecī iuxta nūer tribuū iſrl̄. Et ſtatuert ſacerdotes ī ordīb̄ ſuis⁊ leuitas ī vicibꝫ ſuis ſup opa dei ī ihrl̄m:ſicut ſcriptū eſt ī libro moyſi. Fecert aūt filij t̄nſmigtionis paſca q̄rtadecima die menſ ꝑmi. Purificati enī fuerāt ſacdotes⁊ leuite q̄ſi vn⁹:oēs mūdi ad immolādū paſca vniuerſ filijs t̄nſmigtōis. et frib̄ ſuis ſacdotib̄ et ſibi. Et ꝓmedert filij iſrl̄ q̄ reuerſi fuerāt de t̄nſmigtione⁊ oēs q̄ ſe ſepauerāt a coinq̄natōe gētiū t̄re ad eos:vt q̄rerēt dñm deū iſrl̄. Et fecerūt ſolēnitatē azimoꝝ ſeptem diebꝫ in leticia qm̄ letificauerat eos dñs:⁊ ꝓuerterat cor r̃gis aſſur ad eos:vt adiuuaret man⁹ eoꝝ

in opere domus dñi dei isrl'. ¶ Capi. VII.

POst hec aũ verba in regno artarxersis ꝛgis pſarx: esdras filiꝰ saraie. filij azarie. filij helchie. filij sellũ. filij sadoch. filij achitob. filij amarie. filij azarie. filij maraioth. filij zaraie. filij ozi. filij bocci. filij abisue. filij finees. filij eleazar. filij aaron sacerdotis ab inicio: ipe esdras ascẽdit de babilone: et ipse scriba velox in lege moysi quam dñs deus dedit isrl'. Et dedit ei rex ꝑm manũ dñi dei eius bonã sup eũ: oẽz petitõnẽ eiꝰ. Et ascẽderũt de filijs isrl'. et de filijs sacdotũ. et de filijs leuitarx. et de cãtoribꝫ. ꝙ de ianitoribꝫ. ꝙ de nathinneis: ĩ hierl'm ãno septimo artarxersis regis: ꝙ venerũt ĩ hierl'm mẽse ꝙnto ipse ẽ annꝰ septimꝰ regis. Quia ĩ prĩo die mensꝭ ꝑmi: cepit ascẽdere de babilone: ꝙ in prĩo die mẽsis quĩti venit ĩ hierl'm: iuxta manũ dei sui bonã sup se. Esdras aũ pauit cor suũ: vt inuestigaret legẽ dñi: ꝙ faceret et doceret ĩ isrl' ꝑceptũ ꝙ iudiciũ. Hoc ẽ aũ exẽplar epl'e edicti: qꝺ dedit rex artarxerses esdre sacerdoti: scribe erudito in sermonibꝫ ꝙ ꝑceptis dñi: et ceremonijs eiꝰ in isrl'. Artarxerses rex regũ: esdre sacerdoti scribe legis dei celi doctissimo: salutem. A me decretũ ẽ: ut cuicũqꝫ placuerit ĩ ꝛgno meo de ꝓpl'o isrl' et de sacerdotibꝫ eiꝰ et de leuitis ire in hierl'm: mecũ vadat. A facie enĩ regis: et septẽ ꝯsiliatorx eiꝰ missus es vt visites iudeã et hierl'm in lege dei tui q̃ est ĩ manu tua: et vt feras argentũ ꝙ aurꝫ qꝺ rex ꝙ ꝯsiliatores eiꝰ spõte obtulerũt deo isrl': cuiꝰ in hierl'm tabnaculũ ẽ. Et omne argentũ ꝙ aurꝫ: q̃dcũqꝫ ĩueneris ĩ vniuersa ꝓuincia babilonis: ꝙ ꝓpl's offerre voluerit: ꝙ de sacerdotibꝫ q̃ spõte obtulerĩt domui dei sui q̃ est in hierl'm libere accipe: ꝙ studiose eme de hac pecunia vitl'os. arietes agnos et sacrificia ꝙ libamĩa eorx. ꝙ offer ea sup altare tẽpli dei vr̃i qꝺ est ĩ hierl'm. Oz etsi q̃ꝺ tibi et frĩbꝫ tuis placuerit de reliq̃ argẽto ꝙ auro vt faciatis iuxta volũtatẽz dei vr̃i facite. Vasa q̃z q̃ danꝰ tibi in mĩsteriũ domꝰ dei tui: ẽte ĩ ꝯspectu dei ĩ hierl'm Oz ꝙ cetera q̃ꝺ opꝰ fuerit ĩ domo dei tui: q̃ntũcunqꝫ necesse ẽ vt expendas: dabis de thezauro ꝙ de fisco regis: ꝙ a me. Ego artarxerses rex statui atz decreui oĩbꝫ custoꝺibꝫ arche publice q̃ sũt ẽns flumẽ: vt qꝺcunqꝫ precierit a vob esdras sacꝺos scriba legis dei celi. absq̃z mora detis. vsq̃z ad argẽti talẽta centũ. ꝙ vsq̃z ad frumẽti choros cẽtũ. et vsq̃z ad vini bathos cẽtũ. ꝙ vsq̃z ad bathos olei cẽtũ: sal vo absq̃z mĩsura. Omne qꝺ ad ritũ dei celi ꝓtinet: tribuat diligenter ĩ domo dei celi: ne forte irascat ꝯ regnũ ꝛgis ꝙ filiorx eiꝰ. Vob q̃z notũ facimꝰ de vniuersꝭ sacꝺotibꝫ ꝙ leuitis. cãtoribꝫ. et ianitoribꝫ. nathinneis ꝙ mĩstris domꝰ dei hui: vt vectigal ꝙ tributũ ꝙ annonas. nõ hẽatis ꝑcatẽ ĩponẽdi sup eos. Tu aũ esdra ꝑm sapĩaz dei tui q̃ est ĩ manu tua ꝯstitue iudices ꝙ ꝓsides: vt iudicẽt oĩ ꝓpl'o q̃ ẽ ẽns flumẽ. hijs videlz q̃ nouerũt legẽ dei tui sz ꝙ impitos docete libere. Et oĩs qui ñ fecerit legẽ dei tui ꝙ legẽ regis diligenter: iudiciuz erit ꝺ eo siue ĩ mortẽ siue ĩ exliũ siue ĩ ꝓdẽ natõez substãtie eiꝰ: l'certe ĩ carcerẽ. Bñdictꝰ dñs deꝰ pr̃m nr̃oꝛ q̃ dedit hoc ĩ corde ꝛgis: vt glorificarz domũ dñi q̃ ẽ ĩ hierl'm et ĩ me inclĩauit misericordiaz suã coram rege ꝙ ꝯsiliatoribꝫ eiꝰ et vniuersꝭ ꝓncipibꝫ regis potẽtibꝫ. Et ego ꝯfortatꝰ manũ dñi dei mei q̃ erat ĩ me: ꝯgregaui de isrl' prĩcipes qui ascenderũt mecũ. ¶ Capitulum. VIII.

HI sũt g̃ prĩcipes familiarx et genealogia eorx q̃ ascẽderũt mecũ in regn̄ artarxerx̄ regis de babilõe. De filijs finees: gersõ. De filijs ythamar: daniel. De filijs dauid: achꝰ. De filijs sechenie ꝙ de filijs pharos zacharias: ꝙ cũ eo nũerati sũt viri centũ q̃nq̃ginta. De filijs phetmoab. helioenai filiꝰ azaree ꝙ cũ eo ducẽti viri. De filijs sechenie filiꝰ ezechiel ꝙ cũ eo trecẽti viri. De filijs addan. nabeth filiꝰ ionathan: ꝙ cũ eo q̃nq̃ginta viri. De filijs phalẽ: ysaias filiꝰ athalie et cũ eo septuagĩta viri. De filijs saphacie. zebedia filiꝰ michael: ꝙ cũ eo octogĩta viri. De filijs ioab. obedia filiꝰ iheibel. ꝙ cũ eo ducẽtidecez ꝙ octo viri. De filijs salomith. filiꝰ iosphie ꝙ cũ eo cẽtũsexagĩta viri. De filijs belbai. zacharias filiꝰ belbai: et cũ eo vigĩtiocto viri. De filijs ezeab. iohãnan filiꝰ ezethã: et cũ eo centũdecẽ viri. De filijs adonicaz q̃ erãt nouissimi: et hec noĩa eorx. heliphelet ꝙ heibel ꝙ samaias. ꝙ cũ eis sexagĩta viri. De filijs beggui: vthai ꝙ zachur: et cuz eis septuaginta viri. Cõgregaui aũt eos ad fluuiũ q̃ decurrit adhauua. et mãsimꝰ

ibi trib⁹ diebꝫ. Quesiuiq3 in ꝓp̄l̄o et in sacerdotib⁹ de filijs leui:et ñ inueni ibi. Ita q3 misi eliezer ⁊ ariel ⁊ semeã ⁊ helnathã ⁊ arib ⁊ altꝛ helnathã ⁊ nathã ⁊ zachariã et mosollã.p̄ncipes ⁊ ioarib ⁊ helnathã sapientes:et misi eos ad heldo q̃ est prim⁹ in casphie loco.Et posui in oꝛe eoꝝ verba q̃ loq̃rent̄ ad addon ⁊ ad fr̄es ei⁹ nathīneos in loco casphie:vt adducerēt nob mīstros dom⁹ dei nr̄i.Et adduxer̄t nob ꝑ manum dei nr̄i bonã sup nos vir̄ doctissimũ:de filijs mooli.filij leui.filij isr̄l:⁊ sarabiã et filios ei⁹ vigīti ⁊ fr̄es ei⁹ decẽ ⁊ octo:⁊ asabiã ⁊ cũ eo ysaiã ȯ filijs merari:fr̄esq3 ei⁹ et filios ei⁹ vigīti.Et de nathīneis:q̃s dederat dō et p̄ncipes ad mīsteria leuitaꝝ: nathīneos ducẽtosuigīti.Oẽs hij suis nomīb⁹ vocabant̄.et p̄dicaui ibi ieiuniũ iuxta fluuiũ adhauua:vt affligeremur cor̄a dño deo nr̄o:et peterem⁹ ab eo viã rectaz nob ⁊ filijs nr̄is:vniuersoq3 substãcie nr̄e. Erubui enī petere regẽ.auxiliũ ⁊ eq̃tes q̃ defẽderēt nos ab inimico ī via:q3 dixeramus regi.Man⁹ dei nr̄i ẽ sup oẽs q̃ q̄runt eũ in bonitate:⁊ imperiũ ei⁹.⁊ fortitudo ei⁹.et furoꝛ sup oẽs q̃ derelinquũt eũ. Jeiunauim⁹ aī ⁊ rogauim⁹ deũ nr̄m ꝑ hoc: et euenit nob ꝓspere.Et sepaui de p̄ncipib⁹ sac̄dotũ duodecī.sarabiã ⁊ asabiã:et cũ eis de fr̄ib⁹ eoꝝ decẽ.Appẽdiq3 eis argẽtũ ⁊ auꝝ:⁊ vasa ꝓsecta dom⁹ dei nr̄i:q̃ obtulerat rex ⁊ ꝓsiliatoꝛes ei⁹ ⁊ p̄ncipes ei⁹: vniuersusq3 isr̄l eoꝝ qui inuēti fuerāt.Et appẽdi ī manib⁹ eoꝝ argẽti talēta sexcẽta q̃nq̃ginta:⁊ vasa argẽtea centũ:auri cẽtũ talenta:⁊ crateres aureos viginti q̃ habebāt solidos millenos:⁊ vasa eris fulgẽtis optimi duo pulc̃ vt auꝝ.Et dixi eis.Vos sc̄ī dñi ⁊ vasa sancta:et argẽtũ ⁊ auꝝ qȯ spōte oblatũ ẽ dño deo p̄m nr̄oꝝ.Vigilate et custodite:donec appẽdatis cor̄ ꝑncipib⁹ sac̄dotũ ⁊ leuitaꝝ:⁊ ducib⁹ familiaꝝ isr̄l ī ihr̄l̄m:in thesauꝝ dom⁹ dñi.Susceperūt aī sacerdotes ⁊ leuite pōdus argenti et auri ⁊ vasoꝝ:vt deferrēt ihr̄l̄m ī domũ dei nr̄i.Promouim⁹ g̃ a flumīe adhauua xij.die mīsis p̄mi:vt pgerem⁹ ihr̄l̄z.Et man⁹ dei nr̄i fuerit sup nos:⁊ līb̄auit nos de mãu inimici ⁊ īsidiatoꝛis ī via.Et veīm⁹ ihr̄l̄m:⁊ mānsim⁹ ibi diebꝫ tribꝫ.Die aī q̃rta appensũ ẽ argẽtũ ⁊ auꝝ et vasa ī domo dei nr̄i ꝑ manũ remoth filij vrie sac̄dotis et cũ eo eleazar fili⁹ phinees:cũq3 eis iosabed fili⁹ iosue ⁊ noadaia filij bēnoi leuite iuxta nūeꝝ ⁊ pōdus oīm.Descriptũq3 est oẽ pond⁹ ī tpe illo.Sed ⁊ q̃ venerāt de captiuitate filij trnsmigr̄tionis obtulerūt holocaustomata deo isr̄l vitulos.xij.p oī p̄p̄lo isr̄l:arietes.xcvi.agnos.lxxvij.hircos pro pcō.xij:oīa in holocaustũ dño.Dederūt aī edicta regis satr̄pis qui erāt de conspectu regis et ducib⁹ trās flumen:et eleuauerūt populum et domum dei. Capi.IX.

Postq̃ aī hec ꝓpleta sunt:accesserūt ad me p̄ncipes dicentes.Non ē separ⁹ p̄p̄l⁹ isr̄l ⁊ sacerdotes ⁊ leuite a p̄p̄lis trāꝝ:⁊ de abominationib⁹ eoꝝ:chananei videlz et ethei.pheresei ⁊ iebusei:et āmonitaꝝ ⁊ moabitaꝝ ⁊ egiptōꝝ ⁊ amorreoꝝ.Tulerūt enī de filiab⁹ eoꝝ sibi ⁊ filijs suis vxores:⁊ ꝓmiscuerūt semẽ sc̄m cũ popul⁹ trāꝝ.Man⁹ eciã p̄ncipũ ⁊ mgr̄atuũ fuit in trnsgressiõe hac p̄ia.Cũq3 audissẽ smonẽ istũ.scidi palliũ meũ ⁊ tuīcam ⁊ evelli capillos capitis mei et barbe et sedi merẽs.Cōuenerūt aī ad me oẽs q̃ timebāt vbũ dei isr̄l:ꝑ trnsgressiõe eoꝝ q̃ ȯ captiuitate venerāt ⁊ ego sedi tristis vsq3 ad sacrificiũ vesptinũ.Et ī sacrifitō vesptino surrexi ȯ afflictõe mea:⁊ sciss⁹ pallio ⁊ tunica curuaui genua mea ⁊ expādi man⁹ mee as ad dñm deũ meũ:et dixi.Deꝰ me⁹ ꝓfundoꝛ ⁊ erubesco leuare faciẽ meã ad te:qm̃ iniq̃tates nr̄e mltiplicate sunt sup caput nr̄m:et delicta nr̄a creuerūt vsq3 ad celũ a diebꝫ p̄m nr̄oꝝ.Ex et nosipi peccauim⁹ gr̃uiter vsq3 ad diẽ hāc:⁊ ī iniq̃tatib⁹ nr̄is trditi sum⁹ ipi ⁊ r̄ges nr̄i ⁊ sacerdotes nr̄i in manib⁹ regũ trāꝝ:⁊ ī gladiũ ⁊ ī captiuitatẽ ⁊ ī rapinã ⁊ in ꝓfusiõz vult⁹:sic̄ ⁊ die hac.Et nūc q̃si paꝝ ⁊ ad momtũ fct̄a ē de ꝑcatio nr̄a apȯ dñm deũ nr̄m:vt dimittere⁊ nob reliq̃e ⁊ dare⁊ paꝝ illi⁹ ī loco sancto ei⁹:et illumiaret oc̄los nr̄os de⁹ nr̄:et daret nob vitã modicã in seruitute nr̄a qr̄ serui sum⁹:⁊ ī seruitute nr̄a ñ dereliq̃t nos de⁹ nr̄:⁊ inclīauit sup nos misc̄diaz coraz r̄ge pser̄:vt darz nob vitã ⁊ sublīaret domũ dei nr̄i:⁊ extruerz solitudies ei⁹:⁊ darz nob spez ī iuda ⁊ ihr̄l̄z.Et nūc q̃d dicẽ⁹ dñe de⁹ nr̄ ꝑ hec:Quia dereliq̃m⁹ mādata

tua que precepisti in manu seruoꝝ tuorũ ꝓphaꝝ dicens. Terra ad quã vos ingredimini vt possideatis eã terra immunda est iuxta immũdiciã ꝑlꝝ ceterarũqꝫ terraꝝ abominationibꝫ eoꝝ q̃ repleuerũt eã ab ore vsqꝫ ad os ĩ incoq̃natõe sua. Nũc g̃ filias vr̃as ne detis filijs eoꝝ q filias eoꝝ ne accipiatis filijs vr̃is: q ñ q̃ratis pacẽ eoꝝ et ꝓspitatẽ eoꝝ vsqꝫ ineterñũ: vt cõfortemi et comedatis q̃ bona sũt t̃re: q heredes habeatis filios vr̃os vsqꝫ ĩ secl'm. Et p' oĩa q̃ venerũt sup nos ĩ opibꝫ nr̃is pessimis et in delicto nr̃o mag̃: qꝛ tu de' nr̃ liberasti nos de iniq̃tate nr̃a et dedisti nob salutem sicut ẽ hodie: vt ñ reuertemur q irrita facerem' mãdata tua. neqꝫ mr̃imonia iũgerem' cũ ꝑlis abominatõnuꝫ istaꝝ. Nũq̃d irat' es nob vsqꝫ ad ꝯsũmatõez: ne dimittens nob rl̃iq̃as ad salutẽ? Dñe de' isr'l iust' es tu: qm̃ derelicti sum' q̃ saluaremur sicut die hac. Ecce coꝝã te sum' in delicto nr̃o. Non enĩ stari pt̃ coꝝã te sup hoc.

Capitulum. .X.

Dic g̃ oraãte esdra q implorãte deũ q flẽte q iacẽte añ tẽplũ dei: collect' ẽ ad eũ de isr'l cet' g̃ndis nimis. viroꝝ. mlieꝝ q pueroꝝ. Et fleuit ꝑlis mlto fletu. Et rñdit sechenias fili' ihehiel de filijs helã: et dixit esdre. Nos ꝓuaricati sumus ĩ deũ nr̃m: q duxim' vxores alienigenas de ꝑlis terre. Et nũc si ẽ penitẽtia in isr'l sup hoc: pcutiamus fedus cũ dño deo nr̃o: vt piciam' vniuersas vxores q eos q̃ de hijs nati sũt. Juxta volũtatẽ dñi q eoꝝ qui timẽt ꝓceptũ dñi dei nr̃i: fm legẽ fiat. Surge: tuũ ẽ discernere: nosqꝫ erim' tecũ Cõfortare q fac. Surrexit g̃ esdras q adiurauit ꝓncipes sacerdotũ q leuitaꝝ q omẽz isr'l: vt facerẽt fm ꝺbũ hoc. et iurauerũt. Et surrexit esdras añ domũ dei q abijt ad cubiculũ iohannã filij eliazib: q ĩgressus ẽ il luc. Panẽ ñ ꝯmedit: q aquã ñ bibit. Luge bat eĩ ẽnsgressionẽ eoꝝ q̃ venerãt ꝺ captiuitate. et missa ẽ voꝝ ĩ iuda q ĩ hier'lm oĩbꝫ filijs ẽnsmig̃tionis: vt ꝯgregarenẽ in hierusalẽ: et oĩs q̃ nõ venerit ĩ tribꝫ diebꝫ iuxta ꝯsiliũ pncipũ q seniorꝫ: auferet' vniuersa substãtia eius: q ipe abiciet' de cetu ẽnsmigratõis. Cõuenerũt igit' oẽs viri iuda q beniamĩ in hier'lm tribꝫ diebꝫ. ipse ẽ mẽsis non': viceslma die mẽsis: q sedit oĩs ꝑlus in platea dom' dei tremẽtes ꝓ pcto et pluuijs: q surrexit esdras sacerdos q dixit ad eos. Vos trangressi estis q duxistis vxores alienigenas: vt adderetis sup delictũ isr'l. Et nũc date ꝯfessionẽ dño ꝺo patrũ vr̃oꝝ q facite placitũ ei': q sepamini a ꝑlis t̃re: q ab vxoribꝫ alienigenis. Et rñdit vniuersa multitudo: dixitqꝫ voce magna. Juxta verbũ tuũ ad nos sic fiat. Verũtñ qꝛ ꝑls mltus ẽ: q tẽp' pluuie: q ñ sustinem' stare foris: q opus ñ est diei vni' vel duoꝝ: vehemenẽ q̃ꝑ peccauim' ĩ sermone isto: ꝯstituanẽ pncipes in vniuersa mltitudĩe: q oẽs in ciuitatibꝫ nr̃is q̃ duxerũt vxores alienigenas veniãt ĩ tpibꝫ statutis: q cũ bijs seniores ꝓ ciuitatẽ ĩ ciuitatẽ q iudices ei': donec auertat' ira dei nr̃i a nob sup peccato hoc. Jgit' ionathã fili' asahel q iaasia fili' thecue: stetert sup hoc q mosollã q sebethai leuites adiuuerũt eos. Fecerũtqꝫ sic filij ẽnsmigratõis. Et abierũt esdras sacerdos q viri pncipes familiarũ in domos p̃m suoꝝ: q oẽs ꝓ nomĩa sua: q sederũt in die pmo mẽsis decimi: vt q̃rerent rem. Et ꝯsumati sũt oẽs viri qui duxerũt vxores alienigenas: vsqꝫ ad diẽ pmã mẽsis primi. Et inuẽti sũt de filijs sacerdotũ qui duxerũt vxores alienigenas: ꝺ filijs iosue filij iosedech q frẽs ei' maasia q eliezer et iarib q godolia. Et dederũt manus suas: vt eicerẽt vxores suas: q ꝓ delicto suo arietẽ de ouibꝫ offerrẽt. Et de filijs ẽmer. ãnani q zebedia. Et de filijs arim. maasia q helia q semeia. iehibel q ozias. Et ꝺ filijs phessur. helioenai. maasia. ỹsmabel. nathanael. iosabeth et belesa. Et de filijs leuitaꝝ: iosabeth et semei et celaia. ipe est calithaphathia. iuda et eliezer. Et de cãtoribꝫ eliasub Et de ianitoribꝫ: sellũ q thelem q vri. Et ex isr'l. de filijs phares: reemia q ezia et melchia q miamim q eliezer q melchia q banaea. Et de filijs elã: mathania. azarias q iehibel q abdi q ierimoth q helia. Et ꝺ filijs zethua: helioenai. eliazub. nathania q ihe rimuth q abeth q aziza. Et de filijs bebai: iohãnan. anania. zebbai. athalia. Et de filijs beni: mosollam et melluth et adaia. iasub et saal. et ramoth. Et de filijs phetmoab: edna et chalaal. banaias et maazias. mathanias. beselehel. bennui q manasse. Et de filijs erez: eliezer. iesue. melchias.

ſemeias.ſỹmeon.beniamin.moloth.ſamarias.Et de filijs aſam.mathanai.mathathet.azabeth.eliphaleth.iermai.manaſſes ſemei.De filijs bani.maadi.amrã.ꝛ burel baneas.ꝛ badaias.chaliau.bannia.marimuth.ꝛ heliaſib.mathanias.mathanai.ꝛ iaſi.et ſarrai.et bani.et bennui.ſemei.et ſalmias.et nathan.et adaias.mechne.dabai.ſỹſai.ſarai.ꝛ ezrel.ꝛ ſelemau.et ſemeria.ſellum.amazia.ioſeph.De filijs nebui ahiehel.mathatias.zabeth.zabina. ieddu iohel.et banaỹa.Oēs hij accepant vxores alienigenas:et fuerunt ex eis mulieres q̃ peperant filios.

Explicit lib̃ pr̃im⁹ eſdre. Incipit liber Neemie q̃ eſt eſdre ſcd̃us. Capi. .I.

Verba Neemie filij helchie. Et factuꝫ eſt in menſe caſleu:anno viceſimo:et ego erã in ſuſis caſtro.Et venit ad me anani vnus de fratrib̃ meis:ipſe et viri iuda:et interrogaui eos de iudeis:qui remanſerant et ſuperãt de captiuitate et de ihr̃l̃m.Et dixerũt michi.Qui remanſerũt et derelicti ſunt de captiuitate ibi in prouincia.in afflictõne magna ſunt et ĩ opprobrio:et mur⁹ ihr̃l̃m diſſipat⁹ eſt:ꝛ portæ eius ꝯbuſte ſunt igni.Cumq; audiſſem verba huiuſcemõi.ſedi et fleui:et luxi diebꝫ mꝫtis:et ieiunabã ꝛ oꝛabaꝫ ante faciẽ dei celi:et dixi.Queſo dñe deus celi fortis magne atq; t̃rribiꝫ:qui cuſtodis pactuꝫ et miſericordiam cũ hijs qui te diligũt ꝛ cuſtodiũt mãdata tua:fiant aures tue auſcultantes:et oculi tui apti:vt audias oꝛonem ſerui tui quã ego oꝛo coꝛã te hodie nocte et die:p filijs iſrꝫ ſeruis tuis:et ꝯfitebor pro peccatis filioꝝ iſrꝫ quib⁹ peccauerũt tibi.Et ego ꝛ domus p̃ris mei peccauim⁹ vanitate ſeducti ſumus:et nõ cuſtodiuimus mandatũ et ceremonias et iudicia: que p̃cepiſti moỹſi famulo tuo.Memento verbi q̃ mandaſti moỹſi ſeruo tuo dicẽs. Cum trãſgreſſi fueritis ego diſpdam vos in pꝛos:etſi reuertamĩ ad me et cuſtodiatis p̃cepta mea et faciatis ea:eciãſi abducti fueritis ad extrema celi inde ꝯgregabo vos:et reducaꝫ in locũ quẽ elegi:vt habitaret nomẽ meũ ibi.Et ipi ſui tui et pꝛus tu⁹ q̃s redemiſti in fortitudine tua magna:et in manu tua valida.Obſecro dñe:ſit auris tua attẽdens ad oꝛonẽ ſerui tui ꝛ ad oꝛonẽ ſuoꝝ tuoꝝ q̃ volũt timere nomẽ tuũ:et dirige ſeruũ tuũ hodie:ꝛ da ei miſericordiam ante viꝝ hunc.Ego enĩ eram pincerna regis.

Capitulum. .II.

Factũ eſt aũt in menſe niſan:anno viceſimo artarxerſis regis:et vinum erat añ eũ.Et leuaui vinũ et dedi regi:et erã q̃ſi languid⁹ añ faciẽ ei⁹. Dixitq; mihi rex.Quare vultus tuus triſtis eſt:cũ te egrotũ nõ videã?Non ẽ hoc fruſtra:ſed malũ neſcio q̃d in coꝛde tuo ẽ. Et timui valde ac nimis:ꝛ dixi regi.Rex ineternũ viue.Quare nõ mereat vultus meus:q; ciuitas domus ſepulcroꝝ patris mei deſta eſt:ꝛ portæ ei⁹ ꝯbuſte ſunt igni? Et ait mihi rex.Pro q̃ re poſtꝫas?Et oraui deũ celi:ꝛ dixi ad regem.Si videt̃ regi bonũ:etſi placet ſeru⁹ tuus añ faciẽ tuã: vt mittas me in iudeã obſecro ad ciuitatẽ ſepulcri p̃ris mei:ꝛ edificabo eã.Dixitq; mihi rex:ꝛ r̃gina q̃ ſedebat iuxta eũ.Uſq; ad q̃d tp̃us erit iter tuũ:ꝛ q̃n reuerteris? Et placuit añ vultũ regis:et miſit me.Et ꝯſtitui ei tp̃us:et dixi regi.Si regi videt̃ bonuꝫ.epꝫas det mihi ad duces regionis t̃ns flumẽ:vt t̃ducãt me donec veniã ĩ iudeã:ꝛ epꝫaꝫ ad aſaph cuſtodẽ ſalt⁹ r̃gis:vt det mihi liḡ:vt tegere poſſim portas tẽpli turres.dom⁹ꝛ muros ciuitatis:ꝛ domuꝫ quã ĩgreſſ⁹ fuero.Et dedit mihi rex iuxta manũ dei mei bonã mecũ.Et veni ad duces regiõis t̃ns flumẽ:dediq; eis epꝫas regis.Miſerat aũt rex mecũ p̃cipes militũ: ꝛ eq̃tes.Et audieṽt ſanaballath.oꝛonites ꝛ tobias ſuus amanites ꝛ ꝯriſtati ſũt afflictõe magꝫ:q; deiſſet hõ q̃ q̃reret ꝓſpitatẽ filioꝝ iſrꝫ.Et veni ihr̃l̃m:ꝛ erã ibi tribꝫ diebus.Et ſurrexi nocte ego ꝛ viri pauci mecũ:ꝛ ñ indicaui cuiq̃ q̃d dñs dediſſet in coꝛde meo vt facerẽ in ihr̃l̃m:ꝛ iumentũ ñ erat mecũ niſi aĩal cui ſedebã.Et egreſſus ſũ p portã vall̃ nocte ꝛ añ fontẽ dracoñs ꝛ ad portã ſtercoꝛis:ꝛ ꝯſiderabã murꝫ ihr̃l̃m diſſipatũ:ꝛ portas ei⁹ ꝯſũptas igni.Et t̃nſiui ad portã fõtis ꝛ ad aq̃ductũ r̃gis:ꝛ ñ erat loc⁹ iumẽto cui ſedebã:vt t̃nſiret.Et aſcendi p toꝛrentẽ nocte:ꝛ ꝯſiderabã murꝫ

et reuersus veni ad portaz vallis et rediꝭ. Mgr̃atus aũt nesciebãt q̃ abissem: aut qđ ego facerẽ. Sed et iudeis et sacerdotibꝫ et optimatibꝫ et mgr̃atibꝫ et reliqs q̃ faciebãt op̃: vsqꝫ ad id loci nihil indicaueraz. Et dixi eis. Clos nostis afflictionẽ in qua sumus: qꝫ hierl'm deserta ẽ: et portæ eius p̃sũptæ sũt igni. Clenitæ et edificemus muros hierl'm et ñ sim⁹ vlt̃ opprobriũ. Et indicaui eis manũ dei mei qđ eẽt bona mecũ: et ꝺba regis q̃ locutus ẽ mihi: et aio. Surgamus: et edificemus. Et p̃fortatæ sũt man⁹ eoꝝ ī bono. Audierũt aũt sanaballath oronites et thobias seruus amanites et gosen. arabs: et subsannauerũt nos et despexerũt. dixerũtqꝫ. Que ẽ hec res quã feciſtis? Nũqđ p̃ regẽ vos rebellatis? Et reddidi eis sermonẽ: dixiqꝫ ad eos. De⁹ celi ipse nos iuuat: et nos ꝑui eius sumus. Surgam⁹: et edificem⁹. Clobis aũt nõ est pars et iustitia et memoria in hierl'm.

Capitulum. .III.

Et surrexit eliasib sac̃dos magn⁹: et frẽs ei⁹ sacerdotes: et edificauerũt portã gregis. Ipsi sc̃ificauerũt eã: et statuerũt valuas ei⁹: et vsqꝫ ad turrim cẽtũ cubitoꝝ sc̃ificauerũt eã: vsqꝫ ad turrim ananehel. Et iuxta eũ edificauerũt viri hiericho: et iuxta eos edificauit zachur filiꝰ amri. Portã aũt piscinũ edificauerũt filij asanaa ipi texerũt eã et statuerũt valuas ei⁹ et seras et vectes. Et iuxta eos edificauit marimuth: filiꝰ vrie. filij accus. Et iuxta eũ edificauit mosollã filiꝰ barachie filius mesezebel. Et iuxta eũ edificauit sadoch filiꝰ baana. Et iuxta eũ edificauerũt thecueni. Optimates aũt eoꝝ ñ suppoſuerũt colla sua: in ope dñi dei sui. Et portã veterẽ edificauerũt ioiada filiꝰ phasea et mosollã filiꝰ besodia: ipsi texerunt eã et statuerunt valuas eius et seras et vectes. Et iuxta eos edificauerũt melchias. gabaonites et iaddõ merõathites. viri de gabaon et maspha: p̃ duce q̃ erat ī regiõe t̃ns flumẽ. Et iuxta eũ edificauit oziel filiꝰ azaria: aurifex. Et iuxta eũ edificauit ananias filius pigmẽtarij: et diuiſerũt hierl'm vsqꝫ ad murũ platee latioris. Et iuxta eũ edificauit raphaia filiꝰ hur p̃nceps vici hierl'm. Et iuxta eũ edificauit ieiada filiꝰ aromath: p̃tra domũ suã. Et iuxta eũ edificauit achus filiꝰ asebonie. Mediã pt̃e vici edificauit melchias filiꝰ hezẽ et asub filiꝰ phetmoab et turrim furnoꝝ. Et iuxta eos edificauit sellũ filiꝰ aloes: p̃nceps medie ptis vici hierl'm: ipe et filiꝰ ei⁹. Et portã vall' edificauit annun et hitatires zanoe: ipi edificauerũt eã: et statuerũt valuas ei⁹ et seras et vectes: et mille cubitos ī muro vsq portã sterqlinij. Et portã sterqlinij edificauit melchias filiꝰ rechab p̃ceps vici betacharen. Ipe edificauit eã: et statuit valuas ei⁹ et seras et vectes. Et portã fõtis edificauit sellũ filiꝰ colozai: p̃ceps pagi maspha. Ipse edificauit eã et texit et statuit valuas. seras et vectes et muros piscine sẏloe ī ortũ rgis et vsqꝫ ad gdus q̃ descẽdũt de ciuitate dd̃. Post eũ edificauit neemias filius azboth p̃ceps dimidie ptis vici bethsuri vsqꝫ p̃ sepulcꝝ dd̃: et vsq ad piscinã q̃ gndi ope cõstructa ẽ: et vsqꝫ ad domũ fortiũ. Post euz edificauerũt leuitæ: et p̃ eos reũ filiꝰ bẽni. Post eos edificauit ezebias p̃ceps dimidie ptis vici ceile: in suo vico. P̃ eũ edificauerũt frẽs eoꝝ: bechui filiꝰ enedab p̃nceps dimidie ptis ceile. Et edificauit iuxta eũ azer filiꝰ iosue p̃nceps maspha mẽsurã scdaz: p̃ ascẽsũ firmissimi angli. P̃ eũ in mõte edificauit: baruch filiꝰ zachai mẽsurã scdaz: ab ãgl'o vsq ad portã dom⁹ eliazib sac̃dotis magni. P̃ eũ edificauit mazimuth filiꝰ vrie filie achur mẽsurã secũdã a porta dom⁹ eliasib: donec extẽderet dom⁹ eliasiph. P̃ eũ edificauerũt sac̃dotes vri de cãpestribꝫ iordais. P̃ eos edificauit beniamin et azub: p̃ domũ suã. Post eos edificauit azarias filiꝰ maasie filij ananie p̃ domũ suã. P̃ eũ edificauit bẽnui filiꝰ sẽnadab mẽsurã scdaz a domo azarie vsqꝫ ad flexurã et vsqꝫ ad ãgulũ. P̃ eũ edificauit phalel filiꝰ ozi: p̃ flexurã et turrim q̃ emiet d̃ domo rgis excelsa id ẽ ī atrio carceris. P̃ eũ phadaia filiꝰ feros. Nathinei aũt hitabãt ī opfel: vsqꝫ p̃ portã aq̃ꝝ ad orientẽ et turrim q̃ prominebat. P̃ eos edificauerũt thecueni mẽsurã scdaz e regiõe a turre magn̄ et eminẽti vsq ad murꝝ tẽpli. Sursum aũt ad portã eq̃ꝝ edificauerũt sacerdotes: vnusq̃sqꝫ p̃ domũ suã. P̃ eos edificauit seddo filiꝰ ẽmer: p̃ domũ suã. P̃ eũ edificauit semeia filiꝰ sechenie custos portæ oriental'. Post eũ edificauerũt anania fi

lius selemie ⁊ anon filius selo sext⁹:mensurā scōaz. ꝓ⁹eū edificauit mosollā filius barachie ꝑ̄ gazophilatiū suū. ꝓ⁹eū edificauit melchias fili⁹ aurificis:vsq; ad domū nathīneoꝝ ⁊ scuta ventētiū:ꝑ̄ portā iudicialē:⁊ vsq; ad cenaculū anglī. Et inē cenaculū āguli in porta gregis edificauerūt artifices ⁊ negociatores.

¶ Capitulum .IIII.

FActū ē aūt cū audisset sanaballath q̄ edificarem⁹ murū:irat⁹ē valde. ⁊ mot⁹ nimis.subsannauit iudeos. Et dixit coram frībo suis ⁊ freq̄ntia samaritanoꝝ. Quid iudei faciūt ībecilles: Num dimittēt eos gētes: Num sacrificabūt:et ꝯplebūt ī vna die: Nūq̄d edificare potert lapides de aceruis pulueris:q̄ ꝯbusti sūt: Sed ⁊ tobias amonites prim⁹ ei⁹ ait·Edificēt. Si ascēderit vulpes:ē nsiliet murū eorū lapideū. Audi de⁹ nr̄ q̄ facti sum⁹ despectui. Cōuerte oprobriū sup caput eoꝝ:et da eos ī despectionē in ēra captiuitatis. Ne opias iniq̄tatē eoꝝ:⁊ pcm eoꝝ coraz facie tua nō deleaūr:q̄ irriserūt edificātes. Itaq; edificauim⁹ murū:⁊ ꝯiūxim⁹ totuz vsq; ad ptē dimidiā:et ꝓuocatū ē cor ꝓlī ad opandū. Factuz ē aūt cū audisset sanaballath⁹ ⁊ tobias et arabes et amanite ⁊ azotij q̄ obducta eēt cicatrix muri ihrl'm. ⁊ q̄ cepisset inērupta ꝯcludi:irati sūt nimis. Et ꝯgregati sūt oēs pīter vt venirēt et pugnarent ꝑ̄ ihrl'm:et molirenūr īsidias. Et orauim⁹ deū nr̄m:et posuim⁹ custodes sup murū die ac nocte ꝑ̄ eos. Dixit aūt iudas. Debilitata est fortitudo portātis:et hum⁹ nimia ē:⁊ nos ñ poterim⁹ edificare murū. Et dixerūt hostes nr̄i. Nesciāt ⁊ ignōrēt donec veniam⁹ ī medīū eoꝝ:⁊ interficiam⁹ eos:⁊ cessare faciam⁹ op⁹. Factuz ē aūt veniētibo iudeis q̄ hītabāt iuxta eos ⁊ dicentibo nob⁹ p̄ decē vices ex oībo locis q̄bo venerāt ad nos:statui ī loco p⁹ murū p̄ circuitū pl'm ī ordinē cū gladijs suis ⁊ lāceis ⁊ arcubo. Et pspexi atz surrexi:⁊ aio ad optīates ⁊ mgr̄atus ⁊ ad frīquā ptē vulgi. Nolīte tīere a facie eoꝝ. Dñi magni ⁊ trībil'mentōtē:⁊ pugnāte p frībo vr̄is ⁊ filiabo vr̄is et uxoribo vr̄is ⁊ domibo vr̄is. Factū est aūt cū audisset inimici nr̄i nūciatū esse nob⁹:dissipauit de⁹ ꝯsiliuz eoꝝ. Et reuersi sum⁹ oēs ad muros:vnusq̄sq; ad op⁹ suū. Et factū ē a die illa media ps iuuenū eoꝝ faciebat op⁹:et media pata erat ad bellū: et lancee ⁊ scuta ⁊ arc⁹ ⁊ loꝛice:et p̄ncipes p⁹ eos ī oī domo iuda edificantiū muros et portantiū onera et īponētiū. Una manu sua faciebat op⁹:⁊ altera tenebat gladiū. Edificantiū enī vnusq̄sq; gladio erat accinct⁹ renes. Et edificabāt ⁊ clangebāt bucina iuxta me. Et dixi ad optimates et ad mgr̄at⁹ ⁊ ad frīquā ptē vulgi. Op⁹ gnde ē ⁊ latū:⁊ nos sepati sum⁹ ī muro pcul alē ab alō. In loco q̄cūq; audieritis clāgorē tube:illuc ꝯcurrite ad nos. Deus nr̄ pugnābit p nob⁹:⁊ nosīpi faciam⁹ opus. Et media ps nr̄m teneat lāceas. ab ascēsu aurore donec egrediāūr astra. In tpe q̄ illo. dixi pl'o. Unusq̄sq; cū puero suo maneat ī medio ihrl'm:⁊ sint vob⁹ vices p noctē et die ad opandū. Ego aūt ⁊ frēs mei ⁊ pueri mei et custodes q̄ erāt p⁹ me:ñ deponebā⁹ vestimenta nr̄a. Unusq̄sq; tm̄ nudabatur ad baptismum.

¶ Capitulum .V.

ET fact⁹ē clamor pl'ī et uxor eius magn⁹ aduersus frēs suos iudeos Et erāt q̄ dicerēt. Filij nr̄i et filie nr̄e ml'te sūt nimis. Accipiam⁹ p̄ pcio eorū frumētū:⁊ ꝯmedam⁹ ⁊ viuam⁹. Et erāt q̄ dicerēt. Agros nr̄os ⁊ vineas ⁊ domos nr̄as opponam⁹:⁊ accipiam⁹ frumētū in fame. Et alij dicebāt. Mutuo sumam⁹ pecunias ī tributa frgis. Demusq̄ agr̄s nr̄os et vineas. Et nūc sicut carnes frm nr̄or sic carnes nr̄e sunt:et sicut filij eoꝝ ita et filij nr̄i. Ecce nos subiugam⁹ filios nr̄os et filias nr̄as in seruitutē:et de filiabo nr̄is sunt faml'e:nec hēmus vñ possint redimi. et agros nr̄os ⁊ vineas nr̄as possidēt alij. Et irat⁹ sū nimis:cū audissez clamorē eorum. frm verba hec. Cogitauitq; cor meū: ⁊ increpui optimates ⁊ mgr̄at⁹:⁊ dixi eis Usuras ne singl'i a frībo vr̄is exigatis: Et ꝯgregaui aduersū eos ꝯtēcionē magnā:⁊ dixi eis. Nos vt scitis fdemi⁹ frēs nr̄os iudeos q̄ vēditi fuerāt gētibo frm possibilitatē nr̄az. Et vos q̄ vēdite frēs vr̄os:⁊ fōdimem⁹ eos: Et siluerūt:nec inuenerūt q̄d rñderēt. Dixitq; ad eos. Nō ē bona res quā facitis. Quare non in timore dei nr̄i ambulatis:ne exprobrēt nobis a gentibo inimicis nr̄is: Et ego ⁊ frēs mei ⁊ pueri mei comodauimus plurimis pecuniam. Et

frumentum. Non repetamus in cõmune istud. Es alienum ꝓcedamus: qđ debeť nobis. Reddite eis hodie agros suos: et vineas suas et oliueta sua et domos suas. Quinpotiꝰ et centesimã pecunie. frumẽti. vini et olei quã exigere soletis ab eis: date pro illꝰ. Et dixeřt. Reddemꝰ et ab eis nihil queremꝰ: sicqꝫ faciemꝰ vt loqueris. Et vocaui sacerdotes: et adiurauí eos vt facerẽt iuxta qđ dixerã. Insup excussi sinũ meũ: et dixi. Sic excutiat deꝰ omnẽ virum qui ñ ꝓpleuerit verbũ istud: de domo sua et de laboribꝫ suis. Sic excutiať et vacuꝰ fiat. Et dixit vniuersa mꝫltitudo amẽ. Et laudaueřt deũ. Fecit ergo ꝑꝰ sicut erat dictũ. A die aũt illa qua precepat rex mihi: vt essem dux in terra iuda ab ãno vicesimo vsqꝫ ad annũ tricesimũ scđm artaxerxẽ regis ꝑ annos duodecim: ego et frẽs mei annonas q̃ ducibꝫ debebanť nõ ꝓmedimꝰ. Duces ať ꝑmi q̃ fuerãt añ me gꝫauerũt ꝑꝰm: et acceperũt ab eis in pane et vino et pecunia q̃tidie siclos q̃draginta. Sed et mĩstri eoꝝ depꝰserãt ꝑꝰm. Ego aũt nõ feci ita ꝓpter timorẽ dei. Quinpotiꝰ in ope muri edificaui: et agꝝ ñ emi: et oñes pueri mei ꝓgregati ad opꝰ erãt. Iudei q̃ꝫ et mgr̃atꝰ: cẽtũq̃nq̃ginta viri erãt: et q̃ venie bant ad nos de gentibꝫ q̃ in circuitu nr̃o sunt: in mẽsa mea erãt. Parabať ať mihi ꝑ dies singꝫlos bos vnꝰ. arietes sex electi: exceptis volatilibꝫ: et inter dies decẽ vina diuersa: et alia mꝫlta tribuebã. Insuper et annonas ducatꝰ mei ñ quesiui. Gladꝫ enĩ erat attenuatꝰ ꝑꝰus. Memẽto mei deꝰ meꝰ in bono: ſm oñia que feci ꝑꝰo huic.

Capitulum. .VI.

Factũ est ať cum audisset sanaballath et tobias et gosẽ arabs: et ceteri inimici nr̃i q̃ edificassem ego murꝝ: et non esset in ipso residua interruptio: vsqꝫ ad tps ať illud valuas ñ posueram in portis: miseřt sanaballath et gosẽ arabs ad me dicẽtes. Veni et ꝓcutiamus fedus pariť in vicuꝫ in cãpo vno. Ipi aũt cogitabãt vt facerẽt mihi malum. Misi g̃ ad eos nũcios: dicẽs. Opꝰ g̃nde ego facio et ñ possum descẽdere: ne forte negligatur cũ venero et descẽdero ad vos. Miserũt aũt ad me ſm verbũ hoc ꝑ q̃tuor vices: et rñdi eis iuxta ſmonẽ priorẽ. Et misit ad me sanaballath iuxta verbũ prius quinta vice puerꝝ suũ: et epꝫaz hẽbat in manu sua scripta hoc mõ. In gentibꝫ auditũ est: et gosẽ dixit. q̃ tu et iudei cogitatis rebellare: et ꝓpterea edifices murꝝ: et leuare te deꝫ sup eos regẽ: ꝓpter quã causã et ꝓphas posueris q̃ ꝓdicẽt de te in ihr̃l̃m: dicẽtes. Rex in iudea ẽ. Auditurꝰ est rex verba hec. Idcirco nũc veni: vt ineamꝰ ꝓsiliũ pariť. Et misi ad eos dicẽs. Non ẽ factũ ſm verba hec que tu loq̃ris. De corde enĩ tuo tu ꝓponis hec. Oẽs enĩ hij terrebãt nos: cogitãtes q̃ cessarẽt manꝰ nr̃e ab ope et q̃escerẽ. Quã ob causã magis ꝓfortaui manꝰ meas. Et ingressus sũ domũ samaie filij dalaie. filij methabebel secreto. Qui ait. Ẽctemꝰ nobiscũ in domo dei ĩ medio tẽpli: et claudamꝰ portas edis: q̃ venturi sũt vt interficiãt te: et nocte venturi sũt ad occidẽdũ te. Et dixi. Nũ q̃sq̃ silꝫis mei fugit? Et q̃s vt ego ingrediaťr tẽplũ et viuet? Non ingrediar. Et intellexi q̃ deꝰ ñ misisset eũ: sed q̃si vaticinãs locutꝰ eẽt ad me: et tobias et sanaballath mercede ꝓduxissent eũ. Accepat enim preciũ vt territ? facerẽ et peccarẽ et hẽrent malũ qđ exprobrarẽt mihi. Memento mei dñe ꝑ tobia et sanaballath: iuxta opa eoꝝ talia: sed et noadie ꝓphe et ceteroꝝ ꝓphaꝝ q̃ terrebãt me. Cõpletꝰ ẽ ať murus. xxv: die mẽsis elul. q̃nq̃ginta duobꝫ diebꝫ. Factũ ẽ q̃ cũ audissent oẽs inimici nr̃i vt timerẽt vniuerse gentes q̃ erãt in circuitu nr̃o: et ꝓciderẽt inť semetipsos: et scirẽt q̃ a dño factũ eẽt opꝰ hoc. Diz et ĩ diebꝫ illꝫ mꝫltę optimatũ iudeoꝝ epꝫe mittebanť ad tobiã et a tobia veniebãt ad eos. Mꝫltí enĩ erãt ĩ iudea hñtes iuramẽtũ eiꝰ: q̃ gener erat sechenie filij iorei: et iohannã filiꝰ eiꝰ accepat filiã mosollã filij barachie. Diz et laudabãt eũ coram me: et ꝺba mea nũciabãt ei. Et tobias mittebat epꝫas vt t̃reret me.

Capitulum. .VII.

Postq̃ ať edificatꝰ ẽ murꝰ: et posui valuas et recẽsui iaĩtores. cãtores et leuitas: ꝓcepi aneni fr̃i meo et ananie ꝓncipi domꝰ ꝺ ihr̃l̃m: ipe enĩ q̃si vir verax et timẽs deũ plꝰ ceteris videbať: et dixi eis. Nõ apiãť porte ihr̃l̃z vsq ad calorẽ solꝫ Cũq adhuc assisterẽt: clause sũt porte et opilate. Et posui custodes de hĩtatoribus ihr̃l̃m singꝫlos ꝑ vices suas et vnũquẽq ꝓ

domũ suã. Ciuitas aũt erat lata nimis et grãdis ⁊ ꝑplus paruꝰ in medio ei⁹ :⁊ ñ erãt domꝰ edificatæ. Deus aĩ dedit ĩ corde meo et ꝯgregaui optimates ⁊ mgrãtꝰ ⁊ vulgꝰ vt recẽserẽ eos. Et inueni libꝝ cẽsus eorꝝ q̃ ascẽderãt primũ ⁊ inuẽtũ ẽ scriptũ ĩ eo. Isti filij puĩcie q̃ ascẽderũt de captiuitate migntiũ q̃s trnstulerat nabuchodonosor rex babilõis ⁊ reuersi sũt in ihrlm ⁊ ĩ iudeã: vnusq̃sq̃ ĩ ciuitatẽ suã q̃ venerãt cuz zorobabel: iosue. neemias. azarias. raamias. naamĩ. mardochæꝰ. betsar. mespharat. beggoai. naaũ. baana. Numerꝰ virorꝝ ꝑplꝰ isrl'. Filij phares: duo milia centũ septuagĩta duo. Filij saphaie: trecẽti septuagĩta duo. Filij area: sexcẽti q̃nq̃gĩta duo. Filij phetmoab filiorꝝ iosue et ioab: duo milia octingẽti decẽ ⁊ octo. Filij belã: mille octingẽti q̃nq̃ginta q̃tuor. Filij zethua: octingẽti q̃dragĩta q̃nq̃. Filij zachai: septingenti septuagĩta. Filij bãnui: sexcẽti q̃dragĩta octo. Filij bebai: sexcẽti uigĩti octo. Filij azgad duo milia trecẽti uigĩti duo. Filij adonicã: sexcẽti sexaginta septẽ. Filij bagoami duo milia sexagĩta septẽ. Filij adin: sexcẽti q̃nq̃ginta q̃nq̃. Filij ather filij ezechie: nonagĩta octo. Filij asẽ trecẽti uigĩti octo Filij betsai: trecẽti uigĩti quatuor. Filij arseph: centũ duodecim. Filij gabaon: nonagintaq̃nq̃. Filij bethleẽ ⁊ netupha: centũ octogĩta octo. Viri anathot: centũ uigĩti octo. Viri bethamoth: q̃dragĩta duo. Viri cariathiarĩ. cephira ⁊ beroth septingenti q̃ dragĩta tres. Viri rama et gaboa: sexcẽti uigĩti iunꝰ. Viri machmas: centũ uiginti duo. Viri bethel ⁊ hai: centũ uigĩti tres. Viri nebo alterĩ⁹: q̃nq̃ginta duo. Viri belã alterĩ⁹: mille ducẽti q̃nq̃ginta q̃tuor . Filij arem: trecẽti uigĩti. Filij hiericho: trecẽti q̃dragĩta q̃nq̃. Filij iodadid ⁊ onõ: septingẽti uigĩti iunꝰ. Filij senaa: tria milia nongẽti trigĩta. Sacerdotes. Filij idaia. in domo iosua: nongẽti sexagĩta tres. Filij ẽmer: mille q̃nq̃ginta duo. Filij phessur mille ducẽti q̃dragĩta septẽ. Filij arem: mille decẽ ⁊ octo. Leuitæ. Filij iosue ⁊ iadmihel. filiorꝝ odaie: septuagĩta q̃tuor. Cãtores. Filij asaph: cẽtum q̃dragĩta septẽ. Janitores. Filij sellũ. filij ather. filij ephær. filij thelmon. filij accub. filij athita. filij sobai: cẽtũ trigĩta octo. Nathĩnei. Filij soa. filij aspha. filij thebaoth. filij ceros filij siaa. filij fadon. filij lebana. filij agaba. filij selmõ. filij anan. filij geddel. filij gaer. filij raahia. filij rasm. filij nechoda. filij iezem. filij aga. filij phazea. filij besai. filij munĩ. filij nephusim. filij bechue. filij acupha. filij azur. filij besloth. filij maida. filij arsa. filij berchos. filij sizara. filij thema. filij nesia. filij atipha. filij seruorꝝ salomonis. filij sothai. filij sopherethꝫ. filij pherida. filij iachala. filij dercon. filij geldoel. filij saphatia. filij achil. filij phocereth q̃ erat ortus ex abaim filio ãmon. Omnes nathinnei: et filij seruorꝝ salomonis: trecenti nonaginta duo. Hij sunt autẽ qui ascẽderũt de thelmalach. thelarsa. cherub. addon ⁊ emmer et nõ potuerũt indicare domũ patrꝝ suorum: ⁊ semẽ suũ: utrũ ex isrl' essent. Filij balaia. filij thobia. filij nechoda: sexcenti quadraginta duo. Et de sacerdotib⁹. filij abia. filij accos. filij bersellai qui accepit de filiab⁹ bersellai galaaditidis uxorez: et uocatus est nomĩe eorꝝ. Hij quesierũt scriptură suã in censu ⁊ non inuenerũt ⁊ eiecti sunt de sacerdotio. Dixitq̃ atharsata eis vt nõ manducarẽt de sanctis sanctorꝝ donec staret sacerdos doctus et erudit⁹. Omnis multitudo quasi vir vnus: quadraginta duo milia sexcẽti sexaginta absq̃ seruis ⁊ ancillis eorꝝ qui erant septem milia trecẽti trigĩta septẽ: et inẽ eos cantores ⁊ cantatrices: ducẽti q̃dragĩta q̃nq̃ . Equi eorꝝ sexcẽti trigĩta septẽ: muli eorꝝ ducẽti quadragĩta q̃nq̃: cameli q̃dringẽti trigĩta q̃nq̃: azini sex milia septingẽti trigĩta. Duc usq̃ referẽ q̃d ĩ ꝯmẽtario scriptũ fuerit: ex in neemie hystoria texitẽ. Nõnulli aĩ de pricipib⁹ familiarꝝ dederũt impẽsas in op⁹ dei. Atharsata dedit in thesaurꝝ: auri dragmas mille: phialas quinquaginta: tunicas sacerdotales quingenta striginta. Et de principib⁹ familiarꝝ dederunt in thesaurum operis auri dragmas vigĩti milia: et argenti mnas duo miliaducentas. Et q̃d dedit reliqu⁹ populus auri dragmas viginti milia et argenti mnas duo milia. et tunicas sacerdotales sexaginta septẽ. Habitauerunt autẽ sacerdotes ⁊ leuitæ et ianitores et cantores et reliquũ vulgus et nathinnei et omnis isrl' in ciuitatib⁹ suis.

Capitulũ . .VIII.

Et venerat mensis septimus sceno-
phegie sub esdra ⁊ neemia. Filij aũ
isrl erãt in ciuitatibꝫ suis. Cõgre-
gatusqꝫ oĩs ꝑplus q̃si vir vn⁹ ad plateaz q̃
est añ portã aq̃ꝫ: ⁊ dixerũt esdre scribe: vt
afferret libꝫ legis moysi: quã ꝓcepat dñs
isrl̃i. Attulit g̃ esdras sacerdos legẽ coraz
mltitudine virorꝫ et mlierꝫ. cũctisqꝫ q̃ po-
terãt intelligere in die prĩa menꝭ septimi.
Et legit in eo apte in platea q̃ erat añ por
tam aq̃ꝫ: de mane vsqꝫ ad mediã diem: in
ꝓspectu virorꝫ ⁊ mlierꝫ ⁊ sapientiũ. Et au-
res oĩs ꝑpli erãt erecte ad libꝫ. Stetit aũ
esdras scriba sup gradũ ligneũ quẽ fecerat
ad loq̃ndũ: ⁊ stetẽrt iuxta eũ. mathathia.
et senia et ania et vria et elchia ⁊ maasia.
ad dexterã ei⁹. et ad siniſtrã: phadaia. mi-
sahel ⁊ melchia et asum ⁊ aseph. dana. za-
charia ⁊ mosollã. Et apuit esdras libꝫ co
raz oĩ ꝑplo. Sup vniuersũ q̃ꝑe ꝑplm emi-
nebat. Et cũ apuisset eũ: stetit oĩs ꝑplus. Et
bñdixit esdras dño do voce magn̄. et rñdit
omĩs ꝑplus. amẽ. amẽ. eleuãs man⁹ suas.
Et incuruati sũt ⁊ adorauerẽt dñm ꝓni in
terrã. Porro iosue et baani et serabia. ya-
mĩ. accub. sephai. odia. maasia. celita. aza
rias. iosabeth. anani. phalaia leuite. silẽ-
tiũ faciebãt in ꝑplo: ad audiẽdã legẽ. Po-
pul⁹ aũ stabat in g̃du suo. Et legẽrt in li-
bro legis dei distĩcte ⁊ apte ad intelligen-
dum: et intellexerẽt cũ legeret̃. Dixit autẽ
neemias. ipe ẽ athersata: ⁊ esras sacerdos
⁊ scriba. ⁊ leuite ĩterꝑtãtes vniuerso ꝑplo
Dies sc̃tificat⁹ est dño deo nr̃o. Nolite lu-
gere ⁊ nolite flere. Flebat enĩ oĩs ꝑplus: cũ
audiret verba legis. Et dixit eis. Ite ꝓme
dite pinguia ⁊ bibite mulsũ: ⁊ mittite ptes
eis q̃ nõ ꝑparauerẽt sibi: qꝛ sc̃tus dies dñi
est: ⁊ nolite ꝓtristari. Gaudiũ etenĩ dñi est
fortitudo nr̃a. Leuite aũ silentiũ faciebãt
in omĩ ꝑplo dicẽtes. Tacete: qꝛ dies sc̃tus
est: ⁊ nolite dolere. Abijt itaqꝫ omĩs ꝑplus
vt comederet et biberet et mitteret ptes: ⁊
faceret leticiã magnã: qꝛ intellexerãt ꝟba
que docuerat eos. Et in die scdo ꝓgregati
sũt prĩcipes familiarꝫ vniuersi ꝑpli sacer-
dotes ⁊ leuite ad esdrã scribã: vt inꝯpreta-
retur eis verba legis. Et inuenerẽt scriptũ
in lege: ꝓcepisse dñm ĩ mãu moysi: vt ha-
bitẽt filij isrl̃ in tabernacul̃ in die solenni
menꝭ septimi: et vt ꝓdicent ⁊ diuulgẽt vo
cem in vniuerꝭ vrbibꝫ suis: ⁊ in ihrl̃m: di-
cẽtes. Egredimini in montẽ ⁊ afferte frõ-
des olive: et frõdes ligni pulcerrimi. fron
des mirti: ⁊ ramos palmarꝫ: ⁊ frõdes ligni
nemorosi: vt fiãt tabnacl̃a sicut scriptum
est. Et egressus est ꝑplus et attulerũt. Fece-
runtqꝫ sibi tabnacl̃a vnusq̃sqꝫ in domate
suo et in atrijs suis: ⁊ in atrijs dom⁹ dei ⁊
in platea porte aquarꝫ: et in platea porte
ephraim. Fecit ergo vniuersa ecclia eorꝫ
que redierãt de captiuitate tabnacula: et
habitauerũt in tabnacul̃. Non enĩ fecerãt
a diebꝫ iosue filij nun. taliter filij isrl̃: vsqꝫ
ad diẽ illũ. Et fuit letitia magna nimis.
Legit aũt in libro legis dei ꝑ dies singl̃os.
a die prĩo vsqꝫ ad diẽ nouissimũ: et feceꝛt
solennitatem septẽ diebꝫ: et in die octauo
collectam iuxta ritum.

Capitulum. .IX.

In die aũ vicesimoq̃rto mẽsis hui⁹
ꝙuenerũt filij isrl̃ in ieiunio: ⁊ in
saccis: ⁊ hum⁹ sup eos. Et separa-
tum ẽ semẽ filiorꝫ isrl̃ ab omĩ filio alieni-
gena: et stetẽrũt ⁊ ꝓfitebanꝰ peccata sua
et iniq̃tates pr̃m suorꝫ. Et ꝓsurrexerũt ad
standũ: et legẽrt in volumĩe legis dñi dei
sui: quaꝛ ĩ die et q̃ter in noctẽ ꝓfitebanꝰ
et adorabãt dñm deũ suum. Surrexerũt
autẽ super gradũ leuitarũ: iosue: et bani:
et cedmihel. remni. sebnia. abani. sarebi-
as. bani. thanani: et clamauerũt magna
voce ad dñm deũ suum. Et dixerũt leuite
iosue ⁊ chedmihel. bõni. asebia. serebia. a-
rebia. odaia. sebna. fataia. Surgite: bene
dicite dño deo nr̃o. ab ec̃no vsqꝫ ĩ eternũ.
Et bñdicant nomĩ gl̃ie tue excelso in omĩ
benedictõne et laude. Et dixit esdras. Tu
ipse dñe solus: tu fecisti celuz ⁊ celum ce-
lorꝫ: et omnẽ exercitum eorꝫ. terrã et vni-
uersa que in ea sunt: maria ⁊ omĩa que in
eis sunt. Et tu viuificas omĩa hec: ⁊ exer-
citus celi te adorat. Tuipse dñe deus q̃ ele
gisti abrã et eduxisti eũ de igne caldeorꝫ et
posuisti nomẽ ei⁹ abrahã: et inuenisti cor
eius fidele corã te: et percussisti cũ eo fed⁹
vt dares ei terrã chananei. ethei. euei. et
ãmorrei et pherezei et iebusei et gergesei.
vt dares semĩ eius. Et implesti verba tua
qm̃ iustus es. Et vidisti afflictionẽ patrũ
nostrorum in egipto. clamoremqꝫ eorꝫ au-
disti super mare rubrum: et dedisti signa.

et portēta in pharaone et in vniuerꝫ ſuis
ei⁹ et in oñi ꝑplo tre illi⁹. Cognouiſti enī qꝛ
ſupbe egerāt ꝓt eos: ⁊ feciſti tibi nomē ſic
et in hac die. Et mare diuiſiſti añ eos: et
trnſierūt ꝑ mediū maris ī ſicco. Perſecuto-
res aūt eoꝝ ꝓieciſti in ꝑfundū q̄ſi lapidē in
aq̄s validas: et in colūna nub⁹ ductor eoꝝ
fuiſti ꝑ die ⁊ in colūna ignis ꝑ noctem: vt
appareret eis via ꝑ quā īgrediebant. Ad
mōtē ōꝫ ſÿnai deſcēdiſti: ⁊ locut⁹ es cū eis
de celo: ⁊ dediſti eis iudicia recta ⁊ legē ve
ritatis: cerēonias ⁊ ꝑcepta bona. Et ſab-
batū ſctificatū tuū oñdiſti eis: ⁊ mādata
et ceremonias ⁊ legē ꝑcepiſti eis in manu
moÿſi ſerui tui. Panē ōꝫ de celo dediſti eis
in fame eoꝝ: ⁊ aquā de pet̄ eduxiſti eis ſi-
ciētibꝫ. Et dixiſti eis vt īgrederent̄ ⁊ poſſi
derēt terrā: ſup quā leuaſti manū tuaꝫ vt
trderes eis. Ipi vero ⁊ pres nri ſupbe ege-
rūt: ⁊ indurauerūt ceruices ſuas: ⁊ ñ audi-
erūt mādata tua: ⁊ noluerūt audire: ⁊ non
ſūt rcordati mirabiliū tuoꝝ q̄ feceras eis.
Et indurauerūt ceruices ſuas ⁊ dederūt ca
put vt ꝓuerterent̄ ad ſeruitutē ſuā q̄ſi ꝑ
ꝓtētionē. Tu aūt de⁹ ꝑpici⁹. clemēs ⁊ mise-
ricors. lōganimis ⁊ mlte miſeratōis: ñ de-
reliqſti eos. Et quidē cū feciſſent ſibi vitu
lū ꝓflatilē ⁊ dixiſſent: iſte ē deus tu⁹ q̄ edu
xit te de egipto. feceūtqꝫ blaſphemias ma-
gnas: tu aūt in miſcōijs tuis mltis ñ dimi-
ſiſti eos in deſto. Colūna nubis ñ receſſit
ab eis ꝑ die: vt duceret eos in viā: ⁊ colū-
na ignis ꝑ noctē: vt oñderet eis iter ꝑ qō
īgrederent̄. Et ſpm̄ tuū bonū dediſti eis q̄
doceret eos: ⁊ manna tuū ñ ꝓhibuiſti ab
ore eoꝝ: ⁊ aquā dediſti eis ī ſiti. Quadra-
ginta ānis pauiſti eos in deſerto: nihilqꝫ
eis defuit. Veſtimēta eoꝝ ñ inueterauerūt:
⁊ pedes eoꝝ ñ ſūt attriti. Et dediſti eis re-
gna ⁊ ꝑplos: ⁊ partit⁹ es eis ſortes. Et poſ
ſederūt terrā ſeon: ⁊ trā regis eſebon ⁊ trā
ogg rgis baſan. Et mltiplicaſti filios eoꝝ
ſicut ſtellas celi: ⁊ adduxiſti eos ad trā de
q̄ dixeras pribꝫ eoꝝ vt ingrederent̄ ⁊ poſ-
ſederent. Et venerūt filij ⁊ poſſederūt trā.
Et hūiliaſti corā eis hītatores tre chana-
neos: ⁊ dediſti eos ī mānu eoꝝ: ⁊ rges eoꝝ.
⁊ ꝑplos tre: vt facerēt eis ſic placebat illꝫ.
Ceperūt itaqꝫ vrbes muītas et humū pin-
guē: ⁊ poſſederūt domos plenas cūctis bo
nis. ciſternas ab alijs fabricatas. vineas ⁊
oliueta: et ligna pomifera multa. Et ꝓme
derūt ⁊ ſaturati ſūt ⁊ impīguati ſūt ⁊ abū
dauerūt delicijs ī bonitate tua magn̄. Pro-
uocauerūt aūt te ad iracūdiā: ⁊ receſſerūt
a te: ⁊ ꝓiecerūt legē tuā p⁹ tergа ſua. Et
ꝓphas tuos occiderūt q̄ ꝓteſtabant̄ eos vt
ꝛuertерent̄ ad te: fecerūtqꝫ blaſphēias gn
des. Et dediſti eos in manū hoſtiū ſuoꝝ: et
afflixerūt eos. Et in tpe tribl'atōis ſue cla
mauerūt ad te: et tu de celo audiſti: et ſm
miſeratōes tuas mltas. Dediſti eis ſalua-
tores q̄ ſaluarēt eos ꝺ manu hoſtiū ſuoꝝ.
Cūqꝫ requieſſēt reuerſi ſūt vt facerēt ma-
lū ī ꝓſpectu tuo: ⁊ dereliqſti eos ī mānu ini
micoꝝ ſuoꝝ: et poſſederūt eos. Cōuerſiqꝫ
ſūt ⁊ clamauerūt ad te. Tu aūt de celo exau
diſti ⁊ liberaſti eos in miſcōijs tuis mltis
tpibꝫ: ⁊ ꝓteſtat⁹ es eos vt reuertерent̄ ad
legē tuā. Ipi vero ſupbe egerūt ⁊ ñ audie
rūt mādata tua: ⁊ ī iudicijs tuis peccaue-
rūt q̄ faciet hō ⁊ viuet ī eis. Et dederūt hu-
meꝝ recedēte ⁊ ceruicē ſuā indurauerūt:
nec audierūt. Et ꝑpiſti ſup eos ānos mul
tos: ⁊ ꝓteſtat⁹ es eos ī ſpū tuo ꝑ manum
ꝓphaꝝ tuoꝝ et ñ audierūt: ⁊ trdidiſti eos in
manū ꝑploꝝ terraꝝ. In miſcōijs aūt tuis
plurimis ñ feciſti eos in ꝓſumptionē: nec
dereliqſti eos: qm̄ deus miſerationum et
clemēs es tu. Nūc itaqꝫ de⁹ nr̄: magne. for-
tis ⁊ trībil': cuſtodiēs pactū ⁊ miſcōiam:
ne auertas a facie tua omnē laborē q̄ in-
uenit nos. reges nr̄os. principes nr̄os: et
ſacerdotes nr̄os ⁊ ꝓphas nr̄os ⁊ pres nr̄os
⁊ oēs ꝑplm tuū: a diebꝫ regis aſſur vſqꝫ in
die hāc. Et tu iuſt⁹ es ī oñibꝫ q̄ venerunt
ſup nos: qꝛ veritatē feciſti: nos aūt impie
egimus. Reges nr̄i. principes nr̄i. ſacerdo
tes nr̄i ⁊ pres nr̄i: nō fecerūt legē tuā: ⁊ ñ
attēderūt mādata tua ⁊ teſtimonia tua q̄
teſtificat⁹ es in eis. Et ipſi in regnis ſuis
bonis: et in bonitate tua mlta quā dede-
ras eis: et ī tra latiſſima ⁊ pingui quā trdi
deras ī ꝓſpectu eoꝝ: ñ fuierūt tibi: nec re-
uerſi ſūt a ſtudijs ſuis peſſimis. Ecce noſ-
ipi hodie ſui ſum⁹: ⁊ tra quā dediſti pribꝫ
nr̄is vt ꝓmederēt panē ei⁹ ⁊ q̄ bona ſūt ei⁹
et noſipi ſui ſum⁹ ī ea. Et fruges ei⁹ ml'ti
plicant̄ rgibꝫ q̄s poſuiſti ſup nos ꝑt̄ pcā
nr̄a ⁊ corporibꝫ nr̄is dñant̄ et iumētis no
ſtris ſm volūtatē ſuā: et in tribulatione
magna ſum⁹. Sup oñibꝫ ergo bijs noſipi

pcutimus fedus ꝙ ſcribim⁹:ꝙ ſignāt pn̄cipes nr̄i:leuitæ nr̄i et ſacerdotes noſtri.

Capitulum .X.

Igtʒes aũ fuerũt.neemias.atherſata.filiꝰ achelai ꝙ ſedechias.ſaraias.azarias.hieremias.phaſſur.amaria.melchias.accꝰ.ſebenia. melluch.arẽ.merimuth.obdias.daniel. gentõ.baruch.moſollã.abia.miamĩ.mazia.belga.ſemeia:hĳ ſac̃dotes.Porro leuitæ:ioſue filiꝰ azarie.bẽnui ꝺ filijs enadab.cedmihel ꝙ frẽs eoꝝ:ſechenia.odeuia.celita.phalaia.anã.micha.roob. aſebia.zachur.ſerebia.ſabania.odia.bani bãnu.Capita ꝑpl̃i phetos.phetmoab.elaz.zethu.bani.bomi.azgad.bebai.donai.agoai.adin.ather. ezechia.azur.odeuia.aſum.beſai.areph.anathot.nebai.mechphia.moſollã.azir.mezizabel.ſadoch.reddua.felthia.an. ama.oſee.anania.aſub.aloes.phaleam.ſobech.reũ.aſebina.madſia.ethaia.banan.anani melluch.arẽ.baana:ꝙ reliq ꝺ ꝑpl̃o.Sacerdotes.leuitæ.ianitores ꝙ cãtores.nathĩnei et oẽs q̃ ſe ſepaueꝝt de ꝑpl̃is t̃raꝝ ad legem dei. vxores eoꝝ. filĳ eoꝝ et filie eoꝝ. oẽs q̃ poterãt ſapẽ ſpõdentes ꝑ fr̃ibꝰ ſuis:optimates eoꝝ ꝙ q̃ veĩebãt ad pollicẽdũ et iurandũ:vt ãbl̃azẽt ĩ lege dñi quã dederat in manu moyſi ſerui ſui:vt facerẽt et cuſtodirẽt vniuerſa mãdata dñi dei nr̄i ꝙ iudicia eiꝰ et cerẽonias eiꝰ:et vt ñ darẽꝰ filias nr̄as ꝑpl̃o t̃re:et filias eoꝝ ñ accipemꝰ filijs nr̄is.Poꝑl̃i q̃ꝫ t̃re q̃ importãt venalia et oĩa ad vſũ ꝑ diẽ ſabbati vt vendãt:nõ accipiemꝰ ab eis ĩ ſabbato ꝙ ĩ die ſc̃tificato.Et dimittemꝰ annũ ſeptimũ et exactionẽ vniuerſe manꝰ.Et ſtatuemꝰ ſuꝑ nos p̃cepta:vt demꝰ tercĩã ptẽ ſicli ꝑ annũ ad opus domꝰ dei nr̄i:et ad panes ꝑpoſitõis et ad ſacrificiũ ſempiternũ et ĩ olocauſtũ ſempiternũ in ſabbatis.in kl̃is.in ſolẽnitatibꝰ et in ſc̃tificatis et ꝑ pc̃o:vt exoret̃ pro iſrl̃:ꝙ ĩ omnẽ vſũ domꝰ dei nr̄i.Sortes g̃ miſimꝰ ſuꝑ oblationẽ lignoꝝ inẽ ſacerdotes et leuitas ꝙ ꝑpl̃m:vt inferrenẽ in domũ dei nr̄i ꝑ domos ꝑm nr̄oꝝ ꝑ tpa a tpibꝰ ãni vſq ad annũ:vt ardeꝝt ſuꝑ altare dñi dei nr̄i:ſicut ſcriptum eſt in lege moyſi.Et vt auferremꝰ p̃mogenita terre nr̄e:et p̃mitiua vniuerſi fructꝰ omĩs ligni.ab anno in annũ in domo dñi:et p̃mitiua filioꝝ nr̄oꝝ:et pecoꝝ nr̄oꝝ:ſicut ſcriptũ eſt in lege:et p̃mitiua boũ nr̄oꝝ et ouiũ nr̄aꝝ ut offerrenẽ ĩ domo dei nr̄i ſacerdotibꝰ q̃ miſtrãt in domo dei nr̄i.Et p̃micias cibꝝ nr̄oꝝ et libaminũ nr̄oꝝ: et poma oĩs ligni. vindemie q̃ꝫ ꝙ olei afferemꝰ ſacerdotibꝰ ad gazophilatiũ dei nr̄i et decimã partẽ t̃re nr̄e leuitis.Ipi leuitæ decimas acciplẽt ex omnibꝰ ciuitatibꝰ operũ nr̄oꝝ.Erit aũ ſacerdos filiꝰ aaron cuꝫ leuitis in decimis leuitaꝝ:ꝙ leuitæ offerẽt decimã partẽ decime ſue in domo dei nr̄i: ad gazophilatiũ ĩ domo theſauri.Ad gazophilatiũ enĩ deportabũt filĳ iſrl̃:et filĳ leui p̃micias frumenti. vini et olei:et ibi erũt vaſa dñi ſc̃tificata:et ſacerdotes et cantores ꝙ ianitores et miniſtri:et nõ dimittemus domũ dei noſtri.Capi.XI.

Habitauerũt aũt p̃ncipes ꝑpl̃i in ihrl̃m optimates abſq ſorte ĩ medio ꝑpl̃i hĩtabant.Reliq̃ vo plebs miſit ſortẽ vt tollerẽt vnã partẽ de decẽ q̃ hĩtaturi eſſent ĩ ihrl̃m ciuitate ſc̃a.Decima pars ꝑpl̃i eligiẽ vt habitet in ihrl̃m:qꝫ vrbs vacua erat:nouẽ vero ptes in ciuitatibꝰ.Bñdixit aũ ꝑpl̃s omnibꝰ viris q̃ ſe ſpõte obtulerãt vt hĩtarẽt in ihrl̃m.Hĳ ſunt itaq̃ p̃ncipes prouĩcie q̃ habitauerũt in ihrl̃m et in ciuitatibꝰ iuda.Habitauit aũt vñuſq̃ſq in poſſeſſione ſua in vrbibꝰ ſuis iſrl̃:ſac̃dotes.leuitæ.nathĩnei:ꝙ filĳ ſuoꝝ ſalomonis.Et ĩ ihrl̃m habitauerũt de filijs iuda et de filijs beniamin.De filijs iuda: athaias filiꝰ aziã.filĳ zacharie.filĳ amarie.filĳ ſaphatie.filĳ malalehel.De filijs phares:amaſia.filius baruch.filius colozai.filiꝰ azaia.filiꝰ addaia.filius ioiarib. filiꝰ zacharie.filiꝰ ſiloniteꝝ.Oẽs filĳ phares q̃ hĩtauerũt in ihrl̃m:q̃dringẽtiſexagintaocto viri fortes.Hĳ ſũt aũ filĳ beniamĩ. Sellũ filiꝰ moſollã.filiꝰ ioel.filiꝰ zadaia.filĳ colaia.filiꝰ maſia.filiꝰ ethæel.filiꝰ ſaſaia.Et poſt eũ gebbai ſellai:nongẽtiuigĩti octo.Et iohel filiꝰ zechri ꝓpoſitꝰ eoꝝ:et iudas filiꝰ ſennua ſuꝑ ciuitatẽ ſc̃as.Et de ſacerdotibꝰ idaia filius ioarib.iachin.ſaraia.filius helchie.filiꝰ moſollam.filius ſadoch.filiꝰ meraioth.filius achitob p̃ncipes domus dei ꝙ frẽs eoꝝ facientes opa tẽpli.octingentiuigintiduo.Et adaia filius ieroã.filius phæleia.filiꝰ amſi.filius

zacharie.filiꝰ phessur.filiꝰ melchie ⁊ frēs eiꝰ prīcipes pīm:ducētiq̄dragintaduo.Et amasia filiꝰ azrihel.filiꝰ azi.filiꝰ mosollamoth.filius emmer.et frēs eoꝝ potētes nimis.centūuigītiocto:⁊ p̄positꝰ eoꝝ.zebdihel filiꝰ potētū .Et de leuitis.sechema filiꝰ asob.filiꝰ azaricā.filiꝰ asabia.filiꝰ boni ⁊ sathai et iosabeth sup oīa opa q̄ erāt foris̄ecus in domo dei a prīcipib leuitaꝝ. Et mathania filiꝰ micha.filiꝰ zebedei.filiꝰ asaph prīceps ad laudandū ⁊ ad confitēduz in oꝛone.⁊ becbecias scōs de frīb eiꝰ ⁊ abdia filiꝰ samuha.filiꝰ galal.filiꝰ ÿdithun. Oēs leuitæ in ciuitate sc̄a:ducētioctogīta q̄tuoꝛ.Et ianitoꝛes:accub.telmō.⁊ fratres eoꝝ q̄ custodiebāt ostia.centūseptuagintaduo.Et reliq̄ ex isrl̄ sacerdotes ⁊ leuitæ ī vniuerſ ciuitatib iuda:vnusq̄sq̄ ī possessione sua:et nathīnei q̄ hītabant in ophel et siaha et gaspha. De nathīneis et ep̄is leuitaꝝ in hierl̄m.azzi filiꝰ bāni.filiꝰ asabie.filiꝰ mathanie.filiꝰ miche. De filijs asaph.cātoꝛes ī mīsterio domꝰ dei. Preceptū q̄ppe r̄gis sup eos erat:⁊ ordo ī cātoꝛibꝰ p dies singl̄os:⁊ aphaia filiꝰ mosezebel De filijs zara.filij iuda in manu regis iuxta oīe verbū pl̄i ⁊ ī domib p oēs r̄giones eoꝝ. De filijs iuda hītauerūt in cariatharbe et ī filiab eiꝰ ⁊ ī dibon ⁊ in filiab eiꝰ et in capseel ⁊ ī vicul'eiꝰ et ī iesue ⁊ in molada et in bethfaleth ⁊ in aserſual ⁊ in bersabee ⁊ in filiab eiꝰ ⁊ ī sicelech ⁊ ī moebone et ī filiab eiꝰ:et ī rēmon ⁊ in sara. ⁊ ī hierimuth.zanoa.odollā ⁊ ī vicul'eaꝝ lachis et in r̄gionib eiꝰ.azecha ⁊ ī filiab eiꝰ.Et māserūt ī bersabee vsq̄ ad vallem ennō. Filij aūt beniamī.ageba.mechinas. et aza ⁊ bethel.⁊ filiab eiꝰ:anathot.nob. anania.azoꝛ.rama.zethaim.madid.seboim.nebollaloth ⁊ onan valle artificū.⁊ de leuitis.portōes iude et beniamin.

Capitulum .XII.

Hi sūt aūt sacerdotes ⁊ leuitæ q̄ ascēderūt cū soꝛobabel filio salathiel et iosue.saraia.hieremias.esdras.amaria.melluch.accus.sechenias.reū.merimuth.addo.gēthon.abÿa.miamin.madia.belga.semeia.⁊ iarib ⁊ ÿdaia.sellum. amoch.elceia.adaia. Isti prīcipes sacerdotū ⁊ frēs eoꝝ in diebꝫ iosue. Poꝛro leuitæ. iesua.bennui.cedmihel. sarabia.iuda.mathanias.sup ymnos ipsi et frēs eoꝝ in diebꝫ iosue:et becbecia.atq̄ thanni et frēs eoꝝ vnusq̄sq̄ ī officio suo. Iosue aūt gēuit ioachim et ioachim genuit eliasib et eliasib gēuit ioiada.⁊ ioiada genuit ionathā. et ionathan genuit ieddua. In diebꝫ aūt ioachim erāt sacerdotes ⁊ prīcipes familiarū saraie.maaꝛe ieremie.ananie.esdꝛe. mosollam.amarie.iohannā.milico.ionathā.sebenie.ioseph.aran.edna. maraioth elci.adaie.zacharie.gēthon.mosollā.abie zecheri.miamin ⁊ moadie.felti.belge.sam mua.semeie.ionathan.ioarib.mathanai. ioiada. azizi.sellaie.celai. amochebozꝛ.elchie.esebia.idaie.nathanael. Leuitæ ī diebꝫ eliasib.⁊ ioiada ⁊ ionan ⁊ ieddoa.scripti prīcipes familiaꝝ ⁊ sacerdotes ī r̄gno darij pse. Filij leui prīcipes familiaꝝ scripti ī libꝛo vboꝝ dieꝝ ⁊ vsq̄ ad dies ionathā filij eliasib.Et prīcipes leuitaꝝ.asebia.serebia ⁊ iosue filiꝰ cedmihel ⁊ frēs eoꝝ p vices suas: vt laudarēt ⁊ confiterent iuxta p̄ceptū dauid viri dei ⁊ obs̄uarēt eque per ordinē. Mathania ⁊ becbecia ⁊ obedia.mosollā.thelmō.accub custodes portaꝝ ⁊ vestibl'oꝝ añ portas. Hij ī diebꝫ ioachim filij iosue.filij iosedech et ī diebꝫ neemie ducis et esdꝛe sacerdotis scribeq̄. In dedicatōne aūt muri hierl̄m.req̄sierūt leuitas de oīb locis suis vt adducerēt eos ī hierl̄m et facerēt dedicationē et letitiā in actione grāꝝ ⁊ cātico ⁊ ī cimbal'.psalterijs et citharis.Cōgregati sūt aūt filij cātoꝝ ⁊ de cāpestribꝫ circa hierl̄m ⁊ ꝺ vill' netophati ⁊ de domo galgal ⁊ de regionibꝫ geba ⁊ azmaueth:qm̄ villas edificaueꝛt sibi cātoꝛes ī circuitu hierl̄m.Et mūdati sunt sacerdotes ⁊ leuitæ ⁊ mūdauerūt pl̄m ⁊ portas et muꝝ. Ascēdere aūt feci prīcipes iuda sup murū ⁊ statui duos magnos choꝛos laudantiū.Et ierūt ad dexteram sup muꝝ ad portaz sterquilinij .Et ꝛnit post eos osias ⁊ media pars principū iuda ⁊ azarias.esdras ⁊ mosollā .iuda ⁊ beniamī et semeia ⁊ hieremia.Et ꝺ filijs sacerdotū ī tubꝫ.zacharias filiꝰ ionathā.filiꝰ semeie.filiꝰ mathanie.filiꝰ michaie.filius zachur.filius asaph ⁊ frēs eiꝰ semeia ⁊ azarel.malalai. galalai.maai.nathanael ⁊ iuda et anani. in vasis cātici dauid viri dei ⁊ esdras scriba ante eos in porta fontis.Et cōtra eos

ascenderunt in gradibꝫ ciuitatis dauid. in
ascensu muri sup domũ dauid: et vsqꝫ ad
portã aquarꝫ ad orientẽ. Et chorus scꝺus
gr̃as referentiũ ibat ex aduerso: ⁊ ego pꝰ
eũ: ⁊ media ps ꝓpl̃i sup murꝫ: ⁊ sup turrim
furnorꝫ: ⁊ vsqꝫ ad murꝫ latissimũ: ⁊ super
portã ephraim: ⁊ sup portã antiquã: ⁊ su-
per portã pisciũ ⁊ turrim ananihel ⁊ tur-
rim emath: ⁊ vsqꝫ ad portã gregis: ⁊ stetꝛ
rũt in porta custodie. Ꝺtetrr̃tqꝫ duo cho-
ri laudantiũ ī domo dei: et ego ⁊ dimidia
ps mgr̃atuũ mecũ. Et sacerdotes. eliachĩ.
maasia. miamĩ. michea. elioenai. zacharia
et anania ī tubis: ⁊ maasia ⁊ semeia ⁊ ele
azar ⁊ azi ⁊ iohãnan ⁊ melchia ⁊ elam et
ezer. Et clare cecinerr̃t cantores ⁊ iezaria
preposit⁹. Et immolauerr̃t in die illa victi
mas magnas ⁊ letati sũt. Ꝺeus enĩ letifi-
cauerat eos leticia magna. Ꝺed ⁊ vxores
eorꝫ ⁊ liberi gauisi sũt: ⁊ audita est leticia
ihr̃l̃m ꝓcul. Recẽsuerr̃t ꝙꝫ in die illa viros
sup gazophilatia thesauri ad libamina: ⁊
ad primicias ⁊ ad decimas: vt introferrẽt
ꝑ eos pr̃cipes ciuitatis in decore gr̃arum
actiones sacerdotes ⁊ leuitas: qꝫ letifica-
tus ẽ iuda ī sacerdotibꝫ ⁊ leuitis astãtibꝫ
Et custodierr̃t obsectionẽ dei sui ⁊ obsecti-
onẽ expiatõis: ⁊ cãtores ⁊ iaĩtores: iuxta
p̃ceptũ dauid ⁊ salomonis filij ei⁹: qꝫ ī di-
ebꝫ dõ ⁊ asaph ab exordio erãt pr̃cipes cõ
stituti cãtorꝫ in carmĩe laudantiũ ⁊ ꝓfitẽ
tium deo. Et oĩs isrl̃ in diebꝫ zorobabel et
in diebꝫ neemie dabãt ptes cantoribꝫ ⁊ ia-
nitoribꝫ ꝑ dies singl̃os ⁊ sc̃tificabãt leui-
tas ⁊ leuitꝫ sc̃tificabãt filios aarõ.

Capitulum. .XIII.

In die aī illo lectũ ẽ in voluĩe mo-
ysi: audiẽtꝫ ꝓpl̃o. Et inuentum est
scriptũ in eo: qꝺ nõ dꝫant introire
amonites et moabites in eccl̃iam dei vsqꝫ
inetꝛnũ: eoqꝺ ñ occurrerĩt filijs isrl̃ cũ pa
ne ⁊ aq̃: et ꝙduxerũt aduersũ eos balã ad
maledicendũ eis: et ꝙuertit deꝰ nr̃ maledi
ctionẽ in bñdictionẽ. Factũ est aī cũ au-
dissent legẽ: sepauerr̃t omnẽ alienigenã ab
isrl̃. Et sup hoc erat eliasib sacerdos q̃ fu-
erat preposit⁹ in gazophilatio domus dei
nr̃i: ⁊ ꝓxim⁹ tobie. Fecit ergo sibi gazo-
philatiũ g̃nde: et ibi erãt añ eũ reponẽtes
mũera et thus: et vasa ⁊ decimã frumẽti.
vini et olei: partes leuitarꝫ ⁊ cantorꝫ ⁊ ia-
nitorꝫ et primicias sacerdotales. Ꝺn oĩbꝫ
aũt bijs nõ fui in ihr̃l̃m: qꝫ in anno trice-
simoscꝺo artarxerx̃ r̃gis babilõis veni ad
regẽ. Et ī fine dierꝫ rogaui regẽ: ⁊ veni ī
ihr̃l̃m. Et intellexi malũ qꝺ fecerat eliasib
tobie: vt faceret ei thesaurꝫ ī vestibul̃ do-
mus dei: ⁊ malũ mihi visuꝫ ẽ valde. Et ꝑie
ci vasa dom⁹ tobie foras de gazophilatio:
p̃cepiqꝫ ⁊ emũdauerr̃t gazophilatiũ. Et re-
tuli ibi vasa dom⁹ dei: sacrificiũ et thus.
Et ꝓgnoui qꝺ ptes leuitarꝫ ñ fuissent date
et fugisset vnusq̃sqꝫ ī regionẽ suã de leui-
tis ⁊ cãtoribꝫ et de bijs q̃ mĩstrabãt: et egi
causã aduersũ mgr̃at⁹: et dixi. Quare de-
reliquim⁹ domũ dei! Et ꝓgregaui eos ⁊ fe
ci stare ī statõibꝫ suis. Et oĩs iuda apporꝛ
tabat decimas frumẽti. vini ⁊ olei ī horrea
Et ꝓstituim⁹ sup horrea selemiã sacerdo-
tẽ ⁊ sadoch scribã ⁊ fadaiã ꝺ leuitis: ⁊ iu-
xta eos anan filiuꝫ zacchur. filiũ matha-
nie: qm̃ fideles ꝓbati sũt: et ipꝫ creditꝛ
sũt ptes fratꝝ suorꝫ. Memẽto mei deus meꝰ
pro hoc: et ne deleas miſatões meas q̃s fe
ci ī domo dei mei et ī ceremonijs eiꝰ. Ꝺn
diebꝫ illꝭ vidi ī iuda calcãtes torcularia in
sabbato: portãtes aceruos ⁊ onerãtes sup
azinos vinũ ⁊ uuas ⁊ vicus ⁊ oẽ onus: et
iferẽtes ī ihr̃l̃m die sabbati. Et ꝓtestaꝰ sũ
vt ī die q̃ vẽderе liceret: venderẽt. Et tirij
bĩtauerũt in ea: inferẽtes pisces: et omnia
venalia. Et vẽdebãt ī sabbatis filijs iuda
⁊ ihr̃l̃m. Et obiurgaui optĩatꝛes iuda: ⁊ di
xi eis. Que ẽ hec res mala quã vos facitis
⁊ꝓphanatis diẽ sabbati. Nũqꝺ ñ hec fecerr̃t
pr̃es nr̃i: et adduxit deꝰ nr̃ sup nos oẽ ma
lũ hoc et sup ciuitatẽ hãc! Et vos additis
iracũdiã sup isrl̃: violãdo sabbatũ. Factũ
ẽ aī cũ q̃euissent portꝛ ihr̃l̃m die sabbati:
dixi. claudite ianuas: et clauserr̃t ianuas:
et p̃cepi vt ñ aperent eas vsqꝫ pꝰ sabbatũ.
Et de pueris meis ꝓstitui super portas: vt
nullus inferret onꝰ die sabbati. Et mãserr̃t
negociatores et vendẽtes vniuersa vena-
lia foris ihr̃l̃m sel̃ et bis: ⁊ ꝓtestaꝰ sũ eos:
⁊ dixi eis. Quare manetis ex aduerso mu
ri! Si scꝺo hoc feceritis: manũ mittã in
vos. Ꝺtaqꝫ ex tpe illo ñ venerr̃t ī sabbato.
Ꝺixitqꝫ leuitis vt mũdarẽr̃ et venirẽt ad
custodiẽdas portas: ⁊ sc̃tificandã diẽ sab
bati. Et ꝑ hoc g̃ memẽto mei deꝰ: et parce

mihi ꝺm multitudinẽ miſerationũ tuaꝝ. Oz ꝙ in dieb⁹ illꝝ vidi iudæos ducẽtes vxores azotidas. ãmonitidas et maobitidas. Et filij eorum ex media parte loquebañ azotice: ꝙ neſciebãt loqui iudaice: ꝙ loquebañ iuxta linguam populi ꝙ populi. Et obiurgaui eos: et maledixi. Et cecidi ex eis viros et decalcaui eos et adiuraui in deo vt non darent filias ſuas filijs eoꝝ et non acciperent de filiab⁹ eoꝝ filijs ſuis et ſibimetipſis dicens. Nunquid nõ in huiuſcemodi re peccauit ſalomon rex iſrꝛ? Et certe in gentib⁹ multis non erat rex ſimilis ei: et dilectus deo ſuo erat: ꝙ poſuit eũ de⁹ regẽ ſup omnẽ iſrꝛ. Et ipm ergo duxerũt ad peccatuꝫ mulieres alienigene. Nunqꝺ et nos inobediẽtes faciem⁹ omne malum grande hoc: vt ꝓuaricemur in deo nr̃o: et ducam⁹ vxores peregrinas? De filijs aũt ioiada filij eliaſib ſacerdotis magni: gener erat ſanaballath oronitis: quẽ fugaui a me. Recordare dñe de⁹ meus aduerſum eos qui polluũt ſacerdotiũ: iuſqꝫ ſacerdotale et leuiticũ. Igiꝫ mũdaui eos ab oĩb⁹ alienigenis: et ꝓſtitui ordines ſacerdotuꝫ et leuitaꝝ vnũquenqꝫ in miniſterio ſuo: et in oblatione lignoꝝ in tẽporib⁹ cõſtitutis et in ꝓmicijs. Memẽto mei deus meus in bonum. Amen.

Explicit liber Neemie qui eſt eſdre ſecundus. Incipit liber eſdre tercⁱ.

Capitulum. primum.

Et fecit ioſias paſca in hieroſolimis dño: ꝙ immolauit phaſe ꝗrtadecima luna primi menſis: ſtatuens ſacerdotes p vices dierum ſtolis amictos in templo dñi. Et dixit leuitis ſacris ſeruis iſrꝛ: vt ſcꝛificarent ſe dño in poſitõe ſcte arche dñi in domo quã edificauit ſalomon filiꝰ dauid rex. Non erit vobis tollere ſup hũeros eam. Et nũc deſeruite dño vr̃o ꝙ curã agite gẽtib⁹ illius iſrꝛ ex pte ꝺm pagos et trib⁹ vr̃as ꝺm ſcripturã dauid regis iſrꝛ: ꝙ ꝺm magnificentiã ſalomonis filij eiꝰ: oẽs in tẽplo ꝙ ꝺm particulã pncipatus pr̃naꝝ vr̃aꝝ: eoꝝ qui ſtãt in ꝓſpectu fratrũ filioꝝ iſrꝛ. Immolate paſca: et ſacrificia parate fratrib⁹ vr̃is et facite ꝺm pceptum dñi qꝺ datũ ẽ moyſi. Et donauit ioſias ĩ plebe q inuẽta eſt ouiũ. agnoꝝ ꝙ hedoꝝ et capraꝝ triginta milia. vitulos tria milia. Hec de ꝟgalib⁹ data ſũt ꝺm ꝓmiſſiõꝫ ꝓpl̃o ꝙ ſacꝺotib⁹ in paſca: oues numero duo milia: ac vitl̃i centũ. Et iechonias ꝙ ſemeias ꝙ nathanael ffres: ꝙ aſabias ꝙ oziel et coꝛob a in phaſe. oues quiqꝫ milia. vitulos quingentos. Et hec cũ fierẽt elegañ: ſteterũt ſacerdotes et leuite hñtes azima p trib⁹. Et ꝺm partes pncipatus pr̃m in ꝓſpectu ꝓpl̃i offerebãt dño: ꝺm ea que in libꝛo moyſi ſcripta ſunt. Et aſſauerunt phaſe igni prout oportebat. ꝙ hoſtias coxerũt ĩ emolis ꝙ in ollis cũ beniuolẽtia. Et attulerũt oĩb⁹ qui erãt ex plebe: et poſt hec parauerunt ſibi et ſacerdotib⁹. Sacerdotes eniꝫ offerebãt adipes vſqꝺ finita eẽt hora et leuite parauerũt ſibi ꝙ ffrib⁹ ſuis filijs aaron. Et ſacrificatores filias offerebãt: ꝺm ordinẽ. ꝺm preceptũ dauid ꝙ aſaph ꝙ zacharias ꝙ ieddin⁹ qui erat a rege. ꝙ hoſtiarij p ſingl̃as ianuas: ita vt nõ preuaricaret vnuſquiſqꝫ ſuam. Fratres eniꝫ eoꝝ parauerũt illꝝ. Et ꝓſumata ſunt q̃ pertinebant ad ſacrificiũ dñi. In illa die egerũt phaſe et offerebant hoſtias ſup dñi ſacrificium ꝺm preceptuꝫ regis ioſie. Et egerunt filij iſrꝛ qui inuenti ſunt in tpre illo phaſe: et diem feſti azimoꝝ per dies ſeptẽ. Et nõ eſt celebratuꝫ phaſe tale in iſrꝛ a tẽporib⁹ ſamuel ꝓphẽ et oñes reges iſrꝛ nõ celebrauerũt tale paſca quale egit ioſias: ꝙ ſacerdotes ꝙ leuite ꝙ iudei ꝙ oñis iſrꝛ qui inuẽti ſunt in ꝓmoratõne hieroſolimis. Octauodecimo ãno regnãte ioſia celebratũ eſt phaſe. Et directa ſunt opera ioſie in ꝓſpectu dñi ſui in corde pleno metuẽtis: ꝙ que circa illũ quidẽ ꝓſcripta ſunt in priſtinis tẽporib⁹ de eis qui peccauerũt quiqꝫ irreligioſi fuerũt in dñm pre oñi gente: ꝙ qui nõ queſierũt verba dñi ſup iſrꝛ. Et p⁹ oẽꝫ actũ hũc ioſie aſcẽdit pharao rex egipti veniẽs in carchamis abicere ſup eufratẽn et exijt in obuiam illi ioſias. Et miſit rex egipti ad ioſiam: dicẽs. Quid mihi et tibi eſt rex iude? Non ſum miſſus a dño. Sup eufratẽ enĩ bellũ meũ ẽ. Feſtinãs deſcẽde. Et ñ eſt ſuerſus ioſias ſup currũ: ſꝫ expugñre eũ conabaꝫ. ñ attẽdẽs ꝺbũ ꝓphe ex ore dñi: ſꝫ ꝓſtituit ad eũ bellũ ĩ cãpo mageddo. Et deſcẽderũt pncipes ad regẽ ioſiam.

Et dixit rex pueris suis. Amouete me a prelio. Infirmat⁹ sum enī valde. Et statī amouerūt eū pueri ipsi⁹ de acie. Et ascēdit sup currū scōdariū suū: ⁊ pueniēs hierosolimā vita funct⁹ est: ⁊ sepultus est in pño sepulcro. Et in tota iudea lugebāt iosiam ⁊ q̄ ꝑsidebāt cū vxoribꝫ lamētabāt eū vsqꝫ in hūc diē. Et datū est hoc fieri sp in oīe genus isrl'. Hec aūt ꝑscripta sunt in libro historiaꝝ regū iude: et singl'a gesta. actus iosie ⁊ ei⁹ gl'a ⁊ intellect⁹ eius in lege dñi: qr eque gesta sunt ab eo et que nō scripta sunt in libro regū isrl' ⁊ iude. Et assumentes q̄ erāt ex gēte iechoniā filiū iosie ꝓstituerūt regē pro iosia pre suo: cū eēt annoꝝ trigintatriū: et regnauit sup isrl' mensibꝫ tribꝫ. Et amouit eum rex egipti ne regret in hierosolimis: ⁊ mulctauit gentē argēti talēta centū: ⁊ auri talentū vnū. Et ꝓstituit rex egipti regē ioachim frem ipsi⁹ regē iude ⁊ ihrl'm: ⁊ alligauit mgr̄atus ioachim zaracelez frem suū: ⁊ apprehēdens reduxit egiptū. Annoꝝ erat ioachim vigintiq̄nqꝫ cū regnare cepisset in tra iuda ⁊ ihrl'm: ⁊ fecit malū ī ꝓspectu dñi. Post hūc aūt ascēdit nabuchodonosoꝛ rex babilōis et alligās eum in aureo vinclo ꝓduxit in babiloniā: ⁊ sac vasa dñi accepit nabuchodonosoꝛ. et tulit: ꝓsecuit in tēplo suo in babilonia. Nam de immūdicia illi⁹: ⁊ religiositate scriptū est in libro tēpoꝝ regum. Et regnauit ioachin filiꝰ eius ꝓ eo. Cum aūt ꝓstitut⁹ est erat annoꝝ octo. Regnauit aūt mensēs tres ⁊ dies decē in hierusalem: et fecit malū in ꝓspectu dñi. Et post annū mittēs nabuchodonosoꝛ trnsmigrauit eū in babiloniā sil'cū sacris vasis dñi et ꝓstituit sedechiā regē iuda ⁊ ihrl'm: cum esset annoꝝ vigintiuni⁹. Regnauit autem annis vndecim. Et fecit malū in cōspectu dñi: ⁊ nō est verit⁹ a verb̄ q̄ dicta sunt ab hieremia ꝓpha ex ore dñi. Et adiuratus a rege nabuchodonosoꝛ piurās discessit: et indurata ceruice sua et corde suo: trnsgressus est legitima dñi dei isrl'. Et duces populi domini multa inique gesserūt et impie egerunt super omnes immundicias gentium: ⁊ polluerunt tēplum dñi: quod sctm erat ī hierosolimis. Et misit de⁹ patrū suoꝝ ꝓ angelū suū reuocare eos: ꝓpter qđ parceret ill' ⁊ tabnaclo suo. Ipsi vero subsannabāt in angel' suis: ⁊ q̄ die locut⁹ est dñs erāt illudētes ꝓphis eius. Qui vsqꝫ ad iracūdiā ꝓcitat⁹ est: sup gentē suā ꝓpter irreligiositatē suā: ⁊ ꝓcepit ascēdere r̄ges chaldeoꝝ. Hij occidērūt iuuenes eoꝝ in gladio in circuitu scti tēpli eoꝝ: ⁊ ñ pepcerūt iuueni ⁊ seni ⁊ v̄gini et adolescēti: sed oēs trditi sūt in man⁹ ipsoꝝ ⁊ oīa sac vasa dñi et regales apothecas resumētes tulerūt in babiloniā: ⁊ incēderūt domū dñi ⁊ demolierūt muros ihrl'm: ⁊ turres ei⁹ incēderūt ī igne. Et ꝓsumauerūt omnia honorifica ei⁹. et ad nihilū redigerūt: ⁊ reliq̄s a gladio in babilonē: et erāt ꝑui illi⁹ vsq̄dū regnarēt pse: in repletōe verbi dñi in ore hieremie q̄usq̄ beniġne ageret tra sabbata sua. Oī tpe discretōis sue sabbatizauit ī applicatione ānoꝝ septuaginta.

Capi. II.

REgnte cyro rege psaꝝ ī ꝓsumatōe verbi dñi in ore hieremie suscitauit dñs spm cyri r̄gis psaꝝ: ⁊ ꝑdicauit ī toto reg̃ suo sil'p scripturā: dicēs. Hec dicit cyr⁹ rex psaꝝ. Me ꝓstituit regem orbi traꝝ dñs isrl' dñs excelsus: et significauit mihi edificare domū sibi ī ihrl'm q̄ ē in iudea. Si q̄s ē ex genere vō: dñs ipsi⁹ ascēdat cū eo in ihrl'm. Quotq̄t g̃ circa loca hītant adiuuēt eos q̄ sunt in loco ipso in auro ⁊ argēto in datōibꝫ cū equis ⁊ iumentis: cūq̄ alijs q̄ fm vota apponunt in etē dñi q̄ est in ihrl'm. Et stātes principes tribuum paganoꝝ ⁊ iudee ex tribu beniamin ⁊ sacerdotes ⁊ leuite: quos excitauit dñs ascendere ⁊ edificare domū dñi que ē in ihrl'm: ⁊ qui erāt in circuitu eoꝝ adiuuerūt in oīi auro ⁊ argēto ei⁹ ⁊ iumētis et votis q̄ pluribꝫ: multi quoꝝ sensus excitat⁹ est. Et cyrus rex ꝓtulit vasa sac dñi q̄ trnstulit nabuchodonosoꝛ rex babilonis ex ihrl'm: ⁊ ꝓsecuit ea ydolo suo. Et proferens ea cyrus rex psaꝝ trdidit nutridato: qui erat sup thesauros ipius. Per hūc aūt trdita sunt salmanasaro pncipi iudee. Horū aūt hic nūerus. Libatoria argētea: duo milia quadrīgenta. athischē argētee triginta. phiale auree triginta. Itē argētee duo milia quadrīngētē: ⁊ alia vasa mille. Oīa aūt vasa aurea et argentea quinqꝫ milia octingētasexaginta. Et enūerata sunt salmanasaro sil'cū hijs q̄ ex captiuitate babilōie venerāt ī hierosolimā. In artarxerꝛ

autē regis ꝑſax tēporibꝫ ſcripſerunt ei de
bijs q̄ inhītabāt iudeā et hierl'm. balſam⁹
et nutribatus et ſabelli⁹ ꝙ rathimus. bal-
them⁹ ſamelius ſcriba ꝙ reliq̄ inhabitātes
in ſamaria et ceteris locis ſubiectā epl'az
regi artarxerſi. Dñe pueri tui rathimus
ab accedētibꝫ: et ſabellius ſcriba: ꝙ reliqui
curie tue iudices in celeuſiriā et phenicē.
Et nūc notū ſit dño regi: qm̄ iudei q̄ aſcē-
derūt a vobis ad nos veniētes in hierl'm
ciuitatē rfugā ꝙ peſſimā: edificāt furnos
eius ꝙ ſtatuūt muros ꝙ tēplū ſuſcitāt. Q̄ꝫ
ſi ciuitas iſta ꝙ muri ꝓſumati fuerint non
tm̄ tributa nō ſuſtinebūt pēdere: ſedeciaz
rgibꝫ reſiſtēt. Et qr ib agit circa tēplū: re-
cte hāi arbitrati ſum⁹ ñ deſpicere hocip̄m.
ſed notū facere dño regi: vt ſi videbit rex
querat in libris patrū tuoꝝ ꝙ inuenies in
āmonitōibꝫ ſcpta de bijs: ſcies qm̄ ciuitas
iſta fuit refuga ꝙ reges ꝙ ciuitates ꝓcuti-
ens et iudei refuge ꝙ p̄lia cōmittētes in ea
ab eterno ob quā cauſā ciuitas iſta deſta
eſt. Nūc g̈ notū facim⁹ dñe rex: qm̄ ſi ciui
tas hec edificata fuerit ꝙ hui⁹ muri erecti
fuerint: deſcēſus tibi nō erit ī celeuſiriā.
ꝙ phenicē. Tūc reſcripſit rex rathimo qui
ſcribebat accedentia ꝙ belthimo ꝙ ſabellio
ſcribe ꝙ ceteris ꝓſtitutis ꝙ inhabitātibꝫ in
ſiria ꝙ phenice: ea q̄ ſubiecta ſūt. Legi epi
ſtolā quā miſiſtis mihi. Precepi g̈ inq̄ri: ꝙ
inuentū ē: qm̄ ciuitas illa ē ab euo regibꝫ
reſiſtēs ꝙ hoīes refuge: ꝙ p̄lia in ea efficiē-
tes ꝙ rges fortiſſimi erāt ī hierl'm dñantes
ꝙ tributa exigētes a celeuſiria ꝙ phenice.
Nunc g̈ p̄cepi ꝓhibere hoīes illos edifica-
re ciuitatē: ꝙ prohibere ne q̄d vl̄ hec fiāt
ſed nec procedāt in plurimū ex q̄ ſunt ma
licie ita vt regibꝫ moleſtia importet.

Capitulum. .III.

Tunc recitatis bijs q̄ a rege artar-
xerſe ſcripta fuerāt rathim⁹ et ſa-
belli⁹ ſcriba ꝙ qui cū bijs ꝓſtituti
erāt iungētes feſtinant venert in hierl'm.
cū eq̄tatu ꝙ turba ꝙ agmīe. cepert̄qꝫ edifi-
cantes ꝓhibere. Et vacabāt ab edificatōe
tēpli in hierl'm: vſqꝫ ſcdo āno regni darij
regis ꝑſax. Rex dari⁹ fecit cenā magnaz
oīibꝫ vernaculis ſuis: ꝙ oīibꝫ mgr̄atibꝫ
medie ꝙ p̄ſidis ꝙ oīibꝫ purpuratis ꝙ p̄to-
ribꝫ ꝙ conſulibꝫ ꝙ p̄fectis ſub illo ab india
vſqꝫ ethiopiā: centūuigintiſeptē ꝓuintijs.
Et cuꝫ manducaſſent et bibiſſent et ſacia-
ti reuertereñ. tūc darius rex aſcēdit in
cubiculo ſuo: et dormiuit et exꝓgefactus
eſt. Tunc illi tres iuuenes corꝓis cuſtodes
qui cuſtodiebāt corꝓ⁹ regis: dixerūt alter
alteri. Dicam⁹ vnuſq̄ſqꝫ ꝟmonē q̄ p̄cellat
et cuiuſcūqꝫ apparuerit ꝟmo ſapiētior al-
teri⁹: dabit illi darius rex dona magna.
purpura coopiri ꝙ in auro bibere et ſuper
aurū dormire et currū aureū freno ꝙ cȳ-
darim biſſinaz ꝙ torquē circa collū ꝙ ſcdo
loco ſedebit a dario ꝓpter ſapientiā ſuaz ꝙ
ꝓgt⁹ darij vocabit. Tūc ſcribētes ſinguli
ſuū verbū ſignaueřt: ꝙ poſuerūt iuxta cer
uical darij r̄gis: ꝙ dixeřt. Cūqꝫ ſurrexerit
rex dabim⁹ ei ſcpta nr̄a ꝙ qcūqꝫ indica-
uerit rex e tribꝫ ꝙ mgr̄at⁹ p̄ſidis: qm̄ ver-
bum ei⁹ ſapiēti⁹ eſt: ipſi dabit victoria ſi-
cut ſcriptū ē. Un⁹ ſcripſit. Fortē ē vinū.
Alī⁹ ſcripſit. Fortior eſt rex. Terci⁹ ſcri-
pſit. Fortiores ſūt mlieres: ſup oīa aūt vin
cit veritas. Et cū ſurrexiſſet rex acceper̄t
ſcripta ſua et dederūt illi: et legit. Et mit-
tēs vocauit oēs mgr̄atus ꝑſax ꝙ medos ꝙ
purpuratos ꝙ p̄tores ꝙ p̄fectos ꝙ ſederunt
in ꝓcilio: et lecta ſunt ſcripta corā ipꝺ. Et
dixit. Elocatē adoleſcētes ꝙ ipſi indicabūt
verba ſua. Et vocati ſūt: ꝙ introierūt. Et
dixit illī. Indicatē nob⁹ ꝺ bijs q̄ ſcripta ſūt
Et cepit prior q̄ dixerat ꝺ fortitudīe vini:
et dixit. Eliri q̄ p̄ualet vinū oīb⁹ homīb⁹.
q̄ bibūt illud. Seducit mentē. Iterꝫ regis
et orphani facit mentē vanā. Iterꝫ ſerui ac
liberi paupis ac diuitis et omnē mētē cō-
uertit in ſecuritatē ꝙ iocūditatē: et ñ me-
minit omnē triſticiā ꝙ debitū et oīa p̄cor-
dia facit honeſta: ꝙ nō meminit regē nec
mgr̄atuz et oīa ꝓ talēta loq̄ facit. Et non
meminerī cū biberīt amicicia nec frnita-
tem: ſed p⁹ nō multū ſumūt gladios ꝙ cuz
a vino merſerīt ꝙ ſurrexerīt ñ meminerī
q̄ geſſerūt. O viri num p̄cellit vinū! Quis
ſic cogitat facere! Et tacuit hoc dicto.

Capitulum. .IIII.

Et inchoauit ſeq̄ns dicere qui di-
xit de fortitudine regis. O viri: nū
precellunt homines qui terram et
mare obtinent et omnia que in eis ſunt!
Rex aūt ſup oīa precellit ꝙ dñatur eoꝝ
et omne quodcunqꝫ dixerit illis faciunt.
Etſi miſerit illos ad bellatores: vadunt

et demoliunt montes et muros et turres. Jugulanꝭ ꝙ iugulant: et regis verbū non ꝓtereūt. Namsi vicerint. afferꝭ regi omnia q̄cunq; ꝓbati fuerint. Similiꝫ et alij oīes ꝙ q̄tquot ñ militant. nec pugnt sed colunt ꝫram: rursum cū fuerint metentes afferunt tributa regi. Et ipse vn⁹ solus etsi dixerint occidite occidūt. dixerit. remittite remittunt: dixerit. percutite. percuciunt. dixerit. exterminate. exterminat. dixerit. edificate edificant. dixerit excidite. excidunt. dixerit. plantate plantant: et omnis plebs et virtutes eū obaudiūt: et sup hec ipse recūbit ꝙ bibit ꝙ dormit. Dij aūt custodiūt in circuitu eū: et ñ pnt ire singuli et facere opa sua: sed in dicto obaudientes sunt ei. Dliri: qūo non ꝓcellet rex ꝙ sic diffamaꝭ! Et tacuit. Terci⁹ ꝙ dixerat de mlieribo ꝙ veritate. Ꝺ ē zorobabel: cepit loq̄. Dliri. ñ magn⁹ rex. ꝙ multi boīes: nec vinū ꝓcellit. Quis ē ḡ qui dñator eoꝝ! Nonne mulieres genuert regē et oēm ꝑlm ꝙ dñaꝭ mari et ꝫre: et ex illis nati sunt. et ipse educauerūt eos ꝙ plantauert vineas ex ꝙbo vinū fit! Et ipse faciūt stolas oīm boīm: ꝙ ipse faciūt gl'am boībo: et non pnt boies separi a mulieribo. Si ꝯgregauerint auꝝ et argentū. et oēm rem speciosam ꝙ viderint mulierē vnaz bono habitu. ꝙ bona spē: oīa hec relinq̄ntes ī eam intendūt. et apto ore ꝯspiciūt: et eam allicīūt magisq̄ auꝝ et argentū. et oēm rē ꝓciosā. Domo suū pꝛem relinqt ꝙ enutrijt illum et suam regionē: et ad mulierē se cōiungit. Et cū muliere remittit aīam: ꝙ neq; pꝛem meminit. neq; mꝛez. neq; regionē. Et hīc oportet vos scire: qm̄ mlieres dñantur vī. Nōne doletis! Et accipit bō gladiū suū et vadit in viam facere furta et homicidia et mare nauigare et flumīa: et leonē videt et in tenebꝛis ingredit: et cū furtum fecerit ꝙ fraudes ꝙ rapinas. amabili sue affert. Et itez diligit bō vxoꝛez suā magisq̄ pꝛem et mꝛem. Et multi demētes facti sūt ꝑ vxoꝛes suas: ꝙ sui facti sunt ꝑ illas: et multi pierī et iugulati sunt. et peccauerūt ꝑter mulieres. Et nūc (credite mihi) q; magn⁹ est rex. in pātate sua: qm̄ omēs regiones verent tangere eū. Dlitebam tñ appemen filiaz bezacis. mirifici ꝯcubinaz regis. sedentē iuxta regē ad dextram: ꝙ auferentē dyadema de capite ei⁹. et imponentē sibi: et palmis cedebant regem de sinistra manu. Et sup hec apto ore intuebaꝭ eā: ꝙ si arriserit ei. ridet: nāsi indigta ei fuerit blā dit: donec recōciliet in grām. O viri: cur ñ sunt fortiores mulieres! Magna est ꝫra: et excelsū est celum. Que ista agunt! Et tunc rex et purpurati intuebanꝭ in alitutz. Et inchoauit loq̄ de veritate. O viri: nōne fortes sunt mulieres! Magna ē terra: ꝙ excelsum est celū: et velox cursus solis cōuertit in gyro celū in locū suū in vna die. Nonne magnific⁹ est q̄ hec facit! Et veritas maḡ: et fortior pe omnibo. Omnis terra veritatē inuocat: celū etiam ipsam benedicit: et omnia opa mouenꝭ et tremūt eam: et ñ est cū ea quicq̄ iniquū. Dlinū iniquū: iniquus rex. iniq̄ mulieres. Jniq̄ omnes filij boīm: ꝙ iniq̄ illoꝝ omnia opa: ꝙ non ē in ipsis veritas. Et in sua iniq̄tate pibunt: ꝙ veritas manet et inualescit inetern̄ū: et viuit. et optinet in secula seculoꝝ. Nec est apud eam accipe ꝑsonas. neq; drās: sed q̄ iusta sunt facit omnibo. iniustis ac malignis. ꝙ oīes benignanꝭ in opibo eius. Et non est in iudicio ei⁹ iniquū: sed fortitudo. ꝙ regnū ꝙ potestas ꝙ maiestas oīm euoꝝ. Bñdict⁹ deus veritatis. Et desijt loq̄ndo. Et omnes ꝑli clamauert: ꝙ dixerunt. Magna est veritas et ꝓualet. Tunc rex ait illi. Pete si q̄d vis ampliusq̄ que scripta sunt: ꝙ dabo tibi fm q̄d inuent⁹ es sapientior: et ꝑxim⁹ mihi sedebis: et cognat⁹ me⁹ vocaberis. Tunc ait regi. Memor esto voti tui q̄d vouisti edificare ihrl'm in die q̄ regnū accepisti: et oīa vasa q̄ accepta sunt ex ihrl'm remittere: q̄ separauit cyrus qñ mactauit babiloniaz. et voluit remittere ea ibi. Et tu vouisti edificare tēplum: quod incendert ydumei qñ extermīata est iudea a chaldeis. Et nūc hoc est q̄d postulo dñe ꝙ q̄d peto: hoc ē maiestas a te q̄d postulo: vt facias votū quod vouisti regi celi ex ore tuo. Tunc surgens darius rex osculat⁹ est illum: et scripsit epistolam ad omēs dispensatoꝛes. ꝙ ꝓfectos et purpuratos. vt deducerēt eū: ꝙ eos q̄ cū illo erant. oēs ascendentes edificare ihrl'm. Et omnib ꝓfectis q̄ erant in siria ꝙ phenice et libano scripsit epl'as: vt traherent ligna cedrina a libano in hierusalem: vt edificarent cum eis ciuitatem. Et scripsit omnibus iudeis qui ascendebant a regno ī

iudeam pro libertate: omnem potentem q magistratum et prefectum non superuenire ad ianuas ipsorum: et omnem regionez quam obtinuerant esse immunem eis: et ydumei relinquēt castella que optinent iudeoꝝ: et instructuraz templi dare per singulos annos talenta viginti usqꝫdū peredificaretur: et super sacrarium olocaustomata ostilare quotidie sicut habent preceptum: alia talenta decez offerre per singulos annos: et omnibus qui procedunt a babilonia condere ciuitatez: vt esset libertas taz ipsis q̄ filijs eoruz: et omnibus sacerdotibus qui procedunt. Scripsit autez et quantitatem: et sacraz stolam iussit dari in qua deseruirent: q leuitis scripsit dare precepta usqꝫ in diem qua consummabitur domus et hierusalem extruetur: et omnibus custodientibus ciuitatez scripsit dare eis sortes et stipendia. Et dimisit omnia vasa que separauerat Cyrus a babilonia: et omnia quecunqꝫ dixit Cyrus ipse precepit fieri: et mitti hierusalem. Et cum processisset ille adolescens. eleuans faciem in hierusalem: benedixit regem celi et dixit. Abs te est victoria: et abs te est sapientia: et claritas. Et ego seruus tuus sum. Benedictus es. qui dedisti mihi sapientiam: et tibi confitebor domine deus patrū nostrorum. Et accepit epistolas: et profectus est in babiloniaz. Et venit et nunciauit fratribus suis omnibus qui fuerunt in babilonia: et benedixerunt deum patrū suoꝝ. quoniam dedit illis remissionem et refrigerium. vt ascenderent et edificarent hierusalem et templum vbi nominatū est nomen eius in ipso: q exultauerunt cū musicis q letitia diebo septē.

Capitulum. V.

POst hec autem electi sunt vt ascenderent principes pagoꝝ p domos. p tribus suas: et uxores illorum. et filij. et filie eorum. et serui et ancille ipsoꝝ et pecora illoruz. Et darius rex misit vnacum eis equites mille donec deducerent eos in hierusalem cum pace et cum musicis. et cū timpanis et tibijs: et omnes fratres erant ludentes: et fecit eos ascendere simul cum eis. Et hec sunt nomina virorꝝ qui ascenderunt per pagos suos in tribus et in partez principatus ipsorum. Sacerdotes: filij phinees. filij aaron. ihesus filiꝰ iosedech: ioachim filius zorobabel. filij salathiel de domo dauid. ex progenie phares tribu autem iuda: qui locutus est sub dario rege persarū sermones mirificos in secundo anno regni ipsius mense nisan primo. Sunt aū hij qui ascenderunt ex iudea de captiuitate transmigratōnis: quos trāsmigrauit nabuchodonosor rex babilonie ī babilonem: et reuersus est in hierusalem. Et requisiuit partem iudee vnusquisqꝫ ciuitatem suaz qui venerunt cū zorobabel. et ihesu: neemias. areores. elimeo. emmanio. mardocheo. beelsuro. mechpsatwchor. oliozo. emonia. vnus de principibus eoꝝ: et numerus ab gentibus eoꝝ ex prepositis eorum. Filij phares: duomiliacentumseptuagintaduo. Filij ares: triamiliaquinquagintaseptē. Filij phemo: centūquadragintaduo. In filijs ihesu. et iabes. millecentiduo. Filij bemu: duomiliaquadrīgentiseptuaginta. Filij chorzaba: ducentiqnqꝫ. Filij banica: centumsexagintaocto. Filij bebeth: q̄dringētitres. Filij archad: quadringentiuigintiseptez. Filij chan: trigintaseptem. Filij zorzoar: duomiliaseptaginteseptem. Filij admu: q̄dringentisexaginta unꝰ. Filij adrectis: centūocto. Filij ciaso et zelas: centūseptem. Filij azorzoch: quadringentitrigintanouem. Filij iedarbone: centūtrigintaduo. Filij ananie: centūtriginta. Filij asoni. Filij marsar: q̄dringentiuigītiduo. Filij iabarus: nonagintaqnqꝫ. Filij sepolemon: centumuigintitres. Filij nepopas: qnq̄gintaqnqꝫ. Filij hechbanatꝰ: centumqnquagītaocto. Filij cebethamus: centūtrigintaduo. Filij occartapatros: q enocadies et modie: q̄dringētiuigintiduo. Qui ex gmas et gabea: centūuigintiun. Qui ex besselon. et ceagge: sexagintaqnqꝫ. Qui ex bastaro: centūuigintiduo. Qui ex bethenobes: qnquagītaqnqꝫ. Filij liptis: centūquinquagintaqnqꝫ. Filij labonni: trecentiqnquagintaseptē. Filij sichē: trecētiseptuagīta. Filij sandan et cliomꝰ: trecētiseptuagītaocto. Filij ericꝰ: duomiliacētū q̄dragītaqnqꝫ. Filij anaas: trecētiseptuaginta. sacerdotes. Filij iedduꝰ filij euther. filij eliasib: trecētiseptuagīta.

Filij ẽmerus:ducentiq̃nquagintaduo. Filij aſurij: trecentiq̃nq̃ginta ſeptẽ. Filij caree:ducentiuigintiſeptẽ. Leuitæ. Filij ihe-ſu: in cadubel et hamis et ſerebias et edi-as:ſeptuagintaquatuor. Omnis numer⁹. a duodecimo anno:triginta milia q̃dringẽ tiſexagĩtaduo. Filij et filie ꝛ vxores.omĩs computatõ.quadragĩta milia ducentiq̃dra gintaduo. Filij ſacerdotum q̃ pſallebant ĩ templo.filij aſaph:centumuigĩtioctõ. Oſti arij vero eſmenni.filij azer.filij amon.filij accubatopa.filij tobi:omnes centumtrigĩ tanouem. Sacerdotes ſeruientes in tem-plo. Filij ſel. filij gaſipa. filij tabloth.filij carie.filij ſu.filij hellu.filij labana.filij ar-matha.filij accub.filij vtha.filij cetha.filij aggab .filij obai.filij anan.filij canna.filij geddu .filij an.filij rabin. filij deſanun.filij nechoba. filij caſeba.filij gaze.filij ozni. fi-lij ſinoe.filij attre.filij baſtem.filij aſiana. filij manei.filij naſiſim.filij acuphu.filij a-giſta .filij arui.filij fauon.filij phaſalon.fi lij meedda.filij fuſa.filij careth. filij barc⁹. filij ſaree.filij coeſi. filij naſith.filij agiſti. filij pedon: ſalomõ filij eius: filij aſophot. filij pharida. filij celi.filij dedõ.filij gadda-hel.filij ſephegi.filij aggia. filij fachareth. filij ſabathan.filij aroneth.filij malſith. fi lij ame.filij zaphai.filij addus.filij ſuba.fi lij eura. filij rabotis. filij ſaphat. filij mal-mon. Omnes ſacro ſeruientes.et pueri ſa-lomonis:quadringentioctogintaduo. Hij ſunt filij qui aſcenderunt a chermel ꝛ ther-ſas.principes eor.carmellam et careth.et non poterant edicere ciuitates ſuas.et p-genies: quemadmodum ſint ex iſrael: filij dalarij.filij tubam.filij nechodaici.ꝛ ex ſa cerdotibus qui fungebanꝫ ſacerdotio ꝛ nõ ſunt inuẽti:filij obÿa.filij achiſos.filij ad-din: qui accepit vxorem ex filiabus phar-geleu vocati ſunt nomine eius. Et horum queſita eſt generis ſcripta impedatura et non eſt inuẽta:et prohibiti ſunt ſacerdotõ fungi. Et dixit illis neemias ꝛ aſtharas ne participentur ſancta:donec ſurgat ponti-fex doctus in oſtenſionem et veritatem. Omnis autem iſrael erant duodecim milia exceptis ſeruis ꝛ ancillis quadragintadu-omiliatrecentiſexaginta. Serui horum et ancille. ſeptemmiliatrecentitrigintaſeptẽ: cantores et cantatrices.ducentiſexaginta-quinq;. Cameli quadringentitrigintaq̃n-q;: equi ſeptemmiliatrigintaſex: muli du-centamiliaquadragintaquinq;:ſubiugalia quinq;miliauigintiquinq;. Et de prepoſi-tis ipſis per pagos dum venirent in tem-plum domini quod erat in hieruſalem:in-nouare et ſuſcitare templum in loco ſuo ſecundum ſuam virtutem. et dari in tem-plum.theſaur; operum ſacrum.auri mnas duodecimmilia.et ſtolas ſacerdotales cen tum . Et inhabitauerunt ſacerdotes . et leuitæ.et qui exigerant de plebe in hieruſa lem et in regione:et cantores et oſtiarij.et omnis iſrael.in regionibus ſuis. Inſtante autem ſeptimo mẽſe.cunq; eſſent filij iſrael vnuſquiſq; in ſuis reb⁹: conuenerunt vna-nimes in atrium quod erat ante ianuam orientalem. Et ſtantes ihesus filius ioſe-dech.et fratres eius ſacerdotes. et zoroba-bel filius ſalathiel.et huius fratres. para-uerunt altare:vt offerrent ſuper illud olo cauſtomata ſecundum que in libro moÿſi hominis dei preſcripta ſunt. Et conuene-runt ſibi ex alijs natõnibus terre:et erexe runt ſacrarium in loco ſuo omnes gentes terre:ꝛ offerebant hoſtias ꝛ olocauſtoma-ta domino matutina. Et egerũt ſcenophe-gia.et diem ſolennem ſicut preceptum eſt ĩ lege:ꝛ ſacrificia quotidie ſicut oportebat: et poſt hec oblatõnes inſtitutas.et hoſtias ſabbator;.et neomenia;. et dierum ſolen-nium omnium ſanctificator;. Et quotq̃t vouebant domĩo a neomenia ſeptimi mẽ-ſis ceperunt hoſtias offerre deo:et templũ domini nondum erat edificatum. Et dede-runt pecuniam lapidarijs.et fabris:et po-tum et pabula cum gaudio. Et dederunt carra ſidonijs et tirijs. vt tranſuehereni il lis de libano trabes cedrinas ꝛ facerent ra-tes in ioppe portum: ſecundum decretum quod ſcriptum erat eis a cyro rege perſa-rum. Et in ſecundo anno venientes ĩ tem-plum dei in hieruſalem.menſe ſecundo in-choauit zorobabel filius ſalathiel ꝛ ihesus filius ioſedech et fratres ipſorum et ſacer-dotes ꝛ leuitæ et omnes qui aduenerant de captiuitate in hieruſalem:et fundauerunt templum dei. nouilunio ſecundi menſis ſe cundi anni cum veniſſent in iudeam ꝛ hie-ruſalem. Et ſtatuerunt leuitas a viginti annis ſuper opera domini. Et ſtetit ihs et

filius eius.et fratres.omnes leuite:conspirantes.ꝙ executores legis.ꝙ facientes opera in domo domini. Et steterunt sacerdotes habentes stolas cum tubis:ꝙ leuite filij asaph habentes cimbala. collaudantes dominum et benedicentes secundum dauid regem israel. Et cantabant canticum domino: quoniam dulcedo eius et honor in secula super omnem israel. Et omnis populus tuba cecinerunt: et proclamauerũt voce magna: collaudantes dominũ in suscitatõne domus domini. Et venerunt ex sacerdotibus et leuitis.ꝙ presidentibus secundum pagos. senioribus qui viderant pristinam domum: et ad huius edificatõnem cũ clamore et planctu magno.ꝙ multi cum tubis et gaudio magno: intantum vt populus non audiret tubas propter planctum populi. Turba enim erat tubis canens magnifice: ita vt longe audiret. Et audierunt inimici tribus iude ꝙ beniamin: et venerunt scire que esset vox tubarum. Et cognouerunt.quoniam qui erant ex captiuitate edificant templum domino deo israel. Et accedentes ad zorobabel. et iheſum. et prepositos pagorum dixerunt eis. Edificabimus vna vobiscum. Similiter enim audiuimus dominum nostrum: et ipsi pariter incedimus a diebus asbasareth regis assiriorum: qui transmigrauit hinc. Et dixit illis zorobabel. et iheſus.et principes pagorum israel. Non est nobis ꝙ vobis edificare domuz dei nostri. Nos eñ soli edificabimus domino israel: secundũ ea que precepit nobis Cyrus rex persaꝝ. Gentes autem terre incubantes hijs qui sunt in iudea. et leuantes opus edificatõnis.et insidias et populos adducentes. p̃hibebant eos edificare:et aggressuras exercentes impedierunt ne consummaretur edificium omni tempore vite Cyri regis: et protraxerunt structuram per biennium vsqz ad darij regnum.

Capitulum. VI.

In secundo autem anno regni darij.prophetauit aggeus ꝙ zacharias filius addin prophete apud iudeam et hierusalem: in nomine dei israhel super eos. Tunc stans zorobabel filius salathiel.et iheſus filius iosedech:inchoauerunt edificare domum domini que est in hierusalem: cum adessent eis prophete domini et adiuuarent eos. In ipso tempore venit ad illos sysennes subregulus syrie ꝙ phenicis. et satrabozanes et sodales eius: ꝙ dixerunt eis. Quo precipiente vobis domum hanc edificatis:et tectum istud ꝙ alia omnia perficitis? Et qui sunt structores qui hec edificant? Et habuerunt gratiam. visitatione facta super eos qui erant ex captiuitate a domino seniores iudeoꝝ: et nõ sunt impediti edificare donec significaret dario de omnibus istis: et responsum acciperetur. Exemplum epistole:quã miserunt dario. Sysennes subregulus syrie et phenicis.et satrabozanes.et sodales eius: in syria et phenice presides: regi dario salutem. Omnia nota sint domino regi: q̃ cum aduenissemus in regionem iudee.et introissemus in hierusalem.inuenimus edificantes domũ dei magnam et tẽplum ex lapidibus politis et magnis.ꝙ p̃ciosis materijs in parietibus:et opera illa instanter fieri: et suffragare et prosperare in manibus eorum.et in omni gloria q̃diligentissime perfici. Tunc interrogauim? seniores:dicentes.Quo permittente vobis edificatis domum istam:ꝙ opera hec fundatis? Ideo autez interrogauimus:vt notum facerem? tibi homines et prepositos: ꝙ nominũ scripturam prepositoꝝ postulauim? illos. At illi responderunt nobis dicentes.Nos sum? serui dñi qui fecit celum ꝙ terram:ꝙ edificabaẽ hec dom? ante annos istos multos a rege israel magno ꝙ fortissimo:ꝙ consummata est. Et qm̃ patres nostri exacerbantes erant ꝙ peccauerẽt in deũ israel.tradidit eos in man? nabuchodonosor regis babilonie. regis chaldeoꝝ:et domũ istam demolientes incenderunt:ꝙ ꝑ̃m captiuum duxerunt in babiloniã. In primo anno regnãte Cyro rege babilonie scripsit Cyr? rex domũ hãc edificare:ꝙ illa sacra vasa aurea ꝙ argentea q̃ extulerat nabuchodonosor de domo q̃ est in hierusalẽ. ꝙ consecuerat ea in suo tẽplo:rursus ptulit ea Cyr? rex de templo qđ erat in babilonia.ꝙ ꝺ̃ita sunt zorobabel ꝙ salmanasaro subregulo. Et preceptũ est eis vt offerrent hec vasa.ꝙ reponerent in templo qđ erat ĩ hierusalez:ꝙ ipsum templum dei edificare

in loco suo. Tunc salmanasarus subiecit fundamenta dom⁹ domini que est in hieru salem. et exinde usq; nunc edificat: et non accepit consummatōem. Nunc ergo si iudi cat te o rex. perquirat in regalibus bibli othecis Cyri regis q̄ sunt in babilonia: et si inuentū fuerit consilio Cyri regis ceptaz esse structurā domus domini que est ī hie rusalem. et iubeat te domino rege nostro: scribat de hijs nobis. Tunc rex darius pre cepit inqri ī bibliothecis. et inuentus est ī egbathanis opido quod est in media regi one locus unus in quo scripta erant ista. Anno pmo regnante Cyro rex Cyrus pre cepit domum domini que est in hierusalez edificare. ubi incendebant igni assiduo: cu ius altitudo sit cubitorum decem et latitu do cubitorum sexaginta quadratum lapi dibus politis tribus. et meniano ligno e iusdem regionis. et meniano uno nouo: et impendia dari de domo Cyri regis: et sa cra uasa domus domini taz aurea q̄ argē tea que extulit nabuchodonosor. in domū dñi que est in hierusalez ubi erant posita: ut ponantur illic. Et precepit curam agere syssennem subregulum sirie et phenicis. et zatrabuzannam et sodales eius: et q ordi nati erant in siriaz phenice presides. ut ab stinerent se ab eodem loco. Et ego quoq; precepi in totū edificare: et prospери ut ad iuuent eos q sunt ex captiuitate iudeorum donec consumetur templum dñi: et a uexatione tributorum syrieceles et phe nice. diligenter quantitatem dari hijs ho minibus ad sacrificium domini. zorobabel prefecto ad thauros et arietes et agnos: si militer autem et frumentum et sal et vi num et oleum instanter per singulos an nos. prout sacerdotes qui sunt in hierusa lem dictauerunt consumi quotidie sine ulla dilatōne: ut offerantur libatōnes sum mo deo: pro rege et pueris eius. et orent pro ipsorum uita. Et denuncietur: ut quicunq; transgressi fuerint aliquid ex hijs que scri pta sunt. aut spreuerint: accipiatur lignū de suis proprijs. et suspendantur: et bona ipsorum regi ascribantur. Propterea et do minus cuius nomen inuocatum est ibi. exterminet omnem regem et gentem. qui manum suaz extenderit prohibere aut ma le tractare domum domini illam que est ī hierusalem. Ego darius rex decreui. q̄ diligentissime secundum hec fieri.

Capitulum. .VII.

Tunc syssennes subregulus celeusy rie et phenicis et satrabuzannes et sodales. obsecuti hijs q̄ a dario re ge erant decreta. insistebant sacrosanctis operibus diligentissime cooperantes cum senioribus iudeorum principibus sirie: et prosperata sunt sacrosancta opera: prophe tantibus aggeo et zacharia prophetis. Et consummauerunt omnia per preceptum domini dei israel: et ex consilio Cyri et darij et artarxersis regis persarum. Et con summata est domus nostra usq; ad tertiaz et vicesimam diem mensis adar: sexto an no darij regis. Et fecerunt filij israel. et sa cerdotes et leuite et ceteri qui erant ex ca ptiuitate q̄ apposити sunt: secundum ea que scripta sunt in libro moysi. Et obtulerunt in dedicatōem templi domini thauros cē tum. arietes ducentos. agnos trecentos: et hedos pro peccatis uniuersi israel duode cim: secundum numerum tribuum israel. Et steterūt sacerdotes et leuite amicti sto lis per tribus super opera domini dei isra el. secundum librum moysi: et ostiarij per singulas ianuas. Et egerunt filij israel cū hijs qui erant ex captiuitate illud phase quartadecima luna mensis primi: quando sanctificati sunt sacerdotes et leuite. Et omnes filij captiuitatis nō sunt simul san ctificati: quia leuite omnes simul sanctifi cati sunt. Et immolauerunt phase uniuer si filij captiuitatis: et fratribus suis sacer dotibus et sibimetipsis. Et manducauerūt filij israel qui erant ex captiuitate omnes qui remanserant ab omnibus execrationi bus gentium terre. querentes dominum: et celebrauerunt diem festum azimorum septem diebus epulantes in conspectu do mini. quoniam conuertit consilium regis assiriorum in eos: confortare manus eor ad opera domini dei israel. Et post hunc. regnante artarxerse persaruz rege. acces sit esdras filius azarie. filij helchie. filij sa lome. filij sadoch. filij achitob. filij ameri. filij azahei. filij bocci. filij abysae. filij phi nees. filij eleazari. filij aaron primi sacer dotis: hic esdras ascendit de babilonia. cū esset scriba et ingeniosus in lege moysi que

data est a domino israel: docere et facere. Et dedit ei rex gloriam. q̄ inuenisset gratiam in omni dignitate et desiderio: in conspectu eius. Et ascenderunt simul cum ipso ex filijs israhel. et sacerdotibus et leuitis. et sacris cantoribus templi: et hostiarijs. et seruis templi in hierusalem. Anno septimo regnante artarxerse in quinto mē se: hic annus septimus est regni: exeuntes de babilonia. nouilunio quinti mensis venerunt hierosolimam iuxta preceptum illius: secundum prosperitatem itineris a domino ipsorum datam eis. In bijs enim esdras magnam disciplinam obtinebat ne pretermitteret quicq̄ eorum que essent ex lege domini et preceptis: et docendo uniuersum israhel omnem iusticiam et iudicium. Accedentes autez qui scribebant scripta artarxersis regis. tradiderunt scriptū quod obuenerat ab artarxerse rege. ad esdram sacerdotem et lectorem legis domini: cuius exemplum subiectum est.

Capitulum. VIII.

Rex artarxerses. esdre sacerdoti et lectori legis domini salutem. Humanior ego iudicans ī beneficijs. precepi eis qui desiderant ex gente iudeorum sua sponte. ⁊ ex sacerdotibus et leuitis qui sunt in regno meo: comitari tecuz in hierusalez. Ibi qui ergo cupiunt ire tecum conueniant et proficiscantur sicut placuit mibi. et septem amicis meis consiliarijs: vt visitent ea que aguntur secūdum iudeam et hierusalem obseruantes sicut habes in lege domini: et ferant munera domino israhel. que voui ego et amici hierusalem: et omne aurum et argentum quod inuentum fuerit in regione babilonie. domino in hierusalem cum illo qd̄ est donatum pro ipsa gente in templum domini eorum quod est in hierusalez: vt colligatur hoc aurum et argentum ad thauros et arietes. et agnos et hedos. et q̄ bijs sunt congruentia: vt offerant hostias domino super altare domini ipsorum quod est in hierusalem. Et omnia quecunq̄ volueris cum fratribus tuis facere auro et argento. perfice pro voluntate tua secundum preceptū domini dei tui: et sacrosancta vasa que data sunt tibi ad opera dom⁹ domini dei tui que est in hierusalem: et cetera quecunq̄ tibi subuenerint ad opera templi dei tui dabis de regali gazophilatio: cum volueris cum fratribus tuis facere auro et argento perfice secundum voluntatem domini. Et ego quidem rex artarxerses precepi custodibus thesaurorum̄ syrie et phenicis: vt quecunq̄ scripserit esdras sacerdos. et lector legis domini diligenter det ei vsq̄ ad argenti talenta centum similiter et auri: et vsq̄ ad frumenti modios centum. et vini amphoras centū: et alia quecunq̄ abundant sine taxatōne. Omnia secundum legem dei fiant deo altissimo: ne forte exurgat ira ī regno regis. et filij et filiorum eius. Vobis autem dicitur. vt omnibus sacerdotibus et leuitis et sacris cantoribus ⁊ seruis templi et scribis templi huius nullum tributum neq̄ vlla alia indictio irrogetur: nec habeat quisq̄ potestatem obicere eis quicq̄. Tu autem esdras secundum sapientiam dei constitue iudices et arbitros in tota syria et phenice. et omnes qui legem dei tui non nouerūt doce: vt quotquot transgressi fuerint legē diligenter plectantur: siue morte siue cruciatu. siue etiam pecunie mulctatione. vel abductione. Et dixit esdras scriba. Benedictus dns deus patrum nostrorum. qui dedit hanc voluntatem. in cor regis clarificare domum suam que est in hierusalem: et me honorificauit in conspectu regis. et consiliariorum. et amicorum eius. et purpuratorum eius: et ego constans animo factus sum secundum opitulationem domini dei mei. Et congregaui ex israhel viros: vt simul ascenderent mecū. Et hij sunt prepositi ꝑm suas patrias et principatus portionales eorum qui mecum ascenderūt de babilonia: in regno artarxersis. Ex filijs phares: gersom⁹. Ex filijs siemaruth: amen⁹. Filiorum dauid: accus filiⁿ secelie. Ex filijs phares: zacharias. ⁊ cū eo reuersi sunt viri centūquinq̄ginta. Ex filijs ductoris moabilonis zaraei: et cū ipso viri ducentiq̄nq̄ginta. Ex filijs zacues iechonias zechecli: ⁊ cū ipso viri ducentiquinquaginta. Ex filijs sala maasias gotholie: ⁊ cū ipso viri septuagīta. Ex filijs saphacie. zarias michelis ⁊ cū ipo viri octogīta. Ex filijs ioabdias iezeli ⁊ cū ipo viri ducētidecī. Ex

filijs banie salimoth filius iosaphie: et cū ipso viri centumsexaginta. Ex filijs beer. zacharias bebei: et cū ipso viri ducentiocto. Ex filijs azario channes acharie: et cum ipso viri centumdecem. Ex filijs adonicham ipsis postremis:et hec sunt nomina eorum eliaphalam filius gebel et semeias. et cum ipso viri septuaginta. Et congregaui eos ad fluuium qui dicitur thŷa. et methathi:illic fuim⁹ triduo.et recognoui eos. Et ex filijs sacerdotum et leuitaꝝ non inueni illic. Et misi ad eleazarum et eccelom. et masman.et maloban. et enaathan.et samea.et ioribuz nathan.enuagā. zachariam. et mosollamum: ipsos ductores et peritos. Et dixi eis. vt venirent ad luddeum qui erat apud locum gazophilacij. Et mandaui eis. vt dicerent luddeo.et fratrib⁹ eius et illis qui erant in gazophilatio:vt mitterent nobis eos qui sacerdotio fungerenť in domo domini dei nostri. Et adduxerunt nobis secundum manum validam domini dei nostri viros peritos. Ex filijs mooli. filij leui.filij israel. sebebiam. et filios et fratres qui erant decem et octo.asbiam et ammin.ex filijs filioꝝ chananei:et filij eoꝝ. viri viginti. Et ex hijs qui in templo seruiebant quos dedit dauid: et ipsi principes ad operationem leuitis templo seruientium:ducentiuiginti. Omnia nomīa significata sunt in scripturis. Et voui illic ieiuniū iuuenibo in conspectu domini: vt quererent ab eo bonum iter nobis et q̄ nobiscum erant ex filijs et pecoribo propter īsidias. Erubui em̄ petere a rege pedites et eq̄tes in comitatu tutele gratia: contra aduersarios nostros. Dixim⁹ em̄ regi: quoniam virtus dñi erit cum eis. q̄ inquirunt eum in omni affectu. Et iterum deprecati sumus dñm deum nostrum ꝑm hec:quem et propitiū habuimus:et compotes facti sumus deo nostro.Et separaui ex plebis prepositis.ꝯ sacerdotibus templi viros duodecim: et sedebian. et asannan.et cum eis ex fratribo eorum viros decem.Et appendi eis aurꝝ et argentum. et vasa sacerdotalia dom⁹ dei nostri:que donauerat rex.et consiliarij eius. et principes. et omnis israel. Et cum appendissem: tradidi argenti talenta centumq̄nq̄ginta. et vasa argentea talentoꝝ centum.et auri talenta centum: et vasoꝝ aureorum sepcies viginti: et vasa erea de bono eramento splendentia duodecim.auri speciem reddentia.Et dixi eis.Et vos sācti estis domino et vasa sunt sancta:et aurum et argentū votum est dño deo patrum nostroꝝ. Vigilate et custodite donec tradatis ex plebis prepositis.et sacerdotibus et leuitis.et principib⁹ ciuitatū israel ī hierusalem: in pastoforio domus dei nostri. Et hij q̄ suscepert sacerdotes et leuite auꝝ et argentū. et vasa que erant in hierusalē intulerunt in templum dñi. Et promouimus a fluuio thia die duodecima mensis p̄mi: vsquequo introiuim⁹ in hierusalem. Et cū factus fuisset terci⁹ dies:quarta aūt die ponderatum auꝝ et argentum traditum est in domo dñi dei nostri: marimoth filio iori sacerdoti: et cum ipso erat eleazar filius phinees. et erant cū ipsis iosabdus filius ihesu.et medias.et banni fili⁹. leuite: ad numeꝝ et ad pondus vniuersa. Et scriptum est pondus ipsoꝝ eadez hora. Qui aūt venerunt ex captiuitate obtulert sacrificiū dño israel thauros duodecī. pro omni israel. arietes octogītasex. agnos septuagintaduos. hircos pro peccato duodecim.et pro salute vaccas duodecim:omnia in sacrificium dñi. Et elegerunt precepta regis regalib⁹ dispensatoribo:et subregulis celeusirie. et phenicis: et honorificauerūt gentem et templum domini. Et consummatis hijs accesserunt ad me prepositi dicentes. Non segregauerunt genus israel ꝯ principes et sacerdotes.et leuite.et alienigene gentes et nationes terre immundicias suas: et achananeis et ethei. et phereseis. et hiebuseis.et moabitis. atq̄ egiptijs.et ydumeis.Coniuncti em̄ sunt filiabus eoꝝ et ipsi et filij eorum:et commixtū est semen sanctum alienigenis gentib⁹ terre:ꝯ participes erant prepositi ꝯ magistratus iniq̄tatis huiusmodi ab inicio ipsius regni.Et mox vt audiui ista conscidi vesti menta et sacram tunicam: et lacerans capillos capitis.et barbaz:sedi dolens ꝯ mestus. Et conuenert quotquot tunc mouebanť in verbo domini dei israel ad me lugentem super iniq̄tatem istam:et sedebam tristis vsq̄ ad vesptinū sacrificiū. Et surgens a ieiunio cōscissa habens vestim̄ta.ꝯ

ſacram tunicam: ingeniculans.et extẽdens manus ad dominum dicebaz. Domine confuſus ſum: et reuerit⁹ ſum ante faciẽ tuaz. Peccata emꝫ nrã multiplicata ſũt ſup capita nrã:ꝙ iniq̃tates nr̃e exaltate ſũt vſq; ad celũ: qm̃ a temporibus p̃m nr̃oꝝ ſum⁹ in magno peccato. vſq; ad diẽ hunc. Et propter peccata noſtra et patrum noſtrorum ſumus traditi cum fratribus noſtris.et cum ſacerdotibus noſtris et regibus terre in gladium et captiuitatẽ et depredationem cum confuſione:vſq; in hodiernum diem. Et nunc quantum eſt q̃ contigit nobis miſericordia abs te domine deus:et derelinque nobis radicem.et nomen in locum ſanctificationis tue.detegere luminare noſtrum in domo domini dei noſtri:dare nobis cibũ in omni tempore ſeruitutis noſtre.Et cuz ſeruiremus non fuim⁹ derelicti a domino deo noſtro:ſed conſtituit nos in gratia. ponens nobis reges perſarum dare cibum. et clarificare templũ domini dei noſtri et edificare deſerta ſyon: dare nobis ſtabilitatem in iudea et hieruſalem. Et nunc quid dicimus domine habentes hec? Tranſgreſſi enim ſumus precepta tua:que dediſti in manus puerorum tuorum prophetarum dicens.Quoniam terra in quam introiſtis poſſidere hereditatem eius. terra polluta eſt coinquinationibus alienigenarum terre:et immundicie illorum repleuerunt eam tota imundicia ſua.Et nunc filias veſtras non coniungetis filijs eorum. et filias earum non accipietis filijs veſtris: et non inquiretis pacem habere cum illis omni tempore: vt inualeſcentes manducetis optima terre. et hereditatez diſtribuatis filijs veſtris vſq; in euuz. Et que contingunt nobis omnia fiunt propter opera noſtra maligna:et magna peccata noſtra.Et dediſti nobis talem radicez:et rurſum reuerſi ſum⁹ tranſgredi legittima tua: vti cõmiſceremur.immundicie alienigenaꝝ gentium terre huius. Nonne iraſceris nobis perdere nos.quoaduſq; non relinquatur radix. et nomen noſtrum? Domine deus iſrahel verax es. Derelicta eſt emꝫ radix vſq; in hodiernũ diem. Ecce nunc ſumus in conſpectu tuo in iniquitatib⁹ noſtris. Non eſt eĩ adhuc ſtare ante te in hijs. Et cũ adorando confiteret eſdras flens humi proſtrat⁹ ante templum: congregati ſunt ante eum ex hieruſalem turba magna valde viri et mulieres.et iuuenes et iuuencule. Fletus eniz erat magnus in ipſa multitudine. Et cum clamaſſet iechonias iehelí ex filijs iſrahel:dixit eſdre. Nos in dominum peccauimus: q̃ collocauim⁹ nobis in matrimonium mulieres alienigenas ex gentibus terre.Et nunc es ſuper omnem iſrahel. Jn hijs ergo ſit iuſiurandum a domino expellere omnes vxores noſtras que ex alienigenis ſunt cum filijs earuz. Sicut tibi decretum eſt a maioribus ſecundum legem domini exurgens explica: ad te enim ſpectat negocium:et nos tecum ſumus. Viriliter fac.Et exurgẽs eſdras adiurauit p̃ncipes ſacerdotum. et leuitas et omnem iſrahel facere ſecundum hec: et iurauerunt.

Capitulum. IX.

Exurgens eſdras ab ante atrium templi abijt in paſtoforium ionathe filij naſabi:ꝙ hoſpitatus illic ñ guſtauit panem.nec aquam bibit.ſup iniq̃tatez multitudinis.Et facta eſt p̃dicatio ĩ omni iudea ꝙ in hieruſalẽ omnib⁹ q̃ erant ex captiuitate in hieruſalẽ congregati:vt q̃cunq; ñ occurrerit biduo vel triduo diei ſm iudicium aſſidentiũ ſenioꝝ.tollerentur facultates ſue: et ipſe alienus iudicaretur a multitudine ciuitatis. Et ꝯgregati ſunt omnes q̃ erant ex tribu iuda ꝙ beniamin ĩ trib⁹ dieb⁹ in hieruſalẽ. Hic menſis eſt nonus:dies menſis viceſim⁹. Et ſedit omnis multitudo in area templi trementes ꝓpter hiemem p̃ſentem. Et exurgens eſdras dixit illis. Vos iniq̃ feciſtis collocando vobis ĩ matrimoniũ vxores alienigenas: vt adderetis ad pcã iſrahel. Et nunc date confeſſionẽ et magnificentiaz dño deo patꝝ noſtroꝝ:et perficite voluntatẽ ipſi⁹:et diſcedite a gẽtib⁹ terre ꝙ ab vxorib⁹ alienigenis Et clamauit oĩs multitudo: et dixerũt voce magna Sicut dixiſti:faciem⁹. Sed qm̃ multitudo magna eſt.ꝙ tempus hybernũ: et non poſſumus inſubſiſtiati ſtare.et hoc op⁹ nõ eſt nobis vni⁹ diei.neq; biduí.multum emꝫ in hijs peccauim⁹:ſtent prepoſiti multitudinis.ꝙ oẽs q̃ nobiſcũ inhabitant.

et quotquot habent uxores apud se alienigenas: et assistant accepto tempore ex omni loco presbiteri et iudices: usquequo soluant ira dñi negocij hui⁹. Jonathas autem filius ezeli. et ozias tecbaz suscepe-runt secundum hec: et bozoramus. ⁊ leuis et sabathe⁹. simul cooperati sunt cū illis. Et steterunt secundum hec. nomina omnia uniuersi q̄ erant ex captiuitate. Et elegit sibi uiros esdras sacerdos p̄cipes magnos de patribus eorum secundum nomina: et consederunt nouilunio mensis decimi examinare negocium istud. Et determinatum est de uiris qui habebant uxores alienigenas usq; ad neomenia primi mensis: et inuenti sunt ex sacerdotib⁹ permixti q̄ habebant alienigenas uxores. Ex filijs ihesu. filij iosedech et fratrib⁹ ei⁹. maseas. et eliezerus. et ioribꝫ. et ioadeus: et iecerunt man⁹ ut expellerent uxores suas: ad litandū in exorationē arietē pro ignorantia sua. Et ex filijs semmeri: maseas. et esses et ieelech. azarias. Et ex filijs phozore: liomasias. hismaems. et nathanae. iussio iedbus ⁊ talsas. Et ex leuitis: iozabd⁹. et semeis. et colnis. et calithas. et factæas. et coluas. et elionas. Et ex sacris cantoribus: eliasub. zaccarus. Et ex ostiarijs: sallum⁹. et tolbanes. Et ex israel: ex filijs foro osi. et remias et geddias. ⁊ melchias. et michelus. et eleazar⁹. et iemebias. et bannas. Et ex filijs iolamaz: chamas. ⁊ zacharias ierselis. et iobdi⁹. et hieremoth. et helias. Et ex filijs zathoim: eliadas. ⁊ eliasumus. ⁊ ochias. ⁊ larimoth. ⁊ zabdis. ⁊ thebedias. Et ex filijs bebe. iohannes. ⁊ amanias. et zabbias. ⁊ emetis. Et ex filijs banni: olam⁹. et malluchus. et iedeus. et iasub. et asabus. et ierimoth. Et ex filijs addin: naath⁹. et moosias. et caleurus. ⁊ raanas. baseas. mathathias. ⁊ beseel. ⁊ bōn⁹ et manasses. Et ex filijs nuae: noneas. et aphæas. et melchias. et sameas. et symon beniamin. et malchus. et marras. Et ex filijs asom: cariane⁹. mathathias. ⁊ bann⁹. et eliphalach. et manasses. et semei. Et ex filijs banni: hieremias. et moodias. et abram⁹. et iohel. ⁊ baneas. ⁊ pelias. ⁊ ionas. et marimoth. et eliasib. et mathaneus. et eliasis. et oziias. et dielus. et semedius. et sambris. iosephus. Et ex filijs nobei: ydelus. et mathathias. et sabadus. et zechęda sedmi. et iessei. baneas. Omnes isti coniuxerunt sibi uxores alienigenas: et dimiserūt eas cū filijs. Et inhabitauerūt sacerdotes et leuite et q̄ erant ex israel in hierusalem et in tota una regione: nouilunio mensis septimi. Et erant filij israel in cōmorationib⁹ suis. Et congregata est omnis multitudo simul in aream q̄ est ab oriente porte sacre. Et dixerūt esdre pontifici. et electori: ut afferret legem moysi q̄ tradita est a domino deo israel. Et attulit esdras pontifex legē omni multitudini eox a uiro usq; ad mulierē et omnibus sacerdotibus: audire legē nouilunio mensis septimi. Et legebat in area q̄ est ante sacraz portam tēpli: a p̄ia luce usq; ad uesperā. coraz uiris ⁊ mulieribus. Et dederunt omnes sensuz ad legez. Et stetit esdras sacerdos et lector legis super ligneū tribunal qd̄ fabricatū erat. Et statuerunt ad eū mathathias et samus. ananias. azarias. urias. ezechias. et balsam⁹ ad dexteraz: et ad sinistraz phaldeus misael. malachias. abustas. sabus. nabdias. et zacharias. Et assumpsit esdras libx coraz omi multitudine: presidebat em̄ i gloria i conspectu oim. Et cū absoluisset legez oms recti stetērunt: et benedixit esdras dñm deum altissimū: deum sabaoth omnipotentez. Et respondit omnis plus amen. Et eleuatis sursum manibus: procidentes in terram adorauerunt dominū. ihesus. et banaeus. et sarabias. et iadinus. et accubus. et sabatheus. et calithes. et azarias. et iorad⁹. et ananias et filias leuite. qui docebant legē domini: et in multitudine legebant legem dñi: et preferebant singuli eos qui intelligebant lectionez. Et dixit ad tharates esdre pontifici et lectori: et leuitis qui docebant multitudiez dicēs. Dies hic sanctus est domino. Et omnes flebant cū audissent legem. Digressi ergo manducate piguissima queqꝫ: ⁊ bibite dulcissima queqꝫ: ⁊ mittite munera hijs q̄ non habent. Sanctus em̄ est hic dies dñi: ⁊ nolite mesti esse. Dñs em̄ clarificabit vos. Et leuite denunciabant in publico omnib⁹ dicentes. Dies hic sanct⁹ est. Nolite mesti esse. Et abierunt oēs manducare ⁊ bibere ⁊ epulari: ⁊ dare munera hijs q̄ ñ habebāt ut epulent. Magnifice eī sūt exaltati ꝰbis

quibꝰ edocti sunt. Et congregati sunt uniuersi in hierusalem celebrare leticiam: ſm testamentum domini dei israhel.

Explicit liber esdre terci⁹ Incipit esdre quartus.

Liber esdre prophete secundus. filij sarei. filij azarei. filij elchie. filij sadanie. filij sadoch. filij achitob. filij achie. filij phinees. filij heli. filij amerie. filij asiei. filij marimoth. filij arna. filij ozie. filij borith. filij abissei. filij phinees. filij eleazar. filij aaron ex tribu leui: qui fuit captiuus in regione medorum in regno artarxersis regis persarum. Et factum est verbum domini ad me dicens. Vade et nuncia populo meo facinora ipsorum et filijs eorum iniquitates quas in me admiserunt: vt nuncient filijs filiorum quia peccata parentū ipsorum in illis creuerunt. Oblitī em̄ mei sacrificauerunt dijs alienis. Nonne ego eduxi eos de terra egipti: de domo seruitutis? Ipsi autem irritauerunt me: ⁊ consilia mea spreuerunt. Tu autez excute comam capitis tui: et proice omnia mala super illos: quoniam non obedierunt legi mee. Populus autem est indisciplinat⁹. Vsqzquo eos sustinebo quibꝰ tanta beneficia contuli? Reges multos propter eos subuerti: pharaonem cum pueris suis et omnem exercitum eius percussi. Omnes gentes a facie eorum perdidi: et in oriente prouinciaꝫ duarum populos Tyri et sydonis dissipaui: et omnes aduersarios eoruz interfeci. Tu vero loquere ad eos dicens. Hec dicit dominus. Nempe ergo vos per mare transmeaui: et plateas vobis inicio munitas exhibui. Ducē vobis dedi moysē et aaron sacerdotem: lucem vobis per columnam ignis prestiti: et magna mirabilia feci in vobis. Vos autem mei oblitī estis dicit domin⁹. Hec dicit dominus omnipotens. Coturnix vobis in signo fuit: castra vobis ad tutelam dedi et illic murmurastis: et non triumphastis in nomine meo de perditione inimicorum vestroꝫ: sed adhucnuncusqꝫ murmurastis. Vbi sūt beneficia que prestiti vobis? Nonne in deserto cum esuiretis proclamastis ad me dicentes: vt quid nos in desertum istud adduxisti interficere nos? Melius nobis fuerat seruire egiptijs: q̄ mori in deserto hoc. Ego dolui gemitus vestros: et dedi vobis manna in escaz. Panem angelorum manducastis. Nonne cum sitiretis petram excidi: et fluxerunt aque in saturitate? Propter estus folijs arborum vos texi. Diuisi vobis terras pingues: chananeos et phereseos ⁊ philistinos a facie vestra proieci. Quid faciaz vobis adhuc dicit dominus. Hec dicit dominus omnipotens. In deserto cum essetis in flumine amorreo scientes et blasphemantes nomen meum: non ignez vobis pro blasphemijs dedi: sed mittens lignum in aquam dulce feci flumen. Quid tibi faciam iacob? Noluisti obedire iuda. Transferam me ad alias gentes: et dabo eis nomen meuz: vt custodiant legitima mea. Quoniaz me dereliqstis: et ego vos derelinquam. Petentibus vobis a me misericordiaz non miserebor: quando invocabitis me ego non exaudiaz vos. Maculastis enim manus vestras sanguine: et pedes vestri impigri sunt ad cōmittenda homicidia. Non quasi me dereliqstis: sed vosipsos dicit dominus. Hec dicit domin⁹ omnipotens. Nōne ego vos rogaui vt pater filios et vt mater filias et vt nutrix paruulos suos: vt essetis mihi in populum et ego vobis in deum. et vos mihi in filios. ⁊ ego vobis in patrem? Ita vos collegi. vt gallina pullos suos sub alas suas. Modo autem quid faciam vobis? Proiciam vos a facie mea. Oblationem cum mihi attuleritis auertam faciem meaz a vobis. Dies enim festos vestros et neomenia et circūcisiones repudiaui. Ego misi pueros meos prophetas ad vos: quos acceptos interfecistis: et laniastis corpora eorū: quorum sanguinem exquiram dicit domin⁹. Hec dicit dominus omnipotens. Domus vestra deserta est. Proiciam vos sicut ventus stipulam: et filij procreationem non facient: quoniaz mandatum meum neglexerunt. et quod malum est coram me fecerunt. Tradam domus vestras populo venienti qui me non audientes credunt: q̄bus signa non ostendi facient que precepi. Prophetas non viderunt: et memorabunt

iniqtatum eorum. Testor populi venientis gratiam: cuius paruuli exultant cum letitia me nō videntes oculis carnalibus: sed spiritu credentes que dixi. Et nunc frater aspice que gloria: et vide populum venientem ab oriente: quibus dabo ducatum abraham. ysaac 7 iacob et osee 7 amos et michee et iohel et abdie et ione 7 naum et abacuc. sophonie. aggei. zacharie et malachim qui et angelus domini vocatus est.

Capitulum .II.

Hec dicit dominus. Ego eduxi populum istum de seruitute: quibus mandata dedi per pueros meos pphetas quos audire noluerunt: sed irrita fecerunt mea consilia. Mater que eos genauit dicit illis. Ite filij: quia ego vidua sum et derelicta. Educaui vos cum letitia. et amisi vos cum luctu et tristitia. Quoniam peccastis coram domino deo vestro: et quod malum est coram eo fecistis. Modo autem quid faciaz vobis? Ego vidua sum 7 derelicta. Ite filij: 7 petite a domino misericordiam. Ego autem te pater testem inuoco super matrem filiorum qui noluerūt testamentum meum seruare: vt des eis cōfusionem et matrem eorum in direptōem: ne generatio eorum fiat. Dispergantur in gentes nomina eorum: deleantur a terra. quoniaz spreuerunt sacramentum meum. Ue tibi assur: qui abscōdis iniquos penes te. Gens mala memorare quid fecerim zodome 7 gomorre: quorum terra iacet in piceis glebis et aggeribus cinerum. Sic dabo eos qui me non audierunt: dicit dominus omnipotens. Hec dicit dominus ad esdram. Nuncia populo meo: quoniaz dabo eis regnum hierusalem quod daturus eram israhel. Et sumam mihi gloriam illorum: et dabo eis tabernacula eterna que preparaueram illis. Lignum vite erit illis in odore vngenti: et non laborabunt neq fatigabuntur. Ite: et accipietis. Rogate vobis dies paucos. vt immorentur. Iam paratum est vobis regnum. Uigilate. Testare celum et terram. Contriui enim malum et creaui bonum: quia viuo ego dicit dominus. Mater amplectere filios tuos: educ illos cuz leticia. Sicut columba confirma pedes eorum. quoniam te elegi dicit dominus. Et resuscitabo mortuos de locis suis: et de monumentis educaz illos: quoniaz cognoui nomen meum in israhel. Noli timere mater filiorum: quoniam te elegi dicit dominus. Mittam tibi adiutoriū pueros meos ysaiam 7 hieremiaz: ad quorum consilium sanctificaui et parauī tibi arbores duodecim: grauatas varijs fructibus. et totidem fontes fluentes lac et mel: et montes immensos septem habentes rosaz et lilium: in quibus gaudio implebo filios tuos. Uiduā iustifica: pupillo iudica. egenti da. orphanū tuere. nudū vesti: confractū 7 debilez cura. claudū irridere noli: tutare mancū: et cecū ad visionez claritatis mee admitte. Senē 7 iuuenez inē muros tuos serua: mortuos vbi inueneris signans ꝓmēda sepulchro: 7 dabo tibi prīaz cessionē in resurrectōe mea. Pausa 7 qesce ꝓlus meus: quia veniet reqes tua. Nutrix bona nutri filios tuos: ꝓfirma pedes eorꝫ. Seruos quos tibi dedi: nemo ex eis īterit. Ego em̄ eos requiram de numero tuo. Noli fatigari. Cū em̄ venerit dies pressure et angustie alij plorabunt et tristes erūt: tu aī hilaris 7 copiosa eris. Uelabūt gentes: 7 nil aduersus te poterunt: dicit dns. Man? mee tegent te: ne filij tui gehennam videant. Jocundare mater cū filijs tuis: quia ego te eripiam dicit dns. Filios tuos dormientes memorare: quoniam ego eos educam de lateribus terre 7 misericordiaz cū illis faciaz: qm̄ misericors sum dicit domin? omnipotens. Amplectere natos tuos vsqꝫdū venio et prestem illis misc̄iam: qm̄ exuberant fontes mei: et gratia mea n̄ deficiet. Ego esdras preceptuz accepi a domino in monte oreb: vt irez ad israhel. Ad quos cū venirem reprobauerunt me: et respuerunt mandatuz dn̄i. Ideoqꝫ vobis dico gentes: q̄ auditis 7 ītelligitis. Expectate pastorē vestr̄: requiē eternitatis dabit vobis: quoniā in proximo est ille qui in fine seculi adueniet. Parati estote ad p̄mia regni: quia lux perpetua lucebit vobis. p eternitatē temporis. Fugite umbraz seculi hui?. Accipite iocūditatē glorie vre. Ego testor palaz saluatorem meū: comendatuz

donum accipite et iocundamini: gracias agentes ei qui vos ad celestia regna vocauit. Surgite et state: et videte numerum signatorum in conuiuio domini. Qui se de vmbra seculi transtulerũt: splendidas tunicas a dño acceperunt. Recipe syon numerum tuũ: et conclude candidatos tuos qui legez domini compleuerunt. Filiorum tuorum quos optabas plenus est numerus. Roga imperiũ domini: vt sanctificetur populus tuus qui vocatus est ab inicio. Ego esdras vidi in monte syon turbam magnã quam numerare non potui: et omnes canticis collaudabant dominum. Et in medio eorum erat iuuenis statura celsus. eminentior omnibus illis: et singulis capitibus eorum ponebat coronas: et magis exaltabatur. Ego autẽ miraculo tenebar. Tunc interrogaui angelum: et dixi. Qui sunt hij domine? Qui respondens dixit mihi. Hij sunt qui mortalem tunicam deposuerunt: et immortalem sumpserunt: et confessi sũt nomen dei. Modo coronantur et accipiũt palmas. Et dixi angelo. Ille iuuenis quis est qui eis coronas imponit: et palmas in manus tradit? Et respondens dixit mihi. Ipse est filius dei: quem in seculo confessi sunt. Ego autem magnificare eos cepi: qui fortiter pro nomine domini steterũt. Tunc dixit mihi angelus. Vade: annuntia populo meo qualia et quanta mirabilia domini dei vidisti.

Capitulum. .III.

Anno tricesimo ruine ciuitatis eram in babilone: et conturbatus sum super cubiculo meo recũbens. Et cogitationes mee ascendebant super cor meum: quoniam vidi desertiones syon: et abundancias eorum q̃ habitabant i babilone. Et ventilatus est spiritus meus valde. Et cepi loqui ad altissimũ verba timorata. et dixi. O dñator domine tu dixisti ab inicio quando plantasti terram et hoc solus: et iperasti populo et dedisti adam corpus mortuũ: sed et ipsum figmentũ manuũ tuarum erat. et in sufflasti in eũ spiritũ vite. et factus est viuens coram te: et induxisti eũ in paradiso quẽ plantauerat dextera tua. antequam terra aduentaret. Et huic mandasti dili gere viam tuam: et preteriuit eam: et statim instituisti in eum mortes et in nacionibus eius: et nate sunt gentes et tribus et populi et cognationes quarum non est numerus. Et ambulauit vnaquaq; gens in voluntate sua: et mira agebant coram te: et spernebant precepta tua. Iterum autem in tempore induxisti diluuiũ super ihabitantes seculum: et perdidisti eos. Et factũ est in vnoquoq; eorum sicut ade mori: sic hijs diluuiũ. Dereliquisti autem vnũ ex hijs noe cum domo sua: et ex eo iusti omnes. Et factum est cũ cepissent multiplicari q̃ habitabant super terram: et multiplicauerũt filios et populos et gentes multas: et ceperunt iterato impietatem facere plusq̃ priores. Et factũ est cũ iniquitatem facerent coram te: elegisti tibi virum ex hijs cui nomen erat abraham. Et dilexisti eũ: et demonstrasti ei soli voluntatẽ tuam. Et disposuisti ei testamentũ eternũ: et dixisti ei vt nonunq̃ derelinqueres semen ei?. Et dedisti ei ysaac: ysaac dedisti iacob. et esau. Et segregasti tibi iacob: esau aũt separasti. Et factus est iacob in multitudine magna. Et factũ est cum educeres semen eius ex egipto: adduxisti super montem syna. Et inclinasti celos et statuisti terram. et commouisti orbem. et tremere fecisti abissos. et conturbasti seculũ: et transijt gloria tua portas quatuor ignis et terremotus. et spiritus. et gelu. vt dares semini iacob legem: et generationi israel diligentiam. Et non abstuliste ab eis cor malignũ: vt faceret lex tua in eis fructũ. Cor enim malignũ baiulans primus adam transgressus et victus est: sed et omnes qui de eo nati sunt. Et facta est permanẽs infirmitas et lex cũ corde ꝓpli cũ malignitate radicis: et discessit quod bonũ est: et mansit malignũ. Et transierunt tempora et finiti sunt anni: et suscitasti tibi seruũ noie dauid: et dixisti ei edificare ciuitatem tuam in nois tui: et offerre ibi in eatem thus et oblatões. Et factũ est hoc annis multis: et dereliq̃rũt q̃ habitabãt ciuitatẽ in oĩbo faciẽtes sicut fecit adam et oẽs generatões eius. Et ebãtur enim et ipsi corde maligno. Et tradidisti ciuitatẽ tuam in manibus inimicorum tuorum. Nunquid meliora faciunt q̃ habitãt babilonez? Et propter hoc dominabitur syon.

Factum est cum venissem huc et vidissem impietates quarum non est numerus: et delinquentes multos: vidit anima mea hoc tricesimo anno et excessit cor meum: quoniam vidi quomodo sustines eos peccantes et pepercisti impie agentibus: et peruidisti populum tuum. et conseruasti inimicos tuos: et non significasti. Nihil memini quomodo debeat derelinqui via hec. Nunquid meliora facit babilon q̄ syon. aut alia gens cognouit te preter israhel? Aut que tribus crediderunt testamentis tuis sicut iacob? Quarum merces non cōparauit: neq; labor fructificauit. Pertrānsiens enim pertransiui in gentibus: et vidi abundantes eas: et non memorantes mādatorum tuorum. Nunc ergo pondera instatera nostras iniquitates et eorum qui habitant in seculo: et non inuenietur nomen tuum nisi in israhel. Aut quando nō peccauerunt in conspectu tuo qui habitāt terram: aut que gens sic obseruauit mandata tua? Vos quidem per nomina inuenies seruasse mandata tua: gentes autem non inuenies.

Capitulum .IIII.

Et respondit ad me angelus qui missus est ad me cui nomen huriel et dixit mihi. Excedēs excessit cor tuum in seculo hoc: et comprehendere cogitas viam altissimi. Et dixit. Ita domine meus. Et respondit mihi et dixit. Tres vias missus sum ostendere tibi: et tres similitudines proponere coram te. de quibo mihi si renunciaueris vnam ex hijs: & ego tibi demonstrabo viam quam desideras videre: et docebo te vnde sit cor malignum. Et dixi. Loquere domine me⁹. Et dixit ad me. Vade pondera mihi ignis pondus: aut mensura mihi flatum venti: aut reuoca mihi diem que preterijt. Et respondi et dixi. Quis natorum poterit facere vt me interroges de hijs? Et dixit ad me. Si essem interrogans te dicens. quante habitatōes sunt in corde maris. aut quante vene sunt in principio abissi. aut quante vene sunt super firmamentū: aut qui sunt exitus paradisi: diceres mihi fortassis. in abissum ñ descendi: neq; ī infernū adhuc. neq; in celū vnq̄ ascendi. Nunc autem non interrogaui te nisi de igne et vento. et die per quem transisti: et a quibo separari non potes: et nō respondisti mihi de eis. Et dixit mihi. Tu que tua sunt: tecum coadolescentia nō potes cognoscere. Et quomō poterit vas tuum capere altissimi viam: et iam exterius corrupto seculo intelligere corruptōnez euidentē in facie mea? Et dixi illi. Melius erat nos non esse q̄ adhuc viuētes viuere in impietatibo et pati: & non intelligere de qua re. Et rñdit ad me & dixit. Proficiscēs profectus sum ad siluam lignoq; campi: et cogitauerunt cogitationem: et dixerunt. Venite et eam⁹ & faciam⁹ ad mare bellū: vt recedat corā nobis: et faciam⁹ nobis alias siluas. Et similiter fluct⁹ maris: & ipsi cogitauerunt cogitatōez & dixerunt. Venite ascendentes debellem⁹ siluas campi: vt & ibi consūmem⁹ nobismetipsis aliam regionē. Et factus est cogitat⁹ silue in vanū. Venit eñ ignis et consumpsit eam. Similiter et cogitat⁹ fluctuū maris. Stetit eñ arena: et prohibuit eos. Si eñ esses iudex hoq;: quem inciperes iustificare aut quē condēnare? Et rñdi et dixi. Altiq; vanā cogitatōnem cogitauerunt. Terra eñ data est silue: et mari locus. portare fluctus suos. Et rñdit ad me: et dixit. Bene tu iudicasti. Et q̄re non iudicasti tibimetipsi? Quēadmodum eñ terra silue data est. et mare fluctibus suis: sic q̄ super terram inhabitant q̄ sūt super terraz intelligere solūmodo possunt: et q̄ super celos que super altitudinē celoq;. Et respondi et dixi. Deprecor te domine: vt mihi det̄ sensus intelligendi. Non eñ volui interrogare de superioribo tuis: sed de hijs q̄ pertranseūt p nos q̄tidie: quē q̄d israel dat⁹ in opprobriū gentibo quez dilexisti populū: datus est tribubus impijs. et lex patrum nostroq; in interitū deducta est. et dispositōnes scripte nusq̄ sunt: et p transiuim⁹ de seculo vt locuste: & vita nrā stupor et pauor: & nec digni sum⁹ miscōiaz conseq̄. Sed q̄d faciet nomini suo quod īuocatū est super nos? Et de hijs interrogaui: et rñdit ad me et dixit. Si fueris plurimū scrutat⁹. freq̄nter miraberis. Qm̄ festinans festinat seculū pertrānsire. et nō capit portare q̄ in futuris tēporibo iustis repromissa sunt: qm̄ plenum iniusticia est

seculum hoc et infirmitatibus. De quibus autem interrogas dicaz. Seminatum est enī malum: et necdum venit destructio ipsius. Si ergo non inuersum fuerit quod seminatum est et discesserit locus vbi seminatum est malum: non veniet vbi seminatum est bonum. Quoniam gramem semínis mali seminatum est in corde adam ab inicio: et quantum impietatis generauit vsqz nunc: et generat vsqz cum veniat area. Estima autem apud te gramem mali seminis quantum fructum impietatis generauit: quando secate fuerint spice quaz non est numerus. q̄ magnam aream incipient facere. Et respondi et dixi. Quo et quando hec: Quare modici et mali anni nostri: Et respondit ad me: et dixit mihi. Non festines tu super altissimū. Tu enī festinas inaniter esse super ipsū. Nam excessus tu⁹ multus. Nonne de hijs interrogauerunt anime iustoz in promptuarijs suis dicentes: vsquequo spero sic. ⁊ qñ veniat fruct⁹ aree mercedis nostre: Et respondit ad ea hieremiel archangelus et dixit. Quando implet⁹ fuerit numer⁹ seminū in vobis: quoniaz in statera ponderauit seculū et mensura mensurauit tempora. et numero nunerauit tempora: et non cōmouit nec excitauit vsqz dū impleaī predicta mēsura. Et respondi ⁊ dixi. O dñator dñe: sed et nos omnes pleni sum⁹ impietate. Et ne forte propter nos non impleanī iustoz aree: propter peccata inhabitantiū super terraz. Et respondit ad me. et dixit. Vlade et interroga pregnantez: si quando impleuerit nouē menses suos adhuc poterit matrix eius retinere partū in semetipsa. Et dixi. Non potest dñe. Et dixit ad me. In īferno. promptuaria aiaz. matrici assimilata sunt. Quemadmodū enī illa festinat que parit effugere necessitatez partus: sic et hec festīat reddere ea que commendata sunt. Ab inicio tibi demonstrabiī de hijs q̄ concupiscis videre. Et respondi ⁊ dixi. Si inueni graciaz ante oculos tuos. etsi possibile est. etsi ȳdoneus sum: demonstra mihi si plusq̄ preterituz sit habet venire: aut plura pertransierunt supra q̄ futurū est. Quid pertransiuit scio: quid aūt futurum sit ignoro. Et dixit ad me. Sta super terram partem: et demonstrabo tibi interpretationem similitudinis. Et steti et vidi: et ecce fornax ardens transijt coraz me. Et factum est cum transiret flamma: vidi et ecce superauit fumus. Post hec transijt coram me nubes plena aque: et immisit pluuiam impetu multaz. Et cum transisset īpetus pluuie: superauerunt in ea gutte. Et dixit ad me. Cogita tibi. Sicut crescit pluuia ampliusq̄ gutte et ignis q̄ fumus: sic superabūdauit que transiuit mensura. Superauerūt autem gutte et fumus. Et orauí ⁊ dixi. Putas viuo vsqz in diebus illis: Vel quid erit in dieb⁹ illis: Respondit ad me et dixit. De signis de quibus me interrogas ex parte possum tibi dicere: de vita autem tua non sum missus dicere tibi: sed nescio.

Capitulum. .V.

De signis autem: ecce dies venient in quibus apprehendentur qui inhabitant terrā in cēsu multo: ⁊ abscondetur veritatis via et sterilis erit a fide regio: et multiplicabiī iniusticia super hanc quam ipse tu vides et super quaz audisti olim: et erit imposito vestigio quam nunc vides regnare regionem: et videbunt eam desertam. Si autem tibi dederit altissim⁹ viuere videbis post terciā tubaz: ⁊ reluceset subito sol noctu. ⁊ luna ter in die: et de ligno sanguis stillabit. et lapis dabit vocē suam: et ppli ꝑmouebūī. et regnabit quē non sperant q̄ inhabitant super terrā: ⁊ volatilia cōmigratōez facient: ⁊ mare sodomiticū pisces reijciet: et dabit vocē noctu quaz non nouerant mlti. Omēs autez audient vocem ei⁹. Et chaos fiet per loca multa. et ignis frequenter remittet. et bestie agreste transmigrabunt: et mulieres menstruate parient monstra. et in dulcibo aquis salse inuenient: et amici omnes semetipsos expugnabūt: et abscondet tunc sensus et ītellect⁹ separabiī in prōptuariū suū. et quere a multis et non inuenieī: ⁊ mltiplicabiī iniusticia et incōtinēcia sup terrā. Et interrogabit regio proxiaz suam et dicet. Nūquid per te transijt iusticia iustum faciens: Et hoc negabit. Et erit ī illo tempore: et sperabūt homines et non īpetrabūt: laborabūt. ⁊ nō dirigent vie eoz. Hec signa dicere tibi pmissum est mihi. Et

si orauerís itꝝ et ploraūerís sicut et nūc. et ieiunaueris septem diebus: audies iterato hoꝝ maiora. Et euigilaui. et corpus meū horruit valde: et anima mea laborauit vt deficeret. Et tenuit me q̄ venit angelus q̄ loquebaꝫ in me: et confortauit me ⁊ statuit me super pedes. Et factū est in nocte secūda: ⁊ venit ad me salathiel dux populi: et dixit mihi. Vbi eras? Et q̄re vultꝰ tuus tristis? Aut nescis qm̄ tibi creditus ē israel in regione transmigratōnis eorum? Exurge ergo et gusta panem: et non derelinquas nos sicut pastor gregez suū in manibus lupoꝝ malignoꝝ. Et dixi ei. Vade a me: et non appropies ad me. Et audiit vt dixi: ⁊ recessit a me. Et ego ieiunaui diebus septem vlulans ⁊ plorans: sicut mihi mandauit vriel angelus. Et factū est post dies septez: ⁊ itꝝ cogitatōnes cordis mei moleste erant mihi valde. Et resumpsit aníma mea spm̄ intellectꝰ: ⁊ itꝝ cepi loqui coram altissimo ꝓmones. Et dixi. Dñator domine ex omni silua terre ⁊ ex omnibus arboribus eius elegisti vineam vnicam: et ex omni terra orbis elegisti tibi foueam vnam: et ex omnibus floribus orbis elegisti tibi lilium vnum: ⁊ ex omnibus abissis maris replesti tibi riuum vnum: et ex omnibus edificatis ciuitatibꝫ sanctificasti tibimetipsi syon: et ex omnibꝫ creatis volatilibꝫ nominasti tibi colūbam vnam: et ex omnibus plasmatis pecoribꝫ puidisti tibi ouem vnam: et ex omnibus multiplicatis ꝑplis acquisiuisti tibi ꝑplm vnum: ⁊ ab omnibꝫ probatam legē donasti huic quem dereliquisti ꝑplo. Et nunc domine vt quid tradidisti vnum pluribus? Et preparasti sup vnam radicem alias: ⁊ dispersisti vnicum tuum in multis. Et conculcauerūt eum q̄ contradicebant spōsionibꝫ tuis: q̄ꝫ tuis testamētis non credebant. Etsi odiens odisti ꝑplum tuū: tuis manibꝫ debet castigari. Et factū est cū locutꝰ esseꝫ ꝓmones: ⁊ missus ē angelus ad me q̄ ante venerat ad me ꝑteri ta nocte: ⁊ dixit mihi. Audi me ⁊ instruaꝫ te: ⁊ intende mihi ⁊ adiciam coraꝫ te. Et dixi. Loq̄re dñe meus. Et dixit ad me. Vade tu in excessu mentis factus es ꝑ israel. Anplus dilexisti eū: q̄ qui eū fecit? Et dixi ad eum. Non dñe: sed dolens locutꝰ sum. Torq̄nt em̄ me renes mei per omnem horam querentem apprehendere semitam altissimi: et inuestigare partez iudicij eius. Et dixit ad me. Non potes. Et dixi. Quare domine? Ad quid nascebar: aut quare nō fiebat matrix matris mee mihi sepulcrum. vt nō viderem laborem iacob. et defatigatōnem generis isrl̄? Et dixit ad me. Numera mihi que necdum venerant. et collige mihi dispersas guttas. Et reuirida mihi aridos flores. et aperi mihi clausa promptuaria: et produc mihi inclusos in eis flatus. Demonstra mihi vocis ymaginez: ⁊ tunc oñdam tibi laborem quem rogas videre. Et dixi. Dñator dñe: quis em̄ est q̄ potest hec scire. nisi q̄ cum hominibꝫ habitatōez non habet? Ego autem insipiens: et quomodo potero dicere de hijs quibꝫ me interrogasti? Et dixit ad me. Quomodo non potes facere vnuz de hijs que dicta sunt: sic nō poteris inuenire iudicium meum: aut in fine caritatē quaz populo promisi. Et dixi. Sed ecce domine: tu prope es hijs qui in finem sunt. Et quid facient qui ante me fuerunt: aut nos aut hij qui post nos? Et dixit ad me. Corone assimulabo iudicium meum. Sicut non nouissimoꝝ tarditas: sic nec priorum velocitas. Et respondi et dixi. Nec poteras facere eos qui facti sunt. et q̄ sunt. ⁊ qui futuri sunt in vnum: vt celerius iudicium tuum ostendas? Et respōdit ad me: et dixit. Non potest festīare creatura super creatorem: nec sustinere seculum eos q̄ in eo creandi sunt in vnum. Et dixi. Quomodo dixisti seruo tuo qm̄ viuificans viuificasti a te creataz creatura̅ in vnū ⁊ sustinebat creatura: poterit et nūc portare pñtes in vnū. Et dixit ad me. Interroga matricē mulieris: ⁊ dices ad eā. Etsi paris: q̄re p tempus? Roga g̃ eaz: vt det decē in vnū. Et dixi. Nō vtiq̄ poterit: sed ꝓm tempus. Et dixit ad me. Et ego dedi matricem terre hijs q̄ seminati sunt sup eam p tempꝰ. Quēadmodū em̄ infans nō parit ea q̄ senū sunt: sic ego disposui a me creatū seculū. Et interroga uiꝫ dixi. cū iaz deberis mihi viaz: loquar corā te. Naz mr̄ nra̅ de qua dixisti mihi. adhuc iuuenis est: iam senectuti appropinq̄t. Et respondit ad me. ⁊ dixit. Interroga eaz que parit: ⁊ dicet tibi. Dices em̄ ei. Quare quos pepisti nūc non sunt similes hijs qui ante. si minores

ſtatura? Et dicet tibi et ipſa. Alij ſunt qui in iuuentute virtutis nati ſunt: et alij qui ſub tempore ſenectutis deficiente matrice ſunt nati. Conſidera ergo et tu quoniã minori ſtatura eſtis pre bijs qui ante vos: et qui poſt vos minori q̃ vos. quaſi iaz ſeneſcentes creature et fortitudinem iuuentutis pretereuntes. Et dixi. Rogo domine ſi inueni graciam ante oculos tuos: demonſtra ſeruo tuo per quem viſites creaturaz tuam.

Ca. VI.

ET dixit ad me. Jnicio terreni orbis et añq̃ ſtarent exit⁹ ſcli. ⁊ añq̃ ſpirarẽt cõuentiones vẽtor. et añq̃ ſonarent voces tonitruum. ⁊ anteq̃ ſplẽderent nitores choruſcatõnum: ⁊ anteq̃ cõfirmarentur fundamenta paradiſi. anteq̃ viderent decori flores. et añq̃ ꝑfirmarent mote vtutes. anteq̃ colligerent innumerabiles milicie angelorum: et anteq̃ extollerent altitudines aeris. et anteq̃ nominarent menſure firmamentor: ⁊ anteq̃ eſtuarent camini in ſyon: et anteq̃ inueſtigarentur preſentes anni: ⁊ anteq̃ abalienarent eor q̃ nunc peccant adinuentões et conſignati eſſent q̃ fidem theſauriſauerũt tunc cogitaui et facta ſunt per me ſolũ et ñ p aliũ: et finis p me et ñ p aliũ. Et rñdi et dixi. Que erat ſepatõ tpm? Aut qñ prioris finis: ⁊ ſeqntis iniciũ? Et dixit ad me. Ab abraam vſq; ad ysaac qñ nati ſunt ab eo iacob et eſau: manus iacob tenebat ab inicio calcaneũ eſau. Finis em̃ hui⁹ ſeculi eſau: et ꝓncipiũ ſeqntis iacob. Homis manus int calcaneum ⁊ manũ. Aliud noli q̃rere eſdra. Et rñdi et dixi. O dñator dñe. ſi inueni grãm ante oculos tuos: oro vt demõſtres huo tuo finem ſignor tuor: quor p̃tem mihi demõſtraſti noctẽ p̃cedentẽ. Et rñdit: et dixit ad me. Surge ſup pedes tuos: ⁊ audi vocẽ pleniſſimam ſonit⁹. Et erit ſic ꝓmotõ: nec ꝓmouebit loc⁹ in quo ſtes ſup eũ. Jdeo cũ loquit tu nõ expaueas: qm̃ de fine verbũ. et fundamentũ terre intelligit: qm̃ de ipſis ſermo tremiſcit et cõmouebit. Scit em̃ qm̃ finem eor oportet ꝓmutari. Et factum eſt cũ audiſſem ſurrexi ſup pedes meos: et audiui. et ecce vox loqns: et ſonus eius ſicut ſonus aquar multar. Et dixit. Ecce dies veniunt: et erit qñ appropinquare incipiam vt viſitem habitantes in terra: ⁊ quando inquirere incipiam ab eis qui iniuſte nocuerunt iniuſticia ſua: ⁊ quando ſupleta fuerit humilitas ſyon et cũ ſuperſignabit ſeculum qđ incipiat pertranſire: hec ſigna faciam. Libri aperient ante facie firmamenti. et omnes videbunt ſimul: et anniculi infantes loqnt vocibus ſuis: et pregnantes immaturos parient infantes triũ et quatuor menſiũ. et viuent ⁊ ſuſcitabunt. Et ſubito apparebũt ſeminata loca non ſeminata: et plena promptuaria ſubito inuenient vacua: et tuba canet cũ ſono: quam cũ omnes audierint ſubito expaueſcent. Et erit in illo tempore debellabũt amici amicos. vt inimici: ⁊ expaueſcet terra cũ bijs. Et vene fontium ſtabũt: ⁊ non decurrent in horis trib⁹. Et erit omnis q̃ derelictus fuerit ex omnib⁹ iſtis q̃b⁹ predixi tibi: ipſe ſaluabit: et videbit ſalutare meum et finem ſeculi veſtri. Et videbũt q̃ recepti ſunt boes q̃ mortem ñ guſtauert a natiuitate ſua: et mutabit cor inhabitatiũ: et ꝙuertet in ſenſum aliũ. Delebit em̃ malũ: ⁊ extigue dolus. Florebit at fides: et vincetur corruptela: et oñdet veritas q̃ ſine fructu fuit diebus tantis. Et factum eſt cũ loquere mihi: et ecce paulatim intuebar ſuper eũ ante quem ſtabam: ⁊ dixit ad me hec. Veni tibi oñdere tempus venture noctis. Si q̃ itez rogaueris. ⁊ itez ieiunaueris septẽ diebus: itez tibi renũciabo horz maiora p diẽ q̃ audiui. Audita eſt em̃ vox tua apd altiſſimũ. Vidit ei fortis directõez tuã: ⁊ ꝙuidit pudicitiã quã a iuuẽtute tua habuiſti: ⁊ ꝓt hoc miſit me demõſtrare tibi hec oia: ⁊ dicere tibi. Cõfidez noli timere ⁊ noli feſtiare cũ poribus tpibus cogitare vana vt ñ ꝙperes a nouiſſimis tpibus. Et factũ eſt poſt hec fleui itez: et ſimiliter ieiunaui ſeptem diebus: vt ſupleam tres ebdomadas q̃ dicte ſunt mihi. Et factũ eſt in octaua nocte et cor meũ turbabat iterato ĩ me: et cepi loq coram altiſſimo. Jnflammabat em̃ ſpũs me⁹ valde: et aia mea anxiabat: et dixi. O dñe loqns locut⁹es ab initõ creature in ꝑmo die dicens. Fiat celũ et traz: ⁊ tuũ verbũ opus pfectũ. Et erat tunc ſpũs: ⁊ tenebre circumferebant et ſilentium: ſonus vocis hominis nondum erat abs te. Tũc diriſti de theſauris eius pferri lumen lumioſum: quo appareret opus tuũ. Et die ſcdo

creasti spm̃ firmamenti: et imperasti ei vt diuideret et diuisionem faceret int̃ aquas: vt ps q̃daz sursum recederet ps vero deorsum maneret. Et tercia die ipasti aq̃s congregari. ĩ septima pte terre: sex vero ptes siccasti et confuasti: vt ex bijs sint coraz te mĩstrãtia semĩata a deo ⁊ culta. Verbũ em̃ tuũ ꝓcessit: ⁊ opus statim fiebat. Processit em̃ subito fructꝰ multitudĩs ĩmensus: ⁊ cõ cupie gustus multiformes: et flores colore ĩmutabili ⁊ odores odoramẽti inuestigabiles. Et die ꝯcio hec facta sunt. Quarta aũt die impasti fieri sol̃ splendorẽ: lune lumẽ. stellaꝝ dispositõez: ⁊ impasti eis vt seruirẽt futuro plasmato homĩ. Quĩto aũ die dixisti septime pti vbi erat aq̃ congregata vt procrearet aĩalia et volatilia ⁊ pisces: ⁊ ita fiebat. Aqua muta. ⁊ sine aĩa q̃ dei nutu iubebãt aĩalia faciebat: vt ex hoc mirabilia tua natõnes enarrent. Et tũc ꝓfuasti duas aĩas: nomen vni vocasti enoch. ⁊ nomẽ scõe vocasti leuiathan: et sepasti ea ab altẽrutro. Non em̃ poterat septima ps vbi erat aqua congregata cape ea. Et dedisti enoch vnã ptem q̃ siccata ẽ tercia die vt habitet ĩ ea: vbi sunt montes mille. Leuiathan aũ dedisti septĩam ptem humidam: ⁊ fuasti eaz vt fiat in deuoratõem q̃b vis ⁊ q̃n vis. Sexto aũ die impasti terre vt crearet coraz te iumenta ⁊ bestias ⁊ reptilia: ⁊ sup bijs adaz. quẽ ꝓstituisti ducẽ sup oĩb factis q̃ fecisti: ⁊ ex eo educimur nos oĩes quenq̃ elegisti ꝑ̃m. Hec aũ omnia dixi corã te dñe qr ꝑ̃ nos creasti seculũ. Residuas aũ gentes ab adaz natas dixisti eas nil esse: ⁊ qm̃ saliue assimulate sunt: et q̃si stillicidiũ de vase simulasti abũdantiaz eoꝝ. Et nunc dñe ecce iste gẽtes q̃ in nihilũ deputate sunt cepẽrt dnãri nr̃i et deuorare: nos aũ ꝑ̃lus tuus quez vouisti prĩogenitũ. vnigenitũ emulatorem tuũ traditi sumꝰ in manib eoꝝ. Etsi ꝑ̃ nos creatũ est seculũ: q̃re non hereditatem possidemꝰ cum seculo? Vsqꝙquo hec.

¶ Capitulum. VII.

Et factum est cũ finisset loq̃ verba hec: missꝰ ẽ ad me ãgelus q̃ missus fuerat p̃mis noctib: ⁊ dixit ad me Surge esdra ⁊ audi p̃mones q̃s veni loqui ad te. et dixi. Loq̃re deus meꝰ. Et dixit ad me. Mare positũ est in spacioso loco vt eẽt altũ ⁊ ĩmensũ: erit aũ ei introitꝰ ĩ angusto loco positus: vt esset similis fluminibus. Quis em̃ volens voluerit ingredi mare et videre eum vel dñari eius: si nõ transierit angustũ. ĩ latitudinẽ venire qũo poterit? Item aliud. Ciuitas est edificata. ⁊ posita ĩ loco campestri: est aũ plena oĩm bonoꝝ. Introitꝰ eius angustꝰ ⁊ in precipiti positꝰ: vt esset a dextris q̃dem ignis. a sinistris aq̃ alta: semita aũ est vna sola int̃ eos posita. hoc est int̃ ignem ⁊ aquam: vt non capiat semita nisi solũmodo vestigiũ homĩs. Si aũ dabit̃ ciuitas homini in hereditatem: si nunq̃ antepositũ piculũ ptransierit. qũo accipiat hereditatẽ suam? Et dixi. sic dñe. Et dixit ad me. Sic est ⁊ israel ps. Propter eos em̃ feci seculũ: ⁊ qñ transgressus est adam ꝓstitutõnes meas: iudicatũ est qđ factũ est. Et facti sunt introitꝰ hui⁹ seculi angustiæ dolentes ⁊ laboriosi: pauci aũ ⁊ mali et piculoꝝ pleni. et labore magnope fulti: nam maioris seculi introitꝰ spacioſi ⁊ securi: et facientes immortalitatis fructũ. Si ergo ingredientes ñ ingressi fuerĩt. q̃ viuũt angusta ⁊ vana hec: non poterĩt recipere q̃ sunt reposita. Nunc g̃ quare ꝓturbaris cũ sis corruptibilis: ⁊ qđ moueris tu cum sis mortalis? Et q̃re non accepisti ĩ corde tuo qđ futuꝝ: sed qđ in p̃nti? Rñdi ⁊ dixi. Dña mr̃ dñe: ecce dispositi lege tua: qm̃ iusti hereditabũt hec. Impij aũ pibunt: iusti aũ ferent angusta sperantes spacioſa. Qui em̃ impie gesserũt: ⁊ angusta passi sunt: ⁊ spacioſa non videbũt. Et dixit ad me. Non est iudex sup deũ: neq̃ intelligẽs sup altissimũ Pereunt em̃ multi p̃tes: qr negligẽ que anteposita est dei lex. Mandans em̃ mãdauit deꝰ venientib. qñ venerunt: q̃d faciẽtes viuerent ⁊ qđ obfuantes ñ punirent̃. Dij aũ non sunt psuasi ⁊ ꝓtradixerĩt ei: ⁊ constituerĩt sibi cogitamẽ vanitatis. ⁊ ꝑposuerunt ibi circũuentõnes delictoꝝ: et supdixerũt altissimo non esse. ⁊ vias eiꝰ non cognouerunt: ⁊ legẽ eiꝰ spreuerũt et sponsiones eiꝰ abnegauerũt: ⁊ in legittimis eiꝰ fidem nõ habuerĩt. ⁊ opa eiꝰ non perfecerĩt. Propter hoc esdra vacua vacuis: ⁊ plena plenis. Ecce tẽpꝰ veniet: et erit qñ venient signa q̃ p̃dixi tibi. Et apparebit sponsa: et apparescens oñdetur q̃ nunc subducit̃ terra: ⁊ omnis qui liberatus est de predictis malis ipse videbit mirabilia mea. Reuelabit̃ enim

filius meus ihesus cū hijs qui cū eo sunt: et iocundabunt q relicti sunt in annis ꝙdrigentis. Et erit p annos bos et morietꝫ filius me xpc: et omnes q spiramentū hnt boues et ꝙvertet seculū in antiquū silentiū diebꝫ septē sicut ī porib iudicijs, ita vt nemo derelinqtur et erit pt dies septē: et excitabit qđ nondū vigilat seculū: et morietꝫ corruptū. Et tra redet q in ea dormiūt: et pulvis q in eo silentō habitant: et pmptuaria, redent q eis ꝙmendate sunt aie. Et revelabit altissim sup sedem iudicij: et ptransibūt miserie: et lōganimitas ꝙgregabit. Iudiciū at solū remanebit: veritas stabit: et fides cōualescet. Et op subsequt. et merces oñdet: et iusticie vigilabunt: et iniusticie ñ dñabunt. Et dixi. Prim abrahaz ꝓpter sodomitas orauit et moyses p pīb q in deserto peccauerūt: et q post eū p israel in diebꝫ achaz et samuelis et dauid p ꝙfractōne: et salomon p eis q venert in sanctōem: et helias pro hijs q pluuiam acceperūt et pro mortuo vt viueret: et ezechias p pl̄o in diebꝫ sennacherib: et multi pro multis. Si ergo modo qñ corruptibile īcreuit, et iniusticia multiplicata est, et orauert iusti p impijs, qre et nūc sic ñ erit? Et rndit ad me et dixit. Pns seculū nō est finis: glia in eo freqns manet: ꝓpt hoc orauert pro inualidis. Dies em iudicij erit finis tpis hui: et inicium tpis future immortalitatis: in q ptrāsiuit corruptela soluta est intēperantia, abscisa est incredulitas: creuit at iusticia: orta est veritas. Tūc em nemo poterit saluare eū q perijt: neq demergere q vincit. Et rndi et dixi. Dic sermo meus pm et nouissim: qm melius erat non dare tram adam: vel cum iā dedisset coercere eū: vt ñ peccaret. Quid em pdest oīb in pnti viuere in tristicia: et mortuos sperare punitōem? O tu qđ fecisti adam. Si em tu peccasti ñ est factus solius tu casus: sed et nr q ex te aduenim. Quid em pdest nobis si pmissum ē nobis immortale tēpus: nos at mortalia opa egim? Et qm predicta est nobis pennis spes: nos vo pessime vani facti sumus. Et qm reposita sunt nobis habitacula sanitatis et securitatis: nos vero male cōuersati sum. Et qm reposita gloria altissimi ptegere eos q tarde ꝙversati sunt: nos at pessimis vijs ambulauim. Et qm oñdet padisus c fructꝰ incorruptꝰ pseuerat in quo est securitas et medela: nos vero non ingrediemur. In gtis em locis conuersati sum. Et qm sup stellas fulgebunt facies eoꝝ q abstinentiā habuerunt: nre at facies sup tenebras nigre. Non em cogitauim viuentes qñ iniqtatem faciebam, q incipiem p mortem pati. Et rndit et dixit. Hoc est cogitamentū certaminis qđ certabit q sup terrā nat est hō. vt si victꝰ fuerit paciat qđ dixisti. Si at vicerit recipiet qđ dico: qm hec ē via, quaz moyses dixit cum viueret ad pl̄m dicens. Elige tibi vitam vt viuas. Non crediderūt at ei: sed nec p eam ꝓphetis. Sed nec mihi q locut sum ad eos: qm non esset tristicia in pditōem eoꝝ sicut futuꝝ est gaudiū sup eos q̄bus pluasa est salus. Et rndi et dixi. Socio dñe qm vocat est altissimus misericors ī eo miseriat hijs q nondū seculo aduenerunt: et qđ miseret illis q ꝙversionez faciūt in lege eius: et longanimis ē qm lōganimitatē prestat hijs q peccauerunt q̄si suis opib: et munific est qm quidez donare vult pro exigencijs: et multe misedie: qm multiplicat magis misedias hijs qui pntes sunt et q preterierūt: et q futuri sunt. Si em non multiplicauerit misedias suas nō viuificabit seculum cum hijs q inheredita bant in eo. Et donat: qm si non donauerit de bonitate sua, vt alleuent hij qui iniqtatem fecerunt de suis iniqtatibus: non poterit decies millesima ps viuificari hoim. Et iudex si non ignorauerit hijs q curati sunt verbo eius. et deleuit multitudinem contemptōnum: non fortassis derelinquerent innumerabili multitudine nisi pauci valde.

Ca. VIII.

Et respondit ad me: et dixit. Hoc seculū fecit altissimus ꝓpter multos: futuꝝ at ꝓpter paucos. Dicam at coraz te similitudinē esdra. Quō at interrogabis tram et dicet tibi. qm dabit tram multam magis vnde fiat fictile, paruū aūt puluerē vnde auꝝ fit: sic et act pntis seculi. Multi qdem creati sunt: pauci at saluabunt. Et respondi et dixi. Absorbe ergo anima sensum et devora quod sapis. Conueniſti enim obaudire: et ꝓphetare voles? Nec em tibi est datū spacium: nisi solūmō viuere. O dñe, si non pmittes seruo tuo vt

oremus coram te. et des nobis semen cordi et sensui culturaz vnde fructꝰ fiat: vnde viuere possit ois corruptꝰ q portabit locum dois: Solus enī es: et vna plasmatō nos sumꝰ manuū tuaꝝ sicut locutꝰ es. Et qūo nunc in matrice plasmatū est corpus et pstas membra pfuat in igne aqua tua creatō: q nouē mensib patit tua plasmatō tuam creaturaz q in ea creata ē: ipsuz at qđ seruat et qđ seruat vtraq fuabunt: seruat aq qnq itꝝ reddit matrix q in ea creuerūt. Impasti enī ex ipsis membris hoc est mamillis pbere lac fructui mamillaꝝ: et vt nutriat id qđ plasmatū est vsq in tēpꝰ aliqđ: q postea disponas eum tue miscdie. Enutriuisti eū tua iustitia. q erudisti eū ī lege tua: q corripuisti eū tuo intellectu. et mortificabis eū vt tuaz creaturā: q viuificabis eū vt tuū opus. Si ergo pditeris eū q tantis laboribz plasmatꝰ est: tuo iussu facile ē ordinari: vt et id qđ fiebat seruaret. Et nūc dñe dicam: de omni dōie tu magis scis: de pplo at tuo ob quē doleo q de hereditate tua ppt quā lugeo. q ppt isrl ppt quē tristis sum. q de iacob ppt quem doleo: ideo incipio orare coram te p mea p eis: qm̄ video lapsus nros q inhabitamꝰ terrā. Sed audiui celeritatē iudicis q futurꝰ ē. Ideo audi vocē meaz: q intellige ꝓmonē meū: q loquar coram te. Initiū verboꝝ esdre: pusqꝫ assumeret. Et dixi. Dñe q inhabitas scl'm et cuiꝰ oculi eleuati in supna q aere. q cuiꝰ thronꝰ iestimabilis q gloria incōprehēsibil': cui astat exercitꝰ angeloꝝ cū tremore. qꝝ seruatō in vento q igni ꝓuertit: cuiꝰ verbū veꝝ q dicta pseuerātia: cuiꝰ iussio fortis et dispositō terribilis: cuiꝰ aspectꝰ arefacit abissos. q indigtio tabescere facit montes: q veritas testificat. Exaudi oronem serui tui: et auribz parcipe pcationem figmenti tui. Dum enī viuo loqr: q dum sapio rndebo. Ne respicias ppli tui delicta: sed q tibi in veritate seruiūt. Nec intēdas impia gēcium studia: sed qui tua testimonia cū doloribz custodierūt. Nec cogites q in ꝓspectu tuo false ꝓuersati sunt: sed memorare q ex volūtate tua timorem ꝓgnouerūt. Neq volueris pdere q pecudū mores habuerūt: sed respicias eos q legē tuam splendide docuerūt. Nec indigneris eis q bestijs peiores iudicati sunt: sed diligas eos q semper ī tua iusticia confidunt et gloria. Qm̄ nos et patres nostri talibz morbis languemꝰ: tu aūt ppt nos peccatores misericors vocaberis. Si enī desideraueris vt nri miserearis. tūc misericors vocaberis: nobis at non hntibz opa iusticie. Justi enī qbz sunt opa multa reposita: ex pprijs opibz recipient mercedē. Quid est enī bō vt ei indigneris añ genus corruptibile: vt ita amarus sis de ipso? In veritate enī nemo de genitis est q non īpie gessit: q de ꝓfitentibz q nō deliquit. In boc enī annūciabit iustitia tua q bonitas tua dñe: cū misertꝰ fueris eis q non hnt substātiaz bonoꝝ opeꝝ. Et rndit ad me: et dixit. Recte locutꝰ es aliqua: et iuxta sermones tuos sic et fiet. Qm̄ non vere cogitabo super plasma eoꝝ. q peccauerunt ante mortem ante iudiciū ante perditōem: sed iocūdabor sup iustoꝝ figmentū: q memorabor peregrinatōnis qz et saluatōnis q mercedis redemptōnis. Quomodo ergo locutꝰ sum: sic et est. Sicut enī agricola serit sup terram semina multa q plantatōnes multitudinis plantat: sed nō in tpe omnia q seminata sunt saluant: sed hec oia q plantata sūt radicabūt: sic q in scl'o semīati sunt ñ omnes saluabunt. Et rndi. q dixi. Si inueni grām loquar. Quo semen agricole si non ascenderit aut ñ accepit pluuiaz tuaz ī tpe aut si corruptū fuerit ml'titudīe pluuie: sic perit q sil'iter bō q manibz tuis plasmatꝰ est: q tu ei ymago noiatus: qm̄ sil'atꝰ es ei ppt quem oia plasmasti: q similasti semī agricole. Non irascaris sup nos sed pce pplo tuo: q miserere hereditati tue. Tu at creature tue misereris. Et rndit ad me: et dixit. Que sunt pncia pntibz: q que futura futuris. Multū enī tibi restat vt possis diligere meam creaturam super me: tibi at frequenter et ipsi proximaui: iniustis aūt nunq. Sed q in boc mirabilis es coraz altissimo: qm̄ humiliasti te sicut decet te: et non iudicasti te vt inf iustos plurimū glorificeris. Propt qđ miserie multe q misera biles efficient eis q habitant seculū in nouissimis: qz in multa supbia ambulauerūt. Tu autem pro te intellige: q de similibz tuis inquire gloriam. Clobis enī apertus est paradisus. plantata ē arbor vite: prepatū est futuꝝ tempꝰ. prepata est abundantia: edificata ē ciuitas. pbata ē reqes: pfecta

est bonitas:et pfecta sapientia. Rabix ma li signata est a vobis: infirmitas et tinea a vobis absconsa ē:ꝙ in infernū fugit corꝛuptō in oblivione. Transierūt dolorꝛes:et oñsus est ī fine thesaurꝰ īmortalitatis. Noli ꝯ adicere inqrendo de multitudine eorꝝ q̄ peunt. Nam ipsi accipiētes libertatē spꝛeuerūt altissimū:et legē eiꝰ ꝓtempserūt:ꝙ vias eiꝰ derelīquerunt. Adhuc aūt iustos eiꝰ ꝓculcaverūt:ꝙ dixerūt in corde suo ñ esse deū:ꝙ q̄dꝫ scientes qm̄ moriunt. Sicut em̄ vos suscipient q̄ p̄dicta sunt:sic eos sitis ꝙ cruciatꝰ q̄ prepata sunt. Nō em̄ voluit boiem dispdi. Sed et ipsi q̄ creati sunt coinq̄naverūt nomē eiꝰ q̄ fecit eos: ꝙ ingti fuerūt ei q̄ prepauit eis vitam. Quapropt iudiciū meum mō appropinq̄t. Que non oīb dēmōstraui nisi tibi:et tibi similib paucis. Et rñdi et dixi. Ecce nunc dñe demōstrasti mihi multitudinē signorꝝ q̄ incipies facere ī nouissimis:sed ñ demōstrasti mihi q̄ tpe. Ca. IX.

ET rñdit ad me:ꝙ dixit. Metiēs me tire tēpus in semetipso:ꝙ erit cum videris qm̄ trāsierit ps q̄dam signorum q̄ predicta sunt:tūc intelliges qm̄ ipsū est tēpus in q̄ incipiet altissimꝰ visitare seculū qđ ab eo factū est. Et qm̄ videbit in seculo motū locorꝝ ꝙ pl'orꝝ turbatō:tūc intelliges qm̄ de his erat altissimꝰ locutꝰ:a diebꝫ q̄ fuerūt añ te ab initō. Sicut em̄ omne qđ factū est in seculo inicīū hē parit et cōsūmatōem. et ꝯsūmatō est manifesta:sic et altissimi tpa. inicia hñt manifesta in p̄digis ꝙ vtutib et ꝯsūmatōnes in actu et in signis. Et erit oīs q̄ salvꝰ factꝰ fuerit et q̄ poterit effugere p opa sua et p fidem in q̄ credidistis relinquet de p̄dictis piculis:et videbit salutare meū in terra mea. ꝙ in finib meis:qm̄ sanctificaui me a seculo. Et tunc mirabunt q̄ nūc abusi sūt vias meas:et in tormentis ꝓmorabunt hij. q̄ eas piecerūt in contēptu. Qui em̄ non ꝓgnouerūt me viuētes bñficia consecuti. et q̄ fastidierūt legem meam cū adhuc erant hñtes libertatē:ꝙ cū adhuc esset eis aptꝰ penitētie locꝰ nō intellexerūt:sed sꝓeuerūt. hos oportet ptꝰ mortē in cruciamento cognoscere. Tu ꝯ noli adhuc curiosus esse qūo impij cruciabunt:sed in q̄re qūo iusti saluabunt:et quoꝝ seculum ꝙ ꝓpter quos seculum et qm̄. Et rñdi et dixi.

Olim locutꝰ sum et nunc dico et postea dicam:qm̄ plures sunt qui peunt. q̄ qui saluabunt: sicut multiplicant fluctꝰ sup gutam. Et rñdit ad me:et dixit. Qualis ager talia et semina:et quales flores tales ꝙ tincture:et q̄lis opator talis et creatō:et q̄lis agricula talis cultura. qm̄ tempus erat seculi. Et nunc cū essem parans eis his qui nunc sunt anteq̄ fieret seculū in quo hītarent:et nemo contradixit mihi. tūc em̄ q̄sq̄ et nunc creator in mūdo h̄ pato et mēse indeficienti ꝙ lege in vestigabili:corrupti sūt mores eorꝝ. Et consideraui sc̄m:ꝙ ecce erat piculū ꝓpter cogitatōes q̄ in eo aduenerūt. Et vidi et pepci ei valde:et fuaui mihi acinum de botro:et plantatōem de tribu multa. Pereat ꝯ multitudo q̄ sine causa nata est:ꝙ fuet acinꝰ meꝰ et plantatō mea:qꝝ cū multo labore pfeci. Tu aūt si adhuc intromittas septem dies alios sed non ieiunab in eis: ibis in campū florꝝ vbi domꝰ nō est edificata:et manducabis solūmodo de floribꝫ campi. ꝙ carnem non gustabis ꝙ vinū non bibes: sed solūmodo flores. Deprecare altissimum sine intermissione:ꝙ veniam ꝙ loquar tecū. Et pfectꝰ sum sicut dixit mihi in campū q̄ vocat ardath:ꝙ sedi ibi in floribꝫ Et de herbis agri manducaui: et facta est esca eaꝝ mihi in saturitatē. Et factū est pꝰ dies septē ꝙ ego discumbebam sup fenum: et corꝛ meū itꝝ turbabat sicut et ante. Et apertū est os meum: et incboaui dicere coram altissimo:et dixi. O dñe te nobis ostendens oñsus es patribꝫ nostris in deserto qm̄ erant exeuntes de egipto:quod non calcat ꝙ īfructuoso: ꝙ dicens dixisti. Tu israel audi me:et semē iacob intende ꝛmonib meis. Ecce em̄ ego semino in vobis legem meā: et faciet in vobis fructū: et glorificabimī in eo p seculū. Nam pīes nostri accipiētes legez non seruauerūt: et legitima mea non custodierunt: et factus est fructus legis ñ parens. nec em̄ poterat quoniam tuꝰ erat: naz q̄ acceperūt pierūt: nō custodientes qđ in eis seminatum fuerat. Et ecce consuetudo est:vt cuz acceperit terra semen. vel nauem mare. vel vas aliquod escam vel potum:cū fuerit exterminatum id in q̄ seminatū est vel in qđ missum ē: sil' id qđ seminatū vel missū est vel q̄ suscepta sūt exterminant:ꝙ suscepta iam ñ manent apud nos.

Sz nob sic ñ factũ ẽ. Nos q̃ẽ q̃ legẽ accepim⁹ peccãtes piuim⁹ ꝙ cor nr̃m qd̃ suscepit eã: nã lex ñ perijt: sz pmãsit ī suo labore. Et cũ loq̃rer hec ī corde meo r̃spexi oculis meis ꝙ vidi mlt̃ierẽ ī dextera ptẽ. Et ecce hec lugebat ꝙ plorabat cũ voce magna ꝙ aĩo dolebat valde: ꝙ vestim̃ta ei⁹ discissa ꝙ cinis sup caput ei⁹. Et dimisi cogitat⁹ ī quibo erã cogitãs: ꝙ uersus sũ ad eã: ꝙ dixi ei. Clt q̃d fles: ꝙ q̃d doles aĩo? Et dixit ad me. Dimittẽ me dñe me⁹ vt defleã me: ꝙ abiciã dolorẽ q̃m valde amara sũ aĩo: et humiliata sũ valde. Et dixi ei. Quid passa es? Dic mihi. Et dixit ad me. Sterilis fui ego famula tua: ꝙ nõ peperi: habẽs maritũ ãnis triginta. Ego em̃ p singl'as horas ꝙ p singulos dies ꝙ ãnos triginta hos. deprecor altissimũ nocte ac die. Et factũ est p⁹ triginta ãnos exaudiuit me de⁹ ãcillã tuã ꝙ vidit hũilitatẽ meã ꝙ attẽdit tribulacõi mee: ꝙ dedit mihi filiũ. Et iocũdata sũ super eũ valde ego ꝙ vir me⁹ ꝙ oẽs ciues mei ꝙ honorificabam⁹ valde fortẽ. Et nutriui eũ cũ labore multo: ꝙ factũ est cũ creuisset ꝙ venisset accipere vxorem: feci diẽ epuli.

Capitulũ. X.

Et factũ ẽ cũ introisset fili⁹ me⁹ in thalamo suo: cecidit ꝙ mortuus ẽ: ꝙ euertim⁹ oẽs lumĩa. Et surrexerũt oẽs ciues mei ad ꝓsolandũ me: ꝙ q̃eui vsq; ad aliũ diẽ. vsq; noctẽ. Et factũ ẽ cuz omnes q̃euissent vt me ꝓsolarẽt vt q̃escerem: ꝙ surrexi noctẽ ꝙ fugi ꝙ veni sicut vides ī hoc campo: ꝙ cogito iam nõ reuerti in ciuitatẽ. sz h̃ ꝓsistere: ꝙ neq; mãducare neq; bibere: sz sine intermissione lugere et ieiunare vsq; dũ moriar. Et dereliq̃ sermones ī q̃bo erã: ꝙ rñdi cũ iracundia ad eã: et dixi. Stulta sup oẽs mulieres: non vides luctũ nr̃m ꝙ q̃ nobis cõtingũt? Quoniã sy on mr̃ nr̃a oĩ tristicia cõtristat̃ ꝙ humilitatẽ humiliata est ꝙ lugẽt validissime: et nũc q̃m oñes lugem⁹ ꝙ tristes sumus. q̃m oñes ꝓtristati sumus: tu aũt ꝓtristaris in vno filio. Interroga em̃ terrã ꝙ dicet tibi q̃m hec ẽ q̃ debeat lugere casũ tãtoz super eã germinãtiũ. Et ex ipa ab inicio omnes nati ꝙ alij venient. Et ecce pene oẽs in pdicõnem ambulãt. Et exterminium fit mlt̃itudo eoz. Et quis ergo debet lugere magis. nisi hec q̃ tãmagnã multitudinẽ pdidit: q̃ tu q̃ p vno doles? Si aũt dicis mihi q̃m nõ est planct⁹ me⁹ similis terre: q̃m fructũ ventris mei pdidi: quẽ cũ merorib⁹ peperi ꝙ cũ doloribo genui: terra aũt scõm viã terre. abijtq; in ea mlt̃itudo pñs: quõ euenit: ꝙ ego tibi dico. Sicut tu cũ labore peperisti: sic ꝙ terra dat fructũ suũ. homĩ ab inicõ ei q̃ fecit eaz. Nũc g̃ retine apud temetipsã dolorẽ tuũ: ꝙ fortiter fer q̃ tibi ꝓtigerũt casus. Si em̃ iustificaueris terminũ dei ꝙ ꝓsiliũ suũ. recipies ī tẽpore: ꝙ ī talib⁹ collaudaberis. Ingredere g̃ ī ciuitatem ad virũ tuũ. Et dixit ad me. Nõ faciã neq; ingrediar ciuitatẽ: sz hic moriar. Et apposui adhuc loq̃ ad eã. ꝙ dixi. Noli facere hũc ſmonẽ: sz ꝓsenti psuadenti. Quot enim casus sy⁹on? Cõsolare ꝓpter dolorem birl'm. Clides em̃ q̃m sanctificacõ nr̃a deserta effecta est. ꝙ altare nr̃m demolitũ ẽ. ꝙ tẽplũ nr̃m destructũ ẽ: ꝙ psalteriũ nr̃m hũiliatũ est. ꝙ ymnus ꝓticuit: ꝙ exultacõ nr̃a dissoluta ẽ ꝙ lumẽ cãdelabri nr̃i extinctuz est: ꝙ arcba testamẽti nr̃i direpta est. ꝙ sancta nr̃a ꝓtaminata sũt: ꝙ nomẽ q̃d ĩuocatũ ẽ sup nos pene ꝑphanatũ ẽ. ꝙ liberi nr̃i ꝓtumeliã passi sũt. ꝙ sacdotes nr̃i succensi sũt ꝙ leuitẽ nr̃i ī captiuitatẽ abierũt: ꝙ virgines nr̃e coinq̃natẽ sunt. ꝙ mulieres nr̃e vim passe sũt ꝙ iusti nr̃i rapti sũt. ꝙ puuli nr̃i pditi sũt. ꝙ iuuenes nr̃i fuierũt: ꝙ fortes nr̃i ĩualidi facti sũt. Et q̃d omniũ maius signaculũ sy⁹on: q̃m resignata ẽ de gloria sua. Nam ꝙ tradita ẽ in manib⁹ eoz q̃ nos oderũt. Tu g̃ excute tuã tristiciã mlt̃am: ꝙ depone abs te multitudinẽ dolorũ vt tibi repropicier̃ fortis: ꝙ reqem faciet tibi altissimus. reqetionẽ laboz. Et factũ est cũ loq̃bar ad eam facies eius fulgebat subito: et spẽs chorusc⁹ fiebat vsus eius: vt essem pauens valde ad eã et cogitarem quid esset hoc. Et ecce subito emisit sonitũ vocis magnũ timore plenũ: vt ꝓmoueret̃ ẽra a mulieris sono. Et vidi: ꝙ ecce ãplius mulier nõ ꝓparebat mihi: sz ciuitas edificabat̃ et locus demonstrabat̃ de fundamentis magnis: ꝙ timui ꝙ clamaui voce magna: ꝙ dixi. Clbi est vriel angelus q̃ a principio venit ad me? Quoniã ipe me fecit venire in multitudine in excessu mentis hui⁹. Et fact⁹ ẽ finis me⁹ ī corrupcõez: et oracio mea in properium: et cum essem

loquens ego hec:ecce venit ad me ⁊ vidit me.Et ecce erã posit⁹ vt mortu⁹: ⁊ ītellect⁹ me⁹ alienat⁹ erat.Et tenuit dexterã me am ⁊ ꝓfortauit me:⁊ statuit me sup petes meos.Et dixit mihi. Quid tibi ẽ ⁊ q̃re ꝓt bat⁹ẽ ītellect⁹ tu⁹ ⁊ sẽsus cordis tui: ⁊ q̃re ꝓturbaris:Et dixi. Dñe me⁹ tu ī me Noli me derelīq̃re vt ñ frustra moriar:qm̃ vidi q̃ nõ sciebã:⁊ audio q̃ ñ scio.Aut nũ q̃d sẽs⁹ me⁹ fallit̃:⁊ aīa mea supmat:Nũc ergo dexpcor te:vt demõstres suo tuo ꝺ ex cessu hoc.Et respõdit ad me:⁊ dixit Audi me.⁊ doceã te:⁊ dicã tibi ꝺ q̃d times:qm̃ altissim⁹ reuelauit tibi misteria mlta.Eli dit rectã viã tuã:qm̃ sine intermissione cõ tristabaris pro ꝑplo tuo: et valde lugebas ꝑt̃ syon.Dic g̃ ītellect⁹ visiõis q̃ tibi appa ruit añ paululũ. Quã vidisti lugentẽ in choasti ꝓsolari eã:nũc aũt ⁊ iã spẽm muli eris nõ vides. sz apparuit tibi ciuitas edi ficari:⁊ qm̃ enarrabat tibi de casu filij sui Hec absolucõ ẽ.Hec mlier quã vidisti.hec ẽ syon:⁊ quoniã dixit tibi quã ⁊ nũc ꝓspi cies.vt ciuitatẽ edificatã. Et qm̃ dixit ti bi qr sterilis fuit ānis trigīta:ꝑt̃ qꝺ erãt āni scz triginta qñ nõ erat ī ea adhuc ob lacõ ablata.Et factũ ẽ post ānos trigınta edificauit salomõ ciuitatẽ ⁊ obtulit obla cões:tũc fuit qñ pepit sterilis filiuz. Et q̃ tibi dixit quoniã nutriuit eũ cũ labore hoc erat habitacõ in hirlm.Et quoniã di xit tibi q̃ fili⁹ meus veniẽs ī suo thalamo mortu⁹ esset ⁊ ꝓtigisset ei casus:hoc erat q̃ facta est ruina hirlm. Et ecce vidisti fili tudinẽ ei⁹ ⁊ quoniã filiũ lugeret īchoasti ꝓsolari eã:⁊ de hijs q̃ ꝓtigerũt hec erãt ti bi apienda.Et nũc videt altissim⁹ quoniã ex aīo ꝓtristatus es: ⁊ quoniã ex toto cor de pateris ꝑ ea:oñdit tibi claritatẽ glorie eius:⁊ pulcritudinem decoris eius . Pro ptꝛea eī dixi tibi:vt maneres in campo vbi domus ñ est edificata. Sciebam enim ego quoniã altissimus incipiebat tibi ostẽ dere hec:ꝓterea dixi tibi vt venires ī agꝛ vbi nõ est fundamentũ edificij. Nec eī po terat opus edificij homīs sustineri ī loco vbi incipiebaꝫ altissimi ciuitas oñdi. Tu g̃ noli timere neq; expauescat cor tuũ:sed ingredere ⁊ vide splẽdorẽ ⁊ magnitudinez edificij. q̃ntũ capax ẽ tibi visu oculoꝝ vi dere: ⁊ post hec audies q̃ntũ capit audit⁹ auriũ tuaꝝ audire. Tu em̃ beatus es pre multis:⁊ vocatus es apud altissimũ.sicut ⁊ pauci. Noctẽ autẽ q̃ in crastinũ futura ẽ manebis hic:⁊ oñdet tibi altissim⁹ eas vi siones supmoꝝ q̃ faciet altissimus hijs q̃ habitant sup terram a nouissimis diebus Et dormiui illam noctem ⁊ aliaz:sicut di xerat mihi.

Capitulũ. .XI.

Et vidi somniũ: ⁊ ecce ascendebat de mari aquila cui erant duodecī ale pẽnaꝝ:⁊ capita tria.Et vidi: ⁊ ecce expandebat alas suas. in omnẽ ter ram:⁊ oẽs vẽti celi īsufflabãt ī eam ⁊ col ligebanť.Et vidi:⁊ de pẽnis ei⁹ nascebanť cõtrarie pẽne:⁊ ipe fiebãt ī pẽnaculꝰ minu tis ⁊ modicis. Nã capita ei⁹ erãt q̃escẽtia ⁊ dimidiũ caput erat mai⁹ alioꝝ capitũ:sz ipa q̃escebat cũ eis.Et vidi:et ecce aquila volauit in pennis suis:⁊ regnauit sup ter ram ⁊ sup eos q̃ habitãt ī ea.Et vidi quo niã subiecta erãt ei oĩa sub celo:⁊ nemo il li ꝓtradicebat:neq; vn⁹ de creatura q̃ ẽ su per terrã.Et vidi ⁊ ecce surrexit aq̃la sup ungues suos : ⁊ misit vocem pennis suis dicens.Nolite omnes simul vigilare:dor mite vnusquisq; ī loco suo: ⁊ per tempus vigilate.Capita autem in nouissimo ser uentur.Et vidi:⁊ ecce vox nõ exibat de ca pitibꝰ eius:sz de medietate corporis eius. Et numerauī cõtrarias pennas eius:⁊ ec ce ipe erant octo.Et vidi: ⁊ ecce a dextera parte surrexit vna pẽna:⁊ reguit sup om nẽ terraz.Et factũ ẽ cũ regret.venit ei fi nis:⁊ nõ apparuit locus ei⁹:⁊ sequẽs exur rexit ⁊ regnabat. Ipa multũ tenuit tẽpus Et factũ est cũ regnaret:⁊ veniebat finis eius vt non appareret sic̃ prior:⁊ ecce vox emissa est illi dicens Audi tu que tanto tẽ pore tenuisti terram.Hec annuncõ tibi ā teq̃ incipias non apparere . Nemo post te tenebit tempus tuum: sed nec dimidium eius.Et leuauit tercia:et tenuit principa tum sicut et priores : et non apparuit et ipsa.Et sic cõtingebat omnibus alijs sin gulatim principatum gerere : et iterum nusq̃ cõparere. Et vidi:⁊ ecce ī tempore.

seqntes pene erigebaſ a dextera pte vt tenerēt ꝙ ipe ꝓncipatū: ꝙ ex hijs erāt q̄ tenebāt: sztam̄ statī nō ꝓpatescebāt: nā ꝙ aliq̄ ex eis erigebāſ: sz nō tenebāt ꝓncipatuz. Et vidi p̄hec: ꝙ ecce nō ꝓparuerūt duodecī pene ꝙ duo pēnacula ꝙ nihil superat ī corpore aqle nisi duo capita quiescēcia ꝙ sex pēnacula. Et vidi: ꝙ ecce sex pēnacul' diui se sūt due: ꝙ māserūt sub capite qđ ē ad dextera pt̄ē. Nā q̄tuor māserūt ī loco suo. Et vidi: ꝙ ecce hec subalares cogitabāt se erigere: ꝙ tenere ꝓncipat'. Et vidi: ꝙ vna erecta ē: sz statim nō ꝓparuit. Et scde veloti usq̄ ꝓres ñ ꝓparuerūt. Et vidi: ꝙ ecce due q̄ supauerūt apud semetipas cogitabant ꝙ ipe regnare: ꝙ ī eo cū regnarēt, ecce vnū qescētiū capitū qđ erat mediū euigilabat. Hoc em̄ erat duox capitū mai'. Et vidi: qm̄ ꝓpleta sūt duo capita secū: ꝙ ecce conuersū est caput cū hijs q̄ cū eo erant: ꝙ comedit duas subalares q̄ cogitabāt reg̃re. Hoc autē caput pcontērruit omnē tērrā: ꝙ dñabatur in ea hijs qui habitant tērraz cū labore multo: ꝙ potentatū tenuit orbis tērrax sup omnes alas q̄ fuerunt. Et vidi post hec: ꝙ ecce medium caput subito non ꝓparuit: et hoc sicut ale. Superauerunt autē duo capita: q̄ ꝙ ipsa similit̄er regnauerūt sup tērrā: ꝙ sup eos q̄ habitāt in ea Et vidi: ꝙ ecce devorauit caput a dextera pt̄e illud qđ a leua. Et audiui vocē dicētē mihi. Conspice ꝓtra te: ꝙ ꝓsidera qđ vides. Et vidi: ꝙ ecce sicut leo concitatus ỏ silua rugiens: ꝙ vidi qm̄ emittebat vocem hoīs ad aquilam. Et dixit dicens. Audi tu. et loquar ad te: ꝙ dicit altissimus tibi. Nonne tu es qui superasti de quatuor aīalibꝫ q̄ feceram regnare in seculo meo: et vt p eos veniret finis tēpox eorum: Et q̄rtus veniens devicit omnia aīalia q̄ trāsierūt. ꝙ potentatu tenuit seculū cū tremore multo. ꝙ omnē orbem cū labore pessimo: ꝙ ĩhabitauit tot tēporibꝫ orbem tērrax cū dolo. Et iudicasti tērrā nō cū veritate. Tribulasti em̄ mansuetos ꝙ lesisti qescentes: ꝙ dilexisti mendaces ꝙ destruxisti habitacōnes eox q̄ fructificabant: et humiliasti muros eorū qui te nō nocuerunt. Et ascēdit contumelia tua ad altissimū: ꝙ supbia tua ad fortē. Et respexit altissim' superba tēpora: ꝙ ecce finita sūt: ꝙ scelera eius cōpleta sūt. Propterea nō appareas tu aqla ꝙ ale tue horribiles ꝙ pēnacula tua pessīa ꝙ capita tua maligna. ꝙ vngues tui pessimi. ꝙ om̄e corp' tuū vanuz: vti refrigeref̄ oīs tērra ꝙ reuertaſ liberata de tua vi: et speret iudicium ꝙ misericordiam eius qui fecit eam.

Capitulū. .XII.

ET factū ē dū loq̄retur leo vba hec ad aquilā: ꝙ vidi ꝙ ecce q̄ superauerat caput ꝙ nō ꝓparuerūt q̄tuor ale ille q̄ ad eū trāsierūt ꝙ erecte sūt vt regnarēt: ꝙ erat regnū eox exile. ꝙ tumultu plenū. Et vidi: ꝙ ecce ipa nō apparebāt: ꝙ oē corp' aqle incēdebaſ: ꝙ expauescebat ē̃ra valde. Et ego a tumultu ꝙ excessu mentis ꝙ a magno timore euigilaui: ꝙ dixi spiritui meo. Ecce tu p̄stitisti mihi hoc: ī eo q̄ scrutaris vias altissimi. Ecce adhuc fatigatus sū animo. ꝙ spiritu meo inualid' sum valde: ꝙ nec modica est ī me virtus a multo timore q̄ expaui nocte hac. Nūc g̃ orabo altissimū: vt me cōfortet vsq; in finem. Et dixi. Dñator dñe si inueni gr̃am añ oculos tuos ꝙ si iustificatus suz apud te pre multis. etsi certe ascendit dēpcatio mea ante faciē tuā: ꝓforta me et ostēde servo tuo mihi intērp̄tacōem ꝙ distinctionez visus horribilis huius: vt plenissime cōsoleris aīaz meā. Dignū enim me habuisti: ostendere mihi tēpox nouissima. Et dixit ad me. Hec est intērp̄tacō visionis huius Aquilam quā vidisti ascendentē de mari: hoc est regnū qđ visum est. in visione danieli fratri tuo. Sed non est illi intērp̄ta tū: qm̄ ego nūc tibi intērpretor. Ecce dies veniunt: et exurget regnum sup tērram: et erit timor acrior omniū regnorum que fuerūt añ eum. Regnabūt aūt in ea reges duodecim: vnus post vnū. Nā secund' incipiet regnare: ꝙ ipe tenebit ampli' temp' pre duodecim. Hec est intērp̄tacō duodecī alarum quas vidisti. Et quā audiuisti vocem que locuta est non de capitibꝫ eius exeuntem sed de medio corpore eius: hec est intērp̄tacō. Qm̄ post tempus regni illius nascent̄ ꝓtencōnes non modice: ꝙ periclitabiſ vt cadat ꝙ nō cadet tūc: sed itex ꝓsistet̄ ī suū iniciū. Et quoniā vidisti subalares octo coherētes alis ei' : hec est ītērp̄tacō. Exurgent in ipo octo reges quox

erũt tẽpora leuia ꝙ ãni citati: ꝙ duo quitẽ ex ipis periẽt. Appropiquãte aũt tẽpe medio. ãtuor ſuabũt ī tpe: cũ incipiet appropinq̃re tẽpus ei⁹ vt finiat. Due vero ī finem ſuabũt. Et qm̃ vidiſti tria capita q̃ eſcẽcia: hec ẽ ītẽptacõ. In nouiſſimis ei⁹ ſuſcitabit altiſſim⁹ tria regna: ꝙ ſuocabit ī ea multa ꝙ dñabũt tẽrã et q̃ habitãt in ea: cũ labore mlta ſup oẽs q̃ fuerũt añ hos Propt hoc ipi vocati ſũt capita aqle. Iſti em̃ erũt q̃ recapitulabũt impietates ei⁹ et q̃ pficiẽt nouiſſima ei⁹. Et qm̃ vidiſti caput mai⁹ nõ apparens: hec ẽ intẽptacõ ei⁹ Qm̃ vn⁹ ex eis ſup lectũ ſuũ morietur. et tamẽ cũ tormẽtis. Nã duo q̃ pſeuerauerint: gladius eos ꝓmedet. Unius ei⁹ gladi⁹ ꝓmedet q̃ cũ eo: ſztñ b gladi⁹ ī nouiſſimis cadz Et quoniã vidiſti duas ſubalares traicitẽtes ſup caput qõ ẽ in dextera pte: hec ẽ intẽptacõ. Dij ſũt q̃s ꝓſeruauit altiſſim⁹ in finem ſuũ: hoc eſt regnũ exile ꝙ turbacõnis plenũ. Sicut vidiſti ꝙ leonem quẽ vidiſti de ſilua euigilantẽ ꝙ rugientẽ ꝙ loqntem ad aquilam ꝙ arguentẽ eã. ꝙ iniuſtici as ipius p oẽs ꝓmones ei⁹ ſicut audiſti: b eſt ventus quẽ ſuauit altiſſim⁹ in finez ad eos ꝙ impietates ipoꝝ: ꝙ arguet illos ꝙ incuciet corã ipſis ſcerpcões eoꝝ. Statuet em̃ eos in iudicium viuos: ꝙ erit cuz arguerit eos: tũc corripiet eos. Nam reſiduũ populũ meũ liberabit cũ miſeria. qui ſaluati ſunt ſup fines meos: ꝙ iocundabit eos quoaduſq̃ veniet finis dies iudicij de quo locutus ſum tibi ab inicõ Hoc ſomnium qõ vidiſti: ꝙ hee intẽptacões. Tu ergo ſolus dignus fuiſti ſcire altiſſimi ſecretũ hoc. Scribe ergo oñia iſta in libro q̃ vidiſti: ꝙ pone ea in loco abſcondito: ꝙ docebis ea ſapiẽtes de ꝑlo tuo : quoꝝ corda ſcis poſſe capere ꝙ ſuare ſecreta hec. Tu aũt adhuc ſuſtine hic alios dies ſeptez: vt tibi oñdat q̃cq̃d viſũ fuerit altiſſimo oñdere tibi. Et pfectus eſt a me. Et factũ eſt cũ audiſſet oñis ꝑlus qm̃ ptranſierũt ſeptem dies ꝙ ego nõ fuiſſem reverſus in ciuitatem: ꝙ cõgregauit ſe oñis a minimo vſq̃ ad maximum ꝙ venit ad me: ꝙ dixerũt mihi dicentes. Quid peccauimus tibi: et quid iniuſte egimus in te qm̃ derelinquẽs nos. ſediſti in loco hoc: Tu em̃ nobis ſup es ſolus ex omnibus ꝑlis ſicut botrus de vinea : ꝙ ſicut lucerna in loco obſcuro et ſicut portus ꝙ nauis ſaluata a tempeſtate Aut nõ ſufficiunt nobis mala. q̃ ꝓtingũt: Si g̃ tu nos dereliq̃ris: quãto nobis erat melius ſi eſſemus ſuccẽſi ꝙ nos cũ incẽdio ſyon: Nec em̃ nos meliores ſumus eoꝝ q̃ ibi mortui ſũt. Et plorauerũt voce magna Et rñdi ad eos ꝙ dixi. Confide iſrl: ꝙ noli triſtari tu dom⁹ iacob. Eſt ei memoria veſtri corã altiſſimo: ꝙ fortis nõ ẽ oblit⁹ nri in tẽptacõe. Ego em̃ ñ dereliqui vos neq̃ exceſſi a vob: ſz veni in hũc locũ vt dẽpcarer ꝑ deſolacõe ſyon: vt q̃rerẽ miſericordiam ꝑ humilitate ſãctificacõis veſtre. Et nũc ite vnuſquiſq̃ vm̃ ī domũ ſuã: ꝙ ego veniam ad vos poſt dies iſtos. Et pfect⁹ eſt ꝑlus ſicut dixi ei in ciuitatẽ. Ego aũt ſedi in cãpo septẽ diebꝫ ſicut mihi mandauit : et manducabam de floribꝫ ſolũmodo agri: de herbis facta eſt eſca mihi in dieb⁹ illis.

Capitulũ. .XIII.

Et factũ ẽ poſt dies ſeptẽ: ꝙ ſomniaui ſomniũ nocte. Et ecce de mari vent⁹ exurgebat: vt ꝓturbaret omnes fluct⁹ ei⁹. Et vidi: ꝙ ecce ꝓualeſcebat ille homo cũ milibꝫ celi: ꝙ vbi vultũ ſuum vertebat vt ꝓſideraret tremebãt oĩa q̃ ſub eo videbãt: ꝙ vbicũq̃ exibat vox de ore ei⁹ ardeſcebãt oẽs q̃ audiebãt voces ei⁹ ſicut q̃eſcit terra ãndo ſenſerit ignẽ. Et vidi p⁹ hec: ꝙ ecce ꝓgregabat multitudo hoĩm q̃rũ nõ erat numer⁹ de ãtuor ventis celi: vt debellarẽt hoĩem q̃ aſcenderat de mari. Et vidi: ꝙ ecce ſibimetipi ſculpſerat montem magnũ: ꝙ volauit ſup eũ. Ego aũt queſiui videre regionem vel locũ vñ ſculptus eſſet mons: ꝙ non potui. Et poſt hec vidi: ꝙ ecce oñes q̃ ꝓgregati ſũt ad eũ vt expugnarent eũ timebãt valde: tñ autebant pugre Et ecce vt vidit impetum mltitudinis venientis . nõ leuauit manum ſuaz neq̃ framea tenebat. neq̃ aliq̃ vas bellicoſuz: niſi ſolũmodo vt vidi. quoniã emiſit ꝺ ore ſuo ſicut flatum ignis. ꝙ de labijs ei⁹ ſpiritus flamme. ꝙ de lingua ei⁹ emittebat ſcintillas et tempeſtates: ꝙ conmixta ſunt oĩa ſimul hic flatus ignis et ſpiritus flãme: ꝙ multitudo tempeſtatis: et concidit ſuper mltitudinẽ ī impetu q̃ parata erat pugre ꝙ ſuccendit oẽs: vt ſubito nihil videretur

de inumerabili mltitudine. nisi solūmodo pulvis ⁊ fumi odor. Et vidi: ⁊ extimui Et post hec vidi ipm hoiem descendēt̄ de mō te ⁊ vocāt̄ ad se mltitudinē aliā pacificā ⁊ accedebat ad eū vult⁹ hoim multoꝝ q̄rū dam gaudētiū. q̄rūdam tristātiū: aliq̄ ve ro alligati: aliq̄ adducētes ex eis q̄ offere bāt̄. Et eg̃ taui a mltitudīe pauoris: ⁊ ex pgefact⁹ sū: ⁊ dixi. Tu ab iicio demōstrasti suo tuo mirabilia hec: ⁊ dignū me habui sti vt suscipes depcacōez meā: ⁊ nūc demō stra mihi adhuc inēptacōez sōnij hui⁹ Sic cut eī existimo ī sensu meo: ve q̄ derelicti fuerūt ī diebꝫ illis. Et multopl⁹ ve bijs q̄ ñ sūt derelicti. Qui eī nō sūt derelicti tristes erāt. Intelligo nūc q̄ sūt reposita ī nouis simis diebꝫ: ⁊ occurrēt eis: sz ⁊ bijs q̄ dere licti sūt. Propter hoc venerūt eī ī pericu la magna. ⁊ necessitates mltas: sicut ostē dūt somnia hec. Attamē facili⁹ē piclitātē venire ī hūc q̄ ptrāsire sīc nubē a seculo: ⁊ nūc videre q̄ ptingūt ī nouissimo. Et rñ dit ad me ⁊ dixit. Et visionis interptacō nē dicā tibi: ⁊ de quibꝫ locut⁹ es adaperiā tibi. Quoniā de bijs dixisti q̄ derelicti sūt hec est interptacō. Qui aufert piculū illo tpe: hic se custodiuit. Qui in piculo incide runt: hij sūt qui habēt opa ⁊ fidē ad fortis simum. Scito ergo: qm̄ magis beatificati sūt qui derelicti: sup eos q̄ mortui sūt. De interptacões visionis. Quia vidisti viruz ascendentē de corde maris. ipe est quē con seruat altissimus multis temporibꝫ: q̄ per semetipm liberabit creaturā suā: ⁊ ipe di sponet qui derelicti sūt. Et quoniā vidisti ō ore ei⁹ exire vt spiritū ⁊ ignē ⁊ tempesta tez: ⁊ quoniā nō tenebat frameā neq̄ vas bellicosum: corrupit em̄ impet⁹ ei⁹ multi tudinem q̄ venerat expugnare eū: hec ē in terptacō. Ecce dies veniūt qñ incipiet al tissimus liberare eos q̄ sup terrā sūt ⁊ ve niet in excessu mentis sup eos qui inhabi tant terram. Et alij alios cogitabūt debel lare: ciuitas ciuitatem ⁊ loc⁹ locū ⁊ gens aduersus gentem: ⁊ regnuz aduersus re gnum. Et erit cum fient hec: ⁊ ptingēt si gna q̄ añ oñdi tibi: ⁊ tūc revelabit filius me⁹: quē vidisti vt viꝝ ascendentē. Et erit qñ audierint oñes gentes vocē ei⁹: et de relinquet vnusquisq̄ in regione sua bellū suū qđ habent ad alterutrū. ⁊ colliget in vnū multitudo inumerabilis sicut volen tes venire ⁊ expugnare eū. Ipe aūt stabit sup cacumē mōtis syon. Syon aī veniet ⁊ oñdet oīb parata ⁊ edificata sicut vidi sti montē sculpi sine manib. Ipe aūt filius me⁹ arguet q̄ adinuenerūt gentes īpie tates eoꝝ has: q̄ tēpestati appropinquerūt ꝓter mala cogitamēta eoꝝ ⁊ cruciamēta quib incipient cruciari q̄ assimulate sunt flāme: ⁊ pdet eos sine labore: p legē q̄ igni assimulata est. Et qm̄ vidisti eū colligentē ad se aliā multitudinē pacificā: he sūt de cem tribꝫ q̄ captive facte sūt de terra sua ī diebꝫ iosie regis quē captiuū duxit salma nasar rex assiriorꝝ. et transtulit eos trans flumē: ⁊ trāslati sūt ī terrā aliā. Ipi aūt si bi dederūt ꝯsiliū hoc vt derelinq̄rent mul titudinē gentiū: ⁊ pficiscerēt̄ ī vltēriorem regionē vbi nūq̄ inhabitauit gen⁹ hūanū vel ibi obꝭuare legittima sua q̄ nō fuerāt ꝭuātes in regione sua. Per introit⁹ autez angustos flumis eufratē itroierūt. Fecit em̄ eis tūc altissim⁹ signa: ⁊ statuit venas fluminis vsqzquo trāsirēt. Per eā em̄ regi onem erat via multa itineris āni vnius ⁊ dimidij: nam regio illa vocatur arsareth. Tunc inhabitauerunt ibi vsq; in nouissi mo tpe: ⁊ nunc itez cum ceperint venire. itez altissimus statuet venas fluminis vt possint transire: ꝓt hec vidisti multitudi nē cū pace. Sz ⁊ q̄ derelicti sūt de ꝓp̄lo tuo bij sūt q̄ inueniunt̄ intra terminū meum Factum erit g̃ qñ incipiet pdere multitu dinem eaꝝ q̄ collecte sūt gentes: ptreget e os qui supauerunt ꝓp̄lum: ⁊ tūc oñdet eis multaplurima portēta. Et dixi ego. Dña tor dñe hoc mihi ostende: ꝓpter qđ vidi vi rū ascendentē de corde maris. Et dixit mi hi. Sicut nō potest hec vel scrutari vel sci re q̄ sunt in ꝓfundo maris: sic nō poterit quisq; sup terram videre filium meum. vl̄ eos q̄ cū eo sunt: nisi ī tpe diei. Dec ē inter ptacō somnij qđ vidisti: ⁊ ꝓpter qđ illumi natus es hic solus. Dereliquisti em̄ tuaz: ⁊ circa meam vocasti legē ⁊ q̄sisti. Elitam em̄ tuam dispositi in sapientia: ⁊ sensū tuū vocasti matrem. Et ꝓpter hoc oñdi ti bi merces apud altissimum. Erit em̄: post alios tres dies ad te alia loq̄r: ⁊ exponam tibi g̃uia ⁊ mirabilia. Et ꝓfectus sum et trāsij ī campū: multū glorificās ⁊ laudās

altissimũ ꝺ mirabilibꝫ q̃ ꝑ tẽpus faciebat: ⁊ qm̃ gubernat ipm ⁊ q̃ sũt ĩ tẽporibꝫ illata. Et sedi ibi tribꝫ diebꝫ. ¶ Ca. XIIII.

ET factũ ẽ tercia die: ⁊ ego sedebaz sup quercu. Et ecce vox exiuit ꝑ̃ me de rubo ⁊ dixit. Esdra esdra. Et dixi. Ecce ego dñe. Et surrexi sup pedes meos. Et dixit ad me. Reuelãs reuelatus sũ sup rubũ. ⁊ locut⁹ sum moysi qñ plꝰ me⁹ fuiebat ĩ egipto: ⁊ misi eũ ⁊ eduxi pꝓm meũ de egipto. ⁊ adduxi eũ super montẽ syna: ⁊ detinebã eũ apud me diebꝰ multis: ⁊ enarraui ei mirabilia multa. et oñdi ei tẽpoꝛ secreta ⁊ finẽ: ⁊ p̃cepi ei dicens. Hec ĩ palam facies verba: ⁊ hec abscondes. Et nunc tibi dico signa q̃ demonstraui. ⁊ somnia que vidisti ⁊ interp̃tacões quas tu vidisti ĩ corde tuo: repone ea Tu enim recipieris ab omnibꝫ conuertẽris residuꝰ cũ ꝓsilio meo ⁊ cũ similibꝫ tuis vsqueq̃ finiant tẽpora. Quoniã seculũ pdidit iuuentutẽ suã: ⁊ tempora appropinquant senescere. Duodecim enim ptibꝫ diuisum est seculũ: ⁊ transierũt eius decima ⁊ dimidiũ decime ptis: supsunt autem eiꝰ post medium decime ptis. Nunc ergo dispone domum tuam. ⁊ corripe populũ tuum ⁊ consolare humiles eoꝝ: ⁊ renũcia iã corruptele ⁊ dimittẽ abs te mortales cogitacões: ⁊ pice abs te ponꝺera humana ⁊ exue te iam infirmam naturã: et repone ĩ vnam ptem molestissima tibi cogitamenta: ⁊ festina transmigrare a temporibꝫ bijs Que enim vidisti nunc ꝓtigisse mala: itaꝝ horꝝ deteriora facient. Quantum enim inualidum fiet seculum a senectute: tantuz multiplicabunt super inhabitantes mala Prolongauit enĩ se magis veritas: ⁊ appropinquauit mendaciũ. Jaz em̃ festinat venire quam vidisti visionem. Et respondi: ⁊ dixi corã te domine. Ecce em̃ ego abibo sicut p̃cepisti mihi: et corripiam presẽtem populum. Qui autem iterum nati fuerint: quis cõmouebit: Positum est ergo seculum in tenebris: ⁊ qui inhabitant ĩ eo sine lumine. Quoniam lex tua incensa est Propter qꝺ nemo scit que a te facta sunt vel que incipient opera. Si enim inueni in te graciam: immitte in me spiritum sãctum: et scribam omne qꝺ factum est ĩ seculo ab inicio que erant in lege tua scripta. vt possint homines inuenire semitã: et qui voluerint viuere in nouissimis viuant. Et respondit ad me: ⁊ dixit. Elatẽs ꝯgrega pꝓm. ⁊ dices ad eos: vt nõ querãt te diebus quadraginta. Tu aũt p̃para tibi buxos multos: et accipe tecum saream babriam. selemiã. echanum ⁊ asiel. quinqꝫ hos: qui parati sũt ad scribendũ velociter Et venies huc ⁊ ego accendam ĩ corde tuo lucernam intellectꝰ: que nõ extinguetur quoadusqꝫ finiant que incipies scribere. Et tũc pfectis q̃dam palã facies: quedaz sapiẽtibꝫ abscõse trades. In crastinum em̃ hac hora incipies scribere. Et pfectus sũ sicut mihi p̃cepit: ⁊ ꝯgregaui oẽm pꝓm: ⁊ dixi. Audi isrl̃ verba hec. Peregrinati sũt pres nr̃i ab inicio ĩ egipto. ⁊ liberati sũt ĩde: ⁊ acceperũt legẽ vite quã non custodierunt. quã ⁊ vos post eos transgressi estis ⁊ data est vobꝫ terra ĩ sorte ⁊ terra syon: et patres vr̃i ⁊ vos iniquitatẽ fecistis. ⁊ non seruastis vias quas p̃cepit vobꝫ altissimꝰ: ⁊ iustus iudex cũ sit. abstulit a vobis in tẽpore qꝺ donauerat. Et nũc vos ꝫ estis: et fratres vr̃i introrsũ vr̃m sunt. Si ergo inperaueritis sensui vro ⁊ erudieritis corde vestrũ. viui ꝓseruati eritis: ⁊ post mortẽ misericorꝺiã consequimini. Judiciũ em̃ post mortẽ veniet. qñ itaꝝ reuiuiscemꝰ: ⁊ tunc iustoꝝ nomina parebũt: et impioꝝ facta ostẽdent. Ad me igitur nemo accedat nũc neqꝫ requirat me vsqꝫ dies quadraginta. Et accepi quinqꝫ viros sicut mãdauit mihi: et pfecti sumus in campũ: ⁊ mansimꝰ ibi. Et factus sum in crastinũ. et ecce vox vocauit me dicens. Esdra aperi os tuum ⁊ bibe quo te potauero. Et aperui os meum: et ecce calix plenus porrigebat mihi Hoc erat plenũ sicut aqua: colore aũt eiꝰ vt ignis similis. Et accepi ⁊ bibi: ⁊ in eo cuz bibissem cor meum cruciabat intellectu: ⁊ in pectus meum increscebat sapiencia. Nam spiritus meus conseruabat memoria. Et aptum est os meum: et nõ est clausum amplius. Altissimꝰ dedit intellectum quinqꝫ viris ⁊ scripserũt q̃ dicebant excessiones noctis: quas nõ sciebãt. Nocte aũ manducabant panem ego autẽ p diem loquebar: ⁊ p noctem non tacebaz. Scripti sunt aũt p q̃draginta dies libri ducentiq̃ tuor. Et factũ est cũ ꝓpleuissent q̃dragĩta

dies:locut⁹ ē altissim⁹ dicēs. Priora q̄ scri
psisti ī palā pone. ⁊ legāt digni ⁊ īdigni:
nouissimos aūt septuagīta ꝓphabis: vt ť
das eos sapientib⁹ de ꝓpl'o tuo. In hijs em̄
ē vena intellect⁹ ⁊ sapiētie fons: ⁊ scientie
flumē. Et feci sic. ¶ Capi. XV.

Ece loq̄re ī aures plebis mee ser-
mones ꝓphecie q̄s īmisero ī os tu
um dicit dn̄s: ⁊ fac vt ī carta scri
bant̄: qm̄ fideles ⁊ veri sunt. Ne timeas a
cogitacōib⁹ aduersū te: nec turbāt te īcre
dulitates dicentiū: qm̄ oīs incredul⁹ ī in-
credulitate sua morie. Ecce ego induco
dicit dn̄s sup orbē terraꝝ mala. gladiū et
famē ⁊ mortē ⁊ īteritū: ꝓt̄ qđ suppolluit
iniq̄tas omnē terrā: ⁊ adimpleta sūt opa
nociua illoꝝ. Propterea dicit dn̄s. Jam
nō silebo de impietatib⁹ eoꝝ q̄ irreligiose
agūt: nec sustinebo in hijs q̄ inique exer-
cent. Ecce sanguis innoxius ⁊ iustus cla-
mat ad me: ⁊ aīe iustoꝝ clamāt pseuerāt
¶ Vindicās vindicabo illos dicit dn̄s: ⁊ ac-
cipiā omnē sanguinē innoxiū ex illis ad
me. Ecce ꝑp̄lus meus q̄si grex ad occisio-
nē ducit̄: iā nō paciar illū habitare ī tra
egipti: sz educā eū ī manu potenti ⁊ bra-
chio excelso. Et pcuciā plaga sicut p̄us: ⁊
corrūpam omnē terrā ei⁹. Lugebit egipt⁹
⁊ fūdamenta ei⁹: plaga ꝺberata ⁊ castiga-
cōne q̄s inducet ei de⁹. Lugebūt cultores
opantes terrā: qm̄ deficient semina eorum
ab vredine ⁊ grandine ⁊ a sitere terribili.
¶ Vle seculo ⁊ q̄ habitāt in eo: qr apꝓpinq̄-
bit gladi⁹ ⁊ cōtritio eoꝝ: ⁊ exurget gēs su
per gentē ad pugnā ⁊ rūphea in manib⁹
eoꝝ. Erit em̄ ī ꝓstabilicō hoīb⁹: ⁊ alij alijs
inualescētes nō curabūt regem suū ⁊ p̄n-
cipes: vie gestoꝝ suoꝝ ī potencia sua. Cō-
cupiscet em̄ homo in ciuitatem ire: ⁊ non
poterit. Propt̄ supbiā em̄ eoꝝ ciuitates
turbabunt̄: domus exterēt̄: homīes me-
tuent. Non miserebit̄ homo ꝓximū suum
ad irritum faciendū domos eoꝝ in gladi
um: ad diripiendas substācias eoꝝ ꝓpter
famē panis. ⁊ tribulacōnem multā. Ecce
ego ꝓuoco dicit de⁹ omēs reges ťre ad me
verendum qui sunt ab orientē ⁊ ab austro
ab euro ⁊ a libano ad cōuertēdos in se: et
reddere que dederūt illis. sicut faciūt usq̄
hodie electis meis: sic faciam ⁊ reddam ī
sinu eorum. Hec dicit dominus deus. Nō
pcet dextera mea super peccatores: nec ces
sabit rūphea super effundentes sanguinē
innocuū sup terraz. Exijt ignis ab ira ei⁹
⁊ deuorauit fundamenta terre: ⁊ peccato-
res quasi stramē incensū. Vle eis qui pec-
cant: ⁊ non obseruant mādata mea: dicit
dominus. Non parcam illis. Discedite fi-
lij a potestate: nolite ꝓtaminare sāctifica-
cōem meā: qm̄ nouit dn̄s oēs q̄ delinquūt
in illū. Propterea tradidit eos in mortem
⁊ ī occisionē. Jā em̄ venerūt sup orbē ter-
rarū mala: ⁊ manebitis in illis. Nō em̄ li-
berabit vos de⁹: ꝓpter qđ peccastis in eum
Ecce visio horribilis: ⁊ facies illi⁹ ab oriē-
te. Et exiēt nacōnes draconū arabū ī cur-
rib⁹ multis: ⁊ sicut flat⁹ eoꝝ numerus fer
tur sup terrā: vt iā timeāt ⁊ trepident oēs
qui illos audient carmonij insanientes in
ira: ⁊ exient vt apri de silua. ⁊ aduenient
ī vtute magna: ⁊ cōstabūt in pugnā cū ill'
⁊ vastabūt porcōnez terre assirioꝝ. Et p⁹
hec supualescēt dracones. natiuitatis sue
memores: ⁊ ꝓuertēt se ꝓspirātes in vtute
magna ad psequendos eos. Jsti turbabū-
tur et silebunt in virtute illoꝝ: ⁊ ꝓuertēt
pedes suos in fugam: ⁊ a territorio assiri-
orū subsessor obsidebit eos: ⁊ ꝓsumet vnū
ex illis: ⁊ erit timor ⁊ tremor ī exercitu il-
lorū. ⁊ ꝓtencō in reges ipsorum. Ecce nu-
bes ab oriente ⁊ a septētrione usq̄ meridi
anum: et facies earum horrida valde ple-
na ire et ꝓcelle. Et collident seinuicem: et
collident sydus copiosum sup terram ⁊ sy-
dus illoruz. Et erit sanguis a gladio usq̄
ad ventrem: et fim⁹ hominis usq̄ ad sub-
stramē cameli. Et erit timor et tremor m̄l'
tus sup terram: ⁊ horrebunt qui videbunt
iram illam: ⁊ tremor apprehendet illos. Et
post hec mouebunt̄ nimbi copiosi a meri
diano ⁊ septētrione: ⁊ portio alia ab occi-
dente. Et supinualescent venti ab oriente
⁊ recludent eam: ⁊ nubē quā suscitauit in
ira: ⁊ sydus ad faciendā exterritacōez ad
orientalē ventum ⁊ occidentē: violabitur.
Et exaltabunt̄ nubes magne ⁊ valide ple
ne ire et sydus. vt exterreant omnē terraz
⁊ inhabitantes eam: ⁊ infundent sup oēm
locum altum. ⁊ eminentem sydus terribi
le. ignem ⁊ grādinem ⁊ rūpheas volantes
⁊ aquas multas: vt eciam impleātur om-
nes campi ⁊ omnes riui plenitudīe aq̄rū

mltax. Et demolíēt ciuitates ⁊ muros ⁊ mōtes ⁊ colles ⁊ ligna siluax: ⁊ fenū pratox ⁊ frumēta eox. Et trāsíbūt cōstantes vsq; babilonē ⁊ exterrēt eā: ꝓueníēt ad ipsam ⁊ circuíbūt eā: ⁊ effundēt sÿdus ⁊ omnē irā sup eā. Et subibit puluis ⁊ fumus vsq; ī celū: ⁊ oēs ī circuitu lugebūt eā: et ꝙ sub ea remāserint fuiēt bijs ꝙ exterrue rūt. Et tu asia cōcors ī spem babilonis. et gloria pſone eiꝰ: ve tibi misera. ꝓt qđ assimilasti ei ⁊ ornasti filias tuas ī fornicacō ne ad placendū ⁊ gloriandū in amatoríbꝫ tuis qui tecū cupierūt semper fornicari. Odíbile imitata es ī oñíbꝫ operibꝫ eius ⁊ adiuencōíbꝫ eius. ꝓterea dicit dñs. Immittam tibi mala: viduitatez. pauptatē ⁊ famē ⁊ gladiū ⁊ pestem ad deuastandas domos tuas a violacōne ⁊ morte ⁊ gloria ūtutis tue. Sicut flos siccabit cū exurget ardor ꝙ emissus est sup te: īfirmaberis vt paupcula plagata ⁊ castigata a mulieríbꝫ vt nō possint te suscipe potētes ⁊ amatozes. Nūquid ego sic zelabo te dicit dñs. nisi occidisses electos meos in omni tēpore exaltans pcussionē manuū. ⁊ dicēs super mortē eox cū inebriata esses. exorna speciem vultus tui! Merces fornicacōis tue in sinu tuo: ⁊ ꝓter hoc reddicōnez accipies. Sicut facis electis meis dicit dñs. sic faciet tibi dꝰ: ⁊ tradet te in malum. Et nati tui fame interiēt: ⁊ tu rūphea cades ⁊ ciuitates tue ꝓterent: ⁊ omnes tui ī campo gladio cadēt. Et qui sūt ī mōtibꝫ fame pibunt: ⁊ māducabunt carnes suas ⁊ sāguinem bibēt a fame panis ⁊ siti aque. Infelix p maria venies: ⁊ rursū accipies mala. Et in trāsítu allidēt ciuitatē ociosam: ⁊ exterrēt aliquā porcōem terre tue. ⁊ ptē gloze tue exterminabūt: rursū reuertētes conuersā. Et demolita eris illis p stipula ⁊ ipi erūt tibi ignis: ⁊ deuorabūt te ⁊ ciuitates tuas. terrā tuā. ⁊ montes tuos: oēs siluas tuas ⁊ lignū fructifex igni ꝓburēt Filios tuos captiuos ducēt: ⁊ censū tuū ī ꝓdam habebūt ⁊ gl'iam faciei tue exterminabunt. Capitulū. .XVI.

Ge tibi babilon ⁊ asia: ve tibi egipte ⁊ siria. Precingite vos saccis et cilicijs. et plangite filios vr̄os et dolete: quoniam appropinquauit cōtricō vestra. Immissus est vobis gladius: et quis est qui auertat illum! Immissus ē in vobis ignis: et quis est qui extinguat illum! Immissa sunt vobis mala. Et quis ē qui repellat ea! Nūquid repellit aliqs leonem esurientē ī silua: aut extinguet ignē in stipula. mox qñ cepit ardere! Nunquid repellat aliquis sagittam a sagittario forti missaz! Dominus fortis imittit mala: ⁊ quis est ꝙ repellet ea! Exijt ignis ex ira cundia eius! Et qs est ꝙ extinguat eum! Chorruscabit: ⁊ qs nō timebit! Tonabit: et quis non pauebit! Dñs ꝓminabit ⁊ qs nō funditus ꝓteret a facie ipsius! Terra tremuit et fundamenta eiꝰ: mare fluctuat ꝺ pfundo. ⁊ fluctus eius disturbabunt. ⁊ pisces eiꝰ a facie dñi ⁊ a gloria virtutis eiꝰ: qñ fortis dextera eiꝰ que arcū tēdit: sagitte eiꝰ acute q̄ ab ipo mittunt: nō deficient cū ceperint mitti in fines terre. Ecce mittunt mala et nō reuertent. donec veniāt sup terram. Ignis succendit: ⁊ nō extinguetur donec cōsumat fundamēta terre. Quēadmodū nō redit sagitta missa a valido sagittario sicut nō reuertent mala q̄ missa fuerint in terram. Ele mihi ve mihi Quis me liberabit in illis dieb! Inicium dolorum ⁊ multi gemitus: iniciū famis et multi interitus: iniciū bellox et formidabunt potestates: iniciū malox ⁊ trepidabunt omnes. In bijs quid faciā cum venerint mala! Ecce fames ⁊ plaga ⁊ tribulacō ⁊ angustia missa sūt flagella ī emendacōe ⁊ ī bijs oīb se nō ꝓuertēt ab iniquitatibꝫ suis: neq; flagellox memores erūt sēper. Ecce erit ānone vilitas sup terrā: sic vt putent sibi esse directā pacē: ⁊ tūc germinabūt mala sup terrā gladius. fames ⁊ magna confusio. A fame em̄ plurimi qui inhabitāt terrā interiēt: ⁊ gladiꝰ ꝑdet ceteros ꝙ supauerint a fame: et mortui sicut stercora jacient ⁊ non erit qui ꝓsoletur eos. Derelinq̄tur enim terra deserta: ⁊ ciuitates eius deicient. Nō derelinq̄tur qui colat terrā: ⁊ qui seminet eam. Ligna dabunt fructus: ⁊ qs vindemiabit illa! Ulna matura fiet: et quis calcabit illam! Erit enim locis magna desercō. Cupiet em̄ homo hominem videre: vel vocem eius audire. Relinquentur enim de ciuitate decē et duo de agro ꝙ abscōderint se in densis nemoríbꝫ ⁊ scissuris petrarū: quēadmodum

derelinquũtur ĩ oliueto ⁊ ſingl'is arboꝛibꝫ tres aut q̃tuoꝛ oliue: aut ſic ĩ vinea vindemiata racemi relinquũt ab hijs q̃ diligẽt vineã ſcrutant: ſic relinquẽt in diebꝫ illis tres aut q̃tuoꝛ ſcrutãtibꝫ domos eoꝝ ĩ rũphea. Et reliquet ẽra deſerta: ⁊ agri ei⁹ ĩue terabũt: ⁊ vie ei⁹ ⁊ oẽs ſemitæ ei⁹ germinabũt ſpinas eo q̃ nõ trãſiẽt boues p eã. Lugebũt vgines ñ hñtes ſpõſos: lugebũt mlieres nõ hñtes viros: lugebũt filie eaꝝ non hñtes adiutoꝛiũ ſponſi eaꝝ. In bello ꝓſumẽt: ⁊ viri eaꝝ ĩ fame exterẽt. Audite vo iſta: ⁊ cognoſcite ea hui dñi. Ecce vbũ dñi excipite illud ne dijs credatis de q̃bꝫ dicit dñs. Ecce appꝛopinquãt mala ⁊ nõ tardãt Que admodũ pꝛegnãs cũ parit ĩ nono mẽſe filiũ ſuũ: appꝛopinquãte hora part⁹ eius añ horas duas vel tres dolores circueunt ventrẽ ei⁹ ⁊ ꝓdeũte ĩfante de vẽtre nõ tardabũt vno pũcto: ſic ñ morabũt mala ad ꝓdeundũ ſup terrã: ⁊ ſeculũ gemet. ⁊ doloꝛes circũtenebũt illud. Audite vbũ plebs mea. Parate vos ĩ pugnã: ⁊ ĩ malis ſic eſtote q̃ſi aduene ẽre. Qui vẽdit q̃ſi q̃ fugiat. ⁊ q̃ emit q̃ſi q̃ ꝓditur⁹. q̃ mercat q̃ſi q̃ fructũ nõ capiat ⁊ q̃ edificat q̃ſi ñ habiturus. Qui ſeminat q̃ſi q̃ nõ metet: ſic ⁊ qui vineã putat q̃ſi non vindemiaturus. Qui nubũt ſic q̃ſi filios nõ facturi: ⁊ q̃ nõ nubũt ſic quaſi viduí: ꝓt qđ q̃ laborant ſine cauſa laborãt. Fructus ei illoꝝ alienigene metẽt: ⁊ ſubſtanciã illoꝝ rapient ⁊ domos euertent: ⁊ filios eoꝝ captiuabũt. qꝛ ĩ captiuitate ⁊ fame generãt natos ſuos. Et q̃ negociant in rapina quantũ diu exoꝛnãt ciuitates ⁊ domos ſuas ⁊ poſſeſſiones ⁊ ꝓſonas ſuas: tantomagis adzelaboꝛ eos ſup peccata ſua dicit dñs. Quomodo zelat fornicaria mulierẽ ỹdoneã ⁊ bonaz valde: ſic zelabit iuſticia iniq̃tatem cũ exoꝛnat ſe ⁊ accuſat eã in facie cũ venerit q̃ defendat exquirentẽ omne peccatũ ſup terram. Propterea nolite ſimilari ei nec operibꝫ ei⁹: qm̃ adhuc puſillũ ⁊ tollet iniquitas a terra: ⁊ iuſticia regnabit in vos. Nõ dicat peccatoꝛ ſe ñ peccaſſe: qm̃ carbones ignis ꝓburet ſup caput ei⁹ qui dicit ñ peccaui corã deo ⁊ gloꝛia ipius. Ecce dñs cognoſcet oĩa opera hominũ: ⁊ adinuẽcões illoꝝ ⁊ cogitacões illoꝝ: ⁊ coꝛda illoꝛum. Dixit em̃ fiet terra ⁊ facta eſt. fiat celũ et factũ eſt. Et ĩ verbo illius ſtelle fũdate ſũt ⁊ nouit numeꝝ ſtellaꝝ. Qui ſcrutat abyſſum ⁊ theſauros illaꝝ: q̃ mẽſus eſt mare. ⁊ ꝓceptũ ei⁹. Qui ꝓcluſit mare ĩ medio aquaꝝ: ⁊ ſuſpẽdit terrã ſup aquas vbo ſuo Qui extendit celũ q̃ſi camerã: ſup aquas fũdauit eũ. Qui poſuit in deſerto fõtes aq̃rũ: ⁊ ſup verticẽ montiũ lacus ad emittẽdum flumĩa ab eminẽti petra: vt potaret terrã. Qui finxit hoĩem ⁊ poſuit coꝛ ſuũ ĩ medio coꝛpoꝛis: ⁊ miſit ei ſpiritũ. vitã ⁊ ĩtellectũ ⁊ ſpiramẽ dei omnipotentis q̃ fecit oĩa: ⁊ ſcrutinat omnia abſconſa ĩ abſcõſis terre. Hic nouit adinuencõez vĩam: ⁊ que cogitatis in coꝛdibꝫ vĩis peccãtes ⁊ volentes occultare pcta vra. Propter qđ dñs ſcrutinando ſcrutinauit omnia opa veſtra. ⁊ traducet vos oẽs. ⁊ vos ꝓfuſi eritis cuz pceſſerit pcta vra corã hoibꝫ: ⁊ iniq̃tates erũt q̃ accuſatoꝛes ſtabũt ĩ die illo. Quid facietis: aut quõ abſcõdetis pcta vra coraz deo ⁊ angelis ei⁹? Ecce iudex de⁹: timete eũ. Deſinite a peccatis vĩis: ⁊ obliuiſcamini iniq̃tates vras ĩa agere eas ĩ ſempiterno: ⁊ de⁹ educet vos ⁊ liberabit de omni tribulacõe. Ecce em̃ incendit ardor ſuper vos turbe copioſe: ⁊ rapiẽt quoſdã ex vobis ⁊ cibabũt ydolis occiſos: ⁊ q̃ ꝓſenſerit eis erũt illis ĩ deriſũ ⁊ in ĩpꝛoperiũ ⁊ ĩ cõculcacõnem. Erit em̃ locis locus: ⁊ ĩ vicinas ciuitates exurrectio multa ſup timẽtes dñm. Erũt quaſi inſani nemini parcẽtes. ad diripiendũ ⁊ deuaſtandũ adhuc timentes dñm: qꝛ deuaſtabũt ⁊ deripiẽt ſubſtancias: ⁊ de domibꝫ ſuis eos eiciẽt. Tũc parebit ꝓbacõ electoꝝ meoꝝ: vt aurũ qđ ꝓbat⁹ ab igne. Audite dilecti mei dicit dominus. Ecce aſſunt dies tribulacõnis: ⁊ ꝺ hijs liberabo vos. Ne timeatis nec hesitetis: qm̃ deus dux veſter eſt. Et qui ſeruat mandata ⁊ pcepta mea dicit dñs deus: ne ꝓponderent vos peccata vra: ne ſupeleuẽt ſe iniquitates vre. Ele qui ꝓſtringuntur a peccatis ſuis ⁊ obtegunt⁹ ab iniquitatib⁹ ſuis: quẽadmodum ager ꝓſtringit⁹ a ſilua ⁊ ſpinis tegit⁹ ſemita eius p quã non tranſit homo: ⁊ excludit⁹ ⁊ mittit⁹ ad deuoracõnem ignis.

Explicit Eſdre liber quart⁹ · plog⁹ hieronimi pſbiteri bti in Thobie libꝫ Incipit.

Cromacõ ⁊ heliodoro epis: hieronim⁹ ps bit ī dño salutẽ Mirari non desino exactõis vre instãciã. Exigitis em̃ vt librum chaldeo sermone con scriptũ ad latinũ stilũ traham: libꝝ vtiqꝫ thobie: quẽ hebrei de cathalago diuinaꝝ scripturaꝝ secantes. hijs q̃ agÿogpha me morant manciparũt. Feci satis desiderio vestro: non tamen meo studio. Arguunt enim nos hebreoꝝ studia: ⁊ imputant no bis ptra suum canonez latinis auribꝫ ista transferre. Sed melius esse iudicans pha riseorum displicere iudicõ. et episcoporũ iussionib⁹ deßuire: institi vt potui. Et qz vicina est caldeorum lingua sermoni he braico: vtriusqꝫ lingue peritissimũ loqua cem reperiens. vnius diei laborez arripui et quicquid ille mihi hebraicis verbis ex pressit hoc ego accito notario. sermoni bus latinis exposui. Oracõnibus vestris mercedem huius operis recõpensabo: cuz gratum vobis didicero me quod iubere estis dignati complesse.

Explicit plog⁹. Incipit liber Thobie.

Thobias ex tribu et ciuita te neptalim. que est in su perioribus galilee supra naason. post viam que du cit ad occidentem. in sini stro habens ciuitatem se phet: cum captus esset in diebꝫ salmana sar regis assirioꝝ. in captiuitate tamẽ po situs viam veritatis non deseruit: ita vt omnia que habere poterat quotidie cõca ptiuis fratribus qui erant ex eius genere inptiret. Cũqꝫ esset iunioꝛ omñibꝫ in tribu neptalim: nihil tñ puerile gessit in opere Deniqꝫ cum irent omnes ad vitulos au reos q̃s hieroboam fecerat rex israbel. hic solus fugiebat pssortia omniũ: ⁊ pergebat ad hierusalem ad templũ domini. ⁊ ibi a dorabat dñm deum israbel: omnia p̃miti ua sua et decimas suas fideliter offerens ita vt in tercio anno pselitis et aduenis ministraret omnẽ decimacõnẽ. Hec ⁊ hijs similia scõm legem dei puerulus obserua bat. Cum vero factus fuisset vir accepit vxorem annã de tribu sua: et genuit ex ea filium nomen suũ imponens ei: quẽ ab in fantia timere deum docuit ⁊ abstinere ab omni peccato. Igit dum p captiuitatem deuenisset cum vxore sua ⁊ filio in ciuita tem niniuen cũ omni tribu sua. et cũ oẽs ederẽt ex cibis gẽtiliũ: iste custodiuit aiaz suã: ⁊ nũq̃ cõtaminatus in escis eoꝝ. Et qm̃ memor fuit dñi ī toto corde suo. ⁊ de dit illi de⁹ gram ī pspectu salmanasar re gis: ⁊ dedit illi potestatẽ quocũqꝫ vellz ire habẽs libtatẽ quecũqꝫ facere voluisz. Per gebat q̃ p oñes q̃ erat ī captiuitate: ⁊ mo nita salutis dabat eis. Cũ aũt venisset in rages ciuitatem medoꝝ. ⁊ ex hijs quibꝫ ho noratus fuerat a rege habuisset decẽ talen ta argenti: ⁊ cuz in multa turba generis sui gabelũ egentẽ videret qui erat ex tribu eius: sub cirographo dedit illi memoratuz pondus argenti. Post multum vero tem poris mortuo salmanasar rege. cũ regna ret sennacherib fili⁹ eius p eo. ⁊ filios is rahel exosos haberet in pspectu suo: tho bias pgebat p omñem cognacõem suam. et consolabat eos: diuidebatqꝫ vnicuiqꝫ put poterat de facultatibꝫ suis. Esurientes a lebat: nudisqꝫ vestimenta pbebat: ⁊ mor tuis atqꝫ occisis sepulturam solicitus ex hibebat. Deniqꝫ cũ reuersus esset rex sen nacherib fugiens a iudea plagã. q̃m circa eũ fecerat de⁹ ꝓpter blasphemiam suam: et iratus multos occideret ex filijs israbel: thobias sepeliebat corpora eorum. At vbi nũciatum est regi iussit eum occidi: ⁊ tu lit omnẽ substãciam eius. Thobias vo cũ filio suo ⁊ cum vxore fugiens nud⁹ latuit quia multi diligebant eum. Post dies vo quadragintaquinqꝫ occiderunt regem filij ipsius. Et reuersus est tobias ad domum suam: omnisqꝫ facultas eius. restituta est ei.

Capitulũ. .II.

Post hec vero cum esset dies festus domini et factum esset prandium bonum in domo tobie: dixit filio suo. vade et adduc aliquos ex tribu nostra timentes deum: vt epulenꝫ nobiscũ. Cũqꝫ abisset: reuersus nunciauit ei vnuz ex fi lijs isrl iugulatũ iacere in platea. Statiqꝫ exiliens de accubitu suo. relinquens pran diũ ieiunus pueit ad corp⁹: tollẽsqꝫ illud. portauit ad domuz suam occulte: vt dum

sol occubuisset cautꝫ sepeliret eu3. Cunqꝫ occultasset coꝛpꝰ manducauit panẽ cũ luctu ⁊ tremoꝛe: memorãs illũ ꝑmonẽ quez dixit dñs ꝑ amos ꝓphetã. Dies festi vestri ꝙuertẽ̃ ĩ lamẽtacõez ⁊ luctũ. Cũ vero sol occubuisset: abijt ⁊ sepeliuit eũ. Arguebãt aũt eũ oẽs ꝓximi eiꝰ dicẽtes. Jã huiꝰ rei causa inẽ̃fici iussus es. ⁊ vix effugisti moꝛtis imperiũ: ⁊ itꝫ sepelis moꝛtuos: Sed tobias plus timẽs deũ q̃ regem. rapiebat coꝛpa occisoꝝ ⁊ occultabat ĩ domo sua: ⁊ medijs noctib9 sepeliebat ea. Contigit aũt vt q̃dam die fatigatꝰ a sepultura veniens domũ iactasset se iuxta parietem ⁊ obdoꝛmisset: ⁊ ex nido hirundinũ doꝛmienti illi calida stercora inciderẽt sup oculos eius: fieretqꝫ cecus. Hãc aũt tẽptacõez ideo permisit dñs euenire illi: vt posteris daretur exẽplũ pacientie eiꝰ: sic̃ ⁊ sãcti iob. Jã cum ab infãtia sua semp deũ timuerit. ⁊ mãdata eiꝰ custodierit. nõ ẽ ꝓtristatꝰ ꝓtra dñm q̃ plaga cecitatis euenerit ei: sꝫ ĩmobilis ĩ dei timoꝛe pmãsit: agẽs gr̃as deo oĩb9 diebꝰ vitꝫ sue. Jã sicut beato iob ĩsultabãt reges: ita ĩsti parẽtes ⁊ cognati eiꝰ irridebant vitam eiꝰ dicẽtes. Vbi ẽ spes tua ꝓ q̃ elemosinas ⁊ sepulturas faciebas: Thobias vero increpabat eos dicens. Nolite ita loqui: qm̃ filij sãctoꝝ sumꝰ. et vitã illã expectamꝰ: quã deꝰ daturꝰ ẽ hijs q̃ fidem suã nũq̃ mutant ab eo. Anna vo vxoꝛ eiꝰ ibat ad opꝰ textrinũ quotidie: ⁊ de laboꝛe manuũ suaꝝ victũ quẽ ꝓsequi potuisset deferebat. Vñ factũ ẽ: vt hedũ capraꝝ accipiens. detulisset domi. Cuiꝰ cũ vocẽ balãtis vir eiꝰ audisset dixit. Videte ne forte furtiuus sit. Reddite eũ dñis suis: qꝛ non licet nob aut edere ex furto aliq̃d aut ꝓtingere Ad hec vxoꝛ eiꝰ irata rñdit. Manifeste vana facta ẽ spes tua: ⁊ elemosine tue modo paruerũt. Atqꝫ hijs ⁊ alijs huiusmodi verbis exprobrabat ei.

Capitulũ. .III.

Tunc tobias ingemuit. ⁊ cepit orare cũ lacrimis dicẽs. Justꝰ es dñe ⁊ oĩa iudicia tua vera sũt: ⁊ omẽs vie tue misericoꝛdia ⁊ veritas ⁊ iudicium Et nũc dñe memoꝛ esto mei: ⁊ ne vindictã sumas de pc̃tis meis: neqꝫ reminiscaris delicta mea vl̃ paꝛẽtũ meoꝝ. Qm̃ nõ obediuim9 ꝓceptis tuis ideo traditi sum9 ĩ direꝓcõnẽ. ⁊ captiuitatẽ ⁊ moꝛtẽ. ⁊ in fabulã: ⁊ ĩ improperiũ oĩb9 nacõĩb9 in q̃b9 dispersisti nos. Et nũc dñe magna iudicia tua: qꝛ nõ egim9 scõm ꝓcepta tua: ⁊ nõ ambulauim9 sinceriꝫ coꝛã te. Et nũc dñe scõm voluntatẽ tuã fac mecũ: ⁊ ꝓcipe ĩ pace recipi spiritũ meũ. Expedit eĩ mihi moꝛi magisq̃ viuere. Eadẽ itaqꝫ die ꝓtigit vt sara filia raguelis ĩ rages ciuitatꝫ medoꝝ. ⁊ ipa audiret ĩproperiũ ab vna ex ãcillis pr̃is sui: qm̃ tradita fuerat septẽ viris: ⁊ demoniũ noĩe asmodeus occiderat eos. moꝝ vt ingressi fuissent ad eam. Ergo cũ ꝑ culpa sua increparet puellã: rñdit ei dicẽs. Ampliꝰ ex te nõ videam9 filiũ aut filiã sup terram: interfectrix viroꝝ tuoꝝ. Nũq̃d ⁊ occidere me vis sic̃ eciã occidisti septẽ viros Ad hãc vocem prexit in superius cubiculum domꝰ sue: ⁊ trib9 diebꝰ ⁊ trib9 noctib9 nõ manducauit neqꝫ bibit: sꝫ in oracõe psistẽs cũ lacrimis deꝑcabaꝫ deũ vt ab isto ĩperio liberaret eã. Factũ est autẽ die tercia dũ ꝓpleret oracõez: bñdicẽs dñm dixit. Bñdictũ est nomẽ tuũ deꝰ patrũ nr̃oꝝ: q̃ cũ iratus fueris misericoꝛdiã facies: ⁊ in tpe tribulacõnis peccata dimittis hijs q̃ inuocãt te. Ad te dñe faciẽ meã cõuerto: ad te oculos meos erigo. Peto domine vt de vinculo improperij hui9 absoluas me: aut certe desup terrã eripias me. Tu scis dñe qꝛ nũq̃ cõcupiui virꝫ: ⁊ mundam ꝑuaui aĩaꝫ meã ab oĩ ꝓcupiscẽtia. Nũq̃ cũ ludẽtib9 miscui me: neqꝫ cũ hijs q̃ in leuitatꝫ ambulant ptĩcipẽ me ꝑbui. Ut rum aũt cũ timoꝛe tuo ñ cũ libidine mea cõsensi suscipe. Et aut ego indigna fui ill' aut illi forsitan mihi nõ fuerũt digni: qui forsitan viro alij cõseruasti me. Non ẽ em̃ in hoĩs potestatꝫ cõsiliũm tuum. Hoc aĩ ꝓcerto habet omnis q̃ colit te: qꝛ vita eiꝰ si in ꝓbacõne fuerit coꝛonabiꝫ: si autẽ in tribulacõne fuerit liberabiꝫ: etsi in coꝛrepcõne fuerit ad misericoꝛdiam tuam peruenire licebit. Non em̃ delectaris in perdicõnib9 nostris: qꝛ post tempestatẽ tranq̃llum facis: ⁊ post lacrimacõem ⁊ fletũ exultacõnem infundis. Sit nomẽ tuũ deus isr̃l' bñdictum in secula. In illo tẽpoꝛe exaudite sũt ꝑces amboꝝ in ꝓspectu gl̃ie sũmi dei: ⁊ missus ẽ angelus dñi sanctus raphael vt curaret eos ambos q̃rũ vno tpe

sūt oracões in ꝓspectu dñi recitate.

¶ Capitulū. .IIII.

Fiē cū tobias putaret oracōnem suā exaudiri vt mori potuisset: vocauit ad se tobiā filiū suū: dixitq; ei. Audi fili mi ūba oris mei: ⁊ ea in corde q̄si fūdamentū ꝓstrue. Cū accepit de⁹ aiaz meā. corp⁹ meū sepeli: ⁊ honorē habeb matri tue. omīb⁹ diebb vite ei⁹. Memor em̄ ee debes: q̄ ⁊ quāta pericula passa sit ꝓpter te ī vtero suo. Cū aūt ⁊ ipa cōpleuerit tp̄us vite sue: sepelias eā circa me. Omīb⁹ autez diebb vite tue in mente habeto deū: ⁊ caue ne aliq̄n peccato cōsentias: ⁊ p̄termittas p̄cepta dei nr̄i. Ex substācia tua fac elemosinā: ⁊ noli auertere faciē tuā ab vllo paupere. Ita em̄ fiet: vt nec a te auertat facies dñi. Q̄uo potueris: ita esto misericors Si multū tibi fuerit abūdanter tribue: si exiguū tibi fuerit eciā exiguū libēter impartiri stude. Premiū em̄ bonū tibi thesaurisas in die necessitatis: q̄m elemosina ab omni peccato ⁊ a morte liberat: ⁊ nō patietur aiam ire ī tenebras. Fiducia magna erit corā sūmo deo elemosinā oīb⁹ facientib⁹ eā. Attende tibi filij mi ab omī fornicacōe: ⁊ p̄ter uxorē tuā nunq̄ patiaris crimen scire. Superbiam nūq̄ in tuo sensu. aut ī tuo verbo dominari p̄mittas. In ipa em̄ inicium sūpsit oīs p̄ditio. Quicūq; tibi aliq̄d opatus fuerit. statim ei mercedez restitue: ⁊ merces mercēnarij tui apud te omnino nō remaneat. Q̄d ab alio oderis fieri tibi: vide ne tu aliquando alteri facias. Panem tuū cū esurientib⁹ ⁊ egentib⁹ comede ⁊ de vestimētis tuis nudos tege. Panem tuū ⁊ vinū tuū sup̄ sepulturā iusti cōstitue: ⁊ noli ex eo māducare ⁊ bibere cum peccatorib⁹. Consiliū semp̄ a sapiēte q̄re Omī tpe benedic deū: ⁊ pete ab eo vt vias tuas dirigat: ⁊ oīa ꝓsilia tua ī ipo p̄maneāt. Indico eciā tibi fili mi dedisse me decē talēta argēti dū infātul⁹ esses gabelo ī rages ciuitate medoz: ⁊ cirogr̄phum eius apud me habeo. Et ideo q̄re quō ad eum p̄uenias: ⁊ recipias ab eo sup̄ memoratuz pondus argēti: ⁊ restituas ei cirogr̄phū suum. Noli timere fili mi: paupem q̄dē vitā gerim⁹: sz multa bona habebim⁹ si timuerimus deum. ⁊ recesserimus ab omī pecca to: ⁊ fecerimus bene. ¶ Capi. .V.

Tunc respondit tobias patri suo ⁊ dixit. Omnia quecūq; p̄cepisti mihi. faciam pater. Quomodo autē pecuniam hanc inquiraz: ignoro. Ille me nescit: et ego eum ignoro. Qd̄ signū dabo ei: sz neq; viam per quā pgatur illuc. aliq̄n cognoui. Tūc pater suus rñdit illi. ⁊ dixit. Cirogr̄phū q̄dē illi⁹ apud me habeo. qd̄ dū illi oñderis statim restituet. Sed pge nunc ⁊ inq̄re tibi aliquem fidelem virum: q̄ eat tecum (salua mercede sua) dum adhuc viuo: vt recipias eam. Tunc egressus tobias. inuenit iuuenē stantem splendidū p̄cinctū: ⁊ q̄si paratū ad ābulādū. Et ignorans q̄ āgelus dei esset: salutauit eū: ⁊ dixit. Unde te habem⁹ bone iuuenis: At ille rñdit. Ex filijs israhel. Et tobias dixit ei. Nosti viam que ducit in regionē medoz: Cui rñdit. Noui: ⁊ omnia itinera eius frequēter ambulaui: ⁊ mansi apud gabelum fratrē nr̄m qui morat ī rages ciuitate medoz q̄ posita est in mōte egbathanis. Cui tobias ait. Sustine me obsecro: donec hec ipa nūciem patri meo. Tunc ingressus tobias. idicauit vniuersa hec patri suo. Super q̄ āmiratus pater: rogauit vt ītroiret ad eū. Ingress⁹ itaq; salutauit eū ⁊ dixit. Gaudiū tibi sit semp̄. Et tobias ait. Quale gaudiū mihi erit: q̄ in tenebris sedeo. et lumen celi nō video: Cui ait iuuenis. Forti aīo esto: in p̄timo est vt a deo cureris. Dixit itaq; illi tobias. Nūquid poteris p̄ducere filiū meū ad gabelū ī rages ciuitatem medoz: Et cum redieris. restituā tibi mercedē tuā. Et dixit ei angelus. Ego ducam: ⁊ reducā eum ad te. Cui tobias respondit. Rogo te: indica mihi. De qua domo: aut de qua tribu es tu: Cui raphael āgelus dixit. Genus queris mercēnarij: an ipm mercēnariū q̄ cū filio tuo eat: Sz ne forte solicitū te reddā: ego sū azarias ananie magni filius. Et tobias rñdit. Ex magno genere es tu. Sed peto ne irascaris: q̄ voluerim ꝓgnoscere gen⁹ tuū. Dixit autem illi angelus. Ego sanū ducam: ⁊ sanū tibi reducam filium tuum. Rñdens autez tobias ait. Bene ambuletis: ⁊ sit dñs ī itinere vr̄o: ⁊ angelus eius comitet vobiscū Tunc paratis omīb⁹ q̄ erant in via portāda fecit tobias vale patri suo. ⁊ mr̄i sue: ⁊ ambulauerunt ambo simul. Cūq; pfecti

eẽnt:cepit mr̃ eiꝰ flere ꝙ dicere. Baculũ se nectutis nr̃e tulisti: et ẽnsmisisti a nobis. Nũqꝫ fuisset ipa pecunia: p q̃ misisti eum. Sufficiebat nob pauptas nr̃a:et diuicias cõputaremꝰ hoc. qꝫ videbamꝰ filiũ nr̃m Di xitqꝫ ei tobias. Noli flere. Saluꝰ pueniet filiꝰ nr̃: ꝙ saluꝰ reuertet̃ ad nos: ꝙ oculi tui videbũt illũ. Credo ei qꝫ ãgelꝰ dei bonꝰ comitet̃ ei: ꝙ bñ disponet oia q̃ circa eũ gerunt̃: ita vt cũ gaudio reuertat̃ ad nos. Ad hãc vocẽ cessauit mr̃ eiꝰ flere: ꝙ tacuit

Capitulũ. .VI.

Profectꝰ ẽ aũt tobias: ꝙ canis secutꝰ ẽ eũ: ꝙ mãsit ꝑma mãsiõe iuxta fluuiũ tigris. Et exiuit vt lauarꝫ pedes suos: ꝙ ecce piscis ĩmanis exiuit ad deforãdũ eũ. Quẽ expauescẽs tobias: clamauit voce magna dicẽs. Dñe: ĩuadit me Et dixit ei ãgelꝰ. Appẽhẽde brãchiã eius: ꝙ trahe eũ ad te. Qũ cũ fecisset attraxit eũ ĩ siccũ: ꝙ palpitare cepit añ pedes eiꝰ. Tũc dixit ei angelꝰ. Exentera hũc piscẽ: ꝙ cor eiꝰ. ꝙ fel ꝙ iecur repone tibi. Sunt enĩ hec necessaria ad medicamẽta vtilit̃. Qũ cũ fecisset assauit carnes eiꝰ. ꝙ secũ sustulerunt ĩ via: cetera salierũt q̃ sufficerẽt eis: quousqꝫ puenirẽt in rages ciuitatem medoꝝ. Tũc inr̃ogauit tobias angelũ: ꝙ dixit ei. Obsecro te azaria fr̃: vt dicas mihi qũ remediũ habebũt ista q̃ de pisce fuare iussisti. Et rñdẽs ãgelꝰ dixit ei. Cordis eiꝰ pticulã si sup carbones ponas. fumꝰ eiꝰ extricat oẽ genꝰ demonioꝝ siue a viro siue a mulíere: ita vt vltra ñ accedat ad eos: ꝙ fel valet ad vngẽdos oc'os ĩ qbꝫ fuerit albugo ꝙ sanabunt̃. Et dixit ei tobias. Vbi vis vt maneamꝰ: Rñdẽsqꝫ ãgelꝰ ait. Est hic ragu el noĩe vir ꝓpinquus de tribu tua: ꝙ hic habet filiã noĩe saram: sed neqꝫ masculum neqꝫ feminã vllã habet aliã ꝑter eã. Tibi debet̃ omis substancia eiꝰ: ꝙ oportet eã te accipere ꝓiugẽ. Pete g̃ eã a pr̃e eiꝰ ꝙ dabit tibi eã vxorẽ. Tũc rñdit tobias. et dixit. Audio qꝫ tradita est septẽ viris. ꝙ mortui sunt: sed ꝙ hoc audiui. qꝫ demoniũ occidit illos. Timeo g̃ ne forte ꝙ mihi hec eueniant: ꝙ cũ sim vnicus parẽtibꝫ meis: deponaz senectutẽ illoꝝ cũ tristicia ad inferos Tũc angelus raphael dixit ei. Audi me et ostẽdam tibi. qui sũt quibꝫ ꝑualere potest demonium. Dij nãqꝫ qui ꝓiugiũ ita suscipiũt. vt deũ a se ꝙ a sua mẽte excludãt. et sue libidini ita vacẽt sicut equus ꝙ mulus qbꝫ nõ est intellectus: habz potestatẽ demoniũ sup eos. Tu aũt cũ acceperis eã. ingressus cubiculũ p tres dies ꝓtinẽs esto ab ea ꝙ nihil aliud nisi oracõibꝫ vacabis cũ ea. Ipa aũt nocte. incenso iecore piscis fugabit̃ demoniũ. Secũda vero nocte ĩ copulacõne sanctoꝝ pr̃iarcharum admitteris. Tercia vero nocte bñdictõnẽ cõsequeris: vt filij ex vobꝫ ꝓcreentur incolumes. Trãsacta aũt tercia nocte accipies vginem cuz timore dñi. amore filioꝝ magisqꝫ libidinis ductꝰ: vt in semine abrahe benedictionem in filijs cõsequaris.

Capitulũ. .VII.

Ingressi sũt aũt ad raguelẽ ꝙ suscepit eos raguel cũ gaudio. Intuẽsqꝫ tobiã raguel: dixit anne vxori sue. Quãsimilis est iuuenis iste cõsobrino meo. Et cũ hec dixisset. ait. Vnde estis iuuenes fratres nostri! At illi dixer̃t. Ex tribu neptalim sumus ex captiuitate nineue. Dixitqꝫ illis raguel. Nostis tobiã fr̃em meum! Qui dixerũt. Nouimus. Cũqꝫ multa bona loquereꝰ de eo: dixit angelus ad raguelem. Tobias de quo interrogas. pater istius est. Et misit se raguel. ꝙ cũ lacrimis osculatꝰ est eũ: ꝙ plorãs sup collũ eiꝰ dixit. Bñdictio sit tibi fili mi: qꝫ boni et optimi viri filius es. Et anna vxor eius et sara iporꝝ filia lacrimate sũt. Postqꝫ autẽ locuti sũt: ꝓcepit raguel occidi arietem. ꝙ parari ꝓuiuũ. Cũqꝫ hortareꝰ eos discũbere ad prandium: tobias dixit. Dic ego hodie non manducabo neqꝫ bibã: nisi prius peticõnem meã cõfirmes: ꝙ ꝓmittas mihi dare saram filiã tuã. Quo audito ꝏbo raguel expauit. sciens quid euenerit illis septẽ viris. q̃ ingressi sũt ad eã: ꝙ timere cepit: ne forte ꝙ huic sil'r ꝓtingeret. Et cum nutaret ꝙ nõ daret vllũ potenti responsũ dixit ei angelus. Noli timere dare eã isti: quoniam huic timenti deum debetur coniunx filia tua. Proptera aliꝰ non potuit habere illam. Tunc dixit raguel. Non dubito qꝫ deus p̃ces et lacrimas meas ĩ conspectu suo admiserit. Et credo qm̃ ideo fecit vos venire ad me: vt et ista coniũgeretur cognacõi sue. secundũ legem moysi. Et nũc noli dubiũ gerere: qꝫ tibi eã tradã

Et appbentes dextrã filie sue: dextre tobie tradidit dicens. Deꝰ abrahã ⁊ deꝰ ysaac ⁊ deꝰ iacob vobiscũ sit. ⁊ ipe cõiungat vos: impleatq; bñdictionẽ suã in vobis. Et accepta carta. feceꝛt cõscripcõez cõiugij. Et post hec epulati sũt bñdicẽtes deũ. Eloca-uitq; raguel ad se ãnã vxorẽ suã: ⁊ pcepit ei vt ppararet altꝛ cubiculũ. Et ītroduxit illuc sarã filiã suã: ⁊ lacrimata ẽ. Dixitq; ei. Forti aĩo esto filia mea. Dñs celi det tibi gaudiũ p tedio qđ ppessa es.

Capitulũ. .VIII.

Postq̃ vo cenauerũt: introduxerũt iuuenẽ ad eã. Recordat⁹ itaq; tobias ꝓmonũ ãgeli ptulit de cassidili suo ptem iecoris: posuitq; eam sup carbones viuos. Tũc raphael angelus apprehendit demoniũ ⁊ religauit eum in deꝛtũ superioris egipti. Tũc hortat⁹ ẽ virginem tobias: dixitq; ei. Sara exurge ⁊ deprecemur deũ hodie ⁊ cras ⁊ scdm cras: qꝛ hijs tribꝰ noctibꝰ deo iungimur: tercia autem transacta nocte. in nr̃o erim⁹ cõiugio. Filij quippe sanctoꝝ sumus: ⁊ nõ possumus ita cõiungi sicut ⁊ gentes q̃ ignorãt deuz. Surgẽtes aũt pariter instanter orabant ambo simul: vt sanitas dareꝰ eis. Dixitq; tobias. Dñe deꝰ patruz nr̃oꝝ bñdicant te celi terre mareq; ⁊ fõtes ⁊ flumina: ⁊ omnes creature tue q̃ in eis sunt. Tu fecisti adã de limo terre: dedistiq; ei adiutoꝛium euã. Et nũc dñe tu scis qꝛ nõ luxurie causa accipio soꝛoꝛẽ meã cõiugẽ. sz sola poste ritatis dilectione in qua bñdicaꝰ nomen tuũ ī secla seculoꝝ. Dixit itaq; sara. Miserere nobis dñe. miserere nob: ⁊ cõsenescamus ambo pariꝰ sani. Et factum est circa pullꝝ cantũ. accersiri iussit raguel suos suos ⁊ abierũt cũ eo pariter vt foderẽt sepulcꝝ. Dicebat em̃: ne sili modo euenerit ei. qđ ⁊ ceteris alijs septẽ viris q̃ sũt ingressi ad eam. Cũq; parassẽt fossam: reuersus raguel ad vxorẽ suã. dixit ei. Mitte vnam ex ancillis tuis. ⁊ videat si mortu⁹ est: vt sepeliaz eũ antq̃ illucescat. At illa. misit vnam ex ancillis suis. Que ingressa cubiculum reperit eos saluos ⁊ incolumes: secum pariter dormientes. Et reuersa nunciauit bonũ nunciũ. Et bñdixerunt dñm. raguel videlicet ⁊ anna vxoꝛ eius: ⁊ dixerunt. Bñdicimus te dñe deus isrl' qꝛ non cõtigit nob quẽadmodũ putabam⁹. Feci sti em̃ nobiscũ misericordiã tuã: ⁊ exclusisti a nob ĩimicũ psequentẽ nos. Miserꝰ es aꝰ duob vnicis. Fac eos dñe mi pleni⁹ bñ dicere te: ⁊ sacrificiũ laudis tue ⁊ sue sanitatis offerre: vt cog̃scat vniuersitas gentium. qꝛ tu es deꝰ solus iu vniuersa terra. Statimq; precepit suis suis raguel vt replerent terra fossam q̃m fecerãt: pusq̃ illuceseeret. Uxoꝛi autẽ sue dixit vt ĩstrueret cubiculũ: ⁊ ppararet oĩa que in cibos erant ĩter agentibꝰ necessaria. Duas q̃z pingues vaccas. ⁊ q̃tuoꝛ arietes occidi fecit: et pari epulas omĩbꝰ vicinis suis. cũctisq; amicis. Et adiurauit raguel tobiam: vt duas ebdomodas morareꝰ apud eũ. De oĩb aꝰ q̃ possidebat raguel dimidiã ptem dedit tobie: ⁊ fecit hãc scripturã: vt pars dimidia que superat. Post obitũ eoꝝ tobie domi-nio deueniret.

Capitulũ. .IX.

Tunc vocauit tobias angelũ ad se quẽ quidẽ hoiem existimabat: dixitq; ei. Azaria frater: peto vt audstultes vba mea. Mi mei ipm tradã tibi seruũ: nõ ero ꝓdignus puidencie tue. Tñ obsecro te vt assumas tibi alalia siue pecia ⁊ vadas ad gabelũ ī rages ciuitatẽ medoꝝ reddasq; ei cirog̃phũ suũ: ⁊ recipias ab eo pecuniam. ⁊ roges eũ venire ad nupcias meas. Scis em̃ ipe q̃m numerat pr̃ meus dies: etsi tardauero vna die plus ꝓtristaꝰ aĩa eius. Et certe vides quõ adiurauit me raguel: cuius adiuramentum spernere nõ possũ. Tũc raphael assumẽs q̃tuoꝛ ex seruis raguelis ⁊ duos camelos. ī rages ciuitatẽ medoꝝ prexit: ⁊ inueniẽs gabelũ dedit ei cirographũ suũ: ⁊ recepit oẽm pecuniã. Indicauitq; ei ꝺ tobia filio tobie omniaq; gesta sẽt: fecitq; eũ secũ venire ad nupcias. Cũq; ingressus esset domũ raguelis inuenit tobiã discũbentẽ: ⁊ exiliens osculati sunt seinuicẽ. Et fleuit gabelus: bene dixitq; deũ ⁊ dixit. Benedicat te deus isrl': quia filius es optimi viri ⁊ iusti. ⁊ timentis deum. ⁊ elemosinas facientis. Et dicaꝰ benedictio super vxoꝛem tuam. ⁊ sup parentes vestros: et videatis filios vr̃os ⁊ filios filioꝝ vr̃oꝝ vsq; in terciam ⁊ quartã generacõnem: ⁊ sit semen vestrum benedictũ a deo isrl' qui regnat ī secula seculoꝝ.

cũq; oẽs dixissẽt amẽ: accessẽit ad ꝓuiuiũ
Sꝫ cum timore dñi nupciaꝝ ꝓuiuiũ exer-
cebant. ¶ Capitulũ. .X.

Qvm vo moras faceret tobias cau-
sa nupciaꝝ: solicit⁹ erat pat̃er ei⁹
tobias dicens. Putas q̃re morat̃
filius meus: aut quare detent⁹ est ibi? Pu-
tasne gabelus mortuus est. ⁊ nemo reddet
illi pecuniã. Cepit aũt ꝓtristari nimis ipe
⁊ ãna uxor eius cũ eo: ⁊ ceperũt ãbo simꝫ
flere: eo q; die statuto mĩme reuerteretur
fili⁹ eoꝝ ad eos. Flebat igit̃ mr̃ ei⁹ irreme
diabilibus lacrimis: atq; dicebat. Heu me
fili mi ut q̃d te misim⁹ peregrinari. lumen
oculoꝝ nostroꝝ. baculũ senectutis nr̃e: so
laciũ vite nr̃e. spem posteritatis nr̃e? Oĩa
sil̃ in te uno habẽtes: te nõ debuim⁹ dimit
tere a nobis. Cui dicebat tobias. Tace et
noli turbari: san⁹ est fili⁹ noster: satis fide-
lis ẽ vir ille cũ q̃ misim⁹ eũ. Illa aũt nullo
modo ꝓsolari poterat sꝫ q̃tidie exiliẽs cir
cũspiciebat. et circuibat vias oẽs p quas
spes remeãdi videbat̃: vt ꝓcul videret euꝫ
si fieri posset venientẽ. Atuero raguel di-
cebat ad geneꝝ suũ. Mane hic: ⁊ ego mit-
tam nũcium salutis de te ad tobiam p̃em
tuum. Cui tobias ait. Ego noui qr̃ pat̃er
meus et mat̃er mea mõ dies cõputant: et
cruciat̃ spũs eoꝝ in ipis. Cunq; ũbis mul
tis rogaret raguel tobiã. ⁊ ille eũ nulla ra-
cõne vellet audire: trabidit ei sarã ⁊ dimi-
diam ptem oĩs substancie suc. in pueris.
in puellis in pecudibꝫ. in camelis ⁊ ĩ vac-
cis ⁊ pecunia multa: ⁊ saluũ atq; gauden-
tem dimisit eũ a se dicẽs. Angel⁹ dñi san-
ctus sit in itinere vestro: ꝓducatq; vos in
columes ⁊ inueniatis oĩa recte circa pa
rentes vr̃os ⁊ videant oculi mei filios ve-
stros priusq; moriar. Et apꝓhendentes pa
rentes filiam suam. osculati sũt eam. ⁊ di-
miserunt ire: monentes eam honorare so
ceros. diligere maritum. regere familiaꝫ.
gubernare domum: ⁊ seipsam irrepꝫhensi-
bilem exhibere.

¶ Capitulũ. .XI.

Qvinq; reuertereṫ: pueneit ad char
ram q̃ ẽ ĩ medio itinere ꝓtra nini-
uen undecimo die. Dixitq; angel⁹
Tobia fr̃ scis quẽadmodũ reliquisti p̃em
tuũ. Si placet itaq; tibi p̃cedamus: ⁊ len-
to gdu inseq̃ntur iter nostrũ familie simꝫ
cũ ꝓiuge tua. ⁊ cũ aĩalibꝫ. Cunq; hoc pla-
cuisset vt irent: dixit raphael ad tobiam.
Tolle tecũ ex felle piscis: erit em̃ necessa-
riũ. Tulit itaq; tobias ex felle illo: ⁊ abie
rũt. Anna aũt sedebat secus viã q̃tidie in
supcilio montis: vñ respicere poterat ꝺ lõ
ginquo. Et dũ ex eodẽ loco specularet̃ ad-
uentuꝫ ei⁹: vidit alonge ⁊ ilico cognouit
venientẽ filiũ suũ: currensq; nũciauit vi-
ro suo dicẽs. Ecce venit filius tuus. Dixitq; raphael ad tobiã. At vbi ĩtroieris do
mũ tuã. statim adora dñm deũ tuũ: ⁊ gra-
cias agens ei. accede ad patrẽ tuũ: ⁊ oscu
lare eũ. Statimq; lini sup oculos eius ex
felle isto piscis. qꝺ portas tecũ. Scias eĩ
q̃m aperient̃ mox oculi ei⁹: ⁊ videbit pat̃
tu⁹ lumen celi: ⁊ in aspectu tuo gaudebit.
Tũc ꝓcucurrit canis q̃ simꝫ fuerat ĩ via:
⁊ q̃si nũcius adueniẽs blãdimẽto sue cau-
de gaudebat. Et expurgẽs cecus pat̃. cepit
offendẽs pedibꝫ currere: ⁊ data manu pue
ro. occurrit obuiã filio suo. Et suscipiẽs
osculat⁹ ẽ eũ cũ uxore sua: et ceperũt flere
p̃ gaudio. Cũq; adorassent deũ. ⁊ gr̃as egis
sent: ꝓsederũt. Tũc sumens tobias de felle
piscis. liniuit oculos p̃ri suo. Et sustinuit
q̃si dimidiã fere horam: ⁊ cepit albugo ex
oculis ei⁹ q̃si mẽbranũ oui egredi. Quam
apꝓhendẽs tobias traxit ab oculis ei⁹: sta
timq; visũ recepit. Et glorificabant deum
ipe videlicet ⁊ uxor ei⁹ ⁊ oĩes qui sciebãt
eũ. Dicebatq; tobias. Cõfido te dñe deus
isrl̃ quia tu castigasti me: ⁊ tu saluasti me
Et ecce ego video tobiã filiũ meũ. Ingres
sa ẽ eciã post septẽ dies sara uxor filij eius
⁊ oĩs familia ⁊ pecora sana: ⁊ cameli. ⁊ pe
cunia multa uxoris: sꝫ ⁊ illa pecunia quã
receperat a gabelo. Et narrauit parentibꝫ
suis oĩa bñficia dei: q̃ fecisset circa eũ p
hoĩem qui eũ duxerat. Clenerũtq; achior
⁊ nabath cõsobrini tobie. gaudẽtes ad to-
biaꝫ et congratulantes ei de oĩbꝫ bonis q̃
circa illũ oñderat deus. Et per septeꝫ dies
epulantes omnes cum gaudio magno ga
uisi sunt.

¶ Capitulum. .XII.

Clnc vocauit ad se tobias filiũ su-
um: dixitq; ei. Quid possum⁹ dare
viro isto sãcto q̃ veĩt tecũ! Knõtes
tobias. dixit p̃ri suo. Pat̃ quã mercedẽ da
bim⁹ ei: aut q̃d dignũ poterit esse bñficijs

eius: Me duxit ⁊ reduxit sanũ: pecuniã a gabelo ipe recepit: uxorẽ ipe me habere fecit. ⁊ demoniũ ab ea ipe ꝑpescuit: gaudiũ parẽtibꝫ ei⁹ fecit: meipm a denoracõne piscis eripuit: te q̃z videre fecit lumen celi: ⁊ bonis oibꝫ p eũ repleti sum⁹. Quid illi ad hec poterim⁹ dignũ dare? Oꝛ peto te pater mi: ut roges eũ. si forte dignabit medieta tẽ de oibꝫ q̃ allata sũt sibi assumere. Et vo cãtes eũ pr̃ scilicet ⁊ fili⁹. tulerũt eũ in p tẽ: ⁊ rogare ceperũt ut dignaret dimidiã ptem omniũ q̃ attulerãt acceptã hie. Tũc dixit eis occulte. Bñdicite deũ celi: ⁊ corã oibꝫ viuẽtibꝫ ꝑfitemini ei qꝛ fecit vobiscũ misericordiam suam. Etenim sac̃mentum regis abscondere bonũ est: opa aũt dei revelare ⁊ ꝑfiteri honorificũ ẽ. Bona ẽ oracõ cũ ieiunio ⁊ elemosina. magisq̃ thesauros auri recondere: quoniam elemosina a morte liberat. ⁊ ipa est q̃ purgat peccata: ⁊ facit inuenire vitã eternã. Qui aũt faciunt peccatũ ⁊ iniq̃tatẽ: hostes sũt aie sue. Manifesto g̃ vobis veritatẽ: ⁊ nõ abscondam a vob occultũ ꝓmonem. Quãdo orabas cũ lacrimis et sepeliebas mortuos: et derelinq̃bas prandiũ tuũ ⁊ mortuos abscõdebas ꝑ die ĩ domo tua ⁊ nocte sepeliebas eos: ego obtuli oꝛonẽ tuã dño. Et qꝛ acceptus eras deo: necesse fuit ut temptacõ ꝑbaret te. Et nũc misit me dñs ut curarẽ te ⁊ sarã uxorẽ filij tui a demonio liberarem. Ego enĩ sũ raphael ãgel⁹: vn⁹ ex septẽ q̃ astam⁹ añ dñm. Cũq̃z hec audissent turbati sũt ⁊ tremẽtes cecidert sup t̃rã ĩ faciẽ suã Dixitq̃z eis ãgel⁹. Pax vob. Nolite timere Etenĩ cũ essẽ vobiscũ ꝑ volũtatẽ dei. ipm bñdicite ⁊ cãtate illi: videbar q̃dẽ vobiscuz mãducare. ⁊ bibere: sz ego cibo inuisibili ⁊ potu q̃ ab homiꝫbꝫ videri nõ potest vtor. Tẽpus ẽ g̃ ut reuertar ad eũ q̃ me misit: vos aũt bñdicite deũ: ⁊ enarrate oĩa mirabilia ei⁹. Et cũ hec dixisset. ab aspectu eorũ ablat⁹ ẽ: ⁊ vlẽ eũ videre ñ potuert. Tũc pstrati ꝑ horas tres ĩ faciẽ: bñdixert deũ Et exurgentes: narraueñt omĩa mirabilia ei⁹.

Capitulũ. .XIII.

Periens autem tobias senioꝛ os suum: benedixit dominum ⁊ dixit Magnus es domine ineternum ⁊ in omnia secula regnum tuum: quoniam tu flagellas et saluas. deducis ad inferos ⁊ reducis: ⁊ nõ est q̃ effugiat manũ tuam. Confitemini dño filij isrl̃. ⁊ in ꝑspectu gẽtium laudate eum: qm̃ ideo dispersit vos inter gentes que ignorant eũ. vt vos enarretis mirabilia ei⁹: ⁊ faciatis scire eos qꝛ nõ ẽ ali⁹ de⁹ omnipotẽs ꝑter eũ. Ipe castigauit nos ꝓpt̃ iniq̃tates nr̃as: ⁊ ipe saluabit nos ꝓpter misc̃diam suã. Aspicite g̃ q̃ fecit vobiscũ: ⁊ cũ timore ⁊ tremore: ꝑfitemĩ illi: regẽq̃z scl̃oꝝ exaltate in operibꝫ vestris Ego aũt ĩ terra captiuitatis mee ꝑfitebor illi qm̃ ondit maiestatẽ suã in gentẽ pecca tricẽ. Couertimini itaq̃z peccatores. ⁊ facite iusticiã corã dño credẽtes q̃ faciat vobiscũ misericordiã suã. Ego aũ ⁊ aĩa mea in eo letabimur. Bñdicite dño omnes electi eius: ⁊ agite dies leticie: ⁊ ꝑfitemini illi. Hierusalẽ ciuitas dei. Castigauit te dominus in operibꝫ manuũ tuaꝝ. Confitere dño in bonis tuis ⁊ bñdic deũ seculoꝝz: vt reedificet in te tabernaculũ suũ. ⁊ revocet ad te oẽs captiuos: ⁊ gaudeas ĩ omnia secula seculoꝝ Luce splẽdida fulgebis ⁊ oẽs fines terre adorabũt te. Nacões ex longinquo ad te veniẽt: ⁊ munera deferentes adorabũt in te dñm: ⁊ terrã tuã in sãctificacõe habebunt. Nomẽ enĩ magnũ invocabunt in te. Maledicti erũt q̃ cõtẽpserint te: ⁊ condẽnati erũt omnes q̃ blasphẽmauerint te: benedictiq̃z erũt q̃ edificauerit te. Tu aũt letaberis in filijs tuis: qm̃ omnes benedicent ⁊ ꝓgregabunt ad dñm. Beati omnes qui diligunt te: ⁊ qui gaudent sup pace tua. Anima mea benedic dominuz: qm̃ liberauit hirl̃m ciuitatem suam. Beatus ero: si fuerint reliquie seminis mei ad videndã claritatẽ hirl̃m. Porte hierusalem ex saphiro ⁊ smaragdo edificabuntur: ⁊ ex lapide ꝑcioso oĩs circuit⁹ murorũ eius. Ex lapide cãdido ⁊ mũdo omnes platee ei⁹ sternẽt: et ꝑ vicos eius alleluia cantabit. Benedictus domin⁹ qui exaltauit eam: vt sit regnũ eius in secula seculorum sup eam amen.

Capitulũ. .XIIII.

Tꝛsumati sũt ꝓmones tobie. Et postq̃ illuminat⁹ ẽ tobias vixit ãnis quadragintaduobꝫ: ⁊ vidit filios nepotũ suoꝝ. Cõpletis itaq̃z ãnis centumduobꝫ. sepult⁹ ẽ honorifice in ninive.

Quīgginta nāq ꝛ lex ānoꝝ lumē oculoꝝ amisit: seragenariꝰ vero recepit. Reliquuꝫ vero vite sue: in gaudio fuit: ꝛ cū bono ꝓfectu timoris dei prexit in pace. In hora aūt mortis sue vocauit ad se tobiā filium suum. ꝛ septē iuuenes filios suos nepotes dixitq eis. Prope erit interitꝰ niniue. Nō em̄ excidit verbum dñi: ꝛ fratres nostri q̄ dispersi sūt a terra israbel reuertent̄ ad eā Omnis aūt terra eiꝰ deserta replebit̄: ꝛ domus dei q̄ in ea incēsa est itꝝ reedificabitur: ibiq reuertent̄ omnes timentes deū. Et relinquent gentes ydola sua: ꝛ venient in hirlm. ꝛ inhabitabūt in ea: ꝛ gaudebūt in ea omnes reges terre. adorantes regem israbel. Audite ḡ filij mei. patrem vestrū. Seruite dño in timore ꝛ in veritate. et inquirite vt faciatis q̄ placita sūt illi. Et filijs vestris mandate. vt faciāt iusticias et elemosinas: vt sint memores dei: ꝛ benedicant eum ī omni tpe in veritate ꝛ in tota virtute sua. Nūc ḡ filij audite me: ꝛ nolite manere ḃ. Dꝫ quacūq die sepelieritis matrem vestrā. circa me in vno sepulcro: ex eo dirigite gressus vestros vt exeatis hīc. Credeo em̄: qꝛ iniquitas eiꝰ finem dabit ei. Factū est aūt post obitum matris sue. tobias abscessit ex niniue cū vxore sua et filijs. ꝛ filiorum filijs: ꝛ reuersus est ad socer os suos. Inuenitq eos incolumes ī senectute bona ꝛ curam eoꝝ gessit. Et ipe clausit oculos eorum: ꝛ omem hereditatē domus raguelis ipe ꝓcepit vidítq quintam generacōnem filios filioꝝ suorum. Et cōpletis annis nonaginta ꝛ nouē in timore dñi: cum gaudio sepelierūt eum. Dis aūt cognacō eius ꝛ omnis generacō eiꝰ in bona vita ꝛ in sancta conuersacōe pmānsit: ita vt accepti essent tam deo q̄ homīb: et cunctis habitantib terram.

Explicit liber Thobie. Incipit ꝓlogus beati hieronimi in libꝝ Iudith.

Apud hebreos liber Iudith ī ter agyogpha legit̄: cuiꝰ auctoritas ad roborāda illa q̄ ī ꝓtencōez veniunt minꝰ ydonea iudicat̄. Chaldeo tñ sermone conscriptus: inter historias cōputatur. Dzquia hunc librum synodus nicena in numero sanctaꝝ scripturarum legitur ꝓputasse. acquieui postulatōi vestre: immo exactioni: ꝛ sepositis occupacōnibus q̄b vehemēter artabar. huic vnā lucubra ciūculaz debi: magis sensū e sēsu q̄ ex ōbo ōbum transferēs. Multoꝝ codicū varietatem vicios̄issimā amputaui sola ea q̄ intelligentia integra in ōbis chaldeis inuenire potui: latinis expressi. Accipite iudith viduam castitatis exemplū: ꝛ triūphali laude ꝓpetuis eā pconijs declarate. Hanc em̄ nōsolū femīs. sz ꝛ virīs imitabilē debit. q̄ castitatis eiꝰ remuneratoꝝ ōtutē talem tribuit. vt inuictum omnib hominib vincere ꝛ insuperabilem superaret.

Explicit ꝓlogus. Incipit liber Iudith.

Arphaxat itaq rex medoruz subiugauerat multas gentes imperio suo: ꝛ ipse edificauit ciuitatem potētissimam quam appellauit egbatanis. Ex lapidib q̄dratis ꝛ sectis fecit muros eius: in altitudine cubitoꝝ septuaginta. ꝛ in latitudine cubitoꝝ triginta: turres vero eius posuit in altitudine cubitoꝝ centū. Per q̄drum vero eaꝝ. latus vtrūq vicenoꝝ pedū spacio tendebat̄: posuitq portas eius in altitudine turriū. Et gloriabat̄ quasi potens in potentia exercitus sui: ꝛ in gloria quadrigarum suarum. Anno igit̄ duodecimo regni sui. nabuchodonosoꝛ rex assirioꝝ q̄ regnabat ī niniue ciuitate magna pugnauit contra arphaxat: ꝛ obtinuit eum ī cāpo magno qui appellatur ragau. circa eufraten et tygrim. et iosadon in campo erioth regis elicoꝛum. Tunc exaltatum est regnum nabuchodonosoꝛ: et coꝛ eius eleuatum est. Et misit ad omnes qui habitabāt in cilicia. et damasco. ꝛ libano. ꝛ ad gētes que sunt in carmelo ꝛ cedar. et inhabitātes galileam. in campo magno esdrelon: et ad omnes qui erant in samaria. et trās flumen iordanen. vsq hierusalem. et omnem terram yesse. quousq pueniatur ad montes ethiopie. Ad hos omnes misit nuncios nabuchodonosoꝛ. rex assiriorum qui omnes vno animo cōtradixerūt ꝛ remiserūt eos vacuos: ac sine honoꝛe abiecerūt

Tūc ĩdignat⁹ nabuchodonosor rex ad om nẽ tẽrã illã: iurauit p regnũ ⁊ thronũ su um q defenderet se de oĩb hijs.

¶ Capitulũ. .II.

Anno terciodecĩo nabuchodonosor regis. vicesima ⁊ secũda die mẽsis p̃mi. factũ est v̈bũ in domo nabu chodonosor regis assirioꝝ: vt defẽderet se. Vocauitq; omnes maiores omẽsq; duces bellatores suos: ⁊ habuit cũ eis misteriuꝫ p̃silij sui. Dixitq; cogitacõez suã ĩ eo esse: vt oẽm tẽraz suo subiugaret ĩperio. Qd̃ dictũ cũ placuisset omnib⁹: vocauit nabu chodonosor rex holofernẽ p̃ncipez milicie sue: ⁊ dixit ei. Egredere aduersũ omne re gnũ occidẽtis: ⁊ p̃tra eos p̃cipue q̃ cõtẽpse runt imperiũ meũ. Non parcet oculus tu us vlli regno: omnemq; vrbem munitam subiugabis mihi. Tunc holofernes voca uit duces ⁊ magistratus virtutis assirioꝝ et dinumerauit viros in expedicõne sicut precepit ei rex. centumuiginti milia pedi tum pugnatorum. et equites sagittarios duodecim milia. Omnemq; expedicõnem suam fecit preire in multitudine innume rabilium camelorum. cum hijs que exer citibus sufficerent copiose: boum q̃; armẽ ta. gregesq; ouium. quorum non erat nu merus. Frumentum ex omni siria in trã situ suo parari p̃stituit. aurum vero ⁊ ar gentum de domo regis assumpsit multum nimis. Et p̃fectus est ipe ⁊ oĩis exercit⁹ cum quadrigis ⁊ equitib⁹ ⁊ sagittarijs: q̃ cooperuerunt faciem terre sicut locuste. Cunq; ptransisset fines assirioꝝ venit ad magnos montes ange q̃ sunt a sinistro ci licie: ascenditq; omnia castella eoꝝ: ⁊ ob tinuit omnẽ municõem. Effregit aũt ciui tatem opinatissimam melothi prędauitq; omẽs filios tharsis. ⁊ filios israhel q̃ erãt p̃tra faciem deserti. ⁊ ad austrum terre ce leon. Et transiuit eufraten. ⁊ venit in me sopotamiam: ⁊ fregit oĩes ciuitates ex celsas que erãt ibi a torrente mãbre vsque quo p̃ueniatur ad mare: ⁊ occupauit ter minos eius a cilicia vsq; ad fines iaphet. qui sunt ad austrum. Adduxitq; oẽs filiꝫ os madian. ⁊ p̃dauit omnem locupletacõ nem eoꝝ: omnesq; resistentes sibi occidit in ore gladij. Et post hec descendit in cam pos damasci in diebus messis ⁊ succendit omnia sata: omnesq; arbores ⁊ vineas fe cit incidi ⁊ cecidit timor illius sup̃ omnes inhabitantes terram.

¶ Capitulũ. .III.

Tunc miserũt legatos suos vniuer sarum vrbiuꝫ ac p̃uinciaꝝ reges ac principes sirie. scilicet et meso potamie. ⁊ sirie sobal. ⁊ libie. atq; cilicie: q̃ venientes ad holofernẽ dixerũt. Desinat indignacõ tua circa nos. Melius est enim vt viuentes seruiamus nabuchodonosor regi magno. ⁊ subditi simus tibi: q̃ mor̃ tes cũ interitu nr̃o ip̃i seruitutis nr̃e dã na patiamur. Omnis ciuitas nostra om nisq; possessio. omnes colles ⁊ montes. et campi. ⁊ armenta boum. gregesq; ouium. ⁊ capraꝝ equorũq;. camelorꝝ ⁊ vniuerse fa cultates nr̃e atq; familie in ꝓspectu tuo sũt. Sint oĩa sub lege tua. Nos eciaz et filij nr̃i. serui tui sum⁹. Eleni nobis pacifi cus dñs: ⁊ vtere fuicõ nr̃o sicut placuerit tibi. Tunc descendit de montib⁹ cũ equiti bus. in virtute magna: ⁊ obtinuit omnez ciuitatẽ. ⁊ omnem inhabitantẽ tẽrã. De vniuersis aũt vrbibus assumpsit sibi auxi liarios viros fortes ⁊ electos ad bellum. Tantusq; metus p̃uincijs illis incubuit: vt vniuersaꝝ vrbiũ habitatores p̃ncipes ⁊ honorati simul cũ p̃bis exirent obuiam venienti. excipientes eum cũ coronis ⁊ lã padib⁹: ducentes choros in timpanis ⁊ ti bijs. Nec ista tamẽ facientes: ferocitatẽ ei⁹ pectoris mitigare potuerũt. Nam ⁊ ciuita tes eorum destruxit: ⁊ lucos eoꝝ succidit. Preceperat enĩ illi nabuchodonosor rex. vt omnes deos terre exterminaret: videli cet vt ipe solus diceret de⁹ ab hijs nacõni bus q̃ potuissent holofernis potencia sub iugari. Pertransiens autẽ syriam sobal ⁊ omnẽ appamiã omnẽq; mesopotamiaz: venit ad ydumeos in terra gabaa: accepit q; ciuitates eorum et sedit ibi per trigin ta dies: in quibus diebꝰ adunari precepit vniuersum exercitum virtutis sue.

¶ Capitulũ. .IIII.

Tunc audientes hec filij israh̃l q̃ hita bãt ẽrã iudee: timuer̃t valde a fa cie ei⁹. Tremor eciã ⁊ horror̃ ĩua sit sensus eorum: ne hoc faceret hierl̃m et tẽplo dñi: qd̃ fecerat ceteris ciuitatibus ⁊

tēpils eaꝝ. Et miſerūt ī oēm ſamariā ꝑ cir
cuitū vſq; iericho: ⁊ ꝓcupauerūt oēs vti
ces mōtiū. Et muris circūdederūt vicos ſu
os: ⁊ ꝙgregauerūt frumēta ī ꝓparacōnem
pugne. Sacḋos eciā eliachim ſcripſit ad
vniuerſos q̄ erāt ꝓtra eſdrelon. q̄ ē ꝓ̄ faci
em cāpi magni iuxta dotaim: ⁊ vniuerſis
ꝑ q̄s vie trāſirꝰ eē poterat: vt obtinerēt a
ſcenſꝰ mōtiū ꝑ q̄s via eē poterat ad birl'm
⁊ illic cuſtodirēt vbi anguſtū iter eē pote
rat inī mōtes. Et feceꝛūt filij iſrl': ſcḋm qḋ
ꝓſtituerat eis ſacḋos dñi eliachim. Et cla
mauit oīs populꝰ ad dñm īſtācia magna
⁊ humilauerūt aīas ſuas ī ieiunijs. ipſi et
mulieres eoꝝ. Et induerūt ſe ſacḋotes ci
licijs: ⁊ infantes ꝓſtrauerūt ꝓtra faciē tē
pli dñi: ⁊ altare dño operuerūt cilicō. Et
clamauerūt ad dñm deū iſrl' vnanimiter:
ne darenī in ꝑdam infantes eoꝝ. ⁊ vxores
eoꝝ in diuiſionez. ⁊ ciuitates eoꝝ ī exīmi
niū. ⁊ ſācta eoꝝ in pollucōem: ⁊ fierēt in
obꝓbriū gentibꝫ. Tūc eliachim ſacerdos
dñi magnꝰ circuiuit omnē iſrl': allocutuſ
q; ē eos dicēs. Scitote qm̄ exaudiuit dñs
p̄ces vr̄as: ſi manētes pmāſeritis in ieiu
nijs ⁊ oꝛonibꝫ in cōſpectu dñi. Memores
eſtote moyſi ſui dñi: q̄ amalech cōfidentē
in ⁊utute ſua ⁊ in potēcia ſua ⁊ in exercitu
ſuo: ⁊ in clipeis ſuis ⁊ in curribꝫ ſuis ⁊ in
eq̄tibꝫ ſuis nō ferro pugnando: ſz p̄cibꝫ ſā
ctis orando deiecit. Sic erūt vniuerſi ho
ſtes iſrahel: ſi ꝑſeueraueritis ī hoc ope qḋ
cepiſtis. Ad hāc igiī exhoꝛtacōem eiꝰ dēp
cātes dñm. pmanebūt in ꝓſpectu dñi: ita
vt eciā hij qui offerebāt dño olocauſta. p
cincti cilicijs offerrent ſacrificia dño: et
erat cinis ſup capita eoꝝ. Et ex toto coꝛ
de ſuo oīes orabāt deum: vt viſitaret po
pulum ſuum iſrahel.

Capitulū. .V.

Anciatūq; ē holoferni ꝓncipi mi
licie aſſirioꝝ q̄ filij iſrahel p̄para
rent ſe ad reſiſtendū. ac montium
itinera ꝓcluſiſſent: ⁊ furoꝛe nimio exarſit
ī iracūdia magna. Vocauitq; oēs ꝓncipes
moab ⁊ duces ammon: ⁊ dixit eis. Dicite
mihi q̄s ſit ꝑ̄us iſte qui mōtana obſidet:
aut q̄ ⁊ q̄les et q̄ntę ſint ciuitates: eoꝝ q̄
eciaz ſit ⁊utus eoꝝ aut q̄ ſit ml'titudo eoꝝ
vel q̄s rex milicie illoꝝ. Quare ꝑ omnibꝰ
q̄ habitant in oꝛiēte iſti ꝓtēpſerūt me: ⁊ nō
exierūt in obuiā nob: vt ſuſciperēt nos cū
pace! Tūc achioꝛ dux oīm filioꝝ āmō rñ
dens ait. Si digneris audire dñe. dicā ve
ritatē in ꝓſpectu tuo de ꝑ̄o iſto q̄ in mō
tanis habitat: ⁊ nō egrediet vbū falſū ex
ore meo. Populus iſte ex ꝓgenie chaldeo
ꝝ ē. Hic ꝑmū ī meſopotamia habitauit
qm̄ noluerūt ſeq̄ deos patꝝ ſuoꝝ q̄ erāt in
terra chaldeoꝝ. Deſerētes itaq; ceremoni
as p̄m ſuoꝝ q̄ in mltitudine deoꝝ erant
vnū deū celi coluerūt: q̄ ⁊ p̄cepit eis vt ex
irēt īde: ⁊ habitarēt ī carrā. Cūq; operuiſ
ſet oēm terrā fames. deſcenderūt ī egiptū:
illicq; ꝑ q̄dringētos āos ſic multiplicati
ſunt: vt dinumerari eoꝝ nō poſſet exerci
tus. Cūq; grauaret eos rex egipti atq; in
edificacōibꝫ vrbiū ſuaꝝ ī luto ⁊ latere ſub
iugaſſet eos: clamauerūt ad dñm ſuū ⁊ p
cuſſit totā terrā egipti: plagis varijs. Cū
q; eieciſſent eos egipti a ſe. ⁊ ceſſaſſet pla
ga ab eis ⁊ iterꝝ eos vellēt cape ⁊ ad ſuuz
ſuiciū reuocare. fugiētibꝫ hijs deꝰ celi ma
re aperuit: ita vt hinc inde aque q̄ſi murꝰ ſo
lidarenī: ⁊ iſti pede ſicco fundū maris ꝑ
ambulando trāſirēt. In q̄ loco dū inume
rabilis exercitus egipcoꝝ eos ꝑſequereī.
ita aq̄s cooperꝰ ē: vt nō remanerz vl' vnꝰ
q̄ factū poſteris nūciaret. Egreſſis eciam
mare rubꝝ deſerta ſyna mōtis occurrerūt:
in quibꝫ nūq̄ bō habitare potuit: vel filiꝰ
hoīs req̄euit. Illic fōtes amari obdulcati
ſūt eis ad bibendum: ⁊ ꝑ āos q̄draginta
annonā de celo cōſecuti ſunt. Ubicūq; in
greſſi ſūt: ſine arcu ⁊ ſagitta. ⁊ abſq; ſcuto
⁊ gladio. deus eoꝝ pugnabit ꝑ eis ⁊ vicit
Et nō fuit q̄ inſultaret ꝑ̄o iſti: niſi quan
do receſſit a cultu dñi dei ſui. Quociēſcū
q; aūt ꝓter ipm deū ſuū altꝝ coluerī: da
ti ſūt in ꝑdam ⁊ in gladiū ⁊ ī obꝓbrium
Quociēſcūq; aūt pēnituerī ſe receſſiſſe a
cultura dei ſui: dedit eis deus celi ⁊utem
reſiſtendi. Deniq; cananeum regez ⁊ iebu
ſeū. ⁊ pherelēū ⁊ eueū ⁊ etheū ⁊ amoꝛreuz
et omnes potentes in eſebon ꝑſtrauerūt:
et terras eoꝝ et ciuitates eoꝝ ipi poſſide
runt: et vſq; dū nō peccarēt in ꝓſpectu dei
ſui erant cum illis bona. Deus enim illo
rum odit iniquitatem. Naz ⁊ ante hos ā
nos cum receſſiſſent a via quā dederat ill'
deus vt ambularent in ea. exterminati ſūt
ꝑ̄lijs a multis nacōnibꝫ: ⁊ plurimi eoꝝ

captiui abducti sūt ī ēr̄ā nō suā. Nup aūt reuersi ad dn̄m deū suū ex dispsione q̄ disp si fuerāt adunati sūt: ⁊ ascēderūt montana hec oīa: ⁊ itēp possidēt hierl'm. vbi sūt sancta sāctoꝝ. Nūc g̈ mi dn̄e ꝓquire si ē aliq̄ iniq̄tas eoꝝ ī ꝓspectu dei eoꝝ ascēdamus ad illos qm̄ tradēs ēdet illos dē eoꝝ tibi: et subiugati erūt sub iugo potēcie tue Qui vero nō ē offēsio ꝓp̄ti hui⁹ corā deo suo nō poterim⁹ resistere illis: qm̄ dē eoꝝ defēdet illos: ⁊ erim⁹ ī obꝓbriū vniuerse ēre. Et factū ē cū cessasset loqui achior vba hec: irati sūt oēs magnates holofernis. ⁊ cogitabāt interficere eū dicētes ad alterutrum Quis ē iste q̄ filios isrl' posse dicat resistere regi nabuchodonosoꝝ. et exercitibo ei⁹: boues inermes ⁊ sine vtute. et sine pericia artis pugne: Ut g̈ aḡscat achior qm̄ fallit nos. ascēdem⁹ ī mōtana: ⁊ cū capti fuerīt potētes eoꝝ tūc cū eisdem gladio trāsuerberabit̄: vt sciāt oēs gētes qm̄ nabuchodonosoꝝ dē ēre ē. ⁊ p̄ter ipm alī⁹ nō est. ⁘.

Capitulū. .VI.

Factū ē aūt cū cessasset loqui: indignatus holofernes vehemēter dixit ad achior. Quō ꝓphetasti nobis dicēs q̄ gens isrl' defēdet̄ a deo suo: vt oī dā tibi qm̄ nō ē dē⁹ nisi nabuchodonosoꝝ: cū pcusserim⁹ eos oēs sicut boem vnū. tūc ⁊ ipe cū illis assiriꝝ gladio interibis ⁊ oīs isrl' tecū pdicōne disperiet: ⁊ ꝓbab qm̄ nabuchodonosoꝝ dn̄s sit vniuerse tērre. Tūcq̄ gladi⁹ milicie mee trāsiet p latera tua: ⁊ ꝓfix⁹ cades īter vulneratos isrl': ⁊ nō respirabis vltra donec exterminer̄is cū illis. Porro aūt si ꝓphecia tua verā existimas nō ꝓcidat vultus tuus: ⁊ pallor q̄ facie tua obtinet abscedat a te: si vba mea hec putas impleri nō posse. Ut aūt noueris quia simul cum illis hec expieris: ecce ex hac hora illoꝝ populo sociaberis: vt dum dignas mei gladij penas acceperint. ipse simul vlcōi subiaceas. Tunc holofernes precepit seruis suis: vt ꝓprehēderent achior ⁊ ducerent eum in bethuliam: ⁊ traderent eum in manus filioꝝ israhel. Et accipientes eū serui holofernis. pfecti sūt p cāpestria: ⁊ cū appropinquassent ad montana. exierūt ꝓtra eos fūdibularij. Illi autem diuertētes a latere montis. ligauerūt achior ad arborem manib⁹ ⁊ pedib⁹: et sic vinctu⁊ de restib⁹ dimiserūt eū ⁊ reuersi sūt ad dn̄m suū. Porro filij israhel descēdētes de bethulia: venerūt ad eū. Quē soluētes duxerūt ad bethuliā: atq̄ ī mediū ꝓp̄ti illū statuētes pcūctati sūt. q̄d rex esset q̄ illū vinctum assirij reliq̄ssent. In diebo illis erāt illic p̄ncipes ozias filī⁹ micha ò tribu sym̄eō: ⁊ charmi q̄ ⁊ gothoniel. In medio itaq̄ seniorꝝ ⁊ ī ꝓspectu oīm achior dixit oīa q̄ locut⁹ fuerat ab holoferne interrogat⁹: ⁊ qualiter ꝓp̄tus holofernis voluisset ꝓpter hoc ò̄bum interficere eū: ⁊ quēadmodum ipe holofernes iratus iusserit eū israhelitis hac de causa trad̄i: vt dū vinceret filios israhel. tūc ⁊ ipm achior diuersis iubeat supplicijs īterire: ꝓp̄ hoc q̄ dixisset. dē⁹ celi defēsor eoꝝ ē. Cūq̄ achior vniuersa hec exposuisset: oīs popul⁹ cecidit ī faciem adorātes dn̄m: ⁊ ꝓmuni lamētacōne ⁊ fletu vnanimes p̄ces suas dño effuderunt dicētes. Dn̄e dē⁹ celi ⁊ terre ītuere superbiā eoꝝ ⁊ respice ad nr̄am hūilitatē. ⁊ faciem sāctoꝝ tuoꝝ attēde: ⁊ oñde qm̄ nō derelinquis p̄sumētes de te: ⁊ p̄sumētes de se et de sua vtute gloriātes humilias. Finito itaq̄ fletu: ⁊ p totū diē oratione ꝓp̄tor cōpleta: ꝓsolati sūt achior dicētes. Dē⁹ p̄m nr̄ oꝝ cui⁹ tu vtutem p̄dicasti. ipe tibi hāc dabit vicissitudinē: vt eoꝝ magis tu interitū videas. Cum vero dn̄s dē⁹ noster dederit hāc libertatem seruis suis: sit ⁊ tecū dē⁹ in medio nostri. vt sicut placuerit tibi ita cū tuis omnib⁹ cōuerseris nobiscū. Tūc ozias finito cōcilio suscepit eum in domū suaz: ⁊ fecit cenā magnā. Et vocatis omnib⁹ p̄sbiteris simul expleto ieiunio refecerunt. Postea vo ꝓuocatus ē oīs ꝓp̄tus: ⁊ p totā noctē intra ecclesiā orauerūt: petētes auxilium a deo israhel. ⁘.

Capitulū. .VII.

Olofernes autem altera die precepit exercitib⁹ suis: vt ascenderent ꝓtra bethuliam. Erant autem pedites bellatorum centumuiginti milia et equites vigintiduo milia: p̄ter p̄paracōes virorꝝ illorum quos occupauerat captiuitas: et adducti fuerant de prouincijs ⁊ vrbib⁹ vniuerse iuuentutis. Omnes parueīt se parit̄ ad pugnā. ꝓtra filios isrl' ⁊ venerūt p crepidinē mōtis vsq̄ ad apicem qui

respicit sup dothaim a loco qui dicit belma. vsq; ad chelmon q est contra esdrelon. Filij aut̄ isrl̄ vt viderunt multitudinē illoꝝ pstrauerūt se sup terram mittētes cinerē sup capita sua: vnanimes orātes vt de⁹ isrl̄ miserico⁹diam suā ostenderet sup populū suū. Et assumētes arma sua bellica. sederūt p loca que angusti itineris tramitem dirigunt inter montuosa: q erant custodientes ea tota die q noctē. Porro holofernes dū circuit p gijrū. repit q⁹ fons q influebat aq̄ductuz illoꝝ a parte australi extra ciuitatē dirigeret: q incidi p̄cepit aqueductū illoꝝ. Erant tamē nō longe fontes a muris ex q̄bus furtim videbāt hauire aquam: ad reuocillādū pociusq; ad potādū. Sed filij ammon q moab. accesserūt ad holofernem dicētes. filij isrl̄ nō i lancea nec in sagitta cōfidūt: sed mōtes defendūt illos: q muniūt illos colles in p̄cipicio cōstituti. Et ergo sine ꝓgressione pugne pos sis supare eos pone custodes fontiū vt nō hauriant ex eis: et sine gladio interficies eos: vl̄ certe fatigati tradent ciuitatē suaz quā putāt i mōtibus positā supari ñ posse. Et placuerūt verba hec corā holoferne q coraz satellitibus ei⁹: q cōstituit p gijrū centenarios p singulos fontes. Cūq; ista custodia p dies viginti fuisset expleta. defecerūt cisterne q collectōnes aquarū oīm̄ inhabitantibus bethuliā: ita vt nō esset intra ciuitatē vnde saciarentur vl̄ vna die: qm̄ ad mēsurā dabat̄ pl̄is aqua q̄ttidie. Tūc ad oziā ꝓgregati oēs viri femīeq; iuuenes et puuli. oēs simul vna voce dixerūt. Judicz de⁹ inter nos q te: qm̄ fecisti in nos mala. nolens loq pacifice cū assirijs: q pter hoc vendidit nos de⁹ in manibus eoꝝ. Et ideo ñ est q adiuuet: cū pternamur ante oculos eoꝝ i siti q i pditōe magna. Et nūc ꝓgregate vniersos q in ciuitate sūt: vt spōte tradam⁹ nos oēs pl̄o holofernis. Melio⁹ē em̄ vt captiui bñdicam⁹ dñm viuentes: q̄m moriamur q simus obprobriū oī carni: cū videam⁹ vxores nr̄as et infantes nr̄os mori ante oculos nr̄os. Cōtestamur hodie celū q terraz q deū p̄m nr̄oꝝ q vlciscit nos secūdū pcā nr̄a. vt ia ꝫdatis ciuitatē i manuz milicie holofernis: vt sit finis nr̄ breuis i ore gladij: q longior efficit̄ i aridita te sitis. Et cū hec dixissent: fact⁹ ē flet⁹ et vlulatus magn⁹ i ecclesia oīm̄ibus: q p multas horas vna voce clamauer̄t ad deū dicētes. Peccauim⁹ cū p̄ribus nr̄is: iniuste egim⁹: iniq̄tatē fecim⁹. Tu q⁹ pius es miserere nr̄i q i tuo flagello vīdica iniq̄tates nostras: q noli tradere ꝓfitētes te pl̄o q ignorat te vt nō dicant inter gētes vbi ē de⁹ eorum. Et cuz fatigati hijs clamoribus q hijs fletibus lassati siluissēt: exurgēs ozias infus⁹ lacrimis dixit. Equo aīo estote fratres: q hos q̄nq; dies expectem⁹ a dño miserico⁹diā. Forsitan em̄ indignatōz suā abscidet: et dat gloriā nomini suo. Si aūt trāsactis quinq; diebus ñ venerit adiutoriū: faciem⁹ hec verba q̄ locuti estis.

Capi. VIII.

Et factum est cuz audisset hec verba iudith vidua. que erat filia merari. filij ador. filij ioseph. filij ozie filij elai. filij iamnor. filij gedeon. filij raphoim. filij achitob. filij melchie. filij enā. filij nathame. filij salathiel. filij simeon. filij ruben: et vir eius fuit manasses q mortuus est in diebus messis ordeacee: instabat em̄ sup alligantes manipulos in campo q venit estus sup caput eius: q mortu⁹ē i bethulia ciuitate sua q sepult⁹ ē illic cū p̄ribus suis. Erat autē Judith relicta eius vidua iam annis tribus q mensibus sex. Et i superioribus dom⁹ sue fecit sibi secretū cubiculū in quo cum puellis suis clausa morabatur q habens super lumbos suos ciliciuz. ieiunabat omnibus diebus vite sue p̄ter sabbata et neomenias. q festa dom⁹ isrl̄. Erat autē eleganti aspectu nimis: cui vir suus reliquerat diuicias multas q familiam copiosam: ac possessiones armentis bouz et gregibus ouium plenas. Et erat hec in omnibus famosissima. qm̄ timebat dñm valde: nec erat qui loqueretur ō illa verbū malū. hec itaq; cū audisset qm̄ ozias p̄misisset q⁹ transacto quīto die traderet ciuitatē: misit ad p̄sbiteros ebambri et charmi. Et vener̄t ad illā: q dixit illis. Quod ē hoc verbū in q̄ ꝓsēsit ozias. vt tradat ciuitatē assirijs: si intra quīq; dies nō venerit vobis adiutoriū: Et qui estis vos qui temptatis dñm: Nō ē iste bō q misericordiā p̄uocet: sedpoci⁹ q irā excitet. et furorē accendat. Posuistis vos tps miseracōis dñi: q i arbitriuz vīm die ꝓstituistis ei. Sz q⁹ paciens dñs ē. i hocipo penitea⁹: q idulgēciā ei⁹

lacrimis postulem⁹. Non enī quasi bō de⁹ sic cōmiabit̄:neq; sicut filius hominis ad iracūdiaz inflāmabit̄. Et ideo humiliem⁹ illi aīas nr̄as q ī spiritu p̄stituti humiliato:seruientes illi dicam⁹ flētes dño. vt secūdū volūtatē suaz sic faciat nobiscū cito misericordiā suā: vt sicut ꝓturbatū ē cor nr̄m ī supbia eoꝝ ita etiā ꝺ nr̄a humilitate gloriemur:qm̄ nō sumus secuti peccata pr̄m nr̄oꝝ q̄ dereliq̄runt deū suū.et adorauerūt deos alienos:pro q̄ scelere dati sunt ī gladiū q ī rapinā.q ī ꝓfusionem inimicis suis.Nos aūt alt̄ deū nescim⁹ p̄ter ip̄m. expectem⁹ humiles ꝓsolatōnez eius.q exq̄ret sanguinē nr̄m de afflictōnibꝫ inimicorū nr̄oꝝ: q humiliabit omnes gentes q̄cūq; insurgunt cōtra nos: q faciet illas sine honore dñs de⁹ nr̄. Et nunc fr̄es qm̄ vos qui estis p̄sbteri ni ꝓplō dei et ex vobis pendet aīa illoꝝ ad eloquiū vr̄m corda eoꝝ erigite: vt memores sint q⁹ tēptati sūt pr̄es nostri. vt ꝓbarēt̄ si vere colerēt deū suū. Memores eē debēt quō pater noster abraham tēptat⁹ ē.q p multas tribulatōes ꝓbat⁹:dei amicus effectus est. Sic ysaac. sic iacob. sic moyses:q oēs qui placuerūt deo:p multas tribulatōnes trāsierūt fideles. Illi aūt qui tēptatōes ñ suscepert̄ cū timore dñi et ī pacientiā suā q ī properiuz murmuratōis sue ꝓtra dñm ꝓtulert̄: exterminati sūt ab exterminatore:q a serpētibꝫ pierūt. Et nos ergo nō vlciscamur nosꝑ hijs q̄ patimur: sed reputantes pc̄is nr̄is hec ip̄a supplicia minora esse flagella dñi q̄si serui q corripimur ad emēdatōz q ñ ad p̄ditōz nr̄az euenisse credam⁹?.Et dixerunt illi ozias et p̄sbiteri.Omnia q̄ locuta es vera sūt:q nō ē ī sermonibꝫ tuis vlla reprehensio.Nūc ergo ora p nobis:qm̄ mulier sancta es. q times deū. Et dixit illis iudith. Sicut qd̄ potui loq̄ dei eē cognoscitis: ita qd̄ facere dispono sui ꝓbatē si ex deo est: q orate vt firmū faciat de⁹ ꝓsiliū meuz.Stabitis vos ad portā nocte ista:q ego exeā cū abra mea:q orate vt sicut dixistis ī diebꝫ q̄nq; respiciat dñs pl̄m suū isr̄l.Clos aūt nolo scrutemini actū meū:et vsq;dū renūciē vobis.nil aliud fiat nisi oratio p me ad dñm deū nr̄m. Et dixit ad eū ozias p̄ceps iude.Vade in pace:q dñs sit tecū ī vlcōez inimicoꝝ nostroꝝ.Et reuertētes abierūt. ¶ Ca. IX.

Cūq; ascendentib⁹. Judith ingressa est oratoriū suū:et induens se cilicio posuit cinerem super caput suum:q p̄sternens se domino clamabat ad dominū dicens . Domine deus patris mei simeon.qui dedisti illi gladium in defensionem alienigenarum qui violatores extiterūt in coinquinatōne sua: et denudauerunt femur virginis in confusionem:q dedisti mulieres illorum in predam.et filias illorum in captiuitatem. q omnem predaz in diuisionem seruis tuis qui zelauerunt zelum tuū: subueni queso te domine deus meus mihi vidue. Tu enim fecisti priora: q illa post illa cogitasti:et hoc factum est quod ip̄e voluisti. Omnes enī vie tue parate sunt: et tua iudicia in tua prouidentia posuisti . Respice castra assiriorum nunc . sicut tunc castra egiptōꝝ videre dignatus es:qm̄ post seruos tuos armati currebāt . ꝓfidentes in q̄drigis q in equitatu suo q in multitudīe bellatoꝝ. Sed aspexisti super castra eoꝝ:q tenebre fatigauerūt eos. Tenuit pedes eoꝝ abissus et aque operuerūt eos.Sic fiant et isti domine.qui ꝓfidūt in multitudine sua.q in curribꝫ suis:q in cōtis.q ī sagittis suis.q in lanceis gloriāt̄ et nesciunt quia tuipse es deus noster q̄ p̄teris bella ab inicio.q domin⁹ nomē est tibi. Erige brachiū tuū sicut ab inicio: q allide virtutez eoꝝ in virtute tua.Cadat virtus eoꝝ in iracūdia tua.qui ꝓmittunt se violare sancta tua: q polluere tabernaculum nominis tui:q deicere gladio suo cornu altaris tui.Fac dñe:vt gladio ꝑprio eius supbia amputet̄ . Capiat̄ laqo oculoꝝ suoꝝ ī me: q pcucies eū ex labijs caritatis mee. Da mihi ī animo ꝓstanciā vt ꝓtēnaz illū : et virtutē:vt euertaz illū.Erit ei hoc memoriale nōis tui: cū man⁹ femīe deiecerīt eum.Nō ei ī multitudine est virtus tua do mīe:neq; ī equoꝝ viribꝫ volūtas tua. Nec supbi ab inicō placuerūt tibi: sed humiliū q māsuetoꝝ semp tibi placuit depcatō. Deus celoꝝ.creator aquaꝝ. q dñs tocius creature.exaudi me miseraz depcantem: q de tua misericordia p̄sumentē.Memento dñe testamēti tui.q da verbum in ore meo q in corde meo ꝓsiliū corrobora: vt domus tua in sanctificatōne permaneat: et omnes gētes agnoscāt q̄a tu es deus q ñ ē ali⁹ p̄t̄ te.

Capitulum. .X.

Actū est aūt cū cessasset clamare ad dñm: surrexit de loco in quo iacuerat pstrata ad dñm. Et vocauitq; abrā suā: ⁊ descētes ī domū suā. abstulit a se ciliciū: ⁊ exuit se vestimentis viduitatis sue. Et lauit corpus suū. et unxit se mirro optimo ⁊ discriminauit crīmē capitis sui. ⁊ imposuit mitrā sup caput suū: et induit se vestimentis iocunditatis sue. Et induit sandalia pedib⁹ suis: assumpsitq; extralíola. ⁊ lília. ⁊ īaures ⁊ anulos: ⁊ oñibꝫ ornamētis suis ornauit se. Cui etiā dñs ꝓtulit splendorē: qm̄ oñis ista cōpositō nō ex libidine: sed ex virtute pēdebat. Et ido dom̄in⁹ hāc ī illā pulcritudinē ampliauit: vt incompabili decore oīm oculis appareret. Imposuit itaq; abre sue ascopam vini. et vas olei et polentam et lapatas. ⁊ panes ⁊ caseū: ⁊ profecta est. Cunq; venisset ad portas ciuitatis: inuenerūt expectantē oziā. et pbiteros ciuitatis. Qui cū vidissent eam stupentes mirati sunt nimis pulcritudinē eius. Nihil tam̄ interrogantes eā: dimiserunt trāsire dicentes. Deus p̄m nostrorū det tibi graciā: ⁊ oñe consilium tui cordis sua virtute corroborет: et glorietur sup te hierusalē ⁊ sit nom̄ tuū ī numero sāctorū et iustoꝝ. Et dixerūt hij q illic erāt: oñes vna voce fiat. fiat. Judith vo orās dominū: trāsiuit p portas ipa ⁊ abra ei⁹. Factū est aūt cū descēderet mō tē circa ortū diei: occurrerūt ei exploratores assirioꝝ: ⁊ tenuerūt eā dicentes. Ubi venis aut quo vadis? Que rñdit. Filia sum hebreoꝝ. Ideo ego fugi a facie eoꝝ: qm̄ futurū agnoui q dēt vobis in depredatiōz. p eoq; cōtēnētes vos noluerunt vltro tradere seipos: vt inuenirent misericordiā ī conspectu vr̄o· Hac ō causa cogitaui mecū dicēs. Uadā ad faciem p̄cipis holofernis vt indicē illi secreta illoꝝ: ⁊ ostendā illi q aditu possit obtinere eos: ita vt nō cadat vir vn⁹ de exercitu eius. Et cū audissent viri illi verba ei⁹ ꝓsiderabāt faciē ei⁹: ⁊ erat ī oculꝭ eoꝝ stupor: qm̄ pulcritudinē ei⁹ mirabāt nimis. Et dixerūt ad eā. Conseruasti aiaz tuā: eoq; tale repisti ꝓsiliū vt descenderes ad dñm nr̄m. Hoc aūt scias: qm̄ cū steteris in ꝓspectu ei⁹ bene tibi faciet:: ⁊ eris gratissima ī corde ei⁹. Duxeruntq; illā ad tabernaculū holofernis: nūciātes eā. Cūq; intrasset ātē faciem eius: statī captus ē ī suis oculꝭ holofernes. Dixerūtq; ad eū satellites eius. Quis ꝓtemnat pplm̄ hebreoꝝ q tāde coras mulieres hñt: vt nō p hijs merito pugnare cōtra eos debeam⁹? Videns itaq; Judith holofernē sedētē ī canopeo qd erat ex purpura ⁊ auro. ⁊ smaragdo ⁊ lapidibꝫ precio sis intextū: ⁊ cū ī faciē ei⁹ intēdisset. adorauit eū psternēs se sup terrā: ⁊ eleuauerūt eā serui holofernis iubētē dño suo. Ca.XI.

Dixit holofernes ei. Equo animo esto ⁊ noli pauere ī corde tuo: quoniam ego nūq; nocui viru⁹ q voluit seruire nabuchodonosor regi. Populus autem tuus si non contemsisset me non alleuassem lanceam meam super eū. Nunc autem dic mihi qua ex causa recessisti ab illis: et placuit tibi vt venires ad nos. Et dixit illi iudith. Sume verba ancille tue: qm̄ si secutus fueris verba ancille tue: perfectam rem faciet dominus tecū. Uiuit em̄ nabuchodonosor rex terre. ⁊ viuit virtus eius que est in te ad correptōnem omnium animarum errantium: quoniam nonsolū homines seruient illi p te: sed ⁊ bestie agri obtemperant illi. Nuncia tur em̄ animi tui industria. vniuersis gentibꝫ: ⁊ indicatū ē oñi seculo qm̄ tu sol⁹ bon⁹ ⁊ potēs es ī oñi regno ei⁹: et disciplina tua oībꝫ puincijs p̄dicat. Nec hoc latet qd locut⁹ ē achior: nec illud ignorat qd ei iusseris euenire. Cōstat em̄ deū nr̄m sic pctis offensum: vt mādauerit p ppbetas suos ad pplm̄: q dēbat eū p pctis suis. Et qm̄ sciunt se offendisse deū suū filij isrl̄: tremor tu⁹ super ipos ē. Insup etiā fames inuasit eos: ⁊ ab aridita aque. iam inter mortuos cō putant. Deniq; hoc ordinant. vt interficiant pecora sua ⁊ bibāt sanguinem eoꝝ: ⁊ sancta domini sui q̄ p̄cepit deus non contingi. in frumēto. vino ⁊ oleo. Hec cogitauerūt impendere: et volunt consumere. q̄ nec manibus deberent ꝓtingere. Ergo qm̄ hec faciūt: certū est quod in perditiōez dabūt. Qd ego ancilla tua ꝓgnoscēs fugi ab illis: ⁊ misit me dñs hecipa nunciare tibi. Ego ei ācilla tua deū colo etiā nūc apō te ⁊ exiet ācilla tua. ⁊ orabo deū: et dicz mihi qñ eis reddat pcm̄ suū. ⁊ veniēs nūciabo

tibi :ita vt ego adducã te ꝑ mediaz hieruſalem. Et habebis omnez ꝓpl'm iſrl' ſicut oues quibꝫ nõ eſt paſtor.ꝙ non latrabit vel vn⁹ cõtra te:qm̃ hec mihi dicta ſunt ꝓpui dẽciaz dei.Et qm̃ iratus eſt illis deus:hec ipſa miſſa ſum nũciare tibi.Placuerũt aũ omnia verba hec coram holoferne ꝙ coram pueris ei⁹.ꝙ mirabanꝫ ad ſapientiã eius : ꝙ dicebant alter ad alterũ.Nõ ẽ talis mulier ſup terrã i aſpectu. i pulcritudĩe ꝙ i ſẽ ſu verboꝝ.Et dixit ad illã holofernes.Bñ fecit deus q̃ miſit te añ ꝓpl'm:vt des illũ tu in mãibꝫ nr̃is.Et qm̃ bona ẽ ꝓmiſſio tua: ſi fecerit mihi hoc.deus tuus erit et meus deus. et tu in domo nabuchodonoſoꝛ magna eris et nomen tuũ nominabiꝫ in vniuerſa terra. ¶ Capitulũ .XII.

¶Tunc iuſſit eã introire vbi repoſiti erãt theſauri eius.ꝙ iuſſit illic manere eã ꝙ ꝓſtituit quid dareꝫ illi ꝺ ꝓuiuio ſuo.¶Cui rñdit iudith ꝙ dixit. Nũc nõ poteꝛo mãducare ex hijs q̃ mihi p̃cipis tribui:ne veniat ſup me offenſio . Ex hijs aũt que mecũ detuli manducabo. Cui holofernes ait. Si defecerint tibi iſta q̃ tecũ detuliſti: q̃d faciem⁹ tibi: Et dixit iudith. Viuit anima tua dñe me⁹.qm̃ nõ expẽdet omnia hec.ancilla tua:donec faciat de⁹ in manu mea hec que cogitaui. Et induxerũt illam ſerui eius in tabernaculum.quo p̃cerat:ꝙ pecijt dũ introiret vt dareꝫ ei copia noctẽ.ꝙ ante lucem egredi foras ad oratõnem:et dep̃candi dominum.Et p̃cepit cubicularijs ſuis vt ſicut placeret illi exiret ꝙ introiret ad adorandũ deũ ſuũ ꝓ triduũ.Et exibat noctibꝫ in vallẽ bethulie:ꝙ baptizabat ſe in fontẽ aque.Et vt aſcendebat.orabat dñm deũ iſrl' vt dirigeret viaz eius ad liberatõez populi ſui. Et introiẽs munda manebat in tabernaculo vſq̃dum accipet eſcam ſuã in veſperũ. Et factuz ẽ. quarta die.holofernes fecit cenã ſeruis ſuis:ꝙ dixit ad vagao eunuchũ.Vade ꝙ ſuade hebreã illã vt ſponte ꝓſentiat habitare mecũ.Feduz eſt enim apud aſſirios ſi femĩa irrideat virũ agendo vt immunis ab eo ẽn ſeat.Tunc intꝛoiuit vagao ad iudith ꝙ dixit.Non vereaꝫ bona puella itroire ad dominũ meũ vt honorificeꝫ ante faciẽ ei⁹:vt manducet cũ eo et bibat vinũ in iocundi-

tate.Cui iudith reſpõdit.Que ego ſũ vt ꝓ trabicã domino meo:Omne quod erit ante oculos eius bonũ ꝙ optimũ faciã.Quicq̃d aũ illi placuerit hoc mihi erit optimũ omnibꝫ diebꝫ vite mee.Et ſurrexit et oꝛnauit ſe veſtimento ſuo:ꝙ ingreſſa ſtetit ante faciem ei⁹. Coꝛ aũt holofernis ꝓcuſſum eſt: erat enim ardens in concupiſcentia eius. Et dixit ad eã holofernes.Bibe nũc ꝙ accũbe in iocunditate: qm̃ inueniſti gratiam coram me. Et dixit iudith. Bibam domine: quoniam magnificata eſt anima mea hodie ꝑ omnibꝫ diebꝫ meis.Et accepit ꝙ mãducauit et bibit corã ipſo ea que parauerat illi ancilla eius.Et iocundus factus ẽ holofernes ad eã: bibitq̃ vinũ multuz nimis quantũ nunq̃ biberat in vita ſua .

¶ Capitulum .XIII.

¶Et autem ſero factuz eſt feſtinauerũt ſerui illius ad hoſpicia ſua: et concluſit vagao oſtia cubiculi et abijt.Erant aũt oẽs fatigati a vino.Eratq̃ iudith ſola in cubiculo.Poꝛro holofernes iacebat i lecto nimia ebrietate ſopit⁹. Dixitq̃ iudith puelle ſue: vt ſtaret foris añ cubiculũ ꝙ obſeruaret.Stetitq̃ iudith ante lectũ. orãs cũ lacrimis ꝙ labioꝝ motu in ſilentio dicens. Cõfirma me dñe de⁹ iſrl'.et reſpice i hac hora ad opa manuum mearũ:vt ſicut ꝓmiſiſti hieruſalẽ ciuitatẽ tuã erigas:ꝙ hoc q̃ credẽs ꝑ te poſſe fieri cogitaui ꝓficiã.Et cũ hec dixiſſet: acceſſit ad colũnã q̃ erat ad caput lectuli ei⁹:ꝙ pugionẽ ei⁹ q̃ i ea ligat⁹ pẽdebat exoluit.Cũq̃ euaginaſſet illũ.appꝓhẽdit comã capitis eius ꝙ ait.Cõfirma me dñe de⁹ i hac hora. Et pcuſſit bis in ceruicẽ eius.ꝙ abſcidit caput ei⁹:et abſtulit canopeũ ei⁹ a colũnis. et euoluit coꝛpus eius truncũ.Et pt⁹ puſillũ exiuit ꝙ tradidit caput holofernis ancille ſue:ꝙ iuſſit vt mitteret illud i perã ſuam. Et exieꝛt due ſcõm ꝓſuetudĩez ſuã q̃ſi ad oꝛonẽ.ꝙ trãſieꝛt caſtra:ꝙ girãtes vallez veneꝛt ad poꝛtã ciuitatis.Et dixit iudith alõge cuſtodibꝫ muroꝝ.Aperite poꝛtas qm̃ nobcũ ẽ de⁹:q̃ feẽ vtutẽ i iſrl'.Et fcẽm ẽ cũ audiſſẽt viri vocẽ ei⁹. vocaueꝛt ꝓſbiteros ciuitatis. Et occurreꝛt ad eã oẽs. a minimo vſq̃ ad maximũ:qm̃ ſpaueꝛt eã iã ñ eẽ vẽturã.Et accẽdẽtes lumiaria ꝓgirauerũt

circa eaz vniuersi. Illa autē ascendens in eminentiorē locuz: iussit fieri silētiū. Cūqz omnes tacuissent: dixit iudith. Laudate dominū deum nostrum qui nō deseruit sperantes in se: ⁊ in me ancillā suā adimpleuit misericordiam suaz quā promisit domui isrl': ⁊ interfecit in manu mea hostē populi sui in hac nocte. Et proferens de pera caput holofernis: ostendit illis dicens. Ecce caput holofernis principis milicie assirioꝝ. Et ecce canopeū illi⁹ ī q̄ recūbebat ī ebrietate sua: vbi et p manū femīe pcussit illū dn̄s de⁹ noster. Eliuit autē ipse dn̄s qm̄ custodiuit me angelus eius et hinc eūtem ⁊ ibi cōmorantē ⁊ inde huc reuertentē: ⁊ ñ pmisit me domin⁹ ancillaz suā coinq̄nari: sed sine pullutione pcti reuocauit me vob gaudentē ī victoria sua ī euasione mea: in liberatione vra. Confitemini illi oēs q̄niaz bon⁹: qm̄ ī seculū misericordia ei⁹. Omni uersi autē adorātes dn̄m dixerūt ad eam. Benedixit te dn̄s in virtute sua: q̄ p te ad nihiluz redegit inimicos nr̄os. Porro ozias princeps pplī isrl' dixit ad eam. Benedicta es tu filia a dño deo excelso. p omnib⁹ mulieribus super terram. Benedict⁹ dn̄s q̄ creauit celū ⁊ terrā. q̄ te direxit ī vulnera capitis principis inimicoꝝ nr̄oꝝ: qz hodie nom̄ tuū ita magnificauit. vt nō recedat laus tua ō ore hoim. q̄ memores fuerint virtutis dn̄i ineternū: p q̄bus nō pepcisti aie tue pter angustias ⁊ tribulatiōz generis tui: sed subueneisti ruine ante ꝯspectū dei nr̄i. Et dixit omnis pplus fiat. fiat. Porro achior vocat⁹ venit. Et dixit ei. Deus isrl' cui tu testimoniū dedisti qō vlciscaf̄ se de inimicis suis: ipe caput omnium incredulorꝝ incidit ī hac nocte ī manu mea. Et vt pbes qz ita ē: ecce caput holofernis q̄ ī cōtēptu superbie sue deū israel contēpsit. ⁊ tibi interituz minabaf̄ dicens: cū captus fuerit populus israel gladio perforari pcipiaz latera tua. Videns autē achior caput holofernis angustiatus p pauore cecidit in faciez suā sup terrā: ⁊ estuauit aīa eius. Postea vero q̄ resumpto spiritu recreatus est: pcidit ad pedes ei⁹. ⁊ adorauit eā et dixit. Benedicta tu a deo tuo in omni tabernaculo iacob: qm̄ ī omni gēte q̄ audierit nom̄ tuū: magnificabiť sup te deus israel.

Capitulum. .XIIII.

Dixit aūt iudith ad omnem populum. Audite me fratres. Suspendite caput hoc super muros nostros: ⁊ erit cum exierit sol. accipiat vnus quisq̄ arma sua ⁊ exite cū impetu: non vt descendatis deorsū sed quasi impetū faciētes. Tūc exploratores necesse erit vt fugiant ad pricipē suuz excitandū ad pugnā. Cūqz duces eorum concurrerint ad tabernaculū holofernis. ⁊ inuenerint eū truncū in suo sanguine volutatū: decidet sup eos timor. Cunqz cognoueritis fugere eos ite post illos securi: quoniam dominus cōteret eos sub pedibus vestris. Tūc achior videns virtutem quaz fecit deus israel relicto gentilitatis ritu credidit deo: ⁊ circūcidit carnem prepucij sui: ⁊ appositus est ad populū israel: ⁊ omnis successio generis ei⁹. vsq̄ ī hodiernū diem. Mox autē vt ortus est dies. suspenderunt sup muros caput holofernis: accepitqz vnusquisq̄ vir arma sua: ⁊ egressi sūt cū grandi strepitu ⁊ vlulatu. Quod videntes exploratores ad tabernaculū cucurrerunt. Porro hij ī tabernaculo erāt venientes ⁊ ante ingressū cubiculi pstrepētes. excitādi grā inq̄etudinem arte moliebanť: vt nō ab excitātibus sed a sonātibus holofernes euigilaret. Nullus em̄ audebat cubiculū virtutis assirioꝝ pulsando aut ītrādo aperire. Soz cū venissent ei⁹ duces ac tribuni ⁊ vniuersi maiores exercit⁹ assirioꝝ: dixerūt cubicularijs. Intrate ⁊ excitate illū: qm̄ egressi mures de cauernis suis ausi sūt puocare nos ad pliū. Tūc ingressus vagao cubiculū ei⁹ stetit añ cortinā: ⁊ plausū fecit maibo suis: suspicabaf̄ ei illū cū iudith dormire. Sed cū nullū motū iacētis sensu auriū capet. accessit primās ad cortinā: ⁊ eleuās eā vidit cadauer absq̄ capite holofernis in suo sanguine tabefactū iacere sup terraz. exclamauit voce magna cū fletu. ⁊ scidit vestimēta sua. Et ingressus tabernaculū iudith ñ īueīt eā. Et exiliuit foras ad pplm: et dixit. Ecce mulier hebrea fecit cōfusionē ī domo regis nabuchodonosor. Ecce ei holofernes iacz ī tra. ⁊ caput ei⁹ ñ ē ī illo. Qō dū audissēt principes virtutis assirioꝝ: scidерť oēs vestimenta sua: ⁊ intollerabilis timor ⁊ tremor cecidit sup eos: ⁊ turbati sūt animi eoꝝ valde. Et fact⁹ ē clamor īcōparabilis in medio

castroꝝ eoꝝ. ¶ Capitulum .XV.

¶Clnqꝫ oñis exercitus decollatum
holofernem audisset. fugit mens ꝙ
cõsiliũ ab eis: ꝙ solo tremore ꝙ me-
tu agitati fuge p̃sidiũ sumũt: ita vt null⁹
loq̃rẽt cũ primo suo. sed inclinato capite
relictis oñib⁹ euadere festinabant hebre-
os. quos armatos sup se venire audierãt:
fugientes p uias cãpoꝝ ꝙ semitas colliuz.
Videtes itaqꝫ filij isrl̃ fugiẽtes secuti sũt il
los, descenderũtqꝫ clãgẽtes tubis ꝙ vlulan-
tes post ipsos. Et qñ assirij nõ aduna ti
fugã ibãt p̃cipites: filij aũt isrl̃ vno agmi
ne persequentes. debilitabant oñes quos
inuenire potuissent. Misitqꝫ ozias nũcios
p oñes ciuitates et regiones isrl̃. Oĩs ita-
qꝫ regio. oñisqꝫ vrbs electaz iuuentutẽ ar
mataz misit post eos: et psecuti sunt eos ĩ
ore gladij quousqꝫ puenirent ad extremi-
tatem finiũ suoꝝ. Reliq̃ autẽ q̃ erãt in be-
thulia. ingressi sunt castra assirioꝝ: ꝙ p̃dã
quã fugientes assirij reliquerãt abstulerẽt:
ꝙ onustati sunt valde. Dij vero q̃ victores
reuersi sunt ad bethuliaz. oñia que erãt il
loꝝ abstulerũt secũ: ita vt non esset nume
rus ĩ pecoribꝰ ĩ iumẽtis ꝙ vniuersis mobi-
libꝰ eoꝝ: vt a minimo vsqꝫ ad magnũ oẽs
diuites fierent ꝺ p̃datoñib⁹ eoꝝ. Joachim
autez summus pontifex de hierusalẽ venit
in bethuliam cũ vniuersis p̃sbiteris suis:
vt videret iudith. Que cũ exisset ad illũ. bñ
dixerẽt illaz oẽs vna voce dicẽtes. Tu glo
ria hierusalẽ. tu letitia isrl̃. tu honorificẽ-
cia p̃li nr̃i. que fecisti viriliter et confor-
tatũ est cor tuum eoq̃ castitatem amaue-
ris. ꝙ post virũ tuũ alterũ nescieris: ideo ꝙ
manus dñi ꝓfortauit te. ꝙ ideo eris bñdi-
cta ĩeternũ. Et dixit oñis p̃lus fiat. fiat.
Per dies aũ triginta vix collecta sũt spo-
lia assirioꝝ a p̃lo isrl̃. Porro aũ vniuersa
q̃ holofernis peculiaria fuisse p̃bata sunt.
dederũt iudith ĩ auro ꝙ argento et vestib⁹
et gemmis ꝙ oñi supellectili: ꝙ ẽdita sunt
oñia illi a p̃lo. Et oñes p̃li gaudebãt cũ
mulieribꝰ ꝙ virginibꝰ ꝙ iuuenib⁹ ĩ organis
ꝙ citharis. ¶ Capitulum .XVI.

¶Clnc cantauit cãticũ hoc dño Ju-
dith dicens. Incipite dño in tijm-
panis. cãtate dño ĩ cijmbalis: mo-
dulamini illi psalmũ nouũ exultate ꝙ ĩuo
cate nomẽ ei⁹. Dñs p̃terens bella. dñs no
mẽ est illi: q̃ posuit castra sua in medio po
puli sui: vt eripet nos de manu oĩm inimi
coꝝ nr̃oꝝ. Clenit assur ex montibꝰ ab aq̃-
lone in multitudine fortitudinis sue: cui⁹
multitudo obturauit torrentes ꝙ equi eoꝝ
cooperuerũt valles. Dixit se incensurũ fi-
nes meos. ꝙ iuuenes meos occisurum gla
dio: infantes meos dare in p̃dam: ꝙ virgi-
nes in captiuitatẽ. Dñs aũt oñipotẽs no
cuit eũ. ꝙ tradidit eũ in manus femine: et
p̃fudit eũ. Non eñ cecidit potens eoꝝ a
iuuenibꝰ. nec filij tytan p̃cusserunt eũ nec
excelsi gigantes imposuerũt se illi: sed iu-
dith filia merari ĩ specie faciei sue dissol-
uit eũ. Exuit ei se vestimento viduitatis:
ꝙ induit se vestimentis leticie in exultatõe
filioꝝ isrl̃. Clnxit faciem suam vngẽto: col
ligauit cincinnos suos mitra ad decipien-
dũ illũ. Sandalia eius rapuerunt oculos
eius: pulcritudo eius captiuã fecit aĩam
eius: amputauit pugione ceruicẽ ei⁹. Dor-
ruerũt p̃se constanciam ei⁹: ꝙ medi auda-
ciam eius. Tunc vlulauerũt castra assirio
rũ qñ apparuerẽt humiles mei: arescentes ĩ
siti. Filij puellaꝝ cõpũxerẽt eos. ꝙ sicut pu
eros fugiẽtes occiderẽt eos: ꝑierunt ĩ p̃lio
a facie dñi dei mei. Jmnũ cãtem⁹ dño: ỹm
nũ nouũ cantem⁹ deo nostro. Adonai dñe
magn⁹ es tu et p̃clar⁹ in virtute: ꝙ quẽ su-
pare nemo potest. Tibi seruiat oñis crea
tura tua. qz dixisti et facta sũt. misisti spi-
ritũ tuũ ꝙ creata sunt: ꝙ nõ est qui resistat
voci tue. Mõtes a fundamentis mouebun
tur cum aquis: petre sicut cera liquescent
ante faciem tuã. Qui aũt timẽt te: magni
erunt apud te p omnia. Ve genti insurgẽ-
ti sup genus meum. Dominus eñ oñipo
tẽs vindicabit ĩ eis: in die iudicij visitabit
illos. Dabit eñ ignez ꝙ vermes in carnes
eoꝝ um: vt vrantur et sentiant vsqꝫ in sem
piternum. Et factum est post hec. omnis
populus post victoriam venit in hieruſa-
lem adorare dominuz: ꝙ mox vt purificati
sunt obtulerunt oñes olocausta ꝙ vota ꝙ
repromissiones suas. Porro iudith vniuer
sa vasa bellica holofernis q̃ dedit illi po-
pulus. ꝙ canopeũ quod ipsa sustulerat po
suit ĩ anathema obliuionis. Erat aũ popu
l⁹ iocũd⁹ scõm faciẽ sãctoꝝ: ꝙ p tres mẽses
gaudiũ hui⁹ victorie celebratũ ẽ cũ iudith.

Post dies autem illos vnusquisq; rediit ī
sua. et Judith magnificata est ī bethulia:
ꝙ p̄clarior erat vniuerse terre isrl'. Erat eti
am virtuti castitatis adiuncta: ita vt nō
cognosceret virum omnib; diebꝫ vite sue.
ex quo defūctus est manasses vir ei⁹. Erat
autē diebꝫ festis procedens cū magna glo-
ria. Mansit autē in domo viri sui ānos cē-
tūquinq; ꝙ dimisit abram suā liberā: et de-
functa ē hac sepulta cū viro suo in bethu
lia: luxitq; illam omīs ꝑplus diebꝫ septē.
In omī autem spacio vite ei⁹ nō fuit q̄ p-
turbaret isrl'. ꝙ post mortē eius annis mul
tis. Dies autē victorie huius festiuitatis.
ab hebreis in numero sanctoꝝ dierum ac-
cipitur: ꝙ colitur a iudeis ex illo tempore
vsq; in p̄sentem diem.

Explicit liber Judith scōm hieronimum.
Incipit prologus in librum hester.

Ibrū hester varijs transla
toribꝫ ꝓstat eē viciatū: quē
ego de archiuis hebreoruꝫ
reuelās verbū e verbo ex-
pōssi⁹ trāstuli. Quē libꝫ edi
cō vulgata laciniosis hīc-
inde verboꝝ sinibꝫ t̄bit. addens ea q̄ ex tpe
dici potērāt. ꝙ audiri: sicut solitū ē scola-
ribꝫ disciplinis sūpto themate excogitare.
q̄bꝫ verbis vti potuit q̄ iniuriā pass⁹ ē. vl' il-
le q̄ iniuriā fecit. Vos aī o paula ꝙ eusto-
chiū qm̄ et bibliotecas hebreoꝝ studuistis
intīre. ꝙ itērptū certamīa ꝓbastis. tenē
tes hester hebraicū libꝫ ꝑ singl'a verba no
strā t̄nslatōꝝ aspicite: vt possitis agnosere
me nihil etiaꝫ augmētasse addēdo: sꝫ fideli
testimonio simpliciter sicut ī hebreo hēt.
historiā hebraicā latīe līgue t̄bidisse. Nec
affectam⁹ laudes hoīm nec vitupacōes ex-
pauescim⁹: deo eī placere curantes minas
hoīm penit⁹ñ timem⁹: qm̄ de⁹ dissipat os-
sa eoꝝ q̄ hoīb; placere desiderāt: ꝙ ꝝm apo
stolū q̄ eiusmodi sūt serui xp̄i eē ñ possūt.
Rursū ī libro hester alphabetuꝫ ex minio
vsq; ad thetaꝫ līaꝫ fecimus diuersis in lo-
cis: volētes scꝫ septuagīta interptuꝫ ordi-
nē ꝑ hec insinuare studioso lectori. Nos eī
iuxta morem hebraicum ordinē prosequi
etiam in septuaginta edicōne maluimus:

Explicit prologus. Incipit liber hester.

In diebꝫ assueri qui regna-
uit ab india vsq; ethiopiā
super centumuigintiseptē
prouīcias: quando sedit in
solio regni sui. susa ciuitas
regni eius exordium fuit.
Tercio igitur anno imperij sui fecerat grā
de conuiuium cunctis principibus. et pue
ris suis fortissimis persarum et medorum
inclitis et prefectis prouinciarum coram
se: vt ostenderet diuicias glorie regni sui
ac magnitudinem. atq; iactanciam poten
cie sue multo tempore: centum videlicet et
octoginta diebus. Cunq; implerētur dies
conuiuij: inuitauit omnez populū qui in-
uentus est in susis a maximo vsq; ad mi-
nimum: et iussit septem diebꝫ conuiuiū ꝑ-
parari ī vestibulo orti ꝙ nemoris quod re-
gio cultu et manu consitum erat. Et pen-
debant ex omni parte tentoria aerei colo-
ris et carbasini ac iacinctini. sustētata fu-
nibꝫ bissinis atq; purpureis: qui eburneis
circulis inserti erant ꝙ columnis marmo-
reis fulciebantur. Lectuli quoq; aurei et
argētei. super pauimentuꝫ smaragdino et
pario stratum lapide depositi erant: quod
mira varietate pictura decorabat. Bibe-
bant autem qui inuitati erant. aueris pocu
lis: ꝙ alijs atq; alijs vasis cibi inferebanť.
Vinum quoq; et magnificentia regia di-
gnum erat habundans et precipuum po-
nebatur: nec erat qui nolentes cogeret ad
bibēdū: sed sic rex statuerat preponēs mē-
sis singulos de principib⁹ suis: vt sumeret
vnusquisq; quod vellet. Vasti quoq; regi-
na fecit conuiuium feminarum in palacō
vbi rex assuerus manere consueuerat. Ita
q; die septimo cum rex esset hilarior ꝙ pt⁹
nimiam pocōnem incaluisset mero: prece-
pit naumā et bazatha et arbona et gaba-
thā ꝙ abgatha et zarath et carchas septē
eunuchis qui in conspectu eius ministra-
bant. vt introducerent vasti reginam co-
ram rege: posito super caput eius dijade-
mate: vt ostenderet cunctis populis et pī
cipibꝫ ei⁹ pulcritudinē. Erat eī pulcra val-
de. Que rēnuit et ad regis īperiū qd̄ ꝑ eu-
nuchos mādauerat venire ꝓtēsit. Vñ ira-
t⁹ rex ꝙ nimio furore succēsus. īterrogauit

sapientes qui ex more regio semp ei adhe-
rebant et illoꝝ faciebat cũcta ꝓsilio. scien
ciũ leges ac iura maioꝝ: erãt aũt primi et
primi charsena et zethar et admatha et
tharsis ⁊ mares ⁊ marsana ⁊ mamucha se-
ptem duces psarũ atq; medoꝝ. q̃ videbant
faciem regis ⁊ primi post euꝫ residere soli-
ti erãt: cui sentẽcie vasthi regina subiace-
ret que assueri regis impiũ quod p eunu-
chos mãdauerat: facere noluisset. Respon
ditq; mamucha audiente rege atq; princi-
pibꝫ. Nõsolũ regẽ lesit regina vasthi. sꝫ oẽs
pl'os ⁊ principes q̃ sunt in cũctis puincijs
regis assueri. Egredieť em̃ sermo regie ad
omẽs mulieres vt ꝓtẽnãt viros suos ⁊ di-
cãt. Rex assuer⁹ iussit vt regia vasthi inť-
ret ad euꝫ. ⁊ illa noluit: atq; hoc exemplo
omẽs principũ ꝓiuges psarum atq; medo-
rum paruipẽdent imperia maritoꝝ. Elñ re
gis iusta est indignatõ. Si tibi placet egre
diať edictũ a facie tua. ⁊ scribať iuxta le-
gem psarũ atq; medoꝝ quã pteriri illicitũ
ẽ: vt neq̃q̃ vltra vasthi ingrediať ad regẽ
sed regnũ illius altera q̃ melioꝫ est illa ac-
cipiat. Et hoc in omẽ qõ latissimũ est puꝫ
ciarũ tuaꝝ diuulgeť impiũ: ⁊ cunctę vxo
res taꝫ maioꝝ q̃ minoꝝ deferant maritis
suis honorẽ. Placuit ꝓsiliũ ei⁹ regi ⁊ prin-
cipibꝫ: fecitq; iuxta ꝓsiliũ mamucha ⁊ mi-
sit epl'as ad vniuersas puincias regni sui:
vt queq; gens audire et legere poterat di-
uersis linguis ⁊ lr̃is. esse viros prĩcipes ac
maiores in domibꝫ suis. ⁊ hoc p cũctos po
pulos diuulgari. Capituluꝫ. II.

His itaq; gestis postq̃ regis assueri
ĩdignatõ deferbuerat. recordata ẽ
vasthi que feciſſꝫ vl' que passa eẽt.
directq; pueri regis ac ministri eius. Que-
ranť regi puelle virgies ac specioſe. ⁊ mit-
tanť qui cõsiderent p vniuersas puincias
puellas speciosas ⁊ virgies: ⁊ adducãt eas
ad ciuitatẽ susan. ⁊ tradãt in domũ femĩa
rũ sub manu egei eunuchi q̃ est prepositꝰ ⁊
custos mulierũ regiarũ: ⁊ accipiãt mũduꝫ
muliebrẽ ⁊ cetera ad vsus necessaria. Et q̃-
cũq; inter oẽs oculis regis placuerit: ipsa
regnet p vasthi. Placuit sermo regi: ⁊ ita
vt suggesserãt iussit fieri. Erat vir iudeꝰ in
susis ciuitatę vocabulo mardocheus filiꝰ
iair filij semei. filij cis. ỏ stirpe iemini. qui
translatus fuerat de hierusalem. eo tẽpore
quo iechoniam regem iuda nabuchodono
sor rex babilonis transtulerat: qui fuit nu
triciꝰ filie fr̃is sui edisse q̃ altero noĩe voca
bať hester. ⁊ vtrũq; parentẽ amiserat. pul-
cra nimis ⁊ decora facie. Mortuisq; pr̃e eiꝰ
ac matre mardocheus sibi eã adoptauit in
filiã. Cũq; pcrebuiſſꝫ regis impiũ. ⁊ iuxta
mandatũ illius multę pulcre virgines ad-
ducerẽtur susan ⁊ egeo traderẽť eunucho:
hester q̃ inter ceteras puellas ei tradita ẽ.
vt seruaretur in numero feminaruꝫ. Que
placuit ei ⁊ inuenit grãm in ꝓspectu illiꝰ.
Et pcepit eunucho vt acceleraret mundũ
muliebrem ⁊ traderet ei ptes suas. ⁊ septeꝫ
puellas specioſissimas de domo regis: ⁊ tã
ipsam q̃ pedisſequas eius ornaret atq; ex-
coleret. Que noluit ei ĩdicare ei plĩm ⁊ pa
triã suã. Mardocheus em̃ pceperat ei vt de
hac re oĩno reticeret. q̃ deãbulabat quot-
tidie ante vestibulũ domꝰ in qua electę vir
gines seruabanť: curam agens salutis he-
ster. ⁊ scire volens quid ei accideret. Cũ aũ
venisset tẽpus singularum p ordinem pu-
ellaruꝫ vt intrarent ad regẽ. expletis oĩbꝫ
que ad cultum mulierez pertinebant mẽ
sis duodecimꝰ vertebať. ita dumtaxat vt
sex menses oleo ungerenť mirtino. ⁊ alijs
sex quibusdam pigmẽtis ⁊ aromatibꝫ vte-
rentur. Ingredientesq; ad regeꝫ. quicquid
postulassent ad ornatũ ptinẽs accipiebãt
⁊ vt eis placuerat cõpositę de triclinio fe-
minaꝝ ad regis cubiculũ transiebãt. Et q̃
intrauerat vespe egrediebatur mane: atq;
inde in secundas edes deducebantur que
sub manu saſagazi eunuchi erant. qui con
cubinis regis pr̃sidebat: nec habebat pote-
statem ad regem vltra redeundi nisi volu-
isset rex. ⁊ eam venire iussisset ex nomine.
Euoluto autem tempore p ordinem: insta
bat dies q̃ hester filia abiahel fratris mar
dochei. quã sibi adoptauerat in filiã. debe-
ret intrare ad regem. Que nõ quesiuit mu
liebrẽ cultũ: sed quecunq; voluit egeus eu
nuchꝰ custos virginũ. hec ei ad ornatũ de-
dit. Erat eĩ formosa valde ⁊ ĩcredibili pul
critudine: oĩm oculis gratiosa ⁊ amabilis
videbať. Ducta est itaq; ad cubiculum re-
gis assueri mẽse decimo q̃ vocať thebeth.
septimo ãno regni eius: et adamauit eam
rex plusq̃ oẽs mulieres: habuitq; grãm et
misericordiã coram eo sup oẽs mulieres:

et posuit dijadema regni ī capite ei⁹: fecitq; eam regnare ī loco vasthi. Et iussit conuiuiū ꝑparari ꝓmagnificū cūctis principibus ⁊ seruis suis. ꝓ coniunctōne ⁊ nuptijs hester. Et dedit requiē vniuersis ꝓuincijs ac dona largitus est iuxta magnificentiaz principalem. Cūq; ⁊ scdo quererent̄ virgines. ⁊ cōgregarent̄. mardocheus manebat ad ianuā regis: necdū ꝓdiderat hester patriā ⁊ ꝓpīm suū: iuxta mādatū ei⁹. Quicquid ei ille precipiebat obseruabat hester et ita cūcta faciebat vt eo tpe solita erat quo eā puulā nutriebat. Eo igit̄ tpe quo mardocheus ad regis ianuā morabat̄. iratī sūt bagathan ⁊ thares duo eunuchi regis q̄ ianitores erāt ⁊ ī primo palacij limine residebāt: volueruntq; insurgere ī regē ⁊ occidere eū. Quod mardocheū nō latuit. Statimq; nūciauit regine hester: ⁊ illa regi ex noīe mardochei q̄ ad se rē attulerat. Quesitū est ⁊ iuentū: ⁊ appensus est vterq; eoz ī patibulo. Et iussit rex vt ī libro memoriali scriberet̄: vt ꝓ vita sua aliq̄d repensaret ei. Mandatūq; est hijstorijs ⁊ annalib⁹ traditum coraz rege.

Capitulum. .III.

Post hec rex assuerus exaltauit aman filiū amadathi q̄ erat de stirpe agag. et posuit soliū eius super omnes principes quos habebat. Cunctiq; serui regis qui in foribo palacij versabant̄ flectebant genua: ⁊ adorabant aman. Sic em̄ ꝓceperat eis imperator. Solus mardocheus ñ flectebat genu: neq; adorabat eū. Cui dixerunt pueri regis qui ad fores palacij residebāt. Cur ꝓter ceteros nō obseruas mādata regis? Cūq; hoc crebri⁹ dicerent. ⁊ ille nollet audire: nūciauer̄t aman scire cupientes vtz ꝓseueraret ī sentēcia: dixerat em̄ eis se esse iudeū. Quod cuz audisset aman. ⁊ exprimēto ꝓbasset quod mardocheus nō sibi flecteret genu nec se adorare iratus est valde: ⁊ ꝓ nihilo duxit ī vnū mardocheuz mittere manus suas: audierat em̄ quod esset gētis iudee: magisq; voluit omnez iudeoz q̄ erant in regno assueri ꝑere nacōnem. Mense primo cuius vocabulū est nisan: anno duodecimo regni assueri missa est sors in vrnā. q̄ hebraice dicitur phur coram aman quo die ⁊ quo mē se gens iudeorum deberet interfici: et exiuit mēsis duodecimus q̄ vocat̄ adar. Dixitq; aman regi assuero. Est ꝓplus ꝓ omnes puicias regni tui dispersus et a se mutuo separatus. nouis vtēs legib⁹ ⁊ ceremonijs. insuper ⁊ regis scita ꝓtemnens: et optime nosti quod non expediat regno tuo vt insolescat ꝓ licentiaz. Si tibi placet decerne vt ꝑeat: ⁊ decem milia talentoz ꝓ appendam archarijs gaze tue. Tulit ergo rex anulum q̄ vtebat̄ de manu sua: ⁊ dedit eū aman filio amadathi de ꝓgenie agag hosti iudeorum: dixitq; ad eū. Argentū q̄d tu pollicer̄is tuū sit: de ꝓpīo age q̄d tibi placet. Vocatiq; sunt scribe regis mense primo nisan terciadecima die eiusdez mēsis: ⁊ scriptū ē vt iusserat aman ad omnes satrapas regis ⁊ iudices puicias ꝓ diuersarūq; gētū. vt q̄q; gens legere poterat ⁊ audire. ꝓ varieta te linguaz ex noīe regis assueri: ⁊ lr̄e sig̃te ipi⁹ anulo misse sunt ꝓ cursores regis ad vniuersas puicias. vt occiderent atq; delerēt oēs iudeos a puero vsq; ad senē puulos ⁊ mulieres. vno die hoc ē tercōdecimo mēsis duodecimi q̄ vocat̄ adar: ⁊ bona eorū diriperēt. Sūma aut epl̄az hec fuit: vt omnes puicie scirēt ⁊ parēt se ad p̄dictā diem. Festinabāt cursores q̄ missi erāt regis impiū explere. Statimq; in susis pependit edictum: rege ⁊ aman celebrante ꝓuiuiū. ⁊ cūctis iudeis q̄ erāt ī vrbe flētibo. Ca. IIII.

Vle cū audisset mardocheus scidit vestimēta sua: et indutus est sacco. spargens cinerē capiti: ⁊ ī platea medie ciuitatis voce magna clamabat ostendens amaritudinem animi sui: et hoc eiulatu vsq; ad fores palacij gradiēs. Non enim erat licitum indutum sacco aulam regis intrare. In omnibus quoq; puicijs opibus ac locis ad q̄ credule regis dogma puenerat. planctus ingēs erat apud iudeos. ieiunium. vlulatus. ⁊ fletus: sacco et cinere multis ꝓstratu vtentibo. Ingressi autem sunt puelle hester ⁊ eunuchi: nūciaueruntq; ei. Quod audiens consternata est: ⁊ vestem misit vt ablato sacco induer̄et eam. Quam accipere noluit. Accitoq; athach eunucho quē rex mīstrū ei dederat: ꝑcepit vt iret ad mardocheū ⁊ disceret ab eo cur hec faceret? Egressusq; athach iuit ad mardocheum: ⁊ inuenit eū stātē in

platea ciuitatis ante hostiuz palacij. Qui indicauit ei omnia q̄ acciderāt. quō aman pmisisset vt in thesauros regis p iudeoz̄ nece inferret argentuz: exemplarq; edicti qō pendebat in susis dedit ei vt regine oñderet: ⁊ moneret eaz vt intraret ad regez. ⁊ dēpcarer eū p ꝓpl'o suo. Regress⁹ athach nūciauit hester oīa q̄ mardocheus dixerat. Que rñdit ei: ⁊ iussit vt diceret mardocheo. Oīes serui regis ⁊ cūcte q̄ sub ditōe eius sūt norunt ꝓuicie. quod siue vir siue mulier nō vocatus intērius atriū regis ītrauerit. absq; vlla cūctatōe statim interficiat. nisi forte rex aureā ůgā ad eū tētēderit. p signo clemēcie. atz ita possit viuere. Ego igit quō ad regē intrare potero: que triginta iaz dieb⁹ nō sū vocata ad eū? Qō cū audisset mardocheus rursuz mandauit hester dicēs. Ne putes qō aīam tuā tātum liberes: qz ī domo regis es p̄ cūctis iudeis. Si enī nūc sic siluueris p aliam occasionem liberabūt iudei: et tu ⁊ dom⁹ p̄ris tui pibitis. Et q̄s nouit vtz idcirco ad regnū veneris: vt in tali tpe pareris? Rursuzq; hester hec mardocheo verba mādauit. Vade ⁊ ꝓgrega oīes iudeos quos in susis repereris: ⁊ orate p me. Nō cōmedetis ⁊ non bibatis trib⁹ diebꝫ ⁊ trib⁹ noctib⁹. ⁊ ego cum ācillul' meis simīlit̄er ieiunabo: ⁊ tūc īgrediar ad regē ꝓtra legē faciēs non vocata. tradēsq; me morti ⁊ piculo. Iuit itaq; mardocheus ⁊ fecit oīa que hester p̄cepat.

Capitulum .V.

Die autē tercio induta est hester regalib⁹ vestimentis: ⁊ stetit in atrio domus regie quod erat intērius ꝓtra basilicaz regis. Et ille sedebat sup soliū suū in ꝓsistorio palacij ꝓtra ostiū domus. Cūq; vidisset hester reginā stantē placuit oculis eius: ⁊ extendit ꝓtra eā virgaz aureā quā tenebat manu. Que accedēs osculata est sūmitatē virge eius: dixitq; ad eā rex. Quid vis hester regina? Que est petício tua? Etiamsi dimidiaz p̄tē regni petieris dabit tibi. At illa rñdit. Si regi placz obsecro vt venias ad me hodie ⁊ aman tecū ad ꝓuiuium quod ꝑaui. Statimq; rex. vocate īq̄t cito aman vt hester obediat voluntati. Venerūt itaq; rex ⁊ aman ad ꝓuiuium qō eis regina ꝑauerat. Dixitq; ei rex postq̄ vinū biberat habūdanter. Quid petis vt detur tibi ⁊ p qua re postulas? Eciamsi dimidiaz partē regni mei petieris: īpetrabis. Cui respōdit hester. Petício mea ⁊ p̄ces sūt iste. Si inueni in ꝓspectu regis gratiam. etsi regi placet vt det mihi qō postulo ⁊ meā impleat petitōnem: veniat rex ⁊ aman ad ꝓuiuiū quod paraui eis: ⁊ cras aperiam regi voluntatē meā. Egressus est itaq; illo die aman letus ⁊ alacer. Cūq; vidisset mardocheū sedentez ante fores palacij. ⁊ nō solū nō assurrexisse sibi sed nec motū quidem de loco sessionis sue. indignat⁹ ē valde: ⁊ dissimulata ira reuersus ī domū suam conuocauit ad se amicos suos ⁊ zares vxorem suā: ⁊ exposuit illis magnitudinē diuiciarū suarū filiorūq; turbaz: ⁊ quanta eū gloria sup oīes principes et seruos suos rex eleuasset. Et post hec ait. Regina q̄q; hester nullū aliū vocauit ad ꝓuiuiū cū rege p̄ter me: apud quā etiam cras cuz rege pransurus sum. Et cum hec omnia habeā nihil me habere puto quādiu videro mardocheū iudeū sedentē ātē fores regias. Responderūtq; ei zares vxor ei⁹: ⁊ ceteri amici. Jube pari excelsam trabē habentem altitudinis quinquaginta cubitos: ⁊ dic mane regi vt appendat sup eaz mardocheus: ⁊ sic ibis cū rege letus ad ꝓuiuiū. Placuit ei ꝓsiliū: ⁊ iussit excelsam p̄parari crucez.

Capitulum .VI.

Octē illam duxit rex insomnē: iussitq; sibi afferri historias ⁊ ānales priox tēpox. Que cū illo p̄sente legerētur: ventum est ad illum locum vbi scriptum erat quomodo nūciasset mardocheus insidias bagathan et thares eunuchox. regē assuerū iugulare cupiētū. Qō cū audisset rex ait. Quid p hac fide honoris ac p̄mij mardocheus ꝓsecutus ē? Dixerūt ei serui illius ac ministri. Nihil oīno mercedis accepit. Statimq; rex. q̄s est inquit in atrio? Aman q̄pe intērius atriuz dom⁹ regie intuerat. vt suggēret regi et iuberet mardocheū affigi patibulo qō ei fuerat p̄patū. Rñdert pueri. Aman stat in atrio. Dixitq; rex. Ingrediat. Cūq; essz ingressus ait illi. Quid debet fieri viro quē rex honorare desiderat? Cogitās at ī corde suo aman ⁊ reputās qō nullū aliū rex nisi se vellet honorare. rñdit bō quē rex honorare cupit debz īdui vestib⁹ rḡijs ⁊ īponi sup

equum qui de sella regis est. ⁊ accipe regiũ diadema sup caput suum: et primus de regijs prĩcipib ac tirannis teneat equũ ei⁹: ⁊ p plateaz ciuitatis incedens clamet ⁊ dicat. Sic honorabit quẽcũqz rex voluerit honorare. Dixitqz ei rex. festina ⁊ sumpta stola ⁊ equo fac vt locutus es mardocheo iudeo qui sedet ante fores palatij. Caue ne quicq̃ de bijs que locutus es p̃termittas. Tulit itaqz aman stolã ⁊ equũ: indutuzqz mardocheũ in platea ciuitatis ⁊ impositũ equo p̃cedebat atqz clamabat. Hoc honore ꝑdignus ẽ quẽcũqz rex voluerit honorare. Reuersusqz ẽ mardocheus ad ianuã palatij: et aman festinauit ire ĩ domũ suã lugẽs. et opto capite: narrauitqz zares vxori sue ⁊ amicis oĩa que euenissent sibi. Cui rñderũt sapientes quos habebat ĩ ꝓsilio et vxor ei⁹. Si de semine iudeox ẽ mardocheus ante quẽ cadere cepisti. non ei poteris resistere: sed cades in ꝓspectu eius. Adhuc illis loquentib venerunt eunuchi regis: ⁊ cito eũ ad ꝓuiuiũ quod regina parauerat pgere compulerunt.

Capitulum .VII.

Intrauit itaqz rex et aman vt biberent cũ regina. Dixitqz ei rex etiã secunda die postq̃ vino ĩcaluerat. Que est petitio tua hester vt detur tibi: et qd vis fieri. Etiãsi dimidiã p̃te regni mei petieris ĩpetrabis. Ad quẽ illa rñdit. Si inueni gratiam in oculis tuis o rex ⁊ si tibi placet: dona mihi aniaz meaz p qua rogo. ⁊ pplm meũ p quo obsecro. Traditi em̃ sumus ego ⁊ pplus meus vt cõteramur. iugulemur ⁊ peamus. Atqz vtinã in seruos ⁊ famulas venderemur essz tolerabile malũ et gemens tacerem: uũc aũt hostis nr̃ ẽ cuius crudelitas redundat in regẽ. Rñdẽsqz rex assuerus ait. Quis est iste ⁊ cui⁹ potẽcie. vt hec audiat facere: Dixitqz hester. hostis et inimicus nr̃ pessim⁹ iste ẽ aman. Quod ille audiens ilico obstupuit: vultuz regis ⁊ regine ferre nõ sustinẽs. Rex autẽ surrexit iratus: ⁊ de loco ꝓuiuij intrauit ĩ ortũ arboribo cõsitũ. Aman q̃z surrexit vt rogaret hester reginã p aĩa sua: intellexit em̃ a rege patũ sibi maluz. Qui cũ reuers⁹ esset de orto nemoribo ꝓsito. ⁊ intrasset conuiuij locũ repit aman sup lectum coruisse in quo iacebat hester: ⁊ ait. Eciã reginam vult opprimere me p̃nte ĩ domo mea. Nec dũ verbũ o ore regis exierat: ⁊ statim operuerũt faciẽ eius. Dixitqz arbona vnus o eunuchis qui stabant in ministerio regis. En lignũ qo̱ parauerat mardocheo q̃ locut⁹ ẽ p rege stat ĩ domo aman habens altitudinis quĩquagĩta cubitos. Cui dixit rex. Appendite eũ in eo. Suspẽsus ẽ itaqz aman in patibulo quod parauerat mardocheo: ⁊ regis ira requieuit.

Capitulũ .VIII.

Die illo dedit rex assuerus hester regine domuz aman aduersarij iudeox: ⁊ mardocheus ingressus est ãte faciem regis. Confessa est em̃ ei hester. quod esset patruus suus. Tulitqz rex anulũ quẽ ab aman recipi iusserat et tradidit mardocheo. Hester autem constituit mardocheũ sup domum suaz. Nec bijs contenta pcidit ad pedes regis: fleuitqz ⁊ locuta ad euz orauit vt maliciã aman agagite et machinatõnes eius pessimas quas excogitauerat ꝓtra iudeos. iuberet irritas fieri. At ille ex more sceptrũ aureũ p̃tendit manu: quo signũ clemẽtie monstrabat. Illaqz ꝓsurgens stetit añ eũ: ⁊ ait. Si placz regi etsi inueni gratiaz in oculis eius ⁊ depcatõ mea nõ ei videt esse cõtraria: obsecro vt nouis eplis: veteres aman lre ĩsidiatoris ⁊ hostis iudeox: q̃b eos ĩ cũctis regis puincijs pire p̃cepat corrigãt. Quõ ei potero sustinere necẽ ⁊ interfectõez ppli mei: Respõditqz rex assuer⁹ hester regĩe ⁊ mardocheo iudeo. Domũ aman ꝓcessi hester et ipsum iussi affigi cruci: qz ausus ẽ manum mittere in iudeos. Scribite ergo iudeis sicut vobis placet ex regis noĩne: signantes lras anulo meo. Hec em̃ ꝓsuetudo erat: vt eplis q̃ ex regis nomĩe mittebant et illius anulo signate erãt nemo auderet ꝓtradicere. Accitisqz scribis et librarijs regis. erat aũt tpus tercij mensis q̃ appellat sĩban: vicesima ⁊ tercia illi⁹ die scripte sunt epistole vt mardocheus voluerat ad iudeos ⁊ ad pncipes. pcuratoresqz ⁊ iudices. q̃ cẽtũuigintiseptem puincijs ab india vsqz ethiopiam psidebant: puincie atqz puincie. ppo ⁊ ppo. iuxta linguas ⁊ litteras suas: ⁊ iudeis put legere poterãt et audire. Ipeqz eple que ex regis nomine mittebãtur anulo illius obsignate sũt ⁊ misse p veredarios: q̃

ꝑ oēs ꝓuincias diſcurrētes: veteres lr̄as nouis nūcijs ꝑuenirent. Quibus impauit rex. vt ꝓuenirent iudeos ꝑ ſingl'as ciuitates. ⁊ in vnū ꝑcipent ꝓgregari. vt starent ꝑ aīabꝫ ſuis: ⁊ oēs inimicos ſuos cū ꝓiugibꝫ ac liberis: ⁊ vniuerſis domibꝫ interficerent atqꝫ delerent. Et ꝓstituta est ꝑ oēs ꝓuincias vna vlcōnis dies. id est terciadecima die mēſis duodecimi adar. Sūmaqꝫ epiſtole fuit hec vt in oībꝫ terris ac ꝓuīs q̄ regis assueri subiacebant impio: notū fieret ꝑatos eē iudeos ad capiendā vindictā de hostibꝫ suis. Egressiqꝫ sunt veredarij celeres nūcios ꝓferentes: ⁊ edictū regis pependit ī susis. Mardocheus autē ꝺ palatō ⁊ ꝺ ꝓspectu regis egrediēs fulgebat vestibus regijs iacīctinis videlicet ⁊ aerinis coronā aureā portās capitē ⁊ amict⁹ serico pallio atqꝫ purpureo. Oīsqꝫ ciuitas exultauit atqꝫ letata est. Judeis aī noua lux oriri visa ē: gaudiū. bonor ⁊ tripudiū. Apud oēs ꝓuīs vrbes atqꝫ puīcias q̄cūqꝫ regis ꝑcepta veniebāt. mira exultatō epule atqꝫ ꝓuiuia ⁊ festus dies: intm̄ vt vlteri⁹ plures gētis ⁊ sectē eoꝝ religioni ⁊ ceremonijs iungerēt. Grandis em̄ cūctos iudaici nomīs terror inuaserat.

Capitulum. .IX.

Igitur duodecimi mēſis quē adar vocari antē iā diximus. terciadecima die qñ cūctis iudeis interfectō pabat et hostes eoꝝ inhiabant sanguini. versa vice iudei supiores eē ceperūt: ⁊ se de aduersarijs vindicare. Congregatiqꝫ sunt per singulas ciuitates. et opida ⁊ loca. vt extēderent manū ꝓtra inimicos ⁊ persecutores suos. Nulluſqꝫ ausus est resistere eoq̄ oēs ꝓuīs magnitudinis eoꝝ formido penetraret. Nam ⁊ puīciaꝝ iudices duces ⁊ ꝓcuratores. oīsqꝫ dignitas q̄ singul'locis ⁊ opibꝫ ꝑerat. extollebāt iudeos timore mardochei: quē prīcipē eē palacij ⁊ plurimū posse cognouerāt. Fama q̄qꝫ noīs ei⁹ crescebat quottidie: ⁊ ꝑ cūctoꝝ ora volitabat. Itaqꝫ ꝑcussert iudei ūimicos suos plaga magna ⁊ occidert eos. reddentes eis qꝺ sibi pauerāt facere: intm̄ vt etiam in susis q̄ngētos viros interficerent. extra decē filios aman agagite hostis iudeoꝝ. Quoruꝫ ista sūt noīa: pharsandatha et delphon et esphata et phorata et adalia et aridatha ⁊ ephermescha. arisai ⁊ aridai ⁊ vaisatha. Quos cum occidissent p̄das de substantijs eoꝝ tāgere noluerunt. Statimqꝫ numer⁹ eoꝝ qui occisi erant in susis ad regez relatus est. Qui dixit regine. In vrbe susis interfecerunt iudei quingentos viros et alios decē filios aman: quantā putas eos exercere cedem in vniuersis ꝓuincijs? Quid vltra postulas: ⁊ quid vis vt fieri iubeaz? Cui illa respondit. Si regi placet det̄ potestas iudeis. vt sicut fecerunt hodie in susis sic et cras faciant: et decem filij aman in patibulis suspendantur. Precepit rex vt ita fieret. Statimqꝫ in susis pependit edictū: ⁊ decem filij aman suspensi sūt. Cōgregatis iudeis quartadecima die mensis adar interfecti sunt in susis trecenti viri: nec eorum ab illis direpta substācia est: sz ⁊ ꝑ oēs ꝓuīcias q̄ dicōni regis subiacebāt ꝑ aīabꝫ suis stetērunt iudei. interfectis hostibꝫ ac ꝓsecutoribꝫ suis: intm̄ vt septuagtīaquinqꝫ milia occisoꝝ implerēt̄ ⁊ nullus de substācijs eoꝝ quicq̄ ꝓtingeret. Dies aī terciusdecim⁹ mēſis adar vnus apud oēs interfectōis fuit: ⁊ q̄rtadecīa die cedere desierūt quē ꝓstituert eē solennē: vt in eo oīm tpe deinceps vacarent epulis gaudio atqꝫ ꝓuiuijs. At hij q̄ in vrbe susis cedem exercuerant terciodecimo et q̄rtadecima die eiusdem mensis ī cede versati sunt: decimoq̄nto aī die pcuterе desiert. Et idcir co eūdē diē ꝓstituert solennē epulaꝝ atqꝫ leticie. Dij vero iudei qui ī opidis nō muratis ac villis morabāt̄. q̄rtūdecimū diem mensis adar ꝓuiuioꝝ ⁊ gaudij decreuert: ita vt exultāt ī eo et mittāt sibi mutuo ꝑtes epulaꝝ et ciboꝝ. Scripsit itqꝫ mardoche⁹ oīa hec. ⁊ lr̄is ꝓpensa misit ad iudeos qui in omnibus regis puincijs morabant̄: tā ī vicino positis q̄ ꝑcul: vt q̄rtādecimā ⁊ quintamdecimā diē mensis adar ꝑ festis suscipent. ⁊ reuertentе semp anno solenni honore celebrarēt: qⁿ ī ipīs diebꝫ sevlti sūt iudei de inimicis suis ⁊ luct⁹ atqꝫ trīsticia ī hilaritatē gaudiūqꝫ cōuersi sūt: essentqꝫ dies isti epularū atqꝫ leticie. ⁊ mittert sibinuicē ciboꝝ ꝑtes: et pauperibus munuscula largirēt̄. Susceperūtqꝫ iudei. ī solennē ritū cūcta que eo tpe facere cepert: ⁊ q̄ mardoche⁹ lr̄is faciēda mandauerat. Aman eī fili⁹ amadathi stirpis agag

hostis ꝙ aduersarius iudeoꝝ cogitauit cõ tra eos maluꝫ.vt occideret illos atqꝫ dele ret:ꝙ misit phur quod nostra lingua verti tur in sortẽ:ꝙ postea ingressa est hester ad regem obsecrans vt conatus eius lris re gis irriti fierẽt:et malũ quod ꝓtra iudeos cogitauerat reuerteretꝝ ĩ caput eiꝰ. Deniq ꝙ ipsum ꝙ filios eiꝰ affixerunt cruci:atq ex illo tẽpore dies isti appellati sũt phu rim id est sortiũ:eoꝝ phur id est sors ĩ vr nam missa fuerit. Et cuncta que gesta sũt epistole id est libri huius volumĩ ꝓtinen tur:queꝫ sustinuerĩt ꝙ q̃ deinceps ĩmuta ta sint. susceperũt iudei sup se ꝙ semẽ suũ. ꝙ sup cũctos q̃ religioni eoꝝ voluerint co pulari:vt nulli liceat duos hos dies absq solennitate trãsigere quos scriptura testa tur:ꝙ cetera expetunt tempora annis sibi iugiter succedentibꝰ. Isti sunt dies q̃s nul la vnq̃ deleuit obliuio.et p singulas gene ratões cũcte ĩ toto orbe puincie celebra bunt:nec est vlla ciuitas in qua dies phu rĩ id est sortiũ nõ obseruenꝝ a iudeis et ab eoꝝ pgenie q̃ bijs ceremonijs obligata est. Scripserũtqꝫ hester regina filia abiahel et mardocheus iudeus etiã scdam epistolaꝫ: vt omni studio dies ista solennis sãctireꝝ ĩ posterũ . Et miserunt ad omẽs iudeos qui in centumuigintiseptem puincijs regis as sueri versabanꝝ. vt haberent pacez ꝙ susci perẽt veritatez. obseruantes dies sortiuꝫ: ꝙ suo tpe cũ gaudio celebrarẽt:sicut cõsti tuerat mardocheus ꝙ hester. Et illi obser uanda susceperunt a se et a semine suo ie iunia. atqꝫ clamores ꝙ sortiũ dies:ꝙ omia q̃ libri huius qui vocaꝝ hester historia con tinetur. ¶ Capitulus .X.

REx vero assuerus omnem terrã et cũctas maris ĩsulas fecit tributa rias:cuius fortitudo et imperium ꝙ dignitas atꝫ sublimitas q̃ exaltauit mar docheũ scripta sũt in libris medoꝝ atꝫ psa ruꝫ:ꝙ quõ mardoche iudaici generis scdꝰ a rege assuero fuerit et magnꝰ apud iude os.ꝙ acceptabilis plebi fratruꝫ suoꝝ:que rens bona populo suo ꝙ loquẽs ea que ad pacem seminis sui pertinerẽt. Que haben tur ĩ hebreo plena fide exp̃ssi:hec aũt q̃ se quũꝝ scripta repi ĩ editõe vulgata q̃ greco rũ lingua ꝙ lris ꝓtinẽꝝ:ꝙ interim ptꝰ finẽ libri hoc capitulũ ferebaꝝ.qđ iuxta cõsue tudinẽ nostraꝫ obelo id est veru p̃notaui mus. Dixitqꝫ mardoche. A deo facta sũt ista. Recordatus sum somnij qđ viderã hec eadem significantis:nec eoꝝ quicq̃ irritũ fuit. Paruus fons qui creuit in fluuiũ ꝙ ĩ lucem solemqꝫ conuersus est et in aquas plurimas redũdauit.hester ẽ:quaꝫ rex ac cepit vxorem ꝙ voluit esse reginã. Duo aũ dracones:ego sum ꝙ aman. Gentes q̃ ꝙue nerant hij sunt qui conati sunt delere no men iudeoꝝ. Gens autẽ mea isrl̃ est q̃ cla mauit ad dominum: ꝙ saluuꝫ fecit dominꝰ populum suuꝫ.liberauitqꝫ nos ab omnibꝰ malis ꝙ fecit signa magna atqꝫ portẽta in ter gẽtes:ꝙ duas sortes eẽ p̃cepit. vnã po puli dei ꝙ alteraꝫ cunctarũ gentiũ. Venitq ꝫ vtraq sors ĩ statutũ ex illo iã tempore corã deo vniuersis gentibꝰ et recordaꝝ est dominus populi sui:ac misertus hereditatis sue. Et obseruabuntur dies isti ĩ mense adar quartadecima ꝙ q̃ntadecĩa die eiusdẽ mensis:cum omni studio ꝙ gaudio in vnuꝫ cetum populi ꝓgregati in cũctas deinceps generatões populi israel.

¶ Capitulus .XI.

ANno quarto regnãtibꝰ ptolomeo et cleopatra attulerunt dositheus qui se sacerdotem et leuitici gene ris ferebat. ꝙ ptolomeus filius eius banc epistolam phurim:quam dixerunt interp tatum esse lisimachum ptolomei filiuꝫ in hierusalem. Hoc quoq̃ principium erat in editõne vulgata: quod nec in hebreo nec apud vllum fertur interpretum. Anno se cundo regnante artarxerse maximo . pri ma die mensis nisan: vidit somnium mar docheus filius iaberi filij semei. filij cis de tribu beniamin.homo iudeus qui habita bat in vrbe susis:vir magnus et inter pri mos aule regie. Erat autem ỏ eo numero captiuoruꝫ q̃s transtulerat nabuchodono sor rex babilonis de hierusalem cum ieco nia rege iuda ꝙ hoc eius somniũ fuit. Ap paruerũt voces ꝙ tumultꝰ tonitrua ꝙ ter remotus ꝙ conturbatõ sup terram:et ecce duo dracones magni paratiq̃ contra se in p̃lium:ad quoꝝ clamorẽ cuncte concitate sunt natões. vt pugnarẽt contra gentez iustorum. Fuitqꝫ dies illa tenebrarum et

discriminis.tribulatõnis et ãgustie.q ĩgẽs formido sup terrã.Conturbataq ẽ gẽs iusto⁊ timẽtiũ mala sua q ꝑparata ad mortẽ.Clamauerꝯq ad deũ: q illis vociferantibus fons puus creuit in fluuiũ maximũ. q in aquas plurimas redundauit. Lux et sol ortus est q humiles exaltati sũt. q deuorauerunt inclitos.Qđ cuz vidisset mardocheus q surrexisset đ stratu.cogitabat.qđ deus facere vellet.q fixũ habebat ĩ animo scire cupiens :quid significaret somniũ.

Capitulus. XII.

Orabatur autez eo tẽpore in aula regis.cum bagatha et thara eunuchis regis qui ianitores erant palacij. Cunq intellexisset cogitacões eorũ q curas diligentius preuidisset didicit qđ conarentur in regem artarxersen manus mittere:q nunciauit super eo regi. Qui đ vtroq habita questione.cõfessos iussit duci ad mortem. Rex autẽ quod gestũ erat: scripsit in cõmentarijs.Sed et mardocheus rei mẽoriaz litteris tradidit. Precepitq ei rex vt in aula palacij morareꝰ.datis ei ꝑ delatõne muneribz.Aman vero filius amadathi bugeus erat glorioſissimus coraz rege:q voluit nocere mardocheo q populo eius ꝑ duobus eunuchis regis qui fuerant interfecti. Ducuſq ꝑhemiũ. Que secũꝰ ĩ eo loco posita erant vbi scriptum est ĩ volumine q diripuerunt bona vl substãcias eorum . Que in sola vulgata editõne reperim⁹.Epistole autẽ hoc exẽplar fuit.

Capitulum. XIII.

Ex maxim⁹ artarxerses ab india vsq ethiopiam centumuigintiseptem prouinciarum principibz et ducibus.qui eius imperio subiecti sunt salutem cuz plurimis gentibz imperarem.et vniuersũ orbez mee ditõni subiugasseꝫ:volui nequaq abuti potẽtie magnitudine.sz clemẽtia et lenitate gubernare subiectos: vt absq vllo terrore vitaz silentõ transigẽtes:optata cunctis mortalibz pace fruerẽtur. Querente aũt me a ꝯsiliarijs meis q̃modo posset hoc impleri: vnus qui sapiencia q vite ceteros ꝓcellebat.q erat pt⁹ regẽ secũđ⁹ aman nomine.indicauit mihi in toto orbe terrarum ꝑlm esse dispsum q̃ nouis vteretꝰ legibz:q cõtra omnium gentiuz ꝯsuetudinez faciẽs.regũ iussa ꝓtemneret: q vniuersarum cõcordiam nacõnũ sua dissensione violaret. Quod cum didicissem⁹ videntes vnam gentem rebellem aduersus omne hominum genus puersis vti legib⁹ nostrisq iussionibus contraire.q turbare subiectarum nobis prouinciarum pacem atq concordiam: iussimus vt quoscũq aman q̃ omnibz puicijs ꝓpositus est q secũđ⁹ a rege.q quẽ patris loco colimus mõstraverit.cũ coniugibz ac liberis deleantur ab inimicis suis nullusq eoꝝ misereatur.q̃rtadecima die duodecimi mẽsis adar ãni p̃sentis:vt nepharij homines vno die ad ĩferos descendentes:reddant impio nostro pacem quam turbauerant. Ducuſq exemplar eplẽ.Que secunꝰ post eũ locũ scripta reperi vbi legiꝰ. ꝑgẽsq mardocheus fecit omnia que ei mandauerat hester :nec tamẽ habenꝰ ĩ hebraico q apud nullũ penitus ferunꝰ interptum.Mardocheus autẽ deprecatus est dñm:memor oim operum eius q dixit. Dñe domine rex omnipotens.ĩ dicõne eñ tua cuncta sunt posita:q nõ est qui possit tue resistere voluntati.si decreueris saluare isrl'.Tu fecisti celũ et terrã q quicquid celi ambitu ꝓtineꝰ dominus omnium es:nec est qui resitat maiestati tue. Cũcta nosti q scis quia nõ ꝑ supbia q ꝓtumelia et aliq̃ glorie cupiditate fecerim hoc .vt ñ adorarẽ aman supbissimum: libenter eñ ꝑ salute isrl'etiã vestigia pedũ eius deosculari paratus essem :sz timui ne honorem dei mei transferrem ad hominẽ.et ne quẽq̃ adorarẽ excepto deo meo. Et nunc dñe rex deus abraaz miserere ꝑpli tui:q̃ volũt nos inimici nri ꝑdere q hereditatẽ tuaz delere. Ne despicias ptẽ tuã quã redemisti de egipto.Exaudi deprcatõem meam q ꝑpici⁹ esto sorti q funiculo tuo: q ꝓuerte luctũ nrm ĩ gaudiũ vt viuẽtes laudem⁹ nom̃ tuũ dñe : et ne claudas ora te canentiuz. Omnis q̃ isrl' pari mẽte q obsecratõe clamauit ad dominum:eoq eis certa mors impenderet.

Capitulum. XIIII

Ester quoq regina confugit ad dominum pauens periculum quod imminebat. Cunq deposuisset vestes regias.fletibus et luctu apta indumẽta suscepit: et pro vngentis varijs cinere et stercore impleuit caput. et corpus suuz humiliauit ieiunijs: omniaq loca ĩ qbz ãte

letari consueuerat criniũ laceratõe cõpleuit. Et deꝑcabatur dominum deum isrł dicens. Domine mi qui rex noster es sol⁹ adiuua me solitariã: ⁊ cuius ꝑter te null⁹ auxiliator est ali⁹. Periculũ meũ in manib⁹ meis est. Audiui a patre meo quod tu domine tulisses isrł de cũctis gentib⁹ et ꝓes nostros ex omnib⁹ retro maioribꝫ suis. vt possideres hereditatẽ sempiternã: fecistiqꝫ eis sicut locutus es. Peccauim⁹ in conspectu tuo: ⁊ idcirco tradidisti nos ī man⁹ inimicoꝝ nostroꝝ. Coluimus enī deos eorũ. Justus es domie. Et nũc nõ eis sufficit qđ durissima nos oppriműt seruitute: sed robur manuũ suaꝝ ýdoloꝝ potẽcie deputantes volunt tua mutare promissa. et delere hereditatẽ tuam: ⁊ claudere ora laudantium te. atqꝫ extinguere gloriaꝫ tẽpli ⁊ altaris tui: vt aperiãt ora gẽtiũ ⁊ laudẽt ýdoloꝝ fortitudinẽ: ⁊ ꝓdicẽt carnalem regem ī sempiternũ. Ne tradas dñe sceptrũ tuuꝫ bijs q̃ nõ sũt. ne rideant ad ruinã nr̃aꝫ: sꝫ uerte ꝓsiliũ eoꝝ sup eos: ⁊ eũ q̃ in nos cepit seruire disperde. Memento dñe ⁊ oñde te nobis ī tẽpore tribulatõis nr̃e: ⁊ da mihi fiduciã dñe rex deoꝝ ⁊ vniuerse potestatis: tribue sermonem ꝓpositũ ī ore meo in ꝓspectu leonis. ⁊ transfer cor illi⁹ ī odium hostis nostri: vt et ipse ꝑeat ⁊ ceteri q̃ ei ꝓsentiũt. Nos autẽ libera ī manu tua: ⁊ adiuua me nullũ aliũ auxiliũ hñtẽ nisi te domine. q̃ habes oĩm sciencią. ⁊ nosti qꝝ oderim gloriã iniquoꝝ: ⁊ detester cubile ĩcircũciso ꝝ et oñis alienigene. Tu scis infirmitatẽ et necessitatẽ meã qđ abominer signũ superbie. ⁊ glorie mee qđ ẽ sup caput meuꝫ ī diebꝫ oñtatõnis mee: ⁊ detester illud quasi pannũ mẽstruate ⁊ ñ portem ī diebꝫ silẽcij mei: ⁊ qđ ñ ꝓmederi ī mẽsa aman. nec mihi placuerit ꝓuiuiũ regis. ⁊ ñ biberi vinũ libaminũ ⁊ nũq̃ locuta sit ancilla tua ex q̃ huc translata sũ vsqꝫ in pñtez diẽ. nisi ī te dñe de⁹ abrahã. De⁹ fortis sup oẽs exaudi vocẽ eoꝝ q̃ nullaꝫ aliã spem habẽt ⁊ libera nos ꝺ manu iniq̃rum: ⁊ erue me a timore meo. Dec q̃ abdita reperi in editõne vulgata.

Capitulum .XV.

Et mãdauit ei (haut dubium q̃ hester) mardoche⁹. vt gredereť ad regẽ vt rogaret ꝑ ꝓp̃lo suo ⁊ ꝑ patria sua. Memorare īquit dierum humilitatis tue. quõ nutrita sis ī mãu mea: q̃a amanscõus a rege locut⁹ ẽ ꝓť nos ī mortez: ⁊ tu īuoca dñm ⁊ loq̃re regi ꝑ nob. ⁊ libera nos de morte. Necñ ⁊ ista q̃ subdita sũt ī editõe vulgata reperi. Die autem tercio deposuit vestimenta ornatus sui: ⁊ circũdata ẽ gloria sua. Cũq̃ regio fulgeret habitu ⁊ īuocasset omñiuꝫ rectorẽ ⁊ saluatorẽ deũ: assumpsit duas famulas. ⁊ sup vnaꝫ quitẽ īnitebať quasi ꝑ delicijs. ⁊ nimia teneritudine corpus suum ferre nõ sustinens: altera aũt famularũ sequebať dominaꝫ deflu encia in humũ indumenta sustẽtãs. Ipsa autẽ roseo colore vultũ ꝑfusa. et gratis ac nitẽtib⁹ oculis tristẽ celabat animũ. et nimio timore ꝓtractum. Ingressa igitur cũcta ꝑ ordinem ostia stetit ꝓtra regẽ vbi ille residebat sup soliũ regni sui. indut⁹ vestib⁹ regijs auroq̃ fulgẽs ⁊ ꝑciosis lapidibus: eratqꝫ terribilis aspectu. Cũq̃ eleuasset faciẽ et ardẽtib⁹ oculis furorẽ pectoris indicasset: regina corruit ⁊ ī pallorẽ colore mutato. lassum sup ancillulam reclinauit caput. Conuertitqꝫ deus spiritu⁹ regis in mansuetudinẽ: ⁊ festinus ac metuẽs exiliuit de solio ⁊ sustentans eaꝫ vlnis suis donec rediret ad se. hijs verbis blandiebať. Quid habes hester? Ego suꝫ frater tu⁹: noli timere. Non morieris. Nõ enī ꝑ te sed ꝑ omñib⁹ hec lex ꝓstituta est. Accede igitur ⁊ tange sceptrũ. Cũq̃ illa reticeret tulit auream virgaꝫ ⁊ posuit sup collũ ei⁹: ⁊ osculatus est eã ⁊ ait. Cur mihi non loqueris? Que rñdit. Vidi te dñe q̃si angelũ dei: ⁊ ꝓturbatum ẽ cor meũ ꝑ timore glorie tue. Valde ei mirabilis es dñe: ⁊ facies tua plena ẽ grãrũ. Cũq̃ loq̃reť rursus corruit et pene exanimata est. Rex aũt turbabatur ⁊ oñes ministri ei⁹ ꝓsolabanť eũ. Exemplar epistole regis artarxersis quã ꝑ iudeis ad totas regni sui ꝓuincias misit: qđ et ipm ī hebraico volumie nõ habetur.

Capitulum .XVI.

Ex magnus artarxersis ab india vsqꝫ ethiopiam centumuigintiseptem prouinciarum ducibus ac principibus. qui nostre iussioni obediunt: salutem dicit. Multi bonitate principum et honore qui in eos collatus est abusi sũt in superbiã: et nõ solũ subiectos regib⁹ nituntť oppримere: sed dataꝫ sibi gloriam nõ

ferentes in ipsos qui dederunt moliuntur insidias. Nec cõtenti sunt gratias nõ agere beneficijs. ⁊ humanitatis ĩ se iura violare: sed dei q̃z cũcta cernẽtis arbitrãt̃ se posse fugere sentẽciã. Et intãtũ vesanie prupe rũt vt eos qui credita sibi officia diligenter obseruant. et ita cũcta agunt vt omniũ laude digni sint. mẽdatõz cunicul' conent̃ subuertere: dũ aures pr̃cipũ simplices ex sua natura alios estimãtes callida fraude decipiũt. Que res ⁊ ex veteribus pbat̃ hijstorijs. ⁊ ex hijs q̃ gerũt̃ quottidie: quomõ malis quorũdam suggestionibꝫ reguz studia deprauent̃. Cui prouidẽdũ ẽ paci oĩm puinciaruz. Nec putare debetis si diuersa iubeam⁹ ex animi nostri venire leuitate: sed pro qualitate ⁊ necessitate tpm. vt reipublice possit vtilitatis ferre sentẽciã. Et vt maifestius q̃ dicim⁹ ĩtelligatis. aman fili⁹ amadathi ⁊ animo ⁊ gẽte macedo alienusq̃z a psaruz sanguine. ⁊ pietatẽ nostrã sua crudelitate cõmaculans. pegrin⁹ a nobis susceptus est: ⁊ tantã in se exptus hũanitatẽ vt pater noster vocaret̃ ⁊ adorazet̃ ab omnibꝫ post regem secund⁹: qui intãtuz arrogãcie tumorem sublatus est vt regno pruare nos niteretur et spiritu: Nã mardocheũ cuius fide et beneficijs viuim⁹ ⁊ cõsortẽ regni nostri hester. cũ oĩ gẽte sua nouis q̃busdaz atq̃z ĩaudditis machinis expetiuit ĩ mortẽ hoc cogitans vt illis interfectis insidiaret̃ nostre solitudini: ⁊ regnuz psarum transferret ĩ macedonas. Nos aũt a pessimo mortaliũ iudeos neci destĩatos. in nulla penitus culpa reperimus: sed ecõ trazio iustis vtẽtes legibꝫ ⁊ filios altissimi ⁊ maximi semperq̃z viuentis dei. cuius beneficõ ⁊ pr̃ibus nostris. ⁊ nobis regnũ est tradit̃ ⁊ vsq̃z hodie custodit̃. Cui eas litteras q̃s sub noĩe nr̃o ille direxerat sciatis esse irritas. Pro quo scelere añ portas h⁹ id est susis. ⁊ ipe qui machinatus est ⁊ oĩs cognatõ eius pendet ĩ patibulis: nõ nobis sed deo reddente ei quod meruit. Hoc autẽ edictũ q̃ nũc mittim⁹ ĩ cũctis vrbib⁹ ꝓponat̃. vt liceat iudeis vti legibꝫ suis: quib⁹ debetis eẽ ãminiculo vt eos qui se ad necez eoꝝ pauerãt possint ĩterficere. tercia decima die mensis duodecimi qui vocatur adar. Hãc em̃ die d⁹ omnipotẽs merorꝭ et luctus eis vertit ĩ gaudiũ. Cui ⁊ vos inter ceteros festos dies. Hãc habitote diẽ. ⁊ celebrate eã cũ omni leticia: vt ⁊ inposterum cognoscant̃ omnes qui fidelit̃r persis obediunt digna ꝑ fide recipe mercedem: q̃ aũt insidiant̃ regno eorum perire pro scelere. Omnis autem puincia et ciuitas que noluerit solennitatis hui⁹ eẽ particeps gladio ⁊ igne pereat: ⁊ sic deleat̃ vt nõsolum hominibꝫ sed etiã in q̃busdã erasse fateant̃. pcipue ĩ iob: cui si ea q̃ sub astericis addita sunt subtraxeris ps maxima volumis detrũcabit̃: ⁊ hoc dumtaxat apud grecos. Ceteꝝ ⁊ apud latinos añ eã translatõnez quã sub astericis ⁊ obelis nup edidim⁹. septigẽti ferme aut octingẽti versus desũt: vt decurtat⁹ ⁊ lacerat⁹ corrosusq̃z liber fedidatẽ sui publice legentibꝫ pbeat. Hec aũt ñslatõ nullũ de veteribꝫ seq̃t̃ ĩterpt̃: sz ex ipo hebraico arabicoq̃z sermone ⁊ interdũ siro. nũc verba nũc sens⁹. nũc simul vtrũq̃z resonabit. Obliquus eĩ apud hebreos tot⁹ liber fert̃ ⁊ lubric⁹: ⁊ q̃ greci rethores vocãt scematis menos. dũq̃z aliud loq̃t̃ aliud agit. Ut si velis ãguillã vl' murenulã strictis tenere manibꝫ q̃ntofort⁹ pisseris tãtocici⁹ elabit̃. Memini me ob intelligẽciã h⁹

Liber hester

Incipit prologus primus in librum Job sm trãslatõnem septuaginta.

Ogor per singulos scripture diuine libros aduersari or ñdere maledictis: q̃ ĩterpatõnem meam repẽsionẽ septuaginta interpũ criminãt̃: q̃si ñ et apud grecos aqla simmachus ⁊ theodocion. vel verbũ e verbo vl' sensũ e sensu vl' ex vtroq̃z ꝑmixtũ et medie tpatũ. gen⁹ trãslatõis expsserit: ⁊ oĩa veteris instrumẽti volumina origenes obel' astericisq̃z distixerit: q̃s vel additos vl' de theodocõe sumptos trãslatõni antiq̃ inseruit: pbãs defuisse q̃ additũ ẽ. Discãt igit̃ obtrectatores mei recipe in toto q̃ ĩ ptibꝫ susceperũt: aut interpatõnẽ meã cũ astericis suis ratere. Neq̃z eĩ fieri pt̃ vt quos plura ĩermisisse susceperit. nõ eosdem etiã in q̃busdã errasse fateant̃. pcipue ĩ iob: cui si ea q̃ sub astericis addita sunt subtraxeris ps maxima volumis detrũcabit̃: ⁊ hoc dumtaxat apud grecos. Ceteꝝ ⁊ apud latinos añ eã translatõnez quã sub astericis ⁊ obelis nup edidim⁹. septigẽti ferme aut octingẽti versus desũt: vt decurtat⁹ ⁊ lacerat⁹ corrosusq̃z liber feditatẽ sui publice legentibꝫ pbeat. Hec aũt ñslatõ nullũ de veteribꝫ seq̃t̃ ĩterpt̃: sz ex ipo hebraico arabicoq̃z sermone ⁊ interdũ siro. nũc verba nũc sens⁹. nũc simul vtrũq̃z resonabit. Obliquus eĩ apud hebreos tot⁹ liber fert̃ ⁊ lubric⁹: ⁊ q̃ greci rethores vocãt scematis menos. dũq̃z aliud loq̃t̃ aliud agit. Ut si velis ãguillã vl' murenulã strictis tenere manibꝫ q̃ntofort⁹ pisseris tãtocici⁹ elabit̃. Memini me ob intelligẽciã h⁹

voluminis libꝝeum quendã ꝓceptorẽ. qui apud hebꝛeos prim⁹ hẽri putabaꝯ.nõ pauis redemisse nũmis:cuius doctrina an aliquid ꝓfecerim nescio. Hoc vnum scio nõ potuisse me interꝑtari. nisi qđ ante intellexeraz. A principio itaqꝫ voluminis vsqꝫ ad verba iob.apud hebꝛeos psa oracõ est. Porro a verbis iob in quibꝫ ait.peat dies in qua natus sũ:ꝙ nox in qua dictum ẽ cõceptus est homo.vsqꝫ ad illũ locum vbi ãte finem voluminis scriptũ est.idcirco ipe me reꝑhendo ꝙ ago penitẽciã in fauilla et cinere.exametri versus sunt.dactilo spondeoqꝫ currentes:ꝙpter lingue ẏdeoma crebro recipientes ꝙ alios petes. nõ earũdem sillabaꝝ sed eorũdem tẽporꝫ. Interdum q̃z richm⁹ ipse dulcis ꝙ tumulus fezẽ numeris lege solutis quod metrici magisq̃ simplex lectoꝛ intelligunt. A supradicto autez versu vsqꝫ ad finem libꝛi puũ coma qđ remanet psa oratõne ꝓterieꝯ. Quod si cui videꝯ incredulũ metra scilicet eẽ apud hebꝛeos. ꝙ in morez nostri flacci gracciqꝫ pindari ꝙ alchei ꝙ safpho vel psalteriũ vl̃ lamentatõnes hieremie vel oĩa ferme scripturaruz cantica ꝓꝑhendi:legat philonẽ iosephũ origenẽ.cesarienſem eusebium: ꝙ eoꝝ testimonio me verũ dicere ꝓbabit. Audiãt quapropter canes mei idcirco me in hoc volumine laborasse. vt nõ interꝑtacõnem antiquã reꝑhendereꝯ:sed vt ea q̃ in illa aut obscura sũt aut omissa.aut certe scriptoꝝ vicio deꝑuata. aut manifestiora nr̃a ĩterꝑtatõne fierent:qui ꝙ hebꝛeum sermonẽ expte didicim⁹.ꝙ ĩ latino pene ab ipis cunabulis inter gramaticos ꝙ rethoꝛes ꝙ philosophos detriti sumus. Quod si apud grecos post septuaginta editõnem iã xp̃i euã gelio chorusçante iudeus aquila et simmachus ac theodocion iudaizantes heretici sunt recepti. q̃ multa misteria saluatoꝛis subdola interꝑtatõne celarunt: ettamen ĩ exaplois habenẽ apud ecclesias.ꝙ explanãtur ab ecclesiasticis viris: quãtomagis ego xp̃ianus ꝙ ỏ parentibꝫ xp̃ianis natus. ꝙ vexillũ crucis ĩ mea fronte portans. cuius studiuz fuit omissa repetere. deꝑuata corrigere.ꝙ sacramenta ecclesie puro ꝙ fideli aperire sermõe: vl̃ a fastidiosis vl̃ a malignis lectoꝛibꝫ nõ debeo reprobari. Habeãt qui volunt veteres libros vel in membranis purpureis. auro argentoqꝫ descriptos:vl̃ uncialibꝫ(vt vulgo aiunt)lr̃is onera magis exarata quã codices:dũmodo mihi meisqꝫ ꝑmittãt paupes habere scedulas.ꝙ non tampulcros codices q̃ emendatos. Utraqꝫ aũt edicõ ꝙ septuaginta iuxta grecos ꝙ mea iuxta hebꝛeos. ĩ latinũ meo labore translata est. Eligat vnusquisqꝫ qđ vult:ꝙ studiosum me magisq̃ maliuolum probet.

Prologus secundus.

Si aũt fiscellam iunco texerem ant palmarũ folia cõplicarẽ aut ĩ sudore vult⁹ mei ꝓmedereꝯ panẽ.ꝙ vẽtris op⁹ solicita mẽte ptractarẽ:null⁹ mordꝛet:nemo reꝑhenderet. Nũc aũt quia iuxta sentenciam saluatoꝛis volo opari cibum qui ñ perit ꝙ ãtiquã diuiꝺꝫ voluminũ viaz sentibꝫ virgultisqꝫ purgare:erroꝛ mihi gemin⁹ infigitur.correctoꝛ vicõꝝ falsari⁹ vocoꝛ:ꝙ errores nõ auferre sed serere. Tãta ẽ em̃ vetustatis ꝓsuetudo vt etiã confessa pleriſqꝫ vicia:placeãt dũ magis pulcros volũt habere codices q̃ emẽdatos. Quapropter o fratres dilectissimi vnicũ nobilitatis ꝙ humilitatis exẽplar ꝙ ꝑ flabello calatis spoꝛtellisqꝫ munusculꝫ monachoꝝ. spiritualia hec et mãsura dona suscipite:ac beatũ iob qui adhuc apud latiꝺos iacebat ĩ stercoꝛe ꝙ vermibꝫ scatebat erroꝝ.ĩtegrũ ꝙ ĩmaculatũqꝫ gaudete. Quõ eĩ pt⁹ ꝓbatõz atqꝫ victoꝛiaz duplicia sũt ei vniuersa reddita:ita ego ĩ lĩguã nr̃am(vt audacter loq̃r)feci eũ hẽre q̃ amiserat. igit̃ ꝙ vos ꝙ vnũquẽqꝫ lectorẽ solita ꝑfatõe ꝓmoneo ꝙ ĩ prĩcipijs libroꝝ eatẽ semꝑ ãnectẽs rogo: vt vbicũq̃ sẽꝑ ꝑcedẽtes virgulas videritis:sciatis:ea que subiecta sũt ĩ hebraicis volumĩbꝫ nõ haberi. Porro vbi stelle ẏmago ꝑfulserit.ex hebꝛeo ĩ sermõe nr̃o addita sũt. Necñ ꝙ illa q̃ haberi videbãt. ꝙ ita coꝛrupta erãt vt sensũ legentibꝫ tollerẽt orãtibꝫ vob̃ magno labore coꝛrexi : magis vtile qđ ex odio meo eccleſijs xp̃i vẽturũ ratus. q̃ ex alioꝝ negotio.

Explĩciunt prologi. Incipit liber Job

VIr erat in terra hus nomine iob. Et erat vir ille simplex et rectus ac timēs deum: ⁊ recedens a malo. Natiq; sunt ei septem filij. et tres filie. Et fuit possessio eius septem milia ouium. et tria milia camelox: quingenta q̄; iuga boū ⁊ quingēte azine: ac familia multa nimis. Eratq; vir ille magnus inter oēs oriētales. Et ibāt filie eius ⁊ faciebant cōuiuium p̄ domos. vnusquisq; in die suo. Et mittentes vocabāt tres sorores suas: vt comederent ⁊ biberent cum eis. Cunq; in orbem transisset dies conuiuij mittebat ad eos iob et sanctificauit illos: consurgensq; diluculo offerebat olocausta p̄ singulos. Dicebat enī. Ne forte peccauerint filij mei: et benedixerint deo in cordib⁹ suis. Sic faciebat iob cunctis diebꝫ. Quadā autē die cū venissēt filij dei vt assisterent coram domino: affuit inter eos etiā sathaz. Cui dixit domin⁹. Unde venis: Qui rñdēs ait. Circuiui terrā ⁊ pambulaui eam. Dixitq; domin⁹ ad euz. Nūq̄d considerasti seruū meum iob q̄ non sit ei similis ī terra: homo simplex et rect⁹ ⁊ timens deuz ac recedens a malo: Cui respondens sathan ait. Nunquid frustra timet iob deum: Nonne tu vallasti eum ac domū eius: vniuersamq; substanciaz p̄ circuituz: Operib⁹ manuū eius benedixisti: ⁊ possessio eius creuit in terra. Sed extende paululū manū tuaz ⁊ tange cuncta que possidet: nisi in faciez benedixerit tibi. Dixit ergo dominus ad sathan. Ecce vniuersa que habet in manu tua sunt: tantū ī eo ne extendas manū tuam. Egressusq; est sathan a facie domini. Cum autem quadam die filij ⁊ filie eius comederent ⁊ biberent vinum ī domo fratris sui primogeniti: nūcius venit ad iob qui diceret. Boues arabant et azine pascebantur iuxta eos: ⁊ irruerunt sabei tuleruntq; oīa et pueros percusserunt gladio: et euasi ego solus vt nūciarez tibi. Cunq; adhuc ille loquereť. veīt alter ⁊ dixit. Ignis dei cecidit e celo: ⁊ tactas oues pueroſq; consumpsit: ⁊ effugi ego solus vt nūciarez tibi. Sed ⁊ adhuc illo loquēte venit alius ⁊ dixit. Chaldei fecerunt tres turmas et inuaserunt camelos ⁊ tulerunt eos: necnon et pueros percusserunt gladio: ⁊ ego fugi solus vt nunciarem tibi. Adhuc loquebatur ille: ⁊ ecce alius intrauit ⁊ dixit. Filijs tuis et filiab⁹ vescentibus et bibentibus vinum in domo fratris sui primogeniti. repente vent⁹ vehemēs irruit a regione deserti et concussit quatuor angulos domus: que corruēs oppressit liberos tuos. ⁊ mortui sunt: ⁊ effugi ego solus vt nunciarem tibi. Tunc surrexit iob. ⁊ scidit vestimenta sua: ⁊ tonso capite corruens in terram adorauit et dixit. Nudus egressus sum de vtero matris mee: ⁊ nudus reuertar illuc. Domin⁹ dedit dominus abstulit: sicut domino placuit ita factum est: sit nomen domini benedictum. In omnibus hijs non peccauit iob labijs suis: neq; stultum quid contra deuz locutus est.

Capitulum. II.

FActum est autē cū quadaz die venissent filij dei et starent coram domino. venisset q̄; sathan inter eos et staret in conspectu eius: vt diceret dominus ad sathan. Unde venis: Qui respōdens ait. Circuiui terram et perambulaui eam. Et dixit dominus ad sathan. Nunq̄d cōsideraſti seruuz meum iob q̄ nō sit ei similis ī terra. vir simplex ⁊ rectus ⁊ timēs deum ac recedēs a malo: ⁊ adhuc retinens innocentiā: Tu aūt p̄mouisti me aduers⁹ eum: vt affligerē eū frustra. Cui rñdēs sathan ait. Pellē p̄ pelle: ⁊ cūcta q̄ habet hō dabit p̄ aīa sua. Alioq̄n mittē manū tuaz ⁊ tange os ei⁹. ⁊ carnem: et tūc videbis qđ in faciē benedicat tibi. Dixit ergo dñs ad sathan. Ecce ī manu tua ē: verūtamē aīam illi⁹ serua. Egressus igit̄ sathan a facie domini p̄cussit iob vlcere pessimo: a plāta pedis vsq; ad verticē ei⁹. Qui testa saniē radebat: sedēs ī sterq̄linio. Dixit aū illi vx̄or sua. Adhuc tu p̄manes ī simplicitate tua: benedic deo ⁊ morere. Qui ait ad illā. Quasi vna de stultis mulieribus locuta es: Si bona suscepim⁹ de manu dñi: mala q̄re nō sustineam⁹. In oīb⁹ hijs ñ peccauit iob labijs suis. Igit̄ audientes tres amici iob oīe maluz qđ accidisset ei venerūt singuli de loco suo: eliphaz themanites et baldad suites ⁊ sophar naamathites. Cōdixerāt enī sibi: vt pit̄r venientes visitarēt euz ⁊

consolarentur. Cũq; eleuassẽt ꝓcul oculos suos: nõ cognouerũt euz. Et exclamantes plorauerũt: scissisq; vestibꝫ sparserunt puluerẽ sup caput suũ ī celũ. Et sederũt cũ eo ī terra septẽ diebꝫ ꝛ septez noctibꝫ: ꝛ nemo loq̃bat ei verbum. Videbant enī dolorẽ eẽ vehementem.

Capituluz. III.

POst hec aperuit iob os suum: ꝛ maledixit diei suo: ꝛ locutus est. Pereat dies in qua natus sum: ꝛ nox in qua dictum est conceptus est homo. Dies illa vertat̃ in tenebras. Nõ requirat euz de⁹ desup et nõ sit in recordatiõne nec illustret lumĩe. Obscurent eũ tenebre ꝛ vmbra mortis. Occupet eũ caligo ꝛ ĩuoluat̃ amaritudine. Noctẽ illã tenebrosus turbo possideat. Nõ ꝓputet̃ ī diebꝫ anni nec numeretur in mensibꝫ. Sit nox illa solitaria: nec laude digna. Maledicãt ei qui maledicant diei: q̃ pati sũt suscitare leuiathan. Obtenebrent̃ stelle caligine eiꝰ. Expectet lucem et ñ videat: nec ortuz surgẽtis aurore. Quia ñ ꝓclusit hostia vẽtris q̃ portauit me: nec abstulit mala ab oculis meis. Quare non ī vulua mortuus sũ: egressus ex vtero nõ statim perij? Quare exceptꝰ genibꝫ: cur lactatꝰ uberibꝫ? Nũc eī dormiẽs silerẽ. ꝛ somno meo requescerẽ cũ regibꝫ ꝛ ꝓsulibꝫ terre. q̃ edificãt sibi solitudies: aut cũ pricipibꝫ q̃ possidẽt auꝝ: ꝛ replẽt domos suas argento. Aut sicut abortiuũ absc̃ditũ ñ subsisterẽ: vl̃ q̃ cepti ñ viderũt lucẽ. Ibi impij cessauerũt a tumultu: ꝛ ibi requeuerũt fessi robore: ꝛ quõdã vincti pitez sine molestia. Nõ exaudierũt vocẽ exactoris. Paruus et magnus ibi sunt: ꝛ seruus et liber a domino suo. Quare misero data est lux. et vita bijs qui in amaritudine anime sunt? Qui expectant mortẽ et non venit: quasi effodientes thesaurum: gaudentq; vehementer cũ inuenerint sepulcrum. Viro cuius abscondita est via: ꝛ circũdedit eum deus tenebris. Anteq̃ comedam suspiro. et quasi inundantes aque sic rugitus meus: q̃a timor quẽ timebam euenit mihi: ꝛ qõ verebar accidit. Nonne dissimulaui? Nonne silui? Nonne quieui? Et venit super me indignatio.

Capitulum .IIII.

REspondẽs autẽ heliphas themanites dixit. Si ceperim⁹ loqui tibi: forsitan moleste accipies. Sed cõceptũ sermonẽ q̃s tenere poterit. Ecce docuisti plurimos: et manus lassas roborasti. Vacillantes confirmauerunt sermões tui: et genua trementia ꝓfortasti. Nũc autem venit sup te plaga et defecisti: tetigit te ꝛ ꝓturbat̃ es. Vbi timor tuus. fortitudo tua. ꝛ pacientia tua: ꝛ pfectõ viarũ tuarꝫ. Recordare obsecro te. q̃s vnq̃ innocẽs periit: aut quãdo recti deleti sunt? Quinpotius vidi eos qui operantur iniquitatem et seminant dolores ꝛ metũt eos flãte deo periisse: ꝛ spiritu ire eius eẽ ꝓsumptos. Rugitus leonis ꝛ vox leene· ꝛ dentes catulorum leonum ꝓriti sunt. Tigris periit eoq; non haberet p̃daz: ꝛ catuli leonis dissipati sũt. Porro ad me dictũ ẽ verbuz absconditũ: et quasi furtiue suscepit auris mea venas susurrij eius. In horrore visionis nocturne q̃n solet sopor occupare hoĩnes pauor tenuit me ꝛ tremor: ꝛ oĩa ossa mea p territa sũt. Et cũ spũs me p̃ter trãsiret: inhorruerũt pili carnis mee. Stetit q̃dã cuius nõ agnoscebam vultuz: ymago corã oculꝰ meis: ꝛ vocẽ q̃si aure lenis audiui. Nunq̃d hõ dei ꝓpatõe iustificabit̃: aut factore suo purior erit vir? Ecce qui seruiũt ei nõ sũt stabiles: ꝛ ī angelis suis reperit p̃uitatez. Quãtomagis hij q̃ habitãt domos luteas q̃ terrenũ habẽt fundamẽtũ ꝓsumẽt̃ velut a tinea: ỏ mane vsq; ad vespã succidẽt̃: et quia nullus intelligit ineternũ pibũt. Qui aũt reliqui fuerint auferent̃ ex eis: moriẽtur et non in sapientia.

Capitulum .V.

VOca ergo si est qui respõdeat: ꝛ ad aliquem sanctoruz cõuertere. Virum stultum interficit iracũdia: ꝛ puulum occidit inuidia. Ego vidi stultuz firma radice: et maledixi pulcritudini eiꝰ statim. Longe fient filij eius a salute: ꝛ cõterent̃ in porta: et nõ erit qui eruat. Cuiꝰ messez famelicus ꝓmedet: ꝛ ipsũ rapiet armatꝰ: ꝛ bibent sitientes diuicias eius. Nihil in terra sine causa fit: ꝛ de humo nõ orietur dolor. Homo ad laborem nascit̃: ꝛ auis ad volandũ. Quamobrez ego dep̃cabor dñm: et ad deum ponam eloquium meum. Qui facit magna et inscrutabilia: et mirabilia

abſq; numero. Qui dat pluuiã ſup faciem
terre: et irrigat aquis vniuerſa. Qui po-
nit humiles in ſublime: ⁊ merentes erigit
ſoſpitate. Qui diſſipat cogitatõnes mali-
gnoꝝ: ne poſſint implere manꝰ eoꝝ quod
ceperant. Qui apprehẽdit ſapientes ĩ aſtu-
tia eoꝝ: ⁊ ꝓſiliũ prauoꝝ diſſipat. Per diez
incurrẽt tenebras: ⁊ q̃ſi in nocte ſic palpa
bũt in meridie. Pauperu ſaluũ faciet egenuz
a gladio oris eoꝝ: ⁊ ỏ manu violenti pau
pem. Et erit egeno ſpes: iniquitas aũt cõ-
trahet os ſuũ. Beatus hõ q̃ corripit̃ a do-
mino. Increpatiõez ergo dñi ne reprobes:
qꝫ ipſe vulnerat ⁊ medet̃: percutit et manus
eius ſanabunt. In ſex tribulatõibꝫ libera-
bit te: ⁊ ĩ ſeptima nõ tanget te maluz. In
fame eruet te ỏ morte: ⁊ in bello de manu
gladij. A flagello lingue abſconderis: ⁊ nõ
timebis calamitatẽ cũ venerit. In vaſtita
te ⁊ fame ridebis: ⁊ beſtias terre nõ formi-
dabis. Sed cũ lapidibꝫ regionũ pactũ tu-
um: ⁊ beſtie terre pacifice erũt tibi. Et ſci-
es q̃ pacem habeat tabernaculũ tuũ: ⁊ vi-
ſitãs ſpẽm tuam nõ peccabis. Scies q̃ q̃-
niã multiplex erit ſemẽ tuũ: ⁊ pgenies tua
quaſi herba terre. Ingredieris ĩ abundan
cia ſepulcrũ ſicut inferẽ aceruus tritici: ĩ
tpe ſuo. Ecce hoc vt inueſtigauim⁹ ita ẽ:
audituũ mẽte ptracta. ¶ Capitulũ. VI.

Respondens aũt iob dixit. Utinam
appenderent̃ peccata mea q̃bꝫ iraz
merui: ⁊ calamitas quã pacioꝝ in
ſtatera: quaſi arena maris hec grauioꝝ ap
paret. Unde ⁊ verba mea doloꝝe ſunt ple-
na: qꝫ ſagitte domini ĩ me ſũt. q̃ruz ĩbiḡcõ
ebibit ſpiritum meum: ⁊ terroꝝes domini
militant cõtra me. Nũquid rugiet onager
cũ habuerit herbam: aut mugiet bos cum
ãte p̃ſepe plenũ ſtetẽrit? Aut poterit ꝓme
di inſulſũ: q̃d nõ ẽ ſale cõditũ? Aut poteſt
aliquis guſtare: q̃d guſtatũ affert morte?
Anime em̃ eſurienti etiã amara dulcia eẽ
videnẽ. Que prius nolebat tãgere anima
mea: nũc p̃ ãguſtia cibi mei ſunt. Quis det
vt veniat peticio mea. ⁊ q̃d expecto tribu-
at mihi de⁹: ⁊ q̃ cepit ipe me cõterat? Sol-
uat manũ ſuam ⁊ ſuccidat me: ⁊ hec mihi
ſit ꝓſolatõ vt affligẽs me doloꝝe nõ pcat:
nec ꝓtradicã ſermonibꝫ ſancti. Que eſt eĩ
foꝝtitudo mea vt ſuſtineaz: aut quis finis
me⁹ vt pacienter agã? Nec foꝝtitudo lapi-
dum foꝝtitudo mea: nec caro mea enea ẽ.
Ecce nõ ẽ auxiliũ mihi ĩ me ⁊ neceſſarij q̃bꝫ
mei receſſerunt a me. Qui tollit ab amico
ſuo miſericordiã: timoꝝẽ dñi derelinq̃t. Fra
tres mei p̃terierũt me: ſicut torꝝẽs q̃ raptĩ
tranſit in cõuallibꝫ. Qui timẽt pruinã: ir-
ruet ſup eos niꝫ. Tẽpoꝝe q̃ fuerit diſſipati
peribũt: ⁊ vt incaluerit ſoluẽt̃ ỏ loco ſuo.
Inuolute ſunt ſemite greſſuũ eoꝝ: ãbula-
bunt in uacuũ et pibunt. Cõſiderate ſemi-
tas theman itinera ſaba: ⁊ expectate pau-
liſper. Cõfuſi ſunt: qꝫ ſperaui. Uenerũt q̃bꝫ
vſq; ad me: et pudoꝝe cooperti ſunt. Nunc
veniſtis: et modo videntes plagaz meã ti-
metis? Nũquid dixi afferte mihi. et de ſub-
ſtãcia vẽa donate mihi: vel liberate me ỏ
mãu hoſtis ⁊ ỏ mãu robuſtoꝝ eruite me?
Docete me ⁊ ego tacebo: ⁊ ſi q̃d foꝝte igno
raui inſtruite me. Quare detraxiſtis ſermo
nibꝫ veritatis: cũ e vobis null⁹ ſit q̃ poſſit
arguere me? Ad increpandũ tm̃ eloq̃a cõ-
cinatis: ⁊ inuentũ verba pfertis. Sup pu
pillũ irruitis: ⁊ ſubuertere nitimini amicũ
vr̃m. Uerũtam̃ q̃d cepiſtis expletẽ. Prebe-
te aurẽ: ⁊ videte an menciar. Rñdete obſe-
cro abſq; cõtencõe: ⁊ loquẽtes id q̃d iuſtũ
eſt iudicate. Et nõ ĩuenietis ĩ lingua mea
iniquitatẽ: nec in faucibꝫ meis ſtultitia
perſonabit. ¶ Capitulũ. VII

Militia eſt vita hominis ſup terrã:
et ſicut dies mercẽnarij dies eius.
Sicut ſeru⁹ deſiderat vmbrã et ſi-
cut mercẽnari⁹ p̃ſtolatur finez operis ſui:
ſic et ego habui menſes vacuos: et noctes
laboꝝioſas enumerauí mihi. Si dormiero
dicã q̃n conſurgã: ⁊ rurſum expectabo ve-
ſperã ⁊ repleboꝝ doloꝝibꝫ vſq; ad tenebras
Induta ẽ caro mea putredine ⁊ ſordibus
pulueris: cutis mea aruit et contracta ẽ.
Dies mei velociꝰ trãſierũt q̃ a texẽte tela
ſuccidit̃: ⁊ ꝓſũpti ſũt abſq; vlla ſpe. Memẽ
to qꝫ vẽt⁹ eſt vita mea: ⁊ nõ reuertet̃ ocu-
lus meus vt videat bona: nec aſpiciet me
viſus homis. Oculi tui ĩ me: ⁊ nõ ſubſiſtã.
Sicut conſumit̃ nubes et ptranſit. ſic qui
deſcẽderit ad iferos ñ aſcẽdet: nec reuertet̃
vltra ĩ domũ ſuã: neq; cognoſcet eũ ampli
us locꝰ eiꝰ. Quapropter et ego nõ pcã ori
meo: loq̃r ĩ tribulatõe ſpũs mei: cõfabula
boꝝ cũ amaritudĩe aĩe mee. Nũq̃d mare e-
go ſũ aut cet⁹: qꝫ circũdediſti me carcere?

Si dixero ꝓsolabit̄ me lectulus me⁹ ⁊ releuabor loquēs mecū in stratu meo: terrebis me ꝑ somnia: et ꝑ visiones horrore cōcucies. Quāobrē elegit suspendiū aīa mea: ⁊ mortē ossa mea. Desꝑaui. Neq̄q̄ vltra iā viuaz. Parce mihi dñe. nihil em̄ sūt dies mei. Quid est hō qz magnificas eū: aut q̄d apponis erga eū cor tuū? Visitas eū diluculo: ⁊ subito ꝓbas illū. Vsq̄q̄ non ꝑcis mihi: nec dimittis me vt glutiam saliuam meam? Peccaui. Quid faciā tibi. o custos hoīm? Quare posuisti me ꝓt̄riū tibi: ⁊ factus sū mihimetipi ḡuis? Cur ñ tollis peccatū meū: ⁊ ār̄e nō aufers iniq̄tatē meā? Ecce nūc in puluere dormiā. ⁊si mane me quesieris nō subsistam. Capi. VIII.

Respondens aūt baladath suites dixit. Vsq̄quo loq̄ris talia: ⁊ spirit⁹ multiplex ꝓmōis oris tui? Nunq̄d deꝰ supplātat iudiciū: aut oīpotēs subuertit qd̄ iustū est? Eciāsi filij tui peccauer̄t ei ⁊ dimisit eos ī manu iniq̄tatis sue: tu tñ si diluculo ꝓsurrexeris ad deū ⁊ oīpotentē fueris deꝑcatus. si mūdus ⁊ rectus īcesseris statī euigilabit ad te: et pacatū reddet habitaculū iustīcie tue: intm̄ vtsi ꝓtera tua fuerint ꝑua: ⁊ nouissima tua mltiplicent nimis. Inꝛroga em̄ generatōz pristinā et diligent̄ inuestiga p̄m memoriaz: hesterni q̄ꝑe sum⁹ et ignoram⁹: qm̄ sicut vmbra dies nr̄i sūt sup ter̄raz: ⁊ ipi docebūt te. Loquent̄ tibi: ⁊ de corde suo ꝓferent eloquia. Nunq̄d virere ꝑt̄ scirpus absq̄ hūore: aut crescere carectū sine aq̄? Cuz adhuc sit in flore nec carpat̄ manu añ oēs herbas arescit: sic vie oīm q̄ obliuiscūt̄ deū: et spes ypocrite ꝑibit. Nō ei placebit vecordia sua ⁊ sicut tela araneaꝝ fiducia eius. Innit̄et sup domū suaz ⁊ nō stabit: fulciet eā ⁊ nō ꝓsurget. Humectus videt̄ antēq̄ veniat sol: et ī ortu suo germen eius egredier̄. Sup aceruum petraꝝ radices eius densabuntur: et inter lapides commorabit̄. Si absorbuerit eum de loco suo: negabit eum et dicet. Nō noui te. Hec est em̄ leticia vie eius: vt rursuz de ter̄a alij germinēt̄. Deus nō ꝓiciet simplicē: nec porriget malū malignis: donec impleat̄ risu os tuū: ⁊ labia tua iubilo. Qui oderūt te induent̄ confusione: et tabnaculū impioꝝ nō subsistet.

Capitulum. IX.

Et respondēs iob ait. Vere scio q̄d ita sit: et q̄ nō iustificet̄ homo cōpositus deo. Si voluerit contendere cū eo: non poterit respondere ei vnū ꝓ mille. Sapiens corde est: et fortis robore. Quis restitit ei: ⁊ pacē habuit? Qui transtulit montes: et nescierunt hij quos subuertit in furore suo. Qui ꝓmouet terram de loco suo: et columne eius concucientur. Qui precipit soli et non oritur: et stellas claudit q̄si sub signaculo. Qui extendit celos solus: ⁊ graditur sup fluctus maris. Qui facit arctuꝝ ⁊ oriona et hijadas: et interiora austri. Qui facit magna et inscrutabilia: et mirabilia quoꝝ nō est numerus. Si venerit ad me nō videbo eū: si abierit non intelligam. Si repente interroget: quis respondebit ei? vel quis dicere potest cur facis? Deus cui⁹ ire nemo resistere ꝑt̄: et sub q̄ curuant̄ qui portant orbez. Quātus ḡ sum ego vt respondeā ei: et loq̄r verbis meis cū eo? Qui eciazsi habuero quippiaz iustū non rñdebo: sed meū iudicez deꝑcabor: ⁊ cū inuocantē me exaudierit: non credo q̄ audierit vocem meaz. In turbine em̄ ꝓteret me: ⁊ multiplicabit vulnera mea eciaz sine causa. Non ꝓcedit req̄escere spirituz meū: ⁊ implet me amaritudīb⁹. Si fortitudo querit̄ robustissimus est. Si eq̄tas iudicij: nemo audiet ꝑ me testimonium dicere. Si iustificare me voluero: os meū ꝓdemnabit me. Si innocentē ostendero: ꝑuuz me ꝓbabit. Eciamsi simplex fuero. hoc ipm̄ ignorabit anima mea: ⁊ tedebit me vite mee. Vnuz est q̄d̄ locutus sū: ⁊ īnocentē ⁊ impiū ipse cōsumit. Si flagellat occidat semel: ⁊ nō de penis innocentū rideat. Terra data est in man⁹ impij: vultū iudicū eius opit. Qd̄si nō ille est. q̄s ergo ē? Dies mei velociores fuerūt curſore. fugerūt ⁊ ñ viderūt bonū. Pertransier̄t q̄si naues poma portantes: sicut aq̄la volans ad escā. Cū dixero neq̄q̄ ita loq̄r. ꝓmuto facie mea: ⁊ dolore torqueor. Verebar oīa opa mea: sciēs q̄ ñ ꝑceres delinq̄nti. Si aūt ⁊ sic īpius suz. ār̄e frustra laborauī? Sic lotus fuero q̄si aq̄s niuis. ⁊ fulserint velut mūdissime manus mee: tñ sordib⁹ tingues me: ⁊ aboīabunt̄ me vestim̄ta mea. Neq̄ eī viro q̄ sil̄is mei est rñdebo: nec qui mecuz in iudicio ex eq̄

possit exaudiri. Non est qui utrūq; valeat arguere: et ponere manū suā in ambobꝫ. Auferat a me virgā suā: et pauor eius nō me terreat. Loquar: ⁊ nō timebo eū. Neq; em̄ possum metuens rñdere. ¶ Capi. X.

Tedet aiam meā vite mee: dimittā aduersum me eloquiū meū. Loq̄r ī amaritudine aīe mee: dicaꝫ deo. noli me cōdemnare. Indica mihi: cur me ita iudices: Nunq̄d bonū tibi videt̄ si calumnieris me ⁊ opprimas me. opus manuum tuaꝝ: ⁊ ꝓsilium impiorꝫ adiuues: Nūquid oculi carnei tibi sūt: aut sicut videt homo et tu videbis: Nunq̄d sicut dies hominis dies tui. et anni tui sicut hūana sūt tempora: ut queras iniq̄tatem meā ⁊ peccatum meū scruteris: Et scias quia nihil impium fecerim. cū sit nemo qui de manu tua possit eruere. Manus tue fecerūt me et plasmauerūt me totū in circuitu: et sic repente p̄cipitas me. Memēto queso q̄ sicut lutum feceris me: et in puluerē reduces me. Nōne sicut lac mulsisti me. ⁊ sicut caseum me coagulasti: Pelle ⁊ carnibꝫ vestisti me: ossibꝫ et neruis ꝓpegisti me. Vitam et misericordiā tribuisti mihi: et visitatio tua custodiuit spiritus meū. Licet hec celes in corde tuo: tñ scio q̄ vniuersorum memineris. Si peccaui ⁊ ab hora mea pepercisti mihi: cur ab iniq̄tate mea mundū me esse nō pateris: Etsi impius fuero ve mihi est: ⁊si iustus nō leuabo caput. saturatus afflictione ⁊ miseria. Et q̄ter superbiam q̃si leenaꝫ capies me: reuersusq; mirabilit̄ me crucias. Instauras testes tuos ꝓtra me. et multiplicas irā tuā aduersum me: ⁊ pene militant ī me. Quare de vulua eduxisti me: Qui utinā ꝓsumptus eē̄m ne ocul⁹ me videret. Fuissez q̃si qui nō essez: de utero trāslatus ad tumulū. Nunq̄d non paucitas dieꝫ meoꝝ finiet̄ breui: Dimitte ḡ me ut plangā paululū doloꝛē meū añq̄ vadaꝫ ⁊ nō reuertar ad terrā tenebrosā et optam mortis caligine: tram miserie ⁊ tenebraꝫ: ubi umbra mortis ⁊ null⁹ ordo. sz sempit̄nus horror ihabitans ¶ Ca. XI.

Respondens aut̄ sophar naamathites dixit. Nunq̄d qui multa loquitur non audiet: aut vir verbosus iustificabit̄: Tibi soli tacebunt homines: et cū ceteros irriseris a nullo ꝓfutaberis. Dixisti em̄. Purus est ſmo meus: et mundus sum ī ꝓspectu tuo. Atz utinā de⁹ loq̄ret̄ tecū ⁊ aperiret labia sua tibi: ut oñderet tibi secreta sapie et q̄ multiplex esset lex eius: ⁊ intelligēs q̄ multomior exigaris ab eo q̄ meret̄ iniq̄tas tua. Forsitan vestigia dei ꝓphendes: et usq; ad pfectū omnipotentē repies: Excelsior celo est. Et q̄d facies: Profundior iferno: ⁊ vñ ꝓgnosces: Lōgior tra mēsura ei⁹: et latior mari. Si subuerterit oīa vel ī vnū coartauerit. q̄s p̄dicet ei: vel q̄s dicē ei p̄ cur ita facis: Ipse em̄ nouit hoīm vanitatē: ⁊ videns iniq̄tatem. nōne ꝓsiderat: Vir vanus ī supbiaz erigit̄. et tanq̄ pullū onagri se liber natū putat. Tu aut̄ firmasti cor tuū ⁊ expādisti ad eū man⁹ tuas. Si iniq̄tatez q̄ est ī manu tua abstuleris a te ⁊ nō māserit ī tabernaculo tuo iiusticia: tunc leuare poteris faciē tuā absq; macula: ⁊ eris stabilis ⁊ nō timeb̄. Miserie q̄z obliuiscerīs: ⁊ q̃si aq̄ruz q̄ preterierūt nō recordaberis: ⁊ q̃si meridian⁹ fulgor ꝓsurget tibi ad vespaz. Et cū te ꝓsumptū putaueris orieris ut lucifer: ⁊ habebis fiduciā ꝓposita tibi spe: ⁊ defossus securus dormies. Requiescēs ⁊ nō erit qui te exterreat: et deprecabunt̄ faciez tuā plurimi. Oculi aut̄ impiorꝫ deficient: ⁊ effugiū pibit ab eis: ⁊ spes illorꝫ aboīatio aīe. Ca. XII.

Respondens autem iob dixit. Ergo vos estis soli homines: et vobiscū orie⁹ sapiencia: Et mihi est cor sicut et vobis: nec īferior vestri sum. Quis em̄ hec que nostis ignorat: Qui deridetur ab amico suo sicut ego: inuocabit deum et exaudiet eū. Deridet̄ ei iusti simplicitas: lampas ꝓtempta apud cogitationes diuitum: pata ad tempus statutū. Abundant tabernacula predonū: et audacter ꝓuocāt deū: cum ipse dederit oīa in manus eoꝝ. Nimiꝝ interroga iumēta et docebunt te: ⁊ volatilia celi et indicabunt tibi. Loquere terre et respondebit tibi: et narrabunt ea pisces maris. Quis ignorat q̄ oīa hec manus dñi fecit: In cui⁹ manu aīa oīs viuētis: ⁊ spūs vniuerse carnis hoīs. Nonne auris vba dijudicat: ⁊ fauces ꝓmetēt̄is saporez: In antiq̄s est sapiencia: ⁊ in multo tpe prudēcia. apud ipm̄ est sapīa ⁊ fortitudo: et ipe habet ꝓsiliuz ⁊ intelligenciā. Si destruxerit nemo est q̄ edificet: si īcluserit

boīez nullus est q̄ apiat. Si ꝓtinuerit aq̄s oīa siccabuntur: si emiserit eas subuertēt t̄raz. Apud ipm̄ ē fortitudo ꝙ sapiēcia. Ipe nouit ꝙ decipientē: ꝙ eum q̄ decipit̄. Adducit ꝓsiliarios in stultū finē: ꝙ iudices ī stupozē. Baltheū regū dissoluit: ꝙ p̄cingit fune renes eoz. Ducit sacerdotes īglorios: ꝙ optimates subplantat. Commutās labiuz veratium: ꝙ doctrinā senum auferens. Effundit despectionez sup̄ principes: et eos q̄ oppressi fuerāt reuelans. Qui reuelat profunda de tenebris: ꝙ pducit in lucē vmbraz mortis. Qui mltiplicat gentes ꝙ pdit eas: et subuersas in integz restituit. Qui īmutat coz principū pli t̄re: ꝙ decipit eos vt frustra incedant p̄ inuium. Palpabūt q̄si in tenebris et nō in luce: ꝙ errare eos faciet quasi ebrios. ¶ Capi. XIII.

Ece oīa hec vidit oculus meus ꝙ audiuit auris mea: ꝙ intellexi singula. Secundū scienciam vrām et ego noui: nec īferioz vestri sum. Sedtī ad oīpotentē loquar: ꝙ disputare cū deo cupio: prius vos ostendens fabricatores mēdacij et cultores puersoz dogmatuz. Atq̄ vtinaz taceretis: vt putaremini sapientes esse. Audite ergo correptōnes meas: ꝙ iudicium labiozum meoz̄ attendite. Nūquid deus indiget vestro mendacio: vt p̄ illo loquamini dolos? Nunq̄d faciez eius accipitis: et p̄ deo iudicare nitimini? Aut placebit ei quez celare nihil potest: aut decipiet vt homo vestris fraudulētijs? Ipse vos arguet: qm̄ in abscondito faciez eius accipitis. Statim vt se ꝓmouerit turbabit vos et terroz ei? irruet sup̄ vos. Memoria vr̄a ꝓpabit̄ cineri: et redigent̄ in lutum cerui-ces vr̄e. Tacete paulisper: vt loq̄r quodcunq̄ mihi mens suggesserit. Quare lacero carnes meas dentibz meis: et aīam meā pozto ī manibz meis? Eciāsi occiderit me: in ipso sperabo. Verūtamen vias meas in ꝓspectu eius arguam: et ipse erit saluatoz meus. Non em̄ veniet ī ꝓspectu eius oīs ypocrita. Audite sermonez meum: et enigmata pcipite auribz vr̄is. Si fuero iudicatus: scio q̄ iustus inueniar. Quis ē qui iudicet̄ mecū? Veniat. Quare tacens consumoz? Duo tm̄ ne facias mihi: et tūc a facie tua non abscondar. Manū tuam longe fac a me: et formido tua non me terreat. Voca me et respondebo tibi: aut certe loquar: ꝙ tu rñde mihi. Quātas habeo iniq̄tates et pcā. scelera mea et delicta ostende mihi. Cur faciē tuaz abscondis: et arbitraris me inimicū tuuz? Cont̄ folium qđ vento rapit̄ ostendis potenciam tuam: et stipulā siccaz p̄sequeris. Scribis em̄ cont̄ me amaritudies: ꝙ ꝓsumere me vis pcīs adolescencie mee. Posuisti in neruo pedez meū: ꝙ obseruasti oīes semitas meas: ꝙ vestigia pedum meoz̄ ꝓsiderasti. Qui q̄si putredo ꝓsumēdus sū: ꝙ q̄si vestimentū quod ꝓmedit̄ a tinea. Hō natus de mliere breui viuens tpe: repletur multis miserijs. Qui q̄si flos egredit̄ ꝙ ꝓterit̄: ꝙ fugit velut vmbra: ꝙ nunq̄ in eodez statu pmanet. Et dignū ducis sup̄ huiuscemodi apire oculos tuos: et adducere eum tecū in iudicium? Quis p̄ facere mūdum de īmundo ꝓceptū semine? Nōne tu q̄ solus es? ¶ Ca. XIIII.

Breues dies hominis sunt: numerus mensiū eius apud te est. Constituisti terminos eius q̄ preteriri non poterunt. Recede paululum ab eo vt quiescat: donec optata veniant sicut mercennarij dies eius. Lignū habet spem. Si precisum fuerit. rursuz virescit: ꝙ rami ei? pullulant. Si senuerit in terra radix ei? et in puluere emoztu? fuerit trūcus illius: ad odorem aque germinabit: et faciet comam q̄si cum primū plantatuz est. Homo vero cum mortuus fuerit et nudatus atq̄ ꝓsumptus: vbi queso est? Quō si recedant aque de mari ꝙ fluui? vacuus factus arescat: sic homo cū dormierit: non resurget. Donec atterat̄ celum non euigilabit: nec ꝓsurget de somno suo. Quis mihi hoc tribuat vt ī inferno p̄tegas me et abscondas me donec ptranseat furoz tuus: ꝙ ꝓstituas mihi tempus in quo recorderis mei? Putasne mortuus homo rursum viuet? Cunctis diebz quibz nūc milito: expecto donec veniat īmutatio mea. Vocabis me et ego rñdebo tibi. Operi manuū tuaz̄ porriges dexterā. Tu quidez gressus meos dinumerasti: sed parce pcīs meis. Signasti q̄si in sacculo delicta mea: sed curasti iniq̄tatem meā. Mons cadens defluit: ꝙ saxum transferet̄ de loco suo. Lapides excauāt aque: et alluuione paulatim t̄ra ꝓsumit̄: ꝙ homines g̃ similiter pdes. Roborasti eū paululū: vt

in ꝑpetuū transiret. Immutabis faciē ei⁹: et emittes eū. Siue nobiles fuerīt filij ei⁹ siue ignobiles: non intelliget. Attñ caro eius dum viuet dolebit: et aīa illius super semetipso lugebit. ¶ Capitulum. XV.

REspondit aūt eliphaz themanites dixit. Nunqd sapiens rñdebit ąsi inuentū loquens: ⁊ implebit ardore stomachū suū? Arguis verbis eū qui nō est eq̄lis tibi ⁊ loqueris qđ tibi ñ expedit. Quantū in te ē euacuasti timorē: et tulisti preces coꝝ deo. Docuit eñ iniquitas tua os tuū: et imitaris linguā blasphemantium. Condemnabit te os tuū et non ego: et labia tua rñdebunt tibi. Nunqd primꝰ homo tu natus es. et ante colles formatus? Nunquid ꝯsilium dei audisti: ⁊ inferior te erit eius sapiencia? Quid nosti qđ ignoremus: quid intelligis qđ nesciamus? Et senes et antiqui sunt in nobis: multoue tustiores q̄ patres tui. Nūquid grande est vt consolet̄ te deus? Sed verba tua ꝑua hoc ꝓhibent. Quid te eleuat cor tuū: et quasi magna cogitās attonitos habes oculos? Quid tumet ꝓtra deum spūs tuus: vt proferas de ore tuo huiuscemodi sermones? Quid est homo vt īmaculatus sit: ⁊ vt iustus appareat natus de muliere? Ecce inter sanctos eius nemo īmutabilis. et celi non sunt mūdi in ꝓspectu ei⁹: ąntomagis abomīabilis ⁊ inutilis homo q̄ bibit ąsi aquā iniquitatē. Ostendaz tibi audi me: qđ vidi narrabo tibi. Sapientes ꝓfitent̄: ⁊ nō abscondunt pīes suos. Quibꝫ solis data est terra: et nō transiuit alienus ꝑ eā. Cūctis diebꝫ suis impius superbit: et numerus annoꝝ incertus est tyrānidis eius. Sonitus horroris semp in auribꝫ illius: et cuz pax sit ille semp insidias suspicat̄. Nō credit q̄ reuerti possit de tenebris ad lucez circūspectans vndiq̄ gladium: cum se mouerit ad querendū panez. Nouit q̄ ꝑatus sit ī manu eius tenebraꝝ dies. Terrebit eū tribulatio: et angustia vallabit eū sicut regez q̄ ꝓpar̄ ad preliū. Tetendit aduersus deū manū suā: et ꝓtra omnipotentē roborat⁹ est. Cucurrit aduersus eū erecto collo: et pingui ceruice armatus est. Operuit faciem eius crassitudo: ⁊ de lateribꝫ eius aruina dependet. Habitauit in ciuitatibꝫ desolatis: ⁊ in domibꝫ desertis que in tumulos sunt redactę. Nō ditabitur nec ꝑseuerabit substancia eius: nec mittet in terraz radicem suā. Non recedet de tenebris. Ramos eius arefaciet flamma: et auferet̄ spiritu oris eius. Non credet frustra errore deceptus: q̄ aliq̄ precio redimēdus sit. Antēq̄ dies eius impleant̄ peribit: et manus ei⁹ arescent. Ledet̄ quasi vinea in ꝓmo flore botrus eius: et quasi oliua pīciens florez suū. Congregatio eñ ypocrite sterilis: et ignis deuorabit tabernacula eoꝝ qui munera libent̄ accipiūt. Concepit dolorem et peperit iniquitatem: ⁊ vterus eius preparat dolus. ¶ Capitulum. XVI.

REspondens aūt iob dixit. Audiui frequent̄ talia. Consolatores onerosi oñes vos estis. Nunqd habebunt finē verba ventosa? Aut aliquid tibi molestū est si loquaris? Poterā et ego silia vestri loqui. Atq̄ vtinaz esset anima vīa pro aīma mea. Consolarer et ego vos sermonibꝫ ⁊ mouerem caput meum sup vos. Roborarem vos ore meo: ⁊ mouerē labia mea quasi ꝑcens vobis. Sed quid agam? Si locutus fuero. nō quiescit dolor meus etsi tacuero nō recedet a me. Nunc autem oppressit me dolor meus: et in nihilum redacti sunt oñes artus mei. Ruge mee testimoniū dicunt ꝓtra me: et suscitat̄ falsiloquus aduersus faciem meaz ꝓtradicens mihi. Collegit furorē suum in me: et ꝓminans mihi infremuit contra me dentibus suis. Hostis meus terribilibus oculis me intuitus est. Aperuerūt sup me ora sua: ⁊ exprobrantes ꝑcusserūt maxillam meam. saciati sunt penis meis. Concluſit me deus apud iniquū: et manibꝫ impioꝝ me tradidit. Ego ille quondam opulentus repente ꝓtritus sum: tenuit ceruicē meā. Cōfregit me: ⁊ posuit sibi ąsi in signum. Circūdedit me lanceis suis: ꝓuulnerauit lūbos meos. Nō pepcit: et effudit ī ra viscera mea. Cōscidit me vulnere sup vulnus: irruit in me ąsi gigas. Saccū consui sup cutez meā: et opui cinere carnē meā. Facies mea intumuit fletu: et palpebre mee caligauerūt. Nec passus sum absq̄ iniq̄tate man⁹ mee: cū haberem mūdas ad deū preces. Terra ne operias sanguinē meum: neq̄ inueniat in te locum latendi clamor meus. Ecce eñ in celo testis meus: et conscius meus in

excelsis. Verbosi amici mei: ad deū stillat oculus meus. Atq; vtinaz sic iudicaret vir cū deo: quō iudicat filius hois cū collega suo. Ecce enī breues āni trāsierūt: et semitā p quā nō reuertar ambulo. Ca. XVII.

Spiritus meus attenuabitur: dies mei breuiabunt: et soluz mihi superest sepulcrū. Non peccaui et in amaritudinibus morat oculus meus. Libera me et pone me iuxta te: et cuiusuis man⁹ pugnat cōtra me. Cor eorum longe fecisti a disciplina: propterea non exaltabunt. Predam pollicet socijs: et oculi filioz ei⁹ deficiēt. Posuit me q̄si in puerbiū vulgi: et exemplū sum corā eis. Caligauit ab indignationē ocul⁹ meus: et mēbra mea q̄si in nihilum redacta sunt. Stupebant iusti sup hoc: et innocens ꝓra ypocritam suscitabit. Et tenebit iustus viaz suā: et mūdis manibus addet fortitudinē. Igitur omnes vos conuertimini et venite: et non inueniam in vobis vllum sapientem. Dies mei transierūt: cogitationes mee dissipate sunt torquētes cor meū. Noctem verterunt in diē: et rursum post tenebras spero lucem. Si sustinuero infernus dom⁹ mea est: et in tenebris straui lectulū meū. Putredini dixi pater meus es: mater mea et soror mea vermibus. Vbi est ergo nunc prestolatio mea: et pacienciā meam quis cōsiderat: In pfundissimū infernū descendent omnia mea. Putasne saltez ibi erit requies mihi:

Capitulum. XVIII.

Respōdens aūt baldath suites dixit. Vsq; ad quē fines verba iactabis: Intellige prius: et sic loquamur. Quare reputati sumus vt iumenta: et sorduimus coraz te: Quib ꝓdis animā tuā in furore tuo. Nunquid ꝓpter te derelinquet terra et transferent rupes de loco suo: Nōne lux impij extinguet: nec splendebit flāma ignis ei⁹: Lux obtenebrescet in tabernaculo illius: et lucerna q̄ sup eum est extinguet. Artabunt gressus virtutis ei⁹: et precipitabit eum ꝯsiliū suum. Immisit em̄ in rethe pedes suos: et in maculis eius ambulat. Tenebit planta illius laqueo et exardescet cōtra eum sitis. Abscondita est in terra pedica eius: et decipula illius sup semitā. Vndiq; terrebūt eū formidines: et inuoluēt pedes ei⁹. Attenuet fame robur eius: et inedia inuadat costas illius. Deuoret pulcritudinē cutis eius: et consumat brachia illius primogenita mortis. Auellatur de tabernaculo suo fiducia eius: et calcet sup euz quasi rex interitus. Habitēt in tabernaculo illi⁹. socij eius q̄ non est: aspergat in tabnaculo eius sulphur. Deorsum radices eius siccent: sursuz aūt atterat messis ei⁹. Memoria illius pereat de tra: et nō celebret nomē eius ī plateis. Expellet eū de luce in tenebras: et de orbe trāsferet eum. Nō erit semē eius neq; pgenies in pl'o suo: nec vlle reliq̄e ī regionibus ei⁹. In die ei⁹ stupebūt nouissimi: et primus inuadet horror. Nec sunt ḡ tabnacula iniqui: et iste locus eius qui ignorat deū.

Ca. XIX.

Respondens aūt iob dixit. Vsq;quo affligitis animā meam: et atteritis me sermonibus: En decies cōfundetis me: et nō erubescitis opprimentes me. Nempe etsi ignorauī: mecum erit ignorātia mea. At vos cōtra me erigimini: et arguitis me obprobrijs meis. Saltez nūc intelligite quia deus nō equo iudicō afflixerit me: et flagellis suis me cinxerit. Ecce clamabo vim paciens et nemo audiet: vociferabo: et non est qui iudicet. Semitam circūsepsit et trāsire non possum: et in calle meo tenebras posuit. Spoliauit me gloria mea: et abstulit coronā de capite meo. Destruxit me vndiq; et pereo: et quasi auulse arbori abstulit spem meā. Iratus est ꝓtra me furor eius: et sic me habuit quasi hostē suum. Simul venerūt latrones eius: et fecerunt sibi viaz p me: et obsederūt in gyro tabernaculū meū. Fratres meos longe fecit a me: et noti mei quasi alieni recesserūt a me. Dereliquerunt me propinqui mei: et qui me nouerant obliti sunt mei. Inquilini domus mee et ancille mee sicut alienum habuerunt me: et quasi pegrinus fui ī oculis eoz. Seruum meū vocaui et nō respōdit mihi: ore pprio deprecabar illū. Halitū meū exhorruit vxor mea: et orabam filios vteri mei. Stulti q̄z despiciebant me: et cū ab eis recessissem detrahebant mihi. Abominati sūt me quondā ꝯsiliarij mei: et quē maxime diligebā auersatus ē a me. Pelli mee ꝯsumptis carnibus adhesit os meū: et derelicta sunt tm̄modo labia circa dentes meos. Miseremini mei miseremī mei saltem vos

amici mei: quia manꝰ domini tetigit me.
Quare ꝑsequimĩ me sicut deus: et carnibꝰ
meis saturamĩ? Quis mihi tribuat vt scri-
bãtur sermones mei? Quis mihi det vt ex-
arentur in libro stilo ferreo aut plũbi lamĩa:
vl̃ celte sculpantur in silice? Scio enim qꝫ redem-
tor meus viuit et in nouissimo de terra surre-
cturus sũ. Et rursũ circũdabor pelle mea:
et in carne mea videbo deũ saluatorẽ meũ.
Quẽ visurus sum egoipe: et oculi mei ꝓspe-
cturi sunt: et nõ alius. Reposita ẽ hec spes
mea in sinu meo. Quare gr̃ nũc dicitis ꝑse-
q̃mur eũ: et radicẽ verbi inueniamus ꝓr̃ eũ?
Fugite gr̃ a facie gladij: qm̃ vltor iniq̃tatũ
gladius ẽ: et scitote eẽ iudiciũ. Ca. XX.

Respondens aũt sophar naamathi-
tes dixit. Idcirco cogitatões mee
varie succedũt sibi: et mens in diuer-
sa rapit. doctrinã qua me arguis audiã: et
spiritꝰ intelligẽcie mee rñdebit mihi. Hoc
scio a principio ex qr̃ est positus homo sup
terrã: qꝫ laus impiorꝫ breuis sit: et gaudiũ
ypocrite adinstar puncti. Si ascenderit vs-
qꝫ ad celũ superbia eius. et caput eius nubes
tetigerit: q̃si sterquiliniũ in fine perdet: et
qui eũ viderant dicẽt. Vbi est? Velut som-
nium auolans nõ inuenier̃: transiet sicut
visio nocturna. Oculus q̃ eum viderat non
videbit: neqꝫ vlr̃ intuebit eum locus suus.
Filij eius atterent egestate: et manus illiꝰ
reddent ei dolorẽ suum. Ossa eius iplebun-
tur vicijs adolescencie eius: et cũ eo in pul-
uere dormient. Cum eñ dulce fuerit in ore
eius malũ. abscondit illud sub lingua sua.
Parcet illi et nõ derelinquet illud: et cela-
labit in gutture suo. Panis eius in vtero
illius vertet in fel aspidũ intrinsecus. Di-
uicias q̃s deuorauit euomet: et de ventre il-
lius extrahet eas deus. Caput aspiduz sur-
get: et occidet eum lingua vipere. Non vi-
deat riuulos flumĩs torrẽtis. mellis et bu-
tiri. Luet que fecit oĩa: nec tñ ꝓsumetur.
Juxta multitudinẽ adinuentionum suarꝫ
sic et sustinebit: quoniã ꝓfringens nudauit
paupis domũ: rapuit et nõ edificauit eam
nec est saciatus venter eius. Et cũ habue-
rit q̃ ꝓcupierat: possidere nõ poterit. Non
remansit de cibo eius: et ꝓpterea nihil per-
manebit de bonis eius. Cũ saciatus fuerit
artabit: estuabit. et omis dolor irruet sup
eum. Vltinaz impleat venter eius vt emit-
tat in eum iraz furoris sui: et pluat super
illum bellũ suum. Fugiet arma ferrea et
irruet in arcũ ereum: eductus et egrediens
de vagina sua: et fulgurans in amaritudine
sua. Vadent et venient sup eum horribiles:
omes tenebre abscondite sunt in occultis
eius. Deuorabit eũ ignis q̃ non succendit:
affliget relictus in tabernaculo suo. Reue-
labunt celi iniq̃tatẽ eius. et tra ꝓsurget ad-
uersus eum. Apertum erit germen domus
illius: detrahet in die furoris dei. Hec est
pars hominis impij a deo: et hẽditas ver-
borum eius a domino. Capi. XXI.

Respondens aũt iob dixit. Audite
queso sermones meos: et agetis pe-
nitenciam. Sustinete me vt et ego
loquar: et post mea (si videbit) verba ride-
te. Nunq̃d ꝓtra hoĩem disputatio mea est:
vt merito nõ debeam ꝓtristari? Attendite
me et obstupescite: et supponite digitũ ori
vestro. Et ego cũ recordatus fuero perti-
mesco: et cõcutit carnẽ meã tremor. Qua-
re gr̃ impij viuũt subleuati sunt ꝓfortatiq̃
diuicijs? Semen eorum ꝑmanet corã eis:
ꝑpinquorꝫ turba et nepotũ in ꝓspectu eorꝫ.
Domus eorũ secure sunt et pacate: et non
est virga dei sup illos. Bos eorꝫ concepit et
non abortiuit: vacca peperit et nõ est pri-
uata fetu suo. Egrediunt q̃si greges puuli
eorum: et infantes eorum exultant lusibꝰ.
Tenent tijmpanum et cijthara: et gau-
dent ad sonitum organi. Ducunt in bonis
dies suos: et in puncto ad infernum descen-
dunt. Qui dixerunt deo recede a nobis: et
sciencias viarum tuarum nolumus. Quis
est omnipotens vt seruiamus ei. Et quid
nobis prodest si orauerimus illum? Verũ-
tamen quia non sunt in manu eorum bo-
na sua: cõsilium impiorum longe sit a me.
Quotiens lucerna impiorꝫ extinguetur: et
superueniet eis inundatio: et dolores diui-
det furoris sui. Erunt sicut palee ante fa-
ciem venti: et sicut fauilla quã turbo dis-
pergit. Deus seruabit filijs illius dolorem
patris: et cum reddiderit tunc sciet. Vide-
bunt oculi eius interfectionem suam: et de
furore omnipotentis bibet. Quid enim ad
euz ptinet de domo sua post se? Etsi nume-
rus mensium eius dimidietur? Nũquid de-
um docebit quispiam sciencia qui excelsos
iudicat? Iste moritur robustus et sanus

diues et felix: viscera eius plena sunt adipe: & medullis ossa illius irrigant. Alius vero moritur in amaritudine aie sue absq; vllis opibus: ettñ simul in puluere dormiēt: & vermes opient eos. Certe noui cogitationes vñas: et sentencias p̄ me iniquas. Dicitis enī. Vbi est dom⁹ principis: et vbi tabernacula impioꝝ? Interrogate quēlibet de viatoribus: et hec eadem illum intelligere cognoscetis. Quia in die p̄ditionis seruat malus: & ad diem furoris ducet. Quis arguet coram eo vias eius: et q̄ fecit quis reddet illi? Ipse ad sepulcra ducet: et in cōgerie mortuoꝝ vigilabit. Dulcis fuit glareis cocytj: et post se oīem hominē trahet: et ante se innumerabiles. Quomō igitur cōsolamini me frustra: cum responsio vestra repugnare ostensa sit veritati?

Capitulum. XXII.

Respondens autē eliphat themanites dixit. Nunquid deo potest cōparari homo: eciā cum pfectꝰ fuerit sciencie? Quid prodest deo si iustus fueris: aut quid ei cōfers si immaculata fuerit vita tua? Nunquid timens arguet te. et veniet tecum in iudiciū: & non p̄pter malicias tuas plurimas et infinitas iniquitates tuas? Abstulisti enim pignus fratrum tuorum sine causa: & nudos spoliasti vestibus. Aquam lasso non dedisti: et esurienti subtraxisti panem. In fortitudine brachij tui possidebas terrā: & potentissimus obtinebas eam. Viduas dimisisti vacuas: & lacertos pupillorum p̄minuisti. Propterea circūdatus es laqueis: et p̄turbat te formido subita. Et putabas te tenebras nō visurū: et impetu aquarum inundantiū non oppressum iri. An cogitas q̄ deus excelsior celo sit. & sup stellarum verticē sublimet? Et dicis. Quid enī nouit deus? Et q̄si p caliginē iudicat. Nubes latibulum eius: nec nr̄a p̄siderat: et circa cardines celi pambulat. Nunquid semitā seculorum custodire cupis quam calcauerūt viri iniqui qui sublati sunt añ tempus suū: & fluuius subuertit fundamētum eorum? Qui dicebant deo recede a nob: & quasi nihil possit facere oīpotens. estimabant eū: cum ille implesset domos eorū bonis. Quorum sentencia procul sit a me. Videbunt iusti et letabuntur: et innocens subsannabit eos. Nonne succisa est erectio eorum: et reliquias eorum deuorauit ignis? Acquiesce igitur ei et habeto pacem: et p hec habebis fructus optimos. Suscipe ex ore illius legem: et pone sermones eius in corde tuo. Si reuersus fueris ad omnipotentem edificaberis: et longe faciet iniquitatem a tabernaculo tuo. Dabit p terra silicem: & p̄ silice torrentes aureos. Eritq; omnipotens p̄tra hostes tuos: & argentum coaceruabit tibi. Tunc sup omnipotentē delicijs afflues: & eleuabis ad deum faciem tuam. Rogabis eum & exaudiet te: et vota tua reddes. Decernes rem et veniet tibi: et in vijs tuis splendebit lumen. Qui enī humiliatus fuerit erit in gloria: et qui inclinauerit oculos ipse saluabit. Saluabitur innocens: saluabit aūt mundicia manuum suarum.

Capitulum. XXIII.

Respondens aūt iob ait. Nunc q̄q; in amaritudine est sermo meus: & manus plage mee aggrauata est sup gemitum meum. Quis mihi tribuat vt cognoscam et inueniam illum: & veniam vsq; ad solium eius? Ponam coram me iudiciū. et os meum implebo increpationibus: vt sciam verba que mihi respondeat: et intelligam quid loquat mihi. Nolo multa fortitudine contendat mecū: nec magnitudis sue mole me premat. Proponat equitatem p̄tra me: & pueniet ad victoriam iudicium meum. Si ad orientem iero. nō apparet: si ad occidentem non intelligam eum. Si ad sinistrā quid agam? Non apprehendā eum. Si me vertam ad dexterā: non videbo illū. Ipse vero scit viam meam: et probabit me quasi aurum quod p ignem transit. Vestigia eius secutus est pes meus: viam eius custodiui: et non declinaui ex ea. A mādatis labiorum eius non recessi: et in sinu meo abscondi verba oris eius. Ipse enim solus est: et nemo auertere potest cogitationem eius: et anima eius quodcunq; voluit hoc fecit. Cunq; expleuerit in me voluntatem suam: et alia multa similia presto sunt ei. Et idcirco a facie ei⁹ turbatus sum: & p̄siderans eum timore solicitor. Deus mollijt cor meum: et omnipotens cōturbauit me. Non enī perij propter imminentes tenebras: nec faciem meam operuit caligo.

Capitulum. XXIIII.

A Domnipotente non sunt abscondita tempa: qui aũt nouerunt eũ ignorant dies illius. Alij terminos transtulerunt: dirupuerũt greges: et pauerunt eos. Azinum pupillorum abegerunt: et abstulerũt pro pignore bouem vidue. Subuerterũt paupem viam: et oppressserunt pariter mansuetos terre. Alij q̃si onagri in deserto egrediunt ad opus suũ: vigilantesq; ad predam preparant panẽ liberis. Agrum non suũ demetunt: et vineã eius quẽ vi oppresserũt vindemiant. Nudos dimittunt boies indumenta tollentes: qbo non est operimentum in frigore. quos ymbres montium rigant: et non habentes velamen amplexant lapides. Vim fecerunt depdantes pupillos: et vulgũ paupem spoliauerunt. Nudis et incedentibo absq; vestitu et esurientibo tulerũt spicas. Int aceruos eop meridiati sunt: q̃ calcatis torcularibo sitiũt. De ciuitate fecerũt viros gemere: et aĩa vulneratop clamauit. et deus inultum abire non patit. Ipsi fuerunt rebelles lumini. Nescierũt vias eius: nec reuersi sunt p semitas illius. Mane pmo cõsurgit homicida: interficit egenũ et paupem: p noctem vero erit quasi fur. Oculus adulteri obseruat caliginẽ dicens. nõ me videbit oculus: et opiet vultũ suũ. Perfodit in tenebris domus sicut in die cõdixerant sibi: et ignorauerunt lucem. Si subito apparuerit aurora arbitrant umbram mortis: et sic in tenebris quasi in luce ambulabant. Leuis est sup faciem aque. Maledicta sit pars eius in terram: nec ambulet per viam vinearum. Ad nimium calorem transiet ab aquis niuiũ: et vsq; ad inferos peccatum illius. Obliuiscat eĩ misericordia. Dulcedo illius vermes. Non sit in recordatione: sed conterat sicut lignum infructuosum. Pauit enĩ sterilem et que non parit: et vidue bene non fecit. Detraxit fortes in fortitudine sua: et cum steterit non credet vite sue. Dedit ei deus locum penitencie: et ille abutit eo in superbia. Oculi autem eius sunt in vijs illius. Eleuati sunt ad modicum et non subsistent: et humiliabuntur sicut omnia et auferent: et sicut summitates spicarum conterent. Quod si non est ita: quis me potest arguere esse mentitum: et ponere ante deum verba mea:

Capitulum. XXV.

Respondens autem baldath suites dixit. Potestas et terror apud eũ est: qui facit concordiam in sublimibus suis. Nunquid est numerus militũ eius: et super quem non surget lumen illius: Nunquid iustificari potest homo cõparatus deo: aut apparere mundus natus de muliere: Ecce luna eciam non splendet et stelle non sunt munde in conspectu eĩ quantomagis homo putredo et filius hominis vermis:

Capitulum. XXVI.

Respondens autem iob dixit. Cui adiutor es: Nunquid imbecillis: et sustentas brachium eius qui non est fortis: Cui dedisti consilium: Forsitan illi qui non habet sapienciam: et prudenciam tuam ostendisti plurimam: Quem docere voluisti: Nonne eum qui fecit spiramentũ: Ecce gigantes gemunt sub aquis: et qui habitant cum eis. Nudus est infernus coram illo: et nullũ est operimentum perditioni. Qui extendit aquilonem super vacuum: et appendit terram super nihilũ. Qui ligat aquas i nubibo suis: vt nõ erũpant pariter deorsum. Qui tenet vultũ solij sui: et expandit sup illud nebulam suã. Terminum circũdedit aquis: vsq;dum finiant lux et tenebre. Columne celi pmisscunt: et pauent ad nutum eius. In fortitudine illius repente maria pgregata sunt: et prudencia eius percussit superbum. Spiritus eius ornauit celos: et abstetricante manu eĩ eductus est coluber tortuosus. Ecce hec exptę dicta sunt viap eius. Et cũ vix puam stillam smonis eius audierim: quis poterit tonitruũ magnitudinis illi intueri:

Capitulum. XXVII.

Addidit quoq; iob assumens parabolam suam et dixit. Eliuit deus qui abstulit iudiciũ meum et omnipotens qui ad amaritudinem adduxit animam meam. quia donec supereſt alit in me et spiritus dei in naribus meis non loquentur labia mea iniquitatem: nec lingua mea meditabitur mendacium. Absit a me vt iustos esse vos iudicem. Donec deficiam non recedam ab innocencia mea. Justificatõm meam quã cepi tenere nõ deseram. Neq; enĩ reprehendit me cor meũ in

omni vita mea. Sicut ipius inimicus meus: et aduersarius meus q̃si iniquus. Que est em̃ spes ypocrite si auare rapiat: et nõ liberet deus aiam eius? Nunq̃d deus audiet clamorẽ eius cum venerit sup eum angustia? Aut poterit in omnipotente delectari: et inuocare deũ omni tempe? Docebo vos p manuz dei que omnipotens habeat: nec abscondaz. Ecce omnes vos nostis: et quid sine causa vana loquimini? Hec est pars hois impij apud deũ: q hereditas violentoz quã ab omnipotente suscipient. Si multiplicati fuerint filij eius i gladio erunt: et nepotes eius nõ saturabunt pane. Qui reliqui fuerint ex eo sepelient in interitu: et vidue illius nõ plorabunt. Si ꝓportauerit quasi terraz argentũ et sicut lutũ prepauerit vestimẽta: prepabit quidẽ sed iustus vesciet illis: q argentũ innocẽs diuidet. Edificauit sicut tinea domũ suã: et sicut custos fecit umbraculũ. Diues cũ dormierit nihil secũ auferet: apiet oculos suos q nihil inueniet. Apprehendet euz q̃si aqua inopia: nocte oprimet eum tempestas. Tollet eum ventus vrens et auferet: et velut turbo rapiet eum de loco suo. Et mittet super eum. et non parcet: de manu eius fugiens fugiet. Stringet super eum man? suas: et sibilabit sup illum intuens locum eius.

Capi. XXVIII.

Habet argentum venaruz suarum principia: q auro locus est in quo conflatur. Ferruz de terra tollit: et lapis solutus calore i es vertit. Temp? posuit tenebris: q vniuersoz finem ipse ꝑsiderat. Lapidem q̃z caliginis et umbram mortis diuidet torrens a populo peregrinante: eos q̃s oblitus est pes egentis hois et inuios. Terra de qua oriebat panis: in loco suo ignis subuersa est. locus saphiri lapides eius: q glebe illius aurum. Semitam ignorauit auis: nec intuitus est oculos vulturis. Non calcauerunt eaz filij institoz um: nec pertransiuit per eam leena. Ad salicẽ extendit manũ suam: subuertit a radicibo mõtes. In petris riuos excidit et omne pciosũ vidit oculus eius. Profũda q̃z fluuioz scrutatus est: et abscondita pduxit in lucẽ. Sapiencia vero vbi inuenitur: et quis est locus itelligencie? Nescit homo precium eius: nec inuenit in terra suauiter viuentiũ. Abissus dicit. non est i me: et mare loquitur non est mecum. Nõ dabitur aur̃ obrisum pro ea: nec appendetur argentũ in ꝓmutatione eius. Non cõferet tinctis i die coloribo: nec lapidi sardonico pciosissimo vel saphiro. Non adequabit ei aur̃ vel vitruz: nec ꝓmutabuntur vasa pro ea auri excelsa q eminentia: non cõmemorabunt ꝓpatione eius. Trahitur aũt sapiencia de occultis. Non adequabitur ei topasion de ethiopia: nec tincture mundissime component. Unde ergo sapiencia venit: et q̃s est locus intelligencie? Abscondita est ab oculis oim̃ viuentiuz: volucres quoq̃ celi latet. Perditio q mors dixerũt: auribo nostris audiuimus famam eius. Deus intelligit viam eius: q ipe nouit locum illius. Ipse em̃ fines mũdi intuetur: et omnia q̃ sub celo sunt respicit. Qui fecit ventis pondus: et aquas appendit mensura. Quando ponebat pluuijs legem et viam pcellis sonantibo: tunc vidit illam et enarrauit: et prepauit et inuestigauit. q dixit homini. Ecce timor domini ipsa est sapiencia: et recedere a malo intelligencia.

Capitulum. XXIX.

Addidit q̃z iob assumẽs pabolã suã et dixit. Quis mihi tribuat vt sim iuxta mẽses pstinos: sm dies q̃bo deus custodiebat me? Qñ splendebat lucerna eius sup caput meum: et ad lumẽ eius ambulabã in tenebris. Sicut fui in diebo adolescẽcie mee: qñ deus secreto erat i tabernaculo meo. Qñ erat omnipotens mecũ: q in circuitu meo pueri mei. Qñ lauabam pedes meos butiro: q petra fundebat mihi riuos olei. Quando pcedebã ad portam ciuitatis: q in platea parabant cathedraz mihi. Uidebant me iuuenes et abscõdebant̃: et senes stabant assurgẽtes. Principes cessabant loqui: et digituz supponebant ori suo. Uocẽ suaz cohibebãt duces: et lingua eoz gutturi suo adherebat. Auris audiens beatificabat me: q oculus videns testimoniũ reddebat mihi: eoq̃ liberassem pauperem vociferantem: et pupillum cui non esset adiutor. Benedictio perituri sup me veniebat: q cor vidue ꝓsolatus sum. Justicia indutus sum: et vestiui me sicut vestimento et dijudicio meo. Oculus fui ceco: q pes claudo. Pater

eram paupeꝝ:et cauſam quã neſciebaz diligentiſſime inueſtigabã. Contẽrebã molas iniqui:et de dentibus illius auferebaz predam. Dicebazqꝫ. In nidulo meo moriar:et ſicut palma multiplicabo dies. Radix mea aperta eſt ſecus aquas:ꝛ ros morabiꝫ in meſſione mea. Gloria mea ſemper innouabiꝫ:ꝛ arcus meus ĩ manu mea inſtaurabiꝫ. Qui me audiebãt expectabant ſentẽnciaz:et intenti tacebant ad ꝓſilium meum. Verbis meis addere nihil audebãt: et ſuꝑ illos ſtillabat eloquiũ meum. Expectabant me ſicut pluuiam:et os ſuũ aperiebant quaſi ad ỹmbrem ſerotinũ. Si qñ ridebam ad eos non credebant:ꝛ lux vultus mei non cadebat in terraz. Si voluiſſem ire ad eos ſedebam primus. Cunqꝫ ſederem quaſi rex circũſtante exercitu:eraz tamen merentium conſolator.

Capitulum. XXX.

Ĩnc aũ deridẽt me iuniores tempore:quoꝝ non dignabar patres ponere cum canibus gregis mei. Quoꝝ virtus manuũ mihi erat ꝓ nihilo: et vita ipſa putabanꝫ indigni. Egeſtate et fame ſteriles:qui rodebant in ſolitudine ſqualentes calamitate ꝛ miſeria. Et mandebant herbas et arborum cortices:et radix iuniperoꝝ erat cibus eorum. Qui de conuallibꝫ iſta rapientes:cum ſingula reperiſſent. ad ea cum clamore currebant. In deſertis habitabant torrentium:et in cauernis terre. vl' ſuper glaream. Qui inter huiuſcemodi letabanꝫ:et eſſe ſub ſentibus delicias computabant. Filij ſtultorum et ignobilium:et in terra penitus nõ parentes. Nunc in eorum canticuz verſus ſum:ꝛ factus ſum eis in ꝓuerbium. Abominantur me ꝛ longe fugiunt a me:et faciem meam conſpuere non verenꝫ. Pharetram enim ſuam aperuit et afflixit me: et frenum poſuit in os meum. Ad dexterã orientis calamitatis mee ilico ſurrexerũt. Pedes meos ſubuerterunt: oppreſſerunt quaſi fluctibus ſemitis ſuis. Diſſipauerũt itinera mea:inſidiati ſunt mihi et preualuerunt:et non fuit qui ferret auxilium. Quaſi rupto muro et aperta ianua irruerunt ſuper me:ꝛ ad meas miſerias deuoluti ſunt. Redactus ſum in nihilũ. Abſtuliſti quaſi ventus deſideriũ meum:et velut nubes pertranſijt ſalus mea. Nunc aũt in memetipſo marceſcit anima mea:ꝛ poſſident me dies afflictionis. Nocte os meum perforat doloribꝫ:et qui comedunt me nõ dormiunt. In multitudine eoꝝ conſumit veſtimentũ meum:et quaſi capitio tunice ſic cinxerunt me. Compatus ſum luto:et aſſimulatus ſuz fauille ꝛ cineri. Clamabo ad te et non exaudies me:ſto et non reſpicies me. Mutatus es mihi ĩ crudelez:ꝛ in duricia manus tue aduerſaris mihi. Eleuaſti me:et quaſi ſuꝑ ventum ponens eliſiſti me valide. Scio qz morti tradas me: vbi conſtituta eſt domus oĩi viuenti. Verumtamẽ non ad ꝓſumptionem eoꝝ emittis manũ tuaz:ꝛſi corruerit ipe ſaluabis. Flebam quondã ſuꝑ eo qui afflict⁹ erat: et compaciebat anima mea pauꝑi. Expectabam bona et venerunt mihi mala:preſtolabar lucem et eruperunt tenebre. Interiora mea efferbuerũt abſq; vlla requie: preuenerunt me dies afflictionis. Merens incedebam:ſine furore ꝓſurgens. in turba clamaui. Frater fui draconum:et ſocius ſtrutionum. Cutis mea denigrata eſt ſuꝑ me:ꝛ oſſa mea aruerũt pre caumate. Verſa eſt in luctum cithara mea:et organum meum in vocem flentium.

Capitulum. XXXI.

Epigi fedus cũ oculis meis:vt ne cogitarẽ quidem de virgine. Quaz enim ptem haberet in me deus deſuper:et hereditatem oĩipotens de excelſis: Nunquid non ꝑditio eſt iniquo:et alienatio operantibꝫ iniuſticiã? Nõne ipſe cõſiderat vias meas:et cũctos greſſus meos dinumerat? Si ambulaui in vanitate et feſtinauit in dolo pes me⁹:appendat me in ſtatera iuſta:et ſciat deus ſimplicitatẽ meam. Si declinauit greſſus me⁹ de via. etſi ſecutus eſt oculus meus cor meũ. etſi ĩ manibꝫ meis adheſit macula:ſeram et alius comedat:et progenies mea eradicetur. Si deceptum eſt cor meuz ſuper muliere:etſi ad oſtium amici mei inſidiatus ſum:ſortum alterius ſit vxor mea. et ſuper illam incuruentur alij. Hoc enim nephas eſt et iniq̃tas maxima. ignis eſt vſq; ad ꝑditionem deuorans:et omnia eradicans genimina. Si contempſi ſubire iudicium cum ſeruo meo et ancilla mea:cũ diſceptarent

aduersum me. Quid enī faciaz cū surrexerit ad iudicandū deus: et cū quesierit quid respondebo illi? Nunqd non in vtero fecit me q̄ et illuz operatus est. et formauit me in vulua vnus? Si negaui qd volebaz paupibus: q̄ oculos vidue expectare feci. Si comedi bucellā meā solus: et nō p̄medit pupillus ex ea. Quia ab infancia mea creuit mecū miſatio: q̄ de vtero mr̄is mee egressa est mecū. Si despexi p̄tereuntē eoq̄ non habuerit indumentū: q̄ absq̄ operimento paupem. Si non benedixerūt mihi latera eius: et de velleribz ouiū meaz calefactus est. Si leuaui sup pupillū manū meā ecia cum viderē me in porta supiorē: humerus meus a iūctura sua cadat: q̄ brachiū meuz cū suis ossibz p̄fringaf. Semp enī q̄si tumētes sup me fluct⁹ timui deū: q̄ pond⁹ ei⁹ ferre nō potui. Si putaui aur̄ robur meum: q̄ obrizo dixi fiducia mea. Si letatus sum sup multis diuicijs meis: etq̄ plurima repit man⁹ mea. Si vidi solem cū fulgeret et lunaz incedentē clare. et letatū est in abscōdito cor meū: q̄ osculatus suz manuz meā ore meo. q̄ est iniq̄tas maxima. q̄ negatio p̄ deū altissimū. Si gauisus sū ad ruinā eius q̄ me oderat: et exultaui q̄ inuenisset euz malū. Non enī dedi ad peccandū guttur meū: vt expetrē maledicens aīam eius. Si nō dixerūt viri tabnaculi mei: q̄s det de carnibz eius vt saturemur. Foris nō mansit pegrinus: ostiū meū viatori patuit. Si abscondi q̄si hō peccatū meuz: q̄ celaui in sinu meo iniquitatē meā. Si expaui ad mltitudinē nimiā: et despectio p̄pinq̄z terruit me: et n̄ magis tacui nec egressus sum ostiū. Quis mihi tribuat adiutorem vt desideriū meū audiat oīp̄otens et libr̄ scribat ipse q̄ iudicat: vt i hūero meo portem illū et circūdem illū quasi coronā mihi? p̄ Per singulos gradus meos p̄nūciabo illū: et quasi p̄ncipi offerem eū. Si aduersum me t̄ra mea clamat: et cū ipsa sulci eius deflent. Si fruct⁹ eius p̄medi absq̄ pecunia: q̄ aīaz agricolar̄ ei⁹ afflixi p̄ frumēto oriaf mihi tribul⁹: et p̄ hordeo spina.

HMiserūt aūt ¶ Capi. XXXII. tres viri isti respondere iob: eoq̄ iustus sibi videretur. Et iratus indignatusq̄ est heliu fili⁹ barachel buzites de cognatione ram. Iratus est aūt aduersum iob. eoq̄ iustuz se esse diceret cor̄ deo. Porro aduersum amicos eius indignatus est eoq̄ nō inuenissent responsionē rationabilem: sed tantūmodo p̄demnassent iob. Igif heliu expectauit iob loquentez: eoq̄ seniores essent qui loquebanf. Cum autez vidisset q̄ tres respondere nō potuissent: iratus est vehementer. Respondensq̄ heliu filius barachel buzites dixit. Junior sum tempe: vos af antiquiores. Idcirco dimisso capite veritus sum vobis indicare meā sentenciam. Sperabam enī q̄ etas plixior loquerē: et annor̄ multitudo doceret sapienciam. Sed vt video spiritus est in hominib⁹: q̄ inspiratio omnipotentis dat intelligenciaz. Non sunt longeui sapientes: nec senes intelligunt iudiciū. Idco dicam audite me: ostendam vobis ecia ego meaz sciencia. Expectaui enī sermones vestros: audiui prudencias vestraz. Donec discepta remini sermonib⁹ vr̄is: et donec putabam vos aliquid dicere p̄siderabam. Sed vt video non est q̄ possit arguere iob: et respōdere ex vobis sermonib⁹ eius. Ne forte dicatis inuenimus sapiencia: deus proiecit eum non homo. Nihil locutus est mihi: et ego nō p̄m sermones vr̄os respondebo illi. Extimuerūt: nec rñderunt vlt̄: abstulerūt q̄z a se eloquium. Qm̄ igif expectaui q̄ nō sunt locuti. steterunt nec rñderunt vlt̄: respondebo et ego p̄tem meā: et ostendā sciencias meā. Plenus sum enī sermonib⁹: et coartat me spūs vteri mei. En venter me⁹ q̄si mustuz absq̄ spiraculo: q̄d lagunculas nouas dirūpit. Loq̄r q̄ rr̄spirabo paululū: apiam labia mea et rñdebo. Non accipiaz p̄sonā viri: q̄ deū homini nō equabo. Nescio enī q̄diu subsistam: etsi post modicum tollat me factor meus. ¶ Capi. XXXIII.

Audi igitur Job eloquia mea: et omnes sermones meos ausculta. Ecce aperui os meum: loquatur lingua mea in faucibus meis. Simplici corde meo sermones mei: et sentenciam labia mea puram loquentur. Spiritus dei fecit me: et spiraculum omnipotentis viuificauit me. Si potes respondē mihi: et aduersus faciem meam consiste. Ecce et me sicut et te fecit deus: et de eodem luto ego quoq̄ formatus sum. Ueruntñ miraculū meum nō te terreat: et eloquencia

mea non sit tibi ḡuis. Dixisti ḡ in auribꝫ meis: ⁊ vocē verboꝝ tuoꝝ audiui. Mundꝰ sum ego ⁊ absq; delicto: īmaculatus. et nō est iniq̄tas ī me. Quia q̄relas in me reperit: ideo arbitr̄tus est me inimicū sibi. Posuit in neruo pedes meos: custodiuit oēs semitas meas. Hoc est ḡ in quo nō es iustificatus. Rñdebo tibi: q; maior sit deus hoīe. Aduersus eū ꝯtendis: q; non ad oīa verba rñderit tibi. Semel loquit̄ deus: et secundo idipm non repetit. Per somnium in visione nocte na: qñ irruit sopor sup homines: et dormiūt in lectulo. Tunc aperit aures viroꝝ ⁊ erudiens eos instruit disciplina: vt auertat hoīez ab bijs q̄ fecit. ⁊ liberet eū de supbia: eruens animaz eius a corruptione. ⁊ vitā illius vt non transeat in gladiuz. Increpat q̄z per dolorem in lectulo: et omnia ossa eius marcescere facit. Abominabilis ei fit ī vita sua panis: ⁊ aie illiꝰ cibꝰ añ desiderabil̄. Tabescet caro eiꝰ: et ossa q̄ tecta fuerant nudabunt̄. Appropinq̄bit corruptioni aīa eius: ⁊ vita illius mortiferis. Si fuerit p eo angelus loq̄ns vnū de sil̄ibꝫ vt anunciet hoīs equitatem: miserebit̄ eius ⁊ dicet. Libera eū vt nō descendat ī corruptionē. Inueni in q̄ ei ꝓpicier. Cōsumpta est caro eius a supplicijs: reuertat̄ ad dies adolescencie sue. Deprecabit̄ deū et placabilis ei erit: et videbit faciem eius ī iubilo: et reddet homini iusticiā suā. Respiciet hoīes ⁊ dicet. Peccaui et vere deliq̄: ⁊ vt erā dignus non recepi. Liberauit aīam suaz ne pgeret in interitū: sed viuens lucē videret. Ecce hec oīa opat̄ deꝰ tribꝫ vicibꝫ p singulos: vt reuocet animas eoꝝ a corruptione: et illuīnet luce viuentium. Attende iob ⁊ audi me: et tace dum ego loquor. Si aūt habes qd̄ loquaris rñde mihi. Loquē. Volo enī te apparere iustū. Quod si nō habes audi me: tace ⁊ docebo te sapienciam. ¶ Capi. XXXIIII.

PRonuncians itaq; beliu eciaz hec locutus ē. Audite sapiētes verba mea: ⁊ eruditi auscultate me. Auris enī verba pbat: et guttur escas gustu dijudicat. Judiciū eligamus nobis: et int̄ nos videamus quid sit melius. Quia dixit iob iustus sum: et deus subuertit iudiciuz meū. In iudicando enī me mendaciuz est: violenta ē sagitta mea absq; vllo peccato. Quis est vir vt est iob q̄ bibit subsānationem quasi aquā. qui graditur cū opantibꝫ iniquitatem ⁊ ambulat cum viris impijs. Dixit enim. nō placebit vir deo: eciāsi cucurrerit cum eo. Ideo viri cordati audite me. absit a deo impietas: ⁊ ab ōnipotente iniquitas. Opus enim hominis reddet ei: ⁊ iuxta vias singulorum restituet eis. Vere enim deus non condemnabit frustra: nec omnipotens subuertet iudicium. Quē cōstituit aliū sup terraz: aut quē posuit sup orbem quē fabricatus est: Si direxerit ad eū cor suū: spūm illiꝰ ⁊ flatū ad se trahet. Deficiet omnis caro simul: ⁊ homo in cinerem reuertet̄. Si habes ergo intellectū audi quod dicitur: et ausculta vocem eloquij mei. Nunq̄d qui non amat iudiciū sanari potest: Et quomō tu eum qui iustus est intantum condemnas: Qui dicit regi apostata: q̄ vocat duces impios. Qui nō accipit psonas principū: nec ꝓgnouit tyrannum cum disceptaret cōtra paupem. Opus emī manuū eiꝰ sunt vniuersi. Subito moriētur: et in media nocte turbabūt̄ pl̄i: ⁊ ptransibūt ⁊ auferēt violentū absq; manu. Oculi enī eiꝰ sup vias hoīm: ⁊ omēs gressus eoꝝ ꝓsiderat. Nō sūt tenebre et nō ē vmbra mortis: vt abscondāt̄ ibi q̄ opant̄ iniq̄tatē. Neq; enī vlt̄ in hoīs potestate est vt vēiat ad deū in iudiciū. Cōteret mltos ⁊ inumerabiles: ⁊ stare faciet alios p eis. Nouit enī opa eoꝝ: ⁊ idcirco inducet noctem ⁊ conterent̄. Quasi impios percussit eos in loco videntiū. Qui q̄si de industria recesserūt ab eo. ⁊ omnes vias eiꝰ itelligere noluerūt vt puenire facerēt ad deū clamorē egeni: ⁊ audiret vocē paupeꝝ. Ipso enī cōcedente pacē: quis est qui ꝓdemnet: Et q̄ absconderit vultū: q̄s est qui cōtemplet̄ eū: Et sup gētes: ⁊ sup oēs homīes. Qui regnare facit hominē ypocritā. ppt̄ peccata populi. Quia ḡ ego locutus sum ad deū: te q̄z nō phibebo. Si erraui tu doce me. Si iniq̄tatē locutꝰ sū: et vlt̄ nō addā. Nūq̄d a te deus expetit eam: q̄a displicuit tibi: Tu enī cepisti loq; ⁊ nō ego. Oz si q̄d nosti meliꝰ loq̄re. Viri intellgētes loquāt̄ mihi: ⁊ vir sapiēs audiet me. Job āt stulte locutꝰ ē: ⁊ verba illiꝰ nō sonāt disciplinā. Pater mi: pbet̄ iob vsq; ad finē: ne ōsinas ab hoīe iniq̄tatis: q̄ addit sup pcta

sua blasphemiã. Inter nos iterim ꝓstringaꝫ:et tunc ad iudicium prouocet sermonibꝰ suis deũ. ¶Capitulum.XXXV.

Igitur beliu hec rursum locutus est. Nunquid equa videꝫ tibi tua cogitatõ:vt dicẽs iustior deo sum: Dixisti enim.Non tibi placet quod rectũ est. Vel quid tibi proderit:si ego peccauero:Itaq; ego respondebo sermonibꝰ tuis. et amicis tuis decuꝫ. Suspice celum ⁊ intuere:et ꝓtemplare ethera q̃ altior te sit. Si peccaueris:quid ei nocebis:Etsi multiplicate fuerint iniquitates tue:quid facies contra eum: Porro si iuste egeris.qđ donabis ei:aut qđ de manu tua accipiet: Homini qui similis tui est nocebit impietas tua:et filium hois adiuuabit iusticia tua. Propter multitudinem calumniatorum clamabunt:⁊ eiulabunt propter vim brachij tirannoꝝ.Et non dixit vbi est deꝰ qui fecit me:qui dedit carmina in nocte. Qui docet nos super iumenta terre:⁊ sup volucres celi erudit nos. Ibi clamabunt ⁊ non exaudiet ꝓpter superbiam malorꝫ. Non ergo frustra audiet deus:et omnipotens causas singulorꝫ intuebitur.Eciam cum dixeris non considerat:iudicare coram illo.et expecta eum. Nunc enim non infert furorem suum:nec vlciscitur scelus valde. Ergo iob frustra aperit os suum:et absq; sciencia verba multiplicat.

¶Capitulum.XXXVI.

Hdens quoq; beliu hec locutꝰ est. Sustine me paululum:et indicabo tibi. Adhuc enim habeo quod pro deo loquar. Repetam sciencíam meaꝫ a principio:et operatorem meuꝫ probabo iustuꝫ. Vere enim absq; mendatio sermones mei:et perfecta sciencia probabitur tibi. Deus potentes non abicit cum et ipe sit potens:sed non saluat impios:et iudicium pauperibus tribuit. Non auferet a iusto oculos suos:et reges in solio collocat in perpetuum:et illic eriguntur. Etsi fuerint in cathenis et vinciantur funibus paupertatis:indicabit eis opera eorum ⁊ scelera eoruꝫ:q; violenti fuerunt. Reuelabit quoq; aurem eoruꝫ vt corripiat:et loquetur vt reuertantur ab iniquitate. Si audierint et obseruauerint cõplebunt dies suos in bono:⁊ annos suos ĩ gloria. Si aũt non audierint transibunt p gladiuꝫ: et ꝓsumentur in stulticia. Simulatores et callidi ꝓuocant irã dei:neq; clamabũt cuꝫ vincti fuerint. Morieꝫ in tẽpestate aĩa eorum:⁊ vita eoꝝ inꝰ effemĩatos. Eripiet de angustia sua paupeꝫ:et reuelabit ĩ tribulatione aureꝫ eius. Sic saluabit te de ore angusto latissime:et non habentẽ fundamentũ subꝰ se. Requies aũ mense tue erit plena pinguedine. Causa tua q̃si impij iudicata est:causaꝫ iudiciũq; recipies. Nõ te q̃ supet ira vt aliquẽ opprimas:nec multitudo donoꝝ inclinet te. Depone magnitudinem tuã absq; tribulatione:et omnes robustos fortitudĩe. Nec ptrahas noctẽ: vt ascendãt populi p eis. Caue ne declines ad iniquitatẽꝫ. Hanc enĩ cepisti sequi post miseriã. Ecce deus excelsus in fortitudine sua:et nullus ei similis in legislatoribus. Quis poterit scrutari vias eius:aut quis audet ei dicere opatus es iniquitatẽ: Memento q̃ ignores opus eiꝰ:de quo cecinerunt viri. Omnes hoies vident eum:vnusquisq; intuetur procul. Ecce deus magnꝰ vincens scienciam nrãm. Numerus annorum eius inestimabilis. Qui aufert stellas pluuie ⁊ effundit ymbres adistar gurgitum. Qui de nubibꝰ fluunt:q̃ pterunt cuncta desuper. Si voluerit extendere nubes quasi tentoriuꝫ suum et fulgurare lumine suo desuper:cardines q; maris operiet. Per hec enim iudicat populos:⁊ dat escam multis mortalibꝰ. In manibꝰ abscõdit lucem.et precipit ei vt rursus aduenĩat. Annunciat de ea amico suo q̃ possessio eius sit:et ad eam possit ascendere.

¶Capitulum.XXXVII.

Super hoc expauit cor meum:et emotuꝫ est de loco suo. Audiet auditionem in terrore vocis eius:et sonum de ore illius procedentem. Subter omnes celos ipse considerat:⁊ lumẽ illius sup terminos terre. Post eum rugiet sonitus:tonabit voce magnitudinis sue:et non inuestigabitur cuꝫ audita fuerit vox eius. Tonabit deus in voce sua mirabiliꝫ: qui facit magna et instrutabilia. Qui precepit niui vt descendat in terram:et hiemis pluuijs ⁊ ymbri fortitudinis sue. Qui ĩ manu omnium hoĩm signat vt nouerint singuli opa sua. Ingrediet bestia latibulũ

ſuum:⁊ in antro ſuo morabitur. Ab interioribꝫ egredietꝫ tempeſtas:et ab arcturo frigus. flante deo cõcreſcit gelu:⁊ rurſum latiſſime fundunt aque. Frumẽtũ deſiderat nubes:et nubes ſpargunt lumen ſuũ. Que luſtrant cuncta ꝑ circuitũ quocunqꝫ eas voluntas gubernãtis duxerit ad oñe quod ꝓceperit illis ſup faciẽ orbis terraꝝ: ſiue in vna tribu ſiue in terra ſua. ſiue in quocũqꝫ loco miſericordie ſue eas iuſſerit inueniri. Auſculta hec iob:ſta et cõſidera mirabilia dei. Nunq̃d ſcis quando ꝓcepit deus pluuijs:vt oſtenderẽt lucem nubium eius? Nunq̃d noſti ſemitas nubiũ magnas et pfectas ſciencias? Nonne veſtimẽta tua calida ſunt cũ pflata fuerit terra auſtro? Tu forſitan cũ eo fabricatus es celos:qui ſolidiſſimi quaſi ere fuſi ſunt. Oſtende nob quid dicamus illi. Nos quippe inuoluimur tenebris. Quis narrabit ei q̃ loquor? Eciamſi locutus fuerit homo deuorabitur at nunc non vident lucem. Subito aer cogeꝫ in nubes:et ventus tranſiens fugabit eas. Ab aq̃lone aurꝫ venit:et a deo formidoloſa laudatõ. Digne eũ inueniri ñ poſſum⁹. Magnus fortitudine ⁊ iudicio ⁊ iuſticia:⁊ enarrari ñ poteſt. Ideo timebunt eũ viri: ⁊ nõ audebunt eũ ꝓtemplari oñes qui ſibi videnꝫ eſſe ſapientes.

¶ Capitulum. XXXVIII.

Reſpondens aũt dñs iob de turbine dixit. Quis eſt iſte inuoluens ſentencias ſermonib imperitis? Accinge ſicut vir lumbos tuos:interrogabo te et reſponde mihi:Ubi eras q̃n ponebam fundamenta terre? Indica mihi ſi habes intelligenciam. Quis poſuit menſuras ei⁹ ſi noſti:vel quis tetendit ſup eam lineam? Super quo baſes illius ſolidate ſunt? Aut quis dimiſit lapidem angularem eius cum me laudarent ſimul aſtra matutina:⁊ iubilarent oñes filij dei? Quis ꝓcluſit oſtijs mare q̃n erumpebat q̃ſi de vulua ꝓcedens: cum ponerẽ nubem veſtimentũ eius. ⁊ caligine illud quaſi pãnis infancie obuoluerem? Circũdedi illud terminis meis:et poſui vectem et oſtia:et dixi. Uſq̃huc venies et non ꝓcedes amplius:⁊ hic ꝓfringes tumentes fluctus tuos. Nunquid poſt ortuꝫ tuum precepiſti diluculo et oſtendiſti aurore locũ ſuuꝫ:nunq̃d ⁊ tenuiſti ꝓcuciens extrema tre. excuſſiſti ipios ex ea? Reſtituet vt lutũ ſignaculum:⁊ ſtabit ſicut veſtimentum. Auferet ab impijs lux ſua:et brachium excelſum confringetur. Nunq̃d ingreſſus eſt ꝓfundum maris:⁊ in nouiſſimis abiſſi deambulaſti? Nunq̃d apte ſũt tibi porte mortis:⁊ oſtia tenebroſa vidiſti? Nunq̃d ꝓſideraſti latitudinẽ terre? Indica mihi ſi noſti omnia in qua via lux habitet et tenebrarũ quis locus ſit:vt ducas vnũquodq̃ ad terminos ſuos:et intelligas ſemitas domus eius? Sciebas tunc ꝙ naſciturus eſſes:et numerꝫ dierꝫ tuorꝫ noueras? Nunq̃d ingreſſus es theſauros niuis aut theſauros grandinis aſperiſti:que ꝑparaui in tempus hoſtis. in diem pugne et belli? Per quã viaꝫ ſpargit lux. diuidit eſtus ſup terrã? Quis dedit vehementiſſimo ymbri curſum ⁊ viã ſonantis tonitrui:vt pluderet ſuper terram abſq̃ homine in deſerto vbi nullus mortaliuꝫ ꝓmoratꝫ:vt impleret inuiam et deſolataꝫ. et produceret herbas virentes? Quis eſt pluuie patꝫ:vel quis genuit ſtillas roris? De cuius vtero egreſſa eſt glacies:et gelu de celo quis genuit? In ſimilitudinẽ lapidis aque durantꝫ:⁊ ſuperficies abyſſi ꝓſtringit. Nunq̃d ꝓiungere valebis micantes ſtellas pliades: aut girum arcturi poteris diſſipare? Nũquid ꝓducis luciferũ in tpe ſuo:et veſperũ ſuper filios terre ꝓſurgere facis? Nũquid noſti ordinẽ celi:⁊ pones rationem eius in terra? Nunq̃d eleuabis in nebulam vocem tuam:⁊ impetus aq̃rũ opiet te? Nũq̃d mittes fulgura ⁊ ibũt ⁊ reuertẽcia dicẽt tibi aſſum⁹? Quis poſuit in viſceribus homis ſapiẽciam:vel quis dedit gallo intelligenciaꝫ? Quis enarrabit celoꝝ rationẽ:⁊ ꝓtentũ celi quis dormire faciet? Quãdo fundabatur puluis in terraꝫ:et glebe ꝓpigebanꝫ? Nunq̃d capies leene predã ⁊ aiaꝫ catulorꝫ ei⁹ implebis:q̃n cubant in antris ⁊ in ſpecubꝫ inſidiantur? Quis ꝓparat coruo eſcã ſuam:q̃n pulli ei⁹ clamãt ad deum vagantes:eoq̃ non habeant cibos. ¶ Capitulum. XXXIX.

Unqnid noſti tempus partus ibicum in petris:vel parturientes ceruas obſeruaſti. Dinumeraſti menſes conceptus earum:et ſciſti tempus partus earum? Incuruantur ad fetum et pariũt:et rugitus emittunt. Sepanꝫ filij

eaꝝ et ꝓgunt ad pastū:egrediunt ꝙ nō reuertent ad eas. Quis dimisit onagrū liberum:et vincula eius ꝗs soluit:Cui dedi in solitudine domū:ꝙ tabnacula eius ī terra salsuginis. Contemnit mltitudinē ciuitatis: clamorem exactoris nō audit. Circūspicit montes pascue sue:et virentia queqꝫ ꝓquirit. Nunquid volet rinoceros seruire tibi: aut morabit ad ꝓsepe tuū:Nunqd alligabis rinocerotam ad arandū loro tuo:aut ꝛfringet glebas valliuꝫ post te:Nunqd fiduciam habebis in magna fortitudīe eius: Et derelinques ei labores tuos:Nunquid credes illi qm̄ sementē reddet tibi:ꝙ aream tuā congreget:Pēna strutōnis similis est pennis herodij ꝙ accipitris. Qñ derelīquit ova sua ī terra:tu forsitan ī puluere calefacies ea:Obliuiscit ꝙ pes ꝛculcet ea:aut bestia agri conterat. Durat ad filios suos quasi non sint sui:frustra laborauit nullo timore cogente. Priuauit em̄ eaꝫ deus sapiencia:nec dedit illi intelligenciaꝫ. Cum tempus fuerit ī altum alas erigit:deridet equū ꝙ ascensorē eius. Nunqd prebebis eq̄ fortitudinē:aut circūdabis collo ei⁹ binnituꝫ:Nunqd suscitabis eū quasi locustas: Gloria nariū eius terror:terram vngula fodit. Exaltat audacter:in occursum pergit armatis. Contemnit pauorē:nec cedit gladio. Sup ipm̄ sonabit pharetra:vibrabit hasta et clipeus. Feruens et fremens sorbet terrā:nec reputat tube sonare clangorē. Vbi audierit bucinā dicit vah:procul odorat bellū exhortationē ducum:et vlulatum exercitus. Nūquid p sapienciā tuaꝫ plumescit accipit:expandens alas suas ad austꝝ:Nunqd ad preceptū tuū eleuabitur aquila:et ī arduis ponet nidū suū:In petris manet. et ī preruptis silicibꝫ ꝓmorat: atqꝫ ī accessis rupibꝫ. Iñ ꝓtemplat escaꝫ: et delonge oculi eius pspiciūt. Pulli eius lambunt sanguinē:ꝙ vbicūqꝫ cadauer fuerit statim adest. Et adiecit dñs:et locutus est ad iob. Nunqd qui ꝓtendit cū deo:tam facile ꝓquiescit:Vltiqꝫ qui arguit deū debet et respondere ei. Respondens aūt iob dño dixit. Qui leuis locutus sum. rñdere quid possum:Manum meā ponam sup os meū. Vnum locutus sum qd̄ utinaꝫ nō dixissez: et altꝝ:quibꝫ vltra non addam.

Capitulum. XXXX.

Respondens aūt dñs iob de turbine dixit. Accinge sicut vir lūbos tuos:interrogabo te:ꝙ indica mihi. Nunquid irritum facies iudicium meū:et cōdemnabis me vt iustificeris:Etsi habes brachiū sicut de⁹ et voce simili tonas:circumda tibi decorem et in sublime erigere: et esto glorios ꝙ speciosus induere vestibus. Disperge superbos in furore tuo et confunde eos:et respiciens omnem arrogantem humilia. Respice cunctos supbos et confunde eos:et contere impios in loco suo. Absconde eos ī puluere simul:et facies eorum demerge in foueam. et ego confitebor ꝙ saluare te possit dextera tua. Ecce behemoth quez feci tecū:fenum quasi bos comedet. Fortitudo eius in lumbis eius: et virtus illius in vmbilico ventris eius. Stringit caudam suā quasi cedrum:nerui testiculoꝝ eius perplexi sunt. Ossa eius velut fistule eris:cartilago illius quasi lamine ferree. Ipse est principium viaꝝ dei. Qui fecit eū applicabit gladiuꝫ eius:huic montes herbas ferūt. Omnes bestie agri ludent ibi:sub vmbra dormit ī secreto calami. in locis humētibꝫ. Protegūt vmbre vmbrā eius:circūdabunt eū salices torrētis. Ecce absorbebit fluuiū ꝙ nō mirabit:ꝙ habꝫ fiduciā ꝙ influat iordanis ī os ei⁹. In oculis eius quasi hamo capiet eū:ꝙ in sudibꝫ pforabit nares ei⁹. An extrahere poteris leuiathan hamo:ꝙ fune ligabis linguā ei⁹ Nunqd pones circuluꝫ in naribꝫ eius:armilla pforabis maxillā eius:Nūquid multiplicabit ad te preces:vt loquat tibi mollia:Nunqd feriet tecū pactū:ꝙ accipies eū seruum sempiternuꝫ:Nunqd illudes ei q̄si aui:aut ligabis eū ancillis tuis:Cōcident eū amici:diuident illuꝫ negociatores. Nūquid iplebis sagenas pelle eius:ꝙ gurgustiū pisciū capite illius:Pones sup eū manum tuā:Memēto belli:nec vlꝛ addas loqui. Ecce spes ei⁹ frustrabit eū:ꝙ videtibꝫ cunctis ꝓcipitabit. Capi. XXXXI.

Non quasi crudelis suscitabo eum. Quis enim resistere potest vultui meo:ꝙ quis antē dedit mihi vt reddam ei: Omnia que sub celo sunt mea sunt. Non parcam ei et verbis potentibus:et ad deprecandum compositis. Quis enim reuelabit faciem indumenti eius:

Et in medium oris eius qs inꝛbit: Portas vultus eius qs apiet: Per girum dentium eius formido: corpus illius q̃si scuta fusilia. q pactũ squamis se pmentibo. Una uni piungiꝛ: q ne spiraculũ quidẽ incedit p eas Una alteri adherebit: et tenẽtes se nequaq̃ sepabũꝛ. Sternutacõ ei⁹ splẽdor ignis. et oculi ei⁹ vt palpebre diluculi. De ore ei⁹ lampades pcedũt. sicut tede ignis accense de maibo eius pcedit fumus: sicut olle succense atq; feruẽtes. Halitus ei⁹ prunas ardere facit: et flãma de ore eius egrediꝛ. In collo ei⁹ morabiꝛ fortitudo: q faciẽ ei⁹ precedit egestas. Membra carniũ ei⁹ coherẽtia sibi. Mittet pꝛ eũ fulmia. q ad locũ aliũ nõ ferenꝛ. Cor eius indurabiꝛ tanq̃ lapis: et stringeꝛ q̃si malleatoris incus. Cũ sublat⁹ fuerit timebũt angeli: q territi purgabũꝛ. Cũ apphẽderit eũ gladi⁹ subsistere ñ poterit: neq; basta neq; torax. Reputabit enĩ q̃si paleas ferꝛ: q q̃si lignũ putridũ es. Nõ fugabit eũ vir sagittari⁹: in stipulaq; versi sũt ei lapides funde. Quasi stipulã estimabit malliũ: q ꝛidebit vibrantẽ bastã. Sub ipso erũt radij solis: et sternet sibi aur q̃si lutuq;. Feruescere faciet q̃si ollam pfundũ mare: ponet q̃si cũ vngenta bulliũt. Post eũ lucebit semita: estimabit abissum quasi senescentẽ. Nõ est sup terrã pꝛas que ꝛpeꝛ ei: qui factus ẽ vt nullũ timeret. Omne sublime videt: ipse est rex sup vniuersos filios superbie.

Capi. XXXXII.

Respondens aũ iob dño dixit. Scio qꝛ oia potes: q nulla te latet cogitatio. Quis est iste qui celat pſiliũ absq; sciencia? Ideo insipienꝛ locutus sum. et que vltra modũ excedeꝛẽt sciencią meą. Audi q ego loq̃r: inꝛrogabo te et rñde mihi. Auditu auris audiui te: nunc aũ ocul⁹ meus videt te. Idcirco ipe me repbendo: q ago pñiaq; in fauilla q cinere. Postq̃ aũ locutus ẽ deus verba hec ad iob: dixit ad eliphaz themaiten. Iratus ẽ furoꝛ me⁹ in te et ī duos amicos tuos: qm̃ nõ estis locuti coꝛã me rectũ sicut seru⁹ meus iob. Suite ergo vobis septẽ thauros et septẽ arietes: q ite ad seruũ meũ iob: q offerte olocaustũ p vobis. Iob aũ seruus me⁹ oꝛabit p vobis. Faciẽ eius suscipiã: vt non vobis imputeꝛ stulticia. Neq; enĩ locuti estis ad me recta: sicut seruus me⁹ iob. Abierũt ergo eliphas themanites q baldath suites q sophar naamathites q fecerũt sicut locutus fuerat dñs ad eos: et suscepit deus faciem iob. Dñs q̃q; uersus est ad pñiaq; iob: cum oꝛaret p amicis suis. Et addidit dñs omia q̃cunq; fuerãt iob duplicia. Venerunt aũt ad eũ omes fres sui et vniuerse soꝛores sue et cuncti q̃ nouerãt eum pus: et pmederũt cũ eo panẽ in domo ei⁹. Et moueꝛt sup eũ caput: q psolati sunt eũ sup omni malo qđ intulerat dñs sup eũ: q dederunt ei vnusq̃sq; ouem vnã q inaurez aureã vnam. Dñs aũ benedixit nouissimis iob magisq̃ principio ei⁹. Et facta sunt ei q̃tuoꝛdecim milia ouiũ q sex milia camelop: q mille iuga boum. q mille azine: q fuerũt ei septez filij q tres filie. Et vocauit nomẽ vnius diem: et nomen secunde cassiam: q nomen tercie cornustibij. Nõ sunt aũ inuẽte mlieres speciose sicuc filie iob: ī vniuersa ẽra. Deditq; eis pꝛ suus hereditatez inꝛ fres eaꝛ. Vixit aũ iob post hec centũq̃ꝛaginta ãnis: q vidit filios suos q filios filioꝛ suoꝛ vsq; ad quartã generationẽ: q moꝛtuus ẽ senex et plenus diex.

Explicit liber iob. Incipit plogus beati hieronimi presbiteri in psalteriũ.

Psalteriũ rome dudũ posit⁹ emendarã: q iuxta septuagĩta interptes. licz cursim. magna tñ ex pte coꝛrexerã. Qđ qꝛ rursũ videtis o paula q eustochiũ scriptoꝛ vicio depuatũ. plusq; antiquũ erroꝛem q̃ nouã emẽdacõez valere: me cogitis vt veluti q̃dã nouali. scissuz iã aruũ exerceã. et obliq̃s sulcis renascentes spinas eradicẽ: equum esse dicentes. vt qđ crebꝛo pullulat crebꝛius succidaꝛ. Vñ cõsueta pfacõne pmoneo taz vos quibo forte laboꝛ iste desudat. q̃ eos q̃ exẽplaria istiusmõi hẽe volueriꝛt: vt q̃ diligenꝛ emẽdauerit: cũ cura q diligencia trãscribanꝛ. Notet sibi vnusq̃sq; vel iacentẽ lineaz. vl radiãcia signa. id ẽ oboelos vl astericos: q vbicũq; viderit ũgulaz pcedentẽ. ab ea vsq; ad duo puncta que impssimus. sciat in septuagĩta translatoribo plus haberi: vbi aũt pspexerit stelle similitudiez. de hebꝛeis voluminibo abidtũ nouerit eq̃vsq; ad duo pũcta. iuxta theodotionis dumtaxat editionem:

qui simplicitate sermonis a septuaginta interpretibꝫ nō discordat. Hec ergo et vobis et studioso cuiqꝫ fecisse me sciens.non ambigo multos fore.q̄ vel inuidia vel supercilio malent cōtemnere et videre p̄clara q̄ discere:et de turbulento magis riuo q̄ de purissimo fonte potare.

¶ Explicit prologus. Incipit liber ymnorum vel soliloquiorum.

I, 3.

Beatus vir qui non abijt i consilio impiorum:et in via peccatorum nō stetit: et in cathedra pestilencie non sedit. Sed in lege domini voluntas eius:et in lege eius meditabitur die ac nocte. Et erit tanq̄ lignuꝫ quod plantatum est secus decursus aquarum:quod fructuꝫ suum dabit in tempore suo. Et folium eius nō defluet:et omnia quecunqꝫ faciet prosperabunt. Non sic impij non sic:sed tanq̄ puluis quez proicit ventus a facie terre. Ideo non resurgunt impij in iudicio:neqꝫ peccatores in consilio iustorum. Quoniā nouit dominus viam iustorum:et iter impiorum peribit.

¶ Psalmus dauid. II, Z,

Clare fremuerunt gentes:q̄ populi meditati sunt inania? Astiterūt reges terre et principes conuenerunt in vnum:aduersus dominum et aduersus cristum eius. Dirumpamus vincula eoꝝ:et proiciamus a nobis iugum ipōrum. Qui habitat in celis irridebit eos:et dominus subsannabit eos. Tunc loquet ad eos in ira sua:et in furore suo conturbabit eos. Ego autez constitutus sum rex ab eo super syon montem sanctum eius: predicans preceptum eius. Dominus dixit ad me filius meus es tu:ego hodie genui te. Postula a me q̄ dabo tibi gētes hereditatem tuam:et possessionem tuaz terminos terre. Reges eos in virga ferrea:q̄ tanq̄ vas figuli confringes eos. Et nunc reges intelligite:erudimini qui iudicatis terram. Seruite domino i timore:et exultate ei cum tremore. Apprehendite disciplinam: nequando irascatur dominus et pereatis de via iusta. Cum exarserit i breui ira eius:beati oēs qui cōfidunt in eo.

¶ Psalmus dauid cum fugeret a facie absalon filij sui. III 3

Domine quid multiplicati sunt qui tribulant me:multi īsurgunt aduersuz me. Multi dicunt aīe mee: non est salus ipsi in deo eius. Tu autē domine susceptor me? es:gloria mea et exaltans caput meum. Voce mea ad dominuz clamaui:q̄ exaudiuit me de monte sancto suo. Ego dormiui q̄ soporat? sum:et exurrexi quia dominus suscepit me. Non timebo milia populi circumdantis me:exurge domine saluum me fac deus meus. Quoniam tu percussisti omnes aduersantes mihi sine causa:dentes peccatoꝝ contriuisti. Domini est salus:et super populum tuuz benedictio tua.

IIII, 4,

¶ In finem in carminibꝫ psalmus dauid.

Cum inuocarem exaudiuit me deus iusticie mee:i tribulatione dilatasti mihi. Miserere mei:q̄ exaudi orationem meam. Filij hominum vsqꝫ quo graui corde:vt quid diligitis vanitatem et queritis mendaciū? Et scitote quoniam mirificauit dominus sanctum suū: dñs exaudiet me cuz clamauero ad eum. Irascimini et nolite peccare:que dicitis i cordibꝫ vēis q̄ in cubilibꝫ vestris compungimini. Sacrificate sacrificium iusticie et sperate in domino:multi dicunt q̄s ostendit nobis bona? Signatum est super nos lumen vultus tui domine:dedisti leticiam in corde meo. A fructu frumēti vini q̄ olei sui:multiplicati sunt. In pace in idipsum: dormiam et requiescam. Quoniam tu domine. singulariter in spe:constituisti me.

¶ In finem pro ea que hereditatem cōsequitur. psalmus dauid.

V, 5,

Verba mea auribus percipe domine:intellige clamorem meum. Intende voci orationis mee:rex me? et deus meus. Quoniam ad te orabo domine:mane exaudies vocem meam. Mane astabo tibi et videbo:quoniam non deus volens iniquitatem tu es. Neqꝫ habitabit iuxta te malignus:neqꝫ permanebunt iniusti ante oculos tuos. Odisti omnes qui operantur iniquitatē:perdes omnes qui loquuntur mendaciū. Virum sanguinuz et dolosum abominabitur dominus: ego autem in multitudine misericordie tue.

Introibo in domuz tuaz: adorabo ad tem-
plum sanctū tuum in timore tuo. Dñe de-
duc me in iusticia tua: ꝓpter inimicos me-
os dirige in cōspectu tuo viam meā. Qm̄
non est in ore eorū veritas: cor eoꝝ vanuz
est. Sepulcrum patens est guttur eorum:
linguis suis dolose agebant: iudica illos
deus. Decidant a cogitationibus suis: ſm
multitudinē impietatuz eoꝝ expelle eos:
quoniaz irritauerunt te dñe. Et letentur
omnes qui sperant in te: ineternū exulta-
bunt et habitabis in eis. Et gloriabuntur
in te oēs qui diligunt nomen tuū: quo-
niam tu bñdices iusto. Dñe: vt scuto bo-
ne volūtatis tue coronasti nos. ℂ In
finē in carminib ꝑ octaua psalmus dd.

VI, 6,

Dñe ne i furore tuo arguas me: ne-
q3 in ira tua corripias me. Mise-
rere mei dñe quoniam infirmus
sum: sana me dñe quoniaz ꝯturbata sunt
ossa mea. Et anima mea turbata est val-
de: et tu dñe vsqquo? Conuertere dñe et
eripe animam meam: saluum me fac ꝓ-
pter misericordiā tuam. Quoniam nō est
in morte qui memor sit tui: in inferno aūt
quis confitebit tibi? Laborauī in gemitu
meo: lauabo p singulas noctes lectuz me-
um: lacrimis meis stratum meū rigabo.
Turbatus est a furore oculus me?: inue-
terauī inter omnes inimicos meos. Dis-
cedite a me omnes qui opamini iniqtatem:
qm̄ exaudiuit dñs voce fletus mei. Exau-
diuit dñs deprecationē meam: dñs oratio-
nem meā suscepit. Erubescant et contur-
bentur vehementer oēs inimici mei: cō-
uertant̄ et erubescant valde velociter.

VII, 7,

ℂ In finem psalmus dauid quē cantauit
dño ꝓ verbis chusi filij Jemini.
Dñe deus meus in te speraui: saluuz
me fac ex omnib psequentib me
et libera me. Nequando rapiat vt
leo animā meam: dū non est qui redimat
neq3 qui saluum faciat. Dñe deus meus si
feci istud: si est iniquitas in manib meis.
Si reddidi retribuentib mihi mala: deci-
daz merito ab inimicis meis inanis. Per-
sequatur inimicus animam meam et cō-
prehendat: et conculcet in terra vitam me-
am: et gloriam meam in puluerem deduc-
cat. Exurge dñe in ira tua: et exaltare in
finib inimicoꝝ meoꝝ. Exurge dñe deus
meus in precepto quod mandasti: et sy̓na-
goga populoꝝ circumdabit te. Et propt̄
hanc in altum regredere: dñs iudicat po-
pulos. Judica me dñe ſm iusticiam meā:
et ſm innocenciā meaz sup me. Consume-
tur nequicia peccatorum: et diriges iustum
scrutans corda et renes deus. Justū adiu-
torium meū a dño: qui saluos facit rectos
corde. Deus iudex iustus fortis et paciēs:
nunqd irascet̄ p singulos dies? Nisi con-
si fueritis gladiū suū vibrabit: arcū suum
tetendit et parauit illum. Et in eo parauit
vasa mortis: sagittas suas ardentib effe-
cit. Ecce parturit iniusticiā: concepit dolo-
rem et peperit iniquitatem. Lacum aper-
uit et effodit eum: et incidit in foueā quaz
fecit. Conuertet̄ dolor eius in caput eius:
et i verticem ipsius iniquitas eius descen-
det. Confitebor dño secundū iusticiaz ei?:
et psallam nomini domini altissimi.

VIII, 8,

ℂ In finez psalmus dauid p torcularib.
Omine dñs noster: q̄ admirabile ē
nomē tuuz in vniersa ēra. Quo-
niam eleuata ē magnificēcia tua:
sup celos. Et ore infantium et lactantium
perfecisti laudem propter inimicos tuos: vt
destruas inimicum et vltorem. Quoniam
videbo celos tuos opa digitoꝝ tuoꝝ: lunā
et stellas que tu fundasti. Quid est homo
q̄ memor es eius: aut filius hominis qm̄
visitas eum? Minuisti eum paulomin? ab
angelis: gloria et honore coronasti eum:
et constituisti eum super opera manuum
tuarum. Omnia subiecisti sub pedib ei?:
oues et boues vniersas: insuper et pecō-
ra campi. Volucres celi et pisces maris:
qui pambulant semitas maris. Domine
dñs noster: q̄ admirabile est nomen tuuz
in vniersa terra.

IX, 9,

ℂ In
finem p occultis filij. psalmus dauid.
Confitebor tibi domīe in toto corde
meo: narrabo oīa mirabilia tua.
Letabor et exultabo in te: psallaz
nomini tuo altissime. In cōuertendo ini-
micum meum retrorsum: infirmabunt̄ et
pibunt a facie tua. Quoniā fecisti iudiciū
meum et causam meaz: sedisti sup thronū
qui iudicas iusticiaz. Increpasti gentes et
periit impius: nomē eorum delesti inetēr-
num. et in seculū seculi. Inimici defecerūt

framee in finem: et ciuitates destruxisti. Perijt memoria eox cũ sonitu: ⁊ dñs inetrnũ pmanet. Parauit in iudicio thronũ suũ: ⁊ ipse iudicabit orbez ire in equitate: iudicabit pl'os ĩ iustitia. Et factus est dominus refugiũ paupi: adiutor ĩ oportunitatibo in tribulatione. Et sperent in te qui nouerũt nomen tuũ: qm̃ non dereliquisti querẽtes te dñe. Psallite dño q̃ habitat in syon: anũciate inf gentes studia ei⁹. Qm̃ reqrens sanguinez eox recordatus est: nõ est oblitus clamorẽ paupum. Miserere mei dñe: vide hũilitatez meã de inimicis meis. Qui exaltas me de portis mortis: vt anũciem omnes laudationes tuas ĩ portis filie syon. Exaltabo ĩ salutari tuo: infixe sunt gentes ĩ interitu quẽ fecerunt. In laqueo isto quez absconderũt: oprehensus est pes eox. Cognoscetur dñs iudicia faciens: in opibo manuũ suarũ oprehensus est pctor. Conuertant̃ peccatores in infernũ: omnes gentes q̃ obliuiscunt̃ deum. Quoniã non in finem obliuio erit pauperis: paciencia pauperis nõ peribit in finem. Exurge dñe nõ pforte⁹ homo: iudicent̃ gentes in conspectu tuo. Cõstitue dñe legislatorem sup eos: vt sciant gentes qm̃ homines sunt. Ut quid dñe recessisti longe: despicis in oportunitatibo in tribulatione. Cum superbit impius incenditur paup: oprehendunt̃ in cõsilijs quibo cogitant. Quoniã laudatur peccator in desideri⁹ anime sue: et iniqu⁹ benedicitur. Exacerbauit dñm peccator: fm multitudinẽ ire sue nõ queret. Non est deus ĩ pspectu eius: ĩquinate sunt vie illi⁹ in omni tempe. Auferunt̃ iudicia tua a facie eius: oim inimicox suox dñabit̃. Dixit em̃ in corde suo: nõ mouebor a generatione ĩ generationẽ sine malo. Cui⁹ maledictione os plenũ est et amaritudie et dolo: sub lingua eius labor et dolor. Sedet ĩ insidijs cũ diuitibo ĩ occultis: vt ĩterficiat innocentẽ. Oculi eius ĩ paupem respiciũt: insidiat̃ in abscondito quasi leo ĩ spelunca sua. Insidiat̃ vt rapiat paupem: rapere pauperez dum attrahit eũ. In laqueo suo humiliabit eum: inclinabit se et cadet cum dñatus fuerit pauper. Dixit em̃ in corde suo oblitus est deus: auertit faciem suam ne videat in finẽ. Exurge dñe deus ⁊ exaltet̃ manus tua: ne obliuiscaris pauperũ. Propter quid irritauit impius deũ: dixit em̃ in corde suo non requiret: Vides quoniam tu laborem et dolorem consideras: vt tradas eos in manus tuas. Tibi derelict⁹ est pauper: orphano tu eris adiutor. Cõtere brachium peccatoris et maligni: querẽ peccatũ illius ⁊ nõ inuenie⁹. Domin⁹ regnabit inetrnũ et in seculũ seculi: pibitis gentes de terra illius. Desiderium pauperum exaudiuit dñs: prepationez cordis eorũ audiuit auris tua. Judicare pupillo et humili: vt nõ apponat vltra magnificare se homo super terram. X. 30.

In finem psalmus dauid.

In dño confido qũomõ dicitis anie mee: transmigra in montem sicut passer. Quoniam ecce peccatores intenderũt arcum: parauerunt sagittas suas in pharetra: vt sagittent ĩ obscuro rectos corde. Qm̃ que pfeci⁹ti destruxerunt: iust⁹ aũt quid fecit: Dñs in templo sancto suo: dñs in celo sedes eius. Oculi eius in pauperem respiciũt: palpebre eius interrogãt filios hoim. Dñs interrogat iustum ⁊ impium: qui aũt diligit iniquitatẽ odit aiaz suã. Pluet sup peccatores laqueos: ignis et sulphur et spiritus procellax pars calicis eorũ. Quoniam iustus dominus et iusticias dilexit: equitatem vidit vultus ei⁹.

In finem psalmus dauid p octaua. LI. 33.

Animum me fac domine quoniam defecit sanctus: quoniam diminute sunt veritates a filijs hominuz. Vana locuti sunt vnusquisq; ad primum suum: labia dolosa in corde et corde locuti sunt. Disperdat dominus vniuersa labia dolosa: et linguam magniloquaz. Qui dixerunt linguam nostraz magnificabim⁹: labia nostra a nobis sunt: quis noster dominus est: Propter miseriã inopum et gemitum paupex: nunc exurgam dicit dñs. Ponam in salutari: fiducialiter agam in eo. Eloquia domini eloquia casta: argentum igne examinatũ: probatuz terre purgatum septuplũ. Tu domine seruabis nos et custodies nos: a generatione hac ĩetrnum. In circuitu impij ambulant: fm altitudinez tuam multiplicasti filios hoim.

In finem psalmus dauid.

XII.

Usquo dñe obliuiſceris me in finem: vſq; quo auertis faciē tuā a me? Quamdiu ponā ꝯſilia in aīa mea: dolorē in corde meo ꝑ diē? Vſquo exaltabit inimicus meus ſup me? reſpice et exaudi me dñe deus meus. Illumina oculos meos ne vnq; obdormiam in morte: neq; dicat inimicus meus ꝓualui aduerſus eum. Qui tribulant me exultabunt ſi motus fuero: ego aūt in miſericordia tua ſperaui. Exultabit cor meum in ſalutari tuo: cantabo dño qui bona tribuit mihi: et pſallam nomini dñi altiſſimi.

XIII.

In finem pſalmus dauid.

Dixit inſipiens in corde ſuo: nō eſt deꝰ. Corrupti ſunt ⁊ abominabiles facti ſūt in ſtudijs ſuis: nō eſt qui faciat bonum nō eſt vſq; ad vnū. Dñs de celo ꝓſpexit ſuper filios hoīm: vt videat ſi eſt intelligēs aut req̄rens deū. Omnes declinauerūt ſimul inutiles facti ſunt: non eſt q̄ faciat bonū non eſt vſq; ad vnū. Sepulcrū patens ē guttur eoꝝ: linguis ſuis doloſe agebant: venenū aſpidū ſub labijs eoꝝ. Quoꝝ os maledictione et amaritudine plenū eſt: veloces pedes eoꝝ ad effūdendū ſanguinē. Contricio ⁊ infelicitas in vijs eoꝝ: et viā pacis nō cognouerūt: nō eſt timor dei añ oculos eoꝝ. Nōne cognoſcent omnes qui opant̄ iniquitatē: qui deuorant plebem meam ſicut eſcam panis? Dñm non inuocauerūt: illic trepidauerūt timore vbi nō erat timor. Qm̄ dñs in generatione iuſta ē: ꝓſiliū inopis ꝓfudiſtis: qm̄ dñs ſpes eius eſt. Quis dabit ex ſyon ſalutare iſrahel? cū auerterit dñs captiuitatē plebis ſue exultabit iacob et letabit̄ iſrahel.

XIIII.

In finem pſalmus dauid.

Domine quis habitabit ī taberna culo tuo: aut q̄s requieſcet ī monte ſancto tuo? Qui īgreditur ſine macula: et opat̄ iuſticiā. Qui loq̄tur veritatē ī corde ſuo: qui nō egit dolū in lingua ſua. Nec fecit ꝓximo ſuo malū: et obprobriū non accepit aduerſus ꝓximos ſuos. Ad nihilū deductus eſt in ꝓſpectu eiꝰ malignꝰ: timētes aūt dñm glorificat. Qui iurat ꝓximo ſuo ⁊ ñ decipit: q̄ pecuniā ſuam ñ dedit ad vſurā: et munera ſup innocentē nō accepit. Qui facit hec: nō mouebit̄ inetternū.

In titulī īſcriptio ipī dō.

XV.

Conſerua me domine qm̄ ſperaui ī te: dixi domino deus meus es tu: quoniā bonoꝝ meoꝝ non eges. Sanctis qui ſunt in terra eius: mirificauit omnes voluntates meas in eis. Multiplicate ſunt īfirmitates eoꝝ: poſtea acceleraverunt. Non ꝯgregabo ꝓuenticula eorū de ſanguinibo: nec memor ero nominum eorū ꝑ labia mea. Dñs pars hereditatis mee ⁊ calicis mei: tu es qui reſtitues hereditatē meā mihi. Funes ceciderūt mihi ī preclaris: etem̄ hereditas mea ꝑclara eſt mihi. Benedicā dñm qui tribuit mihi intellectū: inſup et vſq; ad noctē increpuerunt me renes mei. Prouidebam dñm in cōſpectu meo ſemꝑ: qm̄ a dextris eſt mihi ne ꝓmouear. Propter hoc letatum eſt cor meū ⁊ exultauit lingua mea: inſup ⁊ caro mea requieſcet in ſpe. Quoniā non derelinques aīam meā in inferno. nec dabis ſcm̄ tuū videre corruptionē. Notas mihi feciſti vias vite: adimplebis me leticia cū vultu tuo: delectationes in dextera tua vſq; in finem.

XVI.

Oratio dauid.

Exaudi dñe iuſticiā meam: intēde deprecationem meam. Auribo percipe orationem meam: non in labijs doloſis. De vultu tuo iudiciū meū prodeat: oculi tui videant equitatē. Probaſti cor meum et viſitaſti noctē: igne me examinaſti et non eſt inuenta in me iniq̄tas. Ut non loquatur os meum opera hominum: propter verba labiorum tuorum ego cuſtodiui vias duras. Perfice greſſus meos ī ſemitis tuis: vt nō moueant̄ veſtigia mea. Ego clamaui quoniā exaudiſti me deus: inclina aurē tuam mihi ⁊ exaudi verba mea. Mirifica miſericordias tuas: q̄ ſaluos facis ſperātes in te. A reſiſtētibus dextere tue cuſtodi me: vt pupillā oculi. Sub vmbra alarū tuarꝝ ꝓtege me: a facie impioꝝ qui me afflixerūt. Inimici mei animā meam circūdederunt: adipem ſuū ꝯcluſerunt: os eoꝝ locutū eſt ſuperbiā. Proicientes me nunc circūdederunt me: oculos ſuos ſtatuerūt declinare in terrā. Suſceperūt me ſicut leo patus ad predā: et ſicut catulus leonis habitans in abditis. Exurge dñe preueni eum et ſupplanta

eum:eripe animā meaz ab impio:frameā tuā ab inimicis man? tue. Dñe a paucis de terra diuide eos in vita eop:7 de abscō ditis tuis adimpletus est venter eop. Sa turati sunt filijs:et dimiserūt reliq̄as su as paruul' suis. Ego aūt in iusticia appare bo ꝓspectui tuo:saciabor cum apparuerit gloria tua.

¶ In finem puero dñi dauid que locut? est dño verba cātici hui? in die q̄ eripuit eū dñs de manu omniū inimicop ei? 7 de manu saul et dixit. XVII.

Diligaz te dñe fortitudo mea:dñs firmamentū meū et refugiū meū et liberator meus. Deus meus ad iutor meus:et sperabo in eum. Protector me? et cornu salutis mee:et susceptor me us. Laudans inuocabo dñm:et ab inimi cis meis salu? ero. Circūdederūt me dolo res mortis:7 torrētes iniq̄tatis ꝓturbaue rūt me. Dolores inferi circūdederūt me: ꝓoccupaueřt me laquei mortis. In tribla tōe īuocaui dñm:et ad deū meū clamaui. Et exaudiuit de tēplo scō suo vocē meā: et clamor me? in ꝓspectu eius introiuit i aures ei?. Commota est 7 ꝓtremuit terra: fundamēta montiū ꝓturbata sunt 7 ꝓmo ta sūt:qm̄ irat? est eis. Ascēdit fum? i ira eius:et ignis a facie ei? exarsit:carbones succensi sunt ab eo. Inclinanit celos 7 de scendit:et caligo sub pedib? ei?. Et ascen dit sup cherubin 7 volauit:volauit super pēnas ventop. Et posuit tenebras latibu lum suū. in circuitu ei? in tabnaculū ei?: tenebrosa aqua i nubib? aeris. Pre fulgo re in ꝓspectu ei? nubes trnsierūt:grando 7 carbones ignis. Et intonuit de celo dñs:7 altissim? dedit vocē suā:grndo 7 carbones ignis. Et misit sagittas suas et dissipauit eos:fulgura mltiplicauit et ꝓturbauit e os. Et apparuerūt fontes aquap:7 reuela ta sūt fundamēta orbis terrap. Ab increpatione tua dñe:ab inspiratōne spūs ire tue. Misit de sūmo et accepit me:7 assum pſit me de aquis mltis. Eripuit me de ini micis meis fortissimis 7 ab hijs q̄ oderunt me:qm̄ ꝓfortati sūt sup me. Preuenerūt me in die afflictionis mee:et fact? est dñs ꝓtector me?. Et eduxit me in latitudinē: saluū me fecit qm̄ voluit me. Et retribuet mihi dñs ſm iusticiā meā:et ſm puritatē manuum meap retribuet mihi. Quia cu stodiui vias dñi:nec īpie gessi a do meo. Qm̄ omnia iudicia ei? in ꝓspectu meo:et iusticias ei? nō repuli a me. Et ero imma culatus cū eo:7 obseruabo me ab iniqui tate mea. Et retribuet mihi dñs ſm iusti ciaz meā:7 ſm puritatē manuū meap in cōspectu ocl'op ei?. Cum sancto sanctus eris:7 cū viro innocēte īnocēs eris. Et cū electo elect? eris:et cū puerso puerteris. Qm̄ tu populū humilez saluum facies:et ocl'os supbop būiliabis. Qm̄ tu illumīas lucernā meā dñe:deus me? illumīa tene bras meas. Qm̄ i te eripiar a tēptatione: et in deo meo trnsgrediar murum. Deus me? impolluta via ei?:eloqa dñi igne exami nata:ꝓtector est oīm sperantiū in se. Qm̄ quis de? preter dñm:aut quis de? preter deū nr̄m. Deus q̄ precinxit me virtute:et po suit īmaculatā viā meā. Qui pfecit pedes meos tanq̄ ceruop:7 sup excelsa statuēs me. Qui docet man? meas ad preliū:7 po suisti vt arcū ereum brachia mea. Et dedi sti mihi ꝓtectionē salutis tue:et dextera tua suscepit me. Et disciplīa tua correxit me in finē:et disciplina tua ipa me doce bit. Dilatasti gressus meos subtus me:et non sunt infirmata vestigia mea. Perse quar inimicos meos et ꝓphendā illos:et non ꝓuertar donec deficiant. Confringā illos nec potert stare:cadēt subtus pedes meos. Et pcinxisti me virtute ad belluz: et supplantasti insurgentes in me subtus me. Et inimicos meos dedisti mihi dorsū: et odientes me disperdidisti. Clamauerūt nec erat qui saluos faceret ad dominum: nec exaudiuit eos. Et comminuaz eos in puluerem ante faciem venti:vt lutū pla tea p delebo eos. Eripies me de contradi ctionib? populi:constitues me in caput gentium. Popul? quem non cognoui ser uiuit mihi:in auditu auris obediuit mi hi. Filij alieni mentiti sunt mihi:filij ali eni inueterati sunt:et claudicauerūt a se mitis suis. Viuit domin? 7 benedictus de? meus:et exaltetur deus salutis mee. De? qui das vindictas mihi et subdis popl'os sub me:liberator meus de inimicis meis iracundis. Et ab insurgentib? in me exal tabis me:a viro iniquo eripies me. Pro pterea confitebor tibi in nationib? dñe:

et nomini tuo psalmum dicam. Magnificans salutes regis eius :et faciēs misericordiam cristo suo dauid:et semini eius vsq; in seculum. ℂ In finē ps dauid.

XVIII, 38.

Oeli enarrant gloriam dei:et opera manuū eius annunciat firmamentum. Dies diei eructat verbū et nox nocti indicat sciencia. Non sunt loquele neq; sermones:q̄rum nō audiantē voces eorum. In omnē terrā exiuit son? eorum:et in fines orbis terre verba eorū. In sole posuit tabernaculum suum:7 ipse tanq̄ sponsus p̄cedens de thalamo suo. Exultauit vt gigas ad currendam viam: a summo celo egressio ei?. Et occursus ei? vsq; ad summum ei?:nec est qui se abscondat a caloē ei?. Lex dñi īmaculata p̄uertēs animas:testimoniū dñi fidele sapientiam prestans paruulis. Justicias dñi recte letificantes corda:preceptū dñi lucidū illuminans oculos. Timor dñi sanctus pmanens in seculū seculi:iudicia dñi vera iustificata in semetipsa. Desiderabilia super aur̄ et lapidē pciosum multū:et dulciora sup̄ mel et fauū. Etenī seruus tuus custodit ea:in custodiendis illis retributio mlta. Delicta q̄s ītelligit:ab occltis meis munda me:et ab alienis parce seruo tuo. Si mei non fuerint dñati tunc immaculatus ero:7 emūdabor a delicto maximo. Et erūt vt p̄placeant eloquia oris mei:et meditatō cordis mei in p̄spectu tuo semp. Dñe adiutor meus:et redemptor meus.

ℂ In finem psalmus dauid.

XIX, 39.

Exaudiat te dñs in die tribl'atōis: protegat te nomen dei iacob. Mittat tibi auxiliū de sancto:et de sy?on tueatur te. Memor sit omnis sacrificij tui:7 olocaustū tuū pingue fiat. Tribuat tibi fm cor tuū:et oīe p̄silium tuū p̄firmet. Letabimur in salutari tuo:et in nomīe dei nr̄i magnificabimur. Impleat dominꝰ oīes petitiones tuas:nunc p̄gnoui q̄m saluum fecit dñs cristū suum. Exaudiet illum de celo sancto suo:in potētatibꝰ salus dextre eius. Hij in curribus et hij in equis:nos aūt in nomine dei nostri inuocabimus. Ipsi obligati sunt et ceciderunt: nos autem surrexim⁹ et erecti sumus. Domine saluum fac regem:et exaudi nos in die in qua inuocauerimus te.

ℂ In finem psalmus dauid.

XX, 40.

Omine in virtute tua letabitur rex:et sup̄ salutare tuū exultabit vehementer. Desiderium cordis ei? tribuisti ei:et voluntate labior̄ eius non fraudasti eum. Q̄m preuenisti eum in benedictionibꝰ dulcedinis:posuisti in capite eius coronam de lapide p̄cioso. Elitam pecijt a te et tribuisti ei:lōgitudinē dierū in seculum et in seculum seculi. Magna gl'ia eius in salutari tuo:gloriā et magnū decorem impones super eum. Q̄m dabis eū in bñdictionē in seculū seculi:letificab eū in gaudio cum vultu tuo. Q̄m rex sperat in dño:et in misc̄dia altissimi nō p̄mouebitur. Inueniat manus tua omnibꝰ inimicis tuis:dextera tua inueniat oēs qui te oderunt. Pones eos vt clibanum ignis in tp̄e vult? tui:dñs in ira sua p̄turbabit eos:et deuorabit eos ignis. Fructū eorum de terra perdes:et semē eor̄ a filijs hoīm. Q̄m declinauerūt in te mala:cogitauerūt p̄silia que nō potuerūt stabilire. Q̄m pones eos dorsum:in reliquijs tuis prepara bis vultum eor̄. Exaltare dñe in virtute tua:cantabim? et psallem? virtutes tuas.

ℂ In finē ps dd̄ pro susceptōe matutina.

XXI, 43.

Deus deus me? respice in me:quare me dereliquisti: longe a salute mea verba delictor̄ meorum. Deus meus clamabo p diem et non exaudies:et nocte et ñ ad insipientiā mihi. Tu aūt in sancto habitas:laus israhel. In te speraverunt p̄res nostri:sperauerūt et liberasti eos. Ad te clamauerūt 7 salui facti sunt: in te sperauerūt et ñ sunt p̄fusi. Ego autē sum vermis et non homo:obprobriū hominū et abiectio plebis. Omnes videntes me deriserūt me:locuti sunt labijs et mouer̄t caput. Sperauit in dño eripiat eum: saluum faciat eum q̄m vult eum. Quoniā tu es qui extraxisti me de vētre:spes mea ab uberibꝰ matris mee:in te proiect? sum ex vtero. De ventre matris mee deus me? es tu:ne discesseris a me. Q̄m tribulatio proxima est:quoniā non est qui adiuuet. Circumdederunt me vituli multi:thauri pingues obsederunt me. Aperuerunt sup me os suum:sicut leo rapiens et rugiens.

Sicut aqua effusus sū: et dispsa sunt oia ossa mea. Factū est cor meū tanq̄ cera liquescēs: in medio ventris mei. Aruit tāq̄ testa virt⁹ mea: ꝛ lingua mea adhesit faucibo meis: ꝛ in pulverem mortis deduxisti me. Qm̄ circūdederūt me canes mlti: psiliū maligntiū obsedit me. Fodert man⁹ meas ꝛ pedes meos: dinūerauerūt oīa ossa mea. Ipsi vero psiderauert et inspexerūt me: diuiserūt sibi vestimēta mea: et sup vestem meā miserūt sortē. Tu aūt dñe ne elōgaueris auxiliū tuū a me: ad defensionez meā pspice. Erue a framea de⁹ aīaz meā: et de manu canis vnicā meaz. Salua me ex ore leonis: et a cornibo vnicornīū hūilitatē meā. Narrabo nomē tuū frībo meis: in medio ecclesie laudabo te. Qui timetis dñm laudate eū: vniuersū semē iacob glorificate eū. Timeat eū omne semē isrl: qm̄ nō sprevit neq̄ despexit deprecatōez pauperis. Nec auertit faciē suā a me: ꝛ cum clamarē ad deū exaudiuit me. Apud te laus mea in eccl'ia magna: vota mea reddā in pspectu timentiū eū. Edēt paupes et saturabunt: ꝛ laudabūt dñm q̄ requirt eū: viuent corda eor in seculū seculi. Reminiscent et puertent ad dñm: vniuersi fines terre. Et adorabūt in pspctū ei⁹: vniuerse familie gentiū. Qm̄ dñi est regnū: et ipse dñabit gentiū. Manducaverūt et adoraverūt oēs pīgues terre: in pspectu ei⁹ cadēt oēs q̄ descēdūt in terrā. Et aīa mea illi viuet: ꝛ semē meū seruiet ipsi. Annūciabitur dño generatio vētura: et annūciabūt celi iusticiā eius pp̄lo q̄ nascet quē fecit dñs.

Psalmus Dauid. XXII.

Omin⁹ regit me et nihil mihi deerit: in loco pascue ibi me collocauit. Sup aquā refectionis educauit me: aīam meā puertit. Deduxit me sup semitas iusticie: pp̄ nomē suū. Nam etsi ambl'auero in medio umbre mortis nō timebo mala: qm̄ tu mecū es. Virga tua ꝛ bacul⁹ tuus: ipa me psolata sunt. Parasti i pspectu meo mēsam: aduersus eos q̄ tribulāt me. Impinguasti in oleo caput meum: et calix me⁹ inebriās q̄pclarus ē. Et misericordia tua subsequet me: oīb⁹ diebo vite mee. Et vt inhabitē i domo dñi: in longitudine dieruz.

Psalmus dauid in prima sabbati.

Omini est terra ꝛ plenitudo eius: orbis trax et vniuersi qui hītant in eo. Quia ipse sup maria fundauit eū: ꝛ sup fluīa prepauit eū. Quis ascēdit in montē dñi: aut q̄s stabit i loco scto eius. Innocēs manibo et mūdo corde: qui non accepit in vano aīmā suam: nec iurauit in dolo pximo suo. Hic accipiet bñdictionē a dño: et misericordiā a deo salutari suo. Hec est generatio querentiū eū: querētiū faciē dei iacob. Attollite portas principes vras: ꝛ eleuamini porte eternales: et introibit rex glie. Quis est iste rex glie: dñs fortis ꝛ potēs: dñs potēs in prelio. Attollite portas prīcipes vras: et eleuamini porte eternales: et introibit rex glie. Quis ē iste rex glie: dñs virtutū ipe est rex glie. Psalmus dauid. XXIV.

Ad te dñe leuaui aīmā meā: deus me⁹ in te pfido nō erubescā. Neq̄ irrideāt me ītimici mei: etenī vniuersi q̄ sustinēt te nō pfundētur. Confundant omnes iniqua agētes: sup vacue. Vias tuas dñe demōstra mihi: ꝛ semitas tuas edoce me. Dirige me in veritate tua ꝛ doce me: qz tu es de⁹ saluator me⁹: ꝛ te sustinui tota die. Remīscere miserationum tuax dñe: et misericordiax tuax q̄ a scl'o sunt. Delicta iuuētutis mee ꝛ ignorātias meas: ne memineris. Secōm misericordiaz tuā memēto mei tu: pp̄ bonitatem tuaz dñe. Dulcis et rect⁹ dñs: pp̄ter hoc legē dabit delinqntibo in via. Diriget mansuetos in iudicio: docebit mites vias suas. Vniuerse vie dñi misericordia ꝛ veritas: requirentibo testamentū ei⁹ ꝛ testimonia eius. Propter nomen tuū dñe pp̄iciaberis peccato meo: multū est enī. Quis est hō qui timet dñz: legē statuit ei in via quā elegit. Aīa ei⁹ in bonis demorabit: et semē ei⁹ hereditabit terrā. Firmamentū est dñs timētibus eū: et testamentū ipi⁹ vt manifestet illis. Oc'li mei sp ad dñm: qm̄ ipse euellet de laqueo pedes meos. Respice ī me et miserere mei: qz vnic⁹ ꝛ paup sum ego. Tribulatōnes cordis mei multiplicate sunt: de necessitatibo meis erue me. Vide hūilitatem meā ꝛ laborē meū: et dimitte vniuersa delicta mea. Respice inimicos meos q̄niam ml'tiplicati sūt: ꝛ odio iniq̄ oderūt me. Custodi aīmā meā ꝛ erue me: nō erubescaz

quoniam sperauí in te. Innocentes et rectí adheserunt mihí: qz sustinuí te. Libera deus ísrahel: ex omnib tribulatōíb suis.

¶ Psalmus Dauid. XXV.

Iudica me dñe qm̄ ego in innocēcia mea ingressus sum: et in dño sperans ñ infirmabor. Proba me dñe et tēpta me: ure renes meos 7 cor meum. Qm̄ miscōia tua ante oculos meos ē: et pplacui in veritate tua. Non sedi cum pcilio vanitatis: et cum iniqua gerentib nō introíbo. Odiui eccl̄iam malignantiū: et cuz impijs nō sedebo. Lauabo inter innocētes manus meas: et circūdabo altare tuū dñe. Ut audiā vocem laudis: 7 enarrem vniuersa mirabilia tua. Dñe dilexi decorem domus tue: et locum habitationis glorie tue. Ne perdas cum impijs de? animam meam: et cum viris sanguinū vitaz meam. In quoz manib iniquitates sūt: dextera eoz repleta est muneribz. Ego aī in innocentia mea ingressus sum: redime me 7 miserere meí. Pes enī meus stetit in directo: in ecclesijs benedicam te domine.

¶ In finē psalmus dauid priusq̄ liniret. XXVI.

Dominus illuminatio mea et salus mea: quē timebo. Dominus protector vite mee: a quo trepidabo? Dū appropiant sup me nocentes: 7 edant carnes meas. Qui tribulāt me inimici mei: ipi infirmati sunt et ceciderūt. Si pstant aduersum me castra: non timebit cor meum. Si exurgat aduersum me prelium: in hoc ego sperabo. Unam pecij a dño banc requirā: vt inhabitē in domo dñi omnib diebz vite mee. Ut videam voluntatē dñi: et visitem templuz eius. Qm̄ abscondit me in tabernaculo suo in die malorum: protexit me in abscondito tabernaculi sui. In petra exaltauit me: et nunc exaltauit caput meuz super inimicos meos. Circuiui et immolaui in tabernaculo eius hostiaz vicifera-tionis: cantabo et psalmum dicam dño. Exaudi dñe vocem meaz qua clamaui ad te: miserere mei et exaudi me. Tibi dixit cor meum exquisiuit te facies mea: faciez tuam dñe requirā. Ne auertas faciez tuā a me: ne declines in ira a seruo tuo. Adiutor meus esto ne derelinquas me: neq; despicias me deus salutaris meus. Qm̄ pat meus et mr̄ mea dereliquerūt me: dñs aī assumpsit me. Legez pone mihí dñe in via tua: et dirige me in semita recta propter inimicos meos. Ne tradideris me in animas tribulantium me: quoniam insurrexerunt in me testes iniqui: et mentita est iniquitas sibi. Credo videre bona domī: in terra viuentium. Expecta dominuz viriliť age: 7 pfortet̄ cor tuū 7 sustine dñm.

¶ Psalmus ipsi Dauid. XXVII.

Ad te dñe clamabo deus meus ne sileas a me: neqndo taceas a me: et assimulabor descēdentib in lacum. Exaudi dñe vocem deprecatōis mee dum oro ad te: dum extollo manus meas ad templum sanctuz tuum. Ne simul trahas me cum peccatoribz: et cum operantibus iniquitatem ne perdas me. Qui loquuntur pacem cum proximo suo: mala autem in cordib eoz. Da illis fm opera eorum: et fm nequiciam adinuentionum ipsoz. Scōm opera manuum eoz tribue illis: redde retributionem eoz ipsis. Qm̄ non intellexerūt opera dñi 7 ī opera manuum eius: destrues illos et ñ edificabis eos. Benedictus dñs: qm̄ exaudiuit vocez deprecationis mee. Dñs adiutor meus et protector meus: 7 in ipso sperauit cor meum et adiut? sum. Et refloruit caro mea: et ex voluntate mea pfitebor ei. Dñs fortitudo plebis sue: et protector saluationū cristi sui est. Saluum fac populum tuum dñe et benedic hereditati tue: et rege eos et extolle illos vsq; inetternum.

¶ Psalmus dauid in consummatione tabernaculi. XXVIII.

Afferte domino filij dei: afferte domino filios arietum. Afferte domino gloriam et honorem: afferte domino gloriaz nomini eius adorate dominum in atrio sancto eius. Vox domini super aquas: deus maiestatis intonuit: dominus super aquas multas. Vox domini in virtute: vox domini in magnificentia. Vox domini pfringentis cedros: 7 confringet domin? cedros libani. Et comminuet eos tanq̄ vitulū libani: et dilect? queadmodū filius vnicorniuz. Vox domī

intercidentis flammã ignis: vox dñi ꝓcucientis deserti: et ꝓmouebit dñs desertuz cades. Vox dñi ꝓparãtis ceruos ⁊ reuelabit ꝓdensa: ⁊ in tẽplo ei⁹ oẽs dicẽt gl̃iaz. Dñs diluuiũ inhĩtare facit: ⁊ sedebit dñs rex ineternũ. Dñs vtutẽ pp̃lo suo dabit: dñs benedicet pp̃lo suo in pace. XXIX, 29.

Psalmus cãtici in dedicatõe dom⁹ dd.

Exaltabo te dñe qm̃ suscepisti me: nec delectasti inimicos meos sup me. Dñe de⁹ meus clamaui ad te: et sanasti me. Dñe eduxisti ab inferno animã meã: saluasti me a descendentibꝫ in lacũ. Psallite dño scti eius: et cõfitemini memorie sanctitatis ei⁹. Qm̃ ira in indignatione eius: et vita in voluntate eius. Ad vespez demorabit̃ fletus: et ad matutinũ letitia. Ego autẽ dixi in abundantia mea: non mouebor ineternũ. Dñe: in voluntate tua prestitisti decori meo virtutẽ. Auertisti faciẽ tuam a me: et factus sum conturbat⁹. Ad te dñe clamabo: et ad deũ meuz depcabor. Que vtilitas in sanguine meo: dum descẽdo in corruptionẽ. Nunqd ꝓfitebit̃ tibi puluis: aut annũciabit veritatem tuam. Audiuit dñs et misertus est mei: dñs factus est adiutor meus. Conuertisti planctũ meũ in gaudiũ mihi: ꝓscidisti saccũ meũ: ⁊ circũdedisti me letitia. Et cantet tibi gloria mea et ñ ꝓpungar: dñe deus meus ineternũ ꝓfitebor tibi.

In finem ps dauid pro extasi. XXX, 30.

In te dñe spaui ñ ꝓfũdar ietternũ: in iusticia tua libera me. Inclina ad me aurẽ tuaz: accelera vt eruas me. Esto mihi in deum protectorẽ et in domũ refugij: vt saluũ me facias. Qm̃ fortitudo mea ⁊ refugiũ meũ es tu: et pp̃ nomẽ tuũ deduces me et enutries me. Educes me de laqueo quẽ abscõderũt mihi: qm̃ tu es protector meus. In manus tuas cõmendo spiritũ meũ: redemisti me dñe de⁹ veritatis. Odisti obseruantes vanitates: super vacue. Ego aũt in dño speraui: exultabo et letabor in misericordia tua. Qm̃ respexisti humilitatẽ meam saluasti ꝺ necessitatibꝫ animã meam. Nec ꝓclusisti me in manibꝫ inimici: statuisti in loco spacioso pedes meos. Miserere mei dñe qm̃ tribulor: ꝓturbatus est in ira oculus meus: anima mea et venter meus. Qm̃ defecit in dolore vita mea: et anni mei in gemitibꝫ. Infirmata est in pauptate virtus mea: et ossa mea ꝓturbata sunt. Sup omnes inimicos meos factus suz obprobriũ vicinis meis valde: et timor notis meis. Qui videbant me fugerũt a me: obliuioni dat⁹ sũ tanq̃ mortuus a corde. Factus suz tanq̃ vas pditũ: qm̃ audiui vitupationẽ multoz ꝓmorantiũ in circuitu. In eo dum ꝓuenirent sil̃ aduersum me: accipe animã meã. cõsiliati sunt. Ego aũt in te speraui dñe: dixi deus meus es tu: in manibꝫ tuis sortes mee. Eripe me de manu inimicoz meoz: et a psequẽtibꝫ me. Illustra faciẽ tuaz sup seruũ tuũ: saluũ me fac ĩ misc̃dia tua: dñe non ꝓfundar qm̃ inuocaui te. Erubescant impij et deducant̃ in infernũ: muta fiant labia dolosa. Que loquunt̃ aduersus iustũ iniquitatẽ: in supbia et in abusione. Quãmagna multitudo dulcedinis tue dñe: quã abscondisti timẽtibꝫ te. Perfecisti eis qui sperãt in te: in ꝓspectu filioruz hominũ. Abscondes eos in abscondito faciei tue: a ꝓturbatione hominum. Proteges eos in tabnaculo tuo: a ꝓtradictione linguaz. Bñdictus dñs: qm̃ mirificauit misc̃diam suam mihi in ciuitate munita. Ego aũt dixi in excessu mentis mee: proiectus sum a facie oculoz tuoz. Ideo exaudisti vocem oronis mee: dum clamarẽ ad te. Diligite dñm omes sancti eius: qm̃ veritatẽ requiret dñs: ⁊ ꝛtribuet abundant̃ faciẽtibꝫ superbiaz. Viriliter agite et ꝓfortet̃ cor vr̃m: omes qui speratis in dño.

Intellectus dauid. XXXI, 31.

Beati quoz remisse sunt iniquitates: et quoz tecta sunt peccata. Beat⁹ vir cui nõ imputauit dñs peccatũ: nec est in spiritu eius dolus. Qm̃ tacui inueterauerũt ossa mea: dũ clamarẽ tota die. Qm̃ die ac nocte g̃uata est super me manus tua: cõuersus sum in erumna mea dũ ꝓfigit̃ spina. Delictũ meũ ꝓgnitũ tibi feci: et iniusticiã meam non abscõdi. Dixi ꝓfitebor aduersum me iniusticiam meã dño: et tu remisisti impietatẽ peccati mei. Pro hac orabit ad te omnis sc̃us: in tẽpore oportuno. Verũtamen in diluuio aquaz multarũ: ad eum non approximabunt. Tu es refugiũ meum a tribulatione

que circũdedit me:exultatõ mea erue me a circũdantibꝫ me. Intellectũ tibi dabo et instruaꝫ te:in via hac q̃ gdieris firmabo sup te oc'os meos. Nolite fieri sicut equꝰ et mulus:quibus non est intellectus. In chamo et freno maxillas eoꝝ pstringe:q̃ nõ approximãt ad te. Mlta flagella peccatoris:sperantẽ aũ in dño miscdia circũdabit. Letamini in dño et exultate iusti:et gloriamini omnes recti corde.

℣ In finem psalmus dauid.

XXXII.

Exultate iusti in dño:rectos decet collaudatio. Confitemi dño in cithara:in psalterio decẽ cordarum psallite illi. Cãtate ei canticũ nouũ:bene psallite ei in vociferatõne. Quia rectũ est verbũ dñi:et omnia opera eiꝰ in fide. Diligit miscdiaꝫ et iudiciũ:miscdia dñi plena est terra. Verbo dñi celi firmati sũt:ꝛ spũ oris eius omnis virtꝰ eoꝝ. Congregãs sicut in vtre aq̃s maris:ponẽs in thesauris abyssos. Timeat dñm omnis terra:ab eo aũ pmoueanꝫ oẽs inhabitãtes orbẽ. Qm̃ ipe dixit et facta sunt:ipse mãdauit et creata sunt. Dñs dissipat psilia gentiũ:reprobat aũt cogitatões pꝛoꝝ:et reprobat cõsilia pncipũ. Cõsiliũ aũt dñi inetternũ manet:cogitatões cordis eius in generatõneꝫ et generatõnem. Beata gens cuiꝰ est dñs deꝰ eius:pꝛus quem elegit in hereditatẽ sibi. De celo respexit dñs:vidit oẽs filios hominũ. De preparato habitaculo suo:respexit sup oẽs qui habitãt terrã. Qui finxit singillatim cõrda eoꝝ:qui intelligit omnia opera eoꝝ. Non saluaꝫ rex p multã virtutem:et gigas ñ saluabiꝫ in multitudine virtutis sue. Fallax equus ad salutem:in abundantia aũt virtutis sue nõ saluabitur. Ecce oculi dñi sup metuẽtes eum:et in eis qui sperãt super misericordia eius. Ut eruat a morte animas eoꝝ:et alat eos in fame. Anima nostra sustinet dominũ:quoniam adiutor et protector noster est. Quia in eo letabitur cor nostrũ:et in nomine sancto eius sperauimus. Fiat misericordia tua domine super nos:quemadmodum sperauimus in te.

℣ Psalmus dauid cum mutauit vultũ suum coram abimelech et dimisit eũ et abijt.

XXXIII.

Benedicaꝫ dñm in omni tpe:semp laus eiꝰ ĩ ore meo. In dño laudabiẽ ania mea:audiãt mansueti et letenẽ. Magnificate dñm mecũ:et exaltemus nomẽ eius in idipm. Exq̃siui dñm et exaudiuit me:et ex omnibꝫ tribulatõnibꝫ meis eripuit me. Accedite ad eũ ꝛ illuminamini:et facies vre nõ pfundentur. Iste paup clamauit et dñs exaudiuit eũ:et de omnibꝫ tribulatõibꝫ eiꝰ saluauit eũ. Immittet angelꝰ dñi in circuitu timentiũ eũ:et eripiet eos. Gustate et videte qm̃ suauis ẽ dñs:bẽs vir qui sperat ĩ eo. Timete dñm omnes sancti eiꝰ:qm̃ nõ est inopia timẽtibꝫ eum. Diuites egerũt et esurierũt:inquirẽtes aũt dñm ñ minuenẽ omni bono. Venite filij audite me:timorem dñi docebo vos. Quis est homo q̃ vult vitam:diligit dies videre bonos? Prohibe linguã tuam a malo:ꝛ labia tua ne loq̃nẽ dolũ. Diuerte a malo et fac bonũ:inquire pacẽ ꝛ psequere eam. Oculi dñi sup iustos:et aures eiꝰ in preces eoꝝ. Vultus autẽ dñi sup facientes mala:vt pdat de terra memoriam eoꝝ. Clamauerunt iusti et dñs exaudiuit eos:et ex omnibꝫ tribulatõnibꝫ eoꝝ liberauit eos. Juxta est dñs bijs q̃ tribulato sũt corde:et humiles spũ saluabit. Multe tribulatões iustoꝝ:et de bijs omnibꝫ liberabit eos dñs. Custodit dñs oia ossa eoꝝ:vnuꝫ ex bijs ñ pterenẽ. Mors peccatoꝝ pessima:et qui oderunt iustũ delinquent. Redimet dñs animas seruoꝝ suoꝝ:et nõ delinq̃nt omnes qui sperant in eo.

℣ In finem psalmus ipsi dauid.

XXXIV.

Judica dñe nocentes me:expugna impugnantes me. Apprehende arma ꝛ scutũ:ꝛ exurge ĩ adiutoriũ mihi. Effunde frameaꝫ ꝛ pclude aduersus eos q̃ psequunẽ me:dic anie mee salus tua ego sum. Confundãtur ꝛ reuereãtur:q̃rentes aiam meaꝫ. Auertãtur retrorsuꝫ ꝛ pfundanẽ:cogitãtes mihi mala. Fiant tanq̃ puluis añ faciẽ venti:et angelꝰ dñi coartans eos. Fiat via illoꝝ tenebre et lubricum:et angelꝰ dñi pseq̃ns eos. Qm̃ gratis absconderũt mihi interitũ laquei sui:supvacue exprobrauerũt aiam meã. Veniat illi laqueꝰ quẽ ignorat:ꝛ captõ quã abscõdit apprehẽdat euꝫ:ꝛ in laqueũ cadat in ipso. Ania aũt mea exultabit in dño:ꝛ letabiẽ

sup salutari suo. Omnia ossa mea dicent: dñe qs sil'is tibi: Eripiens inopem de manu fortioꝝ eiꝰ: egenũ ⁊ pauperẽ a diripientib eũ. Surgẽtes testes iniqui: que ignorabant interrogabant me. Retribuebant mihi mala ꝓ bonis: sterilitatẽ aníe mee. Ego aũt cũ mihi molesti essent: induebar cilicio. Humiliabaꝫ in ieiunio aníaꝫ meã: ⁊ oꝛo mea in sinu meo ꝓuertẽ. Quasi ꝓximũ ꝙsi frem nr̃m sic ꝓplacebã: ꝙsi lugens et ꝓtristatꝰ sic hũiliabar. Et aduersũ me letati sũt et ꝓuenerũt: congregati sũt sup me flagella et ignoꝛaui. Dissipati sũt nec cõpuncti: tẽptauerũt me subsannauerũt me subsannatõe: frẽduerũt sup me dentib suis. Dñe qñ respicies: r̃stitue aníaꝫ meã a malignitatẽ eoꝝ: a leonib vnicã meã. Confitebor tibi in eccl'ia magna: in pl'o graui laudabo te. Non supgaudeant mihi q̃ aduersanꝫ mihi iniq̃: q̃ oderũt me g̃tis et annuũt ocul'. Qm̃ mihi q̃dꝫ pacifice loquebanꝫ: ⁊ in iracũdia t̃re loq̃ntes dolos cogitabãt. Et dilatauerũt sup me os suũ: dixerũt euge euge viderũt ocl'i nr̃i. Vidisti dñe ne sileas: dñe ne discedas a me. Exurge et intẽde iudicio meo deus meꝰ: ⁊ dñs meꝰ in causaꝫ meã. Judica me ꝟm iustitiã tuam dñe deus meꝰ: et ñ supgaudeãt mihi. Non dicãt ī cordib suis euge euge aíe nr̃e: nec dicãt deuorabimꝰ eũ. Erubescãt ⁊ reuereanꝫ simul': q̃ gtulanꝫ mal' meis. Induanꝫ confusiõe et reuerẽtia: q̃ maligñ loquñꝫ sup me. Exultẽt ⁊ letẽꝫ q̃ volũt iustitiã meã: ⁊ dicãt sp magnificetꝫ dñs, q̃ volũt pacẽ ꝟui eiꝰ. Et lĩgua mea meditabit̃ iustitiã tuã: tota die laudẽ tuã.

In finẽ ꝟmo dñi dꝺ

XXXV.

Dixit iniustꝰ vt delinq̃t ī semetipo: nõ est timoꝛ dei añ oc'los eiꝰ. Qm̃ dolose egit ī cõspectu eiꝰ: vt inueniaꝫ iniq̃tas eiꝰ ad odiũ. Verba oꝛis eius iniq̃tas ⁊ dolꝰ: noluit intelligẽ vt bñageret. Iniq̃tatẽ meditatꝰ ẽ in cubili suo: astitit omñi vie ñ bone: malitiã aũ nõ odiuit. Dñe ī celo misꝛdia tua: ⁊ veritas tua vsq̃ ad nubes. Justitia tua sicut mõtes dei: iudicia tua abyssus ml'ta. Hoies et iumẽta saluab dñe: quẽadmodũ ml'tiplicasti misericordiã tuam deus. Filij aũt hoim: in tegimine alaꝝ tuaꝝ sperabũt. Inebriabuntur ab vbertate domꝰ tue: ⁊ toꝛrẽte voluptatis tue potab eos. Qm̃ apũd te est fons vite: et in lumine tuo videbimus lumen. Pretẽde dñe miscꝛdiaꝫ sitiẽtib te: et iusticiam tuã bijs q̃ recto sunt corde. Non veniat mihi pes superbie: et manꝰ pcꝯoꝛis non moueat me. Ibi ceciderũt oẽs q̃ operãtes iniq̃tatẽ: expulsi sunt nec potuerũt stare.

Psalmus ipsi dauid.

XXXVI.

Noli emulari in malignãtib: neq̃ zelaueris faciẽtes iniquitatẽ. Qm̃ tanq̃ fenũ velocit̃ arescẽt: ⁊ quẽadmodũ olera herbaꝝ cito decidẽt. Spera in dño et fac bonitatẽ: et inhabita terrã ⁊ pascer̃is ī diuicijs eiꝰ. Delectare in dño: et dabit tibi petitiones cordis tui. Reuela dño viam tuam ⁊ spera in eo: et ipse faciet. Et educet q̃si lumẽ iusticiã tuã: ⁊ iudiciũ tuũ tanq̃ meridiẽ: subditꝰ esto dño et oꝛa eũ. Noli emulari in eo q̃ ꝓsperatꝰ in via sua: et in hoíe faciẽte iniusticias. Desine ab ira et derelinque furoꝛẽ: noli emulari vt malignerís. Qm̃ qui malignantur exterminabunꝫ: sustinentes aũt dñm ipsi hereditabũt terrã. Et adduc pusillũ et nõ erit peccatoꝛ: et queres locũ eiꝰ et ñ inuenies. Mansueti autẽ hereditabũt terrã: et delectabunꝫ in multitudíe pacis. Obꝟuabit pcꝯoꝛ iustũ: et stridebit sup eum dẽtib suis. Dñs aũt irridebit eũ: qm̃ prospicit q̃ veniet dies eius. Gladiũ euaginauerũt peccatoꝛes: intẽderũt arcũ suũ. Vt decipiant pauperẽ et ĩopem: vt trucidẽt rectos corde. Gladius eius intret in coꝛda ipsoꝝ: et arcus eoꝝ ꝓfringet̃. Melius est modicum iusto: sup diuicias pcꝯoꝛum multas. Qm̃ brachia peccatoꝝ ꝓterent̃: ꝓfirmat aũ iustos dñs. Nouit dñs dies immacl'atoꝝ: et hereditas eoꝝ ineternũ erit. Non ꝓfundẽtur in tpe malo: et in diebꝫ famis saturabuntur: qꝛ pcꝯoꝛes peribũt. Inimici vero dñi moꝝ vt honorificati fuerint ⁊ exaltati: deficiẽtes quẽadmodũ fum̃ deficient. Mutuabit̃ pcꝯoꝛ et ñ soluet: iustus autẽ miserebit̃ et tribuet. Quia bñdicẽtes ei hereditabũt terrã: maledicẽtes aũ ei disperibunt. Apud dñm gressus hoĩs dirigent̃: et viã eiꝰ volet. Cum ceciderit nõ collidet̃: qꝛ dñs supponit manũ suã. Junioꝛ fui etenim senui: ⁊ nõ vidi iustũ derelictũ: nec semen eius querẽs panẽ. Tota die miseretur et ꝓmodat: et semẽ illius in bñdictõne erit.

declina a malo ⁊ fac bonum: et inhabita in ſeculū ſeculi. Quia dñs amat iudiciuz: et non derelinquet ſanctos ſuos: ineternū ꝓſeruabunt. Iniuſti punientur: et ſemen impioꝝ peribit. Juſti aũ hereditabũt terram: et inhabitabũt in ſeculū ſeculi ſuper eam. Os iuſti meditabit ſapientiã: et lingua eius loquet iudicium. Lex dei eius in corde ipſius: et nõ ſupplantabunt greſſus eius. Conſiderat peccator iuſtũ: et querit mortificare eũ. Dñs autẽ non derelinquet eũ in manibꝰ eius: nec damnabit eũ cũ iudicabit illi. Expecta dñm et cuſtodi viam eius: et exaltabit te vt hereditate capias terrã: cũ perierint peccatores videbis. Vidi impiũ ſuperexaltatũ: et eleuatum ſicut cedros libani. Et trãſiui et ecce non erat: queſiui eum et nõ eſt inuentus locus ei⁹. Cuſtodi innocentiã et vidi equitatẽ: qm̃ ſunt reliquie homĩ pacifico. Iniuſti autẽ diſperibũt: ſil' reliquie impioꝝ interibũt. Salus aũt iuſtoꝝ a dño: ⁊ protector eoꝝ in tpe tribulatõnis. Et adiuuabit eos dñs ⁊ liberabit eos: et eruet eos a peccatoribꝰ: et ſaluabit eos qz ſperauerunt in eo.

¶ Pſalmus dõ in rememoratõe ſabbati.

XXXVII.

Domine ne in furore tuo arguas me: neqz in ira tua corripias me. Qm̃ ſagitte tue infixe ſunt mihi: et confirmaſti ſuper me manuz tuam. Non eſt ſanitas in carne mea a facie ire tue: nõ eſt pax oſſibꝰ meis a facie peccatoꝝ meorum. Qm̃ iniquitates mee ſupergreſſe ſũt caput meũ: et ſicut onus graue grauate ſunt ſup me. Putruerũt et corrupte ſunt cicatrices mee: a facie inſipiẽtie mee. Miſer factus ſum ⁊ curuatus ſum vſqz ĩ finẽ: tota die contriſtat⁹ ingrediebar. Qm̃ lumbi mei ſpleti ſunt illuſionibꝰ: ⁊ nõ eſt ſanitas in carne mea. Afflictus ſum et humiliatus ſum nimis: rugiebã a gemitu cordis mei. Dñe ante te omne deſideriuz meũ: et gemitus meus a te nõ eſt abſcondit⁹. Cor meũ conturbatũ eſt: dereliquit me virtus mea: et lumen oculoꝝ meoꝝ ⁊ ipm non eſt mecũ. Amici mei et proximi mei: aduerſum me appropinquauerunt et ſteterũt. Et qui iuxta me erãt delonge ſteterũt: et vim faciebãt qui querebãt animã meã. Et qui inquirebãt mala mihi locuti ſũt vanitates: et dolos tota die meditabãtur. Ego aũ tanq̃ ſurdus non audiebaz: et ſicut mutus nõ aperiens os ſuuz. Et factus ſum ſicut hõ non audiens: et non habens in ore ſuo redargutiones. Qm̃ in te dñe ſperaui: tu exaudies dñe deus meus. Quia dixi neqñdo ſupergaudeant mihi inimici mei: et dum commouẽtur pedes mei: ſuper me magna locuti ſunt. Quoniam ego in flagella paratus ſum: et dolor meus in conſpectu meo ſemper. Quoniam iniquitatem meaz annunciabo: et cogitabo pro peccato meo. Inimici autem mei viuunt et confirmati ſunt ſuper me: et multiplicati ſunt qui oderunt me inique. Qui retribuunt mala pro bonis detrahebant mihi: quoniam ſequebar bonitatez. Ne derelinquas me domine deus meus: ne diſceſſeris a me. Intende in adiutoriũ meum: domine deus ſalutis mee.

¶ In finem pro ydithun canticũ dauid.

XXXVIII.

Dixi cuſtodiam vias meas: vt non delinquaz in lĩgua mea. Poſui ori meo cuſtodiaz: cum conſiſteret peccator aduerſum me. Obmutui et humiliatus ſum et ſilui a bonis: et dolor me⁹ renouatus eſt. Concaluit cor meum intra me: et in meditatione mea exardeſcet ignis. Locutus ſum in lĩgua mea: notum fac mihi domine finem meum. Et numeruz dierum meorum quis eſt: vt ſciam quid deſit mihi. Ecce menſurabiles poſuiſti dies meos: et ſubſtantia mea tanq̃ nihilum ante te. Veruntamen vniuerſa vanitas: omnis homo viuens. Veruntamen in ymagine pertrãſit homo: ſed ⁊ fruſtra conturbatur. Theſaurizat: et ignorat cui congregabit ea. Et nunc que eſt expectatio mea nõne dominus: et ſubſtantia mea apud te eſt. Ab omnibꝰ iniquitatibꝰ meis erue me: opprobrium inſipienti dediſti me. Obmutui et non aperui os meum: quoniam tu feciſti amoue a me plagas tuas. A fortitudine manus tue ego defeci in increpationibꝰ: propter iniquitatem corripuiſti hominẽ. Et tabeſcere feciſti ſicut araneam animaz eius: veruntamen vane conturbatur omnis homo. Exaudi orationem meam dñe:

et deprecatõnem meam auribꝰ ꝓcipe lacrimas meas. Ne sileas qm̃ aduena ego sum apud te: et pegrinꝰ sicut omnes pres mei. Remitte mihi vt refrigerer priusq̃ abeã: et amplius non ero.

¶ In finem psalmꝰ dauid. XXXIX.

EXpectans expectaui dñm: ⁊ intẽdit mihi. Et exaudiuit preces meas: ⁊ eduxit me de lacu miserie et de luto fecis. Et statuit supꝑ petram pedes meos: ⁊ direxit gressus meos. Et immisit in os meũ canticũ nouũ: carmẽ deo nr̃o. Videbũt multi et timebũt: et sperabũt in dño. Beatus vir cuiꝰ ẽ nomẽ dñi spes eiꝰ: et nõ respexit ī vanitates et insanias falsas. Multa fecisti tu dñe deus mirabilia tua: et cogitatõnibꝰ tuis ñ est qui silis sit tibi. Annũciaui et locutus sum: multiplicati sunt super nũeꝝ. Sacrificiũ et oblationẽ noluisti: aures aũt pfecisti mihi. Holocaustũ et pro peccato ñ postulasti: tũc dixi ecce venio. In capite libri scriptũ est de me vt facerẽ voluntatẽ tuam: deus meus volui et legẽ tuam in medio cordis mei. Annũciaui iustitiã tuam in ecclesia magna: ecce labia mea ñ phibebo dñe tu scisti. Justitiã tuaꝫ ñ abscõdi in corde meo: veritatẽ tuam et salutare tuuꝫ dixi. Non abscondi misericordiã tuam et veritatem tuam: a pcilio multo. Tu aũt dñe ne longe facias miserationes tuas a me: misericordia et veritas tua semp suscepẽrt me. Qm̃ circũdederũt me mala quoꝝ ñ est numerus: ꝓprehẽderũt me iniquitates mee: ⁊ ñ potui vt viderẽ. Multiplicate sunt super capillos capitis mei: et cor meuꝫ dereliquit me. Complaceat tibi dñe vt eruas me: dñe ad adiuuandũ me respice. Confũdant̃ et reuereant̃ sil̃: qui querũt animã meã vt auferãt eam. Auertant̃ retrorsuꝫ et reuereant̃: qui volunt mihi mala. Ferant pfestim pfusionem suam: qui dicunt mihi euge euge. Exultent et letentur supꝰ te omnes querentes te: et dicant semper magnificetur dñs qui diligunt salutare tuum. Ego autem mendicus sum et pauper: dñs sollicitus est mei. Adiutor meus et protector meus tu es: deus meus ne tardaueris.

¶ In finem psalmus dauid. Intellectus filijs chore.

¶ Beatus qui intelligit sup egenũ et pauperẽ: in die mala liberabit eũ dñs. Dñs ꝓseruet euꝫ et viuificet eum: et beatũ faciet eũ in terra: et nõ tradat eũ in animã inimicorꝝ ei. Dñs opem ferat illi sup lectũ doloris eius: vniversuꝫ stratum eius versasti in infirmitate eius. Ego dixi dñe miserere mei: sana animam meã qr peccaui tibi. Inimici mei dixerũt mala mihi: qñ morietꝰ ⁊ peribit nomẽ eiꝰ? Etsi ingrediebat̃ vt videret vana loquebatur corꝝ eius: congregauit iniquitatẽ sibi. Egrediebat̃ foras: et loquebat̃ in idipsũ. Aduersum me susurrabãt omnes inimici mei: aduersuꝫ me cogitabant mala mihi. Verbuꝫ iniquũ ꝓstituerũt aduersum me: nunquid qui dormit nõ adiciet vt resurgat? Etenim homo pacis mee in q̃ speraui: qui edebat panes meos magnificauit sup me supplãtationẽ. Tu aũt dñe miserẽ mei: et resuscita me et retribuã eis. In hoc cognoui qm̃ voluisti me: qm̃ non gaudebit inimicꝰ meus sup me. Me aũt ꝓpter innocentiaꝫ suscepisti: et cõfirmasti me in cõspectu tuo ineternũ. Bñdictus dñs deus isrl̃ a seculo et in seculum: fiat fiat.

¶ In finẽ intellectus filijs chore. ꝑs dꝰ.

XLI.

Quemadmodũ desiderat ceruus ad fontes aquarꝝ: ita desiderat anima mea ad te deus. Sitiuit ania mea ad deũ fontẽ viuum: qñ veniam et apparebo ante faciẽ dei? Fuerunt mihi lacrime mee panes die ac nocte: dum dicitur mihi quotidie vbi est deus tuus. Hec recordatus sum et effudi in me animam meam: qm̃ transibo in locum tabernaculi admirabilis vsq̃ ad domũ dei. In voce exultationis et confessionis: sonus epulantis. Quare tristis es anima mea: ⁊ quare conturbas me? Spera in deo qm̃ adhuc cõfitebor illi: salutare vultus mei et deus meꝰ. Ad meipsum anima mea conturbata est: propterea memor ero tui ꝺ terra iordanis et hermonijm a monte modico. Abissus abissum inuocat: in voce catharactarum tuarꝝ. Omnia excelsa tua et fluctꝰ tui: sup me trnsierũt. In die mãdauit dñs misericordiaꝫ suam: et nocte canticum eius. Apud me oõ deo vite mee: dicaꝫ deo susceptor meꝰ es. Quare oblitus es mei: et q̃re cõtristatꝰ

incedo dum affligit me inimicus: Dum ꝓfringũtur ossa mea: exprobrauerũt mihi qui tribulãt me inimici mei. Dum dicunt mihi p singl'os dies vbi est deus tuus: ꝙre tristis es ania mea ꝙ quare ꝓturbas me: Spera in deo qm̃ adhuc ꝓfitebor illi: salutare vultus mei et deus meus.

¶ In finem psalmus dauid. xl.ii.

Iudica me deus et discerne causaz meã de gente nõ sancta: ab homĩe iniquo ꝙ doloso erue me. Quia tu es deus fortitudo mea: ꝙre me repulisti et ꝙre tristis incedo dum affligit me inimicus: Emitte lucẽ tuã et veritatẽ tuã: ipsa me deduxerũt et adduxerũt in montẽ sanctũ tuũ et in tabernacla tua. Et introibo ad altare dei: ad deũ qui letificat iuuentutem meaz. Confitebor tibi in cithara deus deus meus: ꝙre tristis es ania mea et ꝙre ꝓturbas me: Spera in deo qm̃ adhuc ꝓfitebor illi: salutare vult' mei et deus me'.

¶ In finẽ pro filijs chore ĩtellect' ps dd. xl.iii.

Deus auribꝫ nr̃is audiuimus: pr̃es nr̃i annũciauerunt nob. Opus qd̃ operat'es in diebꝫ eoz: et in diebꝫ antiquis. Man' tua gentes disperdidit et plantasti eos: afflixisti pl'os et expulisti eos. Nec enĩ in gladio suo possederũt trã: et brachiũ eoz ñ saluauit eos. Sed dextera tua ꝙ brachiũ tuũ et illuĩatio vult' tui: qm̃ ꝓplacuisti in eis. Tu es ipse rex meus et deus me': qui mãdas salutes iacob. In te inimicos nr̃os ventilabim' cornu: et in nomine tuo spernem' insurgẽtes in nob. Nõ enĩ in arcu meo spabo: ꝙ gladius me' nõ saluabit me. Saluasti enĩ nos de affligentibꝫ nos: et odientes nos ꝓfudisti. In deo laudabimur tota die: et in noĩe tuo ꝓfitebimur ĩ seculũ. Nũc aũ repulisti ꝙ ꝓfudisti nos: ꝙ nõ egredieris deus ĩ virtutibꝫ nr̃is. Auertisti nos retrorsuz post inimicos nr̃os: et qui oderũt nos diripiebãt sibi. Dedisti nos tanq̃ oues escar: ꝙ in gentibꝫ dispersisti nos. Vendidisti pl'um tuum sine precio: ꝙ nõ fuit multitudo in ꝓmutationibꝫ eoz. Posuisti nos obprobriũ vicinis nr̃is: subsannationẽ et derisum his q̃ sunt in circuitu nr̃o. Posuisti nos ĩ similitudinẽ gentibꝫ: ꝓmotionẽ capitis in popul'. Tota die verecũdia mea ꝓtra me est: et ꝓfusio faciei mee cooperuit me. A voce exprobrantis et obloquentis: a facie inimici et pseqntis. Hec oĩa venerũt sup nos nec obliti sumus te: et inique ñ egim' in testamẽto tuo. Et ñ recessit retro cor nr̃m: et declinasti semitas nr̃as a via tua. Quĩ humiliasti nos in loco afflictõis: et cooperuit nos vmbra mortis. Si obliti sum' nomen dei nr̃i: et si expãdim' man' nr̃as ad deum alienũ. Nonne deus requiret ista: ipse enim nouit abscondita cordis. Quĩ ꝓpt̃ te mortificamur tota die: estimati sum' sic oues occisionis. Exurge q̃re obdormis dñe: exurge et ne repellas in finẽ. Quare faciem tuam auertis obliuisceris inopie nr̃e: et tribulatõis nr̃e: Quĩ humiliata est in puluere ania nr̃a: ꝙglutinat'est in terra vent̃r nr̃. Exurge domĩe adiuua nos: ꝙ redime nos propter nomen tuum.

¶ In finẽ pro bijs qui ꝓmutabũtur filijs chore ad intellectum canticũ pro dilecto. xl.iv.

Eructauit cor meũ verbũ bonum: dico ego opera mea regi. Lingua mea calam' scribe: velociter scribentis. Speciosus forma pre filijs hominum: diffusa est gr̃a in labijs tuis: ꝓpterea bñdixit te deus ineternuz. Accingere gladio tuo: sup femur tuũ potẽtissime. Specie tua et pulcritudine tua: intẽde prospere procede et regna. Propter veritatẽ et mãsuetudinẽ et iusticiã: ꝙ deducet te mirabiliter dextera tua. Sagitte tue acute: pl'i sub te cadẽt in corda inimicoz regis. Sedes tua deus in seculũ secli: virga directõis virga regni tui. Dilexisti iusticiã et odisti iniquitatẽ: ꝓpterea vnxit te deus deus tuus olee leticie pre ꝓsortibꝫ tuis. Mirra ꝙ gutta ꝙ cassia a vestimentis tuis: a domibus eburneis ex quibꝫ delectauerũt te filie regũ in honore tuo. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato: circũdata varietate. Audi filia et vide et inclina aurẽ tuam: et obliuiscere pl'um tuũ ꝙ domũ pr̃is tui. Et ꝓcupiscet rex decorẽ tuũ: qm̃ ipse est dñs deus tu' ꝙ adorabũt eum. Et filie tyri in muneribꝫ: vultũ tuũ deprecabunt omnes diuites plebis. Omnis gl'ia eius filij regis abintus: in fimbrijs aureis ꝙ circũamicta varietatibꝫ. Adducent̃ regi virgines post eã: proxime ei' afferent̃ tibi. Afferent̃ in leticia ꝙ exultatõne: adducẽtur in

templum regis. Pro patribꝫ tuis nati sũt tibi filij: ꝓstitues eos principes sup omnẽ terrã. Mẽor ero noĩs tui dñe: in omi gene ratione ⁊ generatõe. Propterea pli ꝓfitebũtur tibi ineternũ: et in seculũ seculi.

¶ In finẽ filijs chore ꝑ archanis. ps dꝰ.

xlv.

DEus nr̃ refugiũ et virt⁹: adiutor in tribulatõibꝫ que inuenerũt nos nimis. Propterea nõ timebimus dum turbabit̃ terra: et trãsferẽtur mõtes in cor maris. Sonuerunt et turbate sunt aque eor̃: ꝓturbati sunt mõtes in fortitudine eius. Fluminis impet⁹ letificat ciuitatẽ dei: scẽtificauit tabernaculũ suũ altissim⁹. Deus in medio ei⁹ ñ ꝓmouebit̃: adiuuabit eam deus mane diluculo. Cõturbate sunt gentes ⁊ inclinata sunt regna: dedit vocẽ suã mota est terra. Dñs virtutum nobiscũ: suscepto nr̃ deus iacob. Venite ⁊ videte opera dñi que posuit ꝓdigia sup terrã: auferẽs bella vsq; ad finẽ terre. Arcũ ꝓteret ⁊ ꝓfringet arma: ⁊ scuta ꝓburet igni. Vacate ⁊ videte qm̃ ego sum de⁹: exaltabor in gẽtibꝫ et exaltabor in terra. Dñs virtutum nobiscum: suscepto noster deus iacob.

xlvi.

¶ In finem pro filijs chore. ps dauid.

OMnes gẽtes plaudite manibꝫ: iubilate deo in voce exultatõis. Qm̃ dñs excelsus terribil̃: rex magnus sup omnẽ terrã. Subiecit pl̃os nob: ⁊ gẽtes sub pedibꝫ nr̃is. Elegit nob hereditatẽ suaz: speciẽ iacob quẽ dilexit. Ascẽdit de⁹ in iubilo: ⁊ dñs in voce tube. Psallite deo nr̃o psallite: psallite regi nr̃o psallite. Qm̃ rex omis terre deus: psallite sapiẽter. Regnabit deus sup gẽtes: deus sedet sup sedẽ scam suam. Principes pl̃or congregati sunt cũ deo abrahã: qm̃ dij fortes ter vehemẽter eleuati sunt.

xlvii.

¶ Psalm⁹ cãtici filijs chore scda sabbati.

MAgnus dñs et laudabil̃ nimis: in ciuitate dei nr̃i in mõte scõ eius. Fundat̃ exultatõne vniuerse ter: mons syon latera aquilõis ciuitas regis magni. Deus in domibꝫ cogñscet̃: cũ suscipiet eam. Qm̃ ecce reges terre cõgregati sunt: ꝓuenerũt in vnũ. Ipsi videntes sic ammirati sunt: ꝓturbati sunt cõmoti sunt: tremor apprehẽdit eos. Ibi dolores vt parturientis: in spũ vehementi ꝓteres naues tharsꝫ. Sicut audiuim⁹ sic vidim⁹ in ciuitate dñi virtutuz in ciuitate dei nr̃i: deus fundauit eam ineternũ. Suscepim⁹ deus miscdiaz tuã: ĩ medio tẽpli tui. Secdm nomen tuũ deus sic ⁊ laus tua ĩ fines terre: iusticia plena est dextera tua. Letet̃ mons syon ⁊ exultẽt filie iude: ꝓter iudicia tua dñe. Circũdate syon ⁊ ꝓplectimĩ eaz: narrate in turribꝫ eius. Ponite corda vr̃a in virtute eius: et distribuite domos eius vt enarretis ĩ ꝓgenie altera. Qm̃ h̃ ẽ de⁹ deus nr̃ ineternũ et in seculũ seculi: ipse reget nos in secula.

xlviii.

¶ In finem ꝓ filijs chore. ps dauid.

AUdite hec omes gẽtes: auribꝫ pcipite omes q̃ habitatis orbẽ. Quiq; terrigene ⁊ filij hoim: sil̃ in vnum diues ⁊ paup. Os meũ loquet̃ sapientiaz: et meditatõ cordis mei prudẽtiaz. Inclinabo in parabolã aurẽ meã: aperiã in psalterio ꝓpositionẽ meam. Cur timebo in die mala: iniquitas calcanei mei circũdabit me. Qui ꝓfidũt in virtute sua: et in mltitudine diuiciar̃ suar̃ gloriãtur. Frr̃ nõ redimet redimet homo: ñ dabit do placationem suã. Et precium redemptõis anie sue: et laborabit ineternũ ⁊ viuet adhuc in finez. Non videbit interitũ cũ viderit sapientes moriẽtes: sil̃ insipiẽs ⁊ stult⁹ pibũt. Et relinq̃nt alieis diuicias suas: ⁊ sepulc̃ eor̃ dom⁹ illor̃ ineternuz. Tabnacla eor̃ in ꝓgenie ⁊ ꝓgenie: vocauerũt noĩa sua in terris suis. Et homo cũ in honore esset ñ intellexit: ꝓparat⁹ est iumẽtis insipiẽtibꝫ: ⁊ silis fact⁹ ẽ ill̃. Hec via illor̃ scãdalũ ipsis: ⁊ postea ĩ ore suo ꝓplacebũt. Sicẽ oues in inferno positi sũt: mors depascet eos. Et dñabunt̃ eor̃ iusti ĩ matutino: ⁊ auxilium eor̃ veterascet ĩ inferno a gl̃ia eor̃. Veruntñ de⁹ redimet aniaz meã de manu iferi: cũ accepit me. Ne timueris cũ diues fact⁹ fuerit hõ: ⁊ cũ mltiplicata fuerit gloria dom⁹ eius. Qm̃ cũ interierit ñ sumet oĩa: neq; descẽdet cũ eo gl̃ia ei⁹. Quia aĩa ei⁹ in vita ipsi⁹ bñdicet̃: ꝓfitebit̃ tibi cum bñfeceris ei. Introibit vsq; ĩ ꝓgenies pr̃m suor̃: ⁊ vsq; ineternuz ñ videbit lumẽ. Hõ cũ in honore esset ñ intellexit: ꝓparat⁹ est iumẽtis insipiẽtibꝫ ⁊ silis fact⁹ est illis.

¶ ps asaph postq̃ dꝰ intuit ad bersabee.

xlix.

DEus deor dñs locutus est: et vocauit terram. A solis ortu vsq; ad occasum: ex syon spēs decoris ei⁹. Deus manifeste veniet: deus nr̄ & nō silebit. Ignis in ꝓspectu ei⁹ exardescet: et in circuitu eius tēpestas valida. Aduocauit celū desursum: et terram discernere ꝓplum suum. Congregate illi sctōs ei⁹: qui ordinant testamentū eius super sacrificia. Et annūciabūt celi iusticiā ei⁹: qm̄ de⁹ iudex est. Audi ꝓplus me⁹ & loqr: isrl̄ et testificabor tibi: deus de⁹ tuus ego sum. Non in sacrificijs tuis arguā te: holocausta aūt tua in ꝓspectu meo sunt semp. Non accipiā de domo tua vitulos: neq; de gregibus tuis hircos. Qm̄ mee sūt omnes fere siluæ: iumēta in mōtibus et boues. Cognoui oīa volatilia celi: et pulcritudo agri mecū est. Si esuriero n̄ dicā tibi: me⁹ est enī orbis tre et plenitudo eius. Numq̄d mādducabo carnes thaurorꝝ: aut sanguinē hircorꝝ potabo? Immola deo sacrificiū laudis: & redde altissimo vota tua. Et inuoca me in die tribulatōis: eruā te et honorificabis me. Peccatori aūt dixit deus q̄re tu enarras iusticias meas: et assumis testamentum meū p os tuū? Tu vero odisti disciplinā: et piecisti ſmones meos retrorsuz. Si videbas furē currebas cū eo: & cū adulteris portionē tuam ponebas. Os tuū abundauit malicia: et lingua tua ꝓcinnabat dolos. Sedes aduersus frem tuū loqbaris: & aduersus filiū mr̄is tue ponebas scandalum: hec feciſti et tacui. Existimasti iniq̄ ero tui silis: arguā te & statuā ꝓ facie tuaz. Intelligite hec q̄ obliuiscimini deū: neq̄ rapiat & n̄ sit q̄ eripiat. Sacrificiuz laudis honorificabit me: et illic iter quo ostendam illi salutare dei.

Psalmus dauid cuz venit ad eū nathā prophēta postq̄ intrauit ad berſabee. L.

MIserere mei deus: ſm magnā misericordiā tuam. Et ſm multitudinem miserationū tuarꝝ: dele iniquitatē meam. Amplius laua me ab iniq̄tate mea: & a peccato meo mūda me. Qm̄ iniquitatē meam ego ꝓgnosco: et peccatū meū ꝓtra me est semp. Tibi soli peccaui et malū corā te feci: vt iustificeris in sermonibus tuis et vincas cū iudicaris. Ecce enī in iniq̄tatibus ꝓceptus sum: et in peccatis ꝓcepit me mater mea. Ecce enim veritatē dilexisti: īcerta et occulta sapīe tue manifestasti mihi. Aspges me dñe ysopo et mūdabor: lauabis me et super niuem dealbabor. Auditui meo dabis gaudiuz & letitiam: et exultabūt ossa humiliata. Auerte faciē tuam a peccatis meis: et oēs iniquitates meas dele. Cor mundum crea in me deus: et spm̄ rectum innoua in visceribus meis. Ne ꝓicias me a facie tua & spm̄ sanctuz tuū ne auferas a me. Redde mihi letitiaz salutaris tui: & spū principali cōfirma me. Docebo iniquos vias tuas: et impij ad te ꝓuertentur. Libera me de sanguinibus deus deus salutis mee: et exaltabit lingua mea iusticiaz tuam. Dñe labia mea aperies: et os meū annūciabit laudē tuam. Qm̄ si voluisses sacrificiū dedissem vtiq̄: holocaustis non delectaberis. Sacrificium deo spiritus ꝓtribulatus: cor ꝓtritum et humiliatū deus non despicies. Benigne fac dñe in bona voluntate tua syon: vt edificentur muri hierusalem. Tūc acceptabis sacrificiū iusticie oblationes et holocausta: tunc imponent super altare tuum vitulos. LI.

In finē intellect⁹ dauid cum venit ad eum doech ydumeus et nunciasset Sauli venit Dauid in domum abimelech.

QUid gloriaris in malicia: qui potens es in iniquitate? Tota die iniusticiam cogitauit lingua tua: sicut nouacula acuta feciſti dolum. Dilexisti maliciam super benignitatē: iniquitatem magisq̄ loqui equitatem. Dilexisti omnia verba precipitationis: lingua dolosa. Propterea deus destruet te in finem: euellet te & emigbit te de tabernaculo tuo: et radicem tuam de terra viuentiū. Videbunt iusti & timebunt: et super eum ridebunt et dicent: ecce homo qui non posuit deum adiutorē suū. Sed sperauit in multitudine diuiciarꝝ suarz: et preualuit in vanitate sua. Ego autem sicut oliua fructifera in domo dei: speraui in misericordia dei inetернuz et in seculū seculi. Confitebor tibi in seculum q̄ feciſti: et expectabo nomen tuum quoniam bonum in conspectu sanctorum tuorum.

In finem intellect⁹ dauid pro amalech.

ꝑm

L.II.

DIxit insipiens in corde suo nō est deus. Corrupti sunt et abominabiles facti sunt in iniquitatibꝫ: nō est qui faciat bonū. Deus de celo prospexit super filios hominum: vt videat si est intelligens aut requirens deū. Omnes declinauerūt simul inutiles facti sunt: non est qui faciat bonuz non est vsqꝫ ad vnū. Nonne scient omnes qui operātur iniquitatē: qui deuorāt plebem meā vt cibum panis? Deum non inuocauerunt: illic trepidauerūt timore vbi non fuit timor. Qm̄ deus dissipauit ossa eorꝫ qui hominibꝫ placent: confusi sunt qm̄ deus spreuit eos. Quis dabit ex syon salutare israhel: cum conuerterit deus captiuitatem plebis sue exaltabit iacob et letabitur israhel.

L.III.

In finem in carminibꝫ intellectꝰ dauid cum venissent zyphei et nunciassent Sauli: nonne dauid absconditus est apud nos?

DEus in nomine tuo saluū me fac: et in virtute tua iudica me. Deus exaudi oronez meā: auribꝫ percipe verba oris mei. Qm̄ alieni insurrexerūt aduersum me: et fortes quesierūt animaz meam: et non proposuerūt deum ante conspectum suum. Ecce enī deus adiuuat me: et dns susceptor est anīe mee. Auerte mala inimicis meis: et in veritate tua disperde illos. Voluntarie sacrificabo tibi: et confitebor nomini tuo dne qm̄ bonū est. Qm̄ ex omi tribulatione eripuisti me: et super inimicos meos despexit oculus meus.

L.IV.

In finem in carminibꝫ intellectus dd.

EXaudi deus oronem meam: et ne despexeris deprecationē meā: intende mihi et exaudi me. Contristatꝰ sum in exercitatione mea: et conturbatus sum a voce inimici et a tribulatōne peccatoris. Qm̄ declinauerūt in me iniquitates: et in ira molesti erāt mihi. Cor meum conturbatuz est in me: et formidines mortis cecidit super me. Timor et tremor venenerunt super me: et contexerūt me tenebre. Et dixi quis dabit pēnas sicut columbe: et volabo et requiescā. Ecce elongaui fugiens: et mansi in solitudine? Expectabaz eū qui saluum me fecit: a pusillanimitate spiritus et tempestate. Precipita domine diuide linguas eorꝫ: qm̄ vidi iniquitatem et contradictionem in ciuitate. Die ac nocte circūdabit eam super muros eius iniquitas: et labor in medio eius et iniusticia. Et nō defecit de plateis eius: vsura et dolus. Quoniam si inimicus meus maledixisset mihi: sustinuissem vtiqꝫ Etsi is qui oderat me super me magna locutꝰ fuisset: abscōdissem me forsitan ab eo. Tu vero homo vnanimis: dux meus et notus meus. Qui simul mecū dulces capiebas cibos: in domo dei ambulauimus cum consensu. Veniat mors super illos: et descendāt in infernuz viuentes. Quoniaz nequicie in habitaculꝰ eorꝫ: in medio eorꝫ. Ego aūt ad deum clamaui: et dns saluabit me. Vespere et mane et meridie narrabo et annunciabo: et exaudiet vocem meā. Redimet in pace animam meā ab hijs qui appropinquāt mihi: quoniā inter multos erāt mecū. Exaudiet deus et humiliabit illos: qui est ante secula. Non enī est illꝰ cōmutatio et non timuerūt deuz: extendit manū suā in retribuendo. Contaminauerunt testamentum eius: diuisi sunt ab ira vultus eius: et appropinquabit cor illius. Mollīti sunt sermones eius super oleuz: et ipsi sunt iacula. Jacta super dnm curam tuam et ipse te enutriet: et non dabit inetернū fluctuationez iusto. Tu vero deus: deduces eos in puteum interitus. Viri sanguinum et dolosi non dimidiabūt dies suos: ego aūt sperabo in te domine.

In finem pro pl̄o qui a sanctis longe factus est in tituli inscriptione ipsi dauid cum tenerent eum allophili in geth.

L.V.

MIserere mei deus quoniam conculcauit me homo: tota die impugns tribulauit me. Conculcauerūt me inimici mei tota die: quoniam multi bellantes aduersum me. Ab altitudine diei timebo: ego vero in te sperabo. In deo laudabo sermones meos: in deo speraui non timebo quid faciat mihi caro. Tota die verba mea execrabantur: aduersum me omnes cogitationes eorum in malum. Inhabitabunt et abscondent: ipsi calcaneum meum obseruabunt. Sicut sustinuerūt aiam meaz pro nichilo saluos facies illos: in ira pl̄os confringes. Deꝰ vitā meā

annunciaui tibi:posuisti lacrimas meas in ꝯspectu tuo. Sicut ꝙ in ꝑmissione tua: tunc ꝯuertent̃ inimici mei retrorsum. In q̃cunq; die īuocauero te:ecce ꝯgnoui qm̃ deus meus es. In deo laudabo verbuz:in dño laudabo sermonem:in deo speraui ñ timebo quid faciat mihi hō. In me sunt deus vota tua:que reddam laudatões tibi. Qm̃ eripuisti aiam̃ meã de morte:et pedes meos ꝺ lapsu:vt placeã coram deo in lumine viuentiũ.

¶ In finez ne disꝑdas dauid in tituli inscriptione cũ fugeret a facie regis israhel in spelunca.

LVI.

Miserere mei dꝰ miserere mei:qm̃ in te ꝯfidit aĩma mea. Et in vmbra alaꝝ tuaꝝ sperabo:donec trꝫseat iniq̃tas. Clamabo ad deũ altissimuz: deũ qui bñfecit mihi. Misit de celo et liberauit me:dedit ī obprobriũ ꝯculcãtes me. Misit deus miscdiaz suam ꝙ veritatẽ suã: et eripuit aiam̃ meaz de medio catuloꝝ leonũ:dormiui ꝯturbatus. Filij hominũ dentes eoꝝ arma et sagitte:et lingua eorũ gladi⁹ acutus. Exaltare sup celos deus:et in omnẽ terrã gl̃ia tua. Laqueũ parauerũt pedibꝰ meis:et incuruauerũt aiam̃ meã. Foderũt añ faciẽ meã foueã:et inciderũt in eam. Paratũ cor meũ deus paratũ cor meũ:cantabo ꝙ psalmũ dicã. Exurge gl̃ia mea exurge psalteriũ et cythara:exurgã diluculo. Confitebor tibi in ꝑpl̃is dñe:et psalmũ dicã tibi in gẽtibꝰ. Qm̃ magnificata est vsq; ad celos miscdia tua:et vsq; ad nubes veritas tua. Exaltaẽ sup celos deus:et super omnẽ terram gloria tua.

¶ In finẽ ne disꝑdas dꝰ in titli inscꝑtõe.

LVII.

Si vere vtiq; iusticiaz loqmini:recte iudicate filij hoim. Etenim in corde iniq̃tates operamini in tra:iniusticias manꝰ vestre ꝯcinnat. Alienati sunt pcores a vulua: errauerũt ab vtero:locuti sunt falsa. Furor illi ꝟm similitudinem serpentis:sicut aspidis surde ꝙ obturãtis aures suas. Que ñ exaudiet vocẽ incantantiũ:et venefici incantãtis sapienter. Deus ꝓteret dentes eoꝝ in ore ipsoꝝ:moles leonũ ꝯfringet dñs. Ad nihilũ deueniet tanq̃ aq̃ decurrẽs:intẽdit arcũ suũ donec infirmentur. Sicut cera q̃ fluit auferẽtur:supcecidit ignis et nõ viderũt solem. Priusq̃ intelligerẽt spine vestre rãnuz:sicut viuẽtes sic in ira absorbet eos. Letabitur iustꝰ cũ viderit vindictã:manꝰ suas lauabit in sanguĩe pcoris. Et dicet hõ si vtiq; est fructus iusto:vtiq; est deus iudicans eos in terra.

¶ In finem ne disperdas dauid in tituli inscriptione qñ misit saul et custodiuit domũ eius vt interficeret eum.

LVIII.

Eripe me de inimicis meis deꝰ meus:et ab insurgẽtibꝰ in me libera me. Eripe me de operãtibꝰ iniq̃tatem:et de viris sanguinũ salua me. Quia ecce ceperũt aiam̃ meam:irruerũt in me fortes. Neq; iniq̃tas mea neq; pcm̃ meum dñe:sine iniq̃tate cucurri ꝙ direxi. Exurge in occursum meũ et vide:et tu dñe deꝰ vtutum deus israꝫl. Intende ad visitandas omnes gentes:ñ miserearis oibꝰ q̃ operãtur iniq̃tatẽ. Conuertẽtur ad vesperam ꝙ famem patiẽtur vt canes:et circuibunt ciuitatẽ. Ecce loq̃ntur ī ore suo:et gladi⁹ in labijs eoꝝ:qm̃ q̃s audiuit? Et tu dñe deri debis eos:ad nihilũ deduces omnes gẽtes. Fortitudiem meã ad te custodiam:qz deus susceptor meus:deus meꝰ misericordia eius preueniet me. Deus ondit mihi sup inimicos meos:ne occidas eos neqñ obliuiscãtur populi mei. Disperge illos ī vtute tua:et depone eos protector meus dñe. Delictũ oris eoꝝ:sermonẽ labiorum ipsoꝝ:et ꝓhẽdantur ī superbia sua. Et de execratione et mendatio annũciabunt̃ in ꝯsumatõne:in ira ꝯsumatõis ꝙ ñ erũt. Et scient qz deus dñabit̃ iacob:et finium terre. Conuertẽtur ad vesperam ꝙ famem patientur vt canes:et circuibũt ciuitatẽ. Ipsi dispergẽtur ad mãducandũ:si vero non fuerit saturati ꝙ murmurabunt. Ego autẽ cantabo fortitudinẽ tuam:ꝙ exaltabo mane miscdiam tuam. Quia factus es susceptor meus:et refugium meum ī die tribulatõis mee. Adiutor meus tibi psallam:qz deus susceptor meus es:deus meꝰ misericordia mea.

¶ In finem pro hijs qui cõmutabuntur in tituli inscriptõne ipsi dauid in doctrinam. cũ succẽdit Mesopotamiam sỹrie et sobal et ꝯuertit ioab et percussit edom in valle salinarum duodecim milia.

LIX.

DEus repulisti nos et destruxisti nos: iratus es & misertus es nob. Commouisti terram et pturbasti eam: sana pturbones ei⁹ qz pmota est. Ostendisti pplo tuo dura: potasti nos vino compunctionis. Dedisti metuentib te significationē: vt fugiant a facie arcus. Vt liberent dilecti tui: saluū fac dextra tua & exaudi me. Deus locut⁹ est in sancto suo: letabor et partibor sichimā: et puallem tabernaclor metibor. Me⁹ est galaad & meus ē manasses: & ephraī fortitudo capitis mei. Juda rex meus: moab olla spei mee. In ydumeā extendaz calciamentū meuz: mihi alienigene subditi sunt. Quis deducet me ī ciuitatē munitā: quis deducet me vsqz in ydumeā? Nonne tu deus qui repulisti nos: et non egredieris deus in virtutib nostris? Da nobis auxiliū de tribulatone: qz vana salus hominis. In deo faciemus virtutē: et ipse ad nihilum deducet tribulantes nos.

LX.

¶ In finem in ymnis psalmus dauid.

EXaudi deus deprecationē meam: intēde oratoni mee. A finib terre ad te clamaui dum anxiaret cor meū: in petra exaltasti me. Deduxisti me qz factus es spes mea: turris fortitudinis a facie inimici. Inhabitabo in tabernaclo tuo in secula: protegar in velamēto alar tuarum. Qm̄ tu deus meus exaudisti orationem meam: dedisti hereditatē timētib nomen tuum. Dies super dies regis adicies: annos eius vsqz in diem generatonis et generatonis. Permanet ineternum in pspectu dei: misericordiam et veritatē eius qs requiret? Sic psalmum dicaz nomini tuo in seculum seculi: vt reddam vota mea de die in diem.

LXI.

¶ In finem pro ydithun psalmus dauid.

NOnne deo subiecta erit anīa mea? ab ipso enī salutare meū. Nam et ipse deus meus et salutaris me⁹: susceptor meus ñ moueboz ampli⁹. Quousqz irruistis in hominē: interficitis universi vos: tanq parieti inclinato & macerie depulse? Verunt̄ preciū meuz cogitauerūt repellē: cucurri in siti: ore suo bñdicebant et corde suo maledicebant. Verunt̄ deo subiecta esto anīa mea: qm̄ ab ipo patiētia mea. Quia ipse deus meus et salvator meus: et adiutor meus ñ emigbo. In deo salutare meū et gl'ia mea: deus auxilij mei et spes mea in deo est. Sperate in eo omīs pgregatō pl'i: effundite cor ā illo corda vra: de⁹ adiutor nr̄ ineternū. Verūtamen vani filij hominum: mendaces filij hominum in stateris: vt decipiant ipsi de vanitate in idipsuz. Nolite sperare in iniquitate: et rapinas nolite concupiscere: diuicie si affluāt: nolite cor apponē. Semel locutus est deus duo hec audiui: qz pt̄as dei est & tibi dñe misericordia: qz tu reddis vnicuiq iuxta opera sua.

LXII.

¶ Psalm⁹ dauid cū eēt in deserto ydumee.

DEus deus me⁹: ad te de luce vigilo. Sitiuit ī te aīa mea: q̄mltiplicit̄ tibi caro mea. In terra deserta et inuia & inaquosa sic in scto apparui tibi: vt viderē virtutē tuā et gloriā tuaz. Qm̄ melior est misericordia tua sup vitas: labia mea laudabūt te. Sic bñdicā te ī vita mea: et in noīe tuo leuabo manus meas: Sicut adipe et pinguedine repleat anīa mea: & labijs exultatōis laudabit os meū. Si mēor fui tui sup stratū meū: in matutinis meditabor ī te: qz fuisti adiutor meus. Et in velamēto alar tuar exultabo: adhesit anīa mea post te: me suscepit dextera tua. Ipsi vero inuanū quesierūt animā meā: introibūt in inferiora terre: tradētur in man⁹ gladij. partes vulpiū erūt. Rex vero letabit̄ in deo: laudabunt̄ omēs qui iurāt in eo: qz obstructū est os loquēt̄iuz iniqua.

LXIII.

¶ In finem psalmus dauid.

EXaudi deus oronem meam cū deprecor: a timore inimici eripe anīmaz meā. Protexisti me a puentu malignantiū: a mltitudine operātiū iniquitatē. Quia exacuerūt vt gladiū līguas suas: intēderūt arcū rem amarā: vt sagittēt in occultis immaculatū. Subito sagitta būt eū et nō timebūt: firmauerūt sibi sermonē nequā. Narrauerūt vt absconderēt laqueos: dixerūt quis videbit eos? Scrutati sunt iniquitates: defecerūt scrutātes scrutinia. Accedet hō ad cor altū: & exaltabit̄ de⁹. Sagitte paruulor facte sunt plage eor: et infirmate sunt ptra eos lingue eor. Conturbati sunt omēs qui videbant eos: & timuit omīs hō. Annūciauerūt opa dei: & facta ei⁹ intellexerūt. Letabit̄ iustus

in dño et sperabit in eo:et laudabuntur omnes recti corde.

¶ In finem ps dauid canticū aggei.hieremie et ezechiel et vbo peregrinationis. et de pl'o trāsmigtōis cū incipnt pficisci.

LXV.

¶ Te decet ymn' deus in syon:et tibi reddēt votū in ihrl'm.Exaudi oronē meā:ad te ois caro veniet. Verba iniquor prevaluert sup nos:et impietatibo nris tu propciaberis.Beat' quez elegisti et assumpsisti:inhabitabit i atrijs tuis.Replebimur i bonis dom' tue:sctm est tēplz tuū mirabile in eqtate.Exaudi nos de' salutaris nr:spes oim finiū terre et in mari longe.Preparās mōtes in virtute tua accinctus potentia:qui perturbas profundū maris sonū fluctuū eius.Turbabunt gentes et timebunt qui habitant terminos a signis tuis:exit' matutini et vespere delectabis.Visitasti terrā et inebriasti eam:multiplicasti locupletare eam. Flumē dei repletū est aquis:parasti cibū illor qm ita est preparatio ei'.Riuos ei' inebria:multiplica genimina eius:in stillicidijs eius letabit germinans.Benedices corone anni benignitatis tue:et cāpi tui replebūtur vbertate.Pinguescēt speciosa deserti:et exultatione colles accingētur. Induti sunt arietes ouiū:et valles habūdabūt frumēto:clamabunt etenī ymnum dicent.

LXVI.

¶ In finē cāticū ps resurrectōis.

Jubilate deo omis terra:psalmū dicite noī eius:date gl'iaz laudi ei'. Dicite deo q̄ terribilia sunt opera tua dne:in multitudine virtutis tue mētient tibi inimici tui.Omis terra adoret te et psallat tibi:psalmū dicat nomini tuo.Venite et videte opa dei:terribil' super filios hoim.Qui puertit mare in aridam: in flumie pēnsibūt pede:ibi letabimur in ipso.Qui dnatur in virtute sua ineternū: oculi ei' sup gentes respiciūt:qui exasperant nō exaltentur in semetipš.Benedicite gentes deū nrm:et auditā facite vocē laudis eius.Qui posuit animā meā ad vitā: et non dedit in commotionē pedes meos. Qm probasti nos deus:igne nos examinasti sicut examinatur argentuz.Induxisti nos in laqueuz:posuisti tribulationes in dorso nro:imposuisti boes sup capita nostra.Trāsiuimus p ignē et aquaz:et eduxisti nos in refrigeriū.Introibo in domū tuā in olocaustis:reddā tibi vota mea q̄ distinxerunt labia mea.Et locutuz est os meū in tribulatōe mea.Olocausta medullata offerā tibi cū incensu arietū:offeram tibi boues cū hircis.Venite audite et narrabo oēs qui timetis deū:qnta fecit anīe mee.Ad ipm ore meo clamaui:et exultaui sub līgua mea.Iniquitatē si aspexi in corde meo:n exaudiet dns.Propterea exaudiuit deus:et attēdit voci depcationis mee.Benedictus deus:qui nō amouit oronem meā et miscordiam suam a me.

LXVI.

¶ In finem in ymnis ps cantici dauid.

Deus misereat nri et benedicat nobis:illuminet vultū suū sup nos: et misereat nri.Ut pgnoscamus in terra viam tuam:in omibo gentibo salutare tuū.Confitēant tibi pli deus:confitēant tibi pli oēs.Letent et exultēt gētes: qm iudicas pl'os in equitate:et gentes in terra dirigis.Confitēant tibi pli deus:confitēant tibi pli oēs:terra dedit fructum suū.Benedicat nos deus deus noster benedicat nos de':et metuāt eū oēs fines terre.

LXVII.

¶ In finem psalmus cantici dauid.

Surgat de' et dissipentur inimici eius:et fugient q odert eū a facie eius.Sicut deficit fum' deficiāt: sicut fluit cera a facie ignis sic peāt peccatores a facie dei.Et iusti epulent et exultent in pspectu dei:et delectent in letitia.Cantate deo psalmū dicite nomī ei': iter facite ei qui ascendit super occasum: dns nomē illi.Exultate in pspectu eius: turbabūtur a facie eius pīs orphanor et iudicis viduar.Deus in loco sancto suo: deus qui inhabitare facit vni' moris i domo.Qui educit vinctos in fortitudīe:sil'r eos qui exasperāt qui habitāt i sepulcris. Deus cum egrederer in pspectu populi tui:cū pertrāsires in deserto.Terra mota est:etenim celi distillauerūt a facie dei isynai a facie dei israhel.Pluuiam voluntariam segregabis deus hereditati tue:et infirmata est:tu vero perfecisti eam.Animalia tua habitabunt in ea:parasti in dulcedine tua pauperi deus.Dns dabit verbum euangelizantibo virtute multa. Rex virtutū dilecti dilecti:et spēi dom' dividere spolia.Si dormiatis iter medios

cleros penne columbe deargentate:et po-
steriora dorsi eius in pallore auri:Dum
discernit celestis reges super eam niue de-
albabūtur ī selmon:mōs dei mōs pīguis.
Mons coagulat⁹ mons pinguis:vt quid
suspicamini mōtes coagulatos:Mons in
quo beneplacitum est deo habitare in eo:
etenim dñs habitabit in finē.Currus dei
decem milibꝰ multiplex:milia letantium:
dominus in eis in sỹnai in sancto.Ascen-
disti in altum accepisti captiuitatem:acce
pisti dona in hominibꝰ.Etenim nō credē-
tes:inhabitare dominum deum.Benedi-
ctus dominus die quotidie:prospꝫ iter
faciet nobis deus salutarium nostrorum.
Deus noster deus saluos faciendi:et dñi
domini exitus mortis.Ueruntamen deus
confringet capita inimicoꝝ suoꝝ:verticem
capilli perambulantium in delictis suis.
Dixit dominus ex basan conuertam:cō-
uertam in profundum maris.Ut intīgua-
tur pes tuus in sanguine:lingua canum
tuorum ex inimicis ab ipso.Uiderunt in-
gressus tuus deus:ingressus dei mei regis
mei qui est in sancto.Preuenerūt princi-
pes cōiuncti psallentibꝰ:in medio iuuen-
cularum timpanistriarum.In ecclesijs be
nedicite deo:domino de fontibus israhel.
Ibi beniamin adolescentulus: in mentis
excessu.Principes iuda duces eorum:prī-
cipes zabulon ⁊ prīcipes neptalim.Man-
da de⁹ virtuti tue:confirma hoc deus quod
operat⁹ es in nobis.A templo tuo in hie-
rusalem:tibi offerent reges munera.In-
crepa feras arundinis:cōgregatio thau-
rorum in vaccis populorum:vt excludāt
eos qui probati sunt argēto.Dissipa gen-
tes que bella volunt:venīēt legati ex egi-
pto:ethiopia preueniet manus eius deo.
Regna terre cantate deo:psallite domīo.
Psallite deo:qui ascendit super celum ce-
li ad orientem.Ecce dabit voci sue vocem
virtutis:date gloriam deo super israhel
magnificētia eius et virtus eius in nubi-
bus.Mirabilis deus in sanctis suis:deus
israhel ipse dabit virtutem et fortitudinē
plebi sue:benedictus deus.

LXVIII.

¶In finem pro his qui commutabūtur
psalmis ipsi Dauid.

LXIX.

Saluum me fac de⁹:qm̄ in-
trauerūt aque vsqꝫ ad ani-
mam meam.Infixus sum
in limo profūdi:et nō est
substantia.Ueni in altitu
dinem maris:et tēpestas
demersit me.Laborauī clamās rauce facte
sunt fauces mee:defecerūt oculi mei dum
spero in deuꝫ meū.Multiplicati sūt super
capillos capitis mei:qui oderūt me gratis.
Confortati sūt ⁊ persecuti sūt me inimici
mei iniuste:que ñ rapui tunc exoluebam.
Deus tu scis insipiētiam meam:⁊ delicta
mea a te non sunt abscondita.Non erube
scant in me qui expectant te dñe:dñe vir-
tutum.Non confundantur super me:qui
querunt te deus israhel.Quoniam propt̄
te sustinui obprobrium:operuit confusio
faciem meam.Extraneus factus sum fra-
tribꝰ meis:et peregrinus filijs mr̄is mee.
Quoniam zelus domus tue comedit me:
et obprobria exprobrantium tibi ceciderūt
super me.Et operui in ieiunio animā me-
am:et factū est in obprobriū mihi.Et po-
sui vestimentum meuꝫ cilicium:et factus
sum illis in parabolam.Aduersum me lo-
quebantur qui sedebant in porta:et in me
psallebant qui bibebant vinum.Ego ve-
ro orationeꝫ meam ad te dñe:tēpus bene-
placiti deus.In multitudine misericordie
tue:exaudi me ī veritate salutis tue.Eri-
pe me de luto vt non infigar:libera me ab
bijs qui oderūt me et de profundis aqua-
rum.Non me demergat tempestas aque:
neqꝫ absorbeat me profundum:neqꝫ vrge-
at super me putē⁹ os suū.Exaudi me do-
mine quoniam benigna est misericordia
tua:fm multitudinē miserationū tuaruꝫ
respice in me.Et ne auertas faciem tuaꝫ
a puero tuo:quoniam tribulor velociter
exaudi me.Intēde anime mee ⁊ libera eā:
propter inimicos meos eripe me.Tu scis
improperiū meū et confusioneꝫ meā:⁊ re-
uerentiaꝫ meā.In conspectu tuo sunt oēs
qui tribulant me:improperiū expectauit
cor meū et miseriaꝫ.Et sustinui qui simul
contristaretur et ñ fuit:et qui consolare-
tur et non inueni.Et dederunt in escam
meam fel:et in siti mea potauerunt me
aceto.Fiat mensa eorum coram ipsis in
laqueū:et in retributōnes ⁊ in scandalū.

Obscurentur oculi eoꝝ ne videant: ⁊ dorsum eoꝝ ſp incurua. Effunde ſup eos iraꝫ tuã: ⁊ furor ire tue ꝓprehendat eos. Fiat habitatio eoꝝ deserta: et in tabnacul' eoꝝ nõ sit q̃ inhabitet. Oñ quẽ tu percussisti persecuti sunt: ⁊ super dolorẽ vulneꝝ eoꝝ addiderũt. Appone iniquitatẽ super iniq̃tatẽ eoꝝ: et non intrent in iusticiã tuaꝫ. Deleañ de libro viuentiũ: et cũ iustis nõ scribañ. Ego sũ pauper et dolens: salus tua deus suscepit me. Laudabo nomen dei cuꝫ cantico: et magnificabo eũ in laude. Et placebit deo super vitulũ nouellũ: cornua producentẽ et vngl'as. Videant pauperes et letañ: queritẽ deũ et viuet aña vr̃a. Oñ exaudiuit pauperes dñs: ⁊ vinctos suos non despexit. Laudẽt illũ celi et terra: mare ⁊ oñia reptilia in eis. Oñ deus saluã faciet sy̓on: et edificabuñ ciuitates iude. Et inhabitabũt ibi: et hereditatẽ acquirent eam. Et semen seruoꝝ ei⁹ possidebit eaꝫ: et qui diligũt nomen ei⁹: habitabunt in ea.

¶ In finem psalm⁹ dauid in rememoratione ꝙ saluũ fecit euꝫ dñs. LXX.

DEus in adiutoriũ meum intende: dñe ad adiuuandũ me festina. Cõfundañ ⁊ reuereañ: qui querũt añaꝫ meã. Auertañ retrorsũ et erubescant: qui volũt mihi mala. Auertantur statim erubescentes: qui dicũt mihi euge euge. Exultẽt ⁊ letañ in te oñes qui querũt te: et dicant ſp magnificetur dñs qui diligũt salutare tuũ. Ego vo egen⁹ ⁊ pauper sum: deus adiua me. Adiutor meus et liberator me⁹es tu: dñe ne moreris.

¶ Psalm⁹ dauid filioꝝ ionadab et priorꝝ captiuoruꝫ.

IN te dñe speraui non ꝓfundar in eternũ: in iusticia tua libera me ⁊ eripe me. Inclina ad me aurẽ tuam: ⁊ salua me. Esto mihi ī deũ protectorẽ et ī locũ munitũ: vt saluũ me facias. Oñ firmamentũ meũ: et refugiũ meuꝫ es tu. Deus me⁹ eripe me de manu peccatoris: ⁊ de manu ꝓtra legẽ agentis et iniqui. Oñ tu es patientia mea dñe: dñe spes mea a iuuentute mea. In te cõfirmatus sum ex vtero: de ventre matris mee. tu es protector meus. In te cantatio mea ſp: tanq̃ prodigiuꝫ factus sum multis et tu adiutor fortis. Repleañ os meuꝫ laude vt cantem gloriã tuaꝫ: tota die magnitudinem tuã. Ne proicias me in tẽpore senectutis: cũ deficiet virt⁹ mea ne derelinquas me. Quia dixerũt inimici mei mihi: ⁊ qui custodiebãt añaꝫ meã ꝓsiliũ fecerũt ī vnũ. Dicentes deus dereliquit eũ: persequimĩ et ꝓprehẽdite eum: qr non est qui eripiat. Deus ne elongeris a me: deus me⁹ in auxilium respice. Confundañ et deficiant detrahentes anime mee: operiantur confusione et pudore qui querũt mala mihi. Ego aũt ſp sperabo: et adiciã super oñeꝫ laudẽ tuã. Os meũ annũciabit iusticiam tuaꝫ: tota die salutare tuũ. Oñ nõ ꝙgnoui litteraturã introibo in potentiaꝫ dñi: dñe memorabor iusticie tue solius. Deus docuisti me a iuuentute mea ⁊ vsq̃nunc: pronunciabo mirabilia tua. Et vsq̃ in senectã et seniũ: deus ne derelinquas me. Donec annunciẽ brachiũ tuũ: generatõi oñi que ventura est. Potentiã tuaꝫ et iusticiã tuã de⁹ vsq̃ ī altissima que fecisti magnalia: de⁹ quis similis sit tibi? Quantas ostẽdisti mihi tribl'ationes ml'tas et malas: ⁊ conuersus viuificasti me: et de abissis terre itẽr reduxisti me. Ml'tiplicasti magnificentiaꝫ tuam: et conuersus consolat⁹ es me. Nam et ego confitebor tibi in vasis psalmi veritatẽ tuam deus: psallã tibi in cithara sanctus isrl'. Exultabunt labia mea cũ cantauero tibi et añima mea quam redemisti. Sed et lingua mea tota die meditabit iusticiã tuaꝫ: cũ ꝓfusi et reuereriti fuerint qui querũt mala mihi.

¶ In salomonem. LXXI.

DEus iudiciũ tuũ regi da: et iusticiaꝫ tuã filio regis. Judicare populũ tuũ in iusticia: et pauperes tuos in iudicio. Suscipiant montes pacẽ pl'o: ⁊ colles iusticiaꝫ. Judicabit paupes pl'i ⁊ saluos faciet filios paupeꝝ: ⁊ hũiliabit calũniatorẽ. Et pmanebit cuꝫ sole et ante lunã: in generationẽ et generationẽ. Descẽdet sicut pluuia in vellus: et sic stillicidia stillãtia sup terrã. Orieañ ī diebꝫ ei⁹ iusticia ⁊ abũdãtia pacis: donec auferaꝫ luna. Et dñabiꝫ a mari vsq̃ ad mare: ⁊ a fluiẽ vsq̃ ad ẽmios orb̃ tr̃aꝝ. Corã illo pcidẽt ethiopes: ⁊ ĩimici ei⁹ tr̃ã lingẽt. Reges tharꝫ ⁊ insule mũera offerẽt: r̃ges arabũ

et saba dona adducent. Et adorabũt eum oñes reges: oñes gentes seruiẽt ei. Quia liberabit pauperẽ a potẽte: ⁊ pauperẽ cui nõ erat adiutor. Parcet pauperi ⁊ inopi: et aníàs paupꝝ saluas faciet. Ex vsuris et iniquitate redimet aníàs eoꝝ: ⁊ honorabile nomen eoꝝ corã illo. Et viuet ⁊ dabitur ei de auro arabie: et adorabũt de ipo semp: tota die bñdicent ei. Erit firmamẽtum in terra in sũmis mõtiũ: superextolleẽ sup libanũ fructꝰ eiꝰ: ⁊ florebũt de ciuitate sicut fenũ terre. Sit nomẽ eiꝰ bñdictũ in secla: añ solẽ pmanet nomẽ eiꝰ. Et bñdicent in ipso oẽs tribꝰ tre: oẽs gẽtes magnificabũt eũ. Bñdictꝰ dñs deus isrl: q facit mirabilia solꝰ. Et bñdictuz nomẽ maiestatis eiꝰ ineternũ: et replebiẽ maiestate eius omnis terra: fiat fiat.

LXXIII.

Defeceẽrt ymni dõ filij yesse. ps asaph.

Quambonꝰ isrl deus: bijs qui recto sunt corde. Mei aũt pene moti sũt pedes: pene effusi sũt gressus mei. Quia zelaui sup iniqs: pacẽ pctoꝝ videẽs. Quia ñ est respectus morti eoꝝ: et firmẽtuz in plaga eoꝝ. In labore hoim ñ sunt: et cũ homibꝰ ñ flagellabunt. Ideo tenuit eos supbia: opti sunt iniqtate ⁊ impietate sua. Prodijt q̃si ex adipe iniqtas eoꝝ: trãsierũt in affectũ cordis. Cogitauerũt ⁊ locuti sũt neqciaz: iniqtatẽ in excelso locuti sunt. Posueẽrt in celũ os suũ: ⁊ lĩgua eorũ trãsiuit in terra. Ideo puertet̃ pls meꝰ hc: et dies pleni inuenient̃ in eis. Et dixerũt quõ scit deꝰ: etsi est scietia in excelso: Ecce ipsi pctores et abundãtes in seculo: obtinuerũt diuitias. Et dixi g̃ sine causa iustificaui corꝫ meuz: et laui int̃ innocentes manꝰ meas. Et fui flagellatus tota die: et castigatio mea in matutinis. Si dicebam narrabo sic: ecce nationẽ filioꝝ tuoꝝ reprobaui. Existimabã vt pgnoscerẽ: hoc labor est añ me. Donec intrẽ in sanctuariũ dei: et intelligã in nouissimis eoꝝ. Uerũtamen propter dolos posuisti eis: deiecisti eos dũ alleuarent̃. Quõ facti sunt in deso lationẽ: subito defecerũt: perierẽt propter iniquitatẽ suã. Velut somniũ surgentiũ: dñe in ciuitate tua ymaginẽ ipsoꝝ ad nichilũ rediges. Quia inflammatũ est corꝫ meum: et renes mei pmutati sũt: et ad nichilũ redactus sum et nesciui. Ut iumentuz factus sum apud te: et ego semp tecũ. Tenuisti manũ dexterã meã: et in volũtate tua deduxisti me: et cum gloria suscepisti me. Quid enĩ mihi est in celo: et a te quid volui sup trã? Defecit caro mea et corꝫ meũ: deus cordis mei et pars mea deus ineternum: Quia ecce qui elongant se a te peribunt: perdidisti omnes qui fornicant̃ abs te. Mihi aũt adherere deo bonũ est: ponere in dño deo spem meã. Ut annunciẽ oẽs predicationes tuas: in portis filie syon.

In finem intellectus asaph.

LXXIV.

Ut quid deꝰ repulisti in finẽ: iratus est furorꝫ tuꝰ sup oues pascue tue: Memor esto pgregatõnis tue: quã possedisti ab inicio. Redemisti virgã hereditatis tue: mons syon ĩ quo habitasti in eo. Leua manꝰ tuas in supbias eoꝝ in finem: quanta malignatus est inimicus in sancto: Et gliati sunt qui odert te: in medio solennitatis tue. Posuerũt signa sua signa et ñ pgnouerũt: sicut in exitu super summum. Quasi in silua lignoꝝ securibꝰ excidert ianuas eius in idipm: in securi ⁊ ascia deiecerũt eam. Incenderũt igni sanctuariũ tuũ in terra: polluert tabernaculum noĩs tui. Dixerũt in corde suo pgnationes eoꝝ sil: quiescẽ faciam⁹ oẽs dies festos dei a terra. Signa nra ñ vidimꝰ: iam ñ est prophẽta: et nos ñ pgnoscet amplius. Usqueq̃ deus improperabit inimicꝰ: irritat aduersarius nomẽ tuũ in finẽ. Ut q̃d auertis manũ tuã: de medio sinu tuo ĩ finem. Deus aũt rex nr̃ ante secla: operatꝰ est salutẽ in medio terre. Tu pfirmasti in virtute tua mare: ptribulasti capita draconũ in aquis. Tu pfregisti capita draconis: dedisti eam escam plis ethiopum. Tu dirupisti fontes et torrẽtes: tu siccasti fluuios ethan. Tuꝰ est dies et tua est noꝝ: tu fabricatus es auroraz et solem. Tu fecisti oñes terminos terre: estatẽ et ver tu plasmasti ea. Memor esto huiꝰ: inimicꝰ improperauit dño: ⁊ pplus insipiẽs incitauit nomen tuũ. Ne tradas bestijs aníàs pfitẽtes tibi: et aníàs paupꝝ tuoꝝ ne obliuiscaris in finem. Respice in testamentũ tuum: qꝛ repleti sũt qui obscurati sunt tre domibꝰ iniqtatũ. Ne auertat̃ humilis factus cõfusus: pauper et inops laudabunt nomen

tuum. Exurge dñe iudica causam tuam: memor esto improperior tuor eorum qui ab insipiẽte sunt tota die. Ne obliuiscaris voces inimicor tuor: superbia eor qui te oderũt ascendit semper.

¶ In finem ne corrumpas psalmus cantici Asaph. LXXV. 74

Confitebimur tibi de⁹ confitebimur: et inuocabim⁹ nomẽ tuũ. Narrabimus mirabilia tua: cum accepero tẽpus ego iusticias iudicabo. Liquefacta est terra ⁊ omnes qui habitant in ea: ego confirmaui colũnas eius. Dixi iniquis nolite inique agere: et delinquentib nolite exaltare cornu. Nolite extollere in altũ cornu vẽm: nolite loqui aduersum deum iniquitatẽ. Quia neq ab oriente neq ab occidẽte neq a desertis montib: qm̃ deus iudex est. Hunc humiliat et hũc exaltat: q calix in manu dñi vini meri plen⁹ mixto. Et inclinauit ex hoc in hoc: veruntñ fex ei⁹ non est exinanita: bibent ex eo oẽs peccatores terre. Ego aũt annũciabo ĩ seculũ: cantabo deo iacob. Et omĩa cornua peccator confringam: et exaltabuntur cornua iusti.

¶ In finẽ in carminib assirior ps asaph. 75.

Notus in iudea deus: in isrl magnũ nomen eius. Et factus est in pace locus eius: et habitatõ eius in syon. Ibi confregit potẽtias arcuũ: scutũ gladium et bellum. Illuminans tu mirabiliť a montibus eternis: turbati sunt omnes insipientes corde. Dormierũt somnũ suũ: et nihil inuenerunt viri diuiciarũ in manib suis. Ab increpatione tua de⁹ iacob: dormitauerunt qui ascenderũt equos. Tu terribilis es et quis resistet tibi: ex tunc ira tua. De celo auditũ fecisti iudicium: terra tremuit et quieuit. Cum exurgeret in iudicium deus: vt saluos faceret omẽs mansuetos terre. Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi: et reliquie cogitatõis diem festũ agẽt tibi. Vouete et reddite domĩo deo vestro: omnes qui in circuitu eius affertis munera. Terribili ⁊ ei qui aufert spiritum principum: terribili apud omnes reges terre.

¶ In finem pro ydithun. 76.

Voce mea ad dominũ clamaui: voce mea ad deum et intendit mihi. In die tribulationis mee deũ exquisiui manib meis nocte ptra eũ: et nõ sum deceptus. Renuit psolari ania mea: memor fui dei et delectat⁹ sum: et exercitatus sum et defecit spirit⁹ meus. Anticipauerũt vigilias oculi mei: turbat⁹ sum et non sum locut⁹. Cogitaui dies antiqs: et annos eternos in mente habui. Et meditat⁹ sum nocte cum corde meo: et exercitabar et scopebam spiritũ meum. Nunqd ineternũ proiciet deus: aut nõ apponet vt complacitior sit adhuc? Aut in finem misericordiam suam abscidet: a generatione in generationem? Aut obliuiscet misereri deus: aut continebit in ira sua misericordias suas? Et dixi nunc cepi: hec mutatio dextre excelsi. Memor fui operũ domini: q memor ero ab inicio mirabiliũ tuor. Et meditabor in omnib operib tuis: et in adinuentionib tuis exercebor. Deus in sancto via tua: quis deus magn⁹ sicut deus noster? tu es deus q̃ facis mirabilia. Notam fecisti in populis virtutẽ tuam: redemisti in brachio tuo popl'm tuũ: filios iacob et ioseph. Viderũt te aque deus viderunt te aque et timuerũt: et turbate sunt abissi. Multitudo sonitus aquar: vocem dederunt nubes. Etenim sagitte tue transeũt: vox tonitrui tui in rota. Illuxerũt coruscatões tue orbi terre: cõmota est et contremuit terra. In mari via tua et semite tue in aquis multis: et vestigia tua non cognoscentur. Deduxisti sicut oues populum tuũ: in manu moysi et aaron.

¶ Intellectus asaph. 78.

Attendite ple me⁹ legẽ meã: inclinate aurẽ vãz ĩ ỏba oris mei. Apiã ĩ parabol os meũ: loqr põnes ab inicio. Quanta audiuim⁹ ⁊ cognuim⁹ ea: et pres nri narrauerũt nob. Non sũt occultata a filijs eor: ĩ generatõe alťa. Narrãtes laudes dñi et vtutes ei⁹: et mirabilia ei⁹ q̃ fecit. Et suscitauit testioniũ iacob: ⁊ legẽ posuit in isrl. Quãta mãdauit pribo nris nota facere ea filijs suis: vt cognoscat generatio alťa. Filij q̃ nascenť ⁊ exurgẽt: narrabũt filijs suis. Et ponãt ĩ deo spez suã ⁊ ñ obliuiscãť opes dei: ⁊ mãdata ei⁹ exqrãt.

Ne fiant ſicut patres eoꝝ: generatio prauа et exaſperans. Generatio q̃ non direxit cor ſuũ: ⁊ ñ eſt creditꝰ cũ deo ſpũs eiꝰ. Filij effrez intendentes ⁊ mittentes arcũ: conuerſi ſunt in die belli. Nõ cuſtodierũt teſtamentũ dei: et in lege eiꝰ noluerũt ambulare. Et obliti ſunt benefactoꝝ eiꝰ: et mirabiliũ eiꝰ q̃ oñdit eis. Coraz patribꝫ eoꝝ fecit mirabilia in terra egipti: in campo thaneos. Jnterupit mare ⁊ pduxit eos: ⁊ ſtatuit aq̃s quaſi in vtre. Et deduxit eos in nube diei: ⁊ tota nocte in illuminatõne ignis. Jnterupit petraz in heremo: ⁊ adaq̃uit eos velut ī abiſſo multa. Et eduxit aquã de pet̃: ⁊ deduxit tanq̃ flumina aq̃s. Et apoſuerũt adhuc peccare ei: in iram excitauerũt excelſum in inaq̃ſo. Et temptauerũt deũ in cordibus ſuis: vt peterent eſcas aiabꝫ ſuis. Et male locuti ſũt de deo: dixerũt nunq̃d poterit deꝰ parare mẽſaz in deſerto? Quñ pcuſſit petram et fluxerũt aque: ⁊ torrentes inundaueruñt. Nunq̃d et panẽ poterit dare: aut parare menſaz pplo ſuo? Jdeo audiuit dñs ⁊ diſtulit: et ignis accenſus ẽ in iacob: ⁊ ira aſcendit ī iſrl'. Quia ñ crediderũt in deo: nec ſperaueruñt in ſalutari eiꝰ. Et mãdauit nubibꝫ deſup: ⁊ ianuas celi apuit. Et pluit ill' manna ad manducandũ: ⁊ panẽ celi dedit eis. Panẽ angeloꝝ mãducauit hõ: cibaria miſit eis in abundantia. Tranſtulit auſtꝝ de celo: ⁊ induxit in virtute ſua affricũ. Et pluit ſup eos ſicut puluerẽ carnis: ⁊ ſicut arenã maris volatilia pẽnata. Et ceciderũt in medio caſtroꝝ eoꝝ: circa tabernacula eoꝝ. Et mãducauerũ ⁊ ſaturati ſunt nimis et deſideriũ eoꝝ attulit eis: non ſunt fraudati a deſiderio ſuo. Adhuc eſce eoꝝ erant in ore ipſoꝝ: ⁊ ira dei aſcendit ſup eos. Et occidit pingues eoꝝ: ⁊ electos iſrl' impediuit. Jn oĩbꝫ hijs peccauerunt adhuc: et nõ crediderũt in mirabilibꝫ eius. Et defecerunt in vanitate dies eoꝝ: et anni eoꝝ cũ feſtinatõne. Cũ occideret eos q̃rebant eũ: ⁊ reuertebañ ⁊ diluculo veniebant ad eũ. Et rememorati ſunt: q̃ deus adiutor eſt eoꝝ: et deꝰ excelſus redemptor eoꝝ ẽ. Et dilexerũt eũ in ore ſuo: et lĩgua ſua mentiti ſunt ei. Cor añ eoꝝ non erat rectũ cuz eo: nec fideles habiti ſunt in teſtamento eiꝰ. Jpſe aũt eſt miſericors et ꝓpitius fiet peccatis eoꝝ: et ñ diſperdet eos. Et abũdauit vt auerteret iram ſuaz: et non accendit omnem iraz ſuam. Et recordatus eſt q̃ caro ſunt: ſpũs vadens ⁊ nõ rediens. Quociens exacerbaueruñt eũ in deſerto: in iram ꝓcitaueruñt eum in inaq̃ſo. Et ꝓuerſi ſunt et temptaueruñt deũ: et ſcm iſrael exacerbaueruñt. Non ſunt recordati manꝰ eiꝰ: die q̃ redemit eos de manu tribulantis. Sicut poſuit in egipto ſig̃ ſua: ⁊ pdigia ſua in campo thaneos. Et cõuertit in ſanguinẽ flumina eoꝝ: ⁊ imbres eoꝝ ne biberent. Miſit in eos cy̆nomiam ⁊ comedit eos: ⁊ ranaz ⁊ diſperdidit eos. Et dedit erugini fructꝰ eoꝝ: et labores eoꝝ locuſte. Et occidit in grandine vineas eoꝝ: et moros eoꝝ in pruina. Et tradidit grandini iumenta eoꝝ: ⁊ poſſeſſionẽ eoꝝ igni. Miſit in eos iraz indignatõnis ſue: indig̃tionem et iram ⁊ tribulatõez: immiſſiones ꝑ angelos malos. Viã fecit ſemite ire ſue: non pepcit a morte aiaꝝ eoꝝ: et iumenta eoꝝ in morte cõcluſit. Et pcuſſit omne ꝑmogenitũ in terra egipti: primicias omis laboris eoꝝ in tabnaculis chaz. Et abſtulit ſicut oues pplm ſuũ: ⁊ pduxit eos tanq̃ gregem in deſerto. Et deduxit eos in ſpe et nõ timuerũt: ⁊ inimicos eoꝝ operuit mare. Et induxit eos in montẽ ſcтificatõnis ſue: montẽ quẽ acq̃ſiuit dextera eius. Et eiecit a facie eoꝝ gentes: et ſorte diuiſit eis terram funiculo diſtributõis. Et habitare fecit in tabernaculis eoꝝ: tribꝫ iſrael. Et tẽptaueruñ ⁊ exacerbaueruñ deũ excelſũ: ⁊ teſtimonia eiꝰ ñ cuſtodierũ. Et auerterũ ſe et ñ ſuaueruñ pactũ: quẽadmodũ pres eoꝝ conuerſi ſunt in arcũ prauũ. Jn iram ꝓcitauerunt eũ in collibꝫ ſuis: ⁊ in ſculptilibꝫ ſuis ad emulatõem eũ puocaueruñ. Audiuit deꝰ et ſpreuit: et ad nihilũ redegit valde iſrael. Et repulit tabernaculũ ſyro: tabernaculũ ſuũ vbi habitauit in hoĩbꝫ. Et tradidit in captiuitatẽ virtutẽ eoꝝ: ⁊ pulcritudinem eoꝝ in manꝰ inimici. Et cõcluſit in gladio pplm ſuũ: ⁊ hereditatẽ ſuaz ſpreuit. Juuenes eoꝝ comedit ignis: et ỹgines eoꝝ non ſunt lamentate. Sacerdotes eoꝝ in gladio ceciderunt et vidue eoꝝ non plorabantur. Et excitatus eſt tanq̃ dormiens dñs: tanq̃ potens crapulatus a vino. Et pcuſſit ĩmicos ſuos in poſteriora: opprobrium ſempiternum dedit illis. Et repulit tabernaculum ioſeph: ⁊ tribum effrem non elegit.

Sed elegit tribū iuda: montē sion quē dilexit. Et edificauit sicut vnicornium sanctificium suum: in terra quam fundauit in secula. Et elegit dauid seruum suum: et sustulit eum de gregibus ouium: de post fetantes accepit eū. Pascere iacob seruum suum: et israbel hereditatem suam. Et pauit eos in innocencia cordis sui: et ī intellectibus manuum suaꝝ deduxit eos.

¶ Psalmus asaph. 79.

Deus venerunt gentes in hereditatem tuam: polluerunt templū sanctum tuum: posuerunt hierusalez in pomorum custodiam. Posuerunt mortalia seruorum tuorum escas volatilibus celi: carnes sanctorum tuorum bestijs terre. Effuderunt sanguinem ipsorum tanq̄ aquam in circuitu hierusalem: et non erat qui sepeliret. Facti sumus opprobrium vicinis nostris: subsannatio et illusio bijs q̄ in circuitu nostro sunt. Usquequo domine irascēris in finem: accendet velut ignis zelus tuus? Effunde iraz tuam in gentes q̄ te non nouerunt: et in regna q̄ nomen tuum non inuocauerunt. Quia comederunt iacob: et locum eius desolauerūt. Ne memineris iniq̄tatum nostrarum antiquarum: cito anticipent nos misericordie tue: quia pauperes facti sumus nimis. Adiuua nos deus salutaris noster: et propter gloriam nominis tui domine libera nos. Et propicius esto peccatis nostris propter nomen tuum: ne forte dicant in gentib⁹ vbi est deus eorum. Et innotescant in nationib⁹ coram oculis nostris: vltio sanguinis seruorum suoꝝ q̄ effusus est. Introeat in conspectu tuo: gemit⁹ compeditoꝝ. Secundū magnitudinem brachij tui: posside filios mortificatorum. Et redde vicinis nostris septuplum in sinu eoꝝ: improperium ipsorum quod exprobrauerunt tibi domine. Nos autem populus tuus et oues pascue tue: confitebimur tibi in seculum. In generatione et generationem: annunciabim⁹ laudem tuam.

80.

¶ In finez pro bijs q̄ commutabunt psalmus assiriorum testimonium asaph.

Oli regis israbel intende: qui deducis velut ouem ioseph. Qui sedis super cherubin manifestare: coraz ephraim beniamin. et manasse. Excita potentiam tuaz⁊ veni: vt saluos facias nos. Deus conuerte nos: ⁊ ostende faciem tuam⁊ salui erim⁹. Domine deus virtutū: quousq̄ iraſceris super orōnem serui tui? Cibabis nos pane lacrimaꝝ: et potū dabis nobis in lacrimis in mensura. Posuisti nos ī contradictōnem vicinis nostris: ⁊ inimici nostri subsannauerūt nos. Deus virtutum conuerte nos: ⁊ ostende faciem tuam et salui erim⁹. Vineam de egipto transtulisti: eiecisti gentes et plantasti eam. Dux itineris fuisti in conspectu ei⁹: et plantasti radices eius et impleuit terrā. Apuit montes vmbra ei⁹: et arbusta ei⁹ cedros dei. Extendit palmites suas vsq̄ ad mare: ⁊ vsq̄ ad flumen ꝓpagines ei⁹. Et q̄d destruxisti maceriam ei⁹: ⁊ vindemiant eam omnes q̄ pretergrediunt viam. Exterminauit eā aper de silua: ⁊ singularis ferus depast⁹ est eaz. Deꝰ virtutū conuertere: respice de celo et vide et visita vineam istam. Et perfice eam quā plantauit dextera tua: et super filiū quem confirmasti tibi. Incensa igni et suffossa: ab increpatōe vult⁹ tui peribūt. Fiat man⁹ tua super vir dextere tue: et super filiū hominis quem ꝓfirmasti tibi. Et non discedim⁹ a te: viuificabis nos ⁊ nomen tuum inuocabim⁹. Dñe deꝰ virtutū cōuerte nos: et ostende faciem tuaz⁊ salui erim⁹.

¶ In finem pro torcularibo psalmus ipsi asaph quinta sabbati. 83.

Exultate deo adiutori nostro: iubilate deo iacob. Sumite psalmum et date tympanum: psalterium iocūdum cū cythara. Buccinate in neomenia tuba: in insigni die solennitatis vestre. Quia preceptum in israbel est: et iudiciū deo iacob. Testimoniū in ioseph posuit illud: cū exiret de terra egipti liguam quam n̄ nouerat audiuit. Diuertit ab oneribo dorsum ei⁹: man⁹ ei⁹ in cophino seruierūt. In tribulatione inuocasti me et liberaui te: exaudiui te in absconditō tēpestatis: ꝓbaui te apud

aquaz contradictionis. Audi populus meus et contestaboꝛ te: israhel si audieris me non erit in te deus recens: neq; adorabis deum alienum. Ego enī sum dominus deus tuus qui eduxi te de terra egipti: dilata os tuum et implebo illud. Et non audiuit populus meus vocem meam: et israhel non intendit mihi. Et dimisi eos secunduz desideria coꝛdis eoꝛum: ibunt in adinuentionibus suis. Si populus meus audisset me: israhel si in vijs meis ambulasset. Pro nihilo foꝛsitan inimicos eoꝛum humiliassem: et super tribulantes eos misissem manum meam. Inimici domini mentiti sunt ei: et erit tempus eoꝛum in secula. Et cibauit illos ex adipe frumenti: et de petra melle saturauit eos.

¶ Psalmus asaph.

82.

DEus stetit in synagoga deoꝛum: in medio autem deus dijudicat. Usquequo iudicatis iniquitatem: et facies peccatoꝛum sumitis. Judicate egeno et pupillo: humilem et pauperem iustificate. Eripite pauperē: et egenum de manu peccatoꝛis liberate. Nescierunt neq; intellexerunt in tenebris ambulant: mouebunt̄ omnia fundamenta terre. Ego dixi dij estis: et filij excelsi omnes. Vos autem sicut homines moꝛiemini: et sicut vnus de principibus cadetis. Surge deus iudica terram: quoniam tu hereditabis in omnibus gentibus.

¶ Canticum psalmi asaph. 83.

DEus quis similis erit tibi: ne taceas neq; compescaris deus. Quoniam ecce inimici tui sonuerunt: et qui oderunt te extulerunt caput. Super populum tuū malignauerūt consiliū: cogitauerūt aduersus sanctos tuos. Dixerunt venite et disperiam⁹ eos de gente: et nō memoꝛet̄ nomen isrl̄ vltra. Qm̄ cogitauerūt vnanimiter: simul aduersū te testamentū depositum tabernacula ydumeoꝝ et ysmahelite. Moab et aggareni. gebal et amon et amalech: alienigene cū habitantibus tyruz. Etenī assur venit cū illis: facti sunt in adiutoꝛiū filijs loth. Fac illis sicut madiaz et sysare: sicut iabin in toꝛrente cysoz. Disperiert in endoꝛ: facti sunt vt sterc⁹ tre. Pone principes eoꝝ sicut oꝛeb et zeb: et zebee et salmana. Omnes pncipes eoꝝ: q̄ dixert hereditate possideam⁹ sctuariū dei. Deꝰ meus pone illos vt rotaz: et sicut stipulam añ faciē venti. Sicut ignis q̄ comburit siluā: et sicut flāma ꝓburens montes. Ita ꝑsequeris illos in tēpestate tua: et in ira tua turbabis eos. Imple facies eoꝝ ignomīa: et q̄rent nomen tuū dñe. Erubescant et ꝓturbent̄ in seculū seculi: et confūdant̄ et peant. Et cognoscant quia nomē tibi dñs: tu solus altissim⁹ super omnem terraz.

¶ In finem pro toꝛcularibus filijs chꝛe ps. 84.

QUam dilecta tabernacula tua dñe virtutū: concupiscit et defecit aīa mea in atria dñi. Coꝛ meū et caro mea: exultauert in deū viuū. Etenī passer inuenit sibi domū: et turtur nidum vbi reponat pullos suos. Altaria tua dñe virtutū: rex me⁹ et deꝰ me⁹. Beati q̄ habitant in domo tua dñe: in secula scl'oꝝ laudabūt te. Beat⁹ vir cui⁹ est auxiliū abs te: ascensiones in coꝛde suo disposuit in valle lacrimarū: in loco quē posuit. Etenī benedictōem dabit legislatoꝛ: ibūt de virtute in virtutē: videbit̄ deꝰ deoꝝ in syon. Dñe deus virtutū exaudi oōnez meaz: auribus pcipe deus iacob. Protectoꝛ nr̄ aspice deus: et respice in faciem xpi tui. Quia melioꝛ est dies vna in atrijs tuis: sup milia. Elegi abiectus esse in domo dei mei: magisq̄ habitare in tabernaculis peccatoꝝ. Quia misericoꝛdiam et veritatem diligit deus: gratiam et gloꝛiaz dabit dñs. Non priuabit bonis eos q̄ ambulant in innocentia: dñe virtutū beatus homo q̄ sperat in te.

¶ In finem filijs chꝛe. 85.

BEnedixisti dñe terram tuaz: auertisti captiuitatē iacob. Remisisti iniquitatē plebis tue: operuisti omnia peccata eoꝝ. Mitigasti omnem iram tuam: auertisti ab ira indignatōnis tue. Conuerte nos deus salutaris noster: et auerte iram tuam a nobis. Nunquid in eternum irascer̄is nobis: aut extendes iram tuam a generatione in generationem:

De⁹ tu cõuersus viuificabis nos: et plebs tua letabit in te. Ostende nobis dñe miserícordiam tuam: et salutare tuũ da nobis. Audiaz qd loquat in me dñs deus: qm̃ loquet pacem in plebem suaz. Et super sanctos suos: et in eos q̃ conuertunt ad cor. Verumtamẽ prope timentes eum salutare ipsius: vt inhabitet gloria in terra nostra. Misericordia et veritas obuiauerunt sibi: iustícia⁊ pax osculate sunt. Veritas de terra orta ẽ: ⁊ iustícia de celo prospexit. Etem̃ dñs dabit benignitatẽ: et terra nostra dabit fructum suũ. Justícia ante eum ambulabit: et ponet in via gressus suos.

Oratio dauid. 86.

Inclina domine aurem tuam et exaudi me: qm̃ inops et pauper sum ego: Custodi animam meam qm̃ sanctus sum: saluum fac seruum tuũ deus meus sperantem in te. Miserere mei dñe qm̃ ad te clamaui tota die: letifica animaz serui tui qm̃ ad te dñe animam meaz leuaui. Qm̃ tu dñe suauis ⁊ mitis: ⁊ multe misericordie omnib⁹ inuocantib⁹ te. Auribus percipe dñe orationem meam: et intende voci deprecatõnis mee. In die tribulatõis mee clamaui ad te: quia exaudisti me. Nõ est similis tui in dijs dñe: et non est ꝑm opera tua. Omnes gentes quascunq; feciste venient et adorabunt coram te dñe: ⁊ glorificabunt nomen tuum. Qm̃ magnus es tu et faciens mirabilia: tu es deus solus. Deduc me dñe in via tua: et ingrediar in veritate tua: letet cor meum vt timeat nomen tuum. Confitebor tibi dñe deus meus in toto corde meo: ⁊ glorificabo nomen tuum ineternũ. Quia misericordia tua magna est super me: et eruisti animam meam ex inferno inferiori. Deus iniq insurrexerunt super me: et synagoga potentiũ quesierũt animam meam: et non ꝓposuerũt te in conspectu suo. Et tu dñe deus miserator et misericors: paciens et multe miscóie et verax. Respice in me et miserere mei: da imperiũ tuum puero tuo: et saluũ fac filium ancille tue. Fac mecũ signum in bono vt videant q̃ oderunt me et ꝓfundant: qm̃ tu dñe adiuuisti me et consolatus es me.

Psalm⁹ cantici filijs chore. 87.

Fundamenta eius in montib⁹ sanctis: diligit dñs portas syon super omnia tabernacula iacob. Gloriosa dicta sunt de te: ciuitas dei. Memor ero raab ⁊ babilonis: scientium me. Ecce alienigene et tyrus ⁊ ꝓplus ethiopum: hij fuerunt illic. Nunqd syon dicet homo: et homo nat⁹ est in ea: et ipse fundauit eam altissim⁹. Dñs narrabit in scripturis ꝓlor⁹ ⁊ principum: horz q̃ fuerunt in ea. Sicut letantium omniũ: habitatio est in te.

Canticum psalmi filijs chore in finem pro melech ad rñdendũ intellect⁹ heman ezraite. 88.

Domine deus salutis mee: in die clamaui et nocte coram te. Intret in conspectu tuo oratio mea: inclina aurem tuam ad precem meaz. Quia repleta est malis aia mea: et vita mea in inferno appropinq̃bit. Estimat⁹ sum cũ descẽdentib⁹ in lacum: factus sum sicut homo sine adiutorio inter mortuos liber. Sicut vulnerati dormientes in sepulcris quor non est memor ampli⁹: et ipsi de manu tua repulsi sunt. Posuerũt me in lacu inferiori: in tenebrosis et in vmbra mortis. Super me confirmat⁹ est furor tuus: ⁊ omnes fluctus tuos induxisti sup me. Longe fecisti notos meos a me: posuerũt me abominationem sibi. Traditus sum et non egrediebar: oculi mei languerunt pre inopia. Clamaui ad te domine: tota die expandi ad te man⁹ meas. Nunquid mortuis facies mirabilia: aut medici suscitabunt et confitebunt tibi? Nunqd narrabit aliqs in sepulcro miscórdiaz tuã: ⁊ veritatẽ tuã ī ꝑditõez? Nunquid cognoscent in tenebris mirabilia tua: ⁊ iustícia tua in terra oblíuionis? Et ego ad te domine clamaui: et mane oratio mea preueniet te. Ut qd domine repellis oratõnem meam: auertis faciem tuam a me? Pauper sum ego et in laboribus a iuuentute mea: exaltat⁹ aũ humiliat⁹ sum et conturbat⁹. In me transierunt ire tue: et terrores tui conturbauerũt me. Circũdederũt me sicut aqua tota die: circũdederũt me simul. Elongasti a me amicum ⁊ proximũ: et notos meos a miseria.

Intellectus etham ezrahelite.

Misericordias domi: ineternū cantabo. In generatōne ⁊ generatōez: annūciabo veritatem tuam in ore meo. Qm̄ dixisti ineternū: miscdia edificabiť in celis: preparabiť veritas tua in eis. Disposui testamentū electis meis: iurani dauid seruo meo vsq; ineternū prepabo semen tuū. Et edificabo in generatōne ⁊ generatōez: sedem tuaz. Confitebunť celi mirabilia tua dñe: etem̄ veritatē tuam in ecclesia sanctoꝝ. Qm̄ quis i nubibꝫ equabiť dño: similis erit deo in filijs dei. Deus qui glorificať in consilio sanctoꝝ: magn⁹ et t̄ribilis super omnes q̄ in circuitu ei⁹ sunt. Dñe deus virtutū quis similis tibi: potēs es dñe: et veritas tua in cricuitu tuo. Tu dñaris potestati maris: motū ať fluctuum ei⁹ tu mitigas. Et humiliasti sicut vulneratuz supbū: in brachio virtutis tue dispsisti inimicos tuos. Tui sunt celi ⁊ tua est terra: orbem terre et plenitudinē ei⁹ tu fūdasti: aq̄lonem et mare tu creasti. Thabor et hermon in noīe tuo exultabūt: tuū brachiū cum potentia. Firmeť man⁹ tua ⁊ exaltēť dextera tua: iusticia ⁊ iudiciū prepatio sedis tue. Misericordia et veritas precedent faciem tuaz: beatus pl'us q̄ scit iubilatōem. Dñe in lumine vult⁹ tui ambulabunt: et in noīe tuo exultabūt tota die: et in iusticia tua exaltabuntur. Qm̄ gloria virtutis eoꝝ tu es: ⁊ i beneplacito tuo exaltabiť cornu nostꝝ. Quia dñi est assumptō nostra: et sancti israhel regis nostri. Tunc locutus es in visione sanctis tuis: et dixisti posui adiutoriū in potēte: ⁊ exaltaui electū de plebe mea. Inueni dauid seruum meum: oleo sancto meo vnxi eū. Man⁹ em̄ mea auxiliabiť ei: et brachiū meū confirmabit eū. Nihil proficiet inimic⁹ in eo: ⁊ filius iniq̄tatis nō apponet nocere ei. Et cōcidam a facie ipsi⁹ inimicos ei⁹: et odientes eos in fugam conuertam. Et veritas mea ⁊ misericordia mea cū ipso: et in noīe meo exaltabiť cornu ei⁹. Et ponaz in mari manū eius: et in fluminibꝫ dexteraz ei⁹. Ipse inuocabit me pater me⁹ es tu: de⁹ me⁹ et susceptor salutis mee. Et ego p̄iogenitū ponaz illū: excelsum pre regibꝫ terre. Ineternū seruabo illi misc̄iam meaz: et testamentum meum fidele ipsi. Et ponam in seculum seculi semen ei⁹: et tronum ei⁹ sicut dies celi. Si ať dereliq̄rint filij eius legem meam: et in iudicijs meis non ambulauerint. Si iusticias meas pphanauerint: et mandata mea non custodierint. Visitabo i virga iniq̄tates eoꝝ: ⁊ in verberibꝫ peccata eoꝝ. Misericordiaz ať meaz non dispergam ab eo: neq; nocebo in veritate mea. Neq; pphanabo testamentū meum: ⁊ q̄ procedūt de labijs meis non faciaz irrita. Semel iurani in sancto meo si dauid mētiar: semen ei⁹ ineternū manebit. Et thron⁹ ei⁹ sicut sol in conspectu meo: ⁊ sicut luna p̄fecta ineternū: et testis in celo fidelis. Tu vero repulisti et despexisti: distulisti xp̄m tuū. Auertisti testamentū serui tui: pphanasti in terra sc̄tuariū ei⁹. Destruxisti oēs sepes eius: posuisti firmamentū ei⁹ formidinem. Diripuerunt eū omnes transeūtes viam: fact⁹ est opprobriū vicinis suis. Exaltasti dexteraz depm̄etiū eū: letificasti oēs īimicos ei⁹. Auertisti adiutoriū gladij ei⁹: et non es auxiliat⁹ ei in bello. Destruxisti eū ab emundatōne: ⁊ sedez ei⁹ in terra collisisti. Minorasti dies tp̄is ei⁹: pfudisti eū confusione. Usq;quo dñe auertis in finez: exardescet sicut ignis ira tua! Memorare q̄ mea substantia: nunq̄d em̄ vane p̄stituisti omnes filios hoīm! Quis est homo q̄ viuet et non vidēbit mortem: eruet animam suā de manu inferi! Ubi sunt misericordie tue antique dñe: sicut iurasti dauid in veritate tua! Memor esto dñe opprobrij seruorum tuoꝝ: qd̄ continui in sinu meo m'taꝝ gētium. Qd̄ exprobrauerūt inimici tui dñe: qd̄ exprobrauerunt p̄mutatōem cristi tui. Benedictus dñs ineternū: fiat fiat.

Oratio moysi hominis dei. xc,

Domine refugium factus es nobis: a generatione in generatōem. Priusq; montes fierent aut formareť terra ⁊ orbis: a seculo ⁊ in seculū tu es de⁹. Ne auertas hoīem in humilitatē: et dixisti conuertimi filij hoīm. Qm̄ mille anni ante oculos tuos: tanq; dies hesterna q̄ preterijt. Et custodia in nocte: que pro nihilo habentur eorum anni erunt. Mane sicut herba transeat: mane floreat et transeat: vespere decidat induret et arescat. Quia

defecimus in ira tua: et in furore tuo turbati sumus. Posuisti iniquitates nostras in conspectu tuo: seculum nostrum in illuminatione vultus tui. Quoniam omnes dies nostri defecerunt: et in ira tua defecimus. Anni nostri sicut aranea meditabuntur: dies annorum nostrorum in ipsis septuaginta anni. Si autez in potentatibus octoginta anni: et amplius eorum labor et dolor. Quoniam superuenit mansuetudo: et corripiemur. Quis nouit potestatem ire tue: et pre timore tuo iram tuam dinumerare? Dexteraz tuam sic notaz fac: z eruditos cordis i sapientia. Conuertere domine vsquequo: z deprecabilis esto super seruos tuos. Repleti sum? mane misericordia tua: et exultauimus et delectati sumus in omnib? diebo nostris. Letati sum? pro diebo quibo nos humiliasti: annis quibo vidim? mala. Respice in seruos tuos et in opera tua: et dirige filios eoz. Et sit splendor domini dei nostri super nos: z opera manuū nostraz dirige super nos: et opus manuū nostraz dirige.

¶ Laus cantici ipsi dauid. xCI.

Qui habitat in adiutorio altissimi: in protectione dei celi cōmorabit. Dicet domino susceptor meus es tu et refugiū meum deus me?: sperabo in eum. Quoniaz ipse liberabit me de laqueo venantiū: et a verbo aspero. Scapulis suis obumbrabit tibi: et sub pennis ei? sperabis. Scuto circūdabit te veritas ei?: nō timebis a timore nocturno. A sagitta volante in die: a negotō perambulante in tenebris: ab incursu et demonio meridiano. Cadent a latere tuo mille: et decem milia a dexteris tuis: ad te aū non approping̃bit. Oculis tuis considerabis: z retributionē peccatoz videbis. Quoniaz tu es domine spes mea: altissimū posuisti refugiū tuum. Non accedet ad te malū: et flagellū non approping̃bit tabernaculo tuo. Quoniam angelis suis mandauit de te: vt custodiant te in omnib? vijs tuis. In manib? portabūt te: ne forte offendas ad lapidem pedez tuū. Super aspidem et basiliscū ambulabis: et conculcabis leonē et draconem. Qm̃ in me speraut liberabo eū: protegam eū: quoniaz cognouit nomen meū. Clamauit ad me? ego exaudiaz eū: cum ipso sum in tribulatōne: eripiam eū et glorificabo eū. Longitudine diez replebo eū: et ostendam illi salutare meū.

¶ Psalm? cantici in die sabbati. xCII.

Bonū est confiteri domino: et psallere nomini tuo altissime. Ad annūciandum mane misericordiam tuam: et veritatem tuam per noctem. In decacordo psalterio: cū cantico i cythara. Quia delectasti me domine in factura tua: et in operib? manuū tuaz exultabo. Quā magnificata sūt opera tua domine: nimis profunde facte sunt cogitatōnes tue. Vir insipiens non cognoscet: et stult? non intelliget hec. Cū exorti fuerint peccatores sicut fenū: et apparuerint omnes q̃ operant̃ iniq̃tatez. Vt intereant in seculū seculi: tu aūt altissim? in eternū domine. Qm̃ ecce inimici tui domine: qm̃ ecce inimici tui peribunt: et dispergent̃ omnes q̃ operant̃ iniq̃tatez. Et exaltabit̃ sicut vnicornis cornu meū: et senectus mea in misericordia vberi. Et despexit oculus me? inimicos meos: et insurgentib? in me malignantib? audiet auris mea. Just? vt palma florebit: sicut cedrus libani multiplicabit̃. Plantati in domo dñi: in atrijs dom? dei nostri florebūt. Adhuc m'tiplicabunt̃ in senecta vberi: et benepacientes erunt et annuncient. Qm̃ rectus dñs deus noster: et non est iniquitas in eo.

¶ Laus cantici dauid in die ante sabbatū quando fundata est terra. xCIII.

Dominus regnauit decorem indut? est: indutus est domin? fortitudinem et precinxit se. Etenim firmauit orbem terre: q̃ non cōmouebit̃. Parata sedes tua ex tunc: a seculo tu es. Eleuauerunt flumina domine: eleuauerunt flumina vocem suam. Eleuauerunt flumina fluctus suos: a vocib? aquarum multaz. Mirabiles elatōnes maris: mirabilis in altis domin?. Testimonia tua credibilia facta sunt nimis: domū tuaz decet sanctitudo dñe in longitudine diez.

¶ Psalm? dauid quarta sabbati.

93.

Deus vltionum dominus: deus vltionum libere egit. Exaltare qui iudicas terram: redde retributionem superbis. Vsquequo peccatores domine: vsquequo peccatores gloriabunt? Effabunt et loquent iniquitatem: loquent omnes q operant iniustitiam? Populum tuum domine humiliauerunt: et hereditatem tuam vexauerunt. Viduam et aduenam interfecerunt: et pupillos occident. Et dixerunt non videbit dominus: nec intelliget deus iacob. Intelligite insipientes in populo: et stulte aliquando sapite. Qui plantauit aurem non audiet: aut q finxit oculum non considerat. Qui corripit gentes nõ arguet: q docet hominem scientiam. Dominus scit cogitationes hominũ: quoniaz vane sunt. Beatus homo quem tu erudieris dñe: et de lege tua docueris eũ. Et mitiges ei a diebz malis: donec fodiat peccatori fouea. Quia non repellet dñs plebem suam: et hereditatem suam non derelinqt. Quoadusqz iusticia conuertat in iudiciũ: et qui iuxta illam: omnes q recto sunt corde. Quis consurget mihi aduersus malignantes: aut quis stabit mecũ aduersus operantes iniquitatem? Nisi quia domin? adiuuit me: paulomin? habitasset in inferno anima mea. Si dicebaz motus est pes me? : misericordia tua dñe adiuuabat me. Secundũ multitudinem dolorz meorz in corde meo: consolationes tue letificauerũt animam meam. Numqd adheret tibi sedes iniquitatis: q fingis laborez in precepto. Captabunt in animaz iusti: et sanguinẽ innocentem condemnabunt. Et factus est mihi dñs in refugiũ: et deus meus in adiutoriũ spei mei. Et reddet illis iniquitatez ipsorz. et in malicia eorz disperdet eos: disperdet illos dñs deus noster.

95.

Laus cantici ipsi dauid.

Venite exultem? domino: iubilem? deo salutari nostro. Preoccupem? faciem eius in confessione: et in psalmis iubilem? ei. Quoniaz deus magn? domin? : et rex magn? super omnes deos. Quia in manu ei? sunt omnes fines terre: et altitudines montium ipsius sunt. Qm ipsius est mare et ipse fecit illud: et siccam manus eius formauerunt. Venite adoremus et procidamus et ploremus ante dominũ qui fecit nos: quia ipse est de? noster. Et nos populus pascue eius: et oues manus eius. Hodie si vocem eius audieritis: nolite obdurare corda vestra. Sicut in irritatõne: sm diem temptatõnis in deserto. Vbi temptauerunt me patres vestri: probauerunt et viderunt opera mea. Quadraginta annis offensus fui generatõni illi: et dixi semper errant corde. Et isti non cognouerunt vias meas: vt iuraui in ira mea si introibunt in requiem meam.

Psalmus dauid quando dom? edificabat post captiuitatem.

96.

Cantate domino canticum nouũ: cantate domino omnis terra. Cantate dño et benedicite nomini ei? : annuciate de die in diem salutare ei? . Annũciate inter gentes gloriam eius: in omnibz populis mirabilia eius. Qm magnus dñs et laudabilis nimis: terribilis est sup omnes deos. Qm omnes dij gentiũ demonia: dñs autez celos fecit. Confessio q pulcritudo in conspectu ei? : sanctimonia et magnificentia in sanctificatõe ei? . Afferte dño patrie gentiũ: afferte dño gloriaz q honorẽ: afferte dño gloriaz nomi ei? . Tollite hostias q itroite in atria ei? : adorate dñm in atrio sancto ei? . Cõmoueat a facie eius vniuersa terra: dicite in gentibz qz dñs regnauit. Etem correxit orbẽ terre q non cõmouebit : iudicabit pl'os in eqtate. Letentur celi et exultet terra: ꝓmoueat mare et plenitudo ei? : gaudebunt campi q oia que in eis sunt. Tũc exultabũt oia ligna siluarum a facie dñi quia venit: qm venit iudicare terrã. Judicabit orbem terre in eqtate: et populos in veritate sua.

Psalm? dauid quando terra eius restituta est ei.

97.

Dominus regnauit exultet terra: letent insule multe. Nubes et caligo in circuitu eius: iusticia et iudiciũ correctio sedis ei? . Ignis añ ipsũ pcedet: et inflamabit in circuitu inimicos

eius. Illuxerunt fulgura eius orbi terre: vidit et commota est terra. Montes sicut cera fluxerunt a facie domini: a facie domini omnis terra. Annunciauerunt celi iusticiam eius: et viderunt omnes populi gloriaz eius. Confundant omnes qui adorant sculptilia: q qui gloriantur in simulacris suis. Adorate eum omnes angeli ei9: audiuit q letata est syon. Et exultauerunt filie iude: propt iudicia tua domine. Quoniam tu dominus altissimus super omnez terraz: nimis exaltatus es super omnes deos. Qui diligitis dominum odite malum: custodit dominus animas sanctorum suorũ: de manu peccatoris liberabit eos. Lux orta est iusto: et rectis corde leticia. Letamini iusti in domino: et confitemini memorie sanctificationis eius.

Psalm9 dauid prophete. 98.

Cantate domino canticum nouum: quia mirabilia fecit. Saluauit sibi dextera eius: q brachium sanctum eius. Notum fecit domin9 salutare suum: in conspectu gentium reuelauit iusticiaz suam. Recordatus est misericordie sue: et veritatis sue domui israhel. Viderunt omnes termini nos terre salutare: dei nostri. Jubilate domino omnis terra: cantate et exultate et psallite. Psallite domino in cythara q voce psalmi: in tubis ductilibus et voce tube cornee. Jubilate in conspectu regis domini: moueatur mare et plenitudo eius: orbis terrarum et qui habitant in eo. Flumina plaudent manu simul: montes exultabunt a conspectu domini: quoniam venit iudicare terram. Judicabit orbem terrarum in iusticia: et populos in equitate.

Psalmus dauid prophete. 99.

Dominus regnauit irascantur populi: qui sedit super cherubin moueatur terra. Dominus in syon magnus: et excelsus super omnes populos. Confitean nomini tuo magno quoniam terribile et sanctum est: et honor regis iudicium diligit. Tu parasti directiones: iudicium et iusticiam in iacob tu feciste. Exaltate dominum deum nostrum: q adorate scabellum pedum eius quoniam sanctum est. Moyses et aaron in sacerdotibus eius: et samuel inter eos q inuocant nomen eius. Inuocabant dominũ et ipse exaudiebat eos: in columna nubis loquebatur ad eos. Custodiebant testimonia eius: q preceptum quod dedit illis. Domine deus noster tu exaudiebas eos: de9 tu propitius fuisti eis: et vlciscens in omnes adinuentiones eorum. Exaltate dominum deum nostrum: q adorate in monte sancto eius: qm̃ sanctus dominus deus noster.

Psalmus in confessione. XCIX.

Jubilate domino omnis terra: seruite domino in leticia. Introite ĩ conspectu ei9: in exultatõne. Scitote quoniam dominus ipse est deus: ipse fecit nos et non ipsi nos. Populus eius q oues pascue eius introite portas eius in confessione: atria eius in ymnis confitemini illi. Laudate nomen eius quoniam suauis est dominus: in eternum misericordia ei9: q vsq in generationem et generatõnem veritas eius.

Psalmus ipsi dauid prophete. C.

Misericordiam q iudicium cantabo tibi domine: psallam et intelligam in via immaculata quando venies ad me. Perambulabam in innocentia cordis mei: in medio domus mee. Nõ proponebam ante oculos meos rem iniustaz: facientes preuaricationes odiui. Non adhesit mihi cor prauum: declinantem a me malignum non cognoscebaz. Detrahẽtem secreto proxio suo: hunc persequebar. Superbo oculo q insatiabili corde: cum hoc non edebam. Oculi mei ad fideles terre. vt sederant mecum: ambulans in via immaculata hic mihi ministrabat. Non habitabit in medio domus mee qui facit superbiam: q loquitur iniqua non direxit in conspectu oculorum meorum. In matutino interficiebam omnes peccatores terre: vt disperderez de ciuitate domini omnes operantes

iniquitatem.

¶ Oratio pauperis cum anxiaretur et coram domino effundit precem suam.

C. I.

Domine exaudi orationem meam: ⁊ clamor meus ad te veniat. Non auertas faciem tuam a me: in quacunq; die tribulor inclina ad me aurez tuam. In quacūq; die inuocauero te: velociter exaudi me. Quia defecerūt sicut fum⁹ dies mei: et ossa mea sicut cremiū aruerūt. Percussus sum vt fenum ⁊ aruit cor meū: quia oblitus sum comedere panem meum. A voce gemit⁹ mei: adhesit os meum carni mee. Similis factus sum pellicano solitudinis: fact⁹ sum sicut nocticorax in domicilio. Vigilaui: et fact⁹ sum sicut passer solitarius in tecto. Tota die exprobrabant mihi inimici mei: et q̄ laudabāt me aduersum me iurabant. Quia cinerem tanq̄ panem manducabam: et poculum meū cum fletu miscebam. A facie ire indignatōnis tue: quia eleuans allisisti me. Dies mei sicut vmbra declinauerūt: et ego sicut fenum arui. Tu autem domine ineternū permanes: ⁊ memoriale tuum in generatōnez ⁊ generatōez. Tu exurgens misereberis syon: quia tempus miserendi ei⁹ quia venit tempus. Qm̄ placuerūt seruis tuis lapides ei⁹: et terre ei⁹ miserebunt. Et timebunt gentes nomen tuum domine: et omnes reges terre gloriam tuam. Quia edificauit dñs syon: et videbit in gloria sua. Respexit in orationem humiliū: et non sprevit precem eor̄. Scribant hec in generatione altera: et populus q̄ creabit laudabit dominum. Quia prospexit de excelso sancto suo: dñs de celo in terraz aspexit. Vt audiret gemitus compeditor̄: vt solueret filios interemptor̄. Vt annūcient in syon nomen domini: et laudem ei⁹ in hierusalem. In conueniendo pl'os in vnum: et reges vt seruiant domino. Respondit ei in via virtutis sue: paucitatem dier̄ meor̄ nuncia mihi. Ne reuoces me in dimidio dier̄ meor̄ in generatōne et generatōnem anni tui. Initio tu domine terram fūdasti: ⁊ opera manuū tuar̄ sunt celi. Ipsi peribūt tu autem permanes: et omnes sicut vestimentū veterascent. Et sicut opertoriū mutabis eos et mutabuntur: tu autem idem ipse es: et anni tui non deficient. Filij seruorum tuorum habitabunt et semen eor̄ in seculum dirigetur.

¶ Psalmus ipsi dauid.

C. II.

Benedic anima mea domino: ⁊ omnia que intra me sunt nomini sancto eius. Benedic anima mea domino: ⁊ noli obliuisci omnes retributōnes eius. Qui propiciatur omnib⁹ iniq̄tatib⁹ tuis: qui sanat omnes infirmitates tuas. Qui redimit de interitu vitam tuam: qui coronat te in misericordia et miseratōnib⁹. Qui replet in bonis desideriū tuum: renouabit vt aquile iuuent⁹ tua. Faciens misericordias dominus: et iudicium omnib⁹ iniuriam pacientib⁹. Notas fecit vias suas mosi: filijs israhel volūtates suas. Miserator et misericors domin⁹: longanimis et multum misericors. Non in perpetuum irascetur: neq; ineternum cōminabit. Non secundum peccata nostra fecit nobis: neq; secundum iniq̄tates nostras retribuit nobis. Quoniam secundum altitudinem celi a terra: corroborauit misericordiaz suam super timētes se. Quantū distat ort⁹ ab occidente: longe fecit a nobis iniq̄tates nostras. Quomodo miseret pater filior̄ miser⁹ est domin⁹ timentib⁹ se: qm̄ ipse cognouit figmentum nostr̄. Recordat⁹ est quoniam puluis sum⁹: homo sicut fenum dies ei⁹: tanq̄ flos agri sic efflorebit. Quoniaz spirit⁹ pertransibit in illo et non subsistet: et non cognoscet amplius locum suū. Misericordia autem domini ab eterno et vsq; ineternum: super timentes eum. Et iustitia illius in filios filior̄: hijs q̄ seruant testamentū eius. Et memores sunt mandator̄ ipsius: ad faciendum ea. Dominus in celo parauit sedem suam: et regnum ipsius omnibus dominabit. Benedicite domino omnes angeli ei⁹ potentes virtute: facientes verbū illi⁹ ad audiendaz vocem sermonū eius. Benedicite dño omnes virtutes ei⁹: ministri ei⁹ q̄ facitis voluntatem ei⁹. Benedicite domino omnia opera eius: in omni loco dñationes eius: benedic anima mea domino.

¶ Psalmus ipsi dauid.

C iii

Benedic anima mea domino: domine deus meus magnificatus es vehementer. Confessionem et decorez induisti: amictus lumine sicut vestimẽto. Extendens celum sicut pellem: qui tegis aquis superiora eius. Qui ponis nubem ascensum tuum: qui ambulas super pennas ventoruz. Qui facis angelos tuos spiritꝰ: ⁊ ministros tuos ignem vrentem. Qui fũdasti terram super stabilitatem suam: non inclinabitur in seculum seculi. Abissus sicut vestimentum amictus eius: super mõtes stabunt aque. Ab increpatõne tua fugient: a voce tonitrui tui formidabunt. Ascendunt montes et descendunt campi: in locum quem fundasti eis. Terminum posuisti quem non transgredientur: neqz conuertentur operire terraz. Qui emittis fontes in conuallibus: inter medium mõtium pertransibunt aque. Portabunt omnes bestie agri: expectabunt onagri in siti sua. Super ea volucres celi habitabunt: de medio petrarum dabũt voces. Rigans montes de superioribus suis: de fructu operum tuorum satiabiꝫ terra. Producens fenum iumentis: et herbam seruituti hominum. Et educas panem de terra: et vinum letificet cor hominis. Et exhilaret faciem in oleo: et panis cor hominis confirmet. Saturabunꝫ ligna campi et cedri libani quas plantauit: illic passeres nidificabunt. Herodij domꝰ dux est eorum: montes excelsi ceruis: petra refugium herinacijs. Fecit lunam in tempore: sol cognouit occasum suum. Posuisti tenebras et facta est nox: in ipsa pertransibũt omnes bestie silue. Catuli leonũ rugientes vt rapiant: et querant a deo escam sibi. Ortus est sol et congregati sunt: et in cubilibꝫ suis collocabunꝫ. Exibit homo ad opus suum: ⁊ ad operationem suam vsqz ad vesperam. Quã magnificata sunt opera tua domine: omnia in sapientia feciſti: impleta est terra possessione tua. Hoc mare magnum ⁊ spacioſum manibus: illic reptilia quorum non est numerus. Animalia pusilla cum magnis: illic naues pertransibunt. Draco iste quem formasti ad illudendũ ei: omnia a te expectant vt des illis escam in tempore. Dante te illis colligẽt: aperiente te manum tuam omnia implebuntur bonitate. Auertente autez te faciem turbabuntur: auferes spiritum eorum et deficient: et in puluerem suum reuertentur. Emitte spiritum tuum et creabuntur: et renouabis faciem terre Sit gloria domini in seculũ: letabiꝫ domin⁹ in operibus suis. Qui respicit terram et facit eam tremere: q̃ tangit montes et fumigant. Cantabo domino in vita mea: psallam deo meo q̃diu sũ. Jocundum sit ei eloquium meum: ego vero delectabor in domino. Deficient peccatores a terra et iniq̃ ita vt non sint: benedic anima mea domino.

C Alleluia. C iv

Confitemini domino et inuocate nomen eius: annũciate inter gentes opera eius. Cantate ei et psallite ei: narrate omnia mirabilia eius: laudamini in nomine sancto eius. Letẽꝫ cor querentium dominum: queritez dñm confirmamini: q̃rite faciem eius semper. Mementote mirabiliũ eiꝰ q̃ fecit: prodigia eiꝰ et iudicia oris eiꝰ. Semen abraham serui eiꝰ: filij iacob electi eiꝰ. Ipse dominꝰ deus noster: in vniuersa terra iudicia eiꝰ. Memor fuit in seculũ testamenti sui: verbi qd̃ mandauit in mille generatõnes. Qd̃ disposuit ad abraham: et iuramẽti sui ad ysaac. Et statuit illd̃ iacob in preceptũ: ⁊ israhel in testamentũ eternũ. Dicens tibi dabo tꝫ chanaan: funiculũ hereditatis vestre. Cũ essent numero breui: pauciſſimi⁊ inquole eiꝰ. Et ptransierũt de gente in gentem: ⁊ de regno ad pplm alterꝫ. Non reliq̃t hominẽ nocere eis: et corripuit pro eis reges. Nolite tangẽ cristos meos: et in prophetis meis nolite malignari. Et vocauit famẽ sup terraz: ⁊ omne firmamentũ panis ptriuit. Misit ante eos virꝫ: in seruũ venundatus est ioseph. Humiliauerũt in compedibꝫ pedes eiꝰ: ferꝫ pertransijt animam eiꝰ donec veniret verbũ eiꝰ. Eloquiũ domini inflãmauit eũ: misit rex et soluit eum: princeps populoꝝ et dimisit eũ. Constituit eũ dñm domꝰ sue: et pncipem oĩs possessionis sue. Vt erudiret principes eiꝰ sicut semetipm: ⁊ senes eiꝰ prudentiam doceret. Et inhuit

ſrahel in egiptum: et iacob accola fuit in
tra cham. Et auxit populum ſuum ve-
hementer: et firmauit eum ſuper inimicos
eius. Conuertit cor eoꝝ vt odirent po-
pulum eius: et dolū facerent in ſeruos eiꝰ.
Miſit moyſen ſeruū ſuum: aaron quem e-
legit ipſum. Poſuit in eis verba ſignorum
ſuoꝝ ⁊ prodigioꝝ: in tra cham. Miſit te-
nebras et obſcurauit: et non exacerbauit
ſmones ſuos. Conuertit aq̃s eoꝝ in ſan-
guinem: ⁊ occidit piſces eoꝝ. Et edit ter
ra eorum ranas: in penetralibꝫ regum i-
ſpoꝝ. Dixit et venit cynomia et ſcini-
phes: in omnibus finibus eorum. Poſuit
pluuias eorum grandinem: ignem combu-
rentem in tra ipſoꝝ. Et percuſſit vineas
eoꝝ et ficulneas eoꝝ: et contriuit lignum
finium eorum. Dixit ⁊ venit locuſta ⁊ bru-
cus: cuius non erat numerus. Et comedit
omne fenum in tra eoꝝ: et comedit om-
nem fructum tre eoꝝ. Et percuſſit om-
ne primogenitū in tra eorum: primicias
omnis laboris eorum. Et eduxit eos cum
argento et auro: et non erat in tribꝫ eo-
rum infirmus. Letata eſt egiptꝰ in profe-
ctione eorum: quia incubuit timor eorum
ſuper eos. Expandit nubem in protectio-
nem eorum: et ignem vt luceret eis per no-
ctem. Pecierunt et venit coturnix: ⁊ pane
celi ſaturauit eos. Dirupit petram ⁊ fluxe-
runt aque: abierunt in ſicco flumina. Qm̃
memor fuit verbi ſancti ſui: quod habuit
ad abraham puerum ſuum. Et eduxit po-
pulum ſuum in exultatione: ⁊ electos ſuos
in letitia. Et edit illis regiones gentium:
et labores populorum poſſederunt. Vt cu-
ſtodiant iuſtificationes eius: et legem eiꝰ
requirant.

Alleluia alleluia. Cvz

Onfitemini domino quoniam bo-
nus: quoniam in ſeculum miſeri-
cordia eius. Quis loquet potenti-
as domini: auditas faciet omnes laudes
eius? Beati qui cuſtodiunt iudicium: ⁊ fa
ciũt iuſticiam in omni tempore. Memen-
to noſtri domine in beneplacito ꝑpli tui:
viſita nos in ſalutari tuo. Ad videndū in
bonitate electorum tuorum: ad letandum
in letitia gentis tue: vt laudeꝛis cū hereditate tua. Peccauim⁹ cum patribꝫ noſtris:
iniuſte egimus iniquitatem fecimus. Pa-
tres noſtri in egipto non intellexerũt mi-
rabilia tua: non fuerũt memores multitu-
dinis miſericordie tue. Et irritauerũt aſcen
dentes in mare: mare rubꝝ. Et ſaluauit e-
os propter nomen ſuū: vt notam faceret
potentiaz ſuam. Et increpuit mare rubꝝ ⁊
exiccatū eſt: et deduxit eos in abiſſis ſicut
in deſerto. Et ſaluauit eos de manu odien-
tium: et redemit eos de manu inimici. Et
operuit aqua tribulantes eos: vnꝰ ex eis ñ
remanſit. Et crediderunt verbis eiꝰ: ⁊ lau-
dauerũt laudem eiꝰ. Cito fecerũt obliti ſũt
operꝝ eius: non ſuſtinuerũt conſilium eiꝰ.
Et concupierunt concupiſcentiam in de-
ſerto: et temptauerũt deum in inaq̃ſo. Et
dedit eis petitionem ipſoꝝ: et miſit ſaturita-
tem in animas eorum. Et irritauerũt mo-
yſen in caſtris: aaron ſanctum domini.
Operta eſt tra et deglutiuit dathan: ⁊ o-
peruit ſuper congregatõnem abyron. Et
exarſit ignis in ſynagoga eorum: flamma
combuſſit peccatores. Et fecerũt vitulum
in oreb: et adorauerũt ſculptile. Et muta-
uerũt gloriam ſuam in ſimilitudinem vi-
tuli comedentis fenū. Obliti ſunt deum qui
ſaluauit eos: qui fecit magnalia in egipto
mirabilia in tra cham: terribilia in ma-
ri rubro. Et dixit vt diſperderet eos: ſi non
moyſes electus eiꝰ ſtetiſſet in confractõne
in conſpectu eiꝰ. Et auerteret iram eiꝰ ne
diſperderet eos: et pro nihilo habuerũt ter-
ram deſiderabilem. Non crediderũt verbo
eius: ⁊ murmurauerũt in tabernaculis ſu-
is: non exaudierunt vocem domini. Et e-
leuauit manū ſuam ſuper eos: vt proſter-
neret eos in deſerto. Et vt deiceret ſemen
eoꝝ in nationibus: et diſpergeret eos in
regionibꝫ. Et iniciati ſunt beelphegor: et
comederunt ſacrificia mortuoꝝ. Et irrita-
uerunt eū in adinuentionibꝫ ſuis: et mul-
tiplicata eſt in eis ruina. Et ſtetit phinees
et placauit: ⁊ ceſſauit q̃ſſatio. Et reputatū
eſt ei in iuſticiam: in generatione ⁊ gene-
ratõnem vſq; in ſempiternū. Pbares. Et
irritauerũt eū ad aquas ꝯtradictõis: ⁊ vex-
atus eſt moyſes propter eos: quia exacer-
bauerũt ſpiritū eius. Et diſtinxit in labiis
ſuis: non diſperdiderũt gentes quas dixit

dominus deus illis. Et comixti sunt inter gentes: & didicerunt opera eorum et seruierunt sculptilibus eorum: et factum est illis in scandalum: et immolauerunt filios suos et filias suas: demonijs. Et effuderũt sanguinem innocentez: sanguinem filioꝝ suorum et filiarum suarum: quas sacrificauerunt sculptilibus chanaan. Et interfecta est terra in sanguinibus: et contaminata est in operibus eoꝝ: et fornicati sunt in adinuentionibus suis. Et iratus est furore dominus in populum suum: et abominatus est hereditatem suaz. Et tradidit eos in manus gentium: et dominati sunt eorum qui oderunt eos. Et tribulauerunt eos inimici eorum: et humiliati sunt sub manibus eoꝝ: sepe liberauit eos. Ipsi autem exacerbauerunt eum in consilio suo: & humiliati sunt in iniquitatibus suis. Et vidit cum tribularentur: & audiuit orationem eoꝝ. Et memor fuit testamenti sui: et penituit eum secundum multitudinem misericordie sue. Et dedit eos in misericordias: in conspectu omnium qui ceperant eos. Saluos fac nos domine deus noster et congrega nos de nationibus. Vt confiteamur nomini sancto tuo: et gloriemur in laude tua. Benedictus dominꝰ deus israel a seculo et vsqꝫ in seculum: & dicet omnis populus fiat fiat.

Alleluia. alleluia.

Cvii

Confitemini domino quoniam bonus: quoniam in seculum misericordia eius. Dicant qui redempti sunt a domino: quos redemit de manu inimici: de regionibus congregauit eos. A solis ortu et occasu: ab aquilone et mari. Errauerũt in solitudine in inaquoso: viam ciuitatis habitaculi non inuenerunt. Esurientes et sicientes: anima eorum in ipsis defecit. Et clamauerunt ad dominum cum tribularentur: et de necessitatibus eorum eripuit eos. Et deduxit eos in viam rectaz: vt irent ad ciuitatem habitatõnis. Confiteantur domino misericordie eius: et mirabilia eius filijs hominũ. Quia saciauit aiam inanem: et aiam esurientẽ saciauit bonis. Sedentes in tenebris & vmbra mortis: vinctos in mendicitate et ferro. Quia exacerbauerũt eloquia dei: & consilium altissimi irritauerunt. Et humiliatum est in laboribꝰ cor eoꝝ: infirmati sunt nec fuit q̃ adiuuaret. Et clamauerunt ad dñm cũ tribularent: et de necessitatibꝰ eoꝝ liberauit eos. Et eduxit eos de tenebris & vmbra mortis: et vincula eoꝝ dirupit. Confiteantur domio misericordie eius: et mirabilia eius filijs hominũ. Quia contriuit portas ereas: & vectes ferreos cõfregit. Suscepit eos de via iniquitatis eoꝝ: propter iniusticias enim suas humiliati sunt. Omnem escam abominata est anima eoꝝ: et appropinquauerunt vsqꝫ ad portas mortis. Et clamauerunt ad dñm cum tribularentur: et de necessitatibꝰ eoꝝ liberauit eos. Misit verbum suũ et sanauit eos: et eripuit eos de interitõnibꝰ eoꝝ. Confiteantur domino misericordie eius: et mirabilia eius filijs hominuz. Et sacrificent sacrificiũ laudis: et annũcient opera ei⁹ in exultatione. Qui descendũt mare in nauibꝰ: faciẽtes operatõnem in aq̃s multis. Ipsi viderunt opera dñi: et mirabilia eius in profundo. Dixit et stetit spiritus procelle: et exaltati sunt fluctus ei⁹. Ascendũt vsqꝫ ad celos et descendunt vsqꝫ ad abissos: anima eoꝝ in malis tabescebat. Turbati sũt et moti sunt sicut ebri⁹: & omnis sapientia eoꝝ deuorata est. Et clamauerunt ad dñm cum tribularentur: & de necessitatibus eorum eduxit eos. Et statuit procellam eius in auram: & siluerũt fluctus ei⁹. Et letati sunt quia siluerũt: et deduxit eos in portum voluntatis eoꝝ. Cõfiteanꝫ domino misericordie ei⁹: et mirabilia ei⁹ filijs hominum. Et exaltẽt eum in ecclesia plebis: et in kathedra seniorum laudent eũ. Posuit flumina in desertũ: et exitus aquaꝝ in sitim. Terram fructiferã in salsuginem: a malicia inhabitantiũ in ea. Posuit desertũ in stagna aquaꝝ: & terrã sine aqua in exitus aquarum. Et collocauit illic esurientes: & constituerũt ciuitatẽ habitatõis. Et seminauerũt agros & plãtauerunt vineas: et fecerunt fructũ natiuitatis. Et benedixit eis & multiplicati sũt nimis: & iumẽta eoꝝ ñ minorauit. Et pauci facti sũt: & vexati sunt a tribulatõne malorũ & dolore. Effusa est ꝓtentõ sup̃ pr̃icipes:

et errare fecit eos in inuio ⁊ nõ in via. Et adiuuit pauperẽ de inopia:et posuit sicut oues familias.Videbunt recti et letabũt: ⁊ omnis iniquitas oppilabit os suuz. Quis sapiens ⁊ custodiet hec:⁊ intelliget miseri cordias domini? Alleluia.

¶ Canticum psalmi ipsi dauid.

C. VII.

Paratum cor meũ deus paratũ cor meũ: cantabo ⁊ psallam in gloria mea.Exurge psalteriũ ⁊ cithara: exurgam diluculo. Confitebor tibi in populis domine:⁊ psallaz tibi in natõnibus. Quia magna sup celos misericordia tua:⁊ vsq; ad nubes veritas tua. Exaltare super celos deus:⁊ sup omnez terrã gloria tua:vt liberentur dilecti tui. Saluuz fac dextera tua et exaudi me:deus locutus est in sancto suo.Exultabo ⁊ diuidã sichimaz:et conuallẽ tabernaculoz dimetiar. Meus est galaad ⁊ meus est manasses:⁊ ephraim susceptõ capitis mei. Juda rex meus: moab lebes spei mee. In ydumeam extendã calciamentũ meum: mihi alienigene amici facti sunt.Quis deducet me in ciuitatem munitaz:quis deducet me vsq; in ydumeã? Nõne tu deus qui repulisti nos:et non exibis deus in virtutibz nostris? Da nobis auxilium de tribulatõe: quia vana salus hominis. In deo faciemus virtutẽ:⁊ ipse ad nichilum deducet inimicos nostros.

¶ In finem psalmus dauid.

C. VIII.

Deus laudem meam ne tacueris:q; os peccatoris et os dolosi sup me aptum est. Locuti sunt aduersum me lingua dolosa:⁊ sermonibus odij circũ dederunt me ⁊ expugnauerunt me gratis. Pro eo vt me diligerent detrahebant mihi:ego autem orabam.Et posuerũt aduersum me mala p bonis:⁊ odium p dilectõe mea.Constitue sup eum peccatorez:⁊ diabolus stet a dextris eius.Cuz iudicat exeat condemnatus: et oracõ eius fiat in peccatũ. Fiant dies eius pauci:⁊ episcopatuz eius accipiat alter. Fiant filij eius orphani:⁊ vxor eius vidua. Nutantes transferẽtur filij eius ⁊ mendicent:eiciant de habitationibz suis.Scrutet fenerator omnem substanciam eius: ⁊ diripiant alieni labores eius. Non sit illi adiutor : nec sit qui misereatur pupillis eius. Fiant nati eius in interitum: in generatõne vna deleatur nomen eius. In memoriam redeat iniquitas patrum eius in ꝓspectu domini:⁊ peccatum matris eius non deleatur. Fiant ꝓtra dominum semper.et dispereat de terra memoria eorum: pro q; non est recordat⁹ facere misericordiaz. Et persecutus est hominem inopem ⁊ mendicum:⁊ cõpunctuz corde mortificare.Et dilexit maledictõnez ⁊ veniet ei:⁊ noluit benedictõnez ⁊ elongabitur ab eo. Et induit maledictõnez sicut vestimentum:⁊ intrauit sicut aqua in interiora eius:⁊ sicut oleũ in ossibz eius. Fiat ei sicut vestimentuz quo operitur:et sicut zona qua semp precingitur. Hoc opus eorũ qui detrahunt mihi apud dominum:et qui loquũtur mala aduersus aiam meaz. Et tu domine fac mecũ propter nomẽ tuum: quia suauis est misericordia tua. Libera me quia egenus ⁊ pauper ego sum:et cor meum conturbatum est intra me.Sicut vmbra cũ declinat ablatus sũ:et excussus sũ sicut locuste.Genua mea infirmata sunt a ieiunio:⁊ caro mea imutata ẽ propter oleũ. Et ego factus sũ obprobrium illis:viderunt me et mouerunt capita sua . Adiuua me domine deus meus: saluũ me fac propter misericordiam tuã. Vt sciant quia manus tua hec:⁊ tu domie fecisti eã. Maledicent illi et tu benedices:qui insurgũt in me confundantur: seruus autẽ tu⁹ letabitur. Induantur qui detrahunt mihi pudore:⁊ operiantẽ sicut diploide confusione sua . Confitebor domine nimis in ore meo:et ĩ medio multoz laudabo eũ.Quia astitit a dextris pauperis:vt saluã faceret a persequentibus animam meam.

¶ Psalmus dauid.

C. IX.

Dixit domin⁹ domino meo: sede a dextris meis . Donec ponaz inimicos tuos: scabelluz pedum tuorum. Virgam virtutis tue emittet domin⁹ ex sion:domiare in medio inimicoruz tuorum.Tecũ principium in die virtutis tue: in splendoribz⁹

sanctoꝝ ex vtero ante luciferuꝫ genui te. Jurauit dominus ꝙ nō penitebit eū: tu es sacerdos ineternū secūdū ordinē melchisedech. Dominus a dextris tuis: confregit ī die ire sue reges. Judicabit in nationibus implebit ruinas: conquassabit capita in terra multoꝝ. De torrente ī via bibet: ꝓpterea exaltabit caput.

CXv

Alleluia.

Confitebor tibi domine in toto cor de meo: in consilio iustorum ꝙ cōgregatōne. Magna opera domini: exquisita in omēs voluntates eius. Confessio ꝙ magnificēcia op⁹ ei⁹: ꝙ iusticia ei⁹ manet in seculū seculi. Memoriam fecit mirabiliū suoꝝ misericors ꝙ miserator domin⁹: escā dedit timentibꝫ se. Memor erit in seculū testamenti sui: virtutem opm suoꝝ annūciabit ꝓpl'o suo. Ut det illis hereditatem gētiū: opa manuū eius veritas ꝙ iudiciū. Fidelia omnia mādata eius: ꝛfirmata ī seculū seculi: facta in veritate ꝙ equitate. Redēptōem misit dns ꝓpl'o suo: mandauit ineternū testamentum suū. Sanctū ꝙ terribile nomen eius: inicium sapientie timor domini. Intellectus bonus omnibꝫ facientibꝫ eū: laudatō ei⁹ manet in seculum seculi.

Alleluia. In reuersiōe aggei ꝙ zacharie.

CXI

Beatus vir ꝙ timet dominum: ī mādatis eius volet nimis. Potens in terra erit semen eius: generatō rectoꝝ benedicetur. Gloria ꝙ diuicie ī domo eius: ꝙ iusticia eius manet ī seculū seculi. Exortū est in tenebris lumen rectis: misericors ꝙ miserator ꝙ iustus. Jocundus homo qui miseretur ꝙ comodat: disponit sermones suos in iudicō: quia ineternū non ꝓmouebit. In memoria eterna erit iust⁹: ab auditiōe mala nō timebit. Paratū cor eius sperare in domino: confirmatum est cor eius: non commouebitur donec despiciat inimicos suos. Dispersit dedit pauperibus iusticia eius manet in seculum seculi: cornu eius exaltabitur ī gloria. Peccator videbit ꝙ irascetur: dentibus suis fremet ꝙ tabescet: desiderium peccatorum peribit.

Alleluia. alleluia.

CXIi

Laudate pueri dominum: laudate nomen domini. Sit nomen domini benedictum: ex hoc nūc et vsqꝫ ī seculum. A solis ortu vsqꝫ ad occasuꝫ: laudabile nomen domini. Excelsus super oēs gentes dominus: ꝙ super celos gloria eius. Quis sicut dominus deus noster: qui in altis habitat ꝙ humilia respicit in celo et in terra: Suscitans a terra inopem: ꝙ de stercore erigens pauperem. Ut collocet eū cū principibus: cum principibus populi sui. Qui habitare facit sterilem in domo: matrem filiorū letantem.

CXIII

Alleluia. alleluia.

In exitu israel de egipto: domus iacob de populo barbaro. Facta est iudea sanctificatō eius: israel potestas eius. Mare vidit ꝙ fugit: iordanis cōuersus est retrorsuꝫ. Montes exultauerūt vt arietes: et colles sicut agni ouiū. Quid est tibi mare ꝙ fugisti: et tu iordanis quia conuersus es retrorsum? Montes exultastis sicut arietes: ꝙ colles sicut agni ouiū. A facie domini mota est terra: a facie dei iacob. Qui conuertit petram in stagna aquarum: ꝙ rupem in fontes aquarum. Nō nobis domine non nobis: sed nomini tuo da gloriam. Super misericordia tua ꝙ veritate tua: nequando dicant gētes vbi est deus eorum. Deus autem noster in celo: omnia quecunqꝫ voluit fecit. Simulacra gentium argentum ꝙ aurū: opera manuū hominuꝫ. Os habent ꝙ non loquentur: oculos habent et non videbunt. Aures habent ꝙ non audient: nares habēt ꝙ nō odorabunt. Manus habent et non palpabūt: pedes habent ꝙ non ambulabunt: non clamabunt in gutture suo. Similes illis fiāt ꝙ faciūt ea: ꝙ omnes qui confidūt ī eis. Domus israel sperauit in dño: adiutor eoꝝ ꝙ ꝓtector eoꝝ est. Domus aaron sperauit ī domō: adiutor eoꝝ ꝙ ꝓtector eoꝝ est. Qui timēt dñm sperauerūt in dño: adiutor eoꝝ et ꝓtector eoꝝ ē. Dns memor fuit nostri: et benedixit nobis. Benedixit domui israel: benedixit domui aaron. Benedixit omnib⁹ qui timent dominū: pusillis cū maioribus. Adiciat dominus super vos: supꝫ vos ꝙ supꝫ filios vestros. Benedicti vos a domino: ꝙ fecit celū ꝙ terrā. Celū celi dño: terrā aūt dedit filijs hominū. Nō mortui laudabunt

te domine:neq; omnes q̄ deſcendūt in̄ infernū. Sed nos qui viuim⁹ benedicim⁹ domino:ex hoc nunc ⁊ vſq; in ſeculum.

℣ Alleluia.alleluia. ℣.xiv.

Dilexi: quoniā exaudiet dñs vocez oratōnis mee. Quia inclinauit aurē ſuam mihi:⁊ in diebꝫ meis inuocabo. Circūdederunt me dolores mortis:et pericula inferni inuenerunt me. Tribulatōz ⁊ dolorē inueni:⁊ nomē dñi inuocaui. O domine libera aiaz meā:miſericors dñs ⁊ iuſt⁹:⁊ deꝰ noſter miſereť. Cuſtodiēs paruulos dñs:humiliatus ſū ⁊ liberauit me. Cō uertere aīa mea in requiem tuā:quia dñs benefecit tibi. Quia eripuit aiaz meam de morte:oculos meos a lacrimis: pedes meos a lapſu. Placebo domino in regione viuorum.

℣ Alleluia.alleluia. ℣.xv.

Credidi propter qd̄ locut⁹ ſū :ego aūt humiliatus ſū nimis. Ego dixi in exceſſu meo:oīs homo mēdax. Quid retribuaz dño:p oīnibꝫ que retribuit mihi. Calicē ſalutaris accipiaz: et nomen dñi inuocabo. Vota mea dño reddā corā oīi populo eius:p̄cioſa in cōſpectu dñi mors ſanctoꝝ ei⁹. O dñe quia ego ſeruus tuus:ego ſeruus tuus ⁊ fili⁹ ancille tue. Dirrupiſti vincula mea:tibi ſacrificabo hoſtiā laudis:⁊ nomen dñi inuocabo. Vota mea dño reddaz ī ꝓſpectu oīis populi eius:: in atriis domus domini in medio tui hieruſalem.

℣ Alleluia.alleluia. ℣.xvi.

Laudate dominū oīes gentes:laudate eum oīes populi. Quoniam confirmata eſt ſup nos miſericordia ei⁹:⁊ veritas domini manet ineternū.

℣ Alleluia.alleluia. ℣.xvii.

Confitemini dño quoniā bonus:q̄niam in ſeculū miſericordia eius. Dicat nūc iſrael quoniaz bon⁹:q̄nia in ſeculū miſericordia eius. Dicat nūc domus aaron:quoniā in ſeculū miſericordia eius. Dicant nūc qui timent dominū: q̄niam in ſeculū miſericordia eius. De tribulatōe inuocaui dñm:⁊ exaudiuit me in latitudīe dominus. Dñs mihi adiutor: nō timebo quid faciat mihi homo. Dominus mihi adiutor :⁊ ego deſpiciā inimicos meos. Bonū eſt confidere in domino:q̄ ꝓfidere in homine. Bonū eſt ſperare in dño: q̄ ſperare ī principib⁹. Oīes gentes circuierūt me:⁊ in noīe dñi quia vltus ſū in eos. Circūdantes circūdederūt me: ⁊ in nomīe dñi quia vltus ſum in eos. Circūdederunt me ſicut apes:et exarſerunt ſicut ignis in ſpinis:⁊ in noīe dñi quia vltus ſum ī eos. Impulſus euerſus ſū vt caderez:⁊ dñs ſuſcepit me. Fortitudo mea et laus mea domin⁹:⁊ factus eſt mihi ī ſalutē. Vox exultatōnis ⁊ ſalutis: in tabernaculis iuſtoꝝ. Dextera dñi fecit virtutē: dextera dñi exaltauit me:dextera dñi fecit virtutē. Non moriar ſed viuā:⁊ narrabo opa dñi. Caſtigans caſtigauit me dominus:⁊ morti non tradidit me. Aperite mihi portas iuſticie: ingreſſus in eas cōfitebor dño: hec porta dñi iuſti intrabūt ī eā. Confitebor tibi q̄niaz exaudiſti me:⁊ factus es mihi in ſalutē. Lapidē quē reprobauerūt edificantes : hic factus eſt in caput anguli . A dño factum eſt iſtud ⁊ eſt mirabile in oculis noſtris. Hec eſt dies quā fecit dñs: exultem⁹ ⁊ letemur in ea. O domine ſaluū me fac:o domine bene ꝓſperare:benedictus qui veīt in noīe dñi. Benedixim⁹ vobis de domo domini:deus dominus ⁊ illuxit nobis. Cōſtituite diē ſolennē in ꝓdenſis: vſq; ad cornu altaris. Deus meus es tu ⁊ ꝓfitebor tibi:deus meus es tu ⁊ exaltabo te. Confitebor tibi qm̄ exaudiſti me: ⁊ factus es mihi in ſalutē. Confitemini dño quoniā bon⁹: quoniaz in ſeculū miſericordia eius.

℣ Alleluia.alleluia.Aleph. ℣.xviii.

Beati immaculati ī via:qui ambulant ī lege domini. Beati qui ſcrutant testimonia eius: in toto corde exquirunt eū. Nō em̄ qui operātur iniquitatē:in vijs ei⁹ ambulauerūt. Tu mandaſti: mandata tua cuſtodire nimis. Vtinaz dirigatur vie mee:ad cuſtodiēdas iuſtificatōes tuas Tunc nō ꝓfundar:cum ꝓſpexero in oīnibꝫ mandatis tuis. Confitebor tibi in directōe cordis: in eoq; didici iudicia iuſticie tue. Juſtificatōes tuas cuſtodiā:nō me derelinq;s vſqueq;. Beth.

In quo corrigit adoleſcentior viam ſuā:ī cuſtodiēdo ſmones tuos. In toto corde meo exq̄ſiui te:ne r̄pellas me a mandatis tuis. In corde meo abſcōdi eloq̄a tua:vt ñ peccē tibi. Benedict⁹ es

domine: doce me iustificatōnes tuas. In la
bijs meis: pnūciaui oīa iudicia oris tui.
In via testimonioꝝ tuoꝝ delectat⁹ sū: sic
in oīb⁹ diuicijs. In mādatis tuis exerce
bor: & considerabo vias tuas. In iustifica-
tōib⁹ tuis meditabor: nō obliuiscar sermo
nes tuos. ℭ Gimel.

REtribue seruo tuo: viuifica me et
custodiam sermones tuos. Reue-
la oculos meos: & considerabo mi-
rabilia ō lege tua. Incola ego sū in terra:
non abscondas a me mandata tua. Concu
piuit anima mea desiderare iustificatōnes
tuas: in omni tēpore. Increpasti supbos:
maledicti q̄ declinant a mādatis tuis. Au-
fer a me obprobriū & pt̄ēptū: quia testimo
nia tua exquisiui. Etēm sederūt principes
& aduersus me loquebant̄: seruus aūt tu⁹
exercebat̄ in iustificatōnib⁹ tuis. Nā & te-
stimonia tua meditatō mea est: & psilium
meū iustificatōnes tue. ℭ Deleth.

ADhesit pauimento anima mea: vi
uifica me scōm verbum tuū. Vias
meas enūciaui & exaudisti me: do-
ce me iustificatōnes tuas. Viam iustifica-
tōnum tuarū instrue me: & exercebor ī mi-
rabilib⁹ tuis. Dormitauit anima mea pre
tedio: psirma me in verbis tuis. Viā iniq̄-
tatis amoue a me: et de lege tua miserere
mei. Viā veritatis elegi: iudicia tua nō sū
oblitus. Adhesi testimonijs tuis domine:
noli me confundere. Viam mandatoꝝ tuoꝝ
cucurri: cum dilatasti cor meum. ℭ He.

LEgem pone mihi domine viam iu-
stificatōnū tuarū: & exquirā eā sē-
per. Da mihi intellectum & scruta
bor legē tuā: & custodiā illam in toto cor-
de meo. Deduc me in semita mandatorum
tuoꝝ: quia ipsam volui. Inclina cor meum
in testimonia tua: & nō in auariciā. Auer
te oculos meos ne videāt vanitatē: in via
tua viuifica me. Statue seruo tuo eloq̄um
tuum: in timore tuo. Amputa obprobriū
meū qō suspicatus sum: qr iudicia tua io-
cūda. Ecce concupiui mandata tua: in eq̄
tate tua viuifica me. ℭ Vau.

ET veniat sup me misericordia tua
domine: salutare tuum scōm eloq̄-
um tuū. Et respondebo ex probrā-
tib⁹ mihi verbū: qr spaui ī sermonib⁹ tuis.
Et ne auferas ō ore meo verbum veritatis
vsquequaq̄: quia in iudicijs tuis supspera
ui. Et custodiam legem tuam semp: ī secu
lū & in seculum seculi. Et ambulabā in la-
titudine: quia mandata tua exquisiui. Et
loquebar ī testimonijs tuis in ꝓspectu re-
gū: & nō confundebar. Et meditabar: in mā-
datis tuis que dilexi. Et leuaui man⁹ me-
as ad mādata tua que dilexi: et exercebor
in iustificatōnib⁹ tuis. ℭ Zay.

MEmor esto verbi tui seruo tuo: in
quo mihi spem dedisti. Hec me con
solata est in humilitate mea: quia
eloquium tuum viuificauit me. Superbi
inique agebant vsquequaq̄: a lege autem
tua non declinaui. Memor fui iudicōꝝ tu-
oꝝ a seculo domine: & cōsolatus sum. De-
fectō tenuit me: p peccatorib⁹ derelinquē-
tib⁹ legem tuā. Cantabiles mihi erāt iusti-
ficatōnes tue: in loco peregrinatōis mee.
Memor fui nocte nominis tui domine: et
custodiui legem tuaz. Hec facta est mihi:
quia iustificatōnes tuas exquisiui.
ℭ Heth.

DOrcio mea domine: dixi custodire
legem tuam. Deprecatus sū faciem
tuam in toto corde meo: miserere
mei scōm eloquiū tuuz. Cogitaui vias me-
as: & conuerti pedes meos ī testimonia tua.
Paratus sum et nō sū turbatus: vt custo-
diā mandata tua. Funes peccatorum cir-
cūplexi sunt me: & legem tuam nō sum ob-
litus. Media nocte surgebā ad cōfitēdū ti-
bi: super iudicia iustificatōnis tue. Parti-
ceps ego sum omniū timentiū te: et custo-
dientiū mādata tua. Misericordia tua do-
mine plena est terra: iustificationes tuas
doce me. ℭ Theth.

BOnitatem fecisti cū seruo tuo do-
mine: secundum verbuz tuuz. Bo-
nitatem & disciplinam & scienciam
doce me: quia in mandatis tuis credidi.
Priusq̄ humiliarer ego deliqui: propterea
eloquiū tuū custodiui. Bon⁹ es tu: & ī bo
nitate tua doce me iustificatōes tuas. Mul
tiplicata ē sup me iniq̄tas superboꝝ: ego aūt ī
toto corde meo scrutabor mādata tua. Co
agulatū ē sic lac cor eoꝝ: ego vero legem

tuam meditatus sū. Bonū mihi qz humili asti me: vt discaz iustificatões tuas. Bonū mihi lex oris tui: sup milia auri z argēti.

Joth.

Manus tue dñe fecerunt me z plasmauerūt me: da mihi intellectum vt discam mādata tua. Qui timēt te videbūt me z letabunt: qz in verba tua supsperaui. Cognoui dñe qui equitas iudicia tua: z ī veritate tua humiliasti me. Fiat misericordia tua vt consoletur me: secū dū eloquiū tuum seruo tuo. Veniāt mihi miserationes tue z viuaz: qz lex tua meditacio mea est. Cōfūdant superbi quia iniuste iniquitatē fecerūt in me: ego autē exercebor ī mādatis tuis. Cōuertāt mihi timētes te: z qui nouerūt testimonia tua. Fiat cor meū immaculatū ī iustificatōibz tuis: vt nō confundar.

Caleph.

Defecit in salutare tuū aīa mea: z ī verbū tuū supsperaui. Defecerūt oculi mei in eloquiuz tuuz: dicentes quando consolaberis me. Quia factus sū sicut vter in pruina: iustificatões tuas nō sū oblitus. Quot sūt dies serui tui: qñ facies de persequentibz me iudiciū. Narraverūt mihi iniqui fabulatōnes: sed non vt lex tua. Omnia mandata tua veritas: iniq persecuti sūt me adiuua me. Paulominus psumauerūt me in terra: ego autē nō dereliqui mandata tua. Secūdū misericordiā tuaz viuifica me: z custodiā testimonia oris tui.

Lamech.

In eternuz dñe: verbū tuū pmanet in celo. In generatōne et generatōnem veritas tua: fundasti terram z permanet. Ordinatōe tua pseverat dies: qñ oia seruiūt tibi. Nisi q lex tua meditatō mea est: tūc forte perissem in humilitate mea. In eternū nō obliuiscar iustificatōnes tuas: quia in ipsis viuificasti me. Tu? sū ego saluū me fac: quoniā iustificatōnes tuas exquisiui. Me expectauerūt peccatores vt perderent me: testimonia tua intellexi. Omnis cōsumatōnis vidi finem: latuz mandatum tuum nimis.

Mem.

Quomodo dilexi legē tuā dñe: tota die meditatō mea est. Super inimicos meos prudentem me fecisti mādato tuo: quia ineternū mihi est. Sup omnes docentes me intellexi: quia testimonia tua meditatō mea est. Super senes intellexi: quia mādata tua quesiui. Ab omni via mala phibui pedes meos: vt custodiā verba tua. A iudicijs tuis nō declīaui: qa tu legē posuisti mihi. Quādulcia faucib? meis eloquia tua: sup mel ori meo. A mādatis tuis ītellexi: propterea odiui omnez viam iniquitatis.

Nun.

Lucerna pedibz meis verbuz tuuz: et lumen semitis meis. Juraui: et statui custodire iudicia iusticie tue. Humiliatus sum vsquequaq: domine viuifica me secundum verbum tuum. Voluntaria oris mei beneplacita fac dñe: z iudicia tua doce me. Anima mea in manibus meis semper: et legem tuam nō sū oblitus. Posuerunt peccatores laqueum mihi: et de mandatis tuis nō erraui. Hereditate acquisiui testimonia tua ineternum: qa exultatō cordis mei sūt. Inclinaui cor meū ad faciendas iustificatōnes tuas ineternū: ppter retributōnez.

Samech.

Iniquos odio habui: z legem tuaz dilexi. Adiutor z susceptor me? es tu: z in verbū tuum supersperaui. Declinate a me maligni: z scrutabor mandata dei mei. Suscipe me scōm eloquium tuum z viuam: z nō confundas me ab expectatōne mea. Adiuua me z saluus ero: z meditabor in iustificatōnibz tuis semper Sprevisti omnes descendētes a iudicijs tuis: quia iniusta cogitatō eorum. Prevaricantes reputaui omnes peccatores terre: ideo dilexi testimonia tua. Confige timoē tuo carnes meas: a iudicijs eī tuis timui.

Ayn.

Feci iudiciū z iusticiam: nō tradas me calumniātibz me. Suscipe seruū tuū in bonū: nō calūnient me superbi. Oculi mei defecerūt ī salutare tuum: et in eloquiū iusticie tue. Fac cuz seruo tuo secundū misericordiaz tuam: z iustificatōnes tuas doce me. Seruus tu? suz

ego: da mihi intellectū vt sciaz testimonia tua. Tempus faciendi domīe: dissipauerūt legem tuam. Ideo dilexi mādata tua: sup aurū et topazion. Propterea ad oīa mā data tua dirigebar: omnem viaz iniquam odio habui. ℭ Phe.

Mirabilia testimonia tua dñe: ideo scrutata est ea aīa mea. Declara-tō sermonum tuoꝝ illuminat: et in-tellectū dat paruulis. Os meū apui et attraxi spiritū: qz mādata tua desiderabā. Aspice in me et miserere mei: scōm iudiciū diligen-tiū nomen tuū. Gressus meos dirige scōm eloquiū tuū: et nō dñet mei oīs iiusticia. Redime me a calūnijs hoīm: vt custodiaz mādata tua. Faciē tuā illumīa sup seruū tuū: et doce me iustificatōnes tuas. Exitus aquarū deduxerūt oculi mei: qz nō custo-dierūt legem tuam. ℭ Sade.

Iustus es dñe: et rectū iudiciuz tu-um. Mandasti iusticiā testimonia tua: et veritatē tuam nimis. Tabe-scere me fecit zelus meus: quia obliti sūt verba tua inimici mei. Ignitū eloqum tu um vehemēter: et seruus tuus dilexit illud. Adolescentulus sum ego et contempt⁹: iu-stificatōnes tuas non sū oblitus. Iustitia tua iusticia ieternū: et lex tua veritas. Tri bulatō et angustia iuenerūt me: mandata tua meditatō mea est. Equitas testimonia tua ineternū: intellectum da mihi et viuā. ℭ Coph.

Clamaui in toto corde exaudi me domine: iustificatōnes tuas requi rā. Clamaui ad te et saluū me fac: vt custodiaz mandata tua. Preueni in ma turitate et clamaui: in verba tua supspe-raui. Preueneūt oculi mei ad te diluculo: vt meditarer eloqa tua. Vocem meā audi scōm misericordiā tuaz domine: et scōm iu diciū tuū viuifica me. Appropinquerūt p-sequentes me iniquitati: a lege autem tua longe facti sunt. Prope es tu domīe: et oēs vie tue veritas. Initio cognoui ō testimo nijs tuis: quia ineternū fundasti ea. ℭ Res.

Vide humilitatez meaz et eripe me: quia legem tuaz non sum oblitus. Judica iudiciū meū et redime me: propter eloquium tuū viuifica me. Longe a peccatoribz salus: quia iustificatōnes tu as non exquisierūt. Misericordie tue mul te domine: scōm iudiciū tuuz viuifica me. Multi qui persequunt me et tribulāt me: a testimonijs tuis nō declinaui. Vidi pua ricantes et tabescebā: quia eloquia tua nō custodierūt. Vide qm mādata tua dilexi: dñe in misericordia tua viuifica me. Prin cipiuz verboꝝ tuoꝝ veritas: ineternū oīa iudicia iusticie tue. ℭ Sin.

Principes persecuti sūt me gratis: et a verbis tuis formidauit coz meū. Letaboz ego super eloquia tua: si cut qui inuenit spolia multa. Iniquitatez odio habui et abominatus sum: legem aūt tuam dilexi. Septies in die laudez dixi ti-bi: sup iudicia iusticie tue. Pax multa dili gentibz legē tuā: et non est illis scandaluz. Expectabam salutare tuū domine: et man data tua dilexi. Custodiuit anima mea te-stimonia tua: et dilexit ea vehemēter. Ser uaui mandata tua et testimonia tua: quia oēs vie mee in conspectu tuo. ℭ Thau.

Appropinquet deprecatō mea in cō spectu tuo domine: iuxta eloquiū tuum da mihi intellectum. Intret postulatō mea in conspectu tuo: scōm elo quiū tuū eripe me. Eructabunt labia mea ymnū: cum docueris me iustificatōnes tu as. Pronūciabit lingua mea eloquiuz tu um: quia omnia mādata tua equitas. Fi-at manus tua vt saluet me: qm mandata tua elegi. Concupiui salutare tuū domīe: et lex tua meditatō mea est. Viuet anima mea et laudabit te: et iudicia tua adiuua-bunt me. Erraui sicut ouis que perijt: qre seruū tuum quia mādata tua non suz ob-litus. ℭ Alleluia.

ℭ Canticum graduum. CXIX.

Ad dominum cum tribularer cla-maui: et exaudiuit me. Domine libera aiaz meā a labijs iniqs: et a lingua dolola. Quid det tibi aut qd appona tur tibi: ad linguā dolosā: Sagitte potētis

acute cū carbonib⁹ desolatorijs. Heu mihi quia incolatus me⁹ plongatus est: habitaui cū habitātibus cedar: multū īcola fuit aīa mea. Cū hijs qui oderūt pacem erā pacus: cum loquebar illis impugnabant me gratis.

¶ Canticum graduum. CXX

Leuaui oculos meos ī montes: vnde veniet auxiliū mihi. Auxilium meum a domino: qui fecit celuz et terrā. Non det in cōmotōnem pedum tuū: neqz dormitet qui custodit te. Ecce nō dormitabit neqz dormiet: qui custodit israel. Dominus custodit te: dominus protectio tua super manū dexteram tuā. Per diē sol nō uret te: neqz luna per noctem. Domin⁹ custodit te ab omni malo: custodiat aīam tuam domin⁹. Dominus custodiat introitum tuum et exitū tuū: ex hoc nūc ⁊ vsqz in seculum.

¶ Canticū graduum. CXXI

Letatus sum in hijs que dicta sunt mihi: in domū domini ibim⁹. Stātes erant pedes nostri: in atrijs tuis hierusalem. Hierusalem que edificatur vt ciuitas: cuius pticipatō eius in idipsū. Illuc em̄ ascenderūt tribꝰ tribꝰ domini testimoniū israel: ad confitendum nomini domini. Quia illic sederūt sedes ī iudicio: sedes super domū dauid. Rogate que ad pasūt hierusalez: ⁊ abūdancia diligentibꝰ te. Fiat pax in virtute tua: ⁊ abundancia in turribꝰ tuis. Propter fratres meos et proximos meos: loquebar pacez de te. Propter domū dn̄i dei nostri: quesiui bona tibi.

¶ Canticum graduum. CXXII

Ad te leuaui oculos meos: qui habitas in celis. Ecce sicut oculi seruorum: in manibꝰ dominorum suorum. Sicut oculi ancille ī manibꝰ domine sue: ita oculi nostri ad dominū deuz nostrū donec misereatur nostri. Miserere nostri domine miserere nostri: quia multū repleti sumus despectōne. Quia multū replета est anima nostra: obprobriū abūdantibus ⁊ despectō superbis.

¶ Canticum graduum dauid. CXXIII

Nisi quia dominus erat in nobis dicat nūc israel: nisi quia dominus erat in nobis. Cū exurgerent homines ī nos: forte viuos deglutissent nos. Cū irascceretur furor eorum in nos: forsitā aq̄ absorbuissent nos. Torrētē ptrāsiuit anima nostra: forsitan pertransisset anima nostra aquā intolerabilem. Benedict⁹ dominus: qui non dedit nos in captōnem dētibꝰ eorum. Anima nostra sicut passer erepta est: de laqueo venātium. Laqueus cōtritus est: ⁊ nos liberati sumus. Adiutorium nostrum in nomine domini: qui fecit celū et terram.

¶ Canticum graduum. CXXIV

Qui confidūt in domino sicut mōs sion: non cōmouebit⁹ ineternuz q̄ habitat in hierusalem. Montes in circuitu eius: ⁊ dominus in circuitu populi sui ex hoc nūc et vsqz in seculū. Quia nō relinquet dominus virgam peccatorum super sortem iustorum: vt non extendant iusti ad iniquitatē manus suas. Benefac domine: bonis et rectis corde. Declinātes aūt in obligatōnes adducet dominus cū operātibꝰ iniquitatē: pax super israel.

¶ Canticum graduum. CXXV

In conuertendo domin⁹ captiuitatē sion: facti sum⁹ sicut ꝓsolati. Tūc repletum est gaudio os nostrum: ⁊ lingua nostra in exultatōne. Tūc dicent inter gentes: magnificauit domin⁹ facere cū eis. Magnificauit dominus facere nobiscum: facti sumus letantes. Conuertē domine captiuitatē nostraz: sicut torrens in austro. Qui seminat in lacrimis: in exultatōne metet. Euntes ibant et flebant: mittentes semina sua. Uenientes aūt venient cū exultatōe: portantes manipulos suos.

¶ Canticum graduum salomonis. CXXVI

Nisi dominus edificauerit domum: inuanum laborauerunt qui edificāt eam. Nisi dominus custodierit ciuitatem: frustra vigilat qui custodit eā. Uanū est vobis ante lucem surgere: surgite postq̄ sederitis qui māducatis panez doloris. Cum dederit dilectis suis somnuz ecce hereditas dn̄i: filij merces fruct⁹ vētris. Sicut sagitte ī mānu potētis: ita filij excussoꝝ. Beat⁹ vir q̄ impleuit desideriū suuz ex ipsis: nō confūdet cū loq̄t inimicis suis in porta.

¶ Canticum graduum. CXXVII

Beati omēs q̄ timēt dn̄m: q̄ ambulant in vijs eius. Labores manuū tuaꝝ quia manducabis: beat⁹ es ⁊ bn̄ tibi erit. Uxor tua sic vitis abundās:

in latꝛibꝰ domꝰ tue. Filij tui sicut nouelle oliuarū: in circuitu mense tue. Ecce sic benedicet̄ homo qui timet dominū. Benedicat tibi dñs ex sion: et videas bona hierusalem oñibꝰ diebꝰ vite tue. Et videas filios filiozū tuozū: pacem super israel.

¶ Canticum graduū. CXXVIII.

Epe expugnauerūt me a iuuentute mea: dicat nūc israel. Sepe expugnauerūt me a iuuētute mea: etēm non potuerunt mihi. Supra dozsum meū fabricauerunt peccatozes: prolongauerūt iniquitatem suam. Dominꝰ iustꝰ cōcidet ceruices peccatozum: confundantur et conuertant̄ retrozsū omnes qui oderūt sion. Fiant sicut fenū tectozum: q̄ priusq̄ euellatur exaruit. De quo non implebit manum suam qui metet: et sinum suum q̄ manipꝰos colliget. Et ñ dixer̄t q̄ ptꝛibāt bñdictio dñi sup vos: bñdixim⁹ vobis ī nomine domini. ¶ Canticum graduuz. CXXIX.

De profūdis clamaui ad te domīe: domine exaudi vocem meaz. Fiāt aures tue intendentes: in vocē deprecatōnis mee. Si iniquitates obseruaueris domine: domine quis sustinebit? Quia apud te ꝓpiciatō est: et propter legem tuā sustinui te domine. Sustinuit anima mea in verbo eius: sperauit anima mea ī domino. A custodia matutina vsq̄ ad noctem: speret israel in domino. Quia apud dominū misericozdia: ꝛ copiosa apud eū redemptō. Et ipse redimet israel: ex omnibꝰ iniq̄tatibꝰ eius.

¶ Canticū graduū dauid. CXXX.

Omine non est exaltatum cozmeum: neq̄ elati sunt oculi mei. Neq̄ ambulaui in magnis: neq̄ ī mirabilibꝰ super me. Si non humiliter sentiebam: sed exaltaui animam meam. Sicut ablactatꝰ est super matre sua: ita retributio in aīa mea. Speret israꝫ in dño: ex hoc nūc ꝛ vsq̄ in seculū. ¶ Canticum graduū. CXXXI.

Emēto domine dauid: ꝛ oñis mānsuetudinis eius. Sicut iurauit domino: votū vouit deo iacob. Si introiero in tabernaculū domꝰ mee: si ascendero in lectū strati mei. Si dedero somnuz oculis meis: ꝛ palpebris meis dormitatōz. Et requiem tpibꝰ meis: donec inuenīā locuz dño tabernaculū deo iacob. Ecce audiuimꝰ eam in effrata: inuenimꝰ eā ī cāpis silue. Introibimꝰ ī tabernaculū eiꝰ: adorabimꝰ ī loco vbi steter̄t pedes eiꝰ. Surge dñe ī requem tuā: tu et archa sāctificatōis tue. Sacerdotes tui induā̄t̄ iustitia: ꝛ sācti tui exultēt. Propt̄ dauid seruū tuū: non auertas faciē xp̄i tui. Jurauit dñs dauid veritatē ꝛ ñ frustrabit̄ eū: ō fructu vētris tui ponā sup sedē tuaz. Si custodierīt filij tui testamētū meū: ꝛ testimonia mea hec q̄ docebo eos. Et filij eoꝝ vsq̄ ī seculū: sedebūt sup sedē tuā. Qm̄ elegit dñs sion: elegit eā ī habitatōz sibi. Hec requies mea ī seculū seculi: hic habitabo qm̄ elegi eā. Cibuā eius bñdicēs bñdicā: paupes eiꝰ saturabo panib⁹. Sacerdotes eiꝰ induā̄ salutari: et sācti eiꝰ exultatōe exultabūt. Illuc pducā coznu dauid: paui lucernaz xp̄o meo. Inimicos eiꝰ induā̄ confusione: sup ipm aūt efflorebit sanctificatō mea. ¶ Canticum graduum. CXXXII.

Ece q̄ bonū ꝛ q̄ iocūdū: habitare fratres ī vnū. Sicut vngētū ī capite: q̄ descēdit ī barbā barbā aaron. Q̄ descēdit ī ozaz vestimēti eiꝰ: sic ros hermon q̄ descēdit ī mōtē sion. Qm̄ illic mandauit domiꝰ bñdictōz: ꝛ vitā vsq̄ ī seculuz. CXXXIII.

¶ Canticum graduum.

Ece nūc bñdicite dño: oēs serui domini. Qui statis ī domo dñi: in atrijs domꝰ dei nr̄i. In noctibꝰ extollite manꝰ vr̄as ī sācta: ꝛ bñdicite dño. Bñdicat te dñs ex sy̓ō: q̄ fecit celū ꝛ t̄rā. CXXXIV.

Laudate nomē dñi: laudate puri dominū. Qui statis ī domo dñi: in atrijs domꝰ dei nr̄i. Laudate dñm q̄ bonꝰ dñs: psallite nomi eiꝰ qm̄ suaue ē. Qm̄ iacob elegit sibi dñs: israꝫ ī possessionē sibi. Quia ego cog̓ui q̄ magnꝰ ē dñs: ꝛ deꝰ nr̄ p̄ oībꝰ dijs. Oīa q̄cunq̄ voluit dñs fecit ī celo ꝛ ī t̄ra: ī mari ꝛ in oībꝰ abissis. Educēs nubes ab extremo t̄re: fulgura ī pluuiaz fecit. Qui producit ventos de thesauris suis: qui percussit primogenita egipti ab hoīe vsq̄ ad pecus. Emisit signa ꝛ pdigia ī medio tui egipte: ī pharaonē ꝛ in oēs seruos eiꝰ. Qui pcussit gētes multas: et occidit r̄ges fortes. Seon regē amozreoꝝ ꝛ og regē basan: ꝛ oīa regna chanaan. Et dedit t̄rā eoꝝ hereditatē: hēditatē israꝫ pplo suo. Dñe nomē tuū ī eternū: dñe mēoziale tuū ī generacōe ꝛ generacōez. Quia iudicabit CXXXV.

dominus populum suū: ⁊ in seruis suis dꝑcabit̄. Simulacra gentiū argētū ⁊ aurū: opera manuum hominuz. Os habent ⁊ nō loquent̄: oculos habent ⁊ nō videbūt. Aures habent ⁊ nō audiēt: neqꝫ em̄ est spirit⁹ in ore ipoꝝ. Similes illis fiant qui faciūt ea: ⁊ oēs qui confidunt in eis. Dom⁹ isrl̄ benedicite domino: domus aaron benedicite domīo. Domus leui benedicite domīo: qui timetis dominū bñdicite domino. Bñdictus dominus ex sy̆on: qui habitat ī hierusalem. ℭ Alleluia. alleluia.

Gxxv.

Onfitemini dño qm̄ bon⁹: qm̄ inetернū misericordia ei⁹. Cōfitemini deo deoꝝ: qm̄. Confitemini domīo dñoꝝ: qm̄. Qui facit mirabilia magna solus: qm̄. Qui fecit celos in intellectu: qm̄. Qui firmauit terram supꝫ aquas: qm̄. Qui fecit lumīaria magna: qm̄. Solē ī pt̄atem diei: qm̄. Lunā ⁊ stellas ī pt̄atē noctis: q̄niā. Qui pcussit egiptum cū primogenitis eoꝝ: qm̄. Qui eduxit isrl̄ de medio eoꝝ: q̄niā. In manu potēti ⁊ brachio excelso: q̄niam. Qui diuisit mare rubrū ī diuisiões: qm̄. Et eduxit isrl̄ ꝑ mediū ei⁹: qm̄. Et excussit pharaonez ⁊ virtutem ei⁹ ī mari rubro: qm̄. Qui traduxit ꝓpl'm suū ꝑ desertū: qm̄. Qui pcussit reges magnos: qm̄. Et occidit reges fortes: qm̄. Seon r̄gē amorreorū: qm̄. Et og regē basan: q̄niaz. Et dedit terrā eoꝝ hereditatē: qm̄. Hereditatez isrl̄ seruo suo: qm̄. Quia ī humilitate nr̄a memor fuit nostri: qm̄. Et redemit nos ab inimicis nr̄is: qm̄. Qui dat escā oīi carni: q̄niam. Confitemini deo celi: qm̄. Cōfitemini dño dñoꝝ: quoniā inetернū misericordia eius. ℭ Alleluia.

Cxxxvi.

ℭ Psalmus dauid ꝓpter hieremiā. Sup flumina babilonis illic sedim⁹ ⁊ fleuim⁹: dū recordaremur tui sy̆on. In salicib⁹ in medio ei⁹: suspēdimus organa nostra. Quia illic interrogauerūt nos q̄ captiuos duxerūt nos: verba cātionū. Et qui abduxerūt nos: ymnuz cantate nobis de cāticis sy̆on. Quō cantabim⁹ cāticū dñi: in terra aliena: Si oblit⁹ fuero tui hierusalē: obliuioni det̄ dextera mea. Adhēat līgua mea faucib⁹ meis: si ñ meminero tui. Si nō ꝓposuero hierusalez: in pncipio letice mee. Memor esto dñe filioꝝ edom: in die hierusalē. Qui dicūt exinanite exinanite: vsqꝫ ad fundamētū ī ea. Filia babilonis misera: beat⁹ qui retribuet tibi retributiōnē tuā quā retribuisti nobis. Beatus qui tenebit: et allidet puulos suos ad petram. ℭ Psalmus dauid.

Gxxxvii

Onfitebor tibi domine in toto corde meo: quoniam audisti verba oris mei. In conspectu angelorum psallam tibi: adorabo ad templum sanctū tuū et confitebor nomini tuo. Super misericordia tua ⁊ veritate tua: quoniaz magnificasti super omne nomē sanctum tuū. In q̄cūqꝫ die īuocauero te exaudi me: multiplicabis ī aīa mea virtutē. Cōfitebūt tibi dñe oēs reges terre: qz audierūt verba oris tui. Et cāteṅt ī vijs dñi: qm̄ magna est gloria dñi. Qm̄ excelsus dñs ⁊ humilia respicit: et alta alonge cognoscit. Si ambulauero ī medio tribulatiōis viuificab⁹ me: ⁊ sup iram inimicoꝝ tuoꝝ extendisti manū tuam: ⁊ saluū me fecit dextera tua. Dominus retribuet ꝓ me: dñe misericordia tua in seculū: opa manuuz tuarum ne despicias. ℭ In finem psalm⁹ dauid.

Gxxxviii

Omine probasti me et cognouisti me: tu cognouisti sessionem meam ⁊ resurrectiōnem meam. Intellexisti cogitatiōnes meas delonge: semitā meam et funiculū meuz inuestigasti. Et oēs vias meas ꝑuidisti: quia nō est sermo ī lingua mea. Ecce domine tu cognouisti oīa nouissima ⁊ antiqua: tu formasti me ⁊ posuisti sup me manū tuā. Mirabilis facta ē scientia tua ex me: ꝓfortata ē ⁊ nō potero ad eā. Quo ibo a spiritu tuo: ⁊ quo a facie tua fugiaz: Si ascēdero ī celū tu illic es: si descendero in infernuz ades. Si sumpsero pennas meas diluculo: ⁊ habitauero ī extremis maris. Etem̄ illic manus tua deducet me: et tenebit me dextera tua. Et dixi forsitan tenebre ꝓculcabūt me: ⁊ nox illuminatiō mea in delicijs meis. Quia tenebre nō obscurabunt̄ a te: ⁊ nox sicut dies illuminabitur: sicut tenebre eius ita ⁊ lumen eius. Quia tu possedisti renes meos: suscepisti me de vtero matris mee. Cōfitebor tibi quia terribiliter magnificatus es: mirabilia opera tua. ⁊ aīa mea cognoscet nimis. Non ē occultatū os meum a te qꝺ fecisti ī occulto: et substācia mea ī īferioribus tre. Impfectū meū videṅt ocli tui: ⁊ ī libro

tuo omnes scribent: dies formabuntur ⁊ nemo in eis. Mihi autem nimis honorificati sũt amici tui deus: nimis confortatus est principatus eor. Dinumerabo eos ⁊ sup arenã multiplicabũt: exurrexi ⁊ adhuc sũ tecũ. Si occideris deus peccatores: viri sanguinuz declinate a me. Quia dicitis in cogitatõne: accipiant in vanitate ciuitates suas. Nonne qui oderũt te domine oderã: ⁊ sup inimicos tuos tabescebã. Perfecto odio oderã illos: inimici facti sũt mihi. Proba me deus ⁊ scito cor meũ: interroga me ⁊ cognosce semitas meas. Et vide si via iniquitatis in me est: ⁊ deduc me i via eterna.

CIn finem psalmus dauid. CxxxIx

Eripe me dñe ab hoĩe malo: a viro iniquo eripe me. Qui cogitauerũt iniquitates in corde: tota die constituebant plia. Acuerunt linguaz suã sicut serpentes: venenuz aspidum sub labijs eor. Custodi me dñe de manu peccatoris: ⁊ ab hoĩbo iniquis eripe me. Qui cogitauerũt supplantare gressus meos: absconderũt supbi laqueũ mihi. Et funes extenderũt in laqueũ: iuxta iter scandalũ posuerunt mihi. Dixi dño de⁹ me⁹es tu: exaudi dñe vocẽ depcatõnis mee. Dñe dñe virtus salutis mee: obumbrasti sup caput meuz i die belli. Nõ tradas me dñe a desiderio meo peccatori: cogitauerũt cõtra me: ne derelinqs me ne forte exaltẽtur. Caput circuit⁹ eor: labor labior ipsor operiet eos. Cadent sup eos carbones: i ignẽ deicies eos: i miserijs nõ subsistent. Elir linguosus nõ diriget i terra: virũ iniustũ mala capiẽt i interitu. Cognoui qr faciet dñs iudiciũ iopis: ⁊ vindictã paupm. Verũtamẽ iusti cõfitebunt nomini tuo: ⁊ habitabunt recti cum vultu tuo.

CPsalmus dauid. CxLi

Domine clamaui ad te exaudi me: intẽde voci mee cuz clamauero ad te. Dirigatur oratõ mea sicut incensum i conspectu tuo: eleuatõ manuũ mearuz sacrificium vespertinũ. Pone domine custodiã ori meo: et ostiũ circũstãcie labijs meis. Non declines cor meũ in verba milicie: ad excusandas excusatõnes i peccatis. Cũ hominibo operantibo iniquitatem: ⁊ nõ ꝯmunicabo cũ electis eor. Corripiet me iustus in misericordia et increpabit me: oleum autem peccatoris nõ inpinguet caput meũ. Quoniam adhuc et oratõ mea in bñplacitis eor: absorpti sunt iuncti petre iudices eorum. Audient verba mea quoniã potuerunt: sicut crassitudo terre erupta ẽ super terrã. Dissipata sunt ossa nostra secus infernum: quia ad te domine domine oculi mei: in te speraui nõ auferes animaz meam. Custodi me a laqueo quẽ statuerũt mihi: et a scandalis operantium iniquitatẽ. Cadent i retiaculo eius peccatores: singulariter sũ ego donec transeam.

CIntellectus dauid cum esset in spelunca oracio. CLxi.

Voce mea ad dominũ clamaui: voce mea ad dominum depcatus sũ. Effundo in conspectu eius oratõz meaz: ⁊ tribulatõnẽ meam ante ipsuz pnũcio. Indeficiendo ex me spiritũ meum: ⁊ tu cognouisti semitas meas. In via hac qua ambulabam: absconderunt laqueuz mihi. Cõsiderabã ad dexterã ⁊ videbã: ⁊ nõ erat qui cognosceret me. Perijt fuga a me: ⁊ nõ est qui requirat animã meaz. Clamaui ad te domine: dixi tu es spes mea: porcio mea in terra viuentiuz. Intẽde ad depcatõnem meaz: quia humiliatus sum nimis. Libera me a psequentibo me: quia confortati sunt super me. Educ de custodia aĩaz meã ad confitendum nomini tuo: me expectãt iusti donec retribuas mihi.

CPsalmus dauid. quando persequebatur eum filius suus absalon. CLxii.

Domine exaudi oratõnem meaz auribo percipe obsecratõnem meaz: i veritate tua exaudi me in tua iustitia. Et non intres in iudicium cum seruo tuo: quia non iustificabitur i conspectu tuo omnis viuens. Quia persecutus est inimicus aĩaz meã: humiliauit in terra vitam meã. Collocauit me in obscuris sicut mortu⁹ seculi: ⁊ anxiat⁹ ẽ sup me spũs meus: in me turbatũ est cor meũ. Memor fui dierũ ãtiquor: meditat⁹ sũ in omnibo operibus tuis: in factis manuuz tuarũ meditabar. Expãdi man⁹ meas ad te: aĩa mea sicut tra sine aqua tibi. Velociter exaudi me dñe: defecit spũs me⁹. Nõ auertas faciẽ tuaz a me: et simil'ero descẽdẽtibo i lacũ. Audi tã fac mihi mane mscdia tuam: qr in te spaui. Notã fac mihi viã i qua ãbulẽ: quia

ad te leuaui aiam meam. Eripe me de inimicis meis domine ad te confugi: doce me facere voluntatē tuā quia deus me⁹ es tu. Spiritus tuus bonus deducet me ī terraz rectam: ꝓpter nomen tuum domine viuificabis me in equitate tua. Educes ꝺ tribulatōe animam meaz: ꝙ in misericordia tua dispdes inimicos meos. Et perdes omēs qui tribulant animā meam: quoniam ego seruus tuus sum.

¶ Psalmus dauid aduersus goliam.

Benedictus dominus deus meus q̄ docet manus meas ad prelium: et digitos meos ad belluz. Misericordia mea et refugium meum: susceptor meus ꝙ liberator meus. Protector me⁹ ꝙ ī ipo speraui: qui subdit populum meū sub me. Domine quid est hō quia inotuisti ei: aut filius hominis quia reputas eum? Homo vanitati similis factus est: dies eius sicut vmbra pretereūt. Domine inclina celos tuos ꝙ descende: tange mōtes ꝙ fumigabunt. Fulgura chorusca tōez ꝙ dissipabis eos: emitte sagittas tuas et cōturbabis eos. Emitte manū tuā de alto: eripe me ꝙ libera me de aquis multis: ꝙ de manu filioꝝ alienoꝝ. Quoꝝ os locutum est vanitatē: ꝙ dextera eoꝝ dextera iniquitatis. Deus cantī cū nouū cantabo tibi: in psalterio decacorꝺo psallaz tibi. Qui das salutē regibo: qui redemisti dauid seruū tuū: de gladio maligno eripe me. Et erue me ꝺ manu filioꝝz alienoꝝ q̄rū os locutū ē vanitatē: ꝙ dextera eoꝝ dextera iniquitatis. Quorū filij sicut nouelle plantatōnes: ī iuuentute sua. Filie eoꝝ cōpositē: circumornate vt similitudo tēpli. Promptuaria eoꝝ plena: eructantia ex hoc in illud. Oues eorum fetose abundantes ī egressibo suis: boues eorum crasse. Non est ruina macerie: neq̄ transitus neq̄ clamor in platēis eoꝝ. Beatū dixerunt populum cui hec sūt: beatus populus cuius dominus de⁹ eius.

CXLIV.

¶ Laudatio ipsi dauid.

Exaltabo te deus meus rex: ꝙ benedicā nomini tuo in seculuz ꝙ in seculuz seculi. Per singulos dies bñdicam tibi: ꝙ laudabo nomē tuū ī seculum ꝙ ī seculū seculi. Magn⁹ dñs ꝙ laudabil' nimis: ꝙ magnitudinis ei⁹ nō ē finis. Generatiō ꝙ generatiō laudabit opa tua: ꝙ potēciā tuā pnūciabūt. Magnificentiam glorie sanctitatis tue loquētur: ꝙ mirabilia tua narrabunt. Et virtutē terribiliū tuoꝝ dicēt: ꝙ magnitudinem tuam narrabunt. Memoriā abūdancie suauitatis tue eructabunt: ꝙ iusticia tua exultabunt. Miserator ꝙ misericors dñs: pacies et multum misericors. Suauis dñs vniuersis: ꝙ miseratōnes eius super omnia opera ei⁹. Confiteant tibi dñe omnia opa tua: ꝙ sancti tui benedicāt tibi. Gloriam regni tui dicēt: ꝙ potēciā tuā loquent. Ut notā faciāt filijs hoīm potēciā tuā: ꝙ gloriaz magnificēcie regni tui. Regnū tuū regnū oīm seculoꝝ: ꝙ dñatio tua in omī generatōne ꝙ generatōe. Fidelis dominꝰ ī omnibo verbis suis: ꝙ sanctus ī omnibo opibo suis. Alleuat dñs omēs q̄ corruūt: ꝙ erigit omēs elisos. Oculi omīuz sperāt ī te dñe: ꝙ tu das escam illoꝝ ī tpe oportuno. Aperis tu manū tuaz: ꝙ imples omne aīal benedictōne. Just⁹ dñ⁹ in oībo vijs suis: et sanctus in omnibo opibo suis. Prope ē dominꝰ omībo inuocantibo eū: omnibo inuocantibo eū in veritate. Voluntatem timentiū se faciet: ꝙ deprecatōnem eoꝝ exaudiet: ꝙ saluos faciet eos. Custodit dominꝰ omnes diligentes se: ꝙ omēs peccatores dispdet. Laudatōnem domini loquetur os meū: et benedicat omis caro nomini sancto ei⁹ in seculū ꝙ in seculū seculi. ¶ Alleluia.

CXLV

Lauda anima mea dominū: laudabo dominuz in vita mea: psallam deo meo q̄diu fuero. Nolite confidere in principibo: in filijs hominum in q̄bus nō est salus. Exibit spiritus eius ꝙ reuertē in terram suam: in illa die peribūt omnes cogitatōnes eorum. Beatus cuius deus iacob adiutor eius: spes eius in domino deo ipsius: qui fecit celum ꝙ terram mare et omnia que in eis sunt. Qui custodit veritatem in seculum: facit iudicium iniuriam pacientibus: dat escam esurientibus. Dominus soluit compeditos: dominus illumiat cecos. Domin⁹ erigit elisos: dominus diligit iustos. Dominus custodit aduenas: pupilluz ꝙ viduam suscipiet: et vias peccatorū disperdet. Regnabit dominus in secula: deus tuus sion in generatōne ꝙ generatōnem.

¶ Alleluia. alleluia.

Laudate dominū qm̃ bonus ē psalmus: deo nostro sit iocunda decoraq; laudatō. Edificans hierusalez dominus: dispersiones israel congregabit. Qui sanat cōtritos corde: ⁊ alligat ꝓtritō nes eoꝝ. Qui numerat multitudinem stellarū: ⁊ oīb eis noīa vocās. Magnus dominus noster ⁊ magna virtus eiꝰ: ⁊ sapientie eius non est numerus. Suscipiens māsuetos dn̄s: humilians autez peccatores vsq; ad terram. Precinite dño in confessione: psallite deo nostro in cithara. Qui operit celū nubibꝫ: ⁊ parat terre pluuiaz. Qui p̄ducit in montibus fenū: ⁊ herbam seruituti hominū. Qui dat iumentis escā ipoꝝ: ⁊ pullis coruoꝝ inuocantibꝫ eum. Non in fortitudine equi voluntatez habebit: nec ī tibijs viri beneplacitum erit ei. Beneplacitū est dño sup timentes euz: ⁊ in eis qui sperant sup misericordia eius. Alleluia.

℣ Alleluia aggei et zacharie.

Lauda hierusalem dominum: lauda deum tuū sion. Quoniā confortauit seras portarū tuaꝝ: bn̄dixit filijs tuis in te. Qui posuit fines tuos pacem: ⁊ adipe frumenti saciat te. Qui emittit eloquiū suū terre: velociter currit sermo eius. Qui dat niue sicut lanā: nebulā sicut cinerem spargit. Mittit cristalluz suam sicut bucellas: ante faciez frigoris eiꝰ quis sustinebit? Emittet verbū suū ⁊ liq̃faciet ea: flabit spiritus eius et fluent aque. Qui annūciat verbū suū iacob: iusticias ⁊ iudicia sua israel. Nō fecit taliter omi nationi: ⁊ iudicia sua non manifestauit eis.

℣ Alleluia. alleluia.

Laudate dominuz de celis: laudate eū in excelsis. Laudate eum omes angeli eius: laudate eū omes virtutes eius. Laudate eū sol ⁊ luna: laudate eū omes stelle ⁊ lumen. Laudate eū celi celorum: et aque omnes que super celo sunt laudent nomen domini. Quia ipse dixit et facta sūt: ipse mādauit ⁊ creata sunt. Statuit ea in seculuz ⁊ in seculū seculi: p̄ceptū posuit ⁊ non p̄teribit. Laudate dominū de terra: dracones ⁊ omes abissi. Ignis grando nix glacies spiritus procellarum: q̄ faciunt verbū eius. Montes ⁊ omnes colles: ligna fructifera ⁊ omnes cedri. Bestie ⁊ uniuersa pecora: serpentes ⁊ volucres pennate. Reges terre ⁊ omes populi: principes ⁊ omes iudices terre. Iuuenes ⁊ virgines senes cū iunioribꝫ laudēt nomē domini: qz exaltatū est nomē eius solius. Cōfessio eiꝰ sup celū et terrā: ⁊ exaltauit cornu populi sui. Ymnus omibꝫ sanctis eius: filijs israel populo appropinquanti sibi.

℣ Alleluia. alleluia. CXLIX.

Cantate domino canticū nouum: laus eius in ecclesia sanctorū. Letetur israel in eo qui fecit eū: et filie sion exultent in rege suo. Laudent nomen eius in choro: ī tympano ⁊ psalterio psallant ei. Quia beneplacitū est domino ī populo suo: ⁊ exaltabit māsuetos in salutem. Exultabunt sancti in gloria: letabuntur in cubilibus suis. Exultatōnes dei in gutture eoꝝ: ⁊ gladij ancipites in manibꝫ eoꝝ. Ad faciendaz vindictam in natōibꝫ: increpatōnes in populis. Ad alligādos reges eoꝝ in cōpedibꝫ: ⁊ nobiles eoꝝ in manicis ferreis. Vt faciant in eis iudiciū conscriptū: gloria hec est omibꝫ sanctis eius.

℣ Alleluia. alleluia. CL.

Laudate dn̄m in sanctis eius: laudate eum in firmamento virtutis eius. Laudate eū in virtutibꝫ eiꝰ: laudate eum secundum multitudinez magnitudinis eius. Laudate eum in sono tube: laudate eū in psalterio ⁊ cithara. Laudate eum in tympano ⁊ choro: laudate eū in cordis ⁊ organo. Laudate eū in cymbalis benesonantibꝰ: laudate euz ī cymbalis iubilatōnis: oīs spūs laudet dn̄m. Alla.

℣ Finit psalterium feliciter.

Epla sancti hieronimi pbiteri ad chromatiuz 7 eliodorum epos de libris salomonis.

Pngat epla quos iungit sacerdotiū. imo carta ñ diuidat: qs xpi nectit amor. Cōmentarios ī ozee. amos. et zachariā malachi am: qs poscitis. scripsissem: si licuisset pre valitudine. Mittitis solacia sumptuum. notarios nostros 7 liberarios sustētatis: vt vobis potissimum nostruz desudet ingeniū: Et ecce ex latere frequēs turba diuersa poscentiū: quasi aut equū sit me vobis esurientibz alijs laborare: aut in ratōe dati 7 accepti. cuiq; preter vos obnoxi? sim· Itaqz lōga egrotacōe fract?. ne penit? hoc āno reticerē. 7 apd vos mut? eem. tridui op? noī vño pfectui. ītrptacōem videlicet triū salomōis voluīnum: masloth qd hebrei pabl'as vulgata edicō puerbia vocat coeleth quē grece ecclīastē. latīe pcōnatorē possum? dicē. Cirasirī. qd ī liguā nr̄az vtiq; cāticū cāticoz. Ferē 7 panaretos ihesu filij sirach liber: 7 ali? pseudogph?. q salpietia salomōis inscribit. Quoz pozē hebraicū reperi. nō ecclīasticū vt apud latinos: sed pabolas pnotatū. Cui iuncti erāt ecclīastes. 7 cāticū cāticoz: vt simlitudīez salomōis ñsolū nūero libroz: sz etiā materiaz genere coeqret. Scdus apd hebreos nusq; ē: qz 7 ipe stilus grecā eloqncia redolet: 7 nōnulli scptoz vetz hūc eē iudei filonis affirmāt. Sicut g̃ iudith 7 thobie et machabeoz libros. legit qdez eos ecclīa. sz inter canoīcas scripturas nō recipit: sic 7 hec duo voluīna legat ad edificacōez plebis: ñ ad autritatē ecclīasticoz dogmatū pfirmādā. Si cui sane septuagīta ītrptū magis edicō placet: hī eā a nob olim emē datā. Neqz eī noua sic cudim? vt vetera destruam?. Ettñ cū diligētissīe legerit. sciat magis nr̄a scpta ītelligi: q ñ in terciū vas trālfusa coacuerit. sz statī ō plo purissime pmēdata teste. suuz saporem seruauerint.

Finit epistola.

Incipit liber puerbioz.

Arabole salomōis filij dauid r̄gis isrl'. ad sciendam sapiētiam 7 disciplinā: ad intelligendā ōba prudentie 7 suscipiendam erudicōnem doctrine: iusticiā 7 iudiciū 7 eqtatem: vt detur puulis astucia: 7 adolescenti sciencia 7 intellectus. Audiēs sapiens sapientoz erit: 7 ītelligēs gubernacula possīdebit. Animaduertet pabolam 7 intrpta tōnem: verba sapientiū 7 enigmata eorū. Timor domī principiū sapiētie. Sapiam atqz doctrinā. stulti decipiūt. Audi fili mi disciplinā pris tui 7 ne dimittas legē matris tue. vt addat grā capiti tuo: et torqs collo tuo· Fili mi si te lactauerint peccatores: ne acqescas eis. Si dixerint veni nobiscū: insidiemur sanguini. abscondamus tēdiculas cōr insontē frustra. deglutiam? eum sicut infernus viuentem 7 integrum. quasi descendentem in lacum: omnem preciosam substanciam reperiemus. implebimus domos nostras spolijs. sortē mitte nobiscū. marsupiū sit vnuz oīm nr̄m: fili mine ambules cū eis. Prohibe pedē tuū a semitis eoz. Pedes eī illoz ad malū currūt 7 festināt vt effundāt sāguinē. Frustra aī iacitur rete añ oculos pēnatoz. Ipi qd pr̄ sanguinē suū insidiātur: 7 moliūtur fraudes contra animas suas. Sic semite oīs auari. animas possīdētiuz rapiūt. Sapīa foris pdicat: ī platēis dat vocē suā. In capite tubaz clamitat: ī foribz portaz vrbis pfert ōba sua dicēs. Vsqueq puuli diligitis īfantiā 7 stulti ea q̃ sibi sūt noxia cupient: 7 īprudētes odibūt sciam. Cōuertimī ad correpcōem meā. En pferaz vob spūm meū: 7 oñdā vob ōba mea. Quia vocaui 7 rēnuistis: extēdi manū meā 7 non fuit qui aspiceret. Despexistis omne cōsiliū meuz: 7 īcrepacōnes meas neglexistis. Ego qd in ītēritu vño ridebo: 7 subsānabo cū vob id qd timebatis aduenerit. Cū irruerit repētina calaītas: 7 ītrit? q̃i tēpestas īgruerit: qñ venerit sup vos ebl'acō 7 āgustia. Tūc

inuocabunt me ⁊ nõ exaudiam: mane cõ-
surgent ⁊ nõ inuenient me :eoꝝ exosã ha-
buerint disciplinã ⁊ timorẽ dñi non susce-
perint:nec acq̃euerint consilio meo:et de-
traxerint vniuerse correptõni mee. Come-
dẽt igitur fructus vie sue :suisꝙ consilijs
saturabũtur .Auersio puulorꝝ interficiet
eos:et psperitas stultorꝝ pdet eos.Qui aũ
me audierit:absq̃ terrore req̃escet:⁊ abun
dãtia pfruet̃:timore malorꝝ sblato.Ca.II.

g Fili mi si suscepis sermones meos:
⁊ mãdata mea absconderis penes
te.vt audiat sapiam auris tua :in
clina cor tuũz ad cognoscẽdã prudẽtiã.Si eĩ
sapiam ĩuocaueris ⁊ inclinaueris cor tuũ
prudẽtie:si q̃sieris eã q̃si pecuniam ⁊ sicut
thesauros effoderis illã:tũc ĩtelliges timo
rem dñi.⁊ scĩam dei ĩuenies:qz dñs dat sa
piẽtiã:⁊ ex ore eiꝰ prudẽtia ⁊ scĩa.Custodi-
et rectorꝝ salutẽ :⁊ pteget gdiẽtes simplici
ter.Fuans semitas iusticie:⁊ vias sanctorꝝ
custodiẽs.Tũc intelliges iusticiam ⁊ iudi-
ciũ.⁊ equitatẽ:⁊ omem semitã bonã.Si ĩ-
tuerit sapia cor tuũ ⁊ scĩa aĩe tue placue-
rit:cõsiliũ custodiet te.⁊ prudẽtia seruabit
te:vt eruaris a via mala ⁊ ab hoie q̃ puer-
sa loquitur.Qui relinquũt iter rectum :et
ambulant per vias tenebrosas.Qui letan
tur cũ malefecerint:et exultant in rebus
pessimis.Quorum vie peruerse sunt :⁊ in-
fames gressus eorũ. Ut eruaris a muliere
aliena ⁊ ab extranea que mollit sermones
suos:⁊ relinquit ducem pubertatis sue: ⁊
pacti dei sui oblita est. Inclinata est enim
ad mortem domus eius:⁊ ad inferos semi
te ipius.Omnes qui ingrediuntur ad eaz
nõ reuertẽt̃ :nec apprehẽdẽt semitas vite.
Ut ambules in via bona: ⁊ calles iustorũ
custodias.Qui em̃ recti sunt habitabũt in
terra:et simplices pmanebũt in ea. Impij
vero de terra perdentur: et qui iniq̃ agũt
auferentur ex ea. Capitulum .III.

p Fili mi ne obliuiscaris legis mee:
⁊ pcepta mea cor tuum custodiat.
Longitudinẽ em̃ dierꝝ ⁊ annos vi-
te ⁊ pacem apponẽt tibi.Misericordia ⁊ ve
ritas te nõ deserant .Circũda eas gutturi
tuo:⁊ describe in tabulis cordis tui:et in-
uenies grãm ⁊ disciplinã bonã coram deo
et hominib.Habe fiduciam in domino ex
toto corde tuo.⁊ ne innitaris prudẽtie tue.

In omnib vijs tuis cogita illum:⁊ ipe di
riget gressus tuos .Ne sis sapiẽs apud te-
metipsum. Time deum:et recede a malo.
Sanitas quipe erit vmbilico tuo ⁊ irriga
tõ ossiũ tuorꝝ.Honora dñm de tua substan
tia ⁊ de primicijs frugum tuarꝝ da paupe-
ribz:⁊ implebũtur horrea tua saturitate:
b et vino torcularia redundabunt.Disciplĩ-
nam domini fili mi ne abicias :ne deficias
cũ ab eo corripieris. Quez em̃ diligit dñs
corripit:⁊ q̃si pr̃ in filio cõplacet sibi.Bea
tus hõ q̃ inuenit sapiam:⁊ q̃ affluit prudẽ
tia.Melior ẽ acq̃sicõ eiꝰ negociatõne auri
⁊ argẽti:pmi ⁊ purissimi fructus eiꝰ.Pre-
cõsior ẽ cũctis opib sapia:⁊ oia q̃ desiderã
tur.huic nõ valẽt comparari .Longitudo
dierꝝ in dextera eius :⁊ in sinistra illiꝰ diui
tie ⁊ gloria.vie eiꝰ vie pulcre:⁊ omes semi
te eius pacifice .Lignũ vite est hijs q̃ appre
hẽderit eã:⁊ qui tenuerint eaz beati.Dñs
sapia fundauit terrã:stabiliuit celos pru-
dẽtia.Sapia illiꝰ eruperũt abissi :⁊ nubes
c rore cõrescunt.Fili mi ne effluãt hec ab
oculis tuis.Custodi legem meam atq̃ cõ-
silium meum:et erit vita anime tue:⁊ grã
faucib tuis. Tũc ambulabis fiducialiter
in via tua ⁊ pes tuus nõ inpinget.Si dor
mieris nõ timebis:quieces. ⁊ suauis erit
somnus tuus.Ne paueas repentino terro
re.⁊ irruẽtes tibi potentias impiorꝝ.Dñs
em̃ erit in latere tuo :⁊ custodiet pedẽ tuũ
ne capiaris.Noli prohibere benefacere eũ
qui potest: si vales ⁊ ipse bñfac. Ne dicas
amico tuo.Vade ⁊ reuertere et cras dabo
tibi :cum statim possis dare .Ne moliaris
amico tuo malum:cuz ille in te habeat fi-
duciam .Non contendas aduersus homi-
nem frustra :cum ipse tibi nihil mali fece-
rit .Ne emuleris hominem iniustum nec
imiteris vias eius :quia abominacio ẽ do
mini.omnis illusor :⁊ cum simplicib ser-
mocinatio eius.Egestas a domino ĩ domo
impij:habitacula autem iustorum benedi
centur.Ipe deludet illusores :⁊ mansuetis
dabit grãm.Gloriaz sapientes possidebũt.
stultorum exultatõ ignominia.

Capitulum. .IIII.

Audite filij disciplinã patris:et at-
tendite vt sciatis prudentiam.Do
num bonum tribuam vobis :le-
gem meam ne derelinquatis .Nam et ego

filius fui pr̃is mei. tenell⁹ ⁊ vnigenit⁹ coraꝫ
mr̃e mee: ⁊ docebat me atq; dicebat. Su-
scipiat v̊ba mea cor tuum: custodi p̃cepta
mea ⁊ viues. Posside sapiẽtiã: possidе pru
dẽtiã. Ne obliuiscaris: neq; declĩes a v̊bis
oris mei. Ne dimittas eã ⁊ custodiet te: di
lige eã ⁊ fuabit te. Principiũ sapiẽtie pos
sidе sapiẽtiã: ⁊ ĩ oñi possessiõe tua acq̃re
prudẽciã. Arripe illã ⁊ exaltabit te: glori-
ficaberis ab ea cũ eã fueris amplexatus.
Dabit capiti tuo augmẽta gr̃ar: et coro-
e na inclita p̃teget te. Audi fili mi et susci-
pe v̊ba mea: vt mltiplicẽt tibi anni vitе.
Viã sapiẽtie mõstrabo tibi. ⁊ ducã te p̃ se-
mitas eq̃tatis. Cq̃s cũ ĩgressus fueris ñ ar-
tabũt gressus tui: ⁊ currẽs nõ habeb offen
diculũ. Tene disciplĩaz: ne dimittas eam.
Custodi illã: qr illa ẽ vita tua. Ne delectе-
ris ĩ seĩtis impior: nec tibi placeat malo-
rũ via. Fuge ab ea nec t̃nseas p̃ illã: decli
na ⁊ desere eã. Nõ em̃ dormiũt nisi cũ ma-
lefecerĩt: ⁊ ñ rapiũt sõn⁹ ab eis nisi supplan
tauerĩt. Comedũt panẽ ĩpietatis: ⁊ vinuz
iniq̃tatis bibũt. Justor aũt semita q̃si lux
splẽdẽs p̃cedit: ⁊ crescit vsq; ad p̃fectã diẽ
f Viã impiorum tenebrosa: nesciũt vbi cur-
rãt. Fili mi ausculta sermões meos: ⁊ ad
eloq̃a mea inclĩa aurẽ tuã. Ne recedãt ab
oculꝰ tuis: custodi ea in medio cordis tui.
Vita eĩ sũt ĩuenientib⁹ ea: ⁊ vniuersе carni
sanitas. Omñi custodia seruа cor tuũ: qr ex
ipo vita p̃cedit. Remoue a te os p̃uũ: ⁊ de
trabẽtia labia sint p̃cul a te. Oculi tui re-
cta videãt: ⁊ palpebre tue p̃cedãt gressus
tuos. Dirige semitas pedib⁹ tuis: ⁊ omnes
vie tue stabiliẽt. Ne declines ad dexteram
neq; ad sinistrã. Auerte pedẽ tuũ a malo.
Vias em̃ q̃ a dexteris sũt nouit dñs: puer
se v̊o sũt q̃ sũt a sinistris. Ipse eĩ rectos fa
ciet gressus tuos. Itinera aũt tua ĩ pace.
p̃ducẽt. Capitulũ. .V.

g Fili mi atẽde sapiẽtiã meã ⁊ pru-
dentie mee inclina aurẽ tuã: vt cu
stodias cogitacões: ⁊ disciplinam
labia tua p̃seruent. Ne intẽderis fallacie
mulieris. Fauus eĩ distillãs labia mẽtri-
cis ⁊ nitidi⁹ oleo gutt̃ eius. Nouissima aũ
illi⁹ amara q̃si absintheũ: ⁊ lingua eĩ⁹ acu-
ta q̃si gladi⁹ biceps. Pedes eĩ⁹ descendunt
in mortẽ: ⁊ ad inferos gressus eius pene-
trant. Per semitã vitе nõ ambulant: vagi
sũt gressus eĩ⁹ ⁊ inuestigabiles. Nũc g̃ fili
mi audi me: ⁊ ne recedas a v̊bis oris mei.
Longe fac ab ea viam tuã: ⁊ ne appropin-
h ques foribus dom⁹ eĩ⁹. Ne des alienis hono
rem tuũ: ⁊ ãnos tuos crudeli. Ne forte im-
pleãt extranei viribus tuis ⁊ laboes tui sĩt
ĩ domo aliena. ⁊ gemas ĩ nouissimis quã-
do p̃sumpseris carnes tuas ⁊ corp⁹ tuũ: ⁊ di
cas. Cur detestat⁹ sũ disciplinã: ⁊ ĩcrepacõ
nib⁹ nõ acq̃euit cor meũ: Nec audiui vocẽ
docentiũ me: ⁊ magistris nõ inclinaui au
rem meã. Pene fui ĩ oĩ malo: in medio ec
clesie ⁊ sinagoge. Bibe aquam de cisterna
tua: ⁊ fluẽta putei tui. Deriuẽt fõtes tui
foras: ⁊ ĩ plateis aq̃s tuas diuidе. Habeto
eas sol⁹: nec sĩt alieni participes tui. Sit
vena tua bñdicta: ⁊ letaẽ cũ mlĩere adole
scẽcie tue. Cerua karissima: ⁊ gratissimus
hinnul⁹. Vbera eĩ⁹ inebriẽt te oĩ tpe: ⁊ in
amore eĩ⁹ delectare iugit̃. Quare seduceris
fili mi ab aliena: ⁊ foueris ĩ sinu alteri⁹?
Respicit dñs viã hoĩs: ⁊ oẽs gressus eius
p̃siderat. Iniq̃tates sue capiũt impiũ: ⁊ fu
nib⁹ peccator suor p̃stringit̃. Ipe moriet̃
qr nõ habuit disciplinã: ⁊ ĩ mltitudĩe stul
ticie sue decipiet̃. Capi. .VI.

pf Fili mi si spopõderis p̃ amico tuo
defixisti apud ext̃neũ aĩam tuam
Illaq̃tus es verbis oris tui: ⁊ ca
ptus p̃prijs sermonib⁹. Fac ergo q̃ dico fi
li mi ⁊ temetipsum libera. quia incidisti ĩ
manũ p̃rimi tui. Discurre festina: suscita
amicũ tuũ. Ne dederis sõnũ oculꝰ tuis: nec
dormitent palpebre tue. Erue q̃si damula
de manu: ⁊ q̃si auis de ĩsi dijs aucupis. Va
de ad formicã o piger. ⁊ p̃sidera vias eĩ⁹:
⁊ disce sapiẽciã. Que cũ nõ habeat ducem
nec p̃ceptorẽ nec p̃ncipẽ parat in estate ci-
b bũ sibi: ⁊ congregat ĩ messe qđ p̃medat. Usq;
queq̃ piger dormies: Quãdo p̃surges e sõ
no tuo: paululũ dormies paululũ dormi-
tabis: paululũ p̃seres manꝰ tuas vt dormi
as. ⁊ veniet tibi q̃si viator egestas: et pau-
peries q̃si vir armat⁹. Si v̊o ĩpiger fueris
veniet vt fons messis tua: ⁊ egestas longe
fugiet a te. Homo apostata vir inutilꝭ gra
dit̃ ore peruerso: ãnuit oculis. terit pede.
digito loquit̃. prauo corde machinat̃ ma-
lũ: ⁊ omni tempore iurgia seminat. Huic
extemplo veniet perdicio sua et subito cõ
c teretur: nec habebit vltra medicinã. Sex

sūt q̄ odit dñs: ⁊ septimū detestat aīa ei⁹.
Oculos sublimes. līguā mēdacē. man⁹ effū-
dētes innoxiū sāguinē: cor machinās co-
gitacões pessimas. pdes veloces ad cur-
rendū ī malū. pferentē mēdacia. testē fal
lacē: ⁊ eū q̄ seminat inter frēs discordias.
Conserua fili mi pcepta pris tui ⁊ ne di-
mittas legē mris tue: liga ea īcordē tuo
iugiter: ⁊ circūdia gutturi tuo. Cū ābula
ueris gradiant tecū: cū dormieris custo-
diāt te: ⁊ euigilās loquē cū eis. Quia mā-
datū lucerna ē ⁊ lex lux: ⁊ via vite īcrepa
cō disciplīe: vt custodiāt te a mliere mala
⁊ a blāda līgua extnee. Nō pcupiscat pul
critudinē ei⁹ cor tuū ne capiaris nutibo il
li⁹. Preciū em̄ scorti vix ē vni⁹ panis: mu
lier aūt. viri pciosā aīaz capit. Nūqd po-
test homo abscōdere ignē ī sinu suo vt ve-
stimēta illi⁹ nō ardeāt: aut ambulare sup
prunas. vt nō cōburant plantē ei⁹? Sic q̄
īgredit ad mulierē proximi sui: nō erit mū
dus cū tetigerit eā. Nō grandis est culpa
cū q̄s furat⁹ fuerit. Furat em̄: vt esurietē
impleat aīaz. Deprehensus q̄z reddet septu-
plū: ⁊ oēm substāciā dom⁹ sue tradet: ⁊ li-
berabit se. Qui autē adulter est: pter cor-
dis inopiā ptet aīam suā. Turpitudinē ⁊
ignominiam cōgregat sibi: ⁊ obprobrium
illi⁹ nō delebit. Quia zelus ⁊ furor viri nō
pcet ī die vindicte: nec acq̄escet cuiusq̄ p-
cibus: nec suscipiet pro redemptione do-
na plurima. Capitulū. .VII.
Fili mi custodi pmones meos: ⁊ p
cepta mea recōde tibi. Fili bonora
dñm ⁊ valeb: pter eū vo ne ti-
mueris alienū. Serua mandata mea ⁊ vi-
ues: ⁊ legē meā q̄si pupillā oculi tui. Liga
eā ī digitis tuis: scribe illā ī tabul' cordis
tui. Dic sapiēcie soror mea es: ⁊ prudēciā
voca amicā tuā. Ut custodiat te a mliere
extnea ⁊ ab aliena: q̄ vba sua dulcia facit
De fenestra ei⁹ domus mee p cācellos pro-
spexi iuuenē ⁊ vidēo puulos. Cōsidero ve-
cordē iuuenē q̄ trāsit p platēas iuxta āgu
lum: ⁊ pe viā dom⁹ illi⁹ gradit. ī obscuro
aduesperascēte die: ī noctis tenebris ⁊ ca-
ligine. Et ecce occurrit illi mulier ī orna-
tu meretricō: pparata ad decipiēdas aīas
Garrula ⁊ vaga quietis impaciēs: nec va
lens in domo psistere pedibo suis. Nūc fo-
ris nūc in platēis: nūc iuxta āgulos insi-
dians. Apphensūq̄z deosculat iuuenē ⁊ p
caci vultu blandit dicēs. Victimas p salu
te deuoui: hodie reddidi vota mea. Idcir-
co egressa sū ī occursū tuū desiderās te vi-
dere ⁊ reperi. Intexui funibo lectulū meū:
strauī tapetibo pictis ex egipto: aspersi cu
bile meū mirra ⁊ aloe ⁊ cinamomo. Veleni
iebriemur uberibo: ⁊ fruamur cupitis am
plexibo donec illucescat dies. Nō ē em̄ vir
ī domo sua: abyt via lōgissima. Sacculū
pecunie secū tulit: ī die plene lune reuersu
rus ē ī domū suā. Irritiuit eū mltis pmo
nibo: ⁊ blādicijs labioz ptraxit illū. Sta-
tim eā sequit q̄si bos duct⁹ ad victimā et
q̄si agn⁹ lasciuiēs ⁊ ignrans: et nescit qō ad
vincula stult⁹ trahat: donec trāsfigat sagit-
ta iecur ei⁹. Velut si auis festinet ī laque
um: ⁊ nescit q̄ ō piculo aīe illi⁹ agit. Nūc
g̃ fili mi audi me: et attēde ōbis oris mei.
Ne abstrahat ī vijs illi⁹ mens tua: neq̄z de
cipiaris semitis eius. Multos em̄ vulnera
tos deiecit: ⁊ fortissimi quiq̄z interfecti sū
ab ea. Vie inferi domus ei⁹: penetrantes ī
teriora mortis Capitulum. VIII.
Nunquid nō sapiencia clamitat: et
prudencia dat vocē suā? In sūmis
excelsisq̄z verticibo. sup viā in me-
dijs semitis stans: iuxta portas ciuitatis.
in ipis foribo loquit dicēs. O viri ad vos
clamito: ⁊ vox mea ad filios hoīm. Intel-
ligite puuli astuciā: ⁊ īsipiētes animaduer-
tite. Audite q̄m de rebo magnis locutura
sū: ⁊ aperiet labia mea vt recta predicēt.
Veritatē meditabit guttur meuz: et labia
mea detestabūt impiū. Iusti sūt oēs pmo-
nes mei: nō ē in eis pūu q̄d. neq̄z puersuz.
Recti sūt intelligētibo: et equi īuenientibo
scienciā. Accipite disciplinā meā ⁊ nō pe-
cuniā: doctrinā magisq̄z aurz eligite. Me-
lior ē ei sapiēcia cūctis opibo pciosissimis
⁊ oē desiderabile ei ñ potest cōparari. Ego
sapiencia habito in psilio: ⁊ eruditis inter
sū cogitacōibo. Timor dñi odit malum: ar
roganciam ⁊ supbiam ⁊ viam pūam ⁊ os
bilingue detestor. Meum est psilium ⁊ eq̄-
tas. Mea est prudencia: mea est fortitudo
Per me reges regnant: et legum conditō-
res iusta decernunt. Per me principes ī-
perant: et potentes decernunt iusticiam.
Ego diligentes me diligo: et qui mane vi-
gilauerint ad me: inuenīet me. Mecū sunt

diuicie ⁊ glia: opes supbe ⁊ iusticia. Melior ē fructꝰ meꝰ auro ⁊ lapide pcioso: ⁊ genimina mea argēto electo. In vijs iusticie
b ābulo ī medio semitaꝝ iudicij: vt ditē diligētes me: ⁊ thesauros eoꝝ repleaz. Dñs possedit me initio viaꝝ suaꝝ. antequā quicq̄ faceret a pncipio: ab ēterno ordīata sū ⁊ ex antiq̄s: antequā terra fieret. Nōdū erāt abissi ⁊ ego iā pceptа erā. Necdū fōtes aq̄ꝝ eruperāt: necdū mōtes graui mole cōstiterāt. Ante oēs colles ego parturiebar. Adhuc terrā ñ fecerat: ⁊ flumia ⁊ cardines orbis terre. Quādo pparabat celos aderā: quādo certa lege ⁊ giro vallabat abissos. Oñ ethera firmabat sursum: ⁊ librabat fontes aq̄ꝝ. Quando circūdabat mari terminuz suū: ⁊ legē ponebat aquis. ne trāsirent fines suos. Quando appendebat fundamen
g ta terre: cū eo erā cūcta cōponēs. Et delectabar per singulos dies ludens coram eo omni tempe: ⁊ ludens in orbe terraꝝ: ⁊ delicie mee esse cū filijs hominū. Nunc g̃ filij audite me. Beati q̄ custodiūt vias meas. Audite disciplinā ⁊ estote sapiētes: et nolite abicere eam. Beatus homo qui audit me: ⁊ qui vigilat ad fores meas q̄tidie: et obseruat ad postes hostij mei. Qui me inuenerit inueniet vitā: ⁊ hauriet salutez a domino. Qui autem in me peccauerit: ledet animam suam. Omnes qui me oderūt diligunt mortem.

Capitulū. .IX.

Sapiētia edificauit sibi domū: excidit colūnas septem. Immolauit victimas suas. miscuit vinū: ⁊ p posuit mensā suam. Misit ācillas suas vt vocarēt ad arcē: ⁊ ad menia ciuitatis. Si q̄s ē puul' veniat ad me. Et īsipiētibꝰ locuta ē. Venite comedite panē meū: ⁊ bibite vinū qđ miscui vob. Relinq̄te infantiā ⁊ venite ⁊ ābulate p vias prudēcie. Qui erudit derisorē ipe iniuriā sibi facit: ⁊ q̄ arguit impiū sibi maculā generat. Noli arguere derisorē: ne oderit te. Argue sapiētē: ⁊ diliget te. Da sapiēti occasionē: ⁊ ad dēt ei sapiēcia. Doce iustū: ⁊ festinabit ac
e cipere. Principiū sapiēcie timor dñi: ⁊ sciēcia sāctoꝝ prudēcia. Per me ei multiplicabūt dies tui: ⁊ addēt tibi āni vite. Si sapiēs fueris tibimetipi eris: si aut illusor: solus portabꝝ malū. Mulier stulta ⁊ clamosa plenaq̄ illecebris et nihil oīno sciēs. sedet ī foribꝰ domꝰ sue sup sellā. ī excelso urb loco: vt vocaret trāseuntes p viā: ⁊ pgentes itinere suo. Quis ē puulus: declīet ad me Et vecordi locuta ē. Aque furtiue dulciores sūt: ⁊ panis abscōditꝰ suauior. Et ignorauit q̄ ibi sint gigātes: ⁊ ī pfūdis īferni cōuiue eiꝰ. Qui eī applicabit illi descēdet ad īferos: nā q̄ abscesserit ab ea saluabit.

Capitulū. .X.

f Filius sapiēs letificat prem: filius vo stultꝰ mestitia est mris sue. Nil pderūt thesauri īpietatis: iusticia vo liberabit a morte. Nō affligz dñs fame aīaz iusti: ⁊ īsidias īpioꝝ subuertet. Egestatē operata ē manꝰ remissa: manꝰ aut fortiū diuicias parat. Qui aut nitit mēdacijs hꝫ pascit vētos. idē ipe sequit aues volātes Qui pgregat ī messe filiꝰ sapiēs est: qui aut stertit estate. filiꝰ pfusionis. Benedictō dñi sup caput iusti: os aūt impioꝝ operit iniquitatē. Memoria iusti cū laudibꝰ ⁊ nom īpioꝝ putrescet. Sapiēs corde pcepta suscipiet: stultꝰ cedit labijs. Qui ābulat simplicit ābulat confidēter: q̄ aūt depuat vias suas manifestꝰ erit. Qui ānuit oculo dabit dolorē: ⁊ stultꝰ labijs uberabit. Vena vite os iusti: ⁊ os impioꝝ opit iniquitatē. Odiū suscitat rixas: ⁊ vniuersa delicta opit caritas. In labijs sapiētis inuenit sapientia: ⁊ uga ī dorso eius qui indiget corde. Sapiētes absconduūt sciēciā: os aūt stulti cōfusioni pximū est. Substācia diuitis urbs fortitudinis eius: pauor pauperū egestas eorum. Opus iusti ad vitā: fructus autez impij ad peccatū. Via vite custodienti disciplinā: qui aut increpacōes relinq̄t errat Absconduūt odiū labia mendacia: q̄ pfert ptumeliā insipiens est. In multiloq̄o non deerit peccatū: qui aūt moderat labia sua prudentissimus est. Argentum electū lingua iusti: cor autem impioꝝ pro nihilo. Labia iusti eruduunt plurimos. qui autez indocti sunt in cordis egestate morientur Benedictio domini diuites facit: nec sociabitur eius afflictio. Quasi p risum stultus operat scelus: sapiencia autem ē viro prudencia. Quod timet īpius veniet sup eum: desideriuz suū iustis dabitur. Quasi
T tempestas trāsiens nō erit īpius: iustꝰ aūt q̄si fundamentum sempiternū. Sic acetū

tentib⁹ ꝛ fum⁹ ocul': sic piger bijs q̄ miserꝫ eū. Timor dñi apponet dies: ꝛ ānī impioꝝ breuiabūt. Expectacō iustoꝝ letīcia: spes aūt impioꝝ peribit. Fortitudo simplicis via dñi: ꝛ pauor bijs q̄ operant malū. Justus ieternū nō ꝓmouebit: impij aū nō habitabūt sup terrā. Os iusti parturiet sapiencīā: lingua p̄uoꝝ pibit. Labia iusti ꝓsiderāt placita: ꝛ os impioꝝ puersa.

Capitulum. XI.

Statera dolosa aboīacō ē apd̄ deū: ꝛ pōd⁹ equū volūtas ei⁹. Vbi fuerit superbia ibi erit ꝛ ꝓtumelia: vbi aū ē hūilitas ibi ꝛ sapiēcia. Simplicitas iustoꝝ diriget eos ꝛ supplantacō puersorum vastabit illos. Nō ꝓderūt diuicie ī die vltionis: iusticia aūt liberabit a morte. Justicia simplicis diriget viā ei⁹: ꝛ ī īpietate sua corruet īpius. Justicia rectoꝝ liberabit eos: ꝛ ī insidijs suis capiēt iniq̄. Mortuo hoīe impio nulla erit vltra spes: ꝛ expectatio solicitoꝝ peribit. Justus d̄ angustia liberat⁹ ē: ꝛ tradet impi⁹ p eo. Simulator ore decipit amicū suū: iusti aūt liberabunt sciēcia. In bonis iustoꝝ exaltabit⁹ ciuitas: ꝛ ī perdicōe impioꝝ erit laudacō. Benedictione iustoꝝ exaltabit ciuitas: ꝛ ore impioꝝ subuertet. Qui despicit amicum suū indigens corde ē: vir aūt prudēs tacebit. Qui ambulat fraudulenter reuelat archana. q̄ aūt fidel' est celat amici cō missus. Vbi non est gubernator populus corruet: salus aūt vbi multa ꝓsilia. Affligetur malo qui fidē facit p extraneo: qui aūt cauet laqueos securus erit. Mulier grā ciosa īueniet gl'iam: ꝛ robusti habebūt diuicias. Dñfacit anīe sue vir misericors: q̄ aūt crudelis ē eciā p̄pinq̄s abicit. Impi⁹ facit op⁹ instabile: seminānti aūt iusticiā merces fidel'. Clemēcia p̄parat vitā: ꝛ sectatio malor mortē. Abominabile dño cor p̄uū: ꝛ volūtas ei⁹ in bijs q̄ simpliciter ambulant. Manus ī manu nō erit innocēs mal⁹: semen aūt iustoꝝ saluabit. Circulus aure⁹ in naribꝫ suis: mulier pulcra ꝛ fatua. Desideriū iustoꝝ omne bonū est: pstolacō impioꝝ furor. Alij diuidūt p̄pa ꝛ ditiores fiunt: alij rapiunt nō sua ꝛ semp in egestate sunt. Anima que benedicit impinguabit: et qui inebriat ipse q̄z inebriatur. Qui abscondit frumenta maledicet in pl'is: benedictō aūt sup caput vendētiū. Bene cō surgit diluculo q̄ querit bona: q̄ aūt inuestigator malor ē oppimet ab eis. Qui cōfidit ī diuicijs suis corruet: iusti aūt quasi virēs foliū germīabūt. Qui ꝓturbat domū suā possidebit vētos: ꝛ q̄ stult⁹ ē seruiet sapiēti. Fruct⁹ iusti lignū vite: et q̄ suscipit aīas sapiēs ē. Si iust⁹ ī terra recipit: quātomagis īpius ꝛ pct̄or.

Ca. XII.

Qui diligit disciplinā diligit sciencīam: qui aūt odit increpacōes insipiēs est. Qui bonus est hauriet sibi graciam a dño: qui autem ꝓfidit ī cogitacōnib⁹ suis impie agit. Non roborabitur homo ex impietate: et radix iustoꝝ nō ꝓmouebit. Mulier diligens corona est viro suo: et putredo in ossib⁹ eius que confusione res dignas gerit. Cogitacōes iustoꝝ iudicia: ꝛ consilia impioꝝ fraudulenta. Verba impioꝝ insidiant sanguini: os iustoꝝ liberabit eos. Vertē impios ꝛ non erūt: domus autem iustoꝝ ꝓmanebit. Doctrina sua noscitur vir: qui aūt vanus et excors est patebit ꝓtemptui. Melior ē pauper ꝛ sufficiēs sibi: q̄ gloriosus ꝛ indigens pane. Nouit iustus iumentoꝝ suoꝝ aīas: viscera aūt impioꝝ crudelia. Qui operat̄ terram suam saciabitur panib⁹: qui autē sectatur ocium stultissimus est. Qui suauis est viuit ī moderacōib⁹: in suis monitōnib⁹ reliquit ꝓtumeliam. Desideriū impij monimentū est pessimoꝝ. radix aūt iustoꝝ ꝓficiet. Propter pct̄a labioꝝ ruina ꝓximat malo: effugiet aūt iustus de angustia. De fructu oris sui vnusquisq̄z replebitur bonis: et iuxta opa manuū suaꝝ retribuet ei. Via stulti recta in oculis ei⁹: q̄ aūt sapiēs ē audit ꝓsilia. Fatu⁹ statim indicat irā suā: q̄ aūt dissimulat iniuriā callidus ē. Qui qd̄ nouit loquitur iudex iusticie ē. q̄ autez mētitur testis ē fraudulentus. Est q̄ ꝓmittit ꝛ q̄si gladio pungit cōsciencie: lingua autem sapientiū sanitas. Labiū veritatis firmū erit ī ꝑpetuū: q̄ aū testis ē repētinus ꝓcinnat linguā menda cij. Dolos ī corde cogitantiū mala: q̄ autē pacis ineunt ꝓsilia. sequitur eos gaudiuz nō ꝓtristabit iustū quicquid ei acciderit: impij aūt replebuntur malo. Abominacō est dño labia mendacia: qui autē fidelit̄er agūt placēt ei. Homo vsutus celat sciēcia

ꝛ coꝛ insipiētiū ꝓuocat stulticā. Manꝰ foꝛtiū dñabiť: q aūt remissa ē ťbutis ꝶuiet. Meroꝛ ī coꝛde viri būiliabit illū: et ꝶmone bono letificabiť Qui negligit damnū ꝓpť amicū iustus ē: itēr aūt īpioꝝ decipiet eos Nō inueniet fraudulēťꝰ lucꝝ: ꝛ substancia hoīs erit auri ꝑciū. In semita iusticie vita. itēr aūt deuiū ducit ad moꝛtē.

Capitulū. .XIII.

Filius sapiēs doctrina patris: qui aūt illusoꝛ ē nō audit cū arguitur De fructu oꝛis sui bō saciabiť bonis: aīa aūt impioꝝ iniq̄. Qui custodit os suū custodit aīaz suā: qui aūt incōsideratus ē ad loquēdū sentiet mala. Vult ꝛ nō vult piger: aīa aūt operātiū ipinguabiť. Verbū mēdax iustus detestabiť: impiꝰ aūt ꝑfūdit ꝛ ꝑfūdeť. Justicia custodit innocētis viā: īpietas aūt peꝛcoꝛē supplātat. Est q̄ si diues cū nihil habeat: ꝛ ē q̄si paup cū ī diuicijs sit. Redempcō aīe viri diuicie sue q̄ aūt paup ē increpacōez ñ sustinet. Lux iustoꝝ letificat: lucerna aūt impioꝝ extīguetur. Inter supbos semp iurgia sunt: q̄ aūt agunt oīa cū ꝑsilio. regunť sapiētia. Substācia festinata minueť: q̄ aūt paulatim colligiť manu multiplicabiť. Spes q̄ differť affligit aīam: lignū vite desideriū veniēs. Qui detrahit alicui rei. ipe se in futurū obligat: q̄ aūt timet p̄ceptuz in pace versabiť. Anime doloſe errāt in peccatis: iusti aūt miseicoꝛdes sūt ꝛ miserenť. Lex sapiētis fōs vite: vt declinet a ruina moꝛtis. Doctrina bona dabit graciā: in itinere ꝓemptoꝝ vorago. Astutꝰ omnia agit cū ꝑsilio: q̄ aūt fatuus ē aperit stulticiaz. Nūcius impij cadet in malū: legatꝰ fideľ sanitas. Egestas ꝛ ignominia ei q̄ deserit disciplinā: q̄ aūt acq̄escit arguēti gloꝛificabitur. Desideriū si ꝓpleať delectat aīam: detestāť stulti eos q̄ fugiūt mala. Qui cuz sapientibꝫ gradiť sapiēs erit: amicꝰ stultorū simľ efficieť. Peccatoꝛes pseq̄tur malū ꝛ iustis retribuenť bona. Bonus reliquit hereꝺes filios ꝛ nepotes: et custodiť iusto substantia peccatoꝛis. Multi cibi in noua libꝫ patrū: ꝛ alijs ꝓgreganť absq̄ iudicio. Qui pcit virge odit filiū suū: qui autem diligit illum instanter erudit. Justus comedit ꝛ replet aīam suā: vēter aūt īpiorū insaturabilis.

Capitulū. XIIII.

Sapiens mulier edificat domū suam: insipiens extructam q̄ manibus destruet. Ambulans recto iti nere ꝛ timens deum: despiciť ab eo qui in fami graditur via. In oꝛe stulti virga superbie: labia sapientium custodiunt eos. Vbi non sunt boues presepe vacuum est: vbi aūt apparent plurime segetes ibi maīfesta est foꝛtitudo bouis. Testis fidelis nō mentieť: profert aūt mēdatiū dolosus testis. Querit deriſoꝛ sapienciā ꝛ nō īuenit: doctrina prudentiuz facilis. Vade contra virum stultum: et nesciet labia prudentie Sapiencia callidi est intelligē viā suā: ꝛ īprudencia stultoꝝ errans. Stultus illudz peccatū: ꝛ inter iustos morabitur gracia. Coꝛ qd̄ nouit amaritudinē aīe sue: ī gaudio eiꝰ nō miscebiť extraneus. Domus īpioꝝ delebiť: tabnacula iustoꝝ germinabūt. Est via que videť homī iusta: nouissima aūt eiꝰ deducūt ad moꝛtē. Risus doloē miscebiť: ꝛ extrema gaudij luctꝰ occupat. Viris suis replebiť stultꝰ: et sup eū erit vir bonus. Innocēs credit omni verbo: astutus considerat gressus suos. Filio doloso nihil erit boni. seꝛuo aūt sapienti ꝓsperi erunt actus. ꝛ dirigetur via eius. Sapiēs timet ꝛ declinat a malo: stultus transilit ꝛ ꝑfidit. Impaciens operabiť stulticiam: et vir versutus odiosus est. Possidebunt pauli stulticiam: et expectabunt astuti sciēciam. Jacebunt mali ante bonos: ꝛ impij ante portas iustoꝝ. Eciā primo suo pauper odiosus ē: amici ꝺo diuitū multi Qui despicit ꝓximū suum peccat: qui aūt miseretur paupi beatus erit. Qui credit ī domino miseicoꝛdiaz diligit: errāt qui operantur malum. Miseicoꝛdia et veritas p̄parant bona. In omni tempoꝛe bono erit abundantia: vbi autem verba sunt plurima ibi frequenter egestas. Coꝛona sapientium diuicie eoꝝum: fatuitas stultoꝝ imprudencia. Liberat animas testis fidelis: ꝛ profert mendacia versipellis. In timore domini fiducia fortitudinis: et filijs eius erit spes. Timoꝛ domī fons vite: vt declinet a ruina moꝛtis. In multitudine populi dignitas regis: ꝛ in paucitate pleb̄ ignominia principis. Qui paciēs est multa gubnať sapiēcia: q̄ ať īpaciēs ē exaltat stulticiā suaz. Vita carnium sanitas coꝛdis:

putredo ossiū iuidia. Qui calūniaf egētē exprobrat factori e⁹: honorat aī eū q̄ miſereī paupis. In malicia ſua expelleī impi⁹: ſperat aūt iuſt⁹ in morte ſua. In corde prudētis requiescit ſapiēcia: et idoctos q̄ſq̄ erudiet. Iuſticia eleuat gētē: miſeros aūt facit ꝓpl'os pcm. Accept⁹ē regi miſter intelligens: iracūdiā ei⁹ iutil' ſuſtiebit.

Capitulū. .XV.

Bſpōſio mollis frāgit irā. ſmo durus ſuſcitat furorē. Līgua ſapientiū ornat ſciēciā: os fatuor ebullit ſtulticiā. In oīi loco ocl'i dñi ꝓtēplantur bonos ⁊ malos. Līgua placabil' lignū vite: q̄ aūt immoderata ē ꝓteret ſpirituz. Stult⁹ irridet diſciplinā pr̄is ſui: q̄ aī cuſtodit increpacōes aſtutior fiet. In abundāti iuſticia ōtus maxīa ē: cogitacōes aī īpior eradicabūf. Dom⁹ iuſti pluria fortitudo: ⁊ in fructib⁹ īpij ꝓturbacō. Labia ſapientū diſſemīabūt ſcienciā: cor ſtultorū diſſimile erit. Elictime īpior abominabiles dño: vota iuſtor placabilia. Abominatō ē dño via īpij: q̄ ſeq̄f iuſticiā diligef ab eo. Doctrina mala deſerētiū viā vite. q̄ increpacōes odit morief. Infern⁹ ⁊ pdicō corā dño: quātomagis corda filior hominū: Nō amat peſtilēs eum q̄ ſe corripit nec ad ſapiētes gradif. Cor gaudēs exhilarat faciē: ī meror animi deicif ſpūs. Cor ſapiētis q̄ret doctrinā: ⁊ os ſultor paſcif īpericia. Omnes dies paupis mali: ſecura mēs q̄ſi iuge ꝓuiuiū. Meli⁹ē pax cū timore domī: q̄ theſauri magni ⁊ inſaciabiles. Melius ē vocari ad olera cum caritate: q̄ ad vitulū ſaginatū cū odio. Elir iracūdus ꝓuocat rixas: q̄ paciēs ē mitigat ſuſcitatas. Iter pigror q̄ſi ſepes ſpinar: via iuſtor abſq̄ offendicl'o. Fili⁹ ſapiens letificat pr̄em: ⁊ ſtult⁹ hō deſpicit matrē ſuam. Stulticia gaudiū ſtulto: ⁊ vir prudēs dirigit greſſus ſuos. Diſſipanf cogitacōes vbi nō ē ꝓſiliū: vbi vo ſūt plures ꝓſiliarij ꝓfirmanf. Letaf homo ī ſentēcia oris ſui ⁊ ſmo oportun⁹ ē optimus. Semita vite ſup eruditum: vt declīet de īferno nouiſſimo. Domum ſupbor demolief dñs: ⁊ firmos faciet termīos vidue. Abomīacō dñi cogitacōes male: ⁊ purus ſmo pulcerrimus firmabif ab eo. Cōturbat domū ſuā q̄ ſectaf auaricia: q̄ aī odit munera viuet

Per miſericordiā et fidē purganf pcā: ꝑ timorē aūt dñi declīat oīs a malo. Mens iuſti meditabif obediēciā. os īpior redūdat malis. Longe ē dñs ab īpijs: ⁊ oracōnes iuſtor exaudiet. Lux ocl'or letificat aiam: fama bona īpīguat oſſa. Auris que audit īcrepacōes vite: ī medio ſapiētū cōmorabitur. Qui abicit diſciplinā deſpicit aiaz ſuā: q̄ aī acq̄ſcit īcrepacōib⁹: poſſeſſor ē cordis. Timor dñi diſciplīa ſapiēcie: ⁊ gl'iaz p̄cedit hūilitas.

Capitulū. .XVI.

Ominis eſt aiam ꝓparare: ⁊ domī gubernare linguā. Oēs vie hominum patēt oculis eius: ſpirituum poderator eſt dñs. Reuela dño opa tua: et dirigenf cogitacōnes tue. Uniuerſa ꝓpter ſemetipſū operatus eſt dñs: impium q̄z ad diē malū. Abominacō domī eſt oīs arrogans. eciāſi man⁹ ad manū fuerit nō erit innocēs. Iniciū vie bone facere iuſticiaz: accepta eſt apud deū magiſq̄ īmolare hoſtias. Miſericordia ⁊ veritate redimif iniq̄tatē: ⁊ ī timore domini declīatur a malo. Cū placuerīt dño vie hoīs: īimicos q̄z ei⁹ ꝓuertet ad pacē. Meli⁹ ē parū cū iuſticia: q̄ multi fructus cū iniq̄tate. Cor hoīs diſponit viā ſuā: ſed domī ē dirigere greſſ⁹ eius. Diuinacō ī labijs regis: ī iudicō nō errabit os eius. Pondus ⁊ ſtatera iudicia dñi ſūt: ⁊ opa eius oēs lapides ſecl'i. Abomīabiles regi q̄ agūt impie: qm̄ iuſticia firmaf ſoliū. Uoluntas regū labia iuſta: q̄ recta loquif: dirigef. Indignacō regis nūcij mortis: ⁊ vir ſapiēs placabit eum. In hilaritate vult⁹ regis vita: ⁊ clemēcia eius q̄ſi ỹmber ſerotinus. Poſſide ſapienciā q̄ auro melior eſt: ⁊ acq̄rere prudenciā quia p̄cioſior eſt argento. Semita iuſtor declinat mala: cuſtos aīe ſue ſeruat vitā ſuā. Contricōez p̄cedit ſupbia: ⁊ ante ruinā exaltabif ſpūs. Meli⁹ eſt humiliari cū mitibus: q̄ diuidere ſpolia cū ſupbis. Erudit⁹ ī vbo reperiet bona: ⁊ q̄ ſperat ī dño beat⁹ ē. Qui ſapiēs ē corde. appellabif prudēs: et qui dulcis eloquio maiora reperiet. Fōs vite erudicio poſſidentis: doctrina ſtultorum fatuitas. Cor ſapientis erudiet os eius: et labijs eius addet graciam. Fauus mellis cōpoſita verba: dulcedo anīe ē ſanitas oſſium. Eſt via que videtur homini

recta: ꝙ nouissima eiꝰ ducũt ad mortẽ Aĩa laborãtis laborat sibi: qꝛ ꝓpulit eũ os suũ Vir ĩsipiẽs fodit malũ ꝙ ĩ labijs eiꝰ ignis ardescit. Homo puersus suscitat lites: et vbosꝰ sepat pncipes. Vir ĩiquꝰ lactat amicũ suũ: ꝙ ducit eũ ꝑ viã nõ bonã. Qui attoĩtis oculꝭ cogitat pua: mortẽs labia sua pficiet malũ. Corona dignitatis senectꝰ: q̃ ĩ vijs iusticie reperiet. Melioꝛ ẽ paciẽs viro fortiꝭ ꝙ q̃ dñatur aĩo suo expugtoꝛe vrbiũ. Sortes mittũt ĩ sinũ: sꝫ a dño temperantur.

Capitulũ. .XVII.

Melioꝛ ẽ bucella sicca cũ gaudio: q̃ dom⁹ plena victimis cum iurgio. Seruꝰ sapiẽs dñabit stultis filijs ꝙ int̃ frẽs hẽditatẽ diuidet: Sic igne ꝓbatur argẽtũ ꝙ aurꝫ camino: ita corda ꝓbat dñs. Malꝰ obedit lingue iniq̃: ꝙ fallax obtẽperat labijs mẽdacibꝫ. Qui despicit pauperẽ exprobrat factoꝛi eiꝰ: ꝙ q̃ ĩ ruina letatur alteriꝰ nõ erit ĩpunitꝰ. Corona senũ filij filiorꝫ: ꝙ glia filiorꝫ pres eorꝫ. Nõ decẽt stultũ verba ꝓposita: nec pncipẽ labiũ mẽciens. Gemma gratissima expectacõ pstolantis: quocũqꝫ se vertit prudẽter ĩtelligit Qui celat delictũ querit amicicias: q̃ altero fmone repetit separat federatos. Plus pficit correctio apud prudentẽ: q̃ centuz plage apud stultũ. Semp iurgia q̃rit malus: angelꝰ aũt crudelꝭ mittet ꝓtra eũ. Expedit magis vrse occurrere raptis fetibꝫ: q̃ fatuo pfidenti sibi in stulticia sua. Qui reddit mala ꝑ bonis: nõ recedet maluz de domo eiꝰ. Qui dimittit aquã caput ẽ iurgioꝝ: ꝙ antq̃ patiat ꝓtumeliã iudicium deserit. Et q̃ iustificat impiũ ꝙ q̃ ꝓtemnat iustũ: abomiabilꝭ ẽ vterqꝫ apud deũ. Quid ꝓdest stulto habere diuicias: cũ sapienciã emere nõ possit: Qui altã facit domũ suaz q̃rit ruinã: ꝙ q̃ euitat discere incidet ĩ malũ. Oĩi tpe diligit q̃ amicus ẽ: et frꝫ in angustijs ꝓbat. Stultꝰ homo plaudz manibꝫ suis: cũ spopõderit ꝑ amico suo. Qui meditat discordias diligit rixas: ꝙ qui exaltat os suũ querit ruinã. Qui ꝑuersi cordis ẽ nõ inueniet bonũ: ꝙ qui vtit linguaz incidet in malũ. Natus est stultꝰ ĩ ignominiam suã: sed nec pater ĩ fatuo letabitur. Anim⁹ gaudens etatẽ floridam facit: spũs tristis exiccat ossa. Munera de sinu ĩpius accipit: vt ꝑuertat semitas iudicij. Jn facie prudẽtis lucet sapiẽcia: oculi stultoꝝ ĩ finibꝫ terre. Jra patris filiꝰ stultꝰ et doloꝛ matris q̃ genuit eũ. Nõ est bonũ damnuz inferre iusto: nec pcutere pncipez q̃ recte iudicat. Qui moderat fmones suos doctꝰ ꝙ prudẽs ẽ: ꝙ pciosi spũs vir eruditꝰ. Stultus q̃ si tacuerit sapiẽs reputabit: ꝙsi cõpresserit labia sua intelligens.

Capitulum. XVIII.

Occasiones q̃rit q̃ vult recedere ab amico. oĩi tpe erit execrabilꝭ. Nõ recipit stultꝰ vba prudẽcie: nisi ea dixeris q̃ versant̃ ĩ corde eiꝰ. Impiꝰ cũ in pfundũ venerit peccatoꝝ ꝓtemnit: sed sequit̃ eũ ignominia ꝙ oprobriũ. Aqua pfunda ex ore viri: ꝙ torrens redundãs fõs sapiencie. Accipe psonã impij ĩ iudicõ nõ est bonũ: vt declies a veritate iudicij. Labia stulti miscẽt se rixis: ꝙ os eiꝰ iurgia ꝓuocat. Os stulti ꝓtricõ eiꝰ: et labia ipsius ruina aĩe eiꝰ. Verba bilinguis q̃si simplicia: ꝙ ipa pueniũt vsq̃ ad ĩteriora vẽtris. Pigrũ deicit timoꝛ: aĩe aũt effeminatoruz esurient. Qui mollis ꝙ dissolutꝰ ẽ in opere suo: frater ẽ sua opera dissipãtis. Turris fortissima nomẽ dñi. ad ipam currit iustꝰ ꝙ exaltabitur. Substãcia diuitis vrbs roboris eius: ꝙ q̃si murus validus circũdãs eũ. Antq̃ conterat̃ exaltat̃ coꝛ hominis: ꝙ antq̃ glorificet̃ humiliat̃. Qui priꝰ respondet q̃ audiat stultũ se esse demõstrat: ꝙ confusione dignũ. Spiritꝰ viri sustẽtat infirmitatẽ suã: spiritũ vo ad irascendũ facilẽ quis poterit sustinere? Coꝛ prudentis possidebit scienciã: et auris sapientiũ q̃rit doctrinã. Donũ homis dilatat viã eius: ꝙ ante pncipes spaciũ ei facit. Justꝰ prioꝛ ẽ accusatoꝛ sui: venit amicus eiꝰ ꝙ inuestigabit eũ. Contradictiones cõprimit soꝛs: et inter potentes q̃z dijudicat. Frater q̃ adiuuatur a fratre quasi ciuitas firma: et iudicia q̃si vectes urbiũ. De fructu oris viri replebitur uẽter eius: ꝙ genimina labiorum ipsius saturabunt eum. Mors ꝙ vita in manibꝫ lingue: qui diligunt eam comedent fructus eius. Qui inuenit mulierem bonã inueniet bonum: ꝙ hauriet iocunditatẽ a dño. Qui expellit mulierẽ bonã expellit bonum: qui autem tenet adulteram stultꝰ est ꝙ insipiẽs. Cum obsecrationibus loquit̃ pauper: ꝙ diues effabiꝫ rigide. Vir

amicabilis ad societatē: magis amic⁹ erit q̄ frat̄. ¶ Capitulū. .XIX.

Melior est pauper qui ambulat in simplicitate sua: q̄ diues torquēs labia sua & insipiēs. Ubi nō ē sciē cia aīe nō est bonū: & q̄ festin⁹ est pedibus offendet. Ptulticia hoīs supplantat gress⁹ ei⁹: & ptra deū feruet aīo suo. Diuicie addunt amicos plurimos: a paupe aūt & hij q̄s habuit separāt̄. Testis falsus ñ erit īpunitus: & q̄ mēdacia loquit̄ nō effugiet.

Multi colūt psonā potētis: et aīci st̄ dona tribuētis. Fratres hoīs paupis odēr̄t eū: insup & amici ꝑcul recesserūt ab eo. Qui tantū ꝺba sectat̄ nihil habebit: q̄ aūt possessor est mentis diligit aīam suā: & custos prudēcie inueīet bona. Falsus testis ñ erit īpunit⁹: & q̄ loquit̄ mēdacia pibit. Nō decent stultū diuicie: nec seruū dñari pncipibus. Doctrina viri p paciēciam noscit̄: et gl'ia ei⁹ ē iniq̄ ptergredi. Sicut fremit⁹ leonis ita & regis ira: & sicut ros sup herbā ita & hilaritas ei⁹. Dolor pris fili⁹ stult⁹ & tecta iugiter pstillācia litigiosa mulier.

Dom⁹ & diuicie dant̄ a parētib⁹: a dño aūt ꝑpe uxor prudēs. Pigredo īmittit sopor̄: & aīa dissoluta esuriet. Qui custodit mandatū custodit aīaz suā: q̄ aūt negligit viā suā mortificabit̄. Fenerat̄ dño q̄ miserēt paupis: & vicissitudinē suā reddet ei. Erudi filiū tuū ne desperes: ad interfectionez aūt eius ne ponas aīam tuam. Qui enim impaciens est sustinebit damnum: et cum rapuerit. aliud apponet. Audi ꝓsiliū & suscipe disciplinā: vt sis sapiēs ī nouissimis tuis. Multe cogitacōes ī corde viri: volūtas aūt dñi ineternū ꝑmanebit. Homo indigēs misericors ē: & melior ē paup iustus q̄ vir mēdax. Timor dñi ad vitā: & in plenitudīe ꝓmorabit̄ absq̄ visitacōe pessimi. Abscōdit piger manū suā sub ascella: nec ad os suū applicat eam. Pestilēte flagella stultus sapientior erit: si aūt corripueris sapientē intelliget sapiēciā. Qui affligit patrē & fugit matrē: ignominios⁹ erit & infelix. Nō cesses audire fili doctrinam: nec ignores ꝓmones sciēcie. Testis īiqu⁹ deridet iudiciū: & os impioꝝ deuorat iniquitatem. Parata sūt derisoribus iudicia: & malleī ꝑcuciētes stultoꝝ corpora.

¶ Capitulū. .XX.

Luxuriosa res vinū: & tumultuosa ebrietas. Quicūq̄ hijs delectat̄ ñ erit sapiēs. Sicut rugit⁹ leonis ita & terror regis: qui ꝓuocat eū peccat ī aīam suā. Honor est hoī qui sepat se a cōtentionib⁹: omnes aūt stulti miscent̄ ꝓtumelijs. Propter frig⁹ piger arare noluit: mēdicabit ꝙ egestate et nō dabit̄ illi. Sic aqua ꝓfunda sic ꝓsiliū ī corde viri: sed hō sapiens exhauriet illud. Multi hoīes misericordes vocant̄: viꝝ aūt fidelē q̄s inueniet! Just⁹ q̄ ambulat in simplicitate sua: beatos post se filios relinq̄t. Rex q̄ sedet ī solio iudicij: dissipat oīe malū ī intuitu suo. Quis potest dicere mūdū est cor meū purus sū a pcto: Pond⁹ et pōdus. mēsura & mēsura: vtrūq̄ abomīabile ē apud deū. Ex studijs suis ītelligit̄ puer: si munda et recta sint opa eius. Aurē audientē & oculum videntē: dñs fecit vtrūq̄. Noli diligere sōnū: ne te egestas oꝑimat. aperi oculos tuos & saturare panib⁹. Malū ē maluz est. dicit oīs emptor: & cū recesserit tūc gloriabit̄. Est auꝝ et multitudo gēmaꝝ: vas aūt ꝑciosū labia sciēcie. Tolle vestimētum ei⁹ q̄ fideiussor extitit alieni: & ꝑ extraneis aufer pign⁹ ab eo. Suauis ē homī panis mēdatij: & postea implebit̄ os ei⁹ calculo. Cogitacōes ꝓsilijs roborāt̄: & gubnaculis tractāda sūt bella. Ei q̄ reuelat misteria. & ambulat fraudulent̄ & dilatat labia sua: ne conmiscearis. Qui maledicit pri suo et matri: extīguet̄ lumē ei⁹ ī medijs tenebris Hereditas ad quā festinat̄ ī pncipio: ī nouissimo bñdictōe carebit. Ne dicas reddaz malū ꝑ malo: expecta dñm & liberabit te. Abomīacō est apud deū pōdus & pond⁹: statera dolosa nō ē bona. A dño dirigunt̄ gressus viri. Quis autē hoīm intelligere potest viā suā: Ruina est homī deuotare sāctos: et post vota retractare. Dissipat īpios rex sapiens: & incuruat sup eos fornicē. Lucerna domini spiraculū homīs: q̄ inuestigat omnia secreta ventris. Miseri cordia et veritas custodiūt regem: et roboratur clemencia thronus eius. Exultatio iuuenum fortitudo eorum: et dignitas senū canicies. Liuor vulneris absterget mala: & plage in obsecrationib⁹ ventris.

¶ Capitulum. XXI.

Sicut diuisiones aq̃ꝝ ita coꝛ regis in manu dñi: quocũqꝫ voluerit inclinabit illud. Omnis via viri recta sibi videt: appendit aũt coꝛda dñs. Facere misericoꝛdiã ꝛ iudiciũ. magis placet dño q̃ victie. Exultacõ ocl'oꝝ est dilatacõ coꝛdis: lucerna impioꝝ peccatũ. Cogitacõnes robusti semp in abũdãcia: oĩs aũt piger semp ĩ egestate ẽ. Qui ꝯgregat thesauros lingua mẽdacij vanꝰ ꝛ excoꝛs ẽ: ꝛ inpĩget ad laq̃os moꝛtis. Rapine impioꝝ det̃hent eos: qꝛ noluerũt facere iudiciũ. Peruersa via viri aliena ẽ a deo: q̃ aũt mũdus est rectũ opus eiꝰ. Melius est sedere ĩ angulo dogmatis: q̃ cũ ml'iere litigiosa ꝛ in domo ꝯmuni. Anima ĩpij desiderat malũ: nõ miserebit̃ ꝓximo suo. Mulctato pestilẽ te sapiẽtioꝛ erit puulꝰ: etsi sectet̃ sapiẽtez sumet sciencią. Excogitat iustus de domo impij: vt detrahat ĩpios a malo. Qui obturat aurẽ suã ad clamoꝛẽ paupis: ꝛ ipe clamabit ꝛ nõ exaudiet̃. Munꝰ abscõditũ extĩguit iras: et donũ ĩ sinu ĩdignacõez maximã. Gaudiũ iusto ẽ facere iudiciũ: ꝛ pauoꝛ operãtibꝫ iniq̃tatẽ. Elir q̃ errauerit in via doctrĩe: ĩ cetu gigãtiũ ꝯmorabit̃. Qui diligit epulas ĩ egestate erit: q̃ amat vinũ ꝛ pĩguia nõ ditabit̃. Pꝛo iusto dabit̃ impius: ꝛ ꝓ recto iniquꝰ. Meliꝰ ẽ bĩtare ĩ t̃ra deserta: q̃ cũ ml'iere rixosa ꝛ iracũda. Thesaurus desiderabilis ꝛ oleũ ĩ habitacl'o iusti: ꝛ imprudẽs hõ dissipabit illud. Qui sequit̃ iusticiã ꝛ misericoꝛdiã: ĩueniet vitaz iusticiã ꝛ gloꝛiã. Ciuitatẽ foꝛtium ascẽdit sapiẽs: destruxitqꝫ robur fiducie eiꝰ. Qui custodit os suũ ꝛ linguaz suã: custodit ab angustijs aĩaz suã. Superbꝫ ꝛ arrogans vocat̃ indoctꝰ: q̃ ĩ ira operat̃ superbiã. Desiderĩa occidũt pigꝝ: noluerũt enĩ quicq̃ manus eiꝰ operari. Tota die ꝯcupiscit et desiderat: q̃ aũt iustꝰ ẽ tribuet ꝛ non cessabit. Hostie ĩpioꝝ abomĩabiles: q̃ offerũtur ex scelere. Testis mẽdax peribit: vir obediẽs loquetur victoꝛiam. Elir impius ꝓcaciter obfirmat vultum suum: qui autem rectꝰ est coꝛrigit viam suam. Non est sapiencia. non est prudẽcia: non est consilium cõtra dominum. Equus paratur ad diem belli: dominus autem salutem tribuet.

Capitulũ. XXII.

Melius ẽ nomẽ bonũ q̃ diuicie multe: sup argentũ enĩ ꝛ aup g̃cia bona. Diues ꝛ paup obuiauerũt sibi: utriusqꝫ opatoꝛ est dñs. Callidus videt malũ ꝛ abscõdit se: innocẽs ptransijt ꝛ afflictus ẽ dãno. Finis modestie timoꝛ dñi diuicie ꝛ gl'ia ꝛ vita. Arma ꝛ gladij in via supbi: custos aũt aĩe sue longe recedit ab eis. Prouerbiũ ẽ adolescẽs iuxta viã suã: eciã cum senuerit nõ recedet ab ea. Diues pauperibꝫ imperat: ꝛ q̃ accipit mutuũ ſuꝰ ẽ fenerãtis. Qui seminat iniq̃tatẽ metet mala: et vg̃a ire sue ꝯsumabit̃. Qui pnꝰ ẽ ad misericoꝛdiã benedicet̃: de panibꝫ enĩ suis dedit paupi. Elictoriã ꝛ honoꝛẽ acq̃ret qui dat munera: aĩam aũt aufert accipientiũ Eice derisoꝛẽ ꝛ exibit cum eo iurgiũ: cessabuntqꝫ cause ꝛ ꝓtumelie. Qui diligit coꝛdis mũdiciã: ꝓpter graciã labioꝝ suoꝝ habebit amicũ regẽ. Oculi dñi custodiũt sciẽciã: ꝛ supplantãt̃ vba iniqui. Dicit piger. leo ẽ foris: in medio plateaꝝ occidẽdꝰ sũ. Fouea pfũda os aliene: cui iratꝰ ẽ dñs ĩcidet in eã. Stultitia colligata est ĩ coꝛde pueri: ꝛ virga disciplĩe fugabit eam. Qui calũniat̃ paupez vt augeat diuicias suas: dabit ipe ditiori et egebit. Fili mi inclina aurẽ tuã: et audi verba sapiẽtiũ. Appone autem coꝛ ad doctrinam meam: q̃ pulcra erit tibi cũ ſuaueris eã in ventre tuo. Et redũdabit in labijs tuis: vt sit in dño fiducia tua. Elnde ꝛ ostendã eã tibi hodie. Ecce descripsi eam tibi tripliciter in cogitacõibꝫ ꝛ sciẽcia: vt ostenderẽ tibi firmitatez ꝛ eloquia veritatis: respõdere ex eis illis. qui miserũt te. Non facias violenciã pauperi qꝛ paup est: neqꝫ ꝓteras egenũ in poꝛta: qꝛ iudicabit dñs causam eius: ꝛ ꝓfiget eos qui cõfixerunt animam eius. Noli eẽ amicꝰ homini iracundo. neqꝫ ambules cuz viro furioso: ne foꝛte discas semitas eius: et sumas scandalum anime tue. Noli esse cum bijs qui defigunt manus suas: et qui vadez se offerunt pro debitis. Si enim nõ habes vnde restituas: quid causę est vt tollat operimentum de cubili tuo? Ne transgrediaris terminos ãtiquos: quos posuerunt patres tui. Elidisti virum velocem ĩ opere suo: coraz regibꝫ stabit: nec erit antę ignobiles.

Capitulũ. XXIII.

Ualando sederis vt ꝓmedas cū prin
cipe. diligēter attēde que sūt posi-
ta ante faciē tuā: ⁊ statue cultruꝫ
i gutture tuo: si tamen habes i potestate
aiaꝫ tuā. Ne desideres de cib ei⁹: in q̄ ē pa-
b nis mēdacij. Noli laborare vt diteris: sed
b prudēcie tue pone modū. Ne erigas oc'los
tuos ad opes q̄s ñ potes habere: qz faciēt
sibi pēnas q̄si aq̄le: ⁊ volabūt i celū. Ne cō
medas cuꝫ boīe iuido ⁊ ne desideres cibos
ei⁹: qm̄ i silitudiez arioli ⁊ ꝓiectoris estiat
qđ igrat. Comede ⁊ bibe dicet tibi: ⁊ mens
ei⁹ nō ē tecū. Cibos q̄s ꝓmeteras euomes:
⁊ pdes pulcros ſmōes tuos. In auribꝫ i-
sipiētiū ne loq̄ris: qz despiciēt doctrinam
eloquij tui. Ne attigas puuloꝝ ēmios: et
agꝝ pupilloꝝ ne itroeas. Propinqu⁹ em̄
illoꝝ fortis ē: ⁊ ipe iudicabit ꝓtra te cau-
c saꝫ illoꝝ. Ingrediat ad doctrinā coꝝ tuū:
⁊ aures tue ad ꝺba sciēcie. Noli subtrahere
a puero disciplinaꝫ: si eī ꝓcusseris eū virga
nō moriet. Tu ꝺga pcuties eū: ⁊ aiaꝫ ei⁹ ꝺ
iferno liberab. Fili mi si sapiēs fuerit ani-
m⁹ tu⁹ gaudebit tecū coꝝ meū: et exultabūt
renes mei cū locuta fuerīt recta labia tua
Nō emulet coꝝ tuū peccatoꝝes. sꝫ in timo-
d re dñi esto tota die: qz habeb spez i nouissi
mo: ⁊ pstulacō tua ñ auferet. Audi fili mi
⁊ esto sapiēs: ⁊ dirige i via aīmū tuū. No-
li eē i ꝓuuijs potatoꝝ. nec i ꝓmessacōnib
eoꝝ q̄ carnes ab escēdū ꝓferūt: qz vacan
tes potib ⁊ dātes simbola ꝓsumēt: ⁊ vesti
etur pannis dormitacō. Audi prem tuū q̄
genuit te: ⁊ ne ꝓtēnas cū senuerit mr̄ tua.
Ueritatē eme: ⁊ noli vēdere sapiēciā ⁊ do
ctrinā ⁊ itelligēciā. Exultat gaudio patꝛ
iusti: q̄ sapiētē genuit letabit i eo. Gaude-
at pr̄ tu⁹ et mr̄ tua: et exultet q̄ genuit te.
Prebe fili mi coꝝ tuū mihi: ⁊ oculi tui vi-
e as meas custodiāt. Fouea em̄ pfunda est
meretrix: ⁊ putⁿ angust⁹ aliena. Insidiat
i via q̄si latro: ⁊ q̄s icautos iuenerit inf-
ficiet. Cui ve. cui⁹ pr̄i ve: cui rixe: cui fo-
uee: cui sine causa vulnera: cui ꝓfessio ocu
loꝝ: Nōne bijs q̄ ꝓmorāt i vino ⁊ student
calicib epotādis: Ne ituearis vinū quan
do flauescit: cū splēduerit i vitro coloꝝ e-
ius. Ingredit blāde ⁊ i nouissimo mordē-
bit vt coluber: ⁊ sicut regul⁹ venena diffū
det. Oculi tui videbūt extraneas: ⁊ coꝝ tuū
loq̄tur puersa. Et eris sicut dormiēs i me
dio mari: ⁊ q̄si sopit⁹ gubnatoꝝ amisso cla
uo: ⁊ dices. Uerberauer̄t me. sꝫ nō dolui:
traxerūt me ⁊ ego nō sēsi. Quādo euigila
bo: ⁊ rursus vina reperiā.

Capitulū. .XXIIII.

Ne emuleris viros malos nec desi-
deres eē cū eis: qz rapinas medita
tur mēs eoꝝ: ⁊ fraudes labia eorū
locunt. Sapiēcia edificabit dom⁹: ⁊ pru-
dēcia roborabit. In doctrina replebūtur
cellaria: vniuersa substācia ꝓciosa ⁊ pulc
rima. Uir sapiēs fortis ē ⁊ vir doct⁹ robu-
st⁹ ⁊ valid⁹: qz cū dispositiōe init bellū: et
erit sal⁹ vbi multa ꝓsilia sūt. Excelsa stul-
to sapiēcia: i porta nō aperiet os suū. Qui
cogitat mala facere. stult⁹ vocabit. Cogi-
tacō stulti peccatū ē: ⁊ abomīacō hominū
detractor. Si desperaueris lapſ⁹ i die āgu-
g stie: iminuet fortitudo tua. Erue eos qui
ducunt ad mortē: ⁊ q̄ trahūt ad interitū
liberare ne cesses. Si dixeris vires nō sup
petūt: q̄ ispector ē cordis ipe itelligit ⁊ ꝑ-
uatorē aīe tue nihil fallit: reddetq̄ homi
iuxta opa sua. Comede fili mi mel qz bo-
nū ē: ⁊ fauū dulcissimū gutturi tuo. Sic ⁊
doctrina sapiēcie aīe tue: quā cū iueneris
habeb i nouissimis spez: ⁊ spes tua ñ pibit
Ne isidieris et q̄ras ipietatē i domo iusti:
neq̄ vastes req̄em ei⁹. Septies ei i die ca-
det iust⁹ ⁊ rsurget: ipij aūt corruēt i malū
Cū ceciderit inimic⁹ tu⁹ ne gaudeas ⁊ i rui
na ei⁹ ne exultet coꝝ tuum: ne forte videat
dñs ⁊ displiciat ei: ⁊ auferat ab eo irā suā
Ne ꝓtēdas cū pessimis. ne emuleris ipios:
qm̄ ñ habēt futuroꝝ spez mali: ⁊ lucna i-
h pioꝝ extīgueť. Time dñm fili mi ⁊ regē:
⁊ cū detractoribꝫ ñ ꝓmiscearis. Qm̄ repēte
ꝓsurget pdicō eoꝝ: ⁊ ruinā vtriusq̄ q̄s no
uit. Hec q̄ sapiētibꝫ. Cognoscere pſonā in
iudicō nō ē bonū. Qui dicūt ipio iust⁹ es
maledicēt eis pl̄i: ⁊ detestabūtur eos trib
Qui arguūt eū laudabūtur: ⁊ sup eos ve-
niet benedictō. Labia deosculabit: q̄ recta
verba rñdet. Prepara foris opus tuum: ⁊
diligenter exerce agrū tuū: ⁊ postea edifi
ces domum tuā. Ne sis testis frustra ꝓtra
primuꝫ tuū: ne lactes quenq̄ labijs tuis.
Ne dicas quomodo fecit mihi sic faciā ei:
⁊ reddā vnicuiq̄ scōm opus suū. Per agꝝ
boīs pigri transiui: et p vineā viri stulti.
Et ecce totū rpleuerāt vrtice: ⁊ operuerāt

supficiē eius spine: ⁊ maceria lapidus de-
structa erat. Qđ cū vidissem posui ī corde
meo: ⁊ exemplo didici disciplinā. Usqueq̄
piger dormies: usqueq̄ de sōno cōsurges?
Parū inquā dormies. modicū dormitabis
pauxillum manus ꝓseres vt quiescas ⁊ ve
niet tibi q̄si cursor egestas tua: ⁊ mendici-
tas quasi vir armatus.

He q̄ parabole salomonis: quas transtule
runt viri ezechie regis iuda.

Gloria dei ē celare verbum:
⁊ gloria regū inuestigare
ſmonē. Celū sursū ⁊ terra
deorsū: ⁊ cor regū iscruta-
bile. Aufer rubiginē de ar
gento: ⁊ egrediet vas pu-
rissimū. Aufer impietatē đ vultu regis: et
firmabit iusticia thronus eiꝰ. Ne glorio-
sus appareas coram rege: ⁊ ī loco magno-
rum ne steteris. Melius est em̄ vt dicat ti
bi ascende huc: q̄ vt humilieris coram ꝑn
cipe. Que viderūt oculi tui ne proferas in
iurgio cito: ne postea em̄ dare non possis
cū dehonestaueris amicū tuū. Causā tuaz
tracta cū amico tuo. ⁊ secretū extraneo ne
reueles: ne forte īsultet tibi cū audierit: ⁊
exprobrare nō cesset. Gracia ⁊ amicicia li
berāt: quas tibi ſua. ne exprobrabil' fias.
Mala aurea ī lectis argēteis: q̄ loq̄t̄ vbū
ī tpe suo. Inauris aurea ⁊ margarita ful
gēs: q̄ arguit sapientē ⁊ aurē obedientem.
Sicut frigꝰ nivis ī die messis: ita legatus
fidel' ei q̄ miserit eū: aīam ipius req̄escere
facit. Nubes ⁊ vētus ⁊ pluuie nō sequētes
vir glorioſus ⁊ ꝓmissa nō ꝓplēs. Pacien-
cia lenieť ꝑnceps: ⁊ lingua mollis ꝓfring-
get duriciā. Mel inueniſti. ꝓmede qđ ſuffi
cit tibi: ne forte saciatꝰ evomas illud. Ob-
trahe pedē tuū de domo ꝓximi tui: nequā
do saciatꝰ oderit te. Jaculū ⁊ gladiꝰ ⁊ sagit
ta acuta: hō q̄ loquit̄ ꝓtra ꝓximū suū fal-
sū testimoniū. Dens putridꝰ et pes lassus.
q̄ sperat sup īfideli ī die angustie: et amit-
tit palliū ī die frigoris. Acetū ī vitro: qui
cantat carmia corde pessimo. Sicut tinea
vestimento ⁊ ōmis ligno: ita tristicia viri
nocet cordi. Si esurierit īimicꝰ tuus ciba
illū: si sitit da ei aquā bibere. Prunas em̄
ꝓgregabꝫ sup caput eiꝰ: ⁊ dñs reddet tibi.
Dent⁹ aq̄lo⁹ dissipat pluuias: et facies tri-
stis līguā detrahētē. Meli⁹ ē sedere ī angu-
lo domatis: q̄ cū mlīere litigiosa. ⁊ ī domo
ꝓmuni. Aq̄ frigida aīe siciēti: ⁊ nūci⁹ bo-
n⁹ đ terra lōginq̄. Fōs turbat⁹ pede ⁊ vena
corrupta: iust⁹ cadēs corā īpio. Dic̄ q̄ mel
ꝓmedit mlīū ñ ē ei bonū: sic q̄ scrutat̄ est
maiestatis opm̄et̄ a glīa. Dic̄ vbs patēs
⁊ absq̄ murorꝫ ābitu: ita vir q̄ ñ potest in
loq̄ndo cohibere spiritū suū. Capi. II.

Dlomodo nix in estate et pluuie in
messe: sic indecēs ē stulto glīa. Si-
cut auis ad alta trāsuolās: et pas-
ser q̄libet vadēs: sic maledictū frustra ꝓla
tū ī quēpiā supueniet. Flagellū eq̄ ⁊ cha-
mus azino: ⁊ vga ī dorso īprudētiū. Ne re-
spōdeas stulto iuxta stulticiā suā: ne effici
aris ei sil'is. Rñde stulto iuxta stulticiam
suā: ne sibi sapiēs eē videť. Claud⁹ pedibꝰ
⁊ iniq̄tatē bibēs: q̄ mittit vba p nūciū stul
tū. Quomodo pulcras frustra habet clau-
d⁹ tibias: sic indecēs ē ī ore stultorꝫ parabo
la. Sicut q̄ mittit lapidē ī aceruū mercu-
rij: ita q̄ tribuit insipiēti honorē. Quomo
do si spina nascat̄ ī manu temulēti: sic pa
rabola in ore stultorꝫ. Judicium determi-
nat causas: ⁊ q̄ imponit stulto silētiū iras
mitigat. Sicut canis q̄ reuertit̄ ad vomi
tū suū: sic īprudēs q̄ iterat stulticiā suam
Vidisti hoīez sapiētē sibi videri: magis il-
lo spez habebit īsipiēs. Dicit piger leo ē ī
via: ⁊ leena ī itinerib⁹: Sic̄ ostiū vtit̄ ī car
dine suo: ita piger ī lectulo suo. Abscondit
piger manꝰ sub ascella sua: ⁊ laborat si ad
os suū eas ꝓuerterit. Sapiētior sibi stul-
tꝰ videť: septē viris loq̄ntibꝰ sentēcias. Si
cut q̄ appḧendit auribꝰ canem: sic q̄ trāsit
⁊ īpaciēs ꝓmiscet̄ rixe alterī⁹. Sicut noci
us ē q̄ mittit sagittas ⁊ lāceas ī mortem:
ita vir q̄ fraudulenter nocet amico suo: ⁊
cum fuerit deprehēsus dicet lusēs feci. Cū
defecerint ligna extinguet̄ ignis: ⁊ susur-
rone subtracto iurgia conq̄escunt. Sicut
carbones ad prunas et lingna ad ignem:
sic homo iracundus suscitat rixas. Verba susurronis quasi simplicia: ⁊ ipsa per-
ueniunt ad intima cordis. Quomodo si
argento sordido ornare velis vas fictile:
sic labia tumentia cum pessimo corde so-
ciata. Labijs suis intelligit̄ inimicus cum

ī corde tractauerit dolos . Qñ submiserit
b vocē suā ne credideis ei:qm̄ septē neqcie
sūt ī corde illi? Qui operit odiū fraudulē
ter: reuelabit malicia ei? ī pcilio. Qui fo-
dit foueā icidet in eā:ꝙ q̄ voluit lapidē re-
uertet ad eū. Lingua fallax ñ amat verita
tē:ꝙ os lubricū opat ruinas. Ca. III.
DE gloriēis ī crastinū: ignorans q̄d
supuētura pariat dies. Laudet te
alien?ꝙ ñ os tuū:extrane?ꝙ nō la-
bia tua. Graue ē saxū ꝙ onerosa arena:sz
ira stulti vtroq; grauior. Ira nō habet mi
sericordiā. nec erūpens furor:ꝙ impetū cō
citati spūs ferre q̄s poterit? Melior ē mai
festa correctō q̄ amor abscōditus. Melio-
ra sūt vulnera diligētis:q̄ fraudulēta oscu
la odiētis. Anima saturata calcabit fauū
ꝙ aīa esuriēs eciam amara p dulci sumet.
Sicut auis trāsmigrās ō nido suo:sic vir
q̄ derelīq̄t locū suū. Unguēto ꝙ variis odo
ribo delectat cor:ꝙ bonis amici pcilijs aīa
dulcorat. Amicū tuū ꝙ amicū p̄ris tui ne
dimiseris:ꝙ domū fratris tui ne ingredia-
ris ī die afflictionis tue. Melior ē vicinus
b iuxta:q̄ frater procul. Stude sapiēcie fili
mi ꝙ letifica cor meū: vt possis exprobrāti
rūdere sermonē. Astut? videns malū abscōdi
tus ē: paruuli transeūtes sustinuerūt di-
spendia. Tolle vestimentū ei? qui spopon-
dit p extraneo:ꝙ p alienis aufer ei pign?
Qui bñdicit proximo suo voce grandi de
nocte cōsurgens:maledicēti similis erit.
Tecta pstillācia in die frigoris ꝙ litigiosa
mulier pparanť. Qui retinet eā q̄si q̄ ven
tuz teneat:ꝙ oleū dextre sue euacuat. Ferr
rum ferro exacuiť:ꝙ hō exacuit faciē ami
ci sui. Qui fuat ficū comedet fruct? eius:ꝙ
q̄ custos ē dñi sui glificabiť. Quomodo ī
aq̄s resplēdet vultus pspicientiū: sic cor-
q da hominū manifesta sūt prudētibo. Infer
nus ꝙ pditō nunq̄ replenť:similiter ꝙ ocu
li hominū insaciabiles. Quomodo pbať ī
cōflatorio argentū ꝙ ī fornace aur:sic p-
batur homo ore laudātis. Cor iniq̄ inqrit
mala:cor aūt rectū inquirit sciencias. Si
cōcuteris stultū in pila quasi tipsanas fe
rientē desuper pilo:nō auferet ab eo stul-
ticia eius. Diligenter agnosce vultū peco
ris tui : tuosq; greges considera. Non em̄
habebis iugiter potestatem:sed corona t-
buetur tibi in generacōne ꝙ generacōnem

Sd apta sūt prata ꝙ aparuerūt herbe virētes
ꝙ collecta sūt fena de mōtibo. Agni ad ve-
stimētū tuū:ꝙ hedi ad agri pciū. Sufficī-
at tibi lac capraꝝ ī cibos tuos ꝙ ī necessa-
ria dom? tue:ꝙ ad victū ācillis tuis.

Capitulū. .IIII.

DElgit impius nemine psequēte:iu
st? aūt q̄si leo confidens absq; terro-
re erit. Propter peccata tre mul-
ti pncipes eius:ꝙ ꝑt̄ hoīs sapiēcia ꝙ hoꝝ
sciēcia q̄ dicūť. vita ducis lōgior erit. Vir
paup calūnias paupes:simil ē imbri vehe
c mēti ī q̄ parať fames. Qui derelinquūt le
gem laudāt impiū. q̄ custodiūt succendūť
ptra eū. Viri mali ñ cogitāt iudiciū:q̄ aūt
req̄rūt dñm animaduertūt oīa. Melior est
paup ābulās ī simplicitate sua:q̄ diues ī
prauis itineribo. Qui custodit legē fili? sa-
piēs ē:q̄ aūt cōmessatores pascit cōfundit
p̄rem suū. Qui coaceruat diuicias vsuris
ꝙ fenore liberali: ī pauperes pgregat eas.
f Qui declīat aures suas ne audiat legem:
oro ei? erit execrabil. Qui decipit iustos ī
via mala ī interitu suo corruet:et simpli-
ces possidebūt bona ei?. Sapiēs sibi videť
vir diues:paup aūt prudēs scrutabiť eum
In exultacōe iustoꝝ multa gloria est: re-
gnātibo impijs ruine hoīm. Qui abscōdit
scelera sua nō dirigeť:qui aūt pfessus fue
rit ꝙ reliq̄rit ea misericordiā pseq̄tur. Bea
tus bō q̄ semp ē pauid?:q̄ vo mētis ē dure
corruet ī malū. Leo rugiēs ꝙ vrsus esuri-
ens:pnceps impius sup̄ plm̄ pauperem.
Tg Dux indigēs prudēcia. multos oppimet p
calūniā:qui aūt odit auariciā. longi fient
dies eius. Hoīes q̄ calūniať aīme sangui-
nē:si vsq; ad lacū fugerit nemo sustinet.
Qui ambulat simpliciter saluus erit: qui
puersis gradiť vijs pcidet semel. Qui ope-
rať terrā suā saciabiť panibo:q̄ aūt secta-
tur ociū replebiť egestate. Vir fidel' m'tū
laudabiť: qui aūt festinat ditari.non erit
innocēs. Qui cognoscit in iudicō faciē nō
bñ facit iste:ꝙ p bucella panis deserit ve-
ritatem. Vir qui festinat ditari et alijs in-
uidet:ignorat q̄ egestas supueniet ei. Qui
corripit hominem:graciam postea īueni-
et apud eum : magisq; ille qui per lingue
blandimenta decipit. Qui subtrahit aliq̄d
a patre suo vel a matre et dicit hoc non
esse peccatū:particeps homicide ē. Qui se

h iactat ⁊ dilatat iurgia ꝓcitat: q̄ vo sperat
ī dño saluabiť. Qui ꝓfidit ī corde suo stul
t⁹ ē: q̄ aūt gdiť sapiēť ipe laudabiť. Qui
dat paupi nō idigebit: q̄ despicit depcātes
sustinebit penuriā. Cū surrexerīt ipij ab-
scōdēť hoīes: cū illi pierīt mltiplicabūtur
iusti. ¶ Capitulū. .V.

Uro q̄ corripientem. dura ceruice
ptēnit. repētin⁹ ei supueniet īteri-
t⁹: ⁊ eū sanitas ñ sequeť. In mlti-
plicacōe iustoꝝ letabiť vulg⁹: cū ipij sūp-
serint pncipatū gemet plus. Vir q̄ amat
sapiēciā letificat pr̄es suū: q̄ aū amat scor
tū pdet substāciā. Rex iust⁹ erigit t̄rā. vir
auar⁹ destruat eā. Homo q̄ blādis fictisq̄
ꝓmōibus loq̄ť amico suo: rete expādit gres
sibus ei⁹. Peccāte vir̄ iiquū iuoluet laq̄us
et iust⁹ laudabiť atq̄ gaudebit. Nouit iu-
stus causā paupeꝝ: ipius ignorat sciēciā.
Hoīes pestilētes dissipāt ciuitatē: sapien-
tes vo auertūt furorē. Vir sapiēs si cum
stulto ptēderit: siue irascať siue rideat nō
īueniet req̄em. Viri sāguinū odert simpli
cē: iusti aū q̄rūt aīaz ei⁹. Totū spm̄ suū p-
fert stult⁹: sapiēs differt ⁊ reꝛuat ī poste-
rū. Prīceps q̄ libenť audit vba mēdacij:
oēs mīstros habet ipios. Paup ⁊ creditor
obuiauerunt sibi: vtriusq̄ illūiator ē dñs
Rex q̄ iudicat ī veritate paupes: thronus
ei⁹ ieternū firmabiť. Virga atq̄ correctio
ť̄buit sapiēciā: puer aū q̄ dimittiť volūta
ti sue ꝓfūdit mr̄es suā. In mltiplicacōe ī
pior̄ mltiplicabūť scelera: et iusti ruinas
eoꝝ videbūt. Erudi filiū tuū ⁊ refrigerabit
te: ⁊ dabit delicias aīe tue. Cū ꝓhecia defe
cerit dissipabiť ꝓlus: q̄ vo custodit legez
beat⁹ ē. Seru⁹ vbis ñ potest erudiri: q̄ qđ
dicit ītelligit ⁊ rñdere ptēnit. Vidisti hoī-
nē velocē ad loquēdū: stulticia magis spe-
rāda ē q̄ illi⁹ correctō. Qui delicate a pue-
ricia sua nutrit suū suū: postea sēciet euz
ꝓtumacē. Vir iracund⁹ ꝓuocat rixas: ⁊ q̄
ad īdignādū faciľ ē erit ad pcā plurior
Superbū sequiť būilitas: ⁊ bumilez spiritu
suscipiet gl̄ia. Qui cuz fure pticipat odit
aīaz suā: adiurātē audit ⁊ ñ iudicat. Qui
timet hoīez cito corruet: q̄ sperat ī dño sb
leuabiť. Multi requirunt faciē pncipis: ⁊
iudiciū a dño egrediť singuloꝝ. Abomi-
nanť iusti viꝝ impiū: ⁊ abominanť impij
eos q̄ ī recta sūt via. Verbū custodiēs fili⁹

extra pdicōez erit. ¶ Capi. VI.

Erba congregātis: filij vomītis. Vi-
sio quā locut⁹ ē vir cū q̄ ē de⁹: ⁊ q̄
deo secū morāte ꝓfortat⁹ ait. Stul
tissim⁹ sū viroꝝ: ⁊ sapiēcia hoīm ñ ē mecū
Nō didici sapiēciā: ⁊ ñ noui sciēciā sc̄oꝝ
Quis ascēdit ī celū atq̄ descēdit: Quis cō
tinuit spiritū ī manibus suis: Quis colliga-
uit aq̄s q̄si ī vestimēto: Quis suscitauit oēs
t̄mios t̄re: Qđ nomē ē ei⁹: ⁊ qđ nomē filij
ei⁹ si nosti: Otis ꝓmo dei ignit⁹: clipe⁹ ē oī-
b⁹ sperātibus ī se. Ne addas quicq̄ vbis illi⁹
⁊ arguaris: īueniarisq̄ mēdax. Duo roga
ui te: ne deneges mihi antēq̄ moriar. Vani-
tatē ⁊ vba mēdacia lōge fac a me. Mēdaci
tatē ⁊ diuicias ne dederis mihi. Tribue tā-
tū victui meo necessaria: ne forte saciatus
illiciar ad negādū ⁊ dicā. q̄s ē dñs: aut e-
gestate ꝓpuls⁹ furer ⁊ piurē nomē dei mei.
Ne accuses ſuū ad dñz suū: ne forte male-
dicat tibi et corruas. Generatio q̄ pri suo
maledicit: ⁊ q̄ mri sue ñ bñdicit Generacō
q̄ sibi mūda videť: ettamē ñ ē lota sordib⁹
suis. Generacō c⁹ excelsi sūt ocli: et palpe-
bre ei⁹ ī eo sūt rectē. Generacō q̄ p dētibus
gladios habz ⁊ ꝓmādit molaribus suis: vt
ꝓmedat īopes de terra: ⁊ paupes ex hoībus.
Sāguisuge due sť filie: dicētes affer affer
Tria sūt īsaturabilia: ⁊ q̄rtū qđ nūq̄ dicit
sufficit. Infern⁹ ⁊ os vulue ⁊ t̄ra q̄ ñ sacia
tur aq̄: ignis vo nūq̄ dicit sufficit. Oculū
q̄ sbsannat pr̄es ⁊ q̄ despicit ptū mr̄is sue:
suffodiāt eū corui d⁹ torrētibus: ⁊ ꝓmedant
eū filij aq̄le. Tria sūt difficilia mihi: ⁊ q̄r-
tū penit⁹ ignoro. viā aq̄le ī celo. viā colu-
bri sup petrā: viam nauis ī medio mari: ⁊
viam viri in adolescēcia. Talis ē ⁊ via mu
lieris adultere q̄ ꝓmedit: ⁊ tergēs os suuz
dicit. Non sum operata malum. Per tria
mouetur terra ⁊ quartū quod nō potest
sustinere. Per seruū cum regnauerit. per
stultum cum saturatus fuerit cibo: ⁊ per
odiosam mulierē cū in matrimonio fuerit
assūpta: ⁊ p ācillā cū fuerit heres dñe sue
Quatuor sūt mīma terre: ⁊ ipa sūt sapien
tiora sapientibus. Formice pl̄us infirmus
q̄ pparat in messe cibum sibi. Lepusculus
plebs īualida: q̄ collocat ī pet̄ cubile suū.
Regē locusta non habet: et egreditur vni-
uersa p t̄mas. Stellio manibus nitiť: et mo-
rat ī edibus regis. Tria sūt q̄ bene gdiūtur

et ãrtũ qđ ĩcedit felicit. Leo fortissim⁹ bestiaꝝ: ad nulli⁹ pauebit occursum. Gallus succinctus lũbos suos ⁊ aries: nec est qui resistat ei: ⁊ qui stultus apparuerit. postꝙ eleuatus ẽ ĩ sublime. Si em̃ intellexisset: ori suo ĩposuisset manũ. Qui aũt fortiter ꝑmit vbera ad illiciendũ lac. exꝑmit butirũ: ⁊ q̃ vehemẽter emũgit. elicit sanguinẽ. ⁊ qui ꝓuocat iras: ꝓducit discordias.

Capitulum. .VII.

Erba lamuelis regis. Elisio q̃ erudiuit eũ mr̃ sua. Quid dilecte mi: quid dilecte vteri mei: quid dilecte votoꝝ meoꝝ! Ne dederis mulieribꝫ substanciã tuam: ⁊ diuicias tuas ad delẽdos reges. Noli regibꝫ o lamuel. noli regibꝫ dare vinũ: qz nullũ secretũ ẽ vbi regnat ebrietas. Ne fortẽ bibãt ⁊ obliuiscañ iudicioꝝ: et mutent causam filioꝝ pauperis. Date sicerã merẽtibꝫ: ⁊ vinũ bijs qui amaro sũt aĩmo Bibãt ⁊ obliuiscañ egestatis sue: ⁊ doloris sui nõ recordeñ amplius. Aperi os tuum muto: ⁊ causis omniũ filioꝝ q̃ ptranseunt. Aperi os tuũ. decerne qđ iustũ est: et vindica inopẽ ⁊ pauperẽ. Aleph. Mulierẽ fortẽ quis ĩueniet: ꝓcul ⁊ đ vltimis finibꝫ ꝓciũ ei⁹. Beth. Cõfidit in ea cor viri sui: ⁊ spolijs nõ ĩdigebit. Gimel. Reddet ei bonũ ⁊ nõ malũ: oĩbꝫ diebꝫ vite sue. Deleth. Quesiuit lanã ⁊ linũ: ⁊ opata ẽ ꝓsilio manuũ suaꝝ. He. Facta est quasi nauis institoris: delonge portans panẽ suũ. Clau. De nocte surrexit: dedit q̃ predaꝝ domesticis suis: ⁊ cibaria ãcillis suis. Zai. Cõsiderauit agꝝ ⁊ emit eũ: de fructu manuũ suaꝝ plãtauit vineã. Heth. Accinxit fortitudĩe lũbos suos: ⁊ roborauit brachiũ suũ Teth Gustauit ⁊ vidit qz bona ẽ negociacõ ei⁹: nõ extinguet ĩ nocte lucerna eius. Joth. Manũ suã misit ad fortia: ⁊ digiti ei⁹ appenderũt fusũ. Caph. Manũ suã aputt inopi: ⁊ palmas suas. extendit ad pauperẽ. Lameth. Nõ timebit domui sue a frigoribꝫ niuis: oñes em̃ domestici ei⁹ vestiti sũt duplicibꝫ. Mem. Stragulatã vestẽ fecit sibi bissus ⁊ purpura vestimentũ ei⁹. Nun. Nobilis ĩ portis vir ei⁹: quãdo sederit cũ senatoribꝫ terre. Samech. Sindonẽ fecit ⁊ vẽdidit: ⁊ cingulũ ẽdidit chananeo Ayn. Fortitudo ⁊ decor ĩdumẽtũ ei⁹: et ridebit ĩ die nouissimo. Phe. Os suũ aput sapiẽcie: ⁊ lex clemencie in lĩgua eius. Sade. Considerauit semitas domus sue: ⁊ panẽ ociosa nõ ꝓmedit. Coph. Surrexerũt filij eius et beatissimã ꝓdicauerũt: vir ei⁹ ⁊ laudauit eam. Res. Multe filie ꝓgregauerũt diuicias: tu supergressa es vniuersas. Syn. Fallax gracia ⁊ vana est pulcritudo: mulier timens dominum laudabitur. Thau. Date ei de fructu manuũ suarum: et laudent eam in portis opera eius.

Incipit prologus in ecclesiasten.

Emini me ãte hoc ferme ãn quennium. cum adhuc rome essem ⁊ ecclesiasten sãcte blesille legerem vt eam ad ꝓtem ptum mũdi hui⁹ ꝓuocarẽ et omẽ qđ in mundo cerneret putaret esse ꝓ nihilo. rogatũ ab ea: vt in morẽ ꝓmẽtarioli. obscura qucq̃ dissererem: vt absq̃ me posset intelligere que legebat. Itaq̃ qm̃ ĩ ꝑcinctu nostri opis subita morte subtracta est. et vbi non meruim⁹ o paula et eustochium talem vite nostre habere ꝓsortẽ: tãtoq̃ vulnere tũc ꝑcussus obmutui: nũc in bethleem posit⁹. ãgustiore videlicet ciuitate. ⁊ illi⁹ memorie ⁊ vob̃ reddo qđ debeo Hoc breuit ãmonẽs qđ nullius auctorita tẽ secut⁹ sũ: sz de hebreo trãsferẽs maxime septuaginta interꝑtuz ꝓsuetudini me cooptaui: in bijs dũtaxat q̃ nõ multũ ab hebraicis discrepabant. Interdum aq̃le q̃ ⁊ symachi ⁊ theodotionis recordatus sũ: vt nec nouitate nimia. lectoris studiũ deterrerem: nec rursum contra cõsciencią meam fonte veritatis omisso: opinionum riuulos consectarer

Explicit plogus. Incipit lib̃ Ecclesiastes

Erba Ecclesiastes. filij dd̃ regis hierusalẽ. Vanitas vanitatum dixit ecclesiastes: vanitas vanitatũ et omnia vanitas. Quid habet amplius homo de vniuerso labore suo quo laborat sub sole: Generacõ ꝓterit ⁊ generacõ aduenit. terra ũo in eternũ stat. Orit̃ sol ⁊ occidit. ⁊ ad locũ suũ reuertit̃: ibiq̃ renascẽs girat ꝑ meridiẽ: ⁊ flectit̃ ad aquilonẽ. Lustrans vniuersa in circuitu pgit spũs: ⁊ ĩ circlos suos reuertit̃

Oīa flumīa intrāt ī mare: ⁊ mare nō redū
b dat Ad locū vñ exeūt flumīa reuertūt: vt
itez fluāt. Cūcte res difficiles: non potest
eas hō explicare ſmōe. Nō ſaturat oculꝰ
viſu: nec auris auditu īplet. Quid ē quod
fuit: Ipſum qđ futurum eſt. Quid eſt qđ
factum eſt: Ipſum quod faciendum eſt
Nihil ſub ſole nouum: nec valet quiſq; di
cere: ecce hoc recēs eſt. Iā ei pceſſit ī ſecu
lis: q̄ fuerūt añ nos. Nō ē priox memoria
ſz nec eox q̄dē q̄ poſtea futura fūt erit re
cordacō apd eos q̄ futuri fūt ī nouiſſimo.
Ego eccleſiaſtes fui rex iſrl̄ ī hirl̄m: ⁊ ꝓpo
ſui ī aīo meo q̄rere ⁊ īueſtigare ſapienter
c de oīb q̄ fiūt ſb ſole. Hāc occupacōz peſſi
mā dedit deꝰ filijs hoīm: vt occuparēt ī ea
Vidi q̄ fiunt cūcta ſb ſole: ⁊ ecce vniuerſa
vanitas ⁊ afflictō ſpūs. Peruerſi difficile
corrigūt: ⁊ ſtultoz īfinitꝰē numerꝰ. Locu
tus ſū ī corde meo dicēs. Ecce magnꝰ effe
ctus ſū ⁊ pceſſi oēs ſapiēcia q̄ fuerūt ante
me ī hirl̄m ⁊ mēs mea ꝓplata ē ml̄ta ſa
pient ⁊ didici: dedi q̄z cor meū vt ſcirē pru
dēcia atq; doctrinā: erroreſq; ⁊ ſtulticiam
Et agnoui q̄ ī hijs q̄z eēt labor ⁊ afflictio
ſpūs: eoq; ī ml̄ta ſapiēcia ml̄ta ſit īdigna
cō: ⁊ q̄ addit ſcīēcia addit ⁊ laborem.

¶ Capitulū. .II.

Dixi ḡ ī corde meo. vadā et affluā
delicijs: et fruar bonis. Et vidi q̄
hoc q̄z eēt vaītas. Riſūq; reputaui
errorē: ⁊ gaudio dixi. Quid fruſtra decipis
Cogitaui ī corde meo. abſtrahē a vino car
nē meā. vt animū meū trāſferrē ad ſapien
cia deuitarēq; ſtulticiaz: donec viderē q̄d
eēt vtile filijs hoīm: q̄ facto opꝰ ē ſub ſole
numero diez vite ſue. Magnificaui opa
mea. Edificaui mihi domos ⁊ plātaui vi
neas: feci ortos ⁊ pomeria ⁊ cōſeui ea cū
cti generis arboribꝫ: ⁊ extruxi mihi piſci
nas aq̄z vt irrigarē ſiluā lignoz germinā
e tiū. Poſſedi ſuos ⁊ ācillas. ml̄tazq; fami
lia habui: armēta q̄z ⁊ magnos ouiū gre
ges: vlē oēs q̄ fuerūt añ me ī hirl̄m. Coa
ceruaui mihi argētū ⁊ auz: ⁊ ſubſtancias
regū ⁊ puinciaz. Feci mihi cātores ⁊ cā
tatrices ⁊ delicias filioz hoīm: ſciphos et
vrceolos ī miſterio ad vina funtēda: ⁊ ſu
pgreſſus ſū opib omēs qui ante me fuerī
in hirl̄m. Sapiencia q̄z pſeuerauit mecū:
et omīa que deſiderauerūt oculi mei nō ne
gaui eis: nec phibui cor meū quin oī vo
luptate frueret: ⁊ oblectaret ſe ī hijs q̄ ꝑ
f paraueram. Et hāc ratus ſum partē meā:
ſi vterer labore meo. Cūq; me conuertiſſem
ad vniuerſa opa que fecerāt manꝰ mee. et
ad labores in q̄b fruſtra ſudauerā: vidi ī
oīb vanitatē ⁊ afflictionē animi: et nihil
pmanere ſub ſole. Tranſiui ad cōplandā
ſapiencia: erroreſq; ⁊ ſtulticiā. Quid eſt i
quā hō: vt ſequi poſſit regē factorē ſuum:
Et vidi q̄ tantū precederet ſapiēcia ſtulti
ciā: quantū differt lux a tenebris. Sapiē
tis oculi ī capite eius: ſtultus in tenebris
ambulat. Et didici q̄ vnus vtriuſq; eſſet ī
teritus: ⁊ dixi ī corde meo. Si vnus ⁊ ſtul
ti ⁊ meꝰ occaſus erit: q̄d mihi pdeſt q̄ ma
g ioꝛem ſapiēcie dedi operā. Locutuſq; cum
mente mea: aīaduerti q̄ hoc q̄z eēt vaītas
Nō em̄ erit memoria ſapientis ſimiliter vt
ſtulti ī ppetuū: ⁊ futura tēpora obliuione
cūcta pariter operiēt. Moriē doctꝰ ſimili
ter indoctꝰ: ⁊ idcirco teduit me vite mee
videntē mala vniuerſa eſſe ſub ſole: et cū
cta vanitatem ⁊ afflictionē ſpūs. Rurſus
deteſtatus ſū omnē īduſtriaz meā qua ſub
ſole ſtudioſiſſime laboraui: habiturus he
redē poſt me. quem ignoro vtꝝ ſapiens an
ſtultꝰ futurꝰ ſit: ⁊ dñabit in laboribꝫ meis
q̄b deſudaui ⁊ ſolicitus fui. Et ē quicq; tā
vanū: Unde ceſſaui: renūciauitq; cor meū
vltra laborare ſub ſole. Nā cū aliꝰ laboret
ī ſapiēcia ⁊ doctrina ⁊ ſolicitudīe: hoī oci
oſo q̄ſita dimittit. Et hoc q̄z vaītas: ⁊ ma
h gnū malū. Quid ei pderit hoī de vniuerſo
labore ſuo ⁊ afflictōe ſpūs: q̄ ſub ſole cru
ciatꝰē: Cūcti dies eiꝰ doloribꝫ ⁊ erūnis ple
ni ſūt: nec p noctē mente requieſcit. Et hoc
nōne vaītas ē: Nōne meliꝰē pmedere ⁊ bi
bere: ⁊ oſtēdere aīe ſue bona d laboribꝫ ſu
is: Et hoc d manu dei ē. Quis ita deuora
bit ⁊ delicijs affluet vt ego: Domī bono in
ꝓſpectu ſuo dedit deꝰ ſapiēciā ⁊ ſciēciā. et
intelligēciā: peccatori aūt dedit afflictōez
⁊ curā ſupfluā: vt addat ⁊ congreget ⁊ dat
ei q̄ placuit deo. Sz ⁊ hoc vanitas eſt: et
caſſa ſolicitudo mētis.

¶ Capitulū. .III.

Omnia tempus habz: ⁊ ſuis ſpacijs
trāſeunt vniuerſa ſub ſole. Tēpus
naſcēdi: ⁊ tēpꝰ moriendi. Tempus
plātandi: ⁊ tempus euellēdi q̄d plātatū ē

Tempus occidendi : et tempus sanandi .
Tēp⁹ destruēdi:⁊ tēpus edificādi. Temp⁹
flēdi:⁊ tēp⁹ridendi. Tempus plangēdi:et
tēpus saltādi. Tēpus spargēdi lapides:et
tēpus colligēdi. Tēpus āplexādi :⁊ tēpus
lōge fieri ab amplexibꝰ. Tēpus acqrēdi:et
temp⁹ptendi. Tēpus custodiēdi:et tēpus
abiciēdi. Tēpus scindēdi :⁊ tēpus consuen
di. Tēpus tacēdi:⁊ tēpus loquēdi. Tēpus
dilectōnis:⁊ tēpus odij. Tēpus belli:⁊ tē=
b pus pacis. Quid habet ampli⁹hō de labo=
re suo Vidi afflictionē quā dedit de⁹ filijs
hominū:vt distēdank ī ea. Cūcta fecit bo=
na ī tpe suo:⁊ mundū tradidit disputacōi
eoꝝ:vt nō inueniat hō opus qō operatus
est deus ab inicio vsqꝫ ad finē. Et cogno=
ui q nō esset meli⁹nisi letari:et facere be=
ne in vita sua. Omnis em̄ homo qui come
dit⁊ bibit.⁊ videt bonū de labore suo:hoc
donū dei est. Didici:q oīa opera que fecit
deus.pseuerēt in ppetuū. Non possumus
eis q̄cq̄ adtere nec auferre:que fecit deus
vt timeatur. Qō factuꝫ est:ipm̄ pmanet.
Que futura sunt iam fuerūt:⁊ deus īstau
c rat quod abijt. Vidi sub sole in loco iudi=
cij impietatē⁊ in loco iusticie iniqtatē: et
dixi ī corde meo. Justū⁊ impiū iudicabit
S dns:⁊ tēpus omnis rei tūc erit. Dixi ī cor=
de meo de filijs hoim. vt pbaret eos deus:
⁊ ostēderet similes esse bestijs. Idcirco vn⁹
interi⁹est hois⁊ iumentoꝝ:⁊ eq̄ vtusqꝫ cō
dicō. Sicut morik hō:sic et illa moriunk.
Similiter spirāt oīa: ⁊ nihil habet hō iu=
mento ampli⁹. Cūcta subiacēt vanitati:et
d oīa pgūt ad vnū locū. De terra facta sunt
⁊ ī terrā parik reuertūtur. Quis nouit si
spūs filioꝝ adā ascendat sursū: ⁊si spirit⁹
iumentoꝝ descendat deorsū? Et tēpbēdi ni
hil esse meliusq̄ letari hoīem ī ope suo:et
hāc esse ptē illi⁹. Quis em̄ eum adducet:vt
post se futura cognoscat?

Capitulū. .IIII.

Certi me ad alia:⁊ vidi calūnias q̄
sub sole geruntur.⁊ lacrimas īno
centiuꝫ⁊ neminem ꝑsolatorē:nec
posse resistere eoꝝ violēcie.cunctoꝝ auxi
lio ꝺstitutos. Et laudaui magis mortuos
q̄ viuentes: et felitiorem vtroqꝫ iudicaui
e qui necdum natus est:nec vidit mala que
sub sole fiūt. Kursū contemplatus sū om
nes labores hoīm:⁊ īdustrias anīaduerti
patere inuidie ꝓximi. Et ī hoc q̄ vanitas:⁊
cura supflua ē. Stult⁹ꝑplicat man⁹suas:
⁊ ꝑmedit carnes suas dicēs. Melior ē pu=
gillus cū reqe:q̄ plena vtraqꝫ manus cuꝫ
f labore⁊ afflictōe aīmi. Cōsiderās reperi⁊
aliā vanitatē sub sole. Vnus ē⁊ scōm non
habet nō filiū ñ fratrē:ettamē laborare ñ
cessat. nec saciank ocl'i ei⁹diuicijs: nec re=
cogitat dicēs. Cui laboro :⁊ fraudo aīam
meā bonis? In hoc q̄ vanitas ē:et afflictio
pessima . Melius ē q̄ duos esse sil'.q̄ vnū:
habēt em̄ emolumētum societatis sue. Si
T vnus ceciderit : ab altero fulciet. Vle soli:
qꝛ cū ceciderit nō habet subleuantē se. Et=
si dormierit duo: fouebunk mutuo. Vn⁹
quomodo calefiet? Etsi quispiā ꝓualuerit
g ꝑtra vnū: duo resistūt ei. Funiculus tri=
plex difficile rūpik. Melior ē puer paup⁊
sapiēs rege sene⁊ stulto.q̄ nescit ꝓuidere ī
postex:qō⁊ de carcere catheniſqꝫ interdū
quis egrediak ad regnū:⁊ ali⁹natus in re
gno inopia ꝓsumak. Vidi cūctos viuētes.
qui ambulāt sub sole cum adolescēte secū=
do:q̄ ꝓsurget ꝓ eo. Infinitus numerus ē
ꝓpl'i omniū q̄ fuerūt antē eū:et qui postea
futuri sunt nō letabunk in eo. Sed⁊ hoc
h vanitas:⁊ afflictio spiritus. Custodi pedē
tuū ingrediēs domū dei:⁊ appropinqua ut
audias. Multo enim melior est obediētia
q̄ stultorum victime:qui nesciunt quid fa
ciunt mali.

Capitulum. .V.

Ne temere quid loquaris:neqꝫ cor
tuū sit velox ad pferēdū ſmonem
corā deo. Deus ei ī celo⁊ tu supꝫ ter
rā:idcirco sint pauci ſmones tui. Multas
curas secūk sōnia:⁊ in multis ſmonib⁹ in
ueniek stulticia. Si q̄d vouisti deo:ne mo
reris reddere. Displicꝫ ei ei ifidel'⁊ stulta
ꝓmissio. Sꝫ qōcūqꝫ voueris redde. Multo
qꝫ meli⁹ē nō vouere:q̄ ꝓ⁹ votū ꝓmissa nō
reddere. Ne dederis os tuū vt peccare faci
as carnē tuā:neqꝫ dicas. corā āgelo non ē
puidēcia:ne fortē irat⁹dns supꝫ ſmōes tu=
b os dissipet cūcta opera manuū tuarꝫ. Vbi
multa sūt somnia plurime sūt vanitates:
⁊ ſmones innumeri. Tu vero deum time.
Si videris calūnias egenoꝝ⁊ violēta iu=
dicia et subuerti iusticiam in ꝓuincia. nō
mireris super hoc negocō quia excelso ex
celsior est alius: et supꝫ hos qꝫ eminētiores

sunt alij :q insup vniuerse terre rex impe-
rat seruienti. Auarus non implebitur pe
cunia:et q amat diuicias.fructū nō capi-
et ex eis.Et hoc g vanitas. Vbi multe sūt
opes:multi q q comedūt eas.Et qd ptest
possessori:nisi q cernit diuitias oculis su-
is? Dulcis est somn⁹ operāti siue pauꝫ siue
multū comedat:saturitas autē diuitis nō
sinit eū dormire .Est q alia infirmitas pes-
sima.quā vidi sub sole. Diuitie cōseruate in
malū dñi sui.Pereūt ei:in afflictōe pessia.
Genauit filiū:q in sūma egestate erit. Si
cut egressus ē nudus de vtero mr̄is sue sic
reuertet:q nihil auferet secū de labore suo
Miserabiliꝫ prsus infirmitas. Quō venit:sic
reuertet. Quid g ptest ei q laborauit in
vētū :Cūctis diebꝰ vite sue comedit in tene
bris q in curis mltis:q in erumna atq tristi-
cia. Hoc itaq visū ē mihi in bonū: vt come-
dat qs q bibat:q fruatur leticia ex labore
suo. q laborauit ipe sub sole numero diez
vite sue: qs dedit ei de⁹: q hec ē pars illi⁹.
Et oi homi cui dedit de⁹ diuitias atq sub
stātiam:pt atēq ei tribuit. vt comedat ex
eis.et fruat pte sua q letet de labore suo.
hoc ē donū dei .Nō ei satis recordabit die-
rū vite sue:eoq de⁹occupet delicijs cor ei⁹

Capitulum. .VI.

Est q aliud malum qđ vidi sub sole:
q qdez freqns apud hoies. Vir cui
dedit de⁹ diuitias q substātiā q ho-
norē q nihil deest aime sue ex oīb q deside-
rat:nec tribuit ei potestatē de⁹ vt comedat
ex eo:sed hō extraneus vorabat illud. Hoc
vanitas q magꝫ miseria ē. Si genuerit qs-
piaz cētuz liberos q vixerit mltos annos.
q plures dies etatis habuerit q aīa illi⁹ nō
utet bonis substātie sue .sepulturaq care
at: de hoc ego pronuncio q melior illo fit
abortiuus. Frustra em̄ venit q pgit ad te-
nebras :q oblitione delebit nomē ei⁹. Nō
vidit solem.neq cognuit distantiam boni q
mali:etiāsi duobꝰ milibꝰ annis vixerit :et
nō fuerit pfruitus bonis .Nōne ad vnum
locū pperāt oīa? Oīs labor hois in ore ei⁹:
sed aīa ei⁹ nō implebit bonis. Quid habet
ampli⁹ sapiēs a stulto:q qđ pauper nisi vt
pgat illuc vbi ē vita! Meli⁹ ē videre qđ cu-
pias:q desiderare qđ nescias. Sz q hoc va
nitas ē:q psumptō spūs. Qui futurus est:
iā vocatū ē nomē ei⁹:q scit q hō sit:et nō
possit contra fortiorē se in iudicō ptendere.
Verba sūt plurima:mltamq in disputan
do habentia vanitatem. Capi VII.

Quid necesse ē homini maiora se q-
rere :cū ignet quid cōducat sibi in
vita sua numero diez pegrinacō-
nis sue .q tēpore quod velut vmbra ptrit:
Aut qs ei poterit indicare:qđ post eū fu-
turꝫ sub sole sit! Meli⁹ ē nomē bonū q vn-
genta pciosa :q dies mortis die natiuita-
tis. Meli⁹ ē ire ad domū luct⁹ q ad domuz
cōuiuij. In illa ei finis cūctorū āmonetur
hoīm :q viuēs cogitat qđ futurꝫ sit. Melio-
r est ira risu:quia p tristiciā vultus.cor-
rigitur aīm⁹ delinqntis. Cor sapientiū vbi
tristicia ē: q cor stultorꝫ vbi leticia. Meli⁹
ē a sapiēte corripi:q stultorꝫ adulacōne de
cipi:quia sicut sonitus spinarꝫ ardentium
sub olla:sic risus stulti .Sed q hoc vanitas
Calūnia conturbat sapientē:q pdit robur
cordis eius. Melior ē finis oronis:q prin-
cipiū. Melior ē patiens arrogante. Ne sis
velox ad irascēdum:quia ira in sinu stulti
requiescit. Ne dicas:quid putas cause ē q
priora tēpora meliora fuere q nunc sunt.
Stulta ē em̄ huiuscemōi interrogatō. Me-
lior ē sapia cū diuicijs :q magis pdest vide
tibꝰ solem. Sicut em̄ protegit sapia:sic pte
git pecunia. Hoc aūt plus habet eruditio
q sapia:q vitam tribuunt possessori suo.
Considera opa dei:q nemo possit corrige-
re quez ille despexerit. In die bona fruere
bonis:q malā diez pcaue. Sicut em̄ hanc
sic q illā fecit deus :vt nō inueniat hō cōt
eū iustas q̄rimonias .Hec qz vidi in diebꝰ
vanitatis mee. Justus perit in iusticia sua
q impius mltꝰ viuit tpe in malicia sua. Noli esse iustus mltū .neq plus sapias q̄ ne-
cesse ē ne obstupescas. Ne impie agas mlt-
tū:q noli esse stultus: ne moriaris in tēpe
nō tuo. Bonū ē te sustentare iustuz:sed et
ab illo ne subtrahas manū tuā:qz qui timet
deū nihil negligit. Sapia cōfortauit sapiē
tem:sup decē principes ciuitatis. Nō ē em̄
homo iustus in terra: q faciat bonū et nō
peccet. Sed q cunctis sermonibus qui di-
cuntur ne accomedes cor tuū: ne forte au-
dias seruū maledicentē tibi .Scit em̄ con
sciētia tua:qz q tu crebro maledixisti alijs
Cūcta tēptaui in sapia. Dixi. Sapiēs effici
ar: q ipa lōgius recessit a me mltomagisq

erat .Et alta profunditas :quis inueniet eaz?Lustraui vniuersa animo meo: vt scirem ꝛ considerarē ꝛ quererem sapientiam ꝛ ratōnem: ꝛ vt cognoscerem impietatem stulti ꝛ errorem imprudentium .Et inueni amariorem morte mulierem:que laqueus venatorum est:ꝛ sagena cor eius.Vincula sūt manus illius .Qui placet deo effugiet illam: qui autem peccator est capietur ab illa.Ecce hoc ĩueni dixit ecclesiastes.vnuz et alterum.vt inuenirem rationem quam adhuc querit anima mea:ꝛ nō inueni .Virum de mille vnū reperi:mulierem ex omnib nō inueni .Solummodo hoc inueni. quod fecerit deus hominem rectum:ꝛ ipse se infinitis miscuerit questionibus. Quis talis vt sapiēs est ?Et quis cognouit solucōnem verbi? Capitulum. VIII.

Sapientia hominis lucet in vultu ei?:ꝛ potētissim? faciē illi? cōmutabit.Ego os regis obseruo.ꝛ precepta iuramēti dei.Ne festines recedere a facie eius.neq; pmaneas in ope malo :quia oñe qd voluerit faciet :ꝛ sermo illi? potestate plen? est .Nec dicere ei quisq; potest: q̄re ita facis?Qui custodit preceptuz:non experietur quicq; mali.Tempus ꝛ respōsionez cor sapientis intelligit .Omni negocio tēpus est ꝛ oportunitas:ꝛ multa hoīs afflictō quia ignorat p̄terita:ꝛ futura nullo scire potest nuncō.Non est in hominis potestate prohibere spūm.nec habet potestatem ī die mortis: nec finitur quiescere ingruētē bello: neq; saluabit impietas ipiū. Omnia hec consideraui:ꝛ dedi cor meuz in cunctis opib que fiūt sub sole. Interdum dñaꝫ hō homī in maluz suū.Vidi impios sepultos:q̄ etiaz cū adhuc venirēt. in loco sācto erāt:ꝛ laudabāꝫ ī ciuitate q̄si iustorū opm.Sed ꝛ hoc vanitas ē.Etenī qz nō pferꝫ cito cōꝫ malos sentēcia :absq; timore vllo filij hoīm ppetrāt mala .Attamen peccator ex eo q̄ cēcies facit malū ꝛ p patientiā sustētaꝫ:ego cognoui q̄ erit bonū timētib deū:q̄ verētur faciē eius.Nō sit bonū impio nec plōgenꝫ dies ei?:sed q̄si vmbra trāseāt:q̄ non timēt faciem dñi. Est ꝛ alia vanitas q̄ fit sup terrā .Sūt iusti q̄b mala ꝓueniūt q̄si opa egerint impiorū:et sūt impij q̄ ita secuti sunt:q̄si iustoꝝ facta habeāt.Sed ꝛ hoc vanissimū iudico.Lau dauī ig̃ leticiā:q̄ nō esset homi bonū sub sole.nisi q̄ comederet ꝛ biberet atq; gauderet:ꝛ hoc solū secū auferret de labore suo. oīb diebz vite sue q̄s dedit ei de? sub sole. Et apposui cor meuz vt scirē sapiam:ꝛ intelligerē distēsionez q̄ versaꝫ in terra.Est hō q̄ diebz et noctib somnium non capit oculis.Et intellexi: q̄ oīm opm dei nullā possit hō inuenire ratōnem eoꝝ q̄ fiūt sub sole:ꝛ q̄ntoplus laborauit ad q̄rendū:tantominus inueniat .Etiamsi dixerit sapiens se nosse :nō poterit reperire .Oīa hec tractaui in corde meo. vt curiose intelligerem. Capitulum. .IX.

Sunt iusti atq; sapiētes:ꝛ opa eoꝝ manu dei.Ettamen nescit hō vtrū amore an odio dign? sit: sed oīa in futuꝝ seruaꝫ incerta.eo q̄ vniuersa eq̄ eueniāt iusto ꝛ impio.bono ꝛ malo.mūdo ꝛ immūdo:immolanti victimas:ꝛ sacrificia cōtēnenti.Sicut bon? sic ꝛ peccator: vt piurus sic ille q̄ verꝫ deierat.Hoc ē pessimū inter omnia q̄ sub sole fiūt:qz eadem cūctis eueniñt.Vnde ꝛ corda filioꝝ hoīm implēꝫ malicia ꝛ cōtemptu in vita sua:et post hec ad inferos deducenꝫ.Nemo ē qui semp viuat:ꝛ q̄ huiusmōi rei habeat fiduciā. Melior ē canis viu? leone mortuo:viuētes em̄ sciūt se eē morituros:mortui vero nihil nouerūt āpli?.Nec hñt vlꝫ mercedem qz oblitione tradita ē memoria eoꝝ. Amor q̄z ꝛ odiū ꝛ inuidie simlꝫ p̄ierūt:nec hñt p̄tez in hoc seculo:ꝛ in ope qd sub sole geritur.Vade ḡ ꝛ comede in letitia panez tuū:ꝛ bibe cū gaudio vinū tuū.qz deo placēt opera tua.Omni tpe sint vestimēta tua candida: ꝛ oleū de capite tuo nō deficiat. Perfruere vita cum vxore quam diligis. cūctis diebz vite īstabilitatis tue: qui dati sūt tibi sub sole oī tpe vanitatis tue .Hec ē em̄ ps ī vita :ꝛ ī labore tuo q̄ laboras sub sole.Quōcūq; facē pt̄ man? tua īstāter operare:qz nec opus nec ratō.nec sapia nec scia erit apud inferos:q̄ tu p̄peras .Verti me ad aliud:ꝛ vidi sub sole.nec velocium esse cursū.nec fortiū bellū.nec sapiētiū panez. nec doctoꝝ diuitias.nec artificū grām.sed tēp? casūq; ī oīb.Nescit hō finē suū:sed sicut pisces capiūꝫ hamo ꝛ aues laqo ꝓphēdunꝫ.sic capiūꝫ hoīes in tpe malo:cū eis extimplo supuenerit.Hāc q̄z sub sole vidi

sapiētiam :ꝙ pbaui maximā. Ciuitas parua:ꝙ pauci in ea viri. Venit ꝓtra eam rex magn⁹ ꝙ vallauit eā:extruxitq; mūitiōes per girū:ꝙ perfecta ē obsidio . Inuētusq; ē in ea vir paup ꝙ sapiēs:ꝙ liberauit vrbē p sapientiā suā: ꝙ null⁹ deinceps recordatus est hōis illi⁹ pauperis. Et dicebā ego meliorē esse sapientiā fortitudīe. Quomō ḡ sapiētia pauperis ꝓtēpta ē: ꝙ verba ei⁹ nō sunt audita: Verba sapientiū audiunt in silēcio: plusq; clamor ꝑncipis ītēr stultos. Melior ē sapiētia q; arma bellica: ꝙ q; ī vno peccauerit mlta bona pdz. Ca.X

Musce morientes pdunt suauitatem vnguenti. Precōsior ē sapientia: paruaq; gloria ab tēpus stulticia Cor sapientis in dextera ei⁹: et cor stulti in sinistra illi⁹. Quz ꝙ in via stult⁹ ambulās: cū ipe insipiēs sit omnes stultos estimat. Si spiritus ptātem habētis ascēderit sup te. locū tuū ne dimiseris: qr curacō faciet cessare peccata maxima. Est malū qd vidi sub sole: q̄si p errorē egredies a facie principis. Positū stultū ī dignitate sublimi: ꝙ diuites sedere deorsū. Vidi seruos ī equis: ꝙ prīcipes ābulātes sup terrā q̄si seruos. Qui fodit foueā incidet in eā: ꝙ q; dissipat sepē mordebit eū coluber. Qui trāsfert lapides affligēt in eis: ꝙ q; scindit ligna vulnerabit ab eis. Si retusus fuerit ferrū. ꝙ hoc nō vt pri⁹ sed hebetatū fuerit . multo labore exacuet: ꝙ post industriā sequet sapiētia. Si mordeat serpēs in silēcio: nihil eo minus habet q; occultē detrahit. Verba oris sapiētis ḡcia: ꝙ labia insipiētis ꝑcipitabūt eū. Initiū ǒbor ei⁹ stulticia: ꝙ nouissimū oris illi⁹ error pessim⁹. Stultus ǒba multiplicat. Ignorat hō quid ante se fuerit: ꝙ qd post futur sit q̄s ei poterit indicare: Labor stultor affliget eos: qui ne sciūt ī vrbē pgere. Ve tibi terra cui⁹ rex ē puer: ꝙ cui⁹ prīcipes mane ꝓmedūt. Beata terra cui⁹ rex nobil ē: ꝙ cuius prīcipes vescunt in tpe suo. ad reficiendū. ꝙ nō ad luxuriā. In pigricijs būiliabit ꝓtignatō: ꝙ ī ifirmitate manuū pstillabit dom⁹. In risū faciūt panē ꝙ vinū :vt epulent bibentes: Et pecunie obediūt omnia . In cogitatōe tua regi ne detrahas: ꝙ in secreto cubiculi tui ne maledixeris diuiti: qr ꝙ aues celi portabūt vocem tuā :ꝙ qui hñt pēnas

ānūciabūt sentēciam Capitulū XI.

Mitte panē tuū sup trāseūtes aq̄s: qr post tpa mlta īuenies illū. Da partes septē necnō ꝙ octo: qr ignoras qd futur sit mali sup terrā. Si repletæ fuerīt nubes: imbrē super terram effundēt. Si ceciderit lignū ad austruz aut ad aq̄lonē: in quocūq; loco ceciderit ibi erit Qui obseruat ventū nō seminat: ꝙ q; ꝓsiderat nubes nunq; metet. Quō ignoras q̄ sit via spūs: ꝙ q̄ ratōe ꝓpingant ossa in ventre pregnātis: sic nescis opera dei q; fabricator ē oīm. Mane semina semē tuū ꝙ vespere ne cesset man⁹ tua: qr nescis qd magis oriat hoc aut illud: ꝙ si vtrūq; simul. melior erit. Dulce lumē ꝙ dlectabile ē oculis videre solē. Si ānis multis vixerit hō ꝙ in bijs omnib⁹ let⁹ fuerit: memīsse dbet tenebrosi tpis ꝙ dierū multorū: q; cū venerīt. vanitatis arguent ptērita. Letare ḡ iuuenis in adolescētia tua. ꝙ in bono sit cor tuū in diebus iuuētutis tue: ꝙ ābula in vijs cordis tui. ꝙ ī ītuitu oculorū tuorū: ꝙ scito qd ꝓ oīb⁹ hijs adducz te de⁹ ī iudiciū Ca.XII.

Aufer irā a corde tuo: ꝙ amoue malicia a carne tua. Adolescētia enī ꝙ volūtas: vana sūt. Memēto creatoris tui in diebus iuuētutis tue: antēq; veniat tēpus afflictōis tue: ꝙ appropinquent āni de quibus dicas. nō mihi placēt. Antēq; tenebrescāt sol. ꝙ lumē . ꝙ stelle. ꝙ luna: et reuertāt nubes post pluuiā. Quādo ꝓmouebunt custodes domus ꝙ mutabunt viri fortissimi: ꝙ ociose erūt molētes ī minuto numero: ꝙ tenebrescēt vidētes p foramīa ꝙ claudēt ostia ī platea in humilitate vocis molētis: ꝙ ꝓsurgēt ad vocē volucris: ꝙ obsurdescēt omēs filie carmis. Excelsa q̄z timebūt: et formidabūt ī via. Florebit amigdalus: impinguabit locusta: ꝙ dissipabit capparis . Quoniā ibit hō ī domū eternitatis sue: ꝙ circuibūt in platea plangentes. Antēq; rumpat funicul⁹ argenteus. ꝙ recurrat vitta aurea: ꝙ ꝓterat ydria super fontē. ꝙ ꝓfringat rota sup cisternā. ꝙ reuertat puluis in terrā suā vnde erat: et spūs redeat ad deū q; dedit illum. Vanitas vānitatū dixit ecctes: ꝙ oīa vānitas. Cūq; esset sapiētissim⁹ ecctes docuit pplm ꝙ enarrauit que fecerat: et inuestigans cōposuit parabolas multas. Quesiuit ǒba vtilia :ꝙ

ꝓscripsit sermones rectissimos: ac verita
te plenos. Verba sapientiū sicut stimuli:
et q̄si claui in altū defixi: que p magistro-
rū ꝓsiliū data sūt a pastore uno. Dijs am-
plius fili mi ne req̄ras. Faciēdi plures li-
bros nullus est finis: frequēsq; meditatō.
carnis afflictō ē. Finē loquendi pariter oēs
audiamus. Deū time: ⁊ mādata eius obser-
ua. Hoc est oīs homo. Cūcta que fiūt ad-
ducet deus in iudiciū p omni errato: siue
bonū siue malū sit.

Incipiunt cantica canticoꝝ.

Osculetur me osculo oris
sui. Quia meliora sūt ube-
ra tua uino: fragrātia un-
gentis optimis. Oleū effu
sum nomē tuū: ido adole-
scētule dilexerūt te. Tra-
he me post te. Curremꝰ in odore unguen-
toꝝ tuoruꝫ. Introduxit me rex in cellaria
sua. Exultabimꝰ ⁊ letabimur ī te: memo-
res ubeꝝ tuoꝝ supꝫ uinū. Recti diligūt te.
Nigra sū: sed formosa filie hierlm sicut ta-
bernacula cedar: sicut pelles salemonis.
Nolite me ꝓsiderare q̄ fusca sim: q̄a deco-
lorauit me sol. Filij matris mee pugnaue
rūt ꝓtra me: posuerūt me custodē uineis.
Uineā meam non custodiui. Indica mihi
quē diligit anima mea. ubi pascas ubi cu-
bes ī meridie: ne uagari incipiā post gre-
ges sodaliū tuoꝝ. Si ignoras te o pulcer-
rima intær mulieres: egredere et abi post
uestigia gregum: ⁊ pasce hedos tuos iuxta
tabernacula pastoꝝ. Equitaui ī eo ī cur-
ribꝰ pharaonis. assimilaui te amica mea.
Pulcre sūt gene tue sicut turturis: collū
tuū sicut monilia. Murenulas aureas fa-
ciem⁹ tibi: uermiculatas argētō. Cū esset
rex ī accubitu suo: nardus mea dedit odo
rem suum. Fasciculus mirre dilectus meꝰ
mihi: ītær ubera mea ꝓmorabitur. Botr⁹
cipri dilectus meꝰ mihi: ī uineis engaddi.
Ecce tu pulcra es amica mea: ecce tu pul
cra: oculi tui columbarū. Ecce tu pulcer
es dilecte mi. et decorus. Lectulus noster
floridus: tigna domorū nostraꝝ cedrina:
laquearia nostra cipressina.

Capitulum .II.

Ego flos campi: et liliū ꝙuallium.
Sicut liliū ītær spinas: sic amica
mea intær filias. Sicut malus in-
tær ligna siluaꝝ: sic dilectꝰ meus intær fi-
lios. Sub umbra illius quā desiderauera3
sedi: et fructus eius dulcis gutturi meo.
Introduxit me rex in cellā uinariā: ordi-
nauit in me caritatē. Fulcite me floribꝰ.
stipate me malis: q̄ amore lāgueo. Leua
eius sub capite meo: ⁊ dextera illiꝰ amplex-
abit̄ me. Adiuro uos filie hierusalez. per
capreas ceruosq; cāpoꝝ: ne suscitetis neq;
uigilare faciatis dilectam: quoadusq; ipa
uelit. Uox dilecti mei. Ecce iste uenit sali-
ens in mōtibꝰ: trāsiliens colles. Similis ē
dilectꝰ meꝰ capree hinnuloq; ceruoꝝ. En
ipe stat post parietē nr̄m. rīspiciēs p fene-
stras: ꝓspiciēs p cācellos. En dilectꝰ meꝰ
loquit̄ mihi. Surge ꝑpera amica mea. co-
lūba mea. formosa mea ⁊ ueni. Iam enim
hiemps trāsijt: ymber abijt ⁊ recessit. Flo-
res apparuerūt ī terra nr̄a: tēpus putatō-
nis aduenit. Uox turturis audita ē in ter
ra nr̄a: ficꝰ protulit grossos suos: uinee flo-
rētes dederūt odorē suū. Surge ꝑpera ami-
ca mea speciosa mea et ueni: colūba mea ī
foraminibꝰ petre ī cauerna macerie. Osten-
de mihi faciē tuā: sonet uox tua in auribꝰ
meis. Uox em̄ tua dulcis: ⁊ facies tua de-
cora. Capite nobꝭ uulpes puulas: q̄ demo-
liunt̄ uineas. Nā uinea nr̄a floruit. Dile-
ctus meꝰ mihi ⁊ ego illi: q̄ pascit̄ intr̄ lilia:
donec aspiret dies. et īclinent̄ umbre. Re-
uertere: silis esto dilecte mi capree hinu-
loq; ceruoꝝ: supꝫ mōtes bethel. Ca. III.

In lectulo meo p noctē q̄siui quez
diligit aīa mea. Quesiui illū: ⁊ nō
iueni. Surgā et circuibo ciuitatē
per uicos ⁊ platēas: querā quē diligit aīa
mea. Quesiui illū: ⁊ ñ iueni. Inuenerūt me
uigiles: q̄ custodiūt ciuitatē. Nū quē dili-
git aīa mea uidistis: Paululū cū ptrāssissē
eos: inueni quē diligit aīa mea. Tenui eū
nec dimittā: donec introducā illū ī domum
mr̄is mee: ⁊ ī cubiculū genitricis mee. Ad-
iuro uos filie hierlm p capreas ceruosq; cā
porū: ne suscitetis neq; euigilare faciatis
dilectā: donec ipa uelit. Que ē ista q̄ ascē-
dit p dēsertū, sicut ꝺgula fumi ex aromati-
bꝰ mirre ⁊ thuris: ⁊ uniuersi puluēris pigm
tarij: En lectulū salomōis sexagīta fortes

ambiũt.ex fortissimis isrl'.omnes tenẽtes gladios:q ad bella doctissimi. Uniuscuiusq ensis sup femur suũ: ꝓpter timores nocturnos. ferculũ fecit sibi rex salomon de lignis libani.Colũnas eiꝰ fecit argẽteas. reclinatoriũ aureũ.ascensũ purpureũ:medía caritate ꝯstrauit:ꝓpter filias hierl'm. Egredimini filie syon:et videte regẽ salomonẽ in diademate:q̃ coronauit illũ mater sua:i die desponsationis illiꝰ:q in die letitie cordis eius. Ca. .IIII.

Ulampulcra es amica mea:q̃ pulcra es. Oculi tui colũbarũ:absq eo qđ intrinsecus latet.Capilli tui sicut greges capraꝝ q̃ ascẽderũt de monte galaad.Dentes tui sicut greges tõsaꝝ: que ascẽderũt de lauacro.Omnes gemellis fetibꝫ:q sterilis nõ ẽ inter eas. Sicut vitta coccinea labia tua:q eloquiũ tuuꝫ dulce . Sicut fragmen malipunici ita gene tue: absq eo qđ intrinsecꝰ latet. Sicut turris dauid collũ tuũ :q edificata ẽ cũ ꝓpugnacul'.Mille clipei pendẽt ex ea:oĩs armatura fortiũ.Duo vbera tua sicut duo hynnuli capree gemelli:q pascunt̃ i liliis:donec aspiret dies q inclient̃ vmbre.Uadam ad montẽ mirre:q ad collẽ thuris· Tota pulcra es amica mea:q macula nõ est in te.Veni de libano sponsa mea: veni ꝺ libano vẽi. Coronaberis de capite amana .de vertice sanir:q hermõ:de cubilibꝫ leonũ. de mõtibꝰ pardoꝝ.Uulneraſti cor meum.soror mea sponsa: vulneraſti cor meũ in vno oculoꝝ tuoꝝ:q in vno crine colli tui.Quãpulcre sũt mãme tue soror mea sponsa·Pulcriora sũt vbera tua vino: q odor vngẽtoꝝ tuoꝝ sup oĩa aromata Fauꝰ distillãs labia tua sponsa:mel q lac sub lĩgua tua: q odor vesti mẽtoꝝ tuoꝝ sicut odor thuris.Ortꝰ ꝯclusus soror mea sponsa: ortꝰ ꝯclusus fõs sigꝫtus. Emissiones tue paradisus malorũpunico rũ:cũ pomorũ fructibꝫ. Cipri cũ nardo. nardꝰ q crocꝰ:fistula q cinamomũ cũ vniuersis lignis libãi:mirra et aloes cũ oĩbꝫ ꝑmis vngẽtis.Fõs ortoꝝ putꝰ aq̃ viuẽtiũ:q̃ fluũt ĩpetu de libano Surge aq̃lo q veni auster:ꝑfla ortũ meum:q fluent aromata illius Capitulum .V.

Veniat dilectꝰ meꝰ in ortũ suũ :vt ꝯmedat fructũ pomoꝝ suoꝝ.Veni in ortũ meũ soror mea sponsa: messui mirrã meã cũ aromatibꝫ meis.Comedi fauũ cũ melle meo:bibi vinũ meũ cũ lacte meo.Comedite amici q bibite:q ĩebriami carissimi .Ego dormio q cor meũ vigilat·Uox dilecti mei pulsãtis.Aperi mihi soror mea amica mea colũba mea ĩmaculata mea:qr caput meũ plenũ ẽ rore:q cincinni mei guttis noctiũ.Expoliaui me tunica mea:qũo ĩduar illa:Laui pedes meos: qũo inq̃nabo illos: Dilectꝰ meꝰ misit manũ suã ꝑ foramẽ:q vẽter meꝰ ĩtremuit ad tactũ eiꝰ Surrexi vt aperirẽ dilecto meo Manꝰ mee stillauerũt mirrã:q digiti mei pleni mirra ꝓbatissĩa. Pessulũ hostij mei apui dilecto meo:at ille declinauerat atq trãsierat.Aĩa mea liq̃facta ẽ:vt dilectꝰ locutꝰ ẽ.Quesiui q nõ ĩueni illũ:vocaui: et nõ rndit mihi .Inuenerũt me custodes q̃ circuierẽt ciuitatẽ.Percusserũt me q vulneraueret me:tulerũt palliũ meũ custodes muroꝝ.Adiuro vos filie hierl'm:si inueneritis dilectũ meũ vt nũcietis ei qr amore lãgueo.Qualꝫe dilectꝰ tuꝰ ex dilecto:o pulcerrima mulieꝝ:Qualꝫ ẽ dilectꝰ tuꝰ ex dilecto:qr sic adiurasti nos:Dilectꝰ meus cãdidꝰ q rubicũdꝰ:electꝰ ex milibꝫ.Caput eius auꝝ optimũ:come eiꝰ sicut elate palmaꝝ:nigre q̃si corꝰ.Oculi eiꝰ sicut colũbe sup riuulos aq̃ꝝ q̃ lacte sũt lote:q residẽt iuxta fluẽta pleissima. Gene illiꝰ sicut areole aromatũ:ꝓsite a pigmẽtarijs.Labia eiꝰ lilia distillãtia mirrã primã.Manus illiꝰ tornatiles:auree:plene iacĩctis. Uẽter eiꝰ eburneꝰ:distĩctꝰ saphiris.Crura illiꝰ colũbe marmoree:q̃ fũdate sũt super bases aureas.Spẽs eiꝰ vt libani:electus vt cedri.Guttur illius suauissimũ:q totꝰ desiderabil'.Talꝫ ẽ dilectꝰ meꝰ:et ipe ẽ amicus meus filie hierl'm.Quo abijt dilectꝰ tuꝰ o pulcerrima mlieꝝ :q̃ declinauit dilectꝰ tuꝰ:Et q̃remꝰ eũ tecũ. Ca .VI.

Dilectus meꝰ descẽdit in ortũ suuꝫ ad areolã aromatũ: vt ibi pascatur.in ortis.et lilia colligat.Ego dilecto meo q dilectꝰ meꝰ mihi:q̃ pascitur ĩter lilia.Pulcra es amica mea: suauis q decora sicut hierl'm:terribil' vt castroꝝ acies ordinata.Auerte oculos tuos a me: qr ipsi me auolare fecerunt.Capilli tui sicut grex caprarum:que apparuerũt de gala ad.Dentes tui sicut greges ouium:que

aſcenderunt de lauacro. Omnes gemellis fetibꝰ:et ſterilis nõ eſt in eis .Sicut cortex malipunici. ſic gene tue:abſq; occultis tuis.Sexaginta ſunt regine :⁊ octoginta cõcubine:⁊ adoleſcẽtularꝝ nõ eſt numer⁹. Una ẽ colũba mea pfecta mea:una ẽ matri ſue:electa genitrici ſue.Viderunt eam filie ſyon ⁊ beatiſſimã pdicauerũt:regine et ꝯcubine laudauerũt eã. Que ẽ iſta que pgredit quaſi aurora cõſurgẽs:pulcra vt luna.electa vt ſol. terribilis vt caſtrorum acies ordinata:Deſcẽdi in ortũ nucum vt viderẽ poma ꝯualliũ:⁊ ĩſpicerẽ ſi floruiſſet vinea:et germinaſſẽt malapunica.Neſciui.Anima mea ꝯturbauit me: ꝓpter q̃ drigas aminadab.reuertere reuertere ſunamitis:reuertere ſuertere vt ituesamur te.

Capitulum .VII.

Quid videbis in ſunamite:niſi choros caſtrorꝝ:Quãpulcri ſũt greſſus tui in calciamẽtis:filia principis.Juncture feminũ tuarꝝ ſicut monilia:q̃ fabricata ſunt manu artificis.Umbilicus tuus crater tornatilis: nunq̃ indigẽs poculis.Venter tuus ſicut aceru⁹ tritici:vallat⁹ lilijs.Duo vbera tua ſicut duo hynnuli gemelli capree.Collũ tuum ſicut turris eburnea : oculi tui ſicut piſcine in eſebõ:que ſunt in porta filie multitudinis. Naſus tuus ſicut turris libani: q̃ reſpicit ꝯtra damaſcũ.Caput tuũ vt carmelus:et come capitis tui ſicut purpura regis ĩũcta canalibꝰ.Quãpulcra es .et quãdecora cariſſima in delicijs .Statura tua aſſimilata eſt palme:et vbera tua botris.Dixi. Aſcendã ĩ palmã:⁊ apprehẽdã fructꝰ eiꝰ. Et erũt vbera tua ſicut botri vinee:⁊ odor oris tui ſicut odor malorũ: guttur tuũ ſicut vinũ optimũ.Dignum dilecto meo ad potandũ:labijſq; et dẽtibꝰ illius ad ruminandũ.Ego dilecto meo :⁊ ad me ꝯuerſio eius.Veni dilecte mi egrediamur in agꝝ: cõmoremur in villis.Mane ſurgamus ad vineas:videam⁹ ſi floruit vinea. ſi flores fructus pturiũt :ſi floruerũt malapunica. Ibi dabo tibi vbera mea.Mandragore dederũt odorẽ ſuũ in portis nr̃is.Omnia poma noua et vetera dilecte mi ſeruaui tibi.

Quis mihi det ¶ Ca. .VIII. te fratrem meum ſugentem vbera matris mee:vt inueniam te foris ⁊ deoſculer te ⁊ iã me nemo deſpiciat:Apprehendam te ⁊ ducam in domum matris mee:⁊ in cubiculũ genetricis mee.Ibi me docebꝰ:⁊ dabo tibi poculũ ex vino cõdito: ⁊ muſtũ malorumgranatorꝝ meorꝝ. Leua eius ſub capite meo:⁊ dextera illi⁹ amplexabit̃ me.Adiuro vos filie hierl'm:ne ſuſcitetis neq; euigilare faciatis dilectã:donec ipa velit. Que ẽ iſta que aſcẽdit de deſerto delicijs affluens: innixa ſup dilectu⁹ ſuum:Sub arbore malo ſuſcitaui te.Ibi corrupta ẽ mater tua: ibi violata ẽ genitrix tua.Pone me vt ſignaculũ ſuper cor tuũ.vt ſignaculũ ſup brachiũ tuum:quia fortis eſt vt mors dilectio: dura ſicut ĩfernus emulatꝰ.lampades eius.vt lampades ignis atq; flãmarꝝ. aque multe nõ potuerũt extinguere caritatẽ. nec flumia obruent illam .Si dederit homo omnẽ ſubſtãtiam dom⁹ ſue p dilectõe:quaſi nihil deſpiciet eã.Soror noſtra ꝑuula:⁊ vbera non habet. Quid faciemus ſorori noſtre:ĩ die qñ alloquẽda eſt:Si murus ẽ edificemus ſup eũ ꝓpugnacula argẽtea.Si oſtiũ eſt: ꝯpingam⁹ illud tabulis cedrinis.Ego murus:⁊ vbera mea ſicut turris:exq̃ facta ſũ coram eo q̃ſi pacẽ reperiẽs .Vinea fuit pacifico ĩ ea:q̃ habet pl'os .Tradidit eã cuſtodibꝰ :vir affert p fructu eius mille argẽteos.Vinea mea coram me eſt .Mille tui pacifici:⁊ ducẽti hijs q̃ cuſtodiũt fructus eiꝰ.Que habitas ĩ ortis.aici auſcultãt te: fac me audire vocẽ tuã. Fuge dilecte mi: et aſſimilare capree hynnuloq; cerorꝝ ſuper montes aromatum.

Explicium cantica canticorum. Incipit liber ſapientie.

Diligite iuſticiam: qui iudicatis terraz.Sentite de dño in bonitate:⁊ in ſimplicitate cordis querite illum: qm̃ ĩuenitur ab hijs qui non temptant illum: apparet aũt eis qui fidem habent in illum. Peruerſe em̃ cogitatiões ſeparant a deo: probata autẽ virtus corripit inſipientes. Qm̃ in maliuolã animaz nõ introibit ſapiencia: nec habitabit in corpore ſubdito peccatis.Spiritus enim ſanctus diſcipline effugiet fictum: et auferet ſe a cogitatõnibꝰ que ſunt ſine intellectu:⁊ corripiet

a supueniēte iniqtate. Benign⁹ ē eī spūs sapiē ⁊ ñ libēabit maledictū a labijs suis: quoniā renū illi⁹ testis ē de⁹. ⁊ cordis illi⁹ scrutator ē ver⁹: et līgue ei⁹ auditor. Qm̄ spūs dñi repleuit orbē terraꝝ: et hoc q̄ cōtinet oīa scīam habet vocis. Propt̄ hoc q̄ loquit̄ iniq̄ non p̄t latere: nec p̄teriet illū corripiēs iudiciū. In cogitatōnibo em̄ impij īterrogatō erit: sermonū aūt illi⁹ audi cō ab deū veiet: ⁊ ab correptōzī iqtatū illius. Qm̄ auris celi audit oīa: et tumultus murmuratōnū nō absconde. Custodite g̃ vos a murmuratōe: q̄ nihil p̄dest: ⁊ a ōtractōe parcite līg ue. Quia sermo obscurus in vacuū nō ibit: os aūt q̄ mētit occidit aīam. Nolite zelare mortē ī errore vite vestre: neq̄ acq̄ratis p̄ditōez ī opibo manuū vr̄aꝝ. Qm̄ de⁹ mortē nō fecit: nec letat̄ in p̄ditōne viuoꝝ. Creauit em̄ vt essēt oīa: et sanabiles fecit natōes orb̄ terraꝝ: nō em̄ ē in illis medicamētū exterminij nec inferorum regnū in terra. Justicia em̄ ppetua ē ⁊ īmortal⁹: iniusticia aūt mortis acq̄sitio. Impij aūt manibo ⁊ verbis accersierūt illā: ⁊ estimātes illā aīcā. defluxer̄t. ⁊ spōsiones posuer̄t ad illā: q̄m̄ morte digni sūt ex p̄te illius.

Capitulum .II.

Dixerūt em̄ impij: cogitātes apud se nō rectē. Exiguū ⁊ cū tedio ē tēpus vite nr̄e: ⁊ nō ē refrigeriū in fine hoīs: et nō ē q̄ agnit⁹ sit reuersus ab inferis. Quia ex nihilo nati sum⁹: ⁊ post hoc erim⁹ tanq̄ nō fuerim⁹. Qm̄ fum⁹ afflatus ē in naribo nr̄is: ⁊ sermo scītille ad p̄mouendū cor nr̄m. Quia extīctus cinis erit corpus nr̄m: ⁊ spūs diffūdet̄ tāq̄ mollis aer. Et trāsibit vita vr̄a tanq̄ vestigiuz nubis: ⁊ sicut nebulaz dissoluet̄. q̄ fugata ē a radijs sol⁹: ⁊ a calore illi⁹ aggnata. Et nomē nr̄m oblīuionē accipiet p tp̄s: ⁊ nemo habebit memoriaz opeꝝ nr̄oꝝ. Umbre em̄ t̄nsitus ē tēpus nr̄m: ⁊ nō ē reuersio finis nr̄i. qm̄ cōsignata ē: ⁊ nemo reuertit̄. Venite g̃ ⁊ fruamur boīs q̄ sūt: ⁊ vtamur creatura tanq̄ ī iuuētute celeriter. Vino p̄cioso ⁊ vnguētis nos īpleam⁹: ⁊ non p̄tereat nos flos tp̄is. Coronemus nos rosis anteq̄ marcescant: nullū pratū sit q̄ non p̄transeat luxuria nr̄a. Nemo vr̄m exors sit luxurie nr̄e. Vbiq̄ rlinq̄m⁹ sig̃ leticie: q̄m̄ hec ē pars nr̄a: ⁊ hec ē sors nr̄a. Oppri mam⁹ pauperē iustū: ⁊ non p̄cam⁹ vidue nec veterano: nec reuereamur canos mlti tp̄is. Sit aūt fortitudo nr̄a lex īiusticie q̄ d em̄ īfirmū ē inutile īuenit̄. Circūueīam⁹ g̃ iustū. qm̄ īutil⁹ ē nob. et p̄trari⁹ est opib⁹ nr̄is: ⁊ improperat nob⁹ p̄cta legis: et diffamat ī nos p̄cta disciplīe nr̄e. Promittit se scīam dei hr̄e: ⁊ filiū dei se noīat. Factus ē nob⁹ in t̄ductōz p̄gnitionū nr̄arū. Grauis ē nob⁹ etiaz ad videndū: q̄m̄ dissimilis ē alijs vita illi⁹: et īmutate sūt vie ei⁹. Tanq̄ nugaces estīati sum⁹ ab illo: ⁊ abstinet se a vijs nr̄is tanq̄ ab īmūdicijs: et p̄fert nouissima iustoꝝ: ⁊ gl'iat̄ patrez se hr̄e deū. Videam⁹ g̃ si sermones illi⁹ veri sint: ⁊ tēptem⁹ q̄ vētura sūt illi: ⁊ sciem⁹ q̄ erunt nouissima illi⁹: Si em̄ ē ver⁹ fili⁹ dei suscipiet illū: et liberabit illū de manibo p̄trariorū. Cōtumelia ⁊ tormēto interrogem⁹ eū: vt sciam⁹ reuerētiaz ei⁹: et p̄bem⁹ pacientiaz illi⁹. Morte turpissima p̄dēnem⁹ eū. Erit ei ei rīspect⁹ ex sermoibo illi⁹. Hec cogitauer̄t ⁊ errauer̄t: excecauit enīz oc'os malicia eoꝝ. Et nescierūt sac̄mēta dei: neq̄ mercedē spauer̄t iusticie: nec iudicauer̄t honorē aīaꝝ sanctaꝝ. Qm̄ de⁹ creauit hoīez īexterminabilē: ⁊ ad ymaginē similitudīs sue fecit illū. Invidia aūt diabol⁹ introiuit ī orbē terraꝝ: imitant̄ aūt illū q̄ sūt ex p̄te illius.

Capitulum .III.

Justoꝝ aūt aīe in manu dei sūt: et nō tāget illos tormentū mortis. visi sunt ocul'insipientiū mori: et estimata ē afflictio exitus illoꝝ. Et ab iti nere iusto abierūt in exterminium: ⁊ q̄ a nob⁹ ē iter exterminij: illi aūt sūt in pace. Etsi coram hoīb⁹ tormēta passi sunt: spes illoꝝ īmortalitate plena ē. In paucis vexati. ī multis bene disponent̄: q̄m̄ de⁹ tēptauit eos: ⁊ inuenit illos dignos se. Tanq̄ aurū ī fornace p̄bauit illos: et q̄si olocausti hostiā accepit illos: ⁊ in tp̄e erit respect⁹ illoꝝ. Fulgebūt iusti: ⁊ tanq̄ scītille ī arūdineto discurrēt. Judicabūt natōes ⁊ dñabunt̄ p̄lis: ⁊ regēbit dñs illoꝝ in ppetuū. Qui p̄fidūt ī illo ītelligent veritatē: ⁊ fidēles ī dilectōe acq̄escēt illi: q̄m̄ donū et pax ē electis ei⁹. Impij aūt scōm q̄ cogitauer̄t correptōem habebūt: qui neglexerunt iustum: et a dño recesserūt. Sapiētiā em̄ et

disciplinã q abicit infelix ẽ. ꝙ vacua ẽ spes illoꝝ. ꝙ laboꝛes sine fructu. et iutilia opa eoꝝ. Mulieres eoꝝ insẽsatæ sũt: ꝙ neqssimi filij illoꝝ. Maledicta creatura eoꝛuꝫ. Qm̃ felix ẽ steril' ꝙ incoinq̃nata: q̃ nesciuit thorũ i delicto. Habebit fructum i respectõne aiarũ sanctaꝝ. Et spado q nõ opatus ẽ p man⁹ suas iniq̃tatẽ: nec cogitauit aduersus deũ nequissima. Dabit em̃ illi fidei donũ electũ: et soꝛs i tẽplo dei acceptissima. Bonoꝝ em̃ laboꝝ gl'iosus ẽ fruct⁹: ꝙ que nõ cõcidat radix sapiẽcie. Filij aũt adultꝛoꝝ i cõsumatõe erunt: ꝙ ab iniq̃thoꝛo semẽ extermiabit. Etsi q̃dꝫ lõge vitæ erũt: i nihilũ ꝓputabunt: ꝙ sine honoꝛe erit nouissima senect⁹ illoꝝ. Etsi celeri⁹ defuncti fuerit. nõ habebũt spem: nec i die agnitõnis allocutõem. Natõnes eniꝫ inique dire sunt ꝓsumatõnis. Ca. .IIII.

O Clãpulcra es casta generatõ cum claritatæ. Immoꝛtalis ẽ ei memoria illi⁹: qm̃ ꝙ apud deuꝫ nota ẽ et apud hoies. Cũ presẽs ẽ imitant̃ illam: et desideraũt eã. cũ se eduxerit: ꝙ in ꝑpetuum coꝛonata triũphat. icoinq̃natoꝝ certaminũ ꝑmiũ vicens. Multigena aũt impioꝝ multitudo nõ erit vtil': ꝙ spuria vitulamina nõ dabũt radices altas. nec stabile firmamentũ collocabũt. Etsi in ramis i tpe germinauerit. ifirmiter posita a vẽto cõmouebunt̃: ꝙ a nimietatæ ventoꝝ eradicabunt̃. Confringent̃ ei rami iconsũmati: ꝙ fructus illoꝝ iutiles ꝙ acerbi ad mãducãdũ: ꝙ ad nihilũ apti. Ex iniqs em̃ oẽs filij qui nascunt̃ testes sũt neqcie aduersus parẽtes interrogatõe sua. Just⁹ aũt si morte ꝑoccupatus fuerit: in refrigerio erit. Senect⁹ em̃ venerabil'ẽ: ñ diuturna. neq; numero ãnoꝝ ꝓputata. Cani aũt sũt sensus hoĩs. ꝙ etas senectutis: vita imaculata. Placẽs deo fact⁹ dilect⁹: et viuẽs inter peccatoꝛes trãslatus ẽ. Rapt⁹ẽ ne malicia mutaret intellectũ ei⁹: aut ne flictõ deciperet aiam illi⁹. Fascinatõ em̃ nugacitatis obscurat bona: et icõstãtia concupiscẽcie trãsuertit sensũ sine malicia. Cõsũmat⁹ in breui expleuit multa tpa. Placita ei erat deo aia illi⁹: ꝓpter hoc ꝓperauit educere illũ de medio iniq̃tatũ. Populi aũt vidẽtes et nõ intelligẽtes. nec ponẽtes i precoꝛdijs talia: qm̃ gr̃a dei ꝙ misericoꝛdia est in sctos eius: ꝙ respect⁹ sup electos illi⁹. Condẽnat aũt iustus moꝛtu⁹ viuos ipios: ꝙ iuuẽtus sceleri⁹ ꝓsũmata longã vitã inuisti. Videbũt em̃ finẽ sapiẽtis: et nõ intelligẽt q̃d cogitauerit de illo de⁹: ꝙ q̃re minuerit illum dñs. Videbũt em̃ ꝙ ꝑtẽpnẽt eũ: illos autẽ de⁹ irridebit. Et erũt post hec decidẽtes sine honoꝛe: ꝙ in ꝓtumelia inter moꝛtuos in ꝑpetuũ. Qm̃ disrũpit illos iflatos sine voce: ꝙ ꝓmouebit illos a fũdam̃tis: ꝙ vsq; ad supmũ desolabunt̃. Et erũt gemẽtes: ꝙ memoria illoꝝ periet. Veniẽt i cogitatõe peccatoꝝ suoꝝ timidi: ꝙ traducẽt illos ex aduerso iniq̃tates ipoꝝ. Ca. .V.

C Tunc stabũt iusti in magna ꝓstancia aduersus eos q se angustiauerũt: ꝙ qui abstulerũt laboꝛes eoꝝ videntes turbabũtur timoꝛe hoꝛribili: et mirabunt̃ in subitatõne inspiratæ salutis gemẽtes pꝛe angustia spũs: dicẽtes intra se. penitẽciã agentes: et pꝛe angustia spũs gementes. Dij sunt quos habuim⁹ aliquãdo in derisũ et in similitudinẽ improperij: nos insensati vitã illoꝝ estimabam⁹ insaniã: ꝙ finẽ illoꝝ sine honoꝛe. Ecce qõ cõputati sũt inter filios dei: et inter sanctos soꝛs illoꝝ ẽ. Ergo errauim⁹ a via veritatis: ꝙ iusticie lumẽ nõ luxit nob: ꝙ sol intelligẽtie nõ ẽ oꝛtus nobis. Lassati sumus in via iniq̃tatis et ꝑditionis: ꝙ ãbulauimus vias difficiles. Viã aũt dñi ignorauim⁹. Quid nob ꝓfuit superbia: aut diuiciarũ iactãcia q̃d ꝓtulit nobis: Trãsierũt oĩa illa tã q̃ vmbra ꝙ tã q̃ nũci⁹ ꝑcurrẽs. Et tanq̃ nauis q̃ ptrãsit fluctuãtẽ aquã cui⁹ cũ ꝑterierit ñ ẽ vestigiũ iuenire. neq; semitam carine illi⁹ i fluctib⁹: aut auis q̃ trãsuolat i aere. cui⁹ nullũ iuenit̃ argumetuꝫ itineris illi⁹: sedtm̃ sonit⁹ alaꝝ verberãs leuem ventũ. ꝙ scitẽs ꝑ vim itineris aerẽ. cõmotisq; alis trãsuolauit. et post hoc nullũ signũ iuenit̃ itineris illi⁹: aut tanq̃ sagitta emissa i locũ destinatũ. diuis⁹ aer ꝓtinuo i se reclus⁹ẽ vt ignoꝛet̃ trãsit⁹ illi⁹: sic ꝙ nos nati ꝓtinuo desinim⁹ esse. ꝙ vtutis quidem nullũ signũ valuim⁹ ostẽdere: i malignitate aũt nr̃a ꝓsũpti sumus. Talia dixerũt in iferno hij qui peccauerũt: qm̃ spes impij tanq̃ lanugo ẽ que a vẽto tollitur: et tanq̃ spuma gracilis que a procella dispergitur: ꝙ tanq̃ fumus qui a vento diffusus ẽ:

et tanq̄ memoria hospitis vni⁹ diei ptere
g untis. Justi aūt in ppetuū viuēt: et apud
dn̄m ē merces eor̄: ⁊ cogitatō illor̄ apud
altissimū. Ideo accipiēt regnum decoris ⁊
diadema spēi de manu dn̄i: qm̄ dextera sua
tegz eos: ⁊ ī brachio scō suo defēdet illos.
Et accipiet armaturā zel⁹ illi⁹: ⁊ armabit
creaturā ad vltōez īimicor̄. Induet p tho
race iusticiam: ⁊ accipiet p galea iudiciū
certū. Sumet scutū inexpugnabile equitatē:
acuet aūt dirā irā ī lanceā: ⁊ pugnabit cū il-
lo orb terra⁹ ptra insēsatos. Ibūt directe
emissiões fulgur̄: ⁊ tanq̄ a bn̄ curuato ar
cu nubiū extermīabunt̄: ⁊ ad certū locuz
īsiliēt. Et a petrosa ira plene mittent̄ grā-
dines: ⁊ cādescet ī illos aq̄ maris: ⁊ flumi
na pcurrēt duriter. Cōtra illos stabit spi
ritus ūtutis. ⁊ tanq̄ turbo vēti diuidet il-
los: ⁊ ad heremū pducet omnē terraz ini-
q̄tatis illorū: Et malignitas euertet sedes
potentium. ¶ Capitulū .VI.

b Audite ergo reges ⁊ intelligite: discedite iudices fi
niū terre. Prebete aures vos q̄ continetis
multitudies et placetis vob in turb natō-
nū: qm̄ data ē a dño pt̄as vob. et ūtus ab
altissimo: qui interrogabit opera vr̄a. et co
gitatões scrutabit̄: qm̄ cū essetis ministri
regni illi⁹. nō recte iudicastis nec custodi
stis legē iusticie: neq̄ scōm volūtatem dei
ābulastis. Horrēde ⁊ cito apparebit vobis:
qm̄ iudiciū durissimū in hijs q̄ pr̄sunt fiet.
Exiguo em̄ pcedit̄ misericordia: potētes
aūt potēter tormēta paciētur. Non ei sub
trahet psonā cuiusq̄ deus q̄ ē oīm dn̄ator.
nec verebit̄ magnitudinē cuiusq̄: qm̄ pu
sillū ⁊ magnū ipe fecit: ⁊ eq̄liter cura est
illi de oīb. Fortioribus aūt. fortior instat
ya cruciato. Ad vos ergo reges sūt hij sermo nes
mei: vt discatis sapiēciaz: ⁊ ne excidatis.
Qui em̄ custodierīt iusticiā iuste iudica-
bunt̄: ⁊ q̄ didicerīt iusta īueniēt qd respō
deāt. Cōcupiscite ergo sermōes meos ⁊ diligi-
te illos: ⁊ habebitis disciplinā. Clara ē et
q̄ nunq̄ marcescit sapiētia: et facile videt̄
ab hijs q̄ diligūt eā: ⁊ īuenit̄ ab hijs qui q̄
runt illā. Preoccupat q̄ se pcupiscunt: vt
ill' se por ostēdat. Qui de luce vigilauerit
ad illā nō laborabit: assidentē ei illā fori-
bus suis īueniet. Cogitare ergo de illa sēsus
ē pfūmatus: ⁊ q̄ vigilauerit. pp̄ illam cito
erit secur⁹. Qm̄ dignos se circuit ipa que
rēs: ⁊ ī vijs suis ostēdet se ill' hilarit̄: et in
oī puidētia occurret ill'. Inicium em̄ illius
b verissima ē disciplīe cōcupiscētia. Cura q̄
disciplīe dilectō ē: et dilectō custodia legū
illi⁹ ē. Custoditō aūt legū pfūmatō incor-
ruptōis ē: īcorruptō aūt facit esse primū
deo. Cōcupiscentia itaq̄ sapīe deducet ad
regnū ppetuū. Si ergo delectami sedibo ⁊ sce
ptris o reges ppli: diligite sapiēciā vt ī p-
petuū regnetis. Diligite lumen sapīe: oēs
q̄ pestis ppli⁹. Quid ē aūt sapīa et quēad-
modū facta sit referā et nō abscōdā a vob
sacmēta dei: sed ab inicio natiuitatis īue
stigabo: ⁊ ponā ī lucē sciam illi⁹. et ñ pre-
teribo veritatē: neq̄ cum īuidia tabescēte
iter habebo: qm̄ tal' homo ñ erit pticeps
sapiēcie. Multitudo aūt sapiētiū. sanitas
ē orbis terra⁹: ⁊ rex sapiēs. ppli stabilimē
tuz ē. Ergo accipite disciplinā p sermōes
meos: ⁊ pderit vobis. ¶ Ca. .VII.

Sa Olim quidem et ego mortal' homo
simil' hominib: ⁊ ex genere terre-
no illius qui por factus ē: et ī ven
tre matris figuratus sū carne: decē mensi-
um tpe coagulatus sum in sāguine. ex se-
mine homis: ⁊ delectamēto sōni pcuriente.
Et ego nat⁹ accepi pmunē aerē: et in-
similiter factā decidi terrā: ⁊ primā vocē
similē omnib emisi plorās. In volumītis
nutritus sum: ⁊ magnis curis. Nemo em̄
ex regib aliud habuit natiuitatis iniciū.
Vnus ergo introitus ē omnib ad vitam:
d et similis exit⁹. Propter hoc optaui ⁊ da-
tus ē mihi sēsus: ⁊ īuocaui ⁊ venit ī me spi
rit⁹ sapīe. Et ppposui illā regnis ⁊ sedib:
⁊ diuicias nihil esse dixi in pparatōe illius.
Nec pparaui illi lapidē pciosū: qm̄ omne
aur̄ in pparatione illi⁹ arena est exigua. et
tanq̄ lutū estimabit̄ argentū ī pspectu il-
lius. Sup salutē ⁊ speciē dilexi illā: ⁊ ppo
sui p luce habere illā: qm̄ inextīguibile est
lumē illi⁹. Venerūt aūt mihi oīa bona pa
rit̄ cū illa: et īnumerabil' honestas p ma-
e nus illi⁹. Et letat⁹ sū ī oīb: qm̄ antecedē-
bat me ista sapīa: ⁊ ignorabā qm̄ horum
oīm mat̄ est. Quā sine fictōe didici: ⁊ sine
īuidia pmuīco: ⁊ hoēstatē illi⁹ ñ abscōdo.
Infinit⁹ ei thesaur⁹ ē hoīb: q̄ qui vsi sūt
pticipes fcti sūt amicicie dei: pp̄ disciplīne

dona comẽdati. Mihi autẽ dedit de⁹ dicere ex sentencia et ꝑsumere digna hoꝝ q̃ mihi dant: qm̃ ipe sapiẽ dux ẽ: et sapiẽtiũ emendator. In manu eꝰ illi⁹ et nos et sermones nr̃i: et ois sapiẽtia. et opꝝ sciẽcie disciplia Ipe ei dedit mihi hoꝝ scĩam verã q̃ sũt: vt sciaz dispositõz orb̃ terraꝝ et vtutes elemẽtoꝝ: inicium et ꝓsumatõez et medietatẽ tẽporũ. vicissitudinũ ꝑmutatões. et ꝓsumatões tẽpoꝝ. et moꝝ mutatões: diuisiones tẽporũ. anni cursus: et stellaꝝ dispositões. naturas animaliũ. et iras bestiaꝝ: vim vẽtoꝝ et cogitatões hoim. differẽtias virgultoꝝ et vtutes radicũ: et q̃cunq; sũt abscõsa et impuisa didici. Oim ei artifex docuit me sapiẽtia. Est ei in illa spũs itelligentie sãct⁹ vnic⁹ multiplex subtilis modest⁹. disertus mobil'. icoinq̃nat⁹: certus suauis amans bonũ actum. qui nihil vetat bñfacere: human⁹. benignus. stabil'. cert⁹. secur⁹. oẽm bñs vtutẽ. oia ꝑspiciẽs: et q̃ capiat omnes spũs itelligibiles: mũdus subtil'. Omnib⁹ ei mobilibꝰ mobilior ẽ sapia. Attigit autẽ vbiq; ꝑpter suaz mũdiciaz. Vapor ẽ ei virtutis dei: et emanatõ quedaz est claritatis oipotẽtis dei sincera: et ideo nihil inq̃natũ in eaz icurrit. Candor ẽ eꝰ lucis eterne et speculũ sine macula dei maiestatis: et ymago bonitatis illi⁹. Et cum sit vna. oia potest: et ꝑmanẽs in se oia inouat: et ꝑ natões i aias sanctas se trãsfert. Amicos dei et ꝓphetas ꝓstituit. Neminẽ ei diligit de⁹: nisi eũ q̃ cũ sapia inhabitat. Est ei hec speciosior sole: et sup̃ omnẽ dispositõz stellarũ luci cõparata iueniẽ poꝝ. Illi ei succedit nox: sapiam aũt non vicit malicia.

Capitulum .VIII.

Attingit g̃ a fine vsq; ad finẽ fortiter: et disponit oia suauiter. Hãc amaui et exquisiui eam a iuuẽtute mea: et q̃siui sponsam mihi eã assumere: et amatorꝰ factꝰ sũ forme illi⁹. Generositatez illius glorificat cõtuberniũ bñs dei: sed et oim dñs dilexit illã. Doctrix ei ẽ disciplie dei: et electrix opꝝ illi⁹. Etsi diuicie appetunt̃ i vita: q̃d sapiẽcie locupleti⁹ q̃ opat̃ oia: Si aũt sensus opatur: q̃s hoꝝ q̃ sunt magisq; illa est artifex: Etsi iusticiaz quis diligit: laborꝝ huius magnas habẽt virtutes. Sobrietatẽ ei prudẽciã docet. et iusticiã et vtutẽ. quibꝰ vtilius nihil ẽ in vita hoĩbꝰ. Etsi multitudinem sciencie ꝺsiderat q̃s: scit preterita et de futuris estimat: scit ꝺsucias sermonũ et dissolutões argumentoꝝ: signa et mõstra scit antẽq̃ fiãt. et euẽtus tẽpoꝝ. et seculoꝝ. Proposui g̃ hãc adducere mihi ad cõuiuendũ: sciẽs qm̃ mecũ ꝓmunicabit de bonis: et erit allocutio cogitatõnis. et tedij mei. Habebo ꝓpter hanc claritatẽ ad turbas: et honorẽ apud seniores. Iuuenis et acut⁹ inueniar in iudicio: et in ꝓspectu potẽtiũ ãmirabilis ero: et facies principũ mirabũtur me. Tacentẽ me sustinebũt: loquentẽ me respicient: et sermocinãte me plura. manus ori suo imponent. Preterea habebo ꝑ hanc ĩmortalitatẽ: et memoriaz eternã his qui post me futuri sunt relinquã. Disponã ꝑlos: et nationes mihi erũt subdite. Timebunt me audiẽtes reges horrendi: et in multitudie bonus videbor: et in bello fortis. Intrans in domũ meã ꝓquiescam cũ illa. Non eꝰ habet amaritudinẽ ꝓuersatõ illius: nec tediũ ꝓuictus illi⁹: sed leticiã et gaudiũ. Hec cogitãs apud me. et ꝓmemorãs ĩ corde meo. qm̃ ĩmortalis ẽ in cogitatõne sapia. et in amicicia illi⁹ delectatio bona: et in operibꝰ manuũ illi⁹ honestas sine defectione: et in certamie loquele illi⁹ sapiẽcia. et ꝑclaritas in ꝓmunicatõe sermonũ ipius: circuibam q̃rens. vt mihi illã assumerẽ. Puer autem erã igenios⁹ et sortitus sũ aiam bonã. Et cũ essẽ magis bonus: veni ad corpus icoinquinatũ. Et vt sciui qm̃ aliter nõ possũ esse ꝓtinẽs nisi deus det: et hocip̃m erat sũma sapiẽcia scire. cui⁹ esset hoc donũ: adij dñm et depcatus sum illuz: et dixi ex totis precordijs meis. Ca. .IX.

Deus patruz meorũ et dñe misericordie. q̃ fecisti oia vbo tuo: et sapiencia tua constituisti hoiem: vt dnaret̃ creature q̃ a te facta ẽ. vt disponat orbẽ terraꝝ in eq̃tate et iusticia. et in directõne cordis iudiciũ iudicet: da mihi sedium tuaꝝ assistricẽ sapienciam: et noli me reprobare a pueris tuis. qm̃ seruus tuus sũ ego: et fili⁹ ancille tue: homo infirmus et exigui tpis: et minor ad intellectũ iudicij et legũ. Etsi quis erit cõsũmatus inter filios hominũ: si abfuerit ab illo sapiẽtia tua. in nihilum cõputabitur. Tu aũt elegisti me regem ꝑlo tuo: et iudicem filioꝝ

tuoꝝ ⁊ filiaꝝ. Et dixisti me edificare tẽplū ī mõte sancto tuo: ⁊ ī ciuitate habitatiõis tue altare: sīlitudinẽ tabernaculi sācti tui qd̄ ꝓparasti ab inicõ ⁊ tecū sapiẽcia tua. q̄ nouit opa tua: q̄ ⁊ affuit tũc cũ orbẽ terraꝝ faceres. ⁊ sciebat qd̄ esset placitũ oculꝫ tuis: et qd̄ directũ ī ꝑceptis tuis. Mitte illã ɔ̄ celꝫ sãctis tuis. ⁊ a sede magni tudis tue: vt mecũ sit ⁊ mecum laboret: vt sciã qd̄ acceptũ sit apd̄ te. Scit eī illa oīa ⁊ ītelligit: ⁊ deducet me ī operibꝫ meis sobrie: ⁊ custodiet me ī sua potẽcia. Et erũt accepta opa mea: et disponã ꝑfm tuũ iuste: ⁊ ero dignꝰ sediũ pris mei. Quis enim hoīm poterit scire ꝯsiliũ dei: Aut qs poterit cogitare qd̄ velit deꝰ: Cogitatiões eī mortaliũ timide: et īcerte prouidẽcie nre. Corpꝰ eī qd̄ corrũpit aggũat aīam: ⁊ terrena ihabitatiõ depmit sensũ mlta cogitãtẽ. Et difficile estimamꝰ q̄ ī terra sũt: ⁊ q̄ ī pspectu sũt īuenimꝰ cũ labore. Que in celꝫ sũt aũt qs īuestigabit: Sensũ aũt tuũ qs sciet nisi tu dederis sapiẽciã ⁊ miseris spm̃ sanctũ tuũ ɔ̄ altissimis: ⁊ sic correcte sint semite eoꝝ q̄ sunt ī terris. q̄ tibi placẽt didicerũt hoīes: et sãi p sapiam sanati sũt qcũq̄ placuerũt tibi dñe a pncipio.

Ca. .X.

Hec illũ qui pmus formatꝰ ẽ a deo pr̃ orbis terraꝝ. cũ solus esset creatꝰ custodiuit: et eduxit illũ a delicto suo. Et eduxit illũ ɔ̄ limo terre: ⁊ dedit illi ɔ̄tutẽ ꝯtinẽdi oīa. Ab hac vt recessit iniustꝰ in ira sua: p irã homicidij frẽnitas ɔ̄peꝛijt. Propt̄ qd̄ cũ aq̄ delerꝫ terrã: sanauit itaq̄ sapia: p ꝯẽptibile lignũ iustũ gubernãs. Hec et ī ꝯsensu supbie cũ se nacões extulissẽt sciuit iustũ: et ꝯseruauit sine q̄rela deo: et ī filijs misericordiã fortẽ custodiuit. Hec iustũ a pereũtibꝫ ipijs liberauit fugientẽ: descẽdentẽ igne ī pentapolim: quibꝫ ī testimoniũ neq̄cie fumigabũda ꝯstat deserta terra: et ī certo tpe fructꝰ hñtes arbores: et īcredibilis aīe memoria stãs figmẽtũ sal'. Sapiaꝫ eī p̄tereũtes nõ tm̃ in hoc lapsi sũt vt ignorarẽt bona: sed et īsipiẽtie sue reliq̄rũt hoībꝫ memoriã: vt in hijs q̄ peccauerũt: nec latere potuissẽt. Sapia aũt hos q̄ se obseruãt a doloribꝫ liberabit. Hec aī pfugũ ire fr̃is iustũ deduxit p vias rectas: et ostẽdit illi regnũ dei: et dedit illi sciam sãctoꝝ. Honestauit illũ ī laboribꝫ: ⁊ ꝯpleuit labores illiꝰ. In fraude circũueniẽtiũ illũ affuit illi: ⁊ honestũ fecit illũ. Custodiuit illũ ab inimicis: ⁊ a seductoribꝫ tutauit illum. Et certamẽ fortẽ dedit illi vt vīceret: ⁊ sciret qm̃ oīm potẽtior ẽ sapia. Hec vẽditũ iustũ nõ dereliq̄t. sed a pctoribꝫ liberauit eũ: descẽditq̄ cũ illo ī foueã et ī vicul'nõ dereliq̄t illũ: donec afferret illi sceptrũ regni. ⁊ potẽciã aduersus eos q̄ eũ dep̄mebãt: ⁊ mẽdaces ostẽdit q̄ maculauerũt illũ: ⁊ dedit illi claritatem eternã. Hec pfm̃ iustũ ⁊ semẽ sine q̄rela liberauit a natiõibꝫ q̄ illũ opp̄mebãt. Intrauit in aīam serui dei: ⁊ stetit ꝯr̃ reges horrẽdos ī portẽtis et signis. Et r̃ddidit iustis mercedẽ laboꝝ suoꝝ ⁊ deduxit illos in via mirabili. Et fuit illis ī velamẽto diei: ⁊ in luce stellaꝝ p̄ noctẽ. Et trãstulit illos per mare rubꝝ: ⁊ trãsuexit illos p aquã nimiam. Inimicos aũt illoꝝ ɔ̄mersit ī mare: ⁊ ab altitudĩe inferoꝝ eduxit illos. Ideo iusti tulerũt spolia impioꝝ: ⁊ decãtauerunt dñe nomẽ sãctũ tuũ: ⁊ victricẽ manũ tuã laudauerũt pariter. Qm̃ sapia apuit os mutoꝝ: et lĩguas infantium fecit disertas.

Ca. .XI.

Direxit opa eoꝝ in manibꝫ ꝓphete sãcti. Iter fecerũt p deserta q̄ nõ habitanꝫ. et in locis desertis fecerũt casas. Steterũt ꝯtra hostes: ⁊ de inimicis se vĩdicauerũt. Sitierũt ⁊ īuocauerũt te: ⁊ data ẽ illis aqua de petra altissima: ⁊ reges sitis de lapide duro. Per q̄ enim penas passi sũt inimici illoꝝ a defectiõe potꝰ sui: ⁊ ī eis cũ abũdarẽt filij isrl'letati sunt. Per hec cũ ill'deessẽt: bene cũ ill'actũ ẽ. Nã p fõte quidẽ sempiterni flumis huãnũ sãguinẽ dedisti iniustis. Qui cũ minuerenꝫ ī traductiõe infãtiũ occisoꝝ. dedisti ill'abũdantẽ aquã īsperate: ostendẽs p sitim q̄ tũc fuit. quẽadmodum tuos exaltares: ⁊ aduersarios illoꝝ necares. Cũ enim tẽptati sũt, et quidẽ cũ misericordia disciplinã accipiẽtes: scierẽt quẽadmodũ cũ ira iudicati impij tormẽta paterenꝫ. Hos quidẽ tanq̄ pater monẽs pbasti. Illos aũt tanq̄ durꝰ rex īterrogãs cõdẽnasti. Absẽtes eī ⁊ pñtes similiter torq̄banꝫ. Duplex enim illos acceperat dediũ: ⁊ gemitus cũ memoria ꝑteritoꝝ. Cum enim audirẽt per sua tormenta bene secum agi cõmemorati sunt dñm: admirãtes in fine

eritus. Quē em̄ in exposit̄one p̄ua p̄iectū deriserit: in finē euent⁹ mirati sūt. Nō silit̄ iiustis faciēs: p̄ cogitatōib⁹ aūt īsensatis
c iniq̄tates illoꝝ. q̄d quidē errātes colebant mutos serpētes ⁊ bestias supuacuas: īmisisti illis multitudinē mutoꝝ aīaliū in vindictā: vt scirēt qr̄ p̄ que peccat ḳs p̄ hec et torqueā. Non em̄ impossibil' erat oīpotēs man⁹ tua q̄ creauit orbez terraꝝ ex materia inuisa īmittere ill' multitudinē vrsoꝝ. aut audaces leones. aut noui generis. ira plenas. ⁊ ignotas bestias: aut vaporē igni um spirātes. aut fumi odorē p̄ferētes: aut horrēdas ab ocul' scītillas emittētes: q̄rū nōsolū lesura poterat illos exterminare: ſz et aspectus p̄ timorē occidere. Nam ⁊ sine bijs vno spiritu poterāt occidi p̄secutōnē passi. ab ip̄is factis suis: et dispersi p̄ spm̄
d ōtutis tue: sed oīa in mēsura ⁊ numero et pōdere dispositi. Multū eī valere tibi soli superat semp̄: ⁊ ōtuti brachij tui q̄s resistet: Qm̄ tanq̄ momentū statere sic ē ātte orb̄ terraꝝ. ⁊ tanq̄ gutta roris aūlucani q̄ descēdit ī terrā. Et misereris oīm. q̄a oīa potes: ⁊ dissimulas peccata hoīm p̄ penitēciā. Diligis eī oīa q̄ sūt et nihil odisti eoꝝ q̄ fecisti: nec eī odiēs aliq̄d p̄stituisti. aut fecisti. Quō aūt posset aliq̄d p̄manere nisi tu voluisses: aut q̄d a te vocatū n̄ essz p̄seruareā: Parcis aūt oīb⁹: qm̄ tua sunt dñe q̄ amas animas. Ca. .XII.
e Clābonus et suauis ē dñe spūs tu⁹ ī oīb⁹. Ideoq; hos q̄ exerrāt p̄tib⁹ corrīpis: ⁊ de quib⁹ peccant āmones: et alloq̄ris vt relicta malicia credant in te dñe. Illos eī antiq̄s īhabitatores terre sācte tue quos exhorruisti qm̄ odibilia opa tibi faciebāt p̄ medicamina ⁊ sacrificia iniusta: ⁊ filioꝝ suorum necatores sine misericordia. et p̄mestores viscer̄ hoīm et deuoratores sāguinis. et auctores parētes aiaꝝ inauxiliataꝝ p̄dere voluisti. a medio sacramēto tuo. p̄ man⁹ parentū nr̄orū· vt dignā p̄ciperēt pegrinatōem puerorꝝ dei: q̄ tibi oīm cariorē ē terra. Ex et bijs tanq̄ hoīb⁹ pepcisti: ⁊ misisti añcessores exercitus tui vespas: vt illos paulatim exterminarēt. Nō q̄ impotēs eras ī bello. subicere īpios iustis. aut bestijs seuis. aut verbo duro simul exterminare: sed p̄tib⁹ iudicās dabas locū penitēcie ñ ignorās qm̄ nequā
f est natio eoꝝ. ⁊ naturalis malicia īpioꝝ: et q̄m̄ nō poterat mutari cogitatō illoꝝ in p̄petuū. Semē em̄ erat maledictū ab īicio. Nec timēs aliquē: veniā dabas peccatis illoꝝ. q̄s eī dicet tibi q̄d fecisti: aut q̄s stabit ḳtra iudiciū tuū: Aut q̄s ī ḳspectu tuo veniet vindex iniquoꝝ hoīm: Aut q̄s tibi imputabit: si perierīt natōes quas tu fecisti: Non est em̄ alius de⁹ q̄ tu. cui cura ē de omnib⁹: vt ostēdas q̄m̄ nō iniuste iudicas iudiciū. Neq; rex neq; tirānus in cō spectu tuo inquirēt de bijs q̄s p̄didisti. Cū g̃ sis iustus. iuste oīa disponis. īp̄m quoq; o pater q̄ nō debet punire p̄tēnas: ⁊ extr̄ estimas a tua ōtute. Virtus em̄ tua. iustitie iniciū ē: ⁊ ob hoc q̄ omniū dñs es. oībus te p̄cere facis. Virtutē em̄ ostēdis tu.
g q̄ nō credēris esse ī ōtute p̄sūmatus: ⁊ horū q̄ te nesciūt audaciā traducis. Tu aūt dñator ōtutis cū tranquillitate iudicas: ⁊ cū magna ſuerētia disponis nos. Subest em̄ tibi cū volueris posse. Docuisti em̄ populū tuū p̄ talia opa. q̄m̄ oportet iustum esse et humanum: ⁊ bone spei fecisti filios tuos: q̄m̄ iudicās das locū in peccatis penitēcie. Si eī inimicos seruoꝝ tuoꝝ ⁊ debitos morti cū tāta cruciasti attentōne. et liberasti dans tēpus ⁊ locū p̄ que possent
h mutari a malicia: cū q̄nta diligentia iudicasti filios tuos quoꝝ parētib⁹ iuramēta et p̄uētōes dedisti bonaꝝ p̄missionū. Cū g̃ das nob⁹ disciplinā inimicos nr̄os multiplicit flagellas: vt boitatē tuā cogitem⁹ iudicātes: ⁊ cū de nob⁹ iudicaā sperem⁹ misericordiā tuā. Unde ⁊ ill' qui ī vita sua insensate ⁊ iniuste vixerūt: p̄ hec q̄ coluerūt dedisti sūma tormēta. Etenim in erroris via diuti⁹ errauerūt: deos estimātes hec. q̄ in aīalib⁹ sunt supuacua: infātiū insensatoꝝ more viuentes. Propter hoc tanq̄ pueris insensatis iudiciū in derisum dedisti. Qui aūt lubibrijs et increpatōibus nō correcti sunt: dignum dei iudiciū experti sunt. In bijs enim que patiebantur. molestе ferebant: in quibus pacientes indignabātur. Per hec quos putabāt deos in ip̄is cū exterminarētur: videtes illum quē olim negabāt se nosse: verū deū agnouerūt. Propter quod et finis p̄demnatōis eorum veniet super illos.

Capitulum .XIII.

Vani sūt autē omnes hoīes ī quibo nō subest sciēcia dei: q de hijs q̄ videnē bona nō potuert intelligere euz. q̄ est: neq; opibo attēdentes agnouert q̄s esset artifex: sed aut ignē. aut spm̄. aut citatū aerē. aut girū stellaz· aut nimiam aquā. aut solē q lunā rectores orb̄ terraz deos putauert. Quoz etsi specie delectati deos putauerūt: sciāt q̄nto hijs dñator eorum specōsior ē. Speciei eī generator hec oīa pstituit. Aut si ōtutē q opa eoz mirati sūt: ītelligāt ab illō. qm̄ q̄ hec fecit fortior ē illis. A magnitudīe em̄ speciei q creature: pgnoscibiliē poterit creator hoz videri. Sedtamē adhuc ī hijs minor ē q̄rela. Et hij eī fortasse errāt deū querētes: et volētes īuenire. Etenī cū in opibo illi? pquersent: inquirūt q psuasum habēt: qm̄ bona sūt q̄ videnē. Ignz aūt nec hijs debet ignosci. Si eī tm̄ potuissēt scire vt possēt estimare seculū: quo hui? dñm nō facili? inuenerūt: Infelices aūt sūt et inter mortuos spes illoz ē: q̄ appellauerūt deos opa manuū hoīm. auz q argentū artis īuentōez. et silitudīes aīaliū. aut lapidē iutilē opus man? ātique. Aut si q̄s artifex faber de silua lignū rectū secuerit. q hui? doctē eradat omnē cortice q arte sua vsus diligēter fabricet vas iutile ī pquersatōez vite: fliquijs aūt ei? opis ad pparatōem esce abutaē: et reliquū hoz qđ ad nullos vs? facit. lignū curuū et verticibo plenū sculpat diligēter p vacuitatē suā: et p scīam sue artis figuret illud. et assimilet illud imagini homis aut alicui ex aīalibo illō pparet: pliniens rubrica. et rubicūdū faciēs fuco colorem illi?. q omnē maculā q̄ ī illo ē pliniēs terra: q faciat ei dignā hītatōnez q in pariete ponēs illō. q pfirmās ferro ne forte cadat pspiciēs illi: sciēs qm̄ nō potest adiuuare se. Imago eī ē: q op? ē illi adiutoriū. Et de substātia sua. q de filijs suis. et de nuptijs. votū faciēs inqrit. Nō erubescit loq cū illo q̄ sine aīa ē. q p sanitatē q̄dez īfirmū dprecaē: q p vita rogat mortuū: q ī adiutoriū iutilē iuocat: q p itinere petit ab eo q̄ ābulare ñ pt: q de acq̄rēdo q opando et de oīm rez euētu petit ab eo q̄ ī oīb ē iutil'.

Terum alius ¶ Ca. .XIIII. nauigare cogitās et p feros fluctus ītēr facere icipiēs: ligno portante se. fragilius lignū inuocat. Illud eī cupiditas acquirendi excogitauit: q artifex sapiencia fabricauit sua Tua aūt pater prouidēcia ab inicio cūcta gubernat: qm̄ dedisti in mari viā. et inter fluctus semitam firmissimā: ostēdens qm̄ potēs es ex oībus sanare. etiamsi sine ratē aliquis adeat mare. Sed vt nō essent vacua sapiencie tue opera: ppter hoc etiaz et exiguo ligno credūt homines aīas suas q trāseūtes mare p ratē liberati sūt. Sz et ab inicio cū perirēt supbi gigātes: spes orb̄ terraz ad ratē pfugiēs. remisit seculo semen natiuitatis: q̄ manu tua erat gubernata. Mōdictū ē em̄ lignū: p qđ fit iusticia. Per man? aūt qđ fit ydolū maledictū ē. q ipm. et q̄ fecit illud: quia ille quidē operat? est: illud aūt cū esset fragile deus cognomiat? ē. Similiter aūt odio sūt deo: impi? q impietas ei?. Etenī quod factū ē: cum illo q̄ fecit tormēta pacieē. Propter hoc q ī ydolis natōnum nō erit respect?: qm̄ creature dei in odiū factē sūt q interptatōem aīe hoīm: q in muscipulā pedibo insipientiuz. Inicium em̄ fornicatōis ē exq̄sitō ydoloz: q adinuentō illoz corruptō vite ē. Neq; em̄ erat ab inicio: neq; erūt in ppetuū. Supuacuitas ei hominū hec adīuenit in orbē terraz: q ideo breuis illoz finis ē īuent?. Acerbo enī luctu dolens pater rapti cito sibi filij fecit imaginē: et illū qui tūc quasi homo mortuus fuerat nūc tanq̄ deū colore cepit: q pstituit ītēr seruos suos sacra q sacrificia. Deinde ītēruenīēte tpe. cōualescēte iniq̄ cōsuetudine. hic error tanq̄ lex custoditus ē: q tirānoz imperio colebant figmēta. Et hos q̄s inpalā hoīes honorare ñ poterāt ppter hoc q lōge essēt: a lōgi quo figura eoz allata. euidentē ymaginē regis. quē honorare volebāt feceēt: vt illū q̄ aberat tāq̄ psentē colerēt sua solicitudine. Prouenit aūt ad hoz cultura q hos q̄ ignorabāt. artificis eximia diligēcia. Ille enī volēs pl? placere illi q̄ se assūpsit: elaborauit arte sua vt silitudīez ī meli? figuraret. Silitudo aūt hoīm abducta p speciē opis: eū q̄ añ tēpus tanq̄ homo honorat? fuerat. nūc deū estimaueēt. Et hec fuit vite hūane deceptō: qm̄ aut affectui aut regibo deseruiētes hoīes. incōmunicabile nomen lapidibo q lignis imposuerunt. Et nō

ſuffecerat erraſſe eos circa dei ſciam: ſed q in magno viuẽtes iſciẽcie bello: tot et tã magna mala pacẽ appellãt. Aut eñ filios ſuos ſacrificãtes aut obſcura ſacrificia faciẽtes. aut inſanie plenas vigilias hñtes. neq; vitã neq; nuptias mũdas iã cuſtodiunt: ſed q alius aliũ p inuidiã occidit aut
b adulterãs ꝓriſtat: q oĩa ꝓmixta ſũt. ſanguis homicidiũ furtũ q fictio. corruptõ et infidelitas. turbatõ q piuriũ: tumult? bonoꝝ. dei ĩmemoratio. aĩaꝝ iq̃natõ. nativitatis ĩmutatõ. nuptiaꝝ inconſtãtia: inordinatõ mechie q impudicicie. Infandoꝝ eñ ydoloꝝ cultura oĩs mali cauſa ẽ: q inicium q finis. Aut eñ dũ letanẽ inſaniunt. aut certe vaticinanẽ falſa: aut viuũt iniuſte: aut peierãt citõ. Dũ eñ cõfidũt ĩ ydol' q̃ ſunt ſine aĩa: male iurãtes noceri ſe nõ ſperãt. Eltraq; g̃ ill' eueniẽt digne: qñ male ſenſerũt de deo. attẽdentes ydol': q iuraverũt iniuſte ĩ ydolo. ꝓtẽnentes iuſticiã. Non eñ iurantiũ ẽ virtus: ſed peccantiũ pena pambulat ſemp in iuſtorũ preuaricationem. C Capitulũ .XV.

Pa Tu aũt deus noſter. ſuauis et ver? es: paciẽs q in miſericordia diſponens oĩa. Eteñ ſi peccauerimus tui ſumus. ſcientes magnitudinẽ tuã: q ſi nõ peccauerim?: ſcimus qñ apud te ſum? ꝓputati. Noſſe eĩ te ꝓfũmata iuſticia eſt: et ſcire iuſticiã et virtutẽ tuã. radix ẽ immortalitatis. Non eñ in errorem induxit nos hoĩm male artis excogitatõ: nec vmbra picture. labor ſine fructu. effigies ſculpta p varios colores. cui? aſpect? dat inſenſatõ concupiſcentiam: q diligit mortue ymaginis effigiẽ ſine aĩa. Malox amatores digni ſunt morte: qui ſpem hñt ĩ talibo et q faciũt illos: q q diligũt et qui colunt.
b Sed q figulus mollẽ terrã pmẽs laboriose fingit ad vſus nõs vnũquodq; vas: q de eodẽ luto fingit q̃ mũda ſunt in vſũ vaſa: et ſiliter q̃ hijs ſũt ꝓtraria. Dox aũt vaſorũ q̃s ſit vſus iudex ẽ figulus. Et cũ labore vario deũ fingit de eodẽ luto. ille q paulãte de terra fact? fuerat: et poſt puſillum reducit ſe vnde acceptus ẽ. repetit? aĩe debitũq; habebat. Sed eſt cura illi non quia laboraturus ẽ. nec qñ breuis illi vita ẽ: ſed concertat aurificibo et argẽtarijs: ſed et erarios imitat: et gloriaz pfert qñ res ſupuacuas fingit. Finis eſt eñ cox eius: q terra ſuperuacua ſpes illius et luto vilior vita eius: qñ ignorauit qui ſe finxit: et q̃ inſpirauit illi aĩam amat que operat: q q̃ inflauit ei ſpiritũ vitalẽ. C Sed et eſtimauerũt luſum eſſe vitã noſtrã: et ꝓuerſatõem vite compoſitã ad lucꝝ: et oportere undecunq; etiã ex malo acquirere. Hic eñ ſcit ſe ſup omẽs delĩquere: q ex terre materia fragilia vaſa et ſculptilia fingit. C Omnes eñ inſipiẽtes q infelices ſupẽ modũ aĩe ſue ſupbi ſunt inimici ꝓpli tui. q impetrãtes illi: qñ omnia ydola nationũ deos eſtimauerũt quibo neq; oculoꝝ viſus ẽ ad videndũ: neq; nares ad pcipiendũ ſpiritũ. neq; aures ad audiendũ: neq; digiti manuum ad tractandũ: ſed q pedes eoꝝ pigri ad ambulandũ. Homo eñ fecit illos: et q ſpiritũ mutatus ẽ. is finxit illos? Nemo eĩ ſibi ſil'em homo poterit deũ fingere. Cum eñ ſit mortalis: mortuũ fingit manibo iniqs. Melior eniz eſt ipe hijs quos colit: qz ipſe quidẽ vixit cũ eſſet mortal': illi aũt nunq̃. Sed q aĩalia miſerrimi colũt. Inſenſata eñ corporata hijs. illis ſũt deteriora. Nec aſpectu aliqs ex hijs animalib? bona ꝑt ꝓſpicere. Effugerũt aũt dei laudẽ: q benedictõem eius.

Capitulum .XVI.

De Propter hec q hijs ſimilia paſſi ſũt digne tormenta: et per multitudinez beſtiaꝝ exterminati ſũt. Pro quibus tormẽtis bene diſpoſuiſti populuz tuũ: quibus dediſti ꝓcupiſcentiaz delectamenti ſui. nouuz ſaporem eſcam parãs eis ortigometram: vt illi quidem ꝓcupiſcẽtes eſcã ꝑter ea que illis oſtenſa q miſſa ſũt. etiam a neceſſaria ꝓcupiſcẽtia auerterentur. Hij aũt in breui inopes facti: nouam guſtauerũt eſcaz. Oportebat eñ illis ſine excuſatõe. quidẽ. ſupuenire ĩteritũ exercẽtibo tiranidẽ: hijs autẽ tñ oſtẽtere quẽadmodũ inimici eoꝝ exterminabanẽ. Eteñ
Tf cũ illis ſupuenit ſeua beſtiaꝝ ira: morſibo puerſoꝝ colubroꝝ exterminabanẽ. C Sed nõ in ꝑpetuũ tua ira ꝑmanſit: ſed ad correptõem in breui turbati ſunt: ſignuz habẽtes ſalutis. ad ꝓmemoratõem mandati legis tue. Qui eĩ ꝓuerſ?ẽ non p hoc qđ videbat ſanabat: ſed p te oĩm ſaluatorez. Inhoc aũt oſtẽdiſti inimicis tuis: qz tu es q

liberas ab oī malo. Illos eī locustarum ⁊ muscarū occidērūt morsus: ⁊ nō est īuēta saītas aīe illoꝝ: qz digni erāt ab huiusmo di exterminiari. Filios aūt tuos nec draco nū nec venatoꝝ vicerūt dētes. Miscdia em̄ tua adueniēs sanabat illos. In meōria eī sermonū tuoꝝ etermīabanť: et velociter sanabanť: ne ī altā īcedētes obliuionē nō possēt tuo adiutorio uti. Etenī neqꝫ herba neqꝫ malagma sanauit eos: sz tu⁹ dñe ser
g mo ꝙ sanat oīa. Tu es dñe ꝙ vite ⁊ mortis habes ptātez: ⁊ deducis ad portas mortis et reducis. Homo aūt occidit quidē ꝑ malicīā aīam suā: ⁊ cū exierit spūs ñ ſuertť nec ſuocabit aīaz ꝙ recepta ē: sz tuā manū effugdē īpossibile ē. Negātes eī nosse te īpm̄ ꝑ fortitudīez brachīj tui flagellati sūt nouis aqs et grādīb⁹ et pluuijs psecutōez passi sūt: et ꝑ ignē ꝓsūmati. Qd eī mirabile erat: ī aq̄ ꝙ oīa extīguit plus ignis valebat. Elidex ē em̄ ord iustoꝝ. Quodā eī tpe māsuetabať ignis ne ꝓburerenť ꝙ ad impios missa erāt aīalia: sz vt ipi vidētes scirēt qm̄ dei iudiciō patiūť psecutōz. Et q̄dā tpe in aq̄ supꝝ ̄vtutē ignis exardebat vndiqꝫ: vt īiquā terre natōz extermīaret. Pro
h quib⁹ āgeloꝝ esca nutristi pl̄m tuū: ⁊ paratū panē de celo prestitisti ill̄ sine labore oē delectamentū ī se hñtez: et oīs saporis suauitatē Substātia eī tua dulcedīez tuā quā ī filios habes ostēdebas: ⁊ deseruiens vniuscuiusqꝫ voluntati. ad qd̄ qsqꝫ volebat ꝓuertebať. Nix aī ⁊ glacies sustīebāt vim ignis. ⁊ ñ tabescebāt: vt scirēt qm̄ fructus inimicoꝝ extermīabat ignis ardēs ī grandīe ⁊ pluuia corruscās. Hoc aūt itꝝ: vt nutrirēť iusti. Ignis etiā sue ̄vtutis oblit⁹ē.
p Creatura eī tibi fctori debuiēs exardescit ī tormētū aduers⁹ iiustos ⁊ lenior fit ad bñ faciēdū ꝑ hijs ꝙ ī te ꝓfidūt. Propt̄ hoc et tūc oīa trāsfigurata oīm nutrici gcie tue debuiebāt ad volūtatē eoꝝ ꝙ a te ōsiderati sūt: vt scirēt filij tui qs dilexisti dñe: qm̄ ñ natiuitatis fruct⁹ pascūt hoīes: sz sermo tu⁹ hos ꝙ ī te crediderīt ꝓseruat. Quod eī ab igne ñ potērat extermīari statī ab exiguo radio sol̄ calefactū tabescebat: vt notū oīb⁹ esset. qm̄ oportet p̄uenire solez ad bñdictōez tuā: et ab orientē lucis te adorare. Ingrati eī spes tanq̄ hibernal̄ glacies tabescet: ⁊ disperiet tanq̄ aq̄ supuacua.

Magna sūt em̄ Ca. .XVII. iudicia tua dñe: ⁊ īenarrabilia verba tua: ꝓpt̄ hoc īdisciplīate aīe errauerť. Dum eī psuasū hñt iniq̄ posse dñari natōi sācte: vīculis tenebraꝝ ⁊ lōge noctis ꝓpediti īclusi sub tectis. fugitiui ppetue puidēcie placuerť: ⁊ dū putāt se latere ī obscuris peccatis tenebroso obliuionis velam̄to dispersi sūt pauētes horrēde: et cū admiratōe nimia pturbati. Neqꝫ eī q̄ ptiebat illos spelūca sine timore custodiebat: qm̄ sonit⁹ descēdēs pturbabat illos: ⁊
q psone triste ill̄ apparētes pauorē ill̄ pstabāt. Et ignis quidē nulla vis poterat illis lumē p̄bere: nec sidꝝ lūpide flāme illuminare poterāt illā noctē horrendā. Apparebat aūt ill̄ subitane⁹ ignis. timore plen⁹: ⁊ timore pcussi illius q̄ non videbať faciei estimabāt deteriora esse q̄ nō videbanť: et magice artis apositi erant derisus. ⁊ sapie
d ⁊ glie correptō cū ꝓtumelia. Illi eī qui p̄mittebāt timores ⁊ pturbatōes se expellere ab aīa lāguētē: hij cū derisu. pleni timore lāguebāt. Nāetsi nihil eos ex mōstris. pturbabat: trāsitu aīaliū ⁊ serpētiū sibila tō ꝓmoti. tremebūdi pibāt: ⁊ aerē quem nulla ratōne q̄s effugere posset negātes se vidē freq̄nť ei p̄occupās pessima fdarguē
e te ꝓscientia. Cū sit eī timida neq̄cia: data est in oīm ꝓdemnationez. Semꝑ em̄ p̄sumit seua: pturbata cōsciētia. Nihil enim ē timor nisi p̄sūptōis adiutoriū: proditio cogitatōis auxilioꝝ ⁊ dū abint⁹ minor ē expectatō: maiorē ꝓputat potētiā ei⁹ cause. de q̄ tormētū p̄stat. Illi aūt qui in potentē venere noctē. et ab infimis ⁊ ab altissimis īferis supuenientē eundē sōnū dormiētes:
f aliq̄ mōstroꝝ exagitabanť timore: aliq̄ aīe deficiebāt traductōne. Subitane⁹ em̄ illis ⁊ insperat⁹ timor supuenerat. Deinde si quisq̄ ex ill̄ decidisset: custodiebať ī carcere sine ferro recluſus. Si enim rusticus quis erat aut pastor aut agri laboꝝ operarius p̄occupatus esset: in effugabilē sustinebat necessitatez. Una em̄ cathena tenebraꝝ omnes erant colligati. Siue spirit⁹ sibilās aut inter spissos arboꝝ ramos auiū son⁹ suauis. aut vis aq̄ decurrētis nimiū. aut son⁹ valid⁹ p̄cipitataꝝ petꝝ: aut ludentiū aīaliū. cursus inuisus. aut mugientiū valida bestiaꝝ vox: aut resonans de

altissimis montibꝫ echo. Deficiẽtes facie-
g bat illos ꝓ timore. Omnis em̃ orb̃ terraꝝ
lũpibꝫ illuminabaꝫ lumie. q nõ impeditis
operibꝫ ꝓtinebaꝫ. Solis aũt ill' suppositа
erat ḡuis nox: ymago tenebraꝝ q̃ supuẽ-
tura illis erat. Ipi ḡ sibi erant grauiores
tenebris. ¶ Ca. .XVIII.

Anctis autem tuis maxima erat
lux: q hoꝝ quidẽ vocẽ inimici au-
diebãt. sed figurã nõ videbant. Et
quia nõ et ipi ꝑ eadem passi erãt magnifi-
cabãt te: et qui antẽ lesi erãt qz nõ ledebã
b tur gracias agebãt tibi: q vt esset differẽ-
tia. te deũ petebãt. Propter qd ignis artẽ
tẽ colũnam ducẽ habuerũt ignote vie: et
solẽ sine lesura boni hospicij ꝓstitisti. Di-
gni quidẽ illi carere luce q pati carcerẽ te
nebraꝝ q̃ iclusos custodiebãt filios tuos.
ꝑ quos incipiebat incoꝛruptũ legis lumẽ
seculo dari: dum cogitarẽt iustoꝝ occide-
re infantes. q vno exposito filio sed libera
to intraductionẽ illoꝝ multitudinẽ filioꝝ
abtulisti: et pariter illos ꝓdidisti in aqua
valida. Illa em̃ nox antẽ ꝓgnita ẽ a patri
bus nostris: vt vere sciẽtes quibꝫ iuramẽ
tis crediterũt aniequiores essent. Susce-
pta est aũt a populo tuo. sanitas q̃tez iu-
stoꝝ: iniustoꝝ aũt exterminatõ. Sicut eĩ
lesisti aduersarios nostros: sic q nos ꝓuo
cans magnificasti. Abscõse em̃ sacrifica-
bãt iusti pueri bonoꝝ: et iusticie legẽ ĩ cõ
coꝛdiã disposuerũt similiter bona q mala
receptuꝛos iustos: patri decãtantes lau-
des. Resonabat aũt incõueniẽs inimicoꝝ
vox: q flebilis audiebaꝫ plãctus ploratoꝝ
b infantiũ. Simili aũt pena seruus cũ dño
afflictꝰ ẽ: et popularis homo regi similia
passus. Similiter ḡ oẽs vno noĩe moꝛtis
moꝛtuos habebãt inumerabiles. Nec em̃
ad sepeliendũ viui sufficiebãt: qm̃ vno mo
mẽto q̃ erat ꝑclarior natio illoꝝ exterми-
nata ẽ. De oĩbꝫ em̃ nõ credẽtes ꝓpter bñfi
cia: tũc cũ primũ fuit exterminiũ ꝓmoge
c nitoꝝ spopõderunt ꝓpm̃ dei se esse. Cũ em̃
quietũ silentiũ cõtineret omnia. q nox in
suo cursu mediũ iter haberet: oñipotẽs
sermo tuꝰ dñe exiliẽs de celo a regalibꝫ se
dibꝫ venit durus debellatoꝛ ĩ mediã exter-
minij terrã ꝓsiliuit: gladiꝰ acutꝰ insimila
tũ imperiũ tuũ portans: q stans repleuit
oĩa moꝛte: q vsq ad celũ attigebat stãs in

terra. Tũc ꝓtinuo visus somnioꝝ maloꝝ
turbauerũt illos: et timoꝛes supuenerũt
insperati. Et aliꝰ alubi piectꝰ semiuiuus:
ꝓpter quã moriebaꝫ causã demonstrabat
moꝛtis. Elisiões em̃ q̃ illos turbaueꝛt hec
ꝑmonebãt: ne inscij quare mala patieban
tur: perirẽt. Tetigit aũt tũc et iustos tẽ-
ptatõ moꝛtis: et ꝓmotio ĩ heremo facta ẽ
mꝭtitudĩs: sed nõdiu ꝑmãsit ira tua. Pro-
perãs eĩ homo sine q̃rela detꝑcari ꝑ ꝑꝭs:
ꝑferẽs seruitutis sue scutũ oratõez: q per
incensũ deꝑcatõez allegãs. restitit ire q fi-
nẽ imposuit necessitati: ostendẽs qm̃ tuus
ẽ famulꝰ. Elicit autẽ turbas non in ỏtute
coꝛpis nec armatura potẽtie: sed ỏbo illũ
q̃ se vexabat subiecit: iuramẽta parentuz
c q testamẽtũ ꝓmemorãs. Cũ em̃ iã acerua-
tĩ cecidissẽt supꝛ alterutꝝ moꝛtui: ĩterfi-
tit. q ãputauit ĩpetũ: q diuisit illã q̃ ad vi-
uos ducebat viã. In veste eĩ põderis quaz
habebat totꝰ erat orb̃ terraꝝ: q parentum
magnalia in q̃tuoꝛ ordĩbꝫ lapidũ erãt scul
pta: q magnificẽtia tua ĩ diademate capi-
tis illiꝰ ĩscripta erat: hijs aꝫ cessit q exter-
minabat: et hec extimuit. Erat enim sola
temptatõ ire sufficiẽs. ¶ Ca. .XIX.

Impijs aũt vsq in nouissimũ sine
misericoꝛdia ira supueĩt. Prescie-
bat eĩ q futura illoꝝ: qm̃ ipi cũ re
f uersi essẽt q ꝓmisissent vt seducerent et cũ
magna solicitudĩe ꝓmisissẽt illos: ꝓsеque
baꝫ illos penitẽtie actꝰ. ¶ Adhuc em̃ ĩter
manꝰ bñtes luctũ q deplorãtes ad monu-
mẽta moꝛtuoꝝ aliã sibi assũpserũt cogita
tõz ĩsciẽtie: q quos rogãtes ꝓiecerãt: hos
tanq̃ fugitiuos ꝑsequbaꝫ. Ducebat eĩ il-
los ad hunc finẽ digna necessitas: q hoꝝ q̃
acciderãt ꝓmemoratõez amittebãt: vt que
deerãt tormẽtis ꝛpleret punitõ: q ꝑꝭus q̃-
dẽ tuꝰ mirabiliꝫ trãsiret: illi aꝫ nouã moꝛ
t tẽ iuenirẽt. Oĩs eĩ creatura ad suũ genus
ab ĩicio ffigurabaꝫ deꝑuiẽs tuis ꝓceptis:
vt pueri tui custodirenꝫ illesi. Naz nubes
castra eoꝝ obumbrabat: q ex aqua q̃ ante
erat terra arida apparuit: q ĩ mari rubro
via sine ĩpedimẽto: et cãpus germinãs de
ꝑfũdo nimio: ꝑ quẽ oĩs natõ trãsiuit. q̃ te
gebaꝫ tua manu videntes tua mirabilia q
g mõstra. Tanq̃ equi eĩ depaueꝛt escã: q tã-
q̃ agni exultaueꝛt magnificãtes te dñe q̃
liberasti illos. Memoꝛes em̃ erant adhuc

eoꝝ que in incolatu illorũ facta fuerant: quẽadmodũ ꝓ natõne aialiũ eduxit terra muscas: et ꝓ piscibꝰ eructauit fluui⁹ multitudinẽ ranaꝝ. Nouissime aũt viderẽt nouã creaturã auiũ: cũ abducti ꝓcupiscẽtia postulauerũt escas epulatõis. In allocutõne eñ deliderij ascẽdit illis de mari ortigometra: et veratõnes peccatoribꝰ supuenerũt nõ sine ill'que ante facta erãt argumẽtis ꝓ vim fluminũ. Juste eñ patiebantur scõm suas neqcias: Etenĩ idetestabilẽ hospitalitatẽ instituerũt. Alij quidẽ ignotos ñ recipiebãt aduenas. Alij aũt bonos hospites in seruitutẽ redigebãt. Et nõsolũ hoc: sed ⁊ ali⁹ quidẽ respect⁹ illoꝝ erat: qm̃ ĩuiti recipiebãt extraneos. Qui autẽ cũ letitia receperũt hos qui eisdẽ usi erant institutis: seuissimis afflixerunt doloribꝰ. Percussi sũt aũt cecitate. sicut illi ĩ foribꝰ iusti: cũ subitaneis coopti essent tenebris Unusquisq trãsitũ hostij sui q̃rebat. In se eñ elemẽta dũ ꝓuertuntur sicut ĩ organo q̃litatis son⁹ ĩmutat: ⁊ oĩa suum sonũ custodiunt. Unde estimari ex ipso visu certꝰ potest. Agrestia eñ in aq̃tica ꝓuertebantur: et quecũq erãt natãtia ĩ terra trãsiebãt. Ignis ĩ aq̃ valebat supꝑ suã vtutem: et aq̃ extiguẽtis nature obliuiscebat. Flamme ecõtrario coꝛruptibiliũ aialiũ ñ verauerũt carnes coãbulãtiũ: nec dissoluebãt illaz q̃ facile dissoluebat sicut glacies bonã escã. In oĩbꝰ eĩ magnificasti ꝓpl'm tuũ dñe. et honorasti: ⁊ nõ despexisti in oĩ tpe et in omni loco assistẽs eis.

¶ Incipit prolog⁹ ihesu filij sirach in libꝛum ecclesiasticum.

Multꝝ nobis ⁊ magnoꝛũ per legẽ et ꝓphetas aliosq qui secuti sũt illos sapiẽcia demõstrata ẽ: ĩ quibꝰ oportet laudare isrl'doctrine et sapiẽcie causa: q nõsolũ ipos loquẽtes necesse est esse peritos: sedetiã extraneos posse et discẽtes ⁊ scribẽtes doctissimos fieri. Auus me⁹ ihesus postq̃ se ampli⁹dedit ad diligẽciã lectõis legis ⁊ ꝓphetaꝝ ⁊ alioꝝ libꝛoꝛũ q̃ nob a parẽtibꝰ nostris ẽditi sunt voluit et ipe scribere aliq̃d hoꝝ q̃ ad doctrinã et sapiaz ptinẽt: vt desiderãtes discere et illorũ periti fieri magis magisq attẽdãt aĩo: ⁊ ꝓfirmenẽ ad legitimã vitã. Decꝛet itaq venire vos cũ beniuolẽtia et attẽtiori studio lectoꝛ facere: ⁊ veniã habere ĩ illis ĩ q̃bus videmur sequẽtes imaginẽ sapiẽtie: et deficere ĩ ꝛbꝰ ꝓpositõne. Nã deficiunt verba hebraica: q̃ fuerẽt trãslata ad aliã linguã. Nõ aũt solũ hec: sed ⁊ ipa lex ⁊ ꝓphete ceteraq alioꝝ libꝛoꝛũ nõ paruã babẽt differentiã q̃ inter se dicunẽ. Naz in octauo ⁊ tricesimo ãno tẽpoꝛibꝰ ptolomei euergetis regis postq̃ pueni in egiptũ: et cũ multũ tpis ibi fuissẽ ĩueni ibi libꝛos relictos nõ parue neq ꝓtemnende doctrine. Itaq bonũ ⁊ necessariũ putaui et ipe aliquã addere diligentiã ⁊ laboꝛẽ interptãdi librũ istũ: ⁊ multa vigilia attuli doctrinã in spatõ tpis ad illa que ad finẽ ducũt libꝛũ istũ dare: et illis q̃ volũt animũ intẽdere et discere quẽadmodũ opoꝛteat instituere moꝛes qui scõm legẽ dñi ꝓposuerint vitam agere.

Explicit plog⁹. Incipit liber ecclesiastic⁹

Omnis sapia a dño deo ẽ: ⁊ cũ illo fuit semꝑ: et est ãte euũ. Arenaz maris ⁊ pluuie guttas et dies seculi: q̃s dinumerauit: altitudinẽ celi et latitudinẽ terre et ꝓfundũ abissi: quis dimẽsus ẽ sapiẽtiã dei ꝓcedentẽ oĩa: q̃s inuestigauit ꝑ oĩm creata ẽ sapiẽcia: ⁊ intellect⁹ prudẽtie ab euo. Fons sapie verbũ dei ĩ excelsꝭ: ⁊ ingressus illi⁹ mandata eterna. Radix sapie cui reuelata ẽ. ⁊ astucias illi⁹ q̃s agnouit: Disciplĩa sapie cui ñuelata ẽ et manifestata: et mltiplicatõez ingressus illi⁹ q̃s ĩtellexit: Un⁹ẽ altissim⁹ creatoꝛ oĩm oĩpotẽs: ⁊ rex potẽs. ⁊ metuẽd⁹ nimis: sedẽs supꝑ thronũ illi⁹: ⁊ dominãs de⁹. Ipe creauit illaz ĩ spiritu sancto: ⁊ vidit ⁊ dinumerauit ⁊ mẽsus ẽ. Et effudit illam supꝑ oĩa opera sua: ⁊ super omnẽ carnẽ scõm datũ suũ: ⁊ pbet illã diligẽtibꝰ se. Timoꝛ dñi glia ⁊ gl'iatõ: ⁊ letitia ⁊ coꝛona exultatõis. Timoꝛ dñi delectabit coꝛ: ⁊ dabit letiziaz et gaudiũ ĩ longitudinẽ dieꝝ. Timenti deum bene erit in extremis: et in die defunctionis sue benedicetur. Dilectio dei honorabilis sapiencia: q̃bus aũt apparuerit in visu, diligunt

eã: in vísione ⁊ ĩ agnitõe magliũ suox. In iciũ sapiẽtie timor dñi: ⁊ cũ fidelibꝫ ĩ vulua ꝓcreatus ẽ: ⁊ cũ electis femĩs g̃dĕ. et cum iustis ⁊ fidelibꝫ agnoscĕ. Timor dñi sciẽtie rligiosítas. Religiosítas custodiet et iustificabit cor: iocũditatẽ atqꝫ gaudiũ dabit. Timẽti dẽũ bene erit ĩ extremis et ĩ diebꝫ defunctõis illi⁹ bñdicẽ. Plenitudo sapiẽtie timere dẽũ: ⁊ plenitudo a fructibꝫ illi⁹. Omnẽ domũ illi⁹ implebit a generatõibꝫ: ⁊ receptacula a thesauris illi⁹. Corona sapiẽtie timor dñi: replẽs pacẽ ⁊ salutis fructum: et vidit et dinumerauit eam. Vtraqꝫ aũt sũt dona dei. Scientiã ⁊ intellectũ prudẽtie. sapiẽtia ꝓparcie: ⁊ gl'iam tenẽtiũ se exaltat. Radix sapiẽtie ẽ timere dẽũ: rami eĩ illi⁹ lõgeui. In thesauris sapiẽtie ĩtellect⁹ ⁊ scĩe religiosítas: execratio aũt pctoribꝫ sapientia. Timor dñi expellit pcẽm. Nã q̃ sine timore ẽ nõ poterit iustificari: iracũdia eĩ animositas illius subuersio ei⁹ ẽ. Vlsqꝫ in tẽpus sustiẽbit patiẽs: et postea redditio iocũditatis. Bon⁹ sẽsus. vsqꝫ ĩ tẽpus abscõdet ꝛba illius: ⁊ labia multox enarrabũt sensũ illi⁹. In thesauris sapie significatõ disciplie: execratõ aũt pctori cultura dei. Fili ꝓcupiscens sapiẽtiã ꝓserua iusticiã: ⁊ de⁹ ꝓbebit illã tibi. Sapiẽtia eĩ ⁊ disciplĩa timor dñi: ⁊ox bñplacitũ ẽ illi fides ⁊ mãsuetudo: ⁊ adimplebit thesauros illi⁹. Cõtumax nõ sis. et incredibil' timori dei: ⁊ ne accesseris ad illũ duplici corde. Ne fueris ypocrita in cõspectu hoĩz: ⁊ ñ scãdalizeris ĩ labijs tuis. Attẽde ĩ ill' ne forte cadas. ⁊ adducas animẽ tue inhonoratõez: ⁊ reuelet de⁹ absconsa tua. et in medio sinagoge elidat te: q̃m accessísti maligne ad dñm: et cor tuũ plenũ ẽ dolo ⁊ fallacia. Ca. .II.

Fili accedẽs ad seruitutẽ dei. sta in iusticia ⁊ ĩ timore: ⁊ ꝑpara animã tuã ad tẽptatõz. Deprime cor tuum ⁊ sustine: ⁊ ĩclina aurẽ tuam ⁊ suscipe ꝛba intellect⁹: ⁊ ne festines ĩ tẽpus obductõis. Sustine sustẽtatones dei: ꝺiungere deo et sustine: vt crescat in nouissimo vita tua. Omne qđ tibi applicitũ fuerit accipe. et in dolore sustine. ⁊ ĩ humilitate tua paciẽtiã habe: q̃m ĩ igne ꝓbat aux ⁊ argentũ: hoĩes vero receptibiles in camĩo humiliatiõis. Crede deo ⁊ recupabit te: et dirige viam tuã et spera in illũ. Serua timorem illi⁹: ⁊ in illo veteraſce. Metuẽtes dñm sustinete misericordiã ei⁹: ⁊ ñ deflectatis ab illa ne cadatis. Qui timetis dñm credite illi: ⁊ nõ euacuabĭ merces vra Qui timetis dñm speratę in illũ: ⁊ in oblectatõz veniet vobis misericordia. Qui timetis dñm diligite illũ: ⁊ illuĩnabunt corda vra. Respicite filij natões hoĩm: et scitote q̃ null⁹ sperauit in dño. ⁊ ꝓfusus ẽ. Quis eĩ permãsit ĩ mãdatis ei⁹: et derelict⁹ ẽ: Aut qs inuocauit eũ: ⁊ despexit illũ: Quĩ pi⁹ ⁊ miserícors ẽ deus: ⁊ remittet in die tribulatõnis peccata: ⁊ ꝓtector ẽ oĩbꝫ exq̃rentibꝫ se in veritate. Vle duplici corde ⁊ labijs scelestis ⁊ manibꝫ malefaciẽtibꝫ: ⁊ pctori terrã ingrediẽti duabꝫ vijs. Vle dissolutis corde. q̃ nõ credũt deo: ⁊ ideo nõ ꝓtegent ab eo. Vle hijs q̃ pdiderũt sustinẽtiã: ⁊ q̃ dereliq̃rũt vias rectas: ⁊ diuerterũt ĩ vias ꝑuas. Et qđ faciẽt cũ inspicere cepit dñs: Qui timẽt dñm nõ erũt incredibiles ꝛbo illi⁹: et q̃ diligũt illũ ꝓseruabũt verbũ illius. Qui timẽt dñm inq̃rent q̃ bñplacita sũt ei: ⁊ q̃ diligũt eũ replebunt lege ipi⁹. Qui timẽt dñm ꝓparabũt corda sna: ⁊ ĩ ꝓspectu illi⁹ sãctificabũt aĩas suas. Qui timẽt dñm custodiẽt mãdata illi⁹: ⁊ pacientiã habebũt usqꝫ ad inspectõez illi⁹ dicẽtes. Si penitẽtiã nõ egerim⁹ ĩcidem⁹ ĩ manus dñi: ⁊ nõ ĩ man⁹ hoĩm. Scoꝫ ei magnitudinẽ illi⁹: sic ⁊ miserícordia illi⁹ cũ ipso ẽ. Ca .III.

Fili sapie ecclesia iustox: et nacio illox obediẽtia ⁊ dilectõ. Judiciũ pris audite filij dilecti: ⁊ sic facite vt salui sitis. De⁹ eĩ honorauit patrez in filijs: et iudiciũ matris exquirẽs firmauit in filios. Qui diligit deuz exorabit pro peccatis et ꝓtinebit se ab illis et in oratõe diex exaudiet: ⁊ sicut q̃ thesaurizat ita et qui honorificat matrẽ suã. Qui honorat patrẽ suũ iocundabĭ in filijs: ⁊ in die oratõnis sue exaudiet. Qui honorat patrẽ suum vita viuet lõgioze: et qui obedit patri refrigerabit matrẽ. Qui timet dñm honorat parẽtes: ⁊ q̃si dñis seruiet hijs q̃ se genuerũt. In ope ⁊ sermõe et omni paciẽtia honora pres tuũ vt supueĩat tibi bñdictõ a deo: ⁊ bñdictõ illi⁹ in nouissimo manet. Benedictio patris firmat domos filiox: maledictõ aũt matris eradicat fũdam̃ta.

Ne gl'ieris ī cōtumelia p̄ris tui: nō em̄ est tibi gl'ia sed ꝓfusio. Gloria eī hoīs ex honore p̄ris sui: et decus filij. pater sine honore. Fili suscipe senectā patris tui et non ꝓtristes eū ī vita illi⁹: etsi defecerit sensu. veniā da: et ne spernas eū ī tua ōtute. Elemosina eī p̄ris nō erit ī obliuione. Naz p peccato m̄ris restituet tibi bonū: et in iustícia edificabit tibi. et in die tribulatōnis ꝓmemorabit tui: et sicut ī sereno glacies. soluent pcā tua. Quā male fame ē q̄ derelinq̄t p̄rem: et ē maledict⁹ a deo q̄ exaspe rat m̄rem. Fili ī māsuetudīe opa tua p̄ce: et suphoīm gl'iaz diligeris. Quātomagn⁹ es humilia te ī oīb⁹. et corā deo īueīes gr̄am: qm̄ magna potētia dei solius: et ab humilib⁹ honorat. Altiora te ne q̄sieris: et fortiora te ne scrutat⁹ fueris: sed q̄ p̄cepit tibi de⁹ illa cogita semp: et ī pluribo opinionib⁹ ei⁹ ne fueris curios⁹. Nō est em̄ tibi necessaria quę q̄ abscōdita sūt videre oculis tuis. In supuacuis reb⁹ noli scrutari multiplicit: et ī pluribo ei⁹ operib⁹ nō eris curios⁹. plurima ei⁹ sup sēsū hoīm ostēsa sūt tibi. Multos ei⁹ supplātauit suspitō illoz: et ī vanitate ōtinuit sēsus illoz. Cor duz hēbit male ī nouissīo: et q̄ amat piculū. ī illo pibit. Cor īgredies duas vias ñ hēbebit successus: et p̄ui cor ī ill' scādalizabit. Cor nequā gūabit ī doloribo: et pcōr adiciet ad peccādū. Synagoge supboz nō erit sanitas: frutex ei⁹ pcī eradicabit ī ill' et nō intelliget. Cor sapiētis ītelligitur ī sapīa: et auris bōa audiet cū oī ꝓcupiscēcia sapīaz. Sapiēs cor et ītelligibile abstīebit se a peccatis: et ī opib⁹ iustície successus habebit. Ignē ardētē extīguit aq̄: et elemosina resistit peccatis: et de⁹ pspector est ei⁹ q̄ reddit gr̄am. Meminit īpostez: et ī tpe casus sui inueniet firmamentū.

Ca. .IIII.

Fili elemosinaz paupis ne defraudes: et oculos tuos ne trāsuertes a paupe. Aīam esuriētē ne despexeris: et nō exasperes pauperē in īopia sua. Cor īopis ne afflixeris: et nō ptrahas datū āgustiāti. Rogatōez ptribulati ne abicias: et ñ auertas faciē tuā ab egeno. Ab īope ne auertas oculos tuos ꝓpter irā: et nō relinq̄s q̄rentib⁹ tibi retro maledicere. Maledicētis ei tibi ī amaritudīe aīe exaudiet depcatio illi⁹: exaudi aūt eū qui fecit illū. Cōgregatōi paupez affabilē te facito: et pbitero hūilia aīam tuā: et magnato humilia caput tuū. Declia paupi sine tristicia aurē tuā: et redde debitum tuū: et respōde illi pacifice ī māsuetudīe. Libera eū q̄ īiuriā patit ō manu supbi: et nō acidet te ras ī aīa tua. Jn iudicādo esto pupill' miserecors vt p̄. et p viro m̄ri illoz: et eris tu velut fili⁹ altissimi obediēs: et miserebitur tui magis q̄ mater. Sapīa filijs suis vitaz inspirat: et suscipit exq̄rentes se: et pbit in via iusticie. Et q̄ illā diligit. diligit vitā: et q̄ vigilauerit ad illā ꝓplectet placatorez ei⁹. Qui tenuerit illā vitā hereditabūt: et q̄ ītroibit bñdicet de⁹. Qui seruiūt ei obsequētes erūt sct̄o: et eos q̄ diligunt illā diligit de⁹. Qui audit illā iudicabit gētes: et q̄ intuet illā pmanebit cōfidēs. Si credideri ei pmanebit et hereditabit illā: et erūt ī ꝓfirmatōe creature illoz: qm̄ ī tēptatōne ābulat cū eo et ī p̄mis eligit eū. Timorē et metū et pbatōem īducet sup illū: et cruciabit illū ī tribulatōe doctrine sue donec tēptet eū ī cogitatōnib⁹ suis: et credat aīe illi⁹. Et firmabit illū et iter adducet directū ad illū: et letificabit illū et ōnudabit illi abscōsa sua: et thesaurizabit sup illū sciam et ītellectū iusticie. Si aūt oberrauerit derelīq̄t eū: et tradet eū ī man⁹ inimici sui. Fili ꝓserua tēpus: et deuita a malo. Pro aīa tua ne ꝓfūdaris dicere vez. Est ei cōfusio adducēs pcīm: et ē ꝓfusio adducēs gl'iam et gr̄am. Ne accipias faciē aduersus faciē tuā: nec aduers⁹ aīaz tuā mēdaciū. Ne reueriaris p̄imū tuū ī casu suo: nec r̄tieas ōbū ī tpe salutis. Nō abscōdas sapīaz tuā ī decore suo. In līgua ei sapīa dinoscit: et sēs⁹ et scīa et doctrina ī ōbo sēsati: et firmamentū ī opib⁹ iusticie. Nō cōtradicas ōbo veritatis vllomō: et de mēdato ierudītōis tue ꝓfūdē. Nō ꝓfūdaris ꝓfiteri pcā tua: et ne subicias te oī hoī p pcō. Noli resistere ꝓtra faciē potētis: nec coneris cōtra ictuz fluuij. Pro iusticia agonizare p aīa tua: et vsq̄ ad mortē certa p iusticia: et de⁹ expugnabit p te inimicos tuos. Noli citat⁹ esse ī līgua tua: et iutil' et remiss⁹ ī opib⁹ tuis. Noli esse sicut leo ī domo tua euertēs domesticos tuos: et opp̄imens subiectos tibi. Non sit porrecta manus tua ad accipiendū et ad dandū collecta.

Ca. .V.

Oli attẽdere ad posſeſſiões iniq̃s: et ne dixeris ẽ mihi ſufficiẽs vita. Nihil em̃ ꝓderit in tpe vindicte et obductõis. Ne seq̃ris in fortitudine tua cõ cupiſcentiã cordis tui: ⁊ ne dixeris ·Quõ potui: aut q̃s me ſubiciet ꝓpt̃ facta mea: Deus aũt vindicãs vindicabit. Ne dixeris Peccaui: ⁊ q̃d mihi accidit triſte: Altiſſimus em̃ eſt paciens reddit̃. De ꝓpiciatu pc̃orũ noli eſſe ſine metu: neq; addicias peccatũ ſup peccatũ: ⁊ ne dicas. Miserat̃ dñi magna ẽ: multitudĩs pc̃oꝝ meoꝝ miſerebit̃. Miſericordia em̃ ⁊ ira ab illo cito ꝓximãt: ⁊ in pc̃ores reſpicit ira illi⁹. Ne tardes ꝓuerti ad dñm: ⁊ ne differas de die in die. Subito em̃ veniet ira dñi: et in tpe vindicte diſpdet te. Noli anxi⁹ eſſe in diuiciis iniuſtis: nõ em̃ ꝓderũt tibi ĩ die obductõis ⁊ vĩdicte. Non vẽtiles te in oẽm ventũ: ⁊ nõ eas in oẽz viã. Sic em̃ oĩs pc̃or ꝓbat̃ in duplici lingua. Esto firmus ĩ via dñi ⁊ in veritate sẽsus tui ⁊ sciẽtia: ⁊ ꝓseq̃tur te ỏbũ pacis ⁊ iuſticie. Esto mãſuetus ad audiendũ verbũ dei vt intelligas: et cũ sapiẽtia ꝓferes reſponſũ veꝝ. Si ẽ tibi intellect⁹ reſpõde ꝓximo: ſinaut̃ man⁹ tua ſit ſup os tuũ: ne capiaris ĩ ỏbo ĩdiſcipilnato ⁊ ꝓfũdaris. Honor ⁊ gl'ia in ſermone sẽſati: lingua vero ĩprudentis ſubuerſio ẽ ipſi⁹. Nõ appelleris ſuſurro ĩ vita tua: ⁊ ĩlgua tua ne capiaris ⁊ ꝓfũdaris. Sup furẽ em̃ eſt cõfuſio ⁊ penitẽtia: ⁊ denotatio peſſima ſup bilinguẽ: ſuſurratori aũt odium ⁊ inimicitia ⁊ ꝓtumelia. Juſtifica puſillũ ⁊ magnũ ſimiliter. Ca. .VI.

Noli fieri ꝓ aĩco inimicus ꝓximo. Improperiũ em̃ ⁊ ꝓtumeliã mal⁹ hereditabit: ⁊ oĩs pc̃or inuid⁹ et bilinguis. Nõ te extollas in cogitatiõe aĩe tue velut thaur⁹ ne forte elidat̃ ỏtus tua ꝓ ſtulticiã: ⁊ folia tua ꝓmedat et fructus tuos pdat: ⁊ relĩquaris velut lignũ aridũ ĩ beremo. Aĩa eĩ nequã diſpdet q̃ ſe habz: ⁊ in gaudiũ inimicis dat illũ: ⁊ deducet in ſortẽ ipioꝝ. Verbũ dulce multiplicat amicos ⁊ mitigat inimicos: ⁊ lĩgua eucharis in bono hoĩe abũdabit. Multi pacifici ſit tibi: et cõſiliari⁹ ſit tibi vnus de mille. Si poſſides amicũ ĩ tẽptatõe poſſide eũ: et ne facile credas ei tẽpm. Eſt em̃ amic⁹ ſcõz tẽpus ſuũ: ⁊ nõ ꝓmanebit ĩ die tribulatõnis. Et ẽ amic⁹ q̃ cõuertit̃ ad inimiciciã: et ẽ aĩcus q̃ odiũ ⁊ rixã ⁊ cõuicia denudabit. Eſt aũt aĩcus ſoci⁹ mẽſe: ⁊ nõ ꝓmanebit ĩ die neceſſitatis. Amic⁹ ſi ꝓmãſerit firꝝus. erit tibi q̃ſi coeq̃lis: ⁊ ĩ domeſticis tuis fiducialit̃ aget. Si huĩliauerit ſe cõtra te ⁊ a facie tua abſcõderit ſe: vnanimẽ habeb aĩciciã bonaz. Ab inimicis tuis ſepare: et ab amicis tuis attẽde. Amic⁹ fortis fidel' ꝓtectõ: q̃ aũt ĩueĩt illũ ĩueĩt theſauꝝ Amico fideli nulla ẽ ꝓpatõ: ⁊ nõ ẽ dig̃ põderatõ auri ⁊ argẽti ꝓpt̃ boĩtatẽ fidei illi⁹. Amic⁹ fidel' medicamẽtũ vite ⁊ ĩmortalitatis: ⁊ q̃ metuũt dñm ĩueniũt illũ Qui timet deũ eq; hẽbit aĩcicĩã bonã: qm̃ ſcõz illũ erit amic⁹ illi⁹. Fili a iuuẽtute tua excipe doctrinã: ⁊ vſq; ad canos ĩueĩes ſapientiã. Quaſi is q̃ arat ⁊ q̃ ſeminat accede ad eã: ⁊ ſuſtine bonos fruct⁹ illi⁹. In ope eĩ ipi⁹ exiguũ laborab: ⁊ cito edes de generatõibo illi⁹. Quamaſpa ẽ nimiũ ſapiẽtia indoctis hoĩbo: ⁊ non ꝓmaẽbit ĩ illa excoꝝs. Quaſi lapidis ỏtus ꝓbatõ erit ĩ ill': ⁊ ñ demorabunt̃ ꝓcere illã. Sapiẽtia eĩ doctrine ſcõz nomẽ ẽ eĩ⁹: ⁊ nõ ẽ mlt̃is maĩfeſta. Quibo aũt ꝓgnita ẽ ꝓmanz vſq; ad ꝓſpectũ dei. Audi fili ⁊ accipe ꝓſiliũ ĩtellect⁹: et ne abicias ꝓſiliũ meũ. Inice pedẽ tuũ ĩ cõpedes illi⁹: ⁊ ĩtorques illi⁹ collũ tuũ. Subice humeꝝ tuũ ⁊ porta illã: et ne accideris vĩcul' ei⁹. In oĩ aĩo tuo accede ad illã: et ĩ oĩ ỏtute tua ꝓſerua vias ei⁹. Inueſtiga illã ⁊ maĩfeſtabit̃ tibi: ⁊ ꝓtinẽs fact⁹ ne derelinq̃s eã. In nouiſſimis em̃ ĩueĩes r̃quiẽ ĩ ea: ⁊ ꝓuertet̃ tibi ĩ oblectatõez. Et erit tibi ꝓpedes ei⁹ in ptectõz fortitudĩs ⁊ baſes ỏtutis: ⁊ torques illi⁹ in ſtolã gl'ie. Decor eĩ vite ẽ in illa: ⁊ vĩcula illi⁹ alligatura ſalutis. Stola gl'ie indues eã: ⁊ coronã g̃tulatõis ſuppones tibi. Fili ſi attẽderis mihi diſces eã: ⁊ ſi accomodaueris animũ tuũ ſapiẽs eris ·Si iclĩaueris aurẽ tuã excipies doctrinã: ⁊ ſi dileꝝeris audire ſapiẽs eris. In mlt̃itudĩe p̃ſbiteroꝝ prudẽtiũ ſta: ⁊ ſapie illoꝝ ex corde ꝓiũgẽ: vt oẽz narratõz dei poſſis audire: ⁊ ꝓuerbia laudis nõ effugiãt a te. Etſi videris ſẽſatũ euigila ad eũ ⁊ g̃d⁹ hoſtioꝝ illi⁹ extẽat pes tu⁹. Cogitatũ tuũ habe ĩ p̃ceptis dei. ⁊ ĩ mãdatis illi⁹ maxie aſſidu⁹ eſto: ⁊ ipe dabit tibi coꝝ: ⁊ ꝓcupiſẽtia ſapie dabit̃ tibi. Ca. ·VII·

Oli facere mala ⁊ nō te apprehendēt: discede ab iniq̄ ⁊ deficiēt mala ab te. Fili nō semines mala ī sulcis iustitie: ⁊ nō metes ea ī septuplū. Noli q̄rere ab hoīe ducatū: neq; a rege cathedrā honoris. Nō te iustifices ante deū qm̄ agnitor cordis ipe ē: ⁊ penes regē noli vel le videri sapiēs. Noli q̄rere fieri iudex nisi valeas ⁊utute irrūpere iniq̄tates: ne forte extimescas faciē potētis: ⁊ ponas scādalū ī agilitate tua. Nō pecces ī multitudīe ciuitatis. nec te īmittas ī pplm: neq; alliges duplicia peccata. Nec eī ī vno eris īmūis Noli esse pusillanimis in aīo tuo: exorare ⁊ facere elemosinaz ne despicias: Ne dicas in multitudīe munex meox respiciet deus: et offerēte me deo altissimo. munera mea suscipiet. Nō irrideas hoīez ī amaritudīe aīe: ē em̄ q̄ humiliat ⁊ exaltat circūspector de? Noli amare mēdaciū aduersꝰ frem tuū: neq; ī aīcum sil'iter facias. Noli velle mētiri oīe mēdaciū: assiduitas eī illi? nō ē bona. Noli ⁊bosus esse ī multitudine pbiteroꝝ: ⁊ ñ iteres ⁊bū ī oratōe tua. Nō odens laboriosa opa: ⁊ rusticatōz creatā ab altissimo. Nō te p̄putes ī mlt⁹ dīe idisciplīatoꝝ: memto ire qm̄ ñ tardabit. humilia valde spūm tuū: qm̄ vīdicta carnis ipij. ignis ⁊ ⁊mis. Noli puaricari ī aīcum pecunia differēte: neq; frez tuū carissimū auro spreueris. Noli discedē a mliere sēsata ⁊ bona quā sortit⁹ es ī timore dñi: gcia eī verecūdie illi? sup aux. Nō ledas seruū ī veritate opantē: neq; mercēnariū dantē aīaz suā. Beru? sēsat? sit tibi dilectus q̄si aīa tua: ñ defraudes illū lībtate: neq; inopē derelinq̄s illū. Decora tibisūt attēde illis: ⁊ si sūt vtilia pseuerēt apd te. Filij tibi sūt erudi illos: ⁊ cura illos a puericia illorū. Filie tibi sūt ⁊ua corp? illax: ⁊ ñ ostēdas hylarē faciē tuā ab illas. Trade filiaz ⁊ grāde op? feceris: ⁊ hoī sēsato da illam. Mulier si ē tibi scom aīaz tuā ñ picias illā: ⁊ odibili nō credas te ī toto corde tuo. Honora pem tuū: et gemit⁹ mris tue ne obliuiscaris. Memto qm̄ nisi p illos nat? nō fuisses: ⁊ retribue ill' qūo ⁊ illi tibi. In tota aīa tua time dñm: ⁊ sacerdotes illius sāctifica. In oī ⁊tute dilige eū q̄ te fecit: ⁊ mīstros ei? ne derelinq̄s. Honora deū ex tota aīa tua ⁊ honorifica sacerdotes: ⁊ purga te cū brachijs. Da ill' pte sicut mandatū ē tibi p̄micias ⁊ purgatōis: et de negligētia tua purga te cū paucis. Datum brachioꝝ tuoꝝ et sacrificiū sāctificatōnis offeres dño ⁊ īicia sctoꝝ: ⁊ paupi porrige manū tuaz vt pficiat̄ ꝓpiatō ⁊ bñdictio tua: gcia dat? ī pspectu oīs viuētis: ⁊ mor tuo ñ phibeas gciā. Nō desis plorātibꝫ in psolatōe: ⁊ cū lugētibꝫ ābula. Nō te pigeat visitare īfirmū: ex hijs eī ī dilectōe firmaberis. In oībꝫ opibꝫ tuis meōrare nouissia tua: ⁊ ieternū ñ peccab.

Ca. VIII.

On litiges cū hoīe potēte: ne forte incidas ī man? illi?. Nō p̄tēdas cū viro locuplete: ne forte p̄ te p̄stituat litē tibi. Mltos eī pdidit aur ⁊ argētū: ⁊ vsq; ad cor regū extendit ⁊ cōuertit. Nō litiges cū hoīe līguato et nō strues in ignē illi? ligna. Non p̄mūices hoī īdocto: ne male de pgenie tua loquat̄. Ne despicias hoīez auertentē se a pcto: neq; īproperes ei. Memto qm̄ oēs ī corruptōe sum?. Ne spernas hoīez ī sua senectute: etenī ex nob senescūt. Noli de mortuo inimico tuo gaudē: sciēs qm̄ oēs moriemur: ⁊ ī gaudium volum? veīre. Ne despicias narratōez pbiterox sapiētū: ⁊ ī puerbijs eox p̄uersare. Ab ipis eī disces sapiam ⁊ doctrinaz ītellect?: ⁊ fruere magnatis sine q̄rela. Nō te p̄tereat narratō senioꝝ: ipi eī didicerūt a p̄ib⁹ suis. Qm̄ ab ipis disces ītellectū: ⁊ ī tpe necessitatis dab responsū. Nō īcendas carbones pctoꝝ arguēs eos: ⁊ ne īcendaris flāma ignis pctoꝝ illox. Ne p̄ faciez stes cōtumelioſi: ne sedeat q̄si īsidiator ori tuo. Noli fenerari hoī fortiori te: q̄ si feneraueris q̄si pditū habe. Nō spōdeas super ⁊utē tuā: q̄ si spopōderis q̄si rstituēs cogita. Nō iudices p̄ iudicē: qm̄ scom qđ iustū ē iudicat. Cū audace non eas ī viā: ne forte gruet mala sua ī te. Ipe eī scom volūtatē suā vadit: ⁊ simul cū stulticia illi? peries. Cū iracūdo non facias rixā ⁊ cū audace nō eas in desertū: qm̄ quasi nihil est ante illū sanguis: ⁊ vbi nō est adiutorium elidet te. Cū fatuis cōsilium non habeas: non em̄ potērūt diligere nisi que eis placent. Coraz extraneo ne facias p̄siliū: nescis eī quid pariet. Non omni hōi cor tuum manifestes: ne forte īferat tibi graciā falsam et p̄uicie tibi.

Ca. .IX.

Non zeles mulierē sin⁹ tui: ne ostē dat sup te maliciā doctrine nequā nō des mulieri ptātem aīe tue: ne ingrediat in ⁊tute tua ⁊ ꝓfūdaris. Ne respicias mulierē multiuolā: ne forte īcidas in laq̄os illi⁹. Cū saltatrice ne assidu⁹ sis nec audias illā: ne forte peas in efficacia illi⁹ Virginē ne ꝓspicias: ne forte scādalizeris ī ⁊core illi⁹. Ne des fornicarijs animā tuā ī vllo: ne ptes te ⁊ hēditatē tuā Noli circū spicere ī vicis ciuitatis: nec oberraueris ī plateis illi⁹ Auerte faciē tuā a mlīere cō pta: ⁊ ne circūspicias spēz alienā· Propt̄ spēm mlīeris mlti pierūt: ⁊ ex hoc ꝓcupi scētia q̄si ignis exardescit. Ois mulier que est fornicaria q̄si stercus in via ab omnib⁹ ptereuntib⁹ ꝓculcabit̄. Speciez mulieris aliene multi āmirati. ⁊ probi facti sūt: colloquiū em̄ illi⁹ q̄si ignis exardescit. Cū alīena muliere ne sedeas omnino. nec accumbas cū ea sup cubitū: ⁊ nō altriceris cum illa ī vino ne forte ⁊clinet cor tuū in illā: ⁊ sanguine tuo labaris in pditionē. Ne de relīquas amicū ātiquū: nou⁹ em̄ nō erit simil illi. Vinū nouū amic⁹ nouus: veterescet: ⁊ cū suauitate bibes illud. Non zeles gloriā ⁊ opes peccatoris: nō em̄ scis q̄ futura sit illi⁹ subuersio. Non placeat tibi iniuria īiustoꝝ: sciēs qm̄ vsq̄ ad inferos nō placebit impi⁹. Longe abesto ab hoīe pcatem hñte occidē di: et nō suspicaberis timorē mortis. Etsi accesseris ad illū noli aliq̄d ꝓmittere: ne forte auferat vitam tuā. Cōmunionē mortis scito: qm̄ ī medio laq̄oꝝ īgredieris: ⁊ sup dolētiū arma ambulab̄. Scom̄ virtutē tuā: caue te a prīo tuo: ⁊ cū sapiētib⁹ et prudētib⁹ t̄cta. Vliri iusti sit tibi ꝓmune: ⁊ in timore di sit tibi gl̄iatio: ⁊ ī sēsu sit tibi cogitat⁹ dei: et ois enarratio tua in p̄ceptis altissimi. In manu artificū opa laudabūt̄: ⁊ p̄ncipes pl̄i in sapiētia ꝑmonis sui: ī sēsu vero seniorū ⁹bū. Terribil ē ī ciuitate sua hō līguos⁹: ⁊ temerari⁹ ī ⁹bo suo odibil erit. Ca. X.

Iudex sapiēs iudicabit pl̄m suū: ⁊ prīcipat⁹ sēsati stabil erit. Secū dū iudicē pl̄i sic ⁊ mīster ei⁹: ⁊ q̄l rector ē ciuitatis: tales ⁊ habitātes ī ea. Rex īsipiēs pdet pl̄m suū: ⁊ ciuitates inhabitabunt̄ ꝑ sensū prudentiū. In manu dei pt̄as terre: ⁊ exp̄ bil ois iniq̄tas gētiū ⁊ vtilē doctorē ī tpe suscitabit sup illā. In manu dei pt̄as hōis: ⁊ sup faciē scribe impone honorē suū. Omnis iniurie p̄mi ne memineris: et nihil agas ī opib⁹ iniurie. Odibil cor⁹ deo ē ⁊ hoīb⁹ superbia: ⁊ exp̄bilis ois iniq̄tas gētiū. Regnū a gēte ī gētē trāsfert̄ ꝓpter iniusticias ⁊ iniurias ⁊ ꝓtumelias ⁊ diuersos dolos. Quare aūt nihil ē sceleste⁹. Quid sup̄b terra et cinis: Nihil ē iniq̄us q̄ amare pecuniā. Dic em̄ et anima suā venalē hz: qm̄ ī vita sua p̄iecit intima sua· Ois potētatus breuis vita: languor p̄lixior ḡuat medicū. Breuē lāguorē p̄cidit medic⁹: sic ⁊ rex hodie est: ⁊ cras morie. Cū em̄ morier hō: hēditabit p̄ pētes ⁊ bestias ⁊ vmes. Iniciū superbie hōis apostatare a deo: qm̄ ab eo q̄ fecit illū recessit cor ei⁹: qm̄ iniciū pcti ē ois superbia. Qui tenuerit illā adiplebit̄ maledictis: et subuertet eū in finē. Propterea exhonorauit dñs q̄etus maloꝝ: ⁊ ⁹struxit eos vsq̄ ī finē. Sedes ducū superboꝝ ⁹struxit de⁹: ⁊ sedere fecit mites ꝑ eis. Radices gētiū superbaꝝ arefecit de⁹: et plātauit hūiles ex ipis gētib⁹. Terras gētiū euertit dñs: ⁊ p̄didit eas vsq̄ ad fūdamētum. Arefecit ex ipis ⁊ dispdidit eos: ⁊ cessare fecit mēoriā eoꝝ a terra. Memoriā superboꝝ pdidit de⁹: ⁊ reliq̄t memoriā hūiliū sēsu. Nō ē creata hoīb⁹ superbia: neq̄ iracūdia natūi mulieꝝ. Semē hoīz honorabit̄ hoc q⁹ timet deū: semē aūt hoc exhonorabit̄ q⁹ p̄terit mādata dñi. In medio fratꝝ rector illoꝝ ī honore: ⁊ q̄ timēt dñz erūt in oculis illi⁹. Gl̄ia diuitū honoratoꝝ ⁊ paupeꝝ timor ⁹i ē: noli ⁹spicē hoīez iustū pauperē: ⁊ nō magnificare virū pctorē diuitē. Magn⁹ ē iudex ⁊ potēs ē ī honore: ⁊ nō ē maior illo q̄ timz deū. Seruo sēsato liberi seruiēt: ⁊ vir prudēs et disciplīat⁹ nō murmurabit corrept⁹: ⁊ insci⁹ nō honorabit̄. Noli extollē te ī faciēbo ope tuo: ⁊ noli cūctari ī tpe angustie. Melior ē q̄ opat̄ ⁊ abūdat in oīb⁹: q̄ q̄ gl̄iat̄ ⁊ eget pane.. Fili ī māsuetudīe serua aīaz tuā: ⁊ da illi honorē scōz meritū suū. Pec cantē ī aīam suā q̄s iustificabit: Et q̄s honorificabit exhonorantē aīaz suā: Paup gl̄iat̄ ꝑ disciplinam ⁊ timorē suū: ⁊ ē hō q̄ honorificat̄ p̄ substantiā suā. Qui autē gl̄iat̄ ī pauptate: q̄ntomagis ī substātia: Et q̄ gl̄iat̄ ī sōstātia: pauptatē vereatur.

Capitulum XI.

e Sapiencia humiliati exaltabit caput illi⁹:et in medio mag̃tor̃ considere illum faciet. Nō laudes virū in specie sua:neq; spernas hoīem ī visu suo. Breuis in volatilib⁹ apis: et iniciū dulcoris hī fructus illi⁹. Ne glorieris in vestitu onḡ:nec in die honoris tui extollaris. Oīa mirabilia opa altissimi soli⁹:et glorioſa et absconſa et inuisa opa illi⁹. Multi tiranni sederunt in throno:ꝙ insuspicabilis portauit dyadema. Multi potentes oppressi sunt valde:et glorioſi trabiti sunt in manꝰ alterorū. Priusq; interroges ne vitupes quenḡ: et cū interrogaueris corripe iuste. Priusq; audias ne rñdeas verbū:ꝙ in medio seniorum ne addicias loqui. De ea re q̄ te non molestat ne certeris ꝙ in iudicio peccantium ne ꝓsistas. Fili ne in multis sint actus tui: ꝙsi diues fuēis ñ eris īmunis a delicto Si enī secut⁹ fueris ñ apprehēdes:ꝙ ñ effugies si precurreris. Est hō laborans ꝙ festinans ꝙ dolens impi⁹:ꝙ tantomagis ñ abūdabit. Est hō marcidus egens recupatōne plus deficiens ūtute ꝙ abūdans pauptate: et oculus dei respexit illū in bono ꝙ erexit eū ab hūilitate ipsi⁹. ꝙ exaltauit caput ei⁹ et mirati sunt in illo mlti et honorauerūt deū. Bona ꝙ mala. vita ꝙ mors:pauptas et honestas:a deo sunt. Sapia ꝙ disciplina et ciētia legis apd dñm:dilectō ꝙ vie bonor apd ipsū. Error ꝙ tenebre peccatorib⁹ ꝓcreata sūt. Qui aī exultāt in malꝰ ꝓsenescūt ī malo. Dacō dei iustis pmāet:ꝙ ꝓfect⁹ illi⁹ successus habebit ineḡnū. Est q̄ locupletaī ꝓce agēdor ꝙ hec ps mercedis illi⁹ in eo qꝺ dicit. Inueni reqez mihi ꝙ nūc mādducabo de bonis meis solus:ꝙ nescit qd tēmp⁹ ptereat ꝙ mors appropinq̄t ꝙ flinq̄t oīa alijs ꝙ morieī Sta in testamēto tuo ꝙ in illo colloq̄re:ꝙ in ope mādator tuor ꝙ veteraſce. Ne māseris ī opib⁹ pcōr. Cōfide aī in deo:ꝙ mane ī loco tuo:facile ē enī in oculꝰ dei subito bonestaē paupez. Bñdictō dei ī mercedē iusti festiat ꝙ ī bonoē velociꝓcess⁹ illi⁹ fructificat. Ne dicas. qd ē mihi op⁹ ꝙ q̄ erī mihi ex hoc bona: Ne dicas. Sufficiēs mihi sū:ꝙ qd ex hoc pessimabor: In die bonor ne īmemor sis malor:ꝙ ī die malor ne īmemor sis bonor:qm̄ facile ē corā deo in die obit⁹ retribuere vnicuiq; ꝛm vias suas. Malicia horę obliuionem facit luxurie magne:ꝙ in fine hois denudatō opez illi⁹. Añ morte ne laudes hoīem quenḡ: qm̄ in filijs suis agnoscit vir. Non oēm hoīem inducas ī domū tuā: multe enī sunt insidie dolosi Sicut enī eructuant ꝓcordia fetentiū ꝙ sicut ꝓdix īducit ī caueā ꝙ vt caprea ī laqum sic ꝙ cor superborū: ꝙ sicut ꝓspector videns casū primi sui. b Bona enī in mala ꝓuertens insidiat:ꝙ ī electis īponet maculā. A scintilla enī vna auget ignis:ꝙ ab vno doloso auget sanguis: hō vero pctor sāguini insidiat. Attende tibi a pestifero. fabcat enī mala:ne forte inducat sup te subsannatōez ippetuū. Admitte ad te alienigenaz ꝙ subuertet te in ebine:ꝙ abalienabit te a vijs ꝓpijs. Ca. XII. Si bñfeceris scito cui feceris:ꝙ erit grā in bonis tuis multa. Bñfac iusto et inuenies retributōez magnaz:ꝙsi nō ab ipso:certe a dño. Non ē ei bñ q̄ assidu⁹ ē in malis ꝙ elemosinas ñ danti:qm̄ ꝙ altissim⁹ odio hī pctores:et mist⁹ ē penitētib⁹. Da misericordi. et ne suscipias pctorem:et impijs et pctoribus reddet vindictaz:custodiēs eos in diē vindicte. Da bono et ñ recepis pctorem: bñfac humili et ñ dederis impio. Prohibe panes illi dare:ne in ipsis potentior te sit. Nam duplicia mala inuenies in oīb⁹ bonis q̄cūq; feceris illi:qm̄ ꝙ altissim⁹ odio hī pctores:ꝙ impijs reddet vindictā. d Non agnoscet in bonis amic⁹:ꝙ ñ abscondet in malꝰ inimic⁹. In bonis viri inimici illi⁹:ī tristicia ꝙ ī malicia illi⁹. amic⁹ agnit⁹ ē. Non credas ītimico tuo ineḡnū. Sicut eī eramentū. erugīat neq̄cia illi⁹:ꝙsi hūliat⁹ vadat curu⁹. abice aīm tuū ꝙ custodi te ab illo. Nō statuas illū penes te nec sedeat ad dextrā tuaz ne ꝓuersus stet ī loco tuo: ne forte ꝓuers⁹ ī locū tuū inq̄rat cathedrā tuaz:ꝙ ī nouissimo agnoscas ꝛba mea ꝙ ī sermonib⁹ meis stimuleis. e Quis miserebit in cātatori a ꝛpente pcusso ꝙ oīb⁹ q̄ appropiāt bestijs: Sic ꝙ q̄ comitat cū viro iniq̄:ꝙ obuolut⁹ ē in pctis ei⁹. Ulna hora tecū pmanebit:si aī declinaueris ñ supportabit. In labijs suis indulcat inimic⁹:ꝙ in corde suo insidiat vt subuertat te ī foueam. In oculꝰ suis lacrimat inimic⁹:ꝙsi inuenerit tēp⁹. ñ saciabit sanguine:ꝙsi īcurrerīt tibi mala. inuenies eū illic prior ē. In oculꝰ suis lacrimat inimic⁹:et q̄si adiuuans suffodiet

plantas tuas. Caput suuz mouebit⁊ plau-
debit manu: et multa susurrans ꝓmutabit
vultū suum. ¶ Ca. XIII.

Qui tetigerit picez inq̄nabit ab ea:
et q̄ ꝓmunicauerit superbo iduet su-
perbiam. Pondus sup se tollit q̄ bo-
neſtiori sep̄mūicat: ⁊ ditiori te ne soci⁹ fue-
ris. Quid ꝓmunicabit cacabo ad ollaz. Q̄n
em̄ se collisерit ꝓfrīget. Diues iiuste aget
⁊ fremebit: paup aī lesus tacebit. Si lar-
git⁹ ei fuēris assumet te: ⁊si ñ habuēis dēli-
q̄t te. Si habes ꝓuiuet tecū⁊ euacuabit te:
et ipse ñ tolebit sup te. Si nccī⁹ illi fueris
supplantabit te: ⁊ subridens spē dabit nar-
rans tibi oīa bona⁊ dicet q̄d op⁹ est tibi: et
cōfūdet te ī cib⁹ suis. donec exinaniat bis et
ter: ⁊ in nouissimo deridet te. Et postea vi-
dens dēlinq̄t te: ⁊ caput suū mouebit ad te
Humiliaē deo: ⁊ expecta man⁹ ei⁹. Attēde
ne seduct⁹ ī stulticiam būilieris. Noli eē hu
mil' in sapīa tua: ne būiliat⁹ in stulticiam
seducaris. Aduocat⁹ a potētioē discede: ex
hoc eī magis te aduocābit. Ne ip̄robꝰ sis: ne
ipingaris: ⁊ ne longe sis ab eo: ne eas ī ob
liuionē. Ne ftineas ex eq̄ loqui cū illo: nec
credas mltis verb illi⁹. Ex multa eī loq̄la
tēptabit te: et subridens int̄rogabit te. De
abscōditis tuis īimicis anim⁹ illi⁹ ꝓsuabit
ꝓba tua: ⁊ ñ pcet te malicia⁊ de vicul ¶ Ca-
ue tibi ⁊ attende diligent' auditui tuo: q̄m
cū subuersiōe tua ambulas. Audiēs vero
ꝓba illa q̄i ī sōnis vide: ⁊ euigilabis. Omni
vita tua. dilige deū⁊ īuoca illū ī salute tua
Om̄e aīal diligit sil'e sibi: sic ⁊ oīs hō p⁹im
sibi. Oīs caro ad sil'em sibi ꝓiūget: ⁊ oīs hō
sili sui sociabit. Qui ꝓmunicabit lup⁹ agno
aliq̄ñ: sic pcōr iusto. Que cōmunicatō sctō
homi ad canē: aut q̄ ps bona diuiti ad pau
pem: Qlenatō leonis onager ī deremo: sic ⁊
pascua sūt diuitū paupes. Et sicut aboīa-
tō est superbo humilitas: sic⁊ erectio diuitis
paup. Diues ꝓmot⁹ ꝓfirmat' ab amicis su-
is: būilis aī cū cecidēit expellet⁊ a notis.
Diuiti decepto mlti recuperatores: locut⁹ ē
superba ⁊ iustificauer̄t illū. Humilis decept⁹
est: insup et arguit'. Locut⁹ ē sensate: ⁊ nō
est ei dat⁹ loc⁹. Diues locut⁹ ē et oēs tacu-
er̄t: ⁊ ꝓbū illi⁹ vsq̄ ad nubes ꝓducēt. Paup
locut⁹ ē: ⁊ dicūt. Quis ē h⁹? Etsi offenderit:
subuertēt illū. Bona ē substātia cui nō est
pcēm ī ꝓsciētia: ⁊ neq̄ssima ē pauptas ī ore
impij. Cor boīs immutat faciē illi⁹: siue in
bono siue ī malo. Vestigiū cordis boni⁊ fa
ciē bonā difficile inuenies: ⁊ cū laboē. Ca.

Beat⁹ vir q̄ non ē lapsus. XIIII.
Qbo ex ore suo et ñ est stimulat⁹ in
tristicia delicti. Felix q̄ nō habuit
aīm̄ sui tristiciaz: ⁊ ñ excidit ab spe sua. Miro
cupido ⁊ tenaci sine rōne ē substātia: ⁊ boī
liuido ad q̄d aup: Quod aceruat ex aīo suo
iiuste alijs ꝓgregat: ⁊ ī bonis illi⁹ ali⁹ luxu-
riabit'. Qui sibi nequā ē cui alij bon⁹ erit:
Et ñ iocūdabit' in bonis suis. Qui sibi in-
uidet nihil ē illi neq̄us ⁊ hec ē reddītō ma-
licie illi⁹. Etsi bñfeceīt. ignorāt⁊ ñ volens
facit: ⁊ ī nouissimo manifestat malicia suā.
Nequā est ocul⁹ liuidi: ⁊ auertēs faciē suā:
⁊ despiciēs aīam suā. Insaciabil' ocul⁹ cu-
pidi ī pte iniq̄tatis: ñ saciabit'. donec ꝓsū-
mat arefaciēs aīam suā. Ocul⁹ mal⁹ ad ma
la: ⁊ ñ saciabit': pane idigēs ⁊ ī esticia erit
sup mēsam suā. Fili si habes bñfac tecū: et
deo digs oblatōnes offer. Memor esto q̄m
mors ñ tardat: ⁊ testamītū iferop: q⁹ dem̄ō
stratū est tibi. Testamītū em̄ h⁹ mūdi mor-
moriet'. Añ mortez bñfac amico tuo: ⁊ ꝑm
vires tuas exporrigēs da pauꝑi Nō defrau
dēis a die bono ⁊ pticla diei boni ñ te ꝑte-
reat. Nonne alijs flinqs dolores ⁊ labores
tuos? In diuisione sortis da ⁊ accipe: ⁊ iu-
stifica aīam tuā. Añ obitū tuū opare iusti
ciam: q̄m ñ est apud inferos īuenire cibū.
Oīs caro sicut venū veterascet⁊ sicut foliū
fructificās ī arbore viridi. Alia generāt' ⁊
alia deiciūt': sic generatō carnis ⁊ sāguinis
⁊ alia finit': ⁊ alia nascit'. Omne op⁹ corru-
ptibile ī fine deficiet et q̄ illud opat' ibit cū
illo. Et omne op⁹ electū iustificabit': ⁊ qui
opat' illud honorabit' in illo. Beatus vir q̄
in sapīa morabit': ⁊ q̄ in iusticiam medita-
bit': ⁊ in sensu cogitabit circūspectōem dei.
Qui excogitat vias illi⁹ ī corde suo. et ī ab-
scōditis suis intelligēs: vadens p⁹ illam q̄i
inuestigator: ⁊ in vijs illi⁹ ꝓsistens. Qui re-
spicit ꝑ fenestras illi⁹: ⁊ ī ianuis illi⁹ audi-
ens. Qui req̄escit iuxta domū illi⁹: ⁊ in pi-
etibꝰ illi⁹ figens palū. Statuet casulam su-
am ad man⁹ illi⁹: et req̄escent ī casula illi⁹
bona ꝑ eū. statuet filios suos sub tegimīe
illius: ⁊ sub ramis illi⁹ morabit'. Proteget'
sub tegimine illi⁹ a feruore: ⁊ in gloria ei⁹
requiescet. ¶ Ca. XV.

Qui timet deum faciet bona: q̃ continens ē iuſticie apprehēdet illa: ⁊ obuiabit illi q̃ſi mr̃ honorificata: ⁊ q̃ſi mulier a vginitate ſuſcipiet illū. Cibabit illū pane vite ⁊ intellect⁹: ⁊ aq̃ ſapie ſalutaris potabit illū. Et firmabit in illo et ñ flectet: ⁊ ꝓtinebit illū ⁊ ñ ꝓfundet: ⁊ exaltabit illū apud prios ſuos. Et ī medio eccl'ie aperiet os ei⁹: et adimplebit illum ſpū ſapie et intellect⁹: ⁊ ſtola glie veſtiet eū. Jocūditatē ⁊ exultatōem theſaurizabit ſup illū: et noie eterno hēditabit illum. Boues ſtulti nō apprehēdent illa: ⁊ boues ſenſati obuiabūt illi. Boues ſtulti ñ videbūt ea: longe ei⁹ abeſt a ſuperbia ⁊ dolo. Viri mēdaces ñ erūt illi⁹ memores: ⁊ viri veraces inuenient in illa: ⁊ ſucceſſū habebūt vſq; ad īſpectōez dei. Nō ē ſpecioſa laus ī ore pcōris: qz ñ eſt a dño miſſus: qm̃ a deo pfecta ē ſapia. Sapie em̃ dei aſtabit laus: ⁊ ī ore fideli abundabit: et dñator dabit eam illi. Nō dixeris. p deū abeſt: q̃ ei odit ne feceris. Nō dicas ille me īplanauit. ñ ei neceſſarij ſunt ei boues īpij. Omne execrāmentū erroris odit dñs: ⁊ ñ erit amabile timentibꝰ eū. Deꝰ ab inicio ꝓſtituit hoiem: ⁊ reliqt illū in manu ꝓſilij ſui. Adiecit mādata ⁊ pcepta ſua. Si volueris mādata ꝓſuare ꝓſuabūt te: ⁊ ī ppetuū fidem placitaz ſuare. Apoſuit tibi aquaz⁊ ignē: ad qd̃ voluēris porrige manū tuā. añ hoiez vita⁊ mors: bonū⁊ malū. Qd̃ placuerit ei dabit illi. qm̃ multa ſapia dei. ⁊ fortis ī potentia⁊ videns oēs ſine intermiſſione. Oculi dñi ad timētes eū: ⁊ ipe agnoſcit oem opaz hoīs. Nemī mādauit impie agē: ⁊ nemī dedit ſpaciū peccādi. Non ei ꝓcupiſcit multitudinē filioꝝ infideliū⁊ īutiliū. Ca. XVI.

Ne iocunderis in filijs impijs ſi multiplicent: nec oblecteris ſup ipſos ſi ñ eſt timor dei ī illis. Nō credas vite illoꝝ: nec reſpexeris ī labores eoꝝ. Melior eſt ei vn⁹ timens deū: q̃ mille filij impij. Et vtile ē mori ſine filijs: q̃ relinq̃re filios īpios. Ab vno ciuitate habitabit̃ pria⁊ a tribus impijs deſeret̃. Multa talia vidit oculus me⁹ et fortiora hoꝝ audiuit auris mea In ſinagoga peccantiū exardebit ignis: ⁊ in gente incredibili exardeſcet ira. Nō eporauerūt ꝓ peccatis ſuis antiq̃ gigantes q̃ deſtructi ſūt ꝓfidētes ſue vtuti: ⁊ ñ pepcit pegrinatōi illoꝝ: ſed pculſit eos: ⁊ expectus ē eos pre ſuperbia verbi illoꝝ. Non miſertus ē illis totam gentē pdens: ⁊ extollentem ſe in peccatis ſuis. Et ſicut ſexcētamilia peditū q̃ congregati ſunt ī duricia cordis ſui: etſi vn⁹ fuiſſet ceruicat⁹ mirꝝ ſi fuiſſet īmunis. Miſcōia ei⁊ ira ē cū illo: potens exoracō ⁊ effūdens irā. ſm miſcōiam ſuā: ſic correctō illi⁹. boiem ſm opa ſua iudicat. Nō effugiet ī rapina pctōr: ⁊ ñ retardabit ſufferētia miſcōiam faciētis. Oīs miſcōia faciet locū vnicuiq; ſm meritū opm ſuoꝝ: ⁊ ſm ītellectū pegrinatōis illi⁹. Nō dicas. A deo abſcōdar⁊ ex ſūmo q̃s opis mei memorabit̃: In pplo magno ñ agnoſcar. Que ē em̃ aia mea ī tam īmēſa creatura? Ecce celū et celi celoꝝ. abiſſ⁹ ⁊ vniuerſa terra q̃ ī eis ſūt in cōſpectu illi⁹ ꝓmouebūt̃: montes ſil' ⁊ colles ⁊ fūdamēta terre: ⁊ cū ꝓſpexerit illa de⁹ tremoe cōcutient̃. Et in oīb⁹ hijs īſenſatū ē cor: et omne cor ītelligit̃ ab illo: ⁊ vias illi⁹ q̃s ītelligit: Et pcella quaz nec ocul⁹ videt homīs: Naz pluria illi⁹ opa ſūt in abſcōſo: ſed opa iuſticie ei⁹ q̃s enūciabit aut q̃s ſuſtinebit: Lōge ei eſt teſtamētū a q̃buſdaz: ⁊ inꝛoga tō hoīm ī ꝓſūmatōe ē. Qui mīorat̃ corde cogitat īania: et vir īprudens ⁊ errās cogitat ſtulta. Audi me fili⁊ diſce diſce iplīaz ſenſ⁹ ⁊ ī verbꝭ meis attende ī corde tuo ⁊ dicaz ī eq̃tate diſciplīaz ⁊ ſcrutabor enarrare ſapīaz ⁊ ī verbꝭ meis attende ī corde tuo: ⁊ dico ī eq̃tate ſpūs. ōtutes q̃s poſuit de⁹ ī opa ſua ab inīo: ⁊ ī veritate enūcio ſcietiā ei⁹ In iudicio dei opa ipi⁹ ab inicō: ⁊ ab īſtitutōe hoīz ipoꝝ diſtīxit ptes illoꝝ: ⁊ inicia eoꝝ ī gentibꝰ ſuis. Ornauit ieiūnū opa illoꝝ: nec eſurierūt nec laborauerūt: ⁊ nō deſtiterūt ab opibus ſuis. Unuſq̃ſq; prīm ſibi ñ āguſtiabit vſq; ineiūnū. Nō ſis īcredibil' verbo illi⁹ Q⁹ hec in terraz de⁹ reſpexit: ⁊ impleuit illā bonis ſuis Aīa aī oīs vital' denūciauit añ faciē ipi⁹ ⁊ ipa itoꝝ ſuerſio illoꝝ. Ca. XVII

Deus creauit de terra hoīem: et ſm ymaginē ſuaz fecit illū. Et itoꝝ cōuertit illū in ipſaz: ⁊ ſm ſe feſtinuit illū virtute. Numeꝝ dieꝝ ⁊ tēp⁹ dedit illi: et dedit illi ptatem eoꝝ q̃ ſunt ſup terrā. Poſuit timorē illi⁹ ſup oēm carnem: ⁊ dñat⁹ ē beſtiaꝝ⁊ volatiliū. Creauit ex ipo adiutoriū ſile ſibi. Liliū⁊ linguā⁊ oc'los ⁊ aures ⁊ cor dedit ill' excogitādi: ⁊ diſciplīa ītellect⁹ repleuit illos. Creauit ill' ſciēciā ſpūs:

sensu impleuit cor illoꝝ: ⁊ mala ⁊ bona oñdit illꝰ. ℘posuit ocꝰm ipsoꝝ sup corda illoꝝ oñdē illis magꝫlia operꝫ suoꝝ vt nomē sctificatōis collaudent ⁊ glꝫiari in mirabilibꝫ illi⁹: ⁊ magꝫlia enarrēt operꝫ ei⁹. Addidit illꝰ disciplīaz ⁊ legē vite bēditauit illos. Testamentū eternū ꝓstituit cū illis: ⁊ iusticiā ⁊ iudicia sua oñdit illꝰ. Et magꝫlia honoris ei⁹ vidit ocul⁹ illoꝝ ⁊ honorē vocis audierūt aures illoꝝ: ⁊ dixit illis. Attēdite ab oī iniq̄. Et mādauit illꝰ: vnicuiq̄ de ꝓximo suo. Elie illoꝝ corā illo sūt sēp: ñ sunt abscōse ab oculꝫ ipi⁹. In vnāquāq̄ gētē ꝓposuit rectorē ⁊ ps dei isrl̄ facta ē manifesta. Et oīa opa illoꝝ velut sol ī ꝓspctu dei: ⁊ ocli ei⁹ sine īmissiōe ispiciētes ī vijs eoꝝ. Nō sunt abscōsa testamenta ꝓ iiq̄tatē illoꝝ. Et oīs iiq̄tas eoꝝ ī ꝓspctu dei. Elemosina viri q̄si saccul⁹ cū ipso: ⁊ grām hoīs q̄i pupillā ꝓtuabit: et postea rsurget ⁊ retribuet illꝰ rtributōez vnicuiq̄ ī caput ipoꝝ ⁊ ꝓuertit ī iferioes ptes re. Penitētibꝫ aꝫ dedit viā iusticie: ⁊ ꝓfirmauit deficiētes sustinē ⁊ destīauit illꝰ sortē veritatis. Cōuertē ad dñz ⁊ rliq̄ pcta tua: ꝓcare añ faciē dñi: ⁊ minue offēdicla. Reuertē ad dñm et auertē ab iiusticia tua et nimis odito execrationē ⁊ cognosce iusticias et iudicia dei ⁊ sta ī sorte ꝓpositōis ⁊ oīonis altissimi dei. In ptes vade scli scti: cū viuis ⁊ dantibꝫ ꝓfessionē deo. Nō demoreris ī erroꝛe ipioꝝ: añ mortē confitē. A mortuo q̄i nihil perit cōfessio. Cōfitēberis viuens: viu⁹ ⁊ san⁹ cōfitēberis et laudabis deū: ⁊ glꝫiaberis ī miseratōibꝫ ei⁹. Quāmagꝫ misericordia dñi et ꝓpiciatō illi⁹ cōuertentibꝫ ad se. Nec ei oīa pñt esse ī hoībꝫ: qm̄ ñ est imortal' fili⁹ hoīs et ī vanitate malicie placuerūt. Quid lucidi⁹ sole? Et ipe deficiet. Aut qd̄ nequs q̄ qd̄ excogitauit caro ⁊ sāguis? Et hoc arguet. Virtutē altitudīs celi ipe conspicit: ⁊ oēs hoīes terra et cinis.

Ca. XVIII.

Qui viuit ineternū creauit oīa sil'. Deus solus iustificabit: et manet inuict⁹ rex inetnū. Quis sufficiet enarrare opa illi⁹? Quis ei⁹ inuestigabit magꝫlia ei⁹? Virtutē aꝫ magnitudīs ei⁹ q̄s enūciabit? Aut q̄s adiciet enarrare misericordiam ei⁹? Nō est minuere neq̄ adicere: nec ē inuenire magꝫlia dei. Cū consūmauerit hō tunc incipiet: et cū q̄euerit opabit. Quid est hō et q̄ est grā illi⁹: et qd̄ est bonū: aut qd̄ nequam illius? Numerus dieꝝ hominum vt multum centū anni: quasi gutte aq̄ maris deputati sunt: ⁊ sicut calcul⁹ arene. sic exigui āni in die eui. Propē hoc pacies ē de⁹ ī illis: ⁊ effūdit sup illos misericordiaz suā. Elidit ꝑsūptionē cordis eoꝝ q̄m̄ mala ē: ⁊ cognouit subuersionē illoꝝ q̄m̄ nequam ē. Ideo adīpleuit ꝓpiciatōez suam ī illis: ⁊ oñdit illꝰ viam eqtatis. Miserato hoīs circa prīm suum: misericordia aꝫ dei sup oēz carnē. Qui misericordiaz bꝫ docet ⁊ erudit: q̄si pastor gregem suū. Misereatur excipiēs doctrīnā miseratōis ⁊ q̄ festīant ī iudicijs ei⁹. Fili ī bonis ñ des q̄relam: ⁊ ī omni dato ñ des tristiciā verbi mali. Nōne ardorē frigerabit ros? Sic et verbū meliusq̄ datū. Nōne ecce verbū sup datū bonū? Sz vtrq̄ cū hoīe iustificato. Stult⁹ acrit̄ improperabit ⁊ dat⁹ ī disciplīati tabescē facit oculos. Añ iudiciū para iusticiaz tibi: ⁊ antēq̄ loq̄ris discе. Añ lāguorē adhibe medicīam: ⁊ añ iudiciū inīroga te ipm: ⁊ in ꝓspctu dei īueniesꝓpiciatōez. Añ languorē humilia te: ⁊ in tpe infirmitatis oñde ꝓuersatōez tuā. Non ipediaris orare sēp: et ne vēaris vsq̄ ad mortē iustificari: q̄m̄ merces dei manet inetnū. Añ oīonem prepa aīam tuā: ⁊ noli eē q̄si hō q̄ temptat deū. Memto ire ī die cōsūmatōis: ⁊ tēp⁹ retributōis ī ꝓuersatōe faciem. Memto paupertatis ī tpe abūdancie ⁊ necessitatē pauptatis ī die diuiciaꝝ. A mane vsq̄ ad vespam īmutabit̄ temp⁹: ⁊ hec oīa citata in oculis dei. hō sapiēs in oīb⁹ metuit: et ī diebꝫ delictoꝝ attēdet ab īertia. Oīs astut⁹ agscit sapiaz: ⁊ īuenietī eā dabit ꝓfessionē. Sensati ī verb: ⁊ ipsi sapient egerūt: ⁊ intellexerūt veritatē ⁊ iusticiaz: ⁊ imploraueruꝫ puerbia et iudicia ꝓ⁹ concupīas tuas ñ eas: ⁊ a voluntatē tua auertē. Si prestes aīe tue concupīas ei⁹: faciēt te ī gaudiū īimicis tuis. Ne oblectēris in turb⁹: nec ī modicis. Assidua em̄ est cōmissio eoꝝ. Ne fueris mediocris ī cōtentōe ex fenore: ⁊ ñ est tibi nihil ī seculo. Eris em̄ inuid⁹ vite tue.

Ca. XIX.

Operarius ebriosus non locupletabit̄: ⁊ q̄ spernit modica palati decidet. Elinum et mulieres apotestare faciunt sapientes: ⁊ arguent sensatos: ⁊ qui se iungit fornicarijs erit nequam. Putredo et vermes hereditabunt illum: et extolletur in exemplum maius: et tolletur de

numero aīa eī. Qui credit cito leuis corde
est ⁊ mīorabit: ⁊ q̄ delinq̄t in aīam suam ī-
sup hēbit. Qui gaudet iniq̄tate denotabit
et q̄ odit correptōez minuet vita: ⁊ q̄ odit
loq̄citatē extīguit maliciam. Qui peccat ī
aīam suam penitebit: ⁊ q̄ iocūdat in mali
cia denotabit. Ne iteres vbū duz ⁊ nequā:
et ñ mīorabeis: amico ⁊ inimico noli nar-
rare sensū tuū: etsi ē tibi delictū noli denu-
dare. Audiet eī te ⁊ custodiet te: ⁊ q̄i defēdēs
pcēm odiet te: ⁊ sic aderit tibi semp. Audi-
sti verbū aduersus prīm tuū: ꝓmoriat ī te:
fidens qm̄ te ñ dirūpet. A facie verbi ptu-
rit fatu⁹: tanq̄ gemit⁹ pt⁹ infātis. Sagitta
īfixa femori canis: sic verbū in corde stulti
Corripe amicū. ne forte ñ ītellexēit ⁊ dicat
ñ feci: aut si feceīt: ne iter addat face. Cor
ripe prīm ne forte ñ dixerit: ⁊ si dixerit ne
forte iteret. Corripe amicū. sepe eī fit ꝓmis
sio: ⁊ ñ omni verbo credas. Est q̄ labit lī-
gua sua: sz ñ ex aīo. Quis ē em̄ q̄ ñ deliq̄rit
in līgua sua. Corripe amicū anteq̄ ꝓmine-
ris. ⁊ da locū timori altissimi: qr oīs sapīa
timor dei. Et ī illa timē deū: ⁊ ī omni sapīa
dispositō legis. Et ñ est sapīa neq̄cie disci-
plina: et ñ est cogitat⁹ bon⁹ pcōz prudēn-
tia. Est prudencie neq̄cia ⁊ ī ipsa exectio: et
ē insipiēs q̄ minuit sapīa. Melior ē hō qui
minuit sapīa ⁊ deficiens sensu ī timoē dei:
q̄ q̄ habūdat sensu ⁊ trāsgredit legē altissi-
mi. Est solercia certa ⁊ ipa iniq̄: et ē q̄ emit
verbū certū enarrās veritatē. Est q̄ neq̄ter
hūiliat se et īteriora eī⁹ plena sūt dolo: et ē
iust⁹ q̄ se nimiū submittit a multa humili-
tate. ⁊ ē iust⁹ q̄ inclīat faciē suam ⁊ fīgit ñ
vidē se qd ignoratū est. Etsi ab ībecillitate
viriū vetet peccare: si īuenēit tēp⁹ malefa-
ciendi malefaciet. Ex visu cognoscit vir: ⁊
ab occursu faciei cogīscit sensat⁹. Amict⁹
corpis et risus dentiū ⁊ ingressus hoīs. enū-
ciāt de illo. Est correptō mēdax ī ira ꝓtu-
melios: ⁊ ē iudiciū qd ñ ꝓbat esse bonū: et
ē tacens ⁊ ipse ē prudens. ¶ Ca. XX.

Quambonum est arguere q̄ irasci et
ꝓfitentē in oīone ñ ꝓhibē. Cōcupīa
spadonis deuirginauit iuuēculā.
sic q̄ facit p vim iudiciū iniquū. Quambo-
nū est correptū manifestare prīam: sic em̄
effugies volūtariū pcēm. Est tacēs q̄ inue-
nit sapiens: ⁊ ē odibilis q̄ pcat ē ad loq̄n-
dū. Est aī tacens et ñ bñs sensū loq̄le: et ē
tacens sciens tempus apti tpis. Homo sa-
piens tacebit vsq̄ ad tēpus: lasciu⁹ aī et ī-
prudens ñ seruabit tēpus. Qui multis vtit
verbō ledit aīam suam: et q̄ pīatē sibi assu-
mit iniuste odiet. Est pcessio in malis viro
indisciplinato: et ē inuencō in detrimentū.
Est datū qd non ē vtile: et ē datū cui⁹ ret-
bucō duplex. Est pter gl'iam minoratō: et
est q̄ ab hūilitate leuabit caput. Est q̄ m'ta
redimat modico pcio: ⁊ ī stituēs ea ī septu-
plū. Sapiens ī verb seipm amabilē facit:
gr̄e aī fatuoz effundent. Dat⁹ insipiētis ñ
erit vtil' tibi: oculi eī illi⁹ septēplices sunt.
Exigua dabit et multa īproperabit: et aptio
oris illi⁹ inflāmacō est. Hodie fenerat q̄s ⁊
cras expetit: ⁊ odibilis est hō hmōi. Fatuo
ñ erit amicus: et ñ erit grā in bonis illi⁹.
Qui em̄ edunt panē illius false līgue sunt.
Quociens et q̄nti irridebūt eum! Neq̄ em̄
qd habendū erat directo sensu distribuit:
sil'r et qd non erat habendū. Lapsus false
līgue q̄i q̄ in pauimēto cadēs: sic lapsus ma
loz festinant veniet. hō athars q̄si fabula
vana: et in ore disciplinatoz assīdua erit.
Ex ore fatui r̄probabit parabola: ñ em̄ dicit
illā in tpe suo. Est q̄ vetat pre īopia pecca
re: ⁊ ī reqe illa stimulabit. Est q̄ pdet aīaz
suam pre ꝓfusione: et ab īprudencia plone
pdet eam: plone aī acceptōne pdet se. Est q̄
pre ꝓfusione pmittit amico: et luctus ē eū
inimicū gr̄tis. Obprobriū nequā in hoīe mē
datiū: et in ore idisciplinatoz assīdue erit.
Potior fur. q̄ assiduitas viri mēdacis: p-
ditōem aī ambo hēditabunt. Mores hoīm
mendaciū sine honore: et ꝓfusio illoz cum
ipsis sine int'missione. Sapiens in verb p-
ducet seipm ⁊ hō prudens placebit magr̄tis.
Qui opat terrā suam īaltabit aceruū fru-
gum: et q̄ opat iusticiam ipse exaltabit: q̄
vero placet magr̄tis. effugiet iniq̄tatē. Exe-
nia ⁊ dona excecāt oculos iudicū ⁊ q̄i mut⁹
ī ore auētit correctōes eoz. Sapīa abscōsa
et thesaur⁹ inuisus: q̄ vtilitas in vtrisq̄! Me-
lior est q̄ celat insipīam suam: q̄ hō qui ab
scondit sapīam suam. ¶ Ca. XXI

Fili peccasti: nō adicias itez: sed de
pstinis dēpcare vt tibi dimittant.
Quasi a facie colubri fuge pcta ⁊ si
accesseris ad illa suscipiēt te. Dētes leonis
dētes eī⁹ interficiētes aīas hoīz. q̄i rūphea bis
acuta oīs iniq̄tas: plage illi⁹ ñ est sanitas

Obiurgatio. ꝛ iniurie annullabūt substan-
tiā: ꝛ dom⁹ q̄ nimis locupler ē annullabiť
supbia: sic substātia supbi eradicabiť. Dep̄
catō paupis ex ore vsq; ad aures ei⁹ pueni-
et ꝛ iudiciū festīato aduenier illi. Qui odit
correptōez vestigiū est pctōris: ꝛ q̄ tīet deū
cōuertet ad cor suū. Not⁹ alōge potens lī-
gua audaci ꝛ sensat⁹ scit labi se ab illo Qui
edificat domū suā ī pēdijs alienis: q̄i q̄ col-
ligit lapides suos ī hieme. Stupa collecta
sinagoga peccātiū ꝛ cōsumatō illoꝝ flāma
ignis. Via peccātiū cōplanata lapidibo: et
ī finē illoꝝ īferi ꝛ tenebre pene. Qui custo
dierit iusticiā. cōtinebit sēsū ei⁹: cōsumatō
timoris dei. sapīa ꝛ sensus. Nō erudiet. q̄ ñ
ē sapiens ī bono. Est aī īsipiētia q̄ abūdat
ī malo: ꝛ ñ est sensus vbi ē amaritudo. Sa-
piētis sciētia tanq̄ inūdatō abūdabit: ꝛ cō
siliū illi⁹ sicut fons vite pmanet. Cor fatui
q̄si vas cōfractū: et oēm sapīam ñ tenebit.
Verbū sapiēs qōcūq; audierit scius lauda
bit ꝛ adiciet: audiuit luxuriosus ꝛ displice-
bit illi: ꝛ piciet illud pt⁹ dorsū suū. Narratō
fatui q̄si sarcina ī via: nam ī labijs sensati
inueniet grā. Os prudentis q̄rit in eccl̄ia:
ꝛ ṽba illi⁹ cogitabūt in cordibo suis. Tanq̄
dom⁹ exēmīata sic fatuo sapīa: ꝛ sciēcia sē-
sati ienarrabilia ṽba. Cōpedes ī pedibo: do-
ctrina stulto: et q̄si vicula manuū sup ma-
nū dextrā. Fatu⁹ in risu inaltat vocē suaz:
vir aī sapiēs vix tacite ridebit. Ornamītum
aureū prudēti doctrina ꝛ q̄i bēbiale in bēbio
dextro. Pes fatui facil⁹ in domū primi ꝛ hō
pit⁹ cōfundet a psona potētis. Stult⁹ a fe-
nestra rīspiciet ī domū: vir aī erudit⁹ foras
stabit Stulticia hōis auscultare p ostiū: ꝛ
prudens gūabiť ptumelia. Labia īprudēti-
um stulta narrabūt: ṽba aī prudentiū sta-
tera ponderabūť. In ore fatuoꝝ cor illoꝝ:
et in corde sapiētiū os illoꝝ. Dū maledicit
īpi⁹ diabolū ꝛ maledicit ipse aīaz suā. Su-
surro pq̄nabit aīam suā ꝛ in oīb odiet: et
q̄ permanserit odiosus erit: tacit⁹ ꝛ sensat⁹
honorabiť.

Ca. XXII.

In lapide lutēo lapidat piger ꝛ oēs
loquent illi⁹ aspnatōnem. De ster-
core boū lapidat⁹ ē piger ꝛ oīs q̄ te-
tigerit eū excuciet man⁹. Cōfusio pīs ē de
filio indiscipliato: filia aī fatua ī dēmīora-
tōem fiet. Filia prudens hēditas viro suo:
nam q̄ cōfundit. cōtumelia ē genitōis. Et
prēm et vix confundit audax: ꝛ ab impijs
non minorabiť: ab vtrisq; aī inhonorabiť
Musica ī luctu īportuna narratō: flagella
et doctīna in omni tpe sapīa. Qui docet fa-
tuū: quasi q̄ pglutinat testam. Qui narrat
verbū ñ audiēti: q̄si q̄ excitat dormientē de
gui sōno. Cū dormiēte loq̄t q̄ enarrat stul-
to sapīam: ꝛ in fine narratōis dicit. Quis
est h̄: Sup̄ mortuū plora. defecit ei lux ei⁹:
et sup̄ fatuū plora: defecit ei sensus ei⁹. Mo
dicū plora sup mortuū: qm̄ req̄euit. Neq̄ssi
mi ei neq̄ssima vita. sup mortē fatui Luct⁹
mortui septē dies: fatui aī ꝛ impij oēs dies
vite illoꝝ. Cū stulto ne multū loq̄ris: et cū
insensato ne abieris. Serua te ab illo vt ñ
molestiaz habeas: ꝛ ñ coinq̄naberis ī pctō
illi⁹. Deflecte ab illo et inuenies req̄em: et
ñ accidiaberis ī stulticia illi⁹. Sup plūbū
q̄d gūabiť! Et q̄d illi aliud nomē q̄ fatu⁹!
Arenam ꝛ salē ꝛ massaz ferri facili⁹ ē ferre:
q̄ hoīem īprudentē ꝛ fatuū ꝛ impiū. Sicut
loramītum ligneū colligatū fundamīto edi-
ficij ñ dissoluet: sic ꝛ cor pfirmatū in cogi-
tatōne cōsilij. Cogitat⁹ sensati. ī omni tpe t
metu ñ depuabiť. Sicut palee ī excels ꝛ ce
mēta sine īpensa posita p̄ facie venti ñ p-
manebūt. Sic et cor timidū cogitatōe stul
ti p̄ impetū tīoris ñ resistet. Sicut ornat⁹
arenosus ī pietē līpido. sic ꝛ cor tepidū in
cogitatōne fatui omni tpe ñ metuet: sic ꝛ q̄
ī pceptis dei pmanet semp. Pūgens oculū
deducit lacrīas: ꝛ q̄ pungit cor pfert sensū.
Mittēs lapides ī volatilia deiciet illa: sic ꝛ
q̄ pficiaī amico dissoluit amicicias. Ad a-
micū ꝛ si pduxeris gladiū ñ desperes: est em̄
rgressus ad amicū. Si aperuerit os triste
ne metuas: est em̄ pcordatō: excepto cōuitō
et īproperio et supbia ꝛ misterij ruelatōne
ꝛ plaga dolosa. In bijs oīb effugiet amic⁹
Fidem possīde cū amico in pauptate illi⁹:
vt et in bonis illi⁹ letēris. In tpe tribulatō
nis illi⁹ pmane illi fidelis: vt in hēditate il
li⁹ coheres sis. Ante ignē camini vapor et
fum⁹ ignis inaltaī: sic ꝛ ante sanguinē ma-
ledicta ꝛ cōtumelie et mine. Amicū saluta-
re ñ confundaris. A facie illi⁹ ñ me abscō-
dam: etsi mala mihi euenerint per illum.
sustīebo. Omnis q̄ audiet cauebit se ab eo.
Quis dabit ori meo custodiam: ꝛ super la-
bia mea signaculū certū: vt nō cadam ab
ipsis et līgua mea perdat me!

Ca. XXIII.

b Domine pater ⁊ dñator vite mee ne dereliquas me in cogitatu et consilio eox: nec sinas me cadē in illa exprobratōne. Quis supponit in cogitatu meo flagella ⁊ in corde meo doctrinam sapie. vt in ignoratōibo eox non pcant mihi et non appareant delicta eox. et ne adcrescant ignorancie mee et multiplicent delicta mea et pcta mea abundent: et incidam in cōspectu aduersariox meox. ⁊ gaudeat inimicus meus! Dñe pr̄ et deus vite mee ne dereliquas me in cogitatu illox. Extollentiam oculox meox ne dederis mihi: et omne desiderium auerte a me. Rufer a me ventris concupias: et concubit⁹ concupie ne apprehēdant me: et animo irreuerentiꝫ infrenito ne tradas me. Doctrinam oris audite filij: et q̄ custodierit illam non piet labijs suis. nec scādalizabit in opibo neqssimis. In vanitate sua apprehēdit peccator et supbo et maledictus scandalizabit in illis. Juratōni non assuescat os tuum: multi em̄ casus in illa. Nominatō vero dei nō sit assidua in ore tuo: et nomībus sanctox ne admiscearis: qm̄ non eris īmunis ab eis. Sicut em̄ seruus interrogat⁹ assidue a liuore non minuit: sic omnis iurans et nominans in voto a pctō non purgabit. Vir multum iurans implebit iniqtate: et non discedet a domo illi⁹ plaga. etsi frustraueit fratrez. delictum illius sup̄ ipsum erit: etsi dissimilauerit delinqt dupliciter: ⁊ si in vacuum iurauerit nō iustificabit. Replebit em̄ retribucōne dom⁹ illi⁹. Est ⁊ alia loqla contria in mortem: non inueniat in hereditate iacob. Et em̄ a miscōibus omia hec auferent: et in delictis non voluptabunt. Indisciplinose loqle non assuescat os tuū: est em̄ in illa verbum pcti. Memento pr̄is et mr̄is tue in medio em̄ magnox psistis: ne forte obliuiscat te deus in conspectu illox: et assiduitate tua infatuat⁹ impropriū paciaris: ⁊ maluisses non nasci: ⁊ diem natiuitatis tue maledicas. Domo assuetus in verbis improperij. in omnib diebo suis nō erudiet. Duo genera abundant in pctis: ⁊ tercio adducit ira ⁊ pditōez. Anima callida q̄ ignis ardens. n̄ extiguet donec aliqd glutiat: et bō nequam in ore carnis sue. n̄ desinet donec incendat ignē. Domini fornicario ois panis dulcis: non fatigabitur

d transgrediens vsq; ad finem. Omnis homo q̄ transgredit lectum suū contemnens in aīam suam et dicens q̄s me videt: tenebre circūdant me⁊ pietes cooperiūt me⁊ nemo circūspicit me quez vereor: delictox meox non memorabit altissim⁹: ⁊ non intellexit qm̄ omnia vidit oculus illi⁹: qm̄ expellit a se timorē dei hmōi hoīs timor ⁊ oculi hoīm timentes illū: et ñ cognouit qm̄ oculi dñi multoplus lucidiores sup solem sūt. circūspicientes oēs vias hoīm et pfundū abissi⁊ hoīm corda: intuentes in abscōditas ptes. Dño em̄ deo anteqū crearent omnia sunt agnita: sic⁊ pt⁹ pfectū respicit oīa. Dic⁊ in c plateis ciuitatis vindicabit: q̄i pullus eqn⁹ fugabit: ⁊ vbi non sperauit apprehēdet. Et erit dedecus oīb: eoq; non intellexerit timorem dñi. Sic et mlier omnis relinqns vir suū peccabit: et statuens hereditatē ex alieno mr̄imonio. Primo em̄ in lege altissimi incredibilis fuit: et scdo vir suū dereliqt: tercio in adulterio fornicata est: et ex alio viro filios statuit sibi. Dec in eccl'iam adducet: et in filios ei⁹ respiciet. Non figent filij ei⁹ radices: ⁊ rami ei⁹ nō dabūt fructū. Et delinqnt in maledictū memoriam illi⁹. et dedecus illi⁹ non delebit. Et agnoscent q̄ derelicti sunt. qm̄ nihil meli⁹ē q̄ timor dei. et nihil dultiusq; respicē in mandatis dñi. Gloria magna est sequi dñm: lōgitudo em̄ diex assumet ab eo. Ca. XXIIII.

Sapientia laudabit aīam suam: et in dño honorabit. Et ī medio pl'i sui gloriabit: et in eccl'ijs altissimi apiet os suū. Et in cōspectu virtutis illi⁹ gloriabit: ⁊ in medio pl'i sui exaltabit. Et in plenitudine scta admirabit: ⁊ in multitudine electox hēbit laudez: ⁊ int bñdictos bñdicet dicēs. Ego ex ore altissimi pdiui: pmogenita ante oēm creaturaz. Ego feci ī celis vt oriret lumē indeficiens: ⁊ sicut nebula texi oēm carnē. Ego in altissimis habitaui: ⁊ thron⁹ me⁹ in colūna nub. Girum celi circuiui sola et pfundū abissi penetraui ⁊ in fluctib maris ambulaui: ⁊ ī omni terra steti. Et ī omni pl'o ⁊ in oī gēte pmatū habui: ⁊ oīm excellentiū⁊ hūliū corda vtute calcaui. Et ī hijs oīb requem q̄siui: ⁊ in hēditate dñi morabor. Tūc pcepit⁊ dixit mihi creator oīm: ⁊ q̄ creauit me requeuit ī tabnacl'o meo ⁊ dixit mihi. In iacob habita

b et in ísrl̃ hereditare: ⁊ in electis meis mitte radices. Ab initō ⁊ añ scl̃a creata sum: et vsq; ad futur̃ scl̃m ñ desinam: ⁊ in hitatōne sc̃a coram ipo mīstraui. Et sic ī sy̓on firmata sum: ⁊ in ciuitate sc̃tificata sil̃iter requeui: et in ihrl̃m pt̃as mea. Et radicaui ī pl̃o honorificato: et ī ptes dei mei hēditas illi⁹: ⁊ ī plenitudīe sctōr̃ detētō mea. Quasi cedrus exaltata sum ī libano: ⁊ q̃si cipressus in mōte sy̓on. Quasi palma exaltata sum ī cades: ⁊ q̃si plantatō rose ī iericho. Quasi oliua specōsa ī cāpis: ⁊ q̃i platan⁹ exaltata sum iuxta aquā in plateis. Sicut cinamomū ⁊ balsamū aromatizans odorē dedi: q̃si mirra electa dedi suauitatez odoris. Et q̃si storax ⁊ galban⁹ ⁊ vngula ⁊ gutta ⁊ q̃i libann⁹ ñ icisus vaporaui habitatōez meaz ⁊ q̃si balsamū ñ mixtū odor me⁹. Ego q̃si therebint⁹ extēdi ramos meos: ⁊ rami mei honoris et gr̃e. Ego q̃si vitis fructificaui suauitatem odoris: ⁊ flores mei fruct⁹ honoris ⁊ honestatis. Ego mr̃ pulcre dilectionis ⁊ timoris ⁊ agnitōis ⁊ sc̃te spei. In me grā oīs vie ⁊ veritatis: ī me oīs spes vite ⁊ vtutis.

b Trāsite ad me oēs q̃ cupiscitis me: ⁊ a generatōnib⁹ meis īplemī. Spūs em̃ me⁹ sup mel dulcis: ⁊ hēditas mea sup mel ⁊ fauū: memoria mea ī generatōnes seculor̃. Qui edūt me adhuc esuriēt: ⁊ q̃ bibūt me adhuc sicient. Qui audit me ñ cōfundet̃: ⁊ q̃ opant̃ in me ñ peccabūt: q̃ elucidāt me vitam et̃naz habebūt. Hec oīa liber vite ⁊ testamētū altissimi ⁊ agnitō veritatis. Legē mādauit moy̓ses ī pceptis iusticiar̃: ⁊ hēditatē dñi iacob ⁊ isrl̃ pmissiones. Posuit dauid puero suo excitatē regē ex ipo fortissimū: et in throno honoris sedentē in sempit̃nū. Qui īplet q̃i phison sapiaz ⁊ sicut tigris ī diebꝫ nouor̃. Qui adimplet q̃si eufrates sensū: q̃ multiplicat q̃si iordanis ī tpe messis. Qui mittit disciplinā sicut lucē: ⁊ assistens q̃si gy̓on in die vindemie. Qui pficit pmus scire ipam: ⁊ ifirmior ñ inuestigabit eaz. A mari em̃ abūdabit cogitatō ei⁹: ⁊ pslil̃ illi⁹ in abisso magna. Ego sapia effudi flumina: ego q̃i trames aq̃ immēse de fluuio. Ego q̃i fluuius doriꝫ: ⁊ sicut aq̃duct⁹ exiui a padiso. Dixi rigabo ortū plantatōnū: ⁊ ineba-
bo ptus mei fructū. Et ecce fact⁹ est mihi t̃mes abundans: et fluui⁹ meus approp̃inquat ad mare. Qm̃ doctrinam q̃si antelucanum illumino omnib⁹: et enarrabo illaz vsq; ad longinquum. Penet̃bo omnes inferiores partes terre: et inspiciam omnes dormientes: et illuminabo omnes sperātes in dño. Adhuc doct̃nam q̃si pphetiam effūdam: et relīquam illaz q̃rentib⁹ sapiam: et ñ desinaz ī pgenies illor̃ vsq; in euū sc̃m. Videte qm̃ non soli mihi laboraui: sed omnib⁹ exq̃rentib⁹ veritatem. Ca. XXV.

c In trib⁹ placitum est spū̃i meo que sunt pbata coram deo et homīb⁹. Concordia fratr̃. ⁊ amor primor̃. et vir ⁊ mulier bñ sibi consencientes. Tres spēs odiuit aīa mea et aggr̃auor valde aīe illor̃: paupem superbum. ⁊ diuitē mendacez: et senem fatuum et insensatū. Que ī iuuētute tua ñ congregasti: quō in senectute tua inuenies ea? Quam specōsum caniciei iudiciū: ⁊ presbiteris cognosce consiliū. Quā specōsa veteranis sapia ⁊ glorios intellect⁹ et consiliū. Corona senum in multa pitia: et gloria illor̃ timor dei. Nouem īsuspicabilia cordis magnificaui: et decimū dicam in līgua hoīb⁹. Homo q̃ iocundat̃ in filijs: viuens et videns subuersionē inimicor̃ suor̃. Beat⁹ q̃ habitat cū muliere sensata: et q̃ līgua sua ñ est lapsus: ⁊ q̃ nō fuiuit ī dignis se. Beat⁹ q̃ inuenit amicū ver̃: et q̃ enarrat iusticiā auri audienti. Quā magn⁹ q̃ inuenit sapiam et sciencia: sed ñ est sup timentē deum. Timor dei sup oīa se suppo-
suit: Beat⁹ hō: cui donatū est hr̃e timorem dei. Qui timet illū: cui assimilabit̃? Timor dei inicium dilectōis ei⁹: fidei at̃ inicio agglutinādō est ei. Omnis plaga t̃stitia cordis est: et oīs malicia neq̃cia mulieris. Et oēm plagam ⁊ ñ plagam videbit cordis: et oēm neq̃cia ⁊ ñ neq̃cia mulieris. ⁊ oēm obductū et ñ obductū odientiū: ⁊ oēm vindictaz ⁊ ñ vindictaz inimicor̃. Non ē caput neq̃us sup caput colubri: ⁊ non est ira sup ira mulieris. Cōmorari leoni ⁊ draconi placebit: q̃ habitare cū mulie nequaz. Neq̃cia mulieris īmutat faciem eius: et obcecabit vultū suū tanq̃ vrsus: et q̃si saccum oñdet in medio pr̃ior̃. Ingemuit vir ei⁹: ⁊ audiens suspirauit modicū. Breuis oīs malicia sup maliciā ml̃ieris: sors pct̃or̃ cadat sup illam. Sicut ascēsus arenosus ī pedib⁹ veterani: sic ml̃ier līguata hoī q̃to. Ne r̃spicias in mulieris spēm: et ñ cupiscas ml̃ierē

in ſpecie. Mulieris ira. et irreuerencia. et confuſio magna. Mulier ſi ꝑmatū habeat conſria ẽ viro ſuo. Cor bũile ⁊ facies eſtis et plaga mortis: mulier nequam. Manꝰ debiles et genua diſſoluta: mulier q̃ non bẽficat virꝝ ſuum. A muliere iniciū factū eſt pcti: ⁊ ꝑ illaz oēs morimur. Nō des aq̃ tue exitū nec modicū: nec mulieri nequā venā ꝓeundi. Si ñ ambulauerit ad manū tuaz: cōfūdet te ī ꝓſpectu ĩimicoꝝ. a carnib⁹ tuis abſcide illā: ne ſep te abutaſ. Ca. XXVI.

Mulieris bone beatꝰ vir: numerꝰ em̃ annoꝝ illoꝝ duplex. Mulier fortis oblectat virꝝ ſuum: et annos vite illius in pace implebit. Pars bona mulier bona: ī ꝑte bona timentiū deū dabiſ viro ꝑ factis bonis. Diuitis aſ⁊ paupis cor bonum: in omni tpe vultꝰ illoꝝ hilaris. A ẽbus timuit cor meū: et in q̃rto facies mea metuit. Delaturam ciuitatis ⁊ collectōem ꝓpli et calũniaz mendacẽ: ſup mortem oĩa g̃uia. Dolor cordis et luctꝰ: mulier zelotipa. In mliere zelotipa flagellū lĩgue: cĩb cõmunicans. Sicut boū iugū qđ mouet: ita et mulier nequam: q̃ tenet illam: q̃ſi q̃ apprehẽdit ſcorpionẽ. Mulier eboſa ira magna: ⁊ ꝓtumelia⁊ turpitudo illiꝰ nõ tegeſ.

b Fornicatō mulieris in extollencia oculoꝝ et in palpebris illiꝰ agnoſceſ. In filia non aduertente ſe. firma cuſtodiam: ne inuẽta occaſione abutaſ ſe. Ab omni irreuerẽcia oculoꝝ eiꝰ caue: ⁊ ne mireris ſi te neglexerit. Sicut viatoꝛ ſiciens ad fontẽ os apiet et ab omni aqua ꝓxima bibet: et ꝓtra oēm palum ſedebit: et contꝝ oēm ſagittam apiet pharetraz donec deficiat. Grã mulieris ſedule delectabit virꝝ ſuum: et oſſa illius impinguabit. Diſciplĩa illiꝰ datū dei eſt. Mulier ſenſata et tacita: ñ eſt ĩmutatō erudite anime. Grã ſup grãz: mulier ſancta⁊ pudorata. Omnis em̃ ponderatio non eſt digna continentis aĩe. Sicut ſol oriens mundo. in altiſſimis dei: ſic mulieris bone ſpẽs in ornamentū domꝰ ei. c Lucerna ſplendens ſup candelabꝝ ſcĩm: et ſpẽs faciei ſup etatem ſtabilem. Colũne auree ſup baſes argenteas: et pedes firmi ſup plantas ſtabiſ mulieris. Fundamenta eterna ſup petraz ſolidam: et mandata dei in corde mulieris ſcte. Sn duob⁹ contriſtatū eſt cor meū: et ī tercō iracūdia mihi aduenit. Vir bellatoꝛ deficiens per inopiam: vir ſenſatus contemptꝰ: et q̃ tranſgrediſ a iuſticia ad peccatum. deus parauit eum ad rumpheam. Due ſpecies difficiles⁊ piculoſe mihi apparuerunt. Difficile exuiſ negocians a negligencia ſua: ⁊ non iuſtificabiſ caupo a peccatis labiorum. Ca. XXVII.

Propter inopiam multi delĩq̃runt: ⁊ q̃ querit locupletari auertit oculum ſuū. Sicut in medio cõpagis lapidū palus figiſ: ſic⁊ inſ mediū venditōis et emptōnis anguſtiabiſ pctis. Cōtereſ cū delinq̃nte delictū. Si non ī timoe dñi tenueris te inſtanꝝ: cito ſubuerteſ domus tua. Sicut in pcuſſura cribri remanebit puluis: ſic aporia hoĩs in cogitatu illiꝰ. Vaſa figuli ꝓbat fornax: et homĩes iuſtos temptatō tribulatōnis. Sicut ruſticatō de ligno oñdit fructū illiꝰ: ſic verbū ex cogitatu cordis hoĩs. Ante ꝓmonẽ non collaudes virꝝ: hec em̃ temptatō eſt hoĩm. Si ſeq̃ris iuſticiam apprehẽdes illam et indues q̃ ꝓderem honoris: et inhabitabis cum ea⁊ ꝓteget te in ſempiternū: et in die agnitōis inuenies firmamentū. Idolatilia ad ſibi ſimilia cõueniũt: et veritas ad eos q̃ opanꝝ illā reuerteſ. Leo venatōni inſidiaſ ſemp: ſic pcta opantib⁹ iniq̃tates. Homo ſctus ī ſapĩa manet ſicut ſol: naz ſtultꝰ ſicut luna mutaſ. f Sn medio inſenſatoꝝ ꝓua verbum tpi: ī medio aſ cogitantiū legẽ dei aſſiduꝰ eſto. Narratō peccātiū odioſa⁊ riſus illoꝝ in delictis pcti. Loq̃la multū iurans horripilatōez capiti ſtatuet: et irreuerencia ipiꝰ obduratō auriū. Effuſio ſãguinis ī rixa ſuꝓboꝝ: ⁊ maledictō illoꝝ audit⁹ g̃uis. Qui denudat archana amici fidem ꝓdit: ⁊ ñ inueniet amicū ad aĩm ſuū. Dilige prĩm: et cõiungẽ fide cū illo. Qđſi denudaueris abſconſa illiꝰ: ñ ꝓſeq̃ris pꝰ eū. g Sicut eĩ homo q̃ ꝓdit amicum ſuū: ſic⁊ q̃ ꝓdit amiciciam primi ſui. Et ſicut q̃ dimittit auẽ de manu ſua. ſic q̃ reliq̃ſti prĩm tuum: et ñ eum capies. Non illū ſeq̃ris: qm̃ longe abeſt. Effugit em̃ q̃ſi caprea de laqo: qm̃ vulnerata ẽ anima eiꝰ. Vltra eū non poteris colligare et maledicti eſt ꝓcordatō. Denudare autẽ amici miſteria: deſperatō eſt aĩe infelicis. Annuẽs oculo fabricat iniq̃: ⁊ nemo eū abiciet. Sn ꝓſpectu oculoꝝ tuoꝝ ꝓdulcabit os ſuum: et ſup ꝓmones tuos ammirabitur.

Nouissime autem peruertet os suum: et in verbis tuis dabit scandalum. Multa audi ui et non coequaui ei: et dñs odiet illum. Qui in altum mittit lapidez sup caput ei? cadet: et plaga dolosi diuidet vulnera. Et q̃ foueam fodit incidet ī eam: et q̃ statuit lapidem proximo offendet ī eo: et q̃ laq̃um alij ponit peribit in illo. Facienti neq̃ssimū consilium sup ipm deuolueť: et non agnoscet vnde adueniat illi. Illusio et improperium superbo: et vindicta, sicut leo insidiabiť illi. Laq̃o peribunt q̃ oblectanť casu iustorum: dolor aũt psummet illos anteqũ moriant. Ira et furor vtq; execbilia sunt: et vir peccator ptinens erit illor. Ca. XXVIII.

Qui vindicari vult a dño inueniet vindictam: et peccata illius suans suabit. Relique primo tuo nocenti te: et tunc depcanti tibi pcta soluenť. Homo homini suat iram: et a deo q̃rit medelam. In hominem similem sibi non habet misdiam: et de pctis suis depcať. Ipse dū caro sit reseruat iram: et ppiatiõem petit a deo. Quis exorabit p delictis illi? Memẽto nouissimor: et desine inimicari. Tabitudo em̃ et mors imminent ī mandatis eius. Memorare timorem dñi: et non irascaris primo. Memorare testamentum altissimi. et despice ignorantiaz primi. Abstinet te a lite: et minues pcta. Homo em̃ iracundus intendit litem: et vir pcr̃ perturbabit amicos: et in medio pacem habentiū immittit inimicicia. Decm em̃ ligna silue, sic ignis exardescit: et pm vtutem hoīs sic iracūdia illi? erit: et pm substanciaz suam exaltabit iram suam. Certamen festinatum incendit ignem: et lis festinans effundit sanguinem et lingua testificans adducet mortē. Si sufflaueris q̃si ignis exardebit: etsi exspueris sup illaz extingueť. Utraq; ex ore procisciť. Susurro et biliguis maledict?: multos ei turbauerunt pacem habentes. Lingua tercia multos pmouit: et dispsit illos de gente in gentem. Ciuitates muratas diuitum destruxit: et domos mag̃tor effodit. Virtutes plor concidit et gentes fortes dissoluit. Lingua tercia mulieres viritas eiecit: et priuauit illas laboribo suis. Qui respicit illaz non habebit req̃em: nec habebit amicū in quo req̃escat. Flagelli plaga liuorez facit. plaga aũt lingue cõminuet ossa. Multi ceciderunt in ore gladij: sed non sic quasi qui interierunt p linguam suam. Beat? q̃ tect? est a lingua nequam: q̃ in iracũdia illi? non trasiuit. et q̃ non attrit iugū illi?: et in vinculis ei? non est ligat?. Jugū em̃ illi? iugū ferreum est: et vinculū illi? vinculū ereū est. Mors illi? mors neq̃ssima: et vtilis poci? infer? q̃ illa. Perseuerantia illi? ñ pmanebit: sed obtinebit vias iustor. In flamma sua ñ comburet iustos: q̃ relinquũt deū incident in illam. Et exardebit ī illis et ñ extingueť: et immittet ī illos q̃si leo: et q̃ pd? ledet illos. Sepi aures tuas spinis et lingua nequam noli audire: et ori tuo facito ostia et seras auribo tuis. Aur tuū et argentum tuū confla et verbis tuis facito stateram et frenos ori tuo rectos: et attende ne forte labaris in lingua et cadas in pspectu inimicor insidiantium tibi: et sit casus tuus īsanabilis in mortem. Ca. XXIX.

Qui facit misdiam fenerať primo suo: et q̃ preualet manu mandata suat. Fenerare primo tuo in tpe necessitatis illi?: et iter redde primo in tpe suo. Confirma verbū et fidelit age cū illo: et in omni tpe inuenies qđ tibi nectium ē. Multi q̃si inuentõem estimaueŕt fenus: et pstiterunt molestiam bijs q̃ se adiuuerũt. donec accipiant osculanť man?dantis: et in pmissionibo humiliant vocem suam. Et in tpe reddit̃is postulabit tẽpus: et loq̃tur verba tedij et murmuratõnum: et tẽp? cassabiť. Si aũt potuerit reddé aduersabiť: solidi vix reddet dimidiū: et pputabit illud q̃si inuentõem. Sin aũ fraudebit illū pecunia sua. et possidebit illū inimicū gratis: et cõuicia et maledicta reddet illi: et p honore et benefitõ reddet illi ptumelias. Multi nõ causa neqcie nõ fenerati sunt: sed fraudari gtis timueŕt. Elexti sup humilem aio fortior esto: et p elemosina ñ trabas illū. Propter mandata assume paupem: et pter inopiam ei? ne dimittas eum vacuū. Perde pecuniam pter fratrem et amicum tuū: et non abscondas illam sub lapide ī pditõez. Pone thesaur tuū in pceptis altissimi: et proderit tibi magis q̃ aurum. Conclude elemosinam ī sinu paupis et hec p te exorabit ab omi malo. Elemosina viri q̃si saccul⁹ cū ipso: et grām hoīs quasi pupillā pseruabit: et postea resurget et retribuet illis

retributionem vnicuiq; in caput ipsorum. Sup scutum potentis et sup lanceam. aduersus inimicum tuum pugnabit. Vir bon⁹ fidem facit primo suo: et q̃ pdiderit confusionem derelinq̃t sibi. Grãm fideiussoris ne obliuiscaris: dedit enĩ pro te aiam suã.

b Repromissorẽ fugit peccator et ĩmundus. Bona ꝓmissoris sibi asscribit peccator: et ingtus sensu derelĩquit liberantẽ se. Vir repromittit de primo suo: et cũ pdiderit reuerentiã derelĩquet ab eo. Repromissio neq̃ssima multos pdidit diligentes: q̃mouit illos q̃si fluctus maris. Viros potentes gy rans migre fecit: et vagati sunt in gentibo alienis. Peccator transgrediens mandatũ dñi incidet in pmissionẽ nequaz: et q̃ conat multa agere incidet in iudicium. Recupa prĩm tuum ꝓm virtutem tuam: et attende tibi ne incidas.

c Inicium vite hois aqua et panis et vestimentũ: et dom⁹ ptegens turpitudinẽ. Melior est vict⁹ paupis sub tegimine asseꝛ: q̃ epule splendide in pegre sine domicilio. Minimũ pro magno placeat tibi et impropium pegrinatois non audies. Vita nequam hospitandi de domo in domũ: et vbi hospitat non fiducialit aget. nec apiet os. Hospitabit et pascet et potabit ingtos et adhuc amara audiet. Trãsi hospes et orna mensam: et q̃ in manu habes ciba cetteros. Exi a facie honoris amicoꝛ meoꝛ: necessitudine dom⁹ mee. hospitõ mihi fact⁹ es frat. Grauia hec homini bñti sensum: correptõ dom⁹ et ipropiũ feneratoris.

Capitulum XXX.

Qui diligit filium suum assiduat illi flagella: vt letetur in nouissimo suo: et ñ palpet primoꝛ ostia. Qui docet filiũ suũ laudabit in illo: et in medio domesticoꝛ ĩ illo gloriabit. Qui docet filiũ suũ in zelum mittit inimicũ: et ĩ medio amicoꝛ gliabit in illo. Mortu⁹ est pr̃ illi⁹: et q̃si non est mortuus. Similem enĩ reliq̃t sibi post se. In vita sua vidit: et letat⁹ est in illo. In obitu suo non est cõtristatus: nec confusus est coram inimicis. Reliquit enĩ defensorem dom⁹ contra inimicos: et amicis reddentem grãm. Pro aiabo filioꝛ colligabit vulnera sua: et sup omnem vocem

e turbabunt viscera eius. Equus indomitus euadet durus: et fili⁹ remissus euadet preceps. Lacta filium tuum et pauentez te faciet: lude cum eo et contristabit te. Non corrideas illi ne doleas: et in nouissimo obstupescent dentes tui. Non des illi potestatem in iuuentute: et ne despicias cogitatus illius. Curua ceruicem ei⁹ in iuuentute et tunde latera ei⁹ dum infans est: ne forte indureat et non credat tibi: et erit tibi dolor anime. Doce filiũ tuũ et opare in illo: ne ĩ turpitudinẽ illi⁹ offendas.

f Melior est paup sanus et fortis viribo: q̃ diues imbecillis et flagellat⁹ malicia. Salus aie in sanctitate iusticie: et melior est omni auro et argento et corpus validũ q̃ census ĩmẽsus. Non est census sup censum salutis corpis: et non ẽ

g oblectamentũ sup cordis gaudiũ. Melior ẽ mors q̃ vita amara: et reqes eterna q̃ languor perseuerans. Bona abscondita ĩ ore clauso: quasi apositões epulaꝛ circũpositę sepulcro. Quid pderit libato idolo: Nec enĩ manducabit nec odorabit. Sic q̃ effugat a dño: et comportans mercedes iniq̃tatis. Videns oculis et ingemiscens: sicut spado ꝓplectens virginẽ et suspirans. Tristiciam non des aie tue: et non affligas temetipsũ in consilio tuo. Jocũditas cordis hec est vita hois: et thesaurus sine defectõe sanctitatis: et exultatõ viri est lõgeuitas. Miserẽ anime tue placens deo: et continez congrega coꝛ tuũ in sanctitate ei⁹: et tristiciam lõge expelle a te. Multos enĩ occidit tristicia: et ñ est vtilitas ĩ illa. Zelus et iracũdia minuẽt dies: et añ tẽp⁹ senectam adducet cogitat⁹. Splẽdidũ coꝛ bonũ ĩ epul': epule eĩ illi⁹ diligent fiunt.

Ca. XXXI.

h Vigilia honestatis tabefaciet carnes: et cogitat⁹ illi⁹ aufert sõnium. cogitat⁹ pscientie auertit sensũ: et ifirmitas gnis sobriam facit aiam. Laborauit diues in ꝓgregatõne substancie: et in q̃e sua ꝛplebit bonis suis. Laborauit pauper in diminutõne vict⁹ et in fine iops fit. Qui auꝛ diligit ñ iustificabit: et q̃ insequt consumptõez replebit ex ea. Multi dati sũt in auri casus et facta est in specie illi⁹ pditõ illoꝛ. Lignũ offensionis est auꝛ sacrificãtium: ve illis q̃ sectant illud: et omnis imprudens depiet in illo. Beat⁹ est diues et q̃ inuent⁹ est sine macula: et q̃ post auꝛ ñ abijt: nec spauit ĩ pecunias thesauris. Quis est h et laudabim⁹ eum: Fecit enĩ mirabilia

in vita sua. Qui pbatus est in illo: q pfect⁹ inuent⁹ est: q erit illi in gloria eterna. Qui potuit transgredi q non est transgressus: et facẽ mala et non fecit. Ideo stabilita sunt bona illi⁹ in dño: et elemosinas illi⁹ enarrabit omnis ecclesia sanctoꝝ. Sup mensaz magnam sedisti: ñ aperias sup illam faucem tuam prior. Non dicas si multa sunt q̃ sup illam sunt. Memento qm̃ malus est oculus nequam. Neq̃us oculo q̃d creatũ est: Ideo ab omni facie sua lacrimabit̃ cum viderit. Ne extẽdas manũ tuaz prior: q inuidia ptaminat⁹ erubescas. Ne compmaris ĩ cõuiuio vini. Intellige q̃ sunt primi tui ex ipso. Utere q̃si bõ frugi bijs q̃ tibi apponunt̃: q non cũ manducas multũ odio habearis. Cessa prior causa disciplineq non noli nimi⁹ esse ne forte offendas. Etsi in medio multoꝝ sedisti p̃or illis ne extendas manũ tuam: nec p̃or poscas bibẽ. Quam sufficiẽs est homini erudito vinũ exiguũ: et in dormiendo nõ laborabis ab illo q non sencies laborẽ. Vigilia q colera q tortura viro ifrunito: somn⁹ sanitatis in hoie pco. Dormiet vsq mane: q aĩa illi⁹ cũ ipo delectabit̃. Etsi coact⁹ fueris in edendo multũ: surge e medio et vome. q refrigerabit te: q ñ adduces corpi tuo infirmitatẽ. Audi me fili q non spernas me: q in nouissimo inuenies verba mea. In omĩb⁹ opib⁹ tuis esto velox: q oĩs infirmitas ñ occurret tibi. Splendidũ in panib⁹ bñdicent labia multoꝝ: et testimoniũ veritatis illi⁹ fidele. In neq̃ssimo pane murmurauit ciuitas: et testimoniũ neq̃cie illi⁹ vex est. Diligentes in vino noli puocare: multos em̃ exterminauit vinũ. Ignis pbat ferꝝ dux: sic vinũ corda supboꝝ arguet in ebrietate potatũ. Equa vita hoĩb⁹ vinum in sobrietate: si bibas illud moderate eris sobri⁹. Que est vita q̃ minuit̃ vino: Quid defraudat vitam! Mors. Vinũ in iocunditatem creatũ est. ñ in ebrietatem. ab initiõ. Exultatiõ anime et corpis: vinũ moderate potatũ. Sanitas ẽ aĩe q corpi. sobrius potus. Vinũ multum potatũ irritatiõnem et iram. et ruinas multas facit. Amaritudo aĩe: vinum multũ potatũ. Ebrietatis aĩositas imprudentis offensio: minorãs virtutẽ et faciens vulnera. In conuio vini non arguas pxim: q ñ despicias eũ in iocũditate illi⁹. Verba ĩproperij ñ dicas illi: et nõ premas illũ in repetendo Ca. XXXII.

Rectorem te posuerunt noli extolli: esto in illis q̃si vn⁹ ex ipsis. Curam illoꝝ habe q sic pfidera: q omni cura tua explicata recũbe. vt leteris ꝑter illos: vt ornamentũ gre accipias coronam: et dignationem conseq̃ris congregatiõnis. Loq̃re maior natu: decet em̃ te. Primum verbum diligentis scientiam: et nõ impedias musicam. Ubi audit⁹ non est nõ effundas sermonem: et importune noli extolli in sapia tua. Cẽmula carbũculi in ornamento auri: et cpatio musicoꝝ in conuiuio vini. Sicut in fabricatiõe auri signum est smaragidi sic numerus musicoꝝ in iocundo et moderato vino. Audi tacens: et p reuerencia accedet tibi bona grã. Adolescens loq̃re in tua causa vix cũ necesse fuerit. Si bis ĩterogat⁹ fueris: habeat caput rñsum tuũ. In multis esto q̃si insci⁹: et audi tacens simul et q̃rens. Et loq̃ in medio magnoꝝ nõ presumas: q vbi sunt senes ñ multũ loq̃ris Ante grandinẽ preibit chorusciatiõ: et ante verecũdiam p̃ibit grã: q p reuerencia accedet tibi bona grã: q hora surgendi ñ te trices. Precurre aĩ p̃or in domũ tuam q illic aduoca te: et illic ludẽ: et age conceptiõnes tuas: q ñ in delictis et verbo supbo. Et sup hijs omnib⁹ bñdicito dñm q̃ fecit te: et inebriantem te ab omnib⁹ bonis suis. Qui timet deum excipiet doctrinam eius: et q̃ vigilauerint ad illum inueniẽt benedictiõnem. Qui querit legem replebit̃ ab ea: q q̃ insidiose agit scandalizabit̃ in ea. Qui timent deum inuenient iudicium iustum: et iusticias quasi lumen accendent. Peccatoꝝ homo deuitabit correptiõem: et ꝑm voluntatem suam inuenient compatiõnem. Vir consilij non disperdet intelligentiam: alienus et supbus non ptimescet timorẽ. Etiam post̃q̃ fecit cum eo sine consilio: q suis insectatiõnib⁹ arguet̃. Fili sine consilio nihil facias: q post factum ñ penitebẽ. In via ruine nõ eas et ñ offendes in lapides: nec credas te vie laboriose. ne pones anie tue scandalum. Et a filijs tuis caue: et a domesticis tuis attende. In omni ope tuo crede ex fide anime tue: hec est em̃ ꝑseruatiõ mandatoꝝ. Qui credit deo attendit mandatis: et qui confidit in illo non minorabit̃.

Capitulum XXXIII

Imenti deum non occurrent mala sed in temptatõne deus illum conseruabit: ⁊ liberabit a malis. Sapiens ñ odit mandata et iusticias: et non illidet q̃si in pcella nauis. Homo sensatus credit legi dei: et lex illi fidelis. Qui interrogatõem manifestat pabit verbũ: et sic dep̃catus exaudiet: et contuabit disciplinam et tunc rñdebit. Precordia fatui q̃si rota carri: et q̃si axis versatilis cogitat⁹ illius. Equus emissari⁹ sicut amic⁹ subsannator: sub oñi sup̃sedente hinnit. Quare dies die supat: et itez lux lucem ⁊ ann⁹ annũ. ⁊ sol solem? A dñi scientia sepati sunt: facto solez preceptum custodiente. Et immutabit tẽpa et dies festos ipsoz: et in illis dies festos celebrauerunt ad horam. Ex ipsis exaltauit et magnificauit deus: et ipsis posuit in numerum dierum et annos: et omnes homines de solo. ⁊ ex terra vnde creat⁹ ẽ adam. In multitudie disciplie dñi sepauit eos: et ĩmutauit vias eoz. Ex ipsis bñdixit et exaltauit: et ex ipsis sanctificauit et ab se applicauit: et ex ipsis maledixit et humiliauit: ⁊ conuertit illos ad separatõnem ipsoz: quasi lutum figuli ĩ manu ipsius plasmare illud et disponẽ. Omnes vie eius ſm dispositõem eius: sic homo ĩ manu illius q̃ se fecit: et reddet illi ſm iudiciũ suum. Contra malum bonum est et conẽ mortem vita: sic et contra viz iustum peccatoz: et sic intuere in omnia opera altissimi. Duo conẽ duo: et vnum conẽ vnum. et ego nouissimus euigilaui: et quasi q̃ colligit acinos post vitemiatores. In benedictõne dei et ipse speraui: et quasi q̃ vitemiat repleui torcular. Respice qm̃ non mihi soli laboraui: sed omnib⁹ exq̃rentib⁹ disciplinam. Audite me magi et omnes pli: ⁊ rectores ecclesie auribꝰ pcipite. Filio ⁊ mulieri. fratri ⁊ amico non des pẽatem sup te ĩ vita tua: et non dederis alij possessionem tuam: ne forte peniteat te ⁊ deprecer⁹ pro illis. Dum adhuc superes et aspiras: non ĩmutabit te omnis caro. Melius est emm̃ vt filij tui te rogent: q̃ te respicere in manus filioz tuoz. In omnib⁹ opib⁹ tuis pcellens esto. Ne dederis maculam in gloriam tuã. In die consummatõnis dierum vite tue. ⁊ in tempore exitus tui distribue hereditatẽ tuam. Cibaria et virga et onus azino: panis et disciplina et opus seruo. Operatur ĩ disciplina et querit requiescere: laxa manus illi ⁊ querit libertatem. Jugum et lorum curuãt collum durum: et seruum inclinant operatões assidue. Seruo maliuolo tortura ⁊ compedes: mitte illum in operatõnem ne vacet. Multam em̃ maliciam docuit ociositas. In opere constitue eum: sic em̃ contecet illum. Quodsi non obaudierit curua illum compedibus: ⁊ non amplifices super omnem carnem. Verum sine iudiciõ nihil facias graue. Si est tibi seruus bon⁹: sit tibi quasi anima tua. Quasi fratrem sic eum tracta: quoniam ĩ sanguine anime eum comparasti. Si leseris illũ iniuste in fugam conuertet: etsi extollens discesserit quo eum queras et in qua via queras illum nescis.

Capitulum XXXIIII.

Vana spes ⁊ mendacium insensato viro: et somnia extollunt imprudentes. Quasi qui apprehendit vmbram et persequitur ventum: sic et qui attendit ad visa mendacia. Sm hoc visio somniorum. Ante faciem hominis similitudo alterius homis. Ab immundo quid mundabitur? Et a mendace quid verum dicetur? Diuinatio erroris et augurια mendacia ⁊ somnia malefacientium vanitas est. Et sicut parturientis. cor tuum fantasias patitur: nisi ab altissimo fuerit emissa visitatõ. Ne dederis in illis cor tuum. Multos enim errare fecerunt somnia: et exciderunt sperantes in illis. Sine mendatio consummabitur verbum legis: et sapientia ĩ ore fidelis complanabit. Qui non est temptatus quid scit? Vir in multis expertus cogitabit multa: et qui multa didicit enarrabit intellectum. Qui non est expertus pauca recognoscit: qui autem ĩ multis fatuus est. multiplicauit malicias. Qui temptatus non est qualia scit? Qui implãtatus est abundabit nequicia. Multa vidi enarrando: et plurias verboz consuetudines. Aliquociens vsq; ad mortem periclitat⁹ sum boz causa: et libertus sum grã dei. Spũs timentium deum queritur: et in respectu illius benedicet. Spes em̃ illoz in saluantem illos: ⁊ oculi dei ĩ diligentes

se. Qui timet dñm nihil trepidabit: ⁊ non pauebit: qm̃ ipse est spes ei⁹. Timentis dominum beata est anima eius: ad quem respicit: ⁊ q̃ est fortitudo eius. Oculi dñi sup timentes eum: protector potentie firmamentum virtutis: tegimen ardoris et umbraculum meridiani: depcatio offensionis et adiutorium casus: exaltans aiam⁊ illuminans oculos: dans sanitatem et vitam⁊ bñdictionẽ. Immolantis ex iniquo oblatõ est maculata: et ñ sunt beneplacite substantiones iniustor. Dñs solus sustinentibꝫ se in via veritas et iusticie. Dona iniquor non probat altissim⁹: nec respicit i oblatõnes iniquor: nec in multitudine sacrificiorum: eor ppiciabit peccatis. Qui offert sacrificium ex substantia pauperum: quasi q̃ victimat filium in conspectu patris sui. Panis egentium vita pauperum est: q̃ defraudat illum homo sanguinis est. Qui aufert in sudore panem: quasi q̃ occidit prim suum. Qui effudit sanguinem et q̃ fraudez facit mercennario fratres sunt. Unus edificans et vnus destruens: qd prodest illis nisi labor? Unus orans et un⁹ maledicens: cuius vocem exaudiet deus? Qui baptizat a mortuo et iter tangit mortuũ: qd proficit lauatio illius? Sic homo q̃ ieiunat in peccatis suis et iterum eadem faciens: qd proficit humiliando se? Orationem illius quis exaudiet? Ca. XXXV.

Oli conseruat legem: multiplicat oblationem. Sacrificium salutare est attendere mandatis et discedẽ ab omni iniqtate: et ppiciatõem litare sacrificijs sup iniusticias: et depcatio p peccatis. recedere ab iniusticia. Retribuet grãm q̃ offert similaginem: et q̃ facit miscdiam offert sacrificium. Beneplacitum est dño recedere ab iniqtate. Et depcatio pro peccatis pcedere ab iniusticia. Non apparebis añ conspectum dñi vacu⁹. Dec em̃ omnia ppt̃ mandatum dei fiunt. Oblatio iusti impinguat altare: et odor suauitatis est in conspectu altissimi. Sacrificiũ iusti acceptum est: et memoriam eius non oblniscet dñs. Bono aĩo gloriam redde deo: et ñ minuas primicias manuũ tuar. In omni dato hilarem fac vultũ tuũ: et in exultatõne sctifica decimas tuas. Da altissimo ſm datu eius: et in bono oculo aduentõnem facito manuum tuar: qm̃ dominus retribuens est⁊ septies tanto reddet tibi. Noli offerre munera pua: non em̃ suscipiet illa. Et noli inspicẽ sacrificiũ iniustum: qm̃ dominus ẽ iudex: et non est apud illum gloria psone. Non accipiet dñs psonaz in paupem: ⁊ depcationẽ lesi exaudiet. Non despiciet pces pupilli: nec viduaz. si effundat loqlam gemitus. Nonne lacrime vidue ad maxillam descendũt: et exclamacõ eius sup deducentem eas? A maxilla em̃ ascendunt usq; ad celum: et dñs exaudito⁹ non delectabit̃ in illis. Qui adorat deũ in oblatõne suscipiet̃ et depcatio illi⁹ usq; ad nubes ppinquabit. Oratõ humiliantis se nubes penetrabit: et donec ppinquet non consolabit̃: et non discedet donec altissim⁹ aspiciat. Et dñs non elongabit: sed iudicabit iustos et faciet iudicium: et fortissimus non habebit in illis pacientiam: vt ptribulet dorsum ipsor et gentibꝫ reddet vindictam: donec tollat plenitudinem supbor: et scept̃ iniquor contribulet: donec reddat boibꝫ ſm act⁹ suos: et ſm opa ade: et ſm psummatõem illius: donec iudicet iudicium plebis sue: et oblectabit iustos miscdia sua. Ca. XXXVI

Peciosa miscdia in tpe tribulationis: quasi nubes pluuie in tempe siccitatis. Miserẽ nostri deus oĩm et respice nos: ⁊ oñde nobis lucem miserationum tuar: et immitte timorẽ tuum sup gentes q̃ non exq̃sierunt te: vt cognoscant quia non est deus nisi tu. vt enarrent magnalia tua. Alleua manum tuam sup gentes alienas: vt videant potentiam tuam. Sicut em̃ in conspectu eor sanctificatus es in nobis: sic in conspectu nostro magnificaberis in eis: vt cognoscant te. sicut et nos cognouim⁹: qr nõ est de⁹ preter te dñe. Innoua signa: et imuta mirabilia. Glorifica manũ: ⁊ brachium dextr. Excita furorem: et effunde iram. Extolle aduersarium et afflige inimicũ. Festina tempus et memẽto finis: vt enarrent mirabilia tua. In ira flãme deuoret̃ q̃ saluat̃: et q̃ pessimant plebẽ tuaz iueniant pditõez. Conte caput pncipũ ⁊ inimicor: dicentiũ ñ est ali⁹ pter nos. Congrega oẽs tribꝫ iacob: ⁊ cogñscant qr ñ ẽ de⁹ nisi tu, vt enarrent magnalia tua: et hereditabis eos sicut ab inicõ. Miserere

plebi tue sup quā inuocatū est nomē tuū: ⁊ isr'l quem coeq̄sti pmogenito tuo. Miserē ciuitati sc̄tificatōis tue ihr'lm: ciuitati req̄ ei tue. Reple sy̆on ienarrabilib⁹ ⁊utib⁹ tu is: ⁊ gl'ia tua pp'lm tuū. Da testioniū q̄ ab initō creature tue sunt: ⁊ suscita p̄catōnes q̄s locuti sunt ī nomīe tuo ꝓphe p̄ces. Da mercedem dñe sustinētib⁹ te ⁊ pphe tui fideles īueniant. ⁊ exaudi oīones ſuoꝝ tuoꝝ. Scom bñdictōem aaron da pp'lo tuo ⁊ dirige nos ī viam iusticie: ⁊ sciant oēs q̄ hītāt t̄ram: q̄ tu es de⁹ ꝙspect⁹ seculoꝝ. Oēm escā māducabit uent: ⁊ ē cib⁹ cibo melior. Fauces ꝓtīgūt cibū ferre: ⁊ cor īsensatum ⁊ba mēdacia. Cor p̄uū dabit t̄sticiam: ⁊ bō pit⁹ r̄sistet illi. Q̄ēz masculū excipiet ml'ier ⁊ ē filia melior filia. Spēs ml'ieris exhilarat faciē viri sui: ⁊ sup oēm ꝓcupīam boīs supducet desideriū. Si est līgua curatōis ē et mitigatōis et misc⁹die: ñ est vir illi⁹ ſm filios boīm. Qui possidet mulierē bonam inchoat possessionē: adiutoriū ſm illū ē: ⁊ colūna vt req̄es. Ubi ñ est seps diripiet⁹ possessio: ⁊ vbi ñ est ml'ier īgemiscit egēs. Cui credit q̄ non b̄t nidū? Et deflectēs vbicūq̄ obscurauerit: q̄si succīct⁹ latro exiliens de ciuitate in ciuitatem.

Ca. XXXVII

Omnis amic⁹ dicet. ⁊ ego amicicias copulaui: sz ē amic⁹ solo noīe amic⁹. Nōne tristicia inest vsq̄ ad mort̄em? Sodalis at̄ ⁊ amic⁹. ad inimicicia cōuertent. O pssūptō neq̄ssima: vñ creata es coopire aridam malicias ⁊ dolositatē illi⁹? Sodal' amico ꝓdolet cā ventris: ⁊ cont̄ hostē accipiet scutū. Non obliuiscaris amici tui in aīo tuo: et nō īmemor sis illi⁹ ī opib⁹ tuis. Noli cōsiliari cū socero tuo: et a zelantib⁹ te abscōde consiliū. Oīs cōsiliari⁹ ꝓdit cōsiliū: sed ē cōsiliari⁹ ī semetipo. A cōsiliario malo ſua aīam tuam. Pri⁹ scito q̄ sit illi⁹ necessitas: ⁊ q̄ ipe in aīo suo cogitabit. Ne forte mittat sudem in t̄ram ⁊ dicat tibi bona est via tua: ⁊ stet contr̄io vidē q̄d tibi eueniat. Cū viro irreligioso tēta de sc̄itate: et cū iniusto de iusticia: ⁊ cū muliere de his q̄ emulat̄. Cū timido de bello: cū negociatore de t̄iectōe. Cū emptore de venditōe: cū viro liuido de gcijs agendis. Cū impijs de pietate: cū inhonesto de honestate. Cum opario agrio de omni tpe: cum opario annuali de consumatōne anni: cū ſuo pigro de mlta opatōe. Nō attēdas his ī omni cōsilio. Sz cū viro sctō assidu⁹ esto: quēcunq̄ cognoueris obſuantē timorē dei: c⁹ aīa est ſm aīam tuaz. Quicūq̄ titubauerit ī tene bris ñ ꝓdolebit tibi: et cor boni ꝓsilij statue tecū. Nō est ei tibi aliud plus illo. Aīa viri sc̄i enūciat aliq̄n vera: q̄ septē circūspectores sedentes in excelso ad speculandū. Et ī his oīb⁹ depcare altissimū: vt dirigat ī veritate viaz tuā. Ante oīa opa verbū verax p̄cedat te: et ante oēm actū cōsiliū stabile. Uerbū nequam īmutabit cor: ex q̄ ptes q̄tuor oriūt̄: bonū ⁊ malū. vita ⁊ mors ⁊ dñatrix illoꝝ ē assidua līgua. Uir pit⁹ multos erudiet ⁊ aīe sue suauis est. Qui sophistice loq̄t̄ odibil' ē: omni re defraudabit̄. Nō est ei illi data a dño grā: oīm ei sapīa defraudat⁹ ē. Est sapiēs aīe sue sapiēs: ⁊ fruct⁹ sēsus illi⁹ laudabiles sunt. Uir sapiens plebē suam erudit ⁊ fruct⁹ sensus illi⁹ fideles sūt. Uir sapiens īplebit̄ bñdictōib⁹: ⁊ videntes illū laudabūt. Uita viri ī numero dieꝝ: dies at̄ isr'l innumerabiles sūt. Sapiēs ī pp'lo hēditabit honorē: et nomē illi⁹ erit viuens ineternū. Fili in vita tua tempta aīam tuam: ⁊ si fuerit nequaz ñ des illi p̄tatem. Nō em̄ oīa oīb⁹ expediūt: et ñ omni aīe omne gen⁹ placet. Noli auidus ee īn omni epulatōne: et nō te effundas sup oēm escam. In multis em̄ escis erit infirmitas: et auiditas appropīquabit vsq̄ ad coleram. Propt̄ crapulam multi obierunt. q̄ at̄ abstinens ē adiciet vitam.

Ca. XXXVIII.

Honora medicū ppter necessitatem etem̄ illū creauit altissim⁹. A deo est em̄ oīs medela ⁊ a rege accipiet donatōem. Disciplina medici exaltabit caput illi⁹: ⁊ in conspectu magnoꝝ collaudabit̄. Altissim⁹ creauit de t̄ra medicinā ⁊ vir prudens ñ abhorrebit illam. Nōne a ligno īdulcata ē aq̄ amara? Ad agnitōnem boīm virt⁹ illoꝝ: ⁊ dedit boīb⁹ sciēciaz altissim⁹: honorari in mirabilib⁹ suis. In his curās mitigabit dolorem: ⁊ vngentari⁹ faciet pigmēta suauitatis. ⁊ vnctōnes conficiet sanitatis: et non consummabunt̄ opera ei⁹. Pax em̄ dei super faciem t̄re. Fili in tua infirmitate ñ despicias teipsū: sed ora dñm

et ipse curabit te. Auerte a delicto.et dirige man⁹:et ab omni delicto mũda coꝛ tuũ. Da suauitatẽ et memoriam similaginis.et impĩgua oblatõez:et da locũ medico.etenim illũ dñs creauit: et ñ discedat a te:qꝛ opa ei⁹ sunt nccia. Est enim tẽp⁹ qñ in manib illoꝝ incurras:ipsi vero dñm depcabunt vt dirigat reqez: eoꝝ sanitatẽ ꝓpt̃ ꝓuersatõez illoꝝ. Qui delinqt in ꝓspectu ei⁹ q̃ fecit eũ: incidet ī man⁹ medici. Fili ī moꝛtuũ ꝓduc lacrimas.ꝛ q̃ dira passus incipe plorare: et ꝑm iudiciũ ꝓtege coꝛp⁹ illi⁹ et ñ despicias sepulturam illi⁹. Propt̃ delaturaz aĩ amaẽ fer luctũ illi⁹ vno die:et cõsolare ꝓpt̃ tristiciam:et fac luctũ ꝑm meritũ ei⁹ vno die vl̃ duob ꝓpt̃ detcionẽ. Tristicia enim festiat moꝛs.et coopiet virtutẽ:ꝛ tristicia coꝛdis flectit ceruicẽ. In abductõne ꝓmanet ẽsticia:et substancia inopis ꝑm coꝛ eius. Non dederis in tristiciam coꝛ tuũ:sed repelle eaz a te:ꝛ memento nouissimoꝝ. Et noli obliuiscī neq; ei est ꝓuersio:ꝛ huic nihil pdeis: ꝛ teipsũ pessimab. Memoꝛ esto iudicij mei: sic enim erit et tuũ. Mihi heri:et tibi hodie. In reqe moꝛtui reqescẽ fac memoriam ei⁹ ꝛ consolare illũ in exitu spũs sui. Sapiam scribe in tpe vacuitatis ꝛ q̃ minoraẽ:actu sapiam pcipiet:qꝛ sapia replebiẽ. Qui tenet aratrum ꝛ q̃ gloriaẽ in iaculo.stimulo boues agitat:et conuersaẽ in opib eoꝝ:et narratõ ei⁹ in filijs tauroꝝ. Coꝛ suũ dabit aduersãdos sulcos: et vigilia ei⁹ in sagina vaccaꝝ. Sic omnis faber et architectus q̃ noctem tanq̃ diem transigit:q̃ sculpit sigcula sculptilia: et assiduitas ei⁹ variat picturam. Coꝛ suũ dabit in silitudinẽ pictuẽ ꝛ vigilia sua pficit op⁹. Sic faber ferrari⁹ sedens iuxta incudẽ:ꝛ cõsiderans op⁹ ferri. Vapoꝛ ignis vret carnes ei⁹:et ī caloꝛe foꝛnacis cõcertaẽ. Vocꝛ mallei innouat aurẽ ei⁹: et ꝓpt̃ similitudinẽ vaꝑ oculus ei⁹. Coꝛ suũ dabit in ꝓsũmatõez opm:ꝛ vigilia sua oꝛnabit impfectõez. Sic vigulus sedens ad op⁹ suũ ꝓuertẽs pedib suis rotã:q̃ in solicitudine posit⁹ est semꝑ ꝓpter op⁹ suũ:ꝛ innumera ẽ oĩs opacõ ei⁹. In bẽbio suo foꝛmabit lutũ:ꝛ añ pedes suos curuabit virtutem suam. Coꝛ suum dabit vt consummit linitõez:et vigilia sua mũdabit foꝛnacẽ. Oẽs hij in manib sperauerũt:ꝛ vnusq̃sq; in arte sua sapiens ẽ. Sine hijs oĩb ñ edificaẽ ciuitas:ꝛ non inhabitabunt nec inambulabunt:et in eccliam non transiliẽt. Sup sellam iudicis ñ sedebũt et testamentũ iudicij ñ intelligent:neq; palam facient iudiciũ et disciplinam. et in pabolis ñ inuenienẽ:sed creaturã eui confirmabunt:ꝛ deprecatio illoꝝ in opatõne artis accomodantes aĩam suam. et conquirentes ī lege altissimi.

Ca. XXXIX

Sapientiam omniũ antiquoꝝ exq̃ret sapiẽs:et in ꝓphis vacabit. Narratõem viroꝝ noiatoꝝ cõseruabit: ꝛ in vsu tias pabolaꝝ simul introibit. Occulta puerbioꝝ exq̃ret: et ī abscõditis pabolaꝝ cõuersabiẽ. In medio magtoꝝ mistrabit: et in conspectu psidis apparebit:ꝛ ī terram alienigenaꝝ gentiũ transiet. Bona enim et mala. in omnib tẽptabit. Coꝛ suũ tradet ad vigilandũ diluculo ad dñm q̃ fecit illũ:et in conspectu altissimi depcabiẽ. Aperiet os suũ in oõne: et ꝓ delictis suis depcabiẽ. Si enim dñs magn⁹ voluerit spũ intelligentie replebit illũ:et ipse tanq̃ imbꝛes mittet eloquia sapie sue ꝛ in oõne confitebiẽ dño. Et ipse diriget consilium eius et disciplinam: et in absconditis suis consiliabiẽ. Ipse palam faciet disciplinam docẽne sue: et in lege testamẽti dñi gloriabiẽ. Collaudabũt multi sapiam ei⁹:et vsq; in seculum delebiẽ. Non recedet memoria eius: et nomen ei⁹ reqreẽ a generatõne in generatõnem. Sapiam eius enarrabunt gentes:ꝛ laudem eius enũciabit eccl̃ia. Si ꝑmanserit nomen eius derelinquet plusq̃ mille:ꝛ si reqeuerit ꝓderit illi. Adhuc consiliabor vt enarrem:vt furoꝛe em̃ repletus sum. In voce dicit. Obaudite me dini fructus: et q̃si rosa plantata sup ruinas aq̃ꝝ fructificate. Quasi liban⁹ odoꝛem suauitatis habete. Floꝛete floꝛes. q̃si lilium ꝛ date odoꝛem:ꝛ frondete in grãm.et collaudate canticũ: et benedicite dñm in opib suis. Date nomi ei⁹ magnificentiam: et cõfitemini illi in voce labioꝝ vꝛoꝝ ꝛ in canticis labioꝝ ꝛ cythariꝫ:ꝛ sic dicetis ī cõfessiõe: opa dñi vniuersa bona valde. In verbo ei⁹ eius stetit aq̃ sicut congeries. et in ꝑmone oꝛis illius sicut exceptoꝛia aquarum: qm̃ ī ꝓcepto ipsi⁹ prelatoꝛ fit:et ñ est minoratio in salute ipsi⁹. Opa omnis carnis coꝛã illo et non est quicq̃ absconditũ ab oculis ei⁹.

A seculo vsq; in seculū respicit: ⁊ nihil est mirabile in cōspectu eī. Non ē dicē. qd est hoc aut qd ē illud: oīa em̄ in tpe suo q̄rēt. Benedictō illī⁹ quasi fluuī⁹ inūdabit: et qūo cataclism⁹ aridam ie bauit: sic ira ipī⁹ gentes q̄ non exq̄sierūt eum hereditabit. Quō cōuertit aq̄s in siccitatē ⁊ siccata ē terra. et vie illī⁹ vijs illoꝝ directe sūt: sic pctōribo offensiones in ira eī. Bona bonis creata sunt ab initō: sic neq̄ssimis bona et mala. Initiū nccie rei vite boīm: aqua. ignis et ferꝝ: sal. lac. et panis similagine⁹: ⁊ mel: ⁊ botrus vue ⁊ oleum et vestimentum. Hec omnia sanctis in bona: sic ⁊ impijs ⁊ pctōribo in mala conuertent̄. Sunt spūs q̄ ad vindictam creati sunt: ⁊ in furore suo cōfirmauerunt tormenta sua. Et in tpe cōsūmatōis effundent virtutē: et furorē eī⁹ q̄ fecit illos cōfundent. Ignis. gīndo. fames ⁊ mors: oīa hec ad vindictam creata sunt. Bestiaꝝ dentes et scorpij et ſpentes et rūphea vindicans in exterminiū impios. In mandatis eī⁹ epulabunt̄ sup t̄ram in nccitate prepabunt̄: et in tpibo suis ñ ptēribunt verbū. Propterea ab initō cōfirmat⁹ sum ⁊ cōsiliat⁹ sum et cogitaui: et scripta dimisi. Oīa opa dñi bona ⁊ omne op⁹ bora sua sbmīstrabit. Non est dicē: boc illo neq̄us est: omnia em̄ in tpe suo comprobabuntur. Et nunc in omni cordē ⁊ ore collaudate: ⁊ bñdicite nomen dñi. Ca. XL.

Occupatō magna creata est omnibo boībo: ⁊ iugum gr̄ue sup filios adaꝝ a die exit⁹ de ventre mr̄is eoꝝ. vsq; in diē sepulture in mr̄em oīm. Cogitatōes eoꝝ et timores cordis: adinuentōes expectatōis: et dies sinitōis a pſidente sup sedē gloriosam: vsq; ad humiliatū in terram et cinerē: ab eo q̄ vtit̄ iacincto et portat coronaꝝ. vsq; ad eū q̄ opit̄ lino crudo: furor. zelus. tumult⁹. fluctuatō et timor mortis: iracūdia pseuerans et cōtentō: et in tpe refectōis in cubilī sōn⁹ noctis īmutauit scīēciam eī⁹. Modicū at̄ tanq̄ nihil in req̄e: et ab eo in sōnis q̄si in die r̄ſpect⁹. Conf̄but⁹ est ī visu cordis sui: tanq̄ q̄ euaserit in die belli. In tpe salutis sue exurrexit. ⁊ admirans ad nullū timorē. cum omni carne ab boīe vsq; ad pecus: ⁊ sup pctōres septuplū. Ad hec mors. sanguis. contentō et rumphea: oppressiones. fames. et cōtritō. et flagella. Super iniquos creata sunt hec omnia: et ꝓpter illos factus est cathaclismus. Omnia em̄ que de terra sunt in terram cōuertentur: ⁊ aque omnes in mare conuertentur. Omne munus et iniq̄tas delebit̄: ⁊ fides in seculum stabit. Substancie iniuſtoꝝ sicut fluuius siccabunt̄: et sicut tonitruum magnum in pluuia personabit. In aperiendo man⁹ suas letabit̄: sic p̄uaricatores in consūmatōne tabescent. Nepotes impioꝝ non multiplicabūt ramos: ⁊ radices īmūde sup cacumen petre sonant. Sup oēm aquam viriditas: ⁊ ad oram flumīs. ante omne fenū euellet̄. Gr̄ā sicut paradisus in bñdictōibo: et misc̄dia in seculo permanet. Vita sibi oparij sufficiens cōdulcabit̄: ⁊ in ea inuenies thesauꝝ. Edificatō ciuitatis confirmabit nomen: ⁊ super banc mulier immaculata cōputabit̄. Vinum et musica letificant cor et sup vtrq; dilectio sapie. Tibie et psalteriū suauē faciunt melodiam: et sup vtrq; lingua suauis. Gr̄ām et spēm desiderabit oculus tu⁹: ⁊ super boc videris satōnes. Amicus et sodalis in tpe conuenientes: et super vtroſq; mulier cū viro. Fratres in adiutoriū in tpe tribulatōnis: et super eos misc̄dia liberabit. Aur̄ ⁊ argentū constitutō pditū: ⁊ super vtrq; consiliū beneplacitū. Facultates et virtutes exultant cor: ⁊ super hec timor dñi. Nō est in timore dñi minoratō: ⁊ non ē in eo īq̄rē adiutoriū. Timor dñi sicut paradisus bñ dictōis: et super oēm gl'iam operuert̄ illū. Fili in tpe vite tue ne indigeas. Melī⁹ est em̄ mori q̄ indigere. Elir respiciens in mēsam alienam: ñ est vita eī⁹ in cogitatōne vict⁹. Alit em̄ aīam suam cibis alienis. Elir aī disciplinat⁹ et eruditus custodiet se. In ore imprudentis condulcabit̄ inopia: et in ventre eī⁹ ignis ardebit. Ca. XLI.

O Mors q̄ amara est memoria tua bo mini pacem habenti in substancijs suis: viro quieto. et cuius vie directe sunt in omnibo: et adhuc valenti accipere cibum. O mors bonum est iudicium tuū homini indigenti. et q̄ minorat̄ viribo defecto etate ⁊ cui de omnibo cura est: ⁊ incredibili q̄ pdit sapiaꝝ. Noli metuere iudiciū mortis. Memto q̄ añ te fuert̄: et q̄ supuenura sūt tibi hoc iudiciū a dño oī carni ⁊

qui supuenient tibi in bñplacito altissimi: sive decem sive centū sive mille anni. Non est em̄ in inferno accusatō vite. Filij aboīatōnum. fiūt filij pctōꝝ: et q̄ cōuersant sec' domos. filiorꝝ ipiorꝝ pctōꝝ piet hēditas: ⁊ cū semīe illoꝝ assiduitas obprobrij. De pre impio q̄runt filij: qm̄ ꝑt illū sunt in obprobrio. Ve vob viri impij: q̄ dereliq̄stis legem dñi altissimi. Etsi nati fuēritis in maledictōe nascemī: etsi mortui fueritis: in maledictōe erit ꝓs vrā. Oīa q̄ de ⁊ra sunt in ⁊raz ꝓuertent: sic impij a maledicto in pditōem. Luct' hoīm in corpe ipsoꝝ: nom̄ aut ipiorꝝ delebit. Curam habe de bono noīe: hoc em̄ magis ꝑmanebit tibi. q̄ mille thesauri magni ⁊ pciosi. Bone vite numerus diez: bonū aut̄ nomen ꝑmanebit in euū. Disciplīam in pace cōseruare filij. Sapia em̄ absc̄dita ⁊ thesaurus inuisus: q̄ vtilitas in vtrisq;? Melior est hō qui abscondit stulticiam suam: q̄ hō q̄ abscōdit sapiam suam. Verez tñ reuertimī in bijs: q̄ ꝓcedūt de ore meo. Non est ei bonum oēm irreuerenciam obseruare: ⁊ nō omīa oīb bene placent in fide. Erubescite a pre et a mre de fornicatōne: ⁊ a pside ⁊ a potente de mēdacō: a pncipe ⁊ a iudice de delicto a sy̆nagoga ⁊ plebe de iniq̄tate: a socio ⁊ amico de iniusticia. ⁊ de loco in q̄ habitas: de furto: de veritate dei ⁊ testamēto: de discubitu in panibus. et ab obfuscatōne dati et accepti: a salutantib de silentio: a respectu mulieris fornicarie. ⁊ ab auersione vultus cōgti. Ne auertas faciē a ꝓximo tuo: ⁊ ab auferendo ptem ⁊ ñ restituendo. Ne respicias mulierē alieni viri: ⁊ ne scruteris ancillā ei?: neq; steteris ad lectū ei?. Caue ab amicis de ꝓmonib improperij: et cū dederis ne improperes. Ca.XLII.

On duplices sermonē audit' de reuelatōne ꝓmonis absconditi. ⁊ eris vere sine cōfusione ⁊ iuenies grām in ꝓspectu oīm hoīm. Ne ꝓ hijs omīb confundaris: et ne accipias ꝓsonam vt delinquas. De lege altissimi et testamento. ⁊ de iudicio iustificare impium: de vbo socioꝝ et viatoꝝ. ⁊ de datōne hereditatis amicoꝝ. de eq̄litate statere ⁊ ponderꝝ. de acq̄sitione multoꝝ ⁊ paucoꝝ: de corruptione emptōis et negociatoꝝ ⁊ de multa disciplina filioꝝ: ⁊ seruo pessimo latus sanguinare. Super mulierem nequaz: bonum est signum. Vbi manus multe sunt claude: et q̄cunq; ꝝ dies numera et appende: datū vero et acceptum omne describe. De disciplina insensati ⁊ fatui. et de senioribus q̄ indicant ab adolescētib: et eris eruditus in omnib: ⁊ ꝓbabilis in conspectu omnium viroꝝ. Filia patris abscondita ē: vigilia et solicitudo eius aufert somnū: ne forte in adolescencia sua adultera efficiat. et cum viro cōmorata odibilis fiat: nequando polluat in virginitate sua. et in paternis suis ḡuida inueniatur. ne forte cum viro cōmorata trāsgrediat: aut certe sterilis efficiat. Sup filiaz luxuriosam cōfirma custodiam: nequando faciat te in obprobrium venire inimicis. a detractione in ciuitate et abiectōne plebis: et confundat te in multitudīe pplī. Omni hoī noli intendere in specie: et in medio mulierum noli cōmorari. De vestimentis em̄ procedit tinea: ⁊ a muliere iniq̄tatis viri. Melius est em̄ iniq̄tas viri q̄ bene faciens mulier: et mulier confundens in obprobrium. Memor ero ig̃ operum dom̄i: et que vidi annunciabo. In sermonib dom̄i opa eius. Sol illumīans ꝓ oīa respexit: et gl̄ia dñi plenum est opus eius. Nōne dñs fecit sanctos enarrare omīa mirabilia sua: que confirmauit dominus omnipotens stabiliri in gloria sua? Abissum ⁊ cor hominum inuestigabit: et in astucia eoꝝ excogitabit. Cognouit em̄ dñs omnem scientiam. et inspexit in signum eui: annūcians q̄ preterierꝫ ⁊ q̄ supuentura sunt: reuelans vestigia occultoꝝ. Non ꝑterit illū omnis cogitatus: ⁊ non abscōdit se ab eo vllus sermo. Magl̄ia sapie sue coronauit. q̄ est ante seculum et vsq; in seculum: neq; adiectū est neq; minuet: et nō eget alicui? consilio. Quam desiderabilia omnia opa eius: et tanq̄ scintilla q̄ est considerare. Omnia hec viuunt et manēt in seculum: et in omni necessitate omnia obaudiunt ei. Omnia duplicia: vnum contra vnum: et n̄ fecit quicq̄ deesse. Vniuscuiusq; ꝓfirmauit bona. Et q̄s saciabit videns gloriam eius!. Ca.XLIII.

Altitudinis firmamentum. pulcritudo eius: spēs celi in visione gl̄ie. Sol in aspectu annūcians in exitu: vas ammirabile. opus excelsi. In meridiano exurit terram: ⁊ in conspectu ardoris

eius quis poterit sustinere? Fornacem cū
stodiens in opib ardoris. triplī sol exurēs
montes: radios igneos exsufflans. ⁊ refulgens: radijs suis obcecat oculos. Magnus
dñs q̄ fecit illū: ⁊ in ꝑmonib ei⁹ festinauit
iter. Et luna ī oīb in tpe suo: oñsio tpis ⁊
signū eui. A luna signū diei festi: lumīare
qđ minuit in ꝓsūmatōne. Mens ꝑm nomē
ei⁹ ē: crescēs admirabil'r ī ꝓsūmatōez. Clas
castrox ī excels: in firmamēto celi resplendens gl'iose. Spēs celi gl'ia stellax: mundū
illumīans ī excels dñs. In verb scti stabūt
h ad iudiciū ⁊ ñ deficiēt in vigilijs suis. Clide
arcū: ⁊ bñdic eū q̄ fecit illū. Valde speciosꝰ
ē in splendore suo. Girauit celū in circuitu
gl'ie sue: manꝰ excelsi apuerūt illū. Impio
suo accelerauit niuē: ⁊ accelerat corruscatōnes emittē iudicij sui. Propterea apti sūt
thesauri ⁊ euolauerūt nebule sicut aues. In
magnitudīe sua posuit nubes: ⁊ ꝓfracti sūt
lapides grādinis. In cōspectu ei⁹ cōmouebunt mōtes: ⁊ in volūtate ei⁹ aspirauit nothas. Clox tonitrui ei⁹ ǒberauit ̄traz: tēpestas aq̄lonis ⁊ cōgregatō spūs: ⁊ sicut auis
deponēs ad sedendū. aspgit niuē: ⁊ sicut locusta demergēs descēsus ei⁹. Pulcritudīez
cādoris ei⁹ āmirabiē oculꝰ: et sup imbrē ei⁹
expauescit cor. Gelu sicut salē effundet sup
pſa ̄ram: ⁊ dū flauerit fiet tanq̄ cacumīa tribuli. Frigidꝰ vētꝰ aq̄lo flauit: ⁊ gelauit cristallus ab aq̄. Sup oēm cōgregatōez aq̄x
reqescet: ⁊ sicut lorica induet se aq̄s. Et devorabit mōtes ⁊ exuret deſtū: ⁊ extinguet
viride sicut ignē. Medicīa oīm in festīatōe
nebule: et ros obuians ab ardore. venienti
humilē efficiet eū. In ꝑmone ei⁹ siluit ventꝰ: ⁊ cogitatōne sua placauit abissū: ⁊ plātauit illū dñs ibs. Qui nauigāt maē enarrāt picula ei⁹ ⁊ audiētes auribo nr̄is āmira
bamur. Illic p̄clara opa ⁊ mirabilia varia
bestiax genera ⁊ oīm pecox. ⁊ creatura bel
uax. Propt ipm cōfirmatꝰ ē itineris finis
⁊ in ꝑmone ei⁹ cōpolita sunt oīa. Multa dicemꝰ ⁊ deficiēꝰ verb: consūmatō aī ꝑmonū:
ipse ē in oīb. Gloriantes. ad qđ valebimꝰ?
Ipse enī omnipotens sup oīa opa sua. Terribilis dñs ⁊ magnꝰ vehemēt: ⁊ mirabil' potentia ipi⁹. Glorificantes dñm. q̄ntūcunq̄
potueritis supualebit adhuc: ⁊ āmirabilis
magnificentia ei⁹. Exaltantes dñm exaltate illū q̄ntū potestis: maior ē ei oī laude.
Exaltantes eum replemini virtute. Ne laboretis: ñ enī comprehēdetis. Quis videbit
eū: ⁊ enarrabit: Et qs magīficabit eū sicut
ē ab initō? Multa absc̄ōdita sūt maiora bijs
Pauca enī vidim⁹ opm ei⁹. Oīa aī dñs fecit: ⁊ pie agētib dedit sapiam. Ca. XLIIII

Laudem⁹ viros glorioſos: ⁊ pentes
nr̄os in generatōne sua. Multam
gl'iam fecit dñs magnificentia sua
a seculo. Dominantes in potestatib suis:
hómines magni virtute ⁊ prudentia sua p̄
diti: nūciantes in ꝓphetis dignitatem ꝓphetarum et imperantes in pñti ꝓplo. ⁊ virtute prudentie ꝓpl'is sanctissima verba. In pu
ericia sua req̄rentes modos musicos: ⁊ narrantes carmina scripturax. Homines diuites in virtute: pulcritudinis studium habentes: pacificantes in domib suis. Omēs
isti in generatōib gentis sue gloriam adepti sūt: et in diebo suis habentē in laudib.
Qui de illis nati sunt: reliquerunt nomen
narrandi laudes eorum. Et sunt quorum ñ
est memoria. Perierunt quasi q̄ non fuerint: et nati sunt q̄si q̄ nō nati: ⁊ filij ipsox
cū ipsis. Sed illi viri misc̄die sunt: quox
pietates non defecer̄t. Et cū semine eox p̄
manēt bona: hereditas scta nepotes eox.
Et in testamentis stetit semen eox: et filij
eox ꝓpter illos vsq̄ ineternū manent. Semen eox ⁊ gl'ia eox ñ dereliquet. Corpora
ipsox in pace sepulta sunt: et nomen eox
viuet in generatōnem et generatōem. Sapiam ipsox narrent ꝓpl'i: et laudem eorum
nūciet eccleſia. Enoch placuit deo: et trāslatus est in paradisum vt det gentibus sa-
c pientiam. Noe inuentꝰ est perfectus iustꝰ:
et in tpe iracundie factus est recōciliatio.
Ideo dimissum ē reliquū terre: cū factū est
diluuium. Testamenta seculi posita sunt
apud illum: ne deleri possit diluuio omis
caro. Abraham magnus pater multitudinis gentium: et non est inuentus similis
illi in gloria. Qui conseruauit legem excelsi: et fuit in testamento cum illo. In carne
eius stare fecit testamentum: ⁊ in tempta-
tōne inuentꝰ est fidelis. Ideo iureiurando
dedit illi gl'iam in gente sua: crescē illū q̄si
terre cumulū ⁊ vt stellas exaltare semē ei⁹
et hereditare illos a mari vsq̄ ad mare: et
f a flumine vsq̄ ad terminos terre. Et ysaac fecit eodem modo: propter abraham

patrem eius. Benedictionẽ omnium gentiũ dedit illi dñs: ⁊ testamentũ suũ confirmauit sup caput iacob. Agnouit eũ in bñdictõibꝫ suis: ⁊ dedit illi hereditatem: ⁊ diuisit illi pt̃em in tribubꝫ duodecĩ. Et ꝓduxit illi boẽs miscõie: inuenientes grãm in conspectu omnis carnis. Ca.XLV.

Dilect⁹ deo ⁊ hoĩbꝫ moyses: cui⁹ memoria in benedictõne est. Similez illũ fecit in gloria sctõꝝ: et magnificauit eũ in timore inimicoꝝ: ⁊ in vbis suis mõstra placauit. Glorificauit illũ in cõspectu regũ: et iussit illi coram pl̃o suo: et oñdit illi gl̃iam suã. In fide ⁊ lenitate ipi⁹ sc̃m fecit illũ: et elegit eũ ex omni carne. Audiuit em̃ eũ ⁊ vocem ipsi⁹: ⁊ eduxit illũ in nube. Et dedit illi coꝛ ad p̃cepta ⁊ legem vite ⁊ discipline: docẽ iacob testamẽtũ suũ: ⁊ iudicia sua isrl̃. Excelsũ fecit aaron frem suũ: ⁊ sil̃em sibi de tribu leui. Statuit illi testamẽtũ eternũ: ⁊ dedit illi sacerdotiũ gẽtis: ⁊ bt̃ificauit illũ in gl̃ia. Et circũcinxit eũ sona iusticie: ⁊ induit eaꝫ stolam gl̃ie: ⁊ coꝛonauit eũ in vaꝑ vtutis. Circũpedes ⁊ femoralia ⁊ humerale posuit ei: ⁊ cĩxit illũ tintinabul̃ aureis plurimis ĩ giro: ꝺ are sonitũ in incensu suo: auditũ facẽ sonitũ in templo ĩ memoriam filijs gẽtis sue. Stola sc̃a auro ⁊ iacincto et purpura op⁹ textile viri sapientis iudicio et veritate prediti. Torto cocco op⁹ artificis. gẽmis p̃cioſis figuratis. ĩ ligatura auri ⁊ ope lapidarij sculptis in memoriaꝫ: ſm numeꝝ tribuũ isrl̃. Coꝛona aurea sup mitram ei⁹ exp̃ssa signo sc̃itatis: gl̃ia honoris et op⁹ virtutis: desiderio oculoꝝ oꝛnata. Sic pulc̃antẽ ipsum non fuerit talia: vsq; ad oꝛientẽ. Non est ĩdut⁹ illa alienigena aliq̃s: sed tm̃ filij ipsi⁹ soli et nepotes ei⁹ p omne temp⁹. Sacrificia ipsi⁹ ꝓsũmata sunt igni quotidie. Compleuit moyses man⁹ ei⁹: ⁊ vnxit illum oleo sctõ. Factũ est illi in testamentũ eternũ et semini ei⁹ sicut dies celi: fungi sacerdotio et hr̃e laudem: et glorificare pl̃m suum in noĩe suo. Ipsum elegit ab omni viuente: offerre sacrificiũ deo. incensũ ⁊ bonũ odorem: in memoriam placare p pl̃o suo. Et dedit illi in p̃ceptis suis pt̃atem: ĩ testamẽtis iudicioꝝ docere iacob testimonia: ⁊ in lege sua lucẽ dare isrl̃. Quia conf̃ illũ steterit alieni: ⁊ pter inuidiaꝫ circũdederũt illũ homines in deserto qui erant cũ dathan. et abiron: et congregatõ choꝛe in iracundia. Vidit dñs de⁹ et nõ placuit illi: ⁊ cõsumpti sunt in impetu iracũdie. Fecit illis mõstra ⁊ ꝓsumpsit illos in flãma ignis. Et addidit aaron gl̃iaꝫ: ⁊ dedit illi hereditatẽ ⁊ primicias frugũ terre dimisit illi. Panem ipsi⁹ ĩ primis pauit in sacietatẽ: nam ⁊ sacrificia dñi edent: q̃ dedit illi ⁊ semini ei⁹. Ceterum inter gentes ñ hereditabit: et ps non ẽ illi in gente. Ipse est em̃ ps eius et hereditas. Phinees fili⁹ eleazari terci⁹ in gloria imitando eũ in timoꝛe dei ⁊ stare ĩ reuerencia gentis: in bonitate ⁊ alacritate anime sue placuit deo isrl̃. Ideo statuit illi testamẽtũ pacis: et p̃ncipem sanctoꝝ et gentis sue: vt sit illi et semini ei⁹ sacerdotij dignitas ineternũ. Et testamẽtũ dauid regis filio yesse de tribu iuda: hereditas ipsi ⁊ semĩ eius vt daret sapĩam in coꝛ nr̃m iudicare gentem suam in iusticia ne abolerent̃ bona ipsoꝝ et gloriam ipsoꝝ ĩ gentem eoꝝ eternam fecit. Ca.XLVI.

In diebus iesus naue successoꝛ moysi in ꝓphetis: q̃ fuit magn⁹ ſm nomen suũ. maxim⁹ ĩ salutẽ electoꝝ dei: expugr̃e isurgentes hostes vt cõseq̃rer̃ hereditatẽ isrl̃. Quam gl̃iam adept⁹ est in tollendo man⁹ suas: ⁊ iactando conf̃ ciuitates rũphęas. Quis ante illũ sic restitit? Nam hostes ipse dñs pcussit. Aut ñ in iracundia ei⁹ impedit⁹ est sol ⁊ vna dies facta est quasi duo? Inuocauit altissimũ potentem ĩ oppugnãdo ĩimicos vndiq;: ⁊ audiuit illũ magnus et sanct⁹ deus. in saxis gr̃dis virtutis valde fortis. Impetũ fecit ꝓtra gentem hostilẽ ⁊ ĩ descensu pdidit p̃r̃ios: vt cognoscant gẽtes potẽtiam ei⁹: q̃ conf̃ deũ pugr̃e ñ est facile: ⁊ secut⁹ est a t̃go potentes. Et in diebꝫ moysi miscõiam fecit ipse ⁊ caleph filius iephone. stare ꝓtra hostẽ: et phibẽ gentẽ a peccatis: ⁊ pstringẽ murꝝ malicie. Et ipsi duo pstituti. a piculo liberati sunt a numero sexcentoꝝ miliũ peditũ: inducẽ illos in hereditatem: ĩ terra q̃ manat lac et mel. Et dedit dñs ipsi caleph fortitudinem: et vsq; in senectutẽ pmansit illi virtus. vt ascenderet in excelsum terre locũ: ⁊ semen ipsius obtinuit hereditatẽ.

Et viderunt oñes filij ıſrł: qz bonū eſt obſequi ſcō deo. Et iudices ſingłi ſuo noīe: quoꝝ ñ eſt coꝛruptū coꝛ: qui ñ auerſi ſūt a dño: vt ſit mēoꝛia illoꝝ in bñdictōe. Et oſſa eoꝝ pullulāt de loco ſuo: ꝛ nomē eoꝝ ꝓmanet ineternū: ꝓmanētē ad filios illoꝛū ſcōꝝ viroꝝ gł̄ia. Dilect⁹ a deo ſuo ſamuel ꝓpha dñi ꝛnouauit imperiū: ꝛ vnxit pꝛīcipes ī gētē ſua. In lege dñi ꝙgregatōz iudicauit: et vidit deū iacob: ꝛ in fide ſua ꝓbat⁹ eſt ꝓpha. Et ꝙgnit⁹ eſt ī verb̄ ſuis fidelis: qz vidit deū lucis. Et ī uocauit dñm oñipotentē in oꝓpugñdo hoſtes circumſtātes vndiqz: in oblatōne viri inuiolati. Et ıntonuit de celo dñs in ſonitu magno auditā fecit vocē ſuam: et ꝙtriuit pꝛincipes tyꝛioꝝ ꝛ oēs duces philiſtijm. Et ātē tps finis vitē ſue ꝛ ſeculi teſtimoniū ꝓbuit in ꝙſpectu dñi ꝛ ꝓpi pecuīas ꝛ vſqz ad calciamēta ab oñi carne ñ accepit: ꝛ ñ accuſauit illū hō. Et poſt hoc dozmiuit. et notū fecit regi ꝛ oñdit illi finē vitē ſue: ꝛ exaltauit vocē eius de terra in ꝓphecia delere impietatem gentis.

¶ Capitulum. .XLVII.

Poſt hec ſurrexit nathan ꝓpha in diebꝫ dauid. Et q̄ſi adeps ſepatus a carne: ſic dauid a filijs ıſrł. Cuz leonibꝫ luſit q̄ſi cū agnis: ꝛ in vſis ſil̄r fecit ſicut in agnis ouium. In iuuētutē ſua nunquid ñ occidit gigantē et abſtulit obꝓbꝛiū de gētē? In tollēdo manū in ſaxo funde deiecit exultatōez golie: vbi inuocauit dñm oñipotentē. Et dedit ī dext̄ eius tollē hoſtem fortē in bello: et exaltare cozꝛnu gētis ſue. Sic in decē milibꝫ glozificauit eū: ꝛ laudauit illū in bñdictōibꝫ dñi: ī offerēdo illi cozonā gł̄ie. Contriuit enim inimicos vndiqz: et extirpauit philiſtijm ꝙtrios vſqz in hodiernā diē. ꝙtriuit cozꝛnu ipoꝝ vſqz ineternū. In oñi ope dedit ꝙfeſſionē ſcō: et exelſo ī verbo gł̄ie. De omni coꝛde ſuo laudauit dñm: ꝛ dilexit euz qui fecit illū: ꝛ dedit illi ꝓ̄ inimicos potentiā Et ſtare fecit cātozes ꝓ̄ altare: et ī ſono eoꝝ dulces fecit melodias. Et dedit ī cele bratōibꝫ dec⁹: ꝛ ozꝛnauit tpa vſqz ad ꝙſeruationē vitē: vt laudarēt nom̄ ſcī̄m dñi ꝛ amplificarēt mane dei ſcī̄tatē. Expus purgauit pcā illi⁹: ꝛ exaltauit ī eternū cozꝛnu ei⁹. Et dedit ī teſtamītū regni: ꝛ ſedē gł̄ie ī ıſrł. Poſt ipm ſurrexit fili⁹ ſenſat⁹: et ꝓ̄ illū deiecit omnē potentiā ī imicoꝝ. Salomō impauit ī diebꝫ pacis: cui ſubiecit de⁹ oēs hoſtes vt ꝙderet domum ī noīe ſuo: ꝛ paret ſcī̄tatē ī ſempiternū quēadmodū erudit⁹ ē ī iuuētute ſua. Et implet⁹ eſt q̄ſi flumē ſapīa: ꝛ t̄rā retexit anīa ſua. Et repleſti ī ꝙpatōibꝫ enigmata: ad inſulas longe deuulgatū eſt nomē tuū: ꝛ dilect⁹es in pace tua. In cātilenis ꝛ ī ꝓuerbijs ꝛ ꝙpationibꝫ ꝛ inēꝓetatōibꝫ miratē ſūt terre: et in noīe dñi cui ē ꝙgnomē de⁹ ıſrł. Collegiſti q̄ſi auricalcū auꝝ: ꝛ vt plumbū ꝙpleſti argentū: ꝛ incliaſti femora tua mł̄ieribꝫ. Pctatē habuiſti ī coꝛpoꝛe tuo. Dediſti maculā in gł̄ia tua: et ꝓphanaſti ſemē tuum inducē iracundiā ad liberos tuos ꝛ ī ceteris ſtulticiā tuā: vt facēs impiū bipartitū et ex effraim impare impiū duꝝ. Deus aī ñ derelinqt miſcōiā ſuā ꝛ ñ coꝛrūpet neqz delebit opa ſua: neqz pdet a ſtirpe nepotes electi ſui: ꝛ ſemē ei⁹q̄ diligit dñm ñ coꝛrūpet. Dedit aūt reliquuz iacob et dauid de ipa ſtirpe: ꝛ finē habuit ſalomon cū pꝛibꝫ ſuis. Et dereliqt p⁹ ſe de ſemīe ſuo gentis ſtulticiā et minutum a pꝛudētia roboā: q̄ auertit gentē ꝙſilio ſuo: ꝛ hieroboā filiuz nabath q̄ peccare fecit ıſrł: ꝛ dedit viā pec cādi effraim: ꝛ plurima redūdauerūt pcā ipſoꝝ. Valde enī auertēt illos a t̄ra ſua. Et q̄ſiuit oēs neqcias vſqz dū ꝓueniret ad illos defenſio: ꝛ ab oīb⁹ pcīs liba uit eos.

¶ Capitulum. .XLVIII.

Et ſurrexit helias ꝓpha q̄ſi ignis: et verbū ipius q̄ſi facula ardebat. Qui īduxit ī illos famē: imitātes illū in vita ſua pauci facti ſunt. Non enī poterāt ſuſtinē pcepta dñi. Verbo dñi ꝙtinuit celū: ꝛ deiecit a ſe ignē terre. Sic amplificat⁹ eſt helias ī mirabilibꝫ ſuis. Et qs pt̄ ſil̄r gł̄iari tibi? Qui ſuſtuliſti mortuuz ab inferis de ſorte mortis in vbo dñi dei: q̄ deieciſti reges ad pniciē. ꝛ ꝙfregiſti facile potentiā ipſoꝝ: ꝛ gł̄ioſos delicto ſuo. Qui audis ī ſyna iudiciū: ꝛ ī oreb iudicia defēſionis. Qui vngis reges ad penitētiaz: et ꝓphas facis ſucceſſoꝛes tuos p⁹ te. Qui ſce pt⁹ es ī turbine ignis ī curru equoꝝ igneoꝝ: q̄ inſcript⁹es in iudicijs tēpoꝝ. lenire iracundiā dñi: ꝙciliare coꝛ pꝛis ad filium:

et restituere trib̃ iacob. Beati sunt qui te
viderūt: et in amicicia tua decorati sūt. Naz
nos vita viuim⁹ tm̃: p⁹ morte aī ñ erit ta
le nom̃ nr̃m. Helias q̃ in turbine rect⁹ est:
et ī heliseo ꝓplet⁹ē spūs ei⁹. In diebz suis
ñ ptimuit pr̃cipem: et potētia nēo vincit
illū. Nec supauit illū verbū aliqđ: et mor-
f tuū ꝓphauit corpus eius. In vita sua fecit
mōstra: et in morte opat⁹ est mirabilia. In
om̃ibz istis ñ penituit ꝓplz et ñ recesserūt a
pctis suis: vsqz dū abiecti sunt ꝺ terra sua
et dispsi sūt in omnē terrā: et relicta ē gens
ꝓpauca: et pr̃ceps in domo dauid. Quidā
ipsoꝝ fecerūt qđ placeret deo: alij aūt mlta
ꝓmiserūt pcta. Ezechias muniuit ciuitatez
t suā et induxit ī medīū ei⁹ aquā: et fodit fer-
ro rupē: et edificauit ad aquā puteuz. In
diebz ipi⁹ ascēdit sēnacherib et misit rapsa-
cen et sustulit manū suā ꝓt̃ illos: et extulit
g manū suā in syon: et supbz fact⁹ ē potētia
sua. Tūc mota sūt corda et man⁹ ipsoꝝ: et
doluerūt q̃si parturiētes mlieres. Et inuo-
cauerūt dn̄m misericordē: et expandētes ma
nus suas extulerūt ad celū: et sc̃us dn̄s de⁹
exaudiuit cito vocē ipoꝝ. Nō ē ꝓmēorat⁹
pcīoꝝ ipsoꝝ: neqz dedit illos inimicis su-
is: sed purgauit illos in manu ysaie sc̃i
phe. Deiecit castra assiriozz: et ꝓtriuit il-
los angel⁹ dn̄i. Nam fecit ezechias qđ pla
cuit deo: et fortit̃ iuit in via dauid pr̃is sui
quā mādauit illi ysaias ppha magn⁹ et fi-
b delis in ꝓspectu dei. In diebz ipsi⁹ retro re-
diit sol: et addidit regi vitā. Spū mag̃ vi-
dit vltima: et ꝓsolat⁹ est lugētes syon: vsqz
in sempiternū. Oñdit futura et abscōdita:
antq̃ eenirent.

Capitulum. .XLIX.

Memoria iosie ī ꝓpositōe odoris fa-
cta: opus pigmētarij. In om̃i ore
q̃si mel indulcabit̃ ei⁹ mēoria: et vt
musica ī ꝓuinio vini. Ipe ē direct⁹ diuini-
tus ī penitētia gētis: et tulit abomiatōnes
f impietatis: et ad dn̄m gubnauit cor ipsi⁹:
et ī diebz pctoꝝ corroborauit īpietatē. Pre
ter dauid et ezechiā et iosiā oēs pcīm ꝓmi-
serūt: nam reliquerūt legē altissimi reges
iuda: et ꝓterserūt timorē dei. Dederūt em̃ re-
gnū suū alijs et glīaz suā alienigene genti.
Incēderūt electā ciuitatē sc̃itatis: et dēptas
fecerūt vias ipsi⁹ in manu hieremie. Nam
male ēctauerūt illū: q̃ a vētre mr̃is ꝓsec⁹t

b est ꝓpheta. euertere et perdere et itez edi
ficare et r̃nouare. Ezechiel q̃ vidit ꝓspectū
glīe: quā oñdit illi ī curru cherubin. Naz
ꝓmēorat⁹ est inimicoꝝ in ymbre: bñfacere
illis qui oñderūt rectas vias. Et duodecī
phaz ossa pullulāt de loco suo. Nam cor-
roborauerunt iacob: et redemerūt se in fide
virtutis. Quō amplificem⁹ zorobabel! Nā
et ipse q̃si signū in dext̃ manu isrl. Et ihe-
suz filiū iosedech! Qui ī diebz suis edifica-
uerūt domū: et exaltauerūt tēplū sc̃m dn̄o:
c paratū in glīaz sempiternā. Et neemias ī
mēoria multi tpis: q̃ erexit nob muros e-
uersos: et stare fecit portas et seras: q̃ erexit
domos nr̃as. Nēo natus est ī terra qualis
enoch: nam et ipse recept⁹ē a terra. Et io-
seph q̃ nat⁹ est hō pr̃ceps fr̃m. firmamētū
gētis. rector fr̃m. stabilimentū pli: et ossa
ipsi⁹ visitata sunt: et post morte phauerūt.
d Seth: et sem apud hoīes glīaz adepti sūt:
et sup omnē animaz in origine Adam.

Capitulum. .L.

Symeon onie fili⁹ sacerdos magn⁹
qui in vita sua suffulsit domū: et
in diebz suis corroborauit tēpluz.
Templi eciam altitudo ab ipso fundata
est: duplex edificatō: et excelsi parietes tem-
pli. In diebz ipsi⁹ emanauerūt putei aq̃z: et
q̃si mare adimpleti sunt sup̃ modum. Qui
curauit gentē suā: et liberauit eā a pditōe.
Qui p̃ualuit amplificare ciuitatē: qui ac-
ptus est glīaz ī ꝓuersatōe gētis: et ingres-
c sum dom⁹ et atrij amplificauit. Quasi stel-
la matutina in medio nebule: et q̃si luna
plena ī diebz suis lucet: et q̃si sol refulgēs.
sic ille effulsit in tēplo dei. Quasi arcus re-
fulgens inter nebulas glīe: et q̃si flos ro-
saz in diebz vernis: et quasi lilia q̃ sunt in
trāsitu aque: et quasi th⁹ redolens in diebz
estatis. Quasi ignis effulgēs et thus ardēs
in igne: q̃si vas auri solidū ornatum om̃i
f lapide pretioso. Quasi oliua pullulans: et
cipressus in altitudine se extollēs. In acci
piendo ipsaz stolā glīe et vestiri eū in ꝓsū-
matōne virtutis: in ascēsu altaris sancti
glorią dedit sanctitatis amictuz. In acci-
piendo aūt partes de manu sacerdotū et
ipse stans iuxta aram: et circa illū corona
g fratrū: q̃si plantatō cedri in mōte libano:
sic circa illum stetерūt quasi rami palme et

omnes filij aaron in gl'ia sua. Oblatio aũt dñi in manib⁹ ipsoꝝ coraz omi sỹnagoga isrl': ꝙ ꝑsũmatõne fungẽs in ara. ãplificare oblatõnẽ excelsi regis porrexit manum suam in libatõz: ꝙ libauit ó sanguĩe vue.
b Effudit in fundamẽta altaris odorẽ diuinum excelso pricipi. Tũc exclamauerũt filij aaron: ꝙ ĩ tub⁹ productilib⁹ sonuerũt: ꝙ audita fecerũt vocẽ magnã in mẽoriaz coram deo. Tũc oĩs pl's sil'perauerũt: ꝙ ceciderũt in faciẽ sup terrã adorare dñm deũ suũ: ꝙ dare ꝓces omnipotẽti deo excelso. Et ãplificauerũt psallẽtes in vocib⁹ suis et ĩ magna
pA domo fact⁹ est sonus suauitatis plen⁹. Et rogauit pl's dñm excelsuz ĩ ꝓce vsqꝫdũ ꝑficereꝫ honor dñi: ꝙ mun⁹ suũ ꝑfecerunt. Tũc descendẽs. man⁹ suas extulit in omnẽ ꝯgregatõnẽ filioꝝ isrl': dare gl'iaz deo a labijs suis: ꝙ in noĩe ipsi⁹ gl'ari. Et iterauit oronez suaz: volẽs oñdere virtutẽ dei. Et post rursũ pl⁹ orauit deũ oĩm: ꝙ magꝝ fecit in omni terra: ꝙ auxit dies nros a ventre mris nre: ꝙ fecit nobiscũ ꝑm suam miseri cordiã: det nobis iocũditatẽ cordis ꝙ fieri pacẽ in diebꝫ nris in isrl' ꝓ dies sempiternos: credere isrl' miscoiaz dei esse nobiscũ.
b vt liberet nos in diebꝫ suis. Duas gentes odit aĩa mea: tercia aũt nõ est gens quã oderim. Qui sedẽt ĩ mõte seyr ꝙ philistijm: et stult⁹ pl's qui habitat in sichimis. Doctrinã sapiẽtie ꝙ disciplĩe scripsit in codice isto ihesus filius sỹrach hierosolimita: qui renouauit sapientiã de corde suo. Beatus qui in istis versatur bonis. Qui ponit illa in corde suo: sapiens erit semp. Si enĩ hec fecerit ad oĩa valebit: qz lux dei vestigium eius est.

Oratio Jhesu filij Syrach.

5 ꝙ Onfitebor tibi dñe rex: et collaudabo te deũ saluatorẽ meũ. Confitebor nomĩ tuo qm̃ adiutor ꝙ protector fact⁹ es mihi: ꝙ liberasti corp⁹ meũ a pditõe. a laqueo lingue inique: et a labijs opantiũ mendaciũ: ꝙ in ꝓspectu astantiũ fact⁹ es mihi adiutor. Et liberasti me ꝑm mlt'itudinẽ miscoie nomĩs tui a rugiẽtib⁹ preparatis ad escam. de manib⁹ querentiũ animã meaz: et de mlt'is tribulatõib⁹ que
d circũdederũt me. ꝙ a pressura flãme q̃ circundedit me: ꝙ in medio ignis nõ suz estuat⁹. De altitudine ventris inferi et a lingua coinq̃nata et a verbo mẽdacij: ꝙ a rege iniquo: ꝙ a lingua iniusta. Laudabit vsqꝫ ad mortez aĩa mea dñm: et vita mea approping̃ns erat ĩ inferno deorsum. Circũdederũt me vndiqꝫ: et ñ erat q̃ adiuuaret. Respiciens erã adiutoriũ hominũ: ꝙ nõ erat. Mẽorat⁹ sum miscoie tue dñe et coopationis tue que a seclo sunt: qm̃ eruis sustinentes te dñe: ꝙ liberas eos de manu gentiũ. Exaltasti sup terrã habitatõnẽ meã: ꝙ
e pro morte defluẽti deprecat⁹ suz. Jnuocaui dñm ꝓpter dñi mei: vt ñ derelinq̃t me in die tribl'ationis mee: ꝙ in tpe supbor ꝑsine adiutorio. Laudabo nomẽ tuũ assidue: et collaudabo illud in ꝓfessione: ꝙ exaudita est oro mea. Et liberasti me de pditõne: et eripuisti me de tpe iniq̃. Propterea ꝓfitebor et laudẽ dicã tibi: ꝙ bñdicã nomĩ dñi.
f Cũ adhuc iunior sum priusq̃ oberrarez quesiui sapiẽtiaz palã in oratione mea: ante tpus postl'abaz pro illa: et vsqꝫ in nouissimis inquirã eam: et florebit tanq̃ precox vua. Letatũ est cor meũ in ea: ambulauit pes meus iter rectũ: in iuuẽtute mea inuestigabã eam. Jnclinaui modice aurẽ meã et excepi illã. Multã inueni in memetipso
g sapientiã: et multũ ꝑfeci in ea. Danti mihi sapientiã dabo gl'iaz. Consiliatus sum enĩ vt facerẽ illam: zelat⁹ sum bonũ ꝙ nõ ꝓfundar. Colluctata est aĩa mea in illa: et in faciẽdo eam ꝓfirmatus sum. Man⁹ meas extẽdi ĩ altũ: et ĩ sapiẽtia eius luxit aĩa mea: et ignorãtias meas illuĩauit. Animã meaz direxi ad illã: ꝙ in agnitõez inueni eam. Possedi cũ ipsa cor ab inicõ: propter hoc non delinquar. Clenter meus ꝓturbat⁹ est querẽdo illam: ꝓterea bonã possidebo possessionẽ. Dedit enĩ mihi dñs linguã mercedẽ meaz: ꝙ ĩ ipsa laudabo eũ. Approp̃iate ad me indocti: ꝙ congregate vos ad domuz disciplĩne. Quid adhuc tardatis: et qd dicitis ĩ bijs! Anie vre sitiũt ve
h hemẽter. Aperui os meum: ꝙ locut⁹ sum. Cõparate vobis sine argento sapientiã: ꝙ collũ vrm̃ subicite iugo eius: et suscipiat aĩa vra disciplinã. Jn ꝓmpto est enĩ inuenire eam. Videte oculi vris qz modicum laborauí: ꝙ inueni mihi multã requiẽ. Assumite disciplinã in mlto nũero argẽti: et copiosũ aur̃ possidete ĩ ea. Letet aĩa vra

in misericordia eius ⁊ non confundemini in laude eius. Operamini opus vestr̃ ante tempus: et dabit vobis mercedem vestraz in tempore suo.

¶ Explicit liber ecclĩasticus. Incipit oratio salomonis.

¶ Et inclinauit Salomon genua sua in conspectu tocius ecclesie israhel: et aperuit manus suas ad celuz: ⁊ dixit. Domine deus israhel nõ est tibi similis deus in celo sursum neq̃ in terra deorsum. Qui custodis testamentũ tuum et misericordiã pueris tuis euntibo in conspectu tuo in toto corde. seruãs puero tuo dauid que locut⁹ es illi: ⁊ locutus es in ore tuo ⁊ in manu tua implesti. quasi dies iste. Et nunc dñe deus israhel custodi puero tuo dauid p̃i meo: que locutus es illi: dicens. Non deerit tibi vir a facie mea sedens in throno israhel. Ueruntñ si custodierint filij tui legẽ meã: et in preceptis meis ambulent: sicut ambulauerũt in cõspectu meo fideles. Et nũc dñe deus israhel creditũ est verbum qõ locutus es puero tuo dauid: qm̃ si vere habitauit deus cum homĩbo in terra. Si celoz celi nõ sufficiant tibi: q̃ntomagis domus hec quã edificaui. Sed respicias ad oz̃onẽ serui tui: ⁊ dep̃cationẽ ei⁹: vt exaudias dñe placatõnẽ oz̃onis: quã puer tu⁹ orat coz̃ã te hodie: vt sint oculi tui super domum hanc die ac nocte: in locum quez dixisti. inuocare nomẽ tuum: et exaudias oz̃onem quã puer tuus orat in hoc loco: et exaudias deprecationẽ pueri tui ⁊ pp̃li tui israhel. si orauerĩt in loco isto: et exaudias in loco habitatõis de celo ⁊ exaudias et propicius sis: si peccauerit vir in te.

¶ Explicit oratio Salomonis. Incipit prologus in ysaiam prophetam.

Demo cum prophetas versibo viderit esse descriptos metro eos estimet apud hebreos ligari: et aliquid simile hñe de psalmis vel operibo salomonis. Sed quod in demostene et tullio solet fieri: vt per cola scribanⁿ et comata: q̃ vtiq̃ prosa ⁊ ñ versibo ꝓscripserũt. Nos q̃z vtilitati legentiũ prouidẽtes: interp̃tationem nouam nouo scribendi genere distinxim⁹. Ac primũ de ysaia sciendũ q̃ in sermone suo disertus sit: quippe vt vir nobil⁹ et vrbane elegantie: nec hñs quicq̃ in eloquio rusticitatis admixtũ. Unde accidit: vt pre ceteris florẽ sermonis eius ẽnslatõ nõ potuerit ꝓfuare. Deinde eciã hoc adiciendũ: q̃ nõ tam ꝓpha dicẽdus sit q̃ euãgelista. Ita em̃ vniuersa xp̃i eccl̃ieq̃ miste ria ab liquidũ ꝓsecutus est: vt ñ eũ putes de futuro vaticinari: sed de p̃teritis historiã texere. Unde conitio noluisse tũc tpis septuaginta interp̃tes fidei sue sac̃menta pspicue ethnicis prodẽ. ne sc̃m canibo: et margaritas porcis darẽt: qui hanc editionem legeritis ab illis anĩaduertetis abscõdita. Nec ignoro q̃nti laboris sit pphas intelligere: nec facile quẽpiam posse iudicare de interpretatõne: nisi intellexerit añ que legerit. Nos q̃z patere morsibo plurimoz̃: qui stimulãte inuidia qõ ꝓsequi non valent despiciũt. Sciẽs q̃ ⁊ prudẽs in flãmam mitto manũ: ⁊ nihilomln⁹ hoc a fastidiosis lectoribo precor: vt quõ greci post septuaginta ẽnslatores aquilã ⁊ sym̃achũ ⁊ theodocionẽ legũt: vel ob studiũ doctrine sue: vel vt septuaginta magis ex collatione eoz̃ intelligãt: sic ⁊ isti saltẽ vnũ p⁹ priores hñe dignenⁿ interpretẽ. Legãt pri⁹ et postea despiciãt: ne videanⁿ nõ ex iudicio: sed ex obij psũptõne ignorata dãnare. Prophetauit aũt ysaias in ihr̃l'm et in iudea necdũ decẽ tribubo ĩ captiuitatẽ ductis: ac ꝺ vtroq̃ regũ nũc ꝓmixtĩ nũc separatĩ texit oraculũ. Et cũ int̃dũ ad p̃ntẽ r̃spiciat historiã: ⁊ post babilonie captiuitatẽ reditũ pp̃li significet in iudeã: tñ omis ei⁹ cura de vocatõne gentiũ ⁊ de aduentu xp̃i est. Quẽ quãtoplus amatis o paula ⁊ eustochiũ. tantomagis ab eo petite: vt p obtrectatõne p̃nti qua me indesinẽter emuli laniant. ipse mihi mercedẽ restituat in futuro: qui scit me ob hoc in pegrine lingue eruditõe sudasse: ne iudei de falsitate scriptura⁊ eccl̃ijs eius diuti⁹ insultarent.

¶ Explicit plogus Incipit ysaias pphа.

Isio ysaie filij amos: quã vidit super iudã et hierusalez ĩ diebo ozie. ioathan. achaz et ezechie regum iuda. Audite celi ⁊ auribus pcipe tra: qm̃ dñs locutus

est. Filios enutriui ⁊ exaltaui: ipsi aũ spre uerũt me. Cognouit bos possessorẽ suũ: et azin⁹ pṕsepe dñi sui. Isrł aũ me ñ ꝯgnuit: et ꝑplus me⁹ ñ intellexit. Ue gẽti peccatrici: ꝑplo gui iniq̃tate. semĩ nequã. filijs sceleratis. Dereliq̃runt dñm: blasphẽauerũt sctm isrł: abalienati sũt retrorsũ. Sup q̃ pcuciam vos vltr: addẽtes ꝑuaricatiões? Omne caput lãguidũ: ⁊ omne cor merẽs. A plãta pedis vsq; ad verticẽ: ñ est in eo sanitas. Vuln⁹ ⁊ liuor ⁊ plaga tumẽs: ñ ẽ circũligata: nec curata medicamĩe: neq; fota oleo. Terra vra deserta: ciuitates vestre succẽse igni. Regiones vras coram vob alieni deuorãt: ⁊ desolabit sicut ĩ vastitate hostili. Et derelinquet filia syon vt umbraculũ in vinea: ⁊ sicut tuguriũ in cucũerario ⁊ sic ciuitas q̃ vastaꝛ. Nisi dñs exercituũ reliq̃sset nob semẽ q̃si sodoma fuissem⁹: ⁊ q̃si gomorra simles essem⁹. Audite verbũ dñi prĩcipes sodomor: percipite auribo legẽ dei vri plus gomorre. Quo mihi mltitudinẽ victimar vrar dicit dñs: Plen⁹ sũ. Holocausta arietũ ⁊ adipẽ pinguiũ ⁊ sanguinẽ vitlor ⁊ agnor ⁊ hircor nolui. Cũ veniretis añ ꝑspectũ meum: q̃s q̃siuit hec de manibo vris: vt ambłaretis ĩ atrijs meis? Ne offeratis vltr sacrificiũ frustra. Incensum abominatõ est mihi. Neomenias ⁊ sabbatũ et festiuitates alias ñ ferã. Iniq̃ sunt cet⁹ vri. kłas vras ⁊ solennitates vras odiuit aĩa mea. Facta sũt mihi molesta. Laboraui sustinẽs. Et cũ extẽderitis man⁹ vestras auertã oc'los meos a vob: ⁊ cũ mltiplicaueritis oronẽ nõ exaudiã. Man⁹ emĩ vre sanguĩe plene sũt. Lauamĩ. mũdi estote: auferte malũ cogitatõnũ vrar ab ocuł meis. Quiescite agẽ puerse: discite bñfacẽ. Querite iudiciu. subuenite oppsso. iudicate pupillo. defendite viduam: et venite et arguite me: dicit dñs. Si fuerint pcta vra vt coccinũ: q̃si nix dealbabũt: etsi fuerint rubra q̃si ỏmiculus: velut lana alba erũt. Si voluerítis vt audieritis me bona tre ꝯmedetis. Qỏ si noluẽitis: ⁊ me ad ira cũdiar ꝑuocaueritis gladi⁹ deuorabit vos: qr os dñi locutũ est. Quõ facta ẽ meretrix ciuitas fidł: plena iudicij? Iusticia hĩtauit ĩ ea: nũc aũ homicidę. Argẽtũ tuũ versum ẽ in scoriã: vinũ tuũ mixtũ ẽ aq̃. Prĩcipes tui infideles: socij furũ. Oẽs diligũt

mũera: sequũt retributiões. Pupillo ñ iudicant: ⁊ causa vidue ñ ingredit ad illos. Propter hoc ait dñs de⁹ exercituum fortis isrł. Heu ego cõsolabor super hostibo meis: et vindicabor de inimicis meis. Et conuertã manũ meã ad te: ⁊ excoquã ad pur scoriã tuã: ⁊ auferã omne stannũ tuũ: ⁊ restituã iudices tuos vt fuerũt pri⁹: ⁊ consiliarios tuos sicut antiq̃tus. Post hec voceberis ciuitas iusti: vrbs fidł. Syon ĩ iudicio redimet: ⁊ reducẽt eã in iusticiã. Et conteret scelestos ⁊ pcores simł: ⁊ q̃ derelinq̃rũt dñm consumẽt. Cõfundẽt em̃ ab ydoł q̃bo sacrificaueũt. Et erubescetis super ortis: q̃s elegeratis: cũ fueritis q̃si querc⁹ defluẽtibus folijs: ⁊ velut ort⁹ absq; aq̃. Et erit fortitudo vra vt fauilla stupe: ⁊ op⁹ vrm q̃si scintilla: ⁊ succẽdet vtrũq; simł: ⁊ ñ erit qui extinguat. Capitulum .II.

Verbũ qđ vidit ysaias fili⁹ amos super iudã ⁊ ihrlm. Et erit in nouissimis diebo ꝑparat⁹ mons domus dñi in vertice mõtiũ: ⁊ eleuabit sup colles. Et fluẽt ad eũ oes gẽtes: ⁊ ibũt ꝑli multi et dicẽt. Venite ascẽdam⁹ ad montẽ dñi: ⁊ ad domũ dei iacob: ⁊ docebit nos vias suas ⁊ ãbłabim⁹ in semitis ei⁹: qr de syon exibit lex: ⁊ verbũ dñi de ihrlm. Et iudicabit gẽtes: ⁊ arguet ꝑlos mltos. Et cõflabunt gladios suos in vomeres: ⁊ lãceas suas in falces. Non leuabit gens cõtra gentẽ gladiũ. nec exercebũt vltr ad prelium. Dom⁹ iacob: venite ⁊ ambulem⁹ in luĩe dei nri. piecisti em̃ ꝑplum tuũ domũ iacob: qr repleti sunt vt olim: ⁊ augures habuerũt vt philistijm: ⁊ pueris alienis adhesert. Repleta est terra argento ⁊ auro: et nõ est finis thesauror eius. Et repleta est terra eius equis: innumerabiles q̃drige eius. Et repleta est terra eius ydoł. Opus manuũ suar adorauerũt: qđ fecerũt digiti eor. Et incuruauit se homo: ⁊ hũiliat⁹ est vir. Ne g dimittas eis. Ingredere in petrã: ⁊ abscondere in fossa humo a facie timoris dñi: ⁊ a gloria maiestatis eius. Oculi sublimis hominis humiliati sunt: ⁊ incuruabit altitudo viror. Exaltabitur autẽ dñs solus in die illa: qr dies dñi exercituum super omnẽ superbum et exelsum et super omnem arrogantem: et humiliabit: et super omes cedros libani sublimes ⁊ erectas: ⁊ sup omes

quercus basan: ⁊ sup omnes montes excelsos ⁊ sup oñes colles eleuatos: ⁊ sup oẽm turrẽ excelsã ⁊ sup omnẽ murꝫ munituꝫ: et sup oñes naues tharsis: ⁊ sup oñe qđ visu pulcrũ est. Et incuruabiť omnis sublimitas hoim: ⁊ humiliabiť altitudo virorꝫ Et eleuabitur dñs sol⁹ in die illa: ⁊ ydola penit⁹ ꝓterenť. Et introibũt in spelũcas petrarꝫ: ⁊ in voragines terre a facie formidinis dñi ⁊ a gl'ia maiestatis ei⁹: cũ surrexerit ꝓcutere terrã. In die illa proiciet hõ ydola argẽti sui ⁊ sil'ac auri sui q̃ fecerat sibi: vt adorarent talpas ⁊ vesptiliones. Et ingredieť scissuras petrarꝫ: ⁊ in cauernas saxorꝫ a facie formidis dñi ⁊ a gl'ia maiestatis ei⁹: cũ surrexerit percutere terram. Quiescite g̃ ab hoie cui⁹ spũs in nar̃ibꝰ ei⁹ est: qꝛ excelsus reputat⁹ est ipse.

Capitulum. .III.

Ecce em̃ dñator dñs exercituũ auferet ab ihr'lm ⁊ ab iuda validũ et fortẽ: ⁊ oẽ robur panis ⁊ oñe robur aque: ⁊ fortẽ ⁊ virũ bellatorẽ: et iudicẽ ⁊ ꝓphãm ⁊ ariolũ ⁊ senẽ. principẽ sup q̃nquagĩta: ⁊ honorabilẽ vultu: ⁊ psiliariũ: ⁊ sapiẽtẽ de architectis: ⁊ prudentẽ eloquij mistici. Et dabo pueros principes eorꝫ: ⁊ effeminati dñabunť eis. Et corruet ꝑpl's: vir ad virũ: ⁊ vnusq̃sqꝫ ad ꝓximũ suũ. Tumultuabiť puer ꝑ senẽ: ⁊ ignobil' ꝑ nobilẽ. Apprehẽdet em̃ vir frem suũ domesticum pris sui: ⁊ dicet. Vestimẽtũ tibi ẽ: princeps esto nr̃: ruina aũ hec sub manu tua. Respondebitqꝫ in die illa: dicẽs. Non sũ medic⁹: ⁊ in domo mea ñ est panis neqꝫ vestimentum. Nolite ꝓstituẽ me principẽ ꝑpl'i. Ruit enim ihr'lm ⁊ iudas ꝓcidit: qꝛ lĩgua eorꝫ ⁊ adinuẽtões eorꝫ ꝓť dñm: vt ꝓuocarẽt oc'los maiestatis ei⁹. Agnitõ vult⁹ eorꝫ rñdebit eis: et pcẽm suũ q̃si sodoma ꝓdicauerũt: nec absconderť. Ve aníe eorꝫ: qm̃ reddita sũt eis mala. Dicite iusto qm̃ bñ: qm̃ fructuꝫ adinuentõnũ snaꝫ comedet. Ve impio i malũ. Retributõ em̃ manuũ ei⁹ fiet ei. Populum meũ exactores sui spoliaueřt: ⁊ mulieres dñatæ sunt eis. Popule me⁹ q̃ te bẽm dicũt ipsi te decipiũt: ⁊ viã gressuũ tuorũ dissipãt. Stat ad iudicãduꝫ dñs: ⁊ stat ad iudicãdos ꝑpl'os. Dñs ad iudiciũ veiet: cũ senibꝰ ꝑpl'i sui ⁊ principibꝰ ei⁹. Vos em̃ depasti estis vineã meã: ⁊ rapina paupis in domo vr̃a. Quare attritis ꝑpl'um meũ: ⁊ facies pauper cõmolitis: dicit dñs de⁹ exercituũ! Et dixit dñs de⁹. Proeo q̃ eleuate sunt filie sy̓on: et ãbulaueřt extẽto collo: et nutibꝰ oc'lor̃ ibant ⁊ plaudebãt: ⁊ ãbulabãt: ⁊ pedibꝰ suis ꝓpositio g̃du ĩcedebãt. Decaluabit dñs verticẽ filiarꝫ sy̓on: ⁊ dñs crinẽ earꝫ nudabit. In die illa auferꝫ dñs ornamentũ calciamentorꝫ ⁊ lunulas ⁊ torques ⁊ monilia ⁊ armillas ⁊ mitras ⁊ discriminalia ⁊ periscelidas ⁊ murenulas ⁊ olfactoriola ⁊ inaures ⁊ anulos ⁊ gẽmas in fronte pendẽtes: ⁊ mutatoria ⁊ palliola et linthеamĩa ⁊ acus ⁊ specťa et sindones et vittas ⁊ theristra. Et erit ꝓ suaui odore fetor: ⁊ ꝓ zona funicul⁹: ⁊ ꝓ crispãti crine caluiciũ: ⁊ ꝓ fascia pectorali ciliciũ. Pulcerrimi q̃ viri tui gladio cadent: ⁊ fortes tui ĩ plio. Et merebũt atꝫ lugebunt portæ ei⁹: ⁊ desolata ĩ terra sedebit. Capi. IIII.

Et apprehẽdẽt septẽ mlieres virum vnũ ĩ die illa: dicẽtes. Panẽ nr̃m comedem⁹: ⁊ vestimẽtis nr̃is opiemur: tantũmodo inuoceť nomẽ tuuꝫ sup nos: aufer obprobriũ nr̃m. In die illa erit germẽ dñi ĩ magnificẽtia ⁊ gl'ia: et fruct⁹ ter̃e sublimis: ⁊ exultatõ hijs q̃ saluati fuerit de isr'l. Et erit omis q̃ relict⁹ fuerit in sy̓on ⁊ residu⁹ in ihr'lm: sct̃us vocabiť oĩs q̃ script⁹ ẽ ĩ vita ĩ ihr'lm. Si abluerit dñs sordẽ filiarꝫ sy̓on ⁊ sanguinẽ ihr'lm lauerit de medio ei⁹: in spũ iudicij ⁊ spũ ardoris. Et creabit dñs sup omnẽ locũ mõtis sy̓on ⁊ vbi inuocat⁹ ẽ nubẽ ꝑ diẽ: ⁊ fumũ ⁊ splẽdorẽ ignis flãmantis ĩ nocte. Sup oñem em̃ gl'iam ꝓtectio: ⁊ tabnaculũ erit ĩ vmbraculũ diei ab estu: ⁊ ĩ securitatẽ ⁊ abscõsionꝰ a turbine ⁊ a pluuia.

Capitulus. .V.

Cantabo dilecto meo cãticũ patruelis mei. vinee sue. Vinea facta est dilecto meo: in cornu filio olei. Et sepiuit eã: ⁊ lapides elegit ex illa: ⁊ plãtauit vineã electã. Et edificauit turrĩ ĩ medio ei⁹: ⁊ torcl'ar extruxit ĩ ea. Et expectauit vt faceret vuas: ⁊ fecit labruscas. Nũc ergo habitatores ihr'lm et viri iuda iudicate inter me ⁊ inter vineã meã. Quid est qđ vlť facẽ debui vinee mee ⁊ ñ feci ei! An q̃ expectaui vt facẽt vuas: et fecit labruscas! Et nũc oñdã vob̃ qđ ego faciã vinee

mee. Auferã sepẽ eiꝰ et erit in direptõnẽ: diruã maceriam et erit in ꝯculcatõnẽ: et ponã eaz deſtã. Nõ putabiť et nõ fodieť: et aſcẽdẽt sup eã vepres et spine: ꝛ nubibꝫ mandabo ne pluãt sup eaz ymbrẽ. Vinea aũt dñi exercituũ domꝰ iſrl ẽ: et vir iuda germẽ eiꝰ dilectabile. Et expectaui vt faceꝫ iudiciũ ꝛ ecce iniq̃tas: ꝛ iuſticiã ꝛ ecce clamor. Ve q̃ ꝯiũgitis domũ ad domũ: ꝛ agꝝ agro copulatis vsq̃ ad t̃minũ loci. Nunq̃d hĩtatis vos soli in medio t̃re? In auribus meis sũt hec: dicit dñs exercituũ. Niſi domus multe deſte fuerint gñdes et pulcre et absq̃ hĩtatore. Decẽ enĩ iugera vineaꝝ faciũt lagũculã vnã: et trigita modij semẽtis faciẽt modios tres. Ve q̃ ꝯsurgitis mane ad ebrietatẽ sectandã: et potandũ vsq̃ ad vesperã vt vino estuetis. Cithara ꝛ lira et tympanũ ꝛ tybia ꝛ vinũ in ꝯuiuijs vestris: ꝛ opus dñi ñ respicitis: nec opa manuũ eiꝰ ꝯsideratis. Propterea captiuꝰ ductꝰ ẽ ꝓpl's meꝰ: qꝛ ñ habuit sciẽtiã: ꝛ nobiles eiꝰ ĩterieť fame: ꝛ multitudo eiꝰ siti exaruit. Propterea dilatauit ifernꝰ aiaz suã: ꝛ apuit os suũ absq̃ illo termiõ. Et descẽdẽt fortes eiꝰ: ꝛ ꝓpl's eiꝰ ꝛ sublimes gl'iosiq̃ eiꝰ ad eũ. Et ĩcuruabiť hõ ꝛ hũiliabiť vir et ocli sublimiũ deꝑmeť. Et exaltabiť dñs exercituũ in iudicio: et deꝰ sc̃us sc̃ificabiť in iuſticia. Et pascenť agni iuxta ordinẽ suũ: et deſta in vbtate versa aduene comedent ea. Ve q̃ ẽbitis iniq̃tatẽ in funiculꝰ vanitatis: ꝛ q̃si vinculũ plaustri pcẽm. Qui dicitis festinet ꝛ cito veĩat opus eiꝰ vt videam⁹: ꝛ appropiet ꝛ veniet ꝓſiliũ sc̃i iſrl: ꝛ sciem⁹ illõ. Ve q̃ dicitis malũ bonũ et bonũ malũ: ponẽtes tenebras lucẽ ꝛ lucem tenebras: ponentes amaꝝ in dulce et dulce in amarum. Ve q̃ sapiẽtes estis in oculꝰ vr̃is: ꝛ coram vobiſmetipſ prudẽtes. Ve q̃ potẽtes estis ad bibendũ vinũ: ꝛ viri fortes ad miſcendũ ebrietatẽ. Qui iuſtificatis impiũ ꝓ mũeribꝫ: ꝛ iuſticiã iuſti auferetis ab eo. Ꝓpter hoc sic̃ deuorat stipulã ligna ignis: ꝛ calor flãmẽ exurit: sic radix eoꝝ q̃si fauilla erit: ꝛ germẽ eoꝝ vt puluis ascẽdet. Abiecerť enĩ legẽ dñi exercituũ: et eloquiũ sc̃i iſrl blaſphẽaueť. Ideo iratus ẽ furor dñi in ꝓpl'um suũ: ꝛ extẽdit manũ suã sup eũ: ꝛ ꝑcuſſit eũ. Et ꝯturbati sũt montes: ꝛ facta sũt morticina eoꝝ q̃si stercus in medio platearꝝ. In hijs oĩbꝫ non est auersus furor eiꝰ: sed adhuc manꝰ eiꝰ extẽta. Et eleuabit signũ in natõibꝫ ꝓcul: ꝛ sibilabit ad eũ de finibꝫ t̃re ꝛ ecce festinꝰ velociť veĩet. Non ẽ deficiẽs neq̃ laborãs ĩ eo: ñ dormitabit neq̃ dormiet: neq̃ soluet cingulũ renũ eius: nec rũpet corrigia calciamẽti eiꝰ. Sagitte eiꝰ acute: ꝛ oẽs arcus eiꝰ extẽti. Vngle eq̃ꝝ eiꝰ vt silex: ꝛ rote eiꝰ q̃si impetꝰ tẽpestatis. Rugitꝰ eiꝰ vt leonis: rugiet vt catuli leonũ. Et frẽdet ꝛ tenebit predã: ꝛ ãplexabiť ꝛ ñ erit q̃ eruat: sonabit sup eũ in die illa sicut sonitꝰ maris. Aspiciemꝰ ĩ terrã ꝛ ecce tenebre tribulatõis: ꝛ lux obtenebrata ẽ in caligine eiꝰ.

Capitulum. .VI.

In ãno q̃ mortuꝰ est rex ozias vidi dñm sedentẽ sup soliũ excelsũ ꝛ eleuatũ: ꝛ plena erat domꝰ a maiestate eiꝰ et ea q̃ sub ipso erãt implebãt tẽplũ. Seraphin stabãt sup illud: sex ale vni et sex ale altẽri. Duabꝫ velabãt faciẽ eiꝰ: et duabꝫ velabãt pedes eiꝰ: ꝛ duabꝫ volabãt Et clamabãt alť ad altꝝ: ꝛ dicebãt. Sãct sc̃s sc̃s dñs deꝰ exercituũ: plena ẽ oĩs t̃ra gl'ia eiꝰ. Et ꝓmota sũt suplimĩaria cardinũ a voce clamãtis: ꝛ domꝰ repleta ẽ fumo. Et dixi. Ve mihi qꝛ tacui: qꝛ vir polluti labijs ego sũ: ꝛ ĩ medio pl'i polluta labia hñtis ego hĩto: ꝛ regẽ dñm exercituũ vidi oculꝰ meis. Et volauit ad me vnꝰ de seraphin ꝛ ĩ manꝰ eiꝰ calculꝰ quẽ forcipe tulerat de altari: ꝛ tetigit os meũ: dicẽs. Ecce tetigi hoc labia tua: ꝛ auferet iniq̃tas tua et pcẽm tuũ mũdabiť. Et audiui vocẽ dñi dicẽtis. Quẽ mittã: ꝛ q̃s ibit nob? Et dixi Ecce ego: mitte me. Et dixit. Vade: et dices pl'o huic. Audite audiẽtes et nolite ĩtelligẽ: ꝛ videte visionẽ ꝛ nolite ꝓgnoscẽ. Exceca cor pl'i hui⁹ ꝛ aures eiꝰ aggua: ꝛ oculos eiꝰ claude: ne forte videat oculꝰ suis et auribꝫ suis audiat ꝛ corde suo ĩtelligat: ꝛ ꝓuertať et sanẽ eũ. Et dixi. Vsq̃q̃ dñe? Et dixit. Donec desolent ciuitates absq̃ hĩtatore: ꝛ domꝰ sine hoĩe. Et t̃ra relinq̃ť deſta: et lõge faciet dñs hoĩes. Et multiplicabiť q̃ derelicta fuerat ĩ medio t̃re: ꝛ adhuc ĩ ea decimatõ. Et ꝓuertẽť ꝛ erit ĩ oſſionẽ: sicut therebintꝰ: ꝛ sicut querꝰ q̃ expandit ramos suos. Semen sc̃m erit id qõ stetẽrit in ea.

Capitulum. .VII.

Et factus est in diebus achaz filij ioathan filij ozie regis iuda ascendit rasin rex syrie et facee fili⁹ romelie rex isrl'in ihrl'm ad pliandū ꝑ eā: et ñ potuerūt debellare eā. Et nūciaueꝛt domui dauid: dicētes. Requeuit sỹria sup effraim: et ꝑmotū est cor ei⁹: et cor ꝓpli ei⁹ sicut mouent lignū siluaꝝ a facie venti. Et dixit dñs ad ysaiā. Egredere in occursū achaz: tu et qui derelict⁹ est iasub fili⁹ tu⁹ ad extremū aqueduct⁹ piscine superioris in via agri fullonis: et dices ad eum. Vide ne sileas. Noli timē et cor tuū ne formidet a duabus caudis ticionū fumigantiū istoꝝ i ira furoris rasin rgis syrie et filij romelie: eoq; ꝓsiliū inierit ꝑ te syria malū: effraim et fili⁹ romelie: dicētes. Ascēdam⁹ ad iudā et suscitem⁹ eū: et auellam⁹ eū ad nos: et ponem⁹ regē i medio ei⁹ filiū tabeel. Hec dicit dñs deus. Non stabit et ñ erit istō: sed caput syrie damasc⁹ et caput damasci rasin. Et adhuc sexaginta et q̄nq; anni: et desinet effraim esse ꝓpl's: et caput effraim samaria: et caput samarie fili⁹ romelie. Si ñ crediderītis: ñ permanebitis. Et adiecit dñs loqui ad achaz dicēs. Pete tibi signū a dño deo tuo i pfūdū iferni sine i excelsū sup. Et dixit achaz. Non petā: et ñ tēptabo dñm. Et dixit. Audite q̄ dom⁹ dd. Nunqd parū vob est molestos esse hoibus: q; molesti estis et deo meo: Propē hoc dabit dñs ipse vob signū. Ecce vgo concipiet et pariet filiū: et vocabit nomen ei⁹ emanuel. Butiꝝ et mel comedet: et sciat reprobare malū: et eligē bonū: Quia añq; sciat puer roprobare malū et eligē bonus: derelinq̄tur tra quaꝝ tu detestaris a facie duoꝝ regū suoꝝ. Adducet dñs sup te et sup ꝓpl'm tuū: et sup domū ptis tui dies: q; ñ venerūt a diebus separōis effraī a iuda cū rege assiriorū. Et erit i die illa. sibilabit dñs muscę q̄ ē i extrēo fluminū egipti et api q̄ est in tra assur: et venient et requescēt oēs in torrētibus vallium et i cauernis petꝝ et i oibus frutectis et i vniuersis foramibus. In die illa radet dñs i nouacula ꝓducta i hijs qui trans flumē sūt i rege assiriorū caput et pilos pedū: et barbā vniuersā. Et erit i die illa nutriet hō vaccā boū et duas oues: et p vbertate lactis comedet butiꝝ. Butiꝝ em̄ et mel māducabit oīs hō q̄ relict⁹ fuerit i medio terre. Et erit i die illa oīs locus vbi fuerint mille vites: mille argētеis: et i spinas et in vepres erūt. Cū sagittis et arcu ingredient illuc: vepres em̄ et spine erunt in vniuersa terra. Et oēs mōtes q̄ in sarculo sarient. ñ veniet illuc timor spinaꝝ et vepriū: et erit in pascuā bouis et in conculcationem pecoris. Capitulum .VIII.

Et dixit dñs ad me. Sume tibi librum grandem: et scribe in eo stilo hominis: velociter spolia detrahe. cito predare. Et adhibe mihi testes fideles: uriam sacerdotē et zachariam filiū barachie. Et accessi ad pphetissam: et concepit et peperit filiū. Et dixit dñs ad me. Voca nomē eius: accelera spolia detrahe. festina predari: q; anteqū sciat puer vocare patrem suū et matrē suā: auferet fortitudo damasci et spolia samarie corā rege assiriorū. Et adiecit dñs loqui ad me adhuc dicēs. Pro eo q; abiecit pplus iste aq̄s syloe q̄ vadunt cū silētio: et assūpsit magis rasin et filiū romelie: ꝓter hoc ecce adducet dñs sup eos aq̄s fluminis fortes et multas: rges assiriorū et omnē gliaz ei⁹. Et ascēdet sup oēs riuos ei⁹: et fluet sup vniuersas ripas ei⁹: et ibit p iudā inundās: et trānsiens usq; ad collum veniet. Et erit extēsio alaꝝ ei⁹ implēs latitudinē terre tue o emanuel. Congregamini ppli et vincimini: et audite vniuerse procul terre. Cōfortamini et vincimini: accingite vos et vincimini: inite consiliū et dissipabit⁹: loquimini verbū et nō fiet: q; nobiscū de⁹. Hec em̄ ait dñs ad me. Sic in forti manu erudiuit me: ne irem i via ppli hui⁹ dicēs. Nō dicatis coniuratō. Omnia em̄ que loquitur ppls iste coniuratō est. Et timorē ei⁹ ne timeatis: neq; paueatis. Dñm exercituū ipm sctificate: et ipse pauor vr̄ et ipse terror vr̄: et erit vobis in sctificationē: in lapidē aūt offensionis et in petram scandali duabus domibus israhel: in laqueū et in ruinaz habitantibus ihrl'm. Et offendēt ex eis plurimi: et cadēt et contrerent̄: et irascentur et capiētur. Liga testimoniū signa legē in discipul'm meis: expectabo dñm q̄ abscondit faciem suā a domo iacob: et pstolabor eum. Ecce ego et pueri mei: quos dedit mihi dñs in signum et in portentū israhel: a dño exercituū q̄ habitat in mōte syon. Et cū dixerīt ad vos q̄rite a phitonibus et a diuinis q̄ stridēt in incantatiōibus

suis: nunquid nō ꝑlus a deo suo requiret visionē ꝓ viuis ac mortuis? Ad legē magis ⁊ ad testimoniū. Qđ si nō dixerint iuxta verbū hoc: non erit eis matutina lux. Et ēnsibit ꝑ eā ⁊ corruet ⁊ esuriet: ⁊ cum esurierit irascetur: ⁊ maledicet regi suo ⁊ dño suo. Et suspiciet sursuz ⁊ ad terrā intuebitur: ⁊ ecce tribulatō ⁊ tenebre ⁊ dissolutō ⁊ angustia ⁊ caligo ꝑsequens et ñ poterit auolare de angustia sua. Capi. IX.

Primo tpe alleuiata est terra zabulon ⁊ terra neptalim: ⁊ nouissimo aggūata est via maris ēns iordanen galilee gentiū ꝑlus qui ambl'abat in tenebris vidit lucē magnā: habitātibꝫ in regione vmbre mortis. lux orta ē eis. Mltiplicasti gentē: ñ magnificasti leticiā. Letabunt cora te sicut qui letātur in messe: sicut exultāt victores capta ꝑda qñ diuidunt spolia. Jugū em̄ oneris ei⁹: ⁊ virga hūeri eius ⁊ sceptrū exactoris ei⁹ superasti: sicut in die madian. Quia omis violēta predatō cū tumultu ⁊ vestimētū mixtū sanguīe erit in combustionē: ⁊ cibꝫ ignis. Paruul⁹ em̄ natus est nobis: fili⁹ dat⁹ est nob. Et fact⁹ est p̄cipat⁹ sup hūer eius: et vocabit nomē ei⁹ ammirabil' ꝯsiliari⁹. de⁹ fortis. pī futuri seculi: p̄ceps pacis. Mltiplicabit ei⁹ imperiū ⁊ pacis ñ erit finis: sup soliū dauid ⁊ sup regnū ei⁹ sedebit vt ꝯfirmet illud ⁊ corroboret in iudicio ⁊ iustitia āmodo ⁊ vsqꝫ ī sempiternū. Zel⁹ dñi exercituū faciet hoc. Verbū misit dñs in iacob: ⁊ cecidit ī isrl'. Et sciet oīs ꝑlus effraim ⁊ hītantes samariā ī supbia ⁊ magnitudīe cordis dicētes. Lateres ceciderūt sed q̄drigis lapidibꝫ edificabim⁹: sicomoros succiderūt: sed cedros īmutabim⁹. Et eleuabit dñs hostes rasin sup euz ⁊ inimicos ei⁹ in tumultū vertet: sÿriā ab oriētē: et philistijm ab occidētē: et deuorabūt isrl' toto ore. Jn oīb hijs nō est auersus furor eius: sed adhuc man⁹ eius extēta. Et ꝑlus nō est reuersus ad pcutientē se: ⁊ dñm exercituū ñ inq̄sierūt. Et dispdet dñs ab isrl' caput ⁊ caudā: incuruantē ⁊ depuantē die vna. Longeu⁹ ⁊ honorabil' ipse est caput: et ꝑpha docēs mēdaciū ipse est cauda. Et erūt qui bīficāt ꝑlum istū seducētes: ⁊ q̄ bīficant p̄cipitati. Propt̄ hoc sup adolescentul' ei⁹ ñ letabit dñs: ⁊ pupillos ei⁹ et viduas nō miserebit. Quia omis ypocrita ē ⁊ nequā: ⁊ vniuersū os locutū ē stulticiam. Jn oīb hijs ñ est auersus furor ei⁹: sed adhuc man⁹ eius extēta. Succēsa ē em̄ q̄si ignis impietas: vepres ⁊ spinā vorabit. Et succēdet in dēsitate salt⁹: ⁊ ꝑuoluet in supbia fumi. Jn ira dñi exercituū ꝑturbata ē terra: ⁊ erit ꝑ⁹ q̄si esca ignis. Vir frī suo ñ parcet: et declinabit ad dextrā ⁊ esuriet: ⁊ ꝑmedet ad sinistrā ⁊ nō saturabit. Vnusquisqꝫ carnē brachij sui vorabit: manasses effraim: ⁊ effraim manassē: ⁊ sil' ipi ptra iudā. Jn oīb hijs ñ est auersus furor ei⁹: sed adhuc man⁹ ei⁹ extēta. Capi. X.

Ve q̄ ꝑdūt leges iniq̄s: ⁊ scribentes iniusticiā scripserūt: vt opꝑimerēt ī iudiciō paupes ⁊ vim facerēt cause hūiliū ꝑli mei: vt eēnt vidue ꝑda eor⁹: et pupillos diriperēt. Quid facietis in die visitatōis ⁊ calamitatis delonge veniētis? Ad cui⁹ ꝑfugietis auxiliū ⁊ vbi derelinq̄tis gl'iaz vām: ne incuruemī sub vinclo: et cū interfectis cadatis? Sup oīb hijs nō est auersus furor ei⁹: sed adhuc man⁹ ei⁹ extenta. Ve assur. Virga furoris mei et bacul⁹ ipse ē: in manu ei⁹ indignatō mea. Ad gētē fallacē mittā eū: ⁊ ꝑ⁹ ꝑlm furoris mei mādabo illi: vt auferat spolia ⁊ diripiat predā: ⁊ ponat illū in ꝑculcatōz q̄si lutū platearū. Ipe aūt ñ sic arbitrabit: ⁊ cor ei⁹ ñ ita estimabit: sz ad ꝑterendū erit cor ei⁹: ⁊ ad īternitōnē gētiū ñ paucar. Dicit em̄. Nunq̄d ñ p̄cipes mei sil' reges sunt? Nunq̄d nō vt charchanus sic calāno: ⁊ vt arphat sic emath? Nunq̄d ñ vt damasc⁹ sic samaria? Quō inuenīt man⁹ mea regn̄ ydoli sic ⁊ sil'ac eor⁹ de ihrl'm ⁊ ō samaria. Nūq̄d ñ sicut feci samarie ⁊ ydol' ei⁹: sic faciam ihrl'm ⁊ sil'acris ei⁹? Et erit cū impleuerit dñs cūcta opa sua ī mōte syon ⁊ ī ihrl'm. visitabo sup fructū magnifici cordis rḡis assur: ⁊ sup gl'iaz altitudīs ocl'oꝝ ei⁹. Dixit em̄. Jn fortitudīe man⁹ mee feci: ⁊ ī sapiētia mea ītellexi. Et abstuli t̄mios ꝑl'oꝝ et p̄cipes eor⁹ depdat⁹ sū: ⁊ detrusi q̄si potens ī sublimi residētes. Et inuenīet q̄si nidū man⁹ mea fortitudinē ꝑl'oꝝ: ⁊ sic colligūtur oua q̄ derelicta sunt: sic vniuersā terrā ego congregaui: ⁊ non fuit qui moueret pennā ⁊ aperiret os et gānīret. Nūq̄d gloriabit securis ꝑtra eū qui secat in ea:

aut exaltabitur serra ꝓtra eum a quo trahitur: Quō si eleuet virga ꝑ eleuantē se: et exaltet bacul⁹ q̄ nō tiq̄ lignū est. Propt̄ hoc mittit dñator dñs exercituū in pīguibus ei⁹ tenuitatē: ⁊ subt⁹ gl'ia ei⁹ succensa ardebit q̄si ꝓbustio ignis: ⁊ erit lumē isr'l: in igne ⁊ sc̄tus ei⁹ in flāma: ⁊ succēdet et deuorabit spina ei⁹ et vepres in die una: ⁊ gl'ia salt⁹ eius ⁊ carmeli ei⁹ ab aīa vsq̄ ad carnē ꝓsumet. Et erit terrore pfug⁹: ⁊ reliquie salt⁹ ligni eius pre paucitate nūerabūtur: ⁊ puer scribet eos. Et erit in die illa ñ adiciet residuū isr'l: et hij q̄ fugerīt de domo iacob inniti sup eo q̄ percutit eos: sed innitetur sup dñm sc̄tm isr'l. In veritate reliq̄e puertētur: reliq̄e inq̄ iacob ad deuz fortē. Si em̄ fuerit pl's tu⁹ isr'l q̄si arena maris: reliq̄e puertētur ex eo. Consūmatō abbreuiata inundabit iusticiā. Consūmationē em̄ ⁊ abbreuiatōz dñs de⁹ exercituū faciet in medio omnis tre. Propt̄ hoc hec dicit dñs de⁹ exercituū. Noli timē pl's meus hītator syon ab assur. In virga em̄ percutiet te ⁊ baculū suū leuabit sup te i via egipti. Adhuc ei paululū modicūq̄ ⁊ pfūmabit indign̄atio: ⁊ furor me⁹ sup scel⁹ eor. Et suscitabit sup eū dñs exercituū flagellu⁹ iuxta plagā madian i pet oreb: ⁊ virgam suā sup mare ⁊ leuabit eā in via egipti. Et erit in die illa: auferet on⁹ eius de hūero tuo: ⁊ iugū ei⁹ de collo tuo: et ꝓputrescet iugū a facie olei. veiet i aioth. trānsibit i magron: apd̄ maginas ꝓmēdabit vasa sua. Trānsierūt cursu⁹: gabee sedes nr̄e. Obstupuit rama: gabaath saul fugit hyerusalē voce tua filia gallī: attēde laysa paupercula anathot. Migrauit medemena: hītatores gabim ꝓfortamini. Adhuc dies: vt in nob stet. Agitabit manū suam sup montē filie syon: et collē ih:lm. Ecce em̄ dñator dñs exercituū ꝓfringet lagūcula in terrore: et excelsi statura succidētur et sublimes humiliabūtur. Et subuertētur ꝓdensa salt⁹ ferro: ⁊ liban⁹ cu⁹ excelsis cadet.

Capitulum. .XI.

Et egredietur virga de radice iesse: ⁊ flos d radice ei⁹ ascēdet: ⁊ requiescet sup eū spūs dñi. spūs sapie ⁊ intellectus. spūs ꝓsilij ⁊ fortitudīs. spūs scientie ⁊ pietatis: ⁊ replebit eū spūs timoris dñi. Non fm visionē oc'lor iudicabit: neq̄ fm auditū auriū arguet. Sed iudicabit i iusticia paupes: ⁊ arguet i equitate p māsuetis terre. Et percutiet terrā virga oris sui: et spū labior suor interficiet impium. Et erit iusticia cingulum lumbor ei⁹: ⁊ fides cinctor renū ei⁹. Habitabit lup⁹ cū agno. et pardus cū hedo accubabit. Vitul⁹ ⁊ leo et ouis sil'morabūtur: ⁊ puer paruul⁹ minabit eos. Vitul⁹ et vrsus pascētur: sil' requiescent catuli eor. Leo q̄si bos comedet paleas ⁊ delectabit infans ab vbere super foramīe aspidis: ⁊ in cauarna regli q̄ ablactat⁹ fuerit manū suā mittet. Non nocebūt ⁊ nō occidēt in vniuerso mōte sancto meo: q⁹ repleta est terra sciētia dñi: sicut aque maris opiētis. In die illa radix iesse qui stat in signū pl'or. ipsū gentes deprecabūtur: ⁊ erit sepulcrū eius gl'iosu⁹. Et in die illa. adiciet dñs manū suaz ad possidēdum residuū pli sui: qd̄ relinq̄tur ab assiriis ⁊ ab egipto ⁊ ab aphetros et ab ethiopia. ab elam et a sennaar ⁊ ab emath ⁊ ab insul' maris. Et leuabit signū in natōes: ⁊ ꝓgregabit pfugos isr'l. Et dispersos iuda colliget a q̄tuor plagis terre: ⁊ auferet zelus ephraī: ⁊ hostes iuda pibūt. Ephraim non emolabit iudā: ⁊ iudas nō repugnabit ꝓtra ephraim. Et volabūt in hūeros philistiim p mare: sil' predabūtur filios orientis Idumea ⁊ moab pceptū man⁹ eor: et filij amon obedientes eis. Et desolabit dñs linguā maris egipti: et eleuabit manū suam sup flumē in fortitudie spūs sui: ⁊ percutiet eū in septē riuis. ita vt trānseāt p eū calciati. Et erit via residuo pl'o meo qui rēlinq̄tur ab assirijs: sicut fuit isr'li in die q̄ ascēdit de terra egipti.

Capitulum. .XII.

Et dices in die illa. Confitebor tibi dñe qm̄ irat⁹ es mihi: puersus est furor tu⁹: ⁊ ꝓsolat⁹ es me. Ecce deus saluator me⁹: fiducialit agam et nō timebo. Quia fortitudo mea et laus mea dñs: ⁊ fact⁹ est mihi in salutem. Hauriet aquas in gaudio de fontib saluatoris: et dicetis in illa die confitemī dño: ⁊ inuocate nomē eius. Notas facite in pl'is adinuentōnes eius: memētote qm̄ excelsū est nomē ei⁹. Cantate dño qm̄ magnifice fecit: annūciate hoc i vniuersa tra. Exulta ⁊ lauda hītatio syon: q⁹ magnus in medio tui

sanctus israhel. Capitulum. XIII.

Onus babilõis qđ vidit ysaias filí amos. Sup mõtẽ caligiosũ leuate signũ: exaltate voce. leuate manũ: et ingrediãtur portas duces. Ego mãdaui sctificatis meis: et vocaui fortes meos in ira mea: exultãtes in gl'ia mea. Vox mlti tudis i mõtib q̃si pplox freqntiũ: vox sonitus regũ gentiũ congregatax. Dñs exercituũ pcepit milicie belli: venientib de tra procul. A sũmitate celi dñs et vasa furoris ei: vt dispdat omnẽ tẽrã. Vlulate qz ppe est dies dñi: qz vastitas a dño veiet. Propter hoc oẽs man dissoluẽtur: et omne cor hois tabescet et pterrent. Torsiones et dolores tenebũt. q̃si parturiẽs dolebũt. Vnusquisq ad primũ suũ stupebit: facies combuste vult eox. Ecce dies dñi venit crudel': et indignatõis plen: et ire furorisq: ad ponendã tẽrã in solitudinẽ et pctores ei cõterendos de ea: qm̃ stelle celi et splẽdor eax non expandẽt lumẽ suũ. Obtenebratus est sol in ortu suo: et luna ñ splẽdebit in lumine suo. Et visitabo sup orbẽ mala et cõ impios iniq̃tatẽ eox. Et requescere faciã supbiaz infideliũ: et arrogantiã fortiũ humiliabo. Precios ior erit vir auro: et hõ mũdo obrizo. Sup hoc celũ turbabo: et mouebit tra de loco suo: pt indignatione dñi exercituũ: et pter diẽ ire furoris ei. Et erit q̃si damula fugiẽs et q̃si ouis: et ñ erit q congreget. Vnusq̃sq ad pl'm suũ conuertet: et singli ad tẽrã suam fugiẽt. Omis q inuẽtus fuerit occidet: et omis q supuenerit cadet in gladio. Infãtes eox allidẽtur i ocul' eox: diripiẽtur dom eox: et uxores eox violabũt. Ecce ego suscitabo sup eos medos: q argẽtũ nõ querãt nec aux velint: sed sagittis paruulos interficiãt: et lactãtib vteris ñ misereãt: et sup filios ñ parcat ocul eox. Et erit babilõ illa ciuitas gl'osa i regnis. inclita in supbia chaldeox versa: sic̃ subuertit dñs sodomã et gomorrã. Non hitabit vsq in finẽ: et ñ fundabit vsq ad generatõnẽm et generatõnẽ. Nec ponet ibi tẽtoria arabs. nec pastores requescẽt ibi: sed requiescent bestie: et replebũtur dom eox draconib. Et habitabũt ibi strutiones et pilosi saltabunt ibi: et rñdebunt ibi vlule in edib ei: et sirene in delubris voluptatis.

Capitulum. .XIIII.

Prope est vt veniat tempus eius: et dies eius nõ elongabuntur. Miserebitur enim dominus iacob et eligget adhuc de israel: et requiescẽ eos faciet super humuz suam. Adiungetur aduena ad eos: et adherebit domui iacob. Et tenebunt eos ppli: et adducẽt eos in locũ suuz. Et possidebit eos domus isrl' sup tẽrã dñi in seruos et ancillas: et erũt capientes eos qui se ceperãt: et subicient exactores suos. Et erit i die illa cũ requiẽ dederit tibi de labore tuo: et a conssione tua: et a seruitute dura q̃ ante fuisti: sumes parabolã istam ctra regem babilonis et dices. Quõ cessauit exactor: quieuit tributũ! Contriuit dñs baculũ impiox: virgã dñantium cedentẽ pplos indigtione. plaga insanabili. subicientẽ in furore gentes: pseqntẽ cruditer. Conqeuit et siluit omis terra: gaisa est et exultauit: abietes qz letate sũt sup te et cedri libani. Ex q̃ dormisti ñ ascendat qui succidat nos. Infern subter te cturbatus est: in occursũ aduẽtus tui suscitauit tibi gigãtes oẽs principes terre. Surrexerũt de solijs suis oẽs prĩcipes nationũ vniuersi rñdebũt et dicent tibi. Et tu vulnerat' es sicut et nos: nr̃i silis effectus es. Dect̃a est ad inferos supbia tua: concidit cadauer tuũ. Subter te sternetur tinea: et opimentũ tuũ erũt vermes. Quõ cecidisti de celo lucifer qui mane oriebaris! Corruisti in terraz q vulnerabas gentes: qui dicebas in corde tuo. In celũ conscendã. super astra dei exaltabo soliũ meũ: sedebo i mõte testamẽti: in lateribz aq̃lõis: ascendaz sup altitudinẽ nubiũ. silis ero altissimo. Verũtñ ad infernũ detraheris i profundũ laci. Qui te viderĩt et ad te inclinabũtur: teqz pspicient. Nunq̃d iste ẽ vir q conturbauit terrã. q concussit regẽ: q posuit orbẽ desertũ: et vrbes ei destruxit! Vinct ei nõ aperuit carcerẽ. Oẽs reges gẽtiũ vniuersi dormierũt in gl'a vnusq̃sq vir i domo sua. tu aũt proiect es de sepulcro tuo q̃si stirps inutil'. sanie pollut et obuolut: cũ bijs q interfecti sunt gladio: et descenderũt vsq ad fundamẽta laci. q̃si cadauer putridũ ñ hẽbis consortiũ: neq cum eis in sepultura. Tu enim terrã dispdidisti: tu pl'um occidisti. Non vocabit in eternũ semẽ pessimox. Preparate filios ei occisiõi i iniq̃tate pr̃m eox. Non consurgẽt:

feria

nec hereditabũt terrã: neq; implebũt faciẽ orbis ciuitatũ. Et ꝓsurgam sup eos dicit dñs exercituũ: et perdã babilonis nomẽ et reliquias: et germen et progeniẽ dicit dñs. Et ponã eos in possessionẽ ericij: et in paludes aquaꝝ: et scopabo eã in scopa terẽs dicit dñs exercituum. Jurauit dñs exercituũ dicẽs. Si nõ vt putaui ita erit: et quõ mente ẽctaui ita eueniet: vt ꝓterã assiriũ in terra mea: et in mõtibꝰ meis ꝓculcẽ eũ: vt auferet ab eis iugũ ei⁹: et onus illi⁹ ab hũero eoꝝ tollet. Hoc ꝓpliuz qđ cogitaui sup omnez terã: et hec ẽ man⁹ extẽta sup vniuersas gẽtes. Dñs enĩ exercituũ decreuit: et qs poterit infirmare? Et man⁹ ei⁹ extẽta: et qs auertit eaz In anno q̃ mortu⁹ est rex achas factũ est onus istud. Ne leteris philistea omnis tu: qm̃ ꝓminuta est virga ꝑcussoris tui. De radice enĩ colubri egredietur regul⁹: et semẽ eius absorbẽs volucrẽ Et pascẽtur primogenita paupeꝝ: et pauperes fiducialiẽ requescẽt: et interire faciã: in fame radicẽ tuã: et reliquas tuas interficiam. Ulula porta. clama ciuitas: pstrata est philistea omnis. Ab aquilone enĩ fum⁹ veniet: et ñ est q̃ effugiat agmẽ ei⁹. Et qđ rñdebitur nũcijs gentis? Quia dñs fundauit syon: et in ipsa sperabũt pauperes plebis ei⁹.

Capituluz. .XV.

Onus moab. Quia nocte vastata ẽ ar. moab ꝓticuit: qz nocte vastat⁹ ẽ mur⁹. moab ꝓticuit. Ascẽdit dom⁹ dybõ: ad excelsa ī plãctũ: sup nabo et sup medaba moab vlulabit. In cũctis capitibꝰ ei⁹ caluicijũ: oĩs barba radet. In triuijs eius accincti sũt sacco: sup tecta ei⁹ et in platẽis ei⁹ oĩs vlulat⁹ descẽdet in fletũ. Clamauit esebon. et eleale: vsq; iasa audita ẽ vox eoꝝ. Super hoc expediti moab vlulabũt: aĩa ei⁹ vlulabit sibi. Cor meũ ad moab clamabit: vectes ei⁹ ad segor vitulã cõsternantẽ. Per ascẽsũ enĩ luith flens ascẽdet: et in via oronaym clamorẽ ꝓtritõis leuabũt. Aque enĩ nẽrini deste erũt: qz aruit herba. defecit germẽ: viror omnis interijt. Decõm magnitudinẽ opis: et visitatõ eoꝝ. Ad torrẽtẽ salicũ ducẽt eos: qm̃ circuibit clamor terminũ moab. Usq; ad gallĩ vlulat⁹ ei⁹. et vsq; ad puteũ helim clamor ei⁹: qz aque dibon repleti suut sanguine. Ponã enĩ sup dybõ additamẽta bijs q̃ fugerit de moab leonẽ: et reliquijs ẽre

Ca. XVI

Mitte agnũ dñe dñatorẽ terre: de petr̃ deserti ad montẽ filie syon. Et erit sic̃ auis fugiẽs: et pulli de nido auolantes: sic erũt filie moab in ẽnscensu arnõ. Ini ꝓsiliũ. coge ꝓciliũ: pone q̃si nocte vmbrã tuã in meridie. Abscõde fugiẽtes: et vagos ne ꝓdas. Habitabũt apud te profugi mei. Moab esto latibulũ eoꝝ a facie vastatoris. Finit⁹ est enĩ puluis: ꝓsumatus ẽ miser: deficit q̃ ꝓculcabat terrã. Et preparabit in misericordia soliũ illud: et sedebit sup eũ in veritate ī tabnacl'o dauid: iudicãs et querẽs iudiciũ: et velocit reddẽs qđ iustũ est. Audiuimus supbiã moab: superbus ẽ valde. Supbia ei⁹ et arrogãtia ei⁹: et indignatõ ei⁹. plusq̃ fortitudo ei⁹. Idcirco vlulabit moab adindab vniuersus vlulabit. Dijs q̃ letantur sup muros cocti lateris loquimini plagas suas: qm̃ suburbana esebon desta sũt. Et vinea sabama. dñi gentiũ exciderũt. Flagella ei⁹ vsq; ad iazer puenert. errauert in deserto: ꝓpagines ei⁹ relicte sũt. ẽnsierũt mare. Super hoc plorabo in fletu iazer vineã sabama. Inebriabo te lacrima mea esebõ et eleale: qm̃ sup vindemiã tuã et sup messez tuã vox calcantiũ irruit. Et auferet letitia et exultatio de carmelo: et in vineis ñ exultabit: neq; iubilabit. Uinũ ī torcl'ari ñ calcabit qui calcare ꝓsueuerat: vocẽ calcantiũ abstuli. Sup hoc vẽter me⁹ ad moab q̃si cythara sonabit: et viscera mea ad mur⁹ cocti lateris. Et erit cũ apparuerit qđ laborauit moab sup excelꝰ suis. ingrediet ad scta sua vt obsecret: et ñ valebit. Hoc verbũ qđ locutus ẽ dñs ad moab extũc: et nũc locut⁹ ẽ dñs: dicẽs. In tribus ãnis q̃si ãni mercẽnarij. auferet gl'ia moab sup omnẽ ꝓlo ml'to: et relinquet in eo sicut racem⁹ paruus et modicus: nequaq̃ multus

Capi. XVII

Onus damasci. Ecce damascus desinit esse ciuitas: et erit sicut acervus lapidũ in ruina. Derelicte ciuitates aroer gregibus erũt: et requiescent ibi: et nõ erit qui exterreat. Et cessabit auxiliatoriũ ab ephraim: et regnũ a damasco: et reliquie syrie sic̃ gl'ia filioꝝ isr'el erũt. dicit dñs exercituũ. Et erit in die illa attenuabit gl'ia iacob: et pingues carnes ei⁹ marcescent: et erit sicut ꝓgregans in messe qđ

restitœrit:et brachiũ eius spicas leget. Et erit sicut q̃rens spicas in valle raphaim: ꝙ relinq̃tur ĩ eo sicut racem⁹:ꝙ sic̃ excussio olee. duaꝝ l' triũ oliuaꝝ ĩ sũmitatœ rami: siue q̃tuor aut q́nq;. In cacumibꝫ ei⁹ fructus ei⁹:dicit dñs de⁹ isrl'. In die illa inclinabit hõ ad factorẽ suũ:ꝙ oculi ei⁹ ad sanctũ isrl' respicient:ꝙ ñ inclinabit ad altaria: q̃ fecerũt man⁹ ei⁹:ꝙ q̃ opati sũt digiti ei⁹: ñ respiciet lucos et delubra. In die illa erũt ciuitates fortitudis ei⁹ derelictœ:sicut araĕ et segetes q̃ derelictœ sũt a facie filioꝝ isrl'. ꝙ eris desta:qꝛ oblita es dei saluatoris tui ꝙ fortis adiutoris tui ñ es recordata. Propterea plãtab plãtatiõnẽ infidelẽ:ꝙ germẽ alienũ semiab. In die plãtatiõis tue labrusca:ꝙ mane semẽ tuuz florebit. Ablata est messis ĩ die hereditatis:ꝙ dolebit ḡuiter. Ele mlt̃itudini plor̃ꝝ mlt̃oꝝ vt mlt̃itudo maris sonãtis:ꝙ tumult⁹ turbaꝝ sicut sonitus aq̃ꝝ mlt̃aꝝ. Sonabũt pl̃i sicut sonitus aq̃ꝝ inũdantiũ:ꝙ increpabit eũ ꝙ fugiet pcul:ꝙ rapiet sicut puluis montiũ a facie vẽti:ꝙ sicut turbo corã tẽpestatœ. In tpe vespe:ꝙ ecce turbatiõ:in matutino:ꝙ ñ subsistet. Hec ẽ pars eoꝝ q́ vastauerũt nos et sorꝛs diripientiũ nos. Capi. XVIII.

Œ terre cymbalo alaꝝ q̃ est trans flumĩa ethiopie:q̃ mittit ĩ mare legatos:ꝙ in vasꝰ papiri supꝝ aquas. Ite angeli veloces ad gentẽ pꝛuulsã ꝙ dilaceratã:ad pl'm terribilẽ p⁹quẽ ñ est ali⁹. gentẽ expectantẽ ꝙ pculcatã:cui⁹ diripuerũt flũina terrã ei⁹. Oẽs hĩtatores orbis q́ moramĩ in ẽra.cũ eleuatũ fuerit signum in mõtibꝫ videbitis:ꝙ clangorẽ tube audietis:qꝛ hec dicit dñs ad me. Quiescã ꝙ pꝛsiderabo in loco meo:sic̃ meridiana lux clara ẽ:ꝙ sicut nubes roris ĩ die messis. Ante messez em̃ tot⁹ efflorꝛuit:ꝙ ĩmatura pfectõ germĩauit:ꝙ pcidẽtur ramusculi ei⁹ falcibus:ꝙ q̃ derelicta fuerĩt abscindẽt. excucient̃ et relinq̃nt̃ sil'auibꝫ montiũ et bestijs ẽre:et estatœ ppetua erũt supꝝ eũ volucres et oẽs bestie ẽre supꝝ illũ hiemabũt. In tpe illo deferẽt mun⁹ dño exercituũ a pl'o diuulso et dilacerato:a pl'o terribili p⁹quẽ nõ fuit ali⁹:a gẽte expectãte:ꝙ pculcata: cui⁹ diripuerũt flumĩa terrã ei⁹:ad locum nomĩs dñi exercituũ montem sion.

Onus egipti. Capitulũ. XIX. Ecce dñs ascẽdet supꝝ nubẽ leuem: ꝙ ingrediet egiptũ:ꝙ pmouebunt sil'acra egipti a facie ei⁹:ꝙ cor egipti tabescet in medio ei⁹. Et pcurrẽ faciã egiptios aduersus egiptios:ꝙ pugnabit vir pr̃ fratrẽ suũ:et vir pr̃ amicũ suũ:ciuitas aduersus ciuitatẽ. regnũ aduersus regnũ:et dirũpetur spũs egipti ĩ viscerib ei⁹:et psiliũ ei⁹ precipitabo:et interrogabũt sil'acra sua: et diuinos suos:et phitones:ꝙ ariolos:et tradam egiptũ in manu dñoꝝ crudeliũ:et rex fortis dñabit eoꝝ. ait autẽ dñs exercituuz. Et arescet aqua de mari ꝙ fluui⁹ desolabit atq; siccabit:ꝙ deficiẽt flumĩa:attenuabũtur et siccabũtur riui aggeꝝ. Calam⁹ et iuncus marcescet:nudabit alueus riui a fontẽ suo. Et oĩs sementis irrigua siccabit:arescet ꝙ ñ erit. Et merebũt piscatores:et lugebũt omnes mittẽtes in flumẽ hamũ:et expãdentes rethe supꝝ facie aque marcescẽt. Confundent̃ q́ opabant̃ linuz: plectẽtes et texẽtes subtilia. Et erũt irrigua ei⁹ flaccẽtia:oẽs q́ faciebãt lacunas ad capiendos pisces. Stulti pricipes thaneos:sapiẽtes psiliarij pharaonis:dedit psiliũ insipiẽs. Quõ dicitis pharaoni fili⁹ sapientiũ:ego fili⁹ regum antiquoꝝ? Vbi nunc sunt sapiẽtes tui? Annũcient tibi et indicẽt quid cogitauerit dñs exercituum super egiptũ. Stulti facti sunt principes thaneos. emarcuerunt principes mẽphe-os:deceperunt egiptũ:anguluz populoꝝ eius. Dñs miscuit in medio ei⁹ spm̃ vertiginis:et errare fecerũt egiptum in omni opere suo:sicut erat ebrius ꝙ vomẽs. Et ñ erit egipto opus qd̃ faciat:caput et cauda z icuruatẽ et refrenatẽ. In die illa erit egipt⁹ q̃si mlieres:et stupebũt et timebũt a facie pmotiõis man⁹ dñi exercituũ:quã ipe movebit supꝝ eã:ꝙ erit ẽra iuda egipto in festiuitatẽ. Oñis q́ illius fuerit recordatus:pauebit a facie psilij dñi exercituũ qd̃ ipe cogitauit supꝝ eã. In die illa erũt q́nq; ciuitates ĩ ẽra egipti loq̃ntes lĩgua chanaan:ꝙ iurãtes p dñm exercituũ. Ciuitas sol' vocabit̃ vna. In die illa erit altare dñi in medio ẽre egipti:ꝙ titul⁹ dñi iuxta terminũ ei⁹:et erit in signũ ꝙ ĩ testioniũ dñi exercituũ in ẽra egipti. Clamabũt em̃ ad dñm a facie ebl'antis ꝙ mittz eis saluatorẽ

et propugnatorē qui liberet eos. Et ꝓgnoscetur dñs ab egipto: et ꝓgnoscent egiptij dñm in die illa: et colēt eū in hostijs et in mūeribꝫ: et vota vouebūt dño et soluēt. Et ꝑcutiet dñs egiptū plagā et sanabit eā: et reuertētur ad dñm et placabitur eis: et sanabit eos. In die illa erit via de egipto in assirios: et intrabit assirius egiptū: et egiptius in assirios: et seruiēt egiptij assur. In die illa erit isrl̄. tci egipto et assirio. bñdictō in medio tre: cui bñdixit dñs exercituuꝫ: dicēs. Bñdictus ꝓpl̄us meus egipti et opꝰ manuū meaꝝ assirio sit: hereditas autem mea israhel.

¶ Capitulum. .XX.

In anno quo ingressus ē tharthan in azotū. Cum misisset eū sargon rex assiriorꝫ: et cuꝫ pugnasset ꝓtra azotum et cepisset euꝫ: in tpe illo locutus ē dñs in manu ysaie filij amos: dicens. Vade et solue saccū de lūbis tuis: et calciamēta tua tolle ꝺ pedibꝫ tuis. Et fecit sic. Vadēs nudus et discalciatꝰ. Et dixit dñs. Sicut ambulauit seruꝰ meus ysaias nudus et discalciatꝰ. trium annorꝫ signū et portentuꝫ erit sup egiptū et sup ethiopiā: sic minabit rex assiriorꝫ captiuitatē egipti: et trānsmigrationē ethiopie. iuuenē et senē. nudā et discalciatā discoopertis natibꝫ ad ignominiam egipti. Et timebunt et cōfundentur ab ethiopia spe sua: et ab egipto glia sua. Et dicet hītator insule huius in die illa. Heccine erat spes nra: ad quos cōfugimꝰ in auxiliū: vt liberaret nos a facie regis assiriorꝫ: Et quō effugē potuerimꝰ nos:

¶ Capitulum. .XXI.

Onus deserti maris. Sicut turbines ab affrico veniūt: de deserto venit de terra horribili visio dura nūciata est mihi. Qui incredulꝰ est: infideliter agit: et qui depopulator ē vastat. Ascende elam et obside medeba: omnē gemitū eius cessare feci. Propterea repleti sunt lumbi mei dolore: angustia possedit me: sicut angustia parturiētis. Corrui cū audirē: conturbatꝰ sum cū viderē. Emarcuit cor meum: tenebre stupefecerūt me. Babilon dilecta mea: posita ē mihi in miraculū. Pone mensā: speculāre in speculā. Comedētes et bibentes. surgite principes: arripite clipeuꝫ. hec enī dixit mihi dñs. Vade et pone speculatorē: et quodcūqꝫ viderit annūciet. Et vidit currū duoꝝ equitū. ascensorē azini: et ascensorē cameli: et ꝓtēplatꝰ est diligēter multo intuitu. Et clamauit leo. Super speculā. dñe ego suꝫ stans iugiter p die: et sup custodiā meaꝫ ego sū stans totis noctibꝫ. Ecce iste venit ascēsor vir bige equitū. Et rūdit et dixit. Cecidit cecidit babilō: et oīa sculptilia deoꝝ eiꝰ cōtrita sūt in terrā. Tritura mea et filia aree mee: q̄ audiui a dño exercituū deo isrl̄ annūciaui vobis. Onus duma. Ad me clamauit rex seyr. Custos q̄d de nocte: custos q̄d de nocte: Dixit custos. Venit mane et nox. Si q̄ritis q̄rite: conuertimī: et venite. Onus ī arabia. In saltu ad vesperā dormietis: in semitis dodanim. Occurrētes sitiēti ferre aquā: q̄ habitatis terrā austri. cū panibꝫ occurrite fugienti. A facie enī gladioꝝ fugerūt. a facie gladij īminētis. a facie arcꝰ extēti. a facie grauis plūj: qm̄ hec dicit dñs ad me. Adhuc in vno āno q̄si in āno mercēnarij: et auferet oīs gl̄ia cedar. et rēliq̄e nūeri sagittariorꝫ fortiū de filijs cedar īminuēt. Dñs enī deus isrl̄ locutꝰ est. ¶ Capitulum. XXII.

Onus vall̄ visiōis. Quidnaꝫ tibi q̄ tē q̄ ascēdisti: Et tu oīs ī tecta clamoris plena: vrbs freq̄ns. ciuitas exultās: Interfecti tui n̄ interfecti gladio: nec mortui tui mortui in bello. Cūcti prīcipes tui fugerūt simul: dureq̄ ligati sunt. Oīes qui inuenti sunt victi sunt pariter procul fugerunt. Propterea dixi. recedite a me amare flebo. Nolite incūbere: vt ꝓsolemī me sup vastitate filie pl̄i mei. Dies enī interfectiōis et ꝓculcatiōis: et fletuū dño deo exercituū in valle visionis. Scrutans murꝫ et magnificꝰ sup mōtē. Et elam sumpsit pharetrā: currū hoīs eq̄tis: et parietem nudauit clipeꝰ. Et erūt electe valles tue plene q̄drigarꝫ: et eq̄tes ponēt sedes suas in porta: et reuelabit operimentū iude. Et videbitis in die illa armamētariū domꝰ saltus: et scissuras ciuitatis dauid videbitis: q̄ multiplicate sūt. Et ꝓgregastis aq̄s piscine inferioris: et domus ihrl̄m nūerastis: et destruxistis domꝰ ad muniendū murū. Et lacū fecistis inter duos muros: et aquā piscine veteris: et n̄ suspexistis ad eū: qui fecerat eā: et operatorem eius de lōge nō vidistis. Et vocauit dñs deꝰ exercituū in

die illa ad fletū:et ad planctū.ad caluicium ꝙ ad cingulū sacci:ꝙ ecce gaudiū ꝙ leticia.occidere vitl'os:et iugulare arietes: comedere carnes ꝙ bibē vinū.Comedam⁹ et bibam⁹:cras eñ moriemur.Et revelata est vox in auribꝫ meis dñi exercituum. Si dimittet iniq̄tas hec vob:donec moriamī:dicit dñs deus exercituū.Hec dicit dñs deus exercituū.Vade ingredē ad euꝫ q̄ habitat in tabnacl'o:ad sobnā ꝓpositu tēpli:ꝙ dices ad eū.Quid tu h̄:aut q̃si q̄s hic:Quia excidisti tibi h̄ sepulcꝝ:excidisti ī excelso mēoriale:diligēter impet tabnaculū tibi.Ecce dñs asportari te faciet:sic̄ asportat gall⁹ gallinaci⁹:ꝙ q̃si amictū sic sbleuabit te.Coronās coronabit te tribulatōne:q̃si pilā mittet te ī terrā latā ꝙ spacios̄.Ibi morieris:ꝙ ibi erit currus gl'ie tue:ꝙ ignomīa dom⁹ dñi tui.Expellaꝫ te statōe tua:ꝙ de mīsterio tuo deponā te.Et erit ī die illa.Vocabo fuū meuꝫ eliachim filiū helchie:ꝙ induā illū tuīca tua:ꝙ cingulo tuo ꝓfortabo eū:ꝙ pt̄atē tuā dabo in manu ei⁹:ꝙ erit q̃si pr̄ habitātibꝫ ih'l'm et domui iuda.Et dabo clauē dom⁹ dauid sup hūer ei⁹:ꝙ apiet ꝙ ñ erit qui claudat. et claudet ꝙ non erit q̄ apiat.Et figam il'lum paxillū in loco fidēli:ꝙ erit in solium gl'ie domui pr̄is sui:et suspendēt sup eum omnē gl'iam dom⁹ pr̄is ei⁹.vasoꝝ diuersa genera:omne vas paruulū.a vasis ct̄eraꝝ. vsq̄ ad omne vas musicoꝝ.In die illa dicit dñs exercituū.Auferet paxill⁹ q̄ fixus fuerat ī loco fidēli:ꝙ frāget ꝙ cadet:ꝙ peribit qđ pependerat in eo:qꝛ dñs locut⁹ est.

Capitulum. .XXIII.

Onus tyri.Ululate naues maris: qꝛ vastata est dom⁹ vñ venire ꝓsueꝛāt:ꝺ terra cethim.revelatū est eis.Tacete q̄ habitatis in insula:negociatio sydonis.Trāsfretātes mare repleuerūt te ī aq̄s mł'tis:semē nili fluminis fruges ei⁹:ꝙ facta ē negociatio gentiū.Erubesce sydon.Ait eñ mare ꝙ fortitudo maris:dicēs.Non parturiui ꝙ ñ peperi ꝙ nō enutriui iuuenes:nec ad incremētū ꝓduxi virgines.Cū auditū fuerit ī egipto:dolebūt cū audierīt de tyro.Trāsite maria: vlulate q̄ h̄itatis in insula.Nunq̄d nō hec vīa est q̄ gl'iabat⁹ a diebꝫ pristinis in antiquitate sua:Ducēt eaꝫ pedes sui longe ad peregrinandū.Quis cogitauit hoc super tyr̄ q̄ndam coronatā:Cui⁹ negociatores p̄ncipes:institores ei⁹ incliti t̄re.Dñs exercituū cogitauit hoc.vt det̄ beret supbiā omīs gl'ie:ꝙ ad ignominiā deduceret vniuersos inclitos terre.Trāsi terrā tuā q̃si flumē filia maris:nō est cingulū vl̄ tibi. Manū tuam extēdit sup mare:ꝓturbauit regna.Dñs mādauit aduersus chanaan. vt ꝓteret fortes ei⁹.Et dixit.Non adicies vl̄ vt gl'ieris calumniā sustinēs virgo filia sydonis.In cethim ꝓsurgēs trnsfreta ibi q̄ꝫ ñ erit req̄s tibi.Ecce terra caldeoꝝ tal' p̄l'us ñ fuit:assur fundauit eā.In captiuitatē t̄duxerūt robustos ei⁹:suffoderūt dom⁹ eius:posuer̄t eaꝫ in ruinā.Ululate naues maris:qꝛ devastata est fortitudo vr̄a.Et erit in die illa:in obliuiōe eris o tyre septuaginta annis:sicut dies regis vni⁹.Post septuagīta aūt ānos erit tyro q̃si canticū meretricis.Sume tibi citharam:circue ciuitatꝫ meretrix obliuione t̄dita.Bene cane:freq̄nta cāticū:vt mēoria tua sit.Et post septuaginta annos visitabit dñs tyr̄:ꝙ reducet eā ad mercedes suas:ꝙ rursū fornicabit cū vniuersis regnis terre sup faciē terre:ꝙ erunt negociatōnes ei⁹ꝙ mercedes ei⁹ sc̄tificate dño. Non ꝓdent neq̄ reponent:qꝛ hijs q̄ habitauer̄t corā dño erit negociatō ei⁹:vt mā ducent in saturitate:et vesciātur vsq̄ ad vetustatem.

Capitulum .XXIIII.

Ecce dñs dissipabit terrā ꝙ nudabit eam:ꝙ affliget faciē ei⁹:ꝙ dispget hītatores ei⁹.Et erit sicut p̄l's sic sacerdos:ꝙ sicut seru⁹ sic dñs eius:ꝙ sicut ancilla sic dña ei⁹.Sicut emens sic ille q̄ vendit:sicut feneratoꝛ sic is qui mutuum accipit:sicut qui repetit:sic q̄ debet.Dissipatōne dissipabit terra:ꝙ direptōe prędabit.Dñs eñ locut⁹ est verbū hoc.Luxit ꝙ defluxit terra ꝙ infirmata est:defluxit orb̄ et infirmata ē altitudo p̄l'i terre:et terra inter fecta ē ab hītatoribꝫ suis:qꝛ trnsgressi sūt leges: mutauer̄t ius:dissipauer̄t fed⁹ sempiternū.Propt hoc maledictō vorabit terrā:et peccabūt hītatores ei⁹:ideoq̄ insaniēt cultores ei⁹:ꝙ relinq̄nt̄ boīes pauci.Luxit vindemia:infirmata ē vitis:ingemuerūt oīes qui letabant corde.Cessauit

gaudiū timpanoꝝ:quieuit ſonitus letantium:ꝓticuit dulcedo citharę. Cū cantico
non bibēt vinū amara erit potio bibētibꝫ illā. Attrita eſt ciuitas vanitatis:clauſa
eſt oīs dom⁹ nullo introeunte. Clamor erit ſupꝫ vino in platęis:dęſta eſt oīs le-
ticia:trānſlatū eſt gaudiū tęrre. Relicta eſt in vrbe ſolitudo:⁊ calamitas oppримet por-
tas:qꝛ hec erunt in medio tęrre in medio ꝑꝓlorꝫ. Quō ſi pauce oliue q̄ rēmāſerīt excu-
tiāt ex oleo:⁊ racemi cū fuerit finita vin
demia. Hij leuabūt vocē ſuam atqꝫ lauda-
bunt:cū glorificat⁹ fuerit dñs hinniēt de
mari. Propē hoc in doctrinis glorificatę
dñm:in inſul' maris nomē dñi dei iſrl'. A
finibꝫ tęrre laudes audiuim⁹:gl'iaz iuſti.
Et dixi. Secretū meū mihi:ſecretū meuz
mihi. Ve mihi. Preuaricātes preuaricati
ſunt:⁊ p̄uaritōe trānſgreſſoꝝ p̄uaricati ſūt.
Formidо ⁊ fouea:⁊ laq̄us ſupꝫ te q̄ hītatoꝛ
es tęrre. Et erit q̄ fugerit a voce formidi-
dinis cadet in foueā:⁊ q̄ ſe explicauēit de
fouea tęnebīt laq̄o qꝛ cbatharactę ꝺ exelſ
aptę ſunt:⁊ ꝓcutient fundamēta trē. Cō-
fractōe ꝓfringet tęrra:ꝓtritōe ꝓteret trā.
cōmotōne ꝓmouebīt tęrra:agitatōne agi-
tabīt trā ſicut ebri⁹:⁊ auferet q̄ſi tabna-
culū vni⁹ noctis. Et gꝫabit eam iniq̄tas
ſua:⁊ coꝛruet ⁊ nō adiciet vt reſurgat. Et
erit ī die illa. viſitabit dñs ſupꝫ milicią celi
in exelſo:⁊ ſupꝫ reges tęrre q̄ ſunt ſupꝫ tęr-
ram. Et ꝓgregabunt in ꝓgregatōne vni⁹
faſcis in lacū:⁊ claudent ibi in carcerē:⁊
poſt mltos dies viſitabunt. Et erubeſcet
luna:⁊ ꝓfūdet ſol:cū reg̃uerit dñs exerci-
tuū in mōte ſyon ⁊ in ihrlm:⁊ in ꝓſpectu
senū ſuoꝝ fuerit glorificatus.

Capitulum. .XXV.

Omine deus me⁹ es tu et exaltabo
te:confitebor noī tuo:qm̄ feciſti mi-
rabilia:cogitatōes antiq̄s fidęles.
amen. Quia poſuiſti ciuitatē in tumultū.
vrbē fortē in ruinā:domū alienoꝝ vt n̄ ſit
ciuitas:⁊ ī sēpit̄nū nō edificet. Supꝫ hoc
laudabit te ꝑꝓl's fortis:ciuitas gentiū ro-
bustaꝝ timebit te. Quia fact⁹ es fortitudo
paupis ⁊ fortitudo egeno ī tribl'atōe ſua:
ſpes a turbine:vmbraculū ab eſtu. Spūs
em̄ robuſtoꝝ:q̄ſi turbo impellēs parietē:
ſicut eſt⁹ in ſiti tumultū alienoꝝ būiliabis:⁊ q̄ſi caloꝛē ſub nube toꝛrētę:ꝑꝓaginē
foꝛcium marceſcere facies. Et faciet dñs exercituū oīmibꝫ ꝑꝓl'is in mōte hoc. ꝓuiui-
um pinguiū. ꝓuiuiū vindemie. ꝓuiuiū pin
guiuz medullatoꝝ:vindemie dęfecatę. Et
precipitabit in mōte iſto faciē vinculi col-
ligati ſupꝫ oēs ꝑꝓl'os:⁊ tęlā quā oꝛditus eſt
ſupꝫ oēs natōes. ꝓcipitabit mortē in sempi
tęrnū. Et auferet dñs de⁹ lacrimā ab oīmi
facie:⁊ obꝓbꝛiuz ꝑꝓl'i ſui auferet de vni-
uerſa tęrra:qꝛ dñs locut⁹ ē. Et dicet in die
illa. Ecce de⁹ nr̄ iſte:expectauim⁹ eū ⁊ ſal-
uabit nos. Iſte dñs: ſuſtinuim⁹ eū. Et ex-
ultabim⁹ et letabimur in ſalutari eius:qꝛ
requieſcet man⁹ dñi in mōte iſto:⁊ tritura-
bitur moab ſub eo:ſicuti tęrunt palee in
plauſtro. Et extēdet man⁹ ſuas ſub eo:ſic
extēdit natās ad natandū:⁊ hūiliabit glo
riā ei⁹ cū alliſiōe manuū ei⁹. Et munimē-
ta ſublimiū murorꝝ tuoꝝ ꝓcidet:⁊ hūilia-
bunt ⁊ dęꝛhent in tęrrā vſqꝫ ad puluerē.

Capituluz. .XXVI.

feria m

In die illa cantabīt canticū iſtud
in trā iuda. Urbs fortitudīs nr̄e
ſyon:ſaluator ponet in ea mur⁹ ⁊
ānmurale. Apite portas:⁊ ingredietur gēs
iuſta. Cuſtodiens vitatē. Auet⁹ erroꝝ abijt:
ſuab pacē:qꝛ in te ſperauim⁹. Sperate in
dño in ſeculis eternis:in dño deo forti in
perpetuū. Quia incuruabit habitātes in
exelſo:ciuitatē ſublimē humiliabit. Humi
liabit eam vſqꝫ ad tęrrā:dęꝛhet eam vſqꝫ
ad puluerē. Conculcauit eā pes:pes pau-
peris:greſſus egenoꝝ. Semita iuſti recta
eſt:rect⁹ cal' iuſti ad ambulādū. Ec in ſe-
mita iudicioꝝ tuoꝝ dñe ſuſtinuim⁹ te:no
mē tuū ⁊ mēoriale tuū in deſiderio anime.
Anima mea deſiderauit te in nocte:ſed et
ſpū meo in p̄coꝛdijs meis:de mane vigila-
bo ad te. Cū feceris iudicia tua in trā:iu-
ſticiā diſcēt oīes hītatoꝛes oꝛb. Miſerea-
mur impio:⁊ n̄ diſcet facē iuſticiā! In trā
ſctoꝝ iniq̄ geſſit:⁊ non videbit gl'iaz dñi.
Dñe exaltet man⁹ tua ⁊ n̄ videāt:videant
et confundant zelantes ꝑꝓl'i:et ignis hoſtes
tuos deuoret. Dñe dab pacē nobis:oīa
em̄ opa nr̄a operat⁹ es nobis. Dñe de⁹ nr̄
poſſiderūt nos dñi abſqꝫ te:tm̄ in te recoꝛ
demur nomīs tui. Morientes nō viuāt:gi
gātes n̄ reſurgāt. Propterea viſitaſti ⁊ cō-
triuiſti eos:⁊ ꝓdidiſti omnē mēoriaz eoꝝ.

Indulsisti genti dñe: et indulsisti gēti: nūq̄d glificat⁹ es? Elōgasti oēs ēmīos terre. Dñe in angustia req̄sierūt te: in tribulatōne murmuris doctrina tua eis. Sicut q̄ pcepit cū appropinq̄uerit ad partū. dolēs clamat in doloribꝫ suis: sic facti sum⁹ a facie tua dñe pcepim⁹ et q̄si parturiuim⁹ et peperim⁹ spm̄ salutis: iusticiā nō fecimus in terra: ideo ñ cecidēr̄t hītatores ēre. Viuent mortui tui: interfectiq̄ mei resurgēt. Expgiscimī et laudate q̄ hītatis ī pulue q⁹ ros lucis ros tu⁹: et terrā gigantūm dēr̄bes in ruinā. Vade ꝑ̄ls me⁹ int̄ ī cubicla tua. claude hostia tua sup te: absconde modicū ad momentum: donec pert̄nseat indīgtio mea. Ecce em̄ dñs egredie⁹ de loco sancto suo: vt visitet iniq̄tatē hītatoris terre ꝑ̄ eū: et reuelabit terra sanguinē suū: et non opiet vlr̄ interfectos suos. Ca. XXVII

In die illa visitabit dñs in gladio suo. duro. gndi et forti. sup leuiathan serpētē vectē: et sup leuiathā serpentē tortuosū: et occidet cetū qui ī mari est. In die illa vinea meri cantabit ei. Ego dñs q̄ seruo eā: repētē ꝑpinabo ei: ne forte visitē⁹ ꝑ̄ eā. Nocte et die seruo eā: indīgtio ñ est mihi. Quis dabit me spinā et vepr̄ē in prelio? Gradiar sup eā. succendā eā pariter: an potiꝫ tenebo fortitudīez meā? Pacem faciet mihi: pacē faciet mihi. Qui egredient̄ impetu ad iacob. florebit et germiabit isrl̄: et īplebūt facie orb̄ semīe. Nūq̄d iuxta plagā ꝑcutientis se ꝑcussit eum? Aut sic occidit interfectos ei⁹ sic occisus ē? In mēsura ꝑ̄ mēsurā cū abiecta fuerit iudicabit eā: meditata est in spū suo duro p die⁹ estus. Idcirco sup hoc dimittet̄ iniq̄tas domui iacob: et iste oīs fruct⁹: vt auferet̄ pcm̄ ei⁹. Cū posuerit oēs lapides altaris sic lapides cineris allisos: ñ stabunt luci et delubra. Ciuitas em̄ mūita desolata erit: speciosa relinq̄tur et dimittet̄ q̄si desertum. Ibi pascet̄ vitul⁹: et ibi accubabit: et ꝑsumet sūmitates ei⁹. In siccitate messis illi⁹ ꝑterrent̄ mlīres: venientes et docētes ea. Non est em̄ ꝑ̄ls sapiēs: ꝓterea ñ miserebit̄ ei⁹ q̄ fecit eū: et q̄ formauit eū. ñ parcet ei. Et erit in die illa. ꝑcutiet dñs ab alueo flumīs vsq̄ ad torrentē egipti: et vos ꝑgregabimī vn⁹ et vn⁹ filij isrl̄. Et erit ī die illa Clanget̄ ī tuba mag̃: et venient qui ꝑditi fuerāt de tra assirioꝝ et q̄ eiecti erāt de tra egipti: et adorabūt dñm in mōte sancto in hierusalem.

Capitulū. .XXVIII.

Ve corone superbie. ebrijs ephraim: et flori decidēti. glie exultatōis ei⁹: q̄ erāt ī vtice vall̄ pinguissime errātes ī vino. Ecce valid⁹ et fortis dñs. sic ī petus grandinis turbo ꝑfringēs: sicut ī petus aq̄rū multarū inundantiū: et emissarū sup tra spatiosaꝝ ꝑdibꝫ ꝑculcabit̄ corona superbie ebriorꝝ ephraī: et erit flos decidēs glē exultatōis ei⁹ q̄ est sup vticē vall̄ pinguiū: q̄si tpaneuꝫ añ maturitatē autūni. Qđ cū aspexerit videns: stati vt manu tenuerit devorabit illđ. In die illa erit dñs exercituū corona glie: et sertū exultatōnis residuo ꝑpli sui: et spūs iudicij sedēti sup iudiciū: et fortitudo ꝟuertentibꝫ de bello ad portā. Heru bij q̄ꝫ ꝑ vino nescier̄t: et ꝑ ebrietatē erraueri̊t. Sacerdotes et ꝑphe nescier̄t ꝑ ebrietatē. absorpti sūt a vino: errauer̄t ī ebrietate: nescier̄t videntē. igraueri̊t iudiciū. Oēs ei mēse ꝟpleti sūt vomitu sordiūq̄: ita vt ñ esset vlr̄ loc⁹. Quē docebit sciaꝝ: et quē ītelligē faciet auditu? Ablactatos a lacte. auulsos ab uberibꝫ: q̄ māda ꝟmāda. māda remāda. expecta reexpecta. expecta reexpecta: modicū ibi. modicū ibi. In loq̄la ei labij et līgua alta loq̄r̄ ad ꝑ̄lm istū. cui dixit Hec est requies mea. reficite lassum: et hoc est meum refrigerium: et noluerunt audire. Et erit eis verbum domini. manda remanda. manda remanda: expecta reexpecta. expecta reexpecta: modicū ibi. modicū ibi. vt vadāt et cadāt retrorsū: et ꝑterāt̄ et illaqent̄ et capiāt̄. Propt̄ hoc audite vbū dñi viri illusores q̄ dñamī sup ꝑplm meū q̄ ē ī hierl̄m. Dixistis ei. Percussim⁹ fed⁹ cū morte: et cū īferno feci⁹ pactū. Flagellū inūdās cū trānsiēit ñ veiet sup nos: q⁹ posuim⁹ mēdaciū spē nr̄aꝝ: et mēdatio ꝓtecti sum⁹. Idēco hec dic dñs de⁹. ecce ego mitta ī fūdamētis syō lapidē. lapidē ꝓbatū. angl̄are ꝑciosū ī fūdamēto fūdatū. Qui crediderit ñ festīet. Et ponā iudiciū ī pondē: et iusticiā ī mēsura. Et subuertet grando spē mēdacij et ꝓtectōꝝ aq̄ inūdabūt: et delebit̄ fed⁹ vr̄m cū morte: et pactū vr̄m cū īferno ñ stabit. Flagellū inūdās cū trānsierit: eritis ei ī ꝑculcatōnez. Quāncūq̄ ptransierit tollet vos: qm̄ mane diluculo ptransiuit ī die et ī nocte et

tantūmodo sola vexatio intellectū dabit auditui. Coangustatū est enim stratū: ita vt alter decidat: ⁊ palliū breue vtrūq; operire nō pt. Sicut enī in mōte diuisionum stabit dñs. sic in valle q̄ est ī gabaon irascet: vt faciāt op⁹ suū. alienū est op⁹ eius: vt opet opus suū. peregrinū est opus eius ab eo. Et nūc nolite illudere: ne forte constringant vincla vra. Consūmationē enī et abbreuiationē audiui a dño deo exercituū sup vniuersā terrā. Auribꝰ percipite et audite vocē meā: attēdite ⁊ audite eloquiū meū. Nūqd tota die arabit arās. vt serat: proscindet: et sariet humū suā? Nonne cū adequerit faciē ei⁹ seret gith: et ciminum sparget: ⁊ ponet triticū p ordinē ⁊ ordeū: et miliū: ⁊ vicia in finibꝰ suis? Et erudiet illū in iudicio: deus su⁹ docebit illū. Non enī ī serris triturabit gith. nec rota plaustri sup ciminū circuiet: sed in virga excutiet gith: et ciminū in baculo: panis autē p̄minuet. Dep ñ in ppetuū triturans triturabit illū: neq; verabit eū rota plaustri nec in ungul' suis p̄minuet eum. Et hoc a dño deo exercituū exiuit: vt mirabile faceret consiliū ⁊ magnificaret iusticiam.

Capitulus. .XXIX.

Hariel. hariel ciuitas quā expugnauit dauid. Addit⁹ est ann⁹ ad annuꝫ. solennitates euolute sunt: circūuallabo hariel ⁊ erit tristis ⁊ merēs: et erit mihi q̄si ariel. Et circūdabo q̄si speraꝫ in circuitu tuo: et iaciā p̄ te aggerē: et munimēta ponā in obsidionē tuā. Humiliaberis. de terra loqris: ⁊ de humo audiet eloquiū tuuꝫ. Et erit q̄si phitonis de tra vox tua: ⁊ de humo eloquiū tuū musitabit. Et erit sicut puluis tenuis multitudo ventilantiū te: et sicut favilla pt̄nsiēs mltitudo eor q̄ p̄ te pualuerit eritq; repente p̄festim a dño exercituū. visitabit in tonitruo et p̄motōne terre: ⁊ voce mag turbinis et tēpestatis ⁊ flāme ignis deuorātis. Et erit sic̄ somniū visionis nocturne. mltitudo oīm gentiū qui dimicauerūt p̄tra ariel: ⁊ oēs q̄ militauerit ⁊ obsederit ⁊ pualuerūt aduersus eā. Et sic̄ sōniat esuriēs ⁊ p̄medit. cū aī fuerit expgefact⁹ vacua est aīa ei⁹: ⁊ sic̄ sōniat sitiēs ⁊ bibit: ⁊ postq̄ fuerit expgefact⁹ adhuc sitit. ⁊ aīa ei⁹ vacua est: sic erit mltitudo oīm gētiū que dimicauerūt p̄tra montē syon. Obstupescite ⁊ ammiramini. fluctuate ⁊ facillate: inebriamī ⁊ ñ a vino: mouemī ⁊ nō ab ebrietate: qm̄ miscuit vob dñs spm̄ soporis. Claudet oculos vros: pphas ⁊ p̄cipes vros q̄ videt visiones operiet. Et erit vob visio oīm sicut verba libri sigti: quē cum dederint sciēti lras dicēt lege istū: ⁊ rndebit ñ possum. sigtus est enī. Et dabit liber nesciēti lras dicetq; ei lege: ⁊ rndebit. nescio lras. Et dixit dñs: eoq; appropinqt populus iste ore suo ⁊ labijs suis glorificat me. cor aūt ei⁹ longe est a me: ⁊ timuerūt me mādato hoīm et doctrinis: ideo ecce ego addā vt ammiratōez faciā pplo huic miraculo gndi et stupendo. Peribit enī sapia a sapientibus eius: et intellectus prudentiuꝫ ei⁹ absc̄det. Ve q̄ pfundi estis corde: vt a dño absc̄dit̄is p̄siliū: q̄ sūt in tenebris opa: ⁊ dicūt. q̄s videt nos: ⁊ q̄s nouit nos? Peruersa ē hec vra cogitatō: q̄si si lutum p̄t vigilum cogitet: et dicat opus factori suo. nō fecisti me: et figmentū dicat factori suo: nō intelligis. Nonne adhuc in modico ⁊ in breui p̄uertet liban⁹ in chermel: ⁊ chermel in saltū reputabit? Et audiet in die illa surdi verba libri: et de tenebris ⁊ caligine oculi cecoꝝ videbūt. Et adtent mites in dño letitiā: ⁊ pauperes homines in scō isrl' exultabūt: qm̄ defecit q̄ pualebat. p̄summatus est illusor: ⁊ succisi sūt oēs q̄ vigilabāt sup iniqtatē: q̄ peccare faciebāt hoīes in verbo: ⁊ arguenti in porta supplātabāt: et declīauerit frustra a iusto. Propt̄ hoc hec dicit dñs ad domuꝫ iacob q̄ redemit abrahā. Nonmō p̄fundet iacob: necmō vult⁹ eius erubescet: sed cū viderit filios suos opa manuuꝫ meaꝝ: in medio sui sctificātes nomen meū: ⁊ sctificabūt sctm iacob: ⁊ deū isrl' predicabūt et sciēt errātes spū intellectum: et musitatores discent legem.

Capitulum. .XXX.

Ve filij defectores dicit dñs: vt faceretis p̄siliū ⁊ ñ ex me: et ordiremī telā ⁊ nō p spm̄ meū: vt adderetur pctm̄ sup pctm̄: q̄ ambulatis vt descendatis in egiptū: et os meū non interrogastis: sperantes auxiliū in fortitudīe pharaōis: ⁊ bñtes fiduciā in vmbra egipti: ⁊ erit vob fortitudo pharaōis in p̄fusionē: ⁊ fiducia

in vmbra egipti in ignominiã. Jerant eñ in thanes pr̃cipes tui et nũcij tui: vsq; ad thanes puenerũt. Oñes ꝓfusi sũt sup pl'o q̃ eis ꝓdesse ñ potuit. Non fuert ī auxiliũ et in aliquã vtilitatẽ: sed in ꝓfusionẽ ꝯ in obꝓbriũ. On' iumẽtoꝝ austri. Jn terra tribl'atõis ꝯ ãgustie. leena ꝯ leo. ex eis vipera: ꝯ regul' volãs: portãtes sup hũeros iumẽtoꝝ diuitias suas: ꝯ sup gibbũ camelorꝝ thesauros suos: ad pl'um q̃ eis ꝓdesse ñ poterat. Egipt' eñ frustra ꝯ vana auxiliabit. Jõo clamaui sup hoc: supbia tm̃ ẽ. q̃esce. Nũc ingressus scribe eis sup buxũ: ꝯ in libro diligẽter exara illud: ꝯ erit in die nouissimo in tẽstimoniũ vsq; inetẽrnum. Popul' eñ ad iracũdiã puocãs est: et filij mẽdaces. filij nolẽtes audire legẽ dei q̃ dicũt videntib: nolite videꝫ. ꝯ aspiciẽtib: nolite aspicꝫ nob ea q̃ recta sũt. Loq̃mĩ nob placẽtia. videte nob errores: auferte a me viã. declĩate a me semitã. cesset a facie nr̃a sc̃i' isrl'. Propt̃ea hec dicit sc̃' isrl': ꝓ eoq; r̃probastis verbũ hoc: ꝯ spastis ī calũnia ꝯ tumł'tu: ꝯ innixi estis sup eo. Propterea erit vob iniq̃tas hec. sicut interruptõ cadens: ꝯ req̃sita ī muro excelso: q̃ñ subito dũ nõ sperat̃ veiet ꝓtritõ ei': et ꝓminuet̃ sic ꝓterit̃ lagena vigl'i ꝓtritõe pualida: et ñ inuenietur de fragmẽtis ei' testa: in q̃ portet̃ ignicul' de incẽdio: aut hauriat̃ parũ aque de fouea: qr̃ hec dicit dñs de' sc̃us isrl'. Si reuertimĩ ꝯ q̃escatis salui eritis. Jn silẽtio ꝯ in spe erit fortitudo vr̃a: ꝯ noluistis ꝯ dixistis. Nequaq̃: sz ad eq̃s fugiemus: ideo fugietis. Et sup veloces ascẽdem': iõo velotiores ert̃ q̃ psequẽt̃ vos. Mille boies a facie ꝥroris vni' ꝯ a facie ꝥroris q̃n q; fugietis: donec r̃linq̃mĩ q̃si mal' nauis in vtice mõtis: ꝯ q̃si signũ sup collẽ. Propterea expectat dñs vt misereat̃ vr̃i: ꝯ ideo exultabit̃ parcẽs vob: qr̃ deus iudicij dñs. bti oẽs q̃ expectãt eũ. Popul' eñ syon habitabit in ihrl'm: plorãs nequaq̃ plorab: miserãs miserebit̃ tui. Ad vocẽ clamoris tui statim vt audierit r̃ndebit tibi: ꝯ dabit tibi dñs panẽ artũ: ꝯ aquã breuẽ: ꝯ ñ faciet auolare a te vl̃ doctorẽ tuũ: erũt ocli tui videntes ꝓceptorẽ tuũ: et aures tue audiẽt vbũ p' tergũ monẽtis. Hec ẽ via ambł'ate ī ea ꝯ ñ declĩetis neq; ad dexterã neq; ad siniſtrã. Et ꝓtamĩab lamĩas sculptilium argenti tui: et vestimentũ ꝓflatil' auri tui ꝯ dispges ea sicut immũdiciã menstruate. Egredere dices ei. Et dabit̃ pluuia semĩ tuo vbicũq; seminaueris ī terra et panis frugũ terre erit vberrim' ꝯ pinguis. Pascet̃ in possessiõe tua in die illo agn' spaciose ꝯ thauri tui ꝯ pulli azinoꝝ q̃ opant̃ trã. ꝓmixtũ migma comedẽt: sicut ī area ventilatũ est. Et ert̃ sup omnez mõtẽ excelsũ: et sup omnẽ collẽ eleuatũ riui currẽtiũ aq̃ꝝ: in die interfectõis mł'toꝝ: cũ ceciderĩt turres. Et erit lux lune sicut lux sol' ꝯ lux sol' erit septẽplicit̃: sic̃ lux septẽ dieꝝ: ī die q̃ alligauerit dñs vuln' pl'i sui ꝯ percussurã plage ei' sanauerit. Ecce nom̃ dñi venit de lõginq̃: ardẽs furor ei': ꝯ gr̃is ad portandũ. Labia ei' repleta sũt indignatõe. et lĩgua ei' q̃si ignis deuorãs. Spũs ei' velut torrẽs ĩundãs vsq; ad mediũ colli. ad pdẽdas gẽtes in nihilũ: ꝯ frenũ errois qõ erat ī maxill' pl'oꝝ. Cãticũ erit vob sicut vox sctificatẽ solẽnitatis: ꝯ leticia cordis sicut q̃ pgit cũ tibia: vt intret in montẽ dñi ad fortẽ isrl'. Et auditã faciet dñs gl'iaz vocis sue: ꝯ ꝥrorẽ brachij sui oñdet ī ꝓmiatõe furoris ꝯ flãme ignis deuorãtis: allidet ī turbine ꝯ ī lapide gr̃dinis. A voce eñ dñi pauebit assur virga pcussus: ꝯ erit ẽnsit' öge fundat' quẽ requiescẽ faciet dñs sup eũ in timpanis ꝯ cytharis ꝯ bell' pcipuis expugbit eos. Preparata ẽ eñ ab heri tophet a r̃ge pparata profunda ꝯ dilatata. Nutrimĩta ei' ignis: et ligna ml'ta: flat' dñi sicut torrens sulphuris succendens eam.

Capi. XXXI.

Eq̃ descẽdũt in egiptũ ad auxiliũ in eq̃s spantes: ꝯ hñtes fiduciã sup q̃drigis qr̃ ml'te sũt: ꝯ sup eq̃tib qr̃ pualidi nimis: ꝯ ñ sunt ꝓfisi sup sanctũ isrl' ꝯ dñm ñ exq̃sierũt. Ipe aũ sapiẽs adduxit malũ: ꝯ verba sua ñ abstulit: ꝯ surget ꝑ domũ pessimoꝝ: ꝯ contr̃ auxiliũ opantium iniq̃tatẽ. Egipt' hõ ꝯ ñ de': ꝯ eq; eoꝝ caro ꝯ ñ spũs: ꝯ dñs inclĩabit manũ suam et corruet auxiliator: ꝯ cadet cui pstaẽ auxiliũ. sil'q; oẽs ꝓsumẽt: qr̃ hec dicit dñs ad me. Quomodo si rugiat leo et catulus leonis super predam suam: cum occurrerit ei multitudo pastorum a voce eorum non formidabit et a multitudine eorum non pauebit: sic descendet dñs exercituum vt

prelietur sup montē sy̆on et sup collē eiꝰ. Sicut aues volātes: sic ꝓtæget dñs exercituū ihr̄m: ꝓtegēs ꝛ liberās. ēnsiēs ꝛ saluans. Cōuertimī sicut ī ꝓfundū recessera-
tis filij isr̄l. In die enī illa abiciet vir y̆dola argēti sui: ꝛ y̆dola auri sui q̄ fecerī vob man⁹ vīe in peccatū: ꝛ cadet assur in gladio nō viri: et gladi⁹ ñ hois vorabit eu3: et fugiet ñ a facie gladij et iuuenes ei⁹ vectigales erūt: ꝛ fortitudo ei⁹ a terroꝛe ēnsibit: ꝛ pauebūt fugiētes prīcipes ei⁹. Dixit dñs. cui⁹ est ignis in sy̆on: et caminus eius in hierusalem. Capi. .xxxii.

Ecce in iustitia regnabit rex: ꝛ prīcipes in iudicō preerūt: ꝛ erit vir sicut q̄ abscōdit a vento: ꝛ celat se a tēpestate: sic riui aquaꝝ in siti: ꝛ vmbra petre pminētis in terra deserta. Non caligabūt oculi vidētiū ꝛ aures audientiū diligenter auscultabūt: ꝛ cor stultoꝝ intelliget scientiā: ꝛ lingua balboꝝ velociter loq̄tur et plane. Non vocabit vltr̄ is q̄ insipiens ē prīceps: neq; fraudulētus apellabitur maior. Stult⁹ enī fatua loquet̄: et cor eius faciet iniq̄tatē: vt pficiat sil'ationē: ꝛ loquat̄ ad dñm fraudulēt̄: ꝛ vacuā faciat aiam̄ esurientis: et potū sitienti auferat. Fraudulēti. vasa pessima sunt: ipse enī cogitatōnes ꝯcinnabit ad ptendos mites in sermone mēdacij: cū loq̄ret̄ paup iudiciū. Princeps vero ea que digna sunt prīcipi cogitabit: ꝛ ipe sup iudices stabit. Mulieres opulēte surgite: ꝛ audite vocē meā: filie ꝓfidētes ꝑcipite auribꝰ eloquiū meum. Post dies enī et annū: ꝛ vos ꝯturbamini ꝓfidētes. Consūmata est enī vindemia: collectio vltr̄ ñ veniet. Obstupescite opulēte. cōturbabimini ꝓfidētes: exuite vos ꝛ confundamini: accingite lūbos vr̄os sup vbera. Plangite sup regione desiderabili: sup vinea vertili. Sup humū ꝑpl'i mei spine ꝛ vepres ascendēt: q̄ntomagis super oēs domos gaudij ciuitatis exultātis? Dom⁹ enī dimissa est. ml'titudo vbis relicta est: tenebre ꝛ palpatō facte sunt super spelūcas vsq; ineternū. Gaudium onagroꝝ pascua gregū: donec effundat̄ sup nos spūs de excelso. Et erit desertū in chermel: ꝛ chermel in saltū reputabit̄: et hītabit ī solitudine iudicium: et iustitia ī chermel sedebit. Et erit opus iustitie pax: et cultus iustitie silentiū: ꝛ securitas vsq; in sempiternuz. Et sedebit ꝑplus me⁹ in pulcritudine pacis: ꝛ in tabnacul' fiducie ꝛ in requie opulēta. Grādo aut̄ in descēsione saltus: ꝛ būilitate būiliabit̄ ciuitas. Beati qui semīatis sup oēs aquas: īmittētes pedē bouis et azini.

Capitulum. .xxxiii.

Tē qui predaris: nonne ꝛ ipse pdaberis? Et q̄ spernis: nonne et ipse sperneris? Cū ꝯsumaueris dēpdationē dēpredaberis: cū fatigatus desieris. ꝯtēneris. Dñe miserē nr̄i te enī expectamus: esto brachiū nr̄m in mane: ꝛ sal⁹ nr̄a in tpe tribl'atōis. A voce angeli fugerunt ꝑpl'i: et ab exaltatōne tua dispse sunt gentes. Et cōgregabunt̄ spolia vr̄a sicut colligitur brucus: velut cū fosse plene fuerint ō eo. Magnificat⁹ ē dñs qm̄ hītabit in excelso: īplebit sy̆on iudicio ꝛ iustitia: ꝛ erit fides in tpibꝰ suis. Diuitie salutis sapīa ꝛ sciētia: timor dñi ipse thesaur⁹ eius. Ecce videtes clamabūt foris: angeli pacis amare flebūt. Dissipate sunt vie: cessauit ēnsiens ꝑ semitā: irritū factū est pactū: piecit ciuitates. ñ reputauit hoīes. Luxit ꝛ elāguit ēra: cōfusus est liban⁹ ꝛ absurduit. Et fact⁹ ē saron sic̄ deptū: ꝛ cōcussa ē basā et carmel⁹. Nūc consurgā dicit dñs: nūc exaltabor ꝛ nūc sublīabor. Cōcipietis odorē et parietis stipulā: spūs vr̄ vt ignis vorabit vos: et erunt ꝑpli q̄si de incēdio cinis: spine cōgregate igni cōburent̄. Audite q̄ longe estis q̄ fecerim: ꝛ cog̃scite vicini fortitudinē meā. Contriti sunt ī sy̆on peccatores: possedit timor y̆pocritas. Quis poterit hītare de vobꝰ cū igne deuorante: aut q̄s hītabit ex vobꝰ cū arboribꝰ sempit̄nis? Qui ābulat ī iustitijs ꝛ loquit̄ veritatē: q̄ picit auaricia ex calūnia: ꝛ excutit man⁹ suas ab oñi munere. Qui obturat aures suas ne audiat sanguinē: et claudit oculos suos ne videat malū: iste ī excelꝰ hītabit: muīmēta saxoꝝ sublimitas eius: panis ei dat⁹ est: aque ei⁹ fideles sūt. Regē ī decore suo videbit: ocl'i ei⁹ cernēt terrā delonge: cor tuū meditabit̄ timorē. Ubi ē l̄rat⁹. vbi legis ꝟba ponderās. vbi doctor paruuloꝝ: ꝑplm̄ īprudentē ñ videb̄. ꝑplm̄ alti ꝛmonis: ita vt ñ possis ītelligē diffitudinem līgue ei⁹: ī q̄ nulla ē sapīa. Respice sy̆on ciuitatē solennitatis nr̄e. ocl'i tui videbūt ihr̄m

habitatōnez opulentā.tabernaculū qđ ne-
quaq̄ transferri potērit:nec auferenť cla-
ui ei⁹ in sempiternū.ꝛ oñes funiculi eius
nō rūpenť:quia solūmodo ibi magnifica-
tus est dñs nr̄.Locus fluuioꝝ riui latissi-
mi ꝛ potētes:nō transibit sup eū nauis re-
migū:neq; trieris magna transgredieť eū.
Dñs em̄ iudex nr̄. dñs legifer nr̄. dñs rex
nr̄.ipe veniet et saluabit nos.Laxati sunt
funiculi tui:sed nō ꝑualebūt.Sic erit ma
lus tuus vt dilatare signū nō q̄as. Tūc di
uidenť spolia ꝑdarū multaꝝ:claudi diripi
ent rapinā:nec dicet vicin⁹.elāgui.Popu
lus q̄ habitat ī ea:auferet ab eo iniq̄tas.

Capituluz.XXXIIII.

Accedite gentes audite.ꝛ ꝑli atten
dite:audiat terra ꝛ plenitudo ei⁹.
orbis ꝛ oñe germē ei⁹:qr indigna
tō dñi sup oñes gētes: ꝛ furor sup vniuer
sam maliciam eoꝝ. Interfecit eos:ꝛ dedit
eos in occisionē. Interfecti eoꝝ picienť: ꝛ
de cadaueribꝫ eoꝝ ascēdet fetor.Tabescent
mōtes a sāguīe eoꝝ.ꝛ tabescet oīs milicia
celoꝝ:ꝛ ꝓplicabūť sicut liber celi:ꝛ oīs mi
licia eoꝝ defluet sicut defluit foliū ỏ vinea
et de ficu:qm̄ inebriat⁹ē ī celo gladi⁹me⁹.
Ecce sup ydumeā descēdet:ꝛ sup ꝑplm īter-
fectōnis mee ad iudiciū.Gladi⁹ dñi reple-
t⁹ē sanguine:incrassat⁹ē adipe de sāguine
agnoꝝ ꝛ bircoꝝ. ꝛ ỏ sāguine medullatorū
arietū.Victima em̄ dñi ī bosra:ꝛ īterfectō
magna ī terra edom: ꝛ descēdēt vnicornes
cuz eis.ꝛ thauri cū potētibꝫ. Inebriať ṫra
eoꝝ sāguine.ꝛ hum⁹eoꝝ adipe pinguiuz :
qr dies vltionis dñi.ān⁹retributōnis iudi
cij sion.Et ꝓuertēť torrentes ei⁹ī picē:et
hum⁹ei⁹ī sulphur.Et erit terra ei⁹ī picem
ardentē nocte ꝛ die: ñ extingueť ī sēpiter-
nū. Ascēdet fum⁹ ei⁹a generatōe ī genera-
tōez:desolabiť ī secla seculoꝝ.Nō erit trāsi-
ens p eā: ꝛ possidebūt illā onocrotal⁹ꝛ eri
cius:ꝛ ibex ꝛ corv⁹habitabūt ī ea.Et extē
deť sup eā mēsura vt redigať ad nihilū: ꝛ
ꝑpendiculū ī desolatōez.Nobiles ei⁹ñ erūt
ibi.regē pocī⁹ iuocabūt:ꝛ oēs prīcipes ei⁹
erūt ī nihilū.Et orienť ī domibꝫ ei⁹spine ꝛ
vrtice.ꝛ paliurus ī munitōibꝫ ei⁹:ꝛ erit cu
bile draconū.ꝛ pascua strutionū:ꝛ occur-
rēt demonia:onocentaurus ꝛ pilosus cla-
mabit alter ad alterū. Ibi cubauit lamia
ꝛ inuenit sibi requiem: ibi habuit foueam
erici⁹.ꝛ enutriuit catulos:ꝛ circūfodit et
fouit in vmbra eius. Illuc cōgregati sunt
milui.alter ad alterū.Requirite diligēter
in libro dñi ꝛ legite:vnū ex eis ñ defuit.al
ter alterū nō q̄siuit:q̄a qđ ex ore meo ꝓce-
dit ille mandauit:ꝛ spūs ei⁹ipe congregauit
ea:ꝛ ipe misit eis sortē.ꝛ man⁹eius diuisit
eā illis ī mēsurā.Usq; ineternū possidebūt
eā: in generatōne ꝛ generatōnē habitabūt
in ea.

Capitulum. XXXV.

Etabiť deserta ꝛ īuia:et exultabit
solitudo.ꝛ florebit quasi liliū.Ger
minās germinabit:ꝛ exultabit le-
tabunda ꝛ laudās. Gloria libani data est
ei:decor carmeli ꝛ saron. Ipsi videbūt glo
riaz dñi:ꝛ decorē dei nostri. Cōfortate ma
nus dissolutas:ꝛ genua debilia roborate .
Dicite pusillanimis: ꝓfortamini et nolite
timere.Ecce de⁹ vester vltionē adducet re-
tributōnis:de⁹ ipe veniet et saluabit nos.
Tunc apienť oculi cecoꝝ:ꝛ aures surdoꝝ
patebunt. Tūc saliet sicut ceruus claud⁹.
ꝛ apta erit lingua mutoꝝ:qr scisse sunt in
deserto aque.ꝛ torrentes in solitudine:ꝛ q̄
erat arida in stagnū.ꝛ sicies in fontes aq̄-
rum. In cubilibꝫ ī q̄bꝫ prius dracones ha-
bitabant.orieť viror calami ꝛ iunci:ꝛ erit
ibi semita:et via sancta vocabiť.Nō trāsi-
bit p eā pollutus:ꝛ hec erit vobis directa
via:ita vt stulti nō errent p eaz.Non erit
ibi leo: ꝛ mala bestia nō ascendet p eā nec
inueniet ibi . Et ambulabūt q̄ liberati fue-
rint ꝛ redempti a dño ꝓuertent:ꝛ venient
ī sion cū laude: ꝛ letitia sempiterna super
caput eorū .Gaudiū ꝛ letitiā obtinebunt:
ꝛ fugiet dolor et gemitus.

Capitulum.XXXVI.

Et factū est in quartodecimo anno
regis ezechie :ascēdit sennacherib
rex assirioꝝ super oñes ciuitates
iuda munitas:ꝛ cepit eas.Et misit rex as-
sirioꝝ rabsacen de lachis ī hierusalē.ad re
gez ezechiā ī manu gr̄ui:ꝛ stetit ī aq̄ductu
piscine superioris.ī via agri fullōis.Et egres
s⁹ ē ad eū eliachim fili⁹elchie q̄ erat sup do
mū.ꝛ sobna scriba. et iobae fili⁹asaph a ꝓ
mētarijs. Et dixit ad eos rapsaces.Dicite
ezechie.Hec dicit rex magn⁹assirioꝝ.Que
ē ista fiducia q̄ ꝓfidis :aut q̄ ꝓsilio vt fortī
tudie r̄bellaē dispois: Sup quē bēs fiduci
az:qr r̄cessisti a me:Ecce ꝓfidis sup baculū

barũdineũ ꝓfractũ istũ sup egiptuz: cui si innixus fuerit hõ. intrabit ī manũ ei⁹ et pforabit eam: sic pharao rex egipti omĩibus q̃ ꝓfidũt ī eo. Quod si rñderis mihi. ī dño deo nostro confidim⁹: nõne ipse est cuius abstulit ezechias excelsa et altaria. q̃ dixit iude q̃ hierusalẽ coram altari isto adorabitis: Et nũc trade te dño meo regi assirioꝝ: q̃ dabo tibi duo milia eq̃ꝝ. nec poteris ex te pbere ascensores eoꝝ. Et quõ sustinebis faciez iudicis vnius loci ex seruis dñi mei minoribꝰ: Qõ si confidis ī egipto ī quadrigis. q̃ ī equitibꝰ: q̃ nũc nũq̃d sine dño ascendi ad terrã istam. vt dispderẽ eam. Dñs dixit ad me. Ascende sup terrã istam: q̃ dispde eam. Et dixit eliachim. q̃ sobna. q̃ ioahe ad rabsacen. Loq̃re ad seruos tuos syra lĩgua ītelligim⁹ emĩ: ne loq̃ris ad nos iudaice in auribꝰ ꝑpli q̃ ẽ sup murũ. Et dixit ad eos rabsaces. Nũquid ad dñm tuũ et ad te misit me dñs meus. vt loquerer omĩa verba ista: q̃ nõ pocius ad viros q̃ sedẽt ī muro vt comedant stercora sua. q̃ bibant vrinaz pedũ suoꝝ vobiscũ: Et stetit rabsaces: et clamauit voce magna iudaice et dixit. Audite verba regis magni rgis assirioꝝ. Hec dicit rex. Nõ seducat vos ezechias. qa ñ poterit eruere vos: q̃ ñ vob tribuat fiduciam ezechias sup dño dicẽs. eruẽs libera bit nos dñs: nõ dabit̃ ciuitas ista ī manu regis assirioꝝ. Nolite audire ezechiaz: hec ei dicit rex assirioꝝ. Facite mecũ bñdictõnẽ. q̃ egredimi ad me: q̃ comedite vnusq̃sq̃ vineaz suam. q̃ vnusq̃sq̃ ficũ suaz: q̃ bibite vnusq̃sq̃ aquam cisterne sue: donec veniaz q̃ tollam vos ad terrã q̃ ẽ terra vĩa. terraz frumẽti q̃ vini: terrã panuz et vineaꝝ. Nec ꝓturbet vos ezechias dicẽs: dñs liberabit nos. Nũq̃d liberauerũt dij gẽtiũ vnusq̃sq̃ terrã suam de manu regis assirioꝝ. Vbi ẽ deus emath et arfad: Vbi de⁹ sepharuaim: Nũq̃d liberauerũt samariaz ỏ manu mea: Quis ẽ ex oĩb dijs terraꝝ istarũ q̃ eruerit terrã suam de manu mea: vt eruat dñs hierusalẽ de manu mea: Et siluerũt q̃ ñ rñderũt ei verbũ. Mãdauerat emĩ rex dicẽs: ne rñdeatis ei. Et egressus ẽ eliachim fili⁹ elchie q̃ erat sup domũ. q̃ sobna scriba. q̃ ioahe filius asaph. a cõmentarijs ad ezechiam scissis vestib⁹: q̃ nũciauerũt ei verba rabsacis.

Capitulum XXXVII.

Et factũ ẽ cũ audisset rex ezechias scidit vestimenta sua. q̃ obuolutus ẽ sacco: q̃ intrauit in domũ dñi. Et misit eliachim qui erat sup domũ. et sobna scribam. q̃ seniores ỏ sacerdotib⁹ optos saccis. ad ysaiam filiũ amos ꝓphetam: q̃ dixerũt ad eũ. Hec dicit rex ezechias. Dies tribulacõis q̃ correptõnis. q̃ blasphemie dies hec: qz venerũt filij vsq̃ ad partũ. q̃ virt⁹ nõ ẽ pariendi. Si quõ audiat dñs de⁹ tu⁹ verba rabsacis: quẽ misit rex assirioꝝ dñs suus ad blasphemandũ dominũ deuz viuentẽ: q̃ exprobrãdũ ꝛmonibꝰ q̃s audiuit dominꝰ de⁹ tu⁹. Leua ergo oratõez ꝑ reliquijs q̃ reptæ sũt. Et venerũt serui regis ezechie ad ysaiã: q̃ dixit ad eos ysaias. Hec dicetis domĩo vr̃o. Hec dicit dñs. Ne timeas a facie verboꝝ q̃ audisti: q̃bꝰ blasphemauerũt pueri regis assirioꝝ me. Ecce ego dabo ei spiritũ q̃ audiet nũciũ. q̃ reuertẽ ad terrã suam q̃ corruere euz faciaz gladio ī tra sua. Reuersus est aũt rabsaces: q̃ inuenit regẽ assirioꝝ pliãtẽ aduersus lobnã. Audierat em̃ qz ꝓfect⁹ eẽt de lachis: et audiuit de tharacha rege ethiopie dicentes: egressus ẽ vt pugnet ꝓtra te. Qõ cũ audisset. misit nũcios ad ezechiaz dicens. Hec dicetis ezechie regi iude loquẽtes. Nõ te decipiat de⁹ tu⁹ in q̃ tu ꝓfidis dicẽs: nõ dabit̃ ihr̃lm ī manũ regis assirioꝝ. Ecce tu nosti oĩa q̃ fecerũt reges assirioꝝ oĩb terris q̃s subuertẽrũt: q̃ tu poteris liberari: Nũq̃d eruerũt eos dij gẽtiũ. q̃s subuertẽrũt patres mei: gozan q̃ aran q̃ reseph q̃ filios eden q̃ erant ī thalassar: Vbi ẽ rex emath q̃ rex arfad q̃ rex vrb̃ sepharuaim ana et aua: Et tulit ezechias libros de manu nũcioꝝ q̃ legit eos: q̃ ascendit in domũ dñi. q̃ expandit eos corã dño. Et orauit ezechias ad dominũ dicẽs. Dñe exercituũ de⁹ isrl̃ q̃ sedes sup cherubin. tu es de⁹ solus omĩũ regnoꝝ terre: tu fecisti celũ q̃ terrã: inclina dñe aurẽ tuaz q̃ audi. api oculos tuos et vide: q̃ audi oĩa verba sennacherib q̃ misit ad blasphemandũ deũ viuẽtẽ. Vere ei dñe deptas fecerũt reges assirioꝝ tras et regiones eaꝝ. q̃ dederũt deos eaꝝ igni. nõ em̃ erãt dij sed opa manuũ hominũ. lignũ q̃ lapis: et cõminuerũt eos. Et nũc dñe de⁹ noster salua nos de manu ei⁹: vt cognoscãt oĩa regna terre. qz tu es dñs deus solus. Et misit ysaias filios amos ad

ezechiaz dicens. Hec dicit dñs deus israel. Pro qđ rogasti me de sennacherib rege assirioꝝ: hoc ē verbū qđ locut⁹ ē dñs sup eū. Despexit te et subsannauit te virgo filia sion: post te caput mouit filia hierusalē. Cui exprobrasti. ⁊ quē blasphemasti: ⁊ sup quē exaltasti vocez. ⁊ leuasti altitudinem oculoꝝ tuoꝝ: Ad sanctū isrl'. In manu seruoꝝ tuorum exprobrasti dño: ⁊ dixisti. In multitudine quadrigarū mearū ego ascendi altitudinem montiū. iuga libani: ⁊ succidā excelsa cedroꝝ eius. ⁊ electas abietes illius: ⁊ introibo altitudinem summitatis ei⁹. saltū carmeli ei⁹: ego fodi ⁊ bibi aquā. et exiccaui vestigio pedis mei omēs riuos aggerum. Nūqđ nō audisti que olim fecerī ei: Ex diebz antiqs ego plasmaui illud. et nūc adduxi: ⁊ factū est in eradicatiōz colliū ꝓpugnātiū. et ciuitatū munitarū. Habitatores earū breuiata mānu cōtremuerūt. ⁊ confusi sūt: facti sūt sicut fenū agri. ⁊ gramen pascue. ⁊ herba tectorū q̄ exaruit antеq̄ matureſceret. Habitatiōez tuā ⁊ egressum tuū. ⁊ introitū tuū cognoui: ⁊ insaniam tuā ꝑ me. Cū fureres aduersū me superbia tua ascendit in aures meas. Ponā ergo circulū ī auribz tuis. ⁊ frenū ī labijs tuis: ⁊ reducam te ī via p quam venisti. Tibi aūt hoc erit signū. Comede hoc āno q̄ sponte nascūt: ⁊ in āno scdo pomis vescere. In āno aūt tercio seminate ⁊ metite: ⁊ plātate vineas. ⁊ comedite fructū earum: ⁊ mittet ib qđ saluatū fuerit de domo iuda. ⁊ qđ reliquū ē radicē deorsuz. ⁊ faciet fructū sursum: qz de hierusalez exibūt reliqe. ⁊ saluatio de monte sion. Zel⁹ dñi exercituū faciet istud. Propterea hec dicit dñs de rege assirioꝝ. Nō introibit ciuitatē hāc et ñ iaciet ibi sagittā. ⁊ nō occupabit eā clipeus: ⁊ nō mittet ī circuitu ei⁹ aggerē. In via q̄ venit p eam reuertet: ⁊ ciuitatez hāc nō īgredietur dicit dñs. Et protegaz ciuitatē istam vt saluē eaz: propter me ⁊ propter dauid seruuz meū. Egressus ē aūt āgel⁹ dñi ⁊ percussit ī castris assiriorum cētūoctogintaquinq̄ milia. Et surrexerūt mane: et ecce omēs cadauera mortuoꝝ. Et egressus ē ⁊ abijt. ⁊ reuersus ē sēnacherib rex assiriorum: et habitauit ī niniue. Et factū ē cū adoraēt ī tēplo nesrach deū suum ad ramelech et sarasar. filij ei⁹ percusserūt eū gladio: fugerūtq̄ ī terraz ararath: ⁊ regnauit assaraddon filius ei⁹ p eo.

In diebz illis Ca. XXXVIII. egrotauit ezechias usq̄ ad mortē: ⁊ intrauit ad euz ysaias filius amos pheta: ⁊ dixit ei. Hec dicit domin⁹. Dispōe domui tue: qz morieris tu ⁊ ñ viues. Et cōuertit ezechias faciē suaz ad pietez: ⁊ orauit ad dominū ⁊ dixit. Obsecro dñe. memēto qsō quō ambulauerī corā te in veritate ⁊ ī corde perfecto: et qđ bonū ē ī oculis tuis feceri. Et fleuit ezechias fletu magno. Et factū est verbū dñi ad ysaiam dicēs. Vade ⁊ dic ezechie. Hec dicit dñs deus dauid patris tui. Audiui oratiōez tuaz: ⁊ vidi lacrimaz tuaz. Ecce ego addiciā sup dies tuos quindecim annos: ⁊ de manu regis assiriorū eruā te. ⁊ ciuitatē istam: ⁊ protegaz eam. Hoc aūt tibi erit signū a dño: qz faciet dñs verbū hoc qđ locut⁹ ē. Ecce ego reuerti faciaz umbrā liniaruz p qs descenderat ī horologio achaz. ī sole retrorsū decē lineis. Et reuersus ē sol decē lineis p gd⁹ qs descenderat. Scriptura ezechie regis iuda cū egrotasset: ⁊ conualuisset de infirmitate sua. Ego dixi ī dimidio dierum meoꝝ vadā ad portas inferi: qsiui residuū anoꝝ meoꝝ. Dixi nō videbo dñm deū ī terra viuentiū: nō aspiciam hoiez ultra. ⁊ habitatorē quietis. Generatiō mea ablata ē et conuoluta ē a me. q̄si tabernaculū pastoꝝ. Precisa ē velut a texente vita mea: dum adhuc ordirer succidit me. De mane usq̄ ad vesperaz finies me: sperabam usq̄ ad mane. Quasi leo sic cōtriuit omnia ossa mea. De mane usq̄ ad vesperam finies me. Sicut pull⁹ hirundis sic clamabo: meditabor vt colūba. Attenuati sūt oculi mei: suspicientes ī excelso. Dñe vim patior: rñde p me. Quid dicā: aut qđ rñdebit mihi cuz ipe fecerim: Recogitabo tibi omnes annos meos: ī amaritudine aīe mee. Dñe si sic viuit: ⁊ ī talibz vita spūs mei. Corripies me ⁊ viuificabis me: ecce ī pace amaritudo mea amarissima. Tu aūt eruisti aīaz meā vt nō piret: piecisti pt⁹ tergū tuū oīa pcta mea. Quia ñ ifern⁹ confitebit tibi: neq̄ mors laudabit te. Nō expectabūt q̄ descendūt ī lacuz veritatē tuā. Viuēs viuēs ipe confitebit tibi sicut ⁊ ego hodie: pr̄ filijs notā faciet veritate tuā. Dñe saluū me fac: ⁊ psalmos nostros cātabim⁹ cūctis diebz vite nr̄e in domo dñi. Et iussit ysaias vt tollerēt massaz

de ficis: q cathaplasmarent sup vuln⁹ q sanaret. Et dixit ezechias. Qđ erit signū qz ascendaz in tomo dñi. Capi. XXXIX

h. In tēpe illo misit merodach baradan filius baladan rex babilonis libros et munera ad ezechiaz. Audierat ei q egrotasset q ꝓualuisset. Letat⁹ ē aut̄ sup eos ezechias: q oñdit eis cellam aromatū q argēti q auri q odoramētoꝝ et vngēti optimi q oēs apothecas supellectil' sue: et vniuersa q̄ inuēta sūt i thesauris ei⁹. Nō fuit verbū qđ ñ oñderet eis ezechias i domo sua: q i oñi pr̄ate sua. Introiuit aut̄ ysaias ꝓpheta ad ezechiam regē et dixit ei. Quid dixerūt viri isti: et vñ venerūt ad te? Et dixit ezechias. De terra lōginq̄ venerūt ad me: ỏ babilone. Et dixit. Quid viderūt i domo tua? Et dixit ezechias. Oñia q̄ i domo mea sūt viderūt. Nō fuit res quā non ostēderi eis i thesauris meis. Et dixit ysaias ad ezechiā. Audi verbū dñi exercituū. Ecce dies veniēt: q auferent̄. oīa q̄ i domo tua sūt: q que thezaurizauerūt pr̄es tui vsq̄ ad diē hanc i babilonē. Nō relinquetur quicq̄ dicit dñs. Et de filijs tuis q̄ exibunt de te quos genueris tollēt: q erūt eunuchi in palacio regis babilonis. Et dixit ezechias ad ysaiam. Bonum verbum domini qđ locutus ē. Et dixit. Fiat tm̄ pax q veritas in diebꝫ meis. Capitulum .XL.

a m̄ g. d. Consolamini ꝓsolamī populeme⁹: dicit deus vester. Loq̄mini ad cor hierusalē q aduocate eam: qm̄ cōpleta ē malicia ei⁹: dimissa ē iniq̄tas illi⁹. Suscepit de manu domini duplicia ꝓ oīb⁹ pc̄tis suis. Vox clamantis in deserto. Para te viam dñi: rectas facite in solitudīe semitas dei nr̄i. Oñis vallis exaltabit̄ q omnis mons q collis humiliabit̄: q erūt p̄ua i directa: q aspera i vias planas. Et revelabit̄ gloria dñi: q videbit oñis caro pariter qđ os dñi locutū ē. Vox dicētis. Clama. Et dixi. Quid clamabo: Oñis caro fenuz: q oīs gloria ei⁹ q̄si flos agri. Exiccatuz ē fenū et cecidit flos: q̄a spūs dñi sufflauit i eo. Vere fenuz ē ꝓplus. Exiccatū ē fenū q cecidit flos: verbū aut̄ dñi stabit ineternū. Super montē excelsū ascende tu q̄ euāgelizas sion: exalta i fortitudīe vocē tuam q̄ euangelizas ierlm. Exalta: noli timere. Dic ciuitatib⁹ iude: ecce de⁹ vester. Ecce dñs de⁹ i fortitudine veniet: q brachiū ei⁹ dñabit̄. Ecce merces ei⁹ cū eo: q opus illius corā illo: Sicut pastor gregē suum pascet: i brachio suo ꝓgregabit agnos. q in sinu suo leuabit: fetas ipe portabit. Quis mēsus est pugillo aquas: q celos palmo ponderauit? Quis appendit tribꝰ digitis molez t̄re: q liberauit i pōdere mōtes et colles i statera? Quis audiuit spiritū dñi: aut q̄s ꝓsiliari⁹ ei⁹ fuit q oñdit illi? Cū q̄ iniit ꝓsiliū q īstruxit eū. q docuit eū semitā iusticie. et erudiuit eū sciencia: et viā prudētie ostēdit illi? Ecce gentes q̄si stilla situle: q q̄si momētū statere reputate sūt. Ecce īsule q̄si puluis exiguus: q liban⁹ nō sufficiet ad succendendū: q aialia ei⁹ non sufficiāt ad olocaustū. Oñes gētes q̄si nō sint sic sūt coram eo: et q̄si nihilū q inane reputate sūt ei. Cui igit̄ similem fecistis deū: aut quā ymaginē ponetis ei? Nūq̄d sculptile ꝓflauit faber: aut aurifex auro figurauit illud. q laminis argētarius? Forte lignū q īputribile elegit artifex sapiens: q̄rit quō statuat simulacrū qđ ñ moueat̄. Nūq̄d non scietis? Nūq̄d nō audistis? Nūq̄d ñ ānūciatū ē vobis ab inicio? Nūq̄d nō intellexistis fundamēta terre? Qui sedet sup girū terre: q habitatores ei⁹ sūt quasi locuste. Qui extēdit velut nihilū celos: q expandit eos sicut tabernaculū ad inhabitandū. Qui dat secretoꝝ scrutatores q̄si nō sint: iudices t̄re velut īane fecit. Et quidez neq̄ plantat⁹ neq̄ sat⁹ neq̄ radicat⁹ i t̄ra trūcus eoꝝ. Repēte flauit i eos q aruerūt: q turba q̄si stipulam auferet eos. Et cui assimilastis me. q adeq̄stis dicit sc̄⁹? Leuate i excelsū oc'los vr̄os et videte q̄s creauit hec. Qui educit i nūero milicia eoꝝ: q oēs ex noīne vocat. Pre ml'titudīe fortitudīs q roboris vtutisq̄ ei⁹ neq̄ vnū t̄liquū fuit. Quare dicis iacob q loq̄ris israel. absc̄dita est via me a dño: q a deo meo iudiciū meū t̄nsiuit? Nūq̄d nescis: aut ñ audisti? De⁹ sēpit̄n⁹ dñs: q̄ creauit t̄mios t̄re: q ñ deficiet neq̄ laborabit: nec ē iuestigatō sapiētie ei⁹. Qui dat lasso virtutē: et bijs q̄ ñ sūt: fortitudīez q robur multiplicat. Deficiēt pueri q laborabūt: q iuuenes i infirmitate cadēt. Qui aut̄ sperāt i dño mutabūt fortitudīez: assumēt pēnas sicut aq̄le. currēt q ñ laborabūt: ābulabūt

et nō deficient. Capitulum. XLI.

Taceāt ad me insule: ⁊ gētes mutēt fortitudiez. Accedāt ⁊ tūc loq̄nt: simul ad iudiciū ꝓpinquem⁹. Quis suscitauit ab oriēte iustū: vocauit eum vt seq̄ret se? Dabit ī ꝓspectu ei⁹ gētes: ⁊ reges obtinebit. Dabit q̄si puluerē gladio eius: sicut stipulā vēto raptā arcui ei⁹. Perseqūtur eos: transibit in pace: semita ī pedibꝫ ei⁹ nō apparebit. Quis hec opat⁹ē ⁊ fecit: vocās generatōnes ab exordio: Ego dñs: prim⁹ ⁊ nouissimus ego sū. Viderūt insule et timuerūt: extrema terre obstupuerūt: appropinq̄uerūt ⁊ accesserūt. Unusq̄sq̄ p̄ximo suo auxiliab̄: et frī suo dicet ꝓfortare. Confortabit faber erarius ꝓcutiēs malleo eū q̄ cudebat tūc tpis dicēs: glutino bonū ē: et ꝓfortabit eū clauis vt nō moueat. Et tu ísrl̄ serue me⁹: iacob quē elegi: semē abrahā amici mei. ī q̄ apphēdi te. Ab extremis terre et a lōginq̄s ei⁹ vocaui te: ⁊ dixi tibi. Seruus me⁹ es tu: elegi te ⁊ nō abieci te. Ne timeas q⁊ tecū ego sū: ne declines: q⁊ ego deus tuus. Confortaui te ⁊ auxiliatus sū tibi: ⁊ suscepit te dextera iusti mei. Ecce ꝓfundēt ⁊ erubescēt oēs q̄ pugnant aduersū te. Erūt q̄si nō sint: ⁊ pibūt viri q̄ ꝓdicūt tibi. Queres eos et nō inuenies viros rebelles tuos: ⁊ erūt q̄si nō sint ⁊ veluti ꝓsumptō hoīs bellantis aduersuz te: q⁊ ego domin⁹ deus tuus apprehendēs manū tuam dicēsq̄ tibi. Ne timeas: ego audiui te. Noli timē vermis iacob: q̄ mortui estis ex ísrael. Ego auxiliat⁹ suz tui dicit domin⁹: et redēptor tu⁹ sanct⁹ ísrl̄. Ego posui te quasi plaustrum triturās nouū: dñs rostra serrācia. Et triturabis montes ⁊ ꝓminues: ⁊ colles q̄si puluerē pones. Clentilabis eos ⁊ vent⁹ tollet ⁊ turbo dispget eos: ⁊ tu exultabis ī dño: ī sancto ísrl̄ letaberis. Egeni et paupes q̄rūt aquas ⁊ nō sūt: līgua eorū siti aruit. Ego dñs exaudiā eos. de⁹ ísrael: non derelinquaz eos. Aperiam in supinis collibꝫ flumina: ⁊ ī medio campoꝝ fontes. Ponā desertū ī stagna aq̄rū: ⁊ terrā ī viaz in riuos aquarū. Dabo ī solitudiez cedrū: et spinam ⁊ mirtū ⁊ lignū oliue. Ponā in deserto abietem. vlmū ⁊ buxū simul vt videant ⁊ sciant ⁊ recogitēt ⁊ intelligant pariter: q⁊ man⁹ dñi fecit hoc: et sanct⁹ ísrael creauit illud. Prope facite iudiciū vēm dicit dñs: afferte si quid forte habetis dixit rex iacob. Accedāt: ⁊ nūciēt nob q̄cūq̄ vētura sūt. Priora q̄ fuerūt nūciate: ⁊ ponem⁹ cor nr̄m ⁊ sciem⁹: nouissima eoꝝ ⁊ que vētura sūt ídicate nob. Annūciate q̄ vētura sūt ī futuꝝ: ⁊ sciem⁹ q⁊ dij vos estis. Bñ q̄ aut male (si potestis) facite: ⁊ loq̄mur ⁊ videam⁹ simul. Ecce vos estis ex nihilo: et op⁹ vēm ex eo q̄ nō ē. Abominatō ē q̄ eligit vos. Suscitaui ab aq̄lone: ⁊ veniet ab ortu solis. Vocaui nomē meū: ⁊ adducet magistrat⁹ q̄si lutū: ⁊ velut plastes ꝓculcās humū. Quis ānūciauit ab exordio vt sciam⁹: ⁊ a principio vt dicam⁹ iust⁹ es? Nō ē neq̄ ānūcians neq̄ p̄dicās: neq̄ audiēs sermones vōs. Prim⁹ ad sion dicet ecce assū: et ibrlm euāgelistam dabo. Et vidi: ⁊ ñ erat neq̄ existis quisq̄ q̄ iniret ꝓsiliū ⁊ interrogat⁹ rñdēt verbū. Ecce oēs iniusti: ⁊ vana opa eoꝝ: vēt⁹ ⁊ īane simlac eoꝝ. Ca. XLII

Ecce seruus me⁹ suscipiā euz: elect⁹ meus: ꝓplacuit sibi ī illo aīa mea. Dedi spūm meū sup eū: iudiciū gētibꝫ pferet. Nō clamabit neq̄ accipiet psonā: nec audiet vax rex ei⁹ foris. Calamū q̄ssatū ñ ꝓteret: ⁊ linū fumigās ñ extīguet. In veritate ducet iudiciū: nō erit tristis neq̄ turbulēt⁹ donec ponat ī tra iudiciū: ⁊ legē eius insule expectabūt. Hec dicit dñs deus creans celos ⁊ extēdēs eos: firmans trā ⁊ q̄ germinant ex ea: dans flatū plō q̄ ē super trā. et spūm calcātibꝫ eā. Ego dñs vocaui te ī iusticia: ⁊ apprehēdi manū tuaz: ⁊ fuaui te. Et dedi te ī fed⁹ plī. ī lucē gentiū: vt apires oculos cecoꝝ et educēs de ꝓclusiōe vinctum: de domo carceris sedentes ī tenebris. Ego dñs: hoc est nomē meū. Gloriaz meam alteri nō dabo: ⁊ laudez meaz sculptilibꝫ. Que prima fuerūt ecce venerūt: noua q̄ ego annuncio: anteq̄ oriantur audita vobis faciam. Cantate domino canticū nouum: laus eius ab extremis terre. Qui descenditis ī mare ⁊ plenitudo eius: ínsule et habitatores earum. Exultabit desertū et ciuitates ei⁹: in domibꝫ habitabit cedar. Laudate habitatores petre: de vertice mōtium clamabūt. Ponēt domīo gloriam: ⁊ laudē ei⁹ ī insulis nūciabūt. Dñs sicut fortis egredieť: sicut vir pliator suscitabit zelū. Clociferabiť ⁊ clamabit sup īimicos suos ꝓfortabiť. Tacui. sēp silui: paci-

ens fui: sicut ptuliẽs loq̃r. Dissipabo q̃ absorbebo sil' : dẽstos faciam mõtes excelsos et colles: et omne g̃men eor exiccabo. Ponaz flumia i insulas: q̃ stagna arefaciam. Et educaz cecos i viã quã nesciũt: q̃ in semitis q̃s ignorauerũt ambulare eos faciã. Ponã tenebras corã eis i lucẽ: q̃ ꝑua i recta. Hec verba feci eis: et nõ dẽliq̃ eos. Cõ
e uersi sũt retrorsũ. Cõfũdant̃ ꝓfusiõe q̃ ꝓfi dũt i sculptili: q̃ dicũt ꝓflatili vos dij nr̃i. Surdi audite: q̃ ceci ituemini ad videndũz. Quis cec' nisi ꝙ' me': q̃ surd' nisi ad quẽ nũcios meos misi? Quis cec': nisi q̃ venũdatus ẽ? Et q̃s cec': Nisi seru' dñi? Qui vides multa: nõne custodies? Qui aptas habes aures: nõne audies? Et dñs voluit vt sc̃tificaret eũ q̃ magnificaret legẽ q̃ extolleret: ipe at̃ ꝑpl' dirept' et vastat'. Laq̃us iuuenũ oẽs simul: et i domibo carcerũ abscõditi sũt. Facti sũt i rapinaz nec ẽ q̃ eruat: i direptõez: nec ẽ q̃ dicat redde. Quis ẽ
f i vob q̃ audiat hoc attẽdat et auscultet futura? Quis dedit in direptõez iacob. q̃ isr̃l vastãtibꝰ? Nõne dñs ipe ẽ cui peccauerũt? Et nolueũt i vijs ei' ãbulare: ñ audieũt legẽ ei'. Et effudit sup eũ ĩdigt̃õz furoris sui et fortẽ bellũ: q̃ ꝓbussit eũ i circuitu q̃ ñ cognouit: q̃ succẽdit euz q̃ non intellexit.

Capitulum .XLIII.

Et nũc hec dicit dñs creans te iacob: q̃ formãs te isr̃l. Noli timẽ q̃a
g redemi te: et vocaui te noie tuo. Seru' meus es tu. Cũ trãsieris ꝑ aq̃s tecũ ero: q̃ flumia ñ opiẽt te. Cũ ãbulaueris in igne nõ ꝓbureris: q̃ flãma nõ ardebit i te: q̃r ego dñs de' tu' sc̃t' isr̃l saluato' tu'. dedi ꝓpiciatõez tuã egiptũ: q̃ ethiopiã q̃ saba ꝑ te. Ex q̃ honorabil' fc̃t' es i ocul' meis et glorios': ego dilexi te. Et dabo homines ꝑ te: q̃ pl'os ꝑ aĩa tua. Noli timẽ: q̃r ego tecum sũ. Ab oriẽte adducã semẽ tuũ: q̃ ab occidẽ te ꝓgregabo te. Dicã aq̃loni da: q̃ austro. noli ꝓhibẽ. Affer filios meos de lõginq̃: et filias meas ab extremis terre. Et oẽz q̃ i
uocat nomẽ meũ. i gl'az meã creaui eũ: formaui eũ q̃ feci eũ. Educ foras ꝑpl'm cecũ et
h ocl'os habẽtẽ: surdũ. q̃ aures ei sũt. Oẽs gẽtes ꝓgregate sũt simul: q̃ collecte sũt tribꝰ. Quis i vob ãnũciet istud: q̃ q̃ prima sũt audire nos faciet: Dent testes eor et iustificẽt: et audiãt q̃ dicãt. Vere vos testes mei dicit dñs: q̃ seru' me' quẽ elegi: vt sciatis q̃ credatis mihi. q̃ intelligatis q̃r egoipe sum. Añ me nõ ẽ format' de': et p' me nõ erit. Ego sũ. ego sũ dñs: q̃ ñ ẽ absq̃ me saluator. Et ego annũciaui q̃ saluaui: audituz feci: et nõ fuit i vobis alien'. Vos testes mei dicit dñs: q̃ ego de'. Et ab inicio egoipe: q̃ ñ ẽ q̃ ꝺ mãu mea eruat. Operabor: q̃ q̃s auertet illud? Hec dicit dñs redẽptor vr̃ sanct' isr̃l. Propt̃ vos emisi i babilonẽ: q̃ detraxi vectes vniuersos: q̃ chaldeos i nauibꝰ suis gloriantes. Ego dñs sc̃tus vr̃: creans isr̃l:
a p rex vr̃ Hec dicit dñs q̃ dedit i mari viam: et i aq̃s torrẽtibꝰ semitã. Qui eduxit q̃drigam et equũ: agmẽ et robustũ. Simul obdormierũt nec resurgẽt: ꝓtriti sũt q̃si linũ: q̃ extincti sũt. Ne memineritis prior: q̃ antiq̃ ne intueamini. Ecce ego facio noua. q̃ nũc orient̃: vtiq̃ cognoscetis ea. Ponã in deserto viaz: q̃ i inuio flumia. Et glorifica
b bit me bestia agri: dracones q̃ strutões: q̃r dedi i dẽsto aquas. flumia i inuio: vt darẽ potũ ꝑpl'o meo electo meo. Populũ istum formaui mihi: laudẽ meã narrabit. Nõ me inuocasti iacob: nec laborasti i me isr̃l. Nõ obtulisti mihi arietẽ holocausti tui: et victimis tuis nõ glorificasti me. Non te seruire feci i oblatõe: nec laborẽ tibi ꝑbui i thure. Nõ emisti mihi argẽto calamũ: q̃ adipe victimarũ tuar̃ ñ i ebriasti me. Verũtñ seruire me fecisti i pcẽtis tuis: prebuisti mihi laborẽ in iniq̃tatibꝰ tuis. Ego sũ. ego sum ipse. q̃ deleo iniq̃tates tuas ꝑpter me: q̃ peccatoz tuorũ nõ recordabor. Reduc me in memoriaz q̃ iudicemur simul: narra si q̃d habes vt iustificeris. Pater tu' prim' peccauit: q̃ interpres tui ꝑuaricati sũt in me. Et ꝓtamiaui principes sãctos: dedi ad internitõz iacob: et isr̃l i blasphemiam.

Capitulum .XLIIII

Et nũc audi iacob serue me': et israel quẽ elegi. Hec dicit dñs faciens q̃ formãs te: ab vtero auxiliator tu'. Noli timẽ serue me' iacob: q̃ r̃ctissi me quẽ elegi. Effũdã ei aquas sup sicientẽ: q̃ fluenta sup aridam. Effũdaz spũm meuz sup semẽ tuũ: q̃ bñdictõez meaz sup stirpẽ tuam: et germiabunt inter herbas q̃si salices iuxta ꝑterfluentes aquas. Iste dicz dñi ego sũ: q̃ ille vocabit in noie iacob. Et hic scribet manu sua dño: et in nomine israel

assimilabit. Hec dicit dñs rex isrl' z redem
ptor: eius dñs exercituũ. Ego primus z ego
nouissim⁹: et absq; me nõ ẽ de⁹. Quis simi
lis mei: vocet z annũciet: et ordinẽ expo-
nat mihi. Ex q̃ pstitui mihi pplm ãtiquũ :
vẽtura z q̃ futura sũt annũciẽt eis. Nolite
timere: neq; pturbemini. Extũc audire te
feci: et ãnũciaui. Vos estis testes mei. Nũ-
qd ẽ de⁹ absq; me. z formator quẽ ego non
noueri: Plaste ydoli oẽs nihil sũt: z aman
tissima eor nõ pderũt eis. Ipsi sunt testes
eor. qz nõ vidẽt neq; ĩtelligũt: vt pfũdãt.
Quis formauit deũ: et sculptile pflauit ad
nihil vtile: Ecce oẽs pticipes ei⁹ pfundẽt.
Fabri emm̃ sunt ex hoĩb. Cõueniẽt oẽs: sta
bũt et pauebũt: z pfũdẽt simul. Faber fer
rarius lima opat⁹ẽ: ĩ prunis z in malleis
formauit illud: z opat⁹ẽ ĩ brachio fortitu-
dinis sue. Esuriet et deficiet: ñ bibet aquã
lasseſcet. Artifex lignari⁹ extẽdit normaz:
formauit illud in rũcina. Fecit illud ĩ an-
gularib: z ĩ circino tornauit illud: et fecit
ymaginẽ viri q̃si speciosũ hoĩez habitãtẽ ĩ
domo. Succidit cedros: tulit ilicẽ et quer-
cũ q̃ stetẽrat inter ligna saltus. Plantauit
pinũ quã pluuia nutriuit: z facta ẽ hoĩb⁹
ĩ focũ. Sũpsit ex eis z calefact⁹ẽ: z succen
dit z coxit panes: de reliquo aũ opat⁹ẽ deũ
et adorauit: fecit sculptile. z curuat⁹ẽ an-
te illud. Mediũ ei⁹ pbussit igni: z ỏ medio
ei⁹ carnes coxit. et comedit. Coxit pulmen
tũ z saturatus ẽ: z calefact⁹ẽ z dixit. Vah
calefact⁹ sũ: vidi focũ. Reliquũ aũ ei⁹. deũ
fecit z sculptile sibi· Curuaẽ ante illud: et
adorat illud z obsecrat dicens. Libera me:
qz de⁹ me⁹ es tu. Nescierũt neq; ĩtellexerũt.
Obliti emm̃ sũt ne videãt oculi eor: z ne in-
telligãt corde suo. Nõ recogitant in mente
sua: neq; cognoscũt neq; senciũt vt dicãt.
Medietatẽ ei⁹ pbussi igni: z coxi super car
bones ei⁹ panes. Coxi carnes z comedi: et
dereliq̃ ei⁹ ydolũ faciã: Ante truncũ ligni
pcidam: Pars ei⁹ cinis ẽ. Cor insipiẽs ado
rauit illud: z nõ liberauit aiaz suã: neq; di
cit forte mendaciũ ẽ ĩ dextera mea. Memẽ-
to hor iacob et isrl': qm̃ seru⁹ meus es tu.
Formaui te: seruus me⁹ es tu. Isrl' nõ ob-
liuiscaris mei. Deleui vt nubẽ iniq̃tates tu
as: z q̃si nebulã pcã tua. Reuertẽ ad me:
qm̃ redemi te. Laudate celi qm̃ miscõiaz fe
cit dñs: iubilate extrema terre. Resonate
montes laudatões: salt⁹ z omne lignũ eius.
Qm̃ redemit dñs iacob: z isrl' gloriabitur.
Hec dicit dñs redẽptor tu⁹: z formator tu⁹
ex vtero. Ego sũ dñs faciẽs oĩa: extẽdẽs ce
los solus. Stabiliẽs terrã z null⁹ mecũ: ir-
rita faciẽs signa diuinor: z ariolos in fu
rorẽ vertẽs. Cõuertẽs sapiẽtes retrorsũ: et
scientiã eor stultaz faciẽs. Suscitans ver
bum serui sui: z pfiliũ nũcior suor pplẽs.
Qui dico ihrlm habitaberis: et ciuitatib⁹
iuda. edificabimi: et deserta ei⁹ suscitabo.
Qui dico pfundo desolare: et flumina tua
arefaciam. Qui dico ciro pastor me⁹es: z
omnez volũtatẽ meã pplebis. Qui dico hie
rusalẽ edificaberis: z tẽplo fundaberis.

Hec dicit dñs xpo meo Ca. XLV
ciro cui⁹ appẽhẽdi dexteram vt subi-
ciã añ faciẽ ei⁹ gẽtes: z dorsa regũ
vertã. Et apiaz coram eo ianuas: z portæ nõ
claudent. Ego añ te ibo: z glorioſos terre
humiliabo. Portas ereas pteraz: z vectes
ferreos pfringaz. Et dabo tibi thesauros
abscõditos z archana secretor: vt scias qz
ego dñs. q̃ voco nomẽ tuum de⁹ isrl': pter
seruũ meũ iacob z isrl' electũ meũ. Et vo-
caui te noĩe tuo: assimilaui te: z nõ cogno
uisti me. Ego dñs: et nõ est ampli⁹. Extra
me ñ ẽ de⁹. Accinxi te z nõ cognouisti me:
vt sciãt hij q̃ ab ortu solis. z q̃ ab occidẽte
qm̃ absq; me ñ ẽ de⁹. Ego dñs z nõ ẽ alter:
formãs lucẽ z creans tenebras: faciens pa
cẽ z creãs malũ. Ego dñs faciens oĩa hec.
Rorate celi desup z nubes pluãt iustũ: api
aẽ terra z germinet saluatorem: z iustícia
oriaẽ simul. Ego dñs creaui eum. Ve q̃ pdi-
cit factori suo: testa ỏ samijs terre. Nũ-
qd dicet lutũ figulo suo. qd facis: z op⁹ tu
um absq; manib⁹ ẽ: Ve q̃ dicit pri qd gene
ras: z mulieri quid pturis: Hec dicit dñs
sanct⁹ isrl': plastes ei⁹. Ventura interrogate
me: sup filios meos z sup op⁹ manuũ mea-
rũ mandate mihi. Ego feci terrã: z hoiem
sup eaz creaui ego. Man⁹ mee extẽdẽrũt ce-
los: z omni milicie eor mãdaui. Ego suſci-
taui eũ ad iustíciã: z oẽs vias ei⁹ dirigaz.
Ipe edificabit ciuitatẽ meã: z captiuitatẽ
meã dimittet ñ ĩ pcio neq; ĩ muneribus: di-
cit dñs de⁹ exercituũ. Hec dicit dñs. Labor
egipti z negociatõ ethiopie et sabaim viri
sublimes ad te transibunt et tui erunt: et
post te ambulabunt. Vincti manicis per-

feria m
p

gent:ꝙ te adorabũt teqꝫ tepcabũt. Tantuꝫ in te ē deus:et nõ ē de⁹ absqꝫ te. Vere tu es deus absc̃dit⁹:de⁹ isrl̃ saluator. Cõfusi sũt ꝙ erubuerũt oẽs simul: abierũt ī cfusione fabricatores erroꝝ. Isrl̃ saluat⁹ ē ī dño salute eterna. Nõ cfũdemini et nõ erubescetis usqꝫ ī seculũ seculi:qꝝ hec dicit dñs creans celos. Ipe de⁹ formans tr̃ā ꝙ faciẽs eā: ipe plastes ei⁹. Nõ ī vanũ creauit eā:vt habitaret formauit eā. Ego dñs:ꝙ ñ ē alius. Nõ ī absc̃dito locut⁹ sũ:ī loco terre tenebroso. Nõ dixi semini iacob frustra: q̃rite me. Ego dñs loquẽs iusticiaꝫ:ānũcians recta. Cõgregamĩ ꝙ venite:et accedite simul q̃ saluati estis ex gẽtibꝫ. Nescierũt q̃ leuãt signũ sculpture sue: ꝙ rogãt dñm ñ saluãtẽ. Annũciate ꝙ veĩte:ꝙ cfiliamĩ sil̃. Quis audit⁹ fecit hoc? Ab inicio extũc p̃dixi illud. Nũq̃d ñ ego dñs: et ñ ē ultra de⁹ absqꝫ me? Deus iust⁹ ꝙ saluãs ñ ē p̃ter me. Conuertimĩ ad me ꝙ salui eritis oẽs fines terre:qꝝ ego de⁹:ꝙ nõ ē ali⁹. In memetipo iurauí.egredieť ō ore meo iusticie verbũ. et nõ reuertet̃:qꝝ mihi curuabũt oĩa genua: ꝙ iurabit oĩs lĩgua. Ergo ī dño dicet. Mee sũt iusticie ꝙ īperiũ. Ad eũ veniẽt:ꝙ cfũdẽtur oẽs q̃ repugnãt ei. In dño iustificabitur ꝙ laudabit̃ oẽ semẽ isrl̃. Ca. XLVI

Onfract⁹ ē bel ctrit⁹ ē nabo:fracta sũt simulacra eoꝝ bestijs ꝙ iumentis. Onera nr̃a g̃ui pondẽ usqꝫ ad lassitudĩez ctabuer̃t:ꝙ ctrita sũt simul. Nõ potuer̃t saluare portantẽ: et aĩa eoꝝ ī captiuitatẽ ibit. Audite me dom⁹ iacob:ꝙ oẽ residuũ dom⁹ isrl̃. Qui portamĩ a meo utero: q̃ gestamĩ a mea vulua. Vsqꝫ ad senectaz egoipe:ꝙ usqꝫ ad canos ego portabo. Ego feci ꝙ ego ferã:ꝙ ego portabo ꝙ saluabo. Cui assimilastis me ꝙ adeq̃stis:ꝙ cõpastis me ꝙ fecistis similẽ:Qui cfertis aurũ de sacculo:ꝙ argẽtũ statera põderatis. Cõducẽtes artifice vt faciat deuz:ꝙ pcidũt et adorãt. Portãt illũ ī humeris gestãtes:et ponẽtes ī loco suo. Et stabit:ac ō loco suo nõ mouebit̃. Oz ꝙ cũ clamauerit ad eũ nõ audiet:ō tribulatõe ñ saluabit eos. Memẽ tote istud ꝙ cfũdamĩ: redite p̃uaricatores ad cor. Recordamĩ priorꝭ secli qm̃ ego sũ de⁹ et ñ ē vlt̃ de⁹:nec ē simil̃ mei ānũcians ab exordio nouissimũ: ꝙ ab inicio q̃ necdũ facta sũt. Dicẽs. cfiliũ meũ stabit:ꝙ oĩs

voluntas mea fiet. Vocãs ab oriẽte auẽ: de terra lõginq̃ vir voluntatis mee. Et locut⁹ sũ ꝙ adducã illud:creaui ꝙ faciã illud. Audite me duro corde: q̃ lõge estis a iusticia. Prope feci iusticiaz meaz: nõ elongabit̃: et sal⁹ mea nõ morabit̃. Dabo ī sion salutẽ:ꝙ in isrl̃m gloriã meaz. Ca. XLVII.

Descẽde :sede in puluere virgo filia babilon:sede ī terra. Nõ ē soliũ filie chaldeoꝝ: qꝝ vltra ñ vocaberis molł ꝙ tenera. Tolle molã ꝙ mole farinaz. denuda turpitudinẽ tuã. Discoopi humeruz:reuela crura:trãsi flumia. Reuelabit̃ ignominia tua:ꝙ videbit̃ obprobriũ tuuz. Vltionẽ capiam:ꝙ nõ resistet mihi hõ. Redẽptor nr̃ dñs exercituũ: nomẽ illi⁹ sct⁹ israel. Sede tacẽs ꝙ itra ī tenebras filia chaldeoꝝ:qꝝ ñ vocaberis vlt̃ dña regnoꝝ. Irat⁹ sũ sup pl̃m meũ:pfanaui hereditatẽ meam. Et dedi eos ī manu tua:non posuisti eis misericordias. Sup senẽ aggrauisti iugum tuũ valde:ꝙ dixisti. In sẽpiternũ ero dña. Nõ posuisti hec sup cor tuuz:neqꝫ recordata es nouissimi tui. Et nũc audi hec delicata.ꝙ habitãs cfidenter: q̃ dicis ī corde tuo ego sũ:ꝙ ñ ē p̃ter me ãpli⁹. Nõ sedebo vidua:ꝙ ignorabo sterilitatẽ. Veniẽt tibi duo hec subito ī die una:sterilitas ꝙ viduitas. Vniuersa venerũt sup te ꝑt multitudiez maleficioꝝ tuoꝝ:ꝙ ꝑt duriciã incantatoꝝ tuoꝝ vehemenť. Et fiduciaz habuisti ī malicia tua:ꝙ dixisti. Non est q̃ videat me. Sapiẽtia tua ꝙ scia tua hec decepit te. Et dixisti ī corde tuo. Ego sũ:ꝙ p̃ter me ñ ē altera. Veniet sup te malũ.ꝙ nescies ortũ ei⁹:ꝙ irruet sup te calamitas quã nõ poteris expiare. Veniet sup te repente miseria quã nescies. Sta cũ incantatoribꝫ tuis ꝙ cũ multitudie maleficioꝝ tuoꝝ ī q̃bꝫ laborasti ab adolescẽcia tua: si forte q̃d ꝓfit tibi: aut si possis fieri fortior. Defecisti ī multitudie cfiliorꝝ tuoꝝ. Stẽt ꝙ saluẽt te augures celi q̃ cteplabanť sidera ꝙ supputabãt mẽses: vt ex eis annũciarẽt uentura tibi. Ecce facti sunt q̃ q̃si stipula:ignis cbussit eos. Nõ laborabũt aĩaz suã ō manu flamme:nõ sũt prune q̃bꝫ calefiant:nec foc⁹ vt sedeant ad eũ. Sic facta sũt tibi:ī q̃buscũqꝫ laboraueras. Negociatores cui ab adolescencia tua: vnusq̃sqꝫ ī via sua errauerũt: nõ ē qui saluet te. Capitulũ. XLVIII.

Audite hec dom⁹ iacob ꝙ vocamini noīe ıſrl̓ ⁊ de aq̄s iuda exiſtis: qui iuratis ī noīe dñi. et dei ıſrl̓ recor-
damī: nō ī veritate neq; ī iuſticia. De ciui
tate eñ ſancta vocati ſūt: ⁊ ſup deū ıſrl̓ cō
ſtabiliti ſunt. Dñs exercituum nomē ei⁹.
Priora extunc annūciaui ⁊ ex ore meo ex-
ierūt: ⁊ audita feci ea. repētе opat⁹ ſum et
venerunt. Sciui eñ qꝛ dur⁹ es tu: ⁊ neru⁹
tu⁹ ferre⁹: ceruix tua ⁊ frōs tua erea. Pre-
dixi tibi extūc: añ̄ꝙ venirēt indicaui tibi:
ne fortе dicēs ydola mea feceſt hec: ⁊ ſcul-
ptilia mea ⁊ ꝓflatilia mea mādaueſt iſta.
Que audiſti vidē oīa. Clos aī nō annūcia-
ſtis. Audita feci tibi noua extunc: ſūt ꝓſer
uata ꝙ neſcis. Modo creata ſūt et ñ extūc:
⁊ añ diē: ⁊ ñ audiſti ea: ne fortе dicas ecce
cognoui ea. Neq; audiſti neq; cogꝰuiſti: ne-
q; extunc apta ē auris tua. Scio eñ qꝛ p̄-
uaricans p̄uaricaberis: ⁊ trāſgreſſorē ex-
vtero vocaui te. Propter nomē meū lōge
faciaz furorē meuz: ⁊ laudе mea infrenabo
te ne ītereas. Ecce excoꝛi te ſed ñ q̄ſi argē-
tū: elegi te ī camīo pauptatis ꝑt̄ me faci-
az. Proter me. vt ñ blaſphemer: ⁊ gloꝛiam
meaz alterī ñ dabo. Audi me iacob: ⁊ iſra
el quē ego voco. Egoipe: ego ꝑm⁹ ⁊ ego no
uiſſim⁹. Man⁹ꝙz mea fundauit terrā: ⁊ de-
xtera mea mēſa ē celos. Ego vocabo eos:
⁊ ſtabūt ſimul. Cōgꝛegamī oēs vos ⁊ audi-
te. Quis ò eis ānuciauit hec! Dñs dilexit
eū: faciet volūtatē ſuā ī babilōe: ⁊ brachi-
um ſuū ī chaldeis. Ego ego locut⁹ ſū ⁊ vo-
caui eū: adduxi eū: ⁊ directa ē via ei⁹. Ac-
cedite ad me: ⁊ audite hoc. Nō a p̄ncipio ī
abſcōdito locut⁹ ſū. Ex tpe añ̄ꝙ fierēt ibi
erā: et nūc dñs de⁹ miſit me ⁊ ſpūs ei⁹. Hec
dicit dñs de⁹ redēptor tu⁹ ſāct⁹ iſrl̓. Ego do
mī⁹ de⁹ tu⁹ docēs te vtilia: gubnās te in via
q̄ ābulas. Utinā attēdiſſes mandata mea.
Facta fuiſſz ſicut flumē pax tua: ⁊ iuſticia
tua ſicut guzgites maris. Et fuiſſz q̄ſi bare
na ſemē tuum: ⁊ ſtirps vterī tui vt lapilli
eius. Nō intēriſſz ⁊ ñ fuiſſz attritū nomen
ei⁹ a facie mea. Egredimī de babilōe: fugi-
te a chaldeis. In voce exultatōis annūcia-
te: audituz facite hoc: ⁊ ferte illud uſq; ad
extrēa t̄re. Dicite. Redemit dñs ſuū ſuū ia
cob. nō ſicieſt ī deſto cū educēt eos. Aquā
de petra ꝑduxit eis: ⁊ ſcidit petrā ⁊ fluxerūt
aq̄. Nō ē pax īpijs dicit dñs. Ca. XLIX.

Audite inſule: et attēdite ꝑpli de lon-
ge. Dñs ab vtero vocauit me: ò vē
tre mr̄is mee recordat⁹ ē nominis
mei. Et poſuit os meū q̄ſi gladiū accutū:
ī vmbra man⁹ ſue ꝓtexit me: ⁊ poſuit me ſi
cut ſagittam electaz. In pharetra ſua ab-
ſcōdit me: ⁊ dixit mihi. Seru⁹ me⁹ es tu iſ-
rael: qꝛ ī te gloꝛificabor. et ego dixi. In ua
cuū laboraui: ſine cauſa ⁊ vane fortitudi-
nē meā ꝓſūpſi. Ergo iudiciū meū cū dño:
⁊ op⁹ meū cū deo meo ⁊ nūc. Dec dicit dñs
formās me ex vtero ſuū ſibi: vt reducā ia-
cob ad eū: ⁊ iſrl̓ ñ ꝓgregabit̄. Et glorifia-
t⁹ ſū ī oculis dñi: ⁊ de⁹ me⁹ fact⁹ ē fortitudo
mea. Et dixit. Parū ē vt ſis mihi ſeru⁹ ad
ſuſcitandas tribꝰ iacob: ⁊ feces iſrl̓ ꝙuertē
das. Ecce dedi te in lucē gētiū: vt ſis ſalus
mea vſq; ad extremū terre. Dec dicit dñs.
redēptor iſrl̓. ſanct⁹ ei⁹: ad ꝓtēptibilē aīaz
ad abomīatā gentē ad ſeruū dñoꝝ. Reges
videbūt ⁊ ꝓſurgēt p̄ncipes: ⁊ adorabūt ꝑt̄
dñm qꝛ fidelis ē: ⁊ ſanctuz iſrl̓ ꝙ elegit te.
Dec dicit dñs. In tpe placito exaudiui te:
⁊ ī die ſalutis auxiliat⁹ ſuz tui. Et ſeruaui
te ⁊ dedi te ī fed⁹ ꝑpli. vt ſuſcitares terrā et
poſſideres hēditates diſſipatas: vt diceres
vīs ꝙ vincti ſūt exite: ⁊ vīs ꝙ ī tenebris re
uelamī. Sup vias paſcent̄: ⁊ ī oībꝰ planis
paſcua eoꝝ. Nō eſurіēt neq; ſiciēt: ⁊ ñ ꝓcu
ciet eos eſtus ⁊ ſol: ꝙa miſerator eoꝝ reget
eos. ⁊ ad fōtes aq̄rū potabit eos. Et ponā
oēs mōtes meos ī viā: ⁊ ſemite mee exalta
būt̄. Ecce iſti de lōge veniēt: et ecce illi ab
aquilone et mari: et iſti de terra auſtrali.
Laudate celi et exultet terra: iubilate mō
tes laudem: quia cōſolatus eſt dom⁹ ꝓ-
pulum ſuum. ⁊ paupm ſuoꝝ miſerebit̄.
Et dixit ſion. Dereliqt me dñs: et dñs ob-
litus eſt mei. Nūquid obliuiſci poteſt mu
lier infantē ſuum: vt non miſereatur filio
vteri ſui? Etſi illa oblita fuerit: ego tamē
non obliuiſcar tui. Ecce in manibus meis
deſcripſi te: muri tui corā oculis meis ſem
per. Uenerunt ſtructoꝛes tui: deſtruentes
te et diſſipantes. a te exibunt. Leua in cir-
cuitu oculos tuos et vide: omnes iſti con-
gregati ſunt: venerunt tibi. Uiuo ego di-
cit dñs: quia oībꝰ hīs velut ornamēto ve-
ſtieris: et circundabis tibi eos q̄ſi ſponſa.
Quia deſerta tua et ſolitudines tue et terra
ruine tue nūc āguſte erūt ꝓhabitatoꝛib⁹:

et longe fugabũt qui absorbebant te. Adhuc dicent in auribꝰ tuis filij sterilitatis tue. Angustꝰ mihi locus: fac spaciũ mihi vt habitẽ. Et dices in corde tuo. Quis mihi genuit istos? Ego sterilis et nõ piens trãsmigrata et captiua: et istos qs enutriuit? Ego destituta et desolata: et isti vbi hic erãt? Hec dicit dñs deꝰ. Ecce leuabo ad gẽtes manũ meã: et ad pꝛlos exaltabo signũ meũ. Et asferent filios tuos in vlnis: et filias tuas super humeros portabũt. Et erũt reges nutricij tui: et regie nutrices tue. Vultu in terra demisso adorabũt te: et puluerẽ pedũ tuorum lingẽt. Et scies quia ego dñs: sup qꝫ nõ pfũdẽt qꝫ expectãt eũ. Nũqd tollet a forti prda: aut qd captũ fuerit a robusto saluũ eẽ poterit? Quia hec dicit dñs. Etiã et captiuitas a forti tollet: et qd ablatũ fuerit a te robusto saluabit. Eos vero qꝫ iudicauerũt te ego iudicabo: et filios tuos ego saluabo. Et cibabo hostes tuos carnibꝰ suis: et qsi musto sãguie suo inebriabũt. Et sciet oĩs caro qꝛ ego dñs saluãs te: et redemptor tuus fortis iacob.

Capitulũ. L.

Hec dicit dñs. Quis ẽ hic liber repudij mris vre: qꝫ dimisi eam? Aut qs ẽ creditor meꝰ: cui vẽdidi vos? Ecce in iniqtatibꝰ vris vẽditi estis et in sceleribꝰ vris dimisi mrem vram: qꝛ veni et non erat vir: vocaui et nõ erat qꝫ audiret. Nũqd abbreuiata et pusilla facta ẽ manꝰ mea vt nõ possim redimere: aut nõ ẽ in me virtꝰ ad liberandũ? Ecce in increpatiõe mea desertũ faciã mare: ponã flumina in siccũ. Cõputrescent pisces sine aqua: et morient in siti. Induam celos tenebris: et saccũ ponã operimẽtum eoꝝ. Dñs dedit mihi linguaz erudita: vt sciam sustẽtare eũ qꝫ lassus ẽ verbo. Erigit mane. mane erigit mihi aurẽ: vt audiã qsi magrm. Dñs deꝰ aperuit mihi aurez: ego aũt nõ pdico: retrorsũ nõ abij. Corpꝰ meũ dedi percutientibꝰ et genas meas vellentibꝰ: faciem meaz nõ auerti ab increpãtibꝰ et pspuentibꝰ in me. dñs deꝰ auxiliatoꝛ meꝰ: ideo nõ sũ confusus. Ideo posui faciẽ meaz vt petrã durissimam: et scio qm nõ confundar. Iuxta ẽ qꝫ iustificat me. Quis pdicit mihi? Stemꝰ simul. Quis ẽ aduersariꝰ meꝰ? Accedat ad me. Ecce dñs deꝰ auxiliatoꝛ meꝰ. Quis ẽ qꝫ pdẽnet me? Ecce oẽs qsi vestimẽtũ pterent: tinea comedet eos. Quis ex vobis timẽs dñm audiẽs vocẽ serui sui? Quis ambulauit in tenebris: et nõ ẽ lumẽ ei? Speret in noĩe dñi: et innitat sup deũ suũ. Ecce vos oẽs accendẽtes ignẽ: accincti flãmis. Ambulate in lumĩe ignis vri: et in flãmis qs succẽdistis vobis. De manu mea fctm ẽ hoc vobis. In doloribꝰ dormietis.

Ca. .LI.

Audite me qꝫ seqmi qd iustũ ẽ: et qritis dñm. Attendite ad petrã vñ excisi estis: et ad cauernã laci ꝺ qꝫ pci sci estis. Attendite ad abraham prem vrm et ad sarã qꝫ peperit vos. Quia vnũ vocaui eũ: et benedixi ei: et multiplicaui eũ. Cõsolabitur ergo dñs sion: et psolabit oẽs ruinas eiꝰ. Et ponet desertũ eiꝰ qsi delicias: et solitudinez eiꝰ qsi ortũ domi. Gaudiũ et letitia inuenietur in ea: grãrum et vox laudis. Attendite ad me pꝛlus meꝰ: et tribus mea me audite. Quia lex a me exiet: et iudiciũ meũ in lucẽ pꝛlorum requiescet. Prope ẽ iustꝰ meꝰ: egressus ẽ saluatoꝛ meꝰ: et brachia mea pꝛlos iudicabũt. Me insule expectabũt: et brachiũ meũ sustinebũt. Leuate in celũ oculos vros: et videte sub terra deorsũ. Quia celi sicut fumꝰ liquescẽt: et terra sicut vestimẽtũ atteret: et habitatores eiꝰ sicut hec interibũt. Salus aũt mea in sempiternũ erit: et iustitia mea non deficiet. Audite me qꝫ scitis iustũ: pꝛlus meꝰ lex mea in corde eorum. Nolite timere obprobriũ hoĩm: et blasphemias eorum ne metuatis. Sicut eĩ vestimẽtũ sic comedet eos vermis: et sicut lanaz sic deuorabit eos tinea. Salꝰ aũt mea in sempiternũ erit: et iustitia mea in generatiões generatiõnũ. Cõsurge cõsurge: induere fortitudinez brachiũ dñi. Cõsurge sicut in diebꝰ antiqs: in generatiõnibꝰ seculorum. Nũqd nõ tu percussisti superbũ: vulnerasti draconẽ? Nũqd nõ tu siccasti mare: aquã abyssi vehemẽtis? Qui posuisti profũduz maris viaz: vt trãsirẽt liberati. Et nũc qꝫ redempti sũt a dño reuertẽt: et venient in sion laudantes: et letitia sempiterna sup capita eorum. Gaudiũ et leticiam tenebũt: fugiet dolor et gemitꝰ. Ego egoipse pconsolabor vos. Quis tu vt timeas ab hoĩe mortali et a filio hoĩs: qꝫ qsi fenum ita arescit? Et oblitꝰes dñi factoris tui qꝫ tetendit celos et fũdauit trã: et formidasti iugiter tota die a facie furoris eiꝰ qꝫ te tribulabat et parauerat ad perdendũ. Vbi nũc ẽ furor tribulãtis? Cito veniet gradiens ad aperiendũ: et nõ interficiet vsqz ad ĩternitatẽz: nec deficiet

feria vi

8 p.

panis ei⁹. Ego enī sū dñs deus tu⁹ qui con
turbo mare et intumescūt fluct⁹ eius: dñs
exercituū nomē meū. Posui verba mea in
ore tuo: et in vmbra man⁹ mee ꝓtexi te: vt
plātes celos ⁊ fūdes ⁊rām: et dicas ad sion:
b. ꝑpl⁹ meus es tu. Eleuare eleuare: ꝓsurge
hierl'm: q̄ bibisti de manu dñi calicē ire ei⁹.
Vsq; ad fundū calicis soporis bibisti: ⁊ po
tasti vsq; ab feces. Nō ē q̄ sustētet eā ex oīb⁹
filijs q̄s genuit: ⁊ ñ ē q̄ apphēdat ma
nū ei⁹ ex oīb⁹ filijs q̄s enutriuit. Duo sunt
q̄ occurrerūt tibi. Quis ꝓtristabit sup te:
Vastitas ⁊ ꝓtritō ⁊ fames ⁊ gladi⁹: q̄s ꝓso
labit te: Filij tui ꝓiecti sūt: dormierūt ī ca
pite oīm viarū sicut orix illaq̄tus: pleni
ī̄dignatōe dñi: increpatōe dei tui. Ideirco
audi hoc paupcula. et ebria ñ a vino. Hec
dicit dñator tu⁹ dñs: et de⁹ tu⁹ q̄ pugnuit p
pl'o suo. Ecce tuli de manu tua calicē so
poris: fundū calicis indign̄ōnis mee. Non
adicies vt bibas illū vltra. Et ponā illū in
manu eox q̄ te humiliauerūt ⁊ dixerūt aīme
tue incuruare vt transeam⁹: et posuisti vt
⁊rā corp⁹ tuū: ⁊ q̄si viā trāseūtib⁹. Ca. LII.

Surge

Onsurge cōsurge: induere fortitu
dīe tua sion. Induere vestimētis
glorie tue hierusalez ciuitas sācta
q̄ nō adiciet vltra vt ꝑtranseat ꝑ te īcircū
cisus ⁊ immūdus. Excutere de puluere: cō
surge: sede hierl'm. Solue vincula colli tui
captiua filia sion: quia hec dicit dñs. Gra
tis venūdati estis: ⁊ sine argēto redimemi
ni. Quia hec dicit dñs de⁹. In egiptū descē
dit ꝑpl⁹ me⁹ ī principio vt colon⁹ esset ibi: ⁊
assur absq; vlla causa calūniatus ē eū. Et
nūc q̄d mihi ē hic dicit dñs: Q̄m ablat⁹ ē
ꝑpl⁹ me⁹ gratis. Dñatores ei⁹ iniq̄ agūt
dicit dñs: te iugiter tota die nomē meum
blasphemat. Propt̄ hoc sciet ꝑpl⁹ me⁹ no
men meū ī die illa: q̄ ego ipe q̄ loq̄bar ec
d. ce assum. Quā pulcri sup montes pedes ā
nūciantis ⁊ ꝑdicātis pacē: annūciātis bo
nū ꝑdicantis salutē: dicentis sion. Regna
bit de⁹ tu⁹. Vox speculatox tuox. Leuaue
rūt vocē: sil' laudabūt: q̄ oculo ad oculū vi
debunt: cū ꝓuerterit dñs sion. Gaudete ⁊
laudate simul' deserta hierl'm: q̄ ꝓsolat⁹ ē dñs
ꝑpl'm suū: redemit hierl'm. Parauit dñs bra
chiū scīm suū in oculis oīm gentiū: et vide
būt oēs fines terre salutare dei nr̄i. Rece
dite recedite: exite inde: pollutū nolite tā
gere. Exite de medio ei⁹: mūdamini q̄ fer
tis vasa dñi. Q̄m nō in tumultu exibitis:
nec ī fuga ꝑperabitis. Precedet enī vos do
min⁹: ⁊ ꝓgregabit vos de⁹ isrl'. Ecce intelli
get ꝑu⁹ meus: exultabit ⁊ eleuabit: ⁊ sub
limis erit valde. Sicut obstupuerūt super
eū multi: sic īglorius erit inter viros aspe
ctus ei⁹ ⁊ forma ei⁹ inter filios hōim. Iste
asperget gētes multas: sup ipm ꝓtinebunt
reges os suū. Quia quib⁹ nō est narratum
de eo vidēbunt: et qui non audierunt con
templati sunt. ¶ Capitulum .LIII.

Dne

Quis credidit auditui nr̄o: et bra- e.
chiū dñi cui reuelatū ē: Et ascēdit
sicut virgultuz corā eo: ⁊ sicut ra
dix ꝺ terra sicienti. Nō ē spes ei neq; decor.
Et vidim⁹ eū ⁊ ñ erat aspect⁹: ⁊ desideraui⁹
eū despectū ⁊ nouissimū virox: virū dolox
et scientē infirmitatē. Et q̄si abscōdit⁹ vult⁹
ei⁹ ⁊ despect⁹: vnde nec reputauim⁹ eū. Ele
re languores nr̄os ipe tulit: et dolores no
stros ipe portauit. Et nos putauim⁹ eū q̄
si leprosū: ⁊ ꝑcussum a deo ⁊ humiliatum.
Ipse aī vulnerat⁹ ē ꝑpter iniq̄tates nr̄as:
attrit⁹ ē ꝑpter scelera nr̄a. Disciplīa pacis
nostre sup eum: ⁊ liuore eius sanati sum⁹.
¶ Om̄es nos quasi oues errauim⁹: vnusq̄sq; ¶
ī viā suam declīauit: ⁊ dñs posuit ī eo ini
q̄tatē oīm nostrū. Oblat⁹ ē q⁹ ipe voluit:
⁊ non aperuit os suū. Sicut ouis ad occi
sionem ducet: et quasi agn⁹ corā tondente
obmutescet: ⁊ nō apiet os suū. De āgustia
⁊ de iudicio sublatus ē. Generatōz eius q̄s
enarrabit: Quia abscisus ē de terra viuen
tiū. Propter scelus ꝑpli mei ꝑcussi eum. Et f
dabit impios ꝓ sepultura et diuitē ꝓ mor
te sua: eoq; iniquitatē nō fecerit. neq; dol⁹
fuerit ī ore ei⁹: ⁊ dñs voluit ꝓterere eū in
infirmitate. Si posuerit ꝓ peccato aīaz su
am videbit semē longeuū: ⁊ volūtas dñi in
mānu eius diriget. Proeo q; laborauit aīa
ei⁹: videbit ⁊ saturabit. In sciencia sua iu
stificauit ipe iust⁹ seruos meos multos: et
iniq̄tates eox ipse portauit. Ideo dispciaz
ei plurimos ⁊ fortiū diuidit spolia: peo q;
tradidit ī mortē aīam suaz: ⁊ cū sceleratis
reputatus est. Et ipe pcā multox tulit: ⁊
ꝓ transgressoribus rogauit.

¶ Capitulum. .LIIII.

g.

LAuda sterilis q̄ nō paris: decanta laudē et hinni que non pariebas: qm̄ multi filij deserte magisq̄ eius q̄ habet virū dicit dñs. Dilata locū tentorij tui: ⁊ pelles tabernaculoꝝ tuoꝝ extēde ne parcas. Longos fac funiculos tuos: et clauos tuos ꝓsolida. Ad dexterā eī ⁊ ad leuam penetrabis: ⁊ semē tuū gētes hēditabit: ⁊ ciuitates desertas ī habitabit. Noli timere: qr nō ꝓfunderis neq̄ erubesces. Non em̄ te pudebit qr cōfusionis adolescētie tue obliuiscēris: et obprobrij viduitatis tue n̄ recordaberis amplī. Quia dñabit tui q̄ fecit te: dñs exercituū nomē eī: et redemptor tuus sanctꝰ isrl̄. Deꝰ oīs terre vocabitur. Quia vt mulierē derelictā ⁊ merentē spū vocauit te dñs: ⁊ uxorē ab adolescētia abiectā. Dixit deus tuꝰ. Ad pūctū ī modico dereliq̄ te: ⁊ ī miseratōibus magnis ꝓgregabo te. In momento indignatōis abscondi faciē meā parūp a te: ⁊ ī misericordia sēpiterna miserꝰ sū tui. Dixit redēptor tuus dñs. Sicut ī diebus noe istud mihi ē: cui iurauī ne īducerē aq̄s vltr̄ sup̄ terrā: sic iurauī vt nō irascar tibi ⁊ nō increpē te. Montes eī ꝓmouebūt̄ ⁊ colles ꝓtremiscēt: misericordia aūt mea n̄ recedet a te: ⁊ fedꝰ pacis mee non mouebit̄. Dixit miserator tuꝰ dominꝰ. Paupcula tēpestate ꝓtulsa absq̄ vlla ꝓsolatōe: ecce ego sternaz p ordinē lapides tuos: ⁊ fundabo te ī saphiris. Et ponā iaspidē ꝓpugnacula tua: ⁊ portas tuas ī lapides sculptos: ⁊ oēs terminos tuos ī lapides desiderabiles: vniuersos filios tuos doctos a dño: ⁊ multitudīez pacis filijs tuis: ⁊ ī iustitia fundaberis. Recede ꝓcul a calūnia qr n̄ timebis: ⁊ a pauore: qr nō appropiq̄bit tibi. Ecce accola veniet q̄ nō erat mecū: aduena quōdaz tuꝰ adiūget tibi. Ecce ego creaui fabrū sufflātē ī igne prunas: et ꝓferentē vas ī opꝰ suū: ⁊ ego creaui interfectorē ad dispdendū. Oīe vas qd̄ fctm est ꝑ te nō dirigetꝰ: ⁊ oēz linguā resistentē tibi ī iudicio iudicabis. Hec ē hereditas seruorūz dñi: ⁊ iustitia eorum apud me dicit dominus. ¶ Capitulum .LV.

h.

OMnes sitientes venite ad aquas: ⁊ qui nō habetis argentum ꝓperate. Emite et comedite: venite emite absq̄ argēto: ⁊ absq̄ vlla cōmutatōe vinū ⁊ lac. Quare appēditis argētū nō in panibus: ⁊ laborē vr̄m nō ī saturitate? Audite audientes me et comedite bonū: ⁊ delectabit̄ ī crassitudīe aīa vr̄a. Inclinate aurem vr̄az ⁊ venite ad me: audite ⁊ viuet aīa vestra: ⁊ feriā vobiscū pactū sēpiternū: misericordias dauid fidēlis. Ecce testē ꝓpl̄is dedi eum: ducē ac ꝓceptorē gētibus. Ecce gentē quā nesciebas vocabis: ⁊ gētes q̄ nō cognouerūt te ad te currēt ꝓpter dñm deū tuū et sanctum isrl̄: qr glorificauit te. Querite dñm dū inueniri potest: inuocate eū dum ꝓpe est. Derelinq̄t ꝑius viā suā: et vir iniquus cogitatōes suas: et reuertat̄ ad dñm ⁊ miserebit̄ eiꝰ: ⁊ ad deū nr̄m qm̄ multꝰ est ad ignoscendū. Nō em̄ cogitatōes mee cogitatōes vr̄e: neq̄ vie vr̄e vie mee dicit dominꝰ. Quia sicut exaltant̄ celi a terra sic exaltate sunt vie mee a vijs vr̄is: ⁊ cogitatōes mee a cogitatōibus vr̄is. Et quō descendit ymber ⁊ nix ō celo ⁊ illuc vltr̄ nō reuertit̄: sz inebriat terrā ⁊ īfūdit eā ⁊ germīare eā facit ⁊ dat semē serēti ⁊ panē comedēti: sic erit verbū meū qd̄ egredietꝰ de ore meo. Nō reuertetꝰ ad me vacuū: sed faciet q̄cūq̄ volui: et ꝓsperabit̄ ī hijs ad que misī illud. Quia ī letitia egrediemini: ⁊ ī pace deducemini. Montes ⁊ colles cātabunt corā vobis laudē: ⁊ oīa ligna regionis plaudēt manu. Pro saliunca ascēdit abies: ⁊ p urtica crescet mirtꝰ. Et erit dñs noīatꝰ ī signū eternū: qd̄ nō auferetꝰ. ¶ Capitulū. LVI

HEc dicit dñs. Custodite iudiciū et facite iustitiaz: qr iuxta ē salꝰ mea vt veniat: ⁊ iustitia mea vt reuelet̄ur. Beatus vir q̄ facit hoc: et filiꝰ hoīs q̄ apprehēdet istud: custodiēs sabbatū ne polluat illud: custodiens manꝰ suas ne faciat oīe malū. Et nō dicat filiꝰ aduene q̄ adheret dño dicēs: sepatōne diuidet me dominꝰ a pl̄o suo. Et n̄ dicat eunuchꝰ: ecce lignuz aridum. Quia hec dicit dominꝰ eunuchis qui custodierint sabbata mea: ⁊ elegerint que volui: ⁊ tenuerint fedus meum. Dabo eis in domo mea et in muris meis locū: et nomen melius a filijs ⁊ filiabus. Nomē sēpiternum dabo eis: quod nō peribit. Et filios aduene q̄ adherēt dño vt colāt eū ⁊ diligāt nomē eiꝰ vt sint ei ī seruos: oīez custodiētē sabbatū ne polluat illud ⁊ tenētez fedꝰ meū: adducā eos ī mōtē sāctū meū. letificabo eos ī domo orōis mee. Holocausta

eoꝝ ꝙ victime eoꝝ ꝓ placebũt mihi ſup altari meo: ꝙ dom⁹ mea dom⁹ oratõnis vocabit cũctis ꝑplis. Ait dñs de⁹: q̃ ꝯgregat diſpſos iſrl̃. Adhuc ꝯgregabo ad eũ oẽs congregatos ei⁹. Oẽs beſtie agri venite ad devorãdũ: vniuerſe beſtie ſalt⁹. Speculatores ei⁹ ceci omẽs: neſcierũt vniuerſi: canes muti nõ valẽtes latrare: videntes vana. dormientes ꝙ amãtes ſõnia: ꝙ canes inpudentiſſimi neſcierũt ſaturitatẽ. Ipi paſtores igꝛauerũt intelligẽciã: oẽs i viã ſuam declinauerũt: vnuſquiſq; ad auariciaz ſuã a ſũmo vſq; ad nouiſſimũ. Velete ſumã⁹ vinũ ꝙ impleamur ebrietate: et erit ſicut hodie ſic et cras: et multo amplius. Capitulũ. LVII.

Iuſtus perit ꝙ nemo ẽ q̃ recogitet i coꝛde ſuo: ꝙ viri miſericoꝛdie colligũt: q̃ ñ ẽ q̃ intelligat. A facie eĩ malicie collect⁹ ẽ iuſt⁹. Veniat pax: et requieſcat i cubili ſuo. q̃ ambulauit in directõne ſua. Vos aũ accedite huc filij auguriatricis: ſemẽ adultere ꝙ fornicarie ſup quẽ luſiſtis: ſup quem dilataſtis os. et eieciſtis liguam: Nũq̃d nõ vos filij ſceleſti ſemen mẽdax: q̃ ꝓſolamĩ i dijs ſubter oẽ lignũ frondoſũ ĩmolãtes puulos i toꝛrẽtes ſubt̃ eminẽtes petras: In ꝓtib⁹ toꝛrẽtis ꝑs tua: hec ẽ ſoꝛs tua. Et ipis effudiſti libamẽ: obtuliſti ſacrificiũ. Nũq̃d ſup bijs ñ indignabor: Sup montẽ excelſũ ꝙ ſublimẽ poſuiſti cubile tuũ: ꝙ illuc aſcendiſti vt ĩmolares hoſtias. Et poſt oſtiũ et retro poſtẽ poſuiſti memoriale tuũ: q̃ iuxta me diſcoopuiſti ꝙ ſuſcepiſti adultꝛũ. Dilataſti cubile tuũ: et pepegiſti cũ eis fed⁹. Dilexiſti ſtratũ eorũ manu apta: ꝙ ornaſti te regio vnguẽto: ꝙ multiplicaſti pigmẽta tua. Miſiſti legatos tuos ꝓcul: ꝙ hũiliata es vſq; ad ĩferos. In multitudine vie tue laboraſti: nõ dixiſti q̃ẽſcã. Elitã man⁹ tue inueniſti: ꝓterea nõ rogaſti. Pro q̃ ſolicita timuiſti: q̃ mẽtita ẽ ꝙ mei nõ ẽ recoꝛdata: neq; cogitaſti i coꝛde tuo q̃ ego tacẽs ꝙ q̃ſi ñ vidẽs. ꝙ mei oblita es. Ego annũciabo iuſticiam tuaz: ꝙ opa tua ñ ꝓdeſũt tibi. Cũ clamaueris liberent te ꝯgregati tui. Et oẽs eos auferet vẽtus: tollet aura. Qui aũ fiduciam habet mei hẽditabit trã: ꝙ poſſidebit mõtẽ ſanctũ meũ: ꝙ dicam. Eliaz facite. ꝑbete itꝛ: declinate de ſemita: auferte offẽdicula ꝺ via populi mei. Quia hec dicit excelſ⁹ ꝙ ſublimis habitans eternitatẽ et ſcẽm ẽ nomẽ ei⁹: in excelſo ꝙ i ſcto habitans. ꝙ cũ ꝓtrito et humili ſpũ: vt viuificet ſpũm humiliũ ꝙ viuificet coꝛ ꝓtritoꝝ. Nõ ei i ſẽpiternũ litigabo neq; vſq; ad finẽ iraſcar: q̃ ſpũs a facie mea egrediet̃ ꝙ faciam ego flat⁹. Propter iniq̃tatẽ auaricie ei⁹ irat⁹ ſũ: et ꝑcuſſi euz. Abſcondi: ꝙ idignat⁹ ſũ. Et abijt vag⁹ i via coꝛdis ſui. Elias ei⁹ vidi ꝙ ſanaui euz. ꝙ reduxi eũ: ꝙ reddidi conſolatões ipi ꝙ lugẽtibꝰ ei⁹. Creaui fructũ labioꝝ pacẽ: pacẽ ei qui longe ẽ. ꝙ q̃ꝑe dixit dñs: ꝙ ſanaui eũ. Impij aũ q̃ſi mare feruẽs qꝺ q̃eſcẽ nõ pt̃: ꝙ redũdat fruct⁹ ei⁹ i cõculcatõem ꝙ lutũ. Nõ ẽ pax ipijs dicit dñs de⁹. Capi. LVIII.

Clama. ne ceſſes: quaſi tuba exalta vocẽ tuã ꝙ ãnũcia ꝑplo meo ſcelera eoꝝ: ꝙ domui iacob pcta eoꝝ. Me etem̃ de die i diẽ q̃rũt ꝙ ſcire vias meas volũt: q̃ſi gens q̃ iuſticiam fecerit: ꝙ q̃ iudicium dei ſui nõ deliq̃rit. Rogant me iudicia iuſticie: approping̃re deo volũt. Quare ieiunauim⁹ ꝙ ñ aſpexiſti: humiliauim⁹ aĩas nr̃as ꝙ neſciſti: Ecce i die ieiunij vr̃i inuenit̃ voluntas vr̃a: ꝙ oẽs debitoꝛes vr̃os repetitis. Ecce ad lites ꝙ ꝓtẽtões ieiunatis: ꝙ percutitis pugno impie. Nolite ieiunare ſicut uſq; ad hanc die: vt audiatur i excelſo clamoꝛ veſter. Nũq̃d tale ẽ ieiuniũ qꝺ elegi: p diem affligere hominẽ animaz ſuam: Nũquid contoꝛquere quaſi circulũ caput ſuum: ꝙ ſaccum et cinerem ſternere: Nũquid iſtud vocaui ieiuniũ: ꝙ die acceptabilez domiõ: Nõne hoc ẽ magis ieiuniuz qꝺ elegi: Diſſolue colligatões ipietatis: ſolue faſciculos deprimẽtes. Dimitte eos q̃ cõfracti ſũt liberos: ꝙ omne on⁹ dirũpe. Frange eſurienti panẽ tuũ: ꝙ egenos vagoſq; induc in domũ tuã. Cũ videris nudũ opi eũ: ꝙ carnẽ tuã ne deſpexeris. Tũc erũpet q̃ſi mane lumen tuũ: ne ſanitas tua cicoꝛiet̃. Et antibit faciẽ tuaz i iuſticia tua: ꝙ gloꝛia dñi colliget te. Tũc ĩuocabis ꝙ dñs exaudiet: clamabis. ꝙ dicet ecce aſſũ: q̃ miſericoꝛs ſũ dñs de⁹ tu⁹. Si abſtuleris ꝺ medio tui cathenam: ꝙ deſieris extendere digituz. ꝙ loq̃ qꝺ ñ ꝓdeſt. Cũ effuderis eſurienti aĩaz tuaz. ꝙ aĩam afflictam repleueris: oꝛiet̃ in tenebꝛis lux tua: ꝙ tenebꝛe tue erunt ſicut meridies. Et requiẽ dabit tibi dñs deus tuus

semp:⁊ implebit splendoribꝰ aiam tuaz:et ossa tua liberabit. Et eris q̃si ort⁹ irriguus:⁊ sicut fons aq̃rũ cui⁹ ñ deficiẽt aque. Et edificabũt ĩ te deserta seculoꝝ:fũdamẽta generatõis ⁊ generatõnis suscitabis. Et vocaberis edificator sepiũ:auertens semitas iiq̃tatũ. Si auerteris a sabbato pedũ tuũ facẽ volũtatẽ tuã ĩ die sancto meo: et vocaueris sabbatũ delicatũ ⁊ sãctũ dñi gloriosũ:⁊ glorificaueris eũ dũ nõ facis vias tuas ⁊ nõ inueniet volũtas tua vt loq̃ris sermonẽ:tũc delectaberis sup dño.⁊ sustollam te sup altitudines ẽre:⁊ cibabo te hẽditate iacob pris tui. Os eñ domini locutum est.

Capitulum.LIX.

Ece nõ ẽ abbreuiata manꝰ dñi vt saluare neq̃at: neq; aggũata ẽ auris eiꝰ vt ñ exaudiat .sz iniq̃tates vre diuisert inẽ vos ⁊ deũ vrm:⁊ pcta vra abscõderũt facie eiꝰ a vob ne exaudiret. Manꝰ ei vre pollute sũt sãguie:⁊ digiti vri iniq̃tate. Labia vra locuta sũt mẽdaciũ:⁊ lingua vra iniq̃tatẽ fat. Nõ ẽ q̃ iuocet iustitiaz. neq; ẽ q̃ iudicet vere:sz pfidũt ĩ nihilo: ⁊ loquũt vanitates. Cõcepert laborẽ:⁊ peperũt iniq̃tatẽ. Ova aspidũ ruperũt:et tales aranee texerunt. Qui comederit ỏ ouis eoꝝ moriet.⁊ qỏ pfotũ ẽ erũpet ĩ reguluz. Tele eoꝝ nõ erũt ĩ vestimentũ:neq; operiẽtur opibꝫ suis. Opa eoꝝ opa iutilia:⁊ opꝰ iniq̃tatis ĩ manibꝫ eoꝝ. Pedes eoꝝ ad malũ currũt:⁊ festinãt vt effundant sanguinẽ inocẽtẽ. Cogitatões eoꝝ cogitatões inutiles. Vastitas ⁊ ptritõ ĩ vijs eoꝝ viaz pacis nescierũt:⁊ ñ ẽ iudiciũ ĩgressibꝫ eoꝝ. Semite eoꝝ icuruate sunt eis:oĩs q̃ calcat ĩ eis ignorat pacẽ. Propt̃ hoc elõgatũ ẽ iudiciuz a vob:⁊ nõ apphẽdet vos iustitia. Expectauim⁹ lucẽ ⁊ ecce tenebre :splẽdorẽ:⁊ ĩ tenebris ambulauim⁹. Palpauim⁹ sicut ceci parietẽ: et quasi absq; ocul' attrectauim⁹. Impegim⁹ meridie q̃si ĩ tenebris:ĩ caligiosis q̃si mortui. Rugiem⁹ q̃si vrsi oẽs: et q̃si colũbe meditates gemem⁹. Expectauim⁹ iudiciũ ⁊ ñ ẽ:salutẽ ⁊ elõgata est a nobis. Multiplicate sũt eĩ iniq̃tates nre corã te:⁊ pcta nra rnderũt nobis. Quia scelera nra nobiscũ:⁊ iniq̃tates nras cognouim⁹. peccare ⁊ mẽtiri pt̃ dñm:⁊ auersi sum⁹ ne irem⁹ p⁹ tergũ dei nri vt loq̃remur calumniã ⁊ trãsgressionẽ. Cõcepim⁹ et locuti sum⁹ de corde:verba mẽdacij:⁊ pcuersũ ẽ retrorsuz iudiciũ:⁊ iusticia longe stetit. Quia corruit ĩ platea veritas:⁊ eq̃tas ñ potuit ingredi. Et facta ẽ veritas ĩ obliuione:⁊ q̃ recessit a malo prede patuit. Et vidit dñs ⁊ malũ apparuit ĩ oculis eiꝰ:qz ñ ẽ iudiciuz. Et vidit deꝰ qz ñ ẽ vir:⁊ aporiatꝰ ẽ q̃a ñ ẽ q̃ occurrat. Et saluabit sibi brachiũ suũ:et iusticia eiꝰ ipa pfirmabit eũ. Indutꝰ est iustitia vt lorica:⁊ galea salutis ĩ capite eius. Indutꝰ ẽ vestimẽtis vltõis:⁊ optꝰ ẽ q̃si pallio zeli sicut ad vindictã q̃si ad retributõez indigtõis hostibꝫ suis. et vicissitudinẽ inimicis suis. Insulis vicẽ reddet. Et timebũt q̃ ab occidẽte. nomẽ dñi:et q̃ ab ortu solis gloriaz eius. Cũ venerit q̃si fluuiꝰ violentꝰ quem spũs dñi cogit:⁊ venerit sion redemptor: ⁊ eis q̃ redeũt ab iniq̃tate ĩ iacob dicit dñs. Hoc fedꝰ meũ cũ eis dicit dominꝰ. Spũs meꝰ q̃ ẽ ĩ te ⁊ vba mea.q̃ posui ĩ ore tuo. nõ recedẽt de ore tuo.⁊ de ore seminis tui dicit dñs: ãmodo ⁊ vsq; ĩ sempiternũ.

Surge illumĩare ihrl'm. Ca. LX.

qz venit lumẽ tuũ:⁊ gloria dñi sup te orta ẽ. Quia ecce tenebre operiet trã.⁊ caligo pl'os: sup te aũ orietꝰ dñs ⁊ gloria eiꝰ ĩ te videbit. Et ambulabũt gẽtes ĩ lumĩe tuo:⁊ reges ĩ splẽdore ortꝰ tui. Leua ĩ circuitu oculos tuos et vide:oĩes isti congregati sunt: venerunt tibi. Filij tui delonge veniẽt ⁊ filie tue de latere surgẽt. Tũc videbis ⁊ affluES ⁊ mirabit ⁊ dilatabitur cor tuũ:qñ cõuersa fuerit ad te multitudo maris: fortitudo gentiũ venerit tibi. Inundatõ camelorũ operiet te :dromedarij madiaz et effa. Omnes de saba veniẽt aurꝫ et thus deferẽtes:⁊ laudẽ dño annũciantes. Oĩe pecꝰ cedar congregabit tibi:arietes nabaioth ministrabũt tibi. Offerẽt super placabili altari meo:⁊ domũ maiestatis mee glorificabo. Qui sunt isti q̃ vt nubes volant: ⁊ q̃si columbe ad fenestras suas: Me etẽim ĩsule expectabũt:⁊ naues maris in principio:vt adducã filios tuos delonge. Argentuz eoꝝ et aurꝫ eorũ cum eis nomini dñi dei tui ⁊ sancto isrl':qz glorificauit te. Et edificabunt filij pegrinoꝝ muros tuos: et reges eoꝝ ministrabunt tibi. In ĩdignatõe eñ mea percussi te:⁊ ĩ reconciliatõne mea misertus sum tui. Et aperientur portꝫ tue iugiter: die ac noctꝫ non

claudēt: vt afferat ad te fortitudo gentiuz et reges eaz adducāt. Gens ei q regnū qđ nō seruierit tibi pibit: q gentes solitudine vastabūt. Gloria libani ad te veniet: abies et buxus q pin? simul ad ornandū locū sā ctificatōis mee: q locum pedū meoz glorificabo. Et venient ad te curui filij eoruz q humiliauerunt te: q adorabūt vestigia pedū tuoz oēs qui detrahebāt tibi: q vocabūt te ciuitatem dñi sion sancti isrl'. Pro eo q fuisti delicta q odio habita q nō erat q p te transiret: ponaz te i supbiam seculorū: gaudiū in generatōez q generatōez. Et suges lac gentiū: q mamilla regū lactaberis. Et scies q ego dñs saluās te: et redemptor tu? fortis iacob. Pro ere afferā aurū. q p ferro afferā argentū: q p lignis es: et p lapidibo ferrū. Et ponam visitatōz tuā pacem: et ppositos tuos iusticiam. Nō audiet vlt iniquitas in terra tua. vastitas q p trito in ēminis tuis: q occupabit salus muros tuos: et portas tuas laudatō. Nō erit tibi amplius sol ad lucēdū p diē: nec splendor lune illumiabit te: sz erit tibi dñs i lucem sempiternam: q de? tu? i gloriaz tuaz. Non occidet vltra sol tu? q luna tua ñ minuet: q dñs erit tibi i lucē sempiternam: q cplebunt dies luct? tui. Popul? aut tuus oēs iusti i ppetuū hēditabūt terrā: germē plantatōis mee: op? man? mee ad glorificā dū. Minim? erit i mille: q puul? i gentē fortissimam. Ego domin?: in tēpore eius. subito faciam istud. Capitulum. LXI

Spiritus dñi sup me: eo q unxerit me dñs. Ad annūciandū mansuetis misit me: vt mederer contritis corde et pdicarē captiuis idulgēciā q clausis aptionē: vt pdicarē annū placabilē domio q diē vltōnis deo nro: vt psolarer oēs lugētes: vt ponerem fortitudinē lugētib? sion: q darē eis coronā p cinere: oliū gaudiū p luctu: pallium laudis p spū merozis. Et vocabūt i ea fortes iusticie: plātatō domini ad glorificandū. Et edificabūt deserta a seculo: q ruinas antiqs erigēt: q instaurabūt ciuitates desertas q dissipatas in generatōez q generatōez. Et stabūt alieni q pascēt pecora vra: q filij pegrinoz agricole q vinitores vri erūt. Vos aut sacerdotes dñi vocabimi: mīstri dei nri dicet vob. Fortitudinē gentiū comedetis: et gloria eoz supbietis. Pro confusiōe vra duplici q ruboze: laudabūt ptez eoz. Propter hoc i tra sua duplicia possidebūt: letitia sēpiterna erit eis. Quia ego dñs diligēs iudiciū: et odio habēs rapinaz i olocaustū. Et dabo opus eoz i veritate: q fed? ppetuū feriaz eis. Et sciet i gētib semē eoz: et germē eoz i medio pl'oz. Oēs q viderit eos cognoscent illos: q isti sūt semen cui bñdixit dñs. Gaudēs gaudebo i dño: q exultabit aīa mea in deo meo. Quia induit me vestimētis salutis: q indumēto iusticie circūdedit me: q̄si sponsū decoratū corona q q̄si sponsā ornatam monilibo suis. Sicut ei terra pfert germē suū. q sicut ort? semē suum germiat: sic dñs de? germinabit iusticiā q laudē coram vniuersis gentibo. Capitulū LXII.

Propter sion nō tacebo q pter hierusalē nō q̄escam: donec egrediat vt splendor iust? ei?: q saluator ei? vt lampas accēdat. Et videbūt gentes iustū tuū: q cūcti reges inclitū tuum. Et vocabitur tibi nomē nouū: qđ os dñi nominauit. Et eris corona glorie i manu dñi: q dyadema regni i manu dei tui. Nō vocaberis vltra derelicta: q terra tua nō vocabit amplius desolata. Sed vocaberis volūtas mea i ea: q terra tua inhabitabit. Quia cplacuit dño i te. Habitabit em iuuenis cū virgine: q habitabūt i te filij tui. Et gaudebit sponsus sup sponsaz: q gaudebit sup te de? tu?. Super muros tuos ihrlm cōstitui custodes: tota die q tota nocte i perpetuū nō tacebūt. Qui reminiscimini dñi ne taceatis: q ne detis silētiū ei: donec stabiliat et donec ponat ihrlm laudē i tra. Jurauit dñs i dextera sua: q i brachio fortitudinis sue. Si dedero triticū tuū vlt cibuz inimicis tuis: etsi biberit filij alieni vinū i q̄ tu laborasti. Quia q congregabunt illud comedēt q laudabūt dñm: q q cōportāt illud bibent i atrijs sanctis meis. Trāsite trāsite p portas: ppate viā pl'o. Planū facite itēr: q eligite lapides: q eleuate signū ad pl'os. Ecce dñs audituū fecit i extremis tre. Dicite filie sion ecce saluator tu? veit. ecce merces ei? cū eo q op? ei? coram illo q vocabūt eos plus sanct? redēpti a dño. Tu aut vocaberis quesita ciuitas et nō derelicta.

Capitulum .LXIII.

Quis est iste q̄ venit de edom tinctis vestibꝫ ō bosra: Iste formosus ī sto
la sua: gd̄iēs ī multitudīe fortitu
dinis sue. Ego q̄ loquor iusticiā: q̄ pugna
tor sū ad saluādū. Quare ergo rubrū ē in
dumentum tuum: et vestimenta tua sicut
calcantiū ī torcular? Torcular calcaui so
lus: q̄ de gentibꝫ nō ē vir mecum. Calcaui
eos ī furoꝛ meo. q̄ ꝓculcaui eos ī ira mea.
Et aspſ̄ ē sāguis eoꝝ sup vestimēta mea:
q̄ oīa indumēta mea inq̄naui. Dies em̄ vl
tōnis ī corde meo: ann? retributōis mee ve
nit. Circūspexi q̄ ñ erat auxiliator: q̄siui. q̄
nō fuit q̄ adiuuaret. Et saluauit mihi bra
chiū meū: et indig̃tō mea ipa auxiliata est
mihi. Et ꝓculcaui pl̄os ī furoꝛe meo: q̄ in
ebriaui eos indig̃tōe mea: q̄ detraxi ī terrā
virtutē eoꝝ. Miserationū dn̄i r̄cordabor: q̄
laudē dn̄i sup oīibꝫ q̄ reddidit nob̄ domi
n?: q̄ sup multitudinē bonoꝝ dom? isrl̄ que
largit? ē eis ſm indulgēciā suaz q̄ ſm mul
titudīez misericordiaꝝ suaꝝ. Et dixit. Ge
rūtñ pl̄us me? ē: q̄ filij nō negantes. Et fa
ctus ē eis saluator: ī oñi tribulatōe eoruz
nō ē tribulatus: q̄ angelus faciei ei? salua
bit eos. In dilectōne sua q̄ ī indulgēcia sua
ipse redemit eos: q̄ portauit eos q̄ eleuauit
eos cūctis diebꝫ seculi. Ipſi aī ad iracūdiā
puocauerūt: q̄ afflixerūt spūm sancti ei?.
Et ꝓuersus ē eis inimicū: et ipe debellauit
eos. Et r̄cordat? ē dierū seculi: moyſi q̄ po
puli sui. Vbi ē q̄ eduxit eos de mari cū pa
storibꝫ gregis sui? Vbi ē q̄ posuit in medio
ei? spiritū sancti sui? Qui eduxit ad dexte
rā moyſen brachio maiestatis sue: q̄ scidit
aquas añ eos: vt facēt sibi nomē sempiter
nū. Qui eduxit eos per abissos q̄si equū in
deserto nō inpingentē: q̄si aīal ī cāpo descē
dens. Spūs dn̄i ductor ei? fuit. Sic addu
xisti pl̄m tuū: vt facēs tibi nomen glorie.
Attēde de celo: q̄ vide de habitaculo sancto
tuo. q̄ solio glorie tue. Vbi ē zel? tu? q̄ forti
tudo tua? Multitudo viscerū tuoꝝ q̄ miſe
rationū tuaꝝ sup me ꝓtinuerūt se. Tu eī pat̄
nr̄: q̄ abraham nescīuit nos: et isrl̄ ignora
uit nos. Tu aī pr̄ nr̄: redēptor nr̄: a seculo
nomē tuū. Quare errare nos fecisti dn̄e ō
vijs tuis: induraſti cor nr̄m ne timeremus
te? Cōuertē pt̄ tuos tuos: tribꝫ hēditatis
tue. Quasi nichilū possiderūt pl̄m sanctuz
tuū hostes nr̄i: ꝓculcauerūt sanctificatōez
tuam. Facti sum? q̄si ī pr̄icipio cū nō dn̄a
reris nr̄i: neq̄ īuocareṫ nom̄ tuū sup nos.
Tinā dirūpes celos Ca. LXIIII.
q̄ descēderes. A facie tua mōtes de
fluerēt: sicut exustio ignis tabesce
rēt atq̄ arderent igni. vt notū fieret nomē
tuū inimicis tuis: a facie tua gētes turba
rēṫ. Cū feceris mirabilia nō sustinebim? .
Descēdisti: q̄ a facie tua mōtes defluxerūt
A seculo nō audierūt: neq̄ auribꝫ ꝓcepe
rūt. Ocul? nō vidit deus absq̄ te: q̄ prepa
sti expectantibꝫ te. Occurristi letanti q̄ fa
cienti iusticiam: ī vijs tuis recordabūṫ tui.
Ecce tu irat? es et peccauim?: ī ipis fuim?
sēp: q̄ saluabimur. Et facti sum? vt īmun
di oēs nos: q̄ q̄si pannus mēstruate vniuer
se iustīcie nr̄e. Et excidim? q̄si foliū vniuer
si: q̄ iniq̄tates nr̄e q̄si vētus abstuleṙt nos.
Nō ē q̄ īuocet nomē tuū: q̄ ꝓsurgat q̄ tene
at te. Abscōdisti faciē tuam a nobis: q̄ al
lisisti nos ī manu iniq̄tatis nr̄e. Et nūc do
mine pr̄ nr̄ es tu. nos vero lutum: q̄ fictor
noster tu: q̄ opa manuū tuaꝝ oēs nos. Ne
irascaris dn̄e satis: q̄ ne vlt̄ memineris ini
q̄tatis nr̄e. Ecce dn̄e respice: pl̄us tu? oēs
nos. Ciuitas sancti tui facta est deserta: sij
on deserta facta ē. Hierusalez desolata: do
m? sanctificatōis nr̄e q̄ glorie nr̄e vbi lau
dauerṫ te pr̄es nr̄i facta ē ī exustōz ignis:
et oīa desiderabilia nr̄a versa sūt ī ruinas.
Nūq̄d sup hijs ꝓtinebis te dn̄e: taceb̄ et af
fliges nos vehementer? Quesierūt me q̄ añ
nō interrogabant: inuenerūt q̄ nō q̄sierūt
me. Capitulum. LXV.
Dixi. Ecce ego: ecce ego ad gentē q̄
nesciebat me et q̄ ñ īuocabat nom̄
meū. Expandi man? meas tota die
ad pl̄m īcredulū: q̄ gd̄iṫ ī via ñ bona pt?
cogitatōes suas. Popul? q̄ ad iracūdiaz p
uocat me añ faciē meā sp: q̄ īmolāt ī ortis
q̄ sacrificabāt sup latēs. q̄ habitāt ī sepul
cris et ī delubris ydolorū dormiūt: q̄ come
dūt carnē suillā. q̄ ius pfanū ī vasis eoꝝ. q̄
dicūt recede a me ñ appropīques mihi qr ī
mund? es: isti fum? erṫ ī furoꝛe meo: ignis
ardēs tota die. Ecce scriptū ē corā me. Nō
tacebo: sz r̄ddā q̄ r̄tribuā ī sinu eoꝝ iniq̄ta
tes vr̄as q̄ iniq̄tates pr̄m vr̄oꝝ sil̄ dicit dn̄s.
q̄ sacrificauerūt sup mōtes q̄ sup colles ex
pbrauerṫ mihi: q̄ r̄meciar op? eoꝝ pmū in
sinu eoꝝ. Hec dicit dn̄s. quō si īueiaṫ gnū

ī botro et dicaī ne dissipes illud qñ bene-
dictō ē: sic faciam ꝓpter seruos meos vt nō
dispdam totū. Et educā de iacob semē: ⁊ ō
iuda possidētez mōtes meos sctos. Et hēdi
tabūt eā electi mei: et serui mei habitabūt
ibi. Et erūt cāpestria ī caulas gregū: ⁊ val
lis achor ī cubile armentoꝝ ꝓplō meo q̄ re
qsierūt me. Et vos q̄ dereliqstis dñm q̄ ob
liti estis mōtē sanctū meū q̄ ponitis fortu-
ne mēsam ⁊ libatis supꝑ eā. numerabo vos
a ī gladio. et oēs ī cede corruetis. Qpeo q̄ vo-
caui ⁊ ñ rñdistis mihi. locut⁹ sū ⁊ nō audi-
stis: ⁊ faciebatis malū ī oculis meis. ⁊ q̄ no-
lui elegistis. Propter hoc hec dicit dñs de-
us. Ecce serui mei comedēt: ⁊ vos esurietis.
Ecce serui me bibēt: ⁊ vos sicietis. Ecce ser
ui mei letabūī: ⁊ vos cōfundemī. Ecce ser-
ui mei laudabūt ꝓ exultatōe cordis: ⁊ vos
clamabitis ꝓ dolore cordis ⁊ ꝓ ctritōne spi
b rit⁹ vlulabitis. Et dimittetis nomē vēm ī iu
ramētuz electis meis. Et interficiet te dñs
de⁹: et seruos suos vocabit noīe alio. In q̄
q̄ bñdict⁹ē sup terrā: bñdicet ī dño amen.
Et q̄ iurat ī terra: iurabit ī deo amē. Quia
obliuioni tradite sunt angustie priores: et
q̄a abscōdite sūt ab oculis nr̄is. Ecce eī ego
creo celos nouos: et terrā nouā: ⁊ ñ erūt ī
memoria priora et nō ascēdent sup cor: sed
gaudebitis ⁊ exultabitis vsq̄ ī sēpiternū in
c bijs q̄ ego creo. Quia ecce ego creo ihr̄lm
exultatōez ⁊ ꝓplm ei⁹ gaudium: ⁊ exultabo
in hierusalē ⁊ gaudebo ī ꝓplō meo: ⁊ nō au
dietur in eo vltra vox fletus ⁊ vox clamo-
ris. Non erit ibi amplī⁹ infans dierū et se-
nex q̄ nō impleat dies suos: qñ puer cen-
tū annoꝝ morief: ⁊ pctor centum annoꝝ
maledict⁹ erit. Et edificabūt domos ⁊ habi
tabunt: ⁊ plantabunt vineas et comedent
fructus eaꝝ. Non edificabunt ⁊ alī⁹ habi-
tabit: ⁊ nō plantabūt ⁊ alius comedet. Se
cūdum em̄ dies ligni erūt dies ꝓplī mei: et
opa manuum earum inueterabunt. Electi
mei nō laborabūt frustra: neq̄ generabūt
in conturbatōne: q̄ semē bñdictoꝝ dñi est
⁊ nepotes eoꝝ cū eis. Eritq̄ antēq̄ clamēt
ego exaudiā: adhuc illis loquētibo ego au
d diam. Lupus ⁊ agnus pascēt simul: et leo
⁊ bos comedēt paleas: ⁊ serpēti puluis pa-
nis eius. Nō nocebunt neq̄ occidēt: in omī
monte sancto meo dicit dominus.

Capitulum .LXVI.

Hec dicit dñs. Celuz sedes mea ē: et
tra scabellū pedū meoꝝ. Que ē ista
domus quā edificabitis mihi: et q̄s
iste locus quietis mee? Omnia hec manus
mea fecit: ⁊ facta sūt vniuersa ista dicit do
min⁹. Ad quē aī respiciā: nisi ad paupercu-
lū ⁊ ctritū spū ⁊ tremētē smōes meos?
q Qui īmolat bouē: q̄si qui interficit viruz. e
Qui mactat pec⁹: quasi q̄ excerebret canē.
Qui offert oblatōez: quasi q̄ sanguinē suil-
lū offerat. Qui recordaī thuris: q̄si q̄ bñ-
dicat ydolo. Hec omīa elegerūt ī vijs suis:
⁊ īn abomīatōibꝫ suis aīa eoꝝ delectata ē.
Unde et ego elegā illusiones eoꝝ. ⁊ q̄ time-
bant adducaz eis: quia vocaui ⁊ nō erat q̄
responderet: locutus sum ⁊ nō audierunt.
Feceruntq̄ malū ī oculis meis: ⁊ que no-
lui elegerūt. Audite verbum dñi: q̄ tremi
tis ad verbū ei⁹. Dixerūt frēs vr̄i odiētes
vos. ⁊ abicientes ꝓpter nomē meū. Glorifi-
cef dñs: ⁊ videbim⁹ ī letitia vr̄a: ipi aī con
fūdēf. Vox ꝓplī de ciuitate: vox de templo: e
vox dñi reddētis retributōz inimicis suis.
Antēq̄ ꝑturiret pepit: antēq̄ veniret ꝑtus
eius peperit masculum. Quis audiuit vn-
q̄ tale: et quis vidit huic simile? Nunq̄d ꝑ-
turiet tra ī die vna aut parief gēs simul:
qr ꝑturiuit ⁊ pepit sion filios suos? Nūq̄d
ego q̄ alios parere facio: ipe nō pariaz di-
cit dñs? Si ego q̄ generatōz ceteris tribuo
steleris ero: ait dñs de⁹ tu⁹? Letami ī cū hie
rusalē: ⁊ exultate ī ea oēs q̄ diligitis eam.
Gaudete cuz ea gaudio vniuersi q̄ lugetis
sup eā: vt sugatis ⁊ repleamī ab vbere cō-
solatōis ei⁹: vt mulgeatis ⁊ delicijs afflua-
tis ab omīmoda gloria ei⁹. Quia hec dicit
dñs. Ecce ego declīabo sup eā q̄si fluuium
pacis: ⁊ q̄si torrētē īundātē gl'az gētiū quā
sugetis. Ad vbera portabimī: ⁊ sup genua
blādiēf vob. Quō si cui mr̄ blādiatur ita f
ego ꝓsolabor vos: ⁊ ī ihr̄lm ꝓsolabimī. Vi-
debitis et gaudebit cor vēm: et ossa vra q̄si
herba germīabūt. E cogscef man⁹ dñi suis
ei⁹: ⁊ indigbīf īimicis suis. Quia ecce dñs
ī igne veniet: ⁊ q̄si turbo q̄driga ei⁹: rddē
ī indigtōe furorē suū: ⁊ īcrepatōz suā ī flā
ma ignis. Quia ī igne dñs diiudicabit: ⁊ ī
gladio suo ad oēz carnē ⁊ multiplicabunf
interfecti a dño. Qui sanctificabanf ⁊ mū
dos se putabūt in ortis post ianuā intrīse
c⁹: q̄ comedebāt carnē suillā ⁊ abomīatōez

et murē: simul ꝓsumēt̄ dicit domin⁹. Ego autē opa eoꝝ et cogitatōnes eoꝝ venio vt ꝓgregem cū oīb⁹ gentib⁹ ⁊ linguis ⁊ venient ⁊ vidēbūt gloriam meaz. Et ponaz eis signuz: ⁊ mittaz ex eis ꝙ saluati fuerīt ad gentes ī mare in affricam et lidiā. tenētes sagittam ī ytaliā ⁊ greciam ad insulas lōge: ad vos qui nō audierūt de me ⁊ nō viderūt gloriam meaz. Et annūciabūt gloriam meā gentib⁹: et adducēt oēs frēs vr̄os de cūctis gētib⁹ donū dño ī eqs ⁊ ī q̄drigis ⁊ ī lectis ⁊ ī mulis ⁊ ī carrucis ad mōtē sāctū meū ihr̄l'm dicit dñs: quō si inferāt filij isr̄l' mun⁹ ī vase mūdo ī domū dñi. Et assumam ex eis ī sacerdotes ⁊ leuitas dicit dominus: qꝝ sicut celi noui ⁊ terra noua que ego facio stare corā me dicit dñs deus: sic stabit semen vr̄m ⁊ nomē vr̄m. Et erit mēsis ex mēse: ⁊ sabbatuz ex sabbato. Eleniet oīs caro: vt adoret corā facie mea dicit dñs. Et egredient̄: ⁊ vidēbūt cadauera viroꝝ ꝙ p̄uaricati sūt ī me. Elermis eoꝝ nō morie⁹t̄: ⁊ ignis eoꝝ nō extīgue⁹t̄: ⁊ erūt vsqꝫ ad sacietatem visionis oīi carni.

Explicit ysaias. Incipit prologus in hieremiam prophetam.

Ieremias ꝓpheta cui hic plogus scribitur: sermōe q̄dē apud hebreos ysaia et osee. ⁊ q̄busdā alijs ꝓphetis videt̄ eē rustitior: sz sensibus par ē: q̄ꝑe ꝙ eodē spū ꝓphetauit. Porro simplicitas eloquij ꝺ loco ei ī q̄ natus ē accidit. Fuit ei anathoti tes ꝙ ē vsqꝫ hodie vicul⁹ trib⁹ ab hierosolimis distans milib⁹: sacerdos a sacerdotib⁹ ⁊ ī mr̄is vtero sāctificat⁹: virginitate sua euangelicū virū xp̄i ecclesie dedicans. Hic vaticinare exorsus ē puer: ⁊ captiuitatem vrbis atz iudee nōsolū spū. sz ⁊ oculis carnis intuitus ē. Jam decē trib⁹ isr̄l' assirij in medos transtulerāt: iaz terras eaꝝ coloni gentiū possidebant. Eln ī iuda tm̄ ⁊ beniamin ꝓphetauit: ⁊ ciuitatis sue ruinas q̄druplici plāxit alphabeto: qꝺ nos mēsure metri versibusqꝫ reddidim⁹. Preterea ordinē visionū ꝙ apud grecos ⁊ latinos oīno ꝛ fusus ē ad pristinaz fidē correxim⁹. Librū aūt baruch notarij ei⁹. ꝙ apud hebreos nec legit̄ nec hēt̄ p̄termisim⁹: ꝓ his oīb⁹ maledicta ab emulis p̄stolantes: qꝺ me neces se ē ꝓ singula opuscula rndere. Et hoc patior: qꝝ vos cogitis o paula et eustochiuz. Ceterū ad cōpēdiū mali recti⁹ fuerat modū furori eoꝝ silēcio meo ponē: q̄ q̄ttidie noui aliq̄d scriptitātē inuidoꝝ insaniaz ꝓuocare.

Explicit plog⁹. Incipit hieremias ꝓpheta.

Verba hieremie ꝓphete filij helchie ꝺ sacerdotib⁹ q̄ fuerūt ī anathot ī terra beniamin. Q̄ꝺ factū ē verbuz dñi ad eū ī diebꝺ iosie filij amon regis iuda ī tercio decimo anno regni ei⁹: ⁊ fct̄m ē ī diebꝺ ioachim filij iosie regis iuda vsqꝫ ad ꝓsūmatōez vndecimi anni sedechie filij iosie regis iuda vsqꝫ ad trāsmigr̄ōez ihr̄l'm ī mēse quinto. Et fct̄m ē verbū dñi ad me dicēs. Priusq̄ te formarē ī vtero noui te: ⁊ ātq̄ exires de vulua sanctificaui te: ⁊ ꝓphetam ī gētib⁹ dedi te. Et dixi. A a a dñe de⁹. Ecce nescio loq̄: qꝝ puer ego sū. Et dixit domi⁹ ad me Noli dicē qꝝ puer sū: qm̄ ad oīa q̄ mittam te ibis: ⁊ vniuersa q̄cūqꝫ mandauero tibi loq̄ris. Ne timeas a facie eoꝝ: qꝝ ego tecū sū vt eruam te dicit dñs. Et misit domi⁹ manuz suam: ⁊ tetigit os meū: ⁊ dixit ad me. Ecce dedi verba mea ī ore tuo: ecce ꝓstitui te hodie sup gentes ⁊ sup regna vt euellas ⁊ destruas ⁊ dispердas ⁊ dissipes: ⁊ edifices ⁊ plantes. Et fct̄m ē verbū domini ad me dicens. Quid tu vides hieremia: Et dixi. Elirgaz vigilantē ego video. Et dixit dñs ad me. Bene vidisti: q̄a vigilabo ego sup verbū meū vt faciam illud. Et factū ē verbū dñi scꝺo ad me dicēs. Quid tu vides: Et dixi. Ollam succēsam ego video: ⁊ faciem ei⁹ a facie aq̄lonis. Et dixit dominus ad me. Ab aq̄lone pandet̄ oīe malus sup oēs habitatores terre. Quia ecce ego ꝓuocabo oēs cognatōes regnoꝝ aq̄lonis dicit domin⁹: et veniēt ⁊ ponēt vnusquisqꝫ soliū suū in introitu portaꝝ hierusalē ⁊ super oīes muros eius ī circuitu ⁊ sup vniuersas vrbes iuda. Et loquar iudicia mea cū eis sup oēz malicia eoꝝ q̄ dereliq̄rūt me ⁊ libauerūt dijs alienis: ⁊ adorauerūt op⁹ manuū suarū. Tu ergo accinge lūbos tuos ⁊ surge: ⁊ loq̄re ad eos oīa q̄ ego p̄cipio

tibi. Ne formides a facie eoꝝ: nec ei timere te faciã vultũ eoꝝ. Ego qppe dedi te hodie ī ciuitatẽ munitã ⁊ ī colũnã ferreã. ⁊ ī murũ ereũ supꝫ oẽz ẽrã regibꝫ iuda principibꝫ eiꝰ ⁊ sacerdotibꝫ. ⁊ oī ꝑplo terre: ⁊ bellabũt aduersũ te ⁊ ñ ꝓualebũt: qꝛ ego tecũ sũ ait dñs vt liberẽ te.

Capitulum .II.

ET factm ẽ ꝟbũ dñi ad me dicẽs. Vade ⁊ clama in auribꝫ ihrlm dicens. Hec dicit dñs. Recordat⁹ sum tui miserãs adolescẽciaz tuaz ⁊ caritatẽ despõsatõis tue qñ secuta es me ī deserto: ī ẽra q̃ ñ semiat. Sct⁹ isrl dño: primicie frugũ eiꝰ. Oẽs q̃ deuorãt eũ delinquẽt: mala veniẽt sup eos dicit dñs. Audite verbũ dñi dom⁹ iacob ⁊ oẽs cogtões dom⁹ isrl. Hec dicit dñs. Quid inuenerũt pres vri ī me iniq̃tatis: qꝛ elõgauerũt a me ⁊ ãbulauerũt pꝰ vanitatẽ ⁊ vani facti sũt? Et ñ dixerũt vbi ẽ dñs q̃ ascẽdẽ nos fecit de ẽra egipti: q̃ ẽduxit nos p deserta p terrã inhabitabilẽ ⁊ inuiã. p ẽrã sitis ⁊ ymaginẽ ī ortis: p ẽrã i q̃ ñ ambulauit vir neqꝫ habitauit hõ. Et induxi vos ī ẽrã carmeli: vt comedẽtis fructũ eiꝰ ⁊ optia illiꝰ. Et ingressi ꝓtamiastis ẽrã meã: ⁊ hẽditatez meã posuistis ī abomiatõz. Sacerdotes ñ dixerũt vbi ẽ dñs: ⁊ tenẽtes legẽ nescierũt me: ⁊ pastores ꝓuaricati sũt ī me. Et ꝓphe ꝓphauerũt ī baal: ⁊ ydola secuti sũt. Propterea adhuc iudicio ꝓtẽdã vobcũ ait dñs: ⁊ cũ filijs vris disceptabo. Trasite ad insulas cethim ⁊ videte: ⁊ ī cedar mittite ⁊ ꝓsiderate vehemẽt: ⁊ videte si factm ẽ huiusce modi: si mutauit gẽs deos suos: ⁊ certe ipi ñ sũt dij. Popul⁹ vo me⁹ mutauit gl̃az suã ī ydolũ. Obstupescite celi sup hoc: et porte eiꝰ desolamĩ vehemẽt dicit dñs. Duo enĩ mala fecit ꝓplus me⁹. Me deliqrũt fõtẽ aq̃ viue: ⁊ fodert sibi cisternas dissipatas que ꝓtinẽ ñ valẽt aquas. Nũq̃d seruꝰ ẽ isrl aut vernaculꝰ? Quare ꝑ factꝰ ẽ ī ꝑdã? Sup eũ rugierũt leones ⁊ dederũt vocẽ suã: posuerũt ẽrã ei⁹ ī solitudiez. Ciuitates eiꝰ exuste sũt: ⁊ ñ ẽ q̃ habitet in eis. Filij q̃ mempheos ⁊ taphnes ꝓstupuerũt te vsq̃ ad verticẽ. Nũq̃d ñ istud factũ ẽ tibi: qꝛ delinquisti dñm deũ tuũ eo tpe q̃ ducebat te p viaz? Et nũc q̃d tibi vis in via egipti: vt bibas aquã turbidã? Et q̃d tibi cũ via assirioꝝ: ⁊ vt bibas aquaz fluminis? Arguet te malicia tua: ⁊ auersio tua icrepabit te. Scito ⁊ vide quia malũ ⁊ amarũ ẽ reliquisse te dñm deũ tuũ: et ñ eẽ timorẽ eiꝰ apud te dicit dñs deꝰ exercituũ. A seculo ꝓfregisti iugũ meũ: rupisti vincula mea ⁊ dixisti. Nõ seruiã. Jn oi ei colle sublimi et sub oi ligno frõdoso tu ꝓsternaberis mẽtrix. Ego aũ plãtaui te vineã electã: oẽ semẽ verũ. Quõ ergo ꝓuersa es ī ꝓnũ vinea aliẽa? Si laueris te nitro ⁊ multiplicaueris tibi hbã borith: maculata es ī iniq̃tate tua corã me dicit dñs deus. Quõ dicis ñ sũ polluta: pꝰ baalim ñ ãbulaui? Vide vias tuas ī ꝓualle: scito q̃d feceris. Cursor leuis explicãs vias tuas: onager assuetꝰ ī solitudie: ī desiderio aie sue attrxit ventũ amoris sui. Nullꝰ auertet eã. Oẽs q̃ qrũt eã ñ deficiẽt: ī mẽstruis eiꝰ iueniẽt eã. Pro hibe pedẽ tuũ a nuditate: ⁊ gutt tuũ a siti. Et dixisti. Desperaui: neq̃qꝫ faciã. Adamaui q̃ppe aliẽos: ⁊ pꝰ eos ãbulabo. Quõ ꝓfũdit fur qñ deprhẽdit sic ꝓfusi sũt dom⁹ isrl: ipsi ⁊ reges eoꝝ pncipes ⁊ sacerdotes ⁊ ꝓphe eoꝝ: dicentes ligno pr̃ meꝰ es tu: et lapidi tu me genuisti: Verterũt ad me tergũ et nõ faciẽ: ⁊ ī tpe afflictõis sue dicẽt: surge ⁊ libera nos. Vbi sũt dij tui quos fecisti tibi? Surgãt et liberẽt te: ī tpe afflictõnis tue. Secũdũ numerũ q̃ppe ciuitatũ tuaꝝ erant dij tui iuda. Quid vultis mecũ iudicio ꝓtẽdẽ? Oẽs deliqstis me dicit dñs. Frustra percussi filios vros: disciplinaz nõ receperũt. Deuorauit gladiꝰ vr̃ ꝓphas vros: q̃si leo vastat̃ generatõ vra. Audite verbũ dñi. Nunq̃d solitudo factꝰ sũ isrl: aut ẽra serotina? Quare ergo dixit ꝓplus meꝰ: recessim⁹. nõ veniemꝰ vlt̃ ad te? Nunq̃d obliuiscet virgo ornamẽti sui: aut sponsa fascie pectoral̃ sue. Popul⁹ vero meꝰ oblitꝰ ẽ mei diebꝰ inumeris. Quid niteris bonaz oñdẽ viã tuaz ad q̃rẽdaz dilectõez? q̃ insup et malicias tuas docuisti vias tuas: ⁊ ī alis tuis iuuentus ẽ sanguis animaꝝ pauperũ innocẽtũ. Nõ in fossis inueni eos: sed in oĩbꝫ q̃ supꝫ memoraui. Et dixisti. Absqꝫ pcto ⁊ innocẽs ego sũ: ⁊ ꝓpterea auertat̃ furor tuus a me. Ecce ego iudicio ꝓtẽdã tecũ: eoq̃ dixeris nõ peccaui. Quazvilis facta es nimis: iterãs vias tuas. Et ab egipto ꝓfũderis: sicut cõfusa es ab assur. Nã ⁊ ab ista egredieris et manꝰ tue erũt sup caput tuũ: qm̃ obtriuit dñs ꝓfitẽciã tuaz: ⁊ nihil habebis ꝓsperũ.

Capitulum, III.

Reimas

Ullzo dicit. Si dimiserit vir uxo-
rē suā ⁊ recedēs abeo duxerit virū
alterū: nūqd reuertet ad eā vltra:
Nūqd ñ polluta erit ⁊ ꝓtamiata mulier il
la: Tu aūt fornicata es cū amatoribꝰ mul-
tis: tñ reuertere ad me dicit dñs. ⁊ ego su-
scipiaz te. Leua oculos tuos ī directū: ⁊ vi-
de vbi nō ꝑstrata sis. In vijs sedebas expe-
ctās eos quasi latro insidians in solitudi-
ne: ⁊ polluisti terrā ī fornicatiōibꝰ tuis ⁊ in
malicijs tuis. Quāobrem ꝓhibite sūt stille
pluuiarū: ⁊ serotin⁹ ỹmber ñ fuit. Frons
mulieris meretricis facta est tibi: noluisti
erubescē. Ergo saltim amodo voca me pa-
ter me⁹: dux virginitatis mee tu es. Nūqd
irascetis ī ꝑpetuū: aut ꝑseuerabis ī finez:
Ecce locuta es et fecisti mala: et potuisti
et ꝑ verbis penitēcie verbis supbie blasphe
masti. ⁊ implesti malam cogitatiōez tuam:
⁊ ostendisti ꝓtra virū fortitudinē tuaz. vt
possis facē qđ sermone ĕctasti. Et dixit do
mi⁹ ad me ī diebꝰ iosie regis. Nūqd vidisti
q̄ fecēit aduersatrix isrl: Abijt sibimet sup
oñez mōtē excelsū ⁊ sub oñi ligno frōdo-
so: ⁊ fornicata ē ibi. Et dixi cuz fecisset hec
oīa. ad me reuertē: et ñ ē reuersa. Et vidit
ꝑuaricatrix soror ei⁹ iuda qz ꝑeo q̄ mecha
ta eēt aduersatrix isrl dimisissem eaz et de-
dissem ei libellū repudij: ⁊ nō timuit ꝑuari
catrix iuda soror ei⁹. sed abijt et fornicata
ē etiā ipa: ⁊ facilitate fornicatiōis sue ꝓta-
miauit t̄rā: ⁊ mechata ē cū lapide ⁊ ligno.
Et in oīb⁹ hijs ñ ē reuersa ad me. ꝑuarica
trix soror ei⁹ iuda ī toto corde suo: sz ī mē-
dacio ait dñs. Et dixit dñs ad me. Justifi
cauit aīaz suā auersatrix isrl ꝓpatiōe ꝑua-
ricatiōis iuda. Elade ⁊ clama sm̄ones istos
ꝓ aq̄lonē ⁊ dices. Reuertē auersatrix isrl
ait dñs ⁊ ñ auertā faciē meā a vobis: quia
sāct⁹ ego sū dicit dñs: ⁊ ñ irascar ī ppetuū.
Verūtñ scito iniq̄tate tuā: qz ī dñm deū tu-
um ꝑuaricata es. Et dispsisti vias tuas ali
enis sub oī ligno frōdoso: ⁊ vocē meā ñ au
disti ait dñs. Cōuertimī filij reuertētes di
cit dñs: qz ego vir vr̄. Et assumā vos. vnū
de ciuitate ⁊ duos de cognatiōe: ⁊ ītroducā
vos ī sijon. Et dabo vob⁹ pastores iuxta cor
meū: ⁊ pascēt vos scia ⁊ doctrīa. Cūq̄ mul
tiplicati fuēitis ⁊ creuēitis ī t̄ra ī diebꝰ illꝰ
ait dñs. nō dicēt vltra archa testamēti dñi:
neq̄ ascēdet sup cor neq̄ recordabūt illi⁹:
nec visitabit nec fiet vltra. In tpe illo voca
būt hierusalē soliū dñi: ⁊ ꝓgregabūt ad eā
oēs gētes ī noīe dñi ī hierusalē: ⁊ ñ ābula-
būt p⁹ ꝑuitatē cordis sui pessimi. In diebꝰ
illꝰ ibit dom⁹ iuda ad domū isrl: ⁊ veniēt si-
mul ꝺ t̄ra aq̄lōis ad t̄rā quā dedi ꝓib⁹ ve-
stris. Ego aūt dixi. Quō ponā te ī filijs: et
tribuā tibi t̄rā desiderabilē hēditatē ꝑcla-
rā exercituū gētiū: Et dixi. Prēz vocabis
me: ⁊ p⁹ me īgredi ñ cessabꝰ. Sz quō si ꝑfi-
dit mulier amatorē suū: sic ꝓfidit me do
m⁹ isrl dicit dñs. Vox ī vijs audita ē plo-
rat⁹ ⁊ vlulat⁹ filioꝝ isrl: qm̄ iniq̄ fecerunt
viaz suā: obliti sūt dñi dei sui. Cōuertimī
filij reuertētes: ⁊ sanabo ꝓuersiones vr̄as.
Ecce nos venim⁹ ad te. Tu ei es dñs deus
nr̄. Vere mēdaces erāt colles ⁊ multitudo
montiū. Vere ī dño deo nr̄o sal⁹ isrl. Cōfu
sio ꝓmebit laborē ꝑm nr̄oꝝ ab adolescētia
nr̄a: greges eoꝝ ⁊ armēta eoꝝ: filios eoꝝ
⁊ filias eoꝝ. Dormiem⁹ ī ꝓfusiōe nr̄a ⁊ ope
riet nos ig̃minia nr̄a: qm̄ dño deo nr̄o pec
caui⁹ nos ⁊ pres nr̄i ab adolescētia nr̄a vs-
q̄ ad die hāc: ⁊ ñ audiui⁹ vocē dñi dei nr̄i.

Si reuerteris ad me isrl dicit dñs: ad me ꝓuertē. Si abstule
ris offēdicla tua a facie mea ñ cō-
moueberis. Et iurab⁹ viuit dñs ī veritate ⁊
ī iudicō ⁊ ī iusticia: ⁊ bñdicēt eum gentes
ipmq̄ laudabūt. Hec em̄ dicit dñs viro iu-
da ⁊ hītatori ihrlm. Nouate vob⁹ nouale:
⁊ nolite serē sup spinas. Circūcidimī dño:
⁊ auferte ꝑpucia cordiū vr̄oꝝ viri iuda et
habitatores hierusalē: ne forte egrediat vt
ignis indignatiō mea ⁊ succendat. ⁊ ñ sit q̄
extinguat. Oīa aūt hec mala veniēt ꝑ mali-
ciā cogitatiōnū vr̄aꝝ. Annūciate ī iuda.
⁊ ī hierusalē. auditū facite: loq̄mini ⁊ cani
te tuba in terra: clamate fortiter ⁊ dicite.
Cōgregamī ⁊ ingrediamur ciuitates mu-
nitas: leuate signū ī sijon. Cōfortamī noli
te stare: qz malū ego adducā ab aq̄lone et
contriti⁹ magnam. Ascēdit leo ꝺ cubili suo:
⁊ ꝑdo gētiū se leuauit. Egress⁹ ē ꝺ loco suo:
vt ponat t̄rā tuā ī desolatiōz. Ciuitates tue
vastabūt: remanētes absq̄ hītatore. Sup
hoc accīgite vos cilicijs: plāgite ⁊ vlulate
qz ñ ē auersa ira furoris dñi a vob⁹. Et erit
ī die illa dicit dñs ꝑibit cor regis ⁊ cor prī
cipū: et obstupescēt sacerdotes: ⁊ ꝓphete cō
sternabūt. Et dixi. Deu. deu. deu. dñe de⁹.

Ca. IIII.

Ergo ne decepisti pplm istū ⁊ hierlm dicēs: pax erit vobis: Et ecce puenit gladi⁹ vsq; ad aīaz. In tpe illo dicet pplo huic et hierusalē vent⁹ vens ī vijs q̄ sunt in deserto: vie filie pplī mei ñ ad vētilandū ⁊ ad purgandū. Spūs plenus ex hijs veniet mihi. Et nūc ego: sz loqr iudicia mea cū eis. Ecce q̄si nubes ascēdet: ⁊ q̄si tēpestas currus ei⁹. Velotiores aq̄lis eq̄ illi⁹. Ve nob: qm̄ vastati sum⁹. Laua a malicia cor tuū hierusalē: vt salua fias. vsq; q̄ morabunt ī te cogitacões noxie: Vox em̄ annūciātis adan: ⁊ notū faciētis ydolū de mōte ephraim. Dicite gētibꝰ. Ecce auditū est ī hierlm. custodes venire de tra lōginq̄: et dare sup ciuitates iuda vocē suā. Quasi custodes agroꝝ facti sūt sup eā ī giro: qr me ad iracundiā puocauit dicit dñs. Vie tue ⁊ cogitacões tue fecerūt hec tibi. Ista malicia tua qr amara: qr tetigit cor tuū. Ventrē meū doleo ventrē meū doleo: sensus cordis mei turbati sunt ī me. Nō tacebo: qm̄ vocē buccine audiuit aīa mea: clamorē pelij. Cōtricō sup contricōez vocata ē: ⁊ vastata ē ois tra. Repente vastata sunt tabnacla mea: subito pelles mee. Vsq; q̄ vidbo fugientē: audiā vocez bucine? Quia stult⁹ pplus me⁹ me ñ cognouit: filij insipientes sūt. et vecordes. Sapientes sūt vt faciāt mala: bñ aūt facere nescierūt. Aspexi tra ⁊ ecce vacua erat. ⁊ nihil ⁊ celos. ⁊ ñ erat lux ī eis. Vidi mōtes ⁊ ecce mouebāt: ⁊ oēs colles conturbati sunt. Intuitus sum ⁊ ñ erat hō: ⁊ omne volatile celi recessit. Aspexi ⁊ ecce carmel⁹ desertus: ⁊ oēs urbes ei⁹ destructe sūt a facie dñi ⁊ a facie ire furoris ei⁹. Hec em̄ dicit dñs. Deserta erit ois tra: sztñ consumatōez nō faciā. Lugebit tra: ⁊ merebūt celi desup: eoq; locutus sum. Cogitaui ⁊ non penituit me: nec auersus sū ab eo. A voce eq̄tis et mittētis sagittā fugit ois ciuitas. Ingressi sūt arbua: ⁊ ascēderūt rupes. Vniuerse urbes derelicte sūt: ⁊ ñ habitat ī eis hō. Tu aūt vastata q̄d facies? Cū vesciēris te coccino: cū ornata fueris monili aureo. ⁊ pixeris stibio oculos tuos: frustra coponeris. Cōtēpserūt te āatores tui: aīaz tuā q̄rūt. Vocē ei q̄si pturientis audiui: ⁊ āgustias vt puerpere Vox filie sion inter morientes expandētesq; manus suas. Ve mihi: qr deficiet aīa mea propter interfectos.

¶ Capitulum. V.

Circuite vias hierlm ⁊ aspicite: ⁊ cōsiderate ⁊ q̄rite ī plateis ei⁹. an inueniatis vir facientē iudiciū. ⁊ q̄rentē fidē: ⁊ ppici⁹ ero eis. Quod si eciā viuit dñs dixerīt: ⁊ hoc falso iurabūt. Dñe oculi tui respiciunt fidē. Percussisti eos ⁊ ñ doluerūt: attriuisti eos ⁊ rēnuerūt accipe disciplinā. Indurauerūt facies suas sup petrā ⁊ noluerūt reuerti. Ego aūt dixi. Forsitan paupes sūt ⁊ stulti: ignorantes viā dñi ⁊ iudiciuz dei sui. Ibo ḡ ad optimates ⁊ loqr eis. Ipi em̄ cognouerūt viā dñi: iudiciū dei sui Et ecce magis hij simul confregerūt iugū: ruperūt vincula. Idcirco percussit eos leo de silua: lup⁹ ad vesperam vastauit eos: pardus vigilans sup ciuitates eoꝝ. Omis qui ingressus fuerit ex eis capietur: qr multe sūt preuaricacões eoꝝ: confortate sūt auersiones eoꝝ. Super q̄ppici⁹ tibi ero potero. Filij tui dereliquerūt me: et iurāt ī bijs q̄ nō sūt dij. Saturaui eos ⁊ mechati sūt: et ī domo mētricis luxuriabāt. Equi amatores ī feias: et emissarij facti sūt: vnusq̄sq; ad vxorez proximi sui hinniebat. Nunq̄d sup hijs ñ visitabo dicit dñs. ⁊ ī gente tali ñ vlciscet aīa mea? Ascēdite muros ei⁹ et dissipate: consumationez aūt nolite facere. Auferte propagines eoꝝ: qr nō sunt dñi. Preuaricatōz em̄ preuaricata ē in me domus isrl ⁊ dom⁹ iuda ait dñs. Negauerūt dñm: et dixerūt. Nō est ipe: neq; veniet sup nos malū: gladiū ⁊ famem ñ videbim⁹. Prophete fuerūt in ventū locuti: ⁊ rñsum nō fuit ī eis. Hec ḡ euenient illis. Hec dicit dñs deus exercituum. Quia locuti estis verbū istud: ecce ego do verba mea ī ore tuo ī ignem ⁊ pplm istū in ligna: ⁊ vorabit eos. Ecce ego adducā sup vos gentē de lōginquo dom⁹ isrl ait dñs: gentē robustā. gentē antiquā. gentē cuius ignorabꝰ linguā: nec intelliges q̄d loquat. Pharetra ei⁹ q̄si sepulcrū patēs: vniuersi fortes. Et comedet segetes tuas et panē tuū deuorabit: filios tuos ⁊ filias tuas comedet. gregem tuū ⁊ armēta tua: ⁊ comedet vineā tuā et ficū tuā: ⁊ conteret urbes munitas tuas ī q̄bꝰ tu habes fiducīā gladio. Verūtamē in diebꝰ illis ait dñs. nō faciā vos ī consumationez. Quod si dixeritis q̄re fecit dñs deus nr nobis hec oīa: dices ad eos. Sicut dereliquistis me ⁊ fuistis deo alieno in tra vra: sic fuietis dijs alienis ī tra ñ vra. Annūciate

hec domui iacob: ⁊ auditū facite ī iuda dicētes. Audi ꝓle stulte q̄ ñ habes cor: q̄ habētes oculos ñ videtis. ⁊ aures ⁊ ñ auditis. Me g̃ ñ timebitis ait dñs: ⁊ a facie mea ñ dolebitis. Qui posui arenaz t̃mínū mari. p̃ceptū sẽpit̃nū qđ ñ p̃teribit: ⁊ cū ꝯmoue bũt̃ ⁊ nō potert̃: ⁊ ītumescēt fluct⁹ ei⁹ ⁊ nō trāsibūt illud. Populo aũt huic fc̃m ẽ cor īcredulū ⁊ exaspans. Recesserũt ⁊ abierũt: ⁊ nō dixerũt in corde suo. Metuam⁹ dñm deū nr̃m q̄ dat nob pluuiā tp̄āneā et serotinā ī tpe suo: plenitudinē aie messis custodiētez nob. Iniq̄tates nr̃e declīauerũt hec: ⁊ pc̃a nr̃a ꝓhibuerũt bonū a nob: qr̄ īuenti sũt ī ꝑlo meo īpij insidiātes q̃si aucupes: laq̃os ponētes ⁊ pedicas ad capiendos viros. sicut decipula plena auiū: sic domus eor̄ plene dolo. Ideo magnificati sũt ⁊ ditati: inc̃ssati ⁊ īpinguati: et p̃terierũt ꝛmones meos pessime. Causā vidue ñ iudicaverũt: cāz pupilli ñ direxerũt: ⁊ iudiciū pauper̄ ñ iudicauerũt. Nūq̄d sup hijs nō visitabo dicit dñs: aut sup gentē huiuscemōi nō vlciscet aīa mea? Stupor et mirabilia facta sũt in t̃ra. Prophete ꝑbabant mendaciū: et sacerdotes applaudebant manibꝰ suis: ⁊ ꝑlus meus dilexit talia. Quid igitur fiet in nouissimo eius?

Capi. VI.

Confortamini filij beniamin ī medio hirl̃m: et thecua clangite bucina: ⁊ sup bethacaren leuate vexillum: qr̄ malū visum est ab aq̄lone ⁊ cōtritio magna. Speciose et delicate assimilaui filiā sy̓on: ad eam venient pastores ⁊ greges eor̄. Fixerũt in ea tentoria in circuitu: pascet vnuſq̄sq̄ eos q̄ sub manu sua sunt. Sanctificate sup eā bellum: ⁊ ꝓsurgite et ascendam⁹ in meridie. Vle nobis qr̄ declinauit dies: qr̄ longiores facte sunt vmbre vespi. Surgite ⁊ ascendam⁹ in nocte: et dissipemus dom⁹ eius: qr̄ hec dicit dñs exercituū. Cedite lignū eius: ⁊ fodite circa hirl̃m aggerē. Hec ẽ ciuitas visitatōis: oīs calūnia in medio ei⁹. Sicut frigidaz facit cisterna aquā suā: sic frigidā fecit malicia suā. Iniq̄tas ⁊ vastitas audiet̃ in ea coram me sp̃: infirmitas ⁊ plaga. Erudire hirl̃m ne forte recedat aīa mea a te: ne forte ponā te desertā. t̃raz inhabitabilē. Hec dicit dñs exercituū. Vsq̄ ad racemū colligent. q̃si ī vinea reliq̄as isr̃l. Cōuerte manū tuā q̃si vindemiator ad cartallum. Cui loq̃r: et quē p̃testabor vt audiat? Ecce icircumcise aures eor̄: ⁊ audire nō p̃nt. Ecce v̄bū dñi factū ẽ eis ī obprobriū: ⁊ ñ suscipiēt illud. Idcirco furore dñi plen⁹ suz: laborauī sustinēs. Effūde sup puerulū foris ⁊ sup cōcilium iuuenū sil̃. Vir eī cuz mulie capiet̃: senex cū pleno diep̃. Et t̃nsibūt dom⁹ eor̄ ad alteros agri ⁊ vxores p̃it̃: qr̄ extēdā manū meā sup hītantes t̃raz dicit dñs. A mīore q̄ppe vsq̄ ad maiorē oēs auaricie studēt: ⁊ a ꝓpha vsq̄ ad sacerdotē cūcti faciūt dolū. Et curabāt p̃tritōz filie ꝑli mei cū ig̃minia dicētes pax pax: et ñ erat pax. Cōfusi sũt qr̄ abois̃natōz feceret: qñ poci⁹ ꝓfusione nō sũt ꝓfusi: ⁊ erubescē nescierũt. Quāobrē cadēt inē ruētes: ī tpe visitatōis sue corruēt dicit dñs. Hec dicit dñs. State sup vias ⁊ videte. ⁊ īterogate ō ꝑuis antiq̄s q̄ sit via bona ⁊ ābulate ī ea: ⁊ īuenietis refrigeriū aīabꝰ vr̄is. Et dixerũt. Nō ambulabim⁹. Et ꝓstitui sup vos speculatores. Et dixi. Audite vocē tube. Et dixerũt. Nō audiemus. Ideo audite gētes ⁊ ꝓgnosce ꝓgregatō: q̃nta ego faciā eis. Audi t̃ra. Ecce ego adduco mala sup ꝑlm istū fructū cogitatōnū ei⁹: qr̄ verba mea nō audierũt: et legē meā piecerũt. Vt q̄d mihi thus de saba affertis: et calamū suaue olentē de t̃ra longinq̃? Holocaustomata vr̄a nō sũt accepta: ⁊ victime vr̄e nō placuerũt mihi. Propterea hec dicit dñs. Ecce ego dabo ī ꝑlm istū ruinas: ⁊ ruent ī eis p̃es ⁊ filij simul. vicin⁹ et p̃xim⁹ pibunt. Hec dicit dñs. Ecce venit populus de t̃ra aq̄lonis. ⁊ gens mag̃ ꝓsurget a finibꝰ t̃re: sagittaz ⁊ scutū arripiet: crudelis ẽ et nō miserebit̃. Vox eius q̃si mare sonabit: ⁊ sup eq̄s ascendēt. p̃pati q̃si vir ad preliū aduersū te filia sy̓on. Audiuim⁹ famā ei⁹: dissolute sũt man⁹ nr̃e. Tribulatō apprehēdit nos: dolores vt pturiētē. Nolite exire ad agros: ⁊ ī vineā ne ābuletis: qm̃ gladi⁹ inimici pauor ī circuitu. Filia ꝑli mei accingē cilicio. ⁊ ꝓspḡe cinere: luctum vnigeniti fac tibi planctū amar̄: qr̄ repēte veniet vastator sup vos. Probatorē dedi te ī ꝑlo meo robustū: ⁊ scias ⁊ ꝑbabꝰ vias eor̄. Oēs isti p̃ncipes declinātiū: ābulātes fraudulēt. Es ⁊ fer̄: vniuersi corrupti sũt. Defecit sufflatoriū ī igne: ꝓsūptū ẽ plūbū. Frustra ꝓflauit ꝓflator: malicie eī

eoꝝ non sunt ꝓsumptæ. Argentū reprobū vocate eos: qꝝ dñs ꝓiecit illos. Ca. VII.

Verbum qđ factū ē ad hieremiaz a dño dicēs. Sta ī porta dom⁹ dñi: et ꝑdica ibi verbū istud ⁊ dic. Audite verbū dñi oīs iuda: q̄ ingredimī ꝑ portas has. vt adorετis dñm. Hec dicit dominꝰ exercituū deꝰ isrł. Bonas facite vias vr̄as ⁊ studia vr̄a: ⁊ hītabo vobiscū ī loco isto. Nolite ꝓfidē in ūbis mēdacij: dicētes templū dñi. tēpluz dñi. templū dñi est. Qm̄ si bñdixeritis vias vr̄as ⁊ studia vr̄a. si feceritis iudiciū inť virꝝ ⁊ ꝓximū eiꝰ. aduene ⁊ pupillo ⁊ vidue ñ feceritis calūniaz: nec sanguinē īnocentē effuderitis ī loco hoc. ⁊ post deos alienos nō ambulaueritis ī maluz vobismetipīs: hītabo vobiscū ī loco isto ī ťra quā dedi pr̄ibꝰ vr̄is a seclo ⁊ vsqꝫ ī scl'm. Ecce vos ꝓfiditis vob ī ꝑmonibꝰ mēdacij q̄ nō ꝓterūt vob: furari. occidē. adulterari. iurare mēdacit. libare baalim: ⁊ ire post deos alienos q̄s ignr̄atis. Et veniſtis ⁊ stetiſtis coraz me ī domo hac ī q̄ inuocatū est nomen meū: ⁊ dixiſtis libati sum⁹ eoq̄ fecerim⁹ oīes aboīatões istas. Nunq̄d ḡ spelunca latronū facta ē domus ista: in q̄ inuocatū est nomē meū in oc'is vr̄is? Ego ego sū: ego vidi dicit dñs. Ite ad locū meum in sylo vbi hītauit nomē meū a ꝑncipio: et videte q̄ fecerim ei ꝓp̄ malicią ꝑpli mei isrł. Et nūc qꝝ feciſtis oīa opa hec dicit dñs: ⁊ locutus sum ad vos mane ꝓsurgēs ⁊ loquēs ⁊ ñ audiſtis: et vocaui vos ⁊ non rñdiſtis: faciā domui huic in q̄ inuocatū est nomē meū ⁊ ī q̄ vos habetis fiduciaz ⁊ loco quē dedi vob ⁊ pr̄ibꝰ vr̄is sicut feci sylo: ⁊ piciā vos a facie mea sicut piecī oēs frēs vr̄os vniuersū semen ephraim. Tu ḡ noli orare ꝑ ꝑplo hoc: nec assumas ꝑ eis laudē ⁊ oroz: et ñ obsiſtas mihi: qꝝ ñ exaudiā te. Nōne vides qđ isti faciūt ī ciuitatibꝰ iuda. ⁊ ī plateis hirł'm? Filij colligūt ligna. ⁊ pr̄es succendūt ignē: ⁊ mł'ieres cōspgūt adipez vt faciāt placētas regine celi et libent dijs alienis: ⁊ me ad iracundiā ꝓuocēt. Nūq̄d me ad iracūdiā ꝓuocāt dicit dñs? Nōne semetipos ī ꝓfusionē vult⁹ sui? Ideo hec dicit dñs deꝰ. Ecce furor meꝰ ⁊ indignatio mea ꝓflabť sup locū istū sup viros ⁊ sup iumenta ⁊ sup lignū regionis et sup fruges ťre: ⁊ succendeť ⁊ ñ extingueť.

Hec dicit dñs exercituū deꝰ isrł. Holocaustomata vr̄a addite victimis vr̄is ⁊ comedite carnes: qꝝ ñ sum locut⁹ cū pr̄ibꝰ vr̄is ⁊ nō ꝑcepi eis ī die q̄ eduxi eos de ťra egipti de vbo holocaustomatū ⁊ victimaꝝ: sed hoc verbū precepi eis dicēs. Audite vocē meā ⁊ ero vob deꝰ ⁊ vos eritis mihi ꝓp̄ls: ⁊ ābulate ī oī via quā mādaui vob: vt bñ sit vob. Et ñ audierūt nec īclinaueřt aurē suaz: sz abierūt ī voluptatibꝰ ⁊ in ꝑuitate cordis sui mali: factiq̄ sūt retrorsū ⁊ non in añ a die q̄ egressi sūt pr̄es eoꝝ ď ťra egipti vsq̄ ad diē hāc. Et misi ad eos oēs seruos meos ꝓp̄has ꝑ die. ꝓsurgēs diluculo. ⁊ mittēs: et ñ audierūt me nec īclinaueřt aurē suā sz indurabeřt ceruicē suā: ⁊ pei⁹ operati sunt q̄ pr̄es eoꝝ. Et loq̄ris ad eos oīa verba hec ⁊ ñ audiēt te: ⁊ vocab eos ⁊ nō rñdebunt tibi. Et dices ad eos hec est gens q̄ nō audiuit vocē dñi dei sui: nec recepit disciplinā. Perijt fides: ⁊ ablata ē de ore eoꝝ. Tonde capillū tuū et pice. ⁊ sume indirectū planctū: qꝝ ꝓiecit dñs ⁊ reliquit generatōz furoris sui: qꝝ fecerūt filij iuda malū in oc'is meis dicit dñs. Posueřt offendicula sua ī domo in q̄ īuocatū est nomē meū vt polluerēt eā: ⁊ edificaueřt excelsa tophet q̄ est ī valle filij ennon: vt incenderēt filios suos ⁊ filias suas igni. que nō precepi nec cogitaui ī corde meo. Ideo ecce dies veniēt dicit dñs: ⁊ nō diceť amplius tophet et vallis filij ennon sz vallis interfectionis: ⁊ sepelienť ī tophet eoq̄ nō sit locꝰ. Et erit morticinū ꝓp̄li hui⁹ ī cibo volucribꝰ celi ⁊ bestijs ťre: ⁊ nō erit q̄ abigat. Et q̄escere faciam de vrbibꝰ iuda ⁊ de plateis hirł'm vocē gaudij ⁊ vocez letitie: vocē sponsi ⁊ vocē sponse. In desolatione eñ erit terra.

Capitulum. VIII.

In tpe illo ait dñs. eicient ossa regis iuda ⁊ ossa principū eiꝰ ⁊ ossa sacerdotū ⁊ ossa ꝓphaꝝ ⁊ ossa eoꝝ q̄ habitauerunt hirł'm de sepulcris suis: ⁊ expandēt ea ad solē ⁊ lunā ⁊ oīnez miliciā celi q̄ dilexerūt ⁊ q̄bꝰ seruieřt ⁊ post q̄ ambulaueřt: ⁊ q̄ q̄sieřt ⁊ adoraueřt. Nō colligenť et ñ sepelienť: ī sterq̄liniū sup faciē ťre eřt. Et eligēt magis morte q̄ vitā oēs q̄ reliqui fuerint de cogtione hac pessima ī vniuersis locis q̄ dēlicta sūt ad q̄ eieci eos dicit dñs exercituū. Et dices ad eos. Hec

dicit dñs. Nūqd q̄ cadit nō resurget: et qui auersus ē nō reuertet: Quare ḡ auersus ē pl̄s iste ī birl̄m auersiōe pt̄eciosa: Appbē derūt mēdaciū: et noluerūt reuerti. Attendi et auscultaui: nemo qd̄ bonū est loquit. Null⁹ ē q̄ agat penitenciā sup̄ peccato suo dicēs. Quid feci: Oēs puersi sunt ad cursū suū: q̄si equ⁹ īpetu vadēs in p̄lium. Milu⁹ ī celo pgnouit tp̄us suū: turtur et birūdo et ciconia custodierūt tempus aduent⁹ sui: pl̄s aī me⁹ nō pḡuit iudiciū dñi. Quō dicitis sapiētes nos sum⁹: et lex dñi nobiscū ē: Clere mēdaciū opat⁹ est stil⁹ mēdax scribax. Cōfusi sūt sapiētes: pt̄riti et capti sūt. Clerbū ei dñi piecert: et sapiēcia nulla ē in eis. Propt̄ea dabo mlieres eox exteris: agros eox hēditō alienis. Quia a mīmo vsq̄ ad maximū oēs auaricia sequūt: a pbā vsq̄ ad sacerdotē cūcti faciūt mēdaciū. Et sanabāt pt̄itōes filie pl̄i mei ad ignominiā dicētes. pax pax: cū nō eēt pax. Cōfusi sūt q̄ abois̄natōz fecert: qm̄ immo pfusione nō sunt pfusi: et erubescē nescier. Idcirco cadēt inē coꝛuētes: in tp̄e visitatōis sue coꝛuēt dicit dñs. Congregās pgregabo eos ait dñs. Nō est vua ī vitib⁹ et ñ sūt ficus ī ficulnea: foliū defluxit: et dedi eis q̄ ptergressa sūt. Quare sedem⁹: Cōuenite et ingrediamur ciuitatē munitā. et sileamus ibi: q̄ dñs deus nr̄ silere nos fecit: et potuz dedit nob aquā fellis. Peccauim⁹ ei dño. Expectauim⁹ pacē: et nō erat bonū: tp̄us medele et ecce formido. Adan auditus est fremitus eq̄x ei⁹: a voce hinnituū pugtorū eius pmota est oīs t̄ra. Et venert et deuoꝛauert t̄raz et plenitudinē ei⁹ vrbē et habitatores ei⁹. Quia ecce ego mittaz vobis ſpētes regulos q̄bo nō est īcantatō: et moꝛdebūt vos ait dñs. Doloꝛ meus sup̄ doloꝛē: in me coꝛ meū merēs. Ecce vox clamoris filie pl̄i mei de t̄ra longinq̄. Nūqd dñs nō est ī sy̓on. aut rex ei⁹ nō est ī ea: Quare ḡ me ad iracundiā pcitauerūt ī sculptilibus suis: et in vanitatib⁹ alienis: Transijt messis: finita ē estas: et nos saluati non sumus. Sup̄ pt̄ritōe filie pl̄i mei pt̄rit⁹ suz et pt̄ristat⁹: stupoꝛ obtinuit me. Nūqd resina nō est ī galaad. aut medic⁹ nō est ibi: Quare ḡ non est obducta cicatrix filie populi mei:

Capitulum .IX.

Quis dabit capiti meo aquaz: et in oculis meis fontem lacrimax: Et ploꝛabo die ac nocte īterfectos filie pl̄i mei. Quis dabit me ī solitudinē diuersoꝛ viatoꝛ: Et derelinquā pl̄m meū et recedā ab eis: qm̄ omnes adulteri sūt et cetus p̄uaricatoꝛ: et extendert linguā suam q̄si arcū mendacij et ñ veritatis. Cōfoꝛtati sūt in t̄rā: qz de malo ad malū egressi sūt: et me nō pḡuerūt dicit dñs. Unusq̄sq̄ se a primo suo custodiat: et ī omī fr̄e suo ñ habeat fiduciā: qz oīs fr̄ supplantās supplantabit: et oīs amic⁹ fraudulent īcedet: et vir fr̄em suū deridebit et veritatē non loquet. Docuerūt ei linguā suā loq̄ mendaciū: vt iniq̄ agerēt laboꝛauert. Habitatio tua in medio doli: ī dolo rennuerūt scire me dicit dñs. Propt̄ea hec dicit dñs exercituū. Ecce ego cōflabo et pbabo eos. Quid ei aliud faciā a facie filie pl̄i mei: Sagitta vulnerās lingua eox: dolū locuta est. In oꝛe suo pacē cū amico suo loq̄tur. et occulte ponit ei īsidias. Nunqd sup̄ hijs ñ visitabo dicit dñs: aut in gente huiuscemodi nō vlciscet aīa mea: Sup̄ montes assumā fletū ac lamentū et sup̄ specōsa deserti planctū: qm̄ incēsa sūt eoꝛ ñ sit vir ptrāsiens: et ñ audierūt vocē possidētis. A volucre celi vsq̄ ad pecoꝛa trāsmiḡuerūt et recessert. Et dabo birl̄m ī aceruos arene et cubilia draconū: et ciuitates iuda dabo ī desolatōz eoꝛ nō sit habitatoꝛ. Quis ē vir sapiēs q̄ īt̄lligat hoc et ad quē verbū oꝛis dñi fiat: vt annūciet istud: q̄re pierit t̄ra et exusta sit q̄si desertū eoꝛ nō sit q̄ ptrāseat: Et dixit dñs. Quia delīq̄rūt legē meā quā dedi eis. et nō audierūt vocē meā. et nō ābulauerūt ī ea: et abierunt post p̄uitatē coꝛdis sui. et post baalim quod didicert a pīb⁹ suis: idcirco hec dicit dñs exercituū de⁹ isrl̄. Ecce ego cibabo pl̄m istū absinthio et potum dabo eis aquā fellis: et dispgā eos ī gentib⁹ q̄s ñ nouerūt ipi et pr̄es eox: et mittā post eos gladiū donec psumāt. Hec dicit dñs exercituū. Cōtemplami et vocate lamētatrices vt veniāt: et ad eas q̄ sapiētes sūt mittite et pperēt: festinēt et assumāt sup̄ nos lamētū. deducāt oculi nostri lacrimas: et palpebre nr̄e defluant aq̄s: qz vox lamētatōis audita est ī sy̓on. Quō vastati sum⁹: et pfusi vehemēt: Quia delīquim⁹ t̄raz: qm̄ dest⁹ sūt

tabernacula nr̃a. Audite ḡ mlieres verbū
dñi. ꝙ assumat auris vr̃a sermonē oris ei⁹:
ꝙ docete filias vr̃as lamentū ꝙ vnaq̃q; pri-
mā suaz planctū: qz ascendit mors p fenes-
tras nr̃as. ingressa ē domos nr̃as: dispdere
puulos deforis. iuuenes ꝺ plateis. Loq̃re.
Hec dicit dñs. Et cadet morticinū hoīs q̃si
sterc⁹ sup faciē regionis: ꝙ q̃si fenū p⁹ ter-
gū metētis: ꝙ nō ē q̃ colligat. Hec dicit dñs
Nō glorieť sapiens ī sapiēcia sua. ꝙ n̄ glo-
rieť fortis ī fortitudīe sua. ꝙ nō glorieť di-
ues ī diuicijs suis: sz ī hoc glorieť qui glo-
riať. scire ꝙ nosse me: qz ego sū dñs q̃ facio
miscōiaz ꝙ iudiciū ꝙ iusticiā in t̃ra. Hec eī
placēt mihi ait dñs. Ecce dies veniēt dicit
dñs. ꝙ visitabo sup oñez q̃ incircūcisū ha-
bet p̄puciū. sup egiptū ꝙ sup iudā ꝙ sup e-
dom: ꝙ sup filios ām̃on ꝙ sup moab: ꝙ sup
oēs q̃ attōsi sūt ī comā hītātes ī deserto:
qz oēs gentes hñt p̄puciū: oīs ať dom⁹ isrl̃
īcircumcisi sunt corde. ¶ Capitulum. X.

Audite verbū quod locutus est dñs
sup vos dom⁹ isrl̃. Hec dicit domi-
n⁹. Iuxta vias gentinm nolite di-
scere: ꝙ a signis celi nolite metuere que ti-
ment gētes: qz leges pl̃oꝝ vane sūt. Quia
lignū de saltu p̄cidit: op⁹ manuū artificis
ī ascia. Argēto ꝙ auro decorauit illud: cla
uis et malleis ꝓpegit vt n̄ dissoluať. Ī si-
militudinē plasme fabricate sunt. ꝙ nō lo-
quenť: portata tollenť: qz incedere nō va-
lent. Nolite ḡ timē ea: qz nec male possunt
facere nec bene. Nō est similis tui dñe: ma-
gnus es tu: et magnū nomē tuū ī fortitu-
dine. Quis n̄ timebit te o rex gentiū? Tuū
est enī dec⁹. Ināť cunctos sapiētes gentiū.
et ī vniersis regnis eoꝝ. nullus ē similis
tui: pariť insipiētes ꝙ fatui pbabunť. Doc-
trina vanitatis eoꝝ lignū est. Argentuz
inuolutū de tharsis afferť: ꝙ auꝝ de ophir
opus artificis ꝙ man⁹ erarij: iacinctus et
purpura indumentū eoꝝ. Opus artificuz
vniuersa hec: dñs ať deus verus ē. Ipe est
deus viuēs: et rex sempit̃nus. Ab indīgti-
one eius ꝓmouebiť t̃ra: et nō sustinebūt
gētes ꝓminatōz ei⁹. Sic ḡ dicetis eis. Dij
q̃ celos ꝙ t̃ram nō fecerūt. peant de t̃ra: et
de hijs q̃ sub celo sūt. Qui fecit t̃ram ī for-
titudine sua p̄parat orbem in sapiēcia sua
ꝙ prudēcia sua extēdit celos: ad vocē suam
dat mlt̃itudinē aq̃ in celo ꝙ eleuat nebu-
las ab extremitatibꝰ t̃re. Fulgura in plu-
uiā facit: ꝙ educit ventū de thesauris suis.
Stult⁹ factus ē oīs hō a sciēcia sua: ꝓfu-
sus ē artifex oīs ī sculptili: qm̃ falsuz ē qd̃
ꝓflauit ꝙ nō ē spūs ī eis. Vana sūt et opus
eoꝝ risu dignū. Ī tpe visitatōis sue peri-
būt. Nō ē hijs simil⁹ ps iacob. Qui em̃ for-
mauit oīa ipe ē: Et isrl̃ vga hēditatis ei⁹.
Dñs exercituū nomē illi. Cōgrega de t̃ra
ꝓfusionē tuā qui hītas ī obsidione: qz hec
dicit dñs. Ecce ego lōge piciā hītatores t̃-
re ī hac vice: ꝙ tribulabo eos ita vt nō in-
veniāť. Ve mihi sup ꝓtritōe mea: pessima
plaga mea. Ego ať dixi. Plane hec īfirmi-
tas mea ē: ꝙ portabo illā. Tabnaculū meū
vastatū ē: oēs funicli mei diruptī sūt. Fi-
lij mei exieřt a me: et n̄ subsistūt. Nō ē qui
extēdat vlť tētoriū meū ꝙ erigat pelles me-
as: qz stulte egeřt pastores ꝙ dñm nō q̃sie-
rūt: ꝓt̃ea n̄ intellexeřt. ꝙ oīs grex eoꝝ dis-
persus ē. Vox auditōis ecce veīt: ꝙ ꝓmotō
magꝝ de t̃ra aquilonis: vt ponat ciuitates
iuda solitudinē ꝙ hītacula draconū. Scio
dñe qz nō ē hoīs via ei⁹: nec viri ē vt ābu-
let ꝙ dirigat gress⁹ suos. Corripe me dñe:
verūt̃n in iudicō ꝙ n̄ in furore tuo: ne for-
te ad nihilū redigas me. Effunde indīgōz
tuā sup gētes: q̃ nō coḡuerť te: ꝙ sup p̄uī-
cias q̃ nomē tuū nō inuocauerūt: qz ꝓme-
derūt iacob. ꝙ deuorauerūt eū et ꝓsumpse-
runt illū: et decus eius dissipauerunt.

¶ Capitulum .XI.

Verbū quod factū est ad hieremiaz
a dño dicēs. Audite vba pacti hu-
ius: et loq̃mini ad viros iuda ꝙ ad
habitatores hirl̃m: et dicetis ad eos. Hec
dicit dñs deus isrl̃. Maledictus vir qui nō
audierit verba pacti hui⁹: qđ precepi pa-
tribꝰ vr̃is ī die qua eduxi eos de t̃ra egipti
de fornace ferrea dicēs. Audite vocē meaz
ꝙ facite oīa q̃ p̄cepi vob: ꝙ eritis mihi ī po
pulū ꝙ ego ero vob in deū: vt suscitē iura-
mentū qđ iurauī p̃ribꝰ vr̃is daturū me eis
t̃raz fluētē lacte ꝙ melle sicut ē dies hec. Et
rn̄di ꝙ dixi. Amē dñe. Et dixit dñs ad me.
Vociferare oīa vba hec ī ciuitatibꝰ iuda ꝙ
foris hirl̃m dicēs. Audite vba pacti hui⁹ ꝙ
facite illa: qz ꝓtestās ꝓtestat⁹ sū p̃res vr̃os
in die q̃ eduxi vos de t̃ra egipti vsq; ad diē
hāc. Mane ꝓsurgēs ꝓtestat⁹ sū ꝙ dixi audite
vocē meā: ꝙ n̄ audieřt nec īclinaueřt aurē

suã: sz abierũt vnusq̃sq; in ꝓuitate cordis sui mali. Et ideo ego introducã sup eos oĩa verba pacti hui⁹: qđ ꝓcepi vt facerẽt & ñ fecerũt. Et dixit dñs ad me. Inuẽta ẽ ꝯiuratio ĩ viris iuda & ĩ habitatoribꝫ hierlm. Reuersi sunt ad iniq̃tates pr̃m suoꝝ ꝓtes: q̃ noluerũt audire ꝺba mea. Et ecce ipi gͣ abierũt p⁹ deos alienos vt seruirẽt eis. Irritũ fecerũt dom⁹ isrl & dom⁹ iuda pactũ meũ: qđ pepigi cũ ptribꝫ eoꝝ. Quãobrẽ hec dicit dñs. Ecce ego inducã sup eos mala ꝺ q̃ꝫ exire ñ potuerũt: & clamabũt ad me & ñ exaudiã eos. Et ibũt ciuitates iuda & habitatores hierlm & clamabũt ad eos q̃ꝫ libãt: & nõ saluabũt eos in tpe afflictois eoꝝ. Secom enĩ numer ciuitatũ tuaꝝ erãt dii tui iuda: et sm numer viaꝝ hierlm posuisti aras confusionis: aras ad libãdũ baalim. Tu gͣ noli orare p plo hoc: & ne assumas p eis laudẽ & oro⁹: qr nõ exaudiã in tpe clamoris eoꝝ ad me: ĩ tpe afflictois eoꝝ. Quid ẽ q̃ dilect⁹ me⁹ ĩ domo mea facit scelera mlta: Nunq̃d carnes scte auferẽt a te malicias tuas: ĩ q̃ꝫ gloriata es: Oliuã uberem pulcrã fructiferaz speciosaz vocauit dñs nomẽ tuũ. Ad vocẽ loq̃le gndis exarsit ignis ĩ ea: & ꝯbusta sũt frutecta ei⁹. Et dñs exercituũ q̃ plãtauit te locutus ẽ sup te malũ: p malis dom⁹ israel & dom⁹ iuda q̃ fecerũt sibi ad irritandũ me libãtes baalim. Tu aũ dñe demõstrasti mihi & cognoui: tu ondisti mihi studia eoꝝ: & ego q̃si agn⁹ mãsuet⁹ q̃ portaꝛ ad victimã. Et nõ ꝓgnoui qr cogitauerũt sup me ꝯsilia dicẽtes: mittamus lignũ in panẽ ei⁹ et eradam⁹ eũ de tra viuentiũ: & nomẽ ei⁹ ñ memoret ãplius. Tu aũ dñe sabaoth q̃ iudicas iuste & ꝓbas renes & corda: videã vltionẽ tuã ex eis. Tibi ei reuelaui causam meã. Propterea hec dicit dñs ad viros anathot: q̃ querũt aiam tuã & dicũt. Nõ ꝓphetabis ĩ noie dñi: et nõ morieris ĩ manibꝫ nr̃is. Propterea hec dicit dñs exercituũ. Ecce ego visitabo sup eos. Iuuenes morient in gladio: filij eoꝝ & filie eoꝝ morient in fame: & reliq̃ nõ erũt ex eis. Inducam enĩ malũ sup viros anathot: annũ visitationis eoꝝ.

Capitulum .XII.

Iustus quidẽ tu es dñe si disputem tecũ: veruntamẽ iusta loq̃r ad te. Quare via ipioꝝ psperaꝛ: bene est oĩbꝫ qui preuaricant & iniq̃ agunt: Plãtasti eos & radicẽ miserũt: proficiũt et faciũt fructũ. Prope es tu ori eoꝝ: & longe a renibꝫ eoꝝ. Et tu dñe nosti me: vidisti me & probasti cor meũ tecũ. Cõgrega eos q̃si gregẽ ad victimã: & sctifica eos ĩ die occisionis. Vsq̃q̃ lugebit tra: & herba oĩs regiõis siccabit ꝓpter malicia habitantiũ ĩ ea: Cõsumptũ ẽ aial & volucre: qm̃ dixerũt nõ videbit nouissima nr̃a. Si cum peditibꝫ currẽs laborasti: qño ꝯtendẽ poteris cũ eq̃s: Cũ aũ in tra pacis secur⁹ fueris: qđ facies ĩ superbia iordanis: Nã et frẽs tui et domus p̃ris tui. ecia ipi pugnerũt aduersum te: et clamauerũt post te plena voce. Ne credas eis: cũ locuti fuerĩt tibi bona. Relinq̃ domũ meam: dimisi hereditatẽ meã. Dedi dilectã aiam meã ĩ manũ inimicoꝝ ei⁹: facta ẽ mihi hereditas mea q̃si leo ĩ silua. Dedit ꝓr̃ me vocẽ: ideo odiui eã. Nũq̃d auis discolor hereditas mea mihi: Nũq̃d auis tincta p totũ: Venite congregami oĩes bestie tre: properate ad deuorãdum. Pastores mlti demoliti sũt vineã meã: conculcauerũt prtẽ meã. Dederũt portiõez meã desiderabilẽ ĩ deserti solitudis: posuerũt eã ĩ dissipatiõem: luxitq̃ sup me. Desolatione desolata ẽ ois tra: qr null⁹ ẽ q̃ recogitet corde. Sup oes vias deserti venerũt oes vastatores qr gladi⁹ dñi devorauit ab extremo tre vsq̃ ad extremũ ei⁹. Nõ est pax vniuerse carni. Seminauerũt triticũ & spinas messuerũt: hereditatẽ acceperũt: & ñ proderit. Cõfundemini a fructibꝫ vr̃is: ꝓpter irã furoris dñi. Hec dicit dñs aduersum oes vicinos meos pessimos: q̃ tagũt hereditatem quã distribui populo meo isrl. Ecce ego euellam eos de tra eoꝝ: & domũ iuda euellã de medio eoꝝ. Et cũ euulsero eos conuertar & miserebor eoꝝ: & reducã eos viꝝ ad hereditatẽ suã: & vir ĩ trã suã. Et erit: si erudite didicerĩt vias pli mei vt iurent in noie meo viuit dñs. sicut docuerũt plm meũ iurare in baal: edificabunt in medio pli mei. Qđ si non audierint: euellaz gentẽ illam euulsione et perditione ait dñs.

Capitulum. XIII.

Hec dicit dñs ad me. Vade & possidete tibi lumbare lineum: et pones illud sup lumbos tuos: et in aquã non inferes illud. Et possedi lũbare iuxta verbum dñi: et posui circa lumbos meos. Et factus est sermo dñi ad me secundo dicẽs. Tolle lũbare qđ possedisti qđ est circa

lumbos tuos:⁊ surgẽs vade ad eufratẽ:⁊ abscõde ibi illud ĩ foramĩe petre. Et abij et abscõdi illud ĩ eufratẽ: sicut p̃cepat mihi dñs. Et factuz ẽ post dies plurimos: dixit dñs ad me. Surge ⁊ vade ad eufratẽ ⁊ tolle inde lũbare qd̃ p̃cepi tibi vt absconderes illud ibi. Et abij ad eufratẽ: et fodi ⁊ tuli lũbare ꝺ loco vbi absconderã illud. Et ecce ꝓputruerat lũbare: ita vt nulli vsui aptuz eẽt. Et factũ est ꝺbũ dñi ad me dicẽs. Hec dicit dñs. Sic putrescẽ faciã supbiã iuda. ⁊ supbiã hiꝛl'm multã: pꝛ'm istũ pessimũ. q̃ nolũt audire ꝺba mea. ⁊ ãbulant ĩ p̃uitate cordis sui: abieꝛtq; post deos alienos vt ſuirẽt eis ⁊ adoꝛarẽt eos. Et eꝛt sicut lũbaẽ istud: qd̃ nulli vsui aptũ ẽ. Sicut eĩ adhẽt lũbare ad lũbos viri sic agglutinaui mihi oẽz domũ isrl' ⁊ omẽz domũ iuda dicit dñs vt eẽnt mihi ĩ pꝛ'm ⁊ ĩ nomẽ ⁊ ĩ laudẽ ⁊ in gl'iaz: ⁊ nõ audieꝛt. Dices g̃ ad eos ſmonẽ istũ. Hec dicit dñs deus isrl'. Oĩs lagũcula ĩplebiẽ vino. Et dicẽt ad te. Nũq̃d ignꝛam⁹ qꝛ oĩs laguncula ĩplebiẽ vino? Et dices ad eos. Hec dicit dñs. Ecce ego ĩplebo omẽs habitatoꝛes ẽre huius et reges q̃ sedent de stirpe dauid sup thꝛonũ eĩ⁹. ⁊ sacerdotes et pꝛ̃has ⁊ omẽs hĩtatoꝛes hiꝛl'm ebꝛietate: ⁊ diſpdam eos vir a fr̃e suo: et pr̃es ⁊ filios pr̃ter ait dñs. Nõ pcaz ⁊ ñ ꝓcedaz: neq; miſereboꝛ vt nõ diſpdaz eos. Audite ⁊ auribus pcipite: nolite eleuari: qꝛ dñs locutus est. Date dño deo vr̃o gl'iam anteq̃ ꝓtenebꝛescat: ⁊ anteq̃ offendãt pedes vr̃i ad mõtes caligiosos. Expectabitis lucẽ: ⁊ ponet eã in vmbꝛã moꝛtis. ⁊ ĩ caliginẽ. Qꝺ si hoc nõ audieritis: in abscondito ploꝛabit aĩa mea a facie supbie. Ploꝛãs ploꝛabit et deducet ocul⁹ me⁹ lacrimã: qꝛ captus ẽ gregꝺ dñi. Dic regi ⁊ dñatrici. Humiliamĩ: sedete in ẽra qm̃ descẽdet de capite vr̃o coꝛona gl'ie vr̃e. Ciuitates austri clause sunt: ⁊ nõ est q̃ apiat. Trãslata est oĩs iuda trãsmigꝯtione pfecta. Leuate oculos vr̃os ⁊ videte q̃ venitis ab aquilone. Ubi ẽ gregꝺ q̃ dat⁹ ẽ tibi: pecus inclitũ tuũ? Quid dices cũ visitauerit te? Tu eĩ docuisti eos aduersũ te: et erudisti ĩ caput tuũ. Nũquid nõ doloꝛes apꝛehenderẽt te q̃si mulierẽ pturientẽ? Qꝺ si dixeris in coꝛde tuo. q̃re venerunt mihi hec: pp̃ter multitudinẽ iniq̃tatis tue reuelata sũt verecũdioꝛa tua: pollute sũt plante tue. Si mutare pt̃ ethiops pellem suã aut pardꝰ varietates suas: ⁊ vos poteꝛitis bñ facẽ cũ didiceꝛitis malũ. Et dissẽinabo eos q̃si stipulã q̃ vẽto raptaẽ ĩ deſto. Hec soꝛs tua pſq; mẽsure tue a me dicit dñs: qꝛ oblita es mei ⁊ ꝓfisa es ĩ mendacõ. Etñ ⁊ ego nudaui femoꝛa tua ꝓ̃ faciẽ tuã: ⁊ apparuit ig̃minia tua: adulteꝛia tua et hinnitus tu⁹ ⁊ scelus fornicatõis tue. Sup colles in agro vidi aboĩnatões tuas. Ue tibi hiꝛl'm Non mũdaberis post me. Etsq; q̃ adhuc.

Sꝛbũ dñi qꝺ factũ ad Ca. XIIII. ẽ ad hieremiaz de ſmonib⁹ siccitatis. Luxit iudea: et poꝛte eius coꝛruerũt ⁊ obscurate sunt in ter̃a: ⁊ clamoꝛ hieruſalẽ ascendit. Maioꝛes miserũt minoꝛes suos ad aquã. venerũt ad hauriendũ. Non inuenerũt aquã: repoꝛtauerũt vasa sua vacua. Confusi sunt ⁊ afflicti: ⁊ opꝛuerunt capita sua ꝓpter ter̃e vastitatem: qꝛ nõ venit pluuia ĩ ter̃ã. Confusi sũt agricole: operuerũt capita sua. Nam ⁊ cerua ĩ agro pepit et reliquit qꝛ nõ erat herba: et onagri stetẽr̃t in rupib⁹. Traxerũt ventũ q̃si dꝛacones: defecerũt oculi eoꝝ qꝛ ñ erat herba. Si iniq̃tates nr̃e respõderint nob: dñe fac ꝓpter nomẽ tuum: qm̃ multe sunt auersiones nr̃e. Tibi peccauim⁹ expectatõ isrl'. saluatoꝛ nr̃ in tp̃e tribulatõis. Quare q̃si colonus futurus es ĩ ter̃a: ⁊ q̃si viatoꝛ declinãs ad manendũ? Quare futurus es velut vir vag⁹: ⁊ foꝛtis q̃ non pt̃ saluare? Tu aũt in nob⁹ es dñe: ⁊ nomẽ tuũ ĩuocatũ est sup nos: ne delinq̃s nos. Hec dicit dñs pꝛ'o huic q̃ dilexit mouẽ pedes suos ⁊ non q̃euit: et dño nõ placuit. Nunc recoꝛdabit iniq̃tatũ eoꝝ: et visitabit pcã eoꝝ. Et dixit dñs ad me. Noli oꝛare ꝓ pꝛ'o isto ĩ bonũ. Cũ ieiunauerit nõ exaudiã p̃ces eoꝝ: etsi obtulerint olocaustomata ⁊ victimas nõ suscipiam ea: qm̃ gladio ⁊ fame ⁊ peste ego ꝓsumam eos. Et dixi. A a a dñe de⁹. Prophete dicũt eis. Nõ videbitis gladiũ. et fames nõ erit in vob⁹: sꝫ pacẽ verã dabit vob⁹ in loco isto. Et dixit dñs ad me. Falso pꝛhete vaticinanť in nomĩe meo. Nõ misi eos: et non p̃cepi eis: neq; locutus sum ad eos. Uisionẽ mendacẽ ⁊ diuinatõz fraudulentã ⁊ seductõez coꝛdis sui pꝛhetant vob⁹. Idcirco hec dicit dñs de pꝛhetis q̃ pꝛhetãt ĩ noĩe meo q̃s ego ñ misi: dicẽtes gladi⁹ et

fames nō erit in ẽra hac. In gladio et fame ꝑsumẽt ꝓbe illi: et ꝓli qbꝫ ꝓbauerũt eſt ꝓiecti ī vijs birlm ꝑ fame ⁊ gladio: ⁊ ñ erit q̃ ſepeliat eos ipi ⁊ vxores eoꝝ ⁊ filij ⁊ filie eoꝝ: et effundã ſup eos malũ ſuũ. Et dices ad eos ꝟbũ iſtud. Deducãt oculi mei lacrimas ꝑ noctẽ ⁊ die ⁊ ñ taceãt: qm̃ ꝓtritõe magꝝ ꝓtrita ẽ ꝟgo filia ꝓli mei: plaga peſſima vehemẽt. Si egreſſus fuero ad agros ecce occiſi gladio: etſi ītroiero ī ciuitatẽ ecce attenuati fame. Propheta nãq ⁊ ſacerdos abierũt in ẽrã quã ignorabãt. Nunq̃d piciens abieciſti iudam: aut ſyon abominata eſt aĩa tua? Quare g̃ ꝑcuſſiſti nos ita: vt nulla ſit ſanitas? Expectauim⁹ pacẽ ⁊ nõ ẽ bonũ: ⁊ tp̃us curatõuis et ecce ẽbatio. Cognuimus dñe impietates nrãs: iniq̃tates pr̃m nr̃oꝝ qꝛ peccauim⁹ tibi. Ne des nos ī obꝓbriũ ꝓpt̃ nomẽ tuũ: neqꝫ facias nob ꝓtumeliaz. Soluj gl̃ie tue recordare: ne irritũ facias fedus tuũ nobiſcũ. Nũq̃d ſũt ī ſculptilibꝫ gentiũ q̃ pluãt: aut celi pñt dare ymbres niſi tu volueris? Nõne tu es dñs deus nr̃ quẽ expectauim⁹? Tu em̃ feciſti oĩa hec.

Capitulum. XV.

ET dixit dominus ad me. Si ſteterint moyſes ⁊ ſamuel coram me: nõ eſt aĩa mea ad ꝓpl̃m iſtũ. Eice illos a facie mea: ⁊ egrediant̃. Qd̃ ſi dixerint ad te quo egrediemur: dices ad eos. Hec dicit dñs. Qui ad mortẽ ad mortez. ⁊ q̃ ad gladiũ ad gladiũ: et q̃ ad famẽ ad famẽ. ⁊ qui ad captiuitatẽ ad captiuitatẽ. Et viſitabo ſup eos q̃tuor ſpecies dicit dñs. Gladium ad occiſionẽ. ⁊ canes ad lacerandũ: et volatilia celi ⁊ beſtias terre ad deuorandũ et diſſipandũ: ⁊ dabo eos ī feruorẽ vniuerſis regnis ẽre ꝓpt̃ manaſſen filiũ ezechie regis iuda ſup oĩbꝫ q̃ fecit ī birlm. Quis em̃ miſerebit̃ tui birlm? Aut q̃s ꝓtriſtabit̃ ꝑ te? Aut q̃s ibit ad rogandũ pro pace tua? Tu reliq̃ſti me dicit dñs: retrorſum abiſti. Et extendã manũ meã ſup te: ⁊ interficiã te. Laboraui rogãs. Et diſpergaz eos vẽtilabra ī portis terre. Inẽfeci et diſpdidi ꝓpl̃m meũ: ettñ a vijs ſuis nõ ſũt reuerſi. Multiplicate ſũt mihi vidue eius: ſup harenaz maris. Induxi eis ſup mr̃ez adoleſcentis vaſtatorem meridie: miſi ſup ciuitates repente ẽrorẽ. Infirmata eſt q̃ pepit ſeptez: defecit aĩa eius. Occidit ei ſol cũ adhuc eẽt dies: ꝓfuſa ẽ ⁊ erubuit. Et reſiduos ei⁹ in gladiũ dabo in ꝓſpectu inimicoꝝ eoꝝ ait dñs deus. Ve mihi mr̃ mea. Quaé genuiſti me viꝝ rixe: viꝝ diſcordie ī vniuerſa ẽra? Nõ feneraui: nec fenerauit mihi q̃q̃. Oẽs maledicũt mihi dicit dñs. Si nõ reliquie tue ī bonũ: ſi ñ occurrerit tibi ī tpe afflictõis: ⁊ ī tpe tribulatõis aduerſũ inimicũ. Nũq̃d federabit̃ ferꝝ ferro ab aq̃lone ⁊ es? Diuicias tuas ⁊ theſauros tuos ī direptionẽ dabo g̃tis in oĩbꝫ pctis tuis: ⁊ in oĩbꝫ t̃minis tuis. Et adducã inimicos tuos te ẽra quã neſcis: qꝛ ignis ſuccẽſus ẽ ī furore meo: ⁊ ſup vos ardebit. Tu ſcis dñe: recordaé mei ⁊ viſita me: ⁊ tuere me ab hijs q̃ ꝑſequunt̃ me. Noli in pacĩa tua ſuſcipe me. Scitꝫ qm̃ ſuſtinui ꝑ te obꝓbriũ. Inuẽti ſũt ꝟmones tui: ⁊ ꝟmedi eos. Et fct̃m eſt mihi ꝟbũ tuũ ī gaudiũ et ī leticiã cordis mei: qm̃ inuocatũ ẽ nomẽ tuũ ſup me. dñs de⁹ exercituũ. Nõ ſedi ī ꝓſilio ludẽtiũ: ⁊ gl̃iatus ſũ a facie man⁹ tue. Solus ſedebaz: qm̃ amaritudĩe repleſti me. Quaé factus ẽ dolor me⁹ ꝑpetu⁹: et plaga mea deſperabilis? Rẽnuit curari. Facta eſt mihi q̃ſi mẽdaciũ aq̃ꝫ infideliũ. Propt̃ hoc hec dicit dñs. Si ꝓuerteris ꝓuertã te. ⁊ añ faciẽ meã ſtabis: ⁊ſi ſepaueris ꝑcioſũ a vili. q̃ſi os meũ eris. Cõuertent̃ ipi ad te: ⁊ tu nõ ꝓuerteris ad eos. Et dabo te ꝓpl̃o huic ī murꝫ ereũ fortẽ: ⁊ bellabũt aduerſũ te et nõ ꝑualebũt: qꝛ ego tecũ ſum vt ſaluẽ te et eruã te dicit dñs. Et liberabo te de manu peſſimoꝝ: ⁊ redimã te de mãu fortiũ. Ca.

ET fct̃m eſt verbũ dñi ad me dicẽs. Nõ accipies vxorẽ: ⁊ nõ erunt tibi filij et filie in loco iſto. Quia hec dicit dñs ſup filios ⁊ filias q̃ generãt̃ in loco iſto: ⁊ ſup mr̃es eoꝝ q̃ genuerũt eos ⁊ ſup pr̃es eoꝝ de q̃ꝫ ſtirpe ſũt nati ī ẽra hac. Mortibꝫ egrotatõnũ morient̃. Nõ plangent̃ et nõ ſepelient̃. in ſterq̃liniũ ſup faciẽ ẽre eſt. Et gladio ⁊ fame ꝓſumẽtur: ⁊ erit cadauer eoꝝ ī eſcaz volatilibus celi ⁊ beſtijs ẽre. Hec ei dicit dñs. Ne īgrediaris domũ ꝓuiuj neqꝫ vadas ad plãgẽduz: neqꝫ ꝓſoleris eos qꝛ abſtuli pacẽ meam a ꝓpl̃o iſto dicit dñs: miſericordiam et miſatões. Et morient̃ grandes ⁊ pui ī ẽra iſta: nõ ſepelient̃ neqꝫ plangent̃: ⁊ ñ ſe incidẽt neqꝫ caluiciũ fiet ꝑ eis. Et ñ frangẽt

ínť eos lugẽti panẽ ad ꝓlolandũ ſuꝑ mor-
tuo: ꝙ nõ dabũt eis potũ calicis ad ꝓſolã-
dũ ſuꝑ pẽe ſuo ꝙ mẽe. Et domũ ꝓuiuj ñ in-
grediaris vt ſedeas cũ eis ꝙ ꝓmedas et bi-
bas: qr hec dicit dñs exercituũ dẽ⁹ iſrł. Ec-
ce ego auferã de loco iſto ĩ oculis vẽis ꝙ ĩ
diebꝫ vẽis vocẽ gaudij et vocẽ leticie: vocẽ
ſpõſi ꝙ vocẽ ſpõſe. Et cuꝫ ãnũciaueris ꝑpł'o
huic oĩa ỏba hec ꝙ dixerit tibi. q̃re locut⁹
ẽ dñs ſuꝑ nos oẽ maluꝫ grãde iſtud. q̃ nr̃a
iniq̃tas ꝙ qđ pcẽm nr̃m qđ peccauim⁹ dño
deo nr̃o: dices ad eos. Quia dẽliqueŕt me
pẽes vr̃i ait dñs: ꝙ abieŕt pt⁹ deos alienos
ꝙ ſeruierũt eis. ꝙ adorauerŕt eos: ꝙ me dẽliq̃-
rũt ꝙ legẽ meã ñ cuſtodieŕt. Sꝛ ꝙ vos pe-
ius opati eſtis q̃ pẽes vr̃i. Ecce eĩ ãbulat
vnuſq̃ſq̃ p⁹ ꝓuitatẽ cordis ſui mali: vt me
nõ audiat. Et eiciã vos de ẽra hac in ẽraꝫ
quã ig̃noratis vos ꝙ pẽes vr̃i: et ſeruietis ibi
dijs alienis die ac nocte q̃ nõ dabũt vob̃ re-
q̃ez. Propẽea ecce dies veniẽt dicit dñs: et
ñ dicẽť vl̃ viuit dñs q̃ eduxit filios iſrł' ď
ẽra egipti. ſꝫ viuit dñs q̃ eduxit filios iſrł'
de ẽra aq̃lonis. ꝙ ď vniuerſ ẽris ad q̃s eieci
illos: ꝙ reducã eos ĩ ẽraꝫ ſuã quã dedi pr̃i-
bus eoꝝ. Ecce ego mittã piſcatores mł'tos
dicit dñs: ꝙ piſcabũť eos. Et poſt hec mit-
tã eis mł'tos venatores ꝙ venabunť eos de
omñi mõte ꝙ de omñi colle ꝙ de cauernis pe-
traꝝ: qr oculi mei ſuꝑ omẽs vias eoꝝ. Nõ
ſũt abſcondite a facie mea: et ñ fuit occul-
tata iniq̃tas eoꝝ ab ocul' meis. Et reddaꝫ
ꝓmũ duplices iniq̃tates ꝙ pcẽa eoꝝ: qr cõ-
taĩnaueŕt ẽraꝫ meã in morticinis ÿdoloꝝ
ſuoꝝ: ꝙ aboĩnatõibꝫ ſuis ĩpleuerũt hẽdita-
teꝫ meã. Dñe fortitudo mea ꝙ robur meũ:
et refugiũ meũ in die tribulatõnis. Ad te
gẽtes veniẽt ab extremis ẽre ꝙ dicẽt. Vere
mẽdaciũ poſſederũt pẽes nr̃i: vanitatẽ que
eis ñ ꝓfuit. Nunq̃d faciet ſibi hõ deos: Et
ipi nõ ſũt dij. Idcirco ecce ego oſtendã eis
ꝑ vicẽ hãc: oſtendã eis manũ meã ꝙ ỏticez
meã: et ſcient qr nomẽ mihi dñs. ¶ Capi.

Ecccatũ iuda ſcriptũ eſt .XVII.
ſtilo ferreo in vngue adamãtino:
exaratũ ſuꝑ latitudinẽ cordis eo-
rũ: ꝙ ĩ cordibꝫ araꝝ eoꝝ. Cũ recordati fue-
rint filij eoꝝ araꝝ ſuaꝝ ꝙ lucoꝝ ſuoꝝ lig̃-
rũq̃ frõdentiuꝫ ĩ mõtibꝫ excelſis ſacrificã-
tes ĩ agro: fortitudinẽ tuaꝫ et oẽs theſau-
ros tuos ĩ direptõeꝫ dabo: excelſa tua ꝑ
pcẽa ĩ vniuerſ finibꝫ tuis. Et relinq̃ris ſo-
la ab hẽditate tua quã dedi tibi: ꝙ ſeruire te
faciã inimicis tuis in ẽra quã ig̃noras. Quñ
ignẽ ſuccẽdiſti ĩ furore meo: vſq̃ ĩeternuꝫ
ardebit. Hec dicit dñs. maledict⁹ hõ q̃ confi-
dit in hoĩe: ꝙ ponit carnẽ brachiũ ſuũ: ꝙ a
dño recedit cor eius. Erit emñ q̃ſi mirice in
deſerto: ꝙ ñ videbit cũ venerit bonũ: ſꝫ ha-
bitabit ĩ ſiccitate in deſerto in ẽra ſalſugi-
nis et inhabitabili. Bñdictus vir q̃ confi-
dit in dño: et erit dñs fiducia eius. et erit
q̃ſi lignuꝫ qđ tranſplantať ſuꝑ aq̃s: qđ ad
humorẽ mittit radices ſuas: et nõ timebit
cũ venerit eſtus. Et erit foliũ eĩ⁹ viride: ꝙ
in tpe ſiccitatis nõ erit ſolicitũ: nec aliq̃n
deſinet facere fructũ. Prauuz eſt cor hoĩs
et ĩſcrutabile. Quis ꝓg̃ſcet illud: Ego dñs
ſcrutãs cor et ꝑbans renes: q̃ do vnicuiq̃
iuxta viã ſuã: ꝙ iuxta fructũ adĩuentionũ
ſuaꝝ. Perdix fouit que nõ pepit. Fecit di-
uicias ꝙ non in iudicio. In dimidio dieꝝ
ſuoꝝ dẽlinq̃t eas: ꝙ ĩ nouiſſimo ſuo erit ĩ-
ſipiẽs. Soliũ g̃lie altitudĩs a ꝓncipio: lo-
cus ſcẽtificationis nr̃e expectatõ iſrł'. Dñe
omẽs q̃ te dẽlinquũt ꝓfundenť: recedẽtes
a te in ẽra ſcribenť: qñ dereliqueŕt venaꝫ
aq̃ꝝ viuentiũ dñm. Sana me dñe ꝙ ſana-
bor: ſaluum me fac ꝙ ſaluus ero: qñ laus
mea tu es. Ecce ipi dicũt ad me: vbi ẽ ver-
bũ dñi: veniat. Et ego nõ ſũ turbatus te
paſtorẽ ſequẽs: ꝙ diem hoĩs nõ deſideraui.
Tu ſcis q̃ egreſſuꝫ ẽ de labijs meis: rectm ĩ
ꝓſpectu tuo fuit. Nõ ſis mihi tu formidini
ſpes mea tu ĩ die afflictõis. Cõfundanť q̃
me ꝑſequũť ꝙ nõ ꝓfundar ego: paueãt il-
li: ꝙ nõ paueã ego. Induc ſuꝑ eos diẽ affli
ctõis: ꝙ duplici ꝓtritõne ꝓtere eos. Hec di-
cit dñs ad me. Vade et ſta in porta filioꝝ
ꝑpł'i tui ꝑ quã ĩgrediũť reges iuda. ꝙ egre-
diunť: ꝙ in cũctis portis hirł'm: ꝙ dices ad
eos. Audite ỏbũ dñi reges iuda. ꝙ oĩs iu-
dea cũctiq̃ hĩtatores hirł'm: q̃ ĩgredimĩ ꝑ
portas iſtas. Hec dicit dñs. Cuſtodite aĩas
vr̃as: ꝙ nolite portaé ponderа ĩ die ſabba-
ti. nec ĩferatis ꝑ portas hirł'm: ꝙ nolite ei-
cẽ onera de domibꝫ vr̃is ĩ die ſabbati ꝙ omẽ
op⁹ ñ facietis. Sctificate diẽ ſabbti ſicut
ꝓcepi pr̃ibꝫ vr̃is. Et nõ audieŕt nec ĩclina-
ueŕt aurẽ ſuã: ſꝫ ĩdurabeŕt ceruicẽ ſuã ne
audirẽt me: ꝙ ne accipẽt diſciplinã. Et erit
ſi audieritis me dicit dñs. vt nõ inferatis

onera p portas ciuitatis hui? ī die sabbati ⁊ si sc̄tificaueritis diē sabbati ne faciatis ī ea oīe op?: īgredient̄ p portas ciuitatis hui? reges ⁊ p̄ncipes sedētes sup soliū dauid. ⁊ ascendētes ī curribꝫ ⁊ eqs ipi ⁊ p̄nci-pes eop viri iuda ⁊ hītatores hirl'm: ⁊ habitabit̄ ciuitas hec ī sempit̄nū. Et venīēt de ciuitatibꝫ iuda ī circuitu hirl'm ⁊ ꝺ ̄ra beniamin ⁊ de cāpestribꝫ ⁊ de mōtuosis et ab austro portātes olocaustū ⁊ victimā et sacrificiū ⁊ thus: ⁊ inferēt oblatōz ī domū dñi. Si aī nō audieritis me vt sc̄tificetis diē sabbati ⁊ ne portetis on? et ne īferatis p portas hirl'm ī die sabbati: succēdā ignē ī portis ei? ⁊ deuorabit domos hirl'm: ⁊ nō extinguet̄. ¶ Capitulum. XVIII.

Gerbū qꝺ fc̄m ē ad hieremiā a domino dicēs. Surge et descēde ī domū figuli: ⁊ ibi audies verba mea. Et descēdi ī domū figuli: ⁊ ecce ipe faciebat op? sup rotā: ⁊ dissipatū ē vas qꝺ ipe faciebat e luto manꝺ suis. Cōuersusq; fecit illud vas alt̄r: sicut placuerat ī ocul'ei? vt facēt. Et fc̄m ē ꝺbū dñi ad me dicēs. Nūqꝺ sicut figul? iste nō potero vob facē domus isrl' ait dñs? Ecce sicut lutū in manꝺ figuli: sic et domus isrl' in manu mea. Repēte loq̄r aduersū gētē ⁊ aduersus regnū: vt eradicē et destruā ⁊ disperdaz illud. Si pñiaz egerit gēs illa a malo suo qꝺ locut? sū aduersus eā. agā ⁊ ego pñiaz sup malo qꝺ cogitaui vt facerē ei: subito loq̄r de gēte ⁊ regno: vt edificē ⁊ plātez illud. Si fecerit malū ī oculis meis vt ñ audiat vocē meā: pñiaz agaz sup bono qꝺ locut? sū vt facerē ei. Nūc g̈ ꝺic viro iuda et hītatꝛibꝫ hirl'm dicēs. Hec dicit dñs. Ecce ego fingo p̄ vos malū: ⁊ cogito p̄ vos cogitatōez. Reuertat̄ vnusq̄sq; a via sua mala: ⁊ dirigite vias vr̄as ⁊ studia vr̄a. Qui dixerūt. Desperauim?. Post cogitatōes nr̄as ibim?: et vnusq̄sq; p̄uitatez cordis sui mali faciem?. Ideo hec dicit dñs. Interrogate gētes. Quis audiuit talia horribilia: q̄ fecit nimis ꝺgo isrl'. Nūqꝺ deficiet de pet̄ agri nix libani: aut euelli pñt aq̄ erūpentes frigide et defluētes: Quia oblitus ē mei p̄l's me?. frustra libātes ⁊ īpingentes ī vijs suis. ⁊ ī semitis seculi: vt ābularent p eas ī itinere nō trito: vt fieret ̄ra eop ī desolatōz et in sibilū sempit̄nū. Oīs eī q̄ p̄terierit p eam obstupescet: ⁊ mouebit caput suuz. Sicut vent? vrēs dispgaz eos cor̄ inimicis: dorsū et nō facie oīdaz eis ī die pditōis eop. Qui dixer̄t. Venite ⁊ cogitemus p̄ hieremiā cogitatōes. Nō ei pibit lex a sacerdote: neq; p̄siliuz a sapiēte: nec ꝼmo a p̄pha. Venite ⁊ percuciam? eū lingua: ⁊ ñ attendamus ad vniuersos ꝼmones ei?. Attēde dñe ad me: ⁊ audi vocem aduersarioꝝ meop. Nūqꝺ reddit̄ p bono malū: q̄r foder̄t foueam aīe mee? Recorꝺare q̄ steterim ī p̄spectu tuo vt loq̄rer pro eis bonū: ⁊ auertere ꝺigōz tuā ab eis. Propt̄ea da filios eop ī famē: ⁊ deduc eos ī mā? gladij. Fiāt vxores eop absq; liberis ⁊ vidue: ⁊ viri eap ī-t̄ficiāt̄ morte. Juuenes eop p̄fodiāt̄ gladio in plio: audiat̄ clamor de domibꝫ eop. Adduces ei sup eos latronē repēte: q̄r foderūt foueā vt capent me: ⁊ laqos abscōderūt pedibꝫ meis. Tu aī dñe scis oīe p̄siliū eop aduersuz me ī mortē. Ne ꝓpicieris iniq̄tati eop: et pc̄m eop a facie tua non deleat̄. Fiāt corruētes ī p̄spectu tuo: ī tpe furoris tui abutere eis. ¶ Capi. XIX.

Hec dicit dñs. Vade et accipe lagūculā figuli testeam a seniorꝫ ꝓpli ⁊ a seniorꝫ sacerdotū: ⁊ egrediere ad vallē filioꝝ ennon q̄ est iuxta introitū portē fictilis: et p̄dicabis ibi ꝺba q̄ ego loquor ad te et dices. Audite verbū dñi reges iuda: ⁊ hītatores hirl'm. Hec dicit dñs exercituū deus isrl'. Ecce ego inducā afflictōez sup locū istū. ita vt oīs q̄ audierit illaz timeāt aures ei? eoq; deliquerit me. et alienū fecerit locū istū: etq; libauerūt ī eo dijs alienis q̄s nescierūt ipi et p̄res eop et reges iuda: ⁊ repleuerūt locū istū sanguine innocentū: ⁊ edificauer̄t excelsa baalim ad p̄burendos filios suos igni ī olocaustū q̄ nō precepi: nec locut? sum nec ascender̄t in cor meū. Propterea ecce dies veniēt dicit dñs: et nō vocabit̄ amplius locus iste thophet ⁊ vallis filij ennon: sz vallis occisionis. Et dissipabo p̄siliū iuda ⁊ hirl'm in loco isto: et subuertaz eos gladio in p̄spectu inimicop suop ⁊ in manu querentium aīas eop: et dabo cadauera eorū escas volatilibꝫ celi ⁊ bestijs t̄re. ⁊ ponā ciuitatez hanc ī stupor̄ et ī sibilum. Oīs q̄ p̄terierit p eā obstupescet: ⁊ sibilabit sup vniuersa plaga ei?. Et cibabo eos carnibꝫ filioꝝ

suoꝝ ꝙ carnibꝫ filiaꝝ suaꝝ: ꝙ vnuſq̃ſqꝫ carnem amici ſui ꝓmedet ī obſidione ꝙ in anguſtia in q̃ ꝓcludent eos inimici eoꝝ: et q̃ querũt aĩas eoꝝ. Et ꝓteres lagũculam in oculis viroꝝ q̃ ibunt tecũ: ꝙ dices ad eos. Hec dicit dñs exercituũ. Sic ꝓteraz ꝑm iſtũ ꝙ ciuitatẽ iſtã ſicut ꝓterit vas figuli qđ ñ pt vlt reſtaurari. Et ī thophet ſepeliẽt: eoꝙ ñ ſit alius locꝰ ad ſepeliendũ. Sic faciã loco huic ait dñs ꝙ habitatoribꝫ eiꝰ: vt ponã ciuitatẽ iſtã ſicut thophet. Et erit domus hirl'm et domꝰ regũ iuda ſicut locꝰ thophet īmũde: oẽs domꝰ in q̃ꝝ domatibꝫ ſacrificaueꝝt omi milicie celi: et libauerũt libaĩa dijs alienis. Venit aũt hieremias de thophet q̃ miſerat eũ dñs ad ꝓphandum: et ſtetit ī atrio domus dñi: ꝙ dixit ad oẽm populũ. Hec dicit dñs exercituũ deꝰ iſrl'. Ecce ego inducã ſuꝑ ciuitatẽ hanc ꝙ ſuꝑ oẽs vrbes eiꝰ vniuerſa mala q̃ locutꝰ ſum aduerſũ eaz: qm̃ īduraueꝝt ceruicẽ ſuã vt ñ audirẽt ꝑmones meos. Capi. XX.

ET audiuit phaſſur filius emmer ſacerdos q̃ ꝓſtitutus erat ꝓnceps ī domo dñi hieremiam ꝓphetantem ꝑmones iſtos: ꝙ ꝑcuſſit phaſſur hieremiaz ꝓphetã: ꝙ miſit eũ in neruum qđ erat in porta beniamin ſuꝑiori ī domo dñi. Cumqꝫ illuxiſſet in craſtinũ eduxit phaſſur hieremiã de neruo: ꝙ dixit ad eũ hieremias. Nõ phaſſur vocauit dñs nomẽ tuũ ſed pauorem vndiqꝫ: qz hec dicit dñs. Ecce ego dabo te ī pauorẽ ꝙ omẽs amicos tuos et corruẽt gladio inimicoꝝ ſuoꝝ: ꝙ oculi tui videbũt. Et oẽm iudã dabo ī manu regis babilonis: ꝙ ꝫducet eos ī babilonẽ: ꝙ ꝑcuciet eos gladio. Et dabo vniuerſã ſubſtanciaz ciuitatis hui?. ꝙ oẽs laborẽ eiꝰ omẽqꝫ ꝑciũ ꝙ cũctos theſauros regũ iuda dabo ī mãu inimicoꝝ eoꝝ: ꝙ diripient eos et tollent: et ducent ī babilonẽ. Tu aũ phaſſur ꝙ omẽs habitatores domꝰ tue ibitis ī captiuitatẽ: et in babilonẽ venies et ibi morieris: ibiqꝫ ſepelieris tu ꝙ omẽs amici tui q̃bꝫ ꝓphetaſti mendaciũ. Seduxiſti me dñe ꝙ ſeductꝰ ſum: fortior me fuiſti ꝙ inualuiſti. Factus ſum ī deriſum tota die. Omẽs ſubſãnabãt me qz iam olim loq̃r vociferãs: iniq̃tatẽ ꝙ vaſtitatẽ clamito. Et fcẽs ẽ mihi ſmo dñi in obꝓbriũ ꝙ in deriſuz tota die. Et dixi. Nõ recordabor eius: neqꝫ loq̃r vlt in noĩe illius. Et factꝰ eſt ī corde meo q̃ſi ignis exeſtuãs. clauſuſqꝫ ī oſſibꝫ meis. ꝙ defeci ferre nõ ſuſtinẽs. Audiui eĩ ꝓtumelias multoꝝ ꝙ ꝓhorez ī circuitu ꝑſeq̃mini ꝙ ꝑſequamur eũ: ab oĩbꝫ viris q̃ erant pacifici mei ꝙ cuſtodiẽtes latus meũ. Si q̃ mõ decipiat et ꝑualeam? aduerſus eũ: ꝙ ꝓſeq̃mur vltõz ex eo. Dñs aũ mecũ eſt q̃ſi bellatoꝛ fortis: idcirco q̃ ꝑſequũt me cadẽt ꝙ infirmi erũt ꝙ ꝓfũdent vehemẽt: qz ñ intellexerũt obꝓbrium ſempiternũ qđ nunq̃ delebit. Et tu dñe exercituũ ꝓbatoꝛ iuſti q̃ vides renes ꝙ coꝛ: videaz q̃ſo vltõz tuã ex eis. Tibi eĩ revelaui cauſaz meã. Cantate dño laudate dñm: qz liberauit aĩaz paupis de mãu maloꝝ. Maledicta dies in q̃ nat? ſum: dies in q̃ peꝛpit me mr̃ mea nõ ſit bñdicta. Maledictus vir q̃ annũciauit pr̃i meo dicẽs natus ẽ tibi puer maſcul?: et q̃ſi gaudio letificauit eũ. Sit hõ ille vt ſunt ciuitates q̃s ſubuertit dñs: ꝙ non penituit eũ. Audiat clamoꝛẽ mane et vlulatuz in tpe meridiano: qz nõ me interfecit a vulua vt fieret mihi mr̃ mea ſepulcꝝ: et vulua eius ꝓceptus eternus. Quare de vulua egreſſus ſum vt viderem laboꝛẽ ꝙ doloꝛez: ꝙ ꝓſumerent ī ꝓfuſione dies mei? Capitulũ. XXI.

VERbuz qđ fct̃m eſt ad hieremiaz a dño: q̃n miſit ad eũ rex ſedechias phaſſur filiũ helchie ꝙ ſophoniam filiũ maaſie ſacerdotẽ dicẽs. Interroga pro nob dñm: qz nabuchodonoſoꝛ rex babilonis pl̃iat aduerſũ nos: ſi forte faciat dñs nobiſcũ ſm oĩa mirabilia ſua et recedat a nob. Et dixit hieremias ad eos. Sic dicetis ſedechie. Hec dicit dñs deus iſrl'. Ecce ego ꝓuertã vaſa belli q̃ in manibꝫ vr̃is sũt ꝙ q̃bꝫ vos pugnatis aduerſũ regẽ babilonis et chaldeos q̃ obſidẽt vos ī circuitu murooꝝ: ꝙ ꝓgregabo ea ī medio ciuitatis hui?. ꝙ debellabo ego vos ī manu extẽta ꝙ ī brachio forti ꝙ ī furoꝛe ꝙ ī indignõe ꝙ ī ira grãdi: et ꝑcutiã hĩtatores ciuitatis huius. Homines ꝙ beſtie peſtilẽcia magna morient. Et poſt hec ait dñs. dabo ſedechiam regẽ iuda ꝙ ſuos eius ꝙ ꝑm eius ꝙ q̃ derelicti sũt in hac ciuitate a peſte ꝙ gladio ꝙ fame ī manu nabuchodonoſoꝛ regis babilonis ꝙ in manu inimicoꝝ eoꝝ ꝙ ī manu q̃rentiũ aĩaz eoꝝ: et ꝑcuciet eos ī ore gladij: ꝙ non mouebit neqꝫ ꝑcet nec miſerebit. Et ad ꝑm hunc

dices. Hec dicit dñs dē. Ecce ego do corā
vob viā vitæ ⁊ viā mortis. Qui hītauerit ī
vrbe hac morief gladio ⁊ fame ⁊ peste: qui
aī egressus fuerit ⁊ trāsfugerit ad chalde-
os q̄ obsidēt vos viuet: ⁊ erit ei aīa sua q̄si
spoliū. Posui eī faciē meā sup ciuitatē hāc
ī malū ⁊ nō ī bonū ait dñs. In mānu regis
babilōis dabif: ⁊ exuret eā igni ⁊ domū re
gis iuda. Audite verbū dñi dom⁹ dauid.
Hec dicit dñs. Judicate mane iudiciū ⁊ e-
ruite vi oppressū de manu calūniantis: ne
forte egrediaī vt ignis īdignatio mea ⁊ suc-
cendaī ⁊ nō sit q̄ extīguat: ꝑ malicia stu-
diorū vōrū. Ecce ego ad te habitatricē vallis
solidæ atq̄ cāpestris ait dñs: q̄ dicitis q̄s p-
cuciet nos ⁊ q̄s īgredief dom⁹ nrās: ⁊ visi
tabo sup vos iuxta fructus studiorū vōrū
dicit dñs: ⁊ succendā ignē ī saltu ei⁹ ⁊ de-
uorabit oīa in circuitu ei⁹. Ca. XXII.

Hec dicit dñs. Descende ī domū re-
gis iuda: ⁊ loq̄ris ibi verbū hoc et
dices. Audi verbū dñi rex iuda q̄
sedes sup solīū dauid: tu ⁊ fui tui et pl'us
tuus q̄ ingredimī p portas istas. Hec dicit
dñs. Facite iudiciū ⁊ iusticiā ⁊ liberate vi
oppressū de mānu calūniatoris: ⁊ aduenā et
pupillū ⁊ viduā nolite contristare neq̄ oppri-
matis iniq̄: ⁊ sanguinē innocentē ne offen-
datis ī loco isto. Si ei facientes feceritis
verbū istud. ingredief p portas dom⁹ hui⁹
reges sedētes de genere dauid sup thronū
eius: ⁊ ascendentes currus ⁊ equos: ipi et
fui ⁊ pl's eorū. Q̄d si nō audieritis vbū hoc:
ī memetipo iurauī dicit dñs: q̄ ī solitudi-
nē erit domus hec. Quia hec dicit dñs sup
domum regis iuda. Galaad tu mihi caput
libani. Si nō posuero te solitudinē: vrbes
ihabitabiles. Et sctificabo sup te īterficiē-
tē vir⁹ ⁊ arma ei⁹: ⁊ succidēt electas cedros
tuas ⁊ cōcipitabūt in ignē: ⁊ ptrāsibūt gen-
tes mltæ p ciuitatem hāc ⁊ dicet vnusq̄sq̄
proximo suo. Quare sic fecit dñs ciuitati
huic grāde: Et rndebūt. Eo q̄ reliq̄rint pa-
ctū dñi dei sui: ⁊ adorauerīt deos alienos:
⁊ seruiuerīt illis. Nolite flere mortuū: ne-
q̄ lugeatis sup eū fletu. Plangite eū qui
egredif: q̄ nō reuertef vlf: nec videbit tra
nativitatis sue. Quia hec dicit dñs ad sel-
lum filiū iosie regē iuda q̄ regnauit p iosia
patre suo q̄ egressus ē de loco isto. Nō reuer
tef huc amplius: sz ī loco ad quē transtuli
eū ibi morief. ⁊ terrā istā nō videbit āpli⁹.
Ve q̄ edificat domū suā in iniusticia: ⁊ ce-
nacula sua nō in iudicio. Amicū suū opri-
met frustra: ⁊ mercedem nō reddet ei. Qui
dicit edificabo mihi domū latā ⁊ cenacula
spacioſa: q̄ apit sibi fenestras ⁊ facit laqa-
ria cedrīa: pīgitq̄ sinopide. Nūq̄d regnabis:
qm̄ ꝓferes te cedro: Pr̄ tu⁹ nunq̄d nō ꝓme
dit et bibit ⁊ fecit iudiciū ⁊ iusticiā: tūc cū
bn̄ erat ei: Judicauit causaz paupis ⁊ ege-
ni ī bonū suū. Nūq̄d nō ideo: qr ꝓgnuit me
dicit dñs: Tui vō oculi ⁊ cor ad auariciaz
⁊ ad sanguinē innocētē fundēdū ⁊ ad calū-
niā: ⁊ ad cursū mali opis. Propt̄ea hec di
cit dñs ad ioachim filiū iosie regem iuda.
Nō plāgent eū ve fr̄ ⁊ ve soror: nō ꝓcrepa-
būt ei ve dñe et ve iclite. Sepultura azini
sepelief: putrefact⁹ et ꝓiectus extr̄ portas
hierl'm. Ascende libanū ⁊ clama: et ī basan
da vocē tuā ⁊ clama ad trāseūtes: qr ꝓtri-
ti sunt oēs amatores tui. Locut⁹ sū ad te ī
abundācia tua: dixisti nō audiā. Hec ē via
mea ab adolescētia tua: qr nō audisti vocē
meā. Oēs pastores tuos pascet vētus: ⁊ a-
matores tui ī captiuitatē ibūt. Et tūc ꝓfū-
deris ⁊ erubesces ab omī malicia tua: q̄ se-
des ī libano ⁊ nidificas ī cedris. Quo con-
genuisti cū venissent tibi dolores q̄si dolores
pturiētis: Aliuo ego dicit dñs: qr si fuerit
iechonias fili⁹ ioachim regis iuda anul⁹
in mānu dextera mea inde euellā eū. Et da-
bo te in manu q̄rentiū aīaz tuā ⁊ in manu
q̄r tu formidas facie: ⁊ ī mānu nabuchodo-
nosor regis babilōis: ⁊ ī mā⁹ chaldeor. Et
mittā te ⁊ mr̄em tuā q̄ genuit te ī trāz alie-
nā ī q̄ nati nō estis: ibiq̄ morieminī. Et ī tr̄ā
ad quā ipi leuant aīaz suā vt reuertāī
illuc: ⁊ nō reuertēī. Nūq̄d vas fictile atq̄ cō
tritū vir iste iechonias: Nūq̄d vas absq̄ oī
voluptate: Quare abiecti sūt ipsi ⁊ semen
eius: ⁊ piecti ī trāz quā ignorauerūt: Terra
tra tra audi sermonē dñi. Hec dicit dñs.
Scribe vir⁹ istū sterilē: vir⁹ q̄ in diebꝰ suis
nō psperabif. Nec ei erit de semine ei⁹ vir
qui sedeat sup solīū dauid: ⁊ potestatē ha-
beat vltra in iuda. Capitulum. XXIII.

Ve pastoribus: qui dispergunt et
dilacerant gregem pascue mee di-
cit dominus. Ideo hec dicit domi-
nus deus israhel ad pastores qui pascunt
populum meum. Vos dispersistis gregem

meũ ⁊ eiecíſtis eos: ⁊ nõ viſitaſtis eos. Ecce ego viſitabo ſup vos maliciam ſtudioꝝ vr̃oꝝ ait dñs. Ecce ego ꝯgregabo reliq̃as gregis mei de oĩbꝫ t̃ris ad q̃s eiecero eos illuc: ⁊ ꝯuertã eos ad rura ſua ⁊ creſcent ⁊ mlt̃iplicabũt: ⁊ ſuſcitabo ſup eos paſtores ⁊ paſcẽt eos. Nõ formidabũt vlt̃ ⁊ ñ pauebũt: et nullꝰ loq̃ret̃ ex numero dicit dñs. Ecce dies veniunt dicit dominus: et ſuſcitabo dauid germẽ iuſtũ ⁊ reg̃bit rex et ſapiẽs erit: ⁊ faciet iudiciũ ⁊ iuſticiã in t̃ra. In diebꝫ illis ſaluabit̃ iuda: ⁊ iſrl̃ hĩtabit ꝯfidẽt. Et hoc ẽ nomẽ qꝫ vocabũt eũ: dñs iuſtꝰ nr̃. Propt̃ hoc ecce dies veniũt dicit dñs: ⁊ ñ dicet vlt̃ viuit dñs q̃ eduxit filios iſrl̃ de t̃ra egipti. Sꝫ viuit dñs q̃ eduxit et adduxit ſemẽ domꝰ iſrl̃ de t̃ra aq̃lonis ⁊ de cũctis t̃ris ad q̃s eiecerã eos illuc: ⁊ hĩtabũt ĩ t̃ra ſua. Ad pphas. Cõtritũ ẽ cor meũ ĩ medio mei: ꝯtremuer̃t oĩa oſſa mea. Factus ſũ q̃ſi vir ebr̃iꝰ: ⁊ q̃ſi hõ madidꝰ a vino a facie dñi et a facie vbor̃ ſcr̃or̃ ei⁹: qr̃ adulterijs repleta ẽ t̃ra: qr̃ a facie maledictõis luxit t̃ra: arefacta ſũt arua deſti. Factus ẽ curſus eor̃ malus: et fortitudo eor̃ diſſimlt̃. Prophet̃a nãq̃ ⁊ ſacerdos polluti ſũt: ⁊ ĩ domo mea ĩueni malũ eor̃ ait dñs Idcirco via eor̃ erit q̃ſi lubricũ ĩ tenebris: ĩpellent̃ eũ et corruẽt ĩ ea. Afferã eũ ſup eos mala: annũ viſitatõis eor̃ ait dñs. Et ĩ pphetis ſamarie vidi fatuitat̃: ⁊ pphabãt in baal: ⁊ decipiebãt plm meum iſrl̃. Et in pphis hirlm vidi ſlitudinẽ adulterãtiũ et iter mẽdacij: ⁊ ꝯfortauer̃t manꝰ peſſimor̃ vt ñ ꝯuertat̃ vnuſq̃ſq̃ a malicia ſua. Facti ſũt mihi oẽs vt zodoma: ⁊ hĩtatores eiꝰ q̃ſi gomorra. Propt̃ea hec dicit dñs exercituũ ad pphas. Ecce ego cibabo eos abſinthio: ⁊ potabo eos felle. A pphis eĩ hirlm egreſſa ẽ pollutõ ſup oẽm t̃ram. Hec dicit dñs exercituũ. Nolite audire vba pphar̃ q̃ pphetãt vob ⁊ decipiũt vos. Elisionẽ cordis ſui loquunt̃: nõ de ore dñi. Dicũt hijs q̃ blaſphemãt me locutꝰ eſt dñs. pax erit vob: ⁊ omñi q̃ ambulat in ꝓuitate cordis ſui dixerũt: nõ veniet ſup vos malũ. Quis em̃ aſſuit ĩ ꝯſilio dñi: ⁊ vidit ⁊ audiuit ſmonem eius? Quis ꝯſiderauit verbũ illius ⁊ audiuit? Ecce t̃bo dñice indigt̃ois egredieſ̃: et t̃pestas erũpens ſup caput ĩpioꝝ veniet. Non reuertet̃ furor dñi vſq̃dum faciat: ⁊ vſq̃dũ ꝯpleat cogitatõꝝ cordis ſui. In nouiſſimis diebꝫ ĩtelligetis ꝯſiliũ eiꝰ. Nõ mit tebã pphas ⁊ ipi currebãt: non loq̃bar ad eos. ⁊ ipi pphabãt. Si ſtetiſſẽt ĩ ꝯſilio meo et nota feciſſent vba mea pplo meo: auertiſſez vtiq̃ eos a via ſua mala ⁊ cogitationibꝫ ſuis peſſimis. Putaſne deꝰ e vicino ego ſũ dicit dñs: ⁊ ñ deꝰ delõge? Si occultabitur vir ĩ abſcõditis: Et ego ñ videboeũ dicit dñs? Nunq̃d ñ celũ ⁊ t̃rã ego ĩplebo ait dñs? Audiui q̃ dixer̃t pphe: pphantes ĩ noĩe meo mendaciũ atz dicẽtes. Sõniaui: sõniaui. Vſq̃q̃ iſtud ẽ ĩ corde pphar̃ vaticinãtiũ mẽdaciũ: ⁊ pphãtiũ ſeductões cordis ſui? Qui volũt facere vt obliuiſcat̃ pplus meꝰ noĩs mei. pt̃ ſõnia eor̃ q̃ narrãt vnuſq̃ſq̃ ad primũ ſuũ: ſicut obliti ſũt patres eor̃ noĩs mei pt̃ baal. Propt̃ea q̃ habet ſomniũ narret ſõniũ: ⁊ q̃ habz ſmonẽ meum loq̃t̃ ſmonẽ meũ vere. Quid paleis ad triticũ dicit dñs? Nũq̃d nõ vba mea ſũt q̃ſi ignis ait dñs: ⁊ q̃ſi malleꝰ ꝯterẽs petrã? Propt̃ea ecce ego ad pphas ait dñs: q̃ furant̃ verba mea vnuſquiſq̃ a primo ſuo. Ecce ego ad pphas ait dñs q̃ aſſumũt linguas ſuas: ⁊ aiũt dicit dñs. Ecce ego ad pphetas ſõniãtes mẽdaciũ dicit dñs: q̃ narrauer̃t ea ⁊ ſeduxer̃t plm meũ in mẽdatio ſuo ⁊ in miraculis ſuis cũ ego nõ miſiſſez eos. nec mãdaſſez eis: q̃ nihil pfuerũt plo huic dicit dñs. Si igit̃ ĩterogauerit te plus iſte vel pphа aut ſacerdos dicẽs. qꝫ ẽ onꝰ dñi: dices ad eos. vos eſtis onꝰ. Proiciaz quipe vos dicit dñs: ⁊ pphа ⁊ ſacerdos et plus q̃ dicit onus dñi: viſitabo ſup virũ illuz ⁊ ſup domũ eius. Hec dicetis vnuſq̃ſq̃ ad primũ ⁊ ad frem ſuũ. Quid rñdit dñs? Et qꝫ locutus eſt dñs? Et onus dñi vlt̃ nõ memorabit̃: qr̃ onus erit vnicuiq̃ ſermo ſuꝰ. Et peruertiſtis verba dei viuentis: dñi exercituum dei nr̃i. Hec dices ad pphам. Quid reſpondit tibi dominus: et quid locutus eſt dominus? Si autez onus domini dixeritis: propter hoc hec dicit dominus. Quia dixiſtis ſermonez iſtum onus domini: et miſi ad vos dicens. nolite dicere onus domini: propterea ecce ego tollaz vos portans. et derelinquam vos et ciuitatem quam dedi vobis et patribus veſtris a facie mea: et dabo vos in obprobrium ſempiternum: et in ignominiam eternaz que

nunq̃ obliuione delebit. ¶Ca.XXIIII.
Ostēdit mihi dñs:⁊ ecce duo calathi pleni ficis positi añ tēplū dñi: postq̃ transtulit nabuchodonosor rex babilonis iechoniā filiū ioachim regē iuda ⁊ pncipes ei⁹⁊ fabr ⁊ iclusorē de hierusalez ⁊ adduxit eos ī babilonē.¶Calath⁹ vn⁹ ficus bonas bēbit nimis(vt solēt fic⁹ eē pmi tpis)et calathus vn⁹ fic⁹ habebat malas nimis:q̃ ꝓmedi ñ potērāt eoq̃ eēnt male. Et dixit dñs ad me. Quid tu vides hieremia? Et dixi fic⁹. Fic⁹ bonas.bonas valdē:⁊ malas.malas valde:q̃ ꝓmedi ñ pñt eoq̃ sint male.Et fcām ē vbū dñi ad me dicēs.Hec dicit dñs de⁹ isrl.Sicut ficus hee bone sic ꝓgnoscaz trāsmigrōz iuda quā emisi de loco isto ī tra chaldeor ī bonū:⁊ ponā oculos meos sup eos ad placādū.Et reducā eos in tram hāc:⁊ edificabo eos et ñ destruā:⁊ plātabo eos ⁊ ñ euellā:⁊ dabo eis cor vt sciāt me q⁊ ego sū dñs.Et erūt mihi ī pplm:⁊ ego ero eis in deū:q⁊ reuertent ad me ī toto corde suo.Et sicut ficus pessime q̃ ꝓmedi ñ pñt eoq̃ sint male:hec dicit dñs sic dabo sedechiaz regē iuda ⁊ pncipes ei⁹⁊ reliqs de hirlm q̃ remānserūt ī vrbe hac:⁊ q̃ habitant ī tra egipti.Et dabo eos ī vexatōz afflictōzq̃ oībo regnis tre:ī obprobriū et in parabolā ⁊ ī puerbiū ⁊ ī maledictōz in vniuersis locis ad q̃ eieci eos:et mittā in eis gladiū ⁊ famē ⁊ pestē donec ꝓsumāt de tra quā dedi eis ⁊ pribo eor ¶Ca.XXV.
Verbū qd factū est ad hieremiaz de omni plo iude ī anno qrto ioachim filij iosie regis iuda:ipe est annus pmus nabuchodonosor regis babilōis. Et locutus est hieremias plba ad omez plm iuda ⁊ ad vniuersos habitatores hirlm dicens.A terciodecimo āno iosie filij āmon regis iuda vsq̃ ad diē hanc iste ē tercius ⁊ vicesimus ānus:factum est verbū dñi ad me:⁊ locutus sum ad vos de nocte cōsurgens ⁊ loquēs ⁊ nō audistis.Et misit dñs ad vos omēs fuos suos plbas ꝓsurgēs diluculo mittensq̃ ⁊ nō audistis:neq̃ inclinastis aures vras vt audiretis cū diceret. Reuertimini vnusquisq̃ a via sua mala. et a pessimis cogitatōibo vris:⁊ habitabitis in tra quā dedit dñs vob ⁊ pribo vris a seculo ⁊ vsq̃ ī sclm.Et nolite ire post deos alienos vt fuiatis eis adoretisq̃ eos:neq̃ me ad iracundiā puocetis ī opibo manuū vrāq̃.⁊ nō affligaz vos.Et nō audistis me dicit dñs:vt me ad iracundiā puocaretis in opibo manuū vrāq̃ ī malū vestr. Propterea hec dicit dñs exercituū. Proeo q̃ nō audistis vba mea:ecce ego mittā ⁊ assumaz vniuersas cogtiones aquilonis ait dñs ⁊ nabuchodonosor regez babilonis fuū meū ⁊ adducā eos sup terrā istaz ⁊ sup habitatores ei⁹⁊ sup omēs natōes q̃ in circuitu ei⁹ sunt:⁊ ītersiciā eos ⁊ ponā eos ī stupore ⁊ in sibilū ⁊ ī solitudies sempiternas. Perdāq̃ ex eis vocē gaudij ⁊ vocē leticie:vocē sponsi ⁊ vocē spōse:vocē mole ⁊ lumē lucerne.Et erit vniuersa tra eius in solitudinē ⁊ ī stupore:⁊ fuiēt omēs gētes iste regi babilōis septuaginta ānis. Cūq̃ īpleti fuerint āni septuaginta visitabo super regē babilōis ⁊ sup gētē illā dicit dñs iniqtatē eoq̃:et sup tram chaldeoq̃:⁊ ponā illā ī solitudies sempiternas.Et adducā sup tram illā oīa vba mea q̃ locut⁹ sum ꝓ eaz: omne qd scriptū ē ī libro isto.qcunq̃ pphauit hieremias aduersū oēs gentes:q⁊ fuierūt eis cū eēnt gētes mlte ⁊ reges magni. Et reddā eis fm opa eoq̃:⁊ fm facta manuum suaq̃.Quia sic dicit dñs exercituū de⁹ isrl.Sume calicē vini furoris hui⁹ de manu mea:⁊ ppinabis de illo cūctis gentibus ad qs ego mittā te ⁊ bibēt:⁊ turbabūtur ⁊ īsanient a facie gladij quē ego mittā inter eos.Et accepi calicem de manu dñi.et ppinaui cūctis gētibo ad qs misit me dñs: hirlm ⁊ ciuitatibo iude ⁊ regibo ei⁹⁊ pncipibo eius vt darē eos in solitudinē ⁊ ī stupore ⁊ ī sibilū ⁊ in maledictōz sicut ē dies ista:⁊ pharaoni regi egipti ⁊ fuis ei⁹⁊ pncipibo ei⁹⁊ omni plo ei⁹:⁊ vniuers generalit cūctis regibo tre ausitidis.⁊ cūctis regibo tre philistijm ⁊ ascalonis ⁊ gaze ⁊ accaroni et reliqs azoti:ydumee ⁊ moab et filijs āmon ⁊ cūctis regibo tijri ⁊ vniuers regibo sydonis ⁊ regibo tre insulaq̃ q̃ sunt trans mare:⁊ dedan ⁊ theman ⁊ buz ⁊ vniuers q̃ attōsi sūt ī comā ⁊ cūctis rgibo arabie ⁊ cūctis regibo occidētis q̃ hītāt ī deserto ⁊ cūctis regibo zambri ⁊ cūctis rgibo elam et cūctis regibo medoq̃ ⁊ cunctis qb regibo aquilonis deprope ⁊ delōge:vnicuiq̃ ꝓxim frez suū:⁊ oībo regnis tre q̃ sup faciē ei⁹ sunt. Et rex sesach bibet post eos. Et dices ad

eos. Hec dicit dñs exercituũ de⁹ isrł. Bibite ⁊ inebriamĩ: ⁊ fomite ⁊ cadite: neq surgatis a facie gladij quẽ ego mittã inẽ vos Cũq noluerĩt accipe calicẽ de mãu tua vt bibant: dices ad eos. Hec dicit dñs exercituũ. Bibẽtes bibetis. Quia ecce ĩ ciuitate ĩ q̃ ĩuocatũ ẽ nomẽ meũ ego ĩcipio affligẽ: vos q̃si ĩnocẽtes ⁊ ĩmunes eritis. Nõ eritis ĩmunes. Gladiũ eĩ ego voco sup oẽs habitatores ẽre: dicit dñs exercituũ. Et tu prophetab ad eos oĩa ỽba hec: et dices ad illos. Dñs de excelso rugiet: et de habitaculo sc̃o suo dabit vocẽ suã. Rugiẽs rugiet super decorẽ suũ. Celeuma q̃si calcãtiũ ĩ torcularib ꝓcinet aduersus oẽs hĩtatores ẽre. Peruenit sonit⁹ vsq ad extrema ẽre: q⁹ iudiciũ dño cum gẽtib. Judicab ipe cũ oĩ carne. Impios ẽbidi gladio dicit dñs. Hec dicit dñs exercituũ. Ecce afflictio egrediet de gẽte ĩ gentẽ: ⁊ ẽbo magn⁹ egrediet de sũmitatib ẽre: ⁊ erĩt interfecti dñi in die illa a sũmo ẽre vsq ad summũ eĩ⁹. Nõ plãgent ⁊ ñ colligẽt neq sepelient: ĩ sterq̃linio sup faciẽ ẽre iacebũt. Ululate pastores ⁊ clamate. ⁊ aspgite vos cinẽ optimates gregis: q⁹ ꝓpleti sũt dies vr̃i vt interficiamini: ⁊ dissipatões vr̃e. ⁊ cadetis q̃si vasa ꝑcioſa. Et pibit fuga a pastoribꝰ: ⁊ ſalutacio ab optimatibus gregis. Ulor clamoris pastoꝝ ⁊ vlulat⁹ optimatũ gregis: q⁹ vastauit dñs pascua eoꝝ: ⁊ ꝓticuerunt arua pacis a facie ire furoris dñi. Dereliq̃t q̃si leo vmbraculuz suũ: facta est ẽra eoꝝ ĩ desolatoz a facie ire colũbe: et a facie ire furoris domini. Capitulum. XXVI.

In ꝓncipio regni ioachim filij ioſie regis iuda fc̃m est verbuz istud a dño dicens. Hec dicit dñs. Sta in atrio dom⁹ dñi: et loq̃ris ad oẽs ciuitates iuda de q̃bꝰ veniũt vt adorent ĩ domo dñi vniuersos ſmones: q̃s ego mãdaui tibi vt loq̃ris ad eos. Noli subtrahere verbũ: si forte audiãt ⁊ ꝓuertant̃ vnusq̃sq a via sua mala: ⁊ penitеat me mali qð cogito facere eis ꝓp malicią studioꝝ eoꝝ. Et dices ad eos. Hec dicit dñs. Si ñ audieritis me vt ambuletis ĩ lege mea quã dedi vob vt audiatis ſmonẽ ſuoꝝ meoꝝ ꝓphaꝝ q̃s ego misi ad vos de nocte ꝓsurgẽs ⁊ dirigẽs ⁊ ñ audistis: dabo domũ istã sicut ſylo: ⁊ vrbem hãc dabo ĩ maledictõz cũctis gentib ẽre.

Et audierũt sacerdotes et ꝓphe et oĩs pl̃us hieremiaz loquẽtẽ ỽba hec ĩ domo dñi. Cũ q̃ ꝓplesset hieremias loquẽs oĩa q̃ ꝑcepat ei dñs vt loq̃reť ad vniuersuz pl̃m: apprehẽderũt eũ sacerdotes ⁊ ꝓphe ⁊ oĩs pl̃us dicẽs. Morte moriať. Quaẽ ꝓphauit in noĩe dñi dicẽs: sicut sylo erit dom⁹ hec. et vrbs ista desolabiť eoq̃ nõ sit hĩtatoꝝ: Et congregat⁹ est oĩs pl̃s aduersus hieremiaz ĩ domo dñi. Et audierũt ꝑncipes iuda oĩa ỽba hec: ⁊ ascẽderũt ð domo regis in domũ dñi: ⁊ sederũt in ĩtroitu portе dom⁹ dñi noue. Et locuti sunt sacerdotes ⁊ ꝓphe ad ꝑncipes ⁊ ad oñez pl̃m dicẽtes. Judiciũ mortis ẽ viro huic: q⁹ ꝓphauit aduersus ciuitatẽ istã sicut audistis auribꝰ vr̃is. Et ait hieremias ad oẽs ꝑncipes ⁊ ad vniuersuz pl̃m dicẽs. Dñs misit me vt ꝓpharez ad domũ istã ⁊ ad ciuitatẽ hãc oĩa ỽba q̃ audistis. Nunc ǧ bonas facite vias vr̃as ⁊ studia vr̃a: ⁊ audite vocẽ dñi dei vr̃i: ⁊ penitebit dñm mali qð locut⁹ est aduersuz vos. Ego aũ ecce in manib vr̃is sũ: facite mihi qð bonũ ⁊ rectm ẽ in oculis vr̃is. Cleruntñ scitote ⁊ ꝓgscite: si occideritis me sãguinez ĩnocentẽ ẽdetis ꝑ vosmetipos ⁊ ꝑ ciuitatẽ istã ⁊ hĩtatores eĩ⁹. In veritate eĩ misit me dñs ad vos: vt loq̃rer ĩ auribꝰ vr̃is oĩa ỽba hec. Et dixerũt ꝑncipes et oĩs pl̃us ad sacerdotes ⁊ ad ꝓphas. Nõ est viro huic iudiciũ mortis: q⁹ ĩ noĩe dñi dei nr̃i locut⁹ ẽ ad nos. Surrexerũt ǧ viri de senioribꝰ ẽre: ⁊ dixerũt ad oẽz cetũ pl̃i loquẽtes. Michеas de morasthin fuit ꝓpha in diebꝰ ezechie regis iuda: ⁊ ait ad oñez pl̃m iude dicẽs. Hec dicit dñs exercituũ. Syon quasi ager arabiť: et hirł̃m in aceruũ lapidũ erit: et mons dom⁹ ĩ excelsa siluaꝝ. Nunq̃d mortе ꝑdemnauit eũ ezechias rex iuda ⁊ omnis iuda? Nunq̃d nõ timuerũt dñm et deꝑcati sunt faciẽ dñi: ⁊ penituit dñm mali qð locutus fuerat aduersũ eos? Itaq̃ nõ faciamus malũ grande ꝑ aniãs nr̃ãs. Fuit ǫ̃ vir ꝓphetans ĩ noĩe dñi vrias fili⁹ semei de cariathiarim: et ꝓphetauit aduersus ciuitatem istã. ⁊ aduersus t̃raz hanc iuxta oĩa verba hieremie. Et audiuit rex ioachim ⁊ oẽs potẽtes ⁊ ꝑncipes eius ỽba hec: ⁊ q̃siuit rex interficere eũ. Et audiuit vrias ⁊ timuit: fugitq̃ ⁊ ĩgressus ẽ egiptũ. Et misit rex ioachim viros ĩ egiptũ helchana filiũ

achobor ꝙ viros cū eo in egiptū. Et eduxe
rūt vriaz de egipto: et adduxerūt eū ad regē
ioachim ꝙ pcussit eū gladio: ꝙ piecit cada-
uer eiꝰ ī sepulcris vulgi ignbilis. Igit̄ ma-
nꝰ aichā filij saphan fuit cū hieremia vt ñ
trderet̄ ī manꝰ ppli ꝙ ītrficēt eū. Capi.

In pncipio regni ioa- .XXVII.
chim filij iosie regis iude factum ē
vbū istud ad hieremiam a dño di-
cēs. Hec dicit dñs ad me. Fac tibi vincula ꝙ
cathenas ꝙ pones eos ī collo tuo: ꝙ mittes
eas ad regē edom ꝙ ad regē moab ꝙ ad regē
filioꝝ ām̄on ꝙ ad regē tyri ꝙ ad regē sydo-
nis ī manu nūciorꝝ q̄ venerūt hirl'm ad se-
dechiaz regē iuda: ꝙ pcipies eis vt ad dños
suos loqnt̄. Hec dicit dñs exercituum deꝰ
isrl'. Hec dicetis ad dños vros. Ego feci t̄-
rā ꝙ hoīez ꝙ iumēta q̄ sunt sup faciē t̄re in
fortitudīe mea mag̃. ꝙ ī brachio meo extē-
to: ꝙ dedi eaz ei q̄ placuit ī oculis meis. Et
nūc itaqꝫ ego dedi oēs terras istas ī manu
nabuchodonosor regis babilōis fui mei:
insup ꝙ bestias agri dedi ei vt fuiāt illi: ꝙ
fuiēt ei oēs gentes ꝙ filio eiꝰ ꝙ filio filij eiꝰ
donec veniat tpus t̄re eius ꝙ ipius. Et ser-
uiēt ei gentes multe ꝙ reges magni: gens
aī et regnū qđ ñ fuierit nabuchodonosor
regi babilōis et q̄cunqꝫ ñ curuaueit collū
suū sub iugo regis babilōis in gladio ꝙ in
fame et in peste visitabo supꝫ gentē illā ait
dñs: donec ꝯsumā eos in manu eiꝰ. Vos g̃
nolite audire pphas vros ꝙ diuinos ꝙ som-
niatores ꝙ augures et malefícos qui dicūt
vob̄ nō fuietis regi babilōis: qꝛ mendatiū
pphetāt vob̄ vt lōge faciāt vos de t̄ra vra:
et eiciāt vos et peatis. Porro gens q̄ sub-
iecerit ceruicez suā sub iugo regis babilo-
nis ꝙ fuierit ei ꝙ dimittā eā in t̄ra sua di-
cit dñs: ꝙ colet eā ꝙ hītabit ī ea. Et ad sede-
chiaz regē iuda locutꝰ suz ſm oīa vba hec
dicens. Subicite colla vra sub iugo regis
babilonis: ꝙ fuite ei ꝙ pplo eius: ꝙ viuetis.
Quare moriemī tu ꝙ pplꝰ tuꝰ gladio. fame
ꝙ peste: sicut locutꝰ ē dñs ad gentē q̄ fuire
noluerit regi babilōis: Nolite audire vba
pphaꝝ dicentiū vob̄ nō fuietis regi babi-
lonis: qꝛ mēdaciū ipi loquunt̄ vob̄. Quia
non misi eos ait dñs: ꝙ ipi pphetāt in noīe
meo mēdacit̄: vt eiciant vos ꝙ peatis tam
vos qꝫ pphete q̄ vaticinant̄ vob̄. Et ad sa-
cerdotes ꝙ ad pplm̄ istū locutus sum dicēs.

Hec dicit dñs. Nolite audire verba pphaꝝ
vroꝝ q̄ pphetant vobis dicentes: ecce vasa
dñi reuertent̄ de babilone nūc cito. Men-
dacium em̄ pphetant vob̄. Nolite g̃ audire
eos: sed seruite regi babilonis vt viuatis.
Quare dat̄ hec ciuitas in solitudinē: Etsi
pphete sūt. et est verbū dñi in eis occurrāt
dño exercituū: vt nō veniāt vasa q̄ derelic-
ta fuerāt ī domo dñi et ī domo regis iuda
et ī hirl'm in babilonē. Quia hec dicit dñs
exercituū ad colūnas et ad mare ꝙ ad ba-
ses ꝙ ad reliq̄ vasoꝝ q̄ manserūt in ciuita-
te hac: q̄ nō tulit nabuchodonosor rex ba-
bilonis cū transferret iechoniaz filiū ioa-
chim regē iuda de hirl'm in babilonē ꝙ oēs
optimates iuda et hirl'm. Quia hec dicit
dñs exercituū deus isrl' ad vasa q̄ derelicta
sunt ī domo dñi ꝙ ī domo regis iuda ꝙ hie-
rusalem. In babilonem transferent̄: ꝙ ibi
erūt vsqꝫ ad diē visitationis sue dicit dñs.
Et afferri faciam ea et restitui ī loco isto.

Capitulum. .XXVIII.

Et factū est ī anno illo ī pncipio
regni sedechie regis iuda in anno
q̄rto ī mēse quīto: dixit ad me ana-
nias filiꝰ azur pphā de gabaon ī domo dñi
coꝝ sacerdotib̄ et omī pplo dicēs. Hec di-
cit dñs exercituū deus isrl'. Contriui iugū
regis babilonis. Adhuc duo anni diez: et
ego referri faciā ad locū istū oīa vasa dñi
q̄ tulit nabuchodonosor rex babilonis de
loco isto et trāstulit ea ī babilonē. Et ie-
coniam filiū ioachim regez iuda et omēm
trāsmigtionē iude q̄ ingressi sunt ī babilo-
nem ego ꝯuertā ad locū istū ait dñs. Con-
terā em̄ iuguz regis babilōis. Et dixit hie-
remias ppha ad ananiam pphetā in oculis
sacerdotū ꝙ ī oculis oīs pplī q̄ stabat in do
mo dñi: ꝙ ait hieremias ppha. Amē sic fa-
ciat dñs. Suscitet dñs vba tua q̄ pphetā-
sti: vt referāt̄ vasa ī domū dñi: ꝙ oīs trās-
migtio de babilone ad locū istū. Veruntñ
audi verbū hoc qđ ego loqr̄ ī auribꝫ tuis:
et ī auribꝫ vniuersi pplī. Prophete q̄ fuer̄t
añ me ꝙ te ab inicio ꝙ pphetauer̄t sup t̄ras
mlt̄as ꝙ sup regn̄ de pliō ꝙ de afflictōne ꝙ de
fame: ppha q̄ vaticinatꝰ est pacē cū vene-
rit verbū eius: sciet̄ ppha quē misit dñs ī
veritate. Et tulit ananias ppha cathenam
de collo hieremie pphete: ꝙ ꝯfregit eaz. Et
ait ananias ī ꝯspectu oīs pplī dicens. Hec

dicit dñs. Hic ꝓfringaz iugũ nabuchodonoſoꝛ regis babilõis pꝰ duos ãnos diez ꝺ collo oĩm gentiũ. Et abĳt hieremias ꝓpha in viã ſuaz. Et fctm ẽ verbũ dñi ad hieremiã poſtq̃ ꝓfregit ananias ꝓpha cathenã de collo hieremie ꝓphete dicẽs. Hec dicit dñs. Adhuc: ꝙ dices ananie. Hec dicit dñs. Cathenas ligneas ꝓtriuiſti ꝙ facies ꝓ eis cathenas ferreas: qꝛ hec dicit dñs exercituũ deꝰ iſrl. Jugũ ferreũ poſui ſup collũ cũctaz gentiũ iſtaz vt ſeruiãt nabuchodonoſoꝛ regi babilonis: ꝙ ſeruiẽt ei: inſup ꝙ beſtias ẽre dedi ei. Et dixit hieremias ꝓpha ad ananiã ꝓphaz Audi anania. Nõ miſit te dñs: ꝙ tu ꝓfidere feciſti ꝓplm iſtũ in mendacio. Idcirco hec dicit dñs. Ecce ego mittã te a facie terre. Hoc ãno morieris. Aduerſũ ei dñm locutus es. Et mortuꝰ eſt ananias ꝓpha in ãno illo menſe ſeptimo. Capi. XXIX.

Et hec ſũt ẽba libri quẽ miſit hieremias de birlm ad reliquias ſenioꝛ tranſmigratõnis et ad ſacerdotes et ad ꝓphetas et ad omnez populum quem ẽduxerat nabuchodonoſoꝛ de birlm i babilonẽ: poſtq̃ egreſſus eſt iechonias rex et dña ꝙ eunuchi ꝙ ꝓncipes iuda ꝙ birlm ꝙ faber ꝙ icluſoꝛ de birlm i manu elaſa filij ſaphan et gamalie filij helchie q̃s miſit ſedechias rex iuda ad nabuchodonoſoꝛ regem babilonis i babilonẽ: dicẽs. Hec dicit dñs exercituũ deꝰ iſrl omĩ tranſmigr̃tõi quã tranſtuli de birlm i babilonẽ. Edificate domos ꝙ habitate: ꝙ plãtate ortos ꝙ ꝓmedite fructũ eoꝝ. Accipite vxores ꝙ generate filios ꝙ filias: ꝙ date filijs vr̃is vxores ꝙ filias veſtras viris date. ꝙ pariãt filios ꝙ filias: et mlt̃iplicabimi ibi ꝙ nolite eẽ pauci numero: ꝙ q̃rite pacẽ ciuitatis ad quã tranſmigr̃re vos feci et orate ꝓ ea ad dñm: qꝛ i pace illi⁹ erit pax vob. Hec dicit dñs exercituũ deꝰ iſrl. Nõ vos ſeducãt ꝓphe vr̃i q̃ ſunt in medio vr̃m ꝙ diuini vr̃i: et ne attẽdatis ad ſõnia vr̃a q̃ vos ſõniatis qꝛ falſo ipſi ꝓphetant vob in noĩe meo: ꝙ non miſi eos dicit dñs. Quia hec dicit dñs. Cũ ceperint ĩplerí in babilone ſeptuagĩta ãni viſitabo vos et ſuſcitabo ſup vos ẽbũ meũ bonũ: vt reducã vos ad locũ iſtũ. Ego ei ſcio cogitatões q̃s cogito ſup vos ait dñs. cogitatões pacis ꝙ nõ afflictõis vt dem vob finẽ ꝙ patiẽciã: inuocabitis me ꝙ viuetis. ꝙ orabitis me ꝙ ego exaudiã vos: q̃retis me ꝙ inuenietis. Cũ q̃sieritis me i toto corde vr̃o: inueniar a vob ait dñs. Et reducaz captiuitatẽ vr̃az: ꝙ ꝓgregabo vos de vniuerſ̃ gẽtibus et de cũctis locis ad q̃ expuli vos dicit dñs. Et reuerti vos faciã de loco ad quem trãſmig̃re vos feci: qꝛ dixiſtis. Suſcitauit nob dñs ꝓphas i babilone. Quia hec dicit dñs ad regẽ qui ſedet ſup ſoliũ dauid ꝙ ad omnez ꝓplm habitatorẽ vrbis hui⁹: ad fres vr̃os q̃ nõ ſũt egreſſi vobiſcũ in trãſmig̃tionẽ. Hec dicit dñs exercituũ. Ecce mittaz i eos gladiũ ꝙ famẽ ꝙ peſtẽ: ꝙ ponã eos q̃ſi ficus malas q̃ ꝓmedi non pñt eoꝝ peſſime ſint: ꝙ pſeq̃r eos i gladio ꝙ i fame ꝙ i peſtilẽcia. Et dabo eos i vexatõez vniuerſis regnis ẽre i maledictõz ꝙ i ſtupoꝛẽ ꝙ i ſibiluz et i obꝓbriũ cũctis gẽtib ad q̃s ego eieci eos: eoꝝ ñ audierint ẽba mea dicit dñs q̃ miſi ad eos ꝓ ſuos meos ꝓphas de nocte ꝓſurgẽs ꝙ mittẽs: ꝙ nõ audiſtis dicit dñs. Vos g̃ audite verbũ dñi omnis trãſmig̃tionis quã emiſi de birlm i babilonem. Hec dicit dñs exercituũ deꝰ iſrl ad ahab filiũ cholie ꝙ ad ſedechiaz filiũ maaſie q̃ ꝓphetant vob in noĩe meo mẽdacit. Ecce ego ẽdaz eos in in manꝰ nabuchodonoſoꝛ regis babilõis: et ꝑcutiet eos i oculis vr̃is. Et aſſumet ex eis maledictõ oĩ trãſmig̃tõi iude. q̃ ẽ i babilone dicẽtiũ. Ponat te dñs ſicut ſedechiam ꝙ ſicut ahab q̃s frixit rex babilonis in igne: ꝓ eo q̃ fecerit ſtulticiã in iſrl et mechati ſũt in vxores amicoꝝ ſuoꝝ: ꝙ locuti ſũt ẽbũ i noĩe meo mẽdacit q̃d nõ mãdaui eis. Ego ſũ iudex ꝙ teſtis dicit dñs. Et ad ſemeiam neelamiten dices. Hec dicit dñs exercituũ deꝰ iſrl. Quoꝛeo q̃ miſiſti in noĩe meo libros ad omnez ꝓplm q̃ eſt in birlm et ad ſophoniam filiũ maaſie ſacerdotẽ et ad vniuerſos ſacerdotes dicẽs: dñs dedit te ſacerdotez ꝓ ioiade ſacerdote vt ſis dux i domo dñi ſup omnez vir arrepticiũ ꝙ ꝓphetãtez vt mittas eũ in neruũ ꝙ in carcerẽ. Et nũc q̃re nõ icrepaſti hieremiaz anathotiten q̃ ꝓphetat vob: Quia ſup hoc miſit i babilonẽ ad nos dicẽs. Lõguz ẽ: edificate domos ꝙ bĩtate: plãtate ortos ꝙ ꝓmedite fructꝰ eoꝝ. Legit g̃ ſophonias ſacerdos libꝝ iſtũ in auribꝰ hieremie ꝓphete. Et fctm eſt ẽbũ dñi ad hieremiã dicẽs. Mitte ad omnez trãſmig̃tionez dicẽs. Hec dicit dñs ad ſemeiaz

neelamiten. Pro eo q̄ ꝓphauit vob̄ semeias q̄ ego ñ misi eū: q̄ fecit vos ꝑfidē in mēdacō: idcirco hec dicit dñs. Ecce ego visitabo sup̄ semeiā neelamiten et sup̄ semē eius. Nō erit ei vir sedēs ī medio ꝓli h̄: q̄ ñ videbit bonū qđ ego faciā ꝓlo meo ait dñs: q̄ puaricacōz locut⁹ ē aduersus dñm. Ca. XXX.

Hoc vbū qđ fact̄m ē ad hieremiam a dño dicēs. Hec dicit dñs de⁹ isrl̄ dicēs. Scribe tibi oia vba q̄ locut⁹ sum ad te ī libro. Ecce eī dies veniūt dicit dñs: q̄ puertā puersiōez ꝓli mei isrl̄ q̄ iuda ait dñs: q̄ puertam eos ad t̄rā quā dedi pribo eoꝝ q̄ possidebūt eā. Et hec vba q̄ locut⁹ ē dñs ad isrl̄ et iudaz: qm̄ hec dicit dñs. Vocē t̄roris audiuim⁹: formido: q̄ non est pax. Interrogate q̄ videte si generat mascul⁹. Quare g̃ vidi oīs viri man⁹ sup̄ lūbū suum q̄si pturientis: Et puerse sūt vniuerse facies ī auriginē. Ue q̄ magn̄ dies illa nec ē simil ei⁹: tēpusq̄ tribulacōis ē iacob: q̄ ex ipo saluabit. Et erit: ī die illa ait dñs exercituū ꝓterā iugū eius de collo tuo: et vincula eius dirūpā. Et ñ dñabūt ei amplius alieni: sed seruiet dño deo suo: et dauid regi suo quē suscitabo eis. Tu g̃ ne timeas seue me⁹ iacob ait dñs: neq̄ paueas isrl̄: q̄ ecce ego saluabo te de t̄ra longinq̄ et semē tuū de t̄ra captiuitatis eoꝝ. Et reuertet iacob q̄ q̄escet: q̄ cūctis affluet bonis. q̄ nō erit quē formidet: qm̄ tecū ego sū ait dñs vt saluē te. Faciā em̄ cōsumatōz in cūctis gentibo ī qbo dispsi te: te aut nō faciam ī cōsumatōz: sz castigabo te ī iudicō vt nō tibi videaris inoxius: q̄ hec dicit dñs. Insanabil̄ fract̄a tua: pessima plaga tua. Nō est q̄ iudicet iudiciū tuū: ad alligandū curatōz tuā vtilitas nō ē tibi. Omnes amatores tui oblīti sūt tui: teq̄ ñ querēt. Plaga ei inimici pcussi te: castigatōe crudeli. Propt̄ mltitudinē iniqtatis tue dura fct̄a sūt pct̄a tua. Quid clamas sup̄ ꝓtritione tua? Insanabilis ē dolor tu⁹. Propt̄ multitudinē iniqtatis tue q̄ dura pct̄a tua feci hec tibi. Propterea oēs q̄ ꝓmedūt te devorabunt: q̄ vniuersi hostes tui ī captiuitatē ducēt. Et omnes q̄ te vastāt vastabūtur: cūctosq̄ ꝑdatores tuos dabo ī predā. Obducā ei cicatricē tibi: q̄ a vulneribo tuis sanabo te dicit dñs. Quia electaz vocauert te sion: hec ē q̄ nō habebat requrentē.

Hec dicit dñs. Ecce ego puertam puersionē tabnaculoꝝ iacob: q̄ tectis eius miserebor. Et edificabit ciuitas ī excelso suo: q̄ tēplū iuxta ordinē suū fūdabit. Et egrediet de eis laus voxq̄ ludentiū: q̄ mltiplicabo eos q̄ ñ minuent: q̄ glorificabo eos q̄ nō attenuabunt: q̄ erūt filij ei⁹ sicut a pncipio: q̄ cet⁹ ei⁹ coram me pmanebit. Et visitabo aduersū omnes q̄ tribulāt eū: et erit dux ei⁹ ex eo: q̄ pnceps d̄ medio ei⁹ ꝓdcetur. Et applicabo eū: q̄ accedz ad me. Quis eī iste est q̄ applicet cor suū: vt appropinqt mihi ait dñs? Et eritis mihi ī pl̄m: et ego ero vob̄ ī de⁹. Ecce turbo dñi furor egredies: procella ruens ī capite impioꝝ p̄q̄escet. Nō auertet ira īdignōis dñs: donec faciat et ꝓpleat cogitatōz cordis sui. In nouissimo diex intelligetis ea. Ca. XXXI.

In tēpe illo dicit dñs ero de⁹ vniuersis pgnationib isrl̄: et ipi erūt mihi ī pl̄m. Hec dicit dñs. Inuenit grāz in deserto pl̄us q̄ remānserat gladio. Vadet ad requiē suaz isrl̄. Lōge dñs apparuit mihi. Et ī charitate ꝑpetua dilexi te: ideo attrxi te miserans. Rursūq̄ edificabo te: q̄ edificabēis vgo isrl̄. Adhuc ornabēis timpanis tuis: et egredieris ī choro lusētiū. Adhuc plantabis vineas ī mōtib samarie. Plātabūt plantātes: q̄ donec tpus veniat ñ vindemiabūt: q̄ erit dies ī q̄ clamabūt custodes ī mōte ephraim. Surgite q̄ ascēdam⁹ ī syon ad dñm de⁹ nr̄m: q̄ hec dicit dñs. Exultate ī letitia iacob: et hinnite p̄ caput gentiū: psonate q̄ canite: et dicite. Salua dñe pl̄m tuum reliq̄as isrl̄. Ecce ego adducā eos de t̄ra aq̄lonis: q̄ cōgregabo eos ab extremis t̄re: inf̄ q̄s erūt cec⁹ q̄ claud⁹ q̄ pgnans q̄ piens sil̄ cet⁹ magnus reuertentiū huc. In fletu veniēt: et in pcibo reducā eos. Et adducā eos p torrētes aq̄ ī via recta q̄ nō ipingēt ī ea: q̄ fct̄us sū isrl̄i pr̄: q̄ ephraim pmogenit⁹ me⁹ ē. Audite vbuz dñi gētes: q̄ annūciate ī insulis q̄ procul sūt: q̄ dicite. Qui dispsit isrl̄ cōgregabit eū: q̄ custodiet eū sicut pastor gregē suū. Redimet ei dñs iacob: q̄ liberabit eū d̄ manu potētioris. Et veniēt q̄ laudabunt in mōte syon: et ꝓfluent ad bona dñi sup̄ frumēto et vino q̄ oleo et fetu pecoꝝ et armētoꝝ: eritq̄ aīa eoꝝ quasi ort⁹ irriguus: et vltr̄ nō esurient. Tunc letabit

ḡgo ī choro: iuuenes ⁊ senes sil'. Et ꝓuertā luctū eoꝝ ī gaudiū: ⁊ ꝓsolabor eos: ⁊ letificabo a dolore suo. Et iebriabo aīaz sacerdotū pīguedīe: ⁊ ꝑplēs me⁹ bonis meis dicit plebi ait dñs. Hec dicit dñs. Vox ī excelso audita ē lamētatiōis luct⁹ ⁊ flet⁹: rachel plorātis filios suos. et nolētis ꝓsolari sup eis: qz nō sūt. Hec dicit dñs. Quiescat vox tua a ploratu ⁊ oculi tui a lacrimis: qz est merces opi tuo ait dñs. Et reuertēt de tra inimici: ⁊ ē spes nouissimis tuis ait dñs: ⁊ reuertent filij tui ad tmīos suos. Audiēs audiui ephraim tnsmigntē. Castigasti me dñe: ⁊ erudit⁹ sū q̄si iuuēcul⁹ īdomit⁹. Cōuerte me ⁊ reuertar: qz tu dñs deus me⁹. Postq̄ em̄ ꝓuertisti me egi pñiaz: ⁊ postq̄ oñdisti mihi pcussi femur meū. Confusus sū ⁊ erubui: qm̄ sustinui obprobriū adolescēcie mee. Si fili⁹ honorabil' mihi ephraī: si puer delicat⁹: qz ex q̄ locut⁹ sū de eo adhuc recordabor ei⁹. Idcirco ꝓturbata sūt viscera mea sup eū: miſās miſabor ei⁹ ait dñs. Statue tibi speculā: pone tibi amaritudīes. Dirige cor tuū ī viā rectā. ī q̄ ambulasti. Reuertē ḡgo isrl': reuertē ad ciuitates tuas istas. Vsq̄q̄ delicijs dissolueris filia vaga: Quia creauit dñs nouū sup trā: fēa circūdabit vir. Hec dicit dñs exercituū de⁹ isrl'. Adhuc dicēt ꝟbū istud ī tra iuda ⁊ ī urbib⁹ ei⁹: cū ꝓuertero captiuitatē eoꝝ. Benedicat tibi dñs pulcritudo iusticie mōs sct⁹. Et habitabūt ī eo iudas ⁊ oēs ciuitates eius sil' agricole ⁊ minātes greges: qz iebriaui aīaz lassaz: ⁊ oēz aīaz esurientē saturaui. Ideo q̄si de sōno suscitat⁹ sū ⁊ vidi: ⁊ sōn⁹ me⁹ dulcis mihi. Ecce dies venīēt dicit dñs: ⁊ seīnabo domū iuda ⁊ domū isrl' seīne hoīs ⁊ seīe iumētoꝝ. Et sicut vigilaui sup eos vt euellerē ⁊ demolirer ⁊ dissiparē et dispderē ⁊ affligerē: sic vigilabo sup eos vt edificē et plantē ait dñs. In diebꝫ illis nō dicēt vltr. pres ꝓmedert vuaz acerbā ⁊ dentes filioꝝ obstupuert: sz vnusq̄sq̄ in iniqtate sua morietr. Oīs hō q̄ ꝓmederit vuā acerbā: obstupescēt dentes eius. Ecce dies venient dicit dñs. ⁊ feriā domui isrl' ⁊ domui iuda fed⁹ nouū. Nō sm pactū qđ pepigi cum pribꝫ eoꝝ in die q̄ apprehēdi manū eoꝝ vt educerē eos de terra egipti: pactū qđ irritū fecerūt et ego dñatus sum eoꝝ dicit dñs: sz hoc erit pactū qđ feriam cū domo isrl'. Post dies illos dicit dñs dabo legē meā in visceribꝫ eoꝝ: ⁊ ī corde eoꝝ scribā eā: ⁊ ero eis ī deū. ⁊ ipi erūt mihi in ꝑplm. Et nō docebit vltr vir ꝓximū suū. et vir frem suū dicēs: cognosce dñm. Omnes em̄ cognoscēt me a mīmo eoꝝ vsq̄ ad maximū ait dñs: qz ꝓpiciabor iniqtatibꝫ eoꝝ et pcti eoꝝ nō ero memor ampli⁹. Hec dicit dñs q̄ dat solē in lumine diei. ordinē lune et stellaꝝ ī lumine noctis: q̄ turbat mare et sonāt fluctus ei⁹: dñs exercituū nomen illi. Si defecerīt leges iste coram me dicit dñs: tūc et semē isrl' deficiet vt nō sit gens coraz me cunctis diebꝫ. Hec dicit dñs. Si mēsurari poterint celi sursū et inuestigari fundamēta tre deorsum: ⁊ ego abiciā vniuersuz semē isrl' ꝓter oīa que fecert dicit dñs. Ecce dies veniēt dicit dñs: et edificabit ciuitas dño a turre ananebel vsq̄ ad portā anguli. Et exibit vltr norma mēsure in ꝓspectu ei⁹ sup collē gareb: et circuibit goatha ⁊ oñez vallē cadauer ⁊ cineres et vniuersaz regionē mortis. vsq̄ ad torrentē cedron ⁊ vsq̄ ad angulū porte equoꝝ orientalis. Sanctū dñi nō euellet: ⁊ nō destruetur vltra in ꝑpetuū.

Ca. XXXII.

Erbū qđ fct̄m est ad hieremiam a dño ī anno decīo sedechie regis iuda: ipse ē ann⁹ octauusdecim⁹ nabuchodonosor. Tūc exercit⁹ regis babilonis obsidebat hrl'm: ⁊ hieremias ꝑpha erat clausus ī atrio carceris q̄ erat ī domo regis iuda. Clauserat eī eū sedechias rex iuda dicēs. Quare vaticinaris dicēs hec dicit dñs. ecce ego dabo ciuitatē istā ī man⁹ regis babilōis ⁊ capiet eā. ⁊ sedechias rex iuda ñ effugiet de mānu chaldeoꝝ sz trdet in man⁹ regis babilonis. ⁊ loqt̄ os ei⁹ cū ore illi⁹ ⁊ oculi ei⁹ oculos illi⁹ videbūt. ⁊ ī babilonē ducet sedechiaz ⁊ ibi erit donec visitē euz ait dñs: si aūt dimicaueritis aduersum chaldeos nihil ꝓspere habebitis: Et dixit hieremias. Factū est ꝟbū dñi ad me dicēs Ecce ananebel filī⁹ sellū patruelis tu⁹ veniet ad te dicēs. Eme tibi agꝝ meū q̄ est ī anathot. Tibi em̄ ꝓpetit exprinquitatē vt emas. Et veīt ad me ananebel filī⁹ patrui mei sm verbū dñi ad vestibulū carceris: ⁊ ait ad me. Posside agꝝ meū qui est ī anathot ī tra beniamin. qz tibi ꝓpetit hēditas et tu prinqu⁹ es vt possideas. Intellexi aūt

q̄ verbū dñi essz. Et emi agr̄ ab ananehel filio patrui mei q̄ est ī anathot. Et appēdi ei argētū septē statēres. ⁊ decē argēteos: et scripsi ī libro ⁊ sigāui: et adhibui testes. Et appēdi argētū ī statēra: ⁊ accepi libr̄ possessionis sig̃tū ⁊ stipulatões ⁊ rata ⁊ signa forinsecus. Et dedi libr̄ possessiōis baruch filio neri filij maasie ī oculis ananehel patruelis mei ⁊ ī oc̄lis testiū q̄ scripti erāt in libro emptōis: ⁊ ī oc̄lis oīm iudeor̄ q̄ sedebāt ī atrio carceris. Et p̄cepi baruch coram eis dicēs. Hec dicit dñs exercituū de⁹ isrl̄. Sume libros istos: libr̄ emptōis hūc sig̃tū. ⁊ libr̄ hunc q̄ aptus est: ⁊ pones illos ī vase fictili vt pmanē possint diebꝰ multis. Hec eī dicit dñs exercituū de⁹ isrl̄. Adhuc possidebūt dom⁹ ⁊ agri ⁊ vinee in t̄ra ista. Et orauī ad dñm postq̄ t̄didi libr̄ possessiōis baruch filio neri dicēs. Heu heu heu dñe de⁹. Ecce tu fecisti celū ⁊ t̄raz ī fortitudine tua magn̄: ⁊ in brachio tuo extēto. Nō erit tibi difficile oē verbū q̄ facis miscōiaz ī nubibꝰ: ⁊ reddis iniq̄tatē p̄m in sinū filior̄ eor̄ post eos fortissime magne et potēs. dñs exercituū nomē tibi: magn⁹ ī ꝯsilio ⁊ īcomp̄hensibil̄ in cogitatu: cui⁹ oc̄li apti sunt sup̄ oēs vias filior̄ adaz. vt reddas vnicuiq̄ ꝑm vias suas. ⁊ ꝑm fructum adīuentionū ei⁹: q̄ posuisti sig̃ ⁊ portēta ī t̄ra egipti vsq̄ ad diē hāc ⁊ ī isrl̄ ⁊ ī hoīb⁹: ⁊ tibi fecisti nomē sicut est dies hec. Et eduxisti p̄plm tuū isrl̄ de t̄ra egipti ī signis et ī portētis ⁊ ī māu robusta ⁊ ī brachio extēto ⁊ ī t̄rore mag̃: ⁊ dedisti eis t̄rā hāc quā iurasti p̄ribꝰ eor̄ vt dares eis t̄raz fluentē lacte ⁊ melle: ⁊ ingressi sūt ⁊ possederūt eā. Et ñ obedierūt voci tue ⁊ ī lege tua ñ ambulauerūt: oīa q̄ mādasti eis vt facerēt ñ fecerūt: ⁊ euenerūt eis oīa mala hec. Ecce mūicões extructe sūt aduersuz ciuitatē vt capiat̄: ⁊ vbs data ē ī mā⁹ chaldeor̄ ⁊ ī mā⁹ regis babilōis q̄ p̄liāt̄ aduersus eā a facie gladij ⁊ famis ⁊ pestilēcie: et q̄cūq̄ locut⁹ es acciderūt vt tuipe cernis. Et dicis mihi dñe de⁹. eme agrū argēto ⁊ adhibe testes: cū vbs data sit ī man⁹ chaldeor̄: Et factū ē verbū dñi ad hieremiam dicēs. Ecce ego dñs de⁹ vniuerse carnis. Num mihi difficile erit oīe verbū: Propt̄ea hec dicit dñs. Ecce ego t̄daz ciuitatē istā ī mā⁹ chaldeor̄ ⁊ ī man⁹ regis babilōis ⁊ capiēt eā: et veniēt caldei p̄liātes aduersū vbē hāc: ⁊ succēdēt eā igni ⁊ ꝑburēt eā: et dom⁹ ī q̄r̄ domatibꝰ sacrificabāt baal ⁊ libabāt dijs alienis libamīa ad irritādū me. Erāt eī filij isrl̄ ⁊ filij iuda iugit̄ facientes malū ī oculis meis ab adolescēcia sua: filij isrl̄ q̄ vsq̄ nūc exacerbabant me in ope manuū suar̄ dicit dñs: qr̄ ī furore ⁊ ī īdig̃tōe mea facta ē mihi ciuitas hec a die q̄ edificauerūt eā vsq̄ ad diē istā q̄ auferet̄ ꝺ ꝑspc̄tu meo p̄pt̄ malicia filior̄ isrl̄ ⁊ filior̄ iuda quā fecerūt ad iracūdiā me p̄uocātes. ipi ⁊ r̄ges eor̄ ⁊ p̄ncipes eor̄ ⁊ sacēdotes ⁊ p̄phe eor̄ viri iuda ⁊ hītatores hirl̄m. Et dederūt ad me terga ⁊ ñ facies: cū docerē eos ⁊ erudirē diluculo: ⁊ nollēt audire vt accipent disciplinaz. Et posuerūt ydola sua ī domo ī q̄ īuocatū ē nomē meū vt polluerēt eā: et edificauerūt excelsa baal q̄ sūt ī valle filij ennon vt inicia rēt filios suos ⁊ filias suas moloch qꝺ nō mādaui eis nec ascendit ī cor meū vt facerēt aboīacōz hāc: ⁊ ī pcm deducerēt iudā Et nūc p̄pt̄ ista hec dicit dñs de⁹ isrl̄ ad ciuitatē hāc: de q̄ vos dicitis q̄ t̄dat̄ ī man⁹ regis babilonis ī gladio ⁊ ī fame ⁊ ī peste. Ecce ego ꝯgregabo eos de vniuers t̄ris ad q̄s eieci eos ī furore meo ⁊ ī ira mea ⁊ ī indig̃cōe grādi: et reducā eos ad locū istū ⁊ hītare eos faciā ꝯfident̄: ⁊ erūt mihi ī populū ⁊ ego ero eis ī deum. Et dabo eis cor vnū ⁊ viā vnā vt timeāt me vniuers dieb⁹: ⁊ bñ sit eis ⁊ filijs eor̄ post eos. Et feriam eis pactū sēpit̄nū ⁊ nō desinā eis bñfacē: ⁊ timorē meū dabo ī corde eor̄ vt ñ recedāt a me: ⁊ letabor sup̄ eis cū bñ eis fecero. Et plātabo eos ī t̄ra ista ī veritatē ī toto corde meo et ī tota aīa mea: qr̄ hec dicit dñs. Sicut adduxi sup̄ p̄plm istuz o mē malum hoc grande: sic adducā sup̄ eos oē bonū qꝺ ego loq̄r ad eos. Et possidebunt agri ī t̄ra ista de q̄ vos dicitis q̄ desta sit eo q̄ nō remāserit hō ⁊ iumentū: ⁊ data sit ī man⁹ caldeor̄. Agri emēt pecuīa ⁊ scribent̄ ī libro ⁊ īprimet̄ signū: et testis adhibet̄ ī t̄ra beniamin ī circuitu hirl̄m ī ciuitatibꝰ iuda ⁊ ī ciuitatibꝰ mōtanis ⁊ ī ciuitatibꝰ campestribꝰ ⁊ ī ciuitatibꝰ q̄ ad austr̄ sūt: qr̄ cōuertam captiuitatē eor̄ ait dñs. Capi.

Et factū ē verbū dñi .XXXIII. ad hieremiā scꝺo: cū adhuc clausus eēt ī atrio carceris dicēs. Hec

dicit dñs q̄ factur⁹ ē ⁊ formatur⁹ illud ⁊ paratur⁹: dñs nomē ei⁹. Clama ad me ⁊ exaudiā te: ⁊ ānūciabo tibi grādia ⁊ firma q̄ nescis. Quia hec dicit dñs de⁹ isrl̄ ad domos vrb̄ hui⁹ ⁊ ad domos r̄gis iuda q̄ destructe sūt ⁊ ad munitōes ⁊ gladiū veniētiū vt dimicēt cū chaldeis et īpleāt eas cadaueribꝰ hoīm q̄s p̄cussi ī furore meo ⁊ in īdignatōe mea: abscōdēs faciē meā a ciuitate hac p̄pter oēz malicīā eoꝝ. Ecce ego obducam eis cicatricē ⁊ sanitatē: ⁊ curabo eos et reuelabo eis dēp̄catōez pacis ⁊ veritatis. Et p̄uertā p̄uersiōez iuda ⁊ p̄uersionē hierl̄m ⁊ edificabo eos sicut a p̄ncipio: et emūdabo eos ab oī iniq̄tate sua ī q̄ peccauer̄t mihi: ⁊ p̄pici⁹ero cūctis iniq̄tatibꝰ eoꝝ in q̄bꝰ deliq̄rūt mihi et sp̄reuer̄t me. Et er̄t mihi ī nomē ⁊ ī gaudiū ⁊ ī laudē ⁊ ī exultatōz cūctis gētibꝰ tērre q̄ audierīt oīa bona q̄ ego factur⁹ sū eis: ⁊ pauebūt ⁊ turbabūt ī vniuersis locis ⁊ in oī pace quā ego faciā eis. Hec dicit dñs. Adhuc audietur ī loco isto quez vos dicitis esse dep̄tū eo q̄ ñ sit hō nec iumentū ī ciuitatibꝰ iuda ⁊ foris hierl̄m q̄ desolate sūt absq̄ hoīe ⁊ absq̄ habitatore ⁊ absq̄ pecore. vox gaudij et vox leticie vox sp̄si ⁊ vox sp̄se: vox dicētiū p̄fitemī dño exēcituū q̄m bon⁹ dñs. q̄m ī etērnū miserīa ei⁹: ⁊ portātiū vota ī domo dñi. Reducā ei⁹ p̄uersionē tērre sicut a p̄ncipio dicit dñs. Hec dicit dñs exercituū. Adhuc erit ī loco isto dep̄to absq̄ hoīe ⁊ absq̄ iumēto. et ī cūctis ciuitatibꝰ ei⁹ hītaculo pastoꝝ accubātiū gregū ī ciuitatibꝰ mōtuoꝝ et ī ciuitatibꝰ cāpestribꝰ: ⁊ ī ciuitatibꝰ q̄ ad austꝝ sūt ⁊ ī tērra beniamī ⁊ ī circuitu hierl̄m ⁊ ī ciuitatibꝰ iuda: adhuc trāsibūt greges ad manū numerātis ait dñs. Ecce dies veniēt dicit dñs: ⁊ suscitabo vbū bonū qd̄ locut⁹ sū ad domū isrl̄ et ad domū iuda. In diebꝰ illꝭ ⁊ ī tpe illo germīare faciā dauid germē iusticie: ⁊ faciet iudiciū ⁊ iusticiā ī tērra. In diebꝰ illꝭ saluabit̄ iuda: ⁊ isrl̄ hītabit p̄fidēter. Et hoc ē nomē qd̄ vocabūt eū: dñs iustus nr̄. Quia hec dicit dñs. Nō īteribit de dauid vir q̄ sedeat sup̄ thronū dom⁹ isrl̄: et de sacerdotibꝰ ⁊ d̄ leuitis ñ īteribit vir a facie mea q̄ offerat olocaustomata et īcēdat sacrificium ⁊ cedat victimas oībꝰ diebꝰ. Et factū ē vbū dñi ad hieremiā dicēs. Hec dicit dñs. Si irritū p̄t fieri pactū meū cū die ⁊ pactū meū cū nocte vt nō sit dies ⁊ nox ī tpe suo: ⁊ pactū meū irritū esse poterit cū dauid famulo meo vt ñ sit ex eo filiꝰ q̄ regnet ī throno ei⁹: ⁊ leuite ⁊ sacerdotes ministri mei. Sicuti enumerari nō p̄nt stelle celi ⁊ metiri arene maris: sic mltiplicabo semen dauid serui mei: et leuitas mīstros meos. Et factū ē vbū dñi ad hieremiā dicēs. Nūq̄d ñ vidisti q̄d p̄plus h̄ locut⁹ sit dicēs. Due p̄gnatōes q̄s elegerat dñs abiecte sunt: Et p̄plm meū dispexer̄t: eo q̄ ñ sit vlt̄ gēs corā eis. Hec dicit dñs. Si pactū meū īter diez ⁊ noctē ⁊ leges celo ⁊ tērre ñ posui. eq̄dē et semē iacob et dauid serui mei p̄iciā: vt nō assumā de semīe ei⁹ p̄ncipes semīs abrahaz ⁊ ysaac ⁊ iacob. Reducā em̄ p̄uersionē eorū: et miserebor eis. Ca. .XXXIIII.

Verbū q̄d factū ē ad hieremiā a domino: q̄n nabuchodonosor rex babilōis ⁊ oīs exercit⁹ ei⁹ vniuersaq̄ regna tērre q̄ erāt sub ptāte man⁹ ei⁹ ⁊ oēs p̄plī bellabāt p̄ hierl̄m et oēs vrbes ei⁹ dicēs. Hec dicit dñs de⁹ isrl̄. Vade ⁊ loq̄re ad sedechiā regē iuda: ⁊ dices ad eū. Hec dicit dñs. Ecce ego trādā ciuitatē hāc ī man⁹ regis babilonis: ⁊ succēdet eā igni. Et tu nō effugies de manu ei⁹ sz̄ p̄hēsione capieris ⁊ in manu ei⁹ trader̄is: et oculi tui oculos r̄gis babilonis vidēbūt. et os ei⁹ cū ore tuo loquet̄: ⁊ babilonē introibis. Attn̄ audi verbū dñi sedechia rex iuda. Hec dicit dñs ad te. Nō morieris ī gladio sz̄ in pace morieris: ⁊ sc̄dm p̄bustiones patr̄ tuoꝝ regum p̄orū q̄ fuer̄t ātē te sic p̄burēt te. et plāgēt te ve dñe: q̄r vbū hoc ego locut⁹ sum dicit dñs. Et locut⁹ ē hieremias p̄pha ad sedechiam regē iuda vniuersa vba hec ī hierl̄m: et exercit⁹ regis babilonis pugnabat contra hierl̄m ⁊ p̄ oēs ciuitates iuda q̄ reliq̄ erāt p̄ lachis ⁊ p̄ azecha. Hee ei⁹ superāt d̄ ciuitatibꝰ iuda vrbes munite. Verbū q̄d factū ē ad hieremiā a dño: postq̄ p̄cussit rex sedechias fedus cū oī p̄plo ī hierl̄m p̄dicās vt dimitteret vnusq̄sq̄ famulū suū ⁊ vnusq̄sq̄ ancillā suā hebreū ⁊ hebreā liberos: ⁊ neq̄ q̄ dñarent̄ eis id ē in iudeo et ī fratre suo. Audierūt g̃ oēs p̄ncipes ⁊ vniersus p̄plus q̄ inierūt pactū vt dimitteret vnusq̄sq̄ seruū suū ⁊ vnusquisq̄ ancillā suā liberos: et vltra nō dñarent̄ eis. Audierūt igit̄: ⁊ dimiserūt. Et p̄uersi sūt deinceps et r̄traxer̄t

ſerũos ſuos ⁊ ãcillas ſuas q̃s dimiſerẽt libe
ros:⁊ ſubiugauerũt ĩ famulos ⁊ famulas.
Et factũ ẽ ūbũ ad hieremiam a dño dicẽs.
Hec dicit dñs de⁹ iſrl'. Ego pcuſſi fedus cũ
pribꝫ vr̃is:ĩ die q̃ eduxi eos de terra egipti
de domo ſeruitutis dicẽs. Cũ ꝓpleti fuerint
septẽ ãni dimittat vnuſq̃ſqꝫ fr̃ez ſuũ hebreũ
q̃ vẽdit⁹ ẽ ei:⁊ ſeruiet tibi ſex annis:⁊ dimit-
tes eũ a te liberꝫ. Et ñ audierũt pres vr̃i me:
nec inclinauerũt aurẽ ſuã. Et ꝓuerſi eſtis
vos hodie et feciſtis qđ rectũ ẽ ĩ oculis meis
vt p̃dicaretis libtatẽ vnuſq̃ſqꝫ ad amicũ ſu
um:⁊ iniſtis pactũ ĩ ſpectu meo ĩ domo ĩ
q̃ inuocatũ ẽ nomẽ meũ ſup eã. Et reuerſi
eſtis et ꝓmaculaſtis nomẽ meũ:⁊ reduxi-
ſtis vnuſq̃ſqꝫ famulũ ſuũ ⁊ vnuſq̃ſqꝫ ãcillã ſuã
q̃s dimiſeratis vt eſſẽt liberi ⁊ ſue pt̃atis:⁊
ſubiugaſtis eos vt ſint vobis famuli ⁊ ancille.
Propterea hec dicit dñs. Vos nõ audiſtis
me: vt p̃dicaretis libtatẽ vnuſq̃ſqꝫ fr̃i ſuo
⁊ vnuſq̃ſqꝫ amico ſuo. Ecce ego p̃dico libta
tẽ ait dñs ad gladiũ ad peſtẽ ⁊ ad famẽ:et
dabo vos ĩ ꝓmotõem cũctis regnis terre.
Et dabo viros q̃ p̃uaricanẽ fed⁹ meũ ⁊ nõ
obſeruauerũt ūba federis q̃ps aſſẽſi ſũt ĩ ſpe
ctu meo. vitulũ quẽ ꝓciderũt ĩ duas ptes ⁊
diuiſerũt ĩter diuiſiones ei⁹. pncipes iuda ⁊
pncipes hierlm. eunuchi ⁊ ſacerdotes ⁊ oĩs
pplus terre q̃ trãſierũt ĩter diuiſiões vituli:
⁊ dabo eos ĩ man⁹ inimicoꝝ ſuoꝝ ⁊ in ma-
n⁹ q̃rentiũ aĩaz eoꝝ:⁊ erit morticiniũ eoꝝ
ĩ eſcã volatilibꝫ celi ⁊ beſtijs terre. Et ſede-
chiã regẽ iuda ⁊ pncipes ei⁹ dabo in man⁹
inimicoꝝ ſuoꝝ ⁊ ĩ man⁹ q̃rentiũ aĩas eoꝝ:
⁊ ĩ man⁹ exercituũ r̃gis babilonis q̃ receſ-
ſerũt a vobis. Ecce ego p̃cipio dicit dñs:⁊
reducã eos ĩ ciuitatẽ hãc ⁊ p̃liabũt̃ aduer
ſũ eã:⁊ capiẽt eã ⁊ icendẽt igni. Et ciuita-
tes iuda dabo ĩ ſolitudinẽ: eo q̃ non ſit ha
bitator. Ca. .XXXV.

Verbũ quod factũ ẽ ad hieremiã a
dño in diebꝫ ioachĩ filij ioſie regis
iuda dicẽs. Vade ad domũ rechabi
taꝝ ⁊ loq̃re eis:⁊ introduces eos ĩ domũ dñi
ĩ vnã exedrã theſauroꝝ:⁊ dabis eis bibere
vinũ. Et aſſũpſi iechoniã filiũ hieremie fi
lij abſame ⁊ fres ei⁹ ⁊ oẽs filios ei⁹ ⁊ vniuer
ſã domũ rechabitaꝝ: ⁊ introduxi eos in do-
muz dñi ad gazophilaciũ filioꝝ anan filij
iezedelie hois dei qđ erat iuxta gazophila-
ciũ pncipũ ſup theſaurũ maaſie filij ſellũ:
q̃ erat cuſtos veſtibuli. Et poſui corã filijs
dom⁹ rechabitaꝝ ciphos plenos vino ⁊ ca-
lices:⁊ dixi ad eos. Bibite vinũ. Qui rñdẽ
rũt. Nõ bibem⁹ vinũ:q̃ ionadab filius re-
chab pr̃ nr̃ pcepit nob̃ dicẽs. Nõ bibetis vi
nũ vos ⁊ filij vr̃i vſqꝫ ĩ sẽpiternũ. Et domũ
nõ edificabitis ⁊ semẽtẽ ñ ſeretis ⁊ vineas
nõ plãtabitis nec habebitis: ſz ĩ tabnacul'
hĩtabitis cũctis diebꝫ vr̃is :vt viuatis die-
bus multis ſup faciẽ terre in q̃ vos pegri-
namĩ. Obediuimus g̃ voci ionadab filij re-
chab p̃ris nr̃i ĩ oĩbꝫ q̃ pcepit nob̃:ita vt nõ
biberem⁹ vinũ cũctis diebꝫ nr̃is nos ⁊ mu-
lieres nr̃e filij ⁊ filie nr̃e et nõ edificarem⁹
domos ad hĩtandũ:⁊ vineã ⁊ agꝝ ⁊ semẽtẽ
nõ habuim⁹:ſz hĩtauim⁹ ĩ tabnacul':⁊ obe
diẽtes fuim⁹ iuxta oĩa q̃ pcepat nob̃ iona-
dab p̃ nr̃. Cũ aũt aſcẽdiſſet nabuchodono
ſor rex babilonis ad terrã nr̃am dixim⁹.
Venite ⁊ ĩgrediamur ĩ hierlm a facie exer
cit⁹ chaldeoꝝ ⁊ a facie exercit⁹ ſyrie:⁊ mã-
ſim⁹ ĩ hierlm. Et factũ ẽ ūbũ dñi ad hiere-
miã dicẽs. Hec dicit dñs exercituũ de⁹ iſrl'.
Vade ⁊ dic viris iuda ⁊ hĩtatoribꝫ hierlm.
Nũqđ nõ r̃cipietis diſciplinã:vt obediatis
verbis meis dicit dñs : Prevaluerũt ſmões
ionadab filij rechab q̃s pcepit filijs ſuis vt
nõ biberẽt vinũ:⁊ nõ biberũt vſqꝫ ad diem
hãc:q̃ obedierũt pcepto p̃ris ſui:Ego aũt lo
cut⁹ ſũ ad vos de mane ꝓſurgẽs ⁊ loquẽs:⁊
nõ obediſtis mihi. Miſiqꝫ ad vos oẽs ſuos
meos pphas ꝓſurgẽs diluculo :mittẽſqꝫ et
dicẽs. Cõuertimĩ vnuſq̃ſqꝫ a via ſua peſſi-
ma ⁊ bona facite ſtudia vr̃a:⁊ nolite ſequi
deos alienos neqꝫ colatis eos:et hĩtabitis
in terra quã dedi vobis et patribꝫ vr̃is . Et
nõ inclinaſtis aurem veſtrã: neqꝫ audiſtis
me . Firmauerũt igit̃ filij ionadab filij re-
chab pceptũ p̃ris ſui qđ pcepat eis :pplus
aũt iſte nõ obediuit mihi . Idcirco hec di-
cit dñs exercituũ. de⁹ iſrl'. Ecce ego adducã
ſup iudã et ſup oẽs hĩtatores hierlm vni-
verſã afflictõez quã locut⁹ ſum aduerſũ il-
los:eoq̃ locutus ſũ ad illos ⁊ nõ audierũt:
vocaui illos ⁊ nõ reſponderunt mihi. Do-
mui autẽ rechabitaꝝ dixit hieremias. Hec
dicit dñs exercituũ. de⁹ iſrl'. Proeo q̃ obe-
diſtis pcepto ionadab p̃ris veſtri et cuſto-
diſtis oĩa mandata eius ⁊ feciſtis vniuer-
ſa q̃ pcepit vob̃: ꝓterea hec dicit dñs exer
cituum deus iſrl'. Non deficiet vir de ſtirpe

ionadab filij rechab stans in ꝓspectu meo cunctis diebus. ¶Ca. .XXXVI.

ET factū ē ī āno q̄rto ioachī filij io sie r̄gis iuda: factū ē v̄bum hoc ad hieremiā a dño dicēs. Tolle volumē libri et scribes in eo oīa v̄ba q̄ locut⁹ sū tibi aduersus isrl̄ et iudā et aduersū oēs gētes a die q̄ locut⁹ sū ad te ex diebꝫ iosie vsq; ad diē hāc: si forte audiēte domo iuda. vniuersa q̄ ego cogito facē eis. reuertat vnusquisq; a via sua pessima: et ꝓpici⁹ero iniquitati et pc̄to eor. ¶locauit g̃ hieremias baruch filium nerie: et scripsit baruch ex ore hieremie oēs ſmōes dñi q̄s locut⁹ ē ad eū in volumīe libri. Et p̄cepit hieremias baruch dicēs. Ego claus⁹ sū: nec valeo īgredi domū dñi. Ingredere g̃ tu et lege de volumine in q̄ scripsisti ex ore meo v̄ba dñi audiēte ꝓp̄lo. ī domo dñi ī die ieiunij: insup et audiente vniuerso iuda q̄ veniūt de ciuitatibꝫ suis. Leges eis: si forte cadat oratō eor in cōspectu dñi et reuertat vnusq̄sq; a via sua pessima: qm̄ magn⁹ furor et ībignatō ē quā locutus ē dñs aduersus ꝓp̄lm hūc. Et fecit baruch fili⁹ nerie iuxta oīa q̄ p̄cepat ei hieremias ꝓpha: legēs ex volumīe ſmōes dñi in domo dñi. Factuz ē aūt ī āno q̄nto ioachī filij iosie r̄gis iuda: ī mēse nono p̄dicauerūt ieiuniū ī ꝓspectu dñi oī ꝓp̄lo ī hierusalē et vniuerse multitudini q̄ ꝓfluxerat de ciuitatibꝫ iuda in hierlm. Legitq; baruch ex volumīe ſmones hieremie ī domo dñi ī gazophilatō gamarie filij saphan scribe. in vestibulo supior ī introitu portę noue domus dñi: audiente oī ꝓp̄lo. Cunq; audisset micheas fili⁹ gamarie filij saphan oēs sermōes dñi ex libro: descēdit ī domū regis ad gazophilaciū scribe. Et ecce ibi oēs p̄nci pes sedebāt: elisama scriba et dalaias fili⁹ semeie et helchana fili⁹ alchobor et gamarias fili⁹ saphan et sedechias fili⁹ ananie et vniuersi p̄ncipes. Et ānūciauit eis micheas oīa v̄ba: q̄ audiuit legēte baruch ex volumīe ī auribꝫ ꝓp̄li. Miserūt itaq; oēs principes baruch iudi filiū nathanie filij selemie filij chusi dicētes. Volumē ex q̄ legisti audiente ꝓp̄lo sume ī manu tua et veni. Tulit g̃ baruch fili⁹ nerie volumē ī manu sua: et venit ad eos. Et dixer̄t ad eū. Sede: et lege hec ī auribꝫ nr̄is. Et legit baruch ī auribꝫ eor. Igit̄ cū audisset oīa v̄ba. obstupuer̄t vnusq̄sq; ad p̄rimū suū: et dixer̄t ad baruch Nūciare debem⁹ regi oēs ſmones istos. Et interrogauer̄t eū dicētes. Indica nob: quō scripsisti oēs ſmōes istos ex ore ei⁹. Dixit a⁹ eis baruch. Ex ore suo loq̄bat⁹ q̄si legēs ad me oēs ſmones istos: et ego scribebā in volumīe atramēto. Et dixerūt p̄rincipes ad baruch. Vade et abscōdere tu et hieremias: et nemo sciat vbi sitis. Et īgressi sunt ad regē ī atriū. Porro volumē ꝓmendauer̄t in gazophilacio elisame scribe: et nūciauerūt audiēte rege oēs ſmones. Misitq; rex iudi vt sumeret volumē: q̄ tollēs illud de gazophilacio elisame scribe legit audiēte rege: et vniuers⁹ p̄rincipibꝫ q̄ stabāt circa regem. Rex aūt sedebat ī domo hiemali ī mēse nono: et posita erat arula coz̄ eo plena prunis. Cūq; legisset iudi tres pagellas vel q̄tuor scidit illud scalpello scribe et piecit in ignē q̄ erat sup arulā: donec ꝓsumeret⁹ oē volumē igni q̄ erat ī arula. Et nō timuer̄t neq; scidер̄t vestimēta sua rex et oēs pueri ei⁹: q̄ audierūt vniuersos ſmōes istos. Elerūtn elnathan et dalaias et gamarias ꝓtradiderūt regi ne ꝓbureret librū et nō audiuit eos. Et p̄cepit rex hieremiel filio amalech et sararie filio ezrihel et selemie filio abdehel: vt ꝓphenderēt baruch scribā et hieremiā ꝓphām. Abscōdit aūt eos dñs. Et factū ē v̄bū dñi ad hieremiaz ꝓphām: postq; ꝓbusserat rex volumē et ſmōes q̄s scripserat baruch ex ore hieremie dicens. Rursū tolle volumē aliud: et scribe ī eo oēs ſmones priores q̄ erāt ī primo volumīe q̄ cōbussit ioachim rex iuda. Et ad ioachim regez iuda dices. Hec dicit dñs. Tu ꝓbussisti volumē istud dicēs. Quare scripsisti in eo ānūciās. festin⁹ veniet rex babilonis: et vastabit terrā hāc et cessare faciet ex illa hominē et iumētum: Propterea hec dicit dñs de⁹ ꝓ̄ ioachī regē iuda. Nō erit ex eo q̄ sedeat sup solium dauid: et cadauer ei⁹ p̄icie⁹ ad estū p die et ad gelu p noctē. Et visitabo ꝓ̄ eū et ꝓ̄ semē ei⁹ et ꝓtra suos ei⁹ iniq̄tates suas: et adducā sup eos et sup habitatores hierlm et sup viros iuda oē malū q̄ locutus sū ad eos: et non audierūt. Jheremias aūt tulit volumē aliud et dedit illō baruch filio nerie scribe: q̄ scripsit ī eo ex ore hieremie oēs ſmōes libri quē ꝓbusserat ioachī rex iuda igni: et insup additi sunt ſmones

multoplesq̄ ātea fuert Ca.XXXVII.

Et regnauit rex ſedechias filiꝰ ioſie
p iechonia filio ioachī quē ꝓſtitu-
it regē nabuchodonoſoꝛ rex babi-
lonis ī tꝛra iuda:ꝙ nō obediuit ipe ꝙ ſerui
eiꝰꝙ pl'us tꝛre verbꝫ dñi q̄ locutꝰē ī manu
hieremie ꝓphetæ.Et miſit rex ſedechias io-
chal filiū ſilemie ꝙ ſophoniā filium maaſie
ſacerdotē ad hieremiā ꝓphām dicēs.Oꝛa p
nob dñm deū nr̄m. Hieremias autē libere
ābulabat ī medio pl'i.Nō eī miſerat euꝫ in
cuſtodiā carceris .Igit̄ exercitꝰ pharaōis
egreſſus ē de egipto:ꝙ audiētes chaldei qui
obſidebāt hierl'm huiuſcemodi nūciū receſ
ſerūt ab hierl'm.Et factū ē ꝟbū dñi ad hie-
remiā ꝓphām dicēs.Hec dicit dñs deꝰ iſrl'.
Hic dicetis regi iuda q̄ miſit vos ad me ī-
terꝛogādū.Ecce exercitꝰ pharaōis q̄ egreſ
ſus ē vob ī auxiliū fuertet̄ ī tꝛram ſuā in
egiptū:ꝙ rd̄iēt chaldei ꝙ bellabūt ꝑ ciuita
tē hāc:ꝙ capiēt eā ꝙ ſuccēdent igni.Hec di-
cit dñs.Nolite decipe aīas vr̄as dicētes eū
tes abibūt ꝙ r̄cedēt a nob chaldei: qꝛ ñ abi-
būt .Doꝫ etſi pcuſſeritis oēꝫ exercitū chal-
deoꝝ q̄ pliant̄ aduerſū vos et derelicti fue-
rīt ex eis aliq̄ vulnerati:ſigl'i ꝺ tētoꝛio ſuo
ꝓſurgēt.ꝙ īcendēt ciuitatē hāc igni. Ergo
cū receſſiſſet exercitꝰ chaldeoꝝ ab hieruſalē
ꝓpt̄ exercitū pharaōis.egreſſus ē hieremi-
as de hierl'm vt iret ī tꝛrā beniamī:et diui
deret ibi poſſeſſiōeꝫ ī ꝓſpectu ciuiū.Cunq;
queīſſet ad portā beniamin erat ibi cuſtos
portæ p vices noīe hierias filiꝰ ſelemie filij
ananie:ꝙ appēdit hieremiā ꝓphāꝫ dicēs.
Ad chaldeos ꝓfugis.Et rn̄dit hieremias.
Falſū ē.nō fugio ad chaldeos. Et ñ audi-
uit eū.ſꝫ ꝓpēdit hierias hieremiā:ꝙ addu
xit eū ad p̄ncipes .Quāobrē irati p̄ncipes
ꝑcuſſerūt hieremiā:ceſū eū miſerūt ī carcerē q̄ erat
ī domo ionathā ſcribe. Ipe eī p̄poſitꝰ erat
ſup carcerē . Itaq; īgreſſus ē hieremias in
domū laci ꝙ ī ergaſtulū:ꝙ ſedit ibi hieremi
as diebꝫ mltis .Mittēs aūt ſedechias rex tu
lit eū:et īterꝛogauit eū ī domo ſua abſcō-
dite:ꝙ dixit Putaſne ē ſmo a dño:Et dixit
hieremias.Eſt·Et ait. In manꝰ r̄gis babi-
lōis trderis. Et dixit hieremias ad r̄gē ſede
chiā.Quid peccaui tibi ꝙ ſuis tuis et pl'o
tuo:qꝛ miſiſti me ī domū carceris:Ubi ſūt
ꝓphe vr̄i q̄ ꝓphabāt vob ꝙ dicebāt:nō veīet
rex babilōis ſup vos ꝙ ſup tꝛrā hāc :Nūc
ḡ audi obſecꝛo dñe mi rex.Valeat dep̄catō
mea ī ꝓſpectu tuo:ꝙ ne me r̄mittas ī domū
ionathe ſcribe ne moriar ibi . Precepit ḡ
rex ſedechias vt r̄deret̄ in veſtibulū carce-
ris:ꝙ daretur ei tꝛta q̄tidie panis excepto
pulmēto:donec ꝓſumerent̄ oēs panes ꝺ ci
uitatē.Et mānſit hieremias ī veſtibulo car
ceris· Ca. .XXXVIII.

Audiuit aūt ſaphacias filiꝰ nathan
ꝙ ihedelias filiꝰ phaſſur ꝙ iochal fi-
liꝰ ſelemie ꝙ phaſſur filius melchie
ſmones q̄s hieremias loq̄batꝰ ad oēꝫ pl'm
dicēs.Hec dicit dñs. Quicūq; mānſerit ī ci-
uitatē hac moꝛietꝰ gladio ꝙ fame ꝙ peſte :q̄
aūt ꝓfugerit ad chaldeos viuet:et erit aīa
eiꝰ ſoſpes ꝙ viuēs.Hec dicit dñs. Tradendo
trdet̄ ciuitas hec ī manu exercitꝰ regis ba-
bilōis:ꝙ capiet eā.Et dixerūt p̄ncipes regi
Rogamꝰ vt occidatꝰ bō iſte .De ībuſtria eī
diſſoluit manꝰ vizoꝝ bellātiū q̄ remāſerūt
ī ciuitatē hac et manꝰ vniuerſi pl'i:loquēs
ad eos vniuerſa ꝟba hec .Iuſtꝫ bō iſte nō
q̄rit pacē ꝓpl'o huic:ſꝫ malū.Et dixit rex ſe
dechias.Ecce ipe ī manib vr̄is eſt.Nec em̄
fas ē vob quicq̄ negare .Tulerūt ḡ hiere-
miā ꝙ piecerūt eū in lacū elchie filij ama-
lech:q̄ erat ī veſtibulo carceris.Et ſubmi-
ſerūt hieremiā ī funib ī lacū:in q̄ nō erat
aq̄ ſꝫ lutū.Deſcēdit itaq; hieremias ī cenū
Audiuit autē abdemelech ethiops vir eu-
nuchus q̄ erat ī domo r̄gis :qꝛ miſiſſēt hie-
remiā ī lacū.Dꝛꝛorex ſedbat ī porta ben
iamin . Et egreſſus ē abdemelech de domo
regis:ꝙ locutꝰē ad regē dicēs.Dñe mi rex
male fecerūt viri iſti oīa q̄cunq; ꝓpetrarūt
ꝓtra hieremiā ꝓphām: mittētes eū in lacū
vt moꝛiatꝰ ibi fame. Nō ſunt em̄ panes vltꝰ
in ciuitatē.Precepit itaq; rex abdemelech
ethiopi dicēs.Tolle tecū hinc triginta vi-
ros:ꝙ leua hieremiā ꝓphām de lacu antq̄ꝫ
moꝛiatꝰ.Aſſūptis ḡ abdemelech ſecū viris
ingreſſus ē domū regis q̄ erat ſub cellario:
ꝙ tulit ide veteres pānos ꝙ antiq̄ veſtimēta
que ꝓputruerāt:ꝙ ſubmiſit ea ad hieremiā
in lacum p funiculos.Dixitq; abdemelech
ethiops ad hieremiā ꝓphāꝫ.Pone veteres
pānos ꝙ hec ſciſſa ꝙ putrida ſub cubitu ma
nuū tuaꝝ:et ſuper funes.Fecit ḡ hieremi
as ſic. Et extraxerunt hieremiam funib:
et eduxerunt de lacu .Manſit autem hie-
remias in veſtibulo carceris.Et miſit rex

sedechias: ⁊ tulit ad se hieremiã ꝓphãm ad ostiũ tertiũ ī domo dñi: ⁊ dixit rex ad hieremiã. Interrogo ego te ſmonẽ: ne abscõdas a me aliqd. Dixit aũt hieremias ad sedechiã. Si ānũciauero tibi: nũqd nõ īterficies me: Etsi ꝑsiliũ dedero tibi: nõ me audies. Jurauit ḡ rex sedechias hieremie clã dicẽs. Viuit dñs q̃ fecit nob aiaz hãc si occidero te: etsi tradidero ī manꝰ istoꝝ virozꝝ q̃ qrũt aiam tuã. Et dixit hieremias ad sedechiã. Hec dicit dñs exercituũ deꝰ isrl. Si ꝓfectꝰ exieris ad ꝓncipes regis babilonis viuet aia tua: et ciuitas hec nõ succẽdetur igni: ⁊ saluus eris tu ⁊ domꝰ tua. Si aũt ñ exieris ad ꝓncipes regis babilonis ꝯdet ciuitas hec ī manꝰ chaldeoꝝ ⁊ succendẽt eaz igni: ⁊ tu ñ effugies de manu eoꝝ. Et dixit rex sedechias ad hieremiã. Solicitꝰ sũ ꝓpt iudeos q̃ trãsfugerũt ad chaldeos: ne forte ꝯdar in manꝰ eoꝝ ⁊ illudãt mihi. Rñdit aũt hieremias. Nõ te ꝯdent. Audi q̃so vocẽ dñi quã ego loq̃r ad te: ⁊ bene erit tibi ⁊ viuet aia tua. Qd si nolueris egredi: iste ē ſmo quẽ ostẽdit mihi dñs. Ecce oẽs mulieres q̃ remãserũt ī domo regis iuda educenꝰ ad ꝓncipes regis babilonis: et ipe dicẽt. Seduxerũt te ⁊ ꝓualuerũt aduersũ te viri pacifici tui: dimerserũt te ī ceno et ī lubricũ pedes tuos: ⁊ recesserunt a te. Et oẽs vxores tue ⁊ filij tui educenꝰ ad chaldeos et nõ effugies manꝰ eoꝝ: sz in manu regis babilonis ꝯderis: ⁊ ciuitatẽ hãc ꝟburet igni. Dixit ḡ sedechias ad hieremiã. Nullꝰ sciat verba hec: ⁊ nõ morieris. Si aũt audierĩt ꝓncipes q̃ locutꝰ sũ tecũ. ⁊ venerĩt ad te et dixerĩt tibi indica nob qd locutꝰ sis cũ rege ne celes nos ⁊ nõ te interficiemꝰ. ⁊ qd locutus ē tecũ rex: dices ad eos. Prostraui ego pces meas corã rege: ⁊ me reduci iuberet ī domũ ionathan ⁊ ibi morerer. Venerũt ḡ oẽs ꝓncipes ad hieremiã: ⁊ interrogauerꝰ eũ. Et locutus ē eis iuxta oĩa ꝟba q̃ ꝓceperat ei rex. Et accesserũt ab eo. Nihil eī fuerat auditũ. Mãsit vero hieremias ī vestibulo carceris: vsq ad diẽ q̃ capta ē hierlm Et factũ est vt capereꝰ hierusalem.

Anno nono Ca. .xxxix. sedechie regis iuda mẽse decio veĩt nabuchodonosor rex babilonis et oĩs exercitꝰ eiꝰ ad hierlm: ⁊ obsidebãt eaz. Undecimo aũt ãno sedechie mẽse q̃rto q̃nta menſ apta ē ciuitas: ⁊ ingressi sunt oẽs ꝓncipes rḡis babilõis ⁊ sedẽrt in porta media neregel sereser semegar nabusasarthiz rabsares neregel sereser rebmag ⁊ oẽs reliqui principes regis babilonis. Cumq̃ vidisset eos sedechias rex iuda ⁊ oẽs viri bellatores fugerũt: ⁊ egressi sũt nocte de ciuitate ꝑ viã orti rḡis ⁊ ꝑ portã q̃ erat inꝰ duos muros: ⁊ egressi sũt ad viã deserti. Persecutus ē aũt eos exercitꝰ chaldeoꝝ. ⁊ ꝓpbenderũt sedechiã ī cãpo solitudis hierichontine: et captũ adduxerũt ad nabuchodonosor regẽ babilõis ī reblatha q̃ ē ī terra emath: et locutꝰ ē ad eũ iudicia. Et occidit rex babilonis filios sedechie in reblatha ī oculis eiꝰ: et oẽs nobiles iuda occidit rex babilonis. Oculos q̃q̃ sedechie eruit: ⁊ vinxit eum ꝓpedib vt ducereꝰ in babilonẽ. Domuz q̃q̃ rḡis et domũ vulgi succẽdẽrt chaldei igni: ⁊ murũ hierlm subuertẽrt. Et reliq̃as ꝓpli q̃ remãserãt in ciuitate ⁊ ꝓfugos q̃ trãsfugerãt ad eũ. et supfluos vulgi q̃ remãserãt transtulit nabuzardan magister militũ in babilonẽ: ⁊ de plebe paupez q̃ nihil penitꝰ habebãt dimisit nabuzardan magister militũ ī terra iuda: ⁊ dedit eis vineas ⁊ cisternas in die illa. Precepat autẽ nabuchodonosor rex babilonis de hieremia nabuzardan magistro militũ dicẽs. Tolle illum: et pone supꝑ eũ oculos tuos nihilq̃ ei mali facias: sz vt voluerit sic facies ei. Misit ḡ nabuzardan ꝓnceps milicie ⁊ nabu ⁊ sesban ⁊ rapsares et neregel et sereser et rebmag et oẽs optimates regis babilonis miserũt et tulerũt hieremiam de vestibulo carceris: ⁊ tradiderũt eũ godolie filio ayĥam filij saphan: vt intraret ī domũ ⁊ hĩtaret in ꝓplo. Ad hieremiã autẽ factꝰ fuerat ſmo dñi cũ clausus fuisset ī vestibulo carceris dicens. Vade et dic abdemelech ethiopi dicẽs. Hec dicit dñs exercituũ. deꝰ isrl. Ecce ego inducã ſmones meos supꝑ ciuitatẽ hãc in malũ ⁊ nõ ī bonũ: ⁊ erũt ī ꝓspectu tuo ī die illa: ⁊ liberabo te ī die illa ait dñs. Et ñ ꝯderis ī manꝰ virozꝝ q̃s tu formidas: sz eruẽs liberabo te ⁊ gladio ñ cades: sz erit tibi aia tua in salutẽ quia in me habuisti fiduciam ait dominus. Ca. .xl.

Sermo qui factus ē ad hieremiaz a domino: postq̃ dimissus ē a nabusardan magistro milicie de rama

qñ tulit eũ victũ cathenis in medio oim q̃
migbãt ꝺ birlim ꝛ iuda: ꝛ ducebãt ī babilo
nẽ. Tollẽs ǥ princeps milicie hieremiã di-
xit ad eũ. Dñs de⁹ tu⁹ locut⁹ ẽ malũ hoc su
per locũ istũ: ꝛ adduxit ꝛ fecit dñs sicut lo
cut⁹ est. qꝛ peccastis dño ꝛ non audistis vo
cẽ eius: ꝛ fact⁹ est vob̃ ꝼmo h̃. Nunc ǥ ecce
solui te hodie de cathenis q̃ sunt in manib
tuis. Si placet tibi vt venias mecũ ī babi-
lonẽ veni: ꝛ ponam oc'los meos sup̃ te. Si
aũ displicet tibi venire mecũ ī babilonẽ .re
side. Ecce ois t̃ra ī ꝓspectu tuo ẽ. Quꝺ elege
ris ꝛ q̃ placuerit tibi vt vadas: illuc pge: ꝛ
mecũ noli venire: ſz hĩta apꝺ godoliã filiũ
ayĉhã filij saphan quẽ p̃posuit rex babilo-
nis ciuitatibꝫ iude. Habita ǥ cũ eo ī medio
ꝑpli. vl' quocũq; placuerit tibi ut vadas va-
de. Dedit q̃ ei magister milicie cibaria et
munuscula: et dimisit eũ. Uenit aũt hiere-
mias ad godoliã filiũ ayĉhaz ī masphat: ꝛ
hĩtauit cũ eo ī medio ꝑpli q̃ relict⁹ fuerat in
terra. Cũq; audissẽt oẽs p̃ncipes exercit⁹ q̃
dispsi fuerãt p̃ regiões ipi ꝛ socij eoꝝ. qꝝ p̃-
fecisset rex babilõis godoliã filiuz ayĉhaz
tꝛre: ꝛ qꝝ ꝓmẽdasset ei vꝛos ꝛ mlieres ꝛ pꝛ-
uulos ꝛ de paupib terre q̃ ñ fuerãt ꝛnsiati
ī babilonẽ: venert ad godoliã ī masphat et
ysmahel fili⁹ nathanie ꝛ iohanã fili⁹ caree
ꝛ ionathan ꝛ sareas fili⁹ thenoemech ꝛ filij
offi q̃ erãt de nethophati et iheconias fili⁹
maachati ipi ꝛ viri eoꝝ. Et iurauit eis go-
dolias fili⁹ ayĉhaz filij saphan et comitib
eoꝝ dicẽs. Nolite timẽ ꝼuire chaldeis. Ha-
bitate ī tꝛra ꝛ ꝼuite rgi babilõis: ꝛ bñ erit
vob̃. Ecce ego hĩto ī masphat: vt rñdeã p̃-
cepto chaldeoꝝ q̃ mittunt̃ ad nos. Uos aũ
colligite vĩdemiã ꝛ messẽ ꝛ oleũ ꝛ ꝓmedite
inv aꝑ vr̃is: ꝛ manete ī vꝛbib vr̃is q̃s tene-
tis. Sꝫ et oẽs iudei q̃ erãt ī moab ꝛ ī finib
ãmõ ꝛ ī ydumea ꝛ ī vniuerꝑ rgiõibꝫ: audi-
to q̃ dedisset rex babilõis rliq̃as ī iudea et
q̃ p̃posuisset sup̃ eos godoliã filiũ ayĉhaz
filij saphã: ruẽsi sũt inq̃ oẽs iudei ꝺ vniuer
sis locis ad q̃ pfugerãt: ꝛ venerũt ad tꝛrã
iuda ad godoliã ī masphat: et collegert vi-
nũ ꝛ messẽ multã nimis. Johanã aũt fili⁹
caree ꝛ oẽs p̃ncipes exercit⁹ q̃ dispse fuerãt
ī regiõibꝫ venert ad godoliã ī masphat: et
dixert ei. Scito q̃ baal' rex filiorũ ãmon
misit ysmahel filiũ nathanie pcutẽ aĩaz tu
am. Et ñ credidit eis godolias fili⁹ ayĉhaz

Johanan aũ fili⁹ caree dixit ad godoliã se-
orsũ ī masphat loquẽs. Ubo ꝛ pcutiã ysma
hel filiũ nathanie nullo sciẽte: et ītrficiat
aĩaz tuã. et dissipent̃ oẽs iudei q̃ ꝯgregati
sũt ad te: ꝛ pibũt reliq̃e iuda. Et ait godo-
lias fili⁹ ayĉhan ad iohanam filiuz caree.
Noli facere ꝺbum hoc. Falsũ em̃ tu loque
ris de ysmahel. Ca. .XLI.

Et factũ ẽ ī mẽse septimo venit ys-
mahel fili⁹ nathanie filij elisama ꝺ
semie rgali ꝛ optimates rgis ꝛ de-
cẽ viri cũ eo ad godoliam filium ayĉhã in
masphat: ꝛ ꝓmedert ibi panes simul ī mas
phat. Surrexit aũt ysmahel fili⁹ nathanie
ꝛ decẽ viri q̃ cũ eo erãt ꝛ pcusserũt godoliaz
filiũ ayĉhã filij saphan gladio: ꝛ ītrfecert
eũ quez pfecerat rex babilõis tꝛre. Oẽs q̃z
iudeos q̃ erãt cũ godolia ī masphat: ꝛ chal
deos q̃ repti sũt ibi ꝛ vꝛos bellatores pcus
sit ysmahel. Secũdo aũt die postq̃ occide-
rat godoliaz nullo adhuc sciẽte venert viri
de sychem ꝛ de sylo ꝛ de samaria octoginta
viri rasi barba ꝛ scissis vestib ꝛ squalẽtes:
ꝛ munera ꝛ thus habebãt ī manu: vt offer
rẽt ī domo dñi. Egress⁹ ǥ ysmahel fili⁹ na-
thanie ī occursũ eoꝝ ꝺ masphat: ĩcedens ꝛ
plorãs ibat. Cũ aũ occurrissẽt eis: dixit ad
eos. Uenite ad godoliã filiũ ayĉham. Qui
cũ veissẽt ad mediũ ciuitatis: ītrfecit eos
ysmahel fili⁹ nathanie circa mediũ laci ipe
ꝛ viri q̃ erãt cũ eo. Decẽ aũ viri r̃pti sũt int̃
eos. q̃ dixert ad ysmahel. Noli occidẽ nos:
qꝝ habem⁹ thesauꝛos ī agꝛo frumti et hor-
dei ꝛ olei ꝛ mell'. Et cessauit: et nõ ītrfecit
eos cum frib suis. Lac⁹ aũt ī quẽ ꝓiecerat
ysmahel oĩa cadauera vꝛoꝝ q̃s pcussit ꝓt̃
godoliã: ipe ẽ quẽ fecit rex asa ꝓt̃ baasa re
gẽ isrl'. Ipm̃ rpleuit ysmahel fili⁹ nathanie
occisis. Et captiuas duxit ysmahel oẽs re-
liq̃as ꝑpli q̃ erãt in masphat filias regis et
vniuersũ ꝑplm̃ q̃ remanserãt ī masphat: q̃s
ꝓmdauẽat nabuzardã p̃nceps milicie fili⁹
godolie filio ayĉhã. Et cepit eos ysmahel
fili⁹ nathanie: ꝛ abijt vt transiret ad filios
ãmõ. Audiuit aũ iohanã fili⁹ caree. et oẽs
pꝛncipes bellatoꝝ q̃ erãt cũ eo oẽ maluz qꝺ
fecerat ysmahel filius nathanie: assũptis
vniuerꝑ viris pfecti sũt vt bellarẽt aduer-
sũ ysmahelẽ filiũ nathanie: et iuenerũt eũ
ad aq̃s mltas q̃ sũt ī gabaon. Cũq; vidissẽt
omnis ꝑplus qui erat cũ ysmahel iohanan

filiū caree ⁊ vniuersos p̄ncipes bellatoꝝ q̄ erāt cū eo letati sūt. Et reuers⁹ ē oīs ꝑplus quē cepat ÿsmahel in maspha: reuersusq; abijt ad iohanan filiū caree. Ysmahel aūt fili⁹ nathanie fugit cū octo viris a facie iohanan: ⁊ abijt ad filios āmon. Tulit g̃ iohanan fili⁹ caree ⁊ oēs p̄ncipes bellatoꝝ q̄ erāt cū eo vniuersas rēliq̄as vulgi quas reduxerant ab ÿsmahel filio nathanie ꝺ maspha: postq̄ ꝑcussit godoliaz filiū aÿcham fortes viros ad ꝑliū ⁊ mlieres ⁊ pueros et eunuchos q̄s reduxerat de gabaon: ⁊ abierūt et sederūt pegrinātes ī chanaan q̄ ē iuxta bethleē vt pergerēt ⁊ introierēt egiptū a facie chaldeoꝝ. Timebāt eī eos: q⁹ ꝑcusserat ÿsmahel fili⁹ nathanie godoliā filium aÿcham quē prepositerat rex babilonis in terra iuda. ¶ Ca. .XLII.

ET accesserūt oēs p̄ncipes bellatoꝝ ⁊ iohanan fili⁹ caree ⁊ iezonias filiꝰ ozie ⁊ rēliquū vulg⁹ a ꝓuo vsq; ad maznū: dixerūtq; ad hieremiā ꝓphām. Cadat oratō nr̄a ī ꝓspectu tuo et ora ꝓ nobis ad dn̄m deū tuū ꝓ vniuers rēliquijs istis: q⁹ derelicti sum⁹ pauci de pluribꝰ sicut oculi tui nos intuent̄: ⁊ ānūciet nob dn̄s deus tu⁹ viā ꝓ quā pgam⁹: et ꝰbn̄ qꝺ faciamus. Dixit aūt ad eos hieremias ꝓpha. Audiui. Ecce ego oro ad dn̄m deū vr̄m scꝺm verba vr̄a: oē ꝰbū qꝺcūq; respōderit mihi indicabo vob nec celabo vos quicq̄. Et illi dixerūt ad hieremiā. Sit dn̄s inter nos testis veritatis ⁊ fideī: si non iuxta oē verbū in q̄ miserit te dn̄s deus tu⁹ ad nos sic faciem⁹ siue bonū ē siue malū. Vloci dn̄i dei nr̄i ad quē mittim⁹ te obediem⁹: vt bn̄ sit nob cū audierim⁹ vocē dn̄i dei nr̄i. Cū autē ꝓpleti essēt decē dies: factū ē verbū dn̄i ad hieremiā. Vocauitq; iohanan filiū caree et oēs p̄ncipes bellatoꝝ q̄ erant cū eo ⁊ vniuersū ꝑplm a minimo vsq; ad magnuz: ⁊ dixit ad eos. Hec dicit dn̄s deus isrl̃ ad quē misistis me: vt ꝑsternerē ꝑces vr̄as in ꝓspectu ei⁹. Si q̄escētes mānseritis in terra hac edificabo vos ⁊ nō destruā: plātabo et nō euellā. Jam eī placat⁹ sū sup malo qꝺ feci vobis. Nolite timere a facie regis babilonis: quē vos pauidi formidatis. Nolite metuere eū dicit dn̄s: q⁹ vobiscuz sū ego vt saluos vos faciā ⁊ eruā de manu ei⁹: ⁊ dabo vob miserīcordias. ⁊ miserebor vr̄i. ⁊ hītare vos faciā ī terra vr̄a. Si aūt dixeritis vos nō habitabim⁹ ī terra ista nec audiemus vocem dn̄i dei nr̄i dicētes nequaq̄: sz ad terrā egipti ꝑgem⁹ vbi nō videbim⁹ bellū. ⁊ clāgorez tube nō audiem⁹. et famē nō sustinebim⁹. ⁊ ibi hītabim⁹: ꝑ hoc nūc audite ꝰbū dn̄i reliq̄e iuda. Hec dicit dn̄s de⁹ exercituū. de⁹ isrl̃. Si posueritis faciē vr̄az vt īgrediamī egiptū ⁊ intueritis vt ibi hītetis: gladius quē vos formidatis ibi ꝓphendet vos ī terra egipti: ⁊ fames ꝑ q̄ estis soliciti adherebit vob ī egipto ⁊ ibi moriemī. Oēsq; viri q̄ posuerūt faciē suā vt īgrediant egiptuz vt hītent ibi: morient gladio ⁊ fame ⁊ peste. Null⁹ de eis remanēbit: nec effugiet a facie mali qꝺ ego afferā sup eos: q⁹ hec dicit dn̄s exercituū. de⁹ isrl̃. Sicut ꝓflat⁹ ē furor meus ⁊ indignatō mea sup hītatores hierl̃m: sic ꝓflabit̄ īdignatō mea sup vos cū īgressi fueritis egiptū: ⁊ eritis ī iusiurādū ⁊ ī stupore ⁊ ī maledictū ⁊ ī obprobriū: ⁊ nequaq̄ vlt̄ videbitis locū istū. Verbū dn̄i super vos reliq̄e iuda. Nolite ītrare egiptū. Scientes scietis q⁹ obtestat⁹ sū vob hodie: q̄a ꝺcepistis aīas vr̄as. Vos eī misistis me ad dn̄m deū nr̄m dicētes. Ora ꝓ nob ad dn̄m deū nr̄m: et iuxta oīa q̄cūq; dixerit tibi de⁹ nr̄ sic ānūcia nob et faciem⁹. Et ānūciaui vob hodie: ⁊ ñ audistis vocē dn̄i dei vr̄i super vniuers ꝓ q̄bꝰ misit me ad vos. Nūc g̃ sciētes scietis: q⁹ gladio ⁊ fame ⁊ peste moriemī ī loco ad quē voluistis intrare vt habitaretis ibi. ¶ Ca. .XLIII.

FActū ē aūt cū cōplesset hieremias loquēs ad ꝑplm vniuersos ſmones dn̄i dei eoꝝ ꝓ q̄bꝰ miserat euz dn̄s de⁹ eoꝝ ad illos oīa ꝰba hec: dixit azarias fili⁹ ozie ⁊ iohanan fili⁹ caree ⁊ oēs viri superbi dicētes ad hieremiā. Mēdaciū tu loq̄ris. Nō misit te dn̄s de⁹ nr̄ dicēs ne ingrediamī egiptū vt hītetis illic: sz baruch filius nerie īcitat te aduersū nos vt ꝺat nos in man⁹ chaldeoꝝ ⁊ īterficiat nos ⁊ ꝺucī faciat ī babilonē. Et ñ audiuit iohanan fili⁹ caree. ⁊ oēs p̄ncipes bellatoꝝ et vniuersus ꝑplus vocez dn̄i vt manerēt ī terra iuda: sz tollēs iohanan fili⁹ caree et vniuersi p̄rīcipes bellatoꝝ vniuersos rēliq̄as iuda q̄ fuerāt ꝺ cūctis gētibꝰ ad q̄s fuerāt aū dispersi vt hītarēt ī terra iuda. viros ⁊ mulieres ⁊ ꝑuulos ⁊ filias regis ⁊ oēz aīam quā

relīq̄rat nabuzardā ꝓnceps milicie cū go-
dolia filio ayčhaz filio saphan et hieremiā
ꝓphāz ⁊ baruch filiū nerie: et īgressī sūt in
tērrā egipti. qz ñ obedierūt voci dñi: ⁊ vene
rūt vsq; ad tafnis. Et factꝰ est ſmo dñi ad
hieremiā ī tafnis dicens. Sume tibi lapi-
des grādes ī manu tua ⁊ abscōdes eos ī cri
pta q̄ ē sub muro latericio ī porta domus
pharaōis ī tafnis cernentibꝫ viris iudeis:
⁊ dices ad eos. Hec dicit dñs exercituū. deꝰ
isrl. Ecce ego mittā ⁊ assumā nabuchodo-
nosor regē babilōis ſuū meū ⁊ ponā thro-
nuz eiꝰ sup lapides istos qs abscōdi: et sta-
tuet soliū suū sup eos. Eleniēsq; ꝓcuciet ter
rā egipti qs ī morte ī mortē: ⁊ qs ī captiui
tatē ī captiuitatē: ⁊ qs ī gladio in gladiū.
Et succēdet ignē in delubris deoꝝ egipti et
ꝑburet ea: ⁊ captiuos ꝺducet illos. Et ami
ciet terra egipti sicut amicit pastor pallio
suo: ⁊ egredietur inde ī pace. Et ꝑteret statuas
domꝰ solis q̄ sūt ī tra egipti: ⁊ delubra deo-
rū egipti ꝑburet igni. Ca. .XLIIII.

Erbū qꝺ factū ē ad hieremiā: ⁊ ad
oēs uideos q̄ hītabant ī tra egipti
hītātes ī magdalo ⁊ ī tafnis ⁊ ī mē
phis et ī tra phatures dicēs. Hec dicit dñs
exercituuz. deꝰ isrl. Vos vidistis oē malum
istud qꝺ adduxi sup hirlm ⁊ sup oēs vrbes
iuda: ⁊ ecce deserte sūt hodie ⁊ ñ ē ī eis hīta-
tor ꝓpter malicīā quā fecerūt vt me ad iracū-
diā ꝓuocarēt: ⁊ irēt ⁊ sacrificarent ⁊ cole-
rēt deos alienos qs nesciebāt ⁊ illi ⁊ vos et
patres vri. Et misi ad vos oēs ſuos meos
ꝓphas ꝺ nocte ꝓsurgēs. mittēsq; ⁊ dicēs. No
lite facere ꝺbū abomīatōis huiuscemodi. Et
nō audierūt: nec īclinauerūt aurē suā vt ñ
ꝓuertterent a malis suis: ⁊ ñ sacrificarēt dijs
alienis. Et cōflata ē īdignatō mea ⁊ furor
meꝰ: ⁊ succēsa ē ī ciuitatibꝫ iuda ⁊ ī plateis
hirlm: ⁊ verse sūt ī solitudinē ⁊ vastitatem
secūdū diē hāc. Et nūc hec dicit dñs exerci
tuū. deꝰ isrl. Quare vos facitis malū grā-
de ꝑ aīas vras vt ītereat ex vob vir ⁊ mu
lier puul ⁊ lactēs de medio iude nec relin-
q̄tur vob q̄cq̄ rsiduū: ꝓuocātes me ī opib
manuū vraꝝ sacrificādo dijs alieis ī tra
egipti ī quā īgressī estis vt hītetis ibi. ⁊ di-
spereatis ⁊ sitis ī maledictōz ⁊ ī obprobriū
cūctis gētibꝫ terre: Nūqꝺ obliti estis mala
patꝝ vroꝝ ⁊ mala regū iuda ⁊ mala vroꝝ
eiꝰ ⁊ mala vra ⁊ mala vroꝝ vraꝝ q̄ fecerūt
ī tra iuda ⁊ ī regiōibꝫ hirlm: Nō sūt mū
dati vsq; ad diē hāc: ⁊ ñ timuerūt ⁊ nō ābu-
lauerūt ī lege dñi ⁊ ī ꝓceptis meis: q̄ ꝺedi co
rā vob ⁊ corā ꝑib vris. Ideo hec dicit dñs
exercituū: deꝰ isrl. Ecce ego ponā faciē me
am ī vob ī malū: ⁊ dispdā oēz iudā. Et as-
sumā rliq̄as iude q̄ posuerūt facies suas vt
ingrederent ī tra egipti et hītarēt ibi: et
ꝑsument oēs ī tra egipti: et cadēt ī gladio
⁊ ī fame. Cōsument a mīmo vsq; ad maxi-
mū: ī gladio ⁊ ī fame morient: ⁊ erūt ī ius-
iurādū ⁊ ī miraculū ⁊ ī maledictōez ⁊ ī ob-
probriū. Et visitabo hītatores tre egipti si
cut visitaui sup hirlm ī gladio ⁊ ī fame et ī
peste: et ñ erit q̄ effugiat ⁊ sit rsidu deꝰ reli-
quijs iudeoꝝ q̄ vadūt vt pegrinent ī tra
egipti ⁊ reuertant ī tra iuda: ad quā ipi ele
uāt aīas suas vt reuertant ⁊ hītent ibi. Nō
reuertent nisi q̄ fugerit. Rēderūt aūt hiere
mie oēs viri sciētes qꝺ sacrificarent vxores
eoꝝ dijs alieis ⁊ vniuerse mlieres quaꝝ sta
bat mltitudo grādis: et oīs plus hītantiū
ī tra egipti ī phatures dicētes. Sermonez
quē locutꝰ es ad nos ī noīe dñi ñ audiemꝰ
ex te: sz faciētes faciemꝰ oē ꝺbū qꝺ egredi-
tur de ore nro: vt sacrificemꝰ regine celi. et
libemꝰ ei libamina. sicut fecimꝰ nos ⁊ pres
nri rges nri ⁊ pncipes nri. ī vrbib iuda ⁊ ī
platēis hirlm: ⁊ saturati sumꝰ panib. ⁊ bñ
nob erat. malūqz nō vidimꝰ. Ex eo aūt tpe
q̄ cessauimꝰ sacrificare regine celi ⁊ libare
ei libamīa īdigemꝰ oīb: ⁊ gladio ⁊ fame cō
sūpti sumꝰ. Qꝺ si ñ sacrificamꝰ rgine celi:
⁊ libamꝰ ei libamīa. Nunqꝺ sine viris nris
fecimꝰ ei placētas ad colendā eā: ⁊ liba ad
libādū: Et dixit hieremias ad omnē plm
aduersū viros ⁊ aduersū mlieres ⁊ aduersū
vniuersā plebē q̄ rndērāt ei ꝺbū dicēs. Nū-
qꝺ ñ sacrificiū qꝺ sacrificastis ī ciuitatibꝫ
iuda ⁊ ī plateis hirlm vos ⁊ pres vri rges
vri ⁊ pncipes vri ⁊ plus tre: hoꝝ rcordatꝰ
ē dñs ⁊ ascēdit sup cor eiꝰ: Et non poterat
dñs vlt portare ꝓpter malicīā studioꝝ vroꝝ
⁊ ꝓpter abomīatōes qs fecistis: et facta ē tra
vra ī desolatōez ⁊ ī stupore ⁊ ī maledictum
eo q̄ non sit hītator: sicut ē dies hec. Pro-
ptrea qꝺ sacrificaueritis ydol ⁊ peccaueri
tis dño: ⁊ nō audieritis vocē dñi ⁊ in lege
⁊ in ꝓceptis ⁊ in testimonijs eius non am-
bulaueritis: idcirco euenerūt vob mala hec
sicut ē dies hec. Dixit aūt hieremias ad oēz

ꝑphm:ꝙ ad vniuersas mlieres. Audite ⁊bũ
dñi oĩs iuda q̃ estis ĩ tꝛra egipti. Dec in-
qt dñs exercituũ. dꝛ ĩsrl dicẽs. Clos ꝙ vꝛo
res vr̃e locuti estis oꝛe vr̃o :ꝙ manib⁊ vr̃is
ꝑplestis dicẽtes. Faciam⁹ vota nr̃a q̃ vouim⁹:ꝙ sacrificem⁹ regine celi ꝙ libem⁹ ei li-
bamĩa. Implestis opa vr̃a:et opꝛ ꝓpetra-
stis ea. Jdeo audite ⁊bũ dñi oĩs iuda q̃ hĩ
tatis ĩ tꝛra egipti. Ecce ego iuraui ĩ noĩe
meo magno ait dñs :qꝛ nequaq̃ vlr̃ voca-
bit nomẽ meũ ex oꝛe oĩs viri iudei dicẽtis:
viuit dñs ⁊eus in oĩ tꝛra egipti. Ecce ego
vigilabo sup eos ĩ malũ ꝙ nõ ĩ bonũ :ꝙ ꝓsu
menr̃ oẽs viri iuda q̃ sũt ĩ tꝛra egipti gla
dio ꝙ fame donec penit⁹ ꝓsumanr̃. Et q̃ fu-
gerit gladiũ reuertẽr̃ de tꝛra egipti ĩ tꝛ
rã iuda viri pauci :ꝙ sciẽt oẽs rliq̃e iuda ĩ-
grediẽtiũ tꝛrã egipti vt hĩtent ibi. cui⁹ ser
mo ꝓpleat:me⁹. an illoꝛ. Et hoc vobis si-
gnũ ait dñs qꝛ visitꝛem ego sup vos in loco
isto: vt sciatis qꝛ vere ꝓplebũr̃ ⁊mões mei
ꝓr̃ vos ĩ malũ. Dec dicit dñs Ecce ego tra-
dã pharaonẽ efree regẽ egipti ĩ manu ini-
micoꝛ ei⁹ ꝙ in manu q̃rentiũ aĩam illi⁹:si-
cut r̃didi sedechiã regẽ iuda ĩ manu nabu-
chodonosor regis babilonis inimici sui et
queretis aĩam eius. Ca. .XLV.

Erbũ qd̃ locut⁹ ẽ hieremias ꝑphã
ad baruch filiũ nerie cũ scripsisset
⁊ba hec ĩ libꝛo ex oꝛe hieremie:ãno
q̃rto ioachĩ filij iosie regis iuda dicẽs. Dec
dicit dñs de⁹ ĩsrl ad te baruch. Dixisti. Ve
misero mihi:qm̃ addidit dñs dolorẽ dolori
meo. Laboraui cũ gemitu meo:ꝙ requiẽ ñ
ĩueni. Dec dicit dñs. Sic dices ad eũ. Ecce
qs edificaui ego destruo:ꝙ qs plãtaui ego
euello:ꝙ vniuersã tꝛrã hãc. Et tu q̃ris ti-
bi grãdia:Noli q̃rere. qꝛ ecce ego adducam
malũ sup omnẽ carnẽ ait dñs :ꝙ dabo tibi
aĩam tuaz in salutẽ in oĩbus locis ad que-
cunq; perrexeris. Ca. .XLVI.

Clod factũ ẽ ⁊bũ dñi ad hieremiã
ꝓphãm ꝓtra gentes. ad egiptũ ad-
uersũ exercituz pharaõis nechao
regis egipti: q̃ erat iuxta fluuiũ eufratẽ in
charchamis quẽ ꝑcussit nabuchodonosor
rex babilonis ĩ q̃rto ãno ioachim filij iosie
regis iuda. Preparate scutũ ꝙ clipeũ:ꝙ p-
cedite ad bellũ. Jũgite eqs ꝙ ascẽdite equi-
tes: state ĩ galeis polite lãceas :ĩduite vos
loricis. Quid igitur? Vidi ipos pauidos et
tꝛga vertẽtes: fortes eoꝛ cesos. Fugerũt
cõciti: nec respexerunt. Terꝛor vndiq; ait
dñs. Nõ fugiet velox: nec saluari se putet
fortis. Ad aq̃lonẽ iuxta flumẽ eufratẽn vi
cti sũt:ꝙ ruerr̃. Quis ẽ iste q̃ q̃si flumẽ ascẽ
dit:et veluti fluuioꝛ intumescũt gurgites
ei⁹? Egiptus flumis ĩstar ascẽdit: et velut
flumĩa mouebũr̃ fluct⁹ ei⁹:ꝙ dicet. Ascẽdi
te operiã tꝛrã:ꝑdaz ciuitatẽ ꝙ hĩtatores
ei⁹. Ascẽdite eqs ꝙ exultate ĩ curribꝫ:et ꝑ-
cedãt fortes. Ethiopie et libiee tenẽtes scu
tum:ꝙ lidij arripiẽtes et iaciẽtes sagittas.
Dies aũ ille dñi dei exercituũ dies vlcõis:
vt sumat vĩbictã de inimicis suis. Deuora-
bit gladi⁹ ꝙ saturabir̃:et iebriabir̃ sãguine
eoꝛ. Victima ei dñi exercituũ ĩ tꝛra aq̃lo
nis: iuxta flumẽ eufratẽn. Ascẽde ĩ galaad
ꝙ tolle resinã ⁊go filia egipti. Frustra mul
tiplicas medicamĩa :sanitas non erit tibi.
Audierũt gẽtes ignominiã tuã :ꝙ vlulat⁹
tu⁹ repleuit tꝛrã. Quia fortis impegit in-
fortẽ:ꝙ ãbo parir̃ cõciderũt. Verbũ qd̃ lo-
cut⁹ ẽ dñs ad hieremiã ꝓphãm sup eo qꝛ vẽ
tur⁹ esset nabuchodonosor rex babilonis ꝙ
ꝑcussurus tꝛrã egipti. Annũciate egipto:
ꝙ auditũ facite ĩ magdalo ꝙ resonet in mẽ-
phis:ꝙ in tafnis dicite. Sta ꝙ ꝑpara te:qꝛ
devorabit gladi⁹ ea q̃ ꝑ circuitũ tuum sũt:
Quare ꝓputruit fortis tu⁹? Nõ stetit:qm̃
dñs subuertit eũ Mltiplicauit ruẽtes:ceci
ditq; vir ad ꝓximũ suũ. Et dicẽt. Surgite
ꝙ ruertamur ad ꝑplm nr̃m ꝙ ad tꝛrã nati
uitatis nr̃e a facie gladij columbe. Vocate
nomẽ pharaõis rgis egipti: tumultũ addu
xit tps. Vivo ego inqt rex. dñs exercituuz
nomẽ ei⁹:qm̃ sicut thabor ĩ mõtib⁊ ꝙ sicut
carmel⁹ ĩ mari veiet. Vasa tnsmigtionis fac
tibi hĩtatrix filia egipti: mẽphis ĩ solitudi
ne erit:ꝙ ⁊sered ꝙ ihĩtabil⁹ erit. Vitula ele-
gãs atq; formosa egipt⁹: stimulator ab aq̃
lone veiet ei. Mercẽnarij q̃z ei⁹ q̃ ⁊sabanr̃ ĩ
medio ei⁹ q̃si vituli saginati. versi sũt ꝙ fu-
gerr̃ simul. nec stare potuerr̃: qꝛ dies ĩter-
fectionis eoꝛ veit sup eos: tps visitationis eoꝛ
Vox ei⁹ q̃si eris sonabit:qm̃ cũ exercitu ꝑ-
perabũt ꝙ cũ securib⁊ venient ei. Quasi ced̃
tes ligna succidert saltũ ei⁹ ait dñs:q̃ sup-
putari nõ ꝑt. Mltiplicati sũt sup locustas
ꝙ nõ ẽ eis numer⁹. Cõfusa ẽ filia egipti. et
tradita ĩ manus ꝑpli aq̃lonis dicit dñs ex-
ercituuz ⁊eus ĩsrl. Ecce ego visitabo super

tumultū allexādrie ⁊ sup pharaonē et sup egiptū ⁊ sup deos eiꝰ ⁊ sup reges eiꝰ. et sup oēs q̄ cōfidūt in eo: ⁊ dabo eos in manꝰ q̄rētiū aīaz eoꝝ: ⁊ in manꝰ nabuchodonosoꝛ regis babilōis ⁊ in manꝰ ꝓuoꝝ eiꝰ. Et post hec bi= tabit sicut diebꝫ pristinis ait dñs. Et tu ne timeas ꝓue meꝰ iacob: ne paueas israhel. Quia ecce ego saluū te faciā ꝺ lōginq̄: ⁊ se mē tuū de t̄ra captiuitatis tue· Et reuerte tur iacob ⁊ requescet ⁊ ꝑsperabit̄ : ⁊ nō erit q̄ exterreat eū. Et tu noli timere serue meꝰ iacob ait dñs q̄ tecū ego sū: q̄ ego cōsumā cūctas gētes ad q̄s eieci te. Te vero nō cō= sumā: sꝫ castigabo te in iuditō: nec q̄si īno= centi parcam tibi. ¶ Ca. .XLVII.

Quod factū est ꝺbū dñi ad hieremiā ꝓphām cōt palestinos : anteqū ꝓcu= teret pharao gazaz. Hec dicit dñs Ecce aque ascēdent ab aq̄lone ⁊ erūt q̄si tor= rens īundās: ⁊ operiēt terrā ⁊ plenitudinē eiꝰ: vrbē ⁊ hītatores eiꝰ. Clamabūt hoīes ⁊ vlulabūt oēs hītatores t̄re a strepitu pom pe armoꝝ ⁊ bellatoꝝ eiꝰ: a cōmotōne q̄drigaꝝ eiꝰ: ⁊ multitudīe rotaꝝ illiꝰ. Nō respe xerūt pēs filios manibꝫ dissolutis . p aduētu diei in q̄ vastabunt̄ oēs philistiim: et dissipabit̄ tyrꝰ sydon cū oīb reliq̄s auxi= liis suis . Depopulatꝰ ē eī dñs palestinos: reliq̄as īsule capadocie. Venit caluiciū su= per gazam: cticuit ascalon: ⁊ reliq̄e vallis eaꝝ . Usqueqū cōcides o mucro dñi: usqueqū nō q̄esces ? Ingredere in vaginā tuā: ⁊ ffri= gerare ⁊ sile. Quō q̄escet cū dñs p̄cepit ei. Aduersꝰ ascalonē ⁊ aduersū maritimas eiꝰ ſgiōes: ibiq̄ ꝓdixerit illi? ¶ Ca. XLVIII.

Ad moab. Hec dicit dñs exercituuꝫ deꝰ israꝫ. Ve sup nabo: qm̄ vastata ē ⁊ cōfusa. Capta ē cariathiazim: cōfu sa ē fortis ⁊ tremuit. Nō est vlt̄ exultatio in moab: cōtra esebon cogitauerūt malū . Ve nite ⁊ disperdam eā de gēte. Ergo sile's cō= ticesces: sequtuq̄ te gladi?. Vox clamoris de oronaim: vastitas ⁊ cōtritō magna. Con trita ē moab: ānūciate clamorē puul' eiꝰ. Per ascensū em̄ leuith plorās ascēdet in fle tū: qm̄ in descensu oronaim hostes vlulatuꝫ cōtritōis audierūt. Fugite: saluate aīas ve stras: ⁊ eritis q̄si mirice in deserto . Proeo eī q̄ habuisti fiduciā in munitōnibꝫ tuis ⁊ in thesauris tuis: tu q̄q̄ capieris. Et ibit cha= mos in trāsmigratōez: sacerdotes eiꝰ ⁊ p̄nci= pes eiꝰ simul. Et veniet cōtra ad omnē vrbē: ⁊ vrbs nulla saluabit̄. Et peribūt valles: ⁊ dissipabunt̄ cāpestria: qm̄ dixit dñs. Date florē moab: q̄ florēs egredient̄ : ⁊ ciuitates eiꝰ deserte erūt et inhītabiles . Maledictꝰ q̄ facit opus dñi fraudulent̄: et maledictꝰ q̄ prohibet gladiū suū a sanguine. Fertilis fuit moab ab adolescētia sua : ⁊ requeuit in fecib suis. Nec trāsfusus ē de vase in vas: ⁊ in trās migratōem nō abijt. Idcirco pmānsit gustꝰ eiꝰ in eo: ⁊ odoꝝ eiꝰ nō ē imutatꝰ. Propterea ecce dies veninut dicit dñs: et mittam eis ordiatores ⁊ stratores lagūculaꝝ ⁊ sternēt eū: ⁊ vasa eiꝰ exhauriēt ⁊ lagūculas eoꝝum collidēt. Et cōfundet̄ moab a chamos: sicut cōfusa ē domus israꝫ a bethel in q̄ hēbat fidu= ciā. Quō dicitis fortes sumꝰ: ⁊ viri robusti ad p̄liandū? Vastata ē moab: ⁊ ciuitates il lius succenderūt. ⁊ electi iuuenes eiꝰ descē= derūt in occisionē ait rex: dñs exercituū no mē eius. Prope ē interitꝰ moab vt veniat: ⁊ malū eiꝰ velociter accurret nimis . Cōso= lamini eū oēs qui estis in circuitu eiꝰ. ⁊ uni uersi q̄ scitis nomē eiꝰ dicite. Quō cōfracta ē vga fortis: baculus gloriosus? Descēde de gloria. ⁊ sede in siti hītatio filie dybon : qm̄ vastatoꝝ moab ascēdet ad te. dissipabit mu nitōes tuas. In via sta: ⁊ cōspice habitatio aroer. Interroga fugientē: ⁊ euꝫ q̄ euasit. Dic. Quid accidit? Cōfusus est moab: qm̄ victꝰ ē. Ululate et clamate. ānunciate in ar= non. qm̄ vastata ē moab: ⁊ iudicium venit ad terrā cāpestrē sup elon ⁊ sup iessa ⁊ sup mesphat ⁊ sup dibō ⁊ sup nabo ⁊ sup domū deblathaim ⁊ sup cariathiariz et sup beth= gamul ⁊ sup bethmaō ⁊ sup carioth ⁊ sup bosra ⁊ sup oēs ciuitates t̄re moab q̄ lon= ge ⁊ ꝑpe sūt. Absciss est cornu moab: ⁊ bra chiū eiꝰ cōtritum est ait dñs. Inebriate euꝫ quoniā cōtra dñm erectus ē. Et allidet ma= num moab in vomitu suo: ⁊ erit in derisuꝫ etiā ipse. Fuit em̄ in derisū tibi israꝫ: q̄si in= ter fures reperisses euꝫ . Propter verba ḡ tua q̄ aduersū illū locutus es captiuus du ceris . Relinq̄te ciuitates ⁊ hītate in petra hītatores moab : ⁊ estote q̄si colūba nidifi= cās in sūmo ore foramis . Audiuimꝰ sup= biā moab . superbꝰ ē valde. Sublimitatē eiꝰ ⁊ arrogātiā ⁊ supbiā ⁊ altitudinē cordis eiꝰ ego scio ait dñs. Jactātiā eiꝰ ⁊ arrogāti am ⁊ q̄ n̄ sit iusta ea virt eiꝰ: nec iusta qō

poterat conata sic facere . Ideo sup moab
eiulabo: et ad moab vniuersã clamabo et ad
viros muri fictil' lamẽtãtes. De plãctu ia-
zer plorabo tibi vinea sabama . Propagi-
nes tue trãsierũt mare : vsq; ad mare iazer
puenerũt. Sup messẽ tuã et vindemiã tuaz
pdo irruit . Ablata ẽ letícia et exultatõ de
carmelo et de terra moab: et vinũ de torcula
ribo sustuli. Nequaq; calcator vue solitũ ce
leuma cãtabit. De clamore esebon vsq; ele-
ale et iessa dederũt vocẽ suã: a segor vsq; ad
oronaim vitulã cõsternãtẽ aq; vero nẽrim
pessime erũt. Et auferã de moab ait dñs of-
ferentẽ i excelsis: et sacrificãtẽ dijs eius. Pro-
pterea cor meũ ad moab: qsi tibia eris rso
nabit: et cor meũ ad viros muri fictil' dabit
sonitũ tibiarũ. qz plus fecit q; potuit. idcirco
perierũt. Omne ei caput caluicium: et ois bar-
ba rasa erit. In cũctis manibo colligatõ: et
sup oẽ dorsũ cilicium . Et sup oia tecta mo-
ab et i plateis eius ois plãctus: qm̃ contriui mo-
ab sicut vas inutile ait dñs. Quo victa est et
ululauerũt: Quo dereiecit ceruicẽ moab et cfu
sus ẽ: Eritq; moab i derisũ: et i exẽplũ oibo
i circuitu suo. Hec dicit dñs. Ecce q̃si aq̃la
volabit: et extẽdet alas suas ad moab . Ca-
pta ẽ carioth: et munitões cõprehense sũt. Et
erit cor fortiũ moab: i die illa sicut cor mu
lieris pturientis. Et cessabit moab esse po-
pul': qm̃ cõtra dñm gl'iat'ẽ. Pauor et fouea et
laqueus sup te o hĩtator moab ait dñs. Qui
fugerit a facie pauoris cadet i foueã: et qui
cscẽderit de fouea capient laqo . Adducaz
ei sup moab ãnũ visitatõis eorũ dicit dñs.
In vmbra esebon stetерũt de laqo fugiẽtes.
qz ignis egress' ẽ d esebon et flãma d medio
seon: et deuorauit ptez moab et verticẽ filio-
rũ tumult'. Ve tibi moab. Periisti populе
chamos. qz cõprehensi sũt filij tui et filie tue i
captiuitatẽ. Et conuertã captiuitatẽ moab i
nouissimis diebo ait dñs . Hucusq; iudicia
moab. Capitulum .XLIX.

Ad filios ãmon. Hec dicit dñs. Nũ-
quid filij nõ sũt isr'l an heres nõ ẽ
ei : Cur g̃ hereditatẽ possedit mel-
chon gad. et popul' ei i vrbib ei hĩtauit:
Ideo ecce dies veniẽt in te dicit dñs: et au-
ditũ faciã sup rabbath filiorũ ãmon fremi
tũ pelij. Et erit in tumultũ dissipata: filieq;
ei igni succẽdentẽ: et possidebit isr'l possesso
res suos ait dñs. Ulula esebon: qm̃ vastata
ẽ hai. Clamate filie rabbath: accingite vos
cilicijs. Plãgite et circuite p sepes: qm̃ mel-
chon in trãsmigratiõem ducẽ: sacerdotes
ei et pncipes ei simul. Quid gl'iaris in val
libo: Defluxit vallis tua filia delicata: q cõ
fidebas in thesauris tuis. et dicebas. Quis
veniet ad me: Ecce ego inducã sup te terro
rẽ ait dñs de' exercituũ ab oĩbo q̃ sũt i cir-
cuitu tuo: et dispgemi singli a cspectu võ:
nec erit q̃ congreget fugiẽtes. Et post hec re
uerti faciã fugiẽtes et captiuos filiorũ am-
mon ait dñs. Ad ydumeaz. Hec dicit dñs
exercituũ. Nunq̃d nõ vlt ẽ sapiẽtia in the-
man: Periit csiliũ a filijs. Inutil' facta est
sapia eorũ. Fugite et terga vtite: discẽdite in
voraginẽ hĩtatores dedan: qm̃ pditõz esau
adduxi sup eũ: tps visitatõis eius . Si vin-
demiatores ei' venissent sup te et nõ rliq̃ssent
racemũ: si fures i nocte : rapuisset q; suffi-
ceret sibi. Ego vero discoopui esau: reuela-
ui abscõdita eius et celari nõ poterit. Vasta
tũ ẽ semẽ eius. et fres eius. et vicini eius: et ñ erit
Relique pupillos tuos. et ego faciam illos
viuere: et vidue tue i me sperabũt: qz hec di
cit dñs . Ecce quib nõ erat iudiciũ vt bibe
rẽt calicẽ bibẽtes bibẽt: et tu q̃si inocẽs re-
linq̃ris : Non eris inocẽs : sz bibens bibes.
Quia p memetipm iurauí dicit dñs : q in
solitudinẽ et in obprobriũ et in dectũ et i ma
ledictõez erit bosra: et oes ciuitates ei' erũt
in solitudines sẽpiternas. Auditũ audiui a
dño: et legat' ad gẽtes missus sũ. Cõgrega-
mi et venite cr̃ eã: et csurgam' i pliũ. Ecce
em̃ paruulũ dedi te i gẽtib : ptẽptibilẽ inter
hoĩes. Arrogantia tua decepit te et supbia
cordis tui q̃ hĩtas i cauernis petre: et app̃-
hẽdere niteris altitudinẽ collis. Cũ exalta
ueris q̃si aq̃la nidũ tuũ: inde dectã te dicit
dñs. Et erit ydumea deserta. Omis q̃ trnsibit
per eã stupebit : et sibilabit sup oes plagas
ei: sicut subuersa ẽ sodoma et gomorra et
vicine eius ait dñs. Nõ hĩtabit ibi vir: et ñ
icolet eã filius hois. Ecce q̃si leo ascendet de
supbia iordanis ad pulcritudinẽ robustã:
qz subito currere faciã eũ ad illaz. Et quis
erit electus quẽ pponã ei: Quis ẽ simil' mei.
Et quis sustinebit me: Et qs ẽ iste pastor q̃
resistat vultui meo: Propterea audite cõ-
silium dñi quod inijt de edom: et cogitatõ-
nes ei quas cogitauit de habitatoribo the-
man. Si non deiecerint eos puuli gregis:

nisi dissipauerīt cū eis hītaculū eoꝝ. A voce ruine eoꝝ ꝓmota ē tæra: clamoꝛ ī mari rubꝛo audit⁹ ē vocis ei⁹. Ecce q̄si aq̄la ascē det: ⁊ euolabit ⁊ expādet alas suas supꝝ bosrā. Et erit coꝛ foꝛtiū ỹdumee in die illa. q̄si coꝛ mlieris pturiētis. Ad damascū. Cōfusa ē emath ⁊ arfath: qꝛ auditū pessimū audierī. Turbati sūt in mari p̄ solicitudīe. q̄escē ñ potuit. Dissoluta ē damasc⁹: ỏsa ē ī fugā: tremoꝛ appḥēdit eā. Angustia ⁊ doloꝛes tenuerī eā: q̄si pturiētē. Quō dereliq̄rūt ciuitatē laudabilē: vꝛbē leticie: Ꝺo cadēt iuuenes ei⁹ ī platæis ei⁹: et oēs viri p̄lij ptitescēt ī die illa ait dñs exercituū. Et succēdā ignē ī muro damasci: ⁊ ꝺuorabit menia benadab. Ad cedaꝛ ⁊ ad r̄gna asoꝛ: q̄ p cussit nabuchodonosoꝛ rex babilonis. Hec dicit dñs. Surgite ⁊ ascēdite ad cedaꝛ: ⁊ vastate filios oꝛiētis Tabnacla eoꝝ ⁊ greges eoꝝ capiēt: pelles eoꝝ ⁊ oīa vasa eoꝝ ⁊ camelos eoꝝ tollēt sibi: ⁊ vocabūt super eos foꝛmidinē ī circuitu ei⁹. Fugite: abite vehemēt: ī voragīb sedete q̄ hītatis asoꝛ ait dñs. Inijt em̄ cō vos nabuchodonosoꝛ rex babilōis ꝓsiliū: ⁊ cogitauit aduers⁹ vos cogitatōes. Cōsurgite ⁊ ascēdite ad gentē q̄etā. ⁊ hītantē cōfidenī ait dñs. Nō ostia nec vectes eis soli hītant. Et erī cameli eoꝝ in direptōez: ⁊ mlt̄itudo iumēꝝ in p̄dā. ⁊ dispergā eos ī oēm vētū q̄ sūt attōsi ī comā: ⁊ ex oī ꝓfinio eoꝝ adducā ītritū supꝝ eos ait dñs. Et erit asoꝛ in hītaculū draconū: desta vsqꝫ ieternū. Nō maebit ibi vir: nec icolet eā fili⁹ hois. Qꝺ factū ē ꝺbū dñi ad hieremiā ꝓpḥaz aduers⁹ elam ī pncipio regni sedechie r̄gis iuda dicēs. Hec dicit dñs exercituū. Ecce ego ꝓfrīgā arcū elam ⁊ summā fortitudinē eoꝝ: ⁊ ꝺucā supꝝ elā q̄tuor vēt⁹ a q̄tuoꝛ plagis celi. ⁊ ventilabo eos in oēs vētos istos: ⁊ ñ erit gēs ad quā ñ puenīāt pfugi elā. Et pauere faciā elā coram inimicis suis: ⁊ ī ꝓspectu q̄rētiū aīaz eoꝝ. Et adducā sup eos malū: iraz furoꝛis mei dicit dñs. Et mittaz post eos gladiū donec ꝓsumā eos: ⁊ ponā solīū meū ī elā: et pdā ide r̄ges et pncipes ait dñs. In nouissimis aī ꝺieb⁹ ruerti faciā captiuos elā ait dñs.

Verbū qꝺ locutus ℭa. .L. ē dñs de babilone ⁊ de tæra chaldeoꝝ: ī manu hieremie ꝓphe. Annūciate in gentib⁹. et auditum facite. Leuate signū: ꝓdicate: ⁊ nolite celare. Dicite. Capta ē babilō. ꝓfus⁹ e bel: vict⁹ est marꝺoch Cōfusa sūt oīa sculptilia eoꝝ: superata sūt ỹdola eoꝝ. Qm̄ ascēdit ꝓtra eā gēs ab aq̄lone: q̄ ponet tæra ei⁹ ī solitudinē: ⁊ ñ erit q̄ hītet ī ea ab hoīe vsqꝫ ad pecus. Et moti sūt: ⁊ abierūt. In ꝺieb⁹ illis et ī tpe illo ait dñs. venient filij isr̄l ipi. ⁊ filij iuda simul. Ambulātes ⁊ flētes ꝓperabūt: ⁊ dñm ꝺeum suū q̄rent. In sion ītrogabūt viam: huc facies eoꝝ veniēt: ⁊ apponent ad dñm fedus sēpiterno. qꝺ nulla obliuione delebitur. Grex ꝓdit⁹ fact⁹ ē ꝓplus me⁹: pastoꝛes eoꝝ seduxerī eos: fecerīqꝫ vagari ī mōtib⁹. De mōte ī collē trāsierūt: obliti sūt cubīl suī. Oēs q̄ inuenerūt ꝓmederunt eos: ⁊ hostes eoꝝ dixerūt. Nō peccauim⁹: eo q̄ peccauerūt dño decori iusticie: ⁊ expectationez patrū eoꝝ dño. Recedite de medio babilonis: de tæra chaldeoꝝ egredimini: ⁊ estote q̄si hedi antē greges. Quoniā ecce ego suscitabo ⁊ adducā ī babilonē ꝓgregatōez gētiū magnaꝝ de tæra aquilonis. et p̄parabunt aduersus eā: et inde capient. Sagitta ei⁹ q̄si viri foꝛtis ītrfectoꝛis: nō reuertēt vacua. Et erit chaldea ī p̄dā: oēs vastātes eā replebunt ait dñs. Quoniā exultatis ⁊ magna loquimī diripiētes hereditatē meam: qm̄ effusi estis sicut vituli sup herbā: ⁊ mugistis sicut thauri. Cōfusa ē mat vra nimis: ⁊ adeq̄ta puluerī q̄ genuit vos. Ecce nouissima erit ī gētib⁹: deserta ī via ⁊ arens ab ira dñi. Nō ihītabit: sz r̄diget tota ī solitudinē. Oīs q̄ trānsibit p babilonē stupebit: ⁊ sibilabit sup vniuersā plagis ei⁹. Prepara mi ꝓt babilonē p circuitū. Oēs q̄ intenditis arcū debellate eā: nō pcatis iacul: qꝛ dño peccauit. Clamate aduers⁹ eā. Elbiq̄ dedit manū. Cecideī fūdamēta ei⁹: destructi sūt muri ei⁹: qm̄ vlcio dñi ē. Ulcōez accipite de ea. Sicut fecit. Facite ei. Dispgite satoꝛez de babilone: ⁊ tenētē falcē ī tpe messis a facie gladij colūbe. Unusq̄sqꝫ ad pplm suū cōuertet: ⁊ singuli ad tæra suā fugiēt. Grex dispsus isr̄l: leones eiecerūt eū. Prim⁹ comedit eū ex assur: iste nouissim⁹ exossauit eū nabuchodonosoꝛ rex babilōis. Propt̄ea hec dicit dñs exercituuz. deus isr̄l. Ecce ego visitabo regē babilōis ⁊ tæra ei⁹ sicut visitaui regē assur: ⁊ reducam isr̄l ad habitaculū suum. Et pascet carmelus ⁊ basan:

et ī mōte ephraim et galaad ſaturabit aīa
eī⁹. In diebꝫ illꝭ ⁊ in tpe illo ait dñs quere
iniq̄tas iſrl ⁊ nō erit: ⁊ pc̄m iuda ⁊ nō inue-
niet: qm̄ ꝓpicī⁹ero eis q̄s rliq̄ro. Supꝫ tra
dñantiū aſcende: ⁊ ſupꝫ hītatores eī⁹ viſita.
Diſſipa ⁊ interfice q̄ poſt eos ſūt ait dñs: ⁊
fac iuxta oīa q̄ p̄cepi tibi. Clamor belli ī tra:
⁊ ꝓtritō magna. Quō ꝯfract⁹ē. ⁊ cōtritus
malle⁹ vniuerſe terre: Quō verſa ē ī deſtū
babilō ī gētibꝫ: Illaq̄ui te ⁊ capta es ba-
bilō ⁊ neſciebas: inuenta es ⁊ appēhenſa: qm̄
dñm ꝓuocaſti. Aperuit dñs theſaurū ſuū et
ꝓtulit vaſa ire ſue: qm̄ op⁹ē dño deo exer-
cituū ī tra chaldeoꝝ. Venite ad eā ab ex-
tremis tre finibꝫ: apite vt exeāt q̄ ꝓculcēt
eā. Tollite de via lapides. ⁊ redigite ī acer-
uos: ⁊ interficite eā: nec ſit q̄cq̄ rliquū. Diſ-
ſipate vniuerſos fortes eī⁹: deſcēdāt ī occi
ſionē. Vle eis q⁊ venit dies eoꝝ: tps viſitatō
nis eoꝝ. Clamor fugientiū ⁊ eoꝝ q̄ euaſerīt de
tra babilōis: vt āunciēt ī ſyon vltōez dñi
dei nr̄i: vltōez tēpli eī⁹. Annūciate ī babilo-
nē plurimis: oībꝫ q̄ tēdūt arcū. Conſiſtite
aduerſ⁹ eā p̄ girū: et null⁹ euadat. Reddite
ei ſcōm op⁹ ſuū: iuxta oīa q̄ fecit facite illi.
q⁊ ꝓ dñm erecta ē: aduerſū ſāctū iſrl. Ide
circo cadēt iuuenes eī⁹ in plateis eī⁹: ⁊ oēs
viri bellatores eī⁹ ꝓtiteſcēt ī die illa ait dñs
Ecce ego ad te ſupbe dicit dñs de⁹ exerci-
tuū: q⁊ veniet dies tu⁹: tps viſitatōis tue.
Et cadet ſupbꝫ ⁊ corruet: ⁊ nō erit q̄ ſuſcitet
eū. Et ſuccēdā ignē ī vrbibꝫ eī⁹: et deuora-
bit oīa ī circuitu eī⁹. Hec dicit dñs exerci-
tuū. Calūniā ſuſtinēt filij iſrl ⁊ filij iuda ſi
mul. Oēs q̄ ceperīt eos tenēt: nolūt dimittē
eos. Redēptor eoꝝ fortis: dñs exercituū no
mē eī⁹. Iudicō defēdet cauſā eoꝝ: vt exter-
reat tra ⁊ ꝓmoueat hītatores babilonis
Gladi⁹ ad chaldeos ait dñs: ⁊ ad hītatores
babilonis ⁊ ad ꝓncipes ⁊ ad ſapientes eī⁹.
Gladi⁹ ad diuinos eī⁹: q̄ ſtulti erūt. Gladi⁹
ad fortes illi⁹: q̄ timebūt. Gladi⁹ ad equos
eī⁹. ⁊ ad currus eī⁹. et ad oīe vulg⁹ eī⁹ qđ
ē ī medio eius: ⁊ erūt q̄ſi mulieres. Gladi⁹
ad theſauros eī⁹: q̄ diripient. Siccitas ſu
per aq̄s eius erit ⁊ areſcēt: q⁊ tra ſculpti
liū ē: ⁊ in portentis: glorianť. Propterea
hītabūt dracones cū fatuis ſicarijs: ⁊ hīta
būt ī ea ſtrutōnes. Et nō inhītabit vltr̄ vſq̄
in ſempiternū: nec extruet vſq̄ ad genera
tōem ⁊ generatōnem. Sicut ſubuertit dñs
ſodomā ⁊ gomor. ⁊ vicinos eius. ait dñs
Nō hītabit ibi vir: ⁊ nō īcolet eā fili⁹ hois.
Ecce ꝓlus veniet ab aq̄lone ⁊ gēs magna:
et reges multi cōſurgēt a finibꝫ tre. Ar-
cū ⁊ ſcutū apprehendēt: crudeles ſūt et īmi-
ſerico⁹des. Vox eoꝝ q̄ſi mare ſonabit: ⁊ ſu
per equos aſcēdent ſicut vir parat⁹ ad p̄liū
cōtra te filia babilonis. Audiut rex babi-
lonis famā eoꝝ: et diſſolute ſūt man⁹ eī⁹.
Anguſtia apprehēdit eū: dolor q̄ſi pturien-
tez. Ecce q̄ſi leo aſcēdet de ſuperbia iordanis
ad pulcritudinē robuſtā: q⁊ ſubito curere
faciā eū ad illā. Et q̄s erit elect⁹ quez ꝓpo-
nā ei: Quis em̄ ſimilis mei: ⁊ q̄s ſuſtinebit
me: Et q̄s eſt iſte paſtor: qui rſiſtat vultui
meo: Propterea audite ꝯſiliū dñi qđ mēte
p̄cepit aduerſū babilonē: et cogitatōes eī⁹
q̄s cogitauit ſupꝫ tra chaldeoꝝ. Niſi de-
truerit eos puuli gregū: niſi diſſipatū fuerit
cū ipis hītaculū eoꝝ. A voce captiuitatis
babilonis ꝓmota ē tra: ⁊ clamor īter gē
tes auditus eſt. Ca. .Ll.

Hec dicit dñs. Ecce ego ſuſcitabo ſu
per babilonē. ⁊ ſupꝫ hītatores eī⁹ q̄
cor ſuū leuauerūt ꝯ me q̄ſi ventū
peſtilentē: ⁊ mittā ī babilonē vētilatores ⁊
ventilabūt eā. Et demolient tra eī⁹: qm̄
venerūt ſupꝫ eā vndiq; ī die afflictōis eius.
Nō hītabit q̄ tendat arcū ſuū: ⁊ nō aſcēdet
lorica⁹. Nolite parcere iuuenibꝫ eī⁹: īter-
fi
cite omnē miliciā eī⁹. Et cadēt īterfecti in
tra chaldeoꝝ: vulnerati ī regiōibꝫ eius.
Q̄m nō fuit viduat⁹ iſrl et iuda a dño deo
ſuo: dño exercituū. Terra aūt eoꝝ repleta
ē delicto a ſācto iſrl. Fugite de medio babi-
lonis: vt ſaluet vnuſq̄ſq̄ aīam ſuā. Nolite
tacere ſupꝫ iniq̄tatez eī⁹: q̄m tēp⁹ vltōis ei⁹
ē dño: viciſſitudinez ipe retribuet ei. Calix
aureus babilō in manu dñi: īebriās omnē
tra. De vino eī⁹ biberūt gētes: ⁊ cōmote
ſūt. Subito cecidit babilō: ⁊ ꝓtrita ē. Ulu-
late ſuper eam: tollite reſinā ad dolorē ei⁹
ſi forte ſanet. Curauimus babilonē: et nō
eſt ſanata. Derelinq̄mus eaz: ⁊ eam⁹ vnuſ-
quiſq̄ in tra ſuam. Q̄m peruenit vſq̄ ad
celos iudicium eius: ⁊ eleuatum eſt vſq̄ ad
nubes. Protulit dñs iuſticias noſtras: ve-
nite ⁊ narremus in ſyon opus dñi dei nr̄i.
Accuite ſagittas: ⁊ īplete pharetras. Su-
ſcitauit dñs ſpiritū regū medorum: ⁊ ꝓtra
babilonem mens eius eſt: vt pdat eā. Q̄m

vlcio dñi ẽ: vlcio tẽpli sui. Super muros babilõis leuate signũ: augete custodiã. Leuate custodes: pparate insidias: qr cogitauit dñs q fecit qcũqz locut⁹ ẽ ꝑ hĩtatores babilõis. Que hĩtas sup aqs mltas locuples in thesauris: venit finis tu⁹: pedalt pcisionis tue. Jurauit dñs exercituũ p aiaz suã: qm̃ replebo te hoĩbo qsi brucho: q sup te celeuma cãtabit. Qui fecit terram ĩ fortitudine sua: pparauit orbẽ ĩ sapia sua: et prudẽtia sua extẽdit celos. Dãte eo voces: multiplicabãt aque ĩ celo. Qui leuat nubes ab extremo terre: fulgura ĩ pluuiã fecit: q pduxit vẽtos ỏ thesauris suis. Stult⁹ fact⁹ est oĩs hõ a scia: confusus ẽ oĩs conflator ĩ sculptili. Quia mendax ẽ conflatũ ei⁹: nec ẽ spũs in eis. Vana sũt opa q risu digna: ĩ tpe visita tõis sue pibũt. Nõ sicut hec ps iacob. Quia q fecit oĩa ipe ẽ: et isrl sceptrũ hereditatis ei⁹: dñs exercituũ nomẽ ei⁹. Collidis tu mihi vasa belli: q ego collidã ĩ te gentes: q disperdã ĩ te regna. Collidã ĩ te equũ q equitẽ ei⁹: q collidã ĩ te currũ q ascẽsorẽ ei⁹. et collidã ĩ te virũ q mulierẽ. Et collidã ĩ te senẽ q puez: et collidã ĩ te iuuenẽ q vginẽ. Et collidã ĩ te pastorẽ q gregẽ ei⁹: et collidã ĩ te agricolã et iugales ei⁹. Et collidã ĩ te duces q magistrat⁹: q reddã babiloni et cunctis hĩtatoribꝫ chaldeoꝝ oẽ malũ suũ. qd̃ feceŕt ĩ syon ĩ oculis vr̃is. ait dñs. Ecce ego ad te mõs pestifer ait dñs: q corrũpis vniuersã terrã. Et extẽdaz manũ meã sup te q euoluã te de petris: q dabo te ĩ mõtem combustiõis. Et nõ tollã de te lapidẽ ĩ angulũ q lapidẽ ĩ fũdamẽta: sz pdit⁹ in eternũ eris ait dñs. Leuate signũ ĩ terra: clãgite buccina ĩ mõtibꝫ. Sãctificate sup eã gẽtes: ãnũciate ꝑ illã rgibꝫ ararath mẽni q ascenẽ: numerate ꝑ eã taphar. Adducite equũ qsi brucũ aculeatũ. Sãctificate ꝑ eã gẽtes reges medie. duces ei⁹. et vniuersos magistrat⁹ ei⁹: cũctãqz terrã pfatis ei⁹. Et commouebit terra q conturbabit: qr euigilauit cõt babilonẽ cogitatõ dñi: vt ponat terrã babilõis desertã et inhĩtabilẽ. Cessauert fortes babilõis a plio: hĩtauert ĩ pslibijs. Deuoratũ ẽ robur eoꝝ: q facti sũt qsi mlieres. Incẽsa sũt tabnacla ei⁹: contriti sũt vectes ei⁹. Currẽs obuiã currẽti veniet q nũcius obui⁹ nũciãti: vt ãnũciet rgi babilonis qr capta ẽ ciuitas ei⁹ a sũmo vsqz ad sũmum: et vada poccupata sũt. Et paludes incẽse sũt igni: q viri bellatores conturbati sunt: qr hec dicit dñs exercituũ de⁹ isrl. Filia babilõis qsi area: tps triture ei⁹. Adhuc modicũ: q veniet tẽpus messionis eius. Cõmedit me: deuorauit me nabuchodonosor rex babilonis. Reddidit me qsi vas inane. Absorbuit me qsi draco: repleuit vẽtrẽ suũ temeritudine mea: q eiecit me. Jniqtas aduersũ me q caro mea sup babilonẽ dicit hĩtatõ syon: q sãguis me⁹ sup habitatores chaldee dicit hierl'm. Propterea hec dicit dñs. Ecce ego iudicabo causã tuã: q vlciscar vltõnẽ tuã. Et desertũ faciã mare ei⁹: et siccabo venaz ei⁹. Et erit babilõ ĩ tumulos: hĩtatõ draconũ stupor q sibil⁹: eo qd̃ nõ sit hĩtator. Simul q leones rugiẽt: excuciẽt comas veluti catuli leonũ. Jn calore eoꝝ ponã potus eoꝝ: q inebriabo eos vt sopiant̃ q dormiãt sõnũ sẽpiternũ: q ñ consurgãt dicit dñs. Deducã eos qsi agnos ad victimã: et qsi arietes cũ hedis. Quo capta ẽ sesach. q cõpr̃hẽsa ẽ inclita vniuerse terre: Quo facta ẽ ĩ stupore babilon ĩter gẽtes: Et ascẽdit sup babilonẽ mare: mltitudie fluctuũ ei⁹ opta ẽ. Facte sũt ciuitates ei⁹ in stupore: terra inhĩtabilis et deserta: terra in q̃ nullus hĩtet nec transiet p eã filí⁹ hoĩs. Et visitabo sup bel ĩ babilone: q eiciã qd̃ absorbuerat ỏ ore ei⁹: q nõ confluẽt ad eã vlt̃ gẽtes. Siquidẽ et mur⁹ babilõis corruet. Egredimi de medio ei⁹ pplus me⁹: vt saluet vnusqsq aiam suã ab ira furoris dñi Et ne forte mollescat cor vr̃m: q timeatis auditũ q audiet̃ in terra. Et veniet ĩ ãno auditõ. q post hũc ãnũ auditõ q iniqtas ĩ terra: q dñator sup dñatorẽ. Propterea ecce dies veniũt. et visitabo sup sculptilia babilonis: q oĩs terra ei⁹ cõfũdet̃: q vniuersi ĩterfecti ei⁹ cadẽt ĩ medio ei⁹. Et laudabũt sup babilonẽ celi q terre q oĩa q̃ ĩ eis sũt: qr ab aqlone veniẽt ei predones ait dñs. Et qũo fecit babilõ vt caderẽt occisi ĩ isrl: sic de babilõe cadẽt occisi ĩ vniuersa terra. Qui fugitis gladiũ venite: nolite stare. Recordami ꝑcul dñi: q hierusalẽ ascẽdat sup cor vr̃m. Cõfusi sum⁹: qm̃ audiuim⁹ obprobriũ. Opuit ignominia facies nr̃as: qm̃ venerũt alieni sup sãctificatoꝝ dom⁹ dñi. Propterea ecce dies veniũt ait dñs. q visitabo sup sculptilia ei⁹: q ĩ oĩ terra eius mugiet vulnerat⁹. Si ascẽderit

babilõ ī celũ et firmauerit ī excelso robur
suũ: a me veniẽt vastatores eiꝰ ait dñs Vox
clamoris ò babilone. ⁊ ꝓtritõ magna ò ter
ra chaldeoꝝ: qm̃ vastauit dñs babilonẽ et
pdidit ex ea vocẽ magnã: ⁊ sonabũt fluctꝰ
eoꝝ q̃si aq̃ multæ. Dedit sonitũ vox eoꝝ: qꝛ
venit supꝝ eã id est supꝝ babilonẽ pdo. Et ap
phensi sũt fortes eiꝰ: ⁊ emarcuit arcꝰ eoꝝ:
qꝛ fortis vltor dñs redtẽs retribuet. Et ie
briabo principes eiꝰ et sapiẽtes eiꝰ: duces
eiꝰ ⁊ magistratus eiꝰ ⁊ fortes eiꝰ. Et dormi
ent sõnũ sẽpiternuꝫ: ⁊ nõ expergiscent ait
rex: dñs exercituũ nomẽ eiꝰ. Hec dicit dñs
exercituũ. Murus babilõis ille altissimus
suffossiõe suffodiet: ⁊ portæ eiꝰ excelse igne
ꝓburent: et labores pꝛoꝝ ad nihilũ ⁊ gen
tiũ. ī ignẽ erũt ⁊ disperibũt. Verbũ qd̃ pre
cepit hieremias pphã saraÿe filio nerie filij
maasie. cũ pgeret cũ sedechia rge ī babilo
nẽ: ī ãno q̃rto regni eiꝰ. Saraÿas aũt erat
princeps quietis. Et scripsit hieremias oẽ
malũ qd̃ ventuꝝ erat supꝝ babilonẽ in libꝛo
uno: oĩa ŏba hec q̃ scripta sũt ꝑ babilonẽ
Et dixit hieremias ad saraÿam. Cũ veneꝛ
ris ī babilonẽ ⁊ videris ⁊ legeris oĩa verba
hec dices. Dñe tu locutꝰ es ꝑ locuꝫ istũ ut
disperderes eũ: ne sit q̃ ī eo hĩet ab homĩe
vsq̃ ad pecꝰ: ⁊ sit ppetua solitudo. Cũq̃ cõ
pleueris legere libꝛũ istũ: ligab ad eũ lapi
dẽ ⁊ pices illũ in mediũ eufraten: ⁊ dices.
Sic submergẽt babilõ: et nõ ꝓsurget a fa
cie afflictõis quã ego adduco supꝝ eã: ⁊ dis
soluẽt. Hucusq̃ ŏba hieremie. Ca. .LII.

Filius vnigeniti ⁊ vniꝰ anni erat se
dechias cũ regnare cepisset: et vn
decĩ ãnis regnauit in hierusalem.
Et nomẽ matris eius amithal: filia hiere
mie ò lobna. Et fecit malũ ī oculis dñi iu
xta oĩa q̃ fecerat ioachim: qm̃ furoꝛ domi
ni erat in hierlm ⁊ in iuda vsqꝫ̃ piceret
eos a facie sua. Et recessit sedechias a rege
babilonis. Factũ ẽ aũt in ãno nono regni
eiꝰ in mense decimo: decima die mensꝭ venit
nabuchodonosoꝛ rex babilõis ipe ⁊ oĩs ex
ercitꝰ eius aduersus hirlm ⁊ obsederũt eã:
⁊ edificauerũt ꝓtra eã munitões ī circuitu:
⁊ fuit ciuitas obsessa vsq̃ ad vndecimũ an
nũ regni sedechie. Mẽse aũt q̃rto nona die
mensis obtinuit fames ciuitatẽ: et nõ erãt
alimẽta pꝛli terre. Et dirupta ẽ ciuitas. et
omnes viri bellatoꝛes eiꝰ fugerũt: exierũtq̃
ò ciuitate nocte pꝛ viã portæ q̃ ẽ inter duos
muros ⁊ ducit ad oꝛtũ regis. chaldeis obsi
dentibꝰ vrbẽ in giro: et abierũt pꝛ viã q̃ du
cit ī heremũ. Persecutꝰ ẽ aũt chaldeoꝝ ex
ercitꝰ regẽ: et apphenderũt sedechiã in de
serto qd̃ ẽ iuxta hiericho: ⁊ oĩs cõmitatus
eiꝰ diffugit ab eo. Cũq̃ ꝓprehẽdissent regeꝫ
adduxerũt euꝫ ad regẽ babilõis ī reblatha
q̃ ẽ in tꝛra emath: ⁊ locutus ẽ ad eũ iudi
cia. Et iugulauit rex babilonis filios sede
chie ī oculꝭ eiꝰ: sed et oẽs pncipes iuda oc
cidit ī reblatha. Et oculos sedechie eruit: ⁊
vinxit eũ ꝓpedibꝰ. Et adduxit eũ rex babi
lonis in babilonẽ: ⁊ posuit eũ in domo car
ceris vsq̃ ad diẽ mortis eiꝰ. In mẽse autẽꝫ
q̃nto. decima mensis. ipe est ãnus decimus
nonꝰ nabuchodonosoꝛ regis babilonis: ve
nit nabuzardan princeps milicie q̃ stabat
corã rege babilonis in hierlm: ⁊ icẽdit do
mũ dñi ⁊ domũ regis ⁊ omnes domꝰ hirlm
et omnẽ domũ magnã igne ꝓbussit: et totũ
murũ hirlm ꝓ circuitũ ò̃struxit cũctꝰ ex
ercitus chaldeoꝝ qui erat cũ magistꝛo mi
licie. De pauplbꝰ autẽ populi ⁊ de reliquo
vulgo qd̃ mãserat in ciuitate ⁊ de pfugis q̃
trãsfugerãt ad regem babilonis et ceteros
de multitudine. transtulit nabuzardan prĩ
ceps milicie: de pauperibꝰ vero terre reli
q̃t nabuzardan princeps milicie vinitoꝛes
⁊ agricolas. Colũnas q̃ꝫ ereas q̃ erãt in do
mo dñi ⁊ bases et mare eneũ qd̃ erat in do
mo dñi ꝓfregerũt chaldei: et tulerũt omne
es eoꝝ in babilonẽ. Et lebetes ⁊ cratheras
⁊ psalteria ⁊ fiolas ⁊ mortariola ⁊ oĩa va
sa erea q̃ in mĩsterio fuerãt tulerẽt: et ÿdri
as ⁊ thimamata ⁊ vrceos ⁊ pelues ⁊ cande
labra et mortaria ⁊ cÿatos. Quotquot au
rea aurea: et quotquot argẽtea argentea.
Tulit magister milicie colũnas duas ⁊ ma
re vnum. et vitulos duodecim ereos q̃ erãt
sub basibꝰ: quas fecerat rex salomon ī do
mo dñi. Non erat põdus eris oĩm vasoꝛuꝫ
hoꝝ. De colũnis aũt: decem et octo cubiti
altitudinis erant in columna vna. ⁊ funi
culus duodecĩ cubitoꝝ circuibat eã. Por
ro grossitudo eius quatuor digitorũ: et in
trinsecus caua erat: et capitella supꝝ vtrãqꝫ
erea. Altitudo capitelli vnius quinqꝫ cubi
toꝝ: et reciacula et malagranata supra co
ronã in circuitũ: oĩa enea. Et fuerũt ma
lagranata nonagintasex dependẽtia: ⁊ oĩa

malagranata centū reciaculis circūdabā-
tur. Et tulit magister milicie sarayam sa-
cerdotē pmū :ꝛ sophoniā sacerdotē secūdū
ꝛ tres custodes vestibuli. Et de ciuitate tu-
lit eunuchū vnū q̄ erat p̄positus sup viros
bellatores: et septē viros de hijs q̄ videbant
faciē regis q̄ inuenti sūt in ciuitate: ꝛ scri-
bā principē militum q̄ pbabat tyrones. et
sexaginta viros de pl̄o terre q̄ inuēti sunt
in medio ciuitatis. Tulit aī eos nabuzar-
dan magister milicie :ꝛ duxit eos ad regez
babilonis ī reblatha. Et pcussit eos rex ba
bilonis: et interfecit eos in reblatha ī ter-
ra emath. Et trāslatus ē iuda ō terra sua.
Iste ē pl̄us quez transtulit nabuchodono
sor in āno septimo: iudeos tria milia. ꝛ vi-
gintitres. In āno octauodecimo nabucho
donosor trāstulit de hierl'm aīas octingen-
tastrigintaduas . In anno vicesimotercio
nabuchodonosor trāstulit nabuzardan ma
gister milicie aīas iudeoꝝ septingētasqua-
dragintaquinq. Omnes ḡ aīe: q̄tuormilia
sexcētē. Et factū ē in tricesimoseptimo an-
no trāsmigratōis ioachin regis iuda duo-
decimo mēse vicesimaq̄nta mēsis eleuauit
euilmerodach rex babilonis ipo anno re-
gni sui caput ioachin regis iude. et eduxit
eū de domo carceris: ꝛ locutus ē cū eo bo-
na. Et posuit thronū eius sup thronos re-
gū q̄ erant post se in babilonez: ꝛ mutauit
vestimēta carceris eī: ꝛ pmedebat panem
coram eo semper cunctis diebo vite sue. Et
cibaria eī cibaria ppetua dabant ei a re-
ge babilōis statuta p̄ singl'os dies : usq̄ ad
diē mortis sue cūctis diebo vite eī.
Explicit hieremias pph̄a . Incipiūt lamen
tatōes eī q̄ cynoth hebraice inscribuntur.

ET factū est postq̄ in capti
uitatē redactus ē isrl' ꝛ hie
rusalē ōstructa ē: sedit hie
remias pheta flens ꝛ plā
xit lamentatōe hac ī hieru
salē :ꝛ amaro animo suspi
rās ꝛ eiulās dixit Aleph. Quō sedet sola
ciuitas plena pl̄o. Facta est q̄si fidua dn̄a
gentiū: princeps prouinciaꝝ facta est sub
tributo. Beth. Plorās plorauit ī nocte:
et lacrime eī in maxillis eius. Non est qui
cōsolet eā: ex oīb caris eī. Omnes amici
eius spreuerūt eam: ꝛ facti sunt ei inimici.

Gimel. Migrauit iudas pter afflictōez
ꝛ multitudinē seruitutis. Habitauit inter
gentes: nec inuenit requiē. Omnes psecu-
tores eī apprehēderūt eā inter angustias.
Deleth. Elie syon lugēt: eo q̄ nō sint qui
veniāt ad solēnitatē . Omnes portē eius ō-
structe: sacerdotes eī gementes. Virgines
eius squalide: et ipa oppressa amaritudine.
He. Facti sūt hostes eius ī capite: ꝛ ini
mici eī locupletati sūt: q̄ dn̄s locut⁹ ē su-
per eā pter mltitudinē iniq̄tatū eī. Par
uuli eī ducti sūt ī captiuitatē: ante faciez
tribulātis Clau. Et egressus ē a filia syō
oīs decor eī. Facti sūt principes eī velut
arietes nō inuenientes pascua: ꝛ abierūt absq̄
fortitudie ātē faciē subsequntis Zay. Et
recordata est hierl'm dieꝝ afflictionis sue.
ꝛ puaricatōis omniū desiderabiliū suoꝝ .q̄
habuerat a diebus antiquis: cū caderet po
pulus eī in manu hostili :ꝛ nō esset auxili
ator .Viderūt eaz hostes: ꝛ deriserūt saba-
ta eī. Heth. Peccatū peccauit hierl'm:
pterea instabilis facta ē. Oēs qui glorifi-
cabāt eam spreuerūt istā: q̄ viderūt igno-
miniā eī. Ipa aūt gemēs: ꝛ puersa est re-
trorsū. Theth. Sordes eī in pedibo eī:
nec recordata ē finis sui. Deposita ē vehe-
mēter: nō hn̄s p̄solatorē. Vide dn̄e afflictō
nē meā: qm̄ erect⁹ ē inimic⁹. Joth. Ma-
nū suā misit hostis ad oīa dsiderabilia eī:
q̄ vidit gētes ingressas sanctuariū suū: de
quibo p̄ceperas ne intrarēt in ecclesiā tuā.
Caph. Oīs pl̄us eius gemēs: ꝛ q̄rēs pa
nē. Dederūt pciosa queq̄ p cibo: ad refo-
cillandā aīaz. Vide dn̄e ꝛ pspice: qm̄ facta
sū vilis. Lamech. O vos oēs q̄ trāsitis p
viā attēdite ꝛ videte: si est dolor sicut dolor
meus. Qm̄ vindemiauit me vt locut⁹ ē do-
min⁹: in die ire furoris sui. Mem. De ex
celso misit ignem in ossibo meis: ꝛ erudiuit
me Expādit rethe pedibo meis: puertit me
retrorsū. Posuit me desolatā: tota die me-
rore pfectā. Nun. Vigilauit iugū iniqui
tatū mearū in manu eī: puolute sūt ꝛ im-
posite collo meo . Infirmata ē vtus mea:
dedit me dn̄s ī manū ō q̄ ñ potero surgere
Samech. Abstulit oēs magnificos me-
os dn̄s de medio mei: vocauit aduersū me
tēp⁹: vt cōtereret electos meos. Torcular
calcauit dn̄s virgini filie iuda. Ayn. Ide
circo ego plorās ꝛ oculus meus deducens

aḡs: q; lōge fact⁹ ẽ a me ꝓsolatoꝛ: cōuertẽs aīam meā. Facti sūt filij mei ꝑditi: qm̃ īua luit inimic⁹. ℭ Phe. Expandit sy̓on man⁹ suas: nō ẽ q̃ ꝓsoleꝫ eā. Mādauit dn̄s aduer sū iacob: in circuitu ei⁹ hostes ei⁹. Facta ẽ hirl'm ḡsi polluta mēstruis īter eas. ℭ Sa de. Just⁹ ẽ dn̄s: q; os ei⁹ ad iracūdiā ꝓuocaui. Audite obsecro vniuersi ꝓpli: ꝛ videte dolorẽ meuz. Virgines mee ꝛ iuuenes mei abierūt ī captiuitatem. ℭ Coph. Vocaui amicos meos: et ipi deceperūt me. Sacerdotes mei et senes mei ī vrbe ꝓsūpti sūt: q; q̃sieꝛt cibū sibi vt r̃focillarēt aīas suas. ℭ Res. Vide dn̄e qm̃ tribuloꝛ: ꝓturbat⁹ ẽ venter me⁹. Subuersū ẽ coꝛ meū ī memetipa: qm̃ amaritudīe plena sum. Foris īterficit gladi⁹: ꝛ domi moꝛs similis ẽ. ℭ Sy̓n. Audierūt q; īgemisco ego: ꝛ nō ẽ q̃ ꝓsoleꝫ me. Oēs inimici mei audierūt malū meū: letati sūt qm̃ tu fecisti. Adduxisti diē ꝓsolationis: ꝛ fiēt sil'es mei. ℭ Thau. Ingrediatur oē malū eoꝝ corā te: ꝛ deuīdemia eos sicut vīdemiasti me ꝓpt̃ oēs iniq̃tates meas. Multi em̃ gemit⁹ mei: coꝛ meū merens.

Capitulum .II. ℭ Aleph.

Quomodo obtexit caligine ī furore suo dn̄s filiā sy̓on. Proiecit de celo ī terrā īclitā isr'l: ꝛ nō ẽ recoꝛdat⁹ scabelli pedū suoꝝ ī die furoꝛis sui ℭ Beth Precipitauit dn̄s nec pepcit oīa spetōsa iacob: ōstruxit ī furoꝛe suo munitōes ōginis iuda ꝛ deiecit ī terrā: polluit regnū ꝛ p̄ncipes eius. ℭ Sy̓mel. Cōfregit ī ira furoꝛis sui oē coꝛnu isr'l: auertit retroꝛsū dexteraz suā a facie inimici: ꝛ succēdit ī iacob quasi ignē flāme deuorātis ī giro. ℭ Deleth. Tetēdit arcū suū q̃si inimic⁹: firmauit dexteꝛā suā q̃si hostis: et occidit oē qđ pulcrum erat visu. In tabernaculo filie sy̓on effudit q̃si ignē indignatōem suā. ℭ He. Factus ẽ dn̄s velut inimic⁹. p̄cipitauit isr'l. Precipitauit oīa menia ei⁹: dissipauit munitōnes ei⁹: ꝛ repleuit ī filia iuda humiliatū ꝛ humiliatā. ℭ Vau. Et dissipauit q̃si ortū tentoriū suū: demolit⁹ ẽ tabnaculū suū. Obliuioni t̃didit dn̄s ī sy̓on festiuitatē ꝛ sabbatū: ꝛ ī obꝓbꝛiū ꝛ ī indignatōnem furoꝛis sui regē ꝛ sacerdotē. ℭ Zay. Repulit dn̄s altare suū: maledixit sāctificatōi sue: t̃didit ī man⁹ inimici muros turriū ei⁹. Vocē dederūt ī domo dn̄i: sicut in die solenni.

Heth. Cogitauit dn̄s dissipare muruz filie sy̓on: tetēdit funiculū suū ꝛ n̄ auertit manū suā a ꝑditōe. Luxitq; añ murale: ꝛ murus pit̃r dissipat⁹ ẽ. ℭ Teth. Defixe sūt in terra poꝛte ei⁹: ꝑdidit ꝛ ꝓtriuit vectes ei⁹: regē ei⁹ ꝛ p̄rīcipes ei⁹ ī gētibo. Nō est lex: et ꝓpꝛe ei⁹ nō īuenerūt visionē a dn̄o. ℭ Ioth. Sederūt ī terra: ꝓticuerūt senes filie sy̓on: ꝓsperserūt cinere capita sua. Accīti sūt cilicijs. abiecerūt ī terra capita sua ꝛgines hierusalē. ℭ Coph. Defecerūt ꝑ lacrimis oculi mei: ꝓturbata sūt viscera mea. Effusū ẽ in terra iecoꝛ meū sup̄ ꝓtritōez filie ꝓpli mei: cū deficeret puul⁹ ꝛ lactēs ī plateis oppidi. ℭ Lamech. Matribo suis dixerūt vbi ẽ triti cū ꝛ vinū: cū ōficerēt q̃si vulnerati ī platēis ciuitatis: cū exalarēt aīas suas in sinu matꝝ suaꝝ ℭ Mem. Cui ꝓpabo te. vel cui assimilabo te filia hierl'm? Cui exeq̃bo te. ꝛ ꝓsolaboꝛ te ꝛgo filia sy̓ō? Magna eī velut mare ꝓtritō tua. Quis medbit̃ tui? ℭ Nun Prophete tui viderūt tibi falsa et stulta: nec aperiebāt iniq̃tatē tuā: vt te ad penitētiaz ꝓuocarēt. Viderūt aūt tibi assūptōes falsas ꝛ eiectōes. ℭ Samech. Plauserūt sup̄ te maibo oēs trāseūtes ꝑ viā: sibilauerūt ꝛ moueꝛt capita sua sup̄ filiā hierl'm: beccine ẽ vrbs dicētes pfecti decoris: gaudiū vniuerse terre. ℭ Ayn. Aperuerūt super te os suū oēs inimici tui: sibilauerūt ꝛ fremuerūt dētibo suis: ꝛ dixerūt deuorabim⁹. En ista ẽ dies quā expectabam⁹: īuenim⁹. vidim⁹. ℭ Phe. Fecit de⁹ q̃ cogitauit: ꝓpleuit sermonē suū quē p̄cepat a diebo ātiquis. Destruxit ꝛ nō pepcit: letificauit sup̄ te inimicū: et exaltauit coꝛnu hostiū tuoꝝ ℭ Sade. Clamauit coꝛ eoꝝ ad dn̄m: sup̄ muros filie sy̓on. Deduc q̃si toꝛrentē lacrimas per diē ꝛ noctē: nō des requiē tibi: neq; taceat pupilla oculi tui ℭ Coph. Cōsurge: lauda ī noctē in principio vigiliaꝝ: effunde sicut aquā coꝛ tuū ātē ꝓspectū dn̄i. Leua ad eū manus tuas pro aīa puuloꝝ tuoꝝ: q̃ fame pereūt in capite oīm cōpitoꝝ. ℭ Res. Vide dn̄e ꝛ ꝓsidera: quē vindemiaueris ita. Ergo ne ꝓmedent mulieres fructuz suū: paruulos ad mensurā palme? Si occiditur in sāctuario domini: sacerdos et ꝓpheta. ℭ Sy̓n. Jacuerūt ī terra foris puer ꝛ senex: ōgines mee et iuuenes mei ceciderūt ī gladio. Interfeciſti ī die furoꝛis tui: pcussisti

nec miſert⁹es. ¶ Thau. Elocaſti q̄ſi ad die ſolēnē q̄ tererēt me ō circuitu :⁊ nō fuit in die furoris dñi q̄ effugeret et relinqueret· Quos educaui ⁊ enutriui: inimicus meus ꝓſūpſit eos. Ca. .III. ¶ Aleph. Ego vir videns pauptatē meam: in ōga indignatōis ei⁹. ¶ Aleph. Me minauit ⁊ adduxit ī tenebris:⁊ nō in lucē. ¶ Aleph. Tantū ī me vertit:⁊ cō uertit manū ſuā tota die. ¶ Beth. Eletuſtā fecit pellē meā ⁊ carnē meam: ꝓtriuit oſſa mea. ¶ Beth. Edificauit ī giro meo:⁊ cir cūdedit me felle ⁊ labore. ¶ Beth. In tene brosis collocauit me: q̄ſi mortuos ſēpiter nos. ¶ Gȳmel. Circūedificauit aduerſum me vt nō egrediar: aggrauauit ꝓpedz meū. ¶ Gȳmel. Oz et cū clamauero ⁊ cū roga uero: excluſit oratōez meā. ¶ Gȳmel. Cō cluſit vias meas lapidibus q̄dris: ſemitas meas ſubuertit. ¶ Deleth. Urſ⁹ inſidians fact⁹ē mihi: leo ī abſcōdito. ¶ Deleth. Se mitas meas ſubuertit ⁊ ꝓfregit me: poſuit me deſolatā. ¶ Deleth. Tetēdit arcū ſuū: ⁊ poſuit me q̄ſi ſignū ad ſagittaz. ¶ De. Mi ſit ī renib⁹ meis filias pharetre ſue. ¶ De. Fact⁹ſū ī derisū oi pl̄o meo: cāticum eoꝝ tota die. ¶ De. Repleuit me amaritudini bꝰ: iebriauit me abſinthio. ¶ Thau. Et fre git ad numeꝝ dentes meos :cibauit me cine re. ¶ Thau. Et repulſa ē aīa mea: oblit⁹ ſū bonoꝝ. ¶ Thau. Et dixi periit finis me⁹:⁊ ſpes mea a dño. ¶ Zaȳ. Recordare pau ptatis ⁊ trāgreſſionis mee: abſinthij ⁊ fell'. ¶ Zaȳ. Memoria memor ero: et tabeſcet in me aīa mea. ¶ Zaȳ. Hoc recolens in corde meo: ī deo ſperabo. ¶ Heth. Miſeri cordie dñi q̄ nō ſumus cōſūpti: q̄ nō defe cerūt miſeratōnes eius. ¶ Heth. Noui di luculo: multa eſt fides tua. ¶ Heth. Pars mea dñs dixit aīa mea : ꝓpterea expecta bo eū. ¶ Teth. Bonus ē dñs ſperantib⁹ in eū: aīe querēti illū. ¶ Teth. Bonū eſt pre ſtolari cū ſilēcio ſalutare dñi. ¶ Teth. Bo nū ē viro: cū portauerit iugū ab adoleſcē tia ſua. ¶ Joth. Sedit ſolitari⁹ ⁊ tacebit: q̄ leuauit ſe ſup ſe. ¶ Joth. Ponet in pul uere os ſuū: ſi forte ſit ſpes. ¶ Joth. Da bit pcuciēti ſe maxillā: ſaturabitur oppro brijs. ¶ Caph. Quia nō repellet in ſempi ternū dñs. ¶ Caph. Quia ſi abiecit ⁊ miſe rebit: ſcōm mltitudinē miſerationū ſuarum. ¶ Caph. Non eī humiliauit ex corde ſuo: et abiecit filios hoīm. ¶ Lamech. Ut ꝓte reret ſub pedib⁹ ſuis: oēs vinctos terre. Lamech. Ut declinaret iudiciū viri: in cō ſpectu vultus altiſſimi. ¶ Lamech. Ut p uerteret hoīem ī iudicio ſuo :dñs ignora uit. ¶ Mem. Quis ē iſte q̄ dixit vt fieret: dño nō iubente: ¶ Mem. Ex ore altiſſimi n̄ egredientur: nec bona nec mala: ¶ Mem. Quid murmurauit homo viuēs: vir p pec catis ſuis: ¶ Nun. Scrutemur vias nr̄as: ⁊ q̄ram⁹ ⁊ reuertamur ad dñm. ¶ Nun. Le uam⁹ corda nr̄a cū manib⁹: ad dñm in ce los ¶ Nun. Nos inique egim⁹ ⁊ ad iracun diā ꝓuocauim⁹: idcirco tu inexorabil'es. ¶ Samech. Opuiſti in furore ⁊ pcuſſiſti: occidiſti nec pepciſti. ¶ Samech. Oppoſui ſti nubē tibi: ne trāſeat oratō. ¶ Samech. Eradicatōez ⁊ abiectōez poſuiſti me: ī me dio pl̄oꝝ. ¶ Aȳn. Ocul⁹ me⁹ afflict⁹ē nec tacuit: eo q̄ nō eſſet requies. ¶ Aȳn. Donec reſpiceret ⁊ videret de⁹ de cel' ¶ Aȳn. Ocu lus me⁹ depdatus ē aīam meā: in cūctis fi liab⁹ urb⁹ mee. ¶ Phe. Aperuerunt ſuper nos os ſuū oēs inimici. ¶ Phe. Formitu do ⁊ laque⁹ facta ē nob⁹ vaticinatō ⁊ ꝓtritō. ¶ Phe. Diuiſiones aquaꝝ deduxit ocul⁹ me⁹: in ꝓtritōe filie pl̄i mei. ¶ Sade. Ge natōne ceperūt me q̄ſi auē inimici mei me gratis. ¶ Sade. Lapſa ē in lacū vita mea: ⁊ poſuerūt lapidē ſup me. ¶ Sade. Inun dauerūt aque ſup caput meum: dixi perij. ¶ Coph. Inuocaui nomē tuū dñe: ō lacu nouiſſimo. ¶ Coph. Vocē meā audiſti: ne auertas aurē tuā a ſingultu meo ⁊ clamo ribꝰ. ¶ Coph. Appropīquaſti in die q̄ ī uo caui te: dixiſti ne timeas. ¶ Res. Judica ſti dñe cauſā aīe mee: redemptor vite mee. ¶ Res. Elidiſti dnē iniq̄tatē illoꝝ aduerſū me: iudica iudiciū meum. ¶ Res. Elidiſti oēz furorē: vniuerſas cogitatōes eoꝝ ad uerſū me. ¶ Syn. Audiſti oppobriū eorū dñe. oēs cogitatōes aduerſum me. ¶ Syn Labia inſurgētiū mihi ⁊ meditatōes eoꝝ: aduerſū me tota die. ¶ Syn. Seſſionē eo rū ⁊ reſurrectōnē vide: ego ſū pſalm⁹ eoꝝ. ¶ Thau. Reddes eis vicē dñe. iuxta opera manuū ſuaꝝ. ¶ Thau. Dabis eis ſcutum cordis: laborez tuum. ¶ Thau. Perſeque ris in furore tuo: et conteres eos ſub celis domine. ¶ Capitulum .IIII.

¶ Aleph.

QUomodo obscuratū ē aurū: mutatus ē color optim⁹: dispersi sūt lapides sāctuarij ī capite oīm platearū: ¶ Beth. Filij syon inclīti ⁊ amicti auro pmo: quō rputati sūt ī vasa testea: op⁹ manuū figuli: ¶ Gymel. Sz ⁊ lamie nudauerūt māmas suas: lactauerūt catulos suos Filia ꝑpli mei crudelis: q̄si struthō ī deserto. ¶ Deleth. Adhesit līgua lactātis ad palatū ei⁹ in siti: puuli petierūt panē: ⁊ nō erat q̄ frāgeret eis. ¶ He. Qui vescebanť voluptuose intērierūt ī vijs: q̄ nutriebantur in croceis āplexati sunt stercora. ¶ Clau. Et maior effecta ē iniq̄tas filie ꝑpli mei peccato sodomoꝝ: q̄ subuersa ē in momēto: ⁊ nō ceperūt ī ea manus. ¶ Zaȳ. Candidiores nazarei ei⁹ niue. nitidiores lacte. rubicūdiores ebore antiquo: saphiro pulciores. Beth. Denigrata ē sup carbones facies eorum: ⁊ nō sunt cogniti in platēis. Adhesit cutis eoꝝ ossibꝰ: aruit et facta ē q̄si lignū. ¶ Teth. melius fuit occisis gladio q̄ī īterfectis fame: qm̄ isti extabuerūt ꝓsumpti a sterilitate terre. ¶ Joth. Man⁹ mulieꝝ miserico:diū coxerūt filios suos: facti sūt cibꝰ earꝝ ī ꝓtritōne filie ꝑpli mei. ¶ Caph. Complenit dñs furorē suū: effudit irā īdignatōnis sue. Et succēdit ignē in syon: ⁊ devorauit fūdamēta ei⁹. ¶ Lamech. Nō credidērūt reges terre ⁊ vniuersi hītatores orbis: qm̄ ingredereť hostis ⁊ inimic⁹ per portas hierl'm. ¶ Mem. Propter peccata ꝓphārū ei⁹ ⁊ iniq̄tates sacerdotū ei⁹: q̄ effuderūt in medio ei⁹ sāguinē iustoꝝ ¶ Nun. Errauerūt ceci ī platēis: polluti sūt sāguine. Cū q̄ nō possēt: tenuerūt lacinias suas ¶ Samech. Recedite polluti clamauerūt eis: recedite abite: nolite tāgere. Jurgati quippe sūt ⁊ ꝓmoti dixerūt: ītēr gētes nō addet vltra vt inhītet ī eis ¶ Ayn. Facies dñi diuisit eos: nō addet vt r̄spiciat eos. Facies sacerdotū nō erubuerūt: neq̄ senū miserti sūt. ¶ Phe. Cū adhuc subsisterem⁹ defecerūt oculi nr̄i ad auxiliū nr̄m vanū: cū respicerem⁹ attēti ad gentē q̄ saluari nō poterat. ¶ Sade. Lubricauerūt vestigia nr̄a ī itinere platearū nr̄arū: approping̃uit finis noster: cōpleti sunt dies nr̄i: q̄ venit finis noster. ¶ Coph. Velotiores fuerūt psecutores nr̄i aquilis celi: sup mōtes persecuti sūt nos: in deserto insidiati sunt nobis. Res. Spūs oris nr̄i xp̄c dñs captꝰ ē ī peccatis nr̄is: cui dixim⁹: in vmbra tua viuem⁹ in gentibꝰ. ¶ Syn. Gaude ⁊ letare filia edom q̄ hītas ī terra hus. Ad te q̄ pueniet calix: īebriaberis atꝝ nudaberis ¶ Thau. Cōpleta ē iniq̄tas tua filia syon: nō addet vltra vt transmigret te. Elisitabit iniq̄tatē tuā filia edom: discooperiet peccata tua. ¶ Explicīunt lamētatōnes Jeremie. Incipit oracio eiusdem.

REcordare dñe quid accidērit nob: ītuere et respice opꝓbriū nr̄m. Hereditas nr̄a vsa ē ad alienos: dom⁹ nr̄e ad extraneos. Pupilli facti sum⁹ absq̄ pre: mres nr̄e q̄si vidue. Aquā nr̄az pecunia bibim⁹: ligna nr̄a pcio cōparauim⁹. Ceruicibꝰ minabamur: lassis nō dabatur requies. Egipto dedim⁹ manū et assirijs: vt saturemur pane. Patres nr̄i peccauerūt ⁊ nō sūt: et nos iniq̄tatē eoꝝ portauimus. Serui dñati sūt nr̄i: nō fuit q̄ rdimeret de manu eoꝝ. In manibꝰ nr̄is afferebam⁹ panē nob: a facie gladij ī deserto. Pelles nr̄a q̄si cliban⁹ exusta ē: a facie tēpestatū famis. Mlieres ī syon humiliauerūt: ⁊ vgines in ciuitatibꝰ iuda. Principes manu suspensi sūt: facies senū nō erubuerūt. Adolescētibus īpudice abusi sūt: et pueri ī ligno corruerūt. Sedes defecerūt ꝺ portis: iuuenes de choro psallētiū. Defecit gaudiuz cordis nr̄i: vsus ē ī luctū chorus nr̄. Decidit corona capitis nr̄i: ve nob q⁹ peccauim⁹. Propterea mestū factū ē ī dolore cor nr̄m: isto cōtenebrati sūt oculi nr̄i. Propť mōtē syō q⁹ disperijt: vulpes ābulauerūt ī eo. Tu ať dñe īeternū pmanebꝰ: soliū tuū ī generatōnē ⁊ generatōez. Quare imppetuū oblīuisceris nr̄i: derelīques nos ī lōgitudinē dierū: Conuerte nos dñe ad te ⁊ ꝓuertemur: īnoua dies nr̄os sicut a ꝓncipio. Sz ꝓiciēs r̄pulisti nos: irat⁹ es ꝓť nos vehemēť ¶ Explicit oratio Jeremie. Incipit prefatio in librum Baruch.

IBer iste q̄ baruch noīe prenotať ī hebreo canone n̄ habeť. sz tm̄ ī vulgata editōe: similiť et epl'a hieremie. Propter noticiā aūt legentiū hic

scripta sunt :quia multa de cristo nouissimis q̄ temporibꝫ indicant.

¶ Incipit liber Baruch.

Hec verba libri que scripsit baruch filius nerie filij maasie filij sedechie filij sedei filij helchie in babilonia in āno q̄nto in septima die mēsis:in tpe q̄ ceperūt chaldei hierl'm ⁊ succēderāt eā igni.Et legit baruch verba libri hui⁹ ad aures iechonie filij ioachim regis iuda ⁊ ad aures vniuersi pl'i venientis ad librū:⁊ ad aures potentiū filioꝝ regū.et ad aures p̄sbiteroꝝ.et ad aures pl'i a mīmo vsq̄ ad maximū eorū:oīm hitantiuꝫ in babilonia ad flumen sudi.Qui audientes plorabāt et ieiunabāt: et orabāt in ꝓspectu dñi.Et collegerūt pecuniā in ꝓspectu dñi :scōm q̄ potuit vniuscuiusq̄ man⁹.Et miserūt in hierl'm ad ioachim filiū helchie filij salon sacerdotez :⁊ ad sacerdotes ⁊ ad oēm pl'm q̄ inuēti sunt cū eo in hierl'm:cū acciperent vasa tēpli dñi q̄ ablata fuerāt de tēplo reuocare in terra iuda. decīa die mēs sīban. vasa argētea q̄ fecit sedechias filius iosie rex iuda posteaq̄ cepisset nabuchodonosor rex babilōis iheconiam et p̄ncipes ⁊ victos ⁊ potentes ⁊ populū terre ab hierl'm:et duxit eos victos in babilonē.Et dixerūt.Ecce misimus ad vos pecunias:de quib⁹ emite olocaustomata ⁊ thus ⁊ facite māna :⁊ offerte p̄ peccato ad arā dñi dei nr̄i. Et orate p̄ vita nabuchodonosoꝛ regis babilonie ⁊ p̄ vita balthasaꝛ filij ei⁹: vt sint dies eorū sicut dies celi sup terrā:vt det dñs v̄tutē nob⁹ ⁊ illumiet oculos nr̄os:vt viuam⁹ sub vmbra nabuchodonosoꝛ regis babilonis ⁊ sub vmbra balthasar filij ei⁹:⁊ fuiam⁹ eis multis diebꝫ.⁊ inueniam⁹ gr̄az in ꝓspectu eoꝝ.Et p̄ nobis ipis orate ad dñm deuz nr̄m q̄ peccauim⁹ dño deo nr̄o:et nō ē auersus furor ei⁹ a nobis vsq̄ in hūc diē. Et legite librū istū quē misim⁹ ad vos recitari in templo dñi i die solēni:et in die opoꝛtuno.Et dicetis.Dño deo nr̄o iusticia:nob⁹ aūt ꝓfusio faciei nre sicut ē dies hec :omni iuda ⁊ habitantib⁹ in hierl'm regib⁹ nr̄is ⁊ p̄ncipib⁹ nr̄is.sacerdotib⁹ et prophetis nostris.et p̄rib⁹ nostris. Peccauim⁹ añ dñm deū nr̄m ⁊ nō credidimus diffidētes in eū:⁊ nō fuimus subiectibiles illi:et nō obaudiuimus vocē dñi dei nostri vt ambularemus in mādatis eius q̄ dedit nobis .A die qua eduxit patres nr̄os ō terra egipti vsq̄ ad diem hāc eram⁹ incredibiles ad dñm deū nr̄m:et dissipati recessimus ne audiremus vocē ip̄i⁹.Et adhesērūt nobis multa mala ⁊ maledictōes q̄ cōstituit dñs moysi ꝑ suo suo:q̄ eduxit patres nr̄os de terra egipti dare nob⁹ terrā fluentē lac et mel:sicut hodierna die.Et nō audiuim⁹ vocē dñi dei nr̄i scōm oīa v̄ba p̄phetaꝝ quos misit ad nos ⁊ ad iudices nr̄os: et abiuim⁹ vnusquisq̄ in sensum cordis nr̄i maligni operari diis alienis:facientes mala añ oc̄los dñi dei nr̄i. ¶ Ca. .II.

Propter q̄ statuit dñs de⁹ noster verbū suū q̄ locut⁹ē ad nos:et ad iudices nostros qui iudicauerūt in hierl'm et ad reges nostros ⁊ ad principes nostros ⁊ ad omnē isrl' et iuda:vt adduceret dñs super nos mala magna que nō sūt facta sub celo quēadmodū facta sūt in hierusalē scōm q̄ scripta sunt in lege moysi vt māducaret homo carnes filij sui et carnes filie sue.Et dedit eos in manu regū omnium qui sūt in circuitu nostro in improperiū ⁊ in desolatōem:et in oīb⁹ pl'is in quib⁹ nos dispersit dñs.Et facti sum⁹ subt⁹ et nō sup̄:q̄ peccauim⁹ dño deo nr̄o.nō obaudiendo voci ip̄i⁹. Dño deo nr̄o iusticia:nob⁹ aūt et p̄rib⁹ nostris cōfusio faciei sicut est dies hec.Quia locut⁹ est deus sup nos oīa mala hec q̄ venerūt sup nos:⁊ nō sum⁹ deprecati faciē dñi dei nostri vt reuertaremur vnusq̄sq̄ nr̄m a vijs nr̄is pessimis. Et vigilauit dñs in mal':et adduxit ea sup nos:q̄ iustus ē dñs in oīb⁹ opib⁹ suis q̄ mādauit nobis:⁊ nō audiuim⁹ vocē ip̄ius:vt iremus in p̄ceptis dñi q̄ edidit ātē faciē nr̄am .Et nūc dñe de⁹ isrl' q̄ eduxisti pl'm tuū ō terra egipti in manu valida ⁊ in signis et in ꝓdigijs et in v̄tute tua magna ⁊ in brachio excelso: ⁊ fecisti tibi nomē sicut est dies ista:peccauimus,impie gessimus iniq̄ egim⁹ dñe de⁹ nr̄:in omnib⁹ iusticijs tuis.Auertatur ira tua a nobis:q̄ ꝛelicti sumus pauci inter gētes vbi dispersisti nos. Exaudi dñe p̄ces nr̄as ⁊ oratōes nostras:et educ nos p̄pter te:et da nobis inuenire gr̄am ante faciem

eoꝝ q̄ nos abduxerẽt: vt sciat oīs t̄ra qꝛ tu es dñs deus nr̄: ⁊ qꝛ nomẽ tuū inuocatū ē sup isrl̄ ⁊ sup genus ipius. Respice dñe de domo sc̄a tua ī nos: ⁊ inclina aurē tuā et exaudi nos. Api oc̄los tuos et vide: qꝛ nō mortui q̄ sūt in īferno. q̄ꝝ spūs acceptus ē a viscerib suis dabūt honorē ⁊ iustificatiōnē dño: sz aīa q̄ tristis ē sup magnitudinē mali ⁊ īcedit curua et ī infimis ⁊ cuius oc̄li deficiẽtes: ⁊ aīa esuriẽs dat tibi gl̄iaz ⁊ iusticiā dño: qꝛ ñ ꝓpm iusticias p̄m nr̄orū nos fūdim⁹ p̄ces ⁊ petim⁹ miscōiaz añ ꝓspc̄m tuū dñe de⁹ nr̄: sz qꝛ misisti irā tuaz ⁊ furorē tuū sup nos: sicut locut⁹ es in manu pueroꝝ tuoꝝ ꝓphaꝝ dicẽs. Sic dicit dñs. Inclīate humeꝝ vr̄m ⁊ ceruicē vr̄az: et opaz facite regi babilonis: ⁊ sedebitis ī t̄ra quā dedi p̄ib vr̄is. Qđ si nō feceritis nec audieritis vocē dñi dei vr̄i opari regi babilonie defectōz vr̄az faciā de ciuitatib iuda ⁊ a foris hirl̄m: ⁊ auferā a vob vocē iocūditatis ⁊ vocē gaudij ⁊ vocē sponsi et vocez spōse: ⁊ erit oīs t̄ra sine vestigio ab īhabitātib eā. Et ñ audierūt vocē tuā vt oparēt regi babilōis: ⁊ statuisti ōba tua q̄ locut⁹ es ī maib pueroꝝ tuoꝝ ꝓphaꝝ: vt trāsferēt ossa regū nr̄oꝝ ⁊ ossa p̄m nr̄oꝝ de loco suo. Et ecce sūt ꝓiecta ī caloꝛe sol̄ ⁊ ī gelu noctis: ⁊ mortui sūt ī doloꝛib pessimis ī fame ⁊ ī gladio ⁊ in emissiōe. Et posuisti tēpluz ī q̄ inuocatuz ē nomē tuuz ī ipo sicut hec dies: ꝓp̄ iniq̄tatē domus isrl̄ ⁊ dom⁹ iuda. Et fecisti ī nob dñe de⁹ nr̄ ꝛm oēz bonitatē tuā ⁊ ꝛm oēz misaōz tuā illā magnā sicut locut⁹ es ī mānu pueri tui moysi: ī die q̄ ꝑcepisti ei scribē legē tuā coram filijs isrl̄ dicēs. Si ñ obaudieritis vocē meā. mltitudo hec mag̃ ꝙuertēt ī mīmam gētē qm̄ eos dispgā: qꝛ scio q̄ me ñ audiet ꝓp̄s. Popul⁹ ē eī dura ceruice. Et ꝙuertēt ad coꝛ suū ī t̄ra captiuitatis sue: ⁊ sciēt qꝛ ego sū dñs de⁹ eoꝝ. Et dabo eis coꝛ ⁊ īt̄lligēt: ⁊ aures ⁊ audiēt. Et laudabūt me ī t̄ra captiuitatis sue: ⁊ meoꝛes erūt nōis mei Et auertēt se a doꝛso suo duro ⁊ a maligītatib suis: qꝛ remisc̄ēt viā p̄m suoꝝ q̄ peccaueꝛt ī me. Et ꝟuocabo illos ī t̄rā quā iurauī p̄ib illoꝝ abꝛahaz ysaac et iacob: et dñabūt ei⁹. Et mltiplicabo eos et ñ mīorabūt. Et statuā ill̄ t̄stamētū altꝝ sempi tērnū: vt sim ill̄ī deū: ⁊ ipi erūt mihi ī ꝓp̄m

Et ñ mouebo āplius ꝓp̄m meū filios isrl̄ a t̄ra quā dedi eis. ¶ Capitulum. III.

Ht nūc dñe de⁹ isrl̄: aīa ī āgustijs ⁊ spūs anxi⁹ clamat ad te. Audi dñe ⁊ miser̄e qꝛ de⁹ es misericors: ⁊ miser̄e nr̄ī qꝛ peccauimus añ te. Quia tu sedes ī sempitnū: et ñ pibim⁹ ī euū: Dñe de⁹ oīpotēs deus isrl̄ audi nūc oīoz mortuoꝝ isrl̄ ⁊ filioꝝ ipoꝝ: qꝛ peccaueꝛt añ te ⁊ nō audieꝛt vocē dñi dei sui: et agglutīata sūt nob mala. Noli memīsse iniq̄tatis p̄m nostroꝝ: sz memēto mā⁹ tue et nōis tui ī tpe isto: qꝛ tu es dñs de⁹ nr̄ ⁊ laudabim⁹ te dñe qꝛ ꝓp̄ hoc dedisti timorē tuū ī coꝛdib nostris. ⁊ vt īuocem⁹ nomē tuū ⁊ laudem⁹ te ī captiuitate nr̄a: qꝛ ꝙuertimur ab iniq̄tate p̄m nr̄oꝝ q̄ peccaueꝛt añ te. Et ecce nos ī captiuitate nr̄a sum⁹ hodie q̄ nos dispsisti in īproptū ⁊ ī maledictōz ⁊ ī pc̄m ꝛm oēs iniq̄tates p̄m nr̄oꝝ: q̄ discesserẽt a te dñe de⁹ nr̄. Audi isrl̄ mādata vite: auribz pcipe vt scias prudēciā. Quid ē isrl̄ q̄ ī t̄ra inimicoꝝ es? Inuet̄asti ī t̄ra aliena: coīq̄nat⁹ es cū mortuis. Deputat⁹ es cū descendētib in īfernū: deliq̄sti fōtē sapiēcie. Nā si ī via dei ābulasses: hītasses vtiq; ī pace sup t̄rā Disce vbi sit prudēcia vbi sit ōt⁹ vbi sit īt̄llect⁹: vt scias sil̄ vbi sit lōgic̄nitas vite et ōt⁹: vbi sit lumē oc̄loꝝ et pax. Quis īueīt locū eī⁹? Et q̄s ingr̄uit ī thesauros eī⁹? Vbi sūt p̄ncipes gētiū: ⁊ q̄ dñant sup bestias q̄ sūt sup t̄rā: Qui ī auib celi ludūt: q̄ argētū thesaurizāt ⁊ auꝝ ī q̄ confidūt hoīes: ⁊ ñ ē finis acq̄sitōis eoꝝ. Qui argētū fabꝛicāt ⁊ soliciti sūt: nec ē inuentō opū suoꝝ. Exc̄mīati sūt ⁊ ad īferos descēderẽt: ⁊ alij loco eoꝝ exurrexerẽt. Juuenes viderẽt lumē: et hītauerẽt sup t̄rā. Viā aū disciplīe ignorauerūt: neq; intellexerẽt semitas eī⁹: neq; filij eoꝝ suscepeꝛt eā. A facie ipoꝝ lōge fc̄a ē Non ē audita ī t̄ra chanaan: neq; visa ē in theman. Filij q̄; agar q̄ exq̄sierẽt prudēciā q̄ de t̄ra ē. negociatoꝛes t̄re ⁊ themā: et fabꝛicatoꝛes ⁊ exq̄sitoꝛes prudēcie ⁊ īt̄lligēcie viā aū sapīe nesciẽrt: neq; ꝙmeoꝛati sūt semitas ei⁹. O isrl̄ q̄m mag̃ ē dom⁹ dei: ⁊ īgēs loc⁹ possessiōis ei⁹. Magn⁹ ⁊ ñ bñs finē: excelsus ⁊ īmēsus. Ibi fuerẽt gigātes nōiati: illi q̄ ab inicō fuerẽt st̄a mag̃ sciētes bellū. Nō hos elegit dñs: neq; viā disciplīe īueneꝛt: ꝓterea pierūt. Et qm̄ nō habuerẽt

sapiẽciã: pieſt ꝑ̄ suã isipiẽciã. Quis as-
cẽdit ī celũ ⁊ accepit eã: ⁊ eduxit eã de nu-
bibꝫ: Quis trãsfretauit mare ⁊ ĩueīt illã: ⁊
attulit illã sup aurꝫ electũ: nõ est q̃ possit
scire vias eiꝰ: neqꝫ q̃ exquirat semitas eiꝰ.
Sꝫ q̃ scit vniersa nouit eã: ⁊ ĩueīt eã pru
dẽcia sua. Qui ꝓpauit ẽrã ī eẽno tpe: ⁊ re-
pleuit eã pecudibꝫ ⁊ q̃drupedibꝫ. q̃ emittit
lumẽ ⁊ vadit: ⁊ vocauit illõ: ⁊ obedit illi in
tremoẽ. Stelle aũ dederũt lumẽ in custodijs
suis: ⁊ letatæ sũt. Vocatæ sũt: ⁊ dixerũt. Ad-
sum⁹. Et luxerũt ei cũ iocũditatẽ: q̃ fecit il
las. Hic ẽ deꝰ nr̃: ñ estimabit aliꝰ aduerſꝰ
eũ. Hic adĩuenit oẽꝫ viã disciplĩe: ⁊ ẽdidit
illã iacob puero suo: ⁊ isrl̃ dilecto suo. ꝓꝰ
hec ī ẽris visꝰ ẽ: ⁊ cũ hoĩbꝫ ꝓuersatꝰ ẽ. Ca.

Hic liber mãdatoꝝ dei: ⁊ lex .IIII.
q̃ est ī eẽnũ. Oẽs q̃ tenẽt eã ꝓueniẽt
ad vitã: q̃ aũ dẽliq̃rũt eaz ī morꝛẽ.
Cõuertẽ iacob ⁊ appẽhẽdæ eã: ãbula ꝑ viã
ad splẽdorẽ eiꝰ ꝓ̄ lumẽ eiꝰ. Ne ẽdas alteri
gl̃iaz tuã: ⁊ dignitatẽ tuã gẽti aliene. Bẽi
sumꝰ isrl̃: qm̃ q̃ deo placẽt manifesta sũt no
bis. Anieqor esto ꝓ̄ls dei: meõrabilis isrl̃.
Clenũdati estis gẽtibꝫ ñ ī pditõz: sz ꝓ̄ qõ
ī ira ad iracũdiã ꝓuocastis dñm. ẽditi estis
aduersarijs. Exacerbastis ei eũ q̃ fecit vos
deũ eẽnũ: ĩmolãtes demonijs ⁊ ñ deo. Obli
ti ei estis eũ q̃ nutriuit vos: ⁊ ꝓ̄stastis nu
tricẽ vãz hirl̃m. Vidit emm̃ iracũdiã a deo
veniẽtẽ vob: ⁊ dixit. Audite ciuitatæ sion
Adduxit ei mihi deꝰ luctũ magnũ. Vidi ei
captiuitatẽ ꝓ̄li mei filioꝝ meoꝝ ⁊ filiaꝝ:
quã supduxit illis eternꝰ. Nutriui ei illos
cũ iocũditatẽ: dimisi aũ illos cũ fletu ⁊ lu-
ctu. Nemo gaudeat sup me viduã et deso-
latã; a mltis delicta sũ ꝓ̄ pcã filioꝝ me-
oꝝ: qꝛ declinauerũt a lege dei. Justicias aũ
ipĩꝰ nescierũt: nec ãbulauerũt ꝑ vias mãda-
toꝝ dei: neqꝫ ꝑ semitas veritatis eiꝰ cũ iu-
sticia ĩgressi sunt. Veniãt ꝓfines sion: et
meõrenẽ captiuitatẽ filioꝝ ⁊ filiaꝝ meaꝝ.
quã supduxit illis eẽnꝰ. Adduxit ei sup il-
los gẽtẽ de lõginq̃: gẽtẽ ĩprobã ⁊ alteriꝰ lĩ-
gue q̃ ñ sũt reuerĩti senẽ: neqꝫ pueroꝝ mi-
ſti sũt. Et abduxerũt dilectos vidue: et a fi-
lijs vnicã desolauerũt. Ego aũ q̃d possũ ad-
iuuare vos? Qui ei adduxit sup vos mala
ipe vos eripiet de manibꝫ inimicoꝝ vꝛoꝝ.
Ambulate filij ãbulate: ego ei dẽlicta sũ so
la. Exui me stola pacis: indui aũ me sacco
obsecrõis: ⁊ clamabo ad altissimũ in diebꝫ
meis. Anieqores estote filij: clamate ad dñz
⁊ eripiet vos ỏ mãu ꝓncipũ ĩimicoꝝ. Ego
ei ſpaui ī eẽnũ salutẽ vãz: ⁊ veĩt mihi gau
diũ a scto sup miscõia: q̃ veĩet vob ab eẽ-
no saluatore vro. Emisi emm̃ vos cũ luctu ⁊
ploratu: ꝺducz aũ vos mihi deꝰ cũ gaudio
⁊ iocũditatæ ieẽnũ. Sicut ei viderũt vicine
sy̓õ captiuitatẽ vãz a ỏo: sic videbũt ⁊ ī ce
leritatæ salutẽ vãz ī ỏo: q̃ supueĩet vob cũ
honore magꝰ et splẽdore eẽno. Filij pacient
sustinete irã q̃ supueĩt vob. Persecutꝰ ẽ ei
te inimicꝰ tuꝰ: sz scito videb ꝓditõz ipĩꝰ: et
sup ceruices ipĩꝰ ascẽdes. Delicati mei am
bulauerũt vias aspas: ducti sũt emm̃ vt grex
direptꝰ ab ĩimicis. Anieqores estote filij: et
ꝓclamate ad dñm. Erit emm̃ meõria vãa ab
eo q̃ ducit vos. Sicut ei fuit sẽsus vr̃ vt er-
raretis a ỏo: decies tm̃ itex ꝙuertẽtes req̃-
retis eũ. Qui ei ĩduxit vob mala: ipe rursũ
adducet vob sẽpiternã iocũditatẽ cũ salutẽ
vãa. Anieqor esto hirl̃m. Exhortaꝛ ei te: q̃
te noĩauit. Nocẽtes debũt q̃ te vexaueꝛt: ⁊
q̃ gtulati sũt ī tua ruĩa puniẽꝛ. Ciuitatæs
qbꝫ fuierũt filij tui puniẽꝛ: ⁊ q̃ accepit fili-
os tuos. Sicut ei gauisa ẽ ī tua ruĩna ⁊ le
tata ẽ ī casu tuo: sic ꝓ̄stabit ī sua desola-
tõe. Et ãputabit exultatõ mltitudĩs eiꝰ: ⁊
gaudimoniũ eiꝰ erit ī luctũ. Ignis ei sup-
ueĩet ei ab eẽno ī lõgiq̃nis diebꝫ: ⁊ hĩtabit
a demonijs in multitudĩe tpis. Circũspice
hirl̃m ad oriẽtẽ: ⁊ vide iocũditatẽ a deo ti-

Ece ei veniũt. bi veniẽtẽ. Ca. V.
filij tui: q̃s dimisisti disꝑsos veĩũt
collecti ab oriẽte vsqꝫ ad occidẽtẽ: ī
vbo scti gaudẽtes ī honorẽ ỏi. Exue te hie-
rusalẽ stola luctꝰ ⁊ veratõis tue: ⁊ ĩdue te
decore ⁊ honore q̃ a ỏo tibi ẽ ī gl̃ia sẽpiẽna
Circũdabit te deꝰ dy̓ploy̓de iusticie: ⁊ ĩpo
net mitrã capiti tuo hõris eẽni. Deꝰ ei oñ-
det splẽdorẽ suũ ī te: oĩ q̃ sb celo ẽ. Noĩabit
ei tibi nomẽ tuũ a deo ī sẽpiẽnũ: pax iusti-
cie ⁊ hõr pietatis. Exurge hirl̃m ⁊ sta ī ex-
celso: ⁊ circũspice ad oriẽtẽ ⁊ vide collctos
filios tuos ab oriẽte sole vsqꝫ ad occidẽtẽ: ī
vbo scti gaudẽtes ỏi meõria. Exierũt ei abs
te pedibꝫ ducti ab ĩimicis: adducz aũ illos
dñs ad te portatos ī hõrez sic filios regni.
Cõstituit ei deꝰ hũiliaé oẽꝫ mõtẽ excelsũ ⁊
rupes ꝑhẽnes: ⁊ ꝙualles ꝛplé ī eq̃litatẽ ẽre
vt ãbulz isrl̃ diligẽt ī hõrez ỏi. obũbraueꝛt

aī silue:et omne lignū suauitatis isrl'm̄a-
dato dei. Adducet eī dō isrl'cū iocūditatē ī
lumīe maiestatis sue:cū miscōia et iustīcia
q̄ est ex ipso. Incipit exemplū epl'e eiusdem
quā misit ieremias ad abductos captiuos
ī babiloniaz a rege babilonioꝝ:vt ānūcia
ret ill' ꝑm qō ꝓceptū est illi a deo. ¶ Ca. VI
Propt̄ pcā q̄ peccasti antē deū:ab-
ducemī ī babiloniaz captiui a na-
buchodonosoꝛ regi babilonioꝝ In
gressi itaqz ī babilonē eritis ibi ānis pluri
mis ⁊ tēpꝰ longū vsqz ad generatōes septē:
pꝰ hoc aī educam vos indē cū pace. Nūc aī
videbitis ī babilonia deos aureos ⁊ argen-
teos ⁊ lapideos ⁊ ligneos ī humeris porta
ri:oñantes metū gētibꝫ. Videte ḡ ne ⁊ vos
sil'es efficiami factis alienis ⁊ metuatis:⁊
metꝰ vos capiat ī ipis. Visa itaqz ēba dere
tro ⁊ abañ: orātes dicite ī cordibꝫ vīs. Te
oportet adorari dñe. Angelus aī meꝰ vobi
scū est. Ipse aī exāraz aīas vras. Nā ligna
ipsoꝝ polita a fabro ipsa etiam īauratā ⁊ ī-
argentata falsa sunt:⁊ ñ pñt loq̄. Et sicut
ūgini amāti ornamēta.ita accepto auro fa
bricata sūt. Coronas certe aureas hñt supꝝ
capita sua dij illoꝝ:vñ subt̄hūt sacerdotes
ab eis auꝝ ⁊ argētū ⁊ erogāt illud ī semet-
ipsis. Dant aī ⁊ ex ipo pstitutis ⁊ mētrices
ornāt ⁊ cū itēꝝ ꝛcepint illud a meretricibꝫ
ornāt deos suos. Dij aī ñ liberant̄ ab eru-
gine et tinea. Optis aī ill' veste purpurea
exīgent faciē ipsoꝝ ꝓpt̄ puluerē domꝰ: q̄ ē
plurimꝰ int̄ eos. Sceptꝝ aī hī vt hō sicut
iudex regionis:q̄ in se peccantē ñ int̄ficit.
Hī etiaz in manu gladiū et securī: se aī de
bello et a latronibꝫ ñ liberat. Vlñ vob notū
sit:qz ñ sūt dij. Nō ḡ reuēmī eos. Sicut eī
vas hoīs ꝓfractū inutile efficit̄: tales sūt ⁊
dij illoꝝ. Constitutis ill' in domo:ocl'i eoꝝ
pleni sūt puluē a pedibꝫ ītroeūtiū Et sicuc
alicui q̄ regē offēdit circūsepte sūt ianue:
aut sic̄ ad sepulcꝝ adductū mortuū ita tu-
tant sacerdotes ostia clausuris ⁊ seris:ne a
latronibꝫ expolient̄. Lucernas accēdūt ill':
⁊ q̄dez ml'tas:ex q̄bꝫ nullā vidē pñt. Sunt
aī sicut ēbes ī domo. Corda vero eoꝝ dicūt
eligē serpētes q̄ de ēra sūt dū comedūt eos
et vestimēta ipsoꝝ:⁊ ñ sentiūt. Nigre fiunt
facies eoꝝ a fumo:q̄ ī domo fit. Supꝫ coꝛ-
pus eoꝝ ⁊ supꝫ caput eoꝝ volant noctue et
hyrūdines:⁊ aues etiā silit̄ et cattē. Vnde
sciatis q̄a ñ sunt dij. Ne ḡ timueritis eos.
Aurꝝ etiā qō hñt ad spēm ē:nisi aliq̄s exī-
serit eruginē ñ fulgebūt. Neqꝫ eī dū ꝓflarē
tur senciebant:ex oī pcio empta sunt ī q̄bꝫ
spūs ñ est ī ipsis. Sine pedibꝫ ī hūeris por
tant̄:oñantes ignobilitatē suā hoībꝫ. Cō
fūdant̄ etiaz q̄ colūt ea. Propt̄ea si ceciderīt
in ēraz a semetipꝫ ñ ꝓsurgūt:neqꝫ si q̄s
eū statuerit rectū pꝰ semetipsū stabit:sz sic̄
mortuis humeri ill' apponēt. Hostias illoꝝ
vendūt sacerdotes ipsoꝝ ⁊ abutunt̄:sil'it̄er
⁊ ml'ieres eoꝝ decerpētes neqꝫ īfirmo neqꝫ
mēdicāti aliq̄d īptiūt de sacrificijs eoꝝ:fe-
de ⁊ mēstruate eos ꝓtingūt. Sciētes itaqz
ex hijs q̄ ñ sunt dij:ne timeatis eos. Vnde
enī vocant̄ dij? Quia ml'ieres apponūt dijs
argētēis ⁊ aureis ⁊ ligneis:⁊ ī domibꝫ eoꝝ
sacerdotes sedent hñtes tunicas scissas ⁊ ca
pita ⁊ barbā rasā:q̄ꝝ capita nuda sūt. Ru-
giūt aī clamantes ꝓ dēos suos:sicut ī ce-
na mortui. Vestimēta eoꝝ auferī sacerdotes
et vestiūt vxores suas ⁊ filios suos. Neqꝫ si
q̄d mali paciūt̄ ab aliq̄ neqꝫ si q̄d boni po-
terī ī̄tribuē:neqꝫ regē ꝓstituē pñt neqꝫ au
ferre. Sil'it̄er neqꝫ dare diuicias pñt:neqꝫ
malū redbuē. Si q̄s ill' votū vouerit ⁊ non
reddiderit:neqꝫ hoc req̄rūt. Hoīem a mor-
te ñ liberāt:neqꝫ īfirmū a potētiore eripi-
unt. Hoīem cecū ad visū ñ restituūt:de ne-
cessitate hoīem ñ liberabūt. Vidue ñ mise-
rebunt̄:neqꝫ orphanis bñfaciēt. Lapidibꝫ
de mōte sil'es sūt dij illoꝝ ligneis ⁊ lapidei et
aureis ⁊ argētei:q̄ aī colūt eaꝰ fūdent̄. Quō
ḡ estīandū est aut dicendū illos esse deos?
Adhuc eī ipsis chaldeis ñ honorātibꝫ ea:q̄
cū audierīt mutū ñ posse loq̄ offerūt illud
ad bel:postulantes ab eo loq̄:q̄si possint lē
tire q̄ ñ hñt motū. Et ipsi cū intellexerīt:
flinq̄nt ea. Sensū em̄ ñ hñt ipsi dij illoꝝ.
Ml'ieres aī circūdate funibꝫ ī vijs sedent:
succēdentes ossa oliuaꝝ. Cū aī aliq̄ ex ipis
abstēta ab aliq̄ trāseunte dormierit:prime
sue exprobrat q̄ ea ñ sit digna habita sicut
ipa:neqꝫ funis eiꝰ dirumpt̄ sit. Oīa aī q̄ illis
fiūt falsa sūt. Quō estīandū aut dicendū ē
illos eē deos? A fabris aī ⁊ aurificibꝫ facta
sūt. Nihil aliud erī nisi id qō volūt eē sacer
dotes. Aurifices etiaz ipi q̄ ea faciūt ñ sūt
multi tpis. Nunq̄d ḡ pñt ea q̄ fabꝛcata sūt
ab ipꝫ eē dij? Reliq̄rūt aī falsa ⁊ opbꝛobriū
postea futuris. Naz cū supuenerit ill' plīū

et mala: cogitant ſacerdotes vbi ſe abſcõ-
dant cũ illis. Quõ g̃ ſentiri debeãt qñ dij
ſũt q̃ nec de bello ſe liberant: neq; de malis
ſe eripiũt? Nam cũ ſint lignea et ꝛaurata ⁊
ꝛargentata: ſcie̅ poſtea q; falſa ſunt ab
vniuerſ gẽtibo ⁊ regibo q̃ manifeſta ſunt q;
ñ ſunt dij: ſz opa manuũ hoim ⁊ nullũ op⁹
dei cũ illis. Eñ g̃ notũ eſt q; ñ ſunt dij: ſed
opa manuũ hoim: ⁊ nullũ dei op⁹ in ipſ ẽ.
Regẽ regioni ñ ſuſcitãt: neq; pluuiã hoibo
dabũt. Judiciũ q̃ ñ diſcernẽt: neq; regiões
liberabũt ab iniuria: q; nihil pñt ſicut cor
nicule inᵗ mediũ celi ⁊ ſre. Etẽñ cũ incite
rit ignis ī domũ deor ligneor ⁊ argẽteor ⁊
aureor: et ſacerdotes q̃dem ipſor fugient
et liberabũ: ipſi vo ſicut ẽbes ī medio cõ-
burenᵗ. Regi aᵗ et bello ñ reſiſtent. Quõ
g̃ eſtimandũ eſt aut ꝛcipiendũ q; dij ſunt?
Non a furibo neq; a latronibo ſe liberabũt
dij lignei ⁊ lapidei ⁊ ꝛaurati ⁊ ꝛargẽtati: q̃bo
iniq̃ fortiores ſ̃. Aur ⁊ argentũ ⁊ veſtimẽtũ
q̃ opti ſunt auferent illis ⁊ abibũt: nec ſibi
auxiliũ ferent. Itaq; meli⁹ ẽ eſſe regem oñ
tantẽ virtutẽ ſuaz aut vas ī domo vtile in
q̃ gloriabiᵗ q̃ poſſidet illud q̃ falſi dij: vel
oſtiũ in domo q̃d cuſtodit q̃ in pace ſũt: q̃
falſi dij. Sol q̃dem et luna ac ſidera cũ ſint
ſplendida ⁊ emiſſa ad vtilitates obaudiũt:
ſilit ⁊ fulgur cũ apparuerit pſpicuũ eſt. Jta
ipm aᵗ ⁊ ſpũs in omni regione ſpirat: ⁊ nu
bes q̃bo cũ impatũ fuerit a deo p̃abulare ī
vniuerſũ orbem: pficiũt q̃d imp̃atũ eſt eis.
Ignis etiaz miſſus deſup vt conſumat mõtes
⁊ ſiluas: facit q̃d p̃ceptũ eſt ei. Hec aᵗ neq;
ſpẽbo neq; virtutibo vni eor ſilia ſunt. Eñ
neq; eſtimandũ ẽ neq; dicendũ illos eẽ deos.
qñ nõ pñt neq; iudiciũ iudicare: neq; facẽ
hoibo. Scientes itaq; q; ñ ſunt dij: ne g̃ ti-
mueritis eos Neq; eĩ regibo maledicẽt: nez
bñdicẽt. Signa eñ in celo gẽtibo ñ oñdũt:
neq; vt ſol lucebũt: neq; illumĩabunt vt lu
na. Beſtie meliores ſ̃ illis: q̃ pñt fugẽ ſub
tectũ ac p̃deſſe ſibi. Nullo itaq; mõ nob eſt
manifeſtũ q; ſ̃ dij: p̃ᵗ q̃d ne timeatis eos
Naz ſicut ī cucumerario formido nihil cu-
ſtodit: ita ſ̃ dij illor ligneꝛ ⁊ argẽtei ⁊ ĩau-
rati. Eodẽ mõ ⁊ ī orto ſpina alba: ſup quã
oĩs auis ſedet. Sililiᵗ et mortuo p̃iecto ī te-
nebris: ſil'es ſ̃ dij illor lignei ⁊ ĩaurati ⁊ ĩ-
argẽtati. A purpura q̃z marmore q̃ ſup il
los teneant ſcietis itaq;: q; ñ ſ̃ dij. Jpſi e-
tiã poſtremo comedenᵗ: ⁊ erit obprobriũ ī
regione. Melior eſt hõ iuſt⁹ q̃ non hẽ ſimu-
lacra: nam erit longe ab obprobrijs.
Explicit baruch liber. Jncipit p̃logus in
ezechielem p̃phetam.

A Ezechiel p̃pha cũ ioachiz rege
Juda captiu⁹ duct⁹ ẽ ī babilo-
nẽ: ibiq; bijs q̃ cũ eo captiui
fuerant p̃phauit penitẽtibo ꝑ
ad hieremie vaticiniũ ſe vltro
aduerſarijs tradidiſſent: et viderent adhuc
vrbẽ hieruſolimam ſtare. quã ille caſuram
eſſe p̃dixerat. Triceſimo aᵗ etatis ſue ãno
et captiuitatis q̃nto exorſus eſt ad ꝛcaptiuos loq̃. Et eodem tpe licet poſterior ḃ in
caldea: hieremias ī iudea p̃phaueᵗ. Sermo
eius nec ſatis diſt⁹ nec admodũ ruſticus ẽ:
ſed ex vtroq; medie tpat⁹. Sacerdos ⁊ ipe
fuit ſicut hieremias: p̃ncipia volumĩs ⁊ fi-
nẽ magnis hñs obſcuritatibo ĩuoluta. Sz
⁊ vulgata ei⁹ editio ñ mltũ diſtat ab hebrai
co. Eñde ſatis miror q̃d cauſe extiterit: vt
ſi eoſdem in vniuerſ libris habem⁹ inᵗ pre-
tes: in alijs eadem. in alijs diuerſa ẽnſtule
rint. Legite igiᵗ ⁊ hunc iuxta ẽnſlatõnem
nrãm: q; p cola ſcriptus et comata. mani-
feſtiorẽ legẽtibo ſenſum tribuit. Si aᵗ ami
ci mei hunc ſubſannaueᵗ dicite eis q̃ ne-
mo eos ꝛpellat vt ſcribant. Sed vereor ne
illud eis eueniat q̃d grece ſignificãti⁹ dr̃ vt
vocẽᵗ fagolidori q̃d ẽ mãducãtes ſenecias

Explicit p̃logus. Jncipit ezechiel p̃pha.

Et factũ eſt in triceſimo an
no in q̃rto in q̃nta mẽſ: cũ
eem ī medio captiuor in-
xta fluuiũ chobar: apti ſũt
celi ⁊ vidi viſiones dei. Jn
q̃nta menſ ipſe eſt annus
q̃ntus trãſmigr̃ois regis ioachim: factũ ẽ
verbũ dñi ad ezechielẽ filiũ buzi ſacerdotẽ
ī ẽra chaldeor ſec⁹ flum̃ chobar. Et facta ẽ
ſup eũ ibi man⁹ dñi. Et vidi: ⁊ ecce ventus
ẽbinis veniebat ab aq̃lone ⁊ nubes magna
et ignis ĩuoluẽs. Et ſplendor ī circuitu ei⁹
⁊ de medio ignis q̃i ſpẽs electri. i. de medio
ignis. Et ex medio ei⁹ ſilitudo q̃tuor aĩaliũ
et hᵇ aſpect⁹ eor. Similitudo hoĩs ī eis. Et
q̃tuor facies vni⁹ q̃tuor pẽne vni. Et pedes
eor pedes recti: ⁊ planta pedis eor q̃ſi plã
ta pedis vituli: ⁊ ſcintille q̃ſi aſpectus eris
cãdẽtis. ⁊ man⁹ hoĩs ſub pẽnis eor ī q̃tuor

Lec. J.
II
III
IIII
V

ptibꝫ ꝙ facies ꝙ pennas p q̄tuor ptes habe-
bāt. iūctæq; erāt pēne eoꝝ alteri⁹ ad altꝝ.
Lec viii Nō reuertebant cū incederēt: sed vnūqǒq;
añ faciē suam ḡdiebat. Sili̇tudo aī vult⁹
eoꝝ. facies bois ꝙ facies leonis a dextris i-
viii pſoꝝ q̄tuor: facies aī bouis a sinisīs ipoꝝ
e q̄tuor: ꝙ facies aq̄le desup ipſoꝝ q̄tuor: ꝙ fa
cies eoꝝ et pēne eoꝝ extētæ desup. Due pē-
ne singl'oꝝ iūgebant: ꝙ due tegebāt corpa
Lec ii eoꝝ. Et vnūqǒq; eoꝝ corā facie sua ābula-
bat. Vbi erat ipet⁹ spūs illuc ḡdiebant: nec
reuertebāt cū ābularēt. Et sili̇tudo aīaliū ꝙ
iii aſpect⁹ eoꝝ q̄si carbonū ignis ardentiū: et
q̄si aſpect⁹ lāpadaꝝ. Hec erat visio discur-
Feria 3 rens ī medio aīaliū: splēdor ignis ꝙ de igne
f fulgur egrediēs. Et aīalia ibāt ꝙ reuertebā-
tur: ī sili̇tudiē fulguris chorusc̄atis. Cūq;
aſpicerē aīalia: apparuit rota vna sup t̄ram
iuxta aīalia hūs q̄tuor facies. Et aſpectus
rotaꝝ ꝙ op⁹ eaꝝ q̄si visio maris: ꝙ vna sili-
tudo ipſaꝝ q̄tuor: ꝙ aſpect⁹ eaꝝ ꝙ opa q̄si sit
rota ī medio rotæ. Per q̄tuor ptes eaꝝ eū-
tes ibāt ꝙ ñ reuertebant cū ābularēt. Alta
tura q̄ꝫ erat rotis ꝙ altitudo. ꝙ hor̄ribil' aſpe
ct⁹: ꝙ tot̄ corp⁹ oculꝫ plenū ī circuitu ipaꝝ
q̄tuor. Cumq; ābularēt aīalia: ābulabāt pit
ra ꝙ rotæ iuxta ea: ꝙ cū eleuarent aīalia de t̄-
g ra. eleuabāt sil' ꝙ rotæ. Quocūq; ibat spūs:
illuc eūtæ spū: ꝙ rotæ pit leuabant seq̄ntes
eū. Spūs em̄ vitæ erat ī rotis. Cū eūtibꝫ i-
bant: ꝙ cū stātibꝫ stabāt: ꝙ cū eleuatis a t̄-
ra: pit eleuabant ꝙ rotæ seq̄ntes ea: qꝝ spūs
vitæ erat ī rotis. Et sili̇tudo sup caput aīa-
liū firmam̄ti q̄si aſpect⁹ cristalli hor̄ribil'. ꝙ
extēti sup capita eoꝝ desup. Sub firmam̄to
h aī pēne eoꝝ erectæ alt⁹ ad altꝝ. Vnūqǒq;
duabꝫ alis velabat corp⁹ suū: ꝙ altꝝ sili̇ter
velabat. Et audiebā sonū alaꝝ q̄si sonū a-
q̄ꝝ mltaꝝ q̄i sonū sblimis dei. Cū ābularēt
q̄i son⁹ erat mltitudis vt son⁹ castroꝝ. Cūq;
starēt dimittebant pēne eoꝝ. Nā cū fieret
vox sup firmam̄tū qǒ erat sup caput eoꝝ:
stabant ꝙ submittebant alas suas. Et sup
firmam̄tū qǒ erat ī mīnēs capiti eoꝝ q̄i a-
ſpect⁹ lapidis saphiri. sili̇tudo throni ꝙ sup
sili̇tudiē throni sili̇tudo q̄i aſpect⁹ bois de
sup ꝙ vidi q̄i spē elect: velut aſpectū ignis
ītrīsec⁹ p circuitū ei⁹: a lūbis ei⁹ ꝙ desup: ꝙ
a lūb ei⁹ vsq; deorsū vidi q̄i spē ignis splē-
dētis ī circuitu. velut aſpectū arc⁹ cū fuerit
ī nube ī die pluuie. Hic erat aſpect⁹ splēdo-
ris p gir̄: hec visio similitudis glorie dñi.
Et vidi et cecidi in faciem Ca. II.
meaz: ꝙ audiui vocē loq̄ntis. Et di
xit ad me. Fili bois sta sup pedes
tuos et loq̄r tecū. Et īgressus ē in me spūs
postq̄ locut⁹ ē mihi: ꝙ statuit me sup pedes
meos ꝙ audiui loq̄ntē ad me ꝙ dicentē. Fili
bois mitto ego te ad filios isr̄l. ad gētes a
postatāces q̄ fc̄esser̄t a me. pēs eoꝝ p̄uari-
cati sūt pactū meū vsq; ad diē hāc ꝙ filij dura
facie ꝙ īdomabili corde sūt ad q̄s ego mitto
te. Et dices ad eos Hec dicit dñs de⁹: si for
te vel ipi audiant: ꝙ si forte q̄escant. q̄m do
m⁹ exaſperans ē: ꝙ sciēt qꝝ ꝓpha fuerit ī me
dio eoꝝ. Tu ḡ fili bois ne timeas eos neq;
ꝓmones eoꝝ metuas: q̄m increduli et sub-
Feria 3 tt prima uersores sūt tecū ꝙ cū scorpiōibꝫ hītas. Ver
ba eoꝝ ne tīeas: et vult⁹ eoꝝ ne formides:
qꝝ dom⁹ exaſpans est. Loq̄ris ḡ verba mea
2 ad eos si forte audiant et q̄escant: q̄m irri-
tatores sūt. Tu aī fili bois audi q̄cunq; lo-
q̄r ad te: et noli eē exaſpans sicut dom⁹ ex-
aſpatrix ē. Apies os tuū: ꝙ comede q̄cunq;
ego do tibi. Et vidi: ꝙ ecce manus missa ad
me. in q̄ erat inuolut⁹ liber: ꝙ expandit illū
Feria 4 cora me q̄ erat script⁹ int⁹ ꝙ foris: ꝙ scripte
erāt in eo lam̄tatōnes ꝙ carmē ꝙ ve. Ca. III
Et dixit ad me. Fili bois: qǒcūq; ī-
ueneris comede. Comede volumen
istud: ꝙ vadens loquē ad filios isr̄l
Et aperui os meū: ꝙ cibauit me volumīe illo
Et dixit ad me. Fili bois: vēt tu⁹ comedet
ꝙ viscera tua ꝛplebūt volumīe isto qǒ ego
do tibi. Et comedi illud ꝙ factū ē ī ore meo
sic mel dulce. Et dixit ad me. Fili bois va-
de ad domū isr̄l: et loq̄ris ꝟba mea ad eos.
Nō ei ad ꝓphm̄ pfūdi ꝓmonis ꝙ ignotæ līgue
tu mitteris ad domū isr̄l: neq; ad ꝓphos mlt
os pfūdi ꝓmōis ꝙ ignotæ līgue: q̄ꝝ ñ possis
audire ꝓmones. Etsi ad illos mitteris ipsi
audirent te. Dom⁹ aī isr̄l nolūt audire te:
qꝝ nolūt audire me. Oīs q̄ꝓpe dom⁹ isr̄l att̄-
ta frōte ē: ꝙ duro corde Ecce dedi faciē tuā
valentiorē faciebꝫ eoꝝ ꝙ frōtē tuā duriorē
frōtibꝫ eoꝝ: ꝙ vt adamātē ꝙ vt silicē dedi fa
ciē tuā Ne tīeas eos neq; metuas a facie e-
oꝝ: qꝝ dom⁹ exaſpās ē. Et dixit ad me. Fili
bois: oēs ꝓmones meos q̄s ego loq̄r ad te
assume ī corde tuo ꝙ auribꝫ tuis audi ꝙ vade
īgredē ad t̄nsmig̃tōez ad filios ꝓphī tui ꝙ lo
q̄ris ad eos ꝙ dices eis. Hec dicit dñs de⁹: si

fortē audiāt ⁊ qescāt. Et assūpsit me spūs : et audiui p⁹ me vocē ꝓmocōis magne . bñ dcta gl'a dñi ō loco suo: ⁊ vocē alaꝝ aīaliuz ꝓcuciētiū altērā ad alt̄az: ⁊ vocē rotaꝝ sequentiū aīalia: ⁊ vocē ꝓmocōis magne. Spūs q̄z leuauit me ⁊ assūpsit me: ⁊ abij amar⁹ ī ībīg̃cōe spūs mei. Man⁹ em̄ dñi ēat ꝓfortās me. Et veni ad t̄nsmig̃tōz ad aceruū nouaꝝ frugū. ad eos qui bītabāt iuxta flum̄ chobar: ⁊ sedi vbi illi sedebāt: ⁊ māsi ibi septē diebꝫ merēs ī medio eoꝝ. Cū aūt p̄t̄nsisset septē dies: factū est ⁊bū dñi ad me dicēs. Fili hōis. speculatorē dedi te domui isrl': ⁊ audies ō ore meo ⁊bū: ⁊ ānūciab eis ex me. Si dicēte me ad īpium morte morieris: ñ ānūciaueris ei. neq̄z locut⁹ fueris vt auert̄ a via sua īpia ⁊ viuat: ipe īpi⁹ ī iniq̄tate sua morieꝝ: sāguinē ei⁹ de mānu tua rq̄rā. Si aūt tu ānūciaueris īpio. ⁊ ille ñ fuerit ꝓuers⁹ ab īpietate sua ⁊ a via sua īpia: ipe q̄dē ī īpietate sua morieꝝ: tu aūt aīaz tuā liberasti. Iz etsī ꝓuers⁹ iustus a iusticia sua fuēit: ⁊ fecēit īiq̄tatē: ponā offēdiculuz corā eo. Ipe morieꝝ q⁹ ñ ānūciasti ei. In pc̄to suo morieꝝ: et ñ erit ī mēoria iusticie ei⁹ q̄s fecit: sāguinē vero ei⁹ de mānu tua requirā. Si aūt tu ānūciauēis iusto vt ñ peccet iust⁹. ⁊ ille ñ peccauerit: viuēs viuet q⁹ annūciasti ei: ⁊ tu aīaz tuā liberasti. Et facta ē sup me man⁹ dñi: ⁊ dixit ad me. Surgēs egredē ī cāpū. ⁊ ibi loq̄r tecū. Et surgēs egress⁹ sū ī cāpū: ⁊ ecce ibi gl'a dñi stabt̄ q̄si gl'a quā vidi iuxta fluuiū chobar: et cecidi ī faciē meā. Et īgress⁹ ē ī me spūs: et statuit me sup pedes meos: ⁊ locut⁹ est mihi: et dixit ad me. Ingredē: et īcludē ī medio dom⁹ tue. Et tu fili hōis. ecce data sūt sup te vīcula ⁊ ligabūt te ī eis. ⁊ ñ egrediēis ī medio eoꝝ: et līguā tuā adherē faciā palato tuo ⁊ ēis mut⁹. nec q̄si vir obiurgās: q⁹ dom⁹ exasperās ē. Cū aūt locut⁹ fuero tibi aperiā os tuū ⁊ dices ad eos. Hec dicit dñs deus. Qui audit audiat. et q̄ qescit qescat: q⁹ dom⁹ exasperās est

Capitulū . IIII .

Et tu fili hōis: sume tibi laterem ⁊ pones eū corā te ⁊ describes ī eo ciuitatē ihr̄lm. Et ordīab aduers⁹ eā ī obsidionē ⁊ edificab munitōes ⁊ ꝓportab aggerē: et dab p̄t̄ eā castra ⁊ pones arietes ī gȳro. Et tu sume tibi sartaginē ferreā. et pones eā ī murꝝ ferreū īter te ⁊ īter ciuitatē: ⁊ obfirmab faciē tuā ad eā ⁊ erit ī obsidionē et circūdab eā. Signū ē domui isrl'. Et tu dormies sup lat⁹ tuū sinistꝝ: ⁊ pones iniq̄tates dom⁹ isrl' sup eo numero dieꝝ q⁹ dormies sup illud: ⁊ assumes iniq̄tates eoꝝ. Ego aūt dedi tibi ānos iniq̄tatis eoꝝ nūero dieꝝ trecētos ⁊ nōagīta dies: ⁊ portab iniq̄tatē dom⁹ isrl'. Et cū ꝓpleueris hec. dormies sup lat⁹ tuū dexterꝝ scō ⁊ assumes iniq̄tatē dom⁹ iuda q̄dragīta diebꝫ . Diē p ānō: diē iquāp ānō dedi tibi. Et ad obsidiōez ihr̄lm ꝓuertes faciē tuā: et brachiū tuū ēit extē tum et ꝓphab aduers⁹ eā. Ecce circūdedi te vīcul' et ñ te ꝓuertes a latē tuo ī lat⁹ aliud donec ꝓpleas dies obsidionis tue. Et tu sume tibi frumētū ⁊ ordeū ⁊ fabā ⁊ lētē ⁊ miliū ⁊ vicia. ⁊ mittes ea in vas vnū: ⁊ facies tibi panes numero dierū q⁹ dormies sup lat⁹ tuū. Trecētis et nonagīta diebꝫ ꝓmedes illud. Cibꝫ aūt tu⁹ q̄ vesceris: erit ī pōdere vigīti stateres ī die. A tpe usq̄ ad tēp⁹ ꝓmedes illud . Et aquā ī mēsura bibes sextā ptē hin. A tēpore usq̄ ad tp̄us bibes illud Et q̄ subcinericiū ordeaceū ꝓmedes illud ⁊ stercore qđ egredītur de boīe operies illud ī oc'lis eoꝝ . Hec dicit dñs. Sic ꝓmedēt filij isrl' panē suū pollutū inē gētes: ad q̄s eicīā eos. Et dixi. A. a. a. dñe de⁹. Ecce aīa mea ñ ē polluta: ⁊ morticinū ⁊ laceratū a bestijs ñ ꝓmedi ab īfācia mea usq̄ nē: et ñ ē ingressa os meū oīs caro īmūda. Et dixit ad me. Ecce dedi tibi fimū boū p ster coribꝫ huāis ⁊ facies panē tuū ī eo Et dixit ad me. Fili hoīs ecce ptērā baculū panis in ihr̄z et ꝓmedēt panē suū ī pōdē ⁊ ī solicitudīe et aquā ī mēsura ⁊ ī āgustia bibēt vt ōficiētibꝫ pane ⁊ aq̄ coꝛruat vnusq̄sq̄ ad frēz suū ⁊ ptabescāt ī iniq̄tatibꝫ suis. Ca. V

Et tu fili hoīs sume tibi gladiū acutū radētē pilos: ⁊ assumes eū et duces p caput tuū ⁊ p barbā tuā: et assumes tibi statērā pōderis ⁊ diuides eos Tēciā ptē igni ꝓbures ī medio ciuitatis iuxta ꝓpletōz dieꝝ obsidioīs: ⁊ assumes tciā ptē ⁊ ꝓcides gladio ī circuitu ei⁹: terciā vero aliā dispges ī vētū. ⁊ gladium nudabis post eos. Et sumes inde puū numeꝝ ⁊ ligabis eos ī sumitatē pallij tui: et ex eis rursū tolles et proicies eos in medio ignis et cōbures eos igni: et ex eo egredietur ignis ī omnem domū isrl'. Hec dicit dñs de⁹ . Ista

ē ibrl'm. Jn medio gētiū posui eā ī circui
tu ei⁹ ĕras. Et ꝓtēpsit iudicia mea vt pl⁹ eēt
ipia q̄ gentes: ꝛ p̄cepta mea vlt̄ q̄ ĕre q̄ in
circuitu ei⁹ sūt. Judicia eī mea piecerĕt: in
p̄ceptis meis ñ ābulauerĕt. Jdcirco hec di
cit dñs de⁹: quia supastis gētes q̄ icircuitu
vr̄o sūt ꝛ ī p̄ceptis meis ñ ābulastis ꝛ iudi
cia mea ñ fecistis: ꝛ iuxta iudicia gēciū q̄ ī
circuitu vr̄o sunt ñ estis opati: iō hec dicit
dñs de⁹. Ecce ego ad te: ꝛ ipe ego faciaz in
medio tui iudicia ī ocul' gentiū ꝛ faciam ī
te q̄ ñ feci. ꝛ q̄b⁹ sil'ia vlt̄ ñ faciam: ꝓpt̄ oēs
abois̄atōnes tuas. Jdeo comedent pres filios ī medio tui ꝛ filij comedēt pres suos. Et
faciaz ī te iudicia: ꝛ vētilabo vniuersas re
liq̄as tuas ī oēm ventū. Jdcirco viuo ego
dicit dñs de⁹ nisi peo q̄ sc̄m meū violasti
ī oib⁹ offensioib⁹ tuis ꝛ ī cūctis abois̄atōib⁹
tuis: ego q̄z p̄frīgā: ꝛ ñ pcet oculus me⁹ ꝛ ñ
misēbor. Tercia ps tui peste morietꝛ fame
p̄sumet̄ ī medio tui: ꝛ ĕcia ps tui ī gladio
cadet ī circuitu tuo. Terciā vo ptē tuam ī
oēm ventū dispgā: ꝛ gladiū euaginabo p⁹
eos. Et ꝓplebo furorē meū: ꝛ req̄escē faciā
idīgtionē meā ī eis: ꝛ ꝓsolabor. Et sciēt q̄
ego dñs locut⁹ sū in zelo meo: cū īpleuero
oēm indīgtionē meā ī eis. Et dabo te ī de
ſtū ꝛ ī obꝓbriū gētib⁹ q̄ ī circuitu tuo sī
ī ꝓspc̄tu oīs p̄tereūtis. Et eris obꝓbriū ꝛ
blasphēia exēplū ꝛ stupor ī gētib⁹ q̄ ī circui
tu tuo sūt: cū fecero ī te iudicia ī furore ꝛ ī
idīgtione ꝛ ī crepatōib⁹ ire q̄ ego dñs locu
t⁹ sū: qñ misero sagittas famis pessimas q̄
erī mortifē: ꝛ q̄s mittā vt dispdam vos. Et
famē ꝓgregabo sup vos: ꝛ cōterā ī vob⁹ ba
culū panis: ꝛ īmittaz ī vob⁹ famē ꝛ bestias
pessimas vsq̄ ad int̄nitōem. Et pestilētia ꝛ
sanguis trāsibūt p te ꝛ gladiū inducaz sup
te. Ego dñs locut⁹ sum. ¶ Ca. VI.

Et fact⁹ ē ſmo dñi ad me dicēs. Fi
li hois. pone faciē tuam ad mōtes
isrl': ꝛ ꝓphabis ad eos ꝛ dices. Mō
tes isrl' audite verbū dñi dei. Hec dicit dñs
de⁹ montib⁹ ꝛ collib⁹. rupib⁹ ꝛ vallib⁹ Ecce
ego īducaz sup vos gladiū ꝛ dispdam excel
sa vrā: ꝛ demoliar aras vrās ꝛ ꝓfrīgent̄ si
mulac̄ vrā: ꝛ deiciaz int̄fectos vr̄os añ ydo
la vrā. Et dabo cadauera filioꝝ isrl' añ fa
ciē simulacroꝝ vr̄oꝝ: ꝛ dispgā ossa vrā cir
cū aras vrās ī oīb⁹ hītatōnib⁹ vr̄is. Urbes
deſte erī: ꝛ excelsa demolient̄ ꝛ dissipabūt̄:
et int̄ribūt are vr̄e ꝛ ꝓfrīgent̄: ꝛ cessabūt
ydola vrā: ꝛ ꝓterent̄ delubra vrā: ꝛ delebūt̄
opa vrā: ꝛ cadet int̄fect⁹ ī medio vr̄i: ꝛ scie
tis q̄ ego sum dñs. Et rlīquaz ī vob⁹ eos q̄
fugerīt gladiū ī gētib⁹. cū dispsero vos ī ē
ris: ꝛ r̄cordabunt̄ mei liberati vr̄i ī gētib⁹
ad q̄s captiui ducti sūt: q̄ ꝓtui cor eoꝝ for
nicans ꝛ r̄cedens a me. ꝛ oculos eoꝝ forni
cātes p⁹ ydola sua ꝛ displicebūt sibimet sup
malis q̄ fecerāt ī vniuers abomīatōib⁹ suis
et sciēt q̄ ego dñs. ñ frust̄ locut⁹ sū vt face
rē eis malū hoc. Hec dicit dñs de⁹. Percute
manū tuaz ꝛ allide pedez tuū: ꝛ dic heu ad
oēs abois̄atōes malor dom⁹ isrl': q̄ gladio
fame ꝛ peste ruituri sunt. Qui lōge ē peste
morieť: ꝛ q̄ at̄ ꝓpe. gladio corruet ꝛ q̄ relict⁹
fuerit ꝛ obsessus fame morieť. Et ꝓplebo ī
dīgtionē meaz ī eis ꝛ scietis q̄ ego dñs cū
fuerīt int̄fecti vr̄i ī medio ydolor vr̄or in
circuitu arar vrār ī omni colle excelso. ꝛ ī
cūctis sūmitatib⁹ mōtiū ꝛ subt⁹ omne lignū
nemorosū ꝛ subt⁹ vniuersaz q̄rcū frondosam
ib ē locū vbi q̄cēderĕt thura redolētia vni
uers ydol' suis. Et extēdam manū meā sup
eos: ꝛ faciaz t̄raz eoꝝ desolatā ꝛ destitutaz
a deſto de blata in oīb⁹ hītatōib⁹ eoꝝ: ꝛ sci
ent quia ego dñs. ¶ Ca. VII.

Et fact⁹ ē ſmo dñi ad me dicēs. Et
tu fili hois: hec dicit dñs de⁹ terre
isrl'. Finis venit: venit finis sup q̄
tuor plagas t̄re. Nūc finis sup te: ꝛ īmittā
furorē meū ī te. Et iudicabo te iuxta vias
tuas: ꝛ ponaz ꝓt̄ te oēs abomīatōes tuas.
Et ñ pcet oculus me⁹ sup te ꝛ ñ miserebor:
sed vias tuas ponam sup te ꝛ abomīatōes
tue in medio tui erī: et scietis q̄ ego dñs.
Hec dicit dñs de⁹. Afflictō vna: afflictō ec
ce venit. Finis venit: venit finis. Euigila
uit aduersū te: ecce venit. Uenit ꝓtritō sup
te q̄ hītas in t̄ra. Uenit tēp⁹: ꝓpe ē dies oc
cisiōis ꝛ ñ glorie mōtiū. Nūc de ꝓpinq̄ effū
dam irā meam sup te: ꝛ ꝓplebo furorē meū
ī te. Et iudicabo te ſm vias tuas: ꝛ īponā
tibi oīa scelera tua Et ñ pcet ocl'us me⁹ nec
miserebor: sz vias tuas īponā tibi ꝛ abois̄a
tōes tue ī medio tui erī: ꝛ scietis q̄ ego sū
dñs pcuciēs. Ecce dies: ecce venit. Egressa
ē ꝓtritō: floruit virga. germīauit supbia: ini
q̄tas surrexit ī virga īpietatis. Nō ex eis nō
ex ꝓpl'o: neq̄ ex sonitu eoꝝ: ꝛ ñ erit req̄es ī
eis. venit tēp⁹: appropiāquit dies. Qui emit

nō letæ. ꝙ q̄ vēdit ñ lugeat q̄ ira ſup oēm ꝓp̄m ei⁹: q̄ q̄ vēdit ad id qđ vēdidit nō reuertæ: et adhuc ī viuētibꝫ vita eoꝝ. Viſio eiꝰ ad oēz mlt̄itudinē ei⁹ ñ regredieꝫ ꝙ vir ī īiq̄tatæ vitæ ſue ñ ꝓfortabiꝫ. Canitæ tuba ꝓparēꝫ oēs: ꝙ ñ ē q̄ vadat ad p̄liū. Ira eiꝰ mea ſup vniuerſū ꝓp̄m ei⁹. Gladi⁹ foris pestis ꝙ fames ītrinſec⁹. Qui ī agro ē gladio morieꝫ. ꝙ q̄ ī ciuitatæ. peſtilēcia ꝙ fame đuo rabunꝫ ꝙ ſaluabūꝫ q̄ fugerīt ex eis. Et eſt ī mōtibꝫ q̄i colūbe ꝓualliū: oēs trepidi: vnuſq̄ſq̄ ī īiq̄tatæ ſua. Oēs mā⁹ diſſoluēꝫ: ꝙ oīa genua fluēt aq̄s. Et accīgēt ſe cilicijs. ꝙ operiet eos formidꝫ: ꝙ ī oñi facie ꝓfuſio ꝙ ī vniuerſis capitibꝫ eoꝝ caluiciū Argētū eoꝝ foris picieꝫ: et aurꝫ eoꝝ in ſterq̄liniū erit. Argētū eoꝝ ꝙ aurꝫ eoꝝ ñ valebit libe rare eos: ī die furoris dñi. Aīaz ſuā nō ſaturabūt ꝙ vēntres eoꝝ ñ īplebūꝫ: q̄ ſcādalū īiq̄tatis eoꝝ factū ē ꝙ ornamētū monili ū ſuoꝝ ī ſupbiā poſuerūt: ꝙ imagīes aboīatōnū ſuaꝝ ꝙ ſimulacroꝝ feceꝝt ex eo. Propter hoc dedi eis illud in īmūdiciā: ꝙ dabo illud ī mā⁹ alienoꝝ ad diripiēdū ꝙ īpijs ēre ī p̄dā: ꝙ ꝓfanabūt illud. Et auertā faciem meā ab eis: ꝙ violabūt archanuz meū: ꝙ ītroibūt ī illud emiſſarij: ꝙ ꝓfanabūt illud. Fac ꝓcluſiōez: q̄m ēra plena ē iudicō ſāguinū: ꝙ ciuitas plena īiq̄tatæ Et adducā peſſimos ỏ gētibꝫ ꝙ poſſidebūt dom⁹ eoꝝ Et q̄eſcē faciā ſupbiā potētiū ꝙ poſſidebūt ſāctuaria eoꝝ. Anguſtia ſupueniētæ req̄rēt pacē: ꝙ nō erit. Cōfbacō ſup cōfbacōnē veniet: ꝙ audit⁹ ſup auditū. Et q̄rēt viſiōz de ꝓpha: ꝙ lex pibit a ſacerdote: ꝙ cōſilium a ſenioꝛb⁹ Rex lugebit: ꝙ principes induēꝫ meroꝛe. ꝙ man⁹ p̄p̄li ēre cōfbabūꝫ. Secūdū viā eoꝝ faciā eis: ꝙ ſcōm iudicia eoꝝ iudicabo eos: ꝙ ſciēt q̄ ego dñs. Capi. VIII.

ET factuz eſt in āno ſexto. in ſexto. mēſe ī q̄nta mēſ ego ſedebā ī domo mea ꝙ ſenes iuda ſedebāt corā me. Et cecidit ibi ſup me man⁹ dñi dei. Et vidi ꝙ ecce ſilitudo q̄i aſpect⁹ ignis. Ab aſpectu lumboꝝ eius et deoꝛſum ignis ꝙ a lumbis eius et ſurſum. quaſi aſpectus ſplendoꝛis: et viſio electri. Et emiſſa ſimilitudo man⁹ appēhēdit me ī cīcīno capitis mei. ꝙ eleuauit me ſpūs inꝰ celū ꝙ ēraz: ꝙ adduxit me ī hirlz ī viſiōz dei iuxta oſtiū ītēri⁹ qđ r̄ſpiciebat ad aq̄lonē. vbi erat ſtatutū ỹdoluz zeli ad puocādā emulacōz. Et ecce ibi gl̄a dei iſrl̄ ſm viſiōz quā vidērā ī cāpo: ꝙ dixit ad me. Fili hoīs leua ocl̄os tuos ad viā aq̄lonis. Et leuaui ocl̄os meos ad viā aq̄lonis: ꝙ ecce ab aq̄lone portæ altaris. ỹdolū zeli ī ipo ītroitu. Et dixit ad me. Fili hoīs: putaſne vides tu q̄d iſti faciūt. abōinacōes magnas q̄s domus iſrl̄ facit hic. vt p̄cul recedā a ſāctuario meo! Et adhuc ꝓuerſ⁹ videb̄ abōinacōes maioꝛes. Et ītroduxit me ad oſtiū atrij. Et vidi ꝙ ecce fora mē vnū ī parietæ. Et dixit ad me. Fili hoīs fode pietē. Et cū fodiſſē pietē: appuit oſtiū vnū. Et dixit ad me. Ingredē: et vide abōinacōes peſſimas q̄s iſti faciūt hic. Et īgreſſ⁹ vidi: et ecce oīs ſimilitudo reptiliū ꝙ aīaliū aboīnacō: ꝙ vniuerſa ỹdola dom⁹ iſrl̄ ỏpicta erāt ī pietæ ī circuitu p̄ totū. Et ſeptuagīta viri ỏ ſenioꝛibꝫ dom⁹ iſrl̄. et iechonias fili⁹ ſaphan ſtabat ī medio eoruz ſtātiū añ picturas: ꝙ vnuſq̄ſq̄ hēbat thuribulū ī mānu ſua: ꝙ vapoꝛ nebule de thure ꝓſurgebat. Et dixit ad me. Certæ vides fili hoīs q̄ ſenioꝛes dom⁹ iſrl̄ faciūt ī tenebris vnuſq̄ſq̄ in abſcōdito cubīl̄ ſui. Dicūt enī. Nō videt dñs nos. Deliq̄t dñs ēraz. Et dixit ad me. Adhuc ꝓuerſ⁹ videb̄ aboīacōes maioꝛes q̄s iſti faciūt. Et ītroduxit me per oſtiū poꝛtæ dom⁹ dñi qđ reſpiciebat ad aq̄lonē. Et ecce ibi mlt̄eres ſedebāt plāgentes adonidem. Et dixit ad me. Certæ vidiſti fili hoīs. Adhuc ꝓuerſus videb̄ aboīacōes maioꝛes hijs. Et ītroduxit me ī atrium dom⁹ dñi ītēri⁹. Et ecce ī oſtio tēpli dñi īt veſtibulū ꝙ altaꝛ q̄i vigītiq̄nq̄ viri doꝛſa hñtes ꝓt tēplū dñi et facies ad oꝛiētē: ꝙ adoꝛabāt ad oꝛtuz ſolis Et dixit ad me. Certæ vidiſti fili hoīs. Nūq̄d leue eſt hoc domui iuda. vt facerēt aboīacōes iſtas q̄s feceꝝt hīc q̄ replētes ēra īiq̄tatæ ꝓuerſi ſunt ad irritādū me. Et ecce applicāt ramū ad nares ſuas. q̄ ꝙ ego faciā ī furoꝛe: ñ pcet oc̄l⁹ me⁹ nec miſebo: et cū clamauerīt ad aures meas voce mag̃ nō exaudiā eos. Capi. IX.

ET clamauit ī auribꝫ meis voce mag̃ dicēs. Appinq̄uerūt viſitatōes vrb̄: et vnuſq̄ſq̄ vas īt̄fectōis hī in mānu ſua: ꝙ ecce ſex viri veniebāt ỏ via portæ ſupioꝛis q̄ r̄ſpicit ad aq̄lonē: ꝙ vnuſq̄ſq̄ vas ītēri⁹ ī mānu ei⁹. Et vir q̄z vn⁹ ī medio eoꝝ veſtit⁹ līeis: ꝙ atr̄mētariū ſcriptoꝛis ad renes ei⁹. Et īgreſſi

sunt:ꝙ stetærẽt iuxta altare eneũ. Et gloria dñi isrl assũpta ẽ de cherub:q̃ erat sup eum ad limẽ dom⁹. Et vocauit viꝝ q̃ indut⁹ erat lineis:et atrmentariũ scriptoris habebat ī lũb suis. Et dixit dñs ad eũ. Trãsi p mediã ciuitatẽ ī medio ihrlm:ꝙ sig̃ thau sup frõtes viroꝝ gemẽtiũꝙ dolẽtiũ sup cẽtis aboia tõibo q̃ fiũt ī medio ei⁹. Et illi dixit audiẽte me. Trãsite p ciuitatẽ seq̃ntes eũꝙ pcutite. Non pcat oculus vr̃:neq; miseãmi. Senes adolescẽ tulũ ꝙ virginẽ. puulũ et mlieres īficite:vsq; ad inẽnitõez. Oẽm aũ sup quez videritis thau ne occidatis: et a sctuario meo incipite. Cepert g̃ a viris senioribo:q̃ erãt añ faciẽ dom⁹. Et dixit ad eos. Conta miate domũ ꝙ ipletæ atria infectis. Egredimi. Et egressi st̃ et pcuciebãt eos q̃ erãt ī ciuitate. Et cede cõpleta rmansi ego:ruiq; sup faciẽ meaz clamans aio. heu heu heu dñe de⁹. Ergo ne dispdas oẽs reliq̃as isrl. effũdens furorẽ tuũ sup ihrlm! Et dixit ad me. Iniq̃tas dom⁹ isrl et iuda magna ẽ nimis valde:et rpleta ẽ tra sãguinibo:et ciuitas repleta ẽ auersione. Dixert em̃. Deliq̃t domin⁹ terrã:et dñs ñ videt. Jgr̃ et meus ñ pcet oculus:neq; miseboz. Eliam eoꝝ sup caput eoꝝ reddam. Et ecce vir q̃ erat indut⁹ lineis q̃ habebat atrmentariũ ī dorso suo:rñdit verbũ dicens. Feci sicut pceTi vidi:ꝙ ecce. pisti mihi. Ca.X in firmamẽto qđ erat sup caput cherubin q̃si lapis saphir⁹:et q̃si spẽs similitudĩs solij apparuit sup eum Et dixit ad viꝝ q̃ indut⁹ erat lineis:et ait. Jngredẽ ī medio rotaꝝ q̃ sunt subt⁹ cherubin ꝙ iple manũ tuam prunis ignis q̃ sunt int cherubĩ:et effunde sup ciuitatẽ. Jngressusq; est ī cõspectu meo. Cherubin aũ stabãt a dext̃s dom⁹ cũ ingrederet vir:ꝙ nubes īpleuit atrium interi⁹. Et eleuata est gloria dñi desup cherub ad limẽ dom⁹ ꝙ repleta est dom⁹ nube. Et atriũ repletũ est splendore glie dñi:ꝙ sonit⁹ alaꝝ cherubĩ audiebat vsq; ad atriũ exteri⁹:q̃i vox loq̃ntis dei oipotẽtis. Cũq; pcepisset viro q̃ indut⁹ erat lineis dicẽs sũe ignẽ đ medio rotaꝝ q̃ st̃ int cherubĩ:ingressus ille stetit iuxta rotã Et extẽdit cherub manũ suã de medio cherubĩ ad ignẽ q̃ erat ĩt̃ cherubin ꝙ sũpsit ꝙ dedit man⁹ ei⁹ q̃ indut⁹ erat lineis:q̃ accipiẽs egress⁹ ẽ. Et apparuit ī cherubĩ silitudo mã⁹ hoĩs sbt⁹ pẽnas eoꝝ

Et vidi: et ecce q̃tuor rote iuxta cherubĩ. Rota vna iuxta cherub vnũ ꝙ rota alia iuxta cherub vnũ. Spẽs aũ rotaꝝ erat q̃i visio lapidis crisoliti: et aspect⁹ eaꝝ silitudo vna q̃tuor:q̃i si sit rota ī medio rote. Cũq; ãbularẽt ī q̃tuor ptes g̃diebanť ꝙ ñ reuertebanť ãbulantes:sz ad locũ ad quẽ ire declĩabat q̃ pma erat:seq̃banť ꝙ certe:nec cõuertebãť. Et oñe corp⁹ eaꝝ ꝙ colla ꝙ man⁹ et pẽne ꝙ circuli plena erãt oclis ī circuitu q̃tuor rotaꝝ:ꝙ rotas istas vocauit volubiles audiẽte me. Quatuor aũ facies habebat vnũ. Facies vna facies cherub ꝙ facies secũda facies hoĩs:ꝙ ī tcia facies leonis:et ī q̃rto facies aq̃le. Et eleuate st̃ cherubĩ:ipm ẽ aĩal qđ videra iuxta flumẽ chobar. Cũq; ãbularẽt cherubĩ ibant pit̃ ꝙ rote iuxť ea et cũ eleuarẽt cherubĩ alas suas vt exaltarẽť de tra ñ residebãt rote:sz ꝙ ipe iuxta erãt. Stãtibo ill̃ stabãt:ꝙ cũ eleuatis eleuabanť. Spũs ei vite erat ī rotis. Et egressa ẽ gl̃ia dñi a limie tẽpli ꝙ stetit sup cherubĩ. et eleuãtia cherubĩ alas suas exaltata st̃ a tra corã me ꝙ ill̃ egrediẽtibo rote q̃s sbsecute st̃. ꝙ stetit ī introitu porte dom⁹ dñi orie talis ꝙ gl̃ia dei isrl erat sup ea. Jpm ẽ aĩal qđ vidi subt̃ deũ isrl iuxta fluuiũ chobar. Et itelleri qz cherubĩ eẽnt. Quatuor p q̃tuor vult⁹ vni:ꝙ q̃tuor ale vni:ꝙ silitudo man⁹ hoĩs sub alis eoꝝ. Et silitudo vultuũ eorum: ipsi vult⁹ q̃s videraz iuxta fluuiũ chobar:ꝙ intuit⁹ eoꝝ et impet⁹ singuloꝝ ante faciem suam ingrediebanť. Ca.XI. fer. u

Et eleuauit me spũs: et introduxit me ad portã dom⁹ dñi orientalez q̃ rspicit ad sol̃ ortũ. Et ecce ī introitu porte vigĩtiq̃nq; viri ꝙ vidi ī medio eoꝝ iechoniaz filiũ azur ꝙ pheltiaz filiũ banaie pncipes pli. Dixitq; ad me. Fili hoĩs:hij viri cogitãt iniq̃tatẽ. et tẽtant psiliũ pessimũ ī vrbe ista dicẽtes. Nõne dudũ edificatæ st̃ dom⁹ ! Hec ẽ lebes:nos aũ carnes. Jdcirco vaticiaẽ de eis:vaticiaẽ fili hoĩs. Et irruit ī me spũs dñi:ꝙ dixit ad me. Loq̃re. Hec dicit dñs. Sic locuti estis dom⁹ isrl:et cogitatões cordis vr̃i ego noui. Plurimos occidistis ī vrbe hac ꝙ iplestis vias ei⁹ ĩfectis. ꝓpea đ dicit dñs. ĩfecti vr̃i q̃s posuistis ī medio ei⁹ hij st̃ carnes:et hec ẽ lebes: ꝙ educã vos de medio ei⁹ Gladiũ metuistis et gladiũ inducã sup vos dicit dñs de⁹. Et

ecia vos ꝺ medio ei⁹ Daboꝙ vos ī manu hostiu: ⁊ facia in vob iudicia. Gladio cadetis. Jn finibꝫ isrl iudicabo vos: ⁊ scietis qꝛ ego dns. hec ñ erit vob ī lebetē: ⁊ vos ñ eritis ī medio ei⁹ ī carnes. Jn finibꝫ isrl iudicabo vos: ⁊ scietis qꝛ ego dns. Quia ī ꝓceptis meis ñ ābulastis: ⁊ iudicia mea ñ fecistis: ꝑ iuxta iudicia gētiu q ī circuitu vr̄o sut estis opati. Et factu ē cu ꝙphārē: phelthias fili⁹ banaie mortu⁹ ē. Et cecidi ī facie mea clamās voce magna Et dixi. Heu heu heu dne dē⁹: ꝙsumacoz tu facis reliqaruz isrl. Et fctm ē ꝺbu dni ad me dicēs Fili homis: frēs tui ⁊ viri ꝙpinq tui. ⁊ ois domus isrl. ⁊ vniuersi qbꝫ dixer̄t hītatores ihrlm loge recedite a dno: nob data ē tra ī posses siōez: ꝙpea hec dicit dns dē⁹. Oꝛ loge feci eos ī gētib: ⁊ qꝛ dispsi eos ī tris: ero eis in sctificatoz modica ī tris ad qs vener̄t. ꝙpea loqre. Hec dicit dns dē⁹. Cōgregabo vos ꝺ ꝙplis: ⁊ adunabo de tris ī qbꝫ dispsi estis daboꝙ vob humu isrl. Et īgredier̄ illuc: ⁊ auferēt oēs offēsiones cūctasqꝫ aboīatones ei⁹ ꝺ illa. Et dabo eis coꝛ unu: ⁊ spm̄ nouu tribua ī visceribꝫ eoꝝ. Et auferā coꝛ lapideuz ꝺ carne eoꝝ. ⁊ dabo eis coꝛ carneu: vt ī ꝓceptis meis ābulēt. ⁊ iudicia mea custodiant. faciātqꝫ ea: ⁊ sint mihi ī ꝙplm. ⁊ ego si eis ī deu. Quoꝝ aī coꝛ p⁹ offēdicla ⁊ aboīatones suas ābulat: boꝝ viaz ī capite suo ponā dic dns dē⁹. Et eleuaueṙt cherubī alas suas. ⁊ rote cū eis ⁊ gla dei isrl erat sup eos Et ascēdit gl̄ia dni ꝺ medio ciuitatis: stetitqꝫ sup mōte q est ad oriētē vrb̄. Et spūs leuauit me: adduxitqꝫ ī caldeā ad ēnsmigtoz ī visiōez ī spu dei: ⁊ sublata ē a me visio qua viderā. Et locut⁹ suz ad ēnsmigtoz oīa ꝛba dni: q ostēderat mihi. Capitu. XII.

ET fact⁹ ē ꝶmo dni ad me dicēs. Fili hois. ī medio dom⁹ exaspās tu hītas: q oc̄los hñt ad vidēdu et nō vidēt. ⁊ aures ad audiēdu ⁊ ñ audiūt: qꝛ dom⁹ exaspās ē. Tu g̃ fili hois fac tibi vasa ēnsmigcōis: ⁊ ēnsmigb p die coꝛā eis. ēnsmigb aī ꝺ loco tuo. ad locu altez ī ꝙspectu eoꝝ (si forte aspiciāt) qꝛ dom⁹ exasperās ē. Et efferes foras vasa tua. qi vasa ēnsmigti ois p die: ī ꝙspectu eoꝝ. Tu aūt egredieris vespe coꝛā eis sic egredi migns añ oc̄los eoꝝ. Perfode tibi pietē: ⁊ egredieis p eu in ꝙspectu eoꝝ. Jn humeris portabis: ī caligie effereris. Faciē tuā velab et ñ videb ērā q portentu dedi te domui isrl. Feci g̃ sic ꝓcepat mihi dns. Vasa mea ꝓtuli qi vasa ēnsmigntis p die: ⁊ vespe pfodi mihi pietē manu: ⁊ ī caligine egress⁹ su ⁊ ī hūeris portat⁹ ī ꝙspectu eoꝝ. Et fact⁹ ē mane ꝶmo dni ad me dicēs. Fili hois nūqd ñ dixer̄t ad te dom⁹ isrl dom⁹ exaspās qd tu facis? Dic ad eos. Hec dicit dns dē⁹. Sup ducē on⁹ istud q ē ī ihrlm. ⁊ sup oēz domu isrl q ē ī medio eoꝝ. Dic. Ego portentu vr̄m. Quo feci sic fiet ill̄. Jn ēnsmigtoz ⁊ ī captiuitatē ibut: ⁊ dux q ē ī medio eoꝝ ī hūeris portabit: ī caligine egredie. Parietē pfodiēt ut educāt eu. facies ei⁹ opie vt ñ videat ocl̄o ērā. Et extēdā rethe meu sup eu et capie ī sagena mea et adducā eu ī babilone ī ēra caldeoꝝ ⁊ ipaz ñ videbit: ibiqꝫ morie ⁊ oēs q circa eu sut. Dresidiu ei⁹. et agmia ei⁹ dispgā in oēz vētu: ⁊ gladiu euagīabo p⁹ eos. Et sciēt qꝛ ego dns: qñ dispsero illos ī gētib. ⁊ dissemauero eos ī tris. Et relīquā ex eis viros paucos a gladio et fame et pestilēcia: vt enarrēt oīa scelera eoꝝ ī gētib ad qs īgredie: ⁊ sciēt qꝛ ego dns. Et fact⁹ ē ꝶmo dni ad me dicēs. Fili hois panē tuu ī ꝙturbatoe ꝓmede: ꝶ et aquā tuā ī festiatōe et merore bibe: ⁊ dices ad ꝙplm ēre. Hec dicit dns dē⁹ ad eos q hītāt ī ihrlm: ī ēra isrl. Panē suu ī solitudie ꝓmedēt ⁊ aquā sua ī de solacōe bibēt: vt ꝺsolet ēra a mltitudie sua ꝙpt̄ ciuitates oīm q hītāt ī ea. ⁊ ciuitates q nūc hītāt ꝺsolate er̄t. ēraqꝫ ꝺfta: ⁊ scietis qꝛ ego dns. Et fact⁹ ē ꝶmo dni ad me dicēs. Fili hois. qꝺ ē puerbiu istꝺ vob ī ēra isrl dicētiu: ī lōguz differūt dies. ⁊ pibit oīs visio? Jdeo dic ad eos. Hec dicit dns dē⁹. Quiesce facia puerbiu istud: neqꝫ vulgo dicet vlt̄ ī isrl: ⁊ loqre ad eos qꝛ appropiāquerīt dies: ⁊ ꝶmo oīs visionis. Nō em̄ erit vlt̄ oīs visio cassa. neqꝫ diuinatō ābigua ī medio filioꝝ isrl: qꝛ ego dns loqr qꝺcūqꝫ locut⁹ fuero ꝺbu ⁊ fiet. Nō ꝓlōgabit āpli⁹ sz ī diebꝫ vr̄is dom⁹ exaspans loqr ꝺbum: et facia illud dicit dns dē⁹. Et fact⁹ ē ꝶmo dni ad me dicēs Fili hois: ecce dom⁹ isrl dicētiu. Visio qua hic videt ī dies multos: et in tpa lōga iste ꝙphat. Propterea dic ad eos. Hec dicit dns dē⁹. Nō ꝓlōgabit vlt̄ ꝶmo oīs me⁹. Verbuz quod locutus fuero cōplebit dicit dns deus. Capitulū XIII.

Et fact⁹ est sermo dñi ad me dicēs. Fili hoīs vaticinare ad pphas isrl' qui pphetāt: et dices pphetantibo de corde suo. Audite vbū dñi. Hec dicit dñs de us. Ve pphetis īsipiētibo: q secūt spūm suū et nihil vidēt. Quasi vulpes ī deserto. pphete tui isrl' erāt. Nō ascēdistis ex aduerso: neq; opposuistis murū p domo isrl' vt staretis in plio ī die dñi. Vidēt vana et diuināt mēdacīū: dicētes ait dñs. cū dñs nō miserit eos et pseuerauerūt cōfirmare sermonez. Nūqd ñ visionē cassā vidistis: et diuinatōz mēdacē locuti estis: Et dicitis ait dñs: Cū ego ñ sim locut⁹. Propterea hec dicit dñs deus. Quia locuti estis vana et vidistis mēdacīū ideo ecce ego ad vos ait dñs de⁹ et erit mā⁹ mea sup pphas q vidēt vana et diuināt mēdacīū. In cōsilio plī mei nō erūt. et in scriptura dom⁹ isrl' nō scribēt: nec in era isrl' ingredient: et scietis qz ego dñs de⁹. Eo q; deceperīt populū meū dicētes pax pax et nō est pax: et ipe edificabat pietē: illi aūt liniebāt eū luto absq; paleis. Dic ad eos qui liniūt absq; tēpatura: q; casur⁹ sit. Erit emī ymber inūdans: et dabo lapides pgrandes desup irruentes: et ventuz procelle dissipābē siqdem ecce cecidit paries. Nunqd nō dicet vobis: vbi est litura quā linistis: Propterea hec dicit dñs deus. Et erūpere faciam spiritum tempestatū ī indignacōe mea: et ymber inundans in furore meo erit: et lapides grandes in ira in cōsūptionem. Et destruam pietem quem linistis absq; temperamēto: et adequabo eum terre et reuelabit fundamētum eius et cadet et cōsumetur ī medio eius: et scietis qz ego sum domin⁹. Et cōplebo indignacōz meā in pariete: et in hijs q liniūt eum absq; tempamēto: dicamq; vobis. Non est paries et nō sūt qui liniunt euz. Prophete israhel qui prophetant ad ihrlm: et vidēt eis visiones pacis et nō est pax dicit domin⁹ de⁹. Et tu fili hominis pone faciez tuam cōtra filias populi tui q pphetant de corde suo: et vaticinare super eas et dic. Hec dicit domin⁹ de⁹. Ve hijs q psumūt puluillos sb omī cubitu man⁹: et faciūt ceruicalia sb capite vniuerse etatis ad capiēdas aīas. Et cū capent aīas plī mei. viuificabāt aīas eoz. et violabāt me ad plm meū pp pugillū ordei et fragmen panis: vt interficerēt aīas q ñ moriūt et viuificarēt aīas q ñ viuūt: mēciētes plo meo credēti mēdacijs. Propt hoc dicit dñs de⁹. Ecce ego ad puluillos vros qbo vos capitis aīas volātes: et dirūpā eos de brachijs vris: et dimittā aīas qs vos capitis. aīas ad volādū. Et dirūpā ceruicalia vra: et liberabo plm meū d mānu vra: neq; erit vltr ī mānibo vris ad pdādū: et scietis qz ego dñs. Proeo q; merere fecistis corī iusti mēdacīū. quē ego nō ptristaui: et pfortastis mā⁹ impij vt ñ reuertēt a via sua mala et viuēt ppea vana nō videbitis et diuinatōnes nō diuinabitis āplius: et eruā plm meū de mānu vra: et scietis qz ego dñs.

Capitulū XIIII

Et venert ad me viri seniores isrl': et sedērūt corā me. Et fct⁹ est sermo dñi ad me dicēs. Fili hoīs viri isti posuert inmūdicias suas ī cordibo suis. et scādalū iniqtatis sue statuert pt facies suā. Nūqd iterrogat⁹ respōdebo eis: Propter hoc loqre eis: et dices ad eos. Hec dicit dñs de⁹. Homo hō d domo isrl' q posuerit imūdicias suas ī corde suo. et scādaluz iniqtatis sue statuerit pt faciē suā. et venerit ad pphetā interrogās p eū me: ego dñs respōdebo ei ī multitudīe imūdiciap suap: vt capiat dom⁹ isrl' ī corde suo qūoz recessert a me ī cūctis ydolis suis. Propea dic ad domū isrl'. Hec dicit dñs de⁹. Quertimī et recedite ab ydol vris: et ab vniuers pcaīna cōibo vris auertite facies vras. qz hō de domo isrl' et de pselitis qcūq; aduena fuerit ī israhel. si alienat⁹ fuerit a me et posuerit ydola sua ī corde suo et scandalū iniqtatis sue statuerit cōtra faciez suā et venerit ad pphaz vt interroget p eū me ego dñs rndebo ei p me et ponā faciē meā sup hoīez illū: et faciā eū ī exēplū et ī puerbiū et disdā eū de medio plī mei: et scietis qz ego dñs. Et pphēta cū errauerit et locut⁹ fuerit vbū: ego dñs decipiā illū. Et extēdā manū meā sup illū. et delebo eum de medio plī mei israel: et portabūt iniqtatē suā. Juxta iniqtatē interrogātis sic iniqtas pphe erit: vt ñ erret vltr dom⁹ isrl' a me neq; polluat ī vniuers puaricatōibo suis: sz sit mihi ī plm et ego sī eis ī deū. ait dñs exercituū. Et fact⁹ ē sermo dñi ad me dicēs. Fili hoīs tra cuz peccauerit mihi. vt puaricet puaricās: extēdā manū meā sup eā et pterā vgā panis ei⁹. et īmittā in eā famē: et interficiā d ea hoīez et iumētuz

Etsi fuerint tres viri isti in medio ei⁹ noe. daniel⁊ iob: ipi iustícia sua liberabūt aīas suas ait dñs exercituū. Qđ etsi bestias pessimas īduxero sup tr̄ā vt vastēt eā⁊ fuerit īuia eoꝝ ñ sit pt̄nsiēs ꝓpt̄ bestias: tres viri isti si fuerīt ī ea. viuo ego dicit dñs de⁹: qz nec filios nec filias liberabūt: sz ipisoli liberabūt̄: tr̄a aūt desolabit̄. Vl̄ si gladiū īduxero sup tr̄ā illā⁊ dixero gladio. ēnsi p tr̄az⁊ interfecero de ea hoīez⁊ iumēntū⁊ tres viri isti fuerīt ī medio ei⁹. viuo ego dicit dñs de⁹ ñ liberabūt filios neqz filias: sz ipisoli liberabunt̄. Sī aūt⁊ pestilētiaz īmisero sup tr̄am illā⁊ effudero ībigtionē meā sup eaz ī sanguīe vt auferā ex ea hoīez⁊ iumēntū: et noe: daniel⁊ iob fuerunt ī medio ei⁹: viuo ego dicit dñs de⁹. qz filiū⁊ filiaz ñ liberabūt: sz ipi iustícia sua liberabūt aīas suas qm̄ hec dicit dñs. Qđ⁊ si q̄tuor iudícia mea pessīa: gladiū et famē ac bestias malas pestilētiā īmisero ī ihr̄l̄m vt interficiā⁊ ð ea hoīez⁊ pecor⁹: ⁊tñ relīquet̄ in ea saluatō educētiū filios⁊ filias. Ecce ipi egrediēt̄ ad vos⁊ videbitis viaz eoꝝ et adiuētōes eoꝝ: ⁊ cōfolabimī sup malo qđ īduxi ī ihr̄l̄m ī oīb⁹ q̄ ipor tauī sup eā⁊ cōfolabūt̄ sup vos cū videritis viā eoꝝ⁊ adiuētōes eoꝝ⁊ cognoscetis q ñ frustr̄ feceri ī oīa q̄ feci ī ea: ait dñs de⁹. Ca. XV

ET fact⁹ ē ꝑmo dñi ad me dicēs. Fili hoīs: qđ fiet ð ligno vitis ex oīb⁹ lignis nemoꝝ q̄ sūt int̄ lig̃ siluaꝝ! Nunqđ tollet̄ de ea lignū vt fiat opus: aut fabricabit̄ de ea paxill⁹ vt dependeat ī eo qđcūqz vas! Ecce igni datū est ī escā: vtranqz pt̄ ei⁹ cōsūpsit ignis: ⁊ medietas ei⁹ rūdacta est ī fauillaz. Nunqđ vtile erit ad op⁹! Etiam cū esset īteger ñ erat aptū ad op⁹: q̄ntomagis cū illud ignis deuorauerit⁊ cōbusserit nihil ex eo fiet opis. Propt̄ea hec dicit dñs de⁹. Quō lignū vitis int̄ lig̃ siluaꝝ qđ dedi igni ad deuorandū: sic t̄dabo hītatores ihr̄l̄m⁊ ponā faciē meam ī eos. De igne egredient̄: ⁊ ignis cōsumit eos. Et scietis qz ego dñs cū posuero faciē meaz ī eos⁊ dedero tr̄am īuiaz⁊ desolataz: eoꝝ p̄uaricatōres extiterint dicit dñs deus. Ca. XVI.

ET fact⁹ ē ꝑmo dñi ad me dicēs. Fili hoīs: notas fac ihr̄l̄m aboīatōes suas: et dices. hec dicit dñs de⁹ isr̄l̄ Radix tua⁊ generatō tua de tr̄a chanaan: p̄ tuus amorreus: et mat̄ tua cethea.

Et qñ nata es in die ortus tui nō est precisus vmbilicus tu⁹: et aq̄ non es lota in salutē: nec sale sallita: nec inuoluta pannis. Non pepcit sup te oculus vt facēt tibi vnū de hijs mist⁹ tui: sed ꝓiecta es sup faciē tr̄re in abiectōe aīe tue: in die qua nata es. Transiens aūt p te: vidi te conculcatam in sanguine tuo. Et dixi tibi cū eēs ī sanguīe tuo. Viue. Dixi īquaz tibi ī sanguine tuo. Viue. Multiplicatā q̄si germē agri dedi te. ⁊ multiplicata es⁊ ēgndis effecta: ⁊ īgressa es et pueniſti ad mundū muliebrez. Vbera tua ītumuer̄t: et pil⁹ tu⁹ germīauit: ⁊ eras nuda et cōfusionis plena. Et ēnsiui p te et vidi te: et ecce tēp⁹ tuū: tēp⁹ amātiū. Et expandi amictū meū sup te⁊ opui ignomīaz tuaz. Et iurauī tibi: ⁊ ingressus sum pactū tecū ait dñs de⁹. Et facta es mihi: ⁊ lauī te aq̄ et emūdaui sanguinē tuū ex te. Et vnxi te oleo: ⁊ vestiui te discoloribo⁊ calciaui te iacīcto. et cīxi te bisso: et indui te subtilibo et ornaui te ornamēto. Et dedi armillas in manib⁹ tuis: et torquē circa collū tuū: ⁊ dedi īaurē sup os tuū⁊ circulos auribo tuis: ⁊ coronā decoris ī capite tuo. Et ornata es auro⁊ argēto⁊ vestita es bisso⁊ polimito ⁊ mr̄tis coloribo. Similā⁊ mel⁊ oleū comedisti: ⁊ decora facta es vehemēt̄ nimis. Et prosperata es ī regnū: ⁊ egressū ē nom̄ tuū ī gētes ꝓpter speciem tuā: qz pfecta eras ī decore tuo quē posuero sup te dicit dñs de⁹. Et hīs fiducias ī pulctudīe tua fornicata es ī noīe tuo: ⁊ exposuisti fornicatōez tuā. oī trāseūnti: vt ei⁹ fieres. Et sumēs de vestimēntis tuis fecisti tibi excelsa hīcinde cōsuta: ⁊ fornicata es sup eis: sicut ñ ē factū. neqz futuꝝ ē. Et tulisti vasa decoris tui de auro meo et argēto meo q̄ dedi tibi⁊ fecisti tibi imagīes masculīnas: ⁊ fornicata es ī eis. Et sūpsisti vestimēnta tua mr̄ticolorata⁊ vestita es eis. et oleū meū⁊ thimiama meū posuisti corā eis ⁊ panē meū quē dedi tibi similā⁊ oleū⁊ mel q̄bo enutrīui te: posuisti ī ꝓspectu eoꝝ ī odorē suauitatis. Et factū ē ait dñs de⁹: et tulisti filios tuos⁊ filias tuas q̄s generasti mihi ⁊ īmolasti eis ad deuorandū Nunqđ pua ē fornicatō tua īmolasti filios meos! Et dedisti illos ꝓsecēns eis. Et pt⁹ oēs aboīatōes tuas et fornicatōes ñ es recordata dieꝝ adolescentie tue: qñ eras nuda et cōfusione plena: ꝓculcata ī sāguīe tuo. Et accidit p⁹

omẽm malicĩa tuã: ve ve tibi ait dñs de⁹.
Et edificasti tibi lupanar: ⁊ fecisti tibi ꝑ-
stibulũ ĩ cũctis plateis. Ad omẽ caput vie
edificasti signũ ꝑstitutꝫis tue: ⁊ aboĩnabi-
les fecisti decorẽ tuũ. ⁊ diuisisti pedes tuos
omĩ transeũti. ⁊ multiplicasti omẽs forni-
cacões tuas. Et fornicata es cũ filijs egi-
pti vicinis tuis magꝝ carniũ: et mltipli-
casti fornicatoz tuã ad irritandũ me. Ecce
ego extendã manũ meã sup te: et auferaz
iustificatoz tuã. Et dabo te in aĩas obien-
tiũ te filiaꝝ palestinaꝝ. q̃ erubescũt in via
tua scelerata. Et fornicata es ĩ filijs assiri-
oꝝ: eoꝝ necdum fueris expleta. Et postq̃
fornicata es. nec sic es sedata ⁊ mltiplica-
sti fornicatoz tuã in ẽra chanaan cũ chal-
deis ⁊ nec sic saciata es. In q̃ mũdabo cor
tuũ ait dñs de⁹. cũ facias oĩa hec opa mu-
lieris mẽtricis ⁊ pcacis: qr fabricasti lupa-
nar tuũ ĩ capite oĩs vie: ⁊ excelsuz tuũ fe-
cisti in oĩ platea. Nec fcta es q̃si mẽtrix fa
stidio augens ꝓciuz: sz q̃si mlr adultera: q̃
sup viꝝ suũ ĩducit alienos. oĩbz mẽtricibz
danꝫ mercedes: tu aũ dedisti mercedes cũ-
ctis amatoribz tuis: ⁊ dona donabas eis vt
intrarẽt ad te vndiqz ad fornicandũ tecũ.
Factũqz ẽ in te ꝑ ꝓsuetudinẽ mlieꝝ ĩ for-
nicatoribz tuis: ⁊ p⁹ te ñ erit fornicato. In
eo eĩ qꝫ dedisti mercedes ⁊ mercedes ñ acce
pisti: fcm est ĩ te ꝑuerſuz. Propẽea mẽtrix
audi vbuz dñi. Hec dicit dñs de⁹. Quia ef-
fusuz ẽ es tuũ: ⁊ reuelata ẽ ig̃minia tua. ĩ
fornicatoribz tuis sup amatores tuos et sup
ydola aboĩnatonũ tuaꝝ i sanguine filioꝝ
tuoꝝ qs dedisti eis: ecce ego ꝓgregabo oẽs
amatores tuos qbz ꝓmixta es: ⁊ oẽs qs di-
lexisti cũ vniuers qs oderas. Et ꝓgregabo
eos sup te vndiqz: et nudabo ig̃miniã tuã
coraĩ eis. Et videbũt oẽz ẽpitudinẽ tuã: et
iudicabo te iudicijs adultere ⁊ effunden-
tiũ sãguinẽ. Et dabo te ĩ sãguinẽ furoris ⁊
zeli: ⁊ dabo te ĩ man⁹ eoꝝ. Et destruẽt lu-
panar tuũ: ⁊ demolieñ pstibulũ tuũ. Et ꝺ-
nudabũt te vestimẽtis tuis: ⁊ auferẽt vasa
decoris tui. Et delinquẽt te nudã plenãqz
ig̃mia: ⁊ adducẽt sup te mltitudinẽ. Et la-
pidabũt te lapidibz: ⁊ trucidabunt te gla-
dijs suis. Et ꝓburẽt domos tuas igni: ⁊ fa
cient ĩ te iudicia ĩ oclis mlieꝝ plurimaꝝ.
Et desines fornicari: ⁊ mercedes vlt ñ dab
Et requiescet ĩdig̃tio mea ĩ te: ⁊ auferet zel⁹
me⁹ a te. Et q̃scã nec irascar ãpli⁹: eoꝝ ñ

fueris recordata dieꝝ adolescẽcie tue: ⁊ p-
uocasti me ĩ oĩbz hijs. Quapropt ⁊ ego vi-
as tuas ĩ capite tuo dedi ait dñs de⁹ ⁊ ñ fe-
ci iuxta scelera tua ĩ oĩbz aboĩatoribz tuis.
Ecce oĩs q̃ dicit vulgo ꝓuerbiũ: ĩ te assu-
met illud dicẽs. Sicut mr̃: ita et filia ei⁹.
Filia mr̃is tue es tu q̃ piecit viꝝ suũ. ⁊ fi-
lios suos: ⁊ sororꝫ sororꝫ tuaꝝ tu. q̃ piecert
viros suos ⁊ filios suos. Mr̃ vr̃a cethea: ⁊
pr̃ vr̃ amorre⁹. Et soror tua maior samа-
ria: ipa ⁊ filie ei⁹ q̃ habitãt ad siniſtrã tuã
Soror aũ tua mior te: q̃ habitat a dextris
tuis sodoma ⁊ filie eius. Sz nec ĩ vijs eaꝝ
ãbulasti: neqz ꝟm scelera eoꝝ fecisti. Pau-
xillũ min⁹ pene sceleratiora fecisti illis: in
oĩbz vijs tuis. Viuo ego dicit dñs de⁹. qr ñ
fecit sodoma soror tua ipa ⁊ filie ei⁹: sicut
fecisti tu ⁊ filie tue. Ecce hec fuit iiqtas so
dome sororis tue. supbia. saĩtas panis. et
abũdãcia. ⁊ ociũ ipius ⁊ filiaꝝ ei⁹ ⁊ manũ
egeno ⁊ paupi ñ porrigebãt. et eleuate sũt
⁊ feceñ aboĩatos coraĩ me: ⁊ abstuli eas sic
vidisti. Et samaria dimidiũ pcoꝝ tuoꝝ ñ
peccauit: sz vicisti eas sceleribz tuis: ⁊ iusti-
ficasti sorores tuas ĩ oĩbz aboĩatoribz tuis
qs opata es. g̃ ⁊ tu porta ꝓfusiõz tuã. q̃ vi-
cisti soroes tuas pcis tuis sceleratis⁹ agẽs
ab eis. Justificate sũt eĩ a te. g̃ ⁊ tu ꝓfũde
⁊ porta ig̃miniã tuã. q̃ iustificasti sorores
tuas. Et ꝓuertã restituẽs eas ꝓuersiõe so-
domoꝝ cũ filiabz suis: ⁊ ꝓuersiõe samarie
⁊ filiaꝝ ei⁹. ⁊ ꝓuertã ꝓuersiõz tuã ĩ medio
eaꝝ vt portes ig̃miaz tuã: ꝓfũdaris ĩ oĩbz
q̃ fecisti ꝓsolãs eas. Et soror tua sodoma ⁊
filie ei⁹ reuertẽt ad ãtiqtatẽ suã: ⁊ sama-
ria ⁊ filia ei⁹ ruertẽt ad ãtiqtatẽ suã: ⁊ tu
⁊ filie tue ruertimĩ ad antiqtatẽ vr̃az. Nõ
fuit aũ sodoma soror tua audita ĩ ore tuo
ĩ die superbie tue: añq̃ ruelareñ malicia tua
sicut hoc tpe ĩ obprobriũ filiaꝝ syrie: ⁊ cũ-
ctaꝝ ĩ circuitu tuo filiaꝝ palestinaꝝ q̃ ã-
biũt te ꝑ gir. Scel⁹ tuũ ⁊ ig̃miniã tuã tu
portasti ait dñs deus. qr hec dicit dñs de⁹:
⁊ faciã tibi sic ꝺspexisti iuramẽtũ vt irritũ
facẽs pactũ: ⁊ rcordabor ego pacti mei te-
cum ĩ diebz adolescẽcie tue: ⁊ suscitabo tibi
pactũ sẽpiternũ. Et rcordabis viaꝝ tuaꝝ: ⁊
ꝓfũderis cũ rcepis sororẽs tuas te maiorẽs
cũ miorib⁹ tuis: ⁊ dabo eas tibi ĩ filias. sz ñ
ex pacto tuo ⁊ suscitabo ego pactũ meũ te
cũ: ⁊ scies qr ego dñs. vt rcorderis ⁊ ꝓfũda-
ris: ⁊ ñ sit tibi vlt apire os ꝑ ꝓfusiõe tua.

cū placat⁹ tibi fuero in omnib⁹ q̄ fecisti ait dñs deus. Ca. XVII.

ET factū est verbū dñi ad me dicēs Fili hominis: ꝓpone enigma ⁊ narra pabolaz ad domū isrl: ⁊ dices. Hec dicit dñs de⁹. Aqla gñdis. magꝝ alaꝝ. lōgo membroꝝ ductu. plena plumis ⁊ varietate. venit ad libanū: et tulit medullā cedri. Sūmitatē frōdiū ei⁹ auulsit ⁊ ītransportauit eaz in tra chanaan: ī urbē negociatoꝝ posuit illā. Et tulit de semīe tre ⁊ posuit illud in traz p semīe: vt firmaret radicē sup aq̄s multas. In supficie posuit illud. Cūq; germinasset creuit ī vineaz latiorem: būili statura. rspiciētib⁹ ramis ei⁹ ad eaz: ⁊ radices ei⁹ sub illa erant. Facta ē ḡ vinea: ⁊ fructificauit in palmites: et emisit ꝓpagines. Et facta ē aqla altera gñdis: magnis alis. mlt̄is q; plumis. Et ecce vinea ista q̄si mittens radices suas ad eaz: palmites suos extēdit ad illā vt irrigaret eam de areolis germis sui: q̄ in tra bona sup aq̄s mlt̄as plantata ē. vt faciat frōdes et portet fructū: vt sit in vineam grādez. Dic. Hec dicit dñs de⁹. Ergone ꝓspabit? Nonne radices ei⁹ euellet: et fruct⁹ ei⁹ distrīget: et siccabit oēs palmites germis ei⁹ ⁊ arescet: et ñ bcbio gñdi neq; ī ꝓlo multo: vt euellēt eā radicit⁹. Ecce plā tata ē. Ergo ne ꝓspabit? Nōne cū tetigerit eam vent⁹ urens siccabit: et ī ares germis sui arescet. Et factū est verbū dñi ad me dicens. Dic ad domū exasperantē. Nescitis q̄d ista significēt? Dic. Ecce venit rex babilonis ī hrlm: ⁊ assumet regē et pncipes ei⁹: et adducet eos ad semetipm ī babilonem. Et tollet de semīe regni: feriet; cū eo fed⁹ et ab eo accipiet iusiurandū. Ꝯz fortes tre tollet vt sit regnū humile ⁊ ñ eleuet: sed custodiat pactū ei⁹ ⁊ stet illud. Qui rcedēs ab eo misit nūcios ad egiptū: vt daret sibi eq̄s et ꝓlm multū. Nunq̄d ꝓspabit vel ꝓsequet salutem. q̄ fecit hec? Et q̄ dissoluit pactum: nunq̄d effugiet? Viuo ego dicit dñs de⁹: qm̄ in loco regis q̄ ꝓstituit eū regē cui⁹ fecit irritū iuramētū ⁊ soluit pactū q̄ habebat cū eo: ī medio babilonis morietur. Et ñ ī exercitu gñdi neq; ī ꝓlo multo faciet ꝓt eū pharao plīū ī iactu aggeris ⁊ ī extructōne vallor: vt interficiat aīas mlt̄as. Spreuerat ei iuramētū vt solvēt fed⁹ ⁊ ecce dedit manū suam ⁊ cū oīa hec fecerit ñ effugiet.

Propter hec dicit dñs de⁹. Viuo ego: qm̄ iuramētū q̄ sprevit ⁊ fedus q̄ puaricat⁹ ē ponā ī caput ei⁹. Et expandaz sup eū rtbe meū ⁊ ꝓpēdet ī sagena mea: ⁊ adducā eū ī babilonē et iudicabo eū ibi ī puaricatōe q̄ despexit me: et oēs pfugi ei⁹ cū vniuerso agmīe suo gladio cadent. Residui aūt ī oēm ventū dispgent: ⁊ scietis q⁹ ego dñs locut⁹ sū. Hec dicit dñs de⁹. Et sumaz ego de medulla cedri sublimis: ⁊ ponā de vtice ramorū ei⁹. Teneꝝ distrīgā: et plātabo sup mōtē excelsū et eminētē. In mōte sublimi isrl plātabo illud ⁊ erūpet ī germē ⁊ faciet fructū: et erit ī cedꝝ magnā. Et hītabūt sb ea oēs volucres: et vniersū volatile sub vmbra frōdiū ei⁹ nidificabit. Et scient oīa lig regiōis q⁹ ego dñs humiliaui lignū sublime et exaltaui lignū humile: et siccaui lignū viride: et frondē feci lignū aridum. Ego dñs locutus sum et feci. Ca. XVIII.

ET fact⁹ est ṡmo dñi ad me dicens. Quid ē q⁹ inter vos pabolā vtitis in puerbiū istud in tra isrl dicentes: Patres comederūt vuaz acerbā: et dentes filioꝝ obstupescūt? Viuo ego dicit dñs de⁹: si erit vlt̄ vob pabola hec in puerbiū in isrl. ecce oēs aie mee sūt. Vt aīa patris: ita⁊ aīa filij mea ē. Aīa q̄ peccauerit: ipa morietur. Et vir si fuerit iust⁹ et fecerit iudiciū et iustitiaz: ī mōtib⁹ ñ comederit et oculos suos ñ leuauerit ad ydola dom⁹ isrl ⁊ uxorē pximi sui ñ violauerit ⁊ ad mlierē mēstruatam ñ accesserit ⁊ hoīem ñ ꝓstauerit: pign⁹ debitori reddiderit p vī nihil rapuerit: panē suum esurienti dederit ⁊ nudū opuerit vestīmēto: ad vsurā ñ comodauerit: ⁊ āpli⁹ ñ accepit. ab iniqtate auerterit manū suā⁊ iudiciū vez fecerit inter virū ⁊ virū pceptis meis ābulauerit ⁊ iudicia mea custodierit vt faciet veritatez: hic iust⁹ ē. Vita viuet: ait dñs de⁹. Qui si genuerit filiū latronē effundētemq; sāguinē ⁊ fecerit vnū de istis: ⁊ hec q̄dē oīa ñ faciēt̄: sz ī mōtib⁹ comedēt̄ ⁊ uxorē pximi sui polluēt̄: egenū ⁊ pauperē ꝓstantē. rapientē rapias. pign⁹ ñ reddēt̄ ⁊ ad ydola leuā t̄ oculos suos aboīatione faciēt̄: ad vsurā dantē: ⁊ āpli⁹ accipientē: nunq̄d viuet? Nō viuet. Cū vniersa hec detestanda fecerit: morte morietur. Sāguis ei⁹ ī ipso erit. Qui si genuerit filiū q̄ videns oīa pcta pris sui q̄ fecit timuerit et ñ fecerit sile eis: sup mōtes

nō ꝓmederit:ꝛ oc̄los suos ñ leuauerit ad ydola dom⁹ isrl̄:ꝛ uxorē pximi sui ñ violauerit.ꝛ uiꝝ ñ ꝓstauerit.pign⁹ nō retinuerit.ꝛ rapinā ñ rapuerit.panē suū esurietī dederit.ꝛ nudū opuerit uestimēto:a paupis iniuria auēterit manū suā:usurā ꝛ supabūdāciā ñ accepit et iudicia mea fecerit. ꝛ ī pc̄eptis meis ābulauerit.hic ñ moriet̄ ī iniq̄tate pr̄is sui:ꝑ uita uiuet. Pater ei⁹ qꝝ calūniat⁹ ē ꝛ uim fecit fr̄i ꝛ malū opat⁹ ē ī medio ꝑpl̄i sui :ecce mortu⁹ ē ī iniq̄tate sua.Et dicitis.Quare ñ portabit fili⁹ iniq̄tatē pr̄is:Videlicꝫ qꝝ fili⁹ iudiciū ꝛ iusticiā opat⁹ ē:oia pc̄epta mea custodiuit et fecit illa:uita uiuet.Ala q̄ peccauerit ipa morietur. Fili⁹ ñ portabit iniq̄tatē pr̄is ꝛ pr̄ ñ portabit iniq̄tatē filij. Justicia iusti sup eū erit ꝛ ipietas ipij erit sup eū.Si aūt ipi⁹ egerit penitēciā ab oib⁹ peccatis suis q̄ opatus ē ꝛ custodierit oia pc̄epta mea:et fecerit iudiciū et iusticiā:uita uiuet et nō moriet̄. Omniū iniq̄tatū ei⁹ q̄s opat⁹ est ñ recordabor. In iusticia sua quā opat⁹ ē.uiuet.Nūq̄d uolūtatis mee ē mors ipij dic̄ dns de⁹:ꝛ nō ut ꝙuertat̄ a uijs suis et uiuat! Si aūt auerterit se iust⁹ a iusticia sua ꝛ fecerit iniq̄tatē sc̄m oēs abominatiōes q̄s opari solet ipi⁹ nūq̄d uiuet! Oēs iusticie ei⁹ q̄s fecerat nō recordabunt̄ In ꝓuaricacōe q̄ ꝓuaricat⁹ ē ꝛ ī pc̄to suo qd̄ peccauit:ī ipis morient̄ Et dixistis Nō ē eq̄ uia dn̄i. Audite g̈ dom⁹ isrl̄ Nūq̄d uia mea nō ē eq̄:ꝛ nō magis uie uē ꝓue sūt! Cū em̄ auerterit se iust⁹ a iusticia sua ꝛ fecerit iniq̄tatez:morient̄ ī eis. In iusticia quā opat⁹ ē morient̄.Et cū auerterit se ipi⁹ ab ipietate sua quā opat⁹ ē ꝛ fecerit iudiciū ꝛ iusticiā:ipe aiaz suā uiuificabit.Cōsiderās em̄ et auertēs se ab oīb⁹ iniq̄tatib⁹ suis q̄s opat⁹ē uita uiuet ꝛ ñ morient̄.Et dicūt filij isrl̄.Nō ē eq̄ uia dn̄i.Nūq̄d uie mee ñ eq̄ sūt dom⁹ isrl̄:ꝛ ñ magis uie uē ꝓue ! Idcirco unūquēq̄ iuxta uias suas iudicabo dom⁹ isrl̄ :ait dns de⁹ Cōuertimī ꝛ agite penitēciā ab oīb⁹ iniq̄tatib⁹ uestris ꝛ nō erit uobis ī ruinā iniq̄tas.Proicite a uobis omnes preuaricatōes uestras in quibus preuaricati estis:ꝛ facite uobis cor nouum et spiritum nouum. Et quare moriemini domus israhel! Quia nolo mortem morientis dicit dominus deus.Reuertimini et uenite

Capitulum.XIX.

Et tu fili hoīs assume plāctū sup̄ pr̄icipes isrl̄:et dices .Quare mat̄er tua leena ītꝛ leones cubauit! In medio leunculoꝝ enutriuit catulos suos.Et eduxit unuz de leūcul̄ suis:leo factus ē:ꝛ didicit capē ꝑdaz hoīezq̄ ꝓmedere.Et audierūt de eo gētes:ꝛ nō absq̄ uulneribꝫ suis ceperūt euz:et adduxerūt eū in cathenis ī t̄rā egipti.Que cū uidisset quoniā īfirmata ē ꝛ perijt expectatō eius: tulit unū de leūcul̄ suis:leonē ꝓstituit eum . Qui īcedebat int̄ leones ꝛ fact⁹ē leo:et didicit p̄daz capē ꝛ hoīnes douorare:didicit uiduas facere ꝛ ciuitates eaꝝ ī deserтū adducē:et desolata ē terra et plenitudo eius. A uoce rugit⁹ illi⁹.Et ꝙuenerūt aduersus eū gētes undiq̄ ꝛ de ꝙuincijs:et expāderūt sup eum rethe suuz . In uulneribꝫ eaꝝ captus est et miserūt euz ī caueā in cathenis adduxerūt eū ad regē babilonis miserūtq̄ eū in carcerē:ne audiret̄ uox ei⁹ ultra sup montes israhel Mater tua quasi uinea ī sāguine tuo.sup aquā plātata ē:fructus ei⁹ et frondes eius creuerūt ex aquis multis: et facte sūt ei ūge solide in sceptra dominātiū ꝛ exaltata est statura ei⁹ inter frōdes. Et uidit altitudinē suā in multitudīe palmitū suoꝝ:et euulsa ē ī ira ī t̄rāq̄ ꝓiecta.ꝛ uētus urens siccauit fructū ei⁹ emarcuerūt ꝛ arefacte sūt uirge roboris ei⁹. Ignis cōmedit eā.Et nūc trāsplātata ē in deserтū in terra iuia ꝛ sicienti:et egressus est ignis de ūga ramoꝝ eius q̄ fructū ei⁹ ꝓmedit:ꝛ nō fuit in ea uirga fortis sceptrū dominātiuz Planct⁹ ē:ꝛ erit ī plāctuz.

Ca .XX.

Et factū ē anno septimo ī q̄nto mēse in decima mēꝑ uenerūt uiri ō seniorib⁹ isrl̄ ut īterrogarēt dn̄m: et sederēt corā me.Et fact⁹est ꝛmo dn̄i ad me dicēs. Fili hoīs loq̄re senioribꝫ isrl̄:ꝛ dices ad eos. Hec dicit dns de⁹. Num ad interrogādū me uos uenistis! Uiuo ego:q̄ nō respōdebo uob⁹ ait dns de⁹.Si iudicas eos:si iudicas fili hoīs.Aboīatōes pr̄m eoꝝ oñde eis:ꝛ dices ad eos. Hec dicit dns deus . In die q̄ elegi isrl̄ ꝛ eleuaui manū meā ꝑ stirpe dom⁹ iacob ꝛ apparui eis ī t̄ra egipti et eleuaui manū meā ꝑ eis dicēs ego dns de⁹ uē:in die illa leuaui manū meā ꝑ eis ut educerē eos ō t̄ra egipti ī t̄raz quā ꝓuiderā eis fluētē lactē ꝛ melle q̄ ē egregia ītꝛ oēs

terras. Et dixi ad eos. Unusquisq; offensiones oculoꝝ suoꝝ abiciat: et ī ydolis egipti nolite pollui. Ego dñs deus vr̄. Et irritauerūt me: noluerūtq; me audire. Unusquisq; abominationes oculoꝝ suoꝝ nō proiecit: nec ydola egipti reliquerūt. Et dixi vt effūderē indignationē meam sup eos. et implerē iram meā in eis ī medio tre egipti. Et feci pp̄t nomē meū: vt nō violaret coram gentibus ī quaꝝ medio erāt et inq̄ quis apparui eis vt educerē eos de tra egipti. Eieci g̈ eos de tra egipti et duxi eos in desertum: et dedi eis p̄cepta mea et iudicia mea ostendi eis: q̄ faciet hō et viuet ī eis. Insup et sabbata mea dedi eis vt esset signum inter me et eos: et scirent q̄ ego dñs sanctificās eos. Et irritauerūt me dom⁹ isrl̄ in deserto: ī p̄ceptis meis nō ambulauerūt et iudicia mea spreuerūt q̄ faciens hō viuet ī eis: et sabbata mea violauerūt vehemēter. Dixi g̈ vt effunderē furorē meū sup eos ī deserto: et cōsumerē eos. Et feci pp̄t nomē meū. ne violaret coram gentibus: de quibus eieci eos ī cōspectu eaꝝ. Ego igr̄ leuaui manū meaꝝ sup eos ī deserto ne īducerē eos ī terrā quā dedi eis fluentē lacte et melle p̄cipuā terraꝝ omniū: q̄ iudicia mea spreuerāt et in p̄ceptis meis nō ambulauerūt: et sabbata mea violauerūt. Post ydola enī cor eoꝝ gradiebat. Et pepercit oculus meus sup eos vt nō interficerē eos: nec cōsumpsi eos ī deserto. Dixi aūt ad filios eoꝝ in solitudine. In p̄ceptis patrum vestroꝝ nolite incedere: nec iudicia eoꝝ custodiatis: nec ī ydolis eoꝝ polluamini Ego dñs deus vr̄. In p̄ceptis meis ambulate et iudicia mea custodite et facite eaꝝ sabbata mea sanctificate vt sit signū inter me et vos. et sciat q̄ ego dñs deus vr̄. Et exacerbauerunt me filij: et in p̄ceptis meis nō ambulauerunt et iudicia mea nō custodierūt vt facerent ea q̄ cū fecerit hō viuet in eis: et sabbata mea violauerūt. Et cōminatus sum vt effunderē furorē meum sup eos: et implerē iram meam ī eis in deserto. Auerti aūt manū meam: et feci pp̄t nomen meū. vt nō violaret coraꝝ gentibus: de quibus eieci eos ī oculis eaꝝ. Insuper leuaui manū meaꝝ ī eos ī solitudine vt dispergerem illos in nationes et ventilarem in terras: eoq; iudicia mea nō fecissent et p̄cepta mea reprobassent et sabbata mea violassent: et post ydola patrum suoꝝ fuissent oculi eoꝝ. Ergo et ego dedi eis p̄cepta nō bona et iudicia in quibus nō viuent: et pollui eos ī muneribus suis cum offerrent omne quod aperit vuluam pter delicta sua: et scient q̄ ego dñs. Quamobrē loquere ad domū isrl̄ fili hominis et dices ad eos. Hec dicit dñs deus. Adhuc et in hoc blasphemauerūt me patres vestri cū spreuissent me p̄temnentes: et induxissem eos ī terrā. sup quaꝝ leuaui manū meaꝝ vt darē eis. Viderunt omnem collem excelsum. et omne lignū nemorosum et īmolauerūt ibi victimas suas: et dederūt ibi irritationem oblationis sue et posuerūt ibi odorē suauitatis sue et libauerūt libationes suas. Et dixi ad eos. Quid est excelsum: ad quod vos ingredimini? Et vocatum est nomē eius excelsum vsq; ad hanc diē. Propterea dic ad domū isrl̄ hec dicit dñs deus. Certe in via patrum vestroꝝ vos polluimini: et post offendicula eoꝝ vos fornicamini. Et in oblationibus donoꝝ vestroꝝ cū traducitis filios vestros p ignē vos polluimini in omnibus ydolis vestris vsq; hodie: et ego rñdebo vob̄ dom⁹ isrl̄: Viuo ego dicit dñs deus: q̄ non rñdebo vob̄: neq; cogitatio mentis vestre fiet dicentium. Erimus sicut gentes et sicut cognationes tre: vt colamus lignum et lapides. Viuo ego dicit dñs deus: quōm in manu forti et in brachio extento et in furore effuso regnabo sup vos. Et educam vos de pplis: et congregabo vos de terris in quibus dispersi estis. In manu valida et ī brachio extento et ī furore effuso regnabo sup vos et educam vos in desertum pplorum: et iudicabor vobiscū ibi facie ad faciem. Sicut iudicio contendi aduersum patres vestros in deserto tre egipti: sic iudicabo vos dicit dñs. Et subiciam vos sceptro meo: et inducam vos ī vinculis federis. Et eligam de vob̄ trāsgressores et impios: et de tra incolatus eoꝝ educam eos et tram israel non ingredientur: et scietis q̄ ego dñs. Et vos dom⁹ israel: hec dicit dñs deus Singuli post ydola vestra ambulate: et seruite eis. Postea et in hoc non audieritis me: et nomen meum sanctum polluere vltra in muneribus vestris et in ydolis vestris: in monte sancto meo in monte excelso isrl̄ ait dñs deus ibi seruiet mihi omnis dom⁹ israel: omnes inquam in tra in qua placebunt mihi. Et ibi quam primicias vestras: et initium decimaꝝ vestraꝝ in omnibus sanctificationibus vestris. In odorem suauitatis suscipiam vos. cum eduxero vos de pplis et congregauero vos de terris in quas dispersi estis et sanctificabor in vob̄ ī oculis nationum. Et scietis q̄ ego dñs cū introduxero vos ad tram

israel: in terrā p qua leuaui manum meaz vt darem eam pribꝫ vris. Et recordabimī ibi viap vrāp et oīm scelep vīoz qbꝫ polluti estis ī eis:et displicebitis vobis in cōspectu vīo in oībꝫ malicijs vris quas fecistis:ꝛ scietis qꝛ ego dñs cū benefecero vob ꝓpter nomen meū:ꝛ nō ꝓm vias vrās malas neqꝫ ꝓm scelera vrā pessima dom⁹ isrl: ait dñs deus.Et factus est ꝓmo dñi ad me dicens . Fili hoīs:pone faciem tuam conr viaz austri ꝛ stilla ad affricū.Et ꝓpheta ad saltum agri meridiani:ꝛ dices saltui meridiano.Audi verbū dñi.Hec dicit dñs de⁹. Ecce ego succendaz in te ignē:ꝛ ꝑburam ī te omne lignū viride et omne lignū aridū . Non extinguer flamma succēsionis.Et cōburer in ea oīs facies ab austro vsqꝫ ad aq̄lonez:ꝛ videbit vniuersa caro qꝛ ego dñs succendi eā:nec extīguer.Et dixi. A.a.a. dñe deus. Ipsi dicunt de me.Nunq̄d non p pabolas loquit iste? Ca. XXI.

Et fact⁹est ꝓmo dñi ad me dicens. Fili hoīs pone faciē tuaz ad ihrlm et stilla ad sctuaria. et ꝓpheta ꝑtra humum israel:et dices terre isrl.Hec dicit dñs deus. Ecce ego ad te:et eiciam gladiū meum de vagina sua ꝛ occidam in te iustū et impium.Pro eo aī qꝛ occidi in te iustū ꝛ impiū:idcirco egredier gladi⁹ meus de vagina sua ad oēm carnem ab austro vsqꝫ ad aq̄lonem: vt sciat omnis caro qꝛ ego dñs eduxi gladium meū de vagina sua irreuocabilem.Et tu fili hoīs ingemisce in ꝓtritōne lumboꝝ:ꝛ in amaritudinibꝫ ingemisce coram eis.Cunqꝫ dixerint ad te.q̄re tu gemis:dices.Pro auditu qꝛ venit:ꝛ tabescet omne cor:ꝛ dissoluenr vniuerse manus:ꝛ infirmabir omnis spūs:ꝛ p cuncta genua fluent aq̄. Ecce venit:et fiet ait dñs deus. Et factus est ꝓmo dñi ad me dicens . Fili hoīs. ꝓpha ꝛ dices.Hec dicit dñs deus. Loq̄re.Gladius gladius exacut⁹est ꝛ limatus Ut cedat victimas exacut⁹est:vt splendeat limat⁹est.Qui mouens sceptꝝ filij mei succidisti omne lignū.Et dedi eum ad leuigādum: vt teneat manu. Iste exacut⁹est gladius:iste limat⁹ē vt sit ꝛ in manu interficientis.Clama et vlula fili hoīs:qꝛ hic fact⁹ est in ꝓplo meo.hic in cunctis ducibꝫ isrl q̄ fugerant.gladio traditi sunt cuz ꝓplo meo. Idcirco plaude sup femur quia ꝓbat⁹est:ꝛ hoc cum sceptꝝ subuerterit:ꝛ non erit dicit dñs deus. Tu ḡ fili hominis ꝓpheta: et pcute manu ad manum:ꝛ duplicer gladi⁹ ac triplicer gladi⁹ interfectoꝝ.Hic est gladius occisionis magne:q̄ obstupescere eos facit ꝛ corde tabescē:ꝛ multiplicat ruinas. In omnibꝫ portis eoꝝ dedi conturbatōem gladij acuti et limati ad fulgendum: amicti ad cedem.Eracuere:vade ad dextram siue ad sinistram:quocūqꝫ faciei tue ē appetitus.Quinꝛ ego plaudam manu ad manū: et implebo indigtionē meam.Ego dñs locut⁹sum. Et fact⁹ē ꝓmo dñi ad me dicēs. Et tu fili hoīs.pone tibi duas vias:vt veniat gladi⁹regis babilonis. De terra vna egredier ambo.Et manu capiet cōiecturam:in capite vie ciuitatis coniciet.Eliaz pones: vt veniat gladi⁹ ad rabbath filioꝝ amon:ꝛ ad iudaz in ihrlm munitissimaz. Stetit em̄ rex babilonis in biuio in capite duaꝝ viaꝝ diuinatōez q̄rens:cōmiscens sagittas. Interrogauit ydola:exta ꝑsuluit Ad dextraz ei⁹facta ē diuinatō sup ihrlm. vt ponat arietes:vt apiat os in cede vt eleuet vocem in vlulatu:vt ponat arietes ꝑr portas. vt comportet aggerem vt edificet munitōnes.Eritqꝫ q̄si consulens frustra oraculum in oculis eoꝝ:et sabbatoꝝ ocium imitans. Ipse aī recordabir iniq̄tatis ad capiēdum. Idcirco hec dicit dñs de⁹.Pro eo qꝛ recordati estis iniq̄tatis vre et reuelastis puaricatōnes vrās:ꝛ apparuer pecata vrā in omnibꝫ cogitatōnibꝫ vris .Pro eo īquaz qꝛ recordati estis:manu capiemī. Tu aī ꝓphane impie dux israel cuius venit dies in tpe iniq̄tatis pfinita:hec dicit dñs deus.Aufer cydarim:tolle coronaz. Nōne hec est q̄ humilem subleuauit:et sublimen humiliauit! Iniq̄tatez.iniq̄tatē.iniq̄tatē. ponam eam.Et hoc non factū est donec veniret cui⁹est iudiciū:et trdam ei.Et tu filij hoīs ꝓphetaꝛ dic.Hec dicit dñs deus ad filios amon:ꝛ ad obprobrium eoꝝ.Et dices. Mucro.mucro. euagina te ad occidendū: lima te.vt inflicias et fulgeas cū tibi viderent vana ꝛ diuinarent mendacia:vt dare ris sup colla vulneratoꝝ impioꝝ q̄ꝝ venit dies ī tpe iniq̄tatis pfinita. Reuertē ad vaginaz tuam ī locū in q̄ creat⁹es. In tra natiuitatis tue iudicabo te ꝛ effūdaz sup te

indignatōnem meam. In igne furoris mei sufflabo in te: daboq; te in manꝰ hoīm insipientiū ⁊ fabricantiū interitū. Igni eris cibꝫ. Sāguis tuꝰ erit ī medio ēre: obliuioni ēteris: qꝛ ego dñs locutꝰ sū. Ca. XXII.

ET factū est verbū dñi ad me dicēs. Et tu fili hoīs nonne iudicas ciuitatē sanguinū: et oñdas ei omnes abomiatōnes suas: Et dices. Hec dicit dñs deꝰ. Ciuitas effundens sanguinē in medio sui vt veniat tempꝰ eiꝰ: et q̄ fecit ydola contra semetipsam vt polluereť. In sanguine tuo q̄ a te effusus ē deliqsti ⁊ ī ydolis tuis q̄ fecisti polluta es. Et appropiquare fecisti dies tuos ⁊ adduxisti tēpꝰ annoꝝ tuoꝝ. Propterea dedi te opbrobriū gentibꝫ: ⁊ irrisionē vniuersꝛ ēris q̄ iuxta sunt ⁊ q̄ procul a te. Triumphabūt de te: sordida. nobilis gndis interitu. Ecce principes isrl̄ singuli in brachio suo fuerūt in te ad effundendū sanguinē: pcem et mrēm ptumelijs affecerūt in te. Aduenam calūniati sunt in medio tui: pupillū ⁊ viduam pcōstauerūt apud te: sctuaria mea spreuistis ⁊ sabbata mea polluistis Viri detcōres fuerūt in te ad effundendum sanguinē: et sup mōtes comederūt in te: scelus opati sunt in medio tui. Verecūdiora pris discoopuerūt in te: īmundiciaz mēstruate humiliauerūt in te. Et vnusq̄sq; in proximi sui opatꝰ est abominatōnem: et socer muꝝ suam polluit nepharie: frater sororē suam filiam pris sui oppressit in te. Munera acceperūt apud te ad effundendū sanguinē: vsurā ⁊ supabūdantiam accepisti ⁊ auare proximos tuos calūniaberis: meiq; oblita es dicit dñs deꝰ. Ecce pplosi manꝰ meas sup auariciaz tuā quaz fecisti: ⁊ sup sanguinē q̄ effusus ē ī medio tui. Nūquid sustiebit cor tuū: aut pualebūt manꝰtue ī diebꝫ qs ego faciaz tibi: Ego dñs locutꝰ sū et faciam. Et dispgam te in natōnes: ⁊ vētilabo te in terras. Et defice faciam īmūdiciam tuam a te: et possidebo te in pspectu gentiū: et scies qꝛ ego dñs. Et factū est verbum dñi ad me dicens. Fili hoīs: versa est mihi domꝰ isrl̄ in scoriam. Oēs isti es ⁊ stānum ⁊ ferꝝ et plumbū in medio fornacis. Scoria argenti facti sunt. Propterea hec dicit dñs deꝰ. Eo q̄ versi estis oēs in scoriam: pterea ecce ego pgregabo vos in medio ibrl̄m congregatōne argenti et eris et stanni ⁊ ferri ⁊ plumbi in medio fornacis: vt succēdam in ea ignē ad conflandū. Sic congregabo in furore meo et in ira mea: et requescam. Et conflabo vos ⁊ congregabo vos: et succendam vos in igne furoris mei: et pflabimini in medio eius vt pflať argentū in medio fornacis: sic eritis ī medio eius. Et scietis qꝛ ego dñs: cū effuderī indigtionē meam sup vos. Et factū est verbum dñi ad me dicēs. Fili hoīs: dic ei. Tu es terra īmunda et ñ compluta ī die furoris. Cōiuratō pphetaꝝ in medio eiꝰ. Sicut leo rugiens rapiensq; pdaz aīas deuorauerunt: opes ⁊ pciū acceperūt: viduas eiꝰ multiplicauerūt in medio illius. Sacerdotes eius contempserūt legem meam: et polluerunt sanctuaria mea. Inter sanctum ⁊ pphanū non habuere distantiam: inť pollutum et mundū non intellexerūt ⁊ a sabbatis meis auerterunt oculos suos: ⁊ coinq̄nabar in medio eoꝝ. Principes eius ī medio illius q̄si lupi rapientes pdam: ad effundendū sanguinem et ad pdendas animas ⁊ auare sectanda lucra. Prophete aī eius liniebant eos absq; tempamēto videntes vana ⁊ diuinantes ei mendatiū: dicentes hec dicit dñs deꝰ: cum dñs ñ sit locutꝰ. Populi terre calumniabanť calumniaz et rapiebant violenť egenū ⁊ paupem affligebant: et aduenam oppimebant calumnia absq; iudicio. Et quesiui de eis virꝝ q̄ inťponeret sepem: et staret oppositus contra me pro ēra ne dissiparem eam: ⁊ non inueni. Et effudi sup eos indignatōnem meam: et in igne ire mee consumpsi eos. Viaz eorum in caput eoꝝ reddidi ait dominus deus.

Capitulum XXIII.

ET factꝰ est ꝑmo dñi ad me dicens. Fili hoīs: due mulieres filie mris vniꝰ fuerūt ⁊ fornicate sunt ī egipto. In adolescentia sua fornicate sunt. Ibi subacta sunt vbera eaꝝ ⁊ fracte sūt māme pubertatis eaꝝ. Noīa aī eaꝝ oolla maior: et ooliba soror eiꝰ minor. Et habui eas: et peperūt filios ⁊ filias. Porro eaꝝ noīa. samaria oolla: et ibrl̄m ooliba. Fornicata ē igr sup me oolla: ⁊ insaniuit ī amatores suos in assirios pximquantes. vestito iacīctos. pncipes ⁊ mgrātꝰ. iuuenes cupidīs. vniuersos eqtes ⁊ ascēsores equoꝝ ⁊ dedit fornicatōes

suas sup eos electos filios assirioꝝ vniuer
sos:⁊ ī oībo ī ꝗs īsaniuit in īmūdicijs eoꝝ
polluta ē. Insup ⁊ fornicatões suas ꝗs ha
buerat ī egipto nō reliqt. Nā ⁊ illi dormie-
rūt cū ea ī adolescēcia sua:⁊ illi ꝑfregerūt
vbera pubertatis eiꝰ:⁊ effuderūt fornica-
tōz suā sup eā. Propt̄ea t̄didi eā in manꝰ
amatoꝝ suoꝝ:et in manꝰ filioꝝ assur sup
ꝗꝝ īsaniuit libidine. Ipi discooperuerūt ig-
miniā eiꝰ:filios ⁊ filias eiꝰ tulerūt:⁊ ipaz
occiderūt gladio. Et factæ sūt famose mu-
lieres:⁊ iudicia ꝓpetrarūt ī ea. Qz cū vi-
dísset sororꝰ eiꝰ oolíba.plusq̄ illa insaniuit
libidíe:⁊ fornicatōz suā sup fornicatōz so-
roris sue ad filios assirioꝝ p̄buit īpudent̄:
ducibꝰ ⁊ magístratibꝰ ad se veniētibꝰ īdutis
veste varia:equitibꝰ q̄ vectabant̄ equis:⁊
adolescētibꝰ forma cūctis egregia. Et vidi
q̄ polluta esset via vna ābaꝝ:⁊ auxit for-
nicatões suas. Cūq; vidísset viros t̄pictos
in pietæ ymagines chaldeoꝝ exp̄ssas colo-
ribꝰ.et accinctos baltheis renes.et tijaras
tictas ī capitibꝰ eoꝝ formā ducum oīm. si-
militudinē filioꝝ babilonis t̄req; chaldæ-
oꝝ in ꝗ orti sūt:insaniuit sup eos ꝓcupís-
cēcia oculoꝝ suoꝝ:et misit nūcios ad eos
in chaldeam. Cunq; venissent ad eam filij
babilonis.ad cubile māmarū.polluerunt
eam in stupris suis:et polluta est ab eis.⁊
saturata est anima eius ab illis. Denuda-
uit q̄q; fornicatões suas:⁊ discooperuit igno-
miniā suā. Et recessit aīma mea ab ea:sí-
cut recesserat aīa mea a sorore eius. Mul-
tiplicauit eñ fornicatões suas recordans
díes adolescencie sue quibꝰ fornicata est in
t̄ra egipti:et insaniuit libidine sup ꝓcu-
bitu eoꝝ quoꝝ carnes sunt vt carnes azí-
noꝝ:et sicut fluxus equoꝝ fluxus eoꝝ. Et
visitasti scelus adolescēcie tue:qñ subacta
sunt in egipto vbera tua:⁊ confractæ sunt
mamme pubertatis tue. Propt̄ea oolíba
hec dicit dñs deus. Ecce ego suscitabo oēs
amatores tuos cont̄ te de quibꝰ saturata ē
anima tua:⁊ ꝗgregabo eos aduersum te ī
circuitu:filios babilōis⁊ vniuersos chal-
deos.nobiles tijrannosq; ⁊ p̄ncipes. oīes
filios assirioꝝ:iuuenes forma egregia.du
ces ⁊ magistratus. vniuersos p̄ncipes p̄n-
cipuz:⁊ noīatos ascensores equoꝝ. Et ve-
nient sup te īstructi curru ⁊ rota:et mul-
titudo populoꝝ. Lorica et clipeo et galea
armabunt̄ ꝓtra te vndiq;. Et dabo coram
eis iudiciuz:et iudicabūt te iudicijs suis.
Et ponā zelū meū in te:quē tecum exercēt
ī furore. Nasuz tuū ⁊ aures tuas p̄cident:
⁊ q̄ remanserīt gladio ꝓcident. Ipsi filios
tuos ⁊ filias tuas capient:⁊ nouissimū tu-
um deuorabit ignis. Et denudabunt te ve-
stimentis tuis:⁊ tollent vasa glorie tue. Et
requiescē faciā scelus tuū de te:⁊ fornica-
tōez tuā de t̄ra egipti. Nec leuabis oculos
tuos ad eos:et egipti ñ recordaberis am-
plius:qz hec dicit dñs deus. Ecce ego tra-
dam te in manꝰ eoꝝ quos odisti:in manꝰ
de ꝗbꝰ faciata est aīa tua:et agent tecū in
odio. Et tollēt oīes labores tuos:⁊ dimit-
tent te nudā ⁊ ignominia plenā:⁊ reuela-
bit̄ ignominia fornicatōnū tuaꝝ. Scelus
tuū ⁊ fornicatões tue fecer̄t hec tibi:quia
fornicata es post gētes int̄ ꝗs polluta es ī
ydolis eoꝝ. In via sororis tue ābulasti:et
dabo calicē eius ī māu tua. Dec dicit dñs
deus. Calicez sororis tue bibes. pfundū et
latū. Eris in derisū ⁊ in subsānatōz que es
capacissima:ebrietate ⁊ dolore repleberis:
calice merorís ⁊ trísticie.calice sororis tue
samarie. Et bibes illū et epotabis vsq; ad
feces:⁊ fragmēta eius deuorabis et vbera
tua lacerabis:qz ego locutus sum ait dñs
deus. Propt̄ea hec dicit dñs deꝰ. Quia ob-
lita es mei ⁊ piecisti me post corpus tuū:
tu q̄q; porta scelus tuū ⁊ fornicatões tuas.
Et ait dñs ad me dicēs. Fili hominis:nū-
quid iudicas oollam ⁊ oolíbaz ⁊ ānuncias
eis scelera eaꝝ.qz adultæratæ sūt.⁊ sanguis
in manibꝰ eaꝝ.⁊ cum ydolís suis fornicatæ
sunt: Insup ⁊ filios suos ꝗs genuerūt mí-
bi obtulerūt eis ad deuorandū. Sed ⁊ hoc
fecerūt mihi. Polluerūt sanctuariū meuz
in die illa:⁊ sabbata mea ꝓphanauerunt.
Cunq; īmolauer̄t filios suos ydolis suis.
et ingrederent̄ sanctuariū meū in die illa
vt polluerēt illud:eciā hec fecerūt in me-
dio domus mee. Miserūt ad viros venien-
tes delōge:ad ꝗs nūcios miserāt. Qtaq; ec-
ce ener̄t quibꝰ te lauisti et circūliuisti sti-
bio oculos tuos:et ornata es mundo mu-
liebri. Sedisti in lecto pulcerrimo:⁊ men-
sa ornata est añ te. Thimiama meū et un-
gentum meū posuisti sup eam:⁊ voꝝ mul-
titudinis exultantis erat in ea. Et in viris
qui de multitudine hominū adducebant̄:

et veniebāt de deserto. posuerūt armillas i manibꝫ eaꝝ: et coronas speciosas in capitibꝫ eaꝝ. Et dixi ei q̄ attrita est in adulteriis. Nunc fornicabit in fornicatiōne sua. ecia hec. Et ingressi sunt ad eam: quasi ad mulierē meretricē. sic ingrediebant ad oollam et ad oolibam mulieres nepharias. Viri ergo iusti sunt. Dij iudicabūt eas iudicio adulterarū et iudicio effundentium sanguinē: quia adultere sunt: et sanguis i manibꝫ eaꝝ. Hec eī dicit dñs de⁹. Adduc ad eas mlt̄itudines ⁊ trade eas i tumultū et in rapinam: et lapidēt lapidibꝫ populꝫ: et pfodiant gladijs eoꝝ. Filios et filias earū interficient: et domos earū igne succendent. Et auferam scelus de terra: et discent omēs mulieres ne faciāt scōm scelus eaꝝ. Et dabunt scelus vestꝝ sup vos: et peccata ydoloꝝ vestrorū portabitis: et scietis quia ego dñs deus.

Capitulum .XXIIII.

Et factū est verbum dñi ad me in anno nono: in mense decimo decima die mensis dicēs. Fili homis: scribe tibi nomen diei huius in qua pfirmatus est rex babilonis aduersum hirl'm hodie: et dices p prouerbiū ad domū irritatricē parabolaz: et loquens ad eos. Hec dicit dñs deus. Pone ollam eneam: pone inquaz: et mitte in eam aquam. Congere frusta eius in eaz: oēm ptem bonam. et femur. ⁊ armū. elcam: ⁊ ossibꝫ plena. Pinguissimuz pecus assume: cōpone q̄z strues ossiuz sub ea. Efferbuit coctio eius: ⁊ discocta sunt ossa illius in medio eius. Propterea hec dicit dñs deus. Ve ciuitati sanguinū oolle cui⁹ rubigo in ea est: et rubigo eius nō exiuit de ea. Per ptes ⁊ p ptes suas eice eā. Nō cecidit sup eā sors. Sanguis eī eius in medio eius est: sup limpidissimā petraz effudit illū. Non effudit illum sup terraz vt possit opiri puluere: vt supinducerē indignationē meaz et vindicta vlciscerer. Dedi sanguinē eius sup petram limpidissimā: ne operiret. Propterea hec dicit dñs de⁹. Ve ciuitati sanguinum: cuius ego grandez faciā piram. Cōgerere ossa: que igne succendā. Consumētur carnes: et coquet vniuersa cōpositio: et ossa tabescent. Pone q̄z eaz sup prunas vacuam vt incalescat et liquefiat es eius: et pflet̄ur in medio eius inq̄namentū ei⁹: et cōsumat rubigo eius. Multo labore sudatum est: et nō exiuit de ea nimia rubigo eius. neq̄ p ignez. Immūdicia tua execrabilis: q̄ mundare te volui: et nō es mundata a sordibus tuis. Sed nec mūdaberis prius: donec quiscere faciā indignationez meā in te. Ego dñs locutus sum. Veniet ⁊ faciā: non trāseam neq̄ pcam: nec placabor. Juxta vias tuas et iuxta adinuētiones tuas iudicabo te dicit dñs. Et factuz est verbū domini ad me dicēs. Fili hoīs: ecce ego tollo a te desiderabile oculoꝝ tuorū in plaga: et nō planges neq̄ ploxabis neq̄ fluent lacrime tue. Ingemisce tacēs: mortuoꝝ luctū nō facies. Corona tua circūligata sit tibi: ⁊ calciamēta tua erunt in pedibus tuis: nec amictu ora velabis. nec cibos lugentiū pmedes. Locut⁹ sum ḡ ad plm mane: et mortua ē vxor mea vesperi. Feciq̄ mane sicut precepat mihi. Et dixit ad me plus. Quare nō indicas nob quid ista significent q̄ tu facis? Et dixi ad eos. Sermo dñi factus ē ad me dicēs. Loque domui israbel. Hec dicit dñs de⁹. Ecce ego polluam sanctuariuz meū. supbiam impij vestri. et desiderabile oculorum vestroꝝ. ⁊ sup quo pauet aīa vestra: ⁊ filij vestri ⁊ filie vestre quas reliq̄stis gladio cadent: et facietis sicut feci. Ora amictu non velabitis: et cibos lugentiū nō pmedetis. Coronas habebitis i capitibꝫ vr̄is: et calciamēta i pedibꝫ. Nō plangetis neq̄ flebitis: sed tabescetis in iniq̄tatibꝫ vestris: ⁊ vnusq̄sq̄ gemet ad fratrem suū. Eritq̄ ezechiel vob in portentuz. Juxta oīa que fecit faciētis cum venerit istud: et scietis q̄ ego dñs deus. Et tu fili hominis ecce i die qua tollam ab eis fortitudinē eoꝝ. et gaudiū dignitatis. et desideriū oculoꝝ eoꝝ. sup quo requiescūt anime eoꝝ. filios et filias eoꝝ: in die illa cū venerit fugiens ad te vt annunciet tibi: i die inquā illa apiet os tuū cū eo qui fugit: et loq̄ris et nō silebis vlt. eriq̄z eis in portentum: et scietis quia ego dominus.

Capitulum. XXV.

Et factus est sermo dñi ad me dicens. Fili hominis: pone faciē tuam contra filios ammon: ⁊ pbabis de eis: et dices filijs ammon. Audite verbū domini dei. Hec dicit dominus de⁹.

Proeo q̄ dixistis euge euge sup sāctuariū meū qr polutū ē. ⁊ sup terrā isrl'qm̄ desolata ē. et sup domū iuda qm̄ ducti sunt ī captiuitatē: idcirco ego tradaz te filijs oriē talibꝫ ī hēditatē: ⁊ collocabūt caulas suas in te: et ponēt ī te tentoria sua. Ipsi comedēt fruges tuas: ⁊ ipsi bibent lac tuū. Daboq̄ rabba ī habitaculū camelorūz: ⁊ filios ammon ī cubile pecoꝝ: ⁊ scietis qr ego dñs: ꝙa hec dicit dñs de⁹. Proeo q̄ plausisti manu et percussisti pede et gauisa es ex toto affectu sup terrā isrl': idcirco ecce ego extēdā manū meā sup te: ⁊ ēdā te ī direptiōnē gētiū: ⁊ interficiā te de pplis. ⁊ pdā ō terris ⁊ ꝓterā: et scietis qr ego dñs. Hec dicit dñs de⁹. Proeo q̄ dixerūt moab ⁊ seir ecce sicut oēs gentes dom⁹ iuda: idcirco ecce ego aperiā humerū moab de ciuitatibꝫ: de ciuitatibꝫ inq̄ ei⁹: et ō finibꝫ eius inclitas terre. bethiesimoth et beelmeon et chariathaim filioꝝ oriētis cū filijs ām̄on. Et dabo eaz ī hēditatē: vt ñ sit vltr̄ memoria filioꝝ ām̄on ī gētibꝫ. Et ī moab faciam iudicia: et scietr̄ qr ego dñs. Hec dicit dñs deus. Proeo q̄ fecit ÿdumea vltiōz vt se vindicaret de filijs iuda. peccauitq̄ delinq̄ns et vindictā expetiuit de eis: idcirco hec dicit dominus de⁹. Extēdam manū meā sup ÿdumeaz: et auferā de ea hoīez ⁊ iumētū: ⁊ faciam eaz desertā ab austro. Qui sūt ī dedan gladio cadēt: ⁊ dabo vltiōz meā sup ÿdumeam p manū pplī mei isrl'. Et faciēt ī edom iuxta irā meā ⁊ furorē meū: ⁊ scietr̄ vindictā meā dicit dñs de⁹. Hec dicit dñs de⁹. Proeo q̄ feceꝝt palestini vindictā: ⁊ vlti se sunt toto aīo. interficiētes ⁊ īplentes inimicicias vetes: pptēa hec dicit dñs de⁹. Ecce ego extēdā manū meā sup palestinos: ⁊ interficiaz interfectores. Et pdā reliq̄as maritime regionis: faciāq̄ ī eis vltiones magnas arguēs ī furore: ⁊ scietr̄ qr ego dñs cū dedero vindictā meā sup eos. Capi. XXVI.

Et factū ē ī undecīo āno prima mēsis: factū ē ſmo dñi ad me dicēs. Fili hoīs: peo q̄ dixit tirus ō ihrlm: euge euge ꝓfracte sūt portē pploꝝ: ꝓuersa ē ad me: īplebor deſta eius: pptēa hec dicit dñs de⁹. Ecce ego sup te tire: ⁊ ascēdē faciam ad te gētes multas. sicut ascēdit mare fluctuans. Et dissipabūt muros tiri: ⁊ destruēt turres ei⁹. Et radā puluerē ei⁹ ō ea: et dabo eā in limpidissimā petrā. Siccatiō sagenarū erit in medio maris: qr ego locut⁹ sū ait dñs de⁹: ⁊ erit in direptiōz gentibꝫ. Filie q̄ꝫ ei⁹ q̄ sūt ī agro gladio interficiēt̄: et scietr̄ qr ego dñs: qm̄ hec dicit dñs deus. Ecce ego adducam ad tirū nabuchodonosor regē babilonis ab aq̄lone: regē regum. cū eq̄s ⁊ curribꝫ ⁊ eq̄tibꝫ ⁊ cetu pploꝝ magno. Filias tuas q̄ sūt ī agro gladio interficiet: ⁊ circūdabit te munitiōnibꝫ ⁊ ꝓportabit aggerē ī giro. Et eleuabit ꝓt̄ te clipeū: et vineas ⁊ arietes tēpabit ī muros tuos: et turres tuas destruet in armatura sua. Inundatiōe eq̄rū ei⁹ operiet te puluis eorū: a sonitu eq̄tū ⁊ rotarū ⁊ curruū moue būt̄ muri tui. Cuz ingressus fuerit portas tuas q̄sī p ītroitū urb̄ dissipate. vngul'eq̄ꝫ suoꝝ ꝓculcabit oēs plateas tuas: populū tuum gladio cedet: ⁊ statue tue nobiles in terrā corruēt. Dilapidabūt opes tuas. diripiēt negociatiōes tuas: ⁊ destruēt muros tuos. ⁊ domos tuas p̄claras subuertēt: et lapides tuos ⁊ ligna tua ⁊ puluerē tuū ī medio ponēt. Et q̄escē faciā multitudinē cantoꝝ tuoꝝ: et sonit⁹ citharar̄ tuar̄ ñ audiet̄ āplius. Et dabo te ī limpidissimā petrā: siccatiō sagenarū eris nec edificaberis vltr̄: qr ego dñs locut⁹ sū dicit dñs de⁹. Hec dicit dñs de⁹ de tiro. Nūq̄d ñ a sonitu ruine tue. ⁊ gemitu interfectoꝝ tuoꝝ cū occisi fuerīt ī medio tui. cōmouebūt̄ insule: et descēdēt de sedibꝫ suis oēs principes maris. et auferēt expuuias suas: ⁊ vestimenta sua varia abiciēt et induēt̄ stupore: In terra sedebūt: ⁊ attoniti sup repentino casu tuo āmirabūt̄. ⁊ assumētes sup te lamētū dicēt tibi. Quō pisti q̄ habitas ī mari urbs inclita: q̄ fuisti fortis in mari cuz habitatoribꝫ tuis q̄s formidabant vniuersi: Nūc stupebūt naues ī die pauoris tui: ⁊ turbabūt̄ īsule ī mari eoq̄ null⁹ egrediat̄ ex te: qr hec dicit dñs de⁹. Cū dedero te urbē desolatam sicut ciuitates q̄ nō habitant̄: ⁊ adduxero sup te abissū. ⁊ operuerīt te aq̄ multe ⁊ detraxero te cū bijs q̄ descēdūt ī lacū ad pplm sēpiternū: ⁊ collocauero te in tra nouissima sicut solitudīes vetes cū bijs q̄ deducūtur ī lacū vt ñ habiteris: porro cū dedero gl'am ī tra viuētiū. ī nibilū redigā te: ⁊ nō eris. ⁊ req̄sita nō īueneris vltr̄ ī sempiternuz dicit dominus deus. Capitulū. XXVII.

Et factū est ūbuz dñi ad me dicēs. Tu ergo fili hoīs assume sup tyrū lamentū: et dices tyro. q̄ habitat ī introitu maris: negociatōni ꝑplōz ad insulas mltas. Hec dicit dñs de⁹. O tyre tu dixisti. Perfecti decoris ego sū: et ī corde maris sita. Finitimi tui qui te edificauerūt impleuerūt decorem tuū: abietibꝫ de sanir extruxerūt te cū oībꝫ tabulatis maris. Cedrū de libano tulerūt vt facerēt tibi malū: quercus ō basan dolauerūt ī remos tuos: trāstra tua fecerūt tibi ex ebore indico: et ptoziola ō insulis ytalie. Bissus varia ō egipto texta ē tibi ī velū vt poneret ī malo: iacinct⁹ et purpura ō insulis elisa facta sūt opimētū tuū. Habitatores sydonis et aradij fuerūt remiges tui: sapientes tui tyre facti sūt gubernatores tui: senes biblij et prudentes ei⁹ ꝑbuerūt nautas. ad ministeriū varie suppellectilis tue. Oēs naues maris et nautē earū fuerūt ī ꝑplo negociatōis tue: pse et libij et libies erant ī exercitu tuo viri bellatores tui: clipeū et galeā suspēderūt ī te ꝑ ornatu tuo. Filij aradij cū exercitu suo sup muros tuos ī circuitu tuo. sꝛ et pigmei q̄ erāt in turribꝫ tuis pharetras suas suspenderūt in muris tuis p gyrū. Ipsi ꝓpleuerūt pulcritudinē tuā. Carthaginenses negociatores tui. A multitudine cūctarū diuiciarū argēto ferro stanno plūboq̄ repleuerūt nūdinas tuas. Grecia et thubal et mosoch ipi institores tui. Mancipia et vasa erea adduxerūt ꝑplo tuo ō domo thogorma: equos et equites et mulos adduxerūt ad foꝛ tuuz. Filij dedan negociatores tui. Insule multe negociatō man⁹ tue. Dentes eburneos et hebeninos ꝓmutauerūt ī ꝑcio tuo. Syrus negociator tu⁹. Propter multitudinē opm tuoꝛ gēmaz purpurā et scutulata et byssum et sericū et coccū posuerūt ī mercato tuo. Juda et terra isrl ipsi institores tui ī frumento primo. balsamū et mel et oleū et resmā ꝑposuerūt in nūdinis tuis. Damascen⁹ negociator tuus ī multitudine opm tuoꝛ: in multitudine diuersarū opū ī vino pingui: ī lanis colozis optimi. Dan et grecia et mozel ī nūdinis tuis ꝑposuerūt ferrū fabrefactū: stacte et calam⁹ ī negociatōne tua. Dedan institores tui ī tapetibꝫ ad sedendū. Arabia et vniuersi principes cedar ipsi negociatores man⁹ tue: cū agnis et arietibꝫ et hedis venerūt ad te negociatores tui. Elenditores saba et rema ipsi negociatores tui: cū vniuersis primis aromatibꝫ et lapide ꝑcioso et auro qd̄ ꝑposuerūt ī mercatu tuo. Haraz et chenne et eden negociatores tui. Saba et assur et chelmach vēditores tui: ipi negociatores tui mltipharias inuolucris iacincti et polimitoꝛ gazarūq̄ ꝑciosaꝛ q̄ obuolute et astricte erāt funibꝫ: cedros q̄ habebāt ī negociatōnibꝫ tuis. Naues maris principes tui ī negociatōne tua: et repleta es: et glorificata nimis in corde maris. In aquis maris adduxerūt te remiges tui. Elent⁹ auster ꝓtriuit te. In corde maris diuicie tue: et thesauri tui et multiplex instrumētū tuū. Nautē tui et gubernatores tui q̄ tenebāt suppellectilē tuā. et ꝑplo tuo ꝑerant: viri q̄ bellatores tui q̄ erāt in te cū vniuersa multitudine tua q̄ ē ī medio tui: cadēt in corde maris ī die ruine tue. A sonitu clamoris gubernatoꝛ tu oꝛ ꝓturbabūt classes: et descēdent de nauibus suis oēs q̄ tenebāt remū. Nautē et vniuersi gubernatores maris in terra stabūt: et eiulabunt sup te voce magna: et clamabūt amare. Et supiacient puluerē capitib⁹ suis. et cinere ꝓspergent: et radēt sup te caluiciū: et accingent cilicijs. Et plorabūt te in amaritudine aie ploratu amarissimo: et assumēt sup te carmē lugubre et plangēt te. Que ē vt tyr⁹ q̄ obmutuit ī medio maris: Que ī exitu negociatōnū tuaꝛ ō mari ipplesti ꝑplos mltos: ī mltitudīe diuitiarū tuaꝛ et ꝑploꝛ tuoꝛ ditasti rges terre. Nūc ꝓtrita es a mari: ī pfūdis aqrū opes tue: et oīs mltitudo tua q̄ erat ī medio tui ceciderūt. Vniuersi habitatores insularū obstupuerūt sup te: et reges eaꝛ oīs tēpestate pculsi mutauerūt vult⁹. Negociatores ꝑplorū sibilauerūt sup te. Ad nihilū deducta es et nō eris vsq; ī ꝑpetuū. ¶ Ca. XXVIII.

Et factus est sermo dñi ad me dicens. Fili hoīs: dic principi tyri. Hec dicit dñs deus. Eo⁹ eleuatus est coꝛ tuū et dixisti. de⁹ ego sū et ī cathedra dei sedi ī corde maris: cū sis hō et nō de⁹: et dedisti coꝛ tuū quasi coꝛ dei. Ecce sapientioꝛ es tu daniele: omne secretuz nō est absc̄ditū a te. In sapiētia et prudentia tua fecisti tibi foꝛtitudīez: et acqsisti aurū et argentū in thesauris tuis ī multitudīe sapīe

tue: ⁊ ĩ negociatõne tua multiplicasti tibi
fortitudinẽ ⁊ eleuatũ ẽ cor tuum in robo-
re tuo. Propt̃ea hec dicit dñs de⁹. Eo⁹ ele
uatum ẽ cor tuũ quasi cor dei: idcirco ecce
ego adducã sup te alienos robustissimos
gẽtiuz. Et nudabũt gladios suos sup pul-
critudinẽ sapiẽtie tue: ⁊ polluẽt decorẽ tu-
um. Interficiẽt ⁊ detrahent te: ⁊ morieris
ĩ interitu occisoꝝ ĩ corde maris. Nũq̃d di-
cẽs loq̃ris de⁹ ego sũ coraz interficiẽtibꝰ te
cũ sis hõ ⁊ ñ de⁹? In mãu occidẽtiũ te mor
te ĩcircũcisoꝝ morieris: ĩ manu alienoꝝ:
q⁹ ego locut⁹ sũ ait dñs de⁹. Et fact⁹ ẽ sermo
dñi ad me dicẽs. Fili hoĩs: leua planctuz
sup regẽ tyri ⁊ dices ei. Hec dicit dñs de⁹.
Tu signaculum similitudinis plen⁹ sapien
tia pfectus decore: ĩ delicijs padisi dei fui-
sti. Omnis lapis preciosus operimẽtũ tuũ:
sardius thopasius ⁊ iaspis. crisolit⁹ ⁊ onix
ec berillus. saphirus et carbũculus ⁊ sma-
ragdus. Aurũ q̃z op⁹ decoris tui ⁊ foramĩ-
na tua ĩ die qua ꝑditus es p̃pata sũt. Tu
cherub extentus ⁊ ptegẽs: ⁊ posui te ĩ mõ
te scõ dei. In medio lapidũ ignitoꝝ am-
bulasti: pfect⁹ ĩ vijs tuis a die ꝑditõis tue:
donec iuẽta ẽ iniq̃tas ĩ te. In multitudine
negociatõis tue repleta sũt interiora tua
iniq̃tate. et peccasti: ⁊ eieci te de mõte dei:
⁊ pdidi te o cherub ptegens de medio lapi-
dũ ignitoꝝ. Et eleuatũ ẽ cor tuũ in decore
tuo. Perdidi sapienciã tuaz ĩ decore tuo:
ĩ trã pieci te: añ faciẽ regũ dedi te vt cer-
nerẽt te. In multitudine iniq̃tatũ tuaꝝ et
iniq̃tate negociatõis tue polluisti sctificа
tõz tuaz. Producã ergo ignẽ de medio tui
q̃ comedat te: ⁊ dabo te ĩ cinerẽ sup trã in
ꝑspectu oĩm vidẽtiũ te. Omnes q̃ viderĩt te
ĩ gẽtibꝰ obstupescẽt sup te. Nihil fct⁹ es: et
nõ eris ĩ ꝑpetuũ. Et fct⁹ ẽ sermo dñi ad me
dicẽs. Fili hõis: pone faciẽ tuã ꝑtra sidon
nẽ ⁊ ꝓphetab̃ ꝺ ea: ⁊ dices. Hec dicit dñs de-
us. Ecce ego ad te sidon ⁊ gloriabor ĩ me-
dio tui: et sciẽt q⁹ ego dñs cũ fecero ĩ ea iu
dicia: ⁊ sctificat⁹ fuero ĩ ea. Et immittã ei
pestilẽciã ⁊ sãguẽz ĩ platẽis ei⁹: et corru-
ent ĩterfecti ĩ medio ei⁹ gladio p circuitũ:
⁊ sciẽt q⁹ ego dñs. Et ñ erit vltr̃ domui isra
el. offẽdiculũ amaritudĩs ⁊ spina dolorẽ ĩ-
ferẽs vndiq̃ p circuitũ eoꝝ q̃ aduersãtur
eis: ⁊ sciẽt q⁹ ego dñs de⁹. Hec dicit dñs de-
us. Cũ ꝓgregauero domũ isrl ꝺ ꝑplis ĩ q̃bꝰ
dispsi sũt. sctificabor ĩ eis corã gẽtibꝰ: ⁊ ha
bitabũt ĩ tra sua quã dedi puo meo iacob:
⁊ habitabunt ĩ ea securi. Et edificabũt do-
mos ⁊ plantabũt vineas: ⁊ habitabũt ꝓfi-
dẽter cũ fecero iudicia ĩ oĩbꝰ q̃ aduersãtur
eis p circuitũ: ⁊ sciẽt q⁹ ego dñs de⁹ eorũ.

Capitulum XXIX.

In anno decimo et duodecimo mẽ-
se vna die mẽsis fctm ẽ verbũ dñi
ad me dicẽs. Fili hoĩs pone faciez
tuã ꝓ̃ pharaonẽ regez egipti: ⁊ ꝓphetabis
de eo: et de egipto vniuersa loq̃re ⁊ dices.
Hec dicit dñs deus. Ecce ego ad te pharao
rex egipti draco magne q̃ cubas in medio
fluminũ tuoꝝ ⁊ dicis. me⁹ ẽ fluui⁹: ⁊ ego fe
ci memetipsũ. Et ponã frenũ ĩ maxill' tu-
is: ⁊ ꝙglutiabo pisces fluminũ tuoꝝ squa-
mis tuis. Et extrabam te de medio flumi-
nũ tuoꝝ: ⁊ vniuersi pisces tui squamis tu-
is adherebũt. Et piciã te ĩ deserтũ: ⁊ oẽs pi-
sces fluminis tui. Super faciez terre cades.
Nõ colligeris: neq̃ congregaberis. Bestijs
terre ⁊ volatilibus celi dedi te ad devoran
dũ: ⁊ sciẽt oẽs habitatores egipti quia ego
domin⁹. Propeo q⁹ fuisti bacul⁹ arũdine⁹ do
mui isrl' qñ apprehẽdert te manu. ⁊ ꝙfract⁹
es ⁊ lacerasti oẽz humerũ eoꝝ: et initẽtib⁹
eis sup te ꝙminut⁹ es et dissoluisti oẽs re-
nes eoꝝ: ꝓptẽa hec dicit dñs de⁹. Ecce ego
adducã sup te gladiũ: ⁊ interficiã de te ho
minẽ ⁊ iumẽtũ. Et erit trа egipti ĩ deserтũ ⁊
in solitudinẽ: ⁊ sciẽt q⁹ ego dñs. Propeo q⁹
dixeris fluuius me⁹ ẽ et ego feci eum: idcir-
co ecce ego ad te et ad flumĩa tua. Dabo-
q̃z trã egipti ĩ solitudinẽ gladio dissipatã:
a turre syenes vsq̃ ad tmios ethiopie. Nõ
ptrãsibit eã pes hoĩs: neq̃ pes iumẽti gdi
eꝫ ĩ ea: et ñ habitabit̃ q̃dragĩta ãnis. Da-
boq̃z trã egipti deserтaz ĩ medio terrarũ de-
sertarũ: et ciuitates ei⁹ ĩ medio vrbiũ sub-
uersaꝝ: ⁊ erũt desolatæ q̃dragĩta annis. Et
dispgam egiptios ĩ nacões: ⁊ vẽtilabo eos
ĩ terras: q⁹ hec dicit dñs de⁹. Post finez q̃-
draginta annoꝝ cõgregabo egiptuz de po-
pulis in quibus dispersi fuerant: ⁊ reducã
captiuitatem egipti ⁊ collocabo eos ĩ ter-
ra phatures in terram natiuitatis sue: in
terra ꝺ qua sũpti sunt. Et erũt ibi ĩ regnũ
hũile: ⁊ ĩter cetera regna erit hũilima. Et
nõ eleuabit̃ vltr̃ sup natõnes: ⁊ imminuaz

eos ne imperēt gentibꝫ:neqꝫ erūt vltra do-
mui iſrł i ꝓfidentia docētes iniqtatē vt fu-
giāt et ſequātur eos:et ſciēt qꝛ ego ſū dñs
deus. Et factū ē ī vigeſimo et ſeptimo an-
no ī primo ī vna mēſis:factū ē verbuz dñi
ad me dicens. Fili hoīs:nabuchodonoſoꝛ
rex babilonis ſuire fecit exercituz ſuū ſer
uitutē magna aduerſus tijrū. Oīe caput
decaluatuz:ꝛ oīs humerꝰ depilatꝰ ē. Et mer
ces nō ē reddita ei neqꝫ exercitui eiꝰ de tij-
ro:ꝓ ſuitute q̄ ſeruiuit mihi aduerſus eā.
Propterea hec dicit dñs deꝰ. Ecce ego da-
bo nabuchodonoſoꝛ regē babilonis ī terra
egipti: et accipiet multitudinē eius et dēp
dabit manubias eiꝰ ꝛ diripiet ſpolia eiꝰ:ꝛ
erit merces exercitui illiꝰ ꝛ opiꝓ quo ſerui
uit aduerſus eā. Dedi ei terraz egipti: peo
q̄ laborauerit mihi ait dñs deꝰ. In die il-
la pullulabit coꝛnu domui iſrł: et tibi da-
bo aptū os ī medio eoꝝ:et ſciēt qꝛ ego do-
minus. Capitulum .XXX.

Et factū ē verbuz dñi ad me dicēs.
Fili hoīs ꝓpha et dic. Hec dicit do
minꝰ deꝰ. Ululate ve ve diei:qꝛ iu-
xta ē dies ꝛ appꝛopinq̄bit dies dñi:dies nu
bis.tēpus gētiū erit. Et veniet gladiꝰ ī egi
ptū:ꝛ erit pauoꝛ in ethiopia cū ceciderint
vulnerati ī egipto:ꝛ ablata fuerit multitu
do illiꝰ ꝛ deſtructa fundamenta eiꝰ. Ethio-
pia ꝛ libia ꝛ lidij et oīe reliquum vulgus
ꝛ chub et filij terre federis cū eis gladio ca
dent. Hec dicit dñs deꝰ. Et coꝛruēt fulcien-
tes egiptuz: ꝛ deſtruet ſuperbia imperij eiꝰ.
A turre ſijenes gladio cadēt in ea:ait dñs
exercituū. Et diſſipabunt ī medio terrarū
deſolatarū:ꝛ vrbes eius in medio ciuitatū
deſertarū erūt:ꝛ ſciēt qꝛ ego dñs deus. cuz
dedero ignem ī egipto.ꝛ attriti fuerit oēs
auxiliatoꝛes eiꝰ. In die illa egredient nū-
cij a facie mea ī trieribꝫ ad ꝓterēdā ethio-
pie ꝓfidētiā.ꝛ erit pauoꝛ ī eis ī die egipti:
qꝛ abſq̄ dubio veniet. Hec dicit dñs deꝰ.
Et ceſſare faciā multitudinē egipti in ma-
nu nabuchodonoſoꝛ regis babilonis. Ipſe
ꝛ ꝓpꝛius eiꝰ cū eo:foꝛtiſſimi gētiū adducen-
tur ad diſpergēdam terrā. Et euaginabūt
gladios ſuos ſup egiptū: ꝛ implebūt terrā
interfectis:ꝛ faciā alueos fluminū aridos
ꝛ tradā terrā ī manꝰ peſſimoꝝ:ꝛ diſſipabo
terrā et plenitudinē eiꝰ ī manus alienoꝝ.
Ego dñs locutꝰ ſū. Hec dicit dñs deꝰ. et diſ
perdaz ſimulacra: ꝛ ceſſare faciā ydola de
mēphis:et dux de terra egipti nō erit āpli
us. Et dabo ꝓꝛe ī terrā egipti ꝛ diſperdā
terrā phatures ꝛ dabo ignē ī taphnis:ꝛ fa
ciā iudicia mea ī alexādria. Et effūdā indi
gnatiōz meā ſup peluſiū robur egipti:ꝛ in-
terficiā multitudinem alexandrie: ꝛ dabo
ignē ī egipto. Quaſi ꝓturiēs dolebit peluſi
um:ꝛ alexādria erit diſſipata:et ī mēphis
āguſtie quottidiane. Juuenes eliopoleos
et bubaſti gladio cadēt:et ipe captiue du-
cētur. Et ī taphnis nigreſcet dies:cū ꝓtri-
uero ibi ſceptra egipti:ꝛ defecerit ī ea ſup-
bia potentie eius. Ipam nubes opiet:filie
aūt eiꝰ in captiuitatē ducētur. Et iudicia
faciā ī egipto:ꝛ ſciēt qꝛ ego dñs. Et factuz
eſt ī vndecimo āno ī primo mēſe ī ſeptimo
menſis:factū ē verbū dñi ad me dicēs. Fi
li hoīs. brachiū pharaonis regis egipti cō
fregi:ꝛ ecce nō ē obuolutuz vt reſtitueret
ei ſanitas vt ligaret pannis ꝛ faſciret lin-
theolis: ꝛ recepto robore poſſit tenere gla
diū. Propterea hec dicit dñs deꝰ. Ecce ego
ad pharaonē regē egipti:ꝛ ꝓminuā eiꝰ bra
chiū fortē ſz ꝓfractū:ꝛ deiciā gladiū de ma
nu eiꝰ. Et diſpgam egiptū ī gētibꝫ:ꝛ venti-
labo eos ī terris. Et ꝓfortabo brachia re-
gis babilonis:daboqꝫ gladiū meū ī manu
eiꝰ. Et ꝓfrīgā brachiū pharaonis:ꝛ gemēt
gemitibꝫ interfecti coraz facie eiꝰ. Et ꝓfor
tabo brachia rḡis babilōis:ꝛ brachia pha
raonis ꝓcidēt. Et ſciēt qꝛ ego dñs cū dede-
ro gladiū meuz ī manū regis babilonis:ꝛ
extendēt eū ſup terrā egipti. Et diſpgā egi
ptū in natiōnes:ꝛ ventilabo eos ī terras:ꝛ
ſcient qꝛ ego dñs. Capitulū.XXXI.

Factū ē ī āno vndecio tercio men
ſe vna mēſis:factū ē verbuz dñi ad
me dicēs. Fili hoīs:dic pharaoni
regi egipti ꝛ ꝓpło eiꝰ. Cui ſimilis factus es
ī magnitudine tua:Ecce aſſur q̄ſi cedrus ī
libano pulcer ramis ꝛ frōdibꝫ nemoroſus.
excelſuſq̄ altitudine: ꝛ inter ꝓcenſas fron
des eleuatum eſt cacumen eius. Aque nu-
trierunt illū:abiſſus exaltauit illum. Flu
mina eius manabant in circuitu radicum
eius: et riuos ſuos emiſit ad vniuerſa li-
gna regiōis. Ꝓterea eleuata ē altitudo eiꝰ
ſup oīa ligna regionis: ꝛ multiplicata ſūt
arbuſta eiꝰ: ꝛ eleuati ſūt rami eiꝰ ꝑ aquis

multis. Cūq; extēdisset vmbrā suā. ī ramis eī⁹ fecerūt nidos oīa volatilia celi: ⁊ sub frondibꝫ eī⁹ genuerūt oēs bestie saltuū: et sub vmbraculo illī⁹ habitabat cetus gentium plurimaꝝ. Eratq; pulcerrim⁹ ī magnitudine sua: ⁊ in dilatōne arbustoꝝ suorū. Erat eī radix illī⁹ iuxta aquas multas. Cedri nō fuerūt altiores illo ī ꝑadiso dei. Abietes nō adequauerūt sūmitatē eī⁹: ⁊ platani nō fuerūt eque frōdibꝫ illī⁹. Oīe lignū ꝑadisi dei nō ē assimilatū illi ⁊ pulcritudini eī⁹: qm̄ speciosū feci eū: ⁊ multis ꝯdēsiq; frondibꝫ. Et emulata sūt eū oīa ligna voluptatis: q̄ erāt ī ꝑadiso dei. Propterea hec dicit dñs de⁹. Proceo q; sublimatus est in altitudine ⁊ dedit sūmitatē suam virētē atq; ꝯdēsam et eleuatū ē cor eī⁹ ī altitudine sua: tradidi eā ī man⁹ fortissimi gentiuz. Faciēs faciet ei: iuxta impietatē eius. Et eieci eā: ⁊ succidēt eā alieni ⁊ crudelissimi nacionū. Et piciēt eū sup mōtes: ⁊ ī cūctis ꝙuallibꝫ corruēt rami eī⁹. Et ꝑfringētur arbusta eī⁹ ī vniuersis rupibꝫ terre: et recedent de vmbraculo eī⁹ oēs ꝑpli terre: et relinquent eū. In ruina eī⁹ habitauerunt oīa volatilia celi: ⁊ ī ramis eī⁹ fuerūt vniuerse bestie regionis. Quāobrem nō eleuabunt in altitudine sua oīa ligna aq̄rū: nec ponēt sublimitatē suā inter nemorosa atz frondosa. nec stabūt ī sublimitate sua oīa q̄ irrigāt aq̄s: qr oēs ꝺditi sūt ī mortez ad terrā vltimā ī medio filioꝝ hoīm ad eos q̄ descendūt ad lacum. Hec dicit dñs de⁹. In die qñ descendit ad inferos indixi luctuz. operui eū abisso: et phibui flumina eius: ⁊ coercui aquas multas. Contristat⁹ ē super eum liban⁹: ⁊ oīa ligna agri ꝙbussa sūt. A sonitu ruine eī⁹ cōmouit gētes. cū deducerem eū ad infernū cū bijs q̄ descēdebāt ī lacū. Et ꝙsolata sūt ī terra infima oīa ligna voluptatis egregia atq; ꝑclara in libano: vniuersa que irrigabāt aq̄s. Nā ⁊ ipsi cuz eo descendūt ad infernū ad ītērfectos gladio: ⁊ brachiū vniuscuiusq; sedebit sub vmbraculo eī⁹ ī medio natōnū eī⁹. Cui assimilatus es o inclite atq; sublimis inter ligna voluptatis: Ecce deduct⁹ es cū lignis voluptatis ad terrā vltimā. In medio incircūcisoꝝ dormies: cuz eis q̄ ītērfecti sūt gladio. Ipse ē pharao ⁊ omnis multitudo eius dicit dñs deus. ¶ Capitulum. XXXII

Et fctm̄ ē duodecimo anno ī mense duodecio in vna mēsis: fctm̄ ē verbū dñi ad me dicens. Fili hois. assume lamētū sup pharaonē regē egipti: et dices ei eū. Leoni gentiū assimilatus es: ⁊ draconi q̄ ē in mari. Et vētilabas cornu in fluminibꝫ tuis: ⁊ ꝙturbabas aquas pedibꝫ tuis: ⁊ ꝙculcabas flumia eaꝝ. Propterea hec dicit dñs de⁹. Expādā sup te rethe meum ī mltitudie ꝑploꝝ mltoꝝ: ⁊ extrhā te ī sagena mea ⁊ piciā te in terraz. Sup faciem agri abiciā te: et habitare faciā sup te oīa volatilia celi: ⁊ saturabo de te bestias vniuerse terre. Et dabo carnes tuas sup montes: et īplebo colles tuos sanie tua. Et irrigabo terrā fetore sāguis tui sup mōtes: ⁊ valles īplebūt ex te. Et opiaz cū excict⁹ fueris celos: ⁊ nigrescē faciam stellas eī⁹. Solē nube tegā: ⁊ luna nō dabit lumē suum. Oīa lumīaria celi merere faciā sup te: ⁊ dabo tenebras sup terrā tuaz dicit dominꝰ de⁹. Cū ceciderīt vulnerati tui in medio terre ait dñs de⁹. Et irritabo cor ꝑplorū multoꝝ cū induxero ꝙtritōz tuaz ī gentibꝫ sup terras q̄s nescis: ⁊ stupescē faciam sup te ꝑplos multos. Et reges eoꝝ horrore nimio formidabūt sup te cuz volare cepit gladius me⁹ sup facies eoꝝ: et obstupescēt repēte singuli p aīa sua ī die ruine sue: q̄a hec dicit dñs de⁹. Gladi⁹ regis babilōis veniet tibi: in gladijs fortiū deiciam multitudiez tuaz. Inexpugnabiles oēs gētes hee. Et vastabūt supbiā egipti: et dissipabitur mltitudo eī⁹. Et ꝑdā oīa iumēta eī⁹ q̄ erāt sup aq̄s plurimas: ⁊ nō ꝙturbabit eas pes hoīs vlt: neq; vngula iumentoꝝ turbabit eas. Tūc purissimas reddā aq̄s eoꝝ: ⁊ flumīa earū quasi oleū adducā ait dñs deus: cū dedero terrā egipti desolatā. Deseret aī terra a plenitudie sua qñ ꝑcussero oēs habitatores eī⁹: ⁊ sciēt qr ego dñs. Planctus ē: ⁊ plāgent eū filie gentium plāgēt eū sup egiptū ⁊ sup multitudinē eī⁹ plāgēt eū: ait dñs de⁹. Et fctm̄ ē ī duodecio āno. ī q̄ntadecia mēs: fctm̄ ē verbū dñi ad me dicēs. Fili hois. cane carmē lugubre sup mltitudinem egipti. Et detrahe eā: ipam ⁊ filias gentiū robustarū ad terrā vltimā: cū bijs qui descendūt in lacum. Quo pulcrior es descende: ⁊ dormi cum incircūcisis. In medio interfectorū gladio cadēt. Gladi⁹ dat⁹

est. Et attraxerũt eã: ⁊ oñes ꝓphe eiꝰ. Lo quenꝫ ei potentissimi robustoꝝ de medio inferni: q̃ cuꝫ auxiliatoꝝibꝫ eiꝰ descẽderẽt et dormierẽt circũcisi ĩterfectiq; gladio. Ibi assur et oĩs multitudo eiꝰ: in circuitu illiꝰ sepulcra eoꝝ oñes interfecti ⁊ q̃ ceciderũt gladio: quoꝝ data sunt sepulcra ĩ nouissimis laci. Et facta ẽ multitudo eiꝰ ꝑ gĳrum sepulcri eiꝰ: vniuersi interfecti cadentesq; gladio: q̃ dederãt quondã formidinẽ suaꝫ ĩ terra viuentiũ. Ibi elam: et oĩs multitudo eius ꝑ gĳrũ sepulcri sui. Oẽs hĳ interfecti ruentes gladio: q̃ descẽderũt incircũcisi ad terrã vltimã. Qui posuerũt terroꝛẽ suuꝫ ĩ terra viuentiũ: ⁊ portauerũt ignominiam suam cũ hĳs q̃ descenderũt in lacũ. In medio interfectoꝝ posuerũt cubile eiꝰ in vniuersis ꝓphis eiꝰ: in circuitu eiꝰ sepulcꝝ illius. Oẽs hĳ in circũcisi interfectiq; gladio. Dederũt enĩ terroꝛẽ suũ in terra viuentiũ: et portauerũt ignominiã suã cũ hĳs q̃ descendũt ĩ lacũ. In medio interfectoꝝ positi sũt. Ibi mosoch ⁊ tubal ⁊ oñis multitudo eiꝰ: ĩ circuitu eiꝰ sepulcra illius. Oñes hĳ incircũcisi interfectiq; et cadentes gladio: qꝛ dederũt formidinẽ suã ĩ terra viuẽtiũ: ⁊ nõ dormient cũ fortibꝫ cadentibꝫq; ⁊ incircũcisis q̃ descẽderũt ad infernũ cũ armis suis. Et posuerũt gladios suos sub capitibꝫ suis: ⁊ fuerũt iniq̃tates eoꝝ ĩ ossibꝰ eoꝝ: quia terroꝛ fortiũ facti sũt ĩ terra viuentiũ. Et tu ergo ĩ medio incircũcisoꝝ ꝓphereris: ⁊ dormies cũ interfectis gladio. Ibi ỹdumea ⁊ reges eiꝰ ⁊ oñes duces eiꝰ: q̃ dati sũt cũ exercitu suo cũ ĩterfectis gladio: ⁊ qui cũ incircũcisis dormierũt. ⁊ cum hĳs q̃ descenderũt ĩ lacũ. Ibi prĩcipes aq̃lonis oñes et vniuersi venatoꝛes q̃ deducti sũt cũ interfectis: pauentes ⁊ ĩ sua fortitudine ꝓfusi. qꝛ dormierũt ĩcircũcisi cum interfectis gladio: ⁊ portauerũt ꝓfusionem suaꝫ cũ hĳs q̃ descendũt in lacũ. Vidit eos pharao ⁊ ꝓsolatꝰ est sup vniuersa multitudine sua q̃ interfecta est gladio: pharao et oñis exercitꝰ eiꝰ ait dñs deꝰ: qꝛ dedit terroꝛẽ suũ in terra viuẽtiũ: ⁊ dormiuit ĩ medio incircũcisoꝝ cũ ĩterfectis gladio: pharao et omnis multitudo eius ait dñs deꝰ.

Capitulum . XXXIII.

Factũ est verbũ dñi ad me dicẽs. Fili hoĩs. loquẽ ad filios ꝓphe tui: et dices ad eos. Terra cũ ĩduxero sup eã gladiũ ⁊ tulerit ꝓphes terre virũ vnũ de nouissimis suis et ꝓstituerit eum sup se speculatoꝛẽ ⁊ ille viderit gladiũ venientem sup terrã. ⁊ cecinerit buccina ⁊ annũciauerit ꝓphe: audiẽs aũ q̃s ille ẽ sonitũ buccine ⁊ ñ se obſuauerit veneritq; gladiꝰ ⁊ tulerit eũ: sãguis ipi sup caput eiꝰ erit. Sonũ buccine audiuit ⁊ nõ se obſuauit: sanguis eius in ipo erit. Si aũ se custodierit: aiaꝫ suã saluauit. Oð si speculatoꝛ viderit gladiũ venientẽ ⁊ ñ insonuerit buccina ⁊ ꝓphes se ñ custodierit. veneritq; gladiꝰ ⁊ tulerit de eis aiam: ille q̃dẽ ĩ iniq̃tate sua captus ẽ: sanguinẽ aũ eiꝰ de manu speculatoris req̃raz. Et tu fili hoĩs: speculatoꝛẽ dedi te domui isrl. Audiẽs g̃ ex oꝛe meo sermonẽ: annũciab eis ex me. Si me dicente ad impiũ. impie morte morieris. nõ fueris locutꝰ vt se custodiat ipi a via sua: ipe impius ĩ iniq̃tate sua morietꝫ: sãguinẽ aũ eiꝰ de manu tua req̃rã. Sin aũt annũciaui te ad impiũ vt a vijs suis ꝙuertaꝫ. nõ fuerit ꝙuersꝰ a via sua: ipe ĩ iniq̃tate sua morietur: porro tu aiam tuã liberasti. Tu vero fili hoĩs: dic ad domũ isrl. Sic locuti estis dicentes. Iniquitates nre et pcta nra sup nos sũt: et in ipis nos tabescim⁹. Quomõ ergo viuere poterim⁹? Dic ad eos. Viuo ego dicit dñs deus: nolo morte impij: sz vt ꝙuertaꝫ impius a via sua et viuat. Cõuertimini a vijs vestris pessimis. Et q̃re moriemini domus isrl? Tu itaq; fili hominis dic ad filios populi tui. Justicia iusti non liberabit euꝫ in quacũq; die peccauerit: et impietas impij non nocebit ei in quacũq; die conuersus fuerit ab impietate sua. Et iustus non poterit viuere in iusticia sua ĩ quacunq; die peccauerit. Etiam si dixero iusto q̃ vita viuat. et confisus iniusticia sua fecerit iniquitatez omnes iusticie eius obliuioni tradẽtur: ⁊ ĩ iniquitate sua quã operatus est in ipsa morietur. Si autem dixero impio morte morieris. et egerit penitenciam a peccato suo. feceritq; iudiciũ et iusticiam. ⁊ pignus restituerit ille impius. rapinamq; reddiderit: in mandatis vite ambulauerit nec fecerit quicq̃m iniustum: vita viuet et non morietur. Omnia

pcta ei⁹ q̄ peccauit nō imputabūt ei. Judi
ciū ⁊ iusticiam fecit: vita viuet. Et dixerūt
filij ꝓpli tui. Non ē equi ponderis via dñi.
Et ipō ꝛ via iniusta ē. Cū em̄ recesserit iu
stus a iusticia sua feceritq; iniq̄tatēs: mo
riet̄ ī eis. Et cū recesserit impi⁹ ab impie
tate sua feceritq; iudiciū ⁊ iusticiaz: viuet
in eis. Et dicitis. Nō ē recta via dñi. Unū
quēq; iuxta vias suas iudicabo te vob̄ do
m⁹ isrl̄. Et fc̄m ē ī duodecimo anno ī decīo
mēse. ī q̄nta mēs̄ trāsmigōis nr̄e: venit ad
me q̄ fugerat te ihrl̄m dicēs. Plastata ē ci
uitas. Man⁹ aūt dñi facta fuerat ad me ve
spe antēq̄ veniret q̄ fugerat: apperuitq; os
meū donec veniret ad me mane: ⁊ apto ore
meo nō silui amplius. Et fc̄m ē verbū do
mini ad me dicēs. Fili hoīs: q̄ habitant in
ruinosis hijs sup humū isrl̄ loq̄ntes aiūt.
Un⁹ erat abrahā: ⁊ hēditate possidebit ter
ram. Nos aūt multi sum⁹: nob̄ data ē terra
ī possessionē. Idcirco dices ad eos. Hec di
cit dñs de⁹ q̄ in sanguīe comeditis ⁊ ocl̄os
vr̄os leuatis ad immūdicias vr̄as ⁊ sāgui
nem funditis: nūq̄d terrā hereditate possi
debitis: Stetistis ī gladijs vestris. fecistis
abominatōes. ⁊ vnusquisq; uxorem ꝓximi
sui polluit: et terrā hēditate possidebitis:
Hec dices ad eos. Sic dicit dñs de⁹. Uiuo
ego: q̄r q̄ ī ruinosis habitāt gladio cadēt:
⁊ q̄ in agro ē. bestijs tradet̄ ad deuorādū: q̄
aūt in p̄sidijs et in spelūcis sūt peste moriē
tur. Et dabo terrā in solitudinē ⁊ ī desertū:
et deficiet supba fortitudo ei⁹: ⁊ desolabūt
mōtes isrl̄. eoq; nullus sit q̄ p eos trāseat.
Et scient q̄r ego dñs cū dedero terrā eorū
desolatam ⁊ desertaz: ꝓter vniuersas abo
minationes suas q̄s operati sunt. Et tu fili
hominis filij ꝓpli tui q̄ loquūt̄ de te iuxta
muros ⁊ in ostijs domoꝝ ⁊ dicūt vn⁹ ad al
terū vir ad ꝓximū suū loquentes venite ⁊
audiam⁹ q̄ sit sermo egrediēs a dño: ⁊ ve
niūt ad te quasi si ingrediat̄ ꝓpls. Et sedēt
corā te ꝓplus me⁹: ⁊ audiunt sermones tu
os et nō faciūt eos: q̄r in cāticum oris sui
vertūt illos. Et auariciā suaz seq̄t̄ cor eo
rū: et es eis quasi carmē musicuz q̄ suaui
dulciq; sono canit̄. Et audiūt verba tua ⁊
nō faciūt ea: ⁊ cū venerit q̄ p̄dictū ē ecce
em̄ venit: tunc scient quia ꝓphetes fuerit
inter eos. Capitulum .XXXIIII.

Et fc̄m ē verbū dñi ad me dicens.
Fili hoīs ꝓpheta de pastoribus isra
el: ꝓpheta ⁊ dices pastoribus. Hec di
cit dñs de⁹. Ue pastoribus isrl̄: q̄ pascebant
semetipos. Nōne greges a pastoribus pascū
tur: Lac ꝯmedebatis et lanis operiebami
ni: ⁊ q̄d crassū erat occidebatis: gregē aut̄
meū nō pascebatis. Q̄d infirmū fuit nō ꝯ
solidastis: ⁊ q̄d egrotū nō sanastis. Q̄d fra
ctū ē nō alligastis. ⁊ q̄d abiectū ē nō redu
xistis: ⁊ q̄d perat ñ quesistis: sed cum au
steritate imperabatis eis ⁊ cū potētia. Et
dispersē sunt oues mee eoq; nō eēt pastor:
et facte sūt ī deuoratōz oīm bestiarū agri:
et dispse sūt. Errauert greges mei ī cūctis
montibus ⁊ ī vniuerso colle excelso: ⁊ super
oēz faciez terre dispersi sūt greges mei:
et nō erat q̄ req̄reret. Nō erat inq̄ q̄ requi
reret. Propterea pastores audite verbū do
mini. Uiuo ego dicit dñs de⁹: q̄r ꝓeo q̄ fa
cti sūt greges mei in rapinā ⁊ oues mee in
deuoratōez omniū bestiarū agri. eoq; non
esset pastor: neq; ei quesierūt pastores gre
gē meū: sed pascebāt pastores semetipos ⁊
greges meos nō pascebant: ꝓterea pasto
res audite vbū dñi. Hec dicit dñs de⁹. Ec
ce egoipe sup pastores: requirā gregē meū
de manu eoꝝ ⁊ cessare eos faciā vt vltra ñ
pascant gregem meū: nec pascant ampli⁹
pastores semetipsos. Et liberabo gregem
meū de ore eorum: et nō erūt eis in escam:
quia hec dicit dñs deus. Ecce egoipse req̄
ram oues meas: et visitabo eas sicut visi
tat pastor gregez suū: ī die q̄ fuerit ī me
dio ouium suarum dissipataꝝ. Sic visita
bo oues meas: ⁊ liberabo eas ꝺ omnib̄ lo
cis in quib̄ dispse fuerāt ī die nubis ⁊ ca
liginis. Et educam eas de populis et con
gregabo eas de terris: ⁊ inducam eas ī ter
ram suam: ⁊ pascam eas in mōtib̄ isrl̄ ī ri
uis ⁊ ī cūctis sedib̄ terre. In pascuis vbri
mis pascā eas: ⁊ in montibus excelsis isra
el erunt pascue earum. Ibi requiescent in
herbis virentib̄: ⁊ in pascuis pinguib̄ pa
scentur super montes israel. Ego pascam
oues meas: et ego eas accubare faciam di
cit dñs de⁹. Quod perierat requiram et q̄d
abiectū erat reducam: et quod confractuz
fuerat alligabo et q̄d infirmū fuerat con
solidabo: ⁊ q̄d pingue et forte custodiam.
⁊ pascā illas ī iudicio. Uos aūt greges mei:

Hec dicit dñs deus. Ecce ego iudico inter pecus ⁊ pecus. arietū ⁊ hircoꝝ. Nōne satis vobis erat pascua bona depasci: Insuper et reliquias pascuarū vrāꝝ ꝓculcastis pedibꝫ vrīs: et cū purissimā aquā biberitis: reliquaꝫ pedibꝫ vrīs cōbastis. Et oues mee hijs q̄ ꝓculcata pedibꝫ vrīs fuerāt pascebā-
tur: ⁊ q̄ pedes vrī turbauerāt hec bibebāt.
Propterea hec dicit dñs deus ad vos. Ecce egoipse iudico inter pecus pīgue ⁊ macilē-
tū. Proeo q̄ latеribꝫ ⁊ humeris inpigueba
tis ⁊ cornibꝫ vrīs ventilabatis oīa infirma pecora donec dispergerētur foras: saluabo gregē meū ⁊ nō erit vltra ī rapinā: ⁊ iudi-
cabo inter pec⁹ et pec⁹. Et suscitabo super eas pastorem vnū q̄ pascat eas seruū meū dauid: ipse pascet eas: ⁊ ipe erit eis ī pasto
rē. Ego aī dñs ero eis ī deū: ⁊ seruus me⁹ dauid princeps ī medio eoꝝ. Ego dñs locut⁹ sū. Et faciaꝫ cū eis pactū pacis: ⁊ ces-
sare faciam bestias pessimas de terra. Qui habitāt ī deserto securi dormiēt in saltibus. ⁊ ponam eos ī circuitu collis mei bñdictō
nem: ⁊ deducam ỹmbrē ī tēpore suo: ⁊ plu uie bñdictōnis erunt. Et dabit lignū agri fructū suū: ⁊ terra dabit germen suū: ⁊ erī
ī terra sua absq̄ timore. Et sciēt q̄ ego do
min⁹ cū ꝓtriuero cathenas iugi eoꝝ: ⁊ eru ero eos ꝺ manu impantiū sibi. Et nō erūt vltra ī rapinā ī gētibꝫ: neq̄ bestie terre de-
uorabūt eos: sed habitabūt cōfidēt absq̄ vllo terrore. Et suscitabo eis germē noīa-
tū: et nō erūt vltra imminuti fame in ter-
ra: neq̄ portabūt vlt̄ obprobria gentiū. Et scient q̄ ego dñs deus eoꝝ cū eis: ⁊ ipi po-
pulus me⁹ dom⁹ isrl̄ ait dñs deus. Vos aūt greges mei greges pascue mee hoīes estis: et ego dñs de⁹ vester: dicit dñs de⁹.

Capitulū .XXXV.

Et factus ē sermo dñi ad me dicēs. Fili hoīs pone faciē tuā aduersuꝫ montē seīr: ⁊ ꝓphetabis de eo et di
ces illi. Hec dicit dñs deus. Ecce ego ad te mons seīr: ⁊ extēdam manū meā sup te. et dabo te desolatum atq̄ desertū. Vrbes tu-
as demoliar et tu desertus eris: et scies q̄a ego dñs eoꝝ fueris inimic⁹ sempitern⁹. et ꝓcluseris filios isrl̄ ī man⁹ gladij in tpe af
flictōis eoꝝ. ī tpe iniq̄tatis extreme. Propterea viuo ego dicit dñs deus: qm̄ sanguini trabaꝫ te. ⁊ sanguis te pseque⁹: ⁊ cū san-
guine oderis: sanguis pseque⁹ te. Et dabo montē seīr desolatū et desertum: et auferā de eo euntē ⁊ redeuntē: ⁊ īplebo mōtes ei⁹ occisoꝝ suoꝝ. In collibꝫ tuis ⁊ in vallibus tuis atq̄ ī torrentibꝫ interfecti gladio ca-
dent. In solitudines sempiternas tradam te: ⁊ ciuitates tue ñ habitabūt. Et scietis q̄ ego domin⁹ de⁹: eoq̄ dixeris due gētes ⁊ due terre mee erūt et hēditate possidebo eas: cū dñs eēt ibi. Propterea viuo ego di
cit dñs de⁹: q̄ faciā iuxta irā tuā ⁊ ꝑm ze-
lū tuū quē feciſti odio habēs eos: ⁊ notus efficiar ꝑ eos cū te iudicauero: ⁊ scies quia ego dñs. Audiui vniuersa obprobria tua q̄ locut⁹es de mōtibꝫ isrl̄ dicēs. Deserti no
bis ad deuorādū dati sūt. Et insurrexistis sup me ore vō: et derogastis aduersū me. Verba vra ego audiui. Hec dicit dñs de⁹. Letāte vniuersa terra. ī solitudinē te redi-
gam: sicuti gauisus es sup hēditatē dom⁹ isrl̄: eoq̄ fuerit dissipata sic faciā tibi. Dis
sipat⁹ eris mons seīr. ⁊ ỹdumea oīs: ⁊ sci-
ent quia ego dñs. Capi. XXXVI.

Tu aūt fili hoīs ꝓpheta sup mon-
tes israel: ⁊ dices. Mōtes israel au-
dite verbum dñi. Hec dicit domin⁹ deus. Eoq̄ dixerit inimicus de vobis euge altitudines sempiterne in hereditatē da-
te sunt nob: ꝓpterea vaticinare et dic. Hec dicit dñs de⁹. Proeo q̄ desolati estis ⁊ con culcati ꝑ circuitum et facti ī hēditatē reli
q̄s gentibꝫ: ⁊ ascendisti super labiū līgue ⁊ obprobriū ꝑpl̄i: ꝓpterea montes isrl̄ audite vbū dñi dei. Hec dicit dñs de⁹ mōtibꝫ ⁊ col
libus torrentibꝫ vallibusq̄ ⁊ desertis pari-
etinis et vrbibꝫ derelictis q̄ depopulate sūt et subsanate a reliquis gentibꝫ ꝑ circuitū. Propterea hec dicit dominus deus. Quo-
niam in igne zeli mei locutus sum de reli-
quis gentibꝫ et de ỹdumea vniuersa: q̄ de-
derūt terram meā sibi in hereditatē cū gla
dio et toto corde ⁊ ex animo: ⁊ eiecerūt eā vt vastarēt: idcirco vaticinare sup humuꝫ israel: et dices montibus et collibus iugis et vallibus. Hec dicit dominus deus. Ecce ego in zelo meo ⁊ in furore meo locut⁹ sū: eoq̄ confusionem gentiuꝫ sustinueris. Id-
circo hec dicit dominus deus. Ego leuaui manum meā vt gentes que ī circuitu vō
sūt ipe ꝓfusionē suaꝫ portēt: vos aī mōtes

ísrael ramos vr̃os germinetis: ⁊ fructū ve-
strū afferatis ꝑplo meo ísrl̃. ꝓpe em̃ est
vt veniat. Quia ecce ego ad vos: et cōuer
tar ad vos. ⁊ arabimī: ⁊ accipietis semēt̄z
et multiplicabo ī vob̄ hoīes om̃ezqz domū
ísrl̃. Et habitabunt̄ ciuitat̄es. ⁊ ruinosa ī-
staurabūt̄: ⁊ replebo vos hoīb⁹ ⁊ iumētis:
⁊ multiplicabūt̄ ⁊ cresc̄ēt. Et habitare vos
faciā sicut a pr̄icipio: bonisqz donabo ma-
iorib⁹ q̄ habuistis ab inicio: ⁊ scietis quia
ego dñs. Et adducam sup vos hoīes ꝑplm
meū ísrl̃: et hēditat̄ possidebūt te. Et eris
eis ī hēditatē: et ñ addes vltra vt absqz eis
sis. Hec dicit dñs de⁹. ꝓroeo q̄ dicūt de vo
bis deuoratrix hoīm es ⁊ suffocās gentem
tuam: ꝑt̄erea hoīes nō ꝓmedes amplius:
et gentē tuā nō necabis vltra ait dñs de⁹.
Nec auditam faciam ī te ampli⁹ ꝓfusionē
gentiū: et obꝓrobriū ꝑplor̄ nequaq̄ porta-
bis: ⁊ gentē tuā nō amittes āplius ait do-
min⁹ de⁹. Et factū ē verbū dñi ad me dicēs.
Fili hoīs. dom⁹ ísrl̃ habitauerūt in humo
sua: ⁊ polluerūt eam in vijs suis et in stu-
dijs suis. Juxta īmūdiciā mēstruate facta
est via eor̄ corā me: ⁊ effudi indignatōnez
meā sup eos ꝓ sanguine quē fuderūt super
terrā. Et in ydolis suis polluerūt eaz: et di
spsi eos in gentes ⁊ vētilati sūt ī terras: iu
xta vias eor̄ ⁊ ad inuentōnes eor̄ iudica-
ui eos. Et īgressi sūt ad gentes ad quas ī-
troierūt et polluer̄t nomē sanctū meū: cū
dicēr̄ ỏ eis ꝑplus dñi iste ē: et de terra eius
egressi sunt. Et pepci nomini sancto meo:
qỏ polluerat dom⁹ ísrl̃ ī gētib⁹ ad q̄s īgres-
si sunt. Idcirco dices domui ísrl̃. Hec dicit
dñs de⁹. Non ꝑt̄er vos ego faciam domus
ísrl̃: sed ꝑt̄er nomē sanctū meū qỏ pollui-
stis in gētib⁹ ad quas intrastis. Et sanctifi
cabo nomē meū magnū qỏ pollutū ē īter
gētes qỏ polluistis ī medio ear̄: vt sciant
gētes q⁹ ego dñs. dicit dñs exercituū. Cum
sanctificat⁹ fuero ī vob̄ corā eis. Tollā q̄p
pe vos de gētib⁹: ⁊ ꝯgregabo vos ỏ vniuer
sis terris: ⁊ adducā vos in terrā vr̃am. Et
effundam sup vos aquā mūdam: et mūda
bimini ab oīb⁹ inq̄namētis vr̃is: ⁊ ab vni-
uersis ydolis vr̃is mundabo vos. Et dabo
vobis cor nouū: ⁊ spūm nouuz ponā ī me-
dio vr̃i. Et auferā cor lapideū de carne ve-
stra: ⁊ dabo vobis cor carneū: ⁊ spūm me-
um ponā in medio vr̃i. Et faciam vt ī p̄ce
ptis meis ambuletis: ⁊ iudicia mea custo-
diatis ⁊ operemini. Et habitabitis ī terra
quā dedi p̄ib⁹ vr̃is: ⁊ eritis mihi ī ꝑplm: et
ego ero vobis ī deū. Et saluabo vos ex vni
uersis īq̄namētis vr̃is: ⁊ vocabo frumētū
et mltiplicabo illud: ⁊ nō imponā ī vos fa
mem. Et mltiplicabo fructuz ligni ⁊ geni-
mina agri: vt nō portetis vltra obꝓrobriū
famis in gētib⁹. Et recordabimini viar̃ ve
str̃ar̃ pessimarū studior̃qz nō bonor̃: ⁊ di
splicebūt vobis iniq̄tat̄es vr̃e et scelera ve-
stra. Non ꝑt̄er vos ego faciaz ait dñs de⁹:
notum sit vobis. Cōfundemī ⁊ erubescite
sup vijs vr̃is dom⁹ ísrl̃. Hec dicit dñs deus.
In die q̄ mūdauero vos ex oīb⁹ iniq̄tatib⁹
vr̃is ⁊ inhabitari fecero vrbes. ⁊ instaura-
uero ruinosa: ⁊ terra deserta fuerit excul-
ta. q̄ quōdā erat desolata ī oculis oīs via-
toris: dicēt. Terra illa inculta facta est vt
ort⁹ voluptatis: ⁊ ciuitates deserte ⁊ desti-
tute atqz suffosse munite sedēr̃t. Et sciēt gē
tes quecūqz derelictę fuerīt ī circuitu vr̃o:
q⁹ ego dñs edificaui dissīpata. plantauiqz
inculta: ego dñs locut⁹ sim et fecerim. Hec
dicit dñs de⁹. Adhuc ī hoc inueniēt me do
mus ísrl̃: vt faciam eis. Multiplicabo eos
sicut gregē hoīm vt gregē sanctū: vt gregē
ihrl̃m in solēnitatib⁹ eius. Sic erūt ciuita
tes deserte plene gregib⁹ hoīm: ⁊ scient q̄a
ego dominus. Capitulū .XXXVII.

Facta est sup me man⁹ dñi: et edu-
xit me in spiritu dñi. et dimisit me
ī medio campi q̄ erat plen⁹ ossib⁹:
et circūduxit me ꝑ ea in gyrum. Erant au
tem multa valde super faciē campi: sicca-
qz vehementer. Et dixit ad me. Fili hoīs:
putasne viuent ossa ista: Et dixi. Dñe de⁹
tu nosti. Et dixit ad me. Vaticinare de os-
sibus istis. Et dices eis. Ossa arida: audi-
te verbum domini. Hec dicit domin⁹ deus
ossibus hijs. Ecce ego intromittaz in vos
spūm ⁊ viuetis: ⁊ dabo sup vos neruos. et
succrescere faciā sup vos carnes. ⁊ superex-
tendam in vobis cutem: ⁊ dabo vobis spi-
ritum ⁊ viuetis. ⁊ scietis q⁹ ego dñs. Et ꝓ-
phetaui sicut p̄cepat mihi. Fact⁹ ē aī soni
t⁹ ꝑphetāte me: et ecce ꝯmocio. Et accesse-
rūt ossa ad ossa: vnū qỏqz ad iūcturā suaz.
Et vidi: ⁊ ecce sup ea nerui et carnes ascē-
derūt. ⁊ extenta est in eis cutis desuper: et

ſpiritū habebāt. Et dixit ad me. Vaticina re ad ſpūm: vaticinare fili homīs: et dices ad ſpiritum. Hec dicit dñs de⁹. A quatuor ventis veni ſpūs: ⁊ inſuffla ſup ītерfectos iſtos. ⁊ ſuiuiſcāt. Et ꝓphetaui ſicut p̄cepat mihi. Et ingreſſus ē in ea ſpiritus et vixe- runt: ſteterūtq; ſup pedes ſuos exercitus grandis nimis valde. Et dixit ad me. Fili hoīs: oſſa hec vniuerſa. dom⁹ iſrl ē. Ipi di cūt. aruerūt oſſa nr̄a: ⁊ perijt ſpes nr̄a: et abſciſi ſumus. Propterea vaticinare: ⁊ di ces ad eos. Hec dicit dñs de⁹. Ecce ego ape riā tumulos vōs: ⁊ educaz vos de ſepul- cris vr̄is ꝓp̄lus meus: ⁊ inducā vos in ter- rā iſrl. Et ſcietis q; ego dñs. cū apperuero ſepulcra vr̄a: et eduxero vos de tumul vr̄e- ſtris ꝓp̄le meus: et dedero ſpūm meū ī vob et vixeritis. Et req̄eſcē vos faciam ſup hu mū vr̄az: ⁊ ſcietis q; ego dñs locutus ſū et feci: ait dñs deus. Et fact⁹ ē ſermo dñi ad me dicēs. Et tu fili hoīs ſume tibi lignum vnū: ⁊ ſcribe ſup illud. iude et filios iſrl ſo cijs ei⁹. Et tolle lignū altr̄m: ⁊ ſcribe ſuper illud. ioſeph lignuz ephraim: ⁊ cunctе do- mus iſrl ſocioꝝq; ei⁹. Et adiūge illa vnū ad altr̄ū tibi ī lignū vnū: ⁊ erūt ī vnionē ī manu tua. Cū aūt dixerint ad te filij ꝓp̄li tui loquentes nōne iudicas nob q̄d in hijs tibi velis: loq̄ris ad eos. Hec dicit dñs de⁹. Ecce ego aſſumā lignū ioſeph. qđ ē ī mānu ephraim et tribꝰ iſrl que ſūt ei adiunctе: ⁊ dabo eas pariter cuz ligno iuda et faciam eas in lignū vnū: et erūt vnū ī manu ei⁹. Erūt aī ligna ſup que ſcripſeris in manu tua ī oculis eoꝝ: ⁊ dices ad eos. Hec dicit dñs deus. Ecce ego aſſumam filios iſrl de medio natōnū ad quas abierūt: ⁊ ꝯgrega- bo eos vndiq; et adducā eos ad humū ſu- am. Et faciam eos ī gētē vnā ī terra ī mō tibꝰ iſrl: ⁊ rex vn⁹ erit oīb ꝑ̄ras. Et n̄ erūt vlr̄ due gentes: nec diuidēr̄ amplius ī duo regna. Neq; polluent vltra ī ydolis ſuis et abominatōnib ⁊ cūctis iniq̄tatib ſuis: et ſaluos eos faciā de vniuerſis ſedib ſuis ī quib peccauerūt: ⁊ emūdabo eos. Et erūt mihi ꝓp̄lus. et ego ero eis deus: et ſeru⁹ me- us dauid rex ſup eos: et paſtor vnus erit omniū eoꝝ. In iudicijs meis ambulabūt: et mandata mea cuſtodiēt: ⁊ faciēt ea. Et habitabūt ſup terrā quam dedi ſeruo meo iacob ī qua habitauerūt p̄res vr̄i: ⁊ habita- būt ſup eā ipi ⁊ filij eoꝝ et filij filioꝝ eoꝝ vſq; ī ſempiternū: ⁊ dauid ſeruus meus p̄n- ceps eoꝝ ī perpetuū. Et pcuciā illis fedus pacis: pactū ſempiternuz erit eis. Et fun- dabo eos ⁊ multiplicabo: ⁊ dabo ſanctifi- catōz meā ī medio eoꝝ ī perpetuū. Et erit tabnaculū meū ī eis et ero eis deus: et ipi erūt mihi ꝓp̄lus. Et ſcient gētes q; ego do- min⁹ ſanctificato: iſrl: cū fuerit ſāctifica- tio mea in medio eorum in perpetuuz.

Capitulū .XXXVIII.

Et factus ē ſermo dñi ad me dicēs. Fili hominis pone faciem tuaz ꝑ- tra gog ⁊ terram magog p̄ncipē capitis moſoch et thubal: ⁊ vaticinare de eo. ⁊ dices ad eum. Hec dicit dñs deus. Ec- ce ego ad te gog p̄ncipem capitis moſoch et thubal. Et circūagam te et ponam fre- nū ī maxillis tuis: et educaz te ⁊ omnez ex- ercituū tuū equos et eq̄tes veſtitos lorīcis vniuerſos: multitudinē magnaz haſtaz et clipeū et arripientiū gladium. Per ſe ethi opes et libies cū eis: omnes ſcutati et ga- leati. Gomer et vniuerſa agmina eius: do- mus togorma latera aquilonis et totū ro- bur ei⁹: ꝓp̄liq; multi tecuz. Prepara et in- ſtrue te et omnem multitudinez tuaz que coaceruata eſt ad te: ⁊ eſto eis in p̄ceptuz. Poſt dies multos viſitaberis. In nouiſſi- mo annorū venies ad terram q̄ reuerſa eſt a gladio: cōgregata eſt de populis multis: ad montes iſrael qui fuerunt deſerti iugi- ter. Hec de ꝓp̄lis educta eſt: et habitauer̄t ī ea cōfidēter vniuerſi. Aſcendēs aūt quaſi tēpeſtas venies ⁊ quaſi nubes: vt operias terrā. tu ⁊ oīa agmina tua: ⁊ ꝓp̄li multi te- cū. Hec dicit dñs deus. In die illa aſcendēt ſermones ſuper cor tuū: ⁊ cogitabis cogi- tatōnē peſſimam: ⁊ dices. Aſcendaz ad ter rā abſq; muro. Venient ad quieſcentes ha bitanteſq; ſecure. oñes habitāt ſine muro Vectes ⁊ portе nō ſūt eis. Vt diripias ſpo lia ⁊ inuadas p̄dam: vt inferas manum tuaz ſup eos q̄ deſerti fuerant ⁊ poſtea re- ſtituti: ⁊ ſup populū q̄ eſt ꝯgregat⁹ ex gen tib q̄ poſſidere cepit: ⁊ eſſe habitator vm- bilici terre. Saba et dedan et negociato- res tharſis et omnes leones eius dicent ti bi. Nunquid ad ſumenda ſpolia tu venis? Ecce ad diripiendam p̄dam congregaſti multitudinē tuā: vt tollas argētū ⁊ aur:

auferas ſuppellectilē atz ſubſtāciā ⁊ diripi as manubias infinitas. Propterea vaticinare fili hoīs: ⁊ dices ad gog. Hec dicit dō mīn⁹ dē⁹. Nūqd ñ ī die illo cū habitauerit pplus me⁹ iſrl̄ pfidēter ſcies ⁊ venies tu de loco tuo a latēribz aq̄lonis tu ⁊ ppli multi tecū: aſcēſores eq̄rū vniuerſi. cetus magn⁹ et exercitus vehemēs: Et aſcēdes ſup pplm
b meū iſrl̄ q̄ſi nubes vt operias terrā. In no uiſſimis diebz eris: ⁊ adducā te ſup terraz meā: vt ſciāt gētes me cū ſanctificatus fuero ī te in oc̄lis eoz o gog. Hec dicit dominus dē⁹. Tu ergo ille es de q̄ locut⁹ ſū ī diebz antiq̄s ī manu ſeruoz meoz pphetarū iſrl̄: q̄ pphetauerunt ī diebz illoz tēpoz vt adducerez te ſup eos. Et erit in die illa. in die aduent⁹ gog ſup terrā iſrl̄ ait dñs dē⁹: aſcēdet indignatō mea ī furore meo ⁊ in ze
c lo meo. In igne ire mee locut⁹ ſū: q̄ in die illa erit cōmotio magna ſup terrā iſrl̄: et cōmouebunt a facie mea piſces maris et volucres celi ⁊ beſtie agri: ⁊ omne reptile q̄d mouetur ſup humū: cūctiq̄z hoīes q̄ ſūt ſup faciem terre. Et ſubuertēt mōtes: ⁊ cadēt ſepes: ⁊ oīs murus corruet in terrā. Et puocabo aduerſus eū ī cūctis mōtibz me-
is gladiū: ait dñs dē⁹. Gladius vniuſcuiuſq̄z ī frēz ſuū dirigēt. Et tūc iudicabo cū peſte ⁊ ſanguine ⁊ ymbre vehemēti: ⁊ lapidibus īmēſis. Ignē ⁊ ſulphur pluam ſup eum et ſup exercituū ei⁹: et ſup pplos multos q̄ ſunt cum eo. Et magnificabor ⁊ ſāctificabor: et notus ero ī oc̄lis multaz gentiū: ⁊ ſcient quia ego ſum dominus.

Capitulus .XXXIX.

Tu aūt fili hoīs vaticinare aduerſū gog: ⁊ dices. Hec dicit dñs dē⁹. Ecce ego ſup te gog principē capitis moſoch ⁊ thubal. Et circūagā te ⁊ educaz te. ⁊ aſcēdē te faciā de latēribz aq̄lonis: et adducā te ſup mōtes iſrl̄. Et pcuciaz arcū tuuz ī manu ſiniſtra tua: et ſagittas tuas de manu dextera tua. Deiciaz te ſup montes iſrl̄: cades tu ⁊ oīa agmina tua ⁊ populi tui q̄ ſūt tecū. Feris. auibz. omnīq̄z volatili ⁊ beſtijs terre dedi te ad deuorandum. Sup faciē agri cades: q̄ ego locut⁹ ſū ait dñs dē⁹. Et īmittā ignē ī magog et ī bijs q̄ habitant ī inſulis pfidēter: et ſcient q̄ ego
dñs. Et nomē ſanctū meū notū faciam in medio ppli mei iſrl̄: ⁊ nō polluā nomē ſanctū meū amplius: et ſcient gētes q̄ ego dō
c mīn⁹ ſanct⁹ iſrl̄. Ecce venit: et factuz ē ait dñs dē⁹. Hec eſt dies ō q̄ locut⁹ ſū. Et egredient habitatores de ciuitatibz iſrl̄: et ſuccendēt et cōburent arma clipeuz ⁊ haſtas arcum et ſagittas ⁊ baculos manuū ⁊ contos: ⁊ ſuccendent ea igni ſeptem annis. Et nō portabūt ligna de regionibz neq̄z ſuccidēt ō ſaltibz. q̄m arma ſuccēdēt igni: ⁊ dēp̄dabūt eos q̄bz p̄de fuerant: ⁊ diripiēt vaſtatores ſuos ait dñs dē⁹. Et erit ī die illa dabo gog locū noīatū ſepulcrū ī iſrl̄. vallē viatoz ad orientē maris: q̄ obſtupeſcē faciet p̄tereūtes. Et ſepeliēt ibi gog ⁊ omnez mlt̄itudinem ei⁹: ⁊ vocabit vallis mlt̄itudinis gog: ⁊ ſepeliēt eos dom⁹ iſrl̄ vt mundēt terrā ſeptez mēſibz. Sepeliet aūt eū oīs
f pplus terre: et erit eis nomīata dies ī qua glorificat⁹ ſū ait dñs dēus. Et viros iugit ꝑſtituēt luſtrantes terrā: q̄ ſepeliāt et req̄rāt eos q̄ remanſerat ſup faciem terre: vt emūdent eā. Poſt mēſes aūt ſeptez querere incipient: ⁊ circuibūt pagrātes terrā. Cūq̄z viderint os hoīs ſtatuēt iuxta illud ti-
T g tulū donec ſepeliāt illud pollictores ī valle multitudinis gog. Nomē autē ciuitatis amona: ⁊ mūdabūt terrā. Tu ergo fili hominis: hec dicit dñs dē⁹. Dic oīi volucri ⁊ vniuerſis auibz cūctiſq̄z beſtijs agri. Conuenite ꝑgerate: ꝓcurrite vndiq̄z ad victimā meā quā ego immolo vob. victimaz grādē ſup montes iſrl̄: vt comedatis carnes ⁊ bibatis ſanguinez. Carnes fortiū comeditis et ſanguinē p̄ncipum terre bibetis: arietum et agnoz et bircoz thauroq̄z et altiliū ⁊ pinguiū oīiū ⁊ cōmedetis adipē ī ſaturitutē: ⁊ bibetis ſanguinē in ebrietatē ō victima quā ego immolabo vob: ⁊ ſaturabimini ſup mēſam meaz de equo ⁊ de equite forti. ⁊ de vniuerſis viris bellatoribz ait
P dñs dē⁹. Et ponā gloriā meam in gētibz: ⁊ vidēbūt oēs gētes iudiciū meū q̄d fecerim. et manū meā quā poſuerim ſup eos: et ſcient dom⁹ iſrl̄ quia ego dominus dē⁹ eorum
h a die illa ⁊ deinceps. Et ſcient gentes quoniā ī iniq̄tate ſua capta ſit dom⁹ iſrl̄: ⁊ q̄d dereliq̄rīt me et abſconderim faciē meā ab eis: et tradiderī eos ī man⁹ hoſtiū ⁊ ceciderint ī gladio vniuerſi. Juxta īmūdiciā eoz

et scelus feci eis: ⁊ abscondi faciem meam ab illis. Propterea hec dicit dñs de⁹. Nūc reducam captiuitatem iacob: ⁊ miserebor oīs dom⁹ isrl'. Et assumā zelū p noīe sancto meo: ⁊ portabūt confusionem suaz ⁊ oēz puaricatōem quā puaricati sūt i me cū habitauerīt in terra sua confidenter neminē forimidātes: ⁊ reduxero eos de pplis. ⁊ congregauero de terris inimicoꝝ suoꝝ. ⁊ sanctificatus fuero in eis in oculis gentiū plurimarum. Et scient qz ego dñs de⁹ eoꝝ eoq trāstulerim eos i natōnes: et congregauero eos sup terrā suaz: ⁊ nō dereliquerim quēq ex eis ibi. Et nō abscondā vltra faciē meā ab eis: eoq effuderim spūm meū sup omnem domū isrl' ait dñs deus. ¶ Capi. .XL.

In vigesimo quinto anno trāsmigōnis nostre in exordio anni decīa mensis quartodecimo anno postq̄ percussa est ciuitas: in ipa hac die facta ē super me man⁹ dñi: ⁊ adduxit me illuc in visionibꝫ dei. Adduxit me in terraz isrl': ⁊ dimisit me super montē excelsū nimis super quē erat quasi edificiū ciuitatis vergentis ad austrum: ⁊ introduxit me illuc. Et ecce vir cuius erat species quasi species eris: ⁊ funiculus lineus i manu ei⁹: ⁊ calam⁹ mēsure i manu ei⁹. Stabat aūt i porta: ⁊ locutus est ad me idem vir. Fili hois: vide oculis tuis ⁊ auribꝫ tuis audi: ⁊ pone cor tuuz in oīa q̄ ego oñdaz tibi qz vt ostendāt tibi adductus es huc. Annūcia oīa q̄ tu vides domui isrl'. Et ecce mur⁹ forinsecus in circuitu dom⁹ vndiqꝫ: ⁊ in manu viri calam⁹ mensure sex cubitoꝝ ⁊ palmo. Et mensus est latitudinē edificij calamo vno: altitudinem q̄z calamo vno. Et venit ad portā q̄ respiciebat viam orientalem: ⁊ ascendit p grad⁹ ei⁹. Et mensus ē limē porte calamo vno latitudinē. id ē limē vnū calamo vno in latitudine: ⁊ thalamū vno calamo i longū. ⁊ vno calamo in latū: ⁊ iter thalamos quinq̄z cubitos: ⁊ limen porte iuxta vestibulū porte itrinsecus calamo vno. Et mēsus ē vestibulū porte octo cubitoꝝ: et frōtē ei⁹ duobꝫ cubitis. Vestibulū autez porte erat intrinsecus. Porro thalami porte ad viam orientalē tres hinc ⁊ tres inde: mensura vna triū: ⁊ mensura vna frontium ex vtraq̄z parte. Et mensus ē latitudinē limis porte decē cubitoꝝ: ⁊ lōgitudinē porte tredecī cubitoꝝ: ⁊ magnitudinē ante thalamos cubiti vni⁹: ⁊ cubit⁹ vn⁹ finis vtrimq̄z. Thalami aūt sex cubitoꝝ erāt hinc ⁊ inde. Et mensus ē porta a tecto thalami vsq̄z ad tectū ei⁹ latitudinē viginticuinq̄z cubitoꝝ: ostiū ptra ostiū. Et fecit frontes per sexaginta cubitos: ⁊ ad frontē atriū porte vndiqꝫ p circuitū: ⁊ ante faciē porte q̄ ptingebat vsq̄z ad faciem vestibuli porte interioris quinq̄ginta cubitos: ⁊ fenestras obliquas i thalamis et frontibꝫ eoꝝ: q̄ erāt intra portaz vndiqꝫ p circuitū. Similiter aūt erāt ⁊ i vestibulis fenestre p gyrum intrinsecus: ⁊ ante frontes pictura palmarū celata. Et eduxit me ad atriū exterius: ⁊ ecce gazophilatia et pauimētū stratū lapide i atrio p circuitū. Triginta gazophilatia in circuitu pauimēti: ⁊ pauimētū i fronte portarū fm longitudinē portarū erat inferius. Et mensus ē latitudinē a facie porte inferioris vsq̄z ad frontē atrij interioris extrinsecus: centū cubitos ad orientē ⁊ aq̄lonē. Portā vero q̄ respiciebat viaz aq̄lonis atrij exterioris mensus est tam in longitudine q̄z i latitudīe ⁊ thalamos ei⁹ tres hīc ⁊ tres inde. ⁊ frōtē ei⁹ ⁊ vestibulū eius fm mēsurā porte prioris: quinq̄ginta cubitoꝝ lōgitudinē ei⁹: ⁊ latitudinē vigītiquīq̄z cubitoꝝ. Fenestre aūt ei⁹ ⁊ vestibuluz ⁊ sculpture fm mensurā porte q̄ respiciebat ad orientē: et septem graduum erat ascensus eius. Et vestibulum ante eam: ⁊ porta atrij interioria cōtra portaz aq̄lonis ⁊ orientalem. Et mensus ē a porta vsq̄z ad portā. centū cubitos. Et eduxit me ad viā australē: ⁊ ecce porta q̄ respiciebat ad austrū. Et mēsus ē frontē ei⁹ ⁊ vestibulū ei⁹ iuxta mensuras supiores: ⁊ fenestras eis ⁊ vestibula i circuitu sicut fenestras ceteras: q̄nquaginta cubitoꝝ longitudine ⁊ latitudīe viginticuiq̄z cubitoꝝ: ⁊ i gdibꝫ septez ascē debāt ad eā. Et vestibulū ante fores ei⁹: et celate palme erāt vna hinc et altera inde i fronte eius: et porta atrij interioris in via australi. Et mensus est a porta vsq̄z ad portam in via australi. centum cubitos. Et introduxit me in atrium interius ad portaz australem: ⁊ mensus est portam iuxta mēsuras supiores. thalamuz eius: et frontem ei⁹ et vestibulum eius hijsdem mensuris: et

feneſtras veſtibuloꝝ ei⁹ ī circuitu q̄nq̄ginta cubitos longitudīs ⁊ latitudīs viginti q̄nq; cubitos: ⁊ veſtibulū ꝑ gyrū longitudine viginti q̄nq; cubitoꝝ: ⁊ latitudine q̄nq; cubitoꝝ. Et veſtibulum ei⁹ ad atriū exterius: ⁊ palmas eius in fronte: ⁊ octo gradus erant quibꝫ aſcendebaꝫ per eā. Et introduxit me in atriū interi⁹ ꝑ viam orientalem: ⁊ menſus ē portā ſm mēſuras ſupiores. thalamū ei⁹ ⁊ frontē eius ⁊ veſtibula eius ſicut ſupra: ⁊ feneſtras ei⁹ et veſtibulum in circuitu longitudine q̄nquaginta cubitoꝝ et latitudine viginti quinq; cubitoꝝ: ⁊ veſtibulum eius id eſt atrij exterioris et palme celate in fronte eius hinc et inde: ⁊ in octo gradibꝫ aſcenſus ei⁹. Et introduxit me ad portā q̄ reſpiciebat ad aq̄lonez. Et menſus ē ſm menſuras ſupiores thalamū eius ⁊ frontē ei⁹ ⁊ veſtibulū eius et feneſtras eius per circuitū longitudine q̄nquaginta cubitorū et latitudine viginti quinq; cubitoꝝ. Et veſtibulū eius reſpiciebat ad atrium exteri⁹. ⁊ celatura palmarum in fronte ei⁹ hinc et inde: ⁊ ī octo gradibꝫ aſcenſus ei⁹. Et ꝑ ſingula gazophilatia oſtium in frontibꝫ portarū. Ibi lauabant olocauſtū. Et in veſtibulo portę due menſe hinc et due menſe inde: vt immoleꝫ ſup eas olocauſtū ⁊ ꝑ pcō ⁊ ꝑ delicto. Et ad latus exterius qđ aſcendit ad oſtiuz portę q̄ pergit ad aquilonē due menſe: ⁊ ad lat⁹ alterū ante veſtibulū portę due menſe. Quatuor mēſe hinc ⁊ quatuor menſe inde: ꝑ latera portę octo mēſe erāt: ſup quas immolabāt. Quatuor aūt menſe ad olocauſtū de lapidibꝫ quadris extructe. longitudine cubiti vni⁹ ⁊ dimidij. et latitudine cubiti vnius et dimidij: et altitudine cubiti vnius: ſup q̄s ponāt vaſa ī qbꝫ immolaꝫ olocauſtuz et victima. Et labia eaꝝ palmi vni⁹: reflexa intrinſecus ꝑ circuitū. Sup mēſas aūt carnes oblatōnis. Et extra portam interiorē gazophilatia cantoꝝ in atrio interiori quod erat ī latere portę reſpicientis ad aquilonē: ⁊ facies eoꝝ ꝓtra viaz auſtralē: vna ex latere portę orientalꝭ. q̄ reſpiciebat ad viam aq̄lonis. Et dixit ad me. Hoc ē gazophilatiū qđ reſpicit viā meridianam ſacerdotum qui excubant in cuſtodijs tēpli: portro gazophilatiū qđ reſpicit ad viā aq̄lonis ſacerdotū erit q̄ excubāt ad miniſterium altaris. Iſti ſūt filij ſadoch q̄ accedunt de filijs leui ad dn̄m vt miniſtrēt ei. Et mēſus eſt atrium longitudine centum cubitorū. ⁊ latitudine centū cubitoꝝ. ꝑ quadruz: et altare ante faciem tēpli. Et introduxit me in veſtibulū tēpli: ⁊ menſus eſt veſtibulum quinq; cubitis hinc et quinq; cubitis inde: ⁊ latitudinē portę trium cubitoꝝ hīc ⁊ trium cubitoꝝ inde: longitudinē aūt veſtibuli viginti cubitoꝝ ⁊ latitudinez vndecī cubitoꝝ. Et octo gradibꝫ aſcēdebaꝫ ad eā: ⁊ columne erant ī frontibꝫ: vna hinc et altera inde.

Capituluz .XLI.

Et introduxit me in tēplum: ⁊ mēſus eſt frontes. ſex cubitos latitudinis hinc: ⁊ ſex cubitos latitudīs inde. Latitudo tabernaculi ⁊ latitudo portę decem cubitoꝝ erat: ⁊ latera portę quinq; cubitis hinc: ⁊ quīq; cubitis inde. Et mēſus eſt longitudinē eius quadraginta cubitoꝝ: ⁊ latitudinem viginti cubitoruz. Et introgreſſus intrinſecus menſus eſt in frōte portę duos cubitos: et portam ſex cubitoꝝ: et latitudinē portę ſeptē cubitoꝝ. Et mēſus ē longitudinē ei⁹ viginti cubitoꝝ: et latitudinē viginti cubitoꝝ ante faciem templi. Et dixit ad me. Hoc eſt ſanctū ſanctoꝝ. Et menſus eſt parietem dom⁹ ſex cubitoꝝ: ⁊ latitudinem lateris quatuor cubitoꝝ: vndiq; ꝑ circuitū dom⁹. Latera autez latus ad latus: bis triginta tria. Et erant eminentia que ingrderenꝫ ꝑ parietē dom⁹ in lateribꝫ ꝑ circuitum vt continerent: et non attingerent parietē templi. Et platea erat in rotundum. aſcendēs ſurſum ꝑ cocleam et in cenaculum templi deferebat ꝑ gyrum. Idcirco latius erat templū in ſupioribꝫ: ⁊ ſic de inferioribꝫ aſcendebaꝫ ad ſupiora: in mediuz. Et vidi in domo altitudinem ꝑ circuitum fundata latera ad menſurā calami ſex cubitoꝝ ſpacio: ⁊ latitudinem per parietem lateris forinſecus quinq; cubitoꝝ. Et erat interior domus. in lateribꝫ dom⁹. Et inter gazophilatia latitudine viginti cubitoꝝ in circuitu domus vndiq;. Et oſtium lateris ad oratōnem: oſtium vnum ad viam aquilonis: ⁊ oſtiū vnū ad viam auſtralem et latitudinem loci ad oratōnem quinq; cubitoruz ī circuitu. Et edificiū quod erat ſepatuz verſūq; ad viā reſpiciētez ad mare latitudīs ſeptuaginta

Ezech.

cubitorũ: paries aũt edificij quiqz cubitorum latitudinis ꝑ circuitus: et longitudo eiꝰ nonaginta cubitoꝝ. Et mẽsus ẽ domus longitudinẽ centũ cubitoꝝ: ⁊ qđ sepatum erat edificiũ ⁊ parietes eiꝰ longitudinis cẽ tũ cubitoꝝ. Latitudo aẽ añ faciez domꝰ: ⁊ qđ erat sepatũ ꝑ orientẽ centũ cubitorũ. Et mẽsus ẽ longitudinem edificij ꝓtra faciẽ eiꝰ qđ erat sepatũ ad dorsũ acthetas ex vtraqz ꝑte centum cubitoꝝ. ⁊ tẽplũ interius. ⁊ vestibula atrij. limina ⁊ fenestras obliquas: acthetas ī circuitu ꝑ tres ꝑtes contra vniuscuiusqz limẽ: stratũqz ligno ꝑ gyrũ in circuitu. Terra aẽ vsqz ad fenestras: ⁊ fenestre clause sup ostia. ⁊ vsqz ad domuz interiorez et forinsecus ꝑ oẽz parietẽ ī circuitu intrinsecus et forinsecus ad mensuram: et fabrefacti cherubin et palme. Et palma inter cherub et cherub. Duasqz facies habebat cherub: faciẽ bouis iuxta palmaz ex hac parte: ⁊ faciẽ leonis iuxta palmam ex alia parte expẽssaz. Per oẽz domũ in circuitu de terra vsqz ad supiora portę: cherubin ⁊ palme celatę erãt ī ꝑietę tẽpli. Limẽ q̃drangulũ: ⁊ facies sanctuarij aspectꝰ ꝓtra aspectũ. Altaris lignei triũ cubitoꝝ altitudo: ⁊ longitudo eiꝰ duoꝝ cubitorum: et anguli eiꝰ et longitudo eiꝰ ⁊ ꝑietes eiꝰ lignei. Et locutꝰ ẽ ad me. Hec ẽ mẽsa corã dño. Et duo ostia erãt in tẽplo et ī sanctuario: ⁊ ī duobꝫ ostijs ex vtraqz ꝑte bina erãt ostiola: q̃ ī seinuicẽ plicabanť. Bina emꝫ ostia erãt ex vtraqz ꝑte ostioꝝ. Et celata erãt in ipsis ostijs tẽpli cherubim ⁊ sculptura palmaruz: sicut in ꝑietibꝫ q̃z expẽssa erãt. Quãobrem ⁊ grossiora erãt ligna ī vestibuli fronte forinsecꝰ: sup q̃ fenestre oblique: ⁊ similitudo palmarũ hinc atqz inde ī humerulis vestibuli ſm latera domꝰ latitudinẽqz parietum. ¶ Capitulũ. XLII

HEt eduxit me in atrium exterius ꝑ viam ducentẽ ad aq̃lonez. Et eduxit me ī gazophilaciũ qđ erat contra sepatũ edificiũ: et ꝑ eđem vergentẽ ad aquilonẽ. in facie longitudinis centũ cubitos ostij aquilonis: ⁊ latitudinis quinquaginta cubitos contra viginti cubitos atrij interioris: ⁊ ꝓtra pauimẽtũ stratuz lapide atrij exterioris: vbi erat porticꝰ iũcta porticui triplici. Et ante gazophilacia deambulatõ decem cubitoꝝ latitudinis: et ad ĩteriora respiciẽs vie cubiti vniꝰ. Et ostia eaꝝ ad aquilonem vbi erãt gazophilacia ī supioribꝫ humiliora: qz suꝑportabant porticus q̃ ex illis eminebãt de inferioribꝫ ⁊ de medijs edificij. Tristega emꝫ erant: ⁊ nõ habebãt colũnas sicut erant colũne atriorũ. Propterea eminebant de inferioribꝫ et de medijs a terra cubitis q̃nq̃gita. Et perybolus exterior ſm gazophilacia q̃ erãt ī via atrij exterioris ante gazophilacia. Longitudo eiꝰ q̃nquaginta cubitoꝝ: quia lõgitudo erat gazophilatiorũ atrij exterioris q̃nquaginta cubitoꝝ: ⁊ longitudo ante faciez templi centum cubitoꝝ. Et erat subter gazophilatia hec introitus ab oriẽte ĩgredientiũ in ea de atrio exteriori: ⁊ in latitudine perybolꝰ atrij quod erat contra viã orientalẽ in faciem edificij separati. Et erant antę edificium gazophilatia: ⁊ via antę faciem eoꝝ iuxta similitudinẽ gazophilatiorũ que erant in via aq̃lonis. Secũdũ lõgitudinez eoꝝ sic ⁊ latitudo eoꝝ ⁊ omnis introitus eorum ⁊ similitudines et ostia eorũ ſm ostia gazophilatioꝝ. q̃ erant in via respiciẽte ad nothũ. Ostiũ in capite vie: q̃ erat antę vestibulum sepatũ ꝑ viam orientalem ingredientibꝫ. Et dixit ad me. Gazophilacia aq̃lonis et gazophilacia austri q̃ sũt añ edificium sepatũ: hec sunt gazophilacia sancta: in q̃bꝫ vestiunť sacerdotes q̃ appropinquant ad dñm ī sancta sanctorũ. Ibi ponent sancta sanctoꝝ: ⁊ oblatõz pro peccato ⁊ ꝑ delicto. Locus emꝫ sanctus est. Cum aũt ingressi fuerint sacerdotes: non egredienť ỏ sanctis in atrium exterius. Et ibi reponẽt vestimenta sua in quibꝫ ministrãt: qz sancta sũt: vestienťqz vestimentis alijs et sic ꝓcedent ad ꝑplm. Cũqz cõplesset mensuras domꝰ interioris: eduxit me ꝑ viaz portę que respiciebat ad viã orientalẽ: et mensus est eam vndiqz per circuitum. Mensus est autem contra ventum orientalem calamo mensure: quingẽtos calamos in calamo mensure per circuitum. Et mẽsus est contra ventum aquilonis quingentos calamos: in calamo mensure per gyrum. Et ad ventum australem mensus est quingentos calamos: ī calamo mensure per circuitũ. Et ad ventũ occidentalẽ mẽsus ẽ q̃ngẽtos calamos: ī calamo mẽsure.

Per quatuor ventos mensus est murū ei⁹ vndiq; p circuitū: lōgitudinē qngētox cubitox: ⁊ latitudinē qngentox cubitox. Et murus diuidit inter sanctuariū ⁊ vulgi locum.

Capitulum XLIII.

P Et duxit me ad portā q respiciebat ad viā orientalē. Et ecce gloria dei isrl'. ingrediebaf p viaz oriētalē: ⁊ vox erat ei q̄si vox aquarū multarū: ⁊ terra splēdebat a maiestate ei⁹. Et vidi visionē fm speciē quā vidērā qñ venit vt disperderet ciuitatē: ⁊ species fm aspectū quem vidērā iuxta fluuiū chobar. Et cecidi sup faciē meaz. Et maiestas dñi ingressa ē tēplū: p viam portē q respiciebat ad oriētē. Et leuauit me spūs: ⁊ introduxit me in atrium interius. Et ecce repleta erat gloria domini dom⁹. Et audiui loquētē ad me ō domo. Et vir qui stabat iuxta me: dixit ad me. Fili hoīs: loc⁹ solij mei. ⁊ loc⁹ vestigiorū pedum meox: vbi habito in medio filiox isrl' ieternuz. Et nō polluēt vltra dom⁹ isrl' nomē sanctū meū: ipsi et reges eox in fornicatōnibo suis ⁊ in ruinis regū suox ⁊ i excelsis: q̄ fabricati sūt limē suū iuxta limen meuz: ⁊ postes suos iuxta postes meos: ⁊ murus erat inter me ⁊ eos. Et polluerūt nomē sāctū meū i abominatōnibo q̄s fecerūt: ꝓpt̄ qđ ꝓsumpsi eos i ira mea. Nūc ergo repellant pcul fornicatōz suam ⁊ ruinas regū suox a me: ⁊ habitabo in medio eoruz semp. Tu g̃ fili hoīs oñde domui isrl' tēplū ⁊ ꝓfundant̄ ab iniq̄tatibo suis: ⁊ metiant̄ fabricam: ⁊ erubescāt ex oīb⁹ q̄ fecerūt. Figurā dom⁹ et fabrice ei⁹. exit⁹ et introitus. ⁊ oēz descriptōez ei⁹ ⁊ vniersa p̄cepta ei⁹. cūctūq; ordinē eius. et oēs leges ei⁹ oñde eis. ⁊ scribe i oc̄lis eox: vt custodiant oēs descriptōes ei⁹ et p̄cepta illi⁹: et faciant ea. Ista est lex dom⁹ i sūmitate mōtis. Oēs fines ei⁹ in circuitu. sanctū sanctox ē. Hec ē ergo lex dom⁹. Iste aūt mensure altaris i cubito verissimo: qui habebat cubitū ⁊ palmū. In sinu eius erat cubit⁹: ⁊ cubitus i latitudīe: ⁊ definicō ei⁹ vsq; ad labiū ei⁹ ⁊ i circuitu palmi vni⁹. Hec q̄; erat fossa altaris. Et de sinu terre vsq; ad crepidinem nouissimā duo cubiti. ⁊ latitudo cubiti vni⁹: ⁊ a crepidīe minore vsq; ad crepidinem maiorem quatuor cubiti: ⁊ latitudo cubiti vni⁹. Ipse aūt ariel quatuor cubitox: ⁊ ab ariel vsq; ad sursum cornua q̄tuor. Et ariel duodecī cubitox i longitudine per duodecī cubitos latitudīs: quadrangulatum equis latēribo. Et crepido q̄tuordecī cubitorum longitudinis p quatuordecī cubitos latitudīs in quatuor angulis eius: ⁊ corona i circuitu ei⁹ dimidij cubiti: et sinus eius vni⁹ cubiti p circuitum. Gradus af ei⁹ versi ad oriētē. Et dixit ad me. Fili hoīs: hec dicit dñs de⁹. Hij sūt ritus altaris i quacūq; die fuerit fabricatū: vt offerat sup illud olocaustū ⁊ effūdatur S sanguis. Et dabis sacerdotibo ⁊ leuitis qui sūt de semīe sadoch q̄ accedūt ad me ait domin⁹ de⁹: vt offerāt mihi vitulū ō armento p pcō. Et assumens de sanguine ei⁹ pones sup quatuor cornua ei⁹ ⁊ super q̄tuor āgulos crepidinis ⁊ sup coronā in circuitu: et mūdabis illud ⁊ expiabis. Et tolles vitulū qui oblatus fuerit p peccato: ⁊ cōbures eū i separato loco domus extra sanctuarium. Et i die scđa offeres hircū capraz immaculatū p peccato: ⁊ expiabunt altare sicut expiauerūt in vitulo. Cūq; cōpleueris expians illud offeres vitulū de armēto immaculatū: ⁊ arietē de grege īmaculatū: et offeres eos i ꝓspectu dñi. Et mittēt sacerdotes sup eos sal: ⁊ offerēt eos i olocaustū dño. Septem diebo facies hircū p peccato quottidie: ⁊ vitulū de armento ⁊ arietez de pecoribo immaculatos offerēt. Septē diebus expiabunt altare ⁊ mūdabūt illud: et implebunt manū eius. Expletis autem diebus in die octaua et vltra. facient sacerdotes sup altare olocausta vīa. ⁊ que p pace offerūt: et placatus ero vobis ait dñs de⁹.

Capitulum .XLIIII.

Et conuerti me ad viam portē sanctuarij exterioris. que respiciebat ad orientem: et erat clausa. Et dixit dominus ad me. Porta hec clausa erit et non aperietur: et vir non intrabit per eam. quoniam dominus deus israel ingressus est per eam: eritq; clausa principi. Princeps ipse sedebit in ea: vt comedat panem coram domino. Per viam portē vestibuli ingredietur: et per viam eius egredietur. Et adduxit me per viam portē aquilonis in conspectu domus. et vidi: et ecce

impleuit gloria dñi domũ dñi. Et cecidi ī faciẽ meã: ⁊ dixit ad me dñs. Fili hoīs pone cor tuũ ⁊ vide oculis tuis: et auribꝫ tuis audi oīa q̃ ego loq̃r ad te: de vniuersis ceremonijs dom⁹ dñi ⁊ ō cũctis legibꝫ ei⁹. Et pones cor tuũ ī vijs tẽpli p oẽs exit⁹ sãctuarij: ⁊ dices ad exasperantẽ me domũ isrl'. Hec dicit dñs de⁹. Sufficiant vob oīa scelera vã dom⁹ isrl': eoq̃ inducitis filios alienos incircũcisos corde et īcircũcisos carne vt sint ī sanctuario meo ⁊ polluant domũ meã: ⁊ offertis panes meos adipem et sanguinem: ⁊ dissoluistis pactũ meũ ī oībus sceleribꝫ vr̃is: ⁊ nõ seruastis p̃cepta sãctuarij mei: et posuistis custodes obseruatõnũ mearũ ī sãctuario meo vobismetipis. Hec dicit dñs de⁹. Oīs alienigena incircũcisus corde ⁊ incircũcisus carne ñ ingrediet sanctuariũ meũ: oīs fili⁹ alien⁹ q̃ ẽ ī medio filioꝝ isrl'. Quãdo ⁊ leuite q̃ lõge recesserũt a me ī errore filioꝝ isrl'. ⁊ errauerũt a me p⁹ ydola sua. et portauerũt iniq̃tatẽ suã: erũt ī sãctuario meo editui et ianitores portarũ dom⁹: et ministri dom⁹. Ipi mactabũt olocausta ⁊ victimas ꝓplí: ⁊ ipsi stabũt ī ꝓspectu eoꝝ vt ministrent eis. Proeo q̃ ministrauerũt illis ī ꝓspectu ydoloꝝ suoꝝ. ⁊ facti sũt domui isrl' ī offẽdiculũ iniq̃tatis. idcirco leuaui manũ meaꝫ sup eos ait dñs de⁹: ⁊ portauerũt iniq̃tatẽ suã. Et ñ approp̃quabũt ad me vt sacerdotio fũgant̃ mihi: neq̃ accedẽt ad oẽ sanctuariũ meuꝫ iuxta sancta sanctoꝝ: sed portabũt ꝓfusionẽ suam ⁊ scelera sua q̃ fecerunt. Et dabo eos ianitores dom⁹ ⁊ ī oĩ mĩsterio ei⁹: ⁊ vniuersis que fiẽt ī ea. Sacerdotes aũ et leuite filij sadoch q̃ custodierũt ceremonias sãctuarij mei cũ errarẽt filij isrl' a me: ipi accedẽt ad me vt ministrẽt mihi ⁊ stabũt ī cõspectu meo: vt offerãt mihi adipem ⁊ sanguinẽ ait dñs de⁹. Ipi ĩgrediẽt sãctuariuꝫ meũ: ⁊ ipi accedẽt ad mensaꝫ meaꝫ: vt ministrẽt mihi et custodiãt ceremonias meas. Cũq̃ ingredient̃ portas atrij interioris vestibꝫ lineis induẽt: nec ascendet sup eos quicq̃ laneũ: qñ mĩstrãt ī portis atrij ĩterioris ⁊ intrinsecus. Elitte linee erũt in capitibꝫ eoꝝ: ⁊ feminalia linea erũt in lũbis eoꝝ: ⁊ nõ accingẽt ī sudore. Cũq̃ egredient̃ atriũ exteri⁹ ad ꝓplm exuent se vestimentis suis ī q̃bꝫ ministrauerãt: ⁊ reponẽt ea in gazophilatõ sanctuarij et vestient se vestimẽtis alijs: et nõ sanctificabũt populum ī vestibꝫ suis. Caput autẽ suum nõ radent: neq̃ comam nutrient: sed tondentes attondent capita sua. Et vinum nõ bibet omnis sacerdos quando ingressus est atrium interius. Et viduã et repudiatam nõ accipient vxores: sed virgines de semĩe dom⁹ isrl'. Sed et viduam que fuerit vidua a sacerdote accipient: ⁊ populum meum docebũt quid sit inter sanctum et pollutũ: et inter mundũ et immũdũ ostendent eis. Et cũ fuerit ꝓtroversia stabũt in iudicijs meis: ⁊ iudicabũt leges meas. Et p̃cepta mea in omĩbꝫ solẽnitatibꝫ meis custodiẽt: ⁊ sabbata mea sanctificabũt. Et ad mortuuꝫ hominez nõ ingredient̃: ne polluant̃: nisi ad patrem ⁊ mr̃em ⁊ filiũ ⁊ filiam et fratrem et sororem que altẽrũ virũ nõ habuerit: ī quibꝫ ꝓtaminabunt̃. Et post̃q̃ fuerit emũdatus septem dies numerabunt̃ ei: ⁊ in die introitus sui in sanctuarium ad atriũ interius vt ministrent mihi ī sanctuario: offeret p peccato suo ait domin⁹ de⁹. Nõ erit autẽ eis hereditas. Ego hereditas eoꝝ: et possessionem nõ dabitis eis in isrl' ego em̃ possessio eoꝝ. Victimam ⁊ p peccato et pro delicto ipsi comedẽt: ⁊ oñe votũ ī isrl' iporum erit. Et primitiua omniũ primogenitoꝝ et oĩa libamenta ex oĩbꝫ que offeruntur: sacerdotum erunt. Et primitiua cibor̃ vestror̃ dabitis sacerdoti: vt reponat benedictõꝫ domui sue. Oñe morticinuꝫ et captum a bestia de auibꝫ ⁊ de pecoribꝫ non comedent sacerdotes.

fer̃ m. p

Capitulũ. XLV.

Cũq̃ ceperitis terrã diuidere sorte to. sepatẽ p̃micias domĩo sanctificatũ de terra: longitudinem vigintiquinq̃ milia: et latitudinẽ decem milia. Sanctificatum erit in omni termino eius per circuitum. Et erit ex omni parte sanctificatuꝫ quingentos per quingentos quadrifariam per circuitum: et quinquaginta cubitis ī suburbana eius per gyrũ. Et a mensura ista mensurabis longitudiẽ vigintiquinq̃ milium: et latitudinem decẽ milium. Et in ipso erit templum sanctuꝫq̃ sanctorum: sanctificatũ de terra erit sacerdotibꝫ ministris sanctuarij: qui accedunt ad mĩsteriũ dñi. Et erit eis loc⁹ in domos

et in sanctuariū sc̄itatis. Vigīti q̄nq; aut̄ milia longitudīs ⁊ decez milia latitudinis erūt leuitis: q̄ ministrant domui. Ipsi possidebūt viginti gazophilatia. Et possessiones ciuitatis dabitis q̄nq; milia latitudīs ⁊ longitudīs vigīti quīq; milia. Ꝑm sepatōz sanctuarij oñi domui isrl̄. Principi q̄ hīc et inde ī sepatōz sanctuarij et in possessionem ciuitatis ꝓtra faciē sepatōnis sanctuarij: et ꝓtra faciem possessionis vrbis a latere maris vsq; ad mare: ⁊ a latere oriētis vsq; ad oriētē. Lōgitudinez aī iuxta vnā quāq; ptē a termīo occidentali vsq; ad terminū oriētalē: de terra erit ei possessio ī israel. Et nō depopulabūtur vltra principes pl̄um meū: sed terrā dabūt domui isrl̄ Ꝑm tribꝰ eoꝝ. Hec dicit dñs de⁹. Sufficiāt vob prīcipes isrl̄: iniq̄tatē ⁊ rapinas ītermittite: ⁊ iudiciū ⁊ iusticiā facite. Separate cōfinia vīa a pl̄o meo ait dñs de⁹. Statera iusta et ephi iustū ⁊ bat⁹ iust⁹ erit vob. Ephi et batus equalia ⁊ vni⁹ mēsure erūt: vt capiat decimā ptē chori batus: ⁊ decimā ptez chori ephi. Iuxta mensurā chori erit equa liberatꝰ eoꝝ. Siclus aī viginti obulos habet. Porro vigīti sicli ⁊ vigintiq̄nq; sicli. ⁊ q̄ndecī sicli mnā faciūt. Et hee sūt ꝑmicie q̄s tolletis: sextā ptē ephi de choro frumēti: ⁊ sextā ptē ephi ꝺ choro ordei. Mensura q̄ olei. Batus olei. decīa ps chori ē: q̄ decē bati īplēt choꝝ. Et arietē vnū de grege ducētoꝝ. de bijs q̄ nutriuit isrl̄ ī sacrificiū ⁊ ī olocaustū ⁊ in pacifica: ad expiandū p eis ait dñs de⁹. Oīs pl̄us ēre tenebit ꝑmicijs bijs prīcipi ī isrl̄. Et sup principē erūt olocausta et sacrificiū ⁊ libamina ī solēnitatibus ⁊ ī kalendis ⁊ in sabbatis: ī vniersis solēnitatibꝰ dom⁹ isrl̄. Ipse faciet p pcō sacrificiū ⁊ olocaustū et pacifica: ad expiandū p domo isrl̄. Hec dicit dñs deus. In primo mense vna mēsis sumes vitulū ꝺ armēto īmaculatū: ⁊ expiabis sanctuarium. Et tollet sacerdos de sanguine qꝺ erit p pcō ⁊ ponet ī postibꝰ dom⁹ ⁊ ī q̄tuor āgulis crepidinis altaris: ⁊ in postibꝰ portē atrij interioris. Et sic facies ī septīa mēsis p vnoq̄ q̄ ignorauit ⁊ errore decept⁹ ē: et expiab p domo. In ꝑmo mēse q̄rtadecīa die mēsis erit vob pasce solēnitas. Septem diebꝰ azima comedent̄. Et faciet princeps ī die illa p se. ⁊ p vniuerso pl̄o terre vitulū p pcō.

Et ī septez dierū solennitate faciet olocaustum dño: septē vitulos ⁊ septē arietes immaculatos quottidie septē diebꝰ: et p pcō hircū caprū quottidie: et sacrificiū ephi p vitulū ⁊ ephi p arietem faciet: ⁊ olei hȳn p singula ephi. Septīo mense q̄ntadecīa die mēsis ī solēnitate faciet sicut supdicta sūt p septē dies: tam p pcō q̄ p olocausto et ī sacrificio et in oleo. ¶ Capitulū. XLVI.

Hec dicit dñs deus. Porta atrij interioris que respicit ad orientem: erit clausa sex diebꝰ in quibꝰ opus fit: die aī sabbati aperiet̄. Sꝺ et ī die kalē darum aperietur: ⁊ intrabit princeps p viam vestibuli portē deforis: et stabit ī limine portē. Et facient sacerdotes olocaustuz eius et pacifica eius: et adorabit super limen portē: ⁊ egredietur. Porta autem nō claudetur vsq; ad vesperā. Et adorabit populus terre ad ostium portē illius ī sabbatis et in kalendis coram domino. Olocaustum autem hoc offeret princeps domino in die sabbati: sex agnos immaculatos et arietem immaculatum ⁊ sacrificium ephi per arietem. In agnis autem sacrificium quod dederit manus eius: ⁊ olei hȳn p singula ephi. In die autem kalendaruz vitulum de armento immaculatū et sex agni ⁊ arietes immaculati erūt: ⁊ ephi p vituluz: ephi q̄ per arietem faciet sacrificium. De agnis autem sicut inuenerit manus eius: olei hijn p singula ephi. Cūq; ingressur⁹ ē princeps. per viam vestibuli portē ingrediatur: ⁊ per eandē viaz exeat. Et cum intrabit populus terre in conspectu domini in solennitatibus: qui ingreditur per portam aquilonis vt adoret: egrediatur p viā portē meridiane. Porro qui ingreditur p viam portē meridiane: egrediatur per viā portē aquilonis. Non reuertetur per viaz portē per quam ingressus est: sed e regiōe illius egredietur. Princeps autem in medio eorum erit. Cum ingredientibꝰ ingredieť ⁊ cuz egredientibꝰ egredieť. Et ī nundinis et solennitatibꝰ erit sacrificiū ephi per vitulum. ⁊ ephi per arietem: de agnis autē erit sacrificiū sicut inuenerit man⁹ eius: ⁊ olei hȳn p singula ephi. Cum autem fecerit princeps spontaneū olocaustū aut pacifica volūtaria domino. apiet̄ ei porta q̄

reſpicit ad orientē:et faciet olocauſtū ſuū
⁊ pacifica ſua (ſicut fieri ſolet ī die ſabba-
ti) et egredieſ:claudēſq; porta poſtq̄ exie
rit. Et agnū eiusdē anni īmaculatū faciet
olocauſtū q̄tidie dño. Sēp mane faciet il-
lud. Et faciet ſacrificiū ſup eo cathamane
mane. ſextā ptē ephi:⁊ de oleo terciā ptem
hin. vt miſceaſ ſimile. Sacrificiū dño le-
gitimū. iuge atq; ꝑpetuū. Faciet agnū et
ſacrificiū ⁊ oleū cathamane mane olocau
ſtū ſēpiternū. Hec dicit dñs de⁹. Si dederit
princeps donū alieni de filijs ſuis:hēditas
ei⁹ filioꝝ ſuoꝝ erit: poſſidebūt eā hēdita-
rie. Si aī dederit legatū de hereditate ſua
vni ſeruoꝝ ſuoꝝ:erit illi⁹ vſq; ad annū re-
miſſionis:⁊ reuertēſ ad principē. Hēditas
aī ei⁹ filijs ei⁹ erit. Et ñ accipiet prīceps de
hēditate ꝑſ ꝑ violēciā ⁊ de poſſeſſione eo-
rū:ſed de poſſeſſione ſua hēditatē dabit fi
lijs ſuis: vt nō diſpgaſ ꝑſ me⁹ vnuſq̄ſq;
a poſſeſſione ſua. Et ītroduxit me ꝑ īgreſ-
ſum q̄ erat ex latere portē ī gazophilacia
ſanctuarij ad ſacerdotes:q̄ reſpiciebāt ad
aquilonē:⁊ erat ibi locus vergens ad occi
dentē:⁊ dixit ad me. Iſte ē loc⁹ vbi coquēt
ſacerdotes ꝑ pcō ⁊ pro delicto: vbi coquēt
ſacrificiū:nō vt efferāt in atriū exterius ⁊
ſanctificeſ ꝑſ. Et eduxit me ī atriū ex-
terī⁹:et circūduxit me ꝑ quatuor angulos
atrij. Et ecce atriolū erat in angulo atrij:
atriola ſingula ꝑ angulos atrij. In qua-
tuor angulos atrij atriola diſpoſita:q̄dra
gīta cubitoꝝ ꝑ longū:⁊ trigīta ꝑ latū. Mē
ſure vnius q̄tuor erāt. Et pies ꝑ circuituꝫ
ambiens quatuor atriola: et culine fabri-
cate erant ſubter porticus per gȳrum. Et
dixit ad me. Hec eſt domus culinarum: in
qua coquent miniſtri domus domini vi-
ctimas populi.

Capitulum XLVII.

Et ꝓuertit me ad portā dom⁹:⁊ ec-
ce aque egrediebanſ ſubter limen
dom⁹ ad orientē. Facies eñ dom⁹
reſpiciebat ad oriētē. Aque aī deſcendebāt
in latus tēpli dexterū:ad meridiē altaris.
Et eduxit me ꝑ viam portē aquilonis:⁊ ꝓ
uertit me ad viam foras portam exterio-
rem:viam que reſpiciebat ad orientē. Et
ecce aque redundantes a latere dextro cū
egrederēſ vir ad orientē q̄ habebat funicu
lū in manu ſua:⁊ mēſus ē mille cubitos:⁊
trāſduxit me ꝑ aquam vſq; ad talos. Rur
ſūq; menſus eſt mille:⁊ tranſduxit me per
aquam vſq; ad genua. Rurſuſq; mēſus eſt
mille:et tranſduxit me per aquam vſq; ad
renes. Et menſus eſt mille. torrentem quē
nō potui ꝑtranſire:quoniaꝫ intumuerant
aque ꝑfūduꝫ torrentis:qui nō poteſt trā-
ſuadari. Et dixit ad me. Certe vidiſti fili
hominis. Et eduxit me:⁊ ꝓuertit ad ripaꝫ
torrentis. Cūq; me ꝓuertiſſem: ecce ī ripa
torrētis ligna multa nimis ex vtraq; ptē.
Et ait ad me. Aque iſte q̄ egrediūſ ad tu-
mulos zabuli orientalis ⁊ deſcendūt ad pla
na deſerti. intrabūt mare:⁊ exībūt ⁊ ſana-
bunſ aque. Et omīs anima viuēs que ſer-
pit q̄cūq; venerit torrens viuet: ⁊ erūt pi-
ſces mlti ſatis:poſtq̄ venerīt illuc aq̄ iſte.
Et ſanabūſ ⁊ viuēt. oīa ad que venerit tor
rens viuent:⁊ ſtabunt ſup illa piſcatores.
Ab engaddi vſq; ad engalum ſiccatō ſage
naruꝫ erūt. Plurime ſpecies erūt piſcium
eius:ſicut piſces maris magni multitudi-
nis nimie. In litoribꝫ autē eius ⁊ in palu-
ſtribꝫ nō ſanabunſ: quia ī ſalinas dabūſ.
Et ſup torrentem orieſ ī ripis ei⁹ ex vtra-
q; ptē omne lignū pomiferū. Nō defluet fo
lium ex eo:⁊ nō deficiet fructus eius. Per
ſingulos mēſes afferet primitiua: quia aq̄
eius de ſanctuario egredientur. Et erunt
fructus eius in cibum:⁊ folia eius ad me-
dicinā. Hec dicit dñs de⁹. Hic ē terminus
in quo poſſidebitis terraꝫ ī duodecī tribu-
bus iſrael: quia ioſeph duplicem funiculū
habet. Poſſidebitis autem eam ſinguli eq̄
vt fratēr ſuus: ſuper quā leuaui manum
meam vt darem patribꝫ vr̄is. Et cadet ter
ra hec vobis ī poſſeſſionem. Hic eſt autem
terminus terre ad plagam ſeptentriona-
lem a mari magno. via bethalon venienti
bus ſedada emath berotha. ſabarim que ē
inter medium damaſci et confiniū emath
domus thicon que eſt iuxta terminuꝫ au-
ran:et erit termin⁹ a mari vſq; ad atriuꝫ
enon termin⁹ damaſci: et ab aquilone ad
aquilonem terminus emath:plaga ſeptēn
trionalis. Porro plaga orientalis de me-
dio auran et de medio damaſci ⁊ de medio
galaad et de medio terre iſrael. iordanis
diſterminans: ad mare orientale meciemi
ni plagaꝫ orientalem. Plaga aī auſtralis

meridiana a thamar vsq; ad aquas p̃dictõis cades: ⁊ torrẽs vsq; ad mare magnũ: et hec est plaga ad meridiem australis. Et plaga maris: mare magnũ a p̃finio p̃ directũ donec venias emath: hec est plaga maris. Et diuidetis terrã istã vobis p̃ tribꝰ israel: et mittetis eam in hẽditatẽ; vobis et aduenis q̃ accesserint ad vos q̃ genuerĩt filios in medio vr̃m: et erũt vobis sicut indigene ĩter filios israĺ. Elobiscũ diuidẽt possessionẽ in medio tribuũ israĺ. In tribu aũ q̃cũq; fuerit aduena: ibi habitis possessionẽ illi ait dñs deus.

Capitulum. XLVIII.

Et hec noĩa tribuũ. A finibꝰ aq̃lonis iuxta viam ethalon pergẽtibꝰ emath atrium enon terminos damasci. ad aquilonez iuxta emath: ⁊ erit ei plaga orientalis mare. dan vna. Et a termino dan: a plaga oriẽtali vsq; ad plagaz maris. asser vna. Et sup̃ terminuz asser: a plaga orientali vsq; ad plagã maris nepta lim vna. Et sup̃ terminũ neptalim: a plaga orientali vsq; ad plagã maris manasse vna. Et sup̃ terminũ manasse: a plaga oriẽtali vsq; ad plagã maris ephraim vna. Et super terminũ ephraim: a plaga orientali vsq; ad plagam maris ruben vna. Et sup̃ terminuz ruben: a plaga orientali vsq; ad plagã maris iuda vna. Et super terminuz iuda: a plaga orientali vsq; ad plagã maris erũt primicie quas sepabitis viginti quinq; milibꝰ latitudinis et longitudinis: sicuti singule ptes a plaga oriẽtali vsq; ad plagã maris. Et erit sanctuarium in medio ei⁹. Primicie q̃s sepabitis dño: longitudo vigintiquinq; milibꝰ: ⁊ latitudo decez milibꝰ. Hec aũ erũt primicie sanctuarij sacerdotũ: ad aq̃lonem longitudinis viginti q̃nq; milia: ⁊ ad mare latitudinis decẽ milia. Soz et ad oriẽtẽ latitudĩs decẽ milia: ⁊ ad meridiẽ lõgitudĩs vigitiq̃nq; milia. Et erit sãctuariũ dñi ĩ medio eius. Sacerdotibꝰ sanctuariũ erit de filijs sadoch. q̃ custodierũt ceremonias meas: et nõ errauerũt cũ errarẽt filij israĺ: sicut errauerũt et leuite. Et erũt eis primicie de primicijs t̃re sanctũ scõz: iuxta terminũ leuitarũ. Soz ⁊ leuitis similit̃ iuxta fines sacerdotũ vigiti q̃nq; milia lõgitudĩs: ⁊ latitudĩs decẽ milia. Oĩs lõgitudo vigĩti ⁊ q̃nq; miliũ: ⁊ latitudo decẽ miliũ. Et ñ venũdabũt ex eo neq; mutabunt: neq; trãsferẽt primicie t̃re: q⁹ sctificate sũt dño. Quiq; milia aũ q̃ supsũt ĩ latitudĩe p̃ vigintiq̃nq; milia: pphana erũt vrb̃ ĩ habitaculũ et in suburbana. Et erit ciuitas ĩ medio eius: et hee mẽsure ei⁹. Ad plagã septẽtrionalẽ quĩgẽta ⁊ q̃tuoz milia: ⁊ ad plagã meridianã q̃ngẽta ⁊ q̃ tuoz milia: ⁊ ad plagã oriẽtalẽ q̃ngẽta ⁊ q̃ tuoz milia: ⁊ ad plagã occidẽtalẽ q̃ngẽta ⁊ q̃tuoz milia. Erũt aũ suburbana ciuitatis ad aq̃lonẽ ducẽtaq̃nquagĩta ⁊ ad meridiẽ ducẽtaq̃nq̃gĩta: ⁊ ad orientẽ ducẽtaq̃nq̃gĩta ⁊ ad mare ducẽtaq̃nq̃ginta. Qd̃ aũ reliquũ fuerit ĩ lõgitudĩe sm̃ p̃micias sãctuarij decẽ milia ĩ oriẽt̃. ⁊ decẽ milia ĩ occidẽt̃ erũt sicut primicie sãctuarij: ⁊ erũt fruges ei⁹ ĩ panes bijs q̃ seruiũt ciuitati. Seruiẽtes aũ ciuitati opabũt̃ ex oĩbꝰ tribubꝰ israĺ. Oẽs primicie vigĩtiq̃nq; miliũ p̃ vigĩtiq̃nq; milia ĩ q̃dr̃. sepabũt̃ ĩ primicias sanctuarij. ⁊ ĩ possessionẽ ciuitatis. Qd̃ aũ reliquũ fuerit p̃cipis erit ex oĩ pte primicia; sãctuarij ⁊ possessiões ciuitatis e regiõe vigĩtiq̃nq; miliũ primiciarũ vsq; ad t̃minũ oriẽtalẽ: sed ⁊ a mari e regione vigintiq̃nq; milium vsq; ad terminũ maris simiĺr̃ in ptibus principis erit. Et erunt primicie sanctuarij et sanctuariũ tẽpli ĩ medio ei⁹. De possessione autẽ leuitarũ et de possessione ciuitatis in medio ptium principis: erit in terminũ iuda ⁊ ĩ terminũ beniamin: et ad principẽ ptinebit. Et reliqs tribub⁹ a plaga orientali vsq; ad plagam occidentalez: beniamin vna. Et contra terminuz beniamin a plaga orientali vsq; ad plagam occidẽtalẽ: symeon vna. Et sup̃ terminũ symeonis a plaga orientali vsq; ad plagam occidentalẽ: ysachar vna. Et sup̃ terminũ ysachar a plaga orientali vsq; ad plagam occidentalem zabulon vna. Et sup̃ terminuz zabulon a plaga orientali vsq; ad plagam maris. gad vna. Et sup̃ terminum gad ad plagam austri in meridiẽ: et erit finis de thamar vsq; ad aquas contradictõnis cades: hereditas contra mare magnũ. Hec ẽ t̃ra quã mittetis in sortẽ tribubꝰ israĺ: ⁊ hee partitõnes eoz̃ ait dñs de⁹. Et hij egressus ciuitatis. A plaga septẽtrionali q̃ngẽta et q̃tuoz milia mensurabis: ⁊ portæ ciuitatis oĩbꝰ tribubꝰ israĺ. Portæ tres a septẽtrione. Porta ruben vna: porta iuda vna: porta

leui vna. Ad plagam orientalē quīgēta ⁊ quatuor mília: ⁊ portæ tres. Porta ioseph vna: porta beniamin vna: porta dan vna. Et ad plagā meridianaz q̄ngētaq̄tuor mília mecieris. Porta simeonis vna: porta ysachar vna: porta zabulon vna. Et ad plagaz occidētalē q̄ngēta ⁊ q̄tuor mília: portæ eorū tres. Porta gad vna: porta aser vna: porta neptalim vna. Per circuitū decem ⁊ octo mília: ⁊ nomē ciuitatis ex illa die: dominus ibidem.

Explicit ezechiel ꝓpheta. Incipit prolog⁹ ī danielem ꝓphetam.

Danielem ꝓphetā iuxta septuaginta interp̄tes dñi saluatoris ecclesie ñ legūt vētes theodocionis editione: ⁊ hoc cur acciderit nescio. Siue em̄ q̄a sermo chaldaicus est: ⁊ q̄busdaz ꝓpetatib⁹ a nr̄o eloq̄o discrepat. noluerūt septuaginta interp̄tes easdem lingue lineas in trāslatōne seruare: siue sub noīe eoz ab alio nescio quo nō satis chaldaicam linguaz sciēte editus ē liber: siue aliud q̄d cause extiterit ignorās. Hoc vnuz affirmare possum: q̄d multū a veritate discordet: ⁊ recto iudicio repudiatus sit. Sciendū q̄pe danielez maxime et hesdram hebraicis q̄dez litteris sed chaldeo sermone ꝓscriptos ⁊ vnā hieremie pericopen. iob q̄z cum arabica lingua plurimā habē societatē. Denicz ⁊ ego adolescentulus post q̄ntiliani ⁊ tulij lectōz ac flores rethoricos cū me ī lingue huius pristinū recluserim: ⁊ multo sudore multoq̄z tēpore vix cepissem anhelantia stridētiaq̄z verba resonare: ⁊ quasi p criptaz. ābulās rarū desup lumen aspicere. impegi nouissime ī danielez: ⁊ tāto tedio affect⁹ sū: vt desperatōne subita omnē laborem veterē voluerim contemnere. Clerū adhortante me quodam hebreo et illud mihi crebrius sua lingua ingerente. labor improbus oīa vincit: qui mihi videbar sciolus. inter hebreos cepi rursus discipulus esse chaldaicus. Et vt verū fatear: vsq̄z ad p̄sentē diem magis possum sermonem chaldaicum legere et intelligere q̄z sonare. Hec idcirco refero vt difficultatem vobis danielis ostenderē: qui apud hebreos nec susanne habet hystoriam nec ymnum triuz puerorum nec belis draconisq̄z fabulas: quas nos quia ī toto orbe dispsi sunt veru ātē posito easq̄z iugulante subiecim⁹. ne videremur apud imperitos magnam ptez voluminis detruncasse. Audiui ego quēdā de p̄ceptoribus iudeorum cū susāne deriderēt hystoriam. et a greco nescio quo diceret esse confictam. illud opponē. quod origeni q̄z affricanus opposuit: ethimologias has apothoy chy-ony chise ⁊ apothoy pry-noy pry-se. de greco sermone descendere. Cui⁹ rei nos intelligenciam nostris hāc possum⁹ dare: vt verbigracia dicam⁹ ab arbore ilice dixisse euz ilico pereas: ⁊ a lentisco in lentem te cōminuat angelus: vl̄ nō lentē pereas. aut lentus id est flexibilis ducaris ad mortem: siue aliud quid ad arboris nomen conueniens. Deinde tm̄ fuisse ocij tribo pueris cauillabaf. vt in camino estuantis incendij metro luderēt: ⁊ p ordinem ad laudem dei oīa elementa ꝓuocarent: aut quod miraculū diuineq̄z aspiratōnis iudiciū vl̄ draco nē interfectum offa picis vel sacerdotū beli machinas dep̄hensas: que magis prudēcia solertis viri q̄z ꝓphetali essent spū ppetrata. Cū vero abacuc veniret. et de iudea in chaldeā raptū discofoz lectitaret: querebat exemplū vbi legissemus in toto veteri testamēto quēq̄z sanctorum graui volasse corpore: et in puncto hore tanta terraz spacia transisse. Cui cum quibaz e nostris satis ad loquendū promtulus ezechielem adduxisset in medium ⁊ diceret eū de chaldea ī iudeam fuisse translatum. derisit hominem: et ex ipso volumine demonstrauit ezechielem ī spiritu se vidisse transpositū. Denicz ⁊ apostolū nostrū videlicet vt eruditum virum et qui legem ab hebreis bibicisset non fuisse ausum affirmare se raptū in corpore sed dixisse. siue in corpore siue extra corpus nescio deus scit. Hijs et talibo argumentis apocriphas ī libro ecclesie fabulas arguebat. Super qua re lectoris arbitrio iudiciuz derelinquens illud ammoneo non habere danielem apud hebreos inter prophetas: sed inter eos q̄ agy-ographa ꝓscripserī. In tres siq̄dem ptes oīs ab eis scriptura diuidit̄: ī legē. ī ꝓphetas ⁊ in agy-ographa id est ī q̄nq̄z ⁊ octo ⁊ vndecim

libros: de quo nō est huius tpis disserere. Que autē ex hoc ꝓpheta. ymmo ꝓtra hunc librū porphirī obiciat testes sunt methodi eusebius appollinaris: qui multis versuuz milibꝫ eī vesanie respondētes nescio an curioso lectori satisfecerint. Eñ obsecro vos o paula ⁊ eustochium fundatis ꝓ me ad dominum preces: vt q̄diu in hoc corpusculo sum scribam aliquid gratum vobis vtile ecclesie: dignum posteris. Presentiū quippe iudicys oblatrātiuz non satis moueor: qui in vtrāq; partē aut amore labuntur aut odio.

Explicit ꝓlogus. Incipit daniel propheta

Anno tercio regni ioachim regis iuda venit nabuchodonosor rex babilonis ihe-
rusalez ⁊ obsedit eaz ⁊ tradidit dom̄ in man⁹ eī ioachim regem iude ⁊ ptez vasoꝝ domus dei ⁊ asportauit ea in terrā sennaar in domum dei sui: ⁊ vasa intulit ī domum thesauri dei sui. Et ait rex affenez ꝑpositꝫ eunuchoꝝ vt ītroduceret de filijs israhel ⁊ de semine regio ⁊ tyrānoruz pueros in q̄bꝫ nulla esset macula decoros forma ⁊ erudītos omni sapientia. cautos scientia ⁊ doctos disciplina: ⁊ qui posset stare ī pallacio regis. vt doceret eos litteras ⁊ linguam chaldeoꝝ. Et constituit eis rex ānonā per singulos dies de cibis suis ⁊ de vino vnde bibebat ipse: vt enutriti tribus annis postea starēt in ꝓspectu regis. Fuerunt g̃ inter eos de filijs iude daniel ananias misahel ⁊ azarias. Et imposuit eis ꝑpositus eunuchoꝝ nomina danieli baltha sar: ananie sidrac misaheli misac ⁊ azarie. abdenago. Proposuit autez daniel in corde suo ne pollueretur de mensa regis neqꝫ de vino potus eius: ⁊ rogauit eunuchorū prepositum ne contaminaret. Dedit autē deus danieli gratiam ⁊ misericordiam in conspectu principis eunuchoꝝ. Et ait pnceps eunuchorum ad danielez. Timeo ego dominum meum regez. qui constituit vobis cibum ⁊ potuz: qui si viderit vult⁹ vestros macilentiores pre ceteris adolescentibꝫ coeuis vestris. cōdēnabitis caput meū regi. Et dixit daniel ad malassar quē cōstituerat princeps eunuchorum super danielem ananiam misahelem ⁊ azariam. Tempta nos obsecro seruos tuos diebꝫ decez et dentur nobis ligumina ad vescēdum ⁊ aq̄ ad bibendū: ⁊ cotemplare vultus nostros ⁊ vultus pueroꝝ qui vescūtur cibo regio: ⁊ sicut videris facias cuz seruis tuis. Qui auditꝫ sermone huiuscemodi tēptauit eos diebꝫ decem. Post dies aūt decem apparuerūt vultus eoꝝ meliores ⁊ corpulētiores: pre omnibꝫ pueris q̄ vescebant cibo regio. Porro malassar tollebat cibaria ⁊ vinum potus eoꝝ: dabatqꝫ eis ligumina. Pueris aūt hijs dedit deus scientiam ⁊ disciplinaz in om̄i libro ⁊ sapiētia: danieli aūt intelligentiā oīm visionuz ⁊ somnioꝝ. Completis itaqꝫ diebꝫ post quos dixerat rex vt introducerētur. ītroduxit eos ꝑpositus eunuchoruz in conspectu nabuchodonosor. Cūqꝫ eis locutus fuisset rex: nō sunt inuēti tales de vniuersis vt daniel ananias misahel ⁊ azarias. Et steterūt in cōspectu regis: ⁊ omne verbum sapientie ⁊ intellectus qđ scisitat⁹ est ab eis īuenit ī eis decuplū sup cūctos ariolos ⁊ magos. q̄ erāt ī vniuerso regno eius. Fuit aūt daniel vsqꝫ ad annū pmū cyri regis.

Ca. II.

In anno scdo regni nabuchodonosor vidit nabuchodonosor somniū ⁊ cōterritus ē spūs eius: ⁊ somniū eius fugit ab eo. Precepit aūt rex vt conuocarētur arioli ⁊ magi ⁊ malefici ⁊ chaldei: vt indicarēt regi somnia sua. Qui cuz venissent steterūt corā rege. ⁊ dixit ad eos rex. Vidi somniuz: ⁊ mēte cōfusus ignoro q̄d viderim. Responderūtqꝫ chaldei regi syriace. Rex in sempiternū viue. Dic sōniuz seruis tuis: ⁊ ītērptacōez eius ītdicabim⁹? Et rñdēs rex ait chaldeis. Sermo recessit a me. Nisi indicaueritis mihi somniū ⁊ cōiectura ei⁹ pibitis vos: ⁊ dom⁹ vre publicabūt. Si aūt sōniū ⁊ ꝓiectura ei⁹ narraueritis ꝑmia ⁊ dona ⁊ honorē mltū accipietis a me. Sōniū igr̄ ⁊ ītērptacōz ei⁹ indicate mihi. Rñderunt scdo atqꝫ dixerūt. Rex sōniū dicat seruis suis: ⁊ ītērptacōez eius indicabimus. Rñdit rex ⁊ ait. Certe noui q̄ tēpus redimitis: scientes q̄ recesserit a me sermo. Si g̃ somniū nō indicaueritis mihi vna est de vobis sentētia: qđ ītērpta cōem q̄z fallacem ⁊ decepcōe plenā ꝓposue-

ritis: vt loq̃mini mihi donec tẽp⁹ ptrãseat
Somniũ itaq; dicite mihi. vt sciã q; ĩter-
ptacõnẽ q̃z eius verã loq̃mini. Respon-
tes ḡ chaldei corã rege dixerũt. Nõ est ho
mo sup terrã. q̃ sermonẽ tuũ rex possit im
plere: sed neq; reguz q̃sq̃ magnus q potẽs
verbũ huiuscemõi sciscita ab omni ario
lo et mago et chaldæo. Sermo em̃ quẽ tu
q̃ris rex ḡuis est: nec reperiet q̃sq̃ q̃ indi-
cet illũ in cõspectu regis exceptis dijs q̃z
nõ est cõuersatõ cũ homĩbo. Quo audito:
rex in furore et in ira mag̃ pcepit vt peri-
rẽt omnes sapiẽtes babilonis. Et egressa
sentẽcia. sapiẽtes interficiebãt: q̃rebãt q;
daniel et socij eius vt perirẽt. Tũc daniel
req̃siuit de lege atq; sẽtẽcia ab arioch pn-
cipe milicie regis: q̃ egressus fuerat ad ĩ-
terficiẽdos sapiẽtes babilonis. Et interro
gauit eum q̃ a rege potestatez acceperat:
quã ob causam tãcrudelis sentẽcia a facie
regis eẽt egressa. Cũ ḡ rẽ ĩdicasset arioch
danieli: daniel ingressus rogauit regez vt
tẽpus daret sibi ad solucõnẽ indicandam
regi. Et ingressus ẽ domũ suã: ananieq; q
misahel et azarie socijs suis ĩdicauit ne-
gociũ vt q̃rerẽt misericordiam a facie dei
celi sup sacmẽto isto. q non perirẽt daniel
et socij ei⁹ cuz ceteris sapiẽtibo babilonis.
Tũc danieli misteriũ p visionez noctẽ re-
uelatũ est. Et daniel bñdixit deo celi et lo-
cutus ait. Sit nomẽ dñi bñdictũ a seculo
vsq; in seculũ: q; sapiẽtia et fortitudo eius
sunt: et ipse mutat tẽpora et etates. Trã-
fert regna atq; cõstituit: dat sapientiam
sapientibo: et scientiã intelligentibo disci-
plinam. Ipe reuelet profunda et abscõdi
ta: et nouit in tenebris cõstituta: et lux cũ
eo est. Tibi deus patrum nostrorum cõfi-
teor teq; laudo quia sapientiam et fortitu
dinem dedisti mihi: et nunc ostendisti mi-
hi que rogauimus te: quia sermonẽ regis
aperuisti nobis. Post hec daniel ingressus
ad arioch quem constituerat rex vt perde
ret sapientes babilonis sic ei locutus est.
Sapientes babilonis ne pdas. Introduc
me in conspectu regis: et solutõnem regi
narrabo. Tunc arioch festinus ĩtroduxit
danielẽ ad regẽ: et dixit ei. Inueni hoiem
de filijs trãsmig̃tõnis iude q̃ solucõnẽ regi
annũciet. Respondit rex: et dixit danieli cui⁹
nom̃ erat balthasar. Putasne vere potes
mihi ĩdicare sõniũ qd vidi: q ĩterptacõez
ei⁹. Respondes daniel corã rege ait. Misteriũ
qd rex ĩterrogat sapiẽtes magi q arioli q
aruspices neq̃ũt ĩdicare regi: sed ẽ de⁹ in
celo reuelãs misteria: q̃ ĩdicauit tibi rex
nabuchodonosor q̃ vẽtura sũt nouissimis
tẽporibo. Somniũ tuũ q visiones capitis
tui ĩ cubili tuo huiuscemodi sũt. Tu rex
cogitare cepisti ĩ stratu tuo quid esset fu-
turuz post hec: q qui reuelat misteria oñ-
dit tibi q̃ ventura sunt. Mihi q̃z nõ in sa-
pientia q̃ ẽ in me plus q̃ in cũctis viuẽtibo
sacmentũ hoc reuelatum est: sed vt ĩter-
pretatõ regi manifesta fieret q cogitacões
mentis tue scireꝫ. Tu rex videbas: q ecce
q̃si statua vna grandis. Statua illa mag̃
q statura sublimis stabat ꝓtra te: q intui-
tus eius erat terribilis. Huius statue ca-
put ex auro optimo erat: pectus autem
q brachia de argẽto: porro venter q femo-
ra ex ere: tibie aũt ferree: pedũ q̃daz pars
erat ferrea q̃daz aũt fictilis. Videbas ita:
donec abscisus est lapis de monte sine ma-
nibo q pcussit statuã in pedibo eius ferreis
q fictilibo: q cõminuit eos. Tunc contrita
sunt pariter ferrum testa es argentum et
aurum: q redacta quasi in fauillam estiue
aree que rapta sũt vento: nullusq; locus
inuentus est eis. Lapis autem qui percus-
serat statuam factus est mons magnus: q
impleuit vniuersam terrã. Hoc ẽ somniũ.
ĩterptacõez q̃z eius dicemus corã te rex.
Tu rex reguz es: q deus celi regnũ q forti-
tudinem et imperiũ q gloriam dedit tibi:
q oñia in quibo habitãt filij hoĩm q bestie
agri volucres q̃z celi dedit in manu tua: q
sub dicõne tua vniuersa ꝓstituit. Tu es ḡ
caput aureũ. Et post te cõsurget regnum
aliud minus te argẽteum: q regnũ terciũ
aliud ereum qd imperabit vniuerse terre:
q regnũ q̃rtũ erit velut ferreũ. Quomodo
ferr̃ cõminuit q domat oĩa: sic cõminuet
q cõtere ret oĩa hec. Porro q; vidisti pedez q
digitoꝫ ptẽ testeam figuli: q ptẽ ferream:
regnũ diuisũ erit qd tam̃ de plãtario fer-
ri orieẽ. Secundũ q; vidisti ferr̃ mixtum
teste ex luto. q digitos pedũ ex ptẽ ferreos
q ex ptẽ fictiles: ex ptẽ regnũ erit solidũ:
q ex ptẽ cõtritũ. Quo aũt vidisti ferrum
mixtũ teste ex luto: cõmiscebũt q̃dẽ huma
no semini. sed ñ adherebũt sibi sicuti ferr̃

miſceri nō poteſt teſte. In diebꝫ aūt regno rū illoꝝ ſuſcitabit deus celi regnū quod in eternū nō diſſipabitur: ⁊ regnū eius alteri populo nō tradetur. Comminuet autez ⁊ conſumet vniuerſa regna hec: ⁊ ipſum ſtabit ineternū. Specūdū q̄ vidiſti q̄ de monte abſciſus eſt lapis ſine manibꝫ ⁊ comminuit teſtam ⁊ ferꝝ ⁊ es ⁊ argentuz ⁊ auꝝ: deus magnus oſtendit regi q̄ ventura ſint poſtea: ⁊ verū eſt ſomnium ⁊ fidelis interp̄tatio eius. Tunc rex nabuchodonoſor cecidit in faciem ſuam ⁊ danielez adorauit: ⁊ hoſtias ⁊ incenſum precepit vt ſacrificarent ei loquens ergo rex ait danieli. Vere deus veſter deus deorum eſt ⁊ dominus regum: reuelans miſteria. quoniā tu potuiſti aperire hoc ſacramētum. Tunc rex danielez in ſublime extulit: ⁊ munera multa ⁊ magna dedit ei: ⁊ conſtituit eum principem ſuper omnes prouincias babilonis ⁊ perfectum magiſtratuū ſuper cunctos ſapientes babilonis. Daniel autem poſtulauit a rege: ⁊ conſtituit ſuper opera ꝓuincie babilōis ſidrac miſac ⁊ abdenago. Ipe autem daniel erat in foribꝫ regis.

Capitulum. .III.

Abuchodonoſor rex fecit ſtatuam aureā altitudine cubitoꝝ ſexagīta. latitudine cubitoꝝ ſex: ⁊ ſtatuit eā in cāpo durā ꝓuincie babilōis. Itaq̄ nabuchodonoſor rex miſit ad cōgregādos ſatrapas magiſtratus ⁊ iudices duces ⁊ tyrānos ⁊ prefectos oñeſq̄ p̄ncipes regionū vt ꝓuenirēt ad dedicacōez ſtatue quā erexerat nabuchodonoſor rex. Tūc cōgregati ſunt ſatrape magiſtrat⁹ ⁊ iudices duces ⁊ tyrāni ⁊ optimates qui erant in poteſtatibꝫ conſtituti ⁊ vniuerſi principes regionū: vt conuenirent ad dedicatōem ſtatue q̄ erexerat nabuchodonoſor rex. Stabant autē in conſpectu ſtatue quā poſuerat nabuchodonoſor rex: ⁊ p̄co clamabat valenter. Vobis dicitur populus tribubꝫ ⁊ linguis: in hora qua audieritis ſonitum tube ⁊ fiſtule ⁊ cythare ſambuce ⁊ pſalterij ⁊ ſymphonie ⁊ vniuerſi generis muſicorum: cadētes adorate ſtatuā auream quā conſtitnit nabuchodonoſor rex. Si quis autem non proſtratus adorauerit: eadem hora mittetur in fornacem ignis ardētis. Poſt hec igitur ſtatim vt audirent oñes populi ſonituz tube fiſtule ⁊ cythare ſambuce ⁊ pſalterij ſymphonie ⁊ omnis generis muſicoꝝ: cadētes oñes ꝓpli tribꝫ ⁊ lingue adorauerāt ſtatuā auream q̄ ꝓſtituerat nabuchodonoſor rex. Statimq̄ ī ipo tpe accedētes viri chaldei accuſauerūt iudeos. dixerūtq̄ nabuchodonoſor regi. Rex ieternū viue. Tu rex poſuiſti decretū vt oīs hō q̄ audierit ſonitum tube fiſtule ⁊ cythare ſābuce ⁊ pſalterij ⁊ ſymphonie ⁊ vniuerſi generis muſicoꝝ ꝓſternat ſe ⁊ adoret ſtatuā aureā: ſiq̄s aū non p̄cidēs adorauerit mittaū ī fornacē ignis ardētis. Sū g̊ viri iudei q̄s ꝓſtituiſti ſup opa regiōis babilonie ſidrac miſac ⁊ abdenago: viri iſti cōtēpſerūt rex decretū tuū. Deos tuos ñ colūt ⁊ ſtatuā aureā q̄ erexiſti non adorāt. Tūc nabuchodonoſor in furore ⁊ ira p̄cepit vt adducerenū ſidrac miſac ⁊ abdenago. Qui ꝓfeſtī adducti ſū ī ꝓſpectu regis: pnūciāſq̄ nabuchodonoſor rex ait eis. Verene ſidrac miſac ⁊ abdenago. deos meos ñ colitis: ⁊ ſtatuā aureā q̄ ꝓſtitui nō adorātis? Nunc g̊ ſi eſtis pati q̄cūq̄ hora audieritis ſonitū tube fiſtule cythare ſābuce ⁊ pſalterij ⁊ ſymphonie oīſq̄ generis muſicoꝝ ꝓſternite vos ⁊ adorate ſtatuā q̄ feci: qō ſi ñ adorauerītis: eadē hora mittemī ī fornacē ignis ardētis. Et q̄s ē de⁹ q̄ eripiet vos de manū mea? Rñdētes ſidrac miſac ⁊ abdenago: dixerūt regi nabuchodonoſor. Non oportet nos de hac re rñdere tibi. Ecce em̄ de⁹ nr̄ quē colim⁹ pt̄ eripe nos de camino ignis ardētis: ⁊ ō maibꝫ tuis o rex liberare. Qō ſi noluerit: notū ſit tibi rex: q̄ deos tuos ñ colim⁹. ⁊ ſtatuā aureā q̄ erexiſti nō adoram⁹. Tūc nabuchodonoſor repletus ē furore ⁊ aſpectus faciei illius immutatus eſt ſuper ſidrac miſac ⁊ abdenago: ⁊ precepit vt ſuccenderetur fornax ſeptuplū q̄ ſuccēdi conſueuerat. ⁊ viris fortiſſimis de exercitu ſuo iuſſit vt ligatis pedibus ſidrac miſac ⁊ abdenago· mitterent eos ī fornacē ignis ardētis. Et ꝓfeſtī viri illi victi cū brachijs ſuis ⁊ thyaris ⁊ calci amētis ⁊ veſtibꝫ miſſi ſū ī mediū fornacis ignis ardētis. Nā iuſſio ſgis vrgebat. Fornax aū ſuccēſa erat nimis. Porro viros illos q̄ miſerāt ſidrac miſac ⁊ abdenago iēfecit flāma ignis. Viri aū hij tres id ē ſidrac miſac ⁊ abdenago ceciderūt ī medio camino

ignis ardentis colligati. Que sequũtur in hebreis voluminibꝫ non reperi. Et ambulabãt in medio flamme :laudantes deũ et benedicentes domino. Stãs autẽ azarias orauit sic. Aperiẽsqꝫ os suũ ĩ medio ignis ait. Benedictus es dñe deus pr̃m nr̃oꝝ et laudabile ꝙ glorioſũ nomẽ tuũ in secula: qꝛ iustus es in oñibꝫ q̃ fecisti nobis. ꝙ vniuersa opa tua vera ꝙ vie tue recte: ꝙ oñia iudicia tua vera. Judicia enim vera fecisti iuxta oñia q̃ induxisti sup nos ꝙ sup ciuitatẽ sanctã pr̃m nr̃oꝝ ihrl̃m: qꝛ in veritate ꝙ in iudicõ induxisti oĩa hec ꝓpter peccata nr̃a. Peccauimus eñ ꝙ iniq̃ egimus recedẽtes a te ꝙ deliq̃mus in oñibꝫ: ꝙ precepta tua nõ audiuim⁹ :nec obseruauim⁹ nec fecimus sicut p̃ceperas nobis vt bene nobis esset. Omnia q̃ q̃ induxisti sup nos ꝙ vniuersa q̃ fecisti nobis vero iudicio fecisti ꝙ: trabidisti nos in maĩbꝫ inimicoꝝ iniq̃ꝝ ꝙ pessimoꝝ p̃uaricatoꝝumqꝫ: ꝙ regi iniusto ꝙ pessimo vlt̃ oñem terrã. Et nũc nõ possumus aperire os. Confusio ꝙ obꝓbriũ facti sumus suis tuis: ꝙ bijs q̃ colebãt te. Ne q̃sum⁹ t̃das nos ĩ ꝑpetuũ ꝓpter nomẽ tuũ: ꝙ ne dissipes testamẽtum tuuꝫ neqꝫ auferas misericordiam tuaꝫ a nobis propter abraham dilectum tuum ꝙ ysaac seruũ tuũ ꝙ israhel sanctum tuũ: q̃bꝫ locutus es pollicẽs qꝝ multiplicares semẽ eoꝝ sicut stellas celi ꝙ sicut arenam q̃ est in littore maris: quia domine imminuti sumus plusq̃ omnes gentes :sumusqꝫ humiles in vniuersa terra hodie ꝓpter peccata nr̃a Et non est in tempore hoc princeps ꝙ dux ꝙ ꝓpheta. neqꝫ olocaustũ. neqꝫ sacrificiuꝫ. neqꝫ oblatio. neqꝫ incẽsum. neqꝫ locus primiciaꝝ corã te: vt possum⁹ inuenire misericordiã tuam. sed in animo cõtrito ꝙ spũ humilitatis suscipiamur. Sicut ĩ olocausto arietũ ꝙ thauroꝝ ꝙ sicut ĩ milibꝫ agnorũ pinguiũ. sic fiat sacrificiũ nr̃m ĩ cõspectu tuo hodie vt placeat tibi .qm̃ nõ ẽ cõfusio ꝑfidẽtibꝫ ĩ te. Et nũc seq̃mur te ĩ toto corde ꝙ timem⁹ te: ꝙ q̃rim⁹ faciẽ tuã. Ne ꝑfũdas nos: sed fac nobiscũ iuxta mãsuetudinẽ tuã ꝙ secũdum mltitudinẽ miscõie tue: ꝙ erue nos ĩ mirabilibꝫ tuis ꝙ da gloriã noĩ tuo dñe: ꝙ ꝑfundant̃ oẽs q̃ oñdũt suis tuis mala. Cõfundãt̃ in oĩ potẽtia ꝙ robur eoꝝ ꝑterat̃ : ꝙ sciãt qꝛ tu es dñs de⁹ solus: ꝙ glorioſus sup orbẽ terraꝝ. Et non cessabãt q̃ miserãt eos mĩstri regis succendere fornacẽ napta ꝙ stupa ꝙ pice ꝙ malle olis: ꝙ effundebatur flamma sup fornacem cubitis q̃dragintanouem: ꝙ erupit ꝙ incendit q̃s reperit iuxta fornacem de chaldeis. Angelus autẽ dñi descẽdit cũ azaria ꝙ sociis eius ĩ fornacez: ꝙ excussit flãmã ignis de fornace ꝙ fecit mediũ fornacis q̃si vẽtũ roris flãtez: ꝙ nõ tetigit eos oñino ignis neqꝫ cõtristauit nec q̃q̃ molestie intulit. Tũc bij tres q̃si ex vno ore laudabãt ꝙ glorificabãt ꝙ bñdicebãt deũ in fornace dicẽtes. Bñdictus es dñe deus pr̃m nr̃oꝝ: et laudabilis ꝙ glorioſus ꝙ superexaltat⁹ in secula. Et bñdictum nomẽ glorie tue sanctũ: ꝙ laudabile ꝙ superaltatuꝫ in oĩbꝫ seculis. Bñdictus es ĩ templo sancto glorie tue :ꝙ suplaudabilis ꝙ supergloriosus ĩ secula. Bñdictus es in throno regni tui: et suplaudabilis ꝙ superexaltatus in secula. Bñdictus es q̃ intueris abissos ꝙ sedes super cherubin :ꝙ laudabil̃ ꝙ superexaltat⁹ in secula. Bñdictus es in firmamẽto celi: ꝙ laudabilis ꝙ glorioſus in secula. Bñdicite oĩa opa dñi dño: laudate ꝙ superaltate eũ in secula. Bñdicite ãgeli dñi dño: laudate ꝙ superaltate euꝫ in secula. Bñdicite celi dño: laudate ꝙ superaltate eũ in secula. Bñdicite aq̃ oñes q̃ sup celo sũt dño: laudate ꝙ superaltate eũ in secula. Bñdicite oñes vtutes dñi dño :laudate ꝙ superaltate eũ in secula. Bñdicite sol ꝙ luna dño: laudate ꝙ superaltate eum in secula. Bñdicite stelle celi dño: laudate ꝙ superaltate eum in secula. Bñdicite ymber ꝙ ros dño: laudate ꝙ superaltate eũ secula. Bñdicite oñis spũs dei dño: laudate ꝙ superaltate eũ in secula. Bñdicite ignis ꝙ estus dño: laudate ꝙ superaltate eum in secula. Benedicite frigus ꝙ estas domino: laudate ꝙ superexaltate eum in secula. Benedicite roꝛes ꝙ pruina domino :laudate ꝙ superexaltate eum in secula. Benedicite gelu ꝙ frigus domino :laudate ꝙ superexaltate eum in secula. Benedicite glacies et niues domino :laudate ꝙ superexaltate eũ in secula. Bñdicite noctes ꝙ dies domĩo: laudate ꝙ superaltate eũ ĩ secl̃a. Bñdicite lux ꝙ tenebre dño :laudate ꝙ superaltate euꝫ in secula. Benedicite fulgura ꝙ nubes

domino:laudate ⁊ superexaltate eũ in secula. Benedicat terra dominum:laudet ⁊ superaltet eum in secula. Benedicite montes ⁊ colles dño:laudate ⁊ superaltate euꝫ in secula. Benedicite vniuersa germiantia in terra dño: laudate ⁊ superaltate euꝫ in secula . Benedicite fontes dño:laudate et superaltate euꝫ in secula. Bñdicite maria ⁊ flumia dño:laudate ⁊ superaltate eũ ī secla. Bñdicite cete ⁊ oia q̃ mouẽt ī aqs domio:laudate ⁊ superaltate eũ ī secla . Bñdicite oes volucres celi dño:laudate ⁊ superaltate eũ ī secla. Bñdicite oes bestie ⁊ pecora dño:laudate ⁊ superaltate eũ ī secla. Bñdicite filij hoim dño :laudate ⁊ superaltate eũ in secula. Benedicat israhel dominũ:laudet ⁊ superaltet eũ in secula. Bñdicite sacerdotes domini domino: laudate ⁊ superaltate euꝫ in secula . Benedicite serui dñi dño:laudate ⁊ superaltate eum in secula. Benedicite spũs ⁊ anime iustoꝝ dño:laudate ⁊ superaltate eum in secula. Benedicite sãcti ⁊ humiles corde domio: laudate ⁊ superaltate eũ in secula . Bñdicite anania azaria misahel dño:laudate ⁊ superaltate euꝫ in secula: quia eruit nos de inferno ⁊ saluos fecit de manu mortis. ⁊ liberauit de medio ardẽtis flamme: ⁊ de medio ignis eruit nos. Confitemini dño quoniã bonus :qm̃ in seculũ misericordia eius. Benedicite omnes religiosi dño deo deoꝝ:laudate ⁊ ꝓfitemini ei:quia in omia secula misericordia ei⁹ . Ducusqꝫ ī hebreo non habetur ⁊ q̃ posuimus de theodocõis edicõne trãslata sunt. Tũc nabuchodonosoꝛ rex obstupuit ⁊ surrexit propere. ⁊ ait optimatib⁹ suis . Nõne tres viros misim⁹ in ignis medio cõpedit⁹ ? Qui rñdentes regi dixerunt. Vere rex . Respõdit ⁊ ait. Ecce ego video viros q̃tuoꝛ solutos ⁊ ambulantes in medio ignis: ⁊ nihil corruptõnis in eis est: ⁊ species quarti simil' filio dei. Tũc accessit nabuchodonosoꝛ ad ostium fornacis ignis ardentis ⁊ ait . Sidrac misac ⁊ abdenago serui dei excelsi. egredimi ⁊ venite. Statiqꝫ egressi sunt sidrac misac ⁊ abdenago de medio ignis . Et cõgregati satrape mgr̃atus ⁊ iudices ⁊ potẽtes r̃gis cõtẽplabãt viros illos qm̃ nihil potestatis habuisset ignis ī corpib⁹ eoꝝ ⁊ capill⁹ capitis eoruꝫ nõ esset adustus ⁊ saraballa eoꝝ nõ fuissent immutata: ⁊ odoꝛ ignis ñ transisset per eos. Et erumpens nabuchodonosoꝛ ait. Benedictus deus eoruꝫ sidrac videlicet misac ⁊ abdenago :qui misit angelum suum ⁊ eruit seruos suos qui crediderunt in eum: ⁊ verbum regis immutauerunt: ⁊ tradiderũt coꝛpora sua ne seruirent ⁊ ne adorarent omnem deum excepto deo suo. A me ergo posituꝫ est hoc decretum: vt omnis populus trib⁹ ⁊ lingua quecunqꝫ locuta fuerit blasphemiam contra deum sidrac misac ⁊ abdenago dispereat: ⁊ domus ei⁹ vastetur . Neqꝫ enim est alius de⁹ :qui possit ita saluare . Tũc rex promouit sidrac misac ⁊ abdenago in prouincia babilõis. Nabuchodonosoꝛ rex oĩbus populis gẽtib⁹ ⁊ linguis qui habitãt in vniuersa terra :pax vobis multiplicet̃ Signa ⁊ mirabilia fecit apud me de⁹ excelsus . Placuit ergo mihi predicare eius signa quia mag̃ sunt :⁊ mirabilia eius qꝛ fortia: ⁊ regnum eius regnũ sempiternũ: ⁊ potestas eius in generatõnem ⁊ generatõnem.

Capitulum .IIII.

Ego nabuchodonosoꝛ q̃etus erã in domo mea ⁊ floꝛes ī palacõ meo. Somniũ vidi qõ perterruit me. ⁊ cogitacões mee in stratu meo: ⁊ visiones capitis mei cõturbauer̃t me. Et ꝑ me ꝓpositum est decretum vt introducerẽtur in cõspectu meo cũcti sapientes babilõis: ⁊ vt solucõnẽ somnij indicarẽt mihi . Tũc ingrediebãtur arioli magi chaldei ⁊ aruspices . ⁊ sõniũ narraui in cõspectu eoꝝ: ⁊ solucõnẽ ei⁹ nõ ĩdicauer̃t mihi. donec collega ingressus est in cõspectu meo daniel. cui⁹ nomẽ balthasar secũdũ nomẽ dei mei q̃ habet spũm deoꝝ sanctoꝝ ī semetipso: ⁊ somniũ corã ipo locutus sum. Balthasar ꝓnceps arioloꝝ quẽ ego scio q spũm deoꝝ sanctoꝝ habeas in te. ⁊ omne sacramentũ non est impossibile tibi: visiones somniorum meoꝛum quas vidi. ⁊ solucõnem eoꝝ narra. Visio capitis mei in cubili meo. Videbam: ⁊ ecce aꝛbor in medio terre. ⁊ altitudo eius nimia. Magna arboꝛ ⁊ fortis: ⁊ ꝓcetas eius cõtingẽs celũ . Aspect⁹ illi⁹ erat vsq̃ ad t̃mios vniuerse tre . Folia ei⁹ pulcerrima: ⁊ fruct⁹ ei⁹ nimi⁹ : ⁊ esca vniuersoꝝ in ea. Subter eã habitabãt aialia ⁊ bestie: ⁊ ī ramis ei⁹ ꝓuersabãt volucres

celi:⁊ ex ea vescebat oīs caro. Videbaz in
visione capitis mei sup stratū meū :⁊ ecce
vigil et sanctus de celo descēdit :et clama-
uit fortiter.et sic ait. Succidite arboreꝫ et
pcidite ramos eiꝰ :excutite folia eiꝰ et dis-
pgite fructus eiꝰ :fugiāt bestie q̄ subter eā
sūt:et volucres de ramis eius. Verūtñ ger-
mē radicū eiꝰ in terra sinite:et alligef vin
culo ferreo et ereo:in herbis q̄ foris sūt et
rore celi tinguaf :et cū feris pars eius in
herba terre. Cor eiꝰ ab hūano cōmutef :et
cor fere def ei:et septē tpa mutēf sup euz.
In sentēcia vigilū decretū ē:et ſmo sancto-
rū et petitō:donec cognoscāt viuētes qm̄ do-
minaf excelsus in regno hoīm. et cuicūq;
voluerit dabit illud:⁊ humilimum hoīem
cōstituet sup eū. Hoc somniuz vidi ego na-
buchodonosor rex. Tu ḡ balthasar interp̄
tacōem narra festinꝰ :qr oñes sapiētes re-
gni mei nō q̄ūt solucionem edicere mihi.
Tu aūt potes qr spūs deor sanctor ī te ē.
Tūc daniel cuiꝰ nomē balthasar cepit inf
semetip̄m tacitus cogitare q̄si vna hora:⁊
cogitacōnes eiꝰ cōturbabāt eū. Rñdēs aūt
rex ait. Balthasar sōniū ⁊ īterp̄tacō eius
nō cōturbēt te . Rñdit balthasar et dixit.
Dñe mi:somniū hijs q̄ te oderūt:⁊ īterp̄ta
tō eiꝰ hostibꝰ tuis sit . Arboreꝫ quā vidisti
sublimē atq; robustā cuiꝰ altitudo ptingit
ad celuz. ⁊ aspectus illiꝰ in oñem terrā:et
rami eiꝰ pulcerrimi .⁊ fructꝰ eius nimiꝰ. ⁊
esca oñiū in ea. subter eā habitātes bestie
agri.⁊ in ramis eiꝰ cōmorātes aues celi:tu
es rex qui magnificatus es ⁊ inualuisti.⁊
magnitudo tua creuit ⁊ puenit usq; ad ce-
lū: ⁊ potestas tua ī termīos vniuerse tre.
Q̄ō aūt vidit rex vigilē ⁊ sanctum descen-
dere de celo ⁊ dicē. succidite arborē ⁊ dissi-
pate illā. attamē germē radicū eiꝰ in terra
dimittite. vt vinciaf ferro ⁊ ere. ī herbis fo
ris.⁊ rore celi cōspergaf .⁊ cū feris sit pa-
balū eius donec septē tēpora commutētur
sup eum:hec est interp̄tatō sentēcie altissi
mi. que peruenit super dñm meuz regē. Ei
cient te ab hoīnibꝰ ⁊ cū bestijs ferisq; erit
habitatō tua.⁊ fenū vt bos comedes:⁊ ro-
re celi infunderis . Septē q̄; tēpora muta
būtur super te. donec scias q̄ dominef ex-
celsus super regnū hoīnū: ⁊ cuicūq; vo-
luerit det illud. Quod autē precepit vt re-
linqueretur germen radicū eius id est ar-
boris :regnū tuū tibi manebit postq̄ cog-
ueris p̄tatē eē celestē. Quāobrē rex cōsiliū
meum placeat tibi.⁊ pcā tua elemosinis
redime:⁊ īiq̄tates tuas misericordijs pau
per:forsitā ign̄scet delictis tuis. Omnia
hec venerūt sup nabucho. regē. Post finem
mēsium duodecim in aula babilonis dea-
bulabat. Rñdit rex ⁊ ait. Nonne hec ē ba-
bilō ciuitas magna quā ego edificaui in do-
mū regni in robore fortitudinis mee:⁊ in
gloria decoris mei:Cūq; sermo adhuc esset
in ore regis. vox de celo ruit. Tibi dicitur
nabuchodonosor rex. Regnum tuum trā-
sibit a te ⁊ ab hominibus eicient te:⁊ cum
bestijs ⁊ feris erit habitatō tua. fenum q̄si
bos comedes. ⁊ septem tempora mutabun
tur sup te:donec scias q̄ dominetur excel-
sus in regno hominum: ⁊ cuicunq; volue
rit det illud . Eadem hora sermo complet
est super nabuchodonosor: ⁊ ex hominibꝰ
abiectus est ⁊ fenū vt bos comedit.⁊ rore
celi corpus eius infectum est:donec capilli
eius in similitudinem aquilarū crescerent.
⁊ vngues eius quasi auiū . Igitur post fi-
nem diez ego nabuchodonosor oculos me-
os ad celū leuaui.⁊ sensus meus redditus
est mihi:⁊ altissimo benedixi .⁊ viuentem
in sempiternū laudaui ⁊ glorificaui:quia
potestas eiꝰ potestas sempiterna.⁊ regnū
eius in generatōnem ⁊ generatōnem:⁊ oēs
habitatores terre apud eum in nihilum re
putati sunt. Juxta voluntatem enim suā:
facit tam in virtutibꝰ celi q̄; in habitatori
bus terre :⁊ non est qui resistat manui eiꝰ
⁊ dicat ei quare feciſti! In ipo tēpore sen-
sus meus reuersus est ad me.⁊ ad honorē
regni mei decoremq; peruenī:⁊ figura mea
reuersa ē ad me. ⁊ optimates mei ⁊ mgāa-
tus mei requisierunt me: ⁊ in regno meo
restitutus sum: ⁊ magnificentia mea am-
plior addita est mihi. Nunc igitur ego na
buchodonosor. laudo ⁊ magnifico ⁊ glori-
fico regē celi: quia oñia opera eius vera.
⁊ vie eius iudicia:⁊ gradientes in superbia
potest humiliare.

Capitulum. V

Balthazar rex fecit grande cōuiuiū
optīatibꝰ suis mille:⁊ vnusq̄sq; se-
cundū suā bibebat etatē. Precepit
q̄ iam tumultus vt afferrent vasa aurea
⁊ argētea. q̄ asportauerat nabuchodono-
sor p̄ eiꝰ de templo qđ fuit ī ihrl̄z. vt biberēt

in eis rex et optimates ei⁹. uxores q⁹ eius et cõcubine. Tũc allata sũt vasa aurea q̃ asportauerat de tẽplo qđ fuerat in ihrl'm: et biberũt in eis rex et optimates ei⁹ uxores et ꝯcubine illi⁹. Bibebãt vinũ: et laudabant deos suos aureos et argenteos et ereos ferreos ligneosq⁹ et lapideos. In ea dem hora apparuerũt digiti q̃si man⁹ hois scribẽtis cõtra ꝯdelabr̃: in superficie pietis aule regie. Et rex aspiciebat articulos manus scribẽtis. Tũc facies regis ꝯmutata ẽ. et cogitacões eius ꝯturbabãt eũ: et cõpages renuz ei⁹ soluebãt̃: et genua ei⁹ ad seinuicẽ collidebãt̃. Exclamauit itaq⁹ rex fortiter: ut introducerẽt magos chaldeos et aruspices. Et ploq̃ns rex ait sapiẽtibus babilonis. Quicũq⁹ legerit scripturã hãc et interp̃tacões ei⁹ manifestã mihi fecerit purpura vestiet̃: et torquẽ aureã habebit ĩ collo: et tercius in regno meo erit. Tũc ingressi oñes sapiẽtes regis nõ potuerũt nec scp̃turã legere: nec interp̃tacões ei⁹ ĩdicare regi. Uñ rex balthasar satis ꝯturbat⁹ ẽ: et vult⁹ illi⁹ immutat⁹ ẽ. Quz et optimates ei⁹ turbabunt̃. Regina aũt p re q̃ acciderat regi et optimatibꝫ ei⁹ domũ ꝯuiuij ingressa ẽ: et proloq̃ns ait. Rex ĩeternũ viue nõ te ꝯturbẽt cogitacões tue: neq⁹ facies tua immutet̃. Est vir ĩ regno tuo q̃ spũm deor̃ sanctor̃ habet ĩ se: et ĩ diebꝫ p̃ris tui scientia et sapientia inuente sũt in eo. Nã et rex nabuchodonosor p̃ tuus principem magor̃ incantator̃ chaldeor̃ et aruspicuz cõstituit eũ. p̃r̃ inquam tuus o rex: quia spũs amplior et prudencia intelligenciaq⁹ interp̃tacõ somnior̃: et ostensio secretor̃. ac solucõ ligator̃ inuente sunt in eo. hoc est in daniele: cui rex imposuit nomẽ balthazar. Nũc itaq⁹ daniel vocetur: et interp̃tationem narrabit. Igr̃ introductus est daniel corã rge. Ad quẽ p̃fat⁹ rex ait. Tu es daniel de filijs captiuitatis iude. quem adduxerat p̃ meus rex de iudea! Audiui de te quoniã spũm deor̃ habeas: et sciẽcia intelligẽciaq⁹ ac sapiencia ampliores inuente sunt in te. Et nũc introgressi sũt in cõspectu meo sapientes magi. ut scripturam hãc legerẽt et interp̃tacõnem eius indicarẽt mihi: et neq̃uerũt sensũ hui⁹ ꝯmonis edicere mihi. Porro ego audiui de te. q⁹ possis obscura ĩterp̃tari: et ligata dissol-

uere. Si g̃ vales scripturã legere et ĩterp̃tacõem ei⁹ ĩdicare mihi. purpura vestieris: et torquẽ aureã circa colluz tuũ habebis: et tercius ĩ regno meo princeps eris. Ad q̃ rñdẽs daniel ait corã rege. Munera tua sint tibi: et dona dom⁹ tue alteri da: scripturã aũt legã tibi rex. et interp̃tacõem ei⁹ oñdam tibi. O rex de⁹ altissim⁹ regũ et magnificentiã. gloriaz et honorẽ dedit nabuchodonosor p̃ri tuo et p̃t̃ magnificẽciã quam dederat ei. vniuersi p̃li tribꝫ et lingue tremebant et metuebãt eũ. Quos volebat interficiebat. q̃s volebat p̃cuciebat: quos volebat exaltabat: et q̃s volebat humiliabat. Quãdo aũt eleuatũ ẽ cor ei⁹ et spũs illius obfirmatus ẽ ad supbiã. deposit⁹ ẽ de solio regni sui: et gloria ei⁹ ablata ẽ: et a filijs hoim eiectus ẽ. Sed et cor ei⁹ cũ bestijs positũ ẽ: et cũ onagris erat habitatio ei⁹. Fenũ q̃z vt bos comedebat. et rore celi corp⁹ ei⁹ infectũ ẽ: donec cogsceret q⁹ potestatẽ hãet altissim⁹ in regno hominuz: et quẽcũq⁹ voluerit suscitabit sup illud. Tu q̃z filius eius balthasar nõ humiliasti cor tuũ cũ scires hec oĩa: sed aduersũ dñatorẽ celi eleuat⁹ es. Et vasa domus eius allata sũt coraz te: et tu et optimates tui et uxores tue et cõcubine tue vinum bibistis in eis. Deos q̃z argẽteos et aureos et ereos ferreos ligneosq⁹ et lapideos. q̃ nõ vident neq⁹ audiũt neq⁹ sentiũt laudasti: porro deũ q̃ habet flatũ tuũ ĩ manu sua. et oñes vias tuas nõ glorificasti. Idcirco ab eo missus ẽ articulus manus: q̃ scripsit hoc qđ exaratum ẽ. Hec ẽ aũt scriptura q̃ digesta est. Mane thechel phares. Et hec interp̃tatio ꝯmonis. Mane: numerauit de⁹ regnũ tuũ et ꝯpleuit illud. Thechel: appensũ est in statera: et iuentũ ẽ min⁹ hñs. Phares: diuisũ ẽ regnũ tuũ. et datum ẽ medis et p̃sis. Tũc iubẽte rege ĩdut⁹ ẽ daniel purpura: et circũdata ẽ torquẽs aurea collo ei⁹: et p̃dicatũ ẽ de eo q⁹ hãet potestatẽ tercii⁹ in regno Eatẽ nocte interfectus est balthasar rex chalde⁹: et darius medus successit ĩ regnũ ãnos nat⁹ sexagĩtaduos.

Ca. VI.

Placuit dario: et constituit sup̃ regnum satrapas centumuiginti vt essent in toto regno suo. et super eos principes tres ex quibus daniel vnus erat vt satrape illis redderent rationem: et

rex non sustineret molestiam. Igr̃ daniel supabat omẽs principes et satr̃pas: qr spiritus dei amplior erat ī illo. Porro rex cogitabat cõstituere eũ sup omne regnuz. Ilñ princeps et satr̃pe q̃rebant occasionẽ vt invenirent danieli ex latere regis: nullamqz causam et suspicacõnem reperire potuerẽt eoq fidelis esset: et omnis culpa et suspicio nõ inveniretr in eo. Dixerũt g̃ viri illi. Nõ inveniem⁹ danieli huic aliquã occasionẽ: nisi forte in lege dei sui. Tunc princeps et satr̃pe surripuerũt regi: et sic locuti sũt ei. Dari rex inetternũ viue. Cõsiliũ inierunt cũcti pncipes regni tui. magistratus et satrape senatores et iudices vt decretuz imperatoriũ exeat et edictũ: vt omnis qui petierit aliquã peticionẽ a q̃cũqz deo et hoĩe vsqz ad triginta dies nisi a te rex: mittatr in lacũ leonũ. Nũc itaqz rex cõfirma sentẽciã et scribe decretũ vt nõ immutetr qõ statutũ est a medis et persis: nec preuaricari cuiq liceat. Porro rex darius pposuit edictũ et statuit. Qõ cũ daniel cõperisset id ẽ cõstitutã legẽ. ingressus ẽ domũ suaz et fenestris aptis in cenaculo suo. contr ibrlm tribo tẽporibo in die flectebat genua sua et adorabat: cõfitebaturqz corã deo suo sicut et añ facẽ psueverat. Eliri g̃ illi curiosius inq̃rentes invenerũt danielem orãtem et obsecrãtẽ deũ suũ: et accedẽtes locuti sunt regi sup edicto. Rex nũquid nõ constituisti vt omnis homo q̃ rogaret quẽq̃ de dijs et hominibo vsqz ad dies trigĩta nisi te rex mitterer in lacũ leonũ? Ad qs rñdens rex ait. Elerus sermo iuxta decretũ medorum atqz psax: qõ puaricari nõ licet. Tũc rñdẽtes dixerunt corã rege. Daniel de filijs captiuitatis iude non curauit de lege tua et edicto qõ cõstituisti: sed tribo tẽporibo per diem orat obsectõne sua. Quod verbũ cuz audisset rex satis cõtristatus est: q pro daniele posuit cor vt liberaret eum: q vsqz ad occasum solis laborabat q erueret illũ. Eliri aũt illi intelligẽtes regẽ dixerr ei. Scito rex qr lex medox ẽ atqz psax: vt omne decretũ qõ cõstituerit rex nõ liceat immutari. Tũc rex pcepit q adduxerũt danielẽ: q miserũt eũ in lacũ leonũ. Dixitqz rex danieli. Deus tuus quẽ colis semp: ipe liberabit te. Allatusqz ẽ lapis vnus q positus est sup os laci: quez obsignauit rex anulo suo q anulo optimatũ suox. ne quid fieret cõtra danielez. Et abijt rex in domũ suam q dormiuit incenatus: cibiqz non sunt allati coraz eo: insuper q somnus recessit ab eo. Tunc rex primo diluculo consurgens festinus ad lacum leonum perrexit: appropinquansqz lacui danielem voce lacrimabili inclamauit: q affatus est eum. Daniel serue dei viuentis: deus tuus cui tu seruis semper. putasne valuit te liberare a leonibus? Et daniel regi respondens ait. Rex inetternum viue. Deus misit angelũ suũ: q cõclusit ora leonũ q nõ nocuerũt mihi: quia coram eo iusticia inuenta est in me. Sed q coram te rex delictuz non feci. Tũc vehemẽter rex gauisus est super eo: q danielem precepit educi de lacu. Eductusqz ẽ daniel de lacu. q nulla lesio inuẽta ẽ in eo: quia credidit deo suo. Jubẽte autem rege adducti sunt viri illi qui accusauerũt danielem: q in lacum leonum missi sunt ipi q filij q vxores eox: q nõ peruenerũt vsqz ad pauimentũ laci: donec arriperent eos leones q omnia ossa eox comminuerũt. Tũc darius rex scripsit vniersis populis tribubo q linguis habitãtibo in vniersa terra. Pax vobis multiplicetur. A me constitutũ est decretũ: vt in vniverso imperio q regno meo tremiscant q paueant deuz danielis. Ipe est enĩ deus viuẽs q etternus in secula: q regnũ eius nõ dissipabitur: q potestas eius vsqz inetternum. Ipe liberator atqz saluator faciens signa q mirabilia in celo q ĩ terra: qui liberauit danielẽ de lacu leonũ. Porro daniel perseverauit vsqz ad regnũ darij regnũqz cyri pse.

Ca. VII.

Anno primo balthazar regis babilonis daniel somnium vidit. Elisionem autem capitis eius in cubili suo: q somnium scribens breui sermone comprehendit: summatimqz perstringes ait. Elidebam in visione mea noctr: et ecce quatuor venti celi pugnabãt in mari magno: et quatuor bestie grandes ascendebãt de mari diuerse inter se. Prima quasi leena: q alas habebat aqle. Aspiciebaz donec euulse sũt ale eius q sublata est de terra: q sup pedes quasi homo stetit: q cor ei⁹ datũ ẽ ei. Et ecce bestia alia simil vrso ĩ pte stetit: q tres ordines erãt in ore ei⁹ q in dẽtibo ei⁹: q sic dicebãt ei. Surge: comede carnes

plurimas. Post hec aſpiciebaz: ⁊ ecce alia q̃ſi pard⁹: ⁊ alas habebat .q̃ſi auis q̃tuor ſup ſe. Et q̃tuor capita erãt ĩ beſtia: ⁊ po-teſtas data ẽ ei. Post hec aſpiciebã ĩ viſi-one noctis: ⁊ ecce beſtia q̃rta tẽribil' at-q; mirabilis ⁊ fortis nimis. Dẽtes ferreos habebat magnos: cometẽs atq; ꝓminuẽs ⁊ reliq̃ pedib⁹ ſuis cõculcãs. Diſſimilis aũ erat ceteris beſtijs q̃s videra añ eã: ⁊ habe bat cornua decẽ. Cõſiderabaz cornua: ⁊ ec-ce cornu aliud puulũ ortũ ẽ de medio eoꝝ ⁊ tria de cornib⁹ primis euulſa ſũt a facie eius. Et ecce oculi eius q̃ſi oculi hominis in cornu iſto: ⁊ os loq̃ns ingẽtia. Aſpici-ebã donec throni poſiti ſũt: ⁊ ãtiquus di-erũ ſedit. Veſtimẽtũ eius cãdidũ q̃ſi nix: capilli capitis eius q̃ſi lana mũda. Thro-nus ei⁹ flãme ignis: rote ei⁹ ignis accen ſus: fluui⁹ igneus rapiduſq; egrediebaũ a facie ei⁹. Milia miliũ miniſtrabãt ei: ⁊ de-cies milies cẽtena milia aſſiſtebãt ei. Ju-diciũ ſedit: ⁊ libri aperti ſũt. Aſpiciebam ꝑpter vocẽ ſermonũ grãdiũ q̃s cornu illõ loq̃baũ. Et vidi q̃m interfecta eſſet beſtia ⁊ periſſet corpus ei⁹ ⁊ ẽditũ eſſet ad cõbu renduz igni: aliaꝝ q̃z beſtiaꝝ ablata eſſet poteſtas: ⁊ tpa vite cõſtituta eſſẽt eis vſq; ad tẽpus ⁊ tẽpus. Aſpiciebaz g̃ in viſione noctis: ⁊ ecce cuz nubib⁹ celi q̃ſi fili⁹ hois veniebat. ⁊ vſq; ad antiquũ diez puenit: ⁊ in conſpectu ei⁹ obtuleũt eũ. Et dedit ei poteſtatẽ ⁊ honorẽ ⁊ regnum: ⁊ omes ꝑpli tribꝰ ⁊ lingue ipi ſeruiẽt. Poteſtas ei⁹ po teſtas eterna q̃ nõ auferetur: ⁊ regnũ ei⁹ q̃ nõ corrumpetur. Horuit ſpũs meus. Ego daniel territus ſũ in bijs: ⁊ viſiones capitis mei conturbaueũt me. Acceſſi ad vnũ de aſſiſtẽtib⁹: ⁊ veritatẽ q̃rebam ab eo de oĩb⁹ bijs. Qui dixit mihi ĩterp̃tacõnem ſmonũ: ⁊ docuit me. Dee q̃tuor beſtie ma-gne: q̃tuor reg̃ ꝓſurgẽt de terra. Suſcipi-ent aũ regnũ ſancti dei altiſſimi: ⁊ obtine-bũt regnũ vſq; in ſeculũ ⁊ ſeculũ ſeculoꝝ. Post hoc volui diligẽter diſcere de beſtia q̃rta: q̃ erat diſſimilis valde ab oĩb⁹ ⁊ ter-ribilis nimis. Dẽtes ⁊ vngues eius ferrei comedebat ⁊ comminuebat: ⁊ reliq̃ pedib⁹ ſuis conculcabat. Et de cornib⁹ decem que habebat in capite. ⁊ de alio quod ortũ fue-rat. ante quod ceciderãt tria cornua: et de cornu illo q̃ habebat oculos ⁊ os loquẽs grãdia: ⁊ maius erat ceteris. Aſpiciebaz: ⁊ ecce cornu illud faciebat bellũ aduerſus ſanctos ⁊ ꝓualebat eis: donec venit anti-quus diez ⁊ iudiciũ dedit ſanctis excelſi: ⁊ tẽp⁹ aduenit ⁊ regnũ obtinuerũt ſancti. Et ſic ait. Beſtia q̃rta. regnũ q̃rtũ erit in terra q̃ maius erit omĩb⁹ regnis: ⁊ deuo rabit vniuerſã terrã: ⁊ cõculcabit et ꝓmi-nuet eã. Horro decez cornua. ipſius regni decem reges erunt ⁊ alí⁹ ꝓſurget poſt eos ⁊ ipſe potẽtior erit priorib⁹: ⁊ tres reges humiliabit. Et ſermones contra excelſum loq̃tur: ⁊ ſanctos altiſſimi cõteret. Et pu-tabit q̃ poſſit mutare tẽpora ⁊ leges: ⁊ tra dẽtur in manu eius vſq; ad tẽpus ⁊ tẽpo-ra ⁊ dimidiũ tẽporis. Et iudiciũ ſedebit vt auferaũ potẽcia ⁊ cõteraũ ⁊ diſperiat vſq; in finem. regnũ aũt ⁊ poteſtas ⁊ magnitu do regni q̃ eſt ſubter omẽ celuz detur ꝑ̃lo ſanctoꝝ altiſſimi cuius regnũ. regnũ ſem-piternũ eſt. ⁊ omes reges ſeruiẽt ei ⁊ obe-dient. Hucuſq; finis ẽbi. Ego daniel mẽtũ cogitacõib⁹ meis ꝓturbabar: ⁊ facies mea mutata eſt in me: verba aũt in corde meo conſeruaui.

Capitulum. VIII.

Anno tercõ regni balthaſar regis viſio apparuit mihi. Ego daniel poſt id q̃ videra in ꝓncipio vidi ĩ viſione mea cũ eſſẽ in ſuſis caſtro q̃ ẽ in helam ciuitate: vidi aũt in viſione eſſe me ſup portam vlai: ⁊ leuaui oculos meos ⁊ vidi. Et ecce aries vnus ſtabat añ paludẽ habens cornua excelſa: ⁊ vnum excelſius altero atq; ſuccreſcens. Poſtea vidi arie-tem cornibus ventilantem contra occidẽ-tem ⁊ contra aquilonem ⁊ contra meridiẽ ⁊ omnes beſtie nõ poterãt reſiſtere ei neq; liberari de manu eius: fecitq; ſecundũ vo-luntatem ſuaz ⁊ magnificatus eſt. Et ego intelligebam. Ecce autem hircus caprarũ veniebat ab occidente ſuper faciem toci⁹ terre: ⁊ nõ tangebat terrã. Horro hircus habebat cornu inſigne inter oculos ſuos. ⁊ venit vſq; ad arietem illum cornutum quem videram ſtantem ante portam: ⁊ cu currit ad eum impetu fortitudinis ſue. Cunq; appropinquaſſet ꝑpe arietem effera tus eſt in eum: ⁊ percuſſit arietem ⁊ com-minuit duo cornua ei⁹ ⁊ nõ poterat ari-es reſiſtere ei. Cunq; eum miſiſſet in terrã cõculcauit ⁊ nemo quibat liberare arietẽ

de manu eius. Hircus aũt capraꝝ magn⁹ factus ẽ nimis. Cũqꝫ creuisset fractum est cornu magnũ: ⁊ orta sũt ꝗtuor cornua sub ter illud ꝑ ꝗtuor vẽtos celi. De vno aũt ex eis egressũ est cornu vnũ modicũ: ⁊ factũ ẽ grãde conꝫ meridiem ⁊ conꝫ orientẽ ⁊ cõꝫ fortitudinem. Et magnificatum ẽ vsqꝫ ad fortitudinẽ celi: ⁊ deiecit de fortitudine et de stellis ⁊ cõculcauit eas: ⁊ vsqꝫ ad princi pem fortitudinis magnificat⁹ẽ. Et ab eo tulit iuge sacrificiũ: ⁊ deiecit locũ sanctifi cacõnis ei⁹. Robur autẽ datũ ẽ conꝫ iuge sacrificiuꝫ ꝓter peccata: ⁊ ꝑsternetur ve ritas in terra: ⁊ ꝑsperabiꝫ ⁊ faciet. Et au diui vnũ de sanctis loquẽtez: ⁊ dixit vnus sanctus alteri nescio cui loquẽti. Vsqueq̃ visio ⁊ iuge sacrificiũ ⁊ peccatũ desolacio nis q̃ facta ẽ ⁊ sanctuariũ ⁊ fortitudo ꝑculcabiꝫ: Et dixit ei. Vsqꝫ ad vesperaꝫ ⁊ ma ne dies duo milia trecẽti: ⁊ mũdabiꝫ san ctuariũ. Factũ ẽ autẽ cũ viderẽ ego daniel visionem ⁊ quererem intelligenciam: ecce stetit in conspectu meo quasi species viri. Et audiui vocẽ viri inter vlai: ⁊ clamauit ⁊ ait. Gabriel fac intelligere istã visionez. Et venit: ⁊ stetit iuxta vbi ego stabã. Cũ qꝫ veniisset: pauens corrui in faciem meã. Et ait ad me. Intellige fili hominis: quo niam in tempore finis complebitur visio. Cũqꝫ loquereꝫ ad me: collapsus sum pro nus in terrã. Et tetigit me ⁊ statuit me in gradu meo: dixitqꝫ mihi. Ego ostendã tibi q̃ factura sint ĩ nouissimo maledictionis: quoniam habet tempus finem suũ. Aries quem vidisti habere cornua: rex medorum est atqꝫ persarum. Porro hircus capraꝝ rex grecoꝝ est: ⁊ cornu grãde qđ erat inter oculos eius ipse est rex primus. Quod aũt fracto illo surrexerũt ꝗtuor pro eo: ꝗtuor reges de gente eius consurgent: sed nõ in fortitudine eius. Et post regnum eoꝝ cuꝫ creuerint iniquitates. cõsurget rex impu dens facie ⁊ intelligẽs ꝓpositiones: ⁊ robo rabiꝫ fortitudo ei⁹ sed nõ in viribꝫ suis. et supꝫ quã credi potest vniuersa vastabit: et ꝑsperabiꝫ ⁊ faciet. Et interficiet robustos ⁊ ꝓpium sanctoruꝫ secundũ volũtatẽ suã: ⁊ diriget dolus in manu ei⁹ ⁊ cor suũ magni ficabit: ⁊ in copia rex omniũ occidit plu rimos. Et conꝫ principem principũ cõsur get: ⁊ sine manu conteret. Et visio vespere ⁊ mane q̃ dicta est vera est. Tu g̃ visionem signa: quia post multos dies erit. Et ego daniel langui ⁊ egrotaui per dies. Cunqꝫ surrexissem faciebaꝝ opa regis: ⁊ stupebã ad visionem: ⁊ non erat q̃ interpretaret.

Capitulum. IX.

In anno primo darij filij assueri de semine medorũ qui imperauit sup regnum chaldeorum anno vni re gni eius ego daniel intellexi in libris nu merum annorum de quo factus est sermo domini ad hieremiam prophetam: vt com plerentur desolacionis hierusalez septua ginta anni. Et posui faciem meam ad do minum deum meum rogare ⁊ deprecari in ieiunijs sacco ⁊ cinere. ⁊ oraui dominum deum: ⁊ confessus sum ⁊ dixi. Obsecro do mine deus magne ⁊ terribilis custodiens pactum ⁊ misericordiam diligentibꝫ te et custodientibus mãdata tua: peccauimus iniquitatem fecimus impie egimus: ⁊ re cessimus ⁊ declinauimus a mandatis tuis ac iudicijs. Non obediuimus seruis tuis prophetis q̃ locuti sunt in nomine tuo re gibus nostris principibus nostris patribꝫ nostris oñiqꝫ populo terre. Tibi domine iustícia: nobis autem confusio faciei sicut est hodie viro iuda ⁊ habitatoribꝫ hieruſa lem ⁊ omni israhel: hijs qui ꝓpe sunt ⁊ hijs qui ꝓcul in vniuersis terris ad quas eie cisti eos ꝓpter iniquitates eoꝝ in qbꝫ pec cauerunt in te domine. Nobis confusio fa ciei: regibꝫ nostris principibꝫ nostris ⁊ pa tribꝫ nr̃is q̃ peccauerũt. Tibi aũt dño deo nr̃o misericordia ⁊ ꝓpiciacõ qz recessimus a te: ⁊ nõ audiuim⁹ vocẽ dñi dei nr̃i vt am bularem⁹ in lege ei⁹ quã posuit nobꝫ ꝑ ser uos suos ꝓphetas: ⁊ oĩs isrl̃ ꝓuaricati sũt legẽ tuã ⁊ declinauerũt ne audirẽt vocem tuaz: ⁊ stillauit sup nos maledictõ ⁊ detestatõ q̃ scripta ẽ in libro moysi serui dei qz peccauim⁹ ei. Et statuit sermones suos q̃s locutus ẽ sup nos ⁊ sup principes nr̃os q̃ iudicaueŕt nos: ⁊ vt supinduceret in nos malũ magnũ q̃le nũq̃ fuit sub oñi celo. se cundũ q̃ factũ est in ibrl̃m: sicut scriptũ ẽ in lege moysi. Oñe malum hoc venit sup nos. Et nõ rogauim⁹ faciẽ tuã dñe de⁹ nr̃: vt reuerteremur ab iniq̃tatibꝫ nr̃is: ⁊ co gitarem⁹ veritatem tuã. Et vigilauit dñs sup malicia: ⁊ adduxit eã sup nos. Justus

dñs deus nr: in omnib⁹ opib⁹ suis q̄ fecit. Nō em̄ audiuim⁹ voc̄ ei⁹. Et nūc dñe de⁹ nr qui eduxisti pp̄lum tuū de terra egipti: in manu forti ꝙ fecisti tibi nom̄ secundū diem hanc: peccauim⁹ iniq̄tat̄ fecim⁹ dñe in om̄em iusticiā tuam. Auertat̄ obsecro ira tua ꝙ furor tuus a ciuitat̄ tua ihr̄lm: ꝙ a monte tuo. Propter peccata em̄ nr̄a ꝙ iniq̄tates p̄m nr̄orū ihr̄lm ꝙ pp̄lus tu⁹ in obprobriū sunt om̄ib⁹ per circuitum nr̄m. Nūc g̈ exaudi deus nr̄ oracōnem serui tui ꝙ p̄ces eius: ꝙ ost̄de faciē tuā sup sanctua riū tuū qđ desertū est. Propter t̄metip̄m inclina deus meus aurē tuā ꝙ audi: aperi oculos tuos ꝙ vide desolationem nr̄am: et ciuitat̄ sup quā inuocatū est nomen tuū. Neq; em̄ in iustificacōnib⁹ nr̄is pstern̄im⁹ p̄ces ant̄ faciem tuā: sed in miseracōnib⁹ tuis multis. Exaudi dñe: placare dñe: attende ꝙ fac. Ne moreris pp̄t̄ t̄metip̄m de⁹ meus: quia nom̄ tuū inuocatus ē sup ciuitat̄ ꝙ sup pp̄lum tuū. Cunq; adhuc loq̄rer ꝙ orar̄ ꝙ cōfit̄rer peccata mea ꝙ peccata pp̄li mei israhel vt pstern̄erem preces meas in conspectu dei mei pro mont̄ sancto dei mei: adhuc loquēte me in oracione mea. ecce vir gabriel quē vidēra in visione a principio cito volans t̄tigit me in t̄pore sacrificij vespertini: ꝙ docuit me ꝙ locutus ē mihi. Dixitq;. Daniel: nunc egressus sum vt docerem te ꝙ intelligeres. Ab exordio precum tuarū egressus est sermo. Ego aut̄ veni vt indicarem tibi: quia vir d̄siderios es. Tu aūt animaduert̄ sermonē: ꝙ intellige visionē. Septuaginta ebdomades abbreuiat̄ sunt sup pp̄lum tuū. ꝙ super vrb̄ sanctā tuā vt cōsumet̄ p̄uaricacō. et finem accipiat peccatū. ꝙ deleat̄ iniq̄tas: ꝙ adducat̄ iusticia sempit̄na et impleat̄ visio ꝙ prophetia: ꝙ vngat̄ sanct⁹ sanctor̄. Scito g̈ et animaduert̄ : ab exitu sermonis vt it̄rū edificetur hierusalem vsq; ad x̄pm ducem ebdomades sept̄ ꝙ ebdomades sexagintadue erūt. ꝙ rursum edificabitur platea et muri in angustia t̄por̄. Et post ebdomades sexagintaduas occidet̄ x̄pc: et nō erit ei⁹ pp̄lus q̄ eū negatur⁹ ē. Et ciuitat̄m ꝙ sanctuariū dissipabit pp̄lus cū duce vēturo: ꝙ finis eius vastitas: ꝙ post finem belli statuta desolacō. Cōfirmabit aūt pactū mltis ebdomada vna: ꝙ in dimidio ebdomadis deficiet hostia ꝙ sacrificium. Et erit in templo abominacō desolacōnis: et vsq; ad consumacōnem ꝙ finem perseverabit desolatio.

Capitulum .X.

Anno t̄cō regni cyri regis psaruz verbū reuelatū est danieli cognomēto balthazar: ꝙ verbū ver̄ ꝙ fortitudo magna: intellexitq; sermonē. Intelligencia enim est opus in visione. In diebus illis ego daniel lugebā triū ebdomadaruz dieb⁹: panē desiderabilem nō comedi: ꝙ caro ꝙ vinum non introierunt in os meum. Sed neq; vngēto vnctus sum: donec complerentur triuz ebdomadar̄ dies. Die aūt vicesima ꝙ quarta mēsis primi eram iuxta fluuiū magnū qui est tigris: ꝙ leuaui oculos meos ꝙ vidi. Et ecce vir vnus vestitus lineis ꝙ renes eius accincti auro obrizo: ꝙ corp⁹ ei⁹ q̄si crisolit⁹ ꝙ facies ei⁹ velut species fulguris: ꝙ oculi ei⁹ vt lampas ardēs: et brachia ei⁹ ꝙ q̄ deorsū vsq; ad pedes q̄si species eris cādētis: ꝙ vox sermonum eius vt vox multitudinis. Vidi aūt ego daniel solus visionē: porro viri q̄ erāt mecū nō viderūt: sed t̄ror min⁹ irruit sup eos ꝙ fugerūt in abscōditum. Ego aūt relict⁹ solus vidi visionē grād̄ hāc: ꝙ nō remānsit in me fortitudo: seb ꝙ spēs mea imutata ē ī me: ꝙ emarcui ꝙ habui q̄cq̄ virium. Et audiui vocē sermonū ei⁹: ꝙ audiēs iacebā cōsternat⁹ sup faciē meam: ꝙ vult⁹ me⁹ herebat t̄re. Et ecce man⁹ t̄tigit me: ꝙ erexit me super genua mea ꝙ sup articulos manuum meaq;. Et dixit ad me. Daniel vir desideriorum intellige ūba q̄ ego loq̄r ad te: ꝙ sta in gd̄u tuo. Nunc em̄ sū missus ad te. Cunq; dixisset mihi sermonē istū steti tremens: ꝙ ait ad me. Noli metuere daniel: q̄r ex die p̄mo q̄ posuisti cor tuū ad intelligēduz vt te affligeres in cōspectu dei tui. exaudita sūt ūba tua: ꝙ ego veni propt̄ ꝓmones tuos. Princeps aūt regni psaq; restitit mihi viginti ꝙ vno diebus: ꝙ ecce michahel un⁹ de p̄ncipib⁹ p̄mis venit in adiutoriū meū: et ego remānsi ibi iuxta regē psaq;. Veni aūt vt docerem te q̄ vētura sūt pp̄lo tuo in nouissimis diebus: qm̄ adhuc visio ī dies p̄t̄lat̄. Cūq; loq̄ret̄ mihi huiuscemodi ūbis: deieci vult̄ meū ad t̄rā. ꝙ tacui. Et ecce q̄si similitudo filij hom̄is t̄tigit labia mea: et aperiēs os meū locut⁹ sum: ꝙ dixi ad eū q̄

stabat contra me .Dñe mi in visione tua dissolute sunt cõpages mee:⁊ nihil in me remãsit viriũ .Et quomodo poterit seruꝰ dñi mei loqui cuꝫ dño meo:Nihil enim in me remãsit viriũ:sed ⁊ halitus meꝰ intercludit .Rursuꝫ ꝺ̃ tetigit me quasi visio hominis:⁊ confortauit me ⁊ dixit.Noli timere vir desideriorꝫ:pax tibi:cõfortare et esto robustus.Cũqꝫ loq̃retur mecũ cõualui ⁊ dixi.Loq̃re dñe mi:qꝛ cõfortasti me. Et ait .Nunqꝺ scis quare venerim ad te: Et nũc reuertar vt p̃lier aduersum p̃ncipem pſaꝫ.Cuꝫ em̃ egrederer apparuit p̃nceps grecorꝫ veniẽs.Verũtamen annũciabo tibi qꝺ exp̃ssum ẽ in scriptura veritatis:⁊ nemo est adiutor meus ĩ om̃ib⁹ hijs: nisi michahel princeps vester

Ca. XI.

Ego autẽ a primo anno darij medi stabã :vt cõfortaretur ⁊ roborare tur.Et nũc veritatẽ annũciabo tibi.Ecce adhuc tres reges stabũt in pſitꝫ: ⁊ q̃rtus ditabitur opib⁹ nimijs sup omnes:⁊ cuꝫ inualuerit diuicijs suis cõcitabit omnes aduersũ regnũ grecie. Surget vero rex fortis ⁊ dominabit potestate mlta:⁊ faciet qꝺ placuerit ei.Et cuꝫ stetterit cõtret regnũ eius:⁊ diuidet in q̃tuor vẽtos celi:sed nõ in posteros eius neqꝫ secũdũ potẽtiã illius q̃ dñatus est .Lacerabit em̃ regnũ eius etiam ĩ externos:exceptis hijs.Et confortabitur rex austri:⁊ de p̃ncipib⁹ eius p̃ualebit super eum. Et dominabitur dicõne:multa em̃ dominatõ eius Et post finem annoꝝ federabũtur .Filiaqꝫ regis austri venit ad regem aquilonis facere amiciciam:⁊ non obtinebit fortitudinem brachij nec stabit semen eius:⁊ tradetur ipa ⁊ qui adduxerunt eam adolescẽtes eius .⁊ qui confortabant eam in tẽporib⁹.Et stabit de germine radicũ eius plãtatõ.Et veniet cuꝫ exercitu ⁊ ingredietur prouinciaꝫ regis aquilonis.⁊ abutet eis. ⁊ obtinebit ĩsuper ⁊ deos eoꝝ ⁊ sculptilia: vasa qꝫ precõsa auri ⁊ argenti captiua ducet in egiptum. Ipse prevalebit aduersus regem aquilonis .Et intrabit in regnum rex austri :⁊ reuertetur ad terram suam. Filij autem eius prouocabũtur:⁊ congregabũt multitudinẽ exercituũ plurimoꝝ. Et veniet ꝑerãs ⁊ inundans ⁊:reuertet ⁊ cõcitabit:⁊ cõgrediet cũ robore eius .Et prouocatus rex austri egrediet ⁊ pugnabit aduersus regẽ aq̃lonis:⁊ p̃parabit mltitudinẽ nimiã ⁊ dabit multitudo in manus eiꝰ:⁊ capiet multitudinẽ ⁊ exaltabit cor eius:⁊ deiciet multa milia:sed non p̃ualebit.Cõuertetur em̃ rex aquilonis :et preparabit multitudinem multomaiorem q̃ prius .Et in fine tẽporꝫ annorũqꝫ veniet ꝑerãs cum exercitu magno ⁊ opib⁹ nimijs. In tẽporib⁹ illis multi ꝓsurgent aduersus regem austri .Filij qꝫ p̃uaricatorũ populi tui extollentur vt impleant visionem ⁊ corruẽt.Et veniet rex aquilonis et cõportabit aggerez:⁊ capiet vrbes munitissimas:⁊ brachia austri non sustinebũt. Et cõsurgẽt electi eius ad resistẽduꝫ:⁊ nõ erit fortitudo.Et faciet veniens super eũ iuxta placitũ suũ:⁊ nõ erit q̃ stet cõtra faciẽ eius.Et stabit in terra inclita ⁊ consumet ĩ manu eiꝰ.⁊ ponet faciẽ suã vt veniat ad tenẽdũ vniversũ regnũ eius:⁊ recta faciet cuꝫ eo.Et filiã feminaꝝ dabit ei vt euertat illud:⁊ nõ stabit nec illiꝰ erit .Et ꝓuertet faciẽ suã ad ĩsulas ⁊ capiet mltas ⁊ cessare faciet p̃ncipem obprobrij sui. Et obprobriũ eius cõuertet ĩ eũ.Et cõuertet faciẽ suã ad ĩperiũ terre sue:⁊ ĩpinguet ⁊ corruet:⁊ nõ ĩuenietur. Et stabit ĩ loco eiꝰ vilissimꝰ ⁊ ĩdignꝰ decore regio:⁊ ĩ paucis diebꝫ ꝓterget ñ ĩ furore nec ĩ pl̃io.Et stabit ĩ loco eiꝰ despectꝰ:⁊ ñ tribuet ei honor regius.Et veniet clam ⁊ obtinebit regnuꝫ ĩ fraudulẽtia :⁊ brachia pugnãtis exp̃ugnãbũt a facie eiꝰ:⁊ ꝓterẽt.Insup ⁊ dux federis.Et post amicicias cũ eo faciet dolũ:et ascẽdet ⁊ supabit ĩ modico pl̃o.⁊ abũdãtes ⁊ vberes vrbes ĩgredietur.Et faciet q̃ nõ fecerũt patres eius:⁊ patres patrum eiꝰ. Rapinas ⁊ predam et diuitias eorũ dissipabit:⁊ contra firmissimas cogitacões iniet ꝓsiliũ:⁊ hoc vsqꝫ ad tẽpus.Et ꝓcitabit fortitudo eiꝰ ⁊ cor eiꝰ aduersus regem austri:ĩ exercitu magno.Et rex austri p̃uocabit ad bellũ mltis auxilijs et fortib⁹ nimis :et ñ stabũt:qꝛ inibũt aduersus eũ ꝓsilia.Et comedẽtes panẽ cuꝫ eo cõterent illũ:exercitusqꝫ eiꝰ oppimet: et cadet interfecti eiꝰ plurimi .Duoꝝ qꝫ regũ cor erit vt malefaciãt: et ad mẽsam vnã loquent mẽdaciũ et nõ ꝓficient:quia adhuc finis in aliud tẽpus.Et reuertet in terrã suam

cum opibꝰ multis: ⁊ cor eius aduersus te-
stamentū sanctū: ⁊ faciet et reuertetur in
terrā suam. Statuto tēpore reuertetur: ⁊
veniet ad austꝝ: ⁊ nō erit priori simile no
uissimū. Et venient sup eum trieres ⁊ ro-
mani ⁊ percuciēt: ⁊ reuertēt. Et indigḃit
cont̄ testamentum sanctuarij ⁊ faciet: re-
uertēturq ⁊ cogitabit aduersum eos qui
dereliq̄rūt testamentū sanctuarij. Et bra-
chia ex eo stabūt: ⁊ polluēt sanctuarium.
fortitudinis ⁊ auferent iuge sacrificiū: et
dabunt abominacōnem in desolacōnē. Et
impij in testamētū similabūt fraudulenter
ꝑplus aūt scies deū suū obtinebit ⁊ faciet:
Et docti in ꝑplo docebūt plurimos: ⁊ ruēt
in gladio ⁊ in flāma ⁊ in captiuitate et in
rapinā ducētur. Cūq corruerint subleua
būtur auxilio ꝑuulo: ⁊ applicabūt eis plu
rimi fraudulēter. Et de eruditis eruent ut
cōflētur ⁊ eligātur ⁊ dealbētur vsq ad tē-
pus ꝑfinitū: qr adhuc aliud tēpus erit. Et
faciet iuxta voluntatē suā rex: et eleuabi
tur et magnificabit aduersus oñem deū.
Et aduersus deū deor loq̄tur magnifica ⁊
dirigeť: donec cōpleat iracūdia. Perpetta
q̄pe ē diffinitō. Et deū pr̄m suor nō repu
tabit: ⁊ erit in cōcupiscēcijs feminar. nec
quēq̄ deorū curabit qr aduersus vniuersa
cōsurget. Deū aūt maozim in loco suo ve
nerabitur: ⁊ deū quē igrauerūt pres eius
colet. auro ⁊ argēto. ⁊ lapide pcōso. rebꝰq
pcioſis. Et faciet vt muniat maozim cum
deo alieno quez non cognouit: ⁊ multipli-
cabit gloriam: ⁊ dabit eis potestatē in mlt̄is: ⁊ terraz diuidet gratuito. Et in tempore
prefinito preliabitur aduersus eū rex au-
stri: ⁊ quasi tempestas veniet contra illuz
rex aquilonis in curribꝰ ⁊ in equitibꝰ ⁊ in
classe magna: ⁊ ingredietur terras ⁊ cōte-
ret ⁊ pertransiet. Et introibit in terrā glo
riosam: ⁊ multi corruent. Hee aūt sole sal-
uabūtur de manu eius: edom ⁊ moab ⁊ pn
cipes filior ammon. Et mittet manū suaz
in terras: ⁊ terra egipti nō effugiet. Et do
minabitur thesaurorum auri ⁊ argenti: ⁊
in omnibꝰ pcioſis egipti. Per libiaz q̄z ⁊
ethiopiam transibit: ⁊ fama turbabit eum
ab oriente ⁊ ab aquilone: ⁊ veniet in mul-
titudine magna vt conterat ⁊ interficiat
plurimos. Et figet tabernaculum suum a
phetuo inter duo maria super montez in-
clitum ⁊ sanctum: ⁊ veniet vsq ad summi
tatē ei⁹: ⁊ nemo auxiliabit ei. Ca. XII.

In tēpore aūt illo cōsurget micha-
hel princeps magnus qui stat pro
filijs populi tui: ⁊ veniet tempus
quale non fuit ab eo ex q̄ gentes esse cepe-
runt vsq ad tempus illud. Et in tempore
illo saluabitur populus tuus: omnis qui
inuētus fuerit script⁹ in libro vite Et mul-
ti de bijs qui dormiūt in terre puluere eui
gilabunt: alij in vitam eternam: ⁊ alij in
obprobrium vt videant semper. Qui autez
docti fuerint fulgebunt quasi splendor fir-
mamenti: ⁊ qui ad iusticiam erudiunt mlt̄
tos. quasi stelle in perpetuas eternitates.
Tu autez daniel claude sermones. ⁊ signa
librum vsq ad tempus statutuz. Plurimi
pertransibunt: ⁊ multiplex erit scientia.
Et vidi ego daniel: ⁊ ecce q̄si duo alij sta-
bant. vnus hinc super ripam fluminis: et
alius inde ex altera ripa fluminis. Et dixi
viro qui erat indut⁹ lineis: qui stabat sup
aq̄s fluminis. Usqueq̄ finis horuz mirabi-
lium! Et audiui virū qui indutus erat li-
neis qui stabat super aquas fluminis: cū
eleuasset dexteram ⁊ sinistram suam in ce-
lum ⁊ iurasset per viuentez ineternū: quia
in tempus ⁊ tempora ⁊ dimidium tempo-
ris. Et cum completa fuerit dispersio na-
uis populi sancti: complebuntur vniuersa
hec. Et ego audiui: ⁊ nō intellexi. Et dixi.
Dñe mi q̄d erit post hec! Et ait. Vade da-
niel: quia clausi sunt signatiq̄ sermones
vsq ad prefinitum tempus. Eligentur et
dealbuntur: ⁊ q̄si ignis probabūtur mlt̄i.
Et impie agent impij: neq̄ intelligēt om-
nes impij. Porro docti intelligent: ⁊ a tē-
pore cum ablatum fuerit iuge sacrificiū ⁊
posita fuerit abominacō in desolacōnem:
dies milleducentinonaginta. Beatus qui
expectat: ⁊ puenit ad dies milletrecentos
trigintaquinq. Tu autem daniel vade ad
prefinitum: ⁊ requiesces ⁊ stabis in sorte
tua in fine dierum. Hucusq̄ danielem in
hebraico volumine legimus: cetera que se-
quūtur vsq ad finem libri de theodocōnis
editōne translata sunt. Ca. XIII.

Erat vir habitās in babilone: et
nomē eius ioachim: ⁊ accepit uxo
rem nomine susannaz filiam hel-
chie pulcram nimis ⁊ timētē deū. Parētes

eñ illius cũ eẽnt iusti erudieñt filiã suam ꝟm legẽ moysi. Erat aũ ioachĩ diues valꝺ ⁊ erat ei pomeriũ vicinũ domui sue: ⁊ ad ipm ꝯfluebãt iudei eo ꝙ eẽt honorabilioꝛ oĩm. Et ꝯstituti sũ duo iudices senes ĩ illo ãno: de qbo locutus ẽ dñs quia egressa ẽ iniqtas de babilone a senioꝛibꝫ iudicibꝫ q̃ videbãtur regere ꝓplm. Jsti freqntabant domũ ioachim: ⁊ veiebãt ad eos oĩes q̃ habebãt iudicia. Cũ aũt ꝓplus reuertisset ꝙ meridiẽ: ingrediebaũ susanna ⁊ deambulabat ĩ pomerio viri sui. Et videbãt eã senes q̃ttidie ingredientẽ ⁊ deãbulantẽ: ⁊ exarseñt in cõcupiscentiã eius. Et euertẽrt sensũ suum: ⁊ declinaueñt oculos suos vt nõ viderẽt celũ: neqꝫ recoꝛdareñ iudicioꝝ iustoꝝ. Erant g̃ ãbo vulnerati amoꝛe eiꝰ: nec indicaueñt sibi vicissim doloꝛẽ suum. Erubescebãt eñ indicare sibi concupiam suã: volẽtes cõcũbere cũ ea. Et obꝟuabãt q̃ttidie soliciti⁹ videre eam. Dixitqꝫ alter ad alterꝝ: eam⁹ domũ qꝛ hora prãdij ẽ. Et egressi recesseñt a se. Cũqꝫ reuertissent veneñt ĩ vnũ: ⁊ scissitãtes abĩuicẽ causã cõfessi sunt ꝯcupiam suã. Et tunc ĩ cõmune statueñt tẽp⁹: qñ eã possent ĩuenire solã. Factuꝫ ẽ aũ cuꝫ obꝟuarẽt diẽ aptum: ingressa ẽ aliqñ sicut heri ⁊ nudiusterci⁹ cũ duabꝫ solis puellis. voluitqꝫ lauari in pomerio. Estus q̃pe erat. Et nõ erat ibi q̃sq̃ ptẽr duos senes absc̃ditos: ⁊ ꝓtẽplantes eã. Dixit g̃ puellis. Afferte mihi oleum et smigmata: ⁊ ostia pomerij claudite vt lauer. Et feceñt sicut preceperat: clauseñtqꝫ ostia pomerij. ⁊ egressi sunt ꝙ posticum vt afferrent que iusserat. Nesciebantqꝫ senes intus esse absconditos. Cum autꝫ essent egresse puelle surrexerũt duo senes: ⁊ accurrerunt ad eam ⁊ dixerunt. Ecce ostia pomerij clausa sunt ⁊ nemo nos videt: ⁊ ĩ concupiscentia tui sumus. Quamobꝛem asentire nobis: ⁊ ꝓmiscere nobiscum. Qꝺ si nolueris: dicemus contra te testimoniũ q̃ fuerit tecum iuuenis: ⁊ ob hanc causã emiseris puellas. Jngemuit susãna ⁊ ait. Anguste sunt mihi vndiqꝫ. Si enim hoc egero moꝛs mihi est: si autem non egero ñ effugiam manus vestras. Sed melius est mihi absqꝫ opeꝛe incitere in manus homi num: q̃ peccare in conspectu domini. Et exclamauit voce mag̃ susanna exclamauerunt autẽ ⁊ senes aduersus eaꝫ. Et cucurrit vnus ad ostia pomerij ⁊ aperuit. Cum g̃ audissent clamoꝛẽ famuli domus in pomerio: irrueñt ꝙ posticũ vt viderent q̃dnam esset postq̃ autꝫ senes locuti sunt erubueñt serui vehemẽter: qꝛ nunq̃ dict⁹ fuerat ꝟmo huiuscemõi de susanna. Et facta est dies crastina. Cunqꝫ veniisset ꝓplus ad virꝝ eiꝰ ioachim: veneñt ⁊ duo p̃sbiteri pleni iniq̃ cogitacõe aduersus susannam vt interficerẽt eã. Et dixeñt coram ꝓplo. Mittite ad susannã filiã helchie vxoꝛẽ ioachim. Et statim miseñt. Et venit cuꝫ paꝛẽtibꝫ ⁊ filijs ⁊ vniuersis cognatis suis. Poꝛro susanna erat delicata nimis ⁊ pulcra specie. At iniq̃ illi iusseñt vt discooperiret: erat eñ coopta: vt vl̃ sic saciarẽtur decoꝛe eius. Flebãt igr̃ sui: ⁊ oĩes q̃ noverãt eã. Cõsurgẽtes autẽ duo presbiteri ĩ medio ꝓplĩ: posueñt manꝰ suas sup caput eiꝰ. Que flẽs suspexit ad celũ. Erat ei cor eiꝰ fiducia hñs in dño. Et dixeñt p̃sbiteri Cũ deãbularemꝰ ĩ pomerio soli. ingressa ẽ hec cũ duabꝫ puell̃. ⁊ clausit ostia pomerij ⁊ dimisit a se puellas. Venitqꝫ ad eam adolescẽs q̃ erat absc̃ditus: ⁊ ꝯcubuit cũ ea. Poꝛro nos cũ eẽmꝰ in ãgulo pomerij videntes iniq̃tatꝫ cucurrimꝰ ad eos: ⁊ vidimꝰ eos piñ ꝯmisceri. Et illũ q̃dẽ nõ quimꝰ ꝯphẽdere qꝛ foꝛtioꝛ nobis erat: ⁊ apto ostio exiliuit. Hãc aũ cũ apprehẽdissemꝰ interrogauimꝰ q̃snã eẽt adolescẽs: ⁊ noluit ĩdicare nobis. Hui⁹ rei testes sumꝰ. Credidit eis mlt̃itudo q̃si senibꝫ ⁊ iudicibꝫ ꝓplĩ: ⁊ ꝯdẽnaueñt eã ad moꝛtẽ. Exclamauit aũ voce mag̃ susãna ⁊ dixit. Deꝰ eterne qui absc̃ditoꝝ es cognitoꝛ q̃ nosti oĩa antq̃ fiãt: tu scis qm̃ falsũ testiõniũ tuleñt ꝓtra me: ⁊ ecce moꝛioꝛ cuꝫ nihil hoꝝ fecerim q̃ isti maliciose ꝯposueñt aduersum me. Exaudiuit aũ dñs vocẽ eiꝰ. Cũqꝫ duceret ad moꝛtem suscitauit dñs spũmsanctũ pueri iunioris cuiꝰ nomẽ daniel: ⁊ exclamauit voce mag̃. Mũdꝰ ego sũ a sãguine huius. Et ꝙersus oĩs ꝓplus ad eũ dixit. Quis est iste sermo quem tu locutus es? Qui cum staret in medio eoꝛum. ait. Sic fatui filij israhel non iudicantes neqꝫ quod veꝝ est cog̃scẽtes cõdẽnastis filiã isrl̃. Reuertimĩ ad iudiciũ: quia falsum testimoniũ locuti sunt aduersus eã. Reuersus est g̃ ꝓplus cũ

festinacõne. Et dixerũt ei senes. Eleni ꝙ sede in medio nr̃m ꝙ indica nobis: quia tibi deus dedit honorẽ senectutis. Et dixit ad eos daniel. Separate illos abiuicẽ ꝓcul: ꝙ dijudicabo eos. Cuz g̃ diuisi essent alter ab altero. vocauit vnum de eis: ꝙ dixit ad eũ. Inueterate diez malox. nũc venerunt peccata tua q̃ operabaris prius. iudicans iudicia iniusta. innocẽtes opprimens ꝙ dimittẽs noxios dicẽte dño: īnocẽtẽ ꝙ iustuz nõ interficies. Nunc g̃ si vidisti eã: dic sub q̃ arbore videris eos colloquẽtes sibi? Qui ait. Sub cino. Dixit autez daniel. Recte mẽtitus es iu caput tuũ. Ecce em̃ ãgelus dei accepta sentencia ab eo scindet te mediũ. Et amoto eo iussit venire aliũ. ꝙ dixit ei. Semen chanaan ꝙ nõ iuda species decepit te: ꝙ cõcupiscẽtia subuertit cor tuũ. Sic faciebatis filiabꝰ israhel: ꝙ ille timentes loq̃bantur vobis: sed nõ filia iuda sustinuit iniquitatẽ vestrã. Nunc g̃ dic mihi sub qua arbore comprehẽderis eos loquẽtes sibi? Qui ait. Sub prino. Dixit autẽ ei daniel. Recte mẽtitꝰ es ꝙ tu in caput tuũ. Manet em̃ ãgelus dei gladiuz hñs vt secet te medium: ꝙ interficiat vos. Exclamauit itaq̃ omnis cetus voce magna ꝙ benedixerũt deũ q̃ saluat sperãtes in se. Et consurrexerũt aduersus duos p̃sbiteros. Conuicerat em̃ eos daniel ex ore suo: falsuz dixisse testimoniũ. Fecerũtq̃ eis sicut male egerant aduersus proximam. vt facerẽt secũdum legem moysi: ꝙ interfecerunt eos. Et saluatus est sanguis innoxius in die illa. Helchias autẽ ꝙ vxor eius laudauerũt deũ pro filia sua susãna cũ ioachim marito eiꝰ ꝙ cognatis omnibꝰ: quia non est inuenta in ea res turpis. Daniel autem factus est magnus in conspectu p̃li a die illa ꝙ deinceps. Et rex astiages appositus est ad pr̃es suos: ꝙ suscepit cyrus perses regnũ eius.

Capitulum. .XIIII.

Erat autẽ daniel conuiua regis: ꝙ honoratus super omnes amicos eius. Erat q̃z ydolum apud babilonios nomineb el: et impendebãtur in eo p dies singulos simile artabe duodecim: et oues q̃draginta: viniq̃ amphore sex. Rex q̃z colebat eũ: ꝙ ibat per singulos dies adorare eum porro daniel adorabat deum suũ Dixitq̃ ei rex. Quare nõ adoras bel? Qui rñdens ait ei. Quia nõ colo ydola manufacta sed viuentẽ deũ: qui creauit celum ꝙ terrã ꝙ habet potestatez omnis carnis. Et dixit rex ad eũ. Nõ videtur tibi esse viuẽs deus? An non vides q̃nta comedat ꝙ bibat quottidie? Et ait daniel arridẽs. Ne erres rex. Iste est em̃ intrinsecus luteus. forinsecus ereꝰ: neq̃ comedit aliq̃n. Et iratꝰ rex vocauit sacerdotes eiꝰ: ꝙ ait eis. Nisi dixeritis mihi q̃s est q̃ comedat impensas has moriemini. Si autẽ ostenderitis q̃ bel comedat hec morietur daniel: quia blasphemauit in bel. Et dixit daniel regi. Fiat iuxta verbum tuum. Erant autem sacerdotes bel septuaginta: exceptis vxoribus et paruulis et filijs. Et venit rex cum daniele in templum belis. Et dixerunt sacerdotes belis. Ecce nos egredimur foras: ꝙ tu rex pone escas ꝙ vinũ misce: ꝙ claude ostiũ ꝙ signa anulo tuo. Et cuz ingressus fueris mane nisi inueneris omnia comesta a bel morte moriemur: vel daniel qui mentitus est aduersum nos. Confidebant autem q̃ fecerant sub mensa absconditũ introitũ: ꝙ per illum ingrediebantur semper ꝙ deuorabant ea. Factum est igitur postq̃ egressi sunt illi et rex posuit cibos ante bel: precepit daniel pueris suis et attulerũt cinerẽ: et cribrauit per totum templum coram rege: et egressi clauserunt hostium: et signãtes anulo regis abierũt. Sacerdotes autẽ ingressi sunt nocte iuxta consuetudinem suam et vxores et filij eoꝝ: et comederunt omnia et biberũt. Surrexit aũt rex p̃mo diluculo: et daniel cũ eo. Et ait rex. Salua ne sũt sig̃cula daniel? Qui rñdit. Salua rex. Statiq̃ cũ apperuisz ostiũ: ītuitꝰ rex mẽsã exclamauit voce mag̃. Magnꝰ es bel: et nõ ẽ apud te dolꝰ q̃sq̃. Et risit daniel: et tenuit regẽ ne īgrederet ītro ꝙ dixit Ecce pauimẽtũ: aīaduerte cuiꝰ vestigia sũt hec. Et dixit rex. Video vestigia virorum et mulierum et īfantiũ. Et iratꝰ ẽ rex. Tũc appr̃hẽdit rex sacerdotes et vxores et filios eorũ: et oñderũt ei abscõdita ostiola p q̃ ingrediebãtur et cõsumebãt q̃ erãt sup mẽsam. Occidit g̃ illos rex: et bel tradidit in potestatẽ danielis: q̃ subuertit eũ et templum eius. Et erat draco in loco illo: et colebãt eum babilonij. Et dixit rex danieli. Ecce nũc non pt̃ dicere qꝝ iste nõ sit tꝰ viuens

Adora ḡ eū. Dixitq; daniel regi. Dñm deum meū adorō: q; ipe ē deus viuens. Iste aūt nō est deus viuēs. Tu aūt rex da mihi potestatē: ⁊ interficiā draconem absq; gladio ⁊ fuste. Et ait rex. Do tibi. Tulit ḡ daniel picem ⁊ adipē ⁊ pilos ⁊ coxit pariter: fecitq; massas ⁊ dedit ī os draconis ⁊ diruptus ē draco. Et dixit daniel. Ecce quē colebatis. Qđ cū audissēt babilonij īdignati sūt vehemētr: ⁊ cōgregati aduersum regez dixerūt. Judeus factus est rex. Bel destruxit: draconē interfecit: ⁊ sacerdotes occidit. Et dixerūt cū venissent ad regē. Trade nobis danielem: alioq;n interficiem⁹ te ⁊ domū tuā. Vidit ḡ rex qđ irruerēt in eū vehemētr: ⁊ necessitate conpulsus tradidit eis danielem. Qui miserūt eū in lacū leonū: ⁊ erat ibi diebꝫ sex. Porro in lacu erāt leones septē: ⁊ dabātur eis duo corpa q̄ttidie ⁊ due oues: ⁊ tūc ñ data sunt eis vt devorarēt danielē. Erat aūt abacuc ꝓpheta in iudea: ⁊ ipe coxerat pulmētū ⁊ intriuerat panes ī alueolo: ⁊ ibat in cāpū vt ferret messoribꝫ. Dixitq; āgel⁹ dñi ad abacuc. Fer prādiū qđ habes ī babilonē danieli: q̄ est ī lacu leonū. Et dixit ad abacuc. Dñe babilōez ñ vidi ⁊ lacū nescio. Et apprehēdit eū āgelus dñi in vertice ei⁹: ⁊ portauit eum capillo capitis sui: posuitq; eū in babilonē sup lacū in impetu spūs sui. Et clamauit abacuc dicens. Daniel serue dei: tolle prandium q̄ misit tibi deus. Et ait daniel. Recordat⁹ es mei deus: ⁊ non dereliquisti diligentes te. Surgensq; daniel comedit. Porro angelus domini restituit abacuc confestim in loco suo. Venit ergo rex die septimo vt lugeret danielem: ⁊ venit ad lacum ⁊ introspexit: ⁊ ecce daniel sedens in medio leonuz. Et exclamauit voce magā rex dicens. Magnus es dñe de⁹ daniel. Et extraxit eum. Porro illos q̄ perditōnis causa fuerāt intromisit ī lacū ⁊ devorati sūt in momento coram eo.

Explicit daniel ꝓpheta. Incipit prologus in librum duodecim prophetarum.

Non itē ordo est duodecim ꝓphetaꝝ apud hebreos q̄ ⁊ apud nos. Vlñ secundum id quod ibi legitur: hic q̄z dispositi sunt. Ozee commaticus est ⁊ q̄si p sentēcias loq̄ns. Joel planus in pncipijs in fine obscurior: ⁊ vsq; ad malachi am bñt singuli ꝓprietates suas: quē esdrā scribam legisq; doctorez hebrei autumāt. Et quia longū est nunc de omnibus dicere. hoc tantum vos o paula ⁊ eustochium ammonitas scire volo vnum librum esse duodecim prophetaꝝ: et ozee sync̄hronon ysaie: malachiā vero aggei ⁊ zacharie fuisse tēporibꝫ. In quibꝫ autez tēpus nō prefertur in titulo: sub illis eos regibus prophetasse sub quibꝫ ⁊ hij qui ātē eos habent titulos prophetauerunt.

Explicit plogus. Incipit ozee ꝓpheta.

Verbum domini qđ factuz est ad ozee filium beeri in diebus ozie ioathā achaz ezechie regum iuda: et in diebꝫ iheroboaz filij ioas regis israhel. Principium loquendi domino in ozee. Et dixit dom⁹ ad ozee. Vade sūme tibi vxorez fornicariam: et fac tibi filios fornicacōnum: quia fornicans fornicabitur terra a domīo. Et abijt et accepit gomer filiam debelaim: ⁊ concepit et peperit ei filium. Et dixit dñs ad eū. Voca nomen eius ihezrahel. Quoniā adhuc modicuz. et visitabo sanguinē ihezrahel super domū iheu et q̄escere faciam regnuz domus israhel. Et in illa die conterā arcum israhel: in valle ihezrahel. Et concepit adhuc: et peperit filiam. Et dixit ei. Voca nomē ei absq; misericordia Quia non addam vltra misereri domui israhel: sed obliuione obliuiscor eorum. Et domui iuda miserebor: et sanabo eos ī domino deo suo: et non sanabo eos in arcu et gladio et bello et in equis et in equitibus. Et ablactauit eam que erat absq; misericordia. Et concepit et peperit ei filiū. Et dixit ei. Voca nomen ei non populus meus. Quia vos non populus meus: et ego non ero vester deus. Et erit numerus filiorum israhel: quasi arena maris q̄ sine mensura est: et non numerabitur. Et erit ī loco vbi dicet eis nō ꝓp̄ls me⁹ vos: dicet eis filij dei viuentis. Et cōgregabūt filij iuda et filij isr̄l pitēr. et ponēt sibimz

caput vnū:ꝙ aſcēdet de tērra:quia magn? dies ihezrahel. ¶ Capitulum. .II.

Dicite fratribꝫ vr̄is populus me?: ꝙ ſoroꝛi veſtre miſericordiā conſecuta. Judicate matrem vr̄am iudicate:qm̄ ipa non ē vxoꝛ mea:ꝙ ego non vir eius. Auferat fornicacōnes ſuas a facie ſua :ꝙ adulteria ſua de medio vberum ſuoꝝ:ne forte expoliem eā nudaꝫ ꝙ ſtatuā eam ſecundum diem natiuitatis ſue:ꝙ ponam eam quaſi ſolitudinem.ꝙ ſtatuam eā velut terram inuiam ꝙ interficiaꝫ eā ſiti: ꝙ filioꝝ illius nō miſereboꝛ.qm̄ filij fornicacōnuꝫ ſunt:qꝛ fornicata eſt mater eoꝝ. Confuſa eſt q̄ concepit eos:quia dixit. Eladam poſt amatoꝛes meos qui dant panes mihi:ꝙ aquas meas lanam meam ꝙ linum meum oleum meum ꝙ potum meum. Proptēr hoc ecce ego ſepiaꝫ viā tuam ſpinis: ꝙ ſepiam eaꝫ maceria. Et ſemitas ſuas nō inueniet:ꝙ ſeq̄tur amatoꝛes ſuos ꝙ nō apprehēdet eos:ꝙ q̄ret eos ꝙ nō inueniet. Et dicet. Eladam ꝙ reuertar ad virum meum priozez :quia bene mihi erat tunc magiſq̄ nūc. Et hec neſciuit :quia ego dedi ei frumentum ꝙ vinum ꝙ oleum ꝙ argentū mul tiplicaui ei ꝙ aurum:q̄ fecerunt baal. Idcirco conuertar ꝙ ſumam frumentū meū in tēpoꝛe ſuo ꝙ vinū meum in tēpoꝛe ſuo: ꝙ liberabo lanam meam ꝙ linū meum que operiebāt ignominiam eius. Et nūc reuelabo ſtulticiā eius in oculis amatoꝝ eius. ꝙ vir non eruet eam de manu mea. Et ceſſare faciam oīe gaudiū eius:ſolennitatē eius neomeniam eius ſabbatū eius ꝙ omnia feſta ꝙ tēpoꝛa eius. Et coꝛrūpam vineam eius ꝙ ficū eius:de quibꝫ dixit. Mercedes hee mee ſūt:quas dederūt mihi amatoꝛes mei. Et ponam eam in ſaltum:ꝙ comedet eā beſtia agri. Et viſitabo ſuper eaꝫ dies baalim quibꝫ accendebat incenſum ꝙ ornabatur inaure ſua ꝙ monili ſuo:ꝙ ibat poſt amatoꝛes ſuos:ꝙ mei obliuiſcebaꝰ dicit dominus. Proptēr hoc ecce ego lactabo eam:ꝙ ducam eam in ſolitudinem. Et loquar ad coꝛ eius:ꝙ dabo ei vinitoꝛes ei? ex eodem loco:ꝙ vallem achoꝛ ad aperiendam ſpem. Et canet ibi iuxta dies iuuētutis ſue:ꝙ iuxta dies aſcenſionis ſue de terra egipti. Et erit in die illo ait dñs vocabit me vir meus :ꝙ non vocabit me vltra baalim. Et auferaꝫ nomina baalim de oꝛe eius:ꝙ nō recordabiꝰ vltra nominis eoꝝ. Et percuciā cū eis fedus in die illa:cū beſtia agri ꝙ cum volucre celi ꝙ cū reptili terre. Et arcum ꝙ gladium ꝙ bellum conterā de terra:ꝙ dormire eos faciā fiducialiter. Et ſponſabo te mihi in ſempiternū:ꝙ ſpōſabo te mihi in iuſticia ꝙ iudicō ꝙ in miſericoꝛdia ꝙ miſeratōnibꝫ. Et ſponſabo te mihi in fide:ꝙ ſcies quia ego dñs. Et erit:in die illa exaudiā dicit dominus. Exaudiaꝫ celos ꝙ illi exaudient terram:ꝙ terra exaudiet triticum ꝙ vinum ꝙ oleum:ꝙ hec exaudient ihezrahel. Et ſeminabo eam mihi in terraꝫ:ꝙ miſereboꝛ eius que fuit abſq̄ miſericoꝛdia. Et dicam non populo meo populus meus es tu :ꝙ ipſe dicet deus meus es tu. ¶ Capitulum. III.

Et dixit domin? ad me. Adhuc vade:ꝙ dilige mulierē dilectam amico ꝙ adulteram ſicut diligit dominus filios iſrahel :ꝙ ipſi reſpectāt ad deos alienos ꝙ diligunt vinacia vuaꝝ. Et fodi eam mihi quindecim argētēis ꝙ choꝛo oꝛdei ꝙ dimidio choꝛo oꝛdei :ꝙ dixi ad eam. Dies multos expectabis me. Non fornicaberis ꝙ non eris viro:ſed ꝙ ego expectabo te. Quia dies multos ſedebunt filij iſrahel. ſine rege ꝙ ſine principe ꝙ ſine ſacrificio et ſine altari:ꝙ ſine ephot ꝙ ſine theraphim. Et poſt hec reuertētur filij iſrahel :ꝙ querent dominum deum ſuum ꝙ dauid regeꝫ ſuum:ꝙ pauebūt ad dominum ꝙ ad bonuꝫ eius in nouiſſimo diebꝫ. ¶ Ca. .IIII.

Audite verbuꝫ domini filij iſrahel: quia iudicium domino cum habitatoꝛibꝫ terre. Non eſt enim veritas:et non eſt miſericoꝛdia:et non eſt ſcientia dei in terra. Maledictum et mendacium et homicidium et furtum et adulteriu n inundauerunt:et ſanguis ſanguinē tetigit. Proptēr hoc lugebat terra:et īfirmabitur omnis qui habitat in ea. In beſtia agri et in volucre celi:ſed ꝙ piſces maris congꝛegabuntur. Ueruntamen vnuſquiſq̄ non iudicet: et non arguatur vir. Populus enim tuus ſicut hij:qui contradicunt ſacerdoti. Et coꝛrues hodie:et coꝛruet etiam ꝓpheta tecuꝫ. Nocte tacere feci matrē tuā. Cōticuit ꝓp̄us meus:eoq̄ non habuerit ſciaꝫ. Quia tu ſciētiā repuliſti:

repellam te ꝙ ego ne ſacerdotꝯ fũgaris mihi. Et oblita es legis dei tui: obliuiſcar filioꝝ tuoꝝ ꝙ ego. Secũdum multitudinem eoꝝ ſic peccauerũt mihi :gloriã eoꝝ in igmíniã cõmutabo. Peccata ꝑpli comedent. ꝙ ad iniquitatem eoꝝ ſubleuabũt animas eorum. Et erit: ſicut ꝑplus ſic ſacerdos. Et viſitabo ſuper eum vias eius: ꝙ cogitatõnes eius reddam ei. Et comedent ꝙ non ſaturabuntur. Fornicati ſunt ꝙ non ceſſauerunt :quoniam dominũ reliquerunt in non cuſtodiendo. Fornicacõ ꝙ vinũ ꝙ ebrietas auferũt cor. Populus meus in ligno ſuo interrogauit: ꝙ baculus eius annunciauit ei. Spũs eniꝫ fornicacionum decepit eos: ꝙ fornicati ſunt a deo ſuo. Super capita montiũ ſacrificabant : ꝙ ſuper colles accendebant thimiama ſubtus quercum ꝙ populũ ꝙ therebintũ: quia bona erat vmbra eius . Ideo fornicabuntur filie veſtre: ꝙ ſpõſe veſtre adultere erunt . Non viſitabo ſuper filias veſtras cum fuerint fornicate ꝙ ſuper ſponſas veſtras cum adulteraverint: quoniam ipi cum meretricib⁹ vesſabantur : ꝙ cum effeminatis ſacrificabãt. Et populus nõ intelligens vapulabit. Si fornicaris tu iſrahel: non delinquas ſaltꝫ iuda. Et nolite igredi i galgala: ꝙ ne aſcẽderitis i bethauen: neq; iuraueritis viuit dominus. Quoniam ſicut vacca laſciuiẽs declinauit iſrahel . Nunc paſcet eos dominus: quaſi agnũ iu latitudine . Particeps ydoloꝝ effraim: dimitte eum . Separatum eſt conuiuium eorũ: fornicacione fornicati ſunt: dilexerunt afferre ignominiã protectores eius. Ligauit eum ſpũs in alis ſuis: ꝙ pfũdent a ſacrificijs ſuis

Ca. V.

Audite hoc ſacerdotes ꝙ attendite dom⁹ iſrahel: ꝙ dom⁹ regis auſcultate: quia vobiſcum iudicium eſt. Quoniam laqueus facti eſtis ſpeculacioni: ꝙ ſicut rethe expanſum ſubter thabor: ꝙ victimas declinaſtis i profundũ . Et ego erudito⁹ omnium eoꝝ. Ego ſcio ephraim: ꝙ iſrahel non eſt abſconditus a me . Quia nunc fornicatus eſt ephraim: cõtaminat⁹ eſt iſrl. Nõ dabũt cogitacões ſuas vt cõuertãtur ad deũ ſuũ: qꝛ ſpũs fornicacõnũ in medio eoꝝ: ꝙ dñm non cognouerũt. Et reſpondebit arrogancia iſrl in facie eius. ꝙ iſrl ꝙ ephraiꝫ ruent i iniqtate ſua. Ruet etiã iuda cum eis. In gregib⁹ ſuis ꝙ in armẽtis ſuis vadẽt ad querendũ dñm: ꝙ nõ inuenient. Ablatus eſt ab eis. In dño preuaricati ſũt: quia filios alienos genuerũt. Nunc deuorabit eos menſis cuꝫ partibus ſuis. Clangite bucina in gabaa: tuba in rama. Ululate in bethauen: poſt tergũ tuum beniamin. Ephraim in deſolacõe erit. In die correptõnis in tribub⁹ iſrahel oſtendi fidẽ. Facti ſũt pncipes iuda q̃i aſſumẽtes terminum: ſuper eos effundã quaſi aquaꝫ iram meam. Calumniam paciẽs eſt ephraĩ fractus iudicio: quoniam cepit abire poſt ſordes. Et ego quaſi tinea ephraim ꝙ quaſi putredo domui iuda . Et vidit ephraim languorem ſuum : ꝙ iudas vinculum ſuũ. Et abijt ephraim ad aſſur: ꝙ miſit ad regẽ vltorꝫ. Et ipe nõ poterit ſanare vos: nec ſoluere poterit a vobis vinculũ. Quoniaꝫ ego quaſi leena ephraim: ꝙ quaſi catulus leonis domui iuda. Ecce ego capiam ꝙ vadam: tollam ꝙ non eſt qui eruat . Gladens reuertar ad locũ meum: donec deficiatis. ꝙ queratis faciem meaꝫ.

Ca . VI.

In tribulacõne ſua mane ꝟſurgẽt ad me. Gleite ꝙ reuertamur ad dominũ: qꝛ ipſe cepit ꝙ ſanabit nos: percuciet ꝙ curabit nos. Viuificauit nos poſt duos dies: i die tercia ſuſcitabit nos: ꝙ viuemus i cõſpectu eius: ſciemus ſeque murq;: vt cognoſcamus dñm. Quaſi diluculum ꝑparatus eſt egreſſus eius: ꝙ veniet quaſi ymber nobis tẽporaneus ꝙ ſerotin⁹ terre. Quid faciã tibi ephraim: qd faciam tibi iuda: Miſericordia vꝛa q̃ſi nubes matutina: ꝙ quaſi ros mane ptrãſiẽs . Propt hoc dolaui in ꝓphetis: ꝙ occidi eos in verbis oris mei: ꝙ iudicia tua quaſi lux egredientur. Quia miſericordiam volui ꝙ non ſacrificium: ꝙ ſcientiã dei pluſq̃ olocauſtũ Ipſi autem ſicut adam tranſgreſſi ſunt pactum : ibi preuaricati ſunt in me . Galaad ciuitas operantium ydolum ſuplantata ſanguine: ꝙ quaſi fauces virorum latronũ Particeps ſacerdotum in via interficientiũ : ꝑgẽtes de ſichem quia ſcel⁹ opati ſũt. In domo iſrahel vidi horrendũ. Ibi fornicacões ephraim: contaminatus ẽ iſrahel Sed ꝙ iuda pone meſſem tibi : cum ꝓuertero captiuitatem populi mei.

Capitulum. .VII.

Olim sanare vellem israhel reuelata ē iniquitas ephraim ⁊ malicia samarie: quia operati sūt mendaciū. Et fur ingressus est spolians: latrunculus foris. Et ne forte dicāt in cordibus suis: omnem maliciā eor me recordatum. Nūc circūdederūt eos adinuētiones sue: corā facie mea factæ sūt. In malicia sua letificauerūt regē: ⁊ in mēdacijs suis pncipes. Omnes adulterātes: q̄si clibanus succēsus a coquente. Quieuit paululū ciuitas a commixtione fermēti: donec fermētaret totuz. Dies regis nr̄i: ceperūt principes furere a vino. Extēdit manū suā cū illusoribus: qr applicuerūt q̄si clibanū cor suū cū insidiaretur eis. Tota nocte dormiuit coquens eos mane ipe succensus quasi ignis flamme. Omnes calefacti sūt q̄si clibanus. ⁊ deuorauerūt iudices suos. Omnes reges eor ceciderūt nō est q̄ clamet in eis ad me. Ephraim in pplis ipe cōmiscebatur. Ephraim factus ē subcinerici⁹ panis: q̄ nō reuersa. Comederunt alieni robur ei⁹: ⁊ ipe nesciuit. Sed ⁊ cani effusi sunt in eo: ⁊ ipe ignorauit. Et humiliabit superbia israhel in facie eius. Nec reuersi sūt ad dnm deū suū: ⁊ ñ q̄sierūt eū in omnibus his. Et factus est ephraim q̄si colūba seducta: non hns cor. Egiptū inuocabāt: ad assirios abierunt. Et cū profecti fuerint expandam sup eos rethe meū: ⁊ q̄si volucrē celi detrahā eos. Cedam eos secundū auditionē cetus eor. Ve eis: quoniā recesserūt a me. Vastabunt quia preuaricati sunt in me. Ego redemi eos: ⁊ ipsi locuti sunt contra me mēdacia Et non clamauerunt ad me in corde suo: sed vlulabant in cubilibus suis. Super triticum ⁊ vinum ruminabant: ⁊ recesserūt a me. Et ego erudiui eos: ⁊ cōfortaui brachia eorū: ⁊ in me cogitauerunt maliciā. Reuersi sūt vt essent absq; iugo: facti sūt quasi arcus dolosus. Cadent i gladio pncipes eorum: a furore lingue sue. Ista subsannatio eorum in terra egipti.

Capitulum. VIII.

In gutture tuo sit tuba quasi aq̄la super domum domini: pro eo q transgressi sunt fedus meum. ⁊ legē mea puaricati sunt. Me inuocabunt de⁹ meus: cognouim⁹ te israhel. Protecit israhel bonum: inimicus persequetur eum. Ipsi regnauerunt ⁊ non ex me: principes extiterunt ⁊ non cognoui. Aur suū ⁊ argētuz suū fecerūt sibi ydola: vt interirēt. Proiectus est vitulus tuus samaria. Iratus est furor meus in eis. Vsqueq̄ non poterunt emūdari? Quia ex israhel ⁊ ipe est. Artifex fecit illum: ⁊ non est deus. Quoniam in aranearum telis erit vitulus samarie: quia ventum seminabunt: ⁊ turbinem metent. Culmus stans. non est in eo germen: non faciet farinam. Quod ⁊si fecerit: alieni comedent eam. Deuoratus est israhel. Nunc factus est in nationib⁹ quasi vas immundum: quia ipi ascenderunt ad assur Onager solitari⁹ sibi ephraim. Munera dederūt amatoribus suis: sed ⁊ cū mercede conduxerunt nationes. Nunc congregabo eos: ⁊ quiescent paulisper ab onere regis ⁊ pncipū. Quia multiplicauit ephraim altaria ad peccandū: facte sunt ei are in delictum. Scribam eis multiplices leges meas: que velut aliene cōputate sūt. Hostias offerent: immolabūt carnes ⁊ comedēt: ⁊ dns ñ suscipiet eas. Nūc recordabit iniq̄tatis eor: ⁊ visitabit pcta eor. Ipi in egiptū puertēt. Et oblit⁹ ē israhel factoris sui: ⁊ edificauit delubra: ⁊ iudas multiplicauit vrbes munitas. Et mittā ignez in ciuitates eius: ⁊ deuorabit edes illius.

Capitulum. .IX.

Noli letari israhel: noli exultare sicut pli. qr fornicat⁹es a deo tuo. Dilexist mercedē sup omnes areas tritici. Area ⁊ torcular nō pascet eos. ⁊ vinū mēcietur eis. Non habitabūt in terra domini. Reuersus est ephraim in egiptū: ⁊ in assirijs pollutum comedit. Non libabunt domino vinum: ⁊ non placebunt ei. Sacrificia eorum quasi panis lugentiū. Omnes q̄ comedūt eū cōtaminabūt: qr panis eor aie ipsor: nō intrabit i domū dni. Quid facietis in die solenni: i die festiuitatis domini? Ecce em̄ profecti sunt a vastitate. Egiptus congregabit eos: memphis sepeliet eos. Desiderabile argētū eor vrtica hereditabit: lappa i tabnacul' eor. Venerūt dies visitacōis: venerūt dies retribucōis. Scitote isral' stultū pphetā: insanū vir spūalē. Propt multitudinē iniq̄tatis tue. ⁊ multitudo amēcie tue. Speculator ephraī cum deo meo: pphete laqus ruine factus

est sup omnes vias eius. Insania in domo dei eius. Profũde peccauerũt: sicut i diebꝫ gabaa. Recordabit iniq̃tatis eoꝝ: ⁊ visitabit peccata eoꝝ. Quasi vuaꝫ in deserto inueni israꝫ. qsi pma poma ficulnee: i cacumine ei⁹ vidi pres eoꝝ. Ipi aũt intrauerunt ad beelphegor: ⁊ abalienati sũt in cõfusionez ⁊ facti sũt abominabiles sicut ea q̃ dilexerũt. Ephraim q̃si auis auolauit. Gla eorũ a partu: ⁊ ab vtero ⁊ a cõceptu. Quod ⁊si enutrierĩt filios suos absq; liberis eos faciã in homĩbꝫ. Sed ⁊ ve eis: cum recessero ab eis. Ephraim vt vidit: tyrus erat fundata i pulcritudie. Et ephraim educet ad interfectõem filios suos. Da eis domine. Quid dabis eis? Da eis vuluam sine liberis: ⁊ vbera arẽtia. Omnes nequicie eoꝝ in galgal: qr ibi exosus habui eos. Propter maliciã adiuẽcionũ eoꝝ: de domo mea eiciã eos. Nõ addã vt diligã eos. Omnes pncipes eoꝝ recedẽtes. Percussus ẽ ephraim radix eoꝝ exiccata ẽ. Fructũ neq̃ faciẽt. Qd ⁊si genuerint: interficiã amantissima vteri eoꝝ. Abiciet eos dns de⁹ me⁹ qr nõ audierũt eũ: ⁊ erunt vagi in nacionibus.

Capitulum. .X.

Vitis frõdosa israel: fruct⁹ adeq̃t⁹ ẽ ei scdm multitudinẽ fructus sui multiplicauit altaria: iuxta vbertatẽ terre sue exuberauit simulacris. Diuisũ ẽ cor eoꝝ: nũc interibit. Ipe cõfrĩget simulacꝛ eoꝝ. depopulabit aras eoꝝ. Quia nũc dicẽt: nõ ẽ rex nobis. Nõ em timem⁹ deũ. Et rex quid faciet nobis? Loqmĩ verba visionis iutil': ⁊ ferietis fedus. ⁊ germinabit q̃si amaritudo iudiciũ super sulcos agri. Vaccas bethauen coluerũt hĩtatores samarie. quia luxit super eũ popul⁹ eius ⁊ editui eius super eũ exultauerunt in gloria eius. quia migrauit ab eo. Siquidem ⁊ ipse ni assur delatus est mun⁹ regi vltori. Confusio ephraim capiet: ⁊ confundetur israel in voluntate sua. Transire fecit samaria regem suum: quasi spumam sup faciem aque. Et disperdentur excelsa ydoli peccatum israel. Lappa ⁊ tribulus ascendet super aras eorum. Et dicent montibꝫ operite nos: ⁊ collibꝫ cadite super nos. Ex diebꝫ gabaa peccauit israꝫ. Ibi stetẽrũt. Nõ comprehendet eos in gabaa: prelиuz super filijs iniquitatis. Iuxta desiderium meum corripiam eos. Congregabũtur super eos populi: cum corripientur pter duas iniquitates suas. Ephraim vitula docta diligere triturам: ⁊ ego transiui super pulcritudinem colli eius. Ascendam sup ephraim. Arabit iudas: cõfringet sibi sulcos iacob. Seminate vobis in iusticia: ⁊ metite in ore misericordie: inuocate vobis nouale. Tempus autem requirendi dominum: cuz venerit qui docebit vos iusticiã. Arastis impietatem: iniquitatem messuistis: comedistis frugem mendacij. Quia confisus es in vijs tuis: ⁊ in mltitudine fortiũ tuoꝝ. Consurget tumultus in populo tuo ⁊ omnes municiones tue vastabuntur sicut vastatus est samaria. a domo eius qui iudicauit bala: in die prelij matre super filios allisa. Sic fecit vob bethel: a facie malicie nequiciarum vestrarum.

Capitulum. .XI

Sicut mane transit. pertransit rex israel: qr puer israel ⁊ dilexi eũ: ⁊ ex egipto vocaui filium meum. Vocauerunt eos: sic abierunt a facie eoꝝ. Baalim immolabant: ⁊ simulacris sacrificabãt. Et ego q̃si nutritus ephraim. Portabam eos in brachijs meis: ⁊ nescierunt q curarem eos. Infuniculis adaꝫ trahaꝫ eos: in vinculis caritatis. Et ero eis quasi exaltans iugum super maxillas eorum: ⁊ declinaui ad eum vt escaretur. Non reuertetur in terram egipti: ⁊ assur ipse rex eius quoniam noluerunt conuerti. Cepit gladius in ciuitatibꝫ eius: ⁊ consumet electos eius: ⁊ comedet capita eorum. Et populus meus pendebit ad reditum meum. Jugum autez imponetur eis simul: quod non auferetur. Quomodo dabo te ephraim ptegaz te israꝫ? Quomõ dabo te? Sicut adama: ponã te vt seboim. Conuersuz est in me cor meũ piter: pturbata ẽ penitudo mea. Nõ faciã furorẽ ire mee. Nõ puertar vt disperdaz ephraim: qm̃ ego deus ⁊ non homo. In medio tui sanct⁹: ⁊ nõ ingrediar ciuitatem. Post dnm ambulabunt. Quasi leo rugiet: qr ipse rugiet ⁊ formidabũt filij maris. Et auolabũt q̃si auis ex egipto: et q̃si colũba de tra assirioꝝ. ⁊ collocabo eos i domibꝫ suis dicit dns. Circũdedit me ephraim i negociacione: ⁊ i dolo dom⁹ israꝫ. Judas aũt testis descẽdit cũ deo: ⁊ cũ sanctis

fidelibus

Capitulum .XII.

Ephraim pascit ventum: et sequit estum. Tota die mendaciuz ⁊ vastitatem multiplicat. Et fedus cū assirijs iniit: et oleum in egiptum ferebat. Judicium ergo domini cum iuda: ⁊ visitatio super iacob. Juxta vias eius et iuxta adinuentões eius reddet ei. In vtero supplantauit fratrem suum: et in fortitudine sua directus est cum angelo. Et inualuit ad angelum: et confortatus est. Fleuit: et rogauit eum. In bethel inuenit eum: ⁊ ibi locutus est nobiscum. Et dñs deus exercituum: dñs. memoriale eius. Et tu ad dñm deum tuum puerteris. Misericordiā ⁊ iudicium custodi: et spera in deo tuo semp. Chanaan. in manu ei⁹ statera dolosa: calumniā dilexit. Et dixit ephraim. Verumtamen diues effectus sum: inueni ydolum mihi. Omnes labores mei non inuenient mihi iniquitatem quam peccaui. Et ego dominus deus tuus ex tra egipti. Adhuc sedere te faciaz in tabernaculis: sicut i diebz festiuitatis. Et locutus sum sup prophetas: et ego visionē multiplicaui: et in manu prophetaz assimulatus sum. Si in galaad ydolum: ergo frustra errant in galgal bobus immolantes. Nam et altaria eoruz quasi acerui super sulcos agri. Fugit iacob in regionez syrie: et seruiuit israhel in uxore: ⁊ in uxore seruuit. In prophetа aũ eduxit dñs israhel de egipto: et in prophеta seruatus est. Ad iracundiaz me prouocauit ephraim in amaritudinibus suis: et sanguis eius super eum veniet: et obprobrium eius restituet ei dominus suus.

Capitulum .XIII.

Loquente ephraim horror inuasit israhel: et deliquit in baal et mortuus est. Et nũc addiderũt ad peccandum: fecerũtq; sibi pflatile de argento suo q̃si similitudinez ydoloz. Factura artificum totũ est. Dijs ipi dicunt. Immolate hoies: vitulos adorantes. Idcirco erũt q̃si nubes matutina: ⁊ sicut ros matutin⁹ pteriens. Sicut puluis turbine raptus ex area: et sicut fumus de fumario. Ego aũt dñs deus tu⁹ ex tra egipti: et deũ absq; me nescies: ⁊ saluator nõ est pter me. Ego pg̃ui te in deserto: i terra solitudinis. Juxta pascua sua adimpleti sũt: et saturati sũt. Et eleuauerũt cor suũ: ⁊ obliti sũt mei. Et ego ero eis q̃si leena: sicut pdus i via assirioz. Occurrã q̃si vrsa raptis catulis: ⁊ dirũpaz interiora iecoris eoz. Et psumã eos ibi q̃si leo: bestia agri scindet eos. Perditõ tua israel: tm̃modo i me auxiliũ tuũ. Ubi est rex tuus: Maxie nunc saluet te in oĩbz vrbibz tuis. Et iudices tui de qbz dixisti: da mihi regez ⁊ pncipes. Dabo tibi regẽ in furore meo: ⁊ auferã in idigtione mea. Colligata est iniqtas ephraim: abscondituz peccatũ eius. Dolores pturiẽtis venient ei. Ipe filius nõ sapiẽs. Nunc ei non stabit i ptritione filiorum. De manu mortis liberabo eos: de morte redimã eos. Ero mors tua o mors: morsus tu⁹ ero iferne. Cõsolatõ abscondita est ab oculis meis: qz ipe int̃ fratres diuidet. Adducet vrentẽ ventũ dñs de deserto ascendentẽ: ⁊ siccabit venas eius. ⁊ desolabit fontẽ eius: ⁊ ipe diripiet thesaurum oĩs vasis desiderabilis.

Capitulum .XIIII.

Dereat samaria: quoniam ad amaritudinem concitauit deum suum. In gladio pereat. Paruuli eoruz elidantur: et fetꝫ eius discindantur. Conuertere israhel ad dominum deum tuum: quoniam corruisti iniquitate tua. Tollite vobiscum verba: ⁊ conuertimini ad dñm: et dicite ei. Omnẽ aufer iniquitatem ⁊ accipe bonum: et reddemus vitulos labioruz nostroz. Assur non saluabit nos. Super equum non ascendemus: nec dicemus vltr̃ dij nostri opera manuũ nostraz: quia ei⁹ qui in te est misereberis pupulli. Sanabo contritiones eoz: diligam eos spontanee: qz auersus est furor meus ab eis. Ero q̃si ros. Et israhel germinabit sicut lilium: et erumpet radix eius vt libani. Ibunt rami eius: et erit quasi oliua gloria eius: ⁊ odor eius vt libani. Conuertentur sedentes in vmbra eius: viuent tritico. Et germinabunt quasi vinea: memoriale eius sicut vinuz libani. Ephraim quid mihi vltra ydola: Ego exaudiam et dirigam eum: ego vt abietem virentem: ex me fructus tuus inuentus est. Quis sapiens ⁊ intelliget ista: intelligens et sciet hec: Quia recte vie domini ⁊ iusti ambulabũt in eis: preuaricatores vero corruent in eis.

Explicit Osee ꝓpha. Incipit Iohel ꝓpha.

VErbum domini quod fcm est ad iohel filium fatuel. Audite hec senes: et auribus percipite omnes habitatores terre. Si factum est istud in diebꝰ vestris: aut in diebus patrum vestroꝝ. Super hoc filijs vestris narrate: et filij vestri filijs suis: et filij eoꝝ generationi altere. Residuū eruce comedit locusta: ⁊ residuum locuste comedit brucus: ⁊ residuum bruci comedit rubigo. Expergiscimini ebrij: flete ⁊ vlulate omnes qui bibitis vinum in dulcedine: qm̄ perijt ab ore vestro. Gens em̄ ascendet sup terram meam: fortis ⁊ innumerabilis. Dentes eius vt dentes leonis: et molares eius vt catuli leonis. Posuit vineam meaꝫ in desertum: et ficum meam decorticauit. Nudans spoliauit eam et proiecit: albi facti sunt rami eius. Plange quasi virgo accincta sacco: super virum pubertatis tue. Perijt sacrificium et libatio de domo domini: et luxerūt sacerdotes ministri domini. Depopulata est regio: luxit humus: quoniam deuastatum est triticum. Confusum est vinum: elanguit oleum. Confusi sunt agricole: vlulauerūt vinitores super frumento. vino ⁊ ordeo: quia perijt messis agri. Vinea confusa est: et ficus elanguit. Malogranatum et palma et malum ⁊ omnia ligna agri aruerunt: quia confusuꝫ est gaudium a filijs hominuꝫ. Accingite vos et plangite sacerdotes: vlulate ministri altaris. Ingredimini: cubate in sacco ministri dei mei: quoniā interijt de domo dei vestri sacrificium ⁊ libatio. Sanctificate ieiuniuꝫ: vocate cetum: ꝯgregate senes omnes habitatores terre in domum dei vestri et clamate ad dominum. A a a diei: quia prope est dies domini: et quasi vastitas a potente veniet. Nunquid non coraꝫ oculis vestris alimēta perierunt: de domo dei vr̄i leticia ⁊ exultatio? Computruerūt iumenta in stercore suo. Demolita sunt horrea: dissipate sunt apothece: qm̄ confusum est triticum. Quid ingemuit animal: mugierunt greges armenti? Quia nō est pascua eis. Sed ⁊ greges pecoꝝ disperierūt. Ad te clamabo domine: quia ignis comedit speciosa deserti: et flamma succendit omnia ligna regionis. Sed et bestie agri quasi area siciens ymbrem: suspexerunt ad te. Quoniam exiccati sunt fontes aquaruꝫ: et ignis deuorauit speciosa deserti.

Capitulum .II.

CAnite tuba ī syon: vlulate in mōte sancto meo. Conturbentur omnes habitatores terre quia venit dies domini: quia prope est dies tenebraꝝ et caliginis: dies nubis et turbinis. Quasi mane expansum sup montes: ꝑlus multus et fortis. Similis non fuit ei a principio: et post euꝫ non erit vsq; in annos generationis et generationis. Ante faciem eiꝰ ignis vorans: ⁊ post eū exurens flamma. Quasi ortus voluptatis terra coram eo: et post eū solitudo deserti: neq; est q̄ effugeat eū. Quasi aspectus equoꝝ aspectꝰ eoꝝ: ⁊ q̄si equites sic current. Sicut sonitus q̄drigaꝝ sup capita montiū exilient: sicut sonitus flāme ignis deuorātis stipulaꝫ: velut ꝑlus fortis preparatus ad p̄liuꝫ. A facie eius truciabuntur populi: omnes vultus redigentur in ollam. Sicut fortes current: q̄si viri bellatores ascendent murum. Viri in vijs suis gradient̄ et non declinabunt a semitis suis. Vnusq̄sq; fratrē suum non coartabit: singuli in calle suo ambulabunt. Sed ⁊ per fenestras cadent: et non demolient̄. Vrbem ingredient̄: in muro current. Domos ascendent: ꝑ fenestras intrabunt quasi fur. A facie eius cō tremuit terra: moti sunt celi. Sol et luna obtenebrati sunt: ⁊ stelle retraxerūt splendorem suum. Et dominus dedit vocē suam ante faciem exercitus sui: quia multa sunt nimis castra eius: quia fortia et facientia verbum eius. Magnus enim dies domini: et terribilis valde. Et quis sustinebit euꝫ? Nunc ꝯ dicit dominus. Conuertimini ad me in toto corde vestro in ieiunio ⁊ fletu ⁊ in planctu: et scindite corda vestra et non vestimenta vestra. Et cōuertimini ad dominum deum vestrum: quia benignus et misericors est: patiens et multe miserior die et prestabilis sup malicia. Quis scit si conuertatur ⁊ ignoscat deus: et relinquat post se benedictionem? Sacrificiū et libamen dño deo nostro. Canite tuba ī syon: sanctificate ieiuniū vocate cetū: ꝯgregate

ꝑl'm ſanctificatæ eccleſiam: coadunatæ ſe-
nes ꝯgregatæ paruulos ⁊ ſugentes vbera.
Egrediat̃ ſponſus de cubili ſuo: et ſponſa
de thalamo ſuo. ℭInt̃ veſtibulum et altare
ploꝛabũt ſacerdotes miniſtri dñi ⁊ dicent.
Parce dñe ꝓce ꝑl'o tuo: et ne des hẽditatẽ
tuã in obꝓobꝛiũ: vt dominent̃ eis natio-
nes. Quare dicũt in ꝑl'is vbi eſt de⁹ eoꝝ?
Zelatus eſt dñs terrã ſuaz: et pepcit ꝑl'o
ſuo. Et reſpõdit dñs: et dixit ꝑl'o ſuo. Ec-
ce ego mittam vobis frumentũ ⁊ vinum ⁊
oleum: et replebimini in eis: et non dabo
vos vltra obꝓobꝛiũ in gentib⁹. Et eũ qui
ab aquilone eſt ꝓcul faciaz a vobis: et ex-
pellam eũ in terrã inuiam ⁊ deſertaz. Fa-
ciem eius contra mare oꝛientale: et extre-
mũ eius vſq; ad mare nouiſſimũ: et aſcen-
det fetoꝛ eius. Et aſcendet putredo eius: qꝛ
ſuperbe egit. Noli timere terra: ſed exulta
⁊ letare: qm̃ magnificauit dñs vt faceret.
Nolite timere aĩalia regionis: qꝛ germĩa-
uerunt ſpecioſa deſerti. Quia lignuz attu-
lit fructũ ſuum: ficus ⁊ vinea dederũt vir-
tutem ſuã. Et filij ſyon exultate ⁊ letami-
ni in dño deo veſtro: quia dedit vobis do-
ctoꝛem iuſticie: et deſcendere faciet dñs ad
vos ymbꝛem matutinũ ⁊ ſerotinũ ſicut in
principio. Et implebunt̃ aree frumento: ⁊
redundabunt toꝛcularia vino et oleo. Et
reddam vobis annos quos ꝓmedit locu-
ſta. bꝛuc⁹ ⁊ rubigo ⁊ eruca: foꝛtitudo mea
magna quaz miſi in vos. Et ꝓmedetis veſ-
centes ⁊ ſaturabimĩ: et laudabitis nomen
dñi dei vĩi qui fecit mirabilia vobiſcũ. Et
non ꝓfundet̃ ꝑl'us meus in ſempiternũ: ⁊
ſcietis qꝛ in medio birl'm ego ſum. Et ego
dñs deus veſter: et nõ eſt amplius: et non
ꝓfundet̃ ꝑl'us me⁹ inetternũ. Et erit: poſt
hec effundã de ſpiritu meo ſup omẽm car-
nem: et ꝓphetabunt filij vĩi ⁊ filie vĩe. Se-
nes veſtri ſomnia ſomniabunt: ⁊ iuuenes
veſtri viſiones videbũt. Sed ⁊ ſup ſeruos
meos et ancillas ĩ diebꝫ illis effundaz ſpm̃
meum: et dabo ꝓdigia in celo et in terra
ſanguinem et ignem ⁊ vapoꝛem fumi. Sol
conuertet̃ in tenebꝛas et luna in ſanguinẽ
antq̃ veniat dies dñi magnus et hoꝛribi-
lis. Et erit: oĩs qui inuocauerit nomẽ dñi
ſaluus erit: qꝛ in monte ſyon et in birl'm
erit ſaluatio ſicut dixit dñs: et in reſiduis
quos dominus vocauerit. ℭ Capi. III.

Ecce enim in diebꝫ illis et in tẽpe
illo cũ ꝓuertero captiuitatẽ iuda
et birl'm. ꝯgregabo omẽs gentes:
et deducam eas in vallem ioſaphat ⁊ diſce-
ptabo cũ eis ibi ſup populo meo et here-
ditate mea iſrahel quos diſperſerũt in na-
tionib⁹: et terrã meã diuiſerũt et ſup po-
pulum meũ miſerũt ſoꝛtem. Et poſuerunt
pueꝝ in proſtibulũ: ⁊ puellam vendiderũt
pro vino vt biberent. Eleꝝ quid mihi ⁊ vo-
bis tyrus ⁊ ſydon ⁊ oĩs ẽminus paleſti-
noꝝ? Nunquid vltõez vos reddetis mihi?
Etſi vlciſcemini vos ꝓtra me: cito velociter
reddã viciſſitudinẽ vobis ſup caput vẽm.
Argentũ enim meũ et auꝝ tuliſtis: ⁊ deſi-
derabilia mea ⁊ pulcerrima intuliſtis ĩ de-
lubꝛa veſtra. Et filios iuda ⁊ filios birl'm
vendidiſtis filijs grecoꝛum: vt longe face-
retis eos de finib⁹ ſuis. Ecce ego ſuſcitabo
eos de loco in quo vendidiſtis eos: et con-
uertaz retributionẽ veſtrã in caput vẽm.
Et vendam filios veſtros et filias veſtras
in manib⁹ filioꝝ iuda: et venũdabunt eos
ſabeis genti longinque. quia dominus lo-
cutus eſt. Clamate hec in gentib⁹: ſanctifi-
cate bellum: ſuſcitate robuſtos. Aſcendãt
oĩes viri bellatoꝛes. Cõcidite aratra vẽa
in gladios: et ligones veſtros in lanceas.
Infirmus dicat: qꝛ ego foꝛtis ſum. Erum-
pite et venite omnes gentes de circuitu: et
congregamini. Ibi occumbere faciet dñs
robuſtos tuos. Conſurgant et aſcendant
gentes in vallem ioſaphat: quia ibi ſedebo
vt iudicez omnes gentes in circuitu. Mit-
tite falces: quoniaz maturauit meſſis. Ve-
nite et deſcendite: quia plenũ eſt toꝛcular.
Exuberant toꝛcularia: quia multiplicata
eſt malicia eoꝛuz. Populi populi in valle
conciſionis: quia iuxta eſt dies dñi in val-
le ꝓciſionis. Sol ⁊ luna obtenebꝛati ſunt:
et ſtelle retraxerũt ſplendoꝛez ſuũ. Et dñs de
ſyon rugiet: ⁊ de birl'm dabit vocẽ ſuã. Et
mouebunt̃ celi et terra: et dñs ſpes popu-
li ſui: et foꝛtitudo filioꝝ iſrahel. Et ſcietis
qꝛ ego dñs deus veſter: habitans ĩ ſyon in
monte ſcto meo. Et erit birl'm ſcta: et ali-
eni nõ trãſibunt ꝑ eã amplius. Et erit: in
die illa ſtillabũt montes dulcedinẽ et col-
les fluent lacte. Et per omnes riuos iuda
ibunt aque: et fons de domo domini egre-
dietur: et irrigabit toꝛrentem ſpinarum.

Egiptus in desolatōnem erit :⁊ ydumea in
desertum ꝓditionis: pro eo ꝙ iique egerīt
in filios iuda ⁊ effuderint sanguinem īno-
centem in terra sua Et iudea ineternū ha-
bitabitur:et hierusalem ī generatōnem et
generationē .Et mūdabo sanguinem eorū
quē non mūdaueram :et dominus cōmo-
rabitur in syon.

Explicit iohel ꝑpha .Incipit amos ꝑpha.

VErba amos qui fuit ī pa-
storalibus thecue: que vi-
dit super israhel in diebus
ozie regis iuda et in diebꝫ
iheroboam filij ioas regis
israhel antę duos ānos ter-
remotus Et dixit.Domin⁹ de syon rugiet:
et de hierusalem dabit vocem suam·Et lu-
xerunt speciosa pastorum :⁊ exiccatus est
vertex carmeli.Hec dicit domin⁹ .Super
tribus sceleribꝫ damasci et super quatuor
nō cōuertā eum eo ꝙ triturauerūt ī plau-
stris ferreis galaad. Et mittā ignem ī do-
mū azahel ⁊ deuorauit domos benadab.Et
cterā vectem damasci.⁊ disperdā habitato-
rem de campo ydoli: ⁊ tenentē sceptrum ꝺ
domo voluptatis : et trāsferetur populus
syrie cirenen dicit domin⁹ .Hec dicit dns.
Super tribus sceleribꝫ gaze et super qua-
tuor non cōuertam eum:eo ꝙ transtulerit
captiuitatem ꝓfectam vt cōcluderet eam ī
ydumea.Et mittam ignem ī murum gaze
et deuorabit edes ei⁹:et disperdam habita-
torem de azoto et tenētem sceptrū de asca-
lone:et auertam manū meam super ac ca-
ron ⁊ peribūt relique philistinoꝝ dicit dns.
Hec dicit dns.Super tribus sceleribꝫ tyri
⁊ sup quatuor nō auertā eū:eo ꝙ cōclusе-
rīt captiuitatē ꝓfectā ī ydumea :et nō sūt
recordati federis fratꝝ.Et mittā ignē ī mu-
rū tyri:⁊ deuorabit edes ei⁹.Hec dicit dns.
Sup tribus sceleribꝫ edō ⁊ sup quatuor ñ
auertā eū:eo ꝙ psecut⁹ sit ī gladio fratrem
suū ⁊ violauerit misericordiā ei⁹ :⁊ tenue-
rit vltra furorem suum .et indignationez
suam ꝟuauerit vsqꝫ ī finem.Mittam ignē
in theman : et deuorabit edes bosre .Hec
dicit dominus.Super tribus sceleribꝫ fili-
orum āmon ⁊ super quatuor non conuer-
am eum:eo ꝙ dissecuerit pregnantes ga-
laad.ad dilatandum terminum suum.Et
succendam ignem in muro rabbē et deuo-
rabit edes eius:in vlulatu ī die belli et ī tē-
bine in die cōmotionis .Et ibit melchon ī
captiuitatem:ipse et principes eius simul
dicit dominus.

Capitulum. .II.

HEc dicit domin⁹ .Super tribꝫ sce-
leribus moab et super quatuor nō
cōuertam eum:eo ꝙ incēderit ossa
regis ydumee vsqꝫ ad cinerem.Et mittam
ignē in moab et deuorabit edes carioth:et
morietꝰ in sonitu moab in clangore tube:
et disperdam iudicem de medio eius:⁊ omēs
principes eius interficiaꝫ cum eo dicit dns.
Hec dicit dominus .Super tribus sceleri-
bus iuda ⁊ super quatuor nō cōuertā eū:
eo ꝙ abiecerit legē domī:et mādata ei⁹ nō
custodierit .Deceperūt eū eos ydola sua:
post que abierant patres eorū.Et mittam
ignem in iudā:et deuorabit edes hierusalē
Hec dicit dominus.Super tribꝫ sceleribus
israhel et super quatuor nō cōuertam eū:
pro eo ꝙ vēdiderit pro argento iustum:et
pauperem pro calciamētis.Qui cōterunt
super puluerem terre capita pauperum et
viam humilium declinant :et filius ac pr̄
eius ierūt ad puellam vt violarent nomeꝫ
sanctum meum:et super vestimētis pigne-
ratis accubuerūt iuxta omne altare:⁊ vi-
num damnatoꝝ bibebāt in domo dei sui.
Ego autem exterminaui amorreū a facie
eorum :cui⁹ altitudo cedroꝝ altitudo ei⁹:
et fortis ipse quasi quercus.Et ꝓtriui fru-
ctū eius desuper:et radices ei⁹ subter.Ego
S sum qui ascendere vos feci de terra egipti:
et eduxi vos ī deserto q̄draginta annis.vt
possideretis terrā amorrei ⁊ suscitaui ꝺ fi-
lijs vestris in ꝓphetas ⁊ de iuuenibꝫ vestris
nazareos.Nūquid ñ ita ē filij isrl̄ dicit do-
min⁹?Et ꝓpinabitis nazareis vinū:⁊ ꝓphe
tis mandabitis dicētes:ne ꝓphetetis.Ecce
ego stridebo subter vos:sicut stridet plau-
strū onustū feno.Et pibit fuga a veloce:⁊
fortis nō obtinebit ꝺtutem suā:et robust⁹
nō saluabit animā suam .Et tenēs arcum
non stabit ⁊ velox pedibꝫ suis nō saluabi-
tur :et ascensor equi nō saluabit animam
suam:et robustus corde inter fortes nud⁹
fugiet in die illa dicit dominus.

Capitulum. .III.

Audite verbū quod locutus est dñs sup vos filij israbel: sup omnez cognationē quā eduxit de terra egipti dicens. Tantūmō vos cognoui ex omnibus cognationibz terre: ideirco visitabo sup vos omnes iniquitates vestras. Nunquid ambulabunt duo pariter: nisi conuenerit eis? Nunquid rugiet leo in saltu: nisi habuerit predam? Nunquid dabit catulus leonis vocez de cubili suo: nisi aliquid apprehenderit? Nunquid cadet auis in laqueum terre absq; aucupe? Nunquid auferetur laqueus de terra: anteq̄ quid ceperit? Si clanget tuba in ciuitate: et popul⁹ non expauescet? Si erit malū in ciuitate: quod dñs non fecerit? Quia nō faciet dñs deus verbum: nisi reuelauerit secretuz suum ad seruos suos prophetas. Leo rugiet: quis non timebit? Dñs deus locut⁹ est: quis non prophetabit? Auditum facite in edibz azoti: et ī edibz terre egipti: et dicite. Congregamini sup montes samarie: et videte insanias in medio ei⁹ multas: et calūniam pacientes in penetrabilibus eius. Et nescierūt facere rectum dicit dñs: thesaurizantes iniquitatez et rapinas in edibus suis. Propterea hec dicit dñs deus. Tribulabit̄ et circuiet̄ terra: et detrahet̄ ex te fortitudo tua: et diripientur edes tue. Hec dicit dñs. Quomodo si eruat pastor de ore leonis duo crura aut extremū auricule: sic eruent̄ filij israel qui habitāt in samaria in plaga lecturi et ī damasci ḡbato. Audite et cōtestamini in domo iacob dicit dñs deus exercituū: qz in die cū visitare cepo puari catōes israel sup eum visitabo et sup altaria bethel: et amputabunt̄ cornua altaris et cadent in terrā. Et pcuciam domū hijemalem cum domo estiua: et peribunt domus eburnee: et dissipabuntur edes multe dicit dominus.

Capitulum. IIII.

Audite verbum hoc vacce pingues q̄ estis in mōte samarie: que calūniaz facitis egenis: et confringitis paupes. Que dicitis dominis vestris: afferte et bibemus. Jurauit dñs deus in sc̄o suo: qz ecce dies venient sup vos et leuabūt vos in contis: et reliq̄as vr̄as in ollis feruentibz. Et per aperturas exibitis altera ꝓtra alteraz: et piciemini in armon dicit dñs. Venite ad bethel et impie agite: ad galgalam: et multiplicate preuaricatōez. Et offerte victimas vr̄as: tribz diebz decimas vr̄as. Et sacrificate de fermento laudem: et vocate voluntarias oblatōes et annūciate. Sic em̄ voluistis filij israbel dicit dñs deus. Unde et ego dedi vobis stuporem dentiū in cunctis vrbibz vestris: et indigēciā panum in omnibz locis vestris: et non estis reuersi ad me dicit dñs. Ego qz phibui a vobis ymbrē cum adhuc tres mēses supessent vsq; ad messem: et plui sup vnaz ciuitatē: et sup alterā ciuitatem non plui. Pars vna cōpluta est: et ps sup quaz non plui aruit. Et venerūt due et tres ciuitates ad vnā ciuitatem vt biberent aquā: et non sūt saciate: et nō rediistis ad me dicit dñs. Percussi vos in vento vrente et in aurugine: multitudinē ortoꝝ vr̄oꝝ et vineaꝝ vestrarū oliueta vestra et ficeta vr̄a comedit eruca: et nō rediistis ad me dicit dñs. Misi in vos mortē in via egipti: pcussi ī gladio iuuenes vr̄os vsq; ad captiuitatem equoꝝ vestroꝝ et ascendē feci putredinē castroꝝ vestrorū in nares vestras: et non rediistis ad me dicit dñs. Subuerti vos sicut subuertit deus sodomam et gomorrā: et facti estis quasi torris raptus ab incendio: et nō rediistis ad me dicit dñs. Quapropter hec faciam tibi israel. Postq̄ aūt hec fecero tibi: preparare in occursum dei tui israbel. Quia ecce formans mōtes et creans ventū et annūcians homini eloquiū suuz: faciēs matutinā nebulam et grabiens sup excelsa terre: dñs deus exercituū nomen eius.

Capitulum .V.

Audite verbuz istud: q̄ ego leuo super vos planctum. Domus israbel cecidit: et non adiciet vt resurgat. Virgo israbel proiecta est in terram suā: non est qui suscitet eaz. Quia hec dicit dominus deus. Urbs de qua egrediebantur mille relinquentur in ea centum: et de qua egrediebantur centum relinquentur in ea decem in domo israbel: quia hec dicit dominus deus domui israbel. Queritе me et viuetis: et nolite querere bethel. In galgala nolite intrare: et in bersabee non trāsibitis: quia galgala captiua ducetur: et bethel erit inutilis. Queritе dñm et viuite: ne forte comburat̄ vt ignis dom⁹ ioseph: et deuorabit et nō erit qui extinguat

bethel. Qui ꝙuertitis ī absinthiū iudiciū:
f ⁊ iustitiā ī ṫra relinquitis facientē arctu-
rum et orionem ⁊ ꝙuertentē mane ī tene-
bras: ⁊ diem in noctem mutantē. Qui vo-
cat aq̄s maris et effūdit eas sup faciē ṫre:
dñs est nomē eius. Qui subridet vastitatē
sup robustū: ⁊ depopulatōnez sup potentē
℔ affert. Odio habuerūt corripientē ī porta:
et loquentē pfecte abominati sūt. Idcirco
pro eo q̄ diripiebatis pauperē et predam
electā tollebatis ab eo: domos q̄dro lapide
edificabitis: et ñ habitabitis ī eis. Vineas
plantabitis amantissimas ⁊ nō bibetis vinū
eaꝝ: quia cognoui mlta scelera vīa: ⁊ for-
tia peccata vestra. Hostes iusti accipiētes
munꝰ: ⁊ paupes depmētes in porta. Idco
prudēs ī tpe illo tacebit: quia tempꝰ malū
g est. Querite bonū ⁊ nō malū vt viuatis: et
erit dñs deꝰ exercituū vobiscuꝫ sicut dixi-
stis. Odite malū ⁊ diligite bonū: ⁊ pstituite
te ī porta iudiciū: si forte misereaṫ domiꝰ
deꝰ exercituū reliquijs ioseph. Propterea
hec dicit dominꝰ deus exercituum dñator.
In oībus platēis planctꝰ: et ī cūctis q̄ foris
sūt dicetur ve ve. Et vocabūt agricolā
ad luctū: ⁊ ad planctū eos q̄ sciūt plangē.
h Et ī oībꝫ vijs erit planctꝰ: quia ptrāsibo ī
medio tui dicit dñs. Ve desiderātibꝫ diem
dñi. Ut quid eā vobis? Dies dñi ista tene-
bre et nō lux. Quomodo si fugiat vir a fa-
cie leonis ⁊ occurret ei vrsus: ⁊ ingrediet
domū ⁊ imitaṫ manu sua sup parietem: et
mordeat eum coluber. Nūquid nō tenebre
dies dñi et nō lux ⁊ caligo et non splendor
in ea? Odi et pieci festiuitates vīas: et nō
capiaꝫ odorez cetuū vestroꝝ. Quod si ob-
tuleritis mihi olocaustomata et munera
vestra non suscipiā: ⁊ vota pinguiū vrōꝝ
nō respiciaꝫ. Aufer a me tumultū carmi-
nū tuoꝝ: ⁊ cantica lire tue nō exaudiam.
Et ꝛuelabitur quasi aqua iudiciū: ⁊ iusti-
cia quasi torrēs fortis. Nūquid hostias et
sacrificiū obtulistis mihi ī deserto quadra-
ginta annis domus isrl'? Et portastis taber-
naculum moloch deo vestro: ⁊ ymaginem
ydoloꝝ vrōꝝ. sidus dei vrī rēpha: figuras
quas fecistis vobis adorare eas. Et migrē
vos faciam trans damascum dixit domiꝰ:
deus exercituum nomen eius.

Capitulum. .VI.

Ve vobis qui opulenti estis in syon
et cōfidentis ī monte samarie: opti-
mates capita populoꝝ: ingredientes
pōpatice domū israhel. Trāsite ī chalamie
et videte: et ite inde in emath magnam et
descēdite in geth palestinoꝝ et ad optima
q̄q̄ regna hoꝝ: si latior termin⁹ eoꝝ ṫmi-
no vestro ē. Qui seperati estis ī diem ma-
lū: et appropinq̄tis solio iniquitatis. Qui
dormitis in lectis ebureis: et lasciuitis in
stratis vr̄is. Qui comeditis agnū ō grege.
⁊ vitulos ō medio armēti: q̄ canitis ad vo-
cē psalterij. Sicut dauid putauerūt se ha-
bere vasa cantici: bibētes ī phialis vinū. ⁊
optimo ungēto delibuti: ⁊ nihil paciebanṫ
super cōtritione ioseph. Quapropter nūc
migrabūt in capite trāsmigrātium: et au-
ferēṫ factio lasciuientiū. Jurauit dñs deꝰ
in anima sua: dicit domiꝰ deus exercituū.
Detestor ego superbiā iacob: ⁊ domos eius
odi: ⁊ tradā ciuitatē cū habitatoribꝫ suis.
Quod si reliqui fuerint decem viri ī domo
una: et ipi morienṫ. Et tollet eū ꝓpinquus
suus ⁊ conburet eum vt efferat ossa de do-
mo: et dicet ei qui in penetralibꝫ domꝰ est.
Nūquid adhuc ē penes te? Et respondebit.
Finis est. Et dicet ei. Tace: ⁊ nō rcordeꝛis
nois dñi. Quia ecce dominꝰ mādauit: ⁊ p-
cuciet domū maiorem ruinis: ⁊ domū mi-
norem scissionibꝫ. Nūquid currere queūt ī
petris equi: aut arari potest ī bubal'? Qm̄
cōuertistis ī amaritudinem iudiciū ⁊ fru-
ctū iusticie ī absinthiū: q̄ letami ī nihili: q̄
dicitis. Nūq̄d nō ī fortitudiē nr̄a assūpsi-
S mus nobis cornua? Ecce em̄ suscitabo sup
vos domus isrl' dicit dñs deus exercituum
gentem: ⁊ conteret vos ab introitu emath
vsq̄ ad torrentem deserti.

Capitulum. .VII.

Hec ostendit mihi dominꝰ deus. Et
ecce fictor locuste ī principio ger-
minātium serotini ymbris: ⁊ ecce
serotinus post tōsorem gregis. Et factus
est cum cōsūmasset comedere herbam terre
dixi. Domine deus ꝓpicius esto obsecro.
Quis suscitabit iacob quia paruulus est?
Misertus est dominus super hoc. Non erit
dixit dominꝰ. Hec ostendit mihi dñs deus.
Et ecce vocabat iudiciū ad ignez dñs deꝰ:
et deuorauit abissum multam et comedit

simul ptem. Et dixi. Dñe deus qesce obsecro. Quis suscitauit iacob qz puulus est: Mistus est dñs sup hoc. Sz q istud ñ erit dixit dñs deus. Hec oñdit mihi dñs deus. Et ecce dñs stans sup murꝫ litũ: q in mãu eius trulla cemẽtarij. Et dixit dñs ad me. Quid tu vides amos: Et dixi. Trullaz cemẽtarij. Et dixit dñs. Ecce ego ponã trullam in medio ꝑli mei isrl. Nõ adiciaz vlt supinducere eũ: et demolient excelsa ydoli et sanctificatões isrl desolabunt: q surgam sup domũ hieroboaz ī gladio. Et misit amasias sacerdos bethel ad hieroboaz regez isrl dicens. Rebellauit ꝑ te amos ī medio domus isrl. Non poterit tra sustiné vniuersos ſmones eiꝰ. Hec eī dicit amos. In gladio morient hieroboaz: q isrl captiuus migbit de terra sua. Et dixit amasias ad amos. Qui vides grade: fuge in terraz iuda q pmede ibi panẽ et ꝓphetabis ibi: q ī bethel nõ adicies vlt vt ꝓphetes qz sanctificatio regis est q dom⁹ regni est. Rñditqꝫ amos: et dixit ad amasiaz. Nõ sum ꝓpheta et nõ sum filiꝰ ꝓphete: sed armẽtarius ego sum vellicans sicomoros. Et tulit me dñs deus cũ sequerer gregẽ: q dixit dñs ad me. Vade ꝓpheta ad ꝑplm meum isrl. Et nunc audi verbũ dñi. Tu dicis nõ ꝓphetab sup isrl: et nõ stillabis sup domũ ydoli. Propt hoc hec dicit domin⁹. Uxor tua in ciuitate fornicabit: et filij tui q filie tue in gladio cadent: et humus tua funiculo metiet. Et tu in terra polluta morieris: et israhel captiuus migrabit de terra sua. Ca. VIII.

Hec ostendit mihi dñs deus. Et ecce vncin⁹ pomoꝝ. Et dixit. Quid tu vides amos: Et dixi. Uncinum pomorum. Et dixit dñs ad me. Uenit finis sup populum meũ israhel. Non adiciaz vltra vt ptranseam eum. Et stridebunt cardines templi in die illa dicit dominus deꝰ. Multi morient: in oñi loco piciet silencium. Audite hoc qui cõteritis paupem: et deficere facitis egenos terre dicentes. Qñ trãsibit messis q venũdabimus merces. et sabbatũ q aperiemus frumentũ: vt imminuamus mensurã q augeamꝰ sicluz q supponamus stateras doloſas: vt possideamꝰ in argento egenos q paupes ꝑ calciamentis q quisquilias frumẽti vendamꝰ: Jurauit dñs in superbia iacob: si oblitꝰ fuero vsqꝫ ad finez oñia opa eoꝝ. Nunqd super isto nõ commouebit terra: et lugebit oīs habitatoꝝ eius: Et ascendet q̃si fluuiꝰ universus: et eiciet q defluet quasi riuus egipti. Et erit in die illa dicit dñs occidet sol meridie: et tenebrescé faciaz ẽraz in die luminis. Et ꝯuertaz festiuitates vr̃as in luctum: et oīa cantica vr̃a in planctũ. Et inducam sup oñe dorsuz vr̃m saccum: q sup oñe caput caluiciũ. Et ponã eaz q̃si luctũ vnigeniti: q nouissima eius q̃si diẽ amaꝝ. Ecce dies veniũt dicit dñs et mittaz famẽ in terrã: nõ famem panis neqꝫ sitim aque: sed audiendi verbũ dñi. Et ꝯmouebunt a mari vsqꝫ ad mare: et ab aquilone vsqꝫ ad orientẽ circuibũt querẽtes verbũ dñi: et ñ inuenient. In die illa deficient ẽgines pulcre et adolescentes in siti qui iurant ī delicto samarie q dicũt. Uiuit deus tuus dan: et viuit via bersabee. Et cadent: et non resurgent vltra. Capitulum. IX.

Vidi dñm stantez sup altare. Et dixit. Percute cardinẽ: et ꝯmouean tur supliminaria. Auaricia eñ in capite oim: et nouissimũ eoꝝ in gladio interficiaz. Non erit fuga eis. Fugiet: et nõ saluabit ex eis qui fugerit. Si descenderint vsqꝫ ad infernũ inde manus mea educet eos: etsi ascenderint vsqꝫ in celũ inde detraham eos. Etsi absconditi fuerint ī vertice cameli inde scrutans auferam eos: etsi celauerint se ab oculis meis in ꝓfundum maris: ibi mandabo serpenti et mordebit eos. Etsi abierint in captiuitatem coram inimicis suis ibi mandabo gladio et occidet eos: et ponam oculos meos super eos in malũ q nõ in bonũ. Et dñs deus exercituũ qui tanget terrã q tabescet: et lugebũt omnes habitantes in ea. Et ascendet sicut riuus omnis: et defluet sicut fluuius egipti. Qui edificat in celo ascensionẽ suã: et fasciculũ suum sup terram fundabit. Qui vocat aquas maris: q effundit eas sup faciem terre. Dñs nomẽ eius. Nunqd nõ vt filij ethiopum vos estis mihi filij isrl ait dñs: Nunqd non isrl ascendẽ feci de terra egipti et palestinos de capadocia. q syros de cyrene: Ecce oculi dñi dei sup regnum peccans: q ꝓterã illud a facie ẽre. Eleruntñ

conterens nō ꝓterā domū iacob dicit dñs. Ecce em̄ mādabo ego: et cōcuciā in oībus gentib⁹ domū ysrl̄ sicut concutit̄ triticū in cribro: ꝙ nō cadet lapillus sup terram. In gladio moriēt̄ omnes peccatōes ꝑpli mei: q̄ dicunt nō appropinq̄bit: ꝙ nō veniet sup nos malū. In die illa suscitabo tabnaculū dauid quod cecidit: ꝙ reedificabo apturas muroꝝ eius: ꝙ ea q̄ corruerāt instaurabo. Et reedificabo eū sicut ī diebꝫ ātiquis: vt possideāt reliquias ydumee ꝙ omnes nationes: eo q̄ inuocatum sit nomen meum sup eos dicit dñs faciens hec. Ecce dies veniēt dicit dominus: ꝙ ꝓprehendet arator messorem: et calcator vue mittentem semē. Et stillabūt montes dulcedinē: ꝙ omnis colles culti erūt. Et conuertam captiuitatē ꝑpli mei ysrl̄: et edificabūt ciuitates desertas et habitabūt: et plantabunt vineas ꝙ bibent vinum eaꝝ: ꝙ facient ortos ꝙ comedent fructus eoꝝ. Et plantabo eos super humum suam: et nō euellam eos vltra de terra sua quam dedi eis dicit domin⁹ deus tuus.

Explicit amos ꝑpha. Incipit abdias ꝑpha

Visio abdie. Hec dicit dñs deus ad edom. Auditū audiuimus a domino: ꝙ legatum ad gentes misit. Surgite: ꝙ ꝓsurgamus aduersus eū in preliū. Ecce paruulum dedi te in gētibus. Cōtemptibil⁹ tu es valde. Superbia cordis tui extulit te habitantem in scissuris petrarum: excelsantē solium tuum. Qui dicis ī corde tuo. Quis detrahet me ī terram? Si exaltatus fueris vt aquila: et inter sydera posueris nidum tuum: inde detraham te dicit dominus. Si fures introisset ad te si latrones ꝑ noctē: quomodo obticuisses? Nōne furati essēt sufficiencia sibi? Si vindemiatores introisset ad te. nunquid saltem racemos reliquissēt tibi? Quomodo scrutati sūt esau? Inuestigauerunt absconditā eius. Usq̄ ad terminum emiserunt te: omnes viri federis tui illuserunt tibi. Inualuerunt aduersū te viri pacis tue. Qui comedunt tecū ponēt insidias subter te. Non est prudentia ī eo. Nūquid non in die illa dicit dominus perdaz sapientes de ydumea: et prudenciā de mōte esau? Et timebunt fortes tui a meridie: vt intereat vir de mōte esau ꝓpter interfectionem ꝙ ꝑter iniquitatem in fratrem tuum iacob. Operiet te confusio: ꝙ peribis inetern̄um. In die cum stares aduersus eū qñ capiebant alieni exercitum ei⁹ et extranei ingrediebant̄ portas eius ꝙ sup hierusalem mittebant sortem: tu q̄ꝫ eras quasi vnus ex eis. Et non despicies in die fratris tui: in die peregrinatōis eius. Et nō letaberis super filios iuda ī die pditionis eorū: ꝙ non magnificabis os tuū ī die angustie. Neq̄ ingredieris portam populi mei in die ruine eorum: neq̄ despicies et tu in malis eius in die vastitatis illius. Et nō emitteris aduersus exercitum eius ī die vastitatis illi⁹: neq̄ stabis ī exitibꝫ viaꝝ vt interficias eos qui fugerint. Et nō concludes reliquos eius ī die tribulationis: quoniā iuxta est dies domini super omnes gētes. Sicut fecisti fiet tibi: retributionem tuam ꝓuertam in caput tuum. Quomodo em̄ bibistis super montem sanctū meum. bibent omnes gentes iugiter: ꝙ bibent ꝙ absorbebunt: et erunt quasi nō sint. Et in mōte syon erit saluatio: et erit sanctus. Et possidebit domus iacob eos q̄ se possederant. Et erit domus iacob ignis: ꝙ dom⁹ ioseph flāma: et domus esau stipula. Et succendetur in eis et deuorabunt eos: et nō erunt reliquie domus esau: quia dom⁹ locutus est. Et hereditabūt hij qui ad austrū sunt mōtem esau: et qui in campestribꝫ philistijm: et possidebūt regionem samarie et regioēꝫ ephraim. Et beniamin possidebit galaad: ꝙ trāsmigratō exercitus hui⁹ filioꝝ israhel omia loca chananeoꝝ usq̄ sareptam sydonioꝝ: ꝙ trāsmigratio hierusalem q̄ in bosforo ē possidebit ciuitates austri. Et ascēdent saluatores ī montē syon iudicare mōtem esau: et erit domino regnum.

Explicit abdias ꝑpha. Incipit ionas ꝑpha

Et factum ē verbū dñi ad ionā filium amathi dicēs. Surge: et vade ī niniuen ciuitatē grādē. ꝙ ꝓdica ī ea qꝝ ascēdit malicia ei⁹ corā me. Et surrexit ionas: vt fugēt ī tharſ a facie dñi. Et descēdit ioppē:

et inuenit nauẽ euntem in tharsis. Et dedit naulum eius: et descendit in eaz vt iret cum eis ī tharsis a facie dñi. Dñs aũt misit ventuz magnũ in mare: et facta ẽ tempestas magꝫ in mari: ꝙ nauis periclitabaꝫ ꝓteri. Et timuerũt nautæ: et clamauerunt viri ad deum suũ: ꝙ miserũt vasa q̃ erant in naui ī mare: vt alleuiareꝫ ab eis. Et ionas descendit ad interiora nauis: et dormiebat sopore g̃ui. Et accessit ad eũ gubernator: et dixit ei. Quid tu sopore dẽmeris? Surge inuoca deũ tuuz: si forte recogitet deus de nobis ꝙ nõ peamus. Et dixit vir ad collegam suũ. Venite ꝙ mittam⁹ sortes: ꝙ sciamus q̃re hoc maluz sit nobis. Et miserũt sortes: et cecidit sors sup ionam. Et dixeꝫ ad eum. Indica nobis cuius causa malum istud sit nobis. Qd est opus tuũ que terra tua: ꝙ quo vadis vel ex q̃ ꝓ̃lo tu es? Et dixit ad eos. Hebreus ego sum: ꝙ dñm deum celi ego timeo q̃ fecit mare ꝙ aridaz. Et timuerũt viri timore magno: et dixerũt ad euz. Quid hoc fecisti? Cognouerunt eī viri q̃ a facie dñi fugeret. qz indicauerat eis ionas. Et dixeꝫ ad eoz. Quid faciem⁹ tibi: ꝙ et cessabit mare a nobis? Quia mare ibat et intumescebat sup eos. Et dixit ad eos. Tollite me ꝙ mittite ī maꝛ: ꝙ cessabit marea vobis. Scio enī ego: qm̃ ꝓ̃ me tempestas hec grandis venit super vos. Et remigabant viri vt reuerterenꝫ ad aridam et non ualebant: quia mare ibat et intumescebat sup eos. Et clamauerunt ad dominuz: ꝙ dixerunt. Quesumus dñe ne pereamus in anima viri istius: ꝙ ne des sup nos sanguinẽ innocentem: qz tu dñe sicut voluisti feciſti. Et tulerũt ionam ꝙ miseꝫ in mare: ꝙ stetit mare a feruore suo. Et timueꝫ viri timore magno dñm: et īmolauerunt hostias dño: et vouerunt vota.

Capitulum .II.

Et ꝓparauit dñs piscem grandem: vt deglutiret ionaz. Et erat ionas in ventre piscis tribꝫ diebꝫ et tribꝫ noctibꝫ. Et orauit ionas ad dñm deum suum de ventre piscis. Et dixit. Clamaui de tribulatõne mea ad dñm: ꝙ exaudiuit me. De ventre inferi clamaui: et exaudisti vocem meam. Et proiecisti me in profundz in corde maris: et flumen circumdedit me. Omnes gurgites tui et fluctus tui sup me transierunt. Et ego dixi. Abiectus sum a conspectu oculoꝝ tuoꝝ. Ueruntamẽ rursus videbo templum sanctuz tuũ. Circumdederunt me aque vsq̃ ad animaz: abissus vallauit me: pelagus operuit caput meũ. Ad extrema montium descendi: terre vectes ꝛcluserunt me in eternũ: et subleuabis de corruptõe vitã meaz dñe deus me⁹. Cũ angustiareꝫ in me anima mea dñi recordatus sum: vt veniat ad te oratio mea ad templuz sanctum tuũ. Qui custodiunt vanitates: frustra misericordiã suã derelinquũt. Ego aũt in voce laudis īmolabo tibi quecũq̃ voui reddaz pro salute dño. Et dixit dominus pisci: et euomuit ionam in aridam.

Capitulum .III.

Et factũ est verbum dñi ad ionam secundo dicens. Surge et vade ad niniuen ciuitatez magnã: ꝙ predica in ea predicatõz quaz ego loquor ad te. Et surrexit ionas: et abijt ī niniuen iuxta verbum dñi. Et niniue erat ciuitas magꝫ itinere diez trium. Et cepit ionas intrare ciuitatem itinere diei vnius: et clamauit ꝙ dixit. Adhuc quadraginta dies: ꝙ niniue subuerteꝫ. Et crediderũt viri niniuite in dño: ꝙ ꝓdicauerũt ieiuniũ: et vestiti sũt saccis a maiore vsq̃ ad minorẽ. Et puenit verbum ad regem niniue. Et surrexit de solio suo: et abiecit vestimentũ suũ a se et indutus est sacco et sedit in cinere: et clamauit ꝙ dixit in niniue ex ore regis et ꝑncipum eius dicens. Homines et iumenta ꝙ boues et pecora nõ gustent quicq̃ nec paſcanꝫ ꝙ aquã non bibant: et opianꝫ saccis homines. et iumẽta clamẽt ad dñm in fortitudine: conuertaꝫ vir a via sua mala ꝙ ab iniq̃tate que est ī manibꝫ eoꝝ. Quis scit si conuertaꝫ et ignoscat deus. et reuertaꝫ a furore ire sue: et non pibimus? Et vidit deus opa eoꝝ qz conuersi sunt de via sua mala: et misertus est deus sup maliciam quã locutus fuerat vt faceret eis: et non fecit.

Capitulum .IIII.

Et afflictus est ionas afflictione magna: et iratus est et orauit ad dominũ: ꝙ dixit. Obsecro dñe: nunq̃d non hoc ẽ verbum meum cũ adhuc essem in terra mea? Propter hoc ꝓoccupaui vt fugerẽ in tharsis.

Scio enī quia tu deus clemēs ⁊ miserícors es :patiens et multæ miserationis et ignoscens sup malícia. Et nūc domine tolle q̄so animam meam a me:quia melior est mihi mors q̄ vita . Et dixit domī⁹. Putasne bene irascaris tu? Et egressus est ionas de ciuitate:⁊ sedit contra orientem ciuitatis. Et sibimet fecit umbraculum ibi:⁊ sedebat subter illud in umbra :donec videret quid accideret ciuitati. Et preparauit dñs deus ederā:et ascendit super caput ione vt esset umbra super caput eius:⁊ ꝓtegeret eū. Laborauerat enī . Et letatus est ionas super edera leticia magna . Et parauit deus ūmē ascensu diluculi in crastinum :et percussit ederam ⁊ exaruit. Et cū ortus fuisset sol p̄cepit domin⁹ vento calido et vrenti:⁊ ꝓcussit sol super caput ione:⁊ estuebat. Et petiuit anime sue vt morerē . Et dixit. Melius ē mihi mori q̄ viuere. Et dixit dñs ad ionan. Putasne bene irascaris tu sup edera? Et dixit bñ irascor ego vsq̄ ad mortē Et dixit domin⁹. Tu doles super edera in q̄ non laborasti neq̄ fecisti vt crescceret:que sub vna nocte nata est ⁊ sub vna nocte perijt:⁊ ego ñ parcā niniue ciuitati magne: in qua sūt plusq̄ centumuigintimilia hominuz.qui nesciūt quid sit inter dexterā et sinistram suam et iumenta multa.

Finit ionas ꝓpha . Incipit micheas ꝓpha

S Verbum domī quod factuz ē ad micheam morastitæn in diebus ioathan achaz et ezechie regum iuda:qō vidit super samariā ⁊ hierusalē. Audite populi omnes :et attendat terra et plenitudo eius:⁊ sit dominus deus vobis in testem :domin⁹ de templo sancto suo. Quia ecce dñs egredietē de loco suo:⁊ descendet ⁊ calcabit sup excelsa terre . Et consūmentē montes subt⁹ eum:⁊ valles scindentur sicut cera a facie ignis:sicut aque que decurrunt in preceps. In scelere iacob omne istud:et in peccatis domus isrl'. Quod scelus iacob:Nonne samaria :Et que excelsa iude:Nóne hierusalem:Et ponam samariam quasi aceruum lapidum in agro cum plantatur vinea :et detrabam in vallem lapides eius. Et fūdamēta eius reuelabo :et omia sculptilia ei⁹ cōcidentē. Et omnes mercedes eius igne cōburentē:et omnia ydola eius ponam in perditionez q̄ de mercedibz meretricis cōgregatæ sunt:⁊ vsq̄ ad mercedē meretricis reuertentē. Super hoc plangam et vlulabo: vadam spoliatus ⁊ nudus. Faciā planctū velut draconū:⁊ luctum quasi strutionū. Quia desperata est plaga eius :quia venit vsq̄ ad iudam:tetigit portaz populi mei: vsq̄ ad hierusalem . In geth nolitæ annūciare: lacrimis ne ploretis. In domo pulueris puluere vos aspergite:⁊ trāsite. vob habitatio pulcra:cōfusa ignominia. Nō ē egressa que habitat in exitu . Planctū domus vicine accipiet ex vobis que stetit sibimet :quia infirmata est in que habitat in amaritudinibus . Quia descendit malum a domino in portam hierusalem :tumult⁹ quadrige stuporis habitāti lachis . Principiū peccati est filie sion:quia in te inuenta sūt scelera isrl'. Propterea dabit emissarios sup hereditatē geth:domus mendacij in deceptionez regibz israhel. Adhuc heredem adducaz tibi que habitas in maresa: vsq̄ ad odollam veniet gloria israhel. Decaluaē ⁊ tondere sup filios delicias tuas: dilata caluiciū tuuz sicut aquila :quoniā captiui ducti sunt ex te.

Capitulum .II.

Vē q̄ cogitatis inutile :et operami malū in cubilibz vr̄is. In luce matutina faciūt illud:qm̄ conē dñm est manus eoz. Et cōcupierūt agros ⁊ violenter tulerūt et rapuerūt domos:et calūniabantē virū ⁊ domū eius :virū ⁊ hereditatē eius. Idcirco hec dicit dñs . Ecce ego cogito sup familiā istam malū vnde ñ auferetis colla vr̄a:⁊ nō ābulabitis supbi :qm̄ temp⁹ pessimū ē. In die illa sumet sup vos parabola:⁊ cantabitē cāticū cū suauitate dicentiū. Depopulatōne vastati sum⁹. Pars pli mei ꝓmutata ē. Quō recedet a me:cuz reuertatē q̄ regiones nr̄as diuidat. Propt̄ hoc nō erit tibi mittēs funiculū sortis in cetu dñi isrl'. Ne loq̄mini loquētes. Nō stillabit sup istos:nō ꝓphetēbit ꝓfusio dicit dom⁹ iacob. Nūquid abbreviat⁹ ē spūs dñi: aut tales sūt cogitatōnes ei⁹ :Nōne verba mea bona sūt cū eo recte q̄ gdiē:Et econtrario popul⁹ meus in aduersariū cōsurrexit

Desup tunicam paliū sustulistis ⁊ eos qui transiebant simpliciter cōuertistis ī bellū. Mulieres populi mei eiecistis ꝺ domo deliaꝝ suaꝝ: a paruulis eaꝝ tulistis laudem meā in perpetuum. Surgite ⁊ ite: quia ñ habetis hic requiē. Propter inmūdiciam ei⁹ corrumpet putredine pessima. Vtinaꝫ nō essem vir habens spiritū: et mēdacium poci⁹ loquerer. Stillabo tibi in vinū et in ebrietatem: et erit super quē stillat populus iste. Cōgregatione congregabo iacob totum te: in vnū cōducam reliquias isrl'. Pariter ponam illū quasi gregem ī ouili: quasi pecus in medio caulaꝝ. Tumultuabunt a multitudine hominū. Ascendet em̄ pandens iter ante eos. Diuident ⁊ trāsibūt portam: ⁊ egredient per eam. Et transibit rex eoꝝ corā eis: et dom̄in⁹ ī capite eorum.

Capitulum. .III.

Et dixi. Audite principes iacob: ⁊ duces domus israbel. Nunquid est vestrum scire iudiciū: qui odio habetis bonū ⁊ diligitis malum: qui violent tollitis pelles eoꝝ desuper eis ⁊ carnē eoꝝ desup ossibus eoꝝ. Qui comederūt carnes populi mei: ⁊ pellem eoꝝ desup excoriauerūt: ⁊ ossa eoꝝ cōfregerūt: ⁊ cōciderunt sicut in lebete ⁊ quasi carnem ī medio olle. Tunc clamabūt ad dominum ⁊ non exaudiet eos: ⁊ abscondet faciem suam ab eis ī tempore illo: sicut nequiter egerūt in adinuentōnibus suis. Hec dicit dominus sup prophetas qui seducūt populum meum: q̄ mordent dentib⁹ suis ⁊ predicāt pacem. Et si quis nō dederit in ore eorum quippiam: sanctificant sup eum prelium. Propterea nox vobis pro visione erit: et tenebre vob pro diuinatione. Et occumbet sol sup prophetas: et obtenebrabitur super eos dies. Et cōfundētur qui vident visiones: ⁊ cōfūdentur diuini. Et operiēt vultus suos oēs: quia nō est responsum dei. Verūtamen ego repletus sum fortitudine spiritus domini. iudicio et virtute: vt ānunciem iacob scelus suum: et israbel peccatū suum. Audite hoc principes dom⁹ iacob ⁊ iudices dom⁹ isrl': q̄ abominamī iudiciū. et oīa recta puertitis. Qui edificatis sion ī sāguinib⁹: ⁊ ihrl'm ī iniq̄tate. Principes ei⁹ ī muneribus iudicabant: ⁊ sacerdotes ei⁹ ī mercede docebāt. Et prophete ei⁹ ī pecunia diuinabant: ⁊ sup dñm requiescebāt dicētes. Nūquid nō dñs in medio nostrum? Nō veniēt super nos mala. Propter hoc causa vestri sion q̄si ager arabit: ⁊ ihrl'm q̄si aceruus lapidū erit: ⁊ mōs tēpli in excelsa siluaꝝ.

Capitulum. .IIII.

Et in nouissimo diex erit mons domus domini preparatus in vertice montiuꝫ: ⁊ sublimis super colles. Et fluent ad eum populi: ⁊ properabunt gentes multe ⁊ dicent. Venite ascendamus ad mōtem domini: ⁊ ad domum dei iacob. Et docebit nos de vijs suis: ⁊ ibimus in semitis eius. Quia de sion egredietur lex: ⁊ ꝺbum domini ꝺ hierusalē. Et iudicabit int̄ pl'os multos: ⁊ corripiet gētes fortes vsq̄ in longinquum. Et cōcident gladios suos in vomeres: ⁊ hastas suas in ligones. Non sumet gens aduersum gentem gladium: et nō discent vltra belligerare. Et sedebit vir subtus vineam suam ⁊ subtus ficum suā: ⁊ nō erit qui deterreat: q̄ os domini exercituū locutū est. Quia omnes pl'i ambulabūt vnusq̄sq̄ in nomine dei sui: nos autē ambulabim⁹ ī nomine dñi dei nostri inet̄num ⁊ vltra. In die illa dicit dñs congregabo claudicātem: ⁊ eam quā eieceraꝫ colligam: ⁊ quam afflixerā ꝓsolabor. Et ponā claudicantē in reliquias: ⁊ eam q̄ laborauerat ī gētem robustam. Et regnabit dñs super eos in monte sion: ex hoc nūc et vsq̄ inetternum. Et tu turris gregis nebulosa filia sion vsq̄ ad te veniet: ⁊ veniet potestas prima regnū filie ihrl'm. Et nūc q̄re merore cōtraberis: Nūquid rex nō ē tibi. aut cōsiliarius tuus perijt: quia ꝓprehendit te dolor sicut parturientē? Dole ⁊ satage filia sion quasi parturiens: quia nunc egredieris ꝺ ciuitate. ⁊ habitabis in regione: ⁊ venies vsq̄ ad babilonē. Ibi liberaberis: ibi redimet te dom⁹ de manu inimicoꝝ tuorum. Et nūc cōgregate sunt super te gentes multe: q̄ dicūt lapidetur: ⁊ aspiciat ī sion ocul⁹ noster. Ipsi aut̄ nō cognouerunt cogitationes domini: et nō intellexerunt consilium eius: quia cōgregauit eos quasi fenū aree. Surge ⁊ tritura filia sion: quia cornu tuum ponam ferreum: ⁊ vngulas tuas ponam ereas. Et cōminues pl'os multos: et ītrficies domiō rapinas eoꝝ ⁊ fortitudinē eoꝝ dño vniuerse terre.

Capitulum .V.

F Nunc vastabẽis filia latronis. Obsidionẽ posuerunt sup nos in virga pcutient maxillam iudicis isrł. Et tu bethleem effrata: puulus es in milibus iuda. Ex te mihi egredieť qui sit dñator ī israhel: ꝛ egressus eius ab inicio a diebꝫ eternitatis. Propter hoc dabit eos vsq ad tpus: in quo parturiens pariet. Reliquie fratrũ eius ꝓuertent ad filios isrł. Et stabit ꝛ pascet ī fortitudine dñi: in sublimitate nominis dñi dei sui. Et ꝓuertent: qꝛ nũc magnificabiť vsq ad terminos terre. Et erit: iste pax assirius cuꝫ venerit in terram nrãm: et qñ calcauerit in domibꝫ nris. Et suscitabimus sup euꝫ septem pastores: et octo pmates homines. Et pascẽt
G terrã assur in gladio: ꝛ terram nemrod in lanceis eius. Et liberabit ab assur cũ venerit in terrã nrãm: ꝛ cũ calcauerit in finibꝫ nris. Et erũt reliquie iacob ī medio pl'oꝝ multoꝝ quasi ros a dño: et quasi stille sup herbam que nõ expectat virꝝ: ꝛ nõ prestolať filios hoim . Et erũt reliquie iacob in gentibꝫ ī medio pl'oꝝ multoꝝ quasi leo in iumẽtis siluaꝝ: et quasi catulus leonis in gregibꝫ pecoꝝ. Qui cũ transierit et cõculcauerit et ceperit: nõ est q̃ eruat. Et exaltabiť manus tua sup hostes tuos: ꝛ omnes
H inimici tui interibunt. Et erit in die illa dicit dñs: auferaꝫ eq̃s tuos de medio tui: et disperdam quadrigas tuas. Et pdaꝫ ciuitates terre tue: et destruaꝫ omnes munitiones tuas. Et auferã maleficia de manu tua: et diuinatões non erunt in te. Et perire faciã sculptilia tua: et statuas tuas de medio tui conteram. Et nõ adorabis vltra opera manuuꝫ tuaꝝ: et euellam lucos tuos de medio tui. Et conteraꝫ ciuitates tuas: et faciam in furore et in indignatione vltioneꝫ in gentibꝫ oĩbꝫ que nõ audierũt .

Capitulum .VI.

S Hec dicit dñs loquiť. Surge cõtende iudicio aduersum mõtes: et audiant colles vocem tuã . Audiant montes iudicium dñi ꝛ fortia fundamenta terre: qꝛ iudicium dñi cum populo suo: et cum isrł'dijudicabiť. Populus meꝰ quid feci tibi: aut quid molestus fui tibi ? Rñde mihi . Quia eduxi te de terra egipti et de domo seruientium liberaui te: et misi ante faciẽ tuaꝫ moysen et aaron ꝛ mariã: populus meus memento queso quid cogitauerit cõtra te balach rex moab: et quid responderit ei balaam filiꝰ beoꝛ de sethim vsq ad galgalam vt cognosceres iusticias dñi. Quid dignũ offeraꝫ dño? Curuabo genu deo excelso. Nunq̃d offeram ei olocaustomata ꝛ vitulos anniculos? Nunq̃d placari potest dominus in milibꝫ arietũ: aut in multis milibꝫ hircoꝝ pinguiuꝫ? Nunq̃d
I dabo pmogenituꝫ meum pro scelere meo: fructũ ventris mei pro peccato aĩme mee? Indicabo tibi o homo quid sit bonũ: ꝛ q̃d dominus requirat a te. Utiq; facere iudicium et diligere misericordiã: et solicitum ambulare cum deo tuo. Uox dñi ad ciuitatem clamat: et salus erit timentibꝫ nomen eius. Audite tribꝫ. Et q̃s approbabit illud? Adhuc ignis in domo impij: thesauri iniquitatis: ꝛ mensura minoꝛ. ire plena. Nũquid iustificabo stateraꝫ impiã: et saccelli ponderа dolosa? In q̃bꝫ diuites eiꝰ repleti sunt iniq̃tate: et habitãtes in ea loquebãtur mendaciũ: et lingua eoꝝ fraudulenta in oꝛe eoꝛum. Et ego ergo cepi pcutere te
K pditione: super peccatis tuis. Tu comedes et nõ saturaberis: et humiliatio tua ī medio tui. Et apprehendes et non saluabis: et quos saluaberis in gladiũ dabo. Tu seminabis et non metes: tu calcabis oliuam et non vngeris oleo: ꝛ mustũ ꝛ non bibes vinum . Et custodisti pcepta amri. et omne opus domus achab: et ambulasti in voluptatibꝫ eoꝛum vt darem te in perditionẽ: et habitantes in ea in sibilum: ꝛ obprobrium populi mei portabis.

Capitulum .VII.

L Ue mihi: qꝛ factus sum sicut q̃ colligit in autumno racemos vindemie. Non est botrus ad comedendum: pcoquas ficus desiderauit aĩa mea . Periit sanctus de terra: et rectus in hoĩbꝫ non est . Omnes in sanguine insidiantur: pir fratrem suũ ad mortẽ venatur. Malũ manuum suaꝝ dicunt bonũ. Princeps postulat: et iudex in reddendo est. Et magnꝰ locutus est desiderium anime sue: et ꝓturbauerunt eaꝫ. Qui optimus in eis est q̃si pa
M liurus: ꝛ qui rectus q̃si spina de sepe. Dies speculatõnis tue: visitatõ tua venit. Nunc

erit vastitas eoꝝ . Nolite credere amico: et nolite cōfidere in duce . Ab ea que dormit in sinu tuo custodi claustra oris tui: quia filius cōtumeliā facit patri: et filia cōsurget aduersus matrem suā: nurus aduersus socrū suā: et inimici hominis domestici ei⁹. Ego autē ad dominum aspiciam: expectabo dominū deū saluatorē meū . Audiet me deus meus. f Ne leteris inimica mea sup me quia cecidi . Cōsurgam. Cū sedero in tenebris: dns lux mea est. Iram domini portabo quoniaꝫ peccaui ei: donec causā meam iudicet: et faciat iudiciū meum. Et educet me in lucem: videbo iusticiā eius. Et aspiciet inimica mea: et operiet confusione: q̄ dicit ad me . Vbi est dns deus tuus? Oculi mei videbūt eam. Nūc erit in conculcationem vt lutū platearū . Dies: vt edificent macerie tue. g In die illa lōge fiet lex. In die illa et vsq̄ ad te veniet assur: et vsq̄ ad ciuitates munitas: et a ciuitatibus munitis vsq̄ ad flumē: et ad mare de mari: et ad montē de monte. Et terra erit in desolatōnem ꝓpter habitatores suos: et propter fructum cogitationū eoꝝ. Pasce populū tuum in virga tua: gregem hereditatis tue: habitātes solos in saltu. In medio carmeli pascent basan et galaad iuxta dies ātiquos: secūduꝫ dies egressionis tue de terra egipti. Ostendam ei mirabilia. Videbūt gentes: et cōfūdent super omni fortitudine sua. Ponent manum super os: aures eoꝝ surde erunt. h Lingēt puluerē sicut serpētes: velut repti lia terre pturbabunt de edibo suis . Dñm deū nr̄m nō ōsiderabūt: et timebūt te. Quis de⁹ simil tui q̄ auferꝫ iniq̄tatē: et trāsis peccatū reliq̄arum hēditatis tue: Nō imittet vlt furorem suū: qm̄ volēs misericordiam ē. Reuertet et miserebit nr̄i. Deponet iniq̄tates nr̄as: et piciet in pfundū maris oīa pcta nr̄a. Dabis veritatē iacob: misericordiam abrahā: q̄ iurasti patribꝫ nr̄is a diebꝫ ātiq̄s.

Explicit micheas ꝓpha. Incipit naū ꝓpha.

Onus niniue. Liber visiōis naum belchesei. Deꝰ emulatꝫ et vlciscens dns: vlciscens dns et habēs furorē: vlciscens dns in hostes suos: et irascens ipe inimicis suis. Dns pacies et magn⁹ fortitudīe: et mūdās nō faciet inocentē . Dns in tempestate et turbine vie eius: et nebule pedū puluis ei⁹. Increpās mare exiccās illud: et oīa flumina adducēs . Infirmatus ē basan et carmel⁹: et flos libani elanguit. Mōtes cōmoti sunt ab eo: et colles ōsolati sūt. Et cōtremuit terra a facie eius: et orbis: et omnes habitantes in eo . Ante faciē indignationis eius quis stabit: et quis rsistet in ira furoris eius? Indignatio ei⁹ effusa ē vt ignis: et petre dissolute sūt ab eo. b Bonus dominus et ꝓfortans in die tribulationis: et sciens sperantes in se. Et in diluuio pterreunte cōsūmationeꝫ faciet loci ei⁹: et inimicos eius psequent tenebre . Quid cogitatis contra dominū? Consūmatōnem ipse faciet. Nō cōsurget duplex tribulatō quia sicut spine seinuicem ꝓplectunt: sic cōuiuium eoꝝ paritet potantiū . Cōsūment q̄si stipula aridita plena . Ex te em̄ exibit cogitans contra dnm̄ malicia: mente pertractās p̄uaricationē hec dicit dom̄n⁹. c Si pfecti fuerint et ita plures: sic q̄z attondētur et transibit . Afflixi te: et nō affligam te vltra. Et nūc cōterā virgam eius de dorso tuo: et vincula tua dirumpam . Et p̄cipiet sup te dns . Nō seminabit ex noīe tuo ampli⁹. De domo dei tui interficiā . Sculptile et ꝓflatile ponā sepulcrum tuum: qr inhonoratus es. Ecce super montes pedes euangelizātis: et annūctiantis pacē. Celebra iuda festiuitates tuas et rdde vota tua quia non adiciet vltra vt pertranseat in te belial: vniuersus interijt. Ca. .II.

Ascēdit q̄ dispgat corā te: q̄ custodiat obsidionem. Cōtemplare viā. ꝓforta lumbos: robora vtutē valde. Quia sicut rddidit dns superbiam iacob: sic superbiā isrl. Quia vastatores dissipauerūt eos: et surpagines eoꝝ corruperunt. Clipeus fortiū ei⁹ ignit⁹: viri exercit⁹ in coccineis. Ignee babene curr⁹ in die pparatōis ei⁹: et agitatores e⁹ cōsopiti sūt. In itineribꝫ ꝓbati sūt: qdrige collise sūt in plateis . Aspect⁹ eoꝝ q̄si lampades: q̄si fulgura discurrētia. Recordabit fortiuꝫ suoꝝ: ruent in itineribꝫ suis. Velocit ascēdent muros ei⁹: et ꝓparabit umbraculū. Porte fluuioꝝ apte sūt: et templū ad solū dirutū. Et miles captiu⁹ adduct⁹ ē: et ācille eius minabant gementes

vt colũbe: murmurãtes ĩ cordibꝫ suis. Et niniue. q̃si piscina aq̃ꝫ aque eius: ipi vero fugerũt. Statæ statæ: ꝙ nõ est q̃ reuertat̃. Diripite argentũ diripite auꝝ: et ñ est finis diuiciarũ ex oĩbꝫ vasis desiderabilibꝫ. Dissipata ꝙ scissa ꝙ dilacerata: ꝙ cor tabescẽs ꝙ dissolutõ geniculoꝝ ꝙ defectio ĩ cunctis renibꝫ: ꝙ facies oĩm sicut nigredo olle. Vbi ẽ habitaculũ leonũ: ꝙ pascua catuloꝝ leonũ: Ad quã iuit leo vt ĩgrederet̃ illuc: catulus leonis. ꝙ nõ est q̃ exc̃reat. Leo cepit sufficient̃ catulis suis: ꝙ necauit leenis suis. Et ĩpleuit preda speluncas suas: ꝙ cubile suuꝫ rapina. Ecce ego ad te dicit dñs exercituũ: ꝙ succendaꝫ vsqꝫ ad fumũ q̃drigas tuas: ꝙ leũculos tuos ꝓmedet gladi⁹. Et exc̃minabo de tra p̃daꝫ tuã: ꝙ ñ audiet̃ vltr̃ vox nunciorꝫ tuorꝫ.

Capitulum. III.

Ve ciuitas sanguinũ: vniuersa mẽdacij: dilaceratõe plena. Nõ recedꝫ a te rapina. Vox flagelli. ꝙ vox impetus rotæ. ꝙ eq̃ fremẽtis. ꝙ q̃drige ferentis. et eq̃tis ascendẽtis: ꝙ micãtis gladij. et fulgurãtis haste. et multitudĩs interfectæ. et g̃uis ruine: nec ẽ finis cadauer. Et corruent ĩ corpibꝫ suis ꝓp̃ multitudĩez fornicationũ mẽtricis speciose ꝙ g̃te et bñtis maleficia: q̃ vendidit gẽtes ĩ fornicatõibꝫ suis ꝙ familias ĩ maleficijs suis. Ecce ego ad te dicit dñs exercituũ: ꝙ reuelabo pudẽda tua ĩ facie tua: ꝙ oñdaꝫ gentibꝫ nuditatẽ tuaꝫ et regnis ig̃miniam tuã. Et proiciã sup te aboĩnatões tuas: et ꝓtumelijs te afficiã: ꝙ ponã te ĩ exemplũ. Et erit oĩs q̃ viderit te resiliet a te: et dicet. Vastata est niniue. Quis ꝓmouebit sup te caput: Vñ q̃raꝫ ꝓsolatorem tibi: Nunq̃d melior es alexandria p̃lorꝫ: q̃ habitat ĩ fluminibꝫ: Aque in circuitu ei⁹: cui⁹ diuicie mare: aq̃ muri ei⁹. Ethiopia fortitudo ei⁹ ꝙ egipt⁹: et ñ est finis. Affrica ꝙ libies fuer̃t in auxilio tuo. ſꝫ ꝙ ipa in c̃nsmig̃tõe ducta ẽ in captiuitatẽ. Paruuli ei⁹ elisi sũt in capite oĩm viarꝫ et sup ĩclitos eius miser̃t sorte: ꝙ oẽs optimates ei⁹ ꝓfixi sũt ĩ ꝓpedibꝫ. Et tu g̃ iebriaberis ꝙ eris despecta: ꝙ q̃res tu auxiliũ ab inimico. Oẽs munitões tue sicut ficus cũ grossis suis: si ꝓcusse fuerint cadent in os ꝓmedẽtis. Ecce p̃s tu⁹: mulieres ĩ medio tui. Inimicis tuis ad aptõez pandent̃ portæ terre tue: deuorabit ignis vectes tuos.

Aquaꝫ ꝓpter obsidionẽ hauri tibi: extrue mũitões tuas. Int̃ in lucũ ꝙ calca: subigẽs tene laterẽ. Ibi ꝓmedet te ignis: pibis gladio: deuorabit te vt brucus. Cõgregare g̃ vt brucus: mlt̃iplicare vt locusta. Plures fecisti negociatões tuas: q̃ stelle sint celi. Brucus expansus ẽ: ꝙ auolauit. Custodes tui q̃si locusta: et puuli tui q̃si locuste locustaꝝ: q̃ ꝓsident in sepibꝫ in die frigoris. Sol ortus ẽ ꝙ auolauer̃t: et ñ est ꝓgnitus locus eaꝝ vbi fuerĩt. Dormitauer̃t pastores tui rex assur: sepelient̃ principes tui. Latitauit p̃s tuus ĩ montibꝫ: ꝙ ñ est qui ꝓgreget. Nõ est obscura ꝓtritio tua: pessima ẽ plaga tua. Omnes qui audier̃t auditionẽ tuaꝫ: p̃sserũt manũ suã sup te. Quia sup quem non transijt malicia tua semp.

Explicit nauꝫ p̃pha. Incipit abacuc p̃pha.

Onus qd̃ vidit abacuc prophe ta. Vsqꝫquo dñe clamabo: et non exaudies: Vociferaboꝝ ad te vim paciẽs: et ñ saluabis: Quare ostẽdisti mihi iniquitatẽ et laborem: videre predam et iniusticiã contra me: Quare respicis ꝓtemptores et taces. ꝓculcante impio iustiorẽ se: Et facies hominis q̃si pisces maris: et q̃si reptilia non habentia ducẽ. Et factũ est iudiciũ: ꝙ conc̃dictio potentior. Propt̃ hoc lacerata est lex: ꝙ ñ puenit vsqꝫ ad finez iudiciũ. Quia impius p̃ualet aduersus iustũ: p̃pt̃ea egredit̃ iudiciuꝫ puersum. Aspicite in gentibꝫ et videte ꝙ ãmiramini ꝙ obstupescite: quia opus factuꝫ est in diebꝫ vestris: qd̃ nemo credet cũ narrabit̃. Quia ecce ego suscitabo chaldeos gentẽ amarã. ꝙ velocẽ ambulantẽ sup latitudinẽ terre: vt possideat tabernacula ñ sua. Horribilis ꝙ t̃ribilis est: ex semetipa iudiciũ ꝙ on⁹ ei⁹ egrediet̃. Leuiores pardis eq̃ eius: et velotiores lupis vesptinis: ꝙ diffundent̃ equites ei⁹. Equites nanq̃ ei⁹ delonge venient̃: volabunt q̃si aquila festinans ad ꝓmedendum. Omnes ad p̃dam venient̃: facies eoꝝ ventus urens. Et cogregabit quasi arenam captiuitatem. ꝙ ipse de regibꝫ triumphabit: ꝙ tyranni ridiculi eius erũt. Ipse sup oñem munitõz ridebit: et ꝓportabit aggerem. et capiet eaz.

Tunc mutabitur ſpūs :et ptrāſibit et cor-
ruet.Hec ē fortitudo eiꝰ dei ſui.Nunqd nō
tu a principio dñe deus meus ſācte meꝰ:ꝙ
nō moriemur:Dñe in iudiciū poſuiſti eū:
et fortē vt coripieres fundaſti eū .Mundi
ſunt oculi tui ne videas malū :ꝙ reſpicere
ad iniquitatē nō poteris.Quare nō reſpi
cis ſup inique agētes:ꝙ taces deuorāte im-
pio iuſtiorez ſe:Et facies hoīes q̄ſi piſces
maris:ꝙ quaſi reptile nō hñs principem.
Totū in hamo ſubleuauit: traxit illud in
ſagena ſua:ꝙ ꝓgregauit in rethe ſuū.Ide
per hoc letabit̄ ꝙ exultabit:ꝓpterea im-
molabit ſagene ſue:ꝙ ſacrificabo reti ſuo.
Quia in ipis incraſſata ē pars eiꝰ: et cibꝰ
eius electus.Propter hoc g̊ expādit ſage-
nam ſuā:ꝙ ſemper interficere gentes non
parcet. Capitulum .II.

Super cuſtodiā meā ſtabo:ꝙ figaz
gradū ſup munitiōem.Et cōtēpla-
boꝛ vt videā quid dicat̄ mihi:ꝙ q̄d
reſpondeā ad arguentē me . Et reſpondit
mihi dñs.et dixit .Scribe viſū et explana
eū ſup tabulas:vt ꝓcurrat qui legerit eū.
Quia adhuc viſus ꝓcul :ꝙ apparebit in fi-
nem ꝙ nō mencie. Si morā fecerit expe-
cta illū: qꝛ veniēs veniet ꝙ non tardabit.
Ecce qui incredulus ē :non erit recta aīa
eius ī ſemetipo .Juſtus aūt in fide ſua vi-
uet.Et qūo vinum potantē decepit:ſic erit
vir ſupbus et nō decorabit̄. Qui dilatauit
quaſi infernus aīam ſuā :et ipe q̄ſi mors:
et non adimplet̄. Et cōgregauit ad ſe oēs
gētes ꝙ coaceruauit ad ſe oīes populos.
Nūquid nō oēs iſti ſup eū pabolaz ſumēt:
et loquelam enigmatuz eius:Et dicet̄.Ve
ei:qui multiplicat non ſua .Vſqueq̄ ꝙ ag-
grauat ꝓtra ſe densum lutū:Nūquid nō re
pēte ꝓſurgent qui mordeant te:Et ſuſcita
bunt̄ lacerantes te:et eris in rapinaz eis.
Quia tu ſpoliaſti gētes mltas. ſpoliabūt
te omnes qui reliqui fuerint ꝺ ꝑlis:ꝓpter
ſanguinem hominis iniquitatē terre ciui
tatis.ꝙ omniū habitantiū in ea.Ve q̄ cō-
gregat auariciam malaz domui ſue:vt ſit
in excelſo nidus eius:ꝙ liberari ſe putat ꝺ
manu mali. Cogitaſti cōfuſionem domui
tue:ꝓſcidiſti populos multos:et peccauit
anima tua .Quia lapis de parietē clama-
bit et lignum quod inter iuncturas edifi-
cioꝛ eſt reſpōdebit.Ve q̄ edificat ciuitatez
in ſanguinibꝰ:ꝙ preparat vrbez in iniqui-
tate.Nunquid non hec ſunt a domino ex-
ercituū:Laborabunt eī populi in multo
igni:ꝙ gentes in vacuuz ꝙ deficient.Quia
replebitur terra vt ꝓgnoſcant gloriā dñi:
quaſi aque operiētes mare.Ve qui potuz
dat amico ſuo.mittens fel ſuum:ꝙ inebri-
ans vt aſpiciat nuditatē eius. Repletus ē
ignominia ꝓ glia:Bibe tu q̄:ꝙ cōſopire.
Circūdabit te calix dextere dñi:et vomit
ignominie ſup gloriam tuā.Quia iniqui-
tas libani operiet te:ꝙ vaſtitas animaliū
deterrebit eos:de ſanguinibꝰ homīs ꝙ ini-
quitate terre et ciuitatis:ꝙ oīm hītantiū
in ea .Quid prodeſt ſculptile qꝛ ſculpſit il-
lud fictor ſuus ꝓflatile et ymaginē falſā:
quia ſperauit in figmento fictor eius vt fa-
ceret ſimulacra muta:Ve q̄ dicit ligno ex-
pergiſcere: ſurge lapidi tacenti.Nunquid
ipe docere poterit:Ecce iſte coopertus eſt
auro ꝙ argento:ꝙ omnis ſpiritus nō eſt in
viſceribꝰ eius.Dominus aūt in tēplo ſanc-
to ſuo:ſileat a facie eius omnis terra.

Oracio abacuc ꝓphe pro ignoratōnibus.

Domine audiui auditōez tuā:
et timui.Domine opus tuū:
in medio annoꝛ viuifica il-
lud.In medio annorum no-
tum facies: cum iratus fue-
ris miſericordie recordaberis.Deꝰ ab au-
ſtro veniet : et ſanctus de monte pharan.
Semper.Operuit celos gloria eius:ꝙ lau
dis eius plena eſt terra.Splendor eius vt
lux erit:cornua in manibus eius .Ibi ab-
ſcondita eſt fortitudo eius:ante faciē eius
ibit mors.Egredietur dyabolꝰ ante pedes
eius:et ſtetit et menſus eſt terram.Aſpe-
xit et diſſoluit gentes :ꝙ ꝓtriti ſunt mon-
tes ſeculi.Incuruati ſunt colles mūdi:ab
itineribus eternitatis eius.Pro iniquita
te vidi tēptia ethiopie:turbabunt̄ pelles
terre madian .Nunquid in fluminibꝰ ira-
tus es dñe:aut in fluminibꝰ furor tuꝰ:vel
in mari indignatio tua:Qui aſcendes ſu-
per eqs tuos:et q̄drige tue ſaluatō.Suſci
tās ſuſcitabis arcū tuū:iuramēta tribubꝰ q̄
locutꝰes.Semp.Fluuios ſcidēs ēre:vide-
rūt te ꝙ doluerūt mōtes:gurges aq̄ ēnſijt.
Dedit abiſſꝰ vocē ſuā:altitudo manꝰ ſuas

leuauit. Sol ⁊ luna ſteterũt in habitaculo ſuo: ī luce ſagittax tuax ibunt: ī ſplendore fulgurãtis haſte tue. In fremitu ꝑculcabis ṫraz: et ī furore obſtupefacies gentes. Egreſſus es ī ſalutẽ ꝓpli tui: in ſalutez cũ xp̃o tuo. Percuſſiſti caput de domo impij: denudaſti fundamẽtũ vſq; ad collum. Sbemp. Maledixiſti ſceptris ei⁹: capiti bellatox eius: veniẽtibꝫ vt turbo ad diſpgendũ me. Exultatõ eox: ſicut eius ꝙ deuorat paupez ī abſcõdito. Eliã feciſti ī mari eqs tuis: ī luto aq̃x multax. Audiui ⁊ ꝓturbatus ẽ venṫ meus: a voce ꝓtremuerṫ labia mea. Ingrediaṫ putredo in oſſibꝫ meis: et ſubṫ me ſcateat. Elt reqeſcaz ī die tribulationis: vt aſcendã ad ꝓplm accinctũ nr̃m. Ficus em̃ nõ floꝛebit: et nõ erit germẽ in vineis. Mentieṫ opus oliue: ⁊ arua nõ afferent cibũ. Abſcideṫ de ouili pecus: ⁊ nõ erit armentuz in p̃ſepibꝫ. Ego aũt in dño gaudebo: et exultabo ī deo ihesu meo. De⁹ dñs fortitudo mea: ⁊ ponet pedes meos q̃ſi ceruox. Et ſup excelſa mea deducet me victor: in pſalmis canentem.

Explicit abacuc ꝓpha. Incipit ſophonias propheta.

Erbũ dñi qꝺ fcm̃ ẽ ad ſophoniã filiũ chuſi filij godolie filij amaſie filij ezechie: ī diebꝫ ioſie filij ãmõ regis iuda. Cõgregãs congregabo oĩa a facie ṫre dicit dñs: congregãs hoĩez ⁊ pec⁹: congregãs volatilia celi ⁊ piſces maris. Et ruine ipiox erũt: ⁊ diſpdaz hoĩes a facie ṫre dicit dñs. Et extendam manũ meam ſup iudaz ⁊ ſup oñes habitantes hirl'm: ⁊ diſpdaz de loco hoc reliq̃as baal et noĩa edituox cũ ſacerdotibꝫ: ⁊ eos ꝙ adorãt ſup tecta militiã celi. ⁊ adorant et iurãt in dño ⁊ iurãt in melchon: ⁊ ꝙ auertũṫ depoſt tergũ dñi: ⁊ ꝙ nõ q̃ſierũt dñm: nec iueſtigaueṫ eũ. Sileṫ a facie dñi dei: qz iuxta ẽ dies dñi. Quia p̃parauit de⁹ hoſtiã: ſcẽtificauit vocatos ſuos. Et erit: ī die hoſtie dñi viſitabo ſup p̃ncipes ⁊ ſup filios regũ ⁊ ſup oñes ꝙ induti ſũt veſte pegrina. Et viſitabo ſup oñez ꝙ arrogant ingrediṫ ſup limẽ in die illa: ꝙ ꝓplẽt domũ dñi dei ſui: iniq̃tate ⁊ dolo. Et erit ī die illa dicit dñs vox clamoris a porta piſciũ ⁊ vlulatus a ſecũda: ⁊ ꝓtritio mag̃ a collibꝫ. Ellulate hĩtatoꝛes pile. Conticuit oĩs ꝓpl's chanaan: diſperierũt oñes inuoluti argẽto. Et erit: ī tpe illo ſcrutaboꝛ hirl'm in lucernis ⁊ viſitabo ſup viros defixos in feciboꝫ ſuis: ꝙ dicũt in cordibꝫ ſuis. Nõ faciet bñ dñs: ⁊ nõ faciet male. Et erit fortitudo eox ī direptõz ⁊ dom⁹ eox in deſtũ. Et edificabũt domos ⁊ ñ habitabũt: ⁊ plantabũt vineas ⁊ nõ bibent vinũ eax. Iuxta ẽ dies dñi magn⁹: iuxta eſt ⁊ velox nimis. Vox diei dñi amara: tribulabiṫ ibi fortis. Dies ire dies illa. dies tribulatõis ⁊ anguſtie: dies calamitatis ⁊ miſerie. dies tenebrax ⁊ caliginis. dies nebule et turbinis: dies tube ⁊ clãgoꝛis ſup ciuitates munitas ⁊ ſup ãgulos excelſos. Et tribulabo hoĩes: et ambulabũt vt ceci: qz dño peccauerũt. Et effũdeṫ ſanguis eox ſicut hum⁹ et corpa eox ſicut ſtercora. Sz ⁊ argentũ eox et aux eox nõ poterit liberare eos: in die ire dñi. In igne zeli eius deuoꝛabiṫ oĩs terra: ꝙ ꝓſũmatõz cum feſtinatione faciet cunctis habitantibꝫ terram.

Sonuenite ꝓgregamini .Ca.II. gens nõ amabilis: priuſq̃ pariat iuſſio q̃ſi puluerẽ trãſeuntẽ diem: añq̃ veniat ſup vos ira furoꝛis dñi. Queritẽ dñm oẽs manſueti ṫre: ꝙ iudiciũ eius eſtis opati. Queritẽ iuſtũ queritẽ mãſuetũ: ſi qũo abſcondamini ī die furoꝛis dñi. Quia gaza ꝺſtructa ẽit ⁊ aſcalon ī deſtũ. Azotũ ī meridie eiciẽt: ⁊ accaron eradicabiṫ. Ue ꝙ hĩtatis funiculũ maris: gẽs pdictox. Verbũ dñi ſup vos chanaã ṫra philiſtinox: ⁊ diſpdã te ita vt ñ ſit ihĩtatoꝛ. Et erit funiculus maris reqes paſtox: ⁊ caule pecox. Et erit funiculus ei⁹ ꝙ remãſerit de domo iuda. Ibi paſcenṫ ī domibꝫ aſcalõis: ad veſpũ reqeſcẽt: qz viſitauit eos dñs de⁹ eox: ⁊ auertz captiuitatẽ eox. Audiui obꝓbriũ moab ⁊ blaſphemias filiox amon q̃ exproboꝛaueṫ ꝓplo meo: ⁊ magnificati ſũt ſup ṫminos eox. Propṫea viuo ego dicit dñs exercituũ: de⁹ iſrl'. Quia moab vt ſodoma erit et filij amon q̃ſi gomoꝛra: ſiccitas ſpinax ⁊ acerui ſalis: ⁊ deſtum vſq; in eternũ. Reliq̃e ꝓpli mei diripiẽt illos: reſidui gẽtis mee poſſidebũt illos. Hoc em̃ eis eueniet ꝓ ſupbia ſua: qua blaſphemaueṫ et magnificati ſũt ſup ꝓplm dñi exercituũ.

Horribilis dñs sup eos: et attenuabit omnes deos terre. Et adorabūt eū viri de loco suo: oēs insule gētiū. Vos et vos ethiopes interfecti gladio meo eritis. Et extēdet manū suam super aq̄lonem: et pdet assur. Et ponēt speciosā in solitudinē et ī inuiū: et q̄si deſtū. Et accubabūt ī medio eius greges: omnes bestie gentiū: et onocrotalus et herici ī liminib morabūt. Vox cātantis ī fenestra: coru ī supliminari: qm attenuabo robur eius. Hec ē ciuitas gloriosa habitās ī cōfidēcia: q̄ dicebat ī corde suo. Ego sum: et extra me nō ē alia ampli. Quō facta ē ī deſtum: cubile bestie! Omis q̄ trāsit p eam sibilabit: et mouebit manum suam.

Capitulum. .III.

Ve puocatrix et rēdempta ciuitas. columba non audiuit vocem: et ñ suscepit disciplinam. In dño nō ē cōfisa: ad deū suū nō appropinquit. Prīcipes ei ī medio eius: q̄si leones rugientes. Judices ei lupi vespe: nō relinq̄bant ī mane. Prophete ei vesani: viri infideles. Sacerdotes ei polluerūt sanctū: iniuste egerūt contra legem. Domi iustus in medio eius: nō faciet iniquitatē. Mane mane iudiciū suū dabit in luce: et ñ abscōdet. Nesciuit aūt iniqu cōfusionez. Dispdidit gētes: et dissipati sūt anguli eap. Deſtas feci vias eorū dū nō ē qui trāseat. Desolate sūt ciuitates eap: ñ remanēte viro neq̄ vllo habitatore Dixi. Attamen timebis me. suscipis disciplinā. Et nō pibit habitaculum ei: pter omia in q̄bus visitaui eā. Verūtamē dilu culo surgētes corrupert omēs cogitatōes suas. Quapꝛ expecta me dicit dñs ī die resurrectiois mee in futurp: qr iudiciū meū vt pgregem gētes et colligā regna. Et effūdam super eos īdignatōnem meā: omnem irā furoris mei. In igne eī zeli mei devorabit oīs terra. Quia tūc reddāt pl'is labiū electū: vt inuocent omēs nomen domini: et seruiant ei humero vno. Vltra flumina ethiopie. inde supplices mei: filij dispersop meorum deferent munus mihi. In die illa non pfundēris super cunctis adiuentōnib tuis: quib preuaricata es ī me. Quia tūc auferā de medio tui magniloq̄s supbie tue: et nō adicies exaltari amplius ī mōte sancto meo. Et derelinquā in medio tui pl'm pauperē et egenū: et sperabūt in noīe dñi. Reliq̄e isr'l nō faciēt iniquitatē nec loquētur mēdaciū: et nō īuenīet in ore eop lingua dolosa. Qm ipi pascent et accubabūt: et ñ erit q̄ exterreat. hec dicit dñs. Lauda filia syon: iubila isr'l. Letare et exulta ī oī corde filia hier'm. Abstulit dñs iudiciū tuum: auertit inimicos tuos. Rex isr'l dñs ī medio tui: non timeb malū vlt. In die illa dicet hier'm. Noli timere syon: non dissoluant manus tue. Dñs de tu in medio tui fortis: ipe saluabit. Gaudebit sup te in letitia: silebit ī dilectōe tua: et exultabit sup te ī laude. Nugas q̄ a lege recesserāt pgregabo qr ex te erāt: vt non vlt habeas sup eis obprobriū. Ecce ego interficiaz oēs q̄ afflixert te in tpe illo: et saluabo claudicātē: et eā q̄ eiecta fuerat pgregabo. Et ponā eos in laudē et in nomē ī oī terra pfusiōis eop: in tpe illo q̄ adducam vos: et in tpe q̄ pgregabo vos. Dabo em vos in nomē et ī laudez oīb pl'is terre: cū puertero captiuitatē vr̄am coram oculis vr̄is dicit dñs.

Explicit sophonias pphā. Incipit aggeus pheta.

In anno secūdo darij regis in mēse sexto ī die vna mēsis factū est verbū domini in manu aggei phete ad zorobabel filium salathiel ducē iuda: et ad ihesū filiū iosedech sacerdotē magnum dicēs. Hec ait dñs exercituū dicens. Populus iste dicit. Nondū venit tēpus domus dñi edificāde. Et factum est verbum dñi in manu aggei phete dicēs. Nūquid tēpus vob est vt habitetis in domib laq̄atis: et domus ista deserta: Et nūc hec dicit dñs exercituū. Ponite corda vestra sup vias vr̄as. Semināstis multū: et intulistis parū. Comedistis: et non estis saciati. Bibistis: et nō estis inebriati. Operuistis vos: et nō estis calefacti. Et qui mercedes pgregauit: misit eas in sacculū ptusū. Hec dicit dñs exercituū. Ponite corda vr̄a sup vias vestras. Ascēdite in mōtē portate ligna: et edificate domū et acceptabil mihi erit: et glorificabor dicit dñs. Respexistis ad amplius: et ecce factum est minus. Et intulistis in domū: et exufflaui illud. Quam ob causam dicit dñs exercituū. Quia dom mea deſta ē: et

vos festinastis vnusq̃sq̄ ī domū suā. Pro-
pter hoc sup vos ꝓhibiti sūt celi ne darēt
rorez: ⁊ ṫra ꝓhibita ē ne daret germē suū.
Et vocauit siccitatē sup ṫraz et sup mōtes
⁊ sup triticū ⁊ sup vinū ⁊ sup oleū ⁊ quecū-
q̄ ꝓfert humus: ⁊ sup hoīes ⁊ sup iumēta:
⁊ sup oēz laborez manuū. Et audiuit zoro-
babel filiꝰ salathiel et ihesus filiꝰ iosedech
sacerdos magnꝰ et oīes reliq̃ ꝑlī vocē dei
sui ⁊ verba aggei ꝓphetæ sicut misit eū dñs
deus eop ad eos: ⁊ timuit oīs ꝑlus a facie
dñi. Et dixit aggeus nūcius dñi. de nūcijs
dñi. ꝑlo dicēs. Et vobiscum dicit dñs. Et
suscitauit deus spm̃ zorobabel filij salathi-
el ducis iuda et spm̃ ihesu filij iosedech sa-
cerdotis magni ⁊ spm̃ reliq̃p de oīi ꝑlo:
⁊ ingressi sunt ⁊ faciebāt opus ī domo dñi
exercituū dei sui. Capitulum. II.

In die vicesima ⁊ q̃rta mēsis ī sexto
mēse in āno scdo darij regis ī septi
mo mēse vicesima ⁊ ꝑma mēs: fa-
ctū ē vbū dñi ī mānu aggei ꝓphe dicēs. Lo-
q̃re ad zorobabel filiū salathiel ducem iu-
da ⁊ ad ihesuz filiū iosedech sacerdotē ma-
gnū: ⁊ ad reliq̃s ꝑlī dicēs. Quis ī vob est
delictus q̃ vidit domū istā in gl'ia sua pri-
ma: Et q̃d vos videtis hāc nunc: Nunq̃d ñ
ita est q̃si nō sit ī oculis vīs: Et nūc ꝓfor-
tare zorobabel dicit dñs: et ꝓfortare ihesu
fili iosedech sacerdos magne: ⁊ confortare
oīs ꝑlus ṫre dicit dñs exercituū ⁊ facite:
qm̃ ego vobiscū sum: dicit dñs exercituū.
Verbū qd̄ pepigi vobiscū cum egrederemī
de ṫra egipti: ⁊ spūs meꝰ erit ī medio vīm.
Nolite timere: q̄ hec dicit dñs exercituū.
Adhuc vnū modicū est: et ego cōmouebo
celū ⁊ terrā ⁊ mare et aridam. Et mouebo
oīes gentes: et veniet desideratus cunctis
gētib. Et īplebo domū istā gl'ia: dicit dñs
exercituū. Meū est argentū ⁊ meū ē aur:
dicit dñs exercituū. Mag̃ erit gl'ia domus
istiꝰ nouissime plusq̄ ꝑme: dicit dñs exer-
cituū. Et in loco isto dabo pacē: dicit dñs
exercituū. In vicesima ⁊ q̃rta noni mens ī
āno scdo darij regis: fc̄m ē verbū dñi ad
aggeū ꝓphaz dicēs. Hec dicit dñs deꝰ exer-
cituū. Interroga sacerdotes legez dicēs. Si
tulerit hō carnē sc̄ificatā in ora vestimē-
ti sui et tetigerit de sūmitate eiꝰ panē aut
pulmentū aut vinū aut oleū ⁊ oīez cibū:
nunq̃d sc̄ificabiṫ: Respondentes aūt sacerdo-
tes dixerūt. Non. Et dixit aggeus. Si te-
tigerit pollutus in aīa ex oīb hijs nunq̃d
ꝓtaminabiṫ: Et responderūt sacerdotes: ⁊
dixerūt. Cōtaminabiṫ. Et rñdit aggeus et
dixit. Sic ꝑlus iste ⁊ sic gens ista añ faci-
em meā dicit dñs: et sic oīe opus manuū
eop: et oīa que obtulerūt mihi ꝓtamīata
erūt. Et nūc ponite corda vīa a die hac et
sup anteq̄ ponerēṫ lapis sup lapidē in tē-
plo dñi: cuz accederetis ad aceruū viginti
modiop et fierēt decez: ⁊ inṫretis ad torcu-
lar vt exp̄mētis quinq̃ginta lagenas ⁊ fie-
bant viginti. Percussi vos vento vrentē: ⁊
aurugine ⁊ g̃ndine oīa opa manuū vīap:
et nō fuit in vobis q̃ reuerteṫeṫ ad me di-
cit dñs. Ponite corda vīa ex die ista ⁊ ī fu-
tup a die vicesima ⁊ q̃rta noni mens: a die
q̃ fundamēta iacta sunt templi dñi ponite
sup cor vīm. Nunq̃d iam semē in germine
est: Et adhuc vinea ⁊ ficus ⁊ malograna-
tum ⁊ lignum oliue nō floruit. Ex die ista
benedicā. Et factū est verbuz dñi secundo
ad aggeum ī vicesima et q̃rta mens dicēs.
Loq̃re ad zorobabel ducē iuda dicēs. Ego
mouebo celū ⁊ ṫraz: ⁊ subuertā solium
regnop: ⁊ ꝓterā fortitudinē regni gentiū.
Et subuertā quadrigā ⁊ ascensorē eius: et
descendēt equi et ascensores eop: vir ī gla-
dio frīs sui. In die illo dicit dñs exercituū
assumā te zorobabel fili salathiel sue meꝰ
dicit dñs: et ponā te quasi signaculum: q̄
te elegi dicit dominus exercituum.

Explicit aggeus ꝓpha. Incipit zacharias
propheta.

In mense octauo in anno
secundo darij regis: factuz
est verbum dñi ad zacha-
riam filium barachie filij
addo ꝓphetam. Iratus est
dñs sup pres vestros ira-
cundia. Et dices ad eos. Hec dicit domin
exercituum. Conuertimini ad me ait do-
minus exercituū: et conuertar ad vos di-
cit domin exercituū. Ne sitis sicut patres
vestri ad quos clamabant prophete prio-
res dicentes. hec dicit dominus exercituū.
conuertimini de vijs vestris malis ⁊ cogi-
tationib vestris pessimis: ⁊ non audierūt
neq; attenderunt ad me dicit dñs. Patres
vri vbi sunt ⁊ ꝓphete: Nunq̃d in sempiṫnū

uiuēt: Ⅎeruntñ ūba mea et legittima mea
q̄ mandaui ſuis meis ꝓphetis: nunq̄d non
ꝓphenderūt pres uros: Et ꝓuerſi ſūt ⁊ dixe-
rūt. Sicut cogitauit dñs exercituū facere
nob ſm uias nras ⁊ ſm adiuentōes nras:
b fecit nob. In die uicesima ⁊ q̄rta undecimi
menſ ſabbath ī anno ſecūdo darij: fc̄m ē
ūbuz dñi ad zachariam filiū barachie filij
addo ꝓphaz dicēs. Ⅎidi p noctē: ⁊ ecce uir
aſcendēs ſup equū rufum. ⁊ ipe ſtabat inē
mirteta q̄ erāt ī pfundo: ⁊ poſt euz eq̄ rufi
varij ⁊ albi. Et dixi. Qui ſunt iſti dñe mi:
Et dixit ad me āgelus dñi q̄ loq̄baē ī me.
Ego oñdaz tibi q̄d ſint hec. Et rñdit uir q̄
c ſtabat inē mirteta ⁊ dixit. Iſti ſūt q̄s mi-
ſit dñs: ut pābulent ēraz. Et rñderūt āge-
lo dñi q̄ ſtabat inē mirteta: ⁊ dixerūt. Per-
ābulauim⁹ ēraz: ⁊ ecce oīs ēra habitaē et
quieſcit. Et rñdit āgelus dñi ⁊ dixit. Dñe
exercituū uſq̄q̄ tu nō miſereberis hirl'm et
urbiū iuda q̄bo iratus es: Iſte iā ſeptua-
ginta ānus ē. Et rñdit dñs angelo q̄ loq̄-
baē in me ūba bona: ūba ꝓſolatoria. Et di
xit ad me āgelus q̄ loq̄baē ī me. Clama di
cēs. Hec dicit dñs exercituū. Zelatus ſuz
hirl'm ⁊ ſyon zelo magno. Et ira mag̃ ego
iraſcor ſup gentes opulētas: q̄ ego iratus
ſū paul: ipi vero adiuuerūt in malū. Pro-
ptea hec dicit dñs. Reuertar ad hirl'm in
miſericordijs: ⁊ domus mea edificabiē in ea
ait dñs exercituū: ⁊ ꝑpendiculū extendeē
d ſup hirl'm. Adhuc clama dicēs. Hec dicit
dñs exercituū. Adhuc affluent ciuitates
mee bonis: ⁊ ꝓſolabiē adhuc dñs ſyon: et
eliget adhuc hirl'm. Et leuaui ocl'os meos
⁊ vidi: ⁊ ecce q̄tuor cornua. Et dixi ad āge-
lū q̄ loq̄baē ī me. Quid ſūt hec: Et dixit ad
me. Hec ſūt cornua: q̄ ventilaueūt iudā et
iſrl' et hirl'm. Et oñdit mihi dñs q̄tuor fa-
bros. Et dixi. Quid iſti veniūt facere: Qui
ait dicēs. Hec ſunt cornua q̄ ventilauerūt
iudā ꝑ ſingulos viros: ⁊ nemo illoꝝ leua-
uit caput ſuū. Et venerūt iſti deterere ea:
ut deiciant cornua gentiū q̄ leuaueūt cor-
nua ſup ēraz iuda: ut diſpgerēt ea. Ca. II.
ζ e Et leuaui oculos meos et vidi: et
ecce uir ⁊ in manu eius funiculus
menſoꝝ. Et dixi. Quo tu vadis:
Et dixit ad me. Ut metiar et videā hirl'm
q̄nta ſit latitudo eiꝰ: ⁊ q̄nta longitudo eiꝰ.
Et ecce angelꝰ q̄ loq̄baē ī me egrediebaē:
et alius angelꝰ egrediebaē ī occurſuz eiꝰ:
et dixit ad eum. Curre: loquere ad puerū
iſtū dicens. Absq̄ muro habitabiē hirl'm
pre multitudine hoīm ⁊ iumētoꝝ in medio
eius. Et ego ero ei ait dñs murus ignis in
circuitu: et in gloria ero in medio eius.
O o fugite de ēra aq̄lonis dicit dñs: qm̄ in
q̄tuor ventis celi diſperſi vos dicit dñs. O
ſyon fuge q̄ habitas aput filiā babilonis:
quia hec dicit dñs exercituū. Poſt gloriaz
miſit me ad gentes: que ſpoliauerūt vos.
Qui em̄ tetigerit vos: tangit pupillā ocu-
li mei. Quia ecce ego leuo manū meā ſup
eos: et erūt prede hijs q̄ ſeruiebant ſibi: et
cognoſcetis quia dñs exercituū miſit me.
f S. Lauda et letare filia ſyon: qz ecce ego ve-
nio ⁊ habitabo ī medio tui ait dñs. Et ap-
plicabunē gentes multe ad dñm ī die illa:
et erūt mihi in ꝓplm. Et habitabo ī medio
tui: ⁊ scies qz dñs exercituū miſit me ad te
Et poſſidebit dñs iudaz ⁊ ptez ſuaz ī terra
ſctificata: et eliget hirl'm. Sileat oīs caro
a facie dñi: quia cōſurrexit de habitaculo
ſancto ſuo. Capitulum. III.
Ⅎoſtendit mihi dñs ihesum ſacer
dotem magnū ſtantē coraī angelo
g dñi: et ſathan ſtabat a dextris ut
aduerſareē ei. Et dixit dñs ad ſathan. In-
crepet dñs in te ſathan: ⁊ increpet dñs in
te qui elegit hirl'm. Nunquid non iſte tor-
ris eſt erutus de igne: Et ihesus erat indu-
tus veſtibꝰ ſordidis: et ſtabat ante faciem
angeli. Qui reſpondit: et ait ad eos q̄ ſta-
bant coram ſe dicens. Auferte veſtimēta
ſordida ab eo. Et dixit ad euz. Ecce abſtu-
li a te iniquitatez tuam: et indui te muta-
toriis. Et dixit. Ponite cidarim mundam
ſup caput eius. Et poſuerūt cidarim ſup
caput eius mundam et induerunt euz ve-
ſtibꝰ. Et angelus domini ſtabat: ⁊ cōteſta-
batur angelus dñi ihesum dicens. Hec di-
cit dñs exercituuz. Si in vijs meis ambu-
laueris et cuſtodiā meā cuſtodieris: tu q̄z
iudicabis domum meaz et cuſtodies atria
mea: et dabo tibi ambulantes de hijs qui
nunc hic aſſiſtunt. Audi ihesus ſacerdos
magne: tu et amici tui q̄ habitāt coraz te:
qz viri potētes ſūt. Ecce ei ego adducā ſer-
uū meū orientē: qz ecce lapis quē dedi coraī
ihesu: ſup lapidez unū ſeptez oculi ſūt. Et
ecce ego ſcelabo ſculpturā eius ait dñs ex-

ercituũ:ꝙ auferã iniq̃tatẽ tẽrre illius ĩ die
vna. Jn die illa dicit dñs exercituũ:voca-
bit vir amicũ suũ subt̃ vineã suã ꝙ subt̃ fi-

ET reuersus ẽ ange- cũ. Ca. IIII.
lus q̃ loq̃bat̃ ĩ me:ꝙ suscitauit me
quasi vir q̃ suscitat̃ de sõno suo.
Et dixit ad me. Quid tu vides:Et dixi.
Vidi:et ecce candelabrum aureũ totum.ꝙ
lãpas eius sup caput ipius:ꝙ septẽ lucer-
ne eius sup illud:ꝙ septez infusoria lucer-
nis q̃ erant sup caput ei⁹:et due oliue sup
illud:vna a dextris lãpadis.et vna a sini-
stris ei⁹. Et rñdi:et aio ad angelũ qui lo-
quebat̃ in me dicẽs. Quid sũt hec dñe mi:
Et rñdit angel⁹ q̃ loq̃bat̃ ĩ me:ꝙ dixit ad
me. Nunq̃d nescis q̃d sũt hec:Et dixi. Non
dñe mi. Et rñdit:ꝙ ait ad me dicẽs. Hoc ẽ
verbũ dñi ad zorobabel dicẽs. Nõ in exer-
citu nec in robore:sz in spũ meo dicit dñs
exercituũ. Quis tu mons magne corã zo-
robabel ĩ planũ:Et educet lapidẽ pmariũ
ꝙ exeq̃bit grãz gre eius. Et fct̃m est verbũ
dñi ad me dicẽs. Man⁹ zorobabel funda-
uerũt domũ istã:ꝙ man⁹ eius pficiẽt eã:ꝙ
scietis qz dñs exercituũ misit me ad vos.
Quis ei despexit dies puos:Et letabunt̃:ꝙ
videbũt lapidẽ stagneũ in mãu zorobabel.
Septẽ sunt isti oculi dñi:q̃ discurrunt in
vniersã t̃raz. Et rñdi:ꝙ dixi ad eũ. Quid
sũt due oliue iste ad dextrã candelabri et
ad sinistrã ei⁹:Et rñdi scdo et dixi ad eũ.
Quid sũt due spice oliuaz q̃ sũt iuxta duo
rostra aurea:ĩ q̃bz sũt suffusoria ex auro:
Et ait ad me dicẽs. Nũq̃d nescis q̃d sẽt hec:
Et dixi. nõ dñe mi. Jsti sunt duo filij olei
splendoris:q̃ assistũt dñatori vniuerse t̃re.

ET puersus suz:ꝙ leua- Capi. V.
ui oclos meos ꝙ vidi:ꝙ ecce volu-
mẽ volans. Et dixit ad me. Quid
tu vides:Et dixi. Ecce ego video volumẽ
volãs:lõgitudo ei⁹ viginti cubitoz:ꝙ lati-
tudo ei⁹ decẽ cubitoz. Et dixit ad me. Hec
ẽ maledictõ q̃ egredit̃ sup faciez oĩs t̃re:
qz oĩs fur (sicut ibi scriptũ ẽ) iudicabit̃:ꝙ
oĩs iurãs ex hoc silr iudicabit̃. Educaz il-
lud dicit dñs exercituũ:et veniet ad domũ
furis ꝙ ad domũ iurãtis in noĩe meo men-
dacit̃. et pmorabit̃ in medio dom⁹ eius:et
pfumet eũ et ligna eius ꝙ lapides ei⁹. Et e-
gressus ẽ angelus q̃ loq̃bat̃ in me:et dixit
ad me. Leua oculos tuos ꝙ vide. Quid est
hoc qd egredit̃:Et dixi. Quidnã ẽ:Et ait.
Hec ẽ amfora egrediẽs. Et dixit. Hec ẽ o-
culus eoz ĩ vniersa t̃ra. Et ecce talentũ
plũbi portabat̃:ꝙ ecce mulier vna sedẽs in
medio amfore. Et dixit. Hec ẽ ipietas. Et
piecit eaz ĩ medio amfore:ꝙ misit massaz
plũbeaz ĩ os ei⁹. Et leuaui oculos meos et
vidi:ꝙ ecce mulieres egrediẽtes:et spũs in
alis eaz. Et habebãt alas q̃si alas milui:ꝙ
leuaueũt amforã int̃ t̃rã ꝙ celũ. Et dixi ad
angelũ q̃ loquebat̃ in me. Quo iste defert
amforã:Et dixit ad me. Ut edificet̃ ei do-
mus ĩ t̃ra sennaar:ꝙ stabiliat̃ ꝙ ponat̃ ibi
sup basem suam. Capitulum. VI.

ET puersus suz:ꝙ leuaui oclos me-
os ꝙ vidi:ꝙ ecce q̃tuor q̃drige egre-
dientes de medio duoz montiũ:ꝙ
mõtes. mõtes erei. Jn q̃driga pma eq̃ ru-
fi:in q̃driga secũda eq̃ nigri. in q̃driga ter-
cia eq̃ albi:et in q̃driga q̃rta equi varij et
fortes. Et rñdi:et dixi ad angelũ q̃ loque-
bat̃ in me. Quid sũt hec dñe mi:Et rñdit
angelus:ꝙ ait ad me. Jsti sunt q̃tuor venti
celi:q̃ egrediunt̃ vt stent corã dñatore oĩs
t̃re. Jn q̃ erãt equi nigri egrediebãt̃ ĩ ter-
rã aq̃lonis:ꝙ albi egressi post eos:et varij
egressi sũt ad t̃raz austri. Qui at̃ erãt ro-
bustissimi exiert̃:ꝙ querebãt ire ꝙ discurrẽ
p oñem terram. Et dixit. Jte:pambulate
t̃raz. Et pambulauerũt terrã. Et vocauit
me:ꝙ locut⁹ ẽ ad me dicẽs. Ecce q̃ egrediũ-
tur in t̃raz aq̃lonis:req̃escere fecerũt spm̃
meuz in t̃ra aquilonis. Et factũ est verbũ
dñi ad me dicẽs. Sume a trãsmigtione ab
oldai : a thobia ꝙ ab idaia et venies tu in
die illa ꝙ intrabis domũ iosie filij sophonie
q̃ venerũt de babilone ꝙ sumes auz et ar-
gentũ ꝙ facies coronas et pones in capite
ihesu filij iosedech sacerdotis magni et lo-
queris ad eum dicens. Hec ait dñs exerci-
tuũ dicens. Ecce vir:oriens nomẽ ei⁹. Et
subter eũ oriet̃:et edificabit templũ dño:
et ipe extruet templũ dño. Et ipe portabit
gloriã:et sedebit ꝙ doĩnabit̃ sup solio suo.
Et erit sacerdos sup solio suo:ꝙ pfiliũ pa-
cis erit int̃ illos duos. Et corone eĩt helẽ
et thobie et idaie et hen filio sophonie:
memoriale ĩ templo dñi. Et q̃ pcul sũt ve-
nient ꝙ edificabũt in tẽplo dñi:ꝙ scietis qz
dñs exercituuz misit me ad vos. Erit aũt
hoc:si auditu audieritis vocẽ dñi dei vri.

Capitulum .VII.

HAct factū est in anno ārto darij regis: factū est verbū dñi ad zachariam in ārta mēsis noni q̄ est casleu. Et miserūt ad domū dei sarasar et rogomelech et viri q̄ erant cū eis ad dēpcandam faciez dñi: vt dicēnt sacerdotib⁹ dom⁹ dñi exercituū et pphetis loquētes. Nunq̄d flendū est mihi in q̄nto mēse: vel sc̄tificare me debeo sicut feci iā multis ānis: Et factū est verbū dñi exercituū ad me dicens. Loq̄re ad oñez pplm t̄re: et ad sacerdotes dicēs. Cū ieiunaretis q plangētis in q̄nto et septimo mēse p hos septuaginta ānos: nunq̄d ieiuniū ieiunastis mihi: Et cū ꝓmedistis et bibistis: nunq̄d nō vob ꝓmedistis q vobismetipis bibistis: Nunq̄d nō hec sūt ba que locut⁹ est dñs in mānu pphaꝝ por cū adhuc hirlm habitaret̄ q eēt opulenta ipa q vrbes ī circuitu eius: q ad austꝝ q in campestrib⁹ habitaret̄. Et factū est verbū dñi ad zachariaz dicēs. Hec ait dñs exercituū dicēs. Judiciū ver iudicate: q misericordiā q miſatōes facite vnusq̄sq̄ cū frē suo. Et viduā q pupillū q aduenā q paupē nolite calūniari: q malū vir frī suo nō cogitet ī cordē suo. Et noluerūt attēdē et auertērūt scapulā recedentes: q aures suas aggrauaueŕt ne audirēt: q cor suū posueŕt vt adamātē ne audirēt legē q ba q̄ misit dñs exercituū ī spū suo sc̄to p manū prophetaꝝ por. Et facta est indignatio magna a dño exercituū. Et fct̄m ē: sicut locut⁹ est et sicut nō audirēt: sic clamabūt q non exaudiā dicit dñs exercituū. Et dispsi eos p oīa regna q̄ nesciūt: et t̄ra desolata est ab eis eoq ñ esset trāsiens q reuertēs: q posuerūt terrā desiderabilē in deſtuz. Ca. VIII.

HAct factū est verbum dñi exercituū ad me dicēs. Hec dicit dñs exercituuz. Zelatus sum syon zelo magno: et indignatione magꝝ zelatus sum eam. Hec dicit dñs exercituū: reuersus sum ad syon: et habitabo ī medio hirlm. Et vocabit̄ hirlm ciuitas veritatis: et mons dñi exercituū mons sc̄tificatus. Hec dicit dñs exercituū. Adhuc habitabūt senes q anus in platēis hirlm: et viri baculus in manu eius pre multitudine diep. Et platee ciuitatis ꝓplebunt̄ infantib⁹: q puellis ludentib⁹ ī platēis ei⁹. Hec dicit dñs exercituū. Si videbit̄ difficile in oculis reliq̄e pplī hui⁹ ī diebꝫ illis: nunq̄d difficile erit ī oculis meis dicit dñs exercituū: Hec dicit dñs exercituū. Ecce ego saluabo pplm meuz de t̄ra orientis q de t̄ra occasus solis: q adducā eos q habitabūt in medio hirlm: et erunt mihi in pplm et ego ero eis in deū in veritate q in iusticia. Hec dicit dñs exercituū. Cōfortent̄ manus vre q auditis ī bijs diebus ſmones istos p os pphaꝝ in die q̄ fundata ē domus dñi exercituū vt tēpluz edificaret̄. Siq̄dez añ dies illos merces hoīm ñ erat nec merces iumētoꝝ erat: neq ītroeūti q exeūti erat pax p tribulatōe: et dimisi oēs hoies vnūquenq p̄ primū suū. Nūc aūt nō iuxta dies priores ego faciā reliquijs pplī hui⁹ dicit dñs exercituū: ſz semē pacis erit. Vinea dabit fructū suuz: q t̄ra dabit germē suū. Et celi dabūt rorez suū: q possidere faciā reliquias populi hui⁹ vniuersa hec. Et erit: sicut eratis maledictio ī gētib⁹ domus iuda et domus isrl: sic saluabo vos q eritis benedict⁹. Nolite timē. Cōfortent̄ manus vre: qr hec dicit dñs exercituum. Sicut cogitaui vt affligerē vos cum ad iracundiā puocassent pres vri me dicit dñs q nō summiſtus: sic ꝓuersus cogitaui ī diebꝫ istis vt bñfaciam domui iuda et hirlm. Nolite timere. Hec sunt ḡ verba q facietis. Loq̄mini veritatē vnusq̄sq̄ cū p̄rimo suo. Veritatem q iudiciū pacis iudicate in portis vris: et vnusq̄sq̄ malū cont̄ amicū suū ne cogitetis in cordib⁹ vestris: et iuramentū mēdax ne diligatis. Oīa ei hec sunt q̄ odi dicit dñs. Et fct̄m est verbū dñi exercituuz ad me dicēs. Hec dicit dñs exercituū. Jeiuniū ārti q ieiuniū quinti q ieiuniū septimi q ieiunium decimi erit domui iude ī gaudiū q leticiā: q ī solēnitates pclaras. Veritatez tm̄ q pacē diligite. Hec dicit dñs exercituū. Usq̄q̄ veniāt pplī q habitēt ī ciuitatib⁹ mltis: et vadāt habitatores vn⁹ ad altez dicētes. Eamus et deprecemur faciē dñi: q q̄ramus dñm exercituū. Vadā eciā ego. Et veniēt pplī multi q gentes robusti ad querēdū dñm exercituū ī hirlm: et ad deprecandā faciez dñi. Hec dicit dñs exercituū. In diebꝫ illis ī q̄bꝫ apprehēdent decē hoies ex oīb⁹ linguis gentiū: q apprehendēt fimbriā viri iudei dicētes: ibim⁹ vobiscū. Audiuimus ei. qm̄ deus vobiscū est.

Capitulum .IX.

Onus ꝺñi in terra adrach et damasci requiei eius: qꝛ ꝺñs est oculus hominis: et oĩm tribuum ísrl'. Emath q̃z in ẽminis ei⁹: et tỹrus et sỹdon. Assumpserũt q̃ppe sapiencią valꝺe. Et ediﬁcauit tỹrus munitõnez suã: et coacernauit argentũ quasi humum: et auꝝ vt lutũ plateaꝝ. Et ecce ꝺñs possiꝺebit eam ꝛ pcutiet in mari fortitudinẽ eius: ꝛ hec igni deuorabitur. Videbit ascalon ꝛ timebit: ꝛ gaza et ꝺolebit nimis: et accaron qm̃ confusa ẽ spes ei⁹. Et pibit rex de gaza: ꝛ ascalon nõ habitabitur. Et sedebit seperator in azoto: et diſpdam supbiam philistinoꝝ. Et auferam sanguinẽ eius de ore eius et abominatões eius de medio dentiũ eius. Et relĩ quek̃ eciam ipe deo nostro: et erit q̃si dux in iuda: et accaron q̃si ihebuseus. Et circũdabo domum meam ex hijs q̃ militãt mihi euntes et reuertentes: et nõ transibit sup eos vlk̃ exactor: qꝛ nũc vidi ĩ oculis meis.

ñ. p̃. Exulta satis filia sỹon: iubila filia ihrl'm. Ecce rex tu⁹ veniet tibi iustus ꝛ saluator: ipe paup et ascendẽs sup asinã: et sup pullũ filiũ asine. Et diſpdam q̃drigã ex ephraim: et equũ de ihrl'm: ꝛ diſſipabik̃ arc⁹ belli. Et loquek̃ pacem gentiũ: et potestas ei⁹ a mari vsq̃ ad mare: ꝛ a fluminibꝰ vsq̃ ad fines terre. Tu quoq̃ in sanguine testamẽti tui emisisti vinctos tuos de lacu: in q̃ nõ ẽ aqua. Cõuertimĩ ad munitõz vincti spei hodie q̃z ãnuncians duplicia reddaz tibi: qm̃ extendi mihi iudam q̃si arcuz impleui terrã ephraim. Et suscitabo filios tuos sỹon sup filios tuos grecia: et ponam te q̃si gladiũ fortiũ. Et ꝺñs deus sup eos videbik̃ et exibit vt fulgur iaculũ ei⁹. Et ꝺñs deus in tuba canet: et vadet in turbine austri. Dominus exercituum protegęt eos: et deuorabunt et subiciunt lapidibus funde. Et bibentes inebriabuntur quasi a vino replebuntur vt phiale: et quasi cornua altaris. Et saluabit eos dominus deus eorum in die illa vt gregem populi sui: quia lapides sancti eleuabuntur super terram eius. Quid enim bonum eius est. ꝛ quid pulcrũ eius: nisi frumentum electorum et vinum germinans virgines.

Capitulum. decimum

Petite pluuiã a domino tempore serotino: et ꝺñs faciet niues ꝛ pluuiam ymbris: ꝛ dabit eis singlis herbam in agro. Quia simulacra locuta sunt inutile: et diuini viderũt mendaciũ: et somniatores locuti sunt frustra: ꝛ vana ꝓsolabank̃. Idcirco adducti sũt q̃si grex: affligenk̃ quia nõ est pastor eis. Sup pastores iratus ẽ furor me⁹: et sup hircos visitabo. Quia visitauit ꝺñs exercituũ gregẽ suum domũ iuda: et posuit eos q̃si equũ gl'e sue in bello. Ex ipo angelus: ꝛ ex ipo paxill⁹. ex ipo arcus plij: et ex ipo egrediek̃ omnis exactor simul. Et erũt q̃si fortes: cõculcantes lutum viaꝝ in plio. Et bellabũt qꝛ ꝺñs cũ eis: et cõfundẽtur ascensores equoꝝ. Et ꝓfortabo domũ iuda: et domũ ioseph saluabo. Et ꝓuertam eos quia miserebor eoꝝ: et erũt sicut fuerũt qm̃ nõ pieceraz eos. Ego em̃ ꝺñs de⁹ eoꝝ: et exaudiã eos. Et erũt q̃i fortes ephraim: et letabik̃ cor eoꝝ q̃si a vino. Et filij eoꝝ videbũt et letabũk̃. et exultabit cor eoꝝ ĩ ꝺño. Sibilabo eis et cõgregabo illos: quia redemi eos. Et mltiplicabo eos sicut ante fuerãt mltiplicati: et seminabo eos in pltis. Et delõge recordabũtur mei: et viuẽt cũ filijs suis et reuertenk̃ Et reducã eos de terra egipti: et de assirijs ꝓgregabo eos. Et ad terrã galaad et libani adducam eos: et nõ inueniek̃ eis locus. Et trãsiet in maris freto: et pcuciet in mari fluct⁹: et ꝓfundenk̃ omnia pfunda fluminis. Et humiliabik̃ supbia assur: ꝛ sceptrũ egipti recedet. Confortabo eos in ꝺño: et in nomine ei⁹ ambulabũt dicit ꝺñs.

Capitulum XI

Aperi libane portas tuas: et cõmedat ignis cedros tuas. Ulula abies quia cecidit cedrus: quoniam magnifici vastati sunt. Ululate quercus basan: quoniam succisus est saltus munitus. Uox vlulatus pastorum: quia vastata est magnificencia eorum. Uox rugitus leonum: quoniam vastata ẽ superbia iordanis. Hec dicit dominus deus meus. Pasce pecora occisionis: que qui possederant occidebant et non dolebant: et vendebant ea dicẽtes. Benedctꝰ ꝺñs: diuites facti sum⁹. Et pastores eoꝝ nõ parcebãt eis: ꝛ nõ parcã ego vlk̃ sup habitãtes tꝛaz dicit ꝺñs

Ecce ego trādā homines. vnūquēqꝫ in manu ꝓximi ſui. et in manu regis ſui: et ꝓſcīdent tērrā et nō eruam de manu eorū: ⁊ paſcam pec⁹ occiſiōis ꝓp̄ hoc o paupes gregis. Et aſſūpſi mihi duas vgas: vnā vocaui decorē et alterā vocaui funiculū: et pauī gregem. Et ſuccidi tres paſtores ī mēſe vno: ⁊ ꝓtracta ē anima mea ī eis. Siqdē ⁊ anima eoꝝ variauit ī me. Et dixi. Non paſcam vos. Quod moꝛiē moꝛiat: et qō ſuccidiē ſuccidat: et reliq̄ deuorent vnuſq̄ſqꝫ carnem ꝓximi ſui. Et tuli virgā meā que vocabatur dec⁹ et abſcondi eam: vt irritū facerem fedus meū quod pcuſſi cū omnib⁹ populis: et irritū deductum eſt in die illa. Et cognouerūt ſic paupes gregis qui cuſtodiunt mihi: q̄ vbum domini eſt. Et dixi ad eos. Si bonū ē ī oc̄lis vr̄is afferte mercedē meā: ⁊ ſi nō. q̄eſcite. Et appēderūt mercedē meā: triginta argēteos. Et dixit dn̄s ad me. Proice illud ad ſtatuariū. Decoruz pciū: q̄ appciat⁹ ſuz ab eis. Et tuli trigīta argēteos: ⁊ pieci illos in domū dn̄i ad ſtatuariū. Et p̄ſcidi vgaz meā ſcdaz q̄ appellabat funiculus: vt diſſoluerē germanitatē īt iudā ⁊ iſrl̄. Et dixit dn̄s ad me. Adhuc ſume tibi vaſa paſtoꝛis ſtulti. Quia ecce ego ſuſcitabo paſtoꝛez ī tra q̄ derelicta nō viſitabit. diſpſuz nō q̄ret: et ꝓtritū n̄ ſanabit. et id qō ſtat n̄ enutriet: et carnes pinguiū ꝓmedet: ⁊ vngulas eoꝝ diſſoluet. O paſtoꝛ ⁊ ydolū: delīquēs gregē. Gladi⁹ ſup brachium ei⁹: et ſup oc̄lm dextrū eius. Brachium eius aridit̄ ſiccabit̄: et oc̄lus dexter eius tenebreſcēs obſcurabit̄. Capi XII.

Onus verbi dn̄i ſup iſrl̄. Dixit dn̄s extendēs celū ⁊ fundās tram: ⁊ fingēs ſpirituz homīs in eo. Ecce ego ponam ihrl̄m ſuper luminare crapule omnibus populis in circuitu: ſed et iuda erit in obſidione contra ihrl̄m. Et erit: in die illa ponam ihrl̄m lapidem oneris cunctis populis. Omnes qui eleuabunt eā cōciſione lacerabūtur: et colligentur aduerſ⁹ eaz omnia regna terre. In die illa dicit dominus pcuciam omnem equuz in ſtupoꝛe: et aſcēſoꝛem eius in amentia. Et ſuper domū iuda: aperiaz oculos meos: et omnē equū pl̄oꝝ pcutiā cecitate. Et dicent duces iuda in coꝛde ſuo. ꝓfoꝛtentur mihi hītatoꝛes ihrl̄m: in dn̄o exercituū deo eorum. In die illa ponam duces iuda ſic caminū ignis ī lignis et ſic facem ignis in feno: et deuorabūt ad dexterā et ad ſiniſtrā omīs pl̄os in circuitu. Et habitabit̄ ihrl̄m rurſus ī loco ſuo in ihrl̄m: et ſaluabit dn̄s tabnacla iuda ſicut in principio: vt nō magnifice gloriet̄ dom⁹ dauid: et gloria hītantiū ihrl̄m contra iudam. In die illo ꝓtget dominus habitatoꝛes ihrl̄m. Et erit qui offēderit ex eis in die illa q̄ſi dauid: et dom⁹ dauid q̄ſi dei: ſicut angel⁹ domini in cōſpectu eius. Et erit in die illa q̄ram contērere omīs gētes que veniūt contra ihrl̄m: et effundā ſuper domū dauid ⁊ ſuper habitatoꝛes ihrl̄m ſpirituz p̄cum et gracie. Et aſpiciēt ad me quē confixerūt: et plangēt euz planctu q̄ſi ſup vnigenitū ⁊ dolebunt ſup eum vt doleri ſolet in moꝛte primogeniti. In die illa magn⁹ erit planct⁹ in ihrl̄m ſicut planct⁹ adrēmon: in campo magedō. Et plāget t̄ra: familie ⁊ familie ſeoꝛſū. Familie dom⁹ dauid ſeoꝛſū: et mulieres eoruz ſeoꝛſū. Familie domus nathan ſeoꝛſū: et mulieres eorū ſeoꝛſum. Familie domus leui ſeoꝛſuz: et mulieres eoruz ſeoꝛſū. Familie ſemei ſeoꝛſuz: et mulies eoꝝ ſeoꝛſuz. Oēs familie reliq̄e: familie et familie ſeoꝛſuz: et ml̄ieres eorū ſeoꝛſum. Capitulum. .XIII.

In die illa erit fons patens domui dauid ⁊ hītantibus ihrl̄m: in ablutionē peccatoꝛis et mēſtruate. Et erit in die illa dicit dn̄s exercituū diſpdaz nomia ydolorū de tra: et nō memorabuntur vlt̄. Et pſeudo p̄phas et ſpm̄ inmundū auferā de tra. Et erit cū p̄phauerit q̄ſpiam vlt̄: dicēt ei pater ei⁹ et mater eius q̄ genuerūt eū. Non viues q̄ mendaciū locut⁹ es in nomine dn̄i. Et ꝓfigēt eū pater ei⁹ ⁊ mater ei⁹ genitores ei⁹ cū p̄phauerit. Et erit: in die illa ꝓfundēt̄ p̄phe vnuſq̄ſqꝫ ex viſiōe ſua cū p̄phauerit: nec opient̄ pallio ſaccio vt mēciāt̄. Sed dicet: nō ſum p̄pha. Homo agricula ego ſū: qm̄ adā exemplū meū ab adoleſcēcia mea. Et dicet̄ ei. Quid ſūt plage iſte in medio manuū tuaruz. Et dicet. Dijs plagatus ſum in domo eorū qui diligebant me. Framea ſuſcitare ſup paſtoꝛē meum: et ſup virū coheret̄z mihi dicit dominus exercituum. pcute paſtoꝛez et diſpgētur oues. Et cōuertā manum meam ad puulos: ⁊ erī ī omni tra dicit dn̄s. Partes

due in ea dispgent̃ ⁊ deficiẽt: ⁊ tercia pars relinquetur in ea. Et ducã terciam partes p ignẽ: ⁊ uram eos sic̃ uritur argentũ: ⁊ p̃babo eos sicut p̃batur aurũ. Ipse vocabit nomen meũ: ⁊ ego axaudiam eum. Et dicã pꝓlus meus es: et ipe dicet. dñs de⁹ me⁹

Capitulum XIIII

Ece dies veniunt dicit dominus: ⁊ diuidentur spolia tua ĩ medio tui. Et congregabo omnes gentes ad ihrlm in preliũ: et capietur ciuitas et vastabũtur dom⁹: et mulieres violabuntur. Et egredieť media pars ciuitatis in captiuitatem: et reliquũ populi non auferetur ex vrbe. Et egredietur dominus et p̃liabit̃ contra gentes illas: sicut p̃liat⁹ ẽ in die certaminis. Et stabũt pedes ei⁹ in die illa sup̃ montẽ oliuaꝝ: q̃ ẽ ꝓtra hirlm ab orientẽ. Et scindeť mons oliuaꝝ ex media pte sui ab orientẽ ⁊ occidẽtem p̃rupto grãdi valde. Et separabiť mediũ montis ad aq̃lonem: ⁊ medium eius ad meridiem. Et fugietis ad vallem montiũ eoꝝ: quõm ꝓiungeť vallis montiũ usq̃ ad p̃rimũ. Et fugietis sic̃ fugistis a facie terremot⁹ in diebꝰ ozie regis iuda Et veniet dñs deus me⁹: omnesq̃ sancti cũ eo. Et erit: in die illo nõ erit lux sed frigus et gelu. Et erit dies vna que nota ẽ dño: ñ dies neq̃ nox: ⁊ in tpe vespi erit lux Et erit in die illa exibũt aque viue de hierusalẽ. Mediũ eaꝝ ad mare oriẽtale: ⁊ mediũ eaꝝ ad mare nouissimũ. In estate ⁊ in hyeme erũt: et erit domin⁹ rex sup̃ omnez terrã. In die illa erit dñs vnus: et erit nomez ei⁹ vnũ. Et reuertet̃ omis tra usq̃ ad desertũ: de colle rẽmõ ad austꝝ hirlm. Et exaltabiť ⁊ hitabit in loco suo a porta beniamin usq̃ ad locum porte p̃oris ⁊ usq̃ ad portã angeloꝝ: ⁊ t̃re ananebel usq̃ ad torcularia regis. Et hitabũt in ea: et anathema ñ erit ãpli⁹. Sed sedebit hirlm secura et hec erit plaga qua p̃cuciet dñs omis gẽtes q̃ pugnaueť aduers⁹ hirlm. Tabescet caro vniuscuiusq̃ stãtis sup̃ pedes suos: ⁊ oculi ei⁹ ꝓtabescẽt ĩ foramĩb⁹ suis: ⁊ lĩgua eoꝝ cõtabescet in oze suo. In die illa erit tumlt⁹ dñi magn⁹ ĩ eis: ⁊ app̃hendet vir manũ p̃rimi sui: ⁊ ꝓseret̃ man⁹ ei⁹ sup̃ manũ p̃rimi sui. Sed et iudas pugnabit aduersus hirlm. Et ꝓgregabũť diuicie oim gẽtiũ ĩ circuitu aurꝝ ⁊ argẽtũ ⁊ vestes mlte satis Et sic erit ruina equi ⁊ muli ⁊ cameli et azini et oĩm iumẽtoꝝ q̃ fuerit in castris illis: sicut ruina hec. Et omnes qui reliqui fuerint de vniuersis gentib⁹ que venerunt contra hirlm: ascendent ab anno in annuz vt adorent regẽ dominũ exercituũ: et celebrẽt festiuitates tabnaculorũ. Et erit qui nõ ascẽderit de familijs terre ad hierusalẽ vt adorent regẽ dominũ exercituũ: ñ erit sup̃ eos ymber. Quod etsi familia egipti ñ ascenderit ⁊ non venerit: nec sup̃ eos erit. Sed erit ruina qua p̃cuciet dñs omes gẽtes: que nõ ascenderint ad celebrãdaz festiuitatẽ tabnaculorũ. Hoc erit peccatũ egipti et hoc peccatuz omniũ gentiũ: que nõ ascenderint ad celebrãdam festiuitatẽ tabnaculoꝝ. In die illa erit quod sup̃ frenũ ẽ equi sanctũ dño: ⁊ erũt lebetes in domo domini quasi phiale coram altari. Et erit omnis lebes in hirlm et iuda sanctificat⁹ dño exercituũ. Et veniẽt omnes immolãtes et sument ex eis: ⁊ coquent in eis. Et nõ erit mercator vltra in domo domini exercituũ in die illo.

Zacharias p̃pheta finit feliciter. Incipit liber malachie p̃phete.

Onus vbi domini ad israbel in manu malachie p̃phete. Dilexi vos dicit domin⁹ Et dixistis. In q̃ dilexisti nos: Nonne frat̃ erat esau iacob dicit dominus: Et dilexi iacob: esau autẽ odio habui. Et posui seyr montes eius in solitudinem: et hereditatem eius in dracones deserti. Quõ si dixerit ydumea destructi sumus sed reuertentes edificabimus q̃ destructa sunt: hec dicit dominus exercituum. Ipsi edificabunt: ⁊ ego destruam. Et vocabuntur termini iniquitatis: et pꝓlus cui iratus ẽ dominus vsq̃ ineternum. Et oculi vestri videbunt: et vos dicetis. Magnificetur dominus super terminum israbel. Filius honorat patrem ⁊ seruus dominum suum timebit. Si ergo pater ego sum vbi est honoz meus: et si dominus ego sum. vbi est timoz me⁹ dicit dominus exercituuz: Ad vos o sacerdotes: q̃ despicitis nomẽ meũ. Et dixistis. In q̃ despexi⁹ nomẽ tuũ: Offertis sup̃ altare meũ

panē pollutū. Et dicitis. In quo polluim⁹ te: In eo q̄ dicitis: mensa dñi despecta est. Si offeratis cecū ad īmolandū: nōne malū ē: Etsi offeratis clauduz et lāguidū: nōne malum ē: Offer illud duci tuo: si placuerit ei. aut si susceperit faciē tuaz dicit dñs exercituum. Et nunc depcamini vultū dei vt misereat vestri: de manu autem vra factuz est hoc: si q̄ modo suscipiat facies vestras dicit domin⁹ exercituū. Quis ē in vobis qui claudat ostia ⁊ incendit altare meum gratuitu: Non est mihi voluntas ī vobis dicit domin⁹ exercituū: et munus non suscipiam de manu vestra. Ab ortu eñ solis usq; ad occasum magnū est nomen meum in gentib⁹: et in oñi loco sanctificat ⁊ offert nomini meo oblatō munda: q̄ magnū nomen meū in gentib⁹ dicit dñs exercituum. Et vos polluistis illud in eo q̄ dicitis mensa domini contaminata est: et qđ suponit ptemptibile ē cuz igne q̄ illud devorat. Et dixistis. Ecce de labore: et exsuflastis illud dicit dñs exercituū. Et intulistis de rapinis claudū ⁊ lāguidū: ⁊ intulistis mun⁹. Nunqđ suscipiaz illud de manu vra dicit dñs: Maledict⁹ dolosus q̄ habet ī grege suo masculū: ⁊ votū faciēs immolat debile dño. Quia rex magn⁹ ego dicit domin⁹ exercituū: ⁊ nomē meū horribile ī gētib⁹

Et nūc ad vos mādatū. Capi. II.

Et hoc o sacerdotes. Si nolueritis audire et si nolueritis ponē sup cor vt detis glām nomi meo ait dñs exercituū: mittaz ī vos egestatē ⁊ maledicā bñdctiōibus vris: et maledicā illis qm̄ ñ posuistis sup cor. Ecce ego piciā vob brachiū: et dispgā sup vultū vrm sterc⁹ solēnitatū vrāz: ⁊ assūet vos secū. Et scietis q̄ misi ad vos mādatū istud: vt esset pactū meū cū leui dicit dñs exercituū. Pactū meuz fuit cū eo vite ⁊ pacis: ⁊ dedi ei timorē ⁊ timuit me: ⁊ a facie nomis mei pauebat. Lex veritatis fuit ī ore ei⁹ ⁊ iniqtas ñ est inuenta ī labijs ei⁹. In pace ⁊ in eqtate ambulauit mecum et multos auertit ab iniqtate. Labia ei sacerdotis custodiūt sciēciā: ⁊ legē req̄rēt ex ore ei⁹: q̄ angel⁹ dñi exercituū ē. Vos aūt recessistis de via: ⁊ scandalizastis plīmos ī lege Irritū feciſtis pactū leui: dicit dñs exercituū. Propter quod ⁊ ego dedi vos ptēptibiles et humiles omnibus populis: sicut nō seruastis vias meas: et accepistis faciem ī lege. Nunquid non pater vnus omniū nostrū: Nūqd nō de⁹ vnus creauit nos: Quare g̃ despicit vnusq̄sq; nr̄m frez suuz: violās pactuz patrū nostroz: Trāsgressus est iuda ⁊ abois̄natō facta ē in isrl̄ et in ihrl̄m quia cōtaminauit iudas sanctificatōnem dñi quā dilexit: et habuerūt filiā dei alieni Dispdat dñs virum qui fecerit hoc: magistrū ⁊ discipulū de tabernaculo iacob. ⁊ offerentem munus dño exercituum. Et hoc rursū fecistis. Operiebatis lacrimis altare dñi fletu ⁊ mugitu: ita vt nō respiciā vltra ad sacrificiū: nec accipiam placabile qđ de manu vestra. Et dixistis. Quā ob causam: Quia dñs testificatus est inter te et vxorē pubertatis tue: quā tu despexisti. Et hec pticeps tua: et vxor federis tui. Nōne vnus fecit: ⁊ residuū spiritus eius est: Et qđ vn⁹ q̄rit. nisi semen dei: Custodite ergo spiritū vrm: et vxorē adolescencie tue noli despicere. Cū odio habueris eā dimitte: dicit dominus deus isrl̄. Operiet aūt iniqtas vestimētum ei⁹: dicit dñs exercituū. Custodite spiritū vrm: et nolite despicē. Laborare fecistis dñm ī pmonib⁹ vris. Et dixistis. In quo eū fecimus laborare: In eo q̄ dicitis Omnis q̄ facit malū bon⁹ est in conspectu dñi: et tales ei placēt. Aut certe: ubi ē deus iudicij.

Capitulum III

Ecce ego mittam angelū meū: et pparabit viā ante faciem meam. Et statim veniet ad templū suuz dñator quē vos q̄ritis: ⁊ angel⁹ testamēti quē vos vultis. Ecce venit: dicit domin⁹ exercituū. Et quis poterit cogitare diem aduēt⁹ ei⁹: Et qs stabit ad vidēdū eū: Ipe ei q̄si ignis pflans: et quasi herba fullonū. Et sedebit pflās ⁊ emūdās argētū: et purgabit filios leui. Et colabit eos q̄si aur ⁊ q̄si argentū. et erūt dño offerētes sacrificia ī iusticia. Et placebit dño sacrificiuz iuda ⁊ ihrl̄m sicut dies seculi: ⁊ sicut āni antiq̄. Et accedā ad vos ī iudicio ⁊ ero testis velox maleficis et adulteris ⁊ piuris: ⁊ q̄ calumniant mercedez mercēnarij: ⁊ humiliāt viduas ⁊ pupillos ⁊ oppimunt pegrinū: nec timuerūt me dicit dominus exercituum. Ego enim dominus et non mutor: et vos filij iacob nō estis cōsūpti. A diebz eñ patrū vrox recessistis a legitimis meis: et custodistis. Re-

uertimī ad me ⁊ reuertar ad vos :dicit dominus exercituū. Et dixistis in quo reuertemur? Si affiget homo deum :qꝛ vos cōfigitis me. Et dixistis. In quo ꝓfigim⁹ te? In decimis ⁊ ī primicijs et in penuria. Vos maledicti estis:et me vos ꝓfigitis gens tota. Inferte omnem decimā in horreū:et sit cibus in domo mea:et ꝓbate me super hoc dicit dñs. Si non aperuero vobis. katharactas celi:et effudero vobis benedictionē vsqꝫ ad abundanciā .Et increpabo pro vobis deuorantem:et non corrumpet fructum terre vestre:nec erit sterilis vinea ī agro dicit dominus exercituū. Et beatos vos dicent omnes gentes· Eritis enīz vos terra desiderabilis dicit domin⁹ exercituuz Inualuerunt sup me verba vestra dicit domin⁹. Et dixistis. Quid locuti sumus ꝓtra te? Dixistis. Vanus ē q̄ seruit deo. Et quid emolumentum:qꝛ custodiuim⁹ p̄cepta ei⁹ et qꝛ ambulauimus tristes coram domino exercituū? Ergo nunc beatos dicim⁹ arrogantes. Siquidem edificati sunt facientes impietates:⁊ temptauerūt deū et salui facti sunt· Tunc locuti sunt timētes deū. vnusquisqꝫ cū ꝓximo suo. Et attendit dominus et audiuit:et scriptus ē liber monumenti coram eo timentibus dominū et cogitātibus nomen eius. Et erunt mihi ait dominus exercituū in die qua ego faciam in peculiū:et parcā ei sicut parcit vir filio suo seruienti sibi. Et ꝓuertimini et videbitis q̄d sit inter iustū et impiū:⁊ inter seruiētez deo et nō seruientem ei. ℂ.Ca IIII

Ecce enī dies veniet succēsa q̄i caminus:⁊ erūt omīs superbi et omīs faciētes īpietatē stipula. Et īflāmabit eos dies veniēs dicit dñs exercituū: q̄ non derelīquet eis radicez et germen. Et orietꝛ vob timētibꝰ nomē meū sol iusticie:⁊ sanitas ī pēnis ei⁹. Et egrediemī et salietis sicvituli de armēto:⁊ calcabitis īpios cū fuerīt cinis sb plāta pedū vr̄oꝝ ī die q̄ ego facio dicit dñs exercituū. Memēto legis moy si fui mei:quā mādaui ei ī oreb ad oēz isr̄l p̄cepta ⁊ iudicia. Ecce ego mittā vob heliā ꝓphām:antēq̄ veniat dies magn⁹ et horribilis. Et cōuertet cor patꝝ ad filios:⁊ cor filioꝝ ad pr̄es eoꝝ:ne forte veniā ⁊ percutiā terrā anathematē.

ℂExplicit malachias ꝓpheta.

Incipit prolog⁹ beati hieronimi p̄spiteri ī libros machabeoꝝ

Machabeoꝝ libri duo p̄notāt plia. inter hebreorum duces gētemq̄ persarum:pugnam quoq̄ sabatorum ⁊ nobiles machabei ducis triūphos:ex cuius nomine et libri idem sunt nuncupati. Nec q̄ historia continet ecīā inclita illa gesta machabeorū fratrū:qui sub anthiocho rege pro sacris legib⁹ dira tormenta ꝑpessi sunt. Quos mater pia dum diuersis supplicijs vrgerentur nōsolum non fleuit :sed et gaudens hortabatur ad gloriaz passionis.

Explicit prologus ℂIncipit liber primus machabeorum.

Et factum ē postq̄ percussit alexander philippi rex macedo qui primus regnauit in grecia egressus de terra cethim darium regem persarum et medorum. constituit prelia multa:et obtinuit omnium munitiones :et interfecit reges terre. Et pertransiuit vsqꝫ ad fines terre:⁊ accepit spolia multitudinis gentium:et siluit terra in conspectu eius. Et congregauit virtutem et exercitum fortem nimis:et exaltatum ē et eleuatum cor eius:et obtinuit regiones gentium et tirannos et facti sunt illi ī tributuz. Et post hec decidit in lectum:⁊ cognouit quia moreret. Et vocauit pueros suos nobiles qui secum erant nutriti a iuuentute sua:et dimisit illis regnum suū cū adhuc viueret. Et regnauit alexander annis duodecim:et mortuus est. Et obtinuerunt pueri eius regnum vnusquisqꝫ in loco suo:et imposuerūt omīes sibi diademata post mortem eius ⁊ filij eorum post eos annis multis:et multiplicata sūt mala in terra. Et exiit ex eis radix peccati. anthioch⁹ illustris filius antiochi regis q̄ fuerat rome obses:et regnauit in anno centesimo tricesimo et septimo regni grecorum . In diebus illis exierunt ex israbel filij iniqui et suaserunt multis dicentes. Eamus et disponamus cuz gentibus testamentum que circa nos sī :qꝛ exquo recessim⁹ ab eis inuenerūt nos mlta mala. Et bon⁹ vis⁹ ē sermo in oculis eorum. Et destinauerūt aliq

de ꝓpʼo et abierũt ad regẽ: et dedit illis po-
testatẽ. vt facerẽt iusticiã gẽtium. Et edifi
cauerũt gymnasiũ in hierosolimis secũdũ
leges nacõnũ: et fecerũt sibi ꝑpucia: et re-
cesserũt a testamẽto sancto. et iuncti sũt na
tionib⁹: et venũdati sunt vt facerẽt malũ.
S Et paratũ ẽ regnum in cõspectu antiochi
ēt cepit regnare in terra egipti: vt regna-
ret sup duo regna. Et intrauit in egiptuz
in multitudine graui in curribꝰ et elephã
tis et equitib⁹: et copiosa nauiũ mlʼtitudi-
ne. Et cõstituit aduersus ptolomeũ regez
egipti: et veritus est ptolomeus a facie eiꝰ
et fugit. ꝙ ceciderũt vulnerati multi. Et ꝑ-
prehendit ciuitates munitas in terra egi-
pti: ꝙ accepit spolia terre egipti. Et cõuer-
tit antiochus postq̃ ꝓcussit egptũ in cen
tesimo et q̃dragesimo et tercio ãno et ascẽ
dit ad ísrl̓: ꝙ ascendit hierosolimis in mul-
titudine graui. Et intrauit in sanctifica-
tionẽ cũ supbia: et accepit altare aureuz
et candelabrũ luminis et vniuersa eius et
mensam ꝓpositiõis et libatoria et phialas ꝙ
mortariola aurea et velũ ꝙ coronas et or-
namentum aureum quod in facie templi
erat ꝙ cõminuit omnia. Et accepit argen-
tum ꝙ aurum ꝙ vasa cõcupiscibilia: ꝙ acce
pit thesauros occultos q̃s inuenit: ꝙ subla
tis omnib⁹ abiit in terrã suam. Et fecit ce
dem hominũ: ꝙ locutus ẽ ĩ supbia magna.
Et factus ẽ planctus magnus ĩ ísrl̓: et in
omni loco eoꝝ. Et ĩgemuerũt ꝑncipes et
seniores: et iuuenes ꝙ ỽgines ĩfirmati sũt
ꝙ speciositas mlʼieꝝ ĩmutata ẽ. Omnis ma
ritꝰ sũpsit lamẽtũ: ꝙ q̃ sedebãt ĩ thoro ma-
ritali lugebãt. Et cõmota ẽ ẽra sup hĩtan
tes ĩ ea: ꝙ vniuersa domꝰ iacob ĩduit cõfu
sionẽ: ꝙ post duos ãnos diez misit rex ꝑn
cipẽ tributoꝝ ĩ ciuitates iuda: ꝙ venit hie-
rusalẽ cũ ẽba magna. Et locutus ẽ ad eos
ỽba pacifica ĩ dolo: ꝙ crediderũt ei. Et irru
it sup ciuitatẽ repẽte: et ꝓcussit eaz plaga
magã: ꝙ pdidit ꝓpʼm multũ ex ísrl̓. Et acce-
pit spolia ciuitatis: et succẽdit eã igni. Et
destruxit domꝰ eiꝰ et muros eiꝰ ĩ circuitu:
ꝙ captiuas duxerũt mlʼieres ꝙ natos: ꝙ pe
cora possederũt. Et edificauerũt ciuitatem
dauid muro magno ꝙ firmo ꝙ turribꝰ fir
mis: ꝙ facta ẽ illis ĩ arcẽ. Et posuerũt illic
gẽtẽ peccatricẽ viros ĩiqs: ꝙ cõualuerunt
ĩ ea. Et posuerũt arma ꝙ escas: ꝙ ꝯgrega-
uerũt spolia ibrl̓m ꝙ reposuerũt illic ꝙ fa-
cti sũt in laqũ magnũ. Et factũ ẽ hoc ad ĩ-
sidias sãctificatõni ꝙ in dolũ magnũ semp
in ísrl̓. Et effuderũt sanguinẽ ĩnocẽtez ꝑ cir
cuitũ sanctificatõnis: et cõtaminauerunt
sanctifictoz. Et fugerũt habitatores irl̓m
ꝓpter eos: et facta ẽ habitatõ exterorũ et
facta ẽ extera semini suo: et nati eiꝰ reliq̃-
runt eam. Sanctificatio eius desolata est
sicut solitudo: et dies festi eius cõuersi sũt
in luctũ: sabbata eius ĩ obprobriuz. bono-
res eius in nihilum. Secundũ gloriã eiꝰ
multiplicata est ignominia eius: et sblimi
tas eiꝰ cõuersa ẽ in luctũ. Et scripsit rex
D antiochus omni regno suo: vt: esset omis
populꝰ vnus. Et reliq̃runt vnusq̃sq; legez
suam: et consẽserunt omnes gentes secun
dum ỽbum regis antiochi. Et mlʼti ex ísrl̓
consenserunt ei: et sanctificauerũ ỽdolis
et coinq̃nauerũ sabbatũ. Et misit rex an-
tiochus libros ꝑ manus nunciozꝝ ĩ ibrl̓m
et in omnes ciuitates iude. vt sequerẽtur
leges gẽtium terre: vt ꝓhiberẽt olocausta
et sacrificia et placatõnes fieri in templo
dei ꝙ ꝓhiberẽt celebrari sabbatũ ꝙ dies so-
lennes. Et iussit coinq̃nari sancta: ꝙ san-
ctuz ꝓpʼm ísrl̓. Et iussit edificari aras et tẽ
pla et ỽdola et ĩmolari carnes suillas et
pecora ꝯmunia: ꝙ relinq̃re filios suos in-
circũcisos ꝙ coinq̃nari animas eoꝝ in om
nibus inmundiciis ꝙ abomiatõnib⁹: ita vt
obliuiscerenᵗ legẽ et ĩmutarẽt oes iusti-
ficatõnes dei. Et quicũq; non fecissent se-
cundum ỽbum regis antiochi morerẽtur
Secundum omnia ỽba hec scripsit omni
regno suo: ꝓposuit ꝑncipes ꝓpʼo q̃ hec fie-
ri cogerẽt. Et iusserũt ciuitatib⁹ iude sa-
crificare. Et ꝯgregati sũt mlʼti de populo
ad eos q̃ dereliq̃rant legẽ dñi: et fecerunt
mala sup terrã: et effugauerũt ꝓpʼm ísrl̓ĩ
abditis ꝙ in absconditis fugitiuorũ locis.
Die q̃ntadecima mensis casleu. centesimo
et q̃dragesimoquinto anno edificauit rex
antiochus abominãdum ỽdolũ desolatõis
sup altare dei: ꝙ ꝑ vniuersas ciuitates iu-
de in circuitu edificauerũ aras: et añ ia-
nuas domoꝝ et in plateis icendebãt thura
et sacrificabãt. Et libros legis dei conbus
serunt igni scindentes eos: et apud quem-
cumque inueniebanᵗ libri testamenti do-
mini ꝙ quicũq; obseruabat legem dñi: fm

edictū ſgis trucidabāt eū . In virtute ſua faciebāt hec ꝓlo iſrl: qui inueniebāt ī oīi mēſe in ciuitatibꝫ. Et q̄nta et viceſima die mēſis ſacrificabāt ſup aram que erat ꝓtra altare: et mulieres q̄ circūcidebāt filios ſuos trucidabant ſecundū iuſſum regis antiochi. Et ſuſpendebant pueros a ceruicibꝫ p vniuerſas dom⁹ eoꝝ: et eos q̄ circūciderāt illos trucidabāt. Et multi de ꝓlo iſrl diffinierūt apud ſe. vt nō manducarēt immūda et elegerūt magis mori q̄ cibis coinq̄nari immundis: et noluerūt infringere legē dei ſanctam: et trucidati ſunt. Et facta eſt ira magna ſuper ꝓplm valde.

Capitulum II

In diebus illis ſurrexit matathias fili ⁹iohānis filij ſymeōis ſacerdos ex filijs ioarim ab hirlm: et conſedit ī monte modin. Et habebat filios q̄nq; iohannan qui cognominabat gaddis. et ſimeonem q̄ cognominabat thaſi. et iudam qui vocabat machabeus: et eleazarus qui cognominabatur abaron: et ionathan qui ꝯgnominabat apphus. Vij viderunt mala que fiebāt in ꝓlo iuda et ī hirlm. Et dixit matathias. Ve mihi. Ut quid natus ſū videre cōtricionē populi mei et cōtricōnem ciuitatis ſancte· et ſedere illic cū datur in manibus inimicorum! Sācta ī manu extraneoꝝ facta ſūt: templū eius ſicut homo ignobilis. Vaſa glie ei⁹ captiua . abducta ſunt: trucidati ſunt ſenes ei⁹ in platēis: et iuuenes eius cecidēr̄t in gladio inimicorū Que gens nō hereditauit regnū ei⁹: et nō obtinuit ſpolia ei⁹! Omīs cōpoſitio ei⁹ ablata ē. Que erat libera. facta ē ācilla. Et ecce ſācta noſtra et pulcritudo nr̄a et claritas noſtra deſolata ē: et coinq̄nauerūt gētes. Quo ergo nobis adhuc viuere ! Et ſcidit veſtimēta ſua matathias et filij ei⁹ : et operuerūt ſe cilicijs: et planxer̄t valde . Et venerūt illuc q̄ miſſi erāt a rege antiocho vt cogerēt eos qui cōfugerāt in ciuitatem modin immolare et accēdere thura: et a lege dei diſcedere. Et mlti de ꝓlo iſrl ꝓſencientes acceſſerūt ad eos: ꝑ matathias et filij ei⁹ cōſtanter ſteterūt. Et reſpōdentes q̄ iuſſi erāt ab antiocho dixerunt matathie. Princeps et clariſſim⁹ et magn⁹ es in hac ciuitate: et ornat⁹ filijs et fratribꝫ. Ergo accede prior et fac iuſſū regis ſicut fecerūt gē tes oīes et viriſiuda et qui remanſerūt in hirlm: et eris tu et filij tui inter amicos regis: et amplificatus auro et argento et muneribꝫ multis et reſpondit matathias: et dixit magna voce. Etſi omnes gētes regi antiocho obediunt vt diſcedat vnuſq̄ſq; a ſeruitute legis patrū ſuoꝝ et conſenciāt mandatis ei⁹: ego et filij mei et fratres mei obediem⁹ legi patrum nr̄oꝝ. Propici⁹ ſit nob̄ deus: nō ē nobis vtile relinq̄re legem et iuſticias dei. Non audiem⁹ verba regis ātiochi: nec ſacrificabim⁹ trāſgredientes legis noſtre mandata: vt eam⁹ altera via. Et vt ceſſauit loqui ōba hec : acceſſit quidā iudeus in omniuꝫ oculis ſacrificare ydolis ſup aram ī ciuitate modin ſecūdum iuſſū regis. Et vidit matathias et doluit: et cōtremuerūt renes eius. Et accenſus eſt furor eius ſecundum iudiciū legis: et inſiliens trucidauit eum ſup aram. Sed et viruꝫ quē rex antiochus miſerat qui cogebat immolari. occidit ī ipo tpe. et aram deſtruxit. et zelat⁹ ē legē ſic̄ et finees zābri filio ſaloni. Et exclamauit matathias voce magna in ciuitate dicēs. Omīs q̄ zelū habꝫ legis ſtatuēs teſtamētū exeat p⁹ me. Et fugit ipe et filij ei⁹ ī mōtes: et reliq̄rūt q̄cūq; habebāt ī ciuitate. Tūc deſcēder̄t mlti q̄rentes iudiciuꝫ et iuſticiā ī deſtū: et ſeder̄t ibi ipi et filij eius et mlieres eoꝝ et pecora eoꝝ: qm̄ induraverūt ſup eos mala. Et renūciatū ē viris regis et exercitui q̄ erāt ī ihrlꝫ ciuitate dauid qm̄ diſceſſiſſēt viri q̄dā q̄ diſſipauer̄t mādatū ſgis ī loca occulta ī ōꝛto: et abiſſēt p⁹ illos mlti. Et ſtatī prexer̄t ad eos: et ꝓſtituerūt aduerſus eos plīū in die ſabbatorū. Et dixerūt ad eos. Reſiſtitis et nē adhuc! Exite: et facite ſecūdū verbū regis antiochi. et viuetis. Et dixerūt. Nō exibim⁹: neq; faciem⁹ ōbum regis vt polluam⁹ die ſabbatoꝝ Et cōcitauer̄t aduerſ⁹ eos plīū: et nō rēderūt illis. nec lapidē miſer̄t ī eos nec oppilauer̄t loca occulta dicētes. Moriamur omnes ī ſimplicitate nr̄a: et teſtes eſt ſup nos celū et terra q̄ iniuſte ꝑdītis nos. Et intulerūt illis bellū ſabbatis: et mortui ſūt ipi et vxores eoꝝ et filij eoꝝ et pecora eorū vſq; ad mille animas hominū. Et cognouit matathias et amici eius: et luctum habuerūt ſuper eos valde. Et dixit vir proximo ſuo. Si omnes fecerimus ſicut fratres noſtri

fecerũt et non pugnauerimus aduerſ⁹ gẽ-
tes ꝓ animabus noſtris ⁊ iuſtificationib⁹
noſtris:cicí⁹ diſpdent nos a terra.Et cogi
tauerunt in die illa dicentes. Oñis homo
quicunq; venerit ad nos ī bello die ſabba-
torum pugnemus aduerſus eum:et nõ mo
riemur omnes ſicut mortui ſũt fratres no
ſtri in occultis. Tunc cõgregata ẽ ad eos
ſinagoga iudeorũ fortis viribꝫ ex iſrl':om-
nis volũtarí⁹ ī lege ⁊ omnes qui fugiebãt
a malis addíti ſunt ad eos:et facti ſunt íl-
lis ad firmamentũ. Et collegerũt exercitũ
⁊ pcuſſerunt peccatores in ira ſua ⁊ viros
iniq̃s in indignacõne ſua:et ceteri fugerẽt
ad nacões vt euaderẽt. Et circuiuit mata-
thias et amici eius et deſtruxerũt aras:et
circumciderunt pueros ícircumciſos q̃tq̃t
inuenerunt ī finib⁹ iſrl' in fortitudine. Et
pſecuti ſunt filios ſupbie:et ꝓſperatum ẽ
opus in manib⁹ eoꝝ. Et obtinuerunt legẽ
de manib⁹ gentium et de manib⁹ regum:et
nõ dederũt cornu peccatorí. Et appropin
q̃uerẽt dies matathie moriẽdi:⁊ dixit filijs
ſuis. Nunc ꝓfortata eſt ſupbia ⁊ caſtigatõ
et tempus euerſions et ira indignatõnis.
Nunc ergo o filij emulatores eſtote legis:
⁊ date animas veſtras ꝓ teſtamẽto patrũ.
Et mementote operꝫ patrũ que fecerunt in
generationib⁹ ſuis:et accipietis gl'iaz ma-
gnam ⁊ nomen eternũ· Abrabam nõne in
temptacione inuentus eſt fidelis:et repu-
tatum eſt ei ad iuſticiam: Joſeph in tpe an
guſtie ſue cuſtodiuit mandatũ:et factus ẽ
dñs egipti. Finees paṫ noſter zelãdo zelũ
dei accepit teſtamẽtũ ſacerdotij eterni. Jhe
ſus dũ īpleuit ỏbuz fact⁹ ẽ dux in iſrl'. Ca-
leph dũ teſtificaṫ ī eccleſia accepit hereditatẽ. Dauid in ſua miſericordia cõſecut⁹ ẽ
ſedẽ regni ī ſecula. Helias duz zelat zelũ le-
gis:recept⁹ ẽ ī celũ. Ananias azarias ⁊ mi
ſahel credentes liberati ſũt de flãma. Dani
el ī ſua ſimplicitate liberat⁹ ẽ ỏ ore leonũ.
Et ita cogitate ꝓ generatõz ⁊ generatõnẽ:
q̃ omnes q̃ ſperãt ī eũ nõ infirmanṫ. Et a
ỏbis viri peccatoris ne timueritis:q̃ glo-
ria ei⁹ ſterc⁹ et ỏmis ẽ. Hodie extollitur ⁊
cras nõ īueniet:q̃ ꝓuerſ⁹ ẽ ī ṫrã ſuã:et co
gitacio ei⁹ periet. Filios ergo filij ꝓfortamī
et virilit̃er agite in lege:q̃ cũ feceritis q̃ p̃-
cepta vob ſũt in lege a dño deo vr̃o:in ípa
gl'oſi eritis. Et ecce ſimon frater vr̃ ſcio q̃
vir ꝓſilij ẽ. Ipſũ audite ſẽp:⁊ erit vob paṫ.
Et iudas machabe⁹ fortis viribꝫ a iuuẽtu-
te ſua ſit vob̃ ꝓnceps milicie:⁊ ipe aget bel
lum ꝓpl'i . Et adducetis ad vos omnes fa-
ctores legis:⁊ vindicate vindictã ꝓpl'i vr̃i.
Retribuite retributõz gentibus:⁊ intendi-
te in ꝓceptum legis. Et benedixit eos:⁊ ap
poſitus ẽ ad patres ſuos. Et defunct⁹ ẽ cẽ
teſimo et q̃drageſimo ſexto ãno:et ſepult⁹
eſt a filijs ſuis ī ſepulcris p̃m ſuoꝝ in mo-
din:⁊ planxerũt eũ oĩs iſrl' planctu mag̃.

Et ſurrexit iudas qui vo- Ca.III.
cabaṫ machabeus filius ei⁹ ꝓ eo:⁊
adiuuabant eũ omnes frẽs eius et
vniuerſi qui ſe ꝓiunxerãt patri eius:⁊ pre-
liabantur p̃lium iſrl' cum letícia . Et dila-
tauit gl'iam populo ſuo:et induit ſe lori-
cam ſicut gigas et ſuccīxit ſe arma bellica
ſua ī prelijs:⁊ ꝓtegebat caſtra gladio ſuo.
Similis fact⁹ eſt leoni in operib⁹ ſuis:et
ſicut catulus leonis rugiens in venacõne.
Et pſecutus eſt iniquos pſcrutans eos:et
qui ꝓturbabant ꝓpl'm ſuũ:eos ſuccẽdit flã-
mis:⁊ repulſi ſunt inimici eius.pre timore
ei⁹. Et oẽs operij iniq̃tatis ꝓturbati ſunt
et directa eſt ſalus ī manu eius. Et exacer
babat reges multos:et letificabat iacob ī
opibus ſuis:et in ſeculum memoria ei⁹ in
benedictione. Et pambulabat ciuitates iu
da et ꝑdidit impios ex eis:et auertit iram
ab iſrl'. Et nominatus eſt uſque ad nouiſſi
mum terre:et congregauit pereuntes . Et
congregauit appolonius gentes:et a ſama
ria virtutem multam et magnaz ad bellã-
dum contra iſrabel. Et cognouit iudas et
exijt obuiam illi:et pcuſſit et occidit illuz
et ceciderunt vulnerati multi et reliqui fu-
gerunt:et accepit ſpolia eorum. Et gladiũ
appolonij abſtulit iudas:et erat pugnans
ī eo omnibus diebus. Et audiuit ſeron pn-
ceps exercitus ſirie:q̃ congregauit iudas
ꝓgregatõz fideliũ ⁊ eccleſiã ſecũ. Et ait. Fa
ciam mihi nomẽ ⁊ glorificaboꝝ in regno:⁊
debellabo iudã ⁊ eos q̃ cũ ipo ſũt:qui ſper
nebãt verbũ regis. Et p̃parauit ſe:⁊ aſcen-
derũt cũ eo caſtra impioꝝ fortes auxiliarij
vt facẽt vindictã ī filios iſrl'. Et appropin-
q̃uerẽt uſq; bethoꝛõ:et exiuit iudas obuiaz
illis cũ paucis. Ut aṫ viderẽt exercitũ veni-
entẽ ſibi obuiaz dixerunt iude. Quõ pote-
rimus pauci pugnare cõtra multitudinez

tantã .tã fortẽ: Et nos fatigati sum⁹ ieiu-
nio hodie. Et ait iudas . Facile est cõcludi
multos in manu paucorũ: et nõ est differẽ-
tia in cõspectu dei celi liberare in mltis et
in paucis: q̃niam nõ in multitudine exer-
cit⁹ victoria belli: sed de celo fortitudo est.
Ipsi veniũt ad nos in multitudie cõtuma
ci et supbia: vt dispdant nos et uxores no-
stras et filios nr̃os: et vt spoliẽt nos. Nos
vero pugnabim⁹ p animabꝰ nr̃is et legibꝰ
nr̃is. ꝛ ipe dñs ꝓteret eos ante faciẽ nr̃az.
Vos aũt ne timueritis eos. Et cessauit aꝫ
loqui insiluit in eos subito: ꝛ contritus est
seron et exercitus eius in ꝓspectu ipius: ꝛ
psecutus ẽ eum in descensu betheron usq;
in campũ. Et ceciderũt ex eis octingẽti vi-
ri: reliqui aũt fugerunt ĩ terrã philistiim.
Et cecidit timor iude ac fratrũ ei⁹ et formi
do sup omnes gẽtes in circuitu eoꝝ: ꝛ pue
nit ad regẽ nomẽ eius: ꝛ de plijs iude nar-
rabãt omnes gẽtes. Et audiuit aũt rex an
tiochus ꝑmones istos iratus est animo: et
misit et ꝓgregauit exercitũ vniuersi regni
sui castra fortia valde. Et aperuit erariũ
suum: et dedit stipendia exercitui in annũ
et mandauit illis vt essent pati ad omnia.
Et vidit ꝙ defecit pecunia ꝺ thesauris suis
et tributa regionis modica ꝓpter dissensi-
onem et plagã quã fecit in terra: vt tolle-
ret legitima q̃ erãt a primis diebus. Et ti-
muit ne nõ haberet et semel et bis in sũpt⁹
et donatiua q̃ dederat ante larga manu: et
abundauerat sup reges qui ãte eũ fuerãt.
Et ꝓsternat⁹ erat animo valde: ꝛ cogitauit
ire ĩ psidẽ et accipe tributa regionũ: ꝛ con
gregare argẽtũ mltũ. Et reliquit lisiã ho-
minẽ nobilẽ de genere regali sup negocia
regia a flumine eufraten usq; ad flumẽ egi
pti: ꝛ vt nutriret ãtiochum filiũ suũ donec
rediret. Et tradidit ei mediuꝫ exercituꝫ et
elephãtos: ꝛ mãdauit ei ꝺ omnib⁹ q̃ volebat
et de inhabitãtib⁹ iudeã et hirlm: ꝛ vt mit
teret ad eos exercitũ ad ꝓterendã ꝛ extir-
pandã ꝺtutẽ isrl. et reliq̃as hirlm. ꝛ auffe-
rendã memoriã eoꝝ ꝺ loco: ꝛ vt ꝓstitueret
habitatores filios alienigenas ĩ omnib⁹ fi-
nib⁹ eoꝝ: ꝛ sortẽ distribueret terrã eoꝝ . Et
rex assũpsit ptez exercit⁹ residui. et exiuit
ab antiochia ciuitate regni sui anno cẽtesi
mo ꝛ q̃dragesimoseptimo: ꝛ trnsfretauit eu
fraten flumẽ: et pambulabat supiores re-

giones. Et elegit lisias ptolomeũ filiũ do-
rim et nichanorez et gorgiã viros potẽtes
ex amicis regis: ꝛ misit cũ eis q̃dragĩta mi
lia viroꝝ et septẽ milia eq̃tũ: vt venirẽt in
terrã iuda ꝛ dispderẽt eã secũdũ ꝺbũ regis
Et pcesserũt vt irẽt cũ vniuersa ꝺtute sua
ꝛ venert ꝛ applicuerũt ammaũ ĩ terra cam
pestri. Et audiert mercatores regionũ no
mẽ eoꝝ: et acceperũt auꝝ ꝛ argẽtũ multuꝫ
valde et pueros. ꝛ venerũt ĩ castra vt acci-
perẽt filios isrl ĩ ꝟuos: et additi sũt ad eos
exercitus sirie et terre alienigenaꝝ. Ec vi-
dit iudas et fratres ei⁹ q̃ mltiplicata sunt
mala: et exercitus applicabat ad fines eoꝝ
et ꝓgnouerũt ꝺba regis q̃ mãdauit ꝑlo fa
cere ĩ interitũ et ꝓsumacõnem. Et dixerũt
vnusq̃sq; ad ꝓximũ suũ. Erigam⁹ dejectꝫ
ꝑli nr̃i: et pugnem⁹ p ꝑlo nr̃o ꝛ sãctis no
stris. Et cõgregat⁹ ẽ ꝓuent⁹ vt essent pati
in ꝑlium: et vt orarẽt ꝛ peterẽt miserico-
dia ꝛ miseratões . Et hirlm nõ habitabat
sed erat sicut deꝛtũ. Nõ erat q̃ ingrederet ꝛ
egrederet de natis eius: et sãctũ ꝓculcaba
tur. Et filij alienigenarum erãt in arce: ibi
erat habitacõ gẽtiũ. Et ablata ẽ voluptas
a iacob: et defecit ibi tibia ꝛ cithara. Et cõ
gregati sũt et venerũt ĩ masphat ꝓ hirlm
qz locus oratõnis erat ĩ masphat añꝝ ĩ isꝛ-
rahel. Et ieiunauerũt illa die: et induerũt
se cilicijs et cinerẽ ipposuerũt capiti suo: et
dissuert vestimẽta sua . Et expãdert libros
legis de q̃bꝰ scrutabãt gentes similitudinẽ
simulacroꝝ suoꝝ: ꝛ attulert ornamẽta sa-
cerdotalia ꝛ ꝑmicias ꝛ decimas: et suscita-
uerũt nazareos q̃ ipleuerãt dies: et clama-
uerũt voce magna ĩ celũ dicẽtes. Quid fa-
ciem⁹ istis: ꝛ q̃ eos ducem⁹ ? Et sancta tua
ꝓculcata sũt ꝛ cõtamiata sũt: ꝛ sacerdotes
tui facti sũt ĩ luctũ ꝛ ĩ humilitatẽ . Et ecce
natões cõuenerũt aduersum nos: vt nos
dispdant. Tu scis q̃ cogitãt ĩ nos. Quõ po
terim⁹ sꝰsistere ante faciẽ eoꝝ : nisi tu de⁹
adiuues nos ? Et tuꝺ exclamauerunt voce
magna. Et post hec constituit iudas duces
populi: tribunos ꝛ cẽturiones et pentacõ-
trachos et decuriones. Et dixit hijs q̃ edifi
cabãt dom⁹ ꝛ sponsabãt uxores et planta-
bãt vineas ꝛ formidolosis: vt redirẽt vnus
q̃sq; ĩ domũ suã secũdum legem . Et moue-
rũt castra: et collocauerunt ad austꝝ am-
maũ. Et ait iudas. Accingimĩ ꝛ estote filij

potentes:ꝙ estote parati ī mane vt pugnetis aduersus nationes bas q̄ ꝓuenerūt dispdere nos ꝙ sancta nostra:quoniā melius est nos mori ī bello:q̄ videre mala gentis nr̄e et sanctoꝝ. Sicut aūt fuerit voluntas in celo sic fiat. ¶ Capi. .IIII.

¶ Tassūpsit gorgias quiq̄ milia virorū:ꝙ mille equites electos:ꝙ mouerūt castra nocte vt applicarēt ad castra iudeorum:et ꝓcuterēt eos subito. Et filij qui erant ex arce erant illis duces. Et audiuit iudas:ꝙ surrexit ipe ꝙ potentes ꝓcutere virtutē exercituuz regis:que erant in ammaum. Adhuc em̄ dispsus erat exercitus a castris. Et venit gorgias ī castra iude nocte:ꝙ neminē īuenit. Et querebat in montibꝫ eos. qm̄ dixit:fugiūt hij a nobis. Et cuz dies factus esset apparuit iudas in campo cū tribus milibus virorum tantuz qui tegumēta et gladios non habebāt. Et viderūt castra gētium valida:et loricatos ꝙ equitatus in circuitu eoꝝ:ꝙ hij docti ad prelium:ꝙ ait iudas viris qui secum erant Ne timueritis multitudinē eorum:ꝙ impetum eorum ne formidetis. Memētote qualiter salui facti sunt patres nostri in mari rubro:cum sequeretur eos pharao cū exercitu mlto. Et nūc clamemus ī celum et miserebitur nostri dominus:ꝙ memor erit testamenti patrum nostroꝝ et conteret exercitum istum ante faciē nr̄am hodie:ꝙ scient omnes gentes quia est deus q̄ redimat ꝙ liberet isrl. Et leuauerūt alienigene oculos suos:et viderūt eos venientes ex aduerso. Et exierūt de castris in prelium:ꝙ tuba cecinerūt hij qui fuerant cum iuda. Et cōgressi sūt:et cōtriti sūt gentes ꝙ fugerūt in campū. Nouissimi aūt ceciderūt in gladio et ꝓsecuti sūt eos vsq̄ gezeron et vsq̄ ī cāpos ydumee et azoti et iamme:et ceciderūt ex illis vsq̄ ad tria milia viroꝝ. Et reuersus ē iudas:ꝙ exercitus eiꝰ sequens eum. Dixitq̄ ad ꝓplm. Nō cōcupiscatis spolia qr bellum cōtra nos ē:et gorgias ꝙ exercitus eius ꝓpe nos in mōtibꝫ:ꝑ state nunc cōtra inimicos nostros et expugnate eos:et sumetis postea spolia securi. Et adhuc loquē te iuda hec:ecce apparuit pars q̄dam ꝓspiciēs ō mōte. Et vidit gorgias q̄ ī fugā cōuersi sūt sui:ꝙ succēsa sūt castra. Fumꝰ em̄ q̄ videbaꝫ ꝺclarabat qꝺ fctm est. Quibꝫ illi consꝑctis timuerunt valde:aspiciētes sil̄ et iudam. et exercitū ī campo paratum ad prelium:et fugerūt omnes in campo alienigenarū:et iudas reuersus ē ad spolia castroꝝ. Et acceperūt aurū ꝙ argntū mltū ꝙ iacinctum et purpuram marinam et opes magnas:et cōuersi ymnū canebant et benedicebāt deū in celum quoniam bonꝰ ē: qm̄ in seculum misericordia eius. Et facta est salus magna in isrl in die illa. Quicūq̄ aūt alienigenarum euasert:venerūt ꝙ nūciauerūt lisie vniuersa q̄ acciderāt. Quibꝫ ille auditis cōsternatus animo deficiebat: q̄ n̄ qualia voluit talia cōtigerunt in isrl: et q̄lia mādauit rex. Et seqnti āno ꝓgregauit lisias viroꝝ electoꝝ sexaginta milia et eqtū q̄nq̄ milia: vt debellaret eos. Et venerūt ī iudeā:ꝙ castra posuerūt ī bethorō:et occurrit illis iudas cū decē milibꝫ viris. Et viderūt exercitū fortem:et orauit ꝙ dixit. Benedictꝰ es saluator isrl q̄ ꝓtriuisti īpetū potētis ī manu serui tui dauid:ꝙ tradidisti castra alienigenaꝝ in manu ionathe filij saul et armigeri eiꝰ. Cōclude exercitum istum in manu populi tui isrl:ꝙ ꝓfundant̄ in exercitu suo et equitibꝫ. Da illis formidinē:et tabefac audaciā virtutis eoꝝ:et commoueā̄t cōtricōne sua. Deice illos gladio diligētiū te:et collaudēt te omnes qui nouerūt nomē tuū in ymnis. Et ꝓmiserūt plīū ꝙ cecidert ꝺ exercitu lisie q̄nq̄ milia virorū Videns aūt lisias suoꝝ fugā. et iudeoꝝ audaciā:ꝙ q̄ parati sunt aut viuere aut mori fortiter:abijt antiochiam et elegit milites vt mltiplicati rursus venirēt ī iudeā. Dixit aūt iudas et fratres eius. Ecce cōtriti sūt inimici nostri:ascendam⁹ nūc mūdare sācta et renouare. Et cōgregatus ē omis exercitꝰ:et ascēderūt ī montē syon. Et viderūt sanctificacōz deptaz ꝙ altare ꝓphana tū. ꝙ portas exustas:ꝙ in atrijs vgulta nata sicē ī saltu. vel ī mōtibꝫ:ꝙ pastoforia diruta. Et scidert vestimēta sua et planxerūt plāctu magno·ꝙ īposuert cinerē sup caput suū. ꝙ cecidert ī faciē sup terrā:ꝙ exclamauerūt tubꝭ signoꝝ ꝙ clamauert ī celū. Tunc ordinauit iudas viros vt pugnarēt aduersus eos q̄ erāt ī arce. donec emūdarēt scta. Et elegit sacēdotes sn̄ macla volūtatē hn̄tes ī lege dei. ꝙ mūdauert scta:et tulert lapides ꝓtāiacōis ī locū īmūdū Et cogitauit

de altari olocaustoꝝ quod ꝓphanatū erat:
qđ de eo faceret. Et incidit illi ꝯsilium bo-
num vt destrueret illud: ne forte illis esset
in obprobrium quia ꝓtaminauerunt illud
gētes: et demoliti sūt illud. Et reposuerūt
lapides ī monte domus in loco apto: q̄ ad-
usq; veniret ꝓpheta ⁊ responderet de eis. Et
acceperunt lapides īntegros secundum le-
gem: et edificauerūt altare nouū ſm illud
quod fuit prius: et edificauerunt sancta ⁊
que intra domū erāt ītrinsec⁹ ⁊ edē: ⁊ atria
sāctificauerūt. Et fecerūt vasa sācta noua
et itulerūt candelabrū ⁊ altare incensoꝝ ⁊
mēsam ī tēplū: Et incensū posuerūt sup al
tare: et accenderūt lucernas que sup cāde-
labrū erāt: ⁊ lucebāt in tēplo. Et posuerūt
sup mensam panes: et appenderūt velami-
na: ⁊ ꝯsumauerūt omnia opa q̄ fecerāt. Et
ante matutinū surrexerūt q̄nta et vicesīa
die mensis noni. hic est mēsis casleu cēte-
simi quadragesimioctaui anni: et obtulerūt
sacrificium secūdū legem super altare olo-
caustoꝝ nouū quod fecerūt. Secundū tem
pus et secundum diem ī qua contamīauē-
runt illud gentes: in ipa renouatū ē in can
ticis et citharis et cineris et cimbalis. Et
cecidit omnis populus in facie: ⁊ adorave
runt et benedixerunt in celū eum qui pro-
sperauit eis. Et fecerunt dedicacōnez alta-
ris diebus octo: et obtulerūt olocausta cū
letitia: et salutaria laudis. Et ornauerunt
faciem templi coronis aureis et scutulis:
et dedicauerunt portas ⁊ pastaforia: et im
posuerunt eis ianuas. Et facta ē letitia in
populo magꝝ valde: ⁊ auersū est obprobriū
gētiū. Et statuit iudas ⁊ frēs ei⁹ ⁊ vniuer-
sa ecclesia isrl̄ vt agāt dies dedicacōis alta
ris in tēporib⁹ suis ab āno in ānū ꝑ dies
octo: a q̄nta ⁊ vicesīma die menſ casleu cū
letitia et gaudio. Et edificauerūt in tēpo-
re illo montē syon et ꝑ circuitū muros al-
tos et turres firmas: nequādo venirēt gē-
tes et ꝯculcarēt eū sicut antea fecerūt. Et
collocauit illic exercitum vt ſuarēt eū: et
muniuit eū ad custodiēdā bethsurā: vt ha-
beret ꝓpl̄us municōnē ꝯtra faciē ydumee.

Capitulū .V.

Vt audierūt gētes ī circui-
tu q̄ edificatū ē altare ⁊ sāctuariū
sicut ꝑus irate sūt valde. ⁊ cogitabāt
tollē gen⁹ iacob. q̄ erāt ītē eos: ⁊ cepert occi
dere de ꝓpl̄o et ꝑsequi. Et debellabat iudas
filios esau in ydumea ⁊ eos qui erāt ī ara-
bathane q̄ circūsedebāt israhelitas: ⁊ pcus
sit eos plaga magna. Et recordatus ē ma-
liciā filioꝝ bean: q̄ erāt ꝓpl̄o in laqum et in
scandalū īsidiantes ei ī via. Et ꝯclusi sunt
ab eo in turribo: ⁊ applicuit ad eos: ⁊ ana-
thematizauit eos: et īcendit ēres eoꝝ igni
cū omnib⁹ q̄ ī eis erāt. Et trāsiuit ad filios
ām̄on et īuenit manū fortē et populū copi
osū: et timotheū ducē ipoꝝ. Et ꝯmisit cuꝫ
eis ꝑlia ml̄ta ⁊ ꝯtriti sūt ī ꝯspectu eoꝝ: et
pcussit eos ⁊ cepit iazer ciuitatē ⁊ filias ei⁹
⁊ reuers⁹ ē in iudeā. Et ꝯgregatę sūt gētes
in galaad aduersus israhelitas q̄ erāt in fi
nib⁹ eoꝝ vt tollerent eos: ⁊ fugerūt in da-
theman municionē: et miserūt litteras ad
iudam ⁊ frēs ei⁹ dicētes. Congregatę sunt
aduersū nos gētes ꝑ circuitū vt nos aufe-
rant: et parāt venire et occupare munitōꝫ
ī quā ꝯfugim⁹: ⁊ timothe⁹ ē dux exercitus
eoꝝ. Nūc ergo veni ⁊ eripe nos de manib⁹
eoꝝ: q̄ cecidit ml̄titudo de nob. Et omnes
fratres nostri qui erāt ī locis tubin ītersfe-
cti sūt: ⁊ captiuas duxerūt vxores eoꝝ ⁊ na-
tos ⁊ spolia: et pemert illic fere mille viros
Et adhuc epistole legebāt: ⁊ ecce alij nūcij
venerūt de galilea cōcissis tunicis nūcian-
tes secūdū ꝺba hec: dicētes cōuenisse aduer
sū se. a ptolomaida et tyro. et sydone: et re
pleta ē omnis galilea alienigenis: vt nos
cōsumant. Et audiuit autez iudas ⁊ ꝓpl̄us
ꝑmones istos: cōuenit ecclesia magna co-
gitare q̄ facerēt fratrib⁹ suis qui in tribu
latōne erāt et expugnabant ab eis. Dixit-
q̄ iudas symoni fratri suo. Elige tibi vi-
ros et vade et libera fratres tuos ī galilea
ego aūt ⁊ frēs ei⁹ ionathas ibim⁹ in galadi-
thim. Et reliquit ioseph̄ filiuꝫ zacharie ⁊
azariam duces ꝓpl̄i cū residuo exercitu in
iudea ad custodiā: ⁊ ꝑcepit illis dicēs. Pre-
estote ꝓpl̄o huic: et nolite bellū ꝯmittē ad-
uersū gentes donec reuertamur. Et dati sūt
symōi viri tria milia vt iret ī galileā: iude
aūt octo milia ī galadithī. Et abijt symon
ī galileā: et ꝯmisit ꝑlia ml̄ta cū gētib⁹. Et
ꝯtrite sūt gētes a facie ei⁹: et ꝑsecut⁹ ē eos
vsq; ad portā ptolomaides. Et ceciderūt de
gentibus fere tria milia viroꝝ: et accepit
spolia eorum. Et assūpsit eos qui erant in
galilea et in arbatis cuꝫ vxoribus et natis

et omīlbꝫ que erāt illis .ꝙ adduxit in iudeaꝫ cū letitia magna. Et iudas machabeus et ionathas et fratres eius transierūt iordanem:et abierunt viam triū dieꝝ in deſertum.Et occurrerunt eis nabuthei ꝙ ſuſceperunt eos pacifice.ꝙ narrauerūt eis omnia que acciderāt fratribꝫ eorū in galaditide:etquia multi ex eis conprehenſi ſunt ī baraſa et boſor.et in alimis et in caſphor et mageth.et carnaim. Hec omnes ciuitates munite et magne. Sed et in ceteris ciuitatibꝫ galaditidis tenenť ꝓprehenſi.Et ī craſtinū ꝓſtituerunt admouere exercituꝫ ciuitatibꝫ hijs:et comprehendere et tollere eos in vna die.Et cōuertit iudas ꝙ exercitus eius viam in deſertū boſor repente.et occupauit ciuitatē ꝙ occidit omnē maſculum in ore gladij.et accepit oīa ſpolia eoꝝ ꝙ ſuccendit eā igni.Et ſurrexerūt inde nocte:et ibant uſq; ad munitōnem.Et factū eſt diluculo cum eleuaſſent oculos ſuos:ꝙ ecce ꝑplus multus cuius non erat numer⁹ portantes ſcalas et machinas vt ꝓprehenderent munitōꝫ ꝙ expugnarēt eos.Et vidit iudas qꝝ cepit bellum:et clamor belli aſcēdit ad celuꝫ ſicut tuba:et clamor magnus de ciuitate.Et dixit exercitui ſuo.Pugnate hodie p frib⁹ vr̄is.Et venit trib⁹ ordinibus poſt eos:ꝙ exclamauerūt tubis.ꝙ clamauerūt in oratione.Et ꝓfuerūt caſtra thimothei qꝝ machabeus ē:et refugerūt a facie eius.Et ꝑcuſſerūt eos plaga magna:et ceciderunt ex eis in die illa fere octo milia viroꝝ.Et diuertit iudas in maſphat ꝙ expugnauit ꝙ cepit eā:et occidit oēꝫ maſculum eius ꝙ ſumpſit ſpolia eius ꝙ ſuccendit eaꝫ igni. Inde pꝛexit et cepit caſbon.ꝙ mageth ꝙ boſor:ꝙ reliquas ciuitates galaditidis. Poſt hec aūt verba cōgregauit timotheus exercitū alium:ꝙ caſtra poſuit contra raphon trans torrentē.Et miſit iudas ſpeculari exercituꝫ.ꝙ renunciauerūt ei dicentes qꝝ ꝓuenerūt ad eū omnes gentes q̄ in circuitu nr̄o ſunt et exercitus multus nimis.Et arabes ꝓduxerūt in auxilium ſibi.ꝙ caſtra poſuerūt trans torrentem pati ad te venire in prelium.Et abijt iudas obuiā illis Et ait timotheus ꝓncipib⁹ exercitus ſui . Cum apropinquerit iudas et exercitus ei⁹ ad torrentē aque.ſi trāſierit ad nos prior . non poterimus ſuſtinere euꝫ : qꝝ potēs potē rit aduerſuꝫ nos. Sed ſi timuerit trāſire ꝙ poſuerit caſtra extra flumen: trāſfretem⁹ ad eos:ꝙ poterim⁹ aduerſus illum.Et aūt appinquauit iudas ad torrentꝫ aq̄ ſtatuit ſcribas ꝑplī ſecus torrentē:ꝙ mandauit eis dicēs. Neminē hoīm reliq̄ritis:ſed veniāt oīs ī ꝑliuꝫ.Et ť̄nſfretauit ad illos ꝓr:et oīs ꝑplus p⁹ eū. Et ꝓtritē ſt oīs gētes a facie eoꝝ:ꝙ pieceſt arma ſua:ꝙ fugeſt ad phanuꝫ qđ erat in carnaim. Et occupauit ipam ciuitatē:ꝙ phanum ſuccēdit igni cū oīlbꝫ q̄ erāt ī ipo.Et oppſſa ē carnaim:et nō potuit ſuſtinē ꝓ facie iudē.Et ꝓgregauit iudas vniuerſos iſrlitas q̄ erāt ī galaditide a mīmo uſq; ad maximum:ꝙ uxores eoꝝ:ꝙ natos ꝙ exercitum magnū valde:vt venirēt ī terrā iude. Et venerūt uſq; ephron ꝙ hec ciuitas magna ī ingreſſu poſita munita valde. Et nō erat declinare ab ea dextra vl̄ ſiniſtra:ꝑ q̄ media iter erat.Et īcluſerūt ſe q̄ erāt ī ciuitate:ꝙ obſtruxeſt portas lapidibꝫ.Et miſit ad eos iudas verbis pacificis dicēs. Trāſeam⁹ ꝑ terrā vr̄am vt eam⁹ ī terram nr̄am:ꝙ nemo vob⁹ nocebit: tm̄ pedibus ť̄nſibim⁹.Et nolebāt eis aperire Et precepit iudas p̄dicare ī caſtris: vt applicarēt vnuſq̄ſq; in q̄ erat loco.Et applicuerunt ſe viri virtutis:et obpugnauit ciuitatem illā tota die et tota nocte:et tradita eſt ciuitas ī manu ei⁹.Et pemerunt omnē maſculū ī ore gladij:ꝙ erabicauit eā ꝙ accepit ſpolia eius:ꝙ trāſiuit ꝑ totaꝫ ciuitatem ſup ītfectos. Et trāſgreſſi ſūt iordanē ī cāpo magno ꝓ facie bethſan. Et erat iudas ꝓgregās extremos:ꝙ exhortabaſ ꝑplm.ꝑ totā viā donec venirēt ī t̄rā iuda.Et aſcēderūt ī mōtē ſyon:cū leticia ꝙ gaudio:ꝙ obtuleſt olocauſta:qꝝ nemo ex eis cecidiſſet donec reuertereť ī pace.Et ī diebꝫ q̄bꝫ erat iudas ꝙ ionathas ī terra galaad.et ſymon frater eius in galilea.contra faciem ptolomaidis audiuit ioſephus zacharie filius et azarias princeps virtutis res bene geſtas et prelia que facta ſunt:ꝙ dixit. Faciam⁹. et ipſi nobis nomen:ꝙ eamus pugnare aduerſus gentes que ī circuitu noſtro ſunt. Et ꝓcepit hijs q̄ erāt in exercitu ſuo ꝙ abierūt iammiam:ꝙ exiuit gorgias ꝺ ciuitate. ꝙ viri ei⁹ obuiā illis ī pugnaꝫ .Et fugati ſt ioſeph⁹ ꝙ azarias uſq; ī fines iudee.ꝙ ceciderūt illa die de ꝑplo iſrl ad duo milia virorū.

Et facta est plaga magna ī ꝓplo: quia non audierunt iudam et fratres eī: existimātes fortiter se facturos. Jpī autē nō erant de semine virorꝫ illorū: p quos salus facta est in isrl. Et viri iuda magnificati sūt valde in cōspectu omnis isrl et gentiuz omnium: vbi audiebaꝫ nomen eorꝫ. Et cōuenerunt ad eos fausta acclamantes. Et exiuit iudas et fratres eius et expugnabāt filios esau in terra q̄ ad austrū est: et pcussit chebron et filiās eius: et muros eī et turres eius succendit igne in circuitu. Et mouit castra vt iret in terrā alienigenarꝫ: et pambulabat samariam. Jn illa die ceciderunt sacerdotes in bello duz voluerunt fortiter facere: dum sine cōsilio exeunt in pliū. Et declinauit iudas in azotum in terrā alienigenarum: et diruit aras eorꝫ ꝙ spolia deorꝫ suorū succendit igni: ꝙ cepit spolia ciuitatum et reuersꝰ est ī terrā iuda.

Ca VI

Et rex āthiochus pambulauit superiores regiones. Et audiuit esse ciuitatē elimaidem ī pside nobilissimā et copiosā ī auro ꝙ argēto. ēplūqꝫ ī ea locuples valde: Et illic velamīa aurea ꝙ lorice ꝙ scuta: q̄ reliquit alexander philippi rex macedo q̄ regnauit pmus in grecia. Et venit et q̄rebat capere ciuitatē ꝙ depdari eaz: et nō potuit qm̄ inotuit pmo hijs q̄ erāt ī ciuitate. Et insurrexerūt in pliū ꝙ fugit inde et abijt cū tristicia magna: ꝙ reuersꝰ ē babiloniā. Et venit q̄ nūciaret ei in pside: qz fugata sūt castra que erāt in terra iuda: et qz abijt lisias cū ōtute forti in pmis et fugatꝰ ē a facie iudeorꝫ: et inualuerūt armis et viribꝫ et spolijs multis q̄ ceperūt de castris que exciderūt: et qz diruerūt abominacōnē quā edificauerāt sup altare quod erat in ihrlm: et sanctificacōnē sicut prius circumdederūt muris excelsis: sed et bethsuram ciuitatez suam. Et factū est vt audiuit rex pmones istos expauit et ꝑmotus ē valde: et decidit in lectuz et incidit in languorem pre tristicia: qz non est factū sicut cogitabat. Et erat illic dies multos: qz renouata ē in eo tristicia magna: ꝙ arbitratus est se mori. Et vocauit omnes amicos suos: et dixit illis. Recessit somnus ab oculis meis: et concidi et corrui corde pre solicitudine. Et dixi in corde meo. Jn quātā tribulatōez deueni: ꝙ in q̄s fluctus tristicie in qua nūc sum: qui iocundus eram et dilectus in potestate mea: Nunc vero reminiscor malorꝫ que feci in ihrlm: vnde ꝙ abstuli omnia spolia aurea ꝙ argētea q̄ erant in ea: ꝙ misi auferre habitantes iudeā sine causa. Cognoui ergo quia ꝓpterea inuenerūt me mala ista: ꝙ ecce pereo tristicia magna in terra aliena. Et vocauit philippum vnū de amicis suis: et pposuit euz sup vniuersum regnuz suum. Et dedit ei diadema et stolam suam ꝙ anulum: vt adduceret anthiochum filium suum et nutriret eum et regnaret. Et mortuꝰ est illic rex antiochꝰ āno centesimoquadragesimonono. Et cognouit lisias q̄niam mortuus est rex: ꝙ cōstituit regnare antiochum filium eī quez nutriuit adolescentem: et vocauit nomen eius eupatorē. Et hij qui erāt in arce concluserāt isrl in circuitu sanctorꝫ: et querebant eis mala semp ad firmamētum gentiuz. Et cogitauit iudas dispdere eos: ꝙ cōuocauit vniuersum populuz vt obsiderēt eos. Et ꝓuenerūt sil: ꝙ obsiderunt eos āno centesimoquinquagesimo: et fecerunt balistas et machinas. Et exierunt q̄dam ex eis qui obsidebanꝫ: et adiunxerunt se illis aliqui ex impijs isrl: et abierunt ad regem et dixerunt. Quousqz non facis iudiciū: et vindicas fratres nostros? Nos decreuimꝰ fuire patri tuo et ambulare ī pceptis eī et obsequi edictis eī: et filij pli nri ꝓpter hec alienabāt se a nobis. Et q̄cūqz inueniebanꝫ ex nobis īterficiebanꝫ: ꝙ hēditates nre diripiebanꝫ. Et non ad nos tm̄ extenderūt manū: sed et in oēs fines nros. Et ecce applicuerūt hodie ad arcem ī ihrlm occupare eaz: et munitōz in bethsuraz munierunt. Et nisi pueneris eos veloti maiora q̄ hec facient: et non poteris obtinere eos. Et iratus ē rex vt hec audiuit. ꝙ cōuocauit omnes amicos suos et principes exercitus sui: ꝙ eos qui super equites erant. Sed et de regnis alijs et de insulis maritimis venerunt ad eum: exercitus conductitius. Et erat numerus exercitus eius centummilia peditum et vigintimilia equitū et elephanti trigintaduo. docti ad plium. Et venerūt p ydumeā ꝙ applicuerūt ad bethsurā: et pugnauerūt dies mltos: et fecerūt machīas. Et exierē ꝙ succēderē eas igni: et pugnauerūt viriliter. Et recessit iudas ab arce ꝙ

mouit castra ad bethzacharan ꝓtra castrā regis. Et surrexit ante lucem:et concitauit exercitus impetum ꝫ viam bethzacharan. Et ꝓparauerūt se exercitus ī ꝑliuz:et tubis cecinerūt·Et elephātis oñderūt sanguinem vue et mori:ad acuendos eos in ꝑliū. Et diuiserūt bestias ꝑ legiones:ꝙ astitērūt singlis elephātis mille viri.ī lozicis cōcathenatis et galee eree in capitibꝫ eoꝝ: et q̄ngenti equites ordinati vnicuiqꝫ bestie electi erant.Dij ante tēpus vbicūqꝫ erat bestia ibi erāt:ꝙ quocūqꝫ ibat ibāt:ꝙ ñ discedebāt ab ea. Sed et turres lignee supꝫ eos fizme ptegentes.sup singulas bestias:ꝙ super eas machine. Et supꝫ singulas viri virtutis trigintaduo q̄ pugnabāt desup:et ītꝰ magister bestie.Et residuū equitatū hīc et inde statuit in duas ptes:tubis exercitum cōmouere:et purgere cōstipatos in legionibus eius. Et vt refulsit sol ī clipeos aureos et ereos resplenduerūt mōtes ab eis: et resplenduerūt sicut lāpades ignis.Et distenta ē pars exercitus regis ꝑ mōtes excelsos:et alij ꝑ loca humilia:et ibāt caute et ordinate .Et cōmouebanť oñes inhitātes terrā a voce multitudinis eoꝝ:et īcessu turbe et collisione armoꝝū.Erat em̄ exercitus magnus valde ꝙ fortis. Et appropiauit iudas et exercitus eius in ꝑliū:ꝙ ceciderunt de exercitu regis sexcenti viri.Et vidit eleazar filiꝰ saura vnam de bestijs loricatam lozicis regis:ꝙ erat eminēs supꝫ ceteras bestias.Et visum ē ei q̄ ī ea esset rex et dedit se vt liberaret populū suum:et acq̄reret sibi nomen eternuz. Et cucurrit ad eam audacter in medio legionis interficiens a dextris ꝙ a sinistris:et cadebāt ab eo huc et illuc.Et iuit sb̄ pedes elephantis et supposuit se ei:et occidit eū ꝙ cecidit in terram supꝫ ipm:et mortuus ē illic. Et videntes virtutez regis et impetū exercitus eius diuerterūt se ab eis.Castra aūt regis ascēderunt cōtra eos in birīm:et applicuerunt castra regis ad iudeā ꝙ mōtem sy̆on. Et fecit pacē cū bijs q̄ erāt in bethsura:ꝙ exierūt de ciuitate q̄ nō erāt eis ibi alimēta cōclusis:q̄ sabbata erāt terre. Et ꝓphendit rex bethsurā ꝙ cōstituit ibi custodiā ꝺuare eā: et cōuertit castra adlocum sāctificacōis dies multos.Et statuit illic balistas ꝙ machinans et ignis iacula et tormēta ad lapidēs iactandos:et spicula et scorpios.ad mittēdas sagittas.ꝙ fundibula. Fecerūt aut̄ et ipi machinas aduersꝰ machinas eoꝝ:ꝙ pugnauerūt dies multos. Esce aūt nō erāt in ciuitate eoꝝ septimus annus esset:et q̄ remanserant in iudea de gentib cōsūpserant reliq̄as eoꝝ que reposite fuerant.Et remāserūt ī sāctis viri pauci q̄niam obtinuerat eos fames:et dispsi sūt vnusq̄sqꝫ in locum suum.Et audiuit lisias ꝙ philippus quē cōstituerat rex anthiochus cū adhuc viueret vt nutriret anthiochum filiū suū et regnaret.reuersus ē a psidē et media et exercitꝰ q̄ abierat cuz ipo:et qz querit suscipere regni negocia. Et festinauit ire:et dicere ad regem et duces exercitus.Deficimꝰ quotidie et esca nobis modica est:ꝙ locꝰ quē obsidemꝰ ē munitus:et incūbit nob ordinare de regno.Nūc itaqꝫ demꝰ dextras hominibus istis et faciamus cū illis pacē et cū oñi gēte eoꝝ:et cōstituamus illis vt ambulēt in legittimis suis sicut prius. Propter legittima em̄ ipoꝝ q̄ despeximꝰ irati sūt:et fecerūt omnia hec.Et placuit ꝭmo in cōspectu regis et pncipū:et misit ad eos pacem facere et ceperūt illā:et iurauit illis rex et pncipes et exierunt de municōne.Et intrauit rex montē syon et vidit municionē loci:et rupit ciciꝰ iuramētum quod iurauit: et mandauit destruere murum in giro. Et discessit festinanter ꝙ reuersus ē antiochiā et inuenit philippū dñantē ciuitati:et pugnauit aduersus eum ꝙ vi occupauit ciuitatem.

Capitu. VII.

Anno cētesimoq̄nq̄gesimo et primo exiuit demetriꝰ seleuci filiꝰ ab vrbe roma:et ascēdit cuz paucis viris ī ciuitatē maritimā:et regnauit illic.Et factū ē vt ingressus ē domū regni patrū suorum ꝓprehēdit exercitꝰ antiochū ꝙ lisiā vt adducerent eos ad euz:et res ei īnotuit:et ait.Nolite mihi ostendere faciē eoꝝ. Et occidit eos exercitus. Et sedit demetrius supꝫ sedem regni sui:et venerunt ad eū viri iniqui et impij ex israbel.ꝙ alchimus dux eorum:qui volebat fieri sacerdos.Et accusauerunt populuz apud regē dicentes. Perdidit iudas et fratres eius amicos tuos et nos dispderdidit de terra nostra . Nūc ergo mitte virū cui credis vt eat ꝙ videat extminiū oñe qđ fecit nob in regionibus regis:ꝙ

punijt oēs amicos eiꝰ ꝙ adiutores eoꝝ. Et elegit rex ex amicis suis bachidē qui dñabaꝫ trās flumen magnū in regno ꝙ fidelez regi: ꝙ misit eū vt videt exterminiū qđ fecit iudas. Ipz ꝙ alchimū impiū ꝓstituit in sacerdotiū: ꝙ mādauit ei facē vltionē ī filios isrl'. Et surrexerūt ꝙ venerunt cū exercitu magno in traz iuda: ꝙ misert nūcios ꝙ locuti sūt ad iudā ꝙ ad fres eius vbis pacificis ī dolo: ꝙ ñ intenderūt ꝑmonibꝫ eoꝝ. Videtūt em qz venerūt cuz exercitu magno: ꝙ cōuenerūt ad alchimū ꝙ bachidē ꝓgregatio scribaꝝ reqrere q̄ iusta sunt. Et primi assidei q̄ erant ī filijs isrl': ꝙ exquirebāt ab eis pacē. Dixerunt em̄. Homo sacerdos de semīe aaron venit: nō decipiet nos. Et locutus ē cū eis vba pacifica: et iurauit illis dicēs. Nō inferem⁹ vobis malū: neq; amicis vris. Et crediderūt ei. Et cōprehēdit ex eis sexaginta viros: et occidit eos in vna die ꝑm verbū qđ scriptū est. Carnes scꝝoꝝ tuoꝝ ꝙ sanguinē ipoꝝ effuderūt in circuitu hirl'm: ꝙ ñ erat q̄ sepeliret. Et incubuit timor et tremor in oīem ꝑplm: quia dixerunt. Non ē veritas ꝙ iudiciū in eis. Trāsgressi sunt em̄ constitutū: et iusiurandum quod iurauert. Et mouit bachides castra ab hirl'm ꝙ applicuit ī bethzecha: et misit ꝙ ꝓprehēdit mlt̄os ex eis qui a se refugerāt: et quosdam de ꝑplo mactauit: et in puteuz magnū proiecit. Et commisit regionez alchimo: et reliquit cum eo auxilium in adiutorium ipsi. Et abijt bachides ad regez. Et satis agebat alchimus pro principatu sacerdocij sui. Et conuenerūt ad eum omnes qui ꝑturbabant populum suū: et obtinuerūt terraz iuda: et fecerunt plagam magnā in isrl'. Et vidit iudas oīa mala que fecit alchimus et qui cum eo erant filijs israhel plus multo q̄ gentes: et exijt in omnes fines iudee in circuitu et fecit vindictam in viros deserores: et cessauerunt vltē exire in regionem. Videbit aūt alchim⁹ q̄ ꝑualuit iudas et q̄ cum eo erāt ꝙ cognouit qz nō potest sustinere eos: et regressus est ad regez: ꝙ accusauit eos multis criminibꝫ. Et misit rex nichanorez vnū ex ꝑncipibꝫ suis nobilioribꝫ. qui erat inimicicias exercēs ꝓ isrl': et mādauit ei euellē ꝑplm. Et venit nichanor in hirl'm cum exercitu magno: et misit ad iudaz ꝙ ad fres eius cū dolo verbis pacificis dicēs. Non sit pugna inter me et vos. Veniam cū viris paucis: vt videā facies vras cū pace. Et venit ad iudam et salutauert seinuicē pacifice: et hostes parati erāt rapere iudaz. Et innotuit ꝑmo iude qm̄ cuz dolo venerat ad eū: ꝙ conterritus est ab eo: ꝙ āplius noluit videt faciē eius. Et ꝓgnuit nichanor qm̄ denudatū est ꝓsiliū eius: ꝙ exiuit obuiā iude ī pugnā iuxta capharsalama. Et ceciderunt de nichanoris exercitu fere quinq; milia viri: ꝙ fugert in ciuitatez dauid. Et post hec vba ascendit nichanor ī montē syon: ꝙ exiert ꝺ sacerdotibꝫ ꝑplī salutare eum in pace: ꝙ demōstrare ei olocaustomata q̄ offerebant ꝓ rege. Et irridēs sprezuit eos: ꝙ polluit: et locutus ē supbe: ꝙ iurauit cū ira dicēs. Nisi ꝺditus fuerit iudas ꝙ exercitꝰ eius ī manus meas: ꝓtinuo cū regressus fuero ī pace succendā domū istā. Et exijt cū ira magꝫ Et intrauerūt sacerdotes ꝙ stetērūt añ faciez altaris ꝙ templi: ꝙ flentes dixerūt. Tu dñe elegisti domū istaz ad inuocandū nomē tuū in ea: vt eēt domus oratōis ꝙ obsecrationis ꝑplo tuo. Fac vindictā in homīe isto. et exercitu eiꝰ: et cadent ī gladio. Memēto blasphemias eoꝝ: ꝙ ne deteris eis vt ꝑmaneāt. Et exijt nichanor ab hirl'm ꝙ castra applicuit ad betheron: et occurrit illi exercitus sirie. Et iudas applicuit in adarsa cum tribꝫ milibꝫ viris. Et orauit iudas et dixit. Qui missi erāt a rege sennacharib dñe quia blasphemauerūt te. exijt angelꝰ ꝙ percussit ex eis centumoctogintaquinq; milia: sic contere exercitū istum ī ꝓspectu nr̄o hodie et scient ceteri qz male locutus est sup sancta tua: ꝙ iudica illū ꝑm malicia illi⁹. Et ꝓmisert exercitus ꝑliuz tercia decima die mēs adar: ꝙ ꝓtrita sūt castra nichanoris: et cecidit ipse ꝑmus in prelio vt aūt vidit exercitus eius quia cecidisset nichanor ꝓiecerūt arma sua et fugerunt: et ꝑsecuti sunt eos viam vni⁹ diei ab adazer vsqquo veniat in gazara: et tubis cecinerunt post eos cū significationibꝫ. Et exierunt de oībꝫ castellis iudee ī circuitu: et ventilabant eos cornibus: et conuertebantur iterum ad eos. Et ceciderunt omnes gladio: et non est relictus ex eis nec vnus. Et acceperunt spolia eorum in predam: et caput nichanoris amputauerunt

et dextrā ei⁹ quā extenderat supbe:⁊ attu
lerūt et suspēterūt contra hirl'm. Et letat⁹
ē populus valde:et egerūt diem illā ī leti⁊
cia magna. Et constituit agi omnibus an⁊
nis diem istū terciadecima die mēsis adar
et siluit terra iuda dies paucos.

Capitulū. VIII.

SEt audiuit iudas nomen romano⁊
rum quia sunt potentes viribus ⁊
acquiescunt ad oīa q̄ postulanē
abeis:⁊ quicūq; accesserunt ad eos statue⁊
runt cum eis amicicias:et quia sunt potē⁊
tes viribus. Et audierūt p̄lia eo⁊ et virtu⁊
tes bonas quas faciunt ī galacia:quia ob⁊
tinuerūt eos ⁊ duxerūt sub tributū. Et q̄n⁊
ta fecerunt in regione hispanie:et quod in
potestate redegerunt metalla auri ⁊ argēti
que illic sunt:et possederunt omnem locu⁊
cōsilio suo et paciencia:et loca que longe
erant valde ab eis et reges qui supuenerāt
eis ab extremis terre contriuerūt:et p̄cus⁊
serunt eos plaga magna. Ceteri aūt dant
eis tributū omnib⁹ ānis. Et philippū ⁊ p̄sē⁊
cio⁊ regem ⁊ ceteros qui aduersus eos ar
ma tulerant ꝓtriuerūt in bello:et obtinu⁊
erunt eos. Et anthiochū magnū regez asie
qui eis pugnā intulerat habens centūuigī
ti elephantes et equitatū et currus et exer
citum magnum valde cōtritū abeis:et q̄
ceperūt eum viuum et statuerunt ei vt da
ret ipse et qui regnarent post ip̄m tributū
magnum:et daret obsides et cōstitutū. Et
regionem medorū et medos ⁊ lidos de opti
mis regionibus eorum et acceptas eas ab
eis dederunt eumem regi. Et quia qui erāt
apud elladam voluerunt ire et tollere eos
et īnotuit sermo hijs et miserūt ad eos du
cem vnū et pugnauerūt contra illos et ce⁊
ciderūt ex eis multi:⁊ captiuas duxerunt
uxores eorū et filios et diripuerunt eos et
terrā eo⁊ possederūt:⁊ destruxerūt muros
eo⁊:et in seruitutē illos redegerūt usq; in
hunc diem. Et residua regna ⁊ insulas que
aliqñ restiterāt illis exterminauerūt:et in
potestatē redegerūt. Cū amicis aūt suis et
qui in ip̄is req̄m habebāt confuauerunt
amiciciā:et obtinuerunt regna q̄ erant p⁊
xima et q̄ erant longe:quia quicūq; audie⁊
bāt nomē eo⁊ timebāt eos. Quibus vero
vellent auxilio esse vt regnarēt regnabāt.
Quos aūt vellēt regno dest̄babāt:et exal⁊
tati sunt valde. Et ī omnib⁹ istis nemo po⁊
tabat diadema:nec induebat purpura:vt
magnificaret in ea. Et quia curiam fecerāt
sibi:et quottidie cōsulebant trecentosuigī
ti cōsiliū agentes semp de multitudīe:vt q̄
digna sūt gerant. Et ꝓmittunt vni homini
magistratū suū p̄ singulos annos domīari
vniuerse terre sue:et omnes obediunt vni
⁊ nō ē inuidia neq; zel⁹ inter eos. Et elegit
iudas eupolemū filiū iohannis filij iacob
et iasonez filiū eleazari et misit eos romaz
ꝓstituere cū illis amiciciaz et societatē:vt
auferrent ab eis iugū grecoꝝ:q̄ viderunt
q̄ in ſuitutez p̄merent regnū isrl'. Et abie⁊
runt romam viā multā valde:et introiert
curiam et dixerūt. Judas machabe⁹ et fra⁊
tres eius et p̄l'us iudeoꝝ miserunt nos ad
vos statuere vobiscum societatē et pacem
et cōscribere nos socios et amicos vestros
Et placuit sermo in conspectu eoꝝ. Et hoc
rescriptuz ē qđ rescripserūt in tabulis ere
iset miserāt ī hirl'm vt esset apud eos ibi
memoriale pacis et societatis. Bene sit ro
manis et gēti iudeoꝝ in mari et in terra ī⁊
eternū:gladiusq; et hostis p̄cul sit ab eis.
Quod si insteterit bellū romanis p̄us aut
omnibus socijs eorum in omni dñacione
eo⁊:auxiliū feret gēs iudeorū p̄ut temp⁹
dictauerit corde pleno. Et p̄liantibus non
dabūt neq; subministrabūt triticū. arma.
peccuniā. naues. sicut placuit romanis:⁊
custodient mandata eo⁊ nihil ab eis acci⁊
pientes. Similiter autem etsi genti iude⁊
o⁊ prius acciderit bellum adiuuabunt ro⁊
mani ex animo p̄ut eis tempus p̄miserit
et adiuuantibus non dabitur triticum. ar
ma. pecunia. naues. sic̄ placuit romanis
et custodient mandata eorum absq; dolo
Secundum hec verba cōstituerunt roma⁊
ni populo iudeorum. Quod si post hec ver
ba hij aut illi addereaut demere ab hec
verba aliqđ voluerīt faciēt ex p̄posito suo:
et quecunq; addiderint vel dempserint ra⁊
ta erunt. Sed et de malis que demetri⁹ rex
fecit in eos scripsimus ei dicentes. Quare
grauasti iugum tuum sup amicos nostros
et socios iudeos? Si ergo iterum adierint
nos aduersum te faciemus illis iudicium:
et pugnabimus tecum mari terraq;.

Capitulum. IX

Interea vt audiuit demetrius q̄ ce-
cidit nichanor et exercitus ei⁹ in p̄
lio: apposuit bachidē ⁊ alcimū rur
sū mittere ī iudeam: et dexterum cornu cū
illis. Et abierūt viam q̄ ducit in galgalam
et castra posuerunt in masaloth q̄ est in ar
bellis ⁊ occupauerunt eā: et pemerūt ani-
mas hominum mltas. In mense primo an-
ni centesimi et q̄nq̄gesimi et secundi appli-
cuerūt exercitum ad ibrl'm: et surrexerunt
et abierunt in berea viginti milia virorum
⁊ duo milia eq̄tū. Et iudas posuerat castra
in laisa. Et tria milia viri electi cum eo.
Et viderunt multitudinem exercitus quia
multi sunt ⁊ timuerunt valde: et multi sō-
traxerunt se de castris: et non remanserūt
ex eis nisi octingenti viri. Et vidit iudas
q̄ defluxit exercitus suus et bellum purge
bat eum: et confractus est corde quia nō
habebat temp⁹ congregandi eos: et disso-
lutus est. Et dixit bijs qui residui erant.
Surgamus et eamus ad aduersarios no-
stros: si potērimus pugnare aduers⁹ eos.
Et auertebant eum dicentes. Non poteri-
mus: sed liberemus animas nostras modo
et reuertamur ad fratres nostros: et tunc
pugnabimus aduersus eos. Nos aī pauci
sumus. Et ait iudas. Absit istā rem facere
vt fugiamus ab eis. Etsi appropiauit tem-
pus nostrum moriamur in virtute propt̄
fratres nostros: et nō inferam⁹ crimen glo
rie nostre. Et nouit exercitus de castris: et
steterunt illis obuiā. Et diuisi sūt equites
in duas partes: et fundibularij ⁊ sagitarij
preibant exercitum: et primi certaminis
omnes potentes. Bachides aūt erat in dex
tro cornu: ⁊ primauit legio ex duab⁹ par
tibus: et clamabant tubis. Exclamauerūt
autē ⁊ bij qui erant ex parte iudē eciaz ipsi
conmota est terra voce exercituum et cō-
missum est prelium a mane usque ad ve-
speram. Et vidit iudas q̄ firmior est pars
exercitus bachidis in dextris: et conuene
runt cum ipso oīs pstantes corde. et con-
trita ē dextera pars ab eis: et psecutus est
eos usq̄ ad montez azoti. Et q̄ in sinistro
cornu erant viderunt quod cōtritum ē dex
trum cornu et secuti sunt post iudam et e-
os q̄ cuz eo erāt a tergo. Et inḡuatum est
plīū: ⁊ cecidērūt vulnerati mlti ex bijs ⁊ ex
illis. Et iudas cecidit: ⁊ ceteri fugerūt. Et
ionathas et simon tulerūt iudā fratrē suū
et sepelierūt eum in sepulcro patr̄ suor̄ in
ciuitate modin. Et fleuerūt eum oīs po
pulus isrl' planctu magno: et lugebant di-
es mltos et dixerūt. Quomō cecidit potēs
qui saluū faciebat pl'm isrl'? Et cetera vba
bellorū iude et ōtutum quas fecit ⁊ magni
tudinis ei⁹ nō sūt descripta. Multa em̄ erāt
valde. Et factū est post obitū iude emerse-
runt iniqui in omnib⁹ finib⁹ isrl': et exorti
sūt omnes qui opabātur iniq̄tatē. In die-
bus illis facta est fames magna valde: et t̄-
bidit se bachidi omnis regio eor̄ cū ipsis.
Et elegit bachides viros impios et cōstitu
it eos dominos regiōis: ⁊ exq̄rebāt et per-
scrutabātur amicos iude: ⁊ adducebāt eos
ad bachidez: et vindicabat ī illos et illude-
bat. Et facta est tribulatio magna in isrl':
q̄lis nō fuit ex die qua non est visus pphēta
in isrl'. Et congregati sūt omnes amici iude:
⁊ dixerūt ionathe. Exquo frater tu⁹ iudas
defūct⁹ est: vir similis ei nō est q̄ exeat cō-
tra inimicos. bachidem et eos qui inimici
sūt gentis nostre. Nunc itaq̄ te hodie eligi
mus esse p eo nobis in principē et ducem
ad bellandū bellū nostrū. Et suscepit iona
thas tpe illo p̄ncipatū: ⁊ surrexit loco iude
fratris sui. Et cognouit bachides: ⁊ quere-
bat eū occidē. Et cognouit ionathas ⁊ si-
mō frater eius ⁊ oēs qui cū eo erāt: ⁊ fuge
rūt in desertū thecue: ⁊ posuerūt ad aquaz
lacus asphar. Et cognouit bachides: ⁊ die
sabbatoz̄ vēit ipe et oīs exercit⁹ ei⁹ trā sior
banē. Et ionathas misit fratrē suū ducem
pl'i: ⁊ rogauit nabutheos amicos suos vt
p̄modarēt illis apparatū suū: q̄ erat copio-
sus. Et exierunt filij iambri ex madaba et
p̄henderūt iohannem ⁊ oīa q̄ habebat: et
abierūt hītes ea. Post hec ōba renūciatū
ē ionathe ⁊ simoni fratri ei⁹: q̄ filij iābri
faciūt nuptias magnas ⁊ ducūt sponsā ex
madaba filiam vni⁹ de magnis p̄ncipibus
chanaan cū ambicōne magna. Et recordā
ti sūt sanguinis iohannis frīs sui: et ascen
derunt et absconderūt se sub tegimento mō
tis. Et eleuauerūt oculos suos et viderūt:
et ecce tumlt⁹ et apparatus multus. ⁊ spō
sus pcessit et amici ei⁹: et fratres eius ob-
viam illis cū timpanis et musicis ⁊ armis
multis. Et surrexerūt ad eos ex insidijs et
occiderūt eos: ⁊ ceciderūt vulnerati mlti: ⁊

resibui fugerunt in montes. Et acceperũt omnia spolia eoꝝ:et ꝓuerse sũt nupcie in luctũ:et vox musicoꝝ ipoꝝ ĩ lamentũ.Et vindicauerũt vindictaꝫ sanguinis frĩs sui et reuersi sunt ad ripã iordanis. Et audiuit bachides:ꝙ venit die sabbatorũ vsqꝫ ad oꝛã iordanis in vtute magna. Et dixit ad suos ionathas. Surgam⁹ ꝙ pugnem⁹ contra ĩimicos nros.Nõ ẽ em̃ hodie sicut heri ꝙ nudiustci⁹.Ecce em̃ bellũ ex aduerso:aq̃ vero iordanis hinc ꝙ inde ꝙ ripe ꝙ paludes et salt⁹:et nõ ẽ locus diuertẽdi.Nũc g̃ clamate ĩ celũ:vt liberemĩ de manu ĩimicorũ vro ꝝ.Et ꝓmissũ ẽ bellũ.Et extendit ionathas manũ suã pcutere bachidez:et diuertit abeo retro. Et dissiliit ionathas et q̃ cũ eo erãt in iordanẽ:ꝙ trãsnatauerũt ad eos iordanẽ.Et ceciderũt de pte bachidis die illa mille viri:et reuersi sũt in ihrl'm.Et edificauerũt ciuitates munitas in iudea:munitõz q̃ erat ĩ iericho .et in ammaũ.et in betheron.et bethel ꝙ thãnat ꝙ phara ꝙ thopo muris excelsis ꝙ portis ꝙ seris.Et posuit custodiam eis:vt inimicicias exercerẽt in isrl'.Et munuit ciuitatẽ bethsurã ꝙ gazarã.ꝙ arcẽ et posuit in eis auxilia ꝙ apparatũ escaꝝ:et accepit filios ꝓncipũ regiõis obsides:ꝙ posuit eos in arce in hirl'm ĩ custodiã.Et ãno cẽtesimoquinquagesimotercio mense secundo ꝓcepit alchimus destrui muros domus sancte interioris:et destrui opera ꝓphetarũ.Et cepit destruere .In tẽpore illo pcussus est alchimus et impedita sũt opa illius:et occlusum ẽ os eius ꝙ dissolutus est paralisi:nec vltra potuit loqui vbum et mandare de domo sua.Et mortu⁹ est alchimus in tẽpore illo cũ tormẽto magno.Et vidit bachides qm̃ mortu⁹ ẽ alchimus:et reuersus est ad regẽ:ꝙ siluit terra annis duobꝫ.Et cogitauerũt omnes iniqui dicẽtes.Ecce ionathas et qui cũ eo sunt in silencio habitant ꝓfidenter.Nũc ergo adducam⁹ bachidem:et ꝓprehẽdet eos omnes vna nocte. Et abierũt:ꝙ consiliũ ei dedẽrt Et surrexit vt vẽiret cuꝫ exercitu mltũ.Et misit epistolas occulte sociis suis qui erãt ĩ iudea vt conprehenderent ionathã.ꝙ eos q̃ cum eo erant:sed non potuerunt quia innotuit eis consilium eorum. Et apꝑhendit de viris regionis q̃ principes erant milicie quinquagĩta viros:ꝙ occidit eos .Et

secessit ionathas ꝙ symon ꝙ qui cũ eo erãt in bethbesem q̃ est in deserto:et extruxit diruta eius:et firmauerũt eã. Et cõgnouit bachides et cõgregauit vniuersã multitudinẽ suam:et hijs qui de iudea erant denũciauit.Et venit ꝙ castra posuit desuꝑ bethbesse:et obpugnauit eã dies mltos:et fecit machinas.Et reliquit ionathas symonem frem suũ in ciuitate et exiuit in regionẽ:et venit cũ numero et pcussit odaren et fres eius ꝙ filios phaseron ĩ tabernaculis ipsorum et cepit cedere et crescere in virtutibꝫ Symon vero et qui cum ipso erant exierunt de ciuitate et succenderũt machinas et pugnauerũt cõtra bachidem:et cõtrit⁹ ẽ ab eis.Et afflixerũt eũ valde:qm̃ ꝓsiliũ eius et cõgressus ei⁹ erat inanis. Et iratus contra viros iniqs qui ei ꝓsilium dederant vt veniret in regionẽ iporũ.multos ex eis occidit. Ipse aũt cogitauit cũ reliqs abire in regionez suã. Et cõgnouit ionathas et misit ad eũ legatos.cõponere pacez cũ ipo et reddere ei captiuitatẽ.Et libenter accepit:et fecit secũdum vba eius:et iurauit se nihil fcturũ ei mali omnibꝫ diebꝫ vite ei⁹ Et reddidit ei captiuitatẽ quã pus erat p̃dat⁹ de terra iuda Et cõuersus abijt in terraz suam:et nõ apposuit ampli⁹ venire in fines ei⁹.Et cessauit gladi⁹ ex isrl'.Et habitauit ionathas in magmas:et cepit ionathas ibi iudicare ppl'm:ꝙ exterminauit impios ex isrl'.

Capitulũ X

ET anno centesimosexagesimo ascẽdit alexander athiochi fili⁹ qui cõgnominat⁹ est nobilis ꝙ occupauit ptolomaidam:ꝙ receperunt eum:ꝙ regnauit illic. Et audiuit demetrius rex et congregauit exercitum copiosum valde:ꝙ exiuit obuiam illi in prelium. Et misit demetrius epistolam ad ionathaz.verbis pacificis.vt magnificaret eum. Dixit eniz.Anticipemus facere pacem cum eo :priusq̃ faciat cum alexandro aduersum nos.Recordabitur enim omnium malorum que fecimus in eum . et in fratrem eius:et in gentem eius.Et dedit ei potestatẽ congregãdi exercituz. Et fabricare arma:et esse ipm̃ socium ei⁹ et obsides qui erant in arce iussit tradi ei.Et venit ionathas in hierualem:ꝙ legit epistolas in auditu omnis

ꝑli et eoꝝ q̄ in arce erant. Et timuerūt ti
more magno: qm̄ audierunt q̄ dedit ei rex
potestatē ꝯgregandi exercituꝫ. Et traditi
sūt ionathe obsides: ⁊ rēddidit eos pētibꝫ su
is. Et hītauit ionathas ī ihrl'ē ⁊ cepit edi
ficare .et innouare ciuitatē. Et dixit faciē-
tibus opa vt extruerēt muros et montem
syon .ī circuitu lapidibꝫ q̄dratis ad muni-
tionē: et ita fecerūt. Et fugerūt alienigene
q̄ erāt in municōnibꝫ q̄s bachides edifica-
uerat: et reliquit vnusq̄sq̄ locū suū ⁊ abijt
in ērā suā: tm̄ ī bethsura remāserūt aliqui
ex hijs qui reliq̄rāt legē et p̄cepta dei. Erat
enim hec eis ad refugiuꝫ. Et audiuit alex-
ander rex ꝓmissa que promisit demetri⁹ io
nathe: et narrauerūt ei p̄lia et virtutes q̄s
ipse fecit et fratres eius .et labores quos
laborauerūt. Et ait. Nūquid inuēiem⁹ ali
quē virum talem: Et nūc faciemus eū ami
cum et socium nostrum. Et scripsit epistō-
lam: et misit ei secūduꝫ hec ꝟba dicēs. Rex
alexādēr .fratri ionathe salutem. Audiui-
mus de te q̄ vir potens sis viribꝫ. et aptus
es vt sis amicus noster. Et nūc cōstituim⁹
te hodie sūmum sacerdotēꝫ gētis tue: et vt
amicus voceris regis. Et misit ei purpurā
et coronam aureā: vt que nostra sūt senci-
as nobiscuꝫ: et cōserues amicicias ad nos
Et induit se ionathas stola sācta septimo
mense. anno centesimosexagesimo ī die so-
lenni scenophegie. Et ꝯgregauit exercituꝫ
et fecit arma copiosa. Et audiuit demetri-
us verba ista: ⁊ ꝯtristat⁹ est nimis. Et ait.
Quid hoc fecimus: q̄ p̄occupauit nos alex
ander ap̄phendere amicicia iudeoꝝ ad mu
nimen sui: Scribā et ego ꝟba illi dep̄catō-
ria ⁊ dignitates ⁊ dona: vt sit mecū ī adiu-
toriū. Et scripsit ei ī hec ꝟba. Rex demetri⁹
gēti iudeoꝝ salutē. Quoniā fuastis ad nos
pactū et māsistis ī amicicia nr̄a: ⁊ nō acces
sistis ad inimicos nostros: audiuimus et
gauisi sum⁹. Et nūc p̄seuerate adhuc ꝯser-
uare ad nos fidē: et retribuem⁹ vob̄ bona ꝓ
hijs que fecistis nobiscū: et remittem⁹ vob̄
p̄stacōnes m̄tas et dabim⁹ vobis donacō-
nes. Et nūc absoluo vos et omnes iudeos
a tributis: et precia salis indulgeo: et coro
nas remitto. Et tercias seminis. ⁊ dimidiā
partem fructus ligni q̄ ꝺ est portionis mee
relinquo vobis ex hodierno die ⁊ deinceps
ne accipiat̄ a terra iuda. et a tribus ciuita
tibus q̄ additē sunt illi ex samaria et gali-
lea: ex hodierna die ⁊ ī totum tp̄us. Et hie
rusalez sit sancta et libera cū finibus suis
et decime et tributa ip̄ius sint. Remitto e-
ciā potestatē arcis q̄ ē ī ihrl'm et do eā sū-
mo sacerdoti: vt ꝯstituat ī ea viros quos-
cūq̄ ip̄e elegerit q̄ custodiāt eā. Et omnez
animā iudeoꝝ que captiua ē a terra iuda
in om̄i regno meo relinq̄ liberā gratis: vt
omnes a tributis soluātur eciam pecoruꝫ
suoruꝫ. Et om̄s dies solennes et sabbata ⁊
neomenie ⁊ dies decreti. ⁊ tres dies añ diez
solēnez. ⁊ tres dies p⁹ diē solēnez sit om̄es
imūitatis ⁊ rmissiōis oīb̄ iudeis q̄ sūt ī re
gno meo. ⁊ nēo hēbit p̄tatem agē aliquid
et mouere negocia aduersus aliquez illoꝝ
in omni causa. Et vt ascribant̄ ex iudeis ī
exercitu regis ad triginta milia viroꝝ. Et
dabuntur illis copie vt oportet omnibus
exercitibus regis: et ex eis ordīabūt̄ q̄ sit
in municionibus regis magni. Et ex hijs
constituentur supra negocia regni q̄ agū-
tur ex fide: et principes sint ex eis et am-
bulent legibus suis: sicut precepit rex in
terra iuda. Et tres ciuitates que additē sūt
iudee ex regione samarie cum iudea repu-
tentur vt sint sub vno: et non obediant ali
ene potestati nisi summo sacerdoti: ptolo-
maidā et confines eius quas dedi donum
sanctis qui sunt in hierusalem ad necessa-
rios sumptus sanctoꝝ. Et ego dabo sin-
gulis annis q̄ndecim milia siclorum argen
ti de racionibus regis que me contingunt
Et om̄e quod reliquū fuerit quod nō red-
diderant qui super negocia erant annis p̄-
oribus: ex hoc dabunt in opera domus. Et
sup hec quinq̄ milia siclorum argenti que
accipiebāt de sanctorum racione p̄ singlos
annos: et hec ad sacerdotes ptineant qui
ministerio fūgunt̄. Et q̄cūq̄ cōfugerint in
templū q̄ ꝺ est hierosolimis et ī oīb̄ finib̄
ei⁹ obnoxij regi in om̄i negocio dimittāt̄
et vniuersa que sunt eis in r̄gno meo libe-
ra habeāt. Et ad edificanda vl' restaurāda
opera sanctoꝝ sūptus dabūt̄ de racōne re-
gis: ad extruendos muros in ihrl'm: et cō-
muniēdos ī circuitu sūpt⁹ dabūt̄ de racōne
regis: et ad ꝯstruendos muros ī iudea. Et
audiuit aūt ionathas ⁊ p̄ls r̄mōes istos:
nō crediderūt eis nec r̄cepūt eos: q̄ r̄cordā-
ti sunt malicie magne quā fecerat isrl': et

tribulauerat eos valde. Et ꝓplacuit eis in
alexandrũ: quia ipe fuerat eis prĩceps ser-
monũ pacis: ⁊ ipi auxiliũ ferebãt omnib⁹
die⁹. Et ꝓgregauit rex alexãder exercituꝫ
magnũ ⁊ admonuit castra ꝓtra demetriũ.
Et ꝓmiserũt plĩũ reges et fugit exercitus
demetrij: ⁊ insecut⁹ ẽ eũ alexãder: ⁊ ĩcubuit
sup eos. Et inualuit plĩũ nimis. donec oc-
cidit sol: et cecidit demetri⁹ ĩ illa die. Et mi
sit alexander ad ptolomeũ regem egipti le
gatos sc̃m hec verba dicẽs. Qm̃ regressus
sũ in regnũ meũ et sedi in sede patꝫ meorũ
⁊ obtinui ꝓncipatũ ⁊ ꝓtriui demetrium. et
possedi regionẽ nr̃am. ⁊ ꝓmisi pugnã cum
eo ⁊ ꝓtritus ẽ ipe ⁊ castra ei⁹ a nob et sedi-
mus in sede regni ei⁹: ⁊ nũc statuam⁹ adĩ-
uicẽ amiciciam et da mihi filiã tuam vxo-
rem: ⁊ ero gener tu⁹: ⁊ dabo tibi dona ⁊ ipi
dignitatẽ. Et rñdit rex ptolomeus dicens.
Felix dies in q̃ reuersus es ad terrã patrũ
tuoꝫ: et sedisti in sede regni eoꝫ. Et nũc fa
ciã tibi qd̃ scripsisti: sed occurre mihi pto-
lomaidã vt videamus inuicẽ nos: ⁊ spõde-
am tibi sicut dixisti. Et exiuit ptolome⁹ de
egipto ipe ⁊ cleopatra filia ei⁹: ⁊ venit pto-
lomaidã anno cẽtesimosexagesimosecũdo.
Et occurrit ei alexãder rex. Et ꝺdit ei cle-
opatram filiã suaz: ⁊ fecit nuptias ei⁹ pto-
lomaide. sicut reges ĩ magna glĩa. Et scri-
psit alexander rex ionathe: vt veniret ob-
uiam sibi. Et abijt cum gloria ptolomaidã
et occurrit ibi duob⁹ regib⁹: ⁊ dedit illis ar
gentũ multum ⁊ auꝫ ⁊ dona: ⁊ inuenit gra
ciã in ꝓspectu eoꝫ. Et ꝓuenerũt aduersus
eũ viri pestilentes ex israhel viri iniqui in-
terpellantes aduersus eum: et nõ intendit
ad eos rex. Et iussit spoliari ionathan ve-
stibus suis: et indui eũ purpura. Et ita fe-
cerunt. Et collocauit eum rex sedere secũ:
dixitq; principib⁹ suis. Exite cum eo ĩ me-
dium ciuitatis: et ꝑdicate vt nemo aduer-
sus eũ interpellet de vllo negocio: nec q̃sq̃
ei molestus sit de vlla ratõne. Et factum ẽ
vt viderũt qui interpellabant gloriã eius
que predicabatur: ⁊ opertũ euz purpura:
fugerunt omnes. Et magnificauit eũ rex:
et scripsit eum inter primos amicos: ⁊ po-
suit eum ducẽ et participẽ principat⁹. Et
reuersus ẽ ionathas in hirl̃m: cum pace ⁊
letícia. In ãno centesimosexagesimoq̃nto
venit demetri⁹ fili⁹ demetrij a creta in terrã
patrum suoꝫ. Et audiuit alexander rex et
ꝓtristat⁹ est valde: ⁊ reuersus ẽ antiochiã.
Et ꝓstituit demetrius rex apolloniũ ducẽ
qui ꝑerat celesyrie: ⁊ ꝓgregauit exercituz
magnũ ⁊ accessit ad iamniã: ⁊ misit ad io-
nathan summũ sacerdotẽ dicens. Tu solus
resistis nob⁹. Ego aũt factus sũ in risum et
in obprobriũ: ꝓpterea q; tu potestatez ad-
uersum nos exerces in montib⁹. Nunc g̃ si
ꝓfidis in vtutib⁹ tuis descẽde ad nos in cã-
pum ⁊ ꝓparemus illic inuicẽ: q; mecuz est
vtus belloꝫ. Interroga ⁊ disce quis sũ ego
et ceteri qui auxilio sũt mihi: qui ⁊ dicunt
q; non potest stare pes vester. ante faciem
nr̃am. q; bis in fugã ꝓuersi sunt patres tui
in terrã suã. Et nunc qũo poteris sustine-
re equitatũ ⁊ exercitũ tm̃ in campo vbi nõ
ẽ lapis neq; sarũ: neq; locus fugiendi: Alt
aũt audiuit ionathas sermones apollonij:
motus ẽ animo. Et elegit decẽ milia viro-
rũ: et exijt ab hirl̃m: ⁊ occurrit ei sym̃õ fra
ter eius in adiutoriũ. Et applicuerũt castra
ĩ ioppen. Et excluserũt eum a ciuitate: q; cu-
stodia apollonij ioppe erat: et oppugnauit
eã. Et exterriti qui erãt in ciuitate aperue
rũt ei: ⁊ obtinuit ionathas ioppẽ. Et audi-
uit apolonius: ⁊ admouit tria milia eq̃tũ
et exercitũ multuz. Et abijt in azotũ tanq̃
iter faciens: et statim exijt in campũ: eo q;
haberet multitudinẽ eq̃tũ ⁊ ꝓfideret in eis.
Et insecutus est eum ionathas in azotuz:
⁊ ꝓmiserunt plium. Et reliquit apolonius
in castris mille eq̃tes post eos occulte. Et
cognouit ionathas qm̃ insidie sũt post se:
et circuierũ castra eius: et iecerunt iacu-
la in pl̃m a mane usq; ad vesperã. Populus autẽ stabat sicut precepit ionathas: et
laborauerũt equi eoꝫ. Et eiecit sym̃on ex-
ercitum suum: et cõmisit contra legionez.
Equites ei fatigati erãt. Et ꝓtriti sunt ab
eo: et fugerunt. Et qui dispersi sũt per cam
pũ fugerũt in azotũ: ⁊ intrauerũt ĩ betha
gon ydolum suum: vt ibi se liberarent. Et
succendit ionathas azotuz ⁊ ciuitates que
erãt in circuitu eius: ⁊ accepit spolia eoꝫ:
et templum dagon et eos qui fugerunt in
illud succendit igni. Et fugerũt qui ceciderunt gladio cum hijs qui succesi sunt: fere
octo milia viroꝫ. Et mouit inde ionathas
castra: ⁊ applicuit ea aschalon ⁊ exierũ de
ciuitate obuiã illi ĩ magna glĩa. Et ꝟuers⁹

est ionathas in hirlm cũ suis hñtibꝫ spolia multa .Et factũ ẽ vt audiuit alexãder rex ꝓmones istos:addidit adhuc glorificare ionathan.Et misit ei fibulã aureã: sicut cõsuetudo ẽ dari cognatis regum. Et dedit ei accharon ꝙ oẽs fines eius in possessionẽ.

In rex egipti Ca. XI.
congregauit exercitũ sicut arenã q̃ ẽ circa orã maris .ꝙ naues multas: et qrebat obtinere regnũ alexandri dolo: ꝙ addere illud regno suo.Et exijt in syriaz vbis pacificis: et apiebanẽ ei ciuitates.et occurrebãt ei: qz mãdauerat alexãder rex exire ei obuiã.eoq socer suꝰ esset.Cũ autẽ introieret ciuitatẽ ptolomeꝰ:ponebat custodias militũ in singulis ciuitatibꝫ.Et vt appropiauit azotꝫ ostẽderũt ei templũ dagon succẽsum igni:ꝙ azotũ ꝙ cetera eiꝰ demolita ꝙ corpora ꝓiecta:et eoꝝ q̃ cesi erãt in bello tumulos.q̃s fecerant secus viam. Et narrauerũt regi qz hec fecit ionathas: vt inuidiã facerẽt ei.Et tacuit rex. Et occurrit ionathas regi in ioppen cũ glia :et inuicem se salutauerũt:et dormierũt illic. Et abijt ionathas cũ rege vsq ad fluuium qui vocabaẽ eleutherꝰ ꝙ reuersus ẽ in hierusalem.Rex aũt ptolomeus obtinuit dominũ ciuitatum vsq sileuciaz maritimã: et cogitabat in alexandrũ ꝓsilia mala.Et misit legatos ad demetriũ dicẽs. Veni cõponamus inter nos pactũ et dabo tibi filiam meã quam habet alexãder :ꝙ regnab in regno patris tui.Penitet emꝫ me:q̃ dederim illi filiã meam. Quesiuit emꝫ me occidere.Et vituperauit eũ: ꝓterea q̃ cõcupierat regnũ eius.Et abstulit filiã suam ꝙ dedit eã demetrio:ꝙ alienauit se ab alexandro:ꝙ manifestate sũt inimicicie eiꝰ.Et intrauit ptolomeus antiochiaz:et imposuit duo diademata capiti suo.egipti ꝙ asie.Alexander aũt rex erat in cilicia illis tẽporibus:qz rebellabãt qui erãt in locis illis.Et audiuit alexãder qz abduxit ptolomeꝰ filiã suã ꝙ dedit eã demetrio ꝙ venit ad eũ ī bellũ.Et ꝓduxit ptolomeꝰ rex exercitũ:et occurrit ei in manu valida:et fugauit eũ.Et fugit alexãder in arabiã :vt ibi ptegereẽ. Rex aũt ptolomeꝰ exaltatus est:ꝙ abstulit zabdibel arabs caput alexãdri:ꝙ misit ptolomeo.Et rex ptolomeꝰ mortuꝰ ẽ in die tercia :ꝙ qui erant in munitõibꝫ perierunt ab hijs q̃ erant inẽ castra. Et regnauit demetrius anno centesimosexagesimoseptimo.

In diebꝫ illis ꝓgregauit ionathas eos qui erant in iudea .vt expugnarẽt arcẽ q̃ erat ī hirlm:ꝙ fecerũt ꝓtra eã machinas mltas. Et abierũt quidã q̃ oderãt gentem suã viri iniqui ad regẽ demetriũ:ꝙ renũciauerũt ei qꝺ ionathas obsideret arcez.Et vt audinit iratus ẽ.ꝙ statī venit ptolomaidam:ꝙ scripsit ionathe ne obsideret arcẽ:sz occurreret sibi ad colloquiũ festinatꝫ.Ut audiuit aũt ionathas iussit obsideri.Et elegit de senioribꝫ isrl'ꝙ de sacerdotibꝫ:ꝙ ꝺdit se periculo. Et accepit aurũ ꝙ argentũ et vestẽ et alia xenia multa :ꝙ abijt ad regẽ ptolomaidã: et inuenit grãm in ꝓspectu eius .Et interpellabãt aduersus eũ.quidã iniqui ex gente sua.Et fecit ei rex:sicut fecerant ei q̃ ãte eũ fuerãt.Et exaltauit eũ in cõspectu oĩm amicoꝝ suoꝝ:ꝙ statuit ei pncipatũ sacerdocij.ꝙ quecunqꝫ alia habuit pus pcios̃a:ꝙ fecit eũ prĩcipẽ amicoꝝ.Et postulauit ionathas a rege vt immunẽ faceret iudeã et tres toparchias id ẽ samariã ꝙ ꝓfines eiꝰ: et pmisit ei talenta trecẽta.Et ꝓsensit rex: et scripsit ionathe epistolas ꝺ hijs omnibꝫ hũc modũ ꝓtinẽtes.Rex demetriꝰ fratri ionathe salutẽ ꝙ genti iudeoꝝ.Exemplũ epistole quã scripsimꝰ lasthenī parẽti nr̃o de nobis misimus ad vos:vt sciretis.Rex demetriꝰ lasthenī parẽti salutẽ.Genti iudeorũ amicis nr̃is ꝙ ꝓseruantibꝫ que iusta sũt apud nos decreuimꝰ benefacere ꝓter benignitatẽ ipoꝝ quã erga nos hñt.Statuimꝰ g̃ illis omnes fines iudee.et tres ciuitates lidã ꝙ ramathe q̃ addite sunt iudee ꝙ samariã.et oĩes ꝓfines eaꝝ sequestrari oĩibꝫ sacrificantibꝫ in hierosolimis:ꝓ hijs que ab eis prius rex accipiebat ꝑ singulos annos:et ꝑ fructibꝫ terre ꝙ pomoꝝ. Et alia que ad nos ptinebant decimaꝝ ꝙ tributoꝝ ex hoc tpe remittimus eis.ꝙ areas salinarũ et coronas que vobis deferebanẽ oĩa ipis ꝓcedimus:et nihil horũ irritũ erit ex hoc et in omne tẽpus.Nũc g̃ curate facere hoc exemplũ:et detur ionathe et ponatur in mõte sancto et in loco celebri. Et vidẽs demetrius rex qꝺ siluit terra in ꝓspectu suo et nihil ei resistit dimisit totum exercitum suum vnumquẽq in locum suum. excepto peregrino exercitu quem traxit ab insulis

gentiũ: ⁊ inimici erant ei omnes exercitus patr ei⁹. Triphon aũt erat quidã partiuz alexandri pri⁹: et vidit quoniã oĩs exercitus murmurauit cõtra demetriũ: et iuit ad emalchuel arabuz q̃ nutriebat antiochum filiũ alexandri: ⁊ assidebat ei vt traderet eũ ipi: vt regnaret in loco patris sui. Et enũciauit ei quãta fecit demetri⁹: et inimicicias exercituũ eius aduersus illũ. Et remãsit ibi diebꝫ mltis. Et misit ionathas ad demetriũ regẽ vt eiceret eos qui in arce erãt in hirlm. et qui ĩ ꝑsidijs erãt: qz impugnabãt isrl. Et misit demetri⁹ ad ionathan dicens. Non hoc tm̃ faciã tibi ⁊ gẽti tue: sed glĩa illustrabo te ⁊ gentem tuã cum fuerit oportunũ. Nũc g̃ recte feceris si miseris in auxiliũ mihi viros: qz discessit oĩs exercit⁹ me⁹. Et misit ei ionathas tria milia virox fortiũ anthiochiaz. Et venerũt ad regẽ: et delectatus ẽ rex ĩ aduentu eox. Et ꝓuenerũt q̃ erãt in ciuitate. centumuigintimilia virox: ⁊ volebãt interficere regẽ. Et fugit rex in aulã ⁊ occupauerũt qui erãt ꝺ ciuitate itinera ciuitatis: et ceperũt pugnare. Et vocauit rex iudeos in auxiliũ: ⁊ ꝓuenerũt omnes simul ad eũ. Et dispersi sũt omnes ꝑ ciuitatẽ: ⁊ occiderũt in illa die centũ milia hoĩm. Et succẽderũt ciuitatẽ: ⁊ ceperunt spolia multa in illa die: ⁊ liberauerũt regẽ. Et viderũt qui erãt de ciuitate q̃ obtinuissent iudei ciuitatẽ sicut volebãt: ⁊ infirmati sũt mẽte sua: ⁊ clamauerũt ad regẽ cũ ꝑcibꝫ dicẽtes. Da nob dextras: ⁊ cessent iudei oppugnare nos. ⁊ ciuitatẽ. Et ꝑiecerũt arma sua ⁊ fecerũt pacẽ. Et glĩficati sũt iudei in ꝓspectu regis ⁊ ĩ ꝓspectu omniũ qui erãt in regno eius: ⁊ nominati sũt ĩ regno. Et regressi sũt ĩ hirlm: hñtes spolia mlta. Et sedit demetri⁹ rex in sede regni sui: et siluit terra in ꝓspectu ei⁹. Et mentitus ẽ omnia quecũq̃ dixit: ⁊ abalienauit se a ionatha ⁊ nõ retribuit ei scõm beneficia q̃ sibi tribuerat: et vexabat eũ valde. Post hoc aũt ꝟsus ĩ triphon ⁊ antiochus cũ eo puer adolescens: ⁊ regnauit ⁊ imposuit sibi diadema. Et cõgregati sunt ad eũ omnes exercitus quos dispersérat demetrius: et pugnauerũt ꝓtra eũ: ⁊ fugit ⁊ terga vertit. Et accepit triphon bestias: et obtinuit antiochiã. Et scripsit antiochus adolescẽs ionathe dicens. Constituo tibi sacerdotiũ: et constituo te super quatuor ciuitates: vt sis ꝺ amicis regis. Et misit illi vasa aurea in ministeriũ et dedit ei potestatez bibendi in auro ⁊ esse in purpura: ⁊ habere fibulã aureã. Et simonem frem eius ꝓstituit ducẽ a terminis tyri. vsq̃ ad fines egipti. Et exijt ionathas ⁊ pambulabat trãs flumen ciuitates: et ꝓgregatus ẽ ad eũ omnis exercitus sirie in auxiliuz. Et venit aschalonem: ⁊ occurrerũt ei honorifice ꝺ ciuitate. Et abijt inde gazam et ꝓcluserũt se qui erãt gaze. et obsedit eam: ⁊ succendit que erant in circuitu ciuitatis: ⁊ ꝑdatus est eam. Et rogauerũt gazenses ionathan ⁊ dedit illis dextrã: ⁊ accepit filios eox obsides. ⁊ misit illos in hierusalem: ⁊ pambulauit regionẽ vsq̃ damascum. Et audiuit ionathas q̃ ꝑuaricati sũt principes demetrij in cades q̃ est in galilea cum exercitu multo volentes eum remouere a negocio regni: ⁊ occurrit illis: fratrem aũt suum simonem reliquit inr̃ prouinciã. Et applicuit simon ad bethsurã. et expugnabat eam diebus multis: et cõclusit eos. Et postulauerũt ab eo dextras accipere: et dedit illis. Et eiecit eos inde et cepit ciuitatez: et posuit in ea ꝓsidium. Et ionathas ⁊ castra ei⁹ applicuerũt ad aquã genesar: et ante lucẽ vigilauerunt in campo asor. Et ecce castra alienigenax occurrebant in campo: et tendebãt ei insidias in montibꝫ: ipse autem occurrit ex aduerso. Insidie vero exurrexerũt de locis suis: et ꝓmiserunt preliũ. Et fugerũt qui erant ex parte ionathe omnes: et nemo relictus est ex eis nisi mathatias filius absolomi: ⁊ iudas fili⁹ calphi: ⁊ principes milicie exercitus. Et scidit ionathas vestimẽta sua: ⁊ posuit terrã in capite suo: et orauit. Et reuersus ẽ ionathas ad eos in preliũ: et ꝓuertit eos in fugam: ⁊ pugnauerũt. Et viderunt qui fugiebant ꝓtis illius. ⁊ reuersi sunt ad eũ: et insequebanr̃ cũ eo omnes vsq̃ cades ad castra sua: ⁊ peruenerunt vsq̃ illuc. Et ceciderunt ꝺ alienigenis in die illa tria milia virox: et reuersus est ionathas in hierusalem.

Capitulum .XII.

SEt vidit ionathas qz tps eũ iuuat: et elegit viros: ⁊ misit eos romam statuere ⁊ r̃nouare cũ eis amiciciã. Et ad sparciatas et ad alia loca misit epistolas scõm eandem formam. Et abierunt

romã: ⁊ intrauerũt curiã ⁊ dixer̃t. Jonathas sũm⁹ sacerdos ⁊ gens iudeo ꝑ miserũt nos: ut renouemus amiciciã ⁊ societatem scom̃ ꝓstinũ. Et ꝺder̃t ill' epistolas ad ipos ꝑ loca: ut deducerẽt eos in terrã iuda cum pace. Et hoc ẽ exẽplũ epistolaꝝ q̃s scripsit ionathas spartiatis. Jonathas sũmus sacerdos. ⁊ seniores gẽtis. ⁊ sacerdotes. et reliquus ꝓplus iudeoꝝ. spartiatis frib⁹ salutẽ. Jam pritẽ misse erant epistole ad oniã sũmũ sacerdotẽ a dario q̃ regnabat apud vos: qm̃ estis fres nr̃i: sicut scriptũ ꝓtinet qꝺ subiectũ ẽ. Et suscepit onias vir̃ q̃ missus fuerat cũ honore: ⁊ accepit epistolas ĩ quib⁹ significabat̃ ꝺ societate ⁊ ꝺ amicicia Nos eĩ cũ nullo bo ꝑ ĩdigerem⁹. hñtes solatõ sanctos libros q̃ sunt in manib⁹ nr̃is: maluim⁹ mittere ad vos renouare fr̃nitatẽ ⁊ amiciciã: ne forte alieni efficiamur a vob̃. Multa em̃ tpa ĕnsierunt exq̃ misistis ad nos. Nos g̃ in oĩ tpe sine intermissione in diebꝫ solẽnib⁹ et ceteris quib⁹ oportet. memores sumus vr̃i in sacrificijs q̃ offerimus. ⁊ ĩ obseruatõib⁹: sicut phas ẽ ⁊ decet. meminisse frat̃. Letamur itaq; de gl'ia vestra. Nos aũt circũꝺederũt multe tribulatões. ⁊ ml'ta ꝓlia: ⁊ ĩpugnauerũt nos r̃ges q̃ sũt in circuitu nr̃o. Noluim⁹ g̃ vob̃ molesti esse: neq; ceteris socijs ⁊ amicis nr̃is in bijs ꝓlijs. Habuimus ei de celo auxiliũ: et liberati sumus nos: ⁊ hũliati sunt inimici nr̃i. Elegim⁹ itaq; neumeniũ antiochi filiũ ⁊ antipr̃em iasonis filiuꝝ: ⁊ misim⁹ ad romanos r̃nouare cũ eis amiciciã ⁊ societatẽ ꝓstinaꝝ. Mãdauimus itaq; eis vt veniãt etiã ad vos: ⁊ salutẽt vos: ⁊ reddẽt vob̃ epistolas nr̃as. ꝺ innouatõe fr̃nitatis nr̃e. Et nũc bñfaciatis: rñdentes nobis ad hec. Et hoc rescriptũ epl'aꝝ: qꝺ misit onias. Rex spartiatarũ onias. ionathe sacerdoti magno salutẽ. Jnuentũ ẽ scriptura de spartiatis ⁊ iudeis qm̃ sũt fr̃es: ⁊ q; sũt de genere abrahã. Et nũc exq̃ hec ꝓgnouim⁹: bñfaciatis scribẽtes nob̃ de pace vr̃a. Sed et nos scripsim⁹ vobis. Pecora nr̃a ⁊ possessiones nr̃e vr̃e sũt: ⁊ vr̃e nostre. Mandauim⁹ itaq; hec nũciari vob̃. Et audiuit ionathas qm̃ egressi sunt principes demetrij cũ exercitu multo sup̃ q̃ prius. pugnare aduersus eũ: ⁊ exĳt ab hĩl'm: ⁊ occurrit eis in amathite regione. Non em̃ dederat eis spaciuꝝ vt inꝛ

grederent̃ regionẽ eiꝰ. Et misit speculatoꝛres in castra eoꝝ. ⁊ reuersi nũciauerunt q; cõstituerũt supuenire illic noctẽ. Cũ autẽ occidissẽt sol. ꝑcepit ionathas suis vigilare: ⁊ esse in armis paratos ad pugnaꝫ tota noctẽ. Et posuit custodes p circuitũ castroꝛ rũ. Et audierũt aduersarij q; patus ẽ ionathas cũ suis in bello: ⁊ timuerunt ⁊ formiꝺauerũt in coꝛde suo: ⁊ accẽderũ focos in castris suis. Jonathas aũt ⁊ q̃ cũ eo erant nõ ꝓgnouerũt vsq; mane. Viderũt aũt lumina ardentia: ⁊ secutus ẽ eos ionathas: ⁊ nõ ꝓphendit eos. Transierũt eñ flumen eleutherũ. Et ꝺiuertit ionathas ad arabes q̃ vocabanꝫ zabadei: ⁊ ꝑcussit eos. et accepit spolia eoꝝ. Et iũxit. et venit damascũ: ⁊ ꝑambulabat omnẽ regionẽ illã. Simon aũ exĳt. ⁊ veĩt vsq; ascalonem ⁊ ad ꝓxima ꝑsidia: ⁊ ꝺeclinauit in ioppen: et occupauit eã. Audiuit eĩ q; vellẽt ꝑsidiũ tradere partibus demetrij: ⁊ posuit ibi custodes: vt custodirẽt eã. Et reuersus ẽ ionathas ⁊ ꝓuocauit seniores ꝓplĩ: ⁊ cogitauit cũ eis edificare ꝑsidia in iudea: ⁊ edificare muros hierusalẽ. ⁊ exaltare altitudine magna inter mediũ arcis ⁊ ciuitatis. vt separet eã a ciuitate. vt esset ipa singularit̃: ⁊ neq; vẽdãt neq; emãt. Et ꝓuenerũ vt edificarẽt ciuitatẽ: et cecidit murus q̃ erat sup̃ torrentẽ. ab ortu solis: ⁊ repauit sup̃ eũ q̃ vocat̃ caphetheta. Et simõ edificauit adiada ĩ sephela. ⁊ muniuit eã: ⁊ ĩposuit portas et seras. Et cũ cogitasset triphon regnare asỹe. et assumere diadema. ⁊ extendere manũ ĩ antiochum regẽ: timẽs ne forte nõ ꝑmitteret eũ ionathas sed pugnaret aduersus eum: q̃rebat ꝓprehendere eũ ⁊ occidere. Et exurgẽs abĳt bethasan: ⁊ exĳt ionathas obuiã cũ quadraginta milib⁹ viroꝝ electoꝛum in preliũ: ⁊ venit bethasan. Et vidit triphon q; venit ionathas cũ exercitu multo vt extẽderet in eũ manus. et timuit. Et excepit eum cum honoꝛe: et ꝓmẽdanit eum omñib⁹ amicis suis: ⁊ dedit ei munera. Et precepit exercitib⁹ suis vt obedirent ei sicut sibi. Et dixit ionathe. Vlt quid vexasti vniuersũ populum: cum nobis bellum non sit: Et nũc remitte eos in domos suas. Elige autẽ viros paucos qui tecũ sint: ⁊ veni mecũ ptolomaidã. ⁊ tradã eã tibi: et reliqua ꝑsidia. et exercitũ: et vniuersos ꝓpositos negocij:

et cõuersus abibo. ꝓptꝛea eñ veni. Et
credidit ei: ⁊ fecit sicut dixit ⁊ dimisit exer-
citũ: ⁊ abierũt in tꝛrã iuda. Retinuit aũt
secũ tria milia viꝛoꝝ: ex quibꝫ remisit ī ga
lileã duo milia: mille aũt venerũt cũ eo. Vt
aũt intrauit ptolomaidã ionathas. clause-
rũt portas ciuitatis ptolomẽses: ⁊ ꝯphen-
derũt eũ: ⁊ oẽs q̃ cũ eo intrauerũt. gladio
interfecerũt. Et misit triphon exercitũ et
eq̃tes in galileã ⁊ ī campũ magnũ: vt ptꝛe-
rẽt oẽs socios ionathe. At illi cũ ꝯgnouis-
sent qꝛ ꝯphensus ẽ ionathas ⁊ perijt. ⁊ oẽs
q̃ cũ eo erãt: hꝛtati sũt semetipos. et exie-
rũt parati in preliũ. Et vidẽtes hij q̃ inse-
cuti fuerãt qꝛ ꝓ anima res est illis. reuersi
sũt: illi aũt venerũt oẽs cũ pace in tꝛram
iuda. Et plãxerũt ionathan: et eos q̃ cum
ipo erãt valde. Et luxit isrl luctu magno.
Et quesierũt omnes gẽtes q̃ erãt in circui-
tu eoꝝ ptꝛerere eos. Dixerũt eñ. Non hñt
ꝓncipem ⁊ adiuuantẽ: nũc ꝯ expugnemus
illos: et tollamus de hominibꝫ memoriam
eoꝝ. ¶ Capitulum .XIII.

Vt audiuit simon qꝺ ꝯgregauit
triphon exercitũ copiosum. vt ve-
niret in tꝛrã iuda ⁊ attꝛereret eã:
videns qꝛ in tremoꝛe ꝑlus est et in timoꝛe.
ascendit hirlm et ꝯgregauit ꝑlm: ⁊ adhor
tãs dixit. Vos scitis quãta ego ⁊ frꝛes mei.
et domus pris mei fecimus pro legibꝫ et ꝓ
sanctis prelia: ⁊ angustias quales vidim⁹.
Propꝛ gr̃a perierunt frꝛes mei omnes ꝑter
isrl: et relictus sũ ego sol⁹. Et tũc nõ mihi
cõtingat parcere anime mee: in oi tpe tri-
bulatõnis. Non eñ melioꝛ sum frꝛibꝫ meis.
Vindicabo itaq; gentẽ meam ⁊ sancta. na-
tos quoq; nostꝛos ⁊ vꝛores: qꝛ ꝯgregati sũt
vniuerse gẽtes ptꝛere nos inimicicie gr̃a.
Et accensus est spũs ꝑlī simul. vt audiuit
ꝟmones istos: et rñderunt voce magna di-
cẽtes. Tu es dux noster loco iude: et iona-
the frꝛis tui. Pugna preliũ nr̃m: ⁊ oĩa que-
cunq; dixeris nobis faciemus. Et ꝯgregãs
oẽs viros bellatꝛes accelerauit ꝑsũmare
vniuersos muros hirlm: ⁊ muniuit eaꝫ in
gyro. Et misit ionathan filiũ absolomi: et
cũ eo exercitũ nouũ ī ioppen: ⁊ eiectis hijs
q̃ erãt in arce. remansit illic ipe. Et mouit
triphon a ptolomaida cũ exercitu ml'to vt
veniret ī tꝛrã iuda: ⁊ ionathas cũ eo ī cu
stodia. Simõ aũt applicuit ī addus ꝓpe fa-
cie cãpi. Et vt ꝯgnouit triphon qꝛ surrexit
simõ loco frꝛis sui ionathe. ⁊ qꝛ ꝓmissurus
esset cũ eo ꝑliũ: misit ad eũ legatos dicẽs.
Pro argẽto qꝺ ꝺebat frater tu⁹ ionathas
in ratõne regis ꝑpẽ negocia q̃ habuit: deti-
nuim⁹ eũ. Et nũc mitte argẽti talẽta cẽtũ
et duos filios ei⁹ obsides: vt nõ dimissus fu
giat a nob: et remittem⁹ eũ. Et ꝯgnouit si-
mon qꝛ cũ dolo loquerẽ secũ. Jussit tñ da-
ri argentũ ⁊ pueꝛos: ne inimicicia magna
sumeret ad ꝑlum isrl'dicentez: qꝛ nõ misit
ei argentũ ⁊ pueꝛos: ꝓptꝛea perijt. Et mi-
sit pueros ⁊ centũ talẽta. Et mẽtitus ẽ: ⁊ ñ
dimisit ionathan. Et post hec veīt triphõ
inꝛ regionẽ vt ꝓtꝛeret eã: et gyrauerũt ꝑ
viã q̃ ducit adꝛ. Et simõ ⁊ castra ei⁹. ãbu-
labãt in omnẽ locũ quocũq; ibãt. Qui aũt
in arce erãt. miserũt ad triphonẽ legatos.
vt festinaret venire ꝑ ꝺesertum: ⁊ mitteret
illis alimonias. Et parauit triphon omnẽ
eq̃tatũ: vt veniret illa noctꝛ. Erat aũt nix
multa valde: ⁊ nõ venit in galadithim. Et
cũ appꝛopinquasset baschaman: occidit io-
nathan ⁊ filios ei⁹ illic. Et ꝯuertit triphõ:
⁊ abijt ī tꝛrã suã. Et misit simõ et accepit
ossa ionathe frꝛis sui: ⁊ sepeliuit ea ī modin
ciuitate patꝛ ei⁹. Et plãxerũt eum oĩs isrl.
plãctu magno: ⁊ luxerũt eũ dies ml'tos. Et
edificauit simõ supꝛ sepulcꝛ prĩs sui et fra-
trũ suoꝝ edificiũ altũ visu. lapide palito re
tro ⁊ ãte: ⁊ statuit septẽ piramides vnã ꝓpe
vnam: patri ⁊ matri. ⁊ q̃tuoꝛ frꝛibꝫ. Et hijs
circũposuit colũnas magnas: et supꝛ colũ-
nas arma. ad memoꝛiã eternã: ⁊ iuxta ar
ma naues sculptas: q̃ viderent ab homibꝫ
nauigãtibꝫ mare. Hoc ẽ sepulcꝛ qꝺ fecit ī
modin vsq; ī hũc diẽ. Triphon aũt cũ iter
faceret cũ antiocho rege adolescente. dolo
occidit eũ: ⁊ regnauit in loco ei⁹. Et impo
suit sibi diadema asye: ⁊ fecit plagã magnã
in tꝛra. Et edificauit simon ꝑsidia iudee:
muniẽs eã turꝛibꝫ excelꝑ. ⁊ muris magnis
⁊ portis ⁊ seris: ⁊ posuit alimẽta in muni-
tõnibꝫ. Et elegit simon viros ⁊ misit ad de-
metriũ regẽ. vt faceret remissionẽ r̃gioni:
qꝛ act⁹ oẽs triphonis ꝑ direptõez fuerãt ge
sti. Et demetri⁹ rex ad verba ista rñdit ei: ⁊
scripsit epistolam talẽ. Rex demetri⁹ simo-
ni sũmo sacerdoti ⁊ amico regum. ⁊ senio-
ribꝫ ⁊ genti iudeoꝝ. salutem. Coronam au
reã. ⁊ baben quã misistis suscepim⁹: ⁊ pat

sumus facere vobiscū pacē magnā :ꝙ scri-
bere ꝓpositis regis remittere vob q̄ indul-
simus .Quecūq; ei ꝓstituimus vob ꝓstāt.
Munitōes q̄s edificastis vob sint .Remitti
mus q̄; ignorātias ꝙ peccata vsq; ī hodier-
nū die ꝙ coronā quā debebatis.Etsi q̄d alid
erat tributariū in hirlm:iā nō sit tributa
riū .Etsi q̄ ex vob apti sūt ꝓscribi inē nos
ꝓscribanē:ꝙ sit inter nos pax .Anno cēte-
simoseptuagesimo ablatū ē iuguz gētiū ab
isrl'.Et cepit ꝑlius isrl'scribere ī tabulis et
gestis publicis:āno ꝑmo sub simone sum-
mo sacerdote.magno duce.ꝙ ꝑncipe iudeo-
rū .In diebꝫ illis applicuit simon ad gazā.
ꝙ circūdedit eaz castris.ꝙ fecit machinas:
ꝙ applicuit ad ciuitatē.ꝙ ꝑcussit turrē vnā:
et ꝓphendit eā.Et qui eruperāt erāt intra
machinā ꝙ ciuitatē:ꝙ factꝰ ē motꝰ magnꝰ
in ciuitate.Et ascēderūt q̄ erāt in ciuitate
cū vxoribꝫ ꝙ filijs supꝑ murū scissis tunicis
suis: et clamauerūt voce magna postulā-
tes a simone dextras sibi dari:ꝙ dixerunt.
Non nobis reddas scōm malicias nr̄as.sed
scōm misericordias tuas :ꝙ ſuiemus tibi.
Et flexus simon.non debellauit eos:eiecit
tñ eos ꝺ ciuitate.ꝙ emūdauit edes in quib
fuerāt simulacra :ꝙ tūc intrauit in eā cum
ymnis bñdicens dñm. Et eiecta ab ea omī
īmundicia collocauit ī ea viros q̄ legē fa-
cerēt:ꝙ muniuit eā :ꝙ fecit sibi habitatōz.
Qui aūt erāt ī arce hirlm ꝓhibebanē egre
di ꝙ ingredi regionē.ꝙ emere ac vendere:ꝙ
esurierūt valde:ꝙ multe ex eis fame perie-
rūt.ꝙ clamauerūt ad simonē vt dextras ac-
ciperent:ꝙ dedit illis.Et eiecit eos inde:et
mūdauit arcē a ꝓtaminatōibꝫ. Et inēuerūt
in eā.tercia ꝙ vicesima die scōi menſ.anno
cēteſimoseptuagesimoꝑmo cū laude et ra-
mis palmaꝝ.ꝙ cythariſ ꝙ cymbal' et nabl'
ꝙ ymnis ꝙ canticis:q: ꝓtritꝰē inimicꝰ ma-
gnus ex isrl'. Et ꝓstituit vt oīb annis age-
renē dies hij cū letitia.Et muniuit montē
tēpli q̄ erat secꝰ arcē:ꝙ hītauit ibi ipe ꝙ qui
cū eo erāt.Et vidit simō iohānē filiū suū q̄
fortis ꝑlij vir esset:et posuit eū ducē ōtutū
vniuersaꝝ:ꝙ habitauit in gazaris.

Capitulum .XIIII.

Anno cēteſimoseptuagesimosecūdo
ꝓgregauit rex demetrius exercitū
suū:ꝙ abijt in mediā ad cōtrahēda
sibi auxilia. vt expugnaret triphonem. Et
vt audiuit arsaces rex ꝑsidis ꝙ medie quia
nituit demetriꝰ ꝓfines suos :ꝙ misit vnū ex
ꝑncipib suis vt ꝓphenderet eū viuū:ꝙ ad-
duceret eū ad se.Et abijt ꝙ percussit castra
demetrij.ꝙ ꝓphendit eū:ꝙ duxit eū ad arsa-
cē:ꝙ posuit eū in custodiā.Et siluit omnis
S terra iuda oīb diebꝫ simonis:et q̄siuit bo-
na gēti sue:ꝙ placuit illis pax eius.ꝙ gl'ia
eius omnib diebꝫ. Et cū oī gl'ia sua acce-
pit ioppen in portū :ꝙ fecit introitū ī insul'
maris.Et dilatauit fines gētis sue :ꝙ obti
nuit regionē .Et congregauit captiuitatem
multā:ꝙ dominatus ē gazare.ꝙ bethsure.ꝙ
arci.ꝙ abstulit immundicias ex ea:et non
erat q̄ resisteret ei.Et vnusq̄sq; colebat ter
rā suā in pace :ꝙ terra iuda dabat fructus
suos:ꝙ ligna cāporꝫ fructū suū.Seniores
in plateis sedebāt oēs.ꝙ de bonis terre tra-
ctabāt :ꝙ iuuenes īduebāt se gl'az ꝙ stolas
belli. Et ciuitatib tribuebat alimonias:ꝙ
cōstituebat eas vt essent vasa munitōnis:
quoaduſq; nominatū ē nomen gl'ie eiꝰ vsq;
ad extremū terre .Fecit pacē supꝑ terrā:et
letatus ē isrl'leticia magna.Et sedit vnus-
quisq; sub vite sua.ꝙ sub ficulnea sua :ꝙ nō
erat q̄ eos terreret.Defecit īpugnans eos
supꝑ terrā:reges ꝓtriti sūt in diebꝫ illis.Et
ꝓfirmauit omnes humiles ꝑpli sui :ꝙ legez
exōsiuit:ꝙ abstulit omnē iniquū ꝙ malum.
Sancta glorificauit:ꝙ multiplicauit vasa
sanctorꝫ.Et auditū ē rome qꝛ ꝺfūctus esset
ionathas ꝙ vsq; ī spartiatā :ꝙ ꝓtristati sūt
valde.Et audierūt autē qꝛ simon frater eiꝰ
factus esset sūmus sacerdos loco eiꝰ.et ipe
obtineret omnē regionē ꝙ ciuitates in ea:
scripserunt ad eū ī tabul' ereis vt renoua-
rēt amicicias ꝙ societatē: quā fecerāt cum
iuda ꝙ cū ionatha frib eius.Et lecte sūt
in ꝓspectu ecclesie in hirlm.Et hoc exēplū
epistolaꝝ quas spartiate miserūt.Sparti
anoꝝ ꝑnceps ꝙ ciuitates.simoni sacerdoti
magno.ꝙ seniorib ꝙ sacerdotib .ꝙ reliquo
ꝑplo iudeoꝝ frib salutē.Legati q̄ missi sūt
ad ꝑplum nr̄m nūciauerūt nob de vra gl'ia
ꝙ honore.ꝙ leticia:ꝙ gauisi sumus ī introi-
tu eoꝝ.Et scripsimus que ab eis erāt dicta
in cōciliis populi sic.Numenius antiochi.
ꝙ antipater iasonis filius legati iudeoꝝ ve
nerūt ad nos:renouātes nobiscū amicicia
ꝑstinā. Et placuit ꝑplo excipe viros gl'io-
se :ꝙ ponē exēplū rmonū eoꝝ.ī segregatis

populi libris: vt sit ad memoriã ꝓlo spar
tiataꝝ. Exẽplũ aũt hoꝝ scripsim⁹ simoni
magno sacerdoti. Post hoc aũt misit simõ
numeniũ romã hñtez clipeũ magnũ aure-
um pondus minaꝝ mille: ad statuendã cũ
eis societatẽ. Cũ aũt audisset ꝓlus roma-
nus ꝑmones istos dixerẽt. Quã gr̃arũ actõ
nẽ reddem⁹ simoni. et filijs ei⁹? Restituit eĩ
ipe frẽs suos: et expugnauit inimicos isrl̃
ab eis. Et statuerũt ei libertatẽ: ꝙ scripse-
rũt in tabul̃ereis: ꝙ posuerũt in titulis in
montẽ sion. Et hoc ẽ exemplũ scripture.
Octaua decima die menſ ebul. ãno cẽtesi-
moseptuagesimosecũdo anno tercõ. sub si-
mone sacerdote magno ĩ assaramel ĩ ꝓuen
tu magno sacerdotũ ꝙ ꝓl̃i ꝙ prĩcipũ. ꝙ gen
tis ꝙ senioꝝ regionis. nota facta sũt hec:
qm̃ frequenť facta sũt ꝓlia ĩ regione nr̃a.
Simon aũt matathie fili⁹ ex filijs iarib. et
frẽs eius dederũt se piculo: et restituerunt
aduersarijs gẽtis sue vt starẽt sancta ipoꝝ
et lex: ꝙ gl̃ia magna glorificauerũt gentez
suã. Et ꝓgregauit ionathas gentẽ suam: ꝙ
factus ẽ illis sacerdos magnus: et apposit⁹
ẽ ad ꝓl̃um suũ. Et voluerũt inimici eoꝝz
calcare sancta: ꝙ atterere regionẽ ipoꝝ: et
extẽdere man⁹ in sancta sanctoꝝ. Tũc resti
tit simõ ꝙ pugnauit ꝑ gẽte sua: ꝙ erogauit
pecunias multas. ꝙ armauit viros ỏtutis
gẽtis sue. ꝙ dedit illis stipẽdia. Et muniuit
ciuitates iudee ꝙ bethsurã q̃ erat in finibus
iudee. vbi erãt arma hostiũ antea: ꝙ posuit
illic ꝓsidiũ viros iudeos. Et ioppen muni-
uit q̃ erat ad mare: ꝙ gazarã que est ĩ finib⁹
azoti: in q̃ hostes ãtea hĩtabãt. Et colloca
uit illic iudeos: ꝙ quecũqz apta erãt ad cor
reptiõz eoꝝ posuit ĩ eis. Et vidit ꝓl̃us actũ
simonis ꝙ gl̃iam quã cogitabat facere gẽti
sue. ꝙ posuerũt eũ ducẽ suũ ꝙ prĩcipẽ sacer
dotũ eo ꝙ ipe fecerit hec oĩa: ꝙ iusticiaz et
fidẽ quã ꝓseruauit gẽti sue: ꝙ quesiuit omĩ
modo exaltare ꝓl̃m suũ. Et in diebꝰ ei⁹ ꝓ-
speratũ ẽ in manib⁹ ei⁹. vt tollerenť gẽtes
de regione ipoꝝ: ꝙ q̃ in ciuitate dauid erãt
in hirl̃m in arce de q̃ ꝓcedebãt ꝙ ꝓtamina-
bãt oĩa q̃ in circuitu sanctoꝝ sũt: ꝙ infere-
bãt plagã magnaz castitati. Et collocauit
in ea viros iudeos ad tutamentũ regionis
et ciuitatis: et exaltauit muros in hirl̃m.
Et rex demetrius statuit illi sũmũ sacerdo
tiũ. Decõm hec fecit eũ amicũ suũ: ꝙ glori-
ficauit eũ gl̃ia magna. Audiuit emĩ ꝙ ap-
pellati sũt iudei a romanis amici ꝙ socij et
frẽs: ꝙ qz̃ suscepeŕt legatos simonis gl̃iose:
ꝙ qz̃ iudei ꝙ sacerdotes eoꝝ ꝓsenseŕt eũ esse
ducẽ suũ ꝙ sũmũ sacerdotẽ ineternũ donec
surgat ꝓpheta fidelis: ꝙ vt sit sup eos dux:
ꝙ vt cura esset illi ꝑ sanctis. ꝙ vt ꝓstitueret
ꝓpositos sup opa eoꝝ ꝙ sup regionẽ. ꝙ sup
arma ꝙ sup ꝓsidia. ꝙ cura sit illi de sãctis: ꝙ
vt audiať ab omnib⁹. ꝙ vt scribanť in noĩe
ei⁹ omnes circũscriptiõnes in regione. ꝙ vt
operiať purpura ꝙ auro: ꝙ ne liceat vlli ex
ꝓl̃o et ex sacerdotib⁹ irritũ facere aliquid
hoꝝ. ꝙ ꝓtradicere hijs que ab eo dicuntur
aut ꝓuocare ꝓuẽtum in regione sine ipo:
ꝙ vestiri purpura. et vti fibula aurea. Qui
aũt fecerit ꝓtra hec. aut irritũ fecerit ali-
quid hoꝝ: reus erit. Et ꝓplacuit omĩ ꝓl̃o
statuere simonẽ: et facere scõm verba ista.
Et suscepit simon et placuit ei vt sũmo sa-
cerdocio fũgeretur: ꝙ esset dux et ꝓnceps
gentis iudeoꝝ ꝙ sacerdotũ: ꝙ ꝑesset omĩb⁹.
Et scripturã istã dixerũt ponere ĩ tabulis
ereis: ꝙ ponere eas in peribulo sanctoꝝ in
loco celebri. Exemplũ autem eoꝝ ponere
in erario: vt habeat simon et filij eius.

Capitulum .XV.

Et misit rex antiochus fili⁹ deme-
trij epistolas ab insulis maris si-
moni sacerdoti ꝙ principi gẽtis iu
deoꝝ ꝙ vniuerse gẽti: ꝙ erãt ꝓtinentes hunc
modum. Rex antiochus simoni sacerdoti
magno: ꝙ gẽti iudeoꝝ salutẽ. Quoniamq̃
dem pestilentes obtinuerũt regnũ patrum
nr̃oꝝ: volo ať vĩdicare regnũ ꝙ restituere
illud sicut erat antea electũ: feci ml̃titudi-
nem exercitus. ꝙ feci naues bellicas. Volo
aũt ꝓcedere ꝑ regionẽ vt vlciscar in eos q̃
coꝛruperũt regionẽ nr̃am: ꝙ q̃ ỏsolauerũt
ciuitates multas ĩ regno meo. Nũc ḡ sta-
tuo tibi oẽs oblatiões q̃s remiserũt tibi añ
me omnes reges. ꝙ quecũqz alia dona remi
serũt tibi: et permitto tibi facere ꝓcussurã
ꝓpij nummismatis in regione tua. Dieru-
salem aũt sanctam esse et liberã: et omnia
arma que fabricata sũt et presidia que cõ-
struxisti q̃ tenes. maneãt tibi. Et omne de-
bitũ regis et que futura sũt regi ex hoc et ĩ
totũ tps remittunť tibi. Cũ aũt obtinueri
m⁹ regnũ nr̃m. glorificabim⁹ te ꝙ getẽ tuã.
et tẽpluz gloria magna: ita vt manifesteť

gloria vra in vniuersa terra. Anno centesimoseptuagesimoquarto exijt anthiochus in terrā patr suor: et puenerūt ad eū oēs exercitus: ita vt pauci relicti essent cū triphone. Et insecut⁹ē eum antiochus rex: q venit dorā fugiens per maritimā. Sciebat enī qr pgregata sūt mala in eū: q reliqt eū exercitus. Et applicuit anthiochus sup dorā cū centūuigintimilib⁹ viror belligerator: q octo milib⁹ eqtū. Et circuiuit ciuitatē: q naues a mari accesserūt q vexabāt ciuitatē a terra q mari: q neminē sinebāt ingredi vel egredi. Venit aūt numeni⁹ q q cū eo fuerāt ab vrbe roma hntes epistolas regib⁹ q regionib⁹ scriptas: in quib⁹ ptinebātur hec. Lucius psul romanor. ptolomeo regi salutē. Legati iudeor venerūt ad nos amici nri renouātes pstinā amicitiā q societatē: missi a simone pncipe sacerdotū et pplo iudeor. Attulerūt aūt clipeū aureum minar mille. Placuit itaqr nobis scribere regib⁹ q regionib⁹ vt nō inferant ill' mala: neqr ipugnēt eos q ciuitates eor. q rgiones eor: q vt nō ferāt auxiliū pugnātib⁹ aduersus eos. Clipeū ē aūt nob⁹ accipe ab eis clipeū Si q g pestilētes fugerint ō regione ipor ad vos. Edite eos simoni pncipi sacerdotū: vt vindicet in eos scōm legē suā. Hec eadem scripta sūt demetrio regi. q attalo. q arabi. q arsaci. q in oēs regiones: q sāsame. q spartanis. q delo. q mido. q sicione. q carie. q samū. q phanphiliā. q lician. q alacarnasuz. q rodū. q faselida. q choo. q siden. et arado. et gortinā. et egnidū. et ciprū. q cirenē. Exemplū aūt eor scripserūt simoni principi sacerdotum: q pplo iudeor. Antiochus aūt rex applicuit castra in dorā secundo: admouens ei semp manus q machinas faciens: q pclusit triphonē ne pcederet. Et misit ad eū simon duo milia viror elector in auxilium: et argentum q aur q vasa copiosa. q noluit ea accipere: sed irrupit oīa que pactus ē cum eo antea: et alienauit se ab eo. Et misit ad eū anthenobium vnuz de amicis suis: vt tractaret cum ipo dicens. Clos tenetis ioppen q gazaram et arcem q est in hirlim ciuitatis regni mei: fines ear desolastis q fecistis plagā magnā ī terra: q dominati estis per loca multa in regno meo. Nūc ergo tradite ciuitates qs occupastis: et tributa locor ī quib⁹ dominati estis exr fines iudee. Sinaūt date p illis quingēta talēta argēti: et exterminij qō exterminastis q tributor ciuitatuz. alia talēta qngēta. Sinaūt veniem⁹: et expugnabim⁹ vos. Et venit antheonobi⁹ amic⁹ regis in hirl'm et vidit gloriā simonis q claritatē in auro et argēto q apparatū copiosū. q obstupuit: q retulit ei verba regis. Et rndit ei simon: et dixit ei. Neqr alienā terrā sūpsimus. neqr alienā detinem⁹: sed hereditatē patrum nror. q iniuste ab inimicis nris aliquo tē pore possessa ē. Nos vero tēpus hntes vendicamus hereditatē patrum nror. Nam ō ioppe. et gazara. que expostulas: ipsi faciebāt in pplo plagā magnā. q in regione nostra: hor damus talēta centū. Et nō rndit ei anthenobius verbū. Reuersus aūt cum ira ad regē renūciauit ei ōba ista: q gloriā simonis q vniuersa q vidit: q irat⁹ē rex ira magna. Triphon aūt fugit naui ī ortosaida. Et pstituit rex cendebium ducē maritimū q exercitū pditum q equitū dedit illi. Et mādauit illi mouere castra ptra faciez iudee: et mandauit ei edificare cedronē: et obstruere portas ciuitatis: q debellare populū. Rex aūt psequebat triphonē. Et pueīt cēdebi⁹ iamniā. q cepit irritare plebē. q pculcare iudeā. q captiuare pplum. q interficere: q edificare cedronem. Et collocauit illic eqtes et exercitū: vt egressi pambularent viam iudee sicut pstituit ei rex.

Et ascēdit iohan Ca. .XVI. nes de gazaris: et nūciauit simoni patri suo que fecit cendebe⁹ ī pplo ipor. Et vocauit simon duos filios suos seniores iudam q iohānem: q ait illis. Ego et frres mei et domus patris mei expugnauimus hostes isrl' ab adolescētia vsqz ī hūc diē: q psperatū est in manib⁹ nris liberare isrl' aliquotiēs. Nūc aūt senui: sz estote loco meo q frīs mei: q egressi pugnate p gente nostra. Auxiliuz vero de celo vobiscum sit. Et elegit de regione viginti milia viror belligerator q equites. q pfecti sūt ad cendebeū. q dormierunt in modin. Et surrexerūt mane: q abierūt in cāpum. Et ecce exercit⁹ copiosus in obuiā ill' peditū q eqtum: q fluui⁹ torrēs erat int̄ mediū ipor. Et admouit castra pt̄ faciē eor ipe et pplus ei⁹: et vidit pplm trepidantē ad transfretandū torrentē: q trāsfretauit pmus. Et viderunt

eum viri.⁊ transierũt post eum.Et diuisit populũ: ⁊ equites in medio peditum.erat autẽ equitatus aduersarioꝝ copiosus nimis.Et exclamauerũt sacris tubis:⁊ ĩ fugam ꝯuersus est cẽdebeus et castra eius .⁊ ceciderũt ĩ eis multi vulnerati:residui aũt in munitõem fugerũt.Tũc vulneratus est iudas frater iohãnis .Johannes aũt insecutus est eos donec venit cedronam quam edificauit:et fugerũt vsqꝫ ad turres q̃ erãt in agris azoti:⁊ succẽdit eas igni.Et ceciderũt ex illis duo milia virorꝫ:et reuersus est in iudeam in pace.Et ptolomeus filius abobi ꝯstitutus erat dux in cãpo iericho: et habebat argentũ et aurum multũ.Erat enĩ gener.sũmi sacerdotis.Et exaltatũ est cor eius:⁊ volebat obtinere regionẽ :⁊ cogitabat dolũ aduersus simonẽ et filios eiꝰ vt tolleret eos .Simon aũt perambulans ciuitates que erãt in regione iudee.et solicitudinẽ gerẽs earum dͦscendit in iericho. ipe ⁊ mathatias filius eius et iudas:anno centesimoseptuagesimoseptimo mense vndecimo. Hic est mẽsis sabbath. Et suscepit eos filius abobi in municiũculam que vocaf doch.cum dolo quã edificauit:et fecit eis ꝯuiuiũ magnũ: et absc̃dit illic viros. Et cum inebriatus esset simon et filij eius. surrexit ptolomeus cũ suis.et sumpserunt arma sua:et intrauerũt in ꝯuiuium .⁊ occiderũt eum ⁊ duos filios eius:et quosdaꝫ pueros eius.Et fecit deceptõem magnã in israhel:⁊ reddidit mala pro bonis.Et scripsit hec ptolomeus et misit regi :vt mitteret ei exercitũ in auxiliũ:et traderet ei regionẽ et ciuitates eorꝫ et tributa.Et misit alios in gazarã tollere iohãnẽ :⁊ tribunis misit epistolas vt venirẽt ad se:⁊ daret eis argentum ⁊ auꝝ ⁊ dona.Et alios misit occupare hierusalem.⁊ montẽ templi.Et p̃ currẽs quidam nũciauit iohãni in gazara qꝛ periit pater eius ⁊ fratres eiꝰ:⁊ qꝛ misit te quoqꝫ interfici.Et audiuit aũt vehemẽter expauit:et ꝯprehendit viros qui venerãt ptere eũ:⁊ occidit eos.Cognouit enĩ quia querebãt eũ ptere.Et cetera ſmonũ iohãnis ⁊ bellorꝫ eius.⁊ bonarꝫ virtutum quibꝰ fortit gessit ⁊ edificij murorꝫ qs extruxit ⁊ rerũ gestarꝫ eius:ecce hec scripta sũt in libro dierũ sacerdotij eius:exquo factus est princeps sacerdotũ post patrem suum.

Explicit liber p̃mus machabeorꝫ . Incipit secundus.

Fratribus q̃ sunt p egiptũ iudeis salutem dicunt fratres qui sunt in hierosolimis iudei.⁊ qui in regione iudee:et pacem bonã.Benefaciat vobis deus.⁊ meminerit testamẽti sui. quod locutus est ad abraham.⁊ ysaac et iacob seruorꝫ suorum fideliuꝫ:et det vobis cor omnib vt colatis eum:⁊ faciatis eius volũtatẽ corde magno et anima volenti.Adaperiat cor vestrum in lege sua ⁊ in preceptis suis:⁊ faciat pacem.Exaudiat oratõnes vestras .⁊ recõcilietur vobis:nec vos deserat in tẽpore malo.Et nunc hic sumus orantes pro vobis. Regnãte demetrio anno centesimoseptuagesimonono nos iudei scripsimus vobis in tribulatõne et impetu qui superuenit nob in istis ãnis :exquo recessit iason a sancta terra.⁊ a regno.Portam succenderunt:et effuderunt sanguinẽ innocentẽ.Et orauimus ad dñm ⁊ exauditi sumus:⁊ obtulimꝰ sacrificiũ et similaginem :⁊ accẽdimus lucernas ⁊ ꝓposuimus panes.Et nũc frequẽtate dies scenophegie mensis casleu.Anno centesimooctogesimooctauo.ꝓl'us qui est hierosolimis . Et in iudea senatusqꝫ et iudas aristobolo magistro ptolomei rgis q̃ est de genere xp̃orꝫ sacerdotũ et hijs qui in egipto sũt iudeis:salutem ⁊ sanitatem.De magnis periculis a deo liberati magnifice gras agimus ipi:vtpote qui aduersus tale regem dimicauimꝰ. Ipe enĩ ebullire fecit de psidẽ eos q̃ pugnauerũt ptra nos.et sanctã ciuitatẽ.Nã cũ in psidẽ esset dux ipe ⁊ cũ ipo imensus exercitꝰ:cecidit in tẽplo nanee:psilio deceptꝰ sacerdotũ nanee.Et enĩ cũ ea hitaturus venit ad locũ antiochꝰ ⁊ amici eiꝰ: et vt acciperet pecunias multas dotis noĩe.Cũqꝫ ꝓposuissẽt eas sacerdotes nanee ⁊ ipe cum paucis ingressus esset intẽ ambitũ phani:clauserũt tẽplũ.Cũ aũt intrasset antiochꝰ aptoqꝫ occulto aditu tẽpli mittẽtes lapides pcusserunt ducẽ ⁊ eos qui cũ eo erant :⁊ diuiserũt membratim:⁊ capitibꝰ amputatis foras piecerunt.Per omnia bñdictꝰ deus:qui tradidit impios.

Facturi igitur quinta ⁊ viceſima die menſis caſleu purificatōem tēpli. neceſſarium duximus ſignificare vob̄ : vt et vos quoq; agatis diē ſcenophegie . ⁊ diē ignis: q̄ datus ē q̄n neemias edificato templo ⁊ altari obtulit ſacrificia. Nam cū in ꝑſidē ducerē-tur ꝑres nr̄i: ſacerdotes q̄ tūc cultores dei erāt acceptū ignē ỏ altari occulte abſconderūt in valle vbi erat puteꝰ altus ⁊ ſiccꝰ: ⁊ in eo ꝓtutati ſūt eū. ita vt omnib̄ ignotꝰ eſſet locus. Cum aūt ꝑteriſſent āni multi. ⁊ placuit deo vt mitteretur neemias a rege ꝑſidis: nepotes ſacerdotū illoꝝ q̄ abſcōderāt miſit ad req̄rendū ignē: et ſicut narrauerūt nob̄ nō inuenerūt ignē ſz aquā craſſam. Et iuſſit eos haurire. ⁊ afferre ſibi: et ſacrificia que impoſita erāt iuſſit ſacerdos neemias aſpergi ipa aqua: ⁊ ligna. ⁊ q̄ erāt ſuppoſita. Eltq; hoc factū ē. ⁊ tēpus affuit q̄ ſol refulſit q̄ ꝑus erat in nubilo: accēſus ē ignis magnus ita vt oēs mirarent̄. Oratōnem aūt faciebāt oēs ſacerdotes dū ꝓſūmaret̄ ſacrificiū ionatha īchoāte : ceteris aūt reſpōdētib̄. Et neemie erat oratō hūc habēs modū . Dñe deꝰ omniū creatoꝝ terribilis ⁊ fortis iuſtus ⁊ miſericors q̄ ſolus es bonus rex: ſolꝰ ꝑſtans ſolus iuſtꝰ et oīpotēs ⁊ eternꝰ: q̄ liberas iſrl̄ de oī malo: q̄ feciſti ꝑres electos et ſāctificaſti eos: accipe ſacrificiū ꝑ vniuerſo ꝑlo tuo iſrl̄: ⁊ cuſtodi ꝑtem tuā ⁊ ſāctifica. Cōgrega diſperſionē nr̄am: libera eos q̄ ſeruiūt gentib̄. et ꝓꝑptos ⁊ abominatos reſpice: vt ſciāt gētes q; tu es deꝰ nr̄. Afflige oꝑimētes nos: ⁊ ꝓtumeliā faciētes in ſuꝑbia. Cōſtitue populū tuū ī loco ſācto tuo: ſicut dixit moyſes . Sacerdotes autez pſallebant ỹmnos: vſqueq̄ ꝓſūptū eſſet ſacrificiū. Cum autem cōſūptū fuiſſet ſacrificiū: ex reſidua aqua neemias iuſſit lapides maiores ꝑfūdi . Qđ vt factū eſt. ex eis flāma accēſa ē: ſz ex lumine quod refulſit ab altari cōſūpta ē. Ut vero manifeſtata ē res : renūciatū eſt regi perſarū q̄ in loco in quo ignē abſcōderant hij qui trāſlati fuerāt ſecerdotes . aqua apparuit: de qua neemias et qui cum eo erāt purificauerūt ſacrificia. Cōſiderans autez rex rē et diligēter examinās: fecit ei templum vt probaret qđ factū erat. Et cū probaſſet: ſacerdotib̄ donauit multa bona et alia atq; alia munera : et accipiens manu ſua tribuebat eis. Appellauit aūt neemias hūc locū nepthar. qđ interꝑtat purificatio. Elocat autem apud plueres nephi.

Capitulum .II.

Inuenit autē in deſcriptōib̄ hieremie ꝓphete. q̄ iuſſit eos ignē accipere q̄ trāſmigrātis. Et dedit illis legē ne obliuiſcerent̄ ꝑcepta dñi: ⁊ vt nō exerrarēt mētib̄ videntes ſimulacra aurea ⁊ argētea. ⁊ ornamēta eoꝝ: et alia huiuſcemodi dicēs hortabat̄. ne legē amouerēt a corde ſuo . Erat aūt in ipa ſcriptura: qūo tabernaculū ⁊ archā iuſſit ꝓpheta diuino reſponſo ad ſe facto comitari ſecum. vſqueq̄ exiuit in montē: in q̄ moyſes aſcēdit ⁊ vidit dei hereditatē. Et veniēs ibi hieremias īuenit locū ſpelūce : ⁊ tabernaculū ⁊ archā ⁊ altare incēſi intulit illuc: ⁊ oſtiū obſtruxit. Et acceſſerūt quidaz ſimul q̄ ſeq̄banꝰ vt notarēt ſibi locū : ⁊ nō potuerūt īuenire. Qđ aꝰ ꝓgnouit hieremias: culpās illos dixit. q̄ ignotꝰ erit locus donec ꝓgreget deus ꝓgregatōem ꝑlī: et ꝓpicius fiat. Et tūc dñs oſtendet hec: ⁊ ap̄parebit maieſtas dñi: et nubes erit ſicut ⁊ moyſi manifeſtabat̄: et ſicut cū ſalomon petijt vt locꝰ ſanctificaret̄ (magno deo manifeſtabat hec) Magnifice etem̄ ſapiām ꝛctabat: ⁊ vt ſapiencia dñs obtulit ſacrificiū dedicatōnis et ꝓſumatōnis tēpli. Sicut ⁊ moyſes orabat ad dñm: ⁊ deſcēdit ignis de celo ⁊ ꝓſumpſit olocauſtū: ⁊ dixit moyſes eo q̄ nō ſit mādatū qđ erat ꝑ peccato. ⁊ ꝓſūptū ē . Similit̄ ⁊ ſalomon octo diebꝫ celebrauit dedicatōem. Inferebant̄ aūt in deſcriptōib̄ ⁊ cōmētarijs neemie hec eadē: ⁊ qualit̄ ꝓſtruēs bibliothecā ꝓgregauit de regiōib̄ libros. ꝓphetaꝝ ⁊ dauid: ⁊ epiſtolas regū et de donarijs. Similit̄ aūt et iudas ea q̄ ꝑ bellū qđ nob̄ acciderat ꝓgregauit oīa: et ſūt apud nos. Si g̃ deſideratis hec: mittite q̄ ꝑferāt vob̄ . Acturi itaq; purificatōnem ſcripſim⁹ vobis. Bene g̃ facietis: ſi egeritis hos dies. Deꝰ aūt q̄ liberauit ꝑlm ſuū et reddidit hereditatē oīb̄. ⁊ regnū ⁊ ſacerdotiū ⁊ ſāctificatōez ſicut ꝑmiſit ī lege: ſperamus q̄ cito nr̄i miſerebit̄ : et cōgregabit de ſub celo ī locū ſāctū. Eripuit eī nos ỏ magnis ꝑicul̄: ⁊ locū purgauit. De iuda vero machabeo ⁊ de frib̄ eius . ⁊ de tēpli magni

purificatõne. ⁊ de are dedicatione: sed et de ꝑlijs q̃ ꝓtinẽt ad antiochũ nobilẽ. ⁊ filium ei⁹ eupatorẽ: ⁊ de illuminatõibꝫ q̃ de celo facte sũt ad eos q̃ ꝓ iudeis fortit̃ fecerũt: ita vt vniuersã regionẽ cũ pauci essẽt vindicarẽt ⁊ barbarã mlt̃itudinẽ fugarẽt: ⁊ famosissimũ toto orbe tẽplũ recuparẽt: ⁊ ciuitatẽ liberarẽt: vt ⁊ leges q̃ abolite erãt r̃stituerent̃. dño cũ oĩ trãquillitate ꝓpicio facto illis: itẽꝫ ab iasone cyreneo. quinq; libris ꝓꝑhensa tẽptauim⁹ nos vno volumĩe breuiare. Cõsiderãtes eĩ multitudinẽ librorꝫ ⁊ difficultatẽ volẽtibꝫ aggredi narratões historiarꝫ. ꝓt̃ multitudinẽ rerꝫ curauim⁹ volẽtibꝫ quitẽ legere vt esset animi oblectatõ: studioß vero vt facile possint memorie cõmẽdare: oĩbꝫ aũt legẽtibꝫ vtilitas ꝓferat̃. Et nobꝫ quitẽ ipis q̃ hoc op⁹ breuiãdi causa suscepim⁹ nõ facilẽ laborẽ: ymmo vero negociũ plenũ vigiliarꝫ ⁊ sudoris assũpsim⁹ Sicut hij q̃ ꝑparãt ꝙuiuiũ. ⁊ querũt aliorꝫ volũtati parere: ꝓt̃ multorꝫ gr̃am libẽter laborẽ sustinem⁹: veritatẽ quitẽ de singl'is auctoribꝫ ꝓcedẽtes: ipi autẽ scõm datã formã breuitati studẽtes. Sicut em̃ noue domus architecto ꝺ vniuersa structura curãdũ ẽ. ei vero q̃ pingere curat q̃ apta sũt ad ornatũ exq̃rẽda sũt: ita estimandũ ẽ et in nobꝫ. Etem̃ intellectũ colligere ⁊ ordinare ꝯmonẽ. et curiosi⁹ ptes singl'as quasq; disq̃rere historie ꝙgruit auctori: breuitatẽ vero dictõis sectari. ⁊ executões rerꝫ vitare breuiãti ꝙcedendũ ẽ. Hic g̃ narratõez incipiemus: ꝺ ꝑfatõe tm̃ dixisse sufficiat. Stulti em̃ ẽ ãte historiã effluere: ĩ ipa aũt historia succingi. ¶ Ca. .III.

IGitur cũ sancta ciuitas habitaretur in omni pace: leges aũt adhuc optime custodirent̃ ꝓt̃ onie pontificis dispositõem ⁊ pietatẽ ⁊ animos odio hñtes mala: fiebat vt ⁊ ipi reges et principes locũ sũmo honore dignũ ducerent. et templũ maximis muneribꝫ illustrarẽt: ita vt seleucus asye rex de redditibꝫ suis ꝑstaret omnes sũptus ad mĩsteriũ sacrificiorꝫ ptinẽtes. Simõ autẽ de tribu beniamin ꝑpositus tẽpli ꝙstitut⁹: ꝓtẽdebat obsistente sibi principe sacerdotũ iniquũ aliq̃ ĩ ciuitate moliri. Sꝫ cuꝫ vincere oĩa nõ posset. venit ad apolloniũ tharsee filiũ q̃ in illo tẽpore erat dux celesyrie ⁊ phenicis: ⁊ nunciauit ei pecunijs ĩnumerabilibꝫ plenũ esse erariũ hierosolimis. ⁊ ꝯmunes copias ĩmẽsas esse q̃ nõ ptinẽt ad ratõez sacrificiorũ: esse aũt possibile sub pt̃ate regis cadere vniuersa. Cunq; retulisset ad regẽ apollonĩ⁹ de pecunijs q̃ delate erãt: ille accitũ heliodorꝫ q̃ erat sup negocia ei⁹ misit cũ mãdatis: vt ꝑdictã pecuniã t̃nsportaret. Sta timq; heliodor⁹ iter ẽ aggressus: specie quidẽ q̃si p celesyriã et phenicẽ ciuitates esset peragatur⁹: re aũt vera regis ꝓpositũ perfecturus. Sed cũ venisset hierosolimaz. et benigne a sũmo sacerdote ĩ ciuitate esset acceptus. narrauit ꝺ dato iudicõ pecuniarꝫ: ⁊ cui⁹ rei gr̃a adesset apuit. Interrogabat aũt si vere hec ita essẽt. Tũc sũmus sacerdos ostẽdit depositа esse hec ⁊ victualia viduarꝫ ⁊ pupillorꝫ: quedaz vero esse hircani thobie viri valde eminẽtis. ĩ hijs q̃ detulerat impi⁹simõ: vniuersa aũt argẽti talẽta esse q̃dringẽta. ⁊ auri ducenta: decepi vero eos q̃ credidissẽt loco ⁊ tẽplo qꝺ p vniuersũ mũdũ honorat̃. p sui veneratõne ⁊ sanctitate. omnino impossibile esse. At ille p hijs q̃ hẽbat in mãdatis a rege: dicebat oĩ genere r̃gi ea esse ꝺferẽda. Cõstituta aũt die intrabat de hijs heliodorus ordinatur⁹. Non modica vero p vniuersã ciuitatẽ erat trepidatõ. Sacerdotes aũt ante altare cũ stolis sacerdotalibꝫ iactauerũt se: et ĩuocabãt de celo eũ qui depositis legẽ posuit: vt hijs q̃ ꝺpositа erãt ea salua custodiret. Jã vero q̃ videret sũmi sacerdotis vultũ: mẽte vulnerabat̃. Facies eĩ ⁊ color ĩmutat⁹. declarabat ĩternũ animi dolorẽ. Circũfusa eĩ erat mestitia q̃dã viro. ⁊ horror corpis: p quez maifest⁹ aspiciẽtibꝫ dolor cordis ei⁹ efficiebat̃. Alij etiã gregati de domibꝫ ꝓfluebant publica supplicatõe obsecrãtes: peo q; ĩ cõptũ loc⁹ esset vẽturus. Accinctiq; mulieres cilicijs pect⁹ p plateas ꝓfluebãt: ꝛset ꝺgines q̃ ꝓclusе erãt ꝓcurrebãt ad oniam: alie aũt ad muros: quedã vero p fenestras aspiciebãt: vniuerse aũt ptẽdentes man⁹ in celuz: deꝓcabantur. Erat eĩ misera ꝓmixte multitudinis ⁊ magni sacerdotis in agone ꝓstituti expectatõ. Et hij quitẽ inuocabũt oĩpotentẽ deum: vt credita sibi hijs q̃ crediderant cũ omni integritate ꝓseruarent̃. Heliodor⁹ aũt qꝺ ꝺcreuerat ꝑficiebat. eodẽ loco ipe cũ satellitibꝫ circa erariũ preses:

ſed ſpiritus oīpotētis dei magnaꝫ fecit ſue oſtēſionis euidentiā: ita vt oñes q̄ auſi fuerāt parere ei: ruētes dei v̄tutē. ī diſſolutōnē et formidinē ꝓuerterent. Apparuit em̄ illis quidā equus. terribilē habens ſeſſorē. optimis operimētis adornat⁹: iſq; cū impetu heliodoro p̄ores calces eliſit. Qui aūt ei ſedebat videbaſ arma habere aurea. Alij etiā apparuerūt duo iuuenes v̄tute decori. optimi gl̄ia. ſpecioſiq; amictu: q̄ circūſteterūt eum et ex vtraq; p̄te flagellabāt: ſine intermiſſione multis plagis verberantes. Subito aūt heliodorus ꝓcidit ī terrā: eūq; multa caligine circūfuſū rapuerūt: atq; in ſella geſtatoria poſitū eiecerūt. Et is q̄ cū multis curſoribꝫ et ſatellitibꝫ p̄dictū īgreſſus ē erariuꝫ. portabaſ nullo ſibi auxiliū ferētē: manifeſta dei cognita v̄tute. Et ille quidē p diuinā v̄tutē iacebat mut⁹: atq; oī ſpe ⁊ ſalute p̄uatus. Illij aūt dñm bñdicebāt q̄ magnificabat locū ſuū: ⁊ tēplū qđ pauloantē timore ac tumultu erat plenū: apparētē oīpotentē dño gaudio ⁊ leticia impletū eſt. Tūc vero ex amicis heliodori q̄dā rogabāt ꝓfeſti oniam vt inuocaret altiſſimū: vt vitā donaret ei q̄ in ſupremo ſpiritu erat ꝓſtitut⁹. Cōſideras aūt ſūmus ſacerdos ne forte rex ſuſpicareſ malicią aliquā ex iudeis circa heliodor⁹ cōſūmatam: obtulit p ſalute viri boſtiā ſalutarē. Cūq; ſūmus ſacerdos oraret: ydem iuuenes eiſdē veſtibꝫ amicti aſtātes heliodoro dixerunt. Onie ſacerdoti gr̄as age. Iā ꝓpt̄ eū tibi dñs vitā donauit. Tu aūt a deo flagellat⁹: nūcia oībꝫ magnalia dei ⁊ p̄tatez. Et hijs dictis nō ꝓparuerūt. Heliodorus aūt boſtia deo oblata. ⁊ votis magnis ꝑmiſſis ei. qui viuere illi ꝓceſſit: ⁊ onie gr̄as agens: recepto exercitu repedabat ad regē. Teſtabaſ autē omnibꝫ ea que ſub oculis ſuis viderat opera magni dei. Cum aūt rex interꝛogaſſet heliodorū quis eſſet aptus adhuc ſemel hieroſolimā mitti ait. Si quem habes hoſtem aut regni tui inſidiatorē mitte illuc: et flagellatum eū recipies. ſi tamen euaſerit: eo q̄ in loco ſit vere dei quedaz virtus. Nam ipe qui habet in celis bītationem viſitatoꝛ ⁊ adiutoꝛ ē loci illi⁹: ⁊ venientes ad malefaciendum percutit ac perdit. Igiſ de heliodoro et eraꝛij cuſtodia ita ſe res habet

Capitulum .IIII.

Simon aūt ꝑdictus pecuniaꝝ ⁊ patrie ꝺlator male loquebaſ ꝺ onia: tanq̄ ipe heliodoꝛus inſtigaſſet ad hec. et ipe fuiſſet incētoꝛ malo⁊: puiſoꝛēq; ciuitatis ad defenſoꝛē gentis ſue. et emulatoꝛē legis dei. audebat inſidiatoꝛē regni dicere. Sed cū inimicicie intm̄ ꝓcederent vt etiā ꝑ quoſdā ſimonis neceſſarios homicidia fierent: ꝓſiderans onias periculū ꝓtentōnis. ⁊ appolonīū inſanire. vtpote celeſſȳrie. ⁊ phenicis ad augēdā maliciā ſimōis: ad regē ſe ꝓtulit. nō vt ciuiū accuſator: ſed ꝓmunē vtilitatez apud ſemetipm̄ vniuerſe multitudinis ꝓſiderās. Videbat em̄ ſine regali ꝓuidentia impoſſibile eſſe pacē rebus dari: nec ſimonem poſſe ceſſare a ſtulticia ſua. Sed poſt ſeleuci vite exceſſū cū ſuſcepiſſet regnū antioch⁹ q̄ nobilis appellabaſ ambiebat iaſon frater onie ſūmū ſacerdotiū: adito rege. ꝑmittens ei argenti talēta trīcētaſexaginta: ⁊ ex reddit̄ alijs talēta octoginta. Super hoc ꝑmittebat ⁊ alia cē tumq̄nquagīta: ſi poteſtati ei⁹ ꝓcederetur gimnaſiū ⁊ ephebiaz ſibi ꝓſtituere: ⁊ eos q̄ in hieroſolimis erāt antiochenos ſcribere. Qđ cū rex ānuiſſet ⁊ obtinuiſſz p̄ncipatū. ſtatī ad gētilē ritū ꝓtribules ſuos trāſferre cepit: ⁊ amotis hijs q̄ hūanitatis cauſa iudeis a fr̄gibꝫ fuerāt ꝓſtituta. ꝑ iohānē p̄ez eupolemi. q̄ apd̄ romanos ꝺ amicicia ⁊ ſocietate fūctus ē legatōne legitima: ciuium iura deſtituēs p̄ua inſtituta fāctiebat. Etei auſus eſt ſub ipa arce gīnaſiū ꝓſtituere: ⁊ optimos q̄ſq; ephebo⁊ ī lupanaribꝫ ponere. Erat aūt hoc nō iniciū ſz īcremētū qđdā. ⁊ ꝑfect⁹ gētil' ⁊ alienigene ꝓuerſatōis. ꝓpt̄ impij ⁊ ñ ſacerdotis iaſonis nepharij ⁊ īaudit̄ ſcel⁹: ita vt ſacerdotes iā nō circa altaris officia deditī eſſent: ſz ꝓtēpto tēplo ⁊ ſacrificijs neglectis feſtinarent p̄ticipes fieri paleſtre. ⁊ p̄bitōis ei⁹ iniuſte ⁊ ī exercicijs diſci: et patrios q̄tē honoꝛes nihil habentes: grecas gl̄ias optimas arbitꝛbant. Quaꝫ gr̄a picꝛoſa eos ꝓtētō hēbat: ⁊ eoꝫ īſtituta emulabant: ac ꝑ oīa hijs ꝓſimiles eſſe cupiebant. q̄s boſtes ⁊ ꝑemptoꝛes habuerant. In leges em̄ diuinas impie agere īpune ñ cedit: ſz hoc tps ſeq̄ns declarabit. Cū aūt q̄nquēnalis agon. ⁊ tyꝛo celebraret ⁊ rex p̄ñs eſſet: miſit iaſō facinoꝛoſ⁹ ab hieroſolimis viros pcꝺoꝛes portantes argēti

bidragmas trecētas ī sacrificiū hculis: q̄s postulauerī hij q̄ apportauerāt ne ī sacrificijs erogarēt q̄ ñ oporteret: sz ī alios sūpt⁹ eas deputari. Soz hec oblata sūt q̄dē ab eo q̄ miserat ī sacrificiū hculis: ꝑt̄ p̄lētes at̄ date sūt ī fabricā nauiū triremiū. Misso at̄ ī egiptū apollonio nesthei filio ꝑter primates ptolomei phylometoris r̄gis. cū cognouisset antiochus alienū se a negocijs regni effectū: ꝑcijs vtilitatibꝫ ꝓsulēs. pfectus inde venit ioppē: et inde hierosolimā. Et magnifice a iasone ⁊ ciuitate susceptꝰ. cū faculaꝝ luminibꝫ ⁊ laudibꝫ īgressus ē: ⁊ inde ī phenicē exercitū ꝓuertit. Et post trienniꝫ tps misit iason menelaū supdicti simonis frez portantē pecunias regi: ⁊ ō negocijs necessarijs respōsa platurū. At ille cōmēdatꝰ regi cū magnificasset faciē pōtis eiꝰ. ī semetipsū retorsit sūmuz sacerdotiū: supponēs iasoni talēta argēti trecēta. Acceptisq̄ a rege mandatis venit. nihil q̄dē hñs dignū sacerdotio: aīos vero crudel' tijrāni: ⁊ fere belue irā gerēs. Et iason q̄dē q̄ ꝑpū frez captiuauerat: ipse deceptꝰ pfugus ī āmanitē expulsus est regionē. Menelaus at̄ p̄cipatū q̄dē obtinuit: ō pecunijs vero regi ꝑmissis nihil agebat: cū exactōz facēt sostratꝰ q̄ arche erat p̄positꝰ. Naz ad hūc exactō vectigaliū ptinebat: quā ob cāz vtriqꝫ ad regē sūt euocati. Et menelaꝰ motus ē a sacerdotio succedēte lysimacho frē suo: sostratꝰ at̄ p̄latꝰ est cipr̄ijs. Et cū hec agerent ꝓtigit tharsenses ⁊ mallotas seditiōez mouē: eoq̄ antiochi r̄gis ꝓcubine dono esset date. Festināter itaqꝫ rex venit sedare illos: relicto suffecto vno ex cōmitibus suis andronico. Ratꝰ at̄ menelaꝰ accepisse se tp̄us oportunū. aurea q̄daz vasa e tēplo furatꝰ donauit andronico: ⁊ alia vēdiderat tijro ⁊ p vicinas ciuitates. Qō cuz certissime cognouisset onias. arguebat eū: ipe ī loco tuto se ꝓtinēs ātiochie secꝰ daphnē. Qñ menelaꝰ accedēs ad andronicū. rogabat vt oniaz interficēt. Qui cū venisset ad oniaz. ⁊ datis dextris cū iureiurādo quazuis eēt ei suspectꝰ suasisset de asilo ꝓcedē: statī eū peremit ñ veritꝰ iusticiā. Ob quā causā nōsoluz iudei. sz etiā alie q̄dā nationes indignabāt: ⁊ moleste ferebāt ō nece tāti viri iniusta. Soz regressū regē de cilicie locis adierī iudei apud anthiochiā. simul ⁊ greci: ꝓgrētes ō iniq̄ nece onie. Contristatus itaqꝫ antiochꝰ aīo ꝑter oniaz: ⁊ flexus ad misericordiā lacrimas fudit: recordatꝰ defuncti sobrietatē ⁊ modestiā. Accēsisqꝫ animis andronicū purpura exutū p totā ciuitatē iubet circūduci: ⁊ ī eodē loco ī q̄ ī oniaz īpietatē cōmiserat. sacrilegū vita priuari: dño illi ꝓdignā retribuentē penā. Multis at̄ sacrilegis ī tēplo a lysimacho cōmissis menelai ꝓsilio et diuulgata fama ꝓgregata ē multitudo aduersū lysimachū: multo iā auro exportato. Turbis at̄ insurgētibꝫ et animis ira repletis: lysimachꝰ armatis fere tribꝫ milibꝫ. ūiq̄s manibꝫ vti cepit: duce q̄dā tijrāno etate parī et demēcia puecto. Soz vt intellexerūt conatū lysimachi. alij lapides. alij fustes validos arripuere: quidā vero cinerē ī lysimachū iecere. Et multi quidā vulnerati: q̄daz at̄ ⁊ pstrati: omēs vero ī fugaz ꝓuersi sūt. Ipsuz etiaz sacrilegū secus erariū interfecerunt. De hijs ergo cepit iudiciū aduersus menelaū agitari. Et cū venisset rex tijr: ad ipm negociū detulerūt missi tres viri a senioribus. Et cū supare menelaꝰ. pmisit ptolomeo multas pecunias dare ad suadēdū regi. Itaqꝫ ptolomeus ī q̄daz atrio positum q̄si refrigerādi grā regez adiit. ⁊ deduxit a sentēcia: et menelaū q̄dez vniuerse malicie reū criminibꝫ absoluit: miseros at̄ q̄ etiam si apud scitas causaz dixissēt īnocētes iudicarēt. hos morte damnauit. Cito g̃ iniustam penaz dederī: q̄ p ciuitate ⁊ ꝑlō ⁊ sacris vasis causaz psecuti sūt. Quamobrem tijri q̄z indignāti: erga sepulturā eoꝝ liberalissimi extiterī. Menelaus at̄ ꝑter eoꝝ qui ī potēcia erāt auaricia pmanebat ī p̄tate: crescēs ī malicia ad insidias ciuium.

¶ Capitulum .V.

Hodē tpe antiochꝰ scdaz pfectōz pauit ī egiptū. Cōtigit at̄ p vniuersā hierosolimoꝝ ciuitatē. videri diebus q̄dragīta p area eq̄tes discurrētes aureas stolas hñtes ⁊ hastas. q̄si cohortes armatas: ⁊ cursus eq̄rū p ordies digestos. ⁊ ꝓgressiōes fieri comin⁹ ⁊ scutoꝝ motus et galeatoꝝ multitudinē gladijs districtis: et teloꝝ iactꝰ. ⁊ aureoꝝ armoꝝ splēdorē. oīsq̄ generis loricarū. Quapropt̄ oēs rogabāt ī bonū mōstra ꝓuerti. Soz cū falsus rumor exisset. tanq̄ vita excessisset antiochus:

assũptis iason nõmiñ mille viris. aggressus ẽ ciuitatẽ repẽtẽ: ⁊ ciuibꝫ ad murũ cõuolãtibꝫ ad vltimuꝫ appẽsa ciuitatẽ menelaus fugit ĩ arcẽ. Jason vero ñ ꝓcebat ĩ cedẽ ciuibꝫ suis: nec cogitabat ꝓsperitatẽ aduersũ cogẽtꝫs malũ eẽ maximũ: arbitꝛns ostiũ ⁊ ñ ciuiũ se trophea capturũ. Et ꝓncipatũ q̃dẽ ñ obtinuit: finẽ vo insidiaꝝ suarũ ꝓfusionẽ accepit: ⁊ ꝓfugꝰ ĩterũ abijt ĩ ammanitẽn. Ad vltimũ ĩ exiciũ sui ꝓcluſ ab aretha arabũ tyrãno: fugiẽs ỏ ciuitatẽ ĩ ciuitatẽ oĩbꝫ obiosus. vt ſfuga legũ ⁊ exe crabil'. vt patrie et ciuiũ hostis. ĩ egiptum extruſ ẽ: ⁊ q̃ ml'tꝫs ỏ patria sua expulerat pegre perijt lacedemonas pfectꝰ. q̃si ꝑ cogẽtõne ibi refugium habiturꝰ: ⁊ q̃ ĩsepultos ml'tos abiecerat. ipe ⁊ illamẽtatꝰ ⁊ insepultꝰ abicit̃: sepultura neqꝫ pegrina vsus: neqꝫ patrio sepulcro ꝓticipãs. Dijs itaqꝫ gestis suspicatꝰ ẽ rex societatẽ dẽsturos iudeos: ⁊ ob hoc ꝓfectis ex egipto efferatis animis ciuitatẽ q̃dẽ armis cepit. Jussit aũ militibꝫ ĩterficẽ. nec ꝓcẽ occurſantibꝫ: ⁊ ꝑ domos ascẽdẽtes trucidare. Fiebant g̃ cedes iuuenũ. ac senioꝝ: mulieꝝ et natoꝝ exẽmnia: vginũqꝫ ⁊ puuloꝝ neces. Erãt aũ toto triduo. octogĩta milia intfecti: q̃draginta milia victi: ñmiꝰ aũ venũdati. Sꝫ nec ista sufficiũt. Ausꝰ ẽ etiã intre tẽplũ vniuersa ſra sãctiꝰ menelao doctore: q̃ legũ ⁊ patrie fuit ꝓditor. Et sceleſtis manibꝫ sumẽs sca vasa q̃ ab alijs ſgibꝫ ⁊ ciuitatibꝫ erãt posita ad ornatũ loci ⁊ gl'az: ꝓtrectabat indigne ⁊ cõtamĩabat. Jta alienatꝰ mẽte antiochꝰ ñ ꝓsiderabat q̃ ꝓter pcã habitãtiuꝫ ciuitatẽ modicũ deꝰ fuerat iratꝰ: ꝓ̃ qđ et accidit circa locũ dẽspectõ. Alioq̃n nisi cõtigisſꝫ eos ml'tis pcis esse iuolutos: sicut heliodoꝛꝰ q̃ missꝰ ẽ a seleuco ſge ad expoliandũ erariũ: etiã ḣ statĩ aduenies flagellatꝰ ⁊ ſpulſ vtiqꝫ fuisſꝫ ab audacia. Clerũ nõ ꝓ̃ locũ gẽtẽ: sꝫ ꝓter gẽtẽ locũ deꝰ elegit. Jdeoqꝫ ⁊ ipe locꝰ particeps fct̃ ẽ ꝓ̃li maloꝝ: postea aũ fiet socĩꝰ ⁊ bonoꝝ: ⁊ q̃ delictus ĩ ira dei oĩpotẽtis ẽ. itꝝ ĩ magni dñi recõciliatõne cũ sũma gl'a exaltabit̃. igit̃ ãtiochꝰ mille octĩgẽtis ablatis ỏ tẽplo talẽtis velocit̃ ãtiochiaꝫ ſgressꝰ ẽ: existimãs se ꝑ supbia terrã ad nauigãdũ: pelagꝰ vero ad iter agẽdũ deductuꝝ ꝓter mẽtis elatõꝫ. Reliq̃t aũ ⁊ ꝑpositos ad affligẽdã gentẽ: hieroſolimis q̃dẽ philippũ genere frigẽ. moribꝫ crudeliorẽ eoꝝpo a q̃ ꝓstitutꝰ ẽ: ĩ garizim aũ andꝛonicuꝫ ⁊ menelaũ q̃ g̃uiuſq̃ ceteri ĩminebãt ciuibꝫ. Cũqꝫ appositus eẽt ꝓ̃ iudeos misit odiosũ ꝓncipẽ appoloniũ cũ exercitu vigĩti ⁊ duobꝫ milibꝫ: ꝑcipiens ei oẽs ꝓfectæ etatis interficẽ: mulieres ac iuuenes vẽdẽ. Qui cũ venisſꝫ hieroſolimã pacẽ simulans q̃eunt vsqꝫ ad diẽ sctm sabbati: ⁊ tũc feriatis iudeis arma capẽ suis ꝑcepit. Omneſqꝫ simul q̃ ad ſpectaculũ ꝓcesserãt trucidauit: ⁊ ciuitatẽ cũ armatis discurrẽs ingẽtꝫ multitudinẽ peremit. Judas aũ machabeꝰ q̃ decimꝰ fuerat secesſerat in dẽstũ locũ: ibiqꝫ inter feras vitã in mõtibꝫ cũ suis agebat: ⁊ feni cibo vescẽtes demorabañ ne ꝑticipes essẽt coinquĩatõis.

Capitulum .VI.

Eo nõ post ml'tuꝫ tẽs misit rex senẽ quendã antiocenũ q̃ ꝓpellẽt iudeos vt se ĕnsferrẽt a patrijs ⁊ dei legibꝫ: cõtamĩare etiam qđ ĩ hieroſolimis erat tẽplũ: ⁊ cognoĩaret iouis olimpij: ⁊ ĩ garizim ꝓut erãt hij qui ĩ locum ĩhabitabãt iouis hospitalis. Dessima aũ ⁊ vniuersis g̃uis erat maloꝝ incursio. Nã tẽpluꝫ luxuria ⁊ cõmessatõnibꝫ erat plenũ. ⁊ scortãciũ cũ mẽtricibꝫ: sacratisqꝫ edibꝫ mulieres se vltro ingerebãt: introferentes ea q̃ nõ licebat. Altaꝛe etiã plenũ erat illicitis: q̃ legibꝫ ꝓhibebãt. Neqꝫ aũt sabbata custodiebañ: neqꝫ dies solẽnes patrij ſuabannec simplicit̃ se q̃squã iudeũ ꝓfitebat̃. Ducebãtur aũ cũ amara necessitate ĩ die natalis regis ad sacrificia: ⁊ cũ liberi sacra celebrarẽt̃: cogebañ edera coꝛonati libero circuire. Decretũ aũ exiuit ĩ ꝓximas ciuitates gẽtiliũ suggerẽtibꝫ ptolomeis: vt pari modo et ipsi aduersus iudeos agerẽt vt sacrificarẽt: eos autem qui nollẽt transire ad instituta gentiliuꝫ interficerent. Erat ergo vidẽre miseriã. Due emñ mulieres delate sunt natos suos circũcidisse: quas ad vbera infantibꝫ suspensis cũ publice ꝑ ciuitatẽ circũduxissent: ꝑ muros ꝑcipitauerunt. Alij vero ad ꝓximas coeũtes spelũcas. ⁊ latẽter sabbati diẽ celebrãtes. cũ indicati essent philippo flammis succẽsi sũt: eoq̃ verebãt̃ ꝓter religionẽ ⁊ obſuantiã. manu sibimet auxiliũ ferre. Obsecro autẽ eos q̃ bũc libꝝ lecturi sũt: ne abhoꝛrescãt

ꝓpter aduersos casus: sz reputēt ea q̄ acci-
derūt nō ad interitū: sz ad correctiōez eē ge-
neris nr̄i. Etem̄ multo tpe ñ sinere pc̄ori-
b⁹ ex sētēcia agē: sz statī vltōnes adhibere.
magni bñficij ē indiciū. Nō ei sicut ī alijs
natiōnib⁹ dñs paciēter expectat vt eas cuz
iudicij dies aduenerit ī plenitudinē pc̄or
puniat: ita et ī nob⁹ statuit vt pc̄is nr̄is ī
finez deuolutis ita vt demū ī nos vīdicet:
ꝓpt̄ qđ nūq̄ q̄dē a nob⁹ misericordiaz suam
amouet: correripiēs vo ī aduersis ꝓp̄m suū
ñ delinq̄t. Soz hec nob⁹ ad cōmonitōz legē-
tiū dicta sint paucis: iam aī veniēdū ē ad
narratōz. Igit̄ eleazarus vn⁹ de primoribo
scribarū vir etatē ꝓfect⁹. q vultu decorus.
apto ore hians cōpellebaī carnē porcinaz
māducare: at ille glorioſissimā mortē ma-
gisq̄ odibilē vitaz ꝓplectēs: volūtarie pī-
bat ad supplicīū. Intuēs aī quō oportēt ac
cedē: paciēter sustinēs destīauit nō admit
tē illicita: ꝓpter vitē amorē. Idij aī q̄ asta-
bāt iniq̄ miseratōne cōmoti ꝓpter antiquā
viri amicicīā. tollētes eū secreto rogabāt
afferri carnes q̄bo vesci ei licebat: vt simu
lareī māducasse sicut rex ꝑerauerat de sa
crificij carnib⁹: vt hoc facto a mortē libe-
rareī: q ꝓpt̄ veterē viri amicicīā hanc ī eo
faciebāt būanitatē. At ille cogitare cepit
etatis ac senectutis sue eminētiā dignā. q
ingenuā nobilitatis canicīē. atq; a puero
optime cōuersatōnis: et ſm sanctē q a deo
ꝓditē legis ꝓstituta rñdit cito dicēs: p̄mit
ti se velle ī infernuz. Nō ei etatē nr̄am di-
gnū ē inq̄t fingē. vt multi adolescētes ar-
bitrātes eleazarū nonagīta annoz trāsis-
se ad vitā alienigenarū: q ipi ꝓpter meā si-
mulatōnem et propter modicum corrupti
bilis vite tempus decipiantur: et per hoc
maculam atq; execratōnē mee senectuti ꝓ-
quiram. Nametsi ī presenti tempe supli-
cijs hoīm eripiar: sed manum oñipotētis
nec viuus nec defunct⁹ effugiā. Quāobrez
fortiter vitā excedēdo. senectute q̄dē dign⁹
apparebo: adolescentib⁹ aūt exēplum forte
relinquā: si pmpto aīo ac fortiter ꝑ grauis
simis ac sanctissimis legib⁹ honesta morte
pfungar. Hijs dictis: ꝓfestim ad supliciuz
trahebaī. Hij aī q̄ eū ducebāt et pauloan
te fuerāt mitiores ī irā ꝓuersi sūt ꝓpter ser
mones ab eo dictos: q̄s illi ꝑ arrogantiaz
ꝓlatos arbitrabanī. Sed cū plagis peri-
mereī: ingemuit q dixit. Dñe q̄ habes san-
ctaz sciēciā. manifeste tu scis: qr cū a mor
te possez liberari duros corpis sustineo do
lores: ſm aīaz vero ꝓpter timorē tuū libē-
ter hec pacior. Et iste q̄dē hoc mō vita de-
cessit: nōsolū iuuenib⁹. sed et memoriā vni
uerse gēti memoriā mortis sue ad exēpluz
virtutis q fortitudīs delinquēs. Ca. VII.

Contigit aī q septē frēs vnacū ma
tre apphēsos cōpelli a rege edere
ꝓtra fas carnes porcinas: flagris
et thaureis cruciatos. Eln⁹ aī ex illī q erat
prim⁹ sic ait. Quid q̄ris: q q̄d vis discere a
nob⁹: Parati sumus mori magisq̄ patrias
dei leges ꝓuaricari. Iratus itaq; rex iussit
sartagines. q ollas eneas succēdi: q̄bo statī
succēsis. iussit ei q̄ prior fuerat locut⁹. am-
putari līguaz: q cute capitis abstracta sū-
mas q̄; man⁹ q pedes ei p̄scidi: ceteris eius
fratrib⁹ q mr̄e inspiciētib⁹. Et cū iaz ꝑ oīa
inutilis fact⁹ eēt. iussit ignē admoueri: et
adhuc suspirātē torreri ī sartagine. ī qua
cū diu cruciareī: ceteri vnacū mr̄e iuicez
se hortabāī mori fortiter dicētes. Dñs de⁹
aspiciet veritatē. q ꝓsolabiī ī nob⁹: quēad-
modū ī ꝓtestatōne cāticī declarauit moy-
ses: q in seruis suis ꝓsolabiī. Mortuo ita-
q; illo primo hoc modo seq̄ntē deducebant
ad illudēdū: q cute capitis eius cū capillis
abstracta. interrogabāt si māducaret pri-
usq̄ toto corpe ꝑ mēbra singl'a puīreī. At
ille rñdens patria voce dixit. Non faciam.
Propter qđ q iste sequēti loco p̄mi tormē-
ta suscepit: et ī vltimo spū ꝓstitut⁹ sic ait.
Tu q̄dē sceleſtissime ī p̄nti vita nos pdis:
sz rex mūdi defūctos nos ꝑ suis legib⁹ eter
ne vitē resurrectōne suscitabit. Post hunc
tercī⁹ illudiī: q linguaz postulat⁹ cito ꝓtu
lit. q manus ꝓstanter extēdit: q cū fiducia
ait. E celo ista possideo: sed ꝓpter dei leges
nūc hecīpa despicio: q̄m ab ipso me ea re-
cepturū spero. Ita vt rex et q cū ipo erāt
mirarenī adolescētis animū: q tanq̄ nihil
ducēt cruciat⁹. Et hoc itaq; defūcto: q̄rtū
vexabāt similiter torquētes. Et cū iā esset
ad mortē sic ait. Doci⁹ ē ab hoīb⁹ morti
datos spem expectare a deo: iteruz ab ipo
resuscitandos. Tibi em̄ resurrectō ad vitā
nō erit. Et cum admouissent quintū vexa-
bant eū: at ille respiciens in eū dixit. Po-
testatē ītr̄ hoīes habēs cū sis corruptibil'

facis qđ vis. Noli aũt putare genus nostꝝ a deo eẽ derelictũ. Tu aũt paciẽter sustiẽ: et videbis magnã pẽatẽ ipsi⁹ q̃liter te ⁊ semẽ tuũ trq̃bit. Post hũc ducebãt sextũ: et is mori icipiẽs sic ait. Noli frustra errare. Nos eĩ ꝓpter nosmetipsos hoc patimur pec cãtes ĩ deũ nostrũ: et digna ammiratõe facta sũt ĩ nob. Tu aũ ne existimes tibi impune futurũ: qđ ꝓtra deuz pugnare tẽptaueris. Sup modũ aũ mater mirabil⁹ et bonoꝝ memoria digna. q̃ peũtes septẽ filios sub vnius diei tpe cõspiciens. bono aĩo ferebat ꝓpter spem quã ĩ deũ habebat: singulos aũ illoꝝ hortabaẽ voce patria fortiter repleta sapiẽtia: feminee cogitatõi masculinũ animũ inferẽs dixit ad eos. Nescio q̃liter in vtero meo apparuisti. Neq̃ eĩ ego spũm ⁊ aĩaz donaui vob ⁊ vitã: ⁊ singuloꝝ mẽbra nõ egoipa ꝓpegi. Sed enĩ mũdi creator q̃ formauit hõis natiuitatẽ. quiq̃ omniũ inuenit originẽ: ⁊ spũm vob iteruz cũ misericordia reddet ⁊ vitã: sicut nunc vosmetipsos despicitis ꝓpter leges ei⁹. Antioch⁹ aũ cõtemni se arbitrat⁹. simul ⁊ exprobrãtis voce despecta: cũ adhuc adolescẽtior supesset. nõsolũ verbis hortabaẽ sz ⁊ cũ iuramento affirmabat diuitẽ se ⁊ beatuz factuꝝ: ⁊ tranſlatũ a patrijs legibo amicum habitaturũ et res necessarias ei ꝓbiturũ. Sed ad hec cuz adolescẽs nequaq̃ inclinareẽ: vocauit rex matrem et suadebat ei vt adolescẽti fieret ĩ salutẽ. Cuz aũ multis eã verbis eẽt hortat⁹: ꝓmisit suasuraz se filio suo. Itaq̃ inclĩata ad illũ irridẽs crudelez tijrãnũ: ait patria voce. Fili mi miserere mei q̃ te ĩ vtero nouẽ mẽsibo portaui: ⁊ lac triennio dedi ⁊ alui: ⁊ ĩ etatẽ istaz pduxi. Peto nate vt aspicias ad celũ ⁊ terrã: ⁊ ad oĩa que ĩ eis sunt: et ĩtelligas qꝛ ex nihilo fecit illa deus ⁊ hoĩm genus: ita fiet vt nõ timeas carnificẽ istũ. sz dign⁹ fratribo tuis effectus ꝓticeps suscipe morte: vt ĩ illa miseratõne cũ fratribo tuis te recipiã. Cũ hec illa adhuc dicẽt: ait adolescẽs. Quẽ sustinetis: Non obedio ꝓcepto regis: sz ꝓcepto legis que data ẽ nob per moysen. Tu vero q̃ inventoꝝ omnis malicie fact⁹es ĩ hebreos ñ effugies manũ dei. Nos eĩ ꝓ pctis nr̃is hec patimur. Etsi nob ꝓpter increpatõez ⁊ correptõez dñs deus noster modicũ iratus ẽ: sed iterum reconciliabiẽ suis suis. Tu aũ ò sceleste et oĩum hoĩm flagitiosissime noli frustra extolli vanis spebo: ĩ seruos ei⁹ inflammatus. Nõdum eñ omnipotẽtis dei et oĩa inspiciẽtis iudicium effugisti. Nã fres mei modico nũc doloꝛe sustẽtato sub testamento eterne vite effecti sunt: tu vero iudicio dei iustas supbie tue penas exolues. Ego aũ sicut ⁊ fratres mei aĩam et coꝛpus meũ trado ꝓ patrijs legibo inocãs deũ maturius gẽti nr̃e ꝓpiciuz fieri: teq̃ cum tormentis ⁊ verberibo ꝓfiteri q̃ ipe ẽ de⁹ sol⁹. In me vero ⁊ ĩ fratribo meis desinet oĩpotentis ira: que sup omne gen⁹ nr̃m iuste superducta ẽ. Tũc rex accẽsus ira. ĩ hũc sup oẽs crudelius desevit: indigne ferẽs se deri sum. Et hic itaq̃ mũdus obijt: ꝓ omnia ĩ domiño ꝓfidẽs. Nouissime aũ post filios ⁊ mater cõsumpta ẽ. Igiẽ de sacrificijs et de nimijs crudelitatibo satis dictum est.

Capitulum .VIII.

Audas vero machabeus. ⁊ qui cũ illo erãt itroibãt latẽter ĩ castella: ⁊ cõuocantes cognatos ⁊ amicos. ⁊ eos q̃ pmanserãt ĩ iudaismo assumẽtes. eduxerãt ad se sex milia viros. Et ĩuocabãt dominũ vt respicẽt ĩ pl'm q̃ ab oĩbo calcabatur et misereret⁹ tẽplo qđ cõtaminabatur ab impijs. Miserereẽ etiam exterminio ciuitatis q̃ esset ilico cõplananda ⁊ vocẽ sanguinis ad se clamãtis audiret: memoraretur q̃ iniq̃ssimas mortes puloꝝ innocentiũ. ⁊ blasphemias nomi suo illatas: ⁊ indignareẽ sup hijs. At machabeus ꝓgregata multitudine intollerabilis gentibo efficiebaẽ. Ira eñ dñi ĩ misericordiã cõuersa ẽ. Et supueniẽs castellis ⁊ ciuitatibo improuisus succẽdebat eas: ⁊ oportuna loca occupans. nõ paucas hostiũ strages dabat. Maxime aũ noctibo ad huiuscemodi excursus ferebaẽ: ⁊ fama vtutis ei⁹ vbiq̃ diffũdebaẽ. Videẽs aũ philippus paulatĩ virũ ad pfectuz venire. ac frequẽtius res ei cedere pspere ad ptolomeũ ducẽ celessyrie ⁊ phenicis scripsit: vt auxilium ferret regis negocijs. At ille velociẽ misit nichanoꝛẽ patroeli ò pmoribo amicũ: datis ei ò pmixtis gẽtibo. armatis ñmi⁹ vigĩti milibo vt vniũ suz iudeoꝝ gen⁹ delẽt: adiũcto ei. ⁊ gorgia viro militari. ⁊ ĩ bellicis rbo expiẽtissimo. Cõstituit aũ nichanoꝛ regi vt tributũ qđ

romanis erat bandũ duo milia talentorũ
de captiuitate iudeoꝝ suppleret. Statimq
ad maritimas ciuitates misit ꝙuocans ad
coemptõz iudaicoꝝ mãcipioꝝ: ꝓmittẽs se
nonaginta mancipia talẽto distractuꝝ: ñ
respiciẽs ad victaz q̃ eum ab oñipotẽte
eẽt ꝙsecutura. Judas aũ vbi ꝙperit: indica
uit hijs q̃ secũ erãt iudeis nichanoris aduẽ
tũ. Ex q̃bo q̃daz formidantes. ⁊ ñ credẽtes
dei iusticie ĩ fugaz vertẽbãt: alij vero si q̃d
eis superat vendebant: similq̃ dñm deprec
cabant vt eripet eos de ĩpio nichanore q̃
eos priusq̃ incomin⁹ veniret vẽdiderat. Et
si ñ ꝓt eos: ꝓt testamẽtũ qđ erat ad pẽes
eoꝝ: ⁊ ꝓter ĩuocatõnez sancti ⁊ magnifici
S noĩs ei⁹ sup ipos. Cõuocatis aũ machabe⁹
septẽ milibo q̃ cũ ipo erãt. rogabat ne ho
stibo recõciliarẽt: neq̃ metuerent iniq̃ ve
nientiũ aduersũ se hostiũ multitudinẽ: ſz
fortiter ꝓtenderẽt añ oculos habẽtes ꝓtume
liã q̃ loco sancto ab hijs iniuste eẽt illata:
itemq̃ ⁊ ludibrio habite ciuitatis ĩiuriaz:
adhuc etiam veterũ institutã ꝙuulsa. Naz
illi q̃dẽ armis ꝓfidũt. ait simul ⁊ audacia:
nos aũ ĩ oipotẽte dño q̃ pt et venientes ad
uersũ nos et vniversũ mũdũ vno nutu de
lere ꝓfidim⁹. Ammonuit aũ eos ⁊ de auxi
lijs dei q̃ fcta sũt erga parẽtes: ⁊ q̃ sub sen
nacherib cẽtumoctoginta quinq̃ milia pe
rierũt: ⁊ de ꝑlio qđ eis aduersus galathas
fuit ĩ babilonia: vt oẽs vbi ad rem ventuz
est macedonibo socijs hesitãtibo. ipsi sex mi
lia soli peremerũt cẽtũuiginti milia ꝑter
auxiliũ illis datũ de celo: et bñficia ꝑ hijs
plurima ꝙsecuti sũt. Hijs verbis cõstantes
effecti sũt: ⁊ ꝑ legibo ⁊ patria mori parati.
Cõstituit itaq̃ frẽs suos duces vtriq̃ ordi
ni. simonẽ ⁊ iosephũ et ionathan subiectis
vnicuiq̃ millenis et quingentenis: ad hoc
etiã ab ezdra lecto ill' sc̃o libro ⁊ dato si
gno adiutorij dei: ĩ ꝓma acie ipse dux ꝓmi
sit cũ nichanore. Et facto sibi adiutore oi
potente interfecerũt sup nouẽ milia hoĩm
maiorẽ aũ ptẽ exercitus nichanoris vulne
ribo debilẽ factaz fugẽ ꝙpulerũt. Pecuniis
vero eoꝝ q̃ ab emptõez ipoꝝ venerãt sub
latis. ipsos vsquequaq̃ ꝑsecuti sũt: sed re
uersi sũt hora ꝙclusi. Nã erat añ sabbatũ:
quã ob causaz nõ ꝑseuerauerũt insequẽtes.
Arma aũ ipsoꝝ ⁊ spolia ꝙgregantes sabba
tũ agebãt bñdicẽtes dñm: q̃ liberauit eos
in isto die. misericordie ĩiciũ stillãs ĩ eos.
Post sabbatuz vero debilibo ⁊ orphanis ⁊
viduis diuiserũt spolia: ⁊ residua ipi cum
suis habuẽ. Hijs itaq̃ gestis ⁊ cõmunit ab
oñibo facta ob̃secratõe: misericordez dñm
postulabãt vt in finẽ seruis suis recõcilia
retur. Et ex hijs q̃ cuz thimotheo et bachide
erãt ꝓt se ꝓtendentes sup viginti milia ĩter
fecerũt: ⁊ munitiões excelsas obtinuerũt.
⁊ plures p̃das diuiserũt: equã portõez debi
libo pupillis ⁊ viduis. ſz et senioribo facien
tes. Et cũ arma eoꝝ diligenter collegissẽt:
oñia cõposuerũt ĩ locis oportunis. Resi
dua vero spolia hierosolimã detulerunt: ⁊
philarcen q̃ cũ thimotheo erat ĩterfecerũt
virũ scelestuz: q̃ ĩ mltis iudeos afflixerat.
Et cũ encenia agerẽt ĩ hierosolimis eos q̃
sacras ianuas incẽderẽt: ib ẽ calisthenẽ cũ ĩ
quoddã domiciliuz refugisset incẽderẽt: di
gna ei mercede ꝑ impietatibo suis reddita.
Facinorosissim⁹ aũ nichanor q̃ mille nego
ciantes ad iudeoꝝ vẽditõez adduxerat hu
miliat⁹ auxilio dñi ab hijs q̃s nullos exi
stimauerat: deposita veste glorie ꝑ medi
terraneam fugiẽs solus venit antiochiaz:
sũmã infelicitatẽ de interitu sui exercitus
ꝙsecut⁹. Et q̃ ꝓmiserat romanis se tribu
tũ restituere de captiuitate hierosolimoꝝ
ꝓdicabat nũc ꝓtectorẽ deũ habere iudeos.
⁊ ob ipsum inuulnerabiles eẽ: eoq̃ sequerẽ
tur leges ab ipso constitutas.

Capitulum .IX

Odẽ tpe ãtioch⁹ inhoneste reuerte
bat ꝺ ꝑsidẽ. Intrauerat ei ĩ eã que
dicit ꝑsipolis ⁊ tẽptauit expoliare
tẽplu ⁊ ciuitatẽ oppimẽ: sed multitudine
ad arma ꝙcurrẽte in fugam versi sũt: ⁊ ita
cõtigit vt antiochus post fugam turpiter
rediret. Et cũ venisset circa egbathanan:
recognouit que erga nichanorem et timo
theum gesta sunt. Elatus aũt ĩ ira. arbitra
bat se iniuriaz illoꝝ q̃ se fugauerãt posse ĩ
iudeos retorq̃re: ideoq̃ iussit agitari cur
rũ suũ sine intermissione agẽs iter. celesti
eũ iudicio purgẽte: eoq̃ ita supbe locut⁹ ẽ
se vẽturũ hierosolimã. ⁊ ꝙgeriem sepulcri
iudeoꝝ eã facturũ. Sz q̃ vniversa cõspicit
dñs de⁹ isrl': pcussit eũ insanabili ⁊ iuisibi
li plaga. Ut ei finiuit bũcipm ꝓmonẽ: ap
ꝓhẽdit eũ dolor dirus viscez ⁊ amara ĩter
noꝝ tormẽta. Et q̃dez satis iuste: quippe q̃

multis ⁊ nouis cruciatibꝫ aliozuꝫ torserat viscera: licet ille nullo modo a sua malicia cessaret. Sup hoc aũt supbia replet⁹ ignẽ spirãs animo in iudeos. ⁊ ꝓcipiens accelerari negociũ. contigit illũ impetu euntem de curru cadere: et graui corpis collisione mẽbra verari. Isqꝫ ꝙ sibi videbatur etiam fluctibꝫ maris imperare supꝫ humanũ modũ supbia replet⁹. et mõtiũ altitudines in statera appehẽdẽ. nũc humiliat⁹ ad ẽrã ĩ gestatorio portabaẽ. manifestã dei vtutẽ ĩ semetipo ꝓtestans: ita vt de corpe ipij vmes scaturirẽt: ac viuẽtes ĩ doloribꝫ carnes ei⁹ efflueręt: odore etiã illi⁹ ⁊ fetore exercitus gẽuareẽ. Et ꝙ pauloañ sydera celi ꝓtigẽ se arbitrabatur. eũ nemo poterat ꝓpter ĩtollerãciaꝫ fetoris portare. Dinc igr̃ cepit ex gẽui supbia deduct⁹ ad agnitõem sui venire diuina ãmonit⁹ plaga: ꝑ momẽta singla doloribꝫ suis augmẽta capiẽtibꝫ. Et cum nec ipe iã fetorẽ suũ ferre posset: ita ait. Justũ ẽ subditũ eẽ deo: ⁊ mortalẽ ñ paria deo sentire. Orabat aẽ hic sceleſt⁹ dñm a ꝙ nõ eẽt miscordiam cõsecutus: ⁊ ciuitatẽ ad quã festinãs veiebat. vt eaꝫ ad solũ deduceret ac sepulcꝫ ꝓgestoꝫ faceret. nũc optat liberaꝫ reddere: ⁊ iudeos ꝙs nec sepultura ꝙdem se dignos habituꝫ. sed auibꝫ ac feris diripiẽdos ẽditu. ⁊ cuꝫ puulis extmiatuꝫ direrat eqles nũc atheniẽsibꝫ factuꝫ polliceẽ: tẽplũ etiã sanctum qꝺ ꝑus expoliauerat. optimis donis ornatuꝫ: ⁊ sãcta vasa multiplicatuꝫ. ⁊ ptinẽtes ad sacrificia sũptus de reddituꝫ suis ꝑstatuꝫ: sup hec ⁊ iudeuꝫ se futuꝫ: ⁊ oẽm locũ terre pambulatuꝫ. ⁊ ꝑdicatuꝫ dei potestatẽ. Sed nõ cessantibꝫ doloribꝫ supuenerat eñ iñ eũ iustuꝫ dei iudiciũ: desperãs scripsit ad iudeos ĩ hũc modũ depcatõnis epl'am hec cõtinentẽ. Optimis ciuibꝫ iudeis: plurimã salutẽ ⁊ bñ valere. ⁊ eẽ felices: rex et ꝓnceps antiochus. Si bñ valetis ⁊ filij vri ⁊ ex sentencia vob cũcta sũt: maximas agim⁹ grãs. Et ego in infirmitate ꝓstitut⁹. vri aũt memor benigne reuersus de psidis locis ⁊ infirmitate gui apprehẽsus necessariũ duxi pro ꝓmuni vtilitate curã hre: nõ desperãs memetipm. sed spem mltã bñs effugiẽdi infirmitatẽ. Respiciẽs aũt ꝙ ⁊ pr̃ meus qbꝫ tẽpibꝫ in locis supioribꝫ ducebat exercituꝫ oñdit qui post se susciperet principatum vt siqꝺ contrariũ acciderẽt aut difficile nũciareẽ. scientes hij ꝙ in regionibꝫ erãt cui esset reruꝫ summa derelicta nõ turbarẽtur: ad hec cõsiderãs de ꝓmo potẽtes qsqꝫ ⁊ vicinos. tẽ poribꝫ insidiãtes ⁊ euentũ expectãtes. desigui filiũ meũ ãtiochũ regẽ quez sepe recurrẽs in supiora reg̃ mltis vim cõmẽdabam. ⁊ scripsi ad eũ ꝙ subiecta sũt. Oro itaqꝫ vos ⁊ peto memores bñficoꝫ publice et priuati: vt vnusqsqꝫ cõseruet fidẽ ad me et ad filiũ meũ. Cõfido eñ eũ modeste ⁊ hũane actuꝫ ⁊ seqntẽ ꝓpositũ meũ: ⁊ cõmunẽ vobis fore. Igitur homicida et blasphem⁹ pessime pcussus: ⁊ vt ipe alios tractauerat pegre in mõtibꝫ miserabili obitu vita functus est. Trãsferebat aũt corpus philippus collactaneus eius: qui metuẽs filiuꝫ antiochi ad ptolomeum philomethora in egiptum abijt.

Capitulum. X.

Machabeus aũt ⁊ qui cum eo erant domino se protegente templum qdem ⁊ ciuitatem recepit: aras autẽ quas alienigene ꝑ plateas struxerãt: itẽqꝫ delubra demolitus est. Et purgato templo aliud altare fecerũt: et de ignitis lãpadibꝫ igne concepto sacrificia obtulerunt post bienniũ ⁊ incensum ⁊ lucernas ⁊ panes ꝓpositõis posuerunt. Quibꝫ gestis rogabãt dñm prostrati in terrã ne amplius talibus malis inciderẽt. Sed ⁊si qñ peccassent. vt ab ipo mitius corriperẽt: ⁊ non barbaris ac blaphemis hominibꝫ traderentur. Qua die autez tẽplũ ab alienigenis pollutũ fuerat: cõtigit eadẽ die purificacõnẽ fieri vicesima ⁊ qnta mẽsis q fuit casleu. Et cũ leticia diebꝫ octo egerũt ĩ modũ tabnacloꝫ recordãtes. ⁊ añ modicũ tpis diẽ solennẽ tabernaculoꝫ in mõtibꝫ ⁊ ĩ spelũcis more bestiaꝫ egerãt: ꝓpter qꝺ tirsos ⁊ ramos viridez ⁊ palmas ꝑferebãt ei. qui ꝓsperauit mũdare locũ suũ. Et decreueẽt ꝓmũi ꝑceptꝫ ⁊ decretꝫ vniuerse gẽti iudeoꝫ oibꝫ annis agẽ dies istos. Et ãtiochi qdẽ q appellatus est nobilis. vite excessus ita se habuit. Nũc aũt de eupatore antiochi impij filio q̃ gesta sunt narrabimus: breuiantes mala que in bellis gesta sunt. Dic enim suscepto regno constituit super negocia regni lisiam quendam phenicis et sirie milicie principem. Nam ptolomeus qui dicebatur macer. iusti tenaꝫ erga iudeos eẽ cõstituit: et

ꝑcipue ꝓpter iniq̃tatē q̃ facta erat in eos: et pacifice agere cū eis. Sed ob hoc accusatus ab amicis apud eupatorē: cū freq̃nt̃ proditor audiret eoꝝ cipꝛ creditam sibi a philometore ꝺeseruisset. ⁊ ad antiochū nobilē trāslat⁹. etiā ab eo recessisset: veneno vitā finiuit. Gorgias aūt cuꝫ esset dux locorū assumptis aduenis freq̃nt̃ iudeos ꝺebellabat: iudei vero q̃ tenebāt opportunas municōnes fugatos ab hierosolimis suscipiebāt: ⁊ bellare tēptabāt. Hij vero q̃ erāt cum machabeo ꝑ oꝛones dn̄m rogātes vt esset sibi adiutor. impetū fecerūt in municōnes ydumeoꝝ: mlt̃aq; vi insistētes loca obtinuerūt. occurrētes ītereme㆓t: ⁊ oēs simul nō min⁹ a vigītiq̃nq; milibꝰ trucidaue㆓t. Quidā aūt cū ꝓfugissent ī duas turres valde munitas oēm apparatuꝫ ad repugnādū hn̄tes: machabe⁹ ad eoꝝ expugnōnē relicto simone ⁊ ioseph̄o itēq; zacheo eisq; q̃ cū ipis erāt satis mlt̃is: ipse ad eas q̃ amplī⁹ pugebāt pugnas cōuersus est. Hij vero q̃ cuꝫ simone erāt cupiditate ducti a q̃busdā q̃ in turribꝰ erāt suasi sūt pecunia: ⁊ septuaginta milibꝰ ꝺidragmis acceptis dimise㆓t q̃sdā effugē. Cū aī machabeo nūciatuꝫ esset qꝺ factū ē: ꝑncipibꝰ ꝓpli ꝯgregatis. accusauit q; pecunia frēs vendidisset. aduersarijs eorum dimissis. Hoc igī ꝑditores factos īterfecit. ⁊ ꝯfestī duas turres occupauit. Armis autē ac manibꝰ oīa psperē agēdo ī duabꝰ municōibꝰ plusq; vigīti milia ꝑemit. Et timothe⁹ q̃ prius a iudeis fuerat supat⁹ cōuocato exercitu peregrine mlt̃itudīs ⁊ ꝯgregato eq̃tatu azīano aduenit: q̃si armis iudeaꝫ capturus. Machabe⁹ autē ⁊ q̃ cū ipo erāt appinq̃nte illo ꝺēpcabātur dn̄m caput terra aspergētes. lūboſq; cilicijs ꝑcincti. ad altaris trepidinē ꝓuoluti: vt sibi ꝓpicius inimicis aī eoꝝ eēt inimicus: ⁊ aduersarijs aduersarē㆓ sicut lex dicit. Et ita post oꝛonē sūptis armis lōgius ꝺe ciuitate ꝓcedētes: ⁊ prīmi hostibꝰ effecti resedē㆓t. Primo aūt solis ortu vtriq; bellū cōmisē㆓t. isti q̃ꝺē victorie et psperitatis spōsorem cū ūtute dn̄m hn̄tes. illi aūt ducē belli animū habebāt. Ꝺꝛ cū vehemēs pug̃ esset apparuē㆓t aduersarijs ꝺe celo viri q̃nq; in eq̃s. frenis aureis ꝺecori ducatū iudeis pstantes: ex q̃bꝰ duo machabeū mediū hn̄tes armis suis circūseptū incolumē cōseruabāt: in aduersarios aūt tela ⁊ fulmina iaciebāt. ex q̃ ⁊ cecitate cōfusi ⁊ repleti ꝓturbacōne cadebāt. Interfecti sūt autē viginti milia q̃ngēti. ⁊ eq̃tes sexcēti. Timotheus vero cōfugit in gazarā psidium munitū cui ꝑerat cereas: machabe⁹ aūt ⁊ q̃ cū eo erāt letātes obsederūt psidiū diebꝰ q̃tuor. At hij q̃ intus erāt loci firmitate cōfisi sup̄ modum maledicebāt. ⁊ sermones nephādos iactabant: sed cuꝫ dies q̃nta illuceſceret viginti iuuenes ex hijs q̃ cuꝫ machabeo erāt accēsi animis ꝓpter blasphemiam virilit̃er accesserūt ad murꝫ. ⁊ ferocī animo incedētes ascēdebāt: sed ⁊ alij similit̃er ascēdētes turres portasq; succēdere aggressi sūt atq; ipos maledicos viuos cōcremare. Per cōtinuū aūt biduū. psidio vastato timotheū occulcantes se in q̃dam reptū loco peremerūt: et frem illius cereā ⁊ apollofanē occiderūt. Quibꝰ gestis. in ymnis ⁊ cōfessionibꝰ bn̄dicebant dn̄m q̃ magna fecit in israhel: ⁊ victoriam ꝺedit illis.

Capitulum. .XI.

Sed paruopost tēpore lisias ꝓcurator regis ⁊ ꝓpinquus ac negocōrū ꝓpositus g̃uiter ferens de bijs que acciderāt: congregatis octoginta milibꝰ ⁊ equitatu vniuerso veniebat aduersus iudeos existimās se ciuitatē quidē captā gētibꝰ habitaculum facturum: templū vero in pecunie questū sicut cetera delubra gētiū habituꝫ: ⁊ per singulos annos venale sacerdotiū. nusq; recogitās dei pōtatz: sed mētē effrenat⁹. ī mlt̃itudīe peditū ⁊ ī militibus eq̃tū. ⁊ ī octogīta elephātis ꝯfidebat. Ingressus aī iudeā ⁊ appropiās bethsure q̃ erat ī angusto loco ab hierosolima īteruallo q̃nq; stadioꝝ. illud psidiū expugnabat. Ut aūt machabe⁹ ⁊ q̃ cuꝫ eo erāt cog̃nouerūt expug̃ri psidia: cū fletu ⁊ lacrimis rogabāt dn̄m. ⁊ oīis turba simul: vt bonū angelū mitteret ad salutē isrl̃. Et ipse prim⁹ machabe⁹ assumptis armis ceteros adhortat⁹ ē simul secū piculū subire: ⁊ fere auxiliū frībꝰ suis. Cunq; piter prompto animo procederent hierosolimis. apparuit p̄cedēs eos eques in veste candida. armis aureis hastā vibrās. Tūc oēs simul bn̄dixerūt misericorꝺē dn̄m: ⁊ cōualuerūt aīmis nō solum boes sed ⁊ bestias ferocissimas et muros ferreos paratī penetre. Ibāt igit̃

ꝓmpti: de celo habẽtes adiutorẽ ⁊ miseran
tẽ sup eos dñm. Leonuꝫ aũt more impetu
irruentes ĩ hostes ꝑstrauerũt ex eis undecĩ
milia pedituꝫ ⁊ eqtũ milleseꝯcẽtos: uniuer
sos autẽ ĩ fugam uertẽrt: plures aũ ex eis
uulnerati nudi euaserunt. Sꝫ et ipe lisias
turpiter fugiẽs euasit. Et qa nõ insensat⁹
erat: secũipe reputãs factaꝫ erga se dimi
nutõnẽ. ⁊ ĩtelligẽs inuictos eẽ hebreos dei
omipotẽtis auxilio nitẽtes. misit ad eos:
ꝓmisitqꝫ se ꝓsensuruꝫ omĩbꝫ q̃ iusta sũt: et
regẽ ꝓpulsurũ amicũ fieri. Annuit aũ ma
chabeus ꝑcibꝫ lisie: ĩ oĩbꝫ utilitati ꝓsulẽs.
Et q̃cũqꝫ machabeus scripsit lisie ỽ iudeis:
ea rex ꝓcessit. Nam erãt scripte iudeis epi
stole a lisia siq̃dẽ hũc modũ ꝓtinẽtes. Lisi
as: ꝓpło iudeoꝝ salutẽ. Johãnes et abessa
lon q̃ missi fuerãt a uobis tratẽtes scripta
postulabãt: ut ea q̃ ꝑ illos significabanꝯ ĩ
plerẽ. Quecũqꝫ igiꝯ regi potuerunt ꝑferri
exposui: ⁊ q̃ res ꝓmittebat cõsensi. Sꝺi igiꝯ
ĩ negocijs fideꝫ ꝓseruaueritis. et deinceps
bonoꝝ uobꝭ causa eẽ tẽptabo: de ceteris aũ
ꝑ singla uerba mãdaui ⁊ istis et bijs qui a
me missi sũt colloq uobiscũ. Bene ualete.
Anno centesimoquadragesimooctauo mẽ
sis die dioscori uicesima et quarta. Regis
aũ epistola ista ꝓtinebat. Rex antioch⁹: li
sie fratri salutẽ. Patre nr̃o inter deos trãs
lato nos uolẽtes eos q̃ sũt in regno nr̃o si
ne tumultu agẽ ⁊ rebꝫ suis adhibẽ diligen
tiã: audiuim⁹ iudeos ñ ꝓsensisse patri meo
ut trãsferẽꝯ ad ritũ grecoꝝ. ſꝫ tenẽ uelle su
um institutũ: ac ꝓptẽa postulare a nobꝭ cõ
cedi sibi legittima sua. Uolẽtes igiꝯ hãc q̃ꝫ
gẽtẽ q̃etam eẽ. statuentes indicauim⁹ tem
plũ restitui illis: ut agerẽt ſm suoꝝ maio
rũ cõsuetudinẽ. Bene igiꝯ feceris ſi mise
ris ad eos ⁊ dexterã dederis: ut cognita no
stra uolũtate bono aĩo sint: ⁊ utilitatibus
ꝓpijs deseruiãt. Ad iudeos uero regis epi
stola talis erat. Rex antioch⁹: senatui iu
deoruꝫ. ⁊ ceteris iudeis salutem. Sꝺi ualetis
sic estis ut uolum⁹: sed ⁊ ipsi bene ualem⁹.
Adijt nos menelaus dicẽs: uelle uos descẽ
dẽ ad uõs q̃ sũt apud nos. Quis igiꝯ q̃ cõ
meant usq̃ ad diẽ tricesimũ mẽsis xandici
dam⁹ dextras securitatis: ut iudaicis utan
tur cibis et legibꝫ suis sicut ⁊ prius: et ne
mo eoꝝ ullomodo molestiaꝫ paciaꝯ ỽ bijs
q̃ ꝑ igr̃aciaꝫ gesta sũt. Misim⁹ aũ et mene
laũ q̃ uos alloq̃tur. Ualete. Anno centesi
moquadragesimooctauo xandici mẽſ q̃n
decima die. Miserũt etiam romani episto
S lam ita se habẽtẽ. Quintusmemmius ⁊ ti
tusmanilius legati romanoꝝ: ꝓpło iudeoꝝ
salutẽ. De bijs q̃ lisias cognat⁹ regis ꝓces
sit uobꝭ. ⁊ nos ꝓcessim⁹: de qbꝫ aũt ad regez
iudicauit referẽdũ. cõfestim aliquẽ mitti
te diligentius inter uos ꝓferẽtes: ut decer
nam⁹ sicut ꝓgruit uobis. Nos eĩ antiochi
am accedim⁹. Quocirqꝫ festinate rescribẽ: ut
nos q̃ꝫ sciam⁹ cuius estis uolũtatis. Bene
ualete. Anno cẽtesimoquadragesimoocta
uo quintadecima die menſ xandici.

Capitulũ .XII.

His factis pactõibꝫ lisias ꝓgebat ad
regẽ: iudei aũ agriculture opã da
bãt. Sꝫ bij q̃ resederãt timotheus
⁊ apoloni⁹ gemnei fili⁹. sed et hieronim⁹
demophon. sup hos ⁊ nichanoꝝ cijparches
nõ sinebãt eos ĩ silentio agere ⁊ q̃etẽ. Iop
pite uero tale q̃ddaꝫ flagitiũ perpetrarũt.
Rogauerũt iudeos cũ qbꝫ habitabãt ascẽdẽ
scaphas q̃s pauerãt cũ uxoribꝫ et filijs: q̃si
nullis inimicicijs ĩter eos subiacẽtibꝫ. Se
cũdũ ꝓmune itaqꝫ decretũ ciuitatis. ⁊ ipis
acq̃escentibꝫ pacisqꝫ causa nihil suspectuꝫ
habentibꝫ: cũ in altũ ꝓcessissent submerse
rũt nõmin⁹ ducentos. Quã crudelitatẽ iu
das ĩ sue gẽtis hoĩes factã ut cognouit. ꝑ
cepit uiris q̃ erãt cũ ipo. ⁊ inuocato iusto
iudice deo uenit aduersus ĩterfectoꝝes fra
trũ: ⁊ portũ q̃dem nocte succẽdit: scaphas
exussit: eos aũ q̃ ab igne refugerant gladio
peremit. Et cũ hec ita egisset discessit qua
si itẽrũ ꝟuersur⁹: et uniuersos ioppitas era
dicaturus. Sed cuꝫ cognouisset ⁊ eos qui
erãt iamnie uelle pari modo facẽ habitan
tibꝫ secũ iudeis: iamnitis q̃s noctẽ supueĩt
et portũ cũ nauibꝫ succendit: ita ut lumen
ignis apparẽt hierosolomis ab stadijs du
cẽtis q̃dragĩta. Inde cũ iã abijssent nouez
stadijs et itẽr facerent ad timotheum: cõ
miserunt cum eo arabes quinqꝫ milia uiri
et equites quingenti. Cumqꝫ pugna ualida
fieret et auxilio dei prospere cessissẽt: resi
dui uicti arabes petebant a iuda dextras
sibi dari promittentes se pascua daturos:
T et in ceteris profuturos. Judas autem ar
bitrat⁹ uere ĩ mltis eos utiles ꝓmisit pacẽ:
dextrisqꝫ acceptis discesserẽ. ad tabernacla

sua. Aggressus ē aī ꝙ ciuitatē quādam firmam. pontibꝫ murisqꝫ circūseptā q̄ a turbꝫ habitabaī gētium ꝑmiscuarū: cui nomen chasphin. Dij vero q̄ ītus erāt cōfidētes in stabilitatē murorꝝ ꝙ apparatu alimoniarū ꝛmissi⁹ agebāt: maledictis lacescētes iudā ac blasphemātes: ꝙ loq̄ntes q̄ fas nō ē. Machabeus aī īuocato magno mundi p̄ncipe qui sine arietibꝫ et machinis tēpibꝫ illu p̄cipitauit iericho. irruit ferocit̄ muris: ꝙ capta ciuitatē ꝑ dñi volūtatē īnumerabiles cedes fecit: ita vt adiacēs stagnū studio⁹ duorū latitudīs sanguine interfectorū fluere videreī. Inde discesserunt stadia septingētaquinq̄ginta ꝙ venerī ni characha ad eos q̄ dicūtur tibianei iudeos: ꝙ timotheū q̄dē ī illis locis nō ꝓphēderī: nulloqꝫ negocio ꝑfecto regressus ē. relicto ī q̄dam loco firmissimo p̄sidio. Dositheus aī ꝙ sosipater q̄ erāt duces cū machabeo ꝓmerī a timotheo relictos ī p̄sidio decē milia viros. At machabeus ordīatis circum se sex milibꝫ ꝙ cōstitutis ꝑ cohortes: aduersus timotheum ꝓcessit hñtē secū. centumuiginti milia peditū: equitūqꝫ duo milia quīgentos. Cognito aūt iude aduētu timothe⁹ p̄misit mulieres. ꝙ filios ꝙ reliquū apparatū ī p̄sidiū qđ carmon dicīt. Erat em̄ ierpugnabile ꝙ accessu difficile: ꝓpter locorꝝ angustias. Cūqꝫ cohors iude prima apparuisset. timor hostibꝫ incussus ex p̄sentia dei q̄ vniuersa ꝓspicit: ꝙ ī fugā versi sūt ali⁹ ab alio ita vt magis a suis decicerenī. ꝙ gladiorum suorꝝ ictibꝫ debilitarēī. Judas aī vehemēter instabat puniēs ꝓphanos ꝙ pstrauit ex eis triginta milia virorꝝ. Ipse vero thimotheus īcidit ī ptes dosithei ꝙ sosipatris: et multis p̄cibꝫ postulabat vt viuus dimitterēī: eoꝝ multorꝝ ex iudeis parentes haberet ac frēs q̄s mortē ei⁹ decipi eueniret. Et cū fidē dedisset restituturū se eos ſm ꝓstitutū: illesū eū dimiserī ꝓpter fratrum salutē.

P Judas aī regressus ē a carmon ītrfectis vīgītiquīqꝫ milibꝫ. Post horꝝ fugā et necez mouit exercituz ad effron ciuitatē munitā ī qua multitudo diuersarū gētium habitabat: ꝙ robusti iuuenes ꝑ muris ꝓsistentes fortit̄r repugnabāt. In hac aī machine ml'te: ꝙ telorꝝ erat apparat⁹. Quz cū oīi potentē īuocassent (q̄ pt̄ate vires hostiuz ꝓfringit) ceperūt ciuitatē: ꝙ ex eis q̄ ītus erāt, vigītiquīqꝫ milia pstrauerī. Inde ad ciuitatē scitarū abierī: q̄ ab hierosolimis sexcētis stadijs aberat. Cōtestātibꝫ aī hijs q̄ apud scitopolitas erāt iudeis. ꝙ qꝫ benigne ab eis haberenī: etiā tpibꝫ infelicitatis. qꝫ modeste secū egerīt: grās agētes eis. et exhortati etiam cetero erga gen⁹ suuz benignos eē venerī hierosolimā. die solēni septīanarꝝ īstāte. Et p⁹ pentecosten abierūt ꝓī gorgiā ꝑpositū ydumee. Exiuit aī cū peditibꝫ tribꝫ milibꝫ ꝙ eqtibꝫ q̄drīgētis. Quibꝫ ꝓgressis ꝓtigit paucos ruere iudeorū. dositheꝰ vo q̄dē ō bachinoris eques vir fortis gorgiā tenebat: ꝙ cū vellet illū capere viuū. eques q̄daz de tracibꝫ irruit ī eū. humerūqꝫ ei⁹ āputauit: atz ita gorgias effugit ī marisam. At ill' q̄ cū hesdrin erāt diuci⁹ pugnātibꝫ et fatigatis īuocauit dñm iudas adiutorē ꝙ ducē belli fieri: īcipiens voce patria. et cū ymnis clamorē extollēs.

S fugā gorgie militibꝫ īcussit. Judas aī collecto exercitu venit ī ciuitatē odollaz. Et cū septīa dies supueniret: ſm ꝓsuetudinē purificati ī eodē loco sabbatū egerī. Et sequenti die venit cū suis iudas vt corpa ꝑstratorꝝ tollēt: ꝙ cū parētibꝫ ponēt ī sepulcris paternis. Inuenerī aī sub tunicis interfectorꝝ ō donarijs ydolorꝝ q̄ apud iāniam fuerī: a q̄bꝫ lex ꝓhibet iudeos. Oībꝫ q̄ manifestū fct̄m ē: ob hāc cāz eos corruisse. Oēs itaqꝫ bñdixerūt iustū iudiciū dñi: q̄ occulta fecerat manifesta. Atz ita ad p̄ces ꝙuersi rogauerī: vt id qđ fct̄m erat delictū obliuioni tradereī. Atvo fortissim⁹ iudas hortabaī ꝑ̄lm ꝓhuare se sine pcto: sō oclis videtes q̄ fcta sūt ꝑ pctis eorꝝ q̄ pstrati sūt. Et fcta collatōne duodecī milia dragmas argēti misit hierosolimaz offerri ꝑ pctis mortuorꝝ sacrificiū: bñ ꝙ rligiose de resurrectōe cogitās. Nisi eī eos q̄ ceciderāt rsurrecturos sperat: supfluū videreī ꝙ vanū orare ꝑ mortuis. Et qz cōsiderabat q̄ hij q̄ cū pietate dormitōz accepāt: optimā haberēt repositaz grāz. Scta g̃ ꝙ salubris ē cogitatō ꝑ ōfūctis exorare: vt a pctis soluāī

Anno cētesimoquarageſimonono Ca. XIII.

Antiochum eupatoris venire cum multitudine aduersus iudeam: et cum eo lisiam procuratorē et prepositū negocioꝝ secū bñtē peditū centūdecem milia. ꝙ eqtū

quīq̄ milia.q elephantes vigītiduos:cur-
rus cū falcibꝫ trecētos.Cōmiſcuit aī ſe illꝝ
et menelaus et cū multa fallacia dēpcaba-
tur ātiochū nō p patria ſalutē: ſed ſperās
ſe ꝓſtitui ī prīcipatū.Hoz rex regū ſuſcita-
uit aīos ātiochi ī pctorē: q ſuggerēte liſia
hūc eē cāz oīm maloꝝ:iuſſit(vt eis ē ꝓſue
tudo)appbēſū ī eodē loco necari. Erat aī
ī eodē loco turris quinq̄gīta cubitoꝝ:ag-
geſtū vndiq̄ hñs cineris. Hec ꝓſpectū ha
bebat in p̄ceps. Inde in cinerez deici iuſſit
ſacrilegū: oībꝫ eū ꝓpellentibꝫ ad interitū.
Et tali lege p̄uaricatorē legis ꝓtigit mori:
nec terre dari menelaū. Et q̄dē ſatis iuſte.
Naz q: mlta erga aram dei delicta cōmiſit
cui? ignis q cinis erat ſanct?:ipe ī cineris
morte dānat? ē. Hoz rex mēte effrenat? ve-
niebat neq̄orē ſe p̄e ſuo iudeis oſtēſuruz.
Quibꝫ iudas cognitis precepit ꝓlo vt die
ac nocte dñm īuocarēt q̄ ſicut ſp q nūc ad-
iuuaret eos:q̄pe q lege q patria ſcīoq̄ tē
plo priuari vererēt:ac ꝓlm q nup paulu
lū reſpiraſſet. ne ſineret blaſphemis rurſ?
natōnibꝫ ſubdi.Oīmibꝫ itaq̄ ſimul id facie
tibꝫ q petētibꝫ a dño miſericordiaz cuz fle-
tu q ieiunijs p triduū ꝓtinuū ꝓſtratis:hor
tatus ē eos iudas vt ſe p̄parent. Ipe vero
cū ſenioribꝫ cogitauit:priuſq̄ rex admoue
ret exercitū ad iudeā et obtineret ciuitatē
expire:q dñi iudicio cōmittē exitū rei. dās
itaq̄ p̄ceptoz oīm deo mūdi creatori.q hor-
tat? ſuos vt fortiter dimicarent:q vſq̄ ad
mortē p legibꝫ.tēplo.ciuitate.patria.q ci-
uibꝫ ſtarēt.circa modin exercitū ꝓſtituit.
Et dato ſigno ſuis dei victorie. iuuenibus
fortiſſimis electis nocte aggreſſus aulā re
giam ī caſtris interfecit viros q̄tuordecim
milia.q maximū elephantoꝝ cū hijs q̄ ſup
poſiti fuerāt. Hūmoq̄ metu ac pturbatōe
hoſtiū caſtra replētes: rebuſq̄ ꝑſpe geſtis
abierī. Hoc aī fctm ē die illuceſcētē: adiu-
uā te eū dñi ptectōe. Hoz rex accepto guſtu
audacie iudeoꝝ arte difficultatē locoꝝ tē-
ptabat:et bethſure qđ erat iudeoꝝ p̄ſidiuz
munitū caſtra admouebat ſz fugabaī. im-
pingebaī.mlorabaī. Hijs aī q̄ intus erāt
iudas neceſſaria mittebat. Enūciauit aūt
miſteria hoſtibꝫ rodochus q̄daz de iudaico
exercitu:q reqſit? cōp̄henſus eſt q ꝓcluſus
Iterū rex ſermonē habuit ad eos q erant ī
bethſuris:dextrā dedit.accepit. abijt ꝓmi-
ſit cū iuda:ſupat? ē. Elt aī cognouit rebel-
laſſe philip̄ antiochie q relict? erat ſuper
negocia.mente ꝓſternat? iudeos dēpcans.
ſubdituſq̄ eis iurat de oīb qđ iuſtū viſuz
ē:et recōciliat? obtulit ſacrificiū.honora
uit tēplū et munera poſuit:machabeū am
plexatus ē: q fecit eū a ptolomaide vſq̄ ad
gerrenos ducē et principē. Elt aī veīt pto-
lomaidā g̃uiter ferebant ptolomēſes ami
cicie ꝓuētōez indignantes:ne forte fed? ir-
rūperēt. Tūc aſcēdit liſias tribunal:q ex-
poſuit ratōez.q ꝑlm ſedauit:reuerſuſq̄ eſt
antiochiā. Et hoc modo regis p̄fectō et re-
ditus proceſſit.

Capitulum .XIIII.

Ed poſt triennij tps cognuit iudas
et q cū eo erāt demetriū ſeleuci cū
multitudine valida q nauibꝫ p por
tuz tripolis aſcēdiſſe ad loca oportuna:et
tenuiſſe regiones aduerſus antiochū q ei?
ducē liſiā. Alchim?aī q̄dam q ſūm?ſacer-
dos fuerat.ſed volūtarie coinq̄nat?ē ī tpi-
bus commixtōis.ꝓſiderās nullo modo ſibi
eſſe ſalutē neq̄ acceſſū ad altare :venit ad
regem demetriū centeſimoquinquageſimo
anno offerens ei coronā aureaz et palmā
ſup hec et talos q tēpli eē videbāī. Et ip̄a
q̄dā die ſiluit. Tēpus aī opportunū demen-
cie ſue nactus:q ꝓuocat? a demetrio ad cō
ſiliū.q interrogat? q̄bꝫ rebꝫ q cōſilijs iudei
vterenī:rñdit. Ip̄i q dicūī aſſidei iudeoꝝ
q̄bꝫ p̄eſt iudas machabeus bella nutriūt q
ſeditōnes mouēt:nec paciūī regnū eſſe q̄e
tum. Nam et ego defraudat? parentū glo-
ria.dico aī ſūmo ſacerdotio huc veni:pri-
mo q̄dē vtilitatibꝫ regis fidē ſeruans:ſecū-
do aūt etiā ciuibꝫ ꝓſulens. Nam illoꝝ pra-
uitate vniuerſum genus noſtrū nō mini-
me veratur. Sed oro hijs ſingulis o rex
cognitis:et regioni.et generi ſm humani
tatē tuam ꝓmulgatam oīmibꝫ ꝓſpice. Naz
q̄diu ſuper eſt iudas:impoſſibile ē pacem
eſſe negocijs. Talibꝫ autez ab hoc dictis:q
ceteri amici hoſtiliter ſe habentes aduer-
ſus iudam.inflammauerūt demetriū. Qui
ſtatī nichanorē p̄poſitū elephātoꝝ ducem
miſit ī iudeaz.datis mandatis vt ip̄m q̄dē
iudam caperet viuum:eos vero qui cuz il-
lo erāt diſpgeret: q conſtitueret alchimuz
maximi tēpli ſūmū ſacerdotē. Tūc gētes q̄

de iudea fugerãt iudã. segregatim se nicha
nori miscebant: miserias ꝙ clades iudeorũ.
ꝓsperitates rerũ suaꝝ existimantes. Au-
dito itaqꝫ iudei nichanoris aduentu. ꝙ cõ-
uentu natõnũ: cõsperſi terra rogabant eũ
q̃ ꝑm suũ ꝓstituit ieternũ custodiret: q̃qꝫ
suã portõꝫ signis euitẽtibꝫ ꝓtegit. Jmperã
te aũ duce statĩ inde mouerũt: cõuenerũtqꝫ
ad castellũ dessau. Simon vero frater iu-
de cõmiserat cũ nichanore: ſꝫ cõterrit⁹ est
repẽtino aduentu aduersarioꝝ. Nichanor
tñ audiẽs vtutẽ comitũ iude ꝙ animi ma-
gnitudiẽꝫ quã ꝑ patrie certamibꝫ habebãt
sanguinis iudiciũ facẽ metuebat. Quãob-
rẽ ꝑmisit possidoniũ ꝙ theodotũ. ꝙ mathiaꝫ
ꝙ vt darẽt dextras atqꝫ acciperẽt: ꝙ cũ diu
de hijs ꝓsiliũ agereꝫ. ꝙ ipe dux ad multitu
dinẽ retulisſꝫ: oĩm vna fuit sẽtẽcia amici-
cijs ãnuere. Jtaqꝫ diẽ ꝓstituerũt q̃ secreto
ĩter se agerẽt: ꝙ singlis selleplatee sũt ꝙ po-
sitẽ. Precepit autẽ iudas armat⁹ eẽ locis
oportunis: ne forte ab hostibꝫ repẽte mali
aliq̃d orireꝫ. Et cõgruũ colloq̃ꝫ fecerũt.
Morabaꝫ autẽ nichanor hierosolimis: ni-
hilqꝫ iniq̃ agebat: gregesqꝫ turbaꝝ q̃ ꝓgre-
gate fuerãt dimisit. Habebat aũ iudaꝫ sẽp
caꝝ ex aĩo: ꝙ erat viro ĩclinat⁹. Rogauit-
qꝫ eũ ducẽ vxorez: filiosqꝫ ꝑcreare. Nupci-
as fecit: q̃dẽ egit: cõmuniterqꝫ viuebãt. Al
chim⁹ aũ vidẽs caritatẽ illoꝝ adinuicez et
ꝙuentõnes: venit ad demetriũ ꝙ dicebat ni
chanorẽ rebꝫ alienis assentire: iudazqꝫ re-
gni insidiatorem successorẽ. sibi destinasse.
Jtaqꝫ rex exasperat⁹ ꝙ pessimis hui⁹ crimĩa-
tõibꝫ irritat⁹ scripsit nichanori dicẽs: gra
uiter q̃dẽ se ferre ꝺ amicicie ꝙuentõne: iu-
bere tñ machabeũ cicius victũ mittere an-
tiochiam. Quibꝫ cognitis nichanor ꝓsterna-
baꝫ: ꝙ grauiter ferebat si ea q̃ ꝙuenerãt
irrita faceret nihil lesus a viro: sed qꝛ re-
gi resistere nõ poterat oportunitatẽ obser-
uabat q̃ ꝓceptũ ꝑficeret. At machabe⁹ vi-
dẽs secũ austerius agẽ nichanorẽ. ꝙ ꝓsuetũ
occursum ferotius exhibentẽ: ĩtelligẽs nõ
ex bono esse austeritatẽ istã: paucis suoꝝ
cõgregatis occultauit se a nichanore. Qꝺ
cũ ille cognouit fortiter se a viro preuẽtũ:
venit ad maximũ ꝙ sanctissimũ tẽplum: et
sacerdotibꝫ solitas hostias offerẽtibꝫ. iussit
sibi tradi viꝝ. Quibꝫ cũ iuramẽto dicẽtibꝫ
nescire se vbi esset q̃ q̃rebaꝫ: extẽdẽs manũ
ad tẽplũ iurauit dicẽs. Nisi iudã victũ mi-
hi tradideris istud dei fanũ ĩ planicie dedu
caz. ꝙ altare effodiaz: ꝙ tẽplum hoc libero
patri ꝓsecrabo. Et hijs dictis abijt. Sacer
dotes aũ ꝓtẽtẽtes man⁹ ĩ celũ ĩuocabãt euz
q̃ semꝑ ꝑpugnator essꝫ gẽtis ipoꝝ. hec dicẽ-
tes. Tu dñe vniuersoꝝ q̃ nulli⁹ ĩdiges: vo
luisti tẽplũ habitatõis tue fieri in nob. Et
nũc sancte sctoꝝ omniũ dñe ꝓserua ineter
nũ ĩpollutã domũ istã: q̃ nup mũdata est.
Razias aũ q̃daz ꝺ seniorib ab hierosolimis
delat⁹ẽ nichanoꝛ vir amator ciuitatis. et
bene autẽs: qui ꝑ affectu pater iudeoꝝ ap
pellabaꝫ. Dic miltis tpib cõtinẽcie ꝓpositũ
tenuit ĩ iudaismo: corpusqꝫ ꝙ aĩaz tradere
ꝓtẽt⁹ ꝑ pseuerãtia. Volẽs aũ nichanor ma-
nifestare odiũ qꝺ habebat in iudeos misit
milites quĩgẽtos: vt eũ cõphenderẽt. Pu-
tabat emm si illũ decepisset: sese clatẽ iudeis
maximã illaturum. Turbis autez irruere
domũ ei⁹ ꝙ ianuam disrũpe. atqꝫ ignẽ ãmo
uere cupientibꝫ cũ iaz cõphenderetẽ gladio
se pecijt: eligẽs nobiliẽ mori pociusq̃ sub-
dit⁹ fieri pctoribꝫ: ꝙ cõtra natales suos in-
urijs indignis agi. Sꝫ cũ ꝑ festiatõez nõ
certo ictu plagaz dedisſꝫ. ꝙ turbe ĩter ostia
irrũpent recurrens audacter ad murũ. ꝑ-
cipitauit semetipm viriliter ĩ turbas: q̃ꝺ
velociter locũ dãtibꝫ casui eius. venit per
mediaz ceruicẽ. Et cũ adhuc spiraret accẽ
s⁹aĩo surrexit: ꝙ cũ sãguis ei⁹ magno flu-
xu defluẽt. et g̃uissimis vulneribꝫ eẽt sau-
tius. cursu turbaz ptrãsijt: ꝙ stans supꝫ q̃n-
dã petrã ꝓruptaz. ꝙ iaz exanguis effect⁹:
cõplexus ĩ destina sua vtrisqꝫ manibꝫ ꝓiec
it supꝫ turbas ĩuocãs dñatorẽ vite ac spiri
t⁹: vt hec illi itꝝ fꝺeret: atqꝫ ita vita de-
functus est. ¶ Capitulum .XV.

Nichanor aũ vt ꝓpit iudam eẽ ĩ lo-
cis samarie: cogitauit eũ oĩ ĩpetu
die sabbati cõmittẽ bellũ. Judeis
vero q̃ illũ ꝑ necessitatẽ seqbanꝫ dicẽtibꝫ.
ne ita ferociter et barbare feceris. sed ho-
norẽ tribue diei sanctificatõnis. ꝙ honora
eũ q̃ vniuersa cõspicit: at ille infelix ĩter-
rogauit si ẽ potẽs ĩ celo q̃ ĩpauit agi diem
sabbatoꝝ: ꝙ rñdẽtibꝫ illis. ẽ dñs viuus ipse
ĩ celo potens qui iussit agi septimũ diẽ: at
ille ait. Et ego potens sum super terram:
q̃ impero sumi arma et negocia regis im-
pleri. Tamẽ ñ obtinuit vt ꝓsiliũ ꝑficeret.

Et nichanor quidē cū summa ſupbia erectus cogitauerat cōmune tropheū ſtatuē de iuda. Machabeus aūt ſemp ꝓfidebat cū omī ſpe auxiliū ſibi a dño affuturū. ⁊ bortabaf ſuos ne formidarēt ad aduentū nationū. ſed ī mēte haberēt adiutoria ſibi facta ỏ celo: ⁊ nūc ſperarēt ab omīpotēte. ſibi effuturā victoriam. Et allocutus eos ỏ lege. ⁊ ꝓphetis: ammonēs etiaz certamina q̄ fecerāt prius: promptiores ꝓſtituit eos. Et ita animis eoꝝ erectis: ſimul oñdebat gētiū fallaciam. ⁊ iuramētoꝝ ꝑuaricatōz. Singlos aūt illoꝝ armauit nō clipei ⁊ haſte munitōe. ſz ꝑmōibo optimis ⁊ exhortatōibo: expoſito digno fide ſomnio: ꝑ qỏ vniuerſos letificauit. Erat aī huiuſmodi viſ⁹. Oniam qui fuerat ſūmus ſacerdos virum bonum ⁊ benignum verecūdum viſu. modeſtū moribo. ⁊ eloq̄o decoꝝ. ⁊ q̄ a puero in virtutibo exercitatus ſit. man⁹ ꝓtendentē: orare ꝑ omī ꝓplo iudeoꝝ. Poſt boc apparuiſſe et aliū virū etate et gloria mirabilē: et magni decoris habitudine circa illū. Rñdentez vero oniam dixiſſe. Hic eſt fratrum amator ⁊ ꝓpli iſrael: hic eſt qui multū orat ꝑ ꝓplo et vniuerſa ſancta ciuitate ieremias ꝓpheta dei. Extendiſſe aūt hieremiā dextrā: ⁊ dediſſe iude gladiū aureum dicētē. Accipe ſanctū gladiū munus a deo: ī quo deicies aduerſarios populi mei iſrl. Exhortati itaq̄ iude ſermonibo bonis valde. ỏ q̄bus extolli poſſet impetus. et animi iuuenum confortari: ſtatuerūt dimicare ⁊ ꝓfligere fortiter vt virtus de negocijs iudicaret: eoq̄ ciuitas ſancta ⁊ tēplum periclitarenf. Erat enī ꝑ vxoribo et filijs. itemq̄ ꝑ fratribo et cognatis minor ſolitudo: maximus vero et prim⁹ ꝑ ſanctitate timor erat tēpli: ſed ⁊ eos q̄ ī ciuitate erant nō minima ſolicitudo habebat pro bijs q̄ ꝓgreſſuri erāt. Et iam cuz omēs ſparēt iubitiū futurū boſteſq̄ adeſſe atq̄ exercitus erat ordinatus. beſtie eq̄teſq̄ oportuno loco cōpoſiti: ꝓſiderās machabeus aduentū multitudinis et aparatum variū armoꝝ. ac ferocitatē beſtiaꝝ extentēs manus ī celū. prodigia facientem dñm inuocauit: q̄ nō ſm armoꝝ potētiam. ſed prout ipi placet dat dignis victoriaz. Dixit aūt inuocans hoc modo. Tu domine qui miſiſti angetum tuum ſub ezechia rege iuda. et interfeciſti de caſtris ſennacherib centumoctogintaquīq̄ milia: ⁊ tunc dñator celoꝝ mitte angelum tuum bonum ante nos ī timore ⁊ tremore magnitudinis brachij tui: vt metuāt qui cum blaſphemia veniūt aduerſus ſanctum populum tuum. Et bic quidē ita porauit: nichanor autē et qui cuz ipſo erāt cuz tubis ⁊ canticis admouebant. Judas vero et qui cū eo erant inuocato deo ꝑ orationes congreſſi ſunt: manu q̄dē pugnantes. ſed et dominū cordibo orantes proſtrauerūt non minus trigintaquinq̄ milia ꝑſentia dei magnifice delectati. Cunq̄ ceſſaſſent ⁊ cū gaudio redirent: cognouerūt nichanorem ruiſſe cū armis ſuis. Facto itaq̄ clamore ⁊ ꝓturbatōne ſuſcitata: patria voce omīpotentē dominuz benedicebant. Precepit autez iudas (qui per omnia corpore ⁊ animo mori ꝑ ciuibo paratus erat) caput nichanoris et manum cum humero abſciſam bieroſolimam perferri. Quo cuz pueniſſet ꝓuocatis contribulibo ⁊ ſacerdotibo ad altare: accerſijt ⁊ eos q̄ ī arce erāt. Et oſtenſo capite nichanoris et manu nepharia quam extenderat contra domū ſanctam omnipotentis dei: magnifice gloriatus eſt. Linguaz etiam impij nichanoris preciſam iuſſit particulatim auibo dari: manum autem dementis contra templum ſuſpendi. Omnes igitur celi benedixerunt dominuz. dicentes: benedictus qui locum ſuum incontaminatum ſeruauit. Suſpendit aūt nichanoris caput in ſūma arce: vt euidens eſſet ⁊ manifeſtum ſignum auxilij dei. Itaq̄ oēs cōmuni conſilio decreuerūt nullo modo diē iſtū abſq̄ celebritate ꝓterire: habere aūt celebritatē terciadecima die mēſis adar. q̄ dicit voce ſiriaca ꝑdie mardochei die. Igit bijs erga nichanorē geſtis ⁊ ex illis tēporibo ab ebreis ciuitate poſſeſſa. ego q̄z in bijs faciam finē ſermonis. Et ſi quidem bene ⁊ vt bijſtorie cōpetit boc et ipſe velim: ſi autez minus digne: concedēdum eſt mibi. Sicut enī vinum ſemp bibere aut ſemper aquam. cōtrarium eſt: altērius aūt vti delectabile: ita legentibo ſi ſēp exactus ſit ſermo non erit gratus: bic ergo erit conſummatus.

Explicit ſecundus liber machabeoꝝ.

Incipit epla beati hieronimi pbitēi ad damasū papā ī q̄tuor euāgelistas

Beatissimo pape damaso hieronim⁹. Nouu⁹ opus me facē cogis ex veteri: vt post exēplaria scripturaꝝ totō orbe dispersa q̄si quidā arbiter sedeā: ⁊ qꝝ inter se variant q̄ sint illa q̄ cū greca ꝓsentiant veritate decernā. Pius labor ſz periculosa presūptio. iudicare ȯ ceteris. ipm ab oñibo iudicādū: senis mutare linguā: et canescētē mūdū ad īicia retrahē puuloꝝ. Quis em̄ doctus pariter vel indoct⁹ cū in man⁹ volumen assūpserit. ⁊ a saliua quā semel ībibit viderit discrepare qȯ lectitat. nō statim erūpat in vocem me falsariū me clamans esse sacrilegum: q̄ audeā aliquid in veteribo libris addere. mutare. corrigē? Aduersus quā inuidiā duplex causa me ꝓsolaf: qȯ ⁊ tu q̄ summus sacerdos es fieri iubes: ⁊ veꝝ nō esse qȯ variat. eciā maledicoꝝ testionio ꝓbaf. Ubi eī latinis exemplaribus fides est adhibenda. respōdeant quibo tot sūt exēplaria pene quot codices. Ubi autē veritas est q̄renda de pluribo: cur nō ad grecā originē reuertētes ea que vicios⁹ interpretib⁹ male edita vel a p̄sūptoribo imperitis emēdata puersi⁹. vl̄ a librarijs dormitantibo aut addita sunt aut mutata corrigimus? Neq̄ vero ego de veteri disputo testamento: qȯ a septuagīta senioribo in grecā linguā versū tercō gdu ad nos vsq̄ puenit. Non q̄ro q̄d aquila q̄d sym̄mach⁹ sapiāt: q̄re theodociō inter nouos et veteres medi⁹ īcedat. Sit illa vera īterptatio: quā apli ꝓbauerūt. De nouo nūc loquor testamento qȯ grecum esse nō dubiū est: excepto apostolo matheo qui primus in iudea euāgeliū xp̄i hebraicis litteris edidit. Hoc certe cum in nr̄o sermone discordat. et diuersos riuulorum tramites ducit: vno de fonte q̄rendus est. Pretermitto eos codices quos a luciano ⁊ esitio nūcupatores paucoꝝ hominū asserit puersa ꝓtentio: quibo vtiq̄ nec ī veteri īstrumēto post septuaginta interptes emēdare quid licuit. nec in nouo ꝓfuit emendasse: cū multaꝝ gentiū linguis scriptura ante trāllata doceat falsa esse q̄ addita sunt. Igit̄ hec p̄sens p̄faciuncula pollicet̄ q̄tuor tantū euangelia. quoꝝ ordo est iste. matheus. marcus. lucas. iohānes. codicum grecoꝝ emē data collacōne sed veterū: que ne mlt̄um a lectōnis latine ꝓsuetudine discreparent. ita calamo imperauimus vt bijs tm̄ q̄ sensū videbant̄ mutare. correctis reliqua manere paterem̄r vt fuerāt. Canones q̄z q̄s eusebi⁹ cesariensis episcop⁹ alexandrinū secutus āmoniū in decē numeros ordinauit: sicut in greco habent̄ expressim⁹. Qȯ si quis de curiosis voluerit nosse que in euangelijs vel eadē vel vicina vel sola sint: eorum distinctōe ꝓgnoscet. Magn⁹ siq̄dē h̄ ī nr̄is codicib⁹ error inoleuit: dū qȯ in eadē re ali⁹ euangelista plus dixit. in alio q̄ minus putauerint addidērūt: vel dum eundem sensū alius aliter exp̄ssit. ille qui vnū e q̄tuor p̄mū legerat. ad eius exēplū ceteros q̄z estimauerit emendandos. vnde accidit. vt apud nos mixta sūt oñia: ⁊ in marco plura luce atq̄ mathei: rursū in matheo plura iohānis et marci: ⁊ ī ceteris reliquoꝝ q̄ in alijs ꝓpria sunt inueniant̄. Cū itaq̄ canones legeris qui subiecti sunt: ꝓfusionis errore sublato. ⁊ similia omniū scies: ⁊ singul̄ sua queq̄ restitues. In canone p̄mo ꝓcordāt q̄tuor: mathe⁹. marcus. lucas. iohes. In secūdo tres matheus. marc⁹. lucas. In tercō tres matheus. lucas. iohes. In q̄rto tres: mathe⁹. marcus. iohes. In q̄nto duo mathe⁹. lucas. In sexto duo: mathe⁹ marcus. In septimo duo: mathe⁹. iohānes. In octauo duo: lucas. marc⁹ In nono duo: lucas. iohannes. In decimo. ꝓpria vnusquisq̄ que nō habentur in alijs ediderunt. Singulis vero euangelijs ab vno incipiēs vsq̄ ad finez librоꝝ dispar numerus accrescit Hic nigro colore p̄scriptus sub se habet alium exminio discolorē numeꝝ: qui ad decē vsq̄ ꝓcedens īdicat: qȯr numerus in quo sit canone requirendus. Cum g̃ apto codice verbigracia

illud siue illud capitulũ scire voluerís cui⁹ canonis sit. statiz ex subiecto numero doceberis: ⁊ recurrẽs ad p̃n cipia in quib⁹ canonum est distincta congeries. eodemqz statim canone ex titulo frontis inuẽto: illũ quẽ quere bas numez eiusdem euãgelij q̃ ⁊ ipe ex inscripcõne signaẽ inuenies: atqz e vicino ceteroꝝz tramitib⁹ inspectis: q̃s numeros e regione habeãt adnotabis: ⁊ cum scieris recurres ad volumina singulorꝝz: ⁊ sine mora repertis numeris q̃s ante signaueris: reperies ⁊ loca. ĩ q̃b⁹ vel eadẽ vl̃ vicina dixerunt. Opto vt in xp̃o valeas: et memineris mei papa beatissime.

Explicit epl̃a. Incipit argumẽtuz in euangelium. scõm Matheum.

MAtheus ex iudea sicut ĩ ordine p̃mus ponit̃. ita euangeliũ in iudea p̃m⁹ scripsit: cui⁹ vocacõ ad dñm ex publicanis actibus fuit: duoꝝz in generacõe xp̃i principia p̃sumẽs: vni⁹. cui⁹ p̃ma circũcisio in carne: alteri⁹. cui⁹ secũdum coz electõ fuit. Ex vtrisqz eĩ patrib⁹ xp̃c Sicqz q̃tertenario numero triformiter posito. p̃ncipiũ a credendi fide in electionis tempus porrigens. ⁊ ex electõne vsqz in transmigratõis die̅ diri gens. atqz a trãsmigracõnis die vsqz in xp̃m definiẽs: decursam aduentus domini ostendit generacõnem et numero satisfaciens ⁊ tẽpoꝝ: vt et se q̃ esset ostenderet: ⁊ dei in se opus demõstrans. eciã in hijs quoꝝz genus posuit xp̃i opantis a p̃ncipio testimoniuz non negaret. Quarũ omnium rerũ. tempus. ordo. numerus. dispositõ. vl̃ racõ. q̃ fidei necessariũ est. deus xp̃us est: qui factus est ex muliere. factus sub lege. natus ex virgine. passus in carne. omnia in cruce fixit: vt triumphans ea in semetipso resurgens in corpore. ⁊ patris nomen in patribus filio. et filij nomen patri restituens ĩ filijs sine principio sine fine ostentẽs vnum se cum patre esse quia vnus ẽ. In quo euangelio vtile est desiderantibus deum. sic prima vel media vel perfecta cognoscere. vt et vocacõem apostoli et opus euangelij et dilectõnem dei in carne nascentis per vniuersa legentes intelligant: atqz ib⁹ in eo in quo aprehensi sunt. et aprehendere appetunt recognoscãt. Nobis eĩ hoc in studio argumenti fuit ⁊ fidez sancte rei tradere: et operantis dei intelligendam diligenter esse dispositõnem querentib⁹ non tacere.

Canões ĩ margĩnib⁹ ĩ quib⁹ q̃tuoꝝ euãgeliste p̃cordãt alphabeti ordie q̃ ꝑueniẽtiori potui modo oꝝ dinare sequũt Canone. iij. Mt̃. j. Lu. xiiij Jo. j. ⁊. iij. ⁊. v

Explicit argumentũ. Incipit euangelium secundum Matheum.

LIber generacõis ihu xp̃i filij dauid: filij abraham. Abrahaz genuit ysaac: ysaac autem genuit iacob. Jacob autem genuit iudam et fratres eius: iudas autem genuit phares et zara de thamar. Phares autem genuit esrom: esrom autẽ genuit aram. Aram autem genuit aminadab: aminadab autem genuit naason. Naason autem genuit salmon: salmon autem genuit booz de raab. Booz autem genuit obeth ex ruth: obeth autem genuit iesse. Jesse autem genuit dauid regem. Dauid autem rex genuit salomonem ex ea qui fuit vrie. Salomon autem genuit roboam: roboam autem genuit abiam. Abia autem genuit asa. Asa autem genuit iosaphat. Josaphat autem genuit ioram: ioram autem genuit oziam. Ozias autem genuit ioathan: ioathan autem genuit achaz. Achaz autem genuit ezechiam: ezechias autem genuit manasses: manasses autem genuit ammon. Ammon autem genuit iosiam. Josias autem genuit iechoniam et fratres eius in transmigratione babilonis. Et post transmigrationem babilonis· Jechonias autem genuit salathiel: salathiel autez genuit zorobabel.

Zorobabel aũt genuit abiud: abiud aũt genuit eliachĩ .Eliachĩ autez genuit azor:azor aũ genuit sadoch.Sadoch aũ genuit achim:achim aũt genuit eliud .Eliud aũ genuit eleazar: eleazar autez genuit matthan. Matthan aũt genuit iacob:iacob aũt genuit ioseph virũ marie:ꝺ ꝙ natus est ihus:ꝙ vocaũ xps.a.Oms itaqz generacões ab abrahã vsqz ad ꝺ. generacões ꝗtuorꝺecĩ:ꝙ a ꝺ vsqz ad trãsmigracõnez babiloĩs.generacões ꝗ tuorꝺecĩ:ꝙ a trãsmigracõne babiloĩs vsqz ad xpm .generacões ꝗtuorꝺecĩ. Cristi aũt generacõ sic erat.b.Cũ eẽt despõsata mater ihesu maria ioseph: añ ꝙ cõuenirẽt iuẽta ẽ ĩ vtero habẽs de spiritu sãcto.c.Joseph aũ vir eius cũ eẽt iustus.ꝙ nollet eã traducẽ:voluit occ̃te dimittere eaz.hec aũ eo cogitãte: ecce ãgelus dñi apparuit ĩ sõnis ioseph dicẽs .Joseph fili ꝺ̃:noli timẽ accipẽ mariã ꝓiugẽ tuã .Quod eĩ ĩ ea natũ ẽ:de spũ sãcto est.Pariet aũ filiũ:et vocabĩ nomẽ eĩ⁹ ihum. Ipe em̃ saluũ faciet ꝑ̃m suũ a pcĩis eoz Hoc aũt totũ factũ ẽ:vt adimpleret̃ qꝺ dictũ eẽt a dño ꝑ ꝓphetã dicẽtem. Ecce ꝺgo ĩ vtero habebit ꝙ pariet filiũ:et vocabĩ nomẽ eĩ⁹ emanuel:qꝺ ẽ int̃pꝛtatũ nobiscũ deus.Exurgẽs aũ ioseph a sõno fecit sic̃ ꝓcepit ei ãgelus dñi:ꝙ accepit ꝓiugẽ suaz.Et non cognoscebat eã donec pepit filiũ suuz ꝑmogenitũ:ꝙ vocauit nomẽ eĩ⁹ ihm.

p .a.Matb.ij.

v .b.Mt.iij.Lu. ij.

p .c.Mt.iiij.

¶ Capitulum. .II.

Cum ꝙ natꝰeẽt ihus ĩ bethleẽ iude ĩ diebꝫ herodis regis:ecce magi ab oriẽte veneꝛt hierosolimã dicẽtes .Ubi ẽ ꝙ natꝰẽ rex iudeoꝝ!Vidimꝰ eĩ stellã eiꝰĩ oriẽte:ꝙ venimꝰ adorare eũ.Audiẽs aũt herodes rex ẽbatꝰẽ:ꝙ omis hierosolima cũ illo.Et ꝯgregãs oms ꝑncipes sacerdotum ꝙ scribas ꝑpli: scisscitabaꝛ ab eis vbi xps nasceret̃.ꝺ. At illi dixeꝛt ei In bethleem iude.Sic enim scriptũ est per ꝓphetam.Et tu bethleem iuda nequaq̃ minima es in principibꝫ iuda Ex te enim exiet dux qui regat populum meum israbel.e. Tunc herodes clam vocatis magis diligent̃ didicit ab eis tempus stelle ꝙ apparuit eis:ꝙ mittens illos in bethleem.dixit Ite et interrogate diligent̃ de puero et cũ inueneritis renũciate mihi:vt et ego veniens adorem eum.Qui cuz audissent regẽ abierũt .Et ecce stella quam viderant in oriente . antecedebat eos: vsqꝺum veniens staret sup vbi erat puer.Videntes autez stellaz: gauisi sunt gaudio magno valde .Et intrãtes domũ inuenerꝛt puerum cuz maria matre eius:ꝙ ꝓcidentes adoꝛauerunt eum:ꝙ apertis thesauris suis obtulerunt ei munera aurum.thus ꝙ mirrã .Et responso accepto ĩ somnis ne redirent ad herodem:ꝑ aliam viã reuersi sunt in regionem suam .Qui cuz recessissent:ecce angelus domini apparuit ĩ somnis ioseph dicẽs.Surge ꝙ accipe puerum ꝙ matrem eius ꝙ fuge in egiptũ:ꝙ esto ibi vsqꝺũ dicaz tibi.Futuꝝ est enim:vt herodes querat puerũ ad perꝺendũ eum.Qui cõsurgens accepit puerum.ꝙ matrẽ eiꝰ noctẽ: et secessit in egiptum. Et erat ibi vsqz ad obitum herodis:vt adimpleret̃ qꝺ dictũ est a domino ꝑ ꝓphetam dicentẽ. Ex egipto vocaui filiuz meum.Tunc herodes videns quoniã illusus esset a magis iratus est valde et mittens occidit omes pueros qui erant in bethleem ꝙ in omnibꝫ finibꝫ eiꝰ a bimatu ꝙ infra:secundũ tempus qꝺ exquisierat a magis.Tunc impletum ẽ:qꝺ dictũ ẽ ꝑ hieremiã ꝓphetã dicentem.Vox in rama audita ẽ.ploratus ꝙ vlulatus multus:rachel plorans filios suos:ꝙ noluit cõsolari qz non sunt.Defuncto autẽ herode:ecce angelus domini apparuit in somnis ioseph in egipto dicens.Surge et accipe puerũ ꝙ matrem eiꝰ:ꝙ vade ĩ terram israbel.Defũcti sunt em̃ ꝙ querebant animã pueri. Qui ꝓsurgẽs accepit puexꝝ ꝙ matrẽ eiꝰ:ꝙ venit ĩ terram israbel.Audiens autez ꝙ archelaus regnaret in iudea ꝑ herode pr̃e suo timuit illo ire:ꝙ ãmonitus ĩ somnis secessit in ptes galilee. Et veniẽs habitauit in ciuitate que vocaꝛ nazareth:vt adimpleretur quod dictũ est per ꝓphetas.quoniam nazarenus vocabitur.

vij .d. Mt.v. Jo. lxxxiij.

p .e. Matb.vj.

¶ Capituluz. .III.

In dieb aũt illis venit iohannes baptista: p̃dicãs in deſto iudee ⁊ dicẽs. penitẽciã agite Appropinq̃bit ei regnũ celoꝝ. a. Hic est em̃: de q̃ dictũ est p ysaiam pphetã dicentẽ. Vox clamãtis i deſto: parate viã dñi: rectas facite semitas ei⁹. b. Ipe aũt iohes habebat vestimẽtũ de pilis cameloꝝ: ⁊ zonã pelliceaz circa lũbos suos. Esca aũt ei⁹ erat locuste ⁊ mel syluestre. Tũc exibat ad eũ hierosolimia ⁊ omis iudea. ⁊ omis regio circa iordanen: et baptizabãt ab eo i iordane pfitentes peccata sua. c. Videns aũt multos phariseoꝝ ⁊ saduceorum veniẽtes ad baptismũ suũ: dixit eis pgenies viperaꝝ: q̃s demõstrabit vob fugere a ventura ira? Facite g̃ fructũ dignũ penitẽcie. Et ne velitis dicẽ intra vos: patrẽ habem⁹ abraham. Dico em̃ vob: qm̃ potẽs ẽ de⁹ de lapidibz istis suscitare filios abrahe. Jam em̃ securis ad radicẽ arboꝝ posita est. Omis g̃ arbor q̃ nõ facit fructũ bonũ excidet̃: ⁊ i ignez mittet̃. d. Ego q̃dem baptizo vos in aq̃ in penitẽciã: q̃ aũt post me ventur⁹ ẽ. fortior me ẽ: cui⁹ nõ sũ dign⁹ calciamẽta portare. Ipe vos baptizabit i spiritu sancto. ⁊ igni. e. Cui⁹ vẽtilabrum i manu sua ⁊ pmundabit areã suã: ⁊ pgregabit triticũ suũ i horreũ suũ: paleas aũt pburet igni inextinguibili. f. Tũc venit ihus a galilea in iordanen ad iohãnẽ: vt baptizaret̃ ab eo. Johãnes aũt phibebat eũ dicẽs Ego a te debeo baptizari: ⁊ tu venis ad me? Respondẽs aũt ihus dixit ei. Sine modo. Sic em̃ decet nos implere oẽm iusticiam. Tũc dimisit eũ. g. Baptizatus autez ihus pfestim ascẽdit de aq̃. Et ecce aperti sunt ei celi: ⁊ vidit spũm dei descendentẽ sicut colũbam ⁊ venientẽ sup se Et ecce vox ỏ celis dicẽs. Hic est filius⁹ meus dilectus: in quo mihi cõplacui

Capitulũ. .IIII.

Tunc ihus ductus est in desertum a spiritu. vt temptaret̃ a dyabolo. h. et cum ieiunasset quadraginta diebz et quadragĩta noctibus: postea esurijt. Et accedens temptatoꝝ dixit ei. Si filius⁹ dei es: dic vt lapides isti panes fiãt. Qui respõdens dixit. Scriptũ ẽ. Nõ in solo pane viuit hõ: sz i omi vbo q̃ pcedit ab ore dei. Tũc assumpsit eũ dyabolus i sanctã ciuitatẽ: et statuit eum supra pinnaculum templi: et dixit ei. Si filius dei es: mitte te deorsũ. Scriptuz est em̃: q̃ angelis suis mãdauit de te ⁊ in manibz tollent te: ne forte offendas ad lapidẽ pedẽ tuũ. Ait illi ihus rursũ. Scriptũ est. Nõ tẽptabis dñm deũ tuũ. Iterꝝ assumpsit eũ dyabolus in montẽ excelsuz valde: ⁊ ostendit ei omia regna mũdi ⁊ gloriã eoꝝ: ⁊ dixit ei. Hec omia tibi dabo: si cadẽs adoraueris me. Tũc dicit ei ihus. Vade sathana. Scriptũ est em̃. Dñm deum tuũ adorabis: ⁊ illi soli seruies. i. Tunc reliquit eũ dyabol⁹: ⁊ ecce angeli accesserũt ⁊ ministrabãt ei. k. Cũ autẽ audisset ihus q̃ iohes traditus esset secessit in galileã. l. ⁊ relicta ciuitate nazareth. venit ⁊ habitauit in ciuitate capharnaum maritima. in finibus zabulon ⁊ nepthalim: vt adimpleret̃ q̃d dictũ est p ysaiã pphetã. Terra zabulon ⁊ tra nepthaliz. via maris trãs iordanen galilee gentiũ. pplus q̃ ambulabat i tenebris. vidit lucẽ magnã ⁊ sedentibz in regione vmbre mortis lux orta est eis. m. Exinde cepit ihus predicare ⁊ dicere. Penitẽciã agite Appropinquabit enim regnum celoꝝ Ambulãs aũt ihs iuxta mare galilee vidit duos fratres simonem q̃ vocat̃ petrus ⁊ andreã fratrẽ ei⁹: mittẽtes retia in mare. n. Erant em̃ piscatores. Et ait illis. Venite post me: ⁊ faciam vos fieri piscatores hoim. At illi cõtinuo relictis retibz secuti sũt eũ. o. Et pcedẽs inde vidit alios duos fratres. iacobũ zebedei ⁊ iohem frem ei⁹ i naui cũ zebedeo pre eoꝝ reficientes retia sua: ⁊ vocauit eos. Illi aũt statim relictis retibz ⁊ pre: secuti sũt eum. p. Et circuibat ihus totã galileã docẽs in synagogis eoꝝ: ⁊ p̃dicãs euãgeliũ regni: ⁊ sanãs omem languorẽ ⁊ omnem infirmitatẽ in pl'o. Et abijt opinio ei⁹ in totã syriam: ⁊ obtulerũt ei omes male habentes varijs languoribz et tormentis comprehensos. et q̃ demoia hẽbãt ⁊ lunaticos ⁊ paliticos

ij
Mt. viij. Lu. vj
Jo. ij.
j
a. Mt viij Mr
j. Lu. vij. Jo.
c. vj
b. Mt. ix. Mr.
iij.

v
c. Mt. x. Lu.
viij.

j
. Mt. xj. Mr
q. Lu. x. Jo.
j. vj. xviij. xx
iij.

v
Mt. xij. Lu
.
j
. Mt xiij Mr
Lu. xiij. Jo.
).

j
Mat. xiiij.
r. v. Lu. xiij
. xv.

ij
. xv. Mr. vj
. xv.
v
Mt. xvj Lu
.

vj
i. Mt. xvij Mr
vij. iiij
. k. Mt. xviij.
Mr. viij. Joh.
xxvj. vij
. l. Mt. xix. Jo
xix. xxxij. xxx
iiij.

vj
. m. Math. xx.
Mt. ix.

ij
. n. Math. xxj.
Mr. x. Lu. xxx
ij. vj
. o. Mat. xxij.
Mr. xj.

j
. p. Mt. xxiiij.
Mr. xxvij. Lu.
xvij. Jo. xlvj.

r
Mt̃.xxiiij.
v
.a.Mat̃.xxv.
Lu.xlvj. r
.b.Mt̃.xxvj v
.c.Mat̃.xxvij.
Lu.xlviij. v
.d.Mt̃.xxviij.
Lu.xlvij. r
.e.Mat̃.xxix.

v
.f.Math̃.xxx.
Lu.xlix.

ij
.g.Mat̃.xxxj.
Luce.clxxxij.
Mr̃.cij.
ij
.h.Mat̃.xxxij.
Mr̃.xxxix.Lu
cxxxviij ⁊ lxxix

r
.i.Mt̃.xxxiij.
v
.k.Mt̃.xxxiiij
Lu.clxxxviij.
r
.l.Mat̃.xxxv.

⁊ curauit eos:⁊ secutꝫ sc̃ eũ ẽbe mlt̃æ
ꝺ galilea.⁊ ꝺcapoli.⁊ ꝺ hierosolimis
⁊ ꝺ iudea.⁊ ꝺ trãs iordanẽ. ¶ Ca.V.

Jhc̃s aũt ihũs ẽbas ascẽdit ĩ
montẽ:⁊ cũ sedissꝫ accesserũt
ad eũ discipuli ei⁹. a.⁊ aperi
ens os suũ docebat eos dicẽs. Beati
paupes spũ:qm̃ ipoꝝ ẽ regnũ celoꝝ.
.b.Beati mites:qm̃ ipi possidebũt ẽ-
ram.c.Beati q̃ lugẽt:qm̃ ipi ꝓsolabũ
tur.d.Beati q̃ esuriũt et sitiũt iusti-
ciã:qm̃ ipi saturabũt.e. Beati mise-
ricordes:qm̃ ipi miscꝺiam ꝓsequent.
Beati mũdo corde:qm̃ ipi deum vide-
bũt.Beati pacifici:qm̃ dei filij voca-
bunt.Beati q̃ ꝓsecutõem paciũt ꝓpt̃
iusticiã:qm̃ ipoꝝ ẽ r̃gnũ celoꝝ.f.Be-
ati estis cũ maledixerit vob hoies:
⁊ ꝓsecuti vos fuerit ⁊ dixerit oẽ ma-
lũ aduersũ vos mẽciẽtes ꝓpt̃ me.Gau
dete ⁊ exultate:qm̃ merces vr̃a copio
sa ẽ ĩ celis.Sic em̃ ꝓsecuti sũt ⁊ pro-
phetas q̃ fuerũt añ vos.g. Vos estis
sal terre.Qꝺ si sal euanuerit:in q̃ sa-
liet̃:Ad nihilũ valet vltra nisi vt mit
tat̃ foras:⁊ ꝓculcet̃ ab hoĩb⁹.h. Vos
estis lux mũdi.Nõ potest ciuitas ab-
scõdi supꝑ mõtẽ posita:neqꝫ accẽdunt
lucernã.⁊ ponũt eã sub modio sꝫ su-
per cãtelabꝝ:vt luceat oĩb⁹ q̃ ĩ domo
sũt.Sic luceat lux vr̃a corã hoĩb⁹:vt
videãt opa vr̃a bona:⁊ glorificẽt pa-
trẽ vr̃m q̃ ĩ cel' ẽ.i.Nolite putare qm̃
veni soluere legẽ aut ꝓphetas. Nõ ve
ni soluere:sꝫ adimplere.k.Amẽ q̃ꝫe
dico vob: donec trãseat celũ et terra.
iota vnũ aut vn⁹ apex nõ p̃teribit a
lege:donec oĩa fiãt.l. Qui g̃ soluerit
vnũ de mandatis istis minimis.⁊ do-
cuerit sic hoies minim⁹ vocabit̃ ĩ re-
gno celoꝝ: qui aũt fecerit ⁊ docuerit
h̃ magn⁹ vocabit̃ in regno celoꝝ.Di-
co aũt vob: qꝛ nisi abũdauerit iusti-
cia vr̃a plusq̃ scribaꝝ ⁊ phariseoꝝ:ñ
intrabitis ĩ regnũ celoꝝ.Audistis qꝛ
dictũ ẽ antiq̃s nõ occides:q̃ aũt occi-
derit reꝰerit iudicõ.Ego aũt dico vo
bis: qꝛ omis q̃ irascit̃ fr̃i suo reꝰ erit
iudicõ.Qui aũt dixerit fr̃i suo racha
reꝰ ꝓcilio. Qui autem dixerit fatue:
reꝰerit iehẽne ignis.Si g̃ offers mu
nus tuũ ad altare ⁊ ibi recordatꝰ fue
ris qꝛ frater tuꝰ habet aliq̃d aduersuꝫ
te:relinque ibi munus tuũ añ altare
et vade prius recõciliari fratri tuo:⁊
tũc veniẽs offeres munꝰ tuũ. m. Esto
ꝓsenciẽs aduersario tuo cito dum es
in via cũ eo:ne forte tradat te aduer
sariꝰ tuꝰ iudici:⁊ iudex tradat te mini
stro.⁊ ĩ carcerẽ mittaris. Amẽ dico
tibi: nõ exies inde donec reddas no-
uissimũ q̃drãtẽ.n.Audistis qꝛ dictum
ẽ antiq̃s:nõ mechaberis.Ego aũt di
co vob:qꝛ oĩs q̃ viderit mlierẽ ad ꝓcu
piscendũ eã:iã mechatꝰ ẽ eam ĩ corde
suo.Qꝺ si oculꝰ tuꝰ dexter scãdalizat
te:erue eũ ⁊ pice abs te.Expedit em̃
tibi vt pereat vnuꝫ mẽbroꝝ tuoꝝ:q̃
totũ corpꝰ tuũ mittat̃ ĩ iehẽnã ignis
Etsi dextera manus tua scãdalizat te
abscide eã ⁊ pice abs te. Expedit em̃
tibi vt pereat vnũ membroꝝ tuoꝝ:q̃
totũ corpꝰ tuũ eat ĩ iehennã.Dictũ ẽ
aũt q̃cunq̃ dimiserit vxorẽ suã det ei
libellũ repudij. Ego aũt dico vobis:
qꝛ oĩs q̃ dimiserit vxorẽ suã. excepta
fornicacõis causa.facit eã mechari:
⁊ q̃ dimissã duxerit adultꝫat. Jterũ
audistis qꝛ dictũ ẽ antiq̃s nõ piura-
bis:reddes autꝫ dño iuramẽta tua.
Ego aũt dico vob nõ iurare omĩno:
neqꝫ ꝑ celũ.qꝛ tronꝰ dei ẽ:neqꝫ ꝑ trã.
qꝛ scabellũ ẽ pedũ eiꝰ:neqꝫ ꝑ hieroso-
limã.qꝛ ciuitas ẽ magni regis. Neqꝫ
ꝑ caput tuum iuraueris:qꝛ nõ potes
vnũ capillũ albũ facẽ aut nigꝝ. Sit
aũt ſmo vr̃:ẽ ẽ.nõ nõ:qꝺ aũt hijs abũ
dantiꝰ ẽ a malo ẽ.Audistis qꝛ dictuꝫ
ẽ:oculũ ꝑ oculo. dentẽ ꝑ dente. Ego
aũt dico vob nõ resistẽ malo.o.sed si
q̃s te pcusserit ĩ dextrã maxillã tuam
prebe illi ⁊ alterã:⁊ ei q̃ vult tecũ in
iudicõ ꝓtẽdere ⁊ tunicã tuã tollere di
mitte ei et palliũ.p.⁊ q̃cũq̃ te ãgari-
auerit mille passꝰ: vade cũ illo ⁊ alia
duo.Qui autem petit a te da ei:⁊ vo
lenti mutuare a te ne auertaris .q.
Audistis quia dictum est:diliges ꝓ-
ximum tuũ.et odio habebis inimicũ
tuum. Ego autẽ dico vobis diligite
inimicos vr̃os:bñfacite hijs q̃ oderũt
vos.et orate ꝑ ꝑsequentib⁹ ⁊ calũniã
tib⁹ vos: vt sitis filij p̃ris vestri qui ĩ
celis est.qui solẽ suum oriri facit su-
ꝑ bonos ⁊ malos:et pluit supꝑ iustos
⁊ iniustos.r. Si em̃ diligitis eos qui

v
.m.Mt̃. xxx
Lu.clxij.

r
.n.Mt̃. xxx

v
.o.Mt̃ xxx
Luce.lvij
r
.p.Mt̃. xxx

v
.q. Math̃.
Lu.lij.

v
.r.Mt̃.xlj .
lu.

vos diligũt:quã mercedẽ hẽbitis:nõ ne ꝙ publicani hoc faciũt:Etsi saluta ueritis frẽs vẽros tm̃:qd̃ ampli⁹ facie tis:nõne ꝙ ethnici hoc faciũt:Estote g̃ vos pfecti:sicut ꝙ pr̃ vr̃ celestis ꝑ fectus est. Capi. .VI.

ATtẽdite ne iusticiã vestrã fa ciatis corã hoĩbꝫ vt videami ni ab eis:alioquin mercedem nõ habebitis apud patrẽ vr̃m qui in celis ẽ.Cũ g̃ facis elemosinã noli an te te tuba canere:sicut ypocrite faci unt ĩ sy̓nagogis ꝙ ĩ vicis vt honorifi cenr̃ ab hoĩbꝫ.Amẽ dico vob:recepe rũt mercedẽ suã. Te aũt facientẽ ele mosinã:nesciat sinistra tua qd̃ faciat dextra tua:vt sit elemosina tua ĩ ab scõditꝫ:ꝙ pr̃ tu⁹ qui videt ĩ abscõditꝫ reddet tibi.Et cũ oratis:nõ eritis sic̃ ypocrite q̃ amãt ĩ sy̓nagogis ꝙ ĩ ãgu lis platear̃ stantes orare:vt videanr̃ ab hoĩbꝫ.Amẽ dico vob: receperũt mercedẽ suã.Tu aũt cũ oraueris inr̃ in cubiculũ tuuz:ꝙ clauso hostio ora patrẽ tuũ ĩ absconditꝫ:ꝙ pater tuus q̃ videt ĩ abscõditꝫ reddet tibi.a. Orã tes aũt nolite multũ loqui:sicut eth nici faciũt.putant emm̃:ꝙ in multilo quio suo exaudianr̃. Nolite ergo as similari eis. Scit enim pater vester quid op⁹ sit vobis:antẽq̃ petatis eũ. Sic ergo vos orabitis.Pater noster q̃ es in celis sanctificer̃ nomen tuum Adueniat regnũ tuũ. Fiat volũtas tua:sicut in celo et in terra. Panem nostrũ supsubstancialẽ da nobis ho die.Et dimitte nobis debita nostra: sicut ꝙ nos dimittim⁹ debitoribꝫ nr̃is. Et ne nos inducas in tẽptacõnẽ: sed libera nos a malo amẽ.b.Si eĩ dimi seritis hoĩbꝫ peccata eor̃:dimittet et vobis pater vester celestis delicta ve stra.Si aũt non dimiseritis homini bus: nec pater vester dimittet vobis peccata vestra.c.Cũ autẽ ieiunatis: nolite fieri sicut ypocrite tristes.Ex terminãt emm̃ facies suas:vt pareant hominibꝫ ieiunãtes.Amen dico vob receperũt mercedẽ suã.Tu aũt cũ ie iunas vnge caput tuũ ꝙ faciẽ tuã la ua:ne videaris homibꝫ ieunãs sꝫ pa tri tuo q̃ est in absconso:ꝙ pater tu⁹ qui videt in absconso reddet tibi. No lite thesaurisare vobis thesauros in terra:vbi erugo ꝙ tinea demolitur:ꝙ vbi fures effodiunt ꝙ furanr̃.d. The saurizate aũt vob̃ thesauros in celo: vbi nec erugo nec tinea demolitur:et vbi fures nõ effodiũt nec furãr̃. Vbi eĩ est thesaurus tu⁹:ibi est ꝙ cor tuuz .e.Lucerna corporis tui ẽ ocul⁹ tuus Si ocul⁹ tu⁹ fuerit simplex:totũ cor pus tuũ lucidũ erit.Si aũt ocul⁹ tu us fuerit nequã:totũ corp⁹ tuũ tene brosũ erit. Si ergo lumẽ qd̃ in te est tenebre sũt.ipe tenebre quãte erunt: Nemo potest duobꝫ dominis fuire.f. Aut em̃ vnũ odio habebit ꝙ alterum diliget:aut vnũ sustinebit ꝙ altex̃ cõ temnet.Nõ potestis deo fuire et mã mone.g. Ideo dico vobis:ne soliciti sitis anime vr̃e quid mãducetis:neq corpori vr̃o qd̃ induamini. Nõne aĩa plus ẽ q̃ esca:ꝙ corp⁹ plusq̃ vestimen tum:Respicite volatilia celi q̃ nõ se rũt neq metũt. neq congregãt in hor rea:ꝙ pater vester celestis pascit illa. Nonne vos magis pluris estis illis: Quis aũt vr̃m cogitans potest adice re ad staturã suã cubitũ vnũ:Et ō ve stimentis quid soliciti estis:Consider ate lilia agri quomodo crescũt.Non laborãt neq nent.Dico aũt vob̃:quo niã nec salomon in omni gloria sua coopert⁹ est sicut vnũ existis. Si em̃ fenũ agri qd̃ hodie est ꝙ cras ĩ cliba nuz mittit̃ de⁹ sic vestit:quãtomagis vos minime fidei:Nolite ergo soliciti esse dicentes quid manducabimus aut quid bibem⁹: aut q̃ operiemur. Hec em̃ omnia gẽtes inquirũt. Scit em̃ pater vester quia hijs omnibꝫ in digetis.Queritе g̃ pmũ regnũ dei et iusticiã ei⁹:et hec omnia adicientur vobis. Nolite g̃ solicити esse in crasti nũ . Crastinus em̃ dies solicitus erit sibi ipi. Sufficit diei malicia sua.

Capitulũ. .VII.

NOlite iudicare ꝙ nõ iudicabi mini:in quo enim iudicõ iu dicaueritis iudicabimi:et in qua mensura mensi fueritis remetie tur vobis.h.Quid autem vides festu cã in oculo fratris tui:ꝙ trabẽ ĩ ocu lo tuo non vides: Aut quomodo di cis fratri tuo frar̃ sine.eiciã festucaz

v .d.Matꝫ.xlvj Lu.clvij.

v .e.Mar̃. xlvij. Lu.cxxxiij

v .f.Mar̃.xlviij. Luce.clxxxxj.

v .g.Mar̃. xlix. Luce.cl.

ij Mr̃.l./Mr̃.xlj. Lu.lvj.

v .h. Matꝫ. lj. Luce.lix.

r Mr̃.xlij.

v .Mar̃. xliij. u.cxxxij.

vj .Mar̃.xliiij. r̃.cxxvj.

r .Mr̃.xlv.

de oculo tuo:⁊ ecce trabs est in oculo
tuo:Ypocrita eice pmũ trabẽ de oc'o
tuo:⁊ tũc videb eicere festucã de ocu
lo fratris tui.a .Nolite dare sanctuz
canib.neq; mittatis margaritas an
te porcos:ne forte conculcẽt eas pe
dibus suis:et ꝓuersi dirũpãt vos .b.
Petite ⁊ dabit vob:q̃rite et inuenie
tis :pulsate ⁊ aperiet vob.Omis em
qui petit accipit ⁊ qui querit ĩuenit:
⁊ pulsãti aperiet.Aut ás ẽ ex vob bo
quez si pecierit fili? suus panẽ :nũqd
lapidem porriget ei!Aut si piscem pe
cierit:nũqd serpentez porriget ei!Si
ergo vos cum sitis mali nostis bona
data dare filijs vestris :quãtomagis
pater vester q̃ in celis est dabit bona
petẽtib se:c·Omia q̃ q̃cũq; vultis vt
faciãt vob homies:⁊ vos facite illis.
Hec est em lex et ꝓphete·d.Intrate p
angustã portaz :q; lata porta ⁊ spa
ciosa via ẽ q̃ ducit ad pditionẽ:⁊ mlti
sũt qui intrãt p eam. Quãangusta
porta ⁊ arta via ẽ q̃ ducit ad vitã :⁊
pauci sũt q̃ inueniũt eã.e. Attendite
a falsis ꝓphetis q̃ veniũt ad vos ĩ ve
stimẽtis ouiũ:ĩtrinsec?autẽ sunt lupi
rapaces.A fructib eorũ cognoscetis
eos.f.Nũqd colligũt de spinis vuas:
aut de tribulis ficus:g.Sic omis ar
bor bona fruct? bonos facit:mala aũ
arbor malos fruct? facit .Non potest
aũt arbor mala bonos fruct? facere:
neq; arbor bona malos fruct? facere·
Omis arbor q̃ nõ facit fructũ bonuz
excidet:⁊ in ignem mittet.Igitur ex
fructib eoꝝ cognoscetis eos.h.Non
omis q̃ dicit mihi dñe dñe ĩtrabit in
regnũ celoꝝ:sz qui facit volũtatẽ pa
tris mei q̃ ĩ cel'ẽ:ipe ĩtbit ĩ regnũ ce
lorũ.i.Multi dicẽt mihi ĩ illa die dñe
dñe nõne ĩ nomie tuo ꝓphetauim?et
in nomine tuo demonia eiecimus . ⁊
in tuo nomine ũtutes multas fecim?
et tũc pfitebor illis:quia nunq̃ noui
vos . Discedite a me omnes qui opa
mi iniq̃tatem.k.Omis g̃ q̃ audit ba
mea hec .⁊ facit ea . assimilabit viro
sapiẽti q̃ edificauit domũ suã sup pe
trã:et descẽdit pluuia ⁊ venert flumi
na ⁊ flauert vẽti ⁊ irruert ĩ domũ il
lã.⁊ ñ cecidit. Fũdata ei erat sup pe
traz.Et ominis qui audit verba mea
hec .et non facit ea .similis erit viro
stulto qui edificauit domum suã sup
harenaz: ⁊ descendit pluuia ⁊ venert
flumia ⁊ flauert venti ⁊ irruerũt in
domũ illaz.⁊ cecidit :fuitq; ruina ei?
magna.m.Et factũ ẽ cũ consũmasset
ihs verba hec:ãmirabant turbe su
per doctrina eius ·Erat ei docẽs eos
sicut potestatẽ habẽs:⁊ nõ sicut scri
be eorum et pharisei. Capi. VIII.
Cum aũt descẽdisset de monte.
secute sũt eũ ḳbe mlte:⁊ ecce
leprosus veniẽs adorabat euz
dicẽs.Dñe:si vis potes me mũdare.
Et extẽdẽs manũ ihus:tetigit eũ di
cens.Volo.Mũdare.Et ꝓfestim mũ
data ẽ lepra eius.Et ait illi ihus .Vi
de nemi dixeris:sz vade ostende te sa
cerdotib: ⁊ offer mun? tuũ qd̃ pcepit
moyses ĩ testimoniũ ill'.o.Cũ autez ĩ
troisset capharnaũ accessit ad eũ cen
turio:rogãs eum ⁊ dicẽs. Dñe puer
me? iacet ĩ domo paraliticus:⁊ male
torq̃t.Et ait illi ihs.Ego veniã:⁊ cu
rabo eũ.Et rñdẽs cẽturio ait illi Dñe
nõ sum dign? vt intres sub tectũ meũ:
sz tãtũ dic v̊bo.et sanabit puer me?.
Nã ego hõ sũ sub potestatẽ cõstitut?
habẽs sub me milites :⁊ dico huic va
de ⁊ vadit.⁊ alio veni ⁊ venit : ⁊ ſuo
meo fac hoc ⁊ facit.Audiẽs autẽ hoc
ihs mirat?ẽ: ⁊ seq̃ntib se dixit.Amẽ
dico vob:nõ ĩueni tantã fidez in isrl'
.p.Dico aũt vobis: q̃ mlti ab orientẽ
⁊ occidẽte venient ⁊ recũbẽt cũ abrahã
⁊ ysaac ⁊ iacob.ĩ regno celoꝝ:filij aũ
rgni eicient ĩ tenebras exteriores. Ibi
erit flet?et stridor dentiũ.q.Et dixit
ihus cẽturioni.Vade:⁊ sicut credidi
sti fiat tibi.Et sanatus ẽ puer ex illa
hora.r.Et cũ venisset ihus ĩ domũ pe
tri vidit socꝝ ei? iacentẽ ⁊ febricitãtẽ
⁊ tetigit manũ ei? ⁊ dimisit eã febris
⁊ surrexit ⁊ mistrabat eis. Vespe aũt
facto obtulert ei multos demonia ha
bentes:⁊ eiciebat spũs verbo ⁊ omes
male habẽtes curauit: vt adimplere
tur qd̃ dictum est p ysaiam ꝓphetam
dicentem. Ipe infirmitates nostras
accepit:et egrotationes nostras por
tauit.Elitẽs autem ihus turbas mlt
tas circũ se: iussit discipulos ire trãs
fretum .s·. Et accedens vnus scriba

.a .Matẖ.lij. r
.b.Mc̃.lvij.Lu cxxv. v
.c.Mc̃ .lvij Lu lvij. v
.d .Mc̃.lv.Lu. clxx . v
.e .Mc̃.lvj. r
.f .Mc̃.lvij.Lu lxj . v
.g.Mat. lvij. Lu .lx ij
.h .Mc̃.lix.Lu lxvij. Jo.cxvj. v
.i.Mc̃.lx. Lu. clxxj . v
.k .Mc̃.lxj Lu lxvij . v
.m.Matẖ.lx Mc̃.xvij. Lu vij.et.xxvij ij
Mc̃.lxvij./M xvij.Lu. xx vij . ij
.o . Mc̃.lxvij Lu .lxv. Jo xxxvij . iij
.p.Mc̃.lxv clxxij. v
.q.Mat. lxv Lu.lxvj . ij
.r.Mat.lxv Mc̃.xv.Luc xxvj. v
.s.Mc̃. lxvij Luce.cv

ait illi. Magister: sequar te quocūqz ieris. Et dicit ei ihs. Vulpes foueas habēt ⁊ volucres celi nidos: filius aūt hoīs nō habet vbi caput suū reclinet Alius aūt ō discipl'is ei⁹ ait illi. dñe: ꝑmitte me ꝑmū ire ⁊ sepelire patrem meū. Ihus aūt ait illi. Sequere me: ⁊ dimitte mortuos sepelire mortuos suos. a. Et ascendēte eo ī nauiculā secuti sūt eū discipuli ei⁹: ⁊ ecce motus magn⁹ factus ē ī mari: ita vt nauicula opiref fluctib⁹. Ipe vo dormiebat. Et accesserūt ad eū discipuli ei⁹: ⁊ suscitauerf eū dicētes. Dñe. salua nos: perim⁹. Et dicit eis ihus. Quid timidi estis modice fidei? Tūc surgēs imperauit vētis ⁊ mari: et facta ē tranquillitas magna. Porro hoīes mirati sūt dicētes. Qualis ē h: qz venti et mare obediūt ei. Et cū veniſſet ihus trās fretū ī regionē gerasenoꝝ. occurrerūt ei duo habētes demonia de monumentis exeūtes. seui nimis: ita vt nemo posset trāsire ꝑ viā illā. Et ecce clamauerf dicētes. Quid nob et tibi ihu filij dei. Cur veniſti huc ātē tp̄us torq̄re nos? Erat aūt nō lōge ab illis grex porcoꝝ multoꝝ pascēs. Demones aūt rogabāt eū dicētes. Si eicis nos hinc: mitte nos ī gregē porcorū. Et ait illis. Ite. At illi exeūtes abierūt ī porcos. Et ecce magno impetu abijt tot⁹ grex ꝑceps ī mare: et mortui sūt in aq̄s. Pastores aūt fugerūt ⁊ veniētes in ciuitatē. nūciauerf hec oīa: ⁊ de hijs q̄ demonia habuerāt. Et ecce tota ciuitas exijt obuiā ihu: ⁊ viso eo. rogabāt eū vt trāsiret a finib⁹ eoꝝ.

ij
.b. Maī. lxxj. Mf. xxj. Lu. xxviij.

ij
.c. Maī. lxxij. Mf. xxij. Luc. xxix. ⁊. clxxxvj.

ij
Mt. lxxiij. Mf xxiij. Luce. xl.

ij
.e. Mt. lxxiiij. Mz. xlix. Luc. lxxv.

r
.f. Maī. lxxv.

i
t. lxx. Maī. .Lu. xxvi o. xxxviij.

Capitulū. .IX.

Et ascendēs ihus ī nauiculaz trāsfretauit: et venit ī ciuitatem suā. Et ecce offerebāt ei paraliticū iacētē ī lecto. Et videns ihs fidē illoꝝ: dixit paralitico. Cōfide fili Remittūf tibi pcā tua. Et ecce quidā de scribis dixerūt intra se. Hic blasphemat. Et cū vidisset ihus cogitacōnes eoꝝ dixit. Vt q̄d cogitatis mala in cordib⁹ vr̄is? Quid ē facili⁹ dicē dimittunf tibi peccata: an dicere surge et ambula? Vt aūt sciatis quia filius hominis habet potestatē dimittendi peccata in terra: tunc ait paralitico. Surge tolle lectū tuū: ⁊ vade ī domū tuā. Et surrexit: ⁊ abijt ī domū suam. Videntes autē turbe timuerūt et glorificauerūt deū q̄ dedit potestatem talem hominib⁹. Et cū transiret inde ihus vidit hominē sedentē in theloneo matheum nomīe. Et ait illi Sequere me. c. Et surgens secutus ē eū. Et factū est discūbente eo ī domo ecce multi publicani ⁊ peccatores venientes discūbebāt cū ihu. ⁊ discipul' eius. Et videntes pharisei dicebāt discipulis ei⁹. Quare cū publicanis et peccatorib⁹ māducat magister vester At ihus audiēs ait. Nō ē opus valētib⁹ medic⁹: sz male habētib⁹. Euntes aūt discite q̄d ē. misc̄ordiam volo: ⁊ nō sacrificiū. Nō em̄ veni vocare iustos sz pc̄ores. Tūc accesserf ad eū discipuli iohis dicētes. Quare nos ⁊ pharisei ieiunam⁹ freq̄nter. discipuli aūt tui nō ieiunāt? Et ait illis ihus. Nūq̄d possūt filij sp̄si lugere q̄diu cuz illis ē sp̄sus? Veniēt aūt dies cū auferef ab eis sp̄sus: ⁊ tūc ieiunabūt. Nemo aī īmittit ꝑmissurā panni rudis ī vestimētū vetus. Tollit em̄ plenitudinē ei⁹ a vestimēto: et peior scissura fit. Neq̄ mittūt vinum nouū in vtres veteres. Alioquī rūpunf vtres ⁊ vinū effūdif: ⁊ vtres pereūt. Sz vinū nouū ī vtres nouos mittūt: ⁊ ābo ꝑseruanf. e. Hec illo loq̄nte ad eos. ecce p̄nceps vn⁹ accessit ⁊ adorabat eum dicēs. Dñe: filia mea modo defūcta ē: sz veni īpone manū tuā sup eā ⁊ viuet. Et surgēs ihs seq̄baf eū: ⁊ discipuli ei⁹. Et ecce mlier q̄ sāguinis fluxum paciebaf duodeciz ānis accessit retro: ⁊ tetigit fimbriā vestimēti ei⁹ Dicebat em̄ intra se. Si tetigero tantū vestimētū ei⁹ salua ero. At ihs cōuersus: ⁊ videns eā dixit. Cōfide filia. Fides tua te saluā fecit. Et salua facta ē mulier ex illa hora. Et cū veniſset ihus in domū p̄ncipis. ⁊ vidisset tibicines ⁊ turbā tumultuātē dicebat. Recedite: nō est em̄ mortua puella: sed dormit. Et deridebāt eū. Et cū eiecta essz turba ītrauit: ⁊ tenuit manū ei⁹ et dixit. Puella surge. Et surrexit puella: ⁊ exijt fama hec ī vniuersā tērā illā. f. Et trāseūtes inde ihu: secuti st

eũ duo ceci clamãtes ꝙ dicẽtes. Míse-
rere nr̃i fili dꝰ. Cũ aũt veniſſet domũ
acceſſerũt ad eũ ceci: et dicit eis ihꝰs.
Creditis qꝛ hoc poſſũ facere vob: Dí
cũt ei. Vtiqꝫ dñe. Tũc tetigit oculus
eoꝝ dicẽs. Secũdũ fidẽ vr̃aꝫ fiat vo-
bis. Et apti ſũt ocli eoꝝ. Et ꝓminat⁹
ẽ eis ihꝰs dicens. Videte ne qs ſciat.
Illi aũ exeũtes diffamauerũt eũ ꝑ totã
ẽrã illã. Egreſſis aũ illis ecce obtule-
rũt ei hominẽ mutũ demoniũ habẽtẽ
ꝙ eiecto demonio locut⁹ẽ mut⁹: ꝙ mi-
ratꝰ ſũt ẽbe dicẽtes. Nũqꝫ appꝛuit ſic
in iſrl̃. Phariſei aũt dicebãt. In ꝑnci
pe demoniꝝ eicit demones. a. Et cir
cuibat ihꝰs omẽs ciuitates ꝙ caſtella
docẽs i ſy̓nagogis eoꝝ ꝙ ꝑdicãs euan
geliũ regni: ꝙ curans oẽm lãguorẽ et
oẽm infirmitatẽ. b. Videns aũ ẽbas mi
ſert⁹ẽ eis: qꝛ erãt vexati ꝙ iacẽtes ſic
oues ñ habẽtes paſtorẽ. c. Tũc dicit
diſcipl̃is ſuis. Meſſis qdẽ multa: ope
rarij aũ pauci. Rogate g̃ dñm meſſis
vt mittat operarios i meſſem ſuã.

Capitulũ. .X.

Et ꝓuocatis duodecim diſcipul̃
ſuis. dedit illis poteſtatẽ ſpi-
rituũ ĩmũdoꝝ vt eicerẽt eos:
ꝙ curarẽt oẽm lãguorẽ. ꝙ oẽm infirmi
tatẽ. b. Duodecim aũ diſcipuloꝝ nomi-
na ſũt hec. Prim⁹ ſimõ q dicit petr⁹
ꝙ andreas fr̃ eí⁹: philipꝰ ꝙ bartholo-
me⁹ iacobꝰ zebedei. ꝙ iohes fr̃ eí⁹: tho-
mas ꝙ matheus publican⁹: ꝙ iacob⁹
alphei ꝙ thadeus. ſimon chanane⁹. et
iudas ſcariothis: q ꝙ trabidit eum. e.
Hos duodecim miſit ihꝰs: ꝑcipiens
eis ꝙ dicẽs. In viã gentiũ abieritis:
ꝙ ĩ ciuitates ſamaritanoꝝ ne intra-
ueritis: ſꝫ poci⁹ ite ad oues q̃ perieꝛt
dom⁹ iſrl̃. f. Euntes aũ ꝑdicate dicẽtes.
qꝛ appꝛopinq̃uit regnuꝫ celoꝝ. Infir-
mos curate. mortuos ſuſcitate. lepro
ſos mũdate: demones eicite: g̃tis ac-
cepiſtis. gratis date. Nolite poſſidere
aurꝝ. neqꝫ argentũ: neqꝫ pecuniã ĩ zo
nis vr̃is. Nõ perã ĩ via: neqꝫ duas tu
nicas. neqꝫ calciamẽta: neqꝫ virgam.
Dign⁹ em̃ eſt operari⁹ cibo ſuo. g. In-
quãcũqꝫ autem ciuitatẽ aut caſtellũ
ĩtraueritis. inq̃rogate qs in ea dign⁹
ſit: et ibi manete donec exeatis. h. In
trantes autem in domũ. ſalutate eaꝫ
dicẽtes. Pax huic domui. Et ſi qdem
fuerit dom⁹ digna. veniet pax vr̃a ſup
eam: ſi aute nõ fuerit digna: pax ve-
ſtra reuertat ad vos. i. Et qcũqꝫ non
receperit. vos neqꝫ audierit ſmones
veſtros: exeũtes foras de domo vel ci
uitate excutite puluerẽ de pedibꝰ ve-
ſtris. Amen dico vob: tolerabil⁹ erit
terre zodomoꝝ ꝙ gomorreoꝝ ĩ die iu
dicij q̃ illi ciuitati. k. Ecce ego mitto
vos: ſicut oues ĩ medio lupoꝝ. Eſto-
te g̃ prudẽtes ſicut ſerpẽtes: ꝙ ſimpli-
ces ſicut colũbe. l. Cauete aũ ab hoĩ-
bus. Tradẽt em̃ vos ĩ ꝯcilijs: ꝙ ĩ ſy̓na
gogis ſuis flagellabũt vos: ꝙ ad pſi-
des ꝙ ad reges ducemĩ ꝓpt̃ me. in teſti
moniũ illis et gẽtibꝰ. m. Cũ aũ trabẽt
vos: nolite cogitare quõ aut qd loq̃-
mini. Dabit̃ em̃ vobis ĩ illa hora qd
loq̃mini. Nõ em̃ vos eſtis q̃ loq̃mini
ſꝫ ſpũs pr̃is vr̃i q̃ loquit̃ in vob. Tra
det aũt fr̃ fr̃em in mortẽ. ꝙ pr̃ filiũ. et
ĩſurgẽt filij ĩ parẽtes. ꝙ morte eos af
ficiẽt: ꝙ eritis odio omĩbꝰ ꝓpt̃ nomen
meũ. Qui aũt pſeuerauerit vſqꝫ ĩ finẽ
hic ſalu⁹ erit. n. Cũ aũt pſequent̃ vos ĩ
ciuitate iſta: fugite ĩ aliã. Amẽ dico
vob: ñ ꝓſũmabitis ciuitates iſrl̃: do-
nec veniat fili⁹ hoĩs. o. Nõ ẽ diſcipul⁹
ſup magiſtrũ: nec ſeru⁹ ſup dñm ſuũ.
Sufficit diſcipulo vt ſit ſic magiſter
ei⁹: ꝙ ſuo ſicut dñs ei⁹. p. Si patrẽ-
familias beelzebub vocauerũt: quãto
magis domeſticos ei⁹: Ne ergo timue
ritis eos. q. Nihil em̃ ẽ opertũ qd nõ
reueleꝛ̃: ꝙ occultũ qd nõ ſciaꝛ̃. r. Qd
dico vob in tenebris dicite in lumine
et qd in aure auditis ꝑdicate ſup te-
cta. Et nolite timere eos q occidunt
corꝑ. aiam aũt non poſſunt occide-
re: ſꝫ poci⁹ timete eũ q potest ꝙ aiam
et corꝑ pdere in gehẽnam. Nõne duo
paſſeres aſſe veneũt: Et vnus ex illis
non cadet ſuper terram ſine patre ve
ſtro. Veſtri aũt ꝙ capilli capitis omẽs
numerati ſunt. Nolite g̃ timẽ: ꝓmlt̃is
paſſeribꝰ meliores eſtis vos. Omis g̃
qui ꝓfitebit̃ me corã homĩbꝰ: cõfite-
boꝛ et ego eum corã pr̃e meo q ĩ celis
eſt. s. Qui autẽ negauerit me coram
hoĩbꝰ: negabo et ego eũ corã pr̃e meo
q ĩ celis ẽ. t. Nolite arbitrari qꝛ vene
rim pacẽ mittere ĩ trã. Nõ veni pacẽ

ij
.a. Mt̃. lxxvj. Mr̃. lij. Lu. clxix.

vj
.b. Mt̃. lxxvij. Mr̃. lxiij. v .c. Mt̃. lxxviij Lu. cviij.

ij
Mt̃. lxxix Mr̃. xxix. Lu. lxxxvj

ij
.d. Mat̃. lxxx. Mr̃. xxx. Luc̃. xliiij.

x
.e. Mt̃. lxxxj.

ij
.f. Mt̃. lxxxij. Mr̃. liij. Lu. lxxxviij.

ij
.g. Mt̃. lxxxiij Mr̃. liiij. Luc̃. cxij. et. lxxxviij.

v
.h. Mt̃ lxxxiiij Lu. cxj.

ij
.i. Mt̃. lxxx
Mr̃. lv. Lu. l
xviij. ꝙ .cxiij

v
.k. Mt̃. lxxxi
Lu. cix.

j
.l. Mt̃. lxxx
Mt̃ cxxxix
ccl. Jo. cxlj.

ij
.m. Mt̃. lxx
iij Mt̃ cxlj
cxlviij. et. cc

x
.n. Mt̃. lxx
iij
.o. Mt̃. xc.
lviij. Jo. cx
ꝙ. cxxxix.
.p. Mt̃. xcj.

ij
.q. Mat̃. x
Mt̃. xl. Lu
xx. v
.r. Mat̃. x
Lu. cxlv.

ij
.s. Mt̃. xc
Mr̃. lxxxvj
xcviij. et. cx
v
.t. Matb. x
Lu. clx.

mittẽ ĩ tẽrã ſʒ gladiũ. Veni eĩ ſepaꝛe hoĩem aduerſus pꝛem ſuũ. ⁊ filiã aduerſus mꝛem ſuã: ⁊ nuꝛ aduerſus ſocrũ ſuã: ⁊ ĩimici hoĩs domeſtici eius .a. Qui amat pꝛem aut mꝛem pluſq̃ me: nõ ẽ me dign⁹. Et q̃ amat filium aut filiã ſupꝛ me: nõ ẽ me dign⁹. Et q̃ nõ accipit crucẽ ſuã ⁊ ſequit̃ me: nõ ẽ me dign⁹. b. Qui ĩuenit aĩam ſuaʒ pdet illã: ⁊ q̃ pderit aĩam ſuã ꝓpter me: ĩueniet eã. c. Qui recipit vos me recipit: ⁊ q̃ me recipit recipit eũ qui me miſit. d. Qui recipit ꝓphetã in nomĩe ꝓphete: mercedẽ ꝓphete accipiet. Et q̃ recipit iuſtũ ĩ nomĩe iuſti: mercedem iuſti accipiet. e. Et quicũqʒ potũ dederit vni ex minimis iſtis calicẽ aq̃ frigid̃ tm̃ ĩ noĩe diſcipl̃i amẽ dico vob: ñ pdet mercedẽ ſuã

C. Ca. XI.

ET factũ ẽ cũ ꝓſũmaſſet ihũs pcipiẽs duodecĩ diſcipulis ſuis: trãſijt inde vt doceret ⁊ pdicaret ĩ ciuitatib⁹ eoꝝ. f. Johannes aũt cum audiſſet ĩ vinculis opa xp̃i: mittẽs duos de diſcipul̃ ſuis. ait illi. Tu es q̃ ventur⁹ es an aliũ expectamus: Et rñdẽs ihũs ait illis. Euntes renũciate iohãni que audiſtis ⁊ vidiſtis. Ceci vident. claudi ambulãt. leproſi mũdant̃. ſurdi audiũt. mortui reſurgũt. paupes euangelizãt̃: ⁊ beatus ẽ q̃ nõ fuerit ſcandalizat⁹ in me. Illis aũt abeũtib⁹: cepit ihũs dicẽ ad turbas de iohãne. Quid exiſtis in deſertũ videre: Arũdinẽ vẽto agitataʒ: Sed q̃d exiſtis videre: Hominẽ mollibus veſtitum. Ecce qui mollibus veſtiuntur in domib⁹ regum ſunt. Sed q̃d exiſtis videre: Prophetã: Eciã dico vob: ⁊ pluſq̃ ꝓphetã. g. Hic ẽ em̃ ⁹ quo ſcriptũ ẽ. Ecce ego mitto angelũ meũ añ faciẽ tuã q̃ pparabit viã tuã ante te. h. Amẽ dico vobis: nõ ſurrexit inter natos mulierũ maioꝛ iohanne baptiſta. Qui aũt minoꝛ eſt in regno celoꝝ maioꝛ eſt illo. i. A diebꝫ aũt iohãnis baptiſte vſqʒ nũc regnũ celorum vim patitur: ⁊ violenti rapiũt illud. k. Omẽs eĩ ꝓphe ⁊ lex vſqʒ ad iohãnem ꝓphetauerũt: etſi vultis recipere. ipe eſt helias qui venturus eſt. Qui habet aures audiendi audiat. l. Cui autem ſimilem eſtimabo genera cõnem iſtã: Similis eſt pueris ſedentib⁹ in foꝛo: q̃ clamantes coequalib⁹ dicunt. Cecinim⁹ vobis ⁊ nõ ſaltaſtis lamentauim⁹ et nõ planxiſtis. Venit em̃ iohes neqʒ mãducãs neqʒ bibens ⁊ dicũt demoniũ habet. Venit filius hoĩs mãducans ⁊ bibẽs: ⁊ dicũt ecce hõ voraxꝫ ⁊ potatoꝛ vini: publicanoꝝ et peccatoꝝ amicus. Et iuſtificata ẽ ſapiẽcia a filijs ſuis. m. Tũc cepit exprobꝛare ciuitatib⁹ in q̃b⁹ facte ſunt plurime vtutes ei⁹: qꝛ nõ egiſſent penitenciam. Ve tibi corozaim. ve tibi bethſaida: qꝛ ſi in tiro ⁊ ſydone facte eſſent vtutes q̃ facte ſũt in vob: olim in cilicio ⁊ cinere penitẽciã egiſſent. Verũtamẽ dico vobis: tiro et ſydoni remiſſius erit in die iudicij q̃ vobis. Et tu capharnaũ. nũq̃d vſqʒ in celuʒ exaltaberis: Vſqʒ ĩ ifernũ deſcẽdes. n. Quia ſi in ſodomis facte fuiſſent virtutes q̃ facte ſũt ĩ te: forte manſiſſẽt vſqʒ in hanc diẽ. Verũtamẽ dico vob qꝛ terre ſodomoꝝ remiſſi⁹ erit in die iudicij q̃ tibi. o. In illo tpe reſpõdẽs ihũs dixit. Confitebꝛ tibi pr̃ dñe celi ⁊ terre: qꝛ abſcondiſti hec a ſapientib⁹ et prudentib⁹: ⁊ reuelaſti ea pꝛuulis. Ita patꝛ: qm̃ ſic fuit placituʒ ante te. p. Omnia mihi tradita ſunt a pr̃e meo. q. Et nemo nouit filiuʒ niſi patꝛ: neqʒ pr̃em quis nouit niſi filius: ⁊ cui voluerit fili⁹ reuelare. r. Venite ad me omẽs q̃ laboratis ⁊ onerati eſtis: ⁊ ego reficiã vos. Tollite iugum meum ſupꝛ vos: ⁊ diſcite a me qꝛ mitis ſum ⁊ humilis coꝛde: ⁊ inuenietis requiẽ aĩabꝫ vr̃is. Jugũ em̃ meũ ſuaue ẽ: ⁊ onus meũ leue.

C. Ca. XII

IN illo tpe abijt ihũs per ſata ſabbato: diſcipuli autem eius eſurientes ceperunt vellẽ ſpicas et manducare. Phariſei autem videntes. dixerunt ei. Ecce diſcipl̃i tui faciunt: qd̃ non licet eis facere ſabbatis. At ille dixit eis. Nõ legiſtis quid fecerit dauid q̃n eſurijt ⁊ qui cum eo erant. quomodo intrauit in domũ dei ⁊ panes ꝓpoſicõnis comedit. quos nõ licebat ei edere neqʒ hijs qui cum eo erant: niſi ſolis ſacerdotibus. s. Aut nõ legiſtis ĩ lege. quia ſabbatis ſacerdotes in tẽplo ſabbatũ violãt et ſine

v
.m. Mt̃. cviij. Lu. cxv.

x
.n. Mt̃. cix.

v
.o. Mt̃. cx. Lu cxviij.

iij
.p. Mt̃. cxj Lu cxix. Jo. cxlvi. iij

iij
.q. Mat̃. cxij. Lu. cxix. Joh xxx.

x
.r. Mt̃. cxiij.

ij
Mt̃. cxiiij. Mr xxiij. Lu. xlj.

x
Mt̃. cxv.

v
a. Mat̃. xcvj. u. clxxxiij. ⁊ xxxij. iij
o. Mat̃. xcvij. uc. ccxj. Jo. p. j
c. Mt̃. xcviij. at̃. xcvj. Lu. cvj. Joh. cxx
x
o. Mat̃. xcix.
vj
.Mt̃. c. Mr̃. cviij.
x
at̃. cj.
v
.Mt̃. cij. Lu. ix.

ij
. Matth. ciij. r̃. j. Lu. lxx.
v
. Mat̃. ciiij. a. lxxj.
v
. Mt̃. cv. Lu ciij.
x
. Mt̃. cvj.
v
Matth. cvij. a. lxxiij.

crimīe sūt: Dico aūt vob: qz tēmplo maiozē h. Si aūt sciretis qd ē misericozdiā volo ⁊ non sacrificiū: nunq̄ pdēnassetis īnocētes. Dñs ē eī filiꝰ hois: eciā sabbati. a. Et cū ite trāsissz veīt ī sỹnagogā eoz. Et ecce hō manū habēs aridā: ⁊ interogabāt eū dicētes. Si licet sabbatis curare: Vt accusarent eū. Ipe aūt dixit illis. Quis erit ex vob hō q̄ habeat ouē vnā: Et si ceciderit hec sabbatis ī foueā: nonne tenebit ⁊ leuabit eā. Quātomagis melioz ē hō oue. Itaq̄ licet sabbatis benefacere. Tunc ait homī. Extende manū tuā. Et extēdit: ⁊ restituta est sanitati sicut altera. b. Exeūtes autē pharisei. psiliū faciebāt aduersus eū quō pderēt eū. c. Ihus aūt sciēs recesit inde: ⁊ secuti sūt eū multi: ⁊ curauit eos oīes. Et p̄cepit eis. ne manifestū eū facerēt: vt adimpleret qd dictum ē p ỹsaiā pphetā dicentē. Ecce puer meꝰ quē elegi: dilectꝰ meꝰ in q̄ bene pplacuit aīe mee. Ponā spūm meum sup eū: ⁊ iudiciū gētib nūciabit. Nō pteret neq̄ clamabit: neq̄ audiet aliq̄s in platēis vocē eiꝰ. Arūdinem quassatā n̄ pfringet. ⁊ linū fumigās nō extiguet: donec eiciat ad victoriaz iudiciū: ⁊ ī noīe eꝰ gētes sperabūt. d. Tūc oblatꝰ ē ei demoniū habēs cecꝰ et mutus: ⁊ curauit eū ita vt loq̄retuz ⁊ videret. e. Et stupebāt oīes turbe: et dicebāt. Nūq̄d h ē filiꝰ dauid. f. Pharisei aūt audiētes dixerūt. Hic non eicit demões: nisi ī beelzebub pncipe demoniox. g. Ihus aūt sciēs cogitacōnes eox dixit eis. Omne regnū diuisum cōtra se desolabiē: et oīs ciuitas vel domꝰ diuisa pra se nō stabit. Etsi sathanas sathanā eicit: aduersꝰ se diuisꝰ ē. Quomodo g̃ stabit regnū eiꝰ: Etsi ego in beelzebub eicio demones: filij vr̄i ī q̄ eiciūt: Ideo ipi iudices erūt vr̄i. Si aūt ego ī spiritu dei eicio demones: igiē puenit ī vos regnū dei. Aut quō potest q̄squā intrare ī domū fortis ⁊ vasa eiꝰ diripere: nisi priꝰ alligauerit fortē: Et tunc domū illius diripiet. Qui nō ē mecū pē me est: ⁊ q̄ nō pgregat mecū spargit: .h. Ideo dico vob: oīe pcēm et blasphemia remittē hominib: spūs aūt blasphemie nō remittē. Et q̄cūq̄ dixerit vbū pra filiū hois. remittetur ei: q̄ aūt dixerit pra spūm sanctū n̄ remittē ei: neq̄ ī hoc seculo. neq̄ in futuro. i. Aut facite arboze bonā et fructū eiꝰ bonū: aut facite arboze malā: ⁊ fructū eiꝰ malū. Siq̄dē ex fructu arboz agnoscit. Progenies viperaz: quō potestis bona loq̄ cū sitis mali: .k. Ex abūdācia eī cozdis os loquit Bonus hō ō bono thesauro pfert bona: ⁊ malus hō de malo thesauro pfert mala. l. Dico aūt vob: qm̄ oīe vbū ociosū qd locuti fuerint homies reddēt racōnē de eo in die iudicij. Ex vbis em̄ tuis iustificaberis: ⁊ ex verbis tuis pdēnaberis. m. Tūc rndērūt ei q̄dā de scribis ⁊ phariseis dicentes Magister: volumus a te signū videre .n. Qui rndēs ait illis. Generacō mala ⁊ adultera signū querit: ⁊ signum nō dabit ei nisi signū ione pphe. Sic em̄ fuit ionas in vētre ceti tribz diebz ⁊ tribz noctibz: sic erit filiꝰ hois ī coze terre tribz diebz ⁊ tribz noctibz. Viri niniuite surgēt ī iudicō cū generacōne ista et pdēnabūt eā: qz penitēciā egerūt ī pdicacōe ione. Et ecce plusq̄ iona h. Regina austri surget in iudicio cū generacōne ista et pdemnabit eam: qz venit a finibz terre audire sapienciā salomonis. Et ecce plusq̄ salomon h. o. Cū aūt immūdus spiritꝰ exierit ab hoīe ambulat p loca aridaq̄rēs requiē ⁊ nō inuenit. Tūc dicit. Reuertar ī domū meā vnde exiui Et veniēs inuenit eā vacantē scopis mundatā ⁊ ornatā. Tūc vadit ⁊ assumit septez alios spūs secum neq̄ores se. ⁊ intrātes habitāt ibi: ⁊ fiūt nouissima hois illiꝰ. peiora priozib. Sic erit ⁊ generacōni huic pessime. p. Adhuc eo loquētē ad turbas: ecce matēr eiꝰ ⁊ frēs stabāt foris. q̄rentes loqui ei Dixit aūt ei q̄dā. Ecce mr̄ tua ⁊ fratres tui foris stāt. q̄rentes te. At ipe rndens dicēti sibi ait. Que ē mr̄ mea. ⁊ qui sūt frēs mei: Et extēdens manū in discipulos suos dixit. Ecce matēr mea et frēs mei. Quicūq̄ em̄ fecerit voluntatē pr̄is mei. q̄ in celis est: ipe meus fratēr sozoz ⁊ matēr est.

¶ Capitulū. .XIII.

ij
.a. Maī. cxvj. Mr̄. xxv. Luc. xlij.

iiij
.b. Mī. cxvij. Mr̄. xxvj. Jo. xcviij. r
.c. Mī. cxviij.

v
.d. Maī. cxix. Lu. cxxvj.

vij
.e. Mī. cxx Jo lxxxij. ij
.f. Maī. cxxj. Mī. xxxiij. Lu cxxix. ij
.g. Maī. cxxij. Mr̄. xxxiij. Lu cxxix.

ij
.h. Mī. cxxiij. Mr̄ xxxiij Lu cxlvij.

r
.i. Mī. cxxiij

v
.k. Maī. cxx Lu. lxij.

r
.l. Maī. cxxv

v
.m. Mī. cxxi Lu. cxxviij

v
.n. Mī. cxxv Lu. cxxxij.

v
.o. Mī. cxxij Lu. cxxx.

ij
.p. Maī. cxx Mr̄. xxxv. L lxxxij.

ij
.cxxxj Mr̃
vj. Lu.lxx

In illo die exiẽs ihus ꝺ domo
sedebat secus mare. ⁊ ꝯgregate sũt ad eum turbe mlte. ita
vt ī nauiculā ascẽdẽs sederet: ⁊ oĩis turba stabat ī litore: ⁊ locut⁹ ẽ eis ml̃
ta in parabolis dicẽs. Ecce exijt q̃ seminat seminare semẽ suũ. Et dũ semi
nat q̃dã ceciderũt sec⁹ viã: ⁊ venerunt volucres celi ⁊ comederẽt ea. Alia aũt
ceciderẽt ī petrosa vbi nõ habebãt terram multã: ⁊ ꝯtinuo exorta sũt qr nõ
habebãt altitudinẽ tre. Sole aũt orto estuauerũt. ⁊ qr ñ habebãt radicẽ aru-
erũt. Alia aũ ceciderũt ī spinas: ⁊ creuerunt spine ⁊ suffocauerũt ea. Alia
aũt ceciderẽt ī terrã bonã: ⁊ dabãt fructũ. aliud cẽtesimũ. aliud sexagesimũ
aliud triceſimũ. Qui habet aures audiendi audiat. Et accedẽtes discipuli
dixerũt ei. Quare in parabolis loq̃ris eis? Qui rñdens ait illis. Quia vobis
datũ ẽ nosse misteria regni celoꝝ: illis aũt nõ ẽ datũ. a. Qui eñ habet dabi-
tur ei ⁊ abũdabit. Qui aũt nõ habet: ⁊ qꝺ habet auferet ab eo. b. Ideo ī pa
rabolis loquor eis. qr videntes non vi-
dẽt. ⁊ audientes nõ audiũt neq̃ intel-
ligũt. vt adimpleat ī eis ꝓphetia ysaie
dicẽtis. Auditu audietis ⁊ nõ intelli
getis: ⁊ videntes videbitis ⁊ nõ videbi-
tis. Incrassatum ẽ eñ cor ꝓpli hui⁹ et
auribꝰ grauiter audierũt. ⁊ oculos suos
clauserũt: neq̃ndꝰ videãt oculis et au-
ribꝰ audiãt. ⁊ corde intelligãt: et ꝯuer-
tant̃ ⁊ sanem eos. c. Uestri aũt beati
oculi qr vident: ⁊ aures vre qr audiũt
Amẽ q̃ꝓ dico vob: qr multi ꝓphete
⁊ iusti cupierũt videre q̃ videtis ⁊ non
viderũt: ⁊ audire q̃ auditis. ⁊ nõ au-
dierũt. d. Vos g̃ audite parabolã se-
minãtis. Oĩis q̃ audit v̈bũ regni et
non intelligit. venit mal⁹ ⁊ rapit qꝺ se-
minatũ ẽ ī corde ei⁹: ꝟ ẽ q̃ secus viaꝫ
seminat⁹ ẽ. Qui aũt sup petrosa semi
nat⁹ ẽ: ꝟ ẽ q̃ v̈bũ audit. ⁊ ꝯtinuo cum
gaudio accipit illud. Nõ habet aũt ī
se radicẽ: sꝫ ẽ tpalis. Facta aũt tribu
lacõe ⁊ psecucõe ꝓp̃t v̈bũ: ꝯtinuo scã-
dalizat̃. Qui aũt est seminat⁹ in spi-
nis: ꝟ ẽ q̃ v̈bũ dei audit: et solicitudo
secli isti⁹ ⁊ fallacia diuiciaꝝ suffocat
verbũ: ⁊ sine fructu efficit̃. Qui vero
in terrã bonã seminat⁹ ẽ: ꝟ ẽ q̃ audit

v
Mẽ. cxxxij
a.lxxxj. j
Mẽ.cxxxvij
ẽ.xxxvij Lu
vij. Jo.cix.

v
Mẽ cxxxviij
.cxx.

ij
Mẽ.cxxxv.
ĩr. xxxviij.
.lxxviij.

v̈bũ ⁊ intelligit ⁊ fructũ affert: ⁊ fa-
cit aliud q̃ꝺ centesimũ. aliud autem
sexagesimũ. aliud ꝺo triceſimũ. e. Ali-
ã parabolã ꝓposuit illis dicẽs. Sile
factũ ẽ regnũ celoꝝ homi q̃ semina-
uit bonũ semẽ ī agro suo. Cũ aũt dor
mirẽt hoĩes: venit ĩimicus ei⁹ ⁊ sup-
seminauit zizania ī medio tritici. et
abijt. Cũ aũt creuisset herba ⁊ fructũ
fecisset: tũc apparuerũt ⁊ zizania. Ac
cedẽtes aũt sui pfisfamilias. dixerũt
ei. Dñe. nõne bonũ semẽ seminasti in
agro tuo: vnde g̃ habꝫ zizania? Et ait
illis. Inimic⁹ hõ hoc fecit. Serui aũt
dixerunt ei. Uis imus ⁊ colligim⁹ ea?
Et ait. Non. Ne forte colligẽtes ziza-
nia eradicetis simul ⁊ tricicũ. Sini-
te vtraq̃ crescere vsq̃ ad messem: et ī
tpe messis dicam messoribꝰ. Colligite
pmũ zizania. ⁊ alligate ea ī fascicl'os
ad ꝓburẽdũ: triticũ aũt ꝯgregate in
horreũ meũ. f. Aliã parabolã ꝓposuit
eis dicens. Simile ẽ regnũ celoꝝ gra
no sỹnapis: qꝺ accipiens homo semi
nauit in agro suo: qꝺ minimũ q̃ꝺ est
oĩbꝰ seminibꝰ. Cũ aũt creuerit ma-
ius est omnibꝰ oleribꝰ: ⁊ fit arbor ita
vt volucres celi veniant ⁊ habitent ī
ramis ei⁹. g. Aliam parabolam locu-
tus est eis. Simile ẽ regnũ celoꝝ fer-
mento. qꝺ acceptũ mulier abscõdit ī
farine satis tribꝰ: donec fermẽtatũ est
totũ. h. Hec oĩa locutus est ihus in
parabolis ad turbas: et sine parabol'
non loquebat̃ eis. vt impleret̃ qꝺ dic-
tum erat per ꝓphetam dicẽtẽz. Ape-
riam ī parabolis os meum: eructua-
bo abscondita a ꝯstitucõne mundi. i.
Tũc dimissis turbis venit in domũ: ⁊
accesserũt ad eũ discipuli ei⁹ dicẽtes
Edissere nobis parabolã zizanioꝝ a-
gri. Qui rñdens ait. Qui seminat bo-
num semẽ. ẽ fili⁹ hominis. Ager aũt
est mundus. Bonum vero semen. hij
sũt filij regni. Zizania autẽ filij sunt
nequã. Inimicus aũt q̃ seminauit ea.
ẽ dyabol⁹. Messis vero ꝯsũmacõ se-
culi est. Messores autẽ ãgeli sũt. Sic
ergo colliguntur zizania ⁊ igni com-
buruntur: sic erit in ꝯsũmacõne secu
li. Mittet filius homis angelos suos.
et colligent de regno eius omnia scã-
dala. ⁊ eos q̃ faciũt iniq̃tatẽ: ⁊ mittet

r
.e.Mẽ. cxxxvj

ij
.f.Mẽ.cxxxvij
Mr̃.xliiij. Lu.
clxvij.

v
.g.Mẽ.cxxxv-
iij.Lu.clxviij.

vj
.h.Mẽ.cxxxix
Mr̃.xlv.

r
.i.Mẽ.cxl.

eos ī caminū ignis.ibi erit flet⁹ q stri-
dor dentiū. Tūc iusti fulgebūt sic sol
in regno pr̄is eor̄. Qui habet aures
audiēdi audiat. Simile ē regnū celo
rū thesauro absc̄ōdito ī agro : quē q
inuenit hō absc̄ōdit. q p̄ gaudio illius
vadit q vēdit vniuersa q̄ habz:q emit
agr̄ illū. Iter̄ sile ē regnū celor̄ hoī
negociatori:q̄rēti bonas margaritas
Inuenta aūt vna p̄ciosa margarita:
abijt q vēdidit oīa q̄ habuit q emit eā
Iter̄ sile ē regnū celor̄ sagene misse
in mare:q ex oī genere pisciū congregā
ti. Quā cū impleta esset educentes q
sed⁹lit⁹sedētes.elegerūt bonos ī vasa
sua:malos aī foras miserūt. Sic erit
i cōsūmacōe seculi. Exibūt āgeli.q se-
pabūt malos de medio iustor̄.q mit-
tēt eos ī caminū ignis:ibi erit flet⁹q
stridor dentiū. Intellexistis hec oīa:
Dicūt ei.Eciā. Air ill'. Ideo oīs scri-
ba doct⁹ī regno celor̄ similis ē homī
p̄ifamilias:q̄ pfert de thesauro suo
noua q vetera. Et factū ē cū cōsūmas-
set ihūs parabolas istas.trāsijt inde.a
Et veniēs ī p̄riam suā docebat eos in
sȳnagogis eor̄: ita vt mirarent̄ q di
cerēt. Vnde huic sapiēcia hec q virtu
tes:Nōne h ē fabri fili⁹?:Nōne mr̄ ei⁹
dicit̄ maria q frēs ei⁹iacob q ioseph
et simon q iudas:q sorores ei⁹nonne
oēs apud nos sūt:Vnde ḡ huic oīa
ista: Et sic scādalizabāt̄ in eo. Ihūs
aūt dixit eis.b.Nō ē p̄pha sine hono-
re nisi ī p̄ria sua.q in domo sua.Et n̄
fecit ibi ꝓtutes multas: p̄ter incre-
dulitatē illor̄.

i
.a. Mat̄. cxlj.
Mr̄.l.Lu.xix.
Jo.lx.

i
.b.Mat̄. cxlij.
Mr̄.lj.Lu.xxj
Jo.xxxv.

Capi. XIIII.

ij
Mt̄.cxliij.Mr̄
lvij.Lu.xc.

In illo tpe audiuit herodes te
trarcha famam ihū:q ait pu
eris suis.Hic est iohānes ba-
ptista:ipe surrexit a mortuis :q ideo
virtutes operāt̄ in eo.c.Herodes em̄
tenuit iohānem q alligauit eū:et po-
suit in carcerē p̄ter herodiadē uxorē
fratris sui . Dicebat em̄ illi iohānes
Nō licet tibi habere eā. Et volēs illū
occidere timuit populū:q̄ sicut p̄phe
tam eū habebant.d. Die aūt natalis
herodis. saltauit filia herodiadis in
medio:et placuit herodi.Vnde cū iu-
ramento pollicitus est ei dare: q̄cun

ij
.c.Mt̄. cxliij.
Mr̄.lix.Lu xij

vj
.d.Mat̄. cxlv.
Mr̄.lx.

q̄ postulasset ab eo.At illa premoni
ta a matre sua da mihi inquit hic in
disco:caput iohānis baptiste.Et con
tristatus est rex: p̄pter iuramentū aī
q eos q pariter recūbebāt iussit dari.
Misitq q decollauit iohem in carce-
re.Et allatū ē caput eius in disco. et
datū est puelle:q illa attulit mr̄i sue.
Et accedētes discipuli ei⁹ tulerūt cor-
pus q sepelierūt illud:q venientes nū-
ciauerūt ihū.e.Q̄ cū audisset ihūs
secessit inde in nauiculā:in locū deser
tum seorsū.Et cū audissent turbe se-
cute sūt eū pedestres de ciuitatib⁹.Et
exiēs vidit turbā multā. q miser⁹est
eis:q curauit lāguidos eor̄.f. Vespe
aī facto.accesserūt ad eū discipuli ei⁹
dicētes. Desertus est loc⁹.q hora iaz
p̄terijt dimitte turbas : vt eūtes ī ca
stella emāt sibi escas. Ihūs aūt dixit
eis.Nō habēt necesse ire:date illi vos
manducare. Respōderūt ei.Nō habe
mus h nisi quinq panes et duos pi-
sces.Qui ait eis . Afferte mihi illos
huc.Et cū iussisset turbam discūbere
sup fenum:acceptis quinq panib⁹ et
duob⁹ piscib⁹.aspiciēs in celū bñdixit
q fregit.q dedit discipulis suis: disci-
puli aī dedert̄ turbis. Et manducaueūt
omnes:q saturati sunt.Et tulerūt re-
liquias duodecim cophinos fragmen
torum plenos. Māducantiū aūt fuit
numerus quiq milia viror̄:exceptis
mulieribus q puulis.g. Et statiz iussit
discipulos ascendere in naniculam:q
p̄cedere eū transfretū donec dimitte-
ret turbas.h.Et dimissa turba.ascen
dit in montē solus orare.i. Vespere
autem facto solus erat ibi. Nauicula
autē in medio mari iactabat̄ fluctib⁹
Erat enim p̄trarius ventus.Quarta
autē vigilia noctis.venit ad eos am-
bulans sup mare.Et videntes eū sup
mare ambulantem.turbati sunt dicē
tes:quia fantasma est. Et pre timore
clamauerūt. Statiq ihūs locut⁹ est
eis dicēs.Habete fiduciā:ego sū:no-
lite timere.k. Respondēs aūt petrus
dixit.Dñe si tu es.iube me venire ad
te sup aquas. At ipse ait . Veni. Et
descendens petrus de nauicula ambu
labat sup aquā vt veniret ad ihūm.
Videns vero ventū validum timuit.

iij
.e.Mat̄.cxlv
Lu.xcij. Jo.
vij.

i
.f.Mt̄. cxlvi
Mr̄.lxiiij.Lu
xciij. Jo.xlix

vj
.g.Mt̄. cxlv
Mr̄.lxvij. i
.h. Mt̄.cxlix
Mr̄.lxvj.Lu
xliij.q.xxxv.

iiij
.i.Mt̄.cl.Mr̄
lxvij. Jo.lj.

r
.k.Mt̄.clj.

vj
Mathꝫ .clij.
ſ.lxviij.

ij
Mathꝫ.cliij.
ſ.lxviij Lu
xvj.

vj
ſ.cliiij. Mꝛ.
ſj.

Et cū cepiſſet mergi:clamauit dicēs. Dñe ſaluū me fac.Et ꝓtinuo ihūs ex tendēs manū apprehēdit eū:ꝛ ait illi. Modice fidei q̄re dubitaſti.a.Et cum aſcēdiſſet ī nauiculā: ceſſauit vētus. Qui aūt ī nauicula erāt:venerunt et adorauerūt eū dicētes. Vere filiꝰ dei es .b.Et cū trāſfretaſſent: venerūt ī trā geneſar. Et cū cognouiſſent euz viri loci illiꝰ. miſerūt ī vniuerſā regionē illā.ꝛ obtulerūt ei oīs male habentes:ꝛ rogabāt eū vt vel fimbriā veſti mēti eiꝰ tāgerēt. Et q̄cūqꝫ tetigerūt. ſalui facti ſūt. Capi. XV.

Tunc acceſſerūt ad eū ab hieroſolimis ſcribe et phariſei dicētes. Quare diſcipuli tui trāſgrediunt tradicōes ſenioꝝ: Non enī lauāt manus ſuas cū panē manducāt. Ipe aūt reſpōdēs.ait illꝭ. Quare et vos trāſgredimī māḃatū dei ꝓpt̄ tradicōez veſtrā:Nā deꝰ dixit.Honora patrē ꝛ mr̄em.et q̄ maledixerit pr̄i vel mr̄i.morte moriat.Vos aūt dicitis.q̄cūqꝫ dixerit pr̄i vel mr̄i.munus q̄cūqꝫ eſt ex me.tibi ꝓderit.ꝛ nō honorificabit p̄rem ſuū aut matrē ſuā: ꝛ irritū feciſtis mandatū dei ꝓpter traditiōem veſtrā.ypocrite:bene ꝓphetauit de vobis yſaias dicens. Populus hic labijs me honorat:coꝛ aūt eoꝝ lōge eſt a me.Sine cauſa aūt colūt me docentes doctrinas ꝛ mandata hoīm Et ꝓuocatis ad ſe turbis: dixit eis . Audite ꝛ intelligite. Non q̄ intrat ī os coinq̄nat hominez: ſed q̄ ꝓcedit

x
.Mt̄.clv.

ex ore hoc coīquinat hominē.c. Tūc accedētes diſcipuli eiꝰ dixer̄t ei.Scis q̄ phariſei audito verbo hoc ſcandalizati ſūt:At ille reſpondens ait.Oīs plantatiō quā nō plātauit paꝛ meus celeſtis eradicabit̄.Sinite illos:ceci ſunt.ꝛ duces cecoꝝ.b. Cecus autē ſi ceco ducatum preſtet:ambo in foueā cadunt.e.Reſpondēs aūt petrus.dixit ei.Ediſſere nobis parabolā iſtam. At ille dixit. Adhuc ꝛ vos ſine intellectu eſtis:Non intelligitis.q̄ omne q̄ in os intrat in ventrē vadit.et in ſeceſſum emittit̄:Que aūt ꝓcedūt de ore de corde exeūt:ꝛ ea coinq̄nant hominem.De corde eī exeūt male cogitacōnes:homicidia.adulteria.fornicacōnes.furta. falſa teſtimonia.blaſphemie . Hec ſūt q̄ coinq̄nant hoīem Non lotis aūt manibꝫ māducare nō coinq̄nat hominez.Et egreſſus inde. ſeceſſit in ptes tyri ꝛ ſydonis. Et ecce mlier cananea a finibꝫ illis egreſſa clamauit dicēs ei. Miſerere mei dñe fili dauid:filia mea male a demonio vexat̄. Qui nō reſpondit ei verbum. Et accedētes diſcipuli eiꝰ rogabāt eū dicētes.Dimitte eā:q̄ clamat pꝰ nos .f. Ipe aūt reſpondēs ait.Nō ſū miſſꝰ niſi ad oues q̄ perierūt domꝰ iſrahel. At illa venit:ꝛ adorauit eū dicēs.Domie . adiuua me.Qui reſpondēs ait. Non eſt bonū ſumere panē filioꝝ: et mittere canibꝫ.g.At illa dixit. Eciaz domine.Nā ꝛ catelli edunt de micis. que cadūt de menſa dominoꝝ ſuoꝝ. Tūc reſpondēs ihūs.ait illi. O mulier magna eſt fides tua: fiat tibi ſicut vis.Et ſanata ē filia eius ex illa hora.h.Et cū trāſiſſet inde ihs.veīt ſecꝰ mare galilee:ꝛ aſcendēs in montē ſedebat ibi.Et acceſſerunt ad eū turbe multe.habentes ſecum mutos.cecos. claudos.debiles. ꝛ alios multos:ꝛ ꝓiecerunt eos ad pedes eius:ꝛ curauit eos . ita vt turbe mirarent̄ videntes mutos loquentes. claudos ambulantes.cecos videntes: ꝛ magnificabant deum iſrahel. Ihus autem ꝓuocatis diſcipulis ſuis dixit. Miſereoꝝ turbe quia triduo iam ꝓſeuerant mecum. et non habent q̄ manducent.Et dimittere eos ieiunos nolo:ne deficiāt in via.Et dicunt ei diſcipuli.Unde ḡ nobis in deſerto panes tanti . vt ſaturemus turbam tantaz:Et ait illis ihe ſus.Quot panes habetis: At illi dixerunt.Septem. Et paucos piſciculos.Et precepit turbe. vt diſcumberent ſuper terram. Et accipiens ſeptem panes et piſces . et gracias agens fregit ꝛ dedit diſcipulis ſuis: et diſcipuli dederunt populo. Et comederunt omnes ꝛ ſaturati ſunt. Et q̄ ſupfuit de fragmentis. tulerūt septē ſportas plenas. Erant aūt qui manducauerunt quatuoꝝ milia hominū: extra paruulos ꝛ mulieres.Et dimiſſa turba aſcendit in nauiculā:ꝛ veīt in fines magedan.

v
.f.Maꝯ.clvij.
Lu.ccxxvj.

vj
.g.Mathꝫ.clix.
Mr̄.lxxiij.

vj
h.Mt̄.clx.Mr̄
lxxvj.

iiij
Mt.clxj. Mr. lxxvij. Jo.xx iiij.q.liij.

v
.a.Mat. clxij. Lu.clxj.

vj
.b.Mat.clxiij. Mar. lxxviij.

ij
.c.Mt. clxiiij. Mr.lxxix.Lu. cxliiij. vj
.d.Mat.clxv. Mr.lxxx.

Capitulū. XVI.

ET acceſſerūt ad eū phariſei q ſaducei tẽptātes: q rogauerūt eū vt ſignū de celo oſtenderet eis.a. At ille rñdens. ait illis. Facto veſpere dicitis ſerenū erit: rubicundū eſt em celū. Et mane. hodie tẽpeſtas: rutilat em triſte celū. Faciem g celi diiudicare noſtis: ſigna at tẽpoꝝ nō poteſtis ſcire.b. Generatio mala q adultera ſignū q̃rit: q ſignum non dabit ei niſi ſignuz ione ꝓphete. Et relictis illis abiit. Et cū veniſſent diſcipuli eiꝰ trās fretum: obliti ſunt panes accipere.c. Qui dixit illis. Intuemini q cauete a fermẽto phariſeorum q ſaduceoꝝ.d. At illi cogitabāt inter ſe dicẽtes. Quia panes nō accipimꝰ Sciẽs aūt ihūs. dixit. Quid cogitatis inter vos modice fidei: qz panes nō habetis? Nondū intelligitis neq recordamini q̃nq panū. in quinq milia hoim: q q̃t cophinos sūpſiſtis? Neq ſeptẽ panū i q̃tuor milia hoim q q̃t ſportas ſumpſiſtis? Quare nō intelligitis qz nō de pane dixi vob: cauete a fermento phariſeoꝝ q ſaduceorum? Tūc intellexerūt qz non dixerit cauendū a fermẽto panū: ſz a doctrina phariſeoꝝ q ſaduceoꝝ.e. Venit aūt ihūs i ptes ceſaree philippi: q interrogabat diſcipl'os ſuos dicẽs. Quem dicunt homiēs eſſe filiū homis? At illi dixerūt. Alij iohem baptiſtā. alij heliā alij vero hieremiaz: aut vnū ex ꝓphetis. Dicit illis ihūs. Vos aūt quẽ me eſſe dicitis? Reſpõdẽs ſym̃õ petrꝰ dixit. Tu es xp̃c filiꝰ dei viui. Reſpondẽs aūt ihūs dixit ei.f. Beatus es ſym̃õ bariona qz caro q ſanguis nō reuelauit tibi: ſz pr̃ meꝰ q̃ in celis ẽ. Ego dico tibi. qz tu es petrꝰ q ſup hãc petraz edificabo eccleſiã meã: q portę inferi nō ꝓualebūt aduerſus eã. Et tibi dabo claues regni celoꝝ Et qcũq ligaueris ſup terrã erit ligatū q in celis: q qcũq ſolueris ſup terrã erit ſolutū q i celis.g. Tūc p̃cepit diſcipulis ſuis vt nemini dicerẽt: qz ipe eẽt ihs xp̃c. Exinde cepit ihūs oſtendere diſcipulis ſuis. qz oportęret eū ire hieroſolimam. et multa pati a ſenioribꝰ et ſcribis q pncipibꝰ ſacerdotū: q occidi et tercia die reſurgere.b. Et aſſumẽs eū petrus. cepit increpare illum dicẽs. Abſit a te domine: nō erit tibi hoc. Qui cuerſus dixit. Vade p̃ me ſathanas ſcãdalum es mihi: qz nō ſapis ea que dei ſūt. ſz ea q̃ ſūt hominū .i. Tūc ihūs dixit diſcipulis ſuis. Si q̃s vult poſt me veīre abneget ſemetipm̃: q tollat crucẽ ſuaz q ſequat̃ me. Qui em̃ voluerit aiam ſuam ſaluam facere: perdet eam. Qui aūt pdiderit animā ſuā ꝓpter me: inueīet eā. Quid em̃ pdeſt homi ſi mundū vniuerſum lucret̃: aīe vero ſue detrimẽtū patiat̃ Aut quā dabit hõ ꝓmutacõnẽ p aīa ſua.k. Filius em̃ homis vẽturus eſt i gl'ia p̃ris ſui cū ãgelis ſuis: q tũ reddet vnicuiq ſcõm opa eiꝰ.l. Amẽ dico vob: ſūt q̃dam de h̃ ſtantibꝰ q non guſtabūt mortẽ. donec videãt filiū hominis venientẽ in regno ſuo.

vj
.b.Mt. clxi Mr.lxxxiij.

ij
.i.Mat. clxv Mr.lxxxv. Lxcvj.

x
.k. Mt. clxx

ij
.l. Mt. clxxi Mar. lxxxvi Lu.xcviij.

Capitulū. .XVII.

ET poſt dies ſex aſſũpſit ihūs petrū q iacobū q iohem frem eiꝰ: q ducit illos in montẽ excelſũ ſeorſum: q transfiguratus ẽ ãte eos. Et reſplẽduit facies eiꝰ ſicut ſol veſtimẽta aūt eiꝰ facta ſūt alba ſicut nix. Et ecce apparuerūt illis moyſes q helias. cū eo loquẽtes. Reſpondens aūt petrus. dixit ad ihūm. Domine bonū eſt nos h̃ eſſe: ſi vis faciamus h̃ tria tabernacula: tibi vnum. q moyſi vnum. q helie vnū. Adhuc eo loquẽte ecce nubes lucida obūbrauit eos. Et ecce vox de nube dicens. Hic eſt filiꝰ meus dilectus in q̃ mihi bene cõplacui: ipm̃ audite. Et audiẽtes diſcipuli ceciderunt in faciem ſuã: q timuerũt valde. Et acceſſit ihūs q tetigit eos: dixitq eis. Surgite q nolite timere Leuantes aut̃ oculos ſuos. neminẽ viderunt: niſi ſolum ihūm. Et deſcendentibus illis de monte: precepit illis ihūs dicẽs. Nemini dixeritis viſionẽ: donec filius hominis a mortuis reſurgat.m. Et interrogauerūt eū diſcipuli dicẽtes. Quid g̃ ſcribe dicunt q̃ heliā oportęat p̃mo venire? At ille rñdẽs ait eis. Helias q̃dem venturus eſt: et reſtituet omnia. Dico aut̃ vobis. quia helias iam venit. et non cognouerūt eū: ſed fecerūt i eo quecũq

vj
.m.Mt clxx Mr.lxxxix.

ij
Mt̃.clxxxiij
ſ.xcj.Luc.
x.

v
Mt̃ .clxxv.
.cc.

Mt̃.clxxvj.
ſ. xciij.Lu.
x
Mt̃.clxxvij

voluerũt. Sic ꝙ filiꝰ hoīs paſſurus ẽ ab eis. Tũc intellexerũt diſcipli qꝛ de ioh̃e baptiſta dixiſſet eis. a. Et cũ veniſſet ad turbã: acceſſit ad eũ hõ genibꝰ ꝓuolutꝰ añ eũ dicẽs. Dñe miſerere filio meo qꝛ lunaticꝰ ẽ: ꝙ male patitur. Nã ſepe cadit in ignẽ: ꝙ crebro ĩ aquã. Et obtuli eũ diſcipl'is tuis: ꝙ ñ potuerũt curare eũ. Reſpondẽs ihꝰs dixit. O generacõ ĩcredula ꝙ puerſa. quouſqꝫ ero vobiſcũ? Uſqueq̃ patiar vos? Afferte huc illũ ad me. Et increpauit illũ ihꝰs: ꝙ exijt ab eo demonium. et curatus ẽ puer ex illa hora. b. Tũc acceſſerũt diſcipli ad ihm ſecreto ꝙ dixerũt ei. Quare nos nõ potuimus eicere illũ? Dicit illis. Propter ĩcredulitatẽ vr̃am. Amẽ q̃ꝫ dico vobis: ſi habueritis fidez ſicut granũ ſinapis. dicetis mõti huic trãſi hinc et trãſibit: ꝙ nihil impoſſibile erit vob. Hoc aũt genꝰ nõ eicit̃. niſi ꝓ oracõnẽ ꝙ ieiuniũ. c. Cõuerſantibꝰ aũt eis in galilea dixit illis ihꝰs. Filiꝰ hominis tradendꝰ ẽ ĩ manꝰ hoĩm: ꝙ occidẽt euz ꝙ tercia die reſurget. Et ꝓtriſtati ſũt vehemẽter. d. Et cũ veniſſent capbarnaum: acceſſerũt q̃ didragma accipiebant ad petrũ. ꝙ dixerũt ei. Magiſter veſter. nõ ſoluit didragma. Ait. Eciã Et cũ intraſſet ĩ domũ: ꝓuenit eũ ihꝰs dicẽs. Quid tibi videt̃ ſ̃ymon? Reges terre a q̃bꝰ accipiũt tributũ vel cenſum: a filijs ſuis an ab alienis? Et ille dixit. Ab alienis. Dixit illi ihꝰs. Ergo liberi ſũt filij. Ut aũt nõ ſcãdalizemꝰ eos. vade ad mare ꝙ mitte hamũ: et eũ piſcem q̃ ꝑmus aſcenderit tolle. ꝙ aptꝰ oze eiꝰ inuenies ſtaterem: illũ ſumẽs da eis ꝑ me et te.

Capitulũ. XVIII.

ij
aſ.clxxviij.
ſ. xcv. Lu.

In illa hora acceſſerunt diſcipuli ad ihꝰm dicentes. Quis putas maioꝛ eſt in regno celoꝛum? Et aduocans ihꝰs puulum: ſtatuit eum in medio eoꝛum. ꝙ dixit. Amẽ dico vobis: niſi ꝓuerſi fueritis ꝙ efficiamini ſicut puuli: nõ intrabitis in regnũ celoꝝ. Quicũq̃ ḡ humiliauerit ſe ſicut puulꝰ iſte: h̃ ẽ maioꝛ ĩ regno celoꝝ. Et q̃ ſuſceperit vnũ ꝓuulũ talẽ ĩ noĩe meo: me ſuſcipit. e.

Qui aũt ſcandalizauerit vnũ de puſillis iſtis q̃ ĩ me credũt: expedit ei vt ſuſpẽdaſ̃ mola aſmaria ĩ collo eius: ꝙ dimergaſ̃ ĩ ꝑfundũ maris. Ue mũdo ab ſcãdalis. Neceſſe ẽ eĩ vt veniãt ſcãdala. Uerũtñ ve hoĩ illi ꝑ quẽ ſcãdalũ venit. f. Si aſ̃ manꝰ tua vl̃ pes tuꝰ ſcãdalizat te: abſcinde eum ꝙ pice abs te. Bonũ tibi ẽ ad vitã ĩgredi debilẽ vl̃ claudũ: q̃ duas manꝰ vl̃ duos pedes habẽtẽ mitti ĩ ignẽ eẽnũ. Et ſi oculꝰ tuꝰ ſcãdalizat te: erue eũ ꝙ pice abs te. Bonũ tibi ẽ vnũ oculũ hñtẽ ĩ vitã ĩtrare: q̃ duos oculos habẽtẽ mitti ĩ iehennã ignis. g. Uidete ne ꝓtẽnatis vnũ ex hijs puſillis. Dico enĩ vob qꝛ angeli eoꝝ ĩ celis ſemꝑ videt̃ faciẽ ꝑris mei q̃ ĩ celis ẽ. h. Uenit enĩ filiꝰ hoĩs ſaluare qđ perierat. i. Quid vobis videt̃? Si fuerit alicui cẽtũ oues ꝙ errauerit vna ex eis: nõne relinquit nonagĩtanouẽ ĩ montibꝰ ꝙ vadit q̃rẽ eã q̃ errauerit? Et ſi ꝓtigerit vt ĩueniat eã: amẽ dico vob. qꝛ gaudebit ſuꝑ eã magiſ q̃ ſuꝑ nonagĩtanouẽ q̃ non errauerũt. Sic nõ ẽ volũtas ante patrẽ vr̃m q̃ in celis eſt: vt pereat vnus de puſillis iſtis. k. Si aũt peccauerit in te frater tuꝰ: vade ꝙ corripe eũ inter te et ipm ſoluz. Si te audierit: lucratus eris fratrẽ tuũ. l. Si autẽ non te audierit. adhibe tecuz adhuc vnũ vel duos: vt in ore duoꝝ vel triũ teſtiuz ſtet oñe verbũ. Quod ſi nõ audierit eos: dic eccleſie. Si aũt eccleſiã non audierit: ſit tibi ſicut ethnicus ꝙ publicanus. m. Amẽ dico vobis: q̃cunq̃ alligaueritis ſuꝑ terrã erũt ligata et ĩ celo: ꝙ q̃cũq̃ ſolueritis ſuꝑ terrã erũt ſoluta et in celo. n. Iterꝫ dico vobis: quia ſi duo ex vob ꝓſenſerit ſuꝑ terrã de oñi re quãcũq̃ pecierit: fiet illis a ꝑre meo q̃ in celis ẽ. Ubi enĩ ſũt duo vel tres ꝓgregati in noĩe meo: ibi ſũ in medio eoꝛum. o. Tunc accedens petrus ad eum dixit. Domine. quocies peccabit in me frater meus: ꝙ dimittam ei vſq̃ ſepcies? Dicit illi ihꝰs. Nõ dico tibi vſq̃ ſepcies: ſed vſq̃ ſeptuagieſſepcies. p. Ideo aſſimilatum eſt regnum celoꝛuz homini regi: qui voluit racionem ponere cum ſeruis ſuis. Et cum cepiſſet racõnem ponere:

ij
.e.Mt̃.clxxix.
Mt̃.xcix.Lu.
cxcvij.

vj
.f.Mat̃.clxxx.
Mt̃.c.

x
.g.Mt̃.clxxxj.

v
.h.Lu. ccxxvj

v
.i.Mt̃.clxxxij
Lu.clxxxvij.ꝙ
clxxxix.

v
k.Mt̃.clxxxiij
Lu.cxcviij.
x
l.Mt̃.clxxxiiij

vij
.m.Mt̃ clxxxv
Joh̃.ccxv.
x
n.Mt̃.clxxxvj

v
.o.Mt̃.clxxxv
ij.Lu.cxcix.

x
.p.Mt̃.clxxxv
vj.

oblatus est ei vnus q̄ debebat decem milia talēta. Cuz aūt nō haberet vnde redderet: iussit eū dñs eiꝰ venūdari. ꝛ uxorē eiꝰ ꝛ filios. ꝛ oīa q̄ habebat: et reddi. Procidēs aūt seruꝰ ille. orabat eū dicēs. Patiēciā habe ī me: ꝛ oīa reddā tibi. Miserꝰ aūt dñs fui illius dimisit eū: ꝛ debitū dimisit ei. Egressus aūt seruꝰ ille: inuenit vnū de ꝯseruis suis. q̄ debebat ei cētū denarios: ꝛ tenēs. suffocabat eum dicēs. Redde q̄ debes. Et p̄cidēs ꝯseruꝰ eiꝰ. rogabat eū dicēs. Patiēciā habe in me: et oīa reddam tibi. Ille aūt noluit: sed abijt ꝛ misit eū ī carcerē. donec redderet debitū. Videntes aūt ꝯserui eiꝰ que fiebāt. ꝯtristati sūt valde: ꝛ venerūt ꝛ narrauerūt dño suo oīa q̄ facta fuerant. Tūc vocauit illū dñs suꝰ: et ait illi. Serue nequā: oīe debitū dimisi tibi. q̄m rogasti me. Nōne g̃ oportuit et te misereri ꝯserui tui. sic ꝛ ego tui misertus sū: Et iratus dñs eiꝰ tradidit eū tortoribꝫ: q̄ aduſq; redderet vniuersū debitū. Sic ꝛ p̄ meꝰ celestis faciet vobis: si nō remiseritis vnusq̄sq; fratri suo de cordibꝫ vr̄is.

vj
Mat̄. clxxxix.
Mr̄.cvij.

Capitulū. .XIX.

Et factū est cū ꝯsumasset ihs ſmones istos migrauit a galilea: et venit in fines iudee trās iordanen. ꝛ secute sūt eū ꝯbe mltē: ꝛ curauit eos ibi. Et accesserūt ad eū phariseī tēptātes eū ꝛ dicētes. Si licet homī dimittere uxorē suā quacū q̄ ex causa: Qui respōdēs ait eis. Nō legistis q̄ q̄ fecit hoīes ab initio masculum ꝛ feminam fecit eos: Et dixit Propter hoc dimittet hō p̄rem ꝛ matrē. ꝛ adherebit uxori sue: ꝛ erūt duo ī carne una. Itaq; iam nō sūt duo: sz una caro. Quod g̃ deꝰ ꝯiunxit: hō nō separet. Dicunt illi. Quid g̃ moyses mādauit dari libellū repudij ꝛ dimittere: Ait illis. Quoniam moyses ad duriciā cordis vr̄i p̄misit vob dimittere uxores vr̄as: ab initio aūt n̄ fuit sic. a. Dico aūt vob: q̄ quicūq; dimiserit uxorē suā nisi ob fornicacōnem et aliam duxerit: mechat. Et qui dimissaz duxerit mechat. b. Dicūt ei discipuli eiꝰ. Si ita est causa hominis cum uxore: non expedit nubere. Qui

ij
.a. Math̃. cxc.
Mr̄.cv. Luce.
cxcv.

r
.b. Mt̄. cxcj.

dixit eis. Nō omnes capiūt v̄bū istud: sed q̄bus datū ē. Sunt em̃ eunuchi q̄ ō mr̄is uteri sic nati sūt: ꝛ sūt eunuchi qui facti sūt ab hoīb: ꝛ sūt eunuchi q̄ seipsos castrauerūt p̄ter regnū celoꝝ. Qui potest capere capiat. c. Tūc oblati sūt ei puuli: ut manus eis imponeret ꝛ oraret. Discipuli aūt ĩcrepabant eos. Ihs uero ait eis. Sinite puulos. et nolite eos prohibere ad me uenire. talium est em̃ regnū celorum. Et cuz imposuisset eis manus: abijt ĩde. d. Et ecce vnꝰ accedēs ait illi Magister bone: quid boni faciam ut habeam vitam eternam: Qui dixit ei Quid me interrogas de bono: vnꝰ est bonꝰ deꝰ. Si aūt vis ad vitā ingredi: serua mādata. Dicit illi. Que: Ihs aūt dixit. Non homicidiū facias. nō adulterabis. non facies furtum. non falsum testimoniū dices: honora patrē ꝛ matrē. diliges p̄imū tuū sicut te ipm. Dicit illi adolescēs. Oīa hec custodiui a iuuentute mea: quid adhuc mihi deest. e. Ait illi ihs. Si uis perfectus esse. uade uende omnia que habes et da pauperibꝫ. ꝛ habebis thesaur̄ in celo: ꝛ ueni sequere me. f. Cū audisset autē adolescens verbū: abijt tristis. Erat em̃ habens multas possessiones. Ihs autē dixit discipulis suis. Amē dico vobis: q̄ diues difficile intrabit in regnum celorum. Et iterum dico vobis. Facilius ē camelum per foramen acus transire: q̄ diuitem intrare regnum celorum. Audiens autem hijs discipuli mirabant valde dicētes. Quis ergo poterit saluus esse: Aspiciēs aūt ihs. dixit illis Apud hoīes hoc ĩpossibile ē: apud deum aūt oīa possibilia sūt. Tūc rñdens petrus. dixit ei. Ecce nos reliquimus oīa: ꝛ secuti sumꝰ te. Quid ergo erit nob. g. Ihs aūt dixit illꝭ. Amē dico vobis: q̄ vos q̄ secuti estis me in regeneracōne cum sederit filiꝰ hoīs in sede maiestatis sue. h. sedebitis et vos sup̄ sedes duodecim. iudicātes duodecim tribꝰ israhel. i. Et oīs q̄ reliq̄rit domū vel frēs aut sorores. aut p̄rem aut matrē aut uxorem aut filios aut agros p̄pt̄ nomē meū: cētuplū accipiet. ꝛ vitā eternā possidebit. k. Multi

ij
.c. Mat̄. cx
Mr̄.cvj. L
ccxvj.

ij
.d. Mt̄. cxc
Mr̄.cvij. L
cxxj.

ij
.e. Mt̄. cxc
Mr̄.cviij. l
ccxix.

.f. Mat̄. c
Mr̄.cix. L
ccxx.

r
.g. Mt̄. cx

v
.h. Mt̄. cx
Lu. cclxxij

ij
.i. Mt̄. cxc
Mr̄.cx. L
xxj. i

.k. Mt̄. cx
Mr̄.cxj. l
clxxiij.

aũt erũt ꝑmi nouissimi: et nouissimi primi. ¶ Capitulũ. .XX.

Similе est regnũ celoꝝ homini patrifamilias: q̃ exijt primo mane ꝑducere operarios ĩ vineam suã. Cõuentõe autẽ facta cum operarijs ex denario diurno: misit eos in vineã suã. Et egressus circa horam tercią: vidit alios stantes ĩ foro ociosos. ⁊ illis dixit. Ite ⁊ vos in vineaz. ⁊ qd̃ iustũ fuerit dabo vob̃. Illi aũt abierũt. Iterꝝ aũt exijt circa sextã ⁊ nonã horã: ⁊ fecit sil̃r. Circa undecimã vero exijt: ⁊ inuenit alios stantes. ⁊ dicit illis. Quid hic statis tota die ociosi? Dicũt ei. Quia nemo nos cõduxit. Dicit illis. Ite ⁊ vos in vineam. Cum sero aũt factũ esset. dicit dñs vinee ꝓcuratori suo. Voca operarios ⁊ redde illis mercedẽ: incipiẽs a nouissimis vsq̃ ad primos. Cum venissent ḡ q̃ circa undecimaz horã venerãt: acceperũt singulos denarios. Veniẽtes aũt ⁊ ꝑmi. arbitrati sũt qd̃ plus essent accepturi: accepẽt aũt et ipi singulos denarios. Et accipiẽtes murmurabãt aduersus pẽmfamilias dicentes. Hij nouissimi vna hora fecerũt: ⁊ pares illos nob̃ fecisti qui portauim⁹ pond⁹ diei ⁊ estus? At ille respondẽs vni eoꝝ dixit. Amice. non facio tibi iniuriam. Nõne ex denario ꝓueniſti mecũ? Tolle qd̃ tuũ est ⁊ vade. Volo aũt ⁊ huic nouissimo dare. sicut ⁊ tibi. Aut nõ licet mihi qd̃ volo facẽ? An ocul⁹ tu⁹ nequã est. q̃ ego bonus sum? Sic erũt nouissimi ꝑmi: ⁊ ꝑmi nouissimi. Multi emi sũt vocati: pauci vero electi. a. Et ascẽdẽs ihs hierosolimã: assũpsit duodecim discipl̃os suos secreto. ⁊ ait illi. Ecce ascendim⁹ hierosolimã. ⁊ filius homis tradetur ꝑncipibꝫ sacẽdotũ ⁊ scribis: ⁊ ꝓdemnabũt eũ morte: ⁊ tradẽt eũ gentib⁹ ad deludẽdũ ⁊ flagellãdũ: ⁊ crucifigẽdum: ⁊ tcia die rsurget. b. Tũc accessit ad eũ mr̃ filioꝝ zebedei cum filijs suis: adorãs ⁊ petẽs aliqd̃ ab eo. Qui dixit ei. Quid vis? Ait illi. Dic vt sedeãt hij duo filij mei vn⁹ ad dexteram tuã. ⁊ vn⁹ ad sinistrã ĩ regno tuo. Respõdẽs aũt ihs dixit. Nescitis qd̃ petatis. Potestis bibẽ calicẽ quẽ ego bibitur⁹ sũ? Dicũt ei. Possum⁹. Ait illi. Calicẽ q̃dẽ meũ bibetis: sedere aũt ad dexterã meã vl̃ sinistrã ñ ẽ meũ dare vobis: sz q̃bꝫ paratũ ẽ a pre meo. c. Et audiẽtes decẽ. indignati sũt de duob⁹ frib⁹. Ihs aũt vocauit eos ad se. et ait. Scitis q̃ ꝑncipes gẽtiũ dñantur eoꝝ: ⁊ q̃ maiores st̃ potestatẽ exercẽt int̃ eos? Nõ ita erit int̃ vos. Sz quicũqꝫ voluerit int̃ vos maior fieri: sit vr̃ minister. Et q̃ voluerit int̃ vos primus esse: erit vr̃ puus. d. Sicut filius hois nõ venit ministrari sz ministrare: ⁊ dare aiaz suã redẽpcõnẽ ꝓ multis. e. Et egredientibꝫ ill̃ ab hiericho: secuta ẽ eũ turba mlta. Et ecce duo ceci sedẽtes secus viã. audierũt q̃ ihus trãsiret: ⁊ clamauerũt dicẽtes. Dñe: miserẽ nr̃i. fili dd̃. Turba aũt icrepabat eos vt tacerẽt. At illi magis clamabant dicẽtes. Dñe: miserere nr̃i. fili dd̃. Et stetit ihus: ⁊ vocauit eos ⁊ ait. Quid vultis vt faciã vob̃? Dicũt illi. Dñe: vt aperiãt ocli nr̃i. Miser⁹ aũt eoꝝ ihs: tetigit oculos eoꝝ. Et ꝑfestim viderũt: ⁊ secuti sũt eũ.

¶ Capi. .XXI.

Et cũ appropinq̃ssent hierosolimis ⁊ venissẽt bethfage ad mõtem oliueti: tunc ihus misit duos discipl̃os dicẽs eis. Ite ĩ castellum qd̃ ꝓtra vos est: ⁊ statim inuenietis azinã alligatã ⁊ pullũ cũ ea: soluite et adducite mihi. Et si q̃s vob̃ aliqd̃ dixerit. dicite q̃ dñs hijs opus habet ⁊ ꝑfestim dimittet eos. f. Hoc aũt factũ ẽ: vt adimpleret̃ qd̃ dictũ ẽ ꝑ prophetã dicẽtem. Dicite filie syon: ecce rex tu⁹ venit tibi mãsuet⁹ sedens sup azinã. ⁊ pullũ filiũ subiugalis. g. Euntes aũt discipuli fecerũt sic̃ ꝓcepit illis ihus. Et adduxerũt azinã ⁊ pullũ et imposuerũt sup eos vestimenta sua: et eũ desup sedere fecerũt. Plurima autẽ turba strauerũt vestimẽta sua in via Alij aũt cedebãt ramos de arboribꝫ: ⁊ sternebãt in via. h. Turbe autẽ que precedebant ⁊ que sequebant̃. clamabant dicentes. Osanna filio dauid: bñdict⁹ qui venit in nomine dñi: osãna ĩ altissimis. i. Et cum intrasset hierosolimã: cõmota ẽ vniuersa ciuitas dicẽs. Quis ẽ hic? Populi aũt dicebãt

ij .c. Math. cciij Mr̃. cxiiij. Lu. cclxx.

iiij .d. Mat. cciiij. Mr̃. cxv. Joh. xcj. ⁊. cxxxv.

ij .e. Mr̃. ccv Mr̃ cxvj. Lu. ccxxiiij.

ij Mr̃. ccvj. Mr̃. cxvij. Lu. ccxxxij.

vij .f. Mat. ccvij. Joh. cj.

ij .g. Mr̃. ccviij. Mr̃. cxviij. Lu ccxxxiij.

i .h. Mat. cclx. Mr̃. cxix. Lu. ccxxxiiij. Jo. c

x .i. Mr̃. ccx.

r ath. cc.

ij .Mr̃. ccj. Mr̃ ij. Lu. ccxxij

vj . Math. ccij. Lr̃. cxiij.

Dic ẽ ihūs ꝓpheta: a nazareth galilee
.a. Et intrauit ihūs ī tẽplū dei. et eici
ebat oēs ventētes ⁊ emētes ī tẽplo: et
mēsas nūmulariox. ⁊ cathedras ven
dentiū columbas euertit: ⁊ dicit eis.
Scriptū ē: dom⁹ mea dom⁹ oracōnis
vocabit: vos aūt fecistis illā spelūcā
latronū. b. Et accesserūt ad eū ceci et
claudi ī tẽplo: ⁊ sanauit eos. c. Videntes aūt pncipes sacdotū ⁊ scribe mirabilia q̄ fecit: et pueros clamātes ī tẽplo ⁊ dicētes. osāna filio dauid: indignati sunt. ⁊ dixer̄t ei. Audis q̄d isti dicūt: Ihūs aūt dixit eis. Vtiq;. Nūq̄d legistis q⁹ ex ore infātiū ⁊ lactāciū pfecisti laudē. d. Et relictis illis abijt foras extra ciuitatē ī bethaniā ibiq; māsit. Mane aūt reuertēs ī ciuitatē. esurijt. Et vidēs fici arborē vnaz secus viā venit ad eā. ⁊ nihil inuenit in ea nisi folia tantuz: ⁊ ait illi. Nūq̄ ex te fruct⁹ nascat ī sēpiternū. Et arefacta ē ꝓtinuo ficulnea. Et vidētes discipuli. mirati sūt dicētes. Quō ꝓtinuo aruit. e. Rndens autē ihūs. Ait eis. Amē dico vob: si habueritis fidez ⁊ nō hesitaueritis. nōsolū ō ficulnea facietis: sed et si mōti huic dixeritis tolle te ⁊ iacta te ī mare ita fiet. f. Et oīa quecūq; pecieritis ī oracōe credētes accipietis. g. Et cū venisset ī templū: accesserūt ad eū docentē pncipes sacdotū ⁊ seniores ꝑli dicētes. In q̄ potestate hec facis ? Et q̄s tibi dedit hāc potestatē: Rndens ihūs. dixit eis Interrogabo vos ⁊ ego vnū sermonez quē si dixeritis mihi. ⁊ ego vob dicaz ī q̄ potestate hec facio. Baptism⁹ iohānis vñ erat: e celo. an ex hoīb⁹: At illi cogitabāt int̄ se dicētes. Si dixerim⁹ e celo: dicet nob. Quare g̃ ñ credidistis illi: Si aūt dixerim⁹ ex hoīb⁹ timemus turbā. Oēs em̄ habebant iohānez sic̄ ꝓphetā. Et rndentes ihū. dixerūt. Nescim⁹. Ait illis ⁊ ipe. Nec ego dico vob in q̄ potestate hec facio .h. Quid aūt vob videt̄: Homo q̄daz habebat duos filios: ⁊ accedēs ad primū dixit. Fili. vade hodie operare in vineam meā· Ille aūt respondēs ait. Nolo. Postea autē penitencia motus abijt accedēs autē ad alterū dixit similiter. At ille respondens ait. Eo dñe. Et non iuit. Quis ex duob⁹ fecit voluntatē patris: Dicūt. Primus. Dicit illis ihūs. Amen dico vobis: quia publicani et meretrices p̄cedunt vos in regno dei. Venit aūt ad vos iohānes in via iusticie: ⁊ nō credidistis ei Publicani aūt ⁊ meretrices crediderūt ei: vos aūt videntes nec penitenciā habuistis postea. vt crederetis ei. .i. Aliā parabolā audite. Homo erat paterfamilias q̄ plantauit vineaz: et sepē circūdedit ei. ⁊ fodit in ea torcular: et edificauit turrim. ⁊ locauit eā agricolis: ⁊ peregre pfect⁹ ē. Cū autē tēmp⁹ fructuū appropinq̄sset: misit suos suos ad agricolas vt acciperent fructus eius. Et agricole apphensis suis ei⁹. aliū ceciderūt. aliū occidert aliū vero lapidauert. Iterū misit alios suos plures pōrib⁹: ⁊ fecerūt illis similiter. Nouissime aū misit ad eos filiū suū dicēs: forsitan verebūt filiū meū. Agricole aūt videntes filiū. dixerunt intra se. Hic ē heres: venite occidam⁹ eū. ⁊ habebim⁹ hereditatē ei⁹. Et apprehēsum eum eiecerūt extra vineā. ⁊ occiderūt. Cū g̃ venerit dñs vinee. quid faciet agricolis illis: Aiūt illi. Malos male perdet: ⁊ vineam suam locabit alijs agricolis. q̄ reddant ei fructum temporib⁹ suis. Dicit illis ihūs. Nunq̄ legistis in scripturis. lapidem quē reprobauerunt edificātes hic est factus in caput anguli: A domino factū est istud: ⁊ est mirabile in oculis nr̄is. Ideo dico vob: q⁹ auferetur a vob regnū dei. ⁊ dabit̄ genti facienti fructus ei⁹. Et q̄ ceciderit sup lapidē istū frangēt: sup quē vo ceciderit. pteret eū. k. Et cū audissent pncipes sacdotum ⁊ pharisei parabolas ei⁹: cognouert q̄d de ipis diceret. Et q̄rētes eū tenere timuerūt t̄bas: q̃m sic̄ ꝓphetā eū habebant.

Capitulū. .XXII.

Et respondens ihūs dixit iterum in parabolis eis dicens Simile factum est regnuz celorum homini regi: q̄ fecit nupcias filio suo. Et misit seruos suos vocare inuitatos ad nupcias: et nolebāt venire. Iteruz misit alios seruos dicēs Dicite inuitatis. Ecce prāndium meū

---

i
.a. Mat̄. ccxj. Mr̄. cxxj. Lu. ccxxxviij. Jo. xxj.

p
.b. Mat̄. ccxij.

v
.c. Mt̄. ccxiij. Lu. ccxxxv

vj
.d. Mt̄. ccxiiij Mr̄. cxx.

vj
.e. Mat̄. ccxv. Mr̄. cxxiiij.

iiij
.f. Mt̄. ccxvj. Mr̄. cxxv. Jo. cxxviij ij
.g. Mt̄. ccxvij. Mr̄. cxxvij Lu ccxl.

p
.b. Mt̄. ccxviij

ij
.i. Mat̄. ccx Mat̄. cxxvi Lu. ccxlj.

j
.k. Mat̄. cc Mr̄. cxxix. ccxlij. ⁊. lxj lxxxviij.

v
Mt̄. ccxxj L clxxxj.

paraui. tauri mei ⁊ altilia occisa sũt. ⁊ oĩa parata: venite ad nupcias. Illi aũ neglexerũt: ⁊ abierũt alĩ⁹ ĩ villã suã alĩ⁹ vo ad negociatõem suã. Reliq̃ vo tenuerũt huos ei⁹: ⁊ ꝓtumelia affectos occiderũt. Rex aũ cũ audisset irat⁹ est ⁊ missis exercitibo suis pdidit homicidas illos. ⁊ ciuitatẽ illoꝝ succendit. Tũc ait huis suis. Nupcie q̃dẽ parate sũt: sz q̃ ĩuitati erãt nõ fuerũt digni Ite g̃ ad exitus viaꝝ: ⁊ quoscũq; inueneritis. vocate ad nuptias. Et egressi hui ei⁹ ĩ via ꝯgregauerũt omẽs qs inuenerũt malos ⁊ bonos: ⁊ ĩplete sũt nuptie discũbẽtiũ. a. Intrauit aũ rex vt videret discũbentes: ⁊ vidit ibi hoĩem nõ vestitũ veste nupciali. Et ait illi Amice: quõ huc ĩtrasti. nõ habẽs vestẽ nupcialẽ? At ille obmutuit. Tũc dixit rex mĩstris. Ligatis manibo ⁊ pedibo ei⁹. mittite eũ ĩ tenebras exteriores: ibi erit fletus et stridor dentiũ. Multi em̃ sũt vocati: pauci vero electi. b. Tũc abeũtes pharisei ꝯsiliũ inierũt: vt caperẽt eũ ĩ hmone Et mittũt ei discipulos suos. cũ herodianis dicẽtes. Magister. scim⁹ qz verax es ⁊ viã dei ĩ veritate doces: ⁊ nõ ẽ tibi cura de aliq̃. Nõ ei respicis pso nã hominũ. Dic g̃ nob: qd tibi videt Licet cẽsũ dare cesari. aut nõ? Cognita aũt ihs neqcia eoꝝ ait. Quid me tẽptatis ypocrite? Ostẽdite mihi nũmisma cẽsus. At illi obtulerũt ei denariũ. Et ait ill' ihus. Cui⁹ẽ ymago hec ⁊ supscripcõ? Dicũt ei. Cesaris. Tũc ait ill' Reddite g̃ q̃ sũt cesaris cesari: ⁊ q̃ sũt dei deo Et audiẽtes mirati sũt: ⁊ relicto eo abierũt. In illo die accesserunt ad eũ saducei q̃ dicũt nõ esse resurrectõez: ⁊ interrogauerũt eũ dicẽtes Magister: moyses dixit. Si qs mortu⁹ fuerit nõ habẽs filiũ. vt ducat fr̃ ei⁹ uxorẽ illi⁹. ⁊ suscitet semẽ fr̃i suo. Erãt aũt apud nos septẽ fr̃es. ⁊ pm⁹ uxore ducta defũct⁹ ẽ: ⁊ nõ habẽs semen reliqt uxorẽ suã fr̃i suo. Similiter scdus ⁊ tercius: usq; ad septimũ. Nouissime aũt oĩm. ⁊ mulier defũcta est. In resurrectõe g̃ cui⁹ erit de septẽ uxor? Omnes enim habuerunt eam. Respondẽs autem ihus. ait illis. Erratis nescientes scripturas: neq; virtutẽ dei. In resurrectõne em̃ neq; nubẽt. neq; nubent: sed sũt sicut angeli dei ĩ celo. De resurrectõne aũt mortuoꝝ nõ legistis qd dictũ ẽ a deo dicente vob? Ego sũ de⁹ abraha. ⁊ deus ysaac. ⁊ de⁹ iacob. Nõ ẽ de⁹ mortuoꝝ: sed viuentiũ. Et audiẽtes turbe mirabant ĩ doctrina ei⁹. c. Pharisei autẽ audiẽtes qd silenciũ imposuisset sadu ceis. ꝙuenerũt in vnũ: et interrogauit eũ vn⁹ ex eis legisdoctor tẽptãs eũ. Magister. qd̃ ẽ mãdatũ magnũ ĩ lege Ait illi ihus. d. Diliges dñm deũ tuũ ex toto corde tuo. ⁊ ĩ tota anima tua ⁊ in tota mẽte tua. Hoc est maximũ. ⁊ primũ mandatũ. Secundũ aũt sile est huic. Diliges pximũ tuũ. sicut teipm. In hijs duobo mãdatis. vniuersa lex pẽdet ⁊ pphete. e. Congregatis aũ pharisei⁹. interrogauit eos ihus dicens. Quid vob videt de xpo cuius filius est? Dicunt ei. Dauid. Ait ill'. Quomodo ergo dauid in spiritu vocat eũ dominũ dicens: dixit dominus domino meo. sede a dextris meis. Donec ponã inimicos tuos. scabellũ pedem tuoꝝ? Si ergo dauid vocat eũ dominũ: quõ fili⁹ eius est. f. Et nemo poterat respondere ei verbũ: neq; ausus fuit quisq̃ ex illa die eũ amplius interrogare.

Capitulũ. .XXIII.

Tunc ihus locutus est ad turbas. ⁊ ad discipulos suos dicens. Super cathedram moysi. sederunt scribe et pharisei. Omnia ergo quecũq; dixerint vob. huate et facite. Secundũ opera vero eoꝝ nolite facere. Dicunt em̃. et nõ faciunt. g. Alligant autem onera grauia ⁊ ĩportabilia. et imponunt in humeros hominũ: digito autem suo nolunt ea mouere. h. Omnia vero opa sua faciunt. vt videanť ab hominib. Dilatãt em̃ philacteria sua: ⁊ magnificãt fimbrias. Amant autem primos recubitus in cenis. et primas cathedras in sỹnagogis et salutacões in foro: et vocari ab hominib rabbi. i. Vos aũ nolite vocari rabbi. Unus est em̃ magister vester: omẽs autem vos fratres estis. Et patrẽ nolite vocare vob sup terrã: vnus est em̃ pr̃ vr̃ qui in celis

r Mt̃. ccxxij.

ij Mt̃. ccxxiij r̃. cxxx. Lu. clvij.

vj .c. Mt̃. ccxxiiij Mr̃. cxxxj.

b. Lu. Jo. eciã

ij .e. Mt̃. ccxxv. Mar̃. cxxxiiij. Lu. ccxlv.

ij .f. Mt̃. ccxxvj. Mar̃. cxxxiij. Lu. ccxlvij.

r Mar̃. ccxxvij.

v .g. Mt̃. ccxxvij. Lu. cxxxix

ij .h. Mt̃. ccxxix Mr̃. cxxxv. Lu ccxlvj.

r .i. Mt̃. ccxxx.

v
.a.Mt̃. ccxxxj
Lu.clxxix.

v
.b.Mt̃.ccxxxij
Lu.cxlij. x
c.Mt̃.ccxxxiij

v
d.Mt̃ ccxxxiij.Lu. cxxxvj.

x
.e.Mt̃.ccxxxv

v
f.Mt̃.ccxxxvj
Lu.cxxxv.

v
.g.Mt̃.ccxxxvij.Lu.cxxxviij

v
.h.Mt̃.ccxxxviij.Lu.cxl

ẽ.Nec vocemĩ magístri : qz magíster veſter. vn⁹ẽ xp̃c.a.Qui maioz eſt veſtrũ.erit mĩſter veſter.Qui aũt ſe exaltauerit hũíliabit̃:ꝛ q̃ ſe hũíliauerit exaltabit̃.b.Ve aũ vob̃ ſcribe et phariſei ỹpocrite: qz claudítis regnũ celoꝝ añ boíes.Vos em̃ ñ intratis:nec introeũtes ſinitis intrare.c. Ve vob̃ ſcribe ꝛ phariſei ỹpocrite q̃ comedítis dom⁹ viduaꝝ. oracõe lõga orãtes ꝓpter hoc ampli⁹ accipietis iudiciũ. Ve vob̃ ſcribe ꝛ phariſei ỹpocrite:qz circuitis mare ꝛ aridam. vt faciatis vnũ ꝓſelitũ:ꝛ cũ fuerit fact⁹.facitis eũ fíliũ iehẽne duplo q̃ vos. Ve vob̃ duces ceci. q̃ dicitis q̃cũq; iurauerit p tẽplũ nihil ẽ:q̃ aũ iurauerit ĩ auro tẽpli debet.Stulti ꝛ ceci:q̃d eĩ maí⁹ẽ auꝝ an tẽplũ q̃d ſãctificat auꝝ!Et q̃ cunq; iurauerit ĩ altarí.nihil ẽ.Qui cũq; aũt iurauerit ĩ dono q̃d ẽ ſuper illud.debet.Ceci.q̃d eĩ maí⁹ẽ. donũ. an altare q̃d ſãctificat donũ!Qui ergo iurat ĩ altarí.iurat ĩ eo.et in oĩbꝫ q̃ ſup illud ſũt.Et q̃cũq; iurauerit in tẽplo:iurat ĩ illo ꝛ ĩ eo q̃ hĩtat ĩ ipo. Et q̃ iurat ĩ celo: iurat ĩ throno dei. ꝛ ĩ eo q̃ ſedet ſup eũ.d. Ve aũt vobis ſcribe ꝛ phariſei ỹpocrite.q̃ decimatis mentã ꝛ anetũ ꝛ cyminũ: ꝛ reliq̃ſtis q̃ grauiora ſũt legis.iudiciũ ꝛ miſericordiã ꝛ fidẽ.Hec oportuit facere ꝛ illa nõ omittere.e.Duces ceci exco lãtes culicẽ:camelũ aũt gluciẽtes.f. Ve vob̃ ſcribe et phariſei ỹpocrite.q̃ mũdatis q̃d deforis ẽ calicís ꝛ parabſidis:ĩtus aũ pleni eſtis rapina et ĩmũdicia.Phariſee cece.mũda príus q̃d intus ẽ calicís ꝛ parabſidis:vt fiat ꝛ id q̃d deforis ẽ mundũ.g.Ve vobis ſcribe ꝛ phariſei ỹpocrite.qz ſíles eſtis ſepulcris dalbatís:q̃ aforis parẽt hoíbꝫ ſpecioſa: intus vo plena ſũt oſſibꝫ mortuoꝝ ꝛ omñi ſpurcícia.Sic ꝛ vos aforis quidẽ paretis hominibꝫ iuſti:intus aũt pleni eſtis ỹpocríſi ꝛ iniq̃tate.h.Ve vob̃ ſcribe et phariſei ỹpocrite.q̃ edificatis ſepulcra ꝓphetarũ:ꝛ ornatis monumẽta iuſtoꝝ.ꝛ dicitis.Si fuiſſem⁹ in diebꝫ patrũ noſtroꝝ.nõ eſſem⁹ ſocij eoꝝ in ſãguine ꝓphetaꝝ.itaq; teſtimonio eſtis vobíſmetipſis.quia fílij eſtis eoꝝ qui ꝓphetas occiderunt.i.Et vos implete mẽſuram patrum veſtrorum.Serpẽtes et genímina viperaꝝ.quomodo fugietis a iudicõ gehenne.k. Ideo.Ecce ego mitto ad vos prophetas et ſapientes ꝛ ſcribas:ꝛ ex illis occidetis ꝛ crucifigetis. ꝛ ex eis flagellabitis ĩ ſỹnagogis veſtris: et ꝓſequímini de ciuitate in ciuitatez:vt veniat ſuper vos omnis ſanguis iuſtus qui effuſus eſt ſup terram.A ſanguine abel iuſti.uſq; ad ſanguinem zacharie filij barachie:quem occidiſtis inter templuz ꝛ altare. Amẽ dico vobis.venient hec omnia ſuper generationem iſtam.l. Hieruſalem hieruſalem. que occidis ꝓphetas et lapidas eos qui ad te míſſi ſunt: quocíens volui congregare filios tuos quẽadmodum gallína cõgregat pullos ſuos ſub alas.ꝛ noluiſti.Ecce relinquetur vobis domus veſtra deſerta.Dico enim vobis:nõ me videbítis amodo donec dicatis.Bene dictus qui venit in nomine dñi.

x
.i.Mt̃.ccxxxij

v
.k.Mat̃. ccxl
Lu.cxlj.

v
.l.Mat̃.ccxlj
Lu.clxxv.

Capitulũ. .XXIIII.

Egreſſus ihs ꝺ templo ibat Et acceſſerunt diſcipuli eius vt oſtenderent ei edificacões templi. Ipſe autem reſpondens.dixit illis.Videtis hec omnia!Amen dico vobis : non relinquetur hic lapis ſuper lapidem.qui non deſtruatur.m Sedenti autem eo ſuper montez olíueti.acceſſerunt ad eum diſcipuli ſecreto dicentes. Dic nobis quãdo hec erunt:et quod ſignum aduentus tui et conſumacõis ſeculi: Et reſpondẽs ihs dixit eis . Videte ne quis vos ſeducat.Multi enim venient in nomine meo dicentes.ego ſum xp̃c :ꝛ multos ſeducent. Audituri enim eſtis p̃lia et opiniones preliorum:videte ne turbemini.Oportet enim hec fieri:ſz nondum eſt finis . Conſurget enim gens in gentem .ꝛ regnum ĩ regnum ꝛ erunt peſtilẽtie ꝛ fames.ꝛ terre motus per loca.Hec autem omnia .inícia ſunt doloꝝ.n.Tũc tradẽt vos ĩ ẽbulacõez.ꝛ occidẽt vos :ꝛ eritis odio omnibꝫ gentibꝫ.propter nomen meũ .o.Et tunc ſcandalizabunt̃ multi.et inuicẽ tradẽt:ꝛ odio habebũt inuicez

ij
Mt̃.ccxlij.Mt̃ cxxxvij.Lu.cc xlviij.ꝛ.ccxxxvij.

ij
.m.Mt̃.ccxliij
Mt̃. cxxxviij
Lu.ccxlix.

j
.n.Mt̃.ccxliiij
Mat̃. cxxxix.
Lu.ccl. Jo.cxlj.ꝛ.cxlvj. x
.o.Mt̃. ccxlv.

vj
.a.Mt.ccxlvj.
Maſ.cxl.
vj
.b.Mt .ccxlvij
Maſ.cxlij.
ij
.c.Mt.ccxlviij
Maſ.cxliij.
Luc.cciz.
et.ccliij.
ij
.d.Mt.ccxlix.
Maſ.cxliiij.
Luc .cclv.
vj
.e.Maſ.ccl.
Maſ.cxlv.
ij
.f.Maſ.cclj.
Mſ.cxlvj.
Luc.cclv.
vj
.g.Maſ.cclij.
Maſ.cxlvij.
ij
.h.Maſ.ccliij
Maſ.cxlviij.
Luc.cciiij.
vj
.i.Mt.ccliiij.
Maſ.cxlix.
v
.k.Maſ.cclv.
Luc.cclj.
v
.l.Maſ.cclvj.
Luc.ccv.
v
.m.Mt.cclvij.
Luc .ccxiij.
ij
.n.Mt.cclviij.
Maſ.cl.
Luc.cclvij.
ij
.o.Mt.cclix.
Maſ.clj.
Luc.cclviij.
vj
.p.Maſ.cclx.
Maſ.clij.

Et multi pſeudo ꝓphete ſurgent.q ſeducēt multos: q qm̃ abūdabit iniquitas:refrigeſcet caritas multoꝝ.Qui aũ ꝑſeueraueīt vſq; ī finē h̄ ſaluꝰerit .a.Et ꝓdicabit̄ hoc euāgeliuz regni ī vniuerſo orbe: ī teſtimoniū oīb gētibus:q tunc veniet ꝓſūmatio.b.Cū g̃ videritis abomiatōez deſolatōis(que dicta ē a daniele ꝓpheta)ſtātē ī loco ſācto(q̄ legit ītelligat)c.Tūc q̄ ī iudea ſūt fugiāt ad mōtes:q q̄ ī tecto ñ deſcēdāt tollē aliq̄d de domo ſua:q q̄ ī agro nō reuertat̄ tollē tunicā ſuā.d. Ve aũ ꝓgnātibo q nutriētibo ī ill̄ diebus.e.Orate aũ vt nō fiat fuga vēa ī hieme vel ſabbato.f.Erit em̃ tūc tribulatio magna q̄lis nō fuit ab initio mundi vſq;modo:neq; fiet.g. Et niſi breuiati fuiſſēt dies illi.nō fieret ſalua omis caro:ſz ꝓpter electos breuiabūt dies illi.h. Tūc ſiq̄s vob dixēit: ecce h̄ ē xp̃c aut ecce illic: nolite credere.i.Surgēt em̃ pſeudo xp̃i q pſeudo ꝓphete:q dabūt ſigna magna q ꝓdigia:ita vt ī errorez īducāt̄(ſi fieri pt̄)etiā electi .Ecce p̄dixi vob.k.Si g̃ dixerīt vob ecce ī deſerto eſt.nolite exire:ecce ī penetrabilibo:nolite credere.l. Sic̄ em̃ fulgor exit ab oriēte q apparet vſq; ī occidentē:ita erit q aduētus filij hoīs.m. Vbicūq; fuēit corp̄:illuc ꝯgregabūt̄ et aq̄le.n. Statī aũt poſt tribulatiōem illoꝝ diez ſol obſcurabit̄:q luna nō dabit lumē ſuum.q ſtelle cadent de celo.q virtutes celoꝝ cōmouebūt̄:q tūc apparebit ſignuz filij hoīs ī celo.o. Et tūc plāgēt oēs fines terre:q videbunt filiū hoīs veniētē ī nubibo celi cū ꝑtute mlta q maieſtate. Et mittet āgelos ſuos cū tuba q voce magna:q ꝯgregabūt ele ctos eiꝰa q̄tuor vētis celi.a ſūmis celoꝝ vſq; ad termīos eoꝝ. Ab arbore aũt fici diſcite ꝓpabolā:cū iaz ramus eius tener fuerit et folia nata: ſcitis q; ꝓpe eſt eſtas. Ita q vos cum videritis hec oīa: ſcitote q; ꝓpe ē ī ianuis. Amē dico vobis: q; nō ptēribit generatio hec donec oīa fiāt. Celū et terra trāſibūt:verba vero mea non ptēribūt.p. De die autez illa q hora nemo ſcit.neq; angeli celoꝝ:niſi pater ſolꝰ .q. Sic̄ aũ fuit ī diebo noe: ita erit q aduentus filij hoīs. Sic̄ em̃ erant in diebus ante diluuiuz comedentes q bibētes:nubentes et nuptui tradentes:vſq; ad eū diē quo intrauit ī archam noe: et non cognouerūt donec venit diluuium q tulit oēs:ita erit q aduentus filij hoīs.r. Tunc duo erunt ī agro: vnus aſſumetur q vnꝰ relinquetur. Duo erunt molentes ī mola: vna aſſumetur et vna relīquetur. Duo in lecto: vnus aſſumetur q alius relinq̄t̄.s. Vigilate g̃ quia neſcitis qua hora dñs veſter vēturꝰ ſit. .t. Illud autē ſcitote :qm̃ ſi ſciret paterfamilias qua hora fur vēturus eſſz vigilaret vtiq; q nō ſineret ꝓfodi domum ſuā. Ideo et vos eſtote pati: q; qua neſcitis hora filius hoīs venturus eſt.v.Quiſputas eſt fidelis ſeruus q prudēs.quē ꝓſtituit dñs ſuꝰ ſup̄ familiam ſuaz: vt det illis cibū ī tpe:ꝑ. Beatus ille ſeruus:quē cū venēit dñs eius inuenerit ſic facientē. Amen dico vobis:qm̃ ſup̄ oīa bona ſua cōſtituet eū.ꝝ. Si aũt dixerit malus ſeruus ille ī corde ſuo:moram facit dñs meus venire:q ceperit ꝑcutere cōſeruos ſuos: māducz aũ q bibat cū ebriosis:veniet dñs ſerui illiꝰ ī die q̄ nō ſperat.q hora q̄ ignorat: q diuidet eū ptēq; eius ponet cum ypocritis:illic erit fletus q ſtridor dētiū.

v
.q.Maſ.cclxj
Luc.ccvij.

v
.r.Maſ. cclxij
Luc.ccxij.

vj
.s.Mt.cclxiij.
Maſ.cliij.
ij
.t.Mt.cclxiiij
Maſ.clv.
Luc.clvj.
v
.v.Mt.cclxv.
Luc.clvij.
v
.x.Mt.cclxvj.
Luc.clv.
v
.ꝝ.Mt.cclxvij
Luc.clviij.

Capitulum. .XXV.

Tunc ſimile erit regnū celorū decē virginibo:q̄ accipientes lampades ſuas exierūt obuiam ſpōſo q ſponſe. Quinq; aũ ex eis erāt fatue:q quīq; prudētes. Sed quī q; fatue acceptis lampadibo:nō ſumpſerūt oleū ſecū. Prudentes vero acceperunt oleum in vaſis ſuis cum lāpadibus.Moram autez facientē ſpōſo: dormitauerunt omnes q dormierunt. Media autem nocte clamor factus eſt:ecce ſponſus venit exite obuiam ei. Tunc ſurrexerunt omnes ō gines ille:q ornauerūt lampades ſuas. Fatue autem ſapientibus dixerūt.Date nobis de oleo veſtro:quia lampades noſtre extinguuntur.Reſponderunt prudentes dicentes. Ne forte non ſufficiat nobis q vobis: ite

r
Maſ.cclxviij.

potius ad ventētes ꝙ emite vob. Dū aūt irēt emē venit ſponſus :ꝙ que parate erāt intrauerūt cū eo ad nupcias:ꝙ clauſa ē ianua. Nouiſſime vero veniūt ꝙ relique v̄gines dicētes. Dñe dñe.api nob. At ille rñdēs ait. Amē dico vob:neſcio vos. Vigilate itaq; q; neſcitis diē neq; horā.a. Sicē ei bō peregre pficiſcēs vocauit ſuos ſuos et tradidit ill' bona ſua.b. Et vni dedit q̄nq; talenta.alij aūt duo.alij vo vnū: vnicuiq; ſecundā ꝓpriam v̄tutē ꝙ pfectus eſt ſtatī. Abijt aūt q̄ quīq; talenta acceperat :ꝙ opatus ē ī eis ꝙ lucrat' ē alia q̄nq;. Similit ꝙ q̄ duo acceperat lucratus eſt alia duo. Qui aūt vnū acceperat abiēs fodit ī t̄raz ꝙ abſcōdit pecuniā dñi ſui. Poſt mlt̄um vo tp̄is venit dñs ſuoꝝ illoꝝ:ꝙ poſuit racōnez cū eis. Et accedēs qui q̄nq; talenta acceperat: obtulit alia q̄nq; talenta dicens. Dñe q̄nq; talenta tradidiſti mihi:ecce alia q̄nq; ſup lucratus ſuz. Ait illi dñs eius. Euge ſue bone ꝙ fidelis: q; ſup pauca fuiſti fidelis.ſup multa te ꝓſtituā:intra in gaudiū dñi tui. Acceſſit aūt ꝙ qui duo talēta acceperat.ꝙ ait. Dñe duo talenta tradidiſti mihi:ecce alia duo lucratus ſū. Ait illi dñs ei⁹. Euge ſue bone ꝙ fidelis: q; ſup pauca fuiſti fidelis.ſup multa te ꝓſtituā:intra in gaudiū dñi tui. Accedēs aūt ꝙ q̄ vnū talentū acceperat ait. Dñe ſcio quia homo durus es:metis vbi nō ſemiaſti.ꝙ ꝓgregas vbi ñ ſparſiſti:ꝙ timēs abij ꝙ abſcondi talentū tuū in t̄ra. Ecce habes q̄ tuū ē. Reſpōdēs aut̄ dñs ei⁹.dixit ei. Serue male ꝙ piger ſciebas q; meto vbi ñ ſemino.ꝙ ꝓgrego vbi nō ſparſi. Opoꝛtuit ḡ te ꝓmittere pecuniā meā nūmulartjs: et veniens ego recepiſſez vtiq; q̄ meū eſt cū vſura. Tollite itaq; ab eo talentū ꝙ date ei q̄ habet decē talēta.c. Oñi em̄ habenti dabit ꝙ abūdabit: ei aūt q̄ nō habet.ꝙ q̄ videt̄ habere aufere tur ab eo.d.ꝙ inutilē ſuū eicite in te nebras exteriozes: illic erit fletus et ſtridoꝛ dētiū.e. Cū aūt venerit filius hoīs ī maieſtate ſua ꝙ oñs angeli cū eo:tūc ſedebit ſup ſedē maieſtatis ſue et ꝓgregabunt̄ ante eum oñes gentes:ꝙ ſeparabit eos abinuicem.ſicut paſtoꝛ ſegꝛegat oues ab hedis. Et ſtatuet oues quidē a dextris ſuis:hedos aūt a ſiniſtris. Tūc dicet rex hijs q̄ a dextris eius erūt. Venite bñdicti patris mei:poſſidete paratū vob regnū a ꝓſtitucōe mūdi. Eſuriui em̄:ꝙ dediſtis mihi manducare. Sitiui:ꝙ dediſtis mihi bibere. Hoſpes erā:et collegiſtis me. Nud⁹:et operuiſtis me. Infirmus:ꝙ viſitaſtis me. In carcē erā:ꝙ veniſtis ad me. Tūc reſpōdebūt ei iuſti dicentes. Dñe.q̄n te vidim⁹ eſurientem ꝙ pauim⁹ ſicientez:ꝙ dedim⁹ tibi potū? Quādo aūt te vidimus hoſpitem ꝙ collegim⁹ te:aut nudū ꝙ cooperuim⁹ te? Aut quando te vidimus infirmuz aut ī carcē:ꝙ venim⁹ ad te? Et rñdens rex dicit illis. Amen dico vobis:q̄diu feciſtis vni de hijs fratrib⁹ meis minimis.mihi feciſtis. Tunc dicet rex ꝙ hijs q̄ a ſiniſtris ei⁹ erūt: diſcedite a me maledicti ī ignē et̄nū. q̄ paratus ē dy̆abolo ꝙ angelis eius. Eſuriui em̄:ꝙ nō dediſtis mihi manducare. Sitiui:ꝙ nō dediſtis mihi potuz. Hoſpes erā:ꝙ nō collegiſtis me. Nudus:ꝙ nō operuiſtis me. Infirm⁹ ꝙ in carcere:ꝙ nō viſitaſtis me. Tunc reſpondebūt ei ꝙ ipi dicētes. Domine q̄n te vidim⁹ eſurientē aut ſicientez. aut hoſpitē.aut nudū. aut infirmuz aut in carcere: et nō miniſtrauimus tibi? Tūc reſpōdebit illis dicēs. Amē dico vobis. q̄diu non feciſtis vni de mīoꝛib⁹ hijs nec mihi feciſtis Et ibūt hij in ſupliciū et̄nū:iuſti aūt in vitam eternam.

ij
.a. Matḥ.cclx
ix. Maꝝ.clviij.
Luc.ccxxviij.

v
.b. Maꝝ·cclxx.
Lu.ccxxix.

ij
.c. Maꝝ.cclxxj
Maꝝ.xlij.
Lu.ccxxx.

v
d. Maꝝ.cclxxij
Lu.ccxxxj.

x
.e. Matḥ.cclx
xiij·

Capitulū. .XXVI.

Et factū ē cum ꝓſūmaſſet ihs ſmones hos omnes. dixit diſcipul' ſuis.f. Scitis q; poſt biduum paſcha fiet:et fili⁹ hominis tradetur vt crucifigatur.g. Tūc congregati ſūt p̄ncipes ſacerdotū .ꝙ ſeniores populi in atriū p̄ncipis ſacerdotū q̄ dicebat̄ cay̆phas :ꝙ ꝓſiliū fecer̄t vt ihm dolo tenerent ꝙ occiderent. Dicebant autem. Non in die feſto. Ne forte tumultus fieret in populo.h. Cuz aut̄ eſſet ihs in bethania in domo ſymonis leproſi. acceſſit ad eum mulier habēs alabaſtrū vngenti p̄cioſi:et

j
.f. Matḥ.cclx
xvij. Maꝝ.clvj
Lu.cclx.
Jo.xx.

vj
.g. Matḥ.cclx
xv. Maꝝ.clvij.

j
.h. Matḥ.cclx
xvj·Maꝝ.clvij.
Lu.lxxvij.
Joḥ.xcvij.

iiij
a.Mt̃.cclxxvij
Mar̃.clix.
Joh̃.xcviij.
ij
b.Mat̃.cclxx
viij.Mr̃.clx.
Luc.cclxviij.
iiij
c.Mt̃.cclxxix
Mar̃.clxj.
Joh̃.cxxj.
j
d.Mt̃.cclxxx
Mar̃.clxij.
Luc.cclxix.
Joh̃.cxxij.
ij
e.Mt̃.cclxxxj
Mar̃.clxiij.
Luc.cclxviij.
vj
f.Mt̃.cclxxxij
Mar̃.clxiij.
x
g.Mat̃.cclxx
xiij.
j
h.Math̃.cclxx
xiiij.Mr̃.clxv
Lu.cclxvj.
Joh̃.lv.q.lxv.q
xvij.
ij
i.Mt̃.cclxxxv
Mar̃.clxvj.
Luc.cc.lxv
vj
k.Mat̃.cclxx
xvj.Mr̃.clxvij
iiij
l.Mt̃.cclxxx
viij.Mr̃.clxviij.
Joh̃.cliij.
vj
m.Mat̃.cclx=
xxviij.Mar̃.c
xviij.
j
n.Mt̃.cclxxx
x.Mar̃.clxx.
Lu.cclxxv.
Joh̃ .cxxvj.

effudit sup caput ipius recũbentis.
Videtes aũt discipuli:indignati sũt di
centes.Ut qd pditio hec?Potuit em̃
istud venũdari multo: q dari paupi=
bus.Sciẽs aũt ihs :ait ill̃.Quid mo=
lesti estis huic mulieri? Opus bonũ.
opata est ī me.Nã sẽp paupes habe=
tis vobiscũ:me aũt ñ sẽp habebitis.a
Mittẽs em̃ hec vngentũ hoc ī corpus
meũ:ad sepeliẽduz me fecit.Amẽ di=
co vobis:vbicũq; pdicatũ fuerit hoc
euãgeliuz ī toto mũdo.dicet̃ q qd hec
fecit ī memoriã ei⁹.b. Tũc abijt vn⁹
de duodecim q dicit̃ iudas scarioth.
ad pncipes sacerdotũ:q ait ill̃.Quid
vultis mihi dare.q ego vobis eũ tra=
dam?At illi pstituer̃t ei triginta ar=
genteos.Et exinde q̃rebat oportuita
tem vt eũ traderet. Prima aũt die azi=
morũ accesser̃ũt discipuli ad ihm di=
centes.Vbi vis parem⁹ tibi comedere
pascha?At ihs dixit. Ite ī ciuitatem
ad quẽdaz:q dicite ei.Mgr̃ dicit:tps
meũ ꝑpe est:apud te facio pascha cũ
discipulis meis. Et feceր discipuli si
cut pstituit ill̃ ihs:q pauerũt pascha
.c.Vespere aũt facto.discũbebat cũ du
odecim discipul̃ suis. Et etẽtib⁹ illis
dixit.Amen dico vobis:qz vn⁹ vr̃m
me traditurus est.d.Et ptristati val
de.ceperũt singuli dicẽ. Nũquid ego
sũ dñe?e.At ipe respõdẽs ait.Qui ītī
git mecũ manũ ī parabside.h me tra=
det. Fili⁹ quidẽ hois vadit sicut scri=
ptum est de illo:ve aũt hoi illi:p quez
filius hois tradet̃.f.Bonuz erat ei.si
natus nõ fuissz hõ ille.g.Respõdens
aũt iudas qui tradidit eũ dixit. Nun=
quid ego sum rabbi?Ait illi.Tu dixi
sti.h.Cenãtibꝰ aũt eis.accepit ihs pa
nem et bñdixit.ac fregit:dedितq; disci
pulis suis q ait.Accipite q comedite
hoc est corpus meũ.i.Et accipiẽs ca=
licẽ gr̃ias egit:q dedit illis dicẽs.Bi
bite ex hoc omnes.Hic est em̃ sanguis
meus noui testamenti:qui ꝑ multis
effundet̃ ī remissionẽ peccatoz.Dico
aũt vob:nõ bibã ãmodo de hoc geni=
mie vitis vsq; ī die illũ:cũ illõ bibaz
vobiscũ nouũ ī regno pris mei.k.Et
ymno dicto.exierũt ī mõtẽ olineti.l.
Tũc dicit illis ihs.Omnes vos scanda
luz patiemini in me in ista nocte.m.

Scriptũ est ei.Percutiã pastorez:et
dispgẽt̃ oues gregis.Postq; aũt resur
rexero:pcedaz vos in galileã.n.Re=
spõdens aũt petrus ait illi.Etsi omẽs
scãdalizati fuerint ī te:ego nũq; scã=
dalizabor.ait illi ihus.Amen dico ti
bi:qz ī hac nocte añq; gallus cantet.
ter me negabis.o.Ait illi petr⁹.Eti=
amsi oportuerit me mori tecuz:nõ te
negabo.Similiter q oes discipuli di
xerũt.p.Tũc venit ihs cũ illis ī villaz
q̃ dr̃ gethsemani. Et dixit discipulis
suis.q.Sedete h̃: donec vadaz illuc q
orẽ.Et assumpto petro q duobꝰ filijs
zebedei:cepit ptristari q mestus esse.
r.Tũc ait illis.Tristis est aĩma mea
vsq; ad mortẽ.Sustinete h̃. q vigila=
te mecũ.s.Et pgressus pusillũ proci
dit ī faciẽ suam orãs q dicẽs.Mi pr̃:
si possibile ẽ trãseat a me calix iste.t.
Verũtam̃ nõ sicẽ ego volo.sz sicẽ tu.v.
Et venit ad discipulos suos et inuenit
eos dormientes:q dixit petro. Sic nõ
potuistis vna hora vigilare mecum?
Vigilate q orate:vt nõ intretis ī tem
ptatiõez.x.Spũs quidẽ pmptus ẽ:ca
ro aũt infirma.y. Iterꝫ scdo abijt:q ora
uit dicẽs. Pater mi.si nõ pt̃ h̃ calix
trãsire nisi biba illũ:fiat voluntas
tua.Et venit iterꝫ:q inuenit eos dormi=
entes.Erant em̃ oculi eoꝝ gr̃uati.Et
relictis illis:iterꝫ abijt et orauit ter=
cio eundem sermonez dicẽs.z. Tunc
venit ad discipulos suos.et dicit ill̃.
dormite iam q requiescite.Ecce appro
pinq̃bit hora:q filius hois tradetur ī
manus peccatoꝝ.Surgite eam⁹.Ec
ce appropinq̃bit qui me tradet.a.Ad=
huc ipo loquente.ecce iudas vnus de
duodecim venit:et cũ eo turba multa
cum gladijs et fustibꝰ.missi a pncipi
bus sacerdotũ q senioribꝰ ppli.b.Qui
aũt tradidit eũ.dedit illis signũ dicẽs.
Quẽcunq; oscular⁹ fuero ipse est:te=
nete eũ.Et confestim accedẽs ad ihm
dixit.Aue rabbi.Et oscular⁹ ẽ eũ.Di
xitq; illi ihs.Amice ad qd venisti?Tunc
accesser̃t q man⁹ iniecer̃t ī ihm:q te=
nuer̃t eũ.c. Et ecce vn⁹ ex hijs q erãt
cũ ihu.extẽdens manũ exemit gladiũ
suũ:et percutiẽs seruum pncipis sacer
dotũ ãputauit auriculã ei⁹. Tũc ait
illi ihus.Cõuerte gladiũ tuũ ī locuz

vj
.o.Mat̃.ccxc.
Mar̃.clxxj.
j
.p.Mt̃.ccxcj.
Mr̃.clxxij.
Luc.cclxxix.
Joh̃.clvj.
vj
.q.Mt̃.ccxcij.
Mar̃.clxxiij.
iiij
.r.Mt̃.ccxciij
Mar̃.clxxiiij.
Joh̃.cvij.
s.Mt̃.ccxciiij
Mr̃.clxxv.
Luc.cclxxxj.
Joh̃.clxj.
j
.t.Mt̃.ccxcv.
Mr̃.clxxvj.
Luc.cclxxxij.
Jo.xlij.q.lvij.
ij
.v.Mt̃.ccxcvj
Mar̃.clxxvij.
Lu.cclxxxiij.
iiij
.x.Mt̃.ccxcvij
Mr̃.clxxviij.
Joh̃.lxx.
vj
ỹ.Mt̃.ccxcviij
Mar̃.clxxix.
iiij
.z.Mt̃.ccxcix.
Mr̃.clxxx.
Joh̃.cliij.
j
.a.Mt̃.ccc.
Mar̃.clxxxj.
Luc.cclxxxv.
Jo.clix.q lxx=
viij. ij
.b.Mat̃.cccj.
Mar̃.clxxxij.
Luc.cclxxxvj.
j
.c.Mat̃.cccij.
Mar̃.clxxxiij.
Lu.cclxxxviij.
Joh̃.clx.

r
.a.Mat.cccvij
j
.b.Mr̃.cccvij.
Mar̃.clxxxvij
Lu.cclxxxix.
Jo.clxx.
vj
.c.Matb·cccv
Mr̃.clxxxv.
j
.d.Mr̃.cccvj.
Mr̃.clxxxvij.
Luc.ccxc.
Job.clxij ꝙ. cl
xxvij.
vij
.e.Mat̃.cccvij
Mr̃.clxxxviij.
Jo.clxvij.
ij
.f.Mr̃.cccviij.
Mr̃.clxxxix.
Luc.cccv.
vj
.g.Mat̃.cccix
Mr̃.clxxxx.
j
.h.Mat̃.cccx.
Mar̃.cxcj.
Lu.ccxcvij.
Job.lxix.
vj
.i.Mat̃.cccxj.
Mar̃.cxcij.
ij
.k.Mr̃.cccxij.
Mr̃.cxciij.
Lu.ccxcix.
j
.l.Mr̃.cccxiij.
Mar̃.cxciij.
Luc.ccxciij.
Job.clxxij.
j
m.Mr̃.cccxiiij
Mr̃.cxcv.Lu.
ccxcj.Jo.clxv
iij.et.clxvj.
j
.n.Mr̃.cccxv.
Mar̃.cxcvj.
Lu.ccxcij.
Job.clxxv.

suũ.a.Omẽs ei ꝙ acceperint gladiũ:
gladio peribũt.An putas ꝙr ñ possũ
rogare pr̃em meum: ꝙ exhibebit mihi
modo plusq̃ duodecim legiones ange
lor?Quo ꝯ ĩplebũr̃ scripture: Quia
sic oportet fieri.b. In illa hora dixit
Jhs turbis.Tãq̃ ad latronez existis
cũ gladijs ꝙ fustibo comprehẽdere me.
Quotidie apud vos sedebã docẽs ĩ tẽ
plo:ꝙ nõ me tenuistis.Hoc aũ totũ fa
ctũ ẽ:vt adĩplerẽr̃ scripture ꝓphetar
.c.Tũc discipli oẽs relicto eo fugerr̃
d.At illi tenẽtes ihm:duxerr̃ ad caỹ
phã pncipez sacdotũ:vbi scribe et se
niores ꝓuenerãt.e.Petr?aũ seqbatur
eũ alõge:vsq̃ ĩ atriũ pncipis sacerdo
tũ. Et ingressus ĩtrosedebat cũ mini
stris:vt videret finẽ.f. Princeps aũt
sacdotũ ꝙ omẽ ꝓsiliũ qrebãt falsũ te
stimoniũ ꝓr̃ ihm:vt eũ morti r̃derent
ꝙ nõ ĩuenerr̃:cũ multi falsi testes ac
cessissẽt.g.Nouissime aũ venerũt duo
falsi testes:ꝙ dixerr̃.Hic dixit.Possũ
destruẽ tẽplũ dei: ꝙ post triduũ reedi
ficare illud. Et surgẽs pr̃ceps sacer
dotuz ait illi. Nihil rñdes ad ea ꝙ isti
aduersũ te testificãr̃:Jhs aũ tacebat
Et pr̃ceps sacdotum ait illi.Adiuro
te ꝑ deũ viuũ: vt dicas nobis si tu es
xpc filiꝰ dei.Dicit illi ihs. Tu dixisti
h.Clerũtamẽ dico vob:ãmodo videbi
tis filiũ hois sedentẽ a dextris vtutis
dei:ꝙ veniẽtẽ ĩ nubibo celi.i. Tũc pr̃i
ceps sacerdotũ scidit vestimenta sua
dicẽs.Blasphemauit.Quid adhuc e
gemus testibo.k.Ecce nunc audistis
blasphemiaz.Quid vob vider̃?At illi
rñdẽtes dixerr̃.Re?ẽ mortis.l.Tunc
exppuerr̃ ĩ faciẽ ei?:et colaphis eũ ce
ciderr̃.Alij aũ palmas ĩ faciẽ ei? dede
rũt dicẽtes:ꝓphetiza nob xpe.Quis ẽ
ꝙ te ꝑcussit.m.Petr?vero sedebat fo
ris ĩ atrio:et accessit ad eũ vna ãcil
la dicẽs. Et tu cum ihu galileo eras:
At ille negauit coraz oĩb dicẽs:Ne
scio qd dicis.n.Exeũte aũ illo ianuã
vidit eũ alia ancilla:ꝙ ait hijs ꝙ erãt
ibi.Et ẅ erat cũ ihu nazareno.Et ite
rum negauit cũ iuramẽto: qr non no
ui hoiem. Et post pusillũ accesserr̃ ꝙ
stabãt:et dixerunt petro.Vere:ꝙ tu
ex illis es.Nam et loquela tua mani
festum te facit.Tũc cepit detestari et

iurare:qr nõ nouisset hoiem.Et ꝓti
nuo gallus cãtauit.o.Et recordatus
est petr?verbi ihu qõ dixerat:priusq̃
gallus cãtet:ter me negab. Et egres
sus foras:fleuit amare. Ca.XXVII
Mane aũt facto:ꝓsiliũ inierũt
omẽs pr̃cipes sacerdotũ ꝙ se
niores ꝓpli aduersus ihm: vt
eũ morti traderẽt.a. Et vinctũ addu
xerũt eũ: et tradiderũt poncio pila
to ꝓsidi.b. Tũc videns iudas qui eum
tradidit ꝙ dãnatus essz:pnia ductus
retulit triginta argẽteos pr̃cipib?sa
cerdotum ꝙ seniorib dicẽs. Peccaui
tradẽs sãguinẽ iustũ. At illi dixerũt.
Quid ad nos? Tu videris. Et proie
ctis argẽteis ĩ tẽplo: recessit et abiẽs
laqueo se suspendit. Principes aũ sa
cerdotũ acceptis argẽteis dixerr̃. Nõ
licz eos mittẽ ĩ corbonã:qr pciũ san
guinis est.Cõsilio autẽ inito:emerũt
ex illis agr̃ figuli ĩ sepulturã pegri
norum:ꝓpter hoc vocatus ẽ ager ille
acheldemach:hoc est ager sanguinis:
vsq̃ in hodiernum diem. Tũc imple
tum est quod dictum est per hieremi
am ꝓphetam dicentem. Et acceperũt
triginta argenteos:preciũ appreciati
quẽ appreciauerũt a filijs israhel: ꝙ de
derunt eos ĩ agrum figuli:sicut ꝓsti
tuit mihi dominus.c. Jhus autez ste
tit ante presidem: ꝙ interrogauit euz
preses dicens.Tu es rex iudeor?:Di
cit illi Jhus.Tu dicis.d. Et cum ac
cusaretur a principib sacerdotum et
senioribus:nihil respondit.Tunc di
cit illi pilatus.Nõ audis:q̃nta aduer
sum te dicunt testimonia: Et non re
spondit ei ad vllum verbũ: ita vt mi
raretur preses vehementer.e.Per di
em autem solennem cõsueuerat pses
dimittere populo vnum vinctũ quez
voluisset.f. Habebat aũt tũc vinctũ
insignez qui dicebatur barrabas.Cõ
gregatis ergo illis dixit pilatꝰ. Quẽ
vultis dimittam vobis: barrabã an
Jhm qui dicir̃ xpc: Sciebat enĩ ꝙ ꝑ
inuidiã tradidissent eũ.g· Sedẽte aũ
illo ꝑ tribunali:misit ad eũ vxor eiꝰ
dicens.Nihil tibi et iusto illi.Multa
enĩ passa sum hodie per visum ꝓpr̃ eũ
h.Pncipes aũt sacdotũ ꝙ seniores ꝑ
suaserr̃ ꝓplis vt peterẽt barrabã:ihm

ij
.o.Mr̃.cccxvj
Mar̃.cxcvij.
Lu·ccxcvij.
ij
Mat̃.cccxvij
Mar̃.cxcviij.
Luc.ccxcv:
j
a.Mr̃.cccxvi
Mar̃.cxcix.
Lu.ccc.Jo.cl
xxvj.
r
.b.Mr̃.cccxix
j
.c.Mr̃.cccxx.
Mar̃.cc.Luc
cccij. Job.cl
xviij.
iiij
.d·Mr̃.cccxx
Mr̃.ccj.Job
cxcij et clxxx
ij
.e.Mr̃.cccxxi
Mar̃.ccij.
Luc.cccix.
iiij
.f.Mr̃.cccxxi
Mar.cciij.
Jo.clxxxiij.
r
·g.Mat̃.cccx
iiij.
j
.h.Mr̃.cccxx
Mr̃.cciiij.Lu
cccx.Job.clx
xiiij.

vero ꝓderēt. Rndēs aūt ꝑses: ait illi. quē vultis vob de duob dimittā: At illi dixerūt barrabā. a. Dic illi pilat⁹. Quid igī faciā de ihu q̄ dr xp̄c: Dicūt oēs. Crucifigat. ait illi ꝑses. Quid ei mali fecit: At illi magis clamabant dicētes. Crucifigat. b. Videns aūt pilatus q̄ nihil ꝓficēt sz magis tumult⁹ fieret: accepta aq̄ lauit manus coram plo dicēs. Innocēs ego sū a sāguine hui⁹ iusti: vos videritis. Et rndēs vniuersus ꝑplus dixit. Sāguis ei⁹ sup nos. q̄ sup filios nr̄os. c. Tūc dimisit illis barrabā: ihm aūt flagellatū tradidit eis vt crucifigeret. d. Tunc milites ꝑsidis suscipiētes ihm in ꝓtorium. congregauerūt ad eū vniuersam cohortem: et exuentes eū. clamidē coccineam circūdederūt ei: et plectētes coronam de spinis posuerūt sup caput ei⁹ et arūdinē in dextera ei⁹: et genuflexo ante eum illudebāt ei dicētes. Aue rex iudeor. e. Et expuentes in eū: acceperūt arūdinem q̄ percutiebāt caput ei⁹. .f. Et postq̄ illuserūt ei exuerūt eum clamide. q̄ induerūt eū vestimētis ei⁹: et duxerūt eū vt crucifigerēt. Exeuntes aūt inuenerūt hoiem cyreneū nomine symonē. Hunc angariauerūt vt tolleret crucē ei⁹. g. Et venerūt in locū q̄ dicit golgatha: qd̄ est caluarie loc⁹. .h. Et dederūt ei vinū bibere: cū felle mixtū. Et cū gustasset. noluit bibere. .i. Postq̄ aūt crucifixerūt eū. diuiserūt vestimenta eius sortē mittentes. Vt impleretur quod dictū est p̄ ꝓphetam dicentez. Diuiserūt sibi vestimēta mea. Et sup vestem meam miserūt sortem: et sedētes seruabāt eū. k. Et imposuerūt sup caput ei⁹ causā ipi⁹ scriptam: h est ihs nazarenus rex iudeorū. l. Tunc crucifixi sūt cū eo duo latrones: vnus a dextris. q̄ vnus a sinistris. m. Pretereūtes aūt blasphemabant eū: mouentes capita sua et dicētes. Vah q̄ destruis templū dei q̄ in tribus diebus reedificas. Salua temetipm si filius dei es descēde de cruce. n. Similiter et pncipes sacerdotū illudentes cū scrib et senioribus dicebant. Alios saluos fecit: seipm nō pt̄ saluū facere. Si rex isrl̄ē descēdat nūc d cruce: q̄ credimus ei. Cōfidit in deo: liberet eū nūc si vult. Dixit enī q̄ dei filius sū. o. Idipsū aūt et latrones q̄ crucifixi erāt cū eo. improperabūt ei. p. A sexta aūt hora tenebre facte sūt sup vniuersā trā: vsq; ad horā nonā. q. Et circa horā nonaz clamauit voce magā dicēs. Heli. heli. lamazabattani. Hoc est. Deus me⁹. deus meus: vt qd derelinqsti me: Quidā aūt illic stātes et audientes: dicebāt. Heliam vocat iste. r. Et ꝓtinus currēs vn⁹ ex eis acceptā spongiā impleuit aceto: et imposuit arūdini. et dabat ei bibere. s. Ceteri vo dicebāt. Sine. videā⁹ an veniat helias liberās eū. Ihs aūt iterū clamās voce magna emisit spūm. t. Et ecce velum templi scissū est in duas ptes a sūmo vsq; deorsū. v. Et terra mota est. q̄ petre scisse sūt. et monumenta apta sūt: et multa corpora scōr q̄ dormierāt surrexerūt. Et exeūtes de monumentis: pt⁹ resurrectiōz ei⁹ venerūt in sāctā ciuitatē: et apparuerūt multis. x. Centurio aūt q̄ cū eo erāt custodientes ihm: viso terremotu q̄ hijs q̄ fiebant. timuerūt valde dicētes. Vere filius dei erat iste. ÿ. Erāt aūt ibi mulieres multe alonge. q̄ secute erāt ihm a galilea ministrātes ei: inter qs erat maria magdalene et maria iacobi. q̄ ioseph mr̄ et mr̄ filioz zebedei. z. Cū aūt sero factū eēt. veit qdā hō diues ab arimathia noīe ioseph: q̄ et ipe discipulus erat ihu. Hic accessit ad pilatū. q̄ petijt corp⁹ ihu. Tūc pilat⁹ iussit reddi corp⁹. a. Et accepto corpore ioseph involuit illō in syndone mūda: q̄ posuit illud in monumēto suo nouo. qd excidерat in pe. Et aduoluit saxū magnū ad ostiū monumēti q̄ abijt. b. Erat aūt ibi maria magdalene. q̄ altēa maria sedētes cr̄ sepulcr. c. Altēa aūt die q̄ ē p⁹ paraseue: congregati sūt pncipes sacerdotū et pharisei ad pilatū dicētes. Dne recordati sum⁹ q̄ seductor ille dixit adhuc viuēs p⁹ tres dies resurgā. Jube ḡ custodiri sepulcr̄ vsq; in diē tertiū: ne forte veniāt discipli ei⁹ q̄ furēt eū q̄ dicāt plebi surrexit a mortuis: q̄ erit nouissim⁹ error peior priore. ait illi pilat⁹. hētis custodiā: ite custodite sicut scitis. illi aūt abeūtes. munierūt sepulcrū signātes lapidē cū custodib. C. xxviij.

.n. Mt̄. cccxxxvij. Mr̄. cccxxxvij. Luc. cccxxij.

.o. Mt̄. cccxxxix. Mr̄. ccxix. Luc. cccxxv.

.p. Mar. cccxl. Mar. ccxx. Luc. cccxxvij.

.q. Mt̄. cccxlj. Mar. ccxxj.

.r. Mt̄. cccxlij. Mr̄. ccxxij. Lu. cccxxvij

.s. Mt̄. cccxlvij Mar. ccxxvij. Lu. cccxxix Joh. ccvij.

t. Mt̄. cccxlviij Mar. ccxxviij. Lu. cccxxviij.

.v. Mt̄. cccxlix

x. Mt̄. cccxlvj Mar. ccxxix. Lu. cccxxx.

ÿ. Mt̄. cccxlvij Mar. ccxxxj.

.z. Mar. cccxl vij. Mr̄. ccxxxij. Luc. cccxxxij. Jo. ccvj

.a. Mt̄. cccxlix Mar. ccxxxiij. Lu. cccxxxiij. Jo. ccvij.

.b. Mt̄. cccl. Mr̄. ccxxix.

.c. Mar. ccclj.

.Mt̄. cccxxvj Mar. ccv. Lu. cccxvij. Jo. clxxxviij.

.Mt̄. cccxxvij

c. Mt̄. cccxx vij. Mr̄. ccvj. Lu. cccxvij. Jo. cxcvj.

viij

.Mt̄. cccxxix Mar. ccvij. Jo. clxxxv et clxxxvij.

vj

e. Mt̄. cccxxx Mar. ccviij.

.Mt̄. cccxxxj Mar. ccix. Luc. cccxv. Jo. cxcvij.

.Mt̄. cccxxxij Mar. ccx. Luc. cccxvij. Jo. cxcviij.

viij

h. Mar. cccxx viij. Mr̄. ccxj. Jo. ccvij.

i

i. Mar. cccxx viij. Mr̄. ccxij Lu. cccxxj. Joh. ccj.

i

k. Mt̄. cccxx cv. Mr̄. ccxvij Luc. cccxxviij. Jo. cxcix.

i

l. Mar. cccxx xvj. Mr̄. ccxv. Lu. cccxviij. et cccxix. Jo. cxcviij.

vj

m. Mt̄. cccxx xvij. Mar. ccxij.

i
Maſ.ccclij.
Maſ.ccxxxj.
Lu.cccxxxvj.
Joh.ccix.

VEſpere aũt ſabbati q̃ luceſcit ĩ prima ſabbati: venit maria magdalene ⁊ altera maria vi dere ſepulcrum. Et ecce terremotus factus ẽ magnus: Angelus eĩ dñi de ſcẽdit de celo: et accedẽs reuoluit la pidẽ: et ſedebat ſup eũ. Erat aũ aſpectus ei⁹ ſic̃ fulgur: et veſtimẽta eius ſicut nix. Pre timore aũt ei⁹ exterriti ſũt cuſtodes: et facti ſũt velut mortui

ij
.a.Mẽ.ccclxij.
Maſ.ccxxxij.
Lu.cccxxxvij.

.a. Reſpondens aũ angel⁹: dixit mulieribus. Nolite timẽ vos. Scio eĩ q̃ ihm qui crucifixus ẽ q̃ritis. Nõ ẽ hic: ſurrexit enĩ: ſicut dixit. Venite ⁊ videte locũ: vbi poſitus erat dñs. Et cito euntes dicite diſcipulis ei⁹ ⁊ petro q̃ ſurrexit: ⁊ ecce p̃cedet vos ĩ galileã. Ibi eum videbitis: ecce p̃dixi vobis. b. Et exierũt cito de monumẽto cũ timore ⁊ gaudio magno: currẽtes nũciare diſcipulis ei⁹. Et ecce ihs occurrit illis dicẽs. Auete. Illi aũt acceſſerũt et tenuerũt pedes ei⁹: ⁊ adorauerũt eũ. Tũc ait illis ihs. Nolite timẽ: ite nũciate frib⁹ meis vt eãt ĩ galileã: ibi me videbũt. Que cũ abiiſſent: ecce q̃daz de

ij
.b.Mẽ.ccclxiij
Maſ.ccxxxiij.
Lu.cccxxxviij

custodib⁹ venerũt ĩ ciuitatẽ et nũciauerũt p̃cipib⁹ ſacerdotũ oĩa q̃ facta fuerant. Et ꝯgregati cũ ſenioribus ꝯſilio accepto: pecuniam copioſã dederũt militib⁹ dicẽtes. Dicite q̃ diſcipuli eius nocte venerũt: et furati ſũt eũ nobis dormiẽtib⁹. Etſi hoc audit̃ fuerit a preſide: nos ſuadebimus ei et ſecuros vos faciem⁹. At illi accepta pecunia: fecerũt ſicut erãt edocti. Et diuulgatum eſt verbũ iſtud apud iudeos: vſq̃ in hodiernũ diez. Undecim aũt diſcipuli abierũt ĩ galileã: ĩ montẽ vbi conſtituerat illis ihs. Et videntes eũ adorauerũt: quidaz aũt dubitauerũt. Et accedens ihs: locutus ẽ eis dicẽs. Data eſt mihi omĩs potẽſtas: ĩ celo et in terra. Euntes ergo docete omẽs gentes: baptizãtes eos ĩ noĩe patris et filij et ſpũſſancti: docentes eos ſeruare omnia quecũq̃ mãdaui vobis. Ecce ego vobiſcum ſum omĩbus diebus: vſq̃ ad cõſummationẽ ſeculi.

Finit euãgeliũ ſc̃m Matheũ. Incipit ꝓlog⁹ ĩ euãgeliũ ſc̃m Marcum.

MArcus euãgeliſta dei electus: et petri ĩ baptiſmate filius: atq̃ ĩ diuino ore monitus diſcipulus: ſacerdotiuz in iſrahel agẽs. ſecũduz carnem leuita ad fidez xp̃i ꝓuerſus: euãgeliũ ĩ ytalia ſcripſit: oſtẽdẽs in eo q̃d ⁊ generi ſuo deberet et xp̃o. Nam initiũ p̃cipij in voce ꝓphetice exclamatiõis inſtituẽs ordinẽ leuitice electionis oſtẽdit: vt p̃dicãs p̃deſtinatũ iohãnem filiũ zacharie ĩ voce angeli ãnũciantis emiſſũ: nõ ſolũ verbũ carnem factũ ſed corpus dñi ĩ oĩa p verbuz diuine vocis aĩatũ: ĩ initio euãgelice p̃dicatõis oñderet: vt q̃s hec legens ſciret cui initiũ carnis ĩ dño: ⁊ ihu aduenientis habitaculũ caro deberet agnoſcẽ: atq̃ ĩ ſe verbũ vocis q̃d ĩ ꝓſonantib⁹ p̃diderat inueniret. Denicq̃ ⁊ pfecti euãgelij opus intrãs et a baptiſmo dñi p̃dicare deũ inchoãs nõ laborauit natiuitatẽ carnis quaz ĩ prioribus viderat dicẽ: ſed totius exp̃mens expoſitõez deſerti: numer⁹ ieunij: temptatiõez diaboli: ꝯgregatõez beſtiar⁹: et miſteriũ ꝓtulit angelorũ: vt inſtituens nos ad intelligẽdũ ſingula: in breui compingẽs: nec auctoritatem facte rei demeret. et pficiẽdi opis plenitudinẽ non negaret. Denicq̃ amputaſſe ſibi poſt fidem pollicez dicit̃: vt ſacerdotio reprobo haberet̃: ſed tm̃ conſentiẽs fidei p̃deſtinata potuit electio: vt nec ſic in opere verbi perderet quod prius meruerat ĩ genere. Nam ⁊ alexandrie epiſcopus fuit. Cui⁹ p̃ ſingula opus fuit ſcire ⁊ euãgelij in ſe dicta diſponere: et diſciplinam legis in ſe agnoſcere: et diuinã in carne domini intelligere naturaz. Que in nos primum requiri oportet debinc inquiſita volum⁹ agnoſci habentes mercedez exhortationis: quoniam qui plantat et qui rigat vnum ſunt: qui autem incrementum preſtat deus eſt.

Explicit prologus. Incipit euangelium ſc̃m Marcum.

Canone ij
a.Mt̃.j.Mar̃.
iij.Luc.lxx.

j
b.Mt̃.ij.Mr̃.
iij.Luc.vij.
Joh.x.

vj
c.Mar̃.iij.
Mar̃.ix.

j
d.Mr̃.iiij.
Mr̃.xj.Luc.x.
Jo.xij.q.vj.et
iiij.q.xxviij.

j
e.Mr̃.v.Mr̃.
iiij.Luc.xij.
Joh.xv.

ij
f.Mt̃.vj.Mr̃.
v.Lu.xv.

vj
g.Mar̃.vij.
Mar̃.xvij.

iiij
h.Mar̃.viij.
Mar̃.xviij.
Joh.xxvj.

vj
i.Mar̃.ix.
Math.xx.

ij
k.Mr̃.x.Mr̃.
xj.Lu.xxxij.

vj
l.Mar̃.xj.
Mar̃.xxij.

viij
m.Mar̃.xij.
u.xxiij.

ij
n.Mar̃.xiij.
Mar̃.lxij.Lu.
ij.q.xxiiij.

Initium euãgelij ihu xpi filij dei: sicut scri
ptũ est ĩ ysaia pphęta
.a.Ecce ego mitto an
gelũ meũ añ faciẽ tu
am:qui prępabit viã
tuam antę te.b.Vox clamãtis ĩ deser
to.Paratę viaz dñi: rectas facitę se
mitas ei⁹.Fuit ĩ deserto iohãnes ba
ptizans q pdicans baptismũ peniten
tie:ĩ remissionẽ pcõz.Et egredieba
tur ad eũ ois iudee regio q hierosoli
mitę vniuersi q baptizãt ab illo ĩ ior
danis flumĩe ꝓfitẽtes pcã sua.c.Et
erat iohãnes vestit⁹ pilis camelor et
zona pellicea circa lũbos ei⁹:et locu
stas q mel siluestre edebat: q predica
bat dicens.Veniet fortior me pt⁹ me:
cuius nõ sũ dignus pcumbẽs soluere
corrigiaz calciamẽtoꝝ ei⁹.d.Ego ba
ptizaui vos aqua:ille vo baptizabit
vos spũsancto.e.Et factũ est in diebꝫ
illis:venit ihus a nazareth galilee q
baptizatus ẽ a iohãne ĩ iordane.Et
statim ascendẽs de aq̃.vidit celos ap
tos:et spiritũsc̃m tanq̃ colũbam de
scẽdentem et manẽtẽ ĩ ipo.Et vox fa
cta est de celis.Tu es fili⁹ meus dile
ctus: in te complacui.f.Et statĩ spi
ritus expulit eũ ĩ desertum.Et erat ĩ
deserto q̃draginta diebꝫ et q̃draginta
noctibus:q temptabat a sathana.g.
Eratq cũ bestijs:et angeli mistrabãt
ei.h.Postq̃ aũ tradit⁹ ẽ iohãnes ve
nit ihs ĩ galileã.i. pdicãs euangeliũ
regni dei et dicẽs.Quoniã impletũ ẽ
tps:et approping̃uit regnũ dei.Pe
nitemini:q credite euãgelio.Et pte
riẽs secus mare galilee:vidit simonẽ
et andreã frez eius mittentes recia ĩ
mare.Erãt eĩ piscatores.k.Et dixit
eis ihus.Venite post me:q faciã vos
fieri piscatores hoĩm.Et ptinus reli
ctis retibꝫ secuti sunt eũ.l.Et pgres
sus inde pusilluz vidit iacobũ zebedei
et iohãnem fratrẽ eius q ipsos com
ponentes retia in naui: et statim vo
cauit illos.Et relicto patre ei⁹ zebe
deo in naui cum mercẽnarijs: secuti
sunt eum.m.Et ingrediunt caphar
naum:et statim sabbatis ingressus ĩ
synagogam docebat eos.n.Et stupe
bant super doctrina eius.Erat eĩ do
cens eos quasi potestatem habens et
non sicut scribe.o.Et erat in synago
ga eorum homo in spiritu immũdo:
et exclamauit dicens.Quid nobis et
tibi ihu nazarene? Venisti pdere nos?
Scio quia sis sanctus dei.Et commi
natus est ei ihus dicens.Obmutesce
et exi de homine.Et discerpens eum
spiritus immundus.et exclamãs voce magna:exijt ab eo.Et mirati sunt
omnes:ita vt conquirerẽt inter se di
centes.Quid nam est hoc?Que nam
doctrina hec noua?Quia ĩ pcatę spi
ritibus immundis imperat: q obedi
unt ei.Et processit rumor ei⁹ statim
in omnem regionem galilee.p.Et p
tinus egredientes de synagoga:vene
runt in domum Simonis q Andree
cum iacobo q iohanne.Decumbebat
autem socrus simonis febricitans:et
statim dicunt ei de illa.Et accedẽs ele
uauit eam apprehensa manu eius: et
continuo dimisit eam febris:et mini
strabat eis.Vespere autem facto cuz
occidisset sol afferebant ad eum om
nes male habentes. et demonia habẽ
tes:et erat omnis ciuitas congrega
ta ad ianuaz.Et curauit multos qui
vexabantur varijs languoribus.q. q
demonia multa eiciebat:et non sine
bat ea loqui quoniam sciebant eum.
.r.Et diluculo valde surgens egres
sus abijt ĩ desertum locum:ibiq ora
bat.Et prosecutus est eum simon: et
qui cum illo erant.Et cum inuenis
sent eum dixerunt ei: quia omnes q̃
runt te.Et ait illis.Eamus in proxi
mos vicos et ciuitates: vt et ibi pdi
cem.Ad hoc enim veni.Et erat pre
dicans in synagogis eorum et in om
ni galilea et demonia eiciens.Et ve
nit ad eum leprosus deprecans eum:
et genuflexo dixit.Si vis potes me
mundare.Ihus autem misertus ei⁹
extendit manum suam:et tangẽs eũ
ait illi.Volo:mũdare.Et cum dixis
set statim discessit ab eo lepra:et mũ
datus est.Et comminatus est ei sta
timq eiecit illum:et dixit ei.Vide ne
mini dixeris:sed vade ostẽde te pũci
pib⁹ sacdotũ:q offer p emũdatõe tua
q̃ pcepit moyses ĩ testimonium illr.t.
Et egressus cepit pdicare q diffamare

viij
.o.Mar̃.xiij.
Luc.xxv.

ij
.p.Mar̃.xv.
Math.lxvij.
Luc.xxvj.

viij
.q.Mar̃.xvj.
Luc.xxvij.

viij
.r.Mar̃.xvij.
Luc.xxviij.

ij
Mar̃.xviij.
Mar̃.lxiij.
Luc.xxxij.

x
.t.Mar̃.xix.

sermonem: ita vt iam nō posset maī-
feste introire ī ciuitatē sed foris ī de-
sertis locis esse: et cōueniebāt ad eū
vndiq3. Capi. .II.

j
Maī.xx.Mc.
lxx.Lu.xxxvij
Joh.xxxviij.

Et itēz iḡressus est capharnaū p̄
dies octo: et auditū ē q̄ ī do-
mo esset. et ꝓtinus conuenerūt multi ita
vt nō caperet neq3 ad ianuā: et loq̄ba-
tur eis verbū. Et venerūt ad eū ferē-
tes paraliticū: q̄ a q̄tuor portabatur.
Et cū nō possent offerre eū illi p̄ tur
ba nudauerūt tectū vbi erat: et pate-
faciētes submiserūt grabatū ī q̄ para-
liticus iacebat. Cū aūt vidisset ihs fi
dem illoz: ait paralitico. Fili dimit-
tūt tibi peccata tua. Erant autē illic
quidā de scribis sedētes: et cogitātes
ī cordibus suis. Quid h̄ sic loq̄t? blas
phemat. Quis p̄t dimittē pcta: nisi
solus deus? Quo statim cognito ihs
spū suo: q̄ sic cogitarēt intra se: dicit
illis. Quid ista cogitatis ī cordibus ve
stris? Quid est facilius dicē paraliti-
co dimittūt tibi pcta tua: an dicere
surge tolle g̃batū tuū et ābula? Et aī
sciatis: q̄ fili⁹ hois h̄t p̄tatē ī t̄ra di-
mittendi pcta: ait paralitico. Tibi dico
surge: tolle g̃batū tuū: et vade ī domū
tuā. Et statī surrexit ille: et sublato g̃
bato abijt inde corā oīb⁹ ita vt mira-
rent oēs et honorificarēt deū dicē-
tes: q̄ nūq̄ sic vidim⁹. a. Et egressus

ij
.a.Maī.xxj.
Math. lxxj.
Luc.xxxvij.

est rursus ad mare: oīsq3 turba veni-
ebat ad eū: et docebat eos. Et cū p̄teri
ret vidit leui alphei sedētē ad theolo-
neuz: et ait illi. Sequre me. Et surgēs
secutus ē eū. b. Et factū ē cū accūbe-
ret in domo illius: multi publicani et
pcōres simul discūbebāt cū ihu et di
scipulis eius. Erāt em̄ multi qui et se
quebāt eū. Et scribe et pharisei vidē-
tes q̄ māducaret cū publicanis et pec-
catoribus: dixerūt discipulis ei⁹. Quare
cū publicanis et pcōribus māducat et
bibit mḡr vester. c. Doc audito ihus
ait illis. Nō necesse habēt sani medi-
co: sz q̄ male habēt. Nō em̄ veni voca
re iustos: sz pcōres. Et erāt discipli
iohānis et pharisei ieiunātes: et veni-
unt et dicūt illi. Quare discipuli iohā
nis et phariseoz ieiunāt: tui aūt di-
scipli ñ ieiunāt? Et ait illi ihs. Nūq̄d
possūt filij nuptiaz q̄diu sp̄sus ē cū

ij
.b.Maī.xxij.
Math.lxxij.
Luc.xxxix et
clxxxvj.

illis ieiunare? Quāto tpe habēt secū
sp̄sum nō possūt ieiunare. Veniēt aī
dies cū auferet ab eis sp̄sus: et tūc
ieiunabūt ī illis diebus. Nemo assumē
tū panni rudis assuit vestimento ve-
teri. Alioquin aufert supplemētū no
uum a veteri: et maior scissura fit. Et
nemo mittit vinū nouū ī vtres vete
res: alioquin dirūpet vinuz vtres: et
vinū effundet: et vtres peribūt. Sed
vinuz nouū ī vtres nouos mitti de-
bet. b. Et factū ē itēz cū sabbatis am
bularet p̄ sata: et discipuli ei⁹ ceperūt
p̄gredi et vellere spicas. Pharisei aī
dicebant ei. Ecce quid faciūt discipu
li tui sabbatis: q̄d nō licet: Et ait illi.
Nunq̄ legistis quid fecerit dauid q̄n
necessitatem habuit et esurijt ipe et q̄
cū eo erāt: quō introiuit in domū dei
sub abiathar principe sacerdotū et pa
nes ꝓpositionis manducauit q̄s non
licebat manducare nisi solis sacerdo
tibus et dedit eis et q̄ cū eo erāt. c. Et
dicebat eis. Sabbatū ꝓpter hoīez fa
ctum est: et nō homo ꝓpter sabbatuz.
Itaq3 dñs ē fili⁹ hois etiā sabbati.

ij
.c.Maī.xxvij.
Math.lxxvij.
Luc.xl.

ij
.d.Maī.xxvij
Math.cxiiij.
Luc.xlj.

ij
.e.Maī.xxv.
Math.cxvj.
Luc.xlij.

Capitulum. .III.

Et introiuit itēz ī synagogā:
et erat ibi hō habēs manum
aridā. Et obseruabāt eum si
sabbatis curaret: vt accusarēt illuz.
Et ait homini habēti manū aridaz.
Surge ī mediū. Et dic̄ eis. Licz sab-
batis benefacere an male: aīam sal-
uam facē an pdere? At illi tacebant.
Et circūspiciēs illos ihs cū ira: ꝓtri-
status sup cecitate cordis eoz̄ dicit
homini. Extēde manū tuaz. Et exten
dit: et restituta est man⁹ illi. a. Exeū-
tes autem pharisei statim cū herodi
anis ꝓciliuz faciebāt aduersus eum:
quomodo eū pderent. Ihus autez cū
discipulis suis secessit ad mare. b. et
multa turba a galilea et iudea secuta
est euz: et ab hierosolimis et ab ydu-
mea et trās iordanē et q̄ circa tyruz
et sydonem. multitudo magna audiē
tes q̄ faciebat venerūt ad eū. Et dixit
ihs discipulis suis vt ī nauicula sibi
deseruirēt ꝓpter turbā ne ꝓmerēt eū.
Multos em̄ sanabat: ita vt irruerēt in
eū vt illū tāgerēt q̄tq̄t hēbāt plagas.
Et spūs imūdi cū illū videbāt pcide-

iij
.a.Maī.xxv
Math.cxvij.
Joh.xciij.

j
.b.Maī.xxv
Mt.xxiij.L
xvij.et.xxxi
Joh.xlvj.

viij
.Maī.xxviij
uc.xxvij.
ij
.Mī.xcix.
aī.lxxix.
u.lxxxvj.
ij
.Maī.xxx.
aī.lxxx.
uc.xlviij.

x
.Maī.xxxj.

ij
.Maī.xxxij.
aī.cxxj.
u.cxxvij.
ij
.Maī.xxxiij
aī.cxxij.
uc.cxxix.

ij
g.Mī.xxxiiij
aī.cxxiij.
uc.cxlvij.
ij
b.Maī.xxxv
aī.cxxx.
uc.lxxxij.

ij
aī.xxxvj.
aī.cxxxj.
uc.lxxvj.

bant ei.a.ꝙ clamabāt dicētes. Tu es filius dei. ꝙ vehemēter cōmīabaī eis ne maīfestarēt illū.b.Et ascendēs in montē vocauit ad se ꝙs voluit ipe:ꝙ venerūt ad eū.Et fecit vt essēt duodecim cū illo:et vt mitteret eos p̄dicare.Et dedit illis p̄atez curandi infirmitates:et eiciendi demonia.c.Et īposuit simoni nomen petrus. Et iacobū zebedei ꝙ iohānē frem iacobi:ꝙ imposuit eis noīa boanerges qđ ē filij tonitrui.Et andreaz et philipū et bartholomeū ꝙ matheū:ꝙ thomam ꝙ iacobū alphei et thadeū et simonem chananeū:ꝙ iudā scarioth ꝙ tradidit illū.d.Et veniūt ad domū.Et ꝓuenit itez turba:ita vt nō possēt neqz panem manducare.Et cū audissēt sui: exierūt tenē eū.Dicebāt em̄:qm̄ ī furoꝛē versus ē.e. Et scribe ꝙ ab hierosolimis descēderāt dicebāt qm̄ beelzebub habz: ꝙ qz ī p̄cipe demoniorum eicit demoīa.f.Et ꝓuocatis eis:ī parab'dicebat ill'. Qūo pt̄ sathanas sathanā eicē?Etsi regnū ī se diuidaī:ñ pt̄ regnū illō stare.Etsi dom? ꝙ semetipsā dispt̄iaī:nō potēit dom? illa stare.Etsi sathanas ꝓsurrexerit ī semetipsū dispertit?ē:ꝙ nō poterit stare sz finē bt̄.Nemo pt̄ vasa fortis ingressus ī domū diripe nisi prius fortē alliget:ꝙ tūc domuz eius diripiet.g. Amen dico vob:qm̄ oīa dimittent fi lijs hoīm pcā ꝙ blasphemie qbꝫ blasphemauerūt.Qui aī blasphemauēit ī spūmsāctū non habebit remissionē ī eternum:sz reus erit eterni delicti: qm̄ dicebāt spūm immūdū habet .h. Et veniūt mī ei? et frēs: ꝙ foris stantes miserūt ad eū vocātes eū.Et sedebat ēca eū turba:ꝙ dicūt ei. Ecce mī tua et frēs tui foris q̄rūt te.Et rñdēs eis ait. Que ē mī mea ꝙ frēs mei:Et circūspiciens eos q ī circuitu ei? sedebāt ait.Ecce mī mea ꝙ frēs mei.Qui em̄ fecerit voluntatē dei:hic fr̄ meus et soꝛoꝛ mea ꝙ mī est.Ca. .IIII.

Et itez cepit docere ad mare et cōgregata est ad eū turba multa ita vt ī nauim ascēdēs sedēret ī mari:ꝙ oīs turba circa mare sup terram erat:ꝙ docebat eos in parabolis multa:et dicebat illis ī doctrīa sua.Audite.Ecce exīit semīans ad semīnādum.Et dū seminat:aliud cecidit circa viā et venerūt volucres celi et comederūt illud. Aliud vero cecidit sup petrosa vbi nō habuit terraz multam: ꝙ statim exoꝛtū est qm̄ non habebat altitudinem terre:ꝙ qñ exoꝛtus est sol exestuauit ꝙ eo ꝙ nō habebat radicem exaruit.Et aliud cecidit ī spinas:et ascēderūt spine ꝙ suffocauerūt illud:ꝙ fructū ñ dedit.Et aliud cecidit ī terram bonā ꝙ dabat fructū ascēdētem ꝙ crescētē:ꝙ afferebat vnū tricesimū.vnū sexagesimū.ꝙ vnū cētesimū.Et dicebat.q̄ hz aures audiēdi audiat.Et cū eēt singl'aris:īterrogauerūt eū hij qui cū eo erāt duodecim parabolaz.Et dicebat eis.a.Vob datum est nosse misteriū regni dei:illis aūt qui foris sūt ī parabolis oīa fiūt vt videntes videant et nō videāt.ꝙ audientes audiant ꝙ nō intelligāt:ne qñ cōuertātur et dimittāī eis peccata. Et ait illis.Nescitis parabolam hāc: Et qūo omes parabolas ꝓgnoscetis: .b.Qui semīat.verbū semīat.Hij aūt sūt qui circa viam vbi semīaī verbū: et cū audierint cōfestim venit sathanas ꝙ aufert qđ seminatuz est ī coꝛde eoꝛum. Et hij sūt similiter qui supra petrosa seminantur:qui cum audierint verbum statim cū gaudio accipiunt illud ꝙ non habēt radicem ī se sed tempoꝛales sūt: deinde oꝛta tribulatione et psecutione ꝓpter verbū cōfestim scandalizanī.Et alij sunt qui ī spinis seminātur.Hij sunt qui verbū audiunt:et erumne seculi ꝙ deceptio diuitiaꝝ ꝙ circa reliqua concupiscentie introeuntes suffocant verbum:et sine fructu efficitur.Et hij sūt qui super terrā bonam seminati sunt:q̄ audiunt verbū et suscipiunt: et fructifi cāt vnū tricesimū.ꝙ vnū sexagesimū. et vnū centesimum.c. Et dicebat ill'. Nūqđ venit lucerna vt sub modio ponatur aut sub tecto? Nonne vt super candelabꝛum ponatur.d.Non est em̄ aliquid absconditum quod nō manifestur:nec factum est occultum quod nō veīat ī palā.Siqs ht̄ aures audiendi audiat.e.Et dicebat illis.Videte qđ audiatis.In q̄ mēsura mēsi fueritis

ij
.a.Mī.xxxvij
Maī.cxxxij.
Luc.lxxviij.
Joh.cix.

ij
b.Mī.xxxviij
Math.cxxxv.
Lu.lxxviij.

ij
.c.Mī.xxxix.
Math.xxxij.
Lu.cxxxij.et
lxxix.

ij
.d.Maī.xl.
Maī.xcij.
Luc.lxxx.

ij
.e.Maī.xlj.
Mī.l.Lu.lxj.

remetiet vob ⁊ addiciet vob .a. Qui
ij
.a. Maſ. xlij.
Maſ. cclxxj.
Luc. ccxxx.
x
eĩ habz dabit illi: ⁊ qui nõ hz: etiã qd
hẽ auferet ab eo. b. Et dicebat. Sic ẽ
.b. Maſ. xliij.
regnũ dei: quẽadmodũ ſi homo iace-
at ſementẽ ĩ tẽrã et dormiat: ⁊ exur-
gat nocte ⁊ die ⁊ ſemen germĩet et ĩ-
creſcat dũ neſcit ille. Ultro eñ tẽrra
ij
.c. Maſ. xliiij.
Maſ. cxxxvij.
Luc. clxvij.
fructificat: primũ herbaz. deinde ſpi-
caz: deinde plenũ frumẽtũ ĩ ſpica. Et
cũ ex ſe ꝓduxerit fructus ſtatĩ mittit
falcez: qm̃ adeſt meſſis. c. Et dicebat.
Cui aſſimilabim⁹ regnũ dei: aut cui
pabole cõpabim⁹ illud: Sicut g̃num
ſỹnapis qd cũ ſemĩatũ fuerit ĩ tẽrra
vj
.d. Maſ. xlv.
Maſ. cxxxix.
minus eſt oĩbz ſemĩbz q̃ ſũt ĩ tẽrra: et
cũ natũ fuerit aſcẽdit ĩ arborez. ⁊ fit
maius oĩbz oleribz: ⁊ facit ramos ma
gnos ita vt poſſint ſub vmbra e⁹ aueſ
x
.e. Maſ. xlvj.
celi habitare. d. Et talibz multis pa-
bolis loquebaſ eis verbuz ꝓut pote-
rant audire: ſine parabola aũt nõ lo-
ij
.f. Maſ. xlvij.
Mathẽ. lxix.
Luc. lxxxvij.
quebaſ eis. e. Seorſũ aũt diſcipul' diſ-
ſerebat omĩa. f. Et ait illis in illa die
cũ ſero eſſz factũ. Trãſeam⁹ ꝓ. Et di
mittẽtes turbã aſſumũt eũ ita vt erat
ĩ naui: et alie naues erãt cũ illo. Et
facta eſt ꝓcella magna vẽti: et fluct⁹
mittebat ĩ nauim: ita vt impleretur
nauis. Et erat ipſe ĩ puppi ſup cerui-
cal dormiẽs. et excitãt eũ ⁊ dicũt illi.
Magiſter: nõ ad te ꝓtinet q⁹ perim⁹?
Et exurgẽs cõminat⁹ eſt vento: et di
xit mari. Tace: obmuteſce. ⁊ ceſſauit
vent⁹: et facta ẽ trãquillitas magna.
Et ait illis. Quid timidi eſtis? Necdũ
habetis fidẽ. Et timuerũt timore ma
gno: et dicebãt ad alterutz. Quiſpu
tas eſt iſte: q⁹ ventus et mare obedi-
unt ei. Capi. .V.

Et venerunt trans fretũ ma-
ris in regionẽ geraſenoz. Et
exeunte ei de naui ſtatim oc
currit de monumentis homo ĩ ſpũ ĩ-
mũdo: qui domiciliũ habebat in mo-
numentis. Et neq; cathenis iaz quiſ-
q̃ poterat eũ ligare: qm̃ ſepe compe-
dibz ⁊ cathenis vinct⁹ dirupiſſet ca-
thenas ⁊ compedes cõminuiſſet: ⁊ ne-
mo poterat euz domare. Et ſemp die
ac nocte ĩ monumẽtis et in mõtibus
erat clamans: ⁊ cõcidens ſe lapidibz.
Videẽs aũt ihm alonge cucurrit ⁊ ado-
rauit eũ: et clamans voce magna di-
xit. Quid mihi ⁊ tibi ihu fili dei altiſ
ſimi? Adiuro te ꝑ deuz ne me torque-
as. Dicebat enĩ illi. Exi ſpũs immũ-
de ab hoĩe iſto. Et interrogabat euz.
Quod tibi nomẽ ẽ? Et dicit ei. Legio
mihi nomen ẽ: quia multi ſumus. Et
deꝑcabaſ euz multũ: ne ſe expelleret
exẽ regionem. Erat aũt ibi circa mõ
tem grex porcoꝝ magnus paſcens in
agris: et deꝑcabãſ eum ſpũs dicẽtes.
Mitte nos ĩ porcos: vt ĩ eos introe-
amus. Et ꝓceſſit eis ſtatim ihus. Et
exeũtes ſpũs immũdi ĩtroieruẽt ĩ por-
cos: ⁊ magno impetu grex ꝑcipitat⁹
eſt in mari ad duo milia: ⁊ ſuffocati
ſũt ĩ mari. Qui aũ paſcebãt eos fuge
rũt ⁊ nũciaueruẽt ĩ ciuitatẽ ⁊ ĩ agros.
Et egreſſi ſũt videre quid eſſet facti:
⁊ venerũt ad ihm: ⁊ vident illũ q̃ a de
monio vexabaſ ſedẽtez veſtitũ ⁊ ſane
mentis: ⁊ timuerũt. Et narrauerunt
illis q̃ viderãt q̃liter factũ eẽt ei q̃ de-
moniũ habuerat: ⁊ de porcis. Et roga
viij
.a. Maſ. xlvi
Luc. lxxxviij
re ceperũt eũ: vt diſcederet de finibus
eoꝝ. a. Cũq; aſcẽderet nauim: cepit il
lum deꝑcari q̃ a demonio vexat⁹ fue
rat vt eſſet cũ illo et nõ admiſit euz:
ſz ait illi. Vade ĩ domũ tuã ad tuos:
ij
.b. Maſ. xlix.
Maſ. lxxviij.
Luc. lxxxv.
⁊ anũcia illis õnta tibi dñs fecerit: ⁊
miſer⁹ ſit tui. Et abiit et cepit ꝓdicare
in decapoli. q̃nta ſibi feciſſz ihs ⁊ oẽs
mirabãt. b. Et cũ aſcẽdiſſz ihs ĩ naui
rurſũ trãs fretũ cõuenit turba mul-
ta ad eũ: et erat circa mare. Et venit
quidam de archiſỹnagogis noĩe iaỹ-
rus: ⁊ videns eũ ꝓcidit ad pedes ei⁹:
⁊ deprecabaſ eum multum dicẽs. qm̃
filia mea ĩ extremis eſt. Veni impõe
manum tuaz ſup eam: vt ſalua ſit et
viuat. Et abiit cum illo: et ſequebaſ
eum turba multa: ⁊ compmebãt eũ.
Et mulier que erat ĩ ꝓfluuio ſangui
nis annis duodecim ⁊ fuerat multa ꝑ-
paſſa a q̃pluribz medicis: ⁊ erogaue-
rat omĩa ſua. nec quicq̃ ꝓfecerat: ſz
magis deterius habebat. Cum audiſ
ſet de ihu venit in turba retro: et tẽti
git veſtimẽtum e⁹. Dicebat enĩ: quia
ſi vel veſtimentũ eius tetigero ſalua
ero. Et cofeſtim ſiccatus ẽ fons ſan-
guinis eius: ⁊ ſenſit corpore q⁹ ſana-
ta eſſet a plaga. Et ſtatim Ihesus in
ſemetipſo cognoſcens virtutem que

erierat de illo: cõuersus ad turbam aiebat. Quis tetigit vestimẽta mea? Et dicebãt ei discipuli sui. Videres turbam cõprimẽtez te. et dicis qs me tetigit? Et circũspiciebat videre eã que hoc fecerat. Mulier vero timés et tremens sciens qd factũ essz ī se: venit ꝙ pcidit ante eũ et dixit ei oñez veritatẽ. Ille aũt dixit ei. Filia fides tua te saluaz fecit: vade ī pace: et esto sana a plaga tua. Adhuc eo loquẽte venĩũt nũtij ad archisinagogũ dicẽtes: quia filia tua mortua est. Quid vltra veras mgrm? Ihs autẽ audito verbo qd dicebaꝫ: ait archisinagogo. Noli timẽ: sed tãtũmodo crede. Et non admisit quẽq se sequi: nisi petruz et iacobum et iohãnem frez iacobi. Et veniũt ī domũ archisinagogi. Et vidit tumultũ et flentes ꝙ eiulãtes multũ et ingressus ait illis. Quid turbamini ꝙ ploratis? Puella nõ est mortua. sed dormit. Et irridebãt eũ. Ipe vero eiectis oĩbo assumit pẽm et matrem puelle. et qui secũ erãt: et īgrediũtur vbi puella erat iacẽs: ꝙ tenens manũ puelle ait illi. Thabithacumi: qd ẽ ītrptatum. puella tibi dico surge. Et cõfestim surrexit puella: ꝙ ãbulabat. Erat aũt ãnoz duodecim. Et obstupuerũt stupore magno. Et pcepit illꝝ vehementer: vt nemo id sciret: ꝙ iussit dare illi manducare.

Capitulum. .VI.

Egressus inde abiit ī patriam suã: ꝙ seqbanꝫ eũ discipuli sui. Et facto sabbato cepit ī synagoga docẽ: et multi audiẽtes: ãmirabãꝫ ī doctrina eiꝰ dicẽtes. Unde huic hec oĩa? ꝙ q̃ est sapientia q̃ data est illi: ꝙ virtutes tales q̃ p manꝰ eiꝰ efficiũꝫ? Nõne ꝟ ẽ fabri filius et marie? frꝝ iacobi et ioseph ꝙ iude ꝙ simonis? Nõne ꝙ sorores eiꝰ ꝟ nobiscũ sũt? Et scãdalizabãꝫ in illo. a. Et dicebat illis ihs: qz nõ ẽ pphet sñ honore nisi ī pria sua et ī domo sua ꝙ ī cognatione sua. Et nõ poterat ibi vtutẽ vllaz facẽ nisi paucos ifirmos impositis manibo curauit: et mirabaꝫ pter incredulitatẽ eoꝝ. b. et circuibat castella in circuitu docẽs. c. Et vocauit duodecim: ꝙ cepit eos mittere binos:

ī
Maꝫ. l. Mc. cxlj
Luc. xix.
Joh. lix.

ī
a. Maꝫ. lj.
Mar. cxlij.
Luc. xxj.
Jo. xxxv.
íj
.b. Maꝫ. ljj.
Mc. lxxvj.
Luc. clxix.
íj
.c. Mꝫ. lvij.
Mc. lxxxij.
Luc. lxxxvij.
et. cx.

et dabat illis potestatẽ spirituũ immũdorũ. Et pcepit eis ne qd tollerẽt ī via nisi virgã tñ: nõ perã nõ panez neq ī zona es sed calciatos sãdalijs: ꝙ ne induerẽꝫ duab tunicis. b. Et dicebat eis. Quocũq introieritis ī domum illic manete donec exeatis ide: e. et quicunq nõ receperint vos nec audierint vos: exeũtes inde excutite puluerez de pedibo vestris ī testimoniuz illis. f. Et exeũtes pdicabant vt penitentiaz agerent: ꝙ demonia multa eiciebant: et vngebãt oleo multos egros et sanabanꝫ. g. Et audiuit rex herodes: manifestũ enĩ factũ est nomẽ eiꝰ: et dicebat. Quia iohãnes baptista resurrexit a mortuis: ꝙ ꝓpterea ỽtutes opanꝫ in illo. Alij autez dicebant qz helias est: alij vero dicebant qz ꝓpheta ẽ q̃si vnꝰ ex ꝓphetis. h. Quo audito herodes ait. Quẽ ego decollaui iohannez ꝟ a mortuis resurrexit. i. Ipse enĩ herodes misit ac tenuit iohãnez ꝙ vinxit eũ ī carcere ꝓpter herodiadẽ vxorẽ philippi frꝝ sui: qz duxerat eaz. k. Dicebat enĩ iohãnes herodi. Nõ licet tibi habere vxorez frꝝ tui. Herodias autẽ insidiabaꝫ illi: et volebat occidere eũ nec poterat. Herodes aũt metuebat iohãnem sciens eũ virꝝ iustum ꝙ sanctum et custodiebat eum ꝙ audito eo multa faciebat: et libẽter eum audiebat. Et cum dies oportunꝰ accidissz: herodes natalꝫ sui cenã fecit pncipibo ꝙ tribũis et pmis galilee. Cũq introisset filia ipsiꝰ herodiadis: ꝙ saltassz ꝙ placuissz herodi simulq recumbentibo: rex ait puelle. Pete a me quid vis: ꝙ dabo tibi. Et iurauit illi: quia quicquid petieris dabo tibi: licz dimidiũ regni mei Que cũ exissz dixit: matri sue. Quid petam? At illa dixit. Caput Johannis baptiste. Cunq introisset statim cũ festinatione ad regem: petiuit dicẽs. Volo: vt protinus des mihi ī disco caput iohannis baptiste. Et contristatus est rex. Propter iusiurãdũ ꝙ propter simul discũbẽtes noluit eã contristari: sz misso speculatore pcepit afferri caput eiꝰ ī disco: ꝙ decollauit eũ ī carcere. Et attulit caput eiꝰ ī disco: ꝙ dedit illo puelle: et puella dedit

íj
.d. Maꝫ. lvíj.
Maꝫ. lxxxíj.
Luc. cxíj. ꝙ. lxxxvíj.
íj
.e. Mꝫ. lv.
Mc. lxxxv.
Luc. cxíij.
ꝙ. lxxxvíj.
víj
.f. Maꝫ. lvj.
Luc. lxxxix.
íj
.g. Maꝫ. lvíj.
Maꝫ. cxlíj.
Luc. xc.
x
.h. Maꝫ. lvíj.
íj
.i. Maꝫ. lix.
Maꝫ. cxlíij.
Luc. xíj.
vj
.k. Maꝫ. lx.
Maꝫ. cxlv.

viij
.a.Maſ.lxj.
Luc.cxj.
x
.b.Maſ.lxij.
vj
.c.Maſ.lxiij.
Mt.lxxvij.

matri ſue. Quo audito diſcipuli eius venerũt et tulerũt corpus ei⁹: ⁊ poſuerũt illud ĩ monumẽto. a. Et ꝓuenientes apoſtoli ad ihm: renũciauerũt ei omĩa q̃ egerãt et docuerant. b. Et ait illis. Venite ſeorſũ in deſertũ locum: et requieſcite puſillũ. Erãt em̃ qui veniebant et rediebant multi: ⁊ nec ſpaciũ manducãdi habebant. c. Et aſcendentes ĩ nauim abierũt ĩ deſertuz locum ſeorſum. Et viderũt eos abeũtes et cognouerunt multi: ⁊ pedeſtres de omĩbo ciuitatibo cucurrerũt illuc ⁊ p̃uenerũt eos. Et exiens vidit turbam multã ihs: et miſertus eſt ſup eos q̃ erãt ſicut oues nõ habentes paſtorez et cepit illos docere multa. d. Et cuz iam hora multa fieret: acceſſerũt diſcipuli ei⁹ dicentes. Deſertus locus ẽ hic: et iaz hora p̃teriit. Dimitte illos: vt euntes ĩ proximas villas ⁊ vicos: emant ſibi cibos quos manducẽt. Et reſpõdẽs ait illis. Date illis vos mãducare. Et dixerũt ei. Eũtes emam⁹ ducentis denarijs panes: et dabimus illis manducare. Et dic eis. Quot panes habetis? Ite et videte. Et cum cognouiſſẽt dicũt. Quinq;. Et duos piſces. Et p̃cepit illis vt accumbere facerent oẽs ſcõm ꝓtubernia ſup viride fenũ. Et diſcubuerũt ĩ p̃tes: p̃ centenos et quinq̃genos. Et acceptis q̃nq; panibo ⁊ duobo piſcibo: intuẽs ĩ celum benedixit et fregit panes ⁊ dedit diſcipulis ſuis vt ponerẽt añ eos: et duos piſces diuiſit oĩbo. Et manducauerũt omnes: et ſaturati ſũt. Et ſuſtulerũt reliquias fragmentorũ duodecim cophinos plenos: et de piſcibo. Erãt aũt q̃ mãducauerũt q̃nq; milia viroꝝ. e. Et ſtatim coegit diſcipulos ſuos aſcẽdere nauim vt p̃cederent eũ trãs fretũ ad bethſaÿdam: dũ ipe dimitteret pl̃m. f. Et cũ dimiſiſſz eos: abijt ĩ mõtem orare. g. Et cũ ſero eſſz erat nauis ĩ medio mari: et ipſe ſol⁹ in terra. Et videns eos laborãtes ĩ remigãdo. erat enĩ vent⁹ p̃ri⁹ eis: et circa q̃rtaz vigiliã noctis veit ad eos ãbulans ſup̃ mare: ⁊ volebat p̃terire eos. At illi vt viderũt eũ ambulãtem ſup̃ mare putauerũt fãtaſma eſſe: et exclamauerũt. Omnes enĩ viderũt eũ: ⁊ cõ

vj
.e.Maſ.lxv.
Matth.cxlviij.
ij
.f.Maſ.lxvj.
Maſ.cxlix.
Luc.xlviij.et
xxxvj.
iiij
.g.Maſ.lxvij.
Mt.cl. Jo.lj.

turbati ſũt. Et ſtatim locutus ẽ cum eis: et dixit eis. Cõfidite. Ego ſũ: nolite timere. h. Et aſcẽdit ad illos ĩ nauim: ⁊ ceſſauit vent⁹. Et plus magis intra ſe ſtupebant. Nõ em̃ intellexerũt ꝺ panibo. Erat em̃ cor eoꝝ obcecatũ. Et cũ trãſfretaſſent venerũt in terrã geneſareth: ⁊ applicuerũt. i. Cũq; egreſſi eſſẽt de nauí ꝓtinuo cognouerũt eũ: et p̃currentes vniuerſã regionẽ illã ceperant ĩ g̃batis eos qui ſe male habebãt circũferre vbi audiebãt eũ eẽ. Et quocũq; ĩtroiebat ĩ vicos vl̃ ĩ villas aut ciuitates: ĩ plateis ponebãt infirmos. ⁊ dep̃cabanť eũ vt vel fimbriã veſtimẽti ei⁹ tangerẽt: et quotq̃t tangebãt eũ ſalui fiebãt.

vj
.h.Mt.lxviij
Matth.clij.
ij
.i.Maſ.lxix.
Maſ.clxij.
Luc.xxxvj.

Capitulũ. .VII.

HT cõueniũt ad eũ phariſei et quidã de ſcribis: venientes ab hieroſolimis. Et cũ vidiſſent quoſdã ex diſcipul⁹ ei⁹ cõmuibo maĩbus id eſt nõ lotis mãducare panes: vituperabant. Phariſei em̃ ⁊ oĩes iudei niſi crebro lauẽt manus nõ manducãt tenentes traditionez ſenioꝝ: ⁊ a foro niſi baptizẽť nõ comedunt: et alia multa ſũt q̃ tradita ſũt illis ſuare. baptiſmata calicũ ⁊ vrceoꝝ ⁊ eramẽtoꝝ et lectorũ. a. Et interrogabãt eũ phariſei et ſcribe. Quare diſcipli tui nõ ambulãt iuxta traditiõez ſenioꝝ: ſz ꝓmuibo maibo mãducãt panẽ? At ille rñdens dixit eis. Bene ꝓphetauit yſaias ꝺ vobis ypocritis: ſicut ſcriptũ eſt. Populus h̃ labijs me honorat: cor aũ eoꝝ lõge ẽ a me. Jnuanum aũt me colũt docẽtes doctrinas et p̃cepta hoĩm. Relinquẽtes em̃ mãdatum dei: tenetis traditiones hoĩm baptiſmata vrceoꝝ ⁊ calicum ⁊ ſimilia hijs facitis multa. Et dicebat ill̃. Bene irritũ feciſtis p̃ceptũ dei: vt traditiõez vr̃az ſuetis. Moyſes eĩ dixit. Honora pr̃ez tuũ ⁊ mr̃ez tuã: ⁊ q̃ maledixerit pr̃i vl̃ mr̃i morte moriatur. Vos aũ dicitis. Si dixerit hõ pr̃i aut mr̃i corbaz qꝺ ẽ donũ qꝺcũq; ex me ẽ tibi ꝓfuerit: ⁊ vlt̃ ñ dimittitis eũ q̃cq̃ facere pr̃i ſuo aut mr̃i reſcidẽtes ꝺbũ ꝺi p̃ traditõz vr̃az quã tradidiſtis. Et mlta ſilia h⁹mõi facitis. Et aduocãs ite turbã dicebat ill̃. Audite me oĩes ⁊

x
Maſ.lxx.

vj
.a.Maſ.lxxj.
Matth.clxij.

intelligitæ. Nihil est extra hoiez introiens ī eum qđ possit eū coinquinare sed q̄ de hoie pcedūt illa sūt q̄ coinq̄nant homiez. Siquis habz aures audiendi audiat. a. Et cū introisset ī domū a turba: interrogabāt eū discipli eius parabolā. Et ait illis. Sic ⁊ vos imprudētes estis? Non intelligitis qz oīe extrinsecꝰ introiēs ī hoiem non pt eū coinq̄nare qz ñ itroijt ī cor eiꝰ: sz ī ventrē vadit et ī secessū exit purgans omēs escas? Dicebat aūt: qm̄ illa q̄ de hoie exeūt illa coinquināt hominē. Abintus em̄ de corde hoim̄ male cogitatões pcedūt: adulteria. fornicatiões. hoicidia. furta. auaricie. nequicie. dolus. impudicicie. oculus malus. blasphemia. superbia. stulticia. Omia hec mala abintꝰ pcedūt: ⁊ coinquināt hoiez. Et inde surgēs abijt ī fines tyri ⁊ sydonis: et ingressus domū nemiez voluit scire: et nō potuit latere. Mulier em̄ statim vt audiuit de eo cuiꝰ filia habebat spūm immūdum intrauit: et pcidit ad pedes eiꝰ. Erat em̄ mulier gentilis: syrophenissa genere. b. Et rogabat eū vt demoniū eiceret de filia eius. Qui dixit illi Sine priꝰ saturari filios. Nō ē ei bonū sumere panē filiorꝫ: ⁊ mittere canibꝫ. At illa rñdit: et dixit illi. Etiaꝫ dñe. Nam et catelli comedūt sub mēsa de micis puerorū. Et ait illi. Propter hūc ſmonez vade: exijt demonium de filia tua. Et cū abijsset domuz inuenit puellam iacentem supꝫ lectū: et demoniū exijsse. c. Et itꝫ exiens ō finibꝫ tyri venit per sydonem ad mare galilee inter medios fines decapoleos. Et adducūt ei surdum et mutū Et deprecabāt eū vt imponat illi manum. Et apprehendens eū de turba seorsum misit digitos suos ī auriculas eius: et expuens tetigit linguā eiꝰ: ⁊ suspiciēs ī celū ingemuit: et ait illi. Effeta: qđ est adaperire. Et statī aptæ sūt aures eius: et solutū ē vinculū lingue eius: ⁊ loquebat recte. Et pcepit illis ne cui dicerēt. b. Quāto autē eis precipiebat tantomagis plus pdicabāt: ⁊ eo amplius āmirabāt: dicētes· Bene omia fecit: et surdos fecit audire et mutos loqui. C. Ca. VIII.

vj
Maī. lxxij.
Lat. clvij·

vj

b. Mī. lxxiij.
Math. clix.

x
c. Mī. lxxiiij.

viij
d. Maī. lxxv.
Luc. c.

In diebꝫ illis itꝫ cum turba multa essz nec haberēt quod manducarēt: cōuocatis discipulis ait illis. Misereor sup turbaz: qz ecce iaz triduo sustinēt me nec habent qđ manducēt: etsi dimisero eos ieiunos ī domum suaz deficiēt ī via. Quidam em̄ ex eis delonge venerūt. Et respondērūt ei discipuli sui. Unde illos poterit quis h̄ saturare panibꝫ ī solitudie? Et īterrogauit eos. Quot panes habetis? Qui dixerūt. Septē. Et pcepit turbe discūbere sup terrā. Et accipiens septē panes gras agēs fregit: ⁊ dabat discipulis suis vt apponerēt: et apposuert turbe. Et habebant pisciculos paucos: ⁊ ipos bñdixit: et iussit apponi. Et mādducauerūt et saturati sūt: et sustulerūt qđ superauerat de fragmentis septem sportas. Erāt aūt qui mādducauerāt q̄si q̄tuor milia: et dimisit eos. Et statim ascendens nauim cū discipulis suis: venit ī ptes dalmanutha. a. Et exierūt pharisei et ceperūt cōquirere cū eo: q̄rētes ab illo signū de celo: temptantes euz. b. Et ingemiscens spū ait. Quid generatio ista signum querit? Amen dico vobis: si dabit generatiōi isti signum. Et dimittēs eos ascendit itꝫ nauim: et abijt trās fretuz. Et obliti sūt panem sumere: et nisi vnū panez non habebāt secū in naui. c. Et pcipiebat eis dicēs. Uidete et cauete a fermento phariseorum: et fermento herodis. d. Et cogitabāt ad alterutꝫ dicētes: qz panes nō habē? Quo cognito ait illis ihūs. Quid cogitatis qz panes nō habetis? Nondū cognoscitis nec intelligitis? Adhuc cecatū habetis cor vm̄. Oculos habētes nō videtis: et aures habētes nō auditis. Nec recordamini quādo quiqz panes fregi in quinqz milia: et quot cophinos fragmentorum plenos sustulistis? Dicūt ei. Duodecim. Quādo et septē panes ī q̄tuor milia: q̄t sportas fragmētoꝫ tulistis? Et dicūt ei septē. Et dicebat eis. Quō nōdū intelligitis. e. Et veniūt bethsayda: ⁊ adducūt ei cecū: et rogabāt eū vt illū tāgęt. Et apphēsa manu ceci eduxit eū extra vicū: ⁊ expuens ī oculos eiꝰ īpositis maibꝫ suis: ī-

vj
Mī. lxxvj.
Math. clx.

iiij
a. Mī. lxxvij
Math. clxj.
Joh. xxiij et
lxij.

vj
b. Mī. lxxviij
Maī. clxij.

ij
c. Maī. lxxix
Math. clxiij.
Lu. cxliij.

vj
d. Maī. lxxx.
Math. clxv.

x
e. Maī. lxxxi

terrogauit eū si qđ videret. Et aspici
ens ait. Video hoīes velut arbores ā-
bulātes. Deinde iterū imposuit manū
sup oculos eius et cepit videre: et re-
stitutus ē: ita vt clare videret oīa. Et
misit illū ī domū suā dicēs. Vade ī do
mū tuaz: etsi vicū introieris nemini
dixeris. a. Et ingressus ē ihs et discipuli ei⁹ castella cesaree philippi: et in
via interrogabat discipulos suos di
cens eis. Quez me dicunt esse hoīes:
Qui rñdērūt illi. dicētes. Alij iohānē baptistam: alij heliā: alij vero q̄si vnū de pphetis. Tūc dicit illis. Vos vero quē me esse dicitis: b. Rñdens petrus ait ei. Tu es xp̄c. Et cōmīatus ē eis: ne cui dicerēt de illo. Et cepit docere eos qm̄ oportz filiū hoīs pati multa et reprobari a senioribꝫ ꝛ a sūmis sacerdotibꝫ et scribꝫ et occidi: et p⁹ tres dies resurgere. Et palā verbū loquebat. c. Et apprehendens eū petrus: cepit increpare eū. Qui ꝓuersus et vidēs discipulos suos: cōmīatus est petro dicēs. Vade retro me sathanas: qm̄ nō sapis q̄ dei sūt sz q̄ hoīm. d. Et ꝓuocata turba cū discipulis suis: dixit eis. Si q̄s vult me seq̄ deneget semetipsū: et tollat crucē suā et sequat me. Qui em̄ voluerit aīaz suā saluaz facē pdet eam: qui aūt pdiderit aīam suā ꝓpter me ꝛ euāgeliū: saluā faciet eam. Quid em̄ ꝓderit homī si lucret mūdū totū: et detrimentū aīe sue faciat: Aut qđ homo cōmutatiōis dabit ꝓ aīa sua. e. Qui em̄ me cōfessus fuerit et verba mea ī generatiōe ista adultera et peccatrice: et filius hoīs ꝓfitebit ē eū cum venerit ī gloria p̄is sui cū angelis suis.

Capitulum. .IX.

ET dicebat illis. Amē dico vobis: q̄ sūt quidaz de hic stantibꝫ qui nō gustabūt mortē: donec videant regnū dei venīēs ī virtute. Et post dies sex assūpsit ihs petrū ꝛ iacobū et iohānez: ꝛ ducit illos ī montē excelsū solos: ꝛ trāsfigurat⁹ est coram ipis. Et vestimēta eius facta sūt splēdētia et candida nimis velut nix: ꝛ q̄lia fullo nō p̄t sup terrā cādida facē. Et apparuit illis Helyas cuz moyse: et erāt loquētes cū ihu. Et respondēs petrus ait ihu. Rabbi bonū est nos h̄ esse: faciamus h̄ tria tabernacula: tibi vnū. et moysi vnū. et helye vnū. Nō em̄ sciebat quid diceret. Erāt em̄ timore exterriti. Et facta ē nubes obūbrās eos: ꝛ veīt vox de nube dicēs. Hic ē filius me⁹ carissimus: audite illuz. Et statim circūspicientes neminez amplī⁹ viderūt nisi ihm tm̄ secum. Et descendentibꝫ illis de mōte p̄cepit illis ne cuiq̄ q̄ vidissent narrarent: nisi cū filius hoīs a mortuis resurrexerit. f. Et verbuz cōtinuerunt apud se: cōq̄rentes quid eēt cū a mortuis resurrexerit. g. Et interrogabāt eū dicētes. Quid g̃ dicunt pharisei ꝛ scribe q̄ helyaz oporteat venire primuz: Qui rñdens ait illis. Helias cū venerit p̄mo restituet oīa: ꝛ qūo scriptum est ī filiū hoīs: vt multa patiatur et cōtemnat. Sed dico vobis: q̄ et helyas venit: ꝛ fecerūt illi q̄cūq̄ voluerūt sicut scriptū est de eo. h. Et veniēs ad discipulos suos vidit turbā magnaz circa eos: et scribas ꝓquirētes cū illis. Et pfestim omis ꝑplus videns ihm stupefact⁹ē ꝛ expauerūt: ꝛ accurrētes salutabāt eū. Et interrogauit eos. Quid inter vos ꝓquiritis: i. Et rñdens vn⁹ de turba dixit. Magr̃ attuli filiū meū ad te habētē spūm mutū: q̄ vbicūq̄ eū apphēderit allidit illuz: et spumat et stridet dētibꝫ et arescit. Et dixi discipulis tuis vt eicerēt illū: et nō potuerūt. Qui rñdēs eis dixit. O generatio incredula: q̄diu apud vos ero: Q̄diu vos patiar: Afferte illū ad me. Et attulerūt eū. Et cū vidisset eū statī spūs ꝓturbauit illū: ꝛ elisus ī terrā volutabat spumās. Et interrogauit patrem eius. Quātū tpis est ex q̄ ei hoc accidit: At ille ait. Ab īfātia. Et freq̄nt eū ī ignē ꝛ ī aquam misit: vt eū pderet. Sz etsi qđ potes adiuua nos misert⁹ nr̄i. ihs aūt ait illi. Si potes credē oīa possibilia sūt credēti: Et ꝓtinuo exclamās p̄ pueri cū lacrimis aiebat. Credo dñe adiuua incredulitatē meā. Et cū vidisset ihs cōcurrētē turbā: ꝓmīat⁹ē spūi īmūdo dicēs illi. surde ꝛ mute spūs. ego p̄cipio tibi exi ab eo: ꝛ āpli⁹ ne ītroeas ī eū. ꝛ exclamās ꝛ multū discerpēs eū exijt

i
a. Mr̃. lxxxij. Mat̃. clxvj. Luc. xcuiij. Iob. lxxuiij.

ij
.b. Mr̃. lxxxuiij Mat̃. clxviij. Luc. xcv.

vj
c. Mr̃. lxxxuiij Mat̃. clxix.

ij
.d. Mr̃. lxxxv. Mat̃. clxx. Luc. xcvj.

ij
.e. Mr̃. lxxxvj Mat̃. xciiij. Luc. xcvij. et clxvj.

ij
Mat̃. lxxxvij. Mat̃. clxxij Luc. xcviij.

r
f. Mr̃. lxxxvij vj
.g. Mr̃. lxxxix Mat̃. clxxiij.

r
.b. Mat̃. xc.

ij
.i. Mat̃. xcj. Mat̃. clxxiiij. Luc. xcix.

ab eo: et factus est sic mortu⁹: ita vt multi dicerēt qz mortu⁹ē. Jhs aī tenēs manū ei⁹ eleuauit eū: et surrexit a. Et cū introisset ī domū: discipuli e⁹ secreto interrogabāt euz. Quare nos non potuim⁹ eicere eū? Et dixit illis. Hoc gen⁹ ī nullo pt exire: nisi ī oratione et ieiunio. b. Et inde pfecti pterḡdiebāt galileā: nec volebat quēq; scire. Docebat aī discipulos suos: et dicebat illis qm filiꝰ hoīs tradet ī manus hoīm: et occidēt eū: ⁊ occisus tercia die resurget. At illi ignorabāt vbum: et timebāt interrogare eum. c. Et venerūt capharnaū. Qui cū domi essent interrogabat eos. Quid in via tractabatis. d. At illi tacebāt. Diqdē ī via inter se disputauerāt: quis eoz maior esset. Et residēs vocauit duodecim: ⁊ ait illis. Siqs vult pmus esse erit oīm nouissim⁹ et oīm mīster. Et accipiēs puez statuit eū ī medio eoz quē cū complex⁹ eēt ait illis. Quisqs vnū ex huiusmodi pueris receperit ī noīe meo me recipit. e. et qcunqz me susceperit nō me solū suscipit: sz euz q me misit. f. Respondit illi iohānes dicēs. Mgr vidim⁹ quēdā ī noīe tuo eiciētē demoīa qui nō seqt nos: et prohibuim⁹ eū. Jhs aī ait nolite phibere eū. Nemo est em̄ q faciat virtutē ī noīe meo: et possit cito male loqui de me. Qui ei nō est aduersū vos: p vobis ē. g. Quisqs em̄ potū dederit vob calicē aq frigide ī nomīe meo qz xpi estis: amē dico vob nō pdet mercedē suā. h. Et qsqs scādalizauerit vnū ex bijs pusillis credētibꝰ ī me: bonū ē ei magis si circūdaret mola asinaria ī collo ei⁹ et in mare mitteret. i. Etsi scādalizauerit te manus tua: abscide illā. Bonū ē tibi debilē introire ī vitam: q̄ duas manus habētē: ire ī gehēnam ī ignem inextinguibilē. k. vbi vermis eoz nō morit: et ignis nō extinguit. Etsi pes tuus te scādalizat: amputa illū. Bonū est tibi claudū ītroire ī vitā eternā: q̄ duos pedes habentem mitti ī gehennā ignis inextīguibilis: vbi vermis eorū nō morit: et ignis nō extinguit. Quod si ocul⁹ tu⁹ scādalizat te: eice eū. Bonū ē tibi luscū ītroire ī regnū dei: q̄ duos oculos habētem mitti ī gehennaz ignis: vbi vmis eorū nō morit: ⁊ ignis non extinguit. Oīs em̄ igne saliet: et oīs victima sale saliet. l. Bonū ē sal. Qđ si sal insulsū fuerit ī q̄ illud cōdietis? Habete ī vob sal: ⁊ pacem habete inter vos.

r
Mt.xcij.

ij
.Mt.xciij.
at.clxxvj.
uc.cj.

r
.Mt.xciiij.

ij
.Mt.xcv.
at.clxxviij.
uc.cij.

j
.Mt.xcvj.
lt.xcviij.
uc.cxvj.
o.xl.

viij.
.Mat.xcvij.
uc.cviij.

vj
g.Mt.xcviij.
Math.c.

ij
h.Mt.xcix.
Mat.clxxix.
Lu.cxcviij.

vj
.i.Mat.c.
Mat.clxxx.

r
.k.Mat.cj.

ij
.l.Mat.cij.
Math.xxxj.
Luc.clxxxv.

vj
Mat.cviij.
Mat.dxxxix.

Capi. .X.

Et inde exurgēs venit in fines iudee vlt iordanē: et conueniūt iterū turbe ad eū: et sic consueuerat iterū docebat illos. Et accedētes pharisei interrogabāt eū si licz viro vxorez dimittē: tēptantes eū. At ille rndēs dixit eis. Quid vob pcepit moyses? Qui dixerūt. Moyses pmisit libellum repudij scribere ⁊ dimittere. Quibꝰ rndēs ihs ait. Ad duriciā cordis vr̄i scripsit vob pceptū istud. Ab initio aī creature masculū ⁊ femīaz fecit eos deꝰ et dixit. Propter hoc relinquet hō patrez suū et mātrez: ⁊ adherebit vxori sue: ⁊ erūt duo ī carne vna Jtaqz iā nō sūt duo: sz vna caro. Qđ ḡ deus cōiunxit homo nō separet. a. Et ī domo iterū discipuli ei⁹ de eodē interrogauerūt eū. b. Et ait illis. Quicunqz dimiserit vxorē suā: et aliā duxerit: adulteriū cōmittit sup eā. Et si vxor dimiserit virū suū et alij nupserit: mechat. c. Et offerebant illi paruulos vt tāgeret illos: discipuli aūt cōminabāt offerētibꝰ. Quos cū vidēt ihs: indigne tulit. Et ait illis. Sinite paruulos venire ad me: ⁊ ne phibueritis eos. Taliū est enim regnū dei. Amen dico vobis: quisquis non receperit regnū dei velut paruulus nō intrabit ī illud. Et complexās eos et imponēs manus sup illos: benedicebat eos. d. Et cū egressus esset in via procurrens quidam genuflexo ante eum: rogabat eum dicens. Magister bone: quid faciam vt vitam eternam percipiaz? Jhs autem dixit ei. Quid me dicis bonum? Nemo bon⁹: nisi solus deus. Precepta nosti: ne adulteres: ne occidas: ne fureris: ne falsuz testimoniū dixeris: ne fraudē feceris: honora patrez tuū ⁊ mātrez. At ille rndens ait illi. Mgr hec oīa obseruaui a iuuētute mea. e. Jhs aī ītuit⁹ euz: dilexit eum: ⁊ dixit ei. Unuz tibi deest. Vade

r
.a.Mat.ciiij.

ij
.b.Mat.cv.
Math.cxc.
Luc.cxcv.

ij
.c.Mat.cvj.
Math.cxcij.
Luc.ccxvj.

ij
.d.Mat.cvij.
Math.cxciij.
Luc.ccxviij et cxxj.

ij
.e.Mat.cviij.
Mat.cxciiij.
Lu.ccxix.

q̄cūq; hēs vēde ⁊ da paupib⁹ ⁊ habeb̄ thesaurū in celo:et veni seq̄re me.a.
ij .a.Maī.cix. Maī.cxcv. Luc.ccxx. Qui ꝓtristat⁹ī ūbo:abijt merēs.erat eī hn̄s mlt̄as possessioēs.Et circūspiciēs ihs:ait discipulis suis. Q̄ difficile q̄ pecuīas hn̄t ī regnū dei ītroibūt Discipli aī obstupescebāt ī verb̄ ei⁹. At ihs rursus rn̄dens ait illis.Filioli:q̄ difficile ē pfidētes ī pecunijs ī regnū dei ītroire. Facilius ē camelū p foramē acus trāsire:q̄ diuitē intrare ī regnū dei.Qui magis āmirabāt dicētes ad semetipsos.Et q̄s pt̄ salu⁹fieri:Et intuēs ihs illos ait illī. Apud hoīes impossibile ē:sz nō apud deuz.
ij .b.Maī.cx. Maī.cxcviij. Luc.ccxxj. Omīa enim possibilia sunt apud deū Et post cepit ei petr⁹ dicē. Ecce nos dimisimus oīa:⁊ secuti sum⁹te.b.Respondens ihus ait. Amen dico vob: nemo est qui reliquerit domum aut fratres aut sorores aut pēz aut matrem aut filios aut agros ꝓpter me ⁊ ꝓpter euangeliū q̄ nō accipiet cēties tm̄ nūc in tēpore hoc: domos et frēs et sorores ⁊ mr̄es ⁊ filios ⁊ agros cū pſecutioīb⁹: et ī seculo futuro vitam eternaz.c.Multi aūt erūt p̄mi nouissimi:⁊ nouissimi primi.d.Erāt aī in via ascendētes hierosolimā:et p̄cedebat illos ihus.Et stupebāt:et sequētes timebāt. Et assumēs itēꝝ duodecim: cepit illis dicē que essēt ei ventura.Quia ecce ascendim⁹hierosolimam:et filī⁹ hoīs tradēt̄ p̄cipib⁹ sacerdotū ⁊ scrib⁹ ⁊ senioribus:⁊ ꝯdemnabūt eū morte. Et t̄dēt eū gētib⁹ ⁊ illudēt ei:et ꝯspuēt eū:⁊ flagellabt̄ eū:et īterficiēt eū:et tercia die resurget.e. Et accedūt ad eū iacob⁹ ⁊ iohānes filij zebedei dicentes.Mgr̄:volū⁹ vt qđ cūq; petierī⁹ facias nobis.At ille dixit eis. Quid vultis vt faciā vob⁹:Et dixerūt.Da nobis:vt vnus ad dexteram tuā.et alī⁹ ad sinistrā tuā sedeamus ī gloria tua. Ihs aūt ait eis.Ne scitis q̄d petatis.potestis bibē calicē quē ego bibitur⁹ sū. aut baptismo q̄ ego baptizor baptizari:At illi dixerūt ei.Possum⁹. Ihs aī ait eis.Calicem quidem quem ego bibo bibetis ⁊ baptismo q̄ ego baptizor baptizabimini:sedere aūt ad dexterā meaz vel ad sinistram non est meuz dare vob:
vj .e.Maī.cxiij. Maī.ccij.
sed quib⁹ paratum est.f. Et audiētes decem indignati sunt de iacobo et iohanne. Ihs aūt vocans eos.ait illī. Scitis q; by qui videtur principari gentib⁹ dn̄antur eis:et principes eor̄ potestatem habēt ipsor̄:Non ita ē aī ī vobis:sz quicūq; voluerit fieri maior erit vester mīster:⁊ quicūq; voluerit ī vobis primus esse:erit oīm seruus.g. Nā et filius hoīs nō venit vt mīstrarē ei.sed vt ministraret:⁊ daret aīaz suā redemptionē p mlt̄is.h. Et veniūt hiericho. Et pficiscēte eo de hiericho.et discipulis ei⁹et plurīa multitudine:filius thimei barthimeus cecus. sedebat iuxta viam mendicans.Qui cū audiſſz q; ihus nazarenus est:cepit clamare ⁊ dicē. Ihu fili dauid:miserere mei. Et cōmīabāt̄ illi multi.vt taceret.At ille multomagis clamabat:fili dauid miserere mei.Et stans ihs:p̄cepit illū vocari.Et vocāt cecū:dicētes ei.Animeq or esto surge:vocat te.Qui p̄iecto vestimento suo:exiliēs venit ad eū. Et rn̄dens ihs dixit illi. Quid tibi vis faciam:Cecus aī dixit ei. Rabboni vt videaz. Ihs aūt ait illi.Vade.Fides tua te saluū fecit.Et ꝓfestim vidit:⁊ seq̄batur eū in via. Ca. .XI.
ij .f.Maī.cxiiij. Maī.ccij. Luc.cclxx.
iij .g.Maī.cxv. Mt̄.cciiij. Job.cxxxv. xcj.
ij .h.Maī.cxvj Math.ccv. Luc.ccxxiiij.
Et cum appropinq̄ret hierosolime et bethanie ad montē oliuarum mittit duos ex discipulis suis:et ait illis. Ite in castellum quod ꝓtra vos ē:⁊ statim introeuntes illuc:inuenietis pullum ligatum.sup quem nemo adhuc hoīm sedit.Soluite illum:et adducite.Et si quis vobis dixerit quid facitis:dicite quia domino necessarius est:⁊ cōtinuo illuz dimittet huc.a. Et abeūtes inuenerunt pullum ligatum.ante ianuam foris ī biuio:⁊ soluūt euz. Et q̄daz de illic stātib⁹ dicebat illī.q̄d facitis soluētes pullū:Qui dixer̄t eis sic̄ p̄cepat illī ihus:⁊ dimiser̄t eis.Et adduxer̄t pullū ad ihm:⁊ īposuerūt illi vestimenta sua ⁊ sedit sup̄ eum Mlti aī vestimēta sua strauer̄t ī via. Alij aī frōdes cedebāt de arboribus:et sternebāt ī via.b.Et q̄ p̄cibāt.⁊ q̄ seq̄bant elamabāt dicētes.Osāna bn̄dictus q̄ venit ī noīe dn̄i:bn̄dictum q̄d
ij .a.Mr̄.cxviij. Mt̄.ccviij. Luc.ccxxxviij.
j .b.Maī.cxix. Maī.cciv. Lu.ccxxxiiij. Job.c.

vj
. Maſ .cxx.
ſ.ccxvij.

j
o.Maſ.cxxj.
Mat.ccxj·
.u.ccxxxviij.
o.xxj.

j
:.Maſ.cxxij.
Mat.ccxx.
.u.ccxxxix.
ſoh.lxxxv·

x
h.Mſ.cxxvij.

vj
e.Mſ.cxxiiij.
Mat.ccxv.

iiij
f.Maſ.cxxv.
Mat.ccxvj.
Joh.cl 7.cxxx
vij.et·cxxviij.

vj
g.Mſ.cxxvj.
Mat.xliiij.

ij
.h.Mſ.cxxvij
Mathꝫ.ccxvij.
Lu.ccxl.

venit regnū ꝓis nr̄i dauid:olāna in excelſis.a. Et introiuit hieroſolimā in tēplū:7 circūſpectis oīb cū iā veſpa eēt hora:exijt ī bethaniā cū duodecī. Et alia die cū exirēt a bethania eſurijt. Cūq; vidiſſent alōge vicū habentē folia: veīt ſi qđ forte īueniret ī ea. Et cū veniſſet ad eaz:nihil īuenit p̄ter folia. Non em̄ erat tēpus ficoꝝ. Et rn̄dēs dixit ei. Jam nō ãpli⁹ ineternum ex te quiſq; fructū mãducet. Et audiebãt diſcipli ei⁹.b.7 veniūt hieroſolimã· Et cū introiſſet in tēplum cepit eicere vēdētes et emētes in templo:et mēſas nūmulariorū et kathedras vēdētiuz colūbas euertit. Et nō ſinebat vt quiſq; trãſferret vas p tēplū:et docebat eos dicēs. Nōne ſcriptū eſt q; domus mea dom⁹ oratioīs vocabit oīb⁹ gētib⁹? Vos aūt feciſtis eam ſpelūcaz latronū.c. Quo audito p̄incipes ſacerdotū et ſcribe querebãt qūo eū pderēt. Timebãt enim eū qm̄ vniuerſa turba ãmirabat ſuper doctrina ei⁹.d. Et cum veſpera facta eſſet:egrediebat de ciuitate. Et cum mane trãſirēt: viderūt ficū aridã factam a radicib⁹. Et recordat⁹ Petr⁹ dixit ei. Rabbi:ecce ficus cui maledixiſti aruit.e. Et reſpōdēs ihēſus ait illis. Habete fidē fidei. Amen dico vobis:q; quicūq; dixerit huic mōti tollere.et mittere ī mare.et nō hēſitauerit ī corde ſuo ſed crediderit q; qđcunq; dixerit fiat:fiet ei.f. Propterea dico vobis: oīa quecūq; orãtes petitis credite q; accipietis:7 eueniēt vob.g Et cū ſtabitis ad orãduz.dimittite ſi quid habetis aduerſus aliquez: vt et pat̄r vr̄ q̄ in celis eſt dimittat vobis peccata vr̄a qđ ſi vos nō dimiſeritis nec p̄ veſter qui ī ceł ē dimittet vobis pcta veſtra.h. Et veniunt rurſus hieroſolimã. Et cū ambularet ī tēplo accedūt ad eum ſūmi ſacerdotes et ſcribe et ſenioꝛes: et dicūt ei. In q̄ potęſtate hec facis:et quis tibi dedit hāc potęſtatem vt iſta facias? Ihs aūt reſpōdēs ait illis. Interrogabo vos et ego vnū verbū. et reſpōdete mihi: et dicã vobis ī q̄ p̄tate hec facią. Baptiſm⁹ iohānis de celo erat an ex homīb⁹? Rn̄dete mihi. At illi cogitabãt ſecū dicētes. Si dixerī⁹ de celo dicet nob. Quare g̃ ñ credidiſtis ei. Si dixerī⁹ ex hoīb⁹ timē⁹ ꝓp̄lm. Oēs em̄ habebãt Johānē q; vere ꝓpheta eſſet Et rn̄dētes dicūt ihu. Neſcim⁹. Et reſpōdēs Ihs ait illꝭ· Neq; ego dico vob ī q̄ p̄tate hec faciã.

ij
Maſ.cxxviij.
Mat.ccxix.
Luc.ccxlj.

Capi. .XII.

Et cepit illis ī parabolꝭ loqui. Vineaz paſtinauit hō:et circūdedit ſepez et fodit lacū. et edificauit turrim. et locauit eã agricolis:et peregre ꝓfectus eſt. Et miſit ad agricolas ī tpe ſuo:vt ab agricol̄ acciꝑet de fructu vinee. Qui apꝛehēſum eū ceciderūt: et dimiſerūt vacuū. Et itęꝝ miſit ad illos aliū ſuū: et illum in capite vulneraueř:et ꝓtumelijs affecerūt. Et rurſū aliuz miſit:et illū occiderūt:7 plures alios quoſdã cedētes:alios vero occidētes. Adhuc g̃ vnū habēs filiū cariſſimū. et illum miſit ad eos nouiſſimuz dicēs:q; forte verebūt filiū meū. Coloni aūt dixerūt adinuicē hic eſt hęres. Venite occidamus eū:7 nr̄a erit hereditas. Et apꝛehendētes eū occiderūt: et ęiecerūt extra vineaz. Quid g̃ faciet dn̄s vinee? Veniet et pdet colonos:7 dabit vineam alijs. Nec ſcripturam hāc legiſtis lapidē quez repꝛobauerūt edificātes. Hic factus eſt ī caput anguli:a dn̄o factū eſt iſtud et ē mirabile ī oculis noſtris.i. Et q̄rebãt eū tenere:et timuerunt turbã. Cognouerunt em̄ q̄m ad eos parabolã hāc dixerat. Et relicto eo abierūt.k. Et mittūt ad eū q̄ſdã ex phariſeis 7 herodiaīs:vt eū capent ī vbo. Qui veniētes dicūt ei. Mgr̃ ſcim⁹ q; verax es 7 nō curas quēq;. Nec em̄ vides ī faciē hoīm:Ⓑ ī vitate viaz dei doces. Licz dare ćbutū ceſari:an n̄ dabi⁹? Qui ſciēs vſuciã illoꝝ.ait illꝭ. Quid me tēptatis:afferte mihi denariū vt videã. At illi attulerunt ei. Et ait illꝭ. Cui⁹ ē ymago hec 7 īſcriptio? Dicūt ei. Ceſaris. Rn̄dēs aūt ihs dixit illꝭ. Reddite igr̃ q̄ ſūt ceſaris ceſari:7 q̄ ſūt dei deo. Et mirabāt oēs ſup eo. Et venerunt ad euz ſadducei qui dicunt reſurrectionem non eſſe: et interrogabãt euz dicētes. Mgr̃ moyſes nob ſcripſit vt ſi cui⁹ fr̃ mortu⁹ fuęrit et dimiſerit vxorē.7 filios n̄ reliq̄rit:

j
.i. Mſ.cxxix.
Mat.ccxx.
Luc̃.ccxlij.
Joh.lxxxviij.

ij
.k.Maſ.cxxx.
Mathꝫ.ccxxiij.
Luc.ccxliij.

accipiat frater eius uxorez ipi⁹:⁊ re-
suscitet semē frī suo. Septē g̃ fratres
erāt:⁊ pīm⁹ accepit uxorē:et mortuus
ē nō relicto semīe. Et secūd⁹ accepit
eā ⁊ mortu⁹ est:⁊ nec iste reliq̄t semē.
Et tercī⁹ similiter. Et acceperūt eam
sil'r septē:⁊ non reliq̄rūt semen. No-
uissima oīm defūcta ē ⁊ mlier. In re-
surrectiōe g̃ cū resurrexerīt:cuius de
bīs erit uxor: Septē em̄ habuer̄t eaz
uxorē. Et rñdēs ihs ait illis. Nōne iō
erratis: nō sciētes scripturas neq; ū-
tutem dei: Cū em̄ a mortuis resurre
xerint neq; nubent neq; nubēt:sz sūt
sicut āgeli dei ī celis. De mortuis aī
qđ resurgant nō legistis ī libro moy-
si sup rubū qūo dixerit illi deus inq-
ens:ego sū deus abrahā ⁊ deus ysaac
et deus iacob. Nō est de⁹ mortuorū sz
uiuoz. Vos g̃ multū erratis. a. Et ac
cessit unus de scribis. qui audierat il
los cōquirētes:et uidēs qm̄ bene illis
respōderit. interrogauit eū qđ essz p-
mum oīm mādatum. Ihs aī rñdit ei
q: primū oīm mādatū est. Audi isra
bel dns deus tuus deus un⁹ est:⁊ dili
ges dnm deū tuū ex toto corde tuo. et
ex tota aīa tua. et ex tota mente tua.
et ex tota ūtute tua. Hoc est pmū mā
datū. Secōm autē simile est illi. Dili-
ges primū tuū tāq̄ teipm. Mai⁹ hoz
aliud mādatū nō ē. b. Et ait illi scri-
ba. Bene mgr̃ ī ueritate dixisti:quia
unus ē deus ⁊ non est ali⁹ pter eū. Et
ut diligaī ex toto corde. ⁊ ex toto ītel-
lectu. ⁊ ex tota aīa. ⁊ ex tota fortitu-
dine: et dilige proximū tāq̄ seipm. ma
ius est oīb⁹ olocaustomatib⁹:⁊ sacri-
fitijs. Ihs autē uidēs q: sapienter re-
spōdisset:dixit illi. Nō es longe a re-
gno dei. c. Et nemo iā audebat eū in-
terrogare. d. Et rñdens ihus dicebat
docens in templo. Quo dicūt scribe
xp̃m filiū esse dauid: Ipse em̄ dauid
dicit in spūsancto. Dixit dns domio
meo sede a dextris meis: donec ponā
inimicos tuos scabellū pedū tuoz.
Ipse ergo dauid dicit eū dnm:et un-
de est filius ei⁹: Et multa turba eū li
bēter audiebat. e. Et dicebat eis ī do-
ctrina sua. Cauete a scrib:q̄ uolūt in
stolis ambulare et salutari in foro:⁊
ī pmis cathedris sedere ī synagogis

vj
.a. Mr̃.cxxxj.
Math.ccxxiiij

x
.b. Mr̃.cxxxij.

ij
.c. Mr̃.cxxxiij
Mr̃.ccxxvj.
Luc.ccxliiij.

ij
d. Mr̃.cxxxiiij
Maī.ccxxv.
Luc.ccxlv.

ij
.e. Mr̃.cxxxv.
Mr̃.ccxxix.
Lu.cxxxvij.et
ccxlvj.

et pīos recubitus ī cenis. f. Qui de-
uozāt domos uiduaz sub obtētu pro
lixe oīonis: hij accipient plixius iu-
diciū. Et sedens ihs xp̃ gazophilatiū
aspiciebat quomodo turba iactaret
es ī gazophilatiū:⁊ multi diuites ia
ctabāt multa. Cū veniss̄z autē uidua
una paup: misit duo minuta qđ ē q̃-
drās. Et uocās discipulos suos ait
illis. Amē dico uobis:qm̄ uidua hec
paup plus omīb⁹ misit. q̄ miserī ī ga
zophilatiū. Omnes em̄ ex eo qđ abun-
dabat illis miserī: hec uero de penu-
ria sua oīa q̃ habuit misit totū victū
suum. Capi. .XIII.

Et cū egrederet̄ ꝺ tēplo: ait il
li unus ex discipul' suis. Ma-
gister:aspice q̃les lapides ⁊ q̃
les structure. Et rñdens ihs ait illi.
Vides has oēs magnas edificatiōes:
Nō relinquet̄ lapis sup lapidē qui ñ
destruaī. a. Et cū sederet ī montē oli
uaz xp̃ tēplum: interrogabant eū se
patim petrus ⁊ iacob⁹ et iohānes et
andreas. Dic nob⁹ qn̄ ista fiēt:⁊ qđ sī
gnū erit qn̄ hec oīa incipient psūma
ri: Et rñdens ihs cepit dicē illis. Vi-
dete ne q̄s uos seducat. Multi em̄ ve
niēt in noīe meo dicentes q: ego sum:
⁊ multos seducēt. Cum audieritis aī
bella. et opiniones bellor:ne timue-
ritis. Oportet eī hec fieri: sz nōdū fi-
nis. Exurget em̄ gens contra gentē.
et regnū sup regnum:⁊ erūt terremo
tus p loca et fames. Initiū dolorum
hec. b. Videte autez uosmetipos. Tra
dent em̄ uos in cōciliis. et in synago-
gis:uapulabitis et ante p̄sides et re-
ges stabitis pter me in testimonium
illis. c. Et in oēs gentes primū opor-
tet p̄dicari euāgelium. d. Et cum du
xerint uos tradentes. nolite pcogita-
re quid loquamini: sed qđ datū uob
fuerit ī illa hora id loq̄mini. Nō enim
uos estis loq̄ntes sz spūsc⁹. Tradet
aī fr̃ frez ī mortē ⁊ p̃ filiū ⁊ psurgēt
filij ī pntes:⁊ mortē afficiēt eos. Eri
tis odio oīb⁹ pp̃ nomē meū. Qui aī
sustinuerit ī finē:ꝟ salu⁹ erit. e. Cū aī
videritis abomiatōz desolatiōis stātē
ubi nō debz(q̄ legit ītelligat). f. Tūc
q̄ ī iudea sūt fugiāt ī mōtes: et q̄ sup
tectū ne descēdat ī domū. nec ītroeat

viij
.f. Mr̃.cxxxvj.
Luc.ccxlvij.

ij
Maī.cxxxvij.
Maī.ccxlij.
Luc.ccxlviij.

ij
.a. Maī.cxxx
viij. Mr̃.ccxlii
Lu.ccxlix.

j
.b. Mr̃.cxxxij
Mr̃.lxxxviij et
ccxliiij.
Luc.ccl. Job
cxlj.⁊.cxlvj.

vj
.c. Mr̃.cxl.
Mr̃.ccxlvj.

ij
.d. Maī.cxlj.
Maī.lxxxviij
Lu.cxlviij.et
cclj.

vj
.e. Maī.cxlij.
Math.ccxlvij.

ij
.f. Maī.cxliij.
Maī.ccxlviij.
Luc.cclij.

ij
.Mr. cxliiij.
r.ccxlix Lu
iiij. vj
Mr cxlv Mr
. ij
Mr cxlvj Mr
lj.Lu. cclv.
vj
.Mr.cxlvij.
r.cclij. ij
.Mr.cxlviij.
r.cclviij.Lu.
iiij. vj
.Mar.cxlix.
r.ccliiij. ij
.Mr.cl. Mr
lviij.Lu. ccl
j. ij
Mr.clj. Mr
lix.Lu.cclv-
j.

vj
.Mr.clij.Mr
lx. vj
i.Mar. cliij.
r.cclxiij. ij
.Mar. cliiij.
r.cclxix Lu
cxxviij. ij
.Mr.clv Mr
lxiiij.Lu.cl-
j.

j
Mar.clvj.Mr
clxxiiij .Lu .
clx. Joh.xx.
vj
n.Mar.clvij.
Mr. cclxxv
j
o.Mr. clviij.
Mar. cclxxvj.
Lu.lxxiiij.Jo
ccviij.

vt tollat qđ ō tomo sua: et q̄ in agro erit. nō reuertat retro. tollē vestimē tū suū. a. Ele aūt pgnātibo ⁊ nutriēti-bꝫ in illis diebo. b. Orate vo: vt hyeme nō fiāt. c. Erūt enī in diebo illis ṫbulacōes tales q̄les nō fuerunt ab inicio creature quā cōdidit de⁹ vsq; nūc: neq; fiēt. d. Et nisi breuiasset dñs dies: nō fuisset salua oīs caro. Sz ꝓp̄t electos q̄s elegit breuiauit dies. e. Et tc̄ siquis vobis dixerit ecce h̄ est xp̄c. ecce illic: ne crediderītis. f. Exurgēt enī pseudo xp̄i ⁊ pseudo ꝓphete: ⁊ dabunt signa ⁊ portēta ad seducēdos si fieri potest etiā electos. Vos aūt videte. Ecce pdixi vob oīa. g. Sed in illis diebo post tribulacōez illā sol obscurabit ⁊ luna nō dabit splēdorē suū. Et stelle celi erūt decidētes: ⁊ virtutes q̄ sūt in celis mouebūt. h. Et tūc videbūt filiuz hoīs veniētē in nubibo cū virtute mlta ⁊ glia. Et tūc mittet angelos suos: ⁊ congregabit electos suos a q̄tuor vētis a sūmo cre vsq; ad sūmū celi. A ficu aūt discite parabolā. Cū iā ramus ei⁹ tener fuerit ⁊ nata fuerīt folia: cognoscitis q̄ in ꝓximo sit estas. Sic ⁊ vos cū videritis hec fieri: scitote qđ in ꝓximo sit in ostijs. Amē dico vob: qm̄ nō transibit generacō hec. donec oīa ista fiāt. Celū ⁊ tra trāsibūt: verba aūt mea nō trāsibūt. i. De die aūt illo vl hora nemo scit. neq; angeli in celo neq; filius: nisi pr̄. k. Videte. vigilate. ⁊ orate Nescitis enī q̄n tēpus sit. l. Sic hō q̄ peregre pfect⁹ reliq̄t domū suā: ⁊ dedit famulis suis ptātem cuiusq; operis: ⁊ ianitori pcepit vt vigilet. m. Vigilate g̃. Nescitis enī q̄n dñs domus veniat: sero. an media nocte. an gallicātu. an mane: ne cū venerit repēte. inueniat vos dormientes. Qđ aūt vob dico oībo dico: vigilate.

Capi. .XIIII.

Erat aūt pascha ⁊ azima post biduū. n. ⁊ q̄rebāt summi sacerdotes ⁊ scribe quō eū dolo tenerēt ⁊ occiderēt. Dicebāt enī. Nō in die festo: ne forte tumultus fieret in populo. o. Et cū esset bethanie in domo symonis leprosi ⁊ recūberet: venit mulier habens alabastrum vngenti nardi spicati pciosi: et fracto alabastro effudit super caput ei⁹. Erāt aūt quidā indigne ferentes intra semetipos: ⁊ dicentes. Vt quid pdicio ista vngenti facta est? Poterat enī vngētum istud venūdari plus q̄ trecētis denarijs: et dari pauperibo. Et fremebant in eā. Ihs autem dixit. Sinite eaz. Quid illi molesti eis? Bonū op⁹ opata est in me. Semp enī pauperes habetis vobiscū: ⁊ cū volueritis potestis illis benefacere: me aūt nō semp habetis. p. Quod habuit hec fecit: puenit vngere corp⁹ meū in sepulturā. Amē dico vob: vbicūq; pdicatū fuerit euāgeliū istud in vniuerso mūdo: ⁊ qđ fecit hec narrabit in memoriā eius. q. Et iudas scariothis un⁹ de duodecim abijt ad sūmos sacerdotes: vt pderet eū illis. Qui audientes gauisi sūt: ⁊ promiserūt ei pecuniā se daturos. Et q̄rebat quō illū oportune ṫderet. Et ꝓmo die azimoz q̄n pascha īmolabatur: dicūt ei discipli. Quo vis eam⁹ ⁊ parem⁹ tibi vt māduces pascha? Et mittit duos ex discipl̄is suis: ⁊ dicit eis. Ite in ciuitatē: ⁊ occurret vob hō lagenā aq̄ baiulās. Sequmī eū: ⁊ quocūq; itroierit dicite dño dom⁹: q̄ magister dicit. Vbi ē refectō mea: vbi pascha cū discipul meis māducē? Et ipe vob demōstrabit cenaculū grāde stratū: ⁊ illic parate nob. Et abierūt discipli ei⁹ ⁊ venerūt in ciuitatē: ⁊ inuenerūt sic dixerat illis: ⁊ parauerūt pascha. r. Vespe aūt facto. venit cū duodecim. Et discūbentibo eis et māducātibo ait ihs. Amē dico vob: q̄ vn⁹ ex vob ṫdz me q̄ māducat mecū. s. At illi cepērūt ꝓtristari et dicere singillatim. Nūqd ego. t. Qui ait illi. Un⁹ ex duodecim: q̄ intīgit mecū manū in cathino. Et filius qđē hoīs vadit: sic scptū ē de eo. Vae aūt hoī illi: p quē filius hoīs ṫdet. u. Bonū erat ei si nō genit natus hō ille. x. Et māducātibo illis accepit ihs panē: ⁊ bñdicēs fregit: ⁊ dedit eis ⁊ ait. Sumite: hoc ē corp⁹ meū. ỹ. Et accepto calice: gracias agēs dedit eis Et biberūt ex illo oēs. Et ait illi. Hic est sanguis me⁹ noui testamenti: q̄ pro multis effundet. Amen dico vob: q̄ iam non bibā de genimine vitis: vsq; in diem illū cum illud bibam nouū in regno dei. z. Et ymno dicto: exierūt in montē olivaz. Et ait eis ihs. a. Omnes

iiij
.p.Mar .clix.
Mar.cclxxvij.
Jo.xcviij.

ij
.q.Mr.clx Mr
cclxxviij. Lu.
cclxiij

iiij
r.Mr.clxj Mr
cclxxix. Jo.lx
xij.⁊.cxxj. i
.s.Mar.clxij.
Mr.cclxxx Lu
cclxix. Jo.cxx
ij. ij
.t.Mar.clxiij.
Mar. cclxxxj.
Lu.cclxviij.
vj
.u.Mr.clxiiij.
Mar.cclxxxij.
j
.x.Mar. clxv.
Mr.cclxxxiiij.
Lu.cclxvj. Jo
lv.⁊.lxv. ij
.ỹ.Mr. clxvj.
Mar.cclxxxv.
Lu.cclxv.⁊.cl
xvij. vj
.z.Mr. clxvij.
Mr.cclxxxvj.
iiij
.a.Mr.clxviij
Mr.cclxxxvij.
Joh.cliij.

vj
.a. Mt̃.clxix.
Mt̃.cclxxxviij
.b. Mar.clxx.
Mt̃. cclxxxix.
Luce. cclxxv.
Joh̃.cxxvj.
.c. Mar.clxxj.
Math̃.ccxc.
j
.d. Mt̃.clxxij.
Mt̃.ccxcj. Lu.
cclxxix. Jo.c
lvj. vj.
.e. Mt̃.clxxiij.
Mt̃..ccxcij.
iiij
.f. Mt̃.clxxiiij
Mt̃.ccxciij Jo
cvij. j
.g. Mt̃.clxxv.
Mar. ccxciiij.
Luce. cclxxxj.
Joh̃.clxj. j
.h. Mt̃.clxxvj
Mt̃.ccxcv. Lu
cclxxxij. Jo.xl
ij.et.lvij. ij
.k. Mt̃.clxxvij
Mt̃.ccxcvj.
vj
.m. Mt̃ clxxix
Mt̃.ccxcviij.
viij
.n. Mt̃.clxxx.
Mt̃.ccxcix. Jo
ciij. j
.o. Mt̃. clxxxj
Mt̃.ccc. Luce.
cclxxxv. Joh̃.
clviij. ij
.p. Mt̃.clxxxij
Mt̃.cccj. Luce
cclxxxvj. j
.q. Mt̃.clxxx
iij. Mar.cccij.
Lu. cclxxxvij.
Joh̃.clx. j

scãdalizabimi ĩ noctẽ ista: qz scriptũ
ẽ: a.pcuciã pastorẽ et dispgent̃ oues
gregis. Sed posteaq̃ surrexero: pre
cedã vos ĩ galileã. b. Petr⁹ aũ ait il-
li. Etsi omñs scãdalizati fuerit: sz nõ
ego. Et ait illi ihus. Amẽ dico tibi:
qz tu hodie ĩ noctẽ hac pusq̃ gallus
bis vocẽ tedẽit. ter me es negatur⁹.
c. At ille ãplius loq̃bat̃. Etsi oportue-
rit me simł ꝓmori tibi: nõ te negabo.
Similr aũt ⁊ oẽs dicebãt. d. Et veniũt
ĩ ꝓdiũ cui nomen getsemani: e. ⁊ ait
discipl̃is suis. Sedete ḣ donec orem.
Et assumit petr̃ ⁊ iacobũ ⁊ iohãnez
secũ: ⁊ cepit pauẽ ⁊ tedẽ. f. Et ait ill̃.
Tristis ẽ aĩa mea vsq; ad mortẽ. Su
stinete ḣ ⁊ vigilate. g. Et cũ pcessisz
paululũ. pcidit sup t̃rã: ⁊ orabat vt
si fieri possz t̃nsirz ab eo hora: ⁊ dixit
Abba pr̃: oĩa tibi possibilia sũt: t̃nsfer
calicẽ hũc a me. h. Sz ñ ego qđ volo
sz qđ tu. h. Et veĩt: et inueĩt eos dor
mientes. Et ait petro. Symõ dormis:
Nõ potuisti vna hora vigilaẽ mecũ.
k. Vigilate et orate: vt ñ ĩtretis ĩ tẽ-
ptacõez. Spũs qdẽ ꝓmpt⁹ẽ: caro vo
ĩfirma. l. Et itez abiẽs orauit: eundẽ
smõez dicẽs. Et reuers⁹ denuo: ĩueĩt
eos dormientes. Erãt eĩ oculi eoz g̃ua
ti: ⁊ igrabãt qđ rñderẽt ei. m. Et veĩt
tcio: ⁊ ait ill̃. Dormite iã ⁊ requescite
Sufficit. Veĩt hora: ecce fili⁹ hois t̃
det̃ ĩ man⁹ pctoz. n. Surgite eam⁹.
Ecce q̃ me t̃det ꝓpe ẽ. o. Et adhuc eo
loq̃nte. veĩt iudas scarioth vn⁹ d̃ du-
odeci: ⁊ cũ eo t̃ba mlta. cũ gladijs et
lignis a sũmis sacdotibo ⁊ scrib ⁊ se-
nioribo. p. Dedẽat aũ t̃ditor eis signũ
dicẽs. Quẽcũq; osculat⁹ fuero ipe est
tenete eũ: ⁊ ducite caute. Et cũ veĩs-
sz: statim accedẽs ad eũ ait. Rabbi. Et
osculatus ẽ eũ. At illi man⁹ iiecerũt ĩ
ihm ⁊ tenuerũt eũ. q. Videns aũ q̃d de
circũstãtibo educẽs gladiũ pcussit ſ-
uũ sũmi sacdotis: ⁊ ãputauit illi au-
riculã. r. Et rñdẽs ihus ait ill̃. Tãq̃
ad latronẽ existis cũ gladijs ⁊ lignis
ꝓphẽdẽ me. Quotidie erã apd vos ĩ
tẽplo docẽs: et ñ me tenuistis. Sz vt
ĩpleãt̃ scpture. s. Tũc discipl̃i e⁹ reli-
q̃ntes eũ oẽs fugert̃. t. Adolescẽs aũt
q̃dã seq̃bat̃ eũ amict⁹ sỹndõe sup nu
do: ⁊ tenuerũt eũ. At ille reiecta sỹn-

dõe nud⁹ pfugit ab eis. u. Et adduxe-
runt ihm ad sũmũ sacdotẽ: ⁊ ꝓueneĩt ĩ
vnũ oẽs sacdotes ⁊ scribe ⁊ seniores
. x. Petr⁹ aũ alõge secut⁹ẽ eũ vsq; in-
tro ĩ atriũ sũmi sacerdotis: ⁊ sedebat
cũ ministris ad ignẽ: ⁊ calefaciebat se.
y. Sũmi vo sacdotes ⁊ oẽ ꝓciliũ q̃re
bãt aduers⁹ ihm testioniũ. vt eũ mor
ti t̃derẽt: nec ĩueiebãt. Mlti aũ testio
niũ falsũ dicebãt aduers⁹ eũ: ⁊ ꝓuei-
entia testionia ñ erãt. z. Et q̃dã sur-
gẽtes: falsũ testioniũ ferebãt aduers⁹
eũ dicẽtes. Qm̃ nos audiuim⁹ eũ di-
cẽtẽ. Ego dissolnã tẽplũ hoc mãufa-
ctũ: ⁊ p⁹ t̃duũ aliud ñ mãufctm edi-
ficabo. Et ñ erat ꝓueniẽs testioniũ il
loz. Exurgẽs aũ sũm⁹ sacdos ĩ medi
uz interrogauit ihm dicẽs. Non rñdes
q̃q̃ ad ea q̃ tibi obiciũt̃ ab hijs? Ille
aũ tacebat: ⁊ nihil rñdit. Rursum sũ
m⁹ sacdos interrogabat eũ: ⁊ dixit ei.
Tu es xp̃c fili⁹ di bñdicti? a. Ihus aũ
dixit illi. Ego sũ. Et videbitis filium
hois sedẽtẽ a dextris vtutis dei: ⁊ ve
niẽtẽ cũ nubibo celi. b. Sũm⁹ aũ sac-
dos scidẽs vestimẽta sua ait. c. Quid
adhuc dsideram⁹ testes? Audistis bla
sphemiã. Quid vob videt̃? Qui omes
ꝺẽnaueĩt eũ eẽ reũ mortis. d. Et ce-
pezt q̃dã ꝓspuere eũ ⁊ velare faciẽ ei⁹: ⁊
colaphis eũ cedere ⁊ dicere ei: pphetiza.
Et mistri alapis eũ cedebãt. e. Et cũ
eẽt petr⁹ ĩ atrio dorsũ. veĩt vna ex ã-
cill̃ sũmi sacdotis: ⁊ cũ vidisz petrũ
calefaciẽtẽ se: aspiciẽs illũ ait. Et tu
cuz ihu nazareno eras. At ille nega-
uit dicẽs. Neq; scio: neq; noui qđ di
cas. f. Et exijt foras añ atriũ: ⁊ gall⁹
cãtauit. Rurs⁹ aũ cũ vidisz illũ ãcil-
la cepit dicere ceũstãtibo: qz ḣ ex ill̃ẽ.
At ille itez negauit. Et p⁹ pusillum
rurs⁹ q̃ astabãt dicebant petro. Vere
ex ill̃es: nã ⁊ galile⁹ es. Ille aũ cepit
anathẽatizare ⁊ iurare: qz nescio hoĩez
istũ quẽ dicitis Et statim gall⁹ itez cã
tauit. g. Et t̃cordat̃⁹ẽ petr⁹ vbi qđ di
xerat ei ihus: pusq̃ gall⁹ cãtet bis:
ter me nagab. Et cepit flere.

Capitulũ. XV. ḣ.

Et ꝓfesti mane ꝓsiliũ faciẽtes
sũmi sacerdotes cũ senioribo
et scrib et vniuerso ꝓcilio: i.
vinciẽtes ihm duxerũt: ⁊ trabiderũt

.r. Mt̃.clxxx
iiij. Mt̃.cccviij
Luc̃.cclxxxix.
Jo.cvij. vj
.s. Mt̃.clxxxi
Mt̃.cccv. x
.t. Mt̃ clxxxvj
j
.u. Mt̃.clxxxi
ij. Mat̃.cccvj
Lu.ccxc. Joh̃
clxij. iiij
.x. Mt̃.clxxxi
iij. Mt̃.cccvij
Joh̃.clxiiij.
ij
.y. Mt̃.clxxx
ix. Mt̃.cccviij
Lu.cccv. v
.z. Mat̃ .cxc
Mt̃.cccix.
.a. Mat̃.cxcj
Mt̃. cccx. Lu
ccxcviij. Jo.lx
ix. vj
.b. Mat̃.cxcij
Mt̃.cccxj. i
.c. Mt̃. cxciij
Mt̃.cccxij. L
ccxcix. j
.d. Mt̃.cxciiij
Mt̃.cccxiij L
ccxciiij. Jo.c
xxij. j
.e. Mat̃.cxcv
Mat̃. cccxiiij
Lu.ccxcj. Jo
clxvj. j
.f. Mt̃. cxcvj
Mt̃.cccxv. L
ccxcij. Jo.cl
xv. ij
.g. Mt̃.cxcvij
Math̃.cccxvj
Lu.ccxciij.
ij
.h. Mt̃.cxcvi
Mat̃. cccxvij
Lu.ccxcv.
.i. Mat̃.cxcix
Mat̃.cccxviij
Lu.ccc. Jo.
xxvj.

.i.Mſ.cc.Mt
cxx.Lu.cccij
Jo.clxxviij.
iiij
o.Mt.ccj Mt
cxxj. Jo.clx
x.ꝯ.cxcij. ij
t.Mt.ccij Mt
ccxxij.Lu.ccc
x. iiij
.Mt ccij Mt
ccxxiij. Jo.cl
xxiij. j
t.Maſ.ccliij.
Maſ. cccxxv.
Lu.cccx. Jo.c
xxviij. j
f.Mſ.ccv Mt
ccxxvj.Lu.cc
xiij. Jo cxciiij
j
g.Mt ccvj Mt
ccxxviij. Lu.
ccxiij. Jo.c=
cvj. iiij
h.Maſ.ccvij.
Maſ. cccxxix.
Jo.clxxxv.
vj
i.Maſ. ccviij
Mt cccxxx. j
k.Mt ccix Mt
ccxxxj.Lu.cc
xv. Jo.cxcvij
j
l.Mt.ccx Mt
ccxxxij.Lu.c=
cxviij. Jo.cxc
xij. iiij
m.Mt ccxj Mt
ccxxxiij. Jo.c
iij. j
n.Maſ.ccxij.
Mt.cccxxxiiij
Lu.cccxxj. Jo
cj. x
o.Mt.ccxiij j
p.Mt.ccxiiij.
Maſ.cccxxxv.
Lu. cccxxiiij.
Jo.cxcix. j
q.Mt ccxv Mt
cccxxxvj.Lu.c
ccxviij Jo.cx=

pilato.a.Et ītrogauit eū pilat⁹.Tu es rex iudeoꝝ: At ille rñdēs ait illi. Tu dicis.b.Et accusabāt eū sūmi sacerdotes ī mltis. Pilat⁹ aūt rursus ī=terrogauit eū dicēs.Nō rñdes q̄q̄: Ecce quātis te accusāt.Ihūs aūt ā=plius nihil rñdit:ita vt mirarēt pilat⁹ .c. Per diē aūt festū solebat dimittē ill' vnū ex victis quēcūq̄ petissēt .d. Erat aūt q̄ dicebaſ barrabas.q̄ cū se=dicionis erat vict⁹ q̄ ī sedicōe fecerat homicidiū.Et cū ascēdissz cēpit rogaē sicē sꝑ faciebat ill'.Pilat⁹ aūt re spōdit eis ꝯ dixit. Vultis dimittam vob regē iudeoꝝ:Sciebat eī q̄ ꝑ in=uidiā ēdidissent eū sūmi sacdotes.e. Pōtifices aūt ꝓcitauerūt turbā:vt ma gis barrabā dimitteret eis.f.Pilat⁹ aūt itez rñdēs ait ill'. Quid ḡ vultis faciā regi iudeoꝝ: At illi itez clama uerūt.Crucifige eū.Pilat⁹ vo dicebat ill'.Quid eī mali fecit:At illi magis clamabāt:crucifige eū.g. Pilat⁹ aūt volēs ꝑplo satisfacē dimisit ill' barra ban:ꝯ ēdidit ihūm flagell' cesū vt cru cifigerēt.h.Milites aūt duxerūt eū in atriū ptorij ꝯ ꝯuocāt totā cohortē:ꝯ īduūt eū purpura.ꝯ īponūt ei plectē tes spineā coronā: ꝯ cepērūt salutare eū. Aue rex iudeoꝝ.i. Et ꝓcuciebāt caput eī⁹ arūdine:et ꝓspuebāt eū:et ponētes genua adorabāt eū.k.Et p⁹ q̄ illuserūt ei exuerūt illū purpura:ꝯ in duerūt eū vestimētis suis:et educūt il=lū vt crucifigerēt eū.l.Et āgariaue=rūt ptereūtē quēpiā simonē cyreneū venientē ò villa. pēz alexādri ꝯ rufi: vt tolleret crucē eī⁹.m.Et ꝓducūt il lū ī golgatha locū:qò ē ītpētatū cal=uarie locus. Et dabāt ei bibē mirra=tū vinū:ꝯ ñ accepit.n.Et crucifigen tes eū diuiserūt vestimēta eī⁹:mittētes sortē sup eis q̄s q̄d tollerz.o.Erat aūt hora tcia:ꝯ crucifixerūt eū.p.Et erat titul⁹ cause eī⁹ īscript⁹:rex iudeoꝝ.q Et cū eo crucifigūt duos latrones: vnū a dextris et aliū a sinistris eī⁹. .r.Et īpleta ē scꝑtura q̄ dicit Et cū ī iq̄s reputat⁹ ē.s.Et ptēūtes blasphe=mabāt eū:mouētes capita sua et di=cētes.Vah q̄ destruis tēplū dei:ꝯ ī tri=bus diebꝫ reedificas.Saluuz fac te=metipm descēdēs de cruce .t.Simili=ter ꝯ sūmi sacerdotes illudētes ad al=

trū cū scribꝫ dicebāt.Alios saluos fecit:seipm ñ potest saluū facē.Xpc rex isrl'.descēdat nūc de cruce:vt vi=deam⁹ ꝯ credam⁹.x. Et q̄ cū eo cruci fixi erāt ꝓuiciabāt ei.ÿ.Et facta ho ra sexta: tenebre factē sūt ꝑ totā trā vsq̄ ī horā nonā.z.Et hora nona ex clamauit ihūs voce magna dicēs.He=loÿ.heloÿ lamasabattani.Qꝫ ē ītē=ptatū.Deꝰ meꝰ.deꝰ meꝰ: vt q̄d dereli q̄sti me:Et q̄dā de circūstātibꝫ audi=entes dicebāt. Ecce heliam vocat.a. Curēs aūt vn⁹ et īplēs spōgiā aceto. cōponēsq̄ calamo:potū dabat ei di cēs.Sinite:videam⁹ si veniat helias ad deponēdū eū.b. Ihūs aūt emissa voce magna expirauit.c. Et velū tē=pli scissū ē ī duo:a sūmo vsq̄ deorsū. .d.Videns aūt cēturio qui exaduerso stabat. qꝫ sic clamās expirasset: ait. Vere hō ꝫ filiꝰ dei erat.e.Erāt autē ꝯ mlieres delōge aspiciētes:ītēr quas erat maria magdalene.ꝯ maria iaco bi minoris.ꝯ ioseph mr̄.ꝯ salome: et cū esset ī galilea seq̄bant eū ꝯ mīstra bāt ei:ꝯ alie mlte q̄ simul cū eo ascē=derāt hierosolimā.f.Et cū iā sero es=set factū.qꝫ erat parasceue qò ē ante sabbatū.venit ioseph ab aramathia nobil' decurio: q̄ ꝯ ipe erat expectās regnū dei. Et audacter introiuit ad pilatū:ꝯ petijt corpus ihu. Pilatus aūt mirabaſ si iam obisset.Et accer sito cēturione: ītrogauit eū si iam mortu⁹ esset.Et cū ꝓgnouisset a cen turione:donauit corp⁹ ioseph.g. Jo=seph aūt mercat⁹ sindonē.et deponēs eū inuoluit sindone: ꝯ posuit euz in monumēto qò erat excisū ī petra: et aduoluit lapidē ad ostiū monumēti .h.Maria aūt magdalene ꝯ maria io=seph aspiciebāt vbi ponereſ.

Capitulū. XVI. .i. Et cum transisset sabbatum: maria magdalene et maria iacobi et salome emerunt a=romata : vt venientes vngerent ihe sum.k.Et valde mane vna sabbato=rum.veniunt ad monumentum:or=to iā sole.Et dicebāt adīuicē. Quis reuoluet nobis lapidem ab ostio mo numti:Et respiciētes vidēt reuolu tū lapidē·Erat q̄pe magn⁹ valde.Et

cviij. viij
.r.Maſ.ccxvj.
Lu.cclxxviij.
vj
.s.Mt.ccxvij.
Mt.cccxxxvij.
ij
.t.Mt.ccxviij.
Mt.cccxxxviij
Lu.cccxxij ij
.x. Mt.ccxix.
Mt. cccxxxix.
Lu.cccxxv. ij
.ÿ.Maſ.ccxx.
Mt.cccxl. Lu
cccxxviij. vj
.z. Maſ.ccxxj
Mt.cccxlj. ij
.a.Maſ.ccxxij
Mt.cccxlij Lu
cccxxviij. j
.b.Mt.ccxxiij
Maſ.cccxlviij.
Luce.cccxxix.
Jo.cciiij. ij.
.c.Mt ccxxiiij
Maſ.cccxlviij.
Lu. cccxxviij.
ij
.d. Mt.ccxxv.
Maſ. cccxlvj.
Lu.cccxxx.
vj
.e.Mt. ccxxvj
Mt.cccxlvij j
.f.Mt.ccxxvij
Mt. cccxlviij.
Luc. cccxxxij.
Jo.ccvj. j
g.Mt ccxxviij
Maſ.cccxlix.
Lu. cccxxxiij.
Jo.ccviij. vj
.h.Mt.ccxxix
Mt.cccl.
viij
.i.Mt. ccxxx.
Luc. cccxxxv.
j
.k.Mt.ccxxxj
Mt.ccclj.Lu.
cccxxxvj. Jo.
ccix.

ij .a. Mt. ccxxxij Mr. ccclxij. Lu cccxxvij.

ij .b. Mt. ccxxxiij. Mr. ccclxiij Lu. eccxxxviij

viij .c. Mr. ccxxxiij. Lu. cccxl.

x .d. Mr ccxxxv

itroeũtes ī monumẽtū viderẽt iuuenẽ sedẽtẽ ī dextris cooptū stola cādida: et obstupuerũt. a. Qui dicit illi. Noli te expaueſcere. Jhm q̃ritis nazarenũ. crucifixũ: surrexit nõ ẽ hic. Ecce locus: vbi posuerũt eũ. Sed ite dicite discipulis eiꝰ et petro: quia p̃cedet vos in galileaz. Ibi eũ videbitis: sicꝫ dixit vobis. b. At ille exeũtes fugerẽt de monumẽto. Jnuaserat emꝫ eas tremor ⁊ pauor: ⁊ nemĩ q̃cq̃ dixerunt. Timebãt emꝫ. Surgẽs aũ ihus mãe p̃ma sabbati apparuit primo marie magdalene: de qua eiecerat septẽ demonia. Illa vadẽs nũciauit hijs. qui cũ eo fuerãt lugentibꝰ ⁊ flẽtibꝰ: ⁊ illi audientes qꝛ veniret ⁊ visus esset ab ea: ñ crediderẽt. c. Pꝰ hec aũ duobꝰ ex hijs ãbulãtibꝰ ostẽsus ẽ ī alia effigie eũtibꝰ ī villã: ⁊ illi eũtes nũciauerũt ceteris: nec illis crediderẽt. d. Nouissime aũt recũbentibꝰ illis vndecī apparuit: ⁊ exprobrauit īcredulitatez eoꝝ ⁊ duricia cordis: qꝛ hijs q̃ viderẽt eũ resurrexisse nõ crediderũt. Et dixit eis. Eũtes ī mũdũ vniuersũ: p̃dicate euãgeliũ omĩ creature. Qui crediderit et baptizatꝰ fuerit. saluꝰ erit: q̃ vo nõ crediderit. p̃demnabit. Signa aũt eos q̃ crediderint hec sequẽt. Jn noĩe meo demonia eicient: lĩguis loquẽt nouis: serpẽtes tollẽt. Etsi mortifer q̃d biberĩt: ñ eis nocebit. Sup egros manꝰ imponẽt: ⁊ bene habebũt Et dñs q̃dẽ ihus postq̃ locutus ẽ eis assumptus est in celum: ⁊ sedet a dextris dei. Illi aũt pfecti p̃dicauerunt vbiq; dño coopante et ſmonẽ p̃firmante: sequentibꝰ signis.

Explicit euãgeliũ scõm marcũ. Jncipit p̃facõ beati hieronimi p̃sbiteri in euãgeliũ secundũ lucã.

Lucas syrus. nacõne anthiocẽsis. arte medicus discipulus apl̃oꝝ. postea paulum secutꝰ vsq; ad cõfessionem eius fuit sine crimine: nã neq; vxorem vnq̃ habens neq; filios: septuaginta ⁊ quatuor ãnoꝝ obijt ī bithinia. plenus spiritu sancto. Qui cũ iã scripta essent euãgelia. p matheũ q̃dem in iudea. p marcũ aũt ī ytalia: sancto instigante spiritu in achaie p tibꝰ hoc scripsit euãgeliũ: significãs eciaz ipe in p̃ncipio ante suum alia esse descripta. Cui exĩ ea q̃ ordo euãgelice dispoſicõnis exposcit. ea maxime necessitas laboris fuit: vt p̃muz grecis fidelibꝰ oĩm p̃phetacõe vẽturi in carnẽ dei xp̃i manifestata hũanitate ne iudaicis fabulis attẽti: ī solo legis desiderio tenerenĩ: vel ne hereticis fabulis et stultis solicitacõnibꝰ seducti exciderẽt a veritate elaborẽt debinc. vt in p̃ncipio euãgelij iohis natiuitate p̃supta. cui euãgeliũ scriberet et in quo electus scriberet indicaret: p̃testans in se cõpleta esse. que essent ab alijs inchoata. Cui ideo pꝰ baptismũ filij dei a pfectõe generacõnis in xp̃o implete. repetẽte a p̃ncipio natiuitatis humane potestas p̃missa est: vt req̃rentibꝰ demonstraz in quo apprehendẽs erat p nathã filium dauid introitu recurrẽtis ī deuz generacõis admisso. indespabilis dei vt p̃dicãs in hoĩbꝰ xp̃m suũ. perfecti opus hoĩs rebire in se p filiũ faceret q̃ p dauid p̃fez venientibꝰ iter p̃bebat in xp̃o. Cui luce nõ ĩmeritꝰ eciã scribendoꝝ actuũ apl̃oꝝ potestas ī ministerio daĩ: vt deo ī deũ pleno ⁊ filio p̃dicõis extincto. oracõe ab apl̃is facta. sorte dñice electõis numerꝰ cõpleretĩ: sicq; paulꝰ p̃sumacõem apl̃icis actibꝰ daret. quẽ diu p̃tra stimulũ recalcitrntẽ dñs elegisset. Qđ ⁊ legẽtibꝰ ac req̃rẽtibꝰ deũ etsi p singula expediri a nobꝰ vtile fuerat: sciẽs tñ q̃ opantẽ agricolã oporteat p̃mũ de suis fructibꝰ edere. vitauimꝰ publicã curiositatẽ: ne nõ tã volẽtibꝰ deũ demõstraẽ videremur. q̃ fastidiẽtibꝰ p̃didisse.

Explicit p̃facõ. Jncipit. Prohemiuz ip̃ius b̃ti luce in euãgeliũ suũ.

Quoniam quidem mlti conati sũt ordinare narraciones que in nobis complete sũt rerum. sicut tradiderunt nobis qui ab īcio ip̃i viderunt. et ministri fuerunt

fmonis: visū ē ⁊ mihi assecuto oīa a pncipio diligenter ex ordīe tibi scribe optime theophile: vt ꝓgnoscas eox vbox de qb eruditus es veritatē.

Incipit euangeliū secūdū Lucā.

Uit ī diebꝫ herodis fgis iudee sacdos qdaz noīe zacharias ō vice abia. ⁊ vxor illi ō filiabꝫ aaron ⁊ nomē e⁹ elizabet Erāt aūt iusti ambo añ deū: incedētes ī oīb⁹ mādatis et iustificacōibꝫ dñi sine qrela. Et nō erat illis fili⁹. eoq esset elizabeth sterilis: ⁊ ambo ꝓcessissēt ī diebꝫ suis. Factū ē aūt cū sacerdotio fūgeret zacharias ī ordine vicis sue añ deū: secundū ꝓsuetudinē sacerdocij sortē exijt vt incēsū poneret īgressus ī tēplū dñi. Et oīs multitudo populi erat orās foris hora incēsi. Apparuit aūt illi angel⁹ dñi: stās a dextris altaris incēsi. Et zacharias turbatus ē vidēs: ⁊ timor irruit sup eū. Ait aūt ad illū angel⁹. Ne timeas zacharia: qm̄ exaudita ē depcacō tua. Et vxor tua elizabeth pariet tibi filiū. ⁊ vocabꝭ nomē ei⁹ iohannē: ⁊ erit gaudiū tibi ⁊ exultacō: ⁊ multi ī natiuitate ei⁹ gaudebūt. Erit eī magn⁹ corā dño: ⁊ vinū ⁊ sicerā nō bibet Et spūsācto replebitur adhuc ex vtero mris sue: ⁊ mlt̄os filioꝝ isrl̄ ꝓuertet ad dñm deū ipox. Et ipe pcedet ante ipm̄ ī spū ⁊ vtute helȳe: vt ꝓuertat corda pr̄m in filios. ⁊ incredulos ad prudēcia iustox: parare dño plebē p fectā. Et dixit zacharias ad āgelum. Unde hoc sciam: Ego enī sū senex: ⁊ vxor mea ꝓcessit ī diebꝫ suis. Et rñdēs angel⁹ dixit ei. Ego sū gabriel q̄ asto añ deū: ⁊ missus sū loq ad te: et hec tibi euāgelizare. Et ecce eris tacēs ⁊ ñ poteris loq vsq ī diē q̄ hec fiant: ꝓeo q̄ ñ credidisti vbis meis. q̄ implebunt̄ ī tpe suo. Et erat plebs expectās zachariā: ⁊ mirabant̄ q̄ tardaret ipe ī tēplo. Egressus aūt ñ poterat loq ad illos. Et ꝓgnouerunt q̄ visionem vidisset ī tēplo. Et ipe erat innuens illis: ⁊ pmānsit mutus. Et factum ē vt impleti sūt dies officij ei⁹: abijt in domū suā. Post hos aūt dies ꝓcepit elizabeth vxor ei⁹: ⁊ occultabat se mēsibꝫ qnq dicēs. Quia sic fecit mihi dñs. ī diebꝫ qbꝫ respexit auferre obprobriū meū int̄ homies. In mēse aūt sexto missus ē angel⁹ gabriel a deo ī ciuitatē galilee cui nomē nazareth. ad vginē desponsatā viro cui nomē erat ioseph. de domo dauid: et nomē vginis maria. Et ingressus angel⁹ ad eā dixit. Aue gcia plena: dñs tecū: bñdicta tu ī mlieribꝫ. Que cuz audisset. turbata ē ī sermōe ei⁹: ⁊ cogitabat qlis eēt ista salutacō. Et ait āgel⁹ ei. Ne timeas maria: īueniſti enī gciā apud deū. Ecce ꝓcipies ī vtero ⁊ paries filiū: ⁊ vocabꝭ nomē e⁹ ihm̄. Hic erit magn⁹: ⁊ fili⁹ altissimi vocabit̄. Et dabit illi dñs de⁹ sedē dd̄ pr̄is ei⁹: ⁊ regnabit ī domo iacob īeternū ⁊ regni ei⁹ nō erit finis. Dixit aūt maria ad āgelū. Quō fiet istud: qm̄ vir nō ꝓgnosco: Et rñdēs angel⁹ dixit ei Spūs sāct⁹ supueniet ī te: et vtus altissimi obumbrabit tibi. Idcoq ⁊ qd nascet̄ ex te scm̄: vocabit̄ filius dei. Et ecce elizabeth ꝓgnata tua: ⁊ ipsa ꝓcepit filiū ī senectute sua. Et hic mēsis ē sext⁹ illi q̄ vocat̄ sterilis: Quia ñ erit īpossibile apud deū oē vbū Dixit aūt maria. Ecce ācilla dñi: fiat mihi scdm̄ vbū tuuz. Et discessit ab illa āgel⁹. Exurgēs aūt maria in diebꝫ illis abijt ī mōtana cū festinacōe ī ciuitatē iuda: ⁊ ītrauit ī domū zacharie: et salutauit elizabeth. Et factū ē vt audiuit salutacōez marie elizabeth: exultauit īfans ī vtero ei⁹. Et repleta ē spūsancto elizabeth: ⁊ exclamauit voce magna ⁊ dixit. Bñdicta tu ītermlieres: ⁊ bñdict⁹ fruct⁹ vētris tui. Et vnde hoc mihi: vt veniat mr̄ dñi mei ad me: Ecce enī vt facta ē vox salutacōis tue ī auribꝫ meis: exultauit ī gaudio īfans ī vtero meo. Et beata q̄ credidisti: qm̄ pficiēt̄ ea q̄ dicta sūt tibi a dño. Et ait maria. Magnificat aīa mea dñm: et exultauit spūs me⁹ ī deo salutari meo: qr̄ respexit hūilita tē ācille sue. Ecce enī ex hoc beatā me dicēt omēs generacōes: qr̄ fecit mihi magna: q̄ potēs ē: ⁊ scm̄ nom̄ e⁹. Et misericordia eius a ꝓgenie ī progenies :

timẽtibꝫ eũ. Fecit potẽciã ĩ brachio
suo: dispsit supbos mẽte cordis sui.
Deposuit potentes de sede: ⁊ exalta-
uit humiles. Esurientes ĩpleuit bonis
⁊ diuites dimisit ĩanes. Suscepit is-
rahel puer suũ: recordat⁹ miserico-
die sue: sic locut⁹ ẽ ad pres nostros:
abrahã ⁊ semi ei⁹ in scla. Mãsit autẽ
maria cũ illa ꝙsi mẽsibꝫ tribꝫ: ⁊ fuer
sa ẽ ĩ domũ suã. Elizabeth aũ ĩpletuz
ẽ tẽpus pariẽdi: ⁊ pepit filiũ. Et au-
dierũt vicini ⁊ ꝓgnati ei⁹. qz magni-
ficauit dns miscdiam suaz cũ illa: et
ꝓgratulabãt ei. Et factũ ẽ ĩ die octa
ua venerũt circũcidere puer: ⁊ voca
bãt eũ noie pris sui zacharia. Et rn̄
dens mr ei⁹ dixit. Nequaq̃: sed voca-
bit iohãnes. Et dixer̃t ad illã. Quia
nemo ẽ in ꝓgnacõe tua. q̃ vocet hoc
noie. Innuebãt aũ pri ei⁹: quẽ vellet
vocari eũ. Et postulans pugillarem
scripsit dicẽs: iohãnes ẽ nom̃ ei⁹. Et
mirati sũt vniuersi. Aptũ ẽ aũt ilico
os ei⁹ ⁊ lĩgua ei⁹: ⁊ loq̃bat bn̄dicens
deũ. Et fact⁹ ẽ timor sup oẽs vicinos
eor: ⁊ sup oĩa mõtana iudee. diuul-
gabant oĩa ꝟba hec: ⁊ posuerũt oẽs
q̃ audierãt ĩ corde suo dicẽtes. Quis-
putas puer iste erit: Et em̃ man⁹ dn̄i
erat cũ illo. Et zacharias pr eius im
pletus est spiritu sãcto: et ꝓphetauit
dicẽs Benedict⁹ dn̄s de⁹ isrl: qz visi-
tauit ⁊ fecit redẽptionez plebis sue.
Et erexit cornu salutis nob in domo
dauid pueri sui: sicut locut⁹ est p os
sanctoꝝ. q̃ a seclo sũt ꝓphetaꝝ eius:
salutẽ ex ĩimicis nr̄is. ⁊ ꝺ manu oĩm
q̃ oderũt nos: ad faciendã miscdiam
cũ pribꝫ nr̄is. ⁊ memorari testamẽti
sui sancti: iusiurãdum qd̃ iurauit ad
abrahã prez nostrũ. datuꝝ se nobis.
vt sine timore de manu ĩimicoꝝ nr̄o
rum liberati. Fuiam⁹ illi: ĩ sãctitate
et iustícia corã ipo: oĩbꝫ diebꝫ nr̄is.
Et tu puer ꝓphta altissimi vocabe-
ris. Preibis eĩ añ faciẽ dn̄i parae vi
as ei⁹: addandã sciẽciã salutis plebi
ei⁹. in remissionẽ peccatoꝝ eoꝝ: p vi
scera miscdie dei nr̄i. in q̃bꝫ visitauit
nos oriẽs ex alto: illumĩare bis q̃ in
tenebris ⁊ ĩ vmbra mortis sedent: ad
dirigendos pedes nr̄os in viã pacis.
Puer autem crescebat et confortа-
bat spiritu: et erat in desertis vsq; in
diem ostensionis sue ad israhel.

Capitulũ. .II.

Factum est autem in diebꝫ il
lis. exit edictum a cesare au
gusto: vt describeret vniuer
sus orbis. Hec descriptio ꝑma facta
est a ꝑside syrie cyrino. Et ibãt oẽs
vt ꝓfiterẽt: singuli in suã ciuitatez.
Ascẽdit aũt et ioseph a galilea de ci-
uitate nazareth ĩ iudeam ciuitatem
dauid q̃ vocatur bethleem. eo q̃ essz
de domo ⁊ familia dauid: vt ꝓfiteret
cũ maria dspõsata sibi vxore pregnã
te. a. Factũ ẽ aũt cũ essẽt ibi: impleti
sũt dies vt pareret. Et pepit filiũ su-
um ꝑmogenitũ. b. ⁊ pannis eũ ĩuol-
uit. ⁊ reclinauit eũ ĩ ꝑsepio: qz n̄ erat
ei loc⁹ ĩ diuersorio. Et pastores erãt
ĩ regione eadem vigilãtes: ⁊ custodi
entes vigilias noctis sup gregẽ suũ.
Et ecce angel⁹ dn̄i stetit iuxta illos:
⁊ claritas dei circũfulsit illos: et ti-
muerũt timore magno. Et dixit illis
angelus. Nolite timere. Ecce em̃ euã
gelizo vob gaudiũ magnũ qd̃ erit oĩ
ꝑplo. quia natus est vob hodie salua
tor q̃ est xp̃c dn̄s. ĩ ciuitate dauid. Et
hoc vob signũ. Inuenietis infantem
pannis inuolutũ: ⁊ positũ ĩ presepio.
Et subito facta est cum angelo mlti
tudo milicie celestis: laudantiũ deuz
et dicentiũ. Gloria in altissimis deo
⁊ in terra pax homĩbꝫ bone volunta
tis. Et factũ est vt discesserũt ab eis
angeli in celum: pastores loquebant
adinuicem. Transeamus vsq; beth-
leem: ⁊ videamus hoc verbuz qd̃ fa-
ctũ est qd̃ fecit dn̄s ⁊ ostẽdit nob. Et
venerũt festinãtes: ⁊ inuenerẽt mari-
am ⁊ ioseph. ⁊ ĩfantẽ positũ ĩ ꝑsepio
Videntes aũt ꝓgnouerũt de verbo: qd̃
dictũ erat illis de puero hoc. Et oẽs
qui audierant mirati sũt: et de bis q̃
dicta erant a pastoribꝫ ad ipos. Ma
ria autem conseruabat omnia ver-
ba hec: conferens in corde suo. Et re-
uersi sunt pastores glorificãtes ⁊ lau
dantes deum in omĩbꝫ que audierãt
⁊ viderant: sicut dictũ est ad illos Et
postq̃ consũmati sunt dies octo. vt
circũciderẽ puer: vocatũ est nomen
ei⁹ ihũs. Quod vocatũ est ab angelo

v
.a. Lu.ij. Mt
.iij.

r
.b. Lu.iij.

priuſq̄ ī vtero ꝯciperet̄.Et poſtq̄ ī-
pleti ſūt dies purificacōis ei⁹ ſecūdū
legē moyſi tulerūt illū ī hirl'm.vt ſi
ſterēt eū dño: ſicut ſcriptū ē in lege
dñi. Quia oē maſculinuz adaperiēs
vuluā.ſanctū dño vocabit̄.Et vt da
rēt hoſtiā ſcōm q̄ dictū ē ī lege dñi:
par turtuꝝ aut duos pullos colum-
barū. Et ecce homo erat ī hirl'm cui
nomē ſÿmeō.Et homo iſte iuſtus et
timoratus expectās ꝯſolacōez iſrl':
⁊ ſpūſſanctus erat ī eo. Et reſpōſuz
acceperat a ſpūſancto . nō viſurū ſe
morte: niſi prius videret xp̄m domī.
Et venit in ſpū in templū.Et cū in-
ducerēt puerū ihm parētes eius. vt
facerēt ſecūdum ꝯſuetudinē legis p
eo:⁊ ipe accepit eū in vlnas ſuas:et
benedixit deuz ⁊ dixit. Nūc dimittis
ſeruū tuū dñe ſcōm verbū tuū ī pa-
ce:q̄ viderūt oculi mei ſalutare tuū
quod paraſti ante faciem omniū po
pulo⁊:lumē ad reuelacōez gentiū:
⁊ gloriam plebis tue iſrl'.Et erat pa-
ter eius ⁊ mater mirantes ſuper hijs
que dicebañ de illo. Et benedixit il
lis ſÿmeon:⁊ dixit ad mariam ma-
trem eius.Ecce poſitus eſt h̄ in ruī-
nam.⁊ in reſurrectōem multoꝝ ī iſ-
rahel:⁊ in ſignū cui ꝯtradicetur.Et
tuā ipſius animā ptranſibit gladi⁹
vt reuelen̄ ex multis cordibo cogi-
tacōnes. Et erat āna ꝓphetiſſa filia
phanuel de ẗbu aſer:et hec ꝓceſſerat
in diebo multis:et vixerat cum viro
ſuo annis ſeptem a virginitate ſua.
Et hec vidua vſq̄ ad annos octogin
taquatuor:que nō diſcedebat de tem
plo.ieiunijs et obſecracōibo ſeruiens
nocte ac die. Et hec ipa hora ſupue-
niens ꝯfitebat̄ dño:⁊ loquebatur de
ipo.omnib⁹ qui expectabāt redempcō
nem iſrahel.Et vt pfecerūt omnia ſe-
cundū legem dñi: reverſi ſunt in ga-
lileā.in ciuitatē ſuā nazareth. Pu-
er aūt creſcebat et ꝯfortabat̄.plen⁹
ſapiencia:⁊ gracia dei erat ī illo. Et
ibant parētes eius p omnes annos
in hirl'm in die ſolenni paſce. Et cū
factus eſſet annoꝝ duodecim.aſcen-
dentibo illis in hieroſolimam ſecun-
dum ꝯſuetudinē diei feſti.ꝯſūmatiſ-
q̄ diebus cum redirēt.remanſit pu-
er ihūs in hieruſalem:⁊ non cogno-
uerunt parentes eius.Exiſtimantes
autē illum eſſe in comitatu:venerūt
iter diei:et requirebant eū inter co-
gnatos et notos . Et non inuenientes
regreſſi ſunt in hieruſalem: requirē-
tes eum. Et factum eſt poſt triduū.
inuenerunt eum in templo ſedentem ij
in medio doctoꝝ:audientē illos.⁊ in .a.Lu.iiij.Mt̄
terrogantē eos.a.Stupebant autez lxij./Mt̄.xiij.
omnes qui eum audiebant.ſup prudē
cia et reſponſis eius. Et videntes am .b.Lu.v.
mirati ſunt.b.Et dixit mater ei⁹ ad
illū. Fili quid feciſti nobis ſic: Ecce
pater tuus ⁊ ego. dolentes quereba-
mus te.Et ait ad illos.Quid ē q̄ me
querebatis: Neſciebatis quia in hijs
que patris mei ſunt oportet me eſſe:
Et ipſi non intellexerunt verbuz qd̄
locutus eſt ad eos.Et deſcendit cum
eis:⁊ venit nazareth:et erat ſubdit⁹
illis.Et mater eius cōſeruabat om-
nia verba hec ꝓferens in corde ſuo.
Et ihūs ꝓficiebat ſapiencia et etate
⁊ gracia apud deū ⁊ homines.

Capitulū. .iij. iij

Anno autē quintodecimo im- Lu.vj.Mt̄.vij
perij tiberij ceſaris.procurā Jo.ij.⁊.xxv.
te poncio pilato iudeam: te-
trarcha autem galilee herode:philip
po autem fratre ei⁹ tetrarcha ituree
et traconitidis regionis : et lyſania
abiline tetrarcha. ſub principib⁹ ſa-
cerdotum anna et caÿpha:factum ē j
verbum domini ſuper iohannem za- .c.Lu.vij.Mt̄
charie filium in deſerto.c.Et venit ī Mt̄.viij.Mr̄.ij
omnem regionez iordanis predicās Joh.x.
baptiſmum penitencie in remiſſionē
peccatoꝝ:ſicut ſcriptū eſt ī libro ſer
monum ÿſaie ꝓphete. Vox clamātis
in deſerto parate viam dñi:rectas fa
cite ſemitas eius. Omnis vallis im-
plebitur:⁊ omnis mons ⁊ collis hu-
miliabit̄. Et erunt praua in directa v
⁊ aſpera ī vias planas:⁊ videbit om .d. Luce.viij.
nis caro ſalutaē dei.d.Dicebat g̃ ad Matb.x.
turbas que exiebāt vt baptizarēt̄ ab
ipſo. Genimina viperaꝝ: q̄s oſtēdit
vobis fugere a vētura ira! Facite g̃
fructus dignos penitēcie:et ne cepe-
ritis dicere patrez habemus abrahā
Dico em̄ vobis: quia potens eſt de⁹

de lapidibꝫ istis suscitare filios abra
he. Jã enī securis ad radicē arboris
posita ē. Oīis g̃ arbor ñ facies fru-
ctū bonū excidet̃:ꝙ in ignē mittetur
.a. Et interrogabāt eū turbe dicen-
tes. Quid g̃ faciem⁹:Respondēs aūt
dicebat ill̃. Qui habet duas tunicas
det nō habēti:ꝙ q̃ habet escas simili-
ter faciat. Venerūt aūt ꝙ publicani
vt baptizarēt̃:ꝙ dixerūt ad illū. Ma-
gister.q̃d faciem⁹:At ille dixit ad il
los. Nihil amplius ſ̄ q̃ ꝓstitutuꝫ est
vobis faciatis. Interrogabāt aūt eū
ꝙ milites dicētes. Quid faciemus et
nos:Et ait illis. Neminē cōcuciatis
neq; calumniā faciatis:et ꝑ̄ti esto-
te stipendijs vestris. Existimāte aūt
populo ꝙ cogitantibꝫ omnibꝫ in cor-
dibus suis ō iohanne.ne forte ipe es-
set xp̄c: respondit iohānes dicēs om
nibus.b. Ego quidem aqua baptizo
vos:veniet autē fortior:cuius non
sum dignus soluere corrigiaꝫ calcia
mentoꝝ eius: ipse vos baptizabit in
spiritu sancto et igni.c. Cuius venti
labrum in manu eius:ꝙ purgabit a-
ream suam.ꝙ congregabit triticum
in horreuꝫ suū: paleas aūt cōburet
igni inextinguibili. Multa quidem ꝙ
alia exhortās euāgelizabat populo.
.d. Herodes aūt̃ tetrarcha cū corri-
peret̃ ab illo de herodiade vxore frīs
sui.ꝙ de omnibꝫ malis que fecit hero
des:adiecit ꝙ hoc sup oīa:ꝙ inclu-
sit iohannē ī carcerē.e. Factū ē aūt
cum baptizaret̃ oīs popul⁹.ꝙ ihū
baptizato ꝙ orāte apertū est celum:
ꝙ descendit spiritus sanctus corpora
li specie sicut columba in ip̄m:ꝙ vox
de celo facta est. Tu es filius me⁹ di-
lectus:in te cōplacuit mihi.f. Et ipe
ihus erat incipiens quasi annoꝝ tri-
ginta vt putabatur filius ioseph. q̃
fuit heli. qui fuit mathath. qui fuit
leui.qui fuit melchi. qui fuit ianne.
qui fuit ioseph. qui fuit mathathie.
qui fuit amos.qui fuit naum.q̃ fuit
hesli.qui fuit nagge.q̃ fuit maath.q̃
fuit mathathie. q̃ fuit.semei. q̃ fuit
ioseph.qui fuit iuda. qui fuit iohan
na.qui fuit resa. qui fuit zorobabel.
qui fuit salathiel.qui fuit neri.q̃ fu-
it melchi.qui fuit addi.qui fuit tho-

ꝛ
.a.Lu.ix.

j
.b.Lu.x. Mt̃.
xj.Mt̃.iiij. Jo
xij.ꝙ.vj.ꝙ.xiiij
ꝙ.xx viij.

v
.c.Lu.xj.Mt̃.
xij.

ij
.d.Lu.xij.Mt̃
cxliiij.Mt̃.lix.

j
.e.Lu.xiij Mt̃
xiiij.Mt̃.v. Jo
xv.

iiij
.f. Luce. xiiij.
Mt̃.j. Jo.j.et
iij.ꝙ.v

san.qui fuit helmadan.qui fuit her.
qui fuit iesu.qui fuit heliezer. q̃ fu
it iorim.qui fuit matthath.q̃ fuit le
ui.qui fuit symeon. qui fuit iuda. q̃
fuit ioseph.qui fuit iona.qui fuit he
liachim.qui fuit melcha.q̃ fuit men-
na.qui fuit mathata.qui fuit nathā
qui fuit dauid.qui fuit iesse.qui fuit
obeth.qui fuit booz . q̃ fuit salomō
qui fuit naason. qui fuit aminadab
qui fuit aran.qui fuit esron. qui fu-
it phares.qui fuit iude.q̃ fuit iacob.
qui fuit ysaac . qui fuit abrahe. qui
fuit thare. qui fuit nachor. q̃ fuit se-
ruch. q̃ fuit ragau. q̃ fuit phaleth.q̃
fuit heber.q̃ fuit sale.q̃ fuit chaynā
q̃ fuit arphaxat.q̃ fuit sez.q̃ fuit noe
q̃ fuit lamech. q̃ fuit mathusale. qui
fuit enoch.qui fuit iareth.q̃ fuit ma
laleel.q̃ fuit chaynā.q̃ fuit enos.qui
fuit seth.q̃ fuit adam.q̃ fuit dei.

ij
.g.Lu.xv.M
xv.Mt̃.xvj.

v
.h.Lu.xvj M
xvj.

Capitulū. IIII.

Ihesus autem plenus spiritu
sancto regressus ē a iordane:
et agebat̃ in spiritu ī deserto
diebꝫ quadraginta:ꝙ temptabatur a
dyabolo.h. Et nihil manducauit in
diebꝫ illis:et ꝓsummatis illis esurijt
Dixit aūt̃ illi dyabolus. Si filī⁹ dei
es:Dic lapidi huic vt panis fiat. Et
rñdit ad illū ihus. Scriptū est.qz ñ
in pane solo viuit homo:sz in omni
vbo dei. Et duxit illū dyabol⁹:ꝙ ost̃
dit illi oīa regna orbꝫ terre ī momen
to tpis:ꝙ ait illi. Tibi dabo potesta-
tem hanc vniuersā.ꝙ gloriā illoꝝ:qz
mihi tradita sunt.ꝙ cui volo do illa.
Tu ergo xp̄icens si adoraueris corā
me:Erunt tua oīa. Et rñdēs ihus
dixit illi. Scriptum est. Dominum
deum tuum adorabis: et illi soli ser-
uies. Et duxit illū in hierusalem.et
statuit eū sup pinnā templi:et dixit
illi. Si filius dei es:Mitte te hinc de
orsum. Scriptum est enī. q̃ angelis
suis mandauit de te.vt ꝓseruent te.
et quia in manib⁹ tollent te.ne forte
offendas ad lapidem pedem tuū. Et
respondens ihesus ait illi. Dictuꝫ ē.
Non temptabis dominum deum tuū
Et consummata omni temptacōne:
diabol⁹ recessit ab illo vsq; ad tp̄us.

j
.Luce. xvij.
ẽ.xxiij.Mr̃.
vij. Jo. xlvj

x
.Luce.xviij.

j
.Lu.xix.Mẽ
lj.Mr̃.l.Jo.

x
.Lu.xx.

j
.Lu.xxj Mẽ
lij. Mar̃. lj.
o.xxxv. x
.Lu.xxij.

viij
j.Luce.xxiij.
lr̃.xij. ij
o.Luẽ.xxiij.
lẽ.lxij.Mar̃.
ij. viij
.Lu.xxv Mẽ
iij.

·a.Et regressus ẽ ihus ĩ ṽtutẽ spũs ĩ galileã:ꝙ fama exijt p vniuersam regionẽ de illo. Et ipe docebat ĩ sỹnagogis eoꝝ:et magnificabaꝫ ab oĩb
.b.Et venit nazareth vbi erat nutritus:ꝙ ĩtrauit secundũ ꝓsuetudinem suã die sabbati ĩ sỹnagogã:ꝙ surrexit legẽ. Et tradit⁹ẽ illi liber ỹsaie pphetæ.Et vt reuoluit libꝝ:ĩuenit locũ vbi scriptũ erat.Spiritus dñi super me ꝓpt̃ qõ vnxit me euãgelizare pauperib⁹ misit me: sanare cõtritos corde.p̃dicare captiuis remissionem ꝙ cecis visũ:dimittere ꝓfractos ĩ remissionẽ:p̃dicare ãnũ dñi acceptũ: ꝙ diem ret̃bucõis.Et cũ plicuisset libru̇:reddidit mĩstro ꝙ sedit. Et oĩm ĩ sỹnagoga oculi erãt intentẽtes in eũ.Cepit aũt dicere ad eos: qꝛ hodie ĩpleta ẽ hec scriptura ĩ auri⁹ vr̃is.c Et oẽs testimoniũ illi dabãt:ꝙ mirabanꝫ ĩ verb̃ gracie.q̃ ꝓcedebãt de oꝛe ipius:ꝙ dicebãt. Nõne h̃ ẽ filius ioseph.d.Et ait ill'.Vtiqꝫ dicetis mihi hãc similitudinẽ.Medice cura teipm Dixerũt pharizei ad ihm.Quãta audiuim⁹ facta ĩ capharnaũ:fac et hic ĩ patria tua.e.Ait aũt.Amẽ dico vobis qꝛ nemo ꝓpha acceptus ẽ in patria sua.f.Jn veritatẽ dico vob:mlte vidue erãt ĩ isrl'ĩ diebꝫ helie quando clausũ ẽ celũ ãnis tbꝫ ꝙ mẽsib⁹ sex cũ facta eẽt fames magna in oi tra: ꝙ ad nullã illaꝝ missus ẽ helias.nisi ĩ sarepta sydonie.ad mulierẽ viduã. Et mlti leprosi erãt ĩ isrl' sub heliseo ꝓpha:ꝙ nemo eoꝝ mũdat⁹ẽ nisi naaman sirus. Et repleti sũt oẽs ĩ sỹnagoga ira hec audiẽtes.Et surrexerũt ꝙ eiecerũt illũ extr̃ ciuitatẽ :ꝙ duxer̃t illũ vsqꝫ ad supciliũ mõtis.sup quez ciuitas illoꝝ erat edificata:vt p̃cipitarẽt eũ. Jpe aũt trãsiens. p mediuz illoꝝ ibat.g. Et descẽdit ĩ capharnaum ciuitatẽ galilee: ibiqꝫ docebat illos sabbatis.h.Et stupebãt ĩ doctrina ei⁹:qꝛ ĩ potestate erat ſmo ipius .i.Et ĩ sỹnagoga erat hõ habens demoniuz ĩmundũ:ꝙ exclamauit voce magna dicens.Sine: quid nobis.et tibi ihu nazarene:Veniſti ꝑdere nos Scio te quia sis sanctus dei . Et increpauit illũ ihus dicens. Obmutẽ-

sce:ꝙ exi ab eo. Et cum ꝓiecisset illũ demonium in medio exijt ab illo : nihilqꝫ illũ nocuit.Et fact⁹ ẽ pauor in omnib⁹:ꝙ colloquebãt adinuicez dicentes.Quod est hoc verbum:qꝛ ĩ potestate ꝙ virtute imperat immundis spiritib⁹ ꝙ exeunt! Et diuulgabatur fama de illo.in omnez locum regionis.k.Surgẽs aũt ihus de sỹnagoga.introiuit in domum simonis. Socr⁹ aũt simonis tenebaꝫ magnis febrib⁹: ꝙ rogauerũt illum ꝓ ea. Et stans supꝛ illã imperauit febri ꝙ dimisit illaz:ꝙ continuo surgens mĩstrauit illis.Cum sol autẽ occidisset oẽs qui habebãt infirmos varijs lãguoribꝫ.ducebant illos ad eũ: at ille singulis man⁹ imponẽs curauit eos .l. Exiebant autẽ demonia a multis clamantia ꝙ dicẽtia: qꝛ tu es filius dei. Et increpans nõ sinebat ea loqui:qꝛ sciebãt ipm esse xpm.m. Facta autẽ die egressus ibat in desertum locũ:et turbe requirebant eũ ꝙ venerũt vsqꝫ ad ipm:ꝙ detinebãt illum ne discederet ab eis Quib⁹ ille ait Quia ꝙ alijs ciuitatib⁹ opoꝛtet me euangelizare regnuz dei:qꝛ ideo missus sũ.Et erat p̃dicãs ĩ sỹnagogis galilee.

ij
.k.Luce. xxvj
Mẽ.lxvij.Mr̃.
xv.

viij
.l.Luce.xxvij.
Mr̃.xvj.ꝙ.xv-
iij.

viij
.m.Lu. xxviij
Mr̃.xvij.

Capitulũ. .V.

Factũ ẽ aũt cũ turbe irruerẽt ĩ eũ vt audirẽt verbũ dei: et ipe stabat secus stagnũ genezareth.Et vidit duas naues stantes secus stagnũ:piscatoꝛes aũt descẽderant ꝙ lauabant retia. Ascentes aũt in vnaz nauim que erat simonis:rogauit eum a terra reducere pusillũ. Et sedẽs docebat de nauicula turbas .n.Vt autez cessauit loqui: dixit ad simonem.Duc in altum:ꝙ laxate retia vestra in capturaz. Et respondẽs simon dixit illi.Preceptoꝛ p totã noctem laborantes nihil cepim⁹:ĩ verbo autez tuo laxabo rete.Et cũ hoc fecissent:ꝓcluserũt piscium multitudinẽ copiosam. Rupebaꝫ autez rete eoꝝ.Et annuerũt socijs qui erant in alia naui:vt venirent et adiuuarent eos.Et venerunt ꝙ ipleuerũt ambas nauiculas:ita vt pene mergerentur .o.Qd cũ videret simõ petr⁹: ꝓcidit ad genua ihu dicens.Exi a me:quia

x
Luce.xxix.

ix
.n.Luce.xxx.
Jo. ccxix.ꝙ.cc
xxij.

x
.o.Luce. xxxj

ij
.a.Luce.xxxij
Mẽ.xxj.Mr̃.x

ij
.b. Lu.xxxiij.
Mẽ.lxiij. Mr̃.
xviij.

j
.c.Lu.xxxiiij.
Mẽ.xxiij.Mr̃.
xxvij. Jo.xlvj

ij
.d.Luce.xxxv
Mẽ.cxlix.Mz̃.
lxvj. ij
.e. Lu.xxxvj.
Mẽ.clxij. Mr̃.
lxix. j
.f. Lu.xxxvij.
Mẽ.lxx.Maz̃.
xx Jo.xxxviij.

ij
.g.Lu.xxxviij
Mẽ.lxxj. Mr̃.
xxj .

bō peccatoꝝ sū dñe. Stupoꝝ eñ circū dederat eū. ⁊ oēs q̄ cū illo erāt: in captura pisciū quā ceperāt. Sil'r autē iacobū ⁊ iohem filios zebedei: q̄ erāt socij simōis. a. Et ait ad simonē ihs Noli timere: ex hoc iā hoies eris capiēs. Et subductis ad terraz nauibꝫ: relictis oibꝫ secuti sūt illū. b. Et factū ē cū eēt ī vna ciuitatū: ⁊ ecce vir plen⁹ lepra. ⁊ vidēs ihm. ⁊ ꝓcidēs ī facie suā: rogauit eū dicēs. Dñe: si vis potes me mūdare. Et extendēs manū: tetigit eū dicēs. Volo. Mūdare. Et ꝓfestim lepra discessit ab illo. Et ipe p̄cepit illi vt nemī diceret: sz vade ostēde te sacerdoti: ⁊ offer ꝓ emūda cōe tua sic̄ p̄cepit moyses ī testimoniū illis. c. Perābulabat aū magis fmo de illo: ⁊ ꝓueniebāt ꝯbe multe vt audirēt: ⁊ curarēt ab infirmitatibꝫ suis .d. Ipe aū secedebat ī deserti ⁊ orabat .e. Et fcm ē ī vna dieꝝ ⁊ ipe sedebat docēs. Et erant pharisei sedētes ⁊ legis doctoꝝ q̄ venerāt ex oī castello galilee ⁊ iude. ⁊ hierlm: ⁊ virtus dñi erat ad sanādū eos. f. Et ecce viri poꝝ tātes ī lecto hoiem q̄ erat paliticus: ⁊ q̄rebāt eū inferre ⁊ ponere ante eū Et nō inuenientes qua ꝑte illū inferrēt ꝓ turba: ascenderūt sup̄ tectū. ⁊ p̄ tegulas submiserūt eū cū lecto ī mediū ante ihm. Quoꝝ fidē vt vidit dixit. Homo: remittunt̄ tibi peccata tua. Et ceperūt cogitare scribe ⁊ pharisei dicētes. Quis est h̄ q̄ loquit̄ blasphemias! Quis potest dimittere peccata: nisi solus de⁹! Vlt aū ꝓgnouit ihs cogitacōes eoꝝ: rñdēs dixit ad illos Quid cogitatis mala ī cordibꝫ vr̄is! Quid ē facili⁹. dicē dimittūtur tibi peccata: an dicere surge et ambula! Vlt aūt sciatis q̄ fili⁹ hoīs habet potestatē ī terra dimittēdi peccata: ait palitico. Tibi dico surge: tolle lectū tuū: ⁊ vade ī domū tuā. Et ꝓfestī cōsurgēs corā illis tulit lectū ī quo iacebat: ⁊ abijt ī domū suā magnificās deū. Et stupoꝝ apphendit oēs: ⁊ magnificabāt deū. Et repleti sūt timoꝝe dicētes: q̄ vidim⁹ mirabilia hodie. g Et p⁹hec exijt: ⁊ vidit publicanū nomīe leui sedentē ad thēloneū: ⁊ ait illi. Sequere me. Et relictis oñibus:

surgēs secutus est eum. h. Et fecit ei ꝓuiuiū magnum leui in domo sua: ⁊ erat turba multa publicanoꝝ. ⁊ aliorum qui cuz illis erant discūbentes. Et murmurabant phariseī et scribe eoꝝ: dicētes ad discipulos ei⁹. Quare cū publicanis ⁊ peccatoribꝫ manducatis et bibitis. i. Et respōdēs ihs dixit ad illos nō egent q̄ sani sūt me dico: sed q̄ male habent. Nō veni vocare iustos: sed peccatores ad penitencia. At illi dixerūt ad eū. Quare discipuli iohānis ieiunant frequēter ⁊ obsecracōnes faciunt. similiter et phariseoꝝ: tui aut̄ edunt ⁊ bibunt: Quibꝫ ipe ait. Nunq̄d potestis filios sponsi dum cū illis est sponsus facere ieiunare! Venient aut̄ dies: et cū ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabāt in illis diebꝫ. Dicebat aūt ⁊ similitudinē ad illos. Quia nemo cōmissurā a nouo vestimento immittit in vestimentū vetus: alioquin et nouum rumpit: ⁊ veteri non ꝓuenit commissura a nouo. Et nemo mittit vinum nouū in vtres veteres: alioquin rumpit vinum nouū vtres: et vinū effundet̄ ⁊ vtres peribūt. Sed vinum nouū in vtres nouos mittēduz est: ⁊ vtraq; ꝓseruant̄. Et nemo bibēs vetus statim vult nouū: dicit enī vetus melius ē.

ij
.h.Lu.xxxix
Mẽ.lxxij.Mz̃.
xxij.

ij
.i.Lu.xl. Mẽ
lxxiiij Mz̃ xxū

ij
Lu.xlj.Mẽ.
iiij.Mz̃.xxiiū

Capitulū. .VI.

Factū est aūt in sabbato secūdo ꝑmo. cum trāsiret p sata vellebāt discipuli ei⁹ spicas: ⁊ manducabant ꝓfricantes manibꝫ. Quidā aūt phariseoꝝ dicebāt illis. Quid facitis q̄d nō licet ī sabbatis! Et respōdens ihus ad eos dixit. Nec hoc legistis q̄d fecit dauid cū esuriisset ⁊ ipe q̄ cum illo erāt: quomō ītrauit in domū dei. ⁊ panes ꝓpositōnis sumpsit ⁊ manducauit. ⁊ dedit hijs q̄ cū ipo erāt: quos nō licet māducare nisi tm̄ sacerdotibꝫ! Et dicebat illis: q̄ dñs est filius hoīs etiam sabbati.

ij
.k.Lu.xlij M
cxvj.Mz̃.xx

.k. Factū est aut̄ ⁊ in alio sabbato: vt intraret in sỹnagogam ⁊ doceret. Et erat ibi homo: et man⁹ ei⁹ dextra erat aruida. Obseruabant autem scribe ⁊ phariseī si in sabbato curaret vt inuenirēt vnde accusarēt eum. Ipse

vero sciebat cogitacões eoꝝ:ꝙ ait ho
mini ꝙ habebat manũ aridã. Surge
ꝙ sta in mediũ. Et surgens stetit. Ait
autẽ ad illos ihus. Interrogo vos si
licet sabbatis bñfacere an male: aiaz
saluã facẽ an pdere? Et circũspectis
oñib dixit homi. Extẽde manũ tuã
Et extendit: ꝙ restituta ẽ sanitati ma
nus eꝰ. Ipi aũt repleti sũt insipiẽcia
ꝙ colloquebãt adinuicẽ. quidnã face
rẽt ð ihu. a. Factũ ẽ aũt i illꝰ dieb ex
ijt i montẽ orare: ꝙ erat pnoctans in
oracõne dei. b. Et cũ dies factus esset
vocauit discipulos suos: ꝙ elegit duo
decim ex ipis. qs ꝙ apostolos nomiauit: simonẽ quẽ pgnomiauit petrũ ꝙ
andreã fratrẽ eius: iacobũ ꝙ iohãnez
philippũ ꝙ bartholomeũ. matheum et
thomam iacobũ alphei ꝙ simonẽ qui
vocat zelotes ꝙ iudã iacobi: ꝙ iudam
scarioth qui fuit pditor. c. Et descendens ihus de mõte cũ illis stetit in lo
co cãpestri ꝙ turba discipuloꝝ eiꝰ: et
mltitudo copiosa plebis ab oi iudea
ꝙ hierusalem ꝙ maritima ꝙ tyri ꝙ si
donis. qui venerãt ut audirẽt eũ: ꝙ sa
narent a lãguoribz suis. Et qui vexa
bant a spiritib imundis curabant.
Et oñis turba querebat eũ tangere:
quia virtus de illo exibat et sanabat
oñes. d. Et ipe eleuatis oculis in di
scipulos suos dicebat. e. Beati pau
pes: quia vestrũ ẽ regnũ dei. f. Beati
qui nunc esuritis: qz saturabimi. Be
ati qui nũc fletis: qz ridebitis. g. Bea
ti eritis cũ vos oderint homies ꝙ cuz
separauerint vos ꝙ exprobrauerint:
ꝙ eiecerint nomẽ vestrũ tanꝯ maluz
ꝑter filiuz hominis. Gaudete in illa
die ꝙ exultate: ecce emi merces vestra
multa est in celo. Secũduz hec enim
faciebant ꝓphetis patres eoꝝ. h. Ue
rũtamẽ ve vob diuitib: qui habetis
consolacõnem vestraz. Ue vobis qui
saturati estis: quia esurietis. Ue vob
qui ridetis nũc: quia lugebitis et fle
bitis. i. Ue cũ bene vob dixerint oñs
homines. Secundũ hec emi faciebant
prophetis patres eoꝝ. k. Sed vobis
dico qui auditis. Diligite inimicos
vestros: benefacite bijs qui vos ode
runt. Benedicite maledicentib vob:
orate pro calumniantibus vos. l. Et

ij
i.Lu.xliij Mẽ
xlix. Mẽ.lxvj

ij
b.Luce.xliij.
Mẽ.lxxx. Mẽ.
xx.

j
c.Lu.xlv Mẽ
xiij. Mẽ.xxv-
i.Jo.xlvj.

v
.Luce.xlvj.
ẽ.xxv. v
.Luce.xlvij.
ẽ.xxvij. v
.Luc̃.xlviij.
ẽ.xxviij. v
.Luce.xlix.
ẽ.xxx.

x
.Lu.l.

x
Lu.lj. v
Lu.lij. Mẽ.

v
Lu.liij. Mẽ
cviij.

qui te pcusserit i maxillã: prebe ei et
alterã: ꝙ ab eo ꝙ aufert tibi vestimẽtũ
eciã tunicã noli phibere. Omi aũt pe
tenti te tribue: ꝙ ꝙ aufert que tua sũt
ne repetas. m. Et put vultis vt faci-
ant vob homines: ꝙ vos facite illis si
militer. n. Etsi diligitis eos ꝙ vos di
ligunt: q vob est gracia? Nã ꝙ pecca-
tores diligẽtes se diligũt. Etsi bene-
feceritis bijs ꝙ vob benefaciũt: q vo-
bis ẽ gcia? Diqdem ꝙ peccatores hoc
faciũt. Etsi mutuũ tederitis bijs a ꝙ
bus speratis recipe: q gracia ẽ vob?
Nam ꝙ peccatores peccatoribz fenerã-
tur: vt recipiãt eqlia. Uerũtamẽ dili-
gite inimicos vestros: bñfacite ꝙ mu
tuum date. nihil inde sperãtes: ꝙ erit
merces vã multa: ꝙ eritis filij altissi
mi: qz ipe benignꝰ ẽ sup ingtos ꝙ ma
los. Estote g misericordes: sicut ꝙ pr̃
vester misericors ẽ. o. Nolite iudicare
ꝙ nõ iudicabimi. Nolite pdemnare: ꝙ
nõ pdẽnabimi. Dimittite: ꝙ dimittẽ
vob. Date: ꝙ dabit vob. Mensurã bo
nam ꝙ pfertã. ꝙ coagitatã ꝙ sup efflu
entẽ dabũt i sinũ vr̃m. Eadẽ qpe mẽ
sura q̃ mensi fueritis: remecieẽ vob.
.p. Dicebat aũt illis ꝙ similitudinez.
Nunquid potest cecus cecum ducẽ?
Nonne ambo in foueam cadũt. q. Nõ
est discipulus sup magistrũ: pfectus
autem omis erit: si sit sicut magister
eius. r. Quid autem vides festucã in
oculo fratris tui: trabẽ aũt q̃ in ocu-
lo tuo est non consideras? Aut quo-
modo potes dicere fratri tuo. frater.
sine eiciam festucã de oculo tuo: ipse
in oculo tuo trabem non vides? ypo
crita eice primũ trabem de oculo tuo
ꝙ tunc pspicies vt educas festucaz de
oculo fratris tui. s. Non est enim ar-
boz bona que facit fructꝰ malos: neq
arboz mala faciens fructum bonum
Unaqueq enim arboz de fructu suo
cognoscitur. t. Neq enim de spinis
colligũt ficus: neq de rubo vindemi-
ant vuam. u. Bonus homo de bono
thesauro cordis sui profert bonum:
ꝙ malus homo de malo thesauro pro
fert malum. Ex abundãcia enim cor-
dis os loquitur. x. Quid autez voca-
tis me domine domine: et non facitis
que dico. y. Oñis qui venit ad me. et

v
.m.Luce.liiij.
Mẽ.liiij. v
.n.Lu. lv.Mẽ
xlj.

ij
.o.Lu.lvj.Mẽ
l.Mr̃.xl.

v
.p.Lu.lvij Mẽ
clvj.

iij
.q.Luce.lviij.
Mẽ.xc. Jo.cx-
viij.ꝙ. cxxxix.

v
.r.Lu.lix. Mẽ
lj.

v
.s.Lu.lx.Mẽ.
lviij.

v
.t.Lu.lxj.Mẽ
lvij. v
.u.Lu lxij Mẽ
cxxv.

iij
.x.Luce.lxiij.
Mẽ.lix. Jo.c-
xvj. v
.y.Luc̃.lxviij.
Mat̃.lxj.

audit ꝑmones meos. ⁊ facit eos: ostẽ dã vob cui similis sit. Similis ẽ hoi edificãti domũ q̃ fodit i altũ: ⁊ posu it fundamẽtũ supꝑ petrã. Jnundacõe aũt facta illisũ est flumẽ domui illi: ⁊ nõ potuit eã mouere Fundata enim erat supꝑ petrã. Qui aũt audit ⁊ ñ facit similis ẽ homi edificãti domũ suã supra terrã sine fundamẽto: i quã illisus ẽ fluui⁹. ⁊ ꝓtinuo cecidit: ⁊ fcta est ruina dom⁹ illius magna.

iij Lu. lxv. Mat. lxiiij. Jo. xxxvij.

Capitulũ. .VII.

Cum aũt implesset omia vba sua in aures plebis: intrauit capharnaũ. Centurionis aũ cuiusdã ꝑuus male habẽs erat moriturus: qui illi erat ꝑciosus. Et cũ audisset de ihu. misit ad eũ seniores iudeoꝝ: rogans eum vt veniret. ⁊ salua ret seruũ eius. At illi cũ venissent ad ihm rogabant eũ solicite dicentes ei: q̃ dign⁹ ẽ vt hoc illi ꝑstes. Diligit em̃ gentẽ nostrã: ⁊ sy̓nagogã ipe edifica uit nob. Jhus autez ibat cũ illis. Et cum iam nõ longe esset a domo: misit ad eũ centurio amicos dicens. Dñe: noli vexari. Nõ em̃ sum dign⁹ vt sub tectũ meũ intres: ꝓpter qd̃ ⁊ meipsuz nõ sũ dignũ arbitratus vt venirẽ ad te: sed dic vbo ⁊ sanabit puer meus. Nã ⁊ ego homo sũ sub potestate ꝓsti tutus. habens sub me milites: ⁊ dico huic vade ⁊ vadit. ⁊ alio veni ⁊ venit ⁊ ꝑuo meo fac hoc ⁊ facit. Quo audi to ihus miratus est: ⁊ ꝓuersus seqn tib se turb dixit. Amẽ dico vob: nec in isrl̃ tantã fidẽ inueni. a. Et reuersi q̃ missi fuerãt domum: inuenerunt ꝑuum q̃ languerat sanũ. b. Et factuz est deinceps ibat ihus i ciuitatẽ que vocat̃ nayn: ⁊ ibãt cũ eo discipli ei⁹ ⁊ turba copiosa. Cũ aũt approꝑinqua ret porte ciuitatis: ecce defunct⁹ efferebatur filius vnic⁹ mris sue. Et hec vidua erat: et turba ciuitatis multa cũ illa. Quã cũ vidisset dñs: miscdia motus sup eã dixit illi. Noli flere. Et accessit: et tetigit loculũ. Hij aũt qui portabãt stetervt. Et ait. Adolescens tibi dico surge. Et resedit q̃ erat moꝛtu⁹: ⁊ cepit loqui: et dedit illũ matri sue. Accepit aũt oes timor: ⁊ magnificabãt deũ dicẽtes. Quia ꝓpheta ma

v .a. Luce. lxvj. Mt̃. lxvj.

ꝛ .b. Luce. lxvij.

gnus surrexit i nob: ⁊ q̃ de⁹ visitauit plebẽ suã. c. Et exijt h ꝑmo i vniuersam iudeã de eo: ⁊ oẽm circa regionẽ .d. Et nũciauerũt iohãni discipli ei⁹ de oib hijs. Et ꝙuocauit duos de discipulis suis iohãnes: ⁊ misit ad ihesum dicẽs. Tu es q̃ vẽturus es. an alium expectam⁹? Cũ aũt venissent ad eũ viri dixerunt. Johannes baptista misit nos ad te dicẽs Tu es q̃ vẽtur⁹ es an aliũ expectam⁹? Jn ipa aũt hora multos curauit a languoribz suis ⁊ plagis. ⁊ spiritib malis: ⁊ cecis mltis donauit visũ. Et rñdens dixit illi. Euntes renũciate iohãni q̃ audistis ⁊ vidistis. Quia ceci vidẽt. claudi ãbulãt. leprosi mũdant̃: surdi audiũt. mortui resurgẽt. pauperes euãgelizãtur: ⁊ beatus est q̃cũq̃ nõ fuerit scandalizatus in me. Et cũ discessissẽt nũcij iohãnis: cepit de iohãne dicere ad turbas. Quid existis i deserꝝ videre? Arũdinẽ vẽto agitatã? Sed quid existis videre? Hominẽ mollib vestimẽtis indutũ? Ecce q̃ in veste ꝑciosa sũt ⁊ delicijs. i domib regũ sũt. Sz quid existis videre? Prophetã? Vtiq̃ dico vob: ⁊ pluscꝝ ꝓphetã. e. Hic est de quo scriptũ est. Ecce mitto angelũ meum ante faciẽ tuã: q̃ ꝑparabit viã tuam ante te. f. Dico em̃ vob: maior inter natos mulierꝝ ꝓpheta iohanne baptista nemo est. Qui aũt minor est in regno dei maior est illo. g. Et oĩs populus audiẽs. ⁊ publicani iustificaverũt deum: baptizati baptismo iohannis. Pharisei aũ ⁊ legispiti ꝓsiliũ dei spreuerũt i semetipos: ñ baptizati ab eo. Ait aũt dñs. h. Cui g̃ similes dicã homines generacõnis hui⁹: ⁊ cui similes sũt? Siles sũt pueris sedẽtib in foro ⁊ loqntib adinuicẽ et dicẽtib. Cantauim⁹ vob tibijs ⁊ nõ saltastis: lamẽtauimus ⁊ non ploraſtis. Venit autẽ iohannes baptista neqꝫ mãducãs panem neqꝫ bibens vinũ: et dicitis. Demoniuz habet. Venit filius hominis manducans et bibens: et dicitis. Ecce homo devoratoꝛ: et bibens vinuz: amicus publicanoꝝ et peccatoꝝ Et iustificata est sapientia. ab omĩb filijs suis. i. Rogabat autem illum q̃dam de phariseis vt manducaret cuz

ꝛ .c. Luc. lxvi

v .d. Luce. lxi Math. cij.

ij .e. Lu. lxx. M ciij. Mt̃. j.

v .f. Lu lxxj M ciiij.

ꝛ .g. Lu. lxxij.

v .h. Lu. lxxi Math. cvij.

j .i. Luc. lxxii Mat. cclxx Mt̃. clviij. J xcviij.

illo. Et ingressus domũ pharisei discubuit. Et ecce mlier q̃ erat in ciuitate peccatrix· vt ꝓgnouit q̃ ihs accubuisset in domo pharisei attulit alabastrũ vngẽti: et stans retro secus pedes ei⁹ lacrimis cepit rigare pedes ei⁹. et capillis capitis sui tergebat: et osculabaꝫ pedes e⁹ et vngẽto vngebat. Videns aũ pharisẽus q̃ vocauerat eum: ait intꝫ se dicẽs. Hic si esset ꝓpha: sciret vtiq; q̃ et q̃lis ẽ mulier q̃ tãgit eũ q̃ peccatrix ẽ. Et rñdẽs ihs dixit ad illũ. Symon: habeo tibi aliq̃d dicere At ille ait. Magister dic. Duo debitores erãt cuidam feneratori: vn⁹ debebat denarios q̃ngentos: et ali⁹ q̃nquaginta. Nõ habentibꝫ illis vnde redderent: donauit vtrisq; Quis g̃ eũ plus diligit: Respõdẽs simõ dixit. Estimo q̃ is cui plus donauit. At ille dixit ei. Recte iudicasti. Et ꝓuers⁹ ad mulierẽ. dixit simoni. Vides hanc mulierem! Intraui in domũ tuã: aquam pedibꝫ meis nõ dedisti: hec aũt lacrimis rigauit pedes meos. et capillis suis terſit. Osculũ mihi nõ dedisti: hec aũt exq̃ intraui nõ cessauit osculari pedes meos. Oleo caput meum non vnxisti: hec aũt vngento vnxit pedes meos. Propter qõ dico tibi. Remittunt ei pcta multa: qm̃ dilexit multũ. Cui aũt min⁹ dimittit min⁹ diligit. Dixit aũt ad illã. Remittũt tibi pcta. Et cepẽrũt q̃ simul accũbebãt dicere intra se. Quis ẽ ḣ q̃ etiã pcta dimittit: Dixit aũt ad mlierem. Fides tua te saluã fecit. Vade in pace.

Capitulũ. .VIII.

Et factũ ẽ deinceps. et ipe iter faciebat p ciuitates et castella ꝓdicans et euãgelizans regnũ dei: et duodecim cũ illo. et mlieres aliq̃. q̃ erant curate a spiritibꝫ malignis et infirmitatibꝫ: maria q̃ vocat magdalene. de q̃ septem demonia exierãt. et iohãna vxor chuze procuratoris herodis. et susãna et alie multe q̃ ministrabãt ei de facultatibꝫ suis. a. Cũ aũt turba plurima ꝓueniret et de ciuitatibꝫ ꝓperarẽt ad eũ: dixit p similitudinem. Exijt q̃ seminat seminare semen suũ. Et dũ seminat aliud cecidit secus viã. et ꝓculcatũ est. et volucres celi comederũt illud. Et aliud cecidit supꝑ petrã. et natũ aruit: qr ñ habebat humorẽ. Et aliud cecidit inter spinas: et simul exorte spine suffocauerũt illud. Et aliud cecidit ī terraz bonã: et ortũ fecit fructũ centuplum Hec dicẽs clamabat. Qui habet aures audiẽdi audiat. Interrogabãt aũt eũ discipuli ei⁹: q̃ esset hec parabola Quibꝫ ipe dixit. Vobꝫ datuz est nosse misteriũ regni dei. b. ceteris autẽ in paraboł: vt videntes nõ videãt. et audiẽtes nõ itelligãt. c. Est aũt hec parabola. Semen ẽ vbũ dei. Qui aũt secus viam. Hij sũt q̃ audiũt: deinde venit dyabol⁹ et tollit vbũ de corde eor. ne credẽtes salui fiãt. Nã q̃ supꝑ petram: hij sũt q̃ cũ audierint cũ gaudio suscipiũt vbũ. Et hij radices nõ habẽt: qr ad tẽpus credũt. et ī tpe temptacõnis recedũt. Qd aũt ī spinas cecidit hij sũt q̃ audierũt et a solicitudinibꝫ et diuicijs et voluptatibꝫ vite euntes suffocanꝫ: et nõ referunt fructũ. Qd aũt ī bonã terrã: hij sũt q̃ ī corde bono et optimo audiẽtes vbũ retinẽt: et fructũ afferũt in paciencia. b. Nemo aũt lucernã accendẽs operit eã vase aut subtus lectũ ponit: sz supra candelabrũ ponit: vt intrãtes videãt lumen. e. Nõ est enim occultũ qd nõ manifestet: nec absconditũ qd non cognoscatur. et in palam veniat. f. Videte ergo quid audiatis. Qui enim habet dabitur illi: et quicũq; nõ habet: eciã qd putat se habere auferetur ab illo .g. Venerũt autẽ ad illum mater et fratres ei⁹. et nõ poterãt adire ad eũ ꝓ turba. Et nũciatum est illi. Mater tua et frẽs tui stant foris: volentes te videre. Qui rñdens dixit ad eos. Mater mea et frẽs mei hij sunt: q̃ verbum dei audiũt et faciunt .h. Factũ ẽ aũt in vna dieꝝ: et ipe ascẽdit ī nauiculã et discipuli eius. et ait ad illos. Trãsfretemus trans stagnum. Et ascenderunt. Et nauigantibus illis obdormiuit: et descendit procella venti in stagnum: et cõpellebãtur fluctibꝫ et periclitabantur. Accedentes aũt suscitauerunt eum dicentes. Preceptor perimus. At ille surgens increpauit vẽtũ et tempestatẽ aque et cessauit: et

i
.b. Lu.lxxvij. Maẗ.cxxxiij. Mr̃.xxxvij Jo cix. ij
.c. Lu.lxxviij. Mẽ cxxxv Mr̃ xxxviij.

ij
.d. Lu.lxxix. Mẽ.xxxij. Mr̃ xxxix. ij
.e. Luce.lxxx. Mẽ.xcij. Mr̃. xl. v
.f. Luẽ.lxxxj. Mẽ.cxxxij. ij
.g. Lu.lxxxij. Mẽ.cxxx. Mr̃. xxxv. ij
.h Lu.lxxxiij. Mẽ.lxix. Mr̃. xlvij.

facta ē trāquillitas. Dixit aī illī. Vbi ē fides vra? Qui timētes mirati sunt adinuicem dicētes. Quis putas h̄ ē? Quia ꝙ ventis ꝙ mari ip̄erat. et obediūt ei. Et nauigauerūt ad regionez gerasenoꝝ. q̄ est ꝓtra galileā. Et cum egressus esset ad tērram occurrit illi vir q̄dam qui habebat demoniū iam tēporibꝫ multis: ꝙ vestimētꝫ nō induebaī: neq; in domo manebat sed ī monumētis. Is vt vidit ihm ꝓcidit añ illū: ꝙ exclamās voce magna dixit. Quid mihi ꝙ tibi ē ihu fili dei altissimi? Obsecro te: ne me torq̄as. Precipiebat em̄ spiritui īmundo: vt exiret ab hoīe. Multis em̄ tēporibꝫ arripiebat illū: ꝙ vinciebaī cathenis et cōpedibꝫ custoditus: ꝙ ruptis vinculis agebatur a demonio in deserto. Int̄rogauit aut̄ illū ihus dicens. Q̄ tibi nomē ē? At ille dixit Legio. Quia intrauerāt demonia multa in eū. Et rogauerūt illū: ne ip̄eraret illis vt ī abissum irent. Erat aūt ibi grex porcoꝝ multoꝝ pascentiū in mōte: ꝙ rogabant eū vt p̄mitteret eis in illos ī gredi. Et p̄misit illis. Exierūt ḡ demonia ab homine: ꝙ intrauerunt in porcos: et impetu abijt grex p̄ceps in stagnū: ꝙ suffocatus ē. Quod vt viderūt factū qui pascebāt fugert ꝙ nūciauerūt in ciuitatē ꝙ in villas. Exierūt aut̄ videre q̄ factū est: ꝙ venerūt ad ihm. ꝙ inuenerūt hominem sedentē a q̄ demonia exierāt vestituꝫ ac sana mentē ad pedes eius: ꝙ timuerunt. Nūciauerūt aut̄ illis ꝙ qui viderāt: quō sanus factus esset a legione. Et rogauerūt illū oīis multitudo gerasenoꝝ. vt discederet ab ip̄is: quia magno timore tenebāī. a. Ip̄e aūt ascendēs nauim reuersus est. Et rogabat illū vir. a quo demonia exierant vt cū eo esset. Dimisit aut̄ eū ihus dicens. Redi in domum tuam: ꝙ narra quāta tibi fecit de⁹. Et abijt p̄ vniuersam ciuitatē predicās: quāta illi fecisset ihus. b. Factū est aut̄ cum rediisset ihus: excepit illum turba. Erant autem omnes expectātes eum. Et ecce venit vir cui nomen ia irus ꝙ ip̄e princeps sy̆nagoge erat: ꝙ cecidit ad pedes ihu. rogans eum vt

viij
.a. Lu. lxxxiiij
Mt. xlviij.

v
.b. Lu. lxxxv.
Mt lxxxiij Mc
xlix.

intraret in domum eius: quia vnica filia erat ei fere annoꝝ duodecim et hec moriebatur. Et contigit dum iret: a turbis cōprimebatur. Et mulier quedam erat in fluxu sanguinis ab annis duodecim: que in medicos erogauerat omnem substanciā suaz nec ab vllo potuit curari. Accessit retro et tetigit fimbriam vestimenti eius: ꝙ confestim stetit fluxus sāguinis eius. Et ait ihus. Quis est q̄ me tetigit? Negantibꝫ autem omnibꝫ: dixit petrus ꝙ qui cum illo erant. Preceptoꝝ. turbe te cōprimūt ꝙ affligūt: et dicis quis me tetigit? Et dixit ihs Tetigit me aliquis. Nam ꝙ ego noui virtutem de me exisse. Videns autez mulier quia non latuit. tremens venit et procidit ante pedes eius: et ob quam causam tetigerit eum indicauit coraz omni populo: ꝙ quēadmodum ꝓfestim sanata sit. At ipse dixit ei. Filia: fides tua te saluam fecit. Vade in pace. Adhuc illo loquente. venit quidam ad principem sy̆nagoge dicēs ei quia mortua est filia tua noli vexare illum. Ihesus autem audito hoc verbo: respondit patri puelle. Noli timere. Crede tantum: ꝙ salua erit. Et cum venisset ad domū. nō permisit intrare secum quenquā nisi petrum ꝙ iacobū ꝙ iohannem: ꝙ patrem ꝙ matrem puelle. Flebant aūt omnes: et plangebant illam. At ille dixit. Nolite flere. Non ē mortua puella sed dormit. Et deridebant eū: scientes quia mortua esset. Ip̄e autem tenens manum eius clamauit dicēs Puella surge. Et reuersus est spiritus eius: ꝙ surrexit ꝓtinuo. Et iussit illi dare manducare. Et stupuerunt parentes eius: quibus p̄cepit ne alicui dicerent q̄ factum erat.

Capitulū. .IX.

ij
Lu lxxxvj
lxxix Mt. x

Conuocatis autem ihus duodecim aplis. dedit illis virtutem ꝙ potestatē sup oīa demonia: ꝙ vt languores curarent. Et misit illos p̄dicare r̄gnū dei: ꝙ sanaē infirmos. c. Et ait ad illos. Nihil tuleritis ī via neq; ṽgā neq; perā. neq; panē neq; pecuniā neq; duas tūicas

ij
.c. Lu. lxxx
Math. lxxx
Mt. lij.

habeatis. Et ī quācūqz domū īnt̄ueritis ibi manete: ⁊ īde ne exeatis .a. Et q̄cūqz ñ receperīt vos: exeūtes de ciuitate illa eciā puluerē pedū vīoz excutite ī testimonium sup̄ illos .b. Egressi aūt circuibāt p castella: euangelizātes ⁊ curātes vbiqz.c. Audiuit aūt herodes tetrarcha oīa q̄ fiebāt ab eo. et hesitabat eo q̄ dicerēt a q̄busdā q̄ iohes surrexit a mortuis: a q̄busdam vero q̄ helyas apparuit: ab alijs aūt q̄ pphā vn⁹ de ātiq̄s surrexit Et ait herodes. Iohez ego decollaui Quis ē aūt iste de q̄ ego talia audio: Et q̄rebat videre eū.d. Et ꝟuersi apli narraueīt illi q̄cūqz feceīt.e. ⁊ assumptis ill' secessit seorsū ī locū deſtū. q̄ ē bethsaide. Qđ cū ꝓgnouissēt turbe secuti sūt illū: ⁊ excepit illos ⁊ loq̄batur ill' de regno dei: ⁊ eos q̄ cura indigebāt sanabat.f. Dies aūt cepat declinare. Et accedētes duodecī dixeīt illi. Dimitte ꝟbas: vt eūtes in castella villasqz q̄ circa sūt diuertāt ⁊ īueniant escas: q̄ hīc in loco deſto sum⁹. Ait aūt ad illos. Vos date ill' māducare. At illi dixeīt. Nō sūt nob plusq̄ q̄nqz panes ⁊ duo pisces: nisi forte nos eam⁹. ⁊ emam⁹ ī oēm hāc t̄bā escas. Erāt aūt fere viri q̄nqz milia. Ait aūt ad discipl'os suos. Facite illos discūbere p ꝓuinia q̄nquagenos: ⁊ ita fecerūt. Et discubuerūt oēs. Acceptis aūt q̄nqz panib⁹ ⁊ duob⁹ piscib⁹ respexit ī celū ⁊ bñdixit illos ⁊ fregit ⁊ distribuit discipul' suis: vt ponerēt añ turbas. Et māducauerūt oēs: ⁊ saturati sūt. Et sublatū ē qđ supfluit ill' fragmētoꝝ cophini duodecī.g. Et factū ē cū solus esset orās. erāt cū illo ⁊ discipuli: ⁊ int̄rogauit illos dicēs Quē me dicūt esse turbe: At illi rñderūt ⁊ dixeīt iohez baptistā: alij aūt helyā: alij vo q̄ vn⁹ ꝓpheta de ꝑioribus surrexit. Dixit aūt illis. Vos aūt quē me esse dicitis: Rñdēs symō petr⁹ dixit. Xp̄m dei.h. At ille īcrepās illos p̄cepit ne cui dicerēt hoc: dicens. q̄ oportet filiū hoīs multa pati ⁊ ꝟprobari a senioribus et p̄ncipib⁹ sacerdotū. et scribis ⁊ occidi. ⁊ tercia die resurgere. i. Dicebat aūt ad oēs. Si q̄s vult post me venire. abneget semetip̄m: ⁊ tollat crucē suā quotidie: et sequat me. Qui em̄ voluerit aīam suā saluā facere pdet illā. Nam q̄ pderit aīam suā ꝓpter me: saluā faciet illaz. Quid em̄ ꝓficit homini si lucret̄ vniuersū mundū: se aūt ipsuz pdat ⁊ detrimentū sui faciat: k. Nam q̄ me erubuerit ⁊ meos ꝟmones: hūc filiꝰ hoīs erubescet cū venerit ī maiestate sua ⁊ p̄ris ⁊ sanctoruz angelorum. l. Dico aūt vob: vere sūt aliq̄ hīc stātes. q̄ nō gustabūt mortē donec videāt regnū dei. Factū ē aūt post hec ꝟba fere dies octo: ⁊ assūpsit petr⁹ et iacobū ⁊ iohannē: ⁊ ascēdit ī montē vt oraret. Et factū ē dū oraret: ſpecies vult⁹ eius altera. ⁊ vestitus eius albus refulgēs. Et ecce duo viri loq̄bant cū illo. Erāt aūt moyses ⁊ helyas visi ī maiestate: et dicebāt excessū eius. quē cōpleturus erat ī hierusalem. Petrus vero ⁊ q̄ cū illo grauati erāt somno. Et euigilātes viderunt maiestatez eius: ⁊ duos viros q̄ stabāt cū illo. ⁊ factuz est cum discendere rēt ab illo: ait petr⁹ ad ihūm. Preceptor bonū ē nos hīc esse: ⁊ faciam⁹ tria tabernacula: vnū tibi. ⁊ vnū moysi. ⁊ vnū helye. Nesciēs q̄d diceret. Hec aūt illo loquēte. facta est nubes ⁊ obumbrauit eos: et timuerūt intrātib⁹ illis ī nubem. Et vox facta ē de nube dicens. Hic est filius meus dilectus: ipm audite. Et dum fieret vox inuētus est ihūs solus. et ipi tacuerunt: et nemini dixerunt in illis diebꝰ q̄cq̄ ex hijs que viderant. m. Factum ē autem in sequenti die descendentib⁹ illis de monte: occurrit illis turba multa. Et ecce vir de turba exclamauit dicens. Magister obsecro te: respice in filium meum quia vnicus ē mihi. Et ecce spiritus apprehēdit eū. et subito clamat: et elidit et dissipat eum cum spuma: et vix discedit dilanians eum. Et rogaui discipulos tuos vt eicerent illum: et non potuerūt Respōdens aūt ihūs dixit. O generatio infidelis ⁊ puersa: vsqzquo ero apd vos ⁊ patiar vos: Adduc huc filiū tuū. Et cū accedēt: elisit illū dmoniū ⁊ dissipauit. et īcrepauit ihs spm̄ mūdū ⁊ sanauit puer ⁊ reddidit illū

ij
a.Lu lxxxviij
Aī.lxxxiij.⁊.
xxv. Mī.lv.
viij
o.Lu.lxxxix.
Aī.lvj.
ij
t.Lu.xc.Mī.
xliij. Mī.lvij

viij
o.Lu.xcj.Mī
j. iij
e.Lu.xcij Mī
xlvj. Jo.xlviij
j
ī.Luce. xciij.
Aī.cxlvij.Mī
xiij. Jo.xlix.

ij
j.Luce. xcvj.
Aī.clxx. Mī.
xxv.

ij
z.Luc̄.xciiij.
Aī.clxvj. Mī
xxij. Jo.lxx
ij.

ij
o.Luce. xcv.
Aath.clxviij.
Aī.lxxxiij.

ij
j.Luce. xcvj.
Aī.clxx. Mī.
xxv.

ij
.k. Luc̄.xcvij.
Mī.xciiij. Mī
lxxxvj.

ij
.l. Lu.xcviij.
Mī.clxxij.Mī
lxxxviij.

ij
.m. Luc̄.xcix.
Maī. clxxiiij.
Mī.xcj.

viij
.a.Lu.c.Mt.
lxxv. ij
.b.Lu.cj.Mt.
clxxvj.Mc.xc
iiij.

ij
.c. Lu.cij.Mt
clxxviij.Mat.
xcv.

viij
.d.Lu ciij Mt
xcviij.

x
.e.Lu.ciiij.

v
.f.Lu.cv.Mt.
lxviij.

x
.g.Lu.cvj.

patri eius.a. Stupebãt aũt oẽs ĩ magnitudine dei.b. oĩbusq; mirãtibꝫ in oẽibꝫ que faciebat.dixit ad discipulos suos.Ponite vos in coꝛdibus vr̃is sermones istos.Filius eñ hoĩs futurũ est vt tradat̃ in manꝰ hominum.At illi ignorabant verbũ istud ꝙ erat velatũ ante eos vt nõ sentirẽt illud:ꝙ timebant euꝫ interrogare de hoc verbo.c. Intrauit aũt cogitacõ in eos:quis eoꝝ maioꝛ esset. At ihs videns cogitacões cordis illoꝝ apprehendit pueꝝ:ꝙ statuit illũ secus se:ꝙ ait illis.Quicũq; susceperit puerum istũ ĩ nomine meo me recipit. Et quicũq; me receperit: recipit euꝫ qui me misit.Nam q̃ minoꝛ est interomnes vos: h̃ maioꝛ est.d. Respondens autẽꝫ iohãnes dixit.Preceptor vidimus quendã in nomĩe tuo eicientem demonia:ꝙ phibuimꝰ eum.quia nõ sequit̃ te nobiscũ. Et ait ad illos ihs.Nolite phibere. Qui eñ nõ est aduersũ vos p vobis ẽ.e. Factum ẽ aũt dũ cõplerent̃ dies assumpcõnis eius:ꝙ ipe faciẽ suã firmauit vt iret hr̃m.Et misit nũcios ante ꝓspectũ suum:ꝙ euntes intrauerũt in ciuitatem samaritanoꝝ vt prepararẽt illi Et nõ r̃ceperunt eũ: quia facies eiꝰ erat euntis hierusalem.Cũ vidissent autẽ discipuli eius iacobus ꝙ iohannes dixerũt.Domine vis dicimus vt ignis descendat de celo:ꝙ cõsumat illos sicut helyas fecit?Et ꝓuersus increpauit illos dicẽs . Nescitis cuius spũs estis.Filiꝰ eñ hoĩs nõ veĩt animas ꝑdere sed saluare.Et abierũt in aliud castellũ.f. Factũ est aũt ambulantibꝫ illis in via: dixit quidam ad illũ.Sequar te quocũq; ieris.Dixit illi ihs.Vulpes foueas habẽt.ꝙ volucres celi nidos:filius aũt hominis nõ habet vbi caput suũ reclinet.Alt aũt ad alterũ.Sequere me.Ille aũt dixit.Dñe: ꝑmitte mihi ꝑmũ ire. et sepelire patreꝫ meũ. Dixitq; ei ihs Sine vt moꝛtui sepeliant moꝛtuos suos:tu autẽ vade ꝙ annũcia regnũ dei.g.Et ait alter.Sequar te domĩe sed ꝑmitte mihi ꝑmum renunciare hiꝭ qui domi sunt.Ait ad illum ihs Nemo mittens manum suam ad aratrum ꝙ aspiciens retro:aptus est regno dei.

Capitulũ. .X.

Post hec aũt designauit dominus ꝙ alios septuagĩtaduos ꝙ misit illos binos ante faciem suã in oẽm ciuitatẽ ꝙ locum quo erat ipe venturus.Et dicebat illis.h Messis quidem multa: operariꝭ autẽ pauci.Rogate ꝯ dominuꝫ messis:vt mittat operarios in messẽz.i. Ite:ecce ego mitto vos sicut agnos inẽ lupos.k. Nolite poꝛtare sacculuꝫ neq; perã neq; calciamẽta:ꝙ neminez per viã salutaueritis.l. Jn quãcunq; domũ ĩtraueritis.ꝑmũ dicite pax huic domui:et si ibi fuerit filius pacis.requiescet sup illũ pax vestra:sin autẽ ad vos reuertet̃. Jn eadẽ aũt domo manete: edentes et bibentes q̃ apud illos sũt. Dignus ẽ eñ operariꝰ mercede sua. Nolite trãsire de domo ĩ domũ.m. Et ĩ quãcũq; ciuitatẽ ĩtraueritis ꝙ susceperĩt vos mãducate q̃ apponũt̃ vob:et curate infirmos qui ĩ illa sunt:ꝙ dicite illis appropinq̃bit ĩ vos regnũ dei.n. Jn quãcunq; autez ciuitatẽ intraueritis ꝙ nõ susceperĩt vos: exeũtes in plateas eius dicite. Eciã puluerẽ q̃ adhesit nob de ciuitate vr̃a extergimꝰ ĩ vos. Tamẽ hoc sciote qꝛ appropinquabit regnum dei. Dico vob:quia sodomis ĩ die illa remissius erit ꝙ illi ciuitati.o. Ve tibi coroza͞ym ve tibi bethsaida: quia si in ty͞ro ꝙ sy͞done facte fuissent vtutes q̃ facte sũt ĩ vob olim ĩ cilicio et cinere sedẽtes peniterẽt. Verũtñ ty͞ro ꝙ sidoni remissiꝰ erit ĩ iudicio ꝙ vob.Et tu capharnaũ vsq; ad celum exaltata: vsq; ad ĩfernũ demergeris .p. Qui vos audit me audit:ꝙ q̃ vos spernit me spernit.Qui aũ me spnit: spnit eũ q̃ me misit.q. Reuersi sũt aũ septuagintaduo cũ gaudio dicẽtes. Dñe:eciã demonia subiciũt̃ nob ĩ nomĩe tuo.Et ait illꝭ.Videbã sathanan sic̃ fulgur ꝺ celo cadẽtẽ.Ecce dedi vobis potestatẽ calcãdi supꝑ serpẽtes et scoꝛpiões ꝙ supꝑ oẽm vtutẽ inimici:ꝙ nihil vobis nocebit . Verũtamen in hoc nolite gaudere:quia spũs vobis subiciuntur.Gaudete aũt:ꝯ nomina

x
Lu.cviij.

v
.h. Luc̃.cviij.
Mt̃.lxxviij.

v
.i.Lu.cix.Mt̃
lxxxvj. ij
.k.Lu.cx.Mt̃
lxxxij. Mc̃.liij

v
.l.Lu.cxj.Mt̃
lxxxiiij.

ij
Luce.cxij. Mt̃
lxxxiiij Mc̃ liij

x
.m.Lu.cxiij.

ij
.n. Luc̃.cxiiij
Mt̃ lxxxv Mc̃
lv.

v
.o.Luce. cxv
Mt̃.cviij.

j
.p.Luce.cxv
Mt̃.xcviij.M
xcvj. Jo.cx

x
.q.Lu.cxvij

v
a. Lu.cxvüj.
Mt.cx.

üj
o. Lu. cxix.
Mt.cxj.q. cxij
o.cxlvüj.

v
t. Luce. cxx.
Mt.cxxxüj.

ij
o. Lu. cxxj.
Mt.cxcüj./Mt
xij.

x
t. Luc.cxxij.

vestra scripta sūt ī celis.a. In ipa ho
ra exultauit ī spū sācto ꝙ dixit. Cōfi
teor tibi dñe pr̄ celi ꝙ terre:ꝙ absco-
disti hec a sapiētibo ꝙ prudētibo: ꝙ re
uelasti ea puulis.Eciā pr̄:qm̄ sic pla
cuit añ te.b. Oīa mihi tradita sūt a
pre meo.Et nemo scit qs sit fili⁹ nisi
pr̄:ꝙ qs sit pr̄ nisi fili⁹:ꝙ cui voluerit
fili⁹ reuelare.c.Et uersus ad discipu-
los suos dixit. Beati oculi q̄ vidēt
q̄ vos videtis. Dico em̄ vob: ꝙ mlti
pphete ꝙ reges voluerūt videre q̄ vos
videtis ꝙ ñ viderūt:ꝙ audire q̄ auditis
ꝙ ñ audierūt.d. Et ecce qdā legisp̄it⁹
surrexit tēptās illū ꝙ dicēs. Magister
qd faciēdo vitā eternā possidebo! At
ille dixit ad eū. In lege qd scriptū ē:
Quomō legis! Ille rndēs dixit. Dili
ges dñm deū tuū ex toto corde tuo et
ex tota aīa tua.ꝙ ex oīb viribo tuis
ꝙ ex oī mēte tua:ꝙ pximū tuū sic te-
ipm. Dixitq; illi. Recte rndisti. Hoc
fac ꝙ vives.e. Ille aūt volēs iustifica
re seipm dixit ad ihm. Et qs ē meus
pxim⁹! Suscipiēs aūt ihūs dixit. Ho
mo qdā descēdebat ab hierm̄ ī hieri-
cho ꝙ īcidit ī latrones:qui eciā despo
liauerūt eū:ꝙ plagis īpositis abierūt
seiuiuo relicto. Accidit aūt vt sacdos
qdā descēderet eatē via:et viso illo p
teriuit. Sil̄r ꝙ leuita: cū esset sec⁹ lo
cū ꝙ videret eū ptransijt. Samarita
nus aūt qdā iter faciēs venit sec⁹ eū:
ꝙ vidēs eū miscordia motus ē. Et ap-
propians alligauit vulnera ei⁹. infūdēs
oleū ꝙ vinū: ꝙ imponēs illū ī iumen
tū suū duxit ī stabulū:ꝙ curā ei⁹ egit
Et altera die ptulit duos denarios:
ꝙ dedit stabulario ꝙ ait. Curā illi⁹ ha
be:ꝙ qcūq; superogaueris.ego cuz
rediero reddā tibi. Quis hoz trium
videt tibi pxim⁹ fuisse illi. q̄ īcidit ī
latrones! At ille dixit. Qui fecit mi-
sericordiā ī illū. Et ait illi ihūs. Vad
ꝙ tu fac sil̄r. Factū ē aūt dū irent:ꝙ
ipe ītrauit ī quoddā castellū:ꝙ muli
er quedā martha noīe excepit illū ī
domū suā:ꝙ huic erat soror noīe ma
ria. Que eciam sedēs secus pedes dñi
audiebat vbū illi⁹:martha aūt satage
bat circa frequēs mīsteriū. Que ste-
tit ꝙ ait. Dñe: nō ē tibi cure ꝙ soror
mea reliquit me solam ministrare!

Dic ḡ illi vt me adiuuet. Et rndens
dixit illi dns. Martha martha solici
ta es:ꝙ turbaris erga plurima. Por
ro vnū ē necessariū. Maria optimaz
pte elegit:q̄ nō auferet ab ea.

Capitulū. .XI.

Et factū est cū esset ī qdaz lo
co orās:vt cessauit dixit vn⁹
ex discipul̄ ei⁹ ad eū Domīe
doce nos orare : sic ut docuit iohes
discipulos suos. Et ait illis. Cū ora-
tis dicite. Pr̄ sāctificet nomē tuuz:
adueniat regnū tuū:panē nr̄m quo
tidianū da nob hodie:ꝙ dimitte no-
bis peccata nr̄a siquidē et nosipi di-
mittim⁹ oi debēti nob:ꝙ ne nos indu
cas in tēptacōem.g. Et ait ad illos.
Quis vr̄m habebit amicū et ibit ad
illum media nocte ꝙ dicet illi amice
cōmoda mihi tres panes. qm̄ amic⁹
meus venit de via ad me.ꝙ nō habeo
qd ponā ante illū:et ille deintus rn̄-
dens dicat. noli mihi molest⁹ esse. iaz
ostium clausū est.ꝙ pueri mei mecū
sūt in cubili. nō possū surgere ꝙ dare
tibi:Et ille si pseuerauerit pulsans:
dico vobis.etsi nō dabit illi surgens
eoq; amicus ei⁹ sit:pter īprobitatez
tn̄ ei⁹ surget.ꝙ dabit illi q̄tquot habz
necessarios.h. Et dico ego vob. Pe-
tite ꝙ dabit vob: q̄rite ꝙ inuenietis:
pulsate ꝙ aperiet vob. Ois ei q̄ petit
accipit:ꝙ q̄ q̄rit īuenit:ꝙ pulsāti ape
riet. Quis aūt ex vob pr̄ez petit panē
nūqd lapidē dabit illi! Aut piscē:nū-
qd p piscē serpentē dabit illi! Aut si
pecierit ouū:nūqd porriget illi scor-
pionē! Si ḡ vos cū sitis mali nostis
bona data dare filijs vr̄is q̄ntomagis
pr̄ vr̄ celestis ō celo dabit bonū spm̄
petētibo se.i. Et erat eiciēs demoniū
ꝙ illō erat mutū:ꝙ cū eiecisset demoī-
um locut⁹ ē mut⁹:ꝙ āmirate sūt tbe
.k. Quidā aūt ex eis dixerūt In beelze
bub pncipe demoniorū eicit demonia
.l. Et alij tēptātes:signū ō celo q̄re-
bāt ab eo Ipe aūt vt vidit cogitacōes
eoz dixit eis.m. Oē regnū ī seipm di
uisū ōsolabit:ꝙ dom⁹ sup domū cadz
Si aūt et sathanas in seipsum diui-
sus est quomodo stabit regnum ei⁹:
q̄ dicitis in beelzebub eicere me de-
monia : Si autem ego in beelzebub

v
.f. Lu.cxxüj.
Mt.xlüj.

x
.g. Lu.cxxüj.

v
.h. Lu. cxxv.
Mt.liij.

v
.i. Lu.cxxvj.
Mt.cxix

v
.k. Lu.cxxvij.
Mt.cxxj./Mt.
xxxij.

v
.l. Lu.cxxviij.
Mt.cxxvij.

ij
.m. Lu.cxxix.
Mt.cxxij./Mt.
xxxüj.

eicio ðmonia: filij vñi ī q̄ eiciūt: ꝟ ipi iudices vñi erūt. Porro si ī digito dei eicio dæmonia: pfecto puenit ī vos regnū dei. Cū fortis armat⁹ custodit atriū suū: ī pace sūt oīa q̄ possidet. Si aūt fortior eo supueniēs vicerit eum: vniuersa arma e⁹ auferet ī q̄bꝫ confidebat: et spolia ei⁹ distribuet. Qui nō ē mecū ctra me ē: et q̄ nō colligit mecū dispergit. a. Cū immūd⁹ spūs exierit de hoīe pambulat p loca īaquosa. q̄rens requem: et nō inueniēs dicit. Reuertar ī domū meā vñ exiui. Et cuꝫ venerit īuenit eā scopis mūdatam. Tūc vadit et assumit septē alios spūs secū neq̄ores se: et ingressi habitāt ibi Et fiūt nouissima hoīs illi⁹ peiora p oribꝫ. b. Factū ē aūt cū hec diceret: extollēs vocē quedaꝫ mlier de turba dixit illi. Beat⁹ vēter q̄ te portauit: et vbera q̄ suxisti. At ille dixit. Quinymmo beati q̄ audiūt vbū dei: et custodiūt illud. c. Turb aūt concurrētibꝫ cepit dicē. Generacō hec generacō ne q̄ ē: signū q̄rit et signū nō dabit ei nisi signū ione pphe. Nā sic fuit ionas signū niniuitis: ita erit fili⁹ hoīs generacōi isti. Regina austri surget in iudicō. cū viris generacōis hui⁹ et cōdemnabit illos: q̄ venit a finibꝫ tre audire sapiencia salomonis. Et ecce plus q̄ salomon hic. Viri niniuite surgēt ī iudicō cū generacōe hac et condemnabūt illā: q̄ penitēciā egerūt ad p̄dicacōez ione. Et ecce plus q̄ iona hic. d. Nemo lucernā accēdit et ī abscōdito ponit neq̄ sb modio sed sup cādelabrū: vt q̄ ingrediunt lumē videāt. e. Lucerna corpis tui ē ocul⁹ tu⁹. Si ocul⁹ tu⁹ fuerit simplex. totū corpus tuū lucidū erit: si aūt neq̄ fuerit: eciā corp⁹ tuū tenebrosum erit. Vide g̃ ne lumē qđ ī te ē tenebre sint. Si g̃ corpus tuū totū lucidū fuerit. nō habēs aliquā pte tenebrax: erit lucidū totū Et sicut lucna fulgoris illūiabit te. f. Et cū loq̄ret: rogauit illū quidaꝫ pharise⁹ vt prāderet apud se. Ings aūt ingressus recubuit. Pharise⁹ aūt cepit intra se reputās dicē: q̄re nō baptizatus eēt ante prādiū. Et ait dñs ad illū. Nūc vos pharisei qđ defloris est calicis. et catini mūdatis: qđ autem intus ē vīm. plenū ē rapina et iniq̄ta te. Stulti: nōne q̄ fecit qđ deforis ē eciā id qđ deint⁹ est fecit: Verūtn qđ supest date elemosinā: et ecce oīa mūda sūt vob. g. Vꝫ ve vobis pharisei q̄ decimatis mētā et rutā et oīe olus et pteritis iudiciū et caritatē dei. Hec aūt oportuit facē: et illa nō omittē. h. Ve vob pharisei: q̄ diligitis p̄mas cathedras ī synagogis. et salutacōnes ī foro. i. Ve vobis q̄ estis vt monumēta q̄ nō apparēt. et hoīes ambulātes sup. nesciūt. k. Respōdēs aūt q̄d⁹ ex legisperitis ait illi. Magister: hec dicens eciā ptumeliā nob facis. At ille ait. Et vob legisperitis ve: q̄ oneratis hoīes onerib⁹ q̄ portare ñ possūt: et ipi vno digito vro nō tangitis sarcinas. l. Ve vob q̄ edificatis monumēta pphetar: pres aūt vri occiderūt illos. Vꝫ pfecto testificamini q̄ psentitis opib⁹ pm vror: qm̃ q̄dem ipi eos occiderūt: vos aūt edificatis eor sepulcra. m. Propterea et sapiēcia dei dixit. Mittā ad illos prophetas et apostolos et ex illis occidēt et psequēt: vt inq̄rat sanguis oīm p phetar. q̄ effusus ē a pstitucōe mūdi a generacōe ista: a sāguine abel vsq̄ ad sanguinē zacharie. q̄ perijt inter altare et edem. Ita dico vob: requret ab hac generacōne. n. Ve vob legispitis q̄ tulistis clauē scientie: ipi nō intrastis. et eos q̄ intrabāt phibuistis. o. Cū aūt hec ad illos diceret. ceperūt pharisei et legisperiti grauiter insistere: et os ei⁹ oppimere de multis insidiantes ei: et q̄rentes aliquid capere ex ore eius. vt accusarēt eū.

Capitulū. .XII. p

Illis aūt turb cōcurrentibꝫ ita vt seinuicē pculcarēt: cepit dicē ad discipulos suos. Attendite a fermēto phariseor q̄d ē ypocrisis. q. Nihil em̃ opertū ē q̄d ñ reuelet: neq̄ abscōditū q̄d nō sciat. Quā q̄ ī tenebris dixistis. ī lumie dicent: et q̄d ī aure locuti estis ī cubiculis: pdicabit in tectis. Dico autez vob amicis meis ne timeamī ab his q̄ occidūt corp⁹: et p hec nō habēt ampli⁹ q̄d faciāt. Ostendā aūt vob quez

v
.a. Luc.cxxx.
Mt.cxxix.

r
.b. Lu.cxxxj.

v
.c. Lu.cxxxij.
Mat. cxxvij.

ij
.d. Lu.cxxxiij
Mt.xxxij. Mt
xxxix. v
.e. Lu.cxxxiiij
Mt.xlvij.

v
.f. Lu. cxxxv.
Mt.ccxxxvj.

v
.g. Lu.cxxxv
Mt. ccxxxvij
ij
.h. Lu.cxxxv
Mat. ccxxix
Mt.cxxxv. v
.i. Lu. cxxxv
iij. Mt.ccxxx
ij. v
.k. Lu.cxxxi
Mt. ccxxvij

v
.l. Luce .cxl
Mt.ccxxxvij

v
.m. Luce.cxl
Mt.ccxl.

v
.n. Luce.cxl
Mat. ccxxxi
r
.o. Lu.cxlij

ij
.p. Lu.cxlij
Mt.clxiij M
lxxix. v
.q. Luce.cx
Mat.xciij.

ij
a. Lu.cxlvj.
Mt̃.xc iiij.Mr̃
xxxvj. ij
b. Lu.cxlvij.
Mt̃.cxxiiij.Mr̃
xxiiij.
ij
c.Lu.cxlviij.
Mt̃. lxxxviij.
Mr̃.cxlj.
x
d.Lu.cxlix.

timeatis. Timete eũ: q̃ postq̃ occide
rit habet potestatẽ mittere ī gehẽnã
Ita dico vob: hũc timete. Nõne q̃n-
q̃ passeres veniũt dipondio: ⁊ vnus
ex illis ñ ē ī obliuione corã deo: Sꝫ
et capilli capitis vestri omes nume-
rati sũt. Nolite g̃ timere: multis pas
seribꝫ pluris estis vos. Dico aũt vo-
bis:ois q̃cũq̃ ꝓfessus fuerit me corã
hoibꝫ: ⁊ filiꝰ hois ꝓfitebit illũ coraꝫ
angel' dei. a. Qui autẽ negauerit me
corã hoibꝫ: denegabit corã angel' dei
.b. Et ois q̃ dicit vbũ ī filiũ hois re-
mittet ei: ei aũt q̃ ī spũm sãctũ bla-
sphemauerit nõ remittet. c. Cũ autẽ
inducẽt vos in sỹnagogas: ⁊ ad ma-
gistratus ⁊ ptãtes: nolite soliciti esse
q̃liter aut q̃d rñdeatis aut q̃d dica-
tis. Spũs em̃ sãctꝰ docebit vos ī ipa
hora. que oportꝫat vos dicẽ. d. Dixit
aũt ei q̃dã de turba. Magister dic frī
meo: vt diuidat mecũ hereditatẽ. At
ille dixit ei. Hõ: q̃s me ꝓstituit iudi-
cem aut diuisorẽ supra vos: Dixitq̃
ad illos. Videte ⁊ cauete ab omi aua
ricia: q̃ ñ ī abũdãcia cuiusq̃ vita eꝰ
ẽ ex hijs q̃ possidet. Dixit aũt siltudi
nem ad illos dicẽs. Homis quidã di-
uitis vberes fructꝰ ager attulit: ⁊ co
gitabat intra se dicẽs. Quid faciã: q̃
non habeo q̃ ꝓgregẽ fructꝰ meos: Et
dixit. Hoc faciam. Destruam horrea
mea. ⁊ maiora faciã: ⁊ illuc ꝓgrega-
bo oia q̃ nata sũt mihi ⁊ bona mea:
⁊ dicã aime mee. Anima. habes mlt̃
ta bona posita ī ãnos plurimos: req̃
esce. ꝓmede. bibe: epulare. Dixit aũt
illi deꝰ. Stulte ac nocte aiaꝫ tuã: re
petũt a te. Que aũt pasti cuiꝰ erũt:
Sic ē q̃ sibi thesaurisat: ⁊ nõ ẽ ī deũ
diues. e. Dixitq̃ ad discipulos suos.
Ideo dico vob. Nolite soliciti eẽ aie
vre q̃d mãducetis: neq̃ corpi q̃d in-
duami. Aia plꝰ ẽ q̃ esca: ⁊ corpꝰ plus
q̃ vestimẽtũ. Cõsiderate coruos. q̃ nõ
semĩãt neq̃ metũt q̃bꝫ ñ ē cellariuꝫ
neq̃ horreũ: ⁊ deꝰ pascit illos. Quãto
magis vos pluris estis illꝰ! Quis aũt
vrm̃ cogitãdo potest adicẽ ad statu-
rã suã cubitũ vnũ: Si g̃ neq̃ q̃d mĩ-
mũ ẽ potestis: q̃d ꝺ ceteris soliciti e-
stis! Cõsiderate lilia quõ crescũt. Nõ
laborãt neq̃ nent. Dico aũt vob: nec

v
.Lu.cl. Mt̃.
lix.

salomõ ī omi gl'ia sua vesciebat sic
vnũ ex istis. Si aũt fenũ q̃ hodie ẽ ī
agro. ⁊ cras ī clibanũ mittit deus sic
vescit: quãtomagis vos pusille fidei
Et vos nolite q̃rẽ q̃d mãducetis aut
q̃d bibatis: nolite ī sblime tolli. Hec
aũt oia gẽtes mũdi q̃rũt pr̃ aũt vr̃ scit
qm̃ hijs idigetis. Verũtñ q̃rite pmũ
regnũ dei ⁊ iusticiã ei: ⁊ hec oia adi
cient vob. f. Nolite timẽ pusillꝰ grex
q̃ ꝓplacuit pr̃i vr̃o dare vob regnũ
.g. Vendite q̃ possidetis ⁊ date elemo-
sinã. h. Facite vob saccꝫos q̃ ñ vete-
rascũt: thesauꝝ ñ ꝺficiẽtẽ ī cel': q̃ fur
nõ appropiat. neq̃ tinea corrumpit.
Vbi eĩ thesaurus vr̃ ē: ibi ⁊ cor vr̃m
erit. i. Sint lũbi vr̃i pcincti ⁊ lucerne
ardẽtes ī manib vr̃is: ⁊ vos silles ho
mib expectãtib dñm suũ q̃n reuer-
tat a nupcijs: vt cũ venerit ⁊ pulsa-
uerit ꝓfestĩ aperiãt ei. k. Beati sui
illi: q̃s cũ venerit dñs ĩuenerit vigilã
tes. Amẽ dico vob: q̃ pcinget se ⁊ fa
ciet illos discũbere: ⁊ trãsiẽs mĩstra-
bit illꝰ. Etsi venerit ī scda vigilia: ⁊si
in tercia vigilia venerit ⁊ ita ĩuene-
rit: beati sũt sui illi. l. Hoc aũt scitote
q̃m si sciret paterfamilias q̃ hora fur
veniret vigilaret vtiq̃: ⁊ ñ sineret p
fodi domũ suã. Et vos estote parati:
qr̃ q̃ hora ñ putatis filiꝰ hois veniet
Ait aũt ei petrꝰ. Dñe: ad nos dicis
hãc pabolã an ⁊ ad oẽs! Dixit autez
dñs. m. Quisputas ẽ fidel' dispẽsator
⁊ prudẽs: quẽ ꝓstituit dñs sup̃ fami-
liã suã vt det illis ī tpe tritici mẽsu-
ram! Beatꝰ ille seruus: quẽ cũ venerit
dñs ĩuenerit ita faciẽtem. Vere dico
vob: qm̃ sup̃ oia q̃ possidet ꝓstituet
illũ. n. Qd̃ si dixerit seruus ille ī corde
suo. morã facit dñꝰ meꝰ veĩre: ⁊ cepe-
rit pcutere seruos ⁊ ãcillas ⁊ edere. ⁊ bi-
bere. ⁊ iebriari: veniet dñs serui illius
ī die q̃ nõ sperat ⁊ hora q̃ nescit ⁊ di-
uidet eũ: ptemq̃ eiꝰ cũ infidelibꝫ po-
net. o. Ille autẽ seruus qui cognouit
voluntatẽ domĩ sui. ⁊ nõ pparauit. ⁊
nõ fecit scdm volũtatẽ eius vapula-
bit multis: qui aũt non cognouerit
et fecit digna plagis vapulabit pau-
cis. Omi aũt cui multum datum est
multum quereꝫ ab eo: ⁊ cui commẽ-
dauerũt multum: plus petent ab eo.

x
.f.Lu.clj. ij
.g.Lu.clij Mt̃
cxxij.Mr̃.cviij
v
.h. Luce.cliij.
Mt̃.xlvj.

x
.i.Luce.cliiij.

v
.k. Luce. clv.
Mt̃.cclxvj.

ij
.l.Lu clvj Mt̃
cclxiiij.Mar̃.
clv.

v
.m. Lu.clvij.
Mt̃.cclxv.

v
.n. Lu.clviij.
Mt̃.cclxvij

x
.o.Lu.clix

v
.a.Lu.clx Mt
xcv.

.a. Ignem veni mittere ī tērrā:ꝙ qđ volo nisi vt accēdaſ: Baptiſmo aūt habeo baptizari.ꝙ quō coartor vſqꝫ dū pficiaſ: Putatis qꝛ pacē veī mittē ī trā: Nō dico vob:ſz sepacōz. Erit enī ex hoc qnq in domo vna diuiſi: tres ī duos ꝙ duo ī tres diuidēſ: pr ī filiū.ꝙ filiꝰ ī prem suū: mr ī filiā.ꝙ filia ī matrē:socrus ī nurꝛ suā ꝙ nurus ī socꝛ suā.b. Dicebat aī ad turbas. Cū videritis nubē orientē ab occasu statī dicitis nimbꝰ veīt ꝙ ita fit ꝙ cū austrū flantē dicitis.qꝛ estꝰ erit et fit.ypocritē faciē celi ꝙ trē nostis pbare:hoc aī tpus quō nō pbatis: Quid aī ꝙ a vobisipis nō iudicatis qđ iustū ē:c. Cū aī vadis cū aduersario tuo ad pncipē ī via. da operā liberari ab illo:ne forte trahat te ad iudicē.ꝙ iudex trahat te exactori:et exactor mittat te ī carcerē. Dico tibi:ñ exies ītr donec eciā nouissimū minutum reddas.

v
.b. Luce.clxj.
Maī.clxij.

v
.c.Luce.clxij.
Mt.xxxvj.

Capi. .XIII.

r
Lu.clxiij.

Herant aūt quidā ipo ī tpe nūciantes illi de galileis:qꝛ sanguinē pilatus miscuit cū sacrificijs eoꝛ. Et rñdens dixit illis. Putatis qꝛ hij galilei p omīb galileis peccatores fuerīt qꝛ talia passi sūt Nō dico vob:ſz nisi penitēciā habueritis omīs silr pibitis sicut illi decē ꝙ octo supra qs cecidit turris ī ſyloa ꝙ occidit eos. Putatis qꝛ ꝙ ipi debitores fuerint pter omēs homines habitātes in hierusalē: Nō dico vob sed si nō penitēciā habueritis omēs silr pibitis.d. Dicebat aūt ꝙ similitudinē. Arborē fici habebat quidā plātatā in vinea sua: et venit qrens fructū ī illa.ꝙ nō inuenit. Dixit aūt ad cultorē vinee. Ecce āni trēs sūt ex quo venio qrens fructū in ficulnea hac:ꝙ nō inuenio. Succidē g illaz. Ut qđ eciā tērrā occupat: At ille rñdēs dixit illi. Dñe:dimittē illā ꝙ hoc anno vsqdū fodiā circa illā ꝙ mittam stercora. Et siquidē fecerit fructū:sin aū in futurꝛ succides eā . Erat aī docēs ī ſynagoga eoꝛ sabbatis Et ecce mlier q habebat ſpiritū infirmitatis ānis decē ꝙ octo: ꝙ erat īclinata:nec omīno potērat surſū respicere. Quā cū videret ihus vocauit eam ad se:et

r
.d. Lu.clxiij.

ait illi. Mulier: dimissa es ab īfirmitatē tua. Et īposuit illi manꝰ:ꝙ pfestim erecta ē:ꝙ glorificabat deum.e. Rñdens aūt archisynagogus. indignās qꝛ sabbato curasset ihus: dicebat turbe Sex dies sūt ī qbꝫ oportet opari. In hijs g venitē ꝙ curamini: ꝙ nō ī die sabbati. Rñdēs aūt ad illū dns dixit.ypocritē vnuſqſqꝫ vīm sabbato nō soluit bouē suū aut azinū a psepio ꝙ ducit adaqre : Dāc aī filiā abrahē quaz alligauit sathanas ecce decē ꝙ octo ānis:nō oportuit solui a vinculo isto die sabbati.f. Et cū hec diceret erubescāt oēs aduersarij eiꝰ: ꝙ oīs pl'us gaudebat in vniuersis q glorioſe fiebant ab eo.g. Dicebat g. Cui sīle ē regnū dei:ꝙ cui sīle estimabo illud: Simile ē grano sinapis.qđ acceptū hō misit ī ortū suū ꝙ creuit: ꝙ factū ē ī arborē magnā:ꝙ volucres celi requeuerſt ī ramis eiꝰ.h. Et itrū dixit. Cui simile estimabo regnū dei Simile ē fermēto qđ acceptū mlier abscōdit ī farine sata tria: donec fermētaretē totū.i. Et ibat p ciuitates ꝙ castella docēs: ꝙ itr faciēs ī hierusalem.k. Ait aūt illi quidaz. Dñe:si pauci sūt q saluāī: Ipe aūt dixit ad illos. Cōtēdite ītrare p angustā portam:qꝛ multi dico vob querūt intrare.ꝙ non poterūt.l. Cū aūt intrauerit paterfamilias ꝙ clauserit ostiū ꝙ incipietis foris stare.ꝙ pulsare ostiū dicētes dñe aperi nob:et rñdēs dicet vob. Nescio vos vñ sitis. Tūc incipietis dicere. Māducauim coraī te ꝙ bibim:ꝙ ī platēis nr̄is docuisti. Et dicet vob. Nescio vos vñ sitis. Discedite a me omnes operij iniqtatis. Ibi erit fletꝰ ꝙ stridor dentiū.m.cū videritis abrahā ꝙ ysaac ꝙ iacob ꝙ omēs p phetas ī regno dei: vos aī expelli foras. Et venient ab orientē ꝙ occidētē et aqlone ꝙ austro:ꝙ accumbēt ī regno dei.n. Et ecce sūt nouissimi qui erūt pmi:ꝙ sūt pmi q erunt nouissimi.o. In ipa die accesserūt quidam phari seoꝛ dicentes illi. Exi et vade hinc : qꝛ herodes vult te occidere. Et ait illis. Ite et dicite vulpi illi. Ecce eicio demonia et sanitatēs perficio hodie ꝙ cras:ꝙ tercia die cōsūmor. Clerūtñ

ij
.e. Luce.clxv.
Mt.cxvj.Mr.
xv.

r
.f.Luce.clxvj.

ij
.g.Lu. clxvij.
Maī. cxxxvij.
Mar.xliiij.

v
.h.Lu.clxviij.
Mt. cxxxviij.

ij
.i.Luce.clxix.
Mt.lxxvj.Mr
lij.

v
.k. Luce.clxx.
Mt.lv.

v
.l.Luce.clxxj.
Mt.lx.

v
.m.Lu.clxxij.
Mt.lxv.

ij
.n.Lu.clxxiij.
Mt.cxcix.Mr
cxi.

r
.o.Lu. clxxiij

oportet me hodie ⁊ cras ⁊ seqnti die
abulaé: qz ñ capit pphetã pire extra
hirlm. a. Hirlm hirlm q occidis pphe
tas et lapidas eos q mittũtur ad te.
Quotiẽs volui congregaé filios tuos
quẽadmodũ auis nidũ suũ sb pẽnis
⁊ noluisti. Ecce relinq̃t vob dom⁹ ve-
stra deserta. Dico aũ vob: qz nõ videbi
tis me donec veniat cũ dicetis: bñdi-
ct⁹ q venit in nomĩe domini.

v
.a. Luẽ. clxxv.
Mt̃. ccxlj.

p
Lu. clxxvj.

íj
.b. Lu. clxxvij.
Mt̃. cxvj. Mr̃.
xxv.

Capitulũ. XIIII.

Et factũ ẽ cũ ĩtroisz ihũs in
domũ cuiusdã pncipis pha-
riseoz sabbato mãducaé pa-
nẽ: ⁊ ipi obseruabãt eũ. Et ecce q̃dam
ydropicus erat añ illũ. b. Et rñdens
ihus: dixit ad legisp̃itos et phariseos dicẽs. Si licet sabbato curare: At
illi tacuer̃t. Ipe vo apph̃esũ sanauit
eũ: ac dimisit. Et rñdẽs ad illos dix-
it. Cui⁹ vĩm azin⁹ aut bos ĩ puteũ ca
det: ⁊ nõ ꝓtinuo extrahet illũ die sab
bati! Et ñ poterãt ad hec rñdere illi
. c. Dicebat aũ ⁊ ad ĩuitatos parabo
lã. ĩtendẽs quõ pmos accubit⁹ eligerẽt: dicẽs ad illos. Cũ ĩuitat⁹ fueris
ad nupcias. ñ discũbas ĩ pmo loco.
ne forte honoratioz te sit inuitat⁹ ab
illo: ⁊ veniẽs is q te et illũ vocauit:
dicat tibi da huic locũ: et tũc incipias
cũ ruboé nouissimũ locũ tenẽ Sz cũ
vocat⁹ fueris vade recũbe in nouissi-
mo loco: vt cũ venerit q te inuitauit
dicat tibi. Amice ascẽde supi⁹. Tunc
erit tibi glia corã simł discũbentibo:
. d. qz ois q se exaltat hũiliabit̃: et q
se hũiliat exaltabit̃ Dicebat aũ ⁊ ei q
se ĩuitauerat. Cũ facis prãdiũ aut ce
nam. noli vocare amicos tuos. neq
fratres tuos neq ꝯgnatos. neq vici
nos. neq diuites: ne forte ⁊ ipi te re-
ĩuitent: ⁊ fiat tibi retribucõ. Sed cũ
facis conuiuiz voca paupes: debiles:
claudos ⁊ cecos ⁊ beat⁹ eris: qz ñ ha-
bẽt retribuẽ tibi. Retribuet̃ aũt tibi
ĩ resurrectõe iustoz. Hec cũ audisset
quidã de simul discumbentibo dixit
illi. Beatus qui manducabit panem
in regno dei. e. At ipse dixit ei. Ho-
mo quidam fecit cenam magnam: et
vocauit multos. Et misit seruũ suuz
hora cene dicere ĩuitatis vt venirẽt
quia iam parata sunt omĩa. Et cepe

v
. e. Lu. clxxxj.
Mt̃. ccxxj.

runt simul omẽs excusare. Primus
dixit ei. Villam emi: et necesse habeo
exire ⁊ videre illã. Rogo te: habe me
excusatũ. Et alter dixit. Juga bouz
emi q̃nq;: ⁊ eo probare illa. Rogo te
habe me excusatum. Et alius dixit.
Uxorem duxi: ⁊ ideo non possum ve
nire. Et reuersus seruus nunciauit
hec domino suo. Tunc iratus pater-
familias dixit seruo suo. Exi cito in
plateas et vicos ciuitatis: ⁊ paupe-
res ac debiles et cecos et claudos in-
troduc huc. Et ait seruus. Domine
factum est vt imperasti. et adhuc lo-
cus est. Et ait dominus seruo. Exi ĩ
vias et sepes ⁊ cõpelle intrare: vt im
pleatur domus mea. Dico aũt vob
q nemo virorũz illorum qui vocati
sunt gustabit cenam meam. f. Ibant
autem turbe multe cum eo: ⁊ cõuer-
sus dixit ad illos. Si quis venit ad
me et non odit patrem suum ⁊ mr̃em
et uxorem et filios ⁊ fratres ⁊ soro-
res. adhuc autem et animam suam:
non potest meus esse discipulus. Et
qui ñ baiulat crucẽ suã ⁊ venit post
me: non potest meus esse discipulus
. g. Quis enim ex vobis volẽs turriz
edificare non prius sedens comput-
at sumpt⁹ qui necessarij sunt. si ha-
beat ad perficiendum: ne postea q̃
posuerit fundamentum. et non po-
tuerit perficere. omẽs qui vident in-
cipiant illudere ei dicentes. quia hic
homo cepit edificare ⁊ nõ potuit cõ
sũmare! Aut quis rex iturus cõmit
tere bellum aduersus alium regem:
nõ sedens prius cogitat si posset cũ
decem milibus occurrere ei. qui cũ
viginti milibus venit ad se! Alioquĩ
adhuc illo longe agente: legationem
mittens rogat ea que pacis sunt. h.
Sic ergo omnis ex vobis qui nõ re
nunciat omnibus que possidet: non
potest meus esse discipulus. i. Bonũ
est sal. Si autem sal quoq; euanue-
rit: in quo condietur! Neq in terrã
neq in sterquilinium vtile ẽ: sed fo-
ras mittetur. Qui habet aures audi
endi audiat.

v
.f. Lu. clxxxij.
Mt̃. xcvj

p
.g. Lu. clxxxiij

v
.h. Lu. clxxx-
iiij. Mat̃. xcvj

íj
.i. Lu. clxxxv.
Mt̃. xxxj. Mr̃
cij.

Capitulũ. XV.

ij
Lu.clxxxvi.
Mat.lxxij. Mr
xxij.

v
.a.Lu clxxxvij
Math.clxxxij.

x
b.Lu clxxxviij

v
.c.Lu.clxxxix.
Mr.clxxxij.

x
.d.Lu.cxc.

ERāt aũ appropiquãtes ei publicani et peccatores: vt audirent illũ. Et murmurabãt pharisei et scribe dicẽtes: qz hic peccatores recipit et manducat cum illis. Et ait ad illos parabolam istã dicens. a. Quis ex vob̃ homo qui habz centum oues: etsi perdiderit vnaz ex illis. nonne dimittit nonagintanouem in deserto et vadit ad illam que perierat donec inueniat eam? Et cuz inuenerit eam imponit in humeros suos gaudẽs: et veniẽs domum conuocat amicos ꝛ vicinos dicens illis. Congratulamini mihi: quia inueni ouem meam que perierat. Dico vob̃: q ita gaudiuz erit in celo super vno peccatore penitẽciam agentẽ: q̃ supra nonagintanouem iustis qui nõ indigent penitẽcia. b. Aut que mulier habens dragmas decẽ: si perdiderit dragmam vnam. nonne accendit lucernaz et euertit domum et querit diligenter. donec inueniat eã? Et cũ inuenerit: cõuocat amicas ꝛ vicinas dicens. Congratulamĩ mihi: quia inueni dragmã quã perdideram. c. Ita dico vobis: gaudium erit coram angelis dei sup vno peccatore pẽitẽciã agentẽ. d. Ait aũt. Domo quidaz habuit duos filios: et dixit adolescẽtioz ex illis patri. Pater: da mihi portiõez substancie q̃ me contingit. Et diuisit illis substanciã. Et nõ post mltos dies. cõgregatis omnibus adolescentioz filius peregre pfectus ẽ in regionez longinquam: et ibi dissipauit substãciam suã viuendo luxuriose. Et postq̃ omnia ꝓsumasset: facta ẽ fames valida in regione illa: ꝛ ipe cepit egere. Et abijt et adhesit vni ciuiuz regionis illius: et misit illum in villam suam vt pasceꝛ porcos. Et cupiebat implere ventrẽ suũ de siliquis quas porci manducabãt: et nemo illi dabat. In se aũ reuersus dixit. Quanti mercẽnarij ĩ domo patris mei habundãt panib̃: ego aũ hic fame pereo. Surgam et ibo ad patrem meum: et dicam ei pater: peccaui in celum et coram te: iam non sũ dignus vocari filiꝰ tuꝰ: fac me sicẽ vnũ de mercẽnarijs tuis ꝛ surgẽs venit ad patrẽ suũ. Cũ aũ adhuc longe esset. vidit illũ pater ipsius: et misericordia motus est: et accurrens cecidit sup colluz eius: et osculatus est eũ. dixitq̃ ei filius. Pater peccaui in celũ et coram te: iã nõ sum dignus vocari filius tuꝰ. Dixit aũt pater ad seruos suos. Cito pferte stolam primam. ꝛ induite illum: ꝛ date anuluz in manu eius: ꝛ calciamenta in pedes eius. Et adducite vitulum saginatum et occidite. et mãducemꝰ et epulemur: qz hic filiꝰ meus mortuus fuerat et reuixit: perierat et inuentus est. Et ceperũ omnes epulari. Erat aũ filius eiꝰ senioꝛ ĩ agro. Et cuz veniret et appropiquaret domui audiuit symphoniã ꝛ chorũ: et vocauit vnũ de puis: ꝛ interrogauit que hec essent. Isq̃ dixit illi. Frater tuus venit: et occidit pater tuus vitulum saginatum: quia saluũ illum recepit. Indignatus est aũt: et nolebat introire. Pater ergo illius egressus cepit rogare illum. At ille respõdẽs dixit pri suo. Ecce tot ãnis puio tibi: et nunq̃ mandatum tuum preteriui: et nunq̃ dedisti mihi hedũ vt cũ amicis meis epularer Sed postq̃ filius tuus hic qui deuoꝛauit substãciam suaz cũ meretricib̃ venit: occidisti illi vitulum saginatum. At ipe dixit illi. Fili tu semper mecum es: ꝛ omnia mea tua sunt. Epulari aũt et gaudere oportebat: quia frater tuus hic mortuus erat et reuixit: perierat et inuentus est. Ca. .XVI.

DIcebat aũt et ad discipulos suos. Homo qdaz erat diues qui habebat villicum: et hic diffamatus ẽ apud illũ: q̃si dissipasset bona ipius. Et vocauit illum: et ait illi. Quid hoc audio de te? Redde rationẽ villicatõnis tue. Iam emĩ nõ poteris villicare. Ait aũt villicꝰ intra se. Quid faciam: quia dns meus aufert a me villicatõnẽ? Fodere nõ valeo: mẽdicare erubesco. Scio qd faciã: vt cũ amotꝰ fuero a villicatõe: recipiãt me ĩ domos suas. Cõuocatis itaq̃ singulis debitoribus dni sui: dicebat pmo. Quãtã debes dño meo? At ille dixit. Cẽtũ cados olei. Dixitq̃ illi Accipe cautiõez tuã: et sede cito scri-

be q̃nq̃ginta. Deinde alio dixit. Tu vero quantū debes: Qui ait centum choros tritici. Ait illi. Accipe litteras tuas: et scribe octoginta. Et laudauit dñs villicū iniq̃tatis q̃ prudēt fecisset: quia filij huius seculi prudētiores filijs lucis in generatōne sua sunt. Et ego vobis dico. Facite vob amicos de māmona iniq̃tatis: vt cū defeceritis recipiāt vos ī eterna tabernacula. Qui fidelis ē ī minimo et in maiori fidelis ē: et q̃ ī modico iniquus ē. et in maiori iniquus ē. Si g̃ in iniquo māmona fideles ñ fuistis: quod verum ē q̃s credet vobis? Etsi in alieno fideles nō fuistis: qđ vestrū est quis dabit vobis? .a. Nemo ꝑuus potest duobus dominis seruire. Aut em̃ vnū odiet. et alterū diliget: aut vni adherebit et alterū ꝑtemnet. Nō potestis deo seruire et mammone. b. Audiebant aūt omnia hec pharisei q̃ erant auari: et deridebant illum. Et ait illꝭ. Vos estis q̃ iustificastis vos coram hominibus. deꝰ aūt nouit corda vestra. Quia qđ hom̄ibus altum est: abominatō est ātē deū. c. Lex q̃ ꝓphete vsq̃ ad iohannē: ex eo regnū dei euangelizat̃: q̃ omnis ī illud vim facit. d. Facilius est autē celū q̃ terrā pretērire: q̃ de lege vnū apicē cadere. e. Omnis qui dimittit vxorem suam. q̃ alteraū ducit mechat̃: q̃ qui dimissā a viro ducit mechat̃. f. Homo quidaū erat diues qui induebat̃ purpura et bisso: et epulabat̃ quottidie splendidē. Et erat quidam mēdicus nomine lazarus: qui iacebat ad ianuam eius vlceribus plenus. cupiēs satu rari de micis que cadēbāt de mēsa diuitis: et nemo illi dabat. Sed q̃ canes veniebant: et lingebant vlcera eius. Factum est autē vt moreretur mendicus: et portaret̃ ab angelis in sinū abrahe. Mortuus est autē q̃ diues: q̃ sepultus ē in inferno. Eleuās autē oculos suos cum esset in tormētis: vidit abraham alonge. et lazarū in sinu eius: q̃ ipe clamās dixit. Pater abraham miserere mei: et mitte lazarum vt intinguat extremū digiti sui ī aquam. vt refrigeret līguaū meam: quia crucior in hac flāma.

v
Lu.cxcj.
.xlvij.

x
Lu.cxcij.

v
Lu.cxciij.
.cv.

v
Lu.cxciiij.
.xxxiij.

ij
Lu.cxcv.
.cxc/Mt̃.cv

x
Lu.cxcvj.

Et dixit illi abrahaū. Fili recordare quia recepisti bona in vita tua: q̃ lazarus similiter mala. Nunc autē hic consolatur: tu vero cruciaris. Et in hijs omnibus inter nos et vos chaos magnum firmatum est: vt hij qui volunt hinc trāsire ad vos non possint: neq̃ inde huc trānsmeare. Et ait. Rogo ergo te pater: vt mittas eum in domū patris mei. Habeo em̃ q̃nq̃ fratres: vt testet̃ illis ne et ipi veniant in hunc locū tormentorum. Et ait illi abraham. Habent moysen et ꝓphetas: audiant illos. At ille dixit. Non pater abrahā: ꝑ si quis ex mortuis ierit ad eos penitenciaū agent. Ait autē illi. Si moysen et ꝓphetas non audiunt: neq̃ si quis ex mortuis resurrexerit credent ei. .XVII.

ij
Lu.cxcvij.Mt̃.clxxix.Mr̃.xcix.

ET ad discipl'os suos ait. Impossibile ē vt nō veniāt scādala. Ve autē illi p̃ quez veniunt. Utili? est illi si lapis molaris imponatur circa collum eius. q̃ precipitatur in mare: q̃ vt scandalizet vnū de pusillis istis. g. Attēdite vob. Si peccauerit in te frater tuus. increpa illū: etsi penitenciam egerit dimitte illi. h. Etsi septies in die peccauerit in te: et septies in die conuersus fuerit ad te dicēs. penitet me: dimitte illi. i. Et dixerūt apostoli domino. Adauge nobis fideū. Dixit autē dominus. Si habueritis fidē sicut granū sinapis: dicetis huic arbori moro eradicare et trānsplantare ī mare: et obediet vobis. k. Quis autē vr̃m habens seruum arantem aut pascentem boues qui ingresso de agro dicat illi statim transi recumbe: et non dicat ei. para q̃ cenem et precinge te q̃ ministra mihi donec manducem q̃ bibam. et post hec tu manducabis q̃ bibes? Nunq̃d graciam habet ꝓuo illi: quia fecit que ei ip̃rauerat? Nō puto. Sic q̃ vos cū feceritis omnia que precepta sunt vobis dicite: serui inutiles sumus. Quod debuimus facere fecimus. Et factū ē dum iret ihūs in hierusalez: trānsiebat p̃ mediam samariam et galileam. Et cū ingrederet̃ quoddā castellum: occurrerunt ei decem viri leprosi. Qui stetērunt

v
.g.Lu.cxcviij.Mt̃.clxxxviij.

v
.h.Lu.cxcix.Mt̃.clxxxviij.

v
.i.Lu.cc.Mt̃.clxxv.

x
.k.Lu.ccj.

alõge:et leuauerũt vocem dicentes. Jhesu preceptor:miserere nr̃i. Quos vt vidit dixit. Jte:ostendite vos sacerdotibus.et factum ẽ dũ irent:mũdati sũt.Unus aũ ex illis vt vidit q̃ mundat⁹ ẽ:regressus est cuz magna voce magnificans deum.Et cecidit ĩ faciem ante pedes ei⁹:gracias agẽs. Et hic erat samaritanus.Respondẽs aũt ihũs dixit.Nõne decem mundati sũt:Et nouem vbi sunt:Nõ est inuentus qui rediret.et daret gloriam deo:nisi hic alienigena. Et dixit illi. Surge vade:quia fides tua saluũ te fecit.a. Jnterrogatus aũt a phariseis quando venit regnum dei:respondens eis dixit. Non veniet regnũ dei cuz obseruatione:neq̃ dicẽt ecce hic aut ecce illic. Ecce enĩ regnum dei ĩtra vos est.b.Et ait ad discipl'os suos. Uenient dies quando desiderabitis videre vnum diem filij hominis:et nõ videbitis.c.Et dicẽt vob̃.Ecce hic et ecce illic. Nolite ire:neq̃ sectamĩ.d. Nam sicut fulgu rcorruscans desub celo in ea que sub celo sũt fulget:ita erit filius hominis in die sua.e.Primum aũt oportet illum multa pati: q̃ reprobari a generatione hac.f. Et sicut factum est in diebo noe:ita erit et in diebus filij hominis. Edebãt et bibebant.uxores ducebant.et dabantur ad nupcias vsq̃ in diem qua intrauit noe in archam:et venit diluuium et perdidit omẽs.g.Similiter sicut factum ẽ in diebo loth. Edebãt et bibebant et vendebant plantabãt et edificabant:qua die aũt exijt loth a zodomis.pluit ignẽ et sulphur de celo:et omnes pdidit. Secundũ hec erit q̃ die fili⁹ hominis reuelabitur.h. Jn illa hora qui fuerit in tecto.et vasa eius ĩ domo ne descendat tollẽ illa: et qui in agro:similiter nõ redeat retro.i.Memores estote uxoris loth.k. Quicũq̃ quesierit animaz suã saluã facere perdet illam. Et quicũq̃ perdiderit illaz:viuificabit eã.l.Dico vob̃:ĩ illa nocte erũt duo in lecto vno: vnus assumetur q̃ alter relinquetur. Due erũt molentes ĩ vnum:vna assumet q̃ altera relinq̃t.Duo in agro vnus assumet et alter relinquet.m.

v
.a.Lu.ccij.Mt cclv.

r
.b.Lu.cciij

ij
..Lu ccciiij. Mt.cclij. Mr cxlviij.

v
.b.Lu.ccv.Mt cclvj.

ij
.e.Lu.ccvj. Mt.clxviij. Mr.lxxxiij.

v
.f.Lu.ccvij. Mt.cclxj.

r
.g.Lu.ccviij.

ij
b. Lu.ccix.Mt ccxlviij.Mar. cxliij.

r
.i.Lu.ccx.

iij
k.Lu.ccxj.Mt xcviij. Jo.cv.

v
.l.Lu.ccxij. Mt.cclxij.

v
.m.Luccxiij. Mt.cclvij.

Respondẽtes dicũt illi.Ubi domine! Qui dixit illis.Ubicunq̃ fuerit corp⁹ illuc congregabuntur q̃ aquile.

Capitulũ. .XVIII.

Dicebat autem et parabolam ad illos:quoniaz oportet sẽper orare et non deficere:dicens. Judex quidam erat in quadaz ciuitate:qui deum non timebat et hominem non reuerebatur. Uidua aũt quedam erat ĩ ciuitate illa:q̃ veniebat ad eum dicens.Uindica me ỏ aduersario meo.Et nolebat p multũ tempus.Post hec aũt dixit intra se. Etsi deum non timeo nec hominẽ reuereor:tamen quia molesta est mihi hec vidua vindicabo illam:ne in nouissimo veniens sugillet me.Ait aũt dominus.Audite quid iudex iniquitatis dicit.Deus aũt non faciet vindictam electorum suorum clamantium ad se die ac nocte:et pacienciam habebit in illis.Dico vobis:quia cito faciet vindictam illorum.Uerumtamen filius hominis veniẽs:putas inueniet fidem in terra! Dixit aũt q̃ ad quosdam q̃ in se confidebant tãq̃ iusti et aspernabant̃ ceteros parabolam istaz.Duo homines ascendebãt in templum vt orarẽt:vnus phariseus q̃ alter publican⁹.Phariseꝰ stãs. hec apud se orabat.Deꝰ gracias ago tibi:quia nõ sũ sicut ceteri hominũ. raptores.iniusti.adulteri:velut etiã hic publicanus. Jeiuno bis ĩ sabbato:decimas do omniuz q̃ possideo.Et publican⁹ alonge stans nolebat nec oculos ad celum leuare:sed pcuciebat pectus suũ dicens.Deus ꝓpicius esto mihi peccatori.Amẽ dico vob̃: descendit hic iustificatus in domum suaz ab illo.n.quia omnis qui se exaltat humiliabit̃:et qui se humiliat exaltabitur.o.Afferebãt aũt ad illũ et infãtes:vt eos tangeret.Quod cũ viderent discipuli increpebant illos. Jhesus aũt ꝓuocans illos dixit.Sinite pueros venire ad me:et nolite vetare eos. Taliũ ẽ enĩ regnũ dei.p. Amẽ dico vobis:q̃cunq̃ non acceperit regnum dei sicut puer.non intrabit in illud.q.Et ĩterrogauit eũ q̃dã ꝓnceps dicens.Magister bone:quid

r
Lu.ccxviij.

v
.n.Lu.ccxv. Mt.ccxxxj.

ij
.o.Lu.ccxvj Mt.cxcij.Mr cvj.

ij
.p.Lu.ccxvi Mt.clxxviij Mr.xcv.

ij
.q.Lu.ccxvi Mt.cxcviij.Mr cvij.

faciens vitã eternam possidebo? Dixit aũ ei ihũs. Quid me dicis bonũ? Nemo bonus nisi solus deus. Mandata nosti. Non occides: non mechaberis. nõ furtum facies. nõ falsũ testimoniũ dices: honora patrẽ tuum et matrem. Qui ait. Hec oĩa custodiui a iuuẽtute mea. a. Quo audito ihesus: ait ei. Adhuc vnuz tibi deest. Omnia quecũqz habes vẽde ⁊ da pauperibus: ⁊ habebis thesaurũ in celo: et veni seqre me. b. Hijs ille auditis cõtristatus ẽ: quia diues erat valde. Videns aũt ihesus illum tristem factum dixit. Q. Difficile qui pecunias habent in regnuz dei intrabunt. Facilius est eñ camelum per foramen acus transire: q̃ diuitem intrare in regnuz dei. Et dixerunt q̃ audiebãt. Et quis potest salu⁹ fieri? Ait illis. Que impossibilia sũt apud homies: possibilia sunt apud deũ. Ait autem petrus. Ecce nos dimisimus omnia: ⁊ secuti sum⁹ te. c. Qui dixit eis. Amẽ dico vobis: nemo ẽ qui reliq̃t domuz aut parentes aut frẽs aut vxorẽ aut filios ꝓpt̃ regnũ dei ⁊ nõ recipiat multoplura ĩ hoc tpe: et in seculo vẽturo vitã eternã. d. Assũpsit aũ ihũs duodecĩ discipulos suos: et ait illis. Ecce ascendimus hierosolimã ⁊ ꝓsũmabũtur omnia q̃ scripta sunt per ꝓphãs de filio hominis. Tradet eñ gentibꝫ. et illudetur et flagellabit̃. et ꝓspuetur: et postq̃ flagellauerint occidẽt eum: et tercia die resurget. Et ipi nihil hoꝝ intellexerunt. Et erat vbum istud absconditũ ab eis: ⁊ non intelligebant que dicebant̃. e. Factum ẽ aũt cũ appropinq̃ret hiericho: cecus quidaz sedebat secus viã mendicãs. Et cũ audiret turbam ptereuntem: interrogabat quid hoc esset. Dixer̃t aũt ei: q̃ ihesus nazaren⁹ transiret. Et clamauit dicẽs. Ihesu fili dauid: miserere mei. Et qui pibant ĩcrepabant eum vt taceret. Ipse vero multomagis clamabat: fili dauid miserere mei. Stans aũt ihũs: iussit illũ adduci ad se. Et cũ appropinquasset: interrogauit illum dicens. Quid tibi vis faciam? At ille dixit. Dñe vt videam. Et ihesus dixit ei. Respice. Fides tua te saluũ fecit. Et ꝓfesti vidit: et sequebat̃ illum magnificans deũ. Et oĩs plebs vt vidit: dedit laudem deo. ¶ Capitulũ. .XIX.

Et ingressus pãbulabat hiericho. Et ecce vir nomĩe zacheus: et hic ꝓnceps erat publicanoꝝ: et ipe diues. Et querebat videre ihesũ quis esset: et nõ poterat ꝓ turba: q̃ statura pusillus erat. Et ꝓcurrens ascendit in arboꝛẽ sicomorũ vt videt illuz. q̃ inde erat trãsiturus. Et cũ venisset ad locũ: suspiciẽs ihs vidit illũ: et dixit ad eũ. Zachee festinans descende: q̃ hodie in domo tua oportet me manere. Et festinãs descẽdit: et excepit illũ gaudẽs. Et cũ viderẽt oĩes murmurabãt dicẽtes: q̃ ad hominẽ peccatorez diuertisset. Stans autẽ zacheus dixit ad dñm. Ecce dimidiũ bonoꝝ meoꝝ domĩe do pauperibus: etsi q̃d aliquẽ defraudaui reddo quadrupluz. Ait ihs ad eũ. Quia hodie salus domui huic facta ẽ: eo q̃ et ipse filius sit abrahe. f. Venit eñ filius hominis querere ⁊ saluũ facẽ qđ perierat. g. Hec illis audiẽtibꝫ adiciẽs dixit parabolã: eo q̃ esset ꝓpe hierlm. et q̃ existimarent q̃ cõfestim regnũ dei manifestare t̃. h. Dixit ergo. Hõ quidã nobilis abijt ĩ regionẽ longinquã accipere sibi regnum: ⁊ reuerti. i. Vocatis aũt decẽ suis suis. dedit eis decẽ mnas: et ait ad illos. Negociamĩ dũ venio. Ciues aũt eius oderãt eum: et miserũt legatiõnem post illum dicentes. Nolum⁹ hunc regnare sup nos. Et factuz est vt rediret accepto regno: et iussit vocari seruos quibꝫ dedit pecuniam: vt sciret quãtum quisq̃ negociat⁹ esset. Venit aũt prim⁹ dicẽs. domine: mna tua decez mnas acquisiuit. Et ait illi. Euge bone serue: quia in modico fuisti fidelis: eris potestatez habens supra decem ciuitates. Et alter veit dicens. Domine: mna tua fecit q̃nq̃ mnas. Et huic ait. Et tu esto super quinq̃ ciuitates. Et alter veĩt dicẽs. Domine ecce mna tua: quam habui repositaz in sudario. Timui enim te quia homo austerus es: tollis quod nõ posuisti. ⁊ metis qđ nõ seminasti.

ij .Lu.ccxix. ẽ.cxciiij. r̃.cviij.

ij Lu ccxx. Mt cv. Mr̃.cix

ij Lu ccxxj. Mt̃ viij. Mr̃.cx.

ij Lu.ccxxij. ẽ.ccj. Mr̃.c

r .ccxxiij.

ij Lu.ccxxiiij. ẽ.ccv. Mr̃: ij.

r Lu.ccxxv.

v .f. Lu.ccxxvj. Mt̃.clviij.

r .g. Lu.ccxxvij.

ij .h. Lu. ccxxviij Mt̃.cclxix. Mr̃.clviij.

v .i. Lu.ccxxix. Mt̃.cclxx.

Dixit ei. De ore tuo te iudico serue ne-
quam. Sciebas q̄ ego hō auster⁹ sū
tollēs qđ nō posui: et metēs q̄ nō se-
minaui. Ēt quare nō dedisti pecuni-
am meam ad mensā: et ego veniens
cū vsuris vtiq; egissem illud. Et astā
tibꝰ dixit. Auferte ab illo mnam: et
date illi qui decē mnas habet. Et di-
xerūt ei. Dñe: habet decem mnas. a.
Dico aūt vobis: q̄ omni habenti da-
bitur et habūdabit: ab eo aūt qui nō
habet: et qđ habet: auferet ab eo. b.
Verūtamen ĩimicos meos illos qui
noluerūt me regnare sup se adduci-
te huc: et ĩterficite ante me. c. Ēt hijs
dictis pcedebat ascēs hierosolimaz.
Et factū est cum appropinquasset ad
bethphage et bethaniam. ad montē
qui vocat oliueti: misit duos discī-
pulos suos dicens. Ite in castellum
qđ contra vos ē. In qđ introeūtes.
inuenietis pullū azine alligatū: cui
nemo vnq̄ hominū sedit. Soluite il
lum: et adducite. Etsi q̄s vos ĩterro
gauerit quare soluitis: sic dicetis ei.
Quia dñs opā ei⁹ desiderat. d. Abie-
rūt aūt qui missi erāt: et inuenerūt
sicut dixit illis stātem pullū. Soluē
tibus aūt illis pulluz: dixerunt dñi
eius ad illos. Quid soluitis pullum?
At illi dixerūt. Quia dominus eum
necessarium habet. Et duxerūt illuz
ad ihesuz. Et iactātes vestimēta sua
sup pullū: imposuerunt ihesū. Eūte
aūt illo substernebāt vestimēta sua
in via. e. Et cū appropinquaret iam
ad descensū montis oliueti: cepерunt
omnes turbe descentētium gauden-
tes laudare deum voce magna super
omnibus quas viderāt ꝓtutibꝰ dicen
tes. Benedictus qui venit rex in no-
mine domini: pax in celo ⁊ gloria in
excelsis. f. Et quidā phariseorum de
turbis dixerūt ad illuz. Magister in-
crepa discipulos tuos. Quibꝰ ipe ait.
Dico vobis: q̄ si hij tacuerint lapi-
des clamabūt. g. Et vt appropinqua-
uit: videns ciuitatē fleuit sup illam di
cens. Quia si cognouisses et tu. Et
quidē in hac die tua q̄ ad pacē tibi:
nunc autē abscondita sūt ab oculis
tuis. Quia venient dies ī te. ⁊ circū-
dabūt te ĩimici tui vallo: ⁊ circūda-
būt te. et coangustabūt te vndiq;: et
ad terrā prosternēt te. et filios tuos
qui in te sūt. h. Et nō relinquēt in te
lapidem sup lapidem: eo q̄ nō cognō-
ueris tempus visitatiōis tue. i. Et in-
gressus in templū cepit eicere emen
tes et ventētes ī illo dicēs illis. Scri
ptū est: quia dom⁹ mea domus ora-
tionis ē. Vos aūt fecistis illā spelun
cam latronum. k Et erat docēs q̄tti-
die in templo. principes aūt sacerdo
tū et scribe et pncipes plebis. quere-
bant illum pdere: et nō inueniebant
quid facerēt illi. Omnis em̄ popul⁹
suspēsus erat audiēs illū. ¶ Ca. XX

Ēt factū ē in vna dieꝝ docēte
illo populū in templo ⁊ euā-
gelizāte: superuenerūt principes
sacerdotū et scribe cuz seniorꝫibus: et
aiunt dicentes ad illū. Dic nobis in
qua potestate hec facis. Aut quis ē
qui dedit tibi banc potestatē? Respō
dens aūt ihesus dixit ad illos. Inter-
rogabo vos ⁊ ego vnū ꝺbū. Respō-
dete mihi. Baptismū iohannis de ce
lo erat: an ex hominibus? At illi cogi-
tabant inter se dicentes. Quia si di-
xerimus de celo dicet. Quare ergo nō
credidistis illi? Si aūt dixerimus ex
hominibus: plebs vniuersa lapidabit
nos. Certi sunt em̄ iohannem pphaz
esse. Et respōderūt se nescire vnde es-
set. Et ihs ait illis. Neq; ego dico vo
bis: in qua potestate hec facio. l. Ce
pit aūt dicere ad plebem parabolaz
hanc. Homo plantauit vineā et lo-
cauit eā colonis: et ipe peregre fuit
multis temporibus. Et in tempe mi
sit ad cultores seruū: vt de fructu vi-
nee darēt illi. Qui cesū dimiserūt eū
inanē. Et addidit alterū seruū mittē.
Illi aūt hunc q̄z cedētes. et afficiētes
ꝓtumelia: dimiserūt ĩanem. Et addi
dit tertiū mittē: q̄ ⁊ illū vulnerātes
eiecerūt: Dixit aūt dñs vinee. Quid
faciaz? Mittā filiū meū dilectū: for-
sitan cū hūc viderīt verebūt. Quē cū
vidissēt coloni: cogitauerūt int̄ se di
centes. Hic ē heres. Occidam⁹ illuz:
vt nr̄a fiat hereditas. Et eiectū illuz
extra vineā occiderūt. Quid ꝯ faciet
illis dom⁹ vinee. Veniet ⁊ pdet co-
lonos istos: et dabit vineam alijs.

.a. Lu. ccxxx. Mt. cclxxj. Mr. xlij.

.b. Lu. ccxxxj. Mt. cclxxij.

.c. Lu. ccxxxij. Mt. ccvj. Mr. cxvij.

.d. Lu. ccxxxiij Mt. ccvij. Mr. cxvij.

.e. Lu ccxxxiiij Mt. ccix. Mr. cxix. Jo. c.

.f. Lu. ccxxxv. Mt. ccxij.

.g. Lu. ccxxxvj

ij
h. Lu. ccxxxvij Mt. ccxlij. Mr. cxxxvij.

j
.i. Lu. ccxxxviij. Mt. ccxj. Mr. cxxj. Jo. xj.

j
.k. Lu. ccxxxix Mt. ccxx. Mr. cxxij. Jo. lxxx

ij
Lu. ccxl Mt. ccxvij Mr. cxvij.

ij
.l. Lu. ccxlj. Mt. ccxix. Mr. cxxviij.

Quo audito dixerũt illi. Absit. Ille aũt aspiciẽs eos ait. Quid est hoc qđ scriptũ ẽ. lapidẽ quem reprobauerũt edificantes hic factus ẽ in caput anguli? Omnis qui ceciderit supẽ illum lapidẽ ꝯquassabit: supẽ quẽ aũt ceciderit. cõminuet illum. a. Et querebãt principes sacerdotũ et scribe mittere in illum manus illa hora: et timuerũt populũ. Cognouerũt enim q ad ipos dixerit similitudinẽ hanc. b. Et obseruãtes miserũt insidiatores qui se iustos simularẽt. vt caperẽt eũ in sermone: vt traderẽt illũ principatui et potestati psidis. Et interrogauerũt eũ dicẽtes. Magister scimus quia recte dicis et doces: et nõ accipis psonam homĩs: sed viam dei in veritate doces. Licet nobis dare tributũ cesari an nõ? Cõsiderãs aũt dolũ illoꝝ dixit ad eos. Quid me tẽptatis? Ostendite mihi denariũ. Cuius habz ymaginẽ et iscriptiõz? Respondẽtes dixerũt. Cesaris. Et ait illis. Reddite gđ sũt cesaris cesari: et qđ sũt dei deo. Et nõ potuerũt verbum eius reprehendere coram plebe: et mirati in respõso eius tacuerũt. Accesserũt aũt qđã saduceoꝝ. q negant esse resurrectiõz: et interrogauerũt eũ dicẽtes. Magister. moyses scripsit nobis: si frater alicuius mortuꝰ fuerit habẽs uxorẽ: et hic sine liberis fuerit vt accipiat eã frater eiꝰ uxorẽ. et suscitet semen fri suo. Septem gđ fratres erãt: et primus accepit uxorem et mortuꝰ ẽ sine liberis. Et sequẽs accepit illam: et ipse mortuꝰ ẽ sine filio. Et tertiꝰ accepit illã: similiter et omnis septẽ et nõ reliquerũt semen: et mortui sũt. Nouissime oĩm mortua ẽ et mulier. In resurrectiõe gđ cuius eoꝝ erit uxor? Biquidẽ septẽ habuerũt eã uxorem. Et ait illis ihus. Filij huiꝰ seculi nubũt et tradunt ad nuptias: illi vero qui digni habebunt seculo illo. et resurrectiõe ex mortuis neqꝫ nubẽt neqꝫ ducent uxores: neqꝫ emĩ vltra mori poterũt. Equales eniz angelis sũt: et filij sũt dei. cũ sint filij resurrectiõis. Quia vero resurgãt mortui. et moyses oñdit secus rubũ: sicut dicit dominum deũ abraham et deũ ysaac. et deuz iacob. Deus aũt nõ ẽ mortuoꝝ sed viuoꝝ. Omnes enĩ viuũt ei. Respõdentes aũt qdam scribaꝝ dixerũt ei. Magister bene dixisti. c. Et amplius ñ audebãt eũ quicqꝫ interrogare. d. Dixit aũt ad illos. Quõ dicũt xpm filiũ dauid esse: et ipe dauid dicit in libro psalmorũ. Dixit dñs domino meo sede a dextris meis. donec ponaz inimicos tuos scabellũ pedum tuoꝝ? Dauid gđ dominũ illũ vocat: et quõ filius eius est? .e. Audiẽte aũt omni populo dixit discipulis suis. Attẽdite a scribis qđ volũt ambulare in stolis. et amant salutatiõnes in foro: et primas cathedras in synagogis: et pmos discubitꝰ in conuiuijs. f. Qui deuorãt domꝰ viduarũ: simulãtes longã oratiõz. Hij accipiẽt dãnatiõz maiorẽ.

Ca. XXI.

Respiciẽs aũt vidit eos qđ mittebãt munera sua in gazophilatiũ diuites. Vidit autem et quandã viduã paupculam mittẽtez era minuta duo. Et dixit. Vere dico vobis: qꝛ vidua hec paup plusqꝫ omnes misit. Nã omnes hij ex habũdanti sibi miserũt in munera dei: hec autẽ ex eo qđ deest illi oñem victũ suum quẽ habuit misit. g. Et qbusdam dicentibꝰ de tẽplo qꝛ bonis lapidibꝰ et donis ornatũ esset. dixit. Hec qđ videtis: veniẽt dies in qbus nõ relinquet lapis sup lapidẽ qui non destruat. h. Interrogauerũt aũt illum dicẽtes. Preceptor qñ hec erũt: et qđ signum cũ fieri incipient? Qui dixit. Videte ne seducamini. Multi enĩ veniẽt in nomine meo dicentes quia ego sum: et tempus appropinquabit. Nolite ire post eos. cũ autem audieritis prelia et seditiones. nolite terreri. Oportet primũ hec fieri: sed nondũ statim finis. Tunc dicebat illis. Surget gẽs cõtra gentẽ et regnum aduersus regnum: et terremotus magni erũt per loca. et pestilencie et fames: terroresqꝫ de celo. et signa magna erũt. i. Sed añ hec omnia inicient vobis manus suas: et persequentur tradentes in synagogas et custodias: trahentes ad reges et presides propter nomẽ meum. Contiget autem vobis in testimonium. k. Ponite ergo in cordibus

ij .c. Lu. ccxlviij. Mt. ccxxvj. Mr. cxxxvij.

ij .d. Lu. ccxlv. Mt. ccxxv. Mr cxxxiiij.

ij .e. Lu. ccxlvj. Mt. ccxxix. Mr. cxxxv.

viij. .f. Lu. ccxlvij. Mr. cxxxvj.

ij .g. Lu. ccxlviij Mt. ccxlij. Mr. cxxxvij.

ij .h. Lu. ccxlix. Mt. ccxliij. Mr cxxxviij.

i .i. Lu. ccl. Mt. ccxliij. Mr. cxxxix. Jo. cxlj. et cxlvj.

ij .k. Lu. cclj. Mt lxxxviij. Mr. cxlj.

j Lu. ccxlij. t. ccxx. Mr. ix. Jo. lxxx et. lxxxix.

ij Lu. ccxliij. t. ccxxij. Mr. cxxx.

vestris nō pmeditari quēadmodū re
spondeatis. Ego eī dabo vobis os ⁊
sapienciā:cui nō potērūt resistere ⁊
contradicere oms aduersarij vestri.
Trademini aūt a pentibus et fratri-
bꝫ et ꝯgnatis et amicis:⁊ morte affi
cient ex vobis. Et eritis odio omni-
bus homībus propter nomen meū.
Et capillus de capite vestro nō peri-
bit. In paciencia vestra possidebitis
animas vestras.a·Cuz aūt videritis
circūdari ab exercitu hierusalē:tūc
scitote ꝙa appropinquabit desolatio
eius.b.Tūc qui in iudea sūt fugiant
ad montes:et qui in medio eius di-
scedāt.et qui in regionibus non in-
trent in eam:quia dies vltōnis hij sūt
vt impleātur omnia q̄ scripta sūt.c.
Ue aūt prægnātibus et nutrientibꝫ in
illis diebus.d. Erit enī pressura ma-
gna sup tærraz:⁊ ira populo huic.e.
Et cadēt in ore gladij:et captiui du-
centur in omnes gentes. Et hierlm
calcabitur a gentibus:donec imple-
antur tempora natōnuz.f. Et erunt
signa in sole et luna et stellis:⁊ ī ter
ris pressura gentiū pre cōfusione so-
nitus maris ⁊ fluctuū:arescentibus
hominibꝫ pre timore et expectatōe q̄
supueniēt vniuerso orbi. Nā virtutes
eloꝝ mouebūt.g.Et tūc videbūt fi-
liū hois venientē ī nube cū pōtate ma
gna ⁊ maiestate.Hijs aūt fieri īcipiē
tibꝫ.respicite ⁊ leuate capita vra qm̄
appropinquat redēptio vra.Et dixit
illis similitudinē. Videte ficulneaz ⁊
omnes arbores:cū producunt iā ex
se fructū scitis quoniā prope ē estas
Ita ⁊ vos cum videritis hec fieri:sci
tote quoniam prope est regnum dei.
Amen dico vobis:quia n̄ preteribit
generatio hec donec omnia fiant.Ce
lum ⁊ terra transibunt. vba aūt mea
non transibunt.h. Attendite aūt vo
bis ne forte grauentur corda vestra
in crapula et ebrietate et curis hui?
vite:et supueniat ī vos repentina di
es illa. Tanq̄ laqueus enī supueniet
in omnes:qui sedēt sup faciē omnis
terre. Vigilate ergo om̄i tēpore ora-
tes:vt digni habeamini fugere ista
om̄ia q̄ futura sūt:et stare ante filiū
hominis. Erat aūt diebus docēs
in tēplo:noctibus vero exiens mora
batur ī monte qui vocatur oliueti.
Et omnis popul? manicabat ad euz
in tēplo audire eū. Ca. .XXII.

Appropinquabat autē dies fe-
stus azimorū qui dicitur pa
scha.i.Et querebant princi-
pes sacerdotum et scribe quō eū inē-
ficerent:timebant vero plebē.k. In-
trauit aūt sathanas in iudā q̄ ꝯgno
minabatur scarioth.vnum de duode
cim.l.et abijt et locutus ē cū pncipi
bus sacerdotū et magistratibꝫ quēad
modū illuz traderet eis.Et gauisi sūt:
et pacti sūt pecuniā illi dare. Et spo
pondit.Et querebat oportunitatez:
vt traderet illū sine turbis. Venit aūt
dies azimorū:in qua necesse erat oc-
cidi pascha.Et misit petrū et iohānē
dicens. Euntes parate nobis pascha:
vt manducem?.At illi dixerūt. Vbi
vis parem?!Et dixit ad eos. Ecce ī-
troeuntibus vobis in ciuitatē occur
ret vob homo amphoram aque por-
tās:sequmini eū in domū quā intrat:
et dicetis patrifamilias domus.dicit
tibi magister. Vbi ē diversoriuz vbi
pascha cū discipulis meis manducē?
Et ipe ondet vobis cenaculū magnū
stratū:et ibi parate. Euntes aūt inue
nerūt sicut dixit illis:et parauerunt
pascha.Et cū facta esset hora discu-
buit:et duodecim apli cuz eo.m.Et
ait illis.Desiderio desiderauī hoc pa-
scha manducare vobiscū:anteqū pa-
ciar.n.Dico enī vob:quia ex hoc nō
mādducabo illud donec impleatur in
regno dei. Et accepto calice gracias
egit ⁊ dixit.Accipite et diuidite īter
vos.Dico eī vob:q̄ nō bibā de gene
ratione vitis donec regnuz dei veni-
at.o.Et accepto pane gracias egit ⁊
fregit:et dedit eis dicens. Hoc ē cor-
p? meū:qd̄ p vob ꝺr.Hoc facite ī
meā pmemoratōnez.p.Similiter et
calicem:postq̄ cenauit dicēs.Hic est
calix nouum testamētum in sāguine
meo:q̄ p vob fūdet.q.Verūtamē ec-
ce manus tradētis me mecū ē in mē-
sa.Et quidē filius homīs secundū qd̄
diffinitū ē vadit·Verūtamē ve homī
p quē tradet.r. Et ipi ceperūt querē
inē se:qs esset ex eis q̄ hoc facturus

r
.a.Lu.cclij.
ij
.b.Lu.cclvij.
Mt̄.ccxlvij.
Mr̄.cxlij.
ij
.c·Lu.clliij.
Mt̄.ccxlix.Mr̄
cxliij.
ij
.d.Lu.cclv.
Mt̄.cclj.Mr̄.
cxlvj.
r
.e.Lu.cclvj.
ij
.f.Lu.cclvij.
Mt̄.cclvij.Mr̄
cl.
ij
.g.Lu.cclviij.
Mt̄.cclix.Mr̄
clj.
r
.h.Lu.cclix.
j
Lu.cclx.M
cclxiij.M
lvj.Jo.xx.
j
.i.Lu.cclx
Mt̄.ccxx.
cxxix·Jo.
vij. ix
.k.Lu.cclx
Jo.cxij.et
xiij.
ij
.l.Lu.cclx
Mt̄.cclxxx
Mr̄.clx.
r
.m.Lu.ccl
ij
.n.Lu.cclx
Mt̄.cclxxx
Mr̄ clxvj.
j
.o. Lu.cclx
Mt̄.cclxxx
Mr̄ clxv.J
xvij.⁊.lv.⁊
ij
.p.Lu.cclx
Mt̄.cclxxx
Mr̄.clxvi.
ij
.q.Lu. cclx
Mt̄.cclxxx
Mr̄ clxiij.
i
.r.Lu.cclx
Mt̄.cclxxx
clxij.Jo.cx

r
.u.cclxxj.

o
.u.cclxxij.
cxcvij.

r
.u.cclxxiij.

ix
.u.cclxxiiij
cxxvj.

j
.u.cclxxv.
cclxxxix.
clxx. Jo.
vj.

r
.u.cclxxvj.

vij
.u.cclxxvij
ccxvj.

r
.u.cclxxv-

i
.u.cclxxix.
ccxci. Mt.
ij. Jo.clvj.

ij
.u.cclxxx
ccxcvj. Mt
vij.

i
.u.cclxxxj.
ccxciiij.
clxxv. Jo.

i
.u.cclxxx-
t.ccxcv.
clxxvj. Jo

r
.u.cclxxxiij
ij
.u.cclxxx-
Mt.ccxcvj
clxxvij.

esset. Facta ē aūt ꝙ ꝓtencio ītēr eos: quis eorum videret esse maior. Dixit aūt eis. Reges gētiū dominant eor: et qui potestatē habēt sup eos benefici vocant. Vos aūt nō sic. Sed ꝙ maior ē in vobis fiat sicut minor: et qui ꝓcessor ē sicut ministrator. a. Nā quis maior ē: Qui recūbit: an ꝙ ministrat: Nōne qui recumbit: Ego aūt in medio vestrū sū sicut ꝙ ministrat. Vos aūt estis qui ꝑmansistis mecū ī tēptatōibꝫ meis. Et ego dispono vob sicut disposuit mihi ꝑ me⁹ regnum: vt edatis et bibatis sup mensā meaz in regno meo. b. et sedeatis sup thronos duodecim iudicātes duodecī tribus isrl'. c. Ait aūt dominus simoni. Simō: ecce sathanas expetiuit vos vt cribraret sicut triticum. Ego autez rogaui ꝑ te: vt nō deficiat fides tua. d. et tu aliquando ꝓuersus: confirma frēs tuos. e. Qui dixit ei. Domine: tecū parat⁹ sū et in carcerez et in mortem ire. Et ille dixit. Dico tibi petre: non cantabit hodie gallus. donec ter abneges nosce me. f. Et dixit eis. Quando misi vos sine saculo et pera et calciamentis: nūquid alīq̄d defuit vobis: At illi dixer̄t. Nihil. Dixit ꝯ eis. Sed nūc ꝙ habet saculū tollat: similiter et perā. Et qui nō habet: vendat tunicā suam et emat gladiū. g. Dico eī vobis: quoniā adhuc hoc qd̄ scriptū ē oportet impleri in me: ꝙ ꝙ cū iniquis deputatus est. Etenim ea q̄ sūt de me finez habent. At illi dixerunt. Domine: ecce duo gladij hic. h. At ille dixit eis. Satis est. i. Et egressus ibat secundū ꝓsuetudinē in montē oliuaꝝ. Secuti sūt aūt illuz ꝙ discipli. k. Et cū pueniss̄et ad locū: dixit illis. Orate: ne ītretis intēptatōnez. l. Et ipe anulsus ē ab eis quātum iactus ē lapidis: et posi tis genibꝫ orabat dicens. pater si vis ēnsfer calicē istū a me. m. Verūtamē ñ mea volūtas: ꝑ tua fiat⁹ n. Apparuit aūt illi angel⁹ de celo cōfortās eū. Et factus est in agonia plixius orabat. Et factus ē sudor eius. sicut gutte sāguinis decurrētis in teraz. o. Et cū surrexiss̄et ab oratōe ꝙ veniss̄et ad discipulos suos: inuenit eos dormientes pre tristicia. Et ait illis. Quid dormitis. Surgite ꝙ orate: ne ītretis in tēptatōez. p. Adhuc eo loquente: ecce turba. et qui vocabatur iudas vn⁹ de duodecim antecedebat eos: et appropinquauit ihū. vt oscularetur eum. q. Jhesus autē dixit illi. Juda. osculo filiū homīs tradis: . r. Videntes aūt hij qui circa ipm erāt quod futurū erat: dixerunt ei. Domine: si ꝑcutimus in gladio: Et ꝑcussit vn⁹ ex illis seruū ꝑncipis sacerdotū: et amputauit auriculā eius dextrā. Respōdens aūt ihs ait. Sinite. Usq; huc. s. Et cū tetigisset auriculā eius sanauit eū. t. Dixit autē ihus ad eos qui venerāt ad se principes sacerdotū et magistrat⁹ tēpli ꝙ seniores. Quasi ad latronē existis cū gladijs ꝙ fustibus Cū quottidie vobiscū fuerim in templo: nō extendistis man⁹ in me. Sed hec est hora vra: et potestas tenebrarū. v. Conphendētes aūt eū. duxerūt ad domū ꝑncipis sacerdotū. x. petr⁹ vero sequebat alonge. Accenso aūt igne in medio atrij. ꝙ circūsedētibus illis. erat petrus in medio eor. Quē cū vidisset ancilla quedā sedētem ad lumen: et eū fuisset intuita dixit. Et hic cū illo erat. At ille negauit eū dicens. Mlier: nō noui illū. ỹ. Et post pusillū alius vidēs eū dixit. Et tu de illis es. Petrus vero ait. O homo nō sum. Et ītervallo facto q̄si hore vni⁹: ali⁹ q̄dā affirmabat dicēs. Vere ꝙ hic cū illo erat: nā ꝙ galile⁹ ē. Et ait petrus. Homo: nescio quid dicis. Et cōtinuo adhuc illo loquente cantauit gallus. z. Et conuersus dñs respexit petrū. Et recordat⁹ est petrus verbi dñi sicut dixerat: qz priusq̄ gall⁹ cāret. ter me negab. Et egressus petr⁹ foras fleuit amare. a. Et viri q̄ tenebāt illū. illudebant ei cedentes. Et velauerūt eum: et percuciebāt faciē ei⁹: et ītrogauer̄t eū dicētes. Prophetiza. Quis ē q̄ te ꝑcussit: Et alia multa blasphemātes dicebāt in eū. b. Et vt factus ē dies. ꝓuenerunt seniores plebis et principes sacerdotū et scribe: ꝙ duxerūt illum ad cōsilium suū dicētes. Si tu es cristus. dic nob: c. Et ait illis. Si vob dixero ñ credetis

i
.p. Lu. cclxxxv Mt. ccc. Mr. clxxxj. Jo. clviij et. lxxix.

ij
.q. Lu. cclxxxvj. Mt. cccj. Mr. clxxxij.

i
.r. Lu. cclxxxvij. Mt. ccclj. Mr. clxxxiiij. Jo. clx.

r
.s. Lu. cclxxxviij.

i
.t. Lu. cclxxxix Mt. ccciiij. Mr clxxxiiij. Jo. clxx.

i
v. Lu. ccxc. Mt cccvj. Mr. clxxxvij. Jo. clxij.

i
.x. Lu. ccxcj. Mt. cccxiiij. Mr. cxcv. Jo. clxviij. ꝙ. clxvj.

i
.ỹ. Lu. ccxcij. Mt. cccxv. Mr cxcvj. Jo. clxxv.

ij
.z. Lu. ccxciij. Mt. cccxvj. Mr cxcvij.

i
.a. Lu. ccxciiij. Mt. cccxvij. Mr cxciiij. Jo. clxxij.

ij
.b. Lu. ccxcv. Mt. cccxvij. Mr. cxcviij.

r
.c. Lu. ccxcvj.

mihi: si aũt et interrogauero nõ re-
spondebitis mihi: neq; dimittetis. a.
Ex hoc aũt erit filius homis sedẽs a
dextris virtutis dei. b. Dixerũt autẽ
omnes. Tu ergo es fili⁹ dei: Qui ait.
Vos dicitis: q; ego sũ. c. At illi dixe-
rũt. Quid adhuc desideramus testio-
niũ: Ipi em̃ audiuim⁹ de ore ei⁹.

Capitulum. .XXIII.

Et surgens omnis mltitudo
eor; duxer̃t illũ ad pilatũ. b.
Ceperũt aũt accusare illũ di
centes. Hũc inuenim⁹ subuertentẽ gẽ-
tem nr̃am: et phibentẽ tributa dari
cesari: et dicentẽ se xp̃m regẽ esse. e.
Pilat⁹ aũt interrogauit eũ dicẽs. Tu
es rex iudeor; At ille respondẽs ait.
Tu dicis. f. Ait aũt pilatus ad p̃nci-
pes sacerdotũ et turbas. Nihil inue-
nio causę in hoc homine. g. At illi i-
ualescebãt dicentes. Cõmouit popu
lum docẽs per vniersum iudeã. in-
cipiẽs a galilea vsq; huc. Pilat⁹ autẽ
audiẽs galileã. interrogauit si hõ ga
lileus esset. Et vt ꝓgnouit q; ỏ hero-
dis potestatę esset remisit eũ ad hero
dem: qui & ipe hierosolimis erat illis
diebꝫ. Herodes aũt visu ihu: gauisus
ẽ valde. Erat em̃ cupiẽs ex mltꝫ tpe
videre eũ eo q; audiret multa de eo:
et sperabat signũ aliqỏ videre ab eo
fieri. Interrogabat aũt eum mltis ser
monibꝫ: at ipe nihil illi respõdebat. i.
Stabant aũt principes sacerdotũ et
scribe constanter accusantes eum. k.
Spreuit aũt illũ herodes cũ exercitu
suo: et illusit indutũ veste alba: et re
misit ad pilatũ. Et facti sũt amici he
rodes et pilatus in ipa die: nam an-
tea ĩmici erant adinuicẽ. l. Pilatus
aũt cõuocatis principibꝫ sacerdotuz
& magistratibꝫ & plebe: dixit ad illos.
Obtulistis mihi hominẽ hunc. quasi
auertentẽ populũ: et ecce ego coram
vobis interrogans. nullã causã inue-
nio in homine isto: ex his in q̃bꝫ eũ
accusatis. m. Sed neq; herodes. Naz
remisi vos ad illũ: & ecce nihil dignũ
morte actũ est ei. n. Emendatũ ergo
illum dimittaz. Necesse aũt habebat
dimittere eis p̃ diem festũ vnum. o.
Exclamauit aũt simul vniersa tur
ba dicens. Tolle hũc: et dimitte nob
barraban. Qui erat propter seditiõez
quandã factã in ciuitate et homici-
diũ missus in carcerem. p. Iterũ aũt
pilatus locut⁹ est ad eos: volens di-
mittere ihesum. At illi succlambant
dicentes. Crucifige. crucifige euz. q.
Ille autẽ tercio dixit ad illos. Quid
eniz mali fecit iste: Nullam causam
mortis inuenio ĩ eo. Corripiã ergo
illum et dimittã. r. At illi instabant
vocibus magnis postulantes vt cru
cifigereẽ: et inualescebant voces eo-
rum. s. Et pilatus adiudicauit fieri
petitiõnẽ eor;. Dimisit aũt illis euz. q̃
propter homicidiũ & seditiõnẽ missus
fuerat in carcerẽ quem petebãt: ihm
vero tradidit voluntati eor;. t. Et cũ
ducerent eum apprehenderũt simonẽ
quendã cyrenensez venientẽ ỏ villa:
et imposuerũt illi crucẽ portare p⁹
ihesum. Sequebaẽ aũt illũ mlta tur
ba populi et mulier;: que plangebãt
et lamẽtabantur euz. Conuersus aũ
ad illas ihus dixit. Filie hierlm no
lite flere sup me: sed sup vosipas fle-
te. et sup filios vestros. Quoniã ecce
venient dies ĩ q̃bus dicẽt. Beate ste-
riles. et vẽtres qui nõ genuerunt: et
vbera que nõ lactauerũt. Tunc inci
pient dicere montibus cadite super
nos: et collibus operite nos. Quia si
in viridi ligno hec faciũt ĩ arido q̃d
fiet: .v. Ducebaneẽ aũt & alij duo ne-
quã cũ eo: vt interficerenẽ. x. Et p⁹-
q̃ venerunt in locum qui vocaẽ cal
uarie. ibi crucifixerunt eum. ỹ. et la
trones: vnũ a dextris et altęr; a sini-
stris. z. Ihesus autez dicebat. Pater
dimitte illis. Quia nesciunt quid fa
ciunt. a. Diuidentes vero vestimẽta
eius miserũt sortes. Et stabat popu-
lus expectans. b. et deridebant eum
principes cuz eis dicentes. Alios sal
uos fecit: seipsum saluum faciat. si
hic est cristus dei electus. c. Illude-
bant aũt ei et milites accedentes: et
acetuz offerẽtes ei dicẽtes. Si tu es
rex iudeor; saluũ te fac. d. Erat autẽ
supscriptõ scripta sup eũ litteris gre
cis et latinis & hebraicis: hic ẽ rex iu
deor;. e. Vnus aũt de his q̃ pẽdebãt
latrõibꝫ blasphemabat eũ dicẽs. Si
tu es xp̃s: saluũ fac temetipm & nos.

.a. Respontēs aūt alter increpabat eū dicens. Neq; tu times deū. qui in eadem damnatōe es. Et nos quidem iuste: nā digna factis recipim⁹. Hic vero nihil mali gessit. Et dicebat ad ihm. Dñe: memēto mei cū veneris ī regnū tuū. Et dixit illi ihesus. Amē dico tibi: hodie mecū eris in paradiso. b. Erat aī fere hora sexta: et tenebre facte sūt in vniuersam terrā vsq; in horam nonam. Et obscuratus est sol. c. et velum templi scissum ē medium. d. et clamans voce magna ihesus ait. Pater: in manus tuas pmēdo spiritū meū. Et hec dicēs expirauit. e. Videns aūt centurio quod factū fuerat: glorificauit deus dicens. Vere hic homo iustus erat. f. Et omnis turba eorū q̄ sil' aderāt ad spectaculū istud. et videbāt q̄ fiebant: percucientes pectora sua reuertebātur. Stabant aūt omnes noti ei⁹ alōge: et mulieres q̄ secute eū erant a galilea hec videntes. g. Et ecce vir nomine ioseph qui erat decurio. vir bon⁹ et iustus: hic nō psenserat consilio et actibus eor. ab aramathia ciuitate iudee: qui expectabat et ipe regnum dei. Hic accessit ad pilatum et petijt corpus ihesu. h. et depositus inuoluit syndone: et posuit eū in monumento excisō: in quo nondū quisq̄ positus fuerat. i. Et dies erat parasceues: et sabbatū illucescebat. Subsecute aūt mulieres que cum eo venerāt de galilea viderūt monumentū: et quēadmodum positum erat corpus ei⁹. k. et reuertentes parauerunt aromata et vngenta: et sabbato quidem siluerūt secundū mandatum.

Capitulum. .XXIIII.

Una aūt sabbati valde diluculo venerunt ad monumentum portantes que parauerant aromata: et inuenerunt lapidē reuolutū a monumento et ingresse nō inuenerunt corpus domini ihesu. Et factum ē duz mētē consternate essēt de isto: ecce duo viri steterunt secus illas in veste fulgenti. l. Quz timerēt aūt et declinarent vultum in terraz: dixerunt ad illas. Quid queritis viuentē cū mortuis? Nō ē hic: sed surrexit. Recordamini qualiter locut⁹ est vobis. cū adhuc in galilea esset dicens. Quia oportet filium hominis tradi in manus hominū peccatorū: et crucifigi. et tercia die resurgere. m. Et recordate sūt verboz̄ ei⁹: et regresse a monumento nunciauerunt hec oīa illis vndecim: et ceteris omnibus. n. Erat aūt maria magdalene. et iohāna. et maria iacobi. et cetere q̄ cū eis erāt: que dicebant ad apostolos hec. Et visa sūt ante illos sicut deliramentū ⁊ba ista: et nō crediderūt illis. Petrus aūt surgēs cucurrit ad monumētū: et pcūbēs vidit linthea mina sola posita: et abijt secū mirās qđ factū fuerat. o. Et ecce duo ex illis ibāt ipa die in castellū qđ erat in spacio stadioz̄ sexaginta ab hierlm nomīe emaus: et ipi loq̄bant adinuicē de hijs oīb⁹ q̄ acciderāt. Et factū ē dū fabularent et secū quererēt: et ipe ihus appropinquās ibat cuz illis. Oculi aūt illoz̄ tenebant. ne euz agnoscerēt. Et ait ad illos. Qui sunt hij sermones quos cōfertis adinuicē ambulātes: et estis tristes? Et respondēs vn⁹ cui nomen cleophas: dixit ei. Tu solus pegrinus es ī hierlm et nō ognouisti q̄ facta sūt ī illa hijs diebus? Quib⁹ ille dixit. Que? Et dixerūt. De ihu nazareno q̄ fuit vir pphēta: potēs in ope et sermone. coraī deo et oīi popl'o. Et quō eū tradiderunt sūmi sacerdotes et pncipes nri ī dāpnatōnē mortis: et crucifixerūt eū. Nos aūt sperabam⁹: qz ipse esset redēptur⁹ isrl'. Et nūc sup hec omnia tercia dies ē hodie: q̄ hec facta sunt. Sed et mulieres q̄dam ex nris terruerunt nos. q̄ ante lucē fuerunt ad monumētuz: et non inuento corpore eius. venerunt dicētes se etiā visionē angeloz̄ vidisse: qui dicunt eū viuere. Et abierūt quidā ex nris ad monumentuz: et ita inuenert sicut mulieres dixerūt: ipm vero ñ inuenerūt. Et ipe dixit ad eos. O stulti et tardi corde ad credendū ī oīb⁹ q̄ locuti sūt pphe. Nōne hec oportuit pati cristū: et ita intrare ī gl'iam suā? Et incipiēs a moyse et oīb⁹ pphetis interpptabat illis ī oīb⁹ scripturis

que de ipo erāt. Et appropinquauerūt castello quo ibant: & ipe se finxit lōgius ire. Et coegerunt illū dicentes. Mane nobiscū quoniā aduespascit: et inclinata ē iā dies. Et intrauit cuz illis. Et factū ē dū recūberet cuz eis accepit panē: et benedixit ac fregit: et porrigebat illis. Et apti sūt oculi eop: et pgnouerūt euz: et ipse euanuit ex oculis eop. Et dixerūt adinuicē. Nōne cor nr̄m ardens erat in nobis. dū loqret̄ in via: et aperiret nobis scripturas? Et surgētes eadē hora regressi sūt in hierl̄m: & inuenerūt congregatos vndecim. et eos q cū illis erāt dicentes q surrexit dominus vere: et apparuit simoni. Et ipi narrabāt q gesta erant in via: et quō pgnouerūt eū in fractōe panis. a. Dū aūt hec loqrent̄: stetit ihūs ī medio eop & dixit eis. Pax vobis. Ego sū: nolite timē. Coturbati vero et pterriti. existimabāt se spūz videre. Et dixit eis. Quid turbati estis: et cogitatōes ascendūt in corda vra? Videte manus meas et pedes: q ego ipe sū. Palpate et videte: q spūs carnē et ossa nō habet. sic me videtis hre. Et cum hoc dixisset: ondit eis man? & pedes. b. Adhuc aūt illis nō credētibus et mirātibo p gaudio. dixit. Habetis hic aliqd qō manducē? At illi obtulerūt ei partē piscis assi: et fauū mellis. Et cū mādu-
ix .a Luc. cccxlj. Jo. ccxvij. & xvij.

cassset coram eis: sumens reliquas dedit eis. c. Et dixit ad eos. Hec sūt verba que locut? sum ad vos cuz adhuc essem vobiscū: quoniā necesse est implere oīa q scripta sūt in lege moy si & pphetis et ī psalmis de me. Tunc aperuit illis sensū. vt intelligerēt scripturas: & dixit eis. Qm̄ sic scriptū ē. et sic oportebat xp̄m pati et resurgē a mortuis tercia die: & pdicare ī nomine ei? penitēciā et remissionē peccatop ī oēs gētes: incipiētibo a hierosolima. Vos aūt testes estis horuz. Et ego mittā pmissū patris mei in vos: vos aūt sedete ī ciuitate. quoadusq īduamī vtute ex alto. Eduxit aūt eos foras in bethaniam: et eleuatis manibo suis bndixit eis. Et factm̄ ē dū bndiceret ill' recessit ab eis: & ferebatur in celū. Et ipi adorātes egressi sūt ī hierl̄m cū gaudio magno: & erāt sp ī tēplo laudātes & benedicētes deum amen. Explicit euāgeliū scm lucā. Incipit plog? ī euāgeliū scm iohez.

Hic est iohannes euangelista vnus ex discipulis domini: qui virgo a deo electus est: quem ō nuptijs volentem nubere vocauit deus. Cui virginitatis in hoc duplex testimonium datur in euāgelio: q et pre ceteris dilectus a deo dicitur: et huic matrem suam de de cruce commendauit dominus. vt virginē virgo seruaret. Deniq; maifestās in euāgelio q erat ipse in corruptibilis verbi opus inchoans. solus verbū carnē factū esse. nec lumē a tenebris cōprehensū fuisse testat̄: primū signū ponēs quod ī nuptijs fecit domin? ostendēs q ipe erat: vt legētibo demonstraret q vbi dns inuitatus sit deficere nuptiap vinum debeat: et veteribus immutatis. noua oīa que a cristo instituunt̄ appare ant. Hoc aūt euāgeliū scripsit ī asia. posteaq̄ in pathmos insula apocalipsim scripserat: vt cui in pncipio canonis ī corruptibile pncipium pnotat̄ in genesi: ei etiaz īcorruptibilis finis per virginem in apocalipsi redderet̄ dicente cristo ego sū alpha et o. Et hic ē iohannes: qui sciens supuenisse diem recessus sui. Conuocatis discipulis suis ī epheso. per mlta signoruz experimenta pmens cristū descendens in defossum sepulture sue locum facta oratione. positus est ad patres suos: tam extraneus a dolore mortis q̄ a corruptōne carnis inuenitur alienus. Tamē post oīs euāgelium scripsit: et hoc virgini debebatur. Quorum tamen vel scriptorū temporis dispositio. vel librorum ordinatio ideo a nobis per singula nō exponitur: vt sciendi desiderio collato et querentibus fructus laboris: & deo magisterij doctrina seruetur.

Finitur plogus Incipit euāgelium. secundum iohannem.

In principio erat verbum:et verbuz erat apud deū:et dē erat verbum. Hoc erat in pncipio apud deum. Omnia p ipm facta sūt:q sine ipo factū ē nihil. Quod factuz est in ipso vita erat:et vita erat lux hominū:et lux ī tenebris lucet: et tenebre eā nō pphenderūt.a. Fuit homo missus a deo:cui nomen erat iohannes. Hic venit in testimonium vt testimoniū phiberet ō lumine:vt omnes crederēt per illū. Nō erat ille lux:sed vt testimoniū phiberet de lumine.b. Erat lux vera:que illūinat omnē hominē venientē in hūc mundū. In mundo erat:et mūdus p ipm factus ē:et mūdus eū ñ pgnouit.c. In propria venit et sui eū nō recepe rūt. Quotqt aūt receperūt eū.dedit eis potestatē filios dei fieri: hijs qui credūt ī nomine eius. Qui nō ex sanguinibz neq ex volūtate carnis.neq ex volūtate viri:sed ex deo nati sūt.d. Et verbū caro factū est:et habitauit in nobis. Et vidimus gloriam eius. gloriam q̄si vnigeniti a patre:plenū gracia q veritatis.e. Johannes testimoniū phibet de ipo.et clamat dicēs Hic erat quē dixi:qui post me vēturus ē.ante me factus ē:quia por me erat.f. Et de plenitudine eius nos oms accepimus et graciā p gracia:q lex p moysen data ē:gracia et veritas p ihm cristum facta est.g. Deū nemo vidit vnq̄. Unigenit⁹ filius qui ē in sinu patris:ipe enarrauit.h. Et hoc est testimoniū iohannis:quādo miserūt iudei ab hierosolimis sacerdotes et leuitas ad eū vt interrogarēt eū. Tu quis es? Et pfessus ē:et ñ negauit. Et pfessus est:q nō sū ego cristus. Et interrogauerūt eū. Quid ergo? Helias es tu? Et dixit. Non sum. Propheta es tu? Et respōdit. Nō. Dixerūt ergo ei. Quis es vt responsum demus hijs qui miserunt nos? Quid dicis de teipo? Ait.i. Ego vox clamātis in deserto dirigite viā domini: sic dixit ysaias propheta.k. Et qui missi fuerant erant ex phariseis. Et interrogauerunt eum:et dixerunt ei. Quid ergo baptizas si tu non es cristus:neq helias neq pphetas?.l. Rñdit eis iohannes dicens. Ego baptizo in aqua:medius aūt vestrum stetit quem vos nescitis. Ipse ē qui p̄ me venturus est qui ante me factus est:cuius ego non sum dign⁹ vt soluam eius corrigiam calciamenti. m. Hec in bethania facta sunt trans iordanen:vbi erat iohannes baptizans. Altera die vidit iohānes ihesū venientez ad se:et ait. Ecce agn⁹ dei: ecce qui tollit peccata mundi.n. Hic est ō quo dixi. Post me venit vir qui ante me fact⁹ est quia prioz me erat: et ego nesciebam eum. Sed vt māifestetur in israhel:propterea veni ego ī aqua baptizans.o. Et testimonium perhibuit iohannes dicens. Quia vidi spiritum descendentez quasi colūbam de celo:q mansit sup euz. Et ego nesciebam eum:sed qui misit me baptizare ī aqua:ille mihi dixit. Sup quē videris spiritum descendentem.q manentem super eum:hic est qui baptizat ī spiritu sancto. Et ego vidi q testimonium perhibui:q hic est filius dei.p. Altera die iteruz stabat iohannes:et ex discipulis ei⁹ duo. Et respiciens ihesum ambulantem dixit. Ecce agnus dei. Et audierūt euz duo discipuli loquētem et secuti sūt ihesum. Conuersus aūt ihesus.q videns eos sequētes se:dicit eis. Quid queritis? Qui dixerūt ei. Rabbi(qđ dicitur interpretatū magister)vbi habitas: Dicit eis. Venite q videte. Venerūt q viderūt vbi maneret:q apud eū manserunt die illo. Hora aūt erat quasi decima. Erat aūt andreas frater simonis petri.vn⁹ ex duobus q audierat a iohanne:q secuti fuerant eum.q. Inuenit hic primum fratrez suū simonē:q dicit ei. Inuenim⁹ messiā:qđ ē interpretatū xpus. Et adduxit eū ad ihm. Intuitus aū eū ihesus dixit. Tu es simon fili⁹ iohanna:tu vocaberis cephas:quod interpr̄tatur petrus.r. In crastinū aū voluit exire ī galileā q inuenit philippū. Et dicit ei ihs. Sequre me. Erat aū philipp⁹ a bethsayda ciuitate andree q petri. Inuenit philippus nathanahel:q di-

j .l. Jo.xij.Mē. xj.Mr.iiij.Lu. x.

x .m. Jo.xiij.

j .n. Jo.xiiij. Mē.xj.Mr.iiij Lu.x.

j .o. Jo.xv.Mē. xiij.Mr.v.Lu xiij.

x .p. Jo.xvj

j .q. Jo.xvij.Mē clxvj.Mr.lxxx ij.Lu.xciij.

x .r. Jo.xviij.

cit ei. Quē scripsit moyses in lege et
pphetæ: inuenimus ihm filiuz ioseph
a nazareth. Et dixit ei nathanael.
A nazareth potest aliquid boni esse.
Dicit ei philippus. Veni et vide. Vi-
dit ihesus nathanael venientē ad se:
et dicit de eo. Ecce vere israhelita: in
q̄ dolus non est. Dicit ei nathanael
Vnde me nosti? Respondit ei ihesus
et dixit ei. Priusq̄ te philippus voca-
ret cum esses sub ficu vidi te. Respō
dit ei nathanael et ait. Rabbi: tu es
filius dei: tu es rex israhel. Respon-
dit ihūs: et dixit ei. Quia dixi tibi vi-
di te sub ficu credis: maiō hijs vide-
bis. Et dicit ei. Amen amen dico vo
bis: videbitis celū aptum: et angl'os
dei ascendētes et descendentes sup̄ fi-
lium hominis. Ca. .II.

ET die tercia nuptie facte sūt
in chana galilee: et erat ma
ter ihū ibi. Vocatus ē aūt et
ihesus et discipuli eius ad nuptias.
Et deficiente vino: dicit mater ihesu
ad eū. Vinum nō habent. Et dicit ei
ihesus. Quid mihi et tibi est mulier?
nōdum venit hora mea. Dicit mater
eius ministris. Quōcūq̄ dixerit vobis
facite. erant aūt ibi lapidee ydrie sex
posite secundū purificationē iudeoz:
capientes singule metretas binas vl'
ternas. Dicit eis ihūs. Implete ydri
as aqua. Et impleuerūt eas usq̄ ad
sūmū. Et dicit eis ihūs. Haurite nūc:
et ferte architriclino. Et tulerūt. Vt
autem gustauit architriclinus aquā
vinū factā et non sciebat unde esset:
mīstri aūt sciebant q̄ hauserāt aquā:
vocat sponsū architriclinus et dicit
ei. Omnis homo primū bonū vinum
ponit: et cū inebriati fuerint tūc id
qđ deterius ē: tu aūt seruasti bonum
vinū usq̄adhuc. Hoc fecit inicīū si-
gnoz ihesus in chana galilee: et ma
nifestauit gl'iam suā: et crediderūt ī
eū discipuli eius. a. Post hoc descen-
dit capharnaum ipe et mater eius. et
fratres ei⁹. et discipuli eius: et ibi mā
serūt n̄ multis diebus. b. Et pxe erat
pascha iudeorū: et ascendit ihūs hiero
solimā. c. et inuenit in templo vendē
tes boues et oues et colūbas. et num
mularios sedētes. Et cū fecisset quasi
flagellum de funiculis omēs eiecit de

t ij
.a. Jo. xix. Mt
xix.

j
·b. Jo. xx. Mt.
cclxxiiij. Mr.
clvj. Lu. cclx.

j
.c. Jo. xxj. Mt
ccxj. Mr. cxxj.
Lu. ccxxxviij.

templo: oues q̄z et boues. et nūmulario-
rū effudit es: et mensas subuertit. Et
hijs qui colūbas vendebant dixit. Au
ferte ista hinc: et nolite facere domū
pris mei domū negociatōis. b. Recor
dati sunt vero discipli ei⁹. q̄z scriptū
ē: zel' dom⁹ tue comedit me. c. Respō
derūt ergo iudei et dixerunt ei. Qđ
signū ondis nob q̄z hec facis? f. Re-
spōdit ihūs: et dixit eis. Soluite tē-
plū hoc: et in tribus diebus excitabo
illud. Dixerūt g̃ iudei. Quadragīta
et sex ānis edificatū ē tēplū hoc. et tu
in trib⁹ dieb⁹ excitabis illud? Ille aūt
dicebat de tēplo corporis sui. Cuz g̃
resurrexisset a mortuis. recordati sūt
discipuli ei⁹ q̄z hoc dicebat de corpo-
re suo et crediderūt scripture: et ser-
moni quē dixit ihesus. Cuz aūt esset
hierosolimis in pascha in die festo:
ml'ti crediderūt ī nomīe ei⁹ videntes si-
gna ei⁹ q̄ faciebat. Ipe aūt ihūs nō cre
debat semetipm eis: eo q̄ ipe nosset
omēs: et q̄z op⁹ ei non erat. ut q̄s testi-
moniū phiberet de homine. Ipe em̄
sciebat qđ esset ī hoīe Ca. ·III.

ERat aūt hō ex phariseis. ni-
codemus nomine: pnceps iu
deorū. Hic venit ad ihesuz no-
cte: et dixit ei. Rabbi: scim⁹ q̄z a deo
venisti magister. Nemo potest enim
hec signa facē q̄ tu facis: nisi fuerit
deus cū eo. Respōdit ihesus: et dixit
ei. Amen amē dico tibi: nisi q̄s rena
tus fuerit denuo: non potest videre
regnuz dei. Dicit ad eum nicodemus
Quō potest hō nasci cū sit senex? Nū-
qđ potest ī ventrē matris sue itera-
to introire et renasci? Rndit ihesus.
Amen amē dico tibi: nisi q̄s renat⁹
fuerit ex aq̃ et spū sācto: nō pt introire
ī regnū dei. Qđ natū ē ex carne
caro ē: et qđ natū ē ex spū spūs ē. Nō
mireris q̄z dixi tibi: oz vos nasci de-
nuo. Spūs ubi vult spirat: et vocez
ei⁹ audis: s̄ nescis unde veniat aut q̃
vadat. Sic ē omis q̄ natus ē ex spū.
Rndit nicodē⁹: et dixit ei. Quō pñt
hec fieri? Rndit ihūs: et dixit ei. Tu es
mgr̃ ī isrl' et hec ignoras? Amen amē di-
co tibi: q̄z qđ scim⁹ loq̄mur. et qđ vidi
m⁹ testamur: et testiōiū nām n̄ accipi
tis. Si terrena dixi vob et n̄ creditis.
quō si dixero vob celestia credetis? Et

r
.d. Jo. xxij
iiij
.e. Jo. xxv
Mt. clxj. M
lxxvij.
r
.f. Jo. xxv

nemo aſcendit in celum niſi q̄ deſcendit de celo: fili⁹ hom̄is q̄ eſt ī celo. Et ſicut moyſes exaltauit ꝑpentē in deſto. ita exaltari oportet filiū hominis: vt omnis q̄ credit ī ip̄o nō pereat: ſed habeat vitam eternā. Sic em̄ deus dilexit mundū vt filiū ſuū vnigenitū darz: vt om̄is q̄ credit in euz nō pereat: ſed habeat vitā eternaz. Non em̄ miſit de⁹ filium ſuū in mundū vt iudicet mundū: ſed vt ſaluetur mundus ꝑ ip̄m. Qui credit in eū nō iudicaſ. Qui aūt nō credit iā iudicatus ē: q̄ nō credit in nomine vnigeniti filij dei. Hoc ē aūt iudiciū: quia lux venit in mundū: et dilexerūt homines magis tenebras q̄ lucē. Erāt em̄ eoꝝ mala opa. Omnis em̄ q̄ male agit odit lucē: ⁊ nō venit ad lucē: vt nō arguaſ opa eius. Qui autez facit veritatē venit ad lucē vt manifeſtent opa eius: q̄ in deo ſūt facta.

ūij
Jo. xxv.
ē. vij. Lu. vj

Poſt hec venit ihesus ad diſcipulos et diſcipli ei⁹ in iudeā terram: et illic demorabaſ cuz eis et baptizabat. a. Erat aūt ⁊ iohānes baptizās ī enon iuxta ſalim: q̄ aque mlte erāt illic. ⁊ veniebāt et baptizabāſ. b. Nōdū em̄ miſſus fuerat iohānes ī carcerem. c.

ūij
Jo. xxvj.
ē. xvūj. Mt̄.

Facta ē aūt q̄ſtio ex diſcipulis iohānis cū iudeis de purificatōe. Et venerūt ad iohānē: ⁊ dixerūt ei. Rabbi: q̄ erat tecuz trās iordanē. cui tu teſtimoniū ꝑhibuiſti: ecce hic baptizat: et om̄es veniūt ad eū. Reſpōdit iohānes et dixit. Nō poteſt hō accipe q̄cq̄: niſi fuerit ei datū de celo. d. Ipſi vos mihi teſtimoniū ꝑhibetis q̄ dixerim. nō ſū ego xp̄us: ſ q̄ miſſus ſuz ante illū. e. Qui habet ſpōſam ſponſus ē: amic⁹ aūt ſpōſi q̄ ſtat et audit eū. gaudio gaudet ꝑpt̄ vocē ſpōſi. Jn hoc g̃ gaudiuz meū ipletuz ē. Illum oportet creſcere: me aūt minui. Qui deſurſū venit ſup om̄es eſt. Qui ē de terra de t̄ra ē ⁊ de t̄ra loq̄t: q̄ de celo venit ſup om̄s ē. Et quod vidit ⁊ audiuit hoc teſtat̄: et teſtimoniū ei⁹ nemo accipit. Qui aūt accepit ei⁹ teſtimoniū ſignauit: q̄ de⁹ verax ē. Quez em̄ miſit de⁹. v̄ba dei loquit̄. Nō em̄ ad mēſurā dat de⁹ ſpiritū. f. Pat̄ diligit filiū: ⁊ om̄ia dedit ī manu ei⁹. g.

ūij
Jo. xxvij.
ē. xvūj. Mt̄.

ūij
Jo. xxx. Mt̄
Lu. cxix.

ꝑ
Jo. xxxj.

Qui credit ī filiū habz vitaz eternā: q̄ aūt icredul⁹ ē filio. ñ videbit vitā eternā: ſ ira dei manz ſup eū. Ca. .IIII.

ꝑ
Jo. xxvūj.

Ergo ꝑgnuit ihūs q̄ audierūt phariſei q̄ ihs plures diſcipulos facit ⁊ baptizat q̄ iohānes: quāq̄ ihūs ñ baptizaret ſ diſcipli ei⁹. h. ſliq̄t iudeā ⁊ abijt iterꝝ ī galileā. i. Oportebat aūt eū trāſire ꝑ ſamariā. Venit g̃ ī ciuitatē ſamarie q̄ dicit̄ ſychar: iuxta ꝑdiū q̄ dedit iacob ioſeph filio ſuo. Erat aūt ibi fōs iacob. Jhs aūt fatigat⁹ ex itinē. ſedebat ſic ſup fōtē. Hora aūt erat q̄ſi ſexta

ꝑ
Jo. xxix.

Venit mlier ⁊ ſamaria haurire aquā dicit ei ihūs. Da mihi bibē. Diſcipli em̄ ei⁹ abierāt ī ciuitatē vt cibos emerent. Dicit g̃ mlier illa ſamaritana. Quō tu iude⁹ cū ſis bibē a me poſſis: q̄ ſū mlier ſamaritana? Nō em̄ coutunt̄ iudei ſamaritanis. Rñdit ihūs et dixit ei. Si ſcires donū dei. et q̄s ē q̄ dicit tibi da mihi bibere: tu forſitā petiſſes ab eo: ⁊ dediſſz tibi aquaz viuā. Dicit ei mlier. Dñe: neq̄ ī q̄ haurias habes: ⁊ puteꝰ alt⁹ ē. Unde g̃ habes aquā viuā? Nūq̄d tu maior es patre nr̄o iacob q̄ dedit nob puteuz: et ip̄e ex eo bibit. ⁊ filij eius. et pecora ei⁹? Rñdit ihs: et dixit ei. Om̄is q̄ bibit ex aqua hac ſiciet iterꝝ. Qui aūt biberit ex aq̄ quā ego dabo ei. nō ſiciet iet̄nū: ſ aq̄ quā ego dabo ei. fiet ī eo fōs aque ſaliētis ī vitā et̄nā. Dicit ad eū mlier. Dñe da mihi hāc aquā: vt nō ſitiā neq̄ veniā huc haurire. Dicit ei ihūs. Vade voca virꝝ tuū: ⁊ veni huc. Rñdit mlier et dixit. Nō habeo virꝝ. Dicit ei ihūs. Bñ dixiſti: q̄ nō habeo virꝝ. Quīq̄ ei viros habuſti: et nūc quē habes ñ ē tu⁹ vir. Hoc vere dixiſti. Dicit ei mlier. Dñe: video q̄ ꝑpha es tu. Pres nr̄i in mōte hoc adorauer̄t: ⁊ vos dicitis q̄ hiero ſolimis ē locus vbi adorare oportet. Dicit ei ihesus. Mlier crede mihi: q̄ veniet hora q̄n neq̄ ī mōte hoc neq̄ ī hieroſolimis adorabitis p̄rem. Vos adoratis q̄d neſcitis: nos adoram⁹ q̄d ſcim⁹: q̄ ſal⁹ ex iudeis eſt. Sed venit hora ⁊ nūc ē: q̄n veri adoratores adorabūt p̄rem ī ſpū ⁊ veritate. Nā ⁊ p̄r tres q̄rit: q̄ adorēt eū. Spūs ē deus:

q eos q adorãt eũ i ſpũ q veritate oz adorare. Dicit ei mlier. Scio qz meſſias vẽit: q dicit xp̃us cũ ḡ venerit: ille nob ãnũciabit omnia. Dicit ei ihe ſus. Ego ſuz: q loqr tecũ. Et ꝓtinuo venerũt diſcipli ei⁹: q mirabãt qz cuz mliere loqbat. Nemo tñ dixit: quid qris aut qd loqris cũ ea. Reliquit ḡ ydriã ſuã mlier: q abijt i ciuitatẽ: et dicit illis hoĩbꝫ. Venite et videte hoĩez q dixit mihi omnia qcunqꝫ feci. Nũqd ipe ẽ xp̃us? Exierũt de ciuitate: et vẽie bãt ad eũ. Interea rogabãt eũ diſcipli dicẽtes. Rabbi mãduca. Ille aũt dixit eis. Ego cibũ habeo mãducare quẽ vos neſcitis. Dicebãt ḡ diſcipli adinuicẽ. Nũqd aliqs attulit ei mãducare? Dicit eis ihs. Me⁹ cibꝫ ẽ. vt faciaz volũtatem ei⁹ qui miſit me: vt pficiã op⁹ eius. Nõne vos dicitis q adhuc qtuor mẽſes ſũt q meſſis vẽit? Ecce dico vob: leuate oculos vr̃os et videte regiões: qz albe ſũt iã ad meſſẽ Et q metit mercedẽ accipit et cõgregat fructũ i vitã ekñ: vt q ſeminat ſil̃ gaudeat q q metit. In hoc ei ẽ ỏbũ vep̃: qz ali⁹ ẽ q ſemiat: q ali⁹ ẽ q metit. Ego miſi vos metẽ: qd vos ñ laboraſtis. Alij laborauerũt: et vos i labores eop̃ itroiſtis. Ex ciuitate aũt illa mlti credidерũt i eũ ſamaritanop̃ ꝓpt̃ ỏbũ mlieris teſtimoniuz phibẽtis: qz dixit mihi omnia qcuqꝫ feci. Cũ veniſſẽt ḡ ad illũ ſamaritani: rogauerũt eũ vt ibi maneret. Et manſit ibi duos dies. Et mltoplẽs credidерũt ꝓpt̃ ꝑmonẽ ei⁹. Et mlieri dicebãt: qz iaz ñ ꝓpt̃ tuã loqlã credim⁹. Ipi em̃ audiuim⁹ q ſcim⁹: qz hic ẽ vere ſaluator mũdi. a. Poſt duos aũt dies exijt inde: q abijt i galileã. b. Ipe em̃ ihus teſtimoniũ phibuit: qz ꝓpha in patria ſua honorẽ ñ habet. c. Cũ ḡ veniſſet i galileã accepерũt eũ galilei: cũ omnia vidiſſẽt q fecerat hieroſolimis in die feſto. Et ipi ei venerãt ad diẽ feſtuz. Venit ergo iterũ i chana galilee: vbi fecit aquã vinũ. b. Et erat qdã regulus cui⁹ fili⁹ infirmabat capharnauz. Hic cũ audiſſet qz ihs aduẽiret a iudea i galileã abijt ad eum: q rogabat eũ. vt deſcẽdẽt q ſanaret filiũ ei⁹. Incipiebat ei mori. Dixit ḡ ihs ad euz. Niſi ſigna q ꝓdigia videritis nõ creditis. Dicit ad eũ regul⁹. Dñe: deſce de puſq̃ moriat filius me⁹. Dicit ei ihs. Vade: fili⁹ tu⁹ viuit. Credidit hõ ꝑmoni quẽ dixit ei ihs: q ibat. Jã aũt eo deſcẽdẽte ſui occurrerũt ei: q nũciauerũt dicẽtes: qz fili⁹ ei⁹ viueret. Interrogabat ḡ horã ab eis i q meli⁹ habuerit. Et dixerũt ei: qz heri hora ſeptima reliqt eũ febris. Cognouit ḡ pater qz illa hora erat i q dixit ei ihs filiꝰ tuꝰ viuit: q credidit ipe: q dom⁹ ei⁹ tota. Hoc iterꝫ ſcõm ſignũ fecit ihs: cũ veniſſet a iudea i galileã. Ca. V.

vij
.a. Jo.xxxiiij.
Mt̃.xix.

i
.b. Jo.xxxv.
Mt̃ cxlij. Mr̃.lj
Lu.xxj.

x
.c. Jo.xxxvj.

iij
.d. Jo.xxxvij.
Mt̃.lxiiij. Lu.
lxv.

i
Jo.xxxviij
Mt̃.lxx.M
r.Lu.xxxv

Post hec erat dies feſt⁹ iudeorũ: q aſcẽdit ihus hieroſolimã. Eſt aũt hieroſolimis ꝓbatica piſcina q ꝓgmiaũ hebraice bethſaida: qnqꝫ portic⁹ habens. In hijs iacebat mltitudo mag̃ lãguẽtiũ cecop̃ q claudop̃ aridop̃ expectãtiũ aq̃motũ. Angl⁹ aũt dñi deſcẽdebat ſcõm tps i piſcinã: q mouebaũ aqua. Et q pm⁹ deſcẽdiſſet i piſcinã p⁹ motũz aq̃ ſan⁹ fiebat a q̃cũqꝫ detinebaũ infirmitate. Erat aũt qdã hõ ibi triginta et octo ãnos habẽs i infirmitate ſua. Hũc cũ vidiſſet ihs iacẽtẽ: q ꝓgniſſet qz iã mltuz tps haberet dicit ei. Vis ſanus fieri? Rñdit ei lãguid⁹. Dñe: hominẽ nõ habeo vt cũ turbata fuerit aqua mittat me i piſcinã. Dũ venio em̃ ego: ali⁹ añ me deſcẽdit. Dicit ei ihs. Surge: tolle grabatũ tuũ q ãbula. Et ſtatim ſan⁹ fact⁹ ẽ hõ ille: q ſuſtulit grabatũ ſuum q ambulabat. Erat aũt ſabbatũ i die illo. Dicebãt ḡ iudei illi q ſanat⁹ fuerat. Sabbatũ ẽ: nõ licet tibi tollẽ grabatuz tuũ. e. Rñdit eis. Qui me ſanũ fecit ille mihi dixit: tolle grabatuz tuũ q ãbula. Interrogauerũt ḡ eum. Quis ẽ ille hõ: q dixit tibi tolle grabatũ tuuz et ãbula? Is aũt q ſan⁹ fuerat effectus neſciebat qs eſſet. Ihs em̃ declinauit a ẽba ꝓſtituta i loco. Poſtea inuẽit eũ ihus i tẽplo: q dixit illi. Ecce ſan⁹ fact⁹ es: iã noli peccare. ne deterius tibi aliqd contigat. Abijt ille homo: et nũciauit iudeis qz ihus eſſet: q fecit eũ ſanũ. Propt̃ea pſeqbanaũ iudei ihm: qz hec faciebat i ſabbato. Ihus aũt rñdit eis. Pr̃ me⁹ vſqmodo opaũ

x
.e. Jo.xxxix

et ego operor. Propꝛea ergo magis
qꝛebãt eũ iudei interficere: quia nõ
soluz soluebat sabbatũ: sed et patrez
suum dicebat deũ eqlez se faciẽs deo.
Respondit itaqꝫ ihesus: et dixit eis.
Amen amẽ dico vobis: ñ potest filiꝰ
a se facere quicqꝫ: nisi qꝺ viderit pꝛez
facientẽ. Quecũqꝫ enĩ fecerit ille: hec
et filius similiter facit. Pater enĩ di-
ligit filium. ⁊ omĩa demonstrat ei. q̃
ipe facit: ⁊ maiora hijs ꝺmõstrabit
ei opera vt vos miremĩ. Sicut eĩ pa
ter suscitat mortuos ⁊ viuificat: sic ⁊
filius quos vult viuificat. Neqꝫ eniz
pater iudicat quẽqꝫ: sed omne iudici
um dedit filio: vt oĩes honorificent
filiuz sicut honorificãt patrẽ. a. Qui
non honorificat filium: nõ honorifi-
cat patrem qui misit illum. b. Amen
amen dico vob: quia q̃ ꝺbum meum
audit ⁊ credit ei qui misit me: habet
vitam eternam. Et in iudiciũ nõ ve-
nit: sed trãsiet a morte in vitã. Amẽ
amen dico vobis: quia venit hora et
nunc ẽ quãdo mortui audient vocez
filij dei: ⁊ qui audierint viuẽt. Sicut
enĩ pater habet vitam in semetipo:
sic dedit et filio vitã habere in semet-
ipo. Et potestatẽ dedit ei et iudiciuz
facere: qꝛ filius homĩs est. Nolite mi
rari hoc: quia venit hora in q̃ omnes
q̃ in monumẽtis sũt audient vocem
filij dei: et ꝓcedent qui bona fecerũt
in resurrectõz vite: q̃ vero mala ege
rũt in resurrectõnẽz iudicij. Nõ pos-
sũ ego a meipo facere quicqꝫ. Sicut
audio iudico: et iudiciũ meum iustũ
est. c. quia nõ quero voluntatẽ meã.
sed voluntatem eius qui misit me pa
tris. d. Si ego testimoniũ perhibeo
ꝺ me testimonium meũ nõ est verũ.
Alius est q̃ testimoniuz perhibet de
me: et scio quia verum est testimoni
um eius qꝺ perhibet de me. Vos mi-
sistis ad iohannem: et testimoniũ ꝑ-
hibuit veritati. Ego aũt nõ ab homi
ne testimoniuz accipio: sed hec dico:
vt vos salui sitis. Ille erat lucerna ar
dens et lucẽs. Vos aũt voluistis ad
horam exultare in luce eius. Ego aũ
habeo testimonium maius iohãne.
Opa enĩ q̃ dedit mihi pater vt ꝑficiã

i
Jo.xl. Mẽ.
xij. Mar.xc
.u.cxvj.

r
Jo.xlj.

i
Jo.xlij. Mẽ
cv. Mf. clx
.Lu.cclxxx

r
Jo.xliij.

ea: ipsa opera que ego facio testimo
nium perhibẽt de me: quia pater mi-
sit me. Et qui misit me pater ipe te-
stimonium perhibuit de me. e. Neqꝫ
vocem eius vnq̃ audistis: neqꝫ speciẽ
eius vidistis. f. Et verbum eius non
habetis in vobis manẽs: quia quem
misit ille huic vos nõ creditis. Scru
tamini scripturas: quia vos putatis
in ipsis habere vitam eternam. Et il
le sũt que testimoniũ perhibẽt ꝺ me:
et nõ vultis venire ad me vt vitã ha
beatis. Claritatẽ ab hominibus non
accipio: sed ꝯgnoui vos: qꝛ dilectõnẽ
dei nõ habetis in vobis. Ego veni in
nomine patris mei: et nõ accepistis
me. Si alius venerit in nomine suo.
illuz accipietis. Quomodo vos pote
stis credere q̃ gloriam abinuicem ac
cipitis: et gloriaz q̃ a solo deo est nõ
queritis? Nolite putare quia ego ac-
cusaturus sim vos apud patrez. Est
q̃ vos accusat: moyses ĩ quo vos spe
ratis. Si enĩ crederetis moysi: crede-
retis forsitan et mihi. De me enĩ ille
scripsit. Si aũt illius litteris nõ cre-
ditis: quõ meis verbis creditis.

iij
.e. Jo.xliiij.
Mẽ.cxij.
Lu.cxix.

r
.f. Jo.xlv.

Capitulum. .VI.

Post hec abijt ihesus trãs ma-
re galilee: quod ẽ tyberiadis
Et sequebatur eum multitu
do magna: quia videbant signa que
faciebat sup hijs qui infirmabãt. g.
Subijt ergo in montez ihesus: et ibi
sedebat cũ discipulis suis. h. Erat au
tẽ proximum pascha: dies festus iu-
deorum. i. Cum subleuasset oculos
ihesus. et vidisset qꝛ multitudo maxi
ma venit ad eum: dicit ad philippuz.
Vnde ememus panes vt manducent
hij? Hoc aũt dicebat temptans eum.
Ipse enim sciebat quid esset factur⁹.
Respondit ei philippus. Ducentoruz
denariorum panes ñ sufficiunt eis:
vt vnusquisqꝫ modicum quid accipi-
at. dicit ei vnus ex discipulis ei⁹ an-
dreas frater simonis petri. Est puer
vnus hic: qui habet quinqꝫ panes oꝛ
deaceos et duos pisces. Sed hec qꝺ
sunt inter tantos? Dicit ergo ihesus

i
Jo.xlvj. Mẽ.x
xiij. Mf. xxvij.
Lu.xlv. et xvij
et.xxxiij.

iij
.g. Jo.xlvij.
Mẽ cxlvj.
Lu.xcij.

i
.h. Jo xlviij.
Mẽ.cclxxiij
Mf.clvj. Lu.
cclx.

i
.i. Jo.xlix. Mẽ
cxlvij. Mf. lx
iij. Lu.xciij.

Facite hoīes discūbere. Erat aūt fenū multū ī loco. Discubuerūt g̃ viri. numero q̃si q̃nq; milia. Accepit g̃ ihūs panes: ⁊ cū gracias egisset distribuit discūbentibꝫ. Similiter ⁊ ex piscibus quātū volebāt. Ut aūt impleti sūt: dixit discipl'is suis. Colligite q̃ supauerūt fragmēta ne pereāt. Collegerūt g̃ ⁊ impleuerūt duodecī cophinos fragmentoꝝ ex q̃nq; panibꝫ ordeaceis et duobꝫ piscibꝫ: que supfuerūt hijs qui māducauerāt. a. Illi g̃ hoīes cum vidissēt qđ fecerat signū dicebāt. Quia h̄ est vere ꝓpheta: qui venturus est in mundū. Ihūs g̃ cū ꝓgnouisset q̃ venturi essent vt raperent eū et facerent eum regem: fugit itēꝝ in montē ipse solus. b. Ut autē sero factū est: descenderunt discipuli eius ad mare. Et cū ascendissent nauim: venerunt trans mare in capharnaū. Et tenebre iam factē erant: ⁊ non venerat ad eos ihs Mare aūt vēto magno flantē exurgebat. Cum remigassent g̃ quasi stadia vigintiq̃nq; aut triginta: vidēt ihūm ambulantē supra mare. ⁊ ꝓximū nauī fieri: ⁊ timuerūt. Ille aūt dicit eis Ego sum: nolite timere. Voluerūt g̃ accipere eum in nauim: ⁊ statim nauis fuit ad terrā quā ibant. c. Altera die turba que stabat trans mare. vidit quia nauicula alia ñ erat ibi nisi vna: ⁊ q̃ non introisset cū discipulis suis ihūs in nauim: sed soli discipuli eius abissent. Alie vero supuenerunt naues a tyberiade iuxta locū vbi māducauerāt panē: gracias agētes deo. Cū g̃ vidisset turba quia ihūs nō essꝫ ibi neq; discipuli eius ascenderunt in nauiculas: ⁊ venerūt capharnaū querentes ihūm. Et cū inuenissent eū trās mare: dixerūt ei. Rabbi. quando huc venisti? Rñdit eis ihs: ⁊ dixit. Amen amen dico vobis: q̃ritis me non quia vidistis signa. sꝫ quia māducastis ex panibꝫ: et saturati estis. Operamī nō cibū qui perit: sꝫ q̃ ꝑmanet ī vitā eēnā: quē filius hom̄is dabit vobꝫ. Hūc em̄ pater signauit deus. Dixerūt ergo ad eū. Quid faciemus: vt operemur opa dei? Respondit ihūs: ⁊ dixit eis. Hoc est opus dei: vt credatis in eum quē misit ille. d. Dixerūt g̃ ei. Qđ ergo tu facis signū: vt videam⁹ ⁊ credamus tibi? Quid operaris. e. Patres nr̄i māducauerūt māna in deserto: sic̄ scriptū est: Panē de celo dedit eis māducare. Dixit ergo eis ihūs. Amen amen dico vobis: non moyses dedit vobꝫ panē de celo: sed pater meus dat vobis panē de celo verum. Panis eī verus est qui de celo descendit: et dat vitam mundo. Dixerunt ergo ad eū Domine semper da nobis panē hūc. f. Dixit aūt eis ihūs. Ego sū panis vite. Qui venit ad me nō esuriet: et qui credit in me nō siciet vnq̃. Sed dixi vobis: q̃ ⁊ vidistis me: ⁊ nō credidistis. g. Omne qđ dat mihi pater ad me veniet: ⁊ eū q̃ venit ad me ñ eiciā foras. h. q̃ descendi de celo nō vt faciā volūtatē meā sꝫ volūtatē eius qui misit me. i. Hec est em̄ voluntas ei⁹ q̃ misit me p̄is: vt om̄e qđ dedit mihi nō pdā ex eo: sed resuscitē illud ī nouissimo die. Hec est em̄ volūtas p̄is mei q̃ misit me: vt om̄is q̃ videt filiū ⁊ credit ī eū habeat vitā eternā: ⁊ ego rsuscitabo eū ī nouissimo die. k. Murmurabāt g̃ iudei de illo. quia dixisset ego sū panis viuus: q̃ de celo descēdi Et dicebāt. Nōne h̄ ē fili⁹ ioseph cui⁹ nos nouimus patrē et matrē? Quomodo ergo dicit h̄. q̃ de celo descendi. l. Respondit ergo ihūs: ⁊ dixit eis. Nolite murmurare ī inuicem. Nemo potest venire ad me: nisi pater q̃ misit me traxerit eū: ⁊ ego resuscitabo eum in nouissimo die. Est scriptum ī ꝓphetis. Erunt omnes docibiles dei. Om̄is q̃ audiuit a patre ⁊ didicit venit ad me. m. Non q̃ patrē vidit q̃squā: nisi is q̃ ē a deo: h̄ vidit patrē. n. Amen amen dico vobis: q̃ credit in me habet vitā eternā. o. Ego sum panis vite. p. Patres vestri māducauerūt māna ī deserto: ⁊ mortui sūt. Hic est panis de celo descendēs: vt si quis ex ipo manducauerit nō moriat̄. q. Ego sum panis viuus: qui de celo descendi. Si quis manducauerit ex hoc pane viuet in eternum. Et panis quē ego dabo caro mea est: ꝓ mundi vita. r. Litigabant ergo iudei adinuicem dicētes. Quomodo potest h̄ nobꝫ carnem suam dare ad manducandū?

.a. Jo.l.

.b. Jo.lj. Mt. cl. Mr̃.lxvij.

.c. Jo.lij.

.d. Jo.lvj. Mt lxj. Mr̃.lxxvij

.e. Jo.lvj.

.f. Jo.lv. Mai cclxxxvij. Mr̃ clxv. Lu. cclx vj.

.g. Jo.lvj.

.h. Jo lvij Mi ccxcv. Mr̃. clx xvj. Lu. cclxx xij.

.i. Jo.lvij.

.k. Jo.lix. M cxlj. Mr̃.l. L xix.

.l. Joh.lx.

.m. Jo.lxj M cxij. Lu. cxi

.n. Jo.lxij.

o. Jo.lxiij M cclxxxiij. Mi clxv. Lu. ccl vj.

.p. Jo.lxiij.

.q. Jo.lxv M cclxxxiij. Mi clxv Lu cclx

.r. Jo.lxvj.

Dixit g eis ihs. Amen amē dico vobis: nisi māducaueritis carnem filij hoīs 7 biberitis eiꝰ sanguinē: nō habebitis vitam in vob. Qui māducat meā carnē 7 bibit meū sāguinē. habz vitā etērnā. 7 ego resuscitabo eū in nouissimo die. a. Caro eī mea vere ē cibꝰ: 7 sāguis meus vere ē potus. b. Qui māducat meā carnē 7 bibit meum sāguinē: in me manet. 7 ego in illo Sicut misit me viuēs pater 7 ego viuo ꝓpter patrē: 7 qui māducat me et ipse viuet ꝓpter me. Hic est panis qui de celo descendit. Nō sicut māducauerūt patres vestri māna: 7 mortui sūt. Qui manducat hūc panem: viuet ineternū. Hec dixit in synagoga docēs. in capharnaū. Multi g audientes ex discipl'is eiꝰ. Dixerūt durus est h sermo. Et quis potest eū audire: Sciens aūt ihs apud semetipm qz murmurarēt de hoc discipuli eius. dixit eis. Hoc vos scandalizat. c. Si g videritis filiū hoīs ascēdentem vbi erat prius. d. Spiritus ē q viuificat caro nō ꝓfest q̄cq̄. e. Verba que ego locutus sum vob: spūs 7 vita sūt. Sz sūt q̄dā ex vob q nō credūt. f. Sciebat enim ab inicio ihs qui essent credentes: 7 quis tradituꝰ esset eū. g. Et dicebat. Propterea dixi vob: qz nemo potest venire ad me: nisi fuerit ei datū a patre meo. Ex hoc multi discipuloz eiꝰ abierūt retro: 7 iam nō cū illo ambulabāt. Dixit g ihs ad duodecim. Nunq̄d 7 vos vultis abire. h. Rñdit g ei symō petrus. Dñe: ad quē ibimus: Verba vite etērne habes. Et nos credimus 7 cognouimꝰ: qz tu es xp̄c filiꝰ dei. i. Respondit ei ihs. Nonne ego vos duodecim elegi: et ex vob vnus dyabolꝰ est: Dicebat aūt de iuda symonis Scariothis. Hic eī erat trahituꝰ eū cū esset vnꝰ ex duodecī.

i
.a. Joh. lxvij.
Mt. xxvij.
Mr. clxv. Lu.
cclxvj. x
.b. Joh. lxvij.

Capitulū. VII.

Post hec autez ambulabat ihs in galileam. Non enim volebat in iudeā ambulare: qz q̄rebāt eū iudei interficere. Erat autē in proximo dies festus iudeoꝝ sceno phegia. Dixerunt autem ad eū frēs eius. Transi hinc in iudeam: vt et discipuli tui videāt opera tua q̄ facis.

i
c. Jo. lxix. Mt
cccx. Mar. c
xcj Lu. ccxcvij
viij
.d. Jo. lxx. Mt
ccxcvij. Mt. cl
xxvij. x
.e. Jo. lxxj.
viij
.f. Jo lxxij Mt
clxxix. Mar.
clxj. x
.g. Jo. lxxvij.
j
.h. Jo. lxxviij.
Mt. clxvj. Mr
xxxij. Lu. xc
viij. x
.i. Jo. lxxv.

Nemo quipe ī occulto q̄d facit: 7 querit ipe in palā esse. Si hec facis manifesta tēipm mūdo. Neqz em̄ fratres eius credebāt ī eum. Dicit g eis ihs. Tēpus meū nōdū aduenit: tēpus aūt vr̄m semp ē paratū. Nō potest mūdꝰ odisse vos. Me autē odit: qz ego testimoniū phibeo de illo: qz opa eiꝰ mala sūt. Vos ascēdite ad diē festū hūc. Ego nō ascendā ad diē festū istū: qz meū tp̄us nōdū impletū est. Hec cuz dixisset: ipe mansit in galilea. Vt aūt ascenderūt frēs eiꝰ. tūc et ipe ascēdit ad diē festū non manifeste: sed q̄si in occulto. Judei g querebāt eum ī die festo: 7 dicebant. Vbi est ille: Et murmur multus de eo erat ī turba. Quidam eī dicebāt qz bonꝰ ē: alij dicebāt nō: sz seducit turbas. Nemo tñ palaz loq̄bat ꝺ illo: ꝓpter metū iudeoꝝ. Jā autē die festo mediāte: ascendit ihus in templū 7 docebat. Et mirabantur iudei dicentes. Quō h lr̄as scit cū nō didicerit: Rñdit eis ihs: 7 dixit. Mea doctrina nō est mea: sed eius qui misit me. Si quis voluerit voluntatem eius facere: cognoscet de doctrina. vtrum ex deo sit: an ego a meipo loquar. Qui a semetipo loquit gloriaz ꝓpriā querit. Qui aūt querit gloriaz eius qui misit eū. h verax est: 7 iniusticia in illo non est. Nonne moyses dedit vobis legem: Et nemo ex vobis facit legem. Quid me queritis interficere: Rñdit turba et dixit. Demoniū habes. Quis te querit interficē: Rñdit ihs: 7 dixit eis. Vnū opꝰ feci: 7 omnes miramini. Propterea moyses dedit vob circūcisionē: non qz ex moyse ē: sz ex p̄rib. Et in sabbato circūcidit hominē. Si circūcisionem accipit hō in sabbato vt nō soluatur lex moysi: mihi indignamī qz totum hoīez sanū feci in sabbato. Nolite iudicare scom faciē: sz iustū iudiciū iudicate. Dicebant g q̄dā ex hierosolimis. Nōne h ē quē q̄rūt interficē: Ecce palā loquit̄: 7 nihil ei dicūt. Nūq̄d vere cognouerūt ꝓncipes qz h est xp̄c: Sed hunc scimus vnde sit. xp̄c autez cū venerit: nemo scit vnde sit. k. Clamabat g ihs in templo docens et dicens. Et me scitis. 7 vnde sim scitis: 7

viij
.k. Joh. lxxvj.
Mt. cxij. Luce
cxix.

a meipo nõ veni:ſed ẽ verus q̃ miſit me quẽ vos neſcitis. Ego ſcio eũ: ꝙſi dixero q̃ neſcio eũ:ero ſimilis vobis mẽdax. Et ego ſcio eũ:q̃ ab ipo ſũ ꝙ ipe me miſit. a. Querebãt g̃ eũ appẽ dere:ꝙ nemo miſit ĩ illũ manꝰ: q̃ nõ dũ venerat hora eiꝰ. b. De turba aũt multi crediderũt ĩ eum. Et dicebãt. Xp̃c cũ venerit:nũqd plura ſigna faciet q̃ que ꝟ facit? Audierũt phariſei turbã murmurãtẽ de illo hec. c. ꝙ miſerunt p̃ncipes ꝙ phariſei mĩſtros vt apprehẽderẽt ihm. d. Dixit g̃ eis ihus Adhuc modicũ tẽpus vobiſcũ ſum:ꝙ vado ad eũ qui me miſit. e. Queretis me ꝙ nõ inuenietis :ꝙ vbi sũ ego vos non potestis venire. Dixerũt g̃ iudei ad ſemetipos. Quo ꝟ iturus eſt. quia non inueniemus eum? Nunqd in diſperſionẽ gentiũ iturus eſt. et docturus gẽtes? Quis eſt ꝟ ſmo quẽ dixit. q̃retis me ꝙ nõ inuenietis :ꝙ vbi ſum ego vos non potestis venire? In nouiſſimo autẽ die magno feſtiuitatis ſtabat ihus:ꝙ clamabat dicẽs. Si q̃s ſitit:veniat ad me et bibat. Qui credit in me ſicut dicit ſcriptura:flumina de ventre eius fluent aque viue. Hoc autẽ dixit de ſpiritu:quem acceperi erant credentes in eũ. Nondum eñ erat ſpiritus datus: quia ihs nõdũ erat glorificatus. f. Ex illa g̃ turba cum audiſſent hos ſermones eius dicebant. Hic eſt vere ꝓpheta. Alĩ dicebant. Hic eſt xp̃c. g. Quidã autẽ dicebant. Nũquid a galilea venit xp̃c. Nonne ſcriptura dicit:quia ex ſemĩe dauid. ꝙ de bethleem caſtello vbi erat dauid venit xp̃c. h. Diſſenſio itaq; facta eſt in turba ꝓpter eum. i. Quidam autem ex ipſis volebant app̃hendere eum:ſed nemo miſit ſuper eũ manus .k. Venerunt ergo miniſtri ad pontifices ꝙ phariſeos:ꝙ dixerunt eis illi. Quare nõ adduxiſtis eum? Reſpõderunt miniſtri. Nunq̃ ſic locutus eſt homo:ſicut ꝟ homo. Reſpõderunt g̃ eis phariſei. Nũquid ꝙ vos ſeducti eſtis? Nũquid ex p̃ncipib aliq̃s credidit in eũ:aut ex phariſeis? Sz turba hec que nõ nouit legẽ:maledicti ſunt Dixit nyc̃odemus ad eos(ille qui venit ad eum nocte : qui vnus erat ex ipſis) Nunquid lex noſtra iudicat hominem:niſi prius audierit ab ipſo et cognouerit quid faciat? Reſpondert et dixerunt ei. Nunquid et tu galileus es? Scrutare ſcripturas et vide : quia a galilea propheta non ſurgit. Et reuerſi ſunt vnuſquiſq; in domuz ſuam.

i .a. Jo. lxxv.ij Mt̃.ccxx. Mr̃. cxxix. Lu.cclxj. ꝙ.ccxlij. ꝛ

.b. Jo.lxxvij̃.

i .c. Joh̃.lxxix. Mt̃.ccc. Mr̃.c lxxxj. Lu.cclxxxv. ꝛ

.d. Joh̃. lxxx. ꝛ

.e. Jo.lxxxj.

vij .f. Joh̃.lxxxij̃. Mt̃.cxx.

vij .g. Jo. lxxxvij̃. Math̃.v.

ꝛ .h. Jo.lxxxviij̃

i .i. Joh̃.lxxxv. Mt̃.ccxx. Mr̃. cxxix. Lu.ccxlij̃. ꝛ

.k. Jo.lxxxvj.

¶ Capitulũ. .VIII.

Ieſus autẽ ꝓrexit in montez oliueti:et diluculo iterum venit in templũ et omnis populus venit ad eum: et ſedens docebat eos. Adducunt ergo ſcribe ꝙ phariſei mulierem deprehenſam in adulterio et ſtatuerunt eam in medio:ꝙ dixerũt ei. Magiſter:hec mulier modo deprehenſa eſt in adulterio. In lege autez moyſes mandauit nobis huiuſmodi lapidare. Tu g̃ quid dicis? Hoc autẽ dicebant tẽptãtes eum: vt poſſent accuſare eum. Ihus autẽ inclinãs ſe deorſum:digito ſcribebat ĩ terra. Cũ ergo perſeuerarent ĩterrogantes:erexit ſe ꝙ dixit eis. Qui ſine peccato eſt veſtrum primus in illam lapidez mittat. Et iterum ſe inclinans ſcribebat in terram. Audientes autẽ hec vnus poſt vnũ exibant incipientes a ſenioribꝰ:ꝙ remanſit ſolus ihus :ꝙ mulier in medio ſtans. Erigens autẽ ſe ihus dixit ei. Mulier:vbi ſunt qui te accuſabant? Nemo te condemnauit? Que dixit. Nemo dñe. Dixit autem ihus Nec ego te condẽnabo. Vade:ꝙ iã amplius noli peccare. Iterum ergo locutus eſt eis ihus dicens. Ego sũ lux mundi. Qui ſequitur me non ambulat in tenebris:ſed habebit lumen vite. Dixerunt ergo ei phariſei. Tu de teipſo teſtimoniũ perhibes: teſtimonium tuum nõ eſt verum. Reſpondit ihus:et dixit eis. Etſi ego teſtimoniũ perhibeo de meipſo. verum eſt teſtimonium meũ:quia ſcio vnde veni et q̃ vado. Vos aũt neſcitis vnde venio aut quo vado. Vos autem ſecundum carnez iudicatis: ego nõ iudico quẽquã. Etſi iudico ego. iudiciũ meũ verum eſt: quia ſolus non ſum . ſed et ego et qui miſit me pater. Et in lege veſtra ſcriptum eſt:quia duorum hominum teſtimonium verum eſt. Ego

ūj
a. Jo. lxxxvij
Aĕ.cxij.Luce
cix. j
b. Jo lxxxviij
Aĕ.ccxx.Mĩ.
xxix.et.cxxij.
u.ccxxxix.et
cxlij.et.cclxj.
x
c. Jo.lxxxix.

sum qui testimoniū phibeo ō meipo:
ꝙ testimoniū phibet ō me ꝙ misit me
pater. Dicebāt ḡ ei. Ubi est pater tu
us.a. Rñdit ihs. Neq; me scitis: neq;
patrē meū. Si me sciretis: forsitan ꝙ
patrē meū sciretis.b. Hec ūba locut⁹
ē ihs in gazophilacō: docēs in ēplo.
Et nemo apphēdit eū: qr necdū vene
rat hora ei⁹.c. Dixit ḡ ītrū eis ihs.
Ego vado: ꝙ qretis me: ꝙ in pcto vro
moriemini. Quo ego vado. vos ñ po
testis venire. Dicebāt ḡ iudei. Nūqd
intficiet semetipm: qr dicit ǫ ego va
do vos ñ potestis venire: Et dicebat
eis. Vos de deorsū estis ego de sūpnis
sū. Vos de mūdo hoc estis. ego nō suz
de hoc mundo. Dixi ḡ vob: qr morie
mini in peccatis vris. Si em nō cre
diderit⁹ qr ego sū: moriemī ī peccato
vro. Dicebāt ḡ ei. Tu quis es: Dicit
eis ihs. Principiū: ǫ ꝙ loquor vobis.
Multa habeo ō vobis loq ꝙ iudicaē:
sed qui me misit verax ē: ꝙ ego q̄ au
diui ab eo hec loquor ī mūdo. Et nō
ꝯgnouerūt: qr patrē ei⁹ dicebat deū.
Dixit ḡ eis ihs. Cū exaltaueritis fili
um hoīs tūc cognoscetis qr ego suz:
ꝙ a meipo facio nihil: sz sic docuit me
pater hec loquor. Et ǫ me misit mecū
est: ꝙ nō reliqt me solū: qr ego q̄ pla
cita sunt ei facio semp. Hec illo loqn
te: multi crediderūt in eū. Dicebat ḡ
ihs ad eos. ǫ credidерūt ei iudeos. Si
vos manseritis in ſmone meo. vere
discipuli mei eritis: ꝙ cognoscetis ve
ritatē: ꝙ veritas liberabit vos. Rñde
rūt ḡ ei iudei. Semen abrahe sumus
ꝙ nemini ſuiuim⁹ vnq̄. Quō tu dicis
liberi eritis: Rñdit eis ihs. Amē amē
dico vobis: quia oīs ǫ facit pecca
tum seruus est peccati. Seruus aūt
non manet in domo inetернuz: filius
manet inetернū. Si ḡ vos filius libe
rauerit: vere liberi eritis. Scio quia
filij abrahe estis: sed queritis me in
terficere: quia sermo meus nō capit
in vobis. Ego qō vidi apud patrē lo
quor: et q̄ vidistis apud patrē vestrū
facitis. Respondert ꝙ dixerūt ei. Pa
ter noster abrahaz est. Dicit eis ihs.
Si filij abrahe estis: opa abrahe faci
te. Nūc aūt queritis me interficē: ho
minē qui veritatem vobis locut⁹ sū:
quā audiui a deo. Hoc abrahā nō fe
cit. Vos facitis opa patris vri. Dixe
runt itaq; ei. Nos ex fornicacōe non
sumus nati. Unū patrē habem⁹ deū.
Dixit ḡ eis ihs. Si deus pater vester
esset. Diligeretis vtiq; me. Ego eī ex
deo pcessi ꝙ veni. Neq; eī a meipo ve
ni: sed ille me misit. Quare loquelam
meā nō cognoscitis: Quia non pote
stis audire sermonē meū. Vos ex pa
tre dyabolo estis: et desideria patris
vri vultis facere. Ille homicida erat
ab inicio: ꝙ in veritate non stetit: qr
nō est veritas in eo. Cum loquit mē
datiū. ex ꝓprijs loquit: quia mendax
est ꝙ pater eius. Ego autem quia ve
ritatem dico: nō creditis mihi. Quis
ex vobis arguet me ō peccato: Si ve
ritatem dico: quare vos nō creditis
mihi: Qui ē ex deo: verba dei audit.
Propterea vos non auditis: quia ex
deo non estis. Rñderunt ḡ iudei: ꝙ di
xerūt ei. Nōne benedicim⁹ nos. quia
samaritan⁹ es tu. ꝙ demoniū habes:
Rñdit ihs. Ego demonium non ha
beo: sed honorifico patrem meum: ꝙ
vos inhonorastis me. Ego autē non
quero gloriam meā. Est qui querat
ꝙ iudicet. Amen amen dico vobis: si
quis ſmonē meū ſuauerit mortē nō
videbit inetернuz. Dixerunt ḡ iudei.
Nunc ꝯgnouimus quia demoniū ha
bes. Abraham mortu⁹ est ꝙ ꝓphete: et
tu dicis si quis ſmonē meū seruauе
rit non gustabit mortez inetернum:
Nunqd tu maior es patre nostro a
braham ǫ mortu⁹ est: Et ꝓphete mor
tui sunt. Quem teipsuz facis: Rñdit
ihs. Si ego glorifico meipm. gloria
mea nihil est. Est pater me⁹ ǫ glorifi
cat me: quē vos dicitis qr de⁹ noster ē
ꝙ nō ꝯgnouistis eū. Ego aūt noui eū.
Etsi dixero qr nō scio eū: ero silis vo
bis mēdax. Sz scio eū: ꝙ ſmonē eius
ſuo. Abrahā pr vr exultauit vt vide
ret diē meū: ꝙ vidit: ꝙ gauisus ē. Dix
erūt ḡ iudei ad eū. Quinqginta ānos
nōdū habes: et abrahā vidisti: Dixit
eis ihs. Amen amen dico vob: ante
q̄ abrahā fieret ego sū. Tulerūt ḡ la
pides vt iacerēt in eū. Ihs aūt absco
dit se: et exiuit de templo.

¶ Capitulū. .IX.

ET pretériens ihs vidit hominẽ cecũ a natiuitate: ⁊ interrogauerũt eũ discipuli eius. Rabbi. quis peccauit. ꝟ aũt parẽtes ei⁹: vt cecus nasceret? Respõdit ihs Neq; ꝟ peccauit neq; parẽtes eius: sz vt manifestentur opera dei ī illo. Me oportet operari opera eius qui misit me: donec dies est. Veniet nox: quãdo nemo potest operari. Quãdiu sum in mundo. lux sum mundi. Hoc cũ dixisset expuit in terrã. ⁊ fecit lutũ ex sputo: et liniuit lutum sup oculos eius: ⁊ dixit ei. Vade laua in natatoria sỹloe: qd̄ interpretat̄ missus. Abiit ergo ⁊ lauit: ⁊ venit videns. Itaq; vicini ⁊ qui viderant eũ prius (quia mendicus erat) dicebant. Nõne ꝟ est qui sedebat ⁊ mendicabat? Alij dicebant quia ꝟ est: alij autẽ nequaq̄: sed similis est eius. Ille vero dicebat: qr ego sum. Dicebãt ergo ei. Quomodo apti sunt tibi oculi? Respõdit. Ille homo qui dicitur ihs lutum fecit: et vnxit oculos meos: ⁊ dixit mihi. Vade ad natatoria sỹloe: ⁊ laua. Et abij ⁊ laui. ⁊ video. Et dixerũt ei. Vbi est ille? Ait. Nescio. Adducunt eum ad phariseos qui cecus fuerat. Erat aũt sabbatum quando lutum fecit ihs: ⁊ aperuit oculos eius. Iterum ergo interrogabant eũ pharisei quomodo vidisset. ille autẽ dixit eis. Lutũ mihi posuit sup oculos: ⁊ laui ⁊ video. Dicebãt ḡ ex phariseis ꝙdã. Nõ est ꝟ hõ a deo ꝙ sabbatũ custodit. Alij aũt dicebant. Quõ potest homo peccator hec signa facere? Et cisma erat inter eos. Dicunt ergo ceco iteruz. Tu quid dicis de eo qui aperuit oculos tuos? Ille autẽ dixit: quia ꝓpheta est Non crediderunt ḡ iudei de illo quia cecus fuisset ⁊ vidisset: donec vocauerũt parentes eius qui viderat: ⁊ interrogauerũt eos dicentes. Hic est filiꝰ vester: quẽ vos dicitis quia cecus natus ẽ? Quomodo ḡ nũc videt? Respõderunt eis parẽtes eius: et dixerunt. Scimus quia ꝟ est filius noster: ⁊ qr cecus natus est. Quomodo autẽ nũc videat nescimus: aut quis eius aperuit oculos nos nescimus. Ipsum interrogate. Etatẽ habet: ipe de se loq̄t

Hec dixerunt parẽtes eius qm̄ timebant iudeos. Jam em̄ ꝓspirauerãt iudei: vt si quis eũ confiteret esse xp̄m extra sỹnagogam fieret. Propterea parentes eius dixerunt. quia etatem habet: ipm interrogate. Vocauerũt ergo rursũ hominẽ qui fuerat cecus. ⁊ dixerũt ei. Da glorią deo. Nos scimus quia ꝟ homo peccator est. Dixit ergo eis ille. Si peccator est nescio: vnũ scio: quia cecus cum essem. modo video. Dixerunt ergo illi. Quid fecit tibi? Quomodo aperuit tibi oculos? Respondit eis. Dixi vobis iam: ⁊ audistis. Quid iterum vultis audire? Nũquid ⁊ vos vultis discipuli ei⁹ fieri? Maledixerunt ergo ei: ⁊ dixerunt Tu discipul⁹ illius sis: nos aũt moysi discipuli sumus. Nos scimus quia moysi locutus est deus: hunc autem nescimus vnde sit. Respondit ille homo: ⁊ dixit eis. In hoc em̄ mirabile ẽ quia vos nescitis vnde sit: et aperuit meos oculos. Scimus aũt qr peccatores deus ñ audit: sed si quis dei cultor est ⁊ voluntatẽ eius facit: hũc exaudit. A seculo non est auditũ: quia quis aperuit oculos ceci nati. Nisi esset ꝟ a deo: ñ poterat facere quicq̄ Respondẽrunt: ⁊ dixerunt ei. In peccatis natus es totus: ⁊ tu doces nos? Et eicerunt eũ foras. Audiuit ihesus quia eiecerũt eum foras: ⁊ cũ inuenisset eũ dixit ei. Tu credis in filiũ dei? Rñdit ille ⁊ dixit. Quis es dñe vt credam in eum? Et dixit ei ihs. Et vidisti eum: ⁊ ꝙ loquit̄ tecũ ipe ẽ. At ille ait. Credo dñe. Et ꝓcidens adorauit eum. Et dixit ei ihs. In iudiciũ ego in hunc mundũ veni: vt qui non vidẽt videant: ⁊ ꝙ vidẽt ceci fiant. Et audierunt quidã ex phariseis ꝙ cum ipo erãt: ⁊ dixerũt ei. Nunqd ⁊ nos ceci sumus? Dixit eis ihs. Si ceci esse tis nõ haberetis peccatũ. Nunc vero dicitis quia videmus: peccatum vr̄m manet.

Capitulũ. .X.

AMen amen dico vob̄: qui nõ intrat ꝓ hostiũ ī ouile ouiũ sz ascendit aliũde: ille fur ẽ ⁊ latro. Qui aũ intrat ꝓ hostiũ. pastor ẽ ouiũ Huic hostiari⁹ aprit ⁊ oues voc̄

ei? audiũt. Et ꝓprias oues vocat nominatĩ: ⁊ educit eas. Et cũ ꝓpas oues emiserit añ eas vadit: ⁊ oues illũ sequũt̃: q; sciũt vocẽ ei?. Alienũ aũt nõ sequũt̃. sed fugiũt ab eo: q; nõ nouerũt vocẽ alienoꝝ. Hoc ꝓuerbiũ dixit eis ihs. Illi aũt nõ cognouerũt quid loqueretur eis. Dixit g̃ eis itꝝ ihs. Amen amẽ dico vobis: q; ego sũ hostium ouiũ. Omnes q̃tq̃t venerũt fures sunt ⁊ latrones: sed nõ audierũt eos oues. Ego sũ hostiũ. Per me siq̃s introierit saluabit̃: ⁊ ĩgrediet̃ ⁊ egrediet̃: et pascua inueniet. Fur nõ venit: nisi vt furet̃ et mactet ⁊ perdat. Ego veni vt vitã habeãt: ⁊ abũdantius habeãt. Ego sum pastor bonus. Bonus pastor animã suã dat ꝓ ouibus suis. Mercẽnarius aũt ⁊ qui nõ ẽ pastor cui? nõ sunt oues ꝓprie. videt lupũ veniẽtẽ ⁊ dimittit oues ⁊ fugit: ⁊ lupus rapit. ⁊ dispergit oues. Mercennarius autẽ fugit q; mercẽnari? est: ⁊ nõ ptinet ad eum ꝺ ouibꝰ. Ego sũ pastor bonus: ⁊ ꝓgnosco meas: et
tij
.Jo.xc.Mt.
ij.Lu. cxix.
ꝓgnoscũt me mee. a. Sicut nouit me pater. ⁊ ego agnosco patrẽ. b. ⁊ aĩam meaꝫ pono ꝓ ouibꝰ meis. c. Et alias oues habeo que nõ sunt ex hoc ouili ⁊ illas oportet me adducere ⁊ vocem meam audient: et fiet vnum ouile et vnus pastor. Propterea me pater diligit: q; ego pono animã meã: vt iterum sũmam eam. Nemo tollit eam a me: sed ego pono eã a meipo. Potestatem habeo ponendi eã: ⁊ potestatem habeo iteruꝫ sumendi eam. Hoc mandatum accepi a patre meo. Dissensio iterum facta est inter iudeos. ꝓpter ꝙmones hos. Dicebãt aũt multi ex ipis. Demoniũ habet ⁊ insanit. Quid eum auditis? Alij dicebãt. Hec verba non sunt demoniuꝫ habentis. Nunq̃d demonium potest cecorũ oculos aperire? Facta sunt autem encenia ĩ hierosolimis: ⁊ hyems erat. Et
iiij
.Jo.xcj.Mt
iiij. Mt̃.cxv
x
Jo.xcij.
ambulabat ihs in templo in porticu salomonis. Circumdederunt g̃ eũ iudei: ⁊ dicebant ei. Quousq̃ animã nostrã tollis? Si tu es xp̃c: dic nob palã Respõdit eis ihs. Loquor vob: et nõ creditis. Opera q̃ ego facio ĩ noie patris mei: hec testimonium perhibent de me. Sed vos non creditis: quia ñ estis ex ouibꝰ meis. Oues mee vocem meã audiũt: ⁊ ego cognosco eas: ⁊ sequũtur me. Et ego vitam eternaꝫ do eis: ⁊ nõ peribunt ineternum: et non rapiet eas quis q̃ de manu mea. Pat̃ meus qꝺ dedit mihi maius omnibus ẽ: et nemo potest rapere de manu patris mei. Ego ⁊ pater vnum sumus. Sustulerũt lapides iudei: vt lapidarent eum. Respondit eis ihs. Multa bona opa ostẽdi vobis ex patre meo. Propter qꝺ eoꝝ opus me lapidatis? Responderunt ei iudei. De bono ope non lapidamus te. sed de blasphemia ⁊ quia tu homo cum sis: facis teip̃m deum. Respondit eis ihs. Nonne scriptum est in lege vestra quia ego dixi dij estis? Si illos dixit deos ad q̃s ꝓmo dei factus est. et non potest solui scriptura: quẽ pater sanctificauit et misit in mundũ vos dicitis quia blasphemas quia dixi filius dei sum? Si nõ facio opera patris mei: nolite credere mihi. Si autem facio: etsi mihi non vultis credere operibꝰ credite: vt cognoscatis et credatis. quia ĩ me est pater. ⁊ ego in patre. d. Querebãt ergo eum apprehẽdere: et exiuit ꝺ manibus eorum. Et abiit iteruꝫ trãs iordanen in eum locum vbi erat iohannes baptizans primum: et mansit illic. e. Et multi venerunt ad eum ⁊ dicebant: quia iohannes quidem signũ fecit nullum. Omnia autem quecũq̃ dixit iohannes de hoc vera erant: et multi crediderunt in eum.
iiij
.d. Joh. xcvij.
Mt̃. cxvij. Mt̃.
xxvj.
x
.e. Joh. xcviij.

Capitulũ. .XI.

Erat autem quidam languẽs lazarus a bethania: de castello marie et marthe sororum eius. Maria autẽ erat que vnxerit dominũ vnguento. et extersit pedes ei? capillis suis: cuius frater lazarus infirmabatur. Miserunt ergo sorores eius ad eum dicentes. Domine: ecce quem amas infirmatur. Audiens aũt ihs: dixit eis. Infirmitas hec non est ad mortem. sed pro gloria dei: vt glorificetur filius dei per eaꝫ. Diligebat autem ihs martham: et sororem ei? mariam ⁊ lazarum. Vt ergo audiuit quia infirmabatur: tũc quidẽ mansit

ſ eodē loco duobꝰ diebꝰ. Deinde poſt hec dicit diſcipulꝭ ſuis. Eamꝰ ī iudeaz itez. Dicūt ei diſcipli. Rabbi nūc q̄rebāt te iudei lapidare :ꝙ itez vadis illuc? Rñdit ihs. Nōne duodecī ſt hore diei? Si qs ābulauerit ī die ñ offēdit: qz lucē huiꝰ mūdi videt. Si autē ambulauerit ī nocte offendit: qz lux nō ē ī eo. Hec ait :ꝙ poſt hec dicit eis Lazarꝰ amicꝰ noſter dormit: ſed vado vt a ſomno exuſcitez eū. Dixerūt ergo diſcipuli ei. Dñe: ſi dormit ſaluꝰ erit. Dixerat aūt ihs de morte eiꝰ :illi aūt putauerūt qz de dormitiōe ſomni diceret. Tūc ḡ ihs dixit eis manifeſte. Lazarus mortuꝰ ē:ꝙ gaudeo ꝓpt̄ vos vt credatis: qm̄ nō eram ibi. Sed eamus ad eū. Dixit ḡ thomas q̄ dicit̄ didimꝰ ad cōdiſcipulos. Eamꝰ et nos ꝙ moriamur cū eo. Venit itaq; ihs:ꝙ inuenit eū q̄tuor dies iam in monumento habentē. Erat autez bethania iuxta hieroſolimā q̄ſi ſtadijs quindecim. Multi aūt ex iudeis venerāt ad marthā ꝙ mariam: vt ꝓſolarent̄ eas ō fratre ſuo. Martha ḡ vt audiuit qz ihs venit occurrit illi: maria aūt domi ſedebat. Dixit ḡ martha ad ihm. Domine: ſi fuiſſes h̄ frater meus nō fuiſſet mortuus. Sed ꝙ nūc ſcio: qz q̄ cūq; poposceris a deo dabit tibi deꝰ. Dicit illi ihs. Reſurget frater tuus. Dicit ei martha. Scio qz reſurget. ī reſurrectiōne in nouiſſimo die. Dicit ei ihus. Ego ſum reſurrectiō et vita. Qui credit in me eciā ſi mortuꝰ fuerit viuet :ꝙ omnis qui viuit ꝙ credit in me: non morietur ineternū . Credis hoc? At illi. Utiq; domine. Ego credidi quia tu es xp̄c filius dei: qui in hūc mundū veniſti. Et cum hec dixiſſet: abijt ꝙ vocauit mariam ſororē ſuam ſilentio dicens. Magiſter adeſt: et vocat te. Illa vt audiuit ſurgit cito: ꝙ venit ad eum. Nondū enim venerat ihs in caſtellū: ſed erat adhuc in illo loco vbi occurrerat ei martha . Judei ergo qui erant cū ea ī domo et conſolabantur eaz cum vidiſſent mariam qz cito ſurrexit ꝙ exijt: ſecuti ſt eam dicentes. Quia vadit ad monumentum vt ploret ibi. Maria ergo cū veniſſet vbi erat ihs: videns eum ceci dit ad pedes eiꝰ ꝙ dixit ei. Dñe. ſi fuiſſes hic nō eſſet mortuus fraterꝰ meꝰ. Ihs ergo vt vidit eā plorantem ꝙ iudeos q̄ venerant cū ea plorantes infremuit ſpiritu :ꝙ turbauit ſeipm et dixit. Vbi poſuiſtis eū? Dicūt ei. Domine: veni ꝙ vide. Et lacrimatꝰ ē ihs. Dixerūt ergo iudei. Ecce quō amabat eum. Quidā aūt ex ipſis dixerūt. Nō poterat h̄ q̄ aperuit oculos cecī nati facere: vt h̄ nō moreretur? Ihs ergo rurſum fremens in ſemetipō veīt ad monumentū. Erat aūt ſpelunca. ꝙ lapis ſuppoſitus erat ei. Ait ihs. Tollite lapidez. Dicit ei martha ſoror eiꝰ qui mortuꝰ fuerat domine iam fetet: quadriduanus enim eſt. Dicit ei ihs Nonne dixi tibi: qm̄ ſi crediderīs videbis gloriam dei? Tulerūt ergo lapidē. Ihs aūt eleuatis ſurſum oculis dixit Pat̄ gracias ago tibi qm̄ audiſti me Ego aūt ſciebā quia ſemp me audis: ſed ꝓpter populū qui circūſtat dixi: vt credāt qz tu me miſiſti. Hec cū dixiſſet: voce magna clamauit. Lazare veni foras. Et ſtatim ꝓdijt q̄ fuerat mortuꝰ ligatus manꝰ ꝙ pedes inſtitis ꝙ facies illiꝰ ſudario erat ligata. Dixit eis ihs. Soluite eū: ꝙ ſinite abire Multi ergo ex iudeis qui venerāt ad mariam ꝙ marthā et viderant q̄ fecit ihs: crediderūt in eum. Quidā aūt ex ipis abierūt ad phariſeos :ꝙ dixerūt eis que fecit ihs. Collegerūt ergo pontifices ꝙ phariſei conciliū ꝙ dicebant. Quid facimus: qz hic hō multa ſigna facit? Si dimittimus eum ſic: omnes credēt in eū. Et venient romani :ꝙ tollēt locū noſtrū ꝙ gentē. Unꝰ autem ex ipis caÿphas nomine: cum eſſet pōtifex anni illiꝰ dixit eis. Vos neſcitis quicq̄ nec cogitatis: quia expedit vobis vt vnus moriat̄ homo ꝓ populo:ꝙ non tota gens pereat. Hoc aūt a ſemetipō nō dixit: ſed cum eſſet pontifex anni illius ꝓphetauit: quia ihs moriturꝰ erat ꝓ gēte. Et nōtm̄ ꝓ gentē: ſz vt filios dei qui erant diſpſi ꝯgregaret in vnum. a. Ab illo ḡ die cogitauerūt vt interficerēt eū. Ihus ḡ iā ñ ī palā ābulabat apud iudeos: ſz abijt in regionē iuxta deſtū in ciuitatē q̄ dicit̄ effrem: et ibi morabat

iiij
.a. Jo xcv
cxviij. Mr. xj

cũ discipulis suis. a. Proximũ autez erat pascha iudeoꝝ. b. ꝙ ascẽderãt mlti hierosolimã de regione añ pasca: vt sãctificarẽt seipos. Querebãt g̃ ihm ꝙ colloquebanť adinuicẽ ĩ tẽplo stantes. Quid putatis qz nõ veĩt ad diez festũ: Dederãt ať põtifices ꝙ pharisei mãdatũ: vt si qs ꝓgnouerit vbi sit indicet: vt apprehendant eum.

Capitulũ. XII.

Ihesus g̃ ante sex dies pasche venit bethaniã vbi lazarꝰ fuerat mortuꝰ: quem suscitauit ihs. c. Fecerũt aũt ei cenã ibi ꝙ martha mĩstrabat: lazarꝰ vero vnꝰ erat ex discũbentibꝫ cũ eo. Maria g̃ accepit libram vnguenti nardi pistici pcios̃i et vnxit pedes ihu: ꝙ extersit pedes eius capillis suis: ꝙ domꝰ impleta ẽ ex odore vnguẽti. Dixit g̃ vnus ex discipul' eiꝰ iudas scariothis q̃ erat eũ ẽditurus. Quare hoc vnguento nõ venijt trecẽtis denarijs: ꝙ datũ ẽ egenis: Dixit aũt hoc nõ qz de egenis ptinebat ad eũ: ſz qz fur erat: ꝙ loculos habẽs ea q̃ mittebãť portabat. Dixit g̃ ihs Sine illã: vt in diẽ sepulture mee ſ̃uet illud. Pauperes em̃ semp habetis vobiscũ: me aũt nõ semp habetis. d. Cognouit g̃ turba multa ex iudeis. qz illic ẽ: ꝙ venerũt nõ ꝓpter ihm tãtũ: ſz vt lazarũ viderẽt quẽ suscitauit a mortuis. Cogitaueŕt aũt pncipes sacerdotũ vt ꝙ lazarũ interficerẽt: qz mlti ꝓpter illũ abibãt ex iudeis: ꝙ credebãt in ihm. e. In crastinũ aũt turba multa q̃ venerat ad diẽ festum cum audissent qz venit ihs hierosolimam acceperũt ramos palmarꝝ: ꝙ pcesserũt obuiã ei ꝙ clamabãt: osãna. bñdictꝰ qui venit in nomĩe domini rex isrl'. f. Et ĩuenit ihs azellũ: ꝙ sedit sup eum sicut scriptum est. Noli timere filia syon: ecce rex tuꝰ venit sedẽs sup pullum azine. g. Hec nõ cognouerũt discipuli eius primum: sed quando glorificatus est ihs tunc recordati sunt qz hec erant scripta de eo: ꝙ hec fecerunt ei. Testimoniũ g̃ phibebat turba que erat cũ eo quando lazarũ vocauit de monumẽto: ꝙ suscitauit eũ a mortuis. Propterea ꝙ obuiã veĩt ei ẽba: qz audierũt eũ fecisse hoc signuz. Phariſei g̃ dixerũt ad semetipos. Videtis qz nihil ꝓficim⁹. Ecce mũdꝰ totꝰ post eũ abijt. Erãt ať q̃dã gentiles ex hijs q̃ ascẽderãt vt adorarẽt in die festo. Hij g̃ accesserũt ad philippũ qui erat a bethsayda galilee: ꝙ rogabant eũ dicẽtes. Dñe: volumꝰ ihm videre. Venit philippus: ꝙ dicit andree. Andreas rursũ ꝙ philippꝰ dixerũt ihu. h. Ihs aũt rñdit eis dicẽs. Venit hora vt clarificeť filiꝰ hoĩs. i. Amẽ amen dico vob: nisi granũ frumẽti cadẽs in terraz mortuũ fuerit: ipm solũ manet. Si ať mortuũ fuerit: multũ fructuz affert. k. Qui amat aiaz suã: pdet eã. Et q̃ odit aiaz suã in hoc mũdo: ĩ vitam eter: nã custodit eã. l. Si qs mihi mĩstrat: me sequať. Et vbi sũ ego: illic ꝙ mĩster meꝰ erit. Si qs mihi mĩstrauerit: honorificabit eũ pr̃ meꝰ. m Nũc aia mea turbata ẽ. Et q̃d dicã: Pater saluifica me. ex hac hora. n. Sz ꝓpterea veni in horã hãc. Pater clarifica nomẽ tuũ. Venit g̃ vox de celo dicens. Et clarificaui: et itez clarificabo. Turba g̃ q̃ stabat ꝙ audierat dicebat tonitruũ esse factũ. Alij aũt dicebãt. Angelꝰ ei locutꝰ ẽ. Rñdit ihs ꝙ dixit. Nõ ꝓpter me hec vox venit: sz ꝓpẽ vos. Nũc iudiciũ ẽ mũdi. Nũc pnceps huiꝰ mũdi eicieť foras. Et ego si exaltatꝰ fuero a terra: oĩa trahã ad meipm hoc aũt dicebat: significãs q̃ morte essz moriturꝰ. Rñdit ei turba. Nos audiumꝰ ex lege. qz xp̃c manet ineternũ. Et quõ tu dicis oportet ex altari filiũ hoĩs: Et q̃s ẽ iste filiꝰ hoĩs: Dixit g̃ eis ihs. Adhuc modicũ lumẽ ĩ vob ẽ. Ambulate dũ lucẽ habetis: vt nõ tenebre vos ꝓpr̃hẽdãt. Et q̃ ambulat ĩ tenebris: nescit q̃ vadit. Dũ lucẽ habetis credite ĩ lucẽ: vt filij lucis sitis. Hec locutꝰ ẽ ihs: ꝙ abijt et abscõdit se ab eis. Cũ aũt tãta signa fecisset corã eis nõ credebãt in eũ: vt ſmo ysaie ĩpleretur quẽ dixit. Dñe q̃s credidit auditui nr̃o: ꝙ brachiuz dñi cui revelatũ ẽ. p. Propterea ñ poterãt credere: qz itez dixit ysaias. Excecauit oculos eoꝝ et ĩdurauit coꝛ eoꝝ: vt ñ videãt oculi ꝙ ĩtelligãt coꝛde ꝙ cõuertãť ꝙ sanẽ eos. q. Hec dixit ysaias qñ vidit gliam eiꝰ: ꝙ locutꝰ est de eo.

iiij
.b. Jo. cvij Mt
ccxcix. Mr. cl-
xxx. r
.i. Jo. cviij.

iij
.k. Jo. cv. Mt
xcvij. Lu. ccxj
r
.l. Joh. cvj
iiij
m. Jo cvij Mt
ccxcviij. Mr. cl-
xxviij. r
.n. Joh. cviij.

j
.p. Jo. cix Mt
cxxxvij. Mr. x-
xxvij. Lu. lxx-
vij. r
.q. Jo. cx.

Clerũtamẽ ꝙ ex ꝓncipibꝰ mlti credide
rũt ī eũ:sʒ ꝓpt̃ pharíseos ñ ꝯfitebãt:
vt de sỹnagoga ñ eicerẽt. Dilexerũt
emñ gl̃iam hoim magiſq̃ gl̃iam dei.a.
Jhs aũt clamauit ꝙ dixit.Qui credit ī
me:nõ credit ī me:sʒ ī eũ q̃ misit me.
Et q̃ videt me:videt eũ q̃ misit me.b.
Ego lux ī mundũ veni: vt oĩs q̃ cre-
dit in me ī tenebris nõ maneat.Etsi
qs audierit ꝟba mea ꝙ ñ custodierit:
ego nõ iudico eũ. Nõ emñ veni vt iu-
dicem mũdũ:sʒ vt saluificẽ mũdum.
Qui me spernit ꝙ ñ accipit ꝟba mea:
habet q̃ iudicet eũ.Sermo quẽ locu-
tus sũ:ille iudicabit eũ in nouissimo
die.Quia ego ex meipo nõ sũ locut⁹
sed q̃ misit me pat̃r ipe mihi manda
tũ dedit:quid dicã ꝙ quid loquar.Et
scio:qꝛ mandatũ ei⁹ vita eterna est.
Que ergo ego loquoꝛ:sicut dixit mi-
hi pat̃r sic loquoꝛ.

¶ Capitulũ. .XIII.

Ante diẽ festũ pasche sciẽs ihs
qꝛ venit hora ei⁹ vt trãseat ex
hoc mũdo ad patrẽ:cũ dilex-
isset suos qui erãt in mũdo:in finem
dilexit eos.c.Et cena facta cum dỹa
bolus iam misisset in coꝛ vt traderet
eũ iudas simonis scariothis .d. sciẽs
qꝛ omnia dedit ei pat̃r in man⁹ ꝙ qꝛ a
deo exiuit ꝙ ad deuʒ vadit.e.surgit a
cena ꝙ ponit vestimẽta sua:ꝙ cũ acce
pisset lintheũ precinxit se.Deinde mi
sit aquã in peluim:ꝙ cepit lauare pe
des discipulorꝫ:ꝙ extergere linthẽo q̃
erat ꝑcinctus.Uenit ergo ad simonẽ
petrum.Et dicit ei petrus.Domĩe tu
mihi lauas pedes:Respõdit ihs:ꝙ di
xit ei.Qd̃ ego facio tu nescis modo:
scies autẽ postea. Dicit ei petr⁹.Nõ
lauabis mihi pedes ineternũ. Respõ
dit ei ihs.Si nõ lauero te:nõ habeb
paꝛtẽ mecũ.Dicit ei simon petr⁹.Do
mine: nõtantum pedes meos : sed et
manus et caput. Dicit ei ihs.Qui lo
tus est nõ indigʒ nisi vt pedes lauet:
sed est mundus totus.Et vos mundi
estis:sed non omñs . Sciebat eĩ quis-
naʒ esset qui traderet eũ.Propterea
dixit: nõ estis mũdi omẽs. Postq̃ ꝯ
lauit pedes eoꝛum accepit vestimẽta
sua:et cum recubuisset itꝛ dixit eis
.f. Scitis quid fecerim vobis? Uos
vocatis me magister ꝙ domine :ꝙ be-
ne dicitis.Sum etenim.g.Si ꝯ ego
laui pedes vr̃os dñs et magister : et
vos debetis alter alteri⁹ lauare pedes
Exemplũ enim dedi vob̃:vt quẽadmo
dum ego feci vobis ita et vos facia-
tis.h.Amen dico vobis:nõ est ꝟuus
maioꝛ dño suo:neq̃ aplus maioꝛ est
eo q̃ misit illũ.Si hec scitis:beati eri
tis si feceritis ea.i.Nõ de oĩbꝰ vob̃ di
co.Ego scio qs elegerim.Sed vt ad-
impleat̃ scriptura: q̃ mãducat mecũ
panem leuabit ꝓtra me calcaneũ su-
um.Amodo dico vobis priusq̃ fiat:
vt cũ factũ fuerit credatis qꝛ ego sũ.
.k. Amen amẽ dico vobis: qui acci-
pit si quẽ misero me accipit.Qui aũt
me accipit:accipit eũ qui me misit.l.
Cum hec dixisset ihs turbatus ẽ spũ:
ꝙ ꝓtestatus est ꝙ dixit.Amen amẽ di
co vobis: qꝛ vnus ex vob̃ tradet me.
.m.Aspiciebant ꝯ adinuicẽ discipuli
hesitãtes de quo diceret.n.Erat ꝯ re
cũbens vn⁹ ex discipulis eius in sinu
ihu:quẽ diligebat ihs Innuit ꝯ huic
sỹmon petrus:ꝙ dixit ei.Quis ẽ de q̃
dicit? Itaq̃ cũ recubuisset ille sup̃ pe
ctus ihu:dicit ei.Dñe qs ẽ?Respon-
dit ihs. Ille ẽ:cui ego intinctũ panẽ
porrexero.o. Et cũ intinxisset panẽ:
dedit iude symonis scariothis. Et p⁹
bucellã introiuit ī eũ sathanas.p.Et
dicit ei ihus. Quod facis fac citius.
Hoc aũt nemo sciuit discũbentiũ:ad
quid dixerit ei.Quidã emñ putabant
qꝛ loculos habebat iudas q̃ dixisset
ei ihs.eme ea que op⁹ sũt nob̃ ad diẽ
festum: aut vt egenis aliquid daret.
Cũ ꝯ accepisset ille bucellã:exiuit cõ
tinuo.Erat aũt noꝛ.Cũ ꝯ exisset dix
it ihs.Nũc clarificat⁹ ẽ fili⁹ hoĩs:ꝙ de
us clarificat⁹ ẽ in eo.Si de⁹ clarifica
t⁹ est in eo: et deus clarificabit eum
in semetipo:et continuo clarificabit
eum.Filioli:adhuc modicũ vobiscũ
sum.Queretis me:ꝙ sicut dixi iudeis
q̃ ego vado vos non potestis venire.
Et vobis dico modo. Mãdatũ nouũ
do vobis:vt diligatis ĩuicẽ sic̃ dilexi
vos:vt et vos diligatis inuicem. In
hoc cognoscent omnes quia discipli
estis mei : si dilectionem habueritis
adinuicem.q. Dicit ei sỹmon petr⁹.

.a. Jo.cxj.Mt̃ xcviij. Mt̃.xcvj.Lu.cxcvj.

.b. Jo.cxij.

.c. Jo cxiij Lu cclxij.

.d. Joh.cxiiij. Mt̃.cxj.Lu.cxix.

.e. Jo.cxv.

.f. Jo cxvj Mt̃ lix.Luc̃.lxiij.

.g. Joh.cxv

.h. Jo. cxvi Mt̃.xc. Lu. iij. .i. Jo.cxix.

.k. Jo cxx M xcviij. Mt̃.x vj.Luce.cxc iiij .l. Jo cxxj M cclxxix.Mai clxj.

.m. Jo .cxx Mt̃ cclxxx M clxij.Lu. ccl ix.

.n. Jo. cxxi

.o. Jo.cxxii Lu.cclxij.

.p. Joh.cxxi

.q. Jo. cxxv Mt̃. cclxxxij Mt̃.clxx.Lu cclxxv.

Dñe q̄ vadis? Rñdit ihs Quo ego vado nō potes me modo seq̄: seq̄ris aūt postea. Dicit ei petr⁹. Quare nō possū te seq̄ modo? Aīaz meā p te ponā. Rñdit ei ihs: aīaz tuā p me pones? Amē amē dico tibi: nō cātabit gall⁹ donec ter me negabis.

r
Jo.cxxvij.

Capitulū. .XIIII.

Et dixit discipulis suis. a. Non turbet cor vēm neq̄ formidet Creditis ī deū: et ī me credite In domo p̄tris mei mansiones multe sūt. Si quo minus: dixissez vob quia vado parare vobis locū. Et si abiero et pparauero vobis locū: iterū venio et accipiā vos ad meipm: vt vbi sū ego et vos sitis. Et q̄ ego vado scitis: et viam scitis. Dicit ei thomas. Dñe nescim⁹ q̄ vadis. Et quō possum⁹ viam scire? Dicit ei ihs. Ego sū via. et veritas. et vita. Nemo venit ad patrē nisi p me. Si cognouissetis me: et patrem meum vtiq̄ cognouissetis. Et amodo cognoscetis eū: et vidistis eum. Dicit ei philippus. Domine: ostēde nob patrem et sufficit nobis. Dicit eis ihus. Tanto tempore vobiscū sū et non cognouistis me? Philippe: qui videt me videt et patrē. Quomō tu dicis ostende nobis patrē? Non credis q̄ ego in patre: et pater in me est? Verba q̄ ego loquor vob. a meipo nō loquor. Pat aūt in me manēs: ipe facit opa. Non creditis q̄ ego in patre: et p̄ in me ē Alioquī ꝓpter opa ipa credite. Amē amen dico vob: qui credit in me opa que ego facio et ipe faciet: et maiora hoc faciet. Quia ego ad patrē vado .b. et q̄cunq̄ petieritis patrē in nomine meo hoc faciam: vt glorificetur pater in filio. Si quid petieritis me in nomīe meo hoc faciā. Si diligitis me mandata mea seruate. Et ego rogabo patrem et alium paraclitum dabit vobis vt maneat vobiscum ī eternum spiritum veritatis: quē mūdus non potest accipere: quia nō videt eū nec scit eū. Vos aūt cognoscetis eū: q̄ apud vos manebit: et in vobis erit Non relinquā vos orphanos: veniaz ad vos. Adhuc modicū: et mūdus me iam non videt. Vos autem videbitis me: quia ego viuo et vos viuetis. In illo die vos cognoscetis quia ego suz in patre meo: et vos in me: et ego in vobis. Qui habet mādata mea et seruat ea: ille ē q̄ diligit me. c. Qui autē diligit me: diligetur a patre meo. Et ego diligam eū: et manifestabo ei meipm. d. Dicit ei iudas: nō ille scariothis. Domine quid factū est q̄ manifestaturus es nobis tēipm: et nō mūdo? Respondit ihs: et dixit ei. Si quis diligit me sermonē meū seruabit: et pater meus diliget eū. et ad eū veniem⁹ et mansionem apud eū faciem⁹. Qui non diligit me: sermones meos non seruat. e. Et sermonem quez audistis non est meus: sed ei⁹ qui misit me patris. Hec locutus sū vobis: apud vos manens. f. Paraclitus autē spiritus sanctus quē mittet pater in nomine meo ille vos docebit omnia: et suggeret vobis oīa q̄cunq̄ dixero vobis. Pacem relinquo vobis: pacē meā do vob. Nō quō mūdus dat: ego do vob Nō turbetur cor vēm: neq̄ formidet. Audistis q̄ ego dixi vob: vado et venio ad vos. Si diligeretis me. gauderetis vtiq̄ quia vado ad patrez: quia pater maior me est. Et nunc dixi vobis priusq̄ fiat: et cum factum fuerit credatis. Jam non multa loquar vobiscum. Venit enim princeps mundi huius: et in me nō habet quicq̄. Sed vt cognoscat mūdus quia diligo patrem: et sicut mandatum dedit mihi pater sic facio. Surgite: eamus hīc.

ī
.c. Joh. cxxix. Mt. xcviij. Mr xcvj. Lu. cxvj.
r
.d. Jo. cxxx.

ī
.e. Joh. cxxxj. Mt. xcviij Mr xcvj. Lu. xcvj.
r
.f. Joh. cxxxij

Capitulū. .XV.

Ego sum vitis vera: et pater meus agricola est. Omnem palmitem in me non ferentē fructum tollet eum: et omnem q̄ fert fructum purgabit eum: vt fructum plus afferat. Jam vos mundi estis: propter sermonem quem locutus sū vobis. Manete in me: et ego in vobis Sicut palmes non potest ferre fructum a semetipso nisi manserit in vite: sic nec vos nisi in me manseritis. Ego sū vitis: vos palmites. Qui manet in me et ego in eo hic fert fructū multum: quia sine me nihil potestis facere. Si quis in me non manserit mittetur foras sicut palmes et arescet: et colligent eū et in ignē mittent

ūij
). Jo. cxxviij.
Mr. ccxvj. Mr
xcvj.

et arbet. a. Si manleritis ī me ⁊ ūba mea ī vob mānserint: qdcunqz volueritis petetis: ⁊ fiet vob. b. In hoc clarificatus ē pater meus. vt fructū plurimū afferatis et efficiamī mei discipuli. Sicut dilexit me pr̄: ⁊ ego dilexi vos. Manete ī dilectōe mea. Si pcepta mea seruaueritis manebitis ī dilectōne mea: sicut et ego pr̄is mei pcepta seruaui: ⁊ maneo in ei⁹ dilectōe. Hec locutus sū vobis: vt gaudiū meum sit in vobis: ⁊ gaudiū vestrū impleatur. Hoc est pceptuz meū: vt diligatis inuicē sicut dilexi vos. c. Maiorem hac dilectionem nemo habet: vt animā suā ponat qs p amicis suis. d. Vos amici mei estis: si feceritis que ego precipio vob. Jam nō dicaz vos seruos: quia seru⁹ nescit qd faciat dn̄s eius. Vos aūt dixi amicos: qr omnia quecunqz audiui a patre meo nota feci vobis. Nō vos me elegistis sed ego elegi vos: et posui vos vt eatis ⁊ fructum afferatis: ⁊ fructus vester maneat. e. vt quodcunqz petieritis patrē in nomine meo det vobis. f. Hec mando vob: vt diligatis inuicem. Si mundus vos odit: scitote qr me priorem vobis odio habuit. Si ō mūdo fuissetis: mundus qd̄ suuz erat diligeret. Quia vero de mūdo n̄ estis sed ego elegi vos de mundo: propterea odit vos mundus. g. Mementote sermonis mei: quem ego dixi vobis. Non est seruus maior dn̄o suo. h. Si me psecuti sunt et vos psequent̄. Si sermonē meum seruauerūt: ⁊ vestruz seruabunt. i. Sed hec omnia facient vobis ꝓpter nomē meū. k. qr nesciunt eū qui misit me. l. Si nō venissem et locutus fuissem eis: peccatum nō haberent. Nunc aūt excusatōem nō habent de peccato suo. m. Qui me odit: ⁊ patrem meū odit. n. Si opera non fecissem in eis que nemo alius fecit: peccatum non haberent. Nunc autez ⁊ viderūt ⁊ oderūt: ⁊ me ⁊ patrē meū. Sed vt adimpleatur sermo qui in lege eor̄ script⁹ ē: qr odio habuer̄t me gr̄tis. Cū aūt venerit paraclit⁹ quem ego mittaz vob a pr̄e spū veritatis q̄ a patre ꝓcedit: ille testimoniū phibebit de me. Et vos testimonium phibebitis: quia ab inicio mecum estis.

iiij .a. Jo. cxxxiij Mt̄. ccxvj. Mr̄ cxxv. x .b. Jo cxxxiiij

iiij .c. Jo. cxxxv. Mt̄. cciiij. Mr̄ cxv. x .d. Jo. cxxxvj.

iiij .e. Jo. cxxxvij Mt̄. ccxvj. Mr̄ cxv. x f. Jo. cxxxviij

iij .g. Jo. cxxxix. Mt̄. xc. Lu. lvi iij. x .h. Jo. cxl. j .i. Jo. cxlj. Mt̄ ccxliij. Mr̄. cxxxix. Lu. ccl

iij .k. Joh̄. cxlij. Mt̄. cxij Luce cxix. x .l. Joh̄. cxliij. j .m. Jo. cxliiij. Mt̄. xcviij Mr̄ xcvj. Lu. cxvj. x .n. Joh̄. cxlv.

Capitulū. .XVI.

Hec locutus sum vobis: vt nō scandalizemini. Absqz synagogis facient vos. o. Sed venit hora: vt omnis qui interficit vos arbitretur obsequiuz se prestare deo. Et hec facient vobis: qr non nouerūt patrem neqz me. Sed hec locutus sū vobis: vt cum venerit hora eoruz. reminiscamini: quia ego dixi vobis. p. Hec autem vobis ab inicio nō dixi: quia vobiscū eram. Et nunc vado ad eum qui misit me: ⁊ nemo ex vobis interrogat me quo vadis. Sed qr hec locutus sum vobis: tristicia implebit cor vestruz. Sed ego veritatem dico vobis: expedit vobis vt ⁊ ego vadaz. Si eī nō abiero: paraclitus nō veiet ad vos. Si aūt abiero: mittam eum ad vos. Et cum venerit: ille arguet mundum de peccato ⁊ de iusticia et de iudicio. De peccato quidem: quia nō crediderunt in me. De iusticia vero: quia ad patrem vado: et iam non videbitis me. De iudicio autem: qr pnceps mundi huius iam iudicatus ē. Adhuc multa habeo vobis dicere: sz non potestis portare modo. Cū autē venerit ille spiritus veritatis: docebit vos omnez veritatem. Non enim loquet̄ a semetipso: sed quecunqz audiet loquetur: et que ventura sūt annunciabit vobis. Ille me clarificabit quia de meo accipiet: et annunciabit vobis. q. Omnia quecunqz habet pater mea sunt. r. Propterea dixi quia de meo accipiet: ⁊ ānūciabit vob. Modicū ⁊ iam nō videbitis me, ⁊ iterum modicū ⁊ videbitis me; quia vado ad patrem. Dixerunt ergo ex discipulis eius adinuicem. Quid est hoc quod dicit nob modicū ⁊ nō videbitis me: ⁊ iterꝝ modicū ⁊ videbitis me ⁊ qr vado ad patrem? Dicebant ergo. Quid est hoc quod dicit modicuz? Nescim⁹ quid loquitur. Cognouit autē ihs qr volebant eum interrogare: et dixit eis. De hoc queritis ītr vos qr dixi modicum et non videbitis me: ⁊ iterꝝ modicum et videbitis me. Amē amē dico vobis: quia plorabitis ⁊ flebitis vos: mundus aūt gaudebit. Vos aūt

i .o. Joh̄. cxl Mat̄. ccxlv Mar̄. cxxxi Lu. ccl.

x .p. Jo. cxl

iiij .q. Jo. cxlvi Mt̄. cxj. Lu cxix. x .r. Joh̄. cxl

contristabimini:ʒ tristicia vr̃a vertetur in gaudiũ./Mulier cũ parit tristiciam habet:qr venit hora eius.Cum autez peperit puerꝝ iam nõ meminit pressure ꝓpter gaudiũ:qr natus ẽ homo in mundũ.Et vos igit nũc qdem tristiciam habetis. Iterũ aũt videbo vos ⁊ gaudebit cor vestꝝ:⁊ gaudium vr̃m nemo tollet a vob.Et in illo die me nõ rogabitis quicq̃.a.Amẽ amẽ dico vobis:si quid pecieritis patrez in noie meo dabit vobis . Vsqmodo nõ petistis quicq̃ in nomie meo. Pete tis ⁊ accipietis:vt gaudiũ vestrũ sit plenum.b.Hec in ꝓuerbijs locut⁹ suz vobis.Venit hora:cũ iam nõ in proverbijs loqr vob:sed palã de pr̃e meo annũciabo vobis. In illo die in noie meo petetis. Et nõ dico vob: qr ego rogabo patrẽ de vob. Ipse enĩ pater amat vos quia vos me amastis:⁊ credidistis quia ego a deo exiui.Exiui a patre ⁊ veni in mundũ: itez relinquo mundũ:⁊ vado ad patrẽ.Dicũt ei discipuli eius.Ecce nunc palam loqris ⁊ ꝓuerbiũ nullũ dicis. Nũc scim⁹ qr scis omnia :⁊ nõ opus est tibi vt qs te interroget. In hoc credimus:quia a deo existi.c. Rñdit eis ihesus. Modo creditis?Ecce venit hora :⁊ iam veit vt dispergamini vnusquisqz in ꝓpria: ⁊ me solũ relinquatis.Et nõ sum sol⁹ quia pater mecum est.d. Hec locut⁹ sum vobis: vt in me pacez habeatis. In mundo pressurã habebitis:ʒ confidite:ego vici mundũ.

¶ Capitulũ. .XVII.

Hec locutus est ihus:⁊ subleuatis oculis dixit.Pater venit hora:clarifica filiũ tuum vt filius tu⁹ clarificet te. Sicut dedisti ei potestatẽ omis carnis: vt omne qd dedisti ei det eis vitã eternã. Hec est autẽ vita eterna: vt cognoscãt te solum deũ verum:⁊ quẽ misisti ihm xp̃m.Ego te clarificaui sup terram: opus ꝓfũmaui: qd dedisti mihi vt faciam.Et nũc clarifica me tu pr̃ apud temetip̃m claritate quã habui priusq̃ mund⁹ fieret apud te.Manifestaui nomẽ tuũ hoibs:qs ꝺdisti mihi ꝺ mũdo. Tui erãt:⁊ mihi eos dedisti:⁊ sermonẽ tuũ seruauerũt. Nũc ꝓgnouerunt:quia omnia que dedisti mihi abste sunt. Quia verba que dedisti mihi dedi eis:⁊ ipi acceperunt ⁊ cognouerunt vere quia a te exiui:⁊ crediderũt quia tu me misisti. Ego ꝓ eis rogo. Non ꝓ mũdo rogo:sed ꝓ bijs qs dedisti mihi:quia tui sunt. Et mea omnia tua sunt:⁊ tua mea sunt :⁊ clarificatus sum ĩ eis. Et iã nõ sum in mũdo ⁊ hij in mũdo sunt:⁊ ego ad te venio Pater sancte: serua eos in noie tuo qs dedisti mihi:vt sint vnum sicut ⁊ nos.Cum essem cum eis:ego seruabaz eos in nomie tuo.Quos dedisti mihi ego custodiui:⁊ nemo ex eis perijt nisi filius pdicõis: vt scriptura impleatur. Nũc aũt ad te venio :⁊ hec loqr ĩ mundo:vt habeant gaudium meum impletũ ĩ semetipsis.Ego dedi eis sermonẽ tuũ:⁊ mund⁹ eos odio habuit quia nõ sunt de mundo sicut ⁊ ego ñ sũ de mundo. Non rogo vt tollas eos de mundo:sed vt serues eos a malo. De mundo non sunt:sicut ⁊ ego non sum de mundo. Sanctifica eos in veritate. Sermo tu⁹ veritas est. Sicut tu me misisti in mundũ:ita ⁊ ego misi eos in mundum.Et pro eis ego sãctifico meipsum:vt sint ⁊ ipsi sanctificati in veritate. Non ꝓ eis autẽ rogo tantũ:sed ⁊ ꝓ eis qui credituri sũt per verbum eoꝝ in me:vt omnes vnũ sint sicut tu pater in me ⁊ ego in te: vt ⁊ ipsi in nobis vnũ sint: vt credat mundus qr tu me misisti. Et ego claritatẽ quã tu dedisti mihi dedi eis: vt sint vnum sicut ⁊ nos vnum sumus. Ego in eis ⁊ tu in me: vt sint consummati in vnum:⁊ cognoscat mundus quia tu me misisti:et dilexisti eos sicut ⁊ me dilexisti. Pater: quos dedisti mihi volo vt vbi sũ ego et illi sint mecum:vt videant claritatem meam quam dedisti mihi : quia dilexisti me ante constitucõnem mundi.e.Pater iuste:mundus te non cognouit.Ego autem te cognoui.f.et hij cognouerũt quia tu me misisti. Et notuz feci eis nomen tuum et notum faciam:vt dilectõ qua dilexisti me in ipsis sit: et ego in ipsis.

¶ Capitulũ. XVIII.

iiij
Jo.cl.Mt.
ij.Mt.cx⁊
r
Jo.clj.
iiij
Jo.clij. Mt
xxvij.Mr.
iiij.
r
Jo.cliij.
iiij
.e. Joh. cliiij.
Mt.cxij.Luc.
cxix. r
.f. Jo.clv.

j
Jo.clvj.Maſ.
ccxcj.Mc.clxx
ij.Lu.cclxxix.
x
.a.Jo.clvij.
j
.b.Joh.clviij.
Mc.ccc.Maſ.
clxxxj.Lu.cc=
lxxxv. x
.c.Jo.clix.

j
.d.Jo.clx Mc
cccij.Mſ.clxx=
xiij.Lu.cclxx=
xvij. j
.e.Jo clxj Mc
ccxciij.Mſ.c=
lxxv.Lu.cclx=
xxj. j
.f.Jo clxij Mc
cccvj.Mſ.clx=
xxvij.Lu.ccxc
x
.g.Joh.clxiij.
iiij
.h.Jo. clxiiij.
Mc.cccvij Mſ
clxxxviij. x
.i.Jo.clxv. j
.k.Joh.clxvj.
Maſ. cccxiiij.
Mſ.cxcv.Lu.
ccxcj. x
.l.Joh.clxvij.
j
.m.Jo.clxviij
Maſ. cccxiiij.
Mſ.cxcv.Lu.
ccxcj. x
.n.Joh.clxix.
j
o.Jo clxx Mc
ccciiij.Mc.clx
xxiiij.Lu.ccl=
xxxix.

Hec cū dixiſſet ihs:egreſſus ē
cū diſcipulis ſuis trās torren
tem cedron vbi erat ortus:in
quē introiuit ipe ⁊ diſcipuli eius.a.
Sciebat aūt ⁊ iudas qui tradebat eū
locum: quia frequenter ihs cōuene=
rat illuc cū diſcipulis ſuis.b. Judas
g cū accepiſſet cohortē ⁊ a pontifici=
bus ⁊ phariſeis miniſtros:veīt illuc
cum laternis ⁊ facibo ⁊ armis.c. Ihs
itaq; sciens oīa q̄ ventura erant ſu
per eum: pceſſit ⁊ dixit eis.Quē que
ritis:Rndērūt ei. Ihm nazarenum.
Dicit eis ihs.Ego ſum.Stabat aūt
⁊ iudas qui tradebat eū cum ipis.Ut
g dixit eis ego ſum:abierūt retrorſū.
⁊ ceciderūt in terrā. Iterum g̈ interr=
rogauit eos.Quē queritis:Illi autē
dixerunt. Ihm nazarenum. Reſpon
dit ihs.Dixi vobis:quia ego ſū. Si
g̈ me queritis:ſinite hos abire.Ut i=
pleretur ſermo quem dixit:q̄ q̄s de=
diſti mihi nō pdidi ex eis quenq̄.d.
Simon ergo petrus habens gladiū
eduxit eum :⁊ percuſſit pontificis ſ=
uum:⁊ abſcidit eius auriculam dex=
teram. Erat autē nomen ſeruo mal=
chus.e. Dicit ergo ihs petro. Mitte
gladium tuū in vaginam.Calicē quē
dedit mihi pater:ñ vis vt bibā illuz:
.f.Cohors autē et tribun⁹ et miniſtri
iudeorum:pprehenderūt ihm:⁊ liga=
uerunt eum.g.et adduxerūt eum ad
annā pmū.Erat enim ſocer cayphe:
qui erat pontifex āni illius. Erat aūt
cayphas qui conſiliū dederat iudeis:
quia expedit vnum hominē mori p
populo.h.Sequebaf autē ihm ſimō
petrus:⁊ alius diſcipulus.i.Diſcipu
lus aūt ille erat notus pontifici:⁊ i=
troiuit cū ihu in atriū pontificis.k.
Petrus aūt ſtabat ad oſtiuz foris.l.
Exiuit ergo diſcipulus alius q̄ erat
notus pontifici:et dixit hoſtiarie:et
introduxit petrum.m.Dicit ergo pe
tro ancilla oſtiaria. Nūquid et tu ex
diſcipulis es hominis iſtius:Dicit il
le.Non ſum.n. Stabāt autem ſerui
⁊ miniſtri ad prunas(q̄ frig⁹ erat)
et calefaciebant ſe.Erat aūt cum eis
et petrus:ſtans et calefaciens ſe.Pō
tifex ergo interrogauit ihm de diſci=
pulis ſuis:et de doctrina eius.o.Re=

ſpōdit ei ihs.Ego palā locut⁹ ſū mū=
do.Ego ſemp docui i ſynagoga ⁊ i tē
plo quo oēs iudei conueniūt:et in ocul
to locut⁹ ſuz nihil.p.Quid me interro
gas:Interroga eos q̄ audierūt:quid
locut⁹ ſim ipis.Ecce hij ſciūt:q̄ dixe=
rim ego.q.Hec aūt cū dixiſſet:vn⁹ aſſi
ſtēs miſtroꝝ dedit alapā ihu dicens.
Sic rndes pōtifici.r.Rndit ei ihus.
Si male locutus ſū: teſtimoniū phi
be de malo. Si aūt bñ:q̄d me cedis:
.s.Et miſit eū ānas ligatum ad cay=
phan pōtificē.t.Erat aūt ſimō petr⁹
ſtās:⁊ calefaciēs ſe.Dixerūt ergo ei.
Nunq̄d et tu ex diſcipulis ei⁹ es:Ne=
gauit ille ⁊ dixit.Non ſū. Dicit vnus
ex ſeruis pontificis: cognatus eius
cui⁹ abſcidit petrus auriculā. Nōne
ego te vidi in orto cū illo: Iterꝝ ergo
negauit petr⁹:⁊ ſtatim gall⁹ cātauit.
.u.Adducūt ergo ihm ad cayphan i
pretorium.Erat autē mane.x.Et ipi
non introierunt in pretorium vt nō
cōtaminarenf: ſed vt manducarent
paſca.Exiuit ergo pilatus ad eos fo=
ras ⁊ dixit. Quā accuſacōnem affer=
tis aduerſus hoiem hūc:Rndērunt:
⁊ dixerunt ei.Si non eſſet h malefa=
ctor:non tibi dedidiſſemus euz. Dicit
g eis pilatus. Accipite eum vos:⁊ ſe
cundū legem veſtrā iudicate eū.Dix
eruut g ei iudei.Nobis nō licet inter
ficere quēq̄. Ut ſermo ihu impleret
quē dixit:ſignificans qua morte eſſz
moriturus.y. Introiuit ergo iterꝝ in
pretoriū pilatus:⁊ vocauit ihm:⁊ di
xit ei.Tu es rex iudeoꝝ: Reſpondit
ihs.A temetipo hoc dicis:an alij di=
xerunt tibi de me.z.Rndit pilat⁹.Nū
quid ego iud⁹ ſum:Gens tua ⁊ pon=
tifices dediderūt te mihi. Quid feciſti:
Rndit ihs. Regnū meū nō eſt de hoc
mundo.Si ex hoc mūdo eſſet regnuz
meū:miſtri mei vtiq; decertarēt vt ñ
traderer iudeis.Nunc autem regnum
meū non eſt hinc.a.Dixit ei itaq; pi=
latus.Ergo rex es tu:Rndit ihs.Tu
dicis:q̄ rex ſum ego.b.Ego i hoc na
tus ſum.et ad hoc veni in mundum
vt teſtimoniū phibeam veritati.Oīs
qui eſt ex veritate audit vocē meaz.
Dicit ei pilat⁹ Quid ē veritas:Et cū
hoc dixiſſz: iterꝝ exiuit ad iudeos.c.⁊

x
.p.Joh.clxxj
j
.q.Jo. clxxij
Math.cccxiij
Mc.cxciiij Lu
ccxciiij. x
.r.Jo.clxxiij
j
.s.Jo. clxxiiij
Mc.cccvj Mc
clxxxviij.Lu.c
cxc. j
.t.Joh.clxxv
Mc.cccxv.M
cxcvj.Lu.ccx
ij.
j
.u.Jo.clxxvj
Maſ.cccxviij
Mc.cxcix Lu
ccc. x
.x.Jo.clxxviij

j
.y.Jo clxxviij
Mc.cccxx.Mc
cc.Lu.cccij
x
.z.Jo. clxxix

iiij
.a. Jo. clxxx
Mc cccxxj Mc
ccj. x
.b.Jo. clxxxj
ix
.c.Jo.clxxxij
⁊.cccvij. Luce
ccciij.

dicit eis. Ego nullã inuenio ĩ eo cau
sam.a. Est autem consuetudo vobis.
vt vnũ dimittã vobis in pascha. Vul
tis g dimittam vobis regem iudeorũ
.b. Clamauerunt g rursum omes di-
cẽtes. Non hunc: sed barraban. Erat
autem barrabas latro.

Capitulũ. .XIX.

Tunc ergo aprehendit pilat9
ihum: et flagellauit. Et mili-
tes plectentes coronaz de spi
nis imposuerunt capiti eius: et veste
purpurea circumdederũt eum. Et ve
niebant ad eum: 7 dicebant. Aue rex
iudeorum. Et dabant ei alapas. c. Ex
iuit iterum pilatus foras: 7 dicit eis
Ecce adduco vobis eum foras: vt co
gnoscatis quia nullam inuenio in eo
causam. d. Exiuit ergo ihus portans
spineam coronam: 7 purpureum ve
stimentum. Et dicit eis. Ecce homo.
.e. Cum g vidissent eum pontifices 7
ministri: clamabant dicentes. Cruci-
fige: crucifige eum. f. Dicit eis pilat9
Accipite eũ vos: 7 crucifigite. g. Ego
em nõ inuenio in eo causã. h. Respõ-
derunt ei iudei. Nos legem habemus
7 secunduz legem debet mori: quia fi-
lium dei se fecit. i. Cum ergo audisset
pilatus hunc sermonẽ: magis timuit
Et ingressus est in pretorium iteruz:
7 dicit ad ihum. Unde es tu? Ihus aũ
responsum non dedit ei. k. Dicit er-
go ei pilatus. Mihi nõ loqueris? Ne-
scis quia potestatem habeo crucifige
re te. 7 potestatez habeo dimittere te
Respondit ihus nõ haberes potesta-
tem aduersum me vllam: nisi tibi da
tũ esset desup. Propterea qui me tra
didit tibi maius peccatum habet. Et
exinde querebat pilat9 dimittere eũ.
Judei autem clamabant dicẽtes. Si
hũc dimittis: non es amicus cesaris
Omnis em qui se regem facit. ptradi
cit cesari. Pilatus autẽ cum audissez
hos sermones adduxit foras ihum: 7
sedit p tribunali in loco qui dicitur
lythostratos. hebraice autẽ gabatha
Erat autem parasceue pasche: hora
quasi sexta. l. et dicit iudeis. Ecce rex
vester. Illi autem clamabant. Tolle
tolle: crucifige eum. m. Dicit eis pi-
latus. Regem vestrum crucifigam?

Responderunt pontifices. Non habe
mus regem: nisi cesarem. n. Tunc er-
go tradidit eis illum: vt crucifigere-
tur. o. Susceperunt autem ihum: et
eduxerunt. Et baiulans sibi crucem
exiuit in eum qui dicitur caluarie lo
cum: hebraice golgotha. Ubi crucifi-
xerunt eum. p. et cum eo alios duos
hinc 7 hinc: medium autem ihum. q.
Scripsit autem 7 titulum pilatus: et
posuit super crucem. Erat autẽ scri-
ptum: ihus nazarenus rex iudeoz. r.
Hũc ergo titulum multi iudeoz lege
runt: quia prope ciuitatez erat locus
vbi crucifixus est ihus. Et erat scri-
ptũ hebraice. grece 7 latine. Dicebãt
ergo pilato pontifices iudeoz. Noli
scribere rex iudeoz: sed quia ipse di-
xit: rex sum iudeoz. Respondit pila-
tus. Quod scripsi scripsi. s. Milites g
cum crucifixissent eum acceperũt ve
stimenta eius: 7 fecerunt quatuor p-
tes: vnicuiq3 militi partem. 7 tunicã
Erat autem tunica inconsutilis: desu
per contexta per totum. Dixerũt er-
go adinuicem. Non scindamus eam:
sed sortiamur de illa cuius sit. Ut scri
ptura impleretur dicens. Partiti sũt
vestimenta mea sibi: 7 in vestem meã
miserunt sortem. Et milites quidem
hec fecerunt. t. Stabant autez iuxta
crucem ihu mater eius: 7 soror mris
eius maria cleophe 7 maria magda-
lene. Cum vidisset ergo ihus matrez
et discipulum stantem quem dilige-
bat: dicit matri sue. Mulier: ecce filius tu9. Deinde dicit discipulo. Ecce
mater tua. Et ex illa hora accepit eã
discipul9 in sua. u. Postea sciens ihs
quia omnia consummata sunt: vt cõ
summaretur scriptura dicit. Sicio.
Vas ergo erat positum aceto plenũ.
Illi autem plenam aceto spongiam
ysopo circũponentes: obtulerũt ori
eius. Cum g accepisset ihus acetum
dixit. Consũmatum est. Et inclinato
capite tradidit spiritũ. x. Judei ergo
qm parasceue erat vt non remanerẽt
in cruce corpora sabbato: erat enim
magnus dies ille sabbati: rogauerũt
pilatum vt frangerenr eorum crura
et tollerenr. Uenerunt ergo milites.
7 pmi quidẽ fregerũt crura: 7 alteri9

j
.n. Jo. cxcvj.
Mr̃ cccxxxviij
Mr̃.ccvj. Lu.
cccxliij. j
.o. Jo.cxcvij.
Mar̃. cccxxxj.
Mr̃.ccix. Lur̃.
cccxv. j
.p. Jo.cxcviij.
Mr̃. cccxxxvj.
Mr̃.ccxv. Lu.
cccxix. 7. cccx-
viij. j
.q. Jo. cxcix.
Mar̃.cccxxxv.
Mr̃.ccxiij Lu
cccxxxiij. x
.r. Jo.cc.
j
.s. Jo.ccj. Mr̃
cccxxxiij. Mr̃
ccxij. Lu.cccx
xj.

x
.t. Jo.ccij.

iiij
.u. Joh. cciij.
Mr̃.cccxxxiij.
Mr̃.ccxj.

j
Jo.cciij. Mr̃.
cccxlij. Mar̃.
ccxxiij. Lu.cc-
cxxix.
x
.x. Jo.ccv.

qui crucifixus est cū eo. Ad ihm̄ aūt cū venissent. vt viderent eum iā mortuum non fregerūt ei crura: sed vn⁹ militū lancea latus ei⁹ aperuit: ⁊ cōtinuo exiuit sanguis et aqua. Et qui vidit testimoniū perhibuit: ⁊ verum est testimoniuz eius. Et ille scit quia vera dicit: vt et vos credatis. Facta sunt em̄ hec: vt scriptura impleretur Os non cōminuetis ex eo. Et iterum alia scriptura dicit. Videbunt in quē transfixerunt. a. Post hec autem rogauit pilatum ioseph ab arimathia eo ꝙ essz discipulus ihu: occultus aūt pter metum iudeorz: vt tolleret corpus ihu. Et permisit pilatus. Venit ergo: ⁊ tulit corpus ihu. b. Venit aūt ⁊ nycodemus qui venerat ad ihm nocte primum: ferens mixturam mirre ⁊ aloes quasi libras centū. c. Acceperunt ꝙ corpus ihu: ⁊ ligauerūt eum lynthеis cū aromatibz sicut mos est iudeis sepelire. Erat autē in loco vbi crucifixus est ortus: ⁊ in orto monumentum nouum in quo nondū q̄sqū posit⁹ erat. Ibi ꝙ pter paraseuē iudeorz: quia iuxta erat monumentum posuerunt ihum.

i
a. Jo.ccvj Mt̄ ccclxviij. Mr̄. ccxxvij. Lu. ccc xxxij.
r
.b. Joh. ccvij.
i
.c. Joh. ccvliij. Mat. cccxlix. Maz. ccxxviij. Lu. cccxxxiij.

Capitulū. .xx.

Una autem sabbati maria magdalene venit mane cum adhuc tenebre essent ad monumentum: et vidit lapidem sublatum a monumento. d. Cucurrit ergo ⁊ venit ad simonem petrum: et ad alium discipulum quez amabat ihs: ⁊ dicit illis. Tulerunt dominum de monumento: et nescimus vbi posuerunt eum. Exijt ergo petrus ⁊ ille alius discipulus: et venerunt ad monumentum. Currebant autem simul: et ille alius discipulus precurrit citius petro: et venit primus ad monumentū. Et cum se inclinasset vidit posita linthеamina: non tamen introiuit. Venit ergo simon petrus sequens eum: ⁊ introiuit in monumentū. Et vidit linthеamina posita: et sudariū quod fuerat super caput eius non cū linthеaminibus positum: sed separatim inuolutum in vnum locum. Tunc ergo introiuit et ille discipulus qui venerat primus ad monumentum: et vidit et credidit. Nondum enim sciebāt scripturam: quia oportuerat eum a mortuis resurgē. Abierunt ergo iterum discipuli ad semetipsos. e. Maria autem stabat ad monumentum foris plorans. Dum ergo fleret: inclinauit se et pspexit in monumentuz. Et vidit duos angelos in albis sedentes: vnum ad caput et vnum ad pedes: vbi positum erat corpus ihu. f. Dicunt ei illi. Mulier quid ploras? Dicit eis. Quia tulerunt dominum meum: ⁊ nescio vbi posuerunt eum. Hec cum dixisset conuersa est retrorsum: et vidit ihm stantem: ⁊ nō sciebat quia ihs est. Dicit ei ihs. Mulier quid ploras? Quem queris? Illa existimās quia ortulanus esset: dicit ei. Domine: si tu sustulisti eū dicito mihi vbi posuisti eum: ⁊ ego eum tollā. Dicit ei ihs. Maria. Conuersa illa dicit ei. Rabboni: qđ dicitur magister. Dicit ei ihs. Noli me tangere. Nondum enim ascendi ad patrem meuz. Vade autem ad fratres meos: et dic eis. Ascendo ad patrem meum et patrem vestrum: deum meum ⁊ deū vestrum. Venit maria magdalene annunciās discipulis quia vidi dominū et hec dixit mihi. g. Cū ergo sero essz die illo vna sabbatorum ⁊ fores essēt clause vbi erant discipuli congregati pter metum iudeorum: venit ihs et stetit in medio: et dixit eis. Pax vob Et cum hec dixisset: ostendit eis manus et lat⁹. z. Gauisi sunt ergo discipuli: viso domino. Dixit ergo eis iterum. Pax vobis. Sicut misit me pater: et ego mitto vos. Hec cuz dixissz insufflauit: et dicit eis. Accipite spiritumsanctum. h. Quorum remiseritis peccata remittuntur eis: ⁊ quor retinueritis retenta sūt. i. Thomas autē vnus ex duodecim qui dicit̄ didimus non erat cum eis quando venit ihs. Dixerunt ei alij discipuli. Vidimus dominum. Ille autē dixit eis. Nisi videro in manibus eius fixuraz clauorum. et mittam digitum meum in locum clauorum: et mittam manum meam in latus eius: non credā. k. Et post dies octo iterum erant discipuli eius intus: et thomas cū eis.

i
e. Jo. ccxj M ccclij. Mr̄. c xxj. Lu. cccx xvj.
r
.f. Jo. ccxij.
ix
.g. Jo. ccxiij Lu. cccxlj.
r
.z. Jo. ccxiiij.
vij
.h. Joh. ccxv Mt̄. clxxxv.
r
.i. Joh. ccxvj
ix
.k. Jo. ccxvij. ⁊. ccxiij. Luc. cccxlj.

r
a. Jo.ccxviij.

Venit ihus ianuis clausis: ⁊ stetit in medio et dixit eis. Pax vob. Deinde dicit thome. Infer digitum tuum huc et vide manus meas: ⁊ affer manum tuam ⁊ mitte in latus meum: et noli esse incredulus sed fidelis. a. Respondit thomas ⁊ dixit ei. Dominus me⁹ ⁊ deus meus. Dicit ei ihus. Quia vidisti me thoma credidisti: beati q̃ nõ viderunt ⁊ crediderũt. Multa quidem ⁊ alia signa fecit ihus in ꝓspectu discipulo⁹ suo⁹: q̃ nõ sũt scripta in libro hoc. Hec aũt scripta sũt vt credatis q⁹ ihus est xp̃c filius dei: ⁊ vt credẽtes vitã habeatis in nomine eius.

ix
Ju. ccxix. Lu.
xx.

Capi. XXI.

Postea manifestauit se iteruz ihesus ad mare tyberiadis. Manifestauit autez sic. Erãt simul symon petr⁹ ⁊ thomas qui dicitur didimus et nathanael qui erat a chana galilee: et filij zebedei: et alij ex discipulis ei⁹ duo. Dicit eis symõ petrus. Vado piscari. Dicunt ei. Venimus ⁊ nos tecum Et exierũt ⁊ ascẽderunt in nauim: et illa nocte nihil prendiderunt. Mane autem iam facto stetit ihus in litore: non tamẽ cognouerunt discipuli quia ihus ẽ. Dicit ergo eis ihs. Pueri: nunquid pulmentarium habetis? Responderũt ei Non. Dicit eis. Mittite in dexteram nauigij rete: et inuenietis. Miserunt ergo: et iam non valebant illud trahere pre multitudine piscium. b. Dicit ergo discipulus ille quẽ diligebat ihus petro. Dominus est. Simon petrus cum audisset quia dñs est. tunica succinxit se (erat enim nudus) ⁊ misit se in mare. Alij aũt discipuli nauigio venerunt. Non em̃ longe erãt a terra: sed quasi cubitis ducẽtis trahentes rete piscium. c. Vt ergo descenderunt in terrã viderunt prunas positas. ⁊ piscem suppositum ⁊ panem. Dicit eis ihus. Afferte de piscibo q̃s prendidistis nunc. d. Ascendit symõ petrus et traxit rete in terrã: plenum magnis piscibo centũq̃nquagintatribus. Et cum tanti essent: non est scissum rete. e. Dicit ei ihus. Venite prãdete. f. Et nemo audebat discumbentiuz interrogare eum tu quis es: sciens quia dominus est. g. Et venit ihus ⁊ accepit panem ⁊ dabat eis: et piscẽ similiter. h. Hoc iam tercio manifestatus est ihus discipulis suis: cũ resurrexisset a mortuis. Cum g̃ prãdissent. i. dixit symoni petro ihesus. Simon iohãnis diligis me pl⁹ hijs? Dicit ei. Etiam domine tu scis: quia amo te. k. Dicit ei. Pasce agnos meos. l. Dicit iterũ. Simon iohãnis diligis me? Ait illi. Etiã domine tu scis quia amo te. Dicit ei iterum. Pasce agnos meos. m. Dicit ei ter̃cio. Simõ iohãnis amas me? Contristatus ẽ petrus quia dixit ei tercio amas me: ⁊ dicit ei. Domine tu omnia nosti: tu scis quia amo te. n. Dicit ei. Pasce oues meas. o. Amen dico tibi: cum esses iunior cingebas te: ⁊ ambulabas vbi volebas. Cum autem senueris extendes manus tuas: et ali⁹ te cinget ⁊ ducet quo tu non vis. Hoc autem dixit: significans qua morte clarificaturus esset deum. Et cum hoc dixisset dicit ei. Sequere me. Conuersus petrus vidit illum discipulum quem diligebat ihs sequentẽ: qui ⁊ recubuit in cena super pectus eius ⁊ dixit: domine quis est qui tradet te? Hunc g̃ cum vidisset petrus: dicit ihu. Domine: h autem quid? Dicit ei ihus. Sic eum volo manere: donec veniam. Quid ad te? Tu me sequere. Exijt ergo sermo iste inter fratres: quia discipulus ille non moritur. Et non dixit ei ihus ñ moritur: sed sic eum volo manere donec veniam: quid ad te. Hic est discipulus ille qui testimonium perhibet de hijs: ⁊ scripsit hec. Et scimus: quia verum est testimonium eius. Sunt autem et alia multa que fecit ihus: que si scribantur p singula nec ipm arbitror mundum capere posse eos qui scribendi sunt libros.

ix
.c. Joh. ccxxj.
Lu. cccxlj.
ix
.d. Jo. ccxxij.
Lu. xxx.
ix
.e. Jo. ccxxiij.
Lu. cccxlij.
r
.f. Jo. ccxxiiij.
ix
.g. Jo. ccxxv.
Lu. cccxlj. r
.h. Jo. ccxxvj.
ix
.i. Jo. ccxxvij.
Lu. cclxxiiij.
ix
k. Jo. ccxxviij
Luc. cclxxiiij.
r
.l. Jo. ccxxix.
r
.m. Jo. ccxxx.
ix
.n. Jo. ccxxxj
Lu. cclxxiiij.
r
.o. Jo. ccxxxij

Explicit euangelium secundum Johannem.

Incipit prefatō ſancti hieronimi in oñes epiſtolas ſancti pauli.

p.a. PRimum queritur : quare poſt euangelia que ſupplementū legis ſūt.et in quibus nobis exempla ⁊ precepta viuendi pleniſſime digeſta ſūt:voluerit apoſtolus has epiſtolas ad ſingulas eccleſias deſtinare:Hac aūt cauſa factum videt: vt ſcilicet inicia naſcētis eccleſie nouis cauſis exiſtentibꝫ p̄ueniret :et vt p̄ſentia atqꝫ oriētia reſecaret vicia:et poſt futuras excluderet queſtiones:exemplo p̄hetaꝝ.qui poſt editam legem moyſi in qua oīa dei mandata legebantur.nihilominus tñ doctrina ſua rediuiua ſemp populi p̄preſſere peccata:⁊ p̄ter exemplū viuendi libros ad noſtram etiā memoriā tranſmiſerunt. Deinde queritur:cur nō ampliuſq̄ decem epiſtolas ad eccleſias ſcripſerit:Decez ſūt em̄ cū ea que dicit ad hebreos :nā relique quatuor ad diſcipulos ſpecialiter ſūt porrecte.Et oſtenderet nouū non diſcrepare a veteri teſtamento.et ſe contra legem nō facere moyſi:ad numer primor decalogi mādator ſuas epiſtolas ordinauit:⁊ quot ille preceptis a pharaone inſtituit liberatos:totidez epiſtolis a dyaboli ⁊ ydolatrie ſeruitute edocet acquiſitos.Nā ⁊ duas tabulas lapideas.duorū teſtamētor figuraz habuiſſe.viri eruditiſſimi ēdiderunt.Epiſtolam ſane que ad hebreos ſcribitur quidam pauli non eſſe affirmant.eoq̄ non ſit eius nomine titulata.⁊ p̄ter ſermonis ſtiliqꝫ diſtātiam: ſed aut barnabe iuxta tertullianum aut luce iuxta quoſdā:vel certe clementis diſcipuli apoſtolorum et epiſcopi romane eccleſie poſt apoſtolos ordinati.Quib reſpōdendū eſt:ſi p̄terea pauli non erit quia eius non habet nomen:ḡ nec alicuius erit: q̄ nullius nomine titulatur .Qđ ſi incōueniens abſurdumqꝫ eſt: ipius magis eſſe credēda eſt que tanto doctrine ſue fulget eloq̄o .Sed qm̄ apud hebreoꝫ eccleſias quaſi deſtructor legis falſa ſuſpitione habebaī:voluit tacito nomine de figuris legis:et veritate xp̄i reddere ratōem:ne odium nominis.fronte p̄lati.vtilitatē excluderet lectōis.Non eſt ſane mirū ſi eloquentior videaī in p̄rio.id eſt hebreo q̄ in peregrino id ē in greco :q̄ cetere eplē ſunt ſcripte ſermone.Mouet etiā quoſdaz quare romanorū epiſtola in p̄mo ſit poſita: cum eam nō primo ſcriptā ratō manifeſtet.Nam hanc ſe p̄ficiſcentē hieroſolimā ſcripſiſſe teſtatur:cū corinthios ⁊ alios iā ante vt miſteriuz quod ſecū portatur? erat colligerent lr̄is adhortat? ſit .Dz inde intelligi quidaz volunt ita omnes epiſtolas ordinatas:vt p̄ma poneretur q̄uis poſterior fuerit deſtinata vt p̄ ſingulas epiſtolas gradib ad p̄fectōra veniret.Romano rū nāqꝫ pleriqꝫ tam rudes erant. vt nō intelligerent dei ſe gracia.et nō ſuis meritis eſſe ſaluatos:et ob hoc duo inter ſe p̄lī cōflictarēt. Idcirco illos īdigere aſſerit correctione :vicia gentilitatis priora p̄memorās. Corinthijs aūt iam dicit ſcientie gr̄az eſſe p̄ceſſam:et non tā omnes increpat :q̄ cur peccantes increpauerūt reprehendit ſicut ait.Auditur inter vos fornicatō.Et itez. Congregatis vob cum meo ſpiritu :tradere huiuſcemodi ſathane . In ſecunda vero laudant:et vt magis ac magis p̄ficiāt cōmonent .Galathe vero iam nullius crimis arguunt niſi hoc tantū.q̄ callidiſſimis pſeudo apl̄is credidert̄ūt.Epheſij ſane nulla rep̄henſione ſed multa laude ſunt digni:q̄ fidem apl̄icaz ſuauerunt.Philipēſes etiā multomagis collaudant:q̄ nec audire q̄dē falſos apl̄os voluerunt.Theſſalonicenſes nihilominus in duab epl̄is omni laude p̄ſequit :eo q̄ nōſolū fidez incōcuſſam ſuauerint veritatis :ſzetiā in p̄ſecutōne ciuiū fuerint p̄ſtantes inuēti.Coloſenſes autem tales erant:vt cum ab apl̄o viſi corporaliter non fuiſſent:hac laude digni haberentur.Etſi corpe inquit abſens ſum:ſed ſpiritu vobiſcū ſum gaudens .⁊ videns ordinez veſtrum.De hebreis vero quid dicendum ē.quoꝝ theſſalonicenſes qui plurimū laudati ſunt .imitatores facti eſſe dicunt:Dicut ipe ait.Et vos fratres imitatores facti eſtis eccleſiaꝝ dei.que ſunt in iudea:eadez em̄ paſſi eſtis et vos a cōtribulib veſtris: q̄ et illi a iudeis .Apud ipos quoqꝫ hebreos eadem p̄memorat dicens.Nā et vinctis p̄paſſi eſtis:et rapinam bonoꝝ vr̄oꝝ cum gaudio ſuſcepiſtis:p̄gnoſcētes vos habere meliorem et manentem ſubſtantiam.

Explicit plogus generalis in oñes epl'as. ¶ Incipit prologus specialis in epistolam ad romanos.

Romani sunt qui ex iudeis et gentibus crediderunt. Dij superba contentione volebant se alterutrũ supponere. Naz iudei dicebãt. Nos sumus populus dei. quos ab inicio dilexit et fouit: nos circũcisi ex genere abrahã. sãcta descẽdimus ex stirpe: ꝛ notus retro apud iudeã tantũ deus. Nos de egipto signis dei ꝛ virtutibo liberati mare sicco pertransiuimus pede: cuz inimicos nostros grauissimi fluctus inoluerũt. Nobis pluit manna dominus in deserto: et quasi filijs suis celeste pabulum ministrauit. Nos die noctuq in calumna nubis igniscz precessit: vt nob in inuio iter ostenderet. Atqz vt cetera eius circa nos in mensa bñficia taceamus: nos soli digni fuimus dei legem accipere. ꝛ vocem dei loquentis audire: eiuscz cognoscere volũtatem. In qua lege nobis ꝓmissus est xp̃us. ad quos etiam ipe se venisse testatus est dicens. nõ veni nisi ad oues que perierant domus israbel: cũ vos canes potiꝰ q̃ homines appellauerit. Equũ ne ergo est vt ydola hodie deserentes. quibus ab initõ deseruistis. nobis ꝓparemini: et non potius in pselitorum locum ex legis auctoritate et ꝓsuetudine deputemini: Et hocip̃m non merebamini: nisi quia larga semp dei clementia voluit vos ad nostram imitatõnem admittere. Gentes etiam econtrario respondebant. Quanto enim maiora erga vos dei beneficia narraueritis: tanto maioris vos criminis reos esse monstrabitis. Semper em̃ hijs oñibo extitistis ingrati. Nam ipis pedibus quibo aridum mare trã sistis. ludebatis ante ydola que fecistis: et ipso ore quo pauloante ob necem aduersarioz domino cantaueratis: simulacra vobis fieri poposcitis: illis oculis quibus venerando deum in nube vel igne ꝓspicere solebatis: simulacra intuebamĩ. Mãna quoq vobis fastidio fuit: et semper in deserto ꝓtra dominũ murmurastis: ad egiptũ vnde vos manu valida eiecerat redire cupiẽtes. Quid plura: Ita patres vestri crebra prouocatõe dominum irritauerũt: vt oẽs in heremo morerentur: nec plus ex senioribo eorum q̃ duo homines terram repromissionis intrarent. Sed quid antiqua replicamus: cum etiaz si illa minime feciss̃etis. de hoc solo. nemo vos dignos venia iudicaret. q̃ dominum xp̃m ꝑphetarum semper vobis vocibo repromissum nonsolum suscipere noluistis sedetiaz morte pessima peremistis: Quem vt nos ꝓgnouimus statim credidimus: cum nobis ꝺ eo antea nõ fuerit predicatum. Unde probatur: q ydolis seruiuimus. nõ obstinatõni mentis. sz ignorantie deputandum. Qui enim ꝓgnitum ilico sequimur: olim vtiq sequeremur si antea ꝓgnouissemus. Sic autem vos de generis nobilitate iactatis: quasi nõ mop imitatio magisq̃ naturalis natiuitas filios vos faciat esse sanctoꝝ. Deinde esau et ysmahel cum de stirpe sint abrahe: minime tamen in filios reputantur. Dijs talit altercantibo. apostolus se mediũ interponẽs: ita partiũ dirimit questiones. vt neutrum eorum sua iustitia salutem meruisse confirmet: ambos vero populos et scient et grauiter deliquisse: iudeos q̃ per preuaricatõnem legis deum inhonorauerint: gẽtes vero q̃ cum cognitum de creatura creatorem vt deum debuerint venerari. gloriaz eius in manufacta mutauerint simulacra: vtrosq etiam similiter veniam ꝓsecutos. equales esse veracissima ratõne demõstrat: presertim cum in eadem lege predictum et iudeos et gentes ad cristi fidem vocandos esse ostẽdat. Quamobrem vicissim eos humilians: ad pacem et ꝓcordiam cohortatur.

Finit plogus special'. Incipit argumẽtũ.

Romani sũt partis ytalie. Dij preuenti sũt a falsis apostolis: ꝛ sub nomine dñi nr̃i ihu xp̃i in legem ꝛ ꝑphetas erant indocti. Dos reuocat apostolus ad veram ꝛ euãgelicam fidem scribens eis a corintho.

Explicit argumentũ. Incipit epistola beati pauli apli ad romanos. ¶ Ca. .I.

Paulus ſuus ihu xpi. vocatus apoſtolus ſegregatus in euãgeliũ dei. qđ ante promiſerat per ꝓphetas ſuos in ſcripturis ſanctis de filio ſuo. qui factus ẽ ei ex ſemine dauid ſcđm carnẽ: q̃ ꝑdeſtinatus eſt filius dei ī ṽtute ſcđm ſpiritũ ſãctificatõnis ex reſurrectõne mortuorum ihu xpi dñi noſtri: ꝑ quẽ accepimus gr̃am et apoſtolatũ ad obediendũ fidei in omnib gentib ꝓ nomine eius: ī quib eſtis ꝙ vos vocati ihu xpi: oĩbus qui ſunt rome. dilectis dei vocatis ſãctis. Gracia vob ꝙ pax a deo p̃re ꝙ dño nr̃o ihu xpo. Primũ quidẽ gr̃as ago deo meo ꝑ ihm xp̃m ꝓ omnib vobis: qr̃ fides vr̃a ãnunciaf̃ in vniuerſo mundo. Teſtis ei mihi ẽ de⁹ cui ſuio in ſpiritu meo in euãgelio filij eius: q̃ ſine intermiſſione memoriã vr̃i facio ſemp in oratõib meis: obſecrãs ſi qũo tandẽ aliq̃n ꝓſpex iter habeã in volũtate dei veniẽdi ad vos. Deſidero em̃ videre vos: vt aliquid impciar vob gracie ſpũalis ad ꝓfirmãdos vos: id eſt ſimul ꝓſolari in vob ꝑ eã que inuicẽ eſt fidẽ vr̃az atq̃ meã. Nolo aũt vos ignorare fratres: qr̃ ſepe ꝓpoſui venire ad vos ꝙ phibitus ſũ vſq̃adhuc: vt aliquẽ fructũ habeã ī vob ſicut ꝙ ī ceteris gẽtib. Grecis ac barbaris ſapientib et inſipientib debitor ſũ: itaq̃ qđ ī me ꝓmptũ ẽ et vob q̃ rome eſtis euãgelizare. Non em̃ erubeſco euãgeliu. Virtus em̃ dei ẽ in ſalutẽ omni credẽti: iudeo primũ ꝙ greco. Juſticia em̃ dei ī eo revelatur ex fide in fidẽ: ſicut ſcriptũ ẽ. Juſtus aũt ex fide viuit. Revelaf̃ ei ira dei de celo ſuper omnẽ impietatẽ ꝙ inuſticiã hominũ: eoꝝ q̃ veritatẽ dei in iniuſticia detinẽt: qr̃ qđ notũ ẽ dei manifeſtũ ẽ in illis. Deus em̃ illis reuelauit. Inuiſibilia em̃ ipi⁹ a creatura mũdi ꝑ ea q̃ facta ſũt intellecta ꝓſpiciunf̃: ſẽpiterna q̃ eius ṽtus ꝙ diuinitas: ita vt ſint iexcuſabiles. Quia cum cognouiſſent deũ nõ ſicut deũ glorificauerũt aut gr̃as egerũt: ſed euanuerũt in cogitatõnib ſuis: ꝙ obſcuratum eſt inſipiẽs cor eoꝝ. Dicẽtes ei ſe eſſe ſapiẽtes: ſtulti facti ſũt. Et mutauerũt gloriã incorruptibilis dei in ſimilitudinẽ ymaginis corruptibilis hoĩs: ꝙ volucrũ et quadrupedũ ꝙ ſerpẽtiũ. Propt̃ qđ ẽdidit illos de⁹ ī ꝺſiderio cordis eoꝝ in imundiciaz: vt ꝓtumelijs afficiant corpora ſua in ſemetipis. Quia ꝓmutauerũt veritatẽ dei in mendaciũ: ꝙ coluerũ ꝙ ſeruierũ creature potiuſq̃ creatori: qui eſt bñdictus in ſecula amẽ. Propterea ẽdidit illos deus in paſſiones ignominie. Naz femine eoꝝ imutauerũ naturalez vſum: in eũ vſũ qui ẽ ꝓtra naturã. Similit̃ autẽ et maſculi relicto naturali vſu femine exarſerunt in deſiderijs ſnis ininuicẽ: maſculi in maſculos turpitudinẽ opantes: ꝙ mercedẽ quã oportuit erroris ſui in ſemetipis recipiẽtes. Et ſicut nõ ꝓbauerũ deũ habere ī noticia: ẽdidit illos deus in reprobũ ſenſũ vt faciãt ea que nõ ꝓueniũt: repletos omi iniquitate. malicia. fornicatõne. auaricia. neq̃cia. plenos iuidia. homicidijs. ꝓtentõne. dolo. malignitate. ſuſurrones. detractores. deo odibiles. ꝓtumelioſos. ſupbos. elatos. inuẽtores maloꝝ. parẽtib nõ obedientes: inſipientes. incõpoſitos. ſine affectõe. abſq̃ federe: ſine miſericordia. Qui cũ iuſticiã dei ꝓgnouiſſent. nõ intellexerũt qm̃ qui talia agũt digni ſũt morte: nõ ſolũ qui ea faciũt: ſed etiã qui cõſentiũt facientib.

Capitulum .II.

Propter qđ inexcuſabilis es o homo oĩs qui iudicas. In q̃ em̃ iudicas alterꝝ: teipm̃ ꝓdemnas. Eadẽ em̃ agis q̃ iudicas. Scim⁹ em̃: qm̃ iudiciuz dei ẽ ſcđm veritatẽ ī eos q̃ talia agũt. Exiſtimas aũt hoc o homo q̃ iudicas eos q̃ talia agũt et facis ea: qr̃ nõ effugies iudiciũ dei? An diuicias bonitatis ei⁹ et pacientie et lõganimitatis ꝓdenis? Ignoras qm̃ benignitas dei ad penitentiã te adducit? Scđm aũ duriciã tuã ꝙ impenitẽs coꝛ theſaurizas tibi irã in die ire ꝙ ꝛuelatõis iuſti iudicij dei: q̃ reddet vnicuiq̃ ſcđm opa eius. Hijs quidẽ qui ſcđm pacientiã boni opis: gloriã et honorẽ et incorruptõem querentib vitam eternã. Hijs aũt q̃ ſunt ex ꝓtentõne ꝙ q̃ nõ acq̃eſcũt veritati. credũt aũt iniq̃tati: ira. et indignatõ. tribulatõ. et anguſtia ī omnẽ aiam hoĩs opantis malũ: iudei p̃mũ ꝙ greci. Gloria aũt et honor et pax omni opanti bonũ: iudeo primũ ꝙ greco. Non em̃ eſt acceptõ ꝑſonaꝝ apud deũ. Quicũq̃ em̃ ſine lege peccauerũt. ſine lege peribũt: et quicunq̃ in lege peccauerũ: ꝑ legẽ iudicabũtur. Non em̃ auditores legis iuſti ſũt apud

deum: sed factores legis iustificabunt. Cū
em̃ gentes que legē non hñt naturaliť ea q̃
legis sūt faciūt: eiusmodi legem nō hñtes
ipi sibi sūt lex: qui ostēdūt opus legis scri-
ptū in cordibꝰ suis: testimoniū reddēte illi
ꝓscientia ipoꝝ et inter seinuicem cogita-
tōnum accusantiū aut etiā defendentiū: in
die cuꝫ iudicabit deus occulta hoim scom
euangeliū meum per ihm xpm. Si aūt tu
iudeus ꝓgnominaris ⁊ requiescis in lege.
⁊ gliaris in deo. et nosti voluntatem ei⁹. ⁊
ꝓbas vtiliora instructus p legē. ꝓfidis te
ipm esse ducē cecoꝝ. lumē eoꝝ q̃ i tenebris
sūt. eruditorē insipientiū. magistꝝ infan-
tiū. hñtem formā scientie ⁊ veritatis i le-
ge: qui g̃ aliū doces teipm non doces. Qui
pdicas nō furandū furaris: qui dicis non
mechādū mecharis. Qui abominaris ydo
la: sacrilegiū facis. Qui in lege gliaris: p
ꝓuaricatōem legis deū inhonoras. Nomē
em̃ dei p vos blasphemať ītер gētes: sicut
scriptū est. Circūcisio quidē ꝓdest si legez
obꝫues: si aūt ꝓuaricator legis sis: circū-
cisio tua ꝓputiū facta est. Si igiť ꝓputiū
iusticias legis custodiat: nonne ꝓputiū il-
lius in circūcisionē reputabiť? Et iudica-
bit id qđ ex natura ē ꝓputiū legē ꝓsūmās:
te qui p lr̃am ⁊ circūcisionē ꝓuaricatoꝝ le-
gis es. Non eī qui in manifesto iudeus est
neq̃ que ī manifesto in carne ē circūcisio:
sꝫ qui in abscōdito iudeꝰ ē ⁊ circūcisio cor-
dis in spū nō lr̃a: cuius laus non ex homi
nib̃ sed ex deo est. Ca. .III.

Quid g̃ amplius iudeo est. aut q̃ vti
litas circūcisionis? Multuꝫ p om-
nem modū. Primū quidez: qꝛ cre-
dita sūt illis eloquia dei. Quid em̃ si quidā
illoꝝ nō crediderūt? Nūquid incredulitas
illoꝝ fidē dei euacuauit? Absit. Est aūt deꝰ
verax: omnis aūt hō mendax sicut scriptū
est: vt iustificeris in ſmonib̃ tuis ⁊ vīcas
cū iudicaris. Si aūt iniq̃tas nr̃a iusticiaz
dei cōmēdat: quid dicem⁹? Nūquid iniquꝰ
est deus. qui infert irā? Scom hoīem dico.
Absit. Alioquin qūo iudicabit deus hunc
mundū? Si em̃ veritas dei in meo mēdatō
abūdauit in gliam ipius: q̃d adhuc et ego
tanq̃ peccator iudicor et nō sicut blasphe-
mamur. et sicut aiunt quidaz nos dicere.
faciamus mala vt veniāt bona? Quorum
damnatio iusta est. Quid g̃? Precellimus
eos? Nequaq̃. Causati em̃ sumus iudeos et
grecos oēs sub peccato esse: sicut scriptum
est. Quia nō est iustus quisq̃: non ē intel-
ligens: non est requirens deum. Omēs de-
clinauerūt simul inutiles facti sūt: non est
qui faciat bonū nō est vsq̃ ad vnū. Sepul
crū patēs est guttur eoꝝ: līguis suis dolo-
se agebāt: venenū aspidū sub labijs eoruz.
Quoꝝ os maledictōe et amaritudine ple-
nū est: veloces pedes eoꝝ ad effūdendū sā-
guinē. Contritō ⁊ infelicitas in vijs eoꝝ: ⁊
viam pacis nō ꝓgnouerūt: non est timor
dei ante oculos eoꝝ. Scimus aūt. quoniā
quecunq̃ lex loquiť hijs qui in lege sūt lo-
quitur: vt omne os obstruatur et subdit⁹
fiat omnis mūdus deo: quia ex operib̃ le-
gis nō iustificabiť oīs caro corā illo. Per
legē em̃ ꝓgnitō peccati. Nunc aūt iusticia
dei sine lege manifestata ē: testificata a le-
ge et ꝓphetis. Justicia aūt dei ē p fidez ihu
xpi: in omnes et sup oēs qui credūt in eū.
Nō em̃ est distinctō. Omēs em̃ peccaueř:
et egēt gl̃ia dei. Justificati gratis p gr̃am
ipius p redēptōem que ē in xpo ihu: quem
ꝓposuit deus ꝓpiciatorē p fidē in sanguine
ipius ad ostēsionē iusticie sue ꝓpter remis-
sionē pcedentiū delictoꝝ in sustentatōe dei
ad ostēsionē iusticie eius in hoc tpe: vt sit
ipe iustus et iustificās eū qui ex fide ē ihu
xpi. Ubi est g̃ gliatio tua? Exclusa ē. Per
quā legem? Factoꝝ? Nō. Sed p legez fidei.
Arbitramur em̃ iustificari hominē p fidē:
sine opib̃ legis. An iudeoꝝ deus tm̃? Nō-
ne ⁊ gentiū? Immo ⁊ gentiū. Quoniāqui-
dem vn⁹ ē deus qui iustificat circūcisionez
ex fide: et ꝓputiū p fidez. Legem g̃ destrui-
mus per fidem? Absit. Sed legē statuim⁹.
Capitulum. .IIII.

Quid g̃ dicemus iuueniſſe abraham
ꝓrem nr̃m scom carnē? Si eī abra
ham ex opib̃ iustificatus ē. habet
gliam: sed nō apud deū. Quid em̃ scriptu-
ra dicit? Credidit abrahā deo: et reputatū
est illi ad iusticiā. Ei aūt qui opatur. mer
ces non imputať scom gr̃am: sed scom de-
bitū. Ei vero qui non opať. credēti aūt in
eū qui iustificat impiū reputať fides eiꝰ ad
iusticiā scom ꝓpositū gratie dei: sicut ⁊ da-
uid dicit beatitudinez hois cui deꝰ accepto
fert iusticiaz sine opib̃. Beati q̃ꝝ remisse
sūt iniq̃tates: ⁊ q̃ꝝ tecta sūt pcā. Beatus

b vir cui nō imputauit dñs peccatū Beati-
tudo g̃ hec in circumcisione tm̃ manet: an
etiaz in p̃pucio: Dicim⁹ em̃: qz reputata ẽ
abrahe fides ad iusticiaz. Quo g̃ reputata
ẽ: In circūcisione: an in p̃pucio. Nō in cir
cūcisione: sz in p̃pucio. Et signū accepit cir-
cūcisionis signaculū iusticie fidei q̃ ẽ in p̃-
pucio: vt sit pater oīm credentiū p̃ p̃puci-
um: vt reputet̃ q illis ad iusticiā. Et sit pa
ter circūcisionis: nō hijs tm̃ q̃ sūt in circū
cisiōe: sz et hijs q̃ sectant̃ vestigia fidei que
ẽ in p̃pucio p̃ris nr̃i abrahe. Nō em̃ p̃ legē
pmissio abrahe aut semini ei⁹ vt heres es-
set mūdi: sz p̃ iusticiā fidei Si em̃ q̃ ex le-
r ge heredes sūt. exinanita ẽ fides: abolita ẽ
pmissio. Lex em̃ irā op̃at̃. Vbi ei nō ẽ lex:
nec p̃uaricacio. ideo ex fide: vt scd̃m gr̃am
firma sit pmissio omni semini. Nō ei q̃ ex
lege ẽ solū: sz et ei q̃ ex fide ẽ abrahe q̃ ẽ p̃r
oīm nr̃m: sicut scriptū ẽ. Quia patrē mul-
tax gentiū posui te ãte deū cui credidisti:
q̃ viuificat mortuos: q vocat ea q̃ nō sunt
tanq̃ ea q̃ sūt. Qui p̃t̃ spem ī spez credidit:
vt fieret p̃r multax gentiū: scd̃m q̃ dictuz
ẽ ei. Sic erit semē tuū: sicut stelle celi et si-
cut arena q̃ ẽ in litore maris. Et nō infir-
matus ẽ in fide: nec p̃sideravit corpus suū
emortuū. cū iam fere centū esset annox: et
emortuā vuluā sare. In repromissiōe etiā
dei nō hesitauit diffidētia: sz p̃fortat⁹ ẽ fide
dās gl̃iam deo: plenissime sciēs. qz q̃cunq;
pmisit deus potēs ẽ q facere. Ideo q repu-
tatū ẽ illi ad iusticiā Nō ẽ aūt scriptū tm̃
S p̃t̃ ip̃m qz reputatū ẽ illi ad iusticiā: sz et
p̃t̃ nos quib⁹ reputabit̃ credētibꝰ ī eū qui
suscitauit ih̃m xp̃m dñm nr̃m a mortuis: q̃
t̃ditus ẽ p̃pter delicta nr̃a. et resurrexit p̃-
pter iustificatōem nr̃am. Ca. .V.

Iustificati g̃ ex fide pacem habea-
mus ad deū p̃ dñm nr̃m ih̃m xp̃m:
per quē habemus accessū p̃ fidem
in gr̃am istā: in q̃ stamus q gl̃iamur in spe
gl̃ie filiox dei. Nonsolum aūt: sz et gloria-
mur in tribulatōnib⁹: scientes q tribulatō
pacientiā op̃at̃: pacientia aūt p̃batōem: p̃-
batō vero spem. Spes aūt nō p̃fundit: q̃a
caritas dei diffusa ẽ in cordib⁹ nr̃is: p̃ spi-
ritū sanctū q̃ datus ẽ nobis Adhuc em̃ xp̃c
e cū adhuc infirmi essemus scd̃m tēpus pro
impijs mortuus ẽ: Vix em̃ p̃ iusto q̃s mo-
ritur. Nam pro bono forsitan quis audeat
mori. Cōmendat aūt caritatē suam deus ī
nobis: qm̃ si cū adhuc peccatores essemus
scd̃m tempus xp̃c p̃ nob⁹ mortu⁹ ẽ. Multo
igit̃ magis nūc iustificati in sanguine ip̃i⁹
salui erimus ab ira p̃ ip̃m. Si ei cū inimi-
ci essemus reconciliati sumus deo. p̃ mor-
tē filij eius: multomagis reconciliati salui
erimus in vita ip̃ius. Nōsolū aūt: sz et glo-
riamur ī deo p̃ dñm nr̃m ih̃m xp̃m: p̃ quē
nūc recōciliatōem accepimus. Propterea
sicut p̃ vnū hoiem pc̃m in hūc mūdū int̃-
uit q p̃ peccatū mors: et ita ī omnes hoīes
mors p̃transijt: in q̃ oēs peccauerūt. Vsq;
ad legē em̃ peccatū erat in mūdo. Peccatū
aūt nō imputabat̃ cū lex ñ esset: sz regna-
uit mors ab adā vsq; ad moysen. etiā ī eos
q̃ nō peccauerūt in silitudinē p̃uaricatōis
ade: q̃ ẽ forma futuri. Sz nō sicut delictū:
ita et donū. Si em̃ vni⁹ delicto multi mor-
tui sūt: multomagis gr̃a dei q donū. in gr̃a
vni⁹ hoīs ih̃u xp̃i. ī plures abūdauit. Et ñ
sicut p̃ vnū peccatū: ita q donū. Nā iudici-
um ex vno in ꝯdēnatōem: gr̃a aūt ex mul-
tis delictis in iustificatōem. Si em̃ vni⁹ de-
licto mors reg̃uit p̃ vnū: m̃ltomagis abū-
dantiā gr̃e q donatōnis et iusticie accipiē-
tes in vita regnabūt p̃ vnū ih̃m xp̃m Igi-
tur sicut p̃ vnius delictū in oēs hoīes ī cō-
demnatōem: sic q p̃ vnius iusticiā in omēs
hoīes in iustificatōez vite. Sicut em̃ p̃ in-
obedientiā vnius hoīs peccatores ꝯstituti
sunt multi: ita q p̃ vnius obedientiaz iusti
ꝯstituent̃ multi. Lex aūt subint̃uit: vt abū-
daret delictū. Vbi aūt abundauit delictuz.
supabūdauit et gracia: vt sicut reg̃uit pec
catū in mortē. ita et gracia regnet p̃ iusti-
ciā in vitā eternā: p̃ ih̃m xp̃m dñm nr̃m.

Capitulum .VI.

Quid g̃ dicemus: Manebim⁹ in pec-
cato: vt gr̃a abūdet: Absit. Qui em̃
mortui sumus peccato: quō adhuc
viuemus ī illo: An ignoratis fr̃es: qz qui-
cunq; baptizati sumus in xp̃o ih̃u ī morte
ip̃ius baptizati sum⁹: Cōsepulti ei sumus
cū illo p̃ baptismum in mortē: vt quō xp̃c
surrexit a mortuis p̃ gl̃iam p̃ris: ita q nos
in nouitate vite ambulemus. Si ei ꝯplā-
tati facti sum⁹ silitudini mortis ei⁹: simul
et resurrectōis erim⁹. Hoc sciētes: qz vet⁹
hō nr̃ simul crucifixus est vt destruat̃ cor-
pus peccati: vt vlt̃ ñ seruiam⁹ peccato. Qui

em̃ mortuus ẽ: iustificat⁹ ẽ a peccato. Si
aũt mortui sumus cũ xp̃o credim⁹ q; simul
etiã viuemus cũ xp̃o: sciẽtes q; xp̃c resur-
gẽs ex mortuis iã nõ moritᷣ: mors illi vltᷣ
nõ dominabitᷣ. Qđ em̃ mortuus ẽ peccato.
mortu⁹ ẽ semel: qđ aũt viuit viuit deo. Ita
et vos existimate vos mortuos quidez esse
h. peccato: viuẽtes aũt deo in xp̃o iħu. Nõ g̃
regnet peccatum in vr̃o mortali corpe: vt
obediatis ꝯcupiscẽtijs ei⁹. Sz neq; exhibe-
atis mẽbra vr̃a arma iniquitatis peccato:
sz exhibete vos deo tanq̃ ex mortuis viuẽ-
tes: q mẽbra vr̃a arma iusticie deo. Pecca
tũ em̃ vob̃ non dn̄abitur. Non em̃ sub lege
estis: sed sub gr̃a. Quid g̃? Peccabim⁹?: qm̃
nõ sum⁹ sub lege sz sub gr̃a? Absit. An ne-
scitis qm̃ cui exhibetis vos ꝟuos ad obedi
endũ: ꝟui estis ei⁹ cui obedistis. siue pecca-
ti ad mortẽ siue obeditõis ad iusticiã? Gra
cias aũt ago deo. q; fuistis ꝟui pc̃i: obedi-
stis aũt ex corde. in eã formã doctrine in q̃
traditi estis. Liberati aũt a peccato: serui
facti estis iusticie. Humanũ dico: ꝓt infir-
mitatẽ carnis vestre. Sicut ei exhibuistis
mẽbra vestra seruire īmundicie et iniq̃tati
ad iniquitatẽ: ita nũc exhibete mẽbra vr̃a
ꝟuire iusticie in sanctificatõez. Cũ em̃ ꝟui
essetis peccati: liberi fuistis iusticie. Quez
g̃ fructũ habuistis tũc in illis: ī quib⁹ nũc
erubescitis? Nã finis illoꝝ mors ẽ. Nũc ve-
ro liberati a peccato. ꝟui aũt facti deo: ha-
betis fructũ vestrũ in sanctificatõez: finez
vero vitam eternã. Stipendia em̃ peccati
mors: gr̃a autẽ dei vita eterna. in xp̃o iħu
domino nostro. Ca. .VII.

An ignoratis fratres scientib⁹ enim
legẽ loquor: q; lex in homĩe dn̄at
quanto tpe viuit? Nã que sub viro
est mulier: viuente viro alligata ẽ legi. Si
aũt mortu⁹ fuerit vir eius: soluta ẽ a lege
viri. Igit̃ viuente viro vocabit̃ adultera si
fuerit cũ alio viro: si aũt mortuus fuerit
vir ei⁹. liberata ẽ a lege viri: vt nõ sit adul
tera si fuerit cũ alio viro. Itaq; fres mei q
vos mortificati estis legi per corpus xp̃i:
vt sitis alteri⁹ qui ex mortuis resurrexit:
vt fructificetis deo. Cũ em̃ essemus in car
ne. passiones peccatoꝝ que p legem erant
opabant̃ in mẽbris nr̃is: vt fructificarẽt
morti. Nunc aũt soluti sumus a lege mor-
tis. in qua detinebamur: ita vt ꝟuiamus in
b. nouitate spũs et nõ in vetustate lr̃e. Quid
g̃ dicemus? Lex peccatũ ẽ? Absit. Sz pec-
catũ nõ ꝯgnoui: nisi p legẽ. Nam ꝯcupiscẽ
tiã nesciebã: nisi lex diceret. Nõ ꝯcupisces.
Occasione aũt accepta. peccatũ p mãdatũ
operatũ est in me omnẽ ꝯcupiscentiã. Si-
ne lege em̃ peccatũ mortuũ erat. Ego aũt
viuebã sine lege aliquãdo. Sed cũ venisset
mãdatũ: peccatũ reuixit. Ego aũt mortu⁹
sũ: et inuentũ est mihi mandatũ qđ erat ad
vitam: hoc esse ad mortem. Naz peccatum
occasione accepta p mandatũ seduxit me:
et p illud occidit. Itaq; lex quidẽ sancta: q
mandatuz sanctũ q iustum et bonũ. Qđ g̃
bonũ est mihi factũ est mors? Absit. Sed
peccatũ vt appareat peccatũ p bonũ opa-
tũ ẽ mihi mortẽ: vt fiat sup̃ modũ peccãs
peccatũ p mandatũ. Scimus em̃: quia lex
spiritualis ẽ. Ego aᷣ carnalis sũ: venũda-
tus sub peccato. Qđ em̃ operor nõ intelli-
go. Nõ em̃ qđ volo bonũ hoc ago: sz quod
odio malũ illud facio. Si aũt qđ nolo illđ
facio: ꝯsentõ legi q̃m bona ẽ. Nunc aũt iaz
nõ ego operor illud sz quod habitat in me
peccatũ. Scio ei: q; nõ habitat in me hoc
ẽ in carne mea bonũ. Nã velle adiacet mi-
hi: pficere aũt bonũ nõ inuenio. Non em̃
qđ volo bonũ hoc facio: sz qđ nolo malum
hoc ago. Si aũt qđ nolo illud facio: iã nõ
ego operor illud: sz qđ hĩtat ī me peccatũ.
D Inuenio igit̃ legẽ volenti mihi facere bo-
nũ: q̃m mihi malũ adiacet. Cõtelector em̃
legi dei scd̃m interiorẽ hominẽ. Video aũt
aliã legẽ in mẽbris meis. repugnantẽ legi
mẽtis mee: q captiuantẽ me in lege pecca-
ti q̃ est in mẽbris meis. Infelix ego hõ: q̃s
me liberabit de corpe mortis hui⁹? Gracia
dei: p iħm xp̃m dn̄m nr̃m. Igit̃ ego ipe mẽ
te ꝟuio legi dei: carne aũt legi peccati.

Capitulum. .VIII.

Nihil g̃ nunc dãnatõnis est his qui
sũt in xp̃o iħu: qui nõ scd̃m carnẽ
ambulãt. Lex em̃ spũs vite in xp̃o
iħu: liberauit me a lege peccati et mortis.
Nam qđ impossibile erat legi in quo infir-
mabatur p carnem: deus filium suuz mit-
tens in similitudinem carnis peccati: q de
peccato dãnauit peccatũ in carne. vt iusti-
ficatõ legis implerẽt in nob⁹: qui non scd̃m
carnẽ ãbulamus. sed secundũ spm̃. Qui ei
scd̃m carnẽ sũt. q̃ carnis sũt sapiũt: q̃ vero

scom spiritū sūt. que sūt spūs sentiūt. Naz prudētia carnis moz ē: prudētia aūt spūs vita et pax. Oīm sapiētia carnis inimica ē deo. Legi em̄ dei nō ē subiecta: nec em̄ pt. Qui aūt in carne sūt: deo placere nō pñt. Vos aūt in carne nō estis sz in spū: si tamē spūs dei hītat in vob. Si quis aūt spm̄ xpi nō habet: hic nō ē ei⁹. Si aūt xpc ī vob ē: corpus quidez mortuū ē ꝓpt̄ peccatū: spūs vero viuit ꝓpt̄ iustificatōez. Qđ si spūs ei⁹ qui suscitauit ihm̄ a mortuis hītat in vob: q̄ suscitauit ihm̄ xp̄m a mortuis viuificabit ꝙ mortalia corpa vr̄a: ꝓpter inhītantē spm̄ eius ī vob. Ergo frēs debitores sum⁹: nō carni vt scom carnē viuam⁹. Si em̄ secundū carnē vixeritis. moriemī: si aūt spū facta carnis mortificaueritis. viuetis. Quicūqz em̄ spū dei aguntr. hij sūt filij dei. Non ei accepistis spm̄ ꝑuitutis itez in timore: sz accepistis spm̄ adoptōis filiorū dei: in q̄ clamamus abba pr̄. Ipe em̄ spūs testimoniū reddet spūi nr̄o: ꝙ sum⁹ filij dei. Si aī filij. et heredes: heredes quidez dei. coheredes aūt xpi: si tn̄ ꝯpatimur vt ꝙ simul conglorificemur. Existimo em̄: ꝙ nō sūt cōdigne passiones hui⁹tpis ad futurā gl̄iam. q̄ reuelabit̄ in nob. Naz expectatō creature reuelatōnem filioꝝ dei expectat. Vanitati em̄ creatura subiecta ē nō volēs. sz ꝓpt̄ euz q̄ subiecit eā in spe: q̄z et ipa creatura liberabit̄ a ꝑuitute corruptōis ī libertatē gl̄ie filioꝝ dei. Scim⁹ ei: ꝙ oīs creatura ingemiscit ꝙ parturit vsqz adhuc. nōsolū aūt illa: sz ꝙ nosipi pmicias spūs hñtes. ꝙ ipi int̄ nos gemim⁹ adoptōez filioꝝ dei: expectantes redēptōez corpis nr̄i. Spe ei salui facti sum⁹. Spes aūt q̄ videt̄ nō ē spes. Nam qđ videt quis qđ sperat: Si aūt qđ nō videm⁹ speram⁹: ꝑ pacientiā expectam⁹. Similit̄ aūt ꝙ spūs adiuuat infirmitatē nr̄am. Nā qđ oremus sicut oportet nescimus: sed ipe spūs postulat ꝓ nobis gemētibo inenarrabilibo. Qui aūt scrutat̄ corda. scit qđ ꝺsideret spūs: q̄z scom deuz postulat ꝓ sanctis. Scimus aūt quoniā diligentibo deuz. oīa coopantur in bonū: hijs qui scom ꝓpositū vocati sunt sancti. Naz q̄s pscinit ꝙ predestinauit cōformes fieri ymaginis filij sui: vt sit ipe pmogenit⁹ in multis frib. Quos aūt predestinauit hos et vocauit: et q̄s vocauit hos et iustificauit. Quos aūt iustificauit: illos et magnificauit. Quid g̃ dicemus ad hec. Si de⁹ ꝓ nobis: quis ꝓt̄ nos: Qui etiā ꝓprio filio non pepercit: sz ꝓ nob oībus tradidit illuz. Quō non etiam cum illo omīa nobis donauit: Quis accusabit aduersus electos dei: Deus iustificat. Quis ē qui ꝯdēnet: Xp̄us ihūs q̄ mortu⁹ ē ymo qui et rsurrexit: qui ē ad dexterā dei: q̄ etiā intꝛpellat ꝓ nob. Quis g̃ nos separabit a caritate xp̄i: Tribulatō an angustia an fames an nuditas an piculū: an psecutō an gladi⁹: Sicut scriptū ē. Quia ꝓpt̄ te morti ficamur tota die: estimati sum⁹ sicut oues occisionis. Sed in hijs oībo supam⁹: ꝓpter eū q̄ dilexit nos. Cert⁹ sū em̄: qz neqz moz neqz vita neqz angeli neqz prīcipatus neqz ꝑtutes neqz instantia neqz futura neqz fortitudo neqz altitudo neqz ꝓfundū neqz creatura alia potezit nos separe a caritate dei: que est in xp̄o ihū domino nostro.

Capitulum. .IX.

Veritatem dico in xp̄o ihū. nō mētioz. testimoniū mihi ꝓhibente cōscientia mea in spiritu sancto: qm̄ tristicia mihi ē magna: ꝙ ꝯtinu⁹ dolor cordi meo. Optabā em̄ ego ipe anathema esse a xp̄o pro frībus meis qui sūt ꝯgnati mei scom carnē qui sūt israelitē: quoꝝ adoptō est filioꝝ ꝙ gl̄ia et testamentū ꝙ legislatō ꝙ obsequm et ꝓmissa: quoꝝ pres ex qbo xp̄c scom carnē. qui est supꝛ omnia de⁹ bñdict⁹ in secula amē. Nō aūt q̄ exciderit verbum dei. Non em̄ oēs qui sunt ex isr̄l hij sūt israhelitē. neqz qui semē sūt abrahe omēs filij abrahe sūt. Sz in ysaac vocabit̄ tibi semē: id ē nō qui filij carnis hij filij dei: sz qui filij sunt ꝓmissionis. estimant̄ in semine. Promissionis em̄ ꝏbum hoc ē. Scom hoc tempus veniā: et erit sare filius. Nonsolū aūt illa: sz ꝙ rebecca ex vno ꝯcubitu habēs geminos filios ysaac pris nr̄i. Cum ei nōdū nati fuissēt aut aliqđ boni egissēt aut mali: vt scom electōnem ꝓpositū dei maneret. nō ex operibo sed ex vocāte dictū ē ei: quia maioz seruiet minori sicut scriptū est. Jacob dilexi. esau aūt odio habui. Quid ergo dicemus: Nūquid iniquitas apud deuz: Absit. Moysi enim dicit. Miserebor cui misertus sū: et miserico⁹diā prestabo cui miserebor. Igit̄ nō volentis neqz currētis sz miserētis ē dei. Dicit ei scriptura pharaoni

Quia in hoc ipm excitaui te vt ostendã in te ẽtutem meã: et vt annũcietur nomẽ meũ ĩ vniuersa terra. Ergo cui⁹ vult miserebit: et quẽ vult ĩdurat. Dicis itaq; mihi. Quid adhuc q̃ritur: Voluntati eĩ ei⁹ q̃s resistit: O hõ: tu q̃s es. q̃ respõdeas deo: Nũquid dicit figmẽtũ ei q̃ se finxit: q̃d me fecisti sic: An nõ habet potestatẽ figul⁹ luti ex eadẽ massa facere aliud quidẽ vas in honorẽ: aliud vero in ꝓtumeliã: Q̃d si deus volẽs ostendere iram. et notã facere potẽtiã suam sustinuit in multa paciẽtia vasa ire apta in interitu: vt ostẽderet diuicias gl̃ie sue in vasa misericordie q̃ preparauit in gloriã: Quos ⁊ vocauit nos: nõsolũ ex iudeis sed etiã ex gentibꝫ: sicut in osee dicit. Vocabo nõ plebem meã. plebem meã: et nõ dilectã dilectam. ⁊ nõ misericordiã ꝓsecutã misericordiã ꝓsecutã. Et erit: in loco vbi dictũ ẽ eis nõ plebs mea vos: ibi vocabũt filij dei viui. Ysaias autẽ clamat ꝑ isr̃l. Si fuerit numer⁹ filioꝝ isr̃l tanq̃ arena maris: reliquie salue fiẽt. Verbũ eĩ ꝓsũmans ⁊ abbreuiãs ĩ eq̃tate: q̃ verbũ breuiatũ faciet dñs sup terraꝫ. Et sicut ꝓdixit ysaias nisi dñs sabaoth reliquisset nob semẽ sicut sodoma facti essemus: ⁊ sicut gomorra silẽs fuissemus. Quid q̃ dicemus: Q̃d gentes q̃ nõ sectabant iusticiã appẽdert iusticiã: iusticiã aũt que ex fide est. Isr̃l vero sectãdo legẽ iusticie: in legẽ iusticie nõ puenit. Quare: q̃ nõ ex fide: sꝫ quasi ex operibus. Offenderũt emĩ in lapidẽ offensionis: sicut scriptũ est. Ecce ponã in syon lapidẽ offẽsionis et petrã scandali: et omnis qui credit in eũ non ꝓfundetur. Ca. .X.

Fratres: volũtas quidẽ cordis mei ⁊ obsecratõ ad deũ fit ꝑ illis in salutꝫ. Testimoniũ emĩ phibeo illis q̃ emulatõem quidem dei hñt: sꝫ non scõm scientiã. Ignorãtes emĩ iusticiã dei. et suaꝫ querẽtes statuere: iusticie dei nõ sunt subiecti. Finis emĩ legis x̃ps: ad iusticiaꝫ omni credẽti. Moyses emĩ scripsit: quoniã iusticiã que ex lege ẽ qui fecerit homo viuet in ea. Que aũt ex fide est iusticia sic dicit. Ne dixeris in corde tuo. quis ascendet in celũ. id est x̃pm deducere: aut quis descendit in abissum. hoc est x̃pm a mortuis reuocare. Sed quid dicit scriptura: Prope est verbũ in ore tuo et in corde tuo. Hoc est verbum fidei q̃ ꝓdicamus: quia si ꝓfiteaꝛis in ore tuo dñm ihm̃: ⁊ in corde tuo crediderꝛis. q̃ deus illuꝫ suscitauit a mortuis: saluꝰ eris. Corde emĩ creditur ad iusticiam: ore aũt cõfessio fit ad salutẽ. Dicit eĩ scriptura. Omis q̃ credit in illũ non ꝓfundet. Nõ emĩ est distinctio iudei et greci. Nam idẽ dñs omnium: diues in omnes qui inuocãt illũ. Omis emĩ quicunq; inuocauerit nomẽ dñi: saluꝰ erit. Quõ g̃ inuocabũt in quẽ nõ crediderũt: Aut quõ credent ei: quẽ nõ audierũt: Quõ aũt audient: sine ꝓdicante: Quõ vero ꝓdicabũt: nisi mittant: Sicut scriptuꝫ ẽ. Quã speciosi pedes euãgelizantiũ pacẽ: euangelizantiũ bona. Sꝫ nõ omnes obediũt euãgelio. Ysaias emĩ dicit. Dñe quis credidit auditui nr̃o: Ergo fides ex auditu: auditus aũt ꝑ verbũ x̃pi. Sꝫ dico. Nũquid nõ audierũt: Et quidẽ in omnẽ terrã exiuit sonus eoꝝ: et in fines orbis tre vba eoꝝ. Sꝫ dico. Nũquid isr̃l nõ ꝓgnouit: Primus moyses dicit. Ego ad emulatõez vos adducã in nõ gentẽ. in gentẽ insipientẽ. in irã vos mittã. Ysaias aũt audet ⁊ dicit. Inuẽtus sũ a non querẽtibꝫ me: palã apparui hijs qui me nõ interrogabãt. Ad isr̃l autẽ dicit. Tota die expãdi manꝰ meas ad populum nõ credentem: sꝫ ꝓtradicentẽ mihi.

Capitulum. .XI.

Dico ergo. Nũquid deus repulit populũ suũ: Absit. Naꝫ et ego israhelita sũ ex semine abraham de tribu beniamin. Nõ repulit deus plebẽ suã quaꝫ ꝑsciuit. An nescitis ĩ helya quid dicit scriptura: quẽadmodum interpellat deuꝫ aduersum isr̃l: Dñe pphetas tuos occiderũt: altaria tua suffoderũt. et ego relictus sum solus: et querũt aiam meaꝫ. Sꝫ quid dicit illi diuinũ responsũ: Reliqui mihi septem milia virorꝝ: qui nõ curuauerũt genua ãte baal. Sic g̃ et ĩ hoc tpe: reliq̃e scõm electõnem gr̃e salue factꝫ sunt. Si aũt gr̃a: iam non ex opibꝫ. Alioq̃n gr̃a iam nõ est gr̃a. Quid g̃: Q̃d querebat isr̃l hoc nõ ẽ ꝓsecutus: electõ aũt ꝓsecuta est: ceteri vero excecati sunt sicut scriptũ est. Dedit illis deꝰ spiritũ ꝓpunctõnis: oculos vt nõ videant et aures vt nõ audiant: vsq; in hodiernuꝫ diem. Et dauid dicit. Fiat mensa eoꝝ coram ipis in laqueum: et in captõnem ⁊ in scandalũ ⁊ in retributõez illis. Obscurent

oculi eoꝝ ne videant: et dorsum eoꝝ semp incurua. Dico g̃. Nũquid sic offenderũt ut caderent: Absit. Sed illoꝝ delicto. salꝰ gẽtib: vt illos emulent. Qđ si delictũ eorum diuicie sunt mundi. et diminutõ eoꝝ diuicie gentium: quanto magis plenitudo eoꝝ: Vobis em̃ dico gentib. Quãdiu quidẽ ego sum gentium aplꝰ ministeriũ meum honorificabo: si quo ad emulandu ꝓuocem carnẽ meaz: et saluos faciã aliquos ex illꝭ. Si em̃ amissio eoꝝ reconciliatio ẽ mundi: q̃ assumptio nisi vita ex mortuis: Qđ si deliba tõ sancta est: et massa. Etsi radix sãcta: et rami. Qđ si aliqui ex ramis fracti sunt: tu aũt cum oleaster esses inſtus es in illꝭ: et socius radicis ⁊ pinguedinis oliue factꝰ es: noli gl'iari aduersus ramos. Qđ si glorieris: nõ tu radicem portas: sed radix te. Dicis g̃. Fracti sunt rami: vt ego inserar. Bene. Propter incredulitatez fracti sunt. Tu aũt fide stas. Noli altũ sapere sz time. Si eĩ deus naturalib ramis nõ pepercit: ne forte nec tibi parcat. Vide g̃ bonitatem et seueritatem dei. In eos quidẽ qui ceciderũt seueritatẽ: in te aũt bonitatẽ dei: si pmanseris in bonitate. Alioquin tu excideris. Sed ⁊ illi si non pmanserint in credulitate inserẽtur. Potens est em̃ deus iterũ inserere illos. Nametsi tu ex naturali excisus es oleastro et cõtra naturã insertꝰ es in bonã oliuaz: quanto magis hij qui scõm naturã inserent sue oliue: Nolo enim vos ignorare fratres misteriũ hoc: vt non sitis vobisipis sapientes: quia cecitas ex pte ꝓtigit in isrl donec plenitudo gentiũ intraret: et sic omnis isrl saluus fieret sicut scriptũ est. Veniet ex sion: qui eripiat et auertat impietatẽ a iacob. Et hoc illis a me testamẽtum: cũ abstulero peccata eoꝝ. Scõm euangeliũ quidem inimici ꝓpter vos: scõm electõem autẽ carissimi ꝓpter patres. Sine pententia em̃ sunt dona et vocatio dei. Sicut enim aliquãdo et vos nõ credidistis deo: nunc aũt misericordiam ꝓsecuti estis ꝓpter incredulitatem illoꝝ: ita ⁊ isti nunc non crediderunt in vestrã misericordiã: vt ⁊ ipi misericordiã ꝓsequant. Conclusit em̃ deus omia in ĩcredulitate: vt omniũ misereat. O altitudo diuitiaꝝ sapietie ⁊ sciẽtie dei: q̃ incõprehensibilia sũt iudicia eius: ⁊ inuestigabiles vie eius. Quis em̃ ꝓgnouit sensum dñi: aut quis ꝓsiliarius eius fuit: Aut quis prior dedit illi: et retribuet ei: Quonia ex ipo et per ipm et in ipo sũt omnia: ipi gloria in secula seculoꝝ amen.

Capitulum .XII.

Obsecro itaq̃ vos fratres ꝑ misericordiã dei: vt exhibeatis corpa vra hostiam viuentẽ. sãctam. deo placentẽ. ratõnabile obsequiũ vestrum. Et nolite ꝓformari huic seculo: sed reformamini in nouitate sensus vri: vt ꝓbetis que sit voluntas dei bona. ⁊ beneplacẽs: et perfecta. Dico em̃ per gr̃am que data ẽ mihi. oibus qui sũt inter vos: nõ plus sapere q̃ oportet sapere. sed sapere ad sobrietatez: et vnicuiq̃ sicut deus diuisit mẽsurã fidei. Sicut em̃ in vno corpe multa membra habem⁹: oia aũt mẽbra non eundẽ actum habent: ita multi vnũ corpus sum⁹ in xpo: singuli aũt alꝭ altri⁹ mẽbra: hñtes aũt donatões scõm gr̃az que data ẽ nobis differẽtes. Sive ꝓphecia: scõm ratõnem fidei. Sive misteriũ: in mĩstrando. Sive qui docet: ĩ doctrina. Qui exhortat in exhortando. Qui tribuit: in simplicitate. Qui pest: in solicitudine. Qui miseret: ĩ hilaritate. Dilectõ: sine simulatõe. Odiẽtes malũ: adherentes bono. Caritatẽ frnitatis inuicẽ diligẽtes: honore inuicez pueniẽtes. Solicitudie nõ pigri: spũ feruẽtes: dño seruientes. Spe gaudẽtes: in tribulatõne patiẽtes: oratõni instãtes. Necessitatib sanctoꝝ ꝓmunicãtes: hospitalitatẽ sectãtes. Benedicite ꝑsequentib vos. Benedicite: ⁊ nolite maledicere. Gaudere cũ gaudẽtib: flere cũ flẽtib. Idipm ĩuicẽ sentientes. Nõ alta sapientes: sz humilib ꝓsentientes. Nolite esse prudentes apud vosmetipos. Nulli malũ ꝓ malo reddẽtes: prudẽtes bona nõtm̃ corã deo: szetiã coraz oĩbus hoĩb. Si fieri potest q̃ ex vob ẽ: cũ oĩbus hoĩb pacẽ hñtes. Non vosmetipos defendẽtes carissimi: sz date locũ ire. Scriptũ ẽ em̃. Mihi vindictã: ⁊ ego r̃tribuã dicit dñs. Sz si esurierit inimic⁹ tu⁹ ciba illũ: si sitit: potũ da illi. Hoc em̃ faciẽs: carbones ignis congeres sup caput eiꝰ. Noli vinci a malo: sz vince in bono malum.

Ca. .XIII.

Omnis anima pãtib sublimioribus subdita sit. Non est em̃ pãs nisi a deo. Que aũt sunt a deo: ordinata sũt. Itaq̃ ⁊ resistit pãti: dei ordinationi

reſiſtit. Qui aũt reſiſtũt: ipi ſibi dãnatõez acquirũt. Nam ꝓncipes nõ ſunt timori bo ni opis ſz mali. Vis aũt nõ timere ꝓtatez: bonũ fac: et habeb laudẽ ex illa. Dei eniz miſter eſt tibi in bonũ. Si aũt malũ feceris. time. Nõ em̃ ſine cauſa gladiũ portat. Dei em̃ miſter ẽ: vindex in irã ei q̃ malũ agit. Idcoq; neceſſitate ſubditi eſtote: nõſolum ꝓpter irã: ſz etiã ꝓpter ꝓſciẽtiã. Idco em̃ et tributa ꝓſtatis. Miſtri em̃ dei ſunt: in hoc ipm̃ ſeruientes. Reddite g̃ oĩbus debita. Cui tributũ tributũ: cui vectigal vectigal: cui timorẽ timorẽ: cui honorẽ honorẽ. Nemi quicq̃ debeatis: niſi vt inuicẽ diligatis. Qui em̃ diligit ꝓximũ: legẽ adimpleuit. Nã nõ adulterab. nõ occides. nõ furaberis. nõ fal ſũ teſtimoniũ dices. nõ ꝓcupiſces rẽ ꝓximi tui: etſi qd eſt aliud mãdatũ in hoc vbo inſtaurat: diliges ꝓximum tuũ ſicut teipm. Dilectõ ꝓximi malũ non opat. Plenitudo g̃ legis ẽ dilectõ. Et hoc ſcientes tẽpus: q̃ hora ẽ iã nos de ſõno ſurgere. Nũc ei ꝓpior ẽ nr̃a ſal?: q̃ cũ credidim?. Nox ꝓceſſit: dies aũt appropinquit. Abiciam? g̃ opa tẽ nebraꝝ et induamur arma lucis: ſicut i die honeſte ãbulemus. Non in ꝓmeſſatõnib et ebrietatib. nõ in cubilib et impudicijs. ñ in ꝓtentõne et emulatõne: ſz induimi dñm ihm̃ xp̃m: et carnis curã ne feceritis in deſideriis. Ca. .XIIII.

Infirmũ aũt in fide aſſumite: nõ in diſceptatõib cogitatõnum. Alius em̃ credit mãducare ſe omĩa. Qui aũt infirmus ẽ: olus mãducet. Is qui mã ducat nõ mãducantẽ nõ ſpernat: et q̃ non mãducat: mãducantẽ nõ iudicet. Deus ei illũ aſſumpſit. Tu qs es q̃ iudicas alienuz ſeruũ? Dño ſuo ſtat aut cadit. Stabit aũt Potens em̃ eſt deus ſtatuere illũ. Naz ali? iudicat diem inter diem: alius aũt iudicat omnẽ diem. Unuſq̃ſq; in ſuo ſenſu abũdet. Qui ſapit die. dño ſapit: et q̃ mãducat. domino mãducat. Gr̃as em̃ agit deo. Et qui nõ manducat. dño nõ manducat: et gr̃as agit deo. Nemo em̃ nr̃m ſibi viuit: et nemo ſibi morit̃. Siue ei viuimus. dño viuim?: ſiue morimur: dño morimur. Siue g̃ viui mus ſiue morimur: dñi ſumus. In hoc em̃ xp̃us mortuus eſt et reſurrexit: vt et viuorum et mortuoꝝ dominet̃. Tu autem quid iudicas fratrem tuum: aut tu q̃re ſpernis fratrem tuum? Omnes em̃ ſtabimus ante tribunal dei. Scriptum eſt em̃. Viuo ego dicit dñs: quoniã mihi flectet̃ oĩe genu: et omnis lingua ꝓfitebit̃ deo. Itaq; vnuſquiſq; nr̃m ꝓ ſe ratiõem reddet deo. Non g̃ amplius inuicẽ iudicem?. Sz hoc iudicate magis: ne ponatis offendiculuz fratri vel ſcãdalũ. Scio et ꝓfido in dño ihu: q̃ nihil ꝓmune per ipm̃. niſi ei qui exiſtimat qd cõ mune eſſe: illi ꝓmune eſt. Si ei ꝓpter cibũ frater tuus ꝓriſtatur: iam nõ ſcõm caritatẽ ambulas. Noli cibo tuo illum pdere: pro quo xp̃us mortuus ẽ. Non g̃ blaſphemetur bonũ nr̃m. Nõ eſt em̃ regnũ dei eſca et potus: ſz iuſticia et pax et gaudiũ in ſpũ ſancto. Qui ei in hoc fuit xp̃o placet deo: et ꝓbatus eſt hoĩb. Itaq; que pacis ſunt ſectemur: et que edificationis ſunt inuicem cuſtodiamus. Noli ꝓpter eſcã deſtruere opus dei. Omĩa quidẽ ſunt mũda: ſz malũ eſt homini qui p offendiculũ mãducat. Bonũ eſt nõ mãducare carnẽ et nõ bibere vinũ: neq; in quo frater tu? offendit aut ſcandalizatur aut infirmat̃. Tu q̃ fidẽ habes penes temetipm̃: habe corã deo. Beatus qui nõ iudicat ſemetipm̃ i eo q̃ ꝓbat. Qui aũt diſcernit: ſi mãducauerit dãnat? eſt: quia nõ ex fide. Omne aũt quod nõ eſt ex fide peccatum eſt. Ca. .XV.

Debemus autẽ nos firmiores inbecillitates infirmoꝝ ſuſtinere: et nõ nobis placere. Unuſquiſq; veſtruz ꝓximo ſuo placeat in bonũ ad edificatõnem. Etenim xp̃us nõ ſibi placuit: ſed ſicut ſcriptũ ẽ: ꝓperia ꝓperantiũ tibi ceciderũt ſup me. Quecunq; em̃ ſcripta ſũt ad nr̃az doctrinã ſcripta ſunt: vt p pacientiã et ꝓſolatõem ſcripturaꝝ ſpem habeamus. Deus aũt paciẽtie et ſolacij det vob idipm̃ ſapere in alterutz ſcõm ihm̃ xp̃m: vt vnanimes vno ore honorificetis deũ et patrẽ dñi nr̃i ihu xp̃i. Propter qd ſuſcipite inuicem ſicut et xp̃us ſuſcepit vos in honorez dei. Dico em̃ ihm̃ xp̃m miniſtrũ fuiſſe circũciſionis ꝓpter veritatem dei ad ꝓfirmãdas ꝓmiſſiones patrum: gentes aũt ſuper miſericordia honorare deũ: ſicut ſcriptuz ẽ. Propterea ꝓfitebor tibi in gentib dñe: et noi tuo cãtabo. Et iterum dicit. Letamini gentes cũ plebe eius. Et iterũ. Laudate omnes gẽtes dñm: et magnificate eũ

omnes populi. Et rursus ysaias ait. Erit radix ieſſe: et qui exurget regere gentes: in eū gentes ſperabūt. Deus aūt ſpei repleat vos oīi gaudio et pace in credēdo: vt abū detis in ſpe ⁊ virtute ſpūſſancti. Certꝰ ſum aūt fratres mei et egoipe de vobis: quoniam et ipi pleni eſtis dilectōne. Repleti omni ſciētia: ita vt poſſitis alterutꝝ monere. Audatius aūt ſcripſi vobis fratres ex pte. tanꝙ in memoriam vos reducēs: propter graciam que data eſt mihi a deo vt ſim miniſter xpi ihu in gentib ſanctificās euangelim dei: vt fiat oblatō gentiuꝫ accepta ⁊ ſanctificata in ſpiritu ſancto. Habeo igiē gloriam in xpo ihu ad deum. Non eīm audeo aliquid loqui eoꝝ que per me non efficit xpus in obedientiā gentiū: in verbo et factis in vtute ſignoꝝ et prodigioꝝ in virtute ſpūſſancti: ita vt ab hieruſalē per circuitum vſqꝫ ad illiricum repleuerim euāgelium xpi. Sic autem predicaui euangelium hoc. non vbi nominatus eſt xpus ne ſuper alienū fūdamentum edificarem: ſed ſicut ſcriptum eſt quoniam quibus nō eſt annūciatum de eo videbunt: et qui nō audierunt de eo intelligēt. Propter quod et impediebar plurimū venire ad vos et phibitus ſum vſqꝫ adhuc. Nunc vero vlteri⁹ locum nō habens hijs regionib: cupiditatē autem habens veniendi ad vos ex multis iam precedētib annis: cum in hyſpaniam pficiſci cepero. ſpero ꝙ preteriens videam vos. et a vobis deducar illuc. ſi vobis primum ex parte fruitus fuero. Nunc igiē pficiſcar in bieruſalem miniſtrare ſanctis. Probauerūt eīm macedonia ⁊ achaia collatōem aliquam facere in pauperes ſāctorum qui ſunt in bieruſalem. Placuit enim eis: et debitores ſunt eoꝝ. Nam ſi ſpiritualium eorum participes facti ſunt gētiles: debent et in carnalib miniſtrare eis. Hoc igitur cum cōſūmauero et aſſignauero eis fructum hunc: per vos proficiſcar in hyſpaniam. Scio autem: quoniam veniens ad vos in abundātia benedictōnis xpi veniam. Obſecro ꝙ vos fratres per dominuꝫ noſtrum ihesum xpm ⁊ per caritatem ſancti ſpiritus vt adiuuetis me in oratōnibus veſtris pro me ad deum. vt liberer ab infidelib qui ſunt in iudea: ⁊ obſequij mei oblatō accepta fiat in bieruſalem ſanctis: vt veniam ad vos in gaudio per voluntatem vt refrigerer vobiſcum. Deus autem pacis ſit cum omnib vobis amen.

Capitulum. .XVI.

Ommēdo aū vobis pheben ſororē noſtram que ē in miniſterio eccleſie que eſt cenchris vt eam ſuſcipiatis in dño digne ſanctis: ⁊ aſſiſtatis ei in quocunqꝫ negocio veſtri indiguerit. Etenī ipa quoqꝫ aſtitit multis: et mihiipi. Salutate priſcam et aquilaꝫ adiutores meos in xpo ihesu: qui pro anima mea ſuas ceruices ſuppoſuerunt: quib nō ſolus ego gracias ago ſed et cunctę eccleſie gentium: et domeſtica eccleſia eoꝝ. Salutate epheneetum dilectum mihi: qui eſt primitiu⁹ aſie in xpo ihu. Salutate mariam que multū laborauit in vobis. Salutate andronicum et iuliam ꝯgnatos et ꝯcaptiuos meos qui ſunt nobiles in apoſtolis: q ⁊ ante me fuerunt in criſto. Salutate ampliatum dilectiſſimum mihi in domino. Salutate vrbanum adiutorem nr̄m in xpo ihu: ⁊ ſtachin dilectum meum. Salutate apellen pbum in xpo. Salutate eos qui ſūt ex ariſtoboli domo. Salutate herodionem ꝯgnatum meum. Salutate eos qui ſunt ex narciſci domo: q̄ ſunt in domino. Salutate tripheenam et tripoſam: que laborāt in domio. Salutate perſidam cariſſimam: que multuꝫ laborauit in dño. Salutate ruffū electum in dño: et matrē eius et meā. Salutate aſmeretū et flegōtam hermen patrobam herman: ⁊ qui cū eis ſūt fratres. Salutate philologū et iuliā nereū et ſororem eius et olimpiadem: ⁊ oēs qui cū eis ſūt ſanctos. Salutate inuicē in oſculo ſancto. Salutant vos oēs eccleſie xpi. Rogo aūt vos frēs vt obſeruetis eos qui diſſentōes ⁊ offendicula preter doctrinā quā vos didiciſtis faciunt: et declinate ab illis. Huiuſcemodi enim xpo dño nr̄o non ſuiūt ſꝫ ſuo ventri: et p dulces ſmones et bñdictōnes ſeducunt cordа innocentiū. Eleſtra eīm obedientia in omni loco diuulgata ē. Gaudeo igiē in vob: ſed volo vos ſapiētes eſſe ī bono: ⁊ ſimplices in malo. Deus autem pacis ꝑterat ſathanan ſub pedib veſtris velociē. Gra dñi nr̄i ihu xpi vobiſcū. Salutat vos thimothe⁹ adiutor meus: ⁊ lucius et iaſon et ſoſipater ꝯgnati mei. Saluto vos ꝙ ego tercius:

q̃ scripsi epl'az in dño. Salutat vos gaius hospes meus: ⁊ vniuersa ecclesia. Salutat vos erastus archarius ciuitatis: ⁊ quart⁹ frater. Gratia dñi nr̃i ihu xp̃i cũ oĩb vob amẽ. Ei aũt qui potẽs est vos confirmare iuxta euãgelium meũ ⁊ p̃dicatõez ihu xp̃i: scõm reuelatõem misterij tẽporibꝫ eternis taciti qd̃ nũc patefactũ est per scripturas ꝓphetaꝫ scõm preceptuz eterni dei ad obe-ditõem fidei in cunctis gentibꝫ ꝯgniti soli sapiẽti deo per ihm xp̃m: cui honor ⁊ glo-ria in secula seculoꝫ amen.

Explicit epistola ad romanos. Incipit ꝓ-logus in epistolam ad corinthios.

Corinthij sũt achaici: et hij si-milit̃ ab apostolo audierunt verbum veritatis: ⁊ subuersi sũt multipharie a falsis apo-stolis. Quidaz a philosophie verbosa eloquentia: alij secta legis iudaice inducti sũt. Nos reuocat aplus ad verã fi-dem et euangelicam sapientiã: scribẽs eis ab epheso per thimotheum.

Explicit prologus. Incipit epistola ad co rinthios prima.

Paulus vocatus apostolus ihu xp̃i per volũtatem dei et sostenes frat̃ ecclesie dei que ẽ corinthi: sanctifica-tis in xp̃o ihu vocatis sã-ctis: cũ omnibꝫ qui inuo-cant nomẽ dñi nostri ihu xp̃i in omi loco ipoꝝ et nr̃o. Gr̃a vob ⁊ pax a deo p̃e no-stro: et dnõ ihu xp̃o. Gr̃as ago deo meo semp pr̃ vob in gr̃a dei que data ẽ vobis ĩ xp̃o ihu: qz in omnibꝫ diuites facti estis ĩ illo in omni verbo et in omni sciẽtia: sicut testimoniũ xp̃i cõfirmatũ est in vob ita vt nihil vobis desit in nulla gr̃a: expectãtibꝫ reuelatõem dñi nr̃i ihu xp̃i: qui et ꝯfirma-bit vos vsq̃ in finẽ sine crimine: in die ad-uentus dñi nr̃i ihu xp̃i. Fidelis deus: p quẽ vocati estis in societatem filij eius ihu xp̃i dñi nostri. Obsecro aũt vos fratres p̃ no-men domini nostri ihu xp̃i: vt idipm dica-tis oẽs: et non sint in vobis scismata. Si-tis aũt pfecti in eodez sensu: ⁊ in eadẽ scia.

Significatuz est em̃ mihi de vobis fratres mei ab hijs qui sunt cloes: quia ꝯtentõnes sunt inter vos. Hoc aũt dico: qd̃ vnusq̃sq̃ vestrum dicit. Ego quidem sum pauli: ego autem apollo: ego vero cephe: ego autem xp̃i. Diuisus est xp̃us? Nunq̃d paulus cru-cifixus est pro vobis: aut in nomine pauli baptizati estis? Gr̃as ago deo meo q̃ nemi nem vr̃m baptizaui. nisi crispum ⁊ gaium: ne quis dicat q̃ in nomine meo baptizati estis. Baptizaui aut̃ et stephane domuz: cetez nescio si quẽ aliuz baptizauerim. Nõ em̃ misit me xp̃us baptizare sed euãgeliza re: non in sapientia verbi: vt non euacue-tur crux xp̃i. Verbum em̃ crucis pereũti-bus quidem stultitia est: hijs aũt qui salui fiunt id est nobis virtus dei est. Scriptuz est em̃. Perdam sapientiã sapiẽtiũ: ⁊ pru-dentiam prudẽtium reprobabo. Vbi sapiẽs vbi scriba: vbi inquisitor huius seculi? Nõ-ne stultam fecit deus sapientiã huius mũ-di? Nã quia in dei sapientia ñ ꝯgnouit mũ-dus p̃ sapientiã deũ: placuit deo p̃ stultici am predicatõnis saluos facere credentes. Quoniaz et iudei signa petunt: et greci sa-pientiã querunt. Nos aũt p̃dicamus xp̃m crucifixum: iudeis quidem scandalũ: gen-tibus aut̃ stultitiã: ipis aut̃ vocatis iu-deis atq̃ grecis. xp̃m dei vtutem ⁊ dei sapi-entiam. Quia quod stultuz est dei. sapiẽti⁹ est hominibꝫ: ⁊ qd̃ infirmum ẽ dei: fortius est hominibꝫ. Videte em̃ vocatõnem vestrã fratres: quia nõ multi sapientes scõm car-nem non multi potentes non multi nobi-les: sed que stulta sunt mundi elegit de⁹ vt ꝯfundat sapiẽtes: et infirma mundi elegit deus vt ꝯfundat fortia: ignobilia mundi ⁊ ꝯtemptibilia elegit deus et ea que nõ sunt: vt ea que sunt destrueret: vt nõ gloriet̃ oĩs caro in ꝯspectu eius. Ex ipo aũt vos estis in xp̃o ihu: qui factus est nobis sapientia et iusticia et sanctificatio et redemptio: vt quemadmodum scriptum est: qui gloriat̃ in domino glorietur.

Capitulum .II.

Et ego cũ venissez ad vos fratres: veni non in sublimitate sermonis aut sapiẽtie: annũcians vob testi-moniũ xp̃i. Non em̃ iudicaui me scire ali-qd̃ ĩter vos nisi ihm xp̃m: ⁊ hũc crucifixũ. Et ego in infirmitate ⁊ timore et tremore

multo fui apud vos: et sermo meus ⁊ predicatō mea non in psuasibilibꝫ humane sapientie verbis: sed in ostēsione spūs ⁊ virtutis: vt fides vr̄a non sit in sapiētia hoīm sed in vtute dei. Sapientiaz aūt loquimur inter pfectos. Sapientiā vero nō hui⁹ seculi neqꝫ pncipum huius seculi qui destruuntur: sed loquimur dei sapientiā in mīsterio que abscōdita ē: quaz pdestinauit deus ante secula in gloriā nr̄am quā nemo pncipū hui⁹ seculi ꝯgnouit. Si em̄ ꝯgnouissent: nunq̄ dn̄m glorie crucifixissent. Sicut scriptū ē: q⁹ ocul⁹ n̄ vidit nec auris audiuit nec in cor hoīs ascēdit: q̄ pparauit deus his qui diligūt illū. Nobis aūt reuelauit deus p spm̄ suū. Spūs em̄ oīa scrutatur: etiā pfunda dei. Quis ei scit hominū que sūt hoīs: nisi spūs hoīs qui in ipo est: Ita et que dei sūt nemo ꝯgnouit nisi spūs dei. Nos aūt nō spiritū huius mūdi accepimus sed spiritū qui ex deo ē: vt sciamus que a deo donata sūt nob: que ⁊ loquimur non in doctis humane sapiētie vbis. sed in doctrina spūs: spūalibꝫ spūalia ꝯparātes. Animalis aūt homo nō pcipit ea que sunt spūs dei. Stultitia em̄ est illi: ⁊ nō potest intelligere: q⁊ spūaliter examinat. Spiritualis aūt iudicat omnia: et ipe a nemine iudicat: sicut scriptū est. Quis em̄ ꝯgnouit sensum dn̄i: aut quis instruxit eū: Nos autem sensum xp̄i habemus.

Capitulum. .III.

Et ego fratres non potui vobis loqui quasi spūalibꝫ: sz quasi carnalibꝫ. Tanq̄ puulis in xp̄o lac vob potū dedi nō escā. Nondū ei poteratis intelligere: sz nec nūc quidē potestis. Adhuc em̄ carnales estis. Cū em̄ sit inē vos zelus et ꝯtentō: nōne carnales estis et scōm hominē ambulatis: Cum em̄ quis dicat ego quidē sum pauli. alius aūt ego apollo: nōne hoīes estis: Quid igit̄ est apollo: Quid vero paulus: Ministri ei⁹ cui credidistis. Et vnicuiqꝫ sic dn̄s dedit. Ego plātaui apollo rigauit: sed deus incremētū dedit. Itaqꝫ neqꝫ qui plātat est aliquid neqꝫ q̄ rigat: sz qui incrementū dat deus. Qui plātat autē ⁊ qui rigat vnū sunt. Unusquisqꝫ aūt ꝓpaz mercedem accipiet scōm suū laborem. Dei em̄ sum⁹ adiutores. Dei agricultura estis: dei edificatō estis. Scōm gr̄az dei que data est mihi vt sapiens architectus fūdamentum posui: alius aūt superedificat. Unusquisqꝫ autem videat quomodo superedificet. Fūdamentū enim aliud nemo potest ponere pter id qđ positus est: qđ est xp̄s ih̄s. Si qs autem superedificat supra fundamētum hoc aur̄ argentum lapides pciosos ligna fenum stipulam: vniuscuiusqꝫ opus manifestū erit. Dies ei domini declarabit: quia in igne reuelabit̄: ⁊ vniuscuiusqꝫ op⁹ quale sit ignis pbabit. Si cuius op⁹ manserit qđ superedificauit: mercedem accipiet. Si cuius opus arserit detrimētū patiet̄: ipe autem salu⁹ erit: sic tamen q̄si p ignē.

Nescitis q⁊ templū dei estis: et spūs dei habitat ī vobis? Si quis aūt templū dei violauerit: disperdet illum deus. Templū em̄ dei sanctum est: qđ estis vos. Nemo se seducat. Si quis videtur inter vos sapiens esse in hoc seculo: stultus fiat vt sit sapiēs. Sapientia enim huius mūdi stultitia ē apud deum. Scriptum est enim. Cōprehendam sapientes in astutia eorum. Et iter̄. Deus nouit cogitatōnes sapientium: quoniā vane sunt. Nemo itaqꝫ gloriet̄ in hominibꝫ. Omnia em̄ vestra sūt: sive paul⁹ sive apollo sive cephas sive mundus sive vita sive mors sive presētia sive futura. Omnia em̄ vestra sunt: vos autem xp̄i: xp̄us aut̄ dei.

Capitulum. .IIII.

Sic nos existimet homo vt mīstros xp̄i: et dispensatores mīsteriorum dei. Hic iam queritur inter dispensatores: vt fidelis quis inueniat̄. Mihi aūt pro nimio est vt a vob iudicer: aut ab humano die. Sed neqꝫ meipm iudico. Nihil enim mihi cōscius sum: sed non in hoc iustificatus sum. Qui autem iudicat me: dominus est. Itaqꝫ nolite ante tēpus iudicare: quoadusqꝫ veniat dn̄s qui et illuminabit abscondita tenebraꝝ ⁊ manifestabit cōsilia cordium: et tunc laus erit vnicuiqꝫ a deo. Hec autem fratres trāsfiguraui in me ⁊ apollo ꝓpter vos: vt in vobis discatis ne supra quā scriptum est vnus aduersus alterum infletur pro alio. Quis enim te discerint: Quid autem habes quod nō accepisti: Si autem accepisti: qđ gloriaris q̄si non acceperis: Jā saturati estis: iam diuites facti estis. Sine nob r̄gnatis. Et vtinā

regnetis: vt et nos vobiscū regnem⁹. Puto enī q̄ deus nos apl̄os nouissimos ostendit tanq̄ mortī destinatos: q̄ spectaculum facti sumus mūdo et angelis et hominib⁹. Nos stulti ꝓpter xp̄m: vos aūt prudētes in xp̄o. Nos infirmi: vos aūt fortes. Vos nobiles: nos aūt ignobiles. Vsq̄ ī hāc horā et esurimus et sitimus q̄ nudi sum⁹: et colaphis cedimur q̄ instabiles sumus: q̄ laboram⁹ operantes manib⁹ nr̄is. Maledicimur: et benedicimus. Persecutōem patimur: et sustinemus. Blasphemamur: q̄ obsecram⁹ Tanq̄ purgamēta hui⁹ mūdi: facti sumus omni peripsima vsq̄ adhuc. Nō vt ꝓfundā vos hec scribo: sz vt filios meos carissimos moneo. Nam si decem milia pedagogorum habeatis in xp̄o: sed nō multos p̄res. Nam in xp̄o ih̄u p euāgeliū ego vos genui. Rogo g̃ vos: imitatores mei estote. Ideo misi ad vos thimotheū qui est filius meus carissimus q̄ fidelis in dn̄o: qui vos cōmonefaciat vias meas que sunt in xp̄o ih̄u: vbiq̄ in omni ecclesia doceo. Tanq̄ nō vēturus sim ad vos: sicut inflati sūt quidā. Veniaz aūt ad vos cito si dn̄s voluerit: q̄ ꝓgnoscā nō sermonē eor̄ q̄ inflati sūt: sed vtutem. Non enī in ſmone ē regnū dei: sz in vtute. Quid vultis? In virga veniā ad vos. an in caritate et spiritu mansuetudinis.

Capitulum. .V.

Omnino audit̄ int̄ vos fornicatō: q̄ talis fornicatō qualis nec int̄ gentes: ita vt vxorē p̄r̄is sui aliq̄s habeat. Et vos inflati estis: q̄ non magis luctum habuistis: vt tollatur de medio vr̄m qui hoc opus fecit. Ego quidē absēs corpe p̄n̄s aūt spū: iā iudicaui vt p̄n̄s eū qui sic operatus ē in noīe dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i cōgregatis vob⁹ q̄ meo spū cū vtute dn̄i ih̄u tradere huiusmodi hoīez sathane in īteritū carnis: vt spūs salu⁹ sit in die dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i. Non ē bona gl̄iatō vr̄a. Nescitis q̄ modicū fermentū totā massam corrūpit? Expurgate vet⁹ fermentū: vt sitis noua ꝓspersio sicut estis azimi. Etenī pasca nr̄m immolat⁹ est xp̄c. Itaq̄ epulemur: nō in fermento vetere neq̄ in fermēto malicie et neq̄cie: sed in azimis sinceritatis q̄ veritatiz. Scripsi vobis ī epl̄a: ne ꝓmisceamini fornicarijs. Nō vtiq̄ fornicarijs hui⁹ mūdi aut auaris aut rapacib⁹ aut ydolis seruientib⁹: alioquin debueratis de hoc mūdo exisse. Nunc aūtz scripsi vobis nō ꝓmisceri. Si is qui frater nom̄atur inter vos q̄ est fornicator aut auarus aut ydolis seruiēs aut maledicus aut ebriosus aut rapax: cū huiusmodi nec cibū sumere. Quid enī mihi de hijs q̄ foris sunt iudicare: Nōne de hijs qui īt⁹ sūt vos iudicatis: Nam eos q̄ foris sūt de⁹ iudicabit. Auferte malū ex vobis.

Ca. .VI.

Audet aliquis vr̄m hn̄s negociū aduersus alt̄z iudicari apd̄ iniq̄s: q̄ nō apud sanctos. An nescitis. qm̄ sancti de hoc mūdo iudicabūt: Etsi in vob⁹ iudicabit̄ mūdus: indigni estis qui de minimis iudicetis: Nescitis qm̄ āgelos iudicabimus: Quātomagis secularia. Secularia igit̄ iudicia si habueritis: cōtēptibiles qui sunt in ecclesia illos cōstituite ad iudicandū. Ad verecundiā vr̄am dico. Sic nō est inter vos sapiens quisq̄: qui possit iudicare inter frem suuz: sed frater cū fr̄e in iudiciō ꝓtendit: et hoc apud infideles. Jam quidaz oīno delictū ē in vob⁹: q̄ iudicia habetis int̄ vos. Quare nō magis iniuriā accipitis? Quare non fraudem patimini? Sz vos iniuriā facitis q̄ fraudatis: et hoc fratribus. An nescitis q̄ iniqui regnū dei nō possidebunt: Nolite errare: neq̄ fornicarii neq̄ ydolis seruientes. neq̄ adulteri. neq̄ molles: neq̄ masculor̄ ꝓcubitores. neq̄ fures. neq̄ auari. neq̄ ebriosi. neq̄ maledici. neq̄ rapaces regnū dei possidebūt. Et hec aliq̄n quidē fuistis: sz abluti estis: sz sāctificati estis. sz iustificati estis. in noīe dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i q̄ in spū dei nr̄i. Oīa mihi licēt: sed nō oīa expediūt. Oīa mihi licēt: sz ego sub nullius redigar p̄tate. Esca vētri q̄ venter escis: deus aūt q̄ hūc q̄ hāc destruet. Corp⁹ aūt nō fornicatōni sz dn̄o: q̄ dn̄s corpori. Deus vero q̄ dn̄m suscitauit: q̄ nos suscitabit p vtutez suā. Nescitis qm̄ corpa vestra mēbra sūt xp̄i: Tollēs g̃ mēbra xp̄i: faciaz mēbra meretricis? Absit. An nescitis: qm̄ qui adheret meretrici vnū corpus efficit̄? Erūt enī inquit duo in carne vna. Qui aūt adheret dn̄o: vnus spūs est. Fugite fornicatiōem. Omne ei peccatū q̄dcūq̄ fecerit hō ext̄ corpus ē: qui aūt fornicat̄. in corpus suū peccat. An nescitis qm̄ mēbra vr̄a templū sūt spūssancti q̄ in vob⁹ ē quē habetis a deo: et nō estis vestri? Empti enī estis p̄cio

magno: glorificate et portate deū in corpore vestro. Ca. .VII.

DE quibꝫ aūt scripsistis mihi: bonū est homini mulierem nō tangere. Propter fornicatiōez aūt vnusq̄sq̄ suā vxorē habeat: et vnaquęq̄ suū vir habeat. Uxori vir debitū reddat: similit aūt et vxor viro. Mulier sui corpis pātem nō habet sz vir: similit aūt et vir sui corporis pātem nō habet sz mulier. Nolite fraudare inuicē nisi forte ex psensu ad tempus vt vacetis orationi: et itęꝝ reuertimī in idipm: ne tēptet vos sathanas ꝓpter incōtinētiaz vrāz. Hoc autē dico scōm indulgentiā: nō scōm imperiū. Uolo aūt oēs hoīes esse sicut meipm. Sed vnusq̄sq̄ ꝓprium donum habet ex deo: alius quidē sic: alius vero sic. Dico autē nō nuptis et viduis: bonū ē illis si sic pmānserint sicut et ego. Qđ si nō se cōtinēt: nubant. Melius ē enī nubere q̄ vri. Dijs autē qui mrimonio iūcti sunt p̄cipio nō ego sz dns: vxorem a viro nō discedere. Qđ si discesserit manere innuptā: aut viro suo recōciliari. Et vir vxorē nō dimittat. Nā ceteris ego dico non dns. Si q̄s frater vxorē habet infidelē. et hec psentit habitare cū illo: non dimittat illā. Etsi q̄ mulier habet vir̄ infidelē et hic psentit hītare cum illa: nō dimittat vir̄. Sāctificat⁹ ē enī vir infidelis p mulierē fidelē: et sāctificata est mulier infidel̄ p vir̄ fidelē. Alioq̄n filij vri īmundi essent: nūc autē sācti sūt. Qđ si infidel̄ discedit: discedat. Nō ei fuituti subiectus ē frater aut soror ī eiusmodi. In pace aūt vocauit vos de⁹. Unde enī scis mulier si vir̄ saluū facies: Aut vñ scis vir si mulierē saluā facies: Nisi vnicuiq̄ sicut diuisit dns. Unūquenq̄ sicut vocauit de⁹ ita ābulet: et sicut in omnib⁹ ecclesijs doceo. Circūcisus aliq̄s vocat⁹ ē: ñ adducat p̄putiū. In p̄putiō aliq̄s vocatus ē: nō circūcidat̄. Circūcisio nihil ē. et preputiū nihil est: sz obseruatio mandatoꝝ dei. Unusq̄sq̄ in qua vocatiōne vocatus ē: in ea pmaneat. Seruus vocatus es: nō sit tibi cure. Sz ꝛsi potes fieri liber: magis vtere. Qui enī in dño vocatus ē fuus: libertus ē dñi. Similiter qui liber vocatus est: seruus ē xpi. Precio empti estis: nolite fieri fui hoīm. Unusq̄sq̄ ḡ in quo vocatus ē frat̄: in hoc pmaneat apud deum. De vginib⁹ aūt p̄ceptū dñi non habeo: ꝓsiliū autez do tanq̄ misericor diā ꝓsecutus a deo: vt sim fidelis. Existimo enī hoc bonū esse ꝓpter instantē necessitatē: qm̄ bonum est hoī sic esse. Alligatus es vxori: noli querere solutionez. Solut⁹ es ab vxore: noli querere vxorē. Si aūt accepis vxorē nō peccasti: et si nupserit virgo non peccauit. Tribulatiōem tn̄ carnis habebūt huiusmodi. Ego autez vob⁹ pco. Hoc itaq̄ dico frēs. Tēpus breue ē. Reliquū ē: vt et qui hūt vxores. tanq̄ nō hnt̄es sint: et qui flent. tanq̄ nō flentes: et q̄ gaudent: tanq̄ nō gaudētes: et q̄ emunt. tanq̄ nō possidētes: et q̄ vtunt̄ hoc mūdo. tanq̄ nō vtant̄. Preterit enī figura hui⁹ mundi. Uolo aūt vos sine solicitudīe esse. Qui sine vxore ē. solicitus ē que dñi sunt: quō placeat deo. Qui autē cū vxore ē: solicit⁹ est q̄ sūt mundi. quō placeat vxori: et diuisus ē. Et mlier innupta et vgo cogitat que dñi sunt: vt sit sancta corpe et spiritu. Que autem nupta est cogitat que sunt mundi: quomodo placeat viro. Porro hoc ad vtilitatē vr̄am dico. non vt laqueū vobis iniciam: sed ad id qđ honestū est. et quod facultatē p̄beat: sine impedimēto dñm obsecrādi. Si q̄s aūt turpez se videri existimat sup vgine sua q̄ sit supadulta et ita oportet fieri: qđ vult faciat. Non peccat si nubat. Nā qui statuit ī corde suo firmus nō habens necessitatez. p̄patem aūt dns sue voluntatis: et hoc iudicauit in corde suo seruare vginitatē suā: bñ facit. Igit̄ et qui mrimonio iūgit vginem suā bñfacit: et q̄ non iūgit melius facit. Mulier alligata est legi: q̄nto tpe vir ei⁹ viuit. Qđ si dormierit vir eius: liberata est. Cui aūt vult nubat: tantū in dño. Beatior aūt erit: si sic pmanserit scōm meum ꝓsilium. Puto aūt q̄ et ego spiritum dei habeam.

Capitulum. .VIII.

DE bijs aūt que ydolis īmolātur scimus: q̄ omnes scientiā habemus. Scientia inflat: caritas vero edificat. Si quis aūt se existimat scire aliq̄d: nōdū ognouit quēadmodū oporteat eum scire. Si quis aūt diligit deū: hic ognitus ē ab eo. De escis aūt q̄ ydolis īmolant̄: scimus q̄ nihil ē ydolū ī mūdo: et q̄ null⁹ deus nisi vn⁹. Nā etsi sunt q̄ dicant̄ dij siue ī celo siue in trā: siquidem sūt dij multi et dñi multi: nob⁹ tn̄ vn⁹ deus pater ex quo oīa et

nos in illo .ꝛ vnus dñs ihūs xp̄c per quez oīa:ꝛ nos p ipm. Sz nō in oīb ē sciencia. Quidā aūt cū psciencia vsq nūc ydoli. q̄si ydolotycū māducāt :ꝛ psciētia ipoz cū sit infirma polluit. Esca aūt nos nō pmēdat deo. Neq ei si māducauerim⁹ abūdabim⁹: neq si nō māducauerim⁹ ōficiem⁹. Videte aūt: ne forte hec licēcia nr̄a offēdiculū fiat infirmis. Si em̄ quis viderit eū qui habet scīam in ydolo recūbentem: nōne psciētia eius cū sit infirma edificabitur ad mādu-candū ydolotita: Et peribit īfirmus ī tua pscientia frater: ꝓpter quē xp̄c mortuus ē. Sic aūt peccātes in fratres et pcucientes pscientiaz eoz infirmā: in xp̄m peccatis. Quapropter si esca scādalizat frem meuz nō manducabo carnē ineternū :ne fratrez meū scandalizem. Ca. .IX.

On sum liber. Nō sū apl'us. Nōne xp̄m ih̄m dñz nr̄m vidi: Nōne op⁹ meū vos estis in dño: Etsi alijs nō sū apl'us: sztñ vob sum. Nā signaculū apo-stolatus mei vos estis in dño. Mea defēsio apud eos qui me interrogāt. hec est. Nūqd nō hēmus potestatē māducādi et bibendi: Nunquid non hēmus potestatē mulierem sororē circumducendi: sicut ꝛ ceteri apli ꝛ frēs dñi et cephas: Aut ego solus aut bar-nabas. non habemus p̄catem hoc opandi: Quis militat suis stipēdijs vnq̄: Quis plā tauit vineā: ꝛ de fructu eius nō edit: Quis pascit gregē: ꝛ ō lactē gregis nō māducat: Nūquid scōm hoīem hec dico: An ꝛ lex nō hec dicit: Scriptū est ei in lege moysi. Nō alligab os boui trituranti. Nunqd de bob cura est deo: An ꝓpter nos vtiq dicit: Naz ꝓpter nos scripta sunt: qm̄ debet in spe qui arat arare: et q̄ triturat. in spe fruct⁹ pci-piēdi. Si nos vob spūalia seminauimus: magnū ē si nos carnalia vr̄a metam⁹: Si alij p̄catis vestre ptícipes sūt. q̄re non po-tius nos: Sed nō vsi sumus hac p̄cate. Sz omnia sustinemus: ne q̄ offendiculū dem⁹ euangelio xp̄i. Nescitis qm̄ qui in sacrario opantur: que de sacrario sūt edūt: Et q̄ al-tario deseruiunt cū altario pticipant: ita ꝛ dñs ordinauit his qui euāgeliū ānūciāt: de euāgelio viuere. Ego autē nullo horum vsus sū. Non aūt scripsi hec: vt ita fiant in me. Bonuz est em̄ mihi magis mori: q̄ vt gloriā meam quis euacuet. Nāetsi euāge-lizauero: non est mihi gloria. Necessitas eī mihi incūbit. Ve em̄ mihi est si nō euāgeli-zauero. Si em̄ volēs hec ago mercedē ha beo: si autē inuitus. dispēsatō mihi credi-ta ē. Que est g̃ merces mea: Vt euangeliū p̄dicans .sine sūptu ponā euāgeliuz: vt nō abutar potestate mea in euāgelio. Naz cū liber essem in omnib. omniū me seruū fe-ci: vt plures lucrifacerez. Et factus sū iu-deis tanq̄ iudeus: vt iudeos lucrarer. Hijs qui sub lege sūt. quasi sub lege essem cū ipe nō essem sub lege: vt eos qui sub lege erant lucrifacerē. Hijs qui sine lege erāt tanq̄ si-ne lege essem: cū sine lege dei nō essem. sz in lege essem xp̄i: vt lucrifacerē eos q̄ sine le-ge erāt. Factus sū infirmis infirm⁹: vt in-firmos lucrifacerē. Omnib oīa factus sū: vt omnes facerē saluos. Omnia aūt facio ꝓpter euāgelium: vt particeps ei⁹ efficiar. Nescitis q̄ hij qui in stadio currūt omnes quidē currunt: sed vnus accipit brauium: Sic currite: vt cōp̄hendatis. Omnis aūt q̄ in agone p̄tēdit ab oīb se abstinet: ꝛ illi q̄-dem vt corruptibilē coronā accipiāt: nos aūt incorruptā. Ego igit sic curro non q̄si in incertum. sic pugno nō q̄si aerē verberās. Sz castigo corpus meū. ꝛ ī seruitutē rdigo: ne forte cum alijs p̄dicauerim. ipse repro-bus efficiar. Ca. .X.

Olo em̄ vos ignorare fratres quo-niam p̄res nostri omnes sub nube fuerūt et omnes mare transierūt: et omnes in moyse baptizati sunt in nube et in mari. Et omnes eādē escam spiritalē manducauerūt: et oēs eundem potū spíri-talē biberūt. Bibebāt aūt de spiritali cōse-quēte eos petra: petra aūt erat xp̄c. Sz nō in pluribz eoz bn̄placitū ē deo. Nā ꝓstrati sūt ī deserto. Hec aūt in figura facta sūt nr̄i: vt nō simus pcupiscētes maloz: sicut ꝛ illi pcupierūt. Neq ydolatre efficiamini sicut quidā ex ipis: quēadmodū scriptū est. Se-dit ꝓplus māducare et bibere: ꝛ surrexerūt ludere. Neq fornicemur sicut quidā ex ipis fornicati sūt: ꝛ ceciderunt vna die viginti-tria milia. Neq tēptem⁹ xp̄m sicut q̄daz eoz tēptauerūt: ꝛ a serpentib pierī. Neq murmuraueritis sicut quidā eoz murmu rauerūt: ꝛ pierūt ab exterminatore. Hec aūt oīa ī figura pcigebāt illi: scripta sunt autē ad correptōem nr̄am: in q̄s fines seculoz

f deuenerũt. Itaq; qui se existimat stare: vi deat ne cadat. Temptatõ vos nõ appbendat nisi humana. Fidelis aũt deus ẽ. q̃ non patiet̃ vos tẽptari sup̃ id qd̃ potestis: sed faciet cum tẽptatõe etiã ꝓuentũ: vt possitis sustinere. Propt̃ qd̃ carissimi mihi: fugite ab ydolo2 cultura. Vt prudẽtibꝫ loq̃r vosipi iudicate qd̃ dico. Calix benedictõis cui bñdicimus: nõne ꝯmunicatõ sãguinis xpi ẽ: Et panis quẽ frãgim9: nõne partici patõ corpis dñi ẽ: Qm̃ vnus panis 7 vnuz corpus multi sum9: oẽs qui de vno pane 7
g ẽ vno calice participam9. Videte isrl'scõm carnẽ. Nõne qui edũt hostias. pticipes sũt altaris: Quid g̃: Dico q̃ ydol' immolatum sit aliq̃d: aut q̃ ydolũ sit aliquid: Sz q̃ immolãt gẽtes. demonijs immolãt: 7 nõ deo. Nolo aũt vos socios fieri ꝺmonio2. Quia nõ potestis calicẽ dñi bibere: 7 calicẽ ꝺmonio2: nõ potestis mẽse dñi pticipes esse: 7 mẽse demonio2. An emulamur bñm: Nũquid fortiores illo sum9: Oĩa mihi licent: sed nõ omnia expediũt. Oĩa mihi licẽt: sed
h nõ oĩa edificãt. Nemo qd̃ suũ ẽ q̃rat: sz qd̃ alterius. Omne qd̃ in macello venit manducate: nihil interrogãtes xpt̃ ꝓscĩam. Dñi ẽ terra: 7 plenitudo eius. Si q̃s vocat vos infideliũ et vultis ire: omne qd̃ vob̃ apponit̃ mãducate: nihil interrogãtes xpt̃ cõscientiã. Si quis aũt dixerit hoc ĩmolaticũ ẽ ydol': nolite mãducare xpt̃ illũ qui iudicauit: et xpter ꝓscĩam. Cõsciẽtiã aũt dico: nõ tuaz. Sz alteri9. Ut quid enim libtas mea iudicatur ab aliena ꝓsciẽtia: Si ego cum gr̃a pticipo: q̃d blasphemur pro eo q̃ gr̃as ago: Sive ergo mãducatis sive bibitis. vel aliud quid facitis: oĩa in gl'iam dei facite. Sine offensione estote iudeis et gentibꝫ et ecclesie dei: sicut 7 ego p omnia oĩbꝫ placeo nõ querens quod mihi vtile est: sed quod multis vt salui fiant. Ca. .XI.

pla. Imitatores mei estote: sicut et ego xpi. Laudo aũt vos frẽs q̃ p omnia mei memores estis: et sicut tradidi vob̃ ꝓcepta mea tenetis. Volo aũt vos scire: q̃ omnis viri caput xps̃ ẽ: caput aũt mulieris vir. Caput vero xpi deus. Omnis vir orãs aut xphetans velato capite: dedecorat caput suũ. Omnis aũt mulier orãs aut xphetans nõ velato capite: ꝺturpat caput suũ. Unum enim est: ac si decalueẽ. Nã si nõ
b velatur mulier: tondeat. Si vero turpe ẽ mulieri tonderi aut decaluari: velet caput suũ. Vir quidẽ nõ debet velare caput suũ: qm̃ ymago 7 gl'ia dei est: mulier aut̃ gl'ia viri est. Non enim vir ex muliere est: sed mulier ex viro. Etenim non est creatus vir xpt̃ mulierẽ: sed mulier xpter virũ. Ideo debet mulier velamẽ habere sup̃ caput suũ: 7 ꝓpter angelos. Verũtamẽ neq; vir sine mu liere: neq; mulier sine viro in dño. Naz sicut mulier de viro: ita et vir p mulierem. Oĩa aũt ex deo. Vosipi iudicate: decet mulierẽ nõ velatã orare deũ: Nec ipa natura docet vos. Qd̃ vir quidez si comã nutriat ignominia est illi: mulier vero si comã nutriat gl'ia ẽ illi: quoniã capilli p velamine ei dati sũt. Si q̃s aũt videt̃ ꝓtentõsus esse: nos talẽ cõsuetudinẽ nõ hẽm9: neq; ecclesia dei. Hoc aũt ꝑcipio: nõ laudãs q̃ nõ in
c melius sz in deteri9 ꝓuenitis. Primũ q̃dem ꝓueniẽtibꝫ vob̃ ĩ ecclesiam audeo scissuras esse inẽ vos: et ex pte credo: Nã oportet hereses esse: vt 7 q̃ ꝓbati sũt manifesti fiãt in vob̃. Cõuenientibꝫ g̃ vobis in vnũ: iã non ẽ dominicã cenaz mãducare. Unusq̃sq; em̃ suã cenaz ꝑsumit ad manducandũ. Et ali9 quidẽ esurit: alius aũt ebri9ẽ. Nunquid domos nõ habetis ad mãducandũ 7 bibẽdũ: Aut ecclesiã dei ꝓtẽnitis: et ꝓfũditis eos q̃ non hñt: Quid dicã vob̃. Laudo vos: ĩ hoc
S d nõ laudo. Ego em̃ accepi a dño qd̃ 7 ẽdidi vob̃: qm̃ dñs ihus in q̃ nocte tradebat̃. accepit panẽ: 7 gr̃as agẽs fregit 7 dixit. Accipite et manducate. Hoc est corpus meũ: qd̃ pro vobis tradet̃. Hoc facite in meã cõmemoratõez. Similiter 7 calicẽ: postq̃ cenauit dicens. Hic calix nouũ testamentuz ẽ in meo sanguine. Hoc facite quociẽscũq; bibetis: in meã ꝓmemoratõem. Quocienscunq; em̃ mãducabitis panẽ hũc 7 calicem bibetis: mortẽ dñi annũciabitis donec veniat.
e Itaq; quicũq; mãducauerit panẽ vel biberit calicẽ dñi indigne: reus erit corpis et sanguinis dñi. Probet aũt seipm̃ hõ: et sic de pane illo edat: et de calice bibat. Qui ei mãducat 7 bibit ĩdigne iudiciũ sibi mãducat 7 bibit: nõ diiudicãs corp9 dñi. Ideo inter vos multi infirmi et ĩbecilles: 7 dormiũt multi. Qd̃ si nosmetipos diiudicaremus: nõ vtiq; iudicaremur. Dum iudicamur aũt. a dño corripimur: vt non cũ hoc

mundo dānemur. Itaq; frēs mei cū ꝓueni
tis ad manducandū: īuicem expectate. Si
quis aūt esurit domi mādūcet vt non in iu
diciū ꝓueniatis. Cetera autem cum vene
ro disponam. Ca. .XII.

De spūalibꝫ aūt nolo vos ignorare
frēs. Scitis aūt qm̄ cū gētes esse
tis: ad simulacra muta prout duce
bamini eūtes. Itēo notum vobis facio: q;
nemo in spiritu dei loquēs dicit anathema
ihū. Et nemo potest dicere dns ihūs. nisi ī
spiritusancto. Diuisiones vero grāz sūt:
idem aūt spiritus. Et diuisiones mīstratō-
num sūt: idez aūt dns. Et diuisiones opa-
tōnum sunt: idem vero deus qui opat om-
nia in omnibꝫ. Unicuiq; aūt datur manife
statō spiritus: ad vtilitatez. Alij quidē per
spiritū datur ſmo sapiētie: alij aūt sermo
scientie scōm eundē spiritū. Alteri fides in
eodē spiritu: alij grā sanitatū ī vno spiri-
tu. Alij operatō virtutuz. alij ꝓphecia. alij
discretō spirituū: alij genera linguaz: alij
interptatio sermonū. Hec aūt oīa opatur
vnus atq; idē spūs: diuidēs singulis prout
vult. Sicut em̄ corpus vnū ē. q mēbra ha-
bet multa: oīa aūt mēbra corpis cum sint
multa vnū tn̄ corpus sūt: ita q xp̄c. Etenī
in vno spiritu oēs nos in vnū corp⁹ baptī-
zati sumus. sīue iudei sīue gētiles sīue ſui
sīue liberi: et oēs vno spiritu potati sum⁹.
Nā et corpus nō ē vnū membꝫ sed multa.
Si dixerit pes. qm̄ nō sum manus. non sū
de corpe: nū ideo nō est ō corpe? Et si dixe-
rit auris. qm̄ nō sum oculus. nō sū de cor-
pore: nū ideo nō ē ō corpe? Si totū corpus
oculus: vbi auditus? Si totuz audit⁹. Ubi
oderatus? Nūc aūt posuit de⁹ mēbra: vnū-
quodq; eoz in corpe sicut voluit. Q ō si es-
sent omnia vnū membꝫ: vbi corpus? Nūc
aūt multa quidē mēbra: vnū aūt corp⁹. Nō
ꝑt autez dicere oculus manui. opa tua nō
ībigeo: aut itēꝫ caput pedibꝫ: nō estis mi-
bi necessarij. Sz multomagis que videntur
mēbra corpis īfirmiora esse: necessariora
sūt. Et q̄ putamus ignobiliora mēbra esse
corpis: bijs honorē abūdātōrē circūdam⁹.
Et q̄ inhonesta sūt nr̄a: abūdantōrē hone-
statē hūt. Honesta aūt nr̄a nulli⁹ egēt. Sz
de⁹ tēpauit corp⁹. ei cui deerat. abūdan-
tōrem tribuēdo honorē: vt nō sit scisma in
corpe: sz ī idipm̄ pīuicē solicita sūt mēbra.
Et si quid patit vnū mēbꝫ. ꝓpatiunt oīa
mēbra: sīue gl'iatur vnū mēbꝫ: cōgaudent
oīa mēbra. Vos aūt estis corpus xp̄i: q mē
bra de mēbro. Et q̄sdā quidē posuit de⁹ ī ec
clesia. p̄mū apl'os. scdo ꝓphas. tercō doctō-
res. deinde ⁊ututes. exinde grās curationū:
opitulatōes. gubernatōes. genera līguaz:
īterptatōes ſmonū. Nūquid oēs apl'i? Nū-
quid oēs ꝓphe. Nūquid oēs doctores? Nun-
quid oēs ⁊ututes? Nūquid oēs grāz hūt cu-
ratōnū? Nūquid oēs līguis loquūtur? Nū-
q̄d oēs īterptant? Emulamini aūt carismā-
ta meliora. Et adhuc excellentōrem viam
vobis demonstro. Ca. .XIII.

Si līguis hoīm loq̄r et angelorū:
caritatē aūt nō habeā: factus sum
velut es sonās aut cimbalū tinni-
ens. Et si habuero ꝓphecīā. q nouerim mi-
steria oīa q omnē scientiā q habuero om-
nē fidem ita vt mōtes trāsferam. caritatez
autē nō habuero: nihil sū. Etsi distribuero
ī cibos pauperū oēs facultates meas. etsi
tradidero corpus meū ita vt ardeam: cari
tatē aūt nō habuero: nihil mihi ꝓdest. Ca-
ritas pacies est: benigna ē. Caritas ñ emu
latur. nō agit ꝑperam: nō inflat. nō ē am
bitōsa: nō querit q̄ sua sunt. Nō irritat. nō
cogitat maluz: nō gaudet sup iniq̄tate: cō-
gaudet aūt veritati. Oīa suffert. oīa credit.
oīa sperat: omnia sustinet. Caritas nunq̄
excidit. Sīue ꝓphecie euacuabunt: sīue lī-
gue cessabūt: sīue scientia destruet. Ex par-
te em̄ ꝓgnoscimus: q ex pte ꝓphetam⁹. Cū
aūt venerit qđ pfectum est: euacuabit qđ
ex parte est. Cum essem puulus loq̄bar vt
puulus: sapiebam vt puulus: cogitabā vt
puulus. Quando aūt factus sum vir: eua-
cuaui q̄ erāt puuli. Videm⁹ nunc p speculū
in enigmate: tūc autē facie ad faciē. Nunc
ꝓgnosco ex parte: tūc autē ꝓgnoscā: sicut
et ꝓgnitus sū. Nūc autē manēt fides. spes.
caritas tria hec. Maior aūt horum est ca-
ritas. Ca. .XIIII.

Sectamini caritatem: emulamini
spūalia: magis autē vt ꝓphetetis.
Qui em̄ loquit lingua: nō hoībus
loquit. sed deo. Nemo em̄ audit. Spiritus
autē loquit misteria. Nā qui ꝓphetat: ho-
minibꝫ loquitur ad edificatōnem q exhor-
tatōem q cōsolatōnem. Qui loquit lingua
semetipm̄ edificat: qui autem prophetat

ecclesiam dei edificat. Volo aũt oẽs vos loqui lĩguis: magis aũt ꝓphare. Nã maior q̃ ꝓphetat q̃ qui loquit lĩguis: nisi forte interpretet: vt ecclesia edificatiõnem accipiat. Nũc aũt fres. si venero ad vos linguis loquens. q̃d vob̃ ꝓdero: nisi vob̃ loquar aut in reuelatiõne. aut in sciẽtia. aut in ꝓphecia. aut in doctrina? Tamẽ que sine aĩa sũt vocẽ dantia. siue tỹbia siue cithara: nisi distinctiõnem sonituũ dederint quõ scietur id q̃d canit aut q̃d cỹtharizat? Etenĩ si incertã vocẽ det tuba. q̃s parabit se ad bellum? Ita et vos ꝑ linguã nisi manifestũ ſmonẽ dederitis: quõ scietur id q̃d dicit? Eritis enĩ in aera loquẽtes. Tã multa vtputa genera lĩguarũ sũt in hoc mũdo: et nihil sine voce ẽ. Si g̃ nesciero vtutẽ vocis ero ei cui loq̃r barbarus: et q̃ loquit mihi barbar⁹. Sic et vos q̃m emulatores estis spirituũ ad edificatiõnẽ ecclesie: q̃rite vt abũdetis. Et ideo q̃ loquit lĩgua: oret vt interpretet. Nam si orem lĩgua spũs me⁹ orat: mẽs aũt mea sine fructu ẽ. Quid g̃ est? Orabo spũ: orabo et mente. Psallã spũ: psallã et mẽte. Cetex si bñdixeris spũ: q̃s supplet locũ ỹdiote? Quõ dicz amen super tuaz bñdictiõem? Q̃m q̃d dicas nescit. Nã tu quidẽ bñ gr̃as agis: sz alter ñ edificatur. Gr̃as ago deo meo q̃ oĩm vĩm lĩgua loquor. Sz in ecclesia volo q̃nqz verba sensu meo loqui. vt et alios instruaz: q̃ decẽ milia v̈boꝝ in lĩgua. Fres: nolite pueri effici sensibus sz malicia puuli estote: sensibus aũt pfecti estote. In lege enĩ scriptum ẽ. Q̃m in alijs linguis et labijs alijs loquar populo huic: et nec sic audiẽt me dicit dñs. Itaq̃ lĩgue in signũ sunt nõ fidelibus. sz infidelibus: ꝓphecie aũt nõ infidelibus. sz fidelibus. Si g̃ cõueniat vniuersa ecclesia in vnũ et oẽs linguis loquãtur: intrẽt aũt ỹdiote aut infideles. nõne dicent q̃d insanitis? Si aũt oẽs ꝓphetent: intret aũt quis infidel' vel ỹdiota conuincitur ab omnibus: diiudicatur ab omnibus. Occulta cordis ei⁹ manifesta sunt: et ita cadẽs in faciẽ adorabit deũ: pnunciãs q̃ vere deus in vob̃ sit. Quid g̃ ẽ fratres? Cũ conuenitis. vnusquisq̃ vĩm psalmũ habet. doctrinã habet. apocalipsim habet: linguam habet: interpretatiõnez habet: omnia ad edificatiõem fiant. Siue lingua q̃s loquit. scõm duos. aut vt multũ tres. et per ptes: et vnus interpret. Si autez non fuerit interpres taceat in ecclesia: sibi aũt loquat et deo. Prophete aũt duo aut tres dicãt: et ceteri diiudicẽt. Q̃d si alij reuelatũ fuerit sedenti: prior taceat. Potestis enim oẽs ꝑ singulos ꝓphetare: vt oẽs discant: et oẽs exhortent. Et spũs ꝓphetax ꝓphetis subiecti sũt. Non enĩ dissensionis ẽ deus: sz pacis: sicut et in oĩbus ecclesijs sanctorũ doceo. Mulieres in ecclesijs taceãt. Nõ enim pmittitur eis loqui sz subditas esse: sicut et lex dicit. Si quid aũt volunt discere: domi viros interrogent. Turpe ẽ enĩ mulieri loqui in ecclesia. An a vob̃ verbũ dei pcessit: aut in vos solos puenit? Si quis videt ꝓpheta esse aut spũal': cognoscat que scribo vob̃: q̃ dñi sunt mãdata. Si q̃s aũt ignorat: ignorabit. Itaq̃ fres emulamini ꝓphetare: et loqui linguis nolite prohibere. Omnia aũt honeste et scõm ordinem fiant in vob̃.

Capitulum .XV.

Notum aũt vobis facio fres euangeliũ q̃d pdicaui vobis. q̃d et accepistis. in quo et statis. ꝑ q̃d et saluamini: q̃ ratiõne pdicauerim vob̃ si tenetis: nisi frustra credidistis. Tradidi enĩ vob̃ in pmis quod et accepi: q̃m xps mortuus ẽ pro peccatis nostris scõm scripturas: et q̃ sepultus ẽ et q̃ resurrexit tercia die scõm scripturas: et q̃ visus ẽ cephe: et post hoc vndecim. Deinde visus est plusq̃ q̃ngentis frib̃ simul: ex quib̃ multi manẽt usq̃ adhuc: quidã aũt dormierũt. Deinde visus ẽ iacobo: deinde aplis oĩb̃. nouissime aũt oĩm. tanq̃ abortiuo visus ẽ et mihi. Ego enĩ sũ minim⁹ aplorum: qui nõ sum dign⁹ vocari aplus: q̃m psecut⁹ sũ ecclesiã dei. Gr̃a aũt dei sum id q̃d sum: et gr̃a ei⁹ in me vacua nõ fuit: sz abundãtius illis oĩb̃ laborani. Nõ ego aũt: sz gr̃a dei mecũ. Sive enĩ ego siue illi: sic pdicamus: et sic credidistis. Si aũt xps pdicat q̃ resurrexit a mortuis: quõ quidã dicunt in vob̃. q̃m resurrectiõ mortuorum nõ ẽ? Si aũt resurrectiõ mortuorum nõ est: neq̃ xps resurrexit. Si autẽ xps non resurrexit: inanis ẽ pdicatiõ nr̃a: inanis ẽ et fides vestra. Inuenimur aũt et falsi testes dei: q̃m testimoniũ dixim⁹ aduersus deũ q̃ suscitauit xpm quẽ nõ suscitauit: si mortui nõ resurgũt. Nã si mortui nõ resurgũt: neq̃ xps r̃surrexit. Q̃d si xps nõ resurrexit: vana ẽ fides vr̃a. Adhuc enĩ

estis in peccatis vris. Ergo q̄ q̄ dormierūt in xp̄o perierūt. Si in hac vita tm̄ in xp̄o sperātes sum⁹: miserabiliores sum⁹ oīb⁹ hoīb⁹. Nunc aūt xp̄c resurrexit a mortuis p̄micie dormiētiū: qm̄quidē p hoīez mors et p hoīem resurrectio mortuoꝝ. Et sicut ī adā omnes moriunt: ita et in xp̄o oēs viuificabunt. Unusquisq; aūt in suo ordine: p̄micie xp̄c. Deinde hij qui sūt xp̄i: q̄ ī aduentū ei⁹ crediderūt. Deinde finis cū tradiderit regnū deo et p̄ri: cū euacuauerit omnē p̄ncipatū q̄ p̄tatem q̄ virtutem. Oportet aūt illū regnare: donec ponat oīes inimicos sub pedib⁹ eius. Nouissime aūt inimica destruet mors. Oīa ei subiecit sub pedib⁹ ei⁹. Cū aūt dicat oīa subiecta sūt ei: sine dubio p̄ter eū qui subiecit ei oīa. Cū aūt subiecta fuerint illi oīa: tūc et ipe fili⁹ subiect⁹ erit illi qui subiecit sibi omnia: vt sit de⁹ oīa in oīb⁹. Alioquin q̄d facient qui baptizant p mortuis: Si omnino mortui nō resurgūt: vt quid et baptizant p illis: Et quid q̄ nos piclitamur oī hora. Quotidie morior p̄ vram gl̄iam frēs: quam habeo in xp̄o ihū dño nr̄o. Si scōm hoīez ad bestias pugnaui epheſi: quid mihi p̄dest si mortui nō resurgūt: Māducemus q̄ bibam⁹: cras ei moriemur. Nolite seduci. Corrūpūt mores bonos colloquia mala. Euigilate iusti: q̄ nolite peccare. Ignorantiā em̄ dei quidā habent. Ad reuerentiā vob⁹ loquor. Dz dicit aliquis. Quō resurgunt mortui aut quali corpe veniēt: Insipiēs tu q̄d seminas non viuificat̄: nisi p̄us moriat̄. Et q̄d seminas: Nō corpus q̄d futurū ē seminas: sz nudum granū: vtputa tritici. aut alicui⁹ ceteroꝝ. Deus aūt dat illi corpus sicut vult: q̄ vnicuiq; seminū p̄priū corpus. Nō omnis caro eadē caro: sed alia hoīm alia pecoꝝ alia caro aūt volucrū: alia aūt piscium. Et corpora celestia: q̄ corpa terrestria. Dz alia quidem celestiū gl̄ia: alia aūt terrestriū. Alia claritas solis: alia claritas lune: q̄ alia claritas stellaꝝ. Stella em̄ a stella differt in claritate: sic q̄ resurrectio mortuoꝝ. Seminat̄ in corruptione: surget in incorruptōe. seminat̄ in ignobilitate: surget in gl̄ia. Seminat̄ in infirmitate: surget in virtute. Seminat̄ corpus aīale: surget corp⁹ spirītale. Si ē corpus aīale ē et spirītale: sicut scriptū est. Factus ē p̄mus homo adā ī aīam viuentē: nouissimus adā in spm̄ viuificantē. Dz nō p̄us q̄d spirītale est: sz q̄d aīale: deinde q̄d spirītale. Primus hō de tra terrenus: scds hō de celo celestis. Qualis terrenus tales q̄ terreni: q̄ q̄lis celestis: tales et celestes. Igit̄ sicut portauim⁹ ymaginē terreni: portem⁹ q̄ ymaginē celestis. Hoc aūt dico frēs: qz caro q̄ sanguis regnū dei possidere nō possūt: neq; corruptio incorruptelā possidebit. Ecce misteriū vob⁹ dico. Omnes quidē resurgem⁹: sz nō oēs immutabimur. In momēto in ictu oculi: in nouissima tuba. Canet em̄ tuba: et mortui resurgēt incorrupti: q̄ nos imutabimur. Oportet em̄ corruptibile hoc idue re incorruptiōnē: q̄ mortale hoc idue re imortalitatē. Cū aūt mortale hoc idue rit imortalitatē: tūc fiet sm̄o q̄ script⁹ ē. Absorpta ē mors ī victoria. Ubi est mors victoria tua: Ubi est mors stimul⁹ tuus: Stimulus aūt mortis pctm̄ ē: virtus vero pcti lex. Deo aūt gr̄as: q̄ dedit nob⁹ victoriā p dñm nr̄m ihm̄ xp̄m. Itaq; frēs mei dilecti stabiles estote q̄ īmobiles: abūdantes ī oī tpe dñi semp: sciētes q⁹ labor vr̄ nō ē inanis ī dño.

Ca. XVI.

De collectis aūt q̄ fiūt in sāctos: sicut ordinaui ecclesijs galatie. ita q̄ vos facite p vnā sabbati. Unusquisq; vr̄m apud se reponat recōdens q̄d ei bñ placuerit: vt non cū venero tūc collecte fiāt. Cū aūt p̄ns fuero: q̄s p̄bueritis per epl̄as hos mittā p̄ferre gr̄az vr̄az ī hierlm. Q̄d si dignū fuerit vt ego eam: mecū ibūt. veniā aūt ad vos: cū macedoniā ptrāsiero. Nā macedoniā ptransibo. Apud vos aūt forsitan manebo vel etiā hyemabo: vt vos me deducatis q̄cūq; iero. Nolo ei vos modo ī trāsitu videre. Spero ei me aliquātulū tpis manere apud vos: si dns p̄miserit. Permanebo aūt epheſi vsq; ad pēthecosten. Ostiū ei mihi apertū ē magnū q̄ euidēs: et aduersarij mlti. Si aūt venerit thimothe⁹: videte vt sine timore sit apud vos. Op⁹ em̄ dñi operatur sicut et ego. Ne quis ergo illū spernat. Deducite aūt illū in pace: vt veniat ad me. Expecto em̄ illum cum frībus. De apollo aūt fratre nostro vob⁹ notū facio. qm̄ multum rogaui eum vt veniret ad vos cū frīb⁹: q̄ vtiq; nō fuit voluntas ei⁹ vt nūc veniret. Veniet aūt: cū ei vacuū fuerit. Uigilate state in fide: viriliter agite et

ꝯfortamini: oĩa vĩa in caritate fiant. Obsecro aũt vos frẽs. nostis domũ stephane ⁊ fortunati quoniã sunt p̃micie achaie. et in ministeriũ sanctorum ordinauerũt seipsos vt et vos subditi sitis eiusmodi. et omni cooperanti et laboranti. Gaudeo aũt in p̃sẽcia stephane et fortunati ⁊ achaÿci: quoniam id quod vobis deerat ipsi supleuerũt. Refecerunt enĩ ⁊ meum spiritũ ⁊ vestrũ. Cognoscite ergo qui eiusmodi sũt. Salutant vos omnes ecclesie asie. Salutant vos ĩ domino multũ aquila et prisca cũ domestica sua ecclesia: apud quos et hospitor. Salutant vos omẽs fratres. Salutate inuicẽ: ĩ oscu lo sancto. Salutatiõ mea: manu pauli. Si quis nõ amat dominũ nostrũ ihesũ cristuz sit anathema maranatha. Gracia domini nostri ihesu cristi vobiscum. Caritas mea cũ omnibus vobis in cristo ihesu amen.

Explicit epistola prima ad corinthios. Incipit prologus in secũdam epl'az ad corinthios.

Post actam a corinthijs penitẽciam consolatoriam scribit eis epistolam apostolus a troade p thitum. et collaudans eos hortatur ad melioza: contristatos quidez eos sed emendatos ostendens.

Explicit prologus. Incipit epistola secunda ad corinthios.

Paulus apostolus cristi ihesu per voluntatez dei ⁊ thimotheus frater. ecclesie dei que ẽ corinthi cum omnibus sanctis qui sũt ĩ vniuersa achaia. Gracia vob et pax a deo patre nostro et domino ihesu cristo. Benedictus deus ⁊ pater domini nostri ihesu cristi pater misericordiarũ et deus tocius consolationis. q̃ consolatur nos in omni tribulatione nostra: vt possimus et ipsi consolari eos qui in omni pressura sunt per exhortationez qua exhortamur ⁊ ipsi a deo: quoniam sicut habundant passiones cristi in nobis ita ⁊ per cristum habundat consolatio nostra. Siue autem tribulamur: pro vestra exhortatione et salute. siue consolamur: pro vestra consolatiõne. siue exhortamur pro vestra exhortatiõne et salute. que operatur tollerancĩam earundem passionum quas et nos patimur. vt spes nostra firma sit pro vobis: scientes quoniam sicut socij passionũ estis. sic eritis et consolationis. Non enim volumus ignorare vos fratres ỏ tribulatõne nostra que facta est in asia: quoniam supra modum grauati sumus supra virtutez. ita vt deberet nos etiam viuere. Sed ipsi in nobismetipis responsum mortis habuimus. vt non simus fidentes in nobis sed ĩ deo q̃ suscitat mortuos: q̃ de tantis periculis nos eripuit ⁊ eruit: in quem speramus quoniã et adhuc eripiet adiuuantibus et vobis in oratione pro nobis: vt ex multarum personis facierum eius que in nobis est donatiõnis per multos gracie agãtur pro nobis.

Nam gloria nostra hec ẽ testimonium conscientie nostre: q̃ in simplicitate ⁊ sinceritate dei et non in sapiencia carnali sed in gracia dei conuersati sumus in hoc mundo. habundantius autem ad vos. Non enĩ alia scribimus vobis q̃ que legistis et cognouistis. Spero autez q̃ vsq; ĩ finẽ cognoscetis. sicut ⁊ cognouistis nos ex parte: qz gloria vestra sumus sicut et vos nostra in die domini nostri ihesu cristi. Et hac confidencia volui p̃us venire ad vos vt secundam graciam haberetis: et per vos transirem in macedoniam et iteruz a macedonia venirem ad vos et a vobis deduci in iudeam. Cum ergo voluissem hoc: nunquid leuitate vsus sum. Aut que cogito secunduz carnem cogito vt sit apud me ẽ et non. Fidelis autem deus quia sermo noster qui fuit apud vos. non est ĩ illo est ⁊ non: sed est ĩ illo est. Dei enim filius ihesus cristus q̃ in vobis per nos predicatus est: per me et siluanum et thimotheũ non fuit in illo est et nõ: sz in illo fuit. Quotq̃t enim promissiones dei sunt in illo est. Ideo et per ipsũ amen dico ad gloriam nostram. Qui autẽ confirmat nos vobiscuz in cristo: et q̃ vnxit nos deus: ⁊ qui signauit nos ⁊ dedit pignus spiritus in cordibus nostris. Ego aũ testem deum inuoco ĩ animaz meã q̃ parcens vobis non veni vltra corinthum. nõ quia dominamur fidei vr̃e: s̃ adiutores sum⁹ gaudij vr̃i: nam fide statis. Ca. .II

f Tatui aũt hocipm apud me: ne ite
rum in triſticia veniře ad vos. Si
eñ ego ꝓriſto vos. et qs ẽ q me le
tificet niſi q ꝓriſtař ex me? Et hocipm ſcri
pſi vob vt nõ cũ venero triſticiã ſup triſti
ciã habeã. ỏ qbo oportuerat me gaudere ꝓ
fidẽs in omnib vob qr meum gaudiũ om
niũ vřm ẽ. Nã ex mlta tribulatõe et angu
ſtia cordis ſcripſi vobis p mltas lacrimas
nõ vt ꝓriſtemiř: ſ vt ſciatis quã caritatẽz
habeã habundãti? in vob. Si quis aũt cõ
triſtauit me. nõ me ꝓriſtauit. ſ ex pte: vt
g nõ onerẽ omnes vos. Sufficit illi qui eiuſ
modi ẽ obiurgatõ hec q fit a plibus· ita vt
ecõtrario magis donetis et ꝓſolemi: ne for
te habundãtiori triſticia abſorbeař q ei?
modi ẽ. pter qỏ obſecro vos. vt ꝓfirmetis
in illũ caritatem. Ideo eñ 7 ſcripſi vob vt
ꝓgnoſcam experimentũ vřm: an in omĩb
obedientes ſitis. Cui aũt aliqd donaſtis: et
ego. Nam et ego qỏ donaui. ſi quid donaui
pter vos. in pſona xpi. vt nõ circũueniа
mur a ſathana. Nõ eñ ignoram? cogitatõs
ei?. Cũ veniſſẽ aũt troadẽ pter euangeliũ
xpi. et oſtiũ mihi aptum eſſet ī dño: nõ ha
bui requem ſpiritui meo. eo q nõ inueneriz
thitum frem meũ: ſ valefaciẽs eis pfectus
ſum ī macedoniã. Deo aũt gracias q ſemp
triũphat nos in xpo ihesu. 7 odorẽ noticie
ſue manifeſtat p nos ī omñi loco: qr xpi bo
h nus odor ſum? deo in hijs q ſalui fiũt. et in
hijs q pereũt. Alijs qdez odor mortis ī mor
tem: alijs aũt odor vite ī vitã. Et ad hec qs
tam ỹdoneus? Nõ eñ ſum? ſicut plimi ad
ulterãtes verbũ dei: ſ ex ſinceritate ſicut ex
deo coram deo ī xpo loqmnr.

Capitulum. .III.

Incipimus iterum noſmetipos con
mendare: aut nunqd egemus ſicut
quidãz ꝓmendaticijs epls ad vos
aut ex vob? Epiſtola noſtra vos eſtis ſcri
pta ī cordibus nřis. q ſcitur 7 legiř ab om
nibus hominibus manifeſtati: qm epla eſtis
xpi miniſtrata a nobis et ſcripta nõ attra
mento. ſ ſpiritu dei viui: nõ ī tabulis lapi
deis: ſ in tabulis cordib carnalib. Fidu
ciã aũt talẽ habem? p xpm ad deum: nõ q
ſufficientes ſimus cogitare aliqd a nobis q
ex nobis. ſ ſufficiencia nřa ex deo ẽ: qui et
ỹdoneos nos fecit miniſtros noui teſtamẽ
ī nõ littera ſ ſpũ. Littra eñ occidit: ſpũs
aũt viuificat. Quod ſi miniſtratio mortis
literis deformata in lapidib fuit ī gl'ia. ita
vt nõ poſſẽt intendere filij iſrl'ī faciẽ moy
ſi. pter gl'iam vult? eius q euacuař: quõ ñ
magis miniſtratõ ſpirit? erit in gl'ia? Nã ſi
miniſtratõ damnatõis in gl'ia eſt: ml'tomа
gis habũdat miniſteriũ iuſticie ī gl'ia. Nã
b nec gl'ificatũ ẽ qd claruit ī hac pte: př ex
cellẽtem gl'iam. Si eñ qd euacuař p gl'iaz
ẽ: ml'tomagis qd manet. in gl'ia ẽ. Habẽtes
igiř talẽ ſpem ml'ta fiducia vtimur. Et nõ
ſicut moyſes ponebat velamen ſup faciem
ſuã: vt nõ intenderẽt filij iſrl'in faciẽ ei? qd
euacuař ſ obtuſi ſũt ſenſus eoz: uſq in ho
diernũ ei diẽ idipm velamen ī lectõne ve
teris teſtamẽti manet nõ reuelatũ. quoni
am in xpo euacuař: ſ uſq in hodiernũ di
ez cũ legiř moyſes velamen poſitũ ẽ ſuper
cor eoz. Cũ aũt ꝓuerſi fuerit ad deũ auffe
reř velamen. Domin? aũt ſpiritus eſt. Vbi
aũt ſpũs dñi ibi libertas. Nos vero omes
reuelata facie gloriã dñi ſpeculãtes ī ean
dem ỹmaginẽ trãſformamur a claritate in
claritatẽ: tanq̃ a dñi ſpiritu.

Capitulũ. .IIII.

Ideo habẽtes hanc miniſtratõz iu
xta qd miſericordiã ꝓſecuti ſumus
nõ deficim? ſ abdicam? occulta de
decoris. non ambulantes in aſtucia neq
adulterãtes vbũ dei: ſ ī manifeſtatõe veri
tatis ꝓmendãtes noſmetipos ad omnẽ cõ
ſcienciã hominũ coram deo. Quod ſi etiaz
opertũ ẽ euãgeliũ nřm in hijs q pereũt eſt
opertũ: ī qbo de? huius ſeculi excecauit mẽ
tes infideliũ. vt nõ fulgeat illuminatõ euã
gelij gl'ie xpi: q ẽ ymago dei. Nõ ei noſmet
ipos pdicam? ſed ihm xpm dñm nřm. Nos
aũt ſuos vřos p ihm: qm de? q dixit ỏ tene
bris lucẽ ſplẽdeſcere. illuxit ī cordib nřis
ad illumiatõez ſciẽcie claritatis ī facie cri
ſti ihu. Habem? aũt theſaurũ iſtũ in vaſis
ſictilib: vt ſublimitas ſit ỏtutis dei: et nõ
ex nobis. In omñib tribulatõz patimur: ſ
nõ anguſtiamur. Aporiamur: ſ ñ deſtitui
mur. Humiliamur: ſ nõ ꝓfũdimur. Perſe
cutõez patimur: ſ nõ derelinqmur. Deici
mur: ſ nõ pimus. Sẽper mortificatõz ihu
ī corpe nřo circũferẽtes: vt 7 vita ihu maī
feſteř in corpibus noſtris. Sẽper ei nos q
viuim? ī mortẽ třdimur pt ihm: vt 7 vita
ihu manifeſteř ī carne nřa mortali. Ergo

mors in nobis operatur: vita aũt ī vob. Habẽtes aũt eũdem spiritũ fidei sicut scriptũ est credidi ꝓpter qð locutus sũ: et nos credim⁹. ꝓpter qð et loqmur: scientes qm̃ qui suscitauit ihm̃ et nos cum ihesu suscitabit. et cõstituet nos vobiscuz. Omnia em̃ ꝓpter vos: vt gracia abũdãs p mltos ī grãrũ accione abundet ī gliam dei. Propter qð nõ dficim⁹. Ꝑ licet is q̃ foris ẽ nr̃ homo corrumpat̃: tñ is q̃ int⁹ ẽ renouat̃ de die ī die. Id em̃ qð in ꝑsenti ẽ momentaneũ et leue tribulatõis nr̃e: supᵽ modũ ī sublimitate eternũ gle pondus opat̃ ī nobis: nõ ꝓtẽplantibus nob que vidẽtur. Ꝑ q̃ nõ vidẽtur. Que em̃ viden̄t temporalia sunt: que aũt nõ viden̄t eterna sũt. Capitu. .V.

Scim⁹ em̃: qm̃ si terrestris dom⁹ nostra hui⁹ habitationis dissoluatur q̃ edificatõz ex deo habem⁹ domuz no manufactã eternã ī celis. Nã et ī hoc ī gemiscim⁹ habitatõz nostrã q̃ de celo est superīdui cupiẽtes: si tñ vestiti et nõ nudi ī-ueniamur. Nam et q̃ sum⁹ ī hoc tabnaclo īgemiscim⁹ gũati: eo q̃ nolum⁹ expoliari: Ꝑ supuestiri: vt absorbeat̃ qð mortale est a vita. Qui aũ efficit nos ī hoc ipm̃ de⁹: qui dedit nob pign⁹ spũs. Audẽtes igit̃ semp et sciẽtes: qm̃ dũ sum⁹ ī hoc corpe peregrinamur a domino. Per fidez em̃ ambulamus et nõ p speciẽ. Audem⁹ aũt et bonã voluntatẽ habem⁹ magis pegrinari a corpore et presẽtes esse ad dominũ: et ideo ꝓpõdim⁹ sive absẽtes sive ꝑsẽtes placere illi. Omnes em̃ nos manifestari oportet añ tribunal xpi: vt referat vnusq̃sq̃ ꝓpria corpis ꝓut gessit: sive bonũ sive malũ. Sciẽtes g̃ timorẽ dñi homĩb⁹ suadem⁹: deo aũt manifesti sum⁹. Spero aũt et ī ꝓsciẽcijs vestris nos manifestos esse. Nõ itex ꝓmendam⁹ nos vob: Ꝑ occasionẽ dam⁹ vob gloriandi ꝓ nobis: vt habeatis ad eos q̃ in facie gloriant̃ et non ī corde. Sive em̃ mẽte excedim⁹ deo. sive sobrij sum⁹ vob. Caritas em̃ xpi vrget nos: estimantes hoc: quoniam si vnus pro omnibus mortuus est ergo omnes mortui sũt. Et pro omnibus mortuus est cristus: vt et qui viuũt iam nõ sibi viuant: sed ei qui p ipsis mortuus est et resurrexit. Itaq̃ nos ex hoc neminem nouim⁹ secundũ carnẽ. Et si ꝓgnouimus secundum carnẽ cristuz: sed nũc iam non nouimus. Si qua ergo ī xpo noua creatura ẽ: vetera trãsierũt: et ecce facta sũt omnia noua. Omnia aũt ex deo qui nos reconciliauit sibi p cristũ: et dedit nob ministeriũ recõciliatõnis. Quoniãq̃dẽ de⁹ erat in cristo mundum recõciliãs sibi: nõ reputãs illis delicta iporum: et posuit ī nobis verbũ reconciliationis. Pro cristo ergo legacione fungimur tanq̃ deo exhortãte per nos: obsecram⁹ p cristo. recõciliamĩ deo. Eum qui nõ nouerat peccatũ pro nob peccatũ fecit de⁹ pater: vt nos efficeremur iustícia dei in ip̃o. Capitulũ. .VI.

Diuuantes aũt: exhortamur ne ī vacuũ graciam dei recipiatis. Ait em̃. Tempore accepto exaudiui te et ī die salutis adiuui te. Ecce nũc tempus acceptabile: ecce nũc dies salutis. Nemini dantes vllã offensionẽ: vt nõ vitupet̃ mĩsteriũ nostrũ. Sed in omnib⁹ exhibeamus nosmetip̃os sicut dei ministros ī multa pacíencia: ī tribulatõnib⁹. in necessitatib⁹. in angustijs. ī plagis. ī carceribꝰ. ī seditõib⁹. in laboribus. ī vigilijs. in ieiunijs. ī castitate. ī sciencia. ī longanimitate. ī suauitate. in spiritusancto. In caritate non ficta: in verbo veritatis: in virtute dei. Per arma iustície: a dextris et a sinistris. Per gloriã et ignobilitatẽ: p infamiã et bonã famam. Ut seductores et veraces: sicut qui ignoti et ꝓgniti. Quasi morientes et ecce viuimus: vt castigati et non mortificati. Quasi tristes semp aũt gaudentes: sicut egentes multos aũt locupletãtes tanq̃ nihil habẽtes et omnia possidẽtes. Os nr̃m patet ad vos o corinthij: cor nr̃m dilatatuz ẽ. Nõ angustiamĩ ī nob. Angustiamĩ aũt ī viscerib⁹ vr̃is. Eandez aũt habẽtes remuneratõz: tanq̃ filijs dico: dilatamini et vos. Nolite iugum ducere cũ ifidelib⁹. Que em̃ participatõ iustície cũ iniq̃tate: aut q̃ societas luci ad tenebras: Que aũt ꝓuentio cristi ad belial: Aut que pars fideli cũ infideli: Qui aũ cõsensus templo dei cuz ydolis: Vos em̃ estis templũ dei viui sicut dicit de⁹: quoniã inhabitabo in illis et inambulabo: et ero illoꝝ de⁹ et ipsi erũt mihi ꝓplus. Propter qð exite de medio eorũ et separamini dicit dominus: et inmundũ ne tetigeritis: et ego recipiam vos. et ero vobis in patrẽ: et vos eritis mihi in filios et filias dicit domin⁹ omnipotens. Capitulum .VII.

S. Has ergo habētes promissiones carissimi mundem⁹ nos ab ommi inquinamento carnis ⁊ spirit⁹: perficientes sanctificationem in timore dei. Capite nos. Neminem lesimus: neminez corrupimus: neminem circumuenim⁹. Nō ad ꝓdemnationem vestram dico. ꝓdixi em̄ q in cordibus nostris estis ad ꝓmoriendū et ad ꝓuiuendum. Multa mihi fiducia est apud vos: multa mihi gloriatio ꝓ vobis. Repletus sum ꝓsolatione: superabūdo gaudio ī omni tribulatione nostra. Nam ⁊ cū venissemus in macedoniam. nullam requiem habuit caro nr̄a: sed omnez tribulationem passi sumus. Foris pugne: intus timores. Sed q̄ consolatur humiles: cōsolatus est nos deus in aduentum tithi. Nōsolum autē in aduentu eius: sed etiā in cōsolatione qua consolatus est in vobis. referens nob vestrum desiderium vestrum fletum vestrā emulationez pro me: ita vt magis gauderez. Quoniam etsi ꝓtristaui vos in epistola: non me penitet. Etsi peniteret videns q epistola illa etsi ad horam vos ꝓ tristauit: nunc gaudeo. non quia ꝓtristati estis: ꝫ q ꝓtristati estis ad penitēciā. Cōtristati em̄ estis ꝫm deū: vt ī nullo detrimētū paciamini ex nobis. Que em̄ secundum deum tristicia est penitēciam in salutē stabilem operatur: secūi aūt tristicia mortē operatur. Ecce em̄ hocipsum secundum deum tristari vos quātam in vobis operat̄ solicitudinem: sed defensionem: sed indignationē: ꝫ timorē. ꝫ desideriuz: sed emulatōez: sed vindictā. In om̄ib⁹ exhibuistis vos incōtaminatos esse negocio. Igit̄ etsi scripsi vob nō ꝓp̄t eū qui fecit iniuriā. nec ꝓp̄t eū qui passus ē: ꝫ ad manifestandā solicitudinem nr̄am quā habem⁹ ꝓ vob coram deo. Ideo cōsolati sum⁹. In ꝓsolatōe autē nr̄a habundāti⁹ magis gauisi sum⁹ sup gaudio tithi: q̄ refect⁹ ē spirit⁹ ei⁹ ab om̄ib⁹ vob. Et si quid apud illū de vob gl'atus sum. ñ sum cōfusus: sed sicut om̄ia vob ī veritate locuti sum⁹: ita gl'iatio nr̄a q̄ fuit ad tithū veritas facta ē. Et viscera ei⁹ habundāti⁹ in vob sunt: reminiscētis omniū vr̄m obediēciā quomodo cū timore et tremore excepistis illum. Gaudeo: q in om̄nibus confido in vobis.

Capitulum. Octauum.

Notam aūt facim⁹ vob fr̄es graciaz dei q̄ data ē ī eccleſijs macedonie: ⁊ q̄ in ml'to experimēto tribulatiōis habūdācia gaudij ipoz̄um fuit ⁊ altissima pauptas eoz̄ habūdauit ī diuicias sīplicitatis eoz̄. Quia secūdū virtutē testimōiuz illis reddo: et sup̄ vtutē voluntarij fuerūt cū ml'ta exhortatōe obsecrātes nos graciaz et ꝓmunicatōz ministerij qd̄ fit in sāctos. Et nō sicut sperauim⁹: sed semetipos dederūt. primū dño. deinde nob ꝓ volūtatē dei: ita vt rogarem⁹ tithū vt quēadmodum cepit ita et pficiat ī vob etiā graciā istaz. Soz sicut ī om̄ib⁹ habūdatis fide ⁊ ꝓmōe ⁊ sciēcia et ī omni solicitudine insup ⁊ caritate vr̄a ī nos: vt et ī hac gracia habūdetis. Nō q̄si imperans dico: ꝫ ꝓ alioz̄ solicitudinem etiā vr̄e caritatis īgeniū bonū ꝓbans. Scitis enim graciā dñi nr̄i ihesu x̄pi: q̄m ꝓpter vos egen⁹ fact⁹ ē cuz esset diues: vt illius īopia vos diuites essetis. Et ꝓsilium ī hoc do. Hoc em̄ vob vtile ē: q̄ nōsoluz facere. sed et velle cepistis ab anno prioze. Nūc vero et facto pficite: vt quēadmodum prompt⁹ ē anim⁹ voluntatis: ita sit ⁊ perficiendi ex eo qd̄ habetis. Si em̄ voluntas prompta ē: secūdū id qd̄ habet accepta ē: nō secundū id qd̄ nō habet. Nō em̄ vt alijs sit remissio. vob aūt tribulatio. ꝫ ex eq̄lita te ī p̄sēti tempe vr̄a habundācia illoz̄ inopiā supleat. vt ⁊ illoz̄ habūdancia vestre inopie sit suplementū: vt fiat eq̄litas sicut scriptū ē. Qui multū habuit nō habundauit: et qui modicū. nō minorauit. Gracias aūt ago deo q̄ dedit eandē solicitudinē pro vob ī corde tithi: q̄m exhortatōz q̄dē suscepit: sed cū solicitior esset sua volūtate ꝓfectus ē ad vos. Misim⁹ etiā cū illo fr̄em nostrū: cui⁹ laus ē ī euāgelio ꝓ oms ecclesias. Nōsoluz aūt: ꝫ et ordiat⁹ ē ab ecclesijs comes pegrinatōnis nr̄e ī hanc grāz q̄ ministrat̄ a nob ad dñi gl'iam et destinataz volūtatē nr̄az deuitātes hoc: ne q̄s nos vituꝑet in hac plenitudine q̄ mīstrat̄ a nob in dñi gl'iaz. Prouidem⁹ em̄ bona: nōsolū corā deo: sed etiā coram homīb⁹. Misim⁹ aūt cum illis et fr̄em nr̄m quē ꝓbauim⁹ ī ml'tis sepe solicitū esse: nē aūt ml'to solicitiorē: ꝓfidētia ml'ta ī vob siue pro titho qui ē socius me⁹ et ī vobis adiutor: siue fratres nostri apostoli eccleſiaz gl'ie x̄pi. Ostēsionē g̃ que est

caritatis vre et nre gle p vob: ī illos ostē-
ditē ī facie eccleſiaꝝ. Capi. .IX.
IAm de miniſterio qđ fit in ſactos:
ex habundāti eſt mihi ſcribē vob.
Scio eī pmptum animū vrm p q̄
de vob glorior apud macedones: qm̄ q̄ ach
aia parata ē ab āno ptērito: et vra emula-
tio puocauit plurimos. Miſimus aūt frēs:
vt ne quod gloriamur de vobis euacuetur
ī hac pte: vt quēadmodū dixi parati ſitis:
ne cū venerīt macedones mecū. q̄ inuenerīt
vos īparatos erubeſcam⁹ nos: vt ñ dicam⁹
vos in hac pte ſubſtancia. Neceſſariū ergo
exiſtimaui rogare fratres vt p̄ueniant ad
vos: q̄ p̄parent repromiſſā benedictōz hāc
paratam eſſe: ſic q̄ſi benedictionē: ñ quaſi
auariciā. Hoc aūt dico. Qui parce ſeminat
parce et metet: et qui ſeminat ī benedictō-
nibꝫ. de benedictōibus et metet. Vnuſq̄ſq̄
prout deſtinauit in corde ſuo: ñ ex triſticia
aut ex neceſſitate. Hilarez em̄ datorem di-
ligit deus. Potens eſt aūt deus omnē gra-
ciaz habundare facere in vobis: vt in om-
nibus ſemper omnem ſufficiencia habētes
habundetis ī omne opus bonū: ſicut ſcri-
ptū eſt. Diſpſit dedit paupibꝫ: iuſticia eius
manet in ſeculū ſeculi. Qui aūt āminiſtrat
ſemen ſeminānti: et panem ad manducādū
pſtabit. Et multiplicabit ſemen veſtruz et
augebit incrementa frugum iuſticie vre:
vt in omnibꝫ locupletati habūdetis ī om-
nem ſimplicitatē: que opaī p nos grārū-
actionē deo. Quoniam miniſteriuz huius
officij nōſolū ſuplet ea q̄ deſunt ſactis: ſed
etiam abundat p multas grārumactōnes
in dño p̄ pbationē miniſterij hui⁹: glificā
tes deū in obediēcia cōfeſſionis vre ī euan
gelio criſti q̄ ſimplicitate cmunicatōis vre
in illos et in omnes: et in ipſoꝝ obſecratōe
p vobis: deſiderātiū vos ꝓpter eminentem
grām dei in vobis. Gracias ago deo ſup ī-
enarrabili dono eius.
Capitulū. .X.
IPſe autē ego paulus obſecro vos
per manſuetudinem et modeſtiam
criſti: qui in facie quidem humilis
ſum inter vos: abſens autem confido ī vo-
bis. rogo autem vos ne preſens audeam p
eam confidenciam qua exiſtimor audere ī
quoſdam: qui arbitrantur nos tanq̄ ſecū-
dū carnē ābulem⁹. In carne eī ābulātes.
nō ſecundū carnē militam⁹. Nā arma mi-
licie nre nō carnalia: ſed potencia deo ad
deſtructōz munitōnū. cōſilia deſtruētes. et
omnem altitudinez extollētez ſe aduerſus
ſciēciā dei: et ī captiuitatē redigētes oīem
intellectū ī obſequz criſti: q̄ ī pmptu habē-
tes vlciſci omnē īobedienciam: cū impleta
fuerit vra obediēcia. Que ſecūdum faciem
ſūt videte. Si q̄s pfidit ſibi criſti ſe eſſe: hoc
cogitet iterum apud ſe: qz ſicut ipſe criſti ē
ita et nos. Nametſi ampli⁹ aliq̄d gl'iar⁹ fu-
ero de poteſtate nra quā dedit nob dom̄in⁹
ī edificatōnē et nō ī deſtructōz vram: non
erubeſcam. Vt aūt nō exiſtimer tāq̄ terrē
vos p epiſtolas: q̄niāquidem epiſtole inq̄-
unt gues ſūt et fortes: pntia aūt corporis
infirma q̄ frmo ptemptibilis. hoc cogitet q̄
eiuſmodi ē: qz q̄les ſum⁹ verbo p epiſtolas
abſentes: tales et pſētes ī facto. Nō em̄ au
demus īſerē aut cparare nos q̄buſdā q̄ ſe-
ipos cmēdant: ſ ipi in nobis noſmetipos
metiētes: et cparātes noſmetipos nobis.
Nos aūt nō ī immenſū gl'iabimur: ſ ſecun
dū mēſurā regule q̄ mēſ⁹ ē nob de⁹ mēſurā
ptingēdi vſq̄ ad vos. Nō em̄ q̄ſi nō ptingē
tes ad vos ſuperētendentes nos. Vſq̄ ad vos
em̄ puenim⁹ in euangelio criſti: nō in im-
menſū gloriātes ī alienis laboribꝫ. Spem
aūt habētes creſcētis fidei vre. ī vobis ma-
gnificari ſecūdum regulā nrāz ī habundā
cia: etiā ī illa q̄ vltra vos ſt euāgelizare: ñ
in aliena regula in hijs que p̄parata ſunt
gl'iari. Qui aūt gl'iat in dño glorieť. Nō eī
q̄ ſeipm cmendat ille pbat⁹ ē: ſed quē deus
cmendat. Capitu. .XI.
UTinā ſuſtineretis modicū q̄d īſipi
encie mee: ſ q̄ ſuppoꝛtate me. Emu
loꝛ em̄ vos dei emulatōe: deſponsi
em̄ vos vni viro vginē caſtā exhibere cri-
ſto. Timeo aūt ne ſicut ſerpēs euam ſedu-
xit aſtucia ſua: ita corrūpanť ſenſus veſtri
et excidāt a ſimplicitate q̄ ē in xpo. Naz ſi
is q̄ venit aliū xpm p̄dicat quē ñ p̄dicaui-
m⁹: aut aliū ſpiritū accipitis quē nō acce-
piſtis aut aliud euangeliū qđ ñ recepiſtis
rcte patereminī. Exiſtimo em̄ nihil me min⁹
feciſſe a magnis aplis. Nametſi īpit⁹ ſmo-
ne: ſ ñ ſciēcia. In oīnibꝫ aūt māifeſt⁹ ſū vob
Aut nunquid peccatum feci meipſum hu
milians: vt vos exaltemini? Quoniam gra
tis euangeliū dei euāgelizaui vobis. alias

ecclesias expoliaui accipiens stipendia ad
ministeriū vr̄m. Et cū essē apud vos et ege
re3 nulli onerosus fui. Naz qđ mihi deerat
supleuerūt fratres q̄ venerūt a macedonia:
et cū omnib⁹ sine onere me vob⁹ seruaui: et
seruabo. Est veritas xp̄i ī me: qm̄ hec gloria-
tio nō īfringet ī me ī regionibus achaie.
Quare: Quia nō diligo vos. Deꝰ scit. Qđ
aī facio. et faciā: vt ãputē occasionē eoꝝ.
q̄ volūt occasionē: vt ī quo gl'iant inueni-
ant sicut et nos. Nã eiusmodi pseudo apl'i
sūt operarij subdoli: trnsfigurātes se ī aposto-
los xp̄i. Et nō mir. Ipse em̄ sathanas trns-
figurat se in angelū lucis. Nō est ergo ma-
gnū: si mīstri eius trnsfigurētur velut mi-
stri iusticie: quorū finis erit secundū ope-
ra ipsoꝝ. Iterū dico: ne q̄s me putet īsipi-
tem. Alioquin velut īsipiētē accipite me:
vt et ego modicū q̄d glorier. Quod loquor
nō loq̄r secundū deū sed ãq̄si ī īsipiētia: ī hac
substācia glorie. Quoniā multi gl'iant se-
cundū carnem: et ego gloriabor. Libenter
em̄ suffertis īsipiētes: cū sitis ipsi sapien-
tes. Sustinetis em̄ si q̄s vos ī seruitutē re
digit: si quis deuorat. si q̄s accipit. si q̄s ex-
tollit: si quis in faciē vos cedit. Secundū
ignobilitatē dico: q̄si nos infirmi fuerim⁹
in hac pte. In quo q̄s audet: in insipiencia
dico: audeo et ego. Hebrei sūt: et ego. Israhelite sūt: et ego. Semen abrahe sūt: et ego.
Ministri xp̄i sūt: et ego. Et min⁹ sapiēs di
co: pl⁹ ego. In laboribꝫ plūmis ī carceribꝫ
habūdanti⁹: ī plagis sup̄ modū: ī mortib⁹
frequēter. A iudeis q̄nq̄es q̄dragenas vna
min⁹ accepi. Ter virgis cesus sū: semel la-
pidat⁹ sū: ter naufragiū feci. Nocte et die
in pfundō maris fui. In itineribꝫ sepe: pe
riculis fluminū. periculis latronū. periculꝫ
ex genere. periculis ex gentib⁹. periculis ī
ciuitate. periculis ī solitudine. periculis in
mari: periculis ī falsis fratrib⁹. In labore
et erumna: ī vigilijs mltis. In fame et siti
ī ieunijs mltis. In frigore et nuditate: pt̄
illa q̄ extrinsec⁹ sūt: īstācia mea q̄ttidiana.
solicitudo oīm ecclesiaꝝ. Quis īfirmatur:
et ego non infirmor? Quis scandalizat: et
ego nō vror? Si gl'iari oportet: q̄ infirmi-
tatis mee sūt gl'iabor. Deꝰ et pater dñi no
stri ih̄u xp̄i. scit q̄ ē benedict⁹ ī secula q̄ nō
mētior. Damasci ꝓpositus gētis arethe re
gis custodiebat ciuitatē damascenoruꝫ vt
me ꝓprehēderet: et p̄ fenestrā in sporta di-
missus sū p̄ murꝫ: et sic effugi manꝰ eius.

Capitulum. .XII.

Gl'iari oportet: nō expedit q̄dez.
Veniā aūt ad visiones q̄ reuelatō-
nes dñi. Scio hoīez ī xp̄o ante an-
nos q̄tuordecim siue ī corpe siue extr̄ corpꝰ
(nescio deꝰ scit) raptū huiusmodi hominez
siue ī corpore siue extr̄ corpus (nescio deus
scit) qm̄ raptus ē ī paradisuz: et audiuit ar
cana ỽba q̄ nō licet homī loq̄. Pro huius-
modi gloriabor: p̄ me aūt nihil nisi ī infir
mitatib⁹ meis. Nãetsi voluero gl'iari: non
ero insipiēs. Veritatē em̄ dicā. Parco aī:
ne quis me existimet sup̄ ih̄o qđ videt ī me:
aut audit aliquid ex me. Et ne magnitudo
reuelatōnū extollat me: datꝰ ē mihi stimu-
lus carnis mee angelus sathane vt me co-
laphizet. Propt̄ qđ ter dominū rogaui vt
discederet a me: et dixit mihi. Sufficit tibi
gracia mea. Nã ỽtus in infirmitate pficit̄.
Libēter ḡ gloriabor ī infirmitatib⁹ meis:
vt inhabitet in me ỽtus cristi. Propter qđ
placeo mihi in infirmitatib⁹ meis: ī contu
meliis: in necessitatib⁹: ī psecutionib⁹: ī an
gustijs pro cristo. Cum enim infirmor tūc
potēs sum. Fact⁹ sū insipiens: vos me coe
gistis. Ego enim a vobis debui cōmēdari.
Nihil em̄ minus feci ab hijs q̄ sunt vltr̄ mo
dū apostoli. Tametsi nihil sū: signa tamē
apostolat⁹ mei facta sunt sup̄ vos in omni
paciēcia. signis et ꝓdigijs et ỽtutib⁹. Quid
est em̄ quod min⁹ habuistis p̄ ceteris eccle-
sijs: nisi q̄ ego ipe nō grauaui vos? Dona-
te mihi hanc iniuriam. Ecce tercio hoc pa
tus sum venire ad vos: et nō ero ḡuis vo-
bis. Nō enim quero q̄ vestra sunt: sed vos.
Nec em̄ debent filij parētib⁹ thesaurizare:
sed parentes filijs. Ego autez libentissime
impendam et supimpendar ipse p̄ aīabus
vestris: licet pl⁹ vos diligēs min⁹ diligar.
Sed esto. Ego vos nō grauaui: sed cū essē
astut⁹ dolo vos cepi. Numq̄d p̄ aliquē eoꝝ
quos misi ad vos circūuenī vos? Rogaui
thitū: et misi cuz illo frem. Nūquid thitus
vos circumuenit: Nonne eodez spiritu am
bulauim⁹? Nonne eiusdē vestigijs? Olim
putatis q̄ excusemus nos apud vos? Corā
deo in cristo loquimur. Omnia carissimi
propter edificationem vestram. Timeo em̄
ne forte cum ego venero. non quales volo

inueniam vos:et ego iueniar a vob q̃lez ñ vultis:ne forte ꝓtentões.emulatões.aĩositates.dissensiones.detractõs.susurratões. inflatões.seditiones sit inter vos. Ne iterum cũ venero humiliet me de⁹ apud vos. et lugeam multos ex bijs q̃ ante peccaueŕt et nõ egerũt penitenciã super inmundicia et fornicatione ⁊ ipudicicia quã gesserũt.

Capitulum .XIII.

Ece tcio hoc venio ad vos. In ore duum vl̃ trium testium stabit omne verbuz. Predixi eĩ et p̃dico vt p̃sens vobis et nũc absens bijs q̃ ante peccauerunt et ceteris omnib⁹:si venero itꝝ non parcam. An experimentum queritis eius q̃ in me loq̃tur cristus:Qui in vob nõ infirmatur sed potens ẽ in vobis. Nãetsi crucifixus ẽ ex infirmitate:ꝑ viuit ex virtute dei. Nã et nos infirmi sum⁹ in illo:sed viuim⁹ cũ eo ex vtute dei ĩ nobis. Vosmetipsos tẽptate.si estis in fide ipsi vos ꝓbate an nõ ꝓgnoscitis vosmetipos:ꝙ crist⁹ ihs in vobis ẽ: Nisi forte reprobi estis. Spero aũt ꝙ ꝓgnoscetis:ꝙ nos nõ sum⁹ reprobi. Oram⁹ aũt deũ vt nihil malu faciatis.ñ vt nos ꝓbati appaream⁹ ꝑ vt vos quod bonũ ẽ faciatis. Nos aũt vt reprobi simus. Non eĩ possumus aliq̃d aduersus veritatẽ:sed ꝑ veritate. Gaudem⁹ eĩ quoniã nos infirmi sumus:vos aũt potentes estis. Hoc et oramus:vĩam ꝓsumationez. Ideo hec absens scribo:vt nõ p̃sens durí⁹ agam secundũ potestatẽ quã dñs de⁹ dedit mihi ĩ edificatiõz et nõ in destructõnem. Decetero fratres gaudete:perfecti estote:exhortamini. idipm sapite· Pacẽ habete.et deus pacis ⁊ dilectõnis erit vobiscũ. Salutate inuicem in osculo sãcto. Salutãt vos omes sancti. Gracia dñi nostri ihesu xp̃i.et caritas dei. et ꝓmunicatio sanctispiritus sit cum oñibus vobis amen.

Finitur epistola secunda ad corinthios Incipit plogus in epistolam ad galathas

Galathe sũt greci. Hij verbũ veritatis primum ab apostolo acceper̃t sed post discessum ei⁹ temptati sũt a falsis apostolis:vt in legem ⁊ circumcisionez verterentur. Hos apostolus reuocat ad fidem veritatis:scribens eis ab epheso.

Explicit plog⁹. Incipit epla ad galathas.

Paulus apostolus nõ ab hominibus neq̃ ꝑ hominez ſ ꝑ ihesum xp̃m et deum patrem qui suscitauit eum a mortuis:et qui mecũ sunt omnes fratres:ecclesijs galathie. Gracia vobis et pax a deo patre nostro et domino ihesu cristo:q̃ dedit semetipsuz ꝑ peccatis nostris vt eriperet nos de p̃senti seculo nequã secundũ voluntatẽ dei et patris nostri:cui ẽ gloza ĩ secla seculoꝝ amen. Miroz ꝙ sic tamcito trnsferemini ab eo qui vos vocauit ĩ graciam cristi ĩ aliud euangeliũ quod nõ ẽ aliud:nisi sint aliq̃ q̃ vos ꝓturbant:et volunt ꝙuertere euangeliũ cristi. Sed licet nos aut angelus de celo euangelizet vobis p̃terq̃ quod euangelizauimus vob:anathema sit. Sicut prediximus et nũc iterũ dico:si quis vob euãgelizauerit preter id quod accepistis:anathema sit. Modo enim hominibus suadeo. an deo:An quero hominibus placere:Si adhuc hominibus placerem:cristi seruus non essem. Notum eĩ vobis facio fratres euangelium quod euangelizatũ ẽ a me:qz nõ est secundum hominem. Neq̃ enim ego ab homine accepi illud neq̃ didici:sed per reuelationẽ ihesu cristi. Audistis enim cõuersationem meam aliquando ĩ iudaismo. quoniam supra modum persequebar ecclesiam dei.et expugnabam illã:et ꝓficiebaz ĩ iudaismo supra multos coetaneos meos ĩ genere meo:abundantius emulator existens paternarum mearum traditionum. Cum autem placuit ei qui me segregauit de vtero matris mee et vocauit per graciam suam vt reuelaret filium suum in me vt euangelizarem illum in gentibus:cõtinuo non acquieui carni et sanguini· Neq̃ veni iherosolimam ad antecessores meos apostolos:sed abij in arabiam:⁊ iteruz reuersus sum damascum. Deinde post ãnos tres veni iherosolimaz videre petrũ:⁊ mãsi apud eum diebus quindecim. Aliuz aũt apostoloꝝ vidi neminẽ:nisi iacobũ fratrẽ dñi. Que aũt scribo vobis:ecce coram deo qz nõ mẽtior. Deinde veni ĩ ptes syrie ⁊ cylicie. Erã aũt ignot⁹ facie.ecclesijs iudee:q̃

erant in xpo. Tantū aūt auditū habebāt: qm̄ qui psequebaf nos aliquādo nūc euā gelizat fidem quā aliquādo expugnabat: et in me clarificabant deum. Ca. .II.

Deinde post ānos q̄tuordecim iterū ascendi hierosolimaz cū barnaba: assumpto et thito. ascendi aūt secūdum reuelationē: et contuli cum illis euāgelium qđ p̄dico in gentibus. Seorsum aī hijs q̄ videbanī aliquid esse: ne forte in vacuū currerez aut cucurrissē. Sed neq; thitus q̄ mecū erat. cū esset gētilis cōpulsus ē circūcidi: sed ꝓpter subintroductos falsos fratres q̄ subintroierūt explorare libertatem nostram quaz habem⁹ in xpo ihesu: vt nos in seruitutē redigerēt. Quibo neq; ad horam cessimus subiectōi: vt veritas euāgelij pmaneat apud vos. Ab hijs aūt q̄ videbanī esse aliqđ: quales aliquādo fuerint nihil mea intēst. Deus em̄ psonā hominis nō accipit. Mihi em̄ qui videbanī esse aliquid nihil ꝓtulerūt. Sed ecōtra cū vidissēt q̄ creditū ē mihi euāgeliū p̄putij sicut et petro circūcisionis: q̄ em̄ opat⁹ ē petro ī apostolatū circūcisiōis. opat⁹ ē ⁊ mihi īt gentes: et cū ꝓgnouissēt graciā q̄ data est mihi. iacob et cephas et iohannes q̄ videbanī columne esse dextras dederūt mihi et barnabe societatis: vt nos ī gētes ipi aūt ī circūcisionē: tātum vt paupum memores essemus. Quod etiā solicitus fui hocipsuz facere. Cū aūt venisset petrus anthiochiā in faciē ei restiti: q̄ reprehēsibilis erat. Prī⁹ enim q̄ venirēt quidā ab iacobo cū gētibo edebat. Cū aū venissēt. subtrahebat ⁊ segregabat se: timēs eos qui ex circūcisiōe erāt. Et simulationi ei⁹ cōsenserūt ceteri iudei: ita vt et barnabas duceref ab eis ī illā simulatōz. Sed cū vidisse q̄ ñ recte ambularent ad veritatē euāgelij: dixi cephe coraz omnibo. Si tu cū iudeus sis gentiliter vivis et nō iudaice: quō gētes cogis iudaizare? Nos natura iudei et nō ex gētibo pecca tores: sciētes aūt q̄ nō iustificaī homo ex operibo legis. nisi ꝑ fidem ihu cristi: ⁊ nos ī xpo ihesu credim⁹. Ut iustificemur ex fide cristi et nō ex operibus legis. Propt̄ qđ ex operibo legis nō iustificabiī omnis caro. Q̄ si q̄rentes iustificari ī cristo inuenti sumus et ipsi peccatores: nuñqđ cristus peccati minister est? Absit. Si eniz que destruxi itez hec reedifico: p̄uaricatorez me cōstituo. Ego em̄ p legem legi mortuus sū vt deo viuam: xpo pfixus sum cruci. Viuo aūt iam nō ego: viuit vero in me cristus. Q̄ autem nūc viuo ī carne. ī fide viuo filij dei: qui dilexit me et tradidit semetipsuz p me. Nō abicio graciā dei. Si em̄ p legē iustitia: g̃ gratis xp̄us mortuus est.

Capitulum. .III.

O Insēsati galathe: q̄s vos fascinauit nō obedire veritati? Antē q̄rū oculos ihus xp̄us pscript⁹ ē: et in vob crucifix⁹. Hoc solū a vob volo discē. Ex opib⁹ legis spm̄ accepistis: an ex auditu fidei? Sic stulti estis: vt cuz spū ceperitis: nē carne pfūami. Tāta passi estis sine causa: si tamē sine cā. Qui g̃ tribuit vobis spirituz et opatur vtutes in vob: ex opibo legis. an ex auditu fidei? Sicut scriptū ē: abraham credidit deo et reputatū ē illi ad iusticiam. Cognoscite g̃: quia qui ex fide sūt: hij sūt filij abrahe. Prouidēs aūt scriptura quia ex fide iustificat gētes deus: p̄nūciauit abrahe q̄ benedicenī ī te omes gētes. Itaq̄ qui ex fide sūt: benedicentur cū fideli abraham. Quicūq; em̄ ex opibo legis sūt: sub maledicto sūt. Scriptū ē em̄. Maledictus omis q̄ nō pmāserit in omibo q̄ scripta sūt in libro legis: vt faciat ea. Quoniam aūt ī lege nemo iustificaī apud deum. manifestū ē: q̄ iustus ex fide viuit. Lex aī non ē ex fide: sed q̄ fecerit ea viuet in illis. Cristus nos redemit de maledicto legis factus p nob maledictū: q̄ scriptū ē maledictus omis qui pendet ī ligno: vt in gētibo benedictio abrahe fieret ī xpo ihu. vt pollicitatōz spiritus accipiamus p fidez. Fratres secundū hominē dico: tamē homis cō firmatū testamentū nemo spernit aut superordinat. Abrahe dicte sūt pmissiones: et semini eius. Nō dicit semibus q̄si in mltis sed q̄si ī vno: et semī tuo q̄ ē xp̄us. Hoc aūt dico testamentū pfirmatū a deo: q̄ post q̄dringētos et trigīta ānos facta ē lex: non irritū facit ad euacuādaz pmissionē. Nāsi ex lege hēditas: iā nō ex pmissiōe. Abrahe aī p repromissiōez donauit de⁹. Quid igit lex? Propter īnsgressiōez posita est: donec veniret semen cui pmiserat: ordinata per angelos ī manu mediatoris. Mediator aī vnius nō ē: deus autez vnus est. Lex ergo

aduersus ꝓmissa dei. Absit. Si enī data ē
lex q̄ posset viuificare: vere ex lege esset iu
sticia. Sed ꝯclusit scriptura oīa sub pec
cato: vt ꝓmissio ex fide ihesu cristi daretur
c credentibꝫ. Prius aūt q̄ veniret fides sub
lege custodiebamur: ꝯclusi in eam fidem q̄
reuelanda erat. Itaq; lex pedagog⁹ noster
fuit in xp̄o: vt ex fide iustificemur. At vbi
venit fides: iā nō sum⁹ suq pedagogo. Om
nes enī filij dei estis: ꝑ fidem q̄ ē ī xp̄o ihu.
Quicūq; enī in xp̄o baptizati estis: xp̄m ī
duistis. Nō ē iude⁹ neq; grec⁹: nō ē ꝟu⁹ neq;
liber: nō ē mascul⁹ neq; femina. Oīes enī
vos vnū estis in xp̄o ihu. Si aūt vos xp̄i: ḡ
abrahe semen estis secūduz promissionem
heredes. Capitu. .IIII.
Dico aūt. Quanto tēpe here⁹ puu
lus ē nihil differt a ꝟuo. cū sit dñs
omniū: ꝟ sub tutoribꝫ ⁊ actoribꝫ ē
vsq; ad p̄finitū tēpus a p̄re. Ita ⁊ nos cuz
essem⁹ puuli: sub elemētis mūdi huius era
mus ꝟuiētes. At vbi venit plenitudo tem
poris misit de⁹ filiū suū factū ex mlīere fa
ctū sub lege: vt eos q̄ sub lege erāt redime
g ret: vt adoptionē filioꝝ reciperem⁹. Quo
niā aūt estis filij dei: misit de⁹ spirituz filij
sui ī corda vr̄a clamātē abba pater. Itaq;
iam nō ē ꝟuus. ꝟ fili⁹. Quod si filius: et he
res ꝑ deū. Sed tūc q̄dem ignorantes deū:
hijs q̄ natura nō sūt dij ꝟuiebatis. Nūc aūt
cū ꝯgnoueritis deum immo cōgniti sitis a
deo: quō ꝯuertimini itērū ad ī̄firma ⁊ ege
h na elemēta: q̄bus denuo ꝟuire vultis? Dies
obseruatis et mēses et tēpora et ānos. Ti
meo vos: ne forte sine causa laborauerī in
vobis. Estote sicut ego: q⁊ ⁊ ego sicut vos.
Fratres obsecro vos: nihil me lesistis. Sci
tis aūt q⁊ ꝑ infirmitatē carnis euangeliza
ui vobis iampridem: et tēptatōz vestrā in
carne mea nō spreuistis neq; respuistis: ꝟ
p2 sicut angelū dei accepistis me. sicut cristuz
ihesū. Vbi ē ergo beatitudo vr̄a? Testimo
niū enī phibeo vobis: q⁊ si fieri posset ocu
los vr̄os eruissetis: ⁊ dedissetis mihi. Ergo
inimic⁹ vob factus sū verum dicēs vobis?
Emulant̄ vos ñ bene: ꝟ excludere vos vo
lūt: vt illos emulemī. Bonū aūt emulamī
ī bono semp: et nōtm̄ cū p̄sens sum apud
vos. filioli mei q̄s itērū ꝑturio: donec for
met̄ xp̄us ī vobis. Vellē aūt esse apud vos
modo ⁊ mutare vocem meam: qm̄ ꝯfūdor ī
b vobis. Dicite mihi: q̄ sub lege vultis esse.
Legem nō legistis. Scriptū ē enī quoniaz
abraham duos filios habuit: vnū de ancil
la et vnū de libera. Sed is q̄ de ancilla se
cundū carnē natus ē: q̄ aūt de libera ꝑ re
pmissionē. Que sūt ꝑ allegoriaz dicta. Hec
enī sūt duo testamēta. Vnū q̄dem ī monte
syna in ꝟuitutē generās: q̄ est agar. Syna
enī mons ē ī arabia q̄ ꝯiunctus ē ei. q̄ nūc
ē hierlm: et ꝟuit cū filijs suis. Illa aūt que
sursum ē hierlm libera ē: q̄ ē mat̄r nostra.
Scriptū ē enī. Letare sterilis q̄ nō paris:
erumpe et clama q̄ nō parturis: q⁊ mlti fi
Sc lij deserte magis. q̄ eius q̄ habet virū. Nos
S aūt frēs secūdum ysaac pmissionis filij su
mus. Sed quō tūc is q̄ secundū carnē na
tus fuerat pseqbat̄ eum q̄ secundū spiritū
ita et nūc. Sed quid dicit scriptura? Eice
ancillā et filium ei⁹. Nō enī here⁹ erit fili⁹
ancille: cū filio libere. Itaq; fratres nō su
mus ancille filij sed libere: q̄ libertate cri
stus nos liberauit.
Capitulū. .V.
State: et nolite itēꝝ iugo seruitutis
ꝯtineri. Ecce ego paul⁹ dico vob:
qm̄ si circūcidamī xp̄us vobis ni
hil ꝓderit. Testificoꝝ aūt rurs⁹ oīi homini
d circūcidēti se: qm̄ debitor est vniuerse legis
faciēde. Euacuati estis a xp̄o. Qui in lege
iustificamī: a gracia excidistis. Nos enim
spiritu ex fide spez iusticie expectam⁹. Nā
ī cr̄isto ihu neq; circūcisio aliq̄d valet neq;
p̄putiū: ꝟ fides q̄ ꝑ caritatē operatur. Cur
rebatis bene. Quis vos impediuit veritati
nō obedire? Nemini ꝓsenseritis. Persuasio
hec ñ est ex eo q̄ vocauit vos. Modicū fer
mentū totā massā corrūpit. Ego confido ī vo
bis in dño q⁊ nihil aliud sapietis. Qui aūt
ꝓturbat vos: portabit iudiciū q̄cūq; ē ille.
Ego aūt fratres si circūcisionē adhuc p̄di
co: q̄d adhuc psecutionē patioꝝ? Ergo eua
cuatū ē scandalū crucis. Vtinā et abscidā
tur q̄ vos ꝓturbāt. Vos enī ī libertate vo
cati estis fratres: tātum ne libertatē ī oc
casionē detis carnis: ꝟ ꝑ caritatē spūs ser
uite iuicē. Omnis enī lex ī vno ꝟmone im
pletur: diliges ꝓximum tuuz sicut teipsū.
Te Quod si inuicez mordetis et ꝓmedetis: vi
dete ne ab inuicem ꝯsumamini. Dico aūt
ī cristo. Spiritu ambulate: ⁊ desideria car
nis ñ p̄ficietis. Caro enī ꝯcupiscit aduersus

spiritū:ipūs autē aduersus carnē. Hec enī sibinuicem aduersantur: vt non quecunq; vultis illa faciatis. Q;si spiritu ducemini. nō estis sub lege. Manifesta sūt aūt opera carnis: que sūt fornictō. immūdicia. impudicicia. luxuria. ydolo; fuitus. veneficia. inimicicie. ꝓtentōes. emulatōnes. ire. rixe. dissēsiones. sectē. inuidie. homicidia. ebrietates. cōmessatōnes. ⁊ hijs similia: que predico vobis sicut p̄dixi: quoniam qui talia agūt regnū dei nō ꝓsequent̄. Fructus aūt spiritus est caritas. gaudiū. pax. paciēcia. benignitas. bonitas. longanimitas. mansuetudo. fides. modestia. ꝓtinēcia. castitas. Aduersus huiusmodi nō ē lex. Qui aūt sūt xp̄i: carnem suā crucifixerūt cum vitijs et concupiscentijs.

Capitulū. .VI.

Jviuimus spiritu: spū et ambulemus. Nō efficiamur īanis gl'ie cupidi: inuicē puocātes: inuicē inuidētes. Fratres: etsi p̄occupat⁹ fuerit hō in aliq̄ delicto. vos q̄ spirituales estis huiusmodi instruite ī spū lenitatis: ꝓsiderās tetipm ne ⁊ tu tēpteris. Alter alteri⁹ onera portate: et sic adimplebitis legē xp̄i. Naz si qs existimat se aliq̄d esse cū nihil sit: ipse se seducit. Opus aūt suū p̄bet vnusq̄sq; et sic in semetipo tantū gl'iam habebit: et nō in altero. Vnusq̄sq; enī onus suum portabit. Cōmunicet aūt hijs q̄ cathezizat̄ v̄bo: ei q̄ se cathezizat in oīnib⁹ bonis. Nolite errare. Deus nō irridet̄. Que enī seminauerit homo: hec et metet. Quoniā qui seminat ī carne sua. de carne et metet corruptōnez: qui aūt seminat ī spū: de spiritu metet vitam eternam. Bonū aūt facientes nō deficiam⁹: tempe enī suo metem⁹ nō deficientes. Ergo dū tēp⁹ habemus operemur bonū ad omnes: maxime aūt ad domesticos fidei. Videte q̄lib⁹ litteris scripsi vobis mea manu. Quicūq; enī volūt placere in carne hij cogūt vos circūcidi: tātū vt crucis cristi p̄secutōz ñ patiant̄. Neq; enī q̄ circūcidunt̄ legez custodiūt: sed volūt vos circūcidi vt in carne v̄ra gloriant̄. Mihi aūt absit gloriari nisi ī cruce dñi nostri ihu xp̄i: p quē mihi mūdus crucifixus ē: et ego mūdo. In cristo enī ihesu neq; circūcisio aliq̄d valet neq; p̄putium: sed noua creatura. Et q̄cūq; hanc regulā secuti fuerint: pax sup illos et misericordia et sup israel dei. De cetero nemo mihi molest⁹ sit. Ego enī stigmata domini ihesu ī corpore meo porto. Grā dñi nostri ihu cristi cū spū v̄ro frēs amē.

Explicit epistola ad galathas. Incipit argumentū in epistolā ad ephesios.

Phesij sūt asiani. Dij accepto verbo veritatis p̄stiterāt in fide. Hos collaudat apostolus scribēs eis a roma de carcere per tichicum dyaconem.

Finitur argumētum. Incipit epistola ad ephesios.

Paulus apostol⁹ cristi ihu p voluntatē dei omnib⁹ sanctis qui sūt ephesi: et fidelibus in cristo ihesu. Gracia vobis et pax a deo patre nostro: et dño ihu cristo. Benedictus deus et pater dñi nr̄i ihu cristi qui benedixit nos ī omni benedictōe spirituali in celestibus in xp̄o: sicut elegit nos in ipo ante mundi ꝓstitutōnem: vt essemus sancti et immaculati in conspectu ei⁹ in caritate. Qui p̄destinauit nos in adoptōz filioꝝ p ihesum xp̄m ī ipm secundū ꝓpositum voluntatis sue in laudē gl'ie gracie sue: in qua gratificat nos ī dilecto filio suo in q̄ habem⁹ redemptōz p sanguinem ei⁹ remissionē peccatoꝝ secunduz diuicias gracie ei⁹ q̄ suphabundauit ī nob⁹ in omni sapiēcia et prudēcia: vt notuz faceret nob⁹ sacramētū volūtatis sue secundū beneplacitū eius quod ꝓposuit in eo in dispensatione plenitudinis temporū instaurare oīa in xp̄o q̄ in celis et q̄ in terra sunt in ipso. In quo etiā nos sorte vocati sumus: p̄destinati secundū ꝓpositū eius q̄ opatur omnia secundū ꝓsilium volūtatis sue: vt sim⁹ in laudem gl'ie ei⁹ nos q̄ ante sperauimus in cristo. In quo et vos cuz audissetis verbum veritatis euangelium salutis vestre: ī q̄ ⁊ credētes signati estis spiritu promissionis sācto: qui est pignus hereditatis nr̄e in redemptionem acquisitionis in laudem glorie ipsius. Propterea et ego audiēs fidem vestram que est in cristo ihesu et dilectionem ī oīes sanctos: non cesso gracias

agens ꝑ vobis memoriam vestri faciēs in
oratōnib⁹ meis: vt deus dñi nr̄i ihu criſti
pater glie det vobis ſpirituz ſapiēcie ⁊ re-
uelatōnis in agnitōnem eius illuminatos
oculos cordis veſtri: vt ſciatis que ſit ſpes
vocatōnis ei⁹ et q̄ diuicie glie hereditatis
eius in ſanctis: et q̄ ſit ſupemines magni-
tudo ⁹tutis eius in nos q̄ credim⁹ ſecundū
opationē potencie ⁹tutis quā opatus ē in
criſto: ſuſcitans illū a mortuis. et ꝯſtituēs
ad dextrā ſuā in celeſtibus ſup̄ omnē p̄n-
cipatū et poteſtatē et virtutē et dñatōnez.
et omne nomen q⁹ nominat̄ nō ſolū ī hoc
ſeculo ſedetiā in futuro: et omnia ſubiecit
ſub pedibus eius. Et ipm dedit caput ſup̄
omnem eccleſiā q̄ ē corpus ipius: et pleni-
tudo eius: q̄ omnia in oñib⁹ adimplet̄.

Capitulum. .II.

Et vos ꝯuiuificauit cū eſſetis mor-
tui in delictis et peccatis veſtris ī
q̄b⁹ aliquādo ambulaſtis ſecundū
ſeculū mundi huius. ſecundū p̄ncipem po-
teſtatis aeris hui⁹. ſpiritus q̄ nūc opatur
in filios diffidencie: in q̄bus et nos omnes
aliquādo ꝯuerſati ſumus in deſideriis car-
nis nr̄e faciētes voluntatē carnis et cogi-
tatōnuz: et eramus natura filij ire ſicut et
cetēri. Deus aūt q̄ diues ē in miſericordia
ꝓpter nimiam caritatē ſuā q̄ dilexit nos: ⁊
cū eſſemus mortui peccatis cōuiuificauit
nos in xp̄o. cuius gracia eſtis ſaluati: ⁊ cō
reſuſcitauit ⁊ ꝯſedere fecit ī celeſtib⁹ ī xp̄o
ihu: vt oſtenderet in ſeculis ſupueniētib⁹
habundātes diuicias gracie ſue in bonita
te ſup nos in xp̄o ihu. Gracia em̄ eſtis ſal
uati per fidem: et hoc nō ex vobis. Dei em̄
donū eſt: nō ex opibus: vt ne quis glietur.
Ipſius em̄ ſumus factura: creati in criſto
ihu in opibus bonis: q̄ preparauit deus vt
in illis ambulem⁹. Propter q⁹ memores
eſtote q⁹ aliquādo vos eratis gētes in car-
ne q̄ dicebamini p̄putiū ab ea q̄ dicit̄ cir-
cūciſio in carne manufacta: q̄ eratis illo ī
tempe ſine xp̄o alienati a ꝯuerſatōe iſrl̄: ⁊
hoſpites teſtamētoꝝ. p̄miſſionis ſpem non
habētes. et ſine deo ī hoc mūdo. Nūc aūt in
xp̄o ihu vos q̄ aliquādo eratis longe facti
eſtis ꝑpe: ī ſanguine xp̄i. Ipſe em̄ ē pax no
ſtra q̄ fecit vtraq; vnū: et mediū parietem
macerie ſoluēs ī imicicias ī carne ſua: legē
mādatoꝝ decretis euacuās vt duos cōdat
ī ſemetipo ī vno nouo homīe faciēs pacē:
vt reconciliet ambos ī vno corpore deo ꝑ
crucem īterficiēs inimicicias ī ſemetipſo:
⁊ veniēs euāgelizauit pacē vobis q̄ longe
fuiſtis. et pacez his q̄ ꝑpe: qm̄ ꝑ ihm̄ habe-
mus acceſſū ambo ī vno ſpiritu ad patrē.
Ergo iā nō eſtis hoſpites ⁊ aduene ſ̄ eſtis
ciues ſanctoꝝ et domeſtici dei: ſupedificati
ſup̄ fūdamētū apoſtoloꝝ et ꝓphārum ipſo
ſūmo angulari lapide xp̄o ihu: in q̄ oñis
edificatō ꝯſtructa creſcit ī templū ſanctū ī
dño. In q̄ et vos coedificami ī habitaculū
dei: in ſpū ſancto. Ca. .III.

Oīus rei gracia ego paul⁹ vīctus
xp̄i ihu ꝓ vobis gētibus: ſi tamen
audiſtis diſpēſatōz gr̄cie dei q̄ data
ē mihi in vob⁹: qm̄ ſecundū reuelatōz notū
mihi factū ē ſacramētū ſicut ſup̄ ſcripſi in
breui ꝑut poteſtis legētes intelligē prudē-
ciā meā ī miſterio xp̄i: q⁹ alijs generatōi-
b⁹ nō ē agnitū filijs hominū. ſicuti nūc re-
uelatū ē ſāctis ap̄lis ei⁹ et ꝓphētis ī ſpū: eſſe
gētes coheredes et ꝯcorporales ⁊ ꝯpartici
pes ꝓmiſſionis ī xp̄o ihu ꝑ euāgeliuz cui⁹
fact⁹ ſuz ego miniſter ſcōm donū gr̄e dei q̄
data ē mihi ſcōm operatōz ⁹tutis ei⁹. Mi-
hi em̄ omniū ſāctorū minimo data eſt grā
hec: ī gētib⁹ euāgelizare inueſtigabiles di
uicias xp̄i: et illuminare oñes q̄ ſit diſpē-
ſatō ſacramēti abſcōditi a ſeculis in deo q̄
oñia creauit: vt īnotēſcat p̄ncipib⁹ et po-
teſtatib⁹ ī celeſtib⁹ ꝑ eccleſiā mltifor̄mis ſa
piēcie dei. ſecundū p̄finitōz ſeculoꝝ quā fe
cit in xp̄o ihu dño noſtro: ī quo habemus
fiduciā et acceſſū ī ꝯfidencia ꝑ fidem eius.
Propter q⁹ peto ne deficiatis ī tribulatōi-
bus meis ꝓ vobis: q̄ ē glia veſtra. Hui⁹ rei
gracia flecto genua mea ad patrez dñi nr̄i
ihu xp̄i ex quo oñis p̄rnitas ī celis ⁊ ī ter
ra nominatur: vt det vob̄ ſm diuicias glie
ſue ⁹tutē. corroborari ꝑ ſpiritū ei⁹ ī interi
ori hoīne xp̄m habitare ꝑ fidē ī cordib⁹ ve-
ſtris: ī caritate radicati et fūdati: vt poſſi-
tis ꝯphendē cū oñib⁹ ſāctis q̄ ſit latitudo
⁊ lōgitudo ⁊ ſublimitas ⁊ ꝓfūdū. Scire eti
az ſupemīnētē ſciēcie caritatē xp̄i: vt īple
amī ī oñem plenitudinē dei. Ei aūt q̄ po-
tēs ē oñia facere ſuphabūdanter quā peti
m⁹ aut itelligimus ſecundū ⁹tutē q̄ opat̄ ī
nobis: ipi gloria ī eccleſia et in xp̄o ihu in
oñes generatōnes ſeculi ſeculoꝝ amen.

Capitulū. .IIII.

Obsecro itaq; vos ego vinctus ī dño: vt digne ambuletis vocatione q̄ vocati estis cū omni humilitate ⁊ māsuetudine cum paciencia. supportātes inuicem in caritate: soliciti seruare vnitatē spiritus ī vinculo pacis. Unū corpus. vnus spirit⁹: sicut ⁊ vocati estis ī vna spe vocatōnis vestre. Unus dñs. vna fides. vnum baptisma. vnus deus ⁊ pater omnium: q̄ sup oēs et p omnia ⁊ in oībus nobis. Unicuiq; aūt nr̄m data ē gracia secūdum mēsuram donatōnis xp̄i. Propter qđ dicit. Ascendēs in altū captiuā duxit captiuitatē: dedit dona hominibus. Quod aūt ascēdit: quid ē nisi q⁹ et descendit primū ī inferiores ptes terre: Qui descendit: ipe ē et q̄ ascendit sup oēs celos: vt adimpleret omnia. Et ipe dedit quosdā quidez apostolos. q̄sdam aūt pphetas. alios vero euāgelistas alios aūt pastores ⁊ doctores ad psumatōz sanctor̄ in opus misterij in edificatōz corporis xp̄i: donec occurram⁹ omnes in vnitatē fidei et agnitōnis filij dei. in virū pfectū in mensurā etatis plenitudinis xp̄i: vt iam nō simus puuli fluctuātes et circūferamur omni vento doctrine in neq̄cia hominū in astucia ad circūuentōnez erroris. Veritatē aūt faciētes ī caritate crescam⁹ in illo p omnia q̄ ē caput cristus: ex quo totū corpus cōpactū et cōnexum p oēz iūcturā sūministratōis secūdū opatōz ī mensuram vniuscuiusq; mēbri augmentū corporis facit: ī edificatōz sui ī caritate. Hoc igitur dico ⁊ testificor ī dño: vt iam n̄ ambuletis sicut et gentes ambulāt in vanitate sensus sui tenebris obscuratū habētes intellectū: ⁊ alienati a vita dei p ignorāciam q̄ ē in illis pter cecitatē cordis ipor̄: q̄ desperātes seipos tradiderūt impudicicie. in operatōz immundicie omnis in auaricia. Vos aūt nō ita didicistis cristum: si tamē illum audistis et in ipo edocti estis sicut ē veritas ī ihesu: deponere vos secūdū pristinam cōuersatōz veterē hominē q̄ corumpitur secundum desideria erroris. Renouamini aūt spiritu mētis vestre: et induite nouum hominē q̄ secundū deum creatus ē in iusticia et sanctitate veritatis. Propter qđ deponētes mēdaciū loq̄mī veritatē vnusquisq; cū pximo suo: qm̄ sum⁹ inuicē mē-

tbra. Irascimini: et nolite peccare. Sol nō occidat sup iracundiā vr̄am. Nolite locū dare dyabolo. Qui furabat iam nō furet. magis aūt laboret operando manibus suis q̄ bonū ē: vt habeat vnde tribuat necessitatem pacienti. Omnis sermo malus ex ore vestro nō procedat: sed si quis bonus ad edificatōz fidei: vt det gratiā audiētib⁹. Et nolite contristare spiritū sanctū dei: ī quo signati estis ī die redemptōis. Omnis amaritudo et ira et indignatio ⁊ clamor et blasphemia tollat⁹ a vobis: cū oī malicia. Estote aūt inuicē benigni: misericordes inuicē: sicut et de⁹ in xp̄o donauit vob. Ca. V.

Estote ergo imitatores dei sicut filij carissimi: et ambulate ī dilectōe sicut et cristus dilexit nos: ⁊ tradidit semetipm̄ p nob oblationē ⁊ hostiā deo in odorem suauitatis. Fornicatio autē et omnis immundicia aut auaricia nec nominet⁹ in vobis. sicut decet sanctos: aut turpitudo aut stultiloq̄um aut scurrilitas q̄ ad rez nō ptinet: sed magis grārūactio. Hoc ei scitote intelligētes: q⁹ oīs fornicator aut immundus aut auarus qđ ē ydolor̄ fuit⁹ ñ habet hereditatē in regno xp̄i ⁊ dei. Nemo vos seducat inanib⁹ vbis: pter hec em̄ venit ira dei in filios diffidēcie. Nolite g̃ effici participes eorū. Eratis em̄ aliquādo tenebre: nūc aūt lux in dño: vt filij lucis ambulate. Fructus em̄ lucis ē ī omni bonitate et iusticia et veritate. Probantes q̄d sit beneplacitū deo: et nolite cōmunicare operibus īfructuosis tenebrar̄: magis aūt redarguite. Que em̄ in occulto fiūt ab ipsis: turpe ē et dicere. Omnia aūt q̄ arguunt⁹ a lumine manifestant⁹. Omne em̄ qđ manifestat⁹. lumē ē. Propter qđ dicit. Surge q̄ dormis et exurge a mortuis: ⁊ illūminabit te cristus. Videte itaq; frēs quō caute ambuletis: nō q̄si insipientes sed vt sapiētes: redimentes tēp⁹ quoniam dies mali sunt. Propterea nolite fieri imprudētes: sed intelligentes q̄ sit voluntas dei. Et nolite ebriari vino ī quo ē luxuria: sed implemini spiritusancto loquētes vobismetipis ī psalmis ymnis ⁊ cāticis spiritalib⁹ cantātes ⁊ psallentes ī cordib⁹ vr̄is dño: gracias agentes sēper p oīb⁹ ī noie dñi nr̄i ihu xp̄i deo et pri. Subiecti inuicē: ī timore xp̄i. Mulieres viris suis sbdite sīt sic dño: qm̄ vir caput ē

mulieris sicut xp̃us caput est ecclesie: ipse saluator corporis eius. Sed sicut ecclesia subiecta est christo: ita et mulieres viris in omnib̃. Viri diligite uxores vestras sicut et xp̃us dilexit ecclesiam: et seip̃m tradidit p ea vt illã sanctificaret mundans eam lauacro aque i v̄bo vite: vt exhiberet ipse sibi gloriosam ecclesiam nõ habentẽz maculam aut rugam aut aliq̃d huiusmodi: sed vt sit sancta et immaculata. ¶ Ita ⁊ viri debent diligere uxores suas: vt corpora sua. Qui suaz uxorẽ diligit: seip̃m diligit. Nemo ei vnq̃ carnẽ suã odio habuit: sed nutrit et fouet eã sicut et xp̃us ecclesiã: quia mẽbra sumus corporis ei⁹ de carne ei⁹ et de ossibus ei⁹. Propter hoc relinquet homo patrem ⁊ matrẽ suam: ⁊ adherebit uxori sue. ⁊ erũt duo i carne vna. Sacramẽtum hoc magnum est. Ego aũt dico: in xp̃o et i ecclesia. Verũtamẽ et vos singuli vnusquisq; uxorẽ suam sicut seip̃m diligat: uxor autẽ timeat uir suum.

¶ Capitulum .VI.

Filij obedite parentib̃ vr̃is in dn̄o. Hoc enĩ iustũ est. Honora patrem tuũ et matrem tuã: q̃d ẽ mandatũ primuz in p̃missione: vt bene sit tibi et sis longeuus sup terraz. Et vos patres nolite ad iracundiaz p̃uocare filios vestros: sed educate illos in disciplina et correptione dn̄i. Serui obedite dn̄is carnalibus cũ timore et tremore. in simplicitate cordis vestri sicut xp̃o: nõ ad oculũ seruientes quasi hominibus placẽtes: sed vt serui xp̃i facientes volũtatem dei: ex animo cũ bona volũtate seruientes sicut domino ⁊ nõ hominibus: sciẽtes q̃m vnusq̃sq; q̃dcũq; fecerit bonuz hoc recipiet a dn̄o siue seruus siue liber. Et vos dn̄i eadẽ facite illis remittẽtes minas. sciẽtes q⁹ et illor̃ et vr̃ dn̄s ẽ i celis: et p̃sonax acceptio nõ ẽ apud deũ. ¶ Decetero fr̃es p̃fortamĩ i dn̄o. ⁊ i potẽcia v̄tutis ei⁹. Induite vos armaturam dei vt possitis stare aduersus insidias dy̆aboli: q̃m nõ ẽ nobis colluctatõ aduersus carnẽ ⁊ sanguinẽ sed aduersus p̃ncipes et potestates: aduersus mũdi rectores tenebraz hax. cõtra spiritalia neq̃cie i celestib̃. Propt̃ea accipite armaturã dei vt possitis resistere in die malo: et i oñib̃ pfecti stare. State g̃ succincti lũbos vr̃os i veritate: et induti lorica iusticie: ⁊ calciati pedes i p̃paratõez euãgelij pacis. In oñibus sumẽtes scutũ fidei in q̃ possitis omnia tela neq̃ssimi ignea extinguere. ¶ et galeam salutis assumite. ⁊ gladium spiritus quod est v̄bum dei: p omnem orationẽ et obsecratõz orãtes omni tempe in spiritu et in ipso vigilãtes in omni instancia et obsecratiõe p oñibus sanctis et p me: vt det̃ mihi sermo in apertione oris mei cũ fiducia notum facere misteriũ euãgelij p̃o q̃ legatõe fungor in catbena: ita vt in ipso audeaz p̃ut oportet me loq̃. Vt autem et vos sciatis que circa me sũt quid agam: omnia vobis nota faciet tichic⁹ carissimus frater et fidelis minister in domino: quẽ misi ad vos i hoc ipm vt p̃gnoscatis que circa nos sĩt: ⁊ p̃soleť corda vestra. Pax fratrib̃ et caritas cum fide a deo p̃re nostro et domino ihesu christo. Gracia cum omnib̃ q̃ diligũt dominũ nostrũ ihesũ christum in corruptõne amen.

Explicit epistola ad ephesios. ¶ Incipit argumẽtũ in epistolam ad philipenses.

Philipẽses sunt macedones. hij accepto v̄bo veritatis p̃stiterũt i fide: nec receperunt falsos apostolos. Hos collaudat apostolus: scribẽs eis a roma de carcere per epafroditũ.

Finitur argumẽtũ. ¶ Incipit epistola ad philipenses.

Paulus ⁊ thimothe⁹ fui ih̃u xp̃i: oñib̃ sãctis in christo ih̃u q̃ sũt philippis cũ episcopis ⁊ dy̆aconibus. Gracia vob̃ et pax a deo patre nostro: et dn̄o ih̃u christo. Gracias ago deo meo i omni memoria vr̃i semp̃ i cũctis orationib̃ meis p oñibus vob̃ cũ gaudio depcatõz faciens sup p̃municatõnẽ vr̃am i euãgelio xp̃i a primo die vsq; nũc: p̃fidens hoc ipm q⁹ qui cepit in vobis opus bonũ p̃ficiet vsq; in diem xp̃i ihesu. Sicut est mihi iustum hoc sentire p omnibus vobis: eo q⁹ habeam vos in corde et i vinculis meis et in defensione ⁊ confirmatione euangelij: socios gaudij mei omnes vos esse. Testis enim mihi ẽ deus quomodo cupiam omnes vos in visceribus ihesu

cristi. Et hoc oro: vt caritas vra magis ac magis habundet in omni sciẽcia ⁊ in omni sensu: vt ꝓbetis potiora. vt sitis sinceres ⁊ sine offensa ī diẽ xp̃i: repleti fructu iustície p ihm xp̃m in laudẽ et gl'iam dei. Scire aũt volo vos ffres: qr q̃ circa me sũt magis ad ꝓfectũ venerũt euangelij. ita vt vincula mea manifesta fierẽt in xp̃o. ī omni pretorio et in ceteris omnib: vt plres e fratribus ī dño. ꝓfidẽtes ī vincul' meis. habũdãti⁹ auderẽt sine timore verbũ dei loq. Quidam q̃dem et ꝓpter ĩuidiã et ꝓtẽtionẽ: q̃dã aũt et ꝓpter bonã volũtatẽ xp̃m p̃dicant. Quidã ex caritate: sciẽtes qm̃ in defẽsiõez euãgelij posit⁹ sũ. Quidã aũ ex ꝓtẽtõe xp̃m ãnunciãt nõ sincere: existimãtes p̃ssuram se suscitare vincul' meis. Quid em̃? dũ omni modo siue p occasionẽ siue p veritatem xp̃us ãnuncietur: et in hoc gaudeo: sed et gaudebo. Scio em̃ qr hoc mihi ꝓueniet ad salutẽ. p vr̃am oratõz ⁊ sũministratõz spũs ihesu xp̃i. secundũ expectatõz et spem meã qr ī nullo cõfundar: sed ī omni fiducia sic̃ semp ⁊ nũc magnificabic̃ xp̃us in corpore meo: siue p vitam siue p mortẽ. Mihi em̃ viuere xp̃us ẽ: ⁊ mori lucr̃. Quod si viuere ī carne. hic mihi fructus opis ẽ: ⁊ q̃d eligam ignoro: coartor aũt: e duob⁹ desideriũ habẽs. Dissolui ⁊ esse cũ cristo m'tomagis melius: ꝓmanere aũt ī carne. necessariũ ẽ ꝓpter vos. Et hoc ꝓfidẽs sciẽs qr manebo et ꝓmanebo omnib⁹ vob ad ꝓfectũ vr̃m et gaudiũ fidei: vt gratulatio vr̃a abundet in xp̃o ihu ī me: p meũ aduentũ itr̃ ad vos. Tantũ digne euangelio xp̃i ꝓuersamĩ: vt siue cũ venero et videro vos. siue absẽs audiam de vob: qr statis ī vno spiritu. vnanimes. collaborãtes fidei euãgelij: et ī nullo terreamini ab aduersarijs q̃ est illis causa p̃ditionis: vobis aũt salutis. Et hoc a deo. Quia vobis donatũ est p xp̃o. nõsolum vt in eũ credatis ꝑ vt etiã p illo paciamĩ: itẽ certamen habẽtes q̃le et vidistis ī me ⁊ nũ audistis de me. Capitulũ. .II.

Si q̃ ergo ꝓsolatio ī xp̃o. si qd̃ solatiũ caritatis. si q̃ societas spũs. si q̃ viscera miseratiõis: impletẽ gaudium meũ. vt idẽ sapiatis. eandẽ caritatẽ habẽtes: vnanimes. idipm̃ senciẽtes. Nihil p ꝓtentionem neq; p inanem gl'am: ꝑ in humilitate supiores sibinuicez arbitrãtes: ñ que sua sũt singuli cõsiderãtes. ꝑ ea q̃ aliorum. Hoc em̃ sentite in vobis: qd̃ est ī xp̃o ihesu. Qui cũ in forma dei esset nõ rapinã arbitratus est esse se equalẽ deo: sed semetipm̃ exinaniuit formam ꝑui accipiẽs in similitudinẽ hominũ fact⁹: et habitu inuẽt⁹ vt homo. humiliauit semetipm̃ factus obediẽs vsq; ad mortẽ: mortẽ aũt crucis. Propter quod deus exaltauit illum. ⁊ donauit illi nomẽ qd̃ ẽ sup omne nomẽ: vt ī nomine ihesu omne genu flectat̃ celestiũ. terrestriũ et infernorũ: et omnis lingua ꝓfitea-tur qr domin⁹ ihesus cristus ī gl'ia ẽ dei patris. Itaq; carissimi mei sicut semper obedistis: nõ ī p̃sencia mei tm̃ sed m'tomagis nũc in absẽcia mea: cum metu et tremore vr̃am salutez opamini. De⁹ ẽ em̃ qui opatur in vobis et velle et proficere pro bona voluntate. Omnia aũ facite sine murmurationib⁹ ⁊ hesitationibus: vt sitis sine q̃rela et simplices filij dei sine reꝓhensione ī medio natiõis prave ⁊ puerse: inter q̃s lucetis sicut luminaria in mundo. ꝟbum vite ꝓtinentes ad gl'iam meã in die cristi: qr nõ in vacuũ cucurri neq; ī vacuũ laboraui: ꝑ et si immolor sup̃ sacrificiũ et obsequiũ fidei vr̃e: gaudeo ⁊ ꝓgratulor omnibus vob. Idipm̃ aũt et vos gaudete ⁊ ꝓgratulamini mihi. Spero aũt ī domino ihesu thimothe um me cito mittere ad vos: vt ⁊ ego bono aĩo sim ꝓgnitis q̃ circa vos sũt. Neminẽ em̃ habeo tam vnanimez: q̃ sincera affectõe p vobis solicit⁹ sit. Omes em̃ q̃ sua sũt q̃rũt: nõ q̃ sũt ihu xp̃i. Experimẽtũ aũt ei⁹ ꝓgnoscite: qr sicut patri filiꝰ mecũ ꝑuiuit ī euangelio. Hunc igit̃ spero me mittere ad vos: mox vt videro q̃ circa me sũt. Cõfido aũt ī dño: qm̃ ⁊ ipe veniã ad vos cito. Necessariũ autẽ existimaui epafroditũ ffrem et coopatorẽ et ꝓmilitonẽ meũ. vr̃m aũt apl'm. ⁊ ministrũ necessitatis mee. mittẽ ad vos: qm̃quidẽ omnes vos desiderabat: ⁊ mestus erat ꝓpt̃ea q ⁊ audieratis illũ ifirmatũ. Nã ⁊ infirmat⁹ ẽ vsq; ad mortẽ: ꝑ de⁹ miserius ẽ ei⁹. Nõsolũ aũt eius: verũecia et mei: ne tristiciã sup̃ tristiciã hr̃ez. Festinãti⁹ g̃ mi si illũ: vt viso eo itr̃ gaudeatis: ⁊ ego sine tristicia sim. Excipite itaq; illũ cũ oi gaudio in dño: ⁊ eiusmodi cũ honore habetote quoniam ꝓpter opus cristi vsq; ad mortez accessit. tradens animaz suam. vt impleret

id qđ ex vob ḃeerat erga meum obſeq̃um.

Capitulum. .III.

Hoc etero fratres mei gaudete ī domino. Eadem vobis ſcribere mihi q̃dem nō pigrum: vobis aūt neceſſarium. Videte canes: videte malos operarios: videte cōciſionē. Nos em̄ ſumus circūciſio qui ſpiritu ſeruimus deo: ⁊ gloriamur in xp̄o ihesu et nō in carne fiducią habentes: quā q̄ et ego habeam ꝓfidenciā in carne. Si q̃s alius videt ꝓfidere ī carne: ego magis. circūciſus octaua die ex genere iſrahel de tribu beniamin: hebre⁹ ex hebreis ſecundū legem phariſeus: ſecundū emulationē pſequēs eccleſiam dei: ſecundū iuſticiā q̄ in lege ē ꝓuerſatus ſine q̄rela. Sed q̃ mihi fuerūt lucra: hec arbitratus ſū ꝓpter xp̄m detrimēta. Verūtamen exiſtimo oīa detrimētum eſſe ꝓpter eminētem ſcienciam ihesu xp̄i dn̄i mei: ꝓpter quē oīa detrimētum feci et arbitror vt ſtercora vt xp̄m lucrifaciā: vt et inueniar in illo non habens meam iuſticiā que ex lege ē: ſed illā que ex fide eſt criſti. que ex deo eſt iuſticia in fide ad ꝓgnoſcendū illum. et vtutez reſurrectōnis eius. ⁊ ſocietatem paſſionū illi⁹. ꝓfigurat⁹ morti ei⁹: ſi quo modo occurrā ad reſurrectōz q̃ eſt ex mortuis: nō q̄ iam acceperim aut iam pfect⁹ ſim. Sequor autez ſi quō comp̄hendam in quo et ꝓp̄henſus ſum a criſto ihesu. Fratres: ego me ñ arbitror comp̄hendiſſe. Vnū aūt: que q̄dem retro ſū obliuiſcens ad ea vero q̃ ſunt priora extendens meip̄m: ad deſtinatum perſequor. ad brauiū ſupne vocatōis dei in criſto ihesu. Quicūq̄ ergo pfecti ſumus hoc ſenciam⁹: etſi aliquid aliud ſapitis: et hoc vobis de⁹ reuelauit. Veruntamē ad quod peruenim⁹ vt idem ſapiam⁹: ⁊ in eadem p̄maneamus regula. Imitatores mei eſtote fratres: et obſeruate eos q̃ ita ambulāt ſicut habetis formā noſtram. Multi em̄ ambulāt quos ſepe dicebam vob: nunc autem et flens dico inimicos crucis criſti: quorum finis interit⁹: quorū deus venter ē: et glia in cōfuſione ipſoruz qui terrena ſapiūt. Noſtra aūt ꝓuerſatio in celis eſt. Vnde etiā ſaluatorez expectam⁹ dn̄m n̄rm ihm̄ xp̄m: qui reformabit corp⁹ humilitatis n̄re ꝓfiguratum corpori claritatis ſue: ſecundū opatōnē q̃ etiā poſſit ſubicē ſibi oīa.

Capitulum. .IIII.

Itaq̄ fratres mei cariſſimi et deſiderantiſſimi: gaudiū meum ⁊ corona mea: ſic ſtate in dn̄o cariſſimi. Euchodiam rogo et ſinthicen deprecor idipſum ſapere in domino. Etiam rogo et te germane cōpar: adiuua illas que mecū laborauerūt in euangelio cum clemente ⁊ ceteris adiutoribz meis: quorum nomina ſūt in libro vite. Gaudete in dn̄o ſemper: iterū dico gaudete. Modeſtia vr̄a nota ſit oīm̄ibus hominibus. Domin⁹ em̄ p̄pe eſt. nihil ſoliciti ſitis: ſed in omni oratione ⁊ obſecratione cū grārūactōne peticiones veſtre inoteſcāt apud deum. Et pax dei q̃ exuperat oīez ſēſū: cuſtodiat corda vr̄a et ītelligēcias vr̄as ī xp̄o ih̄u. Decetero frēs q̄cunq̄ ſūt vera. q̄cūq̄ pudica. q̄cūq̄ iuſta. quecūq̄ ſancta. quecunq̄ amabilia. quecūq̄ bone fame: ſi q̃ virt⁹. ſi q̃ laus diſcipline. hec cogitate: que et didiciſtis. et accepiſtis. et audiſtis. et vidiſtis in me. Hec agite et de⁹ pacis erit vobiſcum. Gauiſus ſum autē in domino vehementer quoniam tandem aliquando refloruiſtis pro me ſentire ſicut ⁊ ſenciebatis. Occupati autē eratis. Non q̃ſi p̄pter penuriam dico. Ego em̄ didici in q̃bus ſum ſufficiens eſſe. Scio ⁊ humiliari: ſcio et habundare. Vbiq̄ et in oīm̄ibus inſtitut⁹ ſum: et ſaciari et eſurire ⁊ habūdari et penuriam pati. Omnia poſſum: in eo q̃ me confortat. Veruntamē bene feciſtis: cōmunicantes tribulationi mee. Scitis aūt et vos philipenſes q̄ in principio euāgelij quando pfectus ſū a macedonia. nulla mihi eccleſia cōmunicauit ī ratione dati ⁊ accepti. miſi vos ſoli: quia et theſſalonicā ſemel ⁊ bis in vſum mihi miſiſtis. Non quia quero datum: ſed requiro fructuz habundantem in ratione vr̄a. Habeo aūt oīa: et habundo. Repletus ſū acceptis ab epafrodito: q̃ miſiſtis in odorem ſuauitatis hoſtiā acceptā placentē deo. Deus aūt meus impleat oīe deſideriū veſtrū ſcōm diuicias ſuas in glia in xp̄o ih̄u. Deo aūt et patri noſtro glia: in ſecula ſeculorum amen. Salutate omnē ſanctum ī criſto ih̄u. Salutant vos qui mecum ſunt fratres. Salutant vos omnes ſancti: maxime autez qui de ceſaris domo ſunt. Gracia dn̄i noſtri ihesu criſti cum ſpiritu veſtro amen.

Finis epistole ad philipenses. Incipit epistole ad colosenses argumētū.

Colosēses.et hij sicut et laodicenses sūt asiani:et ipsi preuenti erant a pseudo apostolis.nec ad hos accessit ipe apostolus sed et hos p epl'am corrigit.Audierant enim verbum ab arcippo:q et ministeriū in eos accepit.Ergo apostolus iam ligatus scribit eis ab epheso p tichicum dyaconem q onesimum acolitum. Explicit argumentum. Incipit epistola ad colosenses.

Paulus apostol' ihesu cristi per voluntatē dei.q thimotheus frater:hijs q sūt colosis.sactis q fidelibo fratribus in cristo ihesu. Gracia vobis et pax a deo pre nostro.Gracias agimus deo et patri domini nostri ihesu cristi semper p vobis orantes:audientes fidem vestrā in cristo ihesu et dilectionē quam habetis in sanctos omnes propter spem que reposita est vobis ī celis:quā audistis in vbo veritatis euangelij quod puenit ad vos sicut et ī vniuerso mundo est:et fructificat et crescit sicut in vobis ex ea die qua audistis et pgnouistis graciam dei in veritate:sicut didicistis ab epafra carissimo conserua nostro:q est fidelis pro vobis minister cristi ihesu.Qui etiam manifestauit nobis dilectōnez vraz ī spiritu. Ideo et nos ex qua die audiuim? nō cessamus p vobis orantes:et postulantes vt impleamini agnitione volūtatis ei? in omni sapiencia q intellectu spirituali:vt ambuletis digne deo p omnia placentes:ī omni opere bono fructificantes et crescētes in sciencia dei:in omni virtute pfortati secundū potēciam claritatis eius ī omni paciencia et longanimitate:cuz gaudio gracias agentes deo patri:qui dignos nos fecit in partem sortis sanctorū in lumine. Qui eripuit nos de potestate tenebrarū:et transtulit in regnum filij dilectionis sue:ī quo habemus redēptionem et remissionez peccatorum. Qui est ymago dei īuisibilis. primogenitus omnis creature:quoniaz ī ipo pdita sunt vniuersa in celis et in terra visibilia q inuisibilia. Siue throni siue dominatōes siue principat? siue pōtates:oīa in ipso et p ipsuz creata sunt .Et ipse ē ante omnes:et omnia in ipso pstant. Et ipse est caput corporis ecclesie qui est principium primogenitus ex mortuis:vt sit omnibus ipse primatum tenens.Quia in ipo cō placuit omnem plenitudinem inhabitare: et p ipsum recōciliari omnia in ipso.pacificans p sāguinem crucis eius sive que in terris sive que ī celis sunt. Et vos cū esse tis aliquādo alienati q inimici sensu.ī operibus malis:nūc autē reconciliati in corpore carnis eius per mortem. Exhibē vos sanctos et immaculatos q irreprehensibiles coram ipo:si tamen pmanetis ī fide fūdati et stabiles et immobiles a spe euangelij quod audistis:quod pdicatum est ī vniuersa creatura que sub celo est:cui? factus sum ego paulus minister:qui nūc gaudeo in passionibo p vobis:et adimpleo ea q̄ desunt passionum cristi in carne mea p corpore eius quod est ecclesia. Cuius fact? sū ego minister secundum dispensationez dei que data est mihi in vobis:vt impleaz verbum dei.misterium quod abscondituz fuit a seculis q generatōnibo:nūc aūt manifestatū est sanctis eius quibus voluit deus notas facē diuitias glorie sacramēti hui? in gētibus:q est cristus ī vobis spes glorie.quem nos ānunciam?:corripiētes omnem hominem et docentes in omni sapiencia:vt exhibeamus omnem hominem perfectum in cristo ihesu:in quo et laboro certando secundum operationem eius quam operatur in me in vtute. Capi. .II.

Colo em̄ vos scire ql̄em solicitudinē habeam p vob q p hijs q sūt laodicie.q q̄cunq; nō viderūt faciē meā in carne:vt cōsolent corda ipor īstructi ī caritate q ī oīs diuicias plenitudinis intellectus ī agnitōe misterij dei patris cristi ihu:ī q̄ sūt oīs thesauri sapiēcie q sciēcie absconditi.Hoc aūt dico:vt nemo vos decipiat ī sublimitate ꝓmonū. Nāetsi corpore absens sū:ꝑ spū vobiscū suz gaudēs q vidēs ordinē vrm.q firmamētū.ei? q̄ ī xpo ē fidei vre.Sicut ergo accepistis ihm xpm dnm nrm ī ipo ābulate:radicati et superedificati ī ipo.q pfirmati ī fide sicut et didicistis:habūdātes ī illo ī grārūactōe. Videte ne q̄s vos decipiat p philosophiaz q ī anem fallaciam:secundum traditionē hominum

secundū elemēta mūdi: ⁊ nō secundū xp̄m.
Quia in ip̄o inhabitat omīs plenitudo di-
uinitatis corporaliter: ⁊ estis ī illo repleti
q̄ ē caput omīs p̄ncipat⁹ et potestatis. In
quo et circūcisi estis circūcisione nō ma-
nufacta ī expoliatōe corporis carnis: sed ī
circūcisione xp̄i ꝑsepulti ei ī baptismo: in
quo ⁊ resurrexistis p̄ fidem opatōnis dei q̄
suscitauit illū a mortuis. Et vos cuz mor-
tui essetis in delictis et p̄putio carnis vr̄e
ꝓuiuificauit cū illo donās vob omīa deli-
cta: telēs qd̄ aduersus nos erat cyrog̃phū
decreti qd̄ erat ꝓtrariū nob. Et ipsuz tulit
de medio affigēs illud cruci: ⁊ expoliās p̄n
cipat⁹ et potestates t̄buxit ꝓfitēter: palam
triūphās illos ī semetip̄o. Nēo g̃ vos iudi-
cet ī cibo aut ī potu aut ī pte diei festi aut
neomenie aut sabbatorū q̄ sūt vmbra futu
ro⁹: corpus aūt xp̄i. Nemo vos seducat vo
lēs ī humilitate ⁊ religione angl'oz q̄ non
vidit. ambulās frustra īflatus sēsu carnis
sue: et nō tenēs caput ex q̄ totū corp⁹ p̄ ne-
xus et ꝓiūctōnes sūministratū et ꝓstructū
crescit ī augmentum dei. Si g̃ mortui estis
cū xp̄o ab elemētis hui⁹ mūdi: quid adhuc
tāq̄ viuētes ī mūdo discernitis: Ne tetige-
ritis. neq̄ gustaueritis. neq̄ contrectaue-
ritis: q̄ sūt omīa ī interitu ip̄o vsu secundū
p̄cepta ⁊ doctrinas hominū: q̄ sūt rationez
q̄dem habētia sapiēcie ī supstitiōe ⁊ humili-
tate et nō ad p̄cendū corpori: nō in hono-
re aliq̄ ad saturitatē carnis. Ca. .III.

Si cōsurrexistis cū xp̄o q̄ sursū
sunt q̄rite vbi xp̄us ē in dextra dei
sedens: q̄ sursū sūt sapite: nō q̄ sup
terrā. Mortui em̄ estis et vita vr̄a abscon-
dita ē cū xp̄o ī deo: cū aūt xp̄us apparuerit
vita vr̄a: tunc et vos apparebitis cū ip̄o in
glia. Mortificate g̃ mēbra vr̄a que sūt sup
terrā: fornicatōz. immūdiciā. libidinē. ꝓcu
piscēciā malā. et auariciā. q̄ ē simulacroz
seruitus: ꝓpter q̄ venit ira dei sup filios īcre
dulitatis. ī q̄bo et vos ambulastis aliq̄ndo
cū viueretis ī illis. Nūc aūt deponite ⁊ vos
omīa: irā. īdignatōz. maliciā. blasphemiā.
turpē ſmonē de ore vr̄o. Nolite mētiri īui-
cem: expoliātes vos veterē hoīnē cū acti-
bus suis et induētes nouū euz q̄ renouat̄
ī agnitōz dei: secūdū ymaginē ei⁹ q̄ creauit
eū: vbi nō ē masc'us et femīa gētilis et iu-
deus: circūcisio et p̄putiū. barbar⁹ ⁊ scita.
seruus et liber: sed omīa ⁊ ī omīb xp̄us. In-
duite vos ergo sicut electi dei sācti et dile-
cti viscera misericordie: benignitatē. hūili
tatem. modestiam. paciencia3. supportan-
tes inuicē et donātes vobismetip̄is si quis
aduersus aliquē habet q̄relam: sicut et do-
min⁹ donauit vob ita et vos. Sup omnia
aūt hec caritatē habete qd̄ ē vinculū perfe
ctōnis: et pax xp̄i exultet in cordib vr̄is.
ī qua et vocati estis ī vno corpe: ⁊ g̃ti esto-
te. Verbū cristi habitet ī vobis habunban
ter: ī omni sapiēcia docētes et ꝓmonentes
vosmetip̄os ī psalmis ymnis ⁊ cāticis spi-
ritalib ī gracia ctāātes ī cordib vr̄is deo.
Omne qd̄cūq̄ facitis ī ūbo aut ī opere: om-
nia ī nomīe dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i: gracias agen-
tes deo et patri per ip̄m. Mulieres subdite
estote viris: sicut oportet in dn̄o. Viri dili
gite uxores vr̄as: et nolite amari esse ad il
las. Filij obedite parentibus p̄ omīa: hoc em̄
placitū ē ī dn̄o. Patres nolite ad iracūdiā
ꝓuocare filios vr̄os: vt ñ pusillo aīo fiāt.
Serui obedite p̄ omnia dn̄is carnalib: ñ
ad oculum seruientes q̄si hominib placētes: sed
ī simplicitate cordis timētes deū. Quodcū-
q̄ facitis. ex animo operamini. sicut dn̄o et
nō hominibus: sciētes q̄ a dn̄o accipietis re-
tributōz hereditatis. Domīo cristo seruite.
Qui em̄ iniuriā facit recipiet id qd̄ iniq̄ ges
sit: et nō ē personax accepcio apud deū.

Omī qd̄ iustū ē et equū. Ca. IIII.
Scientes q̄ et vos dn̄m
habetis ī celo. Orationi instate vi
gilātes ī ea ī grārūactōe: orantes simul et
p̄ nob: vt de⁹ aperiat nob ostiuz sermonis ad
loquendū misteriū xp̄i: p̄pt̄ qd̄ etiā vinct⁹ sū:
vt manifestem illud ita vt oportet me loqui
in sapiencia ambulate ad eos qui foris sūt:
tempus redimētes. Sermo vester semper
ī gracia sale sit condit⁹: vt sciatis quō opor-
teat vos vnicuiq̄ respōdere. Que circa me
sūt omnia vob nota faciet tych̄icus caris-
simus frater et fidelis mīster et ꝑseruus in
domino: quem misi ad vos ad hoc ipsuz vt
cognoscat que circa vos sūt: et consoletur
corda vestra cū onesimo carissimo et fideli
fratre q̄ ex vobis ē: qui omnia q̄ hic agun-
t̄ nota faciēt vobis. Salutat vos aristar-
cus cōcaptiuus meus: et marcus consobri
nus barnabe: de quo accepistis mandata.
Si venerit ad vos: suscipite illū. Et iesus q̄

dicitur iust⁹: qui sūt ex circūcisione. Hij soli sunt adiutores mei ī regno dei: qui mihi fuerūt solatio. Salutat vos epafras q̄ ex vobis ē ſuus cristi ihesu: semper solicitus pro vobis ī orationibus: vt stetis perfecti et pleni in omni voluntate dei. Testimonium enim illi perhibeo: q̄ habet multuz laborem pro vobis et pro hijs qui sunt laodicie et qui ierapoli. Salutat vos lucas medicus carissimus: et demas. Salutate fratres qui sunt laodicie et nymphan: et que in domo eius est ecclesiam. Et cū lecta fuerit apud vos epistola hec. facite vt et in laodicensium ecclesia legatur: et eam que laodicensium est vobis legatur. Et dicite archippo. Videte misterium quod accepisti in domino: vt illud impleas. Salutatio mea manu pauli. Memores estote vinculorum meorum. Gracia dñi ihesu vobiscū amen. Explicit epistola ad colosenses. Incipit argumētū ī epl̄az ad thessalonicēses p̄mā.

Thessalonicenses sunt macedones: qui accepto verbo veritatis perstiterunt in fide: eciam in persecutione ciuium suorum. Preterea nec receperūt falsos apostolos: nec ea q̄ a falsis apostolis dicebant. Hos collaudat apostolus scribens eis ab athenis: p̄ tithicum dyacōnum. et onesimum acolitum.

Finis huius argumēti. Incipit epistola prima ad thessalonicēses.

Paulus ⁊ siluanus ⁊ thimotheus: ecclesie thessalonicē sium in deo patre nostro ⁊ domino ihū cristo: gracia vobis et pax. Gracias agimus deo semper p̄ omnib⁹ vobis memoriam vestri facientes in orationibus nr̄is sine ītermissione: memores operis fidei vestre et laboris. et caritatis. ⁊ sustinēcie spei domini nr̄i ihū cristi: ante deum et patrem nostrū. Scientes fratres dilecti a deo electōnem vestram: quia euāgelium nostrum nō fuit ad vos in sermone tātum sed et in virtute et ī spiritusācto et in plenitudine mlta: sicut scitis quales fuerimus in vobis p̄pter vos. Et vos imitatores nostri facti estis et domini: eripientes verbum ī tribulatōe multa cū gaudio spiritusſācti: ita vt facti sitis forma omibus crēdētibus ī macedonia et ī achaia. A vob em̄ diffamatus est sermo dñi nō solū ī macedonia et ī achaia: sed et ī omī loco fides vestra que est ad deū p̄fecta est: ita vt ñ sit nobis necesse quicq̄ loqui. Ipsi em̄ de nob ānūciāt qualem introitum habuerim⁹ ad vos: et quō cōuersi estis ad deum a simulacris seruire deo vero et viuo: et expectare filium eius de celis quez suscitauit ex mortuis ihesum: quia eripuit nos ab ira ventura. Capitulum .II.

Nam ipsi scitis fratres introitū nostrum ad vos. quia nō ianis fuit: sed ātē passi multa: et cōtumelijs affecti sicut scitis ī philippis: fiduciam habuimus ī deo nostro loqui ad vos euāgelium dei ī multa solicitudine. Exhortatō em̄ nr̄a ñ de errore neq̄ de īmundicia neq̄ in dolo. sed sicut probati sumus a deo vt crederetur nobis euāgelium ita loquimur: ñ quasi hominibus placētes: s̄ deo qui probat corda nr̄a. Neq̄ em̄ aliquādo fuimus ī sermone adulatōis sicut scitis: neq̄ ī occasione auaricie deus testis est: nec querentes ab hominibus gloriam neq̄ a vobis neq̄ ab alijs cum possemus vobis oneri esse vt cristi apostoli. Sed facti sum⁹ paruuli ī medio vestrum tāq̄ si nutrix foueat filios suos: ita desiderantes vos cupide. volebam⁹ tradere vobis nō solum euāgelium dei sed eciam animas nostras: quoniam carissimi nobis facti estis. Memores em̄ facti estis fratres laboris nr̄i et fatigatōis: die et nocte operantes. ne quem vestrum grauaremus: predicauimus ī vobis dei euāgelium. Vos testes estis et deus: q̄ sancte et iuste ⁊ sine querela vobis qui credidistis fuimus sicut scitis: qualiter vnūquenq̄ vestruz sicut pater filios suos deprecātes vos et cōsolātes: testificati sumus vt ambularetis digne deo qui vocauit vos ī suum regnum et gloriam. Ideo et nos gracias agim⁹ deo sine ītermissione: qm̄ cū accepissetis a nob vbum audit⁹ dei. accepistis illud nō vt verbum hominū s̄ sicut est vere vbum dei: qui operatur in vobis qui credidistis. Vos em̄ imitatores facti estis fratres ecclesiar̄ dei que sunt in iudea in cristo ihesu: quia eadē passi estis et vos a contribulibus vestris sicut et ipsi a iudeis: qui et dominum occiderunt ihesum et p̄phetas et nos persecuti

sūt: et deo nō placēt. et omnib⁹ hominib⁹ aduersanē: phibētes nos gentilibus loqui vt salue fiant: vt impleāt peccata sua sēper. Preuenit eī ira dei sup illos vsq⁹ in finem. Nos aūt frēs desolati a vobis ad tēpus ore. aspectu nō corde: habūdāti⁹ festinauimus faciem vr̄az videre cū multo desiderio: qm̄ noluim⁹ venire ad vos. Ego quidem paulus et semel et iterū: sed impediuit nos sathanas. Que ē eniz nostra spes aut gaudium aut corona glie? Nōne vos ante dominū nostrum ihesum christum ī aduētu ei⁹? Vos enim estis gloria nostra et gaudiū.

Capitulum. .III.

Propter quod non sustinentes amplí⁹. placuit nobis remanere athenis solis: ⁊ misim⁹ thimotheū fratrem nostrum et ministrū dei ī euangelio christi ad cōfirmādos vos ⁊ exhortandos p fide vestra: vt nemo moueatur ī tribulationib⁹ istis. Ipsi em̄ scitis: q ī hoc positi sumus. Nam ⁊ cū apud vos essemus p̄diceba mus vob⁹ passuros nos tribulatōnes: sicut et factū ē et scitis. Propterea et ego amplius nō sustinēs misi ad cognoscendā fidem vestram: ne forte tēptauerit vos is qui tēptat: et inanis fiat labor noster. Nūc autē veniente thimotheo ad nos a vobis et annunciāte nobis fidem et caritatem vestrā: et quia memoria nostrī habetis bonā: semper desiderantes nos videre. sicut et nos q̄z vos: ideo cōsolati sumus frates. in vobis in omni necessitate ⁊ tribulatōe nostra per fidem vestrā: quoniaz nunc viuim⁹: si vos statis in domino. Quā enim graciarum actionem possumus deo retribuere pro vob⁹ in omni gaudio quo gaudemus ꝓpter vos ante deum nostrū: nocte ac die habundantius orātes vt videam⁹ faciem vestrā ⁊ cōpleamus ea q̄ desunt fidei vestre? Ipse autē deus et pater noster et dominus ihesus christus dirigat viam nostraz ad vos. Vos aūt dominus multiplicet: et habundare faciat caritatē vestram ininuicem et in omnes: quemadmodum et nos in vobis ad confirmanda corda vr̄a sine querela in sāctitate ante deū et patrem nostrum ī aduentu domini nostri ihu christi cum omnibus sāctis eius amen.

Capitulum. .quartum.

De cetero ergo fratres rogam⁹ vos et obsecramus in dño ihu: vt quēadmodum accepistis a nobis quō oporteat vos ambulare ⁊ placere deo sicut ⁊ ambulatis: vt abūdetis magis. Scitis eī que p̄cepta dederim vob⁹ p dominū ihesuz. Hec ē aūt volūtas dei sāctificatō vr̄a vt abstineatis vos a fornicatōe: vt sciat vnusq̄sq⁹ vr̄m vas suū possidere in sanctificatōe ⁊ honore: nō ī passione desiderij sicut et gentes q̄ ignorāt deuz. Et ne quis supgrediat neq⁹ circūueniat ī negocio frem suum: qm̄ vindex ē dñs de hijs oīnib⁹ sicut p̄dixim⁹ vobis et testificati sumus. Nō em̄ vocauit nos de⁹ ī immūdiciam: ꝙ in sāctificatōez. Itaq⁹ q̄ hec spernit nō hominē spernit sed deū: qui etiā dedit spiritū suū sāctū in nobis. De caritate aūt fraternitatis ñ necesse habuimus scribere vobis. Ipi em̄ vos a deo didicistis: vt diligatis inuicē. Etenim illud facitis ī oīes fratres: ī vniuersa macedonia. Rogam⁹ aūt vos frēs vt habūdetis magis: et operā detis vt q̄eti sitis. et vt vr̄m negociū agatis. vt opamini manibus vr̄is sicut p̄cepim⁹ vob⁹: ⁊ vt honeste ambuletis ad eos q̄ foris sūt. ⁊ nullius aliq̄d desideretis. Nolumus aūt vos ignorare frēs ō dormientibus: vt nō contristemini sicut et ceteri qui spem nō habent. Si enim credimus q⁹ ihesus mortuus ē et resurrexit: ita et deus eos qui dormierunt p ihesum adducet cum eo. Hoc enim vobis dicimus ī verbo domini: quia nos qui viuimus qui residui sumus: in aduentu domini nō p̄euenie mus eos qui dormierunt. Quoniā ipse dominus in iussu et in voce archāgeli: ⁊ ī tuba dei descendet de celo: et mortui qui ī christo sunt resurgēt primi. Deinde nos q̄ viuimus qui relinq̄mur simul rapiemur cū illis ī nubibus obuiā christo in aera: et sic semper cum domino erim⁹. Itaq⁹ consolamini inuicem in verbis istis.

Capitulum. .V.

De temporibus autez et momentis fratres non indigetis vt scribam⁹ vobis. Ipsi enim diligēter scitis: q⁹ dies domini sicut fur in nocte ita veniet. Cum em̄ dixerit pax et securitas: tunc repentinus eis supueniet interitus sicut dolor in vtero habentis: et nō effugiēt. Vos autez fratres non estis in tenebris: vt vos

dies tanq̄ fur ꝓprehendat. Oñes eñ vos filij lucis estis: ⁊ filij diei. Non estis noctis neq; tenebrarum. Igitur nō dormiam⁹ sicut ⁊ ceteri: sed vigilemus ⁊ sobrij simus. Qui enim dormiunt nocte dormiūt: et qui ebrij sunt nocte ebrij sūt. Nos aūt qui diei sumus sobrij sumus: induti loricam fidei ⁊ caritatis et galeam spem salutis: quoniaz non posuit nos deus in iram sed in acquisicionem salutis per dominū nostrum ihesum cristuz qui mortuus est pro nobis: vt siue vigilemus siue dormiamus: simul cuz illo viuamus. Propter quod consolamini inuicem et edificate alterutrum: sicut ⁊ facitis. Rogamus autem vos fratres vt noueritis eos qui laborant inter vos. et presunt vobis in domino. ⁊ monēt vos: vt habeatis illos habundantius in caritate et propter opus illorum: et pacem habete cū eis. Rogamus autem vos fratres: corripite inquietos. consolamini pusilanimes. suscipite infirmos: pacientes estote ad omnes. Videte ne quis maluz pro malo alicui reddat: sed semper quod bonum est sectamini ininuicem ⁊ in omnes. Semper gaudete: sine intermissione orate: in omnibus gracias agite. Hec est enim voluntas dei in cristo ihesu: in omnibus vobis. Spiritum nolite extinguere: ꝓphecias nolite spernē. Omnia autem probate: quod bonum ē tenete: ab omni specie mala abstinete vos. Ipse aut̄ de⁹ pacis sanctificet vos p omnia: vt integer spiritus vester et anima et corpus sine querela in aduentu domini nostri ihesu cristi seruetur. Fidelis est deus q̄ vocauit vos: q̄ eciaz faciet. Fratres: orate p nobis. Saluta te fratres omnes: in oscu lo sancto. Adiuro vos per dominum: vt legatur epistola hec oñibus sanctis fratribus. Gracia domini nostri ihesu cristi vobiscum amen.

Finitur epistola p̄ma ad thessalonicenses Incipit argumentum in epistolam secūdā

AD thessalonicenses secundam scribit epistolam apostolus: et notum facit eis ō temporibus nouissimis ⁊ de aduersarij deiectione. Scribit hāc epistolam ab athenis per titum dyaconem et onesimum acolitum.

Explicit argumentum Incipit epistola secunda ad thessalonicenses.

PAulus ⁊ siluanus ⁊ thimotheus ecclesie thessalonicē sium in deo patre nostro ⁊ domiō ihesu cristo: gracia vob̄ et pax a deo patre nostro et domino ihesu cristo Gracias agere debemus semper deo p vob̄ fratres ita vt dignum est: quoniaz supcrescit fides vestra et habundat caritas vniuscuiusq̄ vestrum ininuicem: ita vt et nosipsi in vobis gloriemur in ecclesijs dei pro paciencia vestra et fide et in omnibus psecutionibus vestris et tribulationib quas sustinetis in exemplum iusti iudicij dei: vt digni habeamini in regno dei p quo et patimini: si tamē iustum est apud deum retribuere retributōnez hijs qui vos tribulāt: et vobis qui tribulamini requiē nobiscum in reuelatōne dñi ihesu de celo cuz angelis virtutis eius in flamma ignis dantis vindictam hijs qui nō nouerunt deum et q̄ nō obediunt euangelio domini nostri ihu cristi. Qui penas dabunt in interitu eternas a facie domini et a gl̄ia virtutis eius: cuz venerit glorificari ī sanctis suis. ⁊ āmirabilis fieri in omnib q̄ credider ūt: quia creditum ē testimonium nostrū sup vos ī die illo. In quo etiā oram⁹ semp p vobis vt dignet̄ vos vocatione sua vocare deus: ⁊ impleat omnē voluntatē bonitatis sue ⁊ op⁹ fidei in ōtute: vt clarificetur nomen domini nostri ihesu cristi ī vobis: ⁊ vos in illo: secundū graciā dei nostri et dñi ihu cristi.

Capitulum .II.

ROgam⁹ aūt vos fratres p aduentū dñi nostri ihesu cristi et nr̄e cōgregationis ī ip̄m: vt nō cito moueamini a vro sensu neq; terreamī neq; p spiritum neq; p sermonem neq; per epistolaz tanq̄ p nos missam. q̄si instet dies domini. Ne quis vos seducat vllo modo. Quoniam nisi venerit discessio primum: et reuelatus fuerit homo peccati filius perditōnis. qui aduersatur et extollitur supra oñe quod dicitur deus aut quod colitur: ita vt ī templo dei sedeat ostendens se tanq̄ sit de⁹. Nō retinetis q̄ cū adhuc essē apud vos hec dicebam vob̄. Et nunc q̄d detineat scitis: vt

reuelef in suo tēpore. Nam misterium iaz operatuz iniquitatis: tm̄ vt qui tenet nūc.
e teneat: donec de medio fiat. Et nūc reuelabitur ille iniqu⁹ quē dn̄s ihesus interficiet spū oris sui: z destruet illustratōne aduentus sui: eū cui⁹ est aduentus secundū operationem sathane in omni vtute et signis et prodigijs mendacibz et in omni seductione iniquitatis hijs qui periunt: eo q caritatem veritatis nō receperūt vt salui fierent. Ff Ideo mittet illis deus operationē erroris vt credant mēdacio: vt iudicent oēs qui crediderunt veritati: sed pſēserūt iniq̄tati. Nos autem debem⁹ agere gracias deo semper pro vobis fratres dilecti a deo: q elegerit nos deus primcias in salutē i sanctificatione spūs z in fide veritatis: i quaz et vocauit vos per euangelium nr̄m i acq̄sitionē glorie dn̄i nostri ihesu xp̄i. g Itaq; fratres state: z tenete traditiones quas didicistis: siue p sermonez siue p epl'az nr̄az. Ipse autez dominus nr̄ ihesus xp̄c et deus et pater noster q dilexit nos: z dedit pſolationem eternam z spem bonam in grā exhortet corda vestra: et confirmet in omni opere et sermone bono.

Capitulum. III.

h De cetero fratres orate pro nob vt sermo dei currat et clarificet sicut et apud vos: z vt liberemur ab importunis et malis hominib. Nō em̄ oim est fides. Fidelis aūt dn̄s est qui cōfirmabit vos: et custodiet a malo. Cōfidim⁹ aūt de vobis fratres i domiō: qm̄ q p̄cipimus z facitis: z facietis. Dn̄s aut̄ dirigat corda vestra i caritate dei: z paciēcia xp̄i. Denūciamus aūt vobis frēs in nomīe dn̄i nostri ihesu xp̄i: vt subtrahatis vos ab omni fre ābulante inordinate: z nō secūdum traditionez quā acceperūt a nobis. Ipi em̄ scitis qnemadmoduz oporteat imitari nos: qm̄ nō inquieti fuim⁹ inter vos neq; gratis panē māducauim⁹ ab aliquo: sed in labore z fatigatione nocte z die operātes: ne quē vm̄ grauarem⁹. Nō q̄si nō habuerim⁹ potestatē: sed vt nosmetipsos formā daremus vobis ad imitādum nos. Nam et cuz essem⁹ apud vos hoc denūciabam⁹ vob: qm̄ si q̄s n̄ vult operari: nec mādducet. Audiuim⁹ em̄ inf vos q̄sdaz ambulare inquiete nihil opantes: sz curiose agentes. Dijs aūt q eiusmodi sunt denūciam⁹ z obsecram⁹ in dn̄o ihesu cristo vt cū silēcio opantes: suū
b panē mādducent. Vos aūt frēs nolite deficere bñfacientes. Quod si q̄s n̄ obedit vbo nr̄o p epl'am hūc notate: et non cōmiscea mi cū illo vt cōfūdat. Et nolite q̄si inimicum existimare: sz corripite vt fratrē. Ipe aūt de⁹ pacis det vobis pacem sēpiternaz i omī loco. Dn̄s cū omnib vobis. Salutatio mea manu pauli: quod ē signum in oī epistola. Ita scribo: Gracia domini nostri ihesu cristi cum omnib vobis amen.

Explicit epistola secunda ad thessalonicēses. Incipit argumentum i epistolam primam ad thimotheum.

Timotheum instruit z docet de ordinatione episcopatus et dy̆aconi et oīs ecclesiastice discipline: scribens ei a laodicia p tithicum dy̆aconem.

Explicit argumentum. Incipit epistola ad thimotheum prima.

Paulus apostol⁹ ihesu xp̄i secundū impetium dei salvatoris nostri z cristi ih̄u spei nostre: thimotheo dilecto filio in fide: gracia et misericordia et pax a deo patre z cristo ihesu domino nostro. Sicut rogaui te vt remaneres epheſi cū irem in
d macedoniam. vt denunciares quibusdā ne aliter docerent: neq; intenderent fabulis z genealogijs interminatis: que questiones prestant magis q̄ edificationez dei que est in fide. Finis autez precepti est caritas: de corde puro. z consciencia bona: et fide non ficta. A q̄busdā q̄dā aberrantes cōuersi sūt i vaniloquium: volentes esse legisdoctores nō intelligentes neq; que loquuntur: neq; de quibus affirmant. Scimus autem quia bona ē lex si quis ea legittime vtatur: sciētes hoc quia lex iusto nō est posita sed iniustis z nō subditis: impijs z peccatoribus sceleratis et cōtaminatis patricidis z matricidis homicidis fornicarijs masculorum cōcubitoribus. plagiarijs mendacibus et periuris: z si quid aliud sane doctrine aduersatur: que est secūdum euangelium gl'e

beati dei quod creditū ē mihi. Grās ago ei q̄ me ꝓfortauit ī xp̄o ihu dño nr̄o: qr fidelem me existimauit ponēs ī mīsterio. Qui pri⁹ blasphem⁹ fui ⁊ psecutor et ꝓtumeliosus: sz misericordiā dei ꝓsecut⁹ sū qr ignorans feci ī incredulitate. Supabundauit aūt grā dñi nr̄i cū fide ⁊ dilectione q̄ est in xp̄o ihu. Fidelis ſmo ⁊ omī acceptōne dignus: qr xp̄c ihs venit ī hūc mundū peccatores saluos facere: quor prim⁹ ego sum. Sz ideo miserior diā cōsecutus sum: vt in me primo ostenderet xp̄s ihs omnē paciēciam ad informationē eor q̄ credituri sūt illi ī vitaz eternaz. Regi aūt seculor īmortali. inuisibili soli deo honor ⁊ gl'a: ī secula seculor amē. Hoc preceptū cōmēdo tibi fili thimothee scom p̄cedētes ī te ꝓphetias: vt milites ī illis bonā militiam habēs fidē ⁊ bonā cōsciencīam. Quā quidē repellentes circa fidem naufragauerūt: ex quibo ē hymeneus ⁊ allexāder quos tradidi satha-
ne: vt discant non blasphemare.

Capitulum. .II.

Obsecro igit̄ primum oīm fieri obsecratōnes orationes postulatōes grārūactiones p omnib hom̄ib: p regib ⁊ oīb q̄ ī sublimitate sūt ꝓstituti: vt quietā ⁊ trāquillā vitā agamus ī omni pietate ⁊ castitate. Hoc em̄ bonū ē ⁊ acceptū corā saluatore nostro deo: q̄ oēs hoīes vult saluos fieri: ⁊ ad agnitionē veritatis venire. Unus em̄ de⁹ vn⁹ ⁊ mediator dei et hoīm homo xp̄s ihs: q̄ dedit redemptionē semetip̄m p omib. Cuius testimoniuz tēporib suis cōfirmatū ē: in q̄ positus sum ego predicator ⁊ ap'lus. Veritatē dico ⁊ nō mencior: doctor gentiuz in fide ⁊ veritate. Uolo ḡ viros orare in omī loco: leuantes puras manus sine ira ⁊ disceptatione. Similiter ⁊ mulieres in habitu ornato. cū verecundia ⁊ sobrietate ornantes se: ⁊ nō in tortis crinib aut auro aut margaritis vl' veste preciosa: sz q̄ decet mulieres: promittentes pietatē p opera bona. Mulier in silencio discat: cū omī subiectione. Docere aūt mulieri nō permitto neq; dominari in virum: sz esse in silentio. Adam em̄ prim⁹ format⁹ ē deinde eua: ⁊ adā nō ē seduct⁹: mulier aūt seducta in p̄uaricatione fuit. Saluabit̄ aūt p filior generationez: si permanserit ī fide ⁊ dilectione ⁊ sanctificatōe cum sobrietate.

Capitulum. .III.

Idelis sermo. Si quis episcopatū desiderat: bonū op⁹ desiderat. Oportet aūt episcopū irreprehensibilez esse. vnius uxoris vir: sobriuz. ornatum. prudentē. pudicū. hospitalē. doctorē. nō violentū. nō percussorē. sz modestū. nō litigiosū. nō cupidū: sz sue domui bñ prepositum: filios habentē subditos cū omī castitate. Si q̄s autē domui sue preesse nescit: qūo eccl'sie dei diligēciā habebit? Nō neophitū: ne in supbiam elatus ī iudiciū incidat dy̆aboli. Oportet aūt ⁊ illū habē testimoniū ab hijs q̄ foris sūt. vt nō ī obprobriū incidat ⁊ ī laqueū dy̆aboli. Dy̆aconos similiter pudicos. nō bilingues. nō multo vino deditos. nō turpe lucrū sectātes: habentes misteriū fidei in ꝓsciencia pura. Et hij aūt probent̄ primū: ⁊ sic ministrēt nullum crimē habentes. Mulieres similit̄ pudicas: nō detrahētes. sobrias. fideles ī oīb dy̆acones sint uni⁹ uxoris viri: q̄ filijs suis bñ p̄sint. et suis domib. Qui em̄ bñ ministrauerīt. gradū bonū sibi acquirēt: ⁊ ml'tam fiduciaz ī fide q̄ ē in xp̄o ihu. Hec tibi scribo fili thimothee: sperās me ad te venire cito. Si autem tardauero: vt scias qūo oporteat te ī domo dei cōuersari q̄ ē ecclesia dei viui: colūna ⁊ firmamētū veritatis. Et manifeste magnū ē pietatis sacramentum qđ manifestū ē in carne. iustificatū ē ī spū: apparuit angelis. p̄dicatū ē gētibus: creditū ē in mūdo. assumptū est in gloria.

Capitulum. .IIII.

Spiritus aūt manifeste dicit. quia in nouissimis tēporibus discedent quidā a fide: attēdentes spiritibus erroris ⁊ doctrinis demonior in y̆pocrisi. loquentiū mendaciū ⁊ cauteriatā habētiū suā ꝓsenciā: ꝓhibentiū nubere: abstinere a cibis q̄s deus creauit ad percipienduz cum grārūactione fidelib: ⁊ hijs q̄ cognouerūt veritatē. Quia oīs creatura dei bona: ⁊ nihil reiciēdū qđ cū grārūactōe p̄cipit̄. Sanctificatur em̄ per verbuz dei ⁊ orationem. Hec ꝓponēs frib. bon⁹ eris minister xp̄i ihu: enutrit⁹ vbis fidei ⁊ bone doctrine quā assecutus es. Ineptas aūt ⁊ aniles fabl'as

deuita .Exerce aũt teipm ad pietatẽ. Nam corporal exercitatõ ad modicũ vtil ẽ. Pietas aũt ad omia vtilis ẽ: ꝓmissionẽ habẽs vite: q nũc est ꝙ future. Fidel sermo: ꝙ omi acceptione dignus· In hoc em laboramus ꝙ maledicimur qꝛ speram⁹ in deũ viuũ: qui ẽ saluatꝛ oim hominũ :maxime fideliuz. Precipe hec ꝙ doce. Nemo adolescẽciã tuã cõtemnat: sz exemplũ esto fideliũ. ĩ verbo. in ꝓuersacione . ĩ caritate. in fide .in castitate. Dũ venio attẽde lectioni. exhortacioĩ doctrine. Noli negligere grãz q in te ẽ: que data ẽ tibi ꝑ ꝓphetiã cũ impositõe manuũ pbiterij .Hec meditare: in hijs esto: vt ꝓfectus tuus manifest⁹ sit omnib. Attende tibi ꝙ doctrine: insta ĩ illis. Hoc em faciẽs. ꝙ teipsum saluũ facies :ꝙ eos q te audiũt.

Capitulum. .V.

Eniorem ne increpaueris: sed obsecra vt patrem. Iuuenes vt frres. anus vt matres :iuuẽculas vt sorores ĩ omni castitate .Elibuas honora :q vere vidue sũt. Si qua aũ vidua filios aut nepotes habet :discat primũ domuz suam regere ꝙ mutuam vicem reddere parentib. Hoc em acceptũ ẽ coram deo. Que aũt vere vidua ẽ et desolata speret in deũ: et ĩstet obsecrationib ꝙ oratõnib die ꝙ nocte . Nã que in delicijs ẽ: viuẽs mortua ẽ. Et hoc ꝑcipe: vt irreprehẽsibiles sint . Si quis aũt suoꝝ ꝙ maxime domesticoꝝ curã nõ habet fidem negauit: ꝙ ẽ infideli deterior. Vidua eligatur non minus sexaginta annoꝝ. que fuerit vnius viri vxor: ĩ opibus bonis habens testimoniũ: si filios educauit . si hospicio paupes recepit si sanctorũ pedes lauit :si retributõnem paciẽtib sũministrauit :si omne opus bonũ subsecuta ẽ . Adolescentiores autem viduas deuita . Cũ em luxuriate fuerint in cristo nubere volunt: habentes damnatõnem: quia primaz fidez irritam fecerũt . Simul autẽ et ociose discunt circuire domos :nonsolum ociose sed ꝙ verbose ꝙ curiose: loquẽtes que nõ oportet. Volo autez iuniores nubere .filios ꝑcreare matresfamilias esse :nullam occasionem dare aduersario maledicti gracia. Jam enim quedam cõuerse sunt retro p⁹ sathanan. Si quis fideles viduas sũministret illis vt nõ graueꝭ ecclesia: vt hijs que vere vidue sũt sufficiat . Qui bñ presũt ꝑbiterij duplici honore digni habeãꝭ: maxime q laborãt in verbo ꝙ doctrina. Dicit ei scriptura. Nõ ifrenabis os boni triturãti. Et dign⁹ ẽ operarius mercede sua . Aduers⁹ pbiterꝝ accusationez noli recipe :nisi sub duob aut trib testib. Peccãtes corã omnib argue: vt ꝙ ceteri timorẽ habeãt. Testor coraz deo ꝙ xpo ihu ꝙ electis angelis: vt hec custodias sine ꝓiudicio :nihil faciẽs ĩ alterã ptem declinãdo .Manus cito nemi imposueris :neqꝝ cõmunicaueris peccatis alienis. Teipm castuz custodi. Noli adhuc aquã bibere: sz modico vino vtere ꝓpt stomachũ tuũ ꝙ frequẽtes tuas infirmitates. Quorundaz hominum peccata manifesta sũt ꝓcedentia ad iudiciũ: quorũdã aũt subsequũtꝭ. Similit ꝙ fcta bona manifesta sũt: et q aliter se habent abscondi nõ possunt.

Capitulum. .VI.

Elicũqꝝ sũt sub iugo serui dominos suos omi honore dignos arbitrẽtur: ne nomen dñi ꝙ doctrina blasphemet. Qui aũt habent dños nõ cõtemnant quia fratres sũt :sed magis seruiant quia fideles sũt et dilecti :qꝛ benefitijs dei ptícipes sũt hec doce: et exhortare. Si qs aliter docet. ꝙ nõ acquiescit sanis sermonibus dñi nostri ihu christi .et ei q secũdum pietatem ẽ doctrine: superbus nihil sciens sz languens circa questiones ꝙ pugnas vborum ex quibus oriunt inuidie. ꝓtentõnes. blasphemie. suspiciones male. cõflictatões hoim mente corruptoꝝ ꝙ qui veritati priuati sũt: existimãtiũ questuz esse pietatez. Est aũt quest⁹ magnus: pietas cũ sufficiẽcia. Nihil em intulim⁹ in hũc mũdũ (haut dubiũ) qꝛ nec auferre qd possumus: habẽtes aũt alimẽta ꝙ quib tegamur: hijs ꝓtẽti simus. Naz q volũt diuites fieri. incidũt in tẽptationez et ĩ laqueũ dyaboli ꝙ desideria mlta iutilia ꝙ nociua: q mergũt hoies in interitũ ꝙ perditionẽ. Radix em omniũ maloꝝ ẽ cupiditas :quã qdã appetẽtes erraueruũt a fide: ꝙ infuerũt se doloribz mltis. Tu aũt o homo dei hoc fuge. Sectaé vero iusticiam. pietatẽ. fidem .caritatẽ .paciẽciam .mãsuetudinẽ. Certa bonuz certamen fidei: ꝓprehende vitã eternã: ĩ q vocat⁹es ꝙ ꝓfessus bonã ꝓfessionẽ corã mltis testib. Precipio .tibi coram deo qui viuificat oia ꝙ xpo ihu q testimoniũ reddidit sub põcio

platŏ bonā cōfessionē: vt ꝓues mādatum
sine macula irrepbensibile vsq; in aduētū
dñi nr̄i ihū xp̄i: quē suis tēporibꝫ ostendet
beatus et solus potēs rex regū ⁊ dominus
dominātium: qui solus habet immortali-
tatē et lucem habitat inaccessibilem: quez
null⁹ hoīm vidit sz nec vidē potest: cui bo-
nor ⁊ imperiū ī sempiternum amen. Diui-
tibus hui⁹ seculi precipe nō sublime sapē:
neq; sperare in incerto diuiciaꝝ sed in deo
viuo qui prestat nobis omnia habūde ad
fruendū: bene agre: diuites fieri ī bonis
operibus: facile tribuere. cōmunicare: the-
saurizare sibi fundamētum bonum in fu-
turū: vt apprehendant veram vitam. O thi-
mothee depositum custodi: deuitās ꝓpha-
nas vocum nouitates et oppositiones falsi
nomis sciencie: quā q̄dā ꝓmittentes circa
fidem exciderunt. Gracia tecum amen.

Explicit epistola prima ad thimotheum.
Incipit argumentū in epistolā secūdam.

Item thimotheo scribit de ex-
hortatione martirij ⁊ omnis
regule veritatis: ⁊ quid futu-
rum sit temporibus nouissi-
mis. et de sua passione: scri-
bens a roma.

Finit argumentum. Incipit epistola se-
cūda ad thimotheū.

Paulus apostolus ihū xp̄i
per voluntatem dei secūdū
promissionem vite que est
ī xp̄o ihesu. thimotheo ca-
rissimo filio: gracia et mi-
sericordia et pax a deo p̄re
nostro ⁊ xp̄o ihesu domino nostro. Graci-
as ago deo meo cui seruio a progenitorib⁹
meis in ꝓsciencia pura: q̄ sine intermissio-
ne habeam tui memoriam in orationibus
meis nocte ac die desiderans te videre me-
mor lacrimaꝝ tuarum vt gaudio implear.
Recordationem accipiens ei⁹ fidei que est ī
te nō ficta que ⁊ habitauit primuz in auia
tua loide ⁊ mr̄e tua eunice. Certus suz ego
aūt q̄ ⁊ in te ꝓpter quā causam amoneo te
vt resuscites grāz dei q̄ ē in te p̄ impositio-
nē manuū meaꝝ. Nō em̄ dedit nobis deus

spm̄ timoris sz ⁊ututis ⁊ dilectōnis ⁊ sobrie-
tatis. Noli itaq; erubescere testimoniū dñi
nr̄i ihū xp̄i neq; me vinctū ei⁹: sz collabora
euangelio ꝑm ⁊ututē dei. q̄ nos liberauit et
vocauit vocatōe sua sācta: ñ scōz opa nr̄a
sz scōm ꝓpositū suū ⁊ grām. q̄ data ē nobis
ī xp̄o ihū añ tpa secularia. Manifestata ē
aūt nūc p illuminatōez saluatoris nr̄i ihū
xp̄i q̄ destruxit quidē mortē. illumīauit aūt
vitā ⁊ incorruptōem p euangeliū: in q̄ po-
sit⁹ sum ego p̄dicator ⁊ aplus et mgr̄ gen-
tiū. Ob quā causā etiā hec patior: sz nō ꝓ-
fūdor. Scio em̄ cui credidi: et cert⁹ sum q̄
potēs ē depositū meū ꝑuare ī illū diē. Form̄
habe sanoꝝ verboꝝ q̄ a me audisti ī fi-
de ⁊ ī dilectōne ī ihū xp̄o. Bonū depositum
custodi p spm̄ssāctū q̄ habitat ī nob. Scis
em̄ hoc q̄ auersi sūt a me oēs q̄ ī asya sūt:
ex q̄bꝫ ē phigel⁹ ⁊ hermogenes. Det miscōiaz
domi⁹ onesiforo domui: q̄ sepe me refrige-
rauit ⁊ cathenā meā ñ erubuit: sz cū ro-
mā venisset solicite me q̄siuit ⁊ inuenit. Det
illi dñs inuenire miscōiam a deo in illa die.
Et quanta epbesi mīstrauit mihi tu meli⁹
nosti. Capitulum. .II.

Tu g̃ fili mi ꝓfortaē ī grā q̄ ē in xp̄o
ihū: ⁊ q̄ audisti a me p multos te-
stes bec ꝓmenda fidelibꝫ hoīb⁹ qui
ydonei erūt ⁊ alios docē. Labora sicut bo-
nus miles xp̄i ihū. Nemo militās deo. im-
plicat se negocijs sc̄l'aribꝫ: vt ei placeat cui
se ꝓbauit. Nā ⁊ q̄ certat ī agone ñ corona-
bit nisi legittime certauerit. Laborantem
agricolā oportet primū de fructib⁹ accipe.
intellige q̄ dico: dabit em̄ tibi dñs ī omīb⁹
intellectū. Memor esto dñm ihum xp̄m re-
surrexisse a mortuis ex semine dauid secū-
dū euangeliuz meū in q̄ laboro vsq; ad vi-
cula quasi male operās: sz verbū dei nō est
alligatū. Ideo omīa sustineo ꝓpter electos:
vt ⁊ ipi salutē ꝓsequēt q̄ ē ī xp̄o ihesu cum
gl'a celesti. Fidelis sermo. Nā si cōmortui
sumus. ⁊ cōuiuem⁹: si sustinebimus ⁊ con-
regnabimus: si negauerimus et ille nega-
bit nos: si non credimus ille fidelis permā-
net: negare seipsum nō potest. Hoc aūt cō-
moneo testificās corā deo. Noli cōtendere
verb̄: ad nibil em̄ vtile ē nisi ad subuersio-
nem audientiuz. Solicite aūt cura teipm.
ꝓbabilē exhibere deo: operariū īcōfusibilē

recte tractantē verbū veritatis . Prophana aūt ⁊ ianiloquia deuita . Multū em̄ p-ficiūt ad ipietatē : ⁊ ſmo eor vt cācer ſerpit. Ex qbo ē hymeneꝰ ⁊ phyletus: q̄ a veritate exciderūt dicētes reſurrectionē iā factā: ⁊ ſubuertūt q̄ꝛūdā fidē. Sꝫ firmū fūdamentū dei ſtat: habēs ſignaculum hoc. Cognouit dñs q̄ ſūt eiꝰ : ⁊ diſcedat ab iniq̄tate oīs q̄ inuocat nomē dñi. In magna aūt domo nō ſolū ſūt vaſa aurea et argentea. ſꝫ ⁊ lignea ⁊ fictilia: et q̄dā quidē i honorē: q̄daꝫ aūt i ꝯtumeliā. Si qs ḡ emundauerit ſe ab iſtis. erit vas i honorē ſāctificatū: ⁊ vtile dño ad oē opꝰ bonū paratū. Juuenilia aūt deſideria fuge: ſectare vero iuſticiā. fidē. ſpem ⁊ caritatē ⁊ pacē cū his q̄ inuocāt dñm de corde puro. Stultas aūt ⁊ ſine diſciplina q̄ſtiones deuita : ſciens q̄ generāt lites . Seruū aūt dñi non oportet litigare: ſꝫ māſuetū eſſe ad oēs . docibilez. pacientē cū modeſtia corripientē eos q̄ reſiſtūt veritati: nequādo deꝰ det illis penitēciā ad ꝓgnoſcendā veritatē. ⁊ reſipiſcant a dyaboli laq̄is: a q̄ captiui tenent ad ipſius voluntatem.

¶ Capitulum. .III.

Hoc aūt ſcito q̄ i nouiſſimis diebꝫ. inſtabūt tēpora piculoſa: et erunt hoīes ſeipos amātes . cupidi . elati. ſuperbi. blaſphemi. parētibꝫ ñ obedientes. ingrati ſceleſti. ſine affectōne ſine pace . criminatores. incōtinentes. immites. ſine benignitate ꝓditores. protерui. tumidi. ceci. ⁊ voluptatū amatores . magiſq̄ dei: habētes ſpeciez quidē pietatis . virtutē aūt eius abnegantes. Et hos deuita. Ex hīs em̄ ſūt q̄ penetrāt domos ⁊ captiuas ducūt mlierculas oneratas peccatis . q̄ ducunt varijs deſideriis: ſemp diſcentes. ⁊ nūq̄ ad ſcientiā veritatis puenientes. Quēadmodū aūt iānes ⁊ mambres reſtiterūt moyſi . ita et hi reſiſtūt veritati : hoīes corrupti mēte. reprobi circa fidez: ſꝫ vltra nō ꝓficient . Inſipiencia em̄ eor manifeſta erit oībus: ſicut ⁊ illor fuit. Tu aūt aſſecutus es meaz doctrinā . inſtitutionē. ꝓpoſitū. fidem longanimitatē. dilectionē. paciencia ꝑſecutiones paſſiones: q̄lia mihi facta ſūt antiochie yconio ⁊ liſtris. q̄les ꝑſecutōes ſuſtinui: et ex omnibꝫ eripuit me dominus. Et omnes q̄ pie volūt viuere i xp̄o ihu perſecutionē pacient. Mali aūt hoīes ⁊ ſeductores ꝓficient in peiꝰ: errantes ⁊ in errorē mittentes. Tu vero pmane in hīs que didiciſti: ⁊ credita ſūt tibi: ſciēs a quo didiceris. et q̄ ab infātia ſacras lr̄as noſti . que te poſſūt inſtruere ad ſalutē p fidē que ē in xp̄o ihu. Oīs eī ſcriptura diuinitꝰ inſpirata . vtilis ē ad docendū. ad arguendū. ad corripiendū. ad erudiendū in iuſticia: vt pfectꝰ ſit homo dei ad omne opus bonū inſtructus.

¶ Capitulum. .IIII.

Teſtificor corā deo et ihesu xp̄o qui iudicaturus eſt viuos ⁊ mortuos. ⁊ aduentum ipiꝰ ⁊ regnū eius: predica verbū. inſta oportune imoportune. argue . obſecra . increpa i omni paciencia ⁊ doctrina . Erit em̄ tēpus cū ſanā doctrinam nō ſuſtinebūt: ſꝫ ad ſua deſideria coacerbabūt ſibi magiſtros prurientes auribus: ⁊ a veritate quidē auditū auertēt. ad fabulas aūt cōuertent. Tu vero vigila. in omnibꝫ labora . opus fac euangeliſte . miſteriū tuū imple: ſobrius eſto. Ego em̄ iaz delebor: ⁊ tempus reſolutōnis mee inſtat. Bonū certamen certaui: curſū cōſūmaui: fidem ſeruaui . In reliquo repoſita eſt mihi corona iuſticie: quā reddet mihi dñs i illa die iuſtus iudex. Nō ſolū aūt mihi: ſꝫ ⁊ his q̄ diligūt aduentū eius. Feſtina ad me venire cito. Demas em̄ me reliqt diligēs hoc ſeculum ⁊ abijt theſſalonicā. creſcēs in galatiam . thitus i dalmaciā : lucas eſt mecū ſolus. Marcū aſſume ⁊ adduc tecū : eſt em̄ mihi vtilis in miniſteriū. Thithicum autē miſi epheſum. Penulā quā reliqui troade. apud carpū veniēs affer tecū ⁊ libros: maxime aūt mēbranas. Alexāder eraſius mlta mihi oñdit: reddet illi dñs ſcōm opa eius: quē ⁊ tu deuita. Valde eī reſiſtit vbis nr̄is. In prima mea defēſione nemo mihi aſſuit ſꝫ oēs me dereliquerūt: nō ill' reputet. Dñs aūt mihi aſſiſtit ⁊ cfortauit me vt p me predicatio īpleat: ⁊ audiāt oēs gētes q̄ liberatꝰ ſū de ore leonis . Liberauit me deꝰ ab oī ope malo: et ſaluū faciet i regnū ſuū celeſte: cui gl'a i ſecula ſeculoꝝ amē. Saluta pſcam ⁊ aq̄laz : et oneſiphori domū. Eraſtus remāſit corinthi : trophimum aūt reliq̄ ifirmū mileti. Feſtina añ hyemē venire. Salutāt te eubolꝰ ⁊ putēs et linus ⁊ claudia:

et fratres omnes. Dñs ihesus xp̃c cum ſpũ tuo. Gracia vobiſcum amen.

Explicit epiſtola ad thimotheuz ſecunda. Incipit argumentũ in epiſtolã ad thituz.

Titum cõmonefacit et inſtruit de cõſtitutione p̃ſbiterij ⁊ de ſpũali ꝯuerſatione ⁊ hereticis vitandis: q̃ traditionibus iudaicis credunt: ſcribẽs ei a nicopoli.

Finit argumentũ. Incipit epl̃a ad thitũ.

Paulus ſeruus dei apoſtolus autẽ ihesu xp̃i ſecundũ fidem electoꝝ dei ⁊ agnitionem veritatis. que ſecũdũ pietatez ẽ in ſpem vite eterne: quã ꝓmiſit qui nõ mẽtitur deus añ tẽpora ſecularia. manifeſtauit autẽ temporibus ſuis verbum ſuum in p̃dicatione. que credita ẽ mihi ſecunduz p̃ceptuz ſaluatoris nr̃i dei: thito dilecto filio ſecũdum cõmunem fidẽ gracia ⁊ pax a deo patre ⁊ xp̃o ihesu ſaluatore noſtro. Huius rei grã reliq̃ te cz̃ete vt ea q̃ d̃ſũt corrigas: ⁊ ꝓſtituas p ciuitates p̃ſbiteros ſic̃ et ego diſpoſui tibi ſi q̃s ſine crimĩe ẽ vni⁹ uxoris vir: filios habẽs fideles nõ in accuſatõe luxurie aut nõ ſubditos. Oportet enĩ epiſcopũ ſine crimine eſſe ſicut dei diſpenſatorẽ: ñ ſupbũ nõ iracundũ nõ vinolentũ nõ ꝑcuſſorẽ. nõ turpis lucri cupidũ: ſz hoſpitalez benignũ. ſobriũ. iuſtũ. ſãctũ. ꝓtinentẽ. amplectẽtem eũ q̃ ſcd̃m doctrinã ẽ fidelẽ ſmonẽ: vt potẽs ſit exhortari in doctrina ſana: ⁊ eos q̃ ꝓtradicũt arguẽ. Sũt enĩ multi etiã inobedientes. vaniloq̃ ⁊ ſeductores. maxime q̃ de circũciſione ſũt q̃s oportet redarguí: q̃ vniuerſas domos ſubuertũt. docẽtes q̃ nõ oportet turpis lucri grã. Dixit q̃daz ex illis ꝓprius ipoꝝ ꝓpheta. Cretẽſes ſemp mẽdaces male beſtie vẽtris pigri. Teſtimoniũ hoc vez ẽ. Quã ob cauſã increpa illos dure vt ſani ſint in fide: nõ intẽdentes iudaicis fabulis et mãdatis hoĩm auerſantiũ ſe a veritate. Oĩa munda mũdis: coinq̃natis aũt et infidelibꝫ. nihil ẽ mundũ: ſz inq̃nate ſũt eoꝝ ⁊ mẽs ⁊ ꝯſciẽcia. Cõfitẽnt̃ ſe noſce deũ factis aũt negãt: cum ſint abomĩati ⁊ incredibiles et ad oẽ opus bonũ reprobi.

Capitulum .II.

Tu aũt loq̃re q̃ decẽt ſanã doctrinã. Senes vt ſobrij ſint: pudici. prudẽtes. ſani in fide: in dilectõe in paciẽcia. Anꝰ ſimiliter in habitu ſanctõ: nõ crumi natrices. nõ multo vino ſeruientes: bñ docẽtes vt prudẽtiaz doceãt. Adoleſcẽtulas: vt viros ſuos amẽt: filios ſuos diligãt: prudẽtes. caſtas. ſobrias domus curã habẽtes: benignas. ſubditas viris ſuis: vt non blaſphemet̃ v̄bũ dei. Iuuenes ſimiliter hortare vt ſobrij ſint. In omĩbꝫ teipm̃ p̃be exẽplũ bonoꝝ operꝝ: in doctrina. in integritate. in grauitate. Verbũ ſanũ irrepheñſibile: vt is q̃ ex aduerſo ẽ vereat̃: nihil habẽs malũ dicere de nob̃. Seruos dñis ſuis ſubditos eſſe in omĩbꝫ placẽtes: nõ cõtradicentes. nõ fraudantes. ſz in omĩbꝫ fidez bonã oñdentes: vt doctrinã ſaluatoris nr̃i dei ornẽt in omĩbꝫ.

Apparuit enĩ grã dei et ſaluatoris nr̃i oĩbꝫ hoĩbꝫ erudiẽs nos: vt abnegantes impietatẽ ⁊ ſcl̃aria deſideria. ſobrie ⁊ iuſte ⁊ pie viuamus in hoc ſeculo: expectãtes beatã ſpem ⁊ aduẽtũ gl̃e magni dei et ſaluatoris nr̃i ihũ xp̃i: q̃ dedit ſemetipſũ p nobis vt nos redimeret ab omi iniq̃tate: et mũdaret ſibi ꝑpm acceptabilẽ ſectatorẽ bonoꝝ operꝝ. Hec loquere ⁊ exhortare: et argue cum omni imperio. Nemo te contemnat.

Capitulum .III.

Admone illos principibus et potẽſtatibꝫ ſubditos eſſe: dicto obedire: ad omne opus bonũ paratos eſſe: neminem blaſphemare. nõ litigioſos eſſe. ſed modeſtos: omnem oſtendentes mãſuetudinem ad omnes homines. Eramus enĩ aliquando ⁊ nos inſipientes. incredduli. errantes. ſeruientes deſideriis ⁊ voluptatibus variis: in malicia ⁊ inuidia agentes: odibiles. odientes inuicem. Cuz aũt benignitas ⁊ humanitas apparuit ſaluatoris noſtri dei non ex operibus iuſticie que fecimus nos ſed ſecundum ſuam miſericordiam ſaluos nos fecit per lauacrum regenerationis et renouationis ſpũſſancti quẽ effudit in nos habunde p ihm̃ xp̃m ſaluatorẽ nr̃m: vt iuſtificati grã ipſi⁹ hẽdes ſim⁹ ſcd̃m ſpez vite eterne. Fidelis ſmo ẽ. Et de hijs volo te cõfirmare: vt curent bonis operibus preeſſe q̃ credũt deo. Hec ſũt bona ⁊ vtilia hoĩbꝫ.

Stultas autē questiones. q genealogias q contentiones q pugnas legis deuita. Sūt enim inutiles et vane. Hereticum hominē post vnam et secundam correptionem dē uita: sciens quia subuersus est qui eiusmodi est: et delinquit cum sit proprio iudicio condemnatus. Cum misero ad te arteman aut thithicum: festina ad me venire nicopolim. Ibi enim statui hyemare. Zenam legisperitum et apollo solicitē premittē: vt nihil illis desit. Discant autem nostris bonis operibus preesse ad vsus necessarios: vt ñ sint īfructuosi. Salutant te q̄ mecū sunt omes. Saluta eos qui nos amant in fide. Gracia dei cū omnib vobis amē.

Explicit epistola ad thitum. Incipit argumentum in epistolam ad philemonem.

Philemoni familiares litēras facit. pro onesimo seruo eius: scribēs ei ab vrbe roma ꝺ carcere per supascriptum onesimum.

Explicit argumentum. Incipit epistola ad philemonem.

Paulus vinctus christi ihesu q thimotheus fr̄: philemoni dilecto adiutori nr̄o. et appie sorori carissime q arcippo cōmilitoni nostro: q ecclesie que in domo tua est. Gracia vobis q pax a deo patre nostro: et domino ihesu christo. Gracias ago deo meo semper memoriaz tui faciens in orationibus meis audiens caritatem tuam q fidem quaz habes in domino ihesu q ī omnes sanctos: vt cōmunicatio fidei tue euidens fiat in agnitione omnis operis boni in christo ihesu. Gaudium enim magnum habui et consolationem in caritate tua: quia viscera sanctorum requieuerunt p te frater. Propter quod multam fiduciā habens in christo ihesu imperandi tibi quod ad rem pertinet: propter caritatem magis obsecro cum sis talis vt paulus senex nūc autem et vinctus ihesu christi. obsecro te pro meo filio quez genui in vinculis onesimo qui tibi aliquando inutilis fuit: nunc autem q mihi q tibi vtilis: quem remisi tibi. Tu autez illum vt mea viscera suscipe. Quem volueram mecum detinere: vt p te mihi ministraret ī vinculis euangelij. Sine consilio autem tuo nihil volui facere: vti ne velut ex necessitate bonum tuuz esset: sed voluntarium. Forsitan enim ideo discessit ad horam a te. vt eternum illū reciperes: iam non vt seruum sed pro seruo carissimum fratrem: maxime mihi. Quāto autem magis tibi: et in carne et ī domino. Si ḡ habes me socium: suscipe illum sicut me. Si autem aliquid nocuit tibi aut debet: hoc mihi imputa. Ego paulus scripsi mea manu. Ego reddam: vt nō dicam tibi q̄ et teipsuz mihi debes. Ita frater ego te fruar in domīo: refice viscera mea ī xp̄o Confidens ꝺ obediēcia tua scripsi tibi: sciens quoniam et super id quod dico facies. Simul autem q para mihi hospicium: nā spero per orationes vestras me donare vobis. Salutat te epafras concaptiuus me? in cristo ihesu: marcus aristarchus demas et lucas adiutores mei. Gracia domini nr̄i ihesu cristi cum spiritu vestro amen.

Finit epistola ad philemonem. Incipit argumentum in epistolam ad hebreos.

In primis dicendum ē cur apostolus paulus in hac epla scribendo non seruauerit morem suum: vt vel vocabulum nomis sui vel ordinis describeret dignitatem. Hec causa est. q̄ ad eos scribēs qui ex circūcisione crediderant q̄si gentium apostolus et nō hebreorū: sciens q̄z eorum superbiam. suamq̄z humilitatē ipse demonstrās: meritum officij sui noluit aīferre. Nam simili modo eciā iohānes apostolus propter humilitatē in epistola sua. nomen suum eadem ratione non pretulit. Hanc ergo epistolam fertur apostolus ad hebreos cōscriptam hebraica līgua misisse: cuius sensuz et ordinem retinens lucas euangelista post excessum apostoli pauli greco sermone composuit

Explicit argumentuz. Incipit epistola ad hebreos. Capitulum. I.

Multiphārie mltisq; modis olim deus loquens patribꝫ ī prophetis: nouissime diebus istis locutus ē nobis ī filio quem cōstituit hēredē vniuersoꝝ: p quem fecit et secula. Qui cū sit splendor glorie. ⁊ figura substancie eius. portansq; omnia verbo ṽtutis sue purgationem peccatoꝝ faciēs: sedet ad dexteram maiestatis in excelsis tāto melior angelis effectus: quāto differentius pre illis nomen hereditauit. Cui em̄ dixit aliquādo angeloꝝ filius me⁹ es tu ego hodie genui te: Et rursum. Ego ero illi in patrem: ⁊ ipse erit mihi in filium. Et cū itꝝ introducit primogenitū in orbē terre dicit· Et adorent eū omnes angeli dei. Et ad angelos q̄dem dicit. Qui facit angelos suos spiritus: ⁊ ministros suos flāmā ignis Ad filium aūt. Thronus tuus de⁹ ī seculuz seculi: virga eq̄tatis virga regni tui. Dilexisti iusticiam ⁊ odisti īiquitatem: ꝓterea vnxit te deus deus tuus oleo exultatōnis p participibꝫ tuis. Et tu ī pricipio dñe terrā fundasti: ⁊ opa manuū tuaꝝ sūt celi. Ipsi peribūt tu aūt permanebis: ⁊ omēs vt vestimentū veterascent. Et velut amictū mutabis eos ⁊ mutabunt̄: tu aūt idem ipe es: ⁊ anni tui non deficient. Ad quē aūt angeloꝝ dixit aliquando sede a dextris meis: q̄ adusq; ponam inimicos tuos scabellū pedum tuoꝝ: Nōne omnes sunt amministratorij spiritus: in ministerium missi propt̄ eos qui hereditatem capiunt salutis:

Capitulum .II.

Propterea habundantius oportet obseruare nos ea que audiuimus: ne forte pereffluamus. Si em̄ qui per angelos dictus ē sermo factus ē firm⁹ ⁊ omnis preuaricatio ⁊ inobediencia accepit iustam mercedis retributionem: quomodo nos effugiemus si tantam neglexerimus salutem: Que cum inicium accepisset enarrari per dñm: ab eis qui audierunt in nos confirmata ē: contestante deo signis ⁊ portentis ⁊ varijs virtutibus ⁊ spiritus sancti distributionibꝫ secundū suam volūtatē. Nō em̄ angelis subiecit deus orbē terre futuꝝ: de quo loquimur. Testat⁹ est aūt in quodaz loco quis dicens. Quid ē homo q̄ memor es eius: aut filius hoīs q̄m visitas euz: Minuisti eū paulomin⁹ ab angelis: gloria ⁊ honore coronasti euz: ⁊ ꝓstituisti eum sup opa manuū tuaꝝ. Omnia subiecisti sub pedibꝫ ei⁹. In eo em̄ q̄ oīa ei subiecit: nihil dimisit nō subiectū ei. Nūc aūt necdū videm⁹ oīa subiecta ei. Eū at̄ q̄ modico q̄ angeli minoratus ē videm⁹ ihesuz. ꝓpter passionē mortis gloria ⁊ honore coronatū: vt gracia dei p oībꝫ gustaret mortem. Decebat em̄ eum ꝓpter quē omīa et p quē omīa: q̄ multos filios in gl̄az adducerat: auctorē salutis eoꝝ p passionem cōsūmari. Qui em̄ sāctificat ⁊ q̄ sanctificant̄: ex vno omēs. Propter quā causā nō ꝓfūdit̄ frēs eos vocare dicēs. Nūciabo nomez tuū frībꝫ meis: ī medio ecclesie laudabo te Et itꝝ. Ego ero fidēs in eū. Et itꝝ. Ecce ego ⁊ pueri mei: q̄s dedit mihi deus. Quia q̄ pueri cōmunicauerūt carni ⁊ sanguini: ⁊ ipe similiter participauit eisdem: vt p mortem destrueret eū q̄ habebat mortis imperiū id ē dyabolum: ⁊ liberaret eos q̄ timoe mortis p totā vitam obnoxij erāt seruituti. Nusq̄ em̄ angelos apprehēdit: sz semē abrahe apprehēdit. Vnde debuit p omīa frībus simulari: vt misericors fieret ⁊ fidelis pōtifex ad deū: vt repropiciaret delicta pli. In eo em̄ in q̄ passus ē ipse ⁊ tēptatus: potens ē ⁊ eis qui temptant̄ auxiliari.

Capitulum .III.

Unde fratres sancti vocatōnis celestis participes. cōsiderate apostolū ⁊ pontificē ꝓfessionis nr̄e ihm: qui fidelis ē ei qui fecit illum: sicut moyses in omni domo eius. Amplioris em̄ glorie iste pre moyse dignus ē habitus: quāto ā pliorem honorem habet domi⁹ qui fabricauit illam. Omnis nāq; domus fabricat̄ ab aliquo. Qui aūt omnia creauit. deus ē. Et moyses quidē fidelis erat in tota domo eius tanq̄ famulus in testimonium eoꝝ q̄ dicenda erant: xp̄c vero tanq̄ filius in domo sua. Que domus sumus nos: si fiduciā ⁊ gloriam spei vsq; ad finem firmam retineamus. Quapropter sicut dicit spūssanctus hodie si vocem eius audieritis nolite obdurare corda vestra: sicut in exacerbatione secūdum diem tēptationis ī deserto. Ubi temptauerunt me pres vri: probauerūt ⁊ viderunt opa mea q̄draginta annis. Propter qd̄ infens⁹ fui generatōni huic: et

dixi semp errãt corde. Ipsi aũt nõ cognouerũt vias meas :quibo iurauí in ira mea si introibũt in requiẽ meam. Videte fres: ne forte sit ĩ aliquo vr̃m cor malũ ĩcredulitatis discedendi a deo viuo. Sed adhortamĩ vosmetipos per singulos dies donec hodie cognominat vt nõ obdurẽt quis ex vobis fallacia peccati. Participes em̃ xp̃i effecti sum⁹: si tñ inicium substãcie ei⁹ vsq; ad finẽ firmũ retineam⁹ :dũ dicit hodie si vocem eius audieritis nolite obdurare corda vr̃a quẽadmodũ in illa exacerbatõne. Quidaz em̃ audientes exacerbauerũt: sz nõ vniuersi qui pfecti sũt ab egipto p moysen. Quibus aũt infẽsus ẽ q̃draginta annis: Nõne illi qui peccauerũt :quoz cadauera prostrata sũt in deserto: Quibo aũt iurauit nõ ĩtroire ĩ requiẽ ip̃i⁹: nisi illis q̃ ĩcredulí fuerũt: Et videm⁹ quia nõ potuerũt introire in requiẽ ip̃i⁹ ꝓpter ĩcredulitatẽ.

Ca. .IIII.

Timeam⁹ g̃: ne forte relicta pollicitatõne introeũdi ĩ requiẽ ei⁹. existimet aliquis ex vob̃ deesse. Etenĩ ⁊ nobis nũciatum ẽ quẽadmodũ ⁊ illis: sed nõ pfuit illis sermo auditus nõ admixtus fidei ex bijs q̃ audierũt. Ingrediemur em̃ ĩ requiẽ q̃ credimim⁹: q̃zadmodũ dixit. Sicut iurauí ĩ ira mea: si introibũt ĩ requiez meam. Et quidez opibo ab institutõe mũdi pfectis: dixit em̃ quodã loco ō die septima sic. Et requieuit deus die septima ab omĩbus opibo suis. Et in isto rursũ. Si introibũt in requiẽ meã. Cũ g̃ supersit ĩtroire quosdã in illã: ⁊ bij quibo prioribo ãnũciatum ẽ nõ introierũt ꝓpter ĩcredulitatẽ: itez terminat diẽ quẽdã hodie in dauid dicendo. post tm̃ tẽporis sicut suprabctm̃ ẽ: hodie si vocẽ eius audieritis nolite obdurare corda vr̃a. Nam si eis ihũs requiez prestitisset: nũq; de alia loqueretur post. hac die. Itaq; relinquit sabbatism⁹ ꝓp̃lo dei. Qui em̃ ingressus ẽ in requiem ei⁹: etiaz ipe requieuit ab opibus suis sicut ⁊ a suis deus.

Festinemus g̃ ingredi in requiez illam: vt ne in idip̃m quis ĩcidat incredulitatis exẽplum. Viuus est em̃ sermo dei et efficax et penetrabilior oĩ gladio ancipiti: ⁊ ptingẽs vsq; ad diuisionẽ anime ac spũs. cõpaguz q̃z ac medullaz: ⁊ discretor cogitatõnum ⁊ ĩtentionũ cordis. Et nõ ẽ vlla creatura inuisibilis in cõspectu eius : omĩa aũt nuda ⁊ aperta sũt oculis euis: ad quẽ nobis sermo. Habẽtes ergo pontificẽ magnum qui penetrauit celos ihm̃ filium dei: teneamus spei nr̃e cõfessionẽ. Nõ em̃ habemus pontificem qui nõ possit cõpati infirmitatibo nr̃is: temptatũ aũt p omnia p̃similitudĩe absq; peccato. Adeamus g̃ cum fiducia ad thronũ gracie eius: vt misericordiam ꝓsequamur. ⁊ grãz iueniam⁹ ĩ auxilio oportuno

Capitulum. .V.

Omnis namq; pontifex ex hominib⁹ assumptus p hominib⁹ constituit ĩ bijs q̃ sũt ad deũ: vt offerat dona et sacrificia p peccatis. Qui cõdolere possit bijs qui ignorãt ⁊ errant :q̃m ⁊ ipse circũdatus est infirmitate: ⁊ ꝓterea debet quẽadmodũ pro ꝓp̃lo. ita ⁊ etiam p semetipso offerre p peccatis. Nec q̃sq; sumit sibi honorem: sed q̃ vocat a deo tanq; aaron. Sic et xp̃c nõ semetipm clarificauit vt põtifex fieret: sed qui locutus ẽ ad eũ. Filius me⁹ es tu: ego hodie genui te. Quẽadmodũ ⁊ ĩ alio loco dicit. Tu es sacerdos in eternum: scõm ordinem melchisedech. Qui in dieb⁹ carnis sue preces supplicationesq; ad eum qui possit illũ saluũ facere a morte. cũ clamore valido ⁊ lacrimis: offerẽs: exauditus ẽ p sua reuerencia. Et quidẽ cũ esset filius dei didicit ex bijs q̃ passus ẽ obedienciam: et cõsũmatus factus ẽ omib⁹ obtẽperantibus sibi causa salutis eẽne: appellat⁹ a deo pontifex iuxta ordinem melchisedech. De quo nobis grandis ꝛmo et interpretabilis ad dicẽdũ :q̃m imbecilles estis facti ad audiendũ. Etenim cũ deberetis mgri esse propter temp⁹: rursũ indigetis vt vos doceamini q̃ sint elementa exordij ꝛmonũ dei: et facti estis quib⁹ lacte opus sit nõ solido cibo. Omnis em̃ q̃ lactis ẽ particeps: expers est ꝛmonis iustície. Paruul⁹ em̃ ẽ. Perfectoz aũt ẽ solidus cibus :eoz qui pro ipa cõsuetudine exercitatos habent sensus ad discretionẽ boni ac mali.

Ca. .VI.

Quapropter intermittẽtes inchoationis xp̃i sermonez ad pfectionez eius feramur :nõ rursum iacentes fundamentũ penitencie ab operibus mortuis. ⁊ fidei ad deũ. baptismatum doctrine. impositionis q̃ manuum. ac resurrectionis mortuoz: ⁊ iudicij eterni. Et hec faciemus: si q̃dem p̃miserit de⁹. Impossibile enĩ

est eos q̄ semel sc̄ illumīati. gustauerūt etiā donū celeste. ⁊ participes facti sūt spūssancti: gustauerūt nihilomin⁹ bonū dei ⁊ bnz. virtutesq̄ scl'i vēturi. ⁊ plapsi sūt: rursus renouari ad penitēciā: rursū crucifigētes sibimetipis filiū dei: ⁊ ostētui habētes. Terra em̄ sepe venientē sup se bibēs ymbrē et germinās herbā oportunā illis a q̄bo colitur accipit bñdictionē a deo: pferēs autez spinas ac tribulos reproba ē et maledicto prima: cui⁹ psūmatio ī cōbustionē. Cōfidim⁹ aūt de vobis dilectissimi meliora ⁊ viciniora saluti (tāetsi ita loq̄mur) Nō em̄ ī iustus ē de⁹ vt obliuiscat operis vr̄i ⁊ dilectionis quā ostēdistis ī noīe ipi⁹: q̄ mīstrastis sc̄is ⁊ mīstratis. Cupim⁹ aūt vnūquēq̄ vr̄m eādē ostētare solicitudiez ad expletōnē spei vsq̄ ī finē vt nō segnes efficiamini: vez imitatores eoz q̄ fide ⁊ paciēcia hereditabūt pmissioēs. Abrahe nāq̄ pmittēs de⁹. qm̄ neminē habuit p quē iuraret maior rē: iurauit p semetipm dicēs. nisi bñdicēs bñdicam tibi et multiplicās multiplicabo te: ⁊ sic longanimit ferēs adeptus ē repromissionē. Hoīes em̄ p maiorē sui iurant: ⁊ omīs ptroueisie eoz finis ad pfirmatōnē. ē iuramētū. In q̄ habūdāti⁹ volēs de⁹ ostē dere pollicitatōis heredibo imobilitatē psilij sui. inēposuit iusiurādū: vt p duas res ī mobiles quibo impossibile ē mentiri deus. fortissimū solatiū habeam⁹ qui pfugimus ad tenēdaz ꝓpositā spem: quā sicut anchoram habem⁹ aīe tutā ac firmā ⁊ incedentē vsq̄ ad interiora velaminis: vbi pcursor p nobis introijt ihs scōm ordinem melchisedech. pontifex factus ineternum.

Capitulum .VII.

Hic em̄ melchisedech rex salē sacerdos dei sūmi qui obuiauit abrahe regresso a cede regū: et bñdixit ei: cui ⁊ decimas omniū diuisit abrahaz: primum q̄dem q̄ interpretat rex iusticie: deide aūt ⁊ rex salem q̄ ē rex pacis: sine pr̄e. sine mr̄e. sine genealogia neq̄ iniciū diez neq̄ finez vite habēs: assimilatus aūt filio dei manet sacerdos ī perpetuū. Intuemini aūt quā⁹ sit hic: cui ⁊ decimas dedit de pcipuis abrahā patriarcha. Et quidē de filijs leui sacerdotiū accipientes. mandatū habent decimas sumere a populo secundū legem id ē a frībus suis: quāq̄ ⁊ ipsi exierīt de lumbis abrahe. cui⁹ aūt generatō nō annumerat in eis. decimas sumpsit ab abraham: ⁊ hūc q̄ habebat repromissiones bñdixit. Sine vlla aūt ptradictione q̄d min⁹ est a meliore benedicit. Et hic quidez decimas moriētes hoīes accipiūt: ibi aūt cōtestat quia viuit. Et vt ita dictū sit p abraham: ⁊ leui: q̄ decimas accepit decimat⁹ ē. Adhuc em̄ in lūbis pr̄is erat: qn̄ obuiauit ei melchisedech. Si g̃ psūmatio p sacerdotium leuiticum erat: plus em̄ sub ipso legē accepit: quid adhuc necessarij fuit secūdū ordinez melchisedech aliū surgere sacerdotem ⁊ nō secūdū ordinē aaron dici? Trāslato em̄ sacerdotio: necesse ē vt ⁊ legis trāslatio fiat. In quo em̄ hec dicunt de alia tribu ē: de qua nullus altario pst̄o fuit. Manifestū em̄ est q̄ ex iuda ortus sit dn̄s n̄r: in qua tribu nihil de sacerdotib⁹ locutus ē moyses. Et amplius adhuc manifestū est. si secūduz similitudinē melchisedech exurgat alius sacerdos q̄ nō scōm legem mādati carnalis factus ē: sed scōm virtutē vite insolubilis. Contestat enī: quoniā tu es sacerdos ineternū scōm ordinē melchisedech. Reprobatio quidez fit p̄cedentis mandati pter infirmitatē ei⁹ ⁊ inutilitatē. Nihil em̄ ad perfectum adduxit lex. Introductō vero melioris spei p quā primam⁹ ad deū: et quātū ē. nō sine iureiurādo. Alij quidē sine iureiurādo sacerdotes facti sūt: hic aūt cū iureiurādo p eū q̄ dixit ad illū. Iurauit dom̄i⁹ ⁊ nō penitebit eū: tu es sacerdos ineternū. Intantū melioris testamēti sponsor factus ē ihs. Et alij quidē pluzes facti sūt sacerdotes idcirco q̄ morte phibere nō permanē: hic aūt eo q̄ maneat ieternū sēpiternū habet sacerdotiū. Unde ⁊ saluare ī perpetuū potest accedēs p semetipsū ad deū: semp viuēs ad interpellandū p nobis. Talis enī decebat vt nobis esset pontifex: sāctus. īnocens. impollutus. segregatus a peccatoribus ⁊ excelsior cel'fact⁹. Qui nō habet necessitatē quotidie quēadmoduz sacerdotes prius p suis delictis hostias offerre: deide p populo. Hoc enī fecit semel seipsū offerē do. Lex enī hoīes constituit sacerdotes infirmitatem habentes: sermo aūt iurisiurandi qui post legem est. filium ineternuz perfectum.

Capitulum .VIII.

Capitulū aūt ſup ea q̄ dicunt. Talem habem⁹ pontificē: q̄ cōſedit in dextera ſedis magnitudīs ī celis ſāctox mīſter. ⁊ tabernaculi veri: qđ fixit de⁹ ⁊ nō homo. Oīs enī pontifex ad offerendū munera ⁊ hoſtias ꝓſtituit. Vñ neceſſe ē et hūc habere aliq̄d qđ offerat. Si g̃ eſſet ſup terrā: nec eſſet ſacerdos cū eſſēt q̄ offerrent ſecūdū legē munera q̄ exemplari ⁊ vmbre deſeruiūt celeſtium: ſicut reſponſū ē moyſi cū ꝓſūmaret tabernaculū. Vide inq̄t omīa facito ſcōm exēplar: qđ tibi oſtenſū ē ī mōte. Nūc aūt melio⁹ ſortitus ē mīſteriū q̄nto ⁊ melioris teſtamēti mediator ē: qđ ī melioribo repromiſſionibo ſāctitū ē. Naz ſi illud pri⁹ culpa vacaſſet: nō vtiq; ſcōi locus inq̄reret. Cituperās eī eos dicit. Ecce dies veniēt dicit dñs: ⁊ ꝓſūmabo ſup domū iſrl̄ et ſup domū iuda teſtamentū nouū: nō ſcōm teſtamentū quod feci pr̄ibo eox ī die q̄ apprehendi manuz eox vt educerē illos de t̄ra egipti: quoniaz ipī nō pmāſerūt ī teſtamēto meo: ⁊ ego neglexi eos dicit domin⁹. Quia hoc ē teſtamentū qđ diſponā domui iſrl̄ p⁹ dies illos dicit dñs. dāo leges meas ī mēte eox ⁊ ī corde eox ſupſcribā eas: ⁊ ero eis ī deū: ⁊ ipī erūt mihi ī pl̄m. Et ñ docebit vnuſq̄ſq; p̄ximū ſuū ⁊ vnuſq̄ſq; fratrem ſuū dicēs ꝓgnoſce dñm: qm̄ oēs ſciēt me a minore vſq; ad maiorē: qr̄ p̄pici⁹ ero iniq̄tatibo eox. ⁊ peccatox eox iaz nō memorabor. Dicēdo aūt nouū: veterauit prius. Quod aūt antiq̄tur ⁊ ſeneſcit: prope ī teritum eſt.

Capitulum .IX.

Habuit q̄dem ⁊ p̄ius iuſtificatōnes culture: ⁊ ſanctū ſeculare. Tabnaculū em̄ factū eſt primū. in q̄ erāt candelabra ⁊ menſa ⁊ p̄poſitio panū qđ dicit ſancta: p⁹ velamentū aī. ſcōm tabnaculum qđ dicit ſancta ſanctox aureū habēs thuribulum ⁊ archam teſtamenti circūtectā ex omī parte auro: in q̄ vrna aurea habens māna. ⁊ virga aaron q̄ frondauerat. ⁊ tabule teſtamenti: ſuperq; eā cherubin gl̄e obumbrantia p̄piciatoriū: de quibo non eſt modo dicendū p ſingula. Dijs vero ita cōpoſitis. ī priori q̄dē tabnaculo ſemp ītroibāt ſacerdotes ſacrificioꝝ officia ꝓſūmantes. In ſecūdo aūt ſemel in anno ſolus pontifex nō ſine ſanguine quez offerret p ſua ⁊ populi ignorantia: hoc ſignificante ſpū ſancto. nōdum p̄palatam eſſe ſanctox viaz adhuc priore tabernaculo habente ſtatū. Que parabola ē tp̄is inſtantis: iuxta quā munera ⁊ hoſtie offeruntr̄ q̄ nō poſſūt iuxta ꝓſciencīā p̄fectum facē ſeruientē: ſolūmodo in cibis ⁊ potibo ⁊ ī varijs baptiſmatibo ⁊ iuſticijs carnis: vſq; ad tēpus correctōnis impoſitis. Criſtus aūt aſſiſtens pōtifex futuroꝝ bonoꝝ pamplius ⁊ p̄fectius tabernaculū nō manufactū id ē nō huius creatōnis: neq; p̄ ſanguinez hircoꝝ aut vituloꝝ ſed p̄ p̄prium ſanguinem ītroiuit ſemel ī ſancta: eterna redemptōe īuenta. Si em̄ ſāguis hircoꝝ ⁊ thauroꝝ ⁊ cinis vitule aſperſus inq̄natos ſāctificat ad emūdatōnem carnis: q̄ntomagis ſanguis x̄pi q̄ p ſpm̄ ſanctū ſemetipſū obtulit immaculatū deo emūdauit ꝓſcienciam nr̄az ab opibus mortuis ad ſeruiendū deo viuenti. Et ideo noui teſtamenti mediator ē: vt morte īntercedente in redemptōem eaꝝ p̄uaricatōnū. q̄ erant ſub priori teſtamento: repromiſſionem accipiāt q̄ vocati ſūt eterne hereditatis. Vbi em̄ teſtamētū: mors neceſſe ē īterced̄at teſtatoris. Teſtamtū ei ī mortuis firmatū ē. Alioquin nōdū valet: dū viuit q̄ teſtatus ē. Vñ nec primuz q̄dez ſine ſanguīe dedicatū ē. Lecto ei oī mādato legis a moyſe vniuerſo p̄plo: accipiens ſāguinē vituloꝝ ⁊ hircoꝝ cū aqua ⁊ lana coccinea ⁊ yſopo: ipm q̄z librū ⁊ oēm populū aſperſit dicens. Hic ſanguis teſtamēti: qđ mandauit ad vos deus. Etiā tabernaculū ⁊ omīa vaſa mīſterij ſanguine ſimiliť aſperſit. Et oīa pene ī ſanguīe ſcōm legē mūdanť: ⁊ ſine ſanguinis effuſione non fit remiſſio. Neceſſe eſt ergo exemplaria quidem celeſtium hijs mundari: ipſa autem celeſtia melioribus hoſtijs q̄ iſtis. Non enim in manufacta ſancta ihs introijt exemplaria verox: ſz ī ipm celū: vt appareat nūc vultui dei p̄ nobis. Neq; vt ſepe offerat ſemetipſū: quēadmodum pontifex intrat in ſancta p̄ ſingulos annos in ſanguine alieno. Alioquī oportebat eum frequenter pati ab origiē mundi. Nunc autem ſemel in cōſumatioē ſeculoꝝ. ad deſtitutionem peccati p̄ hoſtiā ſuam apparuit. Et quemadmoduz ſtatutū ē hoībo ſem̄el mori. poſt hoc autem iudicium: ſic et x̄pc ſemel oblatus eſt ad multorū exhauriēda peccata: ſecūdo ſine peccato

apparebit omnibꝫ expectantibꝫ se in salutē per fidem. Capitulū. .X.

Vmbrā enī habēs lex futurorꝫ bonorū nō ipam ymaginē rerū: p singulos annos eisdē ipsis hostijs ꝙs offerūt idesinēter: nūq; potest accedētes pfectos facere. Alioquin cessassent offerri: ideo q nullā haberēt vltra cōsciencia peccati cultores semel mūdati. Sz in ipis cōmemoratō peccatorū p singulos ānos fit. Inpossibile enī est sāguine thaurorꝫ et hircorꝫ auferri peccata. Ideo ingrediēs mundum dicit. Hostiā et oblatōnē noluisti: corpus aūt aptasti mihi. Holocaustomata et p peccato nō tibi placuerūt. Tūc dixi. Ecce venio. In capite libri scriptū est de me: vt faciā de⁹ voluntatē tuā. Superi⁹ dicēs q hostias et oblatōnes et holocaustomata et p peccato noluisti. nec placita sūt tibi q̄ scdz legē offerunt. tūc dixi ecce venio. vt faciā deus voluntatē tuā: auffert pmū vt sequēs statuat. In q̄ voluntate sanctificati sum⁹: p oblatōnem corpis xpi ihu semel. Qīs q̄ dē sacerdos pstō ē quotidie mīstrans: et easdez sepe offerēs hostias q̄ nō possūt auffere peccata. Hic aūt vnā p peccatis offerēs hostiā in sēpiternū sedet in dextera dei: decetero expectās donec ponant inimici ei⁹ scabellū pedū ei⁹. Una enī oblatōe psūmauit in sempiternuz sanctificatos. Cōtestat aūt nos et spūssāctus. Postq̄ enī dixit. Hoc aūt testamētū qd testabor ad illos p⁹ dies illos dicit dns dando leges meas i cordibꝫ eorꝫ et in mētibꝫ eorꝫ supscribam eas: et peccatorꝫ et iniqtatū eorꝫ iam nō recordabor ampli⁹. Vbi aūt horꝫ remissio: ia nō ē oblatio p peccato. Habētes itaq; frēs fiduciā i introitu sāctorꝫ i sāguine xpi quā inicauit nobis vitā nouā et viuentez. p velamē id ē carnem suā: et sacerdotē magnū sup domū dei: accedamus cū vero corde in plenitudīe fidei aspersi corda a psciencia mala: et abluti corpus aqua mūda: teneam⁹ spei nre cōfessionem īdeclinabilem. Fidelis enī ē q̄ repromisit. Et psideremus inuicē in puocatōnez caritatis et bonorꝫ opez: nō deserentes collationē nraz (sicut cōsuetudīs ē) q̄busdaz sz psolantes: et tantomagis q̄nto videritis appropinquantē diez. Voluntarie enim peccantibꝫ nobis post acceptam noticiam veritatis iaz nō relinquit p peccatis hostia: terribilis aūt quedā expectatio iudicij et ignis emulatō: q̄ cōsumptura ē aduersarios. Irritā q̄s faciēs legē moysi sine vlla miseratione duobꝫ vel tribꝫ testibꝫ moritur: quātomagis putatis deteriora mereri supplicia q̄ filiū dei cōculcauerit. et sāguinē testamenti pollutū duxerit. in quo sanctificatus ē. et spiritui gre cōtumeliam fecerit: Scimus eī⁹ q̄ dixit. Mihi vindictā: ego retribuā. Et iterꝫ. Quia iudicabit dns plm suū. Horrendū est incidere in manus dei viuentis. Rememoramī aūt pristinos dies in q̄bꝫ illuminati magnum certamen sustinuistis passionū: et in altero quidē obprobrijs et tribulatōnibꝫ spectaculū facti: i altero aūt socij taliter puersātiuz effecti. Nā et vinctis cōpassi estis: et rapinā bonorꝫ vrorꝫ cū gaudio suscepistis: cognoscentes vos habere meliorem et manentē substāciam. Nolite itaq; amittē pfidenciā vram: q̄ magnā habet remuneratōnē. Paciēcia enī vobis necessaria ē: vt volūtatem dei faciētes reportetis pmissionē. Adhuc em̄ modicū aliquātulūq; q̄ venturus ē veniet et nō tardabit: iustus aūt me⁹ ex fide viuit. Qđ si subtraxerit se: nō placebit aie mee. Nos aūt nō sum⁹ subtractionis filij i perditioez sed fidei in acquisitionem anime.

Capitulum. .XI.

Est aūt fides sperādarꝫ substancia rum argumentū nō apparentium. In hac em̄ testimoniū pcecuti sūt senes. Fide intelligimus aptata esse secula verbo dei: vt ex inuisibilibꝫ visibilia fierēt. Fide plurimā hostiā abel quā cayn obtulit deo: p quā testimoniū cōsecutus est esse iustus: testimoniuz phibente muneribꝫ ei⁹ deo: et p illā defunctus, adhuc loquit. Fide. enoch trāslatus ē ne videret mortē: et nō iueniebat: qr trāstulit illū dns. Añ trāslationē testimoniū habuit placuisse deo. Sine fide aūt īpossibile ē placere deo. Credē enī oportet accedētem ad deū qr ē: et inqrentibꝫ se remunerator sit. Fide. noe responso accepto de hijs que adhuc nō videbant. metuēs aptauit archā i salutez domus sue: p quā dānauit mūduz: et iusticie q̄ p fidem ē heres ē institutus. Fide. q̄ vocat abraham obediuit i locū exire quē acceptuzus erat i hereditatez: et exijt nesciens quo iret. Fide

demorat⁹ē ī tra ꝓmissioīs tanq̄ ī aliena: ī casulis habitādo cū ysaac ⁊ iacob coherediby ꝓmissioīs eiusdē. Expectabat ei fūdamenta habentē ciuitatē: c⁹ artifex ⁊ conditor de⁹. ℣ide. ⁊ ipa sara sterilis virtutē in ꝯceptione seminis accepit. etiaz ꝑter tēpus etatis: qm̄ fidelē credidit esse eum q̄ ꝓmiserat. ℣ropt̄ qd̄ ⁊ ab vno orti sūt: ⁊ hoc emortuo tanq̄ sidera celi ī multitudiem: ⁊ sicut arena q̄ ē ad oram maris innumerabil. Juxta fidez defūcti sūt oēs isti nō acceptis repromissioīby: sz alonge eas aspiciētes ⁊ salutātes: et ꝯfitentes qz pere grini ⁊ hospites sūt sup̄ terrā. Qui em̄ hoc dicūt: significāt se patriā īquirē. Etsi q̄dez ipsi⁹ meminissēt ỏ q̄ exierūt: habebāt vtiq̄ temp⁹ reuertēdi. Nūc aūt meliorē appetūt: id ē celestem. Jdeo nō cōfūdit deus. vocari deus eoz. Parauit em̄ illis ciuitatē. ℣ide. obtulit abrahā ysaac cū tēptaret: ⁊ vnigenitū offerebat in q̄ susceperat repromissiones ad quē dctm ē. qz in ysaac vocabit tibi semē: arbitrās qz ⁊ a mortuis suscitare potēs ē deus. Vnde eū ⁊ ī parabolam accepit. ℣ide. ⁊ de futuris benedixit ysaac iacob et esau. ℣ide. iacob moriēs sigl̄os filioz ioseph bn̄dixit: ⁊ adorauit fastigiū virge ei⁹. ℣ide. ioseph moriēs de ꝓfectioē isrl̄ memorat⁹ē: ⁊ de ossibus suis mādauit. ℣ide. moy̆ses natus occultat⁹ē mensibus tribus a parentibus suis eo q̄ vidissent elegantē infantē: ⁊ nō timuerūt regis edictū. ℣ide. moy̆ses grādis factus negauit se esse filiū filie pharaonis: magis eligēs affligi cū ꝓplo dei: q̄ tēporalis peccati habere iocūditatē: maiores diuitias existimās thesauro egiptioz imperiū xp̄i. Aspiciebat em̄ ī remunerato-nē. ℣ide. reliq̄t egiptū: nō verit⁹ animositatē regis. Jnuisibilē em̄ tanq̄ videns sustinuit. ℣ide. celebrauit pascha ⁊ sāguis effusionē: ne q̄ vastabat p̄mitiua tāgeret eos. ℣ide. trāsierūt mare rubz tanq̄ p aridam terrā: qd̄ experti egiptij deuorati sūt. ℣ide. muri hiericho corruerūt circuitu diez septem. ℣ide. raab meretrix nō perijt cū incredulis: excipiens exploratores cū pace. Et q̄d adhuc dicā: Deficiet em̄ me tp̄us enarrantē. de gedeon. barach. samson. iepte dauid. samuhel. ⁊ alijs ꝓphetis: q̄ p fidē vicerūt regna. opati sūt iusticiaz: adepti sūt repromissiones. Obturauerūt ora leonuz: extinxerūt impetū ignis. Effugarūt aciez gladij: ꝓualuerūt de ifirmitate: fortes facti sūt in bello. Castra verterūt exterioz: acceperūt mulieres de resurrectiōe mortuos suos. Alij aūt distenti sūt nō suscipiētes redēptionē: vt meliorē īuenirēt resurrectionē. Alij vero ludibria ⁊ verbera experti īsup̄ ⁊ vincula ⁊ carceres: lapidati sūt secti sūt tēptati sūt: ī occisioē gladij mortui sūt. Circuierūt ī melotis ī pellibus caprinis: egētes. angustiati. afflicti. q̄bus dignus nō erat mūd⁹: ī solicitudinibus errātes. ī montibus. ⁊ speluncis ⁊ ī cauernis terre. Et hij oēs testimonio fidei ꝓbati ñ acceperūt repromissionē: deo ꝓ nob⁹ meli⁹ aliq̄d puidēte: vt ñ sine nobis ꝓsūmarent.

Ca. .XII.

Deoq̄ et nos tantā habentes impositā nubē testiū: deponētes omē pondus et circūstans nos peccatū ꝑ paciēciaz curram⁹ ad ꝓpositū nob⁹ certamen. aspicientes in auctorem fidei. ⁊ cōsūmatorem ihesū: qui proposito sibi gaudio sustinuit crucē. confusione cōtempta atq̄ in dextera sedis dei sedet. Recogitate enim eum qui talem sustinuit a peccatoribus aduersum semetipsum contradictionem: vt ne fatigemini animis vestris deficientes. Nōdum em̄ vsq̄ ad sanguinem restitistis aduersus peccatū repugnantes: ⁊ obliti estis consolationis que vobis tanq̄ filijs loquitur dicens. ℣ili mi noli negligere disciplinam domini: neq̄ fatigeris dum ab eo arguaris. Quē em̄ diligit dn̄s castigat: flagellat aūt omnē filiū quē recipit. Jn disciplina ꝑseuerate. Tanq̄ filijs vob⁹ offert se de⁹. Quis em̄ filius quez nō corripit pater? Oz si extra disciplinā estis. cui⁹ participes facti sūt omēs: ergo adulteri ⁊ nō filij estis. Deinde p̄res q̄dem carnis nr̄e eruditores habuimus: ⁊ reuerebamur eos. Nū multo magis obtemperabim⁹ p̄ri spirituū ⁊ viuemus? Et illi q̄dē ī tpe paucoz diez secūdū volūtatē suā erudiebāt nos: hic aūt ad id q̄d vtile ē ī recipiendo sanctificatōem ei⁹. Omis aūt disciplina ī p̄nti q̄dem videt̄ nō esse gaudij: sz meroris: postea aūt fructū pacatissimū exercitatis per eam reddet iustície. Propter quod remissas manus ⁊ soluta genua erigite: et gressus rectos facite pedibus vr̄is. vt nō claudicans quis erret: magis aūt sanet̄. Pacē sequimini cum

omnib⁹ et ſanctimoniã: ſine qua nemo vi-
debit deũ. Cõtemplãtes ne q̃s ꝺſit gr̃e dei:
ne q̃ radix amaritudinis ſurſuz germinãs
impediat: et per illã inquinẽtur multi. Ne
quis fornicato⁹ aut prophan⁹ vt eſau: qui
propt̃ vnã eſcã vẽdidit p̃matiua ſua. Sci-
otote enim: qm̃ et poſtea cupiens hereditare
bñdictõem reprobatus ẽ. Non enim inuenit
penitẽtie locũ: quanq̃ cũ lacrimis inquiſiſ
ſet eam. Non enim acceſſiſtis ad tractabilẽ q̃
acceſſibilẽ ignẽ et turbinẽ. et caliginem et
pcellã et tube ſonũ et vocẽ verbo⁹: quã q̃
audierũt excuſauerũt ſe ne eis fieret ꝺbũ.
Nõ enim portabãt qꝺ dicebat̃: etſi beſtia tẽ
tigerit montez lapidabit̃. Et ita terribile
erat qꝺ videbat̃. Moyſes dixit. Exterritus
ſũ q̃ tremebũꝺ⁹. Sz acceſſiſtis ad ſyõ mõ-
tẽ et ciuitatẽ dei viuẽtis hirl'm celeſtem. et
multo⁹ miliũ angelo⁹ freq̃ntiã. q̃ eccleſiã
p̃mitiuo⁹ qui ꝓſcripti ſũt i celis: q̃ iudicez
oĩm deũ et ſpũs iuſto⁹ pfecto⁹. q̃ teſtamẽ-
ti noui mediatorẽ ihm: q̃ ſãguinis aſperſi
onẽ. melius loquentẽ q̃ abel. Videte ne re-
cuſetis loquentẽ. Si enim illi nõ effugerunt
recuſãtes eũ q̃ ſup terrã loquebat̃. multo-
magis nos q̃ ꝺ celis loq̃ntẽ nob̃ auertim⁹:
cui⁹ vox mouit terrã tũc: nũc at̃ repromit-
tit dicens. adhuc ſemel: q̃ ego mouebo nõ
ſolũ terrã ſz et celũ. Qꝺ aũt adhuc ſemel di
cit: declarat mobiliũ trãſlatõem tanq̃ fa-
ctor⁹: vt maneãt ea que ſũt ĩmobilia. Itaq̃
regnũ ĩmobile ſuſcipiẽtes habem⁹ grãm: p
quã ſeruiamus placẽtes deo cũ metu q̃ reue-
rẽcia. Etenĩ de⁹ nr̃ ignis ꝓſumẽs eſt.

Capitulum. .XIII.

Caritas fraternitatis maneat ĩ vo-
bis: q̃ hoſpitalitatẽ nolite obliui-
ſci. Per hãc enĩ placuerũt quiꝺã an-
gel' hoſpitio r̃ceptis. Memẽtote victor⁹ tã-
q̃ ſimul vincti: et laborãtiũ tanq̃ et ipi in
corpore morãtes. Honorabile cõnubium ĩ
omnib⁹: q̃ thorus ĩmaculat⁹. Fornicatores
enĩ q̃ adulteros iudicabit de⁹. Sint mores
ſine auaricia: ꝓtenti p̃ntib⁹. Ipe enĩ dixit.
Nõ te deſerã neq̃ derelinquã: ita vt cõfidenter
dicamus. Dñs mihi adiutor ẽ: nõ timebo
qꝺ faciat mihi hõ. Memẽtote prepoſitorũ
vr̃or⁹ q̃ vobis locuti ſũt ꝺbũ dei: quor⁹ in-
tuentes exitũ ꝓuerſationis imitamĩ fidẽ.
Ihs xp̃c heri q̃ hodie: ipe q̃ ĩ ſecla. Doctri-
nis varijs q̃ pegrinis nolite abduci. Opti-
mum ẽ enim grã ſtabilire cor: non eſcis q̃ nõ
pfuerũt ambulãtib⁹ in eis. Habem⁹ altar̃
de q̃ edere nõ habent poteſtatẽ q̃ taberna-
culo deſeruiũt. Quor⁹ enim aialiũ iferr̃ ſan-
guis p peccato ĩ ſancta p pontificẽ: horũ
corpora cremant̃ extr̃ caſtra. Propt̃ quod
q̃ ihs vt ſanctificaret p ſuũ ſanguinẽ pplm
extra portã paſſus ẽ. Exeam⁹ igit̃ ad eũ ex
tra caſtra: improperiũ ei⁹ portãtes. Nõ enĩ
habemus hic manentẽ ciuitatẽ: ſz futuraz
inq̃rimus. Per ipm q̃ offeram⁹ hoſtiã lau-
dis ſp deo: id ẽ fructũ labio⁹ confitẽtiũz noĩ
eius. Beneficiẽcie aũt q̃ cmunionis nolite
obliuiſci. Talib⁹ enĩ hoſtijs pmeret̃ deus.
Obedite prepoſitis vr̃is: et ſubiacete eis.
Ipi enĩ puigilãt q̃ſi ratõnem p aiab⁹ vr̃is
reddituri: vt cũ gaudio hoc faciãt: et non
gemẽtes. Hoc enĩ nõ expedit vobis. Orate
p nobis. Cõfidim⁹ enĩ q̃ bonã ꝓſcienciaz
habem⁹: ĩ omnib⁹ bñ volentes cõuerſari.
Ampli⁹ aũt deprecor vos hoc facere: q̃ ce-
lerius reſtituar vobis. Deus aũt pacis q̃
eduxit de mortuis paſtorem magnũ ouiũ
in ſanguine teſtamenti eterni dominũ no-
ſtrũ ihesũ xp̃m. aptet vos ĩ oĩ bono vt fa-
ciatis eius volũtatem: faciẽs in vobis qꝺ
placeat corã ſe p ihesũ xp̃m: cui ẽ gl'a in ſe-
cula ſeculor⁹ amẽ. Rogo aũt vos fratres:
vt ſufferatis verbuz ſolatij. Etenĩ ppaucis
ſcripſi vobis. Cognoſcite fratrez vr̃m thi-
motheũ dimiſſũ: cũ q̃ ſi celeri⁹ venerit vide
bo vos. Salutate oẽs ppoſitos vr̃os q̃ oẽs
ſãctos. Salutãt vos ꝺ ytalia fr̃es. Gr̃a cũ
omnib⁹ vobis amen.

Explicit epl'a ad hebreos. Incipit p̃fatio
beati hieronimi preſbiteri in librũ actuuz
apoſtolorum.

Canit pſalmiſta: ambulabũt
ꝺ virtutib⁹ in virtutes. Poſt
apoſtoli pauli epiſtolas du-
dũ vno nob̃ volumine trãſla
tas. domnion q̃ rogaciane ca
riſſimi. actus apoſtolorũ ꝓpellitis vt trãſ-
ferã ĩ latinũ: quẽ libr̃ nulli dubiũ ẽ a luca
anthioceno arte medico. q̃ poſtea ĩſeruiẽs
paulo apl'o xp̃i factus ẽ diſcipulus fuiſſe
editũ. Ceruices premit impoſita ſepi⁹ one-
ris magnitudo: quia ſtudia inuidor⁹ repre-
henſione digna putant ea que ſcribimus.
Illorũ nunq̃ odio et detractione. iuuante
chriſto meum ſilebit eloquiuz. Lucas igit̃

anthiocensis. natione syrus. cuius laus in euãgelio canit. apud antiochiã medicine artis egregius. et apostolor xpi discipul⁹ fuit: postea vsq ad cõfessionem paulum secutus apostolum. sine crimine in virginitate permanens. deo maluit seruire. Qui octoginta et quatuor annos etatis agens in bithinia obijt plenus spiritusancto: quo instigante in achaie partibus euangeliuz scribens. grecis fidelibus incarnationem domini fideli narratione ostendit: eundem q ex stirpe dauid descendisse monstrauit. Cui non immerito scribentorum actuum apostolorum potestas ī ministerio datur: vt deo in deum pleno. et filio perditioīs extincto. oratioē ab apostolis facta. sorte dominice electionis numerus compleret: sicq paulum consumationem apostolicis actibus daret. q̄diu contra stimulum calcitrantem dominus elegisset. Quod legentibus et requirētibus deum breui voluī ostēdere promone: q̄ plurius aliq̄d fastidiētibꝰ p didisse: sciens q operantem agricolã oportet de suis fructibus edere. Quem ita diuina subsecuta est gracia: vt nonsolum corporibus sedetiam animabus. eius proficeret medicina.

Explicit prefatio. Incipit liber actuum apostolorum. Capitulum. .I.

PRimum quidem sermonez feci de omnib o theophile que cepit ihesus facẽ et docere: vsq in diem qua precipiens apostolis per spm̃ sanctum quos elegit assũptus est. Quibus et prebuit seipsum viuũ post passionez suam in multis argumẽtis. per dies quadraginta apparens eis: et loquens de regno dei. Et cõuescens precepit eis ab hierosolimis ne discederẽt. sed expectarent promissionem patris quam audistis inquit per os meum: quia iohannes q̄dem baptizauit aqua: vos autem baptizabimini spiritusancto non post multos hos dies. Igitur qui cõuenerant interrogabãt eum dicentes. Domine: si in tẽpore hoc restitues regnum israhel? Dixit autẽ eis. Nõ est vestrum nosse tempora vel momenta q̄ pater posuit ī sua potestate: sed accipietis virtutem superuenientis spiritusancti in vos: et eritis mihi testes in hierusalem et in omi iudea et samaria. et vsq ad vltimũ terre. Et cũ hoc dixisset: videntibꝰ illis eleuatus ē: et nubes suscepit eum ab oculis eor. Cumq intuerent in celum euntem illum: ecce duo viri astiterunt iuxta illos ī vestibus albis: qui et dixerunt. Viri galilei quid statis aspicientes in celum? Hic ihesus qui assũptus ē a vobis in celum: sic veniet q̄z admodũ vidistis eum euntez in celũ. Tũc reuersi sunt hierosolimaz a monte qui vocat oliueti qui ē iuxta hierusalem: sabbati habens iter. Et cum introissent in cenaculum. ascenderunt vbi manebat petrus et iohannes et iacobus et andreas philippus et thomas bartholomeus et matheus iacobi alphei et symon zelotes et iudas iacobi. Hij omnes erant pseuerantes vnanimit ī oratione cum mulieribꝰ et maria matre ihũ: et fratribus eius. In diebꝰ illis exurgẽs petr⁹ ī medio fratr dixit. Erat aũt turba hoīm simul fere centumuiginti. Viri frēs: oportet implere scripturam quam predixit spiritusanctus per os dauid de iuda qui fuit dux eor qui cõprehenderũt ihm qui cõnumeratus erat ī nobis: et sortitus est sortem mīsterij hui⁹. Et hic quidem possedit agrũ de mercede iniquitatis: et suspensus crepuit medi⁹: et diffusa sunt omnia viscera eius. et notum factum ē omnibus habitantibus hierusalem: ita vt appellaret ager ille lingua eor acheldemach. hoc est ager sanguinis. Scriptum est em̃ ī libro psalmorum. Fiat conmoratio eorum deserta: et non sit qui habitet in ea. Et episcopatum eius accipiat alter. Oportet ergo ex hijs viris qui nobiscum sũt congregati in omni tempoe quo intrauit et exiuit inter nos domin⁹ ihs incipiẽs a baptismate iohannis. vsq ī diez qua assũptus ē a nobis: testem resurrectõnis eius nobiscum fieri vnũ ex istis. Et statuerũt duos: ioseph q̄ vocat barsabas. q̄ cognominat⁹ ē iustus: et mathiã. Et orãtes dixerũt. Tu dñe q̄ corda nosti oīm: ostende quẽ elegeris ex hijs duobꝰ vnũ accipere locũ ministerij hui⁹ et apl'atus: de q̄ preuaricat⁹ ē iudas vt abiret ī locũ suũ. Et dederũt sortes eis. Et cecidit sors sup mathiã: et ānumeratus est cum vndecim apostolis.

Capitulum .II.

ET dū ꝯplerent̄ dies penthecostes: erāt oēs pariter in eodē loco. Et factus ē repente de celo sonus. tanq̄ aduenientis spūs vehemētis: et repleuit totā domū vbi erant sedentes. Et apparuer̄t illis dispertite lingue tanq̄ ignis: seditq; supra singulos eor̄. Et repleti sūt oēs spū sancto et ceperūt loq̄ varijs linguis put spūs sanctus dabat eloq̄ ill'. Erāt aūt in ihrlm habitātes iudei viri religiosi: ex oi natōe q̄ sub celo ē. Facta aūt hac voce ꝯuenit multitudo et mēte ꝯfusa ē: quia audiebat vnusq̄sq; lingua sua illos loq̄ntes. Stupebāt aūt oēs: et mirabant̄ dicētes. Nōne ecce oēs isti qui loquunt̄ galilei sūt: Et quō nos audiuim⁹ vnusq̄sq; līguam nr̄am in q̄ nati sum⁹. Parthi et medi et elamite. et q̄ hītant mesopotamiā. iudeā. et capadociā. ponthū. et asyam. frigiā. et pamphiliaz. egiptū et ptes libie. q̄ ē circa cyrenen. et aduene romani: iudei q̄z et pselliti cretes et arabes: audiuim⁹ eos loquētes nr̄is līguis magnalia dei. Stupebāt aūt oēs: et mirabant̄ adinuicē dicētes. Quidnaz vult hoc esse: Alij aūt irridentes dicebāt: q; musto pleni sūt isti. Stās autē petr⁹ cū vndecim leuauit vocē suā: et locutus ē eis. Viri iudei et q̄ hītatis ihrlm vniuersi hoc vob notū sit: et auribꝫ ꝑcipite verba mea. Nō em̄ sicut vos estimatis hij ebrij sūt: cū sit hora diei tercia. Sz hoc ē qđ dictū ē p ꝓphām iohel. Et erit in nouissimis diebꝫ dicit dñs effūdaz de spū meo sup oēz carnem. Et ꝓphetabūt filij vr̄i et filie vr̄e: et iuuenes vr̄i visiones videbunt: et seniores vr̄i somnia sōniabūt. Et q̄dē sup ꝓuos meos et ancillas meas in diebꝫ illis effundā de spū meo et ꝓphabūt: et dabo ꝓdigia in celo sursū et signa in ṫra deorsū: sāguinē et ignem et vapor̄ fumi. Sol ꝯuertet̄ in tenebras et luna in sāguinē: añq̄ veiat dies dñi magn⁹ et manifest⁹. Et oīs q̄cunq; inuocauerit nomen dñi saluus erit. Viri israelite. audite verba hec. Ihm nazarenū virū approbatū a deo in vob virtutibꝫ et prodigijs et signis q̄ fecit de⁹ p illū in medio vr̄i sicut vos scitis: hūc definito cōsilio et ꝓscientia dei traditū p manus iniquor̄. affigentes interemistis. Quē deus suscitauit solutis doloribꝫ inferni: iuxta qđ impossibile erat teneri illuz ab eo. Dauid enim dicit in eum. Prouidebā dominum in conspectu meo semp: qm̄ a dextris ē mihi ne cōmouear. Propter hoc letatuz est cor meum et exultauit lingua mea: insuper et caro mea requiescet in spe. Quoniam non derelinques animā meaz in inferno: nec dabis sanctum tuuz videre corruptionē. Notas mihi fecisti vias vite: replebis me iocūditate cum facie tua. Viri fratres: liceat audēter dicere ad vos de patriarcha dauid quoniā defunctus est. et sepultus ē: et sepulcrū eius est apud nos vsq; in hodiernum diem. Prophet̄a igit̄ cum esset et sciret quia iureiurādo iurasset illi de⁹ de fructu lumbi eius sedere super sedem ei⁹: prouidens locutus est de resurrectione xp̄i: q; neq; derelictus est in inferno: neq; caro eius vidit corruptionem. Hunc ihesum resuscitauit deus: cuius omnes nos testes sum⁹. Dextera igitur dei exaltatus. et promissione spiritussancti accepta a patre: effudit hoc donū quod vos videtis et auditis. Non enim dauid ascendit in celum. Dicit autē ipse. Dixit dominus domiō meo sede a dexteris meis: donec ponā inimicos tuos scabellum pedum tuor̄. Certissimi sciat ergo oīs domus israel': q; et dñm eū et xp̄m fecerit deus hūc ihm quem vos crucifixistis. Dijs aūt auditis cōpuncti sūt corde: et dixer̄t ad petr̄ et ad reliq̄s apl'os. Quid faciem⁹ viri fratres: Petrus aūt ad illos: penitēciā īgt agite. et baptizet̄ vnusq̄sq; vr̄m in noīe ihu cristi in remissionē peccator̄ vestror̄: et accipietis donū spūssancti. Vobis em̄ ē repromissio et filijs vr̄is: et oīb q̄ longe sūt q̄scūq; aduocauerit dñs de⁹ nr̄. Alijs eciaz verbis plurimis testificatus ē: et exhortabat̄ eos dicēs. Saluami a generatōne ista prava. Qui g̃ recepet̄ sermonez eius baptizati sūt: et apposite sūt in die illa aie circiter tria milia. Erāt aūt pseuerantes in doctrina apostolor̄: et ꝯmunicatōe fractōis panis. et oratōnibꝫ. Fiebat aūt oi aie timor. Multa q̄z prodigia et signa p apl'os in ihrlm fiebāt: et metus erat magnus in vniuersis. Omnes eciam qui credebāt erant pariter: et habebant omnia cōmunia. Possessiones et substācias vendebant: et diuidebāt illa omīb put cuiq; op⁹ erat. Quotidie q̄z pdurantes vnanimiter in templo et frangētes circa domos panem. sumebāt cibum cum exultatōe et simplicitate cordis: collaudātes deuz et habentes gracia ad omnem plebez. Dñs

autem augebat qui salui fierent quotidie in idipsum.

Capitulum .III.

Petrus aũt et iohãnes ascendebãt ĩ tẽplum :ad horã orationis nonã. Et quidã vir q erat claud⁹ ex vtero mris sue baiulabat: quẽ ponebãt quotidie ad portã tẽpli q dicit speciosa :vt peteret elemosinã ab itroeuntibo ĩ templũ . Is cũ vidisset petrũ 7 iohãnez. incipiẽtes introire ĩ tẽpluz: rogabat vt elemosinã accipet. Intuẽs aũt ĩ eũ petr⁹ cũ iohãne dixit. Respice ĩ nos. At ille intẽdebat in eos: sperãs se aliquid acceptuꝝ ab eis. Petr⁹ aũt dixit. Argentũ 7 auꝝ ñ ẽ mihi: qd aũ habeo hoc tibi do . In noĩe ihu xpi nazareni surge et ãbula. Et apprehẽsa manu ei⁹ dextera alleuauit eũ: 7 ptinus ꝛsolidatæ sũt bases ei⁹ 7 plãtæ. Et exiliẽs stetit 7 ambulabat: 7 intrauit cũ illis ĩ tẽplũ: ambulãs 7 exiliẽs 7 laudãs deũ. Et vidit oĩs ꝑplus eũ ãbulantẽ: et laudantẽ deũ. Cognoscebãt aũt illũ: q ipe erat q ad elemosinã sedebat ad speciosam portã tẽpli. Et ipleti sũt stupore. 7 extasi: ĩ eo q cõtigerat illi . Cũ viderũt aũt petrũ 7 iohãnẽ cucurrit oĩs ꝑplus ad eos ad porticũ q appellat salomonis stupẽtes. Viriẽs aũt petrus: respõdit ad populũ. Viri israhelitæ qd mirami ĩ hoc. aut nos qd ituemi: q̃si nr̃a virtute aut pr̃ate fecerim⁹ hũc ãbulare: De⁹ abrahã 7 de⁹ ysaac 7 de⁹ iacob. de⁹ pr̃m nr̃oꝝ glorificauit filiũ suũ ihm : quez vos qdẽ tradidistis 7 negastis añ faciẽ pylati iudicãte illo dimitti. Vos aũt sctm 7 iustũ negastis : 7 petistis viꝝ homicidã donari vob: auctorẽ vero vite interfecistis . Quez de⁹ suscitauit a mortuis: cui⁹ nos testes sumus: 7 ĩ fide noĩs ei⁹ hũc quẽ vos videtis 7 nostis ꝓfirmauit nomẽ ei⁹ : 7 fides q ꝑ euz ẽ dedit integrã sanitatẽ istã ĩ ꝓspectu oĩm vr̃m . Et nũc fres scio qr ꝑ ignorãciã fecistis: sicut 7 pr̃cipes vr̃i . De⁹ aũt q pnũciauit ꝑ os oĩm ꝑphetaꝝ pati xpm suũ: sic impleuit. Penitemi igit 7 ꝓuertimi vt deleãtur pcã vr̃a : vt cũ venerint tpa refrigerij a ꝓspectu dñi 7 miserit eũ q predicat⁹ ẽ vobis ihesũ xpm: quẽ oportet quidẽ celũ recipere vsq in tpa restitutionis oĩm q locut⁹ ẽ deus ꝑ os sanctoꝝ suoꝝ a seculo ꝑphetaꝝ Moyses quidem dixit. Quoniã prophetaz suscitabit vobis dom⁹ deus vester de fratribus vestris: tanq̃ meipsũ audietis iuxta omnia quecunq locutus fuerit vobis. Erat autẽ omnis anima que non audierit prophetam illum exterminabit de plebe. Et omnes prophetæ a samuhel et deinceps qui locuti sũt anũciauerũt dies istos . Vos estis filij prophetaꝝ et testamenti : qd disposuit de⁹ ad patres nr̃os dicẽs ad abraham . Et in semine tuo benedicent omnes familie terre . Vobis primuz deus suscitãs filium suum misit eũ benedicentem vobis: vt conuertat se vnusqsq a nequicia sua.

Capitulum .IIII.

Loquẽtibo aũt illis ad populũ. superuenerũt sacerdotes 7 mgr̃atus tẽpli 7 saducei. dolẽtes q docerẽt populũ 7 anunciarẽt ĩ ihesũ resurrectionẽ ex mortuis. 7 iecerũt in eos man⁹ : 7 posuerũt eos ĩ custodia vsq ĩ crastinũ . Erat aũt iã vespera . Multi aũt eoꝝ qui audierãt verbũ crediderũt. et factus ẽ numerus eoꝝ quiq milia . Factum ẽ autẽ ĩ crastinũ vt cõgregarent principes eoꝝ 7 seniores 7 scribe ĩ hierusalem: 7 annas princeps sacerdotuz. 7 caÿphas. iohãnes. 7 alexãder. et quotqt erãt de gene sacerdotali. Et statuẽtes eos ĩ medio ĩterogabãt . In q̃ vtute aut ĩ q̃ noĩe fecistis hoc vos ? Tũc replet⁹ spũsãcto petrus. dixit ad eos. Principes ꝑplꝰ et seniores: si nos hodie iudicamur ĩ bñfacto hoĩs infirmi in q̃ iste salu⁹ factus ẽ : notũ sit oĩbo vobis et oĩ plebi isrl qr in noĩe dñi nr̃i ihu xpi nazareni quẽ vos crucifixistis quẽ de⁹ suscitauit a mortuis. ĩ hoc iste astat coraz vobis san⁹. Hic ẽ lapis q reprobat⁹ ẽ a vobis edificãtibo q factus ẽ ĩ caput anguli: 7 nõ ẽ ĩ alio aliq̃ sal⁹. Nec em̃ aliud nomẽ est sub celo datũ hoĩbo : ĩ q̃ oporteat nos saluos fieri. Videntes aũt petri ꝓstanciã 7 iohãnis: ꝓperto q homines essent sine litteris et ydeotæ ãmirabant : et cognoscebãt eos qm̃ cũ ihesu fuerãt . Hoĩez q̃z videntes stantẽ cũ eis q curatus fuerat : nihil poterãt cõtradicere. Jussert aũt eos foras ext cõciliuz secedere: 7 ꝓferebãt adiuicẽ dicẽtes. Quid faciem⁹ hoĩbo istis: Qm̃ qdez notũ signũ factũ ẽ ꝑ eos oĩbo habitãtibo hierlm. Manifestũ ẽ: 7 nõ possum⁹ negare. Sed ne amplius diuulget in ꝑplm : cõminemur eis ne vltra loquãt in nomie hoc vlli hominũ . Et vocãtes eos: denũciauert: ne omnio loqrent

necꝫ docerent ī noīe ihū. Petr⁹ vero ⁊ iohānes respondentes dixerūt ad eos. Si iustū ē ī ꝓspectu dei vos potiꝰ audire ꝙ deū. iudicate. Nō em̄ possumus q̄ vidim⁹ ⁊ audiuimus nō loqui. At illi ꝓminātes dimiserūt eos: nō inueniētes quō punirent eos ꝓpter ꝓplm: quia oīs clarificabāt id quod factū erat in eo qđ acciderat. Annoꝝ enim erat amplius q̄draginta homo: ī quo factū fuerat signū istud sanitatis. Dimissi autez venerūt ad suos: ⁊ annūciauerūt eis quāta ad eos principes sacerdotū ⁊ seniores dixissent. Qui cū audissent: vnanimit leuauerūt vocem ad deū ⁊ dixerūt. Dñe tu qui fecisti celū ⁊ terrā mare ⁊ oīa q̄ in eis sunt: qui spū sancto p os pris nostri dauid pueri tui dixisti. q̄re fremuerūt gētes ⁊ ꝓplī meditati sūt inania: astituerūt reges terre ⁊ prīcipes cōuenerūt ī vnū: aduersus dñm ⁊ aduersus xpm eius ꝓuenerūt em̄ vere ī ciuitate ista aduersus sanctū puerū tuū ihesuz quē vnxisti herodes ⁊ ponci⁹ pylatus cum gentibo ⁊ ꝓplis isrl: facere q̄ manꝰ tua ⁊ cōsiliū tuū decreuerūt fieri. Et nūc dñe rīspice in minas eoꝝ: ⁊ da fuis tuis cū oī fiducia loqui verbū tuū in eo q manū tuā extendas ad sanitates ⁊ signa ⁊ ꝓdigia fieri per nomen sancti filij tui ihū. Et cuz orassent motus ē locus ī q̄ erāt cōgregati: ⁊ repleti sūt omnes spūsancto: et loquebant̄ vbum dei cū fiducia. Multitudīs aūt credentiuz erat cor vnū et anima vna: nec q̄s eoꝝ q̄ possidebat aliq̄d suū esse dicebat: sz erāt illi omnia cōmunia. Et virtute magna reddebāt apli testimoniū resurrectioīs ihū xpi dñi nostri: et grā magna erat ī omnibo illis. Neꝫ em̄ quis egens erat int̄ illos. Quot q̄t em̄ possessores agroꝝ aut domoꝝ erāt: vendentes afferebant pcia eoꝝ q̄ vendebāt: ⁊ ponebāt añ pedes aplorꝝ. Diuidebat̄ aūt singulis put cuiq opus erat. Joseph autē q̄ cognominatus ē barsabas ab aplis. qđ ē int̄pretatū filiꝰ cōsolacionis. leuites cypriꝰ genē cū haberet agrū vendidit eū: ⁊ attulit pciū ⁊ posuit añ pedes aplorꝝ. Ca. .V.

Vir aūt quidā noīe ananias cū saphira vxore sua vendidit agrum: ⁊ fraudauit de pcio agri ꝓscia vxore sua: ⁊ afferēs partez quādā. ad pedes apostoloꝝ posuit. Dixit aūt petr⁹ ad ananiam Anania cur temptauit satbanas cor tuuz mētiri te spūisanctō: et fraudare de precio agri? Nōne manēs tibi manebat: ⁊ venundatuz in tua erat potestate? Quare posuisti ī corde tuo hanc rem? Nō es mentitus hoīb sz deo. Audiēs aūt ananias hec ūba: cecidit ⁊ expirauit. Et factꝰ est timor magnus sup oīes qui audierūt. Surgentes aūt iuuenes amouerūt eū: ⁊ efferētes sepilierūt. Factū ē aūt quasi horaꝝ triū spaciū: ⁊ vxor ipi⁹ nesciens qđ fctm̄ fuerat introiuit. Rndit aūt ei petrus. Dic mihi mulier si tāti agruz vendidisti. At illa dixit Ecia tanti. Petrus aūt ad eā. Quid vtiq ꝓuenit vobis tēptare spiritū domini? Ecce pedes eoꝝ qui sepilierūt virū tuum ad ostium: ⁊ efferent te. Confestim cecidit añ pedes eius: ⁊ expirauit. Intrantes aūt iuuenes inuenerunt illam mortuā: ⁊ extulerūt ⁊ sepilierūt ad virum suum. Et factus est timor magnus ī vniuersa ecclesia: et ī oēs qui audierūt hec. Per manus aūt aplorū fiebant signa ⁊ ꝓdigia multa in plebe. Et erant vnanimiter omnes in porticu salomois. Ceteroꝝ aūt nemo audebat se ꝓiūgere illis: sz magnificabat eos ꝓplus. Magis autem augebat̄ credentiū multitudo ī dño virorꝝ ac mulierū: ita vt in plateas eicerēt infirmos ⁊ ponerent ī lectulis ac grabatis vt veniente petro saltē vmbra illi⁹ obumbraret quēq̄ illoꝝ et liberarent̄ ab infirmitate. Cōcurrebat aūt ⁊ mltitudo vicinaꝝ ciuitatū ihrlm. afferentes egros ⁊ vexatos a spiritibo immūdis: q̄ curabant̄ oēs. Exurgens autē prīceps sacerdotū et omnes q̄ cum illo erāt q̄ ē hereſis saduceorū repleti sunt zelo: ⁊ iniecerūt manus ī aplos: ⁊ posuerūt eos ī custodia publica. Angel⁹ aūt dñi p noctē aperiēs ianuas carceris ⁊ educēs eos dixit. Ite: ⁊ stātes loquimī ī tēplo plebi oīa verba vite hui⁹. Qui cū audissēt int̄uerūt diluculo ī tēplū: ⁊ docebāt. Adueniens aūt prīceps sacerdotū et q̄ cū eo erāt ꝓuocauerūt ꝓciliū. ⁊ oēs senioes filioꝝ isrl ⁊ miserūt ad carcerē vt adducerent̄. Cuz aūt venissēt mīstri ⁊ apto carcere ñ inuenissent illos: reuersi nūciauerūt dicētes. Carcerē q̄dē inuenim⁹ clausū cū oī diligēcia: ⁊ custodes stātes añ ianuas: aperientes aūt neminē intus inuenim⁹. Ut aūt audierūt hos sermones magistratꝰ tēpli ⁊ prīcipes sacerdotū: ambigebāt de illo q̄dnam fieret. Aduenies aūt

Sq ecce viri qs posuistis ī carcere sūt ī tē-
plo stātes: ꝙ docentes ꝓplm. Tūc abijt ma-
gistrat⁹ cū mīstris: et adduxit illos sine vi.
Timebāt em̄ ꝓplm ne lapidarent. Et cum
adduxissent illos: statuerūt ī cōcilio. Et ī-
terrogauit eos prīceps sacerdotū dicens.
Precipiētes ꝯcipim⁹ vob̄ ne doceretis ī isto
noīe: ꝙ ecce replestis hierm doctrina vra:
ꝙ vultis īducē sup nos sāguinē hoīs isti⁹.
Rñdens aūt petrus ꝙ apli dixerūt. Obedire
oportet deo magisq̄ hoīb⁹. De⁹ pr̄m nr̄or
suscitauit ihm: quē vos ītermistis suspē-
dentes ī ligno. Hūc principē deus ꝙ salua-
torez exaltauit dextera sua ad dandā peni-
tenciā isrl ꝙ remissionē pcatorum: ꝙ nos sum⁹
testes horum ⁊ horum: ꝙ spūssāct⁹ quē dedit de⁹
oīb⁹ obedientib⁹ sibi. Hec cū audissēt disse-
cabant: ꝙ cogitabāt ītersicē illos. Surgēs
aūt qdam ī ꝯcilio phariseus noīe gamali-
hel legisdoctor honorabilis vniuerse plebi:
iussit foras ad breue hoīes fieri. Dixitq; ad
illos. Viri israelitē attēdite vob̄ sup hoī-
bus istis: qd acturi sitis. Añ hos em̄ dies
extitit theodas dicēs se esse aliquē: cui cō-
sensit numerus virorum circit qdringētorum: q
occis⁹ est ꝙ oēs q̄ credebāt ei dissipati sūt: ꝙ
redacti ad nihilū. Post hunc extitit iudas
galilei⁹ ī diebus pfessionis: ꝙ auertit ꝓplm p⁹
se. Et oēs q̄tq̄t ꝯsensēt ei dispersi sūt: ꝙ ipe
perijt. Et nunc itaq; dico vob̄: discedite ab
hoīb⁹ istis. et sinite illos. Qm̄ si ē ex hoī-
bus ꝯsiliū hoc aut opus. dissolue: si vero
ex deo ē ñ poteritis dissoluē: ne forte ꝙ deo
repugnaē videamī. Cōsensēr aūt illi: ꝙ ꝯ-
uocātes apl̄os cesis denūciauerunt eis ne
āplius loqrent ī noīe ihu: ꝙ dimisert eos.
Et illi qdem ibāt gaudētes a ꝯspectu cōci-
lij: qm̄ digni habiti sūt p noīe ihu ꝯtume-
liaz pati. Omī aūt die nō cessabāt ī tēplo ꝙ
circa domos docētes: ꝙ euangelizātes xpm
ihesum. ¶ Capitulum. .VI.

In diebus aūt ill' crescente numero
discipl'or factū ē murmur grecor
aduersus hebreos: eo q̄ despicerē
ī ministerio quotidiano vidue eor. Cōuo-
cantes aūt duodecim multitudinē discipu-
lor dixerūt. Non est equū nos derelinquere
vbum dei: ꝙ ministrare mensis. Cōsiderate
ḡ frēs viros ex vobis boni testimonij se-
ptē plenos spūssancto ꝙ sapiencia: qs cō-
stituam⁹: sup hoc opus. Nos vero oratio-
ni ꝙ ministerio verbi instātes erimus. Et
placuit sermo corā omni multitudine. Et
elegerūt stephanum vir plenu⁹ fide ꝙ spū-
sancto: ꝙ philippū ꝙ procorū ꝙ nycanorem
ꝙ thimonem ꝙ parmenā ꝙ nicolaum adue-
nā anthiocenū. Hos statuerūt añ conspe-
ctum apl'or: ꝙ orātes imposuerūt eis ma-
nus. Et vbum dñi crescebat: ꝙ multiplica-
bat numer⁹ discipulor ī hierm valde. Ml'-
ta eciā ꝯba sacerdotū obediebat fidei. Ste-
phan⁹ aūt plen⁹ grā ꝙ fortitudīe faciebat p-
digia ꝙ signa magna in pl'o. Surrexerūt aūt
qdam ꝺ synagoga q̄ appellabat libertinor
ꝙ cyrenensiū ꝙ alexādrinor. et eor q̄ erāt
a cicilia ꝙ asya disputantes cū stephano: ꝙ
non poterant resistere sapiencie ꝙ spiritui
q̄ loquebat: pter qꝺ redarguerēt ab eo cū
omni fiducia. Tūc sūmiserūt viros q̄ dice-
rent se audisse eū dicentē vba blasphemie ī
moysen ꝙ deum. Cōmouerūt itaq; plebem
ꝙ seniores ꝙ scribas: ꝙ cōcurrentes rapue-
rūt eū ꝙ adduxerūt in cōciliū: ꝙ statuerūt
falsos testes q̄ dicerent. Homo iste nō ces-
sat loqui vba aduersus locū sanctū ꝙ legez
Audiuim⁹ em̄ eum dicentē: qm̄ ihs nazare-
nus hic destruet locū istum: ꝙ mutabit tra-
ditiones. qs tradidit nobis moyses. Et in-
tuētes eū omnes q̄ sedebāt ī cōcilio: viderūt
faciē ei⁹ tanq̄ faciem angeli. ¶ Dixit aūt prī-
ceps sacerdotū stephano si hec ita se habe-
rent. Qui ait. ¶ Capitulum. .VII.

Viri fratres ꝙ patres audite. Deus
glorie apparuit patri nostro abra-
he cum esset ī mesopotamia priu-
q̄ moraretur ī charran: et dixit ad illum.
Exi de terra tua et de cognatione tua: ꝙ ve-
ni in terram quam monstrauero tibi. Tūc
exijt de terra chaldeorum: et habitauit in
charran. Et inde postq̄ mortu⁹ ē pater ei⁹
transtulit illum in terram istam: in q̄ nunc
vos habitatis. Et nō dedit illi hereditatē ī
ea nec passū pedis: sed repromisit dare illi
eam in possessionem ꝙ semini eius p⁹ ipm:
cum nō haberet filiuz. Locutus est aūt ei
deus. q̄ erit semen eius accola ī terra alie-
na: ꝙ seruituti eos subiciēt ꝙ male tractabūt
eos annis qdringentis ꝙ triginta: et gentē
cui seruierint iudicabo ego dicit dñs. Et p⁹
hec exibūt: et deseruient mihi in loco isto.
Et dedit illi testamentum circūcisionis: et
sic genuit ysaac ꝙ circūcidit eū die octauo:

ꝙ ysaac iacob: ꝙ iacob duodecim pr̃iarchas
Et pr̃iarche emulãtes ioseph vendiderũt ĩ
egiptũ: ꝙ erat deus cũ eo. Et eripuit eũ ex
omnib⁹ tribulationib⁹ ei⁹: ꝙ dedit ei grãm
ꝙ sapiẽciã in ꝓspectu pharaonis regis egi-
ptioꝝ: ꝙ cõstituit eũ prepositũ sup egiptũ
ꝙ sup omnẽ domũ suã. Venit autẽ fames ĩ
vniuersã egiptum et chanaan ꝙ tribulatio
magna: ꝙ nõ inueniebant cibos pr̃es nr̃i.
Cũ audisset aũt iacob esse frumẽtũ in egi-
pto misit pr̃es nr̃os pmũ: ꝙ ĩ scdo cognit⁹
ẽ ioseph a fratrib⁹ suis: ꝙ manifestatum est
pharaoni gen⁹ eius. Mittẽs aũt ioseph ac-
cersiuit patrẽ suũ: ꝙ oẽm cognatõnẽ suam
ĩ animab⁹ septuagintaquĩq;. Et descendit
iacob ĩ egiptũ: ꝙ defũctus est ipe ꝙ patres
nr̃i. Et translati sũt ĩ sichen: ꝙ positi sũt in
sepulcro qd̃ emit abrahaz pcio argẽti a fi-
liis emor filij sichen. Cũ aũt appropinq̃ret
tempus pmissionis quaz cõfessus erat deus
abrahe creuit pl̃us et mltiplicat⁹ ẽ in egi-
pto: quoadusq; surrexit ali⁹ rex ĩ egipto q̃
nõ sciebat ioseph. Hic circũueniẽs genus
nr̃m afflixit pr̃es nr̃os: vt exponerẽt ifan-
tes suos ne viuificarẽt. Eodez tpe natus ẽ
moyses: ꝙ fuit gr̃us deo: q̃ nutrit⁹ est trib⁹
mensib⁹ ĩ domo pr̃is sui. Exposito aũt illo
sustulit eũ filia pharaonis: et nutriuit euz
sibi ĩ filiũ. Et eruditus ẽ moyses omni sa-
piẽcia egiptioꝝ: ꝙ erat potẽs ĩ verbis ꝙ in
opibus suis. Cũ aũt implerẽt ei q̃dragin-
ta annoꝝ tempus: ascendit in cor ei⁹ vt vi-
sitaret frẽs suos filios isrl̃. Et cũ vidisset
quendã iniuriam patientẽ vĩdicauit illũ:
ꝙ fecit vltõez ei q̃ iniuriã sustinebat pcusso
egiptio. Existimabat aũt intelligẽ fratres:
qm̃ deus p manũ ipsi⁹ daret salutem illis.
At illi nõ intellexerũt. Sequenti vero die
apparuit illis litigantib⁹: ꝙ r̃cõciliabat eos
in pace dicẽs. Viri: frẽs estis. Ut q̃d noce-
tis alterutrum: Qui aũt iniuriã faciebat
primo: repulit eũ dicens. Quis te ꝓstituit
principẽ ꝙ iudicẽ sup nos: Nũquid interfi-
cere tu me vis. quẽadmodũ interfeciſti he-
ri egiptiũ: Fugit aũt moyses in ũbo isto:
ꝙ fact⁹ ẽ aduena ĩ terra madian: vbi gene-
rauit filios duos. Et expletis annis q̃dra-
ginta: apparuit illi in deſto mõtis syna an-
gel⁹ ĩ igne fl̃ame rubi. Moyses aũt videns
ãmirat⁹ ẽ visũ. Et accedẽte illo vt ꝓsidera-
ret: fct̃a ẽ ad eũ vox dñi dicẽs. Ego sũ de⁹
pr̃m tuoꝝ: deus abrahã. deus ysaac: et de⁹
iacob. Tremefact⁹ aũ moyses: nõ audebat
ꝓsiderare. Dixit aũ illi de⁹. Solue calciamẽ-
tũ pedũ tuoꝝ. Loc⁹ enĩ ĩ q̃ stas r̃a sancta
ẽ. Videns vidi afflictõnẽ pl̃i mei q̃ ẽ in egi-
pto: ꝙ gemitũ eoꝝ audiui: ꝙ descẽdi liberare
eos. Et nũc veni mittaz te ĩ egiptuz. Hunc
moysẽ quẽ negauerũt dicẽtes q̃s te ꝓstituit
principẽ ꝙ iudicẽ: hũc deus principẽ et re-
demptorẽ misit cũ manu angeli qui apparuit
illi ĩ rubo. Hic eduxit illos faciens ꝓdigia
ꝙ signa in r̃a egipti ꝙ ĩ rubro mari: ꝙ ĩ de-
serto ãnis q̃draginta. Hic ẽ moyses q̃ dixit
filijs isrl̃. Prophetã suscitabit vobis de⁹ de
fr̃ib⁹ vr̃is: tanq̃ me ipm audietis. Hic ẽ q̃
fuit ĩ ecclesia ĩ solitudie cũ ãgelo q̃ loq̃bat
ei ĩ mõte syna ꝙ cũ pr̃ib⁹ nr̃is: q̃ accepit ver
ba vite dare nobis. Cui nolurũt obedire
pr̃es nr̃i: sz repulerũt et auersi sũt cordib⁹
suis ĩ egiptũ: dicẽtes ad aaron. Fac nobis
deos q̃ pcedãt nos. Moysi eĩ huic q̃ eduxit
nos de r̃a egipti: nescimus q̃d fct̃m sit ei.
Et vitolũ fecerũt ĩ dieb⁹ illl̃. ꝙ obtulerũt ho-
stiã simulacro: et letabanť ĩ opib⁹ manuũ
suaꝝ. Cõuertit aũ eos de⁹: ꝙ tradidit eos ser-
uire milicie celi: sicut scriptũ ẽ ĩ libro pro-
phetaꝝ. Nũq̃d victimas aut hostias obtu-
listis mihi ãnis q̃draginta ĩ deſto dom⁹ isrl̃:
Et suscepistis tabernaculuz moloch et sidus
dei vr̃i remphã. figuras q̃s fecistis adoraẽ
eos: ꝙ trãsferã vos trãs babilonez. Taber-
culũ testimonij fuit cũ pr̃ib⁹ nr̃is ĩ deſto si-
cut disposuit illl̃ de⁹ loquẽs ad moysen: vt
faceret illd̃ scdm formã quã viderat. Qd̃ et
iduxerũt suscipiẽtes pr̃es nr̃i cũ iesu ĩ pos-
sessionẽ gentiũ: q̃s expulit de⁹ a facie pr̃m
nr̃oꝝ vsq; ĩ dieb⁹ dauid. Qui ĩuenit graciã
añ deũ: et petijt vt ĩueniret tabernaculũ deo
iacob. Salomon aũt edificauit illi domũ.
Sz ñ excelsus ĩ manufactis habitat: sicut
ꝓ ꝓphetam dicit. Celũ mihi sedes ẽ: r̃a aũt
scabellũ pedũ meoꝝ. Quã domũ edificabi-
tis mihi dicit dñs: aut q̃s locus requietois
mee ẽ: Nõne manus mea facit hec omnia:
Dura ceruice ꝙ icircumsi cordib⁹ et auri-
bus: vos semp spũisancto restitistis: sicut
pr̃es vr̃i ꝙ vos. Quẽ ꝓphetaꝝ nõ sunt ꝑse-
cuti patres vestri: Et occiderunt eos qui
prenũciabant de aduentu iusti: cuius vos
nũc proditores et homicide fuistis: qui ac-
cepistis legem in dispositione angelorum

et nō custodistis. Audientes aūt hec disse-
cabātur cordibꝫ suis: ⁊ stridebant dētibꝫ in
eum. Cū aūt esset plenus spūsancto. inten
dens in celū vidit gloriā dei: ⁊ ihm stantez
a dextris dei. Et ait. Ecce video celos aper
tos: et filiū homis stātē a dextris virtutis
dei. Exclamātes aūt voce magꝫ cōtinuerūt
aures suas: ⁊ impetuz fecerūt vnanimiter
in eū. Et eicientes eū extra ciuitatē lapida-
bāt: ⁊ testes deposuerūt vestimēta sua sec⁹
pedes adolescentis: q̄ vocabat saulus. Et
lapidabāt stephanū inuocātē ⁊ dicentem.
Dñe ihu suscipe spūm meū. Positis autē
genubꝫ: clamauit voce magꝫ dicens. Dñe:
ne statuas illis hoc peccatū. Et cū hoc di-
xisset: obdormiuit ī dño. Capi. VIII.

Saulus aūt erat psentiēs necī ei⁹.
Facta est autē in illa die psecutio
magna in ecclia q̄ erat hierosoli-
mis: ⁊ omes dispersi sūt p regiōes iudee et
samarie pter aplos. Curauerunt autē ste-
phanū viri timorati: ⁊ fecerūt planctum
magnū sup eum. Saulus autē deuastabat
ecclesiā: p domos intrās et trahēs viros ac
mulieres: tradebat in custodiā. Igī q̄ disp
si erāt ptrāsibāt euāgelisantes verbū dei.
Philippus aūt descendens in ciuitatē sama
rie pdicabat illis xpm. Intendebant autem
turbe hijs q̄ a philippo dicebātur vnanimi
ter audientes: et videntes signa q̄ faciebat.
Multi em̄ eoz q̄ habebāt spūs immūdos:
clamātes voce magna exiebāt. Multi aūt
paralitici ⁊ claudi curati sunt. Factuz est
ḡ gaudiū magnū in illa ciuitate. Vir autē
quidaz nomine symon qui antē fuerat in
ciuitate magus seducens gentem samarie
dicens se esse aliquem magnū: cui auscul-
tabāt omes a minimo vsq̄ ad maximum
dicentes: hic est virtus dei q̄ vocat magꝫ.
Attendebant aūt eū: pter q̄ multo tempe
magicis suis demētasset eos. Cū vero cre-
didissent philippo euangelisanti de regno dei.
in nomine ihu xpi baptizabantur viri ac
mulieres. Tūc symon ⁊ ipe credidit: ⁊ cuz
baptizatus eet adherebat philippo. Videns
etiā sig̃ et virtutes maximas fieri: stupēs
ammirabatur. Cū autē audissent aplī qui
erāt in hierosolimis q̄ recepisset samaria
verbū dei: misert ad eos petz ⁊ iohānem.
Qui cū venissent orauerūt p ipsis: vt acci-
perēt spūmsanctū. Nōdū em̄ ī quēq̄ illoz
venerat: sed baptizati tm̄ erāt in nomine
dñi ihu. Tūc imponebant man⁹ sup illos:
⁊ accipiebāt spūmsanctum. Cū vidisset aūt
symon q̄ p impositōnem manus aplorum
dareť spūssanctus: obtulit eis pecuniā di-
cens. Date ⁊ mihi hāc potestatem: vt cui-
cūq̄ imposuero manus accipiat spūmsan
ctum. Petrus autē dixit ad euz. Pecunia
tua tecū sit in pditōnem: qm̄ donū dei exi-
stimasti pecunia possideri. Non em̄ tibi ps
neq̄ sors in ſmone isto. Cor em̄ tuū nō est
rectū corā deo. Penitētiā itaq̄ age ab hac
neqcia tua: ⁊ roga deū si forte remittatur
tibi hec cogitatō cordis tui. In felle enim
amaritudinis ⁊ obligatōe iniqtatis video
te esse. Rñdēs aūt symō dixit. Precamini
vos p me ad dñm: vt nihil veniat sup me
horz q̄ dixistis. Et illi qdē testificati ⁊ locu
ti verbū dñi rediebāt hierosolimā: ⁊ mltis
regionibꝫ samaritanorū euangelizabant.

Angelus autē dñi locutus ē ad philippum
dicens. Surge: ⁊ vade cōtra meridianum
ad viā q̄ descēdit ab ihrlm in gazam: hec ē
deserta. Et surgēs abijt. Et ecce vir ethiops
eunuchus potēs cādacis regine ethiopū:
q̄ erat sup omes gazas ei⁹ venerat adorare
in ihrlm: ⁊ reuertebať sedēs supꝫ currū suū
legensq̄ ysaiam pphetam. Dixit aūt spūs
philippo. Accede: ⁊ adiunge te ad currum
istū. Accurrēs aūt philippus: audiuit euz
legentē ysaiā pphām ⁊ dixit. Putasne ītel
ligis q̄ legis? Qui ait. Et quō possū: si nō
aliq̄s ondерit mihi? Rogauitq̄ philippū vt
ascēderet: ⁊ sederet secū. Locus aūt scriptu-
re quaz legebat erat hic. Tāq̄ ouis ad oc-
cisionē duct⁹ est: ⁊ sicut agn⁹ corā tōdēte se
obmutescit sine voce: sic nō aperuit os suū.
In humilitate iudicium eius sublatū est.
Generatōnem eius quis enarrabit? Quo-
niam tolletur de terra vita eius. Respōdēs
aūt eunuchus philippo dixit. Obsecro te.
de q̄ pphete dicit hoc? De se an de alio ali-
quo? Aperiens autem philippus os suum.
⁊ incipiens a scriptura ista: euangelizauit
illi ihm. Et dum irent p viā: venerunt ad
quandam aquam. Et ait eunuchus. Ecce
aqua. Quis phibet me baptizari: dixit aūt
philippus. Si credis ex toto corde licet. Et
rñdēs ait. Credo filiū dei esse ihm xpm. Et
iussit stare currū. Et descēderunt vterq̄ in
aquā philippus et eunuchus: ⁊ baptizauit

eum. Cum autem ascēdisset de aqua spiritus domini rapuit philippum: et amplius non vidit eum eunuchus. Ibat autem per viam suam gaudens. Philippus autem inuentus est in azoto: et pertransiens euangelizabat ciuitatibo cunctis donec veniret cesaream. Capitulum. IX.

Saulus aūt adhuc spirās minarū et cedis in discipulos domini accessit ad principem sacerdotum: et pecijt ab eo epistolas ī damascū ad synagogas: vt si quos iueniſſet hui' vie viros ac mulieres: vinctos pduceret in ihrlm. Et cum iter faceret: ptigit vt appinq̄ret damasco. Et subito circūfulsit eū lux de celo: et cadēs in terrā audiuit vocez dicentē sibi. Saule saule: quid me psequeris? Qui dixit. Quis es dñe? Et ille. Ego sum ihūs: quē tu psequeris. Dux est tibi contra stimulū calcitrare. Et tremens ac stupens dixit. Dñe. quid me vis facere? Et dñs ad euz. Surge et ingredere ciuitatē: et ibi dicetur tibi quid te oporteat facere. Viri aūt illi q̄ comitabantur cum eo stabant stupefacti: audientes q̄dē vocem: neminem aūt videntes. Surrexit aūt saulus de terra: apertisq̄ oculis nihil videbat. Ad manus autem illum trahentes: introduxerunt damascuz. Et erat ibi trib̄ dieb̄ non videns: et non māducauit neq̄ bibit. Erat autez quidam discipulus damasci nomine ananias. Et dixit ad illū in visu dominus. Anania. At ille ait. Ecce ego dñe. Et dñs ad euz. Surge et vade in vicum qui vocatur rectus: et quere in domo iude. saulū noīe tharsensem. Ecce enī orat. Et vidit virū ananiā noīe ītroeūtem: et imponentē sibi man' vt visum recipiat. Respondit autez ananias. Dñe audiui a multis de viro hoc: q̄nta mala fecerit sanctis tuis ī ihrlm. Et hic habet pōtatē a pncipib̄ sacerdotū: alligādi oēs q̄ īuocāt nomē tuū. Dixit aūt ad eum dñs. Vade: qm̄ vas electōnis ē mihi iste: vt portet nomen meū corā gētib̄ et regib̄ et filijs isrl. Ego enī oñdā illi: q̄nta oporteat eū p noīe meo pati. Et abijt ananias et ītroiuit ī domū: et imponēs ei man' dixit. Saule frē: dñs misit me ihūs. q̄ apparuit tibi ī via q̄ veiebas: vt videas et implearis spūsācto. Et pfestim ceciderūt ab oculis ei' tāq̄ squame: et visum recepit. Et surgēs baptizat' ē: et cum accepisset cibū confortatus est. Fuit aūt cum discipulis q̄ erant damasci p dies aliquot. Et continuo ingressus in synagogas predicabat ihesum: quoniaz hic est filius dei. Stupebant autē oēs qui euz audiebant et dicebant. Nonne hic ē q̄ expugnabat in ihrlm eos q̄ inuocabant nomen istud? Et huc ad hoc venit: vt vinctos illos duceret ad principes sacerdotū. Saul' autē multomagis cōualescebat et confundebat iudeos qui habitabant damasci: affirmās qm̄ hic est xp̄us. Cū aūt implerēt dies multi: consiliū fecerūt ī vnū iudei vt euz īterficerēt. Notē autem facte sunt saulo insidie eorū. Custodiebant autez et portas die ac nocte: vt eum interficerent. Accipientes autem eum discipuli eius nocte p murū dimiserūt euz: submittentes in sporta. Cū aūt venisset in ihrlm tēptabat se iungere discipulis: et omnes timebant eum: non credentes q̄ esset discipulus. Barnabas aūt apprehēsuz illū duxit ad aplos: et narrauit illis quomodo in via vidisset dñm et quia locutus est ei: et quō in damasco fiducialiē egerit ī nomine ihū. Et erat cū illis intrās et exiens in ihrlm: fiducialiter agēs in noīe domini. Loquebatur q̄z gentib̄ et disputabat cum grecis: illi autē q̄rebāt occidere eum. Quod cū cognouissēt frēs deduxerūt eū noctē cesareā: et dimiserūt tharsū. Ecclesia quidē p totam iudeam et galileam et samariaz habebat pacē: et edificabatur ambulās in timore dñi: et cōsolatōne sanctispūs replebatur. Factū est aūt vt petr' dum transiret vniuersos. deueniret ad sanctos q̄ habitabant lidde. Inuenit aūt ibi hoiem quendaz nomine eneam. ab annis octo iacentē in grabato: qui erat paraliticus. Et ait illi petrus. Enea: sanet te domin' ihūs xp̄us. Surge: et sterne tibi. Et ptinuo surrexit. Et viderūt illū omēs q̄ habitabant lidde et sarone: qui cōuersi sunt ad dominum. In ioppe aūt fuit q̄dam discipula noīe thabita: que interpretata dr dorcas. Hec erat plena opib̄ bonis et elemosinis: quas faciebat. Factū ē aūt in diebus illis: vt infirmata moreretur. Quā cū lauissent: posuerūt eā ī cenaculo. Cū aūt ppe esset lidda ab ioppe: discipuli audiētes quia petrus eēt ī ea duos viros miserūt ad eum: rogantes. ne pigriteris venire vsq̄ ad nos. Exurgēs autem

petrus: venit cū illis. Et cū aduenissēt dux
rūt illū in cenaculū : ⁊ circūsteterunt il-
lū oēs vidue flentes: et ostēdentes ei tu-
nicas et vestes quas faciebat illis dorcas.
Eiectis aūt oīb⁹ foras. petrus ponēs ge
nua orauit: ⁊ conuersus ad corp⁹ dixit. Tha-
bita surge. At illa aperuit oculos: ⁊ viso pe
tro resedit. Dans aūt illi manū erexit eā:
⁊ cū vocasset sanctos ēt viduas assignauit eā
viuaz. Notū aūt factū ē p uniuersā ioppen.
⁊ crediderūt multi in dño. Factū est autē
vt dies multos moraret in ioppe apud sy-
monem quendam coriariū. Capi. X.

Vir autē q̄dam erat in cesarea noīe
cornelius cēturio coh⁹tis q̄ dicit
ytalica. religiosus ac timēs deū cū
omni domo sua: faciēs elemosinas mlt̄as
plebi: ⁊ deprecans deū semp. Is vidit in visu
manifeste quasi hora nona diei angelū dei
introeūtē ad se: ⁊ dicentē sibi. Corneli. At
ille intuēs eū: timore corrept⁹ dixit. Quis
es dñe? Dixit aūt illi. Or̄ones tue ⁊ elemo-
sine tue ascēderūt in memoriā in cōspectu
dñi. Et nūc mitte viros in ioppen: ⁊ accersi
symonez quendā q̄ cognominat̄ petrus. Hic
hospitat̄ apud symonē quendā coriariū.
cuius ē domus iuxta mare. Hic dicet tibi:
q̄d te oporteat facere. Et cū discessisset an-
gelus q̄ loquebatur illi. vocauit duos do-
mesticos suos ⁊ militem timentez dominū
ex his qui illi parebāt. Quib⁹ cū narrassz
omnia: misit illos in ioppen. Postera autē
die iter illis facientib⁹ et approp̄inquanti-
bus ciuitati: ascendit petrus in superiora
vt oraret circa horā sextam. Et cum esu-
riret voluit gustare: parantib⁹ aūt illis ce
cidit super eum mentis excessus. Et vidit
celum apertum: ⁊ descendens vas quoddā
velud linthеum magnū q̄tuor inicijs sub-
mitti de celo in terrā: in q̄ erant oīa qua
drupedia ⁊ serpētia terre: ⁊ volatilia celi.
Et facta est vox ad eum. Surge petre: oc-
cide ⁊ manduca. Ait aūt petrus. Absit do
mine: q̄ nūq̄ māducaui oīe cōmune ⁊ im
mundū. Et vox iter̄ sc̄do ad eū. Que deus
purificauit: tu cōmune ne dixeris. Hoc aūt
factū ē p ter. Et statim receptū ē vas in ce
lū. Et dū terra se hesitaret petrus quidnā
esset visio quā vidisset: ecce viri q̄ missi erāt
a cornelio inquirentes domū symonis asti
terūt ad ianuā. Et cū vocassent: interroga
bant si symon qui cognominatur petrus
illic hꝫet hospitiuz. Petro aūt cogitāte de
visione: dixit spūs ei. Ecce viri tres q̄rūt
te. Surge itaq⁹ ⁊ descende: et vade cum eis
nihil dubitās: q̄ ego misi illos. Descēdens
aūt petrus ad viros dixit. Ecce ego sū quē
queritis. Que causa ē p̄ter quā venistis?
Qui dixerūt. Cornelius cēturio vir iustus
⁊ timens deū ⁊ testimoniū hn̄s ab vniuer-
sa gēte iudeoruz: rūsum accepit ab angelo
sancto accersiri te in domū suam: ⁊ audire
verba abs te. Introducens g̈ eos recepit
hospitō. Seq̄nti aūt die surgēs: pfectus ē
cū illis: ⁊ q̄dā ex frīb⁹ ab ioppe comitati sē
cū eo: vt petro testes sint. Altera autē die
introiuit cesareā: cornelius vero expecta-
bat illos: cōuocatis cognatis suis ⁊ neces-
sarijs suis. Et factū ē cū itroisset petrus:
obuius venit ei cornelius: et p̄cidēs ad pe-
des ei⁹ adorauit. Petrus vero eleuauit eū
dicēs. Surge: ⁊ ego ip̄e hō sū . Et loq̄ns cū
illo introiuit: ⁊ inuenit mlt̄os q̄ cōuenerant:
dixitq⁹ ad illos. Vos scitis quō abominatū
sit viro iudeo p̄iungi aut accedere ad alie-
nigenā. Et mihi oīdit de⁹ neminē p̄munē
aut immūdum dicere hoiem: p̄ter q̄ sine
dubitacōne veni accersitus. Interrogo g̈:
quā ob causā accersisti me. Et cornel⁹ ait.
A nudiusq̄rta die vsq⁹ ad hāc horā orans
erā ieiunans . hora nona in domo mea. et
ecce vir stetit añ me in veste cādida: ⁊ ait.
Corneli exaudita ē oratō tua: ⁊ elemosine
tue cōmemorate sūt in cōspectu dei : mitte
g̈ in ioppen ⁊ accersi symonē q̄ cognominat̄
petrus: hic hospitat̄ in domo symonis co-
riarij iuxta mare. his cū venerit loq̄t̄ tibi
Cōfestim g̈ misi ad te: ⁊ tu bn̄feciſti veniē
do ad nos . Nūc g̈ oēs nos ī conspectu tuo
assum⁹: audire oīa q̄cūq⁹ tibi p̄cepta sūt a
dño. Apiēs aūt petr⁹ os suū dixit. In veri-
tate cōperi q̄ nō ē psona⁹ acceptor de⁹: sz
in oī gēte q̄ timet eū ⁊ opat̄ iusticiā: acce-
ptus ē illi. Verbū misit de⁹ filijs isrl̄. annū
tiās pacē p ihm xp̄m. hic ē oīm dn̄s. Vos
scitis q̄d factū ē ōbū p uniuersā iudeā. In
cipiēs em̄ a galilea post baptismū q̄d p̄di-
cauit iohes ihm. a nazareth quō vnxit eū
de⁹ spūsancto et ōtute: q̄ ptrāsijt bn̄faciēdo
⁊ sanando oēs oppressos a dy̆abolo: qm̄ de⁹
erat cum illo . Et nos testes sumus omniū
que fecit in regione iudeo⁹ ⁊ hierusalem:

quez occiderẽt suspẽdẽtes in ligno. Hũc deꝰ suscitauit ẽcia die ⁊ dedit eũ maifestũ fieri. nõ oi ꝓplo sz testibꝫ ꝑordiatis a deo: nobis q̃ mãducauimꝰ ⁊ bibimꝰ cuz illo postq̃ resurrexit a mortuis. Et ꝑcepit nobis ꝑdicare ꝓplo ⁊ testificari: qz ipe ẽ q̃ cõstitutꝰ ẽ a deo iudex viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ. Huic oñes ꝓphete testimoniũ phibẽt. remissionẽ peccatoꝝ accipe ꝑ nomẽ eiꝰ: oẽs q̃ credunt in eum. Adhuc loq̃nte petro ꝝba hec: cecidit spũssanctus sup oñes q̃ audiebãt verbũ. Et obstupuerũt ex circumcisione fideles q̃ venerãt cũ petro: qz et in nacões grã spũssancti effusa ẽ. Audiebãt enĩ illos loq̃ntes linguis: ⁊ magnificãtes deũ. Tũc rñdit petrus. Nũq̃d aquã q̃s phibere pt vt nõ baptizẽtur hij q̃ spũmsanctũ acceperũt sicut et nos: Et iussit eos baptizari in noĩe dñi ihu xpi. Tũc rogauerũt eum: vt maneret apud eos aliq̃t diebꝫ. ¶ Capitulũ .XI.

Audierunt autẽ apostoli ⁊ fratres qui erant in iudea: qm̃ ⁊ gentes receperunt verbum dei. Cum autem ascendisset petrus hierosolimam: diiscebant aduersus illum qui erãt ex circumcisione dicẽtes. Quare introisti ad viros ꝓputiũ habentes: et mãducasti cũ illis: Incipiẽs aũt petrꝰ: exponebat illꝫ ordinẽ dicens. Ego eram in ciuitate ioppe orans. et vidi in excessu mẽtis mee visionem: descendens vas quoddam velut lintheuz magnũ quatuor inicijs submitti de celo: et venit vsq̃ ad me. In quod intuens considerabã: ⁊ vidi quadrupedia terre ⁊ bestias ⁊ reptilia ⁊ volatilia celi. Audiui aũt ⁊ vocẽ dicẽtez mihi. Surge petre: occide ⁊ manduca. Dixit autẽ. Nequaq̃ dñe: quia commune aut immũdum nũq̃ introiuit in os meũ. Rñdit aũt vox secũdo de celo. Que deꝰ mũdauit: tu ne cõmune dixeris. Hoc aũt factũ est ꝑ ter: ⁊ recepta sunt oñia rursũ in celo. Et ecce viri tres cõfestim astiterũt in domo in qua eram: missi a cesarea ad me. Dixit aũt spũs mihi: vt irẽ cũ illꝫ nihil hesitãs. Venerũt aũt mecũ ⁊ sex frẽs isti: et ingressi sumꝰ ĩ domũ viri. Narrauit aũt nob quõ vidisset ãgelũ in domo sua stãtẽ: ⁊ dicentẽ sibi. Mitte in ioppen ⁊ accersi symonez q̃ cogminaꝫ petrus: q̃ loq̃t tibi verba in q̃bus saluus eris tu ⁊ vniuersa domus tua. Cũ aũt cepissez loq̃ cecidit spũssãctus sup eos: sicut ⁊ ĩ nos in inicõ. Recordatus sũ aũt verbi dñi: sicut dicebat. Johannes quidẽ baptizauit aqua: vos autem baptizamini spũsancto. Si g̃ eãdem grãm dedit illis deus sicut ⁊ nobis qui credidimus in dñm ihm xpm. ego quis erã qui possem ꝓhibere deum: Hijs auditis tacuerũt: ⁊ glorificauerũt deum dicentes. Ergo et gẽtibꝫ penitẽciam dedit deus ad vitam. ¶ Et illi q̃dem qui dispersi fuerant a tribulacione q̃ facta fuerat sub stephano perambulauerũt vsq̃ phenicem ⁊ cyprum ⁊ antiochiaz. nemini loquẽtes verbũ nisi solis iudeis. Erãt autẽ quidam ex eis viri cyprij ⁊ cyrenei q̃ cũ introissent antiochiam loquebãtur et ad grecos: annunciantes dominũ ihm. Et erat manus dñi cum eis: multusq̃ numerus credẽtiũ cõuersus est ad dñm. Peruenit aũt sermo ad aures ecclesie q̃ erat hierosolimis sup istis: et miserunt barnaban vsq̃ ad antiochiã. Qui cuz pueniſſet ⁊ vidisset grãm dei gauisus est. et hortabatur omnes in ꝓposito cordis pmanere in dño: quia erat vir bonus ⁊ plenus spũsancto et fide: et apposita est multa turba domino. Profectus est autez tharsum vt quereret saulũ: quẽ cũ inuenisset ꝑduxit antiochiã. Et annũ totũ conuersati sũt ibi ĩ eccl'ia: ⁊ docuerũt turbã mlt'ã: ita vt cog̃miarẽt ꝑmũ antiochie discipuli xpiani. In hijs aũ diebus supuenerũt a hierosolimis ꝓphete ãtiochiã: ⁊ surgẽs vnꝰ ex eis noĩe agabꝫ significabat ꝑ spũm famẽ magnã futurã ĩ vniuerso orbe terraꝝ: q̃ facta est sub claudio. Discipli aũ ꝓut q̃lq̃z habebat ꝓposuerũt in mĩsteriũ mittẽ habitãtibꝫ ĩ iudea frĩbꝫ: qđ et fecerũt mittẽtes ad seniores ꝑ manꝰ barnabe ⁊ sauli. ¶ Capitulum .XII.

Eodem autem tempore misit herodes rex manus: vt affligeret quosdam de ecclesia. Occidit autem iacobũ frem iohis gladio: videẽs aũ qz placeret iudeis apposuit apphendere et petrum. Erant autem dies azimorum. Quem cum apphendisset misit in carcerem: tradẽsq̃ q̃tuor q̃ternionibꝫ milituz ad custodiẽdũ: volens post pascha producere euz poplo. Et petrus quidem seruabatur in carcere: oracõ aũt fiebat sine intermissione ab ecclesia ad deũ ꝑ eo. Cũ aũ ꝓductarꝰ eũ esset herodes: in ipa nocte erat petrus dormiẽs

inter duos milites vinct⁹ cathenis duabꝰ: ⁊ custodes añ ostiū custodiebāt carcerē. Et ecce angelus dñi astitit: ⁊ lumē refulsit in habitaculo: pcussoq; latere petri excitauit eū dicēs. Surge velociť. Et ceciderūt cathene de manibꝰ ei⁹. Dixit aūt ād angelus ad eū. Precingere: ⁊ calcia te caligas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi. Circūda tibi vestimētū tuū: ⁊ seq̄re me. Et exiens seq̄bať eū: ⁊ nesciebat (q; vez ē) qđ fiebat p ād angelū. Existimabat aūt se visū videre. Trāseūtes autem pmā ⁊ scđam custodiā venerūt ad portam ferreaz q̄ ducit ad ciuitatē: q̄ vltro apta ē eis. Et exeūtes pcesserūt vicū vnū: ⁊ cōtinuo discessit angel⁹ ab eo. Et petrus ad se reuersus dixit. Nūc scio vere q; misit dñs angelū suū: ⁊ eripuit me de manu herodis ⁊ de omni expectacōne plebis iudeoz. Consideraūsq; venit ad domū marie mris iohis qui cogminatus ē marcus: vbi erāt multi cōgregati ⁊ orātes. Pulsante autem eo ad ostiū ianue pcessit puella ad videndū noie rode. Et vt cogůit vocē petri p gaudio nō aperuit ianuā: sed introcurrens nūciauit stare petrū ante ianuam. At illi dixerunt ad eam. Insanis. Illa aūt affirmabat sic se habere. Illi aūt dicebāt. Angelus ei⁹ ē. Petrus aūt perseuerabat pulsans. Cū aūt aperuissēt ostium: viderunt eum ⁊ obstupuerunt. Annuēs autem eis manu vt tacerent narrauit quō dominꝰ eduxisset eum de carcere. Dixitq;. Nūciate iacobo ⁊ fratribꝰ hec. Et egressus abijt ī aliū locū. Facta aūt die erat ñ pua turbatō inť milites: q̄dnā factū eēt de petro. Herodes aūt cū requisisset eū ⁊ non inuenisset. inq̄sitōne facta de custodibꝰ iussit eos duci: descendensq; a iudea in cesaream: ibi cōmoratus ē. Erat aūt iratus tyriis et sidonijs. At illi vnanimes venerūt ad eū: et psuaso blasto q̄ erat sup cubiculū regis postulabāt pacē: eoq; alerētur regiones eoz ab illo. Statuto autem die herodes vestitus veste regia sedit p tribunali: ⁊ cōcionabatur ad eos. Populus aūt acclamabat dei voces: ⁊ nō homis. Cōfestim aūt pcussit eū ángelus domini eoq; nō dedisset honorem deo: ⁊ consumptus a vermibꝰ expirauit. Verbum autez domini crescebat ⁊ mltiplicabať. Barnabas aūt et saulus reuersi sūt a hierosolimis expleto ministerio: assūpto iohanne q̄ cogmnat⁹ est marcus.

Capitulum. XIII.

Erāt autem in ecclesia q̄ erat antiochie pphe ⁊ doctores: in qbꝰ barnabas: ⁊ symon q̄ vocabatur niger ⁊ lucius cyrenensis. ⁊ manahen q̄ erat herodis tetrarche collactane⁹: ⁊ saulus. Ministrātibꝰ aūt illis dño ⁊ ieiunātibꝰ: dixit illi spūssanctus. Segregate mihi saulū ⁊ barnabam in opus ad qđ assūpsi eos. Tūc ieiunātes ⁊ orātes imponentesq; eis man⁹: dimiserūt illos. Et ipi q̄dē missi a spūsāctō abierūt selenciā: ⁊ inde nauigauerūt cyprū. Et cū venissent salaminā: pdicabant verbum dei in synagogis iudeoz. Habebāt aūt et iohannem in ministerio. Et cū pambulassent vniuersam insulā vsq; paphum. inuenerūt quendā viz magū pseudo pphām iudeū cui nomē erat bariehu: qui erat cuz procōsule sergio paulo viro prudente. Hic accersitis barnaba ⁊ paulo: desiderabat audire verbū dei. Resistebat aūt illis elymas magus: sic em̄ interpretatur nomē eius: q̄rens auertere proconsulem a fide. Saulus aūt qui et paulus: repletus spūsancto intuēs in eū dixit. O plene omni dolo ⁊ omni fallacia fili dyaboli. ĩimice omnis iusticie. nō desinis subuertere vias dñi rectas? Et nūc ecce man⁹ dñi sup te: et eris cecus nō videns solem vsq; ad tēpus. Et cōfestim cecidit in eū caligo ⁊ tenebre: ⁊ circuiens q̄rebat qui ei manū daret. Tūc proconsul cuz vidisset factum credidit ammirans sup doctrina domī. Et cum a papho nauigassent paul⁹ ⁊ q̄ cū eo erāt: venerūt pgen pamphilie. Iohes aūt discedēs ab eis reuersus ē hierosolimaz. Illi vero ptrāseūtes pgen venerūt antiochiā psidie: ⁊ ingressi synagogam die sabbatoz sederūt. Post lectōnē autem legis et pphaz: miserūt principes synagoge ad eos dicētes. Viri frēs: siqs est in vobis sermo exhortatōnis ad plebem dicite. Surgens aūt paulus. ⁊ manu silentiū indicēs ait. Viri israelite ⁊ qui timetis deū audite. Deus plebis israel elegit patres nr̄os ⁊ plebez exaltauit cū essent incole in terra egipti: ⁊ ī brachio excelso eduxit eos ex ea ⁊ p q̄dragīta ānoz tēp⁹ mores eoz sustinuit ī deserto. Et destruēs gētes septē ī tra chanaan sorte distribuit eis terrā eoz q̄si post q̄dringētos ⁊ q̄nq̄gīta ānos: ⁊ post hec dedit iudices vsq; ad samuel prophetam. Et

exinde postulauerunt regem: et dedit illis saul filiū cis. vir de tribu bēiamin: annis quadragīta. Et amoto illo suscitauit illis dauid regē. cui testimoniū phibens dixit. Inueni dauid filiū iesse vir scōm cor meum: q faciet omēs volūtates meas. Huius de⁹ ex semīe scōm pmissionē eduxit isrl̄ saluatorē ihm: pdicāte iohāne añ faciē aduētus ei⁹ baptismū pnie oi pplo isrl̄. Cū impleret aūt iohes cursū suū dicebat. Quē me arbitrmī ee nō sū ego: sed ecce venit post me: cui⁹ nō sū dign⁹ calciamēta pedū ei⁹ solue. Viri frēs. filij generis abrahā ⁊ q in vobis timēt deū: vobis ūbū salutis hui⁹ missum ē. Qui eī habitabāt ihrl̄m ⁊ pncipes eius hūc ihm ignārātes ⁊ voces pphetaꝝ q p oīe sabbatū legūt: iudicāte impleuerunt. Et nullā causā mortis inuenientes i eo: pecierūt a pilato vt itrficerēt eū. Cūq cōsummassent oīa q de eo scripta erāt: deponentes eū de ligō posuerūt eū i monumēto. Deus aūt suscitauit eū a mortuis tercia die: q visus ē p dies mlt̄os hijs q siml̄ ascēderāt cum eo de galilea i ihrl̄m: q nsqnūc sunt testes ei⁹ ad plebē. Et nos vobis ānunciamus eā q ad pres nros repromissio facta est: qm̄ hāc de⁹ adīpleuit filijs nīs resuscitās ihm sicut ⁊ in psalmo scdo scriptū est. Fili⁹ me⁹ es tu: ego hodie genui te. Quod aūt suscitauit eū a mortuis āpli⁹ iā nō reuersurū i corruptōem: ita dixit. Quia dabo vob sācta dauid fidelia. Ideoq ⁊ alias dicit. Nō dabis sanctum tuū videre corruptōnē. Dauid em̄ i sua generatōne cū ammīstrasset volūtati dei: dormiuit ⁊ apposit⁹ ē ad pres suos: ⁊ vidit corruptōnē. Quem vero de⁹ suscitauit nō vidit corruptōnem. Notū igr̄ sit vobis viri frēs: qr p hūc vob remissio peccatoꝝ ānūciat ab oīb pctis: q̄b non potuistis i lege moysi iustificari. In hoc oīs q credit iustificat. Videte g ne supueniat vobis qd dictū ē in pphetis. Videte cōtēptores ⁊ ammirami ⁊ dispdimī: qr op⁹ operor ego i diebꝫ vīs: op⁹ qd nō creditis siqs enarrauerit vobis. Exeūtibꝫ aūt illis: rogabāt vt seqnti sabbato loqrēt sibi verba hec. Cūq dimissa eēt synagoga. secuti sūt mlti iudeoꝝ ⁊ colētiū deum aduenaꝝ paulum ⁊ barnaban: q loqntes suadebāt eis vt pmanerēt i grā dei. Seqnti vero sabbato pene vniuersa ciuitas conuenit. audire verbuꝫ dei. Videntes aūt turbas iudei repleti sunt zelo: ⁊ cōtradicebāt hijs que a paulo dicebāt blasphemātes. Tūc cōstanter paulus ⁊ barnabas dixerūt. Vob oportebat primū loq verbū dei: sed qm̄ repellitis illud ⁊ indignos vos iudicastis eterne vite: ecce cōuertimur ad gētes. Sic enim nobis pcepit dns. Posui te in lucem gētiū vt sis in salutē vsq ad extremū terre. Audientes aūt gētes gauise sūt: ⁊ glorificabāt verbuꝫ dn̄i: ⁊ crediderūt quotquot erāt pordinati ad vitā eternā. Disseminabat aūt verbū dn̄i p vniuersam regionē. Iudei aūt cōcitauerūt mulieres religiosas ⁊ honestas et primos ciuitatis: ⁊ excitauerūt psecutōnem in paulū et barnaban: ⁊ eiecerūt eos de finibꝫ suis. At illi excusso puluere pedū in eos venerūt yconiū. Discipuli aūt replebātur gaudio ⁊ spūsancto.

Capi. XIIII.

Actum est autem in yconio vt simul introirent synagogam iudeorum ⁊ loquerentur: ita vt crederet iudeorum ⁊ grecorum copiosa multitudo. Qui vero incredduli fuerunt iudei: suscitauerunt et ad iracundiā concitauerūt aīas gentium aduersus fratres. Multo igitur tempore demorati sunt fiducialiter agentes in domino: testimoniū perhibente verbo gratie sue: dante signa ⁊ prodigia fieri per manus eorum. Diuisa est autem multitudo ciuitatis: ⁊ quidam quidem erāt cū iudeis: quidam vero cum apostolis. Cum autem factus esset impetus gentilium ⁊ iudeorum cuꝫ principibꝫ suis vt contumelijs afficerent et lapidarent eos: intelligentes confugerunt ad ciuitates lycaonie lystraꝫ ⁊ derben ⁊ vniuersam in circuitu regionē: ⁊ ibi euangelizantes erant. Et quidaꝫ vir lystris infirmus pedibꝫ sedebat claudus ex vtero matris sue: qui nūq ambulauerat. Hic audiuit paulū loqntē. Qui intuit⁹ eum et videns (qr fidē haberet vt saluus fieret) dixit magna voce. Surge sup pedes tuos rectus. Et exiliuit: et ambulabat. Turbe aūt cū vidissent qd fecerat paul⁹: leuauerūt vocez suam lycaonice dicētes. Dij similes facti hoīb descēderūt ad nos. Et vocabant barnabā iouē: paulū vo mercuriū: qm̄ ipe erat dux vbi. Sacerdos q iouis q erat añ ciuitatē thauros ⁊ coronas añ ianuas aferēs cuꝫ pplis: volebat sacrificare. Quod

vbi audierũt apli barnabas ⁊ paulus con
cissis tunicis suis exilierũt in turbas: cla-
mãtes ⁊ dicẽtes. Viri: quid hec facitis? Et
nos mortales sum⁹ similes vobis homies:
annũciantes vobis ab hijs vanis cõuerti
ad deũ viuũ: qui fecit celũ ⁊ terrã ⁊ mare ⁊
oĩa que in eis sũt: q̃ in ptĕritis generatõ
nibo dimisit oĩes gẽtes ĩgredi vias suas.
Et q̃tẽ nõ sine testimonio semetipsũ reli-
q̃t bñfaciẽs: de celo dãs pluuias et tpa fru
ctifera: implẽs cibo ⁊ letitia corda eor̃. Et
hec dicẽtes vix sedauerũt turbas: ne sibi
ĩmolarẽt. Supueneř aũ q̃dã ab ãtiochia
⁊ yconio iudei: ⁊ psuasis turbis lapidãtes
paulũ traxerũt extra ciuitatẽ: estimãtes eũ
mortuũ ee. Circũdãtibo aũ eum discipulis
surgẽs intuit ĩ ciuitatẽ: ⁊ postera die pfe-
ct⁹ est cũ barnaba ĩ derben. Cũq̃ euãgeli-
zassent ciuitati illi et docuissent mltos: re-
uersi sũt lystrã ⁊ yconiũ ⁊ antiochiã cõfir
mãtes aĩas discipulor̃. exortãtesq̃ vt pe-
manerẽt in fide: ⁊ dicẽtes. qm̃ p mltas tri-
bulatões oportet nos intre ĩ regnũ dei. Et
cũ cõstituissẽt illis p singlas eccl'ias pbi-
teros ⁊ orassent cũ ieiunacõibo: cmẽdaue
rũt eos dño in quẽ crediderũt. Trãseũtesq̃
psidiã venerũt ĩ pamphiliam: ⁊ loquentes
vbũ dñi ĩ pgen descẽderũt ĩ ytaliã ⁊ ide na
uigauerũt ãtiochiã: vñ erãt ẽditi gr̃e dei ĩ
op⁹ q̃d cõpleuerũt. Cũ aũ venissent ⁊ congre
gassent eccl'iam. retulerũt q̃nta fecisset de⁹
cũ illis: ⁊ qr̃ apuisset gẽtibo ostiũ fidei. Mo
rati sũt aũ tẽp⁹ non modicũ cuz discipulis.

Capitulum. .XV.

Et q̃dã descẽdẽtes de iudea docebãt
frẽs: qr̃ nisi circũcidami scdm mo-
rem moysi nõ potestis saluari. Fa-
cta g̃ sedicõne non mĩma paulo ⁊ barnabe
aduersus illos: statuerũt vt ascẽderẽt pau
lus ⁊ barnabas et q̃dã alij ex alijs ad apo-
stolos ⁊ pbiteros ĩ ihrlm: ⁊ sup hac q̃stõe.
Illi g̃ deducti ab ecclesia ptransibant phe-
nicem ⁊ samariam narrãtes conuersatõez
gentium: et faciebant gaudium magnum
omnibo fratribo. Cum autem venissent hie
rosolimã suscepti sũt ab ecclesia ⁊ ab apo-
stolis et senioribo: annũciantes q̃nta deus
fecisset cũ illis. Surrexerũt aũt quidã de
hereси pharizeor̃ qui crediderũt dicentes:
quia oportet circumcidi eos: pcipe q̃z ser-
uare legẽ moysi. Conuenerũtq̃ apostoli ⁊
seniores videre de verbo hoc. Cũ aũt mag̃
cõquisitio fieret: surgens petrus dixit ad
eos. Viri fres: vos scitis qm̃ ab antiquis
diebo in vobis elegit deus p os meũ audi-
re gẽtes verbũ euangelij ⁊ credere. Et qui
nouit corda deus. testimonũ phibuit dãs
illis spũmsanctũ sicut ⁊ nob: ⁊ nihil discre
uit inter nos et illos: fide purificãs corda
eor̃. Nuc g̃ q̃d tẽptatis deũ. imponere iu-
gum sup ceruices discipulor̃: qd̃ neq̃ nos
neq̃ pres nri portare potuim⁹? Sed p grãz
dñi ihu credim⁹ saluari quẽadmodũ ⁊ illi.
Tacuit autez omis mltitudo: ⁊ audiebant
barnabaz et paulũ narrãtes q̃nta deus fe-
cisset sig̃ ⁊ pdigia ĩ gẽtibo p eos. Et postq̃
tacuerũt: rñdit iacobo dicẽs. Viri fratres
audite me. Symon narrauit quẽadmodũ
primũ deus visitauit sumere ex gẽtibo ppl'm
nomini suo: ⁊ huic concordãt verba pphetа-
rũ: sicut scriptũ ẽ. Post hec reuertar ⁊ re-
edificabo tabernaculũ dauid qd̃ decidit et
diruta eius reedificabo: ⁊ erigaz illud: vt
requirãt ceteri hoĩm dñm ⁊ omnes gentes
sup q̃s inuocatũ ẽ nomẽ meũ dicit dñs fa
ciens hec. Notum a seculo est domino op⁹
suum. Propter quod ego iudico non inq̃e
tari eos qui ex gentibo conuertũtur ad deũ:
sed scribere ad eos vt abstineant se a cõta-
minatõnibo simulacror̃. et fornicacõne. et
suffocatis ⁊ sanguine. Moyses em̃ a tẽpo-
ribo antiquis habet in singulis ciuitatibo
qui eum predicent in synagogis: vbi per
omne sabbatum legitur. Tũc placuit apo
stolis ⁊ senioribo cũ oĩ ecclia eligẽ viros
ex eis ⁊ mittere antiochiã cũ paulo ⁊ bar-
naba: iudã qui cogm̃iabař barsabas et sy-
lam viros pmos ĩ frib: scribẽtes p man⁹
eorum. Apli ⁊ seniores fres: hijs qui sunt
antiochie ⁊ sirie ⁊ cilicie fratribo ex gẽtibo
salutẽ. Quoniã audiuim⁹ qr̃ quidã ex nob
exeũtes turbauerũt vos verbis. euertẽtes
aĩas vr̃as: q̃bo nõ mãdauim⁹. placuit nob
collectis ĩ vnũ eligẽ viros et mittẽ ad vos
cũ clarissimis nr̃is barnaba ⁊ paulo: hoĩ-
bus q̃ dederũt aĩas suas pro noĩe dñi nr̃i
ihu xpi. Misim⁹ g̃ iudã ⁊ sylam: q̃ ⁊ ipi vo
bis vbis referẽt eadẽ. Visũ ẽ ei spũisãcto et
nobis. nihil vlř imponẽ vob oneris q̃ hec
necria: vt abstineatis vos ab ĩmolatis sĩla-
cror̃. ⁊ sãguĩe suffocato. ⁊ fornicatõe: a q̃-
bus custodiẽtes vos bñ agetis. Valete. Illi

ergo dimissi descenderūt ātiochiam: ⁊ congregata mltitudīe ēdiderūt epla. Quā cū legissent: gauisi sūt sup cōsolacōe. Judas aū ⁊ sylas ⁊ ipi cū essent pphēte vbo plurimo cōsolati sūt frēs: et cōfirmauerūt. Facto autē ibi aliqnto tpe: dimissi sūt cuz pace a frībo ad eos q̄ miserāt illos. Visū ē aū syle ibi remanē: iudas aū sol⁹ abijt ihrlm. Paul⁹ aū et barnabas demorabāt ātiochie: docētes ⁊ euāgelizātes cum alijs pluribo vbū dñi. Post aliqt aū dies dixit ad barnaban paulus. Reuertētes visitem⁹ frēs p vniuersas ciuitates ī qbo pdicauim⁹ vbuz dñi: quō se habeāt. Barnabas aūt volebat secū assumere ⁊ iohem: q̄ cognīabat marc⁹. Paulus aūt rogabat eū: vt q̄ discessisset ab eis de pamphilia et nō isset cū eis: ī op⁹ nō debere recipi. Facta ē aūt dissensio. ita vt discederēt abinuicē: ⁊ barnabas q̄dē assūpto marco nauigaret cyprū. Paul⁹ aūt electo syla pfect⁹ ē: ēditus gre dei a frībo. Perābulabat aūt syriā ⁊ cilicīā confirmās eccliā pcipiēs custodire pcepta apl'oz et senioz. Peruenit aū ī derben ⁊ lystraz. Ca. XVI.

Et ecce discipulus quidam erat ibi nomine thimotheus: filius mulieris vidue fidelis. patre gētili. Huic testimonium bonum reddebant qui in lystris erāt ⁊ yconio frēs. Hūc voluit paul⁹ secum proficisci: ⁊ assumens circūcidit euz ppter iudeos qui erant in illis locis. Sciebāt em̄ omēs: q̄ p̄ eius erat gentilis. Cuz autem pertransirēt ciuitates: tradebāt eis custodire dogmata q̄ erant decreta ab apostolis et senioribo qui erant hierosolimis. Et ecclesie quidem confirmabantur fide: ⁊ abundabant numero quotidie. Transeūtes autem frigiam ⁊ galatie regionez: vetati sunt a spiritusancto loqui verbum dei in asia. Cū venissent aūt in mysiam tēptabant ire in bithiniam: et non permisit eos spiritus ihu. Cum autē pertransissent mysiam descenderūt troadem: et visio per noctem paulo ostensa est. Vir macedo quidā erat stans: ⁊ deprecans eum ⁊ dicens. Trāsiens in macedoniam adiuua nos. Vt aūt visum vidit. statim quesiuimus proficisci in macedoniam: certi facti q̄ vocasset nos deus euangelizare eis. Nauigantes autem a troade recto cursu venim⁹ samotraciam. ⁊ sequenti die neapolim: et inde philippis. que ē prima partis macedonie ciuitas colonia. Eramus aūt in hac vrbe diebo aliqt cōferentes. Die aūt sabbatoz egressi sum⁹ foras portaz iuxta flumen vbi videbatur oracō esse ⁊ sedētes loquebamur mulieribo que cōuenerāt ⁊ quedam mulier nomīe lidda purpuraria ciuitatis thiathirenorum colens deū audiuit: cuius dominus apuit cor intēdere hijs que dicebantur a paulo. Cum aūt baptizata esset ⁊ domus ei⁹: dēp cata est dicens. Si iudicastis me fidelem domino esse: introite ī domū meā ⁊ manete. Et coegit nos. Factū est aūt euntibus nobis ad oracōem puellam quandam habentē spūm phitonem obuiare nobis: que questū magnū prestabat dñis suis diuinādo. Hec subsecuta pauluz ⁊ nos: clamabat dicēs. Isti homines serui dei excelsi sunt: qui ānūciant vobis viaz salutis. Hoc aūt faciebat multis diebo. Dolens aūt paulus ⁊ cōuersus spiritui dixit. Precipio tibi in nomīe ihu xpi exire ab ea. Et exijt eadem hora. Videtes aūt dñi ei⁹ q̄z exiuit spes q̄stus eoz: apprehēdētes paulū et sylaz pduxerūt ī foz ad pncipes: ⁊ offerētes eos magistratibo dixerūt. Hij hoīes cōturbāt ciuitatē nr̄am cū sint iudei: et ānūciāt morem quē nō licet nob suscipe neq̄ facē cuz sim⁹ romani. Et cucurrit plebs aduersus eos: ⁊ mgīatus scissis tunicis eoz iusserūt eos vgis cedi. Et cū mltas plagas eis iposuissent miserūt eos ī carcerē: pcipiētes custodi vt diligēter custodiret eos. Qui cū tale pceptū accepisset misit eos ī iteriorē carcerē: ⁊ pedes eoz strinxit ligno. Media aū nocte paul⁹ ⁊ sylas adorātes laudabāt deū: ⁊ audiebāt eos q̄ ī custodia erāt. Subito vo tremot⁹ fact⁹ ē magn⁹: ita vt mouerētur fūdamēta carceris. Et statim apta sūt oia ostia: ⁊ vniuersoz vincula soluta sūt. Expgefact⁹ aū custos carceris ⁊ videns ianuas aptas carceris euaginato gladio volebat se īterficē: estimās fugisse vinctos. Clamauit aūt paul⁹ voce mag̃ dicēs. Nihil feceris tibi mali. Omniuersi em̄ hic sum⁹. Petitoq̄ lumīe introgressus ē: et tremefact⁹ pcidit paulo et syle ad pedes: et producens eos foras ait. Dñi: q̄d me oporteat facē vt salu⁹ fiā: Ad illi dixerūt. Crede ī dñm ihm: et salu⁹ eris tu ⁊ dom⁹ tua. Et locuti sūt ei verbū dñi: cū omībo q̄ erāt in domo eius.

Et tollẽs eos in illa hora noctis lauit plagas ecx: 7 baptizatus ẽ ipe 7 omis domus eius cõtinuo. Cũq; pduxisset eos in domũ suã aposuit eis mẽsam: 7 letatus est cum omni domo sua credens deo. Et cũ dies factus esset miserũt mgri atus lictores dicentes. Dimitte hoies illos. Nũciauit autem custos carceris verba hec paulo: qz misert mgri atus vt dimittam. Nunc igz exeũtes ite in pace. Paulus autez dixit eis. Cesos nos publice indẽnatos homines romanos miserũt in carcerẽ: 7 nũc occulte nos eiciunt: nõ ita. sed veniant 7 ipi nos eiciant. Nunciauerũt aũt mgri atib lictores verba hec. Timuerũtq; audito q romani essent: 7 venientes deprecati sunt eos: 7 educẽtes rogabãt vt egrederẽtur de vrbe. Exeuntes aũt de carcere: introierũt ad lidiam: et visis fratrib consolati sunt eos: et profecti sunt.

Capitulum. .XVII.

Olim autẽ pambulassent amphipolim et apoloniam venerũt thessalonicã: vbi erat synagoga iudeox. Scom cõsuetudinẽ aũt paulus introiuit ad eos: et p sabbata tria disserebat eis de scripturis adaperiẽs et insinuans qz xpm oportuit pati 7 resurgere a mortuis: et qz hic est ihus xpus quẽ ego annũcio vobis. Et quida ex eis crediderũt: 7 adiũcti sunt paulo 7 syle 7 de colẽtib gẽtilib mltitudo magna: 7 mulieres nobiles nõ pauce. Zelantes aũt iudei assumentesq; de vulgo viros qsdam malos 7 turba facta cõcitauerũt ciuitatẽ: 7 assistẽtes domui iasonis. qrebãt eos pducere in pplm. Et cũ nõ inuenissent eos. trahebãt iasonem 7 qsdam fratres ad principes ciuitatis clamãtes: qm hij sunt qui orbẽ cõcitant et huc venerunt qs suscepit iason: et hij omes contra decreta cesaris faciũt regẽ aliũ dicentes esse ihm. Concitauerunt autem plebem 7 principes ciuitatis audientes hec: 7 accepta satisfactõne a iasone 7 a ceteris dimiserunt eos. Fres vero pfestim p noctẽ dimiserũt paulũ 7 sylam i beroam. Qui cũ venissent: in synagogã iudeox itroierũt. Hij aũt erãt nobiliores eox q sũt thessalonice: q susceperũt vbũ cũ oi auiditate: qtidie scrutãtes scripturas si hec ita se hrent. Et mlti qdẽ crediderũt ex eis. 7 mulierx gẽtiliũ honestax. 7 viri nõ pauci. Cũ aũt cognouisset i thessaloni ca iudei: qz 7 beroe pdicatũ ẽ a paulo dei: venerũt 7 illuc pmouẽtes 7 turbãtes mltitudies. Statiq; tũc paulũ dimiserũt fres: vt iret vsq; ad mare. Sylas' autẽ 7 thimotheus remãserũt ibi. Qui aũt deducebãt paulũ pduxerũt eũ vsq; ad athenas: et accepto mãdato ab eo ad sylam 7 thimotheũ vt qm celeriter venirẽt ad illũ pfecti sũt. Paul' autẽ cũ athenis eos expectaret incitabat spũs ei' in ipo: vidẽs ydolatrie deditã ciuitatẽ. Disputabat igz i synagoga cũ iudeis 7 colẽtib: 7 i foro p oes dies ad eos q aderãt. Quida aũt epicurei 7 stoici philosophi disserebãt cũ eo: et qda dicebãt. Quid vult semiuerbi' hic dicẽ? Alij vero: nouox demoniox videt annũciatox esse: qz ihm et resurrectõnem annunciabat eis. Et apzehẽsum eũ ad ariopagũ duxerũt dicentes. Possumus scire qẽ hec noua q a te dr doctrina? Noua em qda infers auribz nris. Volum' g scire qna velint hec esse. Athenienses aũt omes 7 aduene hospites ad nihil aliud vacabãt: nisi aut dicere aut audire aliqd noui. Statas aũt paul' i medio ariopagi ait. Viri athenienses p oia qsi supstitosos vos video. Preteriens em et videns simulacra vestra: inueni 7 aram in qua scriptum erat. Ignoto deo. Quod ergo ignorantes colitis: hoc ego annuncio vobis. Deus qui fecit mundum et omnia que in eo sũt: hic celi 7 terre cũ sit dr'. nõ manufactis tẽplis ihabitat: nec manibz hũanis colitur indigẽs aliq. cũ ipe det oibz vitã 7 inspiratõnẽ 7 oia: fecitq; ex vno hoie omẽ gen' hoim. inhabitare sup vniersam faciem terre: definiens statuta tempora 7 terminos habitacõnis eorum. querere deum. si forte attractent eũ aut inueniant: quãuis non longe sit ab vno qq nostrx. In ipo em viuim' 7 mouemur 7 sum': sicut 7 qda vroz poetarx dixerũt. Ipsius em et genus sum'. Gen' g cum simus dei: non debemus estimare auro 7 argẽto aut lapidi. sculpture artis et cogitacõni hois diuinũ eẽ simile. Et tẽpora quidẽ hui' ignãtie despiciẽs. deus. nũc annũciat homibz vt omes vbiq; penitẽciaz agãt: eoq; statuit diẽ in q iudicatur' ẽ orbẽ in eqtate i viro in q statuit. fidẽ pbens oibz: suscitãs eũ a mortuis. Cũ audissent aũt resurrectõnẽ mortuox: qdaz qtẽ irridebãt: qdaz vero dixerũt. Audiem'

te de hoc iterū. Hic paul⁹ exiuit de medio eor. Quidā vero viri adherentes ei crediderūt: in quibꝫ & dionisius ariopagita et mulier nomine damaris: et alij cum eis.

Capitulum. .XVIII.

POst hec egressus ab athenis venit corinthū: & inueniens quendā iudeum nomine aquilam ponticum genē qui nup venerat ab ytalia et priscillā vxorē ei⁹ eoꝫ pcepisset claudius discedere oēs iudeos a roma accessit ad eos & (quia eiusdē erat artis) manebat apud eos & operabatur. Erāt aūt scenofactorie artis. Et disputabat ī synagoga p oñe sabbatuz interponēs nomē dñi ihu suadebatqꝫ iudeis & grecis. Cum venissent aūt de macedonia sylas & thimotheus: instabat verbo paul⁹ testificās iudeis esse xpm ihm. Contradicentibꝫ aūt eis & blasphemātibꝫ: excutiens vestimēta sua dixit ad eos. Sanguis vr̄ sup caput vr̄m. Mūdus ego ex hoc ad gentes vadaz. Et migrās inde. intrauit in domū cuiusdā noie tyti iusti colētis deū: cui⁹ dom⁹ erat cōiūcta synagoge. Crispus aūt archisynagog⁹ credidit dño cuz oī domo sua. & multi corintheoꝝ audiētes credebant et baptizabātur. Dixit aūt dñs nocte p visionē paulo. Noli timere: sed loqre & ne taceas. Propt̄ qđ ego sū tecū: et nemo apponetur tibi vt noceat te: qm̄ plus est mihi mltus in hac ciuitate. Sedit aūt ibi ānū & sex mēses: docens apud eos verbum dei. Gallione aūt pconsule achaie insurrexerūt vno aīo iudei in paulū: & adduxerūt euz ad tbunal dicētes. q: cōtr legē hic psuadet hoībus colē deū. Incipiēte aūt paulo aprire os: dixit gallio ad iudeos. Si qdē eēt iniquuz aliqđ aut facin⁹ pessimū o viri iudei recte vos sustinerē: si vo qstōes sūt de vbo & nominb legis vre: vosipi videritis. Iudex ego vor vborꝫ nolo eē. Et emīauit eos a tbunali. Apprehēdētes aūt oēs sosthenē pncipē synagoge pcuciebāt eū añ tbunal: et nihil eor gallioni cure erat. Paul⁹ vo cū adhuc sustinuisset dies mltos: frib valefaciēs nauigauit siriā & cū eo priscilla & aqla q sibi totōderat ī cēchris caput. Habebat enī votū. Deueitqꝫ epheſū: & illos ibi reliqt. Ipe vo īgressus synagogā disputabat cuz iudeis. Rogātibꝫ aūt eis vt ampliori tpe maneret apd nos n̄ psēsit sz valefaciēs & dicēs. Opteet me solēnē die admīturꝫ facē ihr̄m & iterū reuertar ad vos deo volēte pfect⁹ē ab epheso. Et descēdēs cesareā ascēdit et salutauit eccl̄iā: & descēdit ātiochiā. Et facto ibi aliqntō tpe pfect⁹ē. pābulās ex ordine galatiā frgiōez & frigiā cfirmās oēs discipl̄os. Iudeꝰ aūt qdā appollo noie alexādrin⁹ nacōne vir eloqns deuenit ephesū: potēs ī scripturis. Hic erat edoctus viā dñi: & feruēs spū loqbat̄ & docebat diligēter ea q̄ sūt ihu scies tm̄ baptisma iohis. Hic g̃ cepit fiducialiter agē ī synagoga. Quē cū audissent priscilla & aqla assūpserūt eū: & diligēti⁹ exposuerūt ei viā dñi. Cū aūt vellz ire achaiā: exhortati frēs scripserūt discipl̄ vt susciperēt eū. Qui cū venisset: ptulit mltū hijs q̄ credi derāt. Vehemēt enī iudeos reuincebat: publice oñdēs p scripturas eē xpm ihm. Ca. XIX

FActū ē aūt cū appollo eēt corinthi: vt paul⁹ peragtis supioribꝫ ptibꝫ veīret epheſū: & iueīret q̄sdā discipulos. Dixitqꝫ ad eos. Si spūmsactū accepistis credētes? At illi dixerūt ad eū. Sed neqꝫ si spūssactus ē audiuim⁹. Ille vo ait. In q̄ g̃ baptizati estis? Qui dixerūt. In iohānis baptismate. Dixit aūt paul⁹. Johes baptizauit baptismo pñie pl̄m dicēs ī eū q̄ vētur⁹ eēt post ipm vt crederēt: hoc est ī ihm. Hijs auditis: baptizati sūt ī noie dñi ihu. Et cū iposuisset ill̄ man⁹ paul⁹: venit spūssact⁹ sup eos & loqbāt̄ līguis: & pphetabāt. Erāt aūt oēs fere viri duodecī. Introgressus aūt synagogā cuz fiducia loqbat̄ p tres mēses: disputans et suadēs de reg̃ dei. Cū aūt qdā indurarēt̄ et nō crederēt maledicētes viam domini coram multitudine: discedēs ab eis segregauit discipulos: q̄tidie disputās in scola tyrāni cuiusdā. Hoc aūt factum est per bienniū: ita vt qui habitabant in asia audirent verbum domini iudei atqꝫ gentiles. Virtutesqꝫ q̄slibet non modicas. faciebat de⁹ p manū pauli: ita vt etiam super languidos deferentur a corpore eius sudaria et semicincia & recedebant ab eis lāguores: & spiritus nequā egrediebantur. Temptauerunt autem quidam et de circumuenientibus iudeis exorcistis inuocare super eos. qui habebant spiritus malos nomē domini ihu xpi dicētes. Adiuro vos per ihm quem paulus predicat. Erāt autez cuiusdam sceue iudei principis

sacerdotū septē filij: q hoc faciebāt. Rñdēs aūt spūs nequā dixit eis. Jhm noui: 7 paulū scio. Vos aūt q estis: Et īsiliēs hō ī eos in q̄ erat demoniū pessimū 7 dñatus ābox inualuit cōtra eos: ita vt nudi 7 vulnerati effugerēt de domo illa. Hoc aūt notū factū ē omnib⁹ iudeis atq; gētilib⁹ q̄ habitabāt epheſi: 7 cecidit timox super oēs illos: et magnificabaf nomē dñi ihu. Multiq; credētiū. veniebāt cōfitētes 7 annūciātes actꝰ suos. Multi aī ex eis q̄ fuerāt curiosa sectati ꝓtulerūt libros 7 ꝓbusserūt oēs corā oīb⁹: et cōputatis pcijs illox īuenerūt pecuniam denariox q̄nq̄gīta miliū. Ita fortiter crescebat verbū dei 7 cōfirmabaf. His autē expletis ꝓposuit paulus ī spū trāsita macedonia 7 achaia ire hierosolimam dicens: qm̄ postq̄ fuero ibi: oportet me 7 romaz vidē. Mittēs aūt ī macedoniā duos ex mīstrantib⁹ sibi timotheū 7 erastum: ipe remānsit ad tēpꝰ ī asia. Facta ē aūt illo tpe turbacō nō mīma de via dñi. Demetriꝰ em̄ q̄dā nomīe argētariꝰ faciēs edes argēteas dyane pstabat artificib⁹ nō modicū q̄stū: q̄s ꝓuocāe 7 eos q̄ eiusmōi erāt opifices dixit. Viri scitis qx de hoc artificiō ē nob⁹ acq̄sitū: et videtis 7 auditis qx nō solū epheſi sed pene totius asie paulꝰ hic suadēs auertit multam turbaz dicēs: qm̄ nō sūt dij q̄ manib⁹ fiūt. Nō solū aūt hec piclitabiī nob⁹ ps ī redargucōem venire: sed 7 magne dyane tēplū ī nihilū reputabiī: et destrui incipiet maiestas eiꝰ quā tota asia 7 orbis colit. His audītis repleti sūt ira: 7 exclamauerūt dicētes. Magꝫ dyana epheſiox. Et impleta est ciuitas cōfusione: 7 impetū fecerūt vno aīo in theatx rapto gaio 7 aristarcho macedonib⁹ comitib⁹ pauli. Paulo aī volēte īre in pl'm ñ pmiserūt discipuli. Quidā aī 7 de asie pncipib⁹ q̄ erāt amici eiꝰ miserunt ad eū: rogātes ne se daret ī theatx. Alij aūt aliud clamabāt. Erat em̄ eccl'ia confusa: 7 plures nesciebāt q̄ ex causa cōuenissēt. De turba aī detraxerūt alexādx q̄ndā: ꝓpellētib⁹ eū iudeis. Alexāder aī manu silētiō postulato: volebat rōnē reddē pl'o. Quē vt cogue rūt iudeū ee: vox facta ē vna oīm q̄si p horas duas clamātiū. Magꝫ dyana epheſiorū. Et cū sedasset scriba turbis dixit. Viri epheſij: q̄s em̄ ē hoīm q̄ nesciat epheſiorum ciuitatē cultricē esse magne dyane iouisq; prolis: Cū g̃ his cōtradici nō possit oportet vos sedatos ee: 7 nihil temere agere. Adduxistis em̄ homies istos: neq; sacrilegos neq; blasphemātes deam vr̄am. Qx si demetrius 7 q̄ cū eo sūt artifices hñt aduersus aliquē causam: cōuentus fori ses aguntur 7 pconsules sunt: accusent seinuicē. Siq̄d autē alterius rei q̄ritis: in legitima ecclia poterit absolui. Nā 7 piclitamur argui sedicōnis hodierne: cuz nullus obnoxius sit de q̄ possim⁹ reddere ratōez cōcursus isti⁹. Et cū hec dixisset dimisit eccl'iaz. Ca. XX.

Sotq̄ aūt cessauit tumultus: vocatis paulus discipulis et exhortatꝰ eos valedixit: 7 profectus ē vt iret in macedoniā. Cū aūt pambulasset partes illas 7 exhortatus eos fuisset multo sermone venit ad greciā: vbi cum fuisset menses tres factę sunt illi insidie a iudeis nauigaturo in siriaz: habuitq; cōsiliū vt reuertēretur p macedoniam. Comitatus ē autem eū sosipater pirriberoensis: thessalonicensiū vero aristarchꝰ 7 scdus et gaiꝰ derbeus 7 timotheus. asiani vero tichicus et trophimus. Hij cuz pcessissent sustinuerūt nos troade: nos vero nauigauim⁹ post dies azimox a philippis 7 venimus ad eos troadez in diebꝫ q̄nq;: vbi demorati sumus diebus septē. In vna aūt sabbati cuz venissemus ad frāgendū panem paulus disputabat cum eis pfecturus in crastinū: protraxitq; sermonem vsq; in mediam noctē. Erāt autez lampades copiose in cenaculo: vbi eram⁹ cōgregati. Sedens autez q̄dam adolescens nomine euthicus super fenestrā: cū mergeretur somno graui disputante diu paulo ductꝰ somno cecidit de tercō cenaculo deorsum: 7 sublatus est mortuus. Ad quem cū descendisset paulus incubuit super eum: 7 complexus dixit. Nolite turbari. Aīa em̄ ipi⁹ ī ipo ē. Ascēdēs aī frāgēsq; panē 7 gustās: satisq; allocutꝰ ē vsq; ī lucē: et sic pfectus ē. Adduxerūt aī puerꝫ viuentē: 7 cōsolati sūt nō mīme. Nos aūt ascēdētes nauigauimus in asson: inde suscepturi pauluz. Sic em̄ disposuerat: ipse per terrā iter facturꝰ. Cū aūt ꝓueniss em⁹ in asson assūpto eo venim⁹ mitilenem. Et inde nauigantes seqnti die venim⁹ contra chiū: 7 alia die applicuim⁹ samū: 7 seqnti die venim⁹ miletum. Proposuerat enī paulꝰ trānsnauigare epheſū:

ne q̃ mora illi fieret in asia. Festinabat ei (si possibile sibi eet) vt die pethecosten faceret hierosolimis. Amileto aut mittens epheſũ vocauit maiores natu eccleſie: quicũ veniſſent ad eũ et simul eent: dixit eis. Vos scitis a pma die q̃ ingressus sũ in asiã q̃liter vobiscũ p omne tẽp⁹ fuerim seruiens dño cũ omni hũilitate ꝛ mãsuetudie ꝛ lacrimis et tẽptacõibꝫ q̃ mihi acciderũt ex ĩ sidijs iudeorũ: quõ nihil subtraxerim vobis vtiliũ. q̃ min⁹ annũciarem vobis ꝛ docerez vos publice et p domos: testificans iudeis atq; gẽtilibꝫ in deũ penitẽtiã ꝛ fidẽ in dñm nr̃m ihm xpm. Et nũc ecce alligat⁹ ego spiritu vado in ihrl'm q̃ ĩ ea vẽtura sint mihi ig̃rãs: nisi q; spũsanct⁹ p omnes ciuitates mihi ꝓtestat dicẽs: qm̃ vincula ꝛ tribulacões hierosolimis me manẽt. Sed nihil hoꝝ fereor: nec facio aiam meã pciosiorez q̃ me: dũmodo cõsummẽ cursũ meũ et misteriũ verbi qd̃ accepi a dño ihu testificari euãgeliũ g̃ie dei. Et nũc ecce ego scio qz ãpli⁹ nõ videbitis faciẽ meã: vos oẽs p qs trãsiui p̃dicãs regnuz dei. Qua ꝓp̃ ꝓtestor vos hodierna die: qz mũdus sũ a sanguine oim. Nõ em̃ subterfugi q̃min⁹ annũciarez omne cõciliũ dei vobis. Attendite vobis et vniuerso gregi: ĩ q̃ vos spũsanctus posuit epos regere ecclesiam dei: quaz acquisiuit sanguine suo. Ego scio qm̃ intrabunt post discessionẽ meã lupi rapaces ĩ vos: nõ pcẽtes gregi. Et ex vobisipis exurgẽt viri loq̃ntes puersa: vt abducant discipulos post se. Propt̃ qd̃ vigilate memoria retinẽtes: qm̃ p triẽniũ noctẽ et die nõ cessaui cũ lacrimis mouẽs vnũquẽq; vim. Et nũc ꝓmẽdo vos deo ꝛ verbo g̃ie ipius: q̃ potẽs ẽ edificare ꝛ dare hereditatẽ ĩ sãctificatis oibꝫ. Argentum ꝛ aurũ aut vestem nullius cõcupiui sicut ipi scitis: q̃niã ad ea que mihi opus erant ꝛ hijs qui mecuz sunt: ministrauerunt manus iste. Omnia ostendi vobis: quoniã sic laborãtes oportet suscipere infirmos. ac meminisse verbi dñi ihu: qm̃ ipse dixit. Beati⁹ ẽ magis dare q̃ accipere. Et cum hec dixisset: positis genibꝫ suis orauit cũ oibꝫ illꝰ. Magn⁹ aũ flet⁹ fact⁹ ẽ oim: ꝛ pcũbẽtes sup collũ pauli osculabãt eũ: dolẽtes maxime ĩ vbo qd̃ dixerat qm̃ ãplius faciem eius non essent visuri. Et deducebant eum vsq; ad nauem. ¶ Capi. XXI.

Factum aũt factum esset vt nauigaremus abstracti ab eis: recto cursu venim⁹ choũ. et seq̃nti die rodũ: et inde patarã. deide mirram. Et cũ inuenissemus nauem trãsfretantẽ in phenicez: ascẽdentes nauigauim⁹. Cũ apparuissem⁹ autez cypro relinquentes eam ad sinistram nauigauim⁹ ĩ siriã: ꝛ venim⁹ tir. Ibi em̃ nauis exposita erat on⁹. Inuẽtis aũ discipul' mãsim⁹ ibi diebꝫ septẽ. Qui paulo dicebãt p spũm: ne ascẽderet hierosolimaz. Et expletis diebꝫ septem profecti ibamus. deducẽtibꝫ nos omnibꝫ cum vxoribꝫ et filijs vsq; foras ciuitatẽ: ꝛ positis genibꝫ in litore orauimus. Et cum valefecissemus inuicẽ ascendimus nauẽ: illi aũt rediert in sua. Nos vero nauigacõe expleta a tyro descẽdim⁹ ptolomaidam: ꝛ salutatis frẽbꝫ mãsim⁹ die vna apud illos. Alia aũt die pfecti venim⁹ cesareã. Et itrãtes ĩ domũ philippi euãgeliste q̃ erat vn⁹ de septẽ: mãsim⁹ apud eũ. Huic aũt erãt q̃tuor filie vgines ꝓphetãtes. Et cũ moraremur p dies aliq̃t: supuenit q̃dã vir a iudea ꝓpheta noie agabꝫ. Is cũ venisset ad nos tulit zonã pauli: et alligãs sibi pedes ꝛ manus dixit. Hec dicit spũsanctus. Viruz cui⁹ẽ zona hec sic alligabũt ĩ ihrl'm iudei: ꝛ tradẽt ĩ man⁹ gẽtiũ. Qd̃ cũ audissem⁹ rogabam⁹ nos. ꝛ q̃ loci illius erãt: ne ascẽderet hierosolimã. Tunc rñdit paul⁹ ꝛ dixit. Quid facitis flentes et affligentes cor meum: Ego autem nõ solũ alligari: sed et mori in ihrl'm paratus sum ꝓpt̃ nomẽ dñi ihu. Et cũ ei suadere ñ posse m⁹: q̃euim⁹ dicẽtes. Domini volũtas fiat. Post dies aũt istos ꝑparati ascẽdebam⁹ in ihrl'm. Venerũt aũt q̃dã ex discipul' a cesarea nobiscũ: adducẽtes secũ apd̃ quẽ hospitaremur iasonẽ q̃ndã cypriũ ãtiquũ discipulũ. Et cũ veniss em⁹ hierosolimã: libẽt exceperũt nos frẽs. Seq̃nti aũt die itroibat paul⁹ nobiscũ ad iacobuz: oẽsq; collecti sũt seniores. Quos cũ salutasset: narrabat p singula q̃ de⁹ fecisset ĩ gẽtibꝫ p misteriũ ipius. At illi cũ audissent magnificabant deuz: dixerũtq; ei. Vides frater quot milia sunt in iudeis qui crediderũt: et oẽs emulatores sunt legis. Audierunt autẽ de te: quia discessionem doceas a moyse eorũ qui p gentes sũt iudeoz. dicẽs nõ debẽ eos circũcidẽ filios suos: neq; scom ꝓsuetudinez

ingredi debe. Quid g̃ e: Vtiq; oportet ꝓue
nire multitudinez. Audient em̃ te supue=
nisse. Hoc g̃ fac qđ tibi dicimus. Sũt nob
viri q̃tuor votũ hñtes sup se. Hijs assũptis
sanctifica te cũ illis: ⁊ impẽde in illis vt ra
dãt capita: ⁊ scient oñes. q; q̃ de te audie=
rũt falsa sũt. sed ãbulans ⁊ ipe custodiens
legẽ. De hijs aũt q̃ crediderũt ex gẽtib nos
scripsim⁹ iudicãtes: vt abstineãt se ab ýdo
lis ĩmolato ⁊ sãguine ⁊ suffocato ⁊ fornica
tõne. Tũc paul⁹ assũptis viris postera die
purificatus cũ illis ĩtuit ĩ tẽplũ: ãnũciãs
expletõnẽ dier ꝓ purificacõis donec offerre
tur ꝓ vnoq; eor oblatõ. Cũ aũt septẽ dies
cõsũmarẽt: hij q̃ de asia erãt iudei cum vi=
dissent eũ ĩ tẽplo ꝓcitauerũt oñem ꝓp̃lm: et
iniecerũt ei manus clamãtes. Viri israhe=
lite adiuuate. Hic ẽ hõ q̃ aduersus ꝓp̃lm et
legẽ ⁊ locũ hũc oẽs vbiq; docẽs: ĩsup ⁊ gen
tiles ĩduxit ĩ tẽplũ: ⁊ violauit sãctũ locum
istũ. Viderãt em̃ trophimũ ephesiũ ĩ ciuita
te cũ ipo: quẽ estimauerũ qm̃ ĩ tẽplũ ĩtro=
duxisset paulus. Commotaq; ẽ ciuitas to=
ta: ⁊ facta est cõcursio ꝓp̃li. Et apprehẽden=
tes paulũ ẽbebant eum extra tẽplũ: ⁊ statim
clause sunt ianue. Querentib aũt eũ occi=
dere: nũciatum est tribuno cohortis. quia
tota cõfundit ihrl'm. Qui statim assũptis
militib ⁊ cẽturionib decucurrit ad illos:
qui cum vidissent tribunũ ⁊ milites: cessa
uerunt percutere paulum. Tunc accedẽs
tribunus apprehẽdit eũ ⁊ iussit eũ alligari
cathenis duabꝫ: ⁊ interrogabat q̃s esset: ⁊
q̃d fecisset. Alij aũt aliud clamabãt ĩ tur=
ba. Et cũ nõ posset certũ cog̃scere p̃ tumł'tu:
iussit duci eũ in castra. Et cũ venisset pau
lus ad g̃dus: cõtigit vt portaret a militib
ꝓter vim ꝓp̃li. Sequebatur enim multitu do
ꝓp̃li clamãs: tolle eum. Et cũ cepisset ĩduci
in castra paul⁹: dicit tribuno. Si licet mi
hi loqui aliquid ad te: Qui dixit ei. Grece
nosti: Nonne tu es egiptius q̃ añ hos dies
tumultũ cõcitasti: ⁊ eduxisti in desertuz q̃=
tuor milia virorꝫ siccariorꝫ: Et dixit ad eũ
paulus. Ego hõ sum q̃dez iudeus a tharso
cilicie: nõ ig̃te ciuitatis municeps. Rogo
aũt te: ꝑmitte mihi loq̃ ad ꝓp̃lm. Et cũ ille
ꝑmisisset. paulus stãs ĩ g̃dib ãnuit manu
ad plebem: et mag̃ silencõ facto allocutus
est lingua hebrea dicens.

Capitulum. .XXII.

Viri fratres et pres: audite quã ad
vos nũc reddo ratõnem. Cũ audis=
sent aũt quia hebrea lingua loq̃t
ad illos: magis p̃stiterũt silẽtiũ. Et dixit.
Ego sum vir iudeus natus tharso cilicie:
nutritus autez in ista ciuitate secus pedes
gamalie'. eruditus iuxta veritatez pater=
ne legis: emulator legis sicut ⁊ vos omnes
estis hodie: q̃ hãc viã ꝑsecutus suz vsq; ad
mortẽ. alligãs ⁊ tradẽs in custodias viros
ac mulieres. sicut princeps sacerdotũ mihi
testimoniũ reddit ⁊ oñes maiores natu: a
q̃b ⁊ epł'as accipiẽs ad frres damascũ pe=
gebam vt adducerẽ inde vinctos in ihrl'm
vt punirẽtur. Factum est aũt eunte me et
approping̃nte damasco media die subito de
celo circũfulsit me lux copiosa: ⁊ decidens
in terrã audiui vocez dicentẽ mihi. Saule
saule: q̃d me ꝑseq̃ris: Ego aũt rñdi. Quis
es dñe: Dixitq; ad me. Ego sum ihus na=
zarenus: quẽ tu ꝑseq̃ris. Et q̃ mecuz erant
lumẽ q̃dẽ viderũt: vocẽ aũt nõ audierunt
ei⁹ q̃ loq̃batur mecũ. Et dixi. Quid faciaz
dñe: Dñs aũt dixit ad me. Surgens vade
damascũ: ⁊ ibi tibi dicet de oĩb q̃ te opor=
teat facere. Et cũ nõ viderẽ ꝓ claritate lu=
minis illi⁹: ad manũ deductus a comitib.
veni damascũ. Ananias aũt q̃dẽ vir scõm
legẽ testimoniũ hñs ab oĩb cohabitãtib
iudeis: veniens ad me et stans dixit mihi.
Saule frater respice. Et ego eadẽ hora re=
spexi in eũ. At ille dixit. Deus p̃m nr̃oꝫ
ꝓordinauit te vt cog̃sceres volũtatẽ eius:
vt videres iustũ ⁊ audires vocẽ ex ore ei⁹:
q; eris testis illi⁹ ad oẽs hoies eor q̃ vidi=
sti ⁊ audisti. Et nũc q̃d moraris: Exurge ⁊
baptizare: ⁊ ablue pcta tua inuocato noĩe
ip̃i⁹. Factũ ẽ aũ reuertẽti mihi in ihrl'm ⁊
orãti ĩ tẽplo: fieri me ĩ stupore mẽtis: ⁊ vi
dere illũ dicẽtẽ mihi. Festina ⁊ exi velociẽ
ex ihrl'm: qm̃ ñ recipiẽt testimoniũ tuũ de
me. Et ego dixi. Dñe: ip̃i sciunt q; ego erã
ꝯcludẽs ĩ carcerẽ: ⁊ cedẽs ꝑ sy̓nagogas eos
q̃ credebãt ĩ te. Et cũ fũderet sanguis ste=
phani testis tui ego astabã ⁊ ꝯsentiebã ⁊ cu
stodiebã vestimẽta ĩterficiẽtiũ illũ. Et di=
xit ad me. Vade: qm̃ ego ad nacões longe
mittã te. Audiebãt aũ eũ vsq; ad hoc vbũ:
⁊ leuauerunt vocem suam dicentes. Tolle
de terra huiusmodi. Non em̃ fas est eũ vi=
uere. Vociferãtib autez eis ⁊ proicientib

veſtimenta ſua et puluerez iactantibus in aerez :iuſſit tribun⁹ induci eũ in caſtra et flagell' cedi ⁊ q̄rī eũ: vt ſciret ꝓpter quã cauſaz ſic acclamarẽt ei. Et cũ aſtrinxiſſet eũ lorīs: dixit aſtãti ſibi cẽturioni paul⁹. Si hoiem romanũ et indẽnatũ licet vobis flagellare: Quo audito cẽturio acceſſit ad tribunũ: ⁊ nũciauit ei dicẽs. Quid actur⁹ es: Dic eñ hõ ciuis roman⁹ẽ. Accedẽs aũt tribun⁹ dixit illi. Dic mihi ſi tu romanus es. At ille dixit. Etiam. Et rñdit tribun⁹. Ego mlta ſũma ciuitatẽ hãc ꝓſecutus ſũ. Et paulus ait. Ego aũt ⁊ natus ſũ. Protinus g̃ diſceſſerũt ab illo q̄ eũ torturi erãt. Tribun⁹ q̄z timuit poſtq̄ reſciuit q⁹ ciuis roman⁹ eẽt: ⁊ q⁹ alligaſſet eũ. Poſtera aũt die volens ſcire diligẽtius q̃ ex cauſa accuſareẽ a iudeis ſoluit eũ: ⁊ iuſſit ſacerdotes cõuenire ⁊ oñe cõciliũ: ⁊ ꝓducẽs paulum ſtatuit inter illos. ¶ Capitulũ. XXIII.

Intẽdẽs aũt in cõciliũ paulus ait. Viri frẽs: ego oñi conſcientia bona cõuerſatus ſũ añ deũ vſq̄ ī hodiernũ diẽ. Princeps autẽ ſacerdotũ ananias pcepit aſtãtibꝫ ſibi pcutere os eius. Tũc paulus dixit ad eũ. Percuciet te de⁹ paries dealbate. Et tu ſedẽs iudicas me ſecũdũ legẽ: ⁊ cõt legẽ iubes me pcuti: Et q̄ aſtabant dixerunt. Summũ ſacerdotẽ dei maledicis: Dixit autẽ paulus. Neſciebam fratres: q⁹ princeps ẽ ſacerdotũ. Scriptuz ẽ eñ. Principẽ ꝑpli tui nõ maledices. Sciens aũt paulus q⁹ vna pars eẽt ſaduceoꝝ ⁊ altera pharizeoꝝ: exclamauit in cõcilio. Viri fratres: ego pharizeus ſũ: filius pharizeoꝝ. De ſpe ⁊ de reſurrectõne mortuoꝝ ego iudicor. Et cũ hec dixiſſet. facta ẽ diſſenſio inter phariseos ⁊ ſaduceos: et ſoluta ẽ multitudo. Saducei autẽ dicũt nõ eſſe reſurrectõnem mortuoꝝ. neq̄ angelũ neq̄ ſpũm: pharizei aũt vtq̄ cõfitẽtur. Fact⁹ eſt aũt clamor magnus: et exurgẽtes q̄daz phariseoꝝ: pugnabant dicentes. Nihil mali inuenim⁹ in hoĩe iſto. Quid ſi ſpũs locut⁹ eſt ei aut ãgel⁹: Et cũ magna diſſenſio facta eſſet: timẽs tribun⁹ ne diſcerperet paulus ab ipis. iuſſit milites deſcẽdere ⁊ rapere eũ de medio eorũ: ac deducere eum in caſtra. Sequenti autẽ nocte aſſiſtens ei dñs ait. Cõſtans eſto. Sicut eñ teſtificatus es de me ī ihrlim: ſic te oportet ⁊ rome teſtificari. Facta aũt die collegerunt ſe q̄dã ex iudeis: ⁊ deuouerũt ſe dicentes neq̄ manducaturos neq̄ bibituros: donec occiderent paulũ. Erant autẽ pluſq̄ quadraginta viri qui hãc cõiuratõnẽ fecerãt: q̄ acceſſerũt ad principes ſacerdotũ ⁊ ſeniores: ⁊ dixerẽt. Deuotõne deuouim⁹ nos nihil guſtaturos donec occidam⁹ paulũ. Nũc g̃ vos notũ facite tribuno cuz cõſilio: vt ꝓducat illũ ad vos tãq̄ aliquid certius cogniturí de eo. Nos vero priuſq̄ appropiet pati ſum⁹ interficere illũ. Qđ cum audiſſet filius ſororis pauli inſidias: venit et intrauit in caſtra: nũciauitq̄ paulo. Vocãs autẽ paulus ad ſe vnũ ex cẽturionibꝫ ait. Adoleſcentẽ hũc adduc ad tribunuz. Habet eñ aliquid indicare illi. Et ille q̄dẽ aſſumẽs eum: duxit ad tribunũ et ait. Vinctus paul⁹ rogauit me hũc adoleſcentez ꝓducere ad te: hñtem aliq̄d loqui tibi. Apprehẽdens aũt tribun⁹ manũ illius receſſit cũ eo ſeorſũ: ⁊ interrogauit illũ. Quid ẽ qđ habes ĩdicare mihi: Ille aũt dixit. Iudei cõuenit rogare te vt craſtina die ꝓducas paulũ in conciliũ. q̃ſi aliq̄d certius inq̄ſituri ſint de illo: tu vero ne credideris illis. Inſidiãt eñ ei ex eis viri ãpliuſq̄ q̃draginta: q̄ ſe deuouerẽt nõ mãducare neq̄ bibẽ donec ĩterficiãt euz: ⁊ nũc pati ſũt expectãtes pmiſſũ tuuz. Tribun⁹ igr̃ dimiſit adoleſcentẽ: pcipiẽs ne cui loq̄reẽ: qm̃ hec nota ſibi feciſſet. Et vocatis duobꝫ cẽturionibꝫ dixit illis. Parate milites ducẽtos vt eant vſq̄ ceſareã: ⁊ eq̃tes ſeptuagĩta ⁊ lãcearios ducẽtos a tercia hora noctis: et iumẽta ꝑparate. Vt ĩponẽtes paulũ: ſaluũ ꝓducerẽt ad felicez pſidẽ. Timuit eñ ne forte caperẽt eũ iudei ⁊ occidere rent. et ipſe poſtea calumniam ſuſtineret. Scribẽs ei epl'az: ꝓtinẽtẽ hec. Claudi⁹ lỹſias: optimo pſidi felici ſalutẽ. Virũ hũc cõ phẽſũ a iudeis ⁊ ĩcipiẽtẽ ĩterfici ab eis. ſupueniẽs cũ exercitu eripui cognito q⁹ roman⁹ẽ: volẽſq̄ ſcire cauſã quã obiciebant illi deduxi eũ ī cõciliũ eoꝝ. Quẽ ĩueni accuſari de q̃ſtõnibꝫ legis ipoꝝ: nihil vo dignũ morte aut vincul' hñtẽ crimẽ. Et cuz mihi platũ eſſet de inſidijs q̃s pauerãt illi miſi eũ ad te: denũciãs ⁊ accuſatorib⁹ vt dicãt apõ te. Vale. Milites ergo ſcõm preceptuz ſibi aſſumentes paulũ duxerũt illũ p noctem in ãtipatridẽ: et poſtera die dimiſſis equitibꝫ

vt cū eo irēt: reuersi sūt ad castra. Qui cū
venissent cesareā ⁊ ēbidissent epl'am p̄sidi:
statuerūt añ illū ⁊ paulū. Cū legisset aūt ⁊
interrogasset ō q̄ puincia eēt: ⁊ cogſcēs q̄
de cilicia eēt: audiā te inq̄t cū accusatores
tui venerīt. Jussitq; ī p̄torio herodis custo
diri eum. ¶ Capitulum .XXIIII.

POst q̄nq; aūt dies descēdit p̄nceps
sacerdotū ananias cū senioribꝫ q̄-
busdā ⁊ tertullo q̄daz oratore: qui
audierūt p̄sidē aduersus paulū. Et citato
paulo: cepit accusare tertullus dicens. Cū
in mł̄ta pace agam⁹ p̄ te et mł̄ta corrigāt̄
p̄ tuā puidētiam: semp ⁊ vbiq; suscipimus
optime felix cuz oñi grārūactōne. Ne diu-
tius aūt te p̄traham: oro breuiter. vt audi
as nos p̄ tua clemētia. Jnuenim⁹ hūc ho-
minē pestifez ⁊ cōcitātē sedicōnem oñibꝫ
iudeis ī vniuerso orbe. ⁊ actorē sedicōis se-
ctē nazarenoz: q̄ etiā tēplū violare cona-
tus ē: quē et apprehēsū voluim⁹ scōm legez
nr̄am iudicare. Supueniēs aūt tribun⁹ li-
as cū vi magn̄ eripuit euz de maībꝫ nr̄is iu-
bēs accusatores ei⁹ ad te veīre: a q̄ poteris
ipe iudicās de oībꝫ istis cogſcē: de q̄bꝫ nos
accusam⁹ eū. Adiecerūt aūt ⁊ iudei: dicētes
hec ita se hāe. Rñdit aūt paulus: annuēte
sibi p̄sidē dicere. Ex mł̄tis ānis te eē iudi-
cem gētī huic sciēs: bono aīo p̄ me satisfa
ciā. Potes em̄ cogſcere q̄ ñ plus sūt mihi
dies q̄ duodecim ex q̄ ascēdi adorare ī hie
rusalē: ⁊ neq; in tēplo inuenerūt me cū aliq̄
disputātem aut cōcursum faciētem turbe
neq; ī sy̓nagogis neq; ī ciuitate: neq; p̄ba-
re possunt tibi de q̄bꝫ nūc me accusant. Cō
fiteor aūt hoc tibi q̄ scōm sectā quā dicūt
heresim sic deseruio p̄ri ⁊ deo meo: credens
omnibꝫ que in lege ⁊ p̄phetis scripta sūt:
spem habēs in deū quā ⁊ hij ipsi expectāt:
resurrectōnem futurā iustorum ⁊ iniq̄ꝝ.
Jn hoc ⁊ ipse studeo sine offendiculo con-
sciētiā hāe ad deuz: ⁊ ad homines semper.
Post annos aūt plures elemosinas factu
rus in gentem meam veni. ⁊ oblacōnes et
vota: in quibꝫ inuenerūt me purificatū in
templo: nō cum turba neq; cum tumultu.
Et apprehēderunt me: clamātes ⁊ dicētes.
Tolle inimicū nr̄m. Quidam autē ex asia
iudei q̄s oportebat mō apud te p̄sto esse et
accusare siq̄d hāent aduersum me: aut hij
ipsi dicant siq̄d inuenerūt in me iniq̄tatis
cum stem in concilio: nisi de vna ac soluz
modo voce qua clamaui īter eos stās: q̄m
de resurrectione mortuoꝝ ego iudicoz ho-
die a vobis. Distulit aūt illos felix: certis-
sime sciens de via hac dicens. Cū tribunus
lysias descēderit audiā vos. Jussitq; cētu-
rioni custodire eū ⁊ hāe requiez: nec quēq̄
de suis p̄hibere mīstrare ei. Post aliquot
autem dies veniens felix cū drusilla vxore
sua q̄ erat iudea rogauit vt videret paulū
⁊ audiuit ab eo fidē q̄ est in xp̄m ih̄m. Di-
sputāte aūt illo de iusticia ⁊ castitate et de
iudicō futuro: tremefact⁹ felix rñdit. Qz
nūc attinet vade: tēpore aūt opportuno ac-
cersiaz te: simul ⁊ sperās q̄ pecunia ei da-
retur a paulo: p̄pter qō et frequēter acces-
siens eū loquebatur cū eo. Biennio autez
expleto: accepit successorem felix pōticum
festū. Volens aūt grām p̄stare iudeis fe-
lix: reliquit paulum vinctū. ¶ Ca. XXV.

FEstus g̃ cū venisset in puinciam:
post triduū ascendit hierosolimaz
a cesarea. Adierūtq; eū principes
sacerdotū ⁊ p̄mi iudeoꝝ aduersus pauluz:
⁊ rogabāt eum postulātes grām aduersus
eum vt iuberet p̄duci eum in ih̄rlm: insidi
as tendentes vt interficerent eum in via.
Festus aūt rñdit seruari quidē paulum in
cesarea: se autem maturius profecturum.
Qui g̃ in vobis ait potentes sunt descen-
tes simul: si quod est in viro crimen accu-
sent eum. Demoratus autem inter eos di-
es non ampliusq̄ octo aut decem descen-
dit cesaream: et altera die sedit pro tribu-
nali: et iussit paulum adduci. Qui cum p̄-
ductus esset circumsteterunt eum qui ab
hierosolima descenderant iudei multas et
graues causas obicientes quas non pote-
rant probare: paulo rationem reddente:
quoniam neq; in legem iudeoꝝ. neq; in
templum neq; in cesarem quicq̄ pecca-
ui. Festus autem volens gratiam presta-
re iudeis: respondens paulo dixit. Vis hie
rosolimam ascendere: ⁊ ibi de hijs iudicari
apud me: Dixit aūt paulus. Ad tribunal
cesaris sto: ibi me oportz iudicari. Judeis
nō nocui: sicut tu meli⁹ nosti. Si eī nocui
aut dignum morte aliquid feci: non recu-
so mori. Si vō nihil ē eoꝝ que hij accusāt
me: nemo potest me illis donare. Cesarem
appello. Tūc festus cū cōsilio locut⁹ rñdit.

Cesarem appellasti: ad cesarem ibis. Et cū dies aliquot ēnsacti essent: agrippa rex et bernice descēderūt cesareā ad salutandum festū. Et cū dies plures ibi morarēt: fest⁹ regi indicauit de paulo dicēs. Vir q̄dā est derelictus a felice vinct⁹: de q̄ cū eēm hierosolimis adierūt me pncipes sacerdotū ⁊ seniores iudeoꝝ: postulātes aduersus illum damnatōnē. Ad q̄s rndi: q̄ nō ē romanis cōsuetudo donare aliquē hoīem priusq̄ is q̄ accusat pntes habeat accusatores. locūq̄ defendēdi accipiat ad abluēda crimīa q̄ ei obiciūt. Cū g̈ huc cōuenissent: sine vlla dilatōne i seq̄nti die sedēs p tribunali iussi adduci vir. De q̄ cū stetissent accusatores nullā causā deferebāt de q̄bus ego suspicabar malum: q̄stōes vo q̄sdā de sua superstitōe habebāt aduersus eū: ⁊ de q̄dā ihu defuncto quē affirmabat paul⁹ viuē. Dubitās at ego de huiusmōi q̄stōne: dicebā si vellet ire hierosolimā: ⁊ ibi iudicari ō istis. Paulo at appellāte vt seruarēt ad augusti cognitōez: iussi seruari eū donec mittā eum ad cesarē. Agrippa at dixit ad festū. Volebā ⁊ ipe hoiez audire. Cras īq̄t audies eū. Altera at die cū veisset agrippa et bernice cū multa ābitōe ⁊ itroissent in auditoriū cū tribunis ⁊ viris pncipalibus ciuitatis: iubē te festo adduct⁹ est paul⁹. Et dixit festus. Agrippa rex ⁊ oēs q̄ simul adestis nobiscū viri: videtis hūc hoīem de q̄ ois multitudo iudeoꝝ īterpellauit me hierosolimis petēntes ⁊ acclamātes: ñ oportē eū viuē āpli⁹. Ego vo pperi nihil dignū morte eū admisisse. Ipo aūt hic appellāte: ad augustū iudicaui mittē. De q̄ q̄d certū scribā dño ñ habeo: propter q̄d produxi eum ad vos ⁊ maxīe ad te rex agrippa: vt īterrogatōe facta habeā q̄d scribā. Sine rōne em̄ mihi videtur mittē vinctū: ⁊ causas ei⁹ non significare.

Capitulum .XXVI.

Agrippa vero ad paulū ait. Permittit tibi loq̄ p temetipo. Tūc paulus extēta manu cepit rōez reddē. De omnib⁹ q̄bus accusor a iudeis rex agrippa estimo me bēm apud te. cū sim defensur⁹ me hodie: maxīe te sciente oīa q̄ apud iudeos sūt psuetudines et q̄stōes: ppt̄ q̄d obsecro paciēter me audias. Et q̄dē vitā meā a iuuentute q̄ ab inicō fuit i gēte mea i hierosolimis nouerūt oēs iudei: pscientes me ab inicio (si velint testimoniū phibē) qm̄ fm certissimā sectā nre religionis vixi pharise⁹. Et nūc i spe q̄ ad pīes nros repromissionis facta ē a deo. sto iudicō subiectus: in q̄ duodecī tribus nre nocte ⁊ die deseruientes sperāt deuenire. De q̄ spe accusor a iudeis o rex. Quid īcredibile iudicat apud vos si de⁹ mortuos suscitat? Et ego quidez estimauerā me aduersus nomē ihu nazareni debē multa pctria agē: q̄d ⁊ feci hierosolimis. Et multos sāctoꝝ ego i carceribus iclusi a principib⁹ sacerdotū pcate accepta: et cū occiderēt detuli sentēciā. Et p oēs synagogas freq̄nter puniēs eos. ⁊ cōpellebam blasphemare: ⁊ āpli⁹ īsaniēs in eos: psequebar vsq̄ i exteras ciuitates. In q̄bus dū irē damascū. cū pcate ⁊ permissu pncipū sacerdotuz: die media in via vidi rex de celo supᵽ splēdorē solis circūfulsisse me lumē. et eos q̄ mecū simul erāt oēsq̄ nos cū decidissem⁹ in terrā audiui vocē loq̄ntē mihi hebraica līgua. Saule saule q̄d me psequeris? Dur̄ ē tibi pcē stimulū calcitre. Ego autē dixi. Quis es dñe? Dñs autē dixit. Ego sū ihus: quez tu psequeris. Sed exurge: ⁊ sta supᵽ pedes tuos. Ad hoc enī apparui tibi. vt pstituā te mīstr̄ ⁊ testē eoꝝ q̄ vidisti ⁊ eorū q̄b⁹ apparebo tibi: eripiens te de pplis ⁊ gētib⁹ in q̄s nūc ego mitto te. aperire oculos eoꝝ vt cōuertātur a tenebris ad lucē. ⁊ de potestate sathane ad deū. vt accipiant remissionē peccatoꝝ et sortē inter sāctos p fidē que ē in me. Vnde rex agrippa nō fui incredulus celesti visioni: sed his q̄ sunt damasci primū ⁊ hierosolimis ⁊ i oēm regionē iudee. ⁊ gētib⁹ ānūciabā: vt pniaz agerēt. ⁊ puertērētur ad deū: dignā pnie opa faciētes. Hac ex causa me iudei cū eēm in templo pphēsū tēptabāt volētes me interficē. Auxilio at adiut⁹ dei vsq̄ i hodiernū diez sto testificās minori atq̄ maiori: nihil extra dicens q̄ q̄ ppbete locuti sūt futura esse et moyses: si passibil' xps. si prim⁹ ex resurrectōne mortuoꝝ lumē annūciatur⁹ ē pplo et gētib⁹. Hec loquente eo ⁊ ratōnē reddente: festus magna voce dixit. Insanis paule. Multe te littere ad insaniam conuertūt. Et paulus: non insanio inquit optime feste: sed veritatis ⁊ sobrietatis verba loq̄or. Scit enī de his rex: ad quē ⁊ pstāter loq̄or. Latere em̄ eum nihil hoꝝ arbitror. Neq̄

eñ in angulo quicq̃ hoꝛ gestū est. Credis rex agrippa prophetis? Scio quia credis. Agrippa aūt ad paulū. In modico suades me xp̃ianū fieri. Et paul⁹. Opto apud deū et in modico ⁊ in mag̃ :nōtm̃ te. sedetiam oñes q̃ audiūt hodie fieri tales q̃lis ⁊ ego sū: exceptis vinculis hijs. Et exurrexit rex et p̃ses ⁊ bernice ⁊ qui assistebāt eis. Et cū secessissent. loq̃bāt adīuicez dicētes: q̃ nihil moꝛte aut vinculoꝝ dignū q̃d fecit hō iste. Agrippa aūt festo dixit. Dimitti poterat homo hic: si non appellasset cesarem.

Capitulum. .XXVII.

Vt aūt iudicatū est nauigare eū in ytaliā ⁊ tr̃di paulū cū reliq̃s custodijs cēturioni noīe iulio cohoꝛtis auguste: ascēdētes nauē ad rumētinā incipientē nauigare circa asie loca sustulim⁹: pseuerāte nobiscum aristarcho macedone thessalonicēse. Seq̃nti aūt die venim⁹ sydonē. Hūane aūt tractās iulius paulū pmisit ad amicos ire: ⁊ curā sui agē. Et inde cum sustulissem⁹ subnauigauim⁹ cypꝛ: ꝓterea q̃ eēnt vēti cōtrij. Et pelag⁹ cilicie ⁊ pamphilie nauigātes veim⁹ listrā q̃ ē licie: ⁊ ibi inuenies cēturio nauē alexādrinā nauigā tē ī ytaliā: tnsposuit nos in eā. Et cū mltis diebꝫ tarde nauigarem⁹ et vix deueisse m⁹ cōtr̃ gnidū: phibēte nos vento adnauigauim⁹ crete iuxta salmonā. Et vix iuxta nauigātes veim⁹ ī locū q̃ndaz q̃ vocat̃ bonipoꝛtus: cui iuxta erat ciuitas thalassa. Mltō aūt tpe pacto ⁊ cū iā nō eēt tuta nauigacō eoq̃ ⁊ ieiuniū iā pteriſſet: psolabatur eos paul⁹ dicēs eis. Viri: video q̃m cū iniuria ⁊ mltō dāno nō solū oneꝛis ⁊ nauis: sedetiaz aīaꝝ nr̃aꝝ incipit esse nauigatio. Cēturio aūt gubernatoꝛi ⁊ naucleꝛo magis credebat: q̃ hijs que a paulo dicebant̃. Et cū apt⁹ poꝛt⁹ nō eēt ad hyemādū: plurimi statuerūt psiliū nauigare ītde si quō possent deueniētes phenicez hyemare poꝛtū crete respicientē ad affricū ⁊ ad choꝝ. Aspirāte aūt austro estimātes ꝓpositū se tenē: cū sub tulissent de ason. legebāt cretam. Nō post mltū aūt misit se p̃ ipaz vēt⁹ typhonic⁹: q̃ vocat̃ euroaq̃lo. Cūq̃ arrepta eēt nauis: ⁊ nō posset conari ī vētū: data naue flatibus ferebamur. In īsulā aūt q̃ndā decurrētes q̃ vocat̃ cauda: potuim⁹ vix obtinere scapham. Qua sublata adiutoꝛijs vtebant̃ accingētes nauē: timētes ne ī syrtim icidēt: submisso vase sic ferebāt̃. Clalida autē nob tēpestate iactatis. seq̃nti die iactuz fecerūt: et tercia die suis manibꝫ armamēta nauis piecerūt. Neq̃ aūt sole neq̃ syderibus apparētibꝫ p plures dies ⁊ tēpestate ñ exigua imminēte: iaz ablata erat spes oīs salutis nr̃e. Et cum mlta ieiunacō fuisset: tūc stās paul⁹ ī medio eoꝝ dixit. Oportuerat q̃dē o viri audito me ñ egredi a creta: lucriq̃ facē iniuriā hāc ⁊ iacturā. Et nunc suadeo vob bono aīo eē. Amissio eī nulli⁹ aīe erit ex nobis: ptergꝫ nauis. Astitit em̃ mihi hac nocte angelus dei cui⁹ sum ego ⁊ cui deseruio: dicēs. Ne timeas paule: cesari te opoꝛtet assistē. Et ecce donauit tibi de⁹ oñes q̃ nauigant tecū. Propter q̃d bono aīo estote viri. Credo eī deo meo: q̃ sic erit quēadmodū dictū ē mihi. In insulā autez q̃ndā opoꝛtet nos deuenire. Sed posteaq̃ q̃rtadecima noꝛ supuenit: nauigātibꝫ nob in adria circa mediā noctē suspicabantur nautē apparere sibi aliquā regionē. Qui ⁊ sūmittētes bolidem. inuenerūt passus viginti: ⁊ pusillū inde separati inuenert passus q̃ndecim. Timētes aūt ne ī aspera loca incidezem⁹: de puꝑi mittētes anchoras q̃tuoꝝ optabāt diē fieri. Nautis vero q̃rētibus fugē de naui: cū misissent scapham in mare sub obtētu q̃si inciperēt a proꝛa anchoras extēdere: dixit paulus cēturioni ⁊ militibꝫ. Nisi hij ī naui mānserint: vos salui fieri nō potestis. Tūc abscidert milites funes scaphe: ⁊ passi sūt eā excidere. Et cum luꝝ icīperet fieri: rogabat paulus oēs sumere cibū dicēs. Quartadecima die hodie expectātes ieiuni pmanetis: nihil accipiētes. Propt̃ q̃d rogo vos accipe cibuz p salutē vr̃a: q̃ nulli⁹ vr̃m capill⁹ de capite pibit. Et cū hec dixissz: sumēs panē grās egit deo ī pspectu oīm: ⁊ cū fregisset cepit mādducare. Aieq̃oꝛes aūt facti oēs: et ipi sumpserūt cibū. Eram⁹ aūt vniuerse aīme ī naui ducēteseptuagītaseptē. Et saciati cibo alleuiabāt nauē: iactātes triticū ī mare. Cū aūt dies factus esset terrā nō agnoscebāt: sinum vero quendam considerabant habētem litus: in quem cogitabant si possent eicere nauem. Et cū anchoras sustulissent cōmittebāt se mari. simltr laxātes iūcturas gubernaculoꝛuz: ⁊ leuato artemone scdm

aure flatū tētebāt ad litus. Et cuz incidis-
semus in locū bithalassū impegerūt nauē:
7 prora qdē fixa manebat īmobilis: puppis
vero soluebaf a vi maris. Militū aūt cōsi
liū fuit vt custodias occiderēt. ne qs cum
enatasset effugeret: centurio autē volens
saare paulū phibuit fieri. Jussitqz eos q
possent natare mittere se primos 7 euade-
re 7 ad terrā exire: 7 ceteros alios in tabu
lis ferebāt. qsdaz sup ea q de naui erāt. Et
sic factū ē: vt oēs aīe euaderēt ad terram.

Capitulū. .XXVIII.

Et cū euasissem⁹: tūc cognouimus qz
mitilene insula vocabaf. Barbari
vero pstabāt nō modicā humani-
tatē nobis. Accēsa em̄ pira reficiebāt nos
omēs ꝓpter ymbrē qui imminebat 7 frig⁹.
Cū congregasset autem paulus sarmētoz
aliqntam multitudinē 7 imposuisset super
ignē: vipera a calore cuz pcessisset inuasit
manū ei⁹. Ut vero viderūt barbari pendētē
bestiaz de manu ei⁹: adinuicem dicebant.
Vtiqz homicida est hō hic: q cum euasit de
mari vlcō diuina nō sinit eum viuere. Et
ille qdē excutiēs bestiā in ignē: nihil mali
passus ē. At illi existimabāt eū in tumorē
cōuertēdū: 7 subito casuz 7 mori. Diu aūt
illis sperātibz 7 videntibz nihil mali in eo
fieri cōuertētes se: dicebāt eū esse deuz. In
locis aūt illis erāt pdia pncipis īsule noīe
publij: q nos suscipiēs: triduo benigne ex-
hibuit. Cōtigit aūt prem publij febribz et
dissinteria veratū iacere. Ad quē paulus
intuit: 7 cū orasset et imposuisset ei man⁹
saluauit eū. Quo facto: oēs q ī īsula habe-
bāt īfirmitates accedebāt 7 curabāf. Qui
etiā mltis honoribz nos honorauerūt: 7 na
uigātibz nob īposuerūt q necessaria erāt.
Post mēses aī tres nauigauim⁹ ī naui ale
xandrina q ī īsula hyemauerat: cui erat ī
signe castroz. Et cū venissem⁹ siracusanā.
māsim⁹ ibi triduo. Inde circūlegētes deue
nim⁹ regiū: 7 post vnū diē flātē austro se-
cūda die veīm⁹ putheolos. vbi īuētis frībz
rogati sum⁹ manē apud eos dies septem. 7
sic veīm⁹ romā. Et ide cū audissēt frēs oc-
currerūt nobz vsqz ad apij foz: et tbz taber-
nis. Quos cū vidisset paul⁹ grās agēs deo
accepit fiduciā. Cū aī veīssem⁹ romā per-
missū ē paulo pmanē sibimet: cū custodiē-
te se milite. Post tciū aī diē ꝙuocauit pri-
mos iudeoruz. Cūqz venissent dicebat eis.
Ego viri frēs nihil aduersus legē faciens
aut morē paternū: vinct⁹ ab hierosolimis
ditus sū ī man⁹ romanoz: q cū īterroga
tōnez de me habuissēt voluerūt me dimittē:
eoqz nulla eēt causa mortis ī me. Cōtdicen
tibz aī iudeis coact⁹ sū appellare cesarez: ñ
qsi gētē meā hns aliqd accusare. Propter
hāc em̄ causaz rogaui vos videre 7 alloq.
Propt spem eī isrl cathena hac circūdat⁹
sū. At illi dixerūt ad eū. Nos neqz lrās acce-
pim⁹ de te a iudea: neqz aduenies aliqs fra
tz nūciauit aut locut⁹ ē qd ō te malū. Ro
gam⁹ aī a te audire q sentis. Nam de secta
hac notū ē nob: qz vbiqz ei cōtdicit. Cum
cōstituissēt aī illi diē venerūt ad eū ī hospi
tiū plurimi. qbz exponebat testificans re-
gnū dei suadēsqz eis de ihu ex lege moysi et
pphetis a mane vsqz ad vesperā. Et quidā
credebant hijs q dicebanē: quidaz ō non
credebāt. Cūqz īuicē ñ eēnt ꝓsentiētes: dis-
cedebant dicētē paulo vnū ōbuz. Quia bñ
spūssanct⁹ locut⁹ ē p ysaiaz pphām ad pres
nros dicēs. Vade ad pl'm istū 7 dic. Aure
audietis 7 ñ ītelligetis: 7 videtes videbitis
7 ñ pspicietis. Incrassatū ē cor pli hui⁹ et
auribz gruiter audierūt 7 oculos suos ꝓsse
rūt: ne forte videant ocl'is 7 auribz audiāt
7 corde ītelligāt: et cōuertāt se 7 sanē eos.
Notū g̃ sit vob: qm̄ gētibz missū ē hoc salu
tare dei: 7 ipi audiēt. Et cū hec dixisset: ex-
ierūt ab eo iudei mltā hñtes inter se qstō-
nē. Māsit aī biēnio toto in suo cōductu: 7
suscipiebat oēs qui īgrediebāf ad eū: ꝓdi-
cās regnū dei 7 docens que sūt de dño ihu
xpo: cum omni fiducia sine prohibitione.

Explicit liber actuū apostoloz. Jn-
cipit prologus in epistolas canonicas.

Non ita est ordo apud grecos
qui integre sapiunt fidemqz
rectam sectāf epl'az septē. q
canoice nūcupāf. sicut ī la-
tinis codicibz inuenitur. ut
qz petrus est primus in ordine apostoloz
prime sint etiam eius epistole in ordine ce
teraz. Ozz sic euāgelistas dudum ad vita-
tis lineā correxim⁹ ita has ꝓpo ordini deo
nos iuuante reddidimus. Est em̄ una ea
ꝓma iacobi due petri tres iohis. 7 iude una

Que si sic vt ab eis digeste sunt ita q̄z ab intēptibꝰ fidelit̄ i latinū vtert̄ eloq̄ū: nec ambiguitatē legentibꝰ facerēt. nec ꝑmonū sese varietas ipugret: illo ꝑcipue loco vbi de vnitate trinitatis i ꝑma iobis epla posit̄ legim⁹. i q̄ etiā ab infidelibꝰ ēnslatoribꝰ mltū erratū eē a fidei veritate ꝓperimus: triū tm̄mō vocabula hoc ē aq̄ sāguinis et spūs i ipa sua editōe ponētibꝰ: q ꝑis vbiq̄z ac spūs testimoniū omittētibꝰ. in q̄ maxīe fides catholica roborat̄: q ꝑris q filij q spi rituſſācti vna diuinitatis substācia ꝓbat̄. In ceteris vo eplis q̄ntū a nra alioꝝ distet editio: lectoris prudētie derelinq̄. Sz tu vgo xpi eustochiū dū a me ipēsius scripture vitatē iqris meā quodāmō senectute inuidoꝝ dētibꝰ corrodēdā exponis: q̄ me fallariū corruptorēq̄z sāctaꝝ pnūciāt scripturaruz. Sed ego in tali ope nec emuloꝝ meoꝝ inuidentiā ptimesco: nec sācte scripture veritatem poscentibus denegabo.

¶ Explicit prologus. ¶ Incipit argumentum in epl̄am canonicā beati iacobi apl̄i.

IAcobꝰ aplus sanctū instruit cleꝝ de cultura celestiū preceptoꝝ et regula catholice obseruātie: q de inuicte patiētie maiestate. q de reuelatōe plurimoꝝum: et de mendacio magistrorum.

¶ Finit argumetum. ¶ Incipit epistola canonica beati iacobi apostoli.

IAcobus dei et dñi nr̄i ihu xp̄i seru⁹: duodecim tribubus q̄ sūt in dispsione salutē. Omne gaudiū existimate fres mei cū in tēptacōnes varias incideritis: sciētes q ꝑbatō fidei vē patiam opat̄. Patia aū op⁹ ꝑfectū habeat: vt sitis ꝑfecti q ītegri i nullo deficientes. Siquis autem vestrum indiget sapiēcia postulet a deo qui dat oībus affluenter q non improperat: q dabit̄ ei. Postulet autem in fide: nihil hesitans. Qui eī hesitat similis est fluctui maris: q a vento mouetur q circumfertur. Nō ergo estimet homo ille q accipiat aliq̄d a dño. Vir duplex animo incōstans est in oīb⁹ viis suis. Glorietur aūt frater humilis in exaltatōne sua: diues autez in humilitate sua: qm̄ sicut flos feni trāsibit. Exortus ē enim sol cū ardore q arefecit fenum. q flos eius decidit: et decor vultus eius deperijt. Ita q diues in itineribꝰ suis marcescet. Beatus vir qui suffert tēptatōnez: quoniā cum probatus fuerit accipiet coronam vite: quā repromisit deus diligētibꝰ se. Nemo cum tēptatur dicat: qm̄ a deo tēptatur. Deus em̄ intemptator malorum est. Ipse aūt neminē tēptat. Unusq̄sq̄z vero tēptat̄ a concupiscentia sua: abstractus q illect⁹. Deinde concupiscentia cū conceperit parit peccatum: peccatum vero cū consūmatum fuerit generat mortē. Nolite itaq̄z errare fratres mei dilectissimi. Omne datuz optimū q oñe donū pfectū desursū ē descēdēs a pr̄e luminū: apud quē nō ē ēnsmutatiō: nec vicissitudinis obumbratio. Uolūtarie eī genuit nos vbo veritatis: vt sim⁹ inicīū aliquod creature eius. Scitis fratres mei dilectissimi. Sit aūt omīs homo velox ad audiēdū: tardus aūt ad loq̄ndū: q tardus ad irā. Ira eī viri iusticiā dei nō opat̄. Propt̄ q̄d abiciētes omnem immūdiciā q abūdātiā malicie. in māsuetudīe suscipite īsitū vbū: q̄d pt̄ saluare aīmas vestras. Estote autē factores verbi q non auditores tantuz fallentes vosmetipos: quia siquis auditor est verbi q nō factor hic cōparabitur viro considerāti vultū natiuitatis sue in speculo. Cōsiderauit eī se q abijt: q statim oblitus ē q̄lis fuerit. Qui aūt perspexerit in lege pfectē libertatis q pmanserit ī ea ñ auditor obliuiōis fact⁹ sed factor operis: hic beatus in facto suo erit. Si q̄s aūt putat se religiosū eē nō refrenās linguam suā sed seducens cor suū: huius vana est religio. Religio munda q immaculata apud deū q pr̄em hec est: visitare pupillos q viduas in tribulatōne eoꝝ: et immaculatum se custodire ab hoc seculo.

¶ Capitulum. .II.

FRatres mei: nolite in psonaꝝ acceptōne hr̄e fidē dñi nr̄i ihu xp̄i gl̄e. Etenī si ītroierit in conuētuz vīm vir. aureū anulum hñs in veste candida: introierit autem et pauper in sordido habitu: et intendatis in eum qui indutus est veste preclara q dixeritis tu sede hic. bene:

pauperi autez dicatis tu sta illic. aut sede sub scabello pedū meoz: nonne iudicatis apud vosmetipos et facti estis iudices cogitatōnuz iniqz: Audite frēs dilectissimi. Nōne de⁹ elegit paupes in hoc mūdo diuites ī fide ⁊ heredes regni: quod repromisit de⁹ diligētibo se: Vos aūt exhonorastis pauperē. Nōne diuites p potētiam opprimunt vos. ⁊ ipi attrāhūt vos ad iudicia: Nonne et ipi blasphemāt bonū nomē qđ īuocatuz ē sup vos: Si tū legē pficitis regalem scōm scripturas diliges ꝓximū tuū sicut teipm. bñfacitis: si aūt psonas accipitis peccatū opamini. redarguti a lege q̄si trāgressores Quicūqz aūt totā legē seruauerit: offēdat aūt in vno: factus ē oīm reꝰ. Qui enī dixit nō mechaberis: dixit et nō occides. Qđsi non mechaberis. occides aūt: factꝰ es trāgressor legis. Sic loqmī ⁊ sic facite: sicut p legem libertatis īcipiētes iudicari. Judiciuz enī sine misericordiaz. Superaltat aūt misericordia iudiciū. Quid proderit frēs mei si fidē qs dicat se hāe: opa aūt ñ habeat: Nūqđ poterit fides saluare euz: Si aūt frr et sororꝰ nudi sint ⁊ īdigeāt victu qtidiano: dicat aūt aliqs ex vob illis. ite in pace. calefaciamī ⁊ saturamī ñ dederitis aūt eis q̄ necessaria sūt corpi: qđ proderit vob: Sic et fides si nō habeat opa: mortua ē in semetipa. Sz dicit aliqs. Tu fidē habes: ⁊ ego opa habeo. Ostende mihi fidē tuam sine opibo: ⁊ ego ostendā tibi ex opibo fidē meam. Tu credis qm̄ vnꝰ ē deꝰ: bñfacis. Et demones credūt: ⁊ cōtremiscūt. Vis aūt scire o hō īanis: qm̄ fides sine operibo ociosa est: Abrahā pr̄ nr̄. nōne ex opibo iustificatus ē: offerēs ysaac filiū suū sup altare: Videtes qm̄ fides coopabat opibo illiꝰ. ⁊ ex operibo fides cōsūmata ē: Et suppleta est scriptura dicēs. Credidit abrahā deo: ⁊ reputatū est illi ad iusticiā: et amicus dei appellatꝰ est. Videtis qm̄ ex opibo iustificat hō: ⁊ nō ex fide tm̄: Similiter ⁊ raab meretrix: nonne ex opibo iustificata est suscipiēs nūcios. et alia via eiciēs: Sic enim corpus sine spū mortuū ē: ita fides sine operibo mortua ē.

Capitulum .III.

Nolite plures mgri fieri frēs mei: sciētes qm̄ maius iudicium sumimus. In multis enī offendim⁹ oēs. Si qs in verbo nō offendit: hic pfectꝰ ē vir. Potest etiā freno circūducere totū corpꝰ. Si aūt equis frena in ora mittim⁹ ad consentiendū nob: et oīe corpꝰ illoz circūferim⁹. Et ecce naues cū magne sint ⁊ a ventis validis minēt: circūferūt aūt a modico gubernaculo vbi impetus dirigētis voluerit. Ita ⁊ lingua modicū qđē mēbruz ē: et magna exaltat. Ecce q̄ntus ignis q̄m magnā siluā īcendit. Et lingua nr̄a ignis ē: vniuersitas iniqtatis. Lingua cōstituitur in mēbris nostris q̄ maculat totū corpus: et inflammat rotā natiuitatis nr̄e inflammata a gehenna. Omīs enī natura bestiarū et volucz et serpētiū etiā ⁊ ceteroz domāt ⁊ domita sūt a natura hūana: liguaz aūt nullꝰ hoīm domare pt̄. Est ei īqetū malū: ⁊ plena veneno mortifero. In ipa bñdicim⁹ deū ⁊ pr̄em: ⁊ in ipa maledicim⁹ hoīes q̄ ad ymaginē et silitudinē dei facti sūt. Ex ipo ore pcedit bñdictō et maledictō. Non oportet frēs mei hec ita fieri. Nūqđ fōs de eodē foramīe emanat dulcē ⁊ amarā aqm: Nūqđ potest frēs mei ficus vuas facē: aut vitis ficus: Sic neqz salsa dulcē pt̄ facere aqm. Quis sapiēs et disciplinatꝰ inter vos: Ostendat ex bona conuersatōe opatōnē suā in māsuetudine sapie. Qđsi zelū amarū habetis. ⁊ cōtētōnes sint in cordibo vr̄is: nolite gl'ari et mēdaces ē aduersus veritatē. Nō ē ei ista sapia desursū descēdēs a pr̄e luminū: sed terrena aīal'. dyabolica. Vbi enī zelꝰ ⁊ pr̄etō: ibi īcōstātia ⁊ oīe opus. Que aūt desursū ē sapia: primū qđē pudica ē deīde pacifica. modesta suadibilis. bonis cōsentiēs plena misericordie et fructibo bonis: iudicās sine emulatōne. Fructꝰ aūt iusticie in pace seminatur: faciētibo pacem.

Capitulum .IIII.

Vnde bella ⁊ lites in vobis: Nonne ex cōcupiscētijs vr̄is. q̄ militant in mēbris vr̄is: Cōcupiscitis ⁊ nō habetis: occiditis et zelatis: et non potestis adipisci. Litigatis ⁊ belligeratis: ⁊ nō habetis propter quod non postulatis. Petitis et non accipitis: eoqz male petatis: vt in cōcupiscentijs vestris insumatis. Adulteri: nescitis qr amicicia huius mundi inimica ē deo. Quicūqz g̃ voluerit amicus ē secl'i hui⁹: īimicꝰ dei pstituit. An putatis qr īanit scriptura dicat: ad īuidiā pcupiscit spūs q̄ habitat in vobis: Maiorē autē

dat grām. Propt qđ dicit. Deꝰ supbis resistit: humilibꝫ aūt dat grāz. Subditi ergo estote deo: resistite aūt dyabolo: ⁊ fugiet a vobis. Appropiate deo: ⁊ appropinq̄bit vobis. Emūdate manus peccatores: et purificate corda duplices animo. Miseri estote ⁊ lugete ⁊ ploratē: risus vr̄ in luctū cōvertat: ⁊ gaudiū in merorē. Humiliami ī cōspectu dñi: ⁊ exaltabit vos. Nolite detrahē altervtr fres mei. Qui detrahit frī aut qui iudicat fratrē suū: detrahit legi et iudicat legem. Si aūt iudicas legem: nō es factor legis sz iudex. Vnus ē em̄ legislator ⁊ iudex q̄ potest pdere ⁊ liberare. Tu aūt q̄s es qui iudicas primū tuū? Ecce nūc q̄ dicitis hodie aut crastino ibim? in illā ciuitatē: ⁊ faciemus ibi q̄dem annū ⁊ mercabimur ⁊ lucrū faciemus: q̄ ignoratis q̄d erit in crastino. Que ē em̄ vita vestra. Vapor ē ad modicū parēs: ⁊ deinceps exterminabit̄ p eo vt dicatis: si dñs voluerit. et si vixerimus. faciem? hoc vel illud. Nūc aūt exultatis in supbijs vr̄is. Oīs exultatio talis maligna ē. Scienti igit̄ bonū facere et non facīēti: peccatū est illi. ¶ Capitulum .V.

Flete nūc diuites: ploratē vlulātes in miserijs vestris q̄ aduenient vobis. Diuicie vr̄e putrefactē sūt et vestimenta vr̄a a tineis cōmesta sūt. Aurū ⁊ argentū vr̄m eruginauit: et erugo eorū ī testamentū vob erit: et māducabit carnes vr̄as sic̄ ignis. Thesaurizastis vobis irā ī nouissimis diebꝫ. Ecce merces opariorū q̄ messuer̄t regioēs vr̄as q̄ fraudata ē a vob clamat: ⁊ clamor eorū ī aures dñi sabaoth itroiuit. Epulati estis sup terrā: ⁊ luxurijs enutristis corda vr̄a. In die occisionis addixistis ⁊ occidistis iustū: ⁊ nō restitit vobis. Pacientes igit̄ estote fres vsq; ad aduentū dñi. Ecce agricola expectat pciosuz fructū terre. pacient̄ ferēs donec accipiat temporaneū ⁊ serotinū. Pacientes igit̄ estote ⁊ vos et cfirmate corda vr̄a: qm̄ aduēt? dñi appropinq̄bit. Nolite īgemiscere fres ī altervtr: vt nō iudicemī. Ecce iudex añ ianuā assistit. Exēpluz accipite fres laboris ⁊ paciencie prophetas: q̄ locuti sūt ī noie dñi. Ecce beatificamus eos q̄ sustinuerūt. Sufferētiam iob audistis: ⁊ finē dñi vidistis: qm̄ misericors ē dñs ⁊ miserator. Añ omia aūt fres mei nolite iurare: neq; p celū neq; p terrā neq; aliud q̄cunq; iuramētum. Sit aūt sermo vr̄ ē ē. nō non: vt nō sub iudicio decidatis. Tristat̄ aūt aliquis vr̄m: oret equo animo ⁊ psallat. Infirmatur q̄s ī vobis: inducat psbiteros ecclesie ⁊ orēt sup eū vnguētes eū oleo ī noie domī. Et oratō fidei saluabit infirmū: et alleuabit eū dñs: ⁊ si ī peccatis sit dimittēt̄ ei. Cōfitemī ḡ altervtr peccata vr̄a: ⁊ oratē pinuicem vt saluemī. Multū em̄ valet depcatō iusti assidua. Helias aūt hō erat similē nob passibilis ⁊ oratōe orauit vt nō pluer̄et sup terrā: ⁊ nō pluit ānos tres ⁊ menses sex. Et rursū orauit: ⁊ celū dedit pluuiā: ⁊ terra dedit fructū suū. Fres mei. si q̄s ex vob errauerit a veritate ⁊ puertert̄ q̄s eū. scire debet: qm̄ qui puerti fecerit peccatorem ab errore vie sue saluabit aīam ei? a morte: ⁊ operit multitudinem peccatorū.

Explicit epistola canonica beati iacobi apostoli. Incipit argumentū ī epistolā canonicam beati petri apostoli primam.

Discipulos saluatoris inuicti toto orbe diffusos et peregrinos ī hoc seculo mōstrat. ⁊ p̄ terite vite penitere suadet: ⁊ in nouā vitā pficere tota cū solicitudine exhortatur symon petrus filius iohannis puincie galilee vico bethsaida frater andree apostoli.

Finit argumentum ¶ Incipit epistola canonica beati petri apostoli prima.

Petrus apostol? ihesu xp̄i. electis aduenis dispersionis ponthi galatie capadocie asye ⁊ bithinie secundū p̄sciencia dei patris ī sanctificationē spūs ī obediēciam ⁊ aspsionem sanguis ihu xp̄i: gracia vobis ⁊ pax multiplicet̄. Benedictus deꝰ ⁊ p̄ dñi nr̄i ihu xp̄i q̄ scom̄ misericordiā suam magnā regeneranit nos ī spem viuā p resurrectionē ihu xp̄i ex mortuis ī hereditatē incorruptibilem ⁊ ī cōtaminatā ⁊ im marcessibilem pseruataz in celis: in vobis qui in virtute dei custodimini per fidez in salutē paratā reuelari in tēpore nouissiō.

In q̄ exultabitis: modicū nūc si oportz cō-
tristari in varijs tēptatōibus: vt pbatū vre fi
dei mlto pciosior sit auro qđ p ignē pbat: in-
ueniat in laudē z gl'az z honorē in reuelatōe
ihu xpi: quē cū n videritis diligitis. In quē
nūc q̄z n vidētes creditis: credētes aūt exul-
tabitis leticia ienarrabili et gl'ificata: re-
portantes finē fidei vre salutē aiaꝝ vraꝝ.
De q̄ salutē exq̄sierūt atq̄ scrutati sūt pphe
q̄ de futura in nob grā pphaverūt: scrutātes in
qđ vl q̄le tps sig̃ficaret in eis spūs xpi. p̄nū-
cias eas q̄ in xpo sūt passiones z posteriores
gl'as: q̄bus revelatū e. qz nō sibimetipis: vob
aūt mīstrabāt ea q̄ nūc nūciata sūt vob. p
eos q̄ euāgelizaverūt vobis spūsc̄o misso ꝺ
celo: in quē desiderāt āgeli ꝓspicere. Propt qđ
succīcti lūbos mētis vre sobrij z pfecti spe-
ratē in eā q̄ offert vob grāz in reuelatōez ihu
xpi: q̄si filij obedīēcie. nō cōfigurati pioribus
ignorancie vre desideriis: sz sm eū q̄ vocauit
vos sc̄m: vt z ipi in omi ꝓuersatōe sc̄i sitis
qm scriptū e: sc̄i eritis qm ego sc̄s sū. Et
si pez inuocatis eū q̄ sine acceptōe psonaꝝ
iudicat sm vniuscuiusq̄ op: in timore ico-
lat vri tpe. ꝓuersami: sciētes q̄ nō corru-
ptibilibus auro vel argēto rēpti estis ꝺ va-
na vra cōuersatōe pne traditōnis: sz pcioso
sāguie q̄si agni imaculati xpi ihu z ipotami
nati: pcogniti q̄dē añ mōdi ꝓstitutōez: mani-
festati aūt nouissimis tpibus pp̄ vos q̄ p ipm
fideles estis in deo: q̄ suscitauit eū a mortu-
is. z dedit ei gl'az sēpiternā: vt fides vra et
spes esset in deo. Animas vras castificātes in o-
bedīēcia caritatis. in fīnitatis amoē: sīplici
corde iuicē diligite attēti: renati nō ex se
mie corruptibili sz incorruptibili p ꝺbū dei
viui z pmanētis in etnū: qz omis caro vt fenū
z omis gl'a eius tāq̄ flos feni. Exaruit fenū et
flos eius decidit: ꝺbū aūt dñi manet inetnū.
Hoc e aūt ꝺbū qđ euāgelizatū est in vobis.

Capitulum .II.

Eponētes igit omem malicia z oem
dolū z simulatōes z invidias z omis
detractōes: sic mō geniti infātes rōna
biles z sine dolo lac ꝓcupiscite vt in eo cre-
scatis in salutem: si tn gustatis qm dulcis e
dns. Ad quē accedētes lapidē viuū ab hoi-
bus qdez rprobatū a deo aūt electū z honori-
ficatū: z ipi tāq̄ lapides viui supedificami
dom spūales in sacerdotium sc̄m: offerre
spūales hostias acceptabiles deo p ihesum
xpm. Propt qđ ꝓtinet scriptura. Ecce po-
no in syon lapidē sūmū āgularē pbatū ele-
ctū pciosū: et q̄ crediderit in eū nō confundet.
Vob igit honor credētibus: n credētibus aūt la-
pis quē reprobaverūt edificātes h factus e in ca
put anguli z lapis offensiōis z petra scādali:
his q̄ offendūt ꝺbo nec credt in q̄ z positi sūt.
Vos aūt gen electū regale sacerdotiū gens
sc̄a pl'us acq̄sitōnis: vt ꝺtutes anūcietis
ei q̄ ꝺ tenebris vos vocauit in āmirabile lu
mē suū. Qui aliqn nō pl'us dei nūc aūt pl's
dei: q̄ n ꝓsecuti miscdiaz: nūc aūt miscdiam
ꝓsecuti. Carissimi. obsecro vos tanq̄ aduе
nas z pegrinos abstinē vos a carnalibus ꝺ-
sideriis q̄ militāt adverss aiam ꝓuersatōem
vram inter gētes bnas bonā: vt in eo q̄ det-
ctāt ꝺ vobis tāq̄ ꝺ malefactoribus: ex bonis
opibus vos ꝓsiderātes. glorificēt deū in die vi
sitatōis. Subiecti igit estote oi humāne cre
ature pp̄ deū. Sive regi q̄si precellēti: sive
ducibus tāq̄ ab eo missis. ad vindictā maledi
ctoꝝ: laudez vero bonoꝝ. Quia sic e volū-
tas dei: vt bnfacientes obmutescē faciatis in
prudentiū hoim ignorātiā. Quasi liberi: z
n q̄si velamē bnas malicie libertatē: sz sic
serui dei. Omes honoratē: frnitatē diligite.
Deū timete: regē honorificate. Serui sub
diti estote in oi timore dnis: nōn tm bonis et
modestis sz etiam discolis. Hec e enim grā. si
pp̄ deī ꝓsciēcia sustinet q̄s tristicias pacies
iuste. Que enim e grā: si peccātes z colaphi
zati suffertis? Sz si bnfacientes pacienter su-
stinetis: hec e grā apud deū. In hoc enim vo
cati estis: qz z xp̄c pass e p nobis. vob relin-
qns exemplū: vt sequamini vestigia ei. Qui pec-
catū n fecit: nec inuent dol in ore ei. Qui
cū malediceret n maledicebat: cū pateret
nō ꝓminabat. Tradebat aūt iudicāti se iniu-
ste. Qui pcta nra ipe ptulit in corpe suo su-
p lignū: vt pctis mortui iusticie viuam: cui
liuore sanati sum. Eratis enim sic oues
errātes: sz conversi estis nūc ad pastorem et
episcopū aiaꝝ vraꝝ.

Capitulum .III.

Similit z mulieres subdite sint viris
suis. vt z si q̄ n credūt ꝺbo. p mlierē
cū ꝓuersatōez sine ꝺbo lucrifiāt: ꝓ-
sidērantes in timore sanctā conuersatōem
vestraz. Quarum sit nō extrinsecus capil-
latura aut circūdatio auri aut indumenti
vestimentoꝝ cultus: sz q̄ abscōditus e cor-
dis hō in incorruptibilitate q̄eti et modesti

ſpūs: q̄ ē ī ꝓſpectu dei locuples. Sic em̄ a-
liqñ et ſāctæ mulieres ſperātes ī deo ornа-
bāt ſe ſubiecte propr̄ijs viris: ſicut ſara o-
bediebat abrahe dñm eū vocans: cui⁹ eſtis
filie bñfaciētes. q nō ꝓtimētes vllā ꝓturba
cōem. Viri ſimiliter cohabitātes ſcōm ſcīē
ciā: q̄ſi īfirmiori vaſculo muliebri īpciētes
honorē tanq̄ et cohēdibs grē vitæ: vt nō ī-
pediant orationes vr̄e. Un fide aūt oēs vna-
nimes. ī oratōe eſtote ꝓpaciētes. fr̄nitatis
amatores. miſericordes. modeſti. huīles. ñ
redd̄ētes malū ꝓ malo. nec maledictū pro
maledicto: ſz ecō̄trio bñdicētes: qr̄ in hoc
vocati eſtis: vt bñdictōnem hēditatē poſſi
deatis. Qui em̄ vult vitā diligē: et dies vi-
dē bonos: coherceat līguam ſuā a malo: q
labia ei⁹ ne loq̄nt dolū. Declinet aūt a ma-
lo q faciat bonū: īquirat pacē q ſeq̄t eā: qr̄
oc'li dñi ſup iuſtos: q aures ei⁹ ī p̄ces eor̄:
vultus aūt dñi ſup facientes mala. Et q̄s ē q̄
vobis noceat: ſi boni emulatores fueritis:
Sz q ſi q̄d patimī propt̄ iuſticiā beati. Ti-
morē aūt eor̄ ne timueritis: vt ñ cōt̄bemī
Dñm aūt xp̄m ſāctificatē in cordibs vr̄is:
parati ſemp ad ſatiſfactōem omī poſcēti vos
ratōem ꝺ ea q̄ ī vobis ē fide q ſpe: ſz cū mo-
deſtia et timore ꝓſciēciā habētes bonā: vt
ī eo q̄ detrahūt de vob ꝓfundant: q̄ calūni
ant vr̄am bonā ī xp̄o ꝓuerſatōem. Meli⁹ ē
em̄ bñfacientes (ſi volūtas dei velit pati)
q̄ malefaciētes: qr̄ q xp̄c ſemel ꝓ pcātis no-
ſtris mortu⁹ ē iuſt⁹ ꝓ īiuſtis: vt nos offerr̄z
deo. mortificatos q̄dē carne viuificatos aūt
ſpū: ī q̄ q bijs q̄ ī carcē ꝓcluſi erāt ſpūaliť
veniēs p̄dicauit: q̄ īcredduli fuerāt aliqñ ex
pectabāt ꝺi paciēciā ī diebs noe cū fabrica
reť archa: ī q̄ pauci id ē octo aīe ſalue fa-
cte ſt̄ ꝓ aquā. Qr̄ q vos nūc ſimil'forme ſal
uos facit baptiſma: ñ carnis depoſitō ſor-
diū. ſz ꝓſciencie bone inr̄rogatō ī deū: ꝓ re
ſurrectōez ihu xp̄i a mortuis q̄ ē ī dextera
dei: deglutiēs mortē vt vitæ et̄ne hēdes effi-
cēmur: pfect⁹ ī celū ſubiectis ſibi angel'et
p̄tatibs q vtutibs. Capi. .IIII.

Riſto igiť paſſo ī carne q vos ea-
dē cogitatōe armamī: qr̄ q̄ paſſ⁹ eſt
ī carne deſit a pcātis: vt nō iā ꝺſide-
rijs hoīm ſz volūtati dei qd̄ reliquū ē ī car
ne tūc viuat tp̄is. Sufficit em̄ p̄tr̄itū tp̄s
ad uolūtatē gētiū ꝓſūmandam qui ābula
uer̄t ī luxurijs. ī deſider̄ijs · vinolētijs. ꝓmeſ
ſatōnibs. potatōnibs. ebrietatibs: q illicitis
ydolor̄ cultibs. Un q̄ āmirant nō ꝓcurrē-
tibs vobis ī eādē luxurie ꝓfuſionē blaſphe-
mātes: q̄ reddēt ratōez ei q̄ patus ē iudicare
viuos q mortuos. Propt̄ hoc em̄ q mortu
is euāgelizatū ē: vt iudicēť q̄dē ſm hoīes ī
carne: viuāt aūt ſcōm deū ī ſpū. Oīm aūt
finis appropinq̄bit. Eſtote itaq̄ prudētes q
vigilate ī oratōibs: añ oīa aūt mutuā ī vo
biſmetipſis caritatē ꝓtinuā hñtes: qr̄ cari-
tas operit multitudinē pcātor̄. Hoſpitales
īuicē: ſine murmuratōe. Unuſq̄ſq̄ ſic̄ acce
pit gr̄ciā. ī alter utr̄ illā āmīſtrātes: ſic̄ bo-
ni diſpēſatores ml'tiformis gr̄e dei. Si q̄s
loq̄t: q̄ſi ſmones dei. Si q̄s mīſtrat: tanq̄
ex vtute quā āmīſtrat de⁹: vt ī oīb⁹ honori
ficet de⁹ ꝓ ihūm xp̄m cui ē gl'a q īperiū ī ſcl'a
ſeculor̄ amē. Cariſſimi. nolite pegrinari ī
feruoe q̄ ad tēptatōem vob ſit q̄ſi noui ali-
q̄d vobis ꝓtīgat: ſz ꝓmunicātes xp̄i paſſio
nibs gaudete: vt q ī r̄uelatōe gl'e ei⁹ gaude-
atis exultātes. Si exprobramī ī noīe xp̄i.
beati eritis: qm̄ q̄ ē honoris gl'e et vtutis
dei q q̄ ē ei⁹ ſpūs ſup vos req̄eſcet. Nemo aūt
vr̄m paciať q̄ſi homicida aut fur aut ma-
ledicus: aut alienorū appetitor. Si aūt vt
xp̄ianus. nō erubeſcat: glorificet aūt deū ī
iſto noīe: qm̄ tps ē vt īcipiat iudiciū a do-
mo dei. Si aūt ꝓmū a nob: q̄s finis eor̄ q̄ ñ
credūt dei euāgelio: Etſi iuſt⁹ q̄dē vix ſal-
uabiť: īpius q pcātor̄ vbi parebūt: Itaq̄ et
hij q̄ paciūť ſcōm volūtatē dei: fideli crea-
tori ꝓmēdēt aīas ſuas ī bñfactis. Ca. .V.

Seniores g̊ q̄ ī vobis ſūt obſecro ꝓ-
ſenior q teſtis xp̄i paſſionū: q eius
q̄ ī futuro reuelāda ē gl'e ꝓmuni-
cator. Paſcite q̄ ī vobis ē gregē dei: puidē-
tes nō coacte ſz ſpōtanee. ſm deū: neq̄ tur-
pis lucri grā. ſz volūtarie: neq̄ vt dñantes
ī clero ſz forma facti gregis ex aīo: vt cuz
apparuerit p̄ceps paſtor̄ pcipietis īmar-
ceſſibilē gl'e coronā. Similiť adoleſcentes
ſubditi eſtote ſenioribs. Oēs em̄ īuicē hūi-
litatē īſinuate: qr̄ dñs ſuperbis reſiſtit: hūili
bus aūt dat grāz. Hūiliamī igiť ſub potēti
manu dei vt vos exaltet ī tpe viſitatōnis:
oēm ſolicitudīem vr̄am piciētes ī eū: qm̄
ipa cura ē de vobis. Sobrij eſtote q vigila
te: qr̄ aduerſarī⁹ vr̄ dy'abol⁹ tāq̄ leo rugi-
ens circuit. q̄rens quē deuoret. Cui reſiſti-
te fortes ī fide: ſciētes eandē paſſionez ei q̄

ī mūdo ē vre frnitati fieri. De⁹ aūt oīs gre
q̄ vocauit nos ī eternā suā gl'am ī xp̄o ihu
modicū passos: ipe pficiet ꝓfirmabit soli-
dabitq̄. Ipi gloria ꝯ iperiū: ī scl'a seculoꝝ
amē. Per siluanū fidelē frem vobis (vt ar-
bitror) breuiter scripsi: obsecrās ꝯ ptestās
hāc esse verā grāz dei ī qua ꝯ statis. Salu-
tat vos ecclesia q̄ ē ī babilone coelecta: et
marc⁹ fili⁹ meus. Salutate iuicē in osculo
scto. Grā vob oīb q̄ estis ī xp̄o ihu amen.

Explicit epistola p̄ma b̄ti petri apostoli.
Incipit argumētū ī epistolā secundaz.

Simon petrus p fidē huic mū-
do sapiens mortuos esse decla
rat: eisdemq̄ pietatis quan-
ta sit magnitudo luce ipse cla
rius manifestat.

Finit argumētum. Incipit epistola se-
cunda beati petri apostoli.

Simon petrus seruus ꝯ a-
postolus ihu xp̄i: hijs qui
coequalem nobiscū sortiti
sūt fidez ī iusticia dei nr̄i ꝯ
saluatoris ihu xp̄i. grā vo-
bis et pax adimpleat ī co-
gnitōe dei ꝯ xp̄i ihu dñi nr̄i: quo omia nob
diuine vtutis sue q̄ ad vitā ꝯ pietatē dona-
ta sūt p cognitōnez ei⁹ q̄ vocauit nos ꝓpria
gloria ꝯ vtute. p quē maxima ꝯ p̄ciosa no-
bis p̄missa donauit: vt p hoc efficiami di-
uine ꝓsortes nature. fugientes ei⁹ q̄ in mū
do ē cōcupiscencie corruptōem. Vos aut̄e
curā omnē subīferentes ministrate in fide
vr̄a vtutē: in vtute aut̄e sciencīā: in sciēcia
aut̄e abstinencīā: in abstinēcia aut̄e pacie-
cīā: in paciencia aūt pietatē: in pietate at̄
amorē frnitatis: in amore frnitatis carita
tē. Hec em̄ si vobiscū assint ꝯ superēt: non
vacuos nec sine fructu vos ꝓstituent ī dñi
nr̄i ihesu xp̄i cognitōne. Cui em̄ nō presto
sūt hec: cecus ē ꝯ manu tēptans: obliuioēz
accipiens purgationis vetꝝ suoꝝ delictoꝝ
rū. Quapropter fres magis satagite: vt p
bona opa certam vr̄am vocatōem ꝯ electō
nez faciatis. Hec em̄ facientes nō peccabi-
tis aliquādo. Sic em̄ habundāter mīstrabi
tur vobis introit⁹ ineternū regnū dñi nr̄i
ꝯ saluatoris ihu xp̄i. Propter qd̄ incipiaz
vos sēp ꝓmonē de hijs: ꝯ q̄dem sciētes ꝯ cō-
firmatos in p̄nti veritate. Justuz at̄ arbi-
tror. q̄diu sum ī hoc tabnaculo suscitare
vos in ꝓmonitōe: cert⁹ q̄ velox ē depositō
tabnaculi mei: fm qd̄ ꝯ dñs nr̄ ihs xp̄c si-
gnificauit mihi. Dabo at̄ operā et frequēt
habē vos p⁹ obitum meū: vt hoꝝ oīm me-
moriā faciatis. Nō em̄ inuoctas fabulas se
cuti notā fecim⁹ vobis dñi nr̄i ihu xp̄i vtu
tem ꝯ p̄sciencīā: sz speculatores facti illius
magnitudinis. Accipiēs em̄ a deo pre ho-
norē ꝯ gloriā voce delapsa ad euz hutusce-
modi a magnifica gloria: h ē fili⁹ meus di
lect⁹ ī q̄ mihi ꝓplacui: ipm audite. Et hāc
vocē nos audiuim⁹ ō celo allatā: cū essem⁹
cū ipo in mōte sācto. Et habem⁹ firmiorez
ppheticum sermonē. cui bñfacitis attēden-
tes quasi lucerne lucēti in caliginoso loco
donec eluceſcat ꝯ lucifer oriat in cordibus
vr̄is: hoc primū intelligētes: q̄ oīs pphetia
ꝓpria inꝑpretatōne nō fit. Nō em̄ volunta
te humana allata ē aliqn̄ pphīa: sz spūsācto
inspirati locuti sunt sancti dei homines.

Capitulum .II.

Fuerūt vero et pseudo pphete ī pp̄lo
sicut ꝯ ī vobis erūt mgī mēdaces:
q̄ introducēt sectas pditōnis: ꝯ eū
q̄ emit eos deū negāt: supducētes sibi cele-
rem pditōem. Et multi sequēt eoꝝ luxuri-
as: p q̄s via veritatis blasphemabit: et in
auaricia fictis ōbis de vobis negociabūt.
Quib⁹ iudiciū iaz olim nō cessat: ꝯ pditio
eoꝝ nō dormitat. Si em̄ de⁹ angelis peccā-
tib⁹ nō pepcit sz rudentib⁹ īferni detractos
in tartaꝝ trabidit cruciātos ī iudiciū reſ-
uari: ꝯ originali mūdo nō pepcit. sz octa-
uū noe iusticie p̄conem custodiuit diluuiū
mūdo impioꝝ īducēs: ꝯ ciuitates sodomo-
rū ꝯ gomorreoꝝ ī cinerē redigēs euersio-
ne dānauit exempluz eoꝝ q̄ īpie acturi sūt
ponēs: ꝯ iustū loth oppressū a nephandoꝝ
īiuria ac luxurioſa ꝓuersatōe eruit. Aspe-
ctu em̄ ꝯ auditu iustus erat: habitās apud
eos q̄ de die ī diem aīam iustā iniqs opib⁹
cruciabant. Nouit deus pios de temptatōe
eripere: iniquos vero in diem iudicij reser
uare cruciandos. Magis aut̄e eos qui post
carnem in ꝓcupiscencia immūdicie ambu-
lant. dñatōnemq̄ ꝓtemnunt: audaces. sibi
placētes: sectas nō metuūt ītroducē blas-
phemātes. Vbi āgeli fortitudie ꝯ vtute cū
sīt maioēs: nō portāt aduersū se exec̄bile
iudiciū. Hij vo q̄ velut irrōnabilia pecora

naturaliť ĩ captõem ⁊ ĩ ꝓniciem in hijs q̃ ignorãt blasphemãtes ĩ corꝛuptõe sua pibť ꝓcipiẽtes mercedẽ ĩiustitie voluptatẽ: existim ãtes diei delicias coinq̃natõis ⁊ macule. delicijs affluentes ĩ ꝓuiuijs suis luxuriantes vobiscũ: oculos habẽtes plenos adulterij et ĩcessabilis ỏlicti: pelliciẽtes aĩas ĩstabiles: cor exercitatũ ĩ auaꝛicia hñtes. maledictõis filij: ꝛelinq̃ntes rectã viã errauerť secuti viã balaã er bosor. q̃ mercedem iniq̃tatis amauit: coꝛreptõnẽ vero habuit sue vesanie. Subiugale mutũ aĩal in hois voce loq̃ns: ꝓhibuit prophete ĩsipiẽciam. Hij sũt fontes sine aqua et nebule ẽbinibo exagitate: quibo caligo tenebraꝝ reseruať. Superbia em̃ vanitatis loq̃ntes. pelliciẽtes ĩ ỏsitꝛijs carnis luxurie eos q̃ paululũ effugiũt. q̃ ĩ errore ꝓuerꝛanť: libertatẽ illis ꝓmittẽtes cũ ipsi ſui sint coꝛruptõnis. A q̃ em̃ quis supatus ẽ: huiꝰ et seruus ẽ. Si em̃ ꝛfugiẽtes coĩquinatões mũdi ĩ ꝓgnitõne dñi nr̃i et saluatoꝛis ihũ xpi. Hijs rursus ĩplicati supanť: facta sũt eis posteꝛiora deteꝛiora prioꝛibo. Meliꝰ em̃ erat illi nõ cognoscẽ viã iusticie q̃ ꝓ agnitõem retrorsũ ꝓuerti ab eo q̃ ỏ illis traditũ ẽ sãcto mãdato. Cõtigit em̃ eis illud veri ꝓuerbij. Canis reuersus ad suũ vomitũ: ⁊ sus lota in volutabro luti. Capitu. .III.

Hanc ecce vobis carissimi secũdam scribo epistolã ĩ q̃bo vr̃am excito ĩ ꝓmonitõem sincerã mentẽ: vt memoes sitis eoꝝ q̃ p̃dixi ỏboꝝ a sãctis ꝓphis et apostolorũ vr̃oꝝ ꝓceptoꝝ dñi et saluatoris. Hoc primũ scientes: q̃ veniẽt ĩ nouissimis diebo ĩ deceptõe illusoꝛes iuxta ꝓprias ꝓcupiscencias ãbulantes: dicẽtes. Vbi ẽ ꝓmissio aut aduentus eiꝰ? Ex q̃ em̃ pr̃es dormierũt: oĩa sic ꝓseuerãt ab initõ creature. Latet em̃ eos hoc volentes: q̃ celi erãt prius ⁊ r̃a de aqua ⁊ ꝑ aquã cõsistens dei ỏbo: ꝑ quẽ ille tũc mũdus aqua ĩundatus periit. Celi aũt q̃ nũc sũt et r̃a eodem ỏbo repositi sũt igni reseruati ĩ diem iudicij: et pditõis ĩpioꝝ hoĩm. Vnũ vero hoc nõ lateat vos carissimi: q̃ vnꝰ dies apud dñm sicut mille ãni: ⁊ mille anni sicut dies vnus. Nõ tardat dñs ꝓmissi sui sic̃ q̃dam existimat sz paciẽť agit propť vos: nolẽs aliq̃s pire sz oẽs ad penitẽciã reuerti. Adueniet autẽ dies dñi vt fur: ĩ q̃ celi magno ĩpetu trãsient: elementa vero calore soluenť. ꝛra aũt ⁊ q̃ ĩ ipsa sũt oĩa opa exurenť. Cũ hec igiť oĩa dissoluenda sint. q̃les oꝛtet vos esse ĩ sanctis ꝓuersatõnibo ⁊ pietatibo expectãtes ⁊ properãtes ĩ aduentũ diei dñi nr̃i ihũ xpi: ꝑ quẽ celi ardẽtes soluenť ⁊ elemẽta ignis ardore tabescent! Nouos vero celos ⁊ nouã terrã ⁊ ꝓmissa ipi? expectam?: ĩ quibo iusticia habitat. Propter q̃ ỏ carissimi hoc expectantes. satagite immaculati ⁊ ĩuiolati ei inueniri in pace: et dñi nr̃i ihesu xpi longanimitatẽ salutẽ arbitrami sicut ⁊ carissimus frater nr̃ paulus secũdũ datã sibi sapienciam scripsit vobis: sicut ⁊ in omnibo epistolis. loquens ĩ eis de hijs: ĩ quibo sũt quedaꝝ difficilia intellectu. q̃ indocti ⁊ instabiles deprauãt. sicut ⁊ ceteras scripturas. ad suam ipsoꝝ perditõem. Vos igitur fr̃es presscientes custodite vosmet ipsos ne insipientium errore trãsducti excidatis a propria firmitate: crescite vero ĩ gracia ⁊ ĩ cognitione domini nr̃i et saluatoris ihesu xpi. Ipsi gloria et nunc ⁊ ĩ diẽ eternitatis amen.

Explicit epla beati petri apli scda. Incipit argumentũ in epl'am bti iohãnis apostoli primam.

Bonem verbi. et q̃ deus ipse sit caritas maifestat: ⁊ susurrones fratꝝ nec deũ scire. nec pios fieri posse. eousq̃ dissertat vt esse comprobet homicidas: eo q̃ odiũ sit interfectõis occasio.

Finit argumentum. Incipit epistola bti iohãnis apostoli prima.

Quod fuit ab initio. q̃ audiuimus. quod vidim? oculis nr̃is. q̃ perspeximus. ⁊ manus nr̃e cõtrectauerũt de verbo vite: et vita manifestata ẽ: et vidim? ⁊ testamur ⁊ anunciam? vobis vitã eternam. que erat apud p̃em: ⁊ apparuit nobis. Q̃ vidim? ⁊ audiuimus anunciam? vobis: vt et vos societatẽ habeatis nobiscũ: ⁊ societas nr̃a sit cũ p̃re et cũ filio eius ihesu xpo. Et hec scribimus vobis: vt gaudeatis et gaudium vestrum sit plenũ. Et hec ẽ anũciatõ

quã audiuim⁹ ab eo ⁊ anunciam⁹ vob: qm̃ de⁹ lux ẽ: ⁊ tenebre ī eo ñ sũt ullę. Si dixerim⁹ qm̃ societatẽ habem⁹ cũ eo et ī tenebris ābulam⁹: mẽtimur. ⁊ veritatẽ nõ facim⁹. Si aũt ī luce ābulam⁹ sicut ⁊ ipe ẽ ī luce societatẽ habem⁹ adinuicẽ: et sãguis ihu filij ei⁹ mũdat nos ab oi pcto. Si dixerim⁹ qm̃ pctm nõ habem⁹ ipi nos seducim⁹: ⁊ veritas ī nobis nõ ẽ. Si ꝯfitęamur pcta nr̃a: fidel⁹ ẽ ⁊ iust⁹ vt remittat nobis pcta nr̃a: ⁊ emũdet nos ab oi iniqtate. Si dixerimus qm̃ nõ peccauim⁹: mendacẽ facim⁹ eũ: ⁊ v̄bum ei⁹ nõ ẽ in nobis. Capi. .II.

Filioli mei: hec scribo vobis vt nõ peccetis. Sz ⁊si qs peccauerit: aduocatũ habem⁹ apud pr̃em ihesuz xp̃m iustuz. Et ipe ẽ ꝓpiciatio ꝓ pctis nr̃is: nõ ꝓ nr̃is aũt tm̃: sz etiam ꝓ toti⁹ mundi. Et ī hoc scim⁹ qm̃ cognouim⁹ eũ: si mãdata ei⁹ obs̄uam⁹. Qui dicit se nosse eũ ⁊ mãdata ei⁹ nõ custodit mẽdax ẽ: ⁊ in eo veritas nõ ẽ. Qui aũt seruat v̄bum ei⁹: vere in hoc caritas dei perfecta est. In hoc scimus qm̃ in ipo sumus: si in eo perfecti sumus. Qui dicit se in christo manere: debet sicut ⁊ ille ambulauit. et ipe ambulare. Carissimi nõ mãdatũ nouũ scribo vobis: sz mandatũ vet⁹ qd̄ habuistis ab initio. Mãdatum vet⁹ ẽ: v̄buz qd̄ audistis. Iterꝝ mãdatũ nouum scribo vobis qd̄ verꝝ ẽ ⁊ ī ipo ⁊ in vobis: qr tenebre trãsiert. et verꝝ lumẽ iaz lucet. Qui dicit se ī luce esse ⁊ frẽm suũ odit: ī tenebris est vsqz adhuc. Qui diligit fr̃em suũ ī lumine manet: et scãdalũ in eo nõ ẽ. Qui autẽ odit frẽm suũ ī tenebris ẽ ⁊ ī tenebris ābulat: ⁊ nescit q̃ eat: qr tenebre obcecauerꝝ oculos ei⁹. Scribo vobis filioli: qm̃ remittũt vobis pcta vr̃a ꝓpter nomez ei⁹. Scribo vob̄ pres: qm̃ cognouistis euz q̃ ab initio ẽ. Scribo vobis adolescẽtes: qm̃ vicistis malignũ. Scribo vobis infãtes: qr cognouistis pr̃em. Scribo vobis iuuenes: qm̃ fortes estis et v̄buz dei manet ī vobis: ⁊ vicistis malignũ. Nolite diligẽ mũdũ: neqz ea q̃ ī mũdo sũt. Si qs diligit mũduz: ñ ẽ caritas pr̃is in eo. Om̃ oe qd̄ ẽ in mundo ꝓcupiscẽcia carnis ẽ: ⁊ ꝓcupiscẽcia oculoꝝ: ⁊ supbia vite q̃ nõ ẽ ex pre: sz ex mũdo est. Et mũd⁹ trãsit ⁊ ꝓcupiscẽcia ei⁹. Qui aũ facit volũtatẽ dei: manet ī eternũ. Filioli mei: nouissiã hora ẽ. Et sic audistis qr antix̄ps venit: nũc aũ antix̄pi mlti facti sũt. Vñ scim⁹ qr nouissima hora ẽ. Ex nobis pdierũt: sz ñ erãt ex nobis. Nã si fuissent ex nobis: pmã sissẽt vtiqz nobiscũ. Sz vt manifesti sit: qm̃ nõ sũt om̃s ex nobis. Sz vos vnctõem habetis a scto: ⁊ nostis oĩa. Nõ scripsi vobis q̃si ignorãtibꝰ veritatẽ: sz q̃si scientibꝰ eaz: ⁊ qm̃ oe mẽdatiũ ex veritate nõ ẽ. Quis ẽ mẽdax: nisi is q̃ negat qm̃ ih̄s ẽ x̄p̄c: hic ẽ antix̄ps: q̃ negat pr̃em ⁊ filiũ. Om̃s q̃ negat filiũ nec pr̃em habz: q̃ ꝯfitẽt filiũ: ⁊ pr̃em hz. Vos qd̄ audistis ab initio. ī vobis pma neat: qr si ī vobis pmãserit qd̄ audistis ab initio: ⁊ vos ī filio ⁊ pre manebitis. Et hec ẽ r̃promissio: quaz ipe pollicit⁹ ẽ nob vitã etnã. Hec scripsi vob̄ d̄ hijs q̃ seducũt vos. Et vos vnctõez quã accepistis ab eo maẽat ī vobis. Et ñ necesse habetis vt aliqs doceat vos: sz sic vnctio ei⁹ docet vos de oibꝰ. Et verꝝ ẽ: ⁊ ñ ẽ mẽdatiũ. Et sic docuit vos: manete in eo. Et nunc filioli manete ī eo: vt cũ apparuerit habeam⁹ fiduciã: ⁊ nõ ꝯfũdamur ab eo in aduẽtu ei⁹. Si scitis qm̃ iust⁹ ẽ: scitote qm̃ ⁊ om̃s q̃ facit iusticiam ex ipso natus est. Capitulum .III.

Videte q̃lem caritatẽ dedit nob pr̃: vt filij dei nomiemur ⁊ sim⁹. Propter hoc mũd⁹ nõ nouit nos: qr nõ nouit eũ. Carissimi nũc filij dei sum⁹: ⁊ nõdũ apparuit q̃d erim⁹. Scim⁹ qm̃ cuz apparuerit similes ei erim⁹: qm̃ videbim⁹ euz sicuti ẽ. Et om̃s q̃ habz hãc spem ī eo: sctificat se sicut et ille sanct⁹ ẽ. Omnis q̃ facit pctm: ⁊ iniqtatẽ facit. Et pctm ẽ iniqtas. Et scitis qr ille apparuit vt pcta tolleret: ⁊ pctm in eo nõ ẽ. Om̃s q̃ ī eo manet nõ peccat. Et om̃s q̃ peccat nõ vidit eũ: nec cognouit eũ. Filioli: nemo vos seducat. Qui facit iusticiã iust⁹ ẽ. Sicut ⁊ ille iust⁹ ẽ. Qui facit peccatum ex d̄yabolo est: quoniaz ab initio d̄yabolus peccat. In hoc apparuit filius dei: vt dissoluat opera d̄yaboli. Om̃s qui natus est ex deo peccatum nõ facit: q̃niam semen ipsius in eo manet: ⁊ non potest peccare: quoniam ex deo natus ẽ. In hoc manifesti sunt filij dei et filij d̄yaboli. Omnis qui nõ est iustus nõ est ex deo: ⁊ q̃ nõ diligit fratrem suum. Quoniaz hec ẽ ānunciatio quã audistis ab initio: vt diligam⁹ alterutr̃. Non sicut cayn q̃ ex maligno erat: et occidit frẽm suũ. Et ꝓ q̃d occidit

eũ:Qm̃ opa ei⁹ maligna erãt:frīs aũt ei⁹ iusta.Nolite mirari frēs si odit vos mũd⁹. Nos scim⁹ qm̃ trãslati sum⁹ de morte ad vitã:qm̃ diligim⁹ frēs. Qui ñ diligit:manet ī morte. Ois q̃ odit frem suuz homicida ē. Et scitis qm̃ ois homicida nõ hẽt vitã eñã ī se manentẽ. In hoc cognouim⁹ caritatẽ dei: qm̃ ille aiam̃ suã p nobis posuit:et nos debem⁹ p fribz aias ponẽ. Qui habuerit substãciã hui⁹ mũdi ⁊ viderit frem suũ necesse hre ⁊ clauserit viscera sua ab eo:q̃mõ caritas dei manet ī eo: Filioli mei: nõ diligam⁹ vbo neq̄ lĩgua:sz ope ⁊ veritate. In hoc cognoscim⁹ qm̃ ex veritate sum⁹:⁊ ī pspcu ei⁹ suadebim⁹ corda nr̃a. Qm̃ si r̃prehẽderit nos cor nr̃m: maior ē de⁹ corde nr̃o:⁊ nouit oia. Carissimi si cor nr̃m ñ reprehẽderit nos fiduciã hẽmus ad deũ : ⁊ q̃cq̃d pecierim⁹ accipiem⁹ ab eo qm̃ mãdata ei⁹ custodim⁹:⁊ ea q̃ sũt placita corã eo facim⁹. Et hoc ẽ mandatũ ei⁹ vt credamus ī noie filij ei⁹ ihu xp̃i:⁊ diligam⁹ alterutz sicẽ dedit mãdatũ nob. Et q̃ suat mãdata ei⁹ ī illo manet:et ipe ī eo. Et in hoc scim⁹:qm̃ manz ī nob ī spũ quẽ dedit nob. Ca. .IIII.

Carissimi: nolite oi spũi credẽ: sed pbate spũs si ex deo sint: qm̃ mlti pseudo pphete exierũt ī mundũ . In hoc cognoscit spũs dei. Ois spũs q̃ cõfitet ihm xp̃m ī carne venisse.ex deo ē. Et omis spũs q̃ soluit ihm.ex deo nõ ē: et h̃ ē antixp̃c de q̃ audistis qm̃ veit:et nũc iã ī mũdo ē. Vos ex deo estis: filioli ⁊ vicistis eũ:qm̃ maior ē q̃ ī vobis ē: q̃ q̃ ī mũdo. Ipsi ỏ mũdo sũt:iõ de mũdo loquũt:et mũd⁹ eos audit. Nos ex deo sum⁹. Qui nouit deũ audit nos:q̃ nõ ē ex deo ñ audit nos. In hoc cognoscim⁹ spm̃ veritatis ⁊ spm̃ errois. Carissimi diligam⁹ nos ĩuicem: qz caritas ex deo est . Et omuis qui diligit ex deo natus est: et cognoscit deum. Qui nõ diligit non habet caritatem ⁊ non nouit deũ: quoniã de⁹ caritas ē. In hoc apparuit caritas dei ī nobis:qm̃ filiũ suũ vnigenitũ misit deus ī mundz:vt viuam⁹ p eũ. In hoc ē caritas nõ q̃si dilexerim⁹ deũ:sz qm̃ ipse prior dilexit nos:⁊ misit filiũ suũ ppitiatõem p peccatis nr̃is. Carissimi:si deus dilexit nos:⁊ nos debem⁹ alterutz diligẽ . Deũ nemo vidit vnq̄. Si diligam⁹ ĩuicẽ de⁹ ī nobis manet:⁊ caritas ei⁹ ī nobis pfecta est. In hoc cognoscim⁹ qm̃ ī eo manem⁹ ⁊ ipe ī nobis: qm̃ de spũ sãcto suo dedit nob. Et nos vidim⁹ ⁊ testificamur:qm̃ pr̃ misit filiũ suũ saluatorẽ mũdi . Quisq̃s pfess⁹ fuerit qm̃ ihs ē fili⁹ dei:de⁹ ī eo manet ⁊ ipe ī deo. Et nos cognouim⁹ ⁊ credidim⁹ caritati quã hẽt deus ī nob. Deus caritas ē:⁊ q̃ manet ī caritate ī deo manet:⁊ de⁹ ī eo. In hoc pfcta ē caritas dei nobiscũ:vt fiduciã habeam⁹ ī die iudicij:qz sic̃ ille ē:⁊ nos sum⁹ ī hoc mũdo. Timor ñ ē ī caritate: sz pfecta caritas foras mittit timorẽ:qm̃ timor penã hz. Qui aũ timet ñ ē pfect⁹ ī caritate. Nos g̃ diligam⁹ deũ:qm̃ de⁹ prior dilexit nos. Si q̃s dixerit qm̃ diligo deũ ⁊ frem suũ oderit:mẽdax ē. Qui eĩ nõ diligit frez suũ quẽ videt: deũ quez nõ videt qũo pt diligẽ? Et hoc mãdatũ habem⁹ a deo:vt q̃ diligit deũ:diligat et frem suum.

Capitulum .V.

Omnis q̃ credit qm̃ ihs ē xp̃c:ex deo natus ē. Et ois q̃ diligit eũ q̃ genuit: diligit ⁊ eũ q̃ natus ē ex eo. In hoc cognoscim⁹ qm̃ diligim⁹ natos dei:cuz deũ diligam⁹:⁊ mãdata ei⁹ faciam⁹. Hec ē em̃ caritas dei vt mãdata ei⁹ custodiam⁹:⁊ mãdata ei⁹ grauia nõ sũt . Qm̃ omne q̃d natũ est ex deo vincit mundũ:⁊ hec ē victoria q̃ vincit mũdũ: fides nr̃a. Quis ē autẽ q̃ vincit mundũ:nisi q̃ credit qm̃ ihes⁹ ē filius dei . Hic ē q̃ venit p aquã et sãguinem ihs xp̃c. Nõ ī aqua solũ:sz ī aqua ⁊ sãguine. Et spiritus ē q̃ testificat:quoniam xp̃c est veritas. Quoniaz tres sũt qui testimoniũ dant in celo.pater.verbũ.⁊ spũssanctus:⁊ hij tres vnuz sunt. Et tres sũt qui testimoniũ dãt ī terra.spũs.aqua.⁊ sãguis:⁊ tres vnũ sunt. Si testimoniuz hoim accipim⁹: testimoniuz dei maius ē . Quoniaz hoc est testimoniũ dei qd̃ maius ē:quoniã testificatus ē de filio suo . Qui credit in filiũ dei habet testimoniũ dei in se. Qui non credit filio mendacẽ facit eum:quia nõ credit in testimoniũ quod testificatus ē de⁹ de filio suo. Et hoc ē testimoniũ:quoniã vitaz eñã dedit nobis de⁹: et hec vita ī filio ei⁹ ē. Qui habet filiũ habet vitã:qui ñ habet filium dei:vitã nõ habet. Hec scribo vobis: vt sciatis qm̃ vitam habetis eternã:q̃ creditis ī noie filij dei . Et hec est fiducia quã habem⁹ ad deũ:qz q̃cũq̄ pecierim⁹ secũduz volũtatem ei⁹ audit nos. Et scim⁹ qz audit

nos:quicqd pecierim?. Scimus:qm̃ habe-
m? petitões q̃s postulam?ab eo. Qui scit
frẽm suũ peccare pcm̃ nõ ad mortẽ:petat
vt dabit ei vita peccanti nõ ad'mortẽ. Est
pcm̃ ad mortẽ: ñ p illo dico vt roget q̃s.
Oĩs iniqtas pcm̃ ẽ:et est pcm̃ ad mortẽ.
Scim?qz oĩs q̃ nat?ẽ ex deo ñ peccat:sz ge
neratõ dei ꝓseruat eũ:q malign?nõ tanget
eũ. Scimus qm̃ ex deo sum?:q mund?tot?
i maligno positus ẽ. Et scimus qm̃ fili?dei
venit q dedit nobis sensũ:vt cognoscamus
vez deũ:q simus in vero filio eius. Hic est
verus deus:q vita eterna. Filioli:custodi-
te vos a simulacris.

Explicit epistola p̃ma beati iohãnis apo-
stoli. Incipit argumẽtum in epistolaz
eiusdem secundam.

Scz adeo ad sanctam feminam
scribit vt eandem dominam nõ
dubitet litteris appellare:eiusdẽ-
q̃ filijs testimoniuz q̃ ambulẽt
in veritate perhibeatur.

Finit argumentum. Incipit epistola bea-
ti iohannis apostoli secunda.

Senior: electe dñe et natis
ti?q̃s ego diligo in verita-
te:q ñ ego solus sed q oẽs
q̃ cognouerũt veritatẽ: ꝓ
veritatẽ q̃ pmanet i vobis
q vobiscũ erit ieternũ. Sit
vobiscũ grã. miserior dia. pax a deo p̃re:q
a xp̃o ihesu filio p̃ris in veritate q carita-
te. Gauisus sũ valde qm̃ iueni ó filijs tuis
ambulantes i veritate:sicut mãdatũ acce-
pim?a patre. Et nũc rogo te dña nõ tanq̃
mãdatũ nouũ scribens tibi: sed qd habui-
m?ab initõ: vt diligam?alterutz. Et hec ẽ
caritas:vt ãbulemus ꝑm mãdata ei?. Hoc
em̃ ẽ mãdatũ: vt quẽadmodũ audistis ab
initõ in eo ãbuletis:qm̃ mlti seductoꝛes ex-
ierũt in mũdũ qui nõ ꝓfitent ihesum xp̃m
venisse in carnẽ. Hic ẽ seductoꝛ q antixp̃s.
Videte vosmetipsos ne perdatis.que opati
estis:sed vt mercedẽ plenã accipiatis. Sci-
entes q oĩs q̃ ꝛcedit q nõ pmanet i doctriã
xp̃i:deũ nõ habet. Qui pmanet i doctrina:
hic p̃rez q filiũ habet. Si quis veit ad vos
q hãc doctrinam nõ affert:nolite recipere
eum in domũ:nec aue ei dixeritis. Qui em̃
dicit illi aue:ꝓmunicat opibo ei?malignis:
Ecce p̃dixi vobis vt i die dñi nri ihu xp̃i ñ
ꝓfundami. Plura hñs vobis scribẽ: nólui
p cartam q attramentũ. Spero em̃ me fu-
turz apud vos:q os ad os loq̃: vt gaudiuz
vr̃m plenũ sit. Salutãt te filie sororis tue
electe. Gracia tecum amen.

Explicit epla secũda bti iohãnis apli. In
cipit argumẽtũ i epl'am eiusdem tercian.

Giuz pietatis causa extollit at-
q̃ vt in ipsa pietate maneat ex-
hortatur:diotrepez impietatis
q superbie causa obiurgat:deme-
trio autẽ bonum testimoniuz ꝓhibet cum
fratribus vniuersis.

Finit argumentũ. Incipit epistola bti
iohannis apostoli tercia.

Senior:gaio carissimo.quẽ
ego diligo in veritate. Ca-
rissime ó omĩbz oratõnem
facio ꝓspere te igredi q va
lere: sicut ꝓspere agit aĩa
tua. Gauisus sum valde ve
nientibz fratribz q testimoniũ ꝓhibentibus
veritati tue:sicut tu in veritate ambulas.
Maiorem hoz nõ habeo graciaz:q̃ vt au-
diam filios meos in veritate ambulantes.
Carissime.fidelit facis quicqd operis in
fratres:q hoc in pegrinos.qui testimoniũ
reddiderũt caritati tue in ꝓspectu ecclesie:
quos bñfaciẽs deducis digne deo. Pro no-
mie em̃ eius ꝓfecti sunt:nihil accipientes
a gentibz. Nos ergo debem?suscipere huius
modi:vt coopatores sim?veritatis. Scri-
psissem forsitan ecclesie:sz is qui amat pri
matum gerere in eis diotrepes.nõ recipit
nos. Propter hoc si venero ꝓmoueam ei?
opa que facit: verbis malignis garriens i
nos. Et quasi nõ ei ista sufficiant:neq ipe
suscipit fratres:q eos qui suscipiũt ꝓhibet
q de eccl'ia eicit. Carissime noli imitari ma
lum:sz q bonuz est. Qui bñfacit ex deo ẽ:
qui malefacit nõ vidit deum. Demetrio te
stimonium reddit ab omĩbus q ab ipsa ve
ritate: sz q nos testimonium ꝓhibemus:q
nosti qm̃ testimoniũ nr̃m vez ẽ. Multa ha
bui tibi scrbe:sz nolui p attramẽtũ q cala-
mũ scribere tibi. Spero autẽ ptinus te vi-
dere:et os ad os loq̃mur. Pax tibi. Salu-
tant te aici. Saluta tu amicos noiatim.

Explicit epla tercia bti iohãnis apli. In-
cipit argumẽtũ in epl'az bti iude apostoli.

Ildas apostolus. fratres de corruptoribus vie veritatis ita informat vt illicitum esse dissertet de subiugo semel erutos fuitutis. denuo opam suã offitijs nouare seruilibus.

Finit argumtũ. Incipit epla iude apli.

Ildas ihesu xpi seruus ff at iacobi: hijs q̃ sunt ĩ deo pfe dilectis. et xpo ihu cõ seruatis ⁊ vocatis. Miseri cordia vobis ⁊ pax ⁊ caritas adimpleaf. Carissimi omnẽ solicitudinez faciens scribẽdi vobis de ꝓmuni vra salute necesse habui scribere vobis: deꝓcans supcertari semel ẽdite sãctis fidei. Subintroierũt eñ q̃dam hoies q̃ olim ꝓscripti sũt ĩ hoc iudicio impij: dñi nri gciam trãsferentes ĩ luxuriã: et solum dñatorez ⁊ dñm nrm ihesũ xpm negantes: Cõmonere aũt vos volo sciẽtes semel omnia: qm̃ ihesꝰ pplm de terra egipti saluans. scdo eos q̃ nõ crediderũt pdidit. Angelos vero q̃ nõ seruauerũt suũ principatũ sz dereliquerũt suũ domiciliũ: ĩ iudiciũ magni diei vinculis eternis sub caligine reſuauit. Sicut sodoma et gomorra ⁊ finitime ciuitates simili modo exfornicate ⁊ abeũtes pꝰ carnem alterã: facti sũt exemplũ. ignis eẽni penã sustinentes. Similit ⁊ hij q̃ carnẽ q̃dez maculant: dñationẽ aũt spernũt: maiestatem aũt blasphemãt. Cuz michael archangelus cũ dyabolo disputãs altercaretur de moysi corpe: nõ ẽ ausus iudiciuz inferre blasphemie. sz dixit. Imperet tibi deꝰ. Hij aũt q̃cunq; q̃dem ignorãt blasphemãt: q̃cunq; aũt naturaliter tanq̃ multa aialia norũt in hijs corrũpunf. Ve illis q̃ via cayn abierũt: ⁊ errore balaam mercede effusi sũt: ⁊ in cõtradictione chore abierũt. Hij sunt in epulis suis macule ꝓuiuantes: sine timore. semetipsos pascẽtes: nubes sine aq̃ q̃ a vẽtis circũuerũtur: arbores autumnales infructuose. bis mortue. eradicate: fluctus feri maris. despumãtes suas confusiones: sydera errãtia: quibo pcella tenebrarũ ꝓseruata ẽ ieternũ. Prophetauit aũt ⁊ de hijs septimꝰ ab adam. enoch dicẽs. Ecce venit dñs in sanctis milibo suis facẽ iudicium cõtra omnes: ⁊ arguere omnes ipios de omnibo opibus impietatis eoz: quibus impie egerũt: ⁊ de omibo duris q̃ locuti sũt conf deũ peccatores impij. Hij sũt murmuratores q̃relosi scom desideria sua ambulãtes: ⁊ os eoz loquit supbiã: mirantes pſonas questus causa. Vos aũt carissimi memores estote vboz q̃ pdicta sũt ab apostolꝰ dñi nri ihesu xpi: q̃ dicebant vobis qm̃ in nouissimis tpibo venient illusores scom desideria sua ãbulantes ĩ impietatibo. Hij sũt q̃ segregant semetipsos: aiales: spiritũ nõ habẽtes. Vos autẽ carissimi supedificãtes vobmetipos sanctissime nre fidei: ĩ spũsancto orãtes. ipsos vos ĩ dilectõe dei seruate: expectãtes misericordiã dñi nri ihesu xpi ĩ vitam eternã. Et hos q̃dem arguite iudicatos: illos vero saluate de igne rapiẽtes. Alijs aũt miseremi ĩ timoe dei: odiẽtes ⁊ eã q̃ carnalis ẽ maculatã tunicaz. Ei aũt qui potens ẽ vos ꝓseruare sine peccato. ⁊ ꝓstituere añ ꝓspectũ glorie sue imaculatos in exultatõne: soli deo saluatori nro. ꝑ ihesũ xpm dñm nrm gloria magnificẽtia iperiũ ⁊ potestas añ omne seculũ: et nũc ⁊ ĩ omia secula seculoz amen.

Explicit epistola beati iude apostoli. Incipit prologus bti iohãnis ĩ apocalipsim.

Iohannes apostolus ⁊ euangelista ĩ christo electus ĩ tanto amore dilectionis vberior habitus est. vt in cena supra pectus eiꝰ recũberet ⁊ ad crucem astanti soli mrem ꝓpriaz ꝓmendasset: vt quẽ nubere volentẽ: ad amplexũ vginitatis asciuerat: ipsi ab custodiendã vginez ẽdidisset. Dic itaq; cũ ꝓpter vbum dei ⁊ testimoniũ ihu xpi ĩ pathmos insulã sortiretur exiliũ: illic ab eodez apocalipsis poste sa describit: vt sicut ĩ principio canonis ibẽ libri geneseos icorruptibile prĩcipiuz ꝓnotat: ita etiã icorruptibilis finis ꝑ vginẽ ĩ apocalipsi redderet dicẽtis. Ego sum alpha ⁊ o: initiũ ⁊ finis. Dic ẽ iohannes. qui sciens supueniſſe sibi diẽ egressionis de corpore cõuocatis ĩ epheso discipulis detestẽdit inde fossũ sepulture sue locũ: oratõneq; cõpleta reddidit spm̃. tam a dolore mortis factus extraneus: q̃ a corruptõe carnis nosc alienꝰ. Cuiꝰ tñ scripture dispositõ vl li bri ordinatõ iõ ⁊ nobis ꝑ singula nõ exponit: vt nesciẽtibo inq̃rendi desideriũ collocetur: ⁊ querẽtibus laboris fructus. ⁊ deo magisterij doctrina seruetur.

Explicit prologus. Incipit liber apocalipsis beati iohannis apostoli.

Apocalipsis ihu xpi quã dedit illi deꝰ palam facẽ suis suis q̃ oportet fieri cito: et significauit mittẽs p̃ ãgelu suũ suo suo iohãni q̃ testimoniũ phibuit verbo dei: et testimoniũ ihu xpi ĩ hijs q̃cũq; vidit. Bẽs q̃ legit et q̃ audit ỽba ꝓphetie huiꝰ: et seruate ea q̃ ĩ ea scripta sũt. Tempꝰ enĩ ꝓpe ẽ. Johãnes septẽ ecclesijs q̃ sũt ĩ asia. Grã vobis et pax ab eo q̃ ẽ et q̃ erat et q̃ venturꝰ ẽ: et a septẽ spiritibꝫ q̃ ĩ ꝓspectu throni eiꝰ sũt: et a ihu xpo q̃ ẽ testis fidelis ꝓmogenitus mortuoꝝ et prĩceps regũ terre: q̃ dilexit nos et lauit nos a pctis nr̃is ĩ sanguĩe suo et fecit nos regnũ et sacerdotes deo et pr̃i suo: ipsi gl'a et imperiũ: ĩ scl'a scl'oꝝ amẽ. Ecce venit cũ nubibꝫ: et videbit eũ oĩs oculꝰ: et q̃ eum pupugerũt. Et tũc plangẽt se sup eũ oẽs ẽbus terre: etiã amẽ. Ego sũ alpha et o: prĩcipiũ et finis. dicit dn̄s deꝰ q̃ est et q̃ erat et q̃ venturꝰ ẽ oĩpotens. Ego iohãnes fr̃ vr̃ et ꝓticeps ĩ ẽbulatõe et r̃gno et paciẽcia ĩ xpo ihu: fui ĩ ĩsula q̃ appellaẽ pathmos ꝓpt̃ ỽbũ dei et testimoniũ ihu xpi. Fui ĩ spũ ĩ dn̄ica die: et audiui pꝰ me vocẽ magnã tanq̃ tube dicẽtis. Quod vides scribe ĩ libro: et mitte septẽ ecclijs q̃ sũt ĩ asia epheso et smirne et pgamo et thiatire et sardis et philadelphie et laodicie. Et conversus sũ: vt viderẽ vocẽ q̃ loq̃batꝰ mecũ. Et conversus vidi septẽ cãdelabra aurea: et ĩ medio septẽ cãdelabroꝝ aureoꝝ similẽ filio hoĩs vestitũ podere: et p̃cinctũ ad mamillas zona aurea. Caput aũt eiꝰ et capilli erãt cãdidi tanq̃ lana alba: et tanq̃ nix. Et oculi eiꝰ tanq̃ flãma ignis: et pedes eiꝰ similes auricalco sicẽ ĩ camino ardenti. Et vox illiꝰ tanq̃ vox aq̃ꝝ multaꝝ: et habebat ĩ dextera sua stellas septẽ. Et de ore eiꝰ gladius vtraq; pte acutꝰ exibat: et facies eiꝰ sicut sol lucet ĩ ỽtute sua. Et cum vidissẽ eũ: cecidi ad pedes eiꝰ tanq̃ mortuꝰ. Et posuit dexterã suã sup me dicens. Noli timẽ. Ego sum primus et nouissimꝰ et viuus: et fui mortuus et ecce sum viuens ĩ secula seculoꝝ: et habeo claues mortis et inferni. Scribe q̃ q̃ vidisti et q̃ sunt: et q̃ oportet fieri pꝰ hec. Sacramentũ septem stellaꝝ quas vidisti ĩ dextera mea et septẽ candelabra aurea: septem stelle angeli sunt septẽ ecclesiaꝝ: et candelabra septẽ. septẽ ecclesie sũt.

Capitulum .II.

Et ãgelo ephesi ecclesie scribe. Hec dicit qui tenet septẽ stellas in dextera sua: qui ãbulat ĩ medio septem candelabroꝝ aureoꝝ. Scio opa tua et labore et paciẽciã tuã: et q̃ nõ potes sustinere malos. Et temptasti eos q̃ dicũt se apostolos esse et nõ sunt: et ĩueniſti eos mẽdaces. Et paciẽciã habes: et sustinuisti ꝓpter nomen meũ: et nõ defeciſti. Sed habeo aduersum te pauca: q̃ caritatẽ meã primã reliquisti. Memor esto itaq; vñ excideris: et age penitẽciã: et prima opa fac. Sinautẽ: venio tibi et mouebo candelabrũ tuũ de loco suo: nisi penitẽciam egeris. Sed hoc habes q̃ odisti facta nicholaitaꝝ: que et ego odi. Qui habet aures audiat: q̃d spũs dicat ecclesijs. Vincẽti dabo edere de ligno vite: qđ ẽ in padiso dei mei. Et angelo smirne ecclesie scribe. Hec dicit primꝰ et nouissimꝰ: qui fui mortuus et viuit. Scio tribulatõem tuã et pauptatem tuã: sed dives es et blasphemaris ab hijs q̃ se dicũt iudeos esse et nõ sũt: sed sunt synagoga sathane. Nihil horꝝ timeas q̃ passurꝰ es. Ecce missurꝰ ẽ dyabolus ex vobis in carcerẽ vt tẽptemini: et habebitis tribulatõnem diebꝰ decẽ. Esto fidelis vsq; ad mortẽ: et dabo tibi coronã vite. Qui hꝫ aurem audiat: q̃d spũs dicat ecclesijs. Qui vicerit: nõ lesẽ a morte secunda. Et angelo pgami ecclesie scribe. Hec dicit q̃ hꝫ rũphe am ex vtraq; pte acutã. Scio vbi habitas vbi sedes ẽ sathane: et tenes nomẽ meũ et nõ negasti fidẽ meã. Et ĩ diebꝰ illis antiphas testis meꝰ fidelis q̃ occisus ẽ apud vos: vbi sathanas habitat. Sed habeo aduersus te pauca: q̃ habes illic tenẽtes doctrinã balaam q̃ docebat balac mittere scandalũ corã filijs isr'l edere et fornicari: ita habes et tu tenẽtes doctrinã nicholaitaꝝ. Similiter penitẽciam age: si q̃ minꝰ: veniã tibi cito et pugnabo cum illis ĩ gladio oris mei. Qui habet aurẽ audiat: quid spiritus dicat ecclesijs. Vincẽti dabo manna absconditũ: et dabo illi calculum candidũ et in calculo nomen nouum scriptũ: qđ nemo scit nisi q̃ accipit. Et ãgelo thiatire ecclie scribe. Hec dicit filius dei: q̃ habet oculos tanq̃ flammaꝝ ignis: et pedes eius similes auricalco

Nouí opa tua ⁊ fidē ⁊ caritatē tuā ⁊ mīste-
riū ⁊ paciēciā tuā: ⁊ opa tua nouissīa plā
prioꝛibꝰ. Sꝫ habeo aduersū te pauca qꝛ p-
mittis mlierē ihezabel q̄ se dicit ꝓpheten do
cere ⁊ seducē ꝑuos meos: fornicari ⁊ mā-
ducare de ydolotitis. Et dedi illi tps vt pe-
nitēciā ageret: ⁊ ñ vult penitere a fornica
tōne sua. Ecce ego mitto eā ī lectū: ⁊ q̄ me
chāt cū ea ī tribulatōe maxima erūt: nisi pe
nitēciā ab opibꝰ suis egerīt: ⁊ filios eiꝰ int̄
ficiā ī mortē: ⁊ sciēt oēs ecclesie qꝛ ego sum
scrutās renes ⁊ coꝛda: ⁊ dabo vnicuiq; vīm
secūdū opa vr̄a. Vobis aūt dico et ceteris
qꝛ thiatire estis. q̄cūq; ñ hñt doctrinā hāc
et q̄ nō cognouer̄t altitudinē sathane quē-
admodū dicūt: nō mittā sup vos aliud pō
dus: tñ id qō habetis tenete donec veniaz.
Et qui vicerit ⁊ custodierit vsq; ī finē opa
mea: dabo illi pt̄atē sup gētes ⁊ reget eas
ī virga ferrea ⁊ tanq̄ vas figuli cōfringēt sī-
cut ⁊ ego accepi a pr̄e meo: ⁊ dabo illi stel-
lā matutinā. Qui hz aurē audiat: qd spūs
dicat ecclesijs. ¶ Capitulum .III.

HEc angelo ecclie sardis scribe. Hec
dicit q̄ hz septē spūs dei: et septem
stellas. Scio opa tua: qꝛ nomē ha
bes q̄ viuas: ⁊ mortuꝰ es. Esto vigilās. ⁊ cō-
firma cetera q̄ moꝛitura erāt. Nō ei iuenio
opa tua plena corā deo meo. Jn mēte q̄ ha
be q̄liter acceperis ⁊ audieris ⁊ ꝛua: ⁊ peni-
tēciā age. Si q̄ nō vigilaueris veniā ad te
tanq̄ fur: ⁊ nescies q̄ hora veniā ad te. Hz
habes pauca noīa ī sardis q̄ nō inq̄naueꝛ
vestimēta sua: ⁊ ābulabūt mecū ī albis qꝛ di
gni sūt. Qui vicerit sic vestiet vestimītis al
bis: ⁊ nō delebo nomē eiꝰ de libro vite: ⁊ cō
fitebor nomē eiꝰ corā pr̄e meo et corā āgel̄
eiꝰ. Qui hz aurē audiat: qd dicat spūs ec-
clesijs. Et āgelo philadelphie ecclie scribe.
Hec dicit scs ⁊ verꝰ q̄ hz clauē dauid: q̄ a-
pit ⁊ nemo claudit: claudit ⁊ nemo aperit.
Scio opa tua. Ecce dedi corā te ostiū aper
tū qd nemo pt̄ claudē: qꝛ modicā habes vir-
tutē ⁊ ꝛuasti vbū meū: ⁊ nō negasti nomē
meū. Ecce dabo de synagoga sathane q̄ di-
cūt se iudeos esse ⁊ nō sūt: sz mētiūt. Ecce
faciā illos vt veniāt et adorēt añ pedes tu-
os: et sciēt qꝛ ego dilexi te. Quōm ꝛuasti vbū
pacīēcie mee: ⁊ ego ꝛuabo te ab hora tēpta
cōis q̄ vētura ē ī orbē vniuersū tēptaꝛe hi-
tātes ī ra. Ecce veio cito. Tene qd habes
vt nemo accipiat coronā tuā. Qui vicerit
faciā illū colūnā ī tēplo dei mei: ⁊ foras ñ
egredier̄ āplius. Et scribā sup eū nomē dei
mei et nomē ciuitatis dei mei noue hir'lm
q̄ descēdit de celo a deo meo: et nomē meuz
nouū. Qui hz aurez audiat: qd spūs dicat
ecclijs. Et āgelo laodicie ecclie scribe. Hec
dicit amē testis fidel' ⁊ verꝰ: q̄ ē pricipium
creature dei. Scio opa tua: qꝛ neq; frigidꝰ
es neq; calidꝰ. Vtinā frigidꝰ esses aut cali-
dꝰ. Sꝫ qꝛ tepidꝰ es ⁊ nec frigidꝰ nec calidꝰ.
icipiā te euomē ex ore meo: qꝛ dicis q̄ di-
ues sū ⁊ locupletatꝰ ⁊ nulliꝰ egeo: et nescis
qꝛ tu es miser ⁊ miserabil'. ⁊ paup et cecꝰ et
nudꝰ. Suadeo tibi emē a me aur̄ ignitū p-
batū vt locuples fias: ⁊ vestimītis albꝫ idua
ris vt nō appareat cōfusio nuditatis tue: et
collirio munge oc'los tuos vt videas. Ego
q̄s amo. arguo ⁊ castigo. Emulaē q̄ ⁊ peni
tēciā age. Ecce sto ad ostiū ⁊ pulso. Si q̄s
audierit vocē meā ⁊ apuerit mihi ianuā ī-
trabo ad illū: ⁊ cenabo cū illo: ⁊ ipe mecuz.
Qui vicerit dabo ei sedē mecum ī throno
meo: sic ⁊ ego vici ⁊ sedi cū pr̄e meo ī thro
no eiꝰ. Qui habet aurē audiat: qd spiritus
dicat ecclesijs. ¶ Capitulum .IIII.

POst hec vidi: ⁊ ecce ostiū aptū ī ce-
lo: ⁊ vox p̄ma quā audiui tāq̄ tu-
be loq̄ntis mecū dicēs. ascēde huc:
⁊ ostendā tibi q̄ oportz fieri cito. Pꝰ hec sta
tī fui ī spū. Et ecce sedes posita erat ī celo:
⁊ sup̄ sedē sedēs. Et q̄ sedebat sil'is erat aspe
ctui lapidis iaspidis et sardis ⁊ yris erat ī
circuitu sedis sil'is visioī smaragdine. Et ī
circuitu sedis sedilia vigintiq̄tuoꝛ: et sup̄
thꝛonos vigintiq̄tuoꝛ seniores sedētes cir
cūamicti vestimītis albꝫ ⁊ ī capitibꝰ eoꝝ co
rone auree. Et de throno pcedūt fulgura ⁊
voces ⁊ tonitrua: ⁊ septē lāpades ardētes
añ thꝛonū q̄ sūt septē spūs dei. Et ī ꝓspectu
sedis tāq̄ mare vitreū sile cristallo: ⁊ ī me
dio sedis ⁊ ī circuitu sedis q̄tuoꝛ aīalia ple
na oc'lis añ ⁊ retro. Et aīal primū sile leo-
ni. ⁊ scdm similе vitulo: ⁊ tertiū aīal hñs fa-
ciē q̄si hoīs: ⁊ q̄rtū aīal simile aq̄le volāti.
Et q̄tuoꝛ aīalia singula eoꝝ habebāt alas
senas: et ī circuitu ⁊ intꝰ plena sūt oculis.
Et requiē nō habebāt die ac nocte dicētia
sanctꝰ sāctus sāctus dñs deus omnipotēs:
q̄ erat ⁊ q̄ est ⁊ qui venturꝰ ē. Et cū darent
illa aīalia gloriam ⁊ honoꝛē et bñdictōem
sedenti sup thꝛonū viuenti ī secula seculo-
rū: pcidebāt viginti quatuoꝛ seniores ante

sedentẽ ĩ throno et adorabãt viuentẽ ĩ scla
scloꝝ: ⁊ mittebãt coronas suas añ thronũ
dicẽtes. Dignꝰ es dñe deꝰ nr̃ accipe glam ⁊
honorẽ ⁊ vtutẽ: qꝛ tu creasti oĩa: ⁊ ꝓpt̃ vo-
lũtatẽ tuã erãt ⁊ creata sũt. Ca. .V.

ET vidi ĩ dextera sedentis supꝫ thro-
nũ libꝝ scriptũ intꝰ ⁊ foris: signa-
tũ sigillꝭ septẽ. Et vidi angelũ fortẽ
⁊ ꝑdicantẽ voce magn̄. Quis ẽ dignꝰ apire
libꝝ ⁊ soluere signaclã eiꝰ? Et nemo pote-
rat neqꝫ ĩ celo neqꝫ ĩ terra neqꝫ subtꝰ trã a-
pire libꝝ: neqꝫ respicere illũ. Et ego flebaꝫ
multũ: qm̃ nemo dignꝰ iuentꝰ ẽ apire libꝝ
nec videˊ eũ. Et vnꝰ de seniorib⁹ dixit mihi.
Ne fleueris. Ecce vicit leo de tribu iuda ra
dix dauid apire libꝝ ⁊ soluere septẽ signa-
cula eiꝰ. Et vidi: ⁊ ecce ĩ medio throni ⁊ q̃-
tuor aĩaliũ ⁊ ĩ medio senioꝝ agnuꝫ stantẽ
tanq̃ occisũ hñtẽ cornua septẽ ⁊ oculos se-
ptẽ: q̃ sũt septẽ spũs dei missi ĩ oẽm trã. Et
venit: et accepit de dextera sedẽtis ĩ throno
libꝝ. Et cũ apuisset libꝝ. q̃tuor aĩalia ⁊ vi-
gintiq̃tuor seniores ceciderũt coraꝫ agno
hñtes siguli cythꝫaras ⁊ fialas aureas ple-
nas odoramꝫtoꝝ q̃ sũt oratões sãctoꝝ: ⁊ cã-
tabãt canticũ nouũ dicẽtes. Dignꝰ es dñe
accipe libꝝ ⁊ apire signaclã eiꝰ: qm̃ occisꝰ
es ⁊ redemisti nos deo ĩ sanguĩe tuo ex omi
tribu ⁊ lingua ⁊ ꝓpl̃o ⁊ natõne: ⁊ fecisti nos
deo nr̃o regnũ ⁊ sacerdotes ⁊ regnabim⁹ su
p̄ terrã. Et vidi: ⁊ audiui vocẽ ãgeloꝝ mlt̃-
toꝝ ĩ circuitu throni et aĩaliũ ⁊ senioꝝ: et
erat numerꝰ eoꝝ milia miliũ dicẽtiuꝫ voce
magn̄. Dignꝰ ẽ agnꝰ q̃ occisus ẽ accipe vtu-
tẽ ⁊ diuinitatẽ ⁊ sapiencĩã: ⁊ fortitudinẽ ⁊
honorẽ ⁊ gl̃am ⁊ bñdictõem. Et oẽm crea-
turã q̃ ĩ celo ẽ ⁊ sup̄ trã ⁊ sub terra. ⁊ q̃ sũt ĩ
mari ⁊ q̃ ĩ eo: oẽs audiui dicẽtes sedẽti in
throno ⁊ agno. Bñdictio ⁊ honor ⁊ gloria
et potestas ĩ scla seculoꝝ. Et q̃tuor aĩalia
dicebãt amẽ. Et vigintiq̃tuor seniores ceci
derũt ĩ facies suas: ⁊ adorauerũt viuentẽꝫ
ĩ secula seculoꝝ. Capitulum .VI.

ET vidi q̄ apuisset agnus vnũ de sep-
tẽ sigillis: et audiui vnũ de q̃tuor
aĩalibꝫ dicens tanq̃ voce tonitrui.
veni ⁊ vide. Et vidi: ⁊ ecce equus albus .et
q̃ sedebat sup̄ illũ habebat arcũ. ⁊ data ẽ ei
corona: et exiuit vincẽs vt vinceˊt. Et cũ a-
peruisset sigillũ secundũ: audiui secundũ
aĩal dicẽs. Veni et vide. Et exiuit aliꝰ equꝰ
rufus: ⁊ q̃ sedebat sup̄ illũ datum ẽ ei vt su-
meret pacẽ de terra. ⁊ vt ĩuicẽ se inꝫficiant:
⁊ datus ẽ ei gladius magnꝰ. Et cũ aperuis
set sigillũ terciũ: audiui terciũ aĩal dicẽs.
Veni ⁊ vide. Et ecce equꝰ niger: ⁊ q̃ sedebat
sup̄ illũ habebat staterã ĩ manu sua. Et au
diui tanq̃ vocẽ de medio q̃tuoꝝ aĩaliũ dicẽ-
tiũ. Bilibris tritici denario vno: ⁊ tres bi-
libres ordei denario vno: ⁊ vinũ ⁊ oleuꝫ ne
leseris. Et cũ aperuisset sigillũ quartũ au-
diui vocẽ quarti aĩalis dicẽtis. Veni et vi-
de. Et ecce equꝰ pallidꝰ: ⁊ q̃ sedebat sup̄ euꝫ
nomẽ illi mors: ⁊ ĩfernus seq̃batꝫ eũ. Et da
ta ẽ illi pt̃as sup̄ q̃tuoꝝ ptes terre: inꝫficere
gladio fame ⁊ morte ⁊ bestijs trę. Et cũ a-
peruisset sigillũ quintum: vidi subtꝰ altare
aĩas interfectoꝝ ꝓpt̃ verbũ dei: ⁊ propt̃ te-
stimonium qd̄ habebãt. Et clamabãt voce
magn̄ dicentes. Usqꝙ dñe sanctꝰ ⁊ verꝰ non
iudicas ⁊ n̄ vindicas sãguinẽ nr̃m de hijs q̃
habitãt ĩ terra: Et datę sũt illis singule sto-
le albe: ⁊ dictũ ẽ illis vt requiescerent adhuc
tẽpus modicũ: donec ꝯpleanꝫ cõserui eoꝝ
⁊ frẽs eoꝝ q̃ interficiẽdi sũt sic̃ ⁊ illi. Et vidi
cuꝫ aperuisset sigillũ sextũ: ⁊ ecce tremotꝰ
magnꝰ factꝰ ẽ. Et sol factꝰ ẽ niger tanq̃ sacc⁹
cilicin⁹: et luna tota facta ẽ sicut sanguis:
⁊ stelle de celo ceciderũt sup̄ trã sicut fic⁹ e-
mittit grossos suos cũ a vẽto magno mo-
ueˊ. Et celuꝫ recessit sicut liber ĩuolutꝰ: et
oĩs mõs ⁊ ĩsule de locis suis motę sunt. Et
reges trę ⁊ principes ⁊ tribuni ⁊ diuites ⁊
fortes ⁊ oĩs ꝑuus ⁊ liber abscõderũt se ĩ spe-
luncis ⁊ ĩ petris mõtium: ⁊ dicũt mõtibꝫ ⁊
petris cadite sup̄ nos. ⁊ abscõdite nos a fa
cie sedentis sup̄ thronuꝫ et ab ira agni: qm̃
venit dies magnꝰ ire ipsoꝝ. Et quis potę-
rit stare? Capitulum .VII.

POst hec vidi q̃tuoꝝ angelos stãtes
sup̄ q̃tuoꝝ ãgulos trę: tenẽtes q̃tu
oꝝ vẽtus trę ne flaret sup̄ trã: neqꝫ
sup̄ mare neqꝫ ĩ vllã arborẽ. Et vidi altęꝫ
ãgelũ ascẽdentẽ ab ortu solis hñtẽ signum
dei viui: ⁊ clamauit voce magna. q̃tuor an
gelis qbꝫ datum ẽ nocere terre et mari di-
cẽs. Nolite nocẽ trę ⁊ mari neqꝫ arboribꝫ:
q̃aduſqꝫ signem⁹ ꝑuos dei nr̃i ĩ frõtibꝫ eo-
ruꝫ. Et audiui numerꝫ signatoꝝ: centumq̃-
dragintaquatuoꝝ milia signati ex omi tri-
bu filiorum israhel. Ex tribu iuda duode-
cim milia signati. Ex tribu ruben: duodecĩ

milia signati. Ex tribu gad: duodecim milia signati. Ex tribu aser: duodecim milia signati. Ex tribu neptalim: duodecim milia signati. Ex tribu manasse: duodecim milia signati. Ex tribu symeon: duodecim milia signati. Ex tribu leui: duodecim milia signati. Ex tribu ysachar: duodecim milia signati. Ex tribu zabalon: duodecim milia signati. Ex tribu ioseph: duodecim milia signati. Ex tribu beniamin: duodecim milia signati. Post hec vidi turbam magnam quam dinumerare nemo poterat ex omnibus gentibus et tribubus et populis et linguis: stantes ante thronum et in conspectu agni amicti stolis albis: et palme in manibus eorum. Et clamabant voce magna dicentes. Salus deo nostro: qui sedet super thronum et agno. Et omnes angeli stabant in circuitu throni et seniorum et quatuor animalium: et ceciderunt in conspectu throni in facies suas: et adorauerunt deum dicentes amen. Benedictio et claritas et sapiencia et gratiarum actio: honor et virtus et fortitudo deo nostro: in secula seculorum amen. Et respondit unus de senioribus: et dixit mihi. Hij qui amicti sunt stolis albis qui sunt et unde venerunt: Et dixi illi. Domine mi tu scis. Et dixit mihi. Hij sunt qui venerunt de tribulatione magna: et lauerunt stolas suas: et dalbauerunt eas in sanguine agni. Ideo sunt ante thronum dei: et seruiunt ei die ac nocte in templo eius: et qui sedet in throno habitat super illos. Non esurient neque sitient amplius: neque cadet super illos sol neque vllus estus: quia agnus qui in medio throni est reget illos: et deducet illos ad vitae fontes aquarum: et absterget deus omnem lacrimam ab oculis eorum. Capi. .VIII.

Et cum aperuisset sigillum septimum: factum est silentium in celo quasi media hora. Et vidi septem angelos stantes in conspectu dei: et date sunt illis septem tube. Et alius angelus venit et stetit ante altare habens thuribulum aureum: et data sunt illi incensa multa: vt daret de orationibus sanctorum omnium super altare aureum quod est ante thronum dei. Et ascendit fumus incensorum de orationibus sanctorum de manu angeli: coram deo. Et accepit angelus thuribulum aureum. et impleuit illud de igne altaris et misit in terram: et facta sunt tonitrua et voces et fulgura et tremotus magnus: et septem angeli qui habebant septem tubas apparauerunt se vt tuba canerent. Et primus angelus tuba cecinit. Et facta est grando et ignis. mixta in sanguine: et missum est in terram. Et tercia pars terre combusta est: et tercia pars arborum concremata est: et omne fenum viride combustum est. Et secundus angelus tuba cecinit: et tanquam mons magnus igne ardens missus est in mare. Et facta est tercia pars maris sanguis: et mortua est tercia pars creature eorum que habebant animas in mari: et tercia pars nauium interijt. Et tercius angelus tuba cecinit: et cecidit de celo stella magna ardens tanquam facula. Et cecidit in terciam partem fluminum et in fontes aquarum: et nomen stelle dicitur absinthium. Et facta est tercia pars aquarum in absinthium: et multi hominum mortui sunt de aquis: quia amare facte sunt. Et quartus angelus cecinit: et percussa est tercia pars solis et tercia pars lune et tercia pars stellarum. ita vt obscuraretur tercia pars eorum: et diei non lucet pars tercia et nocti similiter. Et vidi: et audiui vocem vnius aquile volantis per medium celi: dicentis. Ve ve ve habitantibus in terra de ceteris vocibus tuum angelorum: que erant tuba canturi Ca. IX.

Et quintus angelus tuba cecinit: et vidi stellam de celo cecidisse in terram: et data est ei clauis putei abissi. Et aperuit puteum abissi: et ascendit fumus putei sicut fumus fornacis magne: et obscuratus est sol et aer de fumo putei. Et de fumo putei exierunt locuste in terram: et data est illis potestas sicut habent potestatem scorpiones terre. Et preceptum est illis ne lederent fenum terre neque omne viride neque omnem arborem terre: nisi tantum homines qui non habent signum dei in frontibus suis. Et dictum est eis ne occiderent eos: sed vt cruciarentur mensibus quinque. Et cruciatus eorum vt cruciatus scorpij: cum percutit hominem. Et in diebus illis querent homines mortem et non inuenient eam: et desiderabunt mori: et fugiet mors ab eis. Et similitudines locustarum similes equis paratis ad prelium: et super capita earum tanquam coronne similes auro: et facies earum tanquam facies hominum. Et habebant capillos sicut capillos mulierum: et dentes earum sicut dentes leonum erant. Et habebant loricas sicut loricas ferreas: et vox alarum illarum sicut vox curruum equorum multorum currentium in bellum. Et habebant caudas similes scorpionum: et aculei erant in caudis earum: et potestas earum nocere hominibus mensibus quinque. Et habebant super se regem angelum abissi cui nomen hebraice abaddon: greece autem apollion et latine habens nomen exterminans. Vne vnum abijt: et ecce veniunt adhuc duo ve post hec. Et sextus angelus tuba cecinit: et audiui vocem vnam de quatuor cornibus altaris aurei quod est ante oculos dei: dicentem sexto angelo qui habebat tubam. Solue quatuor angelos qui alligati sunt in flumine magno eufrate. Et soluti sunt quatuor angeli qui parati erant in

hora ⁊ die ⁊ mense ⁊ anno: vt occiderẽt tercia pte hoim. Et numer⁹ equitis exercitus. vigies milies dena milia: ⁊ audiui numer eor: ⁊ ita vidi eqs in visione. Et q̃ sedebãt sup eos hẽbant loricas igneas ⁊ iacinctinas ⁊ sulphureas: ⁊ capita eq̃r erãt tanq̃ capita leonũ: et de ore eor pcedit ignis ⁊ fum⁹ et sulphur. Et ab bijs trib⁹ plagis occisa ẽ tercia ps hoim: de igne ⁊ de fumo ⁊ sulphure q̃ pcedebãt ex ore ipor. Potas em̃ eq̃r in ore eor ẽ: ⁊ in caudis eor. Nã caude eor siles serpentib⁹ hñtes capita: ⁊ in bijs nocẽt. Et ceteri hoies q̃ nõ sũt occisi in bijs plagis neq̃ penitẽciã egerũt de opib⁹ manuũ suar vt non adorarẽt demonia ⁊ simulacra aurea ⁊ argentea ⁊ erea ⁊ lapidea et lignea q̃ neq̃ videre possũt neq̃ audire neq̃ ãbulare: ⁊ nõ egerũt penitẽciaz ab homicidijs suis neq̃ a veneficijs suis neq̃ a fornicatõe sua: neq̃ a furtis suis.

Capitulum .X.

Et vidi aliũ angelũ fortẽ descendẽtẽ de celo amictũ nube: ⁊ yris in capite ei⁹. Et facies ei⁹ erat vt sol: ⁊ pedes eius tanq̃ colũna ignis. Et habebat in manu sua libellũ aptũ: et posuit pedẽ suum dexterr supra mare. sinistr aũt sup terrã: et clamauit voce magna quẽadmodũ cum leo rugit. Et cũ clamasset: locuta sũt septẽ tonitrua voces suas. Et cũ locuta fuissent septẽ tonitrua voces suas: et ego scripturus erã. Et audiui vocez de celo dicentẽ mihi. Signa q̃ locuta sunt septẽ tonitrua: ⁊ noli ea scribẽ. Et ãgel⁹ quẽ vidi stantẽ sup mare ⁊ supra terrã leuauit manũ suã ad celũ et iurauit p viuentẽ in scla seculor q̃ creauit celũ ⁊ ea q̃ in eo sũt ⁊ terrã ⁊ ea q̃ in ea sũt ⁊ mare ⁊ ea q̃ in eo sũt: qr tẽpus nõ erit ãplius: sz in diebo vocis septimi angeli cũ ceperit tuba canẽ: pfũmabit misteriũ dei sicut euãgelizauit p suos suos pphetas. Et audiui vocẽ de celo iterr loquentẽ mecũ ⁊ dicentẽ. Vade: ⁊ accipe librũ aptuz de manu angeli stãtis supra mare ⁊ sup terrã. Et abij ad ãgelũ dicẽs ei vt daret mihi libr: et dixit mihi. Accipe libr ⁊ devora illũ: ⁊ faciet amaricari vẽtrẽ tuũ: sz in ore tuo erit dulce tãq̃ mel. Et accepi libr de manu ãgeli ⁊ devorauí illũ: ⁊ erat in ore meo tãq̃ mel dulce. Et cũ devorasse eũ: amaricat⁹ ẽ ventr me⁹. Et dixit mihi. Oportz te iterr pphare gẽtib⁹ ⁊ pplis ⁊ lĩguis ⁊ regib⁹ mltis. Ca. .XI.

Et dat⁹ ẽ mihi calam⁹ silis vge: ⁊ dicto ẽ mihi. Surge: ⁊ metire tẽplũ dei ⁊ altare: ⁊ adorãtes in eo. Atriuz vero qđ ẽ foris tẽplũ eice foras ⁊ ne metiaris illud: qm̃ datũ ẽ gẽtib⁹. Et ciuitatẽ sanctã calcabũt mẽsib⁹ qđragita duob⁹. Et dabo duob⁹ testib⁹ meis: ⁊ pphabũt dieb⁹ mil leducẽtisseragĩta amicti saccis. Dij sũt due oliue ⁊ duo cãdelabra in pspectu dñi tre stãtes. Etsi qs voluerit eos nocẽ: ignis exiet de ore eor devorabit inimicos eor: etsi quis voluerit eos ledẽ sic oportz eũ occidi. Dij hñt ptatẽ claudẽdi celuz ne pluat diebo pphetie illor: ⁊ ptatẽ hñt sup aq̃s vertẽdi eas in sãguiem: ⁊ pcutẽ terrã oi plaga q̃ciensc̃q⁹ voluerit. Et cũ finierit testimonium suũ bestia q̃ ascẽdit de abisso faciet adu ers⁹ eos bellũ: ⁊ vicet illos: ⁊ occidet eos. Et corpa eoruz iacebũt in platẽis ciuitatis magne q̃ vocat spũaliter sodoma ⁊ egiptus: vbi ⁊ dñs eor crucifix⁹ ẽ. Et videbũt de tribub⁹ ⁊ de pplis ⁊ linguis ⁊ gẽtib⁹ corpa eor per tres dies ⁊ dimidiũ: ⁊ corpa eor nõ sinẽt poni in monumẽtis. Et hĩtãtes trã gaudebũt sup illos ⁊ iocũdabũt: ⁊ munera mittẽt inuicẽ: qm̃ bij duo pphe cruciauerũt eos q̃ hĩtabant sup trã. Et p⁹ dies tres ⁊ dimidiũ spũs vite a deo intrbit in eos. Et stetert sup pedes suos: ⁊ timor magn⁹ cecidit sup eos q̃ viderũt eos. Et audierũt vocẽ magnã de celo: dicentẽ eis. Ascendite huc. Et ascenderũt in celũ in nube: ⁊ viderũt illos inimici eor. Et in illa hora fact⁹ ẽ terremot⁹ magn⁹: ⁊ decima ps ciuitatis cecidit. Et occisi sũt in terremotu nomia hoim septẽ milia: ⁊ reliq̃ in timorẽ sũt missi: ⁊ dederũt gl̃am deo celi. Efm abijt: ⁊ ecce ve terciuz veiet cito. Et septim⁹ angel⁹ tuba cecinit: ⁊ factæ sũt voces magne in celo dicẽtes. Factũ ẽ regnuz hui⁹ mũdi dñi nr̃i ⁊ xpi ei⁹: ⁊ regnabũt in scla seculor amẽ. Et vigintiq̃tuor seniores qui in pspectu dei sedẽt in sedib⁹ suis. ceciderũt in facies suas: ⁊ adorauerũt deũ dicẽtes. Grãs agimus tibi dñe deus nr̃ oipotens: qui es ⁊ qui eras ⁊ q̃ venturus es: qr accepisti virtutẽ tuam magnã ⁊ regnasti. Et iratæ sũt gentes: ⁊ advenit ira tua. ⁊ tempus mortuor iudicari. ⁊ reddere mercedem suis tuis pphis ⁊ sanctis ⁊ timẽtib⁹ nomẽ tuũ pusill⁹ ⁊ magnis: et exterminãdi eos qui corruperũt terraz.

Capitulum .XII.

ET aptum ē tēpluz dei in celo: et
visa ē archa testamēti eiꝰ in tēplo
eiꝰ. Et facta sūt fulgura et voces:
ꝛ terremotꝰ ꝛ grando magna. Et signū ma-
gnū apparuit in celo. Mulier amicta sole:
ꝛ luna sub pedibꝫ eiꝰ: ꝛ ī capite eiꝰ corona
stellaꝝ duodecim. Et in vtero hñs ꝛ clama
bat pturiens: ꝛ cruciaꝯ vt pariat. Et visū
ē aliud signū in celo. Et ecce draco magnꝰ
rufus hñs capita septē ꝛ cornua decem: et
ī capitibꝫ eiꝰ septē dyademata: ꝛ cauda eiꝰ
trahebat tertiā ptē stellaꝝ celi ꝛ misit eas
in terrā. Et draco stetit añ mulierē q̄ erat
paritura: vt cū peperisset filiū eiꝰ deuora-
ret. Et peperit filiuz masculum: q̄ rectur
erat omīs gentes ī vga ferrea. Et raptꝰ ē fi-
lius eiꝰ ad deū ꝛ ad thronū eiꝰ: ꝛ mulier fu
git ī solitudinē vbi habebat locū paratum a
deo: vt ibi pascat eā diebꝫ milleducētissexa
ginta. Et factū ē plīuz magnū in celo. Mi-
chael ꝛ āgeli eiꝰ pliabāꝯ cū draconе: ꝛ dra-
co pugnabat ꝛ angeli eiꝰ ꝛ nō valuerūt: ne-
q̄ locꝰ inuentꝰ ē āplíꝰ eoꝝ ī celo. Et piectꝰ
est draco ille magnꝰ: serpēs antiquꝰ. q̄ vo-
cabaꝯ dyabolus ꝛ sathanas. q̄ sebucit vni-
uersū orbem: ꝛ piectꝰ ē in trā: ꝛ angeli eiꝰ
cum illo missi sūt. Et audiui vocē magnaz
in celo dicentē. Nūc facta ē salus ꝛ vtus et
regnū dei nr̄i ꝛ potestas xp̄i eiꝰ: qz piectꝰ ē
accusator fratꝝ nr̄oꝝ: qui accusabat illos
añ ꝓspc̄m dei nr̄i die ac nocte. Et ipi vice-
rūt eum ꝑ sanguinē agni ꝛ propt̄ vbum
testimonij sui: ꝛ nō dilexerūt aīas suas usq̄
ad mortē. Propterea letami celi: ꝛ q̄ habi-
tatis in eis. Ve trre ꝛ mari: qz descēdit dya-
bolꝰ ad vos hñs irā magnā: sciens q̄ modi
cuz tēpꝰ hz. Et postq̄ vidit draco q̄ piectꝰ
esset in terrā: psecutus ē mulierē q̄ peperit
masculū. Et datæ sūt mulieri ale due aq̃le
magne: vt volaret in deserтū ī locū suū: vbi
aliꝯ ꝑ tps ꝛ tpa ꝛ dimidiū tpis a facie ser-
pentis. Et misit serpens ex ore suo pꝰ mu-
lierē aquā tanq̄ flumē: vt eā facēt trahi a
flumine. Et adiuuit terra mulierē: ꝛ aperuit
terra os suū ꝛ absorbuit flumen: quod mi-
sit draco de ore suo. Et iratus ē draco ī mu
lierem: ꝛ abijt facē pliū cum reliquis de se-
mine eiꝰ qui custodiunt mandata dei ꝛ ha
bent testimoniuz ihesu xp̄i. Et stetit sup a-
renam maris.

Capitulum .XIII.

ET vidi de mari bestiā ascendētē hñ-
tē capita septē ꝛ cornua decē: ꝛ su-
p cornua eiꝰ decē dyademata: ꝛ su-
p capita eiꝰ nomina blasphemie. Et bestia
quaz vidi silīis erat pardo: ꝛ pedes eiꝰ sicut
pedes vrsi: ꝛ os eiꝰ sicut os leonis. Et dedit
illi draco virtutē suā ꝛ potatē magnā. Et vi-
di vnū de capitibꝫ suis q̃si occisū ī mortē: ꝛ
plaga mortis eiꝰ curata ē. Et admirata ē
vniuersa tra pꝰ bestiā. Et adorauerūt draco-
nē q̄ dedit potatē bestie: ꝛ adorauerūt bestiā
dicētes. Quis silīs bestie: ꝛ q̄s poterit pu-
gnaꝛ cū illa? Et datū ē ei os loq̃ns magā et
blasphemiā: ꝛ data ē ei potas facere menses
q̃dragintaduos. Et aperuit os suū ī blasphe
mias ad deū blasphemare nomē eiꝰ ꝛ tabe-
naculū eiꝰ: ꝛ eos q̄ ī celo hītāt. Et datū ē il
li bellū facē cū sctis: ꝛ vincē eos. Et data ē
illi potas in oēm tribū ꝛ ppl'm ꝛ līguā ꝛ gē-
tē: et adorauerūt eū omīs q̄ inhītant trā: q̃ꝝ
nō sūt scripta noīa in libro vite agni q̄ oc-
cisus ē ab origine mūdi. Si quis hz aurez
audiat. Qui in captiuitatē duxerit ī capti
uitatē vadet: q̄ in gladio occiderit: oportz
eū gladio occidi. Hic ē paciēcia: ꝛ fides sā-
ctoꝝ. Et vidi aliā bestiā ascendētē ō terra ꝛ
habebat cornua duo silīa agni: et loq̃baꝯ
sicut draco. Et potatē prioris bestie oēm fa
ciebat in ꝓspectu eiꝰ: ꝛ fecit terrā et habi-
tātes in ea adorare bestiā pmā: cuiꝰ cura-
ta ē plaga mortis. Et fecit signa magna:
vt etiā ignē facēt de celo descendere ī terrā
ī ꝓspectu hoīm. Et seducit habitātes ī tra
propter signa que data sūt illi facē in con-
spectu bestie: dicens habitantibꝫ ī terra vt
faciant ymaginē bestie que habet plagam
gladij ꝛ vixit. Et datum ē illi vt daret spi-
ritum ymagini bestie et vt loquaꝯ ymago
bestie: ꝛ faciet vt quicūq̄ nō adorauerīt y-
maginem bestie occidātur. Et faciet omīs
pusillos et magnos et diuites ꝛ pauperes.
liberos ꝛ seruos habere caractерem in ma
nu dextera aut in frontibus suis: et ne q̄s
possit emere aut vendere nisi habeat cara-
ctерem nominis bestie: aut nomez aut nu-
merum nominis eius. Hic sapiēcia ē. Qui
habet intellectum: computet numerum be
stie. Numerus enim hominis est: et nume-
rus eius sexcentisexagintasex.

Capitulum .XIIII.

ET vidi: ⁊ ecce agn⁹ stabat sup̄ mon
tē sy̆on: et cū eo centū q̄dragintaq̄
tuor milia habētes nomē ei⁹ ⁊ no
men p̄r̄is ei⁹ scriptū ī frontib⁹ suis. Et au
diui vocē de celo tanq̄ vocē aq̄r multar ⁊
tanq̄ vocē tonitrui magni: ⁊ vocē quā au
diui sicut cy̆tharedor citharizātiū ī citha
ris suis. Et cantabāt q̄si cāticū nouū añ se
dē dei ⁊ añ q̄tuor aīalia ⁊ senioes: ⁊ nemo
poterat dicē cāticū nisi illa cētū q̄dragītaq̄
tuor milia q̄ empti sūt de t̄ra. Hij sūt q̄ cuz
mulieribus nō sūt coinq̄nati: virgines em̄ sūt
Hij sequūt agnū q̄cūq; ierit. Hij empti sūt
ex oīb⁹ p̄micie deo ⁊ agno: ⁊ ī ore eor nō ē
inuentū mēdatiuz. Sine macula em̄ sūt añ
thronū dei. Et vidi aliū angelū volantē p
mediū celū: habentē euāgeliū eternū: vt e
uāgelizaēt sedentib⁹ sup t̄rā ⁊ sup oēm ge
tem ⁊ tribū ⁊ linguā ⁊ pp̄lm: dicens magna
voce. Timete dn̄m ⁊ date illi honorē: qr ve
nit hora iudicij ei⁹: ⁊ adorate eū q̄ fecit ce
lū ⁊ t̄rā mare ⁊ oīa q̄ ī eis sūt ⁊ fōtes aq̄r.
Et ali⁹ angelus secut⁹ē dicens. Cecidit ceci
dit babilō illa mag̃: q̄ a vino ire fornicatō
nis sue potauit oēs gentes. Et t̄cius āge
lus secut⁹ē illos dicēs voce mag̃. Si q̄s a
dorauerit bestiā ⁊ y̆maginē ei⁹ ⁊ acceperit
caracterē ī frōte sua aut ī manu sua: ꝺ bibz
de vino ire dei qd̄ mixtū ē mero ī calice ire
ip̄i⁹: ⁊ cruciabit igne ⁊ sulphure ī ꝓspectu ā
gelor scr̄or: ⁊ añ ꝓspectū agni. Et fumus
tormēntor eor ascendit ī scla scl̄or. Nec hñt
requem die ac nocte q̄ adorauerūt bestiā ⁊ y̆
maginē ei⁹: ⁊ si q̄s acceperit caracterē no
mis ei⁹. Hic paciēcia scr̄or ē: q̄ custodiūt
mādata dei ⁊ fidez ihu. Et audiui vocez de
celo dicētē mihi. Scribe. Beati mortui: q̄
ī dño moriūt. Amodo iā dicit spūs: vt re
q̄escāt a laboribus suis. Opa ei illor sequūt
illos. Et vidi. ⁊ ecce nubē cādidā: ⁊ supra
nubez sedentē silez filio hoīs hñtē ī capite
suo coronā aureā: ⁊ ī manu sua falcē acu
tā. Et ali⁹ angel⁹ exiuit de tēplo: clamans
voce mag̃ ad sedentē sup nubē. Mitte falcē
tuā ⁊ mete: qr veīt hora vt metat: qm̄ arui
it messis t̄re. Et misit q̄ sedebat sup nubez
falcē suā ī t̄rā: ⁊ ꝺmessuit eā. Et ali⁹ āge
lus exiuit de tēplo qd̄ ē ī celo. hñs ⁊ ip̄e fal
cē acutā. Et ali⁹ angel⁹ exiuit de altari qui
bēbat p̄tatē supra ignē ⁊ aquā: ⁊ exclama
uit voce mag̃ ad eū q̄ bēbat falcē acutā di
cēs. Mitte falcē tuā acutam ⁊ vindemia bo
tros vinee t̄re: qm̄ mature sūt vue ei⁹. Et
misit āgel⁹ falcē suā acutā ī t̄rā: ⁊ vindemia
uit vineā t̄re: ⁊ misit ī lacū ire dei magnū.
Et calcat⁹ē lac⁹ ex t̄ē ciuitatē: ⁊ exiuit san
guis de lacu vsq; ad frenos eq̄r per stadia
milleserēta. Capitulum .XV.

ET vidi aliud signū ī celo magnū ⁊
mirabile: angelos septē hñtes pla
gas septē nouissimas: qm̄ ī illis ꝓsū
mata ē ira dei. Et vidi tanq̄ mare vitreuz
mixtū igne ⁊ eos q̄ vicer̄t bestiā ⁊ imagiēz
ei⁹ ⁊ numer nois ei⁹ stātes supra mare vi
treū: hñtes citharas dei ⁊ cantātes cāticū
moy̆si serui dei ⁊ cāticū agni dicētes. Mag̃
⁊ mirabilia sūt opa tua dn̄e de⁹ oīpotēs: iu
ste et vere sūt vie tue dn̄e rex scl̄or. Quis
n timebit te dn̄e: ⁊ mag̃ficabit nomē tuū?
Quia sol⁹ pi⁹es: qm̄ oēs gētes venient et a
dorabūt ī ꝓspectu tuo: qm̄ iudicia tua ma
nifesta sūt. Et p⁹hec vidi: et ecce aptū ē tē
plū tabnaculi testimonij ī celo. Et exierūt
septē angeli hñtes septē plagas ꝺ tēplo: ve
stiti lapide mūdo ⁊ cādido: et p̄cincti circa
pectora zonis aureis. Et vnū de q̄tuor aīa
lib⁹ dedit septē angel⁹ septē fialas aureas:
plenas iracūdie dei viuētis ī scla scl̄or. Et
ipletū ē tēplū dei fumo a maiestate dei ⁊ de
ꝺtute ei⁹: ⁊ nemo poterat itroire ī tēplū:
donec consūmarentur septez plage septem
angelorum. Capitulum .XVI.

ET audiui vocē magnā de tēplo di
centē septē angel. Ite: ⁊ effūdite se
ptē fialas ire dei ī t̄rā. Et abiit pri
m⁹ angel⁹ ⁊ effudit fialā suā ī t̄rā: et fct̄m ē
vuln⁹ seuū et pessimū ī hoīes q̄ hēbant ca
racterē bestie: ⁊ ī eos q̄ adorauer̄t bestiā ⁊
y̆maginē ei⁹. Et secūd⁹ angel⁹ effudit fialā
suā ī mare: ⁊ fact⁹ē sanguis tanq̄ mortui:
⁊ oīs aīa viuēs mortua ē ī mari. Et t̄cius
effudit fialā suā sup flumīa ⁊ sup fōtes a
quar: ⁊ fact⁹ē sāguis. Et audiui āgelū a
quar dicētē. Just⁹es dn̄e q̄ es ⁊ q̄ eras scs
q̄ hoc iudicasti: qr sanguīez scr̄or ⁊ pp̄har
effuder̄t: ⁊ sāguinez eis dedisti bibē. Digni
em̄ sūt. Et audiui altare dicentez. Etiā dn̄e
deus oīpotens: vera ⁊ iusta iudicia tua. Et
quart⁹ angel⁹ effudit fialam suā ī solem: et
datū est illi estu affligere hoīes et igni. Et
estuauer̄t hoīes estu magno: ⁊ blasphema
uerūt nomē dei habētis potestatē sup̄ has

plagas: neq egerũt penitẽciaz vt dare̅t illi gl'az. Et q̃nt⁹ angel⁹ effudit fialã suã sup se dẽ bestie ⁊ fct̃m ẽ regnũ ei⁹ tenebrosũ. Et p̃mãducaue̅rt lĩguas suas p̃ dolore: et blasphemaue̅rt de̅ũ celi p̃ doloribo ⁊ vulneribo suis: ⁊ nõ ege̅rt penitẽciã ex opibo suis. Et sext⁹ angel⁹ effudit fialã suã in flumẽ illud magnũ eufratẽ: ⁊ siccauit aquã ei⁹ vt p̃parare̅t via r̃gibo ab ortu solis. Et vidi ỏ ore draconis ⁊ ỏ ore bestie ⁊ de ore pseudo ꝓphe exiẽ spũs tres ĩmũdos ĩ modũ ranaꝝ. Sũt ei spũs demoniox faciẽtes signa: ⁊ ꝓcedũt ad r̃ges toci⁹ t̃re p̃gregaẽ illos ĩ plĩũ ad diẽ magnũ. oĩpotẽtis dei. Ecce venio sicẽ fur. Bt̃s q̃ vigilat ⁊ custodit vestimenta sua ne nud⁹ ãbulet: ⁊ videãt turpitudiem ei⁹. Et p̃gregabit illos ĩ locũ q̃ vocat̃ hebraice ar mageddõ. Et septim⁹ ãgel⁹ effudit fialã suã ĩ aerẽ: ⁊ exiuit vox mag̃ de tẽplo a throno dicẽs. Factũ ẽ. Et fcta sũt fulgura ⁊ voces ⁊ tonitrua: ⁊ t̃remotus fact⁹ ẽ magn⁹ q̃lis nũq̃ fuit exq̃ hoies fuer̃t sup t̃rã: tal' t̃remot⁹ sic magn⁹. Et fracta ẽ ciuitas mag̃ ĩ tres ptes: ⁊ ciuitates gentiũ ceciderũt. Et babilon mag̃ venit ĩ memoriã añ de̅ũ: dare̅ illi calicẽ vini idignatõis ire ei⁹. Et omis ĩsula fugit: ⁊ mõtes ñ sũt ĩuenti. Et grãdo mag̃ sicut talentũ descẽdit de celo ĩ hoies: ⁊ blasphemaue̅rt hoies de̅ũ ꝓpt̃ plagã grãdis: qm̃ mag̃ fcta ẽ vehemẽt̃. Ca. .XVII.

Et venit vn⁹ de septẽ ãgelis q̃ habebãt septẽ fialas: ⁊ locut⁹ ẽ mecũ dicẽs. Veni ⁊ ostendã tibi dãnatõem meretricis magne q̃ sedet sup aq̃s multas: cũ q̃ fornicati sũt reges t̃re: ⁊ ĩebriati sũt q̃ ĩhĩtant t̃rã ỏ vino p̃stitutõis ei⁹. Et abstulit me ĩ spũ ĩ deserti. Et vidi mulierez sedẽtẽ sup bestiaz coccineã. plenã nois blasphemie. hñtẽ capita septẽ ⁊ cornua decem. Et mulier erat circũdata purpura ⁊ coccino ⁊ ĩaurata auro ⁊ lapide p̃cioso ⁊ margaritis hñs poculũ aureũ ĩ manu sua plenũ abominatõe ⁊ ĩmũdicia fornicatõis ei⁹. Et ĩ frõte ei⁹ nomẽ scptũ misteriũ babilon mag̃: mr̃ fornicatõnũ ⁊ abomiatõnũ t̃re. Et vidi mulierẽ ebriã ỏ sãguie sctox: ⁊ ỏ sãguie martix ihu. Et mirat⁹ suz cũ viderẽ illã ãmiratõe magna. Et dixit mihi angel⁹. Quare miraris: ego dicã tibi sacramtũ mlieris ⁊ bestie q̃ portat eã: q̃ hz capita septẽ ⁊ cornua decẽ. Bestia quã vidisti fuit ⁊ nõ ẽ: ⁊ ascensura ẽ de abisso ⁊ ĩ interitũ ibit: ⁊ mirabũt ĩhĩtãtes t̃rã q̃x nõ sũt scripta noia ĩ libro vite a ꝓstitutõe mũdi videntes bestiã q̃ erat ⁊ nõ ẽ. Et h̃ ẽ sens⁹: q̃ hz sapiẽciã. Septẽ capita septẽ mõtes sũt sup q̃s mlier sedet: ⁊ septẽ r̃ges sũt. Quiq̃ ceciderũt: vn⁹ ẽ: ⁊ ali⁹ nõdum venit. Et cũ venerit: oportet illũ breue tps manere. Et bestia q̃ erat ⁊ ñ ẽ ⁊ ipa octaua ẽ: ⁊ de septẽ ẽ. Et ĩ interitũ vadit. Et decẽ cornua q̃ vidisti decẽ reges sũt q̃ regnũ nõdũ acceper̃t: sz pt̃atẽ tã q̃ reges vna hora accipiẽt p⁹ bestiã. Hij vnũ ꝓsiliũ hñt: et vtutẽ ⁊ pt̃atẽ suã bestie t̃dent. Hij cũ agno pugnabũt. ⁊ agn⁹ vicet illos: qm̃ dñs dñorũ ẽ. ⁊ rex r̃gũ: ⁊ q̃ cũ illo sũt vocati ⁊ electi ⁊ fideles. Et dixit mihi· Aque q̃s vidisti vbi meretrix sedet p̃li sũt ⁊ gẽtes ⁊ lĩgue: ⁊ decẽ cornua q̃ vidisti ĩ bestia hij odiẽt fornicariã ⁊ desolatã faciẽt illã ⁊ nudã: ⁊ carnes ei⁹ mãducabũt ⁊ ipaz igni ꝓcremabũt. De⁹ em̃ dedit ĩ corda eox vt faciãt qđ placitũ ẽ illi: vt dent regnuz bestie donec consũmen̄t vba dei. Et mlier quã vidisti ẽ ciuitas mag̃: q̃ habz regnum sup reges terre.

Capitulum .XVIII.

Et p⁹ hec vidi aliũ ãgelũ descẽdẽtẽ de celo hñtẽ p̃tatẽ magnam: et t̃ra illumiata ẽ a gl'a ei⁹. Et clamauit ĩ fortitudine dicẽs. Cecidit cecidit babilon mag̃. ⁊ fcta ẽ habitatõ demoniox: ⁊ custodia oĩs spũs ĩmũdi ⁊ custodia omis volucris ĩmũde ⁊ odibilis: qz de vino ire fornicatõis ei⁹ biber̃t oẽs gentes. Et reges terre cũ illa fornicati sũt: ⁊ mercatores terre de vtute delicioz ei⁹ diuites facti sũt. Et audiui aliam vocẽ de celo dicentẽ. Exite de illa pplus me⁹: et ne pticipes sitis delictox ei⁹: ⁊ de plagis ei⁹ nõ accipiatis. Qm̃ puener̃t peccata ei⁹ vsq̃ ad celuz: ⁊ recordat⁹ ẽ dñs iniq̃tatũ ei⁹. Reddite illi sicut ⁊ ipa reddidit vob: ⁊ duplicate duplicia fm opa eius. In poculo q̃ miscuit vobis miscete illi duplũ. Quãtũ glorificauit se ⁊ ĩ delicijs fuit: tantũ date illi tormtum ⁊ luctũ: qz ĩ corde suo dicit. Sedeo regina: ⁊ vidua ñ sũ: ⁊ luctũ ñ videbo. Jõ ĩ vna die veniẽt plage ei⁹ mors ⁊ luctus ⁊ fames: ⁊ igni cõburet̃: qz fortis ẽ de⁹ qui iudicabit illam. Et flebunt et plangent se super illam reges terre qui cũ illa fornicati sunt ⁊ ĩ delicijs vixerũt cũ viderĩt fumũ incẽdij ei⁹: lõge stãtes propt̃

timorē tormētoꝝ ei⁹ dicentes. Ve ve ciuitas illa magꝫ babilon: ⁊ ciuitas illa fortis: qm̄ vna hora venit iudiciū tuū. Et negotiatores terre flebūt sup illā ⁊ lugebūt: qm̄ merces eoꝝ nemo emet āpliꝰ: mercedē auri ⁊ argēti ⁊ lapidis p̄cios̄i ⁊ margarite ⁊ bissi ⁊ purpure ⁊ serici ⁊ coccini: ⁊ oē lignū thinū et oīa vasa eboris ⁊ oīa vasa de lapide p̄cioso ⁊ eramēto ⁊ ferro ⁊ marmore: ⁊ cynamomū ⁊ amomū ⁊ odoramētoꝝ ⁊ vnguēti ⁊ thuris ⁊ vini ⁊ olei ⁊ sile ⁊ tritici ⁊ iumētoꝝ ⁊ ouiū ⁊ equꝝ ⁊ redaꝝ ⁊ mācipioꝝ ⁊ aiaꝝ hoīz. Et poma tua desiderīa aīe tue discesserūt a te: ⁊ oīa pīguia ⁊ p̄clara pierūt a te: ⁊ āplius illa iā ñ ī ueniēt mercatores hoīm. Qui diuites facti sūt ab ea lōge stabūt ꝓp timorē tormētoꝝ ei⁹: flētes ac lugētes ⁊ dicētes. Ve ve ciuitas illa magꝫ: q̄ amicta erat bisso ⁊ purpura ⁊ cocco ⁊ ꝺaurata ē auro ⁊ lapide p̄cioso ⁊ margaritis: qm̄ vna hora destituta ē tāta diuitie. Et oīs gubnator ⁊ oēs q̄ ī locū nauigāt ⁊ nautē ⁊ q̄ ī mari operāt. lōge stetērūt: ⁊ clamauerūt vidētes locū incēdij ei⁹ dicētes. Que sil'is ciuitati huic magne! Et miserūt puluerem sup capita sua: ⁊ clamauerūt flētes ⁊ lugētes ac dicentes. Ve ve ciuitas illa magꝫ: ī q̄ diuites facti sūt oēs q̄ habebāt naues ī mari de p̄cijs ei⁹: qm̄ vna hora ꝺesolata ē. Exulta sup eā celū ⁊ sancti apli ⁊ ꝓphete: qm̄ iudicauit deꝰ iudiciuꝫ vr̄m de illa. Et sustulit vn⁹ angel⁹ fortis lapideꝫ q̄si molarē magnū: ⁊ misit ī mari dicēs. Hoc ī petu mittet babilon ciuitas illa magna: ⁊ vlt̄ iā nō inueiet. Et vox citharedoꝝ ⁊ musicoꝝ et tibia canētiū ⁊ tuba ñ audiet ī te āpliꝰ: et oīs artifex oīsq̄ ars ñ inuenīet ī te āpliꝰ: et vox mole nō audiet ī te āpliꝰ. Et lux lucerne nō lucebit ī te ampliꝰ: ⁊ vox sponsi ⁊ sponse ñ audiet adhuc ī te: q⁹ mercatores tui erāt p̄rincipes t̄re: q⁹ ī veneficijs tuis errauerūt oēs gētes. Et ī ea sāguis ꝓphaꝝ ⁊ sanctoꝝ inuentus ē: et oīm q̄ interfecti sūt in terra. Capitu. .XIX.

Post hec audiui q̄si vocē tubaꝝ multaꝝ ī celo dicētiū alla. Laus ⁊ gla ⁊ virt⁹ deo nr̄o ē. q⁹ vera ⁊ iusta iudicia sūt ei⁹: q̄ iudicauit de meretrice magna. q̄ corrupit t̄rā ī pstitutōe sua: ⁊ vindicauit sāguinē ꝺuoꝝ suoꝝ ꝺ manibꝰ ei⁹. Et iterꝝ dixerūt alla. Et fum⁹ ei⁹ ascēdit ī scla scl'oꝝ. Et ceciderūt seniores vigintiq̄tuor et q̄tuor aīalia ⁊ adorauerūt deū sedentē super thronuꝫ: dicētes amē alla. Et vox de throno exiuit dicēs. Laudē dicite deo nr̄o oīs sācti ei⁹: ⁊ q̄ timetis deū pusilli et magni. Et audiui q̄si vocē tube magne ⁊ sicut vocē aquaꝝ multaꝝ ⁊ sicut vocez tonitruoꝝ magnoꝝ dicentiū alla: qm̄ regnauit dñs deꝰ oīpotens. Gaudeam⁹ ⁊ exultemus ⁊ demus gla ei: q⁹ venerūt nuptie agni: ⁊ vxor ei⁹ p̄parauit se. Et datū ē illi vt cooperiat se bissino splendēti cādido. Bissinū em̄ iustificatōes sūt sāctoꝝ. Et dixit mihi. Scribe. Beati qui ad cenā nuptiaꝝ agni vocati sūt Et dixit mihi. Hec ꝺba dei vera sūt. Et cecidi ad pedes ei⁹: vt adorarē eū. Et dixit mihi. Vide ne feceris. Cōserꝰ tuꝰ sū: ⁊ fratꝝ tuoꝝ habētiū testimoniū ihu. Deū adora. Testimōniū em̄ ihu ē spūs ꝓphetie. Et vidi celū aptū: ⁊ ecce equꝰ albꝰ: ⁊ qui sedebat sup eū vocabat fidel' ⁊ verax: et cū iustitia iudicat ⁊ pugnat. Oculi aūt ei⁹ sicut flāma ignis: ⁊ ī capite ei⁹ ꝺyademata multa: habēs nomē scriptū qꝺ nemo nouit nisi ipse. Et vestitꝰ erat veste aspsa sanguīe: ⁊ vocabat nomē ei⁹ ꝺbū dei. Et exercit⁹ qui sūt in celo sequebant eū ī equis albis: vestiti bissinō albo ⁊ mūdo. Et de ore ei⁹ ꝓcedebat gladi⁹ ex vtroq̄ pte acut⁹: vt ī ipo pcuciat gētes. Et ipe reget eas ī ꝺga ferrea ⁊ calcat torcular vini furoris ire dei oīpotētis: Et hēt ī vestimēto ⁊ ī femore suo scriptū: rex regū ⁊ dñs dñantiū. Et vidi vnū angelū stātē ī sole: ⁊ clamauit voce magꝫ dicēs oīb⁹ auib⁹ q̄ volabant p medīū celi. Venite ⁊ cōgregamī ad cenā dei magnā: vt māducetis carnes regū ⁊ carnes tribunoꝝ ⁊ carnes fortiū ⁊ carnes equꝝ et sedentiū ī ipis. Et carnes oīm liberoꝝ ⁊ ꝺuoꝝ ⁊ pusilloꝝ ⁊ magnoꝝ. Et vidi bestiā ⁊ reges t̄re ⁊ exercit⁹ eoꝝ cōgregatos ad faciēdū plīū cuꝫ illo q̄ sedebat ī equo: ⁊ cū exercitu ei⁹. Et apprehēsa ē bestia ⁊ cū ea pseudo ꝓphe: ⁊ q̄ fecit signa corā ipso q̄bꝰ seduxit eos q̄ acceperūt caractere bestie: ⁊ q̄ adorauerūt ymaginē ei⁹. Vtiui missi sūt hij duo ī stagnū ignis ardentis et sulphuris: ⁊ ceteri occisi sūt ī gladio sedētis sup equū: q̄ procedit de ore ipsi⁹: ⁊ oēs aues saturate sūt carnibꝰ eoꝝ. Ca. .XX.

Et vidi āgelū descendentē de celo habētē clauē abissi: et cathenam magnā ī manu sua. Et apprehēdit draconē ꝺpentē ātiquū q̄ ē ꝺyabolus ⁊ sathanas: ⁊ ligauit eū p ānos mille. Et misit eū

q signauit sup illū vt nō seducat āpli⁹ gentes: donec ꝯsūmentᵉ mille āni. Et p⁹ hoc oportet illū solui modico tpe. Et vidi sedes: q sedeꝛt sup eas: et iudiciū datū ē illis. Et aīas decollatoꝝ ꝓpt̄ testimoniū ihū q ꝓpt̄ ūbū dei: q q nō adorauerᵉt bestiā neq; ymaginē ei⁹ nec accepeꝛt caracterē ei⁹ in frōtib⁹ aut in manib⁹ suis: q vixerᵉt q regnauerᵉt cū xp̄o mille ānis. Ceteri mortuoꝝ nō vixerᵉt donec ꝯsūmentᵉ mille āni. Hec ē resurrectō ꝓma. Beat⁹ et scs: q hz ptē in resurrectōe ꝓma. In hijs scda mors nō hz pātez: sed erūt sacerdotes dei q xp̄i: q regnabūt cū illo mille ānis. Et cū ꝯsūmati fuerīt mille āni soluet satbanas de carcere suo: q exibit q seducet gētes q sūt sup q̄tuoꝛ āgulos t̄re gog q magog: q ꝯgregabit eos in p̄liū. q̄ꝝ numerus ē sicut arena maris. Et ascēdeꝛt sup latitudine t̄re: q circuieꝛt castra scⷮoꝝ et ciuitatē dilectā. Et descēdit ignis a deo de celo q deuorabit eos: et dy̆abol⁹ q seducebat eos missꝰ ē in stagnū ignis q sulphuris: vbi q bestia q pseudo ꝓphete cruciabunᵗ die ac nocte in scla scloꝝ. Et vidi thronū magnuz cādidū q sedētē sup eū: a cui⁹ aspectu fugit terra q celū: q loc⁹ nō ē inuent⁹ ab eis. Et vidi mortuos magnos q pusillos stātes in cōspectu throni: q libri apti sūt: q alt⁹ liber aptus ē q est vite. Et iudicati sūt mortui ex hijs q̄ scripta erāt in libris: sm opa ipoꝝ. Et dedit mare mortuos suos q in eo erāt: et mors q infern⁹ dederᵉt mortuos suos q in ipis erāt: et iudicatū ē de singulis sm opa ipoꝝ. Et infern⁹ q mors missi sūt in stagnū ignis. Hec ē mors scda. Et q nō ē inuentus in libro scriptus: missus ē in stagnum ignis.

Capitulum .XXI.

Et vidi celū nouū: et terrā nouam. Primū ei celū q prima terra abijt: q mare iā nō ē. Et ego iohānes vidi sāctā ciuitatē hirlm nouā descendētē de celo: a deo patā: sic sposā ornatā viro suo. Et audiui vocē magnā de throno dicentē. Ecce tabnacl'm dei cū hoib⁹: et hītabit cū eis. Et ipi ꝓpl's ei⁹ erūt: q ipe de⁹ cū eis: erit eoꝝ de⁹. Et absterget de⁹ oēm lacrimaz ab oculis eoꝝ: q mors vltra nō erit neq; luct⁹ neq; clamor neq; dolor erit vlt̄: q prima abierᵉt. Et dixit q sedebat in throno. Ecce noua facio oīa. Et dixit mihi. Scribe: q hec ūba fidelissiā sūt q vera. Et dixit mihi. Facti ē. Ego sū alpha q o: inicium q finis. Ego sitiēti dabo d fōte aq̄ vite gratis. Qui vicerit possedebit hec. Et ero illi de⁹: q ille erit mihi fili⁹. Timidis aūt q incredul' q execratis q homicidis q fornicatorib⁹ et veneficis q ydolatris q oīb⁹ mēdacib⁹: ps illoꝝ erit in stagno ardēti igne q sulphure: qd ē mors secūda. Et veit vn⁹ de septē āgelis hñtib⁹ fialas plenas septē plagis nouissimis: q locutus ē mecū dicēs. Veni: q ostendā tibi spōsā vxorē agni. Et sustulit me in spū in montē magnū altū: q ostēdit mihi ciuitatē sctam hirl'm descēdentē d celo: hñtē claritatē dei. Et lumē ei⁹ sile lapidi p̄cioso tanq̄ lapidi iaspidi: sic cristallū. Et hēbat murū magnū q altū hñtē portas duodecī: q in portis āgelos duodecī: q noīa iscripta q̄ sūt noīa duodecī tbuū filioꝝ isrl'. Ab oriēte porte tres: q ab aq̄lone porte tres: et ab austro porte tres: q ab occasu porte tres. Et mur⁹ ciuitatis hñs fūdamēta duodecī: et in ipis duodecī noīa duodecī apl'oꝝ et agni. Et q loq̄batᵉ mecū hēbat mēsurā arūdineā aureā: vt metireᵗ ciuitatē q portas ei⁹ q murū. Et ciuitas in q̄dro posita ē: q lōgitudo ei⁹ ē tāta quāta q latitudo. Et mēsus ē ciuitatē de arūdine aurea p stadia. duodecī milia: q lōgitudo q altitudo q latitudo ei⁹ eq̄lia sūt. Et mēsus ē murū ei⁹ cētū q̄dragintaq̄tuoꝛ cubitoꝝ: mēsura hoīs q̄ ē āgeli. Et erat structura muri ei⁹ ex lapide iaspide: ipa vero ciuitas aurū mūdū: sile vitro mūdo. Et fūdamēta muri ciuitatis oī lapide p̄cioso ornata. Et fūdamētū primū iaspis: scdus saphir⁹. tercī⁹ calcedoni⁹. q̄rt⁹ smaragd⁹. qnt⁹ sardo nix. sext⁹ sardi⁹. septim⁹ crisolit⁹. octau⁹ beryll⁹. non⁹ thopazi⁹. decim⁹ crisopas⁹. undecim⁹ iacinct⁹. duodecim⁹ ametist⁹. Et duodecī porte: duodecī margarite sūt p singulas. Et single porte erāt ex singl'is margaritis: q platea ciuitatis aurū mūdū: tāq̄ vitrū plucidū. Et tēplū n̄ vidi in ea. Dns enī de⁹ oīpotēs tēplū illius ē: q agnus. Et ciuitas nō eget sole neq; luna: vt luceant in ea. Nam claritas dei illuminabit eaz: q lucerna ei⁹ est agnus. Et ambulabūt gentes in lumine ei⁹: q reges terre afferent gloriā suā q honorē in illā. Et porte ei⁹ non claudentur p noctē. Nox enī nō erit illic q afferēt gloriā q honorem gentium in illam: nec intrabit in ea aliq̄d coinquinatū aut abominatōnem

faciens et mẽdatium: niſi qui ſcripti ſũt in libro vite agni. ¶ Capitulum .XXII.

Et oſtendit mihi fluuiu3 aque viue ſplendidũ tanq̃ cr̃iſtallũ: procedẽtẽ de ſede dei ⁊ agni. In medio platee eius ⁊ ex vtraq3 parte fluminis lignu3 vite afferens fructus duodecim: p̃ menſes ſingulos rebdens fructu3 ſuũ: ⁊ folia ligni ad ſanitatẽ gentium. Et omne maledictũ nõ erit amplius: ſ3 ſedes dei et agni in illa erũt: ⁊ ſerui eius ſeruient illi. Et videbunt faciez eius: ⁊ nomen eius in frontib9 eor̃. Et nox vltra nõ erit: ⁊ non egebũt lumine lucerne neq3 lumine ſolis qm̃ dñs deus illuminabit illos: ⁊ regnabũt in ſecula ſeculor̃. Et dixit mihi hec verba fideliſſima ſũt ⁊ uera. Et dñs deus ſpirituu3 p̃phetar̃ miſit angelum ſuũ: oſtendere ſeruis ſuis que oportet fieri cito. Et ecce venio velociter. Beatus q̃ cuſtodit verba p̃phetie libri huius. Et ego iohannes q̃ audiui et vidi hec. Et poſtq̃ audiſſem ⁊ vidiſſe3 cecidi vt adorarẽ añ pedes angeli q̃ mihi hec oſtẽdebat. Et dixit mihi. Vide ne feceris. Cõſeru9 em̃ tuus ſũ ⁊ fratr̃ tuor̃ p̃phetar̃: ⁊ eor̃ q̃ ſeruant v̈ba prophetie libri huius. Deũ adora. Et dixit mihi. Ne ſignaueris v̈ba p̃phetie huius. Tempus em̃ prope eſt. Qui nocet noceat adhuc: ⁊ q̃ in ſordib9 ẽ ſordeſcat adhuc. Et q̃ iuſtus ẽ iuſtificet adhuc: ⁊ ſanctus ſanctificet adhuc. Ecce venio cito: et merces mea mecũ ẽ: reddere vnicuiq3 ſc̃dm opa ſua. Ego alpha et o: primus ⁊ nouiſſimus: principiũ ⁊ finis. Beati q̃ lauãt ſtolas ſuas in ſanguine agni: vt ſit poteſtas eor̃ ī ligno vite: ⁊ p̃ portas ītrẽt ciuitatẽ. Foris aũt canes ⁊ venefici et impudici et homicide ⁊ ydolis ſeruientes: ⁊ omis q̃ amat ⁊ facit mendaciũ. Ego ihs miſi angelũ meum teſtificari vobis hec ī eccleſijs. Ego ſu3 radix ⁊ gen9 dauid: ſtella ſplendida ⁊ matutina. Et ſpus ⁊ ſponſa dicũt veni. Et q̃ audit: dicat veni. Et q̃ ſitit veniat: ⁊ qui vult accipiat aqua3 vite gratis. Cõteſtor em̃ oi audiẽti v̈ba prophetie libri hui9. Si quis apposuerit ad hec. apponet de9 ſup illũ plagas ſcriptas ī libro iſto: ⁊ ſi q̃s diminuerit de v̈bis libri p̃phetie hui9. auferet de9 p̃tem ei9 de libro vite ⁊ de ciuitate ſãcta: ⁊ de hijs q̃ ſcripta ſũt ī libro iſto. Dicit q̃ teſtimonium p̃hibet iſtor̃. Etiam. Veni9 cito amen.

Veni domine ihesu. Gracia domini noſtri ihesu x̃pi cum omnibus vobis amen.

Finit liber apocalip̃s beati iohãnis ap̃li.

Anno incarnatõnis dñice. Milleſimoquadringenteſimoſeptuageſimoſeptimo. Auguſti vero kl̃. tercio. Insigne veteris noui9 teſtamenti opus. cum canonib9 euangeliſtar̃9 concordantijs. Attentis quibus facile dinoſcit̃ apud quãcunq3 relatõnez ſi vnius (cũ p̃ ponit̃ numeriſue canonũ ſub alijs) aut plurimor̃ ſit euangeliſtar̃. Vel p̃ notato numero adiũcto faciliuſq̃ capitulo conſcripto repienda eſt p̃cordantia ipa numer̃ũ p̃ annotatũ ī euangelij margine. Ad laudẽ ⁊ gloriam Sancte ac indiuidue ẽnitatis. Intemerate virginiſq3 marie impreſſum. In regia ciuitate Nurnbergñ p Antonium Coburger ciuitatis eiuſdez incolam. cuius etiam induſtria q̃diligentiſſime fabrefactũ. finit feliciter.

¶ Laus deo.

Han. 3256
* 3065

Venéabili viro dño iacobo de ÿsenaco. Menard⁹ solo noīe monachus vtinā xp̄i seruus. Rogat⁹ nup a vobis. In loco solitudīs mee Quatēn⁹ aliquā generalez et cōpendiosā librox biblie ꝓscriberē noticiaz. Iccirco amore vr̄i cū adiutorio dei facili⁹. breuius. ꝙ melius. put potui ꝓscripsi q̄ amicabiliter postulastis. Nō oīa tāgēdo genéaliter sed aliq̄ ꝓscribēdo ꝑticulariter que tñ ex corde ꝙ studiose si īspexeris magnū fructū sn̄ dubio exhīc trahé poteris.

Oloniaz sic̄ ait venéabilis p̄ bn̄us bernhardus ī libro suax cōtēplationū sic dicens. Sicut aīa rudis ꝙ carnalis de multis facit pauca: ita aīa cō tēplatiua et spūalis de paucis exhibit multa. Propterea cōmēdator Auerrois ī methaphisica sua dicit. q̄ multomeli⁹ē scire ꝺ rebꝰ nobilibꝰ modicū q̄ ꝺ ignobilibꝰ ml'tū. Modo ita ē q̄ sacra scriptura excedit oēm scīaz mūdi. Quia oēs alie scīe sūt de creaturis. Ista aī scīa creatorē facit cognoscē. Et sola ista scīa et nulla alia ducit hoīem ad vitā beataz q̄ ē sola vita simpliciter q̄ mortē nescit. Jōo dixit saluator ad legisperitos Jo. v. scrutamini scripturas ī qbꝰ putatis vos vitam eternaz habere. Nec ē dubium quin ad vitam ꝓducat beatam cum sit qꝺdaz instrumentū perueniēdi ad eternam felicitatem. Etetiam finis hui⁹ scīētie beatitudo eterna est. quā sine dubio cōsequūt oēs sane intelligētes eā. Et scōm sanū ipi⁹ intellectū pie viuētes scōm q̄ dicitur ecc̄. xxxiij. Qui elucidāt me vitā eternam habebūt. Item petrus de riga ī aurora sua etiam sic dicit q̄ omīs scriptura c⁹ deus autor est. cōtinet in se p̄cepta ꝙ phibitiones. cōminatioīb terret ꝙ allicit ꝓmissis. Precipit em̄ bonum. et prohibet malū cōminatur penam. ꝙ ꝓmittit gloriā. Etiā doctor egregius aug⁹. sup̄ genes ad literaz dicit. q̄ maior est hui⁹ scripture autoritas q̄ omīs humani ingenij ꝓspicacitas. Propterea cum circa vtilia studere debem⁹: vt videamus quid sit vtile filijs hoīm. sn̄ dubio nihil vltrius ī hac vita hoīb nisi scire ꝙ cognoscere illum a quo dependet celū et cūcta que visibiliter ī eo subsistunt. imo scōm apl'm. Ex quo oīa. In quo oīa. Ipsi laus et gloria in secula.

Hanc igitur sciētiam docet scriptura ī isto sacrosāctꝺ et catholico libro qui biblioteca ꝺr. Unde hiero. O studiosa aīma que scripturax sacrax ī ebriaris dulcedine. q̄ ipsius epularis delitys que illius irriguis oblectaris cū conspicis ī ea contuberniū ꝺi maiestatis. hec ille. Per scripturā sacram homīb diuinitus inspirataz que fidelib traditā est in libris noui et veteris testamēti homo cōstitutus ī hac tenebrax ꝙ lacrimax valle ducitur ī cognitionē dei. ꝑseruat⁹ a mal'. Informatur de bonis moribꝰ. et dirigit⁹ ī viā salutis eterne. Scōm illud apl'i ad thimotheū in epl'a scōa ca. iij. Omīs scriptura diuinitus īspirata vtilis ē ad docēdū. arguē dū corrigēduz et ad erudiēdū ī iusticia vt sit hō ꝑfectus ad oīe opus bonū instructus. Et ad ro. ca. xl. Quecunq̄ scripta sūt ad nr̄az doctrinaz scripta sūt. vt ꝑ pacientiam ꝙ consolationem scripturarum spem habeamus.

Hic est ille diuinitus et p̄cipuus lib̄ de quo habet̄ baruth ca. iiij. hic liber mādatox dei ꝙ lex que ē ī eternum. omēs qui tenēt eaz proueniēt ad vitaz. Iccirco ab omīb fidelib solicite vigilandū est ꝙ ītęger insistendū ad hāc putilem ꝙ venerābā scripturā: ꝙ intelligēdā. et memorie cōmēdādā. Naz vani sūt oēs homīes ī quib non subest scīa sicut scribit̄ ī libro sapien. ca. xiij. Ideo ioīue ca. j. ꝺr nō recedit volumē legis hui⁹ de ore tuo sz meditaberis ī eo die ac̄q̄ noctib et custodias et facias omīa que scripta sūt in eo. Et ꝑuer. ca. iij. ꝺr. Fili nē obliuiscaris legis mee ꝙ p̄cepta mea cor tuū custodiat lōgitudinem dierx ꝙ annos vitē ꝙ pacez apponet tibi. Et ī eodez ca. vij. Serua mādata mea ꝙ viues. Et legē meā q̄i pupillā oculi tui liga eā ī digitis tuis scribe illā ī tabula cordis tui. Dic ē q̄ hiero. ait ī ꝓlogo super bibliā loq̄ns ꝺ scripturis diuīs. Oro te ff̄ carissime īt̄ hec viuē ista meditare. Nil aliud noīce. nil aliud q̄re. Nōne tibi videt̄ iā ꝺ ī terris regni celestis hītaculū? Alex̄q̄ hec scꝑtura sc̄a vlis ē ꝙ ml'tū diffusa cuz t̄ctat de creatore ꝙ creaturis. de spūalib ꝙ corpalib. de t̄renis ꝙ celestib vt illa de qbꝰ t̄ctat meli⁹ītelligāt̄ ꝙ ꝓmodi⁹ mēorie ꝓmē-

dāč. Ideo scōm exigētiā materie tradič fidelib⁹ ordīate ī libris plurimis ⁊ distīctis. Quoꝝ qlibz liber prudēter ⁊ clare in ptes distinguitur.

Sane qz ī dictis libris sic distinctis varia et diuersa pčtāč ⁊ nō absq; mīsterio spūssācti eadē et silia replicāč. Et difficile ē debilitati ⁊ fragilitati mētis hūane tot ⁊ tāta ac talia retinē. Ideirco ad memoriā succurrēdū de qlibet libro ī biblia cōtento scōm qđ ꝑmūiter libri ī biblia ordināč a ꝓncipio vsq; ad finē aliqua notabilia breuiter et sūmarie excipe q̄tū possibile ē ꝓnūc. Et rōe breuitatis qlibet ītelligēs p ea ⁊ exercitat⁹ ī scriptura diuīa possit ad alia recolēda facili⁹ manuduci. Pōs eī opusculū modicū valet scripture diuīe ītelligētiā et expientiā nō habenti. Ideo a nōnullis ignorātib⁹ intētioz meaz ī merito nō posse repbendi. Mea vero intētio fuit ꝺ oīb⁹ libris biblie aliquos flores colligē ⁊ ordīez librorꝝ ponere q tradič ī diuina scriptura. Et iō non laborauī verb⁹ exq̄sitis seu rethoricis et poeticis vtiz verbis illis q̄ntū potui qbo vtič diuina scriptura vt meli⁹ valeāt ī memoria retinere de meo sēsu nihil apposui iō de iure non debeo redargui. Demū cū istātia ꝓcor magister ⁊ dñe dilecte vt si pñs puerilis collectio forsitan vob⁹ displiceat mee assignetis rudibilitati qm̄ ad tedium euitādum q̄tū possibile fuit studui breuitati. Si vero vobis placeat exinde gr̄as agatis bonorum oīm largitori ⁊ ꝓcor deuote vt mihi p mercede laboris impendatis oīones vestras ⁊ suffragia.

Legislator moyses ⁊ mitissim⁹ ī populo isrl̄ sic īcipit pēthateucū. In ꝓncipio creauit de⁹ celū et terraz. Notādū ē prio q; tota sač scptura diuidič ī duas ptes scz in vet⁹ testamētū et nouū. Pria ps scz vet⁹ testamētū diuidič ī q̄tuor scz in libros legales. hist⁹iales. sapiales. ⁊ pphetales. Et qz vet⁹ testamentū ⁊ nouū hñt se sic axis ī medio rote vt hēč ezech. .c.j. iō nouū testamētū ꝓsilič diuidič ī q̄tuor. qz legi ī nouo testamēto corrñdet euāgeliū. libris vo sapialib⁹ corrñdēt epl̄e pauli ⁊ alioꝝ apl̄oꝝ. libris aū pphetaꝝ corrñdz apoc̄. libris vo hist⁹ialib⁹ corrñdēt actus apl̄oꝝ. Et sic p ampliori ītellectu pmisso rū ē diligēter aduertēdū q; scriptura diuina pč diuidi ī octo ptes ꝓncipales ꝑm octo modos q̄s assumit. docet nāq; politice ⁊ legislatiue ī pria sui pte scz pēthateuco. i. ī q̄nq; volumib⁹ moysi qz ibi moyses oñdit nob⁹ politice legis ḡuitatē videlicet q; filij isrl̄ nūq; potuerūt eē sñ onere sic patet diffusius ex libris moysi. Pharao nanq; rex tripliciter afflixit filios isrl̄. scz ad portādū lapides. ad murādū ciuitates ne euadere rēt. ad diuidēdū riuos. ad purgandū lutū de platea ⁊c̄. A q̄ onere xp̄c nos liberauit. Quia si apl̄is debit mādata suauitatis. de qb⁹ puer. vj. c. Fili mi ꝓserua mandata liga ea ī corde tuo iugiter. Secōo vero docet eronice seu hist⁹iace ⁊ enarratiue ī altēa sui pte scilicz ī .x. libris hoc est iosue. iudicū. ruth. regū. paralipomenon. esdre. thobie. iudit. hester. ⁊ machabeoꝝ. Docet vo tercio hymnidice ⁊ q̄i poetice et decātatiue ī altera sui pte scz ī tribus libris. psalmorū. trenoꝝ. et cāticoꝝ. Quarto vero docet pphetice et declaratiue q̄i p modū omelia rū sermonū ⁊ pdicationū ī sex libris. videlicz ysaie. hieremie. baruth. ezechiel̄. danielis. Et ī sex libris pphetaꝝ. Quinto docet dyaletice ⁊ disputatiue ī alia sui pte scz in duob⁹ libris iob. et ecč. In vtroq; decepta tiue cācionatiue et disputatiue ꝓcedit⁹. Sexto docz monastice seu ethice ⁊ ꝓsulatiue ī alia sui pte scz ī tribus libris. puer. sapien. ⁊ ecč̄s. Et sic sub istis sex modis dicē di ꝓphēdūč oēs libri vetēis testamēti. Docet vo septio testionialiter et affirmatiue eo mō q̄ notauī supra de veritate assueti sūt informare hoīes et hoc ī pria pte noui testamenti vt ī euāgelijs. Docet etiā octauo epl̄ariter ⁊ determiatiue. et hoc ī scōa pte noui testamēti videlicet ī q̄tuordecī libris pauli apl̄i epl̄as. ⁊ ī actib⁹ apl̄oꝝ. Qui liber fuit epl̄a ad theophilū missa sic ī prīcipio ptz. Primū qdē ꝑmonē ⁊c̄. sil̄r ⁊ ī libro septē epl̄aꝝ canoicaꝝ. ⁊ ī libro apoc. q; libetiā ē epl̄aꝝ missus. vij. eccl̄ijs ī asia. Iñ ī prīcipio ꝺr apoc. ibu xp̄i quē dedit ilis palā fatē suis suis mittēs p angelū suo suo iohānī. et statī seqč epl̄are exordiū cū sua salutatōe scz. iohānes. vij. eccl̄ijs q̄ sūt ī asia gr̄a vob⁹ ⁊ pax ab eo q; ē. ⁊ q; erat. ⁊ q; vēturus ē. et seqč narratō. Ego iohānes frr̄ vr̄ pticeps et socius ī tribulatōe fui in insula

q̄ dicit̄ patmos et fui ī ſpū dñi q̄tidie ⁊ audiui p̄me vocē magnā ⁊c̄. Reuertēdo igr̄ ad pr̄iaz pt̄ē ſacre ſcripture q̄ vocat̄ politica ⁊ legiſlatiua. Eſt ſciēdū q̄ ps politica et legiſlatīa ſacre ſcripture c̄ ſēſus satisarenoſus q̄z ſterilis ſi ītelligat̄ ad lr̄az. eſt tñ fructuoſa ſi ītelligat̄ de x̄po p̄ allegoriam. Greg. ſup cātica dic̄. Sic ē ſacra ſcriptura ī verb̄ ⁊ ſenſib̄ ſic̄ pictura ī coloribꝫ ⁊ reb̄. Et nimis ſtult̄ ē q̄ ſic picture coloribꝫ inheret vt res q̄ pict̄ ſt̄ ignorēt. Nos em̄ ſi verba q̄ exteri⁹ dicūt̄ amplectimur ⁊ ſenſus ignoram⁹ q̄i ignorātes res q̄ depict̄ ſūt ſolos colores tenemus. Lr̄a occidit ſicut ſcriptū eſt ſpūs at̄ viuificat. Sic ei lr̄a cooperit ſpūm ſicut palea tegit frum̄ tū. Q̄z iumēt̄ex paleis veſciendū boīm frumēt̄. Qui g̈ hūana rōne vtit̄ iumēto rū paleas abiciat et frumēta ſpūs edere ſuſtinet. hec greg. Sed p̄ pleniori ītellectu p̄ dict̄ ē aduertendū q̄ licet ſac̄ ſcriptura habeat q̄druplicē ſenſū tñ hoc non ē ī q̄libet ſui p̄t̄. Sed q̄d̄ ō̄z ī collatōib̄ p̄m̄ collatōe. viij. Nā alicubi h̄t̄ tm̄ ſēſū lr̄alē. Sicut exo. xx. Audi iſrl̄ dñs deus tu⁹ de⁹ vn⁹ eſt. Et deutro. vj. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo. In iſtis et ſil̄ib̄ nō eſt miſticus ſenſus requirēdus. Alicubi vero nō habz ſenſū lr̄alem p̄e loquēdo. Verbi gr̄a iudicū. ix. Ferūt ligna vt vegerent ſup ſe regule ⁊c̄. Et matħ. v. Si manus tua ſcādalizat te abſcide eaz et p̄ice abs te ⁊c̄. ſēſus em̄ lr̄alis ē p̄e loq̄ndo q̄ p̄ voces ſignificat̄ ⁊ talis ſēſus nō ē ħ nec ī ꝓſil̄ib̄. Se q̄reſ ei q̄ ſēſus ſacre ſcripture eſſz falſus: q̄z ligna nūq̄ feceſ̄t hoc nec facē potuerūt ſil̄r ſaluator nō monuit q̄ hō ſibi manum abſcidat. ad lr̄am. Q̄z ī iſtis ē tm̄ ſēſus miſticus q̄ p̄ res ſignatas intelligit̄. Nā p̄ ligna ītelligūt̄ habitatōes urb̄ ſychon q̄ feceſ̄t abimelech ſup ſe regē vt ibidē ī textu expoit̄. Et p̄ manū abſcidēdā ītelligit̄ aīcus q̄ntūcūq̄ p̄inqu⁹ p̄bēs occaſionē ruine hui⁹ faīliaritatē debz hō abſcīdere a ſe. q̄ at̄ aliq̄ doctores dicūt ſenſū p̄abolicū eē lr̄alez hoc ē ītelligēdū large loq̄ndo q̄z vbi nō ē ſēſus p̄ voces ſignificatiuas ibi pabolicus ē p̄m⁹. Et iō large loq̄ndo ō̄z lr̄aľ eo q̄ lr̄alis ē p̄⁹ qñ eſt ibi. Et ad hoc ſignificādū ipſi dicūt p̄abolicū ꝓtineri ſub lr̄ali ⁊ ñ lr̄alē abſolute. Et hoc mō loquēdo nicolaus de lira ſēſū p̄abolicū vocat ī pl̄ib̄ locis ſacre ſcripture lr̄alez. Alicubi vo ſac̄ ſcriptura hz ſenſū lr̄alez ⁊ miſticū. Sicut ī geneſi ō̄z ad abraħā q̄ duos filios habuit ſcz yſaac ⁊ yſmahelē ⁊ hoc ē vez̄ ſm̄ ſenſū lr̄alez ⁊ ſil̄r ſenſū miſticū. Nā p̄ illos allegorice ſignificata fuer̄t duo teſtam̄ta vt dicit apl̄us ad gala. iiij. Et eotē modo moralit̄ poſſēt ſignificare duo filij ſpūales vni⁹ p̄lati q̄z vn⁹ p̄ficeret ⁊ ali⁹ deficeret. Et anagoice angeli ſtātes ⁊ cadētes. Itē ſicut dictū ē ſēſus miſtic⁹ q̄ p̄ res ſignificat̄ ⁊ vni⁹ rei ſignificatīe ſūt pl̄es x̄petates reales et aliq̄n valde diuerſe. Ido vna res ſubiectīe aliq̄n miſtice plura et diuerſa ſignificat. Sicut leo x̄pter x̄petatē ꝓſtātie x̄pm ſignificat. Apoc. v. Ecce vicit leo de tribu iuda. Et p̄ ferocitatē diabolū. j. pe. v. Aduerſarius vr̄ diabol⁹ tāq̄ leo rugiens circuit q̄rēs quē deuoret. Et p̄dicta ꝺba breuit̄er patēt̄ ī hijs ꝺſib̄. Lr̄a geſta docet q̄d credas allegorias. Moraľ q̄d agas q̄ tēdas anagogia. Expone ſic lr̄a. i. ſēſus q̄ p̄ voces ſignificat̄ ō̄z x̄pe lr̄alis. Ille vo q̄ p̄ res ſignificat̄ ō̄z miſtic⁹. Et h̄ ē triplex q̄z aut p̄ talē modū ſignificat̄ aliq̄d p̄tinēſ ad credibilia et ſic ō̄z allegoric⁹. vl̄ ad agibilia ſic ō̄z tropologic⁹. vl̄ ad ſpanda ī b̄titudīe futura: ſic ō̄z anagogic⁹. Et q̄ iſte mod⁹ ſit ſufficiens p̄bat̄ facilit̄er q̄z oīs ſpūaľ ſenſus aut de merito aut de p̄mio. Si de premio ſic ē anagogic⁹. Anagogica ei docz q̄d ſpandū ē ī p̄mio. Et p̄ oppoſitū q̄d timēdū ē ī ſupplicio. Si de merito cū nō mereamur niſi p̄ fidē ⁊ bonos mores. Aut docet q̄d credēdū p̄ fidē. ſic ē allegoria x̄pe dicta. Aut docet q̄d agēdū vl̄ imitādū p̄ bonos mores ⁊ ſic ē tropologia x̄pe dicta. hec ē illa p̄adiſus voluptuoſiſſima ī q̄ virēt ortuli p̄cepto⁹. floręt ramuſculi ꝓſilio⁹. ritēt floſculi exēplo⁹. ſcatēt riuoli collato⁹. latēt īduli p̄miſſo⁹. mulcēt moduli cātico⁹. vigent oculi deuoto⁹. arēt ſulculi pct̄o⁹. ſaltēt hinuli actiuo⁹. cātēt āgeli ſupno⁹. p̄adiſus inq̄ ī cui⁹ medio poſuit dñs lignū. lignūq̄ ſcīe boni ⁊ mali ad quaz irrigādo fluuius egrediebat̄ de loco voluptatis. q̄ ītē ī q̄tu ō̄z diuidit̄ capitula. geneſ. ij. c. In figura hui⁹ ħ fluui⁹ ⁊ ſactiſſime ſcripture ſēſus q̄ adhuc ī gaudiū p̄adiſū ſcripturar⁹ p̄adiſū clerico⁹. p̄adiſū āgelo⁹. p̄adiſū diuinoruz.

Jn q̃tuor ē diuisus videlicz. i sēsū historiacū siue lr̃alē. tropologicū siue moralē allegoricū siue figuralez. anagogicū siue supnaturalē. Dij sūt q̃tuor rote q̃b curr⁹ deportaf. Quatuor porte q̃b dñs sbinf uit. Quatuor note q̃b cāt⁹ mēsuraf. Quatuor aq̃ q̃b ort⁹ irriga f padisi scz scripturarū. Jn q̃ posuit hoiez quē formauēat. Posuit ei dñs i padiso scpture hoiez ad meditādū et itelligendū. Jn cui⁹ figura dr genef. xxiij. q egressus ỹsaac fuerat ad meditādū i agro. Jdo optīe dr posit⁹ i padiso scripture. Dz ad q̃d certe vt opef ad custodiendum illum. aľ. ei saf scriptura stare nō poterat pf tot ipet⁹ fl'or hēticor q pse cutor. Adhuc p āplior itellectu pdictorū est notādū diligēter. q scripturā historiacā nō itēdit scriptura saf pter se solū. sz i ordīe ad deū vt scz p historiacā oñdat veritatē dñi i pmissis. Et spāliter vt ad q̃tu or nos iducat p exēpla por videlicz. ad cō fidētiaz pmissor. ad pñiaz delictor. ad tolerātiaz aduersor. et ad pseuerātiā pbatorū. Si pmo scz iducat ad pfidētiā hoc ē q̃druplicitēr itelligēdū. Quia illa cōfidētia sumif. vel ex dei pñtia pductiua. sic ē historia libri iosue q̃ clare oñdit deū pl'i israhelitici pductorē stupidū i terrā pmissionis. q ptz ibidē ex iordanis diuisiōe. Muror hiericho collisione. ex quīq regū captione. ex toti⁹ terre depopulatōne: q̃ obtinebaf a. xxxj. regibo. De q̃ pñtia pductiua dicebat dñs ipi iosue. Sicut fui cū moyse ita ero tecū nō dimittam te neq derelinq̃ iosue. j. Vel ex di potētia defensiua. sic est historia libri iudicū. q̃ clare oñdit deū pl'i israelitici solidū defensorez. qr sub. xiij. iudicibus eis missis inconsuetas victorias dedit ill'. sicut ptz i delbora gedeone et samsone. Vel ex dei clemētia directiua. sic est historia libri ruth. q̃ aliqbusdā cōpingif cū libris iudicū. q̃ clare oñdit deū pl'i israelitici placitū directorē i dubijs et aduerf. q pater ibidē i elimelech pegrinatōe. noemi revocatōe. q ruth dispensatōe. Vel ex dei iusticia pmotiua. et hoc dupliciter. vl' pmotiua militātiū. sic ē historia libri regū. que tāq̃ lucida clare ostēdit pl'i israelitici fuisse deū maximū pmotorez. sicut aparet in samuele q saul a pncipio. j. regū vsq ad. xlij ca. Jn dō etiā p residuū q p totū scōm. Et i salomōe p totū terciū. Et ezechia p q̃rtū Vel pmotiua mīstrātiū et sic ē historia libri palipome. q̃ clare oñdit q̃ntū ad illud in q̃ dīrt ab historijs librop regū. deū pl'i israelitici q ad diuinū cultū optimū distinctorē et instructorē. Jbi ei agit de amplatōne cult⁹ diuini mīstrop spāliter ad hoc vocatop. Si inducat ad pñiaz cōtritop q delictop. sic ē historia libri esdre. Jn q̃ pp̄hēdif historia libri neemie pter pinquitatē q vicinitatem materie. vbi agif de reuersione pl'i aduersi ad dñm deū suū. Si inducat ad tolerantiā aduersop. Aut illa aduersitas ē a deo inferentē. sic ē historia libri thobie. Aut a malo psequētē. Et hoc ē dupliciter. vel ab hoīe hoste vel a demōe hoste. Si pmo hoc ē dupliciter. vel ab homīe i publico expugnātē. sic ē historia iudith pf holofernē. vl' ab hoīe i secreto machinātē. q sic est historia hester. Si ab hoste demone. sic ē historia libri iob. Si autē inducit ad pseuerātiaz pbatop. sic ē historia libri machabeop. vbi agif de pstantia pbatissimorū militū scz vltimū terribiliuz scz mortez. Hee sūt ille stelle q̃ dederūt lumē i custodijs suis baruth. iij. Nā aliq̃ historie dāt lumē i custodia diffidētie. aliq̃ i custodia pñie. aliq̃ i custodia tolerātie. aliq̃ i custodia pseuerātie. sicut dixi pmūiter i libris sapialibo q̃ introducūf ad sapiaz agē dop. Ad hāc af itroducif aliqs q̃nq modis. Videlicz. mō pr̄nali sic ē lib puerbiop vbi mō pr̄nali q exhortatiue īstruimur ad sctitatis pfectōz. Dz modo loycali sic ē liber ecclesiastes vbi mō loycali q disputatiue īstruimur ad amplexuz caritatis. Sed pncipali q impiali. sic ē lib sapie i q̃ mō legaliscali q impatiue instruimur ad pcessū eqtatis qūo pnceps introducit iusticiaz vt faciat qd equū est. Et incipit diligite iusticiaz q iudicatis terrā. Vel modo mgr̃ali. sic ē lib ecc̄s. vbi modo doctrinali et informatiue īstruimur ad aspectū vitatis. qūo doctor docet discipulū. Vnde modo doctrine pmittif ibi phemium. Omīs sapia a dño deo est. q i fine pcludit. Doctrinā sapientie scripsit ihs fili⁹ syrach hierosolomita. Cōseqnf i libris pphetalibo seu pphet̄icis. q̃ scriptura pphetica. Vñ in psalmis. Tenebrosa aq̃ i nubibo aeris. id ē obscur⁹ intellectus ē i pphetis seu pphetap libris.

In hijs inducūt ad euitētiā cretēdor ſpecialiter occultor vt ꝓmuītter. qđ fit dupliciter. Vel de oīb generaliter. vel de aliquibus ſpālitter. Primo modo ſic ē liber pſalmor. Sī ſcđo modo pt ꝓtingi duplicit qr iſta ſpālitas aut ꝑncipalitas reſpicit: vel xpi incarnatiōez ſic eſt ÿſaias. vel reſpicit xpi crucifixionē ſic eſt hieremias cū abiūcto baruth. vel xpi reſurrectōz ſic ē ezechiel. vel xpi iuriſdictōez ⁊ dñationē ſic ē daniel. vel xpi retributionez. ſic ſūt. xij. ꝓphete. Quia in ꝙlibz ꝓphetar loquit de ꝙlibet ꝑdictor vt patet intuēti. Ideo ab alijs alit diſtinguit et alitter dicūt. Et bñ ꝓphete dicūt de reuelatiōe mīor. Dij ſūt. xij. ꝓphete. quidaz de reuelatōe maior. Quidā ꝓpheta uerūt decātando vt dđ ī libro pſalmor. ꝙdam ꝑdicādo. Et hij ſūt ꝙtuor ꝙ penes ꝙtuor tpa captiuitatis quā nūciare venerant diuidūtur. Primū tps fuit mir cediatōis ꝙ ſcz cepit de⁹ ꝙi ſup incorrigibilitate populi ſui cedere diffinit iuſte eodez mō eicē de terra ꝓmiſſioīs ſicut legit ꝙrto Reg. r. In dieb illis cepit dñs cedē ſup iſrl. Hoc aūt tps fuit maxie ī dieb oſee. achas. ezechie regū iuda hoc tpe miſſus ē ÿſaias. Se cūdū tps mire executōis. Quia vero ad ꝑdicatiōez ÿſaie noluerūt penitere. Ideo cepit dñs ſuaz ſniam exercere. Tps aūt illud fuit ioſie. ioachim ⁊ ſedechie regū iuda. in quib magna dei clemētia adhuc parcē nolēs ꝓlm miſit ad hieremiā. ꝙ ſcđm libr ītter maiores ꝓſcripſit. Sub ꝙ cōpingitur baruth ꝙ ei⁹ ſcriptor fuit. Et ea ꝙ ſcripſit ꝙi oīa de hieremia habuit ⁊ audiuit. Terciū tps fuit ꝑme trāſmigratioīs ī dieb ioachim regis iuda. Qui cū multis nobilib ductus ē captiu⁹ babilonē. Et hoc tpe ezechielis ī caldea ꝑdicauit ad cōſolandū captiuos ſuos. Et ħ tercium librum conſcripſit. Quartuz tps fuit pie reuocatioīs ꝙ deo placuit populū reducere ī terraz promiſſionis ī dieb cyri regis ꝓſar. Et ꝓ hoc miſſus eſt daniel qui denūciauit deſtructionem regni caldeor et introductionez regni medor ⁊ grecor et aliorū. Ecce iſte ꝙtuor ſtelle ſūt ꝓphetales. ꝙ manentes ī curſu ſuo aduerſus zizaram pugnauerunt. iudicum. xxiij. Ecce quot ſtellas ꝑmiſit antēꝙ ille verus lucifer ſurgeret. Qui nobis illud etērnū mane nūcians ſtellis ceteris clarius ex deitate radiaret ꝓptera hec ſcīe tiar ſcientia ⁊ dña maxie eſt honoranda. Que tota eſt de deo obiectiue. in deo ſubiectiue. a deo effectiue. ꝓ deo cōpletiue. In principio creauit deus celū et terraz ⁊c. in deo eſt ſubiectiue. In principio em̄ erat ūbū. ī principio. i. dei filio. Ego inquit ꝑncipiū ꝙ ⁊ loquor vob. Erat verbū ſcz illud de quo hugo ī libro de archa noe. Sacra ſcriptura liber eſt vite. Cui⁹ origo eterna. cuius incorruptibilis eſſentia. cuius ꝓgnitio vita. cuius ſcriptura indelibilis. cuius aſpect⁹ deſiderabilis. cuius doctrīa facilis. cui⁹ ſciētia dulcis. cui⁹ ꝓfūditas inſcrutabilis. cui⁹ verba innūerabilia. Unum tñ verbū oīa creauit. Ecce a deo creata ē effectiue. de deo ē obiectiue. Unde recte dicitur theologia a theos qđ eſt deus et logos qđ eſt ſmo qr tota eſt de deo. Omīa eī ſcrutatur. Etiaz ꝓfunda dei. ꝑma ad corin. ij. Hec ſm apl'm ad thimo. iij. utilis ē ad docendū ſcz diſcipulos. ad arguendū incredulos. ad corripiendū hereticos. ad erudiendū catholicos. Pro đo ē cōpletiue. Ipa em̄ eſt ſcala quā vidit iacob ī ſomnis ſtare ſup terrā cui⁹ cacumē celū tanges. geñ. xxviij. Nam viri ſcolaſtici ꝙ ſūt viri angelici ⁊ cherubiti ꝓpter claritatem. ſeraphiti ꝓpter caritatē. Per ſcꝑturaz deſcēdūt vſq; ad abiſſos. ⁊ aſcēdūt vſq; ad celos. Et hec dicta ꝓ diſtinctione libror ſacre ſcripture ꝑnūc ſufficiāt.

Tam ꝓſequēter videndū eſt de ordīatione eorūdē librorr ī ſpeciali. Ubi eſt diligenter notandum qr omēs libri diuine ſcripture qui ꝓtinent in biblia ſūt in nūero. xxxvj. Qui licet a quibuſdā aliter nūerent ⁊ ordinēt tñ ꝓmūiter a doctoribz ⁊ ī libris correctis ſm infraſcriptū modū ⁊ ordinē ordināt. ¶ Pri⁹ eī lib gen. In ꝙ agit de mūdi ⁊ oīm creaturar exordio. de diluuio ⁊ archa noe. de ꝓfuſiōe linguar. đ electōe ꝓli đi ⁊ aſcēſu eiuſdē ꝓli ī egiptū. Et hī ca. l. Scđ⁹ ē liber exod⁹ in ꝙ agit de decē plagis pharaoīs. ⁊ đ exitu ⁊ de libeatiōe ꝓli iſrl ab egipciaca ſuitute. de decē ꝑceptis ac iudicijs ⁊ īſtructōne ꝓli dei. đ archa de tabnaculo ⁊ altari ac de veſtib aarō. Et hz ca. xl. ¶ Terci⁹ ē lib leui· ī ꝙ agit de ſacrificijs ⁊ hoſtijs offerēdis. đ vrna ⁊ veſtib aarō. de ordīe ⁊ miſterio le-

uitaꝫ. ꝛ hꝫ ca. xxviij ¶ Quartꝰ ẽ liꝫ nūeroꝫ
ī q̄ agiť de nūeratōe ꝑli siue tribuū isrl̄ de
ꝓphecia balaā. ꝺ māsioibꝫ factis ī heremo.
et hť ca. xxxj. Quiťꝰ est liꝫ ⁊eutro. ī q̄
replicāť ea q̄ tradūť ī q̄tuoꝛ ꝓoribꝫ libris.
et hť ca. xxxiiij. ¶ Sextꝰ ẽ liꝫ iosue. ī quo
agiť de trāsitu iordanis. et de subuersione
regnoꝫ hostiliū. de ītroductōe ꝑli ꝺi ī ter
ram ꝓmissionis. ꝛ de diuisiōe ipi⁹ ⁊erre. ꝛ hꝫ
ca. xxxiiij. Septi⁹ ẽ liꝫ iudicū. ī q̄ agiť de
pr̄icipibꝫ ꝛ iudicibꝫ ac de ⁊eseōe ꝑli isrl̄.
et de victoꝛijs ꝛ triūphis habitis ꝓť hostes
et hť ca. xxj. ¶ Octau⁹ ẽ liꝫ ruth. ī q̄ agiť
de mr̄imonio ꝓfecto īter boos ꝛ ruth ex q̄-
bus xp̄c ⁊escēdit. et hť ca. iiij. Licꝫ aliq̄ po
suerūt libꝫ ruth in libꝛo iudicū ꝓphendi.
Nonus est liꝫ regū. ī quo agiť de regibꝫ
ꝑli iuda et ꝑli isrl̄ ꝛ de ꝓstructōe ⁊ēpli. et
de p̄lijs ꝓmiss⁹ ꝓť philisteos ꝛ alios inimi-
cos q̄bꝫ hereticoꝫ p̄lia ꝓť ecclīaꝫ ⁊esignā-
tur. ꝛ diuidiť ī q̄tuoꝛ libros q̄ꝫ pr̄i⁹ hť ca.
xxxj. Scꝺ⁹ vo. xxiiij. Tercⁱ⁹ ať. xxij. Quar
tus ať. xxv. Aliq̄ñ tñ poiť ꝑmū ꝛ scꝺm eē
vnū libꝫ ꝑ se. Et tercⁱū ꝛ q̄rtū libꝛos aliuꝫ
libꝫ ꝑ se. q̄ apuꝺ hebreos sūt tñ duo libꝛi
regū. Prim⁹ q̄ vocať samuel ꝓtinēs primū
et scꝺm libros regū. Scꝺ⁹ vocať malach-
im. i. regū ꝓtinēs tercⁱū et q̄rtū. ¶ Decⁱ⁹
est liꝫ paralipo. ī quo agiť de hijs q̄ tradi-
ta sūt ī q̄tuoꝛ libris regū. Et supplēť mul-
te histoꝛie p̄termisse. Et explicāť īnūerabi
les q̄stiōes. Et diuidiť ī duos libros quo-
rum prim⁹ hť ca. xxviij. Scꝺ⁹ vero. xxxvj.
Undecim⁹ ẽ liꝫ ẽsdre. ī q̄ cōphendiť nee-
mias ꝑter vicinitatē et ꝓformitatez mate
rie. ī quo agiť de repatiōe et reedificatiōe
⁊ēpli. ꝛ de reditu filioꝫ isrl̄ ī pr̄iam. de cō-
structione muroꝫ ciuitatis. et de nūerati-
one et descriptōe sacerdotū leuitaꝫ ꝛ p̄sbȳ-
teroꝫ ꝑli isrl̄. Et diuidiť iste liꝫ ī duos q̄-
rū prim⁹ hť. x. ca. Neemias vero hť ca. xiij
Ceteri ať duo libri videlicꝫ tercⁱ⁹ et q̄rtus
esdre scribe q̄ et superⁱ⁹ habēť loco suo q̄
et ī canone nō sūt positi nec ī eccīa legūť
vt supius ī ꝓlogo habeť. tractāt de imola
tione sacrificioꝫ iosie regis iudee. ꝛ occisi
one eius. filr̄ et ꝑli iudeoꝫ ītерfectōe ac ci
uitatū eoꝫ ⁊estructiōe ac vēditiōne insuꝫ
et de visionibꝫ esdre q̄s vidit ī babilonia.
ac somnijs supꝫ ꝑli iudeoꝫ liberatiōe a ca-
ptiuitate q̄ ꝺispsi fuerūt. et ⁊ēpli restaura-
tione ī hierusalez. et tercⁱ⁹ liber in ordine
suo hť ca. ix. q̄rtⁱ⁹ vero liber ca. xvj ¶ Un
odecimus est liber thobie. ī q̄ agiť de ipi⁹
ꝓbatione ꝛ virtute multiplici. de mīsterio
angeli raphaelis. de instructōe ꝑlis et ho-
nestate mr̄ionij. et habꝫ ca. xiiij. Trede-
cimus est liꝫ iudith. ī quo agiť de obsidio
ne hierusalē et ꝑli isrl̄. de honestate ꝛ ꝓbi
tate iudith. de interfectione oloferni et li-
beratōe ꝑli isrl̄. et hꝫ ca. xvj. ¶ Quartus-
decimus est liꝫ hester. ī q̄ agiť ꝺ crudelita-
te amon et de ei⁹ interfectōe ꝓcurata ꝑ ꝑ-
uitētiā et hūilitatē hester regine. ꝛ de exal
tatōe mardochei et de liberatōe ꝑli iudeo
rū. et hꝫ ca. xvj. Quītusdecim⁹ est liber
iob. ī quo agiť de ipius paciētia. pfectiōe
et disputatōe quā habuit cū aīcis. de ꝑui-
dētia diuina. et de corpis resurrectōe. et hť
ca. xlij. ¶ Sextusdecim⁹ est liꝫ psalmoꝛū
ꝺ̄. ī quo agiť de xp̄i diuinitate. hūanita-
te. passione et resurrectōe. ascensione. et de
aduētu ad iudiciū. de pēnis peccatoꝫ. ꝛ be
neficijs dei et laudibꝫ ei⁹. et continet psal-
mos cētūquinq̄ginta. ¶ Decimusseptim⁹
ẽ liber ꝑuer. salomōis ī quo agiť de ītruc-
tione ꝛ disciplina incipiētiū fuire ꝺeo. de
correctōe moꝫ ꝛ īformatiōe virtutū. et hꝫ
ca. xxxj. ¶ Decimusoctauus est liꝫ eccīa-
stes. ī q̄ agiť de mūdi vanitate. de viciorꝫ
⁊ēptu. de ꝑfectu ambulātiū ī via ꝺei. ꝛ hꝫ
ca. xij. ¶ Decimusnonus est liꝫ cāticа cā-
ticoꝫ. ī quo agiť de viri iusti ꝑfectione. ꝺ
ꝓtemplatiōe aīe sc̄te. et de ꝑiūctione xp̄i ꝛ
eccl̄ie. et hꝫ ca. viij. ¶ Vicesim⁹ ẽ liꝫ sapie
in q̄ agitur de regimīe ꝑlatoꝫ ꝛ ꝓseruatōe
iusticie. et idoloꝫ ⁊ēptu. et de aduentu et
passione xp̄i q̄ est vera sapientia. et hť ca.
xix. Vicesimus⁹primus est liꝫ ihu filij sy-
drach q̄ ꝺr ecclesiasticus. ī q̄ agiť de ꝺobedi
entia subditoꝫ. de institutōe bonoꝫ morū
de nobilitate sapie et laude sc̄toꝫ. et hť ca.
lj. ¶ Vicesimussc⁹⁹ ẽ liber. ysaie ī quo agi
tur de rep̄hensiōe iudeorū. de aduentu xp̄i
ī carnē et de ei⁹ passione. de vocatōe genti-
um et de regno iuda et regno isrl̄. ꝛ hꝫ ca.
lxvj. Vicesimustercⁱ⁹ est liber hieremie.
cū sua lamentatōe. ī quo agiť de visionibꝫ
hieremie. et de captiuitate iudeorū. de xp̄i
passione. et de planctu et lamētatōe ꝑter
ruinā ihrl̄m. et hť ca. lij. Lamētatō ca. v.
¶ Vicesimusq̄rtus est liꝫ baruth. ī q̄ agiť

de verbis q̄ legit captiuisī babilonia. de recognitōe pc̄oꝝ. de p̄dicatiōe rediť ꝓpli israhel et eoꝝ q̄ futura erāt tpib⁹ vltimis. et habz ca. xj. Jstū libꝝ ꝓphēdūt aliq̄ sub libro hieremie. Decimusq̄nt⁹ē lib ezechielis. ī quo agiť de visioīb⁹ ip̄i⁹. et de sceleribꝫ iudeoꝝ. de ruina ihrl'm et de ei⁹ reparatione. et hť ca. xlviij. Decimussext⁹ est lib danielis. ī q̄ agiť de mūdi monarchia. et de mutatiōib⁹ tēpoꝝ. de p̄fate ꝛ eternitate regni xp̄i. ꝛ hist⁹ia susāne. de destructione bel. et interfectōe draconis. ꝛ hz ca. xviij. Decimusseptimus ē liber duodecim ꝓphetaꝝ: quoꝝ prim⁹ē osee. q̄ loq̄ť de idolatria ꝓpli isrl' signato ꝑ mulierē meretricez. i. gentilem vxore osee. vndatōe ꝛ diluuio pc̄oꝝ. et de āmonitōe vt filij isrl' ad dñm ꝙuertātur. ꝛ hz ca. xviij. Soc⁹ est liber iobelis. q̄ loq̄ť de ꝓsumptiōe terre iudeoꝝ ꝑ erucā. brucum. locustaz et rubiginem. de īductōe ad p̄niaz. et de iudicio futuro. et hz ca. iij. Decim⁹ē liber amos. et loquiť de sceleribꝫ iudeoꝝ et gentium. et de ira dei et vindicta sup eos vētura. inducit ad p̄niaz et p̄dicit finalē repatōez. et hť ca. ix. Quartus est liber abdie. q̄ loquiť de ꝓmiatione et destructōe edom et esau. ꝛ hz ca. j. Quītus est lib ione. q̄ loq̄ť de naufragio suo et ī hoc passionez xp̄i p̄figurās mūdū ad p̄niaz reuocat. et sub noīe niniue salutē gentiū p̄figurat. et habet ca. iiij.

Sext⁹ē liber michee. q̄ loquiť de deuastatōe samarie. et de captiuitate. ꝛ de intericu principū isrl'. et pseudo ꝓphetaꝝ. et de ingratitudine et malicia eorūdē. et hť ca. vij. Septim⁹ē naum. q̄ loq̄ť de ira dei et vindicta ḡui ꝓť niniuē q̄ ad p̄dicatōez ione p̄niaz egerūt de pc̄is. Et postea fuerat de pc̄is maioribꝫ īuoluta. et hť capl'a. iij

Octauus est liber abacbuc. q̄ loq̄ť de disputatiōe quā fecit cū deo et cū mūdo isto et qūo iusti cōculcāť et ꝓsperāť iniqui. et ꝓphetat de passiōe xp̄i. ꝛ hť ca. iij. Non⁹ est liber sophonie. q̄ loq̄ť de iudicio dei ꝓť gentes ventuosas. et de salute ꝓpli isrl'. et de restauratiōe ihrl'm. et hz ca. iij. Decimus est liber aggei. q̄ loquiť de reuersione ꝓpli iudeoꝝ. et de reedificatōe tēpli. ꝛ renouatiōe ciuitatis. et de aduētu xp̄i et passione ei⁹. ꝛ hz ca. ij. Undecim⁹ē lib zacharie q̄ loq̄ť de liberatōe iudeoꝝ. et de vindicta ꝓť īmicos eoꝝ. et de hūilitate aduēt⁹ xp̄i ꝛ passiōis eiusdē. ꝛ hz ca. xviij. Duodecim⁹ē lib malachie. q̄ loq̄ť de abiectōne ꝓpli iudeoꝝ. ꝛ de sac̄dotiō suo. ꝛ de gētiū vocatōe. et hz ca. iij. Decimusoctau⁹ē lib machabeoꝝ. ī q̄ agiť ō p̄lijs inť hebreos ꝛ gētē p̄saꝝ. et de machabeis nobilib⁹. de victorijs ꝛ triūphis. ꝛ de mlt̄is gestis septem fratꝝ ꝛ cōstācie mr̄is eoꝝ q̄ ḡuib⁹ tormētis sub antiocho rege ꝓpessi sūt. Diuidiť aūt dict⁹ lib ī duos q̄ꝝ p̄m⁹ hť ca. xvj. scd⁹ vero hť. ca. xv. Dic sequūť q̄tuor euāgelia lexꝙ noua. Unū euāgeliū xp̄i. Et describť ac tractāt de ip̄i⁹ diuinitate. hūanitate. natiuitate ꝛ resurrectōe. ascensiōe ꝛ de aduētu ad iudiciū et de ip̄i⁹ ꝙuersatiōe miracula ꝛ doctrīa. Matħ. ei ī homīe figurať qz circa hūanitatē xp̄i p̄cipaliť īmorať. Mar. ī leone qz pulcre loq̄ť de xp̄i resurrectōe. Lucas ī vitulo qz loq̄ť de xp̄i sacerdotio. Jo. ī aquila qz describit sac̄menta diuinitatis.

Decimusnonus ē lib euāgelij Mathei et hz ca. xxviij. Tricesim⁹ē lib Marci. ꝛ hť ca. xv. Tricesimusp̄i⁹ est euāgeliuz Luce. et hz ca. xxviij. Tricesimussc̄us ē lib Jobis. ꝛ hť ca. xxj. Tricesimusterci⁹ ē lib epl'aꝝ. ī q̄bo silr ꝛ ī epl'is canoīcis tradiť scd̄m formam ꝛ exēplar xp̄i saluatoris doctrīa viuēdi. et sūt epl'e pauli ī numero xv. Quaꝝ p̄ma scribit ad romanos. ī q̄ reuocat nos ab erroribꝫ gentiliū et ceremonijs legis ad verā ꝛ catholicā fidē. et hz ca. xvj. Et notādū q̄ romani sūt italici scd̄m hiero. Et istā epl'az scripsit eis paulus ab athenis de ptib⁹ grecie. Jtez scripsit duas epl'as ad corinthēos. ī q̄ꝝ p̄ma ipsos seductos a falš plīs eloquētiā ꝛ obꝛuātiaz legis reuocat ad verā fidē et ad catholicam sapīaz. et hť ca. xvj. In scd̄a epl'a ip̄os ad p̄niaz ꝙuersos et emendatos ꝓsolať ꝛ laudat. ꝛ hz ca. xiij. Et hāc epl'az scd̄az p⁹actā p̄niam scripsit eis a troade. Sed p̄imam scp̄sit eis ab epheso ꝑ thimotheū discipulum suū. Quartā epl'az scripsit ad gallatas. ī q̄ ip̄os seductos a falš apl'is vt legem ꝛ circūcisionē obseruarēt reuocat ad verā catholicā fidē. et hť ca. vj. Et ꝓm hieronimuz gallatē sūt greci q̄bo scripsit ab epheso. Quītā epl'am scribit ad ephesios q̄ ab apl'o ōbo vitatis accepto pstitērť ī fide. vñ ip̄sos ꝓmēdat ꝛ laudat. ꝛ hz ca. vj.

Et epheſi ſũt aſiani q̃b ſcripſit de roma ĩ carcẽ ꝑ thitũ archidiaconũ. Septã epl'az ſcripſit ad philipẽ. q̃ ſimpliciter ỽbo ỽita tis acceptũ ꝓſtetert ĩ fide. Vnde nec falſos apl'os recepert vñ ipos ꝓmẽdat. Et hz ca. .uij. Et philipẽ. ſũt macedões q̃b de roma ĩ carcẽ ꝑ ephaſtoditũ. Septiaz epl'am ſcpſit ad Colocẽſes q̃ a falſ apl'is iã erant ꝑuẽti. vñ hos corrigit ⁊ hortaſ ad fidei ve ritatẽ. Et hẽ ca. uij. et colocẽſes ſũt aſiani q̃b ſcripſit ab epheſo. Jẽ ad theſſaloni cẽſes ſcripſit epl'as duas. In q̃ꝝ pria ipos collaudat qꝛ ỽbo veritatis acceptũ. Cũ ꝑſe cutões paterẽt a ciuib suis ꝓſtitert ĩ fide. Nec falſos apl'os nec eoꝝ doctriaz recepe rũt. et hẽ ca. v. Et ſciẽdũ q̃ theſſalõicẽſes ſũt macedones q̃b ſcripſit ab athenis. In ſcda epl'a iſtruit eos de tpib nouiſſimis. ỽ aduentu ⁊ ꝑſecutõe et fallacijs ãtixpi. ⁊ de ipi? electõe ⁊ ruina. Et hz ca. uij. Jtẽ ad thimotheũ ſcripſit epl'as duas ĩ q̃ꝝ pria iſtruit ipm de ordinatõe epatus ⁊ diaconi. et oĩs ecciaſtice diſcipline. et hẽ ca. vj. hãc epl'az ſcripſit de vrbe romana de carcere ĩ fine epl'e ỽꝛ. O theophile depoſituz cuſtodi ſcz dignitatẽ epalez tibi ꝓmiſſam. In ſcda epl'a hortaſ ipſũ ad coronam martirij. Et informat eũ de oĩ regula catholice verita tis. et q̃d ĩ nouiſſimis tpib ſit futurꝝ. et de ipſi? apl'i paſſione. et hz ca. iiij. Quode cimã epl'az ſcribit ad thitũ. In q̃ ipſe ad monet de ꝓſtitutione ꝑſbyterij et de ſpũali cõuerſatõe. et hereticis euitãdis. et hẽ ca. iij. Tredecimã epl'az ſcribit ad philemo nem in q̃ ſimpliciter ꝓmendat eũ de fide et caritatꝛ ĩ ſãctos. Et rogat eũ vt indulgeat oneſtino ſeruo ſuo ⁊ ipſũ ſuſcipiat dulciter et benigne. et habz. ca. j. · Quartãdecimã epl'az ſcribit ad hebꝛeos ĩ q̃ defectũ et eua cuationẽ legis moſayce. Et pfectiõz legis euãgelice oñdit. et q̃ xp̃c ſit ver? de? ⁊ hõ. et dei ⁊ hoĩm mediatoꝛ. ⁊ hz ca. xiij. Tri ceſimuſq̃rtus eſt liber actuũ apl'oꝝ. ĩ q̃ lu cas xp̃o ĩ celũ aſſumpto miſſionẽ viſibilez ſpũſſãcti oñdit. Et actus apl'oꝝ et p̃cipue pauli geſta deſcribit et infãtiaz naſcentis eccl'ie. Et hẽ ca. xxviij. Triceſimuſq̃nt? eſt liber epl'aꝝ canonicaꝝ. Et ſũt numero vij. ĩ q̃ꝝ pria. iacobi aflict? tẽptat? ad paci entiã virtutis hortaſ et hũane vite fragili tatẽ deſcribit periculũ. lingue ac fidei veri tatẽ vnitatẽ oñdit. et hz ca. v. Petr? ỽo ſcribit epl'as duas ĩ q̃ꝝ pria g̃tias agit ỽo q̃ miſericorditer ꝑ paſſiõez et ſãguinẽ filij ſui gen? hũanũ ſaluauit. et ad xp̃i imitati onez hortaſ. vixꝝ et vꝛorẽ ĩformat ⁊ ad hu militatẽ iducit. ⁊ admonet iſidias diaboli p̃cauẽdas. ⁊ hẽ ca. v. In ſcda epl'a docet de miſterio ĩ pfectõe ỽtutũ ⁊ ỽ veritatꝛ ꝓphe cie ⁊ de falſis ꝓphetis. et de pc̃oꝛib euitã dis. et hẽ ca. iij. Johes ſcribit epl'as. iij. ĩ q̃ꝝ pria teſtificaſ de ỽbo veritatis ⁊ vite ⁊ ei? puriſſima luce dñm nr̃m ih̃m xp̃m eẽ aduocatũ nr̃m. et affirmat ad dei ⁊ ꝓximi caritatẽ ⁊ iducit. et hẽ ca. v. In ſcda ꝓmẽ dat mr̃em. ⁊ filios ad caritatem hortaſ ⁊ monet vt hereticos et ſeductoꝛes deuitẽt. ⁊ hz ca. j. In tercia gayũ ãbulãtẽ ĩ veritatꝛ ꝓmẽdat. et de caritatꝛ quã exercebat ĩ pe grinos ⁊ ſc̃os. ⁊ hz ca. j Septiaz epl'az ſcribit iudas in q̃ oẽs de ſalutꝛ ꝓa ſolicite monet. ⁊ loq̃ſ de altercatõe michael' cũ ſa thana. ⁊ deteſtaſ hẽticoꝝ vitã. ⁊ ipoꝝ cri mĩa ⁊ errores ⁊ eternas penas ꝓmiaſ eiſ tẽ. ⁊ hẽ. ca. j. Triceſimuſſext? ẽ lib̃ apoc. ĩ q̃ agiſ de reuelatõib factis iohãni ꝑ ãge lũ. ⁊ de tribulatõib q̃s etiã eccl'ia paſſa in tpe p̃mitiuo et patiſ ĩ p̃nti et paſſura ſit ĩ fine ſeculi. ⁊ p̃cipue tpe antixp̃i. ⁊ de p̃mijs q̃ ſuſceptura ẽ ĩ vita bẽa. ⁊ hz ca. xxij.

Jncipit tabula canonũ vt patz ĩ primo plogo mathei q̃ ſic ĩcipit. Beatiſſimo pa pe damaſo.

Sciendũ etiã ne quẽ ignaꝝ ex ſil'itu dine nũeroꝝ erroꝛ inuoluat. q̃ ſic ĩ ſubnotatiõe canonũ diſtinctoꝝ ĩ canone q̃libet tres euangeliſte bis vel ter vel q̃ter aut etiã ãpli? eũdẽ nũeꝝ ꝑ ordiez habueꝛt adnotatũ. Et q̃rtus ecõtrario di ſcrepans. qđ id qđ tres illi ĩ eo loco ſemel dixerit. q̃rtus totiẽs ĩ coꝛpe volumĩs ſui ponat. Quotiẽs diuerſi nũeri ĩ ei? canõe poſiti ſunt. ꝓ ꝑdictoꝝ nũeroꝝ ꝓtinuatas ſil'itudies. Jtẽ ſi ĩ vno q̃libz eoꝝ aut etiaz duob ibidẽ ĩ canone nũer? bis. ter. aut eo ãpli? repiaſ ĩ ordie collocat? ⁊ diſparis in ueiaſ ĩ ceteris dubiũ nõ erit q̃ id qđ illiuſ illoꝝue canões numer? bis ter repetitũ ab bijs ĩ volumĩe ſemel dictũ ſit. Alteri vero totiẽs ĩ vno atq̃ eodẽ ſenſu loq̃nt. Quoti ens ꝓtulerit ĩ nũeroꝝ adnotatõe diſtãtiaz hoc ⁊ ĩ oĩm. ix. canonũ collatione ſuabiſ.

cetex in decimo qm̃ ꝑria singulox tantū modo cōtinenť.nō potest ꝓtra id cōpatio esse quos solutū est.

Nāetsi is īmediatæ ꝑmissus canō optimus sit.vex ānecti ꝑ simplicib⁹ būc arbitrat⁹ ẽ sequentem.

Tabla pñs nūero ordinali in corpus totū ꝗtuor euāgelistax ꝓcessu expassa: fidelicꝫ mẽorie ꝓmẽdāda.quẽadmod⁹.b.hier.ī plogo corꝑis euāgelici.ad tamasū ꝑpā p⁹ me diū notabilit̃ ī hec prūpẽs ỏba. Magn⁹ siqdez nr̃is ī codicib⁹ erroꝛ inoleuit qđ.oꝛ dīatæ ī canones decẽ distinxit :q̃x ꝑm⁹cō cordantia singloꝛ euāgelistaꝛ ẽ. Sc̃ō⁹ trium. Terci⁹ pitꝛ ꝛ sic de alijs.ī hac tabula specificatis finali. Dn̄i⁹ nūer⁹ euāgeliox ī margine signat⁹.nūer⁹ canonis ẽ q̃ agnoscit̃ q euāgeliste ꝓcordāt. Numer⁹ subscriptus ubi ꝓcordāt:demōstrat.nō ꝙ nūerus isdē capitloꝛ aut folioꝛ sit:sz nūer⁹ ordinal' ꝑgnātiū ꝓpositionū in qb⁹ qđ notadignū ꝓscriptū atz relatū sit.b.Math̃.totuz euāgeliū suū ī.xxviij.ca.distinxit. de notadignis clausul' hb̃.ccclv.sig̃turas. Marc⁹ xvj.caplis suū distiguēs euāgeliū.ccxxxv sig̃turas·Luc̃.ī xxiij.ca.diuisus.cccxlviij. dignas hb̃ clausulas .b. Jo.ī xxj.ca. suū ꝓpb̃edit euāgeliū: signaturis ỏo.ccxxxij.

Quib⁹ attētis facile qōlibz ꝙmittꝫ diligẽ tib⁹)dinoscitur.

Incipit canon ꝑmus ī quo quatuoꝛ

Mathe⁹	Marcus	Lucas	Jobes
viij.	ij.	vij.	x.
xj.	iiij.	x.	vj.
xj.	iiij.	x.	xij.
xj.	iiij.	x.	xiiij.
xiij.	v.	xiij.	xv.
xiiij.	v.	xiij.	xv.
xviij.	xxvij.	xvij.	xlvj.
xviij.	xxvij.	xxxiiij.	xlvj.
xviij.	xxvij.	xlv.	xlvj.
lxx.	xx.	xxxvij.	xxxviij.
lxxxvij.	cxxxix.	ccl.	cxlj.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	cxx.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	cxj.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	xl.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	cxliiij.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	cxxix.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	cxxxj.
cxxxiij.	xxxvij.	lxxvij.	cix.
cxlj.	l.	xix.	lix.
cxlij.	lj.	xxj.	xxxv.
cxlvij.	lxiiij.	xcviij.	xlix.

cxcvj.	lxxxij.	cxxxvij.	lxxxvij.
cxcvj.	lxxxij.	cxxxvij.	lxxxvij.
cxcvj.	lxxxij.	cxxxvij.	lxxxvij.
cxcvij.	lxxxiij.	cxxxviij.	lxxxviij.
cxcviij.	lxxxiiij.	cxxxix.	lxxxix.
cxcix.	lxxxv.	cxl.	lxxxix.
cc.	lxxxvj.	cxlj.	xc.
ccj.	lxxxvij.	cxlij.	xcj.
ccij.	lxxxviij.	cxliij.	xcij.
cciij.	lxxxix.	cxliiij.	xciij.
ccv.	xc.	cxlv.	xciiij.
ccvj.	xcj.	cxlvj.	xcv.
ccvij.	xcij.	cxlvij.	xcvj.
ccviij.	xciij.	cxlviij.	xcvij.
ccix.	xciiij.	cxlix.	xcviij.
ccx.	xcv.	cl.	xcix.
ccxj.	xcvj.	cli.	c.
ccxij.	xcvij.	clij.	cj.
ccxiij.	xcviij.	cliij.	cij.
ccxiiij.	xcix.	cliiij.	ciij.
ccxv.	c.	clv.	civ.
ccxvj.	cj.	clvj.	cv.
ccxvij.	cij.	clvij.	cvj.
ccxviij.	ciij.	clviij.	cvij.
ccxix.	civ.	clix.	cviij.
cc.	cv.	clx.	cix.
ccxxj.	cvj.	clxj.	cx.
ccxxij.	cvij.	clxij.	cxj.
ccxxiij.	cviij.	clxiij.	cxij.
ccxxiiij.	cix.	clxiiij.	cxiij.
ccxxv.	cx.	clxv.	cxiiij.
ccxxvj.	cxj.	clxvj.	cxv.
ccxxvij.	cxij.	clxvij.	cxvj.
ccxxviij.	cxiij.	clxviij.	cxvij.
ccxxix.	cxiiij.	clxix.	cxviij.
ccxxx.	cxv.	clxx.	cxix.
ccxxxj.	cxvj.	clxxj.	cxx.
ccxxxij.	cxvij.	clxxij.	cxxj.
ccxxxiij.	cxviij.	clxxiij.	cxxij.
ccxxxiiij.	cxix.	clxxiiij.	cxxiij.
ccxxxv.	cxx.	clxxv.	cxxiiij.
ccxxxvj.	cxxj.	clxxvj.	cxxv.
ccxxxvij.	cxxij.	clxxvij.	cxxvj.
ccxxxviij.	cxxiij.	clxxviij.	cxxvij.
ccxxxix.	cxxiiij.	clxxix.	cxxviij.
ccxl.	cxxv.	clxxx.	cxxix.
ccxlj.	cxxvj.	clxxxj.	cxxx.
ccxlij.	cxxvij.	clxxxij.	cxxxj.
ccxliij.	cxxviij.	clxxxiij.	cxxxij.
ccxliiij.	cxxix.	clxxxiiij.	cxxxiij.
ccxlv.	cxxx.	clxxxv.	cxxxiiij.
ccxlvj.	cxxxj.	clxxxvj.	cxxxv.
ccxlvij.	cxxxij.	clxxxvij.	cxxxvj.
ccxlviij.	cxxxiij.	clxxxviij.	cxxxvij.
ccxlix.	cxxxiiij.	clxxxix.	cxxxviij.
ccl.	cxxxv.	clxxxx.	cxxxix.
cclj.	cxxxvj.	clxxxxj.	cxl.
cclij.	cxxxvij.	clxxxxij.	cxlj.

Finit canon ꝑmus ī quo quatuoꝛ

Matth.	Marcus	Lucas
clxxviij.	xcj.	xcix.
clxxvj.	xcviij.	cj.
clxxviij.	xcv.	cij.
clxxviij.	xcv.	ccxvij.
clxxix.	xcix.	cxcvij.
cxc.	cv.	cxcv.
cxcij.	cvj.	ccxvj.
cxcviij.	cvij.	cxxj.
cxcviij.	cvij.	ccxviij.
cxcviij.	cviij.	clij.
cxcviij.	cviij.	ccxix.
cxcv.	cix.	ccxx.
cxcviij.	cx.	ccxxj.
cxcix.	cxj.	clxxviij.
ccj.	cxij.	ccxxij.
cciij.	cxiij.	cclxx.
ccv.	cxvj.	ccxxviij.
ccvj.	cxvij.	ccxxxij.
ccviij.	cxviij.	ccxxxviij.
ccxvij.	cxxvij.	ccxl.
ccxix.	cxxviij.	ccxlj.
ccxxiij.	cxxx.	ccxlviij.
ccxxv.	cxxxiij.	cclv.
ccxxvj.	cxxxiij.	ccxlviij.
ccxxix.	cxxxv.	cxxxvij.
ccxxix.	cxxxv.	cclvj.
ccxlij.	cxxxvij.	ccxxxviij.
ccxlij.	cxxxvij.	ccxlviij.
ccxliij.	cxxxviij.	ccxlix.
ccxlviij.	cxlviij.	ccix.
ccxlviij.	cxlviij.	cclviij.
ccxlix.	cxlviij.	cclviij.
cclj.	cxlvj.	cclv.
cclviij.	cxlviij.	cciiij.
cclviij.	cl.	cclvij.
cclix.	clj.	cclviij.
cclxiiij.	clv.	clvj.
cclxix.	clviij.	ccxxviij.
cclxxj.	xlij.	ccxxx.
cclxxviij.	clx.	cclxxij.
cclxxxj.	clxiij.	cclxviij.
cclxxxv.	clxvj.	cclxv.
cclxxxv.	clxvj.	cclxvij.
ccxcvj.	clxxviij.	cclxxx.
ccxcvj.	clxxviij.	cclxxxiiij.
cccj.	clxxxij.	cclxxxvj.
cccviij.	clxxxix.	cccv.
cccxij.	cxciij.	ccxcix.
cccxvj.	cxcviij.	ccxciij.
cccxviij.	cxcviij.	ccxcv.
cccxxij.	ccij.	ccccix.
cccxxxviij.	ccxviij.	cccxxij.

Matheus	Marcus	Lucas
cccxxxix.	ccxix.	cccxxv.
cccxl.	ccxx.	cccxxviij.
cccxlij.	ccxxij.	cccxxiij.
cccxliij.	ccxxiiij.	cccxxviij.
cccxlvj.	ccxxv.	cccxxx.
ccclviij.	ccxxxij.	cccxxxviij.
ccclviij.	ccxxxiij.	cccxxxviij.

Finit canon secūdus ī quo tres
Incipit canon tercius in quo tres

Matheus	Lucas	Johānes
j.	xviij.	j.
j.	xviij.	viij.
j.	xviij.	v.
vij.	vj.	ij.
vij.	vj.	xxv.
lix.	lxviij.	cxvj.
lxviij.	lxv.	xxxvij.
xc.	lviij.	cxviij.
xc.	lviij.	cxxxix.
xcvij.	ccxj.	cv.
cxj.	cxix.	cxlviij.
cxj.	cxix.	xxx.
cxj.	cxix.	cxviij.
cxij.	cxix.	lxxxvij.
cxij.	cxix.	xliiij.
cxij.	cxix.	lxj.
cxij.	cxix.	viij.
cxij.	cxix.	lxxvj.
cxij.	xcij.	xc.
cxlvj.	xcij.	cliiij.
Explicit canon tercius in quo tres		
Incipit canon quartus in quo tres		

Matheus	Marcus	Johes
xviij.	viij.	xxvj.
cxvij.	xxvj.	xcviij.
cxvij.	xxvj.	xcv.
cl.	lxvij.	lj.
clxj.	lxxvj.	xxiij.
clxj.	lxxvij.	liij.
cciiij.	cxv.	xcj.
cciiij.	cxv.	cxxxv.
ccxvj.	cxxv.	cl.
ccxvj.	cxxv.	cxxviij.
ccxvj.	cxxv.	cxxxvij.
ccxvj.	cxxv.	cxxxiij.
cclxxvij.	clix.	xcviij.
cclxxix.	clxj.	lxxij.
cclxxix.	clxj.	cxxj.
cclxxxvij.	clxvij.	cliij.
ccxciij.	clxxiiij.	cvij.

Matheus	Marcus	Johānes
ccxcvij.	clxxvij.	lxx.
ccxcix.	clxxx.	cij.
cccvij.	clxxxvij.	clxij.
cccxxj.	ccj.	clxxx.
cccxxj.	ccj.	cxcij.
cccxxij.	cclij.	clxxxij.
cccxxix.	ccvij.	clxxxv.
cccxxix.	ccvij.	clxxxvij.
cccxxxij.	ccxj.	cclij.

Explicit canon q̄rtus in quo tres

Incipit canon q̄ntus ī quo duo

Matheus	Lucas	Mathe⁹	Lucas
iij.	ij.	ciij.	lxxj.
x.	viij.	cv.	cxciij.
xij.	xj.	cvij.	lxxij.
xvj.	xvj.	cviij.	cxv.
xxv.	xlvj.	cx.	cxviij.
xxvij.	xlvij.	cxvj.	clxv.
xxviij.	xlviij.	cxix.	cxxvj.
xxx.	xlix.	cxxv.	lxij.
xxxiij.	cxciij.	cxxvij.	cxxviij.
xxxvj.	clxij.	cxxviij.	cxxxij.
xxxviij.	liij.	cxxix.	cxxx.
xl.	lij.	cxxxij.	lxxxj.
xlj.	lv.	cxxxiij.	cxx.
xliij.	cxxiij.	cxxxvij.	clxviij.
xlvj.	cliij.	clvj.	lvij.
xlvij.	cxxxiij.	clviij.	ccxxvj.
xlviij.	cxcj.	clxij.	clxj.
xlix.	cl.	clxxv.	cc.
lj.	lix.	clxxxij.	clxxxvij.
liij.	cxxv.	clxxxij.	clxxxix.
liij.	liij.	clxxxiij.	cxcviij.
lv.	clxx.	clxxxvij.	cxcix.
lvij.	lxj.	cxcvij.	cclxxij.
lviij.	lx.	ccxiij.	cclxxv.
lx.	clxxj.	ccxxj.	clxxxj.
lxj.	lxiij.	ccxxviij.	cxxxix.
lxv.	clxxij.	ccxxxj.	clxxix.
lxvj.	lxvj.	ccxxxj.	ccxv.
lxviij.	cv.	ccxxxij.	cxlij.
lxxviij.	cviij.	ccxxxiij.	cxxxvj.
lxxxiij.	cxj.	ccxxxvj.	cxxxv.
lxxxvj.	cix.	ccxxxviij.	cxxxviij.
xciij.	cxlv.	ccxxxviij.	cxl.
xcv.	clx.	ccxl.	cxlj.
xcvj.	clxxxij.	ccxlj.	clxxv.
xcvj.	clxxxiij.	cclv.	ccij.
cij.	lxix.	cclvj.	ccv.

Mathꝫ	Lucas	Mathꝫ	Marc⁹
cclviij.	ccxiij.	ccxc.	clxxj.
cclxj.	ccvij.	ccxcij.	clxxiij.
cclxij.	ccxij.	ccxcviij.	clxxix.
cclxv.	clviij.	cccv.	clxxxv.
cclxvj.	clv.	cccix.	cxc.
cclxviij.	clviij.	cccxj.	cxcij.
cclxx.	ccxxix.	cccxxx	ccviij.
cclxxij.	ccxxxj.	cccxxxvij.	ccxvij.
Finit ca.v.ī q̄ duo	cccxlj.	ccxxj.	
	cccxlviij.	ccxxvj.	
Incipit ca.sex⸗	cccl.	ccxxix.	
tus in quo duo		Finit canō sextus	
Mathꝫ	Marcus	in quo duo	
ix.	iij.		
xviij.	vij.	Incipit canon se⸗	
xx.	ix.	ptimus ī quo duo	
xxij.	xj.	Mathꝫ	Johes
xliij.	cxxvj.	v.	lxxxiij.
lxxviij.	lxiij.	xix.	xix.
c.	xcviij.	xix.	xxxij.
cxxxix.	xlv.	xix.	xxxiij.
cxlv.	lx.	cxx.	lxxxij.
cxlviij.	lxv.	clxxxv.	ccxv.
clj.	lxviij.	ccvij.	cj.
cliij.	lxxj.	Explicit canon	
clviij.	lxxij.	septimꝰ ī q̄ duo	
clix.	lxxiij.		
clx.	lxxvj.	Incipit canon	
clxiij.	lxxviij.	octauus ī q̄ duo	
clxv.	lxxx.	Lucas	Marc⁹
clxix.	lxxxiij.	xxiij.	xij.
clxxiij.	lxxxix.	xxv.	xiij.
clxxx.	c.	xxvij.	xvj.
clxxxix.	ciij.	xxviij.	xxviij.
ccij.	cxiij.	xxviij.	xviij.
ccxiij.	cxx.	lxxxiij.	xlviij.
ccxv.	cxxiij.	lxxxix.	lvj.
ccxxiij.	cxxvj.	xcj.	lxj.
ccxxvj.	cxxvij.	c.	lxxv.
ccxxxj.	cxl.	ciij.	xcviij.
ccxxxij.	cxlij.	ccxlviij.	cxxxvj.
ccl.	cxlv.	cclxxviij.	ccxvj.
cclij.	cxlviij.	cccxxxv.	ccxxx.
ccliij.	cxlix.	cccxl.	ccxxxiij.
cclx.	clij.	Explicit canon	
cclxiij.	cliij.	octauꝰ ī quo duo	
cclxxv.	clviij.	Subsequit alius	
cclxxxij.	clxiij.	canon ī quo duo	
cclxxxvj.	clxvij.		
clxxxix.	clxviij.		

Incipit ca. nonus in quo duo

Lucas	Johānes
xxx.	ccxix.
xxx.	ccxxij.
cclxij.	cxvij.
cclxij.	cxxvij.
cclxxvij.	cxxvj.
cclxxvij.	cxxvij.
cclxxvij.	ccxxxj.
cclxxvij.	ccxxvij.
cccvij.	cxc.
cccvij.	cxc.
cccxij.	cxc.
cccvij.	clxxxvj.
cccvij.	clxxxvj.
cccxij.	clxxxvj.
cccvij.	clxxxij.
cccvij.	clxxxij.
cccxij.	clxxxij.
cccxlj.	ccxvij.
cccxlj.	ccxvij.
cccxlj.	ccxxj.
cccxlj.	ccxxv.
cccxlij.	ccxxj.

Finit canon non? in quo duo

Incipit ca. decim? i q̄ vnuſquiſq; ꝓprie

Matheus	Matheus
ꝓprie.	cix.
ij.	cxvij.
iiij.	cxv.
vj.	cxviij.
xvij.	cxxviij.
xxiiij.	cxxvj.
xxvj.	cxxxvj.
xxix.	cxl.
xxxvij.	clj.
xxxv.	clv.
xxxvij.	clxvij.
xxxix.	clxxj.
xlij.	clxxvij.
xlv.	clxxxj.
lij.	clxxxviij.
lvj.	clxxxvj.
lxxv.	clxxxviij.
lxxxj.	cxcj.
lxxxix.	cxcvj.
xcj.	cc.
xcix.	ccx.
cj.	ccxij.

Mathe.	Matheus.
cvj.	ccxviij.
ccxxij.	cclxxxviij.
ccxxvij.	cccvij.
ccxxx.	cccxix.
ccxxxvij.	cccxxiiij.
ccxxxvj.	cccxxvij.
ccxxxix.	cccxlv.
ccxlv.	ccclj.
cclxvij.	ccclv.
cclxxxvij.	

Explicit ca. decim? in quo Matheus ꝓprie

Incipit canon decim? ī quo Marcus ꝓprie

Marcus	Marcus
xix.	xc.
xxxj.	xcij.
xliij.	xciiij.
xlvj.	cj.
lvij.	ciij.
lxij.	cxxij.
lxx.	cxxxij.
lxxiij.	clxxxvj.
lxxxj.	ccxij.
lxxxvij.	ccxxxv.

Explicit ca. decimus ī quo Marcus ꝓprie

Incipit ca. x. ī q̄ Luc.

Lucas	Lucas ꝓprie
j.	cxvij.
iij.	cxxij.
v.	cxxiiij.
ix.	cxxxj.
xvij.	cxlij.
xx.	cxlix.
xxij.	clj.
xxix.	cliij.
xxxvij.	clxj.
xxxvij.	clxvj.
xxxix.	clxxij.
xlj.	clxxiiij.
xlv.	clxxvj.
l.	clxxvij.
lj.	clxxiij.
lxvij.	clxvj.
lxviij.	clxxiiij.
lxxij.	clxxvj.
lxxv.	clxxviij.
cxxj.	clxxx.
cvj.	clxxxvij.
cxij.	clxxxviij.
cxxj.	cclxxvj.
cxxvj.	cclxxviij.

Lucas	Lucas
ccj.	cclxxxiij.
ccvij.	cclxxxviij.
ccviij.	ccxcvj.
ccx.	ccxcviij.
ccxiiij.	cccj.
ccxxiij.	cccxiij.
ccxxv.	cccxxvj.
ccxxvij.	cccxxxvj.
ccxxxvj.	cccxlvij.
cccxxvj.	cccxcvj.
cccxxxvj.	cccxcviij.
cccxlvij.	cccxcix.

Finit canon decim? ī quo Lucas ꝓprie.

Incipit ca. decim? i n quo Johes ꝓprie

Johes	lxxj.
iiij.	lxxiij.
vij.	lxxv.
ix.	lxxviij.
xj.	lxxx.
xiij.	lxxxj.
xvij.	lxxxiij.
xviij.	lxxxvj.
xxj.	lxxxix.
xxiiij.	xcij.
xxvij.	xciij.
xxxj.	xcvij.
xxxiij.	xcix.
xxxvj.	cij.
xxxvij.	ciij.
xxxix.	cvj.
xlj.	cviij.
xlviij.	cx.
xlix.	cxij.
l.	cxiij.
lj.	cxvij.
liiij.	cxix.
lvj.	cxxiij.
lviij.	cxxv.
lx.	cxxvij.
lxij.	cxxx.
lxiiij.	cxxxij.
lxvj.	cxxxiiij.
lxviij.	cxxxvj.
cxxxviij.	clxxxix.
cxl.	cxcj.
cxliij.	cxcviij.

Lucas	Lucas	Johānes	Johānes
ccj.	cclxxxiij.	cxlv.	cxcv.
ccvij.	cclxxxviij.	cxlvij.	cc.
ccviij.	ccxcvj.	cxlix.	ccij.
ccx.	ccxcviij.	clj.	ccv.
ccxiiij.	cccj.	cliij.	ccvij.
ccxxiij.	cccxiij.	clv.	ccx.
ccxxv.	cccxxvj.	clvij.	ccxij.
ccxxvij.	cccxxxvj.	clix.	ccxiiij.
cccxxvj.	cccxlvij.	clxiij.	ccxvj.
cccxxxvj.	cccxcvj.	clxvj.	ccxvij.
cccxlvij.	cccxcviij.	clxxj.	ccxxj.
cccxcvj.	cccxcix.	clxxiiij.	ccxxiij.
cccxcviij.	cccxlvij.	clxxvij.	ccxxix.
cccxcix.		clxxxj.	ccxxxj.
		clxxxiij.	

Et sic est finis.